Bundel - Raadsadviescommissie van 10 juni 2025

Agenda bijlagen
- Concept Besluitenlijst raadsadviescommissie dinsdag 10 juni 2025
- F. Eijssen Bijdrage inspreekrecht 10-06-2025
- P. Theunissen bijdrage inspreekrecht 10-06-2025
- R. Theunissen bijdrage inspreekrecht 10-06-2025

1 Vaststelling agenda 10 juni 2025
- Agenda raadsadviescommissie 10 juni 2025

2 Mededelingen (zonder stukken)

3 Rondvraag (zonder stukken)

4 Vaststellen concept besluitenlijst van 6 mei 2025
- Concept besluitenlijst raadsadviescommissie dinsdag 6 mei 2025

5 Verklaring van geen bedenkingen Zonnepark Kleine Bergerweg Sint Odiliënberg
- Raadsvoorstel
- Bijlage 1: Raadsbesluit
- Bijlage 2: Nota van Zienswijzen
- Bijlage 3: Ruimtelijke onderbouwing
- Bijlage 3: Bijlagen ruimtelijke onderbouwing
- Bijlage 4: Zienswijzen omgevingsvergunning
- Bijlage 5: e-mail provincie

6 Aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick
- Raadsvoorstel - Verzwaard advies aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick
- Raadsbesluit - Verzwaard advies aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick
- Bijlage 1. Aanvraag omgevingsvergunning
- Bijlage 2. Concept onderbouwing etfal
- Bijlage 2a. Onderzoeken

7 Verordening Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) 2026 - 2030
- 01 Raadsvoorstel - Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030
- 02 Raadsbesluit - Verordening BIZ Roerdalen 2026-2030
- 03 Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030 - Getekende aanbiedingsbrief BIZ Roerdalen
- 04 Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030 - BIZ Activiteitenplan 2026-2030 Roerdalen
- 05 Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030 - Uitvoeringsovereenkomst BIZ Roerdalen 2026-2030
- 06 Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030 - Statuten Stichting BIZ Roerdalen
- 07 Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030 - Gebiedsafbakening BIZ gemeente Roerdalen (30-04-2025)

8 GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg-Noord - Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029
- 01 Raadsvoorstel - GR RUD LN - Ontwerpbegroting 2026 en MJP 2027-2029
- 02 Raadsbesluit - GR RUD LN - Ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029
- 03 GR RUD LN - 2.1 Aanbiedingsbrief en verzoek zienswijze ontwerpbegroting 2026 RUD LN
- 04 GR RUD LN - 2.2 Begroting 2026 inclusief meerjarenbegroting 2027-2029 RUD LN
- 05 GR RUD LN - Verzoek om zienswijze aan college van b en w 20250424 ontwerpbegroting 2026 en MJP 2027-2029

9 MGR Sociaal Domein Limburg-Noord - Ontwerpbegroting 2026-2029, begrotingswijziging 2025, uitvoeringsplan 2026-2028
- 01 Raadsvoorstel - MGR SD LN Zienswijze ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijziging en uitvoeringsplan
- 02 Raadsbesluit- MGR SD LN Zienswijze ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijziging en uitvoeringsplan
- 03 MGR SD LN - Aanbiedingsbrief Zienswijze ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijziging en uitvoeringsplan
- 04 MGR SD LN - Begroting 2026-2029

05 MGR SD LN - Uitvoeringsplan 2026-2028
06 MGR SD LN - Verzoek aan college - advies zienswijze ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijziging en uitvoeringsplan
07 MGR SD LN - Brief aan de gemeenteraad - Verzoek om inhoudelijk advies zienswijze ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijziging en uitvoeringsplan

10 GR Veiligheidsregio Limburg-Noord en GGD - Ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD
01 Raadsvoorstel - GR VRLN ontwerp begroting 2026 en versterkingsplan GGD
02 Raadsbesluit - GR VRLN ontwerp begroting 2026 en versterkingsplan GGD
03 GR VRLN - Brief ontwerp Begroting 2026 en Toekomstbestendige GGD
04 GR VRLN - Ontwerp Begroting 2026
05 GR VRLN - Versterkingsplan GGD
06 GR VRLN - Verzoek aan College om inhoudelijk advies 22 april 2025 inzake GR VRLN ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD
07 GR VRLN - Brief aan de gemeenteraad advies inzake GR VRLN ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD

11 Jaarstukken 2024
Raadsvoorstel - Jaarstukken 2024
D247736 Raadsbesluit - INT Jaarstukken 2024 (004) (RvD)
03 Jaarstukken 2024
04 Aanvraag Vangnetuitkering
05 Begrotingswijziging 2025-9

12 Kadernota 2026
Raadsvoorstel kadernota 2026
Bijalge 2: Raadsbesluit Kadernota 2026
Bijlage 1 Kadernota 2026 definitief

Besluitenlijst vergadering raadsadviescommissie

dinsdag 10 juni 2025

Aanwezig	
Voorzitter:	R. van den Waardenberg
Commissiegriffier:	D. Abels

Leden:	J. Vogels, CDA
	J. Welters, CDA
	P. van Elmpt, Democraten Roerdalen
	R. Joosten, Democraten Roerdalen
	H. van der Linden, Ons Roerdalen
	J. Peggen, Ons Roerdalen
	C. Moorman, PvdA-GroenLinks
	M. Schotemeijer, PvdA-GroenLinks
	A. Eichholtz, Roerstreek Lokaal!
	R. Wolters, Roerstreek Lokaal!

Tevens aanwezig

Wethouders:	J. Smits
	R. Slangen
	L. Vestjens
	F. Demarteau

Ambtelijke ondersteuning:	O. Meuwissen, team Leefomgeving, agendapunt 5
	C. Bongers, team Leefomgeving, agendapunt 5
	G. Vosbeek, team Leefomgeving, agendapunt 6
	M. Linssen, team Dienstverlening, agendapunt 11 en 12
	R. Heijnen, team Dienstverlening, agendapunt 12

Verhinderd:	burgemeester M. de Boer-Beerta

Opening

De vergadering wordt geopend om 19.30 uur.

1. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er is bericht van verhindering ontvangen van burgemeester M. de Boer-Beerta.

3. Rondvraag

Er zijn twee vragen voor de rondvraag binnengekomen.
PvdA-GroenLinks stelt de vraag:
Is het niet mogelijk om bij het museum een AED te plaatsen aangezien op beide plekken regelmatig veel mensen zijn. De dichtstbijzijnde AED is in de kanunnik Willemsweg en dat is een behoorlijk afstand.
Wethouder L. Vestjens:
De gemeente kijkt altijd of er sprake is van een dekkend netwerk in samenwerking met stichting Hart voor Limburg. Het heeft niet alleen te maken met de locatie maar ook met het aantal beschikbare hulpverleners. Er moeten ook mensen zijn die de AED kunnen bedienen. Anders hebben we te maken met schijnveiligheid. In iedere kern van de gemeente Roerdalen is een AED voorhanden en zo komen we tot een dekkend netwerk. Regelmatig wordt geëvalueerd met de stichting. Dit signaal wordt hierin meegenomen en dan wordt bekeken of plaatsing van AED op deze locatie noodzakelijk is.

PvdA-GroenLinks stelt de vraag:
Door proefboringen in de provinciale wegen zijn 29 plekken aangetroffen waar giftige hoogovenslakken gevonden zijn, ook in onze gemeente. Weet de gemeente over welke plekken het specifiek gaat? Hoe gaat de gemeente monitoren dat er geen gezondheidsrisico's optreden voor de inwoners? Daar waar het risico niet klein maar groter is wat gaat de gemeente doen om het probleem op te lossen? Welke taak heeft de omgevingsdienst binnen dit vraagstuk?
Wethouder F. Demarteau:
Deze informatie is bekend. Belangrijk hoe groot is de verantwoordelijkheid van de provincie. Wij vertrouwen erop dat de provincie in deze haar verantwoordelijkheid neemt. De gemeente heeft hierin geen bevoegdheid om actie te ondernemen. Het betreft immers een provinciale weg waar de gemeente geen eigenaar of beheerder van is. Het risico voor omwonenden is klein. De provincie heeft ook meegedeeld dat er geen gezondheidsklachten bekend zijn. De gemeente is in

ieder geval tegen het gebruik van hoogovenslakken en gebruiken deze materialen zelf niet. Uw signaal bespreken we in ieder geval met de omgevingsdienst.

4. Vaststelling besluitenlijst 6 mei 2025

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Verklaring van geen bedenkingen Zonnepark Kleine Bergerweg Sint Odiliënberg

Het voorgestelde besluit behelst:

1. een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de bouw van een tijdelijk zonnepark met batterijopslag (30 jaar) op de gronden kadastraal bekend sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg;
2. in te stemmen met de 'Nota van Zienswijzen ontwerp VVGB Zonnepark Kleine Bergerweg' d.d. 1 mei 2025.

De voorzitter deelt mee dat voor dit agendapunt drie insprekers zijn aangemeld om gebruik te maken van het spreekrecht.
Het betreft de volgende sprekers:
De heren R. Theunissen, F. Eijssen en Mevrouw Theunissen-Slangen.

Voor de bijdragen verwijzen we kortheidshalve naar de bijlagen bij deze besluitenlijst.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**In beraad**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

6. Aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick

Het voorgestelde besluit behelst:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van 6 bouwkavels en de functiewijziging van een bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 e.o. in Melick (kadastraal bekend als gemeente Melick sectie G, nummers 173, 171, 315 (ged.), 316 en 169);
2. Op grond van artikel 16.15 lid 1 juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet, positief te adviseren over de aanvraag genoemd onder punt 1.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
Democraten Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
CDA en Ons Roerdalen	**In beraad**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

7. Verordening Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) 2026 - 2030

Het voorgestelde besluit behelst:
1. De Verordening bedrijveninvesteringszone Bedrijventerrein Roerdalen 2021-2025 (Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2021-2025) in te trekken.
2. De Verordening bedrijveninvesteringszone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030 (Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030) vast te stellen.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

8. GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg-Noord - Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029

Het voorgestelde besluit behelst:
Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) LN

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze(n) in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

9. MGR Sociaal Domein Limburg-Noord - Ontwerpbegroting 2026-2029, begrotingswijziging 2025, uitvoeringsplan 2026-2028

Het voorgestelde besluit behelst:
1. Wij nemen kennis van de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord en dienen de volgende zienswijze in:
   Wij doen de dringende oproep om eventuele wijzigingen van de begroting die verband houden met de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten onmiddellijk aan ons te melden.
2. Ten aanzien van het uitvoeringsplan 2026-2028 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord dienen wij de volgende zienswijze in:
   Wij verzoeken u dringend om in het uitvoeringsplan 2026-2028 duidelijk de opdracht te geven om zo snel mogelijk door te groeien naar de rol 'beheersen' en dit tevens als eenduidige opdracht in het uitvoeringsplan te formuleren.

Toezegging:
Wethouder L. Vestjens zegt toe om de vergadering te informeren welke gevolgen de toetreding van Midden-Limburg heeft tot deze MGR voor het aantal fte's bij de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord. (toezegging reg. nr. 2025-10)

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	

CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze(n) in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

10. GR Veiligheidsregio Limburg-Noord en GGD - Ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD

Het voorgestelde besluit behelst:

1. Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 van de GR Veiligheidsregio Limburg-Noord de volgende zienswijze in te dienen:
   Wij doen de inhoudelijke oproep dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn en dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moeten worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering en contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
2. Kennis te nemen van het versterkingsplan GGD van de GR Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze(n) in te dienen?	
CDA	**Ja**
Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

11. Jaarrekening 2024

Het voorgestelde besluit behelst:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 welke sluiten met een positief saldo van € 4.271.151.
2. Om € 1.631.700, het surplus van de SPUK opvang ontheemden Oekraïne, vanuit het positieve saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve Opvang ontheemden Oekraïne en deze reserve om te vormen tot de bestemmingsreserve Huisvesting bijzondere doelgroepen en woonvormen;
3. Het restant van het positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve;
4. Voor 2025 ten laste van de algemene reserve € 50.000 beschikbaar te stellen voor plansoftware en evaluatie nieuwe processen van de Omgevingswet;
5. De reserve Roerdalen in Balans in stand te houden;
6. In te stemmen met de verklaring van het college inzake de getroffen maatregelen om te komen tot een reductie van het tekort op het BUIG budget;
7. De begrotingswijziging 2025-9 vast te stellen

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**In beraad**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

12. Kadernota 2026

Het voorgestelde besluit behelst:
De kadernota 2026 vast te stellen en het college op te dragen deze uit te werken in de programmabegroting 2026-2029.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
Democraten Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**

CDA en Ons Roerdalen	**In beraad**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk/Bespreekstuk**

De voorzitter sluit de vergadering om 22.53 uur

Aldus vastgesteld in de vergadering van 25 augustus 2025

De commissiegriffier, De voorzitter,

mr. D. Abels C. Moorman

Geachte voorzitter, Raadsleden, Fractie-leden, en belangstellenden waaronder LLTB bestuurder.

Ik ben Frank Eijssen en woon al mijn hele leven in het Linnerveld.

Ik wil een aantal bezwaren over het zonneveld aan de Kleine Bergerweg met u delen.

Het zonneveld aan de Kleine Bergerweg wordt gepresenteerd als een sprookje met als handleiding de vooraf opgestelde matrix. Volgens de plannen wordt het een plek met een educatief punt een bankje en een bijenhotel onder toezicht van camera's.

Natuur heeft niets te vrezen Dassen krijgen doorgangen, oehoe en blauwe kiekendief vliegen er over heen en over de grote kraamgroep ingekorven vleermuizen op 500 meter afstand van het zonneveld wordt niet gesproken.

Het wordt dus een echte geluksplek.

Het zonneveld wordt vanuit het hoger gelegen Montfort een grote zwarte vlek. Een doorn in het oog van vele inwoners. Montfort wordt reeds omsingeld door zonnevelden.

Verder vragen wij ons af :

- Waarom er geen zonnevelden in waterwingebieden mogen worden aangelegd?
- En wij hadden graag een antwoord op, wie de zienswijzen heeft beantwoord?

Temperatuurverhoging, elektromagnetische velden en zwerfstroomproblemen worden van tafel geveegd door een afstand van 100 meter van gebouwen aan te houden. Echter koeien moeten ernaast grazen.

Aangelegde natuur is niet tijdelijk maar permanent en dit zonder een bestemmingsplan aan te passen.

Ook vraag ik me af of bij calamiteiten (brand/storm) de rommel wel opgeruimd wordt. Nu is dat vaak voor rekening van de grondeigenaar/grondgebruiker van de buurpercelen.

Beregening wordt ook een probleem. Als er door de wind beregeningswater dat ijzer bevat op de zonnepanelen komt is de schade

niet te overzien. Dit is al gebeurd en de collega-agrariër heeft een schadeclaim van 87.000 euro ontvangen.

Wij verwachten van SPG dan ook niets. We hebben nooit meer iets van hen gehoord nadat zij hun contactmomenten hadden afgevinkt.

Ook wil ik nog verwijzen naar het promotie-onderzoek: Botsende panelen. Een onderzoek van een landschapsarchitecte naar de beloftes van exploitanten wat er daadwerkelijk van terecht komt.

Onze zorgen zijn groot. Zowel voor landschap, recreatie en ook voor ons bedrijf. We zijn dan ook genoodzaakt om dit tot het uiterste proberen tegen te houden.

Bedankt voor uw aandacht.

Bijlage bij besluitenlijst van RAC
vergadering van 10 juni

spreekrecht mw. P. Theunissen

Beste Raadsleden,

Mijn naam is Petra Theunissen-Slangen (overigens geen familie van René Theunissen maar ook niet van wethouder Slangen. Ik ben woonachtig in het Linnerveld waar ik samen met mijn man en onze zoon (tevens opvolger) een tuinbouwbedrijf exploiteren en zoogkoeien fokken.

Net als mijn voorgangers reeds gezegd hebben, zit ik hier niet om uit te leggen dat ik persoonlijk tegen het plan ben van het Zonnepark aan de Kleine Bergerweg, want dat is overduidelijk bekend. Door de komst van het park zal ons woongeluk levenslang aangetast worden.

Maar ik spreek namens vele inwoners van Roerdalen. 1500 zienswijzen zijn ingediend! Dat betekent dat er geen draagvlak is voor dit plan. Dat **kan en mag** u niet zomaar naast u neerleggen. Jullie als raadsleden zijn gekozen door die inwoners, jullie vertegenwoordigen ze.

Naast al die zienswijzen en de punten die door de vorige sprekers al aangehaald zijn, zijn er nog een aantal punten waar u niet zomaar omheen kan.

Realiseert u zich wat er gebeurt bij een faillissement van de Solar Provider Group?

Zoals bekend wordt elk zonnepark een aparte b.v. Zodra de rendementen in de stroomproductie gaan dalen (en dat gaat zeker gebeuren als de SDE subsidie verlaagt en afgeschaft wordt) is de kans groot dat de “BV Kleine Bergerweg” failliet gaat. Wat gaat er dan gebeuren??

Waarschijnlijk verloedering en leegstand want er komt geen nieuwe exploitant. De grondeigenaren krijgen hun vergoedingen niet meer. Het potje wat jaarlijks gevuld moet worden voor de ontmanteling is onvoldoende gevuld om het park te ontruimen. Dus???? Dus het park ligt er dan te verloederen en wordt een dikke vette puist in het groene toeristische Roerdalen. Ik adviseer u om eens op google te kijken, daar vindt u diverse voorbeelden van failliete zonneparken: Beuningen bij Arnhem is er één van.

Dit is echt een serieus scenario, waar niemand op zit te wachten. Jullie niet, maar ook jullie opvolgers niet.

Jullie raadsleden kunnen dit voorkomen door NEE te zeggen tegen dit zonnepark.

En dan is er nog een ander hot item. De schadeclaim waar de wethouder mee dreigt als het plan wordt afgewezen. Maar dat is iets waar jullie je geen zorgen over hoeven te maken. Een van de raadsleden heeft afgelopen maart een mail naar het college gestuurd met daarin o.a. de vraag hoe het zit met de schadeclaim. Iemand namens de gemeente Roerdalen heeft daarop geantwoord dat de SPG een claim mag indienen, maar dat de kans erg klein is dat

deze toegewezen wordt. Ook onze advocaten zijn van mening dat een evt ingediende claim weinig kans van slagen heeft.

Dus ook voor dit argument is geen reden om de verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Beste Raadsleden. De tijden zijn veranderd, de tijd heeft ons ingehaald ten opzichte van een paar jaar geleden toen deze plannen in het leven geroepen werden.

Ook al hebt u destijds ingestemd met dit beleid, dat wil niet zeggen dat u nu voor dit plan moet stemmen.

We hebben met alle fracties gesproken en de meeste zijn van mening dat de manier van totstandkoming van dit plan, mede door een gebrekkige matrix, niet oké was.

Dat het nu, anno 2025, ook niet meer op deze manier zou gebeuren.

Dan gaat u toch niet “ja” zeggen tegen dit plan? Terwijl er diverse alternatieven zijn, waardoor jullie doelstelling toch behaald kan worden en jullie beleid dus niet om zeep wordt geholpen.

En beste raadsleden, hoe staan jullie tegenover de ingezonden brief van de gemeente Maasgouw, die ook tegen het plan is?

En de provincie Limburg? Die zetten toch ook grote vraagtekens tegen het plan?

En de 1500 zienswijzen die zijn ingediend, wat aangeeft dat er geen draagvlak is voor dit plan.

Dat gaan jullie toch niet zomaar naast jullie neerleggen?

Ik hoop dat jullie het met me eens zijn dat er destijds aan de voorkant iets in gang is gezet waarvan jullie aan de achterkant niet de consequenties konden voorzien.

Maar met de kennis van nu is dat wel het geval. Het is nog niet te laat. Daarom vraag ik u met klem, beste raadsleden, de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Doe het voor ons, voor de inwoners van Roerdalen, voor u zelf EN ons nageslacht.

Anders krijgen we allemaal levenslang, met alle gevolgen van dien.

P. Theunissen

Geachte voorzitter, raadsleden, fractieleden, beste mensen,

Ik wil inspreken op agendapunt 5: afgeven definitieve verklaring geen bedenkingen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odilienberg.

Ik ben René Theunissen en ik woon ruim 56 jaar in het Linnerveld.

Ik ben van mening dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging voor de locatie zonneveld Kleine Bergerweg NIET heeft plaatsgevonden.

Zoals ook aangegeven in mijn zienswijze heeft de keuze voor de locatie Kleine Bergerweg niet zorgvuldig plaatsgevonden maar vooral op basis van een gebrekkige beoordelingsmatrix, een matrix waarbij niet is gekeken naar de gevolgen voor de directe omgeving zowel voor de buurtbewoners maar ook voor de inwoners van Sint Odilienberg, Montfort, Lerop, en ook Linne. Er is enkel gekeken naar de mooie maar valse beloften door de initiatiefnemer de Solar Provider Group. De inbreuk op een open cultuurlandschap dat nu nog toeristisch, recreatief en agrarisch aantrekkelijk is, door de aanleg van een ruim 12 ha hectare groot zonneveld, ruim 18 voetbalvelden met 26.000 panelen, met een hoog hekwerk met camera's, met accugebouwen en omvormers is desastreus.

De keuze voor de locatie Kleine bergerweg is onvoldoende gemotiveerd en daarom niet in overeenstemming met goede ruimtelijke ordening.

We hebben al eerder gewezen op andere locaties die wel geschikt zijn voor de aanleg van zonnevelden.

Inmiddels is het zonneveld op het regionale stort gerealiseerd. Ook het eigen gemeentelijke zonneveld aan de Stationsweg langs de r 73 is ook wat ons betreft een geschikte locatie. Juist in dit gebied, de Linner Struiken, is ruim voldoende grond aanwezig om hier de eerste tranche te realiseren. Het vraagt alleen wat meer inzet van de zonneboer om de grondeigenaren te overtuigen maar dat mag voor de gemeente toch geen reden zijn om dan maar te kiezen voor een ongeschikte locatie aan de Kleine bergerweg.

Provinciaal en rijksbeleid vraagt uitdrukkelijk om niet te kiezen voor aanleg van zonnevelden op landbouwgronden maar eerst zorgvuldig alle andere mogelijkheden te onderzoeken . Dit is bij de voorliggende keuze voor de kleine Bergerweg niet gebeurd. De buurgemeente Maasgouw heeft in haar beleid juist gekozen om als gemeente beperkte voorkeurslocaties aan te wijzen waar het minste schade aan mens, milieu en landschap wordt aangericht. Onze

gemeente heeft te gemakkelijk de keuze gemaakt vrijwel het hele buitengebied als potentiegebied aan te wijzen ongeacht alle gevolgen ter plaatse.

Nogmaals er is geen draagvlak voor dit plan, niet alleen ik maar een grote meerderheid van de gemeenschap ziet een dergelijke aantasting van het landschap niet zitten. Niet voor niets zijn er circa 1500 zienswijzen ingediend door meer dan 800 inwoners van Sint Odilienberg, Lerop, Montfort en Linne. Van een gemeente die recreatie hoog in het vaandel heeft staan hadden wij anders verwacht. Een zonneveld liggend aan weerszijden van het drukste fietspad van de gemeente Roerdalen, de westelijke entree naar onze groene gemeente.
Ook de buurgemeente Maasgouw begint nu vragen te stellen over deze absurde plannen.
Zoveel mensen die erop tegen zijn kun je niet negeren en het is de plicht van de volksvertegenwoordigers om iets te doen met deze signalen.

Persoonlijk vind ik het een aanfluiting hoe initiatiefnemers in zo'n open landschap überhaupt voet aan de grond krijgen. SPG heeft de grenzen opgezocht in hun plannenmakerij. SPG heeft diverse malen met ons aan tafel gezeten, met onze opmerkingen en ideeën voor een andere plek is niets maar dan ook helemaal niets gedaan. De gemeente heeft zelf nooit het initiatief genomen om met ons te praten, dan kwam altijd van ons uit. Hoe serieus wordt je dan nog genomen?

Dus raadsleden en fractieleden: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald en laat u vooral niet bang maken door het dreigen met schadeclaims: daarvoor is juridisch geen enkele basis.

Mogelijk kom ik in tweede termijn nog terug op uw vragen en reacties.

Dank U.

gemeente roerdalen

Agenda raadsadviescommissie d.d. dinsdag 10 juni 2025
Aanvangstijdstip: 19.30 uur

Nr.	Onderwerp	Indiener Agendapunt	Aard Behandeling
-	Opening		
01	Vaststelling agenda	n.v.t.	Ter bespreking/besluitvorming
02	Mededelingen (zonder stukken)	n.v.t.	Ter bespreking
03	Rondvraag (zonder stukken)	n.v.t.	Ter bespreking
04	Vaststelling concept besluitenlijst 6 mei 2025	Griffie	Ter bespreking/besluitvorming
05	Verklaring van geen bedenkingen Zonnepark Kleine Bergerweg Sint Odiliënberg	College van B en W (porte-feuillehouder R. Slangen)	Ter bespreking/advisering
06	Aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick	College van B en W (porte-feuillehouder R. Slangen)	Ter bespreking/advisering
07	Verordening Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) 2026 - 2030	College van B en W (porte-feuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering
08	GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg-Noord - Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenperspectief 2027-2029	College van B en W (porte-feuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering
09	MGR Sociaal Domein Limburg-Noord - Ontwerpbegroting 2026-2029, begrotingswijziging 2025, uitvoeringsplan 2026-2028	College van B en W (porte-feuillehouder L. Vestjens)	Ter bespreking/advisering
10	GR Veiligheidsregio Limburg-Noord en GGD - Ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD	College van B en W (porte-feuillehouder M. de Boer-Beerta)	Ter bespreking/advisering
11	Jaarrekening 2024	College van B en W (porte-feuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering

12	Kadernota 2026	College van B en W (porte-feuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering
-	Sluiting		

Sint Odiliënberg, woensdag 21 mei 2025

De raadsadviseur plv. raadsgriffier,

Mr. C.P.E. Abels

Besluitenlijst vergadering raadsadviescommissie

dinsdag 6 mei 2025

Aanwezig

Voorzitter:	W. van Pol
Commissiegriffier:	D. Abels

Leden:	N. Timmermans, CDA J. Welters, CDA P. van Elmpt, Democraten Roerdalen R. Joosten, Democraten Roerdalen J. Peggen, Ons Roerdalen C. Heldens, PvdA-GroenLinks J. Paffen, PvdA-GroenLinks A. Eichholtz, Roerstreek Lokaal! M. Willems, Roerstreek Lokaal!

Tevens aanwezig

Wethouders:	J. Smits R. Slangen L. Vestjens F. Demarteau
Ambtelijke ondersteuning:	S. Maas, team Leefomgeving, agendapunt 5 S. Thissen, team Samenleving, agendapunt 6 M. Vergoossen, SC MER, agendapunt 10 J. Munnecom, Team Leefomgeving, agendapunt 11 M. Linssen, Team Dienstverlening, agendapunt 12

Opening

De vergadering wordt geopend om 19.30 uur.

1. Vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Rondvraag

Fractie Democraten Roerdalen stelt de vraag:
Wat is de huidige de stand van zaken met betrekking tot het project “Bestaanszekerheid”.
Wethouder L. Vestjens:
Het communicatietraject voor bestaanszekerheid is omgevormd in een soort ‘stripverhaal’ waarin het proces van bestaanszekerheid is vormgegeven zowel in beeld als ook in korte tekst met ook de momenten van besluitvorming gedurende het proces. Het ‘stripverhaal’ is ook voorgelegd aan ervaringsdeskundigen om te bezien of het past bij degene die het betreft, mensen die te maken hebben met bestaansonzekerheid of te maken hebben gehad met bestaansonzekerheid.
Het ‘stripverhaal’ is nu naar de illustrator om het te vervolmaken waarna het verder gecommuniceerd wordt.
Eén van de pijlers van bestaanszekerheid is het vereenvoudigen van de regels; de aandacht voor de jongeren, eenduidige communicatie en werkwijze. Het bijzondere bij de gemeente Roerdalen is de zogenaamde één loket gedachte. De hoop was dat er niet alleen animo was om mee te denken maar dat er ook kartrekkers c.q. initiatiefnemers zouden zijn. We merken nu toch dat men redelijk vaak nog naar de gemeente kijkt om de volgende stap te zetten. Echter de gemeentelijke capaciteit is thans beperkt. Op dit moment is er geen projectleider om met deze één loketontwikkeling aan de slag te gaan. Dat staat gepland ná het zomerreces. Dat laat onverlet dat de betrokkenen ondertussen al aan de slag kan. En als de gemeente daarin kan ondersteunen kan dat ook, graag zelfs. Echter, als het een kartrekkersfunctie vanuit de gemeente moet zijn dan is er, in prioriteit, in relatie tot het mensontwikkelbedrijf, dat enorm actueel is, geen projectleider beschikbaar.

Fractie PvdA-GroenLinks stelt de vraag:
Welke gevolgen heeft het faillissement van Eko Woodhouses op de realisatie van de 31 sociale huurwoningen op de Petrusberg in Sint Odiliënberg.
Wethouder R. Slangen:
Het bouwproject bestaat uit 15 appartementen en 16 grondgebonden woningen. De woningen zijn opgeleverd en ook bewoond. Daar zijn wel nog opleveringspunten. Wonen Limburg

onderzoekt hoe ze dat verder kunnen oplossen. De curator heeft aangegeven dat er geen doorstart van Eko Woodhouses komt.
Wat de 15 appartementen betreft onderzoekt Wonen Limburg wie deze verder kan afbouwen. Wonen Limburg staat ook in nauw contact met de beoogde bewoners van de appartementen. Voor de urgente gevallen wordt gezocht naar een acceptabele oplossing.

PvdA-GroenLinks stelt de vraag:
Biedt de gemeente hulp aan onze inwoners die over onvoldoende digitale kennis beschikken en daardoor het digitaal aanvragen van de energietoeslag niet in gang zetten. En welke hulp is dat?
Wethouder L. Vestjens:
In theorie is het mogelijk om middelen, bijvoorbeeld de reserve bestaanszekerheid in te zetten voor inwoners in Roerdalen die geen gebruik hebben kunnen maken van de landelijke energietoeslag. Maar dat gaat ten koste van de bredere aanpak van bestaanszekerheid en de vraag is of we dat willen. De gemeente doet al ontzettend veel ten aanzien van duurzaamheid juist voor de kwetsbare doelgroep. Zij hebben onze bijzondere aandacht.

4. Vaststelling besluitenlijst 17 maart 2025

De besluitenlijst wordt vastgesteld.

5. Verordeningen en bekostigingsbesluiten GVR

Het gevraagde besluit behelst:
1. De verordening op de heffing en de invordering van baatbelasting Montfort, 25-05-48-30, Roerdalen vast te stellen;
2. het bekostigingsbesluit ten behoeve van de heffing en invordering van de baatbelasting Montfort, 25-05-48-30, Roerdalen vast te stellen;
3. De verordening op de heffing en de invordering van baatbelasting Sint Odiliënberg, 25-05-49-30, Roerdalen vast te stellen;
4. Het bekostigingsbesluit ten behoeve van de heffing en invordering van de baatbelasting Sint Odiliënberg, 25-05-49-30, Roerdalen vast te stellen;
5. De verordening op de heffing en de invordering van baatbelasting Melick, 25-05-50-30, Roerdalen vast te stellen;
6. Het bekostigingsbesluit ten behoeve van de heffing en invordering van de baatbelasting Melick, 25-05-50-30, Roerdalen vast te stellen;
7. De verordening op de heffing en de invordering van baatbelasting Posterholt, 25-05-51-30, Roerdalen vast te stellen;
8. Het bekostigingsbesluit ten behoeve van de heffing en invordering van de baatbelasting Posterholt, 25-05-51-30, Roerdalen vast te stellen;
9. De verordening op de heffing en de invordering van baatbelasting Herkenbosch, 25-05-52-30, Roerdalen vast te stellen;
10. Het bekostigingsbesluit ten behoeve van de heffing en invordering van de baatbelasting Herkenbosch, 25-05-52-30, Roerdalen vast te stellen;

11. De verordening op de heffing en de invordering van baatbelasting Vlodrop, 25-05-53-30, Roerdalen vast te stellen;
12. Het bekostigingsbesluit ten behoeve van de heffing en invordering van de baatbelasting Vlodrop, 25-05-53-30, Roerdalen vast te stellen.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
Democraten Roerdalen	**In beraad**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

6. Opgroeien in Roerdalen

Het voorgestelde besluit behelst:
Het document ‘Opgroeien in Roerdalen’ vast te stellen.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

7. Wijziging Modulaire GR sociaal domein Limburg-Noord

Het voorgestelde besluit behelst:
Geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerp modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

8. GR Westrom vaststellen concept begroting 2026

Het voorgestelde besluit behelst:
Kennis te nemen van de concept begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

9. GR Omnibuzz Conceptbegroting 2026 & Meerjarenperspectief 2027-2029 Begrotingswijziging 2025-1 en uitgangspuntennotitie begroting 2025-1 en 2026 en 2027-2029

Het voorgestelde besluit behelst:
Kennis te nemen van de uitgangspuntennotitie begroting 2025-1 en 2026 en 2027-2029, concept eerste wijziging begroting 2025-01, concept begroting 2026 en meerjarenplan 2027-2029 van de GR Omnibuzz.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

11. GR RD Maasland Begrotingswijziging 2025 en concept begroting 2026

Het gevraagde besluit behelst:
Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2025 en de voorlopige begroting 2026 van de GR RD Maasland.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

12. GR Servicecentrum MER Programmabegroting 2026 met Meerjarenraming 2027-2029 en begrotingswijziging 2025-1

Het gevraagde besluit behelst:
Kennis te nemen van de Programmabegroting 2026 met Meerjarenraming 2027-2029 en begrotingswijziging 2025-1 van de GR Servicecentrum MER.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt uw fractie een eigen zienswijze in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

De voorzitter sluit de vergadering om 21.07 uur

Aldus vastgesteld in de vergadering van 10 juni 2025

De commissiegriffier, De voorzitter,

D. Abels

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z23-033949
Onderwerp:	Verklaring van geen bedenkingen Zonnepark Kleine Bergerweg Sint Odiliënberg
Datum:	13 mei 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	R.H.G. Slangen
Gevraagd besluit:	1. een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de bouw van een tijdelijk zonnepark met batterijopslag (30 jaar) op de gronden kadastraal bekend sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg; 2. in te stemmen met de 'Nota van Zienswijzen ontwerp VVGB Zonnepark Kleine Bergerweg' d.d. 1 mei 2025.
Bijlage(n):	Bijlage 1: raadsbesluit. Bijlage 2: Nota van Zienswijzen. Bijlage 3: ruimtelijke onderbouwing. Bijlage 4: zienswijzen omgevingsvergunning. Bijlage 5: e-mail provincie.

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Verklaring van geen bedenkingen voor de bouw van een tijdelijk zonnepark met batterijopslag aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg.

2. Inleiding

Op 27 februari 2024 heeft ons college ingestemd met het opstarten van de procedure ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. Dit onder de voorwaarde dat uw raad een ontwerp verklaring van geen bedenkingen (VVGB) zou verlenen voor dit zonnepark. Uw raad heeft op 18 april 2024 deze ontwerp VVGB verleend. De ontwerp omgevingsvergunning en de ontwerp VVGB hebben vervolgens vanaf 27 december 2024 zes weken voor iedereen voor zienswijzen ter inzage gelegen. Omdat er zowel zienswijzen op de ontwerp omgevingsvergunning als op de ontwerp VVGB zijn ingediend, kan de omgevingsvergunning niet eerder door ons college verleend worden dan nadat uw raad een definitieve VVGB heeft verleend.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de bouw van een tijdelijk zonnepark met batterijopslag (30 jaar) op de gronden kadastraal bekend sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg.
2. in te stemmen met de 'Nota van Zienswijzen ontwerp VVGB Zonnepark Kleine Bergerweg' d.d. 1 mei 2025.

4. Argumenten

1.1 Om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen, moet uw raad verklaren geen bedenkingen te hebben tegen het plan.

Achtergrond
In de vergadering van 15 juli 2021 heeft uw raad het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. De ambitie is om in 2030 70% van de elektriciteit duurzaam op te wekken. Om dit te bereiken is circa 75 hectare (75 MWp) aan zonnevelden noodzakelijk. Voor de eerste 25 MWp is een uitvraag aan de markt gedaan. Deze 1e tranche is in de raadsvergadering van 3 februari 2022 opengesteld. In totaal zijn er 14 plannen ingediend. Uiteindelijk zijn er twee plannen geselecteerd om de eerste 25 MWp in te vullen. Het betreft het 'Zonnepark Kleine Bergerweg' en het 'Zonnepark Hobertsveldweg'. Met 'Zonnepark Kleine Bergerweg' wordt 15 MWp gerealiseerd. Met 'Zonnepark Hobertsveldweg' wordt 16 MWp gerealiseerd. In de vergadering van 6 december 2022 heeft ons college aan beide plannen onder voorwaarden een principemedewerking verleend. De omgevingsvergunning voor het 'Zonnepark Hobertsveldweg' is inmiddels verleend en onherroepelijk.

Initiatief
Het plan is om op circa 20 ha landbouwgrond aan de Kleine Bergerweg, voor de duur van 30 jaar, een zonnepark te realiseren van 15 MWp. Tevens wordt een batterijopslag gerealiseerd. De oppervlakte bedekt met zonnepanelen bedraagt circa 7 ha. Daarnaast is, voor de landschappelijke inpassing van het initiatief, een inpassingsplan opgesteld. Deze inpassing omvat circa 13 ha inclusief circa 6 ha onderhoudspaden. Het initiatief voorziet verder in een meervoudig ruimtegebruik van de gronden. Naast het gebruik van de gronden voor duurzame energie voorziet het initiatief ook in het versterken van de biodiversiteit/natuurwaarden, recreatief medegebruik en educatie, en extensieve landbouw.

Besluitgebied
Het besluitgebied omvat de percelen kadastraal bekend Sint Odiliënberg, sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg.

Bestemmingsplan

De gronden behorende bij het initiatief liggen in het geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied – 2e herziening’. Ter plaatse van het besluitgebied geldt de bestemming artikel 4 ‘Agrarisch met waarden – Landschapswaarden – 1’. Op grond van de planregels mogen gronden met deze bestemming gebruikt worden voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf. Het gebruik van de gronden ten behoeve van een zonnepark met een batterijopslag is strijdig met het geldende bestemmingsplan. Daarom is er door initiatiefnemer een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend om af te kunnen wijken van het bestemmingsplan.

Ligging besluitgebied in bestemmingsplan ‘Buitengebied – 2e herziening’

Wettelijk vooroverleg provincie Limburg

De provincie Limburg heeft in het kader van het wettelijk vooroverleg twee keer een reactie gegeven op het initiatief. Tijdens de raadsvergadering van 18 april 2024 is uw raad mondeling toegezegd dat de ontwerp omgevingsvergunning niet eerder ter inzage gelegd zou worden dan nadat alle opmerkingen van de provincie in de aanvraag verwerkt waren. Tijdens de zienswijzenperiode heeft de provincie ons bericht dat het initiatief en de onderbouwing in voldoende mate passend is binnen de vereisten van de provinciale Omgevingsverordening. Zie bijlage 5. Dit betekent dus dat de gemaakte opmerkingen uit het wettelijk vooroverleg in voldoende mate zijn verwerkt.

Definitieve VVGB

Op het plan is de procedure ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van toepassing. Het initiatief past verder niet binnen de door uw raad op 17 december 2014 vastgestelde ‘Lijst verklaring van geen bedenkingen Omgevingsrecht’. In deze lijst is opgesomd in welke gevallen geen verklaring van geen bedenkingen is vereist. Een zonnepark met batterijopslag is niet in deze lijst opgenomen. Daarom heeft ons college om de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage te kunnen leggen eerst een ontwerp VVGB bij uw raad aangevraagd. Omdat tijdens de zienswijzenperiode zienswijzen op zowel de ontwerp

omgevingsvergunning als de ontwerp VVGB zijn ingediend, moet uw raad nu eerst een definitieve VVGB afgeven alvorens ons college de omgevingsvergunning kan verlenen.

In de ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Zie bijlage 3. Ook zijn er geen zienswijzen bij uw raad ingediend die leiden tot ruimtelijke argumenten om de VVGB te kunnen weigeren. Derhalve wordt uw raad voorgesteld om voor het zonnepark de definitieve VVGB te verlenen.

2.1 Er zijn tijdens de zienswijzenperioden 801 zienswijzen op de ontwerp VVGB ingediend.
De ontwerp VVGB heeft vanaf 27 december 2024 zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegen. Iedereen kon een zienswijze op de ontwerp VVGB indienen. Inhoudelijk zijn er 18 verschillende zienswijzen ingediend.

Op hoofdlijnen is de inhoud van de zienswijzen:

1. Aantasting landschap (Linnerveld).
2. Er wordt niet voldaan aan de ‘strenge voorwaarden’ uit het beleidskader:
    - Locatiekeuze niet goed onderbouwd.
    - Aantasting kernkwaliteiten landschap.
    - Geen sprake van meervoudig gebruik.
    - Onvoldoende borging van afspraken (strenge voorwaarde 5), omdat dat deze niet als voorschrift aan de vergunning zijn gekoppeld.
3. Geen mogelijkheid tot inspraak op de inhoud van het ‘Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030’ en de beoordelingsmatrix.
4. De gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende landbouwpercelen worden beperkt o.a. gebruik bestrijdingsmiddelen en beregening worden benoemd.
5. Het initiatief voldoet niet aan het rijks- en provinciaal en RES beleid.
6. Het initiatief voldoet niet aan de (aangescherpte) Limburgse Zonneladder.
7. Er zijn alternatieve locaties om zonnepanelen te plaatsen.
8. Er is voor het initiatief geen vergunning Wet natuurbescherming verleend.

In de bijgevoegde ‘Nota van Zienswijzen ontwerp VVGB Zonnepark Kleine Bergerweg’ is een standpunt geformuleerd op de zienswijzen. Overeenkomstig deze Nota wordt voorgesteld om de 801 zienswijzen ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

Overigens zijn er 716 zienswijzen op de ontwerp omgevingsvergunning ingediend. Inhoudelijk zijn er 15 verschillende zienswijzen ingediend. De verdere afhandeling van deze zienswijzen gebeurt door ons college. Voor de volledigheid zijn deze zienswijzen toegevoegd aan de bijlagen. De strekking van de zienswijzen op de ontwerp omgevingsvergunning is grotendeels gelijk aan de strekking van de zienswijzen op de ontwerp VVGB.

5. Kanttekeningen

1.1 Als uw raad geen VVGB verleent dan kan de omgevingsvergunning niet worden verleend.
Als uw raad geen definitieve VVGB verleent, kan ons college de omgevingsvergunning niet verlenen. Aandachtspunt is wel dat uw raad de VVGB alleen mag weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Een eventuele weigering moet dus gemotiveerd worden aan de hand van ruimtelijke argumenten. Een weigeringsgrond is bijvoorbeeld als het zonnepark niet ligt binnen potentiegebied zoals bedoeld in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030'.

6. Financiën

Kosten zonneparkproject
De kosten van het plan worden gedragen door Zonnepark Kleine Bergerweg B.V. . Met de B.V. is een anterieure overeenkomst gesloten waarin de financiële risico's rondom planschade, ambtelijke uren en kosten voor de ontmanteling van het project voor de gemeente worden afgedekt. De leges worden verder verhaald via de Legesverordening 2023. Ten slotte komen de gehele kosten voor het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing inclusief de onderzoeken voor rekening van de B.V. .

Omgevingsfonds – Grootschalige energie opwek
In de (concept) anterieure overeenkomst voor het zonneparkproject aan de Kleine Bergerweg is een vrijwillige bijdrage van € 500,= per gerealiseerde MWp per jaar opgenomen die initiatiefnemer moet storten in het 'Omgevingsfonds – Grootschalige energie opwek'. Per exploitatiejaar bedraagt deze vrijwillige bijdrage € 7.500,= .

7. Eerdere besluitvorming
1. Op 18 april 2024 heeft uw raad de gevraagde ontwerp VVGB verleend. Zie Dossiers - Ontwerpverklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg' - iBabs

8. Communicatie

De VVGB maakt onderdeel uit van de te verlenen omgevingsvergunning en wordt dus gelijktijdig met de omgevingsvergunning gepubliceerd.

9. Planning en uitvoering

Na verlening van de VVGB door uw raad kan ons college de omgevingsvergunning verlenen.

10. Privacy

Er worden geen persoonsgegevens verwerkt.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

- *Teamoverstijgend:*
  De ruimtelijke onderbouwing is getoetst in samenwerking met de MER-OD.
- *Kader:*
  Het kader wordt gevormd door de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Besluit omgevingsrecht, 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030', 'Beoordelingsmatrix Zon op Land', de 'RES Noord- en Midden Limburg 1.0', de 'Omgevingsvisie Roerdalen 2050', het bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen – 2e herziening' en de 'Omgevingsverordening Limburg 2014'.

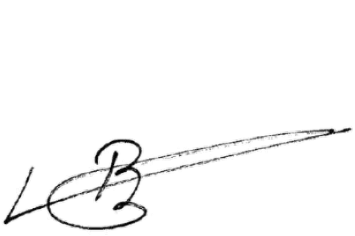
12. Bijlagen

Bijlage 1: raadsbesluit.
Bijlage 2: Nota van Zienswijzen.
Bijlage 3: ruimtelijke onderbouwing.
Bijlage 4: zienswijzen omgevingsvergunning.
Bijlage 5: e-mail provincie.

Sint Odiliënberg, 13 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

L.H.C. Bijl mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit Jaar 2025/../..

Zaaknummer: Z23-033949
Onderwerp: Verklaring van geen bedenkingen Zonnepark Kleine Bergerweg

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025,

gelet op gelet op het bepaalde in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in samenhang met artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht en artikel 6.24 lid van de Wet ruimtelijke ordening;

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de bouw van een tijdelijk zonnepark met batterijopslag (30 jaar) op de gronden kadastraal bekend sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg;
2. in te stemmen met de 'Nota van Zienswijzen ontwerp VVGB Zonnepark Kleine Bergerweg' d.d. 1 mei 2025.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2025.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

Mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

Nota van Zienswijzen
Ontwerp VVGB Zonnepark Kleine Bergerweg

gemeente roerdalen

1 mei 2025

I. Inleiding

Procedure
De ontwerp verklaring van geen bedenkingen ‘Zonnepark Kleine Bergerweg’ Montfort’ heeft gedurende zes weken - van vrijdag 27 december 2024 tot en met donderdag 6 februari 2025 - voor eenieder in ontwerp ter inzage gelegen. In die periode zijn in totaal 801 zienswijzen op de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ingediend. Inhoudelijk betreft het 18 verschillende zienswijzen. De zienswijzen zijn tijdig ingediend en dus ontvankelijk.

Leeswijzer
In deze Nota van Zienswijzen worden de ingediende zienswijzen deels samengevat. Vervolgens worden het gemeentelijk standpunt en eventuele planaanpassingen weergegeven. De samenvatting van de zienswijze heeft overigens alleen tot doel de leesbaarheid van deze Nota van Zienswijzen te vergroten. Bij de beoordeling van de zienswijzen zijn de volledige brieven, zoals deze bij de gemeente zijn ingediend en kenbaar gemaakt, meegenomen.

II. Zienswijzen en gemeentelijk standpunt

Zienswijze 1

Reclamant

In de inleiding van de zienswijze geeft reclamant aan eigenaar te zijn van het perceel met de kadastrale aanduiding ODLOO-F-730 gelegen te Sint Odiliënberg. Navolgend licht reclamant allereerst toe waarom de raad verzocht wordt om de ontwerp verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen. Vervolgens formuleert reclamant de concrete zienswijze opgedeeld in een primaire, secundaire en tertiaire zienswijze.

Toelichting op zienswijze

A. Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021 - 2030

In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021 – 2030' heeft de gemeente Roerdalen zich in hoofdstuk 5 de volgende vraag gesteld: *'Hoe zorgen we ervoor dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt?'*

Uit het document 'Zonnepark Kleine Bergerweg. Landschappelijk inpassingsplan met meervoudig ruimte gebruik en beheer- en beplantingsplan, augustus 2024' blijkt dat Zonnepark Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg een nieuw aan te leggen Zonnepark betreft, met een bruto oppervlakte van circa 20,08 hectare. De oppervlakte binnen het hekwerk is 12,6 hectare. Voor de zonnepanelen wordt binnen het hekwerk netto 6,6 hectare gebruikt en voor de onderhoudspaden netto 6 hectare.

Behouden, beschermen en waar mogelijk versterken van het landschappelijk karakter van Roerdalen.

Het landschappelijk karakter van het Linnerveld wordt volgens reclamant ernstig aangetast door de komst van het zonnepark. Het voorliggende plan draagt niet bij aan het behouden, beschermen of versterken van dit landschappelijke karakter. Indien er wordt gekozen om een zonnepark aan te leggen op goede landbouwgrond dan is het volgens reclamant van essentieel belang dat zo'n zonnepark een efficiënt, samenhangend aaneengesloten geheel vormt dat op een zorgvuldige geïntegreerde manier wordt ingepast in het landschap. Het onttrekken van 20 hectare hoogwaardige landbouwgrond aan het Linnerveld, waarbij slecht 6,6 hectare effectief wordt benut voor zonnepanelen, betekent naar het oordeel van reclamant een **inefficiënt gebruik van schaarse Nederlandse landbouwgrond.** Door het feit dat het perceel ODLOO-F-730 volledig wordt omgeven door het geplande zonnepark is het perceel voor geen enkele agrariër meer

aantrekkelijk om te bewerken. Het perceel ligt geïsoleerd en is te klein geworden om met grote landbouwvoertuigen te bewerken. Tot op het heden maakte het perceel onderdeel uit van een groter samenhangend landbouwperceel. Daarnaast wordt het perceel volgens reclamant slecht toegankelijk met grote landbouwvoertuigen vanwege **de geplande bomenrij** langs de Kleine Bergerweg en de door de **geparkeerde auto's** vanwege het ontbreken van een parkeergelegenheid ten behoeve van het bezoekerscentrum dat direct tegenover het perceel van reclamant is gepland. Door de hoge omheining van 2,5 meter en begroeiing langs drie zijden is het perceel volgens reclamant slechts aan de kopse kant toegankelijk. Daarnaast zal de geplande begroeiing schaduw en wortelschade veroorzaken, waardoor de landbouwgewassen op het perceel volgens reclamant slechts moeizaam zullen groeien. Bovendien zal volgens reclamant onkruid uit de kruidenrijke grasakkers die zich rondom het perceel ODLOO-F-730 bevinden, gemakkelijk naar dit perceel waaien en zal er meer gewasbestrijding gebruikt moeten worden. De gewasopbrengst zal volgens reclamant verminderen. Bijkomend is dat bezoekers van het informatiepunt die dichter bij het zonnepark willen komen, naar verwachting dit volgens reclamant zullen trachten te bereiken via het perceel ODLOO-F-730 dat wel vrij toegankelijk is. Hierdoor zullen de gewassen op dit perceel volgens reclamant beschadigen en kan zwerfafval van de bezoekers tot overlast leiden. Daarnaast is de uitloop van dassen naar het perceel van reclamant voorzien. Dit alles maakt het perceel volgens reclamant bijzonder onaantrekkelijk om te verpachten of om te verkopen, hetgeen zal resulteren in een aanzienlijke waardedaling van het perceel zodra het zonnepark gerealiseerd wordt.

Het inefficiënt gebruik van de landbouwgrond wordt volgens reclamant verder versterkt doordat het perceel ODLOO-F-730 met een oppervlakte van 1,36 hectare geen onderdeel uitmaakt van het zonnepark. Dit resulteert in een gat in het geplande zonnepark. Volgens reclamant zou het logischer zijn geweest om het perceel in het zonnepark op te nemen, zodat er 1,36 hectare extra zonnepanelen kunnen worden geplaatst (of aan de noord- en oostzijde het aantal zonnepanelen met een respectievelijk aantal verminderd). Het beeld van het zonnepark als eenheid wordt in zo'n geval versterkt in plaats van verrommeld zoals nu het geval is, aldus reclamant.

De uitsluiting van het perceel versterkt volgens reclamant verder de verrommeling van het landschap. Zoals beschreven in 'het Landschapsplan' ligt het plangebied in een voor het gebied vrij vlak agrarisch en landschappelijk wat verrommeld gebied. Deze verrommeling wordt versterkt door het perceel van reclamant uit te sluiten. Het perceel vormt als het ware 'een gat' in het zonnepark wat bijdraagt aan de versnippering. Deze versnippering en verrommeling van het landschap wordt volgens reclamant visueel versterkt doordat het perceel van reclamant wordt afgescheiden van het zonnepark met een omheining van 2,5 m hoog en in totaal 370 meter lang. Ook het geplande groen versterkt dit. Door het perceel van reclamant er bij te betrekken had in totaal slechts 200 m ontsierend hekwerk geplaatst hoeven te worden, aldus reclamant.

Daarnaast is reclamant van mening dat de druk van centrale voorzieningen als de Clauscentrale, de enorme uitbreiding van het hoogspanningsstation, de bouw van twee distributieloodsen aan de Rijksweg, de A73 en het geplande zonnepark te veel voorzieningen van algemeen nut zijn die in

een relatief klein gebied liggen. Dit heeft te veel impact op het landschap en de bewoners. Bijkomend is dat een aantal van de bij het zonnepark betrokken grondeigenaren ook percelen langs de A73 heeft. De aanleg van een zonnepark langs de A73 zou in vele opzichten een veel logischere keuze zijn, aldus reclamant.

B. Strenge voorwaarden worden gesteld aan de ontwikkeling van zonnevelden

De gemeente Roerdalen heeft in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' een vijftal strenge voorwaarden gesteld voor de ontwikkeling van zonnevelden.

1. ***"Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken. Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk. "***

   Het zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap.

Het plan is volgens reclamant qua sfeer, maatvoering en schaal een gedrocht dat niet lijn is met het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030'. Het geplande zonnepark is een grootschalig zonnepark dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. Ook dit is niet wenselijk volgens het Beleidskader. De onderstaande argumenten (a tot en met j) betogen volgens reclamant dat niet wordt voldaan aan strenge voorwaarde 1.

In de zienswijze verwijst reclamant verder naar een figuur met de huidige situatie van het gebied met de ligging van het perceel ODLOO-F-730 en naar een figuur met de ligging van het perceel in het voorgenomen plan voor het zonnepark.

De sfeer van het landschap

a. De sfeer van het landschap wordt volgens reclamant door het zonnepark bruut verbroken. Midden in het agrarische landschap komen 26.000 markante zonnepanelen te staan omgeven door hoge hekwerken en begroeiingen. De totale oppervlakte van het geplande zonnepark is 18 voetbalvelden groot.
b. De brute verbreking van de sfeer van het landschap wordt volgens reclamant extra versterkt doordat midden in het zonnepark het landperceel van reclamant ligt dat geen onderdeel is van het plan. Dit afwijkende perceel wordt in het landschap extra gemarkeerd door scheidslijnen van hoge hagen en hekwerken die er omheen aangelegd worden.
c. Het perceel ODLOO-F-730 wordt aan de zijde van de Kleine Bergerweg ook nog voorzien van een rij bomen. Vanwege zichtlijnen worden deze bomen toegevoegd aan het besluitgebied. Deze bomen maken volgens reclamant de toegang tot het landbouwperceel veel ingewikkelder en vormen een ernstige belemmering voor grote landbouwvoertuigen. Daarnaast is in de

plannen niet duidelijk aangegeven of er voldoende ruimte aanwezig is om deze bomen op gemeentelijke gronden te plaatsen, aldus reclamant.

d. In het plan wordt ODLOO-F-730 aan drie zijden voorzien van een hekwerk van 2,50 meter hoog en ongeveer 370 meter lang met als doel het voorkomen dat onbevoegden het zonnepark betreden en de veiligheid van het zonnepark waarborgen. Het hekwerk wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken en achter een beplanting van heesters en klimplanten geplaatst. Door de omheining en begroeiing wordt nog meer geaccentueerd dat het landbouwperceel geen onderdeel uitmaakt van het plan. Deze markante omheiningen tasten de sfeer van het landschap aan en daardoor wordt verrommeling van het plangebied nog duidelijker, aldus reclamant.
e. De begroeiing om het perceel van reclamant levert volgens reclamant ongewenste schaduw- en wortelschade op. Dit vermindert de opbrengst van de te telen landbouwgewassen.
f. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van het landbouwperceel verslechterd. Er kan volgens reclamant niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt.

Maatvoering

g. Doordat het landbouwperceel geen onderdeel uitmaakt van het geplande zonnepark is er volgens reclamant geen aansluitende maatvoering.

Schaal

h. De schaal van het gebied dat door de komst van het zonnepark wordt belast, is volgens reclamant onnodig groot, omdat het landbouwperceel van reclamant er geen onderdeel van uitmaakt. Door het perceel bij het plan te betrekken kan elders aan de noord- en oostzijde 1.36 ha zonnepanelen verdwijnen.

Een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen is onwenselijk

i. Te midden van 26.000 zonnepanelen op metalen stellingen van 1,77 meter hoog ligt een afwijkend landschapselement, namelijk een perceel agrarische grond (ODLOO-F-730). Dit afwijkende landschapselement wordt aan alle kanten ingeklemd en omheind door het zonnepark én door diverse soorten begroeiingen. Hierdoor ontstaat volgens reclamant een ongewenste mozaïek van landschapselementen. Dit is volgens het beleidskader onwenselijk, aldus reclamant.
j. Op de tekeningen 1 en 2, zoals opgenomen in de zienswijze, is goed te zien dat het zonnepark niet uit een vloeiende lijn bestaat maar dat het gaat om een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. De vloeiende lijn ontbreekt mede doordat het perceel van reclamant geen onderdeel is van het plan én doordat het plangebied van het zonnepark ook nog doorkruist wordt door de Kleine Bergerweg, aldus reclamant.

2. **Strenge voorwaarde 2.** ***Het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast:***

- **inpassen van directe (be-)levingsfactoren;**
- **stimuleren biodiversiteit;**
- **stimuleren waterberging en -infiltratie.**

Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste.

Volgens reclamant is het ontwerp versnipperd en de geplande belevingsfactoren zoals het informatiepunt en de aanplant van bomen vanwege de visuele zichtlijnen en het inzaaien van kruidenrijke graslanden en bloemen in combinatie met mogelijke problemen van de afwatering zal in geval van het perceel ODLOO-F-730 leiden tot diverse vormen van overlast en dus waardevermindering van het perceel. Reclamant onderbouwt het voorgaande aan de hand van onderstaande argumenten.

Visuele en landschappelijke inpassing en belemmeren van zichtlijnen

a. De gemeente Roerdalen stelt de voorwaarde dat: ‘Het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan.’ Zoals op foto 1 in de zienswijze duidelijk te zien is, ligt het geplande zonnepark in een agrarisch gebied met agrarische velden. Het zonnepark kan naar mening van reclamant noch visueel, noch vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan, omdat in het midden een geïsoleerd agrarisch perceel ligt dat geen onderdeel uitmaakt van het zonnepark. Dit leidt tot een fragmentarische, rommelige en onbegrijpelijke indeling van het landschap, aldus reclamant.
b. Hekwerken van 2,5 meter hoog, hagen, begroeiingen en een bomenrij rondom ODLOO-F-730 benadrukken de visuele scheiding van het perceel van reclamant ten opzichte van het zonnepark, waardoor het zonnepark niet visueel in het landschap past en geen samenhangend en mooi aaneengesloten geheel vormt dat in de landschappelijke omgeving geïntegreerd raakt. Door de doorkruising van het zonnepark door de Kleine Bergerweg raakt het landschap extra visueel versnipperd.

Belevingsfactoren en overlast

c. Aan het zonnepark wordt een informatiepunt toegevoegd. Dit informatiepunt ligt tegenover het perceel van reclamant en wordt aangekleed met bankjes en een 4 meter hoog uitkijkpunt. Het uitkijkpunt zal leiden tot extra bezoekersstromen. Doordat het geplande zonnepark omheind is bestaat volgens reclamant de kans dat bezoekers de neiging krijgen om de niet omheinde delen in het gebied van het zonnepark te betreden, waaronder het perceel van reclamant. Als dit gebeurt dan zullen de landbouwgewassen vertrapt worden, waardoor minder groei en vermindering van de opbrengst, aldus reclamant.

d. Voor de bezoekers die per auto naar het informatiepunt komen, is niets voorzien. Er is in het plan geen parkeergelegenheid gepland. Automobilisten moeten in de berm parkeren. Door de geparkeerde auto's wordt de toegang tot het agrarische perceel voor grote agrarische werktuigen belemmerd, aldus reclamant.
e. Bezoekers van het informatiepunt zullen afval hebben. Dat kan gaan zwerven. Dit zwerfafval kan voor overlast zorgen op het perceel ODLOO-F-730, want vanwege de aanwezige hekken om het zonnepark kan het zwerfafval zich niet verspreiden en zal het afval naar het vrij toegankelijk perceel ODLOO-F-730 toewaaien, aldus reclamant.

Stimuleren waterberging en -infiltratie

f. Wat zijn de gevolgen van het stimuleren van waterberging en -infiltratie op de goede afwatering van het perceel ODLOO-F-730? De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerde grondwaterpunt. In de praktijk wordt beregend uit de grondwaterputten op de nabije percelen. Deze putten liggen allemaal in het zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid, aldus reclamant.

Stimuleren biodiversiteit

g. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden en bloemen in het zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden. Ook op het perceel van reclamant. Deze zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst, waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten gaan worden. Dit is duurder, leidt tot lagere opbrengsten en tot schade. Dit in combinatie met de schaduw- en wortelschade van de heesters, diverse begroeiingen en bomen is een voor een agrariër een zeer ongewenste combinatie, aldus reclamant.

3. Strenge voorwaarde 3: *meervoudig ruimtegebruik*

Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristisch doeleinden worden gemotiveerd.

Reclamant is van mening dat niet aan deze strenge voorwaarde wordt voldaan. Het voorgestelde zonnepark heeft volgens reclamant significante nadelige gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden van het perceel ODLOO-F-730, zowel tijdens als na de exploitatieperiode van het zonnepark. De beperking van de landbouwmogelijkheden en de daaruit volgende schade in combinatie met het niet benutte potentieel van opwekvermogen rechtvaardigen een heroverweging van het plan. Reclamant onderbouwt het voorgaande aan de hand van onderstaande argumenten.

Belemmering meervoudig ruimtegebruik

a. Het perceel ODLOO-F-730 is volledig omsingeld door het zonnepark, waardoor het geïsoleerde perceel niet meer effectief gebruikt kan worden voor de landbouw. Hekwerken van 2,5 meter hoogte, landschappelijke hagen, heestergroepen en bomen maken de toegang tot het perceel lastig voor grote landbouwvoertuigen. Kruidenrijke graslanden met bloemen zorgen voor ongewenst onkruid en de mogelijke problemen van de afwatering zijn een ernstige beperking van de agrarische mogelijkheden van het perceel. Kortom, in plaats van meervoudige ruimtegebruik wordt het geplande zonnepark nog een extra perceel met een agrarische bestemming minder bruikbaar. Dit is ook in strijd met de 'Omgevingsvisie Limburg': 'We gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- en ondergronds.', aldus reclamant.
b. Op pagina 29 van de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg' wordt gesteld dat de landschapselementen behouden blijven na de exploitatieperiode. Dit wordt door de gemeente Roerdalen bekrachtigd door te stellen: *"In de eerst volgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging wordt een gedeelte van deze tijdelijke natuur omgezet naar permanente natuur. Deze permanente natuur wordt dus na beëindiging van het zonnepark niet verwijderd."* Dus zelfs als het zonnepark na 30 jaar zou verdwijnen dan blijven de gemengde haag, de heestergroepen en de bomen rondom het besluitgebied bestaan om de biodiversiteit te behouden. Ook na ontmanteling blijft het perceel ODLOO-F-730 lastig toegankelijk en slecht agrarisch bruikbaar vanwege de geringe grootte en geïsoleerde ligging van het perceel. Bijkomend vanwege schaduw op de te telen gewassen en de wortels van de aangeplante bomen en het feit dat niet meer tot in de perceelgrens kan worden gewerkt vanwege deze beplantingen, aldus reclamant.
c. Zoals al gesteld kan het zo zijn dat vanwege de hekwerken en de hagenstructuur rondom het zonnepark bezoekers van het tegenover het perceel ODLOO-F-730 gelegen informatiepunt, op zoek naar dassen en patrijzen etc. – om het zonnepark heen gaan wandelen. Zij kunnen wel het vrij toegankelijke landbouwperceel betreden waardoor de daar groeiende landbouwgewassen beschadigd raken en de gewasopbrengst dientengevolge zal verminderen, aldus reclamant.
d. Daarnaast kan de goede afwatering van het perceel door het omringende zonnepark mogelijk worden verstoord. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerde grondwaterput. Het is praktijk dat wordt beregend uit grondwaterputten op nabije percelen. Die putten liggen allemaal in het zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Wanneer gesteld zou worden dat een put op het perceel kan worden aangelegd dan is relevant dat beregenen van sec het perceel niet mogelijk is. Er zal altijd water terecht komen op de zonnepanelen van het zonnepark of maar een gedeelte van het perceel kan worden beregend. Het water uit de putten is ijzerhoudend. Dit heeft een roestlaagje op de zonnepanelen tot gevolg. Reclamant geeft dit aan omdat zij niet aansprakelijk gesteld wil worden voor schade als gevolg van dit beregeningswater. Het meervoudige gebruik van de grond komt door het ontbreken van een waterput en ijzerhoudend grondwater verder onder druk te staan, aldus reclamant.
e. Er zijn dassen aanwezig op de locatie van het zonnepark. *'Het zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm*

boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed.' In het plan krijgen de dassen ook een uitgang naar het perceel van reclamant. Reclamant is het niet duidelijk of hekwerken rondom het perceel aan de oost- en zuidzijde aangepast worden aan de das of dat de das 'gevangen' komt te zitten op het perceel van reclamant en de das daardoor alleen de weg als uitwijk heeft. In dat geval kan de das op ODLOO-F-730 extra schade aan de aanwezige landbouwgewassen toebrengen, aldus reclamant.

f. De 'zonneladder' benadrukt efficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Perceel ODLOO-F-730 is echter niet opgenomen in het zonneparkplan, waardoor meer dan 1 MW aan opwekvermogen verloren gaat. De beleidsdoelstelling van de gemeente Roerdalen om (gefaseerd) zonnevelden te ontwikkelen wordt hiermee niet optimaal benut aangezien ODLOO-F-730 wel in het plangebied ligt maar geen onderdeel is van het zonnepark, aldus reclamant.

4. "Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonnepark moet aantoonbaar waarden toevoegen:

- **landschappelijke elementen;**
- **maatschappelijke ontwikkeling;**
- **coöperatieve realisatie;**
- **ontwerpen en toepassing compensatieregeling.**

Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweegbrengen, ondanks de landschappelijke inpassing (strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarde het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft."

Reclamant onderbouwt het voorgaande aan de hand van onderstaande argumenten.

Ontwikkelen van een uitzichtpunt en bezoekersinformatiepunt als aantoonbaar toegevoegde waarde.

a. Het beoogde uitzichtpunt en het bezoekersinformatiepunt worden aan de overzijde van de Kleine Bergerweg tegenover het perceel van reclamant gesitueerd. Er is echter niet voorzien in parkeergelegenheid voor de auto's van de bezoekers. Bezoekers zullen dus de auto in de berm van de Kleine Bergerweg parkeren. De Kleine Bergerweg is volgens reclamant een (zeer) smalle weg die aan de zijde van het perceel van reclamant uitgebreid wordt met een bomenrij. De bomenrij in combinatie met de geparkeerde auto's maken het voor grote landbouwvoertuigen zeer lastig om op het perceel van reclamant te komen, aldus reclamant.
b. Omdat het gehele zonnepark volledig omheind is met een 2,5 meter hoog hekwerk, maar ODLOO-F-730 vrij toegankelijk is, kan het volgens reclamant zo zijn dat bezoekers, om meer te

zien van het zonnepark en de aanwezige dassen en patrijzen etc., over het agrarische perceel gaan lopen en de daar aanwezige landbouwgewassen vertrappen. Dit leidt tot een verminderde opbrengst van de landbouwgewassen, aldus reclamant.

c. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van het perceel ODLOO-F-730 verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt.), aldus reclamant.
d. Vanuit het verhoogde uitzichtpunt bij het bezoekersinformatiepunt hebben bezoekers – door de bomen heen – direct zicht op het agrarische perceel van reclamant. Door de enorme omheining maakt het perceel van reclamant visueel geen onderdeel uit van het geplande zonnepark. Dit zal volgens reclamant bij bezoekers vragen oproepen over de efficiëntie van het plan. Vanaf het verhoogde uitzichtpunt kijken bezoekers naar het ingeklemde en geïsoleerd liggende agrarische perceel van reclamant te midden van een landschappelijk lelijk, gefragmenteerd en verrommeld zonnepark. Dit zal ongetwijfeld leiden tot verwondering over hoe een dergelijk rommelig, wanstaltig en onwenselijk geheel tot stand is kunnen komen. Dit inzicht draagt volgens reclamant niet bij aan een positief imago van het project en zal twijfels oproepen over de ruimtelijke kwaliteit en de zorgvuldigheid waarmee het plan is ontwikkeld, aldus reclamant.
e. Er vindt een maatschappelijke discussie plaats over het feit dat de kleine consument terugleverkosten moet betalen over de opgewekte zonne-energie en het feit dat grote zonneparken geen terugleverkosten betalen. De vraag is wanneer deze discussie aanhoudt en ook grote zonneparken terugleverkosten moeten gaan betalen of het geplande zonnepark dan nog rendabel is, aldus reclamant.

5. “Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:

- **onderhoud en werking van de technische installatie;**
- **onderhoud en landschappelijke inpassing;**
- **toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;**
- **ontmanteling na beëindiging;**
- **coöperatieve realisatie;**
- **participatie bij de concrete planontwikkeling.**

Van belang voor het geval van reclamant zijn de twee punten uit de strenge voorwaarde 5 namelijk: ontmanteling na beëindiging en participatie bij de concrete planontwikkeling. Op basis van de onderstaande argumenten stelt reclamant dat niet aan de strenge voorwaarde kan worden voldaan.

Ontmanteling

a. Het is volgens reclamant logisch dat na de ontmanteling van het zonnepark de aangeplante winterlinden aan de Kleine Bergerweg blijven staan. Maar in de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg' wordt gesteld dat ook de hagenstructuur zo veel als mogelijk gehandhaafd blijft en dat ook de heestergroepen ten behoeve van de biodiversiteit behouden zullen blijven. Dus zelfs nadat het zonnepark ontmanteld wordt, blijft het perceel ODLOO-F-730 aan vier zijden omsingeld door hagen, heesters en bomen en blijft het een geïsoleerd perceel. De schaduw van deze aanplant en de wortels ervan hebben grote nadelige gevolgen voor de groei van de landbouwgewassen en verminderd de waarde van het landbouwperceel, aldus reclamant.

Participatie

b. Uit artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) volgt dat het bevoegd gezag een eigen afweging moet maken over de juistheid van de verstrekte informatie en of nog aanvullende informatie nodig is. Reclamant is van mening dat de communicatie en participatiemogelijkheden over de ontwikkeling van het zonnepark tekort zijn geschoten. Ook voldoen ze niet aan de diverse voorwaarden zoals gesteld in de Zonneladder en in de diverse eigen documenten van de Solar Provider Group. Verwezen wordt verder naar pagina 16 van de volledige zienswijze.
c. Ondanks de expliciete belofte om samenspraak te organiseren en draagvlak te creëren is de Solar Provider Group naar mening van reclamant op dit punt te kort geschoten. Er is volgens reclamant een discrepantie tussen de gecommuniceerde ambities van de Solar Provider Group en de daadwerkelijke uitvoering van participatie en communicatie waardoor de betrokkenheid van de omgeving volgens reclamant niet op de juiste manier is gewaarborgd.
d. E-mail van 23 september 2021 gericht aan de rentmeester van reclamant. De e-mail suggereert volgens reclamant dat aan één van de vier zijden van het perceel ODLOO-F-730 een zonnepark wordt gerealiseerd. Indien hier sprake van is dan blijft het perceel via de overige 3 zijden toegankelijk en bewerkbaar. Ook kan het perceel dan opgaan in een groter geheel van door de boer te bewerken percelen, aldus reclamant.
e. De Solar Provider Group stelt: *"Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen".* Feit: Reclamant is van mening dat zij als stakeholder niet op een adequate wijze is geïnformeerd en zij heeft geen ruimte gekregen om input te leveren op de plannen. De brief van 18 oktober 2021 aan de omwonenden heeft reclamant niet ontvangen. Ook de rentmeester heeft de brief niet ontvangen volgens reclamant. De NAW-gegevens van reclamant zijn bij de Solar Provider Group bekend. Van proactief en persoonlijk contact is volgens reclamant dan ook geen sprake. Reclamant is, naar eigen zeggen, ook niet uitgenodigd voor de keukentafelgesprekken of andere overlegmomenten.
f. In het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg' beschrijft de Solar Provider Group uitgebreid hoe ze de communicatie met belanghebbenden hebben ingericht. Hierbij leggen zij de nadruk op strategieën per fase, zoals beschreven in paragraaf 2.3. Zij stellen expliciet dat: *"zonder de inzet en persoonlijke betrokkenheid van de omgeving het*

burgerparticipatietraject niet zal slagen. Het is daarom van groot belang dat de direct omwonenden uitgenodigd wordt om mee te denken en te doen." De Solar Provider Group omschrijft de diverse middelen die ingezet worden om de betrokkenheid te waarborgen. Volgens het verslag zal in fase 2 nadat een principeakkoord bereikt is, de focus liggen op het betrekken van de wijdere omgeving en in werksessie concreet aan de plannen te werken middels diverse (communicatie)middelen:

- Bewonersbrief. Noch de reclamant noch de rentmeester heeft deze bewonersbrief ontvangen, aldus reclamant.
- Telefoongesprekken. Reclamant is niet door de Solar Provider Group telefonisch benaderd, aldus reclamant.
- Website. Reclamant is nooit door de Solar Provider Group op deze website gewezen.
- Nieuwberichten. Aangezien reclamant in Oegstgeest woont heeft deze berichtgeving reclamant nooit bereikt, aldus reclamant.
- Workshop. Reclamant is nooit voor een workshop uitgenodigd, aldus reclamant.
- Informatieavond. Reclamant is nooit voor een informatieavond uitgenodigd, aldus reclamant.

De Solar Provider Group beschrijft in haar communicatievisie een aantal beloftes. Zie pagina 19 van de volledige zienswijze. Volgens reclamant zijn deze beloftes niet nagekomen. Pas nadat reclamant op 25 april 2023 contact zocht met de Solar Provider Group werd zij toegevoegd aan de nieuwsbrief en ontvangt zij informatie. Volgens reclamant is van een *"goede persoonlijke relatie met de omgeving, het hebben van oog en oor voor de omgeving, verzorgen de communicatie met stakeholders op een persoonlijke manier."* totaal geen sprake.

g. De Solar Provider Group stelt in haar verslag: *"Wij hebben een gewogen afweging gemaakt om met de landeigenaren van deze percelen in gesprek te gaan en overeenkomsten te sluiten."* Volgens reclamant is de 'gewogen afweging' van haar perceel blijkbaar negatief uitgevallen ondanks dat het perceel ODLOO-F-730 midden in het plangebied ligt. Als direct belanghebbende is reclamant namelijk nooit uitgenodigd voor gesprekken met primaire als secundaire omwonenden, keukentafelsessies, workshops of informatieavonden, aldus reclamant.

h. Volgens het verslag heeft na de start van fase 2 aanvullende communicatie plaatsgevonden richting de omwonenden, maar blijkbaar is dit niet gebeurd met de landeigenaar die een perceel heeft te midden van het geplande zonnepark, aldus reclamant. Hoewel de bovengenoemde stappen in het kader van participatie begrijpelijk en wenselijk zijn, is er vanuit de Solar Provider Group in de richting van reclamant geen enkele serieuze poging ondernomen om reclamant als belanghebbende op de hoogte te stellen of te betrekken bij de plannen voor het zonnepark. Dit ondanks het feit dat in het 'Communicatie en participatieverslag' gesteld wordt dat openheid en transparantie belangrijke pijlers zijn in de voorbereidende fase van het project, aldus reclamant.

i. Volgens het 'Communicatie- en Participatieverslag van de Solar Provider Group' is de concept landschappelijke inpassing van het zonnepark op 30 mei 2022 gedeeld met omwonenden. Gezien het belang van het eigendom van reclamant in relatie tot het project, had reclamant

verwacht dat de Solar Provider Group haar inpassingen tot communicatie en participatie ook richting haar als belanghebbende serieus zou nemen. Op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat het perceel van reclamant ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark had naar mening van reclamant de Solar Provider Group dit aan reclamant behoren aan te geven en reclamant gezien de geïsoleerde ligging van het landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is echter niet gebeurd. Reclamant is daarom van mening dat de initiatiefnemer nagelaten heeft om zorgvuldig te communiceren en te streven naar een betere landschappelijke inpasbaarheid van het te ontwikkelen zonnepark.

j. Pas na het besluit van het college is reclamant door derden op de hoogte gebracht over de principemedewerking voor het zonnepark. Dit staat in schril contrast met de stelling in het verslag dat de directe omgeving en stakeholders persoonlijk zijn geïnformeerd via een brief of e-mail. Vervolgens heeft reclamant zelf contact opgenomen met de Solar Provider Group op 25 april 2023.

C. Stikstof

Voor reclamant is onduidelijk wat de invloed is van de recente uitspraak van de rechter van 22 januari 2025 over de uitstoot van stikstof in de nabijheid van een Natura-2000 gebied. Het zonnepark ligt op een afstand van 1,5 km van het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied. Het stikstofvraagstuk vraagt wellicht om een heroverweging van het geplande zonnepark, aldus reclamant.

D. Zienswijze

Primaire zienswijze

De primaire zienswijze van reclamant is de vernietiging van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Hier worden de volgende argumenten voor aangevoerd:

<u>Reclamant</u>

1. Als direct belanghebbende kan het beoogde zonnepark niet rekenen op het draagvlak en steun van reclamant. De komst van het zonnepark leidt tot een significante en onherstelbare aantasting van het landschap van de Linnerheide te Sint Odiliënberg. Er zijn binnen een straal van een paar kilometer al heel veel voorzieningen voor het algemeen belang aanwezig zoals de Clauscentrale, het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg: de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg en de aanleg van de autoweg A73 etc.. Dit in combinatie met nu weer een gepland zonnepark heeft naar mening van reclamant te veel impact op het landschap en haar bewoners.
2. Het uitsluiten van perceel ODLOO-F-730 uit de projectontwikkeling resulteert in landschappelijke versnippering en inefficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Het geplande zonnepark is niet goed landschappelijk ingepast en is niet in lijn met het

'Beleidskader van de gemeente Roerdalen over zonne- en windenergie 2021-2030'. Aan de diverse gestelde 'strenge voorwaarden' uit het beleidskader is voorbijgegaan.

Antwoord gemeente

Aantasting landschap/landschappelijke versnippering/geen goede landschappelijke inpassing.

In tegenstelling tot wat reclamant stelt, is er geen sprake van een aantasting van het landschap of van een landschappelijke versnippering. Ook is er sprake van een goede landschappelijke inpassing. Dit blijkt uit het volgende.

Artikel 2.17.2 lid 5 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 gaat ten aanzien van zonneparken op landbouwgrond uit van het zogenaamde 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat een ruimtelijk plan een zonnepark op landbouwgrond uitsluitend onder een aantal voorwaarden toelaat. Eén van de voorwaarden is dat het ruimtelijk plan is voorzien van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap. Bij het opstellen van deze landschappelijke inpassing bieden het 'Landschapskader Noord- en Midden Limburg' en de 'Handreiking Landschap Grootschalige Energie opwek zon-op-land RES Noord- en Midden Limburg' handvatten. De landschappelijke analyse heeft daarom aan de hand van deze stukken plaatsgevonden.

Op pagina 39 van de ruimtelijke onderbouwing volgt uit het gestelde onder het kopje 'Handreiking Landschap RES'

> *'Op de geschiktheidskaart behorende bij de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg is er sprake van ontwikkeling binnen een Zeer geschikte locatie (Droge heideontginning) en Nauwelijks geschikt (Velden). Volgens de Handreiking Landschap RES geldt voor de als 'nauwelijks geschikt' aangemerkte landschapstypen dat de geschiktheid beperkt is, omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde om in die landschapstypen toch een zonnepark te realiseren, is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. Derhalve dient de aanpassing van landschappelijke structuren te worden vergezeld van een onderbouwing waarin is weergegeven op welke wijze de kwaliteiten van het landschap minimaal behouden blijven. Om aan die voorwaarde te voldoen is een onderbouwing opgesteld op welke wijze de kwaliteiten van het landschap wordt behouden en zelfs versterkt. Voor deze locatie is een landschappelijk inpassingplan (zie separate bijlage) opgesteld, welke onder andere ingaat op de inpassing vanuit de RES-Handreiking.'*

Op pagina 40 van de ruimtelijke onderbouwing wordt verder gesteld:

> *'Ad sub b.*
>
> *De kernkwaliteiten van het landschap worden omschreven in het Landschapskader Noord- en Midden Limburg. Op basis van dit kader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype 'Velden' en deels binnen 'Droge heide-ontginningen'. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg wordt het gebiedstype 'Velden' aangemerkt als nauwelijks geschikt, daarentegen wordt het gebiedstype 'Droge heide-ontginningen' aangemerkt als zeer geschikt.*

In het landschapsplan is een onderbouwing gegeven over de landschapskenmerken die aanwezig zijn en waarmee zoveel mogelijk wordt aangesloten op de ontwerpprincipes uit de Handreiking.'

In het Landschapsplan (bijlage 2 bij de ruimtelijke onderbouwing) zijn de 11 landschapskenmerken/kernkwaliteiten behorende bij een ontginningslandschap omschreven. Zie pagina 9 van het Landschapsplan. In het ontwerp van het inpassingsplan is rekening gehouden met deze 11 aanwezige kernkwaliteiten (zie pagina 9 Landschapsplan), waaronder:

1. *De panelen en hagenstructuur worden met max. 1,77 meter zo laag mogelijk gehouden, zodat er overheen gekeken kan worden en vergezichten behouden blijven.*
2. *Prominente zichtlijnen worden opgenomen in het zonnepark.*
3. *Het zonnepark wordt ingepast in de bestaande kavelstructuur en volgt de leidende kaveloriëntatie.*
4. *Het panelenveld kent een blokvormige inpassing, heeft geen rafelranden en volgt de leidende kaveloriëntatie.*

De landschapsdeskundigen van de provincie Limburg hebben het inpassingsplan tijdens het wettelijk vooroverleg beoordeeld of het passend is binnen de aanwezige landschapskenmerken/ kernkwaliteiten. Zie de e-mails in bijlagen 1 en 2. Uit de e-mail van 6 mei 2024 (bijlage 2) volgt onder andere het volgende:

'<u>Landschappelijke en natuurlijke inpassing</u>
De inpassing en ontwerp van het plan dient verbeterd te worden. Daar waar belangrijke zichtrelaties zijn geanalyseerd, worden deze maar marginaal landschappelijk aangezet in het plan. Dit betreft met name de noord-zuid zichtlijn. Het verbreden en landschappelijk versterken van met name deze noord-zuid zichtlijn, zorgt voor meer openheid. Ook wordt de grootschaligheid van het zonnepark op die manier in ensembles opgedeeld, die passen bij de bovenvermelde overgangszone.'

De provincie heeft dus tijdens de planvorming verzocht om meer openheid in het inpassingsplan te creëren. In het definitieve inpassingsplan is dit verzoek verwerkt. Met name ter plaatse van de noord-zuid zichtlijn moest meer openheid gecreëerd worden. Het perceel ODLOO-F-730 ligt aangrenzend op deze noord-zuid zichtlijn en versterkt dus de openheid van deze zichtlijn. De stelling van reclamant dat het uitsluiten van het perceel ODLOO-F-730 resulteert in landschappelijke versnippering staat dus haaks op het verzoek van de provincie om meer openheid te creëren. Ten slotte heeft de provincie ons tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels, waaronder het landschappelijk inpassingsplan, in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Op pagina 2 van deze e-mail staat expliciet aangegeven dat de provincie Limburg akkoord gaat met het inpassingsplan.

Daarnaast is het landschappelijk inpassingsplan voorgelegd aan een onafhankelijke deskundige commissie (de LKM-commissie). Deze commissie heeft het definitieve inpassingsplan op 9 januari 2025 goedgekeurd. Verwezen wordt verder naar bijlage 4 voor de advisering tijdens de planvorming. Ook uit het advies van de LKM-commissie blijkt verder niet dat het uitsluiten van het perceel ODLOO-F-730 resulteert in een landschappelijke versnippering.

Inpassingsplan voldoet niet aan 'strenge voorwaarden' beleidskader. *Reclamant stelt dat de landschappelijke inpassing niet in lijn is met het 'Beleidskader van de gemeente Roerdalen over zonne- en windenergie 2021-2030'. Binnen dit kader is volgens reclamant voorbij gegaan aan diverse gestelde 'strenge voorwaarden' uit het beleidskader. In het toelichtende gedeelte van de zienswijze stelt reclamant onder meer dat er sprake is van een fragmentarisch, rommelig en onbegrijpelijke indeling van het landschap, omdat het perceel ODLOO-F-730 niet is opgenomen in het besluitgebied.*

Er kan niet zonder meer gesteld worden dat voorbij is gegaan aan de 'strenge voorwaarden' in relatie tot het landschappelijk inpassingsplan. Ten eerste is in paragraaf 3.5.1 van de ruimtelijke onderbouwing duidelijk omschreven hoe omgegaan is met de 'strenge voorwaarden'. Verwezen wordt dus naar de inhoud van deze paragraaf. Verder volgt uit pagina 21 van het Landschapsplan (bijlage 2 van de ruimtelijke onderbouwing) welke uitgangspunten zijn gehanteerd voor het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan. Hier worden wederom de 'strenge voorwaarden' toegelicht, omdat deze ten grondslag hebben gelegen aan de uitgangspunten voor het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan. Daarnaast ligt er een relatie tussen de 'strenge voorwaarden' en de landschapskenmerken/kernkwaliteiten zoals bedoeld in het 'Landschapskader Noord- en Midden Limburg' en de 'Handreiking Landschap Grootschalige Energie opwek zon-op-land RES Noord- en Midden Limburg'. De landschappelijk gerelateerde 'strenge voorwaarden' kunnen immers uitsluitend onderbouwd worden aan de hand van de landschapskenmerken/kernkwaliteiten van het besluitgebied. Zoals onder het bovenstaande kopje 'Aantasting landschap/landschappelijke versnippering/geen goede landschappelijke inpassing' reeds aangegeven, hebben verder zowel de landschapsdeskundigen van de provincie Limburg als de LKM-commissie ingestemd met het landschappelijk inpassingsplan. Bij deze toetsing is ook gekeken hoe omgegaan is met diverse beleidsmatige en ontwerpuitgangspunten waaronder de strenge voorwaarden. Voor het overige wordt verwezen naar het gestelde onder het bovenstaande kopje 'Aantasting landschap/landschappelijke versnippering/geen goede landschappelijke inpassing'.

<u>Reclamant</u>

3. Het zonnepark leidt volgens reclamant tot inefficiënt gebruik van de schaarse landbouwgrond. Het agrarisch perceel ODLOO-F-730 komt volgens reclamant geïsoleerd te liggen en is relatief klein om te bewerken. Schaduw- en wortelschade veroorzaakt door diverse soorten aanplant aan alle vier de zijden van het perceel leiden volgens reclamant tot een verminderde gewasopbrengst. Deze landschapselementen blijven behouden na de exploitatieperiode. Dus zelfs als het zonnepark na 30 jaar ontmanteld wordt en verdwijnt, dan blijven schaduw- en wortelschade van de diverse aanplantingen een probleem en blijft de ligging van het landbouwperceel geïsoleerd van de andere dan weer vrijgekomen landbouwgronden doordat het perceel omringd wordt door de aangeplante hagen, heestergroepen aan drie zijden en bomen aan de kopse kant, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Inkomensschade. *Mocht er sprake zijn van inkomensschade als gevolg van het afgeven van de omgevingsvergunning dan bestaat de mogelijkheid om een aanvraag voor planschade (nadeelcompensatie) in te dienen.*

De wetgever voorziet in hoofdstuk 6 Financiële bepalingen van de Wet ruimtelijke ordening in combinatie met artikel 4.17 Invoeringswet Omgevingswet in een tegemoetkoming voor inkomensschade bij de verlening van de omgevingsvergunning. Mocht hier sprake van zijn dan kan reclamant altijd een aanvraag om planschade bij de gemeente indienen. Blijkt dat er daadwerkelijk sprake is van inkomensschade dan zal reclamant hier financieel in tegemoet worden gekomen.

Reclamant

4. De ontsluiting van het landbouwperceel voor grote landbouwvoertuigen is volgens reclamant ook na de ontmanteling – over 30 jaar – lastig vanwege deze blijvende beplanting.

Antwoord gemeente

Ontsluiting. *In de huidige situatie staat langs het grootste gedeelte aan de noordzijde van het perceel ODLOO-F-730 reeds een bomenrij. Bij het doortrekken van deze bomenrij naar het oosten zal rekening worden gehouden met de toegang voor grote landbouwvoertuigen tot het perceel.*

Reclamant

5. De hekwerken worden volgens reclamant pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van het perceel ODLOO-F-730 verslechterd. Er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt. Er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt.

Antwoord gemeente

Hekwerk. *Uit de technische tekeningen behorende bij de ontwerp-omgevingsvergunning blijkt duidelijk dat het hekwerk niet op de grens van het perceel ODLOO-F-730 is gepland. Het hekwerk is aan de oost-, west- en zuidzijde op een afstand van meer dan 5 meter van de perceelsgrens gepland. Gelet hierop leidt het geplande hekwerk dus niet tot beperkingen bij het bewerken van het perceel ODLOO-F-730 met grote landbouwwerktuigen.*

Reclamant

6. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden die in het zonnepark groeien waarvan de zaden zich volgens reclamant verspreiden en ook op het perceel ODLOO-F-730 zullen komen. Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten worden. Dit is duurder en leidt tot lagere opbrengsten en tot schade en is ongewenst, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Inkomensschade. *Zie het antwoord onder 3.*

Reclamant

7. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt volgens reclamant ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerde grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Die putten liggen allemaal in het zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregend moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid. Stel dat er een put geslagen wordt op het perceel van reclamant dan vormt roestvorming op de zonnepanelen door ijzerhoudend water een probleem, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Beregenen. *Er ligt een beregeningsput ten oosten van het perceel ODLOO-F-730. Deze put ligt in de landschappelijke inpassing van het zonnepark en is niet omsloten met een hekwerk. Het perceel is daarmee vrij toegankelijk. Reclamant kan dus van deze beregeningsput gebruik maken.*

Wat betreft het ijzerhoudend grondwater kan het volgende gesteld worden. Een agrariër mag zijn perceel beregenen, maar hij mag daarbij geen schade of hinder veroorzaken op het perceel van een ander. Dit is geregeld in het burenrecht in het Burgerlijk Wetboek (BW). Artikel 5:37 BW stelt:

> *'De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun.'*

Er is geen sprake van een limitatieve opsomming, dus het verspreiden van water door beregening kan hier ook onder geschaard worden. Dit betekent dat:

- *Als door de beregening van perceel ODLOO-F-730 structureel de gronden van het zonnepark worden geraakt en het zonnepark ondervindt daar nadelige gevolgen van (bijvoorbeeld roestvorming op de zonnepanelen) dan kan dit als onrechtmatige hinder worden aangemerkt.*
- *Er kan sprake zijn van een onrechtmatige daad als aangetoond kan worden dat de hinder buitensporig is en niet redelijkerwijs te verwachten was.*

Kortom, bij normaal gebruik van de sproei-installatie worden er geen nadelige gevolgen toegebracht aan het zonnepark. Dit houdt in dat de sproei-installatie op de algemeen gangbare tijden (ochtenden en avonden) gebruikt wordt, de waterstraal zoveel mogelijk binnen het eigen perceel blijft en niet direct op de zonnepanelen gericht is. Initiatiefnemer heeft aangegeven graag met reclamant in gesprek te gaan om de risico's te minimaliseren. Tevens is initiatiefnemer bereid om te investeren in het beregeningssysteem van reclamant om dit te ondersteunen, mocht hier aanleiding toe bestaan.

Ten slotte wordt wat betreft de beregening van het perceel ODLOO-F-730 nog het volgende opgemerkt. Na overleg met verschillende experts (waaronder Wildkamp en Smits B.V.) is gebleken dat er met haspels voldoende flexibiliteit is om deze zo te plaatsen dat de waterstraal niet direct

*op de zonnepanelen terechtkomt. Dit wordt extra ondersteund door de bufferzone van 5 meter die zich bevindt tussen de perceelsgrens en de zonnepanelen en zoals weergegeven op de technische tekening (bijlage 1 van de ruimtelijke onderbouwing). Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen mogelijk om het resterende risico te beperken. O*m *ervoor te zorgen dat het gehele perceel gelijkmatig en efficiënt van water wordt voorzien, kan de haspel bijvoorbeeld uitgerust worden met sectorcontrol (zoals de Raindancer van Smits B.V.). Sectorcontrol maakt het mogelijk om het kanon elektronisch af te stellen, zodat ook onregelmatige percelen die geen rechte vormen hebben, beregend kunnen worden zonder dat water buiten de perceelsgrenzen terechtkomt. Deze technologie maakt het ook mogelijk om objecten, zoals woningen, in het perceel te omzeilen zodat deze niet nat worden.*

Reclamant

8. De uitsluiting van het perceel van reclamant uit het zonnepark leidt volgens reclamant niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Het perceel van reclamant vormt als het ware een 'gat' in het zonnepark, welk beeld versterkt wordt door de omringende hekken, hagen en begroeiingen aan drie zijden van het perceel en de bomenrij aan de kopse kant, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Verrommeling landschap. *Zie het antwoord onder het kopje 'Aantasting landschap/landschappelijke versnippering/geen goede landschappelijke inpassing'.*

Reclamant

9. Het landschap raakt met de komst van het zonnepark volgens reclamant versnipperd. Het zonnepark vormt geen aaneengesloten geheel door de ligging van het perceel ODLOO-F-730 in het midden en daarnaast doordat het zonnepark door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist. Het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen niet van toepassing is in dit gebied, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Versnippering landschap. *De gronden waarop het zonnepark is gepland liggen in het geldende bestemmingsplan "Buitengebied Roerdalen – 2e herziening'. Ter plaatse geldt de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1'. Gelet op deze bestemming wordt er dus geen natuurgebied aangetast. Voor zover reclamant bedoelt de aantasting van het landschap wordt verwezen naar het antwoord onder het bovenstaande kopje 'Aantasting landschap/landschappelijke versnippering/geen goede landschappelijke inpassing'.*

Reclamant

10. De bezoekers van het tegenover het landbouwperceel gelegen bezoekersinformatiepunt kunnen volgens reclamant overlast geven, omdat er geen parkeerterrein is voorzien voor het geplande bezoekersinformatiepunt. Dus moeten de bezoekers volgens reclamant uitwijken naar andere parkeermogelijkheden en gaan zij parkeren in de bermen (tussen de bomen)

waardoor de toegang tot het perceel ODLOO-F-730 voor landbouwvoertuigen belemmerd wordt.

Antwoord gemeente

Overlast door bezoekersinformatiepunt. *Het bezoekersinformatiepunt waar reclamant op doelt, grenst aan de Kleine Bergerweg. Dit is een recreatieve route waar de auto te gast is. Het informatie- en rustpunt is ingericht voor wandelaars en fietsers die gebruik maken van deze recreatieve route. De inrichting van het informatie- en rustpunt staat weergegeven op pagina 24 van het Landschapsplan (bijlage 2 van de ruimtelijke onderbouwing). De inrichting en het doel van het informatie- en rustpunt maakt het onwaarschijnlijk dat mensen een gericht bezoek met de auto brengen aan het informatie- en rustpunt. Ook worden er geen verwijzingsborden geplaatst om bezoekers te trekken. Daarnaast ligt, zoals hiervoor reeds vermeld, het informatie- en rustpunt aan de Kleine Bergerweg waar de auto te gast is. Het meeste autoverkeer zal daarom gebruik maken van de Grote Bergerweg. Een impulsief bezoek aan het informatie- en rustpunt met de auto zal dus ook niet snel aan de orde zijn. Mede omdat het informatie- en rustpunt niet met verwijzingsborden wordt aangegeven. Gelet op het voorgaande worden parkeerproblemen en dus de belemmering van de toegang tot het perceel ODLOO-F-730 als gevolg van het informatie- en rustpunt niet verwacht.*

Reclamant

11. Mogelijk waait volgens reclamant zwerfafval van de bezoekers op het landbouwperceel en betreden onbevoegden (bezoekers van het informatiepunt) het perceel om beter zicht te hebben op het zonnepark en de daar aanwezige kleine zoogdieren als dassen en vogels als patrijzen. Als bezoekers het landbouwperceel betreden dan vertrappen zij de landbouwgewassen hetgeen tot een verminderde opbrengst leidt, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Zwerfafval. *Uit artikel 10.1 van de Wet milieubeheer volgt dat iedereen, dus ook een bezoeker van het informatiepunt, er voor moet zorgen dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn of komen door handelingen met afvalstoffen. Dit betekent dus dat het wettelijk niet is toegestaan om afval op de grond te gooien, waardoor zwerfafval ontstaat. Verder volgt uit artikel 5:22 Burgerlijk Wetboek dat:*

> *"Wanneer een erf niet is afgesloten, mag een ieder er zich op begeven, tenzij de eigenaar hiervan schade of hinder kan ondervinden of op duidelijke wijze kenbaar heeft gemaakt dat het verboden is zonder zijn toestemming zich op het erf te bevinden."*

Kortom, het is weliswaar wettelijk toegestaan om het perceel ODLOO-F-730 te betreden, maar er mag geen schade aan de gewassen toegebracht worden. Om betreding te voorkomen kan bijvoorbeeld een bord geplaatst worden of een hekwerk.

Reclamant

12. Door de slechte communicatie van de Solar Provider Group met reclamant als belanghebbende is het landbouwperceel uitgesloten van het zonnepark. Dit had volgens reclamant voorkomen kunnen worden wanneer de Solar Provider Group vanaf het begin duidelijk en volledig zou hebben gecommuniceerd. Daarnaast had de Solar Provider Group volgens reclamant, op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat het perceel ingesloten zou worden door het nieuwe zonnepark, dit aan reclamant moeten aangeven en reclamant gezien de geïsoleerde ligging van het landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is niet gebeurd.

Antwoord gemeente

Communicatie. *Initiatiefnemer heeft in 2021 verschillende pogingen gedaan om reclamant te bereiken en reclamant bij het project te betrekken. Dit is in eerste instantie geprobeerd via de rentmeester van reclamant. Toen er uiteindelijk direct contact was met reclamant (april 2023) was het te laat om het perceel nog toe te voegen. Initiatiefnemer heeft namelijk in december 2022 een positieve reactie ontvangen op het principeverzoek. Vanaf dat moment was het niet meer mogelijk om het besluitgebied aan te passen. Aanpassen van het besluitgebied zou immers betekenen dat er sprake was van een initiatief dat niet gelijktijdig beoordeeld was met de overige initiatieven uit de tender. Om het perceel toe te kunnen voegen, zou de hele tender opnieuw opengesteld moeten worden. Uit hoofdstuk 5 'Voorwaarden voor de ontwikkeling van zonnevelden' in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' volgt namelijk dat uitsluitend initiatieven die de hoogste scoren behalen, mogen worden uitgewerkt. Dit zijn dus de initiatieven waar principemedewerking aan is verleend.*

Reclamant

13. Een meer logische en efficiënte oplossing zou volgens reclamant zijn geweest om perceel ODLOO-F-730 te integreren in het zonnepark, waardoor 1,36 hectare extra zonnepanelen geplaatst zouden kunnen worden dan wel aan de noord- of oostzijde van het zonnepark 1,36 hectare minder zonnepanelen te plaatsen waardoor een compacter zonnepark ontstaat.

Antwoord gemeente

Perceel ODLOO-F-730 opnemen in zonnepark. *Zie het antwoord onder het bovenstaande kopje 'Communicatie'.*

Reclamant

14. Het geplande zonnepark leidt volgens reclamant tot een substantiële waardedaling van het perceel ODLOO-F-730. Schade ontstaat door de geïsoleerde ligging en vermindering van de agrarische bruikbaarheid van het perceel etc.. De Solar Provider Group heeft volgens reclamant onvoldoende rekening gehouden met de belangen van reclamant als grondeigenaar.

Antwoord gemeente

Waarderdaling perceel ODLOO-F-730. *Mocht er sprake zijn van een waardedaling van de betreffende onroerende zaak als gevolg van het afgeven van de omgevingsvergunning dan bestaat de mogelijkheid om een aanvraag voor planschade (nadeelcompensatie) in te dienen.*

De wetgever voorziet in hoofdstuk 6 Financiële bepalingen van de Wet ruimtelijke ordening in combinatie met artikel 4.17 Invoeringswet Omgevingswet in een tegemoetkoming in de vermindering van de waarde van een onroerende zaak bij de verlening van de omgevingsvergunning. Mocht hier sprake van zijn dan kan reclamant altijd een aanvraag om planschade bij de gemeente indienen. Blijkt dat er daadwerkelijk sprake is van een waardedaling dan zal reclamant hier financieel in tegemoet worden gekomen.

Reclamant

15. Volgens reclamant is het onduidelijk wat de invloed is van de recente uitspraak van de rechter van 22 januari 2025 over de uitstoot van stikstof in de nabijheid van een Natura 2000-gebied.

Antwoord gemeente

Uitspraak 22 januari 2025. *Verondersteld wordt dat reclamant de uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 22 januari 2025 bedoelt inzake Greenpeace Nederland versus de Nederlandse Staat. Deze uitspraak heeft geen invloed op het project. Uit de uitgevoerde stikstofberekening (bijlage 7 bij de ruimtelijke onderbouwing) volgt immers dat zowel de aanleg- als gebruiksfase geen resultaten kent voor de betreffende situatie. De ontwikkeling van het zonnepark heeft hiermee geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden.*

Subsidiaire zienswijze

Reclamant

De subsidiaire zienswijze van reclamant is de gedeeltelijke vernietiging van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. De gedeeltelijke aanpassing van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen zou naar mening van reclamant inhouden dat een gedeelte van het zonnepark – te weten de panelen aan de oostzijde van het landbouwperceel – komt te vervallen. Het perceel komt dan slechts aan één zijkant tegen het zonnepark aan te liggen. Alhoewel ook deze opstelling van het zonnepark schade oplevert aan het landbouwperceel, waarvoor reclamant gecompenseerd zal moeten worden door de gemeente Roerdalen en/of de Solar Provider Group, zal deze schade aanmerkelijk minder zijn dan wanneer het landbouwperceel aan vier zijden door het zonnepark omgeven wordt en volledig in het plangebied ligt, aldus reclamant.

Antwoord gemeente

Deels verlenen VVGB. *Er bestaat geen aanleiding om de verklaring van geen bedenkingen (VVGB) maar gedeeltelijk te verlenen. Een gedeeltelijke verlening betekent dat de VVGB deels geweigerd wordt. Uit artikel 6.5 lid 2 van het Besluit omgevingsrecht volgt dat een VVGB alleen geweigerd kan worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat er sprake moet zijn van ruimtelijke argumenten om de VVGB deels te kunnen weigeren. Hier is echter geen sprake van.*

Mocht er verder sprake zijn van inkomensschade dan wel waardedaling van de betreffende onroerende zaak als gevolg van het afgeven van de omgevingsvergunning dan bestaat de mogelijkheid om een aanvraag voor planschade (nadeelcompensatie) in te dienen. Zie verder het antwoord onder het bovenstaande kopje 'Waardedaling perceel ODLOO-F-730'.

Tertiaire zienswijze

Reclamant
De tertiaire zienswijze van reclamant is het aanpassen van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen door ODLOO-F-730 aan het plan toe te voegen en indien gewenst aan de noord- of oostzijde van het plangebied 1,36 ha zonnepanelen te laten vervallen. Op deze wijze wordt een compacter zonnepark gerealiseerd dat beter in de omgeving en het landschap zal passen. Het perceel ODLOO-F-730 bevindt zich niet in een uitsluitingsgebied Zon en kan dus zonder probleem aan het plan toegevoegd worden. Een andere optie is dat het perceel gebruikt zou kunnen worden voor de bezoekers van het informatiecentrum, aldus reclamant.

Antwoord gemeente
Perceel ODLOO-F-730 opnemen in besluitgebied. *De initiatiefnemer van dit zonnepark heeft bij de gemeente een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. De raad dient een besluit te nemen over het verlenen van de definitieve verklaring van geen bedenkingen op basis van deze aanvraag. Immers, uit de jurisprudentie[1] blijkt dat indien een project op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren.*

Om de volgende reden is het op voorhand niet duidelijk dat door het toevoegen van het perceel ODLOO-F-730 een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Het toevoegen van het perceel ODLOO-F-730 zou betekenen dat de aanvraag afwijkt van het initiatief waar het college van burgemeester en wethouders op 6 december 2022 principemedewerking aan heeft verleend. Deze principemedewerking is gebaseerd op de beoordeling door de destijds daartoe ingestelde adviesgroep. De voorgestelde toevoeging van het perceel ODLOO-F-730 is niet ter beoordeling voorgelegd aan de adviesgroep en kan dus niet zonder meer toegevoegd worden aan het besluitgebied. Wanneer het betreffende perceel toegevoegd wordt dan dient de tender opnieuw opengesteld te worden, zodat alle initiatiefnemers weer de kans hebben om hun eventueel gewijzigd initiatief te laten beoordelen door de adviesgroep. Het opnieuw openstellen van de tender kan dus tot gevolg hebben dat het aangepaste zonnepark van initiatiefnemer een te lage score behaalt als gevolg van de toevoeging. Op dat moment kan er geen principemedewerking meer verleend worden aan het initiatief. Een eventuele aanvraag van initiatiefnemer voor het gewijzigde plan zal dan geweigerd worden.

[1] Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de ABRvS van 23 januari 2019, 201804681/1/A1, ECLI:NL:RVS:2019:178.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 2

Reclamanten
Reclamanten stellen dat in het raadsvoorstel de raad is voorgehouden dat in de ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en dat er daarom geen weigeringsgronden aanwezig zijn die het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen in de weg staan. Hierop afgaande heeft de raad volgens reclamanten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgegeven. Reclamanten zijn het hier niet mee eens en verzoeken de raad de definitieve verklaring van geen bedenkingen te weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. De argumenten hiervoor zijn opgenomen onder A. tot en met H.

A. Ondeugdelijk beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen en ondeugdelijke beoordelingsmatrix.
In de aan de raad verstrekte informatie is gesteld (zie beantwoording emailvraag over de procedures Zon op land en de rol van de gemeenteraad hierin d.d. 6 december 2022) dat de raad met de vaststelling van het beleidskader 'Zonne- en windenergie gemeente Roerdalen' de ruimtelijke kaders heeft bepaald voor de realisatie van een zonnepark. Gesteld wordt *'Als de aanvraag voor een zonnepark voldoet aan het beleidskader en voldoende scoort in de beoordelingsmatrix dan voldoet het plan aan de door de raad vastgestelde eisen. Dit kan niet leiden tot een ruimtelijk argument om de VVGB te weigeren.'*

Dit is naar mening van reclamanten niet juist. Dat zou namelijk betekenen dat het voor belanghebbenden zoals reclamanten onmogelijk zou zijn om het beleidskader en de beoordelingsmatrix in een zienswijze en vervolgens eventueel bij de rechter ter discussie te stellen. Reclamanten hebben geen bezwaar kunnen maken tegen het beleidskader en de beoordelingsmatrix, omdat beleidsregels niet voor bezwaar en beroep vatbaar zijn. Om deze reden kunnen reclamanten in deze zienswijze het beleidskader en de beoordelingsmatrix wel degelijk nog aan de orde stellen en heeft u als gemeenteraad nog wel degelijk de mogelijkheid om dit te betrekken in uw overwegingen of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of u een definitieve verklaring van geen bedenkingen afgeeft. U zult u besluit ook afdoende moeten motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Eventuele door de gemeente met de aanvrager/ontwikkelaar Solar Provider Group gemaakte afspraken, doen er niet aan af dat u zorgvuldig moet afwegen en afdoende moet motiveren of het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke

ordening. Overigens plegen gemeentebesturen in hun afspraken met aanvragers/ontwikkelaars ook een gedegen voorbehoud op te nemen dat zij niet kunnen instaan voor afgifte van een verklaring van geen bedenkingen, omdat dit een bevoegdheid is van de gemeenteraad alsook een voorbehoud dat belanghebbenden zienswijzen mogen indienen en (hoger) beroep mogen instellen en dat dit eveneens aanleiding kan zijn om de aanvraag alsnog te weigeren.

Reclamanten zijn van mening dat het gemeentelijke beleidskader en de beoordelingsmatrix ten onrechte onvoldoende kaders bevatten om tot een gedegen selectieprocedure en keuze te komen. Reclamanten zijn van mening dat de opgenomen kaders onvoldoende geschikt zijn om te kunnen beoordelen of een locatie vanuit ruimtelijk oogpunt geschikt en aanvaardbaar is. Reclamanten zijn van mening dat in de beoordelingsmatrix onvoldoende ruimtelijke beoordelingscriteria zijn opgenomen. De beoordelingscriteria gaan over de passendheid binnen het landschap (1), landschappelijke inpassing (2), meervoudig ruimtegebruik (3), toevoeging meerwaarde (4), borging onderhoud, ontmanteling meerwaarde, coöperatieve realisatie, participatie bij planontwikkeling (5).
Er zijn bijvoorbeeld geen of onvoldoende criteria opgenomen om te kunnen beoordelen welk plan het beste past gezien de in de directe omgeving reeds aanwezige functies en activiteiten. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen om te kunnen beoordelen welk plan de minste kans geeft op beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden of anderszins tot hinder of schade voor agrarische bedrijven en omwonenden in de omgeving van het besluitgebied. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen om te beoordelen welke locatie het beste voldoet aan de Regionale Energiestrategie en aan rijks, provinciaal en gemeentelijk beleid, waaronder de voorkeursvolgorde voor zon (ook wel zonneladder genomen) die zowel in rijksbeleid als in de Omgevingsvisie Limburg is opgenomen. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen ten aanzien van het gebruik waarvoor de locatie is bestemd (in casu agrarisch) en de wenselijkheid om de locatie voor de komende 30 jaar aan dat bestemde gebruik te onttrekken. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen op het gebied van milieu (schittering vanaf de panelen, geluid, bodemkwaliteit etc.), cultuurhistorie, archeologie etc. .

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening relevante criteria ontbreken en zijn bijgevolg niet meegewogen in de beoordelingsmatrix en derhalve ook niet bij de keuze van de locatie. De keuze voor ‘Zonnepark Kleine Bergerweg’ is naar de mening van reclamanten alleen reeds om deze reden onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd en getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

Bovendien is aan een aantal ‘strenge voorwaarden’ niet voldaan. Reclamanten verwijzen in het bijzonder naar strenge voorwaarde 1, inhoudend dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hieraan is naar de mening van reclamanten niet voldaan nu gekozen is

voor een locatie gelegen binnen een volgens het RES voor een zonnepark nauwelijks geschikt veldenlandschap.

Antwoord gemeente
'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' / beoordelingsmatrix.
Ten eerste kan door reclamanten uitsluitend een zienswijze worden ingediend op de ontwerp omgevingsvergunning/ontwerp verklaring van geen bedenkingen behorende bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg. Het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' en de bijbehorende beoordelingsmatrix maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Op sec het Beleidskader en de bijbehorende beoordelingsmatrix kan binnen deze procedure dus geen zienswijze worden ingediend. Verder is de wijze waarop het Beleidskader en de beoordelingsmatrix tot stand zijn gekomen, en hoe de beoordeling van de ingediende initiatieven heeft plaatsgevonden, binnen het kader van deze vergunningsprocedure, ruimtelijk niet relevant. Voor zover de zienswijze van reclamanten betrekking heeft op het voornoemde, wordt deze voor kennisgeving aangenomen.

Ten tweede heeft de raad heeft op 15 juli 2021 het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. Na vaststelling van de beoordelingsmatrix door de raad op 3 februari 2022 is een uitvraag aan de markt gedaan om zonnepark initiatieven in te dienen. Alle initiatieven zijn aan de hand van de door de raad vastgestelde beoordelingsmatrix beoordeeld door een daartoe deskundig adviespanel. In december 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders principemedewerking verleend aan de twee best scorende initiatieven, te weten het Zonnepark Hobertsveldweg en het Zonnepark Kleine Bergerweg. Voorts is voor beide parken een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De omgevingsvergunning voor het Zonnepark Hobertsveldweg is inmiddels onherroepelijk. In het kader van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (fairplay beginsel) behoren beide aanvragen aan het beleid getoetst te worden, zoals vastgesteld op 15 juli 2021. Dit volgt verder ook uit het zogenaamde Drimmelen-arrest[2]. Uit deze uitspraak blijkt dat een gemeente niet zonder meer haar beleid mag wijzigen tijdens een vergunningenprocedure, althans voor zover hierdoor verschillende beoordelingsmaatstaven ontstaan. Een gemeente moet alle aanvragen objectief en op een gelijke wijze beoordelen en mag daarbij geen partij bevoordelen. Kortom, door in dit stadium van de vergunningenprocedure het beleidskader qua beoordelingsmaatstaven nog aan te passen, wordt de initiatiefnemer van het Zonnepark Kleine Bergerweg mogelijk benadeeld ten opzichte van de initiatiefnemer van het Zonnepark Hobertsveldweg. Dit is in strijd met het fairplay beginsel.

'Strenge voorwaarde 1'. *Reclamanten stellen dat niet voldaan is aan 'strenge voorwaarde 1', omdat gekozen is voor een locatie gelegen binnen een volgens de Handreiking Landschap RES voor*

[2] Zie de uitspraken van de ABRVS van 16 februari van 2020, ECLI:NL:RVS:2022:437 en ECLI:NL:RVS:2022:442

een zonnepark nauwelijks geschikt veldenlandschap. Om onderstaande redenen bestaat er geen aanleiding om aan te nemen dat niet is voldaan aan 'strenge voorwaarde 1'.

Op basis van de 'Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg' ligt het zonnepark deels in het gebiedstype 'Velden' en deels in het gebiedstype 'Droge heide-ontginningen'. In de Handreiking wordt het gebiedstype 'Velden' aangemerkt als nauwelijks geschikt voor een zonnepark. Op pagina 39 van de Handreiking wordt over het 'nauwelijks geschikt zijn' het volgende gesteld:

> *'Deze landschappen staan een grootschalig initiatief voor zon-op-land nauwelijks toe. De vraag is of de schaalgrootte van het initiatief aan kan sluiten bij de landschappelijke kenmerken (de geschiktheid en het lokale laadvermogen). Het vergt aanpassingen van landschappelijke structuren. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de kernkwaliteiten en karakteristiek van het landschap herkenbaar blijft en versterkt wordt. De benaderingswijze van het landschap verdient hierbij extra aandacht, zoals aangegeven in onderstaand handvat. …….'*

Het voorgaande betekent dus dat aan de hand van de kernkwaliteiten/karakteristiek van het landschap onderbouwd moet worden waarom het Zonnepark Kleine Bergerweg passend is binnen het nauwelijks geschikte gebiedstype 'Velden'. Deze onderbouwing is vanaf pagina 16 e.v. opgenomen in het Landschapsplan (bijlage 2 van de ruimtelijke onderbouwing). Uit de onderbouwing blijkt dat het besluitgebied geschikt is in plaats en schaal voor de inpassing van het zonnepark.

Aanvullend wordt hierbij nog het volgende opgemerkt. De provincie Limburg heeft tijdens het wettelijk vooroverleg aangegeven dat de locatiekeuze nader onderbouwd moet worden aan de hand van de voornoemde Handreiking. Zie de e-mails in bijlagen 1 en 2. Naar aanleiding hiervan is, zoals hiervoor reeds voormeld, een uitvoerige onderbouwing opgenomen in het Landschapsplan (bijlage 2 van de ruimtelijke onderbouwing). De provincie heeft ons uiteindelijk tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels, waaronder dus ook de onderbouwing van de locatiekeuze, in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3.

<u>Reclamanten</u>

B. Geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing/geen goede ruimtelijke ordening

1. <u>Gevolgde procedure is onzorgvuldig, er is onvoldoende onderbouwd dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden op het agrarisch bedrijf van reclamanten, alternatieve locaties zijn onvoldoende onderzocht, de belangen van actieve agrarische bedrijven in het Linnerveld en omwonenden zijn onvoldoende meegewogen.</u>

   Reclamanten oefenen aan de Kleine Bergerweg een agrarisch bedrijf uit. De locatie ligt aan één zijde onmiddellijk aansluitend aan het besluitgebied en daarnaast aan de overzijde van het besluitgebied (slechts gescheiden door de breedte van de Kleine Bergerweg).

Reclamanten exploiteren een melkveehouderij- annex akkerbouwbedrijf. Het akkerbouwbedrijf is voornamelijk gespecialiseerd in de teelt van aardappels. De twee kinderen willen in de toekomst het bedrijf van de ouders overnemen. Daarvoor is nodig dat de omstandigheden in de directe omgeving van het bedrijf blijven overeenkomen met hetgeen noodzakelijk is om het bedrijf goed te kunnen uitoefenen.

Eén van de criteria van de beoordelingsmatrix bestond uit de borging van het participatieproces bij de concrete planontwikkeling. Vanuit de gemeente Roerdalen is met reclamanten niet rechtstreeks gesproken, omdat de participatie via de aanvrager/ontwikkelaar Solar Provider Group zou lopen. De Solar Provider Group heeft weliswaar een participatieproces gevoerd met enkele omwonenden, waaronder reclamanten, maar vanuit de houding: wij hebben de tender gewonnen, we snappen dat jullie het niet willen maar dit zonnepark komt er gewoon. Jullie mogen alleen nog aangeven wat jullie vinden van een paar door ons bedachte opties qua uitvoering en dan gaan wij kijken wat we daar mee willen doen.

Keer op keer hebben reclamanten aangegeven het niet eens te zijn met het plan, te vrezen voor beperkingen van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf en de redenen daarvoor aangegeven, echter vergeefs. Met de zorgen van reclamanten is niets gedaan. Het enige wat hun is aangeboden ‘ter compensatie’ is een aantal zonnepanelen tegen inkoopprijs die ze dan ook nog zelf moesten laten installeren en misschien was er een mogelijkheid om goedkoper energie af te nemen hetgeen vervolgens vaag bleef. Reclamanten vinden het triest dat de gemeente een dergelijke opstelling voldoende vindt.

Wel is ieder gesprek braaf geturft en is de ruimtelijke onderbouwing met daarin de weergave van het participatieproces in de ogen van het college van burgemeester en wethouders een goede ruimtelijke onderbouwing. Het participatieproces dat volgens de strenge voorwaarde 5 moest zijn geborgd, stelt op deze manier niets voor.

Reclamanten hebben ingesproken tijdens een vergadering van de raadsadviescommissie en tijdens de raadsvergadering over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Ook hierin hebben zij kenbaar gemaakt dat zij vrezen voor beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf.

In de raadsvergadering hebben reclamanten tijdens het spreekrecht het college verzocht de gemeenteraad te informeren over hoe de provincie Limburg over de vergunningsaanvraag dacht. De provincie Limburg had namelijk nog de nodige bedenkingen over het plan en had daarmee nog niet ingestemd. Dit gebeurde vervolgens maar zeer summier, waardoor de gemeenteraad naar de mening van reclamanten niet volledig geïnformeerd was toen deze ging stemmen over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen.

Reclamanten hebben gedurende de procedure begrepen dat de gemeente Roerdalen achteraf ook vond dat de eigen beleidsregels en de beoordelingsmatrix ongelukkig gekozen waren en

dat er onvoldoende criteria en waarborgen waren opgenomen, maar desondanks is er een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgegeven en is er een ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

Keer op keer moesten reclamanten ervaren dat met hun bezwaren, waaronder de vrees dat het plan zou leiden tot beperkingen voor wat betreft de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarische bedrijf, niets werd gedaan. Reclamanten voelden en voelen zich door de gemeente Roerdalen in de steek gelaten. Reclamanten hebben het zo ervaren dat hun bezwaren niet meer meetellen omdat het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg tot de twee hoogste scores volgens de beoordelingsmatrix behoorde. Dit terwijl reclamanten niet in de gelegenheid zijn geweest om inspraak te doen ten aanzien van de beleidsregels van de gemeente en beoordelingsmatrix. De belangen van de omliggende bedrijven en omwonenden van het Zonnepark Kleine Bergerweg zijn onvoldoende meegenomen. Reclamanten ervaren dit dusdanig dat zij het gelag moeten betalen van in het verleden door de gemeente Roerdalen onvoldoende doordacht gemaakte keuzes qua beleidsregels en voorwaarden van de tender. Vandaar de onderhavige zienswijze en het beroep aan de gemeenteraad om alsnog een goede afweging te maken die voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Het beoogde zonneveld wordt aangelegd in het hart van het Linnerveld. Daarmee wordt het hart uit een agrarisch gebied gerukt. De kansen voor actieve agrarische bedrijven in het gebied om hun bedrijf toekomstbestendig te kunnen (blijven) exploiteren worden daarmee beperkt.

De Solar Provider Group zou in het kader van de participatie overlegd hebben met stakeholders. Met de Limburgse Land- en Tuinbond, zijnde de belangenbehartiger van de agrarische sector heeft geen overleg plaatsgevonden.

Bewoners van omliggende dorpen, zoals Linne, die gewoon zijn te recreëren, wandelen en fietsen in het Linnerveld zijn evenmin in de participatie betrokken. Vanuit het dorp Linne is er veel weerstand tegen het onderhavige plan, hetgeen naar de mening van reclamanten een duidelijk teken is dat het participatietraject onvoldoende is doorlopen.

In hetgeen thans ter inzage ligt, blijkt ook niet dat de bezwaren van reclamanten toereikend zijn onderzocht. In de ter inzage gelegde ruimtelijke onderbouwing wordt hier niet op ingegaan en evenmin is er een onderzoeksrapport overgelegd waaruit blijkt dat er geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf.

Reclamanten hebben alternatieve locaties aangewezen, die vanuit ruimtelijk oogpunt beter geschikt zijn omdat deze niet in het hart van een actief agrarisch gebied tevens veldenlandschap liggen maar op gronden die aansluiten aan de snelweg/spoorlijn of het stort liggen, maar dat is niet adequaat opgepakt. Dit terwijl op voorhand duidelijk was dat op deze gronden een gelijkwaardig resultaat zou kunnen worden behaald met aanzienlijk minder

bezwaren. Dit laatste omdat de ligging van deze gronden minder snel zal leiden tot bezwaren van uit actieve agrarische bedrijven en vanuit de inwoners van onder meer Linne, waartoe dit gebied van oudsher behoorde.

Antwoord gemeente

Onzorgvuldig gevoerde procedure. *In de documenten 'Communicatie- en participatieverslag' en 'Stakeholder contactmomenten' (bijlagen 12 en 13 van de ruimtelijke onderbouwing) wordt uitvoerig ingegaan op de wijze waarop de omwonenden en overige belanghebbenden bij de planontwikkeling betrokken zijn. Het feit dat reclamanten het niet eens zijn met de locatiekeuze betekent niet dat daarmee de gevoerde procedure/het participatietraject onzorgvuldig is. Daarnaast is het initiatief onderbouwd in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Ook de ruimtelijke onderbouwing geeft geen aanleiding om te stellen dat er sprake is van een onzorgvuldig gevoerde procedure. Dit wordt mede ondersteund door de mededeling van de provincie Limburg tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels, waaronder de participatie, in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3.*

Gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden agrarisch bedrijf reclamanten. *De ruimtelijke onderbouwing geeft geen aanleiding om te stellen dat de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het agrarisch bedrijf van reclamanten worden beperkt. Ten eerste blijft het agrarisch bouwvlak van reclamanten ongewijzigd. Dit betekent dat de geldende planologische gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het agrarisch bedrijf ongewijzigd blijven. Ten tweede geldt het volgende. Omdat voor zonneparken geen richtafstanden gelden ten opzichte van woningen heeft de raad bij amendement van 3 februari 2022 als randvoorwaarde gesteld dat de afstand tussen zonnepanelen of een onderdeel van de technische installatie en een bouwvlak behorende bij een (agrarisch)bedrijf met bedrijfswoning minimaal 100 meter moet bedragen. Het amendement heeft weliswaar betrekking op (bedrijfs)woningen, maar doordat bij agrarische bedrijven gemeten moet worden vanaf het bouwvlak betekent dit dat in een zone van 100 m rondom het agrarisch bedrijf van reclamanten geen zonnepanelen en bijbehorende technische installaties geplaatst mogen worden. Het initiatief voldoet aan deze voorwaarde. Ten slotte geldt er geen wettelijke norm die bepaalt dat binnen een bepaalde afstand van een agrarisch bedrijf geen zonneparken inclusief installaties gerealiseerd mogen worden, omdat een agrarisch bedrijf dan beperkt wordt in de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden.*

Alternatieve locaties zijn onvoldoende onderzocht. *De initiatiefnemer van dit zonnepark heeft bij de gemeente een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. De raad dient een besluit te nemen over het verlenen van de definitieve verklaring van geen bedenkingen op basis van deze aanvraag. Immers, uit de jurisprudentie[3] blijkt dat indien een project op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan*

[3] Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de ABRvS van 23 januari 2019, 201804681/1/A1, ECLI:NL:RVS:2019:178.

van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Reclamanten verwijzen onder andere naar gronden die aansluiten aan de snelweg/spoorlijn of de stort. Zij benoemen hierbij echter niet concreet de kadastrale percelen, waardoor niet beoordeeld kan worden of er daadwerkelijk een gelijkwaardig resultaat bereikt kan worden met aanzienlijk minder bezwaren. Bovendien heeft initiatiefnemer geen principemedewerking van het college van burgemeester en wethouders ontvangen voor een eventuele alternatieve locatie. Een eventuele aanvraag van initiatiefnemer voor de alternatieve locatie zal daarom geweigerd moeten worden. Immers, alleen de aanvragen die naar aanleiding van de tender een principemedewerking hebben ontvangen, worden in behandeling genomen. Uit hoofdstuk 5 'Voorwaarden voor de ontwikkeling van zonnevelden' in het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt namelijk dat uitsluitend initiatieven die de hoogste scoren behalen, mogen worden uitgewerkt.

De belangen van actieve agrarische bedrijven in het Linnerveld en omwonenden zijn onvoldoende meegewogen. *Uit de zienswijze blijkt niet dat agrarische bedrijven in het Linnerveld en bewoners van omliggende dorpen reclamanten hebben gemachtigd om hun belangen te behartigen. Hier wordt dus verder niet op ingegaan.*

<u>Reclamanten</u>

2. <u>Voorschriften zijn ontoereikend</u>
   De voorschriften zoals opgenomen in de ontwerp omgevingsvergunning zijn ontoereikend en reclamanten verzoeken de raad daarom de definitieve verklaring van geen bedenkingen mede om deze reden niet te verlenen.

   In de voorschriften van de ontwerp-vergunning is opgenomen dat het zonnepark uitsluitend gebruikt mag worden indien binnen 1 jaar na ingebruikname van het zonnepark het bijbehorende landschappelijk inpassingsplan is uitgevoerd en kwalitatief en kwantitatief in stand wordt gehouden. Hierbij dienen als voorwaarde twee faunapassages te worden gerealiseerd, waarbij de locatie met belanghebbende nader wordt bepaald.

   Allereerst vragen reclamanten zich af wie de belanghebbende is met wie de locatie voor twee faunapassages nader wordt bepaald. Als dit niet reclamanten zijn, zijn reclamanten van mening dat zij hier eveneens in behoren te worden betrokken nu hun bedrijf deels onmiddellijk aansluitend aan en deels onmiddellijk tegenover het besluitgebied is gelegen.

   Daarnaast zijn reclamanten van mening dat het uitvoeren van de landschappelijke inpassing binnen 1 jaar na ingebruikname van het park op hetzelfde neerkomt als de put dempen nadat het kalf verdronken is. Om een goede borging van de landschappelijke inpassing te verwezenlijken is dan noodzakelijk om een voorschrift op te nemen dat het zonnepark pas gerealiseerd en in gebruik mag worden genomen nádat de landschappelijke inpassing volledig is uitgevoerd en daarnaast slechts in gebruik mag blijven als en zolang het landschappelijk inpassingsplan kwalitatief en kwantitatief in stand is gehouden.

Verder is in de voorschriften opgenomen dat de verlichting van de masten geen hinder mag veroorzaken voor de omgeving. Een dergelijk voorschrift is naar de mening van reclamanten onvoldoende concreet en duidelijk. Dit leidt achteraf tot discussie over de vraag wanneer sprake is van hinder voor de omgeving.

Verder is een verplichting tot het uitvoeren van een nul-situatie bodemonderzoek opgenomen, maar reclamanten missen een verplichting tot het uitvoeren van een eindsituatie bodemonderzoek. Dit is nodig om de exploitant van het zonnepark te kunnen aanspreken op sanering van de als gevolg van het zonnepark eventuele ontstane bodem- en grondwaterverontreiniging.

Voor wat betreft de voorschriften inzake brandveilig bouwen, is voor reclamanten onvoldoende duidelijk of de hier opgenomen voorschriften toereikend zijn om brandonveilige situaties uit te sluiten. De bedrijfs- en woonlocatie van reclamanten ligt zoals gezegd deels onmiddellijk aansluitend en deels tegenover het besluitgebied. In het bijzonder missen reclamanten hier voorschriften die erop zien dat aanvullende eisen op het gebied van brandveiligheid kunnen worden gesteld indien toekomstige aanscherping/wijziging van de brandveiligheidsnormen daartoe aanleiding geven.

Verder missen reclamanten voorschriften voor het gebruik van onder meer reinigingsmiddelen benodigd voor de panelen en verdere installaties.

Evenmin zijn voorschriften opgenomen voor wat betreft een verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid.

Ook vragen reclamanten zich af in hoeverre de ontmanteling van het zonnepark na afloop van de periode van 30 jaar financieel geborgd is. Evenmin wordt duidelijk wat heeft te gelden als het zonnepark niet meer in gebruik is maar de periode van 30 jaar nog niet is verstreken of indien de exploitant failliet gaat of ontbonden wordt en om die reden geen verhaal meer biedt. Weliswaar wordt gesteld dat dit in een privaatrechtelijke overeenkomst geborgd wordt, maar of dat in toereikende mate het geval is, is voor reclamanten niet inzichtelijk en bovendien voor reclamanten niet afdwingbaar.

Antwoord gemeente

Faunapassage. *De ligging van de faunapassage wordt door initiatiefnemer bepaald in overleg met de gemeente en de grondeigenaar waar de faunapassage op uitmondt.*

Landschappelijke inpassing. *Het is niet praktisch om eerst de landschappelijke inpassing te realiseren en vervolgens pas het zonnepark. De kans is groot dat na realisatie van het zonnepark de landschappelijke inpassing deels opnieuw aangelegd moet worden. Dit leidt tot extra kosten voor de initiatiefnemer en dat is niet wenselijk.*

Cameramasten. *De dichtstbijzijnde cameramast is geprojecteerd op +/- 200 m vanaf de woning van reclamanten. Zie de technische tekening (bijlage 1 ruimtelijke onderbouwing). Gelet op deze*

afstand is het zeer onwaarschijnlijk dat reclamanten overlast zullen ervaren van het licht van de cameramast.

Eindsituatie bodemonderzoek. *Het uitvoeren van een eindsituatie bodemonderzoek is privaatrechtelijk geregeld. Er is een anterieure overeenkomst gesloten met initiatiefnemer. In artikel 15 van deze overeenkomst is opgenomen dat initiatiefnemer verplicht is om, na beëindiging van de exploitatie, het besluitgebied terug te brengen in oorspronkelijke staat, conform de nulmeting.*

Voorschriften brandveiligheid. *De voorschriften voor de brandveiligheid zijn opgelegd vanuit de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit is een deskundig orgaan op het gebied van brandveiligheid. Er kunnen verder na verlening van de omgevingsvergunning geen aanvullende voorschriften qua brandveiligheid opgenomen worden. De vergunning is dan rechtens onaantastbaar geworden.*

Voorschriften reinigingsmiddelen/verzekering wettelijke aansprakelijkheid. *Dit zijn geen aspecten die een relatie hebben met de bouw van het zonnepark incl. voorzieningen. Ook zijn ze ruimtelijk niet relevant. Deze aspecten kunnen daarom niet als voorschriften aan de vergunning gekoppeld worden.*

Financiële borging ontmanteling zonnepark. *In bijlage 9 van de ruimtelijke onderbouwing is het amoveringsplan opgenomen. In dit plan is inzichtelijk gemaakt op welke wijze de amovering financieel geborgd is. Uit het plan volgt o.a. dat, uitgaande van de huidige amoveringskosten, € 30.000,- per hectare jaarlijks gereserveerd moet worden. Het zonnepark inclusief de landschappelijke inpassing omvat 20 ha. Dit betekent dus dat na 30 jaar € 600.000,-- gereserveerd moet zijn voor de amovering van het zonnepark. Mocht de exploitatie van het zonnepark eerder beëindigd worden dan zal de amovering betaald worden uit de restwaarde van het zonnepark. Dit is volgens het plan € 500.000,--. Aangezien een gedeelte van de landschappelijke inpassing na beëindiging van de exploitatie gehandhaafd blijft, is ook het bedrag van € 500.000,-- voldoende om het park te kunnen ontmantelen. De financiering van de ontmanteling is verder ook geborgd in de anterieure overeenkomst die de gemeente met initiatiefnemer heeft gesloten. Het amoveringsplan maakt onderdeel uit van de overeenkomst.*

<u>Reclamanten</u>

3. <u>Overige verplichtingen werken nog extra beperkend voor reclamanten</u>

Verder is onder in het besluit onder ‘overige verplichtingen’ opgenomen dat met het plan tijdelijke natuur wordt gerealiseerd, maar dat in de eerst volgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging een gedeelte van deze tijdelijke natuur wordt omgezet naar permanente natuur.

Reclamanten zijn van mening dat het te ver voert om aan het faciliteren van het onderhavige plan een verplichting te verbinden, inhoudend dat er blijvende natuur moet ontstaan in ruil voor een zonnepark gedurende 30 jaar. Daarmee wordt de aanspraak op goede landbouwgrond voor niet agrarische functies alleen maar groter. Dit belemmert voorts de stelling dat het besluitgebied na 30 jaar weer in de oorspronkelijke staat kan worden gebracht. Voorts is het zo dat deze nieuwe natuur leidt tot beperkingen voor de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van

reclamanten. Reclamanten protesteren hier met klem tegen, ook omdat zij op deze manier naar hun mening worden beperkt in hun mogelijkheden om hier in de toekomst nog rechtsmiddelen tegen aan te wenden.

Reclamanten verzoeken de raad om de definitieve verklaring van geen bedenkingen mede om deze reden te onthouden.

Antwoord gemeente

Permanente natuur. *Het omzetten van de tijdelijke natuur naar permanente natuur komt voort uit de provinciale vooroverlegreactie van 29 maart 2023. Zie bijlage 1. In deze reactie wordt het volgende door de provincie Limburg gesteld:*

> ***'Ad lid 5 d. Verwijdering na beëindiging van de activiteit***
> *……, maar gelet op het bepaalde in art. 2.17.2, lid 8 van de Omgevingsverordening, verzoeken wij u om deze verwijdering* ***, in combinatie met het verplicht in stand houden van de groenstructuren na het verdwijnen van het zonnepark, via een voorschrift in de vergunning vast te leggen.*** *Tevens verzoeken wij u aan te geven wat er gebeurt met de aan te leggen structuren en hun voortbestaan na de ontmanteling van het zonneveld. Het landschapsplan meldt hier niets over.'*

De groenstructuren worden verder voornamelijk aan de randen in stand gehouden, zodat er na amovering van het zonnepark toch sprake is van goed te bewerken landbouwpercelen.

Reclamanten

4. Er is geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing en bijgevolg kan niet worden gesteld dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

Het college van burgemeester en wethouders geeft in de ontwerp omgevingsvergunning aan dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, omdat de aanvraag een goede ruimtelijke onderbouwing omvat.

Reclamanten zijn van mening dat het besluit weliswaar een ruimtelijke onderbouwing bevat, maar dat deze niet valt aan te merken als een goede ruimtelijke onderbouwing. Reclamanten voeren het volgende aan:

a. Landschappelijke analyse, laadvermogen van het landschap, geschiktheid van de locatie.

In de ruimtelijke onderbouwing en de daarbij behorende bijlagen waaronder het landschappelijk inpassingsplan wordt ingegaan op de geschiktheid van het besluitgebied voor een zonnepark. Vermeld wordt dat het zonnepark gepland is in een landschapszone die volgens de RES nauwelijks geschikt geacht wordt voor een zonnepark. Het Linnerveld is namelijk een veldenlandschap.

Vervolgens wordt in de ruimtelijke onderbouwing en in het landschappelijk inpassingsplan toe geredeneerd naar het voor de aanvrager gewenste resultaat, namelijk het zonnepark toch op deze nauwelijks geschikte plek te realiseren omdat de Solar Provider Group nu eenmaal met de eigenaren van deze percelen afspraken heeft gemaakt over gebruik van hun percelen.

Gesteld wordt: *'Het zonnepark is gelegen in een beperkte geschiktheidszone volgens het RES, maar past in onze motivatie binnen de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden Limburg en voldoet aan het laadvermogen van het landschap.'* Gesteld wordt dat de karakteristieke openheid van het Linnerveld minder waarneembaar is door de komst van nieuwe bospercelen en boomkwekerijen rond het besluitgebied. Gesteld wordt dat hoewel het besluitgebied in het open veldontginningslandschap ligt, er meer sprake is van een mozaïeklandschap met verschillende opgaande productiebosjes, boomkwekerijen, fruitkwekerijen, een houtsingel en een bomenrij.

Dit is in de ogen van reclamanten een verdraaiing van feiten. Reclamanten moeten bij aanvragen van vergunningen ook voldoen aan voorwaarden die in het omgevingsplan zijn opgenomen omdat sprake is van een veldenlandschap. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de waarden in dit gebied dienen te worden beschermd. Een ieder die het gebied kent of zelfs maar de moeite neemt om de situatie ter plaatse in ogenschouw te nemen, kan concluderen dat sprake is van een veldenlandschap, een open gebied met een wijds uitzicht over een agrarisch cultuurlandschap. Op veel plaatsen kan tot aan de horizon worden gekeken. Enkele bosjes en bomenrijen ontnemen niet de openheid en het wijdse zicht op het gebied. Boomkwekerijen zijn er volgens reclamanten niet in dit gebied. Er is sprake van één fruitteler en die ligt niet in de nabijheid van het besluitgebied, maar meer aan de rand van het Linnerveld. Reclamanten bestrijden dan ook de deugdelijkheid van de ruimtelijke onderbouwing en daarbij behorende bijlagen.

Het open veldenlandschap van het Linnerveld gaat verloren door het ontwikkelen en exploiteren van een zonneveld in het hart van het gebied, voorzien van landschappelijke inpassing die bovendien ook nog deels de status krijgt van blijvende natuur. Daarmee gaat het open veldenlandschap niet alleen de komende 30 jaar maar definitief verloren.

Reclamanten betwisten dan ook de juistheid van de conclusie dat het plan voldoet aan de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden Limburg en aan het laadvermogen van het landschap. Reclamanten zijn van mening dat de kernkwaliteiten van het gebied worden aangetast als gevolg van het initiatief waarvoor thans vergunning wordt gevraagd. De openheid van het gebied gaat verloren door een zonnepark in het hart van het gebied. Het zonnepark inclusief hekwerken en voorziene haag- en struweelbeplanting, blokkeren het zicht op het wijdse landschap en reclamanten bestrijden dat de maat en schaal van het landschapstype hiermee behouden blijft. Er wordt een zonnepark aangevraagd in een gebied dat is aangemerkt als veldenlandschap en deze zijn nauwelijks geschikt voor zonneparken. Dit getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

<u>Antwoord gemeente</u>
Omgevingsverordening Limburg 2014. *Artikel 2.17.2 lid 5 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 gaat bij zonneparken op landbouwgrond uit van het zogenaamde 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat een ruimtelijk plan een zonnepark op landbouwgrond uitsluitend onder een aantal voorwaarden toelaat. Eén van de voorwaarden is dat het ruimtelijk plan is voorzien van een zorgvuldige afweging ten aanzien van de locatie. Een andere voorwaarde is dat moet worden*

voorzien in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap. In tegenstelling tot wat reclamanten stellen is er wat betreft de landschappelijke analyse, het laadvermogen van het landschap en de geschiktheid van de locatie wel degelijk sprake van een goede ruimtelijke ordening. Hier beneden wordt dit nader toegelicht.

Locatiekeuze. *Wat betreft de locatiekeuze volgt uit de ruimtelijke onderbouwing (pagina 38 en 39) het volgende. Ten eerste heeft de raad in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied. Op basis van het gemeentelijke beleidskader ligt de locatie dus in potentiegebied. Ten tweede past het initiatief binnen het landschapstype en de bijbehorende kernkwaliteiten van de locatie. Het 'Landschapskader Noord- en Midden Limburg' en de 'Handreiking Landschap Grootschalige Energie opwek zon-op-land RES Noord- en Midden Limburg' bieden hierbij handvatten voor het onderbouwen van de locatiekeuze. De landschappelijke analyse heeft daarom aan de hand van deze stukken plaatsgevonden.*

Op pagina 39 van de ruimtelijke onderbouwing volgt uit het gestelde onder het kopje 'Handreiking Landschap RES' het volgende:

> *'Op de geschiktheidskaart behorende bij de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg is er sprake van ontwikkeling binnen een Zeer geschikte locatie (Droge heideontginning) en Nauwelijks geschikt (Velden). Volgens de Handreiking Landschap RES geldt voor de als 'nauwelijks geschikt' aangemerkte landschapstypen dat de geschiktheid beperkt is, omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde om in die landschapstypen toch een zonnepark te realiseren, is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. Derhalve dient de aanpassing van landschappelijke structuren te worden vergezeld van een onderbouwing waarin is weergegeven op welke wijze de kwaliteiten van het landschap minimaal behouden blijven. Om aan die voorwaarde te voldoen is een onderbouwing opgesteld op welke wijze de kwaliteiten van het landschap wordt behouden en zelfs versterkt. Voor deze locatie is een landschappelijk inpassingplan (zie separate bijlage) opgesteld, welke onder andere ingaat op de inpassing vanuit de RES-Handreiking.'*

Zie verder hier beneden het gestelde bij 'Kernkwaliteiten'.

Ten derde biedt de voorliggende locatie kansen om aan te sluiten bij aanwezige groenstructuren, waaronder de Goudgroene natuurzone. De invulling van gronden met een zonnepark geeft de gemeente en provincie de kans om in combinatie met de realisatie van het zonnepark ongeveer 12 ha. natuur te ontwikkelen in de vorm van graslanden, patrijzen- en dassenakkers, struweelhagen en een wadi. Na de beëindiging van de exploitatie van het zonnepark (30 jaar) blijft een gedeelte van deze natuur gehandhaafd. In de eerste volgende planologische mogelijkheid zullen deze gronden een natuurfunctie krijgen. Er is kortom niet sprake van het tijdelijk realiseren van natuur bij het zonnepark, maar juist van permanente natuur.

Kernkwaliteiten. *De onderbouwing van de locatiekeuze kan verder niet los worden gezien van de kernkwaliteiten van het landschap. Op pagina 40 van de ruimtelijke onderbouwing wordt over de kernkwaliteiten van het landschap het volgende gesteld:*

> *'Ad sub b.*
>
> *De kernkwaliteiten van het landschap worden omschreven in het Landschapskader Noord- en Midden Limburg. Op basis van dit kader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype 'Velden' en deels binnen 'Droge heide-ontginningen'. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg wordt het gebiedstype 'Velden' aangemerkt als nauwelijks geschikt, daarentegen wordt het gebiedstype 'Droge heide-ontginningen' aangemerkt als zeer geschikt.*
>
> *In het landschapsplan is een onderbouwing gegeven over de landschapskenmerken die aanwezig zijn en waarmee zoveel mogelijk wordt aangesloten op de ontwerpprincipes uit de Handreiking.'*

In het Landschapsplan (bijlage 2 bij de ruimtelijke onderbouwing) zijn de 11 landschapskenmerken/kernkwaliteiten behorende bij een ontginningslandschap omschreven. Zie pagina 9 van het Landschapsplan. In het ontwerp van het inpassingsplan is rekening gehouden met deze 11 aanwezige kernkwaliteiten (zie pagina 9 Landschapsplan), waaronder:

1. *De panelen en hagenstructuur worden met max. 1,77 meter zo laag mogelijk gehouden, zodat er overheen gekeken kan worden en vergezichten behouden blijven.*
2. *Prominente zichtlijnen worden opgenomen in het zonnepark.*
3. *Het zonnepark wordt ingepast in de bestaande kavelstructuur en volgt de leidende kaveloriëntatie.*
4. *Het panelenveld kent een blokvormige inpassing, heeft geen rafelranden en volgt de leidende kaveloriëntatie.*

Kortom, in tegenstelling tot wat reclamanten stellen, is rekening gehouden met de vergezichten en wordt het zicht op het landschap niet geblokkeerd door de hagen en struweelbeplanting. Ook leiden de gehanteerde ontwerpprincipes er toe dat rekening is gehouden met de ter plaatse aanwezige kernkwaliteiten waardoor het plan passend is binnen de maat en schaal van het landschapstype.

Toetsing onderbouwing locatiekeuze. *De landschapsdeskundigen van de provincie Limburg hebben het inpassingsplan tijdens het wettelijk vooroverleg beoordeeld of het passend is binnen de aanwezige landschapskenmerken/kernkwaliteiten. Zie e-mails bijlagen 1 en 2. Aan de hand van deze beoordeling is het definitieve landschapsplan aangepast en aangevuld. De provincie heeft ons vervolgens tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Dit betekent dus dat volgens de provincie de locatiekeuze (inclusief landschapsanalyse) in voldoende mate is onderbouwd en dat door het initiatief de kernkwaliteiten niet worden aangetast.*

Ten slotte is het landschappelijk inpassingsplan voorgelegd aan een onafhankelijke deskundige commissie (de LKM-commissie). Deze commissie heeft het definitieve inpassingsplan op 9 januari 2025 goedgekeurd. Verwezen wordt verder naar bijlage 4 voor de advisering tijdens de planvorming. Ook uit het advies van de LKM-commissie blijkt verder niet dat het initiatief niet passend is in het gebied, dat de landschapsanalyse onvoldoende is geweest, dan wel dat kernkwaliteiten worden aangetast.

Reclamanten

b. Terugbrengen in dezelfde staat en geschiktheid agrarisch gebruik na 30 jaar.

Gesteld wordt dat de aanvrager het besluitgebied na 30 jaar terugbrengt in dezelfde staat als waarin dit thans is, maar na 30 jaar verschraling is de staat van de grond en de agrarische bruikbaarheid daarvan niet vergelijkbaar aan het huidige gebruik. Ook de te borgen permanente natuur maakt dat de grootte en verkaveling van de percelen die dan weer agrarisch gebruikt zouden kunnen worden dusdanig ongunstig is dat dit volstrekt niet te vergelijken is met de huidige staat. Bovendien belemmert ook de permanente natuur die als voorwaarde wordt gesteld voor de onderhavige aanvraag dit.

Antwoord gemeente

Terugbrengen in originele staat. *Zoals op pagina 42 van de ruimtelijke onderbouwing aangegeven worden de gronden na 30 jaar weer teruggebracht in de originele staat. Dit betekent dat ook de landbouwkundige bodemwaarde hersteld moet worden naar de originele staat. Doordat een gedeelte van de aan te leggen natuur een permanent karakter (+/- 4,5 ha) krijgt, zal er inderdaad minder landbouwgrond naar de originele staat teruggebracht worden. De permanente natuur blijft echter behouden aan de randen van de percelen, waardoor de landbouwgrond wederom door grote landbouwwerktuigen bewerkt kan worden.*

Reclamanten

c. Meervoudig ruimtegebruik.

Gesteld wordt dat sprake is van meervoudig ruimtegebruik (strenge voorwaarde 3). Zo wordt onder meer melding gemaakt van educatie, recreatie, ecologie en agrarisch gebruik door begrazing met schapen.

Reclamanten betwisten dat het plaatsen van een bankje, een bijenhotel en een informatiebord gezien kan worden als ‘meervoudig ruimtegebruik’. Reclamanten hebben aangegeven dat het plaatsen van het bankje mogelijk zelfs zal leiden tot hangjeugd. De huidige recreatieve mogelijkheden worden door dit bankje niet versterkt en het is bezijden de waarheid dat de aantrekkelijkheid van het gebied voor de recreant wordt versterkt als gevolg van het zonneveld en de inpassing daarvan. Fietsers en wandelaars komen niet om tegen een zonneveld en de landschappelijke inpassing daarvan aan te kijken, maar komen juist voor de huidige kernkwaliteiten van het gebied te weten het open agrarisch cultuurlandschap (veldenlandschap). Dat komt echter in de verdrukking en met name vanuit de kant van het dorp Montfort ontstaat zicht op een glasvlakte.

Eventuele begrazing met schapen heeft ten doel onderhoud van het zonnepark en niet agrarisch gebruik. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook erkend dat dit niet kan gelden als substantieel meervoudig ruimtegebruik.

Het inzaaien van enkele stroken grond om voedsel aan te trekken voor das en patrijs is naar de mening van reclamanten geen meervoudig ruimtegebruik, maar een compensatie voor het door het zonnepark deels wegvallen van het bestaande foerageergebied van das en patrijs die in het onderhavige gebied reeds voorkomen en floreren. Dit laatste getuige onder meer de dassenkraamburcht en bijburcht in het besluitgebied en de recent geconstateerde uitbreiding daarvan en omringende burchten buiten het besluitgebied. Compensatie is geen versterking en het is nog maar zeer de vraag hoe bijvoorbeeld de dassen zullen reageren op een dergelijke verstoring van het leefgebied.

Hetzelfde geldt voor de landschappelijke inpassing die ten doel heeft het zonnepark zo veel als mogelijk aan het zicht te onttrekken.

Het gebruik van de ruimte is evident dienend aan het zonnepark. Van meervoudig ruimtegebruik is geen sprake en aan de voorwaarde uit de beoordelingsmatrix wordt niet voldaan.

<u>Antwoord gemeente</u>
'Strenge voorwaarde 3'. *Op pagina 51 van de ruimtelijke onderbouwing is de 'strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik' zoals bedoeld in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' omschreven:*

> ***'Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik****. Deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonnepark, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd…….'*

Vervolgens wordt strenge voorwaarde 3 op pagina 52 als volgt ingevuld:

> *'Er zijn meerdere vormen van gebruik die mogelijk worden gemaakt met voorgenomen ontwikkeling. Centraal op het zonnepark Kleine Bergerweg en langs de recreatieve route wordt een informatie- en rustpunt gemaakt. Hiermee draagt het zonnepark bij aan educatieve doeleinden waarbij informatieborden worden geplaatst en aangelegd. De agrarische functie blijft behouden doordat de schapen middels beweiding tussen de panelen grazen. De schapen dragen middels drukbegrazing bij aan het agrarische karakter van het besluitgebied in combinatie met een ecologisch beheer. Door de huidige opstelling van de pv-panelen met voldoende rijafstand (ca. 2 meter) kunnen schapen goed onder de panelen komen. Tot slot is er een flinke ecologische meerwaarde die de biodiversiteit ten goede komt door de takkenrillen, wadi, hagen, bijenhotels en kruidenrijk gras. Zie hiervoor het landschappelijk inrichtingsplan in de bijlage behorende bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.'*

Op basis van deze omschrijving wordt niet ingezien waarom onder andere de landschappelijke inpassing, de stimulering van de biodiversiteit en het informatie- en rustpunt niet aangemerkt

kunnen worden als meervoudig gebruik zoals bedoeld bij 'strenge voorwaarde 3'. Het betreft immers functies die voorheen niet aanwezig waren. Ze worden nu gelijktijdig toegevoegd met de realisatie van het zonnepark.

Reclamanten
d. Stikstofberekening
De ruimtelijke onderbouwing bevat een Aeriusberekening waaruit zou blijken dat voor de bouw en het onderhoud en de daarvoor benodigde verkeersbewegingen van het Zonnepark Kleine Bergerweg geen natuurvergunning nodig zou zijn. Niet duidelijk is of de effecten van het beweiden met schapen daarin meegenomen zijn, hetgeen wel had gemoeten.

Verder blijkt uit de toelichting van de Aeriusberekening dat sprake is van interne saldering. De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 20 januari 2021 (Logtsebaan) wordt aangehaald en vermeld wordt dat op basis van deze uitspraak geen vergunning meer nodig is op grond van de Wet natuurbescherming.

Dit is echter volledig achterhaald als gevolg van de recente uitspraak van de Afdeling van 18 december 2024 (Rendac). De conclusie dat geen natuurvergunning nodig is, is onjuist en de ruimtelijke onderbouwing kan ook op dit punt niet worden aangemerkt als een goede ruimtelijke onderbouwing. Aangezien bij weten van reclamanten ook geen natuurvergunning is verleend, hebben reclamanten twijfels bij de uitvoerbaarheid van hetgeen is aangevraagd.

Antwoord gemeente
Beweiden. *Op basis van het bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen – 2e herziening' geldt op de onderhavige gronden de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden-1'. Op grond van deze bestemming mogen de gronden reeds gebruikt worden ten behoeve van beweiding. Een stikstofberekening is daarom niet noodzakelijk.*
Intern salderen. *In bijlage 7 van de ruimtelijke onderbouwing is het stikstofonderzoek opgenomen. Uit het rapport blijkt dat de uitkomsten in alle scenario's en op alle rekenpunten ten hoogste 0,00 mol/ha/jr. bedragen. Het is dus niet nodig om intern te salderen. Een vergunning Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.*

Reclamanten
e. Instructieregels zonneparken/zonneladder niet correct toegepast.
Op rijksniveau is het uitgangspunt dat moet worden gestreefd naar meervoudig ruimtegebruik en het zo veel mogelijk voorkomen van zonneparken op landbouwgronden, hetgeen in beginsel ongewenst wordt geacht en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk is. De voorkeursvolgorde zon is op rijksniveau aangescherpt. Reclamanten verwijzen naar de brief van de Minister aan de Tweede Kamer van 26 oktober 2023.

Het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet naar de mening van reclamanten niet aan het rijksbeleid op dit punt. Er is onder meer geen sprake van meervoudig ruimtegebruik.

Voor wat betreft de Limburgse zonneladder wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat op het Zonnepark Kleine Bergerweg de Limburgse zonneladder zoals deze recentelijk is aangepast niet van toepassing is, omdat sprake zou zijn van een plan dat al in een ver gevorderd stadium zou zijn. Reclamanten bestrijden dit. Het plan was immers nog niet in ontwerp ter inzage gelegd en ook de voor het plan benodigde instemming van de provincie Limburg was niet verkregen. Voor zover reclamanten bekend is dat laatste zelfs op dit moment nog niet het geval. Ook een natuurvergunning is niet verleend en voor zover reclamanten bekend op dit moment nog niet aangevraagd, hetgeen naar de mening van reclamanten eveneens inhoudt dat niet kan worden gesteld dat sprake is van een plan dat al in een ver gevorderd stadium is. Bovendien gold voor de aanscherping ook reeds een Limburgse zonneladder, waaraan diende te worden getoetst.

Tijdens de raadsvergadering van 18 april 2024 is bovendien een motie aangenomen inhoudend dat de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders oproept om de Limburgse zonneladder onverkort te volgen en toe te passen bij alle vergunningaanvragen voor het installeren van zonnepanelen. Hierbij is geen uitzondering gemaakt voor plannen die al in een ver gevorderd stadium zouden zijn. Bijgevolg geldt de oproep van de gemeenteraad ook voor het onderhavige plan. Het zou naar mening van reclamanten niet in overeenstemming zijn met deze motie om vervolgens toch een verklaring van geen bedenking af te geven voor een zonnepark dat niet voldoet aan de Limburgse zonneladder.

Verder wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat het plan aan de (aangescherpte) Limburgse zonneladder zou voldoen. Dit wordt door reclamanten bestreden. Er geldt een (in de omgevingsverordening geborgd) ‘nee, tenzij’ principe en realisatie op landbouwgrond komt pas op de vierde en laatste plaats in aanmerking als locatie voor de realisatie van een zonnepark, dus na realisatie op daken en gevels, realisatie in bebouwd gebied en realisatie in landelijk gebied, niet zijnde landbouwgrond. Dit is in het onderhavige plan naar de mening van reclamanten onvoldoende onderbouwd.

Reclamanten betwisten dat sprake is van een zorgvuldige ruimtelijke afweging ten aanzien van de locatie zoals voorgeschreven in de instructieregels zonneparken. Reclamanten verwijzen naar hetgeen zij hierover reeds hebben vermeld.

Verder wordt in de ruimtelijke onderbouwing onder meer gesteld dat de gemeente in geval van realisatie volgens de eerste drie treden afhankelijk zou zijn van de medewerking van derde-partijen zoals bijvoorbeeld eigenaren van daken, gevels en andere (niet agrarische) gronden, zoals Rijkswaterstaat die eigenaar is van onder meer de gronden met daarop het talud van de A73 of Prorail die eigenaar is van gronden langs het spoor. Die benadering kan volgens reclamanten niet gevolgd worden, immers in dat geval hadden de treden 1 tot en met 3 niet opgenomen hoeven worden omdat evident is dat daarvoor altijd de instemming van de eigenaren is vereist. Bovendien is volstrekt onvoldoende ondernomen (althans blijkt dit niet uit de ruimtelijke onderbouwing) om die eigenaren (waaronder Rijkswaterstaat en ProRail) te benaderen met het verzoek in te stemmen met opwekking van zonne-energie op hun daken, gevels en gronden.

Onder deze omstandigheden kan niet met recht worden gesteld dat aan de Limburgse zonneladder wordt voldaan.

Antwoord gemeente
Limburgse Zonneladder. *In het rapport 'Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg (bijlage 15 bij de ruimtelijke onderbouwing) is de Limburgse zonneladder onderbouwd. Uit het rapport volgt dat voor deze onderbouwing twee hoofduitgangspunten gelden:*

1. *De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:*
    - *het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen; én*
    - *een bijdrage leveren aan de doelstelling van het Rijk en de RES. Dit houdt in het grootschalig opwekken van respectievelijk 35 TWh en 1,2 TWh elektriciteit vóór 2030.*
2. *Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).*

Uit het rapport blijkt dat de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende zijn om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Ook worden met het plaatsen van zonnepanelen op daken, gevels en onbenutte terreinen maar kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties om de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 te kunnen halen.

Aanvullend wordt opgemerkt dat de provincie ons tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen heeft medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Dit betekent dus dat volgens de provincie de Limburgse Zonneladder in voldoende mate is onderbouwd.

Aangescherpte Limburgse zonneladder. *De aangescherpte Limburgse zonneladder is niet op het voorliggende initiatief van toepassing. De aangescherpte Limburgse zonneladder waar reclamanten op doelen is opgenomen in de Omgevingsverordening Limburg, zoals deze geldt vanaf 3 februari 2025. In artikel 13.3 lid 3 van de Omgevingsverordening is bepaald dat de aangescherpte zonneladder niet van toepassing is op de projecten zoals opgenomen in bijlage XIII. Het Zonnepark Kleine Bergerweg is opgenomen in deze lijst. Daarnaast is er sprake van een aanvraag voor een Wabo-omgevingsvergunning. Dit betekent dat het recht, zoals het gold vóór 1 januari 2024, van toepassing is. Voor zover dit de Limburgse zonneladder betreft, was dit de Omgevingsverordening Limburg 2014. Hier was de bedoelde aangescherpte Limburgse zonneladder nog niet in opgenomen. In de ruimtelijke onderbouwing is wel ingegaan op de aangescherpte Limburgse zonneladder, omdat bij de motivatie van een project ook een doorkijk gemaakt moet worden in hoeverre de ontwikkeling past binnen nieuwe wet- en regelgeving.*

Reclamanten

f. Beperkingen gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden omliggende agrarische bedrijven waaronder dat van reclamanten.

In de ruimtelijke onderbouwing wordt gesteld dat de mogelijke overlast van het toekomstige zonnepark als laag kan worden bestempeld en dat belangrijk is om aan te geven dat vanaf een vroeg stadium met de omwonenden gesprekken zijn aangegaan over de plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg.

Reclamanten verwijzen naar hetgeen hierover is vermeld ter zake van de participatie. Bovendien miskent de opsteller van de ruimtelijke onderbouwing dat niet slechts sprake is van omwonenden, maar van agrarische bedrijven zoals dat van reclamanten die door de komst van Zonnepark Kleine Bergerweg met beperkingen voor hun bedrijfsuitoefening en broodwinning worden geconfronteerd. Reclamanten vrezen dat het onderhavige plan leidt tot beperkingen in de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf. Zij vrezen onder meer voor de gevolgen van de zonnepanelen en batterijen voor hun bedrijfsactiviteiten.

Gesteld wordt dat rekening wordt gehouden met een afstand van 100 meter rond de kavel van de woning die vrij moet blijven van zonnepanelen of verdere installaties, maar is 100 meter voldoende en is daarbij ook rekening gehouden met het bouwvlak van het agrarisch bedrijf en de percelen bouw- en weiland van reclamanten? Naar de mening van reclamanten is dit onvoldoende in kaart gebracht.

Passages uit de ruimtelijke onderbouwing inhoudende ‘Op dit moment zijn geen veiligheidsafstanden bekend met betrekking tot energieopslagsystemen en de daarbij behorende batterijen/accu’s.’ stellen reclamanten bovendien niet bepaald gerust en zij zijn ook om deze reden van mening dat een afstand van 100 meter vanaf een woning of een bedrijfslocatie die vrij moet blijven van zonnepanelen of verdere installaties volstrekt onvoldoende is. Als op dit moment nog geen veiligheidsafstanden bekend zijn, zou hier een zeer ruime afstand aangehouden behoren te worden op basis van het voorzorgsbeginsel.

Reclamanten hebben verder gewezen op publicaties waaruit blijkt dat met de aanleg van zonnevelden de omgevingstemperatuur op hun locatie stijgt, waardoor het onmogelijk zal worden om nog aardappelen te bewaren in de aardappelbewaarplaats op hun agrarische bedrijfslocatie omdat de aardappelen geventileerd moeten worden met koele, droge buitenlucht.

Ook hebben zij aangevoerd dat de gezondheid en bijgevolg de melkopbrengst van hun melkkoeien op de weilanden die grenzen aan het besluitgebied te lijden hebben door de stijging van de omgevingstemperatuur en door de elektrisch magnetische velden rond zonnevelden.

Daarnaast vallen als gevolg van het plan mogelijkheden tot teeltrotatie (een noodzakelijke voorwaarde voor het akkerbouwbedrijf), extensivering van de melkveehouderij en

mestplaatsingsruimte weg. Er wordt immers 20 ha landbouwgrond onttrokken in het Linnerveld als gevolg van dit besluit. Ook dit heeft gevolgen voor actieve agrariërs zoals reclamanten.

Ook ontstaan er door de landschappelijke inpassing van het plan foerageer- en schuilplaatsen voor ongedierte zoals ratten en muizen en schadelijk wild zoals wilde varkens. Dit alles direct aansluitend aan hun agrarische bedrijfslocatie.

Ook is het zo dat reclamanten hun akkers gedurende droge periodes moeten beregenen. Dit kan mede als gevolg van verspreiding via de wind leiden tot roestvorming van de panelen en uitval of verlies van opbrengst van de zonnepanelen en overig installaties van het zonnepark in het besluitgebied, dat aansluitend aan hun eigendom is gelegen. Dit leidt reeds tot problemen bij een zonnepark in een aangrenzende gemeente, waar een agrariër die heeft beregend op een perceel in de nabijheid van het zonnepark aansprakelijk is gesteld voor zeer substantiële daaruit voortvloeiende schade. Hiervoor kunnen reclamanten derhalve eveneens aansprakelijk worden gesteld door de eigenaar/exploitant van het zonnepark. Reclamanten hebben dit besproken met de Solar Provider Group en deze heeft beloofd een overeenkomst te zullen aanreiken dat reclamanten hiervoor niet aansprakelijk zouden kunnen worden gesteld. Reclamanten hebben dit echter nooit ontvangen. Dit is derhalve niet geborgd. Daar komt nog bij dat een enkele overeenkomst niet voldoende is om dit te borgen. Daarvoor is tevens vereist dat dit wordt vastgelegd in een notariële akte met kettingbeding waarbij de verplichting wordt doorgegeven aan opvolgende eigenaren en overige gerechtigden tot het zonnepark.

Dit alles vormt aanleiding voor het aanhouden van een zeer ruime minimumafstand niet alleen ten aanzien van woningen maar ook ten aanzien van agrarische bedrijfspercelen zoals bouw- en weilanden, hetgeen in dit plan niet is voorzien.

Zoals eerder al is aangegeven blijkt uit het plan zoals dat thans ter inzage ligt niet dat de bezwaren van reclamanten zijn onderzocht. In de ter inzage gelegde ruimtelijke onderbouwing wordt hier niet op ingegaan en evenmin is er een onderzoeksrapport overgelegd waaruit blijkt dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf.

Uit de aangeleverde onderzoeksrapporten kan derhalve naar mening van reclamanten niet worden geconcludeerd dat geen sprake is van aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf van reclamanten. Bijgevolg is naar de mening van reclamanten geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing/goede ruimtelijke ordening.

<u>Antwoord gemeente</u>
100 m – afstand. *Omdat voor zonneparken geen richtafstanden gelden ten opzichte van woningen heeft de raad bij amendement van 3 februari 2022 als randvoorwaarde gesteld dat de afstand tussen zonnepanelen of een onderdeel van de technische installatie en een bouwvlak behorende bij een (agrarisch)bedrijf met bedrijfswoning minimaal 100 meter moet bedragen. De raad heeft dus uit voorzorg een veiligheidsafstand als beleidsvoorwaarde opgenomen.*

Beperking gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden. *Verwezen wordt naar het antwoord van de gemeente onder vraag B1 onder het kopje 'Gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden agrarisch bedrijf reclamanten'.*

Stijging omgevingstemperatuur. *Reclamanten stellen dat de omgevingstemperatuur op hun locatie stijgt. Zij baseren dit echter op publicaties die geen betrekking hebben op het voorliggende initiatief. Deze publicaties zeggen dus niets over de situatie bij het voorliggende initiatief.*

Teeltrotatie. *Reclamanten stellen dat mogelijkheden voor teeltrotatie wegvallen. De gronden zijn echter niet van reclamanten, dus het is maar de vraag of deze mogelijkheden voor hen wegvallen. Zij kunnen immers niet over de gronden beschikken.*

Wildschade. *Mocht er sprake zijn van wildschade dan kan hier bij de provincie Limburg een subsidie voor aangevraagd worden.*

Roestvorming op panelen door beregening. *Een agrariër mag zijn perceel beregenen. Hij mag daarbij geen schade of hinder veroorzaken op het perceel van een ander. Dit is geregeld in het burenrecht in het Burgerlijk Wetboek (BW). Artikel 5:37 BW stelt:*

> *'De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun.'*

Er is geen sprake van een limitatieve opsomming, dus het verspreiden van water door beregening kan hier ook onder geschaard worden. Dit betekent dat:

- *Als door de beregening structureel de gronden van het zonnepark worden geraakt en het zonnepark ondervindt daar nadelige gevolgen van (bijvoorbeeld roestvorming op de zonnepanelen) dan kan dit als onrechtmatige hinder worden aangemerkt.*
- *Er kan sprake zijn van een onrechtmatige daad als aangetoond kan worden dat de hinder buitensporig is en niet redelijkerwijs te verwachten was.*

Kortom, bij normaal gebruik van de sproei-installatie worden er geen nadelige gevolgen toegebracht aan het zonnepark. Dit houdt in dat de sproei-installatie op de algemeen gangbare tijden (ochtenden en avonden) gebruikt wordt, de waterstraal zoveel mogelijk binnen het eigen perceel blijft en niet direct op de zonnepanelen gericht is. Initiatiefnemer heeft aangegeven graag met reclamant in gesprek te gaan om de risico's te minimaliseren. Tevens is initiatiefnemer bereid om te investeren in het beregeningssysteem van reclamant om dit te ondersteunen, mocht hier aanleiding toe bestaan.

Ten slotte wordt wat betreft de beregening van agrarische gronden het volgende opgemerkt. Na overleg met verschillende experts (waaronder Wildkamp en Smits B.V.) is gebleken dat er met haspels voldoende flexibiliteit is om deze zo te plaatsen dat de waterstraal niet direct op de zonnepanelen terechtkomt. Dit wordt extra ondersteund door de bufferzone van 5 meter die zich bevindt tussen de perceelsgrens en de zonnepanelen en zoals weergegeven op de technische

tekening (bijlage 1 van de ruimtelijke onderbouwing). Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen mogelijk om het resterende risico te beperken. Om ervoor te zorgen dat het gehele perceel gelijkmatig en efficiënt van water wordt voorzien, kan de haspel bijvoorbeeld uitgerust worden met sectorcontrol (zoals de Raindancer van Smits B.V.). Sectorcontrol maakt het mogelijk om het kanon elektronisch af te stellen, zodat ook onregelmatige percelen die geen rechte vormen hebben, beregend kunnen worden zonder dat water buiten de perceelsgrenzen terechtkomt. Deze technologie maakt het ook mogelijk om objecten, zoals woningen, in het perceel te omzeilen zodat deze niet nat worden.

Gezondheidsrisico's. *De gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling zijn omschreven in paragraaf 5.6 van de ruimtelijke onderbouwing.*

Reclamanten

g. Aantasting privacy en woongenot omwonenden, waaronder reclamanten.

Tot slot zijn reclamanten van mening dat hun privacy en woongenot worden aangetast door het onderhavige plan. In ieder geval tijdens de aanleg en ontmanteling en tijdens werkzaamheden aan en onderhoud van het zonnepark en landschappelijke inpassing vrezen zij voor aantasting van hun privacy en woongenot. Ook in de operationele fase vrezen reclamanten overlast te ervaren, met name op het gebied van geluid. Reclamanten hebben geen onderzoeksrapporten aangetroffen op het aspect geluid.

Verder worden ook camera's opgenomen ter beveiliging van het zonnepark. Weliswaar wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat, om de privacy van omwonenden te waarborgen, waar nodig, over de beelden van de camera's zwarte vlakken worden ingesteld waardoor niet in deze gevoelige gebieden kan worden geobserveerd, maar gebeurt dit ook voor de percelen van reclamanten en hoe valt dit te controleren voor reclamanten.

Antwoord gemeente

Aantasting privacy en woongenot aanleg park. *Het is inherent aan een bouwproject dat in de aanlegfase sprake is van meer verkeersbewegingen en geluidshinder dan in de gebruiksfase. Dit is een tijdelijke situatie. Initiatiefnemer is bereid om met reclamanten afspraken te maken om de overlast voor hen zoveel mogelijk te beperken.*

Geluid in operationele fase. *Zonnepanelen maken geen geluid, dus er kan geen geluidsoverlast ontstaan vanwege de panelen. Zonnepanelen leveren stroom die via een omvormer en transformator wordt afgegeven aan het elektriciteitsnet. Voor transformatorstations gelden richtafstanden. Deze richtafstanden zijn afhankelijk van het transformatorvermogen. Voor een transformatorvermogen tot 10 MVA (dat maximaal voor het plan benodigd is) bedraagt de richtafstand tot gevoelige bestemmingen 30 meter voor geluid. Vanwege de geluidsproductie van de batterijen geldt een richtafstand van 200 meter tot gevoelige bestemmingen. Zoals blijkt uit de technische tekening (bijlage 1 van de ruimtelijke onderbouwing) wordt ruimschoots voldaan aan de twee richtafstanden voor geluid ten opzichte van de woningen rondom het besluitgebied. De installaties liggen op een minimale afstand van circa 400 m van de woning van reclamanten. Er is*

daarom geen sprake van aantasting van het woon- en leefklimaat voor het aspect geluid. Een geluidsonderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Privacy i.r.t. camera's. *Dit aspect is ruimtelijk niet relevant. Hier wordt dus verder niet op ingegaan.*

Reclamanten

h. Borging

Ook de borging (zie strenge voorwaarde 5) is naar de mening van reclamanten onvoldoende nu dit plaatsvindt in een privaatrechtelijke overeenkomst. Deze privaatrechtelijke overeenkomst is voor reclamanten en andere belanghebbenden niet af te dwingen, aangezien zij geen partij zijn bij deze overeenkomst. In bestuursrechtelijke borging, via harde voorschriften in de omgevingsvergunning, is onvoldoende voorzien. Reclamanten verwijzen verder naar wat zij hier eerder over gesteld hebben.

Antwoord gemeente

'Strenge voorwaarde 5'. *'Strenge voorwaarde 5' volgt uit het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'. De voorwaarde is als volgt omschreven:*

> *'privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:*
> - *onderhoud en werking van de technische installatie;*
> - *onderhoud en landschappelijke inpassing;*
> - *toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;*
> - *ontmanteling na beëindiging;*
> - *coöperatieve realisatie;*
> - *participatie bij de concrete planontwikkeling.'*

Ten eerste is deze voorwaarde dus een beleidsvoorwaarde waar aan voldaan moet worden. Met het sluiten van de anterieure overeenkomst met initiatiefnemer is aan deze beleidsvoorwaarde voldaan. Daarnaast zijn de onderdelen 'onderhoud en landschappelijke inpassing' en 'ontmanteling na beëindiging' ook bestuursrechtelijk geregeld. Beide zijn als voorschrift opgenomen in de omgevingsvergunning. Ten slotte is nergens bepaald dat de zaken die op basis van het beleidskader privaatrechtelijk geregeld moeten worden ook bestuursrechtelijk geregeld moeten worden. Er bestaat dus helemaal geen noodzaak om alle onderdelen bestuursrechtelijk te regelen.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 3

Reclamanten

1. Reclamanten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12 eerste lid, onder a, onder 3° van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5 eerste lid van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag de raad alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan het raadsbesluit omtrent afgifte van de VVGB. Dit besluit moet de raad motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

   Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om die reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien de raad zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou de raad, aan de in de wet aan de raad toegekende beslissingsbevoegdheid, geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer weet of behoort te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijk vergunning.

   Evenmin is raad bij de besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het ‘Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021-2030’ heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft de raad dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

   Antwoord gemeente
   Het gestelde is correct en wordt verder voor kennisgeving aangenomen.

Reclamanten

2. De door de raad te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijke geschikt en aanvaardbaar is. Reclamanten menen dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix is voor de volledigheid als bijlage 1 aan de zienswijze toegevoegd. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediende plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel)bestaande agrarische gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijke beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Reclamanten zijn daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoeken reclamanten u de VVGB te weigeren.

<u>Antwoord gemeente</u>
Beoordelingsmatrix. *Ten eerste kan door reclamanten uitsluitend een zienswijze worden ingediend op de ontwerp omgevingsvergunning/ontwerp verklaring van geen bedenkingen behorende bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg. Het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' en de bijbehorende beoordelingsmatrix maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Op sec het Beleidskader en de bijbehorende beoordelingsmatrix kan binnen deze procedure dus geen zienswijze worden ingediend. Verder is de wijze waarop het Beleidskader en de beoordelingsmatrix tot stand zijn gekomen, en hoe de beoordeling van de ingediende initiatieven heeft plaatsgevonden, binnen het kader van deze vergunningsprocedure ruimtelijk niet relevant. Voor zover de zienswijze van reclamanten betrekking heeft op het voornoemde, wordt deze voor kennisgeving aangenomen.*

Ten tweede heeft de raad op 15 juli 2021 het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. Na vaststelling van de beoordelingsmatrix door de raad op 3

februari 2022 is een uitvraag aan de markt gedaan om zonnepark initiatieven in te dienen. Alle initiatieven zijn aan de hand van de door de raad vastgestelde beoordelingsmatrix beoordeeld door een daartoe deskundig adviespanel. In december 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders principemedewerking verleend aan de twee best scorende initiatieven, te weten het Zonnepark Hobertsveldweg en het Zonnepark Kleine Bergerweg. Voorts is voor beide parken een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De omgevingsvergunning voor het Zonnepark Hobertsveldweg is inmiddels onherroepelijk. In het kader van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (fairplay beginsel) behoren beide aanvragen aan het beleid getoetst te worden, zoals vastgesteld op 15 juli 2021. Dit volgt verder ook uit het zogenaamde Drimmelen-arrest[4]. Uit deze uitspraak blijkt dat een gemeente niet zonder meer haar beleid mag wijzigen tijdens een vergunningenprocedure, althans voor zover hierdoor verschillende beoordelingsmaatstaven ontstaan. Een gemeente moet alle aanvragen objectief en op een gelijke wijze beoordelen en mag daarbij geen partij bevoordelen. Kortom, door in dit stadium van de vergunningenprocedure het beleidskader qua beoordelingsmaatstaven nog aan te passen, wordt de initiatiefnemer van het Zonnepark Kleine Bergerweg mogelijk benadeeld ten opzichte van de initiatiefnemer van het Zonnepark Hobertsveldweg. Dit is in strijd met het fairplay beginsel.

Onderbouwing locatie in ruimtelijke onderbouwing. *Initiatiefnemer heeft voor de daadwerkelijke realisatie van het zonnepark Kleine Bergerweg een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De raad dient een besluit te nemen op deze aanvraag in de vorm van het verlenen van een verklaring van geen bedenkingen. Alternatieve locaties worden in deze beoordeling niet meegenomen. Immers, uit de jurisprudentie blijkt dat indien een project op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Door reclamanten worden dergelijke alternatieve locaties niet aangereikt. Daarmee kan dus ook niet beoordeeld worden of op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Daarnaast moet nu op basis van de aanvraag voor een omgevingsvergunning beoordeeld worden of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Wat betreft de locatiekeuze volgt uit de ruimtelijke onderbouwing (pagina 38 en 39) het volgende.*

Ten eerste heeft de raad in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied. Op basis van het gemeentelijke beleidskader ligt de locatie dus in potentiegebied.

Ten tweede past het initiatief binnen het landschapstype en de bijbehorende kernkwaliteiten van de locatie. Het 'Landschapskader Noord- en Midden Limburg' en de 'Handreiking Landschap Grootschalige Energie opwek zon-op-land RES Noord- en Midden Limburg' bieden hierbij

[4] Zie de uitspraken van de ABRVS van 16 februari van 2020, ECLI:NL:RVS:2022:437 en ECLI:NL:RVS:2022:442

handvatten voor het onderbouwen van de locatiekeuze. De landschappelijke analyse heeft daarom aan de hand van deze stukken plaatsgevonden.

Op pagina 39 van de ruimtelijke onderbouwing volgt uit het gestelde onder het kopje 'Handreiking Landschap RES' het volgende:

> *'Op de geschiktheidskaart behorende bij de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg is er sprake van ontwikkeling binnen een Zeer geschikte locatie (Droge heideontginning) en Nauwelijks geschikt (Velden). Volgens de Handreiking Landschap RES geldt voor de als 'nauwelijks geschikt' aangemerkte landschapstypen dat de geschiktheid beperkt is, omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde om in die landschapstypen toch een zonnepark te realiseren, is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. Derhalve dient de aanpassing van landschappelijke structuren te worden vergezeld van een onderbouwing waarin is weergegeven op welke wijze de kwaliteiten van het landschap minimaal behouden blijven. Om aan die voorwaarde te voldoen is een onderbouwing opgesteld op welke wijze de kwaliteiten van het landschap wordt behouden en zelfs versterkt. Voor deze locatie is een landschappelijk inpassingplan (zie separate bijlage) opgesteld, welke onder andere ingaat op de inpassing vanuit de RES-Handreiking.'*

Zie verder hier beneden het gestelde onder 'Kernkwaliteiten'.

Ten derde biedt de voorliggende locatie kansen om aan te sluiten bij aanwezige groenstructuren, waaronder de Goudgroene natuurzone. De invulling van gronden met een zonnepark geeft de gemeente en provincie de kans om in combinatie met de realisatie van het zonnepark ongeveer 12 ha. natuur te ontwikkelen in de vorm van graslanden, patrijzen- en dassenakkers, struweelhagen en een wadi. Na de beëindiging van de exploitatie van het zonnepark (30 jaar) blijft een gedeelte van deze natuur gehandhaafd. In de eerste volgende planologische mogelijkheid zullen deze gronden een natuurfunctie krijgen. Er is kortom niet sprake van het tijdelijk realiseren van natuur bij het zonnepark maar juist van permanente natuur.

Kernkwaliteiten. *De onderbouwing van de locatiekeuze kan niet los worden gezien van de kernkwaliteiten van het landschap. Op pagina 40 van de ruimtelijke onderbouwing wordt over deze kernkwaliteiten het volgende gesteld:*

> *'Ad sub b.*
>
> *De kernkwaliteiten van het landschap worden omschreven in het Landschapskader Noord- en Midden Limburg. Op basis van dit kader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype 'Velden' en deels binnen 'Droge heide-ontginningen'. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg wordt het gebiedstype 'Velden' aangemerkt als nauwelijks geschikt, daarentegen wordt het gebiedstype 'Droge heide-ontginningen' aangemerkt als zeer geschikt.*
>
> *In het landschapsplan is een onderbouwing gegeven over de landschapskenmerken die aanwezig zijn en waarmee zoveel mogelijk aangesloten wordt op de ontwerpprincipes uit de Handreiking.'*

In het Landschapsplan (bijlage 2 bij de ruimtelijke onderbouwing) zijn de 11 landschapskenmerken/kernkwaliteiten behorende bij een ontginningslandschap omschreven. Zie

pagina 9 van het Landschapsplan. In het ontwerp van het inpassingsplan is rekening gehouden met deze 11 aanwezige kernkwaliteiten (zie pagina 9 Landschapsplan), waaronder:

1. *De panelen en hagenstructuur worden met max. 1,77 meter zo laag mogelijk gehouden, zodat er overheen gekeken kan worden en vergezichten behouden blijven.*
2. *Prominente zichtlijnen worden opgenomen in het zonnepark.*
3. *Het zonnepark wordt ingepast in de bestaande kavelstructuur en volgt de leidende kaveloriëntatie.*
4. *Het panelenveld kent een blokvormige inpassing, heeft geen rafelranden en volgt de leidende kaveloriëntatie.*

De landschapsdeskundigen van de provincie Limburg hebben het inpassingsplan tijdens het wettelijk vooroverleg beoordeeld of het passend is binnen de aanwezige landschapskenmerken/ kernkwaliteiten. Zie e-mails bijlagen 1 en 2. Aan de hand van deze beoordeling is het definitieve landschapsplan aangepast en aangevuld. De provincie heeft ons vervolgens tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Dit betekent dus dat volgens de provincie de locatiekeuze in voldoende mate is onderbouwd en dat door het initiatief de kernkwaliteiten niet worden aangetast.

Ten slotte is het landschappelijk inpassingsplan voorgelegd aan een onafhankelijke deskundige commissie (de LKM-commissie). Deze commissie heeft het definitieve inpassingsplan op 9 januari 2025 goedgekeurd. Verwezen wordt verder naar bijlage 4 voor de advisering tijdens de planvorming. Ook uit het advies van de LKM-commissie blijkt verder niet dat het initiatief niet passend is in het gebied, dat de landschapsanalyse onvoldoende is geweest of dat kernkwaliteiten worden aangetast.

<u>Reclamanten</u>

3. In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En dew raad heeft nu juist op 3 februari een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: *'De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving.'*

<u>*Antwoord gemeente*</u>

Motie 3 februari 2022. *De motie van 3 februari 2022 had betrekking op een initiatief voor de realisatie van een bedrijventerrein langs de A73 in het Linnerveld. De voorliggende aanvraag heeft*

betrekking op een zonneveld en is dus niet vergelijkbaar met een bedrijventerrein. Daarnaast is een motie een korte en gemotiveerde verklaring of uitspraak van één of meerdere raadsleden over een onderwerp, waarmee een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken. De betreffende motie leidt er dus niet toe dat er tevens een geldend beleidskader wordt aangepast. De raad heeft in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' bepaald waar in de gemeente Roerdalen zonnevelden wenselijk zijn. De raad heeft daartoe een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied Zon. Overeenkomstig het beleid van de raad ligt het aangevraagde zonnepark dus in een potentiegebied.

<u>Reclamanten</u>

4. Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten. Op Rijksniveau heeft in 2023 een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Tweede Kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.
   Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

<u>Antwoord gemeente</u>

Aangescherpte voorkeursvolgorde zonneladder. *De aangescherpte voorkeursvolgorde voor zon is niet op het voorliggende initiatief van toepassing. De aangescherpte regelgeving waar reclamanten op doelen is opgenomen in de Omgevingsverordening Limburg, zoals deze geldt vanaf 3 februari 2025. In artikel 13.3 lid 3 van de Omgevingsverordening is bepaald dat de aangescherpte zonneladder niet van toepassing is op de projecten zoals opgenomen in bijlage XIII. Het Zonnepark Kleine Bergerweg is opgenomen in deze lijst. Daarnaast is er sprake van een*

aanvraag voor een Wabo-omgevingsvergunning. Dit betekent dat het recht, zoals het gold vóór 1 januari 2024, van toepassing is. Voor zover dit de Limburgse zonneladder betreft, was dit de Omgevingsverordening Limburg 2014. Hier was de bedoelde aangescherpte Limburgse zonneladder nog niet in opgenomen. In de ruimtelijke onderbouwing is wel ingegaan op de aangescherpte voorkeursvolgorde voor zon, omdat bij de motivatie van een project ook een doorkijk gemaakt moet worden in hoeverre de ontwikkeling past binnen nieuwe wet- en regelgeving.

<u>Reclamanten</u>

5. Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het 'nee-tenzij principe'. Dat 'nee-tenzij principe' is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het 'nee-tenzij principe' voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Reclamanten zijn van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden. Allereerst verwijzen reclamanten weer naar hetgeen zij hiervoor hebben gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.
   Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere redenen geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Limburg behoren tot een gebiedstype 'Velden' dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

   <u>*Antwoord gemeente*</u>
   Omgevingsverordening Limburg 2014. *Artikel 2.17.2 lid 5 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 gaat bij zonneparken op landbouwgrond uit van het zogenaamde 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat een ruimtelijk plan een zonnepark op landbouwgrond uitsluitend onder een aantal voorwaarden toelaat. Eén van de voorwaarden is dat het ruimtelijk plan is voorzien van een zorgvuldige afweging ten aanzien van de locatie. Een andere voorwaarde is dat moet worden voorzien in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap. In tegenstelling tot wat reclamanten stellen is er*

wat betreft de landschappelijke analyse en de geschiktheid van de locatie wel degelijk sprake van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging. Verwezen wordt verder naar het antwoord bij het bovenstaande kopje 'Onderbouwing locatie in ruimtelijke onderbouwing'.

Reclamanten

6. Reclamanten zijn verder van mening dat het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Antwoord gemeente

'Strenge voorwaarde 1'. *Reclamanten stellen dat niet voldaan is aan 'strenge voorwaarde 1', omdat gekozen is voor een locatie gelegen binnen een volgens de 'Handreiking Landschap RES' voor een zonnepark nauwelijks geschikt veldenlandschap. Om onderstaande redenen bestaat er geen aanleiding om aan te nemen dat niet is voldaan aan 'strenge voorwaarde 1'.*

Op basis van de 'Handreiking Landschap RES Noord- en Midden Limburg' ligt het zonnepark deels in het gebiedstype 'Velden' en deels in het gebiedstype 'Droge heide-ontginningen'. In de Handreiking wordt het gebiedstype 'Velden' aangemerkt als nauwelijks geschikt voor een zonnepark. Op pagina 39 van de Handreiking wordt over het 'nauwelijks geschikt zijn' het volgende gesteld:

> *'Deze landschappen staan een grootschalig initiatief voor zon-op-land nauwelijks toe. De vraag is of de schaalgrootte van het initiatief aan kan sluiten bij de landschappelijke kenmerken (de geschiktheid en het lokale laadvermogen). Het vergt aanpassingen van landschappelijke structuren. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de kernkwaliteiten en karakteristiek van het landschap herkenbaar blijft en versterkt wordt. De benaderingswijze van het landschap verdient hierbij extra aandacht, zoals aangegeven in onderstaand handvat. …….'*

Het voorgaande betekent dus dat aan de hand van de kernkwaliteiten/karakteristiek van het landschap onderbouwd moet worden waarom het Zonnepark Kleine Bergerweg passend is binnen het nauwelijks geschikte gebiedstype 'Velden'. Deze onderbouwing is vanaf pagina 16 e.v. opgenomen in het Landschapsplan (bijlage 2 van de ruimtelijke onderbouwing). Uit de onderbouwing blijkt dat het besluitgebied geschikt is in plaats en schaal voor de inpassing van het zonnepark.

Aanvullend wordt hierbij nog het volgende opgemerkt. De provincie Limburg heeft tijdens het wettelijk vooroverleg aangegeven dat de locatiekeuze nader onderbouwd moet worden aan de hand van de voornoemde Handreiking. Zie de e-mails in bijlagen 1 en 2. Naar aanleiding hiervan is, zoals hiervoor reeds voormeld, een uitvoerige onderbouwing opgenomen in het Landschapsplan (bijlage 2 van de ruimtelijke onderbouwing). De provincie heeft ons uiteindelijk tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels, waaronder dus ook de onderbouwing van de locatiekeuze, in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3.

Reclamanten

7. Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Antwoord gemeente

'Strenge voorwaarde 3'. *Op pagina 51 van de ruimtelijke onderbouwing is de 'strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik' zoals bedoeld in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' omschreven:*

> ***'Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik****. Deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonnepark, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd…….'*

Vervolgens wordt strenge voorwaarde 3 op pagina 52 als volgt ingevuld:

> *Er zijn meerdere vormen van gebruik die mogelijk worden gemaakt met voorgenomen ontwikkeling. Centraal op het zonnepark Kleine Bergerweg en langs de recreatieve route wordt een informatie- en rustpunt gemaakt. Hiermee draagt het zonnepark bij aan educatieve doeleinden waarbij informatieborden worden geplaatst een aangelegd. De agrarische functie blijft behouden doordat de schapen middels beweiding tussen de panelen grazen. De schapen dragen middels drukbegrazing bij aan het agrarische karakter van het besluitgebied in combinatie met een ecologisch beheer. Door de huidige opstelling van de pv-panelen met voldoende rijafstand (ca. 2 meter) kunnen schapen goed onder de panelen komen. Tot slot is er een flinke ecologische meerwaarde die de biodiversiteit ten goede komt door de takkenrillen, wadi, hagen, bijenhotels en kruidenrijk gras. Zie hiervoor het landschappelijk inrichtingsplan in de bijlage behorende bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.'*

Op basis van deze omschrijving wordt niet ingezien waarom onder andere de landschappelijke inpassing, de stimulering van de biodiversiteit en het informatie- en rustpunt niet aangemerkt kunnen worden als meervoudig gebruik zoals bedoeld bij 'strenge voorwaarde 3'. Het betreft

immers functies die voorheen niet aanwezig waren. Ze worden nu gelijktijdig toegevoegd met de realisatie van het zonnepark.

Voor wat betreft het gestelde over paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing wordt verwezen naar het antwoord onder het kopje 'Aangescherpte voorkeursvolgorde zonneladder'.

Reclamanten

8. Reclamanten zijn het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsvergunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals reclamanten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Antwoord gemeente

'Strenge voorwaarde 5'. *'Strenge voorwaarde 5' volgt uit het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'. De voorwaarde is als volgt omschreven:*

> *'privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:*
> - *onderhoud en werking van de technische installatie;*
> - *onderhoud en landschappelijke inpassing;*
> - *toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;*
> - *ontmanteling na beëindiging;*
> - *coöperatieve realisatie;*
> - *participatie bij de concrete planontwikkeling.'*

Ten eerste is deze voorwaarde dus een beleidsvoorwaarde waar aan voldaan moet worden. Met het sluiten van de anterieure overeenkomst met initiatiefnemer is aan deze beleidsvoorwaarde voldaan. Daarnaast zijn de onderdelen 'onderhoud en landschappelijke inpassing' en 'ontmanteling na beëindiging' ook bestuursrechtelijk geregeld. Beide zijn als voorschrift opgenomen in de omgevingsvergunning. Ten slotte is nergens bepaald dat de zaken die op basis van het beleidskader privaatrechtelijk geregeld moeten worden ook bestuursrechtelijk geregeld moeten worden. Er bestaat dus helemaal geen noodzaak om alle onderdelen bestuursrechtelijk te regelen.

Reclamanten

9. Reclamanten zijn voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier.

Antwoord gemeente

Gezondheidsrisico's. *De gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling zijn omschreven in paragraaf 5.6 van de ruimtelijke onderbouwing.*

Reclamanten

10. Ook de gevolgen voor de (verblijfsrecreatieve) en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen. Reclamanten exploiteren zelf een land- en tuinbouwbedrijf. Hun zoon wil het bedrijf in de toekomst overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond aan de agrarische bestemming worden de grondprijzen in de regio verder opgedreven. Daardoor wordt het welhaast onmogelijk om nog een agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte wordt daaraan op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerp-omgevingsvergunning en de daarbij behorende stukken.

Antwoord gemeente

Verblijfsrecreatieve en toeristische aantrekkelijkheid. *Op basis van het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' ligt de planlocatie binnen potentiegebied. Er is door de raad dus een beleidsmatige keuze gemaakt dat op onderhavige locatie een zonnepark wenselijk is. In het beleidskader is verder als 'strenge voorwaarde 3' opgenomen dat de nieuwe invulling van agrarische grond een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristisch doeleinden worden gemotiveerd (= meervoudig gebruik). Vanuit het beleidskader is dus aangegeven hoe gekeken moet worden naar de verblijfsrecreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied. Voor wat betreft de invulling van dit meervoudig gebruik, waaronder de toeristische doeleinden, wordt verwezen naar het antwoord onder 7.*

Beperkingen gebruik omliggende agrarische gronden (beregening/bestrijdingsmiddelen). *Een agrariër mag zijn perceel beregenen en ook bestrijdingsmiddelen/ gewasbeschermingsmiddelen gebruiken. Hij mag daarbij geen schade of hinder veroorzaken op het perceel van een ander. Dit is geregeld in het burenrecht in het Burgerlijk Wetboek (BW). Artikel 5:37 BW stelt:*

> *'De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun.'*

Er is geen sprake van een limitatieve opsomming, dus het verspreiden van water door beregening en het gebruik van bestrijdingsmiddelen/gewasbeschermingsmiddelen kan hier ook onder geschaard worden. Dit betekent dat:

- *Als door de beregening/ gebruik van bestrijdingsmiddelen/gewasbeschermingsmiddelen structureel de gronden van het zonnepark worden geraakt en het zonnepark ondervindt daar nadelige gevolgen van (bijvoorbeeld roestvorming op de zonnepanelen) dan kan dit als onrechtmatige hinder worden aangemerkt.*
- *Er kan sprake zijn van een onrechtmatige daad als aangetoond kan worden dat de hinder buitensporig is en niet redelijkerwijs te verwachten was.*

Kortom, bij normaal gebruik van de sproei-installatie/ bestrijdingsmiddelen/ gewasbeschermingsmiddelen worden er geen nadelige gevolgen toegebracht aan het zonnepark. Dit houdt in dat de sproei-installatie op de algemeen gangbare tijden (ochtenden en avonden) gebruikt wordt, de waterstraal zoveel mogelijk binnen het eigen perceel blijft en niet direct op de zonnepanelen gericht is. Initiatiefnemer heeft aangegeven graag met reclamant in gesprek te gaan om de risico's van de beregening te minimaliseren. Tevens is initiatiefnemer bereid om te investeren in het beregeningssysteem van reclamant om dit te ondersteunen, mocht hier aanleiding toe bestaan. Voor wat betreft het gebruik van bestrijdingsmiddelen/ gewasbeschermingsmiddelen wordt onder normaal gebruik verstaan het gebruik van de middelen overeenkomstig het Activiteitenbesluit milieubeheer.

*Ten slotte wordt wat betreft de beregening van agrarische gronden het volgende opgemerkt. Na overleg met verschillende experts (waaronder Wildkamp en Smits B.V.) is gebleken dat er met haspels voldoende flexibiliteit is om deze zo te plaatsen dat de waterstraal niet direct op de zonnepanelen terechtkomt. Dit wordt extra ondersteund door de bufferzone van 5 meter die zich bevindt tussen de perceelsgrens en de zonnepanelen en zoals weergegeven op de technische tekening (bijlage 1 van de ruimtelijke onderbouwing). Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen mogelijk om het resterende risico te beperken. O*m *ervoor te zorgen dat het gehele perceel gelijkmatig en efficiënt van water wordt voorzien, kan de haspel bijvoorbeeld uitgerust worden met sectorcontrol (zoals de Raindancer van Smits B.V.). Sectorcontrol maakt het mogelijk om het kanon elektronisch af te stellen, zodat ook onregelmatige percelen die geen rechte vormen hebben, beregend kunnen worden zonder dat water buiten de perceelsgrenzen terechtkomt. Deze technologie maakt het ook mogelijk om objecten, zoals woningen, in het perceel te omzeilen zodat deze niet nat worden.*

Opdrijven landbouwgrondprijzen. *Dit is ruimtelijk geen relevant argument en wordt dus voor kennisgeving aangenomen.*

<u>Reclamanten</u>

11. Reclamanten zijn van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost. Reclamanten staan in dat standpunt ook niet alleen. Er zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het zonnepark en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen.

Reclamanten zijn van menig dat de raad een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kan schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en de bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

Antwoord gemeente
Inmiddels 650 zienswijzen ingediend. *Verwezen wordt naar het gestelde onder 1. waar reclamanten de raad erop wijzen dat op grond van artikel 6.5 eerste lid van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de raad nodig is om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen. Die VVGB mag de raad alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het feit dat er meer dan 650 zienswijzen zijn ingediend, leidt er niet automatisch toe dat het initiatief niet voldoet aan het principe van een goede ruimtelijke ordening. Het aantal zienswijzen is immers geen ruimtelijk argument om de VVGB te weigeren.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 4

Verwezen wordt naar de inhoud en beantwoording van zienswijze 3. Dit met uitzondering van nr. 10. Deze wordt vervangen door de onderstaande tekst.

Reclamanten
Ook de gevolgen voor de (verblijfsrecreatieve) en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Antwoord gemeente
Verblijfsrecreatieve en toeristische aantrekkelijkheid. *Op basis van het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' ligt de planlocatie binnen potentiegebied. Er is door de raad dus een beleidsmatige keuze gemaakt dat op onderhavige locatie een zonnepark wenselijk is. In het beleidskader is verder als 'strenge voorwaarde 3' opgenomen dat de nieuwe invulling van agrarische grond een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristisch doeleinden worden gemotiveerd (= meervoudig gebruik). Vanuit het beleidskader is dus aangegeven hoe gekeken moet worden naar de verblijfsrecreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied. Voor wat betreft de invulling van dit meervoudig gebruik, waaronder de toeristische doeleinden, wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 3 onder 7.*

Beperkingen gebruik omliggende agrarische gronden (beregening/bestrijdingsmiddelen). *Een agrariër mag zijn perceel beregenen en ook bestrijdingsmiddelen/ gewasbeschermingsmiddelen*

gebruiken. Hij mag daarbij geen schade of hinder veroorzaken op het perceel van een ander. Dit is geregeld in het burenrecht in het Burgerlijk Wetboek (BW). Artikel 5:37 BW stelt:

> *'De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun.'*

Er is geen sprake van een limitatieve opsomming, dus het verspreiden van water door beregening en het gebruik van bestrijdingsmiddelen/gewasbeschermingsmiddelen kan hier ook onder geschaard worden. Dit betekent dat:

- *Als door de beregening/ gebruik van bestrijdingsmiddelen/gewasbeschermingsmiddelen structureel de gronden van het zonnepark worden geraakt en het zonnepark ondervindt daar nadelige gevolgen van (bijvoorbeeld roestvorming op de zonnepanelen) dan kan dit als onrechtmatige hinder worden aangemerkt.*
- *Er kan sprake zijn van een onrechtmatige daad als aangetoond kan worden dat de hinder buitensporig is en niet redelijkerwijs te verwachten was.*

Kortom, bij normaal gebruik van de sproei-installatie/ bestrijdingsmiddelen/ gewasbeschermingsmiddelen worden er geen nadelige gevolgen toegebracht aan het zonnepark. Dit houdt in dat de sproei-installatie op de algemeen gangbare tijden (ochtenden en avonden) gebruikt wordt, de waterstraal zoveel mogelijk binnen het eigen perceel blijft en niet direct op de zonnepanelen gericht is. Initiatiefnemer heeft aangegeven graag met reclamant in gesprek te gaan om de risico's van de beregening te minimaliseren. Tevens is initiatiefnemer bereid om te investeren in het beregeningssysteem van reclamant om dit te ondersteunen, mocht hier aanleiding toe bestaan. Voor wat betreft het gebruik van bestrijdingsmiddelen/ gewasbeschermingsmiddelen wordt onder normaal gebruik verstaan het gebruik van de middelen overeenkomstig het Activiteitenbesluit milieubeheer.

*Ten slotte wordt wat betreft de beregening van agrarische gronden het volgende opgemerkt. Na overleg met verschillende experts (waaronder Wildkamp en Smits B.V.) is gebleken dat er met haspels voldoende flexibiliteit is om deze zo te plaatsen dat de waterstraal niet direct op de zonnepanelen terechtkomt. Dit wordt extra ondersteund door de bufferzone van 5 meter die zich bevindt tussen de perceelsgrens en de zonnepanelen en zoals weergegeven op de technische tekening (bijlage 1 van de ruimtelijke onderbouwing). Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen mogelijk om het resterende risico te beperken. O*m *ervoor te zorgen dat het gehele perceel gelijkmatig en efficiënt van water wordt voorzien, kan de haspel bijvoorbeeld uitgerust worden met sectorcontrol (zoals de Raindancer van Smits B.V.). Sectorcontrol maakt het mogelijk om het kanon elektronisch af te stellen, zodat ook onregelmatige percelen die geen rechte vormen hebben, beregend kunnen worden zonder dat water buiten de perceelsgrenzen terechtkomt. Deze technologie maakt het ook mogelijk om objecten, zoals woningen, in het perceel te omzeilen zodat deze niet nat worden.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 5

Reclamant
Reclamant heeft een loonbedrijf, dat volgens reclamant, gevestigd is in de directe nabijheid van het plangebied van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen behorende bij het zonnepark Kleine Bergerweg. Hij verzoekt de verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen. Reclamant is van mening:

- dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepark ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van die voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan;
- reclamant is van mening dat niet moet worden gekozen voor de locatie Kleine Bergerweg maar voor alternatieve locaties zoals de voormalige regionale stort. Daar wordt inmiddels al gebouwd aan een groot zonnepark. Op de oude stort en ook op de gronden tussen het oude stort; de Stationsweg, de autoweg en de Montforterweg is voldoende plek voor zonneparken. Ook de taluds en reststroken langs de autoweg A73 zijn geschikt voor zonnepanelen zonder de omwonenden en betrokkenen schade te bezorgen en zonder het open landschap van de omgeving aan te tasten.

Antwoord gemeente
Aantasting Linnerveld. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 onder B.4 op pagina 36.*

Selectie locatie/initiatief. *Door reclamant kan uitsluitend een zienswijze ingediend worden op de ontwerp omgevingsvergunning/ontwerp verklaring van geen bedenkingen behorende bij de*

aanvraag voor een omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg. Het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' en de bijbehorende beoordelingsmatrix maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Op sec het Beleidskader en de bijbehorende beoordelingsmatrix kan binnen deze procedure dus geen zienswijze worden ingediend. Verder is de wijze waarop de raad is gekomen tot de selectie van de potentiegebieden, uitsluitingsgebieden, de beoordelingsmatrix en de wijze waarop een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen, binnen het kader van deze vergunningsprocedure, ruimtelijk niet relevant. Voor zover de zienswijze van reclamant hierop betrekking heeft, wordt deze voor kennisgeving aangenomen.

Alternatieve locaties. *Initiatiefnemer heeft voor de daadwerkelijke realisatie van het zonnepark Kleine Bergerweg een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De raad dient een besluit te nemen op deze aanvraag in de vorm van het verlenen van een verklaring van geen bedenkingen. Alternatieve locaties worden in deze beoordeling niet meegenomen. Immers, uit de jurisprudentie blijkt dat indien een project op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren.*

Door reclamant wordt een aantal alternatieve locaties aangereikt. De concrete kadastrale percelen worden niet benoemd. Ook is niet duidelijk of initiatiefnemer over de gronden kan beschikken. Hierdoor kan niet op voorhand beoordeeld worden of er daadwerkelijk een gelijkwaardig resultaat bereikt kan worden met aanmerkelijk minder bezwaren. Bovendien heeft initiatiefnemer geen principeakkoord van het college van burgemeester en wethouders ontvangen voor een eventuele alternatieve locatie. Een eventuele aanvraag van initiatiefnemer voor de alternatieve locatie zal daarom geweigerd moeten worden. Immers, alleen de aanvragen die naar aanleiding van de tender een principemedewerking hebben ontvangen, worden in behandeling genomen. Uit hoofdstuk 5 'Voorwaarden voor de ontwikkeling van zonnevelden' in het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt namelijk dat uitsluitend initiatieven die de hoogste scoren behalen, mogen worden uitgewerkt.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 6

Reclamant
Reclamant verzoekt om de verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen en is van mening:

1. dat de gemeente Linne en nadien de gemeente Maasbracht en Maasgouw steeds een grote landschappelijke waarde hebben gehecht aan het grondgebied ten oosten van de spoorlijn

Sittard-Roermond en op grond daarvan de aan het gebied gegeven agrarische en structurele groenvoorzieningen nadrukkelijk als zodanig hebben bestemd in hun bestemmingsplan(nen) voor het buitengebied van de Dorpskern Linne;
2. dat ook na de samenvoeging van de gemeenten Montfort en Sint Odiliënberg en een grenscorrectie tussen Maasgouw en Roerdalen de bestemmingen nadrukkelijk zijn gehandhaafd;
3. dat ook in feitelijke zin de groenvoorzieningen binnen dit gebied al zeker 40 jaar bestaan en die bestaande groenvoorzieningen een uitvloeisel waren van een ruilverkaveling in dat gebied;
4. dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepanelenveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
5. dat de ontwikkelaar van het zonnepanelenproject allerlei argumenten aanvoert die de landschappelijke waarde voor dit gebied zou verstevigen. Deze visie deelt reclamant niet. Er is slechts sprake van het tijdelijk inpakken/aan het zicht onttrekken van een lelijk zonnepark. Er wordt geen structurele groenvoorziening middels een aangepast bestemmingsplan gegarandeerd. Ergo, na het verloop van 30 jaar dient alles naar de oude staat te worden teruggebracht;
6. dat het op het moment van de start van het project in de rede zou hebben gelegen dat in eerste instantie alle belanghebbende alsmede het gemeentebestuur van Maasgouw als voormalige beheerder van dit plangebied in de gelegenheid zouden zijn gesteld op voorhand een aantal uitgangspunten in goede samenspraak met elkaar te formuleren en op grond daarvan de voorkeur voor de situering van het beoogde zonnepanelenpark uit te spreken;
7. dat de exploitant van het zonnepanelenproject mogelijk op gerichte wijze wat betreft haar voorkeur van de situering van het zonnepark in overleg is getreden met de eigenaren van de in het beoogde zonnepark gelegen gronden;
8. dat de wijze waarop de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie wat dit betreft niet transparant is verlopen;
9. dat de wijze waarop de keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen(de scorematrix) was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Antwoord gemeente

Passende bestemmingen in Linnerveld. *Het feit dat in het verleden aan het Linnerveld, op basis van de landschappelijke waarden, passende agrarische en groenbestemmingen zijn gegeven, betekent niet dat deze bestemmingen nooit mogen worden aangepast/gewijzigd. Dit is nergens in de wet geregeld.*

Aantasting Linnerveld. *Voor wat betreft de aantasting van het Linnerveld wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 2 onder B.4. op pagina 36.*

Opstellen beleid en selectie locatie/initiatieven. *Door reclamant kan uitsluitend een zienswijze worden ingediend worden op de ontwerp omgevingsvergunning/ontwerp verklaring van geen bedenkingen behorende bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg. Het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' en de bijbehorende beoordelingsmatrix maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Op sec het Beleidskader en de bijbehorende beoordelingsmatrix kan binnen deze procedure dus geen zienswijze worden ingediend. Verder is de wijze waarop de raad is gekomen tot haar beleid, de selectie van de potentiegebieden en uitsluitingsgebieden, de beoordelingsmatrix en de wijze waarop een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen, binnen het kader van deze vergunningsprocedure, ruimtelijk niet relevant. Voor zover de zienswijze van reclamant hierop betrekking heeft, wordt deze voor kennisgeving aangenomen.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 7

Reclamant

1. Reclamant verzoekt om de verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen. Als vereniging van jonge agrarische ondernemers is reclamant tegen de realisatie van zonnevelden op landbouwgrond. Reclamant pleit voor een perspectiefvolle landbouwsector in Limburg. Behoud van goede landbouwgrond is daar één van de belangrijkste pijlers in.
2. Het ontwikkelen van zonneparken op landbouwgrond is ook bij de provincie als ongewenste ontwikkeling bestempeld. Zij hebben dit zelfs vastgelegd in hun omgevingsverordening.
3. Het baart reclamant zorgen dat er op deze wijze en op deze schaal grond onttrokken wordt aan de landbouw terwijl er nog steeds veel alternatieve oplossingen zijn voor het plaatsen van zonnepanelen zoals op daken, gevels en andere onbenutte terreinen.
4. Daar er breed uitgesproken is, door provincie en het Rijk, dat grote zonnevelden niet op landbouwgrond thuis horen vindt reclamant het uiterst vreemd dat de gemeente heeft gemeend een verklaring van geen bedenkingen te moeten afgeven. Zijn de alternatieven grondig onderzocht? Volgens reclamant niet.
5. Daarnaast wordt er gesproken over de aanleg van grote hoeveelheden 'landschappelijke inpassing'. Inpassing van nieuwe ontwikkelingen is natuurlijk van belang. Echter deze schaal gaat zijn proporties te buiten waarbij nieuwe natuur ontstaat die nadelige effecten kan hebben op de omliggende gebruikers van de percelen in de directe omgeving. En dit zowel direct als indirect.

6. Tevens heeft een uitspraak van de Raad van State en wel op 18 december omtrent intern salderen vastgesteld dat het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming niet mogelijk is. De realisatie van het zonnepark is hiermee ook feitelijk niet meer haalbaar.

Antwoord gemeente

Provinciaal beleid/regelgeving. *In tegenstelling tot wat reclamant stelt, biedt de provinciale regelgeving wel degelijk mogelijkheden om een zonnepark op landbouwgrond te realiseren. Omdat de aanvraag vóór 1 januari 2024 is ingediend, is op het voorliggende initiatief de Omgevingsverordening Limburg 2014 van toepassing. Artikel 2.17.2 lid 5 van de Omgevingsverordening gaat bij zonneparken op landbouwgrond uit van het zogenaamde 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat een ruimtelijk plan een zonnepark op landbouwgrond uitsluitend onder een aantal voorwaarden toelaat. Eén van de voorwaarden is dat het ruimtelijk plan is voorzien van een zorgvuldige afweging ten aanzien van de locatie. Een andere voorwaarde is bijvoorbeeld dat moet worden voorzien in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap. Voor het overige wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 2 onder B.4. op pagina 36.*

Alternatieve locaties niet zijnde landbouwgrond. *In het rapport 'Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg (bijlage 15 bij de ruimtelijke onderbouwing) is de Limburgse zonneladder onderbouwd. Uit het rapport volgt dat voor deze onderbouwing twee hoofduitgangspunten gelden:*

1. *De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:*
   - *het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen; én*
   - *een bijdrage leveren aan de doelstelling van het Rijk en de RES. Dit houdt in het grootschalig opwekken van respectievelijk 35 TWh en 1,2 TWh elektriciteit vóór 2030.*
2. *Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).*

Uit het rapport blijkt dat de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende zijn om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Ook worden met het plaatsen van zonnepanelen op daken, gevels en onbenutte terreinen maar kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden worden ingezet voor zonne-installaties om de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 te kunnen halen.

Aanvullend wordt opgemerkt dat de provincie ons tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen heeft medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels in voldoende mate passend is binnen de

vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Dit betekent dus dat volgens de provincie de Limburgse Zonneladder in voldoende mate is onderbouwd en dus ook de realisatie van een zonnepark op landbouwgrond.

Nadelige effecten. *Mocht er sprake zijn van inkomensschade/waardedaling van een onroerende zaak als gevolg van het afgeven van de omgevingsvergunning dan bestaat de mogelijkheid om een aanvraag voor planschade (nadeelcompensatie) in te dienen.*

De wetgever voorziet in hoofdstuk 6 Financiële bepalingen van de Wet ruimtelijke ordening in combinatie met artikel 4.17 Invoeringswet Omgevingswet in een tegemoetkoming in de vermindering van de waarde van een onroerende zaak of inkomensschade bij de verlening van de omgevingsvergunning. Mocht hier sprake van zijn dan kan reclamant altijd een aanvraag om planschade bij de gemeente indienen. Blijkt dat er daadwerkelijk sprake is van inkomensschade/waardedaling dan zal reclamant hier financieel in tegemoet worden gekomen.

Intern salderen. *In bijlage 7 van de ruimtelijke onderbouwing is het stikstofonderzoek opgenomen. Uit het rapport blijkt dat de uitkomsten in alle scenario's en op alle rekenpunten ten hoogste 0,00 mol/ha/jr. bedragen. Het is dus niet nodig om intern te salderen. Een vergunning Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 8

<u>Reclamant</u>

1. Als belangenbehartiger van boeren en tuinders is reclamant in algemene zin tegen de realisatie van zonnevelden op landbouwgrond. Reclamant is verheugd dat zowel het kabinet als de provincie Limburg ook van mening zijn dat grootschalige zonnevelden op landbouwgrond ongewenst zijn. De provincie heeft dit inmiddels vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg. Daarom is het des te vreemder dat hiervoor 20,04 ha goede landbouwgrond wordt opgeofferd, waarvan slechts 6,64 ha oppervlakte zonnepanelen. De overige 13,40 ha grond wordt gebruikt voor landschappelijke inpassing en onderhoudspaden. Met enige trots stelt u dat slechts 32% van het besluitgebied met zonnepanelen is bedekt. Wij vinden het onbegrijpelijk dat 68% van het besluitgebied wordt onttrokken als goede landbouwgrond voor voedselproductie. Het bevreemdt reclamant dat de gemeente heeft gemeend een verklaring van geen bedenkingen te moeten afgeven.
2. Reclamant kan zich niet voorstellen dat de zonneladder, zoals vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening, op een goede manier is doorlopen. Als dat namelijk wel was gedaan dan waren alternatieven grondig onderzocht. Zo blijkt niet dat de gemeente beleidsinspanningen

heeft gepleegd om pv-panelen mogelijk te maken op daken en gevels van gebouwen, op onbenutte terreinen in bebouwd gebied en op gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur.

3. Los van het proces om te komen tot dit besluit vinden wij het onbestaanbaar dat de natuur die in dit kader wordt aangelegd voor onbepaalde tijd gehandhaafd moet blijven. Hiermee realiseert u nieuwe natuur in het buitengebied terwijl de provinciale ambitie niet verder reikt dan afronding NNL en instandhouding VHR-gebieden. Deze nieuwe natuur staat in geen enkel provinciaal beleidsstuk beschreven. Dit is des te schrijnender, omdat in de gemeente Roerdalen nog honderden hectares NNL urgent gerealiseerd moeten worden.
4. Voorts wil reclamant de raad erop wijzen dat op de omliggende agrarische gronden gebruik gemaakt moet worden van beregening met grondwater. Het is niet uit te sluiten dat dit water deels terecht komt op de zonnepanelen en daar enige vorm van schade veroorzaakt (bijvoorbeeld aantasting ten gevolge van roestvorming). Om de gewassen te kunnen telen zal op omliggende agrarische percelen te allen tijde beregend moeten kunnen worden. Beperking van beregening kan niet aan de orde zijn. Wij vragen u op voorhand uit te sluiten dat ondernemers die, vanwege het behalen van een goede oogst, hun gewassen moeten beregenen, op geen enkele wijze aansprakelijk gesteld kunnen worden voor schade ontstaan ten gevolge van deze beregening. Dit dient middels een kettingbeding te worden vastgelegd zodat ook opvolgende eigenaren of gebruikers gevrijwaard worden van claims hieromtrent.
5. Ten slotte stelt reclamant op basis van de uitspraak van de Raad van State van 18 december jl. over intern salderen vast, dat het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming niet mogelijk is. Daarmee is de realisatie van het zonnepark feitelijk niet haalbaar.

<u>Antwoord gemeente</u>
Provinciaal beleid/regelgeving. *Zie het antwoord bij zienswijze 7 bij het kopje 'Provinciaal beleid/regelgeving'.*

Limburgse Zonneladder. *Zie het antwoord bij zienswijze 7 bij het kopje 'Alternatieve locaties niet zijnde landbouwgrond.*

Nieuwe natuur buitengebied. *Het omzetten van de tijdelijke natuur naar permanente natuur komt voort uit de provinciale vooroverlegreactie van 29 maart 2023. Zie bijlage 1. In deze reactie wordt het volgende door de provincie Limburg gesteld:*

> ***'Ad lid 5 d. Verwijdering na beëindiging van de activiteit***
> *……, maar gelet op het bepaalde in art. 2.17.2 , lid 8 van de Omgevingsverordening, verzoeken wij u om deze verwijdering**<u>, in combinatie met het verplicht in stand houden van de groenstructuren na het verdwijnen van het zonnepark, via een voorschrift in de vergunning vast te leggen.</u>** Tevens verzoeken wij u aan te geven wat er gebeurt met de aan te leggen structuren en hun voortbestaan na de ontmanteling van het zonneveld. Het landschapsplan meldt hier niets over.'*

De groenstructuren worden verder voornamelijk aan de randen in stand gehouden, zodat er na amovering van het zonnepark toch sprake is van goed te bewerken landbouwpercelen.

Beregening. *Zie het antwoord bij zienswijze 2 bij het kopje 'Roestvorming op panelen door beregening.'*

Intern salderen. *Zie het antwoord bij zienswijze 7 bij het kopje 'Intern salderen'.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 9

Reclamanten
Reclamanten verzoeken de verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen. Reclamanten zijn van mening:

- dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepark ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van die voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan;
- dat het plaatsen van zonnevelden op kostbare landbouwgrond (zeker gezien deze tijd) zonde is terwijl er zoveel andere alternatieven locaties zijn zoals bijvoorbeeld de taluds van autowegen;
- dat het plaatsen van zonnevelden momenteel een zeer moeilijk te realiseren project is daar het netwerk de komende jaren al overvol is.

Antwoord gemeente
Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 5. Aanvullend wordt nog het volgende opgemerkt.

Overvol netwerk. *Voor het zonnepark is kabelcapaciteit met afname geregeld bij Enexis. Het project is op dit punt dus uitvoerbaar. Daarnaast wordt er een batterij opslagsysteem gerealiseerd om het netwerk op piekmomenten te kunnen ontlasten.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 10

Reclamant
Gelet op onderstaande argumenten verzoekt reclamant om de plannen van het zonnepark af te wijzen, althans alle mogelijke middelen te gebruiken om een alternatieve locatie te vinden.

Natura-2000 gebied

Tegenover het huis van reclamant bevindt zich het Hoosderbos ('Roerdal') een Natura-2000 gebied. Nederland heeft slechts 162 van dergelijke gebieden. Dit zijn gebieden die zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben. In de zienswijze benoemt reclamant de habitattypen en soorten zoals opgenomen in het aanwijzingsbesluit van 2013. Reclamant wandelt wekelijks richting de omgeving van het Linnerveld. Tijdens deze wandelingen ziet reclamant meermaals herten en wilde zwijnen. Deze begeven zich niet slechts in het gebied dat is aangewezen als Natura 2000-zone, maar ook in de omliggende landbouwvelden.

Zonnepark

Reclamant heeft onder meer de volgende bezwaren tegen het zonnepark:

1. **Locatie van het gebied is niet geschikt**
   De landbouwgrond bij het Linnerveld is absoluut niet geschikt voor een zonnepark. Reclamant verwijst naar het vastgestelde provinciale beleid om dit te onderbouwen.

   Gedeputeerde Staten van Limburg hebben de Limburgse zonneladder vastgesteld. Deze is opgenomen in de Provinciale Energie Strategie die op 18 december 2020 is vastgesteld. Deze zonneladder moet gemeenten helpen bij een zorgvuldige ruimtelijke afweging bij de opwekking van duurzame energie. De essentie is dat bij de duurzame opwekking van zonne-energie landbouwgrond en natuurgebieden zoveel mogelijk ontzien dienen te worden. Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels.

   De voorkeur gaat uit naar het plaatsen van zonnepanelen op daken en gevels, daarna het aanbrengen van zonnepanelen in gebouwd gebied (onder meer ongebruikte grond) en het aanbrengen van zonnepanelen in landelijk gebied (buitengebied met een andere primaire

functie dan landbouw of natuur). Het provinciebestuur stimuleert de ontwikkeling van zonne-energie in deze eerste drie treden. Trede vier betreft de landbouwgronden. Hier geldt een “nee-tenzij” beleid. Deze gronden kunnen alleen na een zorgvuldige afweging ten aanzien van de locatie, regie van de overheid, combineren van meerdere doelen, landschappelijke inpassing, maximaal maatschappelijk draagvlak en participatie, bestemd worden voor zonne-energie. Dit betreft een strenge toets. De vijfde trede betreft de uitsluitingsgebieden. Hieronder vallen de Natura-2000 gebieden. Voor deze gebieden ligt het volgens de provincie voor de hand om gelet op de aanwezige waarden en of belangen het realiseren van grondgebonden zonneparken uit te sluiten.

Ontwerp Omgevingsverordening Limburg 2024
Op basis van de ontwerp Omgevingsverordening Limburg 2024 behoort een omgevingsplan geen zonnepark te laten binnen het natuurnetwerk Limburg en ook niet in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de groenblauwe mantel (artikel 13.3 lid 1 en lid 2).

Verder laat een omgevingsplan volgens de ontwerp omgevingsverordening géén zonnepark op landbouwgrond toe tenzij (artikel 13 lid 5):

a. Een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie.
b. Voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap.
c. De zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit; en

Toepassing in dit geval
Reclamant merkt op dat in Sint Odiliënberg nog diverse mogelijkheden zijn in gebieden die vallen onder de eerste drie treden van de hiervoor benoemde zonneladder. Zo zijn de daken van de volgende gebouwen nog niet voorzien van zonnepanelen: het bejaardentehuis, de basisschool en het complex Sint Odile. Naar mening van reclamant zijn er voldoende (minder belastende) alternatieven voorhanden.
Verder bevindt het gebied in kwestie (Linnerveld) zich in een trede 4 gebied, dat in de nabijheid ligt van een Natura-2000 gebied (trede 5 uitsluitingsgebied). Een zonnepark met een omvang van 12 hectare (bijna 18 voetbalvelden) in dit gebied (voor de duur van 30 jaar) dient dan ook uitgesloten te worden. Zoals hiervoor reeds gezegd, bevinden de dieren uit het bosgebied zich ook vaker in deze aangrenzende landbouwgronden. Een zorgvuldige ruimtelijke afweging dient dan ook te leiden tot een afwijzing van het zonnepark. Reclamant ziet niet in op welke wijze de “nee-tenzij” regel in dit geval zou kunnen resulteren in een toepassing van de tenzij. Er is geen sprake van een groot openbaar belang waarvoor geen alternatieve oplossingen bestaan.

In dit kader is nog relevant dat er ook géén maatschappelijk draagvlak is voor deze plannen. Het voorgaande volgt reeds uit het initiatief ‘behoud Linnerveld’.

<u>Antwoord gemeente</u>
Limburgse Zonneladder. *In het rapport 'Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg (bijlage 15 bij de ruimtelijke onderbouwing) is de Limburgse zonneladder onderbouwd. Uit het rapport volgt dat voor deze onderbouwing twee hoofduitgangspunten gelden:*

1. *De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:*
    - *het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen; én*
    - *een bijdrage leveren aan de doelstelling van het Rijk en de RES. Dit houdt in het grootschalig opwekken van respectievelijk 35 TWh en 1,2 TWh elektriciteit vóór 2030.*
2. *Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).*

Uit het rapport blijkt dat de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende zijn om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Dus ook als het dak van het bejaardentehuis, de basisschool en het complex Sint Odile vol gelegd wordt, kan niet aan de duurzaamheidsdoelstellingen worden voldaan. Ook worden met het plaatsen van zonnepanelen op daken, gevels en onbenutte terreinen maar kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties om de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 te kunnen halen. In het rapport is verder uitvoerig ingegaan op trede 4 van de Limburgse Zonneladder en het 'nee-tenzij principe'. Voor de verdere inhoud wordt daarom verwezen naar bijlage 15. Ten slotte wordt opgemerkt dat de provincie ons tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen heeft medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Dit betekent dus dat volgens de provincie de Limburgse Zonneladder in voldoende mate is onderbouwd en dus ook de realisatie van een zonnepark op landbouwgrond.

Omgevingsverordening Limburg 2014. *Omdat de aanvraag vóór 1 januari 2024 is ingediend, is op het voorliggende initiatief de Omgevingsverordening Limburg 2014 van toepassing. Artikel 2.17.2 lid 5 van de Omgevingsverordening gaat bij zonneparken op landbouwgrond uit van het zogenaamde 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat een ruimtelijk plan een zonnepark op landbouwgrond uitsluitend onder een aantal voorwaarden toelaat. Dit betreft dezelfde voorwaarden die reclamant benoemt vanuit de ontwerp Omgevingsverordening Limburg 2024. Voor een verdere toelichting op de voorwaarden a. en b. wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 2 onder B.4. op pagina 36. Voor een verdere toelichting op voorwaarde c. wordt verwezen naar paragraaf 4.5 'Water' van de ruimtelijke onderbouwing en de bodembelichtingstoets (bijlage 17 van de ruimtelijke onderbouwing).*

Aanvraag omgevingsvergunning. *De initiatiefnemer van dit zonnepark heeft bij de gemeente een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. De raad dient een besluit te nemen over het verlenen van de definitieve verklaring van geen bedenkingen op basis van deze aanvraag. Immers, uit de jurisprudentie[5] blijkt dat indien een project op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Reclamant verwijst naar het dak van het bejaardentehuis, de basisschool en het complex Sint Odile. Afgezien dat initiatiefnemer niet over deze daken kan beschikken, is de oppervlakte te klein. Initiatiefnemer wil immers netto 6,64 hectare zonnepanelen plaatsen. Daarmee kan dus geen gelijkwaardig resultaat bereikt worden met aanmerkelijk minder bezwaren. Bovendien heeft initiatiefnemer geen principemedewerking van het college van burgemeester en wethouders ontvangen voor een eventuele alternatieve locatie. Een eventuele aanvraag van initiatiefnemer voor een alternatieve locatie zal daarom geweigerd moeten worden. Immers, alleen de aanvragen die naar aanleiding van de tender een principemedewerking hebben ontvangen, worden in behandeling genomen. Uit hoofdstuk 5 'Voorwaarden voor de ontwikkeling van zonnevelden' in het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt namelijk dat uitsluitend initiatieven die de hoogste scoren behalen, mogen worden uitgewerkt.*

Maatschappelijk draagvlak. *Zowel uit het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030, de RES Noord- en Midden Limburg 1.0 als uit de Omgevingsverordening Limburg 2014 blijkt niet dat er draagvlak moet zijn. Uit het Beleidskader volgt dat er sprake moet zijn van een toevoeging van maatschappelijke meerwaarde. Uit de RES volgt dat er draagvlak gecreëerd moet worden. Ten slotte volgt uit de Omgevingsverordening dat er zorg gedragen moet worden voor maatschappelijk draagvlak. Gelet op de inspanningen die initiatiefnemer heeft geleverd, is in voldoende mate aangetoond dat initiatiefnemer heeft geïnvesteerd in het verkrijgen van dit draagvlak.*

Reclamant

2. Stijgende omgevingswarmte

Door de harde donkere oppervlaktes van een zonnepark zal de omgevingswarmte stijgen. Op bestaande gebouwen die reeds een donkere ondergrond hebben, zal geen toegevoegde warmte ontstaan. Ook om deze reden dient naar alternatieven gezocht te worden. Naar mening van reclamant is niet aangetoond dat het zonnepark geen nadelig effect zal hebben op het te beschermen Natura-2000 gebied en de omliggende gronden.

Antwoord gemeente

Dat zwarte objecten meer warmte opnemen dan witte of meer reflecterende objecten is juist. Dit betekent echter niet automatisch dat met zwarte objecten de omgevingstemperatuur zal stijgen. Uitgangspunt hierbij is de bestaande situatie, zijnde zand of zand met planten. Deze situatie moet vergeleken worden met de nieuwe situatie, zijnde panelen en groen. Ook moet gekeken worden

[5] Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de ABRvS van 23 januari 2019, 201804681/1/A1, ECLI:NL:RVS:2019:178.

naar lokale veranderingen die effecten hebben op de naastgelegen omgeving. Zo is in de bestaande situatie sprake van een open landbouwgebied. In de nieuwe situatie wordt een landschappelijke inpassing gerealiseerd. Warmte stijgt op en heeft dus een grotere verticale dan horizontale werking. Daarnaast zoekt warmte koude oppervlaktes op. Dit zijn natuurkundige wetten. Om van invloed te zijn op de omliggende gronden/Natura 2000-gebied is een horizontale verplaatsing nodig van deze warmte. Door de landschappelijke inpassing (hagen/heesters) wordt de horizontale verplaatsing van de warmte grotendeels belemmerd. De hagen/heesters vormen immers een barrière waar de warmte tegenaan botst. Gelet op het voorgaande is het niet aannemelijk dat er als gevolg van het zonnepark een significante temperatuursverandering plaatsvindt op de omliggende gronden. Voor het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied kan deze significante temperatuursverandering zeker uitgesloten worden. Ten eerste ligt dit Natura 2000-gebied op een afstand van meer dan 1,5 km van het zonnepark. Daarnaast liggen tussen het zonnepark en dit Natura 2000-gebied bosgebiedjes die een eventuele horizontale warmteverplaatsing zullen belemmeren. Ten slotte blijkt uit de ruimtelijke onderbouwing dat het zonnepark geen nadelige effecten heeft op nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Zie daartoe bijlage 3 Quickscan Wet natuurbescherming en bijlage 7 Stikstofonderzoek bij de ruimtelijke onderbouwing.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 11

Reclamant
Reclamant is van mening dat het Linnerveld behouden moet blijven, omdat dit stukje natuur zeldzaam is en een ontspanningsgebied voor de mens dreigt te verdwijnen. Reclamant is van mening dat de politiek overtuigd moet worden van een noodzakelijke koerswijziging bij het oplossen van het 'energieprobleem'. Reclamant stelt hierbij een aantal vragen waaronder:

- Hebben we wel een energieprobleem?
- Is onze aanpak gedurende de laatste decennia wel zo goed en oplossend geweest?
- Waarom moet de stroomproductie zo hard omhoog terwijl we al zoveel problemen op het stroomnet hebben?
- Moeten de noodzakelijke randvoorzieningen niet eerst aangepakt worden zodat de stroomproductie zonder problemen verhoogd kan worden?
- Waarom is de energiemarkt geprivatiseerd?
- Is privatisering wel de oplossing geweest?

Reclamant is van mening dat zolang de beleidsmakers niet inzien dat het roer om moet en zich laten leiden door alleen financiële ad hoc beslissingen, ook niets zal veranderen. Waarom worden de ernstige signalen uit onze maatschappij niet gezien en zelfs verkeerd aangepakt?

M.b.t. energie is het volgens reclamant zuiver en alleen een commerciële bezigheid geworden. Iedereen spreekt over ‘duurzaam’ en ‘groen’. Waarom? Dat ligt goed in de markt.

Wind- en zonne-energie worden nu belast met terug leverkosten. Kijk eens naar het aantal variaties daarin! In 2027 wordt de salderingsregeling afgeschaft. Iedereen die duurzame energie produceert is aan het rekenen: wat betekent dat voor mij? Echt de Hollandse koopmansgeest komt weer boven! Terugkijkend betaalt elk huishouden sinds 2013 een ODE toeslag op de energienota. Deze is sinds 2023 in het tarief verdisconteerd en niet meer apart zichtbaar op de afrekeningen. De overheid zegt deze te gaan afschaffen. Alleen ziet reclamant de tarieven niet dalen! ODE staat voor Opslag Duurzame Energie! Mogen we ons dan afvragen wat er met dit binnengehaald geld daadwerkelijk is gebeurd? Kijk eens naar de Epex ‘stroom per uur’! Hoe variabel de prijzen per uur zijn! Als er een overschot is door zonnepanelen en windenergie kost de stroom niets. We worden dan volgens reclamant aangespoord om onze wasmachine en vaatwasser aan te zetten! We moeten het net ontlasten! Ja, ik vraag mijn werkgever wel een uurtje vrij! Bedrijven moeten hun productieplanning aanpassen! Etc.

Inderdaad zien we de bouw van gigantische loodsen overal als paddenstoelen uit de grond schieten. Ook in Linne! Alleen worden die niet gebruikt voor energieopslag. Ik denk om te consuminderen! Vandaar ook de invalshoek om niet te investeren in de vernietiging van de natuur maar in optimaler gebruik van de opgewekte duurzame energie! Maak deze duurzame energie nog duurzamer door opslaglocaties te realiseren. Hiermee kan het verschil tussen vraag en aanbod beter in het bestaande net verdeeld worden en hoeven onze energieleveranciers geen terug leverkosten te verzinnen die we al jaren betaald hebben onder de titel ODE! Zo’n opslag kan ook bij de stort in Maasbracht gerealiseerd worden en is minder belastend voor de natuur. Integendeel zelfs! Reclamant heeft recentelijk een gesprek gehad over de mogelijke aanschaf van accu’s. Daarin wel al aangegeven dat middels intelligente software in combinatie met de slimme meter het mogelijk moet zijn om alle accu’s in het land/regio te koppelen. Al deze accu’s kunnen dan zelfs gebruikt worden om spanningen op het net op te vangen! Bij veel vraag trekken ze de accu’s leeg en bij overschot worden ze prijsgunstig gevuld. Wat zou het dan betekenen als reclamant een aantal accu’s zou plaatsen die niet in de kelder van reclamant passen maar wellicht wel in één van die grote loodsen?

<u>Antwoord gemeente</u>
Energieprobleem. *In het rapport ‘Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg (bijlage 15 bij de ruimtelijke onderbouwing) is de Limburgse zonneladder onderbouwd. In dit rapport is ook onderbouwd waarom een zonnepark op landbouwgrond noodzakelijk is om de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen halen. Verwezen wordt verder naar de inhoud van dit rapport.*

Optimaler gebruik duurzame energie. *De initiatiefnemer van dit zonnepark heeft bij de gemeente een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. De raad dient een besluit te nemen over het verlenen van de definitieve verklaring van geen bedenkingen op basis van deze aanvraag. Immers, uit de*

jurisprudentie[6] blijkt dat indien een project op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Reclamant benoemt accu's/opslaglocaties om de opgewekte stroom op te slaan. Initiatiefnemer wil echter op netto 6,64 hectare landbouwgrond stroom gaan opwekken en geen opslaglocaties gaan realiseren. Daarmee kan dus geen gelijkwaardig resultaat bereikt worden met aanmerkelijk minder bezwaren. Bovendien heeft initiatiefnemer geen principemedewerking van het college van burgemeester en wethouders ontvangen voor een eventueel alternatief initiatief. Een eventuele aanvraag van initiatiefnemer voor een alternatief initiatief zal daarom geweigerd moeten worden. Immers, alleen de aanvragen die naar aanleiding van de tender een principemedewerking hebben ontvangen, worden in behandeling genomen. Uit hoofdstuk 5 'Voorwaarden voor de ontwikkeling van zonnevelden' in het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt namelijk dat uitsluitend initiatieven die de hoogste scoren behalen, mogen worden uitgewerkt.

Ruimtelijk niet relevant. *Voor het overige is de zienswijze ruimtelijk niet relevant en wordt voor kennisgeving aangenomen.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 12

Reclamant
Reclamant verzoekt om de ontwerp verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen. Reclamant is van mening:

- dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

[6] Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de ABRvS van 23 januari 2019, 201804681/1/A1, ECLI:NL:RVS:2019:178.

- dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Antwoord gemeente
Aantasting Linnerveld. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 onder B.4. op pagina 36.*

Selectie locatie/initiatief. *Door reclamant kan uitsluitend een zienswijze ingediend worden op de ontwerp omgevingsvergunning/ontwerp verklaring van geen bedenkingen behorende bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg. Het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' en de bijbehorende beoordelingsmatrix maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Op sec het Beleidskader en de bijbehorende beoordelingsmatrix kan binnen deze procedure dus geen zienswijze worden ingediend. Verder is de wijze waarop de raad is gekomen tot de selectie van de potentiegebieden en uitsluitingsgebieden, de beoordelingsmatrix en de wijze waarop een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen, binnen het kader van deze vergunningsprocedure, ruimtelijk niet relevant. Voor zover de zienswijze van reclamant hierop betrekking heeft, wordt deze voor kennisgeving aangenomen.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 13

Reclamant
Verwezen wordt naar de inhoud zienswijze 12. Hier voegt reclamant verder nog aan toe:

- dat de reeds aanwezige zonnepanelen op de bedrijfsgebouwen voor de terug levering maar € 0,025/kwh opbrengen, hetgeen absurd en verre van rendabel is. Met een dergelijk groot extra zonnepanelen park met accu-opslag zal de terug leverprijs nog verder onder druk komen en de particuliere groene stroom opwekkers nog meer financiële schade ondergaan. Met dergelijke grote projecten met vaak buitenlandse financiers is deze regio volgens reclamant niet gebaat.

Antwoord gemeente
Verwezen wordt naar de beantwoording bij zienswijze 12. De toevoeging van reclamant is verder ruimtelijk niet relevant en wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 14

Reclamant
Verwezen wordt naar de inhoud bij zienswijze 12. Hier voegt reclamant verder nog aan toe:
- dat verzuimd is de raad én de directe omgeving actief te informeren over de afwijking van de Zonneladder Limburg.

Antwoord gemeente
Limburgse Zonneladder. *Er is geen sprake van een afwijking van de Limburgse Zonneladder. In het rapport 'Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg (bijlage 15 bij de ruimtelijke onderbouwing) is de Limburgse zonneladder onderbouwd. Uit het rapport volgt dat voor deze onderbouwing twee hoofduitgangspunten gelden:*

1. *De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:*
   - *het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen; én*
   - *een bijdrage leveren aan de doelstelling van het Rijk en de RES. Dit houdt in het grootschalig opwekken van respectievelijk 35 TWh en 1,2 TWh elektriciteit vóór 2030.*
2. *Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).*

Uit het rapport blijkt dat de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende zijn om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Ook worden met het plaatsen van zonnepanelen op daken, gevels en onbenutte terreinen maar kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties om de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 te kunnen halen. In het rapport is verder uitvoerig ingegaan op trede 4 van de Limburgse Zonneladder en het 'nee-tenzij principe'. Voor de verdere inhoud wordt daarom verwezen naar bijlage 15. Ten slotte wordt opgemerkt dat de provincie ons tijdens de zienswijzenperiode van de ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen heeft medegedeeld dat het initiatief en de onderbouwing van de instructieregels in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit de Omgevingsverordening 2014. Zie de e-mail in bijlage 3. Dit betekent dus dat volgens de provincie de Limburgse Zonneladder in voldoende mate is onderbouwd en dus ook de realisatie van een zonnepark op landbouwgrond.

Voor het overige wordt verwezen naar de beantwoording bij zienswijze 12.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 15

Reclamant
Verwezen wordt naar de inhoud bij zienswijze 12. Hier voegt reclamant verder nog aan toe:

- Er is de afgelopen jaren grootschalig gestimuleerd dat particulieren zonnepanelen op hun daken leggen. Binnenkort wordt de salderingsregeling waarschijnlijk afgeschaft waardoor je niet meer profiteert van je eigen opgewekte energie in de wintermaanden. Bovendien wordt nu al door veel energieleveranciers een terug lever vergoeding berekend. Verder zal door steeds meer grootschalige zonnevelden op zonnige dagen een overschot aan energie op het netwerk komen. Dat kan tot gevolg hebben dat thuis installaties afschakelen. De particulier wordt gestraft en de grote zonneparken profiteren daarbij ook nog eens van een subsidieregeling waardoor ze gegarandeerd een minimum opbrengst hebben van de geleverde energie.

Antwoord gemeente
Overbelasting netwerk. *Bij het zonnepark wordt een batterij opslagsysteem gerealiseerd om het netwerk op piekmomenten te kunnen ontlasten. Er is dus rekening gehouden met een mogelijke overbelasting van het netwerk.*

Voor het overige wordt verwezen naar de beantwoording bij zienswijze 12.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 16

Reclamant
Reclamant maakt zich ernstige zorgen over de impact van dit project op het natuurgebied en de biodiversiteit in de omgeving. Het betreffende natuurgebied is al eerder aangetast door de aanleg van de A73 snelweg, die het gebied doormidden heeft gesplitst. Het opofferen van nog meer natuurgebied voor de aanleg van zonnepanelen zal de ecologische waarde van het gebied verder verminderen en de leefomgeving van diverse planten- en diersoorten ernstig verstoren.

Reclamant begrijpt de noodzaak van duurzame energieoplossingen, maar is van mening dat er alternatieve locaties en methoden moeten worden gezocht die minder schadelijk zijn voor het milieu. Bijvoorbeeld, het plaatsen van zonnepanelen op daken van gebouwen, parkeerterreinen of braakliggende industrieterreinen kan een duurzamer en milieuvriendelijker alternatief zijn. Reclamant verzoekt om de zienswijze in overweging te nemen en te zoeken naar alternatieve oplossingen die zowel de energiedoelstellingen als de bescherming van het natuurgebied kunnen waarborgen.

Verdere toelichting:
- Het natuurgebied Linnerveld wordt door de aanleg van een groot zonneveld gedurende minstens één generatie lang ernstig aangetast en wordt voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten onaantrekkelijk. Dit staat haaks op de belangen van de gemeente Roerdalen als groene toeristische gemeente.
- De door de gemeenteraad gevolgde procedure die heeft geleid tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie is niet transparant verlopen en voldoet dientengevolge niet aan de wettelijke eisen. De raad verzuimt voorts om binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar geen overlast voor omwonenden te verwachten is.
- Inspraak op de besluitvorming is niet mogelijk (geweest) en voldoet dus niet aan de bestuursrechtelijke (Awb) eisen.
- De wijze waarop een keuze is gemaakt uit de 14 plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen is eveneens niet transparant verlopen. Inspraak op de systematiek om met een scorematrix tot besluitvorming te komen is niet mogelijk (geweest) en voldoet dus niet aan de bestuursrechtelijke (Awb) eisen. De methodiek met behulp van de scorematrix was afgestemd op de belangen en toezeggingen van een investeerder.

Antwoord gemeente

Aantasting Linnerveld. *De gronden waarop het zonnepark is gepland liggen in het geldende bestemmingsplan "Buitengebied Roerdalen – 2e herziening'. Ter plaatse geldt de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1'. Gelet op deze bestemming wordt er dus geen natuurgebied aangetast. Voor zover reclamant bedoelt de aantasting van het landschap wordt verwezen naar het antwoord bij zienswijze 2 onder B.4. vanaf pagina 36.*

Alternatieve locaties. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 5 bij het kopje 'Alternatieve locaties' en het antwoord bij zienswijze 7 bij het kopje 'Alternatieve locaties niet zijnde landbouwgrond'.*

Selectie locatie/initiatief. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 12 bij het kopje 'Selectie locatie/initiatief'.*

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 17

Reclamant
Verwezen wordt naar de inhoud van zienswijze 12. Hier voegt reclamant verder nog aan toe:
- dat het Linnerveld in het verleden reeds vaker aangetast is door grote ingrijpende beslissingen, zoals de aanleg van de A73 en de uitbreiding van de stort en alleen al daarom een nog verdere aantasting van een dergelijke omvang als met het zonneveld zou geschieden niet zou dienen te worden toegestaan, zeker ook nu het hier het centrum van het Linnerveld betreft.

Antwoord gemeente
Verwezen wordt naar de beantwoording bij zienswijze 12.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Zienswijze 18

Reclamant
Reclamant is van mening:
- dat de raad beslist of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met instemming van de raad komen. Tijdens de raadsvergadering waarin gestemd moest worden voor de voorlopige VVGB, werd door de wethouder diverse keren herhaald dat weigeren van de VVGB zou leiden tot schadeclaims. Voor de afweging van de raad is het echter niet relevant of en welke afspraken de gemeente en/of college met de ontwikkelaar heeft gemaakt. Om die reden is het niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding zou kunnen vorderen. Ook de Solar Provider Group weet of behoort te weten dat een project pas doorgang kan vinden als ook de daarvoor benodigde procedure gevolgd is. Reclamant is van mening dat de wethouder u hierdoor onder druk zet. Als dit doorslaggevend zou zijn, zou de aan u (door de wet) toegekende beslissingsbevoegdheid geen enkele betekenis meer hebben;
- dat de raad niet gebonden is aan de besluitvorming van de duurzaamheidsdoelstelling voor het jaar 2030. In het ‘Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021-2030 heeft de gemeente doelen gesteld. Daardoor is het geen verplichting maar een doel.
- dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder

aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen. Klein geluk uit Roerdalen wordt daarmee Groot Ongeluk uit Roerdalen;

- dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. In de matrix zijn slecht 5 voorwaarden opgenomen. Wat opvalt aan die voorwaarden is dat die geen betrekking hebben op de vraag wat de beste locatie is voor een zonnepark, maar uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter diverse criteria van belang. Reclamant benoemt een aantal voorbeelden. Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Reclamant is daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoekt reclamant de raad om de VVGB te weigeren;
- dat de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag (paragraaf 2.2.2) onjuist is. Hierin staat geschreven dat het zonnepark geplaatst wordt in een omgeving waar veel ontwikkeling zijn m.b.t. industriële activiteiten. Autoweg en spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Een bedrijf wat gevestigd was op de stort, is recent failliet gegaan. Bovendien heeft de raad op 3 februari 2022 de volgende motie aangenomen: ***“De raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving”.*** Deze motie is aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. Ook om deze reden verzoek ik u de VVGB te weigeren.

  Daar komt bij dat het plan om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

  Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Tweede Kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zoveel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het zonnepark voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het ‘nee-tenzij principe’. Dat ‘nee-tenzij principe is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het ‘nee-tenzij principe’ voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Reclamant is van mening dat zo’n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Reclamant verwijst naar het eerdere gestelde ten aanzien van de locatiekeuze en de beoordelingsmatrix. Alleen al om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype ‘Velden’ dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Verder is reclamant van mening dat het plan niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel

ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat in paragraaf 3.3.3. van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Reclamant is het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsvergunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals reclamant, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Reclamant is voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht. Dat strookt totaal tegen de ingeslagen weg van Roerdalen: het aantrekken van meer toerisme. Evenmin is onvoldoende onderzoek gedaan naar de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan gaan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

De ouders van reclamant exploiteren een land- en tuinbouwbedrijf. In de toekomst wil de broer van reclamant dat graag overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond (die de grondprijzen in de regio opdrijven) is het voor hem haast onmogelijk om het agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte is op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerp-omgevingsvergunning.

Reclamant is van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Reclamant staat in zijn standpunt niet alleen. Inmiddels zijn er meer dan 1300 zienswijzen ingediend tegen het zonnepark. De raad kan hier niet omheen.

Antwoord gemeente

VVGB. *Het klopt inderdaad dat het college de omgevingsvergunning voor het zonnepark alleen met instemming van de raad mag verlenen. Echter, mocht de raad overwegen om de noodzakelijke verklaring van geen bedenkingen niet te verlenen dan mag die uitsluitend op basis van ruimtelijke argumenten worden geweigerd.*

Duurzaamheidsdoelstellingen beleidskader. *De duurzaamheidsdoelstellingen in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021-2030 zijn inderdaad geen verplichte doelen.*

'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' / beoordelingsmatrix. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 bij het kopje ''Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' / beoordelingsmatrix.'*

Motie 3 februari 2022. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 3 bij het kopje 'Motie 3 februari 2022'.*

Aangescherpte Limburgse zonneladder. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 onder het kopje 'Aangescherpte Limburgse zonneladder'.*

Omgevingsverordening Limburg 2014/zorgvuldige afweging locatiekeuze. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 bij de kopjes 'Omgevingsverordening Limburg 2014', 'Locatiekeuze', 'Kernkwaliteiten' en 'Toetsing onderbouwing locatiekeuze'.*

'Strenge voorwaarde 1'. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 bij het kopje 'Strenge voorwaarde 1'.*

'Strenge voorwaarde 3'. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 bij het kopje 'Strenge voorwaarde 3'.*

'Strenge voorwaarde 5'. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 2 bij het kopje 'Strenge voorwaarde 5'.*

Gezondheidsrisico's. *De gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling zijn omschreven in paragraaf 5.6 van de ruimtelijke onderbouwing.*

Verblijfsrecreatieve en toeristische aantrekkelijkheid. *Verwezen wordt naar het antwoord bij zienswijze 3 bij het kopje 'Verblijfsrecreatieve en toeristische aantrekkelijkheid'.*

Beperkingen gebruik omliggende agrarische gronden (beregening/bestrijdingsmiddelen). *Verwezen wordt het antwoord bij zienswijze 3 onder het kopje 'Beperkingen gebruik omliggende agrarische gronden (beregening/bestrijdingsmiddelen)'.*

Opdrijven landbouwgrondprijzen. *Verwezen wordt het antwoord bij zienswijze 3 onder het kopje 'Opdrijven landbouwgrondprijzen'.*

Inmiddels 1300 zienswijzen ingediend. *Zoals reeds gesteld onder het kopje 'VVGB' mag de raad alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het feit dat er meer dan 1300*

zienswijzen zijn ingediend, leidt er niet automatisch toe dat het initiatief niet voldoet aan het principe van een goede ruimtelijke ordening. Het aantal zienswijzen is immers geen ruimtelijk argument om de VVGB te weigeren.

Conclusie
Deze zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen in het ontwerpbesluit en wordt ongegrond verklaard.

Bijlage 1

[redacted]

Van: [redacted]@prvlimburg.nl>
Verzonden: woensdag 29 maart 2023 21:18
Aan: Info
CC: [redacted]
Onderwerp: Provinciale vooroverlegereactie omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg",

Artikel 6.18 Bor juncto 3.1.1 Bro
Vooroverleg omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg", hierna te noemen 'de vergunning'.

Geacht College,

Op 2 februari 2023 heeft u ons de concept stukken betreffende het voorgenomen zonnepark aan de Kleine Bergerweg aan ons aangeboden. U verneemt graag een eerste reactie op dit initiatief. Op een later moment levert u het plan voor het wettelijk vooroverleg aan. We appreciëren dat u vroegtijdig met ons contact opneemt over dit initiatief en de onderliggende stukken. Het initiatief inclusief onderliggende stukken, is ter beoordeling ingebracht in onze interne integrale werkgroep Ruimte & Energie. Onderstaand advies is gebaseerd op de uitkomst van deze beoordeling.

Initiatief
Initiatiefnemer Solar Provider Group en uw College zijn in overleg om te komen tot een vergunbare aanvraag voor de realisering van een zonnepark op de Kleine Bergerweg. Het zonnepark heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare. Het gebied bestaat uit de 9 percelen kadastraal bekend als ODL00, sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219. Het deel dat met een hekwerk wordt omzoomd betreft 12,5 hectare, daarbinnen wordt netto 6,8 hectare gebruikt voor zonnepanelen. 5,7 Hectare wordt gebruikt voor de landschappelijke inpassing, waaronder onderhoudspaden, kruidensoorten en ruimte voor schapen.

Beoordelingskader
De vergunning is beoordeeld op de adequate doorwerking van de provinciale belangen, zoals die zijn vastgelegd in Omgevingsvisie Limburg en Omgevingsverordening Limburg 2014 (hierna: Omgevingsverordening). In de Omgevingsvisie is de zonneladder opgenomen. Deze is nader uitgewerkt is in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening met daarin instructieregels voor zonneparken. In de voorbereiding op de implementatie van de zonneladder in de Omgevingsverordening zijn de gemeenten reeds verzocht rekening te houden met het beleid rondom de zonneladder en dit mee te nemen in de beoordeling van initiatieven voor zonneparken.

Artikel 2.17.2, lid 5
Artikel 2.17.2, lid 5 Omgevingsverordening gaat ten aanzien van zonneparken op landbouwgrond uit van het zogenaamde 'nee, tenzij-principe': een ruimtelijke plan laat dit in principe niet toe, tenzij:
a) een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;
b) voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap en
c) de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit.
d) het ruimtelijk plan een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark bevat na beëindiging van de activiteit.

Artikel 2.17.2, lid 7
Artikel 2.17.2, lid 7 Omgevingsverordening schrijft voor dat:

Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een bestemming die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de toekenning van de bestemming, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de toekenning van de bestemming en het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark.

De ruimtelijke onderbouwing en onderliggende stukken zijn op deze onderdelen beoordeeld.

Conclusie
We concluderen dat de onderbouwing in relatie tot de vereiste motivatie vanuit onze Omgevingsverordening nog niet voldoende is. We verzoeken u aan de hand van onderstaande opmerkingen de provinciale en regionale toetsing in de ruimtelijke onderbouwing op te werken.

Ad lid 5 a en b: Ruimtelijke afweging en landschappelijke afweging

Algemeen
Het plangebied is deels gelegen in de groenblauwe mantel (conform Omgevingsverordening Limburg 2021) c.q. de bronsgroene landschapszone (conform Omgevingsverordening Limburg 2014).Tevens heeft het perceel momenteel een agrarische bestemming. Daarmee heeft de vergunning betrekking op trede 4 van de zonneladder. Dit betekent dat het 'nee, tenzij'-principe van toepassing is. We verzoek u daarom in de ruimtelijke onderbouwing (paragraaf 3.3.2) het artikel 2.17.2 van de Omgevings-verordening te noemen en een motivatie op te nemen conform deze instructieregels.

Ruimtelijke afweging
Op basis van onze Omgevingsverordening worden de gronden die zijn aangeduid als Natuurnetwerk, Waterwingebieden en bestaande bos- of natuurgebieden binnen de groenblauwe mantel, aangemerkt als uitsluitingsgebieden voor zonneparken. In paragraaf 3.4.1 wordt ingegaan op de RES 1.0 Noord- en Midden Limburg. De paragraaf behandelt echter niet de - ook voor dit initiatief relevante - Handreiking Landschap bij de RES 1.0 Noord- en Midden-Limburg en het afwegingskader NML. We verzoeken u paragraaf 3.4.1 aan te passen/vullen met daarbij aandacht voor genoemd(e) Handreiking en afwegingkader én een beoordeling van hoe het initiatief daarbinnen past.

Op hoofdlijnen toetsend aan bovenvermelde provinciale en regionale kaders, dan constateren we dat de delen van de groenblauwe mantel in het plangebied worden gevrijwaard van zonnepanelen.

Gelijktijdig moeten wij constateren dat in de Handreiking Landschap bij de RES Noord- en Midden-Limburg de onderhavige locatie in het zoekgebied voor grootschalige Zon-op-land locaties voor een klein deel als 'geschikt' (groene legenda eenheid) wordt betiteld, maar deels óók als 'nauwelijks geschikt' (gele legenda eenheid) wordt betiteld in het zoekgebied voor grootschalige Zon-op-land locaties. 'Nauwelijks geschikt' impliceert volgens de Handreiking dat een aanpassing van landschappelijke structuren noodzakelijk is voor grootschalige ontwikkeling. De Handreiking vermeldt ten aanzien van onderhavige locatie: "Het gebied is te kleinschalig en heeft in beperkte mate de geschikte gebiedskenmerken". Dit betekent dat een plan zeer prudent met aanwezige kwaliteiten om dient te gaan en in grote mate zal moeten bijdragen aan de kwaliteit van het gebied. Het voorliggend landschapsplan, Eelerwoude, projectnummer 203863, 14 oktober 2022, overtuigt ons inziens daarin nog niet. Ter toelichting daarop het volgende.

Zorgvuldige ruimtelijke afweging t.a.v. locatie
Uit het landschapsplan wordt niet heel duidelijk wat de landschappelijke kwaliteiten ter plaatse zijn. Wat bijvoorbeeld wordt gemist is het subtiele reliëf (eolische en fluviatiele oorsprong), de kwaliteiten van de landschapselementen en hun herkomstwaarde en de aanwezigheid van de oude boerderijen met bijbehorende massieve groenstructuren. Daarbij vragen we ons af hoe dit plan zich verhoudt tot de grootschalige projecten rond de stortplaats. Het wordt

mogelijk rommelig in het gebied als er zo dicht bij elkaar verschillende zonneparken worden ontwikkeld. We verzoeken u om in het landschapsplan aandacht te besteden aan voornoemde aspecten.

Landschappelijke en natuurlijke inpassing
Het feit dat er geen rafelige randen worden gemaakt met de opstelling van de zonnepanelen wordt gewaardeerd. Voor het onderdeel natuur lijkt de werkwijze zoals beschreven in de QuickScan, goed.
De inpassing dient naar ons inzicht wel nog geoptimaliseerd te worden. Daar waar belangrijke zichtrelaties zijn geanalyseerd, worden deze maar marginaal landschappelijk aangezet in het plan. Ook het meest zuidwestelijk deel van het initiatief dringt zich erg op aan de Kleine Bergerweg. Hier is meer afstand gewenst om de confrontatie van de zonnepanelen direct aan de weg te verzachten. Daarnaast wordt er geconcludeerd dat er sprake is van zowel openheid als geslotenheid in het gebied. Het volledige initiatief wordt omzoomd met een haag. De vraag rijst welke zichtlocaties er wel mogen bestaan met het initiatief?

Ad lid 5 c: Bodemkwaliteit,
Er is niet beschreven hoe de realisatie van het zonnepark zodanig vorm gaat krijgen, dat daarbij de negatieve effecten op het bodemleven in de bouwfase worden voorkomen en hoe tijdens de exploitatie het ecosysteem maximaal kan gedijen in combinatie met zonnepanelen (in relatie tot toetreding van daglicht en regen). We verzoeken u de onderbouwing hierop uit te breiden.

Ad lid 5 d. Verwijdering na beëindiging van de activiteit
Er is een amoveringsplan opgesteld met voorstellen voor een bankgarantie voor de financiële garantstelling voor het ontmantelen van het zonnepark. Deze aanpak is als zodanig te ondersteunen, maar gelet op het bepaalde in art. 2.17.2 , lid 8 van de Omgevingsverordening, verzoeken wij u om deze verwijdering, in combinatie met het verplicht in stand houden van de groenstructuren na het verdwijnen van het zonnepark, via een voorschrift in de vergunning vast te leggen. Tevens verzoeken wij u aan te geven wat er gebeurt met de aan te leggen structuren en hun voortbestaan na de ontmanteling van het zonneveld. Het landschapsplan meldt hier niets over.

Ad lid 7
In de ruimtelijke onderbouwing wordt melding gemaakt van een profijtplan. Gesteld wordt dat het doel van dit plan is om in gesprek te gaan met coöperaties en omwonenden en om hen te informeren over de mogelijke opties voor financiële participatie. Tevens meldt de ruimtelijke onderbouwing dat er een communicatie- en procesparticipatieplan als bijlage is opgenomen. Beide plannen ontbreken vooralsnog bij de aangeboden stukken. Derhalve hebben we niet concreet kunnen beoordelen of voldaan wordt aan het gestelde in artikel 2.17.2, lid 7. We verzoeken u beide plannen toe te voegen en gebaseerd op beide plannen de onderbouwing hierop inhoudelijk uit te breiden.

Afsluitend
We verzoeken u om na beschouwing en verwerking van bovenstaande opmerkingen een geactualiseerd exemplaar van de conceptvergunning inclusief onderliggende stukken in het kader van vooroverleg ter beoordeling aan ons aan te bieden.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, mocht u verdere vragen hebben kunt u contact opnemen met [redacted]@prvlimburg.nl of [redacted]@prvlimburg.nl.

[redacted]
clustermanager Ruimte

provincie limburg

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele elgendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Bijlage 2

From: [redacted]@prvlimburg.nl>
Date: Mon, 6 May 2024 15:40:30 +0200
To: "'info@roerdalen.nl'" <info@roerdalen.nl>; "'[redacted]" <m.schl@kpnmail.nl>
Cc: [redacted]@roerdalen.nl>; "[redacted]@prvlimburg.nl>; [redacted]@prvlimburg.nl>; "[redacted]@roerdalen.nl'" [redacted]@roerdalen.nl>
Subject: Provinciale vooroverlegreactie Zonnepark Kleine Bergerweg

Artikel 6.18 Bor juncto 3.1.1 Bro
Vooroverleg omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg", hierna te noemen 'de vergunning'.

Geacht College,

Op 19 maart 2024 heeft u ons de stukken aangeboden van het aangevraagde zonnepark aan de Kleine Bergerweg dit in het kader van het wettelijk verplicht vooroverleg. In februari 2023 heeft u de concept stukken al ter eerste toetsing aan ons toegezonden. Hierop heeft u op 29 maart 2023 van ons een reactie van ontvangen. De ontvangen stukken hebben we opnieuw integraal beoordeeld.

Volledigheidshalve melden we u dat op 15 maart 2024 [redacted] namens de provincie Limburg alsmede [redacted] specialist ruimtelijke ordening en [redacted] projectleider zonneparken, namens uw College een bezoek hebben gebracht aan de familie [redacted] en het projectgebied hebben bezocht. Daarbij is de afspraak gemaakt dat gelijktijdig met uw College de familie een afschrift ontvangt van voorliggende vooroverlegreactie.

Initiatief
Initiatiefnemer Solar Provider Group heeft bij uw College in oktober 2023 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de realisering van een zonnepark op de Kleine Bergerweg. Het projectgebied van het zonnepark bestaat uit de 9 percelen kadastraal bekend als ODL00, sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219. Het zonnepark (inclusief landschappelijke inpassing en onderhoudspaden) heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare, daarbinnen wordt netto 6,64 hectare gebruikt voor zonnepanelen.

Beoordelingskader
De vergunningaanvraag is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 en is beoordeeld op de adequate doorwerking van de provinciale belangen, zoals die zijn vastgelegd in Omgevingsvisie Limburg en Omgevingsverordening Limburg 2014 (hierna: Omgevingsverordening). In de Omgevingsvisie is de zonneladder opgenomen. Deze is nader uitgewerkt is in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening met daarin instructieregels voor zonneparken. De vergunning, de ruimtelijke onderbouwing en onderliggende stukken zijn op basis van deze instructieregel beoordeeld.

Conclusie
We concluderen dat het initiatief en de onderbouwing nog in onvoldoende mate tegemoet komt aan het vereiste vanuit onze Omgevingsverordening. We verzoeken u aan de hand van onderstaande opmerkingen het initiatief opnieuw te bezien en de onderbouwing hierop te verbeteren.

Nadere beoordeling
Onderstaand beoordelen we de aanvraag, het plan, de onderbouwing en onderliggende stukken aan de Omgevingsverordening 2014.

Uitsluitingsgebieden
Het projectgebied is niet gelegen binnen de Goudgroene natuurzone, een waterwingebied en ook niet in een bestaand bos-of natuurgebied binnen een zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone.

Principes POVI en afstemming RES
In paragraaf 3.3.1 geeft de onderbouwing een toetsing aan de Omgevingsvisie Limburg. Een tweetal principes uit de POVI zijn 'De kenmerken en identiteit van gebieden staan centraal' en 'We gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- én ondergronds'.

In de Zonnebrief van 6 juli 2023 heeft de Minister voor Klimaat en Energie aangegeven dat het kabinet de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk wil benutten met behoud van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en waar mogelijk landbouwgronden wil ontzien. Het kabinet en de medeoverheden zijn allen voor het beperken van zon op landbouwgronden en werken samen toe naar regels met de strekking "nee, tenzij" om landbouwgronden zo veel mogelijk te vrijwaren van zon-PV.
Per brief van 26 oktober 2023 is de Tweede Kamer geïnformeerd over het bestuursconvenant tussen Rijk, IPO, VNG, Waterschappen en Netbeheer Nederland over het juridisch verankeren van de aangescherpte voorkeursvolgorde zon. In deze afspraken staan criteria waaronder landbouwgronden mogen worden ingezet voor grootschalige zon-PV. In het Ruimtelijk Voorstel Limburg is de terughoudendheid om ruimte te bieden aan grootschalige opwek van zon-op-land ook als uitgangspunt geformuleerd. In het op 12 april 2024 door Provinciale Staten vastgestelde Beleidskader 2024-2026 Nieuwe energie en een schoon leefmilieu, kondigen we aan de strikte "nee-tenzij"-criteria uit het bestuursconvenant als uitgangspunt te gebruiken voor een aanpassing van de huidige instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg.

Gelet op bovenstaande concrete beleidsvoornemens en op basis van het principe 'We gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- én ondergronds', wordt verzocht om in de ruimtelijk onderbouwing in te gaan op de genoemde criteria uit het bestuursconvenant. We verzoeken u aan te geven hoe het initiatief, door aanpassingen aan het plan, aan deze criteria kan gaan voldoen. Specifiek wordt verzocht te motiveren dat er sprake is van meervoudig ruimtegebruik (zowel kwantitatief en kwalitatief, ook in tijd) en dat het participatietraject bij voorliggende vergunning(aanvraag) al in een vergevorderd stadium is (data procedure vermelden van principeverzoek, vooroverleg, participatie etc.).

Een zorgvuldige afweging t.a.v. locatie

De aangedragen onderbouwing in paragraaf 2.3.2 locatiekeuze 2.3.2 en paragraaf 2.4.1 onder strenge voorwaarde 1, achten we niet overtuigend. De locatie van het zonnepark is gelegen op de overgang van een open veldlandschap, te weten het Linnerveld naar een kleinschaliger mozaïek-landschap met landbouwgronden en verspreide bospercelen. Dit is bijvoorbeeld ook onderkend in de Handreiking Landschap bij de RES Noord- en Midden en in de analyseparagraaf van het Landschappelijk inpassingsplan. We missen de onderbouwing waarom juist in deze overgangszone een grootschalig veelal aaneengesloten zonnepark gesitueerd kan worden. De stellingname dat het zonnepark landschappelijk goed inpasbaar is op met name landschapselementniveau, achten wij geen volwaardige onderbouwing waarom het zonnepark in deze vorm binnen het aanwezige landschapstype aanvaardbaar is. We verzoeken u bovenvermelde paragrafen hierop te verbeteren. Aanknopingspunten hiervoor zijn ons inziens te vinden in de uitgebreide landschapsanalyse van het Landschappelijk Inpassingsplan.

Landschappelijke en natuurlijke inpassing
De inpassing en ontwerp van het plan dient verbeterd te worden. Daar waar belangrijke zichtrelaties zijn geanalyseerd, worden deze maar marginaal landschappelijk aangezet in het plan. Dit betreft met name de noord-zuid zichtlijn. Het verbreden en landschappelijk versterken van met name deze noord-zuid zichtlijn, zorgt voor meer openheid. Ook wordt de grootschaligheid van het zonnepark op die manier in ensembles opgedeeld, die passen bij de bovenvermelde overgangszone. Een doorsteek naar de spie in het park waar de dassenburchten zijn gesitueerd levert zeker een landschappelijk en ecologische meerwaarde op. We verzoeken u het plan hierop aan te passen. Tevens constateren we dat het projectgebied ook enige hoogteverschillen kent (zie hoogtekaart pagina 6 Inpassingsplan), maar in de dwarsdoorsneden (pagina 25) komt dit niet tot uiting. Verzocht wordt om aan te geven hoe hier mee omgegaan wordt, mede in relatie tot de hoogte van de stellages van 1,50 m^1 tot 1,70 m^1. Het daar waar mogelijk drukken van deze hoogte kan verzachtend werken in de impact van het plan op de huidige openheid. Het feit dat er geen rafelige randen worden gemaakt met de opstelling van de zonnepanelen en dat er robuuste groenstructuren wordt toegevoegd, is positief.

In paragraaf 2.3.2 wordt gesteld 'een deel van de voorgestelde inpassingsmaatregelen worden voor een permanente situatie aangelegd, aansluitend aan de Goudgroene natuurzone'. Mede in het licht van het bestuursconvenant, verzoeken we u als voorwaarde in de vergunning op te nemen, dat de structuurversterkende landschappelijke elementen, die door de landschappelijk inpassing behorende bij de vergunning aangebracht worden, na beëindiging niet worden verwijderd en duurzaam in stand worden gehouden. Tevens verzoeken we om in de overwegingen bij de vergunning op te nemen dat de gronden waarop deze landschapselementen gesitueerd zijn een toekomstige natuurfunctie zullen krijgen en dat uw College bij de eerstvolgende herziening van het Omgevingsplan Roerdalen dit planologisch-juridisch zal borgen.

De onderbouwing gaat globaal in op het ecologisch beheer van het zonnepark gedurende de exploitatie. We hebben enkele adviezen om dit te optimaliseren. Als bijlage A treft u deze aan.

Soortenbescherming

Het foerageergebied direct rondom de dassenburcht wordt aangetast en hier moet een goede analyse voor gemaakt worden. Nader onderzoek is gewenst om te bepalen wat de bewoningsstatus van de burcht (3 pijpen) nu is. Lokale dassendeskundigen (zoals bijvoorbeeld dassenwerkgroep Limburg, Das en Boom etc) consulteren/meenemen bij onderzoek en planvorming, kan zorgen voor een beter plan en voor draagvlak. De corridors in het plan zijn smal. Bovenvermeld verzoek om de inpassing van de zichtlijnen nader te bezien sluit hier op aan. Daarbij dient in de analyse beter ingegaan te worden op de uitwisseling van de das naar de omgeving en wellicht het hoger risico op aanrijdingen. Wellicht is meer dan 1 tunnel nodig? De te hanteren hekwerken staan nu nog inconsequent in de documenten. Het hekwerk dient gepasseerd te kunnen worden door een das.

Daarbij is een betere/nadere onderbouwing en kwantificering nodig met betrekking tot het verlies van secundair foerageergebied rondom de hoofd- en (bij)burcht, waarvan het kennisdocument Das (Bij12) stelt dat dat voor 50% gecompenseerd moet worden. We verzoeken u hiervoor berekeningen te maken en aan te geven hoe en in welke mate er voorzien wordt in (nieuw) primair en/of secundair foerageergebied zodat de totale omvang afdoende blijft.

Gebiedskenners stellen dat de Oehoe is gesignaleerd in de omgeving van het projectgebied. We verzoeken u deze waarneming door een ter zake deskundig en gecertifieerd ecologisch bureau nader te laten onderzoeken en de uitkomst ervan te betrekken bij de verdere planontwikkeling.

Mede op basis van bovenstaande onderzoek dient onderzocht te worden of een en ander via een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit geborgd moet worden. We adviseren u hiervoor vroegtijdig contact op te nemen met ons Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving.

Opstelling zonnepanelen die aansluit bij een passende bodemkwaliteit
De ruimtelijke onderbouwing gaat hier in zijn algemeen op in. Het gebruik van de Zuid-opstelling leidt tot meer licht op de bodem, dat is positief. De aanvrager overweegt bifaciale panelen, maar of deze ook worden toegepast, laat de onderbouwing in het midden en blijft daarmee kwalitatief van aard. We verzoeken u om de PV-opstelling te toetsen aan het TNO-rapport 'Nieuwe ontwerptoets verankert bodemkwaliteit in zonneparken', waarin een ontwerpcriterium is gegeven met een streven naar minimaal 10% van de openveldinstraling en enkele aanvullende criteria om tot de kwalificatie 'veilig' te komen.

Motiveringsplicht
De ruimtelijke onderbouwing motiveert vanuit het gemeentelijk beleid dat de treden 1 t/m 3 van de zonneladder niet voldoende zijn om het streven van 70% eigen opwek te behalen. Daarbij wilt u niet enkel afhankelijk zijn van de medewerking van bijvoorbeeld dakeigenaren, maar kiest u voor meer regie. Dat is aanleiding om ook landbouwgrond te benutten. Daardoor ontstaat er echter ook een afhankelijkheid van de grondeigenaren die al dan niet tot een zonneparkontwikkeling willen overgaan. We verzoeken u nader in te gaan op de wijze hoe u hiermee omgaat.

Betrekken omgeving, draagvlak en financiële participatie
We constateren dat de initiatiefnemer overleg heeft gevoerd met de omgeving. Dit is ook gedocumenteerd. Niet alleen directe belanghebbenden maar ook andere stakeholders zijn betrokken.

Gelijktijdig constateren we dat er vanuit de omgeving kritiek blijft bestaan op het plan. De bijlage bij de onderbouwing die ingaat op het participatieproces meldt dit ook expliciet. Financiële participatie is nog niet helemaal uitgekristalliseerd, omdat dit ook afhangt van de lokale energiecoöperatie, maar de insteek is begrijpelijk en correct verwoord.

Verwijdering na beëindiging van de activiteit
De verwijdering is correct vastgesteld: via vergunningvoorschriften en via de anterieure overeenkomst.

Afsluitend
We verzoeken u om de vergunning, het ontwerp van het zonnepark en de ruimtelijke onderbouwing op basis van bovenstaande opmerkingen aan te passen. De als ontwerp aan te bieden stukken beoordelen we weer in zijn geheel.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u verdere vragen en/of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met Senior beleidsmedewerker Energie en Ruimte, [redacted] te bereiken via [redacted]@prvlimburg.nl of [redacted].

[redacted]
clustermanager Ruimte

provincie limburg

Bijlage A

Adviezen ten aanzien van ecologisch beheer

Om tot een verbetering van de biodiversiteit te komen dient de bodem eerst verschraald te worden (onnatuurlijk verrijkte bodems terugbrengen op oorspronkelijke voedingstoestand). Dit kan bijvoorbeeld door de toplaag van de bodem te verwijderen. De bodem kan ook worden verschraald door te maaien en het maaisel af te voeren. Bij drukbegrazing met schapen wordt de bodem niet verschraald aangezien de mest van de dieren ook voedingsstoffen bevatten. Drukbegrazing kan dus alleen worden toegepast bij een verschraalde bodem (dus eerst toplaag verwijderen of maaisel afvoeren). Maaisel afvoeren resulteerde in hoogste biodiversiteit

Advies maaibeheer

- Maaisel afvoeren (zeker in eerste 5 jaar) resulteert in hoogste biodiversiteit aangezien het voedselrijkdom afneemt en meer plantensoorten de kans krijgen om te groeien. Bij voorkeur maaisel enkele dagen laten liggen en drogen voordat het afgevoerd wordt. Hierdoor komen dan vrij uit het maaisel en blijven op de bodem achter. Voedingsstoffen worden afgevoerd bij het direct rapen van maaisel. In de loop der tijd vermindert de productie als dit gebeurd.
- In (top) bloeiperiode niet of minimaal maaien/grazen (Ontbreekt nog in Landschappelijke inpassing)
- Gefaseerd maaien: Maai niet alles in één keer af. Laat bij voorkeur per maaibeurt tenminste 20% van het oppervlak van de vegetatie staan, ook bij de laatste maaibeurt in het jaar. Juist in overstaande vegetatie kunnen insecten zich handhaven en hun levenscyclus voltooien. Ieder jaar kan men een ander gedeelte van de vegetatie laten overstaan. (Staat al beschreven in Landschappelijke inpassing maar percentage oppervlakte nog niet gespecifieerd, advies om minimaal 20% aan te houden)
- Er staat nergens vermeld hoe ze de vegetatie onder de tafels willen beheren.
- Invasieve soorten zoals reuzenberenklauw en japanse duizenknoop dienen meteen drastisch te worden verwijderd om te voorkomen dat deze onbeheersbaar gaan groeien.

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

Bijlage 3

From: [redacted]@prvlimburg.nl>
Date: Wed, 5 Feb 2025 09:30:33 +0100
To: "'info@roerdalen.nl'" <info@roerdalen.nl>
Cc: [redacted]@roerdalen.nl>; [redacted]@prvlimburg.nl>
Subject: Ontwerp omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg

Artikel 3.12 Wabo/6.12 Bor
Ontwerp omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg" , hierna te noemen 'de vergunning'.

Geacht College,

Op 19 december 2024 heeft u ons een ontwerp-omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg aangeboden. Dit als een vervolg op de versie die u op 19 maart 2024 bij ons in het kader van vooroverleg heeft aangeboden. In het kader van dit vooroverleg heeft u op 6 mei 2024 een reactie van ons ontvangen. Nu ontvangt u onze reactie op het ontwerp.

Initiatief
Initiatiefnemer Solar Provider Group heeft bij uw College in oktober 2023 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de realisering van een zonnepark op de Kleine Bergerweg. Het projectgebied van het zonnepark bestaat uit de 9 percelen kadastraal bekend als ODL00, sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219. Het zonnepark (inclusief landschappelijke inpassing en onderhoudspaden) heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare, daarbinnen wordt netto 6,64 hectare gebruikt voor zonnepanelen.

Beoordelingskader
De vergunningaanvraag is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 en is beoordeeld op de adequate doorwerking van de provinciale belangen, zoals die zijn vastgelegd in Omgevingsvisie Limburg en Omgevingsverordening Limburg 2014 (hierna: Omgevingsverordening). In de Omgevingsvisie is de zonneladder opgenomen. Deze is nader uitgewerkt is in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening met daarin instructieregels voor zonneparken. De vergunning, de ruimtelijke onderbouwing en onderliggende stukken zijn op basis van deze instructieregel beoordeeld.

Conclusie
We concluderen dat het initiatief en de onderbouwing in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit onze Omgevingsverordening.

Aandachtspunten
Wel hebben wij nog een aantal belangrijke aandachtspunten die meegenomen moeten worden:

1. Het plan kent een energiesopslagsysteem van 14 batterijen en een transformator. We adviseren u nader te motiveren in hoeverre de capaciteit van dit opslagsysteem zich verhoudt tot de capaciteit van het zonnepark om daarmee aan te tonen dat het opslagsysteem een evident onderdeel is van het project.
2. De argumentatie in de paragrafen 3.3.3 en 3.3.4 delen we niet. Daar feitelijk getoetst dient te worden aan de Omgevingsverordening 2014 (paragraaf 3.3.2) is dit geen bepalende

argumentatie. We adviseren deze twee paragrafen volledig aan te passen. Indien gewenst kunnen we dit nog mondeling toelichten.

3. Conform onze vooroverlegreactie, hechten we belang aan het structureel verankeren van de landschappelijk inpassing (ook na de beëindiging van de exploitatie van het zonnepark na 30 jaar). We constateren dat dit in de ontwerpvergunning vastgelegd wordt. In de anterieure overeenkomst lezen we dat ook privaatrechtelijk is vastgelegd dat het zonnepark conform vergunning dient te worden uitgevoerd. Naar onze indruk is echter artikel 15 Ontmanteling hier contraire op. Immers deze verwijst naar een nulmeting en het geschikt maken van het perceel voor agrarische gebruik. We adviseren u hier richting vergunninghouder duidelijk in te zijn. We doen u de suggestie om in de aanbiedingsbrief van de vergunning deze verplichting expliciet te melden.
4. Wij vinden lokaal eigendom belangrijk en streven daarbij naar de totstandkoming van energiegemeenschappen. Wij begrijpen uit de stukken dat de initiatiefnemer ook open staat voor 100% lokaal eigendom. Wij willen als Provincie Limburg graag in samenwerking met de gemeente Roerdalen, de mogelijkheden om tot een lokale energiegemeenschap te komen verder verkennen.
5. In het landschappelijk inpassingplan wordt ingegaan op de beplanting en beheer van het zonnepark. Wij gaan hiermee akkoord, maar willen het belang van het onderhoud van en de zorg voor de flora en fauna in het zonnepark nogmaals onder de aandacht brengen. Het is erg belangrijk dat dit goed wordt uitgevoerd en dat dit onderhoud ook is geborgd.

Mocht u verdere vragen en/of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met provinciaal Rayonplanoloog [redacted] te bereiken via [redacted]@prvlimburg.nl of [redacted].

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

[redacted]
clustermanager Ruimte

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen. Let op: De Provincie Limburg gaat geen verplichtingen aan via e-mail van of naar individuele medewerkers. U kunt aan deze e-mail geen rechten ontlenen, tenzij er een besluit bij zit.

Bijlage 4

[redacted]

Van: [redacted]@servicecentrum-mer.nl>
Verzonden: woensdag 18 december 2024 15:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Gewijzigd landschapsplan zonnepark Kleine Bergerweg

Ter info

Van: [redacted]@gmail.com>
Verzonden: woensdag 18 december 2024 12:42
Aan: [redacted]@servicecentrum-mer.nl>
Onderwerp: Re: Gewijzigd landschapsplan zonnepark Kleine Bergerweg

Beste [redacted],

Ik heb het gewijzigde plan voor het Zonnepark Bergerweg bestudeerd en ben positief over dit plan.
Het naar de Kleine Bergerweg verplaatste en nader uitgewerkte informatiepunt is goed doordacht en uitgewerkt.
De aanleg van twee dassentunnels onder de Bergerweg door wordt eveneens als een goede verbetering gezien evenals de extra ruimte voor natuurontwikkeling in het plangebied die ten gunste komt van de das. Hierdoor onstaat ook een natuurverbinding met het natuurgebied Linnerheide.

Het is jammer dat er geen recreatieve verbinding gerealiseerd kon worden tussen de Kleine Bergerweg en de ingang naar het natuurgebied Linnerheide aangezien dat via particulier terrein diende plaats te vinden.

Concluderend beoordeel ik het plan positief en keur ik dit goed.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]@servicecentrum-mer.nl>
Verzonden: donderdag 6 april 2023 13:01
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Vervolg omgevingscommissie - Zonnepark Kleine Bergerweg

Advies 26-01-2023:
Aanvaardbaar

De LKM commissie kan instemmen met het voorliggende aangepaste landschapsplan.
Om het plan nog beter te maken geeft de commissie de volgende suggesties mee.

- *De commissie verzoekt om te onderzoeken of er een meerwaarde ontstaat als het informatiepunt aan de Kleine Bergerweg gepositioneerd wordt doordat het dan direct aan een recreatieve fietsroute komt te liggen*
- *De commissie verzoekt om te onderzoeken of er een verbinding kan worden gemaakt tussen het aan te leggen pad aan de oostzijde van het plangebied met het Landschapspark Linnerweg aan de zuidzijde van de Grote Bergerweg.*

Advies 22-12-2022:
Aanhouden
Algemene opm.: In het rapport staat meermaals de naam "Geertruidenberg" vermeldt. Dit is storend.

Locatie:

Het plangebied ligt in een kleinschalig landschap en oogt rommelig door verspreide (semi) agrarische bebouwing, de heg rond de fruitplantage , de A73 en de vm stortplaats op de achtergrond. Hierdoor is de recreatieve waarde klein. In het oosten liggen enkele grotere boscomplexen die het gebied positief begrenzen.
Ecologisch heeft het gebied nu een zeer beperkte waarde door het ontbreken van verbindingszones en de intensieve agrarische teelten.

Meerwaarde:

Volgens het plan is er sprake van meervoudig ruimtegebruik.
Door de groene inpassing met hagen en struweelstroken krijgt het gebied een groen karakter en groene massa. Dit is positief voor de recreatieve beleving.
Met name de bloemrijke graslanden, de wadi's en struweelranden dragen bij aan een grote biodiversiteit en zorgt voor een ecologische verbinding tussen de natuur- en bosgebieden in de omgeving.
Landschappelijk zorgt het plangebied met haar struweelomranding voor een schaalverkleining. Hierdoor worden storende elementen zoals de A73 en enkele schuren aan het zicht onttrokken. De schaalverkleining dmv groen wordt als positief beoordeeld.
Een meerwaarde is tevens het voornemen om het een educatieve component aan het project toe te voegen, zowel op het gebied van energieopwekking als op het gebied van ecologie. Geadviseerd wordt om dat op een centrale plek te doen en die binnen het plan nader uit te werken.

Sortiment:

Het sortiment is akkoord voor de commissie.
De afstand van 30 meter tussen de bomen van de geplande Lindenlaan is erg fors. De plantafstand dient in overeenstemming gebracht te worden met de overige lanen in de omgeving. Bijvoorbeeld een plantafstand van 10 meter.

Terreinindeling:

De punt in het noordoosten van het plan is erg gekunsteld. Voorgesteld wordt om die eraf te snijden en deze panelen elders te situeren. Hierdoor wordt er een logischer en natuurlijkere lijn gevolgd en ontstaat er een doorzicht tussen het panelenveld en het bosje.

Educatie:

Aangezien een educatief punt veelal wordt voorzien van kleine bouwwerken die van invloed zijn op de beleving van het gebied dient dit nader uitgewerkt te worden. Hierbij is het wenselijk om slechts één goed geoutilleerde locatie te hebben in plaats van twee.
De commissie ziet een aangepast plan, met daarin de gemaakte opmerkingen verwerkt en verder uitgewerkt gaarne retour.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Casemanager vergunningen, secretaris Omgevingscommissie
Team Vergunningen, afdeling Omgevingsdienst

10 JAAR servicecentrum MER maasgouw echt-susteren roerdalen

[redacted]

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Zonnepark Kleine Bergerweg

Landschappelijk inpassingsplan met meervoudigruimte gebruik en beheer- en beplantingsplan augustus 2024

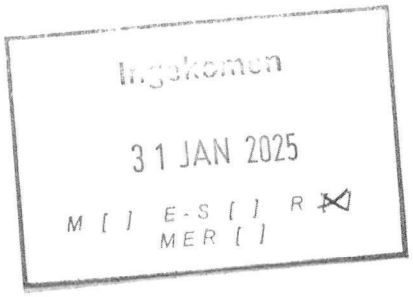
OMGEVINGSCOMMISSIE MER
Gemeente: Roerdalen
Advies aan Burgemeester en wethouders
omtrent de welstand
AANVAARDBAAR
~~AANVAARDBAAR ONDER VOORWAARDEN~~
~~AANGEHOUDEN~~
~~AFGEWEZEN~~

DATUM: 09-01-2025

Namens de omgevingscommissie
De voorzitter

ZIENSWIJZEN

[redacted]

Aan de gemeenteraad van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg' gedateerd 24 december 2024 (zie bijlage 1).

Het besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg (hierna Zonnepark) bestaat uit een negental kadastrale percelen. Dit zijn de percelen met de kadastrale gemeentenaam Sint Odiliënberg sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219.

I. Inleiding

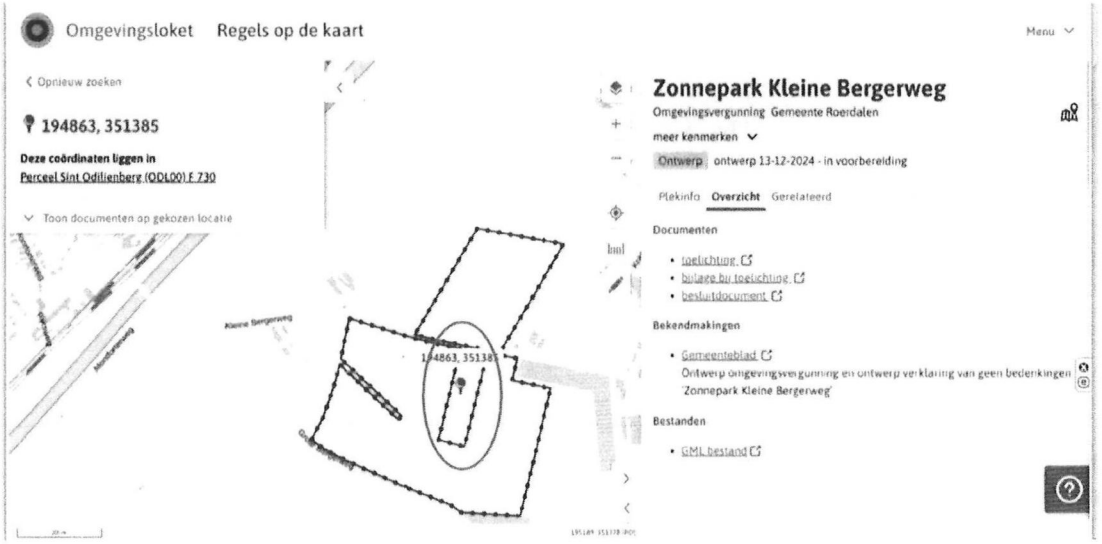
Ondergetekende, [redacted] is belanghebbende bij de procedure inzake de ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor het project Zonnepark Kleine Bergerweg. Ik ben eigenaar van het perceel met de kadastrale aanduiding ODLOO-F-730, gelegen te St. Odiliënberg. Dit perceel heeft een kadastrale grootte van 13.605 m² (zie bijlage 2). Een kopie van de kadastrale kaart van dit perceel is opgenomen in bijlage 3.

Het betreffende perceel ligt volledig binnen de grenzen van het voorgestelde Zonnepark Kleine Bergerweg en wordt aan alle zijden omgeven door het projectgebied, echter het perceel ODLOO-F-730 maakt zelf geen onderdeel uit van het Zonnepark en behoud in de plannen haar agrarische bestemming.

Mijn familie is sinds meerdere generaties eigenaar van het perceel en als grondeigenaar verbonden aan het Linnerveld te St. Odiliënberg. Op voorhand wil ik aangeven dat het behoud

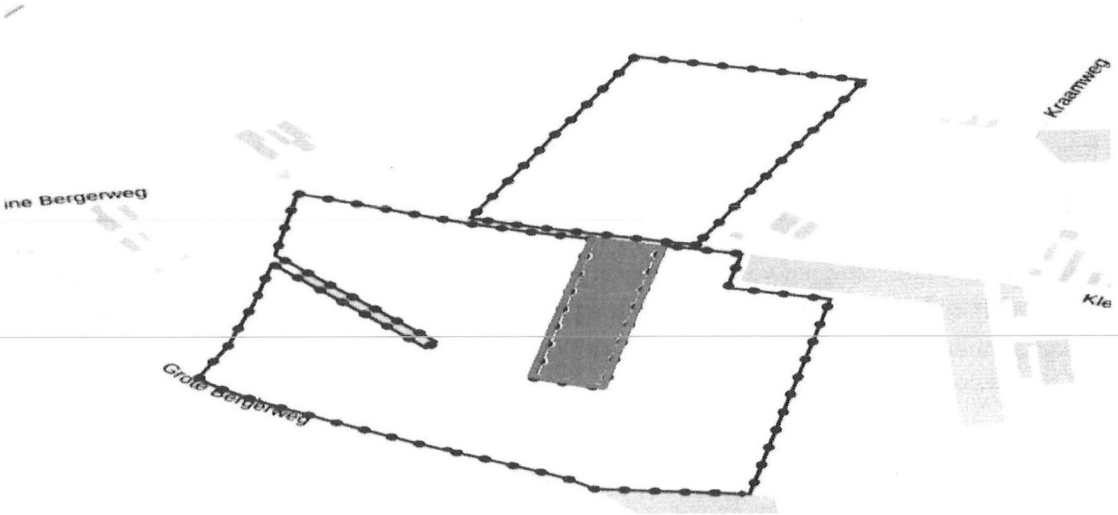
van het bestaande landschap voor mij van groot belang is en dat ik hecht aan het bestaande landschap aldaar.

In onderstaande tekening 1. wordt het perceel ODLOO-F-730 visueel weergegeven, waarbij mijn perceel zich in de rode cirkel bevindt, terwijl de grenzen van het geplande Zonnepark zijn aangegeven met blauwe lijnen.

Tekening 1 *Het perceel ODLOO-F-730, omcirkeld door een rode lijn, binnen het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg (blauwe lijnen).*

In de volgende tekening 2. is in blauw gestippeld het geplande Zonnepark aangegeven. Perceel ODLOO-F-730 wordt aangeduid met de rode kleur. Duidelijk is te zien dat mijn perceel aan alle kanten wordt omsloten door het projectgebied van het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg.

Tekening 2. *Het geplande Zonnepark wordt met de blauw gestippelde lijnen aangegeven. Het rode vlak is mijn perceel ODLOO F-730. Dit perceel maakt geen onderdeel uit van het geplande Zonnepark en behoud haar agrarische bestemming*

Gelet op bovenstaande, ben ik belanghebbende, aangezien mijn perceel ODLOO-F-730 midden in het projectgebied ligt en omgeven wordt door het geplande Zonnepark, zonder dat mijn perceel onderdeel uitmaakt van dit Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg.

In het onderstaande geef ik weer waarom ik vind dat de plannen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig tot stand zijn gekomen en waarom ik vind dat er op een onzorgvuldige wijze door de Solar Provider Group met mij, als direct belanghebbende, is gecommuniceerd. Tevens geef ik in het onderstaande aan dat ik substantiële schade lijd wanneer het Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg geëffectueerd wordt en verzoek ik u de ontwerp verklaring van geen bedenkingen niet af te geven en subsidiair aan te passen.

IIA. Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'[1] heeft de gemeente Roerdalen zich in hoofdstuk 5 de volgende vraag gesteld: "*hoe zorgen we ervoor dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt?*"

Uit het document 'Zonnepark Kleine Bergerweg. Landschappelijk inpassingsplan met meervoudig ruimte gebruik en beheer- en beplantingsplan, augustus 2024[2]' blijkt dat Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg een nieuw aan te leggen Zonnepark betreft, met een bruto oppervlakte van circa 20,08 hectare. De oppervlakte binnen het hekwerk is 12,6 hectare. Voor de zonnepanelen wordt binnen het hekwerk netto 6,6 hectare gebruikt en voor de onderhoudspaden netto 6 hectare.[3]

Behouden, beschermen en waar mogelijk versterken van het landschappelijk karakter van Roerdalen.

Het landschappelijk karakter van het gebied, specifiek van de Linnerheide te St. Odiliënberg, wordt naar mijn mening ernstig aangetast door de komst van een Zonnepark. Het voorliggende plan draagt volgens mij niet bij aan het behouden, beschermen of versterken van dit landschappelijke karakter.

Indien er toch wordt gekozen om een Zonnepark aan te leggen op goede landbouwgrond, dan is het naar mijn mening van essentieel belang dat zo'n Zonnepark een efficiënt, samenhangend aaneengesloten geheel vormt dat op een zorgvuldig geïntegreerde manier wordt ingepast in het landschap. Het onttrekken van 20 hectare hoogwaardige landbouwgrond aan het Linnerveld, waarbij slechts 6,6 hectare effectief wordt benut voor zonnepanelen, betekent naar mijn oordeel een inefficiënt gebruik van schaarse Nederlandse landbouwgrond.

Perceel ODLOO-F-730 heeft een agrarische bestemming. Door het feit dat het perceel volledig wordt omgeven door het geplande Zonnepark, is het perceel voor geen enkele agrariër meer aantrekkelijk om te bewerken, want het perceel ligt geïsoleerd en is te klein geworden om met grote landbouwvoertuigen te bewerken. Tot op heden maakt het perceel ODLOO-F-730 onderdeel uit van een groter, samenhangend landbouwperceel (zie foto 1). Daarnaast wordt het

[1] Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 | Lokale wet- en regelgeving hoofdstuk 5
[2] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_02.Landsc..B20241212.pdf
[3] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf

perceel slecht toegankelijk met grote landbouwvoertuigen vanwege de geplande bomenrij langs de Kleine Bergerweg en door de geparkeerde auto's vanwege het ontbreken van een parkeergelegenheid ten behoeve van het bezoekerscentrum dat direct tegenover mijn perceel gepland is (zie tekening 3). Door de hoge omheining van 2,5 meter en begroeiing langs drie zijden is mijn perceel slechts aan de kopse kant toegankelijk. Daarnaast zal de geplande begroeiing schaduw en wortelschade veroorzaken, waardoor de landbouwgewassen op mijn perceel slechts moeizaam zullen kunnen groeien. Bovendien zal onkruid uit de kruidenrijke grasakkers die zich rondom mijn perceel bevinden, gemakkelijk naar mijn perceel waaien en zal er meer gewasbestrijding gebruikt moeten worden; de gewasopbrengst zal verminderen. Bijkomend is dat bezoekers van het informatiepunt die dichter bij het zonnepark willen komen, naar verwachting dit zullen trachten te bereiken via mijn perceel dat wel vrij toegankelijk is. Hierdoor zullen de gewassen op mijn perceel beschadigen en kan zwerfafval van de bezoekers tot overlast leiden. Daarnaast is de uitloop van dassen naar mijn perceel voorzien. Dit alles maakt het perceel bijzonder onaantrekkelijk om te verpachten of om te verkopen, hetgeen zal resulteren in een aanzienlijke waardedaling van het perceel zodra het Zonnepark gerealiseerd wordt.

Tekening 3 *Landschapselementen waaronder de bomenrij, kruidenrijk grasland en heestergroepen*

Het inefficiënt gebruik van de landbouwgrond wordt verder versterkt doordat mijn perceel ODLOO-F-730 (met een oppervlakte van 1,36 hectare) geen onderdeel uitmaakt van het Zonnepark. Zoals weergegeven in tekening 3. is mijn perceel volledig omsloten door het geplande Zonnepark, maar is het perceel niet opgenomen in het Zonnepark. Dit resulteert in een 'gat' in het geplande Zonnepark (zie rood vlak in tekening 2), waardoor dit stuk landbouwgrond ongebruikt blijft voor zonopwekking door zonnepanelen. Het zou logischer zijn geweest om mijn perceel in het Zonnepark op te nemen, zodat er 1,36 hectare extra zonnepanelen kunnen worden geplaatst (of aan de nood- en oostzijde het aantal zonnepanelen met een respectievelijk aantal verminderd). Het beeld van het Zonnepark als eenheid wordt in zo'n geval versterkt in plaats van verrommeld zoals nu het geval is.

De uitsluiting van mijn perceel uit het Zonnepark leidt niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Zoals beschreven in 'het Landschapsplan'[4], ligt het plangebied in een voor het gebied vrij vlak agrarisch en

[4] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_02.Landsc..B20241212.pdf pagina 12

landschappelijk wat verrommeld gebied. Deze verrommeling wordt verder versterkt door het voorliggende plan, aangezien mijn perceel volledig wordt omgeven door het Zonnepark, maar zelf geen onderdeel is van het project. Mijn perceel vormt, als het ware, een 'gat' in het Zonnepark, wat bijdraagt aan de versnippering van het landschap. Door dit 'gat' vormt het Zonnepark geen aaneengesloten geheel, maar vormt het Zonnepark een versnipperd onlogisch geheel dat óók nog door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist.

Deze versnippering en verrommeling van het landschap wordt visueel versterkt doordat mijn perceel ODLOO-F-730 wordt afgescheiden van het Zonnepark door een omheining van 2,5 meter hoog en in totaal ongeveer 370 meter lang, alsook door de geplande begroeiing aan drie zijden van het perceel en een bomenrij aan de kopse kant. Kortom aan vier zijden rondom mijn perceel wordt beplanting toegevoegd. Indien mijn perceel bij het project betrokken zou zijn, had in totaal slechts 200 i.p.v. 370 meter lang landschap ontsierend hekwerk geplaatst hoeven te worden waardoor de landschappelijke ontsiering enigszins beperkt zou zijn gebleven.

Kortom, het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen, niet van toepassing is in dit gebied.

Daarnaast vind ik dat de druk van centrale voorzieningen als de Claus centrale, de enorme uitbreiding van het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg; de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg; de aanleg van de autoweg A 73 en het geplande Zonnepark te veel voorzieningen van algemeen nut zijn die in een relatief klein gebied gelegen / gepland zijn. Dit alles heeft te veel impact op het landschap en haar bewoners. Bijkomend is dat een aantal van de bij het Zonnepark betrokken grondeigenaren ook percelen langs de A 73 heeft. De aanleg van een zonnepark langs de A 73 zou in vele opzichten en zeker voor wat betreft de druk op het landschap een veel logischere keuze zijn.

Gezien het bovenstaande concludeer ik dat het voorliggende plan van het geplande Zonnepark niet voldoet aan de vraag die door de gemeente Roerdalen is gesteld in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030', namelijk dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van de gemeente Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt. Door de komst van het Zonnepark blijft het landschappelijk karakter van de Linnerheide naar mijn oordeel niet behouden, maar verslechtert dit juist want het geplande Zonnepark is een gedrocht in het landschap en door uitsluiting van ODLOO-F-730 wordt niet efficiënt omgegaan met schaarse (landbouw)grond.

IIB. Strenge voorwaarden worden gesteld aan de ontwikkeling van zonnevelden

De gemeente Roerdalen heeft in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' een vijftal strenge voorwaarden gesteld voor de ontwikkeling van zonnevelden. Deze strenge voorwaarden zijn relevant voor mijn bezwaar:

1. ***"Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken. Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk".***

Het zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap

1a. Op onderstaande foto 1. is te zien hoe het landschap er op dit moment uitziet. De huidige sfeer van het landschap is een agrarisch landschap met hier en daar een boerderij.

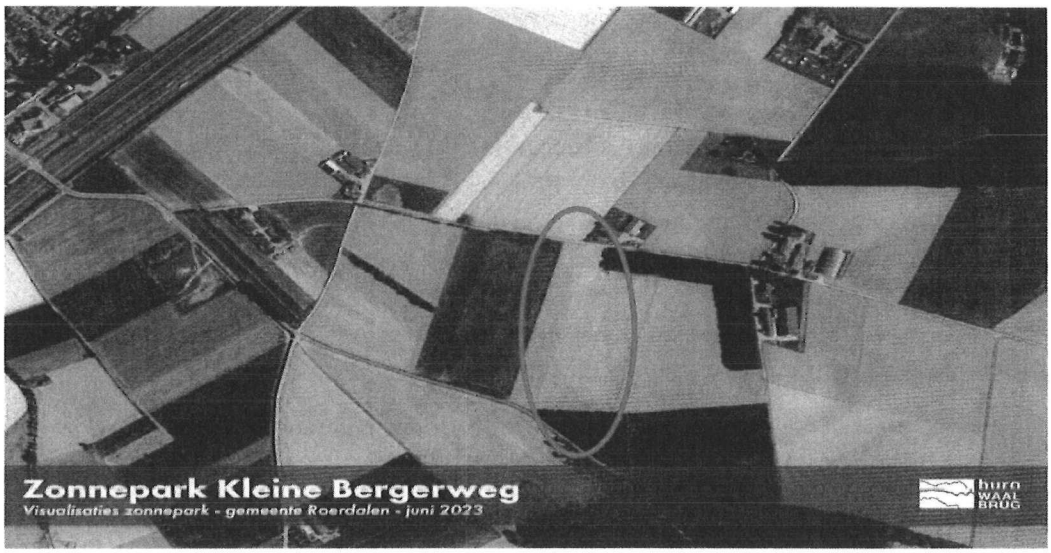
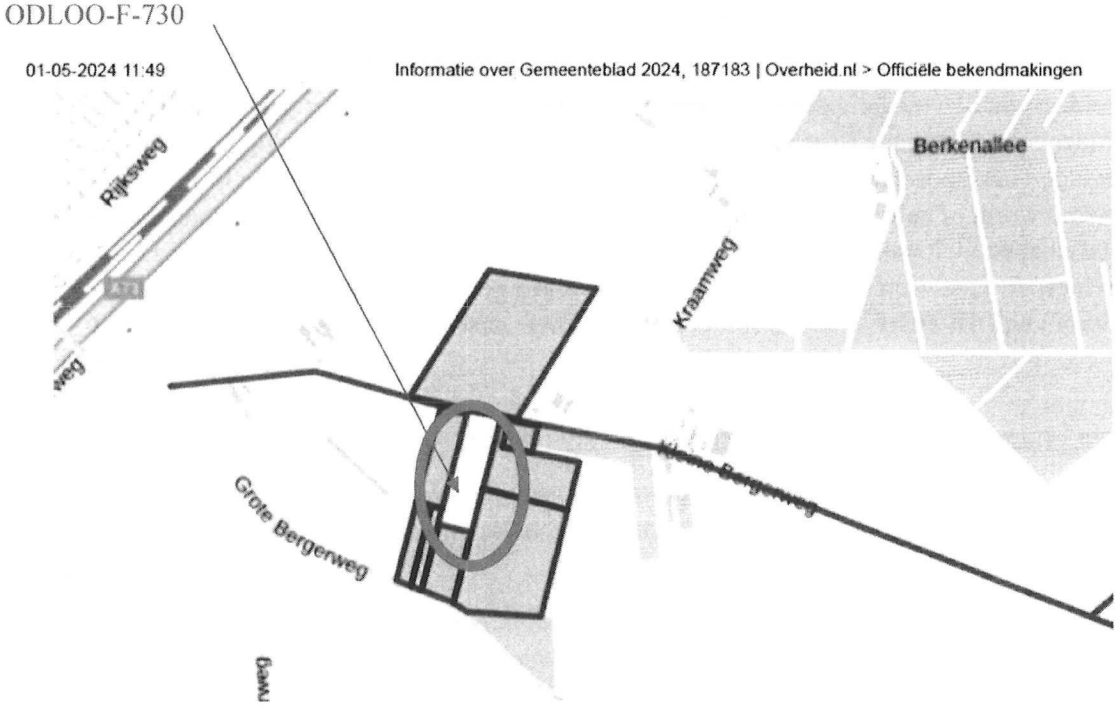

Foto 1 *Foto vanuit de lucht van de omgeving waar het geplande Zonnepark komt te liggen.*[5] *In de rode cirkel ligt perceel ODLOO-F-730*

Op onderstaande tekening 4[6] is te zien dat mijn perceel ODLOO-F-730, van 1.36 ha groot, midden in het geplande zonneveld ligt. Mijn perceel is het witte vlak in het geplande Zonnepark. Mijn perceel ODLOO-F-730 wordt in tekening 4. rood omcirkeld en aangewezen met de rode pijl. Zoals te zien is, maakt mijn perceel geen onderdeel uit van het geplande Zonnepark.
ODLOO-F-730

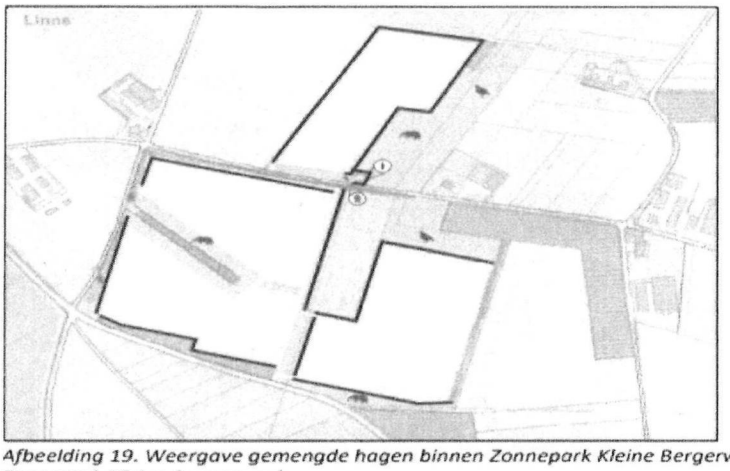
[5] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_11.Visual..B20241212.pdf *Zonnepark Kleine Bergerweg Visualisaties Zonnepark - gemeente Roerdalen - juni 2023*
[6] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_01.Techni..B20241212.pdf

Tekening 4 *In blauw gemarkeerd de percelen die betrokken zijn bij het Zonnepark Kleine Bergerweg. Rood omcirkeld ODLOO-F-730 niet betrokken bij het Zonnepark*

De sfeer van het landschap

1b. De sfeer van het landschap (zie foto 1 + 2 vanuit de lucht) wordt door het geplande Zonnepark bruut verbroken. Midden in het agrarische landschap komen 26.000 markante zonnepanelen te staan die omgeven worden door hoge hekwerken en begroeiingen. De totale oppervlakte van het geplande Zonnepark is 18 voetbalvelden groot.

1c. De brute verbreking van de sfeer van het landschap wordt extra versterkt doordat midden in het Zonnepark een perceel landbouwgrond (ODLOO-F-730) ligt, dat geen onderdeel is van het plan. Dit afwijkende perceel - midden in het Zonnepark - wordt in het landschap extra gemarkeerd door scheidslijnen van hoge hagen en hekwerken die om mijn perceel heen aangelegd gaan worden.

Afbeelding 19. Weergave gemengde hagen binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Tekening 5. *Weergave van gemengde hagen*[7]

1d. ODLOO-F-730 wordt in het plan, aan de zijde van de Kleine Bergerweg ook nog voorzien van een rij aan te planten bomen (winterlinden) (zie tekening 3). Zoals op foto 2. vanuit de lucht is te zien, staan er op dit moment geen bomen aan de ontsluitingszijde van mijn perceel aan de Kleine Bergerweg. Vanwege zichtlijnen wordt deze bomenrij toegevoegd aan het besluitgebied. De aan te planten bomen maken de toegang tot mijn perceel veel ingewikkelder en vormen een ernstige belemmering voor grote landbouwvoertuigen. Daarnaast is in de plannen niet duidelijk aangegeven of er voldoende ruimte aanwezig is om deze bomen op gemeentelijke gronden te plaatsen.

1e. In de voorgenomen ontwikkeling wordt ODLOO-F-730 aan drie zijden voorzien van een hekwerk van 2,50 meter hoog en ongeveer 370 meter lang met als doel voorkomen dat onbevoegden het Zonnepark betreden en de veiligheid van het Zonnepark te waarborgen (zie ook tekening 5). Het hekwerk wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken en achter een beplanting van heesters en klimplanten geplaatst. Op deze wijze wordt mijn perceel ODLOO-F-730 volledig omsingeld door bomen aan de Kleine Bergerweg-zijde en heesters, klimplanten en andere begroeiingen aan de overige drie zijden. Door deze - aan vier zijden - omliggende

[7] ontwerp d_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01

omheining en begroeiing wordt nog meer geaccentueerd dat mijn terrein geen onderdeel uitmaakt van het plan. Deze markante omheiningen tasten de sfeer van het landschap aan en daardoor wordt de verrommeling van het plangebied nog duidelijker.

1f. Bijkomend levert de begroeiing om mijn perceel ongewenste schaduw- en wortelschade op. Schaduw en wortels verminderen de opbrengst van de te telen landbouwgewassen.

1g. Daarnaast worden de hekwerken pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).

Maatvoering

1h. Doordat mijn perceel geen onderdeel uitmaakt van het geplande Zonnepark is er geen aansluitende maatvoering.

Schaal

1i. De schaal van het gebied dat door de komst van het Zonnepark wordt belast, is onnodig groot omdat mijn perceel geen onderdeel uitmaakt van het plan. Door mijn perceel van 1,36 ha in het plan te betrekken, kan elders aan de noord- en oostzijde 1.36 ha zonnepanelen verdwijnen.

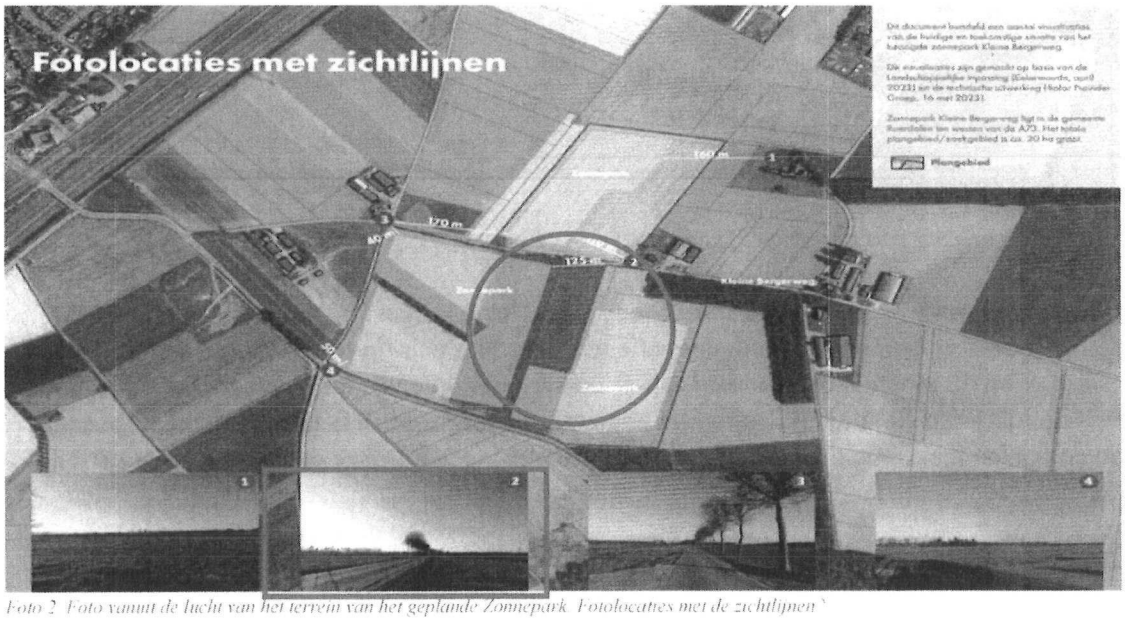

Foto 2 Foto vanuit de lucht van het terrein van het geplande Zonnepark Fotolocaties met de zichtlijnen[8]

Een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen is onwenselijk

1j. Te midden van 26.000 zonnepanelen op metalen stellingen van 1,77 meter hoog oftewel tussen drie glasvlaktes van ongeveer 6,48 hectares (dat zijn ca 9 voetbalvelden) ligt een afwijkend

[8] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_11 Visual_B20241212.pdf Zonnepark Kleine Bergerweg Visualisaties Zonnepark - gemeente Roerdalen - juni 2023

landschapselement namelijk een perceel agrarische grond (ODLOO-F-730). Dit afwijkende landschapselement (ODLOO-F-730) wordt aan alle kanten ingeklemd en omheind door het geplande Zonnepark én door de diverse soorten begroeiingen ten behoeve van het Zonnepark. Hierdoor ontstaat een ongewenst mozaïek van landschapselementen. Dit is volgens het 'Beleidskader' onwenselijk.

1k. Op tekening 1. en 2. is goed te zien dat het Zonnepark niet uit een vloeiende lijn bestaat maar dat het gaat om een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. De vloeiende lijn van het Zonnepark ontbreekt mede doordat perceel ODLOO-F-730 geen onderdeel is van het plan én doordat het plangebied van het Zonnepark óók nog doorkruist wordt door de Kleine Bergerweg.

Concluderend: Het plan voor het Zonnepark is qua sfeer, maatvoering en schaal een gedrocht dat niet in lijn is met het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030'. Het geplande Zonnepark is een grootschalig zonnepark dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. Ook dit is niet wenselijk volgens het Beleidskader. Deze bovengenoemde argumenten betogen dat niet wordt voldaan aan strenge voorwaarde 1. met betrekking tot een goede landschappelijke inpassing.[9]

Dit brengt ons naar strenge voorwaarde 2.

2. "**<u>Strenge voorwaarde nummer 2.</u>** ***Het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast*:**
   - **Inpassen van directe (be-)levingsfactoren;**
   - **Stimuleren biodiversiteit;**
   - **Stimuleren waterberging en – infiltratie.**

Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste".

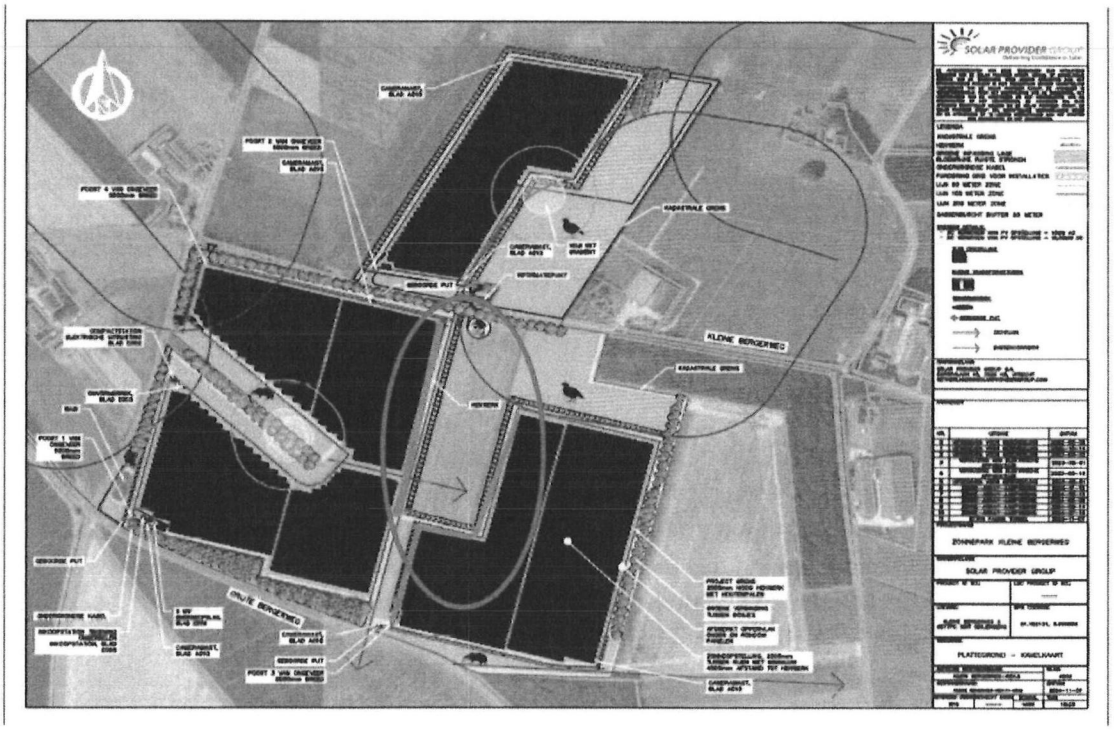
Visuele en landschappelijke inpassing en belemmeren van zichtlijnen

2a. De gemeente Roerdalen stelt de voorwaarde dat: '*Het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan*'. Zoals op foto 1. duidelijk te zien is, ligt het geplande Zonnepark in een agrarisch gebied met agrarische velden. Het Zonnepark kan noch visueel, noch vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. omdat er midden in het Zonnepark een geïsoleerd agrarisch perceel (ODLOO-F-730) gelegen is dat geen onderdeel uitmaakt van het geplande Zonnepark. Dit leidt tot een fragmentarische, rommelige en onbegrijpelijke indeling van het landschap.

2b. Hekwerken van 2,5 meter hoog, hagen, begroeiingen en een bomenrij rondom ODLOO-F-730 benadrukken de visuele scheiding van mijn perceel ten opzichte van het Zonnepark, waardoor het Zonnepark niet visueel in het landschap past en geen samenhangend en mooi aaneengesloten geheel vormt dat in de landschappelijke omgeving geïntegreerd raakt. Door de doorkruising van het Zonnepark door de Kleine Bergerweg raakt het landschap extra visueel versnipperd.

---

[9] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf pagina 31

Tekening 6. De paarse lijn om ODLOO-F-730 is het hekwerk van 2.5 meter hoog. Voor het hekwerk wordt in het ontwerp een haag geplant. Zoals te zien is in deze tekening worden bomen aangeplant aan de Kleine Bergerweg. Deze bomen (winterlinden) worden ook voor mijn perceel aangeplant

Belevingsfactoren en overlast

2c. Aan het Zonnepark wordt een informatiepunt toegevoegd. Dit informatiepunt is tegenover mijn perceel gelegen en wordt aangekleed met bankjes en een 4 meter hoog uitkijkpunt. Het informatiepunt zal leiden tot extra bezoekersstromen. Doordat het geplande Zonnepark omheind is, bestaat de kans dat bezoekers de neiging krijgen om de niet omheinde delen in het gebied van het Zonnepark te gaan betreden. In dit geval zal dat ertoe kunnen leiden dat bezoekers het vrij toegankelijke perceel ODLOO-F-730 gaan betreden. Als dit gebeurt dan zullen de landbouwgewassen vertrapt worden en dit heeft tot gevolg dat deze gewassen daardoor minder goed zullen groeien en dus een vermindering van de opbrengst.

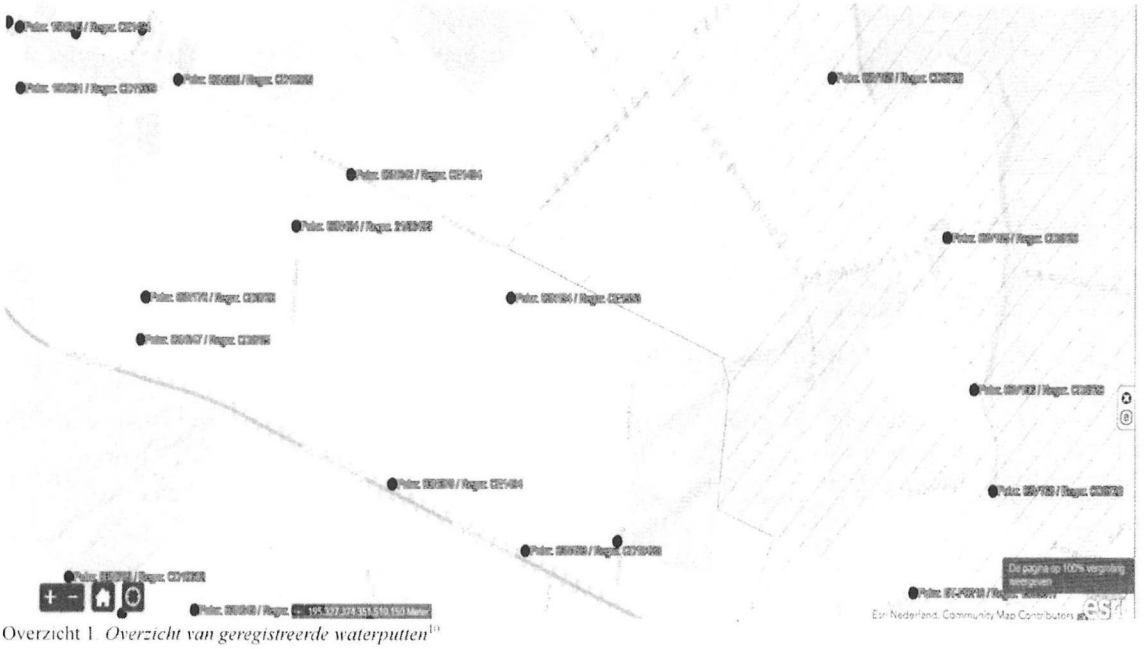
2d. Voor de bezoekers die per auto naar het informatiepunt komen, is niets voorzien. Er is in het plan geen parkeergelegenheid gepland. Automobilisten zullen genoodzaakt zijn om de auto in de berm van de nu al zeer smalle Kleine Bergerweg te plaatsen. Door de geparkeerde auto's zal de toegang tot mijn perceel voor grote agrarische werktuigen belemmerd worden.

2e. Bezoekers van het informatiepunt zullen afval hebben, dat kan gaan zwerven. Dit zwerfafval kan voor overlast zorgen op mijn perceel want vanwege de aanwezige hekken om het Zonnepark kan het zwerfafval zich niet verspreiden en zal het afval naar mijn vrij toegankelijk perceel toe waaien.

Stimuleren waterberging en – infiltratie

2f. De vraag is wat de gevolgen zijn van het stimuleren van waterberging en -infiltratie op de goede afwatering van mijn perceel? De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerd grondwaterput(zie onderstaand overzicht waterputten). In de directe omgeving liggen meerdere waterputten. Het is praktijk dat

wordt beregend uit de grondwaterputten op de nabije percelen. Deze putten liggen allemaal in het Zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid.

Overzicht 1. *Overzicht van geregistreerde waterputten*[10]

Stimuleren biodiversiteit

2g. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden en bloemen in het Zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden, ook op mijn perceel. (zie onderstaande tekening 7).[11] Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten gaan worden. Dit is duurder, leidt tot lagere opbrengsten en tot schade; dit is ongewenst. Dit in combinatie met de schaduw- en wortelschade van de heesters, diverse begroeiingen en bomen is een voor een agrariër een zeer ongewenste combinatie.

Kortom: Het ontwerp is versnipperd en de geplande belevingsfactoren zoals het informatiepunt en de aanplant van bomen vanwege de visuele zichtlijnen en het inzaaien van kruidenrijke graslanden en bloemen in combinatie met mogelijke problemen van de afwatering zal in geval van mijn perceel leiden tot diverse vormen van overlast en dus waardevermindering van mijn perceel.

Dit brengt ons naar strenge voorwaarde 3.

3. **"<u>Strenge voorwaarde 3</u>: meervoudig ruimtegebruik.**
Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap

[10] ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3937af1026714073b483e8d35301fab3

[11] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu..B20241212.pdf pagina 6 'Een kruidenrijk grasland schept een kleurig beeld door het grote aandeel bloeiende kruiden. Het kruidenrijke gras wordt behouden rondom de landbouwkavels'.

zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd".

Belemmering meervoudig ruimtegebruik

3a. ODLOO-F-730 is volledig omsingeld door het Zonnepark, waardoor het geïsoleerde perceel niet meer effectief gebruikt kan worden voor de landbouw. Hekwerken van 2,5 meter hoogte, landschappelijke hagen, heestergroepen en bomen maken de toegang tot het perceel lastig voor grote landbouwvoertuigen. Kruidenrijke graslanden met bloemen zorgen voor ongewenst onkruid (zie tekening 7) en de mogelijke problemen van de afwatering zijn een ernstige beperking van de agrarische mogelijkheden van het perceel. Kortom, in plaats van meervoudige ruimtegebruik wordt door het geplande Zonnepark nog een extra perceel met een agrarische bestemming minder bruikbaar. Dit is ook in strijd met de 'Omgevingsvisie Limburg'[12] "*we gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- en ondergronds*"

3b. Op pagina 29 van de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg'[13] wordt gesteld dat de landschapselementen (zoals een gemengde haag en heestergroepen) behouden blijven na de exploitatieperiode. Dit wordt door de gemeente Roerdalen bekrachtigd door te stellen: "*In de eerstvolgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging wordt een gedeelte van deze tijdelijke natuur omgezet naar permanente natuur. Deze permanente natuur wordt dus na beëindiging van het zonnepark niet verwijderd*".[14] Dus zelfs als het Zonnepark na 30 jaar zou verdwijnen, dan blijven de gemengde haag en heestergroepen rondom het besluitgebied bestaan om de biodiversiteit te behouden. Natuurlijk blijven de lindebomen[15] aan de kopzijde van het perceel ook staan. De begroeiing aan alle vier de zijden van mijn perceel, maakt ODLOO-F-730 ook na de ontmanteling van het Zonnepark lastig toegankelijk en slecht agrarisch bruikbaar vanwege de geringe grootte en geïsoleerde ligging van het perceel. Bijkomend vanwege schaduw op de te telen gewassen en de wortels van de aangeplante bomen en het feit dat niet meer tot in de perceelgrens kan worden gewerkt vanwege deze beplantingen.

3c. Zoals al gesteld kan het zo zijn dat vanwege de hekwerken en de hagenstructuur rondom het Zonnepark, bezoekers van het tegenover mijn perceel gelegen informatiepunt – op zoek naar dassen en patrijzen etc. - om het Zonnepark heen gaan wandelen. Zij kunnen wél het vrij toegankelijke terrein ODLOO-F-730 betreden waardoor de daar groeiende landbouwgewassen beschadigd raken en de gewasopbrengst dientengevolge zal verminderen.

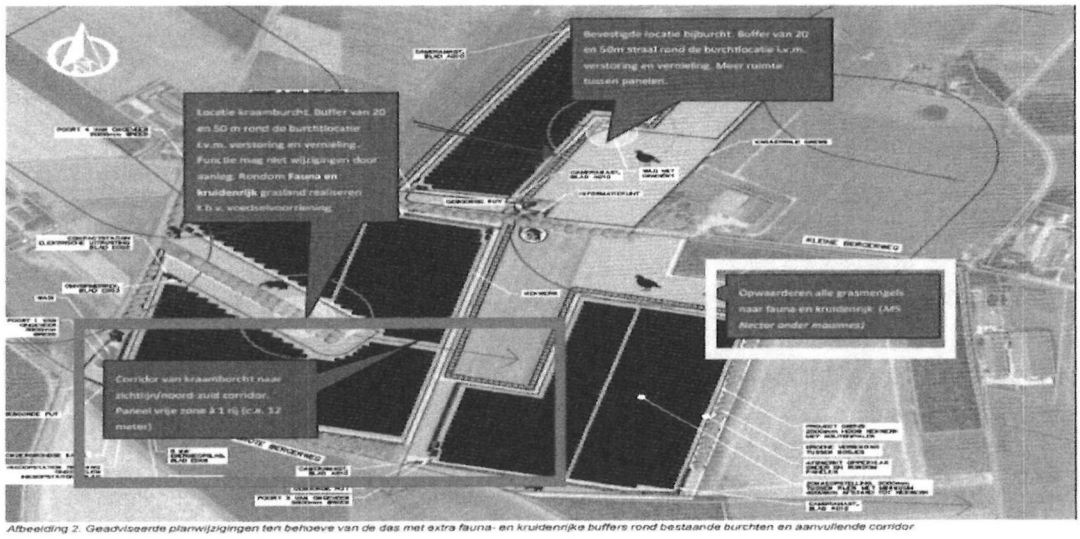
3d. Daarnaast kan de goede afwatering van het perceel door het omringende Zonnepark mogelijk worden verstoord. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerde grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Het is praktijk dat wordt beregend uit grondwaterputten op nabije percelen. Die putten liggen allemaal in het Zonnepark (zie Overzicht 1. *Overzicht van geregistreerde waterputten*[16]*)* en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezigheid van de grondwaterputten in de directe nabijheid. Wanneer gesteld zou worden dat een put op het perceel kan worden aangelegd, dan is relevant

---

[12] 2024 1227 ontwerp d_NL IMRO 1669 OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf
[13] t_NL IMRO 1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 27
[14] Ontwerp d_NLIMRO 1669 OVO
[15] t_NL IMRO 1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf
[16] ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3937af1026714073b483c8d35301fab3

dat beregenen van sec het perceel niet mogelijk is. Er zal altijd water terecht komen op de zonnepanelen van het Zonnepark of maar een gedeelte van het perceel kan worden beregend. Het water uit de putten is ijzerhoudend. Dit heeft een roestlaagje op de zonnepanelen tot gevolg. En dit is voor de opwekking van de stroom en de levensduur van de panelen niet wenselijk.[17] Ik geef dit aan omdat ik niet aansprakelijk gesteld wil worden voor schade als gevolg van dit beregeningswater. Het meervoudige gebruik van de grond komt door het ontbreken van een waterput en ijzerhoudend grondwater verder onder druk te staan.

3e. Er zijn dassen aanwezig op de locatie van het Zonnepark. *'Het Zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed'*.[18] Zoals uit onderstaande tekening 7. blijkt, krijgen de dassen in het bijgestelde plan ook een uitgang naar mijn perceel. Het is mij niet geheel duidelijk of hekwerken rondom mijn perceel aan de oost- en zuidzijde aangepast worden aan de das of dat de das 'gevangen' komt te zitten op mijn perceel (zie rode vlak) en de das daardoor alleen de weg als uitwijk heeft. In dat geval kan de das op ODLOO-F-730 vanwege zijn 'gevangenschap' extra schade aan de aanwezige landbouwgewassen toebrengen.

Afbeelding 2. Geadviseerde planwijzigingen ten behoeve van de das met extra fauna- en kruidenrijke buffers rond bestaande burchten en aanvullende corridor

Tekening 7. In het rode vlak wordt aangegeven dat 'corridor van kraamburcht naar zichtlijn noord-zuid corridor. Perceel vrije zone à 1 rij (ca 12 meter)'. In het gele vlak staat dat 'opwaarderen alle grasmengsels naar fauna en kruidenrijk (MS Nectar onder maaimes).

3f. De 'Zonneladder'[20] benadrukt efficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Perceel ODLOO-F-730 is echter niet opgenomen in het Zonneparkplan, waardoor meer dan 1 MW[21] aan opwekvermogen verloren gaat. De beleidsdoelstelling van de gemeente Roerdalen om (gefaseerd) zonnevelden te ontwikkelen wordt hiermee niet optimaal benut, aangezien ODLOO-F-730 wel in het plangebied ligt maar geen onderdeel is van het Zonnepark.

---

[17] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun..B20241212.pdf Pagina 16
[18] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu..B20241212.pdf pagina 6
[19] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu..B20241212.pdf
[20] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 31
[21] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 50. Uit de notulen van het raadsvoorstel en beleidskader: 'de gemeente Roerdalen streeft naar een gefaseerde uitrol van zonnevelden in drie tranches van elk 25 hectare, wat totaal 75 hectare zou opleveren. Binnen Tranche 1 zijn twee Zonneparken goedgekeurd: Statkraft Zonnepark Hobertsveld (16 MW) en Solar Provider Group Zonnepark Kleine Bergerweg (15 MW). Beschreven wordt dat 1 hectare zonneveld ongeveer overeenkomt met 1 MW opwekvermogen. Tranche 1 dekt ongeveer 31 MW'.

Uit bovenstaande blijkt dat ook niet aan de derde strenge voorwaarde van: 'goed meervoudig grondgebruik' is voldaan. Het voorgestelde Zonneparkplan heeft significante nadelige gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden van perceel ODLOO-F-730, zowel tijdens als na de exploitatieperiode van het Zonnepark. De beperking van de landbouwmogelijkheden en de daaruit volgende schade in combinatie met het niet benutte potentieel van opwekvermogen rechtvaardigen een heroverweging van het plan.

4. **"<u>Strenge voorwaarde 4</u>: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toe voegen:**
   - **Landschappelijke elementen;**
   - **Maatschappelijke ontwikkeling;**
   - **Coöperatieve realisatie;**
   - **Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.**

   Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweegbrengen, ondanks de landschappelijke inpassing (strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarden het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft".

   Ontwikkelen van een uitzichtpunt en bezoekersinformatiepunt als aantoonbaar toegevoegde waarde

4a. Het beoogde uitzichtpunt en het bezoekersinformatiepunt worden aan de overzijde van de Kleine Bergweg tegenover mijn perceel gesitueerd. Maar er is niet voorzien in parkeergelegenheid voor de auto's van de bezoekers. Dus zullen bezoekers die met de auto komen, de auto in de berm van de Kleine Bergerweg parkeren. De Kleine Bergerweg is een (zeer) smalle weg die aan de zijde van mijn perceel uitgebreid wordt met een bomenrij. De bomenrij in combinatie met de geparkeerde auto's maken het voor grote landbouwvoertuigen zeer lastig om op mijn perceel te komen.

4b. Omdat het gehele Zonnepark volledig omheind is met een 2,5 meter hoog hekwerk, maar ODLOO-F-730 vrij toegankelijk is, kan het zo zijn dat bezoekers om meer te zien van het Zonnepark en de aanwezige dassen en patrijzen etc. over het agrarische perceel gaan lopen en de daar aanwezige landbouwgewassen vertrappen. Dit leidt tot een verminderde opbrengst van de landbouwgewassen.

4c. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).

4d. Vanuit het verhoogde uitzichtpunt bij het bezoekersinformatiepunt hebben bezoekers - door de bomen heen - direct zicht op mijn door het Zonnepark omheinde agrarische perceel. Door de enorme omheining maakt mijn perceel geen visueel onderdeel uit van het geplande Zonnepark; dit zal bij bezoekers vragen oproepen over de efficiëntie van het plan. Vanaf het verhoogde uitzichtpunt kijken bezoekers naar mijn ingeklemde – geïsoleerd liggende - agrarische perceel te

midden van een landschappelijk lelijk, gefragmenteerd en verrommeld Zonnepark. Dit zal ongetwijfeld leiden tot verwondering over hoe een dergelijk rommelig, wanstaltig en onwenselijk geheel tot stand is kunnen komen. Dit inzicht draagt niet bij aan een positief imago van het project en zal twijfels oproepen over de ruimtelijke kwaliteit en de zorgvuldigheid waarmee het plan is ontwikkeld.

4e. Er vindt een maatschappelijke discussie plaats[22] over het feit dat de kleine consument terugleverkosten moet betalen over de opgewekte zonne-energie en het feit dat grote zonneparken geen terugleverkosten betalen. De vraag is wanneer deze discussie aanhoudt en ook grote zonneparken terugleverkosten moeten gaan betalen of het geplande Zonnepark dan nog rendabel is.

Uit het bovenstaande volgt dat ook niet aan de vierde strenge voorwaarde "van toevoegen van aantoonbare waarde" in dit plan is voldaan.

De laatste strenge voorwaarde is voorwaarde 5.

5. **"Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:**
   - **Onderhoud en werking van de technische installatie;**
   - **Onderhoud en landschappelijke inpassing;**
   - **Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;**
   - **Ontmanteling na beëindiging;**
   - **Coöperatieve realisatie;**
   - **Participatie bij de concrete planontwikkeling".**

Van belang voor mijn geval zijn de twee punten uit de strenge voorwaarde 5 namelijk: ontmanteling na beëindiging en participatie bij de concrete planontwikkeling.

Ontmanteling

5a. Het is logisch dat na de ontmanteling van het Zonnepark de aangeplante winterlinden aan de Kleine Bergerweg blijven staan. Maar in de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg'[23] wordt gesteld dat ook de hagenstructuur (zo veel als mogelijk gehandhaafd blijft rondom het besluitgebied) en dat ook de heestergroepen ten behoeve van biodiversiteit behouden zullen blijven. Dus zelfs nadat het Zonnepark ontmanteld wordt, blijft mijn perceel ODLOO-F-730 aan vier zijden omsingeld door hagen, heesters en bomen en blijft het een geïsoleerd perceel. De schaduw van deze aanplant en de wortels ervan hebben grote nadelige gevolgen voor de groei van de landbouwgewassen en verminderd de waarde van het landbouwperceel.

Participatie

5b. Uit artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) volgt dat het bevoegd gezag een eigen afweging moet maken over de juistheid van de verstrekte informatie en of nog aanvullende informatie nodig is; vandaar dat ik de volgende paragraaf wijd aan de verstrekte informatie, participatie en communicatie. In het onderstaande geef ik aan waarom in mijn geval, naar mijn

---

[22] De Limburger, Kleine consumenten betalen terugleverkosten, grote zonneparken niet, 29-01-2025
[23] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf pagina 29

mening, de communicatie en participatiemogelijkheden over de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg tekort zijn geschoten en niet voldoen aan de diverse voorwaarden zoals gesteld in de Zonneladder[24] en in de diverse eigen documenten van de Solar Provider Groep.

IIC. PARTICIPATIE BIJ DE CONCRETE PLANONTWIKKELING EN VOLDOENDE DRAAGVLAK VOOR HET PROJECT.

De Zonneladder [25] stelt dat bij de ontwikkeling van Zonneparken op landbouw- en natuurgronden rekening gehouden moet worden met de participatie van omwonenden. Naast voldoende draagvlak zijn ook de landschappelijke inpassing (zie bovenstaand IIA en IIB) en de waarborging van de inpasbaarheid in het energienetwerk van belang.

De Solar Provider Group gaat in het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg'[26] uitgebreid in op de omgeving en ook op de aspecten op lokaal niveau die belangrijk zijn om rekening mee te houden. Het belang van goede communicatie en participatie wordt in dit verslag benadrukt. De Solar Provider Group schrijft dat het haar ambitie is om: "*Proactief en persoonlijk contact met de stakeholders mogelijk maken, met als doel samenspraak te organiseren en mogelijk draagvlak te creëren en te behouden*".

Ook wordt in het verslag gesteld dat "*voor de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg is het communiceren en participeren met de omgeving cruciaal. Vandaar ook dat communicatie en participatie een van onze vier pijlers is tijdens het ontwikkelproces. Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen, zodat op deze manier wij als ontwikkelaar rekening kunnen houden met hun belangen*".

5c. Ondanks de expliciete belofte om samenspraak te organiseren en draagvlak te creëren is de Solar Provider Group naar mijn mening, naar mij toe, op dit punt te kort geschoten. Er is naar mijn mening een discrepantie tussen de gecommuniceerde ambities van de Solar Provider Groep en de daadwerkelijke uitvoering van participatie en communicatie waardoor de betrokkenheid van de omgeving (i.c. naar mij) niet op de juiste manier is gewaarborgd. In het onderstaande betoog ik waarom ik vind dat dit het geval is.

Onjuiste en onvolledige informatievoorziening en gebrek aan proactieve communicatie door de Solar Provider Group.

5d. E-mail door de Solar Provider Group: Op 23 september 2021 ontving mijn rentmeester [redacted][27] (ook betrokken bij meerdere projecten van de gemeente Roerdalen) een e-mail van [redacted] (business development consultant Solar Provider Group).
"*Met de pachter [redacted] van Perceel ODL00-F- F730 1,36 hectare groot en gelegen nabij de Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg, hebben wij als Zonnepark ontwikkelaar plannen om op zijn eigendomsgrond een Zonnepark te ontwikkelen. Perceel ODL00-F- F730 ligt tegen dit project aan, en zou mogelijk bij het project betrokken kunnen worden, indien eigenaar* [redacted]

[24] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 31
[25] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 44
[26] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun._B20241212.pdf hoofdstuk 3 en 4
[27] Projecten en opdrachtgevers - Rentmeesterskantoor N.P.M. van Oppen Toekomstig waterwingebied (Roerdalen), Windenergieproject (Roerdalen)

[redacted] *van de grond interesse heeft. Graag wissel ik hierover met u van gedachte. Ik ben te bereiken via 06 307 27 348".*

Aangegeven staat: Dat mijn perceel verpacht wordt aan [redacted] en dat hij als grondeigenaar ook meedoet in dit project. Daarnaast staat er: "*Perceel ODLOO-F-F730 ligt tegen dit project aan*". Deze bewering suggereert dat aan één van de vier zijden van mijn perceel een Zonnepark zal worden gerealiseerd. Indien het Zonnepark slechts aan één zijde van mijn perceel wordt gerealiseerd, blijft mijn perceel via de overige 3 zijden toegankelijk en bewerkbaar en zou in zo'n geval aan de drie overige zijden weer op kunnen gaan in een groter geheel van door de boer te bewerken percelen.

5e. De Solar Provider Group stelt: "*Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen*".

Feit: Ik ben als stakeholder niet op een adequate wijze geïnformeerd en heb geen ruimte gekregen om input te leveren op de plannen. De brief van 18 oktober 2021 aan de omwonenden[28] had mij, als stakeholder, moeten bereiken. Noch ik, noch mijn rentmeester hebben deze brief ontvangen. Hoewel ik geen directe omwonende ben, ben ik wel degelijk een direct belanghebbende, aangezien uit de brief van 18 oktober 2021 blijkt dat mijn perceel deel uitmaakt van het zoekgebied (zie foto 3 en tekening 10). Mijn NAW-gegevens zijn bij de Solar Provider Group bekend. Van proactief en persoonlijk contact is dan ook geen sprake. Ik ben ook niet uitgenodigd voor de keukentafelgesprekken of andere overlegmomenten (zoals wel gebeurd is met de omwonenden).

SOLAR PROVIDER

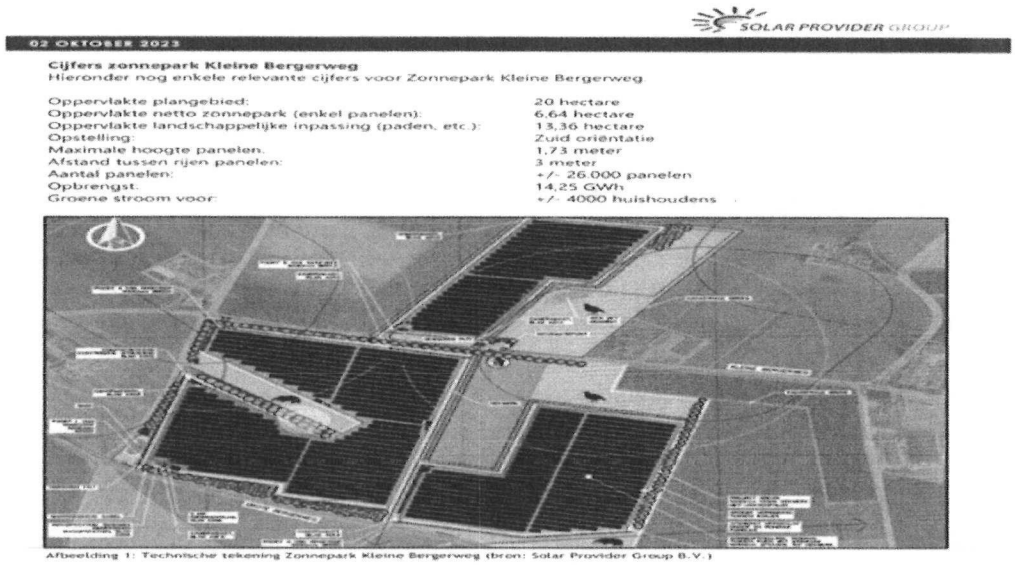
Afbeelding 1: Zoekgebied

Foto 3 *Zoekgebied voor aan te leggen Zonnepark aan de Kleine bergerweg te St. Odilienberg*

[28] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf pagina 29 bijlage 1

In het onderstaande de technische tekening 8. van hoe het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg eruit komt te zien.

Tekening 8 *Technische tekening van hoe het geplande Zonnepark eruit gaat zien.*

5f. In het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg'[29] beschrijft de Solar Provider Group uitgebreid hoe ze de communicatie met belanghebbenden hebben ingericht. Hierbij leggen zij nadruk op strategieën per fase, zoals beschreven in § 2.3. Zij stellen expliciet dat: "*zonder de inzet en persoonlijke betrokkenheid van de omgeving het burgerparticipatietraject niet zal slagen. Het is daarom van groot belang dat de direct omwonenden uitgenodigd worden om mee te denken en te doen*". De Solar Provider Group omschrijft de diverse middelen die ingezet worden om de betrokkenheid te waarborgen. Volgens het verslag zal in fase 2 nadat een principeakkoord bereikt is, de focus liggen op het betrekken van de wijdere omgeving en in werksessie concreet aan de plannen te werken middels diverse (communicatie) middelen:

- "*Bewonersbrief: o Alle huishoudens in de buurt ontvangen een brief waarin wij in heldere taal uitleggen waarom het traject wordt georganiseerd, wat dit voor hen betekent en dat een succesvol ontwerp alleen mogelijk is door samen te werken*".
Feit: Ondanks dat ik direct belanghebbend ben en mijn huisadres bekend is, hebben noch mijn rentmeester, noch ik een bewonersbrief ontvangen.

- "*Telefoongesprekken. Een aantal dagen na verspreiden van de bewonersbrief nemen wij telefonisch contact op met de belanghebbenden rond de projectlocatie. Doel van dit contactmoment is de belanghebbende de gelegenheid te geven tot het stellen van vragen en ze te motiveren om deel te nemen aan het proces. Dit betreft namelijk de belangrijkste doelgroep, te weten de primair en secundair omwonenden*".
Feit: Ik ben niet telefonisch benaderd door de Solar Provider Group.

---

[29] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12 Commun..B20241212.pdf

- *"Website o Wij kunnen een projectpagina op de website voorzien waar we alle relevante informatie over het initiatief vermelden".*

Feit: Ik ben nooit door de Solar Provider Group op hun website gewezen.

- *"Nieuwsberichten o In samenspraak met de gemeente adviseren wij om... ook een nieuwsbericht op de website van de gemeente te plaatsen. Hierdoor vergroten wij het bereik".*

Feit: Aangezien ik in Oegstgeest woon en niet woonachtig ben in de omgeving van de gemeente Roerdalen, heeft deze berichtgeving mij niet bereikt.

- *"Workshop o Wij organiseren een open ruimte in de buurt van Sint Odiliënberg waar omwonenden en andere stakeholders zich kunnen verzamelen. Tijdens deze avond voorzien wij groot kaartmateriaal, kleuren en andere benodigdheden, zodat de aanwezigen hun input kunnen geven op de eerste plannen".*

Feit: Ondanks het feit dat ik belanghebbend ben, ben ik ben nooit voor een dergelijke workshop uitgenodigd, ondanks dat mijn woonadres bekend is bij de Solar Provider Group.

- *"Informatieavond o Een plenaire informatieavond zal worden gebruikt om de wijdere omgeving op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen. Er zal door de Solar Provider Group meer worden verteld over de onderzoeken, landschappelijke inpassingen en financiële participatie".*

Feit: Ondanks dat ik direct belanghebbend ben en mijn woonadres bekend is bij de Solar Provider Group, ben ik niet uitgenodigd voor een dergelijke informatieavond.

De Solar Provider Group beschrijft in haar communicatievisie de volgende beloftes[30]:
"➢ *'Een persoonlijk en duurzame relatie met de omgeving'. Vooral in de beginfase focussen wij op persoonlijk contact met de nabije stakeholders.*
➢ *'Managen van verwachtingen van de omgeving'.*
➢ *'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'. We willen een goede buur zijn.*
➢ *'Op tijd communiceren'. We zijn tijdig in onze communicatie en dus proactief. Dit geeft de omgeving de kans om te wennen aan het idee van het Zonnepark en eventueel mee te denken over o.a. de landschappelijke inpassing.*
➢ *'Op tijd reageren – op vragen, klachten en opmerkingen'.*" zijn naar mij niet nagekomen. Vooral de belofte dat:
➢ *'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'. We willen een goede buur zijn".*

Feit: In mijn geval zijn de hier boven genoemde beloftes niet nagekomen. Pas nadat ik zelf op 25 april 2023 contact zocht met de Solar Provider group middels een e-mail aan [redacted] werd ik toegevoegd aan de nieuwsbrief en ontving ik informatie en sta ik sindsdien op de maillijst voor de nieuwsbrief. Van een "*goede persoonlijke relatie met de omgeving, het hebben*

[30] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun..B20241212.pdf

van oog en oor voor de omgeving, verzorgen de communicatie met stakeholders op een persoonlijke manier"[31] is dus wat mij betreft totaal geen sprake.

5g. De Solar Provider Group stelt in haar verslag: "*Wij hebben een gewogen afweging gemaakt om met de landeigenaren van deze percelen in gesprek te gaan en overeenkomsten te sluiten*"[32].
Feit: In mijn geval is de 'gewogen afweging' blijkbaar negatief uitgevallen ondanks dat mijn perceel midden in het plangebied ligt. Als direct belanghebbende ben ik namelijk nooit uitgenodigd voor gesprekken met primaire als secundaire omwonenden, keukentafelsessies, workshops, of informatieavonden.[33]

5h. Volgens het verslag heeft na de start van fase 2 aanvullende communicatie plaatsgevonden richting de omwonenden, maar blijkbaar is dit niet gebeurd met de landeigenaar (i.c. ondergetekende) die een perceel heeft te midden van het geplande Zonnepark. Hoewel de bovengenoemde stappen in het kader van participatie begrijpelijk en wenselijk zijn, is er vanuit de Solar Provider Group in mijn richting geen enkele serieuze poging ondernomen om mij als belanghebbende op de hoogte te stellen of te betrekken bij de plannen voor het Zonnepark. Dit ondanks het feit dat in het 'Communicatie en participatieverslag' gesteld wordt dat openheid en transparantie belangrijke pijlers zijn in de voorbereidende fase van het project.

5i. Volgens 'het Communicatie- en Participatieverslag van de Solar Provider Group'[34] is de concept landschappelijke inpassing van het Zonnepark op 30 mei 2022 gedeeld met omwonenden.
Feit: Gezien het belang van mijn eigendom in relatie tot het project, had ik verwacht dat de Solar Provider Group haar inspanningen tot communicatie en participatie ook richting mij als belanghebbende serieus zou nemen. Op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat mijn perceel ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark had naar mijn mening de Solar Provider Group dit aan mij behoren aan te geven en mij gezien de geïsoleerde ligging van mijn landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is echter niet gebeurd. Naar mijn mening heeft Solar dan ook nagelaten om zorgvuldig te communiceren en te streven naar een betere landschappelijke inpasbaarheid van het te ontwikkelen Zonnepark.

5j. Pas na het besluit van het College ben ik door derden op de hoogte gebracht over de principemedewerking voor het Zonnepark. Dit staat in schril contrast met de stelling in het verslag dat de directe omgeving en stakeholders persoonlijk zijn geïnformeerd via een brief of e-mail. "*Na het besluit van het college is de omgeving persoonlijk aangeschreven (via brief of e-mail) met het bericht te delen dat er een principemedewerking is ontvangen voor het Zonnepark*

---

[31] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun..B20241212.pdf Pagina 5
[32] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun..B20241212.pdf Pagina 9
[33] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun..B20241212.pdf Pagina 13 '*De voorbereidingen voor Zonnepark Kleine Bergerweg zijn door de Solar Provider Group gestart in oktober 2021. Tijdens deze eerste gesprekken hebben wij de primaire en secundaire omwonenden een eerste keer geïnformeerd. Na dit eerste gesprek zijn er nog 2 officiële keukentafelgesprekken geweest met de omwonenden en veel tussentijds contact. In deze voorbereidingsfase willen wij vooral openheid en transparantie creëren. Ook hebben wij duidelijk aangegeven op welke aspecten de omgeving wel en niet kan participeren. Na het bericht vanuit de gemeente dat wij verder konden gaan in fase 2, is nog extra communicatie geweest richting de omwonenden*'
[34] Op pagina 19: "De directe omgeving en andere stakeholders zijn geïnformeerd en hebben ideeën kunnen delen over Zonnepark Kleine Bergerweg die zijn meegenomen in het principeverzoek. Belanghebbenden en bewoners zijn op de hoogte waarom er mogelijk een Zonnepark bij hen in de omgeving komt, waarom dit proces georganiseerd wordt, welke kaders er gelden, het mogelijk verloop van de planning, welke financiële voordelen er zijn en welke rol zij als belanghebbenden kunnen vervullen in het geheel".

aan de Kleine Bergerweg".[35] Vervolgens heb ik zelf contact opgenomen met de Solar Provider Group op 25 april 2023.

Conclusie: Uit het hele voorgaande betoog volgt dat niet aan de strenge voorwaarde van 'goede participatie en dat het project moet kunnen rekenen op voldoende draagvlak' is voldaan. Het ontbreken van adequate communicatie naar mij toe wijst op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het participatiebeginsel. Dit vormt een ernstige tekortkoming in een project en heeft significante impact op mij als grondeigenaar.

III. Stikstof

Onduidelijk is wat de invloed is van recente uitspraak van de rechter van 22 januari 2025 over de uitstoot van stikstof in de nabijheid van een Natura-2000 gebied: "*de Staat moet meer maatregelen nemen om de neerslag van stikstof op met name de Natura-2000 gebieden te beperken.* Het Zonnepark ligt op 1,5 km van het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied af. Het stikstofvraagstuk vraagt wellicht om een heroverweging van het geplande Zonnepark.

IV Zienswijze

De gemeente Roerdalen heeft plannen gepresenteerd over de geplande aanleg van Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg door de Solar Provider Group. Mijn perceel ODLOO-F-730 bevindt zich vrijwel midden in dit geplande Zonnepark. Het Zonnepark wordt om mijn perceel heen gepland, zoals aangegeven op de tekening 1. en 2.

Onzorgvuldige communicatie

De plannen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg zijn volgens mij tot stand gekomen zonder de benodigde zorgvuldigheid naar ondergetekende. Ook al ben ik geen omwonende, mijn perceel ODLOO-F-730 is midden in het plangebied gesitueerd. Daarom had ik tijdig, zorgvuldig en volledig geïnformeerd moeten worden over de plannen zodat er een zorgvuldige dialoog tussen de Solar Provider Group en mij als belanghebbende had kunnen ontstaan. Dit is niet gebeurd met tot gevolg dat ik niet in de gelegenheid gesteld ben om tijdig mee te denken over oplossingen voor mijn perceel en zijn mijn belangen niet gewogen in het planproces. Dit is een schending van de beginselen van een zorgvuldige besluitvorming.

Waardedaling van het perceel

Doordat ODLOO-F-730 midden in het Zonnepark ligt en aan vier zijden omgeven wordt door heggen, hekwerken en bomen en daardoor geïsoleerd komt te liggen, verwacht ik een substantiële waardedaling van mijn perceel ODLOO-F-730 en dus een aanzienlijke schade aan mijn eigendom. Aangezien mijn perceel geen deel uitmaakt van het Zonnepark, en ik geen toestemming heb gegeven voor de aanleg van dit park, wordt de waarde van mijn eigendom en de mogelijkheid om deze grond te verpachten of te verkopen onterecht negatief beïnvloed door de uitvoering van dit plan. De schade is direct te herleiden naar het gebrek aan communicatie door de Solar Provider Group.

---

[35] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun..B20241212.pdfPagina 19.

Niet duidelijk is op welke wijze de Solar Provider Group en de gemeente Roerdalen de schade die ik lijd als gevolg van de komst van het Zonnepark zal compenseren. Dit betreft zowel de waardedaling van mijn perceel als eventuele andere schade die direct voortvloeit uit het Zonnepark. Ik verzoek u hierover duidelijkheid te verschaffen.

Primaire zienswijze

Naar aanleiding van al het hierboven gestelde is mijn primaire zienswijze vernietiging van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg' omdat:

1. Als direct belanghebbende kan het beoogde Zonnepark niet rekenen op mijn draagvlak en steun. De komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg leidt tot een significante en onherstelbare aantasting van het landschap van de Linnerheide te St. Odiliënberg. Er zijn binnen een straal van een paar kilometer al heel veel voorzieningen voor het algemeen belang aanwezig zoals de Claus centrale, het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg; de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg en de aanleg van de autoweg A 73 etc.. Dit in combinatie met nu weer een gepland Zonnepark heeft naar mijn mening te veel impact op het landschap en haar bewoners.
2. Het uitsluiten van perceel ODLOO-F-730 uit de projectontwikkeling resulteert in landschappelijke versnippering en inefficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Het geplande Zonnepark is niet goed landschappelijk ingepast en is niet in lijn met het 'Beleidskader van de gemeente Roerdalen over zonne- en windenergie 2021- 2030'. Aan de diverse gestelde "strenge voorwaarden" uit het Beleidskader is voorbijgegaan.
3. Het Zonnepark leidt tot inefficiënt gebruik van de schaarse landbouwgrond. Mijn agrarisch perceel komt geïsoleerd te liggen en is relatief klein om te bewerken. Schaduw- en wortelschade veroorzaakt door diverse soorten aanplant aan alle vier de zijden van het perceel leiden tot een verminderde gewasopbrengst. Deze landschapselementen blijven behouden na de exploitatieperiode. Dus zelfs als het Zonnepark na 30 jaar ontmanteld wordt en verdwijnt, dan blijven schaduw- en wortelschade van de diverse aanplantingen een probleem en blijft de ligging van mijn perceel geïsoleerd van de andere dan weer vrijgekomen landbouwgronden doordat het perceel omringd wordt door de aangeplante hagen, heestergroepen aan drie zijden en bomen aan de kopse kant.
4. De ontsluiting van mijn perceel voor grote landbouwvoertuigen is ook na de ontmanteling - over 30 jaar - lastig vanwege deze blijvende beplanting.
5. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).
6. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden die in het Zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden, ook op mijn perceel terecht zullen komen. Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten worden. Dit is duurder en leidt tot lagere opbrengsten en tot schade en is ongewenst.
7. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerd grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Die putten liggen allemaal in het Zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid. Stel dat er een put geslagen wordt op

mijn perceel dan vormt roestvorming op de zonnepanelen door ijzerhoudend water een probleem.

8. De uitsluiting van mijn perceel uit het Zonnepark leidt niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Mijn perceel vormt, als het ware, een 'gat' in het Zonnepark, welk beeld versterkt wordt door de omringende hekken, hagen en begroeiingen aan drie zijden van het perceel en de bomenrij aan de kopse kant.
9. Het landschap raakt met de komst van het Zonnepark versnipperd; het Zonnepark vormt geen aangesloten geheel door de ligging van mijn perceel in het midden en daarnaast doordat het Zonnepark door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist. Het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen, niet van toepassing is in dit gebied.
10. De bezoekers van het tegenover mijn perceel gelegen bezoekersinformatiepunt kunnen overlast geven omdat er geen parkeerterrein is voorzien voor het geplande bezoekersinformatiepunt. Dus moeten de bezoekers uitwijken naar andere parkeermogelijkheden en gaan zij parkeren in de bermen (tussen de bomen) waardoor de toegang tot mijn perceel voor landbouwvoertuigen belemmerd wordt.
11. Mogelijk waait zwerfafval van de bezoekers op mijn perceel en betreden onbevoegden (bezoekers van het informatiepunt) mijn perceel om beter zicht te hebben op het Zonnepark en de daar aanwezige kleine zoogdieren als dassen en vogels als patrijzen. Als bezoekers zij mijn perceel betreden dan vertrappen zij de landbouwgewassen hetgeen tot een verminderde opbrengst leidt.
12. Door de slechte communicatie van de Solar Provider Group met mij als belanghebbende, is mijn perceel uitgesloten van het Zonnepark Kleine Bergerweg. Dit had voorkomen kunnen worden wanneer de Solar Provider Group met mij vanaf het begin duidelijk en volledig zou hebben gecommuniceerd. Daarnaast had op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat mijn perceel ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark, naar mijn mening de Solar Provider Group dit aan mij behoren aan te geven en mij gezien de geïsoleerde ligging van mijn landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is niet gebeurd.
13. Een meer logische en efficiënte oplossing zou zijn geweest om perceel ODLOO-F-730 te integreren in het Zonnepark, waardoor 1,36 hectare extra zonnepanelen geplaatst zouden kunnen worden danwel aan de noord- of oostzijde van het zonnepark 1,36 ha minder zonnepanelen te plaatsen waardoor een compacter Zonnepark ontstaat.
14. Het geplande Zonnepark leidt tot een substantiële waardedaling van mijn perceel ODLOO-F-730. Schade ontstaat door de geïsoleerde ligging en vermindering van de agrarische bruikbaarheid van het perceel etc.. De Solar Provider Group heeft onvoldoende rekening gehouden met mijn belangen als grondeigenaar.

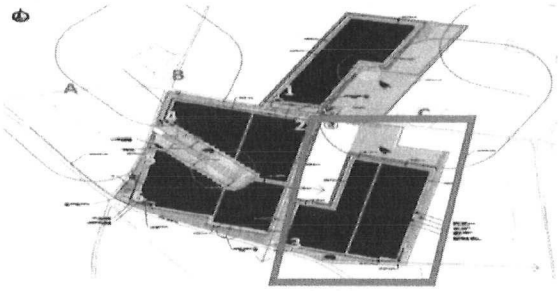
Gelet op de bovenstaande argumenten verzoek ik u dringend om de ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg te vernietigen.

Subsidiaire zienswijze

Mijn subsidiaire zienswijze is een gedeeltelijke vernietiging van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. De gedeeltelijke aanpassing van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen zou naar mijn mening moeten in houden dat een gedeelte van het Zonnepark – te weten de panelen

aan de oostzijde van mijn perceel (zie rood vierkant[36] onderdeel 3 in onderstaande tekening 9.) van het Zonnepark komen te vervallen. Wanneer de ontwerp verklaring van geen bedenkingen gedeeltelijk wordt aangepast, dan komt mijn perceel ODLOO-F-730 slechts aan één zijkant tegen het Zonnepark aan te liggen. Alhoewel ook deze opstelling van het Zonnepark schade oplevert aan mijn perceel – waarvoor ik dan gecompenseerd zal moeten worden door de gemeente Roerdalen en/of de Solar Provider Group – zal deze schade aanmerkelijk minder zijn dan wanneer mijn perceel aan vier zijden door het Zonnepark omgeven wordt en volledig in het plangebied ligt.

	1 (technische installatie tot 100 MVa)	2 (technische installatie tot 100 MVa)	3 (technische installatie tot 100 MVa)	4 (technische installatie tot 100 MVa)	5 (technische installatie tot 100 MVa)	6 (energie-opslagsysteem)
Richtafstand	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	200 meter
A (Kleine Bergerweg 2)	342 m	422 m	516 m	177 m	188 m	280 m
B (Kleine Bergerweg 3)	189.5 m	277 m	455 m	111 m	159 m	312 m
C (Kleine Bergerweg 7)	199 m	135 m	368 m	389 m	405 m	489 m

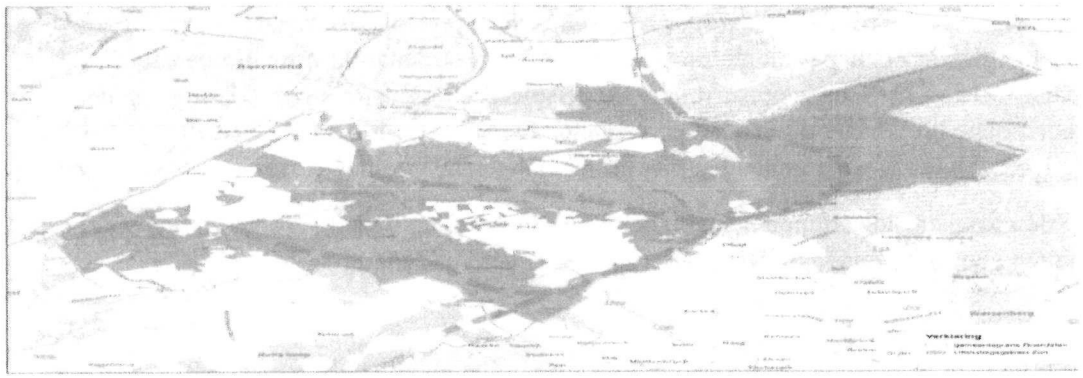

Tekening 9 *Rood vierkant met deel van het Zonnepark dat naar mijn zienswijze te veel overlast veroorzaakt voor perceel ODLOO-F-730*

Tertiaire zienswijze

Mijn tertiaire zienswijze is het aanpassen van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen door ODLOO-F-730 aan het plan toe te voegen en indien gewenst aan de noord- of oostzijde van het plangebied 1,36 ha zonnepanelen te laten vervallen. Op deze wijze wordt een compacter zonnepark gerealiseerd dat beter in de omgeving en het landschap zal passen. Mijn perceel ODLOO-F-730 bevindt zich niet in een uitsluitingsgebied Zon[37] (zie onderstaande tekening 10) en kan dus zonder probleem aan het plan toegevoegd worden. Een andere optie is dat het perceel gebruikt zou kunnen worden voor de bezoekers van het informatiecentrum.

Kaart 1a:Uitsluitingsgebied Zon

Tekening 10 *Uitsluitingsgebied Zon*

[36] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_16.Afstan_B20241212.pdf pagina 1
[37] Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 | Lokale wet- en regelgeving Bijlage 1 kaartmateriaal

Op basis van het bovenstaande verzoek ik de Gemeenteraad van de gemeente Roerdalen om het geplande Zonnepark aan de Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg te heroverwegen, gezien de onzorgvuldige totstandkoming van de plannen en de schadelijke effecten voor mijn eigendom. Tevens verzoek ik de Solar Provider Group en/ of de Gemeenteraad van de gemeente Roerdalen aan te geven op welke wijze ik gecompenseerd zal worden voor de schade die ik lijd / in de toekomst kan lijden door de nadelige gevolgen van het Zonnepark.

Ik maak graag gebruik van het recht om nader aan te vullen waar nodig en ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

Overzicht van de bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerpverklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine bergerweg'.
Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730
Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

gemeente roerdalen

Gemeenteblad van Roerdalen

Datum publicatie	Organisatie	Jaargang en nummer	Rubriek
24-12-2024 09:00	Roerdalen	Gemeenteblad 2024, 532147	ruimtelijk plan of omgevingsdocument

Inhoudsopgave

Lichaam

Extra informatie

Informatie over publicatie

Gerelateerd

› Ruimtelijke plannen

Ruimtelijk plan
Toon NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01 op ruimtelijkeplannen.nl

Authentieke versie (PDF) Informatie Gerelateerd Printen Delen

Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen maken ingevolge artikel 3.10 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bekend dat zij hebben ingestemd met het starten van de besluitvormingsprocedure en het publiceren van de ontwerp omgevingsvergunning voor het 'Zonnepark Kleine Bergerweg' te Sint Odiliënberg. De gemeenteraad heeft in de vergadering van 18 april 2024 besloten om naar aanleiding van de betreffende aanvraag omgevingsvergunning een ontwerp verklaring van geen bedenkingen te verlenen.

Het plan

De voorgenomen omgevingsvergunning is bedoeld voor de volgende activiteiten:

1. het (ver)bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1.1.a Wabo);

2. het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1.1.c Wabo);

3. het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

De voorgenomen omgevingsvergunning ziet op de realisatie van een tijdelijk zonnepark met een batterijopslag inclusief een landschappelijk inpassingsplan op de gronden kadastraal bekend Sint Odiliënberg, sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Het zonnepark is aangevraagd voor de duur van 30 jaar.

Crisis- en herstelwet

Op deze ontwikkeling is de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Inzage en raadplegen

De ontwerp omgevingsvergunning, ontwerp verklaring van geen bedenkingen en alle bijbehorende stukken liggen met ingang van 27 december 2024 conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende 6 weken ter inzage. De stukken kunnen worden ingezien in het gemeentehuis bij het Servicepunt Roerdalen en zijn tevens elektronisch te raadplegen via www.omgevingswet.overheid.nl (regels op de kaart) en www.ruimtelijkeplannen.nl onder de codering:

NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01 .

Zienswijzen

Gedurende de genoemde termijn van 6 weken kan eenieder schriftelijk of mondeling een zienswijze indienen ten aanzien van de ontwerp omgevingsvergunning of ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning dient gericht te zijn aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen, postbus 6099, 6077 ZH, Sint Odiliënberg. Een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerp verklaring van geen bedenkingen dient gericht te zijn aan de gemeenteraad van Roerdalen, postbus 6099, 6077 ZH, Sint Odiliënberg. Voor het kenbaar maken van een mondelinge zienswijze kan een afspraak worden gemaakt met een medewerker van het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling. Een afspraak dient uiterlijk één week voor het einde van de terinzagelegging te zijn gemaakt. Het is niet mogelijk telefonisch een zienswijze kenbaar te maken.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, telefoon: (0475) 533 888 op maandag, dinsdag en donderdag.

Sint Odiliënberg, 24 december 2024

De hier aangeboden pdf-publicaties van het Staatsblad, Staatscourant, Provinciaal blad, gemeenteblad, waterschapsblad en blad gemeenschappelijke regeling vormen de formele bekendmakingen in de zin van de Bekendmakingswet en de Tijdwet gastvrijheid en bekendmaking vastgesteld voor de versie na 1 juli 2009 zijn uitgegeven. Voor pdf-publicaties van vóór deze datum geldt dat alleen de in papieren vorm uitgegeven bladen formele status hebben. De hier aangeboden elektronische versies daarvan vormen bij wijze van service aangeboden.

Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730

kadaster

BETREFT
Sint Odilienberg F 730
UW REFERENTIE
MijnOverheid
GELEVERD OP
01-06-2023 - 14:25
PRODUCTGEORDERNUMMER
S111544460 64
VOLLEDIG GEGENEREERD T/M
31-05-2023 - 14:59
VOLLEDIG BIJGEWERKT T/M
31-05-2023 - 14:59
BLAD
1 van 1

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Sint Odilienberg F 730 Kadastrale objectidentificatie: 036270073070000
Kadastrale grootte	13.605 m²
Grens en grootte	Vastgesteld
Coördinaten	194869 - 351376
Omschrijving	Terrein (akkerbouw)
Ontstaan uit	Sint Odilienberg F 258

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking	Er zijn geen beperkingen bekend		
Overige aantekening	Raadpleeg brondocument		
Afkomstig uit stuk	Hyp4 50450/123	**Ingeschreven op**	16-08-2006 om 09:00

RECHTEN

1	**Eigendom (recht van)**		
Afkomstig uit stukken	Hyp4 56374/168	**Ingeschreven op**	13-03-2009 om 14:09
	Hyp4 50450/123	**Ingeschreven op**	16-08-2006 om 09:00
Naam gerechtigde	[redacted]		
	[redacted]		
	Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen		
Burgerlijke staat	Zie akte(n)		

Voor een eensluidend uittreksel, de beheerder van het kadaster en de openbare registers.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor alle bedoeld in artikel 2 lid 1 jurdis artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.
Heeft u nog vragen? Neem contact op met de klantenservice.

Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

6077ZH
15-Feb 6099
5273

Overname: 31-Jan

R **BRIEF AANGETEKEND NL** D
NL Frankering betaald €11,3 PostNL
153 gr. 115108 30-01-2025 12:59
NL

3SRPKS025445273 6077ZH 6099

Ingekomen
31 JAN 2025
M [ ] E-S [ ] R [x]
MER [ ]

Gemeenteraad gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH St. Odiliënberg

HT VLPO 1404/1945(Z)

Postbus 6099 6077ZH
Naam: KBR Plus
Adres: Raadhuisstraat 5, 6061EA Posterholt

12

2341 CA//3

arvalis

GEMEENTE ROERDALEN
INGEKOMEN
6 FEB 2025

arvalis

Arvalis

Steegstraat 5
6041 EA Roermond

Postbus 1257
6040 KG Roermond

Telefoon 06-22616589

www.arvalis.nl
[redacted]

AANTEKENEN
Aan de Gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIËNBERG

Ingekomen
- 6 FEB 2025
M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

Datum 5 februari 2025
Betreft **Zienswijze ontwerp-verklaring van geen bedenkingen "Zonnepark Kleine Bergerweg"**
Uw kenmerk Publicatie Gemeenteblad 24 december 2024, nr. 532147
Ons kenmerk [redacted] PJ.20250204

Geachte leden van de gemeenteraad,

Tot mij hebben zich gewend [redacted]

Namens cliënten ga ik hierbij over tot het indienen van een zienswijze tegen de tot en met 6 februari 2025 ter inzage liggende ontwerp-verklaring van geen bedenkingen "Zonnepark Kleine Bergerweg".

U heeft een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor de bouw van een tijdelijk zonnepark met batterijopslag (30 jaar) op de gronden kadastraal bekend sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219, plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg.

In het raadsvoorstel is u voorgehouden dat in de ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en dat er daarom geen weigeringsgronden aanwezig zijn die het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen in de weg staan. Hierop afgaande heeft u een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

Hiermee zijn cliënten het niet eens en verzoeken u de definitieve verklaring van geen bedenkingen te weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

A. Ondeugdelijk beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen en ondeugdelijke beoordelingsmatrix:

In de aan uw raad verstrekte informatie is gesteld (zie beantwoording emailvraag over de procedures Zon op land en de rol van de gemeenteraad hierin d.d. 6 december 2022) dat de raad met de vaststelling van het beleidskader "Zonne- en

windenergie gemeente Roerdalen" de ruimtelijke kaders heeft bepaald voor de realisatie van een zonnepark. Gesteld wordt "Als de aanvraag voor een zonnepark voldoet aan het beleidskader en voldoende scoort in de beoordelingsmatrix, dan voldoet het plan aan de door de raad vastgestelde eisen. Dit kan dan niet leiden tot een ruimtelijk argument om de VVGB te weigeren."

Dit is naar de mening van cliënten niet juist. Dat zou namelijk betekenen dat het voor belanghebbenden zoals cliënten onmogelijk zou zijn om het beleidskader en de beoordelingsmatrix in een zienswijze en vervolgens eventueel bij de rechter ter discussie te stellen. Dat is naar de mening van cliënten niet correct. Immers hebben cliënten geen bezwaar kunnen maken tegen het beleidskader en de beoordelingsmatrix, omdat beleidsregels niet voor bezwaar en beroep vatbaar zijn. Om deze reden kunnen cliënten in deze zienswijze het beleidskader en de beoordelingsmatrix wel degelijk nog aan de orde kunnen stellen en heeft u als gemeenteraad nog wel degelijk de mogelijkheid (en ook de taak) om dit te betrekken in uw overwegingen of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of u een definitieve verklaring van geen bedenkingen afgeeft. U zult uw besluit ook afdoende moeten motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Eventuele door de gemeente met de aanvrager/ontwikkelaar Solar Provider Group gemaakte afspraken, doen er niet aan af dat u zorgvuldig moet afwegen en afdoende moet motiveren of het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. Overigens plegen gemeentebesturen in hun afspraken met aanvragers/ontwikkelaars ook een gedegen voorbehoud op te nemen, dat zij niet kunnen instaan voor afgifte van een verklaring van geen bedenkingen omdat dit een bevoegdheid is van de gemeenteraad alsook een voorbehoud dat belanghebbenden zienswijzen mogen indienen en (hoger) beroep mogen instellen en dat dit eveneens aanleiding kan zijn om de aanvraag alsnog te weigeren.

Cliënten zijn van mening dat het gemeentelijke beleidskader en de beoordelingsmatrix ten onrechte onvoldoende kaders bevatten om tot een gedegen selectieprocedure en keuze te komen. Cliënten zijn van mening dat de opgenomen kaders onvoldoende geschikt zijn om te kunnen beoordelen of een locatie vanuit ruimtelijk oogpunt geschikt en aanvaardbaar is. Cliënten zijn van mening dat in de beoordelingsmatrix onvoldoende ruimtelijke beoordelingscriteria zijn opgenomen. De beoordelingscriteria gaan over de passendheid binnen het landschap (1), landschappelijke inpassing (2), meervoudig ruimtegebruik (3), toevoeging meerwaarde (4), borging onderhoud, ontmanteling meerwaarde, coöperatieve realisatie, participatie bij plantontwikkeling (5).

Er zijn bijvoorbeeld geen of onvoldoende criteria opgenomen om te kunnen beoordelen welk plan het beste past gezien de in de directe omgeving reeds aanwezige functies en activiteiten. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen om te kunnen beoordelen welk plan de minste kans geeft op beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden of anderszins tot hinder of schade voor agrarische bedrijven en omwonenden in de omgeving van het besluitgebied. Er zijn

onvoldoende criteria opgenomen om te beoordelen welke locatie het beste voldoet aan de Regionale Energiestrategie en aan rijks, provinciaal en gemeentelijk beleid, waaronder de voorkeursvolgorde voor zon (ook wel zonneladder genoemd) die zowel in rijksbeleid als in de Omgevingsvisie Limburg is opgenomen. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen ten aanzien van het gebruik waarvoor de locatie is bestemd (in casu agrarisch) en de wenselijkheid om de locatie voor de komende 30 jaar aan dat bestemde gebruik te onttrekken. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen op het gebied van milieu (schittering vanaf de panelen, geluid, bodemkwaliteit etc), cultuurhistorie, archeologie etc.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening relevante criteria ontbreken en zijn bijgevolg niet meegewogen in de beoordelingsmatrix en derhalve ook niet bij de keuze van de locatie. De keuze voor "Zonnepark Kleine Bergerweg" is naar de mening van cliënten alleen reeds om deze reden onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd en getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

Bovendien is aan een aantal "strenge voorwaarden" niet voldaan. Cliënten verwijzen in het bijzonder naar strenge voorwaarde 1, inhoudend dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaan uitmaken. Hieraan is naar de mening van cliënten niet voldaan nu gekozen is voor een locatie gelegen binnen een volgens het RES voor een zonnepark nauwelijks geschikt veldenlandschap. Ook bij overige onderdelen van de beoordelingsmatrix -zoals meervoudig ruimtegebruik, borging en participatie plaatsen cliënten- plaatsen cliënten vraagtekens. Hierop wordt hierna nog teruggekomen.

Cliënten dienen gelijktijdig met de zienswijze tegen de verklaring van geen bedenkingen tevens een zienswijze in tegen de ontwerp-omgevingsvergunning. Hierin geven zij eveneens aan waarom geen sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing en dat om die reden niet gesteld kan worden dat niet in strijd wordt gehandeld met een goede ruimtelijke ordening. Dit is tevens opgenomen in de onderhavige zienswijze onder B.

Cliënten zijn derhalve van mening dat u ten onrechte is voorgehouden dat u de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen niet kon weigeren omdat geen sprake zou zijn van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Naar de mening van cliënten is er alle aanleiding voor de gemeenteraad om de definitieve verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Cliënten voeren verder het onderstaande aan.

B. Geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing/geen goede ruimtelijke ordening

1. gevolgde procedure is onzorgvuldig, er is onvoldoende onderbouwd dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden op het agrarisch bedrijf van cliënten, alternatieve locaties zijn onvoldoende onderzocht en

arvalis

de belangen van actieve agrarische bedrijven in het Linnerveld en omwonenden zijn onvoldoende meegewogen:

Cliënten oefenen aan [redacted] een agrarisch bedrijf uit. De locatie ligt aan één zijde onmiddellijk aansluitend aan het besluitgebied en daarnaast aan de overzijde van het besluitgebied (slechts gescheiden door de breedte van [redacted]).

Cliënten exploiteren een melkveehouderij- annex akkerbouwbedrijf. Het akkerbouwbedrijf is voornamelijk gespecialiseerd in de teelt van aardappels. Daarnaast worden onder meer overige wortel- en knolgewassen, granen, peulvruchten en oliehoudende zaden geteeld. Het bedrijf is een 3e generatie familiebedrijf op deze plek. De leden van de maatschap zijn [redacted] is de bedrijfsopvolger. Hij werkt al van jongs af aan mee op het bedrijf, volgt een op het bedrijf toegesneden opleiding aan de Hogere Agrarische School en wil het bedrijf overnemen. Ook de jongere zoon [redacted] wil tezijnertijd toetreden tot de maatschap en mee het bedrijf overnemen. Daarvoor is nodig dat de omstandigheden in de directe omgeving van het bedrijf blijven overeenkomen met hetgeen noodzakelijk is om het bedrijf aan [redacted] goed te kunnen uitoefenen.

Een van de criteria van de beoordelingsmatrix bestond uit de borging van het participatieproces bij de concrete planontwikkeling.

Vanuit de gemeente Roerdalen is met cliënten niet rechtstreeks gesproken omdat de participatie via de aanvrager/ontwikkelaar Solar Provider Group zou lopen. De Solar Provider Group heeft weliswaar een participatieproces gevoerd met enkele omwonenden, waaronder cliënten, maar vanuit de houding: wij hebben de tender gewonnen, we snappen dat jullie het niet willen maar dit zonnepark komt er gewoon, jullie mogen alleen nog aangeven wat jullie vinden van een paar door ons bedachte opties qua uitvoering en dan gaan wij kijken wat we daar wat mee willen doen.

Keer op keer hebben cliënten aangegeven het niet eens te zijn met het plan, te vrezen voor beperkingen van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf en de redenen daarvoor aangegeven, echter vergeefs. Met de zorgen van cliënten is niets gedaan. Het enige wat hun is aangeboden "ter compensatie" is een aantal zonnepanelen tegen inkoopsprijs die ze dan ook nog zelf moesten laten installeren en misschien was er een mogelijkheid om goedkoper energie af te nemen hetgeen vervolgens vaag bleef. Cliënten vinden het triest dat de gemeente Roerdalen een dergelijke opstelling voldoende vindt.

Wel is ieder gesprek braaf geturft en is de ruimtelijke onderbouwing met daarin de weergave van het participatieproces in de ogen van het College van Burgemeester en Wethouders een goede ruimtelijke onderbouwing. Het participatieproces dat volgens de strenge voorwaarde 5 moest zijn geborgd stelt op deze manier niets voor.

Cliënten hebben ingesproken tijdens een vergadering van de raadsadviescommissie en tijdens de raadsvergadering over de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen. Ook hierin hebben zij kenbaar gemaakt dat zij vrezen voor beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf.

In de raadsvergadering hebben cliënten tijdens het spreekrecht het College verzocht de gemeenteraad te informeren over hoe de Provincie Limburg over de vergunningsaanvraag dacht. De Provincie Limburg had namelijk nog de nodige bedenkingen over het plan en had daarmee nog niet ingestemd. Dit gebeurde vervolgens maar zeer summier, waardoor de gemeenteraad naar de mening van cliënten niet volledig geïnformeerd was toen deze ging stemmen over de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen.

Cliënten hebben gedurende de procedure begrepen dat de gemeente Roerdalen achteraf ook vond dat de eigen beleidsregels en de beoordelingsmatrix ongelukkig gekozen waren en dat er onvoldoende criteria en waarborgen waren opgenomen, maar desondanks is er een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgegeven en is er een ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

Keer op keer moesten cliënten ervaren dat met hun bezwaren, waaronder de vrees dat het plan zou leiden tot beperkingen voor wat betreft de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf, niets werd gedaan. Cliënten voelden en voelen zich door de gemeente Roerdalen in de steek gelaten.
Cliënten hebben het zo ervaren dat hun bezwaren niet meer meetellen omdat het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg tot de twee hoogste scores volgens de beoordelingsmatrix behoorde. Dit terwijl cliënten niet in de gelegenheid zijn geweest om inspraak te doen ten aanzien van de beleidsregels van de gemeente en beoordelingsmatrix. De belangen van de omliggende bedrijven en omwonenden van het Zonnepark Kleine Bergerweg zijn onvoldoende meegenomen. Cliënten ervaren dit dusdanig dat zij het gelag moeten betalen van in het verleden door de gemeente Roerdalen onvoldoende doordacht gemaakte keuzes qua beleidsregels en voorwaarden van de tender. Vandaar de onderhavige zienswijze en het beroep aan de gemeenteraad om alsnog een goede afweging te maken die voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Het beoogde zonneveld wordt aangelegd in het hart van het Linnerveld. Daarmee wordt het hart uit een agrarisch gebied gerukt. De kansen voor actieve agrarische bedrijven in het gebied om hun bedrijf toekomstbestendig te kunnen (blijven) exploiteren worden daarmee beperkt. Hierop gaan cliënten hierna nog in.

De Solar Provider Group zou in het kader van de participatie overlegd hebben met stakeholders. Met de Limburgse Land- en Tuinbouwbond, zijnde de belangenbehartiger van de agrarische sector, heeft geen overleg plaatsgevonden.

Bewoners van omliggende dorpen, zoals Linne, die gewoon zijn te recreëren, wandelen en fietsen in het Linnerveld met zijn open agrarisch landschap en prachtige vergezichten zijn evenmin in de participatie betrokken. Vanuit het dorp Linne is er

veel weerstand tegen het onderhavige plan, hetgeen naar de mening van cliënten een duidelijk teken is dat het participatietraject onvoldoende is doorlopen.

In hetgeen thans ter inzage ligt, blijkt ook niet dat de bezwaren van cliënten toereikend zijn onderzocht. In de ter inzage gelegde ruimtelijke onderbouwing wordt hier niet op ingegaan en evenmin is er een onderzoeksrapport overgelegd waaruit blijkt dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf.

Cliënten hebben alternatieve locaties aangewezen, die vanuit ruimtelijk oogpunt beter geschikt zijn omdat deze niet in het hart van een actief agrarisch gebied tevens veldenlandschap liggen maar op gronden die aansluitend aan de snelweg/spoorlijn of het stort liggen, maar dat is niet adequaat opgepakt. Dit terwijl op voorhand duidelijk was dat op deze gronden een gelijkwaardig resultaat zou kunnen worden behaald met aanzienlijk minder bezwaren. Dit laatste omdat de ligging van deze gronden minder snel zal leiden tot bezwaren vanuit actieve agrarische bedrijven en vanuit de inwoners van onder meer Linne, waartoe dit gebied van oudsher behoorde.

Cliënten verzoeken de gemeenteraad om de definitieve verklaring van geen bedenkingen mede om deze redenen te weigeren.

Daarnaast willen cliënten nog de volgende punten aanvoeren.

2. Voorschriften zijn ontoereikend:

In de voorschriften van de ontwerp-vergunning is opgenomen dat het zonnepark uitsluitend gebruikt mag worden indien binnen 1 jaar na ingebruikname van het zonnepark het bijbehorende landschappelijk inpassingsplan is uitgevoerd en kwalitatief en kwantitatief in stand wordt gehouden. Hierbij dienen als voorwaarden twee faunapassages te worden gerealiseerd, waarbij de locatie met belanghebbende nader wordt bepaald.

Allereerst vragen cliënten zich af wie de belanghebbende is met wie de locatie voor twee faunapassages nader wordt bepaald. Als dit niet cliënten zijn, zijn cliënten van mening dat zij hier eveneens in behoren te worden betrokken nu hun bedrijf deels onmiddellijk aansluitend aan en deels onmiddellijk tegenover het besluitgebied is gelegen.

Daarnaast zijn cliënten van mening dat het uitvoeren van de landschappelijke inpassing binnen 1 jaar na ingebruikname van het park op hetzelfde neerkomt als de put dempen nadat het kalf verdronken is. Om een goede borging van de landschappelijke inpassing te verwezenlijken is dan noodzakelijk om een voorschrift op te nemen dat het zonnepark pas gerealiseerd en in gebruik mag worden genomen nádat de landschappelijke inpassing volledig is uitgevoerd en daarnaast slechts in gebruik mag blijven als en zolang het landschappelijk inpassingsplan kwalitatief en kwantitatief in stand is gehouden.

Verder is in de voorschriften opgenomen dat de verlichting van de masten geen hinder mag veroorzaken voor de omgeving. Een dergelijk voorschrift is naar de mening van cliënten onvoldoende concreet en duidelijk. Dit leidt achteraf tot discussie over de vraag wanneer sprake is van hinder voor de omgeving.

Verder is een verplichting tot het uitvoeren van een nul-situatie bodemonderzoek opgenomen, maar cliënten missen een verplichting tot het uitvoeren van een eind-situatie bodemonderzoek. Dit is nodig om de exploitant van het zonnepark te kunnen aanspreken op sanering van de als gevolg van het zonnepark eventuele ontstane bodem- en grondwaterverontreiniging.

Voor wat betreft de voorschriften inzake brandveilig bouwen, is voor cliënten onvoldoende duidelijk of de hier opgenomen voorschriften toereikend zijn om brandonveilige situaties uit te sluiten. De bedrijfs- en woonlocatie van cliënten ligt zoals gezegd deels onmiddellijk aansluitend en deels tegenover het besluitgebied. In het bijzonder missen cliënten hier voorschriften die erop zien dat aanvullende eisen op het gebied van brandveiligheid kunnen worden gesteld indien toekomstige aanscherping/wijziging van de brandveiligheidsnormen daartoe aanleiding geven.

Verder missen cliënten voorschriften voor het gebruik van onder meer reinigingsmiddelen benodigd voor de panelen en verdere installaties.

Evenmin zijn voorschriften opgenomen voor wat betreft een verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid.

Ook vragen cliënten zich af in hoeverre de ontmanteling van het zonnepark na afloop van de periode van 30 jaar financieel geborgd is. Evenmin wordt duidelijk wat heeft te gelden als het zonnepark niet meer in gebruik is maar de periode van 30 jaar nog niet is verstreken of indien de exploitant failliet gaat of ontbonden wordt en om die reden geen verhaal meer biedt. Weliswaar wordt gesteld dat dit in een privaatrechtelijke overeenkomst geborgd wordt, maar of dat in toereikende mate het geval is, is voor cliënten niet inzichtelijk en bovendien voor cliënten niet afdwingbaar.

De voorschriften zoals opgenomen in de ontwerp-omgevingsvergunning zijn ontoereikend en cliënten verzoeken u om de definitieve verklaring van geen bedenkingen mede om deze reden te onthouden.

3. Overige verplichtingen werken nog extra beperkend voor cliënten:

Verder is onder in het besluit onder "overige verplichtingen" opgenomen dat met het plan tijdelijke natuur wordt gerealiseerd, maar dat in de eerst volgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging een gedeelte van deze tijdelijke natuur wordt omgezet naar permanente natuur.

Cliënten zijn van mening dat het te ver voert om aan het faciliteren van het onderhavige plan een verplichting te verbinden, inhoudend dat er blijvende natuur

moet ontstaan in ruil voor een zonnepark gedurende 30 jaar. Daarmee wordt de aanspraak op goede landbouwgrond voor niet agrarische functies alleen maar groter. Dit belemmert voorts de stelling dat het besluitgebied na 30 jaar weer in de oorspronkelijke staat kan worden gebracht. Voorts is het zo dat deze nieuwe natuur leidt tot beperkingen voor de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van cliënten. Cliënten protesteren hier met klem tegen, ook omdat zij op deze manier naar hun mening worden beperkt in hun mogelijkheden om hier in de toekomst nog rechtsmiddelen tegen aan te wenden.

Cliënten verzoeken u om de definitieve verklaring van geen bedenkingen mede om deze reden te onthouden.

4. Er is geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing en bijgevolg kan niet worden gesteld dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening:

Het College van Burgemeester en Wethouders geeft in de ontwerp-omgevingsvergunning aan dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, omdat de aanvraag een goede ruimtelijke onderbouwing omvat.

Cliënten zijn van mening dat het besluit weliswaar een ruimtelijke onderbouwing bevat, maar dat deze niet valt aan te merken als een goede ruimtelijke onderbouwing. Cliënten voeren het volgende aan:

a. Landschappelijke analyse, laadvermogen van het landschap, geschiktheid van de locatie:

In de ruimtelijke onderbouwing en de daarbij behorende bijlagen waaronder het landschappelijk inpassingsplan wordt ingegaan op de geschiktheid van het besluitgebied voor een zonnepark. Vermeld wordt dat het zonnepark gepland is in een landschapszone die volgens de RES nauwelijks geschikt geacht wordt voor een zonnepark. Het Linnerveld is namelijk een veldenlandschap.

Vervolgens wordt in de ruimtelijke onderbouwing en in het landschappelijk inpassingsplan toegeredeneerd naar het voor de aanvrager gewenste resultaat, namelijk het zonnepark toch op deze nauwelijks geschikte plek te realiseren omdat de Solar Provider Group nu een maal met de eigenaren van deze percelen afspraken heeft gemaakt over gebruik van hun percelen.

Gesteld wordt: "Het zonnepark is gelegen in een beperkte geschiktheidszone volgens het RES, maar past in onze motivatie binnen de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden-Limburg en voldoet aan het laadvermogen van het landschap." Gesteld wordt dat de karakteristieke openheid van het Linnerveld minder waarneembaar is door de komst van nieuwe bospercelen en boomkwekerijen rond het besluitgebied. Gesteld wordt dat hoewel het besluitgebied in het open veldontginningslandschap ligt, er meer sprake is van een mozaïeklandschap met verschillende opgaande productiebosjes, boomkwekerijen, fruitkwekerijen, een houtsingel en een bomenrij.

Dit is in de ogen van cliënten een verdraaiing van de feiten. Cliënten moeten bij aanvragen van vergunningen ook voldoen aan voorwaarden die in het omgevingspan zijn opgenomen omdat sprake is van een veldenlandschap. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de waarden in dit gebied dienen te worden beschermd. Een ieder die het gebied kent of zelfs maar de moeite neemt om de situatie ter plaatse in ogenschouw te nemen, kan concluderen dat sprake is van een veldenlandschap, een open gebied met een wijds uitzicht over een agrarisch cultuurlandschap. Op veel plaatsen kan tot aan de horizon worden gekeken. Enkele bosjes en bomenrijen ontnemen niet de openheid en het wijdse zicht op het gebied. Boomkwekerijen zijn er volgens cliënten niet in dit gebied. Er is sprake van één fruitteler en die ligt niet in de nabijheid van het besluitgebied, maar meer aan de rand van het Linnerveld.

Cliënten bestrijden dan ook de deugdelijkheid van de ruimtelijke onderbouwing en daarbij behorende bijlagen.

Het open veldenlandschap van het Linnerveld gaat verloren door het ontwikkelen en exploiteren van een zonneveld in het hart van het gebied, voorzien van landschappelijke inpassing die bovendien ook nog deels de status krijgt van blijvende natuur. Daarmee gaat het open veldenlandschap niet alleen de komende 30 jaar maar definitief verloren.

Cliënten betwisten dan ook de juistheid van de conclusie dat het plan voldoet aan de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden-Limburg en aan het laadvermogen van het landschap. Cliënten zijn van mening dat de kernkwaliteiten van het gebied worden aangetast als gevolg van het initiatief waarvoor thans vergunning wordt gevraagd. De openheid van het gebied gaat verloren door een zonnepark in het hart van het gebied. Het zonnepark inclusief hekwerken en voorziene haag- en struweelbeplanting, blokkeren het zicht op het wijdse landschap en cliënten bestrijden dat de maat en schaal van het landschapstype hiermee behouden blijft. Er wordt een zonnepark aangevraagd in een gebied dat is aangemerkt als veldenlandschap en deze zijn nauwelijks geschikt voor zonneparken. Dit getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

b. Terugbrengen in dezelfde staat en geschiktheid agrarisch gebruik na 30 jaar:

Gesteld wordt dat de aanvrager het besluitgebied na 30 jaar terugbrengt in dezelfde staat als waarin dit thans is, maar na 30 jaar verschraling is de staat van de grond en de agrarische bruikbaarheid daarvan niet vergelijkbaar aan het huidige gebruik. Ook de te borgen permanente natuur maakt dat de grootte en verkaveling van de percelen die dan weer agrarisch gebruikt zouden kunnen worden dusdanig ongunstig is dat dit volstrekt niet te vergelijken is met de huidige staat. Bovendien belemmert ook de permante natuur die als voorwaarde wordt gesteld voor de onderhavige aanvraag dit.

c. Meervoudig ruimtegebruik:

Gesteld wordt dat sprake is van meervoudig ruimtegebruik (strenge voorwaarde 3). Zo wordt onder meer melding gemaakt van educatie, recreatie, ecologie en agrarisch gebruik door begrazing met schapen.

Cliënten betwisten dat het plaatsen van een bankje, een bijenhotel en een informatiebord gezien kan worden als "meervoudig ruimtegebruik". Cliënten hebben aangegeven dat het plaatsen van het bankje mogelijk zelfs zal leiden tot hangjeugd. De huidige recreatieve mogelijkheden worden door dit bankje niet versterkt en het is bezijden de waarheid dat de aantrekkelijkheid van het gebied voor de recreant wordt versterkt als gevolg van het zonneveld en de inpassing daarvan. Fietsers en wandelaars komen niet om tegen een zonneveld en de landschappelijke inpassing daarvan aan te kijken, maar komen juist voor de huidige kernkwaliteiten van het gebied te weten het open agrarisch cultuurlandschap (veldenlandschap). Dat komt echter in de verdrukking en met name vanuit de kant van het dorp Montfort ontstaat zicht op een glasvlakte.

Eventuele begrazing met schapen heeft ten doel onderhoud van het zonnepark en niet agrarisch gebruik. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook erkend dat dit niet kan gelden als substantieel meervoudig medegebruik.

Het inzaaien van enkele stroken grond om voedsel aan te trekken voor das en patrijs, is naar de mening van cliënten geen meervoudig ruimtegebruik, maar een compensatie voor het door het zonnepark deels wegvallen van het bestaande foerageergebied van das en patrijs die in het onderhavige gebied reeds voorkomen en floreren. Dit laatste getuige onder meer de dassenkraamburcht en bijburcht in het besluitgebied en de recent geconstateerde uitbreiding daarvan en omringende burchten buiten het besluitgebied. Compensatie is geen versterking en het is nog maar zeer de vraag hoe bijvoorbeeld de dassen zullen reageren op een dergelijke verstoring van hun leefgebied.

Hetzelfde geldt voor de landschappelijke inpassing die ten doel heeft het zonnepark zo veel als mogelijk aan het zicht te onttrekken.

Het gebruik van de ruimte is evident dienend aan het zonnepark. Van meervoudig ruimtegebruik is geen sprake en aan de voorwaarde uit de beoordelingsmatrix wordt niet voldaan.

d. Stikstofberekening:

De ruimtelijke onderbouwing bevat een Aeriusberekening waaruit zou blijken dat voor de bouw en het onderhoud en de daarvoor benodigde verkeersbewegingen van het Zonnepark Kleine Bergerweg geen natuurvergunning nodig zou zijn. Niet duidelijk is of de effecten van het beweiden met schapen daarin meegenomen zijn, hetgeen wel had gemoeten.

Verder blijkt uit de toelichting op de Aeriusberekening dat sprake is van interne saldering. De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

d.d. 20 januari 2021 (Logtsebaan) wordt aangehaald en vermeld wordt dat op basis van deze uitspraak geen vergunning meer nodig is op grond van de Wet Natuurbescherming.

Dit is echter volledig achterhaald als gevolg van de recente uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 (Rendac). De conclusie dat geen natuurvergunning nodig is, is onjuist en de ruimtelijke onderbouwing kan ook op dit punt niet worden aangemerkt als een goede ruimtelijke onderbouwing.

Aangezien bij weten van cliënten ook geen natuurvergunning verleend is, hebben cliënten ook twijfels bij de uitvoerbaarheid van hetgeen is aangevraagd.

e. Instructieregels zonneparken/zonneladder niet correct toegepast:

Op rijksniveau is het uitgangspunt dat moet worden gestreefd naar meervoudig ruimtegebruik en het zo veel mogelijk voorkomen van zonneparken op landbouwgronden, hetgeen in beginsel ongewenst wordt geacht en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk is. De voorkeursvolgorde zon is op rijksniveau aangescherpt. Cliënten verwijzen naar de brief van de Minister aan de Tweede Kamer van 26 oktober 2023.

Het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet naar de mening van cliënten niet aan het rijksbeleid op dit punt. Zoals hierna nog wordt vermeld is onder meer geen sprake van meervoudig ruimtegebruik.

Voor wat betreft de Limburgse zonneladder wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat op het Zonnepark Kleine Bergerweg de Limburgse zonneladder zoals deze recentelijk is aangepast niet van toepassing is, omdat sprake zou zijn van een plan dat al in een ver gevorderd stadium zou zijn. Cliënten bestrijden dit. Het plan was immers nog niet in ontwerp ter inzage gelegd en ook de voor het plan benodigde instemming van de Provincie Limburg was niet verkregen. Voor zover cliënten bekend is dat laatste zelfs op dit moment nog niet het geval. Ook een natuurvergunning is niet verleend en voor zover cliënten bekend op dit moment nog niet aangevraagd, hetgeen naar de mening van cliënten eveneens inhoudt dat niet kan worden gesteld dat sprake is van een plan dat al in een ver gevorderd stadium is.

Bovendien gold voor de aanscherping ook reeds een Limburgse zonneladder, waaraan diende te worden getoetst.

Tijdens de raadsvergadering van 18 april 2024 is bovendien een motie aangenomen, inhoudend dat de gemeenteraad het College van Burgemeester en Wethouders oproept om de Limburgse zonneladder onverkort te volgen en toe te passen bij alle vergunningsaanvragen voor het installeren van zonnepanelen. Hierbij is geen uitzondering gemaakt voor plannen die al in een ver gevorderd stadium zouden zijn. Bijgevolg geldt de oproep van de gemeenteraad ook voor het onderhavige plan. Het zou naar de mening van cliënten niet in overeenstemming zijn met deze motie om

vervolgens toch een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor een zonnepark dat niet voldoet aan de Limburgse zonneladder.

Verder wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat het plan aan de (aangescherpte) Limburgse zonneladder zou voldoen. Dit wordt door cliënten bestreden. Er geldt een (in de omgevingsverordening geborgd) "nee, tenzij" principe en realisatie op landbouwgrond komt pas op de vierde en laatste plaats in aanmerking als locatie voor de realisatie van een zonnepark, dus na realisatie op daken en gevels, realisatie in gebouwd gebied en realisatie in landelijk gebied, niet zijnde landbouwgrond. Dit is in het onderhavige plan naar de mening van cliënten onvoldoende onderbouwd.

Cliënten betwisten dat sprake is van een zorgvuldige ruimtelijke afweging ten aan zien van de locatie zoals voorgeschreven in de instructieregels zonneparken. Cliënten verwijzen naar hetgeen zij hierover reeds hebben vermeld.

Verder wordt in de ruimtelijke onderbouwing onder meer wordt gesteld dat de gemeente in geval van realisatie volgens de eerste drie treden afhankelijk zou zijn van de medewerking derde-partijen, zoals bijvoorbeeld eigenaren van daken, gevels en andere (niet agrarische) gronden, zoals Rijkswaterstaat die eigenaar is van onder meer de gronden met daarop het talud van de A73 of ProRail die eigenaar is van gronden langs het spoor. Die benadering kan volgens cliënten niet gevolgd worden, immers in dat geval hadden de treden 1 tot en met 3 niet opgenomen hoeven worden omdat evident is dat daarvoor altijd de instemming van de eigenaren is vereist. Bovendien is volstrekt onvoldoende ondernomen (althans blijkt dit niet uit de ruimtelijke onderbouwing) om die eigenaren (waaronder Rijkswaterstaat en ProRail) te benaderen met het verzoek in te stemmen met opwekking van zonne-energie op hun daken, gevels en gronden. Onder deze omstandigheden kan niet met recht worden gesteld dat aan de Limburgse zonneladder wordt voldaan.

f. Beperkingen gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden omliggende agrarische bedrijven waaronder dat van cliënten

In de ruimtelijke onderbouwing wordt gesteld dat de mogelijke overlast van het toekomstige zonnepark als laag kan worden bestempeld en dat belangrijk is om aan te geven dat vanaf een vroeg stadium met de omwonenden gesprekken zijn aangegaan over de plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg.

Cliënten verwijzen naar hetgeen hiervoor onder reeds is vermeld ter zake van de participatie, met het verzoek dit als hier herhaald en ingelast te beschouwen. Bovendien miskent de opsteller van de ruimtelijke onderbouwing dat niet slechts sprake is van omwonenden, maar van agrarische bedrijven zoals dat van cliënten die door de komst van Zonnepark Kleine Bergerweg met beperkingen voor hun bedrijfsuitoefening en broodwinning worden geconfronteerd.

Zoals hiervoor al is aangegeven, vrezen cliënten dat het onderhavige plan leidt tot beperkingen in de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch

bedrijf. Zij vrezen onder meer voor de gevolgen van de zonnepanelen en batterijen voor hun bedrijfsactiviteiten.

Gesteld wordt dat rekening wordt gehouden met een afstand van 100 meter rond de kavel van de woning die vrij moet blijven van zonnepanelen of verdere installaties, maar is 100 meter voldoende en is daarbij ook rekening gehouden met het bouwvlak van het agrarisch bedrijf en de percelen bouw- en weiland van cliënten? Naar de mening van cliënten is dit onvoldoende in kaart gebracht.

Passages uit de ruimtelijke onderbouwing inhoudende "Op dit moment zijn geen veiligheidsafstanden bekend met betrekking tot energieopslagsystemen en de daarbij behorende batterijen/accu's." stellen cliënten bovendien niet bepaald gerust en zij zijn ook om deze reden van mening dat een afstand van 100 meter vanaf een woning of een bedrijfslocatie die vrij moet blijven van zonnepanelen of verdere installaties volstrekt onvoldoende is. Als op dit moment nog geen veiligheidsafstanden bekend zijn, zou hier een zeer ruime afstand aangehouden behoren te worden op basis van het voorzorgsbeginsel.

Cliënten hebben verder gewezen op publicaties waaruit blijkt dat met de aanleg van zonnevelden de omgevingstemperatuur op hun locatie stijgt, waardoor het onmogelijk zal worden om nog aardappelen te bewaren in de aardappelbewaarplaats op hun agrarische bedrijfslocatie omdat de aardappelen geventileerd moeten worden met koele, droge buitenlucht.

Ook hebben zij aangevoerd dat de gezondheid en bijgevolg de melkopbrengst van hun melkkoeien op de weilanden die grenzen aan het besluitgebied te lijden zullen hebben door een stijging van de omgevingstemperatuur en door de elektrisch-magnetische velden rond zonnevelden.

Daarnaast vallen als gevolg van het plan mogelijkheden tot teeltrotatie (een noodzakelijke voorwaarde voor het akkerbouwbedrijf), extensivering van de melkveehouderij en mestplaatsingsruimte weg. Er wordt immers 20 ha landbouwgrond onttrokken in het Linnerveld als gevolg van dit besluit (naast andere reeds onttrokken en nog te onttrekken ha als gevolg van uitbreiding stort, aanleg A73, andere zonneparken). Ook dit heeft gevolgen voor actieve agrariërs zoals cliënten.

Ook ontstaan er door de landschappelijke inpassing van het plan foerageer- en schuilplaatsen voor ongedierte zoals ratten en muizen en schadelijke wild zoals wilde varkens. Dit alles direct aansluitend aan hun agrarische bedrijfslocatie.

Ook is het zo dat cliënten hun akkers gedurende droge periodes moeten beregenen. Dit kan mede als gevolg van verspreiding via de wind leiden tot roestvorming van de panelen en uitval of verlies van opbrengst van de zonnepanelen en overige installaties van het zonnepark in het besluitgebied, dat aansluitend aan hun eigendommen is gelegen. Dit leidt reeds tot problemen bij een zonnepark in een aangrenzende gemeente, waar een agrariër die heeft beregend op een perceel in de

nabijheid van het zonnepark aansprakelijk is gesteld voor zeer substantiële daaruit voortvloeiende schade. Hiervoor kunnen cliënten derhalve eveneens aansprakelijk worden gesteld door de eigenaar/exploitant van het zonnepark. Cliënten hebben dit besproken met de Solar Provider Group en deze heeft beloofd een overeenkomst te zullen aanreiken dat cliënten hiervoor niet aansprakelijk zouden kunnen worden gesteld. Cliënten hebben dit echter nooit ontvangen. Dit is derhalve niet geborgd. Daar komt nog bij dat een enkele overeenkomst niet voldoende is om dit te borgen. Daarvoor is tevens vereist dat dit wordt vastgelegd in een notariële akte met kettingbeding waarbij de verplichting wordt doorgegeven aan opvolgende eigenaren en overige gerechtigden tot het zonnepark.

Dit alles vormt aanleiding voor het aanhouden van een zeer ruime minimumafstand niet alleen ten aanzien van woningen maar ook ten aanzien van agrarische bedrijfspercelen zoals bouw- en weilanden, hetgeen in dit plan niet voorzien is.

Zoals hiervoor onder 1 al is aangegeven blijkt uit het plan zoals dat thans ter inzage ligt niet dat de bezwaren van cliënten zijn onderzocht. In de ter inzage gelegde ruimtelijke onderbouwing wordt hier niet op ingegaan en evenmin is er een onderzoeksrapport overgelegd waaruit blijkt dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf.

Uit de aangeleverde onderzoeksrapporten kan derhalve naar de mening van cliënten niet worden geconcludeerd dat geen sprake is van aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf van cliënten aan de Kleine Bergerweg 7. Bijgevolg is naar de mening van cliënten geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing/goede ruimtelijke ordening.

g. Aantasting privacy en woongenot omwonenden, waaronder cliënten:

Tot slot zijn cliënten van mening dat hun privacy en woongenot worden aangetast door het onderhavige plan. In ieder geval tijdens de aanleg en ontmanteling en tijdens werkzaamheden aan en onderhoud van het zonnepark en landschappelijke inpassing vrezen zij voor aantasting van hun privacy en woongenot. Ook in de operationele fase vrezen cliënten overlast te ervaren, met name op het gebied van geluid. Cliënten hebben geen onderzoeksrapport aangetroffen op het aspect geluid.

Verder worden ook camera's opgenomen ter beveiliging van het zonnepark. Weliswaar wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat, om de privacy van omwonenden te waarborgen, waar nodig, over de beelden van de camera's zwarte vlakken worden ingesteld waardoor niet in deze gevoelige gebieden kan worden geobserveerd, maar gebeurt dit ook voor de percelen van cliënten en hoe valt dit te controleren voor cliënten?

h. Borging:

Ook de borging (zie strenge voorwaarde 5) is naar de mening van cliënten onvoldoende nu dit plaatsvindt in een privaatrechtelijke overeenkomst. Deze

privaatrechtelijke overeenkomst is voor cliënten en andere belanghebbenden niet af te dwingen, aangezien zij geen partij zijn bij deze overeenkomst. In bestuursrechtelijke borging, via harde voorschriften in de omgevingsvergunning, is onvoldoende voorzien. Cliënten verwijzen naar hetgeen zij hiervoor reeds hebben vermeld.

Conclusie: uit het vorenstaande blijkt naar de mening van cliënten dat niet is voldaan aan het vereiste dat sprake moet zijn van een goede ruimtelijke onderbouwing. Cliënten concluderen dat de activiteit waarvoor vergunning is gevraagd in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat aan de voorwaarden van artikel 2.12 eerste lid, onder a, onder 3 van de Wabo niet is voldaan.

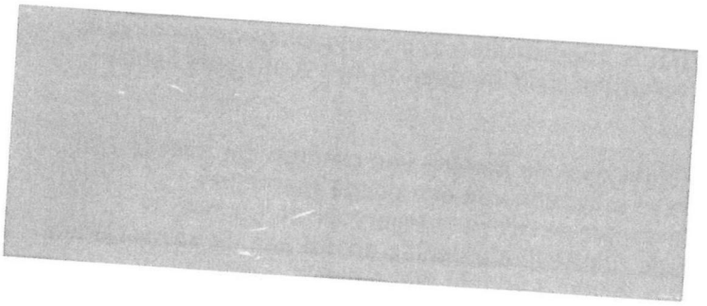
Cliënten verzoeken u ook om de definitieve verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

arvalis
Postbus 1257, 6040 KG Roermond

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

BOSKAMP & WILLEMS
· ADVOCATEN ·

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

De gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted] Eindhoven, 5 februari 2025
Zienswijze ontwerp VVGB
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/63795-b2
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Tot mij wendden zich [redacted] alsmede [redacted] gevestigd/wonende aan de [redacted] hierna te noemen cliënten, die in deze verder woonplaats kiezen ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 is ter inzage gelegd het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënten hebben mij verzocht namens hen daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. In deze zienswijze licht ik dat toe.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag u alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan uw besluit omtrent afgifte van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

Het is dus uw raad die beslist over de vraag of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met uw instemming komen. En uw besluit daarover moet u motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien u zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou aan de in de wet aan u toegekende beslissingsbevoegdheid geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer (Solar Provider Group) weet of behoort dat te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijke vergunning.

Evenmin bent u bij uw besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het "Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030" heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft u dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

De door u te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijk geschikt en aanvaardbaar is. Cliënten menen dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix treft u voor de volledigheid nogmaals als **bijlage 1** aan. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediend plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden, is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in

het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel) bestaande (agrarische) gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Cliënten zijn daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoeken cliënten u de VVGB te weigeren.

In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En uw raad heeft nu juist op 3 februari 2022 een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: "*De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving* ".

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het

aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Cliënten zijn van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijzen cliënten weer naar hetgeen zie hiervoor hebben gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt

dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Cliënten zijn verder van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Cliënten zijn het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Cliënten zijn voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen. Cliënten exploiteren zelf een land- en tuinbouwbedrijf. Hun zoon is 22 jaar oud en wil het bedrijf in de toekomst overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond aan de agrarische

bestemming worden de grondprijzen in de regio verder opgedreven. Daardoor wordt het welhaast onmogelijk om nog een agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte wordt daaraan op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerpomgevingsvergunning en de daarbij behorende stukken.

Kortom, cliënten zijn van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

Cliënten staan in dat standpunt ook niet alleen. Naar ik heb begrepen zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen. Cliënten zijn van mening dat u een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kunt schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

Namens cliënten verzoek ik u daarom de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Hoogachtend

[redacted]

BOSKAMP WILLEMS
• ADVOCATEN •

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

De gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted] Eindhoven, 5 februari 2025
Zienswijze ontwerp VVGB
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/63805-b2
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Tot mij wendden zich [redacted] wonende aan de [redacted] hierna te noemen cliënten, die in deze verder woonplaats kiezen ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 is ter inzage gelegd het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënten hebben mij verzocht namens hen daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. In deze zienswijze licht ik dat toe.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag u alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan uw besluit omtrent afgifte van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

Het is dus uw raad die beslist over de vraag of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met uw instemming komen. En uw besluit daarover moet u motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien u zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou aan de in de wet aan u toegekende beslissingsbevoegdheid geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer (Solar Provider Group) weet of behoort dat te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijke vergunning.

Evenmin bent u bij uw besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het "Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030" heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft u dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

De door u te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijk geschikt en aanvaardbaar is. Cliënten menen dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix treft u voor de volledigheid nogmaals als **bijlage 1** aan. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediend plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden, is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in

het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel) bestaande (agrarische) gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Cliënten zijn daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoeken cliënten u de VVGB te weigeren.

In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En uw raad heeft nu juist op 3 februari 2022 een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: "*De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving* ".

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het

aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Cliënten zijn van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijzen cliënten weer naar hetgeen zie hiervoor hebben gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt

dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Cliënten zijn verder van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Cliënten zijn het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Cliënten zijn voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

[redacted]

5 februari 2025

Kortom, cliënten zijn van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

Cliënten staan in dat standpunt ook niet alleen. Naar ik heb begrepen zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen. Cliënten zijn van mening dat u een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kunt schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

Namens cliënten verzoek ik u daarom de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Hoogachtend

[redacted]

BOSKAMP WILLEMS
• ADVOCATEN •

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

De gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted] Eindhoven, 5 februari 2025
Zienswijze ontwerp VVGB
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/58773-b2
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Tot mij wendde zich [redacted] wonende aan [redacted] hierna te noemen cliënt, die in deze verder woonplaats kiest ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 is ter inzage gelegd het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënt heeft mij verzocht namens hem daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënt is het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. In deze zienswijze licht ik dat toe.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag u alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan uw besluit omtrent afgifte van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

Het is dus uw raad die beslist over de vraag of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met uw instemming komen. En uw besluit daarover moet u motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien u zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou aan de in de wet aan u toegekende beslissingsbevoegdheid geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer (Solar Provider Group) weet of behoort dat te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijke vergunning.

Evenmin bent u bij uw besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het "Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030" heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft u dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

De door u te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijk geschikt en aanvaardbaar is. Cliënt meent dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix treft u voor de volledigheid nogmaals als **bijlage 1** aan. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediend plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden, is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel) bestaande (agrarische) gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Cliënt is daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoekt cliënt u de VVGB te weigeren.

In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En uw raad heeft nu juist op 3 februari 2022 een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: "*De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving* ".

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Tweede kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Cliënt is van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijst cliënt weer naar hetgeen hij hiervoor heeft gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en

dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Cliënt is verder van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Cliënt is het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënt, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Cliënt is voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Kortom, cliënt is van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met

de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

Cliënt staat in dat standpunt ook niet alleen. Naar ik heb begrepen zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen. Cliënt is van mening dat u een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kunt schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

Namens cliënt verzoek ik u daarom de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Hoogachtend
[redacted]

CUMELA
Brancheorganisatie voor groen, grond en infra

KOPIE

Cumela Advies
Nijverheidsstraat 13
3861 RJ NIJKERK

Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

T (033) 247 49 40
[redacted]
I www.cumela.nl

IBAN NL54 RABO 0364 2206 00
KvK 30147807
BTW NL 8066.22.404.B01

Gemeente Roerdalen
T.a.v. Gemeenteraad
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum : 4 februari 2025
Betreft : Zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Per post
Per aangetekende post

Geachte gemeenteraad,

Tot mij wendde zich [redacted] gevestigd aan [redacted] hierna cliënte, aangaande het door de gemeente Roerdalen gepubliceerde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

[redacted] Daarmee is het bedrijf gevestigd in de directe nabijheid van het plangebied van voormelde ontwerp verklaring geen bedenkingen. Cliënte is derhalve belanghebbende en maakt op onderhavige wijze zijn zienswijze kenbaar tegen dit besluit binnen de daartoe gestelde termijn.

Zienswijze
Om de belangen van cliënte te beschermen wordt deze zienswijze ingediend.

Hierbij is de cliënte van mening:

- Dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepark ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaard, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- Dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- Dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Cliënte is van mening dat niet moet worden gekozen voor de locatie Kleine Bergerweg maar voor alternatieve locaties zoals de voormalige regionale stort. Daar wordt inmiddels al gebouwd aan een groot zonnepark. Op het oude stort en ook op de gronden tussen het oude stort; de Stationsweg, de autoweg en de Montforterweg is voldoende plek voor zonneparken. Ook de taluds en reststroken langs de autoweg A73 zijn geschikt voor zonnepanelen zonder de omwonenden en betrokkenen schade te bezorgen en zonder het open landschap van de omgeving aan te tasten.

Conclusie en verzoek
Geconcludeerd kan worden dat de besluitvorming rondom de aanwijzing van potentiegebieden en voorkeurslocaties en de score matrix niet transparant is verlopen. Tevens was er geen mogelijkheid tot inspraak.

Verzocht wordt aan de Raad de verklaring geen bedenkingen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Namens cliënte wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze, op enig moment, mondeling en/of schriftelijk nader aan te vullen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Adviseur Omgevingsrecht

CUMELA

Brancheorganisatie voor
groen, grond en infra

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

Ingekomen

- 6 FEB 2025

MI I E-S( ) RI
MER( )

#0000#00#XX0 16X# - 3C2XN

Postbus 1156 - 3860 BD Nijkerk

CUMELA
Brancheorganisatie voor groen, grond en infra

KOPIE

Cumela Advies
Nijverheidsstraat 13
3861 RJ NIJKERK

Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

[redacted]
I www.cumela.nl

IBAN NL54 RABO 0364 2206 00
KvK 30147807
BTW NL 8066.22.404.B01

Gemeente Roerdalen
T.a.v. Gemeenteraad
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum : 4 februari 2025
Betreft : Zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Per post
Per aangetekende post

Geachte gemeenteraad,

Tot mij wendde zich [redacted] hierna cliënte, aangaande het door de gemeente Roerdalen gepubliceerde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

[redacted] Daarmee is het bedrijf gevestigd in de directe nabijheid van het plangebied van voormelde ontwerp verklaring geen bedenkingen. Cliënte is derhalve belanghebbende en maakt op onderhavige wijze zijn zienswijze kenbaar tegen dit besluit binnen de daartoe gestelde termijn.

Zienswijze
Om de belangen van cliënte te beschermen wordt deze zienswijze ingediend.

Hierbij is de cliënte van mening:

- Dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepark ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaard, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- Dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- Dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

CUMELA

Cliënte is van mening dat niet moet worden gekozen voor de locatie Kleine Bergerweg maar voor alternatieve locaties zoals de voormalige regionale stort. Daar wordt inmiddels al gebouwd aan een groot zonnepark. Op het oude stort en ook op de gronden tussen het oude stort; de Stationsweg, de autoweg en de Montforterweg is voldoende plek voor zonneparken. Ook de taluds en reststroken langs de autoweg A73 zijn geschikt voor zonnepanelen zonder de omwonenden en betrokkenen schade te bezorgen en zonder het open landschap van de omgeving aan te tasten.

Conclusie en verzoek
Geconcludeerd kan worden dat de besluitvorming rondom de aanwijzing van potentiegebieden en voorkeurslocaties en de score matrix niet transparant is verlopen. Tevens was er geen mogelijkheid tot inspraak.

Verzocht wordt aan de Raad de verklaring geen bedenkingen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Namens cliënte wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze, op enig moment, mondeling en/of schriftelijk nader aan te vullen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Adviseur Omgevingsrecht

CUMELA

Brancheorganisatie voor
groen, grond en infra

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

Postbus 1156 - 3860 BD Nijkerk

Ingekomen

- 5 FEB 2025

M [ ] E-S [ ]
MER [ ]

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH Sint Odiliënberg

Linne: 4 februari 2025

Betreft: zienswijze tegen de ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geachte gemeenteraad,

Ondergetekende [redacted] dient hierbij zijn zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring van geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening;

- dat de gemeente Linne en nadien de gemeente Maasbracht en Maasgouw steeds een grote landschappelijke waarde hebben gehecht aan het grondgebied ten oosten van de spoorlijn Sittard-Roermond en op grond daarvan de aan het gebied gegeven agrarische en structurele groenvoorzieningen nadrukkelijk als zodanig hebben bestemd in hun bestemmingsplan(nen) voor het buitengebied van de Dorpskern Linne;

- dat ook na de samenvoeging van de gemeenten Montfort en Sint Odiliënberg en een grenscorrectie tussen Maasgouw en Roerdalen de bestemmingen nadrukkelijk zijn gehandhaafd;

- dat ook in feitelijke zin de groenvoorzieningen binnen dit gebied al zeker 40 jaar bestaan en die bestaande groenvoorzieningen een uitvloeisel waren van een ruilverkaveling in dat gebied;

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepanelenveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

- dat de ontwikkelaar van het zonnepanelenproject allerlei argumenten aanvoert die de landschappelijke waarde voor dit gebied zouden verstevigen. Deze visie deel ik niet. Er is slechts sprake van het tijdelijk inpakken/aan het zicht onttrekken van een lelijk zonnepanelenpark. Er wordt geen structurele groenvoorziening middels een aangepast bestemmingsplan gegarandeerd. Ergo, na het verloop van 30 jaar dient alles naar de oude staat te worden teruggebracht.

- dat het op het moment van de start van het project in de rede zou hebben gelegen dat in eerste instantie alle belanghebbenden alsmede het gemeentebestuur van Maasgouw als voormalige beheerder van dit plangebied in de gelegenheid zouden zijn gesteld op voorhand een aantal

1.

uitgangspunten in goede samenspraak met elkaar te formuleren en op grond daarvan de voorkeur voor de situering van het beoogde zonnepanelenpark uit te spreken;

- dat de exploitant van het zonnepanelenproject mogelijk op gerichte wijze wat betreft haar voorkeur van de situering van het zonnepark in overleg is getreden met de eigenaren van de in het beoogde zonnepark gelegen gronden ;

-dat de wijze waarop de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie wat dit betreft niet transparant is verlopen.

-dat de wijze waarop de keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen (de scorematrix) was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

Limburgs Agrarisch Jongeren Kontakt

LAJK
Steegstraat 5
6041 EA
Roermond
KVK 40177693

Limburgs Agrarisch Jongeren Kontakt
Tel nr: [redacted]
Mail: info@lajk.nl
Rek nr: NL74RABO0131205773
Website: www.lajk.nl
Twitter: @LAJKDB
Facebook: limburgsagrarischjongerenkontakt

Betreft: zienswijze zonnepark Kleine Bergerweg

Roermond, 1-2-2025

Aan de gemeenteraad en het college van B & W, van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH
Sint Odiliënberg

Geacht college en gemeenteraad,

Namens het Limburgs agrarisch Jongeren Kontakt vragen we u de omgevingsvergunning en verklaring van geen bezwaar niet te verlenen voor het zonnepark aan de Kleine Bergerweg.

Als vereniging van jonge agrarische ondernemers zijn we tegen de realisatie van zonnevelden op landbouwgrond. We pleiten voor een perspectiefvolle landbouwsector in Limburg. Behoud van goede landbouwgrond is daar een van de belangrijkste pijlers in.

Het ontwikkelen van zonneparken op landbouwgrond is ook bij de Provincie als ongewenste ontwikkeling bestempeld. Zij hebben dit zelfs vastgelegd in hun omgevingsverordening.

Het baart ons zorgen dat er op deze wijze en op deze schaal grond onttrokken wordt aan de landbouw terwijl er nog steeds veel alternatieve oplossingen zijn voor het plaatsen van zonnepanelen zoals op daken, gevels en andere onbenutte terreinen.

Daar er breed uitgesproken is, door Provincie en het rijk, dat grote zonnevelden niet op landbouwgrond thuishoren vinden wij het uiterst vreemd dat de gemeente heeft gemeend een Verklaring van geen bedenkingen te moeten afgeven.
Zijn de alternatieven grondig onderzocht? Ons inziens niet.

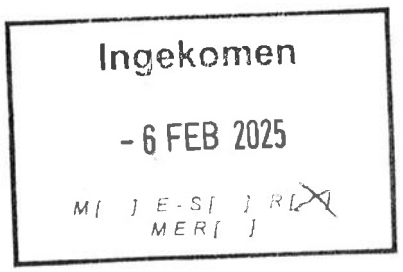
Daarnaast wordt er gesproken over de aanleg van grote hoeveelheden "landschappelijke inpassing". Inpassing van nieuwe ontwikkelingen is natuurlijk van belang.
Echter deze schaal gaat zijn proporties te buiten waarbij nieuwe natuur ontstaat die nadelige effecten kan hebben op de omliggende gebruikers van de percelen in de directe omgeving. En dit zowel direct als indirect.

Tevens heeft een uitspraak van de Raad van State, en wel op 18 december omtrent intern salderen vastgesteld dat het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming niet mogelijk is. De realisatie van het zonnepark is hiermee ook feitelijk ook niet meer haalbaar.

We vragen u dan ook de omgevingsvergunning en verklaring van geen bezwaar niet te verlenen.

Met vriendelijke groet,
Namens het LAJK Dagelijks-Bestuur.

[redacted]
Voorzitter van het LAJK

Limburgs Agrarisch Jongeren Kontakt

Postbus 960, 6040 AZ Roermond

GEMEENTE ROER[illegible]
INGEK[illegible]
6 FEB 2025

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

[redacted]

Ingekomen
-6 FEB 2025
MI J E-SI J R
MERI J

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[X]L
MER[ ]

lltb
Anders Durven Doen

Gemeente Roerdalen
T.a.v. de Gemeenteraad en het College van B & W,
Postbus 6099,
6077 ZH ST. ODILIËNBERG

Steegstraat 5
Postbus 960
6040 AZ Roermond

T 0475 - 38 17 11
E info@lltb.nl

www.lltb.nl
KvK 12045362

Kenmerk: 560/BV/KR/LLTB
E-mail: info@lltb.nl
Betreft: Zienswijze zonnepark Kleine Bergerweg
Bijlage(n):
Datum: 5 februari 2025

Geachte dames en heren,

Ten behoeve van de LLTB-regio Midden-Limburg reageren wij op de ontwerp Omgevingsvergunning en de ontwerp Verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg.

Als belangenbehartiger van boeren en tuinders en hun gezinnen in Limburg is de LLTB in algemene zin tegen de realisatie van zonnevelden op landbouwgrond. Wij hebben dit standpunt meerdere keren in overleggen met uw college van B & W aangegeven. Wij zijn verheugd dat zowel het Kabinet als de Provincie Limburg ook van mening zijn dat grootschalige zonnevelden op landbouwgrond ongewenst zijn. De Provincie Limburg heeft dit inmiddels vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg.

Daarom is het des te vreemder dat hiervoor 20,04 ha goede landbouwgrond wordt opgeofferd, waarvan slechts 6,64 ha oppervlakte zonnepanelen. De overige 13,40 ha grond wordt gebruikt voor landschappelijke inpassing en onderhoudspaden. Met enige trots stelt u dat slechts 32% van het besluitgebied met zonnepanelen is bedekt. Wij vinden het onbegrijpelijk dat 68% van het besluitgebied wordt onttrokken als goede landbouwgrond voor voedselproductie. Het bevreemdt ons dat de gemeente heeft gemeend een Verklaring van geen bedenkingen te moeten afgeven.
Wij kunnen ons niet voorstellen dat de zonneladder, zoals vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening, op een goede manier is doorlopen. Als dat namelijk wel was gedaan dan waren alternatieven grondig onderzocht. Zo blijkt niet dat de gemeente beleidsinspanningen heeft gepleegd om pv-panelen mogelijk te maken op daken en gevels van gebouwen, op onbenutte terreinen in bebouwd gebied en op gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur.

Los van het proces om te komen tot dit besluit vinden wij het onbestaanbaar dat de natuur die in dit kader wordt aangelegd voor onbepaalde tijd gehandhaafd moet blijven. Hiermee realiseert u nieuwe natuur in het buitengebied terwijl de provinciale ambitie niet verder reikt dan afronding NNL en instandhouding VHR-gebieden. Deze nieuwe natuur staat in geen enkel provinciaal beleidsstuk beschreven. Dit is des te schrijnender omdat in de gemeente Roerdalen nog honderden hectares NNL urgent gerealiseerd moeten worden.

Voorts willen we u er op wijzen dat op de omliggende agrarische gronden gebruik gemaakt moet worden van beregening met grondwater. Het is niet uit te sluiten dat dit water deels terecht komt op de zonnepanelen en daar enige vorm van schade veroorzaakt (bijv. aantasting ten gevolge van roestvorming). Om de gewassen te kunnen telen zal op omliggende agrarische percelen te allen tijde beregend moeten kunnen worden. Beperking van beregening kan niet aan de orde zijn.
Wij vragen u op voorhand uit te sluiten dat ondernemers die, vanwege het behalen van een goede oogst, hun gewassen moeten beregenen, op geen enkele wijze aansprakelijk gesteld worden voor schade ontstaan ten gevolge van deze beregening. Dit dient middels een kettingbeding te worden vastgelegd zodat ook opvolgende eigenaren of gebruikers gevrijwaard worden van claims hieromtrent.

Tenslotte stellen wij op basis van de uitspraak van de Raad van State van 18 december jl. over intern salderen vast, dat het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming niet mogelijk is. Daarmee is de realisatie van het zonnepark feitelijk niet haalbaar.

We vragen u dan ook de omgevingsvergunning en verklaring van geen bezwaar niet te verlenen.

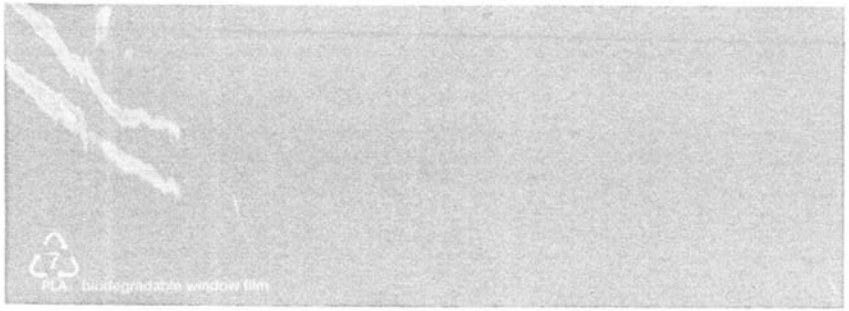
Met vriendelijke groet,
Mede namens de LLTB-regio Midden-Limburg

[redacted]

PostNL Port Betaald
Port Payé
Afz. 6041 EA 5 Pays-Bas
NEDERLAND
05.02.2025
NetSet MS 140034

lltb
Anders Durven Doen

Postbus 960, 6040 AZ Roermond

Ingekomen
- 6 FEB 2025
M [ ] E-S [ ] R [X]
MER [ ]

HS1CC - #X910X0X#00#0000#

Ingekomen
21 JAN 2025
M [ ] E S [ ] R M
M E R [ ]

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH Sint Odilienberg

Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geachte gemeenteraad,

Ondergetekende:

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de scorematrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan;

-dat het plaatsen van zonnevelden op kostbare landbouwgrond (zeker gezien deze tijd) zonde is terwijl er zoveel andere alternatieve locaties zijn zoals bijvoorbeeld de taluds van autowegen;

-dat het plaatsen van zonnevelden momenteel een zeer moeilijk te realiseren project is daar het netwerk de komende jaren al overvol is.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

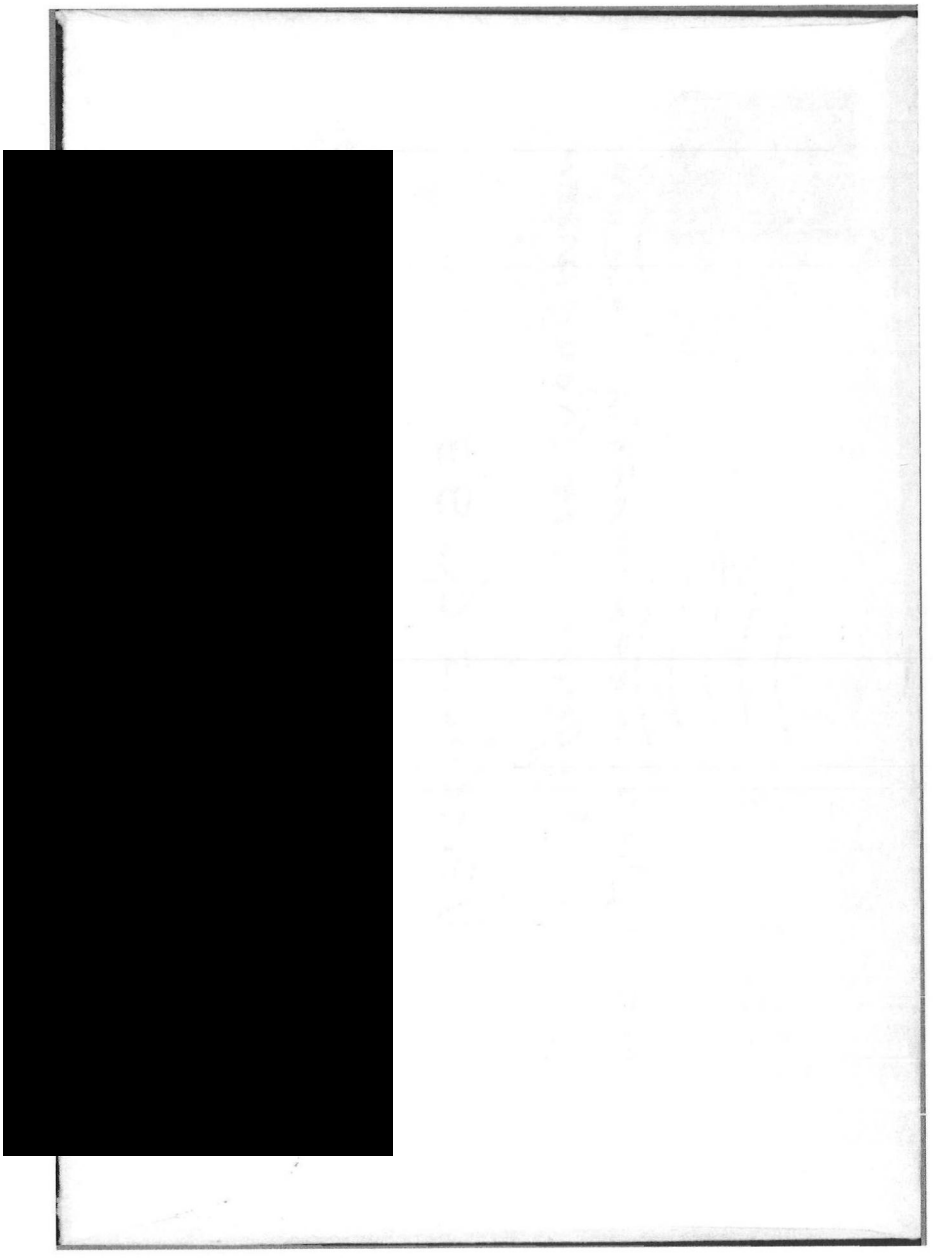
Hoogachtend,

[redacted]

(handtekening)

17-01-2025

'S-HERTOGENBOSCH
20.I.25 17
NEDERLAND
1
301
AAN: De gemeenteraad van de
gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg
HS1CC - #X91DXDX#DD#DDDD#

Ingekomen
31 JAN 2025

AFGEVEN AAN DE BALIE
Gemeente Roerdalen
T.a.v. College van Burgemeesters en wethouders
van de gemeente Roerdalen
en t.a.v. de Gemeente Raad
Schaapsweg 20
6077 CG Sint Odiliënberg

Vooruit per e-mail: info@roerdalen.nl en griffie@roerdalen.nl
Kopie aan: behoudlinnerveld@gmail.com

Datum: 29 januari 2025
Betreft: Zienswijze [redacted] zonnepark in het Linnerveld

Geacht college, Geachte Raad,

Onlangs ben ik op de hoogte geraakt van het voornemen dat bestaat om een zonnepark te realiseren aan de Kleine Bergerweg (Linnerveld) te Sint Odiliënberg. Door middel van deze zienswijze reageer ik op de ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg' zoals op 24 december 2024 gepubliceerd in het Gemeenteblad (2024, 532147).

Ik ben eigenaar van de woning plaatselijk bekend [redacted] Reeds sinds 1976 woon ik op dit adres.

Natura-2000 gebied
Tegenover mijn huis bevindt zich het Hoosderbos ('Roerdal') een Natura-2000 gebied.[1] Nederland heeft slechts 162 van dergelijke gebieden. Dit zijn gebieden die zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben.

Zo bevindt zich in dit gebied de volgende natuurlijke habitattypen (benoemd in het aanwijzingsbesluit uit 2013):

1. H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitricho-Batrachion
2. H6510 Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)
3. H91D0 *Veenbossen
4. H91E0 *Bossen op alluviale grond met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

[1] Bij aanwijzingsbesluit d.d. 23 mei 2013 aangewezen tot een Natura 2000 gebied.

In het aanwijzingsbesluit is voorts opgenomen dat het gebied een beschermingszone is van de volgende soorten:

1. Zeggekorfslak,
2. Gaffellibel
3. Donker pimpernelblauwtje
4. Zeeprik,
5. Beekprik,
6. Rivierprik,
7. Bittervoorn,
8. Rivierdonderpad,
9. Kamsalamander,
10. Bever.

Wekelijks wandel ik vanuit de Hagelkruisweg richting de omgeving van het Linnerveld. Ik verwijs u naar de onderstaande uitsneden van de kaart van www.natura2000.nl/gebieden. Tijdens deze wandelingen zie ik meermaals herten en wilde zwijnen. Deze begeven zich niet slechts in het gebied dat is aangewezen als Natura 2000-zone, maar ook in de omliggende landbouwvelden.

Zonnepark

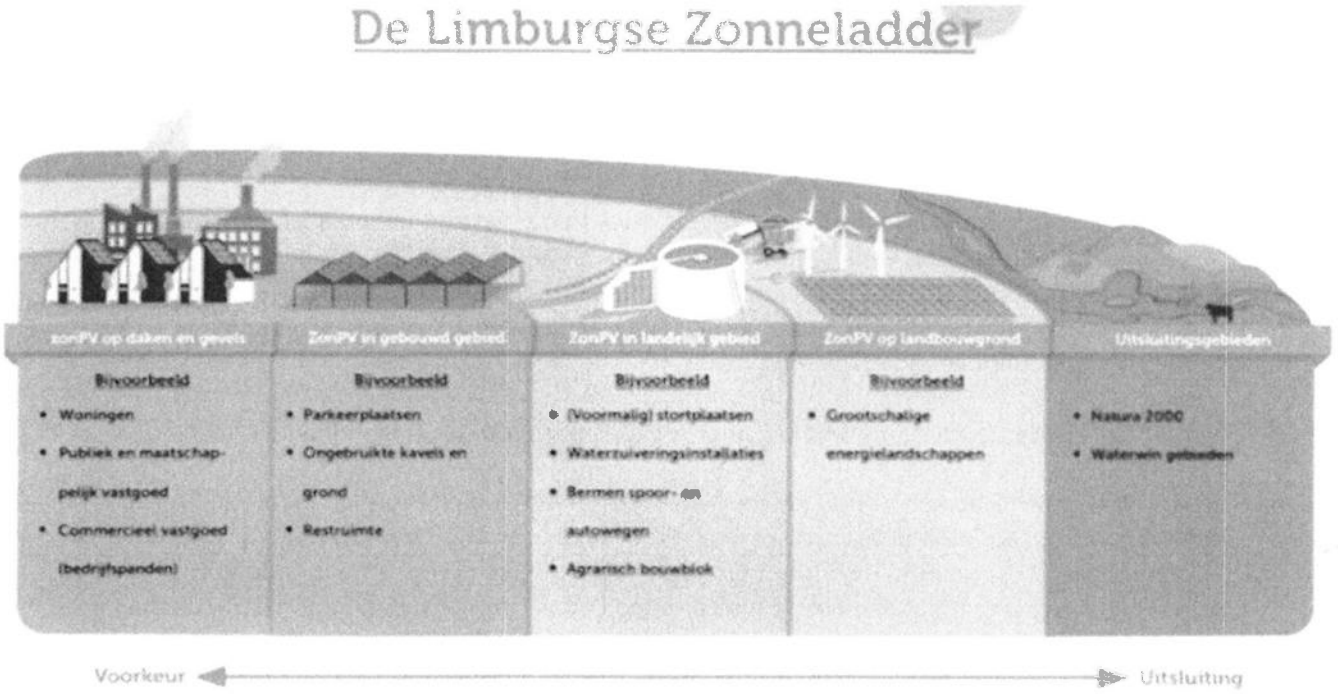
Ik heb tegen het zonnepark onder meer de volgende bezwaren:

1) **Locatie van het gebied is niet geschikt**

De landbouwgrond bij het Linnerveld is absoluut niet geschikt voor een zonnepark. Ter onderbouwing van het voorgaande wijs ik op het beleid dat hieromtrent door de provincie is vastgesteld:

Zonneladder

De Gedeputeerde Staten van Limburg hebben de Limburgse Zonneladder vastgesteld. Deze is opgenomen in de Provinciale Energie Strategie die op 18 december 2020 is vastgesteld. Deze zonneladder moet gemeenten helpen bij een zorgvuldige ruimtelijke afweging bij de opwekking van duurzame energie. De essentie is dat bij de duurzame opwekking van zonne-energie landbouwgrond en natuurgebieden zoveel mogelijk ontzien dienen te worden.[2] Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels. Deze zonnelader kent de volgende treden:

De voorkeur gaat aldus uit naar het plaatsen van zonnepanelen op daken en gevels, daarna het aanbrengen van zonnepanelen in gebouwd gebied (onder meer ongebruikte grond) en het aanbrengen van zonnepanelen in landelijk gebied (buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur). Het provinciebestuur stimuleert de ontwikkeling van zonne-energie in deze eerste drie trede.

Trede vier betreft de landbouwgronden. Hier geldt een "nee, tenzij" beleid. Deze gronden kunnen alleen na een zorgvuldige afweging ten aanzien van de locatie, regie van de overheid, combineren van meerdere doelen, landschappelijke inpassing, maximaal maatschappelijk draagvalk en participatie, bestemd worden voor zonne-energie. Dit betreft een strenge toets.

---

[2] Brief van GS Provincie Limburg aan het college van B&W van alle Limburgse Gemeenten d.d. 23 februari 2021 (https://venray.raadsinformatie.nl/document/9856132/1/Bijlage%20-%20Brief%20van%20de%20provincie%20Zonneladder)

De vijfde trede betreft de uitsluitingsgebieden. Hieronder vallen de Natura-2000 gebieden. Voor deze gebieden ligt het volgens de provincie voor de hand om gelet op de aanwezige waarden en of belangen het realiseren van grondgebonden zonneparken uit te sluiten.

Ontwerp omgevingsverordening Limburg 2024
Op basis van de ontwerp omgevingsverordening Limburg 2024 behoort een omgevingsplan geen zonnepark te laten binnen het natuurnetwerk Limburg en ook niet in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de groenblauwe mantel (artikel 13.3 lid 1 en lid 2).

Verder laat een omgevingsplan volgens de ontwerp omgevingsverordening géén zonnepark op landbouwgrond toe tenzij (art. 13 lid 5):

a) Een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;
b) Voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;
c) De zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit; en

Toepassing in dit geval
Ik merk op dat in Sint Odiliënberg nog diverse mogelijkheden zijn in gebieden die vallen onder de eerste drie treden van de hiervoor benoemde zonneladder. Zo zijn de daken van de volgende gebouwen nog niet voorzien zijn van zonnepanelen: het bejaardentehuis, de basisschool en het complex Sint Odile. Naar mijn mening zijn er voldoende (minder belastende) alternatieven voorhanden.

Verder bevindt het gebied in kwestie (Linnerveld) zich in een trede 4 gebied, dat in de nabijheid ligt van een Natura-2000 gebied (trede 5, uitsluitingsgebied). Een zonnepark met een omvang van 12 hectare (bijna 18 voetbalvelden) in dit gebied (voor de duur van 30 jaar) dient dan ook uitgesloten te worden. Zoals hiervoor reeds gezegd, bevinden de dieren uit het bosgebied zich ook vaker in deze aangrenzende landbouwgronden. Een zorgvuldige ruimtelijke afweging dient dan ook te leiden tot een afwijzing van het zonnepark. Ik zie niet in op welke wijze de "nee-tenzij" regel in dit geval zou kunnen resulteren in een toepassing van de tenzij. Er is geen sprake van een groot openbaar belang waarvoor geen alternatieve oplossingen bestaan.

In dit kader is nog relevant dat er ook géén maatschappelijk draagvalk is voor deze plannen. Het voorgaande volgt reeds uit het initiatie 'behoud Linnerveld'.

2) Stijgende omgevingswarmte

Door de harde donkere oppervlaktes van een zonnepark zal de omgevingswarmte stijgen. Op bestaande gebouwen die reeds een donkere ondergrond hebben, zal geen toegevoegde warmte ontstaan ('urban heath island effect'). Ook om deze reden dient naar alternatieve gezocht te worden. Naar mijn mening is niet aangetoond dat het zonnepark geen nadelig effect zal hebben op het te beschermen Natura 2000 gebied en de omliggende gronden.

Tot slot
Gelet op de bovenstaande bezwaren verzoek ik dan ook dringend om deze plannen af te wijzen, althans alle mogelijke middelen te gebruiken om een alternatieve locatie te vinden.

Ik verzoek u om deze zienswijze mee te nemen in de behandeling van de onderhavige kwestie.

Met vriendelijke groet

[redacted]

Ingekomen
31 JAN 2025
MIJ E-SCHRIFT
MERIJ

GEMEENTE ROERDALEN
INGEKOMEN
31 JAN 2025

Gemeente Roerdalen
t.a.v College van Burgemeester
en Wethouders van de
gemeente Roerdalen / Gemeenteraad
Schaapsweg 20
6077 CG Sint Odiliënberg

AFGEVEN AAN DE BALIE
Gemeente Roerdalen
T.a.v. College van Burgemeesters en wethouders
van de gemeente Roerdalen
en t.a.v. de Gemeente Raad
Schaapsweg 20
6077 CG Sint Odiliënberg

Vooruit per e-mail:info@roerdalen.nl en griffie@roerdalen.nl
Kopie aan: behoudlinnerveld@gmail.com

Datum: 29 januari 2025
Betreft: [redacted]zonnepark in het Linnerveld

Geacht college, Geachte Raad,

Onlangs ben ik op de hoogte geraakt van het voornemen dat bestaat om een zonnepark te realiseren aan de Kleine Bergerweg (Linnerveld) te Sint Odiliënberg. Door middel van deze zienswijze reageer ik op de ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg' zoals op 24 december 2024 gepubliceerd in het Gemeenteblad (2024, 532147).

Ik ben eigenaar van de woning plaatselijk bekend [redacted] Reeds sinds 1976 woon ik op dit adres.

Natura-2000 gebied
Tegenover mijn huis bevindt zich het Hoosderbos ('Roerdal') een Natura-2000 gebied.[1] Nederland heeft slechts 162 van dergelijke gebieden. Dit zijn gebieden die zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben.

Zo bevindt zich in dit gebied de volgende natuurlijke habitattypen (benoemd in het aanwijzingsbesluit uit 2013):

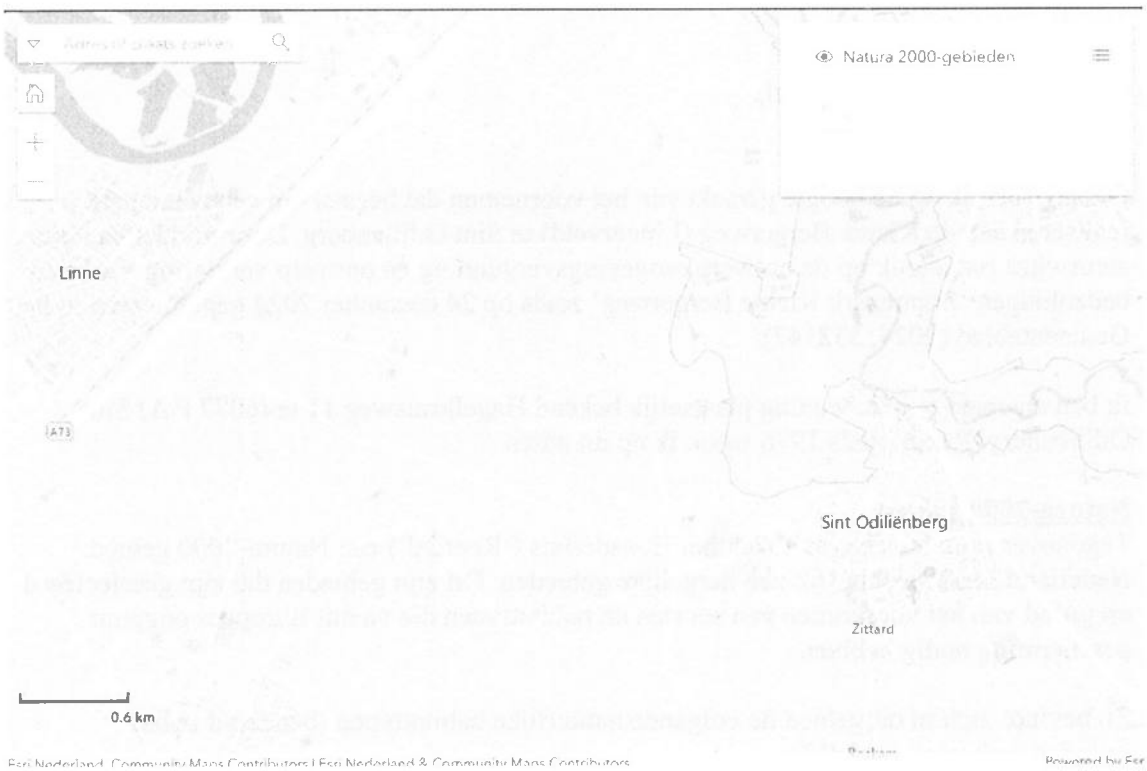
1. H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitricho-Batrachion
2. H6510 Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)
3. H91D0 *Veenbossen
4. H91E0 *Bossen op alluviale grond met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

[1] Bij aanwijzingsbesluit d.d. 23 mei 2013 aangewezen tot een Natura 2000 gebied.

In het aanwijzingsbesluit is voorts opgenomen dat het gebied een beschermingszone is van de volgende soorten:

1. Zeggekorfslak,
2. Gaffellibel
3. Donker pimpernelblauwtje
4. Zeeprik,
5. Beekprik,
6. Rivierprik,
7. Bittervoorn,
8. Rivierdonderpad,
9. Kamsalamander,
10. Bever.

Wekelijks wandel ik vanuit de Hagelkruisweg richting de omgeving van het Linnerveld. Ik verwijs u naar de onderstaande uitsneden van de kaart van www.natura2000.nl/gebieden. Tijdens deze wandelingen zie ik meermaals herten en wilde zwijnen. Deze begeven zich niet slechts in het gebied dat is aangewezen als Natura 2000-zone, maar ook in de omliggende landbouwvelden.

Zonnepark

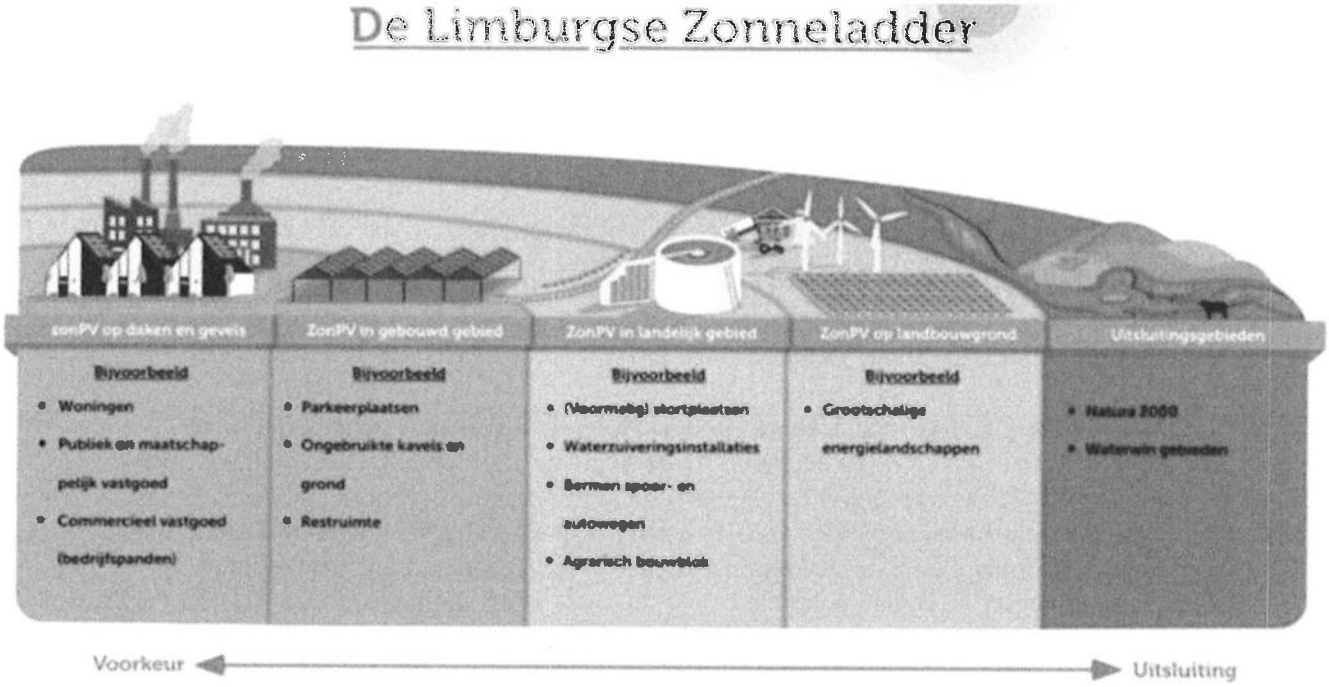
Ik heb tegen het zonnepark onder meer de volgende bezwaren:

1) **Locatie van het gebied is niet geschikt**

De landbouwgrond bij het Linnerveld is absoluut niet geschikt voor een zonnepark. Ter onderbouwing van het voorgaande wijs ik op het beleid dat hieromtrent door de provincie is vastgesteld:

Zonneladder

De Gedeputeerde Staten van Limburg hebben de Limburgse Zonneladder vastgesteld. Deze is opgenomen in de Provinciale Energie Strategie die op 18 december 2020 is vastgesteld. Deze zonneladder moet gemeenten helpen bij een zorgvuldige ruimtelijke afweging bij de opwekking van duurzame energie. De essentie is dat bij de duurzame opwekking van zonne-energie landbouwgrond en natuurgebieden zoveel mogelijk ontzien dienen te worden.[2] Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels. Deze zonnelader kent de volgende treden:

De voorkeur gaat aldus uit naar het plaatsen van zonnepanelen op daken en gevels, daarna het aanbrengen van zonnepanelen in gebouwd gebied (onder meer ongebruikte grond) en het aanbrengen van zonnepanelen in landelijk gebied (buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur). Het provinciebestuur stimuleert de ontwikkeling van zonne-energie in deze eerste drie trede.

Trede vier betreft de landbouwgronden. Hier geldt een "nee, tenzij" beleid. Deze gronden kunnen alleen na een zorgvuldige afweging ten aanzien van de locatie, regie van de overheid, combineren van meerdere doelen, landschappelijke inpassing, maximaal maatschappelijk draagvalk en participatie, bestemd worden voor zonne-energie. Dit betreft een strenge toets.

---

[2] Brief van GS Provincie Limburg aan het college van B&W van alle Limburgse Gemeenten d.d. 23 februari 2021 (https://venray.raadsinformatie.nl/document/9856132/1/Bijlage%20-%20Brief%20van%20de%20provincie%20Zonneladder)

De vijfde trede betreft de uitsluitingsgebieden. Hieronder vallen de Natura-2000 gebieden. Voor deze gebieden ligt het volgens de provincie voor de hand om gelet op de aanwezige waarden en of belangen het realiseren van grondgebonden zonneparken uit te sluiten.

Ontwerp omgevingsverordening Limburg 2024
Op basis van de ontwerp omgevingsverordening Limburg 2024 behoort een omgevingsplan geen zonnepark te laten binnen het natuurnetwerk Limburg en ook niet in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de groenblauwe mantel (artikel 13.3 lid 1 en lid 2).

Verder laat een omgevingsplan volgens de ontwerp omgevingsverordening géén zonnepark op landbouwgrond toe tenzij (art. 13 lid 5):

a) Een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;
b) Voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;
c) De zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit; en

Toepassing in dit geval
Ik merk op dat in Sint Odiliënberg nog diverse mogelijkheden zijn in gebieden die vallen onder de eerste drie treden van de hiervoor benoemde zonneladder. Zo zijn de daken van de volgende gebouwen nog niet voorzien zijn van zonnepanelen: het bejaardentehuis, de basisschool en het complex Sint Odile. Naar mijn mening zijn er voldoende (minder belastende) alternatieven voorhanden.

Verder bevindt het gebied in kwestie (Linnerveld) zich in een trede 4 gebied, dat in de nabijheid ligt van een Natura-2000 gebied (trede 5, uitsluitingsgebied). Een zonnepark met een omvang van 12 hectare (bijna 18 voetbalvelden) in dit gebied (voor de duur van 30 jaar) dient dan ook uitgesloten te worden. Zoals hiervoor reeds gezegd, bevinden de dieren uit het bosgebied zich ook vaker in deze aangrenzende landbouwgronden. Een zorgvuldige ruimtelijke afweging dient dan ook te leiden tot een afwijzing van het zonnepark. Ik zie niet in op welke wijze de "nee-tenzij" regel in dit geval zou kunnen resulteren in een toepassing van de tenzij. Er is geen sprake van een groot openbaar belang waarvoor geen alternatieve oplossingen bestaan.

In dit kader is nog relevant dat er ook géén maatschappelijk draagvalk is voor deze plannen. Het voorgaande volgt reeds uit het initiatie 'behoud Linnerveld'.

2) Stijgende omgevingswarmte

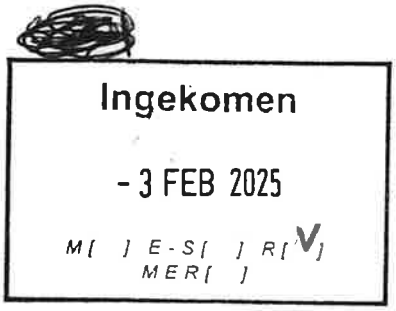
Door de harde donkere oppervlaktes van een zonnepark zal de omgevingswarmte stijgen. Op bestaande gebouwen die reeds een donkere ondergrond hebben, zal geen toegevoegde warmte ontstaan ('urban heath island effect'). Ook om deze reden dient naar alternatieve gezocht te worden. Naar mijn mening is niet aangetoond dat het zonnepark geen nadelig effect zal hebben op het te beschermen Natura 2000 gebied en de omliggende gronden.

Tot slot
Gelet op de bovenstaande bezwaren verzoek ik dan ook dringend om deze plannen af te wijzen, althans alle mogelijke middelen te gebruiken om een alternatieve locatie te vinden.

Ik verzoek u om deze zienswijze mee te nemen in de behandeling van de onderhavige kwestie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg
Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geachte gemeenteraad,

Ondergetekende
[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

Het Linnerveld moet behouden worden omdat dit stukje natuur zeldzaam is en een ontspanningsgebied voor de mens dreigt te verdwijnen. We moeten trachten de politiek te overtuigen van een noodzakelijke koerswijziging bij het oplossen van ons "energieprobleem".
Hebben we wel een energieprobleem?
Is onze aanpak gedurende de laatste decennia wel zo goed en oplossend geweest?
Waarom moet de stroomproductie zo hard omhoog terwijl we al zoveel problemen op het stroomnet hebben?
Moeten de noodzakelijke randvoorzieningen niet eerst aangepakt worden zodat de stroomproductie zonder problemen verhoogd kan worden?
Waarom is de energiemarkt geprivatiseerd?
Is privatisering wel de oplossing geweest?
Zolang onze beleidsmakers niet inzien dat het roer om moet en zich laten leiden door alleen financiële ad hoc beslissingen, zal ook niets veranderen! Of ik nu naar de energietransitie kijk, of naar de problemen bij onderwijs, zorg, politie, communicatie, medicijnen, drinkwater, etc. etc. Het is en blijft dweilen met de kraan open en er is onvoldoende intelligentie om op het simpele idee te komen om de kraan dicht te draaien!
Waarom worden de ernstige signalen uit onze maatschappij niet gezien en zelfs verkeerd aangepakt?

[redacted]

De enige conclusie die daaruit getrokken kan worden is:
"uit onze, in het verleden genomen besluiten, blijkt dat anno 2025 de problemen alleen maar groter zijn geworden". "We zijn niet in staat gebleken problemen op te lossen." "We hebben ze vooruitgeschoven".

OK, genoeg geklaagd, hoe dan oplossen?
M.b.t. de energie is het zuiver en alleen een commerciële bezigheid geworden. Iedereen spreekt over "duurzaam" en "groen". Waarom? Dat ligt goed in de markt.
- Wind- en zonne-energie worden nu belast met teruglever-kosten. Kijk eens naar het aantal variaties daarin!
- In 2027 wordt de salderingsregeling afgeschaft.
Iedereen die duurzame energie produceert is aan het rekenen: wat betekent dat voor mij? Echt de Hollandse koopmansgeest komt weer boven!
Terugkijkend betaalt elk huishouden sinds 2013 een ODE toeslag op de energienota. Deze is sinds 2023 in het tarief verdisconteerd en niet meer apart zichtbaar op de afrekeningen. De overheid zegt deze te gaan afschaffen, alleen zie ik de tarieven niet dalen!
ODE staat voor Opslag Duurzame Energie! Mogen we ons dan afvragen wat er met dit binnengehaald geld daadwerkelijk is gebeurd?
Kijk eens naar de Epex "stroom per uur"! Hoe variabel de prijzen per uur zijn! Als er een overschot is door zonnepanelen en windenergie kost de stroom niets. We worden aangespoord om onze wasmachine en vaatwasser aan te zetten! We moeten het net ontlasten! Ja, ik vraag mijn werkgever wel een uurtje vrij! Bedrijven moeten hun productieplanning aanpassen! etc.
Inderdaad zien we de bouw van gigantische loodsen overal als paddenstoelen uit de grond schieten. Ook in Linne! Alleen worden die niet gebruikt voor energieopslag. Ik denk om te consuminderen!
Vandaar ook de invalshoek om niet te investeren in de vernietiging van natuur maar in optimaler gebruik van de opgewekte duurzame energie! Maak deze duurzame energie nog duurzamer door opslaglocaties te realiseren. Hiermee kan het verschil tussen vraag en aanbod beter in het bestaande net verdeeld worden en hoeven onze energieleveranciers geen teruglever kosten te verzinnen die we al jaren betaald hebben onder de titel ODE! Dus ook geen ode aan de beleidsmakers!
Zo'n opslag kan ook bij de stort in Maasbracht gerealiseerd worden en is minder belastend voor de natuur. Integendeel zelfs!
Heb recentelijk een gesprek gehad over de mogelijke aanschaf van accu's. Daarin werd al aangegeven dat middels intelligente software in combinatie met de slimme meter het mogelijk moet zijn om alle accu's in het land/regio te koppelen. Al deze accu's kunnen dan zelfs gebruikt worden om spanningen op het

[redacted]

net op te vangen! Bij veel vraag trekken ze de accu's leeg en bij overschot worden ze prijsgunstig gevuld. Wat zou het dan betekenen als ik een aantal accu's zou plaatsen die niet in mijn kelder passen maar wellicht wel in een van die grote loodsen?
Daarom beleidsmakers: slijp de messen en zorg er nu eens voor dat het aan twee kanten kan snijden! Niet alleen een financiële benadering want het liedje "wie zal dat betalen (zoete lieve Gerritje)" zingt al bijna niemand meer.

Hoogachtend,

[redacted]

Datum en handtekening

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH Sint Odilienberg

Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geachte gemeenteraad,

Ondergetekende

(naam) [redacted]

(adres)

(woonplaats) [redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de scorematrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

(handtekening) [redacted]

(datum) [redacted]

Ingekomen 139
- 3 FEB 2025
M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odilienberg

Betreft:

Zienswijze tegen de ontwerpverklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg.

Geachte gemeenteraad,

Ondergetekende

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerpverklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de scorematrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

28 januari 2025

Bylage 1

Bijlage bij Zienswijze tegen het ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december 2024

Er is de afgelopen jaren grootschalig gestimuleerd dat particulieren zonnepanelen op hun daken leggen. Binnenkort wordt de salderingsregeling waarschijnlijk afgeschaft waardoor je niet meer profiteert van je eigen opgewekte energie in de wintermaanden. Bovendien wordt nu al door veel energie leveranciers een teruglever vergoeding berekend. Verder zal door steeds meer grootschalige zonnevelden op zonnige dagen een overschot aan energie op het netwerk komen. Dat kan tot gevolg hebben dat thuis installaties afschakelen. De particulier wordt gestraft en de grote zonneparken profiteren daarbij ook nog eens van een subsidie regeling waardoor ze gegarandeerd een minimum opbrengt hebben van de geleverde energie.

Met vriendelijke groet,

Ruud Snijders

Gemeente Roerdalen
t.a.v. De gemeenteraad
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIËNBERG

Betreft: zienswijze m.b.t. de ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Roermond, 27 januari 2025,

Geachte heer/mevrouw,

Ondergetekende dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerpverklaring van geen bedenkingen, gepubliceerd op 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Hierbij wil ik mijn zienswijze indienen met betrekking tot het voorgenomen besluit om een groot veld met zonnepanelen aan te leggen in natuurgebied Linnerveld. Ik maak mij ernstige zorgen over de impact van dit project op het natuurgebied en de biodiversiteit in de omgeving. Het betreffende natuurgebied is al eerder aangetast door de aanleg van de A73 snelweg, die het gebied doormidden heeft gesplitst. Het opofferen van nog meer natuurgebied voor de aanleg van zonnepanelen zal de ecologische waarde van het gebied verder verminderen en de leefomgeving van diverse plant- en diersoorten ernstig verstoren.

Ik begrijp de noodzaak van duurzame energieoplossingen, maar ik ben van mening dat er alternatieve locaties en methoden moeten worden gezocht die minder schadelijk zijn voor het milieu. Bijvoorbeeld, het plaatsen van zonnepanelen op daken van gebouwen, parkeerterreinen of braakliggende industrieterreinen kan een duurzamer en milieuvriendelijker alternatief zijn.

Ik verzoek u om mijn zienswijze in overweging te nemen en te zoeken naar alternatieve oplossingen die zowel de energiedoelstellingen als de bescherming van het natuurgebied kunnen waarborgen.

Verdere toelichting:

- Het natuurgebied Linnerveld wordt door de aanleg van een groot zonneveld gedurende minstens één generatie lang ernstig aangetast en wordt voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten onaantrekkelijk. Dit staat haaks op de belangen van de gemeente Roerdalen als groene toeristische gemeente.

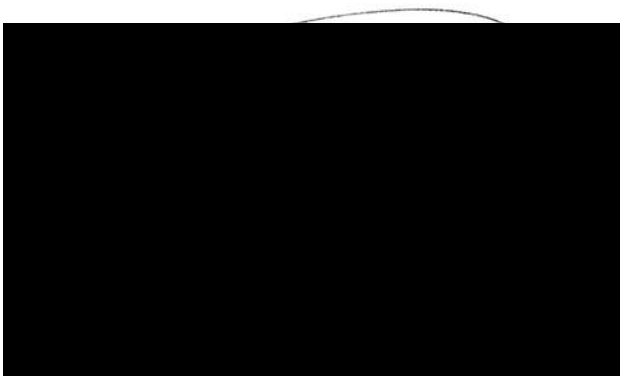
- De door de gemeenteraad gevolgde procedure die heeft geleid tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie is niet transparant verlopen en voldoet dientengevolge niet aan de wettelijke eisen. De raad verzuimt voorts om binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar geen overlast voor omwonenden te verwachten is.

- Inspraak op de besluitvorming is niet mogelijk (geweest) en voldoet dus niet aan de bestuursrechtelijke (Awb) eisen.

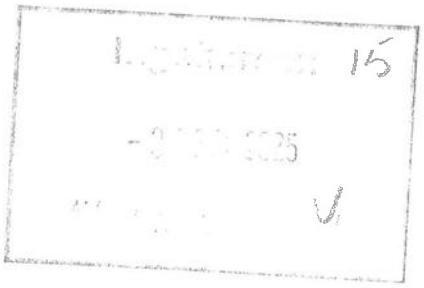
- De wijze waarop een keuze is gemaakt uit de 14 plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen is eveneens niet transparant verlopen. Inspraak op de systematiek om met een scorematrix tot besluitvorming te komen is niet mogelijk (geweest) en voldoet dus ook niet aan de bestuursrechtelijke (Awb) eisen. De methodiek met behulp van de scorematrix was afgestemd op de belangen en toezeggingen van de investeerder.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen. Ik verzoek u dringend om mijn moveringen ernstig in overweging te nemen.

Tot slot verzoek ik u om de goede ontvangst van deze zienswijze, als te doen gebruikelijk, schriftelijk te bevestigen.

Aan:
De Gemeenteraad van de Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Linne, 28 januari 2025

Betreft: zienswijze tegen de ontwerpverklaring geen bedenkingen
tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Met dit schrijven wordt hierbij door mij,

[redacted]

bij uw Gemeenteraad ingediend een zienswijze tegen de bovengenoemde door de Gemeente Roerdalen afgegeven ontwerpverklaring geen bedenkingen, zoals gepubliceerd 27 december jl. in het Gemeenteblad.

Hiertoe wil ik het navolgende aanvoeren:

- dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

- dat het Linnerveld in het verleden reeds vaker aangetast is door grote ingrijpende beslissingen, zoals de aanleg van de A73 en de uitbreiding van het stort en alleen al daarom een nog verdere aantasting van een dergelijke omvang als met het zonneveld zou geschieden niet zou dienen te worden toegestaan, zeker ook nu het hier het centrum van het Linnerveld betreft;

- dat de gevolgde procedure van de Gemeenteraad om te komen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de Raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

- dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een scorematrix wederom niet transparant is verlopen. De scorematrix was voor wat betreft de selectie van ingediende plannen niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van de indiening van deze zienswijze.

Ingekomen
681
- 6 FEB 2025
MI] E-SI] R
MER[ ]

Aan:
De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Betreft:
zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

St. Odiliënberg, 5 februari 2025

Geachte voorzitter en leden van de raad,

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Ik ben van mening:

-dat de **Raad beslist** of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er **alleen** met uw instemming komen. Tijdens de raadsvergadering waarin gestemd moest worden voor de voorlopige VVGB, werd door de wethouder diverse keren herhaald dat weigeren van de VVGB zou leiden tot schadeclaims. Voor jullie afweging is het echter niet relevant of en welke afspraken uw gemeente en/of college met de ontwikkelaar heeft gemaakt. Om die reden is het **niet aannemelijk** dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding zou kunnen vorderen. Ook de Solar Provider Group **weet of behoort** te weten dat een project pas doorgang kan vinden als ook de daarvoor benodigde procedure gevolgd is. Ik ben van mening dat de wethouder u hierdoor **onder druk** zet. Als dit doorslaggevend zou zijn, zou de aan u (door de wet) toegekende beslissingsbevoegdheid geen enkele betekenis meer hebben.

- dat de Raad **niet** gebonden is aan de besluitvorming van de duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030 heeft de gemeente doelen gesteld. Daardoor is het **geen verplichting** maar een doel.

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen.
Klein geluk uit Roerdalen wordt daarmee Groot Ongeluk uit Roerdalen.

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie **niet transparant** is verlopen. Daarnaast heeft de **raad verzuimd** binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix **wederom niet transparant** is verlopen.
In de matrix zijn **slechts** 5 voorwaarden opgenomen. Wat opvalt aan die voorwaarden is dat die geen betrekking hebben op de vraag wat de beste locatie is voor een zonnepark, maar uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter diverse criteria van belang, zoals bijvoorbeeld:

- Welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds aanwezige functies en activiteiten
- Welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om de effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit enz) en natuur (gebieds- en soortenbescherming)
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om het bestaande agrarisch gebruik, waaraan de locatie voor vele jaren zal worden onttrokken
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Ik ben daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoek ik u de **VVGB te weigeren**.

-dat de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag (paragraaf 2.2.2) onjuist is. Hierin staat geschreven dat het zonnepark geplaatst wordt in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn m.bt. industriële activiteiten. Autoweg en spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Een bedrijf wat gevestigd was op de stort, is recent failliet gegaan. Bovendien hebben **jullie** (raadsleden) op 3 februari 2022 de volgende motie aangenomen: ***"De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving "***. Deze motie is aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. Ook **om deze reden** verzoek ik u de VVGB te weigeren.

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in

paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Ik ben van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijs ik weer naar hetgeen ik hiervoor heb gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Verder ben ik van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Ik ben het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Ik ben voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht. Dat strookt totaal tegen de ingeslagen weg van Roerdalen: het aantrekken van meer toerisme. Evenmin is onvoldoende onderzoek gedaan naar de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Mijn ouders exploiteren een land -en tuinbouw bedrijf. In de toekomst wil ik dat graag overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond (die de grondprijzen in de regio opdrijven) is het voor mij haast onmogelijk om het agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte is op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerp omgevingsvergunning.

Kortom, ik ben van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

In mijn standpunt sta ik niet alleen. Inmiddels zijn er meer dan 1300! zienswijzen ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark aan de Kleine Bergerweg. Aan zowel het college van B&W als aan uw raad. Hier kunt u toch niet omheen? U als raad bent gekozen door de burgers. Neem uw verantwoordelijkheid!

Ik verzoek u dan ook dringend de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

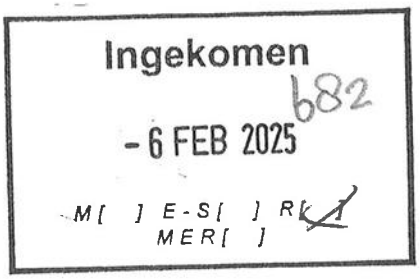
Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Aan:
De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Tevens per mail: info@Roerdalen.nl

Betreft:
zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

St. Odiliënberg, 5 februari 2025

Geachte voorzitter en leden van de raad,

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Ik ben van mening:

-dat de **Raad beslist** of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er **alleen** met uw instemming komen. Tijdens de raadsvergadering waarin gestemd moest worden voor de voorlopige VVGB, werd door de wethouder diverse keren herhaald dat weigeren van de VVGB zou leiden tot schadeclaims. Voor jullie afweging is het echter niet relevant of en welke afspraken uw gemeente en/of college met de ontwikkelaar heeft gemaakt. Om die reden is het **niet aannemelijk** dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding zou kunnen vorderen. Ook de Solar Provider Group **weet of behoort** te weten dat een project pas doorgang kan vinden als ook de daarvoor benodigde procedure gevolgd is. Ik ben van mening dat de wethouder u hierdoor **onder druk** zet. Als dit doorslaggevend zou zijn, zou de aan u (door de wet) toegekende beslissingsbevoegdheid geen enkele betekenis meer hebben.

- dat de Raad **niet** gebonden is aan de besluitvorming van de duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030 heeft de gemeente doelen gesteld. Daardoor is het **geen verplichting** maar een doel.

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen.
Klein geluk uit Roerdalen wordt daarmee Groot Ongeluk uit Roerdalen.

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie **niet transparant** is verlopen. Daarnaast heeft de **raad verzuimd** binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix **wederom niet transparant** is verlopen.
In de matrix zijn **slechts** 5 voorwaarden opgenomen. Wat opvalt aan die voorwaarden is dat die geen betrekking hebben op de vraag wat de beste locatie is voor een zonnepark, maar uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter diverse criteria van belang, zoals bijvoorbeeld:

- Welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds aanwezige functies en activiteiten
- Welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om de effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit enz) en natuur (gebieds- en soortenbescherming)
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om het bestaande agrarisch gebruik, waaraan de locatie voor vele jaren zal worden onttrokken
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Ik ben daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoek ik u de **VVGB te weigeren**.

-dat de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag (paragraaf 2.2.2) onjuist is. Hierin staat geschreven dat het zonnepark geplaatst wordt in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn m.bt. industriële activiteiten. Autoweg en spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Een bedrijf wat gevestigd was op de stort, is recent failliet gegaan. Bovendien hebben **jullie** (raadsleden) op 3 februari 2022 de volgende motie aangenomen: ***"De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving ".*** Deze motie is aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. Ook **om deze reden** verzoek ik u de VVGB te weigeren.

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in

paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Ik ben van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijs ik weer naar hetgeen ik hiervoor heb gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Verder ben ik van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Ik ben het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Ik ben voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht. Dat strookt totaal tegen de ingeslagen weg van Roerdalen: het aantrekken van meer toerisme. Evenmin is onvoldoende onderzoek gedaan naar de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Mijn ouders exploiteren een land -en tuinbouw bedrijf. In de toekomst wil mijn broer dat graag overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond (die de grondprijzen in de regio opdrijven) is het voor hem haast onmogelijk om het agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte is op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerp omgevingsvergunning.

Kortom, ik ben van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

In mijn standpunt sta ik niet alleen. Inmiddels zijn er meer dan 1300! zienswijzen ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark aan de Kleine Bergerweg. Aan zowel het college van B&W als aan uw raad. Hier kunt u toch niet omheen? U als raad bent gekozen door de burgers. Neem uw verantwoordelijkheid!

Ik verzoek u dan ook dringend de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

[redacted]

Ruimtelijke Onderbouwing

Zonnepark Kleine Bergerweg

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Opdrachtgever:
Solar Provider Group
[redacted]
Europalaan 40
3526 KS Utrecht

Opdrachtnemer:
Eelerwoude
Onze vestigingen
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	203882
Datum:	November 2024
Projectleider:	[redacted]
Opgesteld:	
Gecontroleerd:	
Status:	Definitief

© 2024 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging en begrenzing besluitgebied 6
1.3 Vigerend bestemmingsplan 7
1.4 Leeswijzer 7
2 Het initiatief 8
2.1 Inleiding 8
2.2 Gebiedsbeschrijving 8
2.3 Planbeschrijving 10
2.4 Landschappelijke inpassing 18
3 Beleidskaders 30
3.1 Inleiding 30
3.2 Rijksbeleid 30
3.3 Provinciaal beleid 34
3.4 Regionaal beleid 47
3.5 Gemeentelijk beleid 48
3.6 Conclusie 55
4 Waardentoets 56
4.1 Inleiding 56
4.2 Natuur 56
4.3 Archeologie 59
4.4 Cultuurhistorie 62
4.5 Water 62
4.6 Conclusie 65
5 Milieuaspecten 66
5.1 Inleiding 66
5.2 Bodem 66
5.3 Geluid 67
5.4 Luchtkwaliteit 69
5.5 Lichtreflectie 70
5.6 Elektromagnetische straling 71
5.7 Kabels en leidingen 71
5.8 Externe veiligheid 71
5.9 Bedrijven en milieuzonering 74

5.10 Verkeer en parkeren 74
5.11 Vormvrije m.e.r-beoordeling 75
5.12 Conclusie 76
6 Uitvoerbaarheid 77
6.1 Inleiding 77
6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid 77
6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 77
6.4 Economische uitvoerbaarheid 78
6.5 Conclusie 79
Bijlagen 80

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft in juni 2019 het Klimaatakkoord vastgesteld. Het centrale doel binnen dit akkoord is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO2-emmissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen. In het verlagen van deze uitstoot is het van belang om energie op te wekken met hernieuwbare bronnen. In het Energieakkoord is afgesproken dat in 2023 het aandeel hernieuwbare energieopwekking 16% dient te zijn. Daarnaast spelen zich ook andere ruimtelijke vraagstukken af, zoals het spanningsveld tussen landbouw en natuur en het grote beslag op ruimte. Het is wenselijk om deze vraagstukken integraal mee te nemen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook provincie Limburg en de gemeente Roerdalen onderschrijven het doel om de uitstoot van broeikasgassen terug te brengen. Zo committeert de gemeente Roerdalen zich aan het doel van het Rijk om in 2030 49% minder CO2 uit te stoten ten opzichte van 1990. Conform het beleidskader van de gemeente Roerdalen 'Beleidskader Zonne- en Windenergie' wil de gemeente in 2030 49% en in 2050 95% minder CO2 uitstoten ten opzichte van 1990.

Vanuit het Klimaatakkoord is Nederland verdeeld in 30 energie regio's de zogenaamde RES-regio's. In feite dienen deze regio's aan te geven wat zij willen bijdragen aan het doel van het Rijk om in 2030 35 TWh te realiseren. RES-regio Noord- en Midden-Limburg, waar gemeente Roerdalen onderdeel van is, heeft als doelstelling om 55% CO2 reductie te behalen in 2030. In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030' heeft de gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Voor het behalen van deze doelstellingen zijn zonnepanelen op land en dak noodzakelijk. De voorgenomen ontwikkeling aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg (gemeente Roerdalen) is één van de projecten, waar duurzame energie wordt opgewekt goed voor circa 4.000 huishoudens.

Voor de realisatie van het zonnepark wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag en dient ter motivering van de afwijking op het bestemmingsplan. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

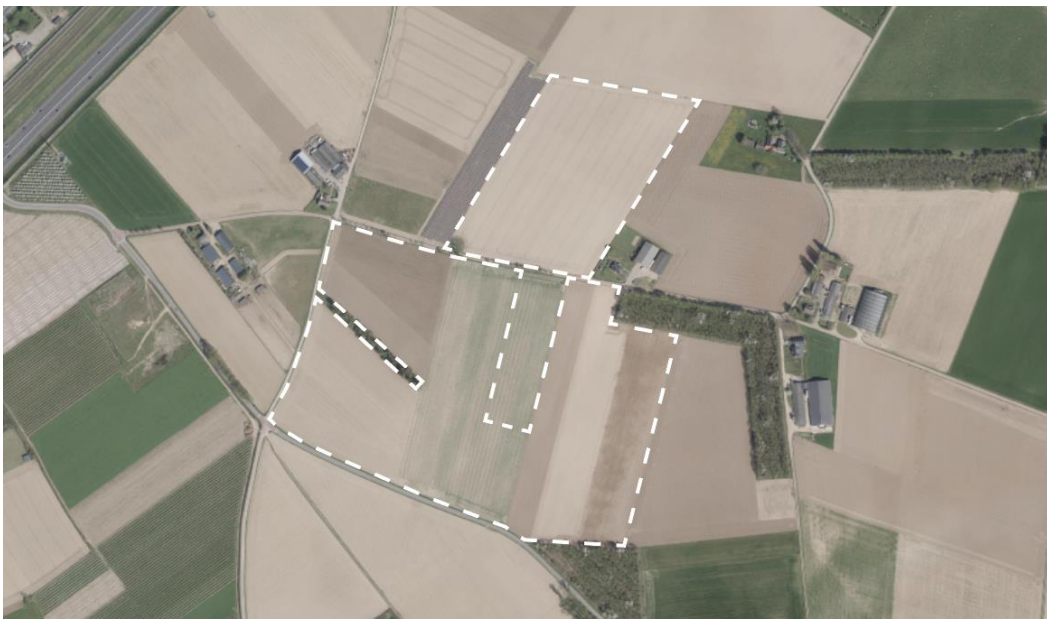
Solar Provider Group (hierna: initiatiefnemer) is een ontwikkelaar met ruim 12 jaar ervaring met grondgebonden zonneparken. In haar Nederlandse kantoor in Utrecht zit een kernteam met meerdere experts met veel ervaring in projectontwikkeling, omgevingsmanagement en engineering. Door een centraal gelegen kantoor zijn ze altijd snel ter plaatse voor een ontmoeting met grondeigenaren, buurtbewoners, gemeenten en andere stakeholders. Er wordt veel waarde gehecht aan persoonlijk contact. De afgelopen jaren heeft de initiatiefnemer voor 50 à 70 hectare aan zonneparken in ontwikkeling om te bouwen in Nederland. Dit is goed voor groene elektriciteit voor circa 12.000 huishoudens. Daarnaast werkt de initiatiefnemer ook om zonnepanelen op daken te realiseren. Wereldwijd heeft de initiatiefnemer al meer dan 1.200 MWp aan projecten gerealiseerd c.q. gefinancierd. Samen met de grondeigenaren heeft de initiatiefnemer het initiatief genomen om op agrarische percelen in Sint Odiliënberg een zonnepark te realiseren.

1.2 Ligging en begrenzing besluitgebied

Het besluitgebied van de voorgenomen ontwikkeling is gelegen in het buitengebied van de gemeente Roerdalen, gelegen tussen de kernen Sint Odiliënberg, Montfort, Linne en Lerop. Het voorgenomen zonnepark is gelegen ten westen van Sint Odiliënberg en heeft een bruto oppervlakte van circa 20 hectare. Het besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg bestaat uit een negental kleinere kadastrale percelen. Dit zijn de percelen met de kadastrale gemeentenaam Sint Odiliënberg sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219. Aan de noordwestzijde van het besluitgebied zijn de rijksweg A73 en het treinspoor vlakbij gelegen. Verder zijn in de directe omgeving van het besluitgebied diverse agrarische bedrijven gelegen. Aan de noordoostzijde is het natuurgebied Linnerheide gelegen. Ten zuiden ligt de kern Montfort. Afbeeldingen 1 en 2 geven de ligging van het besluitgebied weer.

Afbeelding 1. Luchtfoto met globale ligging van het besluitgebied (bron: Google, bewerking Eelerwoude).

Afbeelding 2. Luchtfoto met ligging besluitgebied en directe omgeving.

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het planologisch regime voor het gebied is beschreven in het bestemmingsplan ‘Buitengebied Roerdalen - 2e herziening’. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 21 april 2016 door de gemeenteraad van gemeente Roerdalen. Op het besluitgebied is de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1’ van toepassing. Deze bestemming is onder meer aangewezen voor agrarische bedrijven, behoud, versterking en ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke, cultuurhistorische en visueel-landschappelijke waarden van de gronden, zoals deze tot uitdrukking komt in de landschappelijke openheid, de landschappelijke beslotenheid in de vorm van bosschages, houtwallen en lanen en de geomorfologische waarden in de vorm van hoogterrassen, steilranden en oude Roermeander en extensieve dagrecreatie. Daarnaast gelden de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 5’, ‘Waarde – Archeologie 6’ en de gebiedsaanduiding ‘milieuzone – roerdalslenk II.

De realisatie van een zonnepark is niet passend binnen het vigerend bestemmingsplan. De enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1’ staat het gebruik van de gronden voor een zonnepark niet toe. Daarom wordt voor het zonnepark een omgevingsvergunning, in afwijking op het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3o Wabo), aangevraagd voor de duur van maximaal 30 jaar.

Afbeelding 3. Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening' (bron: ruimtelijkeplannen.nl, bewerking Eelerwoude).

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit zes hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. Daarin wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het besluitgebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Het initiatief

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie nader toegelicht en wordt het voorgenomen plan voor het zonnepark beschreven. Ten behoeve van Zonnepark Kleine Bergweg is door Eelerwoude een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarin de landschappelijke inpassing nader wordt toegelicht en onderbouwd. Deze is als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd.

2.2 Gebiedsbeschrijving

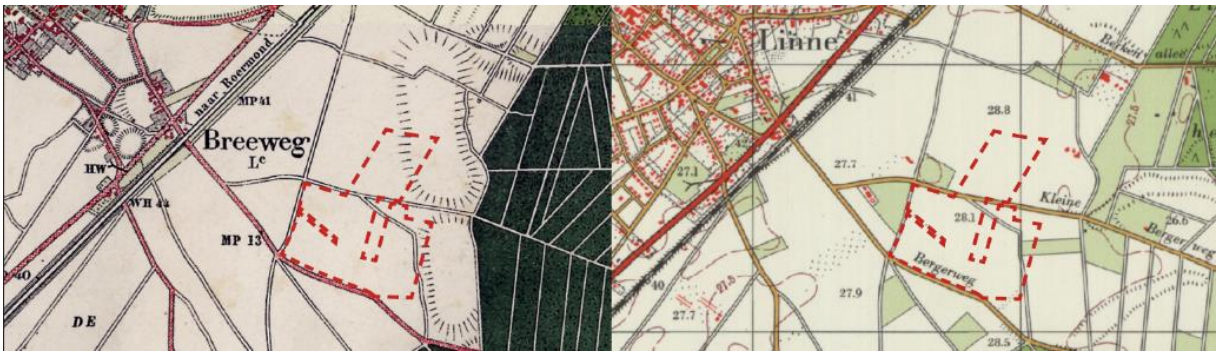
2.2.1 Ligging in het Roerdal

Het besluitgebied van het voorgenomen zonnepark is gelegen in het Roerdal, tussen de Roer en de Vlootbeek. Het Roerdal kenmerkt zich door de grotendeels vrij meanderende Roer, vanouds begeleid door populieren en broekbossen (natte bossen) in oude afgesneden armen (oude delen van de rivier). De vele hoogteverschillen en karakteristieke kronkelige laagtes (zie onderstaande hoogtekaart), geven aan dat het gebied vroeger onder invloed heeft gestaan van de rivier. Het landschap, ter plaatse van de oude Roerarmen, kenmerkt zich door de aanwezigheid van laagtes en stuifduinen. Dit gebied is in de voorlaatste IJstijd gevormd. In het dal komen ook meer uitgestrekte verhogingen voor. Deze vruchtbare open bouwlandgebieden, “ohé’s” genoemd, overstromen alleen bij zeer hoge waterstanden en vormen mede de karakteristiek van het Roerdal. Het dal van de Vlootbeek is een Roerdal uit vroegere tijd. Aanwezig zijn ook het Leropper- en Linnerveld.

Afbeelding 4. Hoogtekaart (links) en geomorfologische kaart (rechts).

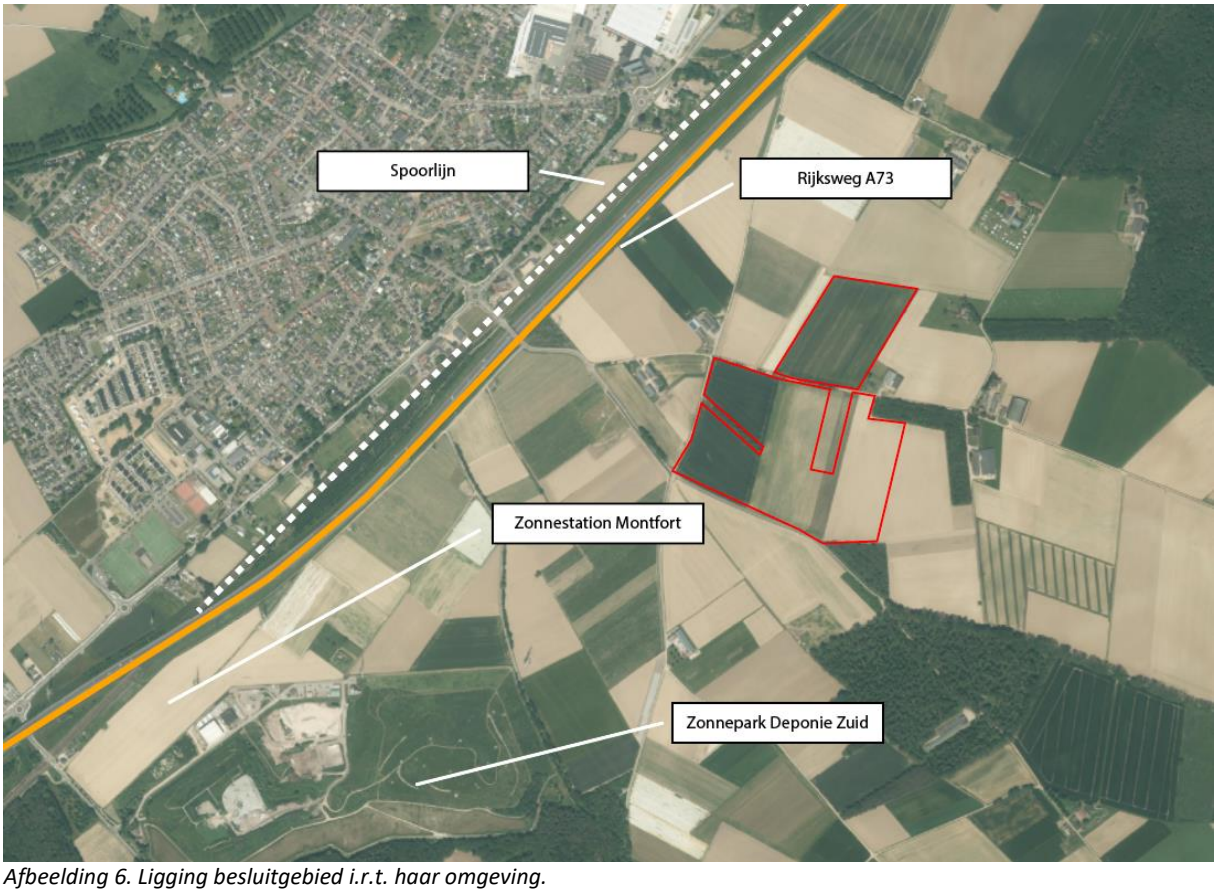
Opvallend is de verandering van het beboste gebied op de roerdalgronden ten oosten van het besluitgebied. Deze zijn in de loop van de tijd steeds verder ontbost ten behoeve van landbouwgrond. Het gebied is hier opener geworden. Daarentegen is het westelijke gebied, waar het besluitgebied zich bevindt, juist meer besloten geworden door de komst van bosjes en fruitkwekerijen. Goed is te zien dat het gebied ontgonnen is vanaf de Grote Bergerweg en de Kleine Bergerweg. De (zand)wegen, zoals de ’s Heerenkampsweg en de Kraamweg, die zijn opgespannen tussen deze twee wegen zijn hier een restant van. De ontginning oriëntatie is hoofdzakelijk zuidoost -noordwest vanaf Linne richting Sint Odiliënberg en parallel aan de loop van de Roer. De kavelstructuur is blokvormig, maar wordt meer een stroken verkaveling richting het roerdal in het oosten van het zoekgebied. De bospercelen bij het besluitgebied zijn onderdeel van de Goudgroene natuurzone (Natuurnetwerk Limburg) en hiermee ook uitgesloten van het ontwikkelingsgebied voor zonneparken.

Afbeelding 5. Topografische kaarten (links 1925, rechts 1975) waarop de ontbossing en ontginning zichtbaar is.

2.2.2 De directe omgeving

Rondom het besluitgebied aan de Kleine Bergerweg zijn verschillende agrarische bedrijven gelegen. Daarnaast ligt Zonnepark Kleine Bergerweg in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Zo ligt het zonnepark op circa 600 van de vuilstort Attero, waarbij Zonnepark Deponie Zuid en het aangrenzende Zonnestation Montfort vergund zijn. Verder is ten zuidoosten ook Zonnepark Hobertsveld onlangs vergund en is het plangebied gelegen nabij een rijksweg en spoorlijn.

Afbeelding 6. Ligging besluitgebied i.r.t. haar omgeving.

Afbeelding 7. Impressie besluitgebied Zonnepark Kleine Bergerweg.

2.3 Planbeschrijving

2.3.1 Het initiatief voor Zonnepark Kleine Bergerweg

In samenwerking met de grondeigenaren van de percelen gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg heeft de initiatiefnemer het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een grondgebonden zonnepark op deze percelen. Op dit moment zijn de gronden agrarisch in gebruik voor bouwland ten behoeve van de teelt van aardappelen, bieten, tarwe en rogge. Met de realisatie van voorliggend zonnepark worden de gronden voor een tijdelijke duur van 30 jaar in gebruik genomen voor de opwekking van duurzame energie. Hiervoor vinden diverse werkzaamheden plaats, zoals het bouwen van het zonnepark, maar ook de aanlegwerkzaamheden voor de landschappelijke inpassing, zoals het graven van de wadi en het aanplanten van de haag. Het zonnepark (inclusief landschappelijke inpassing en onderhoudspaden) heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare. Het deel wat bedekt is door zonnepanelen bedraagt netto 6,64 hectare. Dit betreft 32% van het totale besluitgebied. Het onbedekte deel van het besluitgebied (landschappelijke inpassing, onderhoudspaden etc.) bedraagt 13,36 hectare, wat 68% van het besluitgebied is.

2.3.2 Locatiekeuze

De locatiekeuze voor Zonnepark Kleine Bergerweg is zorgvuldig tot stand gekomen. Met de voorliggende locatie kan het zonnepark een bijdrage leveren aan het gemeentelijke streven om tot 2030 75 hectare aan zonneparken te realiseren, aangezien voorliggende locatie niet is gelegen in een van de uitsluitingsgebieden voor zonneparken van de gemeente Roerdalen. Het zonnepark op voorliggende locatie kan worden aangesloten op het elektriciteitsnet, daar een aansluitindicatie is afgegeven. Het dichtstbijzijnde aansluitstation van Enexis is gelegen op circa 2 km van het besluitgebied, waarmee het aansluitpunt voldoende dichtbij ligt.

Uit de landschapsanalyse in het landschappelijk inrichtingsplan (zie separate bijlage) blijkt dat het besluitgebied een passende locatie is voor een grondgebonden zonnepark. Het besluitgebied bevindt zich in het open cultuurlandschap (meer specifiek het veldenlandschap) en is gelegen in het Linnerveld (onderdeel van het Leropper- en Linnerveld). Het besluitgebied bevindt zich op een locatie in het Linnerveld waar sprake is van relatief weinig reliëf verschil. Ook de karakteristieke openheid van het Linnerveld is minder waarneembaar door de komst van nieuwe bospercelen en boomkwekerijen rond het besluitgebied. Het landschap rond het besluitgebied was vroeger open, maar mede door de schaalvergroting rond 1900 en de komst van productiebosjes en boomkwekerijen in het gebied zijn de landschapskarakteristieken van de oude tijdslagen niet goed leesbaar meer in dit deel van het Linnerveld. Hoewel het besluitgebied in het open veldontginningslandschap ligt, is er meer sprake van een mozaïeklandschap met verschillende opgaande perceelbeplanting, zoals de eerdergenoemde productiebosjes, boomkwekerijen, maar ook een houtsingel en een bomenrij.

Opvallend is de verandering van het beboste gebied op de roerdalgronden in het oosten. Deze zijn in de loop van de tijd steeds verder ontgonnen ten behoeve van heidevelden en landbouwgrond. Het gebied is hier opener geworden. Daarentegen is het westelijke ontginningsgebied, waar het besluitgebied zich bevindt, van een heel open gebied naar juist een beslotener mozaïeklandschap gegaan, door de komst van bosjes en fruitkwekerijen, die aanleiding geven om het zonneveld beter in te passen in het besluitgebied. Door deze opgaande groenstructuren wordt het zonnepark visueel afgeschermd van naastgelegen bebouwing en recreatieroutes en kunnen nieuwe opgaande groenstructuren een bijdrage leveren aan het aanwezige groene en recreatieve karakter van het landschap. Het zonnepark sluit aan op deze ontwikkeling van een halfopen landschap in dit deel van het Linnerveld en voegt op die manier juist een nieuwe tijdslaag toe in het recent veranderde landschap. Door de aanwezigheid van deze verschillende perceelbeplanting kan met de landschappelijke inrichting van het zonnepark aangesloten worden om zo het zonnepark op een goede en passende manier landschappelijk in te passen. Hiermee wordt de maat en schaal van het landschapstype behouden.

Verder bestaat het besluitgebied gedeeltelijk ook uit een relatief open landschap van gras- en bouwlanden. De kavelstructuur is blokvormig, maar wordt meer een strokenverkaveling richting het Roerdal in het oosten van het zoekgebied. Dit komt door de late ontginningsstructuur die rond 1900 over het gebied is gelegd en de latere schaalvergroting. Kavelgrenzen hebben beide een noord-zuid en oost-west strekking, waardoor de panelen parallel of haaks op de kavelgrenzen geplaatst kunnen worden bij een meest gunstige bezonningspositie. Deze blokverkaveling is gunstig voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark, omdat hierdoor in het panelenveld geen afwijkende overhoeken of onbruikbare delen ontstaan. Op die manier kan het zonneveld efficiënt ingepast kan worden, wat ook een visueel rustig beeld geeft.

Naast dat de landschappelijke kenmerken ervoor zorgen dat voorliggend besluitgebied een geschikt gebied is voor een grondgebonden zonnepark, maakt het ook dat de ligging van het besluitgebied in relatie tot omliggende kernen en de daarbij horende bevolkingsdichtheid passend is voor een grondgebonden zonnepark.

De gemeente Roerdalen bestaat uit de kernen Herkenbosch, Melick, Montfort, Posterholt, Sint Odiliënberg en Vlodrop. Zonnepark Kleine Bergerweg ligt op geruime afstand van de dichtbij zijnde kernen Linne (0,6 km), Montfort (1,2 km) en Sint Odiliënberg (2,4 km). Daarnaast ligt er tussen de kern van Linne en het besluitgebied een spoorlijn en de A73, die zowel een visuele als fysieke barrière vormt. In de directe omgeving van het besluitgebied liggen in totaal 9 woningen met in meer of mindere mate zicht op de locatie. De dichtheid en daarmee mogelijke overlast van het toekomstige zonnepark kan als laag worden bestempeld, waardoor het besluitgebied een geschikte locatie is voor een zonnepark. Wel belangrijk om aan te geven is dat vanaf een vroeg stadium met deze omwonenden gesprekken zijn aangegaan over de plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg (zie bijlage).

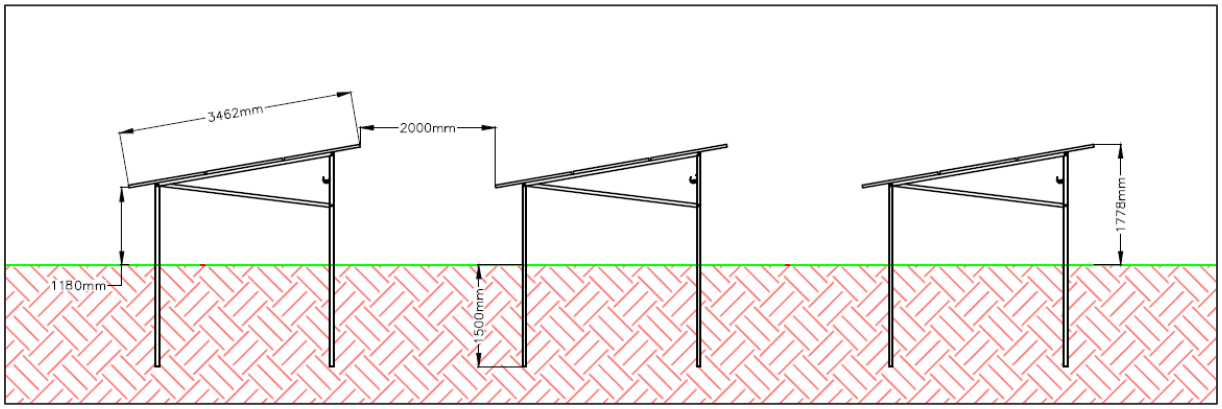
Binnen het besluitgebied kan de opwekking van duurzame energie daarnaast samengaan met andere functies (meervoudig ruimtegebruik door optie voor begrazen met schapen). Door realisatie van de landschappelijke inpassing – binnen de passende maat en schaal, zoals hierboven weergegeven, worden ecologische structuren versterkt en nieuwe verblijfplaatsen gecreëerd voor de gebiedseigen fauna. Een deel van de voorgestelde inpassingsmaatregelen worden voor een permante situatie aangelegd, aansluitend bij de Goudgroene natuurzone. Zie daarvoor paragraaf 2.4. Het zonnepark biedt hiermee een kans om de landschappelijk kwaliteit en biodiversiteit in het landschap te versterken.

2.3.3 Technische gegevens zonnepark

Het besluitgebied voor de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg heeft een oppervlak van circa 20 hectare. Van het totaal wordt 6,64 hectare gereserveerd voor de opstelling van zonnepalen (pv-panelen). 13,36 hectare van de gronden tussen en rondom de pv-panelen wordt gebruikt voor de landschappelijke inpassing, de versterking van de biodiversiteit en onderhoudspaden. Totaal heeft het zonnepark een opgesteld vermogen van 15 MWp.

Opstelling

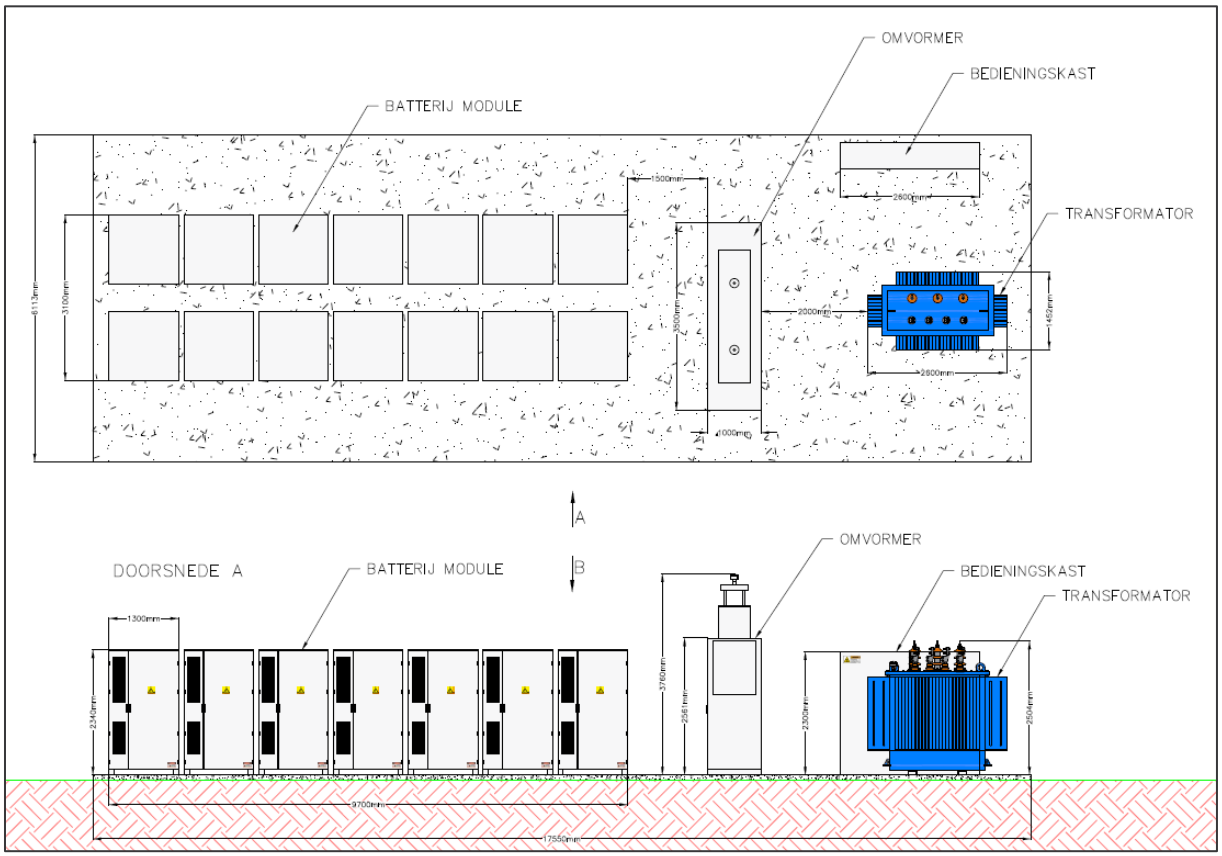
De zonnepanelen (of pv-panelen) worden op tafels geplaatst. Een impressie van de tafelconstructie is te zien op onderstaande afbeelding. Voor de stevigheid worden de tafels bevestigd in de grond. Hiervoor worden dunne stalen palen ca. 1,5 meter diepte de grond ingeslagen, afhankelijk van de bodemgesteldheid. Er wordt geen gebruik gemaakt van betonnen funderingen en uitlogende materialen. Het zonnepark wordt ingericht met een oriëntatie op het zuiden, waarbij de kavelstructuren van het besluitgebied worden gevolgd. De zonnepanelen krijgen een hellingshoek van circa 10 à 13 graden. De nokhoogte van de panelen is maximaal 1,77 meter en de hoogte ten opzichte van het maaiveld is ca. 1,18 meter. Tussen de tafels met zonnepanelen komen paden van ongeveer 2,00 meter breed, ten behoeve van regulier onderhoud en beheer. Hierdoor is het ook mogelijk om met schapen te beheren middels drukbegrazing. Tussen en onder de panelen is ruimte vrijgehouden voor een kruidenrijk grasland. De panelen krijgen één soort kleur, blauw of zwart. Dit zorgt onder meer voor een rustig beeld voor de omgeving.

Afbeelding 8. Opstelling zonnepanelen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group).

Transformatoren, omvormers en inkoopstation.
De opgewekte stroom van de zonnepanelen wordt getransporteerd naar omvormers. De omvormers worden gerealiseerd op totaal vijf omvormerrekken van ca. 8,5m x 2,0m x 3,0m (lxbxh) nabij de transformatorstations. Vanaf de omvormers wordt de elektrische stroom verder getransporteerd naar transformatorstations en daaropvolgend een inkoopstation. Binnen het zonnepark worden vijf transformatorstations van 3 MVA en een inkoopstation gerealiseerd. Het inkoopstation en de transformatorstations hebben elk een oppervlakte van circa 10 m^2 en krijgen een maximale hoogte van 3,5 meter, gemeten vanaf het maaiveld.

Energieopslagsysteem (EOS)
Naast de benodigde technische installaties voor het functioneren van het zonnepark wordt binnen zonnepark Kleine Bergerweg ook een energieopslagsysteem (EOS) gerealiseerd. Door de geproduceerde energie op te slaan kan het energienet deels worden ontlast en op een later moment worden toegevoegd aan het net. Belangrijke voorwaarde hierin is dat de opgewekte energie terug geleverd moet worden op het elektriciteitsnet. Dit is voor Zonnepark Kleine Bergerweg verzekerd. Het energieopslagsysteem wordt volgens een module-oplossing gerealiseerd, welke bestaat uit batterijrekken met veertien batterijen, een transformator, een omvormer en diverse control units. Het EOS heeft een opslagcapaciteit van 5 MW. De bouwhoogte van de batterijmodule en de transformator bedraagt 3 meter. De bouwhoogte van de omvormer bedraagt 3,8 meter. Ten aanzien van de veiligheid garandeerd de leverancier van het EOS dat wordt voldaan aan alle brandveiligheidseisen.

Afbeelding 9. Weergave batterijopstelling bij Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group).

Beveiliging
Vanuit beveiligingsredenen is het noodzakelijk om rondom het zonnepark een hekwerk en cameramasten te plaatsen. Het hekwerk zorgt ervoor dat het park wordt afgeschermd voor onbevoegden. Om ervoor te zorgen dat grondgebonden zoogdieren, zoals marters, das, hazen, maar ook reeën, gebruik kunnen blijven maken van het besluitgebied, zodat zij zich kunnen blijven verplaatsen, wordt het hekwerk om de 50 meter uitgevoerd met

een gat van 30 x 50 cm (zie figuur 11). Hierdoor zijn de grondgebonden zoogdieren in staat het besluitgebied te doorkruisen. Rondom de houtwal aan de oostkant van het besluitgebied wordt het hekwerk 30 cm boven het maaiveld geplaatst ten behoeve van de doorgang voor de das (zie figuur 12). Het hekwerk heeft een hoogte van maximaal 2,50 meter en wordt uitgevoerd in een natuurlijke uitstraling, waarbij gebruik wordt gemaakt van houten palen en een grove maas, zodat het hekwerk opgaat in het landschap. Vanwege de uitvoering in een grove maas kan gesproken worden van een transparant hekwerk. Voor de voorgenomen ontwikkeling wordt een bewakingssysteem toegepast dat bestaat uit thermische en Pan/Tilt/Zoom (PTZ) camera's welke zijn opgesteld langs de perimeter. Het systeem functioneert op basis van objectdetectie door middel van op masten gemonteerde vaste thermische camera's welke zowel overdag als 's nachts zeer betrouwbaar zicht bieden en kunnen detecteren. Er wordt gebruik gemaakt van twee typen thermische camera's, een bullet model voor herkenning veraf en een turret model om de dode zichthoek onderaan de mast af te dekken. Hierdoor kan het aantal masten en daarmee het installatiewerk beperkt worden. De camera's zullen gebruik maken van gewogen objectherkenning waarbij tevens het gedrag van een object onderscheiden wordt. De zonering zal in overlappende wijze op de camera's worden ingericht. Naast de thermische camera's voor herkenning worden er voor alarmverificatie high speed PTZ-camera's geplaatst welke ieder zicht bieden over een deel van het terrein. De PTZ- camera's zijn volledig geïntegreerd, voorzien van optische zoomobjectieven en continu rotatie (geen eind stop).

Privacy omwonenden

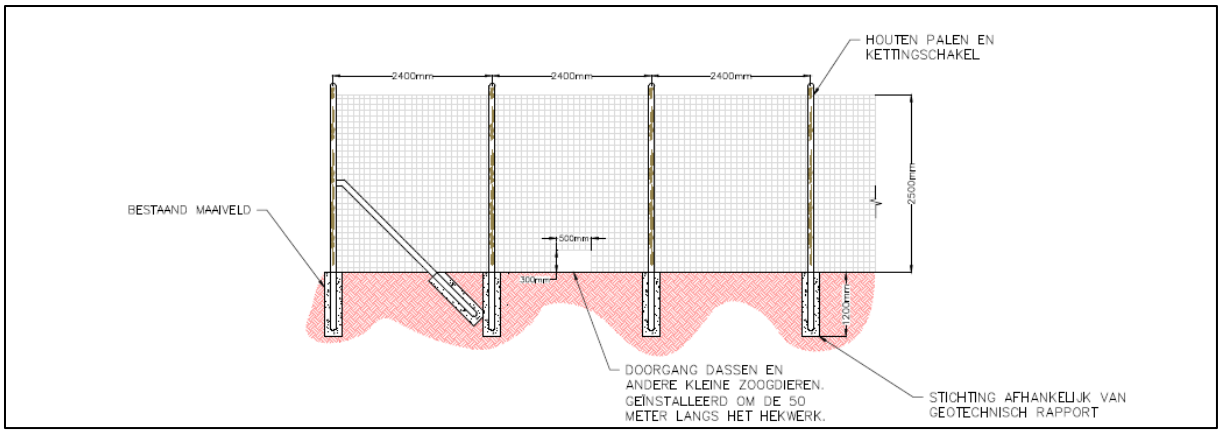
Om de privacy van omwonenden te waarborgen worden, waar nodig, over de beelden van de camera's zwarte vlakken ingesteld waardoor er niet in deze gevoelige gebieden kan worden geobserveerd.

Cameramasten

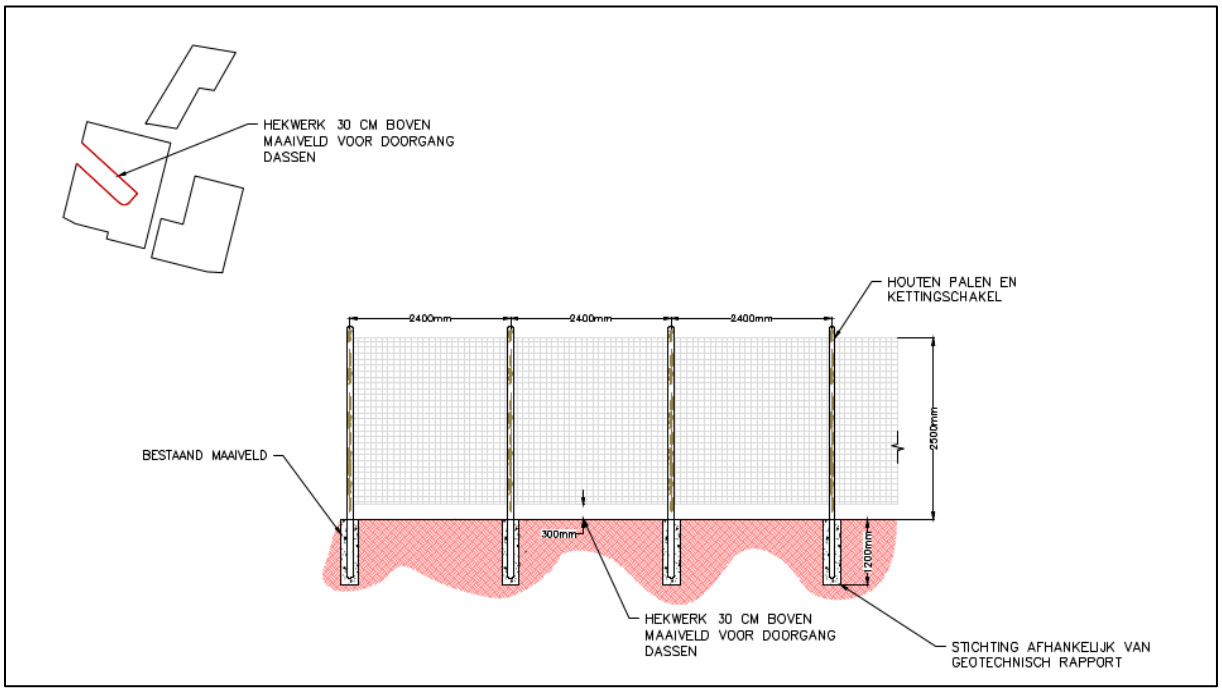
Bij de voorgenomen ontwikkeling zijn 5 vaste cameramasten van 4 à 6 meter hoog opgenomen, welke rondom de periferie worden geplaatst. De masten zijn geschikt voor plaatsing in de grond en voorzien van een aangelaste doorvoerbuis voor de voeding en datakabels, de buis dient tevens als maaiveld bescherming.

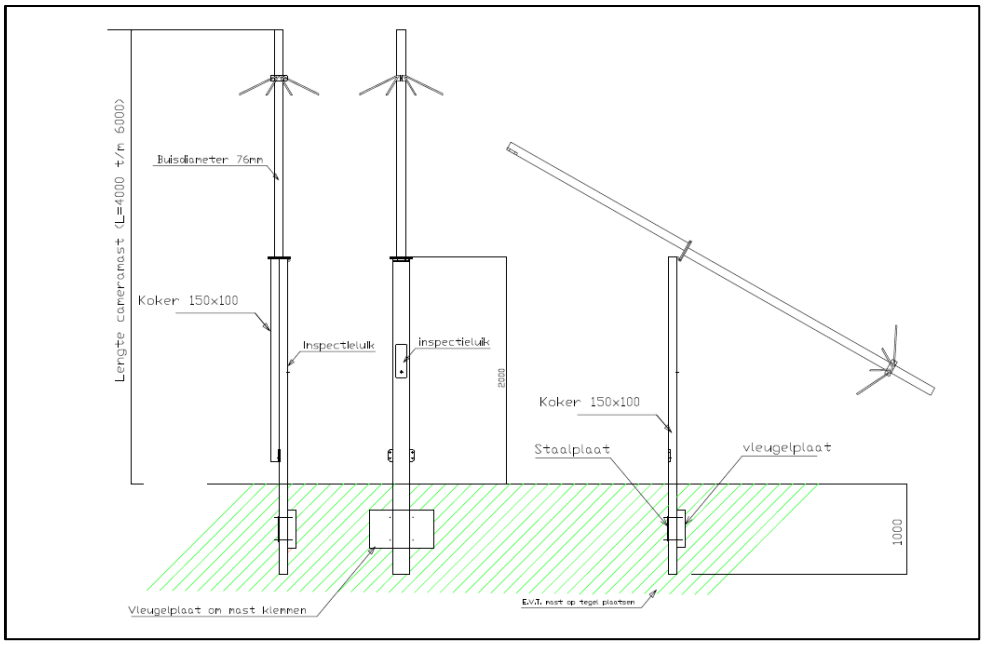
Afbeelding 10. Impressie landschappelijk hekwerk met houten palen.

Afbeelding 11. Voorbeeld hekwerk met om de 50 meter een opening voor grondgebonden zoogdieren (bron: Solar Provider Group).

Afbeelding 12. Voorbeeld hekwerk rondom de houtwal ten behoeve van de aanwezigheid van de das.

Afbeelding 13. Impressie camerasysteem (bron: Solar Provider Group).

Netaansluiting

De geproduceerde elektriciteit wordt middels kabels en een inkoopstation verder afgevoerd richting het elektriciteitsnet. Zonnepark Kleine Bergerweg wordt verbonden met een aansluitstation van Enexis in Merum. De aansluiting op het onderstation is reeds verzekerd en aanbetaald bij Enexis. Het aansluitstation in Merum is op circa 2 km van Zonnepark Kleine Bergerweg gelegen.

Toegankelijkheid en ontsluiting

Het besluitgebied wordt ontsloten vanaf de Kleine en Grote Bergerweg. Vanaf deze weg kan zowel het noordelijk deel als het zuidelijk deel van het besluitgebied worden betreden. In totaal zijn er vier toegangspoorten om het gehele besluitgebied goed te kunnen bereiken tijdens calamiteiten. Vanaf de toegangspoort wordt binnen het zonnepark zoveel mogelijk gebruik gemaakt van onverharde paden. Ten behoeve van de veiligheid zal een deel van de paden bestaan uit halfverharding, zodat het gehele zonnepark tijdens een eventuele calamiteit bereikbaar is voor hulpdiensten. Deze toegangswegen en beheerpaden worden geschikt gemaakt voor zwaardere voertuigen, zoals bluswagens. Dit is reeds afgestemd met de veiligheidsregio.

2.3.4 Informatie- en rustpunt

Centraal op het Zonnepark Kleine Bergerweg en langs de recreatieve route wordt een informatiebord (10cm x 3m x 1,5m (lxbxh) en rustpunt gemaakt. Hier kan langs de route even op adem gekomen worden én informatie ingewonnen worden over het zonnepark. Voor kinderen zijn er natuurlijke speel-elementen aanwezig, kan er geleerd worden over diersoorten die voorkomen op het zonnepark en worden de voordelen van zonne-energie inzichtelijk gemaakt. Een speel- en uitkijkheuvel vormt het centrale punt van de plek. De uitkijkheuvel is maximaal 10 meter breed en 3 meter hoog. Zie hiervoor tevens de technische uitwerking, dat bij voorliggende aanvraag is bijgevoegd.

Een tweetal picknickbanken (2,5m x 1,5m x 1,1m) vormen een rustpunt op de locatie. De entree van de plek wordt gemarkeerd door een markant bijenhotel (50 cm x 2,5m x 1,5m). De gehele plek is omsloten door een gemengde haag die voor een geborgen gevoel zorgt en veel biodiversiteit toevoegt. Zie voor de inrichtingstekening van het informatie- en rustpunt paragraaf 2.4 en het separate landschappelijk inrichtingsplan. Om overlast zoveel mogelijk tegen te gaan wordt ter plaatse van het informatie- en rustpunt tevens een cameramast gerealiseerd.

Afbeelding 14. Referentie van een uitkijkheuvel bij een zonnepark.

2.3.5 Bouw

De start van de bouw is afhankelijk van het moment waarop de benodigde rijkssubsidies (SDE++) zijn toegewezen en vergunningen zijn verleend en wanneer de netaansluiting opgeleverd kan zijn met voldoende transportcapaciteit. De aanlegfase van de panelen en bijbehorende installaties beslaat waarschijnlijk een tijdsperiode van circa zes maanden. Naar verwachting zal in eind 2025/ begin 2026 worden gestart met de bouw van Zonnepark Kleine Bergerweg.

Door te werken met strategische aanrijroutes wordt verkeersoverlast zoveel mogelijk vermeden. Deze aanrijroutes lopen naar verwachting via de Grote Bergerweg en ’s Heerenkampsweg. Omwonenden worden voorafgaand de start van de bouw hier tijdig van op de hoogte gesteld, zodat de verkeersoverlast wordt geminimaliseerd.

2.3.6 Looptijd

Het zonnepark heeft een exploitatiefase van 30 jaar. Na deze termijn zal het zonnepark volledig worden ontmanteld en wordt de grond teruggebracht naar de huidige staat van gebruik, waarbij delen van de landschappelijke inpassing worden behouden. Dit is beschreven in paragraaf 2.4.2. Zie hiervoor tevens paragraaf 3.5.2.

2.3.7 Operationeel

De aanlegfase loopt over in de fase van beheer. In deze periode is de ontwikkelaar verantwoordelijk voor een goed ecologisch beheer van het besluitgebied. Hiervoor is een beplantings- en beheersparagraaf opgesteld, welke is opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan voor Zonnepark Kleine Bergerweg. In deze periode worden geen meststoffen of pesticiden gebruikt. Dit heeft een positief effect op bijvoorbeeld het bodemleven. Na ontmanteling van het zonnepark worden de percelen in oorspronkelijke staat teruggebracht.

Voor het onderhoud van het zonnepark tijdens de operationele fase wil de initiatiefnemer samenwerken met Westrom. Westrom is een organisatie waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans krijgen om ervaring op te doen en werk te vinden. Onderhoud en schoonmaak van de zonnepanelen kan een uitkomst bieden voor deze mensen om te re-integreren op de arbeidsmarkt. In overleg met Westrom is het idee tot

stand gekomen dat de deelnemers mee kunnen lopen met verschillende aspecten vanaf de aanlegfase van het zonnepark tot aan onderhoud van het zonnepark.

2.4 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van Zonnepark Kleine Bergerweg is beschreven in het landschappelijke inpassingplan, welke als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. In deze paragraaf worden de hoofdpunten van de landschappelijke inpassing toegelicht. De landschappelijke inpassing van het zonnepark is tot stand gekomen op basis van een beleidsanalyse, landschappelijke analyse, technische uitgangspunten, overleg met stakeholders, zoals omwonenden en Gemeente Roerdalen.

Gemeente Roerdalen stelt als voorwaarde in haar vergunning dat de gronden behorende bij het zonnepark uitsluitend als zodanig mogen worden gebruikt wanneer binnen 1 jaar na realisatie van het zonnepark de landschappelijke inpassing is uitgevoerd en kwalitatief en kwantitatief in stand wordt gehouden.

2.4.1 Ontwerpuitgangspunten

Uit de landschaps- en beleidsanalyse is een aantal uitgangspunten te halen die leidend zijn voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark. Hieronder is een opsomming te vinden van de uitgangspunten die gebruikt zijn voor het opstellen van het landschapsplan. Deze uitgangspunten zijn gekoppeld aan de 5 strenge voorwaarden die de gemeente stelt in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'. De nadere onderbouwing van de 5 strenge voorwaarden is opgenomen in paragraaf 3.5.2

Afbeelding 15. Uitgangspuntenkaart met ontwerpuitgangspunten (zie tevens het separate landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Strenge voorwaarde 1

"Het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken."

Hoewel het besluitgebied volgens de omgevingsvisie van de gemeente Roerdalen in het open cultuurlandschap ligt, is het gebied niet meer zo open als dat het vroeger was. Met de komst van een grote fruitkwekerij en aanplant van verschillende bospercelen is het gebied kleinschaliger geworden. De grote openheid is vooral ten

oosten van het besluitgebied te vinden. Wel is er een aantal prominente zichtlijnen die het behouden waard zijn. Met de landschappelijke inpassing wordt rekening gehouden met de maat en schaal van het landschap. In paragraaf 2.3.2. is uitgebreid ingegaan op de geschiktheid van de locatie voor de realisatie van een grondgebonden zonnepark.

De totale oppervlakte van het besluitgebied bedraagt 20 hectare. De oppervlakte binnen het hekwerk is 12,6 hectare. Het deel wat bedekt is door zonnepanelen bedraagt 6,64 hectare. Dit betreft 32% van het totale besluitgebied. Het onbedekte deel van het besluitgebied (landschappelijke inpassing, onderhoudspaden etc.) bedraagt 13,36 hectare, wat 68% van het besluitgebied is. Dit is ruim boven de norm van 25% die door Holland Solar wordt voorgesteld in de Gedragscode Zon op Land.

De zonnepanelen zijn zuid georiënteerd. De panelen worden in de leidende kavelrichting geplaatst, zodat deze goed in de landschappelijke structuur worden ingepast en er geen ravelranden bij de panelen opstelling ontstaan.

Strenge voorwaarde 2
Het te ontwikkelen zonnepark moet landschappelijk worden ingepast:
- *Inpassen directe (be-)levingsfactoren;*
- *Stimuleren biodiversiteit;*
- *Stimuleren waterberging en – infiltratie.*

De doorgaande verbindingswegen Grote Bergerweg en Kleine Bergerweg, liggen iets verhoogd in het landschap, waardoor je makkelijk over het besluitgebied heen kijkt. Dit voordeel wordt ingezet bij de aanleg van het zonnepark.

Opvallend is ook de afwisseling van bomenrijen langs de weg. Op andere stukken worden deze weer onderbroken. Zo is er een rij bomen langs de Kleine Bergerweg bij het besluitgebied, maar ontbreekt de bomenrij langs het besluitgebied aan de Grote Bergerweg. Vervolgens is er wel weer een bomenrij aanwezig in het oostelijke deel van de Grote Bergerweg. De bomenrij ontbreekt in het oosten juist langs de Kleine Bergerweg. Deze karakteristieke afwisseling wordt in stand gehouden. Er is een aantal belangrijke zichtlijnen die het behouden waard zijn in het besluitgebied, deze worden opgenomen in het ontwerp. De zichtlijnen zijn weergegeven in de uitgangspuntenkaart (afbeelding 15) en worden vooral beleefd via de twee verbindingswegen.

Doordat het besluitgebied grenst aan een aantal bestaande groenstructuren, kan hier op aangesloten worden bij de ontwikkeling. Hier kan een ecologische meerwaarde gecreëerd worden voor het gebied. Zie hiervoor tevens paragraaf 4.1.3 waar nader ingegaan wordt op de ecologische kansen.

Er zijn verschillende woningen rond het besluitgebied aanwezig. Er wordt daarbij rekening gehouden met een zone van 100 meter rond de kavel van de woning, die vrij moet blijven van zonnepanelen of aanverwante installaties.

Door middel van een landschappelijke haag wordt aangesloten op het beeld van hagen rondom de reeds aanwezige fruitboomgaarden in de omgeving. Het zicht op het panelenveld wordt hierdoor op een landschappelijke manier gemaskeerd.

Bovenstaande draagt ook bij aan de stimulering van biodiversiteit in het besluitgebied. Tevens wordt binnen het besluitgebied kruiden- en faunarijk grasland toegepast. Deze kruidenrijke graslanden komen ten goede van de patrijs. Verder worden de raden van het zonnepark ingezaaid als keverbank, bloekblokken en diverse stukken met insectenrijk grasland. Hiermee wordt met voorliggend zonnepark bijgedragen aan de stimulering van biodiversiteit in de directe omgeving.

Er wordt een wadi aangelegd op het laagste punt in het besluitgebied. Deze wadi zorgt voor het bergen van water en heeft daarnaast een ecologische meerwaarde voor het gebied.

Strenge voorwaarde 3

Meervoudig ruimtegebruik

Het ontwerp van het voorgestelde zonnepark is zorgvuldig afgestemd op de vereisten van meervoudig ruimtegebruik zoals vastgelegd in het beleidskader van de gemeente Roerdalen. Het zonnepark levert niet alleen duurzame energie, maar vervult ook waardevolle sociale en ecologische functies.

Integratie van recreatieve en educatieve functies

Een deel van het zonnepark wordt opengesteld voor het publiek. Er wordt aangesloten op het bestaande recreatieve netwerk, waarbij een educatief informatiepunt met zitgelegenheid wordt gerealiseerd. Educatieve panelen worden geplaatst, welke bezoekers informeren over de principes van zonne-energie en het belang van duurzame energie. De invulling hiervan zal opgezet worden met een lokale partner zoals de coöperatie Duurzaam Roerdalen. De eerste informatieve gesprekken hierover hebben al plaatsgevonden.

Duurzame onderhoudspraktijken door schaapsbegrazing

In het zonnepark worden schapen ingezet voor het onderhoud van het landschap, een initiatief dat niet alleen het landschapsbeheer ten goede komt maar ook de biodiversiteit ondersteunt. Deze methode van begrazing kan bijvoorbeeld georganiseerd worden met een organisatie als "Natuurlijk Grazen Wij" of “Shepperds Place”. Zij maken gebruik van een natuurlijke extensieve vorm van beheer, wat de duurzaamheid van het project ten goede komt.

Gelet op de jurisprudentie (ABRvS 1 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:423), waarbij de rechtbank aangaf dat panelen met 1,70 meter tussen de paneelrijen en een hoogste punt van 1,50 meter voldoende ruimte zou bieden om te laten begrazen, voldoet Zonnepark Kleine Bergerweg ruimschoots aan deze eisen. Het ontwerp laat 2 meter tussen de paneelrijen en het hoogste paneel wordt op 1,77 meter geplaatst. De ruimtelijke opzet van het park biedt de schapen voldoende ruimte om vrij te bewegen.

Strenge voorwaarde 4

Het te ontwikkelen zonnepark moet aantoonbaar waarden toevoegen:

- *Landschappelijke elementen;*
- *Maatschappelijke ontwikkeling;*
- *Coöperatieve realisatie;*
- *Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.*

Het zonnepark zet in op zowel een ecologische als een recreatieve meerwaarde voor het gebied. Hier liggen de grootste kansen om het gebied aantrekkelijk te maken voor de toeristen die er nu al langs komen en de ecologische functie die het nu al vervult. Daarnaast draagt het informatiepunt bij aan de kennis en ervaring over zonneparken. Verder is in een vroeg stadium van het proces ingezet op de coöperatieve realisatie door omwonenden en stakeholders mee te nemen in het planproces. Zo is naar aanleiding van dit proces de paneelhoogte aangepast en worden de faunatunnel en het informatiepunt gerealiseerd.

Met het informatiepunt bij het zonnepark wordt ingespeeld op de educatieve en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen. Er is reeds contact geweest met verschillende scholen in de omgeving. Zij maken gebruik van informatieborden en de wandelroute langs het zonnepark. Het doel is om door een samenwerking met lokale organisaties zoals Westrom, een organisatie die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen biedt op werkervaring en werkgelegenheid, de mogelijkheid te bieden om te re-integreren in de arbeidsmarkt. Deelnemers krijgen de kans om actief betrokken te zijn bij het onderhoud van het zonnepark, van aanleg tot en met het dagelijkse onderhoud, wat een positieve bijdrage levert aan hun persoonlijke ontwikkeling en

professionalisering. Daarnaast wordt een sterke voorkeur gegeven aan lokale partijen wat de lokale economie ten goede komt. Verder zorgt voorliggend zonnepark ook voor natuurontwikkeling en versterking van biodiversiteit door groenstructuren aan te leggen die ook na exploitatie behouden kunnen blijven.

Strenge voorwaarde 5
Privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:
- *Onderhoud en werking technische installatie;*
- *Onderhoud en landschappelijke inpassing;*
- *Toevoeging maatschappelijke meerwaarde;*
- *Ontmanteling na beëindiging;*
- *Coöperatieve realisatie;*
- *Participatie bij concrete planontwikkeling.*

Het onderhoud van de technische installaties wordt gedaan door de initiatiefnemer in combinatie met de aannemer. De landschappelijke inpassing wordt onderhouden door Westrom (voornemens) en een lokale hovenier of groenaannemer. Na het verlopen van de vergunningtermijn wordt het zonnepark ontmanteld, waarbij de gronden in oorspronkelijke staat worden teruggebracht. Zie hiervoor ook het separaat bijgevoegde amoveringsplan.

Het zonnepark voegt maatschappelijke meerwaarde toe door het faciliteren van recreatieve mogelijkheden rond het zonnepark en een educatieve bijdrage.

Ook is er contact geweest met de omwonenden, lokale ecoloog, verschillende (overheids)organisaties en de Coöperatie Duurzaam Roerdalen. Tevens is de initiatiefnemer voornemens te streven naar 50% lokaal eigendom. Zie hiervoor tevens het separaat bijgevoegde porfijtplan.

2.4.2 Ecologische en maatschappelijke kansen van het zonnepark

De das
In de directe omgeving van het besluitgebied komen dassen voor. Ook nabij het besluitgebied zijn in de groenstrook sporen aangetroffen die mogelijk van das zijn (burcht). Het stapelvoedsel van das zijn regenwormen. Met name zijn bemeste graslanden interessant voor dassen door het (hogere) aanbod aan regenwormen.

In de huidige situatie is door de functie van landbouwgebied sprake van een voedselpiek voor een zeer korte periode in het jaar. Door bij de inrichting te kiezen voor ruigte stroken/veel bloemen en in de rand/ haag langs het zonnepark veel (besdragende) heesters, hagen en struweel, wordt gezorgd voor een toename van aantallen muizen, slakken en kevers, die dassen van voedsel kunnen voorzien indien regenwormen gedurende koude of zeer droge omstandigheden lastig bereikbaar zijn. Ook blijven de landschapselementen in de omgeving, zoals bosschages aan de noordoostzijde en zuidzijde van het besluitgebied, die tevens tot de Goudgroene zone behoren behouden.

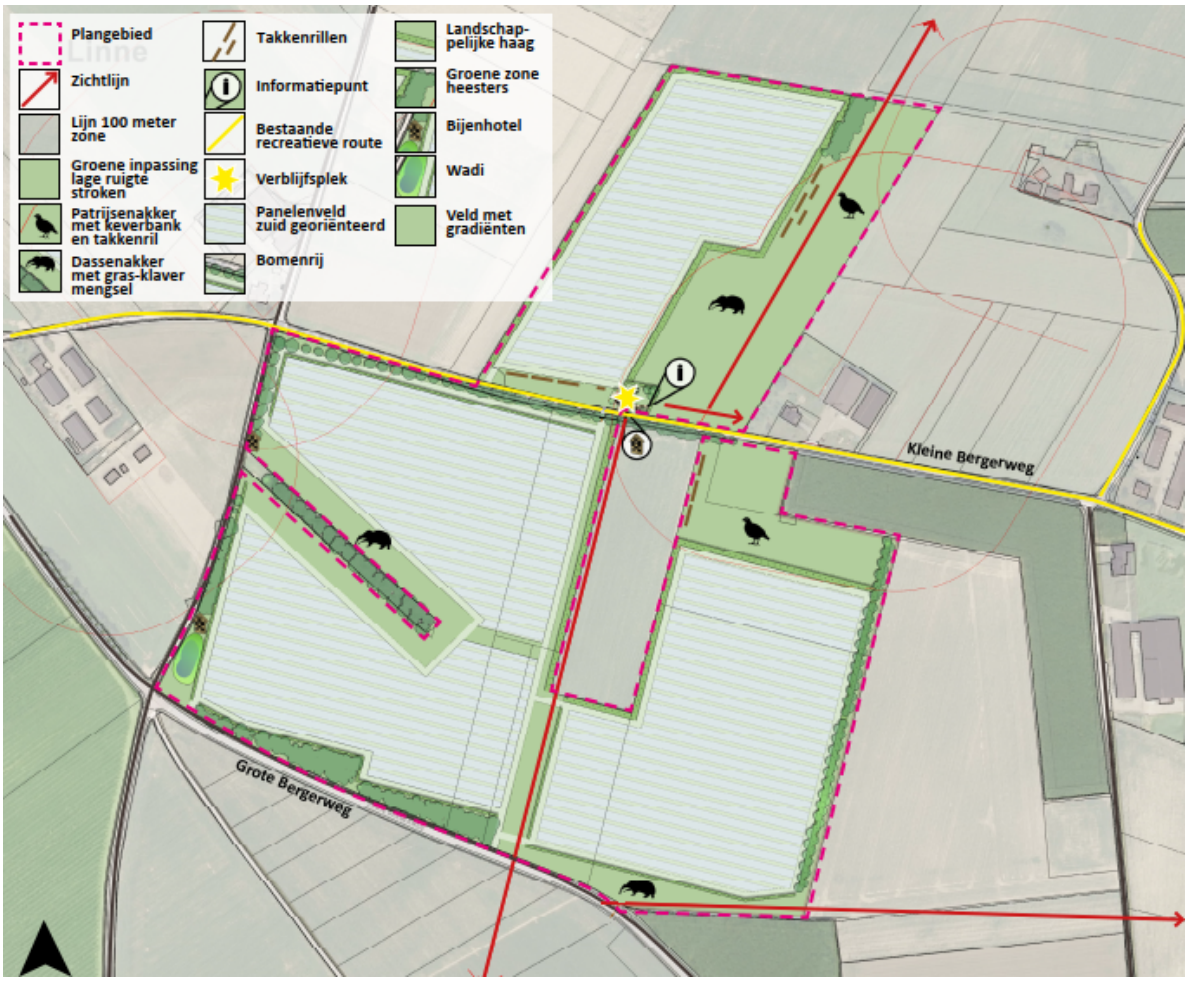
Onder de Grote Bergerweg wordt een faunapassage gerealiseerd voor o.a.de das, mede doordat de dassen vaak verkeersslachtoffers zijn. Hiervoor is afstemming geweest met een lokale ecoloog, die bevestigd dat de tunnels op de juiste plek worden gerealiseerd.

Patrijs

Op meerdere plekken worden patrijzenakkers aangelegd in de randen van het zonnepark. In de omgeving komen al meerdere patrijzenakkers voor, waarbij deze als toevoeging kunnen worden gezien in de vorm van stapstenen. De patrijs heeft juist baat bij kleine percelen verspreid over een groot gebied. De volgende maatregelen worden toegepast in de randen van het zonnepark:

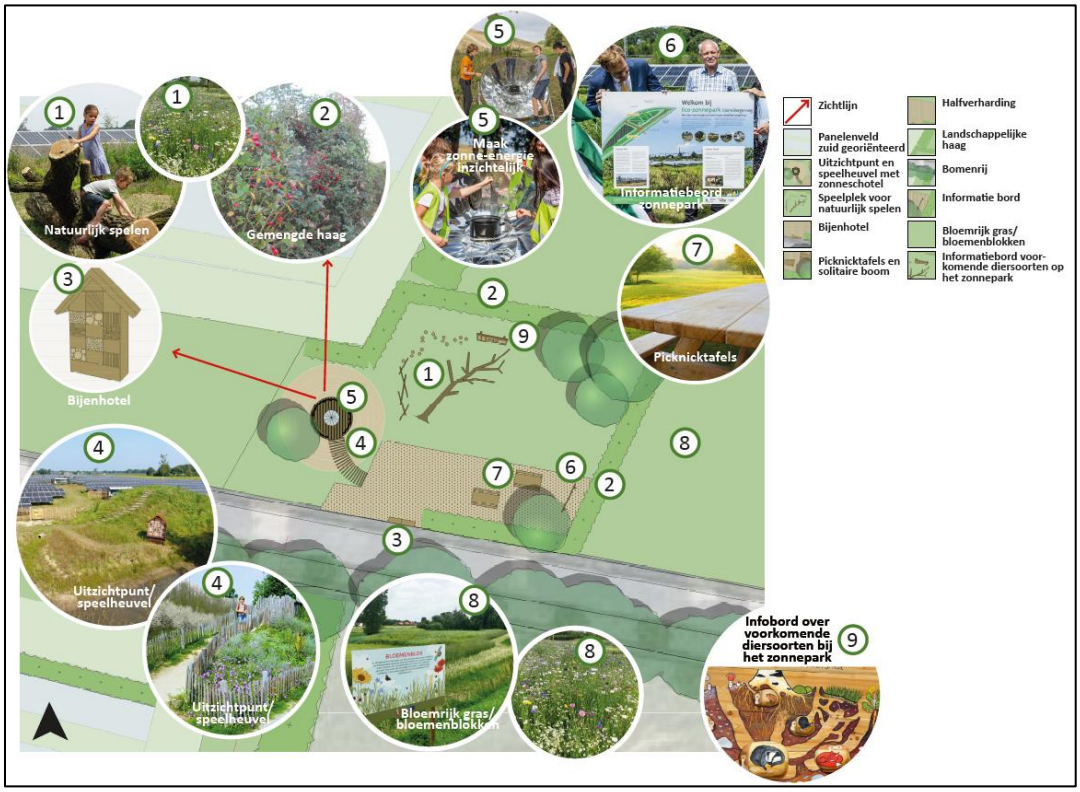
- Keverbanken zijn stroken die een halve meter hoger liggen dan de omliggende grond, ingezaaid met gras en kruiden. De loopkevers die hier worden aangetrokken dienen weer als voedsel voor patrijs.
- Bloemenblokken: ingezaaide stukken bloemrijke delen zoals zonnebloem, boekweit, luzerne en verschillende granen.
- Insectenrijk grasland: grasland met een mengsel van klaver, bloemen en wilde kruiden, als korenbloem en klaproos. Dit is met name voor patrijs kuikens gunstig.

Bloemrijke delen laten bosranden goed uitkomen waardoor deze echt functioneel worden. Naast de soorten die reeds bekend zijn, hebben bosranden ook een gunstig effect op grondgeboden zoogdieren als egel, konijn, kleine marters, broedvogels en insecten zoals vlinders.

Afbeelding 16. Landschappelijke inrichting Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Belangrijk bij de plaatsing van het zonnepark zijn de prominente zichtlijnen. Deze zijn leidend en worden opgenomen in het ontwerp. Hiervoor wordt een informatiepunt bij het zonnepark geplaatst over o.a. het zonnepark en de ecologische bijdrage (zie ook paragraaf 2.3.4).

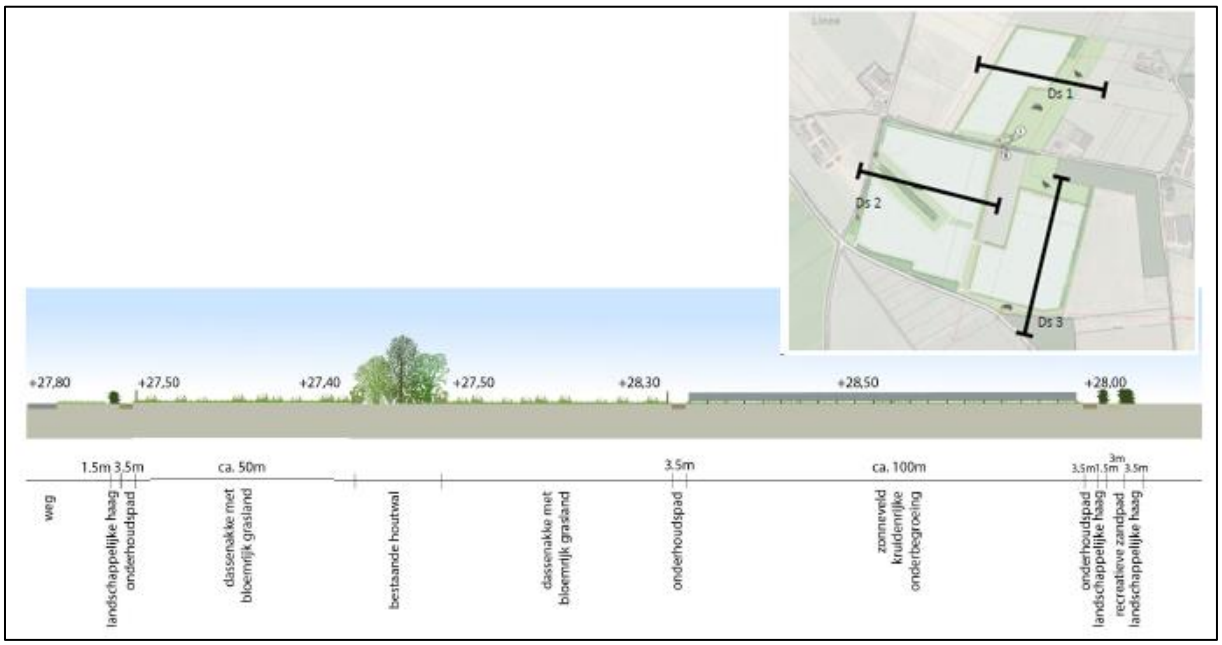

Afbeelding 17. Detailuitwerking inrichting informatie- en rustpunt (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Het besluitgebied sluit aan op de bestaande omliggende groenstructuren. Door realisatie van de landschappelijke inpassing worden ecologische structuren versterkt en nieuwe verblijfplaatsen gecreëerd voor de gebiedseigen fauna. Het aanleggen van verbindende bosranden langs de bestaande bossen zorgt voor een grotere biodiversiteit. Een gemengde haag is een element wat aansluit op de omgeving van fruitboomgaarden en versterkt de ecologische waarde van het gebied. Bij de aanplant wordt ook rekening gehouden met de kenmerkende openheid. De hagen blijven relatief laag en hogere boomkronen belemmeren het zicht niet.

De randen van het zonnepark en het zonnepark zelf worden ingezaaid met een kruidenrijk inheems mengsel. Doordat de gronden niet meer intensief worden beheerd voor de landbouw, is het mogelijk om een kruidenrijk grasland te realiseren. Het niet meer bemesten van de bodem leidt tot verschraling in plaats van verrijking en leidt daarom tot verhoging van de biodiversiteit.

Een wadi wordt aangelegd op het laagste deel van het besluitgebied om een natter gedeelte te creëren. Ook draagt dit bij aan de verhoging van de biodiversiteit van het gebied.

Afbeelding 18. Doorsnede 2 met de locatie van de doorsnede, waarbij de inpassing rondom het zonnepark wordt weergegeven (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Gemengde haag

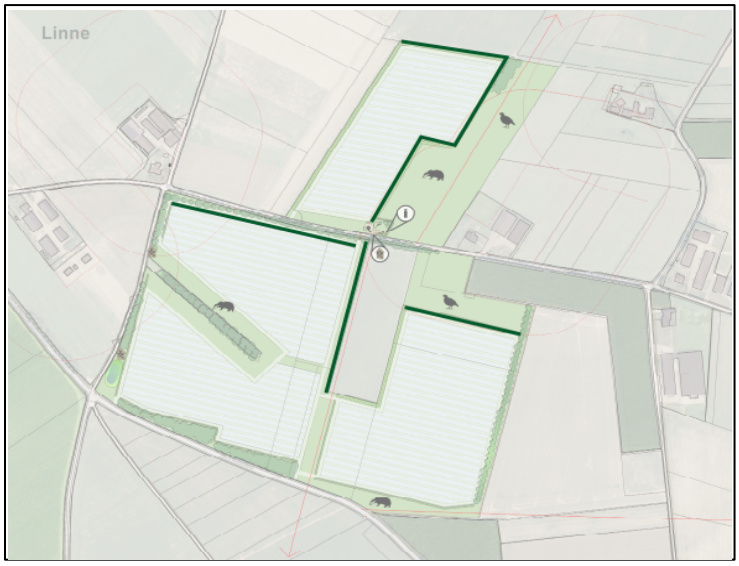
Aan de buitenzijde van het hekwerk wordt een gemengde haag toegepast. Dit vormt de afscheiding tussen de panelen en de openbare weg. De struweelhaag krijgt een maximale hoogte van 1,5-2 meter en een breedte van 1,5 meter. De haag bestaat uit verschillende inheemse plantsoorten. Naast dat struweelhaag voor afscheiding zorgt, biedt het ook extra leef- en schuilplekken voor kleine dieren en vogels.

Afbeelding 19. Weergave gemengde hagen binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Klimplanten langs het hekwerk

Aan de binnenzijde van het hekwerk is ruimte voor diverse klimplanten die meer diversiteit geven aan de gemengde haag. Deze worden geplaatst op de zichtzijdes van de omwonenden op het zonnepark. Soorten als bosrank, wilde kamperfoelie en heggenrank passen in deze omgeving en zijn waardevol voor meerdere specifieke insecten.

Afbeelding 20. Weergave klimplanten langs het hekwerk binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Afbeelding 21. Referentiebeelden: Inheemse wilde kamperfoelie (L) en heestergroep in ontwikkeling (R).

Heester groepen

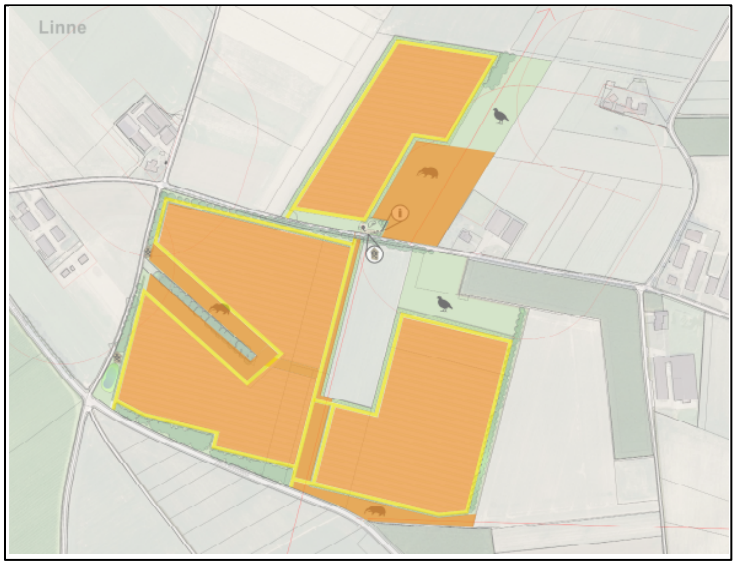
Ter bevordering van de biodiversiteit worden er waar er meer ruimte is heestergroepen aangeplant. De heesters hebben een verspreide bloei die een bron van nectar en stuifmeel zijn. Door het plaatsen van een insectenhotel in het gebied bij de bloeiende heesters wordt het leefomgeving van bijen en insecten nog aantrekkelijker. De heesters worden groepsgewijs en gemixt aangeplant waardoor er verschillende groepjes heesters worden gevormd. Door de gemixte samenstelling ontstaat er een variantie in hoogte en bloei tussen de verschillende heester groepjes.

Afbeelding 22. Weergave heestergroepen binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Dassenakker met gras-klaver mengsel

Een gras-klaver mengel wordt toegepast op de dassenakkers en weides onder het panelenveld (zie oranje vlakken in onderstaande afbeelding). Dit kruidenrijk grasland speelt een belangrijke rol bij het foerageergebied van de das in het besluitgebied. Het mengsel kan goed tegen frequent maaibeheer dat nodig is en is tevens rijk aan klaver. Een soort die aansluit bij de behoeftes van de das. Gedurende het jaar dient ongeveer 50% van de dassenakkers en de weide onder de panelen bedekt te zijn met kort gras (5 cm hoog) zodat de das optimaal kan foerageren. Ook op onderhoudspaden is het waardevol om dit grasmengsel te zaaien (zie gele vlakken in onderstaande afbeelding).

Afbeelding 23. Weergave dassenakker binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Kruidenrijk grasland

Een kruidenrijk grasland schept een kleurig beeld door het grote aandeel bloeiende kruiden. Het kruidenrijke gras wordt toegepast in de weides als ook rondom en onder de panelen. Het kruidenrijke gras wordt toegepast in de randen rondom het zonnepark. Kruidenrijk grasland speelt een belangrijke rol voor de biodiversiteitswaarde van een gebied. Door het beheer extensief uit te voeren kan een kruidenrijk grasland ontstaan met een ecologische meerwaarde voor onder andere insecten.

Afbeelding 24. Weergave kruidenrijk grasland langs de randen van Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Patrijsenakker met keverbank en takkenril

Een keverbank is een verhoogde strook akkerland begroeid met ruige polvormende grassen en kruiden. Deze strook ligt ongeveer een halve meter hoger dan de omliggende grond en is twee tot drie meter breed. Door de verhoogde ligging is een keverbank warmer en droger dan het omringende akkerland, waardoor insecten zoals loopkevers zich er thuis voelen. Insecten kunnen er ook prima overwinteren. Voor akkervogels zoals de patrijs biedt een keverbank in eerste instantie warmte, dekking en insecten als voedsel voor kuikens, en mogelijk ook een veilige nestplaats.

Afbeelding 25. Weergave patrijsenakker met keverbank binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Bomenrij langs openbare weg
Langs de Kleine Bergerweg en de ‘s Heerenkampsweg aan de noordzijde van het besluitgebied worden in aansluiting van de bestaande bomenrijen extra bomen zoals Winterlinde en Fladderiep aangeplant. Dit ter versterking van de landschapslijnen en voor de ecologische verbinding.

Winterlindes - Kleine Bergerweg
De bestaande bomenrij bestaat uit esdoorns. Voor de diversiteit wordt deze rij aan de oostzijde aangevuld met een andere soort, de winterlinde (tiliacordata). Deze bomen worden met een onderlinge afstand van 10 meter aangeplant. De linde heeft een grote ecologische betekenis voor met name insecten en vogels.

Fladderiep – ‘s Heerenkampsweg
Aan de noordwestzijde wordt ‘s Heerenkampsweg beplant met de Fladderiep (Ulmus laevis). Dit om weer een extra boomsoort toe te voegen. Deze bomenrij vormt samen met de bestaande esdoorns en de linden een gesloten rij die de twee bospartijen met elkaar verbindt.

Afbeelding 26. Referentiebeeld van lindes in een rij

Wadi
De wadi wordt aan de zuidwestzijde en noordoostzijde gerealiseerd. Dit is het laagstgelegen gedeelte van het besluitgebied. Deze wadi krijgt een profiel met een flauwe oever zodat er veel gradiënten ontstaan. De verwachting is dat deze plek over het algemeen net wat natter is dan het overige gedeelte. Door hier wat te gaan verdiepen versterkt dit de verschillende gradiënten en hierdoor de diverse flora en fauna

Afbeelding 27. Referentiebeeld van een wadi.

Samenwerking voor recycling
Daarnaast wil de initiatiefnemer samenwerken met stichting Zonne-energie Recycling Nederland. Deze stichting werkt aan het grootste Nederlandse zonnepaneelrecycling-initiatief. Samen met ELSi2 bouwt de stichting een nieuwe recyclingfabriek die minimaal 95% van de materialen uit een zonnepaneel weet terug te

winnen voor hergebruik (conventionele recycling van zonnepanelen komt meestal niet hoger dan 85%). Na 30 jaar is de restwaarde van het zonnepark nog altijd hoog en kunnen de panelen worden hergebruikt.

Samenwerking voor onderhoud van het zonnepark

Voor het onderhoud van het zonnepark tijdens de operationele fase wil de initiatiefnemer samenwerken met Westrom. Westrom is een organisatie waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans krijgen om ervaring op te doen en werk te vinden. Onderhoud en schoonmaak van de zonnepanelen kan een uitkomst bieden voor deze mensen om te re-integreren op de arbeidsmarkt. In overleg met Westrom is het idee tot stand gekomen dat de deelnemers mee kunnen lopen met verschillende aspecten vanaf de aanlegfase van het zonnepark tot aan onderhoud van het zonnepark.

Permanente natuurontwikkeling

Vanuit de locatiekeuze blijkt dat voorliggende locatie geschikt is om – naast de opwekking van duurzame energie – ook in te zetten op versterking van natuur door landschapselementen te realiseren, welke ook na de exploitatieperiode kunnen worden behouden. Rondom het besluitgebied wordt een gemengde haag aangeplant. Deze hagenstructuur is gewenst om zo veel als mogelijk te handhaven rondom het besluitgebied, zodat de ecologische verbinding tussen de nabijgelegen opgaande groenstructuren (onderdeel van Goudgroene natuurzone) behouden blijven. Verder worden ook heestergroepen ten behoeve van biodiversiteit behouden, die tevens aansluiten op de Groengoude natuurzone. Hiermee wordt beoogd om ook na exploitatie van het zonnepark de robuuste groene omzoming te behouden. Zie onderstaande afbeelding voor een totaaloverzicht.

Afbeelding 28. Totaaloverzicht te behouden landschapselementen

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het beleid beschreven dat betrekking heeft op het besluitgebied en de voorgenomen ontwikkeling. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft op 11 september 2020 de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Nederland staat in de komende jaren voor een aantal opgaven van nationaal belang. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt dat grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw Nederland flink zullen veranderen. In de NOVI is omgevingskwaliteit het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.

Vanuit de NOVI geeft het Rijk kaders en richting voor zowel nationale als decentrale keuzes. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. In de NOVI wordt gesproken over een ‘omgevingsinclusief’ beleid. De NOVI beschrijft enerzijds een toekomstperspectief met ambities en anderzijds de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven. Deze opgaven zijn het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in vier prioriteiten. Op deze vier prioriteiten zijn beleidskeuzes gemaakt;

1) Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
2) Duurzaam economisch groeipotentieel.
3) Sterke en gezonde steden en regio’s.
4) Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om de beleidskeuzes weloverwogen te maken worden drie afwegingsprincipes gehanteerd, namelijk; 1) Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies, 2) Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal en 3) Afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI wordt gesteld dat de klimaatdoelstelling in lijn is met de Parijse klimaatdoelstelling: in 2050 vrijwel geheel klimaatneutraal. De ambitie is dat de omslag naar 100 procent circulair in 2050 gerealiseerd is en dat er een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in de leefomgeving is. In 2050 is Nederland erin geslaagd al deze ontwikkelingen zorgvuldig in te passen of nieuwe landschappen te creëren met zo min mogelijk hinder of overlast voor mensen en het ecosysteem. De NOVI ziet het van nationaal belang om de internationale afgesproken doelen te behalen. De opgave is dan ook om de uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van 1990 te reduceren met tenminste 49 procent in 2030 en met 95 procent in 2050. Een andere opgave is het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame energiebronnen.

Bovenstaande opgaven manifesteren zich rond een van de vier prioriteiten, namelijk prioriteit 1 'Ruimte voor klimaatadaptatie energietransitie'. In beleidskeuzes van deze prioriteit wordt benoemd dat overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het bijtijds halen van doelstellingen, die in het Klimaatakkoord zijn bepaald.

Het Nationaal Programma RES vormt een platform voor onderling samenwerken, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan een hefboom zijn voor kwaliteitsverbetering, zowel voor ruimtelijke als voor ecologische, economische of sociale verbeteringen. Zonneparken kunnen bijvoorbeeld economische dragers voor het landelijk gebied worden. Daarnaast moeten ze in het landschap worden ingepast. De afwegingsprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kunnen ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met Zonnepark Kleine Bergerweg wordt invulling gegeven aan de prioriteit 'Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie' van de Nationale Omgevingsvisie. Het zonnepark wekt elektriciteit op uit zonne-energie. Dit is een duurzame manier van energieopwekking. Daarmee leidt de aanleg van het zonnepark tot een reductie van broeikasgassen. Er zijn geen nationale belangen uit de NOVI in het geding. De voorgenomen ontwikkeling voor Zonnepark Kleine Bergerweg is daarmee ook niet strijdig met dit beleid. Zoals in paragraaf 3.3 nader is toegelicht, zijn de gestelde duurzaamheidsdoeleinden voor 2030 niet haalbaar met alleen zon op dak (en/of in gebouwd en landelijk gebied). Om die reden moeten in de gemeente Roerdalen ook landbouwgronden worden ingezet voor zonne-installaties.

Voorkeursvolgorde zon

Als gevolg van de maatschappelijke ontwikkelingen en het ontbreken van goed en gedegen ruimtelijk beleid ten aanzien van zonne- energieprojecten is in de NOVI - in het kader van een zorgvuldige ruimtelijke afweging – de voorkeursvolgorde zon op land vastgelegd en wordt daarbij ingezet op multifunctioneel ruimtegebruik. In de afgelopen periode is de behoefte om de voorkeursvolgorde zon op land nauwkeuriger vast te leggen. Niet alleen vanuit ruimtelijke overwegingen, ook een meerderheid in de Tweede Kamer heeft zich hiervoor een voorstander betoond.

Op 26 oktober 2023 heeft toenmalig minister De Jonge in een kamerbrief aan de Tweede Kamer kenbaar gemaakt hoe de voorkeursvolgorde voor zonne-energie verder wordt ingevuld. Deze zogeheten 'zonneladder' wordt vanaf 1 januari 2024 ook verwerkt in alle provinciale omgevingsverordeningen, waarmee de gemaakte afspraken ten aanzien van de voorkeursvolgorde zon tussen o.a. gemeenten, provincies en het Rijk ook overal op een eenduidige manier juridisch verankerd worden. De voorkeursvolgorde voor zon kent de volgende treden:

- Trede 1: Zonnepanelen op daken en gevels
- Trede 2: Onbenutte terreinen in bebouwd gebied
- Trede 3: Onbenutte terreinen in landelijk gebied
- Trede 4: Landbouw- en natuurgronden

De voorkeursvolgorde zon is niet 'volgtijdelijk', maar wel 'volgordelijk'. Hierbij wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid van zonnepanelen op daken en gevels (trede 1) en op gronden binnen en buiten bestaand bebouwd gebied (trede 2 en 3) en, als deze 3 treden onvoldoende mogelijkheden bieden, naar zonnepanelen op landbouw- en natuurgronden (trede 4) onder de hieronder genoemde voorwaarden. In de basis wordt trede 4 niet gebruikt tenzij het gaat om de volgende uitzonderingsmogelijkheden:

A. Agri-PV: combinatie van een substantiële agrarische functie met een zonnepark;
B. landbouwgronden die op basis van bestuurlijk bindende afspraken in transitie zijn, bijvoorbeeld gronden die in de toekomst een andere bestemming krijgen zoals woon-werk-bestemming, recreatie of overgang naar natuur of gronden die minder geschikt worden voor een landbouwfunctie door verzilting, vernatting of bodemdaling. Zon-PV draagt financieel bij aan het mogelijk maken van de gebiedsgerichte opgaven voor een maximale periode (30 jaar), waarna de gebieden hun definitieve bestemming zullen krijgen.

C. als de aanleg van zonneparken op gronden betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of zorgt voor vergroting van een efficiënter netwerkgebruik (netneutraal)

Daarbij blijven de bestaande randvoorwaarden ten aanzien van 1) een goede landschappelijke inpassing en 2) inpasbaarheid in het energienetwerk ook van toepassing, met de aanvulling dat initiatiefnemers streven naar een 50% participatie van omwonenden en dat projecten kunnen rekenen op voldoende draagvlak.
Het is aan de provincies om deze afspraken te verwerken in de haar provinciale omgevingsverordeningen. Projecten waarvan de participatietrajecten al in een vergevorderd stadium zijn en niet (helemaal) conform de aangescherpte voorkeursvolgorde zon zijn vormgegeven, kunnen doorgang vinden. Ook voor nieuwe aanvragen, die zijn ingediend voordat de nieuwe provinciale omgevingsverordeningen van kracht zijn, gelden de bestuurlijke afspraken niet. Die gaan pas gelden wanneer de nieuwe provinciale omgevingsverordeningen van toepassing zijn (verwachting is 1 januari 2024).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling
Met voorliggend initiatief wordt de voorkeursvolgorde zon gehanteerd, ondanks dat de vergunning voor voorliggend zonnepark in 2023 is ingediend. Het voorgenomen plan voldoet aan de aanscherping vanuit de kamerbrief van toenmalig minister De Jonge. Zo is voorliggend plan al in een vergevorderd stadium voor wat betreft het participatietraject. Het participatietraject loopt al vanaf het najaar van 2021, waar in oktober de eerste gesprekken met omwonenden hebben plaatsgevonden. Vanaf januari 2022 zijn de gesprekken met de lokale energiecoöperatie gestart. In maart 2023 heeft Provincie Limburg haar eerste reactie gegeven op de voorgenomen ontwikkeling.

Voorliggend plan ligt in trede 4 van de voorkeursvolgorde zon. Provincie Limburg kent een eigen doorvertaling van de voorkeursvolgorde voor zon. In paragraaf 3.3.1. wordt een onderbouwing gegeven van de toepasbaarheid van alle treden. Met voorliggend plan is geen directe nieuwe functie voor het besluitgebied voorzien, na de exploitatieperiode van het zonnepark. Wel blijft een groot deel van de landschappelijk inpassing binnen het besluitgebied behouden en krijgen deze elementen op termijn ook de passende bestemming. In paragraaf 2.4 is nader ingegaan op de landschappelijk inpassing.

Gelet op bovenstaande past voorliggend plan binnen de uitgangspunten van de voorkeursvolgorde zon. Het zonnepark is in 2023 aangevraagd, waarbij tevens sprake is van een vergevorderd participatietraject.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden en in 2016 gewijzigd. In het Barro wordt een aantal projecten van rijksbelang met name genoemd en met digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen. Binnen het Barro worden onder andere de onderdelen Project Mainportontwikkeling Rotterdam en Grote rivieren Besproken.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor onderwerpen zoals toekomstige uitbreiding van infrastructuur en de elektriciteitsvoorziening

Ladder voor duurzame verstedelijking
In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, de voorloper van de NOVI, werd de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is de "Laddersystematiek" gewijzigd. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen. De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien'.

Het aanleggen van het zonnepark op de huidige agrarische percelen is geen nieuw stedelijke ontwikkeling. Daarnaast kan een zonnepark van dergelijke omvang met een dergelijk opgewerkt vermogen niet binnen bestaand stedelijk gebied worden gerealiseerd, daar de beschikbare gronden te klein zijn en het beschikbaar dakoppervlak te klein is om te voorzien in de volledige behoeft vanuit de RES en het gemeentelijk beleid. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State[1] blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding.

Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonnepark geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461). Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. In een uitspraak van 23 januari 2019 is dit nog eens bevestigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2019:178).

3.2.3 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het klimaatakkoord vastgesteld. Het Kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Een van de doelstellingen van het Rijk is om in 2030 maar liefst 70% van de elektrische energie op te wekken met hernieuwbare energiebronnen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling
Het te realiseren zonnepark heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare (inclusief landschappelijke inpassing). Met de zonnepanelen wordt elektriciteit opgewekt uit zonne-energie. De voorgenomen ontwikkeling levert hiermee een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 70% duurzaam opgewekte energie in 2030 en daarmee de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

3.2.4 Het Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken kan SDE++ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling
De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert. De voorgenomen ontwikkeling sluit hierbij aan en de initiatiefnemer is voornemens subsidie aan te vragen.

3.2.5 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de NOVI, Barro en Bro en het Klimaatakkoord. Zoals in paragraaf 3.3 nader is toegelicht, zijn landbouwgronden noodzakelijk om de duurzaamheidsdoeleneinde voor 2030 te halen. De rijksbeleidsdocumenten en regelgeving bevatten geen randvoorwaarden of uitgangspunten die het voorgenomen plan rechtstreeks beïnvloeden. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in de NOVI en het Klimaatakkoord.

[1] Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708. ABRvS 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Limburg

Op 1 oktober 2021 hebben Gedeputeerde Staten van Limburg de Omgevingsvisie Limburg vastgesteld. De Omgevingsvisie Limburg vervangt het POL 2014.

Limburgse principes
Op basis van de omgevingsvisie zijn voor de provincie een aantal 'Limburgse Principes' opgesteld. Het gehele project van voorliggend zonnepark is aangeduid als 'buitengebied'. Hierbinnen vindt de realisatie van het zonnepark én de realisatie van nieuwe natuur plaats. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beoogde waarden voor dit gebied.

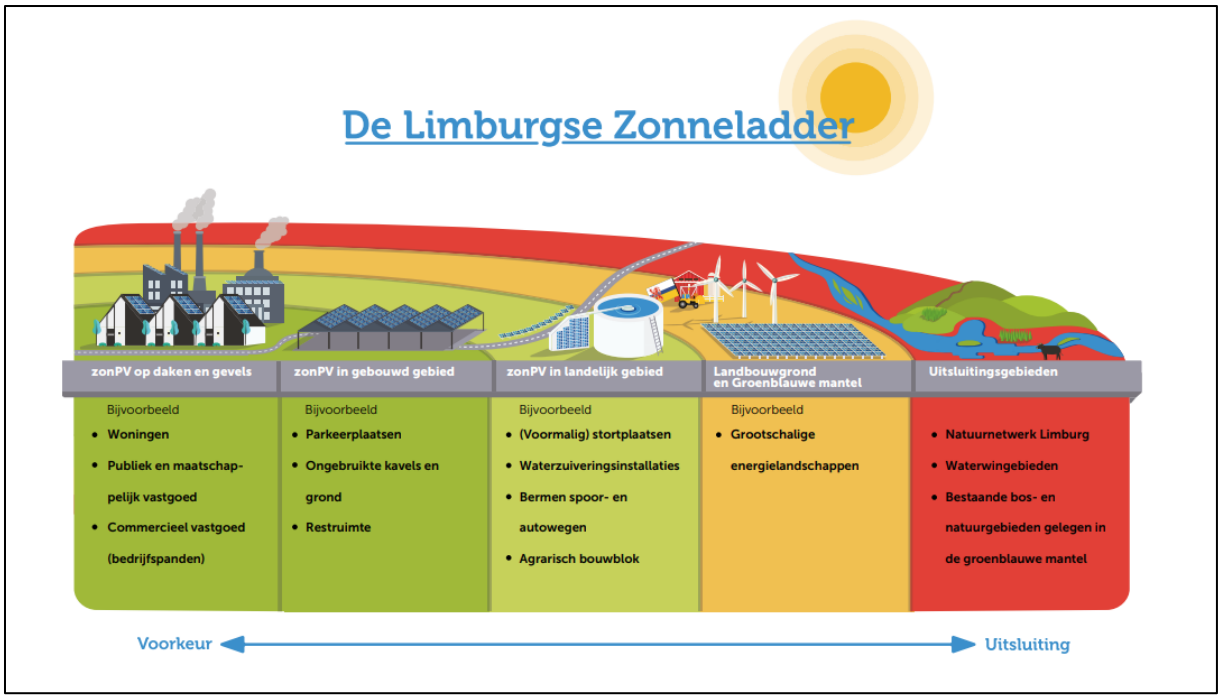

Afbeelding 29. Ligging besluitgebied binnen de 'Limburgse principes'.

De provincie Limburg wil naar eigen vermogen bijdragen aan de Rijksdoelstellingen om te komen tot een duurzame energievoorziening. Gezien de ligging van de provincie en het grondgebruik zijn de mogelijkheden voor het komen tot een duurzame energievoorziening in Limburg beperkt. De provincie stelt geen eigen doelstellingen en plannen op ten aanzien van de energietransitie, maar neemt een ondersteunende rol aan bij nieuwe innovaties en ontwikkelingen. Dit doet zij onder andere bij de verduurzaming van Chemelot en de uitvoering van de Regionale Energiestrategie. De provincie baseert haar handelen bij nieuwe initiatieven op draagvlak en wil haar inwoners daarbij maximaal betrekken.
De basis voor de energietransitie ligt voor de provincie Limburg bij de 'trias energetica', wat betekent:

1. energieverbruik verminderen door verspilling in te perken;
2. energieopwekking vanuit duurzame bronnen (niet-fossiel), zoals water, wind en zon;
3. gebruik van zo efficiënt en schoon mogelijke fossiele bronnen bij de energiebehoefte die niet op een duurzame manier ingevuld kan worden.

Op het gebied van zonne-energie pleit de provincie Limburg voor zorgvuldigheid bij ruimtelijke inpassing. Voor dergelijke ontwikkelingen is de Limburgse zonneladder van toepassing (niet volg tijdelijk). Deze is te zien in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 30. De Limburgse zonneladder (bron: Omgevingsvisie Limburg).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het besluitgebied voor Zonnepark Kleine Bergerweg is gelegen in 'trede 4' van de Limburgse Zonneladder, namelijk 'Landbouwgrond en Groenblauwe Mantel'. De noodzaak van zon op land is nader onderbouwd in een notitie 'Onderbouwing Limburgse Zonnelader' van de gemeente Roerdalen, welke separaat is bijgevoegd bij voorliggende onderbouwing.

De zonneladder is niet volgtijdelijk. De essentie van de zonneladder is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouwgronden en natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien. Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik). Dit betekent dat in eerste instantie onderbouwd moet worden waarom het plan niet binnen de treden 1 tot en met 3 gerealiseerd kan worden. Daarnaast geldt voor realisatie van een zonnepark op landbouwgrond (trede 4) het 'nee-tenzij principe'. Navolgend wordt eerst onderbouwd waarom de invulling van het plan binnen de treden 1 tot en met 3 niet haalbaar is. Vervolgens wordt het 'nee-tenzij principe' onderbouwd.

Uitgangspunten onderbouwing Limburgse Zonneladder

Voor de onderbouwing van de Limburgse zonneladder voor het Zonnepark Kleine Bergerweg gelden twee hoofduitgangspunten:

1. De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:
   - het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen; én
   - een bijdrage leveren aan de doelstelling van het Rijk en de RES. Dit houdt in het grootschalig opwekken van respectievelijk 35 TWh en 1,2 TWh elektriciteit vóór 2030.
2. Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).

Onderbouwing trede 1: ZonPV op daken en gevels
Randvoorwaarden bij trede 1

Bij de onderbouwing van trede 1 in relatie tot de te behalen doelen zijn drie randvoorwaarden relevant:

a. Ten eerste mogen de daken van woningen veelal niet meegeteld worden voor het 35 TWh/1,2 TWh-doel. Dit volgt uit het Klimaatakkoord. Hier is bepaald dat kleinschalige zon-op-dak installaties, die

veelal op woningen liggen, tot 7 TWh niet meetellen. Bij het bepalen van de CO2-doelstelling tot 2030 (reductie CO2-uitstoot met 49%) is namelijk al rekening gehouden met een autonome groei van kleinschalig zon-op-dak (vermogen van 15 kWp en minder[2]) tot ongeveer 7 TWh. Het meetellen van deze installaties leidt tot dubbeltellingen en dat is niet de bedoeling. Gelet op het voorgaande kunnen voor de invulling van trede 1 (zon op dak) dus alleen de grote daken meegerekend worden.

b. Ten tweede moet het 35TWh/1,2 TWh-doel vóór 2030 gerealiseerd zijn. De gemeente wil daarom de regie over haar duurzaamheidsdoelstellingen hebben. Een afhankelijkheidspositie is onwenselijk. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak kan echter niet afgedwongen worden. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak kan de gemeente alleen stimuleren. De duurzaamheidsdoelstellingen uitsluitend invullen met zon op dak (trede 1) leidt daarmee tot een afhankelijkheidspositie. Dit is niet wenselijk.

c. Ten derde geldt dat een dak geschikt moet zijn voor het plaatsen van zonnepanelen. Feit is dat niet alle daken geschikt dan wel beperkt geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Belemmeringen zijn onder andere de constructie van het dak, obstakels zoals schoorstenen en dakramen, schaduwvorming en teruglevercapaciteit.

Onderbouwing trede 1

Te weinig daken voor realisatie duurzaamheidsdoelstellingen

Met alleen zon op dak zijn de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen voor 2030 niet haalbaar. Dit blijkt uit het volgende.

Uit het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt dat het elektriciteitsverbruik in Roerdalen in 2020 is bepaald op 255 TJ (71,5 miljoen kWh) per jaar (bron: regionale klimaatmonitor 2021). Dit is ongeveer 14,5% van het totale jaarlijkse energieverbruik in Roerdalen. De verwachting is dat, ondanks besparingen en efficiënter gebruik van stroom, het elektriciteitsverbruik de komende jaren toeneemt tot 330 TJ in 2030. Dit als gevolg van elektrificatie van verwarming, vervoer en industrie.

Om inzicht te krijgen hoeveel panden zonpotentie hebben, is voor het jaar 2020 de 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' opgesteld (zie bijlage). Hieruit blijkt dat er in Roerdalen sprake is van in totaal 12.960 panden met zonpotentie. In potentie kunnen op deze daken 393.092 panelen geplaatst worden.

Zoals uit de randvoorwaarden bij trede 1 blijkt, tellen de daken van de woningen niet mee voor de rijks-/RES opgave. Op basis van de analyse betekent dit dat er zonder de woningen in totaal sprake is van 4.401 panden met grote daken[3]. In totaal hebben deze panden een zonpotentie voor 202.776 panelen. Dit betekent dat alleen al voor het invullen van de huidige elektriciteitsvraag (jaar: 2020) binnen de gemeente Roerdalen onvoldoende grote daken met zonpotentie aanwezig zijn. In onderstaande berekening wordt dit nader inzichtelijk gemaakt.

Elektriciteitsverbruik 2020	
Elektriciteitsverbruik 2020 = 255 TJ	: 285.090 panelen (285 Wp) [4]
Zon op dak potentie 2020	: 202.776 panelen

Potentie tekort op daken	**: 82.314 panelen**

[2] 15 kWp komt overeen met circa 50 PV-panelen van 300 Wp en een netto benodigde geschikte dakoppervlakte van 80 - 100 m2, afhankelijk van de oppervlakte van de panelen. De bruto benodigde dakoppervlakte is echter veel groter.

[3] In het onderzoek is bij de resterende bebouwing geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine daken. In de praktijk is er dus geen sprake zijn van 4.401 grote daken. Dit zijn er minder. Voor de eenvoud wordt in de berekening echter uitgegaan van 4.401 grote daken.

[4] 285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.
255 TJ = 71,5 miljoen kWh.
71,5 miljoen kWh/250,8 kWh = 285.090 panelen (285 Wp).

Verwacht elektriciteitsverbruik 2030	
Elektriciteitsverbruik 2030 = 330 TJ	: 368.820 panelen (285 Wp)[5]
Zon op dak potentie 2020	: 202.776 panelen

Potentie tekort op daken	**: 166.044 panelen**

Kanttekening bij berekening
Bij de berekening moet de volgende kanttekening geplaatst worden. In de berekening wordt uitgegaan van panden met zonpotentie. Zoals onder het kopje 'Randvoorwaarde bij trede 1' reeds aangegeven, zijn niet alle panden geschikt of beperkt geschikt om zonnepanelen te plaatsen. In de uitgevoerde 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' is uitsluitend onderzocht of een pand zonnepotentie heeft. Niet is onderzocht of bij deze panden sprake is van andere belemmeringen waardoor de zonnepanelen niet geplaatst kunnen worden. Te denken valt aan de dakconstructie, obstakels zoals dakramen en schoorstenen en of er teruglevercapaciteit beschikbaar is. Ten slotte is ook niet onderzocht of de eigenaar van het pand bereid is om zonnepanelen op het dak te plaatsen. Omdat niet alle belemmeringen zijn onderzocht én niet duidelijk is of de eigenaar van de panden panelen willen plaatsen, is de berekening te rooskleurig. Dit betekent dus dat in werkelijkheid het potentie tekort op daken nog groter is. Immers, in de praktijk zullen bijvoorbeeld niet alle dakconstructies voldoen. Ook zullen niet alle eigenaren zonnepanelen willen plaatsen.

Zon op dak alleen te stimuleren
Het plaatsen van zonnepanelen kan alleen gestimuleerd worden. De gemeente kan dit niet afdwingen. Bij de invulling van trede 1 is er daarom sprake van een RES-brede aanpak voor het stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken. Dit plan richt zich naast de particuliere daken ook op daken van bedrijven en commercieel vastgoed. MKB-bedrijven die willen verduurzamen, worden hier vanuit de gemeente in gestimuleerd.

De gemeente wil de regie houden op haar duurzaamheidsdoelen. Omdat zon op dak alleen gestimuleerd kan worden, ontstaat er voor de gemeente een afhankelijkheidspositie. Daarom zet ze niet alleen in op trede 1: stimuleren zon op dak, maar ook op trede 4: zon op landbouwgrond. Wat betreft de invulling van trede 4 ontstaat er voor de gemeente ook een afhankelijkheidspositie. De kans bestaat immers dat eigenaren hun landbouwgrond niet willen inzetten voor een zonnepark. Echter, voor het invullen van trede 4 heeft de gemeente een uitvraag aan de markt gedaan. In totaal zijn er 14 zonnepark initiatieven op landbouwgrond ingediend. Dit betekent dus dat er voldoende landbouwgrond beschikbaar wordt gesteld om de duurzaamheidsdoelen van de gemeente te kunnen realiseren. Het voorliggende zonnepark is één van deze 14 initiatieven.

Realisatie zon op dak bij realisatie zonnepark Kleine Bergerweg
In de anterieure overeenkomst gesloten tussen de gemeente en het zonnepark is opgenomen dat 3,1% van het zonnepark zal worden aangelegd als zon-op-dak stimulatie, dit komt neer op z'n 1000 panelen of 2100 m².

Onderbouwing trede 2: ZonPV in gebouwd gebied
Wat betreft de invulling van trede 2 moet in het oog worden gehouden dat er sprake moet zijn van mogelijkheden waar over beschikt kan worden. Binnen de gemeente Roerdalen is bijvoorbeeld geen sprake van restruimten op bedrijventerreinen of niet courante lege bouwkavels. Daarnaast is er wel sprake van parkeerterreinen. Deze hebben echter een beperkte oppervlakte en liggen verspreid door de gemeente. Voor het invullen van de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 is 75 ha aan zonneparken noodzakelijk. Het te behalen doel vraagt dus om locaties met een behoorlijke omvang. Afgezien van het feit dat initiatiefnemer niet over de

[5] 285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.
330 TJ = 92,5 miljoen kWh.
92,5 miljoen kWh/25,8 kWh = 368.820 panelen (285 Wp).

parkeerplaatsen kan beschikken, zijn ze ook te beperkt van omvang. Om voorgaande redenen vallen de gebieden binnen trede 2 voor het kunnen behalen van de duurzaamheidsdoelen zo goed als af.

Onderbouwing trede 3: ZonPV in landelijk gebied
Net zoals bij de invulling van trede 2 moet ook bij deze trede in het oog worden gehouden dat er voor de initiatiefnemer mogelijkheden beschikbaar moeten zijn. Voor het behalen van de duurzaamheidsdoelen vallen de gebieden binnen trede 3 zo goed als af.
In de gemeente ligt bijvoorbeeld geen waterzuiveringsinstallatie. Verder heeft de initiatiefnemer geen agrarische bouwblokken in eigendom. Ook het inzetten van de bermen langs de A73 en het spoor zijn voor het behalen van de duurzaamheidsdoelen geen optie. De bermen zijn immers eigendom van Rijkswaterstaat (RWS) en ProRail. Het plaatsen van de zonnepanelen op de voornoemde locaties kan alleen gestimuleerd worden, maar niet afgedwongen. Bekend is verder dat zowel RWS als ProRail onderzoek doen naar het plaatsen van zonnepanelen op hun eigendommen. Op de gronden in de gemeente Roerdalen hebben beide partijen voor alsnog geen plannen om zonnepanelen te plaatsen.
De realisatie van zonnepanelen binnen trede 3 is veelal afhankelijk of de eigenaar van de gronden het initiatief wil nemen. Een voorbeeld is het zonnepark op de stortplaats in Montfort. Op 1 oktober 2020, verzonden 5 oktober 2020, is voor dit park door provincie Limburg een omgevingsvergunning verleend. Het betreft een initiatief van Deponie Zuid B.V. Dit betreft een zonnepark van +/- 15 ha. Zoals aangegeven in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' telt dit park niet mee voor de gemeentelijke opgave van 75 ha grootschalige opwek van zonne-energie.

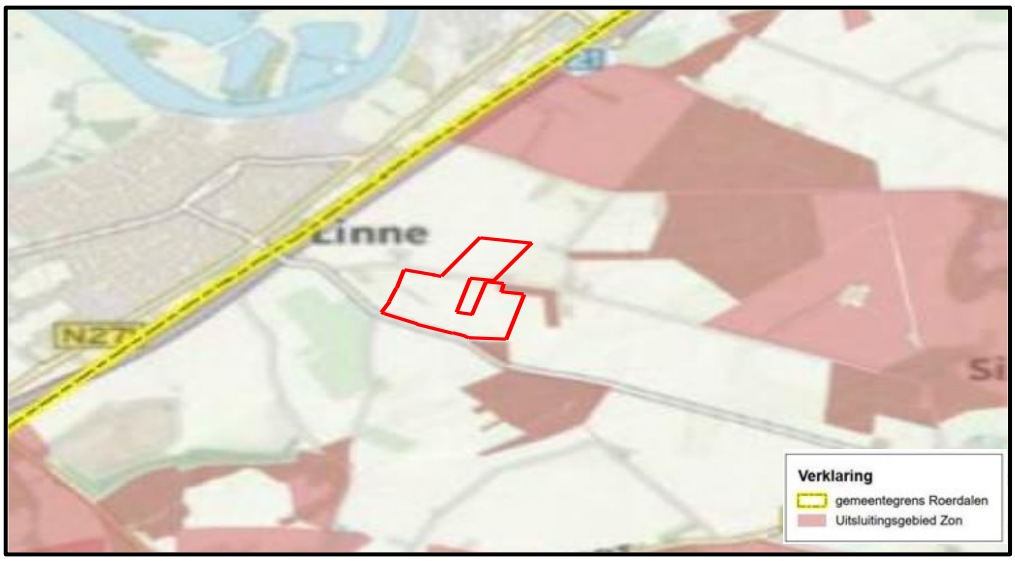
Conclusie invulling treden 1 tot en met 3
Op basis van het voorgaande is de conclusie dat met het uitsluitend invullen van treden 1 tot en met 3 de omschreven duurzaamheidsdoelen vóór 2030 niet worden gehaald. Met het invullen van treden 1 tot en met 3 worden kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Daarnaast is ook de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties.

Onderbouwing trede 4: ZonPV landbouwgrond/Groenblauwe mantel
De voorgenomen ontwikkeling betreft ZonPV op landbouwgrond. Dit betekent dat het 'nee-tenzij principe' van toepassing is. Dit principe is verwoord in lid 5 van artikel 2.17.2 'Instructieregels zonneparken' van de Omgevingsverordening Limburg 2014:

> *Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:*
> *a. een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;*
> *b. voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;*
> *c. de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit*

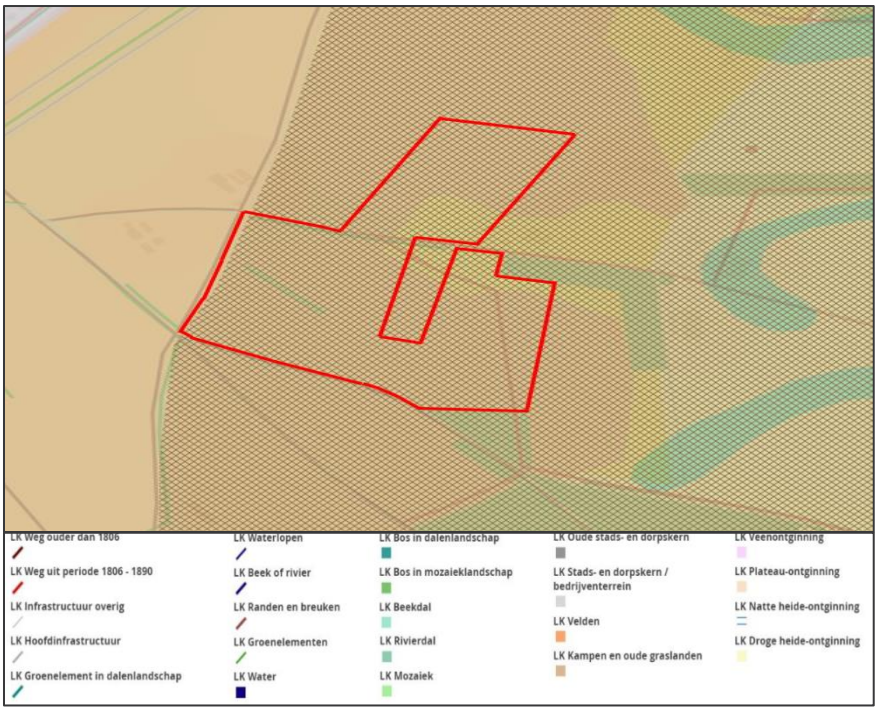
<u>Ad sub a.</u>
Realiseren natuur: Zoals in paragraaf 2.3.2. al is weergegeven biedt voorliggende locatie kansen om aan te sluiten bij aanwezige groenstructuren, waaronder de Goudgroene natuurzone. De invulling van gronden met een zonnepark geeft de gemeente en provincie de kans om in combinatie met de realisatie van het zonnepark ongeveer 12 ha. natuur te ontwikkelen in de vorm van graslanden, patrijzen- en dassenakkers, struweelhagen en een wadi. Na de beëindiging van de exploitatie van het zonnepark (30 jaar) zijn de landeigenaren voornemens om deze gerealiseerde natuur in de randen van het zonnepark inclusief de landschappelijke elementen een natuurbestemming te geven. Er is kortom niet sprake van het tijdelijk realiseren van natuur bij het zonnepark maar juist permanent. De intentie is om deze natuur/landschappelijke elementen na beëindiging van de exploitatie van het zonnepark een permanente status te geven.

Beleid: In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' heeft de raad een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied. Op basis van het gemeentelijke beleidskader ligt de locatie dus in potentiegebied. Het besluitgebied ligt verder niet binnen het Natuurnetwerk Limburg, een waterwingebied of binnen een bestaand bos- en natuurgebied gelegen in de groenblauwe mantel. De locatie ligt op grond van het provinciaal beleid dus ook niet binnen uitsluitingsgebieden.

Afbeelding 31. Weergave besluitgebied (rode kader) in relatie tot de uitsluitingsgebieden (bron: Gemeente Roerdalen).

Handreiking Landschap RES: Op de geschiktheidskaart behoren bij de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is er sprake van ontwikkeling binnen een Zeer geschikte locatie (Droge heideontginning) en Nauwelijks geschikt (Velden). Volgens de Handreiking Landschap RES geldt voor de als 'nauwelijks geschikt' aangemerkte landschapstypen dat de geschiktheid beperkt is omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde om in die landschapstypen toch een zonnepark te realiseren, is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. Derhalve dient de aanpassing van landschappelijke structuren te worden vergezeld van een onderbouwing waarin is weergegeven op welke wijze de kwaliteiten van het landschap minimaal behouden blijven. Om aan die voorwaarde te voldoen is een onderbouwing opgesteld op welke wijze de kwaliteiten van het landschap wordt behouden en zelfs verstrekt. Voor deze locatie is een landschappelijk inpassingplan (zie separate bijlage) opgesteld, welke onder andere ingaat op de inpassing vanuit de RES-Handreiking.

Afbeelding 32. Kwaliteitskaart Landschap (bron: Landschapskader Noord- en Midden-Limburg.)

Ad sub b.

De kernkwaliteiten van het landschap worden omschreven in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Op basis van dit kader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype ‘Velden’ en deels binnen ‘Droge heide-ontginningen’. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg wordt het gebiedstype ‘Velden’ aangemerkt als nauwelijks geschikt, daartegen wordt het gebiedstype ‘Droge heide-ontginningen’ aangemerkt als zeer geschikt.

In het landschapsplan is een onderbouwing gegeven over de landschapskenmerken die aanwezig zijn en waarmee zoveel mogelijk aangesloten op de ontwerpprincipes uit de Handreiking.

Zie hiervoor het separate landschapsplan. Zo is het besluitgebied gelegen in een voor het gebied vrij vlak agrarisch gebied en ingeklemd tussen verschillende opgaande groenstructuren zoals grote bospercelen, robuuste houtsingels en boomkwekerijen met hoge hagen. Wat het besluitgebied geschikt maakt voor een zonnepark met landschappelijk inpassing.

Ad sub c.

De zonnepanelen worden naar het zuiden gericht om zo veel mogelijk ruimte tussen de rijen panelen te kunnen creëren. De breedte van de tafel bedraagt ca. 3,4 meter en bestaat uit meerdere panelen met een onderlinge tussenruimte van 2 centimeter. Tussen de rijen tafels zal 2 meter open ruimte veel ruimte bieden voor zon en water om biodiversiteit te laten groeien en schapen te kunnen laten grazen. Uit onderzoek blijkt dat minimaal een afstand van 2 meter tussen de tafel benodigd is om biodiversiteit te stimuleren tussen de rijen, hier wordt aan voldaan. Er zal gebruik worden gemaakt van ‘bifaciale’ panelen, zodat er meer zonlicht door de panelen de bodem kan bereiken. De lichtopbrengst zal door het direct en indirecte licht de vegetatie bevorderen (zie tevens paragraaf 5.2).
Voor de biodiversiteit zijn de factoren grondsoort, beheer en voormalig grondgebruik bepalend. De invloed van de grondsoort lijkt minder invloed op de biodiversiteit te hebben in tegenstelling tot het beheer. Voor de omstandigheden onder de tafels met panelen is verschralingsbeheer ideaal wat zal lijden tot een grotere variatie in minder algemene soorten. De eerste jaren een maaibeheer met afvoer van het maaisel leidt tot de beste resultaten, wat wij ook zullen toepassen. De biodiversiteit ligt hoger dan de biodiversiteit van het huidige landbouwgebruik na een aantal jaren. De voedselrijkdom van de huidige landbouwgronden is beperkend voor

een hoge biodiversiteit. In een zonnepark zijn het gebruik van bemesting en bestrijdingsmiddelen niet nodig waardoor de natuurwaarden verhogen.

Verwezen wordt ook naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen 'Notitie Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg' en de 'Bijlage bij Limburgse Zonneladder'.

Conclusie
Het beoogde plan is passend binnen de Limburgse Zonnelader.

3.3.2 Omgevingsverordening Limburg

In de Omgevingsverordening Limburg 2014 (geconsolideerde versie december 2022) heeft de provincie regels in verband met de belangen uit de Omgevingsvisie vastgelegd. Op 16 december 2022 is de Omgevingsverordening Limburg 2014 gewijzigd vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg. Er wordt ingezet om bepaalde essentiële onderdelen van het beleid juridisch te borgen. In de geconsolideerde Omgevingsverordening Limburg zijn in artikel 2.17 specifieke regels opgenomen voor de realisatie van een grondgebonden zonnepark, zie hieronder:

Artikel 2.17.2 Instructieregels zonneparken

1. *Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied.*
2. *Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone.*
3. *Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Noord-Limburg of de regio Midden-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Noord- en Midden-Limburg.*
4. *Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Zuid-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Zuid-Limburg.*
5. *Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:*
    a. *een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;*
    b. *voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap; en*
    c. *de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit.*
6. *De toelichting bij een ruimtelijk plan voor een zonnepark bevat een verantwoording van de wijze waarop invulling is gegeven aan het derde of het vierde lid en het vijfde lid.*
7. *Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een bestemming die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de toekenning van de bestemming, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de toekenning van de bestemming en het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark.*
8. *Een ruimtelijk plan dat een zonnepark toelaat bevat een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark na beëindiging van de activiteit.*
9. *Het tweede lid geldt niet voor een zonnepark op de locatie van de stortplaats in Schinnen, als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid. De voorwaarden bedoeld in het vijfde lid, onder a tot en met c, zijn van overeenkomstige toepassing.*

<u>Relatie met voorgenomen ontwikkeling</u>
Op 3 juni 2021 heeft de raad van de gemeente Roerdalen de Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg 1.0 vastgesteld. In de provinciale omgevingsverordening is vastgelegd dat in het Natuurnetwerk Limburg (NNL) of een natuurgebied binnen de groenblauwe mantel geen zonneparken zijn toegestaan. Op onderstaande afbeelding is te zien dat het besluitgebied (rood omlijnd) geen deel uitmaakt van de het NNL of Groenblauwe mantel. Het besluitgebied grenst in het oosten en zuiden enkel aan het NNL. In de notitie 'Onderbouwing Limburgse Zonnelader' is de noodzaak van zon op land onderbouwd. Deze notitie is als een aparte bijlage bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing. In het kader van voorliggend zonnepark heeft de

initiatiefnemer een financieel- en procesparticipatie-traject opgezet. Zie hiervoor paragraaf 6.3.1. In het kader van een goede ruimtelijke onderbouwing wordt hieronder ingegaan op de separate punten uit de instructieregels.

1. **Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied.**

Het zonnepark is niet gelegen in een waterwingebied of de Goudgroene Natuurzone. Zie hiervoor paragraaf 3.3.1. en afbeelding 32.

2. **Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone.**

Het zonnepark ligt niet in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone. Zie hiervoor paragraaf 3.3.1. en afbeelding 32.

3. **Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Noord-Limburg of de regio Midden-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Noord- en Midden-Limburg.**

Voorliggend plan is lijn in met de provinciale omgevingsvisie, zie hiervoor paragraaf 3.3.1. Daarnaast past voorliggend plannen binnen de RES. Het plan valt binnen het bod van de RES van 1,2 MW. Zie verder paragraaf 3.4.

4. **Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Zuid-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Zuid-Limburg.**

Niet van toepassing.

5. **Een omgevingsplan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:**
    a. **een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;**
    b. **voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap; en**
    c. **de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit.**

Aan de voorwaarden vanuit lid 5 wordt voldaan. In paragraaf 3.3.1 en het separate landschappelijk inpassingplan wordt weergeven op welke manier een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden, hoe de inpassing aansluit op de aanwezige kernkwaliteiten en hoe rekening gehouden wordt met bodemkwaliteit (zie tevens paragraaf 4.5 voor waterdoorlatendheid).

6. **De motivering van een ruimtelijk plan voor een zonnepark een verantwoording van de wijze waarop invulling is gegeven aan het derde of het vierde lid en het vijfde lid.**

Hiervoor is voorliggende ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Hierboven is onder lid 5 ingegaan op de motivering.

7. **Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een functie die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de functietoekenning, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de functietoekenning en het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark.**

In het separaat bijgevoegde participatieplan wordt ingegaan op welke manier voorliggend zonnepark er zorg voor draagt dat naast maatschappelijk draagvlak tevens mogelijkheden biedt voor financiële participatie. Zie hiervoor ook paragraaf 6.3.1.

8. **Een ruimtelijk plan dat een zonnepark toelaat bevat een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark na beëindiging van de activiteit.**

Het zonnepark kent een exploitatietermijn van 30 jaar. Na het aflopen van de termijn worden de gronden weer in originele staat hersteld, waarbij een deel van de landschappelijke inpassing wordt behouden in het kader van natuurontwikkeling. Voor de ontmanteling van het zonnepark is en separaat amoveringsplan opgesteld, welke bij voorliggende aanvraag is gevoegd. Hier wordt ingegaan op o.a. de recycling van de zonnepanelen.

In het kader van het voorliggende plan zijn verder in een anterieure overeenkomst afspraken vastgelegd over de verplichting tot het verwijderen van het zonnepark na beëindiging van de activiteit. Ten slotte wordt er een voorwaarde aan de omgevingsvergunning gekoppeld dat het zonnepark, na beëindiging van de exploitatie, geamoveerd moet worden. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen 'Notitie amoveringsplan Zonnepark Kleine Bergerweg'.

9. Het tweede lid geldt niet voor een zonnepark op de locatie van de stortplaats in Schinnen, als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid. De voorwaarden bedoeld in het vijfde lid, onder a tot en met c, zijn van overeenkomstige toepassing.

Niet van toepassing.

Afbeelding 33. Uitsnede kaart Beschermingszones Natuur en Landschap. Groene arcering betreft Goudgroene natuurzone/Natuurnetwerk Limburg. (bron: Omgevingsverordening Limburg).

3.3.3 Beleidskader 2024-2027: Nieuwe Energie en Schoon Leefmilieu

Op 12 oktober 2024 hebben de Provinciale Staten van Limburg een vernieuwd beleidskader vastgesteld. Hierin is het provinciaal beleid met betrekking tot nieuwe zonneparkprojecten geactualiseerd. In paragraaf 6.1.4 van dit beleidskader wordt toegelicht hoe de provincie Limburg in de toekomst nieuwe (instructie)regels voor zonneparkprojecten vormgeeft. Dit omvat de volgende richtlijnen, zoals vermeld op pagina's 44 en 45 (zie provinciaal beleidskader):

- De provincie streeft naar het behalen van de RES-doelen in 2030, met nadruk op meervoudig ruimtegebruik en het inzetten van locaties op treden die eerder zijn opgenomen in de Limburgse zonneladder dan zonneparken. Dit beleid sluit aan bij de motie 'Huizing c.s.', die oproept tot betere benutting van alternatieve locaties en toepassingen voor zon-PV.

- Voor zonneparken op landbouwgrond (trede 4) zal een "nee, tenzij"-criterium gelden, in lijn met het huidige "nee, tenzij"-principe. Dit betekent dat trede 4 in principe niet wordt gebruikt, tenzij er sprake is van specifieke uitzonderingen:
    - **Agri-PV**: Hierbij wordt een substantiële agrarische functie gecombineerd met een zonnepark.
    - **Landbouwgronden in transitie**: Dit betreft gronden die volgens bestuurlijk bindende afspraken een toekomstige andere bestemming krijgen, zoals woon-werkbestemming, recreatie, natuur, of gronden die minder geschikt zijn voor landbouw door verzilting, vernatting of bodemdaling. Zon-PV kan financieel bijdragen aan de gebiedsgerichte opgaven voor een maximale periode van 30 jaar, waarna de gronden hun definitieve bestemming krijgen.
    - **Netcongestie**: Als de aanleg van zonneparken op gronden betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van netcongestie of zorgt voor een efficiënter netwerkgebruik (netneutraal).
- In lijn met het bestuursconvenant tussen het Rijk, IPO, VNG en de UvW, dat oproept tot terughoudendheid bij het toestaan van zonneparken op landbouwgrond, wordt het "nee, tenzij"-criterium toegepast bij het aanpassen van de instructieregels van de Omgevingsverordening. Projecten waarvan de participatietrajecten al ver gevorderd zijn en die niet volledig voldoen aan de aangescherpte voorkeursvolgorde en het "nee, tenzij"-criterium, kunnen volgens het bestuursconvenant toch doorgang vinden.

- Provinciale Staten hechten groot belang aan maximale participatie van de omgeving bij de ontwikkeling van zonneparkprojecten. Dit geldt zowel voor de participatie in het ontwikkelproces als in het eigenaarschap van het project. Het streven is om bij elk project maximaal eigenaarschap te bereiken, met ten minste 51% eigenaarschap door lokale partijen. Daarnaast wordt beoogd dat de omgeving kan meeprofiteren, bijvoorbeeld in de vorm van een lagere energierekening.

Toepassing "nee-tenzij criterium"

Agrarisch Dubbelgebruik:
Hoewel het zonneparkproject aan de Kleine Bergerweg geen substantiële agrarische functie combineert met het zonnepark, worden er wel maatregelen getroffen die bijdragen aan meervoudig ruimtegebruik. Zo is in het landschapsplan (bijlage 2) opgenomen dat de ruimte rondom en onder de zonnepanelen ingezet wordt voor natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, zoals het aanleggen van kruidenrijk grasland en het creëren van ecologische verbindingen door middel van hagen en boomaanplant (zie paragraaf 2.4, pagina 18).

Hoewel deze initiatieven niet voldoen aan de specifieke eisen van agrarisch dubbelgebruik, dragen ze wel bij aan de algemene doelstelling van een duurzame en ecologisch verantwoorde inrichting van het gebied.

Toekomstige Bestemming na Ontmanteling:

Het plan voorziet in het behoud van waardevolle landschappelijke elementen na de ontmanteling van het zonnepark (zie paragraaf 2.3.6, pagina 17). Elementen zoals hagen en bosjes zullen zoveel mogelijk behouden blijven om de natuurlijke functie van het gebied op lange termijn te versterken. Afbeelding 28 op pagina 29 van het ROB biedt een overzicht van de groenzones die in aanmerking komen voor behoud (zie paragraaf 2.4.2). Dit sluit aan bij de beleidsdoelstellingen om landbouwgronden te ondersteunen in hun transitie naar duurzamere bestemmingen, zoals natuur. In de vergunning word opgenomen dat in de eerst volgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging een gedeelte van de tijdelijke natuur wordt omgezet naar permanente natuur.

Vermindering van Netcongestie:

Het zonneparkproject voldoet aan het criterium van bijdragen aan netneutraliteit en vermindering van netcongestie door de geplande integratie van een batterijopslagsysteem. Dit systeem maakt het mogelijk om opgewekte energie op te slaan en op een geschikt moment aan het net toe te voegen, wat zorgt voor een efficiënter gebruik van het energienetwerk (zie paragraaf 2.3.3, pagina 13). Holland Solar noemt de combinatie van duurzame energieopwekking met een batterijopslagsysteem als een waardevolle manier waarop zonneparken kunnen bijdragen aan het verminderen van netcongestie. Dit wordt bijvoorbeeld bereikt door energie op te slaan tijdens uren met veel zon en opwek, maar weinig vraag, en deze energie vervolgens op een later moment beschikbaar te stellen, wat bijdraagt aan efficiënter netwerkgebruik (https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/holland-solar-uitzonderingsgrond-net-efficientie.pdf). Dit sluit aan bij de uitzonderingsmogelijkheden binnen het “nee-tenzij criterium”, zoals het effectief bijdragen aan het verminderen van netcongestie, zelfs als het zonnepark op landbouwgrond is gesitueerd.

Vergevorderd Participatietraject Zonnepark Kleine Bergerweg:

Het participatietraject voor het zonneparkproject aan de Kleine Bergerweg, ontwikkeld door de Solar Provider Group B.V., bevindt zich in een vergevorderd stadium en is al sinds de start in het najaar van 2021 actief. Het project draagt bij aan de energietransitie in de gemeente Roerdalen, waarbij maximale betrokkenheid van de lokale gemeenschap en andere belanghebbenden wordt nagestreefd. Hoewel de meeste stappen van het participatietraject zijn doorlopen, wordt het proces gezien als dynamisch en nooit volledig afgerond. Ook in de verdere fases van realisatie en operatie hecht de Solar Provider Group veel waarde aan voortdurende betrokkenheid van de omgeving. Dit sluit aan bij de instructieregels van artikel 2.17.2, zevende lid, van de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014.

Omdat het project zich in een vergevorderd participatietraject bevindt, kan het project doorgang vinden conform het bestuursconvenant, zelfs als niet volledig aan het “nee-tenzij criterium” is voldaan. De voortgang van het project is mede mogelijk gemaakt door intensieve interactie met omwonenden, de coöperatie Duurzaam Roerdalen en andere belanghebbenden (zie bijlage 12, communicatie- en participatieverslag). Dit zorgt ervoor dat het project aansluit bij het beleidsdoel van maximale participatie van de omgeving in zowel het proces als het eigenaarschap van het zonnepark.

Voortgang van het participatieproces:

- Het participatieproces begon in oktober 2021 en sindsdien zijn er diverse belangrijke mijlpalen bereikt. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste stappen binnen dit proces:
- Oktober 2021: De Solar Provider Group B.V. startte het betrekken van de lokale stakeholders door middel van persoonlijke gesprekken, zogenaamde "haal- en brengsessies". Via deze sessies werd informatie

gedeeld met en feedback gevraagd aan de stakeholders. Gedurende enkele maanden werd via persoonlijke gesprekken, telefoongesprekken en e-mail contact onderhouden met de betrokkenen.

- Januari 2022: De eerste gesprekken met de energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen vonden plaats. Tijdens deze gesprekken werden de eerste stappen gezet voor de mogelijkheid van 50% lokaal eigenaarschap van het zonnepark.
- April 2022: Er werden intensieve gesprekken gevoerd met diverse stakeholders in aanloop naar het indienen van het principeverzoek in juli 2022. Betrokken partijen waren onder andere:
    - Gemeente Roerdalen
    - Omwonenden van de projectlocatie
    - Landeigenaren
    - Ecologen en fauna-experts, waaronder dassenexperts
    - Duurzaam Roerdalen (energiecoöperatie)
    - Waterschap Limburg
    - Watermaatschappij Limburg
    - Werkgroep Behoud Linnerveld
- 17 oktober 2022: Een geüpdatete versie van het principeverzoek werd ingediend. Dit verzoek bevatte onder andere het participatieplan, landschapsplan, veiligheidsplan, de Quickscan flora en fauna, en het archeologisch onderzoek.
- 7 december 2022: Solar Provider Group B.V. ontving een positieve beoordeling op haar plannen tijdens de tender. Dit resulteerde in principemedewerking, waarmee de vergunningsprocedure voor het zonnepark verder kon worden voorbereid.
- Vanaf januari 2023: Het participatieproces werd voortgezet met omwonenden, de energiecoöperatie en andere belangrijke stakeholders. De gemeente Roerdalen raakte vanaf dit moment concreter betrokken bij het ontwikkelproces van het zonnepark.
- 2 oktober 2023: De definitieve vergunningsaanvraag werd ingediend, inclusief alle benodigde aanvraag- en vergunningstukken.

Tijdens de voorbereidingsprocedure bleven de gesprekken met alle stakeholders doorgaan. Via verschillende communicatiemiddelen werden alle belanghebbenden geïnformeerd over de voortgang van het project, zoals weergegeven in bijlage 12 en 13. Solar Provider Group blijft ook tijdens de bouw en realisatie van het zonnepark in gesprek met de betrokken stakeholders. In samenwerking met de energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen worden alle afspraken over financiële participatie vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Door deze uitgebreide betrokkenheid kan het project doorgang vinden en voldoet het aan het streven naar maximale participatie van de omgeving.

Conclusie:
Het zonneparkproject aan de Kleine Bergerweg voldoet aan diverse uitgangspunten van het Beleidskader 2024-2027 Nieuwe Energie en Schoon Leefmilieu. Ondanks dat het project niet volledig binnen het strikte “nee-tenzij criterium” valt, voldoet het wel aan belangrijke beleidsdoelen zoals de bijdrage aan netneutraliteit, de inzet op meervoudig ruimtegebruik en versterking van ecologische waarden, en een vergevorderd participatietraject. Hierdoor vormt het “nee-tenzij criterium” geen belemmering voor de realisatie van het zonneparkproject.

3.3.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2024

Van 29 mei tot en met 9 juli 2024 heeft het ontwerp van de Wijzigingsverordening 2024 Omgevingsverordening Limburg voor zienswijzen ter inzage gelegen. In deze ontwerp Wijzigingsverordening is het beleidskader 2024-2027: Nieuwe Energie en Schoon Leefmilieu vertaald in instructieregels. Op basis van artikel 13.3 lid 3 bijlage XIII van deze ontwerpverordening wordt het onderhavige zonnepark aangemerkt als een pijplijnproject. De instructieregels van het ontwerp van de Wijzigingsverordening 2024 Omgevingsverordening Limburg zijn daarom niet van toepassing op het onderhavige zonnepark.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg 1.0

In het Klimaatakkoord, gepubliceerd op 28 juni 2019, is afgesproken dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken hoe en waar duurzame energie het best opgewekt kan worden. Dit wordt het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie genoemd. Op basis van het onderzoek wordt per regio een Regionale Energiestrategie (RES) vastgelegd. De RES is een doorvertaling van het Parijs-akkoord en Klimaatakkoord naar een regionaal niveau. Op 3 juni heeft de raad van de gemeente Roerdalen de RES 1.0 vastgesteld In juli 2021 is de 1.0-versie van de Regionale Energie Strategie voor Noord en Midden Limburg ingediend. In het document beschrijft de Regio Noord en Midden Limburg de weg die zij in wil slaan omtrent de energietransitie. De RES Noord- en Midden Limburg is gezamenlijk opgesteld door de 15 gemeenten van Noord- en Midden Limburg, de provincie Limburg, het waterschap Limburg en netbeheerder Enexis. Aangeduid wordt dat de regio in 2030 met grootschalige duurzame zon- en windprojecten 1.200 GWh duurzame energie op wil wekken. De vergunningen moeten hiervoor in 2025 zijn afgegeven. Volgens de regio is de energietransitie daarentegen meer dan een technische oplossing voor ons klimaatvraagstuk en hoort de mens hierin centraal te staan. Ook op ruimtelijke kwaliteit wordt hoog ingezet. Voor de waarborging van bestaande landschapskwaliteiten legt de Regio Noord en Midden Limburg de voorkeur bij meervoudig ruimtegebruik. Ten voorbeeld: de verhoging van biodiversiteit koppelen aan energieopwekking.

Een ander uitgangspunt is het streven naar minstens 50% lokaal eigendom bij grootschalige zon- en windprojecten, samen met lokaal medezeggenschap om het draagvlak voor de energietransitie te vergroten. Bewoners en bedrijven krijgen de kans mee te praten en mee te beslissen over projecten in hun nabije omgeving. Ook de eventuele baten van een project dienen te landen in de lokale omgeving zodat niet alleen de ontwikkelaars profiteren. Verdere kaders voor inpassing van zonneprojecten worden vormgegeven door gemeenten.

<u>Relatie met de voorgenomen ontwikkeling</u>

Binnen de RES geven de afzonderlijke gemeenten aan wat ze zullen bijdragen aan de RES-opgave van 1,2 TWh. Binnen de RES wordt gemonitord maar hier is geen beslissings- of beoordelingsmechanisme aanwezig die iets inhoudelijk of op macro schaal gaat vinden van deze bijdrage. De RES kan alleen aansporen bij een dreigend onderpresteren. Mocht er meer gerealiseerd worden dan het RES bod dan is dit geen probleem en ook geen onderdeel van discussie.

Zonnepark Kleine Bergerweg heeft een oppervlakte van 20 hectare, waarvan 6,64 hectare gebruikt wordt voor de opstelling van zonnepanelen. Met de realisatie van voorliggende ontwikkeling levert de gemeente Roerdalen een aandeel in de realisatie van het RES-doel om vóór 2030 1.200 GWh energie grootschalig op te wekken. Bovendien wordt met toepassing van nieuwe landschappelijke elementen ingespeeld op het meervoudig ruimtegebruik op deze locatie. Naast het ecologisch inpassen door middel van verschillende doelsoorten, zoals de das en de patrijs, wordt langs de randen het zonnepark ook ingepast door middel van een gemengde haag, worden verschillende heestergroepen aangeplant ten behoeve van insecten en worden o.a. de bomenrijen langs de weg aangevuld. Zie hiervoor tevens de nadere uiteenzetting in paragraaf 2.4 en het separate landschappelijke inrichtingsplan. Voor de 50% lokaal eigendom heeft de initiatiefnemer een profijtplan opgesteld (zie separate bijlage) om met de lokale energiecoöperatie, Coöperatie Duurzaam Roerdalen, een samenwerking aan te gaan over lokaal eigendom.

3.4.2 Landschapskader Noord- en Midden-Limburg en Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg

Met het landschapskader Noord- en Midden-Limburg worden handvatten gegeven voor de verhoging van de verschillende in Limburgse aanwezige kwaliteiten om daarmee de dagelijkse leefomgeving van vele mensen en ook van planten en dieren een kwaliteitsimpuls te geven. Het Landschapskader heeft tot doel op een beknopte wijze inzicht te geven in het hoe en waarom van het huidige landschap en daarmee grip te krijgen op de kansen die datzelfde landschap biedt voor de toekomst. De Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is een concrete doorvertaling van het landschapskader gericht op energieopwekking. Hiertoe zijn beide beleidskaders samengevoegd, daar beide beleidskaders dezelfde uitgangspunten kennen.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Ondanks dat het voorgenomen plan gelegen is in een gebied dat aangemerkt staat als nauwelijks geschikt (velden), zie ook paragraaf 3.3.1., is een zonnepark op voorliggende locatie wel geschikt. In het separate landschapsplan wordt puntsgewijs ingegaan op het geschiksheidseisen, het beleidskader en een toetsing waaruit blijkt dat voorliggende locatie geschikt is voor een zonnepark. Hiermee past de voorgenomen ontwikkeling in het landschapsbeleid van Noord- en Midden-Limburg en de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg, waarmee voorliggend plan voldoet aan de geschikte landschapskenmerken, zoals opgenomen in de handreiking. Zie hiervoor tevens het separate inrichtingsplan.

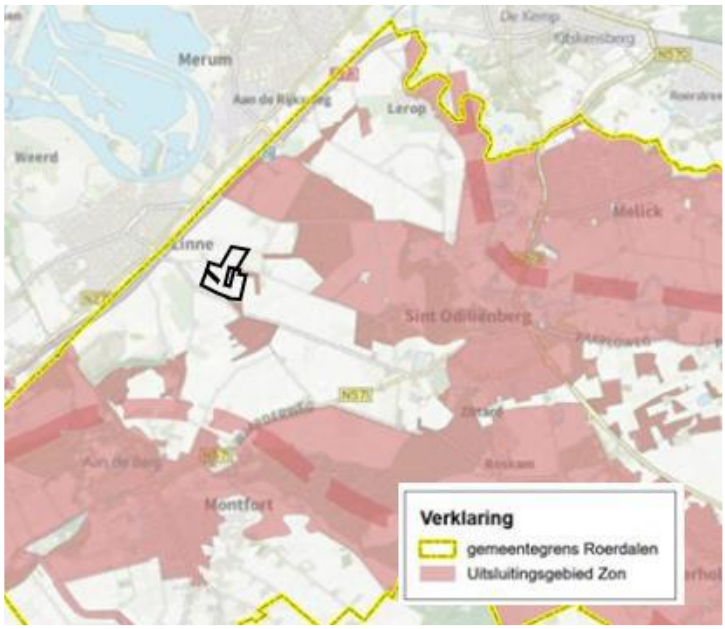
3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Beleidskader zonne- en windenergie gemeente Roerdalen 2021 – 2030

De gemeente Roerdalen heeft een beleid opgesteld voor het plaatsen van zonneparken in het buitengebied. Het gemeentelijke beleidskader sluit aan op de Omgevingsvisie Roerdalen 2050, het provinciale beleid en de Limburgse Zonneladder. Dit betekent niet dat er voorlopig alleen zon op dak mogelijk is in Roerdalen. Twee van

de opgaven waar de gemeente Roerdalen voor staat, zijn verminderen van de CO2 uitstoot en inhoud aan de energietransitie geven. De opgave van de gemeente Roerdalen, ook na 2030, is dusdanig groot dat alleen zon op dak niet voldoende is om de gestelde doelen te behalen. Het klimaat verandert en de effecten van klimaatverandering zijn waarneembaar, ook in Roerdalen. Daarom wil de gemeente Roerdalen in 2030 49% en in 2050 95% minder CO2 uitstoten ten opzichte van 1990. Hiermee wordt aangesloten bij de doelstelling van het Klimaatakkoord. Enerzijds zal de gemeente blijven stimuleren dat zoveel mogelijk zonnepanelen op daken worden aangelegd en anderzijds ook de realisatie van zonneparken mogelijk maken. De gemeente streeft naar het aanleggen van 75 hectare aan zonneparken, waarbij geldt hoe meer zon op dak, hoe minder zonneparken mogelijk zijn. Het beleidskader geeft aan dat 75 hectare als richtlijn wordt gehanteerd en dat dit kan worden verhoogd indien de energievraag dit vereist. Daarnaast wordt het in drie tranches van 25 hectare vrijgegeven om tussen tranches evaluatie toe te passen.

Omdat zonneparken niet overal gewenst zijn heeft de gemeente Roerdalen uitsluitingsgebieden aangewezen in haar grondgebied waar de ontwikkeling van zonneparken in ieder geval uitgesloten is. Onderstaand figuur laat zien dat het besluitgebied geen onderdeel uitmaakt van een uitsluitingsgebied.

Afbeelding 34. Ligging besluitgebied in relatie tot uitsluitingsgebieden Zon van de gemeente Roerdalen (bron: Beleidskader zonne- en windenergie gemeente Roerdalen 2021 – 2030).

Een ander uitgangspunt – als aanvulling op de vijf strenge voorwaarden - is dat er binnen 100 meter van woonpercelen geen zonnepark wordt ontwikkeld, tenzij er door de bewoners toestemming wordt gegeven voor de ontwikkeling. In voorliggend geval is door de bewoners van de Kleine Bergerweg 2 en Kleine Bergerweg 3 toestemming gegeven voor de ontwikkeling binnen 100 meter van de betreffende woningen.

Afbeelding 35. Ligging omliggende (bedrijfs)woningen in relatie tot het zonnepark.

In het beleid heeft de gemeente een set (strenge) voorwaarden voor de ontwikkeling van zonneparken opgenomen met voorwaarden waar de locatie van een zonnepark aan moet voldoen. Het uitgangspunt hierbij is de vraag hoe het landschappelijke karakter van de gemeente Roerdalen behouden of versterkt kan worden bij de ontwikkeling van een zonnepark. Deze voorwaarden zijn in een aparte beoordelingsmatrix uitgewerkt. De beoordelingsmatrix is na het vaststellen van het "Beleidskader Zonne-en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030" ter beoordeling en vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Zoals beschreven in het beleidskader streeft de gemeente Roerdalen naar een gefaseerde uitrol van zonnevelden in drie tranches van elk 25 hectare, wat totaal 75 hectare zou opleveren. Het raadsvoorstel van 21 december 2021 (Z21-025830) bevestigt dit plan. Het voorgenomen zonnepark op de gronden van de Vuilstort Montfort valt niet binnen deze eerste tranche. Binnen Tranche 1 zijn twee zonneparken goedgekeurd: Statkraft Zonnepark Hobertsveld (16 MW) en Solar Provider Group Zonnepark Kleine Bergerweg (15 MW). In het raadsvoorstel en beleidskader wordt aangegeven dat 1 hectare zonneveld ongeveer overeenkomt met 1 MW opwekvermogen. Tranche 1 dekt ongeveer 31 MW, wat betekent dat de eerste tranche een groot deel van de voorgenomen 75MW beslaat. Het realiseren van een dergelijk vermogen op het oppervlak van de genoemde parken komt onder meer door de vooruitgang in paneeltechnologieën die meer vermogen hebben gekregen.

Hieronder wordt daarnaast onderbouwd hoe bij het voorliggende zonnepark met de strenge voorwaarden is omgegaan.

Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. We vinden zowel een zeer kleinschalig zonnepark in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonnepark dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk.

Toetsing aan beoordelingsmatrix:

- Minimaal: De zonneweide is een opvallend element in het landschap en doet afbreuk aan de landschappelijke beleving.
- Maximaal: De zonneweide is geheel in het landschap opgegaan en heeft door zijn uitstraling een versterkende ruimtelijke beleving.

Zoals in landschappelijke inpassingsplan (zie separate bijlage en paragraaf 2.4) is aangegeven, is het landschap rond de Kleine Bergerweg volgens de provinciale omgevingsvisie een open cultuurlandschap (Velden). Echter is het gebied niet meer zo open zoals het vroeger was. Het gebied is kleinschaliger geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. Het gebied ligt hiermee ingeklemd tussen verschillende opgaande groenstructuren. Door met een permanten inrichting van natuur aan te sluiten op deze opgaande groenstructuren biedt het zonnepark een meerwaarde, doordat natuurontwikkeling wordt gekoppeld aan een tijdelijk zonnepark. Het zonnepark heeft een bruto oppervlakte van circa 20 hectare waarvan netto 6,8 hectare gebruikt zal worden voor de opstelling van zonnepanelen. Hiermee wordt een aanzienlijk deel gebruikt voor natuurontwikkeling, waarvan een deel blijft behouden na exploitatie. De zonnepanelen worden in de leidende kavelrichting geplaatst, zodat deze goed in de landschappelijke structuur worden ingepast en er geen rafelranden bij de panelen opstelling ontstaan.

Strenge voorwaarde 2: het te ontwikkelen zonnepark moet landschappelijk worden ingepast:
1. Inpassen directe (be-)levingsfactoren;
2. Stimuleren biodiversiteit;
3. Stimuleren waterberging en – infiltratie.

Het te ontwikkelen zonnepark moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit, de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste

Toetsing aan de beoordelingsmatrix:
- Minimaal: Bij het ontwerp van de zonneweide is geen of bijna geen rekening met de omliggende (be-)levingsfactoren gehouden.
- Maximaal: De omliggende (be-)levingsfactoren maken een onlosmakelijk onderdeel van het ontwerp van de zonneweide uit.

1. *Zoals in het landschappelijk inpassingsplan (zie separate bijlage en paragraaf 2.4) aangegeven wordt er ingespeeld op de (be)levingsfactoren van het gebied; zo wordt gebruik gemaakt van de iets hogere ligging van de wegen in het landschap. Wordt de afwisseling van bomenrijen behouden, wat een karakteristiek is die in stand wordt gehouden. En tot slot is het belangrijk dat de belangrijke zichtlijnen worden behouden.*
2. *Wat betreft biodiversiteit wordt een sterke ecologische meerwaarde gecreëerd voor het gebied door aan te sluiten op bestaande groenstructuren. Met de aanleg van gemengde hagen krijgt zowel landschap als ecologie een kwalitatieve meerwaarde. Er worden takkenrillen toegevoegd, bijenhotels geplaatst en een faunatunnel gerealiseerd voor onder andere de das. Langs de wegen is er ruimte voor bloemrijke stroken en grote heerstergroepen met verschillende inheemse soorten. Ook worden er vershillende fauna akkers aangelegd zodat soorten als de patrijs (en ook de das) meer ruimte krijgen.*
3. *Tot slot heeft de te realiseren wadi een ecologische maar ook een waterbergingsfunctie voor hemelwater, deze wordt gerealiseerd op het laagste punt van het park. Door ruimte tussen de panelen te laten krijgt hemelwater de kans om goed te infiltreren in de bodem. Daarbij biedt de wadi ruimte om hemelwater bij piekmomenten te bergen.*

Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik. Deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonnepark, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische

doeleinden worden gemotiveerd. De combinatie van een stortlocatie en een zonnepark zoals aan de Stationsstraat in Montfort is hiervan een goed voorbeeld.

Er zijn meerdere vormen van gebruik die mogelijk worden gemaakt met voorgenomen ontwikkeling. Centraal op het zonnepark Kleine Bergerweg en langs de recreatieve route wordt een informatie- en rustpunt gemaakt. Hiermee draagt het zonnepark bij aan educatieve doeleinden waarbij informatieborden worden geplaatst een aangelegd. De agrarische functie blijft behouden doordat de schapen middels beweiding tussen de panelen grazen. De schapen dragen middels drukbegrazing bij aan het agrarische karakter van het besluitgebied in combinatie met een ecologisch beheer. Door de huidige opstelling van de pv-panelen met voldoende rijafstand (ca. 2 meter) kunnen schapen goed onder de panelen komen. Tot slot is er een flinke ecologische meerwaarde die de biodiversiteit ten goede komt door de takkenrillen, wadi, hagen, bijenhotels en kruidenrijk gras. Zie hiervoor het landschappelijk inrichtingsplan in de bijlage behorende bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonnepark moet aantoonbaar waarden toevoegen:

1. Landschappelijke elementen;
2. Maatschappelijke ontwikkeling;
3. Coöperatieve realisatie;
4. Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.

Toetsing aan de beoordelingsmatrix:

- Minimaal: In het ontwerp zijn geen landschappelijke elementen opgenomen.
- Maximaal: In het ontwerp zijn landschappelijke elementen toegevoegd, die cultuurhistorisch of maatschappelijk een toegevoegde waarde hebben.

De toevoeging van een zonnepark zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweegbrengen, ondanks de landschappelijke inpassing (Strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarde het te ontwikkelen zonnepark voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft. We gaan uit van minimaal 50% coöperatief (zoals gesteld in de RES Noord- en Midden Limburg 1.0).

1. *Het landschappelijk inpassingsplan (zie separate bijlage en paragraaf 2.4) laat reeds de landschappelijke elementen zien van het zonnepark, de landschappelijke hagen, takkenrillen, wadi, bijenhotels en kruidenrijk grasland.*
2. *Met de openstelling van het zonnepark wordt ingespeeld op de educatieve en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen. Er is reeds contact geweest met verschillende scholen in de omgeving. Zij maken gebruik van informatieborden en wandelpaden langs het zonnepark. De samenwerking met Westrom biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om te re-integreren in de arbeidsmarkt. Westrom is een organisatie waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans krijgen om ervaring op te doen en werk te vinden. Onderhoud en schoonmaak van de zonnepanelen kan een uitkomst bieden voor deze mensen om te re-integreren op de arbeidsmarkt. In overleg met Westrom is het idee tot stand gekomen dat de deelnemers mee kunnen lopen met verschillende aspecten vanaf de aanlegfase van het zonnepark tot aan onderhoud van het zonnepark.*
3. *Daarnaast wordt er sterke voorkeur gegeven aan lokale partijen wat de lokale economie ten goede komt. Verder zorgt voorliggend zonnepark ook voor natuurontwikkeling en versterking van biodiversiteit door groenstructuren aan te leggen die ook na exploitatie behouden kunnen blijven.*
4. *Er wordt gestreefd naar 50% lokaal eigenaarschap. Hiervoor is de samenwerking gezocht met coöperatie Duurzaam Roerdalen. In het profijtplan staat uitgelegd hoe de initiatiefnemer dit wil organiseren en welke alternatieven er mogelijk zijn. Het profijtplan is toegevoegd in de bijlagen behorende bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Via partner Zelfstroom kunnen geïnteresseerde omwonenden korting krijgen voor zon-op-dak-systemen. Dit is actief door de initiatiefnemer besproken met omwonenden en enkelen zijn al doorverwezen naar Zelfstroom, verdere toelichting is opgenomen in het separate profijtplan. Een*

inventarisatie van geïnteresseerde dak eigenaren resulteerde in 2110 m^2 aan potentie voor zon op dak. Dat is 3.1% van het netto-oppervlakte van het zonnepark (6800 m^2).

5. *Gedurende de looptijd van het zonnepark stort Zonnepark Kleine Bergerweg een jaarlijkse bijdrage in een omgevingsfonds van de gemeente Roerdalen. De financiële bijdrage bedraagt jaarlijks € 500,-- per gerealiseerd MegaWattpiek vermogen.*

Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:

1. Onderhoud en werking technische installatie;
2. Onderhoud en landschappelijke inpassing;
3. Toevoeging maatschappelijke meerwaarde;
4. Ontmanteling na beëindiging;
5. Coöperatieve realisatie;
6. Participatie bij concrete planontwikkeling.

Toetsing aan de beoordelingsmatrix:
- Minimaal: De initiatiefnemer houdt zich aan de reguliere, wettelijke onderhoudsinspanningen.
- Maximaal: De initiatiefnemer heeft een plan opgesteld, waarin een calamiteitenhoofdstuk in is opgenomen.

Het ruimtelijk beleidskader is niet het instrument om privaatrechtelijke aspecten voor te schrijven. Toch worden deze onderwerpen genoemd, omdat ze bij de scorebepaling vanuit de beoordelingsmatrix worden meegenomen. Deze voorwaarden hebben voornamelijk tot doel de continuïteit van good housekeeping en het maatschappelijk draagvlak van het zonnepark te borgen.

1. *Het zonnepark wordt naar verwachting omstreeks 2025 gerealiseerd. Bij de bouw zal voldaan worden aan de dan geldende wet- en regelgeving. Er is sprake van een positieve aansluitindicatie van Enexis. De installatie kan dus in werking gesteld worden. Voor de borging van de veiligheid van het zonnepark is een veiligheidsplan opgesteld. Daarnaast is door de initiatiefnemer tevens een onderhoudsplan opgesteld voor het gehele zonnepark. Hiermee wordt de veiligheid, onderhoud en werking van de technische installaties geborgd. Zie hiervoor tevens de separate bijlagen.*
2. *Het landschappelijke inpassingsplan (zie separate bijlage en paragraaf 2.4) bevat een beheer- en onderhoudsplan.*
3. *Met de openstelling van het zonnepark wordt ingespeeld op de educatieve en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen. Er is reeds contact geweest met verschillende scholen in de omgeving. Zij maken gebruik van informatieborden en het informatie- en rustpunt bij het zonnepark, waarbij een speel- en uitkijkheuvel wordt gerealiseerd. De samenwerking met Westrom biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om te re-integreren in de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt er sterke voorkeur gegeven aan lokale partijen wat de lokale economie ten goede komt. Verder zorgt voorliggend zonnepark ook voor natuurontwikkeling en versterking van biodiversiteit door groenstructuren aan te leggen die ook na exploitatie behouden kunnen blijven.*
4. *In het Amoveringsplan, dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke onderbouwing, is de ontmanteling van het zonnepark na beëindiging nader uitgewerkt. In de anterieure overeenkomst wordt geborgd dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden. Ook wordt geborgd dat er financiële middelen zijn om het park te kunnen verwijderen. Ten slotte wordt aan de omgevingsvergunning een voorwaarde gekoppeld dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden.*
5. *Er wordt gestreefd naar 50% lokaal eigenaarschap. Hiervoor is de samenwerking gezocht met coöperatie Duurzaam Roerdalen. In het separate profijtplanstaat beschreven hoe de initiatiefnemer dit wil gaan organiseren en welke alternatieven mogelijk zijn. Het profijtplan is separaat toegevoegd bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.*
6. *Omwonenden en andere stakeholders zijn vanaf het begin geïnformeerd en betrokken bij het voorgenomen plan. Meerdere persoonlijke gesprekken hebben plaatsgevonden waarbij ook input is gegeven op de landschappelijke inpassing. De resultaten hiervan, panelen niet hoger dan 2,00 meter en zoveel mogelijk*

het zonnepark uit het zicht onttrekken, zijn verwerkt in het landschappelijk inpassingsplan. Verdere toelichting is opgenomen in het communicatie- en participatieplan, welke separaat is opgenomen bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

3.5.2 Omgevingsvisie Roerdalen 2050

De Omgevingsvisie Roerdalen 2050, Verbindend Roerdalen, is een visie voor de fysieke leefomgeving welke is vastgesteld op 8 juli 2021. Een van de opgaves die hierin wordt geformuleerd is de verduurzamingsopgave.

Roerdalen geeft aan dat een overgang naar een duurzame energievoorziening belangrijk is om klimaatverandering tegen te gaan. Daarnaast is deze overstap ook nodig, omdat in Nederland steeds minder fossiele brandstoffen, vooral aardgas, beschikbaar zijn. Wil Nederland niet volledig afhankelijk zijn van energie afkomstig uit andere landen dan moeten we naar een ander systeem. De landelijke stappen om deze doelstelling te behalen zijn:

- zuiniger omgaan met energie;
- van elektriciteit uit kolen naar elektriciteit uit zon en wind;
- van warmte uit aardgas naar duurzame warmte, zoals aardwarmte, restwarmte en groene waterstof;
- omwonenden betrekken door ze de kans te bieden om mee te denken over of mede-eigenaar te worden van lokale energieprojecten;
- energieprojecten op een slimme manier inpassen in de omgeving en het landschap.

Roerdalen heeft dit vertaald in focuspunten thema Duurzaam Roerdalen:

- Energie besparen.
- Opwekken duurzame energie.
- Verwarming van de bebouwde omgeving.
- Klimaatadaptatie.
- Verminderen afval.
- Van een traditionele naar een circulaire economie.

Roerdalen wil serieus werken aan haar bijdrage voor de energietransitie en aan het duurzamer omgaan met haar leefomgeving. Bij de vertaling van de landelijke doelen naar de gemeentelijke doelen wil Roerdalen realistisch en concreet zijn. Roerdalen wil bijdragen aan de opwekking van duurzame elektriciteit, aan energiebesparing, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de benodigde opslag en energie-infrastructuur. Op dit moment heeft Roerdalen concreet de volgende ambities op het gebied van de energietransitie:

1. Aansluiten bij de nationale ambitie van reductie CO2 uitstoot, ten opzichte van 1990: 49% in 2030 en 95% in 2050.
2. Inzet op minder energieverbruik.
3. Gevolgd door opwekking van duurzame energie.
4. Energie besparen en duurzaam opwekken in hele gemeente stimuleren.
5. Als gemeente zelf het goede voorbeeld geven.

Kwaliteitskader

Het Kwaliteitskader Roerdalen richt zich op initiatieven in het buitengebied en is van toepassing op (niet onaanvaardbare) ontwikkelingen in het buitengebied die middels een planologische procedure mogelijk worden gemaakt. Het gaat om ontwikkelingen die niet rechtstreeks of via een flexibiliteitsbepaling zijn toegestaan in het vigerende bestemmingsplan/omgevingsplan. Verstening/ verharding van het buitengebied welke niet rechtstreeks is toegestaan moet altijd ruimtelijk en landschappelijk worden ingepast.

De essentie is verder dat de beoogde ontwikkelingen gepaard moeten gaan met ruimtelijke en landschappelijke kwaliteitsverbetering in de vorm van bijvoorbeeld natuurontwikkeling en/of ontstening. Dit ter compensatie van het door de ontwikkeling optredende verlies aan omgevingskwaliteit. Kenmerkend voor

deze ruimtelijke ontwikkelingen is dat het veelal nieuwe functies zijn die een nieuw ruimtebeslag leggen met daaraan verbonden specifieke ruimtelijke invloeden op de omgeving. Het kwaliteitskader is van toepassing op het buitengebied.

De voorwaarden voor de kwaliteitsverbeteringen zijn als volgt:

- Ter plaatse van de ontwikkeling zelf dient altijd voldoende landschappelijke en ruimtelijke inpassing plaats te vinden;
- De kwaliteitsverbeteringen zijn fysiek ruimtelijk van aard en komen ten goede aan de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied of de kern (afhankelijk van het type ontwikkeling);
- Het dient bij de kwaliteitsverbetering te gaan om aanvullende verbeteringen. Zaken waarvoor al middelen gereserveerd zijn komen niet in aanmerking (hetzelfde geldt voor een basis landschappelijke inpassing);
- De kwaliteitsverbeteringen dienen in tijd en plaats een verband te hebben met de ingreep/ ontwikkelingen;
- De kwaliteitsverbetering is kwantificeerbaar.

Het uitgangspunt is dat de negatieve gevolgen van een ontwikkeling die ingrijpt in het buitengebied of de kern gecompenseerd wordt. Via de kwaliteitsbijdrage wordt de ingreep in de ruimtelijke omgeving (over) gecompenseerd. Met de kwaliteitsbijdrage worden aanvullende maatregelen uitgevoerd zodat per saldo sprake is van een kwaliteitsverbetering. De kwaliteitsbijdrage is afhankelijk van de soort ontwikkeling en het gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt. De landschappelijke en ruimtelijke inpassing vindt altijd ter plaatse plaats.

Voorliggend plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg valt onder de module ‘grootschalige energievoorzieningen’. Hiervoor geldt een positieve grondhouding mits sprake is van voldoende kwaliteit. Verder geldt dat bij ontwikkelingen in ieder geval voldaan moet worden aan de basiskwaliteit, zoals bij grootschalige energievoorzieningen de ontwikkeling moet bestaan uit een ruimtelijke- en landschappelijk inpassing. In paragraaf 2.4 en het separate landschappelijke inpassingsplan wordt ingegaan op de inpassing van Zonnepark Kleine Bergerweg, waarmee voldaan wordt aan de vereisten uit het Kwaliteitskader Roerdalen.

Module buitengebied / gebied	Thema in visie	Basiskwaliteit	Aanvullende kwaliteit
11. Grootschalige energievoorzieningen	Landelijk en Natuurlijk Roerdalen (blz. 32) en Duurzaam Roerdalen (blz. 46)	Ruimtelijk en landschappelijke inpassing	N.v.t.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling
Zonnepark Kleine Bergerweg draagt bij aan de ambities van de gemeente Roerdalen.

3.5.3 Conclusie gemeentelijk beleid

Op basis van het bovenstaande kan gesteld worden dat het voornemen past binnen het gemeentelijke beleidskader.

3.6 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale, regionale en gemeentelijke beleid.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de impact van de ontwikkeling op de waarden natuur, archeologie, cultuurhistorie en water en wat dat betekent voor het plan.

4.2 Natuur

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiertoe is een Toets Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Het onderzoek is separaat bijgevoegd bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten zijn hieronder kort toegelicht.

4.2.1 Soortenbescherming

<u>Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt</u>
De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Het betreft soorten als ree, haas, konijn, egels diverse algemene muizensoorten. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft.

<u>Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt</u>
Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Das
Aangezien er zich een (bij)burcht bevindt in de bosstrook net buiten het besluitgebied gelden de volgende voorwaarden:

<u>Voorwaarden binnen een straal van 20 meter rondom de burcht:</u>
- Er dient geen enkele aanpassing plaats te vinden:
    - Geen zonnepanelen plaatsen;
    - Geen materiaal opslaan;
    - Niet stempelen of heien;
    - Niet dieper graven dan 50 cm;
    - Niet met zware voertuigen (>3,5 ton) rijden;
    - Maximaal toegestane bodemdruk van 0,4 bar.
- Geen aanleg van een onderhoudspad.

<u>Voorwaarden binnen een straal van 50 meter rondom de burcht:</u>
- Gedurende de kwetsbare voortplantingsperiode, zijnde van 1 december tot 1 juli, mag binnen 50 meter van de dichtstbijzijnde ingang van een burcht of bijburcht geen geluid harder dan 85 dB zijn, geen trillingen ondergronds als heien en niet dieper worden gegraven dan 50 cm.

<u>Voorwaarden voor zone tussen de 20 en 50 meter van de burcht:</u>
- Niet heien.
- Funderingen alleen plaatsen tussen 1 juli tot 30 november, dat is buiten de voortplantingsperiode.

- Het zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed. Binnen een straal van 50 meter bij de burcht dient de tussenafstand 20 meter te zijn.

Ecologisch werkprotocol

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een ecologisch werkprotocol opgesteld, deze is separaat bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing bijgevoegd. In dit ecologisch werkprotocol zijn de voorwaarden voor de inrichting van het zonnepark en de voorwaarden en maatregelen tijdens uitvoering, zoals hierboven benoemd, opgenomen.

Aanvullingen ecologisch werkprotocol

Aanvullend op het ecologisch werkprotocol worden de volgende maatregelen genomen.

Hoogte hek rondom de burcht

De starthoogte van het hek rondom de kraamburcht is 30 cm van de grond. Hiermee kan de das vrij kiezen waar deze het zonnepark betreedt. De das kan naar keuze zelf extra ruimte graven als dat nodig is. Verder wordt in het zonnepark om de 50 meter een opening gemaakt (30 x 50 cm) in het hekwerk. De concrete positie van deze openingen wordt in samenwerking met een ecoloog in het veld bepaald. Rondom de burcht, c.q. de begrenzing van de singel, wordt een straal van 20 meter vrij gehouden van werkzaamheden en bouwwerken. Aan de oostzijde wordt een opening gehouden als corridor voor de das.

Bijburcht ten noorden Kleine Bergerwerg

In het perceel te noorden van de Kleine bergerweg ligt een bijburcht, van 2 à 3 pijpen. Om de functie van deze dassenburcht niet te schaden wordt binnen een straal van 20 meter rond de pijpen geen panelen of hekwerk geplaatst.

Corridors

Vanaf de singel met kraamburcht wordt een corridor voor de das aangelegd richting het oosten. Deze wordt aangesloten op de zichtlijn noord-zuid, die tevens functie heeft als corridor. Zodoende blijft de burcht verbonden met de bijburcht ten noorden van de Kleine Bergerweg en de tweede hoofdburcht, met eventuele bijburchten ten zuiden van de Grote bergerweg. Zie hiervoor tevens onderstaande afbeelding.

Afbeelding 36. Technisch ontwerp met de corridors en ruimte voor de das (gele cirkel is 20 meter, blauw cirkel is 50 meter).

Foerageergebied

Met herinrichting van het besluitgebied en ingebruikname van het zonnepark veranderd de functie van het besluitgebied voor dassen. Gezien de aanwezigheid van de kraamburcht en bijburcht maakt het besluitgebied onderdeel uit van secundair foerageergebied. Dit is mede afhankelijk van de voedselkwaliteit die wordt aangeboden. Dit houdt in dat het minder belangrijk is als voedselgebied (niet jaarrond gebruikt, bestaande uit een akker). Dit houdt in dat het momenteel 50% functioneel is. Om de functie als secundair foerageergebied te behouden dient 50% gecompenseerd te worden. Het panelenveld kent een oppervlakte van 11,8 hectare, waarmee 5,9 hectare gecompenseerd dient te worden. Hiertoe wordt een dassenakker gerealiseerd, als mede een fauna- en kruidenrijke akkermengsels. Beheer wordt gedaan door extensieve schapenbegrazing en maaibeheer. Zie hiervoor hoofdstuk 2 en de separate notitie die ingaat op de aanvullende maatregelen voor de das.

Daarnaast wordt langs de randen gebruik gemaakt van besdragende inheemse struiken, zoals meidoorn, sleedoorn, bottelroos, maar ook nootdragende (lage) bomen, zoals hazelaar. Deze worden in fasen afgezet te worden (een derde van de oppervlakte per jaar). Op deze manier blijft er ten alle tijden voldoende voedsel beschikbaar voor de das. Verder wordt buiten het panelenveld een patrijzenakker gerealiseerd. In totaal wordt 5,9 hectare aan compensatie gerealiseerd. Zie daarvoor tevens de berekening en verdeling van oppervlaktes in de aparte notitie en het beplantings- en beheerplan in het separate inrichtingsplan. Hiermee wordt voldaan aan de 50% norm van het Kennisdocument Das (BIJ12, 2017).

Broedvogels Jaarrond beschermde nesten

Bij de werkzaamheden binnen 75 meter van de horst dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden (1 maart – 15 juli). Daarnaast is op 24 mei 2024 een aanvullend onderzoek gedaan naar de mogelijke aanwezigheid van de Oehoe. Deze is niet geconstateerd binnen het besluitgebied.

Broedvogels overige broedvogels
Grond broedende soorten als graspieper, veldleeuwerik en kievit kunnen niet worden uitgesloten. Hierdoor wordt met klem geadviseerd om het terrein bouw klaar te maken voor de start van het broedseizoen. Hierdoor wordt voorkomen dat grond broedende soorten het besluitgebied bezetten tijdens de werkzaamheden.

Zorgplicht
In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermde soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer er redelijkerwijs een andere oplossing is, bijvoorbeeld door de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

4.2.2 Bescherming van gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten:
Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde de Natura 2000-gebied (1,5 km), de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstofgerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten
Een stikstofberekening is noodzakelijk om aan te tonen dat de tijdelijke stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door de bouwwerkzaamheden geen significant negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden. Daarnaast wordt de bouw van het zonnepark uitgevoerd met zo duurzaam mogelijke (indien mogelijk elektrisch) mobiele werktuigen. Door Hedgehog Company is een stikstofberekening uitgevoerd, welke separaat is bijgevoegd. Het resultaat van deze berekening is dat zowel de aanleg- als gebruiksfase geen resultaten kent voor de betreffende situatie. De ontwikkeling heeft hiermee geen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura-2000 gebieden.

4.2.3 Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het besluitgebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

4.2.4 Natuurnetwerk Nederland

De ontwikkeling is in strijd met het bestemmingsplan en het besluitgebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN kent in de provincie Limburg geen externe werking. Nadere toetsing aan het natuurbeleid is daarom niet noodzakelijk.

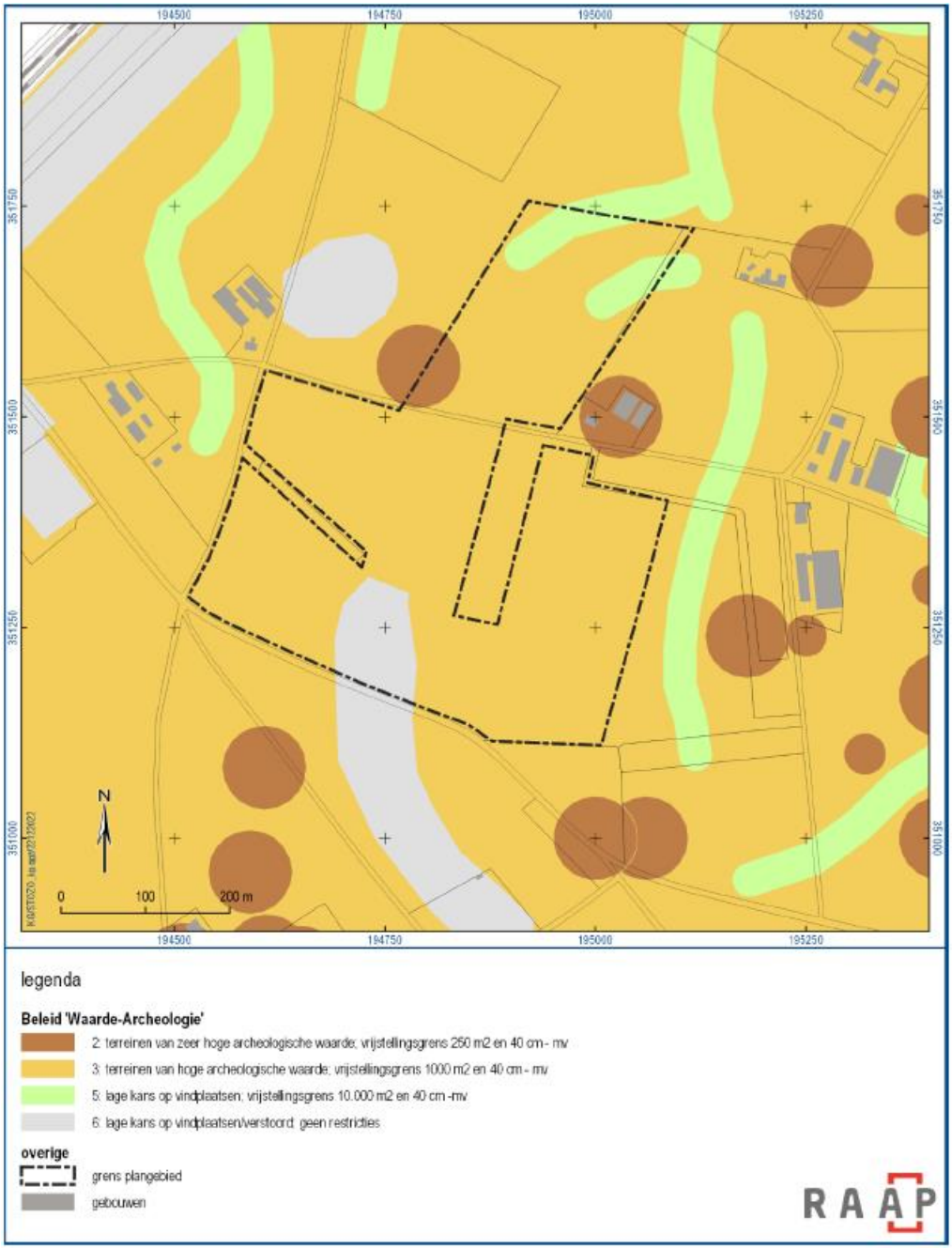
4.2.5 Conclusie

Mits rekening wordt gehouden met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten en natuurbeleid aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het voorgenomen plan derhalve uitvoerbaar.

4.3 Archeologie

Aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de

mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen, welke archeologische waarden in het geding zijn.

Afbeelding 37. Het besluitgebied op de gemeentelijke beleidskaart (bron: Ellenkamp, 2021.)

<u>Relatie met voorgenomen ontwikkeling</u>

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Roerdalen (Ellenkamp, 2021) ligt het besluitgebied in een zone met waarde- archeologie 2, 3, 5 en 6. Het beleid voor de zone met ‘waarde-archeologie 2’ schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 250 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met ‘waarde-archeologie 3’ schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 1.000 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met ‘waarde-archeologie 5’ schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 10.000 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met ‘waarde-archeologie 6’ schrijft voor dat er geen restricties zijn.

Ten opzichte van het bureauonderzoek uit 2022 (Gaarthuis & Verhoeven, 2022) zijn er ondertussen concrete gegevens met betrekking tot de omvang en diepte van de geplande ingrepen, zie tabel 1, hieruit blijkt dat het maximale verstoringsoppervlak 726 m² bedraagt.

Elementen in zonnepark	**Diepte**	**Breedte**	**Lengte**	**Berekening oppervlakte**	**Vierkante meter (aantal 1)**	**Aantal**	**Vierkante meter (totaal)**
Palen hekwerk (cirkel)	120 cm			pi * straal kwadraat	0,00284	1302	3,7040
Hoekpaal hekwerk (cirkel)	120 cm			pi * straal kwadraat	0,00284	27	0,0768
Heipalen onderconstructie (c vorm)	170 cm			pi * straal kwadraat	0,00284	8041	22,876
Bekabeling in de grond (vierkant)	30 cm	30 cm	2200 meter	breedte x lengte	0,300	0	0,000
Inkoopstation met verharding (vierkant)	175 cm	9 meter	10 meter	breedte x lengte	90,000	1	90,000
Energieopslag verharding		10 meter	11 meter	breedte x lengte	110,000	1	110,000
Verharding in park		5 meter	100 meter	breedte x lengte	5,0000	100	500,000
Wadi	6 meter	13 meter	5 meter	breedte x lengte	78,000	1	78,000
10% onvoorzien							80,000
Totaal m² ingrepen							**884,6564**

Afbeelding 38. De oppervlakte van de elementen in het zonnepark (bron: Solar Provider Group).

Vrijwel het hele besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg ligt in een beleidszone met “Waarde archeologie 3”: hiervoor geldt er een horizontale ondergrens van 1. 000 m², en een verticale ondergrens van 40 cm. Een kleine zone ligt in een zone met “Waarde archeologie 2”, met ondergrenzen van respectievelijk 250 m² en 40 cm. De overige zones zijn vrijgegeven volgens het beleid (gezien de zeer hoge vrijstellingsgrens of verstoring).

Omdat het verstoringsoppervlak de ondergrenzen in de zones met Waarde archeologie 3 en Waarde Archeologie 2 niet overschrijdt, is nader onderzoek volgens het geldende archeologische beleid niet meer aan de orde.

Tot slot blijft te allen tijde de archeologische meldingsplicht van kracht. Dit betekent dat wanneer bij werkzaamheden archeologische vondsten worden aangetroffen waarvan kan worden aangenomen dat dit archeologische waardevolle vondsten betreffen, dit gemeld wordt bij het bevoegd gezag (conform de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10 & 5.11).

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten, naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het besluitgebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Afbeelding 39. Cultuurhistorische waardenkaart – Historische geografie - provincie Limburg (bron: Atlas Limburg).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Op de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Limburg is het besluitgebied gekenmerkt als 'nieuw cultuurland 1890-1990' en 'nieuw cultuurland 1806/1840-1890' en 'bouwland'. Daarnaast is het grotendeels gekenmerkt als 'cultuurlandschap' en zijn er diverse cultuurhistorische lijnelementen te vinden. Dit betreffen wegen uit periodes ouder dan 1806 ('s Heerenkampsweg, Oude Montforterweg en Grote Bergerweg) en uit de periode van 1806-1890 (Kleine Bergerweg). Deze wegenstructuur blijft onaangepast in de voorgenomen ontwikkeling. In of in de nabijheid van het besluitgebied staan geen monumenten of andere bouwwerken van cultuurhistorische waarden. Met de realisatie van het zonnepark worden geen cultuurhistorische waarden aangetast.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, te beschrijven hoe in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het besluitgebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regels ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit was 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied beheerplannen opgesteld. Daarin staan de ambities en maatregelen voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid
Het Nationaal Water Programma 2022–2027 geeft een overzicht van de ontwikkelingen binnen het waterdomein en legt nieuw ontwikkeld beleid vast. Er wordt gewerkt aan schoon, veilig en voldoende water dat klimaat adaptief en toekomstbestendig is. Ook is er aandacht voor de raakvlakken van water met andere sectoren. Er liggen grote opgaven voor het waterdomein:
- Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering.
- We moeten blijven werken aan een goede bescherming tegen overstromingen en klimaatrobuust zoetwatervoorziening tegen toenemende droogte.
- Ook de zorg voor goede waterkwaliteit en duurzame drinkwatervoorziening verdient aandacht.

Daarnaast zijn allerlei functies afhankelijk van water, zoals scheepvaart, landbouw en natuur. Op de Noordzee moeten vele functies, waaronder de opgaven voor windenergie, natuurontwikkeling, duurzame visserij, scheepvaart en zandwinning, in balans met elkaar een plek krijgen. Om aan te geven hoe we omgaan met de uitdagingen van ons water, ontwikkelde de Rijksoverheid het Nationaal Water Programma 2022-2027.
Het Nationaal Water Programma 2022-2027 is vastgesteld op 18 maart 2022. In het Nationaal Water Programma (NWP) 2022-2027 beschrijft de Rijksoverheid de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid en de uitvoering ervan in de rijkswateren en -vaarwegen.

Provinciaal beleid
De provincie werkt nauw samen met waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer

Waterschap Limburg
Elke zes jaar leggen waterschappen vast welke aanpak en maatregelen nodig zijn om de watertaken goed te kunnen uitvoeren. Dit gebeurt in het waterbeheerprogramma (WBP). Op 8 december 2021 heeft het algemeen bestuur na een uitgebreid participatieproces het Waterbeheerprogramma 2022-2027 vastgesteld. Het Waterschap Limburg heeft met haar partners de Limburgse wateropgaven voor de toekomst bepaald. De komende jaren gaan zij aan de slag om de doelen uit het waterbeheerprogramma te realiseren.

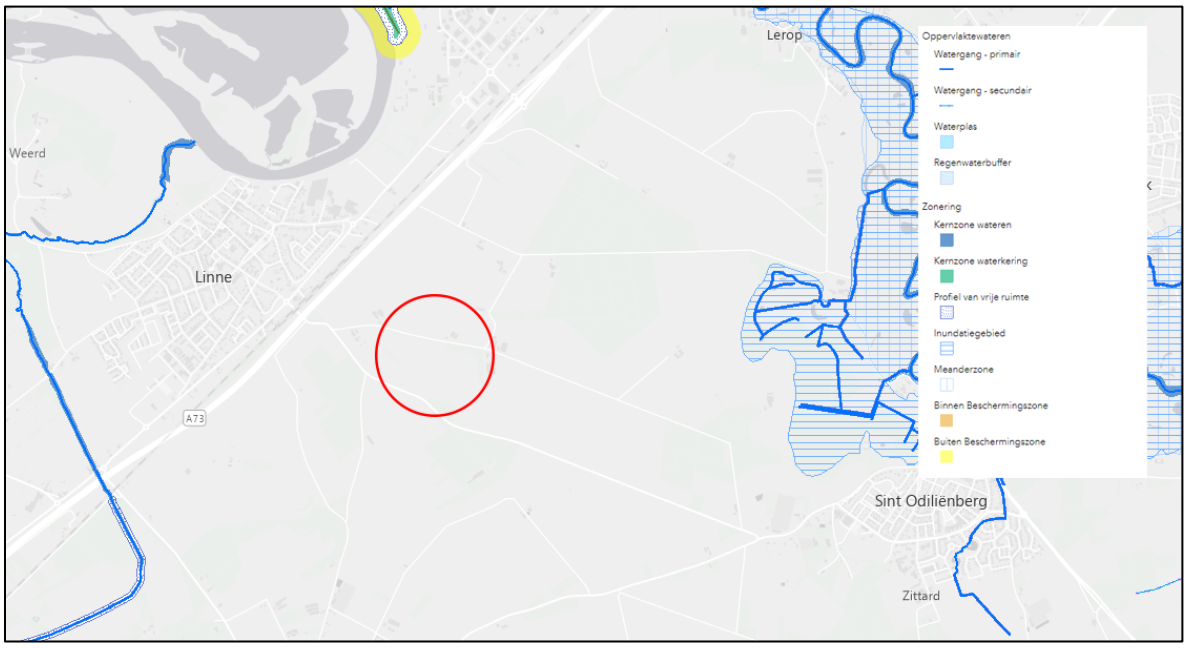
De succesfactoren voor veilig, schoon en voldoende water zijn:
- Verbinding met de omgeving, zodat opgaven vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid en integraal worden opgepakt.
- Innovatie om vanuit vernieuwing en verbetering bij te dragen aan een optimaal, integraal, effectief en veilig waterbeheer.
- Duurzaamheid om op termijn energieneutraal en circulair te opereren.
- Samenwerking met alle belanghebbenden.
- Een wendbare organisatie met versterkte uitvoerings- en innovatiekracht.

- Kostenbewustzijn, zodat we een betaalbaar waterschap blijven en onze ambities haalbaar zijn.

Keur
De Keur is een waterschapsverordening en omvat samen met de Waterwet alle gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen of activiteiten die consequenties hebben voor de waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid. De Keur is verder uitgewerkt beleids- en algemene regels.

Legger
De Keur verwijst in de gebods- en verbodsbepalingen volop naar de legger. De legger legt de status en afmetingen behorende bij de regels van de Keur vast in een overzichtskaart van het waterbeheersgebied. Op deze kaart zijn onder andere dijken, waterlopen en bijbehorende beschermingszones aangegeven.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling
De Legger van waterschap Limburg is geraadpleegd. Een uitsnede hiervan is weergegeven in hiernavolgend. Daarop zijn langs en binnen het besluitgebied geen watergangen te zien.

Afbeelding 40. Uitsnede Legger oppervlaktewateren, met besluitgebied in zwarte cirkel (bron: waterschap Limburg).

Het Waterschap Limburg ziet zonneweides als verhard oppervlak. Vanuit dit oogpunt is kortom sprake van een toename aan verhard oppervlak. De zonnepanelen worden echter op een constructie geplaatst, waarbij de ondergrond overeenkomstig met de huidige situatie onverhard blijft. Als gevolg van de plaatsing van de zonnepanelen worden kortom geen volledige gesloten oppervlakten gerealiseerd. In deze situatie adviseert Het Waterschap Limburg dat het zonnepark 100mm regen in 24 uur kan verwerken.

In het voorliggende geval is sprake van een relatief vlak terrein. Het hemelwater dat op de zonnepanelen valt kan afstromen ter plaatse en in de bodem infiltreren. Tussen de panelen is voldoende ruimte voorzien voor het water om de ondergrond te bereiken, waardoor een relatief gelijkmatige verdeling van het hemelwater ter plaatste plaatsvindt. Er worden geen grote gesloten vlakken gerealiseerd. Onder en rondom de zonnepanelen is voorzien in een kruidenrijk grasland, waarbij natuurlijk beheer zal plaatsvinden door bijvoorbeeld periodiek beheer van schapen. Door het vlakke karakter van het terrein in combinatie met de daarop voorziene vegetatie en de verdeling van het hemelwater, zal geen afstroming van hemelwater naar percelen van derden plaatsvinden. De onderhoudspaden binnen het hekwerk zullen onverhard of zo veel mogelijk waterdoorlatend worden uitgevoerd en daarmee evenmin leiden tot gesloten grondoppervlakten. In de zuidwesthoek van het park wordt een wadi voorzien waar in geval van extreme regen hemelwater op

natuurlijke manier zijn weg zal vinden naar de wadi.

Het voorgenomen plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Alleen het oppervlak onder de transformatoren en het inkoopstation wordt verhard. Deze verharding wordt niet aangesloten op de riolering.

Daarnaast kan regenwater tussen de panelen infiltreren in de bodem. Hiervoor wordt tussen de pv-panelen een 2 centimeter ruimte gehouden, aangezien de pv-panelen niet strak tegen elkaar worden gelegd. Onderstaande collage geeft een impressie van de ruimte tussen de panelen, waardoor regenwater in de bodem kan infiltreren. De opstelling van pv-panelen wordt uitgevoerd met niet-uitlogende materialen, zodat de water- en bodemverontreiniging wordt voorkomen.

Afbeelding 41. Opstelling pv-panelen, waardoor voldoende ruimte is voor infiltratie regenwater (bron: Eelerwoude/TR)

4.6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige archeologische-, cultuurhistorische- en natuurwaarden en de belangen van het waterschap niet aangetast. Het voornemen is hiermee uitvoerbaar.

5 Milieuaspecten

5.1 Inleiding

Het plan kan negatieve gevolgen hebben voor het milieu. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

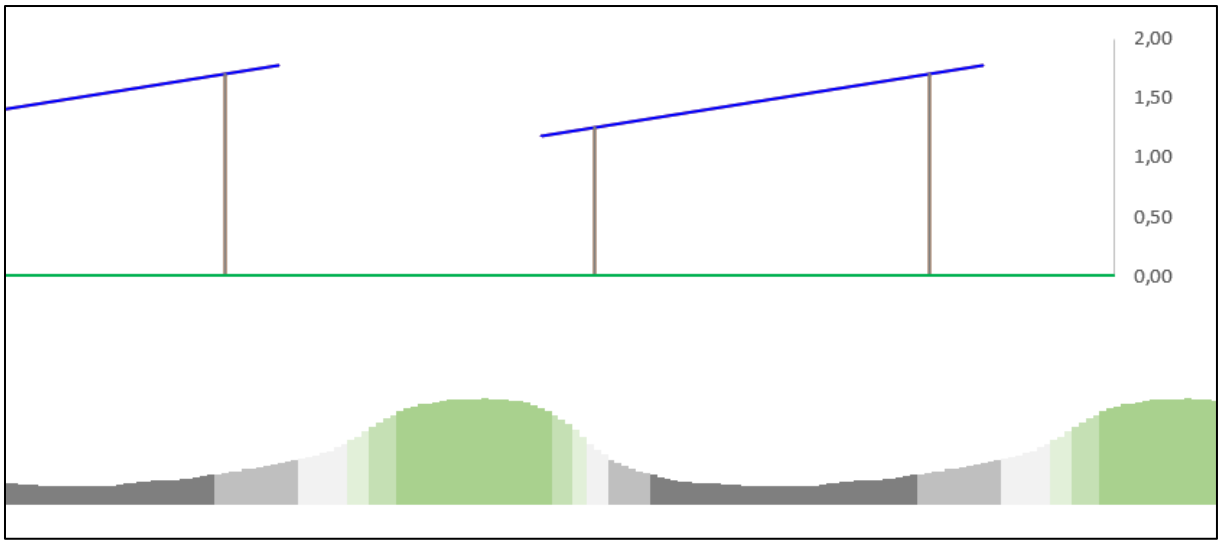
- bodem;
- geluid;
- luchtkwaliteit;
- lichtreflectie;
- elektromagnetische straling;
- kabels en leidingen;
- externe veiligheid;
- bedrijven en milieuzonering;
- verkeer en parkeren;
- vormvrije m.e.r.-beoordeling.

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling
De percelen binnen het besluitgebied zijn tot op het heden in gebruik geweest als bouwland voor de akkerbouw. Zo zijn er in de afgelopen jaren diverse gewassen zoals asperges, bieten, knolselderij, tarwe en aardappelen verbouwd. Aangenomen kan worden dat dit gebruik van de gronden niet heeft geleid tot bodemverontreiniging. Een zonnepark is geen gevoelige functie. Wat betreft het aspect bodem zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling en is nader bodemonderzoek niet aan de orde. Daarnaast wordt rekening gehouden met de mogelijke effecten op de bodem. De zonnepanelen worden middels dunne stalen palen bevestigd in de grond. Hiervoor zijn geen funderingen benodigd. Hiervoor wordt voor het grootste deel gebruik gemaakt van recyclebare materialen en bevatten de zonnepanelen geen uitlogende materialen. Voorafgaand aan de bouwfase van het zonnepark voert de intiatiefnemer altijd een bodemonderzoek uit als nulmeting van het besluitgebied.

Verder zorgt het zonnepark ervoor dat met de opstelling van de pv-panelen afdoende licht op de bodem blijft. Hiervoor is door Eelerwoude een bodembelichtingstoets uitgevoerd, om te verifiëren dat de voorgestelde ontwikkeling geen negatieve invloed heeft op de bodemkwaliteit onder de geplande zonnepanelen. Deze toetsing is separaat bijgevoegd. Hieruit valt te concluderen dat de opstelling geen risico op bodemschade met zich meebrengt.

Afbeelding 42. Grafiek met uitkomsten weergegeven volgens het dwarsprofiel van het model. Hoe hoger / groener hoe hoger de lichtinstraling.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- De normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen.
- Bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd.
- Op en rond het besluitgebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

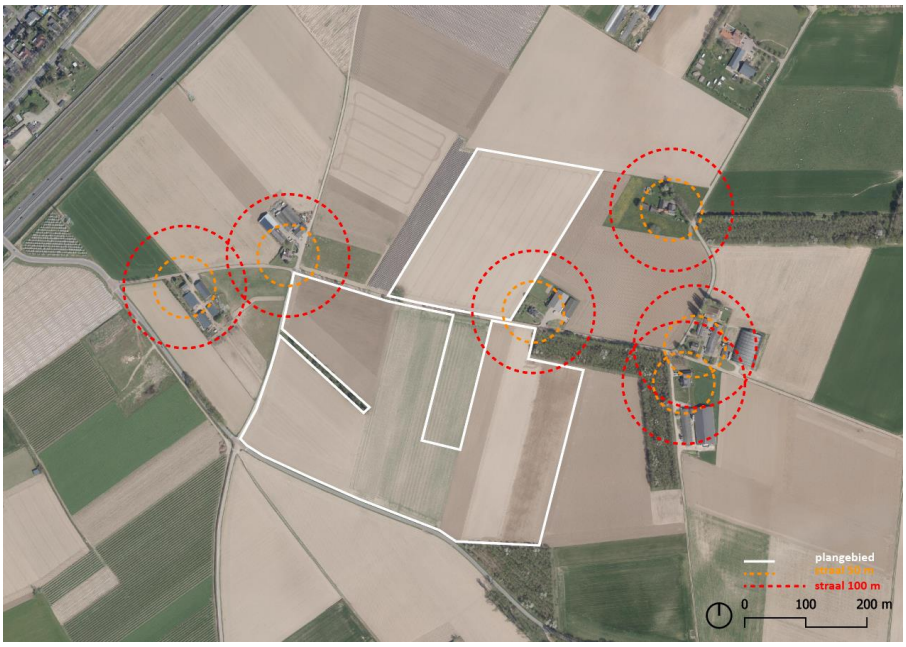
Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen, die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone ter plaatse van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen, de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Een zonnepark is geen geluidgevoelige functie. Met de realisatie van het zonnepark worden ook geen geluidgevoelige functies aangebracht, waardoor het zonnepark zelf geen bescherming tegen geluidsoverlast vereist. In het kader van een goede ruimtelijke ordening worden de richtafstanden uit de VNG-uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ aangehouden. Voor transformatorstations met een vermogen minder dan 10 MVA geldt een richtafstand van 30 meter voor geluid. Transformatorstations met een vermogen tot 100 MVA geldt een richtafstand van 50 meter. Binnen het zonnepark worden vijf transformatoren van 3 MVA, een energieopslagsysteem en inkoopstation geplaatst. Binnen het energieopslagsysteem wordt een omvormer van 5 MVA, een transformator van 5 MVA en batterijrekken met veertien batterijen geplaatst. Hier kan tevens een vergelijking worden gemaakt met ‘elektriciteitsdistributiebedrijven’.

De dichtstbijzijnde gevoelige (woon)bestemming zijn gelegen aan de overzijde van de Kleine Bergerweg 2,3 en 9. De technische installaties worden op minimaal 50 meter gerealiseerd vanaf de dichtstbijzijnde woningen, waardoor er geen sprake zal zijn van geluidshinder door de installaties in het zonnepark. Een goed woon- en leefklimaat voor het aspect geluid kan worden gegarandeerd. Binnen het energieopslagsysteem worden een omvormer, transformator en batterijen geplaatst. Vanwege de geluidsproductie van de batterijen, een bronvermogen van 80 dB(A), geldt hiervoor een richtafstand van 200 meter. Met de plaatsing van de batterijen zal hiermee rekening worden gehouden

Afbeelding 43. Ligging omliggende woningen in relatie tot Zonnepark Kleine Bergerweg.

Geluidsreflectie

Hierboven is aangegeven dat de installaties welke geluid produceren niet leiden voor geluidshinder. Hieronder wordt ingegaan op het effect van het zonnepark op de reeds aanwezige geluidsbelasting. Hiervoor zijn de rijksweg A73 en Grote Bergerweg relevant. Het besluitgebied is nabij de A73 gelegen en de Grote Bergerweg betreft een 60 km/u-weg, waarlangs het besluitgebied is gelegen. Onderstaande afbeelding geeft de geluidsbelasting van de A73 en Grote Bergerweg weer (in Lden). Voorliggend zonnepark kan het geproduceerde geluid zowel blokkeren als verder dragen, afhankelijk van de oriëntatie en hellingshoek van de pv-panelen.

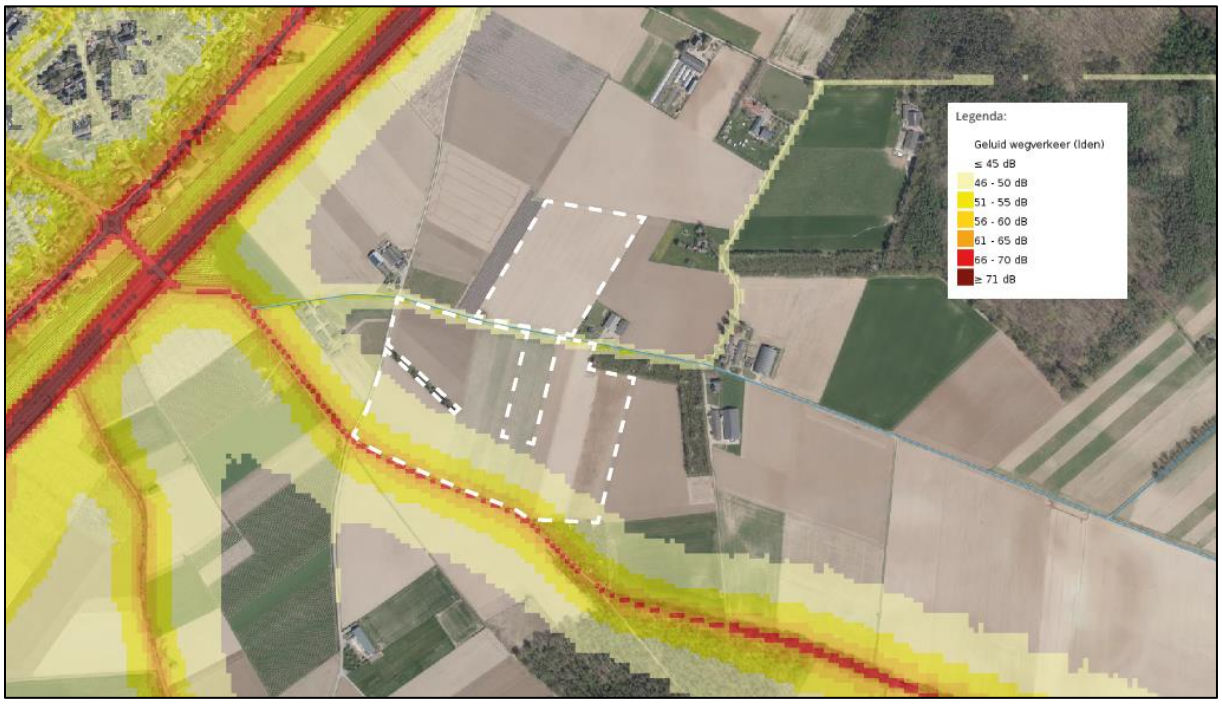
Vanwege de oriëntatie en hellingshoek van de panelen, wordt geluid omhoog gereflecteerd. De pv-panelen binnen Zonnepark Kleine Bergereweg worden in een zuid-oriëntatie geplaatst. De oriëntatie van de pv-panelen is van invloed op de locatie waar reflectie op zou kunnen treden. Echter, als de geluidbron bijzonder groot is wordt dit effect ‘uitgesmeerd’ over een groot gebied. Daardoor is de oriëntatie van beperkte invloed.

Daarnaast wordt de geluidsbelasting van de Grote Bergerweg gedempt doormiddel van de landschappelijke inpassing aan de west- en zuidzijde van het besluitgebied. Tevens zijn er geen geluidsgevoelige bestemmingen, zoals (bedrijfs)woningen, gelegen tussen de Grote Bergerweg en het zonnepark. Tussen de A73 en het zonnepark zijn wel (bedrijfs)woningen, maar die afstand is groter, waardoor woningen in een gunstiger geluidsniveau zijn gelegen. Geluidsgevoelige bestemmingen zijn verder gelegen van het zonnepark. De pv-panelen worden in rijen parallel aan elkaar geplaatst zodat de ene rij afschermend werkt ten opzichte van de achterliggende rij met panelen. Er zal dus vrijwel geen waarneembare geluidsreflectie voor de omgeving zijn.

Uit eerdere onderzoeken, van onder andere Peutz[6] , LBP Sight[7] en Bureau Geluid[8], is gebleken dat de geluidsbelasting over het algemeen gesproken met niet meer dan 2 dB toeneemt. Wanneer er sprake is van een toename van minder dan 2 dB kan worden gesteld dat er geen sprake is van een ontoelaatbare toename van de geluidshinder. Gemiddeld genomen ligt de toename tussen de 0,4 en 1,2 dB wat gezien kan worden als een geringe, niet significante toename. In de hierboven benoemde onderzoeken is tevens sprake van een

[6] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0296.BGBKampbroek5-VG01/b_NL.IMRO.0296.BGBKampbroek5-VG01_bd10.pdf
[7] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1734.0305OVBzonparka15-VSG1/b_NL.IMRO.1734.0305OVBzonparka15-VSG1_tb5.pdf
[8] https://www.lcenergy.nl/wp-content/uploads/2020/09/20214016-notitie-definitiefbijlagen.pdf

zonnepark nabij een snelweg, waardoor deze onderzoeken als referentie geschikt zijn. Voor wat betreft het aspect geluidreflectie wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

Afbeelding 44. Uitsnede kaart 'Geluid van wegverkeer'. (bron: atlasleefomgeving, bewerking: Eelerwoude).

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). Om te berekenen of een wijziging in het aantal verkeersbewegingen een negatieve impact heeft op de luchtkwaliteit, is er een NIBM-tool ontwikkeld. In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die niet in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

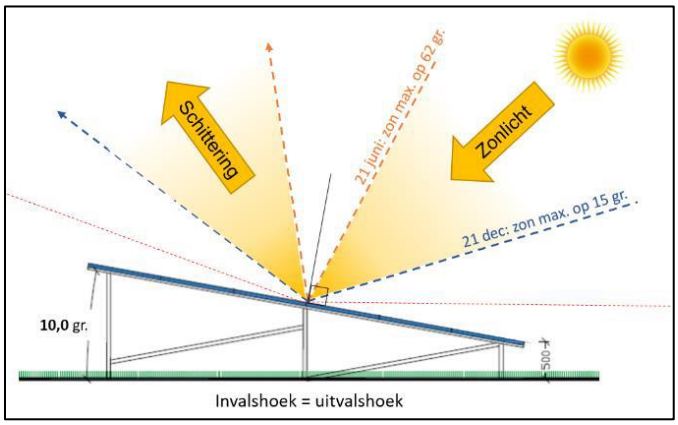
De NIBM-tool is geraadpleegd om te berekenen in welke mate de ontwikkeling bijdraagt aan een vermindering van de luchtkwaliteit. Bij een dagelijks aantal verkeersbewegingen van 800 (waarvan 5% vrachtverkeer) is de ontwikkeling 'niet in betekenende mate'. De voorgenomen ontwikkeling betreft een zonnepark. Alleen bij de aanleg- en ontmanteling van het zonnepark vindt een toename van het aantal verkeersbewegingen plaatst. Wel blijft dit aantal ruimschoots onder de 800 per dag. In de exploitatiefase is het aantal verkeersbewegingen zeer beperkt. Deze zijn alleen benodigd in het kader van onderhoud en beheer. Het zonnepark heeft geen verkeersaantrekkende werking.

De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Een onderzoek naar de luchtkwaliteit wordt niet noodzakelijk geacht. Het onderdeel 'stikstofdepositie' wordt behandeld in paragraaf 4.2.2.

5.5 Lichtreflectie

Zonlicht kan (hinderlijk) reflecteren op de zonnepanelen. Veruit de meeste inkomende zonnestralen worden door de panelen geabsorbeerd en omgezet in elektriciteit. Doordat de bovenste laag van de panelen van glas is, kan een klein deel (<5%) van het zonlicht worden gereflecteerd. De schittering op omliggende objecten gebeurt vooral bij zonsopgang en -ondergang, wanneer de zon haaks op de panelen schijnt.

Het zonlicht dat op de zonnepanelen valt, wordt in één specifieke richting weerkaatst omdat zonnepanelen een glad oppervlak hebben. Hierdoor wordt het aantal invalshoeken waarbij overlast kan worden ervaren van het licht gereduceerd.

Afbeelding 45. Voorbeeld directe schittering (bron: Qing).

Qing heeft een schitteringsonderzoek gedaan, hierin is specifiek gekeken naar de schittering door de panelen naar twee dichtstbijzijnde omwonenden (Kleine Bergerweg 7-1 en 7-2 en Kraamweg 9).

Afbeelding 46. Omwonenden/ontvangstpunten (paars) en referentiepunten in het zonnepark (geel) (bron: Qing).

Uit het onderzoek is gebleken dat er enkel sprake is van schitteringen in februari en oktober bij zonsondergang. Volgens het model (worstcasescenario) kan de schittering in deze maanden tussen de 1 en 6 minuten bedragen wat op jaarbasis uitkomt op een totale schittering van 21 minuten tot 38 minuten voor de twee huishoudens. Gezien er landschappelijke inpassing aangeplant zal worden en in de realiteit de zon niet altijd schijnt, zal de daadwerkelijk schittering altijd lager zijn. Het volledige onderzoek is toegevoegd in de bijlage bij voorliggende

ruimtelijke onderbouwing. Er kan worden gesteld dat voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar is op gebied van lichtreflectie.

5.6 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische (ELF-EM) velden ontstaan. Voor elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgprincipe waarbij bij woningen een grens aan de veldsterkte wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (µT). De GGD adviseert om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneparken door de afstand van onderstations en transformatorhuisjes tot woningen en gevoelige bestemmingen zo te kiezen dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 µT komt.

In het RIVM 'Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 µT wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 meter van onderzochte transformatorstations. Gezien de afstand van de transformatoren tot omliggende functies wordt ruim voldaan aan deze richtlijn.

5.7 Kabels en leidingen

Voor de voorgenomen ontwikkeling is rekening gehouden met de aanwezigheid van kabels en leidingen. In de beginfase van de planvorming is een KLIC-melding gedaan. Uit de resultaten van deze KLIC-melding blijkt dat er geen belemmeringen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling. Kabels die gebruikt worden voor het zonnepark zijn vlamdovend en worden ondergronds aangelegd.

5.8 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor de omgeving ten gevolge van een ongeval bij de productie, opslag en het transport van gevaarlijke stoffen en de kans dat hierbij dodelijke slachtoffers vallen. In het geval van een ruimtelijk plan dient het milieuaspect externe veiligheid onderzocht te worden. Het planvoornemen kan risicobronnen in het kader van externe veiligheid mogelijk maken en of bestaande risicobronnen kunnen invloed hebben op het plan. Deze risico's moeten worden beschouwd om te onderzoeken of het planvoornemen voldoet aan de geldende normen.

Beleidskader
Het landelijke beleidskader valt uiteen in verschillende besluiten en regelingen voor de verschillende typen risicobronnen. Risicobronnen in het kader van Externe veiligheid zijn inrichtingen (bedrijven met gevaarlijke stoffen), infrastructuur zoals auto-, spoor- of vaarwegen, en buisleidingen voor het transport van aardgas.

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).
- Voor transportroutes over de weg, het water en het spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).
- Daarnaast is in sommige gevallen het Activiteitenbesluit milieubeheer en/of het Vuurwerkbesluit van toepassing.

Toetsingskader
Externe veiligheid (geldt voor Bevi, Bevt en Bevb) maakt onderscheid tussen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

- Het plaatsgebonden risico kan beperkingen opleggen voor de bouw van (beperkt) kwetsbare objecten. Zoals woningen, kantoren en andere gebouwen waarin personen aanwezig zijn. Voor het bouwen van kwetsbare objecten geldt de plaatsgebonden risicocontour van 1*10-6 per jaar als grenswaarde.
- Het groepsrisico is de kans dat een groep mensen komt te overlijden in de omgeving van een risicobron. Door de ontwikkeling van een planvoornemen kan het groepsrisico van de risicobron toenemen. Het groepsrisico wordt bepaald voor zowel de huidige situatie als de situatie na ontwikkeling van het planvoornemen. Het groepsrisico wordt weergegeven ten opzichte van de oriëntatiewaarde.
- Wanneer sprake is van een toename van het groepsrisico (een verhoging ten opzichte van de oriëntatiewaarde tussen bestaande situatie en toekomstige situatie) is het bevoegd gezag conform de bovengenoemde besluiten (Bevi, Bevt en Bevb) verplicht het groepsrisico in meer of mindere mate te verantwoorden. In de verantwoording groepsrisico motiveert het bevoegd gezag hoe om te gaan met de risico's ten gevolge van externe veiligheid.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De risicokaart is geraadpleegd om in beeld te brengen of in de nabije omgeving van het besluitgebied risicobronnen (productie, transport, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen) aanwezig zijn. Een uitsnede van de risicokaart is weergegeven in onderstaande figuur. De kaartuitsnede laat zien dat er geen risicobronnen in of vlak bij het zonnepark aanwezig zijn. Een buisleiding is gelegen op ruim 330 meter, dit betreft een pijpleiding van Defensie. Ten noordwesten van het zonnepark bevinden zich het spoor en de rijksweg A73. De spoorweg en de A73 zijn onderdeel van het ‘basisnet wegverkeer, zonder PAG-indicatie’. Een zonnepark is geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Ook is een zonnepark conform het Bevi, Bevt, en/of het Bevb niet te kwalificeren als een risicobron in het kader van externe veiligheid. Tevens is de voorgenomen ontwikkeling niet te kwalificeren als een kwetsbaar object conform het Bevi. Dit betekent dat de voorgenomen ontwikkeling niet relevant is in het kader van externe veiligheid.

Wel betreft een zonnepark een inrichting die energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Daarnaast zorgt het energieopslagsysteem (EOS) voor opslag van energie middels batterijen. De technische installaties bij een EOS zijn vergelijkbaar met omvormers en transformatoren van het zonnepark. Voor een EOS wordt gebruik gemaakt van lithium-ion accu’s. Voor deze accu’s is een Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS 37-1) in ontwikkeling. Deze PGS-richtlijn heeft betrekking op o.a. energieopslagsystemen.

Op dit moment zijn geen veiligheidsafstanden bekend met betrekking tot energieopslagsystemen en de daarbij horende batterijen/accu’s. Verder worden de normen vanuit de PGS 37-1 gevolgd. Net als bij het zonnepark kan, afhankelijk van het type EOS, brand een mogelijk risico zijn. Hiervoor is overleg gevoerd met de veiligheidsregio Limburg-Noord. In overleg met de Veiligheidsregio worden afspraken gemaakt over hoe te handelen wanneer zich een calamiteit voordoet.

Om de veiligheid te waarborgen wordt rondom het zonnepark een hekwerk van maximaal 2,50 meter hoog geplaatst en staat op ruime afstand van de zonnepanelen waardoor onbevoegde personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Het hekwerk wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken en achter de beplanting geplaatst. Om de 50 meter wordt een opening in het hekwerk gemaakt, zodat kleine grondgebonden zoogdieren het besluitgebied kunnen betreden. Daarnaast wordt het zonnepark niet openbaar toegankelijk. Toegang tot het terrein voor beheer, onderhoud en calamiteiten wordt gefaciliteerd met een afgesloten poorten. Met hulpdiensten, zoals de brandweer, worden afspraken gemaakt voor toegang in geval van nood. Hiervoor zijn gesprekken met de Veiligheidsregio gevoerd en is het plan aangepast waar nodig. Zo zijn meerdere toegangspoorten gerealiseerd, de transformatoren dichter bij de toegangspoorten geplaatst en worden geboorde putten geplaatst ten behoeve van de toevoer van bluswater.

Afbeelding 47. Uitsnede kaart 'veilige omgeving' (bron: Atlas Leefomgeving).

Door de initiatiefnemer is een uitgebreid analyserapport geschreven waarin inzicht wordt verschaft in de verschillende veiligheidsaspecten. Deze rapportage is bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing bijgevoegd. Er is reeds overleg geweest met een gespecialiseerd adviseur Veilige Energietransitie van Veiligheidsregio Limburg-Noord. In samenspraak met de veiligheidsregio zijn risico-reducerende maatregelen genomen die zijn verwerkt in het plan. De maatregelen zijn bedoeld om de kans op een incident te verlagen en de gevolgen van een incident te verkleinen. De maatregelen met een ruimtelijk impact zijn:

- De transformatoren, omvormers en inkoopstation aan de wegzijde plaatsen zodat ze ingeval van een calamiteit bereikbaar zijn voor de brandweer, conform gemeentelijk beleid bluswatervoorziening en bereikbaarheid.
- De transformatoren, omvormers en inkoopstation voorzien van noodschakelaars om de stroomtoevoer vanuit het zonnepaneelveld af te schakelen.
- De ondergrond binnen minimaal 1,5 meter van een systeem of station vrij te houden van begroeiing.
- De behuizing van de transformatoren en omvormers brandwerend van binnen naar buiten uitvoeren, minimaal 30 minuten brand door en brand overslag.
- Langs de perceelgrens en het zonnepaneelveld een strook van minimaal 1 meter vrij te houden van begroeiing.
- In het grasland en de paneelvelden compartimentering toepassen met "vakken" van maximaal 2.500 m^2, te creëren door panelen minimaal 2 meter uit elkaar te plaatsen en stroken van minimaal 2 meter vrij te houden van begroeiing.
- Bekabeling vlamdovend uitvoeren tussen de vakken/compartimenten.
- Een bluswatervoorziening met een capaciteit van minimaal 60 m^3/uur te realiseren ter hoogte van de inkoopstations en in de nabijheid van de systemen, zoals transformatoren en omvormers. Positie is nader te bepalen in overleg.

Het milieuaspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het voorgenomen plan.

5.9 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van voorliggend plan levert geen hinder of belemmering op voor omliggende bedrijven en gevoelige functies. Een zonnepark is geen gevoelige bestemming en behoeft daarmede geen bescherming. Wel worden binnen het besluitgebied transformatoren en omvormers geplaatst. In de VNG-uitgave behoort voorliggende ontwikkeling tot de categorie ‘Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen’. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is zekerheidshalve uitgegaan van een transformatorcapaciteit tot 100 MVA. De grootste richtafstand tot gevoelige bestemmingen is 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter. Voor de EOS geldt vanwege de geluidsproductie van de batterijen, een bronvermogen van 80 dB(A) een richtafstand van 200 meter.

Voor de benodigde technische installaties wordt een richtafstand voor geluid aangehouden van 50 meter. Voor de EOS is een afstand van 200 meter aangehouden. De woning aan de Kleine Bergerweg 3 is op kortere afstand dan 50 meter van het zonnepark gelegen. Datzelfde geldt voor de Kleine Bergerweg 7. Voor de Kleine Bergerweg 7 geldt dat de opstelling van pv-panelen en technische installaties op circa 100 meter van de woning zijn gelegen, aangezien een groot deel wordt gebruikt voor de landschappelijke inpassing. Voor wat betreft de woning aan de Kleine Bergerweg geldt dat technische installaties, welke geluid produceren, op minimaal 50 meter van de woning worden gerealiseerd. De EOS en het inkoopstation zijn op 200 meter van de woning gelegen.

5.10 Verkeer en parkeren

Voorliggend plan leidt niet tot een wezenlijke verhoging van de verkeers- en parkeerbelasting in het besluitgebied of de directe omgeving. Gedurende de aanleg- en ontmantelingsfase ontstaat een tijdelijke piek in het aantal verkeersbewegingen van en naar het besluitgebied. Echter is dit van tijdelijke duur. In de exploitatiefase zijn enkel verkeersbewegingen benodigd voor onderhoud en beheer. Deze momenten zijn op zeer geringe basis. Binnen het besluitgebied worden hiervoor parkeerfaciliteiten gecreëerd. Het besluitgebied wordt ontsloten via de Kleine- en Grote Bergerweg en ’s Heerenkampsweg . Dit gebeurt op een veilige wijze en levert geen hinder op voor omwonenden.

Tijdens de bouwfase zal de meeste verkeersbeweging plaatsvinden via de Grote Bergerweg en 's Heerenkampsweg zodat de Kleine Bergerweg wordt ontzien. Hierbij wordt rekening gehouden met de woningen die aan deze wegen zijn gesitueerd.

5.11 Vormvrije m.e.r-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in de 'D-lijst' van het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben. Het komt erop neer dat voor elk besluit of plan over activiteiten die voorkomen op de D-lijst beoordeeld moet worden of er een milieueffectrapport gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het project maakt een (tijdelijke) functiewijziging naar een zonnepark mogelijk. Dergelijke ontwikkelingen zijn geen onderdeel van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet nodig voor het voorgenomen plan. Uit jurisprudentie[9] is gebleken dat een zonnepark niet kan worden aangemerkt als een 'industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water' (cat. D 22.1), omdat een zonnepark geen thermische (verbrandings)installatie is. In een zonnepark wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie.

Daarnaast is uit diezelfde uitspraak gebleken dat een zonnepark evenmin kan worden aangemerkt als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Een zonnepark kan naar het oordeel van de Afdeling niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van een zonnepark in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting. Om dit te voorkomen is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld door Eelerwoude (zie separate bijlage en paragraaf 2.4). Een uitwerking van de milieuaspecten is in hoofdstukken 4 en 5 te vinden. Daaruit blijkt dat het zonnepark geen milieugevolgen of hinder veroorzaken voor de omgeving. Het zonnepark wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische waarden.

Voor de volledigheid verwijzen wij ook naar de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 19 september 2018 en zaaknummer 18_689, waarin bevestigd wordt dat een vergelijkbaar project niet valt binnen de categorie D

[9] Zie: ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770.

van het Besluit m.e.r. en er geen beoordeling nodig is. Deze uitspraak is op 14 augustus 2019 bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en na te zien onder het zaaknummer 2019:2770.

Gelet op de kenmerken van het project, en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk (5) waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.12 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan. De ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid worden omschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In de voorgaande hoofstukken is omschreven op welke manier het voorgenomen plan past binnen het relevante overheidsbeleid. Hieruit is gebleken dat er voor de uitvoering van het project geen ruimtelijke en milieukundige belemmeringen zijn. Op dit aspect is het project dan ook uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Omgevingsproces

De initiatiefnemer hecht veel waarde aan de betrokkenheid van de lokale gemeenschap in gemeente Roerdalen. Hiertoe is door de initiatiefnemer een participatieplan opgesteld (zie separate bijlagen). Het procesparticipatieplan beschrijft hoe de omgeving betrokken is gedurende de planvorming. Het financieel participatieplan beschrijft hoe de lokale omgeving financieel kan participeren rondom de voorgenomen ontwikkeling.

Communicatie en procesparticipatie
Bij de planvorming van Zonnepark Kleine Bergerweg zet de initiatiefnemer in op een goede communicatie en procesparticipatie. Met de aanpak op gebied van participatie sluit de initiatiefnemer aan bij de Gedragscode Zon op Land, hiertoe is een separaat communicatie- en procesparticipatieplan gemaakt.

Financiële participatie
SPG streeft naar 100% lokaal eigenaarschap. Een realisatie waarbij de omgeving de mogelijkheid heeft om mee te beslissen en risicodragend te investeren. Hiervoor werken we in ieder geval samen met energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen. Zij hebben aangegeven de intentie te hebben om 2,5 MW op zich te nemen.

Tijdens de overleggen met Duurzaam Roerdalen zijn de verschillende keuzes afgegaan als het gaat om instappen en investeren. 100% lokaal eigenaar worden is vooralsnog niet de keuze die ze heeft gemaakt. Ze geeft aan voornemens te zijn om gebruik te willen maken van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE regeling). Hierbij wordt maximaal 2,5 MW gekocht van het zonnepark.

SPG en Duurzaam Roerdalen gaan gezamenlijk de lokale gemeenschap benaderen en enthousiasmeren om te investeren. De eerste inventarisatie zal plaatsvinden tijdens de vergunningsprocedure. Instappen in deze fase betekent dat de lokale omgeving al vroeg zeggenschap heeft over de gehele verdere ontwikkeling van het zonnepark. Daarom is het belangrijk om tijdens de vergunningsprocedure te starten met de lokale omgeving te bereiken.

SPG is afhankelijk van de interesse van de lokale omgeving voor lokaal eigenaarschap. Indien de lokale omgeving niet of slechts beperkt willen investeren, heeft de gemeente Roerdalen de mogelijkheid om de resterende financiering op zich te nemen.

Een deel van het financieel rendement van het zonnepark wordt beschikbaar ten gunste van andere projecten in Roerdalen. Dit zal gebeuren via het omgevingsfonds dat door het zonnepark beschikbaar wordt gesteld. SPG heeft de afspraak gemaakt met de gemeente om 500 euro af te dragen per MWp gerealiseerd per jaar.

Zonnepark Kleine Bergerweg realiseert circa 14MWp. SPG doet dit lineair over de vergunningsperiode van 30 jaar.

Een uitwerking van de financiële participatie is toegelicht in het Participatieplan.

Solar Provider Group heeft een profijtplan opgesteld om in gesprek te gaan met coöperaties en omwonenden om hen te informeren over de mogelijke opties voor financiële participatie. Hierbij valt te denken aan:
- Lokaal (mede)-eigenaarschap
- Obligaties
- Omgevingsfonds
- Korting op de energierekening
- Stimulering zon op dak

In de separate bijlage wordt nader ingegaan op de verschillende manieren van financiële participatie

6.3.2 Vooroverleg

Het Rijk
Geoordeeld is dat dit ruimtelijke plan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Limburg
Het plan wordt voor vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, toegezonden aan de provincie Limburg.

Veiligheidsregio Limburg-Noord
Er is reeds overleg geweest met een gespecialiseerd adviseur Veilige Energietransitie van Veiligheidsregio Limburg-Noord. De uitkomsten van dit overleg zijn uiteengezet in paragraaf 5.8.
Waterschap Limburg
Het plan wordt voor vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, toegezonden aan Waterschap Limburg.

6.3.3 Crisis- en herstelwet is van toepassing

Op het besluit is afdeling 2 hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing, want het betreft een ontwikkeling en verwezenlijking van overige ruimtelijke en infrastructurele projecten ten behoeve van het transport of het leveren van duurzame energie als omschreven in bijlage I bij de Crisis- en herstelwet.

Dit betekent onder andere dat belanghebbenden in het beroepschrift gemotiveerd moeten aangeven welke beroepsgronden worden aangevoerd. Het beroep zal niet-ontvankelijk worden verklaard bij het ontbreken van de beroepsgronden binnen de beroepstermijn. Na afloop van de beroepstermijn kunnen de beroepsgronden niet meer worden aangevuld. In het beroepschrift moet worden aangegeven dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

6.4.1 Kostenverhaal gemeente

Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten, waarin onder andere de verhalen van eventuele planschade wordt geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

6.4.2 Financiering zonnepark

De realisatie van het zonnepark doet de initiatiefnemer voor eigen rekening en risico. Daarnaast kan voor de realisatie van het zonnepark een SDE++ worden aangevraagd nadat de omgevingsvergunning voor de realisatie van het zonnepark is verleend.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

Bijlagen

Eelerwoude
Op weg naar 100% natuurinclusief

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

10MW AC GRONDGEBONDEN ZONNEPARK PROJECT

PROJECTNAAM: ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG
PROJECT ADRES: KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

FIGURENLIJST	
BLAD NR.	BESCHRIJVING
A001	VOORBLAD
A002	PLATTEGROND – KAVELKAART
A003	KADASTRALE PLATTEGROND–KAVELKAART
A004	DOORSNEE WEERGAVE – WADI
A005	DOORSNEE WEERGAVE – VISUELE A
A006	DOORSNEE WEERGAVE – VISUELE A
A007	DOORSNEE WEERGAVE A & B – HEKWERK
A008	HEKWERK VOOR DOORGANG DASSEN
A009	DOORSNEE WEERGAVE – ZONNEPANELEN A & B
A010	FAUNATUNNEL VOOR DIEREN
A011	CAMERAMAST
A011	FAUNA TUNNEL
E001	COMPACTSTATION ELEKTRISCHE UITRUSTING
E002	COMPACTSTATION ELEKTRISCHE UITRUSTING, ZIJAANZICHT A & B
E003	OMVORMERREK – VOORBEELD
E004	INKOOPSTATION TEKENING
E005	INKOOPSTATION TEKENING ONDERDELEN INKOOPSTATION
E006	5MW ENERGIEOPSLAG

PROJECTONTWIKKELAAR	PROJECTMANAGER	
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.	SOLAR PROVIDER GROUP B.V.	----
EUROPALAAN 40, 35216 KS, UTRECHT	EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT	
PROJECTONWIKKELAAR:	PROJECTMANAGER:	
netherlands@solarprovidergroup.com	rstouthart@solarprovidergroup.com	
		PROJECTBESCHRIJVING
		MODULE: ___
		OMVORMER: ___
		AC VERMOGEN: 10MW AC
		DC VERMOGEN: 15,08MW DC
	TECHNISCH	TOTAAL PROJECT GEBIED: 20,08 HECTARE
		OPPERVLAKTE ZONNEPANELEN: 6,48 HECTARE
	SOLAR PROVIDER GROUP	
	1050 KING ST W, SUITE 03A104, TORONTO, ON M6K 0C7	OPPERVLAKTE LANDSCHAPPELIJKE INPASSING EN PADEN: 13,6 HECTARE
	eng@solarprovidergroup.com	

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE: KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	GPS COORDS: 51.152131, 5.956985

TEKENING:
VOORBLAD

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A001
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG–REV.11–A001			DATUM: 2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	X	16:23

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

LEGENDA

- KADASTRALE GRENS
- HEKWERK
- GROENE INPASSING LAGE BLOEMRIJKE RUIGTE STROKEN
- ONDERGRONDSE KABEL
- FUNDERING GRID VOOR INSTALLATIES
- LIJN 50 METER ZONE
- LIJN 100 METER ZONE
- LIJN 200 METER ZONE
- DASSENBURCHT BUFFER 20 METER

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ZUID OPSTELLING

KLEINE TRANSFORMETOREN

OMVORMERREK

GEBOORDE PUT

ZICHTLIJN

DASSENCORRIDOR

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:

PLATTEGROND – KAVELKAART

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			A002
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG-REV.11-A002			DATUM: 2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:2500	16:23

5000mm
5000mm
5000mm
6240mm
KADASTRALE GRENS
DOORSNEE WEERGAVE VISUELE
A
A004
INFORMATIEPUNT
KLEINE BERGERWEG
5031mm
5175mm
20000mm
COMPACTSTATION ELEKTRISCHE UITRUSTING BLAAD E002
OMVORMERREK, BLAAD E003
6405mm
ONDERGRONDSE KABEL
5317mm
5984mm
12821mm
20000mm
5179mm
WADI
5219mm
DOORSNEE WEERGAVE WADI
A
A004
POORT VAN ONGEVEER 5000mm BREED
INKOOPSTATION TEKENING ONDERDELEN INKOOPSTATION, BLAD E005
GROTE BERGERWEG
5 MW ENERGIEOPSLAG, BLAD E006
25000mm
9782mm
6535mm
DOORSNEE WEERGAVE VISUELE
A
A004
5080mm
6913mm
5065mm
KADASTRALE GRENS
5697mm
5659mm
PROJECT GRENS 2500mm HOOG HEKWERK MET HOUTENPALEN
GROENE VERBINDING TUSSEN BOSJES
AFGWERKT OPPERVLAK ONDER EN RONDOM PANELEN
ZONNEOPSTELLING, 2000mm TUSSEN RIJEN MET MINIMUUM 4000mm AFSTAND TOT HEKWERK
5157mm
10331mm

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP, GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET OVEREENGEKOMEN PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN DE AANNEMER ZAL ELKE DISCREPANTIE OF FOUT IN DE TEKENINGEN MELDEN AAN DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING VERKRIJGEN OM DE AFMAKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

LEGENDA

- KADASTRALE GRENS
- HEKWERK
- GROENE INPASSING LAGE BLOEMRIJKE RUIGTE STROKEN
- ONDERGRONDSE KABEL
- FUNDERING GRID VOOR INSTALLATIES
- LIJN 50 METER ZONE
- LIJN 100 METER ZONE
- LIJN 200 METER ZONE
- DASSENBURCHT BUFFER 20 METER

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ZUID OPSTELLING

KLEINE TRANSFORMETOREN

OMVORMERREK

GEBOORDE PUT

ZICHTLIJN

DASSENCORRIDOR

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

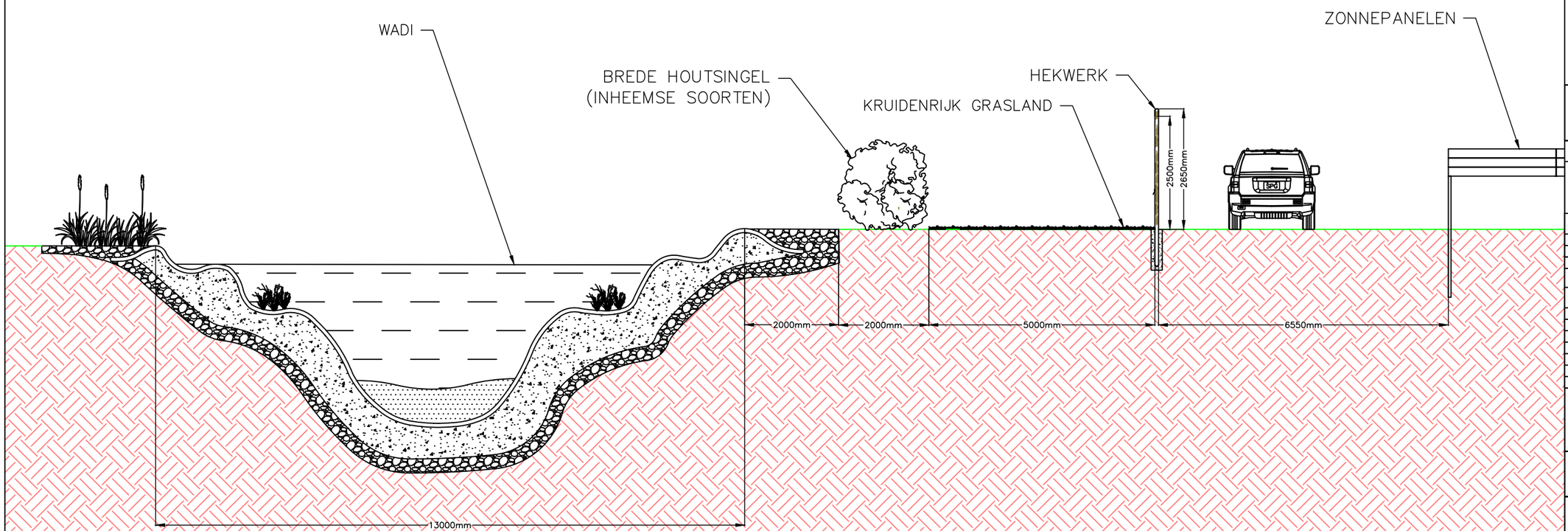
PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
KADASTRALE PLATTEGROND-KAVELKAART

AUTOCAD BESTANDSNAAM:	BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9	A003
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG-REV.11-A003	DATUM: 2024-11-07
GETEKEND DOOR: SPG	GECHECKT DOOR: ---- SCHAAL: 1:1250	TIJD: 16:23

DOORSNEDE A–'A

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

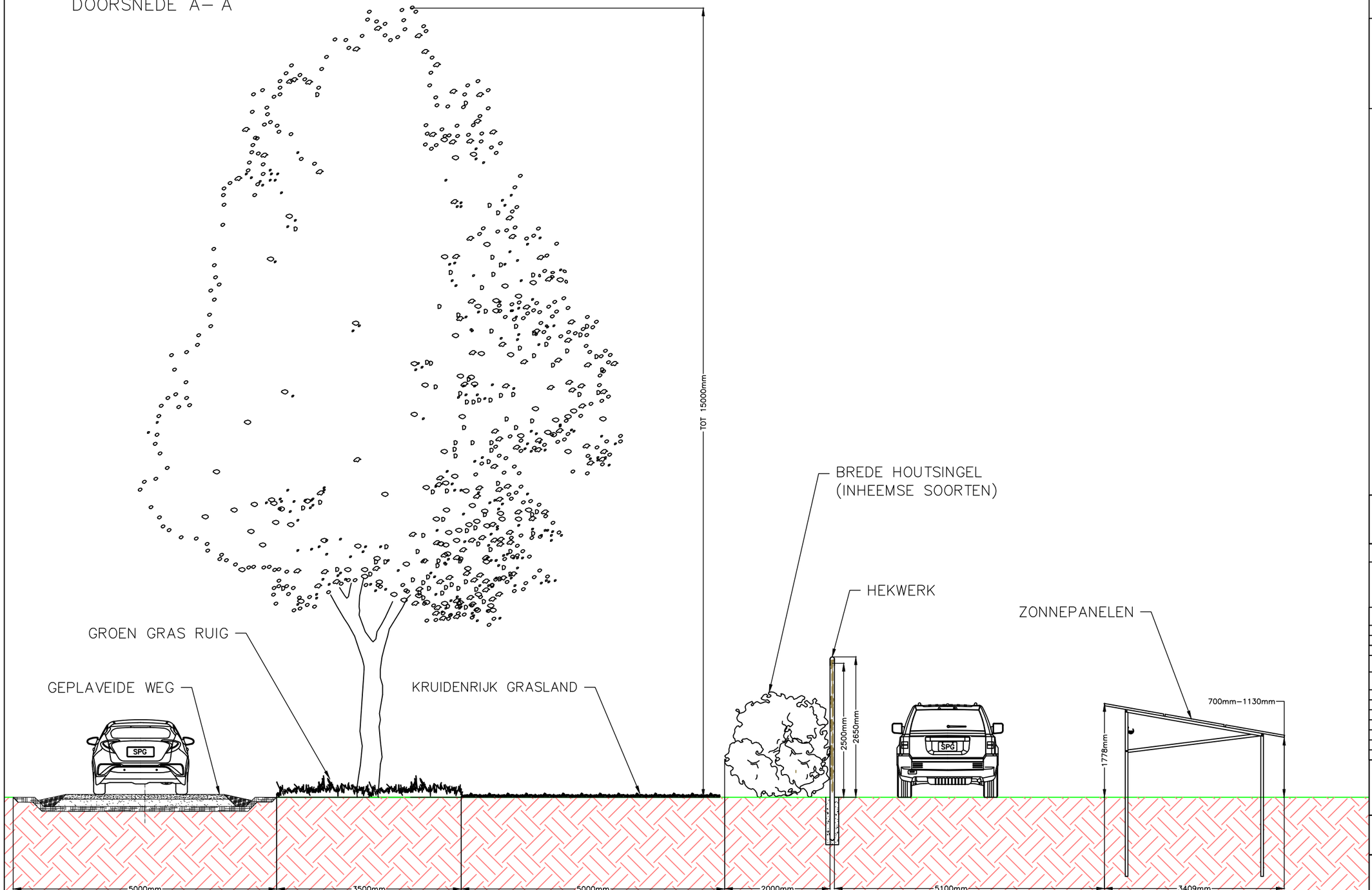
PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
DOORSNEE WEERGAVE – WADI

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A004
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG–REV.11–A004			2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:100	16:23

DOORSNEDE A–'A

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

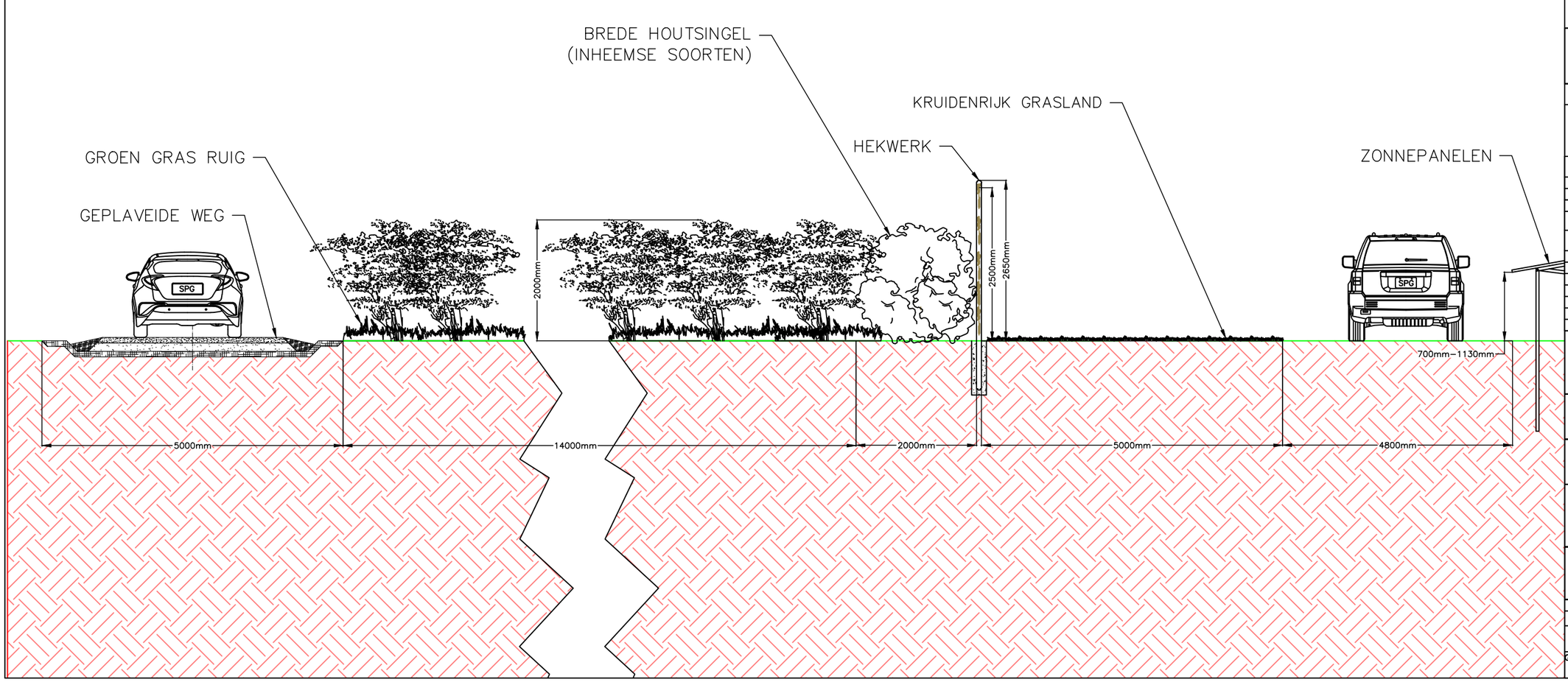
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:

DOORSNEE WEERGAVE – VISUELE A

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A005
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG–REV.11–A005			2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:75	16:23

DOORSNEDE A–'A

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

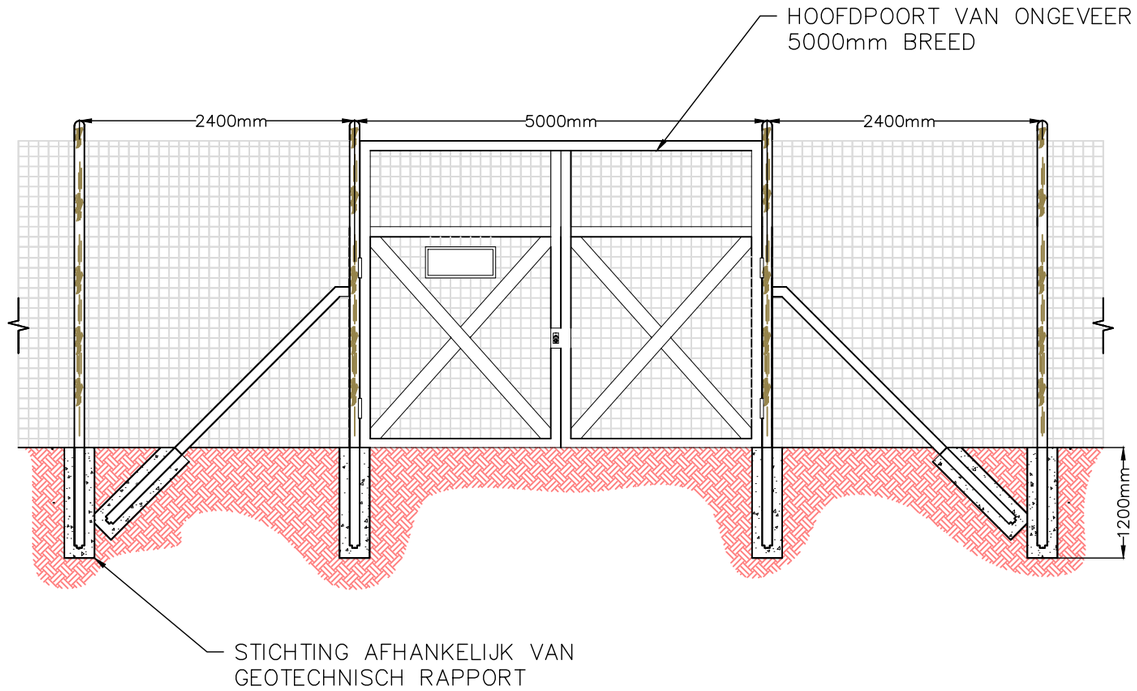
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:

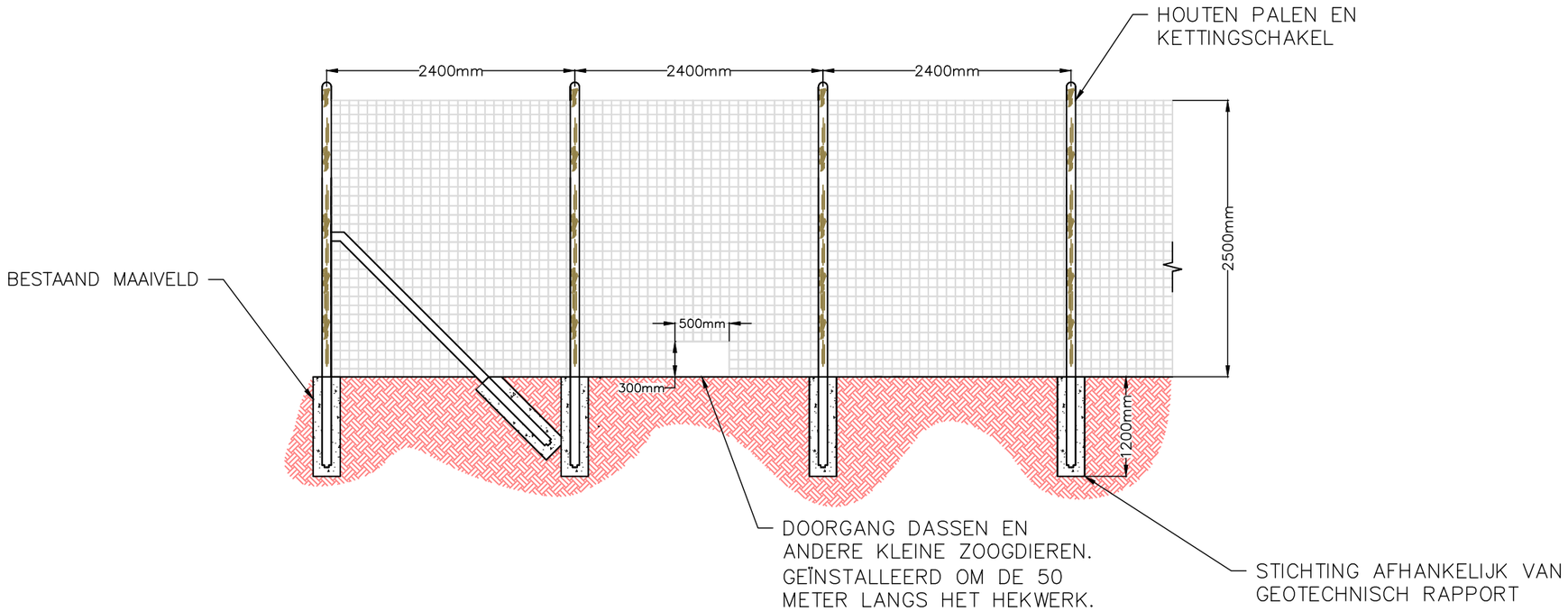
DOORSNEE WEERGAVE – VISUELE A

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A006
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG–REV.11–A006			2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:75	16:23

DOORSNEDE A–'A

DOORSNEDE B–'B

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

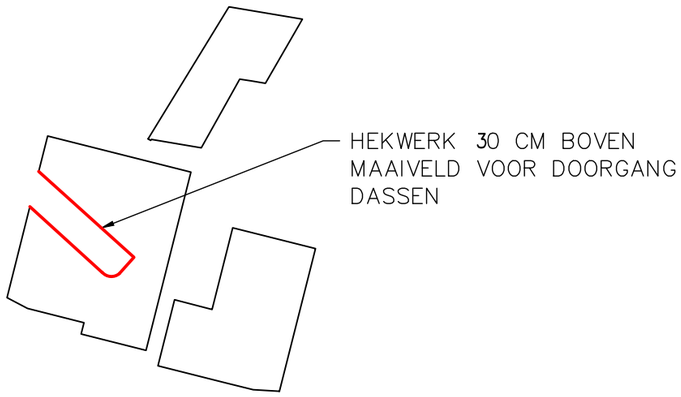
PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

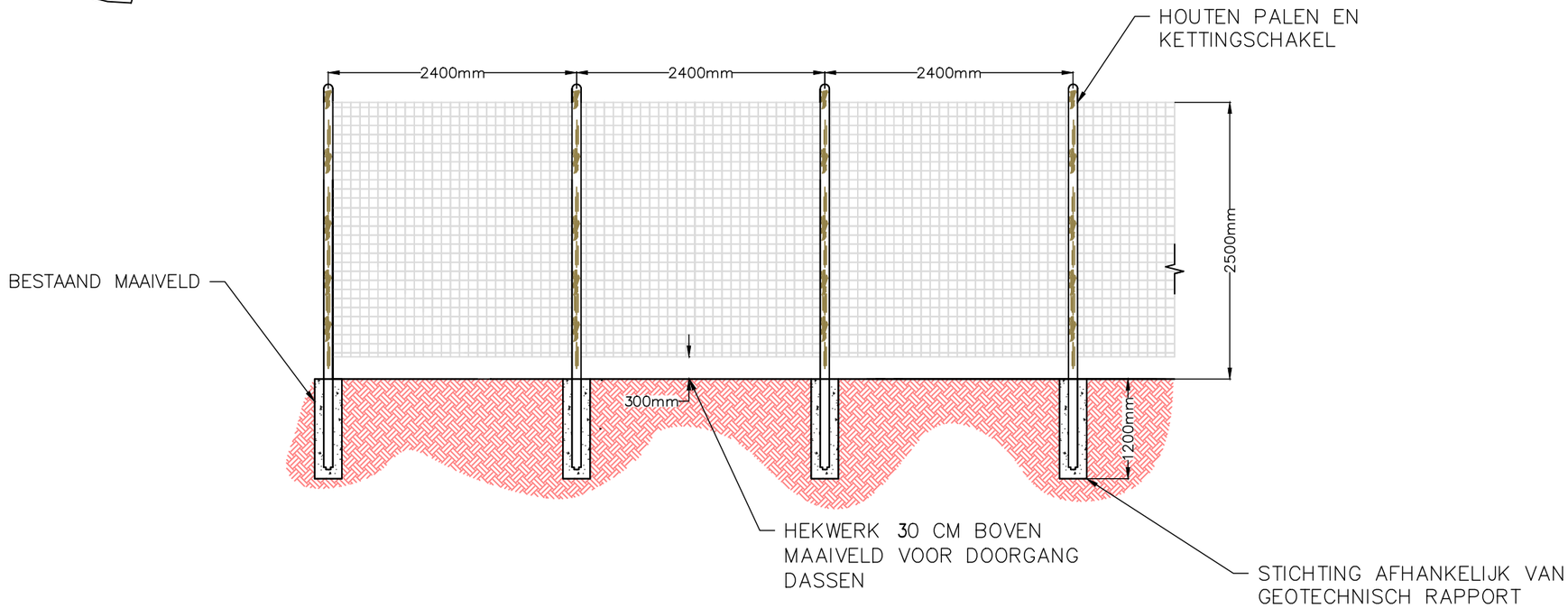
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
DOORSNEE WEERGAVE A & B – HEKWERK

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A007
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG–REV.11–A007			2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:50	16:23

DOORSNEDE A–'A

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

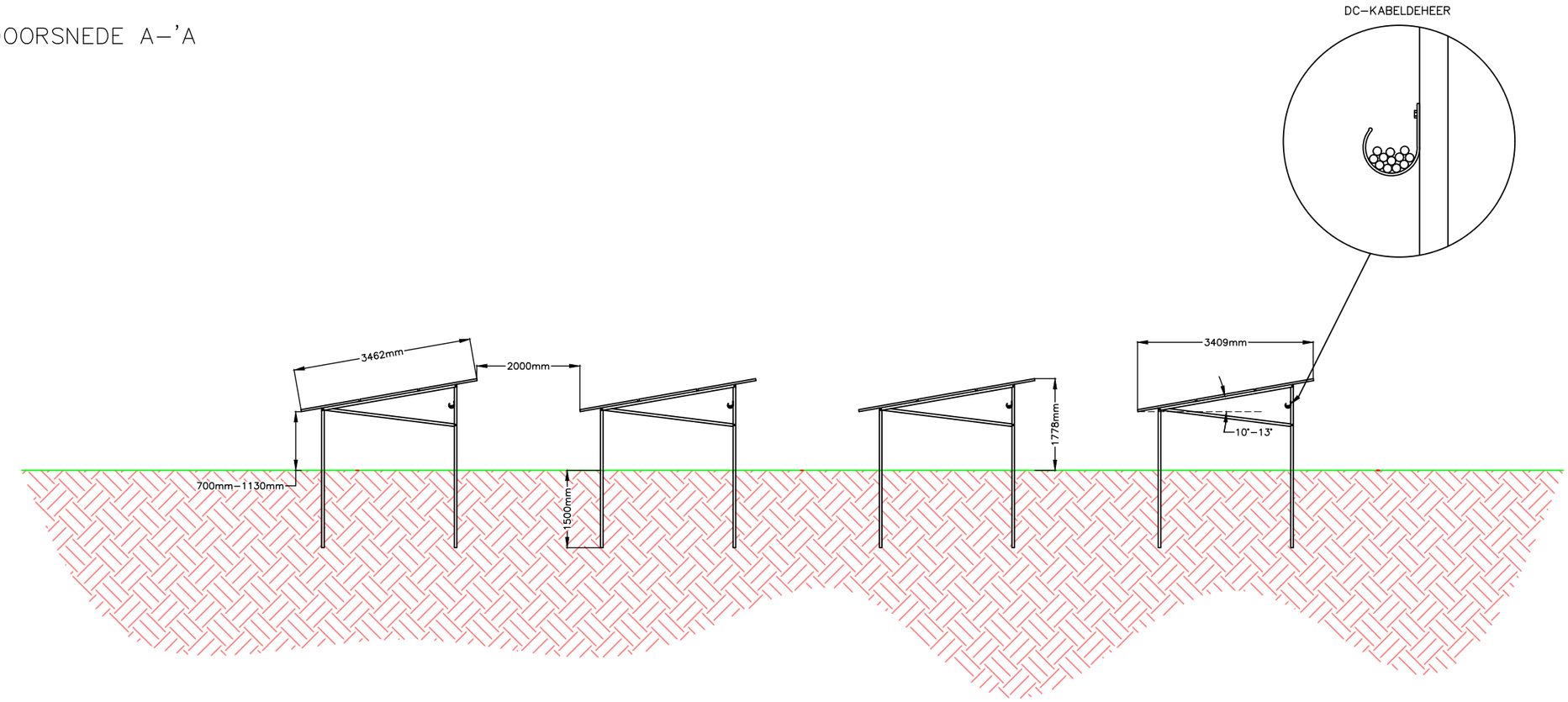
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:

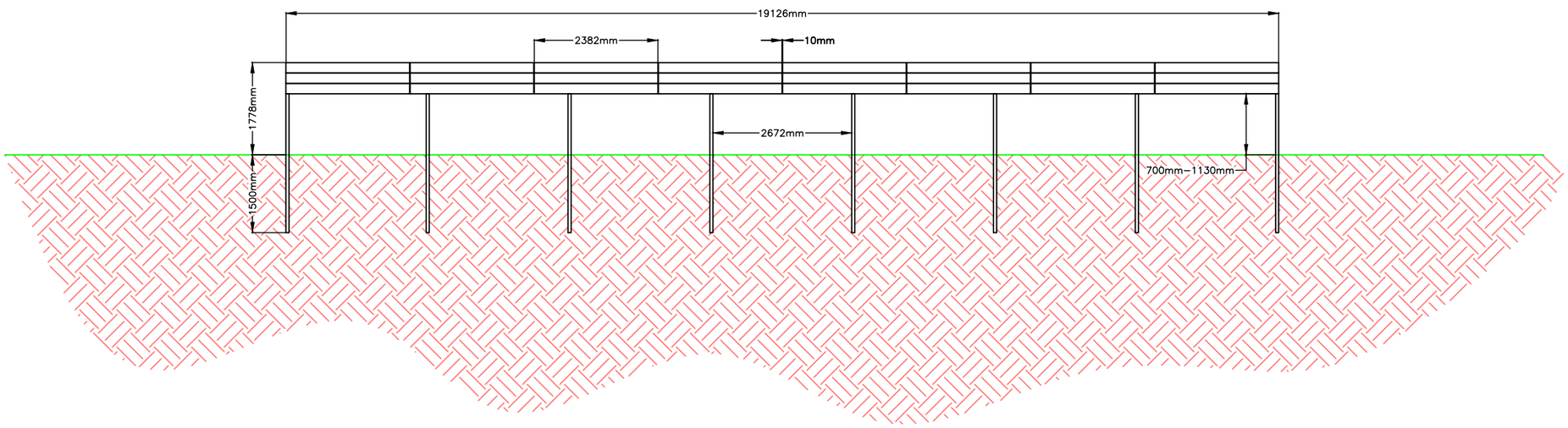
HEKWERK VOOR DOORGANG DASSEN

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A008
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG–REV.11–A008			2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:50	16:23

DOORSNEDE A–'A

DOORSNEDE B–'B

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

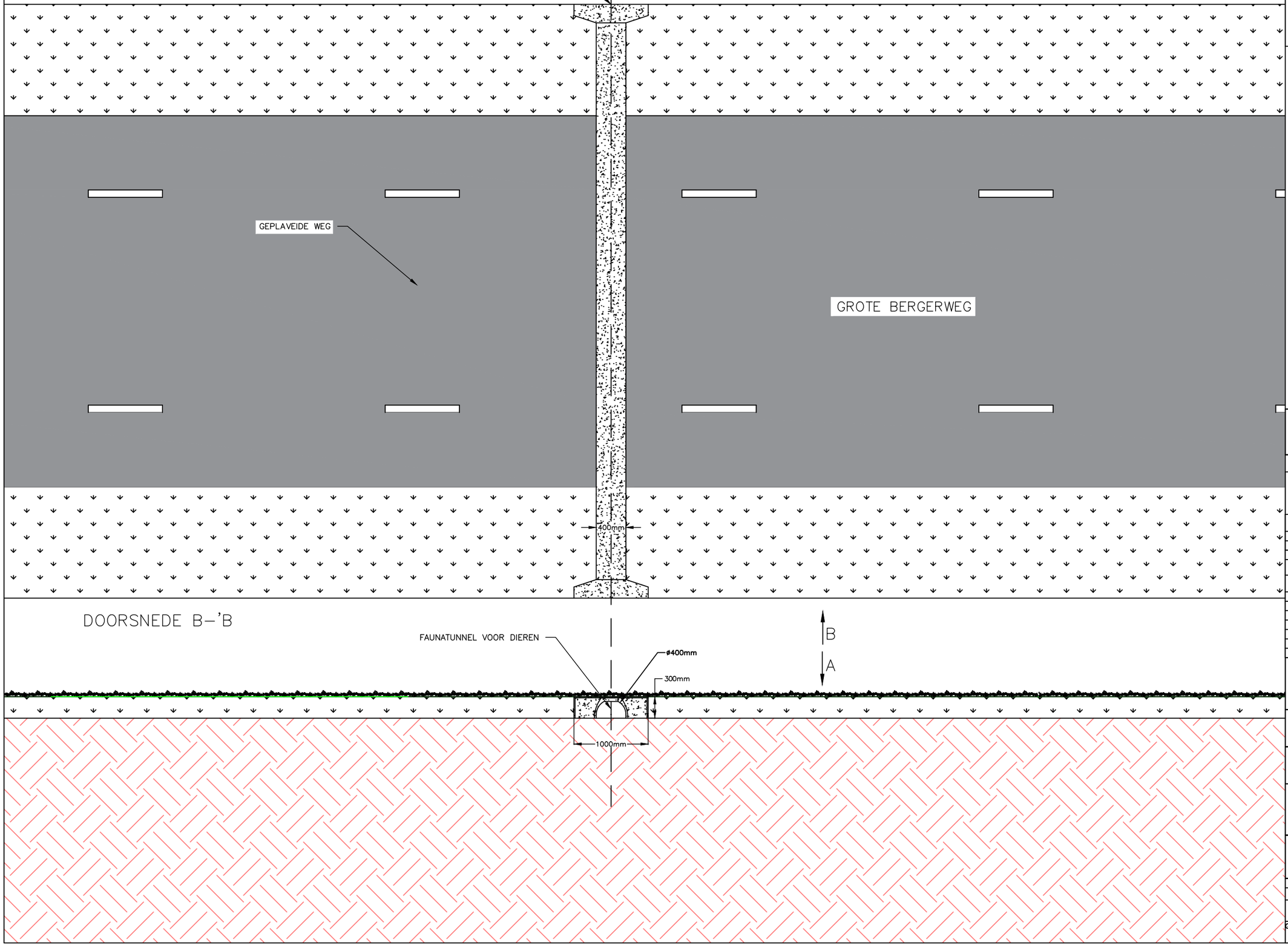
PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
DOORSNEE WEERGAVE – ZONNEPANELEN A & B

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A009
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG–REV.11–A009			2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:100	16:23

DOORSNEDE A–'A

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–06–08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022–10–14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–03–23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023–05–16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023–08–01
6	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–01–15
7	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–05–15
8	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–05
9	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–06–14
10	ZONNE–ARRAY–AANPASSING	2024–07–18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024–11–07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

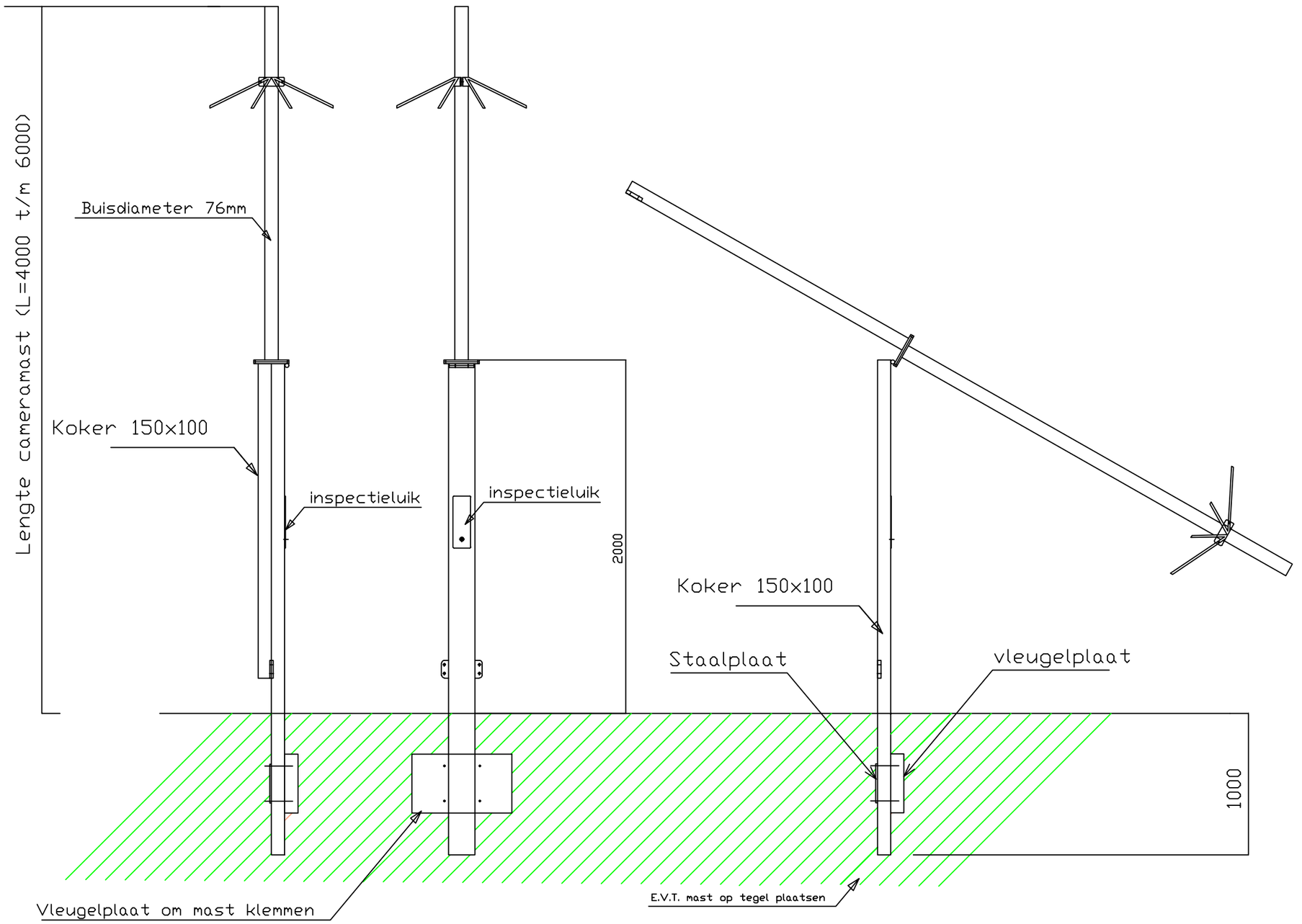
ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
FAUNATUNNEL VOOR DIEREN

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG–REV.9			A010
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG–REV.11–A010			DATUM: 2024–11–07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:50	16:23

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
CAMERAMAST

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			A011
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG-REV.11-A011			2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:25	16:23

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

LEGENDA

- KADASTRALE GRENS
- HEKWERK
- GROENE INPASSING LAGE
- BLOEMRIJKE RUIGTE STROKEN
- ONDERGRONDSE KABEL
- FUNDERING GRID VOOR INSTALLATIES

SYSTEEM DETAILS:

- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ZUID OPSTELLING

KLEINE TRANSFORMETOREN

OMVORMERREK

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:

FAUNA TUNNEL

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			A012
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG-REV.11-A012			DATUM: 2024-11-07
GETEKEND DOOR: SPG	GECHECKT DOOR: ----	SCHAAL 1:5000	TIJD: 16:23

COMPACTSTATION ELEKTRISCHE UITRUSTING

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

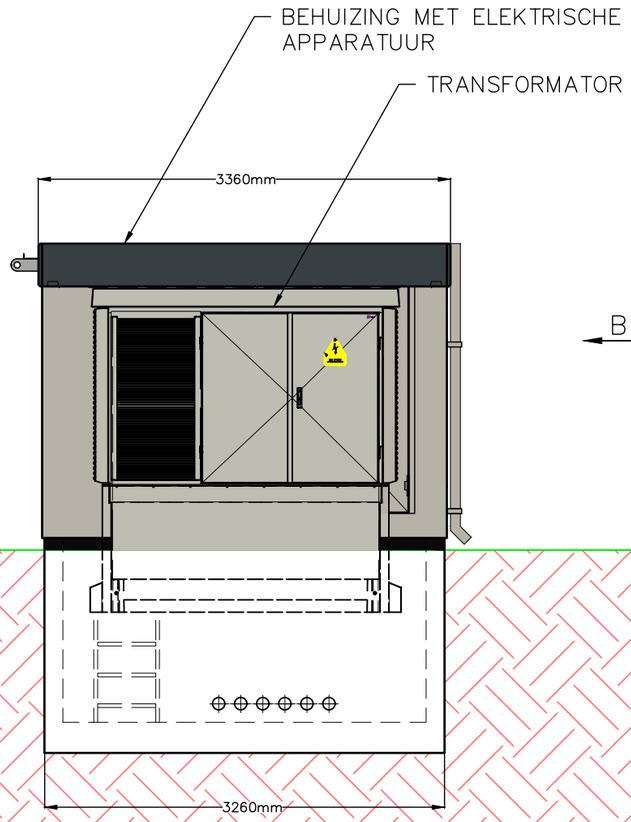
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
COMPACTSTATION ELEKTRISCHE UITRUSTING

AUTOCAD BESTANDSNAAM:	BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9	E001
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG-REV.11-E001	DATUM: 2024-11-07

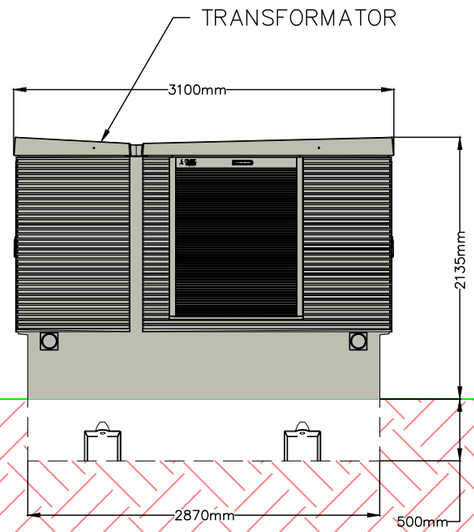
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	X	16:23

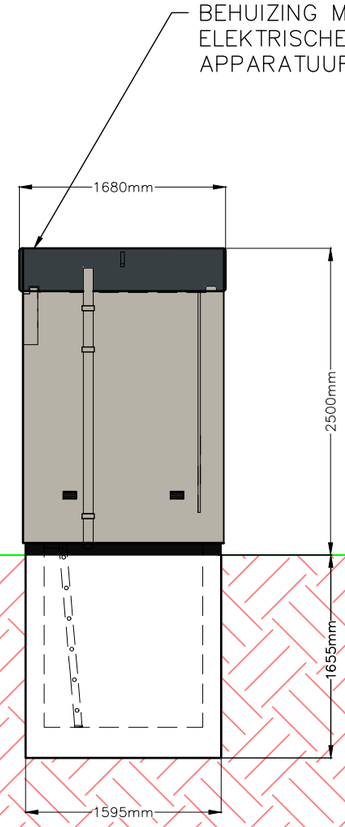
ZIJAANZICHT A

B A

ZIJAANZICHT B

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

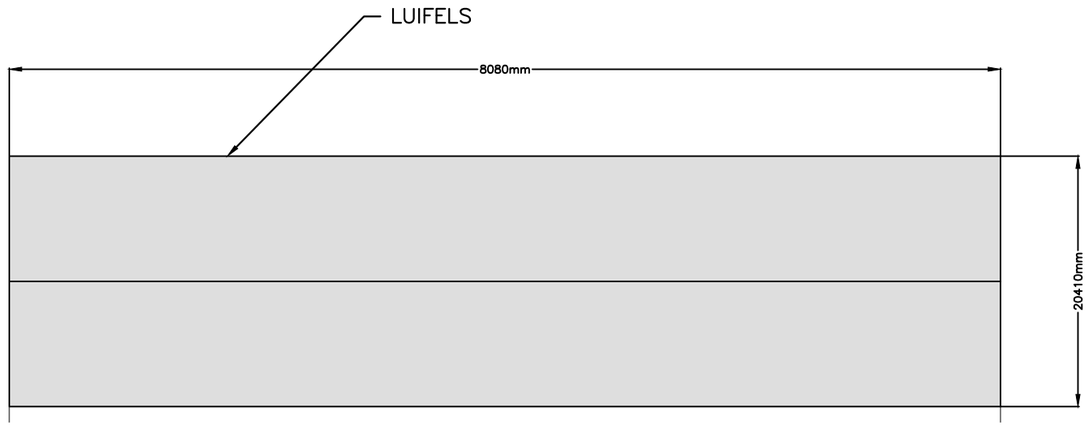
TEKENING:

COMPACTSTATION ELEKTRISCHE UITRUSTING, ZIJAANZICHT A & B

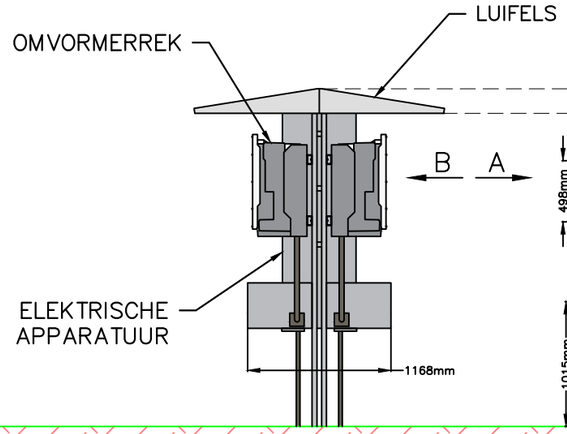
AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			E002
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG-REV.11-E002			2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:75	16:23

OMVORMER REKKEN – VOORBEELD

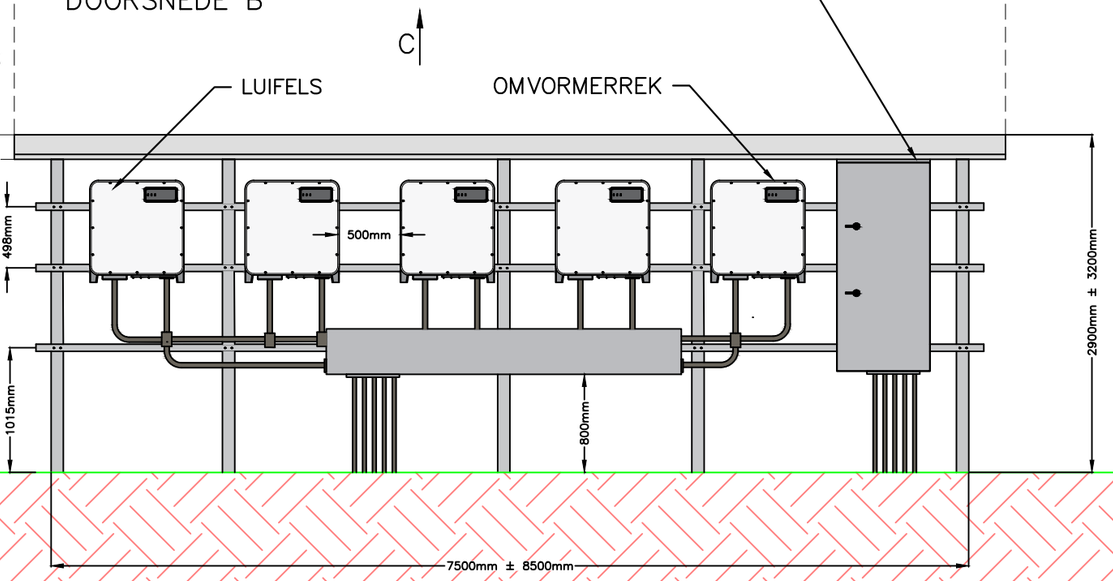
DOORSNEDE C

DOORSNEDE A

DOORSNEDE B

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
OMVORMERREK – VOORBEELD

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			E003
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG-REV.11-E003			DATUM: 2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:50	16:27

INKOOPSTATION TEKENINGEN

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:

- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:

ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:

SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

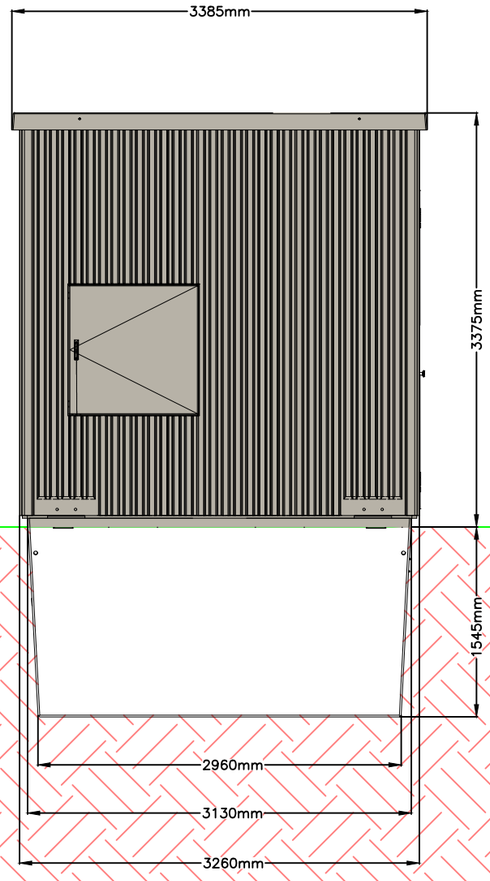
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:

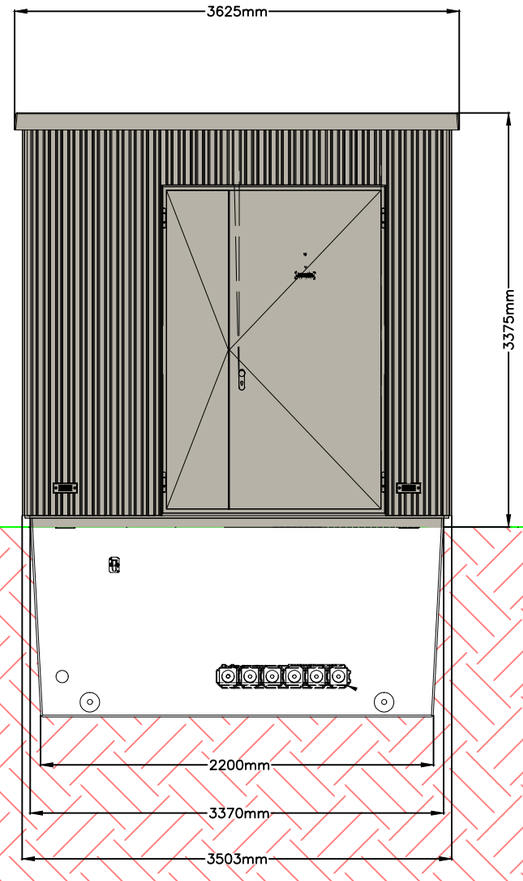
INKOOPSTATION TEKENINGEN

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			E004
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG-REV.11-E004			2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	X	16:23

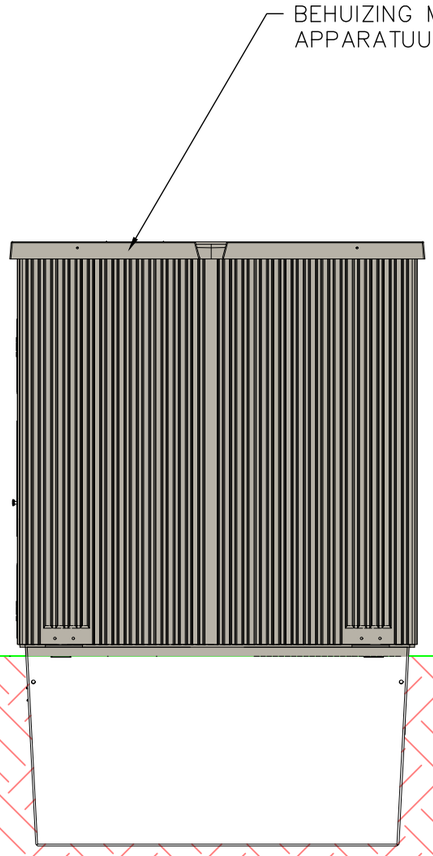
ZIJAANZICHT A

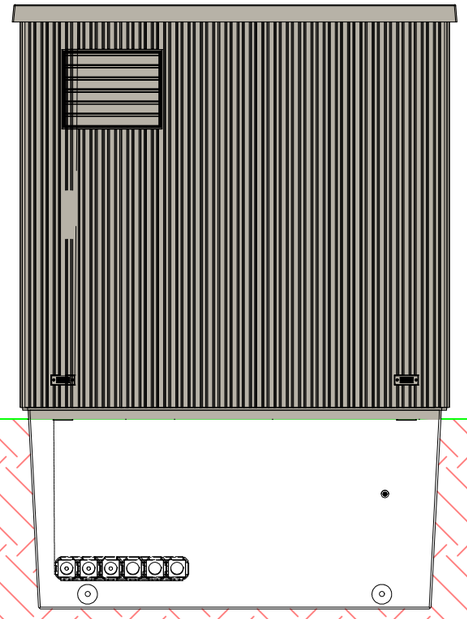
ZIJAANZICHT B

ZIJAANZICHT C

ZIJAANZICHT D

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

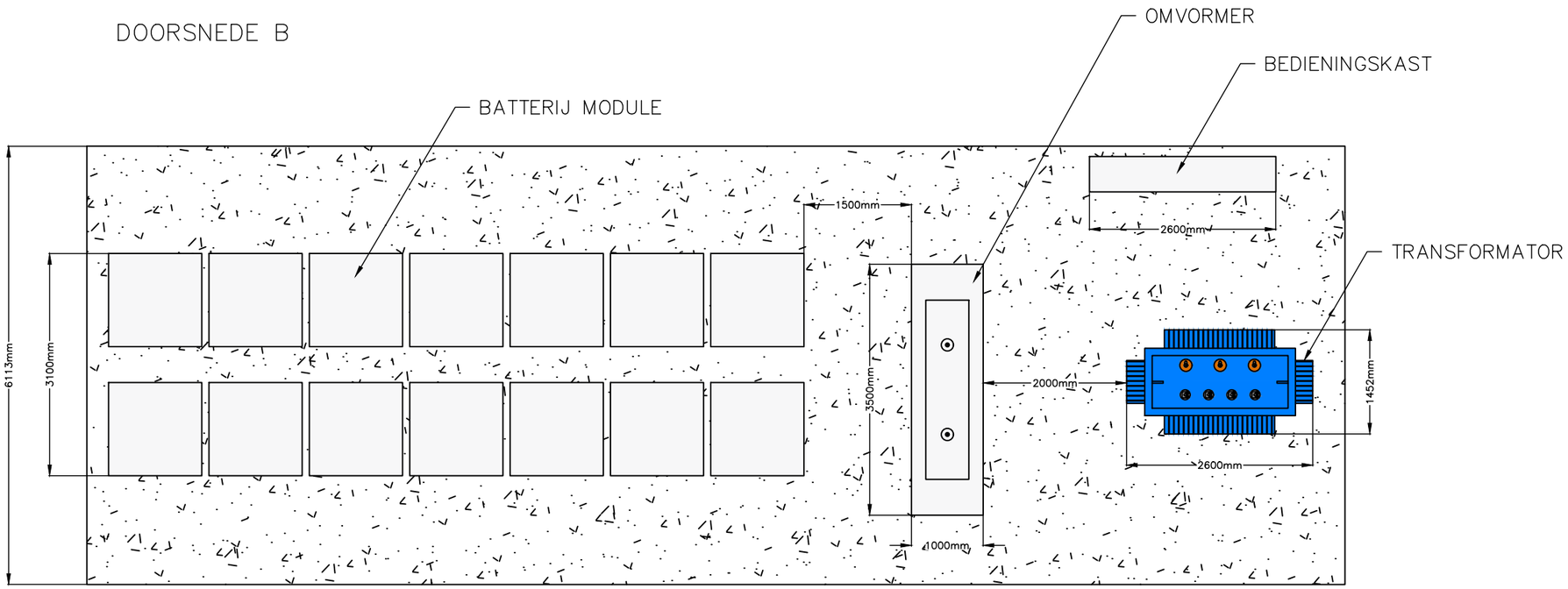
PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

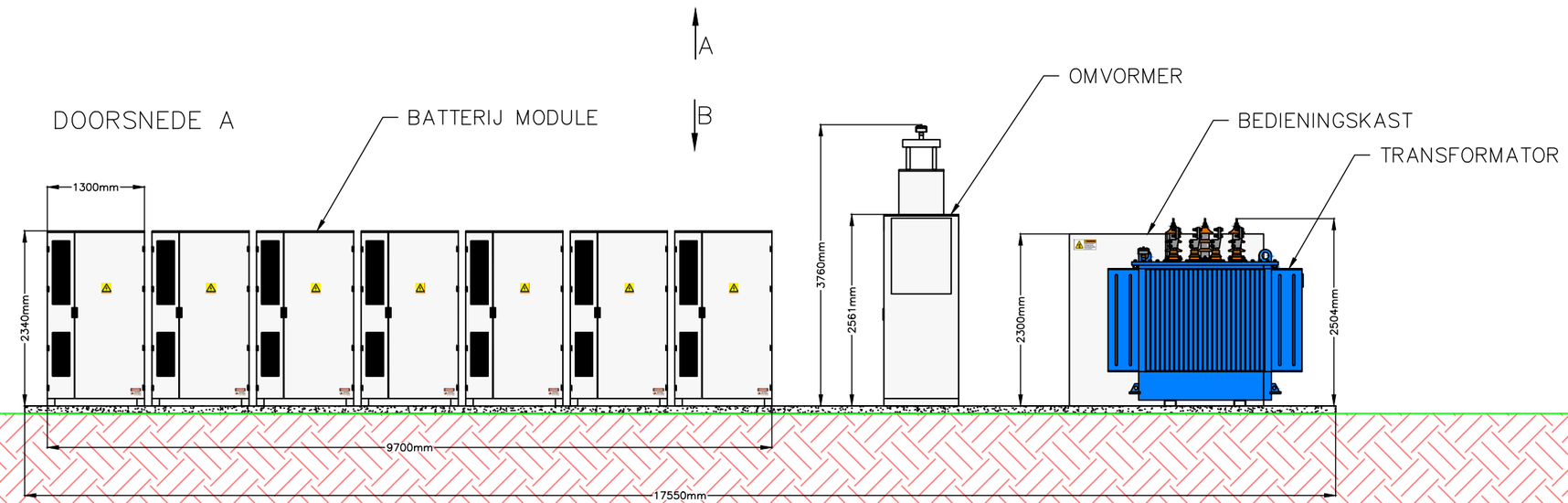
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
INKOOPSTATION TEKENING
ONDERDELEN INKOOPSTATION

AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			E005
BESTANDSNAAM: KLEINE BERGERWEG-REV.11-E005			DATUM: 2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:50	16:23

DOORSNEDE B

SOLAR PROVIDER GROUP
Delivering Confidence in Solar.

DE AUTEURSRECHTEN VAN DEZE TEKENINGEN ZIJN UITSLUITEND EIGENDOM VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. GEHEEL OF GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE TEKENINGEN VOOR ANDERE PROJECTEN DAN HET BOVENGENOEMDE PROJECT IS NIET TOEGESTAAN ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE AANNEMER IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET CONTROLEREN VAN DE TEKENINGEN, HET CONTROLEREN VAN DE AFMETINGEN EN HET CONTROLEREN VAN DE SPECIFICATIES OP HET BOUWTERREIN. DE AANNEMER ZAL ELKE AFWIJKING SCHRIFTELIJK MELDEN BIJ DE SOLAR PROVIDER GROUP. DE SOLAR PROVIDER GROUP ZAL SCHRIFTELIJKE VERDUIDELIJKING GEVEN OM DE AFWIJKINGEN OP TE LOSSEN VOORAFGAAND AAN HET STARTEN VAN CONSTRUCTIE OP HET BOUWTERREIN.

SYSTEEM DETAILS:
- AC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 10MW AC
- DC VERMOGEN VAN PV OPSTELLING = 15,08MW DC

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP B.V.
EUROPALAAN 40, 3526 KS, UTRECHT
NETHERLANDS@SOLARPROVIDERGROUP.COM

AANNEMER

NR.	UITGAVE	DATUM
0	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-06-08
1	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2022-10-14
2	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-03-23
3	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-01
4	VERHUIZING VAN ELEKTRISCHE APPARATUUR	2023-05-16
5	UITGEGEVEN VOOR BEOORDELING	2023-08-01
6	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-01-15
7	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-05-15
8	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-05
9	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-06-14
10	ZONNE-ARRAY-AANPASSING	2024-07-18
11	EXTRA FAUNA TUNNEL	2024-11-07

PROJECTNAAM:
ZONNEPARK KLEINE BERGERWEG

ONTWIKKELAAR:
SOLAR PROVIDER GROUP

PROJECT ID NO.:	LDC PROJECT ID NO.:

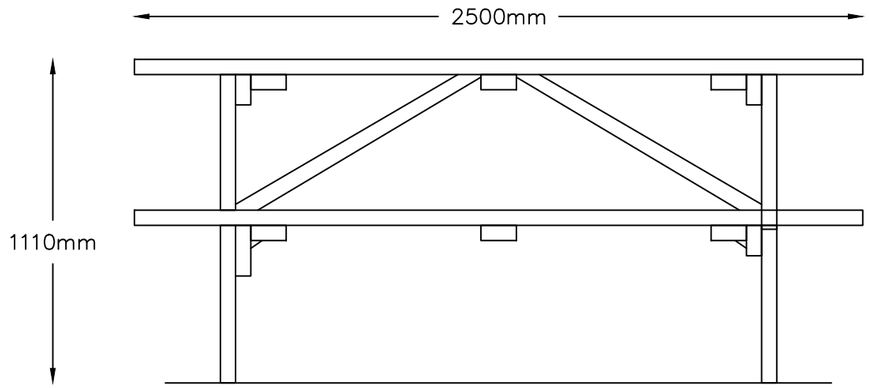
LOCATIE:	GPS COORDS:
KLEINE BERGERWEG 2 6077PC SINT ODILIENBERG	51.152131, 5.956985

TEKENING:
5MW ENERGIEOPSLAG

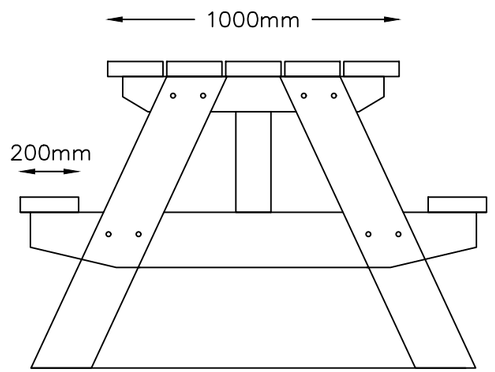
AUTOCAD BESTANDSNAAM:			BLAD:
KLEIN BERGERWEG-REV.9			E006
BESTANDSNAAM:			DATUM:
KLEINE BERGERWEG-REV.11-E006			2024-11-07
GETEKEND DOOR:	GECHECKT DOOR:	SCHAAL	TIJD:
SPG	----	1:75	16:23

PICKNICK TAFELS

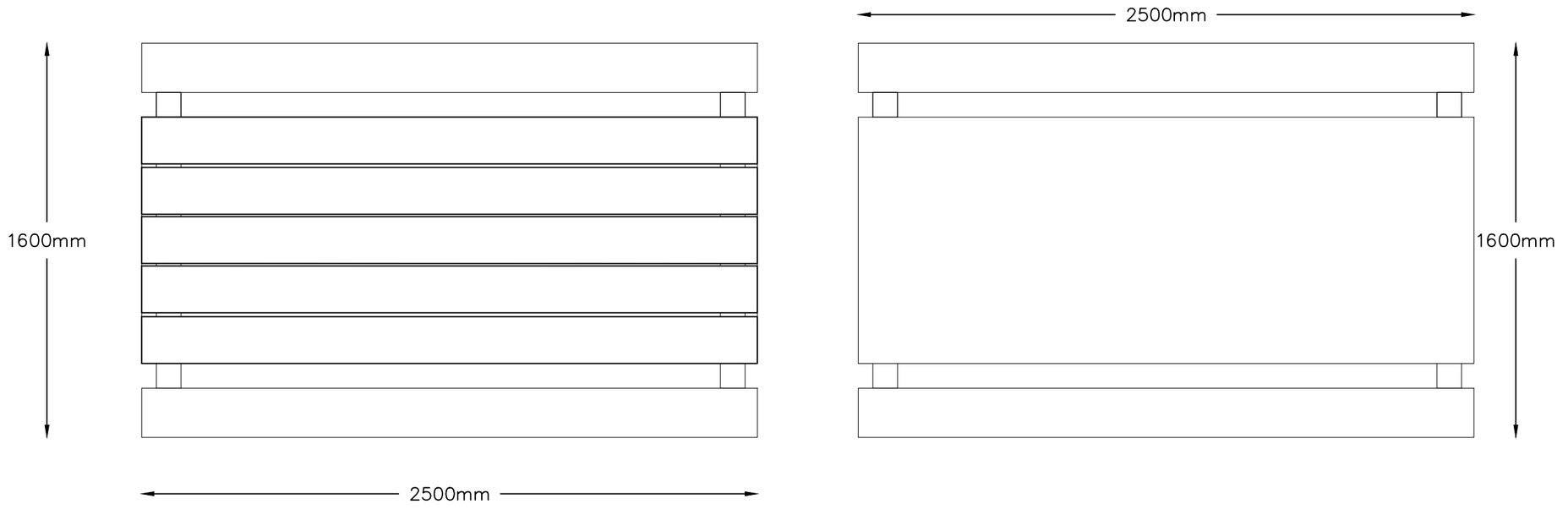
VOORAANZICHT

ZIJ–AANZICHT

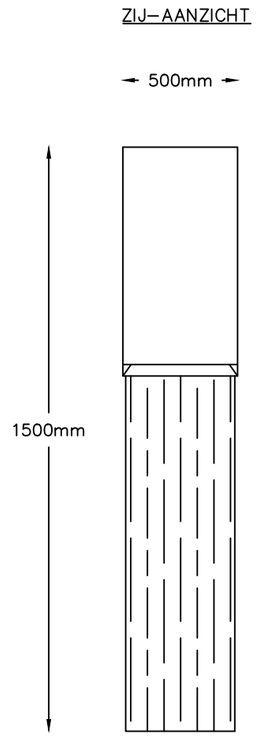

BOVENAANZICHT

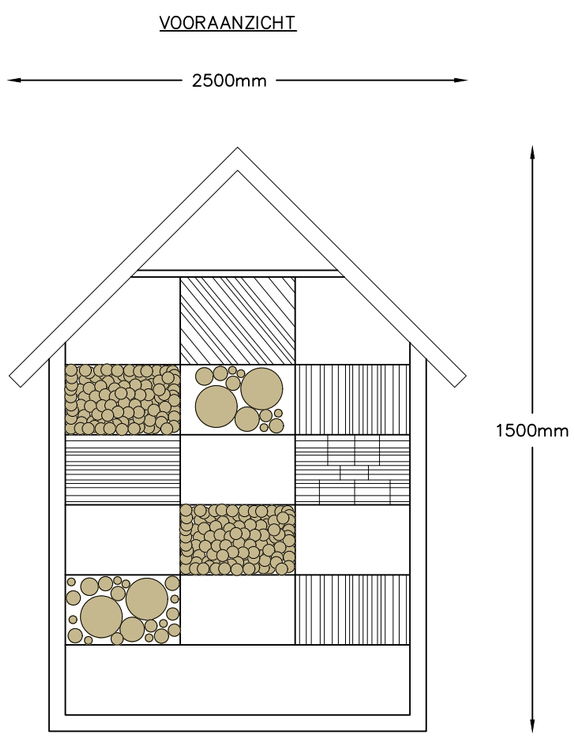

BIJENHOTEL

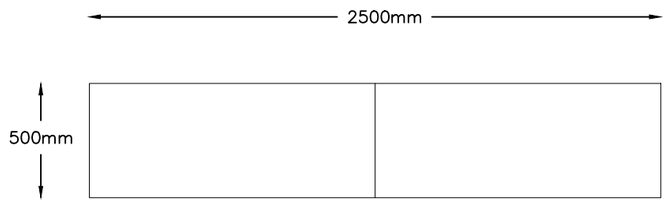
ZIJ–AANZICHT

VOORAANZICHT

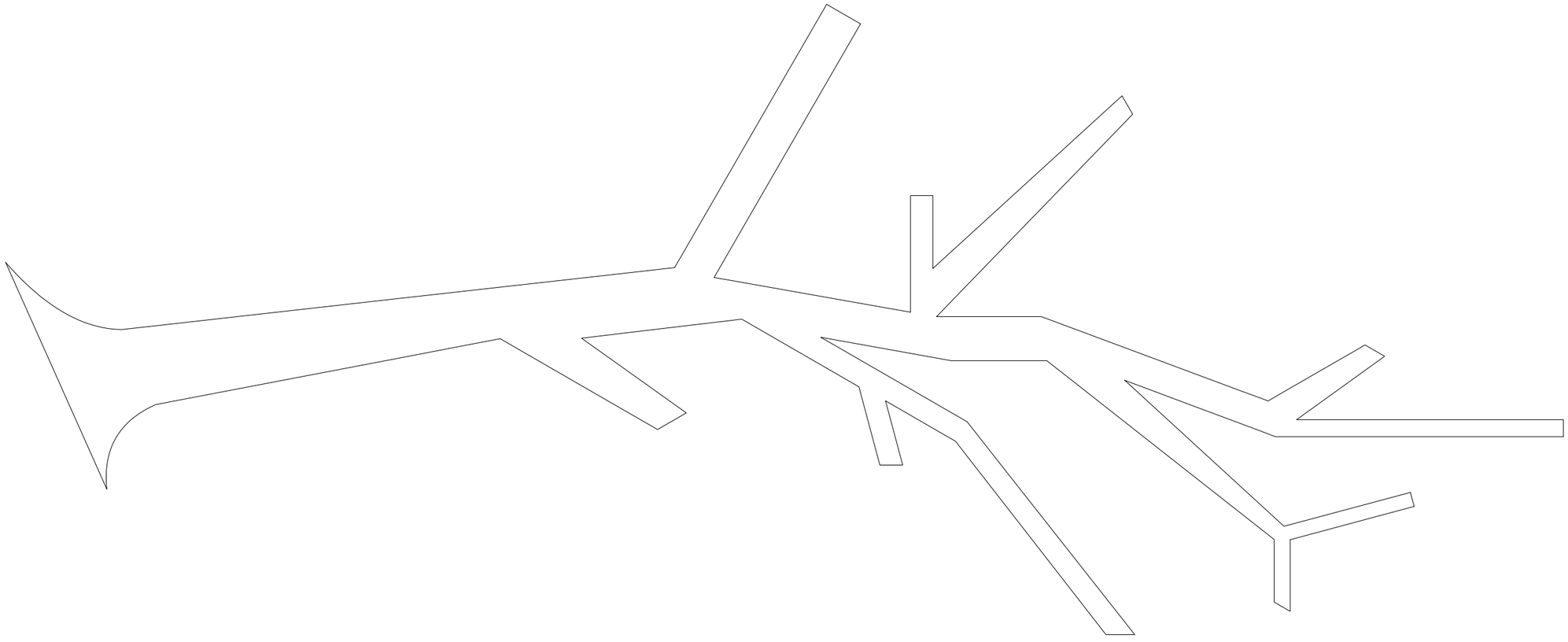

BOVENAANZICHT

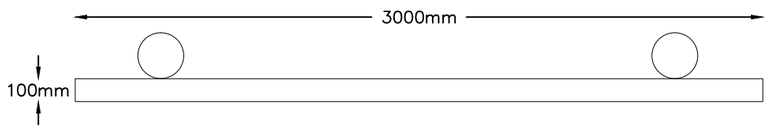
BOVENAANZICHT

5000 mm 11000mm

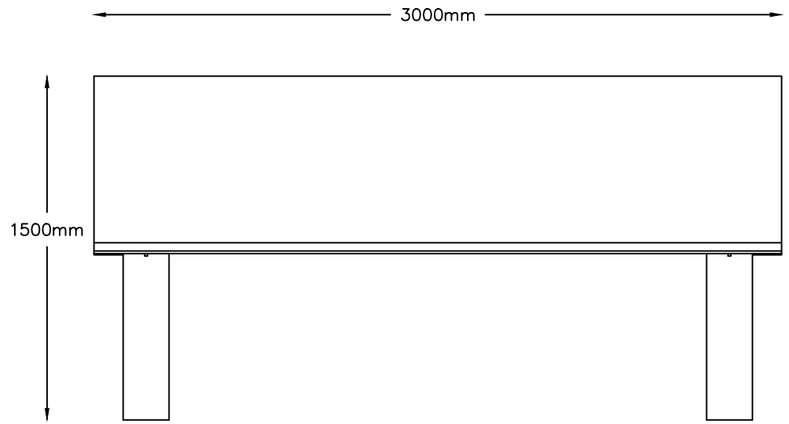

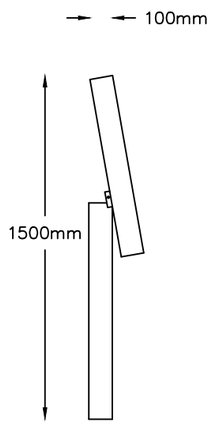
INFORMATIEBORD

BOVENAANZICHT

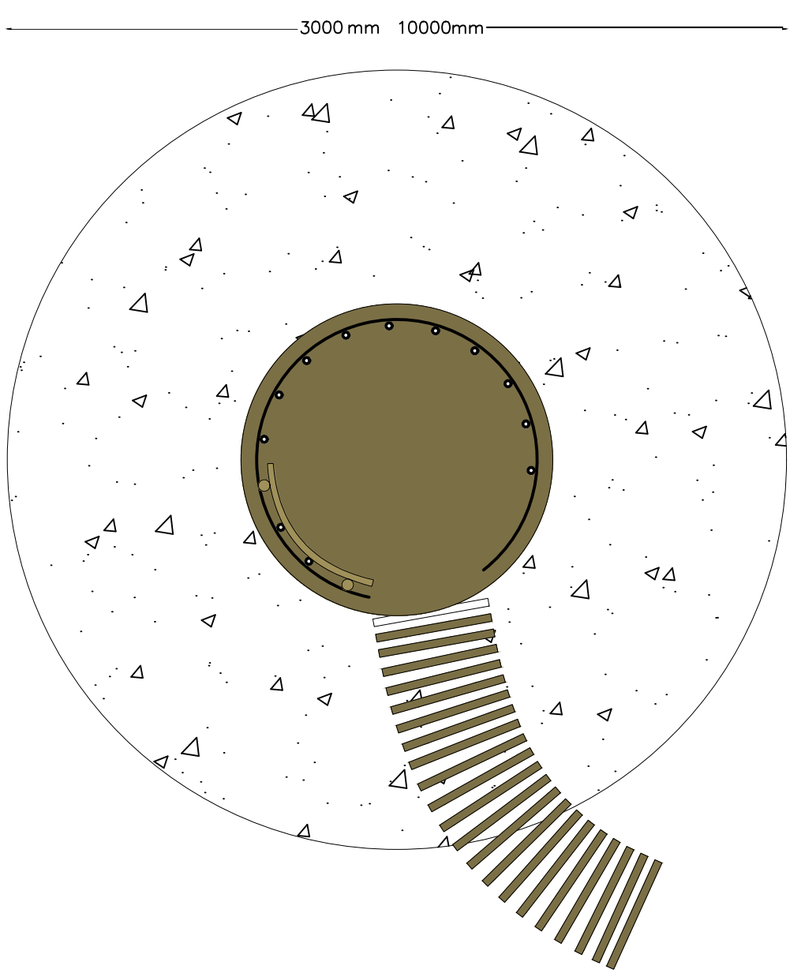
VOORAANZICHT

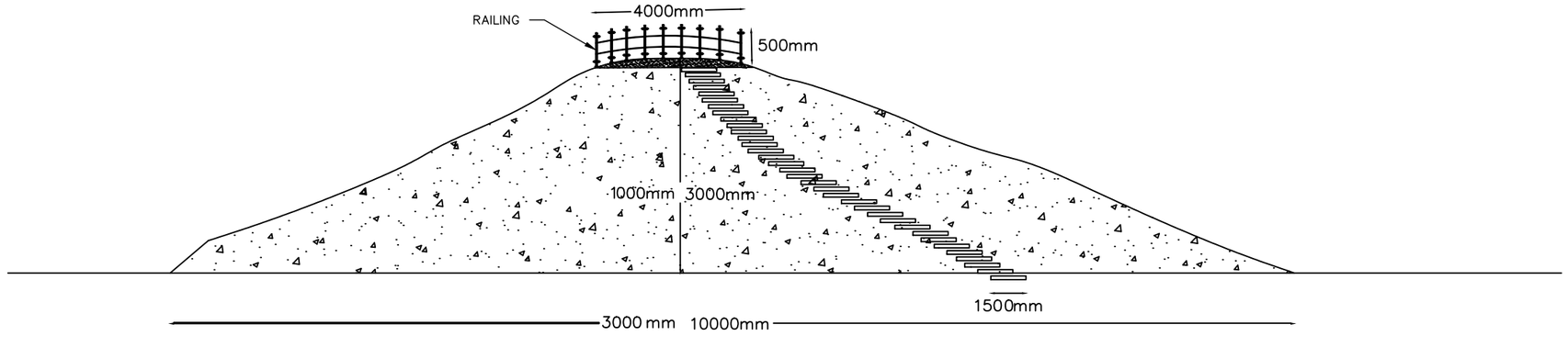

ZIJ–AANZICHT

BOVENAANZICHT

VOORAANZICHT

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Zonnepark Kleine Bergerweg

Landschappelijk inpassingsplan met meervoudigruimte gebruik en beheer- en beplantingsplan
augustus 2024

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Opdrachtgever:
Naam: Solar Provider Group
Adres: Europalaan 40, 3526 KS, Utrecht
Postcode: 3526 KT
Plaats: Utrecht

Opdrachtnemer:
Eelerwoude
Onze vestigingen
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:
Projectnummer: 203863

© 2024 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Landschappelijke analyse

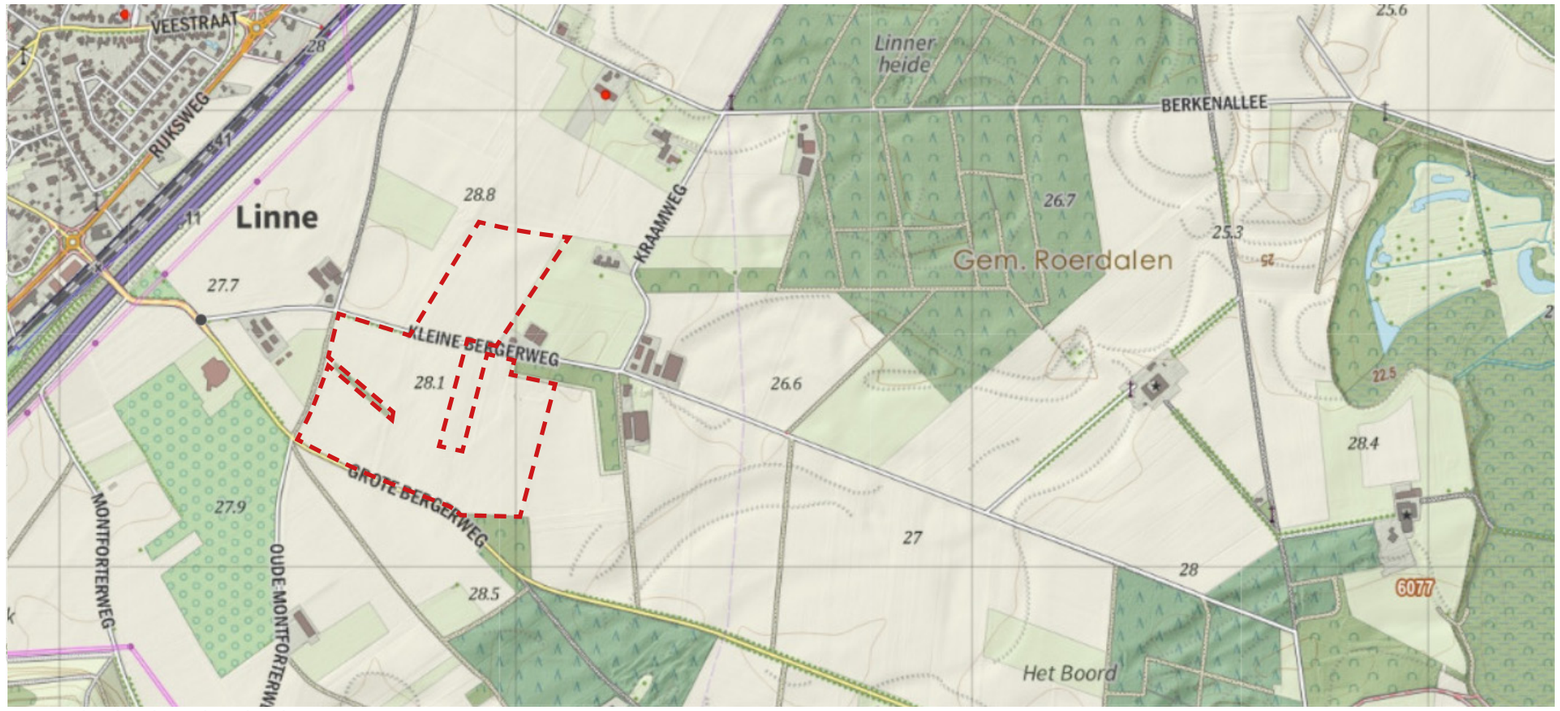
Plangebied

Solar Provider Group B.V. is voornemens om in samenwerking met een aantal grondeigenaren een zonneveld te ontwikkelen. Het daarvoor beoogde zoekgebied is gelegen in de gemeente Roerdalen. Ten westen van de A73 en ten noordoosten van Sint Odiliënberg ligt het circa 20 hectare grote zoekgebied. Binnen dit zoekgebied doen verschillende landeigenaren mee.

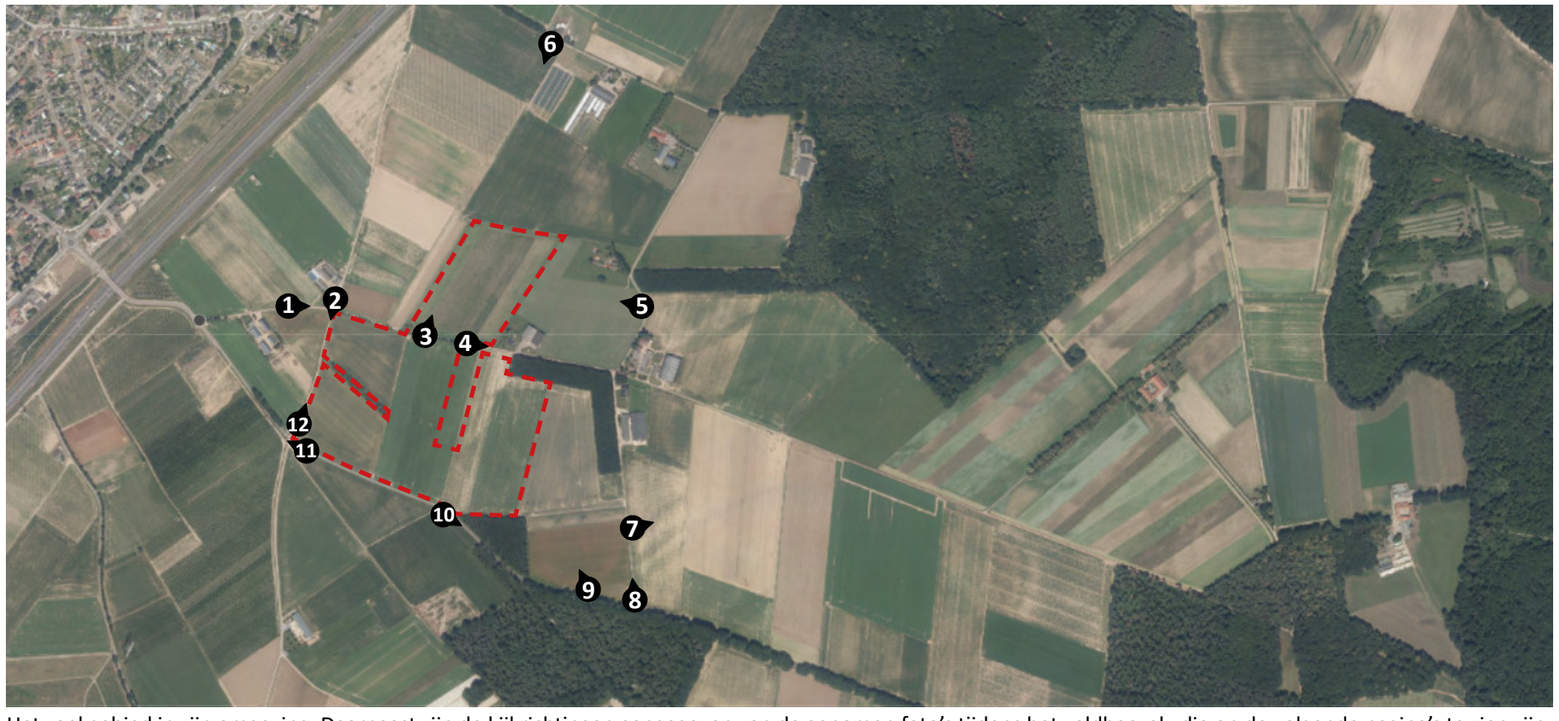
Er liggen verschillende woningen rondom het zoekgebied. Een aantal woningen, zoals huisnummer 2 en 3 aan de Kleine Bergerweg, zijn woningen van de participerende grondeigenaren. Rond de woningen bij het plangebied is door de gemeente aangegeven dat er een zone van 100 meter vrijgehouden moet worden van zonnepanelen en/of installaties. Tijdens participatie gesprekken van Solar Provider Group met omwonenden zijn er verschillende toevoegingen en aanpassingen aan het plan gedaan zoals het zo veel mogelijk belemmeren van het zicht op de panelen door een struweel om de panelen te plaatsen.

Het zoekgebied ligt in een zone langs de A73. De gemeente wil medewerking verlenen aan het zonneveld mits wordt voldaan aan vijf strenge voorwaarden. In dit document wordt verder ingegaan op welke voorwaarden dit zijn.

Het zoekgebied ligt in een agrarisch open ontginningslandschap, maar heeft door recentelijke ontwikkelingen ook eigenschappen van een mozaïek-landschap met landbouwgronden en verspreide bospercelen. Daarbij is het van belang dat er goed gekeken wordt naar de natuur en de huidige flora en fauna. Daarnaast is het gebied recreatief zeer in trek waar op ingespeeld kan worden.

Het zoekgebied rood omlijnd.

Het zoekgebied in zijn omgeving. Daarnaast zijn de kijkrichtingen aangegeven van de genomen foto's tijdens het veldbeozek, die op de volgende pagina's te zien zijn.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Landschappelijke analyse

Zicht vanaf de Kleine Bergerweg richting het oosten op het plangebied.

De woning met huisnummer 7 aan de Kleine Bergerweg. Deze woning heeft vrij zicht op het zoekgebied en grenst direct aan het gebied. Op het erf staat een droogschuur voor het drogen van hout en aardappelen.

Zicht in zuidelijke richting op de ‘s Heerenkampsweg. Deze zandweg is onderdeel van een informele verbinding. Links is de houtwal te zien die geen onderdeel uitmaakt van het zoekgebied.

Ten noordoosten van het zoekgebied staat een woning aan de Boschweg. Deze woning heeft zicht op het zoekgebied.

Overzicht op het plangebied ten noorden van de Kleine Bergerweg.

Zicht in zuidelijke richting op het zoekgebied vanaf de Berkenallee. Hier staan twee woningen met zicht op het zoekgebied.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Landschappelijke analyse

Zicht vanaf de Kraamweg in oostelijke richting. Het uitgestrekte landschap ten oosten van de weg met zicht op het monumentale Mortelshof en de bosrand op de achtergrond is een landschappelijke kwaliteit dat uniek is voor het gebied.

Vanaf de Kraamweg als zandweg is goed te zien dat er hoogteverschillen in het gebied aanwezig zijn. Het zoekgebied bevindt zich aan de linkerkant. Opvallend is de haakse bosstrook aan de noordoostrand van het zoekgebied.

De Grote Bergerweg ligt hoger in het landschap en is een belangrijke verbindingsweg van Linne naar Sint Odiliënberg. Langs deze weg is aan de weerszijde van de weg een bomenlaan met eiken en berken aanwezig. Zicht op plangebied.

Het bosperceel ten zuiden van het zoekgebied bestaat voornamelijk uit eiken, prunus en flier.

Ten zuidwesten van het zoekgebied ligt een grote fruitkwekerij met grote windhagen om de boomgaard. Het beeld is hierdoor redelijk besloten.

Er zijn verschillende wandel en fietsroutes te vinden in de omgeving. Zo ook langs de ’s Heerenkampsweg.

Zonnepark Kleine Bergerweg

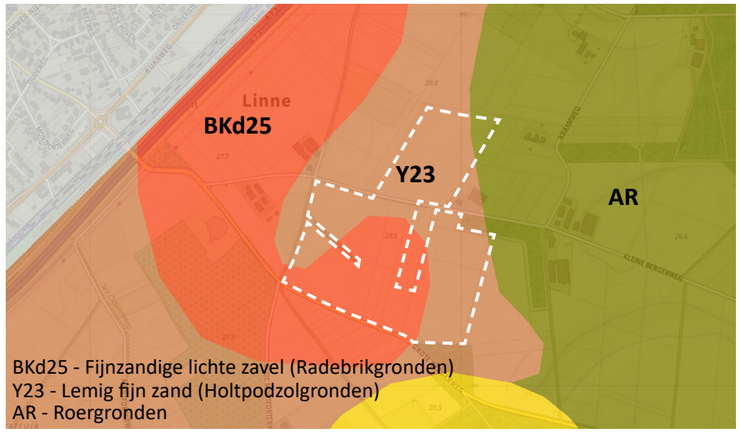
Landschappelijke analyse

Geomorfologie

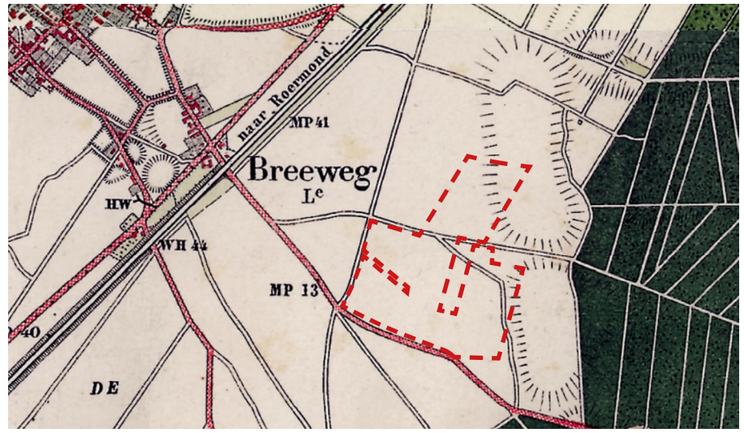
Het plangebied is gelegen in het Roerdal, tussen de Roer en de Vlootbeek. Het Roerdal kenmerkt zich door de grotendeels vrij meanderende Roer, vanouds begeleid door populieren en broekbossen (natte bossen) in oude afgesneden armen (oude delen van de rivier). De vele hoogteverschillen en karakteristieke kronkellige laagtes (zie hoogtekaart), geven aan dat het gebied vroeger onder invloed heeft gestaan van de rivier (fluviatiele oorsprong). Het landschap, ter plaatse van de oude Roerarmen, kenmerkt zich door de aanwezigheid van laagtes en stuifduinen (eolische oorsprong). Dit gebied is in de voorlaatste IJstijd gevormd en heeft geresulteerd in het kenmerkende reliëf in het gebied. In het dal komen ook meer uitgestrekte verhogingen voor. Deze vruchtbare open bouwlandgebieden, “ohé’s” genoemd, overstromen alleen bij zeer hoge waterstanden en vormen mede de karakteristiek van het Roerdal. Het dal van de Vlootbeek is een Roerdal uit vroegere tijd. Bijzonder zijn ook het Leropper- en Linnerveld. Deze bezitten voor Nederlandse begrippen unieke geomorfologische waarden. Het zoekgebied bevind zich in het Linnerveld waar sprake is van voedselrijke zandgrond met een GWT VII = H 80-140 L >120 en relatief weinig reliëf verschil.

Geschiedenis

Opvallend is de verandering van het beboste gebied op de roerdalgronden in het oosten. Deze zijn in de loop van de tijd steeds verder ontgonnen ten behoeve van heidevelden en landbouwgrond. Het gebied is hier opener geworden waardoor het zogenaamde veldontginninglandschap is ontstaan. Daarentegen is het westelijke ontginningsgebied, waar het zoekgebied zich bevindt, de laatste jaren juist beslotener geworden door de komst van bosjes en fruitkwekerijen. Goed is te zien dat het gebied al vroegtijdig ontgonnen is vanaf de Grote Bergerweg en de Kleine Bergerweg als heide en landbouwgrond. De (zand)wegen, zoals de ‘s Heerenkampsweg en de Kraamweg, die zijn opgespannen tussen deze twee wegen zijn hier een restant van. De ontginning oriëntatie is hoofdzakelijk zuidoost - noordwest vanaf Linne richting Sint Odiliënberg en parallel aan de loop van de Roer. De kavelstructuur is blokvormig, maar wordt meer een stroken verkaveling richting het roerdal in het oosten van het zoekgebied. De bospercelen grenzend aan het zoekgebied zijn onderdeel van de Goudgroene natuurzone (Natuurnetwerk Limburg) en hiermee ook uitgesloten van het ontwikkelings gebied voor zonnevelden (zie ook kaart op volgende blz.).

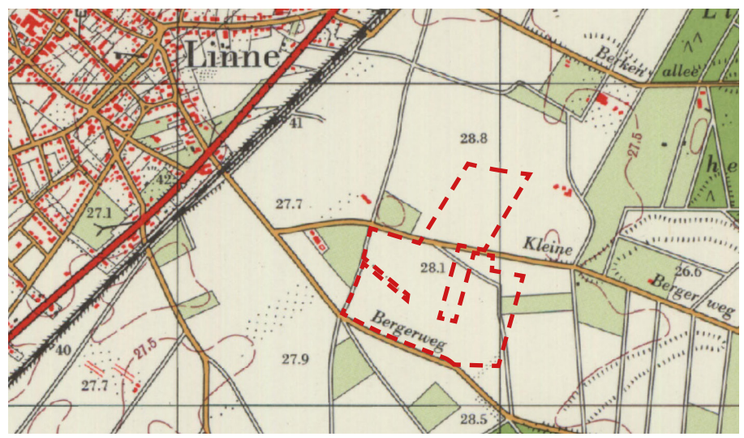
Bodemkaart

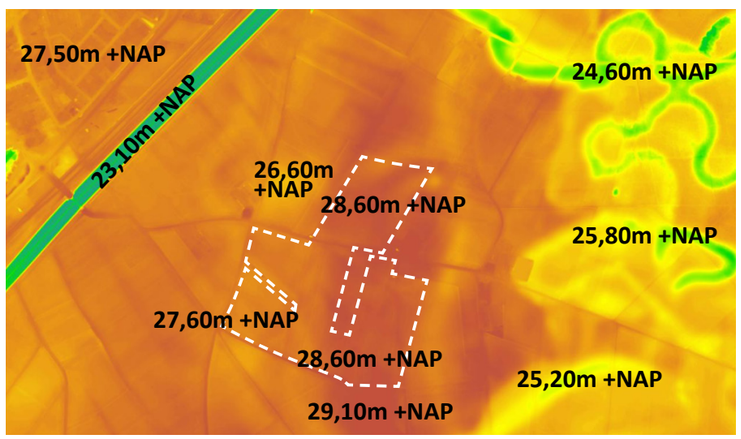
Historische kaart 1925

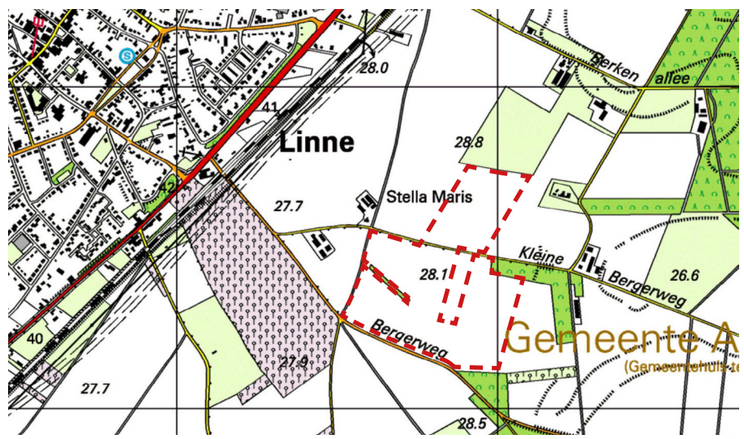
Geomorfologischekaart

Historische kaart 1975

Hoogtekaart

Historische kaart 2000

Zonnepark Kleine Bergerweg

Landschappelijke analyse

Locatie

Het plangebied bevind zich op de hogere zandgronden en meer specifiek in het overgangsgebied tussen het kleinschalige mozaïeklandschap, het oud-cultuurlandschap en het open veldlandschap van het Linnerveld. Het mozaïeklandschap ligt het dichtst rond de dorpen en betreft oude bouwlanden met verspreid bospercelen en houtsingels waardoor een halfopen landschap is ontstaan. Ook de komst van verschillende kwekerijen met hoge hagen heeft het gebied kleinschaliger gemaakt .

De meeste oud-bouwlandgebieden, vaak velden (veldenlandschap) geheten, bezitten nog hun karakteristieke openheid; bebouwing alleen aan de rand op de overgang naar beekdal of andere soms later ontgonnen laagte. In het plangebied zien we ook een relatief open landschap van gras- en bouwlanden waarbij de kavels relatief groot en blokkig zijn. Dit komt door de late ontginningsstructuur die rond 1900 over het gebied is gelegd en de latere schaalvergroting. Op de historische kaarten is goed te zien dat het gebied tussen de Grote- en de Kleine Bergerweg een rationele blokverkaveling is gelegd.

Een karakteristiek open veldlandschap betreft het Linnerveld waar het projectgebied zich ook in bevind, tussen Herten-Linne en Lerop-St. Odiliënberg. Hier komt een apart gebogen reliëf voor; het betreft nu relatief hoog gelegen met zand afgedekte fossiele Roermeanders van een zogenaamd vlechtend riviersysteem. Dit gebied reikt in feite van het huidige Roerdal tot aan het huidige Maasdal.

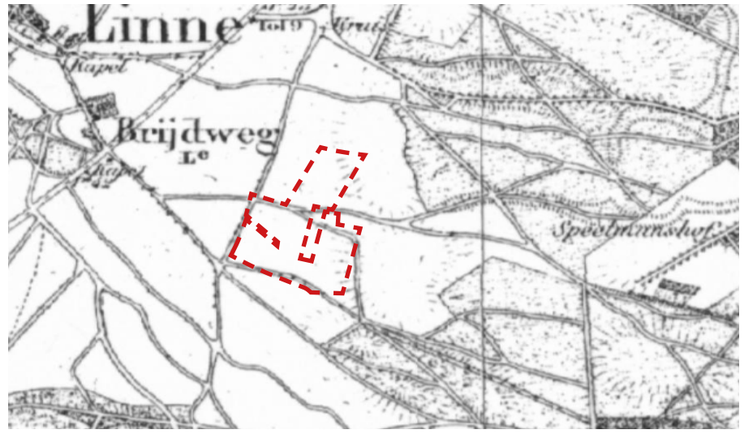
Geschikte landschapskenmerken voor zon

Het ene landschap leent zich meer voor grootschalige inpassing van zon op land projecten, dan een andere. Dit verschil uit zich in specifieke landschapskenmerken die de geschiktheid bepalen voor grootschalige toepassing van zon op land. Het gaat om de aanwezigheid van de volgende kenmerken die van toepassing zijn op het plangebied:

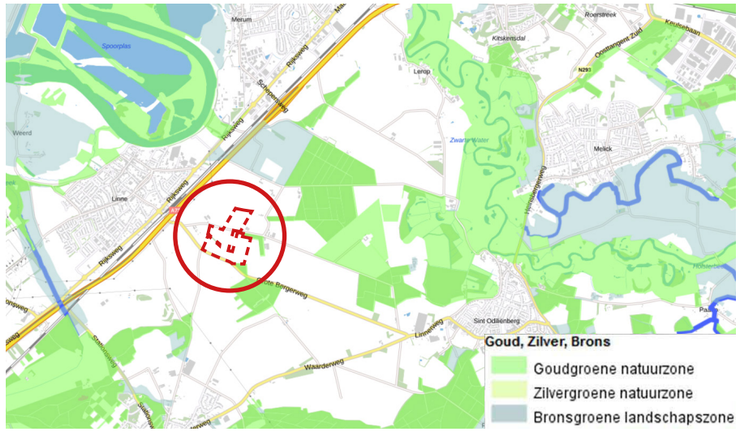
- Gebied bevind zich niet in het Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone
- Gebied bevind zich niet binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied
- Gebied heeft een vlakke bodem (reliëf)
- Gebied ligt in een open en halfopen landschap
- Gebied met weinig natuurwaarden / biodiversiteit
- Gebied met beperkte bebouwingsdichtheid
- Gebied heeft kavelgrenzen met noord-zuid en oostwest-strekking

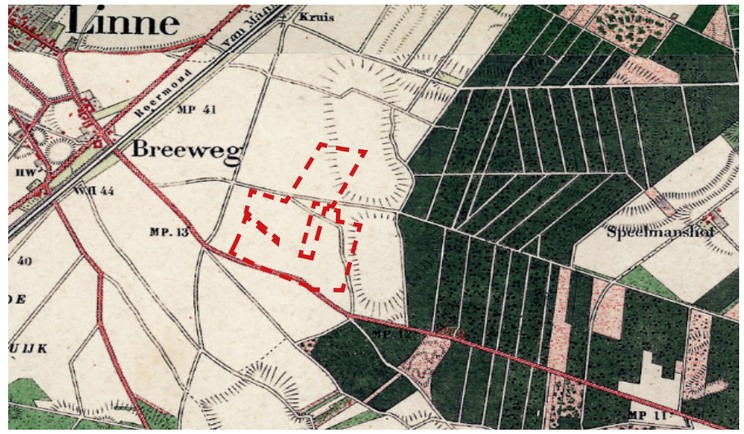
Bouwstenen landschap Roerdalen: Natura2000 gebieden

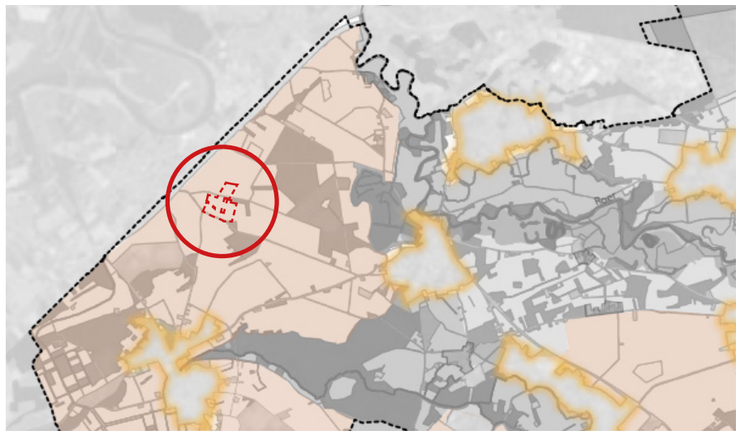
Historische kaart 1850 oude ontginning verkaveling

Bouwstenen landschap Roerdalen: Goudgroene/Zilvergroene/Bronsgroene zone

Historische kaart 1900 jonge ontginning verkaveling

Bouwstenen landschap Roerdalen: Open cultuurlandschap

Historische kaart huidig schaalvergroting verkaveling

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beleidsanalyse

Beleidskader zonne- en windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030

De gemeente Roerdalen heeft een beleid opgesteld voor het plaatsen van zonnevelden in het buitengebied. Dit beleid sluit aan op de omgevingsvisie en de Limburgse Zonneladder. De kern van de Limburgse zonneladder is om bij de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden eerst te inventariseren of andere opties haalbaar zijn en dan pas landbouwgronden en natuurgebieden in te zetten.

In het beleid heeft de gemeente hiervoor een set voorwaarden voor de ontwikkeling van zonnevelden opgesteld waaraan de locatie moet voldoen.

De vraag is: hoe zorgen we ervoor dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter in Roerdalen behouden blijft of zelfs waar mogelijk versterkt wordt?

Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken.

Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonnenveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwensenlijk.

Strenge voorwaarde 2: het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast:

- Inpassen directe (be-)levingsfactoren;
- Stimuleren biodiversiteit;
- Stimuleren waterberging en – infiltratie.

Toelichting: Het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit, de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste.

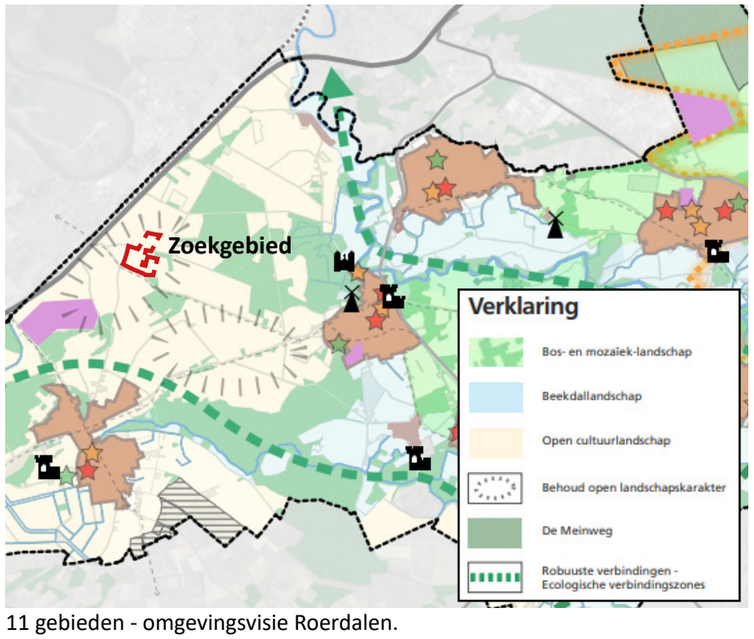
Strenge voorwaarde 3: meervoudig ruimtegebruik.

Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd. De combinatie van een stortlocatie en een zonneveld zoals door Attero voorgesteld, is hiervan een goed voorbeeld.

Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toevoegen:

- Landschappelijke elementen;
- Maatschappelijke ontwikkeling;
- Coöperatieve realisatie;
- Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.

Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweeg brengen, ondanks de landschappelijke inpassing (Strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarde het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft.
We gaan uit van minimaal 50% coöperatief (net als in het Klimaatakkoord).

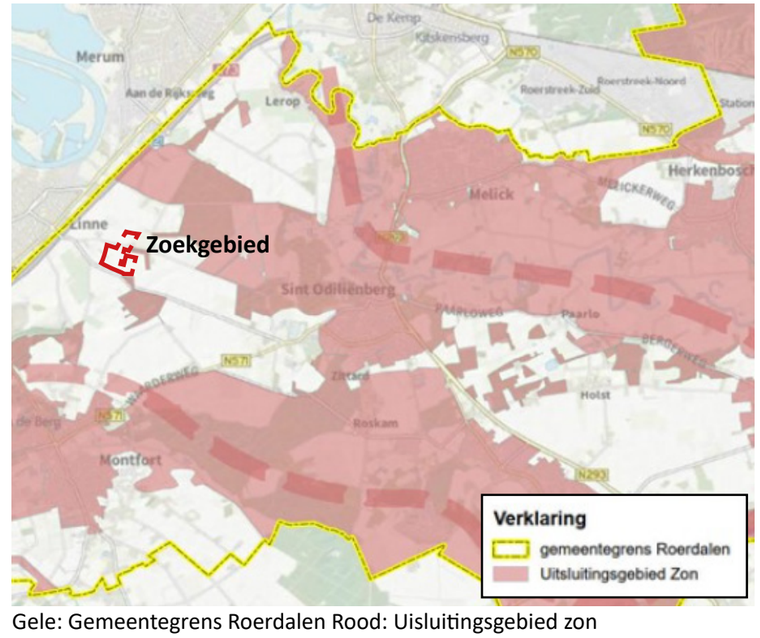

11 gebieden - omgevingsvisie Roerdalen.

Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:

- Onderhoud en werking technische installatie;
- Onderhoud en landschappelijke inpassing;
- Toevoeging maatschappelijke meerwaarde;
- Ontmanteling na beëindiging;
- Coöperatieve realisatie ;
- Participatie bij concrete planontwikkeling.

Toelichting: het ruimtelijk kader van dit beleidskader is niet het instrument om privaatrechtelijke aspecten voor te schrijven. Toch worden deze onderwerpen genoemd, omdat ze bij de scorebepaling vanuit de beoordelingsmatrix worden meegenomen. Deze voorwaarden hebben voornamelijk tot doel de continuïteit van good housekeeping en het maatschappelijk draagvlak van het zonneveld te borgen.

Gele: Gemeentegrens Roerdalen Rood: Uisluitingsgebied zon
Beleidskader zonne- en windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beleidsanalyse

Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg 1.0

In het Klimaatakkoord, gepubliceerd op 28 juni 2019, is afgesproken dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken hoe en waar duurzame energie het best opgewekt kan worden. Dit wordt het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie genoemd. Op basis van het onderzoek wordt per regio een Regionale Energiestrategie (RES) vastgelegd. De RES is een doorvertaling van het Parijs-akkoord en Klimaatakkoord naar een regionaal niveau. In juli 2021 is de 1.0-versie van de Regionale Energie Strategie voor Noord en Midden Limburg ingediend. In het document beschrijft de Regio Noord en Midden Limburg de weg die zij in wil slaan omtrent de energietransitie. De RES Noord- en Midden Limburg is gezamenlijk opgesteld door de 15 gemeenten van Noord- en Midden Limburg, de provincie Limburg, het waterschap Limburg en netbeheerder Enexis. Aangeduid wordt dat de regio in 2030 met grootschalige duurzame zon- en windprojecten 1.200 GWh duurzame energie op wil wekken. De vergunningen moeten hiervoor in 2025 zijn afgegeven. Volgens de regio is de energietransitie daarentegen meer dan een technische oplossing voor ons klimaatvraagstuk en hoort de mens hierin centraal te staan. Ook op ruimtelijke kwaliteit wordt hoog ingezet. Voor de waarborging van bestaande landschapskwaliteiten legt de Regio Noord en Midden Limburg de voorkeur bij meervoudig ruimtegebruik. Ten voorbeeld: de verhoging van biodiversiteit koppelen aan energieopwekking.

Daarnaast zijn er een aantal karakteristieken en kernkwaliteiten benoemd voor het ontginningslandschap die gewaarborgd dienen te worden bij de ontwikkeling:

1. *open tot halfopen groene landschappen met vergezichten*
2. *lange zichtlijnen van rechte wegen en sloten*
3. *regelmatige blokverkaveling en soms strokenverkaveling*
4. *heldere en goed leesbare structuren met regelmaat en ritme*
5. *bebouwingsarm, boerderijen met erven op regelmatige afstand of in linten*
6. *soms aanwezigheid van karakteristieke boerderijen zoals ontginningshoeves*
7. *goed herkenbare ontginningsstructuren*
8. *beeldbepalende laanstructuren*
9. *ingericht en geschikt voor grootschalige landbouw*
10. *ruimte en relatieve rust*
11. *ruimte voor soorten van open landschappen*

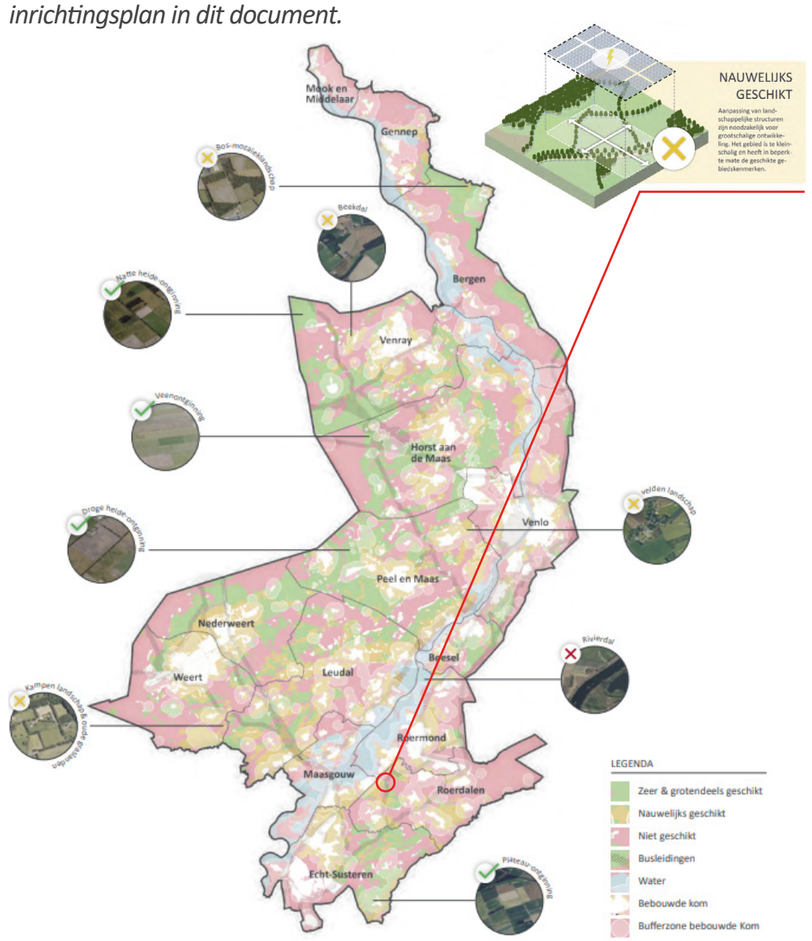
Een ander uitgangspunt is het streven naar minstens 50% lokaal eigendom bij grootschalige zon- en windprojecten, samen met lokaal medezeggenschap om het draagvlak voor de energietransitie te vergroten. Bewoners en bedrijven krijgen de kans mee te praten en mee te beslissen over projecten in hun nabije omgeving. Ook de eventuele baten van een project dienen te landen in de lokale omgeving zodat niet alleen de ontwikkelaars profiteren. Verdere kaders voor inpassing van zonneprojecten worden vormgegeven door gemeenten.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Zonnepark Kleine Bergerweg heeft een oppervlakte van 20 hectare, waarvan 6,64 hectare gebruikt wordt voor de opstelling van zonnepanelen. Met de realisatie van voorliggende ontwikkeling levert de gemeente Roerdalen een aandeel in de realisatie van het RES-doel om vóór 2030 1.200 GWh energie grootschalig op te wekken. Bovendien wordt met toepassing van nieuwe landschappelijke elementen ingespeeld op het meervoudig ruimtegebruik op deze locatie. Naast het ecologisch inpassen door middel van verschillende doelsoorten, zoals de das en de patrijs, wordt langs de randen het zonnepark ook ingepast door middel van een gemengde haag, worden verschillende heestergroepen aangeplant ten behoeve van insecten en worden o.a. de bomenrijen langs de weg aangevuld. Ook houden we in het ontwerp rekening met de elf aanwezige kernkwaliteiten zoals:

1. *De panelen en hagenstructuur worden met max. 1,77 meter zo laag mogelijk gehouden, zodat er overheen gekeken kan worden en vergezichten behouden blijven*
2. *prominente zichtlijnen worden opgenomen in het zonnepark*
3. *Het zonnepark wordt ingepast in de bestaande kavelstructuur en volgt de leidende kaveloriëntatie*
4. *Het panelenveld kent een blokvormige inpassing, heeft geen rafelranden en volgt de leidende kaveloriëntatie*
5. *Het zonnepark houd rekening met omliggende erven*
6. *Aan de zuidkant van het zonnepark is een prominente zichtlijn behouden richting een historische hoeve*
7. *Kleine Bergerweg als ontginning-as wordt aangezet met bomenrij*
8. *Kleine Bergerweg als ontginning-as wordt aangezet met bomenrij*
9. *Het zonnepark wordt naar 30 jaar weer ontmanteld en het terrein weer geschikt gemaakt tot landbouwperceel*
10. *Door de panelen en de inpassing laag te houden wordt de ruimte nog steeds ervaren.*
11. *Er worden maatregelen getroffen voor behoud en verbetering van het leefgebied van o.a. das en patrijs.*

Zie hiervoor tevens de nadere beschrijving van het landschappelijke inrichtingsplan in dit document.

Geschiktheidskaart zonnevelden op land uit de RES-Handreiking-Landschap-Zon-op-Land.

In deze landschapstypen is de geschiktheid beperkt omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. De maat en schaal van het betreffende landschapstype is bepalend voor de maximale omvang van de ontwikkeling.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beleidsanalyse

RES - Handreiking Landschap Zon op Land

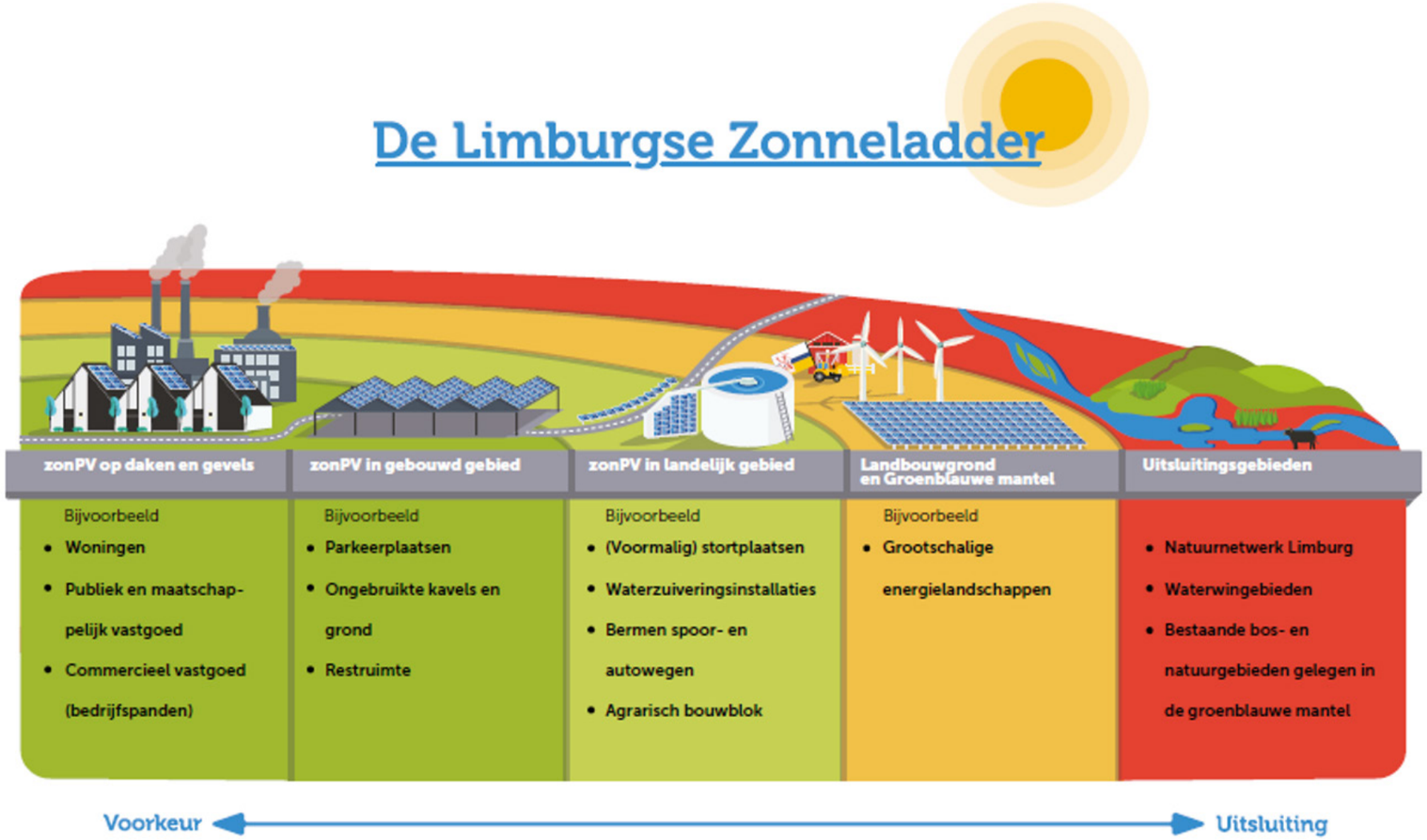
In de RES - Handreiking Landschap Zon op Land wordt op pagina 13 het volgende aangegeven: “Opstellingen van zonnepanelen zijn als technische constructies opzichtige objecten in het landschap. Bij kleine oppervlakten doet dit effect zich al voor. Om de energie-opgave te realiseren is de voorkeur vanuit landschap in te zetten op slechts enkele grootschalige projecten, waardoor de regio ontlast wordt van veel verspreid liggende, kleinschalige projecten van slechts enkele hectaren. Hiermee kan de landschappelijke identiteit en de recreatieve aantrekkelijkheid van de regio gespaard worden. Tevens bieden grootschalige projecten meer mogelijkheden voor robuuste landschappelijke inpassing en het realiseren van koppelkansen op het gebied van aanleg en herstel van groenblauwe structuren.” Deze ontwikkeling past binnen de handreiking, zoals verder onderbouwd op pagina 16.

De Limburgse zonneladder

Op het gebied van zonne-energie pleit de provincie Limburg voor zorgvuldigheid bij ruimtelijke inpassing. Voor dergelijke ontwikkelingen is de Limburgse zonneladder van toepassing.

De zonneladder is niet volgtijdelijk. De essentie van de zonneladder is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouwgronden en natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien. Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik). Dit betekent dat in eerste instantie onderbouwd moet worden waarom het plan niet binnen de treden 1 tot en met 3 gerealiseerd kan worden.

De voorgenomen ontwikkeling betreft ZonPV op landbouwgrond (trede 4). Dit betekent dat het ‘nee-tenzij principe’ van toepassing is. Dit principe is verwoord in lid 5 van artikel 2.17.2 ‘Instructieregels zonneparken’ van de Omgevingsverordening Limburg 2014:
Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:
a. een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;
b. voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;
c. de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit;
Zie voor een verdere toelichting en motivering van artikel 2.17.2 pagina 13 van dit document.

Schema Limburgse zonneladder.

Beleidsanalyse

[2] *In het onderzoek is bij de resterende bebouwing geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine daken. In de praktijk is er dus geen sprake zijn van 4.401 grote daken. Dit zijn er minder. Voor de eenvoud wordt in de berekening echter uitgegaan van 4.401 grote daken.*

[3] *285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.*
255 TJ = 71,5 miljoen kWh.
71,5 miljoen kWh/250,8 kWh = 285.090 panelen (285 Wp).

[4] *285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.*
330 TJ = 92,5 miljoen kWh.
92,5 miljoen kWh/25,8 kWh = 368.820 panelen (285 Wp).

Kanttekening bij berekening

Bij de berekening moet de volgende kanttekening geplaatst worden. In de berekening wordt uitgegaan van panden met zonpotentie. Zoals onder het kopje 'Randvoorwaarde bij trede 1' reeds aangegeven, zijn niet alle panden geschikt of beperkt geschikt om zonnepanelen te plaatsen. In de uitgevoerde 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' is uitsluitend onderzocht of een pand zonnepotentie heeft. Niet is onderzocht of bij deze panden sprake is van andere belemmeringen waardoor de zonnepanelen niet geplaatst kunnen worden. Te denken valt aan de dakconstructie, obstakels zoals dakramen en schoorstenen en of er teruglevercapaciteit beschikbaar is. Ten slotte is ook niet onderzocht of de eigenaar van het pand bereid is om zonnepanelen op het dak te plaatsen. Omdat niet alle belemmeringen zijn onderzocht én niet duidelijk is of de eigenaar van de panden panelen willen plaatsen, is de berekening te rooskleurig. Dit betekent dus dat in werkelijkheid het potentie tekort op daken nog groter is. Immers, in de praktijk zullen bijvoorbeeld niet alle dakconstructies voldoen. Ook zullen niet alle eigenaren zonnepanelen willen plaatsen.

Zon op dak alleen te stimuleren

Het plaatsen van zonnepanelen kan alleen gestimuleerd worden. De gemeente kan dit niet afdwingen. Bij de invulling van trede 1 is er daarom sprake van een RES-brede aanpak voor het stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken. Dit plan richt zich naast de particuliere daken ook op daken van bedrijven en commercieel vastgoed. MKB-bedrijven die willen verduurzamen, worden hier vanuit de gemeente in gestimuleerd.

De gemeente wil de regie houden op haar duurzaamheidsdoelen. Omdat zon op dak alleen gestimuleerd kan worden, ontstaat er voor de gemeente een afhankelijkheidspositie. Daarom zet ze niet alleen in op trede 1: stimuleren zon op dak, maar ook op trede 4 (zon op landbouwgrond).

Realisatie zon op dak bij realisatie zonnepark Kleine Bergerweg

Onderdeel van het project is het deels (3,1%) compenseren van het aan te leggen zonnepark als zon op dak. Mocht blijken dat het de exploitant, ondanks genoegzame inpassing, niet lukt om aan deze verplichting te voldoen, dan zullen naar alternatieven worden gezocht met samenspraak van gemeente Roerdalen

Onderbouwing trede 2: ZonPV in gebouwd gebied

Wat betreft de invulling van trede 2 moet in het oog worden gehouden dat er sprake moet zijn van mogelijkheden waar de gemeente over kan beschikken. De gemeente Roerdalen beschikt bijvoorbeeld niet over restruimten op bedrijventerreinen of niet courante lege bouwkavels. De gemeente beschikt daarnaast wel over parkeerterreinen. Deze hebben echter een beperkte oppervlakte en liggen verspreid door de gemeente. Voor het invullen van de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 is 75 ha aan zonneparken noodzakelijk. Het te behalen doel vraagt dus om locaties met een behoorlijke omvang. De parkeerplaatsen voldoen hier niet aan. Om voorgaande redenen vallen de gebieden binnen trede 2 voor het kunnen behalen van de duurzaamheidsdoelen zo goed als af.

Onderbouwing trede 3: ZonPV in landelijk gebied

Net zoals bij de invulling van trede 3 moet ook bij deze trede in het oog worden gehouden dat er voor de gemeente mogelijkheden beschikbaar moeten zijn. Voor het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen vallen de gebieden binnen trede 3 zo goed als af.

In de gemeente ligt bijvoorbeeld geen waterzuiveringsinstallatie. Verder heeft de gemeente geen agrarische bouwblokken in eigendom. Ook het inzetten van de bermen langs de A73 en het spoor zijn voor het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen geen optie. De bermen zijn immers eigendom van Rijkswaterstaat (RWS) en ProRail. De gemeente kan het plaatsen van de zonnepanelen op de voornoemde locaties alleen stimuleren, maar niet afdwingen. Bekend is verder dat zowel RWS als ProRail onderzoek doen naar het plaatsen van zonnepanelen op hun eigendommen. Op de gronden in de gemeente Roerdalen hebben beide partijen voor alsnog geen plannen om zonnepanelen te plaatsen.

De realisatie van zonnepanelen binnen trede 3 is veelal afhankelijk of de eigenaar van de gronden het initiatief wil nemen. Een voorbeeld is het zonnepark op de stortplaats in Montfort. Op 1 oktober 2020, verzonden 5 oktober 2020, is voor dit park door provincie Limburg een omgevingsvergunning verleend. Het betreft een initiatief van Deponie Zuid B.V.. Dit betreft een zonnepark van +/- 15 ha. Zoals aangegeven in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' telt dit park niet mee voor de gemeentelijke opgave van 75 ha grootschalige opwek van zonne-energie.

Conclusie invulling treden 1 tot en met 3

Op basis van het voorgaande is de conclusie dat met het uitsluitend invullen van treden 1 tot en met 3 de omschreven duurzaamheidsdoelen vóór 2030 niet worden gehaald. Met het invullen van treden 1 tot en met 3 worden kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Daarnaast is ook de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties.

Onderbouwing trede 4: ZonPV landbouwgrond/Groenblauwe mantel

De voorgenomen ontwikkeling betreft ZonPV op landbouwgrond. Dit betekent dat het 'nee-tenzij principe' van toepassing is. Dit principe is verwoord in lid 5 van artikel 2.17.2 'Instructieregels zonneparken' van de Omgevingsverordening Limburg 2014:

Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:

a. een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;
b. voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;
c. de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit;

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beleidsanalyse

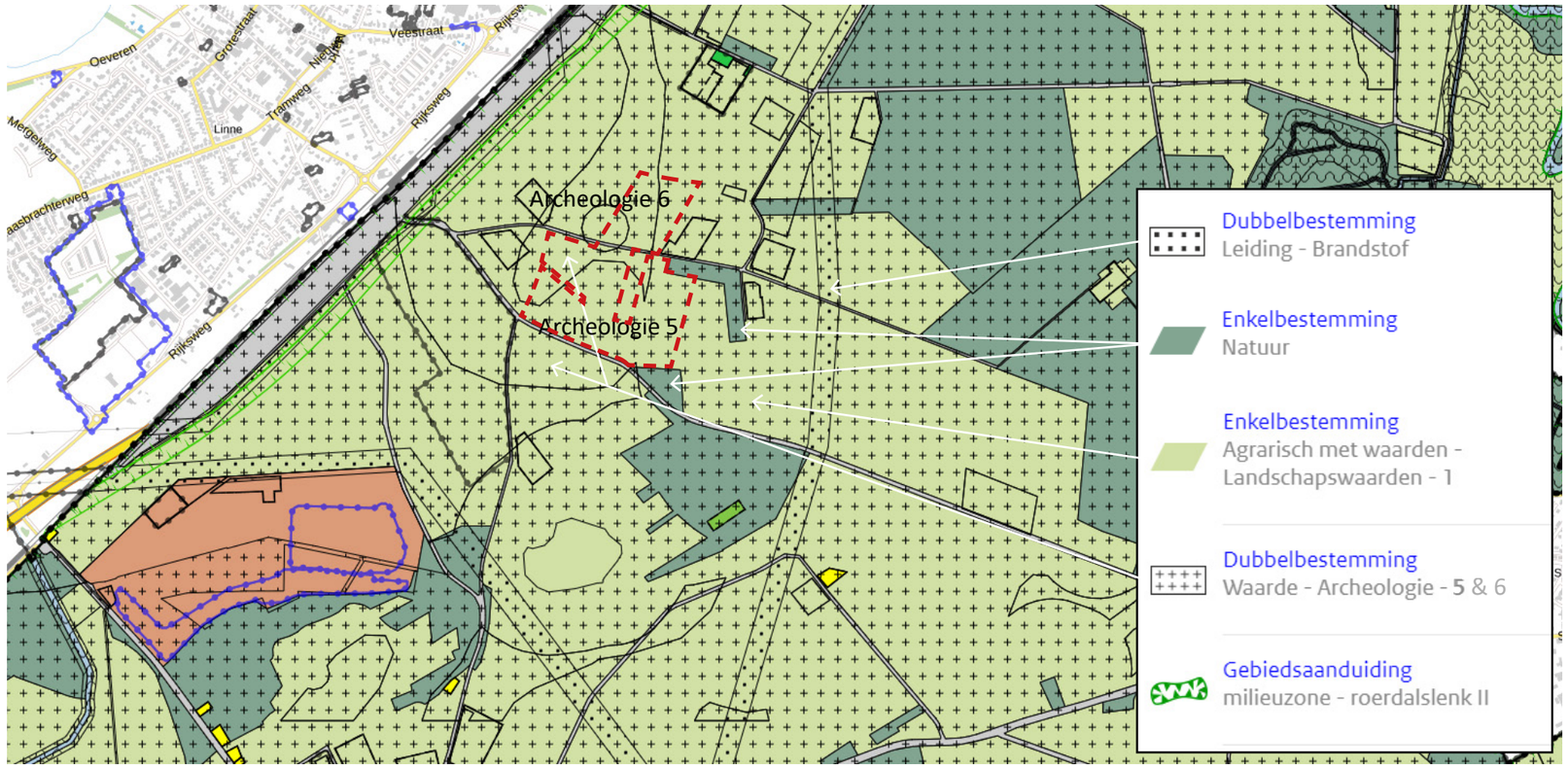
Bestemmingsplan buitengebied Roerdalen

Op het bestemmingsplan (afb. ruimtelijke plannen) is te zien dat nagenoeg het gehele buitengebied van de gemeente Roerdalen onder de Gebiedsaanduiding ‘Milieuzone - roerdalslenk II’ valt. Het zoekgebied valt in de Enkelbestemming ‘Agrarisch met waarde - Landschapswaarden - 1’ valt. De bospercelen aan de rand van het zoekgebied vallen onder de Enkelbestemming ‘Natuur’. Naast het zoekgebied is op geruime afstand ook een brandstofleiding zichtbaar.

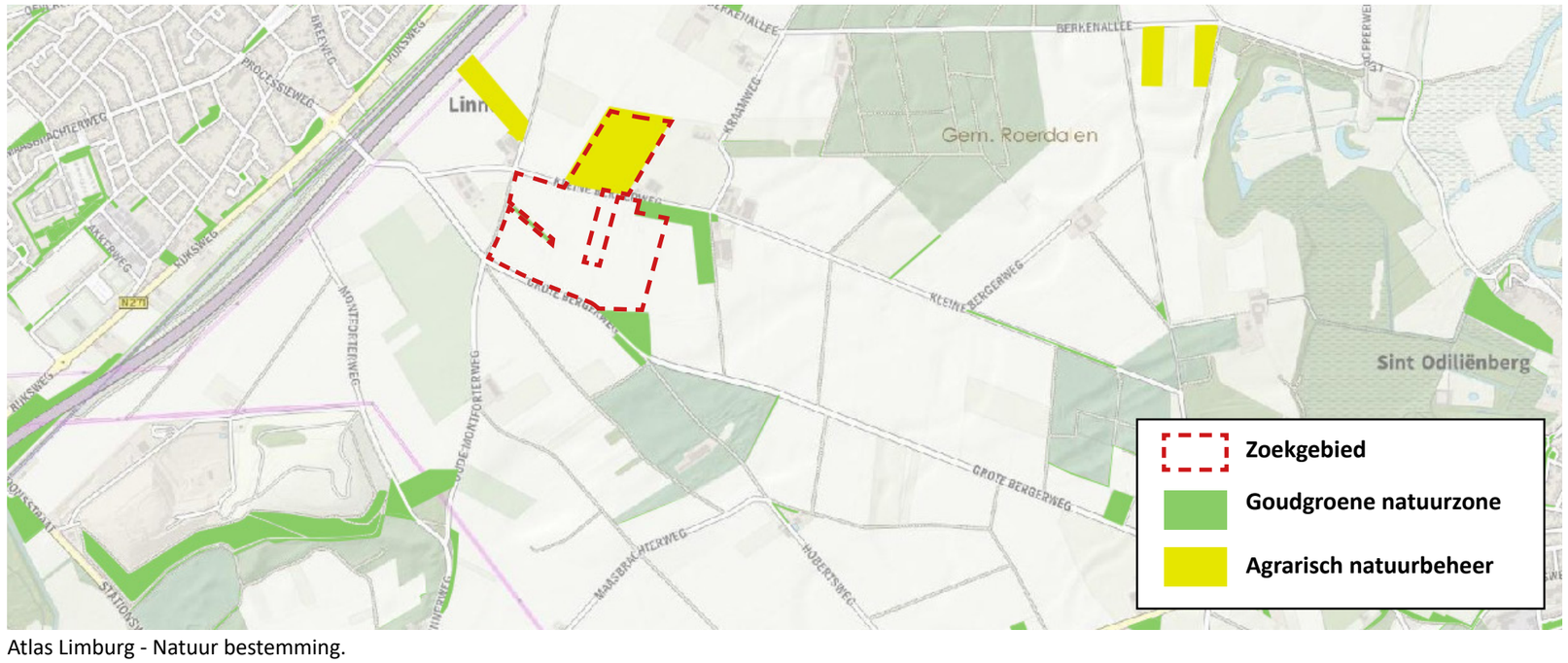
Daarnaast is er in het zoekgebied een dubbelbestemming van archeologische waarde 5 in het zuiden een dubbelbestemming van archeologische waarde 6 in het noorden van toepassing. Dit betekent dat de gronden een lage waarden hebben wat betreft archeologie.

In planologisch opzicht is het Limburgse Natuur Netwerk vastgesteld in de goudgroene natuurzone van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014.

Op de kaart van Atlas Limburg is te zien welke natuurbestemming er aanwezig is in het zoekgebied. Er zijn twee soorten natuurbestemmingen te vinden, te weten natuur in de goudgroene natuurzone bij de aangrenzende bosjes en agrarische natuurbeheer op het noordelijke perceel.

Ruimtelijke plannen - bestemmingsplan buitengebied Roerdalen.

Atlas Limburg - Natuur bestemming.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Laadvermogen van het Landschap

Zorgvuldige ruimtelijke afweging van de locatie

De landschappelijke kwaliteiten van het omliggende landschap is te vinden in het aanwezige microreliëf van het gebied en de vergezichten met als decor op de achtergrond grote bospercelen. Daarnaast is het gebied rijk aan een aantal oude Limburgse hoeven met bijbehorende massieve groenstructuren zoals statige bomenlanen en oude bospercelen. Deze afwisseling tussen grote open ruimtes en robuuste groenstructuren, maakt het gebied afwisselend in open en geslotenheid, interessant om doorheen te rijden en daardoor geliefd bij toeristen. Verschillende toeristische routes lopen ook langs het plangebied over de Kleine Bergerweg.

De locatie van het zonnepark bevindt zich in het agrarische ontginningsgebied aan de rand van het landelijkgebied van Linne, dicht bij de infrastructurele as A73 en de spoorlijn Venlo - Maastricht. Op korte afstand ligt de vuilstortplaats Attero Montfort waar ook een zonne-initiatief voor bestaat. Grenzend aan de stort is een zonneveld gepland. De keuze van de locatie komt voort uit zowel het beleid van de gemeente, waarbij volgens de 'Handreiking Landschap - RES Noord- en Midden Limburg' en Beleidskader zonne- en windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030, gebieden aangewezen zijn als uitsluiting van zonneparken en gebieden waar deze wel inpasbaar zijn (onder voorwaarden) zoals het geval is bij het plangebied tussen de Kleine- en de Grote Bergerweg. Daarnaast biedt deze locatie mogelijkheden voor een goede inpassing, waarbij geen reliëfrijke landschappen of grote bospercelen, die zo kenmerkend zijn voor het buitengebied van Sint Odiliënberg, worden aangetast en daarnaast geen opschaling van kavelmaten nodig is. Het plangebied ligt dan ook in een voor het gebied vrij vlak agrarisch en landschappelijk wat verrommeld gebied, ingeklemd tussen verschillende opgaande groenstructuren zoals grote bospercelen, robuste houtsingels en boomkwekerijen met hoge hagen. Zo ligt op ruim 600 meter afstand ten zuidwesten van het zonnepark de vuilstortplaats Attero Montfort. Daartussen ligt een grote kwekerij met hoge hagen die het zicht op de afvalhoop nu grotendeels ontneemt.

Zichtrelaties

Vooral aan de Kleine Bergerweg willen we dat het zicht op het zonnepark gehouden wordt vanwege de toeristische route. Hier opent het zonnepark zich aan de buitenwereld. De panelen blijven met max. 1,77 meter laag, waardoor het vrije zicht en de openheid behouden blijft over het zonnepark. Aan de Grote Bergerweg wordt het park juist omzoomd met hoge groenstroken die aansluiten op de reeds bestaande bospercelen. Hiermee ontnemen we tevens het zicht, vanaf de recreatieve route over de Kleine Bergerweg, op de vuilstort (met mogelijk een toekomstig zonnepark) zodat het landschappelijke beeld vanaf de Kleine Bergerweg rustiger en groener wordt. De zichtlijn vanaf de Grote Bergerweg richting het Linnerveld blijft gehandhaafd en wordt zelfs versterkt door deze te begeleiden met de rand van het zonnepark, waardoor de doorkijk tussen het opgaande groen nog sterker geaccentueerd wordt. Ook de noord-zuid zichtlijn blijft gehandhaafd tussen de panelenvelden door zodat de ruimtelijke beleving van het ten zuidelijk gelegen open gebied beleefbaar blijft vanaf de Kleine Bergerweg. De zichtlijn is ook goed beleefbaar vanaf het rustpunt.

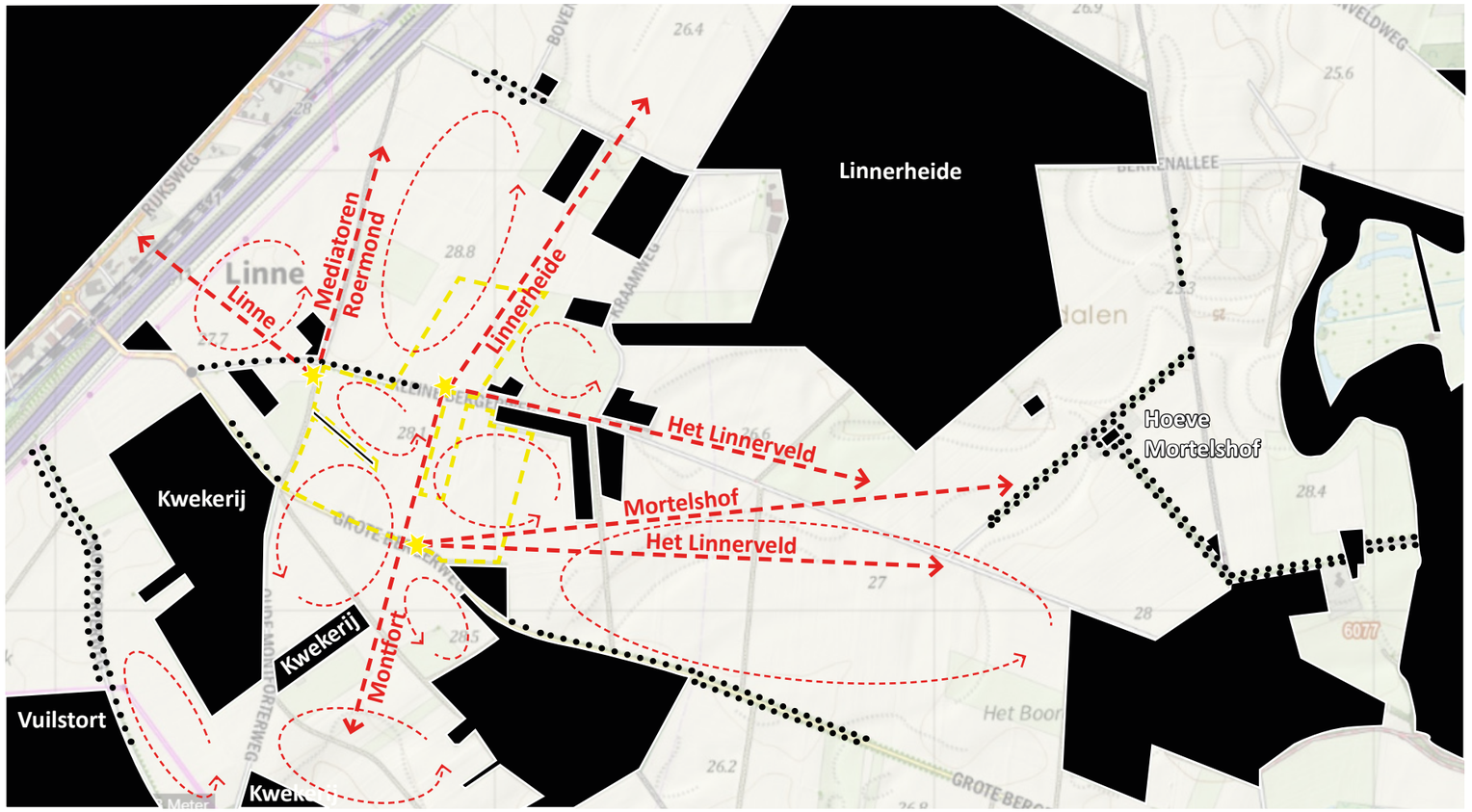
Conclusie landschappelijke- en beleids analyse

Motivatie locatie keuze

Hoewel het gebied in het oud-cultuurlandschap ligt en is aangewezen als een veldontginningsgebied, waarbij openheid een belangrijk kenrnkwaliteit is, heeft het gebied rond het projectgebied in de loop der jaren deze eigenschap van openheid steeds verder verloren. Het gebied is hier van een open landschap veranderd naar een meer halfopen mozaïeklandschap en is de laatste jaren ook steeds verder verrommeld. De komst van de vuilstort, verschillende kwekerijen met bijbehorende windhagen en aanplant van bosstroken in het gebied hebben er voor gezorgd dat het landschap steeds kleinschaliger is geworden. Op de kaart is goed te zien dat er een strook met bospercelen en boerenerven in het landschap ligt die het projectgebied deels afschermen van het uitgestrekte en open Linnerveld te oosten van het gebied.

Ook vanuit de historische kaarten is goed te herleiden dat het landschap sterk veranderd is en van een heel open landschap voor 1900 van woeste gronden, heidevelden en rond de dorpen agrarische perceen, naar een heel gesloten landschap rond 1900, waarbij de woeste gronden ontgonnen werden en er bos aangeplant is. Tegenwoordig is veel bos weer verdwenen en is er een halfopen mozaïeklandschap onstaan. Ook zijn er veel functies zoals kwekerijen bijgekomen in het gebied die voor verdichting van het landschap zorgen.

Wij denken dat dit halfopen landschap passend is bij het huidige gebruik van het landschap. Door juist aan te sluiten op deze bestaande groenstructuren en ze uit te breiden met veel permanente groenstructuren, ontstaat er meer structuur in het landschap ook na het vertrek van het zonnepark, waardoor verrommeling in het landschap tegen gegaan wordt en de functies beter inpasbaar zijn in het landschap. Ook verhoogt de toevoeging van nieuwe groenstructuren de biodiversiteit in het landschap.

Een ruimte massakaart met de belangrijkste kijkrichtingen, zichtlijnen en zichtrelaties.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Motivatie geschiktheids bepaling

Artikel 2.17.2 Instructieregels zonneparken

1. Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied.

Het zonnepark bevind zich niet binnen de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied – Zie kaart Bouwstenen landschap Roerdalen op blz. 7.

2. Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark toe in een bestaand bos- of natuurgebied binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone.

Het zonnepark bevind zich niet binnen de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone – Zie kaart Bouwstenen landschap Roerdalen op blz. 7.

3. Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Noord-Limburg of de regio Midden-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Noord- en Midden-Limburg.

Het zonnepark is gelegen in een beperkte geschiktheidszone volgens het RES, maar past in onze motivatie binnen de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden-Limburg (Zie de beleidsanalyse op blz. 8 en 9) en voldoet aan het laadvermogen van het landschap (Zie Laadvermogen van het landschap op blz. 13).

4. Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Zuid-Limburg laat een zonnepark alleen toe als dat in lijn is met de Limburgse principes van de provinciale omgevingsvisie en in afstemming met de regionale energiestrategie Zuid-Limburg.

Niet van toepassing

5. Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:

a. een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie; Landschappelijke inpassing

Zie tekst over het Laadvermogen van het landschap op blz. 13.

b. voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap; en Landschappelijke inpassing

Zie de Uitgangspunten op blz. 21, Ecologische kansen op blz. 23 en Maatschappelijke en ecologische meerwaarde op blz. 24. De beplantingskeuze en het beheer zijn opgenomen op blz. 27.

c. de zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit.

Vanuit het onderzoek 'Verkenning van bodem en vegetatie in 25 zonneparken in Nederland, uitgevoerd vanuit de Wageningen University en Research (WUR), zijn een aantal belangrijke principes overgenomen en toegepast op Zonnepark Kleine Bergerweg in relatie tot inpassing, beheer en bodem, deze zijn te vinden in het beheerplan.

Algemene uitgangspunten:

a) Beheer is de belangrijkste factor voor biodiversiteit

In plan landschappelijke inpassingsplan en meervoudig ruimtegebruik en beheer- en beplantingsplan (LIP) is aangegeven welke beheersmaatregelen er zullen worden getroffen voor de verschillende landschappelijke elementen.

b) In verschillende milieus leven verschillende soorten

Het plan houd rekening met aanwezige soorten zoals de das en wordt zodanig ingericht dat het bijdraagt aan het huidige leefgebied. Daarnaast bied het zonnepark ruimte voor nieuwe doelsoorten zoals de patrijs, waar nu beleid op gevoerd word in het gebied. Ook is er rekening gehouden met nat en droog gradiënten om de biodiversiteit nog meer te ondersteunen en verhogen. Zo zal er een wadi worden aangelegd in de zuidwestelijke hoek van het project en worden juist weer droge fauna akkers aangelegd voor das en patrijs (zie ecologische kansen op blz. 23).

c) Op de meeste plekken in Nederland is er sprake van een te voedselrijke bodem door toedoen van agrarische activiteiten, verschaling is essentieel om biodiversiteit te verhogen.

Om de verschaling mogelijk te maken zal de eerste paar jaren het bloemrijk grasland onder de panelen drie tot vijf keer per jaar (afhankelijk van de groeisnelheid) gemaaid worden, met tussenpozen van minimaal 6 weken, waarna het maaisel wordt afgevoerd. Door maaisel af te voeren wordt de grond verschraald en krijgen kruiden meer kans ten opzichte van grassen. Het maaisel blijft eerst enkele dagen op het land liggen om te drogen, waardoor de zaden eruit kunnen vallen. De percelen worden alternerend gemaaid en per perceel van binnen naar buiten zodat de fauna een uitweg heeft naar de randen. (zie beheer op blz. 27).

d) Brede landschappelijke hagen met inheemse soorten en bomenrijen zullen ook een waardevolle bijdrage leveren aan de biodiversiteit.

Verschillende elementen zoals gemengde haag, struikvormers, inheemse klimplanten en bomenrijen, zorgen voor meer biodiversiteit in het landschap (zie beplanting op blz. 27 t/m 32).

Zonnepark Kleine Bergerweg

Motivatie geschiktheids bepaling

Het onderzoek van de WUR geeft ook verschillende uitgangspunten mee voor het ontwerp van het zonnepark in relatie tot de bodem.

a) Zuid-opstelling:

Uit het onderzoek blijkt dat een oost-west opstelling voor biodiversiteit veel nadelen heeft in vergelijking met een zuid-opstelling. Er komt veel minder licht onder de panelen waardoor de bedekking met vegetatie gering is, er weinig soorten groeien en bodemdegradatie dreigt. Oost-west opstellingen worden in dit verband dan ook afgeraden.

b) Afstand tussen tafels:

Hoe meer ruimte tussen de panelen, hoe meer kansen voor biodiversiteit. Uit het onderzoek blijkt dat vanaf ca. 200 cm er al relatief hoge soortenaantallen tussen de panelen voor kunnen komen. Belangrijk is wel dat er voor een beheer van maaien en afvoer van maaisel voldoende manoeuvreerruimte voor een tractor is. 250 – 300 cm tussen de panelen is daarvoor voldoende. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg is een afstand van 250 cm aangehouden tussen de rijen panelen.

c) Breedte en hoogte panelentafels

Onder smalle tafels komt meer licht op de bodem dan onder brede. De tafels voor Zonnepark Kleine Bergerweg hebben een breedte van 346 cm en maximale hoogte van 177 cm De panelen zullen mee glooien met het onderliggende landschap om zo het reliëf in het gebied zichtbaar te houden. De hoogte van het laagste deel is volgens het onderzoek minder belangrijk voor lichtinval. De breedte van 346 cm is niet smal te noemen, maar ook niet extreem breed. Er is voor Zonnepark Kleine Bergerweg een afweging gemaakt om meer ruimte tussen de rijen te laten en iets smallere paneeltafels op te nemen.

d) Neerslagverdeling

Panelen die strak tegen elkaar aangelegd zijn, stroomt het regenwater helemaal naar beneden en blijft het onder de panelen droog. Dit heeft een negatief effect op de vegetatie en het bodemleven onder de panelen. Om betere verdeling van de neerslag te krijgen, dient er een spleetje van minimaal 1 cm tussen de panelen te zijn. Door de panelen 'landscape' te plaatsen i.p.v. 'portrait' liggen de spleetjes dichter bij elkaar en is de neerslagverdeling nog beter. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg voorzien wij de panelen te plaatsen in landscape met minimaal 1 cm tussen de panelen zodat de neerslag ook onder de panelen op de bodem terecht kan komen.

e) De toelichting bij een ruimtelijk plan voor een zonnepark bevat een verantwoording van de wijze waarop invulling is gegeven aan het derde of het vierde lid en het vijfde lid.

Zie onderbouwing Landschappelijke inpassing vanuit de RES handreiking (op blz. 16 t/m 20).

f) Bij het vaststellen van een ruimtelijk plan dat voorziet in een bestemming die een zonnepark toestaat houdt het gemeentebestuur rekening met het betrekken van de omgeving bij de toekenning van de bestemming, het zorgdragen voor maatschappelijk draagvlak voor de toekenning van de bestemming en het maximaal gebruik van de mogelijkheden voor (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark.

Meerdere participatie trajecten zijn doorlopen, waarbij de input vanuit omwonenden zijn meegenomen in de plannen en een financiële participatie is uitgewerkt met de coöperatie.

g) Een ruimtelijk plan dat een zonnepark toelaat bevat een verplichting tot het verwijderen van het zonnepark na beëindiging van de activiteit.

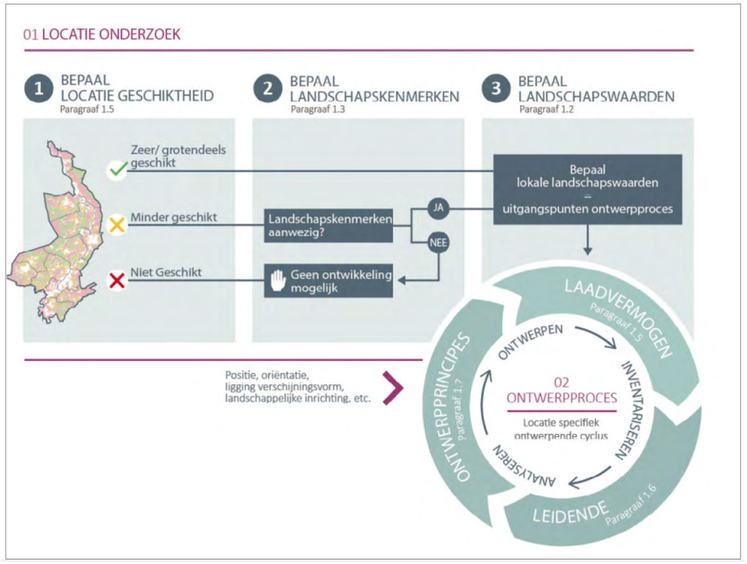
De ontmanteling is gewaarborgd in een anterieure overeenkomst en Amoveringsplan.

h) Het tweede lid geldt niet voor een zonnepark op de locatie van de stortplaats in Schinnen, als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid. De voorwaarden bedoeld in het vijfde lid, onder a tot en met c, zijn van overeenkomstige toepassing.

Niet van toepassing.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Onderbouwing landschappelijke inpassing vanuit de RES handreiking

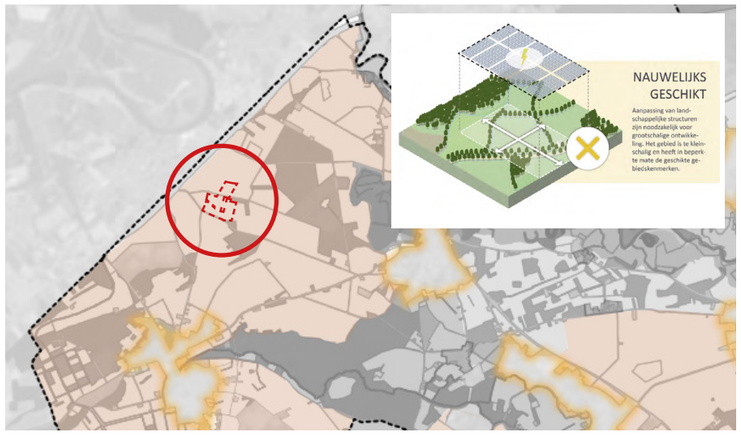

1. Locatie geschiktheid

Locatie voor Zonnepark Kleine Bergerweg ligt deels in 'Zeer/grotendeels geschikt', maar voor een merendeel in 'Minder geschikt'. Wij zullen daarom de volgende stappen 'Minder geschikt' als uitgangspunt aanhouden, dit ook met het idee dat strengere eisen een beter zonnepark zullen opleveren.

2. Geschiktheid landschapskenmerken

- Gebied bevindt zich niet in het Zilvergroene natuurzone, de Bronsgroene landschapszone, de Goudgroene natuurzone of binnen een waterwingebied
- Gebied valt in het veldontginningslandschap en heeft een relatief grote blokverkaveling
- Gebied heeft een vlakke bodem (weinig reliëf)
- Gebied ligt in een open en halfopen landschap
- Gebied met weinig natuurwaarden/biodiversiteit door de aanwezigheid van productieve landbouwgrond
- Gebied met beperkte bebouwingsdichtheid door grote afstand bebouwingskernen
- Gebied heeft kavelgrenzen met noord-zuid en oostwest-strekking

Bouwstenen landschap Roerdalen: Open cultuurlandschap (veldenlandschap)

Het plangebied bevindt zich in het open cultuurlandschap (meer specifiek het veldenlandschap). De geschiktheid van het plangebied is aangemerkt als 'nauwelijks geschikt' omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. De maat en schaal van het betreffende landschapstype is bepalend voor de maximale omvang van de ontwikkeling. In de onderstaande punten geven we aan waarom het plangebied volgens ons wel geschikt is in plaats en schaal voor de inpassing van het zonnepark.

- ***Gebieden met een vlakke bodem (weinig reliëf)***

Deze locatie biedt mogelijkheden voor een goede inpassing, waarbij geen reliëfrijke landschappen of grote bospercelen, die zo kenmerkend zijn voor het buitengebied van Sint Odiliënberg, worden aangetast en daarnaast geen opschaling van kavelmaten nodig is. De gunstige blokverkaveling door de schaalvergroting zorgt er voor dat opschaling niet nodig is. Daarnaast houden we in het landschapsplan rekening met de huidige kavelgrenzen en accentueren we deze juist extra in het plan. Het plangebied ligt dan ook in een voor het gebied vrij vlak agrarisch en ingeklemd tussen verschillende opgaande groenstructuren zoals grote bospercelen, robuuste houtsingels en boomkwekerijen met hoge hagen. Het inpassen van een zonnepark hierin is daarom goed mogelijk.

Geschiktheid: JA

- ***Open of halfopen landschappen***

De meeste oud-bouwlandgebieden, vaak velden geheten, bezitten nog hun karakteristieke openheid; bebouwing alleen aan de rand op de overgang naar beekdal of andere soms later ontgonnen laagte. In het plangebied zien we ook een relatief open landschap van gras- en bouwlanden waarbij de kavels relatief groot en blokkig zijn. Dit komt door de late ontginningsstructuur die rond 1900 over het gebied is gelegd en de latere schaalvergroting. Op de historische kaarten (zie blz. 6 &7) is goed te zien dat in het gebied tussen de Grote- en de Kleine Bergerweg een rationele blokverkaveling is gelegd.

Opvallend is de verandering van het beboste gebied op de roerdalgronden in het oosten. Deze zijn in de loop van de tijd steeds verder ontgonnen ten behoeve van heidevelden en landbouwgrond. Het gebied is hier opener geworden. Daarentegen is het westelijke ontginningsgebied, waar het zoekgebied zich bevindt, van een heel open gebied naar juist een beslotener mozaïeklandschap gegaan, door de komst van bosjes en fruitkwekerijen, die aanleiding geven om het zonneveld beter in te passen in het plangebied. Door deze opgaande groenstructuren wordt het zonnepark visueel afgeschermd van naastgelegen bebouwing en recreatieroutes en kunnen nieuwe opgaande groenstructuren een bijdrage leveren aan het aanwezige groene en recreatieve karakter van het landschap.

Daarnaast is het gebied rijk aan een aantal oude Limburgse hoeven met bijbehorende massieve groenstructuren zoals statige bomenlanen en oude bospercelen. Deze afwisseling tussen grote open ruimtes en robuuste groenstructuren, maakt het gebied afwisselend in open en geslotenheid, interessant om doorheen te rijden en daardoor geliefd bij toeristen. Verschillende toeristische routes lopen ook langs het plangebied over de Kleine Bergerweg.

Geschiktheid: JA

- ***Rationele verkaveling met rechthoekige of blokvormige perceelvormen***

De kavelstructuur is blokvormig, maar wordt meer een stroken verkaveling richting het Roerdal in het oosten van het zoekgebied. Deze blokverkaveling is gunstig voor de inpassing van het zonnepark, omdat er hierdoor in het panelenveld geen rare overhoeken of onbruikbare stukken ontstaan en zo het zonneveld efficiënt ingepast kan worden.

Geschiktheid: JA

Zonnepark Kleine Bergerweg

Onderbouwing landschappelijke inpassing vanuit de RES handreiking

- ***Gebieden met weinig cultuurhistorische tijdlagen***

Bijzonder is het Leropper- en Linnerveld. Deze bezitten voor Nederlandse begrippen unieke geomorfologische waarden. Echter het plangebied bevindt zich op een locatie in het Linnerveld waar sprake is van relatief weinig reliëf verschil. Ook de karakteristieke openheid van het Linnerveld is nauwelijks nog waarneembaar door de komst van nieuwe bospercelen en boomkwekerijen rond het plangebied. Het landschap rond het plangebied was vroeger open, maar mede door de schaalvergroting rond 1900 en de komst van productiebosjes en boomkwekerijen in het gebied zijn de landschapskarakteristieken van de oude tijdslagen niet goed leesbaar meer in dit deel van het Linnerveld. Het zonnepark sluit aan op deze ontwikkeling van een halfopen landschap, door verschillende zichtlijnen en ruimte te laten, in dit deel van het Linnerveld en voegt zo juist een nieuwe tijdslaag toe in het recent veranderde landschap.

Geschiktheid: JA

- ***Gebieden met weinig natuurwaarden / biodiversiteit***

De natuurwaarde van het plangebied is laag te noemen. Doordat het gebied voornamelijk gebruikt wordt voor intensieve landbouw. De aanwezige bospercelen hebben nog enige natuurwaarde en zorgen voor wat biodiversiteit in het gebied, maar doordat het productiebosjes betreft, is de natuurwaarde niet heel groot. De impact op de aanwezige lokale natuur is hierdoor erg laag, kunnen juist ecologische waarden worden toevoegde door de maatregelen die worden genomen.

Geschiktheid: JA

- ***Gebieden met beperkte bebouwingsdichtheid en afstand tot bebouwingskernen***

Roerdalen bestaat uit de kernen Herkenbosch, Melick, Montfort, Posterholt, Sint Odiliënberg en Vlodrop. Plangebied Zonnepark Kleine Bergerweg ligt op geruimen afstand van de dichtbij zijnde kernen Linne (0,6 km), Montfort (1,2 km) en Sint Odiliënberg (2,4 km). Daarnaast ligt er tussen de kern van Linne en het plangebied een spoorlijn en de A73, die zowel een visuele als fysieke barrière vormt. In de directe omgeving van het plangebied liggen in totaal 9 woningen met in meer of mindere mate zicht op de locatie. De dichtheid en daarmee mogelijke overlast van het toekomstige zonnepark kunnen we daarom als laag bestempelen rond het plangebied, waardoor de locatie geschikt is voor een zonnepark.

Geschiktheid: JA

- ***Kavelgrenzen met noord-zuid en oostwest-strekking***

Kavelgrenzen hebben beide een noord-zuid en oost-west strekking, waardoor de panelen parallel of haaks op de kavelgrenzen geplaatst kunnen worden bij een meest gunstige bezonningspositie. Dit zorgt voor een rustig landschappelijk beeld, geen rafelranden en een efficiënte indeling van het kavel.

Geschiktheid: JA

- ***Grootschalige omkadering van perceelcomplexen***

Hoewel het plangebied in het open veldontginningslandschap ligt, is er spraken van een mozaïeklandschap rond het plangebied en omkaderd met verschillende opgaande perceelbeplanting zoals een houtsingel, bomenrij, productiebosjes en de aanwezigheid van een kwekerij met hoge hagen. In het inrichtingsplan handhaven wij deze opgaande structuren en sluiten wij hier tevens op aan en gebruiken wij deze landschapsscructuren om het zonnepark in te passen in het landschap.

Geschiktheid: JA

-> Lokale uitwerking is mogelijk

3. Bepaal landschapswaarde

Vanuit de landschapsanalyse is gebleken dat het plangebied zich bevindt in het open cultuurlandschap (meer specifiek het veldenlandschap). Van oudsher zijn dit open landbouwgebieden.

- ***Herkomstwaarde***

Vanuit landschappelijk en recreatief oogpunt is het belangrijk om de ontstaansgeschiedenis van het landschap te kunnen herleiden uit het landschap. Het plangebied kent een rijke geschiedenis die sterk onderhevig is geweest en altijd nog is, aan verandering. Er zijn in de loop der tijd nieuwe functies en inrichtingen bijgekomen die het oude landschap hebben doen veranderen. Vooral het van oudsher open karakter van de veldontginningen zijn deels verloren gegaan door de toevoeging van opgaande structuren die het gebied in een meer half open landschap hebben gemaakt. Wel zijn er nog altijd zichtlijnen naar het zeer open Linnerveld ten westen van het plangebied die erg waardevol zijn en de openheid van het veldenlandschap ervaarbaar maken in het plangebied. De belangrijkste zichtlijnen nemen we op in het inrichtingsplan. Daarnaast is een nieuwe laag over het oude landschap gekomen rond 1900, dat geresulteerd heeft in een grootschaliger blokverkaveling. Deze blokverkaveling houden we in stand in het ontwerp en versterken we juist door het zonnepark in te passen in deze duidelijke blokverkaveling en vervolgens aan te zetten met een landschappelijke haag voor een natuurlijke inpassing van het zonnepark. Tevens sluiten we met deze landschappelijke inpassing van hagen aan bij de laatste en nieuwste landschappelijke laag in het landschap. Die van de boomkwekerijen met hun windkerende hagen rondom de percelen. Op deze manier zijn drie verschillende tijdslagen uit de ontstaansgeschiedenis opgenomen in het ontwerp. Te weten, de zichtrelatie en zichtlijnen naar het open Linnerveld, de karakteristieke blokverkaveling uit de ontginning van 1900 en de moderne tijdslaag van de boomkwekerijen met hagen op de perceelsgrens in de omgeving.

- ***Belevingswaarde***

Het gebied staat bekend als recreatief aantrekkelijk gebied. De afwisseling van grote open velden, bospercelen, het Roerdal en het kenmerkende glooiende landschap (reliëf) maken het gebied aantrekkelijk voor fietser en voetgangers. Ook langs het plangebied loopt een aantal fietsroutes. Het zonnepark wil hier op aansluiten door een rust- en informatiepunt te maken langs deze route. Aan de Kleine Bergerweg komt een rustpunt met uitkijkpunt en informatiebord waar informatie over het zonnepark, de hoeveelheid duurzame energie die het opwekt en de flora en fauna die voor komt rond het zonnepark. Hiermee wordt dus ingespeeld op de recreatieve doelstellingen van de

Onderbouwing landschappelijke inpassing vanuit de RES handreiking

gemeente Roerdalen om het buitengebied aantrekkelijker te maken voor recreanten. Doordat de randen van het park groener en diverser worden, ontstaat er een gevarieerder en interessantere beleving van het buitengebied. Daarnaast wordt er rond het zonnepark uitleg gegeven aan de doelstellingen van de gemeente voor duurzame opwekking en de ecologische meerwaarde van het park.

- ***Gebruikswaarde***

De huidige functie van het plangebied is monofunctioneel en voorziet enkel in de teelt van gewassen. Daarmee draagt het weinig bij aan de directe omgeving en de beleving er van. Met de komst van het zonnepark verandert dit. Het park voorziet in de opwekking van duurzame energie en de klimaat- en energiedoelen van de gemeente Roerdalen. Daarnaast brengt het zonnepark meer biodiversiteit in het gebied door de toevoeging van meer en diverser inheems groen, dat op zijn beurt weer bijdraagt aan verschillende doelsoorten en voorkomende soorten zoals de das en de patrijs. Maar ook insecten en andere kleine zoogdieren profiteren van de nieuwe landschappelijke inpassing van het zonnepark. Daarnaast wordt het gebied, in tegenstelling tot de huidige situatie, toegankelijker voor omwonenden en toeristen.

- ***Toekomstwaarde***

Alleen al het feit dat het zonnepark duurzame energie op wekt zorgt al voor een duurzamere invulling van het plangebied en een bijdrage aan een duurzame toekomst van Nederland als geheel. De panelen zullen na 30 jaar verwijderd worden en de grond zal in de zelfde staat opgeleverd worden als dat het in gebruik was genomen, zodat het weer voor de landbouw gebruikt kan worden. In de dertig jaar dat het zonnepark in gebruik is, zal er een gericht beheer plaats vinden dat bijdraagt aan de ecologische doelstellingen van het zonnepark. Zie hiervoor ook het hoofdstuk beplanting en beheer op blz. 25 t/m 30.

4. Laadvermogen

Doordat het landschap rond het plangebied steeds kleinschaliger is geworden met de komst van productiebosjes en boomkwekerijen, zijn er ook meer functies bijgekomen in het gebied. Ook zijn er plannen voor een zonnepark aangrenzend aan de nabijgelegen vuilstortplaats. Hoewel het zicht op die zonneparken weinig effect op de omgeving heeft door de aanwezigheid van verschillende opgaande groenstructuren in de omgeving. Toch, zal al deze functies zorgen voor een grotere druk op het landschap. Het ene landschap kan een grotere verscheidenheid aan functie aan dan het andere. Zo ook het veldontginningslandschap. Door de uitgestrektheid en openheid van dit landschapstype is het laadvermogen beperkt, echter is het landschap waarin het plangebied ligt sterk veranderd en van een open landschap geleidelijk aan naar een halfopen mozaïeklandschap gegaan. Dit halfopen landschap zorgt voor een groter laadvermogen, doordat opgaande groenstructuren een betere inpassing van functies garandeert. De aanwezige productiebosjes, houtsingel en hagen van boomkwekerijen grenzend aan het plangebied zorgen al voor een landschappelijke inpassing van de nieuwe functie. Maar er kan tevens ook op aangesloten worden voor een nieuwe landschappelijke inpassing. Bij het nieuwe zonnepark aan de Kleine Bergerweg sluiten we ook aan bij deze reeds bestaande groenstructuren en zorgen we op die manier voor een zachte landing van het zonnepark in het landschap en een logische invulling die passend is in het huidige landschappelijke beeld. Door gebruik te maken van landschappelijke hagen, sluiten we aan bij de naastgelegen boomkwekerijen in de omgeving en zorgen we er voor dat het zonnepark nauwelijks aanwezig is in het landschappelijke beeld. Tevens zorgt deze groene inpassing voor een aantrekkelijk natuurlijk beeld dat bijdraagt aan de directe omgeving en recreanten in het gebied en voegt juist een extra interessante laag toe aan het landschap. De nieuwe functies, duurzame opwekking van energie, ecologie en recreatie, in het gebied sluiten juist beter op elkaar aan dan de huidige agrarische functie. Deze vraagt primair ruimte in het landschap en was bedoeld voor de voedselproductie. Zeker niet onbelangrijk, maar is erg monofunctioneel.

5. Leidende beginselen

- *Voorkom dat kleinschalige initiatieven, toekomstige grootschalige kansrijke projecten belemmeren.*

Het circa 6.4 ha (netto) grote initiatief voor Zonnepark Kleine Bergerweg voorziet in een voor de gemeente Roerdalen wenselijke grootte, die zowel landschappelijk nog goed inpasbaar is, maar toch een substantiële bijdrage levert aan de energieopgave van de gemeente.

- *Voorkom stapeling van kleinere initiatieven, waardoor het draagvermogen van het landschap overschreden wordt.*

Bij de locatiekeuze voor het zonnepark is een gedegen afweging gemaakt of het laadvermogen van het landschap de nieuwe functie aan kan. Door de beperkte hoeveelheid woningen in het gebied en andere functies, zijn wij van mening dat het landschap voldoende laadvermogen heeft voor deze nieuwe functie. Daarnaast draagt de nieuwe inpassing van het zonnepark bij aan de recreatieve en ecologische ambities van het gebied en voegt het juist kwaliteit toe aan het landschap. De nabijgelegen vuilstort en de aangrenzende gronden waar mogelijk ook een zonnepark komt, heeft weinig tot geen invloed op het omringende landschap van het projectgebied.

- *Onderzoek de herkomstwaarde en gebruik deze als basis voor de toekomstwaarde*

Uit de analyse blijkt dat het landschap erg is veranderd. Van een open landschap naar een besloten landschap en tot slot naar een meer halfopen landschap. Verschillende karakteristieken uit verschillende tijdslagen hebben we opgenomen in het inpassingsplan. Zo is de kenmerkende blokverkaveling uit de ontginning periode het uitgangspunt geweest voor de inpassing van het panelenveld en hebben we de landschappelijke hagen van de vele boomkwekerijen in de omgeving gebruikt als landschappelijke inpassing voor het panelenveld. Ook de kenmerkende zichtlijnen richting het open veld hebben we opgenomen in het ontwerp, zodat het zicht op de open velden gehandhaafd blijven.

- *Respecteer en maak gebruik van de oriëntatie van percelen en lijnen in het landschap*

Verschillende karakteristieken uit verschillende prominente tijdslagen hebben we opgenomen in het inpassingsplan. Zo is de kenmerkende blokverkaveling uit de ontginning periode het uitgangspunt geweest voor de inpassing van het panelenveld. De panelen krijgen een zuid opstelling parallel aan de Grote en Kleine Bergerweg, zodat de panelen georiënteerd worden op de twee belangrijkste leidende landschappelijke structuren in het landschap. Daarnaast hebben we de landschappelijke hagen van de vele boomkwekerijen in de omgeving gebruikt als aanknopingspunt voor de landschappelijke inpassing voor het zonnepark. Ook de kenmerkende zichtlijnen richting het open veld hebben we opgenomen in het ontwerp, zodat het zicht op de open velden gehandhaafd blijft.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Onderbouwing landschappelijke inpassing vanuit de RES handreiking

- *Ontwerp met respect voor bodemleven*

Hoe meer ruimte tussen de panelen, hoe meer kansen voor biodiversiteit. Uit het onderzoek blijkt dat vanaf ca. 200 cm er al relatief hoge soortenaantallen tussen de panelen voor kunnen komen. Belangrijk is wel dat er voor een beheer van maaien en afvoer van maaisel voldoende manoeuvreerruimte voor een tractor is. 250 – 300 cm tussen de panelen is daarvoor voldoende. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg is een afstand van 250 cm aangehouden tussen de rijen panelen waardoor licht goed kan toetreden op de bodem tussen en (deels) onder de panelen en hierdoor zowel de vegetatie als de bodem gezond blijft.

- *Houd of maak het landschap aantrekkelijk voor recreatief medegebruik*

De ambitie van het zonnepark is om juist bij te dragen aan het recreatieve netwerk en ambities van het gebied. De komst van een informatie en rustpunt met uitkijkpunt draagt bij aan de recreatieve voorzieningen van de verschillende recreatieve routes langs het zonnepark. Door het verschaffen van informatie over het zonnepark en de ecologische meerwaarde van het zonnepark.

- *Langs wegen en paden ligt de nadruk op de visuele ruimtelijke kwaliteit*

De landschappelijke inpassing is vooral gericht op het investeren in de kwaliteit van de randen van het zonnepark. Dit is het onderdeel van het zonnepark dat de grootste invloed heeft op de ruimtelijke kwaliteit en het aanzien van het park vanaf de weg. Vooral langs de Grote en Kleine Bergerweg wordt een extra grote zone (minimaal 10 meter breed) vrij gehouden van zonnepanelen, zodat hier ruimte is voor een groene inpassing die bijdraagt aan de beleving van het landschap.

- *Houd bestaande markante groen/blauw randen of lijnen vrij van nieuwe massa*

Met de landschappelijke inpassing van het zonnepark houden we rekening met de bestaande markante opgaande groenstructuren en gebruiken we deze juist als structuren voor de landschappelijke inpassing van het park. Zo zijn er twee prominente productiebosjes aan de rand van het plangebied aanwezig en een kenmerkende houtsingels die we opnemen in het ontwerp. We voegen hierbij geen nieuwe massa's toe die dit beeld verstoren. Het nieuwe groen blijft beduidend lager en blijft in hiërarchie ondergeschikt aan deze volwassen groenstructuren.

- *Ontwerp de aanhakende tracés ondergrondse infra mee in het plan*

De tracés worden door Enexis aangelegd. Deze worden in de grond aangelegd.

- *Herstel of verbeter zoveel mogelijk de waterhuishouding*

In de rand van het zonnepark wordt één wadi aangelegd die zorgt voor het opvangen en vast houden van water in het gebied. Doordat het gebied hoog ligt en zanderig is, verdroogt het gebied snel. Door het vast houden van water wordt dit op kleine schaal tegen gegaan en profiteren waterminnende soorten van de nattere omstandigheden.

- *Ontwerp natuur inclusief en verwerk natuurverbindingen*

In het ontwerp zijn verschillende fauna akkers opgenomen die doelsoorten en soorten die al reeds voorkomen in het gebied faciliteren. De patrijs en de das zijn twee soorten waar het zonnepark rekening mee houdt en op ingericht is. Daarnaast worden verschillende landschappelijke hagen aangelegd in de randen, die een verbinding maken met de reeds aanwezige groenstructuren (de productiebosjes) en zo tezamen een verbinding vormen in de vorm van een stapsteen tussen Landgoed het Rozendaal en de Linnerheide/Linnerveld.

- *Inrichting en beheerplan*

Voor het inrichtings- en beheerplan verwijzen we graag door naar het hoofdstuk beplanting en beheer op blz. 27 t/m 32.

6. Ontwerpprincipes

- Gevoel van openheid, regelmaat en rust behouden
  - *Afstand bewaren tot belangrijke structuren, zoals wegen en lanen en natuurgebieden*

In het ontwerp wordt met het zonneveld een ruime afstand gehouden tot de belangrijkste ontsluitingswegen, door een zone van minimaal 10 meter breed. Hierdoor ontstaat een groen aanzicht van het park en worden deze belangrijke landschappelijke lijnen meer kracht bij gezet.

  - *Doorzichten creëren*

In het ontwerp zijn de belangrijkste zichtlijnen opgenomen, waardoor zicht op het naastgelegen open Linnerveld behouden blijft en de noord-zuid zichtrelatie gehandhaafd blijft.

  - *Natuurlijke omheining in meerdere zones*

Door middel van landschappelijke hagen, die tegenwoordig veelvuldig voorkomen in het omringende landschap, wordt een natuurlijke afscheiding van het zonnepark bewerkstelligd. Deze zorgen naast een afscheiding ook voor een ecologische verbinding en meer biodiversiteit in het gebied. Achter de landschappelijke haag wordt een hekwerk geplaatst dat niet zichtbaar is in het landschap, maar wel noodzakelijk is voor de verzekering.

  - *Geen rafelranden*

Het zonnepark wordt zorgvuldig in de aanwezige kenmerkende blokverkaveling gepast. Naast dat het zonnepark op deze manier efficiënt in het landschap ingepast kan worden, zorgt het ook voor een eenduidig en rustig beeld zonder rafelranden en rare hoekjes. De rechte en blokkige inpassing zorgt er tevens voor dat deze opstelling bijdraagt aan de kenmerkende blokverkaveling die over het landschap is gelegd rond 1900 en die een tijdslaag vertegenwoordigt in het ontwerp.

  - *Benodigde gebouwen en installaties vallen binnen het zonneveld en tasten de landschappelijke kwaliteit niet aan*

De benodigde bijgebouwen en installaties worden allemaal binnen de landschappelijke inpassing geplaatst en zullen dus onttrokken zijn aan de buitenwereld.

- Erven

Rond het projectgebied liggen 9 erven die zicht hebben, in meer of mindere mate, op het toekomstige zonnepark. In het ontwerp hebben we rekening gehouden met een vrije zone van minimaal 100 meter tussen het zonnepark en de woning en twee woningen binnen de straal van 100 meter hebben toestemming gegeven om binnen deze zone het zonnepark te realiseren. Daarnaast hebben we bij de landschappelijke inpassing rekening gehouden met dat er geen zicht is op het zonneveld. Alle zichtzijdes op het park hebben we aangezet met een landschappelijke haag die het zicht op de panelen afschermt.

- *Panelen aasluiten op verkavelingspatronen*

Het zonnepark wordt zorgvuldig in de aanwezige kenmerkende blokverkaveling ingepast, waardoor geen kavelstructuren worden aangetast. Daarnaast worden de panelen parallel aan de twee leidende ontsluitingsassen gelegd in een zuidopstelling.

- *Gebiedseigen soorten*

Het beplantingsplan maakt uitsluitend gebruik van gebiedseigen inheemse soorten die bijdragen aan het landschap en de lokale ecologie.

- *Laagblijvende vegetatie*

Er wordt gebruik gemaakt van een landschappelijke haag die niet hoger wordt dan twee meter en hierdoor de panelen afschermt, maar waar alsnog overheen gekeken kan worden.

Onderbouwing landschappelijke inpassing vanuit de RES handreiking

- *Mogelijke functiecombinatie*
  - *Schapen*

De vegetatie onder het panelenveld kan middels drukbegrazing onderhouden worden. Drukbegrazing houdt in dat schapen een paar keer per jaar, voor slechts een aantal dagen achtereen, op hetzelfde perceel grazen. Hierdoor ontstaat structuurvariatie in de vegetatie en kunnen bloemen tot bloei komen.

  - *Natuur*

In de randen van het zonnepark wordt ruimte geboden voor natuur. Door middel van het plaatsen van een landschappelijke haag, ontstaat hier een nieuwe groenstructuur die aansluit op de bestaande bosjes in de randen van het plangebied. Tevens zorgen deze hagen voor meer biodiversiteit in het gebied en schuilplekken voor kleine zoogdieren. De aanleg van verschillende faunaakkers in de randen van het zonnepark zorgt voor een vergroting van de biodiversiteit en het optimaliseren van het leefgebied van de das en de patrijs in het gebied. Dit zijn doelsoorten in het gebied die gekoesterd worden. Door in te spelen op het leefgebied van deze soorten profiteren andere soorten ook weer van deze inrichting.

- *Natuur inclusief ontwerpen*

Het zonnepark is natuurinclusief ontworpen en draagt sterk bij aan de doelsoorten en soorten die reeds voorkomen in het gebied. Door middel van landschappelijke hagen, wordt een natuurlijke afscheiding van het zonnepark bewerkstelligd. Deze zorgen naast een afscheiding ook voor een ecologische verbinding en meer biodiversiteit in het gebied. In de randen van het zonnepark worden brede stroken voor natuur vrijgehouden. Langs de wegen is er ruimte voor bloemrijke stroken en grote heerstergroepen met verschillende inheemse soorten. Ook worden er verschillende fauna akkers aangelegd zodat soorten als de patrijs en de das meer ruimte krijgen.

- *Natuur verbinden*

De landschappelijke hagen rond het zonnepark sluiten aan bij de bestaande bosjes aan de randen van het projectgebied en vormen zo tezamen een verbinding in de vorm van een stapsteen tussen Landgoed het Rozendaal en de Linnerheide/ Linnerveld.

- *Doorweefbaarheid op recreatief en ecologisch vlak*

Door het park in de randen in te richten voor recreatief gebruik doormiddel van een verblijfsplek, is het park ten dele toegankelijk voor het publiek. Op ecologisch vlak wordt gekeken naar de paseerbaarheid van wild door het hekwerk rond het zonnepark. Om de 50 meter wordt daarom een opening van 30x50 cm geplaatst in het hek waar kleine zoogdieren doorheen kunnen. Ten hoogte van de aanwezige dassenburcht bij de bestaande houtsingel wordt het hekwerk 20 cm boven maaiveld aangebracht zodat de das vrij doorgang heeft naar het zonneveld.

- *Groenstructuren als scheiden element*

Door middel van landschappelijke hagen, die tegenwoordig veelvuldig voorkomen in het omringende landschap, wordt een natuurlijke afscheiding van het zonnepark bewerkstelligd. Deze zorgen naast een afscheiding ook voor een ecologische verbinding en meer biodiversiteit in het gebied. Achter de landschappelijke haag wordt een hekwerk geplaatst dat niet zichtbaar is in het landschap, maar wel noodzakelijk is voor de verzekering.

7. SWOT analyse

Als bijlage in dit document is een SWOT analyse toegevoegd (zie blz. 34 & 35).

8. Toevoeging relevant aspect:

Opstellingen van zonnepanelen zijn als technische constructies opzichtige objecten in het landschap. Bij kleine oppervlakten doet dit effect zich al voor. Om de energie-opgave te realiseren is de voorkeur vanuit landschap in te zetten op slechts enkele grootschalige projecten, waardoor de regio ontlast wordt van veel verspreid liggende, kleinschalige projecten van slechts enkele hectaren. Hiermee kan de landschappelijke identiteit en de recreatieve aantrekkelijkheid van de regio gespaard worden. Tevens bieden grootschalige projecten meer mogelijkheden voor robuuste landschappelijke inpassing en het realiseren van koppelkansen op het gebied van aanleg en herstel van groenblauwe structuren.

Deze grootschalige ontwikkeling speelt in op de zorgen vanuit het RES - Handreiking Landschap Zon op Land waarin zij pleiten voor grootschalige zonneparken in plaats van kleinschalige varianten, zodat de impact op het landschap beperkt blijft. In dit plan voldoen we daarnaast aan het merendeel van de hierboven genoemde landschapskenmerken om in aanmerking te komen voor een geschikte locatie voor een zonnepark.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Uitgangspunten

Uit de landschaps- en beleidsanalyse zijn een aantal uitgangspunten te halen die leidend zijn voor de landschappelijke inpassing van het zonneveld. Deze zijn verwerkt in een uitgangspuntenkaart op de volgende bladzijde. Hieronder is een opsomming te vinden van de uitgangspunten. Deze zijn gekoppeld aan de voorwaarden die de gemeente stelt in haar beleid voor de inpassing van zonneparken in de gemeente Roerdalen.

Strenge voorwaarde 1:
Hoewel het zoekgebied volgens de omgevingsvisie van de gemeente Roerdalen in het open cultuurlandschap ligt, is het gebied niet meer zo open als dat het vroeger was. Met de komst van een grote fruitkwekerij en aanplant van verschillende bospercelen is het gebied kleinschaliger geworden, waardoor een mozaïeklandschap is ontstaan rond het zoekgebied. De grote openheid is vooral ten oosten van het zoekgebied te vinden. Wel zijn er een aantal prominente zichtlijnen die het behouden waard zijn.

De totale oppervlakte van het plangebied is 20 hectare. Het oppervlakte binnen het hekwerk is 12,6 hectare. Binnen het hekwerk zijn de zonnepanelen en onderhoudspaden voorzien. Netto aan panelen zal er binnen het hekwerk 6,6 hectare worden gebruikt en netto aan onderhoudspaden 6 hectare. Voor landschappelijke inpassing (ex onderhoudspaden) buiten het hekwerk zal z'n 7,4 hectare worden gebruikt, dit is 37% van het totale oppervlakte, ruim boven de norm van 25% die door Holland Solar wordt voorgesteld in de Gedragscode Zon op Land.

De zonnepanelen zijn zuid georiënteerd. De panelen worden in de leidende kavelrichting geplaatst, zodat deze goed in de landschappelijke structuur worden ingepast en er geen rafelranden bij de panelen opstelling ontstaan.

Strenge voorwaarde 2:
De doorgaande verbindingswegen Grote Bergerweg en Kleine Bergerweg, liggen iets verhoogd in het landschap, waardoor je makkelijk over het zoekgebied heen kijkt. Dit voordeel wordt ingezet bij de aanleg van het zonneveld. Tevens worden de panelen niet hoger dan max. 1,8 meter en volgen de panelen het reliëf van de ondergrond.

Opvallend is ook de afwisseling van bomenrijen langs de weg. Op andere stukken wordt deze weer onderbroken. Zo is er een rij bomen langs de Kleine Bergerweg bij het zoekgebied, maar ontbreekt de bomenrij langs het zoekgebied aan de Grote Bergerweg. Vervolgens is er wel weer een bomenrij aanwezig in het oostelijke deel van de Grote Bergerweg. De bomenrij ontbreekt in het oosten juist langs de Kleine Bergerweg. Deze karakteristieke afwisseling houden we instant. Er zijn een aantal belangrijke zichtlijnen die het behouden waard zijn in het zoekgebied, deze worden opgenomen in het ontwerp. De zichtlijnen zijn weergegeven in de uitgangspuntenkaart op de volgende bladzijde en worden vooral beleefd via de twee verbindingswegen.

Doordat het zoekgebied grenst aan een aantal bestaande groenstructuren, kan hier op aangesloten worden bij de ontwikkeling. Hier kan een ecologische meerwaarde gecreëerd worden voor het gebied.

Er zijn verschillende woningen rond het zoekgebied aanwezig. Er dient daarbij rekening gehouden te worden met een zone van 100 meter rond de kavel van de woning, die vrij moet blijven van zonnepanelen of aanverwante installaties.

Door middel van een landschappelijke haag wordt aangesloten op het beeld van hagen rondom de reeds aanwezige fruitboomgaarden in de omgeving. Het zicht op het panelenveld wordt hierdoor op een landschappelijke manier gemaskeerd.

Er wordt een wadi aangelegd op het laagste punt in het plangebied. Deze wadi zorgt voor het bergen van water en heeft daarnaast een ecologische meerwaarde voor het gebied.

Strenge voorwaarde 3:
Door het (deels) openstellen van het zonneveld met een educatieve plek met zitje, speelplek en informatieborden, openbaard het zonneveld zich aan de voorbijganger. Daarnaast leggen we recreatieve paden aan langs het zonneveld, die aansluiten op recreatieve netwerken in de omgeving. Zo ontstaat er meervoudig ruimtegebruik van het zonneveld. Er zal ook worden onderzocht of het houden van schapen tussen de panelen mogelijk is.

Strenge voorwaarde 4:
Het zonneveld zet in op zowel een ecologische als een recreatieve meerwaarde voor het gebied. Hier liggen de grootste kansen om het gebied aantrekkelijk te maken voor de toeristen die er nu al langs komen en de ecologische functie die het nu al vervult.

Strenge voorwaarde 5:
Het zonneveld voegt maatschappelijke meerwaarde toe door het faciliteren van recreatieve mogelijkheden rond het zonneveld en een educatieve bijdrage.

Het zonneveld wordt ontmanteld na de beëindiging na het aflopen van de vergunning.

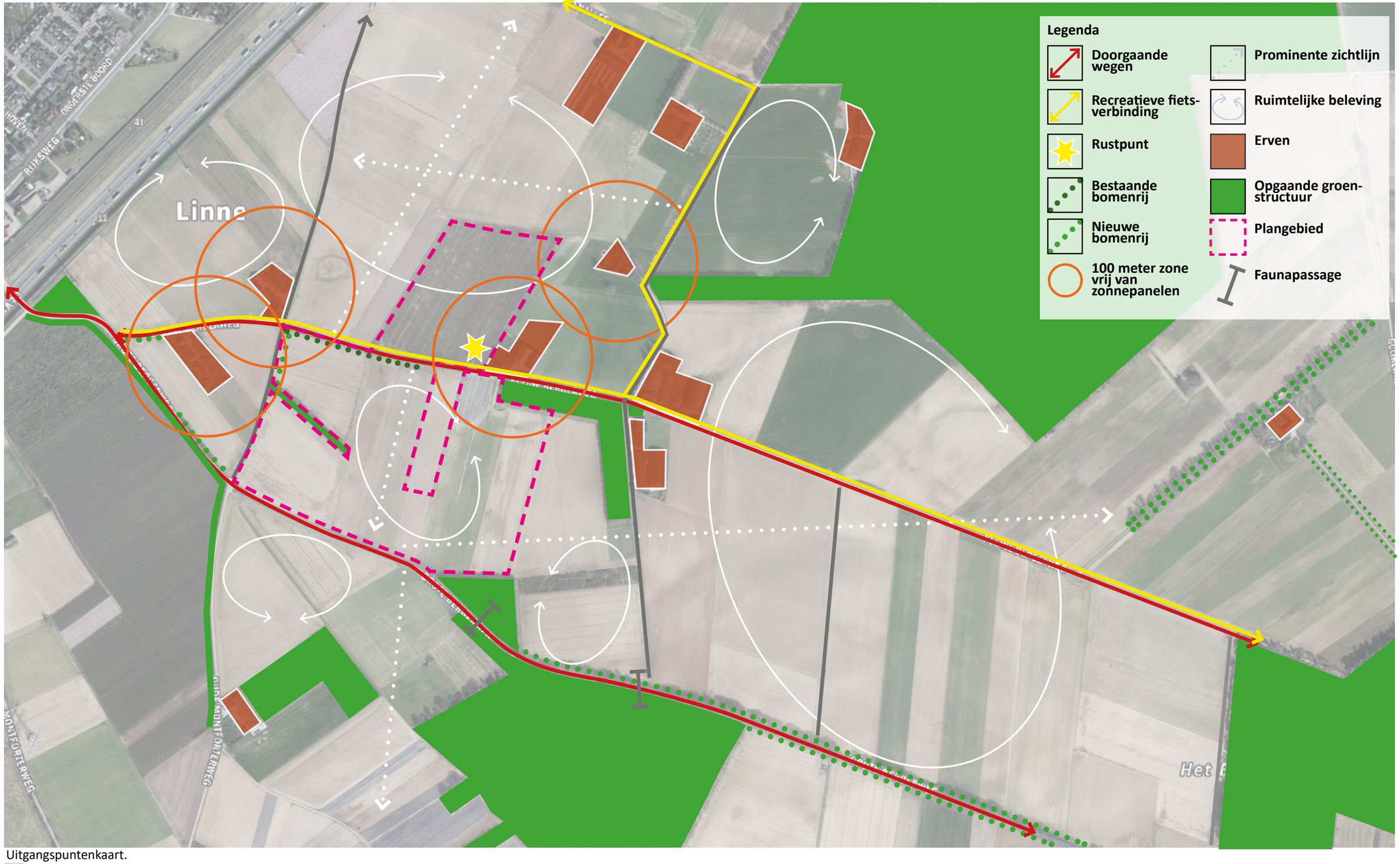
Ook is er contact geweest met de omwonenden, lokale ecoloog, verschillende (overheids) organisaties en de Coöperatie Duurzaam Roerdalen.

Daarnaast zijn er een elftal karakteristieken en kernkwaliteiten benoemd in het RES voor het ontginningslandschap die gewaarborgd dienen te worden bij de ontwikkeling:

1. *open tot halfopen groene landschappen met vergezichten*
2. *lange zichtlijnen van rechte wegen en sloten*
3. *regelmatige blokverkaveling en soms strokenverkaveling*
4. *heldere en goed leesbare structuren met regelmaat en ritme*
5. *bebouwingsarm, boerderijen met erven op regelmatige afstand of in linten*
6. *soms aanwezigheid van karakteristieke boerderijen zoals ontginningshoeves*
7. *goed herkenbare ontginningsstructuren*
8. *beeldbepalende laanstructuren*
9. *ingericht en geschikt voor grootschalige landbouw*
10. *ruimte en relatieve rust*
11. *ruimte voor soorten van open landschappen*

Zonnepark Kleine Bergerweg

Uitgangspuntenkaart

Uitgangspuntenkaart.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Ecologische kansen

Het inrichten van dit plangebied draagt bij aan een meerwaarde voor de directe omgeving en soorten die er voorkomen, mits aansluiting wordt gezocht met bestaande natuurwaarden. Daarbij wordt aangesloten op beheertypen van de omliggende goudgroene zones. Dit zijn de typen N15.02 Dennen- eiken- en beukenbos direct liggend aan het plan-/zoekgebied en verder oostelijk N12.05 Kruiden- en faunarijke akker en N16.03 Droog bos met productie.
Een aantal soorten en vegetaties die passen bij deze beheertypen zijn de basis voor de inrichting en daarmee het creëren van meerwaarde en kansen. Hierdoor sluit de beplantingskeuze van het zonnepark aan op de natuurlijke vegetatie in de omgeving en ontstaan er zo geen schedelijke gevolgen voor zijn omgeving.

Das
In de omgeving komen vele dassen voor. Ook in het plangebied is in de houtsingel een bewoonde dassenburcht aangetroffen (zie nevenstaande locatiekaartje). Het stapelvoedsel van das zijn regenwormen. Met name zijn bemeste graslanden interessant voor dassen door het (hogere) aanbod aan regenwormen.

In de huidige situatie is door de functie van landbouwgebied sprake van een voedselpiek voor een zeer korte periode in het jaar. Door bij de inrichting te kiezen voor ruigte stroken/veel bloemen en in de rand / haag langs het zonneveld veel besdragende heesters), hagen en struweel, wordt gezorgd voor een toename van aantallen muizen, slakken en kevers, die dassen van voedsel kunnen voorzien indien regenwormen gedurende koude of zeer droge omstandigheden lastig bereikbaar zijn. Ook blijven de landschapselementen in de omgeving, zoals bosschages aan de noordoostzijde en zuidzijde van het plangebied, die tevens tot de goudgroene zone behoren behouden.

Onder de Grote Bergerweg wordt een faunapassage gerealiseerd voor o.a. de das. Er is contact gezocht met ecoloog de heer Jansen die veel onderzoek heeft gedaan naar de dassen in dit gebied. Gezien er langs de Grote Bergerweg ook veel dode dassen worden aangetroffen, hebben wij contact opgenomen met de heer Jansen om hier over in gesprek te gaan. Om de dassensterfte deels te voorkomen willen wij verder onderzoeken of het mogelijk is om twee faunatunnels aan te leggen (zie uitgangspuntenkaart). Dit werd door de heer Jansen al meermaals onder de aandacht gebracht bij de gemeente Roerdalen en willen wij graag oppakken. Voorlopig hebben wij een faunatunnel toegevoegd op de technische tekening en landschappelijke inpassing.

Patrijs
Patrijs is een soort die in de directe omgeving van het plangebied voorkomt en waarvoor geschikt leefgebied kan worden gerealiseerd met de inrichting van het plangebied. Op meerdere plekken worden patrijzen akkers aangelegd in de randen van het zonnepark. In de omgeving komen al meerder patrijzen akkers voor, waarbij deze als toevoeging kunnen worden gezien in de vorm van stapstenen. De patrijs heeft juist baad bij kleine percelen verspreid over een groot gebied. Solar Provider Group heeft aangegeven dat zij geen subsidie aan gaan vragen voor de aanleg van deze patrijzen akkers en dus ook niet concuren met gesubsidieerde akkers in de omgeving.

Patrijs gedijt goed bij variatie: dekking in kruidenrijke graslanden (bloemdijk) met struweel en houtwallen en akkers als foerageerplekken. Volwassen dieren eten vooral zaden en groene plantdelen met daarbij insecten, vruchten en spinnen. De jongen leven de eerste maanden alleen van insecten.

Dit zijn enkele maatregelen die we toepassen in de randen van het zonneveld:

- Keverbanken zijn stroken die een halve meter hoger liggen dan de omliggende grond, ingezaaid met gras en kruiden. De loopkevers die hier worden aangetrokken dienen weer als voedsel voor patrijs.
- Bloemenblokken: ingezaaide stukken bloemrijke delen zoals zonnebloem, boekweit, luzerne en verschillende granen.
- Insectenrijk grasland: grasland met een mengsel van klaver, bloemen en wilde kruiden, als korenbloem en klaproos. Dit is met name voor patrijs kuikens gunstig.

Soorten die hierop meeliften zijn bijvoorbeeld fazant. Als aanvulling voor fazant geldt dat zij erg houden van reliëf in het landschap. Zij eten vooral plantaardig voedsel: vruchten, bessen, gras en knoppen. In het voorjaar vullen ze dit dieet aan met insecten.

De aanleg en beheer van bloem- en kruidenrijke grasland helpt patrijzen al. Aanvullend wordt aanbevolen keverbanken te realiseren en bloemenblokken. Bloemrijke delen laten bosranden goed uitkomen waardoor deze echt functioneel worden. Naast de soorten die reeds bekend zijn, hebben bosranden ook een gunstig effect op grondgeboden zoogdieren als egel, konijn, kleine marters, broedvogels en insecten zoals vlinders.

Insecten
Speciaal voor diverse insecten die in deze omgeving voorkomen wordt het gebied beplant met waardplanten, deze planten zijn onmisbaar voor bepaalde insecten. o.a. voor het trompetmotje, kleine IJsvogelvlinder diverse spanners en het lieveheersbeestje zijn planten opgenomen in het beplantingsplan.

Passeerbaarheid hekwerk
Een hekwerk rondom het zonnepark is verzekeringstechnisch verplicht. Het hekwerk wordt daarom zo geplaatst dat er voldoende ruimte is voor het passeren voor grondgebonden zoogdieren als marters (wezel, das en steenmarter) haas, konijn maar ook ree. Om de 50 meter wordt daarom een opening geplaatst in het hek (30x50cm) waar kleine zoogdieren doorheen kunnen.

Locatie bewoonde dassenburcht (rode stippen).

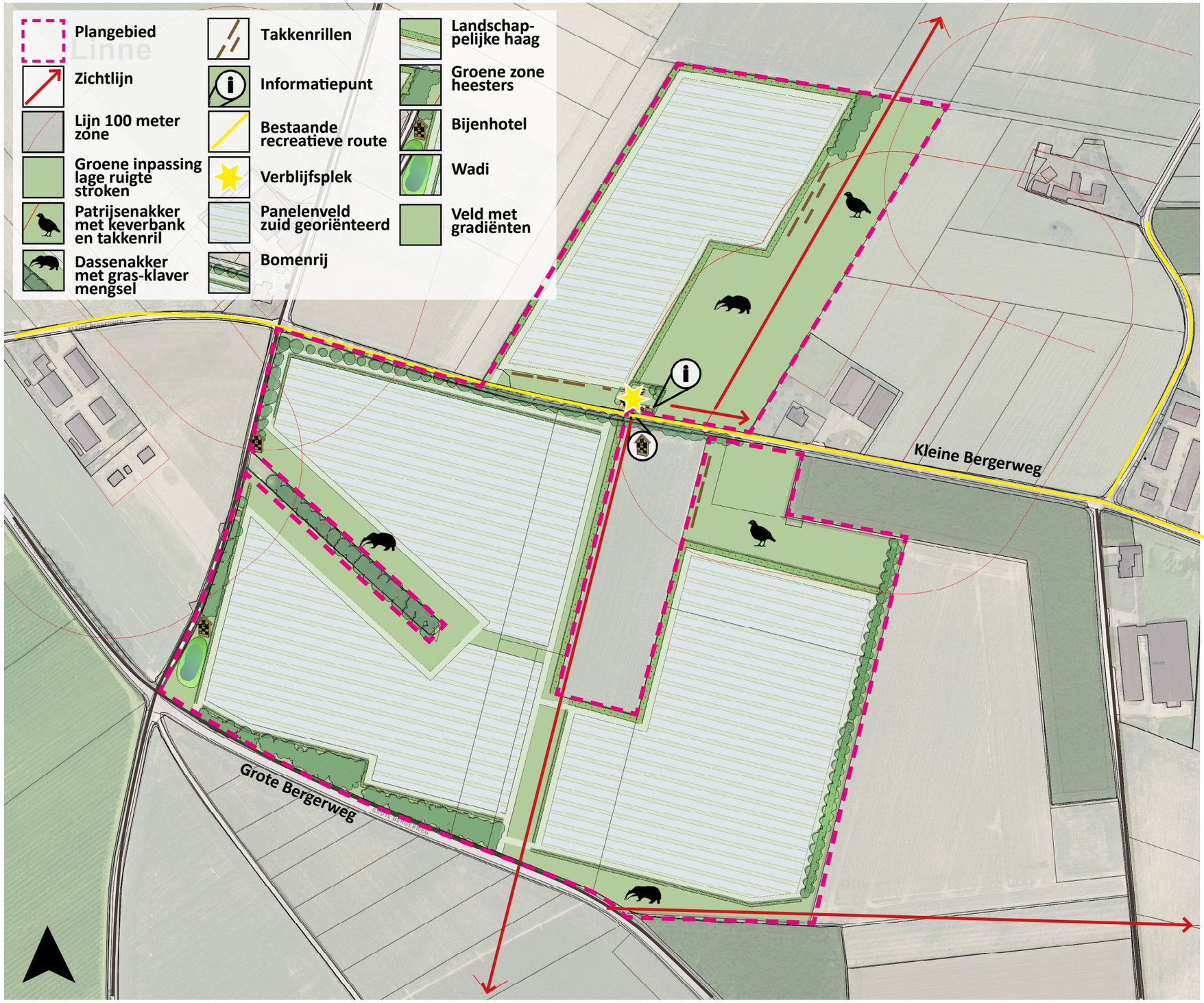

Bloemenblokken en zoomvegetatie in de randen van het zonneveld voor Patrijzen.

De das.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Schetsontwerp

Maatschappelijke en ecologische meerwaarde

Belangrijk bij de plaatsing van het zonneveld zijn de prominente zichtlijnen. De noord-zuid lijn is extra verbreed en ook de oost-west lijn is voldoende vanaf de Grote Bergerweg. Deze zijn leidend en worden opgenomen in het ontwerp. In de omgeving zijn verschillende recreatieve fietsroutes die langs het plangebied lopen. Als onderdeel van deze recreatieve routes worden er een rustpunt met informatiepanelen geplaatst aan de Kleine Bergerweg over o.a. het zonneveld en de ecologische bijdrage.

Het plangebied sluit aan op de bestaande omliggende groenstructuren. Door realisatie van de landschappelijke inpassing worden ecologische structuren versterkt en nieuwe verblijfplaatsen gecreëerd voor de gebiedseigen fauna. Het aanleggen van verbindende bosranden langs de bestaande bossen zorgt voor een grotere biodiversiteit. Een gemengde haag is een element wat aansluit op de omgeving van fruitboomgaarden en versterkt de ecologische waarde van het gebied. Bij de aanplant wordt ook rekening gehouden met de kenmerkende openheid. De hagen blijven relatief laag en hogere boomkronen belemmeren het zicht niet.

De randen van het zonneveld en het zonneveld zelf worden ingezaaid met een kruidenrijk inheems mengsel. Doordat de gronden niet meer intensief worden beheerd voor de landbouw, is het mogelijk om een kruidenrijk grasland te realiseren. Niet meer bemesten van de bodem leidt tot verschraling i.p.v. verrijking en het leidt daarom tot verhoging van de biodiversiteit.

Een wadi wordt aangelegd op het laagste deel van het plangebied om een natter gedeelte te creëren. Ook draagt dit bij aan de verhoging van de biodiversiteit van het gebied. In de weide van het noordelijke gedeelte worden verschillende gradiënten aangebracht ter bevordering van de diversiteit. Onder de Grote Bergerweg worden faunatunnels gerealiseerd voor de veilige passage van amfibieën en zoogdieren zoals de das.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Detailuitwerking informatiepunt

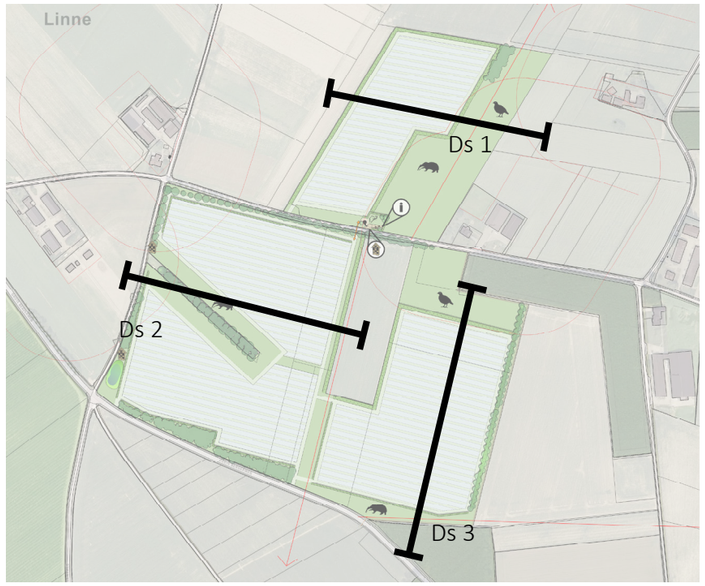
- Zichtlijn
- Panelenveld zuid georiënteerd
- Uitzichtpunt en speelheuvel met zonneschotel
- Speelplek voor natuurlijk spelen
- Bijenhotel
- Picknicktafels en solitaire boom
- Halfverharding
- Landschappelijke haag
- Bomenrij
- Informatie bord
- Bloemrijk gras/ bloemenblokken
- Informatiebord voorkomende diersoorten op het zonnepark

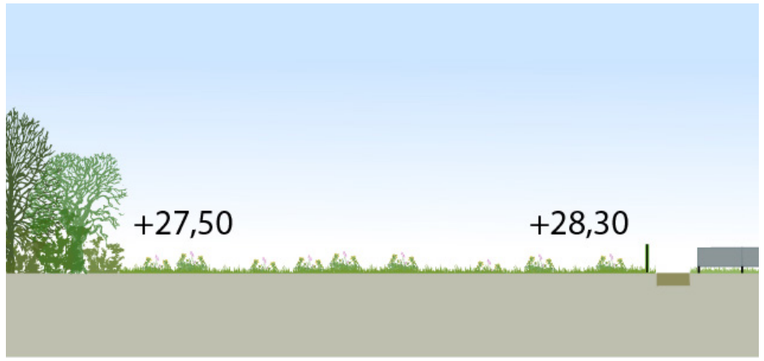
Detail uitwerking informatiepunt

Centraal op het zonnepark Kleine Bergerweg en langs de recreatieve route wordt een informatie en rustpunt gemaakt. Hier kan langs de route even op adem gekomen worden én informatie ingewonnen worden over het zonnepark. Voor kinderen zijn er natuurlijke speel elementen aanwezig, kan er geleerd worden over diersoorten die voorkomen op het zonnepark en worden de voordelen van zonne-energie inzichtelijk gemaakt. Een speel- en uitkijkheuvel vormt het centrale punt van de plek. Hier kan een prachtig zicht verkregen worden over het zonnepark en de rest van het landschap. Tevens kan de heuvel gebruikt worden voor natuurlijk spelen. Boven op de heuvel wordt een zonneschaal geplaatst waarmee zonnewarmte opgewekt kan worden voor het koken van een pannetje soep of thee. Dit maakt heel mooi inzichtelijk wat zonne-energie doet en kan betekenen voor ons. De heuvel wordt aangelegd met de grond die vrij komt van de te ontgraven wadi op het zonnepark. Een gesloten grondbalans wordt zo gewaarborgd. Een tweetal picknickbanken vormen een rustpunt op de locatie. De entree van de plek wordt gemarkeerd door een markant bijenhotel. De gehele plek is omsloten door een gemengde haag die voor een geborgen gevoel zorgt en veel biodiversiteit toevoegt.

Zonnepark Kleine Bergerweg

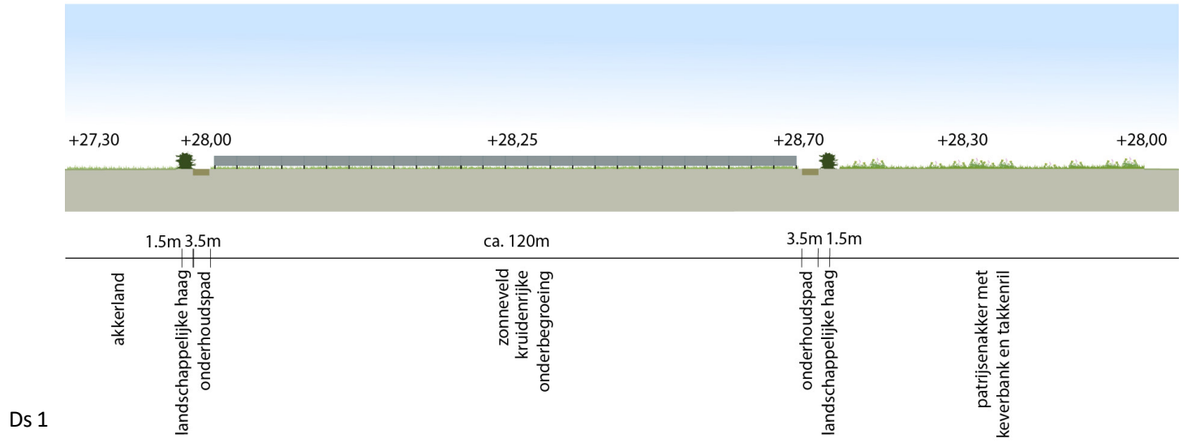
Doorsnedes

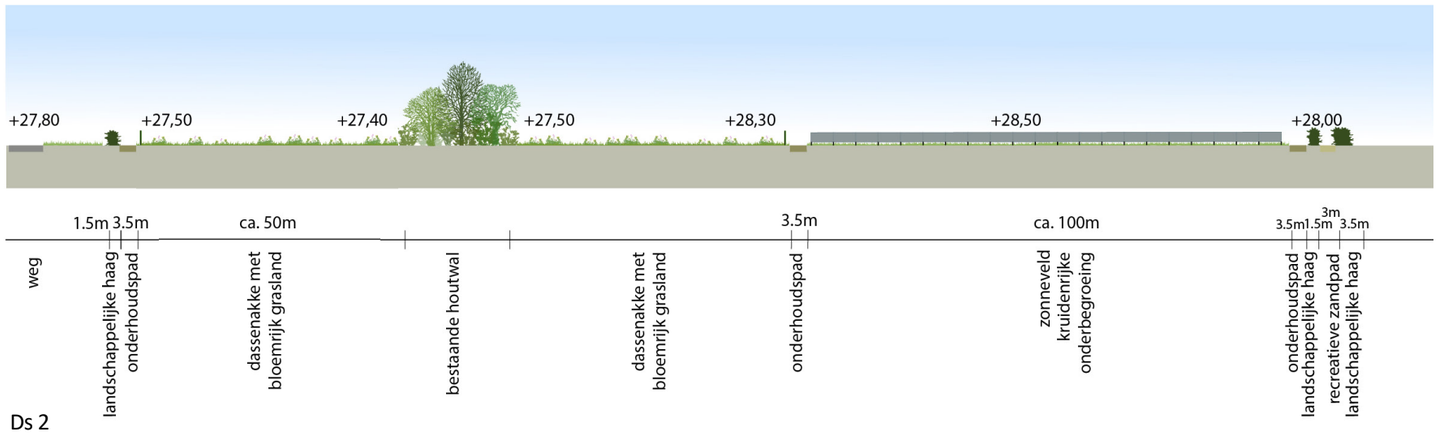

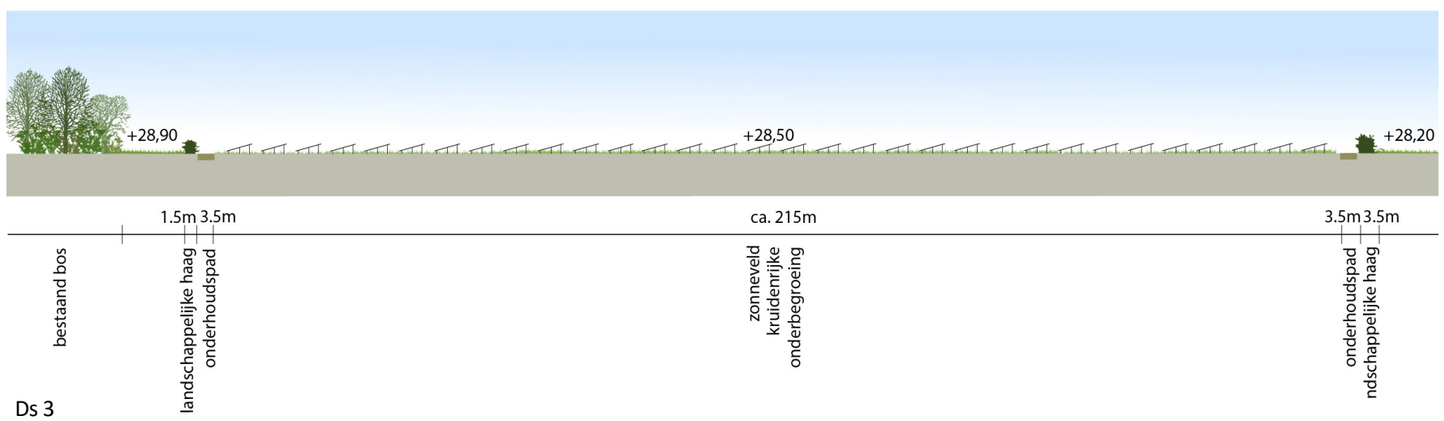

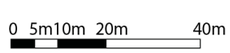
Uitsnede uit doorsnede 2: bestaande houtwal - bloemrijke weide - hekwerk - zonneveld

Bij het panelenveld is rekening gehouden met de hoogte van het maaiveld. De panelen glooien mee met de hoogte van het maaiveld, dit is aangegeven door de meterindicatie in de doorsnedes.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Gemengde haag

Aan de buitenzijde het hekwerk wordt een gemengde haag toegepast. Dit vormt de afscheiding tussen de panelen en de openbare weg. De struweelhaag krijgt een maximale hoogte van 1,5-2 meter en een breedte van 1,5 meter. De haag bestaat uit verschillende inheemse plantsoorten. Naast dat struweelhaag voor afscheiding zorgt, biedt het ook extra leef- en schuilplekken voor kleine dieren en vogels. De struweelhaag bestaat uit, Ligustrum vulgare 30%, Acer campestre 30%, Crataegus monogyna 20%, Viburnum opulus 10%, Hedera arborescens 10%.

De soorten worden in groepen van 3 tot 5 stuks per soort gemengd in een driehoeksverband.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)

- Bij droogte de eerste paar jaar watergeven.
- Bij uitval van meer dan 10% inboeten.
- De noodzaak van machinaal onkruidvrijhouden van het element is overbodig. Tijdens het maaien valt vaak een deel van de planten uit door beschadiging. Aangezien het meestel om planten gaat die van lichte tot dichte schaduw houden, is enige beschutting door kruiden eerder positief dan negatief.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 3)

- De beplanting zal tot het derde jaar na aanplant jaarlijks worden gesnoeid. Daarna kan de beplanting om de 2 tot 3 jaar worden onderhouden, afhankelijk van de groeisnelheid. Zo wordt zorg gedragen voor een los en gesloten beeld.
- Bij maximaal 15% van de de totale struweelhaag de beplanting groepsgewijs laten doorgroeien, om een meer divers en gevarieerd beeld te krijgen.
- Het snoeiafval wordt vervolgens verwerkt in de takkenrillen op het terrein

Referentiebeeld gemengde haag

Ned. naam	Wet. Naam	Percentage	Stuks	Plantmaat
Liguster	Ligustrum vulgare	30%	3.240	60-80
Veldesdoorn	Acer campestre	30%	3.240	60-80
Meidoorn	Crateagus monogyna	20%	2.160	60-80
Gelderse roos	Viburnum opulus	10%	1.080	60-80
Klimop	Hedra arborescens	10%	1.080	60-80

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Klimplanten langs het hekwerk

Aan de binndenzijde van het hekwerk is ruimte voor diverse klimplanten die meer diversiteit geven aan de gemengde haag. Deze worden geplaatst op de zichtzijdes van de omwonenden op het park.
Soorten als bosrank, wilde kamperfolie en heggenrank passen in deze omgeving en zijn waardevol voor meerdere specifieke insecten.

De beplanting bestaat uit een menging van: Clematis vitalba 30%, Bryonia dioica 30%, Lonicera periclymenum 40%.

De soorten worden in groepen van 3 tot 5 stuks per soort gemengd en aangeplant aan de binnenzijde van het hekwerk

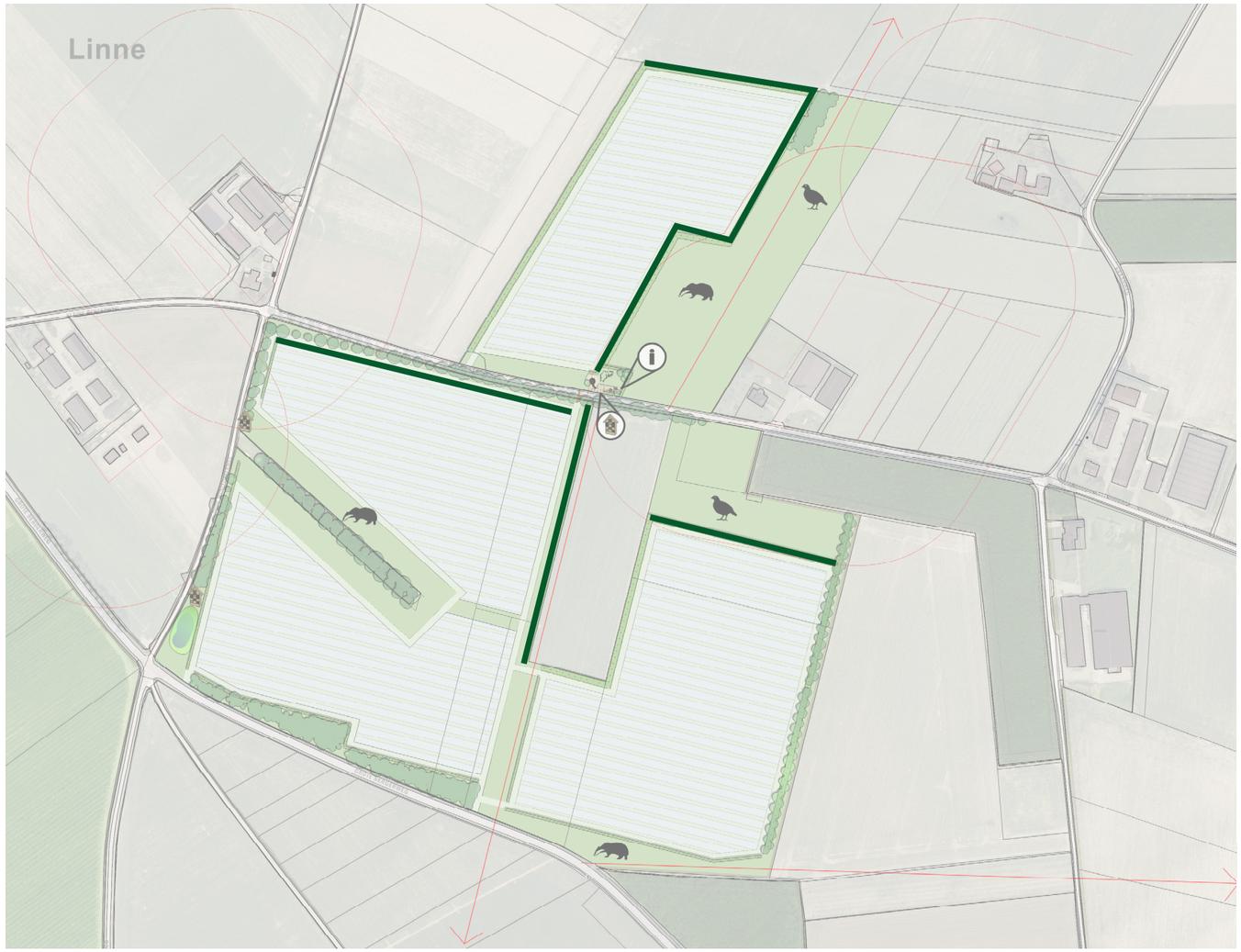
Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4) (gelijk aan de gemende haag:)

- Bij droogte de eerste paar jaar watergeven.
- Bij uitval van meer dan 10% inboeten.
- De noodzaak van machinaal onkruidvrijhouden van het element is overbodig. Tijdens het maaien valt vaak een deel van de planten uit door beschadiging. Aangezien het meestel om planten gaat die van lichte tot dichte schaduw houden, is enige beschutting door kruiden eerder positief dan negatief.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 3)

- De beplanting zal tot het derde jaar na aanplant waar nodig worden gesnoeid, dit kan gelijk meegenomen worden met het beheer van de gemengde haag.
- Het gemaaide overschot wordt vervolgens gebruikt als landbouwproduct. Door het product te composteren, kan het weer gebruikt worden als bemesting voor de landbouw.

Ned. naam	Wet. Naam	Percentage	Stuks	Plantmaat
Bosrank	Clematis vitalba	30%	220	P2
Heggenrank	Bryonia dioica	30%	220	P2
Wilde kamperfoelie	Lonicera perclymenum	40%	293	P2

Referentiebeeld inheemse wilde kamperfoelie

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Heester groepen

Ter bevordering van de biodiversiteit worden er waar er meer ruimte is heestergroepen aangeplant. De heesters hebben een verspreide bloei die een bron van nectar en stuifmeel zijn. Door het plaatsen van een insectenhotel in het gebied bij de bloeiende heesters wordt het leefomgeving van bijen en insecten nog aantrekkelijker. De heesters die worden toegepast zijn Euonymus alatus, Salix caprea, Prunus spinosa, Cornus sanguinea, Corylus avellana, Frangula alnus en Rosa rubiginosa. De heesters worden groepsgewijs en gemixt aangeplant waardoor er verschillende groepjes heesters worden gevormd. Door de gemixte samenstelling ontstaat er een variantie in hoogte en bloei tussen de verschillende heester groepjes.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)

- Bij droogte de eerste paar jaar watergeven.
- Bij uitval van meer dan 10% inboeten.
- De noodzaak van machinaal onkruidvrijhouden van het element is overbodig. Tijdens het maaien valt vaak een deel van de planten uit door beschadiging. Aangezien het meestal om planten gaat die van lichte tot dichte schaduw houden, is enige beschutting door kruiden eerder positief dan negatief.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 4)

- Eens in de 6 tot 15 jaar de heesters gefaseerd afzetten op kniehoogte. De interval is afhankelijk van de gewenste hoogte.
- Het snoeien kan het beste plaastvinden in de periode van half november tot half maart.

Ned. naam	Wet. Naam	Percentage	Stuks	Plantmaat
Kardinaalsmuts	Euonymus alatus	10%	710	60-80
Boswilg	Salix caprea	10%	710	60-80
Sleedoorn	Prunus spinosa	20%	1.420	60-80
Rode kornoelje	Cornus sanguinea	10%	710	60-80
Hazelaar	Corylus avellana	20%	1.420	60-80
Gewone vuilboom	Frangula alnus	10%	710	60-80
Gelderse roos	Ruba rubiginosa	20%	1.420	60-80

Referentiebeeld heestergroep in ontwikkeling

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Kruidenrijk grasland

Een kruidenrijk grasland van het mengsel G1 Bloemrijk grasland van Cruydthoeck of vergelijkbaar, schept een kleurig beeld door het grote aandeel bloeiende kruiden. Het kruidenrijke gras wordt toegepast in de randen rondom het zonnepark. Kruidenrijk grasland speelt een belangrijke rol voor de biodiversiteitswaarde van een gebied. Door het beheer extensief uit te voeren kan een kruidenrijk grasland ontstaan met een ecologische meerwaarde voor onder andere insecten.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)
Omdat voor het zaaien de grond is bewerkt, ontwikkelen er waarschijnlijk veel snelgroeiende ongewenste kruiden (pionierssoorten). Dit wordt als volgt aangepakt:

- De eerste paar jaren wordt het bloemrijk grasland drie tot vijf keer per jaar (afhankelijk van de groeisnelheid) gemaaid, met tussenpozen van minimaal 6 weken en het maaisel wordt afgevoerd.
- Door maaisel af te voeren wordt de grond verschraald en krijgen kruiden meer kans ten opzichte van grassen. Het maaisel blijft eerst enkele dagen op het land liggen om te drogen, waardoor de zaden eruit kunnen vallen. De percelen worden alternerend gemaaid en per perceel van binnen naar buiten zodat de fauna een uitweg heeft naar de randen.
- Invasieve soorten als Japanse duizendknoop en reuze berenklauw worden jaarrond bestreden.
- Het gemaaide overschot wordt vervolgens gebruikt als landbouwproduct.

Instandhoudingsbeheer

- Er wordt gefaseerd beheerd. Zo bloeit altijd een deel van de vegetatie waardoor langer nectar, stuifmeel voorradig is voor insecten en dekking voor vogels en kleine zoogdieren.
- Bij een goed ontwikkelde kruidenrijke vegetatie 1 à 2 keer maaien en afvoeren per jaar (1 keer bij schrale grond / 2 keer als deze niet schraal is).
- Als de vegetatie vergrast dan wordt er opnieuw bijgezaaid.
- Waar ongewenste soorten domineren worden maatregelen genomen als extra maaien, uitsteken, wegbranden of behandelen met kokend water.
- Een alternatief voor machinaal maaien is drukbegrazing, indien er een lokale schaapherder aanwezig is. Drukbegrazing houdt in dat schapen een paar keer per jaar, voor slecht een aantal dagen achtereen, op hetzelfde perceel grazen. Hierdoor ontstaat structuurvariatie in de vegetatie en kunnen bloemen tot bloei komen.
- Solar Provider Group is voornemens om het kruidenrijk grasland door schapen te laten begrazen. Hiervoor zijn zij in contact met verschillende schapenherders om dit te organiseren.
- Insecten profiteren van deze natuurlijke vorm van beheer. Tegelijkertijd geeft dit geen ruimte aan de ontwikkeling van ruigten met bramen en bomen en verschraalt de bodem, wat resulteert in ecologische waardevoller gevarieerd grasland.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Dassenakker met gras-klaver mengsel

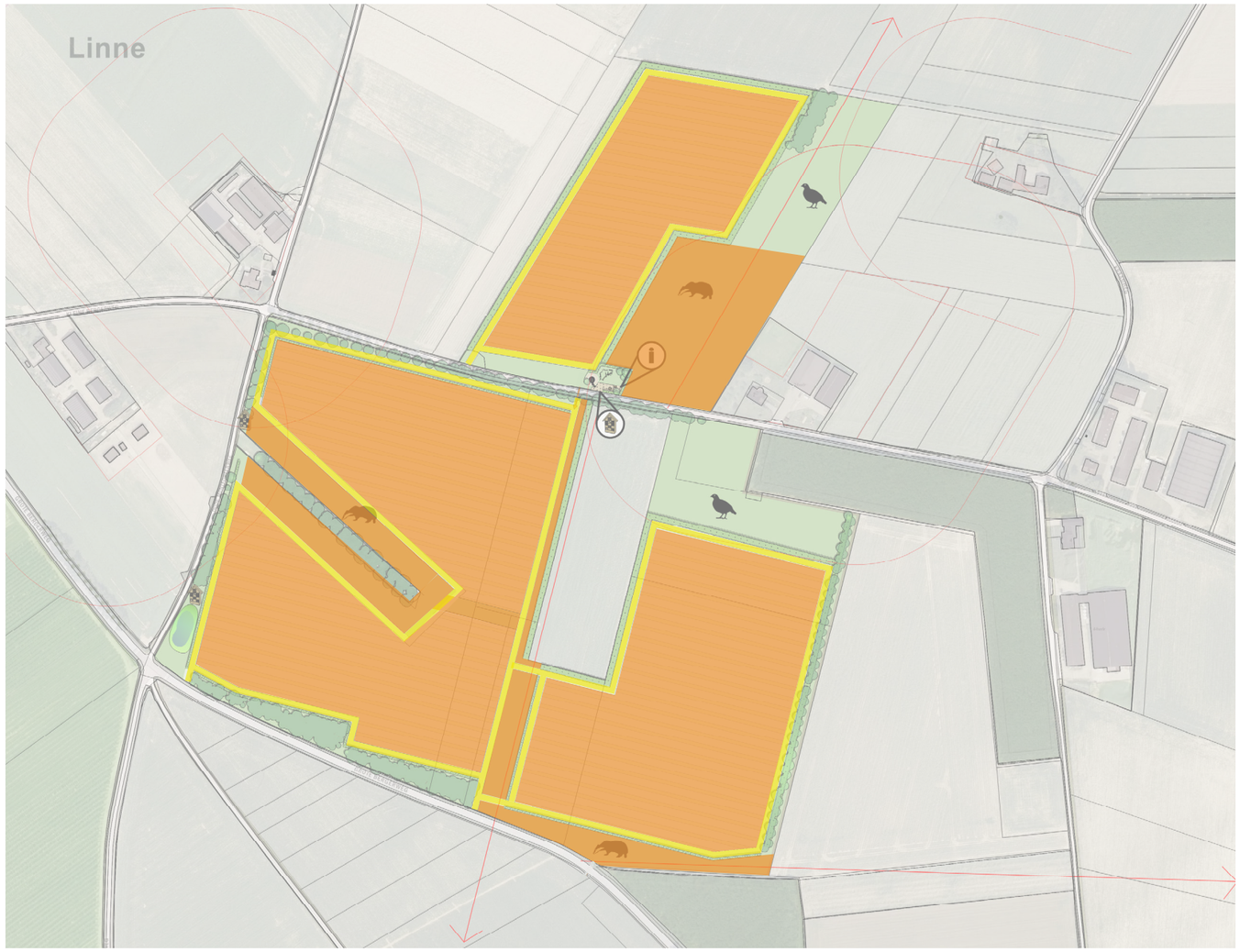
Het mengsel ‘M5 Nectar onder het maaimes’ van Cruydthoeck of vergelijkbaar wordt toegepast op de dassenakkers en weides onder het panelenveld (zie oranje vlakken in nevenstaande afbeelding). Dit kruidenrijk grasland speelt een belangrijke rol bij het foerageergebied van de das in het plangebied. Het mengsel kan goed tegen frequent maaibeheer dat nodig is en is tevens rijk aan klaver. Een soort die aansluit bij de behoeftes van de das. Gedurende het jaar dient ongeveer 50% van de dassenakkers en de weide onder de panelen bedekt te zijn met kort gras (5 cm hoog maximaal) zodat de das optimaal kan foerageren. Ook op onderhoudspaden is het waardevol om dit grasmengsel te zaaien (zie gele vlakken in nevenstaande afbeelding).

Aanleg
Zaaien kan jaarrond, maar bij voorkeur in de nazomer of het vroege voorjaar. Is een bloemrijk resultaat gewenst, zaai dan géén graszaden mee. Hanteer voor een bloemrijk resultaat / publieksfunctie maximaal 1,5 - 2 gram per m2.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)

- Bij voorkeur in de nazomer of het vroege voorjaar inzaaien 1,5 - 2 gram per m2.
- Door maaisel af te voeren wordt de grond verschraald en krijgen kruiden meer kans ten opzichte van grassen. Het maaisel blijft eerst enkele dagen op het land liggen om te drogen, waardoor de zaden eruit kunnen vallen. De percelen worden alternerend gemaaid en per perceel van binnen naar buiten zodat de fauna een uitweg heeft naar de randen.
- Invasieve soorten als Japanse duizendknoop en reuze berenklauw worden jaarrond bestreden.
- Het gemaaide overschot wordt vervolgens gebruikt als landbouwproduct.

Instandhoudingsbeheer
Dit mengsel kan op verschillende manieren beheerd worden. Als intensief gazon (weinig bloei) iedere 1 - 2 weken maaien, het maaisel liever afvoeren. Als extensief gazon (weinig - matige bloei) iedere 3 - 6 weken maaien, maaisel afvoeren, met name in de beginfase. Als bloemrijk grasland 1 - 2 x per jaar maaien, het maaisel afvoeren. Een zeer bloemrijk resultaat kan niet verwacht worden wanneer er veel gemaaid wordt.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Patrijsenakker met keverbank en takkenril

Een keverbank is een verhoogde strook akkerland begroeid met ruige polvormende grassen en kruiden. Deze strook ligt ongeveer een halve meter hoger dan de omliggende grond en is twee tot drie meter breed. Door de verhoogde ligging is een keverbank warmer en droger dan het omringende akkerland, waardoor insecten zoals loopkevers zich er thuis voelen. Insecten kunnen er ook prima overwinteren. Voor akkervogels zoals de patrijs biedt een keverbank in eerste instantie warmte, dekking en insecten als voedsel voor kuikens, en mogelijks ook een veilige nestplaats.

Nevenstaande tabel toont de gewenste soorten van een graskruidenmengsel (zaaidichtheid 12,5 kg/ha) dat kan worden gebruik om de keverbank mee in te zaaien.

Aanleg

1. Een keverbank kan tijdens de late zomermaanden, herfst of winter worden aangelegd. Een goed moment is na de oogst als de grond droog is. Voor een zo goed mogelijk ecologisch resultaat blijft de keverbank best enkele jaren op dezelfde plek liggen.
2. Het doel is om een rug van ongeveer 70 centimeter hoog en 3 meter breed te creëren. Een gangbare manier is om met een zesschaar wentelploeg drie werkgangen van beide zijden naar het midden op te ploegen. Daarna moet de keverbank enkele weken rusten om in te zakken tot ongeveer 50 centimeter.
3. Vervolgens wordt de keverbank ingezaaid met een meerjarig zaadmengsel van grassen en kruiden. In het voorjaar enkele keren vooraf een vals zaaibed aanleggen voorkomt problemen met onkruid later. Je kan er natuurlijk ook voor kiezen om een najaarsmengsel te gebruiken en de keverbank pas in het najaar in te zaaien.
4. Een smalle keverbank maakt akkervogels kwetsbaar voor predatie door bijvoorbeeld vossen of roofvogels. Om dit risico te verkleinen, dient een keverbank idealiter gecombineerd te worden met een aansluitende bloemenblok of brede bloemenstrook. Aanvullend kan je het predatierisico ook verkleinen door de keverbank midden in een gewas/perceel aan te leggen, waarbij de uiteinden niet aansluiten op de randen van het perceel, bijvoorbeeld door een aantal werkgangen afstand te houden tot de randen van het perceel.
5. Een braakstrook of onbegroeide strook van ongeveer een werkgang breed langs één zijde van de keverbank kan ervoor zorgen dat natgeregende akkervogels snel terug kunnen opwarmen of een stofbad kunnen nemen.
6. Zo mogelijk kunnen er op de keverbank hier of daar een paar struikjes worden aangeplant. Dat geeft vogels extra dekking en de kans om beschut te broeden. Interessante struiksoorten zijn bijvoorbeeld meidoorn, hondsroos of liguster. Hou de hoogte van deze struiken onder de 2 meter om te vermijden dat ze gebruikt worden als uitkijkpost voor luchtpredatoren zoals eksters en kraaien. Hou er ook rekening mee dat deze aanplant de keverbank een meer permanent karakter geeft!

Beheer

Het is de bedoeling dat er op de keverbank een ruige, grasachtige begroeiing ontstaat. Bemesting, onkruidbestrijding en andere gewasbescherming zijn ongewenst. In het eerste jaar na inzaaien kan het nodig zijn om de keverbank één of twee maal te maaien op hoogte(> 10 cm) om niet-ingezaaide onkruiden te onderdrukken. Indien nodig kunnen probleemonkruiden pleksgewijs bestreden worden. Daarna is het ingezaaide mengsel meestal goed ontwikkeld en moet de keverbank normaal niet meer gemaaid worden. De onbegroeide strook naast de keverbank dient jaarlijks één of twee maal met een frees of eg weer kaal gemaakt worden.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Aandeel (%)
Rietzwenkgras	*Festuca arundinaceae*	31
Roodzwenkgras	*Festuca rubra*	20
Kropaar	*Dactylis glomerata*	12
Beemdlangbloem	*Festuca pratensis*	12
Timotee	*Phleum pratense*	5
Korenbloem	*Centaurea cyanus*	3
Knoopkruid	*Centaurea jacea*	3
Gewoon duizendblad	*Achillea millefolium*	3
Gewone rolklaver	*Lotus corniculatus*	2
Grote klaproos	*Papaver rhoeas*	2
Muskuskaasjeskruid	*Malva moschata*	2
Wilde peen	*Daucus carota*	2
Grote kaardebol	*Dipsacus fullonum*	2
Komkommerkruid	*Borago officinalis*	1

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Bomenrij langs openbare weg

Langs de Kleine Bergerweg en de ‘s Heerenkampsweg de noordzijde van het plangebied worden in aansluiting van de bestaande bomenrijen extra bomen aangeplant. Dit ter versterking van de landschapslijnen en voor de ecologische verbinding.

Winterlindes - Kleine Bergerweg
De bestaan de bomenrij bestaat uit esdoorns. Voor de diversiteit wordt deze rij aan de oostzijde aangevuld met een andere soort, de winterlinde (tilia cordata).
Deze bomen worden met een onderlinge afstand van 10 meter aangeplant. De linde heeft een grote ecologische betekenis voor met name insecten en vogels.

Fladderiep - s Heerenkampsweg
Aan de noordewest zijde wordt ‘s Heerenkampsweg beplant met de Fladderiep (Ulmus laevis). Dit om weer een extra boomsoort toe te voegen. Deze bomenrij vormt samen met de bestaande esdoorns en de linden een gesloten rij die de twee bospartijen met elkaar verbindt.

Ontwikkelings- en instandhoudingsbeheer
- De bomen worden periodiek gesnoeid, minimaal eenmaal per 5 jaar.
- Na het snoeien beslaat de blijvende kroon altijd minimaal twee derde van de totale lengte van de boom.
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart.

Ned. naam	Wet. Naam	Stuks	Plantmaat
Winterlinde	Tillia cordata	13	14-16
Fladderiep	Ulmus laevis	10	14-16 cm

Referentiebeeld lindes in een rij

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Wadi

De wadi wordt aan de zuidwestzijde gerealiseerd. Dit is het laagst gelegen gedeelte van het plangebied. Deze wadi krijgt een profiel met een flauwe oever zodat er veel gradiënten ontstaan. De verwachting is dat deze plek over het algemeen net wat natter is dan het overige gedeelte. Door hier wat te gaan verdiepen versterkt dit de verschillende gradiënten en hierdoor de diverse flora en fauna.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 2-4)
Om de wadi open te houden en de gewenste vegetatiegroei te krijgen, is onderhoud van een natuurvriendelijke oever noodzakelijk. Het ontwikkelingsbeheer is er op gericht een geschikt milieu te scheppen voor het kiemen en vestigen van de gewenste plantengroei.

- De eerste twee jaar kan de vegetatie met rust worden gelaten zodat de zaadbank zich goed kan ontwikkelen.
- Opschot van jonge bomen verwijderen.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 2-4)

- Jaarlijks in het najaar de oever maaien. Hierbij minimaal 30% tot maximaal 75% van de oever maaien.
- Bij zeer voedselrijke grond twee maal per jaar maaien. De extra maaibeurt vindt bij voorkeur vóór de zomer plaats.

Referentiebeeld wadi

Zonnepark Kleine Bergerweg

Oppervlaktes

Oppervlaktes per landschappelijk onderdeel

Het totale oppervlakte van het plangebied is ca. 20 ha (zie nevenstaande kaart)
Het oppervlakte van het panelenveld (incl. paden tussen panelen) is ca. 11,8 ha.

- (Blauw) Oppervlak kruidenrijke grasland (langs de randen): 3.747 m²
- (Rood) Oppervlak dassenakker met gras-klaver (inclusief onderhoudspaden van gras): 162.571 m²
- (Oranje) Oppervlak patrijsenakker: 16.416 m²
- (Groen) Oppervlak heestergroepen (bosjes): 8.718 m²
- (Paars) Oppervlak gemengde haag: 8.370 m² / 1.773 m¹
- (Geel) Poel: 554 m²

Kruidenrijke grasland: 3.747 m²

Dassenakker met gras-klaver (inclusief onderhoudspaden van gras): 162.571 m²

Patrijsenakker: 16.416 m²

Heestergroepen (bosjes): 8.718 m²

Gemengde haag: 8.370 m² / 1.773 m¹

Poel: 554 m²

Referentiebeeld wadi

Zonnepark Kleine Bergerweg

Bijlage

SWOT analyse

Sterke punten:

1. Ecologische verbindingen:
o Het plan omvat de aanleg van landschappelijke hagen die als ecologische verbindingen fungeren. Deze hagen verbinden bestaande groenstructuren, zoals bospercelen en houtsingels, en versterken de biodiversiteit in het gebied. Dit creëert waardevolle habitats voor verschillende soorten, zoals de das en de patrijs.
2. Stimulatie flora:
o Ook worden er een varia aan flora geplant zoals heesters in de groene zones, bomen en een haag geplant. Dit sluit aan bij de bestaande ecologie en draagt bij aan de biodiversiteit.
3. Visuele en landschappelijke inpassing:
o De zonnepanelen worden laag gehouden (maximaal 1,77 meter) om de openheid van het landschap te behouden. Dit ontwerp houdt rekening met de zichtlijnen, zoals de noord-zuid zichtlijn van de Kleine Bergerweg naar de Grote Bergerweg en de west-oost zichtlijn vanaf de Grote Bergerweg. Deze benadering zorgt ervoor dat de landschappelijke openheid behouden blijft en het zonnepark harmonieus integreert in de omgeving.
4. Gebruik van bestaande landschapsstructuren:
o Het plan sluit aan bij bestaande landschapsstructuren, zoals houtsingels en productiebosjes, wat zorgt voor een natuurlijke integratie van het zonnepark in het landschap. De keuze voor een blokvormige inpassing van het zonnepark sluit aan bij de historische blokverkaveling van het gebied, passend bij het mozaïekkarakter van de omgeving.
5. Waterbeheer:
o Er wordt een wadi aangelegd die regenwater opvangt en vasthoudt, wat bijdraagt aan duurzaam waterbeheer en de ecologische waarde van het gebied vergroot door het creëren van vochtige habitats.
6. Das en patrijs:
o Het plan houdt specifiek rekening met de ecologische behoeften van de das en de patrijs. Door gerichte landschappelijke aanpassingen, zoals de aanleg van fauna-akkers en de creatie van diverse vegetatietypes, wordt het leefgebied van deze soorten versterkt. De das profiteert van bosranden en hagen, terwijl de patrijs baat heeft bij open velden en kruidenrijke akkers, wat bijdraagt aan hun behoud en de ecologische waarde van het gebied verhoogt. Daarnaast word de impact op het foerageer gebied van de das geminimaliseerd door de aanleg van een faunatunnels aan de Grote Bergerweg en het verhogen van het hek door 30 centimeter open te laten aan de onderzijde.
7. Informatiepunt:
o Een informatiepunt langs recreatieve routes in het gebied biedt bezoekers de mogelijkheid om meer te leren over het zonnepark, de opgewekte duurzame energie, en de flora en fauna in de omgeving. Dit draagt bij aan educatie en recreatie, en zorgt ervoor dat het zonnepark op een positieve manier geïntegreerd wordt in de beleving van het landschap, wat de bewustwording van ecologische en duurzame inspanningen in het gebied bevordert.

Zwakke punten:

1. Visuele impact:
o Ondanks de groene inpassing blijven de zonnepanelen zichtbaar in het landschap, met name vanaf de Kleine Bergerweg. Hoewel er rekening is gehouden met de zichtlijnen en het project is opgedeeld in kleinere vakken om de impact te minimaliseren, blijft er een visuele verstoring die de landschappelijke beleving negatief kan beïnvloeden. Het is niet volledig mogelijk om het zonnepark aan het zicht te onttrekken, wat kan leiden tot weerstand onder bewoners en bezoekers die de openheid van het landschap waarderen.
2. Nabijheid van burchten:
o Het zonnepark bevindt zich in de nabijheid van enkele dassenburchten, wat potentiële risico's met zich meebrengt voor deze beschermde diersoort. Hoewel het plan rekening houdt met de ecologische behoeften van de das door het creëren van geschikte habitats en het versterken van bestaande groenstructuren, blijft de nabijheid van het park een zorgpunt. De verstoring van hun leefgebied, bijvoorbeeld door geluids- en lichtvervuiling tijdens de bouw of exploitatie, kan een negatief effect hebben op de dassenpopulatie. Bovendien kan de aanleg van infrastructuur zoals paden of omheiningen de natuurlijke migratieroutes van de dassen beperken, wat hun welzijn verder kan bedreigen. Het blijft een uitdaging om de balans te vinden tussen duurzame energieopwekking en het behoud van deze gevoelige ecosystemen. In het ontwerp is zorgvuldig rekening gehouden met het behoud van de dassenpopulatie door aan de onderkant van het hekwerk een opening van 20 cm te laten, zodat de dassen vrij kunnen bewegen. Daarnaast worden installaties en hekwerk geplaatst met een bufferzone rondom de dassenburcht om verstoring te minimaliseren.

Kansen:

1. Versterking van landschapsstructuren:
o Het zonnepark biedt de mogelijkheid om bestaande groenstructuren te versterken en nieuwe ecologische verbindingen te creëren, wat de biodiversiteit en landschapskwaliteit verder verhoogt.
2. Recreatieve waarde:
o Door de aanleg van een rustpunt met informatievoorziening langs de Kleine Bergerweg kan het zonnepark bijdragen aan de recreatieve waarde van het gebied. Dit rustpunt biedt educatieve informatie over duurzame energie en natuurbeheer, wat bezoekers kan aantrekken en informeren. Hierdoor kan het zonnepark ook een maatschappelijke functie vervullen. Dit is een kans om met de lokale omgeving verdere invulling te geven aan het gebruik van het informatiepunt.
3. Behouden en verbeteren van zichtlijnen:
o Het behouden en versterken van zichtlijnen naar open velden, zoals richting het Linnerveld, kan de landschappelijke ervaring verrijken en de karakteristieke openheid van het landschap benadrukken.

Bedreigingen:

1. Verlies van landschappelijke waarde:
o Indien de landschappelijke inpassing niet nauwkeurig wordt uitgevoerd of het beheer niet adequaat wordt nageleefd, bestaat het risico dat het zonnepark als een verstoring wordt ervaren in het landschap, wat de esthetische en recreatieve waarde van het gebied kan verminderen.
2. Weerstand van lokale omwonenden:
o Het project ligt gevoelig in de omgeving, en er is een kans dat omwonenden het zonnepark als een bedreiging voor het landschap zien. Deze weerstand kan leiden tot spanningen en verminderde steun voor het project, wat het draagvlak in de lokale gemeenschap aantast.
3. Invloed op recreatie en toerisme:
o Het zonnepark kan door toeristen als een negatief element worden ervaren, wat de aantrekkelijkheid van het gebied als recreatieve bestemming kan verminderen. Dit kan een negatieve impact hebben op het toerisme, dat een belangrijke rol speelt in de lokale economie.
4. Complexiteit van beheer:
o Het succes van de landschappelijke inpassing is sterk afhankelijk van goed uitgevoerd en regelmatig onderhoud. Aangezien consistent beheer essentieel is om zowel de ecologische als visuele doelen te bereiken, vormt dit een aanzienlijke uitdaging. Het niet nakomen van deze beheervereisten kan leiden tot een afname van de kwaliteit van het landschap en het falen van de ecologische doelstellingen.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Bijlage

Sterke (strenghts):

Ecologische verbindingen: Aanleg van landschappelijke hagen, zones met heesters en kruidenrijk grasland om de biodiversiteit te versterken.

Visuele inpassing: Lage zonnepanelen om de openheid van het landschap te behouden en zichtlijnen te respecteren.

Gebruik van bestaande structuren: Integratie en aansluiting van landschapselementen zoals houtsingels en bospercelen voor een natuurlijke inpassing van het zonnepark.

Waterbeheer: Aanleg van een wadi om biodiversiteit te stimuleren en de waterhuishouding te ondersteunen.

Ruimte voor fauna: Maatregelen voor veilige doorgang van dieren zoals dassen en patrijzen

Zwakke (weaknesses):

Visuele impact: Zonnepanelen blijven zichtbaar in het landschap ondanks groene inpassing.

Beheercomplexiteit: Succes van het ontwerp hangt af van consistent onderhoud en beheer tijdens de gehele levensduur.

SWOT

Kansen (oppertunities):

Versterking landschapsstructuren: Creëren en versterken van ecologische verbindingen door nieuwe aanplant en versterking van bestaande groenstructuren.

Recreatieve waarde: Aanleg van een informatiepunt om bezoekers te informeren over het zonnepark en de omringende natuur.

Behoud van zichtlijnen: Aanpassing van het ontwerp om zichtlijnen naar open velden en kenmerkende landschapselementen te behouden en te versterken.

Gevaren (threats):

Verlies van landschapswaarde: Risico op aantasting van het landschap als landschappelijke inpassing en beheer onvoldoende zijn.

Druk op het landschap: Toenemende druk door meerdere functies zoals landbouw, natuurbeheer, en energieproductie kan spanningen veroorzaken in de omgeving.

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Zonnepark Kleine Bergerweg

Te behouden landschapselementen na ontmanteling
november 2024

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Opdrachtgever:
Naam: Solar Provider Group
Adres: Vliegend Hertlaan 15-97
Postcode: 3526 KT
Plaats: Utrecht

Opdrachtnemer:
Eelerwoude
Onze vestigingen
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	203863
Datum:	30 november 2024
Status:	Definitief
Versie:	1

© 2024 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Gemengde haag

Aan de buitenzijde van de kavels is een gemengde haag toegepast. Deze hagenstructuur willen we zo veel als mogelijk handhaven rondom de kavels, zodat de ecologische verbinding tussen de nabijgelegen opgaande groenstructuren (onderdeel van goudgroene natuurzone) behouden blijven. De struweelhaag heeft een maximale hoogte van 1,5-2 meter en een breedte van 1,5 meter. De haag bestaat uit verschillende inheemse plantsoorten. De haag biedt extra leef- en schuilplekken voor kleine dieren en vogels. De struweelhaag bestaat uit, Ligustrum vulgare 30%, Acer campestre 30%, Crataegus monogyna 20%, Viburnum opulus 10%, Hedera arborescens 10%.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)

- Bij droogte de eerste paar jaar watergeven.
- Bij uitval van meer dan 10% inboeten.
- De noodzaak van machinaal onkruidvrijhouden van het element is overbodig. Tijdens het maaien valt vaak een deel van de planten uit door beschadiging. Aangezien het meestel om planten gaat die van lichte tot dichte schaduw houden, is enige beschutting door kruiden eerder positief dan negatief.

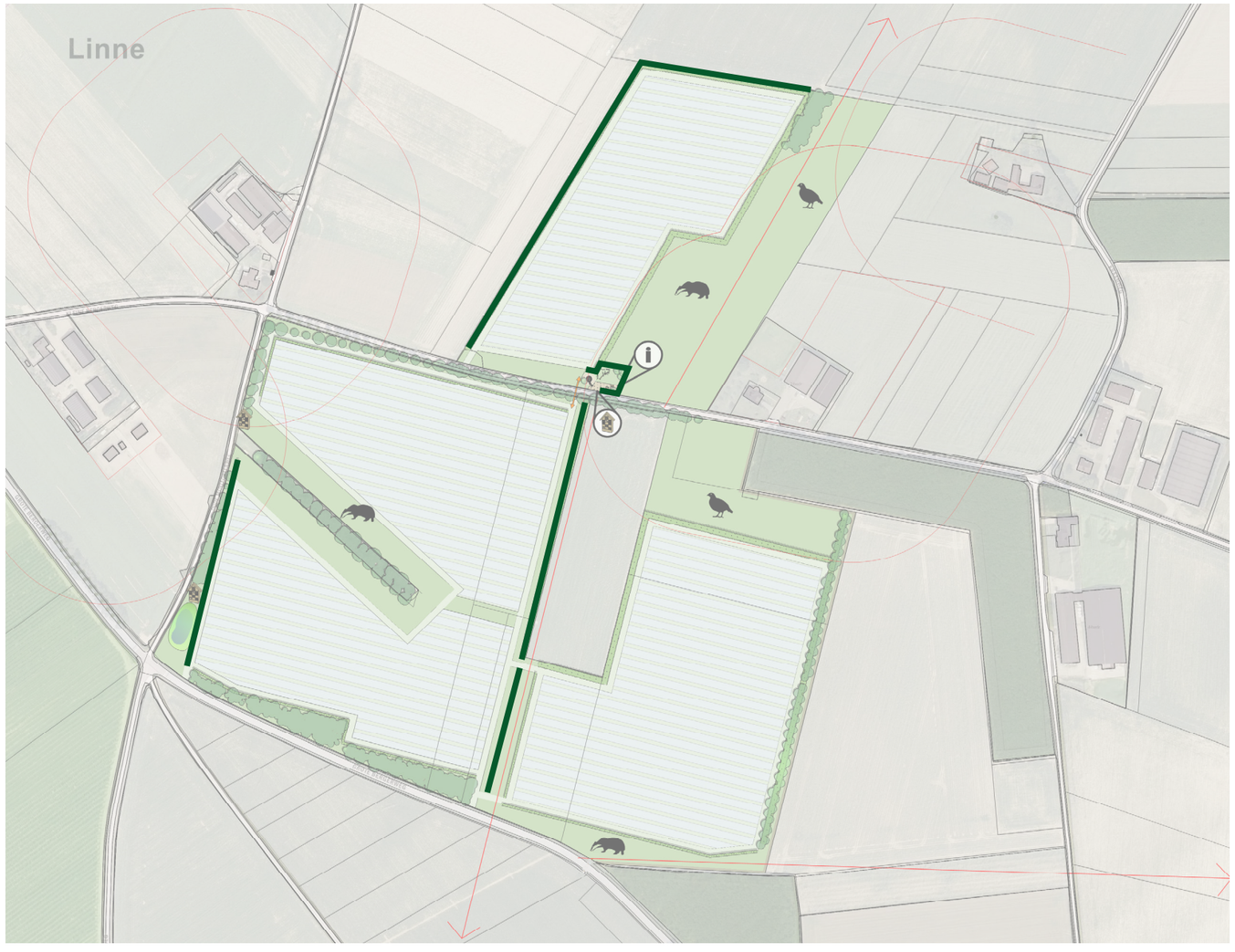
Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 3)

- De beplanting zal tot het derde jaar na aanplant jaarlijks worden gesnoeid. Daarna kan de beplanting om de 2 tot 3 jaar worden onderhouden, afhankelijk van de groeisnelheid. Zo wordt zorg gedragen voor een los en gesloten beeld.
- Bij maximaal 15% van de de totale struweelhaag de beplanting groepsgewijs laten doorgroeien, om een meer divers en gevarieerd beeld te krijgen.
- Het snoeiafval wordt vervolgens verwerkt in de takkenrillen op het terrein

Referentiebeeld gemengde haag

Ned. naam	Wet. Naam	Percentage
Liguster	Ligustrum vulgare	30%
Veldesdoorn	Acer campestre	30%
Meidoorn	Crateagus monogyna	20%
Gelderse roos	Viburnum opulus	10%
Klimop	Hedra arborescens	10%

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Heester groepen

Ter bevordering van de biodiversiteit en aansluiting met nabijgelegen opgaande groenstructuren (onderdeel van goudgroene natuurzone), heestergroepen aangeplant. De heesters hebben een verspreide bloei die een bron van nectar en stuifmeel zijn. De heesters die worden toegepast zijn Euonymus alatus, Salix caprea, Prunus spinosa, Cornus sanguinea, Corylus avellana, Frangula alnus en Rosa rubiginosa. De heesters worden groepsgewijs en gemixt aangeplant waardoor er verschillende groepjes heesters worden gevormd. Door de gemixte samenstelling ontstaat er een variantie in hoogte en bloei tussen de verschillende heester groepjes.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)

- Bij droogte de eerste paar jaar watergeven.
- Bij uitval van meer dan 10% inboeten.
- De noodzaak van machinaal onkruidvrijhouden van het element is overbodig. Tijdens het maaien valt vaak een deel van de planten uit door beschadiging. Aangezien het meestal om planten gaat die van lichte tot dichte schaduw houden, is enige beschutting door kruiden eerder positief dan negatief.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 4)

- Eens in de 6 tot 15 jaar de heesters gefaseerd afzetten op kniehoogte. De interval is afhankelijk van de gewenste hoogte.
- Het snoeien kan het beste plaastvinden in de periode van half november tot half maart.

Ned. naam	Wet. Naam	Percentage
Kardinaalsmuts	Euonymus alatus	10%
Boswilg	Salix caprea	10%
Sleedoorn	Prunus spinosa	20%
Rode kornoelje	Cornus sanguinea	10%
Hazelaar	Corylus avellana	20%
Gewone vuilboom	Frangula alnus	10%
Gelderse roos	Ruba rubiginosa	20%

Referentiebeeld heestergroep in ontwikkeling

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Kruidenrijk grasland

Een kruidenrijk grasland schept een kleurig beeld door het grote aandeel bloeiende kruiden. Het kruidenrijke gras wordt behouden rondom de landbouw kavals. Kruidenrijk grasland speelt een belangrijke rol voor de biodiversiteitswaarde van een gebied en vormt een verbindende ecologische strook tussen de bestaande groenstructuren in de omgeving. Door het beheer extensief uit te voeren ontstaat er een kruidenrijk grasland met een ecologische meerwaarde voor onder andere insecten.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 4)

Omdat voor het zaaien de grond is bewerkt, ontwikkelen er waarschijnlijk veel snelgroeiende ongewenste kruiden (pionierssoorten). Dit wordt als volgt aangepakt:

- De eerste paar jaren wordt het bloemrijk grasland drie tot vijf keer per jaar (afhankelijk van de groeisnelheid) gemaaid, met tussenpozen van minimaal 6 weken en het maaisel wordt afgevoerd.
- Door maaisel af te voeren wordt de grond verschraald en krijgen kruiden meer kans ten opzichte van grassen. Het maaisel blijft eerst enkele dagen op het land liggen om te drogen, waardoor de zaden eruit kunnen vallen. De percelen worden alternerend gemaaid en per perceel van binnen naar buiten zodat de fauna een uitweg heeft naar de randen.
- Invasieve soorten als Japanse duizendknoop en reuze berenklauw worden jaarrond bestreden.
- Het gemaaide overschot wordt vervolgens gebruikt als landbouwproduct.

Instandhoudingsbeheer

- Er wordt gefaseerd beheerd. Zo bloeit altijd een deel van de vegetatie waardoor langer nectar, stuifmeel voorradig is voor insecten en dekking voor vogels en kleine zoogdieren.
- Bij een goed ontwikkelde kruidenrijke vegetatie 1 à 2 keer maaien en afvoeren per jaar (1 keer bij schrale grond / 2 keer als deze niet schraal is).
- Als de vegetatie vergrast dan wordt er opnieuw bijgezaaid.
- Waar ongewenste soorten domineren worden maatregelen genomen als extra maaien, uitsteken, wegbranden of behandelen met kokend water.
- Een alternatief voor machinaal maaien is drukbegrazing, indien er een lokale schaapherder aanwezig is. Drukbegrazing houdt in dat schapen een paar keer per jaar, voor slecht een aantal dagen achtereen, op hetzelfde perceel grazen. Hierdoor ontstaat structuurvariatie in de vegetatie en kunnen bloemen tot bloei komen.
- Solar Provider Group is voornemens om het kruidenrijk grasland door schapen te laten begrazen. Hiervoor zijn zij in contact met verschillende schapenherders om dit te organiseren.
- Insecten profiteren van deze natuurlijke vorm van beheer. Tegelijkertijd geeft dit geen ruimte aan de ontwikkeling van ruigten met bramen en bomen en verschraalt de bodem, wat resulteert in ecologische waardevoller gevarieerd grasland.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Bomenrij langs openbare weg

Langs de Kleine Bergerweg en de ‘s Heerenkampsweg de noordzijde van het plangebied zijn in aansluiting van de bestaande bomenrijen extra bomen aangeplant. Dit ter versterking van de landschapslijnen en voor de ecologische verbinding. Uit cultuurhistorisch oogpunt zijn dit landschappelijk wenselijke groenelementen die behoudenswaardig zijn.

Winterlindes - Kleine Bergerweg
De bestaan de bomenrij bestaat uit esdoorns. Voor de diversiteit wordt deze rij aan de oostzijde aangevuld met een andere soort, de winterlinde (tilia cordata).
Deze bomen worden met een onderlinge afstand van 10 meter aangeplant. De linde heeft een grote ecologische betekenis voor met name insecten en vogels.

Fladderiep - s Heerenkampsweg
Aan de noordewest zijde wordt ‘s Heerenkampsweg beplant met de Fladderiep (Ulmus laevis). Dit om weer een extra boomsoort toe te voegen. Deze bomenrij vormt samen met de bestaande esdoorns en de linden een gesloten rij die de twee bospartijen met elkaar verbindt.

Ontwikkelings- en instandhoudingsbeheer
- De bomen worden periodiek gesnoeid, minimaal eenmaal per 5 jaar.
- Na het snoeien beslaat de blijvende kroon altijd minimaal twee derde van de totale lengte van de boom.
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart.

Ned. naam	Wet. Naam
Winterlinde	Tillia cordata
Fladderiep	Ulmus laevis

Referentiebeeld lindes in een rij

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Wadi

De wadi wordt aan de zuidwestzijde behouden (zie blauwe cirkel). Dit is het laagst gelegen gedeelte van het plangebied. Deze wadi heeft een profiel met een flauwe oever zodat er veel gradiënten ontstaan. De verwachting is dat deze plek over het algemeen net wat natter is dan het overige gedeelte. Door hier wat te gaan verdiepen versterkt dit de verschillende gradiënten en hierdoor de diverse flora en fauna.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 2-4)
Om de wadi open te houden en de gewenste vegetatiegroei te krijgen, is onderhoud van een natuurvriendelijke oever noodzakelijk. Het ontwikkelingsbeheer is er op gericht een geschikt milieu te scheppen voor het kiemen en vestigen van de gewenste plantengroei.

- De eerste twee jaar kan de vegetatie met rust worden gelaten zodat de zaadbank zich goed kan ontwikkelen.
- Opschot van jonge bomen verwijderen.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 2-4)

- Jaarlijks in het najaar de oever maaien. Hierbij minimaal 30% tot maximaal 75% van de oever maaien.
- Bij zeer voedselrijke grond twee maal per jaar maaien. De extra maaibeurt vindt bij voorkeur vóór de zomer plaats.

Referentiebeeld wadi

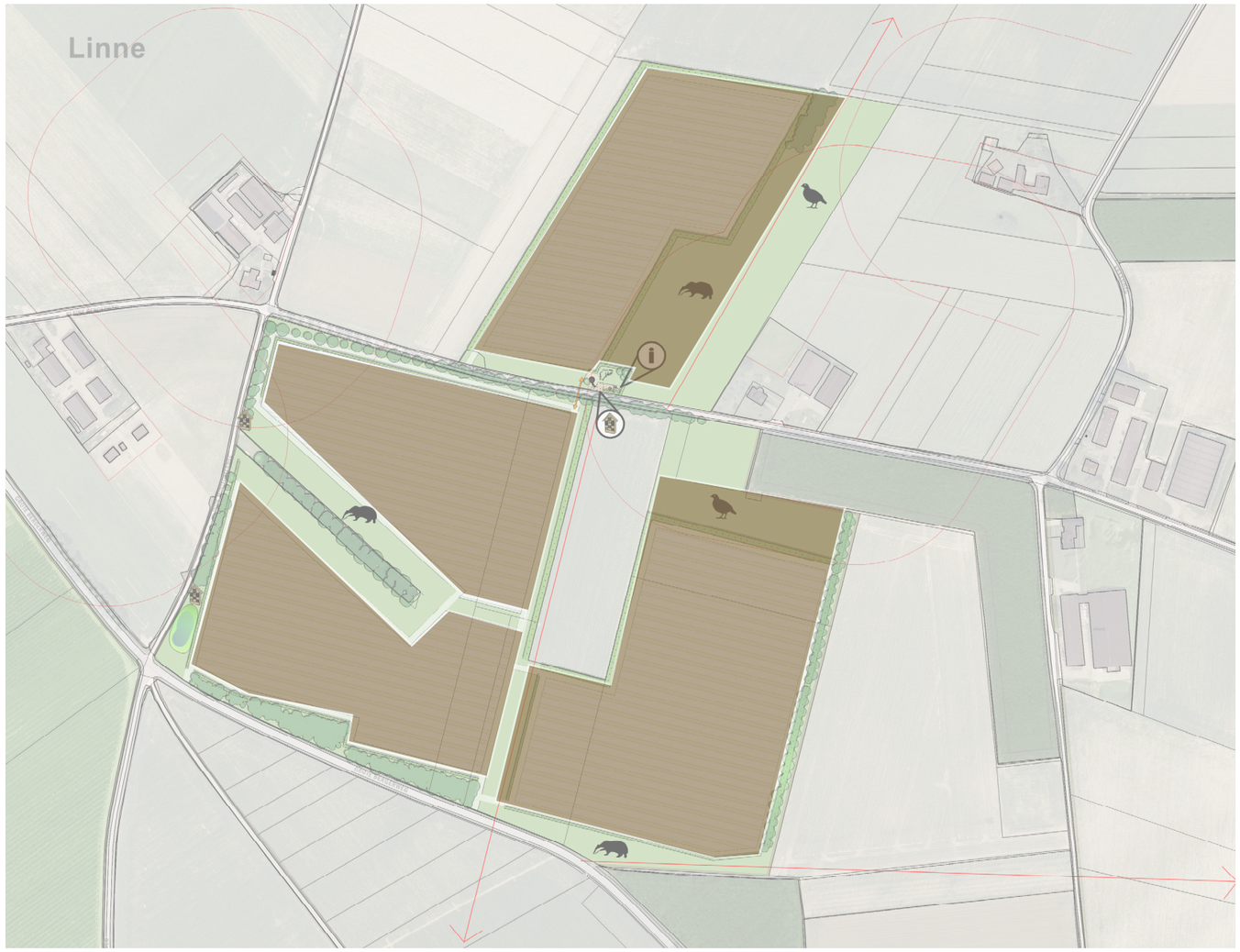

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Herinrichting voor landbouwkundig gebruik

Het beleid op zonnepark steld dat naar 30 jaar het zonnepark weer ontmanteld moet worden en het terrein weer geschikt gemaakt wordt tot landbouwperceel. Daarbij worden verschillende landschappelijke elementen van de inpassing van het zonnepark behouden. De rest van het plangebied kan weer geschiktgemaakt worden voor landbouwkundig gebruik. Bij de keuze voor het behoud van landschappelijke elementen uit de inpassing is er gekeken naar welke elementen belangrijke ecologische verbindingen vormen met de omgeving, het toekomstige landbouwkundige gebruik van de kavels en welke elementen uit cultuurhistorisch oogpunt de meeste waarde vertegenwoordigen voor het landschap. hierin is vooral de kenmerkende blokverkaveling in het gebied leidend. De bruine vlakken geven de oppervlaktes weer die weer in landbouwkundig gebruik genomen kunnen worden.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Beplanting en beheer

Totaal overzicht

In deze kaart zijn alle elementen bij elkaar weergegeven. Zo is goed te zien dat er een robuuste groene omzoming blijft bestaan, waarbij duidelijke en werkbare landbouwkundige percelen aanwezig zijn die aansluiten op de landschappelijke structuur van het landschap.

Te weten:

Lichtgroen vlak:	kruidenrijk grasland
Bruin vlak:	Landbouwgrond
Donkergroen vlak:	Heestergroepen
Groene bollen:	Bomenrij
Groene lijn:	Landschappelijke haag
Blauwe circel:	Poel

Quickscan Wet natuurbescherming

Zonneveld Kleine Bergerweg

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Opdrachtgever:
SP Development Europe B.V.
G. Overbeke
Europalaan 40
3526 KS Utrecht

Opdrachtnemer:
Eelerwoude
Onze vestigingen
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	203882
Datum:	6-9-2024
Aanvulling:	15-8-2024
Projectleider:	T. Rood
Opgesteld:	J. Blankestijn
Gecontroleerd:	N. Otten
Status:	Definitief

© 2024 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1 Aanleiding 4
2 Huidige situatie en ontwikkeling 5
2.1 Huidige situatie 5
2.2 Voorgenomen ontwikkeling 7
3 Natuurwetgeving en -beleid 8
3.1 Inleiding 8
3.2 Bescherming van soorten 8
3.3 Bescherming van gebieden 8
3.4 Bescherming van houtopstanden 9
3.5 Natuurnetwerk Nederland 9
4 Methode 11
4.1 Inleiding 11
4.2 Bureauonderzoek 11
4.3 Terreinbezoek 11
5 Beschermde soorten 12
5.1 Inleiding 12
5.2 Planten 12
5.3 Zoogdieren 12
5.4 Vogels 17
5.5 Reptielen 20
5.6 Amfibieën 20
5.7 Vissen 20
5.8 Ongewervelden 21
6 Conclusie 22
6.1 Beschermde soorten 22
6.2 Bescherming gebieden 23
6.3 Bescherming houtopstanden 23
6.4 Natuurnetwerk Nederland 23
6.5 Uitvoerbaarheid van de plannen 23
6.6 Geldigheid rapportage 24
7 Literatuurlijst 25
Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving 26

1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens een zonnepark te ontwikkelen op een aantal landbouwpercelen gelegen in de gemeente Roerdalen ten zuidoosten van de A73 direct ten westen van Sint Odiliënberg (Afbeelding 1).

In verband met deze voorgenomen ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van een bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde gebieden en plant- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. Voorliggende rapportage gaat hier verder op in.

Afbeelding 1: Begrenzing plangebied in roze kader (Esri).

2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de provincie Limburg, ten zuiden van Roermond en valt binnen de gemeente Roerdalen. Het plangebied ligt achteraf in het buitengebied met in de omgeving een afwisseling van bossen, bosschages, lanen en landbouwpercelen. Hierbij bestaat het grotendeel uit uitgestrekte landbouwpercelen.

Het plangebied zelf bestaat uit landbouwpercelen. Daarnaast is een bosstrook aanwezig welke een scheiding maakt tussen twee percelen, welke geen onderdeel uitmaakt van het plangebied. Deze dichte strook bestaat uit berken en fijnsparren met een ondergroei van braam en gewone vlier. De landbouwpercelen waren tijdens het veldbezoek recent bewerkt waardoor er geen begroeiing of gewassen op stonden met uitzondering van een enkel perceel welke bestond uit Engels raaigras.

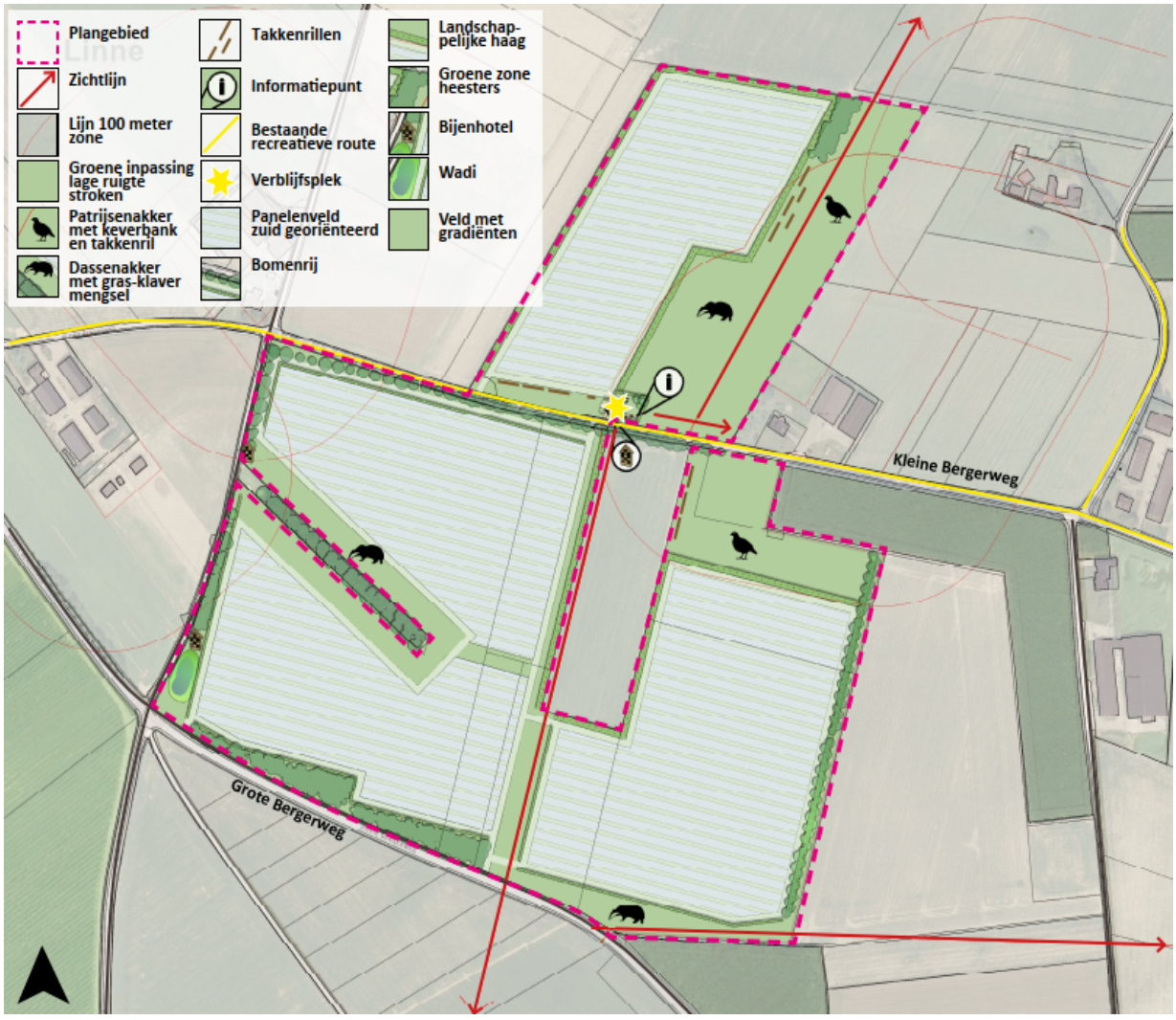
Afbeelding 2a. Impressie plangebied, situatie op 04/03/2022.

Afbeelding 2b. Impressie plangebied, situatie op 04/03/2022.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De opdrachtgever is voornemens op de landbouwpercelen een natuurinclusief zonnepark te ontwikkelen. Hiervoor is door Eelerwoude een landschapsplan ontworpen met een natuurinclusieve indeling. Deze is hieronder weergeven (Afbeelding 3). Bij dit ontwerp is vanaf het begin een ecoloog betrokken en is er intensief overleg geweest over de aangetroffen natuurwaarden. Deze worden in hoofdstuk 5 verder besproken. Daarnaast zijn ook de omwonende betrokken geweest in de planvorming. Resultaat hiervan zijn een aantal zones en maatregelen die worden getroffen. Er worden een tweetal zones aangelegd specifiek voor de das. En een tweetal zones voor akker en weidevogel. De rode lijn die het midden van het plangebied doorkruist is een doorsteek welke open blijft voor mogelijke migratie. Daarnaast wordt nog een dassentunnel gerealiseerd, een bijenhotel, een wadi en een gradiënten-zone. Rondom het park worden op een aantal delen nog een landschappelijke haag gerealiseerd en bomen aangeplant in de vorm van winterlindes en (fladder)iepen.

Afbeelding 3. Schetsontwerp zonnepark kleine bergerweg (Eelerwoude, juli 2024).

3 Natuurwetgeving en -beleid

3.1 Inleiding

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied.

3.2 Bescherming van soorten

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime “andere soorten”. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen.

Voor ieder ruimtelijk plan of ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht om te toetsen of deze kan leiden tot overtreding van de betreffende verbodsbepalingen. Wanneer sprake is of kan zijn van een overtreding, dan dient er onderzocht te worden of een vrijstelling geldt. Indien er geen vrijstelling geldt, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. Bijlage 1 gaat verder in op het wettelijk kader bij toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming.

Gevolgen plangebied
De Wet natuurbescherming is een nationale wet. Indien negatieve effecten worden verwacht door activiteiten of ontwikkelingen is een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten en welke effecten de voorgenomen ontwikkeling heeft op deze soorten.

3.3 Bescherming van gebieden

Met het onderdeel gebiedsbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

In de directe omgeving van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 1,5 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied; Roerdal. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Na 2 november 2022 is de aanlegfase voor projecten niet meer vrijgesteld. Hierdoor is het noodzakelijk een stikstofberekening te doen voor de aanleg van het zonnepark.

Het in gebruik nemen van het zonnepark brengt (extra)verkeersbewegingen naar en van de locatie voor beheer en onderhoud. Deze uitstoot maakt geen onderdeel uit van een tijdelijk project. Of deze een significante stikstofdepositie veroorzaken dient berekend te worden middels een stikstofberekening in het programma AERIUS-Calculator.

De uitwerking van deze berekening maakt geen onderdeel uit van deze rapportage.

3.4 Bescherming van houtopstanden

Het kappen of rooien van bomen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m2);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Gevolgen plangebied

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

3.5 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied verbinden. Dit Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van het Natuurnetwerk en hebben hiervoor soms een andere benaming. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het ‘nee, tenzij’- principe. In principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Een toetsing aan het natuurbeleid is alleen noodzakelijk als de ontwikkeling in strijd is met het bestemmingsplan. Daarnaast moet het plangebied in het NNN of een andere door de provincie beschermde natuurzone liggen. In een aantal provincies kent het natuurbeleid externe werking. Dit betekent dat in die provincie bij een ontwikkeling waarvoor een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is altijd een toetsing aan het natuurbeleid moet worden uitgevoerd.

Gevolgen plangebied

De ontwikkeling is in strijd met het bestemmingsplan, maar het plangebied ligt niet binnen het NNN. Binnen de provincie Limburg is ook geen sprake van een externe werking. Een toetsing aan het natuurbeleid is daarom niet noodzakelijk.

4 Methode

4.1 Inleiding

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.2 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is (indien beschikbaar) gebruikgemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie:

- NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna);

4.3 Terreinbezoek

Op basis van een éénmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door J. Loeffen uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude (Kader – Ecologisch deskundige). Het veldbezoek is uitgevoerd op 04/03/2022 bij 8°C, onbewolkt weer en windkracht 1-2 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Op 24 mei 2023 is opnieuw een veldbezoek gebracht aan de burcht om na te gaan of de situatie gelijk is gebleven en om na te gaan of sprake is van activiteit van das in of rond het plangebied. Ten opzicht van eerdere bevindingen (maart 2022) waren er nieuwe pijpen waargenomen (zie 5.3.2.).

Tot slot is op 24 mei 2024 een veldbezoek uitgevoerd naar de ligging van burchten in de omgeving en controle naar de aanwezigheid van oehoe. Ook is een bezoek gebracht aan de burcht in het plangebied om na te gaan of de situatie is gewijzigd.

Kader – Ecologisch deskundige

De veldmedewerkers van Eelerwoude beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van 'ecologisch deskundige'. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

5 Beschermde soorten

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit de literatuur en andere informatiebronnen. Vervolgens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.2 Planten

Voorkomen en functie
Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Tijdens het veldbezoek is een deskundigenbeoordeling van de potentiële aanwezigheid van beschermde planten in het plangebied uitgevoerd op basis van een biotoopanalyse. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied (agrarisch) is het onwaarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Alle beschermde plantensoorten zijn zeer zeldzaam en komen uitsluitend voor in zeer specifieke biotopen als hoogvenen, kalkgraslanden, eeuwenoude muren en voedselarme wateren.

Effecten en ontheffing
In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden op basis van het aanwezige biotoop uitgesloten, waardoor geen sprake is van negatieve effecten op beschermde planten. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde planten niet noodzakelijk.

5.3 Zoogdieren

5.3.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie
In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, en mogelijk ook franjestaart.

Verblijfplaatsen
Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen (Kader - Vleermuisverblijfplaatsen). Deze verblijfplaatsen kunnen de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - Vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouw bewonende en/of boom bewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouw bewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boom bewonende en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. In het plangebied zijn dan ook geen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig. Wel komt binnen het gebied beplanting voor, een aantal ook van omvang die potentie bieden als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Er worden echter geen bomen gekapt. Potentiële verblijfplaatsen blijven daardoor te allen tijde behouden; voor, tijdens en na de ontwikkeling.

Foerageergebieden en vliegroutes

De randen van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (Kader – Foerageergebied en vliegroute). Grote delen van het plangebied zelf en de omgeving zijn hiervoor niet/minder geschikt. Dit komt door de openheid van het terrein. Vleermuizen foerageren bij voorkeur in luwe zones langs beplanting. Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen om zich langs te verplaatsen, zoals houtsingels, welke als vliegroute kan dienen. Het is mogelijk dat de beplantingen binnen en rondom het plangebied onderdeel uitmaken van een vliegroute.

Kader - Foerageergebieden en vliegroutes

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

Effecten en ontheffing

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen zijn niet aanwezig doordat deze ontbreken. Mogelijk zijn binnen het plangebied wel verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen of rondom het plangebied in de hier aanwezige bomen. Deze blijven behouden bij de ontwikkeling van een zonnepark. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet aan de orde.

Het plangebied wordt mogelijk door meerdere vleermuissoorten gebruikt als foerageergebied en/of vliegroute. Doordat bestaande lijnstructuren behouden blijven en er geen bomen worden gekapt, blijven eventuele vliegroutes en foerageergebied behouden.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vleermuizen niet noodzakelijk.

5.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen, literatuurgegevens en expertise zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied aanwezig of te verwachten: ree, haas, konijn, egel en diverse algemene muizen en spitsmuizen. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast maken een aantal van het plangebied gebruik als migratieroute.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals das en wild zwijn, of gedeeltelijk een vrijstelling geldt zoals eekhoorn en steenmarter, worden wel in het plangebied verwacht.

Das

Burchten van dassen liggen vaak in een bosrand of in een houtwal of singel, in de buurt van een weiland of akkerland. Het voedselaanbod voor das is vooral op bemeste grasweiden (regenwormen) en in maïsakkers (maïskolven) van het agrarische gebied te vinden. Met name maisvelden zijn, voor een bepaald deel van het jaar, geschikt en van belang voor het opbouwen van een vetlaag om de winterperiode mee door te komen. Het plangebied bestaat uit agrarische percelen waar afwisselend aardappelen, tarwe, bieten, rogge, gerst en groenten worden geteeld (Boerenbunder).

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van das bekend (NDFF, 2018 – 2022). Rond het plangebied bevinden zich bosstroken waar das mogelijk gebruik van maakt. Tijdens het veldbezoek in 2022 en 2023 zijn aan de zuidwestkant van het plangebied, in de bosstrook welke een splitsing vormt tussen een landbouwperceel (afbeelding 4), sporen aangetroffen van das. Gezien de grootte gaat waarschijnlijk om een (bij)burcht. Echter, met het veldbezoek op 24 mei 2024 is gezien dat de burcht is gegroeid: er zijn 7 pijpen waargenomen in plaats van 3. Gezien de omvang en groei kan de burcht ook een functie hebben als kraamburcht.

Afbeelding 4: Locatie dassenburcht binnen het plangebied (links) en foto van een dassenpijp welke is aangetroffen binnen het plangebied op 04/03/2022 (rechts).

Wild zwijn

Wild zwijn is een schemer- en nachtdier en is niet territoriaal. Wild zwijn rust overdag in dichte dekking, bij voorkeur in droge, jonge ongedunde naaldhoutaanplant. Daar bouwt hij een dagrustplaats of 'ketel'; een uitholling in de bodem die ze in de bladlaag of in de kale grond uitschrapen en soms bedekken met takken. Wild zwijn is een alleseter. Hij eet voornamelijk plantaardig voedsel zoals eikels, kastanjes, gras, knollen, wortels en truffels, vruchten, bessen en groene plantendelen. Maar ook dierlijk voedsel zoals aas, regenwormen, insectenlarven, amfibieën, vogels en kleine knaagdieren.

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van wild zwijn bekend (NDFF, 2018 – 2022). Tijdens het veldbezoek zijn geen dagrustplaatsen of 'ketels' in het plangebied aangetroffen. Het groen rond het plangebied en de percelen met verschillende gewassen maken mogelijk wel deel uit van leefgebied, zoals foerageergebied en migratieroute.

Steenmarter

Steenmarter maakt voor diens verblijfplaats gebruik van oudere, open schuren, daken of zolders, boomholten of holten in de grond en/of houtstapels. De dieren hebben in provincie Limburg een gedeeltelijke vrijstelling. Dat houdt in dat zij alleen in de periode 15 augustus tot en met februari zijn vrijgesteld. Deze periode valt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode.

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van steenmarter bekend (NDFF, 2022). Van de steenmarter zijn geen sporen aangetroffen die duiden op een verblijfplaats. Er bevindt zich geen bebouwing zoals oude schuren of zolder binnen het plangebied en er zijn ook geen verblijfplaatsen aangetroffen in de beboste delen in bijvoorbeeld takkenhopen of zeer dichte struwelen.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden zoals eikels, noten en kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, schors,

paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Eekhoorns maken bolvormige nesten in bomen, op minstens 5 meter hoogte, voorkeur voor hoog in de boomtoppen. De dieren hebben in provincie Limburg een gedeeltelijke vrijstelling. Dat houdt in dat zij alleen in de periode maart - april en juli tot en met november zijn vrijgesteld. Deze periode valt buiten de voortplantingsperiode.

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van eekhoorn bekend (NDFF, 2018 – 2019). Van de eekhoorn zijn verblijfplaatsen in de vorm van nesten niet waargenomen aan de randen van het plangebied.

Effecten en ontheffing

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt en vooral tijdelijk verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende zoogdieren met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Limburg een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor <u>geen</u> provinciale vrijstelling geldt

Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt, wild zwijn, of een gedeeltelijke vrijstelling, steenmarter en eekhoorn, geldt dat (dag)verblijfplaatsen of indicaties van verblijfplaatsen (latrines, nesten) niet zijn waargenomen binnen of rondom het plangebied. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van het leefgebied van deze soorten. Echter, er is geen sprake van een essentiële functie doordat in het plangebied zelf weinig voedselaanbod is door de wissel teelt en in de directe omgeving voldoende, geschikt voedsel aanwezig is. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is dan ook niet aan de orde.

Das

In de bosstrook aan de westkant van het plangebied is burcht aanwezig van hoogstwaarschijnlijk das. De burcht blijft behouden evenals de bosstrook waar deze burcht zich in bevindt. Om aantasting te voorkomen worden binnen 20 meter van de burcht geen werkzaamheden uitgevoerd, zowel niet bovengronds als ondergronds.

Voor werkzaamheden tussen 20 en 200 meter (Kennisdocument Das, 2017) van de dichtstbijzijnde ingang van de burcht geldt:

- Er vindt een ecologische check plaats voorafgaand aan de werkzaamheden (eventueel intekenen nieuwe dassenpijpen/wissels).
- Werkzaamheden mogen alleen plaatsvinden tussen zonsopkomst en zonsondergang.
- Werkzaamheden dienen zo kort mogelijk te duren.
- Als het bij de uitvoering van de werkzaamheden nodig is om een burcht visueel te markeren, bijvoorbeeld met linten, dan kan dit zo kort mogelijk voor aanvang van de werkzaamheden worden gedaan en zo spoedig mogelijk na voltooiing van de werkzaamheden ongedaan worden gemaakt. Ook kan een markering buiten een straal van 20 meter van de burcht worden aangebracht.
- Vegetatiestructuur en bodem zo veel als mogelijk ontzien tijdens de activiteit of werkzaamheden (zoveel mogelijk werken met rijplaten).
- Voor zonsondergang, maar niet later dan 19.00 uur, de menselijke activiteiten afronden zodat wissels weer toegankelijk zijn, afval is opgeruimd en gebruikte machines en voertuigen uit het gebied zijn verwijderd.

Overige richtlijnen:

- Werken met ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol wordt apart van deze rapportage opgesteld.
- Ecologische begeleiding bij werkzaamheden; ecologische begeleiding bestaat uit een startoverleg met de aannemers, het markeren van de oude en eventuele nieuwe dassenpijpen en tussentijdse controles.
- Het nieuw te realiseren zonnepark dient volledig toegankelijk te zijn voor de das om wissels niet ongeschikt te maken. Toegang tot dit park voor de das moet worden opgenomen in het definitieve inrichtingsplan.

- Alle maatregelen moeten worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol en er dient voor de werkzaamheden bepaald te worden of de kwetsbare periode van de das voorbij is, door een ter zake deskundige. Dit kan door wildcamera's op te hangen voor het gebruik van de burcht en om te bepalen of de jongen zijn opgegroeid.

Voor de das maakt het plangebied ook onderdeel uit van foerageergebied. Dit betreft geen essentieel leefgebied gezien het aanbod en de afwisseling van agrarische gronden en boselementen in de nabije omgeving. Bij de inrichting van het plangebied wordt rekening gehouden met de biodiversiteit door stroken kruidenrijk grasland te ontwikkelen en een patrijsakker met keverbank. Doordat het stapelvoedsel van dassen bestaat uit regenwormen welke zij halen uit kort gemaaid (5 cm hoog) gras dat wordt bemest, zal een das minder profiteren van een dergelijke inrichting. Echter, bij vorst en zeer hete dagen trekken regenwormen zich terug waardoor zij voor dassen moeilijk tot niet bereikbaar zijn. De kruidenrijke graslanden bieden op die momenten meer voedsel voor de das in de vorm van kevers, en dragen bij aan het voedselaanbod.

Optimaal foerageergebied dat bestaat uit kort gemaaid gras of goed vergraafbare grond blijft meer dan voldoende aanwezig in de omliggende percelen. Daarnaast foerageren dassen van 1,5 tot 12 km nabij de burcht. Het is hierbij belangrijk dat het zonnepark geen obstakel wordt die toegang tot omliggende percelen verhinderd of bemoeilijkt waardoor dassen ver moeten omlopen. Om de toegang tot omliggend foerageergebied niet te verhinderen en de das hier vrije mogelijkheid geeft om naar toe te migreren wordt het ontwerp hiervoor aangepast. Deze punten staan hieronder beschreven.

Ontwerpaanpassingen
Het ontwerp is in meerdere overleggen afgestemd om de das niet te verstoren in de nieuwe situatie. Op advies van diverse ecologen van Eelerwoude zijn de volgende uitgangspunten meegenomen in het ontwerp:

- Er moet rondom de dassenburcht een strook komen waarin geen ontwikkelingen worden gerealiseerd. In het ontwerp is deze aan de noord- en zuidzijde aanwezig. Daarnaast moet het park toegankelijk worden gemaakt voor de das. Dit biedt de das ruimte om te migreren en nabij de burcht rust te ondervinden. In het ontwerp wordt er om de 50 meter een doorsteek in het hek gemaakt waardoor de das toegang heeft tot het park.
- In de NDFF is het merendeel van de waarnemingen van dode/ aangereden dieren. Hiervoor wordt een dassentunnel gerealiseerd om het veiliger te maken voor de das. De doorsnee van deze tunnel is minimaal 40 cm.
- Door het park loopt een doorsteek waar geen panelen voorkomen. Dit zorgt voor een open migratieroute voor de das maar ook overige soorten, en verbindt de noordelijke gelegen gebieden met de zuidelijke.

Omdat met het ontwerp en de uitvoering van de werkzaamheden voldoende rekening wordt gehouden met das is nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde. Met de bovenstaande maatregelen blijf de dassenburcht behouden, blijft er voldoende foerageergebied beschikbaar, en blijft toegang tot deze omliggende gebieden behouden. Wissels worden niet aangetast doordat het park vrij toegankelijk wordt gemaakt voor de das. Hiernaast wordt alles vastgelegd in een ecologisch werkprotocol en zal er begeleiding plaatsvinden mits er onvoorziene zaken zich voordoen.

Conclusie: Mits genoemde voorwaarden worden gehandhaafd, is nader onderzoek niet noodzakelijk.

5.4 Vogels

Voorkomen en functie
Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet natuurbescherming. Onderscheid wordt gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten, vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving en overige (broed)vogels.

Onder de vogels met jaarrond beschermde nesten vallen onder andere soorten die hun nesten ook buiten het broedseizoen gebruiken, soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn en soorten die steeds van hetzelfde nest gebruik maken en niet of nauwelijks zelf een nest kunnen bouwen. Onder de vogels met jaarrond beschermde leefomgeving vallen soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats die zij het jaar daarvoor hebben gebruikt of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Wel is er in een bosrand een mogelijke horst waargenomen in het boselement in het noordoosten van het plangebied. Waarschijnlijk betreft dit een oude horst van buizerd, het is mogelijk dat naast buizerd andere soorten welke niet zelf nesten bouwen hier gebruik van maken of gaan maken, zoals ransuil en boomvalk. Verder is het mogelijk dat enkele soorten jaarrond beschermde nesten wel het plangebied gebruiken als onderdeel van hun leefgebied, zoals buizerd, boomvalk, kerkuil, steenuil, ransuil en sperwer.

De veldronde op 24 mei 2024 heeft extra aandacht besteed aan de oehoe, welke in de omgeving gezien/bekend zou zijn. Conform data uit de NDFF is op ruim 2 kilometer ten oosten van het plangebied oehoe roepend waargenomen (februari, 2022). Oehoes maken voor hun broedlocatie gebruik van richels van bergen of steengroeves, soms een oud nest van bijvoorbeeld een roofvogel. Incidenteel broeden ze op de grond. Bij het veldbezoek is gezocht naar sporen die erop wijzen dat er een (mogelijk) grondnest aanwezig is. Deze zijn niet aangetroffen. Het horst in de boom is van onvoldoende omvang om geschikt te zijn voor oehoe.

Afbeelding 5: de locatie van het aangetroffen horst, cirkel van 75 meter rondom en een foto.

Jaarrond beschermde functionele leefomgeving

In deze situatie zijn enkele vogelsoorten aangetroffen dan wel te verwachten waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is. Het gaat om soorten als; koolmees, pimpelmees, boomklever, boomkruiper en diverse spechten.

Overige (broed)vogels
De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van bossen, struwelen en het agrarisch gebied. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruikmaken van het plangebied; houtduif, merel, roodborst, kievit, graspieper, gele kwikstaart, veldleeuwerik, patrijs en winterkoning.

Effecten en ontheffing
Vogels met jaarrond beschermde nesten
Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten het hele jaar door beschermd. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Bij de aantasting van de nestlocatie en/of de functionele leefomgeving is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk. Bij de ontwikkeling worden deze nesten niet aangetast en bevindt de gevonden horst zich buiten het plangebied. Om verstoring tegen te gaan moeten werkzaamheden binnen 75 meter van deze horst buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Aangezien het op dit moment niet duidelijk is of het nest bezet wordt en door welke soort wordt aanbevolen om tijdens het broedseizoen te controleren of het nest bezet wordt, en door welke soort, zodat hier vervolgens adequaat gehandeld kan worden.

Vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving
Gelet op de beperkte omvang van de projectlocatie en het beperkte aanbod aan geschikt leefgebied voor deze soorten, gaat het om slechts enkele broedparen van genoemde algemeen voorkomende soorten. In de omgeving zijn voldoende alternatieve nestmogelijkheden en leefgebied aanwezig. Genoemde soorten zijn bovendien goed in staat alternatieve nestplaatsen te vinden. Compenserende maatregelen of het aanvragen van een ontheffing is om deze redenen dan ook niet aan de orde.

Overige (broed)vogels
Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, alsook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan in veel situaties worden voorkomen dat gehandeld wordt in strijd met deze verbodsbepaling. De periode van 1 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen[1]. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Wet natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort.

Grond broedende soorten als graspieper, veldleeuwerik en kievit kunnen niet worden uitgesloten. hierdoor wordt met klem geadviseerd om het terrein bouw klaar te maken voor de start van het broedseizoen. Hierdoor wordt voorkomen dat grond broedende soorten het plangebied bezetten tijdens de werkzaamheden.

Conclusie: bij de werkzaamheden binnen 75 meter van de horst dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden (1 maart – 15 juli). Grond broedende soorten als graspieper, veldleeuwerik en kievit kunnen niet worden uitgesloten. Hierdoor wordt met klem geadviseerd om het terrein bouw klaar te maken voor de start van het broedseizoen. Hierdoor wordt voorkomen dat grond broedende soorten het plangebied bezetten tijdens de werkzaamheden.

[1] In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

5.5 Reptielen

Voorkomen en functie
Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied (NDFF).

Effecten en ontheffing
Op basis van het aanwezige biotoop kunnen beschermde reptielen worden uitgesloten. Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk.

5.6 Amfibieën

Voorkomen en functie
Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt
Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt
Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals kamsalamander of poelkikker, worden niet verwacht in het plangebied vanwege de aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten. Zo ontbreken waterelementen in het plangebied. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën rondom het plangebied (NDFF).

Effecten en ontheffing
Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt
De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Limburg een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt
Beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, kunnen op basis van de aanwezige biotoop worden uitgesloten, waardoor er geen sprake is van negatieve effecten. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor amfibieën niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

5.7 Vissen

Voorkomen en functie
Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Effecten en ontheffing
Beschermde vissen zijn niet in het plangebied aanwezig. Er worden dan ook geen effecten op beschermde vissen verwacht. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor vissen is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

5.8 Ongewervelden

Voorkomen en functie
Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als grote vos en kleine ijsvogelvlinder niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat met waardplanten. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied.

Effecten en ontheffing
In het plangebied zijn geen beschermde ongewervelden aanwezig. Er is geen sprake van negatieve effecten op beschermde ongewervelden. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor ongewervelden niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

6 Conclusie

6.1 Beschermde soorten

6.1.1 Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Het betreft soorten als ree, haas, konijn, egel en diverse algemene muizensoorten. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft.

6.1.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Das
Aangezien er zich een (bij)burcht bevindt aan de rand het plangebied gelden de volgende voorwaarden:

- Binnen 20 meter van de burcht vinden zowel bovengronds als ondergronds geen werkzaamheden plaats.

Voor werkzaamheden tussen 20 en 50 meter van de dichtstbijzijnde ingang van de burcht geldt:

- Er vindt een ecologische check plaats voorafgaand aan de werkzaamheden (eventueel intekenen nieuwe dassenpijpen/wissels).
- Werkzaamheden mogen alleen plaatsvinden tussen zonsopkomst en zonsondergang.
- Werkzaamheden dienen zo kort mogelijk te duren.
- Als het bij de uitvoering van de werkzaamheden nodig is om een burcht visueel te markeren, bijvoorbeeld met linten, dan kan dit zo kort mogelijk voor aanvang van de werkzaamheden worden gedaan en zo spoedig mogelijk na voltooiing van de werkzaamheden ongedaan worden gemaakt. Ook kan een markering buiten een straal van 20 meter van de burcht worden aangebracht.
- Vegetatiestructuur en bodem zo veel als mogelijk ontzien tijdens de activiteit of werkzaamheden (zoveel mogelijk werken met rijplaten).
- Voor zonsondergang, maar niet later dan 19.00 uur, de menselijke activiteiten af ronden zodat wissels weer toegankelijk zijn, afval is opgeruimd en gebruikte machines en voertuigen uit het gebied zijn verwijderd.

Overige richtlijnen:

- Werken met een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol wordt apart van deze rapportage opgesteld.
- Ecologische begeleiding bij werkzaamheden; ecologische begeleiding bestaat uit een startoverleg met de aannemers, het markeren van de oude en eventuele nieuwe dassenpijpen en tussentijdse controles.
- Het nieuw te realiseren zonnepark dient toegankelijk te zijn voor de das om wissels niet ongeschikt te maken. Toegang tot dit park voor de das moet worden opgenomen in het definitieve inrichtingsplan.
- Alle maatregelen moeten worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol en er dient voor de werkzaamheden bepaald te worden of de kwetsbare periode van de das voorbij is, door een ter zake deskundige. Dit kan door wildcamera's op te hangen voor het gebruik van de burcht en om te bepalen of de jongen zijn opgegroeid.

Broedvogels Jaarrond beschermde nesten

Bij de werkzaamheden binnen 75 meter van de horst dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden (1 maart – 15 juli).

Broedvogels overige broedvogels
Grond broedende soorten als graspieper, veldleeuwerik en kievit kunnen niet worden uitgesloten. Hierdoor wordt met klem geadviseerd om het terrein bouw klaar te maken voor de start van het broedseizoen. Hierdoor wordt voorkomen dat grond broedende soorten het plangebied bezetten tijdens de werkzaamheden.

6.1.3 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermde soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

6.2 Bescherming gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten:
Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde de Natura 2000-gebied (1,5 km), de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten
Na 2 november 2022 is de aanlegfase voor projecten niet meer vrijgesteld. Hierdoor is het noodzakelijk een stikstofberekening te doen voor de aanleg van het zonnepark.

Het in gebruik nemen van het zonnepark brengt (extra)verkeersbewegingen naar en van de locatie voor beheer en onderhoud. Deze uitstoot maakt geen onderdeel uit van een tijdelijk project. Of deze een significante stikstofdepositie veroorzaken dient berekend te worden middels een stikstofberekening in het programma AERIUS-Calculator.

De uitwerking van deze berekening maakt geen onderdeel uit van deze rapportage.

6.3 Bescherming houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

6.4 Natuurnetwerk Nederland

De ontwikkeling is in strijd met het bestemmingsplan, maar het plangebied ligt niet binnen het NNN Binnen de provincie Limburg speelt ook geen externe werking. Een toetsing aan het natuurbeleid is daarom niet noodzakelijk.

6.5 Uitvoerbaarheid van de plannen

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten en natuurbeleid aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

6.6 Geldigheid rapportage

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Literatuurlijst

Esri. (sd). Luchtfoto. *Luchtfoto 25cm.* Esri, Redlands, USA.

(2017). *Kennisdocument Buizerd.* Bij12.

(2017). *Kennisdocument Das.* Bij12.

(2017). *Kennisdocument levendbarende hagedis.* Bij12.

LNV. (2022, Oktober 27). *Natura 2000*. Opgehaald van Gebieden : https://www.natura2000.nl/gebieden

Ministerie van LNV. (2020). *Besluit 14 oktober 2020; Houdenden vaststelling van een geactualiseerde rode lijst zoogdieren.* Ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit.

Nationale databank flora en fauna. (2022, 08 05). Opgehaald van NDFF: https://www.ndff-ecogrid.nl/

Natuur Netwerk Nederland. (2022, Oktober 31). Opgehaald van Atlasomgeving: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-x=150000&gm-y=455000&gm-z=3&gm-b=1544180834512,true,1;1553765981928,true,0.8;&activateOnStart=layermanager,info&activeTools=layercollection,search,info,bookmark,measur

Zoogdierenvereniging. (2022). Opgehaald van Eekhoorn: https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn

Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving

Bescherming van soorten

Zorgplicht
De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende planten- en diersoorten, of de soort nu beschermd is of niet (= zorgplicht). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wilde levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, maar kan door toepassing van bestuursdwang wel worden gehandhaafd.

Beschermingsregimes
Op het onderdeel soortbescherming deelt de Wet natuurbescherming soorten in drie beschermingsregimes in:

1. **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn**
   Alle vogels cf. artikel Vogelrichtlijn
2. **Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn**
   Soorten uit Bijlage IV Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd[2].
3. **Beschermingsregime "andere soorten"**
   Soorten die uit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Elk van deze beschermingsregimes heeft zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Verbodsbepalingen
De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. In de wet worden ten aanzien van de beschermde soorten een aantal verbodsbepalingen genoemd (figuur 1). De verbodsbepalingen zijn gekoppeld aan het beschermingsregime van de soort (resp. Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de groep 'Overige soorten'). Dat betekent dat deze verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden, tenzij voor de soort(en):

- een vrijstelling geldt;
- er gewerkt wordt met een goedgekeurde Gedragscode (feitelijk een collectieve ontheffing);
- een ontheffing is verkregen.

[2] De brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016 impliceert dat de bescherming uit de Vogelrichtlijn prevaleert boven de bescherming van vogels uit de verdragen van Bonn en Bern

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Figuur 1. Overzicht verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming (bron: brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016).

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen (en deze toch te mogen overtreden) via een ontheffing of een vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

1. er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling (=alternatievenafweging);
2. de afwijking is gebaseerd op een in de wet genoemd belang (b.v. openbare veiligheid of volksgezondheid);
3. de ingreep of handeling mag geen afbreuk doen aan en/of verslechtering betekenen voor de staat van instandhouding van de soort.

Als aan (alle) drie deze vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een (goedgekeurde) gedragscode.

Voorgaand figuur geeft een overzicht van de verbodsbepalingen per beschermingsregime. De verbodsbepalingen voor de groep van overige, 'nationale' soorten zijn geïnspireerd op de Habitatrichtlijn en op een aantal punten versoepeld. Zo is het opzettelijk verstoren van beschermde soorten (en hun verblijfplaatsen) uit deze groep van overige soorten niet langer verboden. Wel is het nog steeds verboden om vaste verblijfplaatsen van dieren onder dit beschermingsregime opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Voor vogels geldt dat verstoren niet verboden is als de verstoring maar niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (*artikel 3.1, lid 4 en lid 5*). Het beschadigen van in gebruik zijnde vogelnesten tijdens het broedseizoen blijft verboden, maar het verstoren dus niet meer, tenzij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de specifieke soort(en). Het is aan de initiatiefnemer om zich op de hoogte te (laten) stellen, en waar nodig aan te tonen, dat de op zich verstorende activiteit geen bedreiging vormt voor de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Tot slot geldt het opzettelijk doden of vangen en het verbod om vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of beschadigen, niet voor bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis in of op gebouwen of de daarbij behorende erven of roerende zaken (*artikel 3.10 lid 3*). Zie kader – Opzettelijkheid.

Kader - Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (artikel 10). Hierdoor was de Flora en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daar is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: *"Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant…."*.

Andere bevredigende oplossing(en)

De initiatiefnemer moet aantonen en beargumenteren dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn waardoor overtreding van de verbodsbepaling(en) kan worden voorkomen, bijvoorbeeld door planaanpassing of het aanpassen van de uitvoeringsperiode. Het is aan het bevoegd gezag (doorgaans dus de provincie) om de alternatieve oplossingen te beoordelen en hierover te besluiten. De onderbouwing moet gebaseerd zijn op objectieve en controleerbare gegevens.

Belangen

Voor de soorten die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de in deze richtlijnen genoemde belangen. Voor de groep van overige, nationaal beschermde soorten wordt uitgegaan van de in de Habitatrichtlijn genoemde belangen, plus een aantal aanvullende belangen. In het Kader - Wettelijk Belang wordt een overzicht gegeven van deze belangen.

Staat van instandhouding van de soort

Tot slot moeten de effecten van de voorgenomen handeling(en) worden beoordeeld aan de staat van instandhouding (SvI) van de soort. Zie ook kader – Staat van instandhouding. De SvI varieert per soort en per handeling, en is niet vastgelegd in de wet. Een handeling op een zeldzame beschermde soort zal eerder leiden tot een negatief effect op de SvI dan bij een algemene soort. Belangrijk is ook de trend (aantalsontwikkeling) en de ruimtelijke verspreiding van de soort. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met cumulatieve (versterkende) effecten, bijvoorbeeld door andere handelingen of ontwikkelingen in de omgeving en met reeds verleende ontheffingen voor dezelfde populaties van deze soort(en). Bij de beoordeling mogen compenserende en mitigerende (verzachtende) maatregelen worden betrokken. Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime. Om te beoordelen of aan deze criteria wordt voldaan, moet inzicht worden gegeven in:

1. De SvI (van de populatie) van de soort (in zijn natuurlijke verspreidingsgebied).
2. Het effect van de handeling of ontwikkeling op de soort.

Kader - Staat van instandhouding

- **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** “De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort”.
- **Beschermingsregime soort Habitatrichtlijn:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.
- **Beschermingsregime Overige soorten:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.

Voorkomen van overtreding verbodsbepalingen
In sommige situaties kunnen maatregelen worden getroffen waardoor negatieve effecten en overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kunnen worden voorkomen. Bijvoorbeeld door de kap van bomen met broedende vogels uit te stellen tot na de broedtijd. Al kan de boom ook een nest bevatten van een vogelsoort waarbij het nest jaarrond beschermd is, waardoor overtreding niet kan worden voorkomen. Het plannen van werkzaamheden buiten de kwetsbare periode(n) van beschermde soorten is een veel toegepaste maatregel. Andere mogelijkheden om overtreding te voorkomen zijn wellicht het aanpassen van de werkvolgorde, gebruik te maken van andere apparatuur of de werkzaamheden te faseren in ruimte en tijd (zoals in het voorbeeld).

Vrijstellingen
Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen die leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen in de wet. Dit zijn bijvoorbeeld de provinciale vrijstellingen en de gedragscodes. Ook kan er sprake zijn van een vrijstelling als de handeling is opgenomen in een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of programma in het kader van een programmatische aanpak. Tot slot kan het Rijk voor handelingen en activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag is een vrijstelling geven in de vorm van een Ministeriële Regeling. Vrijstellingen kunnen alleen gelden voor de verbodsbepalingen en de voorwaarden zoals genoemd bij de verschillende beschermingsregimes.

Provinciale verordening
Provinciale Staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Zo zijn met een provinciale verordening een aantal vooral algemeen voorkomende en beschermde zoogdieren als egel en rosse woelmuis vrijgesteld van de ontheffingsplicht. Door deze mogelijkheid ontstaan echter wel verschillen in de bescherming van soorten tussen de verschillende provincies.

Programmatische aanpak
De Wet natuurbescherming biedt de mogelijkheid om een programmatische aanpak toe te passen. Een dergelijk programma kan zowel door het Rijk als door provincies worden opgesteld. Onder de Flora en faunawet is reeds ervaring opgedaan onder de ‘Generieke’ of ‘Gebiedsgerichte aanpak’. Tevens is voor een aantal grootschalige ontwikkelingen en plangebieden een Generieke ontheffing verleend zoals voor de gemeente Tilburg, het Havengebied Rotterdam en Vliegveld Twente. Het biedt de mogelijkheid om door middel van een actieve leefgebiedenbenadering te streven naar een betere verbinding tussen economie en ecologie.

Beheerplan Natura 2000-gebied
Tot slot zijn handelingen die onderdeel uitmaken van een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of een programmatische aanpak (zoals stikstof) vrijgesteld, mits de handelingen zijn getoetst aan de criteria voor afwijking van de soortenbeschermingsregimes.

Kader - Wettelijk Belang

Voor vogels beschermd onder de **Vogelrichtlijn** kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora en fauna;
- voor onderzoek en onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
- om het vangen, onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de **Habitatrichtlijn**, het **Verdrag van Bern** of het **Verdrag van Bonn** kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen eigendom;
- in het belang van volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen, onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor **andere 'nationaal' beschermde soorten** kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade en overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Eelerwoude
Op weg naar 100% natuurinclusief

Eelerwoude
Op weg naar 100% natuurinclusief

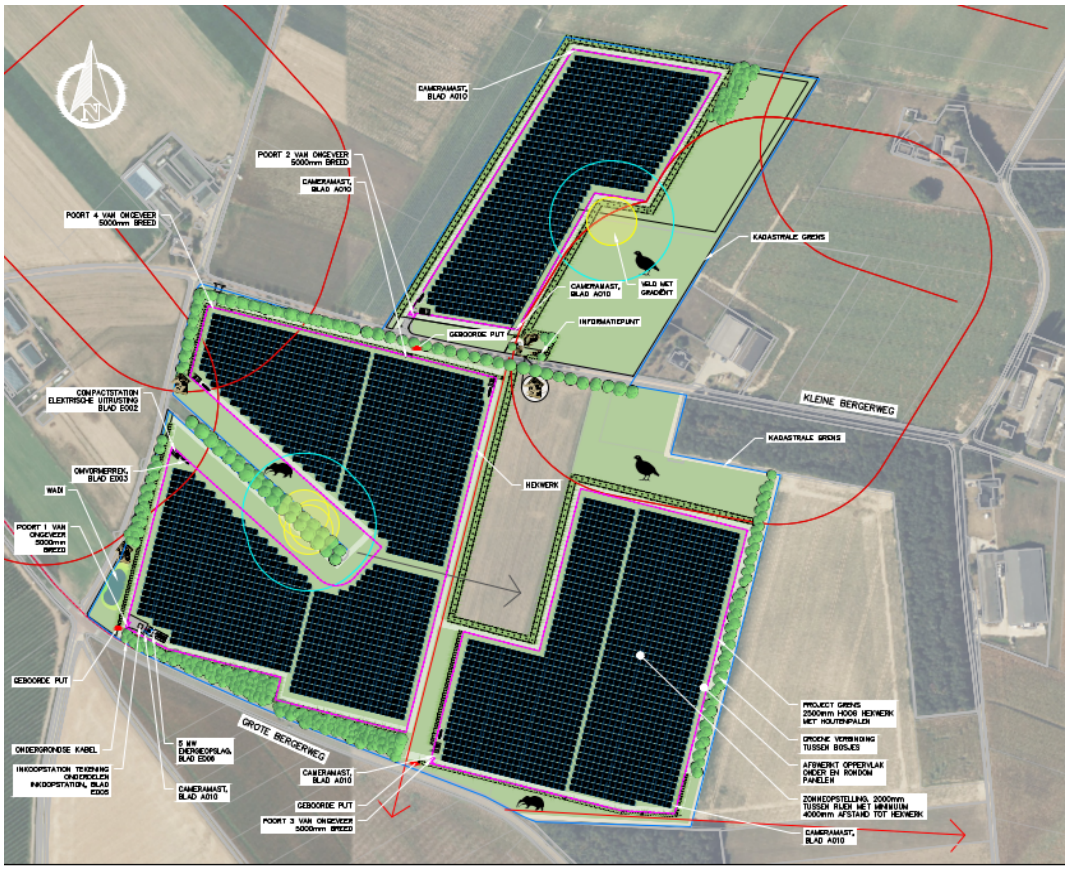
Ecologisch werkprotocol

Zonnepark Kleine bergerweg, gemeente Roerdalen

Projectnummer:	203882
Datum:	10-9-2024
Projectleider:	T. Rood
Opgesteld:	J. Blankestijn/J. Loeffen
Opdrachtgever:	SP Development Europe B.V.
Contactpersoon:	G. Overbeke

Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens een zonnepark te ontwikkelen aan de Kleine Bergerweg in de gemeente Roerdalen. Het gaat hierbij om een drietal landbouwpercelen (totaal circa 20 hectare) waarbij een totale oppervlakte van circa 11,8 hectare door panelen inclusief paden tussen de tafels wordt bedekt (afbeelding 1). Het plangebied ligt ten westen van de A73 ter hoogte van Linne in de provincie Limburg.

Afbeelding 1.Schetsontwerp van het aan te leggen zonnepark (Solar Provider Group, 2024).

Burcht van das aanwezig

Tijdens een verkennend veldbezoek d.d. 4 maart 2022 is in de groenstrook een burcht aangetroffen (afbeelding 2) met verse graafsporen. Een dassenburcht ligt ondergronds en heeft meerdere pijpen die toegang bieden tot de burcht. De grootte van de burcht ondergronds is dan ook lastig te bepalen en kan theoretisch gezien ondergronds tot 20 meter verder van de buitenste pijp liggen. Tijdens het veldbezoek zijn 3 pijpen aangetroffen. Alle pijpen komen niet buiten de groenstrook, in het plangebied voor. De ligging, vorm van de pijpen en aanwezige sporen duiden op gebruik van de burcht door das. Op 25 mei 2023 is opnieuw een veldbezoek gebracht aan de burcht om na te gaan of sprake is van activiteit van das in of rond het plangebied. Ten opzicht van eerdere bevindingen (maart 2022) waren er weinig nieuwe ontwikkelingen rondom de burcht. De burcht en bosstrook zijn sterk overgroeid met brandnetel en braam, een inventarisatie van het complete aantal pijpen was hierdoor niet mogelijk zonder begroeiing te verwijderen. Tijdens het tweede veldbezoek is tevens geconstateerd dat de burcht in gebruik is. Zonder nader onderzoek is de exacte functie niet te bepalen, al kan gebruik als kraamburcht niet worden uitgesloten. Een kraamburcht is het meest kwetsbare verblijf in het leefgebied van de das, waardoor dit het uitgangspunt is (worst case scenario). Met dit ecologisch werkprotocol wordt voorkomen dat de aanleg van het zonnepark een effect heeft op deze mogelijk kraamfunctie.

Afbeelding 2: Globale locatie dassenburcht, bevestigd op 25/05/2023 (Esri)

Wettelijk kader

De das is een nationaal beschermde soort. Dat houdt in dat conform artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming het dier niet mag worden gevangen of gedood en de vaste rust- en verblijfplaats niet mag worden aangetast. Pijpen die entree bieden tot de burcht, maken ook onderdeel uit van de vaste rust- en verblijfplaats. Wijzigingen of ontwikkelingen die de ecologische functionaliteit van de burcht aantasten zijn daardoor tevens verboden.

De burcht ligt in de groenstrook in het plangebied waardoor het gebied er omheen onderdeel uitmaakt van het foerageergebied. Met de aanleg van het zonnepark wordt de burcht niet aangetast, al wijzigt het foerageergebied rondom. Om te zorgen dat het plangebied zo functioneel mogelijk wordt voor dassen, zijn aanpassingen gedaan aan de landschappelijke inpassing van het zonneveld, met name wat betreft de inrichting van de nieuwe natuur rondom de panelen. Daarbij is met de kennis over het voedsel van das bekeken hoe dit zich verhoudt in de huidige situatie, met name binnen de straal van 800 meter rondom de bucht.

Voorliggend protocol beschrijft de maatregelen die moeten worden getroffen bij de aanleg van het zonnepark om een negatief (tijdelijk) effect van het zonneveld op het foerageergebied van das, op voorhand uit te sluiten. Ook wordt rekening gehouden met andere soorten zoals een mogelijk horst van buizerd, om effecten op hen op voorhand te voorkomen.

Dit werkprotocol is opgesteld op basis van de informatie uit de volgende bronnen.
- Quickscan Wet natuurbescherming, zonnepark Kleine bergerweg (Eelerwoude, 2022).
- Schetsontwerp Zonnepark Kleine bergerweg (Eelerwoude, 2022)
- Kennisdocument Das (BIJ12 2017)
- Kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017)
- Ruimtelijke onderbouwing (Eelerwoude, 2023)
- Toetsing Wet natuurbescherming (Eelerwoude, 2022)

Werkzaamheden

De uit te voeren werkzaamheden zijn voor dit betreffende zonnepark nog niet bekend. Ter indicatie zijn de werkzaamheden opgenomen van eerdere zonneparken die al zijn gerealiseerd. Binnen dit werkprotocol worden de verschillende werkzaamheden samengevoegd tot enkele hoofdgroepen. De uit te voeren werkzaamheden binnen het gebied betreffen:

De uit te voeren werkzaamheden zijn als volgt:
- maaien/oogsten
- graven van kabelsleuven en leggen van kabels;
- heien (schroeven of drukken) van de onderconstructies;
- plaatsen van de stellages op de onderconstructies;
- bouwen van compactstations;
- ophangen van de omvormers;
- plaatsen van de panelen op de stellages en het aansluiten van de bekabeling;
- terreininrichting met beplantingen en hekwerken.

Voorwaarden aan inrichting

Het plangebied heeft in de huidige situatie een functie voor das (burcht als verblijfplaats) en mogelijk buizerd (nestlocatie). Hieronder staat per functie beschreven welke aanpassingen aan het ontwerp noodzakelijk zijn om deze functie te behouden.

Dassenburcht

Rondom de bestaande burcht zijn werkzaamheden beperkt toegestaan. In de situatietekening (afbeelding 3) zijn buffers weergeven van 20 en 50 meter rondom de dassenburcht waarbinnen voorwaarden gelden. Het ontwerp dient hiervoor aangepast te worden volgens de volgende punten.

Voorwaarden binnen een straal van 20 meter rondom de burcht:

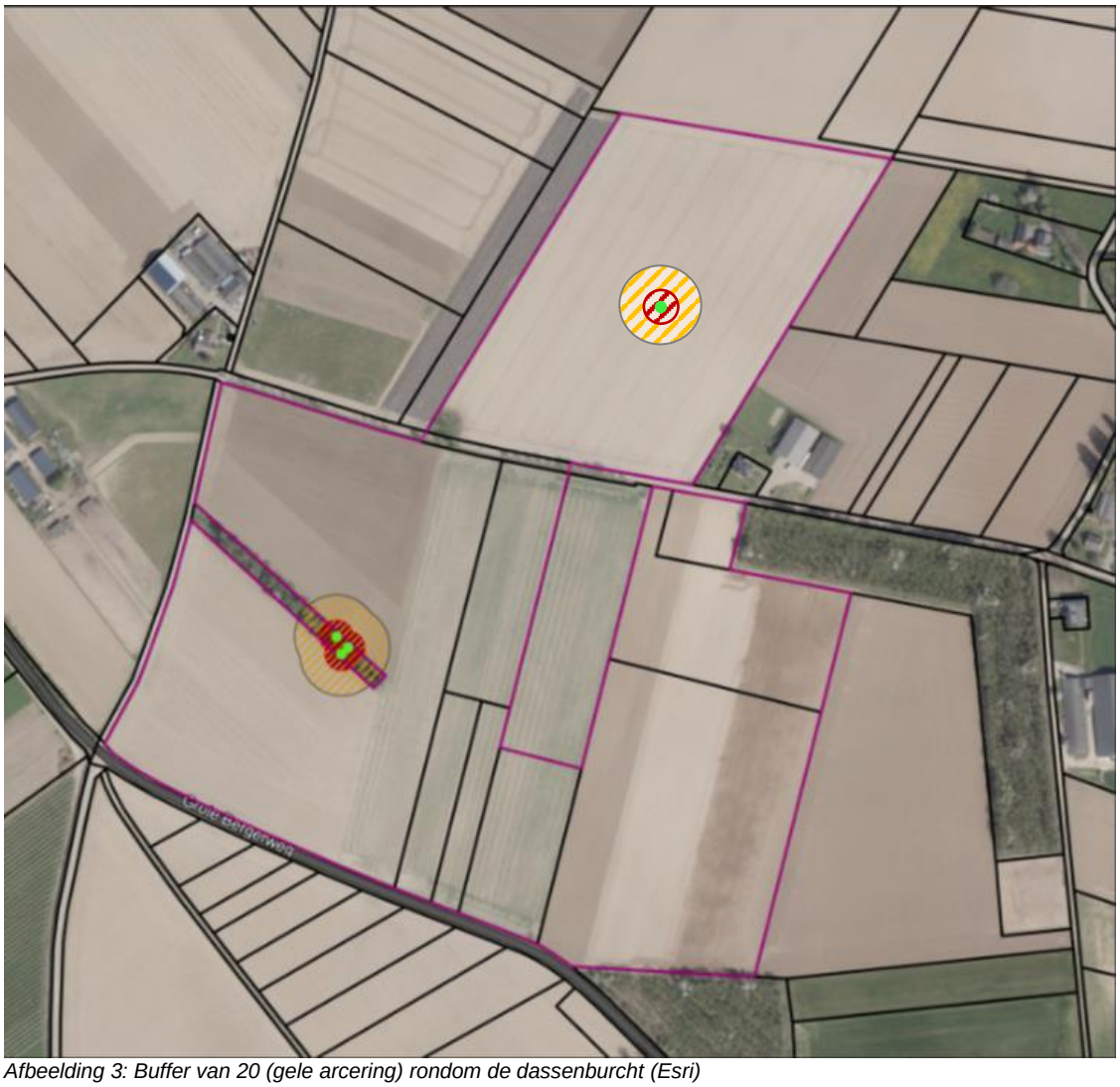
- Er dient geen enkele aanpassing plaats te vinden:
    - Geen zonnepanelen plaatsen
    - Geen materiaal opslaan
    - Niet stempelen of heien
    - Niet dieper graven dan 50 cm
    - Niet met zware voertuigen (>3,5 ton) rijden
    - Maximaal toegestane bodemdruk van 0,4 bar
- Geen aanleg van een onderhoudspad

Voorwaarden binnen een straal van 50 meter rondom de burcht:

- Gedurende de kwetsbare voortplantingsperiode, zijnde van 1 december tot 1 juli, mag binnen 50 meter van de dichtstbijzijnde ingang van een burcht of bijburcht geen geluid harder dan 85 dB zijn, geen trillingen ondergronds als heien en niet dieper worden gegraven dan 50 cm.

Voorwaarden voor zone tussen de 20 en 50 meter van de burcht:

- Niet heien
- Funderingen alleen plaatsen tussen 1 juli tot 30 november, dat is buiten de voortplantingsperiode
- Het zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed. Binnen een straal van 50 meter bij de burcht dient de tussenafstand 20 meter te zijn.

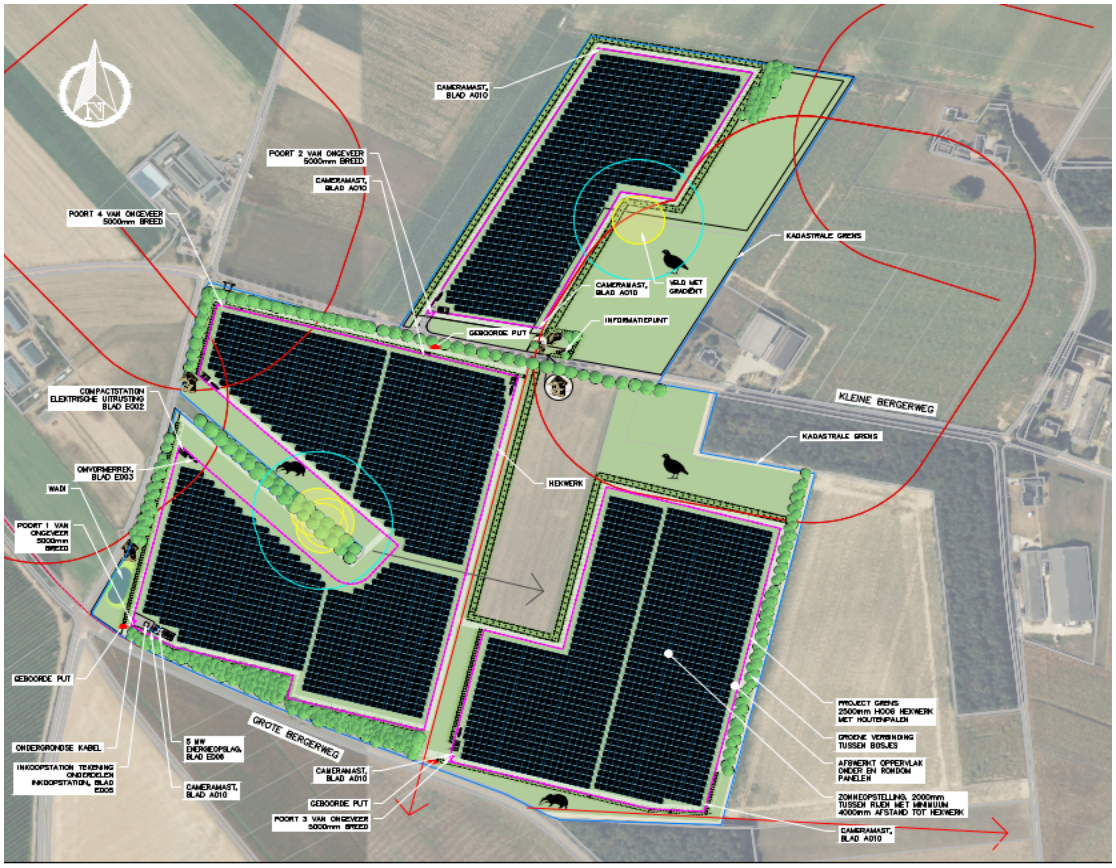

Afbeelding 3: Buffer van 20 (gele arcering) rondom de dassenburcht (Esri)

Aanbod en beheer foerageergebied das

Aangezien er foerageergebied van de das wordt vervangen door zonnepanelen dienen hiervoor aanpassing te worden getroffen in het ontwerp en indeling van het park. Allereerst is bepaald in hoeverre de landbouwpercelen bijdragen aan het voedselaanbod van de das. Op de percelen in het plangebied zijn afgelopen jaren verschillende gewassen verbouwd waaronder aardappelen, rogge, tarwe en spruiten (Boerenbunder). Deze gewassenteelt is voor de das suboptimaal foerageergebied. Geen van de percelen bestond afgelopen 3 jaar uit intensief beheerd grasland. De intensief beheerde graslanden zorgen voor 90% van het voedsel van de das, aangezien deze het meest optimale foerageergebied is op regenwormen (het stapelvoedsel).

De voorwaarde aan de inrichting van het zonnepark is dan ook dat het deel ten zuiden van de Grote Bergerweg van de nieuwe indeling wordt beheerd als grasland, met uitzondering van de aangewezen patrijsstroken (Afbeelding 4). Op deze wijze vindt een “opwaardering” plaats van het aanbod aan voedsel doordat intensief beheerd grasland meer voedsel biedt dan voorgaande gewassen. Ook kan de das onder de panelen voedsel vinden. Op deze wijze wordt voldoende foerageergebied aangeboden zodat de burcht zijn functie niet verliest.

Afbeelding 4. Plangebied met panelen, grasland ten behoeve van das en patrijzenstroken.

Voor het beheer van het grasland gelden de voorwaarden zoals weergeven in onderstaande tabel.

Tabel 1: Beheer van intensief grasland t.b.v. de das

Eisen t.a.v. Kwaliteitsgrasland
Bemesting vind plaats met (ruige) runderstalmest (of vergelijkbare) en niet met kunstmest. Geen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
De pH van de grond mag niet te laag zijn. pH dient minimaal 5,2 te zijn. Hiervoor moet elke 5 jaar bodemmonsters worden genomen en indien de pH te laag is moet worden bekalkt.
Perceel wordt ingezaaid met een gras-klaver mengsel welke passend is bij de bodem.
Het grasland wordt zo nodig (regelmatig) gebloot
Gedurende het jaar dient ongeveer 50% van het deel ten zuiden van de Bergerweg bedekt te zijn met kort gras (5 cm hoog maximaal) zodat de das optimaal kan foerageren (Afbeelding 4).
Aan de randen dient ruigte of mantelvegetatie te worden ontwikkeld of te worden gestimuleerd. Onderdeel van deze vegetatie zijn besdragende soorten welke voedsel bieden voor de das.

Horst

De waargenomen horst bevindt zich aan de oostkant van het plangebied. In het plangebied moeten bij voorkeur rond het horst open groene stukken behouden blijven dan wel worden gerealiseerd welke dienen als foerageergebied.

Voorwaarden en maatregelen bij uitvoering

Onderstaand staat per functie beschreven welke maatregelen bij de uitvoering noodzakelijk zijn om deze functie te behouden.

Dassenburcht

Voorwaarden bij uitvoering van werkzaamheden binnen 20 meter van de burcht

- Geen enkele activiteit binnen 20 meter van de burcht mag worden uitgevoerd.
- De straal van 20 meter rondom de burcht dient te worden afgezet/gemarkeerd tijdens de werkzaamheden. Deze zone dient te allen tijde vermeden te worden. Dit kan worden gedaan door eerst de hekwerken te realiseren op voldoende afstand. Deze geven dan direct een bufferende werking en geven een duidelijk werkgrens aan.

Voorwaarden bij uitvoering van werkzaamheden tussen 20 en 50 meter van de burcht

- Activiteiten zo kort mogelijk laten duren

Foerageergebied

- Wissels in de groene stroken gelegen nabij en langs de burcht moeten tussen zonsondergang of 19:00 en zonsopkomst vrij toegankelijk zijn voor de das. Machines, materialen of andere objecten mogen deze niet blokkeren

Horst

- Indien mensen of materieel nodig zijn binnen een afstand van 50 tot 75 meter vanaf het horst, dient voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een inspectie plaats of het nest in gebruik is.
- Op het moment dat er jongen aanwezig zijn in het nest, mogen nesten niet binnen 50 - 75 meter benaderd worden door mensen of materieel (Afbeelding 5).

Afbeelding 5. Locatie aangetroffen horst met een cirkel van 75 meter rondom (Esri, 2023).

Algemeen

- De werkzaamheden binnen 50 meter dienen buiten de meest kwetsbare periode van de das te worden uitgevoerd. Dit is tussen 1 juli – 30 november.
- Er dient alleen gewerkt te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang met een maximale eindtijd van 19:00
- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een ecologische check te worden gedaan naar de activiteiten van de das (eventueel intekenen van nieuwe wissels, pijpen of dergelijke elementen). Indien de werkzaamheden meerdere jaren duren dient jaarlijks een check te worden gedaan naar de functionaliteit van de burcht en omliggende elementen (o.a. wissels).
- Om roering en bodemverdichting tegen te gaan dient zoveel mogelijk gewerkt te worden met vaste rijroutes en rijplaten
- Het uitvoerend personeel is naar vermogen alert op de aanwezigheid van niet aangeduide zwaarder beschermde plant- en diersoorten.
- In onvoorziene situaties moet altijd direct in overleg worden getreden met een toezichthouder en contact opgenomen worden met een ecoloog.
- Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en onder *alle* betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de hier genoemde periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door de begeleidend ecoloog.
- Afwijken van dit protocol mag uitsluitend na overleg met en met toestemming van de begeleidend ecoloog.

Voorafgaand aan het werk wordt het ecologisch werkprotocol toegelicht voor betrokken partijen en toegelicht op locatie.

Bijlage 1 Beschrijving beschermde soorten

Naam:	Das
Soort:	Zoogdier
Formaat:	70-90 cm
Bijzonderheden:	Burchtlocatie in groenstrook

Das												
Maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Seizoensritme	Voortplantingsperiode						actief					
Uitvoerperiode	Ongeschikt						Optimaal					

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Eelerwoude
Op weg naar 100% natuurinclusief

Aanvullende maatregelen

Zonnepark Kleine Bergerweg, gemeente Roerdalen

Projectnummer:	203882
Datum:	10-9-2024
Projectleider:	T. Rood
Opgesteld:	L. Dijkhuis/J. Loeffen
Opdrachtgever:	SP Development Europe B.V.
Contactpersoon:	G. Overbeke

Functie burcht in de kop van de singel:

Dit betreft waarschijnlijk een kraamburcht. Burcht is significant gegroeid sinds de QS, van 3 naar 6 tot 7 pijpen. In het huidige ontwerp is er te weinig ruimte gelaten voor de das om ongehinderd gebruik te maken van de directe omgeving van de burcht.

In het ecologisch werkprotocol staan de volgende maatregelen beschreven. Deze dienen overgenomen te worden in het ontwerp om het plan doorgang te laten vinden.

Citaat ecologisch werkprotocol 13-09-2023:
"Dassenburcht"

Rondom de bestaande burcht zijn werkzaamheden beperkt toegestaan. In de situatietekening (afbeelding 2) zijn buffers weergeven van 20 en 50 meter rondom de dassenburcht waarbinnen voorwaarden gelden. Het ontwerp dient hiervoor aangepast te worden volgens de volgende punten.

<u>Voorwaarden binnen een straal van 20 meter rondom de burcht:</u>

- Er dient geen enkele aanpassing plaats te vinden:
  - Geen zonnepanelen plaatsen
  - Geen materiaal opslaan
  - Niet stempelen of heien
  - Niet dieper graven dan 50 cm
  - Niet met zware voertuigen (>3,5 ton) rijden
  - Maximaal toegestane bodemdruk van 0,4 bar
- Geen aanleg van een onderhoudspad

<u>Voorwaarden binnen een straal van 50 meter rondom de burcht:</u>

- Gedurende de kwetsbare voortplantingsperiode, zijnde van 1 december tot 1 juli, mag binnen 50 meter van de dichtstbijzijnde ingang van een burcht of bijburcht geen geluid harder dan 85 dB zijn, geen trillingen ondergronds als heien en niet dieper worden gegraven dan 50 cm.

<u>Voorwaarden voor zone tussen de 20 en 50 meter van de burcht:</u>

- Niet heien

- Funderingen alleen plaatsen tussen 1 juli tot 30 november, dat is buiten de voortplantingsperiode
- Het zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed. Binnen een straal van 50 meter bij de burcht dient de tussenafstand 20 meter te zijn.

“

<einde citaat>

Aanvullend op dit protocol worden de volgende punten nader toegelicht.

Kraamburcht

De volgende afwijking is geoorloofd om een betere toegankelijkheid te realiseren: De starthoogte van het hek is 20cm van de grond. Hiermee kan de das vrij kiezen waar deze het zonnepark betreedt. De das kan naar keuze zelf extra ruimte graven als dat nodig is.

Rondom de burcht, c.q. de begrenzing van de singel, dient binnen een straal van 20 meter vrij gehouden te worden van de werkzaamheden, derhalve: GEEN hek, en GEEN panelen (Afbeelding 2).

Bijburcht ten noorden Kleine Bergerwerg

In het perceel te noorden van de Kleine Bergerweg ligt een bijburcht, van 2 à 3 pijpen. Deze is jaarlijks in gebruik (pers. communicatie Steven Jansen, 2024). De exacte locatie van de burcht is bevestigd door dhr. Jansen en op kaart weergegeven (Afbeelding 3). Om de functie van deze dassenburcht niet te schaden dient er binnen een straal van 20 meter rond de pijpen geen panelen geplaatst te worden. Het zelfde geldt voor eventueel hekwerk (Afbeelding 2).

Corridors

Vanaf de singel met kraamburcht dient een corridor voor de das te worden aangelegd richting het oosten (Afbeelding 2). Deze wordt aangesloten op de zichtlijn noord-zuid, die tevens functie dient te hebben als corridor. Zodoende blijft de burcht verbonden met de bijburcht ten noorden van de Kleine Bergerweg en de tweede hoofdburcht, met eventuele bijburchten ten zuiden van de Kleine Bergerweg.

Deze corridor dient aangesloten te worden op de te realiseren dassentunnel(s) onder de Grote Bergerweg door (Afbeelding 2).

Als mogelijk kan er worden gekozen voor een extra dassentunnel onder de Kleine Bergerweg door, op het kruispunt met de noord-zuid zichtlijn.

Foerageergebied: mogelijke maatregelen ten gunste van das

Maatregel: verbeteren habitat in bestaand leefgebied

Het verbeteren van habitat in bestaand leefgebied is één van de genoemde maatregelen uit het Kennisdocument Das (BIJ12, 2017) om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen en mogelijk te voorkomen.

Vuistregels voor vervangen leefgebied

Het kennisdocument das geeft vuistregels voor het aanbieden van oppervlakte vervangend leefgebied. Voor primair voedselgebied zoals vochtig grasland en bosjes kan de vuistregel van 120% worden aangehouden. Bij vervanging van delen die minder belangrijk zijn als voedselgebied (niet jaarrond gebruikt, zoals akkers, ruigte

en dergelijke) kan een geringer oppervlakte worden vervangen. Daarbij wordt een vuistregel van 50% aangehouden, mits op de vervangende oppervlakte een kwaliteitsverbetering plaatsvindt zodat dit gebied jaarrond kan worden gebruikt door das.

Doorgaans biedt vervangend leefgebied niet dezelfde eigenschappen als het oorspronkelijke leefgebied. Echter, bij dit plan is het leefgebied rond de burcht(en) niet optimaal doordat het niet bestaat uit bemest grasland maar akkers die niet jaarrond voedsel bieden.

Verbeteringsmaatregelen
De verbeteringsmaatregelen in dit plan bestaan uit:

- Groene inpassing lage ruigte stroken
- Patrijzenakker met keverbank en takkenril
- Dassenakker met gras-klaver mengsel
- Behoud bestaande bomenrij(en)
- Landschappelijke haag
- Aanwijzen van een groene zone met heesters
- Gradiënten in het veld behouden
- Toevoegen van faunatunnels

en zijn nader uitgewerkt in het Landschappelijke inpassingsplan.

Van belang is de genoemde verbeteringsmaatregelen tijdig en buiten de invloedssfeer van de activiteiten te realiseren. Dit wordt geborgd door de delen van het plangebied die worden ingericht als patrijzenakker en dassenakker, zo snel mogelijk te realiseren en te ontzien bij de uitvoering zodat de bodem niet wordt verstoord en dichtgereden.

Berekening
Aan de hand van de vuistregels uit het kennisdocument das en het schetsontwerp wordt berekend wat het functionele foerageergebied is van de das voor en na realisatie van het zonneveld.

Opgave:
Met herinrichting van het plangebied en ingebruikname van het zonneveld veranderd de functie van deze voor dassen. In de huidige situatie is het plangebied geschikt als foerageergebied voor de das waarbij sprake is van secundair foerageergebied. Dit houdt in dat het minder belangrijk is als voedselgebied (niet jaarrond gebruikt, bestaande uit een akker). Dit houdt in dat het momenteel 50% functioneel is. In het plangebied wordt 11,8 hectare bedekt met panelen, waarvoor 5,9 hectare foerageergebied moet worden gecompenseerd.

Uitgangspunten:
Het totale oppervlakte van het plangebied is 20 ha
Grofweg is het aandeel dat bedekt wordt door een paneel 6,64 ha, alles onbedekt is 13,36 ha.

Van de 13,36 hectare onbedekt, vinden op circa 9 hectare verbeteringsmaatregelen plaats. Bij de berekening gaat het om het gedeelte van het plangebied dat bedekt is door zonnepanelen inclusief de (smalle) paden tussen de tafels. Brede groenstroken daargelaten. In onderstaande tabel is aangegeven hoe de verbeteringsmaatregelen plaatsvinden en wat de waarde van elk element is (Tabel 1. Kolom Oppervlakte in m^2). In Afbeelding 2 is te zien waar de dassenakkers en patrijzenakkers exact komen, te herkennen aan de silhouetten van de dieren op kaart. Dit en andere elementen is nader uitgewerkt in het Landschappelijke Inpassingsplan (Eelerwoude, augustus 2024).

Functionaliteit bestaand leefgebied zijnde akker: 50%
Functionaliteit leefgebied ter plaatse van verbeteringsmaatregelen zoals dassenakker en patrijzenakker: 100% - 120% afhankelijk van het type element.

Om de functionaliteit aan bestaand foerageergebied te verbeteren van 50% (bestaand) naar 100% / 120% (toekomstig) (Tabel 1. Vuistregel), is een upgrade nodig van 50% - 70%. De oppervlakten van de verbeteringsmaatregelen tellen daardoor voor 50% - 70% mee (Tabel 1. Oppervlakte dat meetelt in m^2 en hectare).

Tabel 1. Oppervlakte verbeteringsmaatregelen

Type vervangend leefgebied	Oppervlakte in m^2	Vuistregel	Oppervlakte dat meetelt in m^2	Oppervlakte dat meetelt in hectare
Kruidenrijke grasland (langs de randen)	3.747	100%	1.873,50	
Dassenakker gras-klaver (ex. paden)	Ca. 42.000	120%	29.400	
(Brede) Paden van gras	Min. 15.500	100%	7.750	
Patrijzenakker	16.416	120%	11.491,20	
Heestergroepen (struiken bosjes)	8.718	100%	4.359	
Gemengde haag	8.370	100%	4.185	
Poel	554	0%	0	
Totaal	**95.305**		**59.059**	**5,9**

Foerageergelegenheid onder panelen

Bij bovenstaande berekening is (nog) geen rekening gehouden met de geschiktheid van de grond onder de panelen om te foerageren. Daar is als vuistregel 50% functionaliteit aangehouden doordat er nog geen langlopende studies zijn die aantonen hoe het foerageergebied van das zich onder de panelen ontwikkelt, al zijn eerste resultaten positief. Dassen blijken wel degelijk onder zonnepanelen te foerageren (Afbeelding 1). Dassen hebben een burcht aan de rand van het zonneveld en hebben het aangrenzende zonneveld direct in gebruik genomen.
Doordat bestaande functionaliteit van de akker 50% is en in de nieuwe situatie tevens een functionaliteit van 50% wordt aangehouden, blijft de functionaliteit van foerageergebied onder de panelen gelijk.

Afbeelding 1. Voorbeeld van een zonneveld in Gelderland die direct na realisatie van het zonneveld door das in gebruik is genomen.

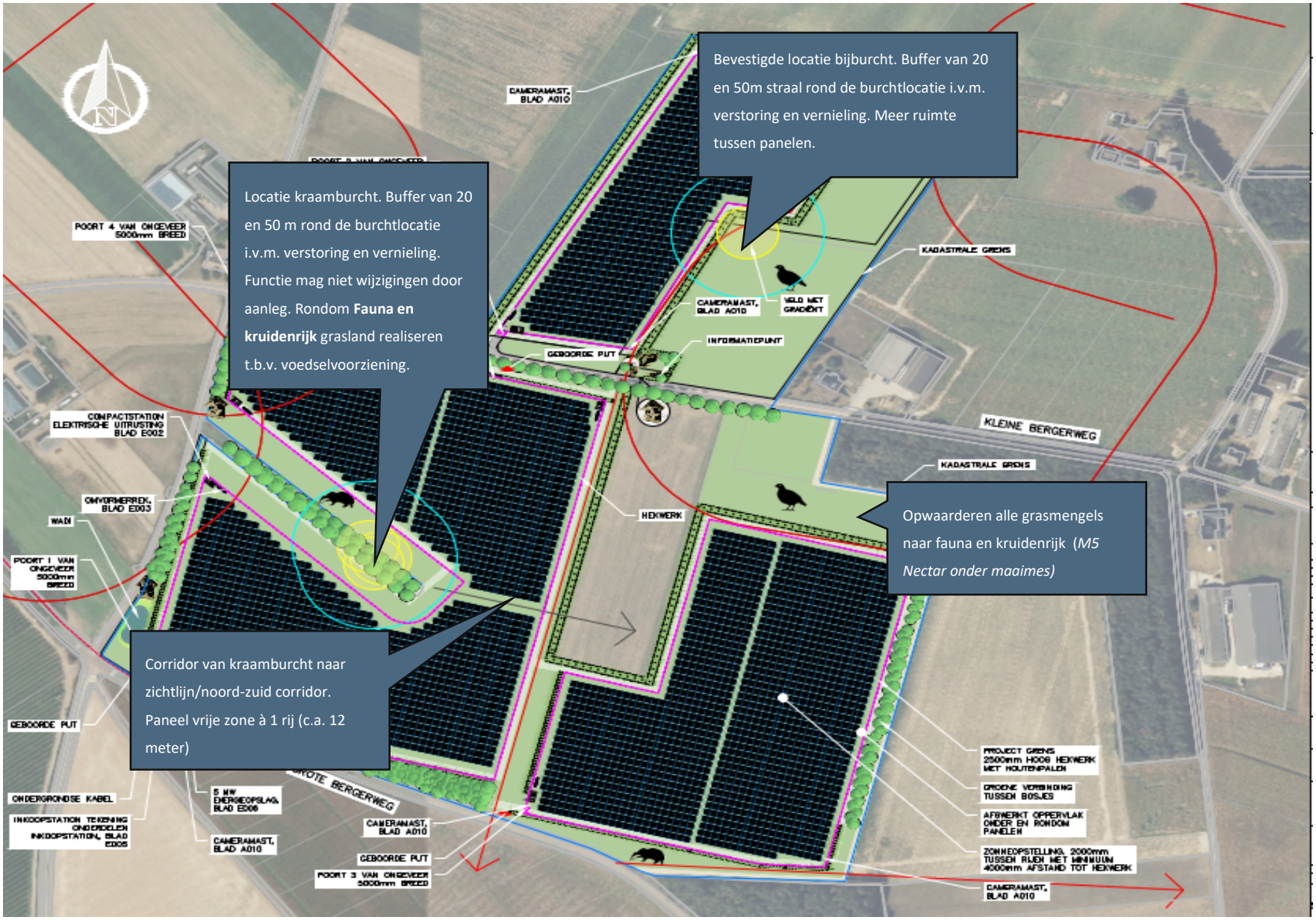
Conclusie: met de verbeteringsmaatregelen wordt 5,9 hectare aan vervangend leefgebied gerealiseerd. Hiermee wordt voldaan aan de vereiste 5,9 hectare die vanuit het Kennisdocument Das wordt geëist.

Hekwerken

Rond de kraambucht dient het hekwerk 30cm van het maaiveld gerealiseerd te worden, volgens hiervoor beschreven methoden. Langs de andere randen is dit ook gewenst maar kan ook iedere 50m een doorgang te laten van 30x50 cm zoals in het plan was opgenomen. De locatie van deze doorgangen dient dan bepaald te worden in overleg met een ecologisch deskundige en Steven Jansen. Hierbij is het van belang dat corridors niet beperkt worden in hun functie. Het plangebied dient te allen tijde toegankelijk te blijven voor de das.

Oehoe

De veldronde op 24 mei 2024 heeft extra aandacht besteed aan de oehoe, welke in de omgeving gezien/bekend zou zijn. Conform data uit de NDFF is op ruim 2 kilometer ten oosten van het plangebied oehoe roepend waargenomen (februari, 2022). Oehoes maken voor hun broedlocatie gebruik van richels van bergen of steengroeves, soms een oud nest van bijvoorbeeld een roofvogel. Incidenteel broeden ze op de grond. Bij het veldbezoek is gezocht naar sporen die erop wijzen dat er een (mogelijk) grondnest aanwezig is. Deze zijn niet aangetroffen. Het horst in de boom is van onvoldoende omvang om geschikt te zijn voor oehoe.

Afbeelding 2. Geadviseerde planwijzigingen ten behoeve van de das met extra fauna- en kruidenrijke buffers rond bestaande burchten en aanvullende corridor.

Afbeelding 3. Locaties dassenburchten, bijburchten (groene stip) en geadviseerde faunatunnel (oranje blokje links), om de situatie voor de das te verbeteren kan ervoor worden gekozen om op het gele blokje (rechts) een extra dassentunnel te realiseren.

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

RAAP-RAPPORT 6221

Plangebied Zonnepark te Sint Odiliënberg

Gemeente Roerdalen

Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied Zonnepark te Sint Odiliënberg, gemeente Roerdalen; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek

Versie: 22-12-2022

Auteur: K.J.M. Gaarthuis MSc & drs. M.P.F. Verhoeven

Projectcode: STOZO

Bestandsnaam: RAAPrap_6221_STOZO_20221222

Autorisatie: M.P.F. Verhoeven

ISSN: 0925-6229

RAAP
Leeuwenveldseweg 5b
1382 LV Weesp
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500
E-mail: raap@raap.nl
Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2022
RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

Inleiding

In opdracht van Eelerwoude B.V. heeft RAAP in november en december 2022 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied van Zonnepark Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg in de gemeente Roerdalen. Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning.

Resultaten

Uit het onderzoek blijkt dat het plangebied zich in een gebied bevindt dat door de Roer en de Maas is gevormd. Het bevindt zich namelijk in een door de Maas gevormd dalvlakteterras in de nabijheid van restgeulen van de Roer. In het plangebied bevinden zich holtpodzolgronden in lemig fijn zand, radebrikgronden in fijnzandig lichte zavel en de zogenaamde Roergronden. Binnen een straal van 500 m rondom het plangebied is één AMK-terrein en zijn vele vondstlocaties aanwezig, daarnaast zijn er vijf onderzoeken in de buurt van het plangebied uitgevoerd. Het AMK-terrein betreft een onbepaalde nederzetting uit het mesolithicum waar vuurstenen vondsten zijn aangetroffen. De meeste vondstlocaties betreffen vondsten (keramiek, vuursteen, metaal etc.) die zijn aangetroffen tijdens veldkarteringen door amateurarcheologen. Onder de eerder uitgevoerde onderzoeken bevindt zich één onderzoek waarbij het plangebied is vrijgegeven, één waarbij vervolgonderzoek is geadviseerd en van drie onderzoeken is het rapport niet aanwezig in Archis. Op historische kaarten van het plangebied is te zien dat het plangebied in het verleden in gebruik was als bouwland en heide, en dat er zich een wegen/paden in het plangebied bevonden. Het plangebied is echter tot op de dag van vandaag onbebouwd gebleven.

Gespecificeerde archeologische verwachting

- Hoge verwachting voor archeologische resten gerelateerd aan de kampementen van jagers-verzamelaars
- Hoge verwachting voor archeologische resten gerelateerd aan de zogenaamde ‘natte archeologie’ en randactiviteiten vanaf het neolithicum tot en met de nieuwe tijd.

Advies

De gebieden binnen het plangebied waar op de archeologische beleidskaart ‘waarde-archeologie’ 5 en 6 gelden worden vrijgegeven voor de toekomstige plannen. In de overige gedeeltes van het plangebied wordt geadviseerd een verkennend booronderzoek plaats te laten vinden indien de toekomstige plannen de bijbehorende vrijstellingsgrenzen overschrijden. Indien wordt vastgesteld dat de toekomstige plannen de vrijstellingsgrenzen niet overschrijden wordt geadviseerd om ook deze gebieden vrij te geven.

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Roerdalen, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Inhoud

Samenvatting 3
Inhoud 4
1 Inleiding 5
1.1 Kader 5
1.2 Administratieve gegevens 7
1.3 Doel- en vraagstelling 7
2 Bureauonderzoek 8
2.1 Methode 8
2.2 Aardkundige situatie 8
2.3 Archeologische gegevens 13
2.4 Historische situatie 17
2.5 Huidige situatie 22
2.6 Toekomstige situatie 23
3 Gespecificeerde archeologische verwachting 24
4 Conclusies en advies 26
4.1 Conclusie 26
4.2 Advies 27
4.3 Tot slot 28
Literatuur 29
Websites/Digitale bronnen 29
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices 30

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van Eelerwoude B.V. heeft RAAP in november en december 2022 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Zonnepark te Sint Odiliënberg in de gemeente Roerdalen (figuur 1).

Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning.

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

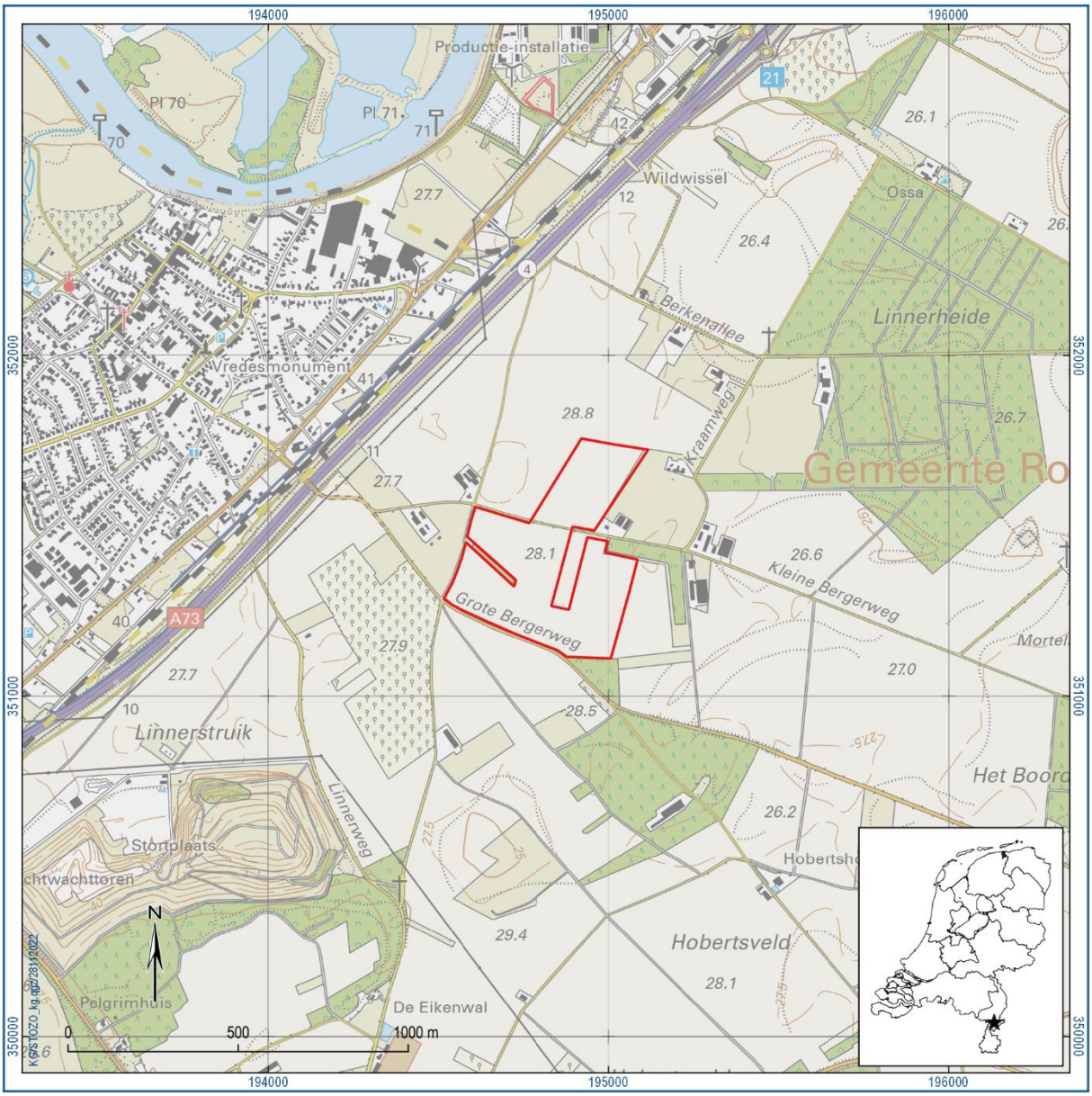
Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Roerdalen (Ellenkamp 2021) ligt het plangebied in een zone met waarde- archeologie 2, 3, 5 en 6 (zie figuur 5). Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 2 schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 250 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 3 schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 1000 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 5 schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 10.000 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor deze de zone met waarde-archeologie 6 schrijft voor dat er geen restricties zijn. Deze voorschriften zijn verankerd in het bestemmingsplan Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader (ontwerp 05-10-2022). De exacte omvang van de bodemingrepen is nog onbekend omdat de plannen nog niet vaststaan. De diepte van de palen van de pv-opstelling, een fotovoltaïsche-opstelling voor het omzetten van zonlicht naar elektriciteit, bedraagt 150 cm –mv en er zullen op één locatie kabels worden aangelegd op een diepte van circa 30 cm –mv, de diepte van de te funderen trafo's is echter niet bekend. De ingrepen zijn daarmee mogelijk groter dan de vrijstellingsgrens. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is daarom verplicht conform het vigerend beleid.

Kwaliteitsborging

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Bureauonderzoek
Opdrachtgever	Eelerwoude B.V.
Bevoegde overheid	Gemeente Roerdalen
Plaats	Sint Odiliënberg
Gemeente	Roerdalen
Provincie	Limburg
Centrumcoördinaten (X/Y)	194819/351357
Toponiem	Zonnepark Kleine Bergerweg
Oppervlakte plangebied	199876 m²
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens onderhavig onderzoek is het plangebied inclusief een zone van 500 m rondom het plangebied onderzocht.
Onderzoeksperiode	November en december 2022
Uitvoerder	RAAP Zuid
Projectleider	K.J.M. Gaarthuis
RAAP-projectcode	STOZO
Archis-onderzoeksmeldingsnummer	5320544100
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio Zuid te Weert en op termijn het provinciaal depot, Archis en e-depot.

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting aan de hand van verzamelde informatie over bekende en verwachte archeologische resten. Deze onderzoeksfase betreft de eerste fase binnen het traject van archeologisch vooronderzoek dat als einddoel heeft de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats vast te stellen.

Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond plangebied zijn reeds bekend?
- Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?
- Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient ervoor om – op basis van verschillende bronnen – inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en de sporen die het menselijk gebruik in de loop van de tijd heeft achtergelaten. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld.

Naast de conform de KNA verplichte bronnen is door de gebiedsexperts van RAAP een beredeneerde keuze gemaakt uit betrouwbare bronnen die voor de archeologische verwachting relevante informatie bevatten (zie bijlage 2 voor de motivering). Daarvoor is gebruik gemaakt van de landelijk en voor RAAP digitaal beschikbare archieven. Voor de beschrijving van de historische situatie is gebruik gemaakt van hiervoor relevante informatiedragers. Voor de actuele metadata van de verzamelde gegevens (gemeente, plaats, etc.) wordt verwezen naar het van toepassing zijnde data-archief.

2.2 Aardkundige situatie

Het Actueel Hoogtebestand van Nederland (www.ahn.nl) geeft een eerste indruk van de landschappelijke situatie in het plangebied. De hoogte in het plangebied varieert volgens het AHN tussen circa 27 en 28 m + NAP. Daarnaast zijn op het AHN de restgeulen van de Roer ten noorden en oosten van het plangebied goed zichtbaar.

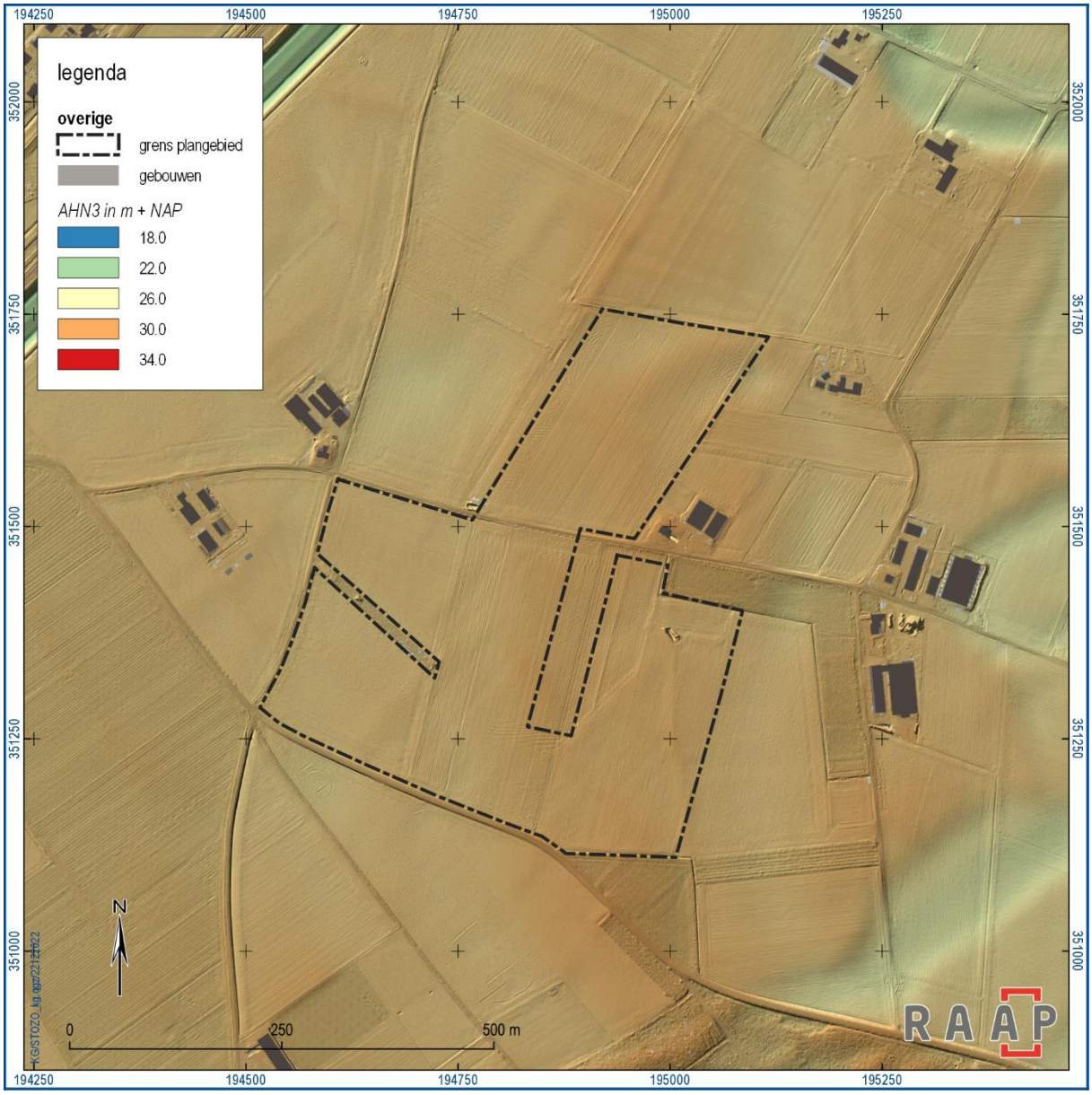
Op de geomorfologische kaart (figuur 3) bevindt het plangebied zich op een dalvlakteterras (E44) van de Maas. Deze zijn in het pleistoceen door de Maas gevormd (weichselien: 110.00-10.000 jaar voor Chr.). Als gevolg van de klimatologische omstandigheden werden door de Maas sedimenten afgezet of sneed de Maas zich in zijn eigen sedimenten in. Door herhaalde insnijding lief de Maas steeds terrassen met oudere afzettingen in het landschap achter. Deze riviersedimenten zijn vervolgens bedekt met een laag dekzand. Dit dateert voornamelijk uit de laatste ijstijd. Doordat de begroeiing onder de extreem koude en droge omstandigheden zeer schaars was, kreeg de wind gemakkelijk vat op de ondergrond. Hierdoor werden grote hoeveelheden zand verplaatst die de oudere afzettingen als een deken afdekten en het oorspronkelijke reliëf maskeerden (Stiboka, 1972). De terrasafzettingen worden gerekend tot de Formatie van Beegden en bestaan uit matig grof tot uiterst grof, grindhoudend zand met kleilagen.

Op de bodemkaart staat aangegeven dat binnen het plangebied verschillende bodemvormingen kunnen worden aangetroffen (figuur 4). Binnen het plangebied komen holtpodzolgronden in lemig fijn zand (Y23), radebrikgronden in fijn zandige lichte zavel (Bkd25) en roergronden (AR) voor.

Podzolgronden zijn bodems met een duidelijke profielopbouw, met van boven naar beneden: een donkerbruin gekleurde humeuze bovengrond (A-horizont), (licht)grijze uitspoelingslaag (E-horizont), grijsbruine tot bruine inspoelingslaag (B-horizont) en geelgrijs moedermateriaal (C-horizont). Door grondbewerking (o.a. ploegen) zijn de bovenste (A-, E en B-)horizonten vaak gedeeltelijk of geheel in de bouwvoor opgenomen. Holtpodzolgronden behoren tot de moderpodzolgronden en worden ook wel bruine bosgrond genoemd. Het betreft bodems waarin podzolering een zeer beperkte rol speelt (een E-horizont ontbreekt meestal).

Radebrikgronden zijn bodems die bestaan uit dagzomend löss (leem). Deze löss is aan het eind van de laatste ijstijd (Weichselien: circa 114.000-9.700 voor Chr.) door de wind afgezet. Het klimaat was kouder en droger dan nu en de bodem was schaars begroeid, zodat de wind gemakkelijk sediment (zoals zand en leem) kon verplaatsen. De gebieden waar radebrikgronden voorkomen, zijn niet-geërodeerde restanten van een grote aaneengesloten deken van lössgronden met briklagen. Een radebrikgrond wordt gekenmerkt door een horizont waaruit de lutum is uitgespoeld (E-horizont), die vervolgens dieper in het profiel weer is afgezet (Bt-horizont).

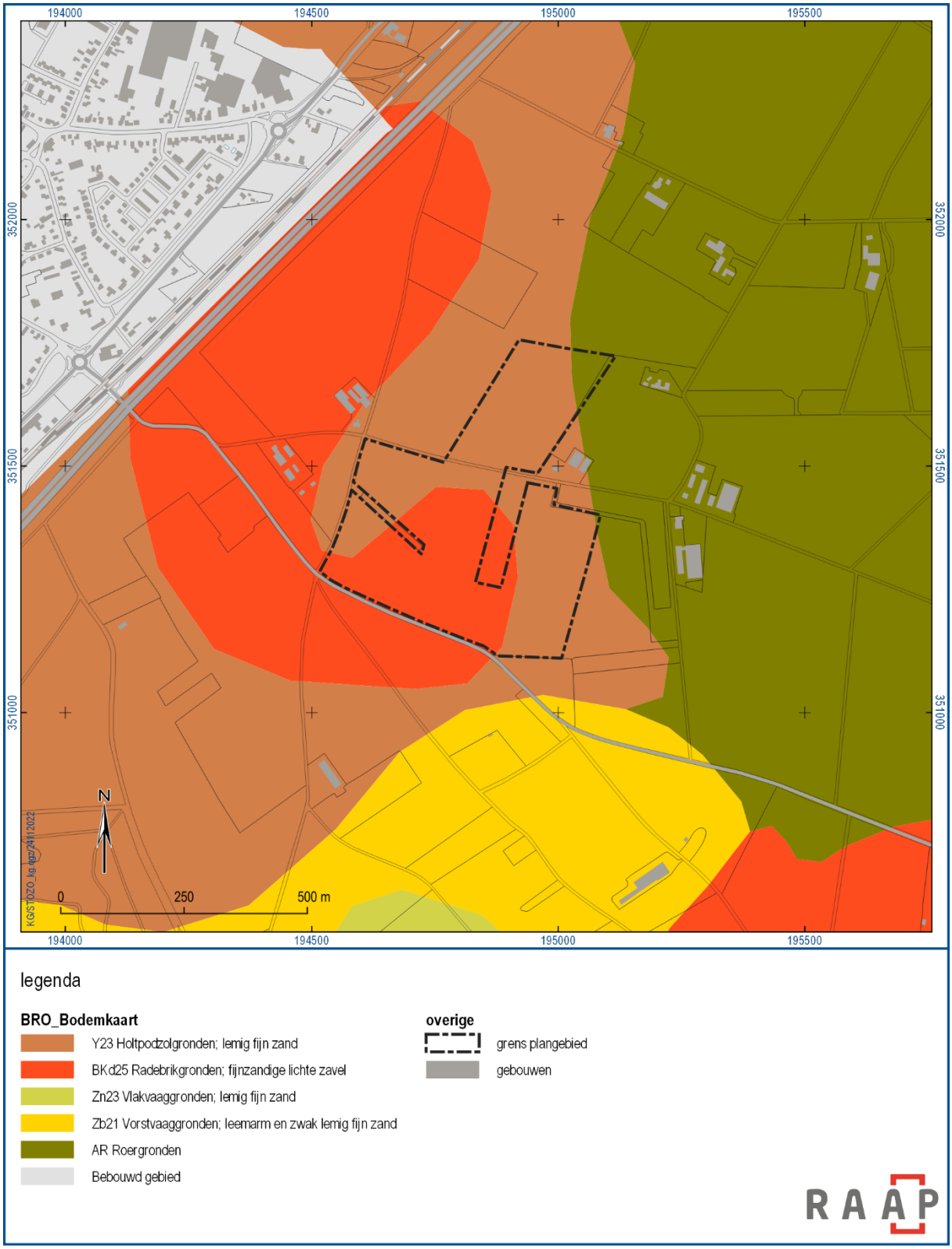
Roergronden zijn gronden die in het laat glaciaal door de Roer zijn afgezet. Als gevolg van sterke versnijding van het gebied met verlaten geulen en oeverwallen, komt op korte afstand een grote variatie in bodemtypen voor, die wordt aangeduid als een associatie va Roergronden (Stiboka, 1972). Op de hogere goed ontwaterde zandkoppen zijn holtpodzolgronden ontstaan. Waar door de Roer kleien zijn afgezet, worden onder gunstige hydrologische omstandigheden radebrikgronden aangetroffen. De lager gelegen verlaten geulen kenmerken zich hoofdzakelijk door het voorkomen van klei met zwak ontwikkelde ooivaaggronden (Ellenkamp en Tichelman 2008).

Figuur 2. Het plangebied geprojecteerd op het AHN (www.ahn.nl).

Figuur 3. Het plangebied geprojecteerd op de geomorfologische kaart van Nederland (Koomen en Maas 2004).

Figuur 4. Het plangebied geprojecteerd op de bodemkaart van Nederland (Stiboka 1972).

Geologische situatie (Weerts e.a., 2006; TNO, 2021)	Formatie van Beegden (Be3), met mogelijk lokaal de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Delwijnen er overheen
Geomorfologische situatie (Koomen & Maas, 2004)	Dalvlakteterras (E44)
Ouderdom geomorfologische structuur	Laat pleistoceen - holoceen
Bodemkundige situatie	Holtpodzolgronden, lemig fijn zand (Y23) Radebrikgronden, fijnzandige lichte zavel (BKd25) Roergronden (AR)
Verwachte diepteligging van archeologisch relevante lagen	vanaf circa 50 cm - mv

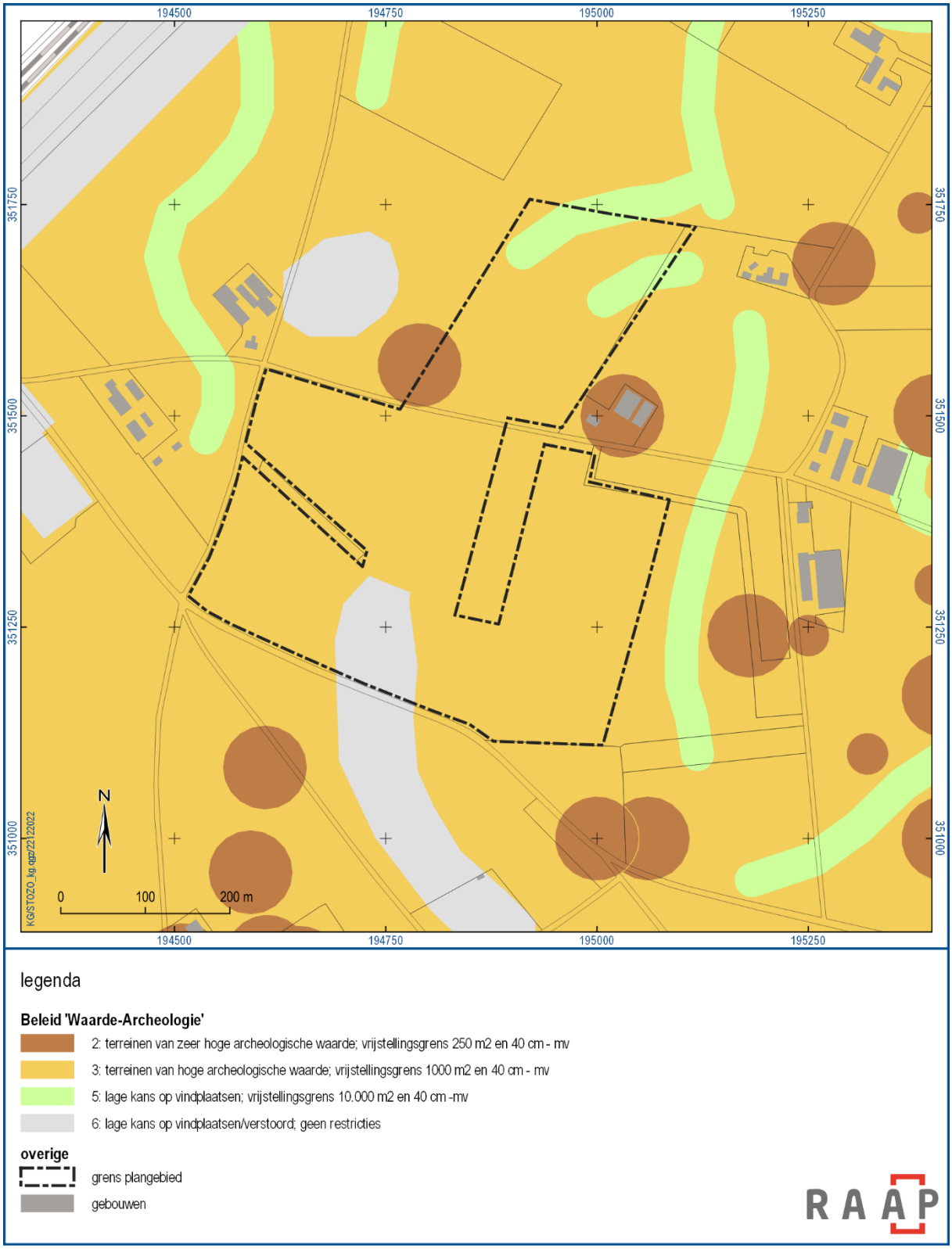
Tabel 2. Overzicht van geraadpleegde geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het plangebied en de directe omgeving.

2.3 Archeologische gegevens

Gemeentelijk archeologiebeleid

Bestemmingsplan (Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader; ontwerp 05-10-2022)	Dubbelbestemming Waarde-archeologie 2 Hierbij geldt een vrijstellingsgrens van 250 m^2 en een diepte van 40 cm – mv. Dubbelbestemming Waarde-archeologie 3 Hierbij geldt een vrijstellingsgrens van 1000 m^2 en een diepte van 40 cm – mv. Dubbelbestemming Waarde-archeologie 5 Hierbij geldt een vrijstellingsgrens van 10.000 m^2 en een diepte van 40 cm – mv. Dubbelbestemming Waarde-archeologie 6 Hierbij gelden geen restricties.
Gemeentelijke archeologische verwachtingskaart (Ellenkamp, 2021).	Binnen het plangebied gelden er verschillende verwachtingen: - Kans op vindplaatsen gerelateerd aan de natte context - Bekende vindplaats landbouwers - Hoge kans jagers-verzamelaars en landbouwers (gradiëntzone) - Hoge kans op vindplaatsen gerelateerd aan bewoning (en beakkering) van landbouwers - Lage kans op vindplaatsen
Gemeentelijke archeologische beleidskaart (Ellenkamp 2021)	Binnen het plangebied zijn er gedeeltes met een verschillend beleid: - Waarde-archeologie 2: terreinen van zeer hoge archeologische waarde; vrijstellingsgrens 250 m^2 en 40 cm - mv - Waarde-archeologie 3: terreinen van hoge archeologische waarde; vrijstellingsgrens 1000 m^2 en 40 cm - mv - Waarde-archeologie 5: lage kans op vindplaatsen; vrijstellingsgrens 10.000 m^2 en 40 cm -mv - Waarde-archeologie 6: lage kans op vindplaatsen/ verstoord; geen restricties

Tabel 3. Overzicht van het geldende archeologiebeleid en achterliggende verwachtingskaart.

Figuur 5. Het plangebied geprojecteerd op de gemeentelijke beleidskaart (Ellenkamp, 2021).

Bekende archeologische gegevens

Binnen het plangebied zijn geen vondslocaties of archeologische monumenten bekend. In een straal van 500 m rondom het plangebied zijn er echter vele vondstlocaties bekend en is er één AMK-terrein aanwezig. Dit AMK-terrein betreft een terrein met sporen van bewoning (vuursteenvindplaats) uit het mesolithicum. Bij een veldcontrole in 1994 bleek dat de akker pas ingezaaid was met gras, waardoor de vondstzichtbaarheid slecht was. Er werden maar enkele vuursteenvondsten gedaan. Amateur-archeologen hebben hier veel meer gevonden. Het bodemprofiel (lemig zand op zand) is redelijk intact, met een bouwvoor van 20 cm. Toch zal de vindplaats matig geconserveerd zijn, omdat na de bewoning geen afdekking heeft plaatsgevonden.

Bijna alle vondstlocaties betreffen vondsten die zijn aangetroffen door amateur-archeologen, in een niet-archeologische context, of door middel van veldkarteringen (zie bijlage 3). De aangetroffen vondsten betreffen vooral vuursteen en aardewerk uit verscheidene periodes. Van deze vondstlocaties zijn de complextypes bewoning (inclusief verdediging onbepaald) of is de complextype onbekend.

Één van deze vondstlocaties bevindt zich slechts enkele meters ten westen van het plangebied, het betreft zaakid nr: 2707769100, 2813351100 en 3071700100. Op deze locatie is keramiek en vuursteen aangetroffen.

Monument	Ligging	Complex	Datering	Materiaal	Diepte	Waarde
11233	174 m ten O	Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Vuursteen	Oppervlakte	Hoge archeologische waarde

Tabel 4. Overzicht van de bekende archeologische monumenten in en rond het plangebied.

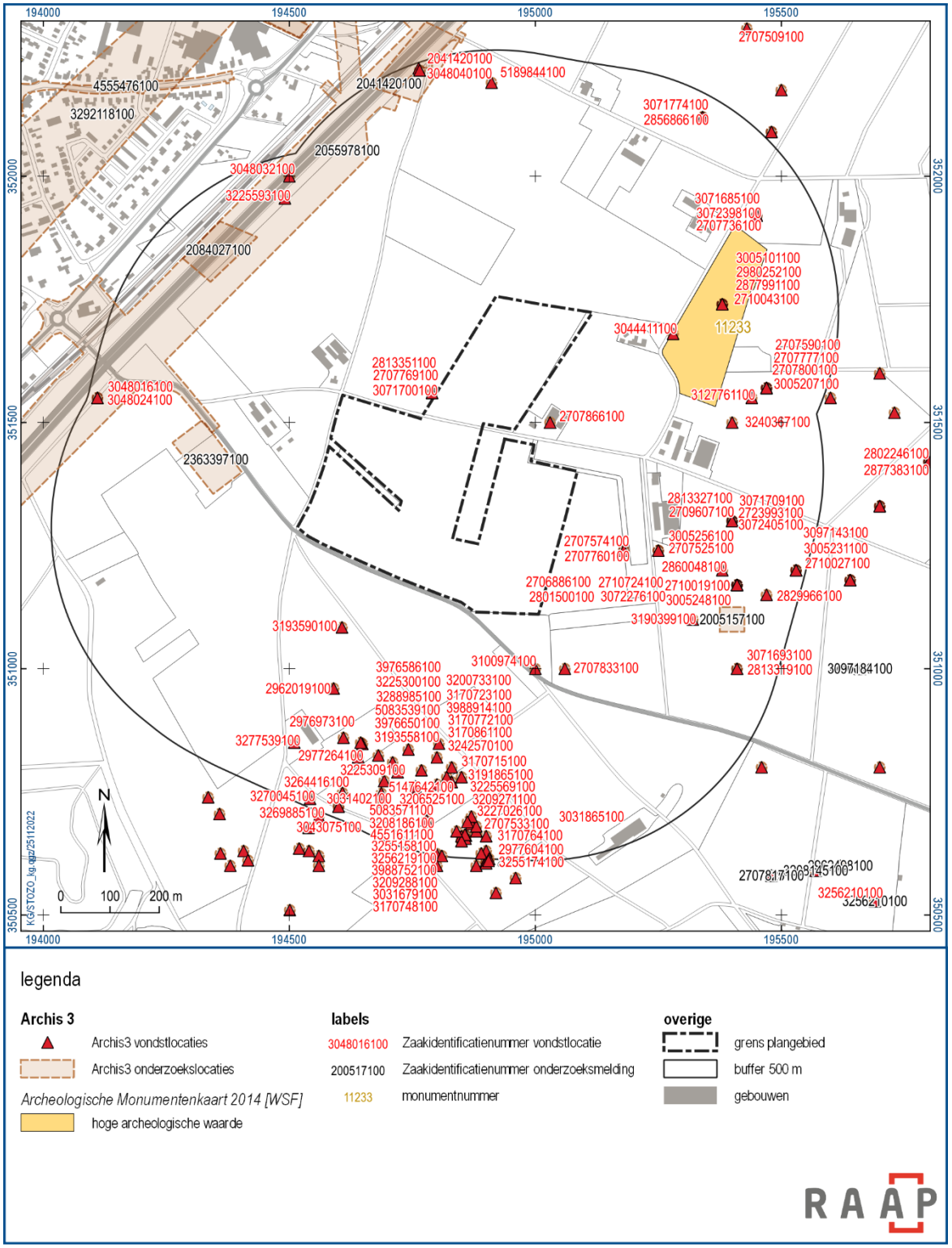
Eerder in de omgeving uitgevoerd onderzoek volgens Archis 3

Zaakidentificatienummer	locatie	Aard onderzoek	Resultaat/advies
2363397100	158 m ten W	Bureauonderzoek en inventariserend onderzoek	Tijdens het plangebied is gebleken dat de bodem in het plangebied tot circa 60 cm – mv is verstoord. Op basis hiervan is het plangebied vrijgegeven (van Rooij 2012).
2005157100	359 m ten O	Verwervingswijze niet te bepalen	Rapport niet aanwezig in Archis en Dans easy
2055978100	230 m ten W	Karterend veldonderzoek	Tijdens het onderzoek zijn er 29 vindplaatsen aangetroffen, voor deze locaties is een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek aanbevolen. Voor 23 van deze vindplaatsen is voorgaande aan de proefsleuven een detailkartering aanbevolen (Demey & Borsboom 2003).
2084027100	352 m ten NW	Proefsleuvenonderzoek	Geen rapportage of documentatie aanwezig vanwege faillissement van de organisatie die dit onderzoek heeft uitgevoerd (Archeodienst B.V.)
2041420100	427 m ten NW	Proefsleuvenonderzoek	Geen rapportage of documentatie aanwezig vanwege faillissement van de organisatie die dit onderzoek heeft uitgevoerd (Archeodienst B.V.)

Tabel 5. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied.

Bekende archeologische gegevens uit andere bronnen

Op 01-12-2022 is een verzoek gedaan aan Heemkundevereniging Roerstreek voor aanvullende gegevens. Deze hebben niet geantwoord op dit verzoek.

Figuur 6. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied (www.archis.nl).

2.4 Historische situatie

Op basis van historische kaarten kan inzicht worden verkregen in het historisch gebruik van een gebied van na de late middeleeuwen tot begin 20e eeuw. In die periode was men veel meer dan nu gebonden

aan de (on)mogelijkheden die het natuurlijke landschap bood voor bewoning en andere vormen van landgebruik. Het historisch gebruik zegt daarmee iets over de archeologische potentie van het gebied. Daarnaast kan het informatie leveren over eventuele bodemverstoringen die in het verleden hebben plaatsgevonden.

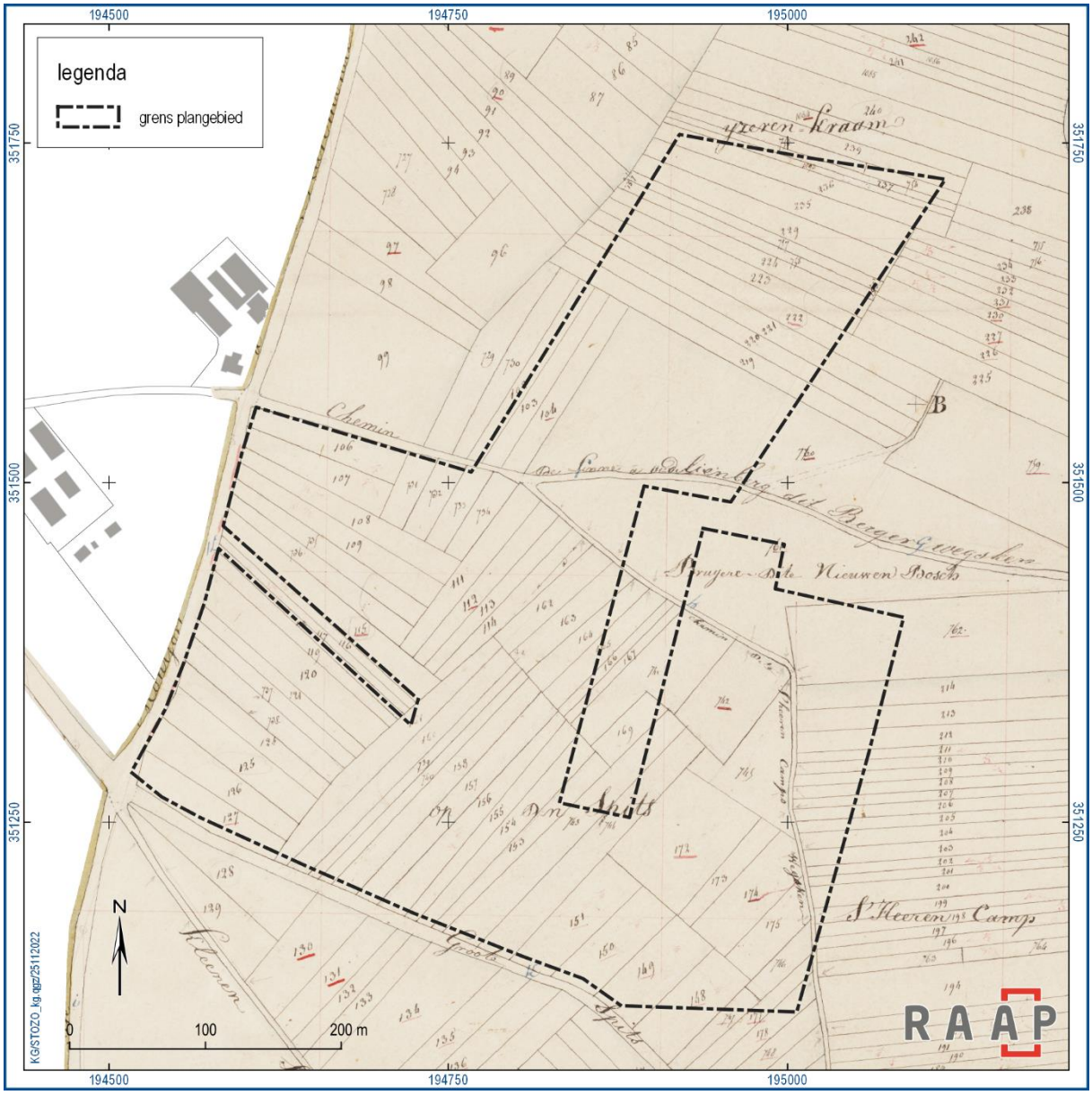
Op de oudste beschikbare kaart voor het plangebied, de Tranchotkaart uit de periode 1803-1820 (figuur 7) is te zien dat er in het plangebied geen bebouwing aanwezig is en dat het plangebied zich voor een gedeelte op de Linner Heyde bevindt. Daarnaast is de voorganger van de Klein Bergerweg en enkele andere paden aanwezig binnen het plangebied.

Op het kadastrale minuutplan uit 1811 – 1832 (figuur 8) is te zien dat het plangebied eveneens onbebouwd is. Bijna alle percelen binnen het plangebied zijn in gebruik geweest als bouwland met uitzondering van twee percelen (760 en 761), deze waren in gebruik als heide. Daarnaast waren er twee wegen aanwezig binnen het plangebied die op de kaart aangegeven staan als de Bergerwegsken en de S'Heerencampswegsken. Tot en met 1998 vinden er geen veranderingen plaats binnen het plangebied, in het voorgenoemde jaar verdwijnt alleen de zogenoemde S'Heerencampswegsken uit het plangebied (figuur 9). Het plangebied blijft tot en met de dag van vandaag onbebouwd.

Binnen het plangebied zijn geen Bouwhistorische waarden zoals rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, MIP-objecten of overige bouwhistorische waarden aanwezig.

Figuur 7. Het plangebied geprojecteerd op de kaart van Tranchot 1803-1820 (Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, 1970).

Figuur 8. Het plangebied geprojecteerd op het kadastrale minuutplan 1811-1832 (minuutplan Linne, Limburg, sectie B, blad 01 (MIN11054B01), https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/)/

Figuur 9. Overzicht van historische kaarten (www.topotijdreis.nl).

2.5 Huidige situatie

Aan de hand van actuele gegevens van recente luchtfoto's, Google Street View en navraag bij de opdrachtgever zijn de onderstaande zaken over de huidige situatie te melden.

Huidig grondgebruik	Akker
Hoogteligging maaiveld	Tussen circa 27 en 28 m + NAP
Grondwatertrap of -stand	VIIId
Milieutechnische condities	Onbekend
Aanwezige constructies (funderingen, kelders e.d.)	Onbekend (waarschijnlijk niets aanwezig)
Locatie en diepte van kabels/leidingen	onbekend

Tabel 6. Overzicht van de huidige situatie van het plangebied.

Figuur 10. Luchtfoto van het plangebied (www.pdok.nl).

2.6 Toekomstige situatie

Uit navraag bij de opdrachtgever is het volgende gebleken over de toekomstige situatie:

Aard	In het plangebied zal een zonnepark worden geïnstalleerd en twee wadi's
Omvang en diepte	De exacte omvang en diepte van de geplande ingrepen is nog niet bekend. De palen van de pv-opstelling zullen tot een diepte van 1,5 m – mv reiken. Daarnaast worden een aantal trafo's gefundeerd aangelegd tot een onbekende diepte, dit betreft een onbekende oppervlakte. Ook wordt er een kabelsleuf gegraven, waarvan de kabels op circa 30 cm –mv komen te liggen.
Invloed op maaiveld en grondwater	Onbekend
Toekomstig gebruik	Zonnepark
Toekomstige gebruiker	Solar Provider Group

Tabel 7. De toekomstige situatie.

.

3 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de tijdens het bureauonderzoek verzamelde gegevens is een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Deze geeft inzicht in de aard en de ouderdom (inclusief omvang en uiterlijke kenmerken), (diepte)ligging, en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten.

Aard en ouderdom

Het verspreidingspatroon van archeologische vindplaatsen is voor een groot deel gerelateerd aan de fysieke eisen die de mens stelde aan de leef- en woonomgeving. Het meest markant zijn de verschillen tussen jager-verzamelaars enerzijds en landbouwers anderzijds.

Jager-verzamelaars

In de steentijd (paleolithicum t/m neolithicum) leefden de mensen voornamelijk van de jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Deze zogenaamde jager-verzamelaars trokken door het landschap en verbleven alleen tijdelijk op een plek. Uit een ruimtelijke analyse blijkt dat hun kampementen in vrijwel alle gevallen waren gesitueerd op de overgang van nat naar droog. Nabij dergelijke gradiëntzones waren namelijk de meeste voedselbronnen voorhanden en was (drink)water bereikbaar.

In het plangebied komen gradiëntsituaties voor, daarnaast zijn er vindplaatsen uit deze periode bekend in de omgeving van het plangebied. Zodoende worden vindplaatsen van jager-verzamelaars verwacht. Het betreft resten van kampementen uit het paleolithicum tot en met het neolithicum. Deze vindplaatsen kenmerken zich door een (oppervlakkige) concentratie van vuurstenen werktuigen en afval.

Landbouwers

Met de introductie van de landbouw (vanaf het neolithicum) werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mensen. De eerste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden. Bovendien moesten de gronden goed ontwaterd zijn.

Het plangebied kenmerkt zich door de ligging op van oudsher vruchtbare bodems. Hierdoor worden wel archeologische resten van landbouwers uit de periode neolithicum-nieuwe tijd verwacht (met name nederzettingen/huisplaatsen, begravingen en resten van infrastructuur en landbouw). In het plangebied moet ook rekening worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische resten die gerelateerd zijn aan zogenaamde ‘natte archeologie’. In een natte context worden bijvoorbeeld resten gerelateerd aan jacht- en visactiviteiten, rituele deposities, afvaldumps, waterwerken etc. verwacht.

(Diepte)ligging

Binnen het plangebied is bestaat er een grote kans dat het archeologische niveau zich direct onder de bouwvoor (ca. 40 cm). Vondsten kunnen vanaf het maaiveld verspreid aanwezig zijn.

Fysieke kwaliteit

Aangezien in het plangebied afdekkende pakketten ontbreken is mogelijk sprake van een slechte conservering van de archeologische resten.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied is ontgonnen voor de landbouw. Regelmatige landbouwkundige werkzaamheden resulteren meestal in een bouwvoor met een gemiddelde dikte van 30 tot 40 cm. Eventuele archeologische resten zullen tot die diepte verstoord zijn. Met name grondsporen kunnen onder de bouwvoor nog bewaard zijn gebleven.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusie

Op grond van de onderzoeksresultaten en onder verwijzing naar de doelstellingen, kunnen de volgende uitspraken worden gedaan:

- *Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?*

  Op de geomorfologische kaart bevindt het plangebied zich op een dalvlakteterras E44) van de Maas. Binnen het plangebied komen holtpodzolgronden in lemig fijn zand, radebrikgronden in fijn zandige lichte zavel en roergronden voor.

- *Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond plangebied zijn reeds bekend?*

  Binnen het plangebied zijn geen vindplaatsen of archeologische monumenten aanwezig, eveneens heeft er niet eerder een archeologisch onderzoek plaatsgevonden binnen het plangebied. In een straal van 500 m rondom het plangebied zijn er vele vondstlocaties bekend, net als meerdere archeologische onderzoeken en één AMK-terrein. Bijna alle vondstlocaties betreffen de vondsten van amateur-archeologen door veldkarteringen, deze hebben oppervlakte vondsten opgeleverd uit het paleolithicum tot en met de nieuwe tijd en verschillende materialen (keramiek, vuursteen, metaal etc.). Van veel van deze vondstlocaties is het complextype onbekend of behoort het tot het complextype bewoning (inclusief verdediging onbepaald).

- *Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?*

  Op basis van historische kaarten van het plangebied is duidelijk geworden dat het plangebied in de nieuwe tijd tot en met het heden altijd onbebouwd is gebleven. Uit het kadastrale minuutplan (1811-1832) valt af te leiden dat het plangebied voor een groot deel in gebruik was als bouwland en een klein gedeelte in gebruik was als heide (onderdeel van de Linnerheide). Omdat het plangebied in de nieuwe tijd ontgonnen is voor de landbouw wordt er verwacht dat de (bodem)gaafheid slecht is.

- Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?

  In het merendeel van het plangebied geldt er een hoge verwachting voor archeologische resten gerelateerd aan de kampementen van jagers-verzamelaars. Eveneens geldt er in het merendeel van het plangebied een hoge verwachting voor archeologische resten gerelateerd aan de zogenaamde ‘natte archeologie’ en randactiviteiten vanaf het neolithicum tot en met de nieuwe tijd.

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?

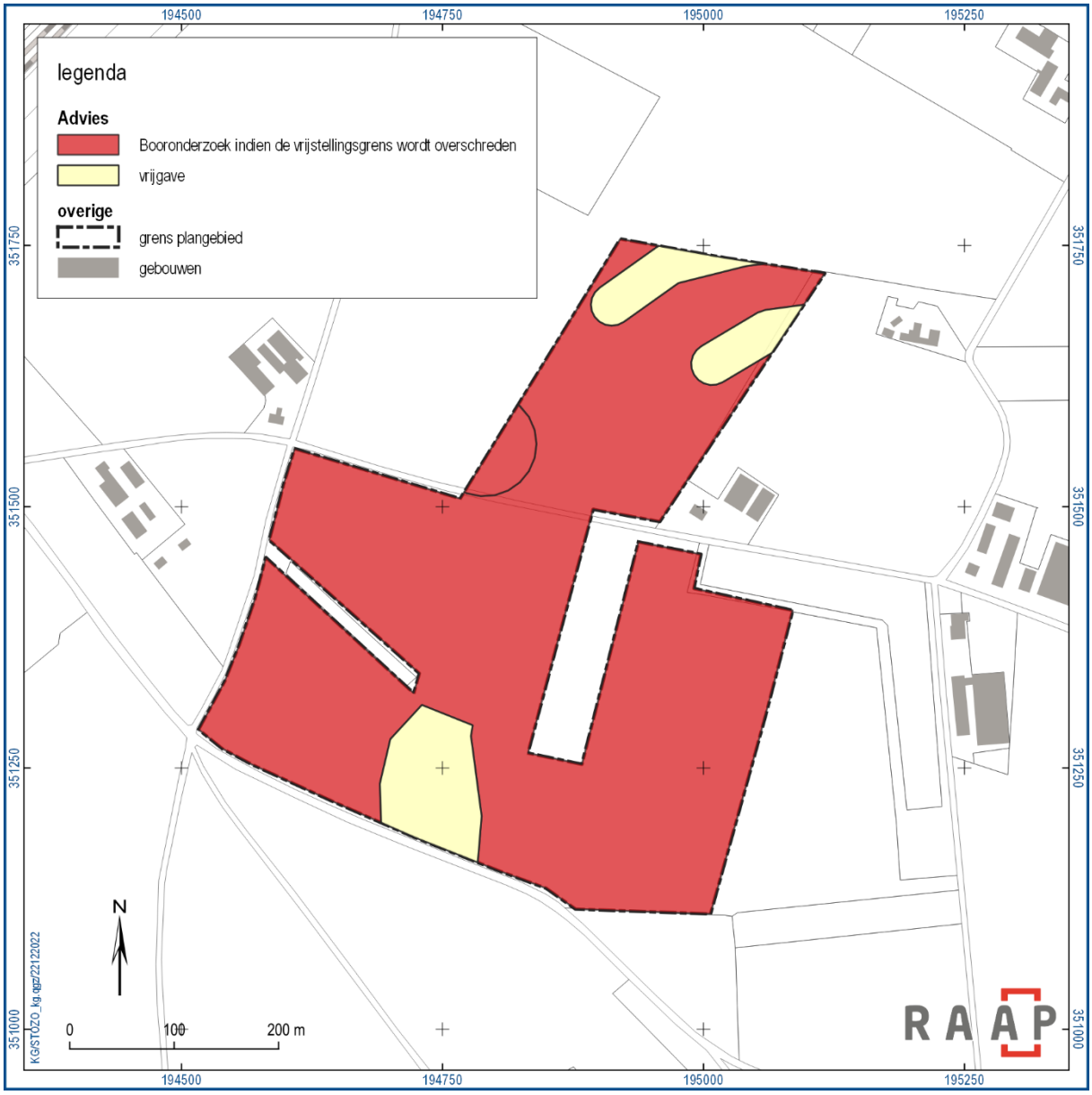
  Ingrepen dieper dan de bouwvoor kunnen resulteren in de aantasting van eventuele archeologische resten.

- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

  Eventueel zou in de gedeeltes waar de trafo's worden aangelegd de bodem kunnen worden opgehoogd.

4.2 Advies

Op basis van de horizontale en verticale ondergrenzen van de archeologische beleidszones en het inrichtingsplan is er een advieskaart gemaakt: zie Figuur 11. Binnen het plangebied zijn er gebieden aanwezig met een verschillend beleid (zie §2.3), hierdoor worden enkele gedeeltes van het plangebied vrijgegeven voor de toekomstige ontwikkeling. In het grootste gedeelte van het plangebied geldt een vrijstellingsgrens van 1000 m^2 en 40 cm – mv, indien blijkt dat de toekomstige werkzaamheden (palen van pv-opstelling, wadi's, trafo's etc.) deze waarden overschrijden wordt geadviseerd een verkennend booronderzoek plaats te laten vinden. Binnen het plangebied is er ook een klein gebied waar er een vrijstellingsgrens van 250 m^2 en 40 cm – mv geldt (rode halve cirkel), voor dit gebied geldt hetzelfde advies als in het gebied met de vrijstellingsgrens van 1000 m^2 en 40 cm – mv. Indien wordt vastgesteld dat de toekomstige werkzaamheden de vrijstellingsgrenzen niet overschrijden, wordt geadviseerd het gehele plangebied vrij te geven.

Figuur 11. Advieskaart voor het plangebied.

4.3 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Roerdalen, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

Demey, D. & A.J. Borsboom, 2003. *Rijksweg 73-Zuid, wegvak G en wegvak H; een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI).* RAAP-rapport 689. Amsterdam.

Ellenkamp, G.R. & G. Tichelman, 2008. *Archeo-landschappelijke knooppunt gemeente Roermond; een archeologische beleidsatlas.* RAAP-rapport 1741. Weesp.

Ellenkamp, G.R., 2021. *Actualisatie archeologische verwachtingskaart gemeente Roerdalen.* RAAP-rapport 4286. Weesp.

Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004. Geomorfologische kaart Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.

Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, 1970. Kartenaufnahme der Rheinlande durch Tranchot und Von Müffling 1803-1820, schaal 1:25.000. Kaartblad 46 Roermond. Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, Bonn.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Rooij, J.A.G. van, 2012. Grote Bergerweg ten oosten van Linne (gemeente Roerdalen). Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek. ADC-rapport 3049, Amersfoort.

SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.

Stiboka, 1972. Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000; blad 57 oost, 58 west Valkenswaard-Roermond. Stichting voor bodemkartering Wageningen.

TNO, 2021. Geologische overzichtskaart Nederland. https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen

Weerts, H., J. Schokker, K. Rijsdijk & C. Laban, 2006. Geologische overzichtskaart van Nederland. TNO Bouw en Ondergrond, Utrecht.

Websites/Digitale bronnen

www.archis.nl

www.ahn.nl

www.topotijdreis.nl

www.pdok.nl

www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster). 6
Figuur 2. Het plangebied geprojecteerd op het AHN (www.ahn.nl). 10
Figuur 3. Het plangebied geprojecteerd op de geomorfologische kaart van Nederland (Koomen en Maas 2004). 11
Figuur 4. Het plangebied geprojecteerd op de bodemkaart van Nederland (Stiboka 1972). 12
Figuur 5. Het plangebied geprojecteerd op de gemeentelijke beleidskaart (Ellenkamp, 2021). 14
Figuur 6. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied (www.archis.nl). 17
Figuur 7. Het plangebied geprojecteerd op de kaart van Tranchot 1803-1820 (Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen, 1970). 19
Figuur 8. Het plangebied geprojecteerd op het kadastrale minuutplan 1811-1832 (minuutplan Linne, Limburg, sectie B, blad 01 (MIN11054B01), https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/)/ 20
Figuur 9. Overzicht van historische kaarten (www.topotijdreis.nl). 21
Figuur 10. Luchtfoto van het plangebied (www.pdok.nl). 22
Figuur 11. Advieskaart voor het plangebied. 28

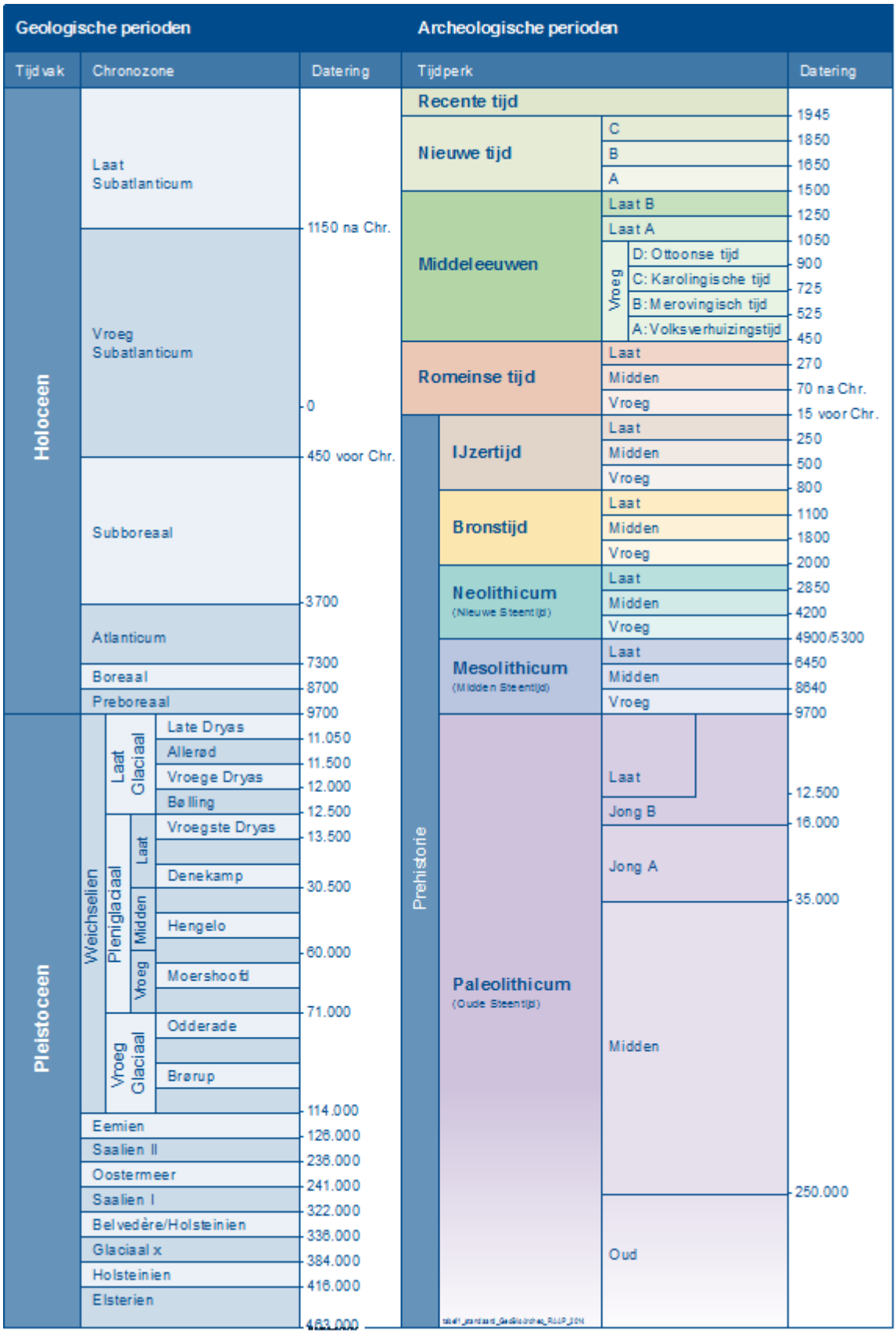
Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens. 7
Tabel 2. Overzicht van geraadpleegde geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het plangebied en de directe omgeving. 13
Tabel 3. Overzicht van het geldende archeologiebeleid en achterliggende verwachtingskaart. 13
Tabel 4. Overzicht van de bekende archeologische monumenten in en rond het plangebied. 15
Tabel 5. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied. 15
Tabel 6. Overzicht van de huidige situatie van het plangebied. 22
Tabel 7. De toekomstige situatie. 23

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal
Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen
Bijlage 3. Vondstlocaties

Bijlage 1. Tijdschaal

Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen

LS03 en LS04, motivatie voor de keuze van de geraadpleegde bronnen (+ indien van toepassing)

Bron	Geraadpleegd en afgebeeld/beschreven	Geraadpleegd, niet afgebeeld	Niet beschikbaar voor dit plan-/onderzoeksgebied	Bevat geen (nieuwe) relevante informatie	Opmerking
Bodemkaart van NL	X				
Geologische kaart van NL	X				
Geomorfologische kaart van NL	X				
Gedetailleerde bodemkaarten		X			
DINO	X				
Gegevens milieukundig bodemonderzoek			X		
Actueel Hoogtebestand Nederland	X				
Lucht- en satellietfoto's	X				
Topografische kaart van Nederland	X				
Oud(st)e kadasterkaarten	X				
Historische kaarten van Nederland	X				
Beeldmateriaal bouwhistorie			X		
Archeologische en cultuurhistorische rapportages	X				
Archieven (RAAP)	X				
Eigenaar en gebruiker	X				
AMK	X				
Archis	X				
CMA		X			
CAA		X			
CHW		X			
Literatuur (arch./aardwet.)	X				
Gebiedsgerichte specialisten				X	
Amateurarcheologen		X			
Gemeentelijke waarden- of verwachtingskaart	X				
Archeologisch depot				X	

Bijlage 3. Vondstlocaties

Zaakidentificatienr.	Ligging	Complex	Datering	Materiaal	Diepte	Verzamelwijze
5189844100	432 m ten N	Onbekend	Midden neolithicum – vroege bronstijd, neolithicum – ijzertijd, late middeleeuwen A, nieuwe tijd	Vuursteen, aardewerk, glas, zilver, metaal	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
5147642100	410 m ten Z	Onbekend	Mesolithicum – vroege bronstijd, Romeinse tijd, vroege middeleeuwen C, nieuwe tijd, late middeleeuwen B	Vuursteen, aardewerk, glas	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
5083571100	442 m ten Z	onbekend	Mesolithicum-midden bronstijd, vroege middeleeuwen, late middeleeuwen, nieuwe tijd	Vuursteen, aardewerk	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
5083539100	337 m ten Z	Onbekend	Mesolithicum-midden bronstijd, vroege middeleeuwen, late middeleeuwen, nieuwe tijd	Zilver, vuursteen, aardewerk	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
4551611100	453 m ten Z	Onbekend	Laat paleolithicum B –vroeg mesolithicum, mesolithicum – vroege bronstijd, Romeinse tijd – nieuwe tijd midden, nieuwe tijd	Vuursteen, aardewerk, keramiek, glas, metaal	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3988914100	363 m ten Z	Onbekend	Mesolithicum – nieuwe tijd	Zandsteen/kwartsiet, vuursteen, keramiek	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3988752100	497 m ten Z	Onbekend	Mesolithucum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, tefriet	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3976650100	410 m ten Z	Onbekend	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, tefriet	maaiveld	niet-archeologisch: kartering

3976586100	357 m ten Z	Onbekend	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, glas	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3288985100	372 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Steen, vuursteen, keramiek, koper	maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3277539100	409 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, messing, zandsteen/kwartsiet, lood	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3270045100	484 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3269885100	492 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – nieuwe tijd laat	Vuursteen, steen	Maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3264416100	470 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Zilver, koper, vuursteen, keramiek, steen, ijzer	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3256219100	457 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, zilver, keramiek, glas	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3255174100	427 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, glas, tefriet, steen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3255158100	453 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3242570100	402 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, steen	Maaiveld	niet-archeologisch: kartering
3240367100	416 m ten O	Complextype niet te bepalen	Neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	verwervingswijze niet te bepalen
3227026100	430 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Neolithicum – nieuwe tijd	Keramiek, brons, vuursteen,zilver	Maaiveld	niet-archeologisch: metaaldetector
3225593100	417 m ten NW	Complextype niet te bepalen	Neolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet, keramiek, koper, lood, metaal	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3225569100	388 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, brons, zandsteen/kwartsiet, glas, koper, lood, metaal	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering

		niet te bepalen				
3225309100	386 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3225300100	359 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, metaal, lood	Maaiveld	niet-archeologisch: metaaldetector
3209288100	456 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Neolithicum – nieuwe tijd	Keramiek, messing, zandsteen/kwartsiet, vuursteen, koper	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3209271100	416 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Paleolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3208186100	447 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – late middeleeuwen B	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3206525100	457 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – late middeleeuwen A	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3202207100	492 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, tufsteen, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3200733100	303 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, koper	maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3193590100	149 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Vroeg neolithicum B	Keramiek	Maaiveld	niet-archeologisch: metaaldetector
3193558100	377 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, brons	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering

		niet te bepalen				
3191865100	367 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Mesolithicum – late middeleeuwen A	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3190399100	310 ten O	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3170861100	337 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Paleolithicum – late middeleeuwen B	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3170772100	341 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Mesolithicum – midden neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3170764100	443 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – late middeleeuwen A	Vuursteen, keramiek, messing	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3170748100	465 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, messing, zandsteen/kwartsiet, keramiek, koper, glas	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3170723100	326 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek	maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3170715100	370 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Neolithicum – late middeleeuwen	Vuursteen, steen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3127761100	408 m ten O	complextype niet te bepalen	Neolithicum – Romeinse tijd	Steen, houtskool, keramiek, vuursteen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3100974100	110 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Mesolithicum – Romeinse tijd	Keramiek, vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3097143100	586 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	niet-archeologisch

		niet te bepalen				
3072405100	337 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Paleolithicum	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3072398100	389 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Paleolithicum – mesolithicum	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3072276100	379 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Paleolithicum – ijzertijd	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	niet-archeologisch
3071774100	455 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Neolithicum – midden bronstijd	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3071709100	338 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3071700100	4 m ten W	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald)	Mesolithicum-middeleeuwen	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	niet-archeologisch
3071693100	418 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum-neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3071685100	387 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	niet-archeologisch
3048040100	481 m ten NW	Complextype niet te bepalen	Neolithicum – ijzertijd	Keramiek	Maaiveld	archeologisch
3048032100	452 m ten NW	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3048024100	485 m ten W	Complextype niet te bepalen	Neolithicum – ijzertijd	Keramiek	Maaiveld	archeologisch
3048016100	483 m ten W	Complextype niet te bepalen	Neolithicum – ijzertijd	Keramiek	Maaiveld	archeologisch: boring
3044411100	176 m ten O	Complextype niet te bepalen	Neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
3043075100	487 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Neolithicum	Vuursteen, steen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3031865100	430 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering

		niet te bepalen				
3031679100	466 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, messing, keramiek, metaal, koper	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3031402100	464 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – late middeleeuwen A	Vuursteen, keramiek, menselijk bot (gecremeerd)	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3005256100	206 m ten O	Complextype niet te bepalen	Neolithicum – ijzertijd	Zandsteen/kwartsiet, vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3005248100	382 m ten O	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3005231100	494 m ten O	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen, keramiek, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3005207100	447 m ten O	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – Romeinse tijd	Vuursteen, keramiek, steen, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
3005101100	263 m ten NW	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – ijzertijd	Vuursteen, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
2980252100	263 m ten NW	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum	Vuursteen	Maaiveld	archeologisch: inspectie
2977604100	385 m ten Z	Complextype niet te bepalen, kampement	Mesolithicum – nieuwe tijd	Keramiek, vuursteen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
2977264100	393 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, glas, koper	Maaiveld	niet-archeologisch: metaaldetector
2976973100	363 m ten Z	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, keramiek, steen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
2962019100	280 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum – bronstijd	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet	Maaiveld	niet-archeologisch: metaaldetector
2877991100	265 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – nieuwe tijd	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet, keramiek	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
2860048100	340 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum	Vuursteen	maaiveld	archeologisch: opgraving

2856866100	454 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Neolithicum – bronstijd	Vuursteen	Maaiveld	archeologisch: (veld)kartering
2829966100	449 m ten O	Complextype niet te bepalen	Nieuwe tijd	Grondspoor	Onbekend	archeologisch: opgraving
2813351100	8 m ten W	Bewoning (inclusief verdediging onbepaald), complextype niet te bepalen	Mesolithicum – middeleeuwen	Keramiek, vuursteen	Maaiveld	niet-archeologisch
2813327100	339 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – middeleeuwen	Vuursteen, keramiek	Onbekend	niet-archeologisch
2813319100	419 m ten ZO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2801500100	383 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – ijzertijd	Vuursteen, keramiek	Onbekend	niet-archeologisch
2723993100	341 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2710724100	385 m ten O	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2710043100	266 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2710027100	497 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – mesolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2710019100	386 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2709607100	339 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2707866100	60 m ten O	Complextype niet te bepalen	Paleolithicum – nieuwe tijd	Zandsteen/kwartsiet	Onbekend	niet-archeologisch
2707833100	123 m ten O	Complextype niet te bepalen	Neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch

2707800100	420 m ten NO	Complextype niet te bepalen	Mesolithicum	Zandsteen/kwartsiet	Onbekend	niet-archeologisch
2707777100	420 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Romeinse tijd	Keramiek	Onbekend	niet-archeologisch
2707769100	8 m ten W	Complextype niet te bepalen	Vroege middeleeuwen	Keramiek	Onbekend	niet-archeologisch
2707760100	141 m ten O	Complextype niet te bepalen	Vroege middeleeuwen	Keramiek	Onbekend	niet-archeologisch
2707736100	340 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Neolithicum – ijzertijd	Keramiek	Onbekend	niet-archeologisch
2707590100	423 m ten NO	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2707574100	137 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2707533100	455 m ten Z	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2707525100	207 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Mesolithicum – neolithicum	Vuursteen, zandsteen/kwartsiet	Onbekend	niet-archeologisch
2706886100	388 m ten O	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum – neolithicum	Vuursteen	Onbekend	niet-archeologisch
2041420100	489 m ten NW	Onbekend	Neolithicum – nieuwe tijd	Keramiek, hout/houtskool, zandsteen/kwartsiet, steen, metaal	Onbekend	archeologisch: proefputten/proefsleuven

RAAP-RAPPORT 6256

Plangebied Zonnepark Kleine Bergerweg

Gemeente Roerdalen

Een verkennend booronderzoek

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied Zonnepark Kleine Bergerweg, gemeente Roerdalen; een verkennend booronderzoek

Versie: 03-10-2023

Auteur: Dr. M. Verhoeven

Projectcode: STOZO2

Bestandsnaam: RAAPrap_6256_STOZO2_20231003

Autorisatie: Drs. M. Janssens

ISSN: 0925-6229

RAAP
Leeuwenveldseweg 5b
1382 LV Weesp
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500
E-mail: raap@raap.nl
Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2023
RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

Inleiding

In opdracht van Eelerwoude B.V. heeft RAAP in januari 2023 een verkennend booronderzoek uitgevoerd voor het plangebied Zonnepark Kleine Bergerweg nabij Linne in de gemeente Roerdalen. Het onderzoek vond plaats in het kader van de geplande aanleg van een zonnepark (omgevingsvergunning). Reeds eerder is een bureauonderzoek uitgevoerd (Gaarthuis & Verhoeven, 2022). Het verkennend booronderzoek heeft tot doel de archeologische verwachting voor het gebied te toetsen door de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw en eventuele bodemverstoringen in kaart te brengen.

Resultaten

De bovengrond bestaat uit dekzand, maar daaronder bestaat de bodem (C-horizont) hoofdzakelijk uit rivierzand. Er komen in het gebied voornamelijk holtpodzolgronden voor; deze bevinden zich in het zuidwesten. Ten noorden van de Kleine Bergerweg liggen vaaggronden. In het zuidoosten is de bodem zwaar verstoord vanwege aspergeteelt.

Overal waar er zich een B- en/of BC-horizont bevindt is er sprake van een archeologische relevante context. Dit betekent immers dat de bodem nog intact is. De archeologische indicatoren in met name het zuidwesten van het plangebied wijzen mogelijk op vindplaatsen ter plekke, maar ook daarbuiten kunnen deze nog verwacht worden. Ook ter plaatse van de vaaggronden met een A-C profiel kunnen nog resten worden verwacht: dit zijn bodems met nauwelijks tot geen bodemvorming, maar ze zijn niet verstoord.

Ingrepen dieper dan de bouwvoor (d.w.z. vanaf 30 cm) kunnen resulteren in de aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten, behalve in de verstoorde zone in het zuidoosten.

Advies

Ten opzichte van het bureauonderzoek uit 2022 zijn er ondertussen concrete gegevens met betrekking tot de omvang en diepte van de geplande ingrepen. Hieruit blijkt dat het maximale verstoringsoppervlak 726 m² bedraagt.

Omdat het verstoringsoppervlak de ondergrenzen in de zones met Waarde archeologie 3 en Waarde Archeologie 2 niet overschrijdt, is nader onderzoek volgens het geldende archeologische beleid niet meer aan de orde.

Inhoud

Samenvatting 3
Inhoud 4
1 Inleiding 5
1.1 Kader 5
1.2 Administratieve gegevens 8
1.3 Doel- en vraagstelling 8
2 Resultaten vooronderzoek 9
3 Veldonderzoek 10
3.1 Methode 10
3.2 Resultaten 10
3.3 Archeologische relevantie 11
4 Conclusies en advies 14
4.1 Conclusie 14
4.2 Advies 15
4.3 Tot slot 15
Literatuur 17
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen 18

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van Eelerwoude B.V. heeft RAAP in januari 2023 een verkennend booronderzoek uitgevoerd voor het plangebied Zonnepark Kleine Bergerweg nabij Linne in de gemeente Roerdalen: zie figuur 1.

Het onderzoek vond plaats in het kader van de geplande aanleg van een zonnepark (omgevingsvergunning).

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Roerdalen (Ellenkamp, 2021) ligt het plangebied in een zone met waarde- archeologie 2, 3, 5 en 6. Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 2 schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 250 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 3 schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 1000 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 5 schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 10.000 m^2 en dieper dan 40 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Het beleid voor de zone met waarde-archeologie 6 schrijft voor dat er geen restricties zijn. Deze voorschriften zijn verankerd in het bestemmingsplan Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader (ontwerp 05-10-2022).

Ten opzichte van het bureauonderzoek uit 2022 (Gaarthuis & Verhoeven, 2022) zijn er ondertussen concrete gegevens met betrekking tot de omvang en diepte van de geplande ingrepen: zie tabel 1.

Hieruit blijkt dat het maximale verstoringsoppervlak 884 m^2 bedraagt.

Vrijwel het hele plangebied ligt in een beleidszone met “Waarde archeologie 3”: hiervoor geldt er een horizontale ondergrens van 1000 m^2, en een verticale ondergrens van 40 cm: zie figuur 3. Een kleine zone ter hoogte van boring 37 ligt in een zone met “Waarde archeologie 2”, met ondergrenzen van respectievelijk 250 m^2 en 40 cm. De overige zones zijn vrijgegeven volgens het beleid (gezien de zeer hoge vrijstellingsgrens of verstoring).

Elementen in zonnepark	**Diepte**	**Breedte**	**Lengte**	**Berekening oppervlakte**	**Vierkante meter (aantal 1)**	**Aantal**	**Vierkante meter (totaal)**
Palen hekwerk (cirkel)	120 cm			pi * straal kwadraat	0,00284	1302	3,7040
Hoekpaal hekwerk (cirkel)	120 cm			pi * straal kwadraat	0,00284	27	0,0768
Heipalen onderconstructie (c vorm)	170 cm			pi * straal kwadraat	0,00284	8041	22,876
Bekabeling in de grond (vierkant)	30 cm	30 cm	2200 meter	breedte x lengte	0,300	0	0,000
Inkoopstation met verharding (vierkant)	175 cm	9 meter	10 meter	breedte x lengte	90,000	1	90,000
Energieopslag verharding		10 meter	11 meter	breedte x lengte	110,000	1	110,000
Verharding in park		5 meter	100 meter	breedte x lengte	5,0000	100	500,000
Wadi	6 meter	13 meter	5 meter	breedte x lengte	78,000	1	78,000
10% onvoorzien							80,000
Totaal m² ingrepen							**884,6564**

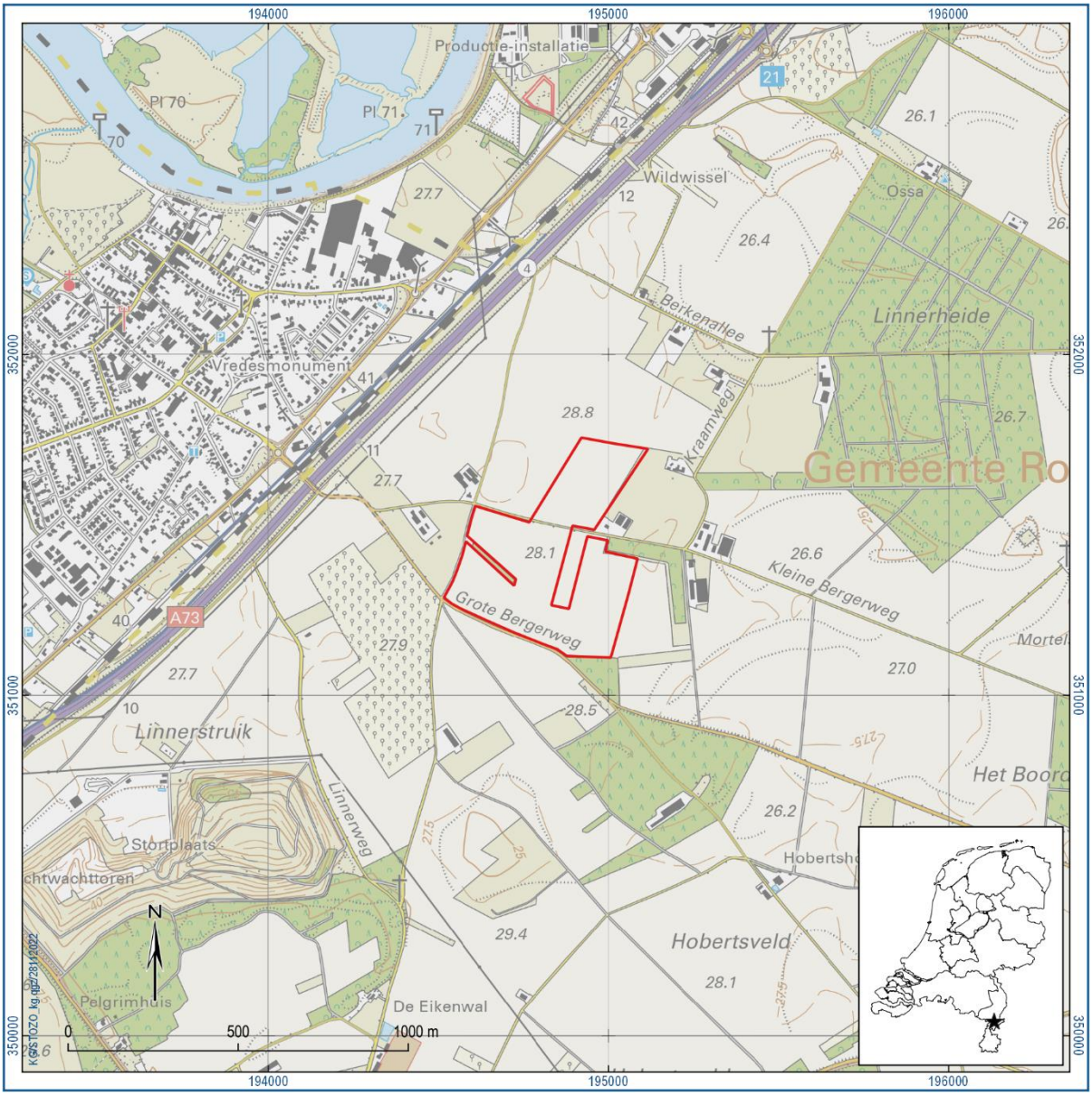
Tabel 1. De oppervlakte van de elementen in het zonnepark. Bron: Solar Provider Group, 19-09-2023.

Kwaliteitsborging

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

Figuur 1. Aanduiding plangebied (rode lijn). Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)
Opdrachtgever	Eelerwoude B.V.
Bevoegde overheid	Gemeente Roerdalen
Plaats	Linne
Gemeente	Roerdalen
Provincie	Limburg
Centrumcoördinaten (X/Y)	194819/351357
Toponiem	Kleine Bergerweg
Oppervlakte plangebied	199876 m²
Afbakening plangebied	Tijdens onderhavig onderzoek is het plangebied onderzocht.
Onderzoeksperiode	Januari 2023
Uitvoerder	RAAP Zuid
Projectleider	Dr. M. Verhoeven
Projectmedewerkers	R. Everaars, ma, K. Gaarthuis, Msc
RAAP-projectcode	STOZO2
Archis-onderzoeksmeldingsnummer	5325486100
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio Zuid te Weert en op termijn het provinciaal depot, Archis en e-depot.

Tabel 2. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

Het inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) heeft tot doel de archeologische verwachting voor het gebied te toetsen door de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw en eventuele bodemverstoringen in kaart te brengen. Deze onderzoeksfase is onderdeel van het traject van archeologisch vooronderzoek dat als einddoel heeft de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats vast te stellen.

Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Komt de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw in het plangebied overeen met hetgeen op basis van de gespecificeerde archeologische verwachting verwacht werd?
- Dient op basis van de resultaten van het veldonderzoek de gespecificeerde archeologische verwachting te worden bijgesteld?
- Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
- Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig (intact) dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

2 Resultaten vooronderzoek

Bureauonderzoek

Uit het bureauonderzoek (Gaarthuis & Verhoeven, 2022) blijkt dat het plangebied zich in een gebied bevindt dat door de Roer en de Maas is gevormd. Het bevindt zich namelijk in een door de Maas gevormd dalvlakteterras in de nabijheid van restgeulen van de Roer. In het plangebied bevinden zich holtpodzolgronden in lemig fijn zand, radebrikgronden in fijnzandig lichte zavel en de zogenaamde Roergronden. Binnen een straal van 500 m rondom het plangebied is één AMK-terrein en zijn vele vondstlocaties aanwezig, daarnaast zijn er vijf onderzoeken in de buurt van het plangebied uitgevoerd. Het AMK-terrein betreft een onbepaalde nederzetting uit het mesolithicum waar vuurstenen vondsten zijn aangetroffen. De meeste vondstlocaties betreffen vondsten (keramiek, vuursteen, metaal etc.) die zijn aangetroffen tijdens veldkarteringen door amateurarcheologen. Onder de eerder uitgevoerde onderzoeken bevindt zich één onderzoek waarbij het plangebied is vrijgegeven, één waarbij vervolgonderzoek is geadviseerd en van drie onderzoeken is het rapport niet aanwezig in Archis. Op historische kaarten van het plangebied is te zien dat het plangebied in het verleden in gebruik was als bouwland en heide, en dat er zich een wegen/paden in het plangebied bevonden. Het plangebied is echter tot op de dag van vandaag onbebouwd gebleven.

Archeologische verwachting

- Hoge verwachting voor archeologische resten gerelateerd aan de kampementen van jager-verzamelaars
- Hoge verwachting voor archeologische resten gerelateerd aan de zogenaamde ‘natte archeologie’ en randactiviteiten vanaf het neolithicum tot en met de nieuwe tijd.

Advies

De gebieden binnen het plangebied waar op de archeologische beleidskaart ‘waarde-archeologie’ 5 en 6 gelden worden vrijgegeven voor de toekomstige plannen. In de overige gedeeltes van het plangebied wordt geadviseerd een verkennend booronderzoek plaats te laten vinden indien de toekomstige plannen de bijbehorende vrijstellingsgrenzen overschrijden. Indien wordt vastgesteld dat de toekomstige plannen de vrijstellingsgrenzen niet overschrijden wordt geadviseerd om ook deze gebieden vrij te geven.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Er zijn 91 boringen gezet in een 40x50 grid: zie figuur 2.

Er is geboord tot maximaal 200 cm -mv met een zandguts (2 cm) en/of een Edelmanboor (7 cm). In principe is er steeds gegutst, tenzij er binnen het boorbereik (120 cm) de C-horizont niet werd bereikt dan is er met de langere Edelmanboor dieper door geboord.

De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah3) en met behulp van een GPS ingemeten. Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van een GPS.

Hoewel het onderzoek een verkennend onderzoek betreft, is het opgeboorde materiaal in het veld door middel van verbrokkeling en versnijding gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

3.2.1 Veldwaarnemingen

Het plangebied bestaat uit licht glooiende akkers. Ten tijde van het onderzoek waren de percelen ter hoogte van de centraal gelegen boringen 31 t/m 36 en 46 t/m 52 dicht begroeid met gras en struiken. Op de overige percelen was er gras ingezaaid (ter hoogte van boringen 1 t/m 30 in het zuidwesten en de percelen ten noorden van de Kleine Bergerweg), of stonden er plaatselijk spruiten (ter hoogte van boringen 68 t/m 91 in het oosten). De grond was drassig vanwege de regen en/of sneeuw.

3.2.2 *Bodem* (zie tabel 3 voor interpretatie van de boringen)

Het moedermateriaal in het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit zwak tot uiterst siltig zand. In enkele boringen in het zuidwesten (nrs. 1, 2, 5, 7 en 19) is ook sterk zandige leem (löss) aangetroffen.

Het zand in de bovengrond (de bouwvoor tot de C-horizont) is matig fijn: dit is waarschijnlijk eolisch (door de wind aangevoerd) dekzand. De C-horizont (het sediment zonder bodemvorming) bestaat uit wat groffer geel tot grijs zand, wat waarschijnlijk fluviatiel (door de Roer aangevoerd) is. Bijna overal zijn er lichtbruine lemige brokken in de C-horizont aanwezig; mogelijk gaat het daarbij om door de rivier losgespoeld materiaal dat in het zand terecht is gekomen.

De zandige leem is waarschijnlijk ook door de rivier afgezet: het komt alleen op de laagste en natste plekken voor.

De bouwvoor (Ap-horizont) bestaat uit een maximaal 40 cm dikke donkerbruine tot grijsbruine en matig humeuze laag matig tot sterk siltig zand. Ter hoogte van boringen 68 t/m 89 ontbreekt de bouwvoor. Dit komt omdat er hier vroeger asperges zijn geteeld (zo vertelde de grondeigenaar), waarbij de bovengrond tot wel 1 m diep is omgezet. De (dus verstoorde) bovengrond bestaat hier uit een ca. 50 cm dikke egale en over het algemeen sterk siltige bruine laag, met daaronder een bruin-geel gevlekte minder siltige laag. Daaronder ligt de C-horizont.

In de overige boringen is de bodem nog intact.

Op de percelen ten zuiden van de Kleine Bergerweg gaat het daarbij om hoofdzakelijk holtpodzolgronden (die tot de moderpodzolen behoren) met de typische langgerekte (tot wel 1 m) bruine inspoelingslagen (B-horizonten). Een dergelijke bodemvorming wordt vaak met de naam “verbruining” aangeduid; dit is typisch voor de gronden langs de Maas in Limburg. In het plangebied zijn de B-horizonten bruin tot lichtbruin, egaal en sterk siltig. In de boringen met leem (zie hierboven) is de B-horizont redelijk stug: hier is sprake van een zogenaamde Bt-horizont, ofwel een briklaag. Onder deze B-horizonten bevindt zich in de meeste boringen de lichter gekleurde (bruin-geel gevlekte) BC-horizont (overgangslaag tussen de B- en C-horizont).

Ten noorden van de Kleine Bergerweg is geen sprake van een goed ontwikkelde B-horizont: hier is slechts een veel zwakker ontwikkelde B- of BC-laag aanwezig. Plaatselijk hebben zich deze zelfs niet gevormd. Hier is sprake van vaaggronden.

Archeologische indicatoren

Alhoewel de gebruikte boren (zand guts en E7) niet geschikt (te klein) zijn voor het opsporen van archeologische indicatoren, zijn er toch in 13 boringen kleine fragmentjes houtskool of verbrande leem aangetroffen, vooral in het zuidwesten:zie figuur 2 en tabel 3. Deze restjes komen steeds in de B-horizont voor, tussen de 30 en 50 cm onder het maaiveld.

3.3 Archeologische relevantie

Overal waar er zich een B- en/of BC-horizont bevindt is er sprake van een archeologische relevante context. Dit betekent immers dat de bodem nog intact is. De archeologische indicatoren in met name het zuidwesten van het plangebied wijzen mogelijk op vindplaatsen ter plekke, maar ook daarbuiten kunnen deze nog verwacht worden. Ook ter plaatse van de vaaggronden met een A-C profiel kunnen nog resten worden verwacht: dit zijn bodems met nauwelijks tot geen bodemvorming, maar ze zijn niet verstoord.

In de zone ter hoogte van boringen 68 t/m 89 is de bodem zwaar verstoord als gevolg van aspergeteelt: hier worden nauwelijks tot geen archeologische resten meer verwacht.

Boring	Profiel	Indicator?	Boring	Profiel	Indicator?	Boring	Profiel	Indicator?
1	A-B-BC-C	ja	32	A-B-C	ja	63	A-BC-C	
2	A-B-BC-C	ja	33	A-B-C		64	A-C	
3	A-B-BC-C	ja	34	A-B-C		65	A-B-C	
4	A-B-BC-C	ja	35	A-B-C		66	A-C	
5	A-B-BC-C		36	A-B-BC-C		67	A-BC-C	
6	A-B-BC-C		37	A-C		68	X-C	
7	A-B-C		38	A-B-BC-C		69	X-C	
8	A-B-BC-C		39	A-B-BC-C		70	X-C	
9	A-B-BC-C	ja	40	A-BC-C		71	X-C	
10	A-B-BC-C	ja	41	A-C		72	X-C	
11	A-B-BC-C	ja	42	A-BC-C		73	X-C	
12	A-B-BC-C		43	A-BC-C		74	X-C	
13	A-B-BC-C		44	A-BC-C		75	X-C	
14	A-B-BC-C	ja	45	A-C		76	X-C	
15	A-B-BC-C	ja	46	A-BC-C		77	X-C	
16	A-B-BC-C		47	A-BC-C		78	X-C	
17	A-B-BC-C		48	A-BC-C		79	X-C	
18	A-B-BC-C		49	A-BC-C		80	X-C	
19	A-B-BC-C	ja	50	A-BC-C		81	X-C	
20	A-B-BC-C		51	A-BC-C		82	X-C	
21	A-B-BC-C		52	A-B-C		83	X-C	
22	A-B-BC-C		53	A-C		84	X-C	
23	A-B-BC-C		54	A-B-C		85	X-C	
24	A-B-C		55	A-BC-C		86	X-C	
25	A-B-BC-C		56	A-BC-C		87	X-C	
26	A-B-BC-C		57	A-BC-C		88	X-C	
27	A-B-BC-C		58	A-BC-C		89	X-C	
28	A-B-BC-C		59	A-BC-C		90	A-B-BC-C	
29	A-B-BC-C		60	A-BC-C		91	A-B-BC-C	ja
30	A-B-BC-C	ja	61	A-B-C				
31	A-B-BC-C		62	A-B-C				

Tabel 3. Interpretatie van de boringen.

Figuur 2. Resultaten booronderzoek.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusie

De onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

Hoe ziet de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?

De bovengrond bestaat uit dekzand, maar daaronder bestaat de bodem (C-horizont) hoofdzakelijk uit rivierzand. Er komen in het gebied voornamelijk holtpodzolgronden voor; deze bevinden zich in het zuidwesten. Ten noorden van de Kleine Bergerweg liggen vaaggronden. In het zuidoosten is de bodem zwaar verstoord vanwege aspergeteelt.

Komt de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw in het plangebied overeen met hetgeen op basis van de gespecificeerde archeologische verwachting verwacht werd?

Het volgens de geomorfologische kaart voorkomende “dalvlakteterras” is veel minder vlak dan de naam doet vermoeden; er is ter plaatse sprake van licht glooiend reliëf. De volgens de bodemkaart voorkomende bodemtypen (“Roergronden”) zijn inderdaad aangetroffen.

Dient op basis van de resultaten van het veldonderzoek de gespecificeerde archeologische verwachting te worden bijgesteld? Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?

Alleen voor de verstoorde zone: hier worden nauwelijks tot geen archeologische resten meer verwacht.

Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig (intact) dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?

Overal waar er zich een B- en/of BC-horizont bevindt is er sprake van een archeologische relevante context. Dit betekent immers dat de bodem nog intact is. De archeologische indicatoren in met name het zuidwesten van het plangebied wijzen mogelijk op vindplaatsen ter plekke, maar ook daarbuiten kunnen deze nog verwacht worden. Ook ter plaatse van de vaaggronden met een A-C profiel kunnen nog resten worden verwacht: dit zijn bodems met nauwelijks tot geen bodemvorming, maar ze zijn niet verstoord.

In de zone ter hoogte van boringen 68 t/m 89 is de bodem zwaar verstoord als gevolg van aspergeteelt: hier worden nauwelijks tot geen archeologische resten meer verwacht.

Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?

In principe kunnen bodem ingrepen dieper dan 30 cm, buiten de verstoorde en reeds vrijgegeven zones) leiden tot aantasting van eventuele archeologische resten, maar omdat het verstoringsoppervlak de ondergrenzen in de zones met Waarde archeologie 3 en Waarde Archeologie 2 niet overschrijdt, is nader onderzoek volgens het geldende archeologische beleid niet meer aan de orde (zie § 1.1).

Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

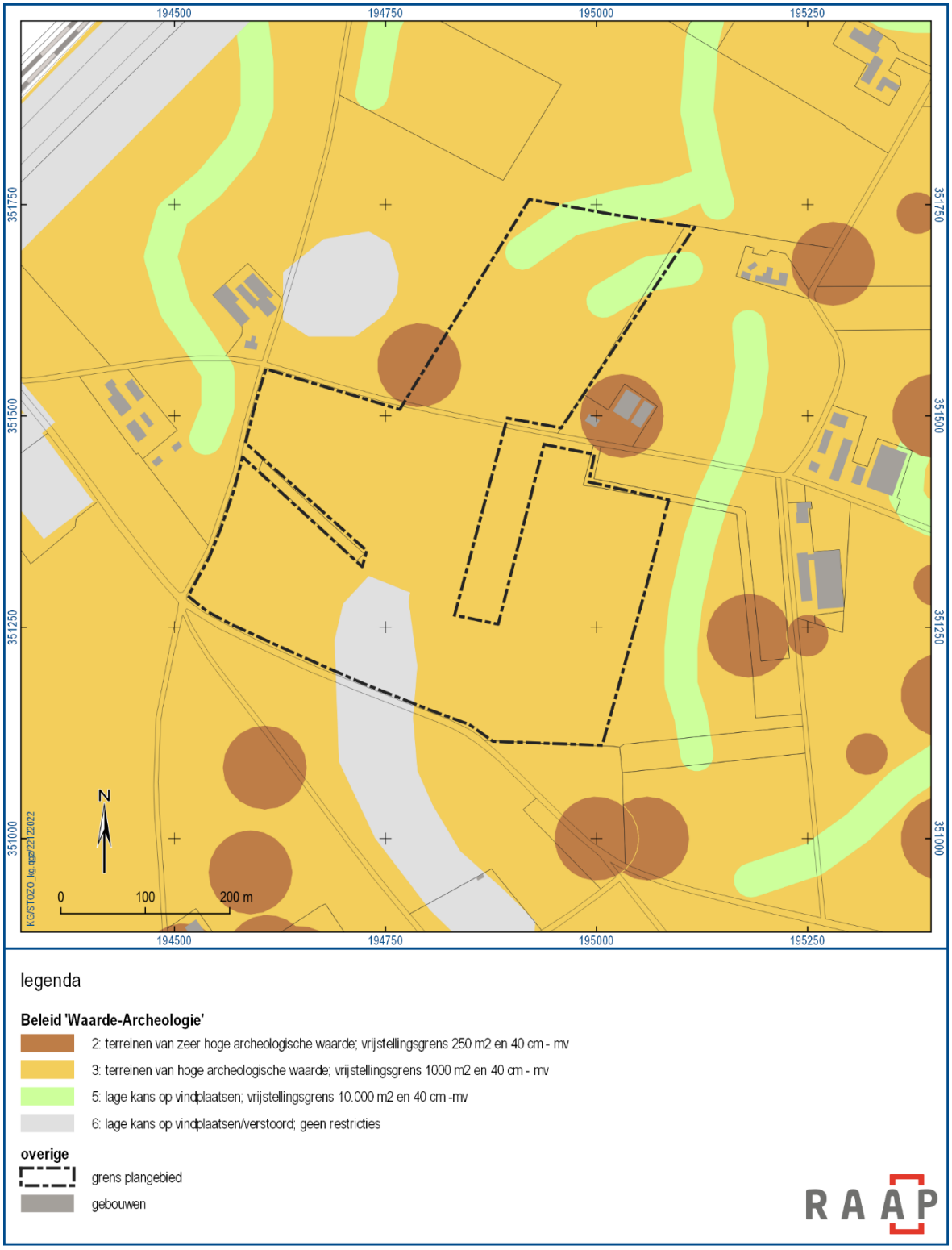
Zie de volgende paragraaf.

4.2 Advies

Omdat het verstoringsoppervlak (884 m²) de ondergrenzen (1000 m²) in de zones met Waarde archeologie 3 en Waarde Archeologie 2 niet overschrijdt, is nader onderzoek volgens het geldende archeologische beleid niet meer aan de orde.

4.3 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Roerdalen, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Figuur 3. Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart. Bron: Ellenkamp, 2021.

Literatuur

Ellenkamp, G.R., 2021. Actualisatie archeologische verwachtingskaart gemeente Roerdalen. RAAP-rapport 4286, Weesp.

Gaarthuis, K. & M. Verhoeven, 2022. Plangebied Zonnepark te Sint Odiliënberg, gemeente Roerdalen; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. RAAP-rapport 6221. RAAP, Weesp.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.

Weerts, H., J. Schokker, K. Rijsdijk & C. Laban, 2006. Geologische overzichtskaart van Nederland. TNO Bouw en Ondergrond, Utrecht.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuren:

Figuur 1. Aanduiding plangebied (rode lijn). Inzet: ligging in Nederland (ster). 7
Figuur 2. Resultaten booronderzoek. 13
Figuur 3. Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart. Bron: Ellenkamp, 2021. 16

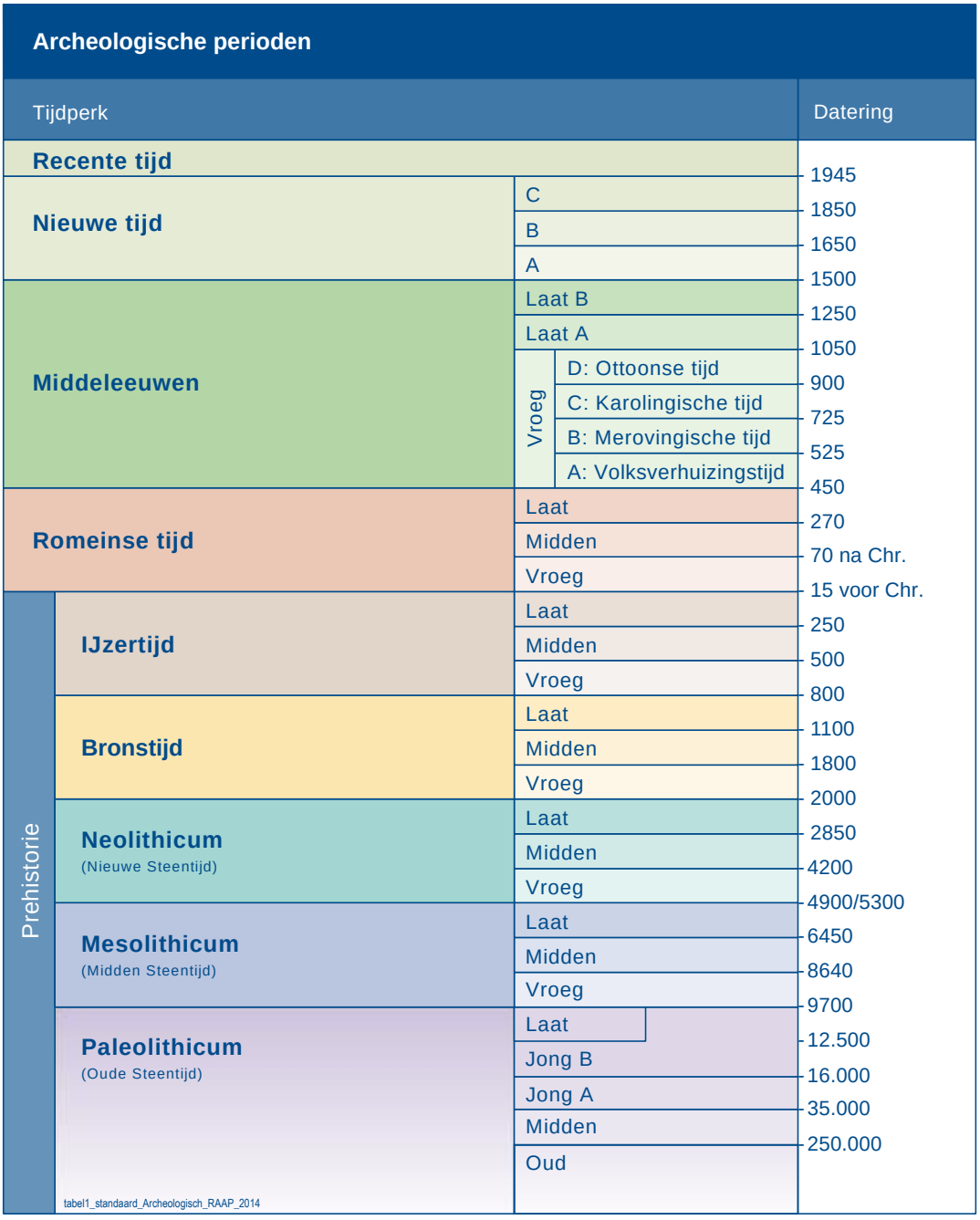
Tabellen:

Tabel 1. De oppervlakte van de elementen in het zonnepark. Bron: George Overbeke, Solar Provider Group, 07-03-2023. 6
Tabel 2. Administratieve gegevens. 8
Tabel 3. Interpretatie van de boringen. 12

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal
Bijlage 2. Boorbeschrijvingen

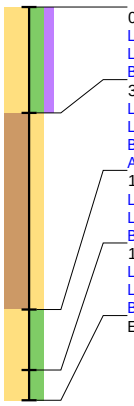
Bijlage 1. Tijdschaal

Bijlage 2. Boorbeschrijvingen

Boring: STOZO2_1

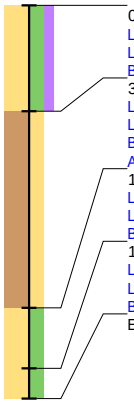
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 1, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194539.657, Y-coördinaat in meters: 351277.26, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.593, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 27.24
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
100 / 26.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
120 / 26.39
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 130 / 26.29

Boring: STOZO2_2

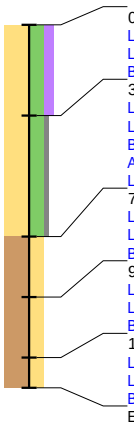
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 2, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194550.01, Y-coördinaat in meters: 351315.897, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.764, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 27.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
100 / 26.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
120 / 26.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 130 / 26.46

Boring: STOZO2_3

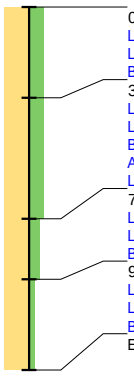
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 3, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194560.362, Y-coördinaat in meters: 351354.534, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.614, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.31
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 70, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Verbrande leem: enkel fragment, Puin onbepaald: enkel fragment
Laag opmerking: Opmerking: kslik, liesteen
70 / 26.91
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 70, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: Edelman-7 cm
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
90 / 26.71
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
110 / 26.51
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.41

Boring: STOZO2_4

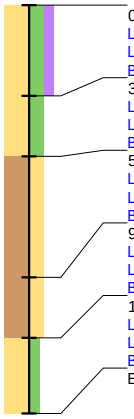
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 4, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194570.715, Y-coördinaat in meters: 351393.171, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.643, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.64
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.34
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 70, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment, Puin onbepaald: enkel fragment
Laag opmerking: Opmerking: humusvlekken?
70 / 26.94
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 70, Ondergrens laag in cm: 90, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 26.74
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Kleur: donker-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof, Lithogenese: fluviatiel
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.44

Boring: STOZO2_5

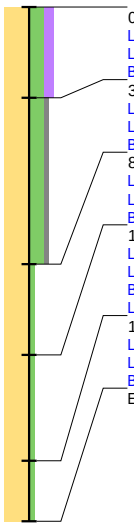
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 5, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 135
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194581.068, Y-coördinaat in meters: 351431.808, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.68, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.68
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.38
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
50 / 27.18
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
90 / 26.78
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
110 / 26.58
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 135, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 135 / 26.33

Boring: STOZO2_6

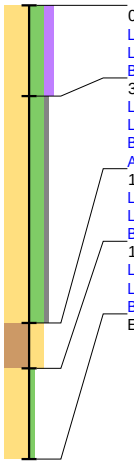
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 6, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 170
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194591.421, Y-coördinaat in meters: 351470.445, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.71, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.71
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
85 / 26.86
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 115, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
115 / 26.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 115, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt buin Ben gle C, MG en mf zn
150 / 26.21
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 150, Ondergrens laag in cm: 170, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 170 / 26.01

Boring: STOZO2_7

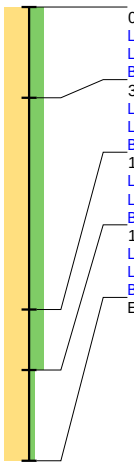
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 7, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194601.773, Y-coördinaat in meters: 351509.082, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.037, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.04
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.74
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 105, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
105 / 26.99
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 105, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
120 / 26.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.54

Boring: STOZO2_8

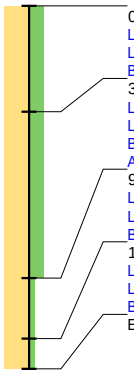
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 8, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194612.126, Y-coördinaat in meters: 351547.719, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.716, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.72
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.42
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
100 / 26.72
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
120 / 26.52
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.22

Boring: STOZO2_9

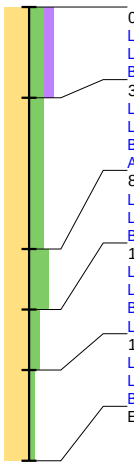
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 9, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194655.246, Y-coördinaat in meters: 351515.46, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.687, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.69
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 27.34
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Puin onbepaald: enkel fragment
90 / 26.79
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
110 / 26.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.49

Boring: STOZO2_10

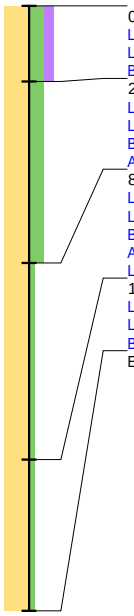
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 10, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194644.893, Y-coördinaat in meters: 351476.823, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.872, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.87
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: fragmenten
80 / 27.07
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
100 / 26.87
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont, Brokken en vlekken: kleibrokken
Laag opmerking: Opmerking: B en C vermengd
120 / 26.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.37

Boring: STOZO2_11

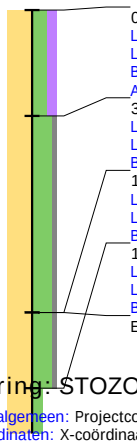
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 11, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194634.541, Y-coördinaat in meters: 351438.186, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.611, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 25, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
25 / 27.36
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 25, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont, Brokken en vlekken: humusvlekken
Archeologie: Houtskool: enkel fragment, Verbrande leem: enkel fragment
85 / 26.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont, Brokken en vlekken: humusvlekken
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
150 / 26.11
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 150, Ondergrens laag in cm: 200, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 200 / 25.61

Boring: STOZO2_12

Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 12, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 140
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194624.188, Y-coördinaat in meters: 351399.549, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.659, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.66
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
Archeologie: Puin onbepaald: enkel fragment
35 / 27.31
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 125, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken, Brokken en vlekken: humusvlekken
100 / 26.66
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 140, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
125 / 26.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 125, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 100 / 26.66

Boring: STOZO2_13

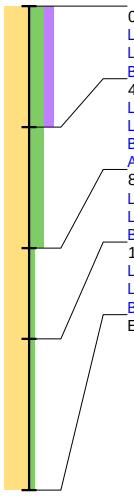
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 13, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194613.835, Y-coördinaat in meters: 351360.912, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.65, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.65
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.25
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
90 / 26.75
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
110 / 26.55
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 130 / 26.35

Boring: STOZO2_14

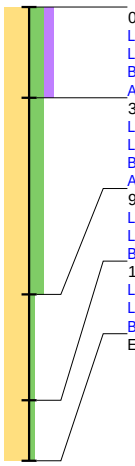
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 14, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194603.482, Y-coördinaat in meters: 351322.275, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.665, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.66
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.27
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
80 / 26.86
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
110 / 26.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.06

Boring: STOZO2_15

Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 15, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194593.13, Y-coördinaat in meters: 351283.638, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.605, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
30 / 27.30
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 95, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
95 / 26.66
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 95, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
130 / 26.30
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.11

Boring: STOZO2_16

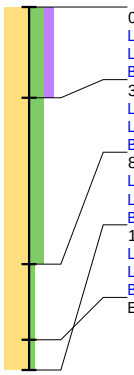
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 16, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194636.249, Y-coördinaat in meters: 351251.378, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.925, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.53
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
150 / 26.43
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 150, Ondergrens laag in cm: 170, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
170 / 26.23
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 170, Ondergrens laag in cm: 200, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 200 / 25.93

Boring: STOZO2_17

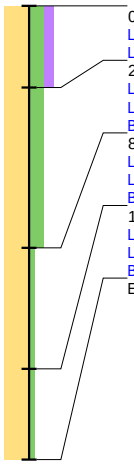
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 17, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 110
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194646.602, Y-coördinaat in meters: 351290.015, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.781, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.78
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.48
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
85 / 26.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
120 / 26.58
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 110 / 26.68

Boring: STOZO2_18

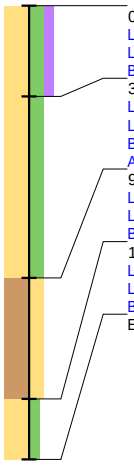
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 18, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194656.955, Y-coördinaat in meters: 351328.652, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.714, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.71
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 27, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
27 / 27.44
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 27, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
80 / 26.91
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
120 / 26.51
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.21

Boring: STOZO2_19

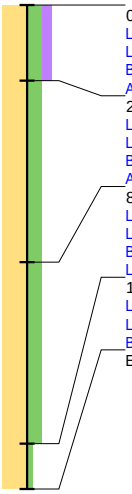
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 19, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194667.308, Y-coördinaat in meters: 351367.289, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.59, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.29
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
90 / 26.69
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
130 / 26.29
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: LEY
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.09

Boring: STOZO2_20

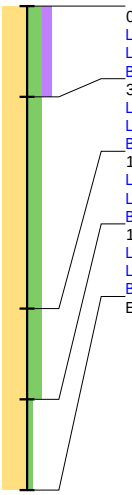
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 20, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194677.661, Y-coördinaat in meters: 351405.926, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.761, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 25, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
25 / 27.51
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 25, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
85 / 26.91
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 145, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
Laag opmerking: Opmerking: BC; mf en mg gemend
145 / 26.31
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 145, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.16

Boring: STOZO2_21

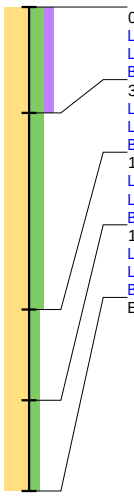
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 21, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194688.013, Y-coördinaat in meters: 351444.563, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.828, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.53
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
100 / 26.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
130 / 26.53
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.23

Boring: STOZO2_22

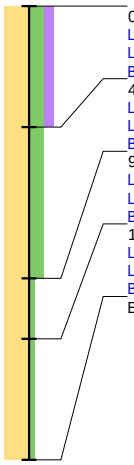
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 22, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194698.366, Y-coördinaat in meters: 351483.2, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.834, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 27.48
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
100 / 26.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
130 / 26.53
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.23

Boring: STOZO2_23

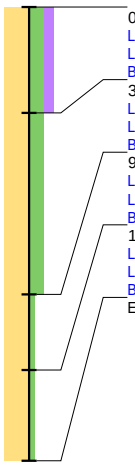
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 23, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194708.719, Y-coördinaat in meters: 351521.837, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.79, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.79
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.39
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
90 / 26.89
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
110 / 26.69
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.29

Boring: STOZO2_24

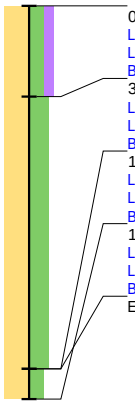
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 24, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194751.839, Y-coördinaat in meters: 351489.578, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.686, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.69
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 27.34
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 95, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
95 / 26.74
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 95, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei
120 / 26.49
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.19

Boring: STOZO2_25

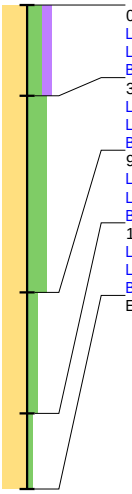
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 25, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194741.486, Y-coördinaat in meters: 351450.941, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.866, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.87
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
120 / 26.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
130 / 26.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.67

Boring: STOZO2_26

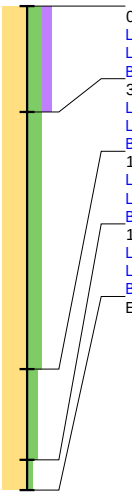
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 26, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194731.133, Y-coördinaat in meters: 351412.304, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.884, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.88
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.58
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 95, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
95 / 26.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 95, Ondergrens laag in cm: 135, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
135 / 26.53
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 135, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.28

Boring: STOZO2_27

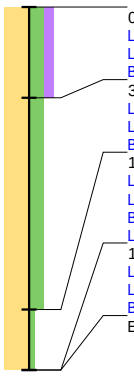
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 27, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194720.78, Y-coördinaat in meters: 351373.667, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.897, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.90
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 27.55
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
120 / 26.70
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
150 / 26.40
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 150, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.30

Boring: STOZO2_28

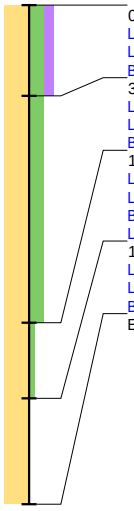
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 28, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194700.075, Y-coördinaat in meters: 351296.393, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.842, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.54
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
100 / 26.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
120 / 26.64
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.64

Boring: STOZO2_29

Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 29, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 165
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194689.722, Y-coördinaat in meters: 351257.756, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.813, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.81
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 27.51
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 105, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
105 / 26.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 105, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
Laag opmerking: Opmerking: gevlkt
130 / 26.51
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 165, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 165 / 26.16

Boring: STOZO2_30

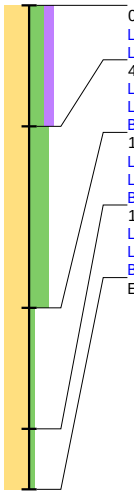
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 30, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194679.369, Y-coördinaat in meters: 351219.119, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.841, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.44
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
100 / 26.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
130 / 26.54
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 130 / 26.54

Boring: STOZO2_31

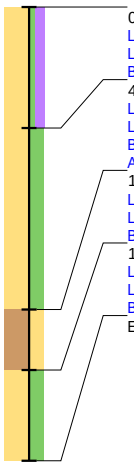
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 31, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194753.548, Y-coördinaat in meters: 351302.77, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.955, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.95
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
40 / 27.55
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
100 / 26.95
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 140, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
140 / 26.55
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 140, Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 160 / 26.35

Boring: STOZO2_32

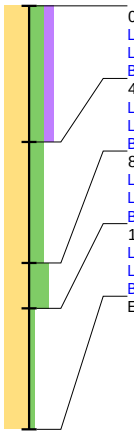
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 32, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194763.9, Y-coördinaat in meters: 351341.407, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.911, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.91
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.51
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Verbrande leem: enkel fragment
100 / 26.91
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont met ingespoelde klei
120 / 26.71
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.41

Boring: STOZO2_33

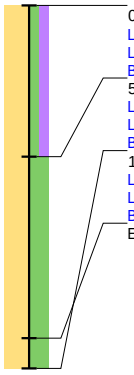
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 33, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 140
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194774.253, Y-coördinaat in meters: 351380.044, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.969, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.97
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 45, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
45 / 27.52
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 45, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont, IJzer/mangaan: enkele Mn-vlekken
85 / 27.12
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
100 / 26.97
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 140, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 140 / 26.57

Boring: STOZO2_34

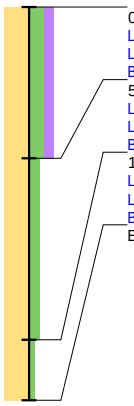
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 34, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 110
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194784.606, Y-coördinaat in meters: 351418.681, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.836, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
50 / 27.34
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
120 / 26.64
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 110 / 26.74

Boring: STOZO2_35

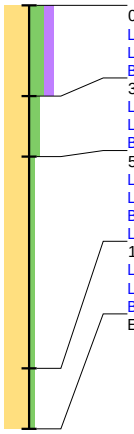
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 35, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194794.959, Y-coördinaat in meters: 351457.319, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.993, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.99
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
50 / 27.49
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
110 / 26.89
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 130 / 26.69

Boring: STOZO2_36

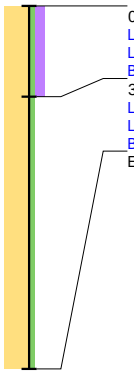
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 36, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 140
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194805.311, Y-coördinaat in meters: 351495.956, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.364, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.36
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 28.06
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
50 / 27.86
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
120 / 27.16
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Ondergrens laag in cm: 140, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: donker-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 140 / 26.96

Boring: STOZO2_37

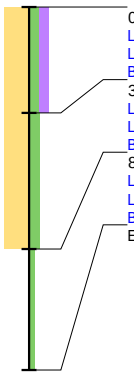
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 37, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194814.394, Y-coördinaat in meters: 351534.908, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.335, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.34
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
30 / 28.04
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.14

Boring: STOZO2_38

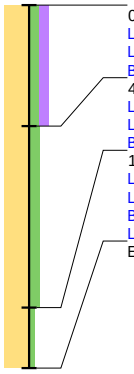
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 38, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194824.387, Y-coördinaat in meters: 351575.711, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.637, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.64
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
35 / 28.29
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
80 / 27.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont, Brokken en vlekken: humusvlekken
Einde boring 120 / 27.44

Boring: STOZO2_39

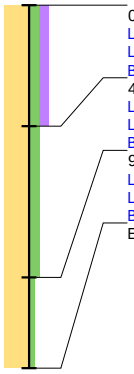
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 39, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194836.37, Y-coördinaat in meters: 351611.867, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.5, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.10
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
100 / 27.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
Einde boring 120 / 27.30

Boring: STOZO2_40

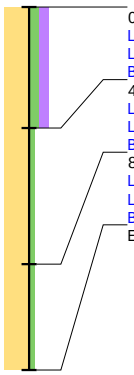
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 40, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194920.901, Y-coördinaat in meters: 351734.155, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.072, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.07
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.17
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.87

Boring: STOZO2_41

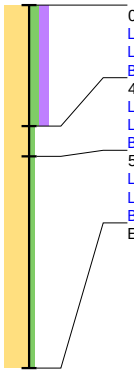
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 41, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194900.195, Y-coördinaat in meters: 351656.881, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.475, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.48
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.08
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
85 / 27.62
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.28

Boring: STOZO2_42

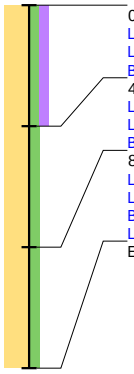
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 42, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194889.842, Y-coördinaat in meters: 351618.244, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.585, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.19
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
50 / 28.09
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.39

Boring: STOZO2_43

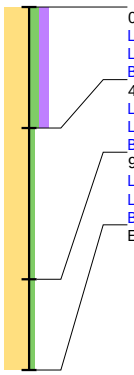
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 43, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194879.49, Y-coördinaat in meters: 351579.607, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.586, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.19
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
80 / 27.79
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
Einde boring 120 / 27.39

Boring: STOZO2_44

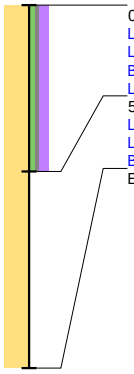
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 44, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194869.137, Y-coördinaat in meters: 351540.97, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.499, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.10
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.60
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.30

Boring: STOZO2_45

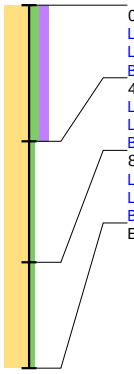
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 45, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194858.784, Y-coördinaat in meters: 351502.333, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.445, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.45
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 55, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
55 / 27.89
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 55, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.25

Boring: STOZO2_46

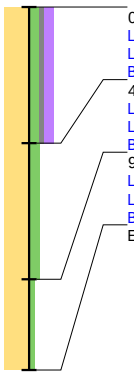
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 46, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194848.431, Y-coördinaat in meters: 351463.696, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.744, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.74
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 45, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
45 / 28.29
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 45, Ondergrens laag in cm: 85, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
85 / 27.89
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Ondergrens laag in cm: 120, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.54

Boring: STOZO2_47

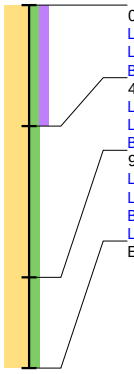
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 47, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194838.079, Y-coördinaat in meters: 351425.059, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.567, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 45, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
45 / 28.12
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 45, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.37

Boring: STOZO2_48

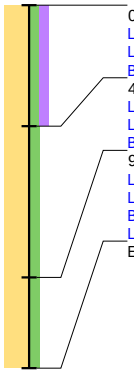
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 48, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194827.726, Y-coördinaat in meters: 351386.422, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.47, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.47
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.07
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: veel bruine vlekken
Einde boring 120 / 27.27

Boring: STOZO2_49

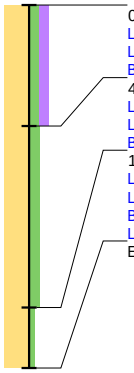
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 49, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194817.373, Y-coördinaat in meters: 351347.785, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.665, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.66
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.27
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.77
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
Einde boring 120 / 27.46

Boring: STOZO2_50

Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 50, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194807.02, Y-coördinaat in meters: 351309.148, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.413, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.01
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
100 / 27.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
Einde boring 120 / 27.21

Boring: STOZO2_51

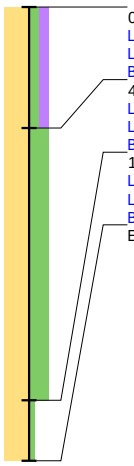
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 51, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194796.667, Y-coördinaat in meters: 351270.511, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.229, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.23
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
130 / 26.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.73

Boring: STOZO2_52

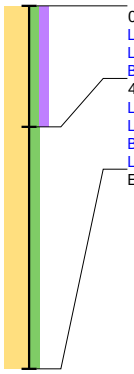
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 52, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 150
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194786.315, Y-coördinaat in meters: 351231.874, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.141, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.14
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.74
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: uiterst siltig
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
130 / 26.84
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Ondergrens laag in cm: 150, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 150 / 26.64

Boring: STOZO2_53

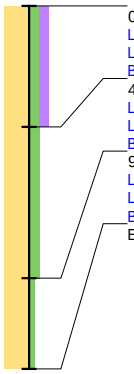
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 53, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194819.082, Y-coördinaat in meters: 351160.977, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.415, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.02
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl.
Einde boring 120 / 27.21

Boring: STOZO2_54

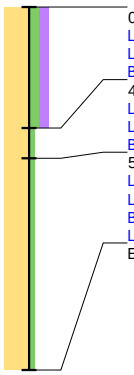
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 54, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194829.435, Y-coördinaat in meters: 351199.614, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.497, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.10
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
90 / 27.60
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.30

Boring: STOZO2_55

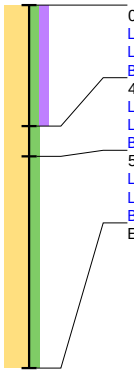
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 55, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194839.787, Y-coördinaat in meters: 351238.251, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.649, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.65
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.25
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
50 / 28.15
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlkken rond 100 cm
Einde boring 120 / 27.45

Boring: STOZO2_56

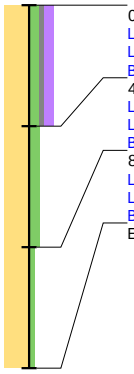
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 56, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194912.257, Y-coördinaat in meters: 351508.711, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.504, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.10
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
50 / 28.00
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.30

Boring: STOZO2_57

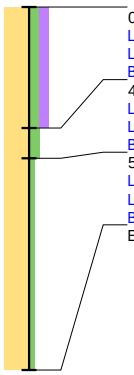
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 57, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194922.609, Y-coördinaat in meters: 351547.348, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.594, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.19
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
80 / 27.79
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.39

Boring: STOZO2_58

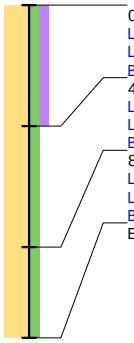
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 58, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194932.962, Y-coördinaat in meters: 351585.985, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.731, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.73
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.33
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
50 / 28.23
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.53

Boring: STOZO2_59

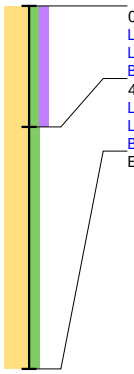
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 59, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 110
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194943.315, Y-coördinaat in meters: 351624.622, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.762, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.36
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
80 / 27.96
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 110 / 27.66

Boring: STOZO2_60

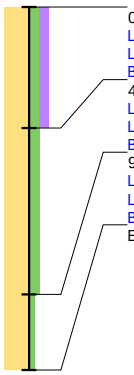
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 60, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194953.668, Y-coördinaat in meters: 351663.259, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.693, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.69
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.29
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.49

Boring: STOZO2_61

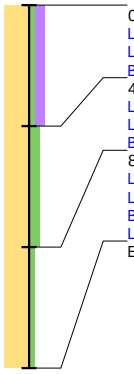
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 61, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194964.021, Y-coördinaat in meters: 351701.896, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 27.965, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 27.96
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 27.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 95, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
95 / 27.02
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 95, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 26.77

Boring: STOZO2_62

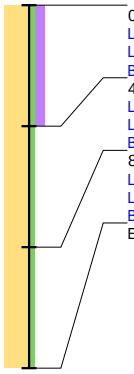
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 62, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195070.966, Y-coördinaat in meters: 351714.651, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.411, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.41
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.01
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
80 / 27.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl.
Einde boring 120 / 27.21

Boring: STOZO2_63

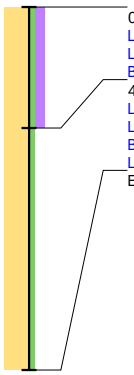
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 63, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195017.493, Y-coördinaat in meters: 351708.273, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.448, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.45
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.05
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
80 / 27.65
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.25

Boring: STOZO2_64

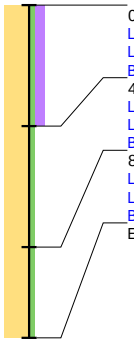
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 64, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195007.14, Y-coördinaat in meters: 351669.636, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.467, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.47
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.07
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof, Sublagen1: SL
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: bruinleemlaajess
Einde boring 120 / 27.27

Boring: STOZO2_65

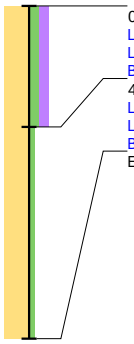
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 65, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 110
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194986.435, Y-coördinaat in meters: 351592.362, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.563, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.16
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
80 / 27.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Sublagen1: SL
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 110 / 27.46

Boring: STOZO2_66

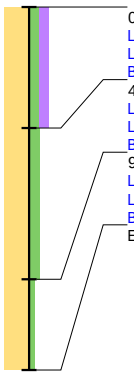
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 66, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 110
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194976.082, Y-coördinaat in meters: 351553.725, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.666, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: donker-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.27
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof, Sublagen1: SL1
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 110 / 27.57

Boring: STOZO2_67

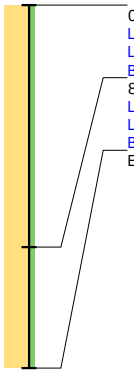
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 67, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194965.729, Y-coördinaat in meters: 351515.088, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.762, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.76
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
40 / 28.36
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.86
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.56

Boring: STOZO2_68

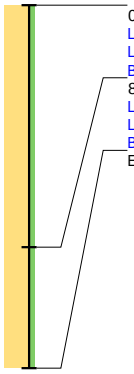
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 68, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194945.024, Y-coördinaat in meters: 351437.814, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.815, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.82
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
80 / 28.02
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.62

Boring: STOZO2_69

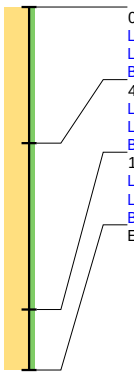
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 69, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194934.671, Y-coördinaat in meters: 351399.177, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.696, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.70
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
80 / 27.90
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.50

Boring: STOZO2_70

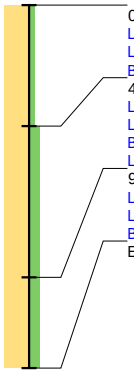
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 70, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194924.318, Y-coördinaat in meters: 351360.54, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.451, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.45
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 45, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
45 / 28.00
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 45, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
100 / 27.45
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.25

Boring: STOZO2_71

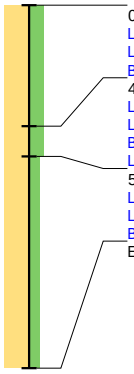
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 71, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194913.966, Y-coördinaat in meters: 351321.903, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.677, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.68
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
40 / 28.28
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Laag opmerking: Opmerking: gele vlekken
90 / 27.78
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.48

Boring: STOZO2_72

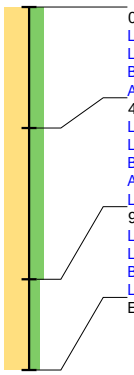
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 72, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194903.613, Y-coördinaat in meters: 351283.266, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.669, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
40 / 28.27
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
50 / 28.17
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.47

Boring: STOZO2_73

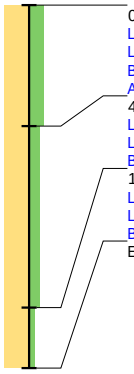
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 73, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194893.26, Y-coördinaat in meters: 351244.629, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.67, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.67
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
40 / 28.27
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
90 / 27.77
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
Einde boring 120 / 27.47

Boring: STOZO2_74

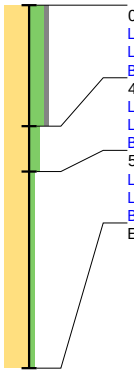
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 74, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194882.907, Y-coördinaat in meters: 351205.992, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.615, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment, Puin onbepaald: enkel fragment
40 / 28.21
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
100 / 27.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.41

Boring: STOZO2_75

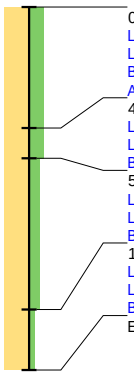
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 75, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194872.555, Y-coördinaat in meters: 351167.355, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.624, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.62
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
40 / 28.22
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 55, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
55 / 28.07
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 55, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.42

Boring: STOZO2_76

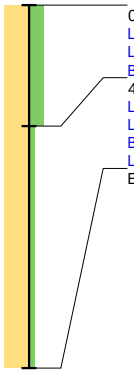
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 76, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194862.202, Y-coördinaat in meters: 351128.718, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.935, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment, Puin onbepaald: enkel fragment
40 / 28.54
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
50 / 28.43
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
100 / 27.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.73

Boring: STOZO2_77

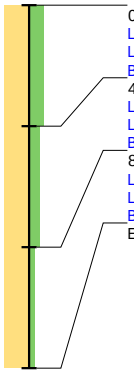
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 77, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194915.674, Y-coördinaat in meters: 351135.095, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.687, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.69
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
40 / 28.29
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vlekken
Einde boring 120 / 27.49

Boring: STOZO2_78

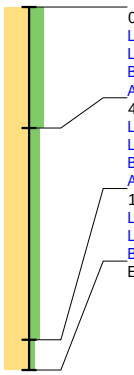
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 78, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194926.027, Y-coördinaat in meters: 351173.732, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.829, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
40 / 28.43
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
80 / 28.03
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.63

Boring: STOZO2_79

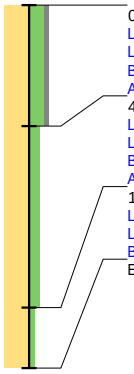
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 79, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194936.38, Y-coördinaat in meters: 351212.37, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.556, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
40 / 28.16
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 110, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: fragmenten
110 / 27.46
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.36

Boring: STOZO2_80

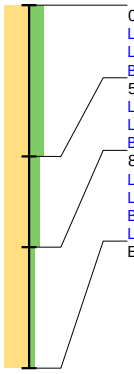
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 80, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194946.733, Y-coördinaat in meters: 351251.007, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.548, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.55
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: fragmenten
40 / 28.15
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
100 / 27.55
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.35

Boring: STOZO2_81

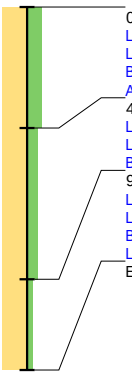
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 81, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194957.085, Y-coördinaat in meters: 351289.644, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.699, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.70
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
50 / 28.20
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
80 / 27.90
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl.
Einde boring 120 / 27.50

Boring: STOZO2_82

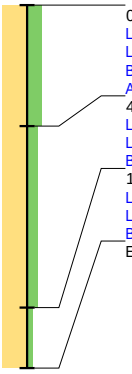
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 82, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194967.438, Y-coördinaat in meters: 351328.281, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.732, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.73
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
40 / 28.33
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
90 / 27.83
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl.
Einde boring 120 / 27.53

Boring: STOZO2_83

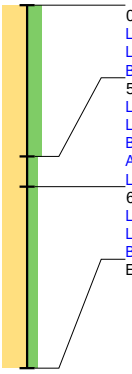
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 83, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194977.791, Y-coördinaat in meters: 351366.918, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.482, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.48
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: fragmenten
40 / 28.08
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 100, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
100 / 27.48
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 100, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.28

Boring: STOZO2_84

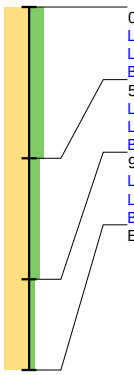
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 84, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194988.144, Y-coördinaat in meters: 351405.555, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.561, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
50 / 28.06
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 60, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
60 / 27.96
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 60, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.36

Boring: STOZO2_85

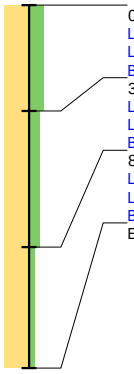
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 85, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195031.264, Y-coördinaat in meters: 351373.295, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.248, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.25
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
50 / 27.75
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
90 / 27.35
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.05

Boring: STOZO2_86

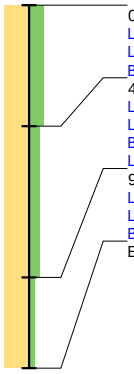
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 86, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195020.911, Y-coördinaat in meters: 351334.658, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.499, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 35, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
35 / 28.15
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
80 / 27.70
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: Edelman-7 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.30

Boring: STOZO2_87

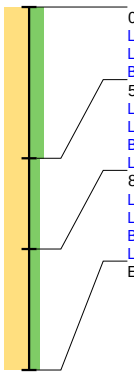
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 87, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195010.558, Y-coördinaat in meters: 351296.021, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.581, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.58
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
40 / 28.18
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
90 / 27.68
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 120 / 27.38

Boring: STOZO2_88

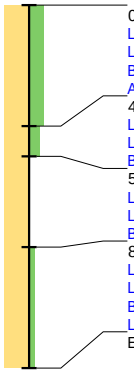
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 88, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 195000.205, Y-coördinaat in meters: 351257.384, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.735, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.73
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
50 / 28.23
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
80 / 27.93
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: gevlekt
Einde boring 120 / 27.54

Boring: STOZO2_89

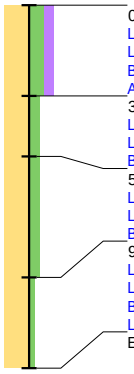
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 89, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194989.853, Y-coördinaat in meters: 351218.747, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.419, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.42
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 40, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
40 / 28.02
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
50 / 27.92
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: verploegd tot in C-horizont, Bodemkundige interpretatie: verstoord
80 / 27.62
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 80, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl
Einde boring 120 / 27.22

Boring: STOZO2_90

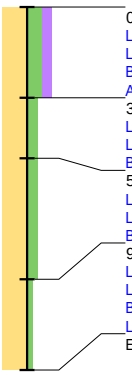
Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 90, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194979.5, Y-coördinaat in meters: 351180.11, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.481, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.48
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
30 / 28.18
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
50 / 27.98
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 27.58
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl.
Einde boring 120 / 27.28

Boring: STOZO2_91

Kop algemeen: Projectcode: STOZO2, Boornummer: 91, Beschrijver(s): MV, Datum: 17-01-2023, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 194969.147, Y-coördinaat in meters: 351141.473, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 28.919, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Roerdalen
Uitvoering: Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: RAAP Zuid

0 / 28.92
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 30, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-grijs-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont
Archeologie: Houtskool: enkel fragment
30 / 28.62
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: B-horizont
50 / 28.42
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Ondergrens laag in cm: 90, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemhorizont: BC-horizont
90 / 28.02
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 90, Ondergrens laag in cm: 120, Boortype en diameter: zandguts-2 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig grof
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: vl.
Einde boring 120 / 27.72

Stikstofberekenen.nl
Hedgehog Company B.V.
Turbinestraat 6
1014 AV Amsterdam
KvK: 81465130
info@stikstofberekenen.nl
T: +31 (0)20 299 1733
www.stikstofberekenen.nl

AERIUS Berekening

Zonnepark Kleine Bergerweg

Opdrachtgever	Solar Provider Group B.V.
Projectcode	2023.095
Datum	11-01-24
Auteur	Dhr. D. A. B. Hoekman
Controleur	Dhr. R. H. Vieira Rijo

Zonnepark Kleine Bergerweg

Opdrachtgever	Solar Provider Group B.V. Europalaan 40 3526 KS Utrecht
Contactpersoon	George Overbeke goverbeke@solarprovidergroup.com +31 (0)30 899 23 48
Projectcode	2023.095
Datum	11-01-24
Opdrachtnemer	Stikstofberekenen.nl Hedgehog Company B.V. Turbinestraat 6 1014 AV Amsterdam KvK: 81465130 info@stikstofberekenen.nl T: +31 (0)20 299 1733 www.stikstofberekenen.nl
Auteur	Dhr. D. A. B. Hoekman

Controleur	Dhr. R. H. Vieira Rijo

Disclaimer:
Alle door ons aangeleverde gegevens zijn geheel uitsluitend bestemd voor de geadresseerden. Alle gegevens en bronnen die de grondslag zijn voor de resultaten en conclusie, zijn in overleg met of door de opdrachtgever aangeleverd. Ten aanzien van de juistheid van deze gegevens en bronnen kunnen wij dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Inhoudsopgave

Samenvatting 3

Inleiding 4

Toetsingskader 5

Gegevens 6

Resultaten 8

Bijlagen 9

- Bijlage 1: AERIUS-berekening aanlegfase 10
- Bijlage 2: AERIUS-berekening gebruiksfase 11
- Bijlage 3: Bouwtekeningen 12

Samenvatting

Voor de aanleg- en beoogde gebruiksfase van een zonnepark aan de Kleine Bergerweg/Grote Bergerweg te Roerdalen is in 2023 een stikstofdepositie berekening uitgevoerd. In dit rapport zijn de berekeningen geactualiseerd conform de momenteel recentste AERIUS-Calculator (versie 2023.1 v1).

De uitkomsten bedragen in alle scenario's en op alle rekenpunten ten hoogste 0,00 mol/ha/jr.

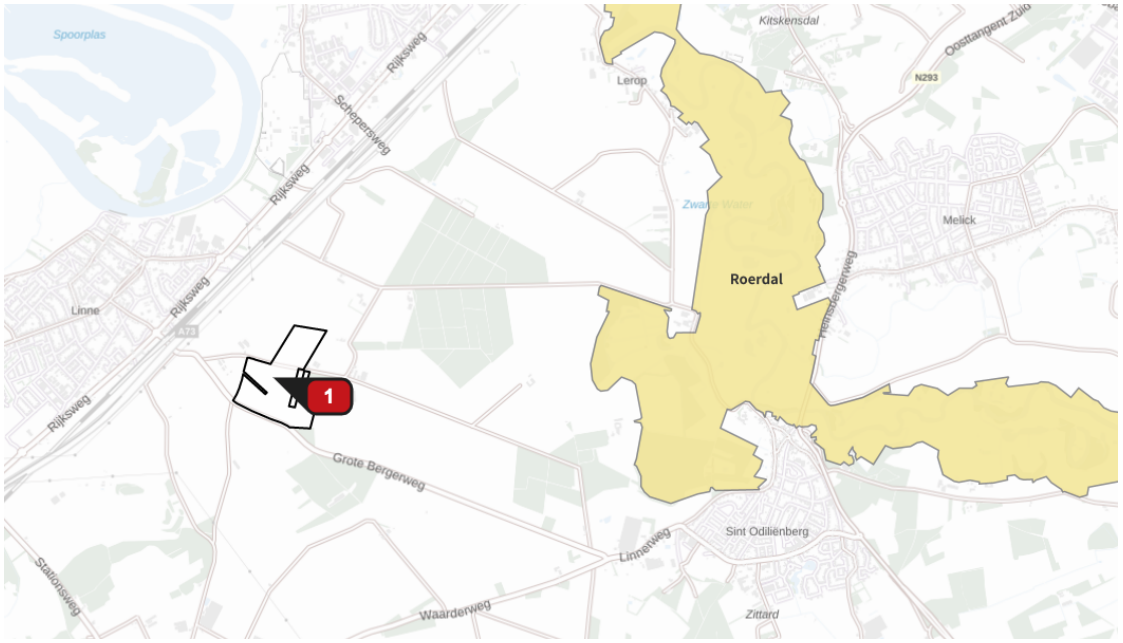
Inleiding

Aan de Kleine Bergerweg te Roerdalen is het voornemen om een zonnepark van circa 6 ha te realiseren (netto panelen). Deze ruimtelijke ingreep resulteert in een tijdelijke toename van stikstofemissie, daarnaast zal in de gebruiksfase een stikstofemissie plaatsvinden ten gevolge van een nieuwe verkeerssituatie. Mogelijk kan deze stikstofemissie een meetbaar effect hebben op omliggende Natura 2000-gebieden. Om de hoeveelheid te bepalen is een berekening van de stikstofdepositie vereist middels de AERIUS Calculator versie 2023.1 v1, een tool beschikbaar gesteld door het RIVM waarmee de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden kan worden berekend. Deze berekening is uitgevoerd voor zowel de aanleg- als gebruiksfase. Op basis van de uitkomst van deze berekening kan de vergunningverlener vervolgstappen bepalen.

De basis voor de stikstofdepositie-berekeningen in dit rapport zijn de gegevens aangeleverd door de opdrachtgever. Natura 2000-gebieden relevant voor de berekening van stikstofemissie en depositie ten gevolge van dit project zijn weergeven in tabel 1.

Nabijgelegen Natura 2000-gebieden	
Gebied	Afstand tot bouw inrichting (m)
Roerdal	901

Tabel 1: Nabijgelegen Natura 2000-gebied(en)

Afbeelding 1: Bouw inrichting (1) t.o.v. Natura 2000-gebied(en)

Toetsingskader

In het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb) dienen bij activiteiten of veranderingen van activiteiten deze getoetst te worden op stikstofdepositie middels de AERIUS Calculator (versie 2023.1 v1). Wanneer uit deze toetsing blijkt dat er geen meetbare depositie voortkomt uit de getoetste activiteiten, kan ten minste worden geconcludeerd dat er geen significant negatieve effecten zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelen van het betrokken Natura 2000-gebied. In dit geval kan toestemming worden verleend ter ontheffing van een vergunning Wnb.

Onder de Wet van 10 maart 2021 tot wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), met ingang per 1 juli 2021, was de bouwfase van projecten vrijgesteld[1]. Echter, op 2 november 2022 heeft de Raad van State in de zaak over het zogenoemde Porthos-project besloten dat deze bouwvrijstelling niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht[2]. Uit de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie in Luxemburg volgt allereerst dat alleen toestemming voor een project mag worden gegeven als uit onderzoek blijkt dat zeker is dat individuele beschermde natuurgebieden daardoor geen schade oplopen.

In de toetsing kan bestaande stikstofdepositie gesaldeerd worden binnen hetzelfde project, immers wanneer een aanpassing wordt gedaan waarmee stikstofdepositie komt te vervallen komt dit ten goede van het Natura 2000-gebied. Indien er per saldo geen sprake van toename is kunnen significante effecten worden uitgesloten, en is de activiteit niet (natuur)vergunningplichtig met betrekking tot stikstof aspecten[3].

Op 20 januari 2021 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak gedaan in de zaak 201907144/1/R2 (Logtsebaan, Oirschot). Deze uitspraak heeft landelijke impact voor de vergunningplicht voor wat betreft het instrument ‘intern salderen’. Kern van de uitspraak is dat wanneer op basis van intern salderen blijkt dat een nieuw plan geen stikstofdepositie geeft van > 0,00 mol/ha/jaar, er geen vergunning meer nodig is op grond van de Wet natuurbescherming[4].

[1] Stikstofwet gaat in per 1 juli 2021 | Nieuwsbericht | Aanpak Stikstof
[2] Bouwvrijstelling stikstof van tafel, maar geen algehele bouwstop - Raad van State
[3] Definitie 'hoofdgebouw' - Omgevingsweb
[4] Provincies: meer verantwoordelijkheid voor ondernemers door uitspraak Logtsebaan

Gegevens

Aanlegfase

In overleg met de opdrachtgever zijn de gegevens betreffende de bouwperiode bepaald en opgesteld. Hierbij is als uitgangspunt een ruime benadering gedaan van het materieel wat ingezet zal worden tijdens de realisatie van Zonnepark Kleine Bergerweg. De inschatting van uren betreft de totale draaiuren inclusief het stationair draaien. De bouwperiode duurt om en nabij 6-8 maanden.

Middels de datasheet 'Emissiefactoren NOx en NH3 uitstoot mobiele machines'[5] is vanuit het bouwjaar en het maximaal vermogen (kW) van de mobiele werktuigen het brandstofverbruik per uur vastgesteld. Voor de motorbelasting is een gemiddelde van 35% aangehouden. Het AdBlue verbruik is berekend met behulp van de volgende formule:

*AdBlue = BV * 0,0675*
*(BV = t * V)*

AdBlue = AdBlue verbruik in Liter per jaar
BV = Brandstofverbruik in Liter per jaar
t = Draaiuren in uur per jaar
V = Verbruik (gekoppeld aan bouwjaar en max. vermogen (kW)) in Liter per uur

De uitkomsten die de invoer vormen voor de AERIUS Calculator zijn weergeven in tabel 2.

Materieel	Aantal	Stageklasse	Bouwjaar	Vermogen (kW)	Draaiuren per machine	Verbruik per machine (L/u)	Verbruik totaal (L/j)	Draaiuren totaal	Adblue verbruik (L/j)
Graafmachine	1	Stage V	2020	60	185	5.98	1770	185	106
Bobcat (laadschop)	1	Stage V	2020	60	191	5.98	955	191	57
Dumper	1	Stage V	2020	220	17	20.51	272	17	16
Wiellader	1	Stage V	2020	100	8	9.61	80	8	5
Tractor	1	Stage V	2020	100	127	9.61	1270	127	76

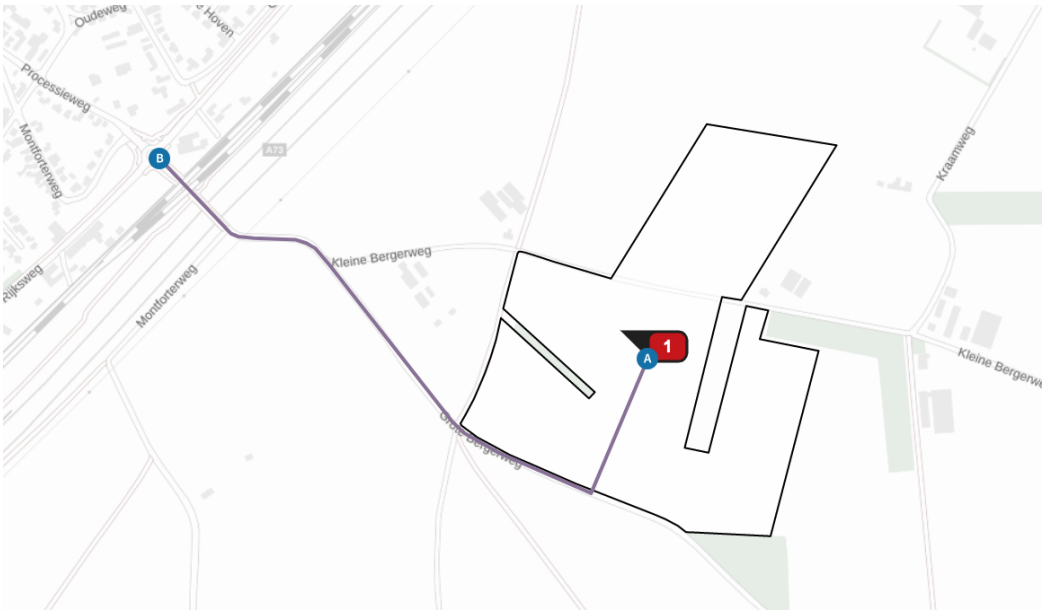
Tabel 2: Invoer mobiele werktuigen

Daarnaast zullen er tijdens de aanlegfase verkeersbewegingen veroorzaakt worden ten behoeve van het vervoer van goederen en diensten. De verkeersbewegingen zijn ingetekend over de route tot aan de rotonde Grote Bergerweg/Rijksweg/Processieweg, waar tenminste kan worden aangenomen dat deze opgaan in het al bestaande verkeersbeeld, en gaan in beide richtingen (A→B & B→A). De gegevens hiervan zijn aangeleverd door de opdrachtgever, en verdubbeld om te modelleren voor zowel de aan- als de afrij beweging. De verkeers input in AERIUS is weergegeven in tabel 3 op de volgende bladzijde.

[5] https://www.aerius.nl/nl/factsheets/mobiele-werktuigen-stage-klasse-categorieën/13-01-2022

Totaal aantal voertuigbewegingen van-en-naar de bouw inrichting over de gehele constructieperiode	
Licht verkeer	1700
Zwaar vrachtverkeer	175

Tabel 3: Invoer voertuigbewegingen aanlegfase

Afbeelding 2: Bouw inrichting (1) en verkeersroute

Gebruiksfase

De berekening voor de gebruiksfase is gebaseerd op de toekomstige verkeerssituatie ten behoeve van onderhoud van het zonnepark. Er zullen verder geen installaties aanwezig zijn welke voor stikstofemissies kunnen zorgen.

De verkeersbewegingen zijn ingetekend over dezelfde route als in de aanlegfase, en gaan in beide richtingen (A→B & B→A). De verkeersgeneratie is opgesteld in overleg met de opdrachtgever (zie tabel 4).

Totaal aantal voertuigbewegingen van-en-naar de inrichting per jaar	
Licht verkeer	21,0
Zwaar vrachtverkeer	21,0

Tabel 4: Invoer voertuigbewegingen gebruiksfase

Resultaten

In bijlage 1 is de berekening toegevoegd van het projecteffect in de aanlegfase, en in bijlage 2 het projecteffect in de beoogde gebruiksfase. Het projecteffect bedraagt op alle rekenpunten in omliggende Natura 2000-gebieden ten hoogste 0,00 mol/ha/jaar.

Bij een dergelijke projectbijdrage treden geen significant negatieve effecten op binnen de omliggende Natura 2000-gebieden.

Bijlagen

1. AERIUS-berekening aanlegfase
2. AERIUS-berekening gebruiksfase
3. Bouwtekeningen

Bijlage 1: AERIUS-berekening aanlegfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Zonnepark Kleine Bergerweg B.V.
Inrichtingslocatie	Kleine Bergerweg, 6077 PC Sint Odiliënberg

Activiteit

Omschrijving	Zonnepark Kleine Bergerweg
Toelichting	Zonnepark Kleine Bergerweg

Berekening

AERIUS kenmerk	Rz6N4RtwHnT5
Datum berekening	11 januari 2024, 09:19
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Aanlegfase - Beoogd	2025	1,1 kg/j	27,4 kg/j

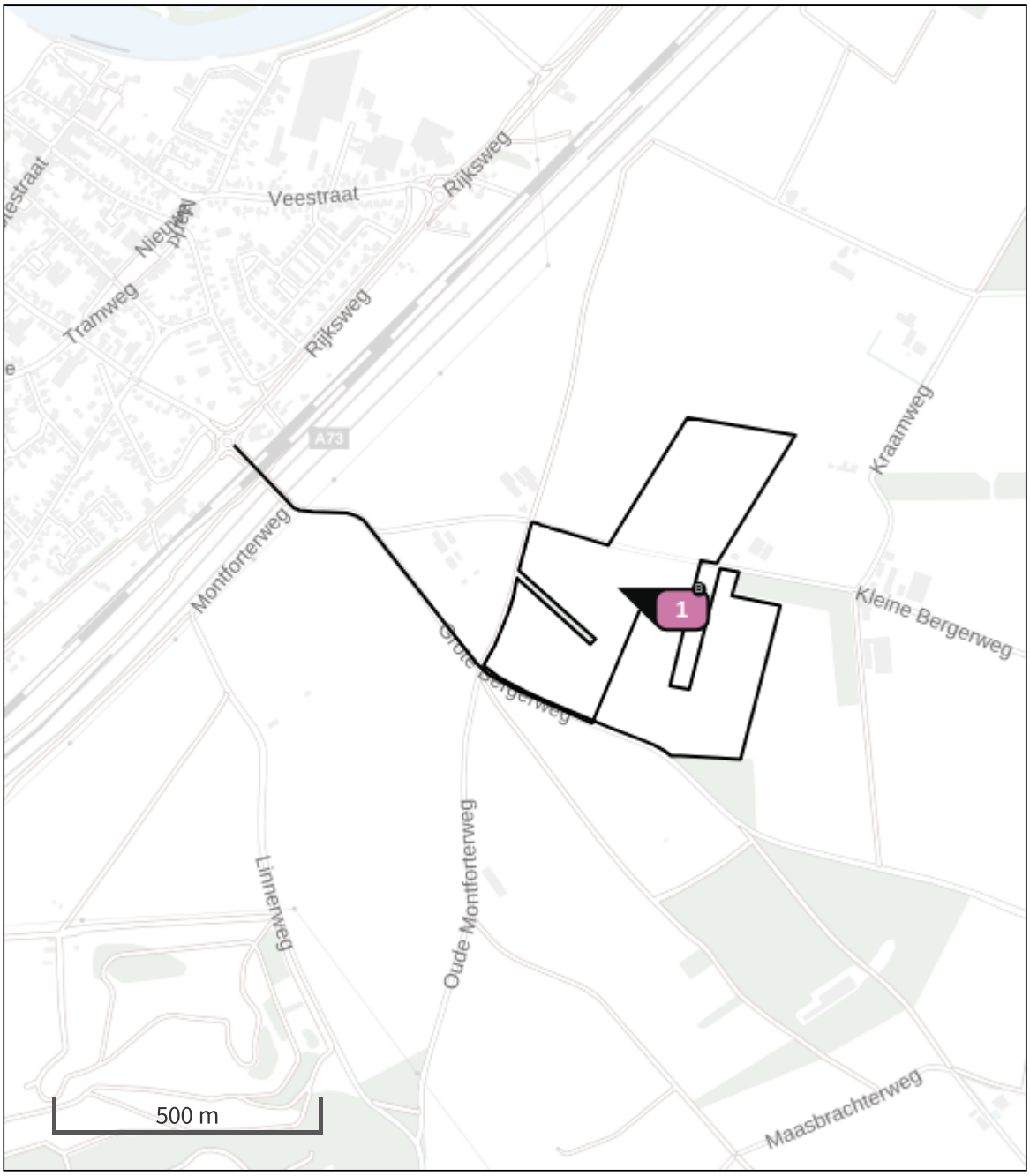
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Aanlegfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Aanlegfase (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Plangebied	1,0 kg/j	26,5 kg/j
Verkeersnetwerk	51,8 g/j	0,9 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Aanlegfase, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Plangebied	NO_x	26,5 kg/j
Locatie	X:194766,42 Y:351435,56	NH_3	1,0 kg/j
Oppervlakte	20,83 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachines, 60 KW	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	1770 l/j	185 u/j	106 l/j	NO_x	10,6 kg/j
					NH_3	0,4 kg/j
Bobcat (laadschop) 50 KW	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	955 l/j	191 u/j	57 l/j	NO_x	6,3 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Tractor, 100 KW	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1270 l/j	127 u/j	76 l/j	NO_x	7,6 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Dumper, 215 KW	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	272 l/j	17 u/j	16 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	65,3 g/j
Wiellader, 100 KW	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	80 l/j	8 u/j	5 l/j	NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	19,2 g/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Vervoersbewegingen				NO_x	0,9 kg/j
Locatie	X:194448,99 Y:351358,21	Type scherm	-	-	NO_2	0,3 kg/j
Lengte	1.125,95 m	Hoogte	-	-	NH_3	51,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.700,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	175,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.1_20231207_46ea8e9191
Database versie	2023.1_46ea8e9191_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 2: AERIUS-berekening gebruiksfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Zonnepark Kleine Bergerweg B.V.
Inrichtingslocatie	Kleine Bergerweg, 6077 PC Sint Odiliënberg

Activiteit

Omschrijving	Zonnepark Kleine Bergerweg
Toelichting	Zonnepark Kleine Bergerweg

Berekening

AERIUS kenmerk	RX836SELv6zu
Datum berekening	11 januari 2024, 09:19
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Gebruiksfase - Beoogd	2025	2,7 g/j	74,8 g/j

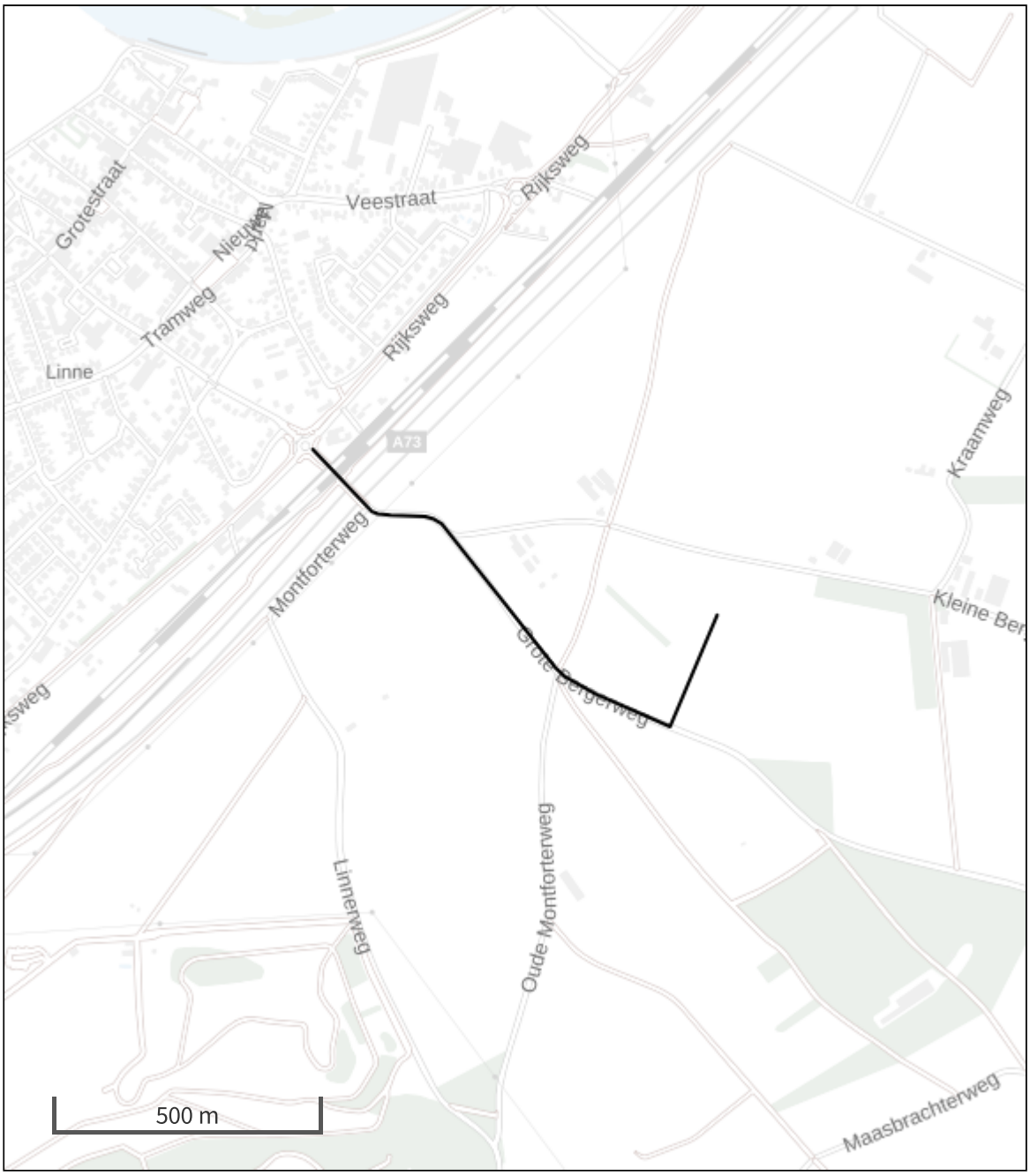
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Gebruiksfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	2,7 g/j	74,8 g/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Gebruiksfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Gebruiksfase, Rekenjaar 2025

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Vervoersbewegingen				NO_x	74,8 g/j
Locatie	X:194448,99 Y:351358,21	Type scherm	-	-	NO_2	24,9 g/j
Lengte	1.125,95 m	Hoogte	-	-	NH_3	2,7 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.1_20231207_46ea8e9191
Database versie	2023.1_46ea8e9191_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 3: Bouwtekeningen

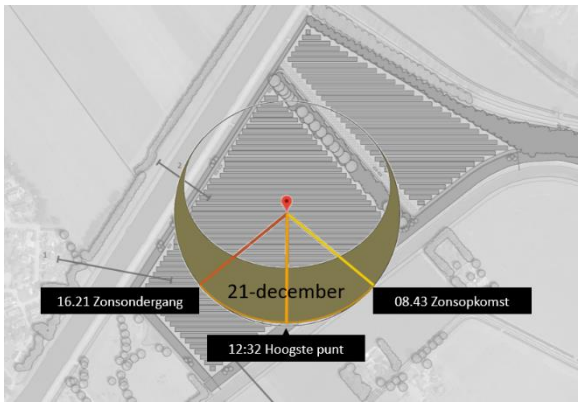

Schittering bij Zonnepark Kleine Bergerweg

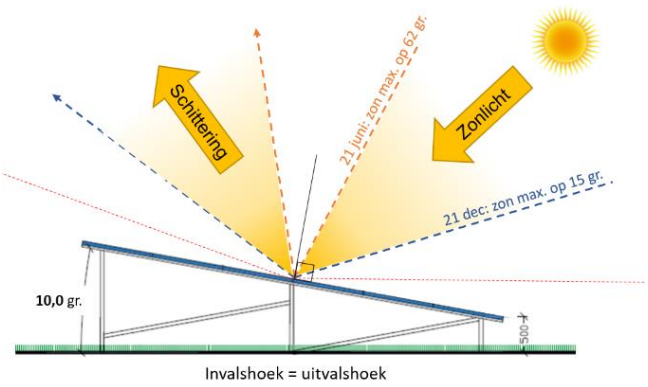
Uitleg schittering tool

QING Sustainable heeft een tool ontwikkelt om voor omwonenden van een zonnepark te bepalen of zij mogelijk last zullen krijgen van hinderlijke schittering (reflectie) vanuit een zonnepark.

De tool kan aangeven hoeveel minuten, vanaf welke oriëntatie en op welk moment van het jaar er mogelijke reflectie optreedt. Hiermee kan de ontwikkelaar of landschapsarchitect van het zonnepark dan rekening houden bij het inplannen van beplanting en de oriëntatie van de zonnemodules.

Figuur 1 – Voorbeeld: Pad van de zon

Figuur 2 – Voorbeeld: Directe schittering

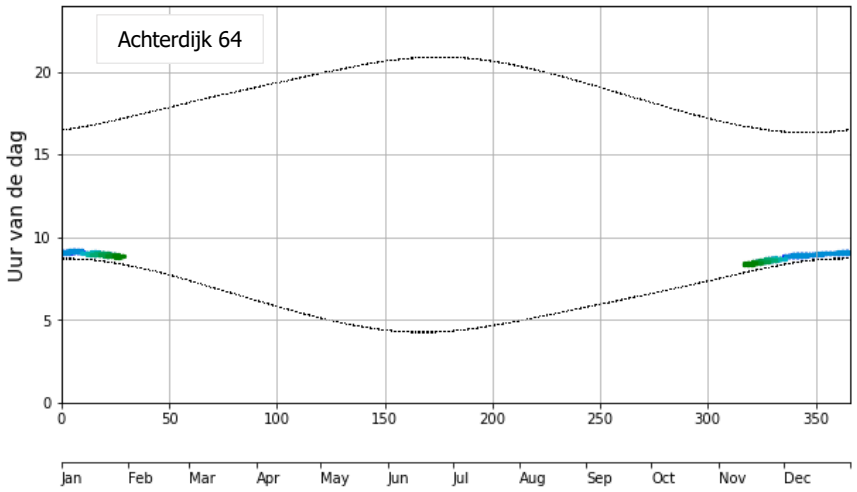
Voor het uitvoeren van de analyse zijn er referentiepunten nodig in het park. Bij het kiezen van de referentiepunten is geen rekening gehouden met de vegetatie en bebouwing tussen de woningen en de panelen. De berekening houdt hier namelijk geen rekening mee. De tool berekent en vergelijkt telkens alleen rechtstreekse instraling ('directe schittering') tussen twee vaste statische punten. Dat wil zeggen dat de berekening is uitgevoerd alsof er geen vegetatie en bebouwing aanwezig zal zijn. In deze tool wordt dus ook geen rekening gehouden met de landschappelijke inpassing van het zonnepark. De landschappelijke inpassing rondom het park kan ook als extra buffer dienen tegen hinderlijke schittering. Verder gaat de tool uit van het 100% 'clear sky' scenario. Een jaar lang geen bewolking en alleen maar zon. Kortom, de tool berekent dus de *worst case* situatie en in de praktijk zal de directe schittering door de bovengenoemde punten vermoedelijk lager uitvallen dan het aantal minuten wat wordt berekend.

Nadat de referentiepunten zijn bepaald kan de tool aan de slag gaan. De tool vergelijkt eerst welke hoogte en richting de zon moet hebben om directe schittering op een raam of ander object te krijgen. Vervolgens berekent de tool het pad van de zon voor de aangegeven locatie per minuut van het jaar. Door de schitteringshoek te vergelijken met de zonpositie kan per minuut van het jaar worden bepaald of er schittering plaats zal vinden.

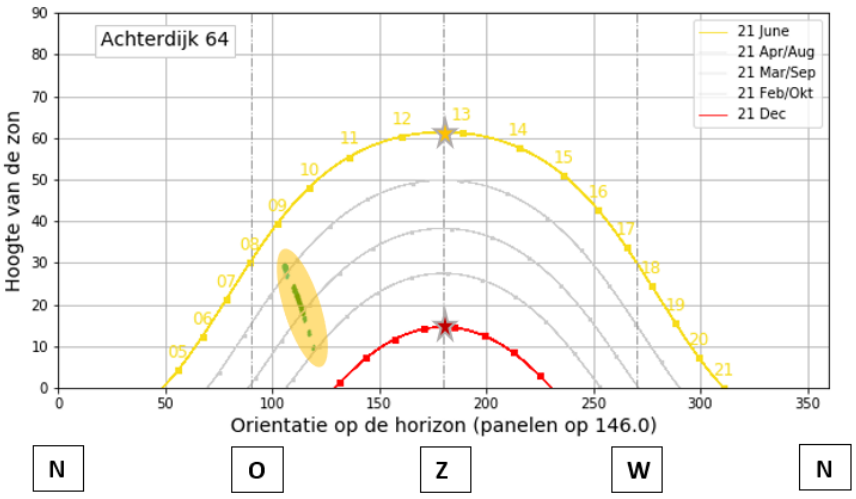
Resultaat schittering tool

De tool bepaalt welke minuten in het jaar er reflectie vanuit een punt in het zonnepark optreedt. Deze gegevens worden automatisch weggeschreven in een bestand per referentiepunt en per punt in het zonnepark. De minuten van meerdere punten in het zonnepark kunnen worden opgeteld om een inschatting te geven van het totale aantal minuten waarin reflectie (mogelijk) plaats kan vinden naar een bepaald referentiepunt.

Een tabel met opgetelde minuten zegt nog niks over het moment van de dag en het jaar dat er reflectie optreedt. Om ook deze informatie te kunnen weergeven worden de reflectiepunten geplot in een *uur-maand* en een zogenaamde *solargraph* grafiek. Beide grafieken laten zowel het moment van de dag als de dag in het jaar zien waarop er reflectie zou kunnen plaats vinden. De *solargraph* laat daarnaast ook nog zien in welke hoogte en oriëntatie de zon staat. Deze laatste grafiek laat namelijk het pad van de zon zien op het horizontale vlak gedurende het gehele jaar. De momenten van reflectie worden hiernaast erin geplot.

Figuur 3 - Voorbeeld resultaat: uur-maand plot

Figuur 4 - Voorbeeld resultaat: solargraph

Situatieschets zonnepark Kleine Bergerweg
Het beoogde zonnepark Kleine Bergerweg in de provincie Limburg ligt tussen de kernen Linne in de gemeente Maasgouw en Sint Odiliënberg in de gemeente Roerdalen. Het dichtstbijzijnde punt ligt op ca. 300m ten oosten van de A73. Het zonnepark bestaat uit twee delen waarvan het grootste deel is ingeklemd tussen de Kleine en Grote Bergerweg ten noorden en zuiden en de 's Heerenkampseweg aan de westkant. Het kleine deel is ligt ten noorden van de Kleine Bergerweg omringd door grond met een agrarische bestemming.

Voor een eerste indicatie van de schittering vanaf de twee delen van het zonnepark Sint Odiliënberg heeft SolarProviderGroup (na overleg met QING) de volgende punten aangeleverd om te onderzoeken op mogelijke directe schittering voor de volgende adressen:

- Kleine Bergerweg 7-1: Woning façade westelijke zijkant (raam tweede verdieping)
- Kleine Bergerweg 7-2: Woning façade zuidelijke zijkant (raam benedenverdieping)
- Kraamweg 9: Woning zijkant raam (tweede verdieping)

Figuur 5 – Ontvangstpunten rondom zonnepark voor onderzoek

De volgende punten zijn gekozen om een representatief beeld te geven van mogelijke schittering vanaf het zonnepark:

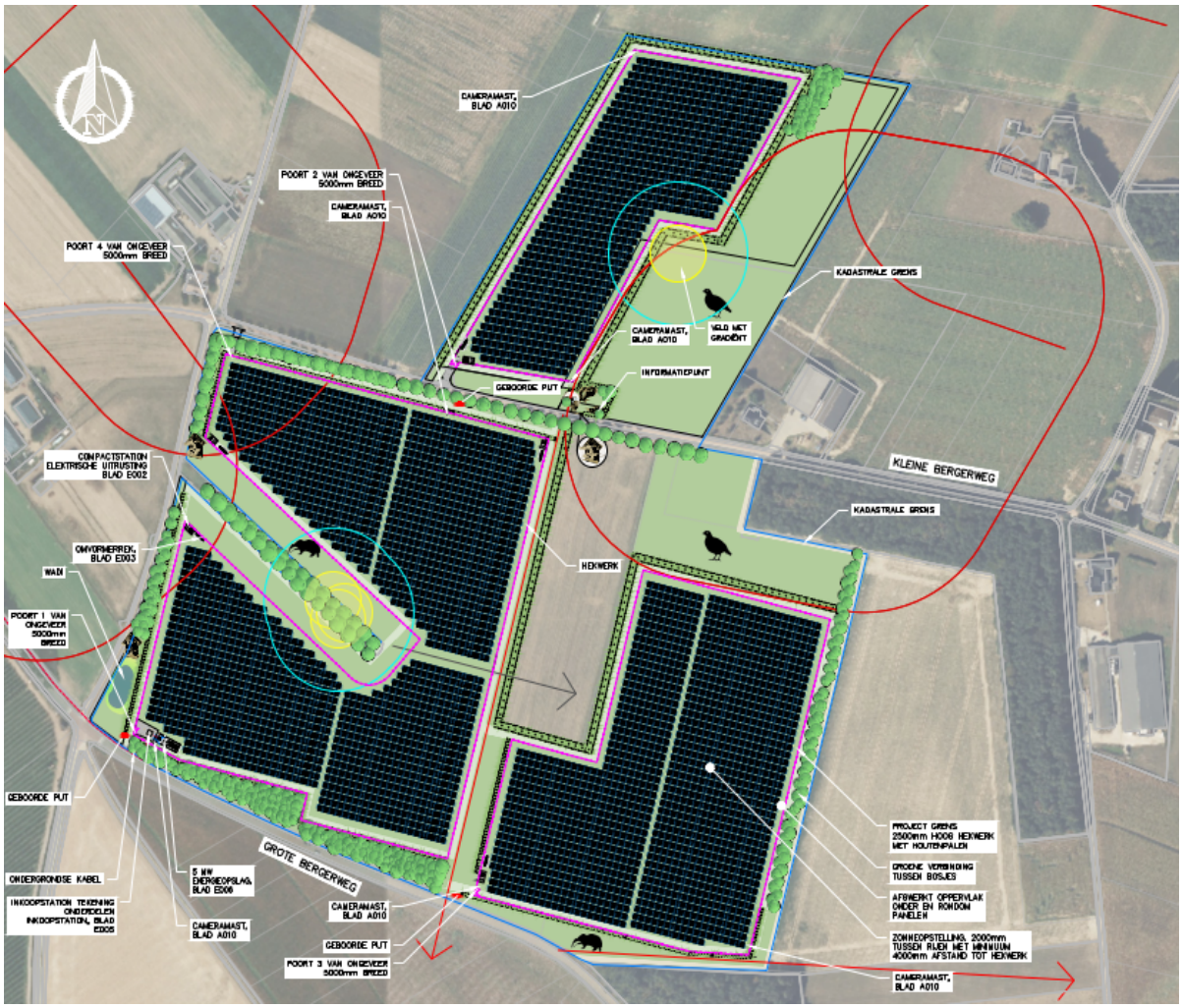
Figuur 6 – Referentiepunten op het zonnepark (o.b.v. aangeleverde werktekening)

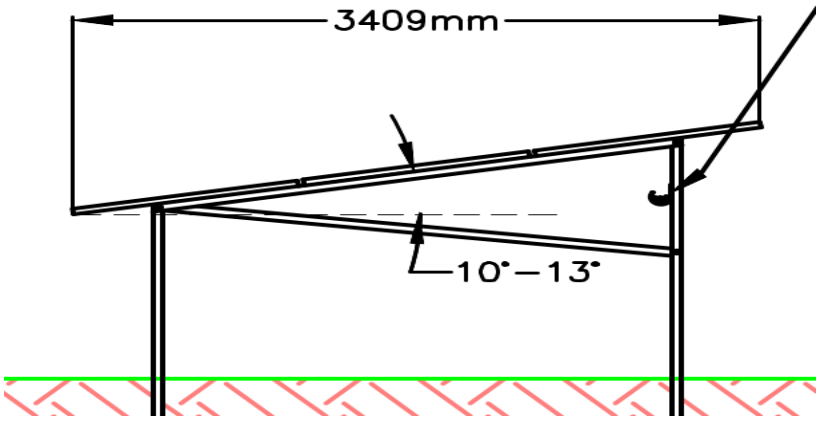
Figuur 7 – Gecombineerd: alle referentie- (geel) en ontvangstpunten (paars)

Oriëntatie en hellingshoek panelen

De belangrijkste inputparameters voor de simulatie zijn de oriëntatie en de hellingshoek van de zonnepanelen. Het zonnepark Kleine Bergerweg is opgedeeld in twee delen waarbij de zonnepanelen zijn opgesteld in een zuid opstelling. De hellingshoek van de zonnepanelen is hier aangenomen op 10 graden (op basis van aangeleverde doorsnee tekening).

Figuur 8 - Verschillende delen van Kleine Bergerweg met daarin de beoogde zuid opstelling weergegeven

Figuur 9 – Doorsnede met helling zonnepanelen (10 graden)

Hoogteverschillen

De opzet van de tool is zodanig dat er een hoogteverschil moet worden meegegeven als input voordat de simulatie kan starten. Het hoogteverschil is nodig om de hoek tussen een intressepunt (bijv. raam woning) en het maaiveld te bepalen waarop de zonnepanelen staan. Hierna wordt berekend wat deze hoek dan is ten opzichte van het modulevlak en deze hoek is cruciaal om te bepalen of de invallende zonnestralen reflecteren richting het intressepunt. Het is mogelijke om een lijst van verschillende hoogteverschillen mee te geven waarbij de tool de schittering per intressepunt voor elk hoogteverschil uitrekent.

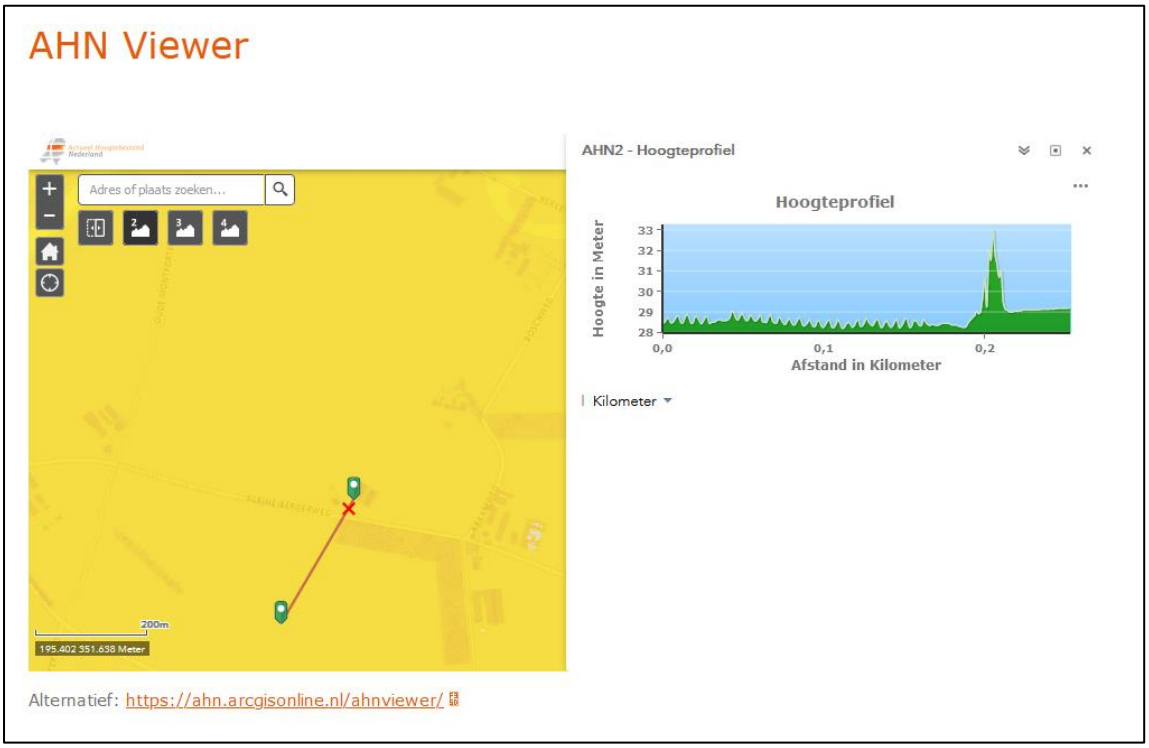
Figuur 10 – Kleine Bergerweg in oostelijke richting gezien vanaf de zuidwestelijke punt van het noordelijk van het beoogde zonnepark (Google Streetview)

Figuur 11 - Ter hoogte van de oprit van Kraamweg 9 in zuidwestelijke richting met ook de achterkant van de stallen van Kleine Bergerweg (linksmidden) (Google Streetview)

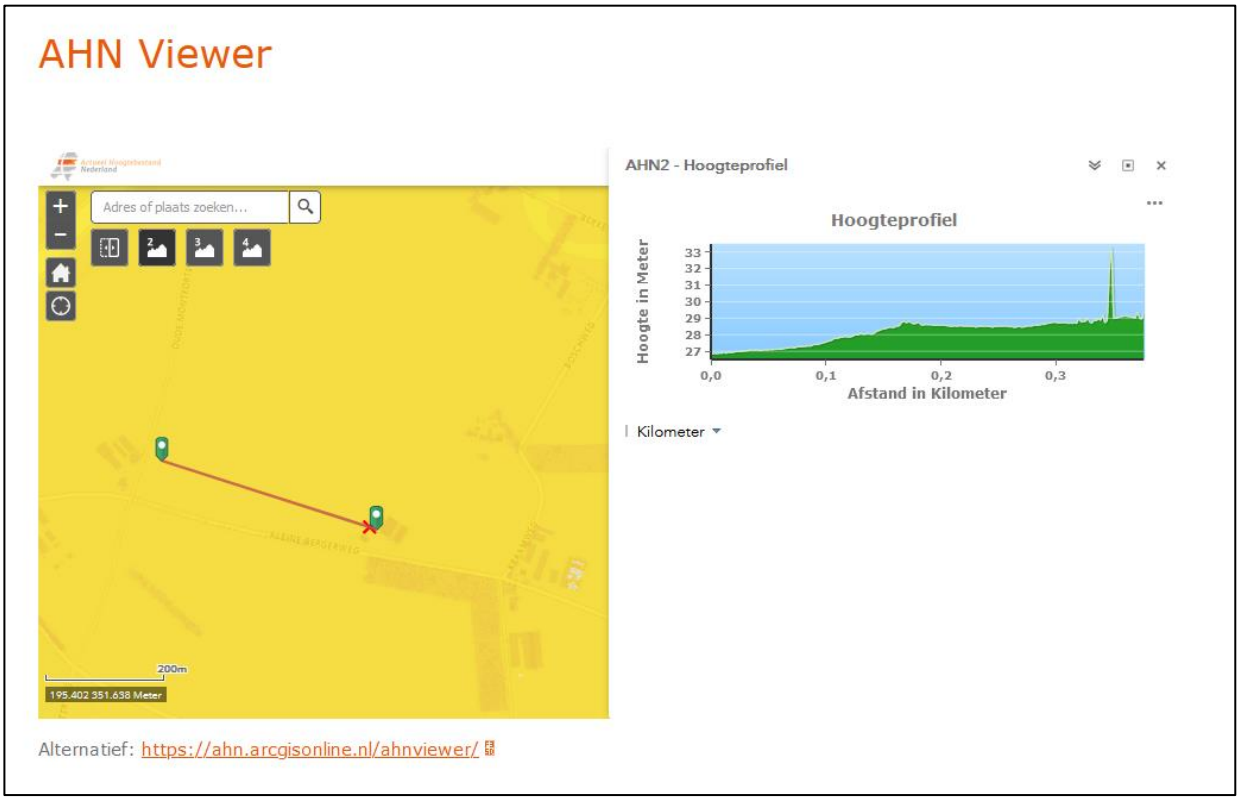
Uit de observaties vanuit de Algemene Hoogtekaart Nederland (AHN) en uit de Google Streetview beelden blijkt dat het maaiveld waar het beoogde zonnepark komt te liggen relatief zeer vlak is met een hoogte van ca. 28m boven NAP. Er wordt daarom aangenomen dat er geen hoogteverschil is tussen het maaiveld tussen de zonnepanelen en het maaiveld bij de twee woningen aan de Kleine Bergerweg en Kraamweg.

De zonnepanelen hebben een minimumhoogte ca. 0.7m en een maximumhoogte van 1.9m (o.b.v. dwarsdoorsnede tekening SolarProviderGroup). De gemiddelde hoogte van 1.3m boven het maaiveld is voor de zonnepalen aangenomen als rekenwaarde.

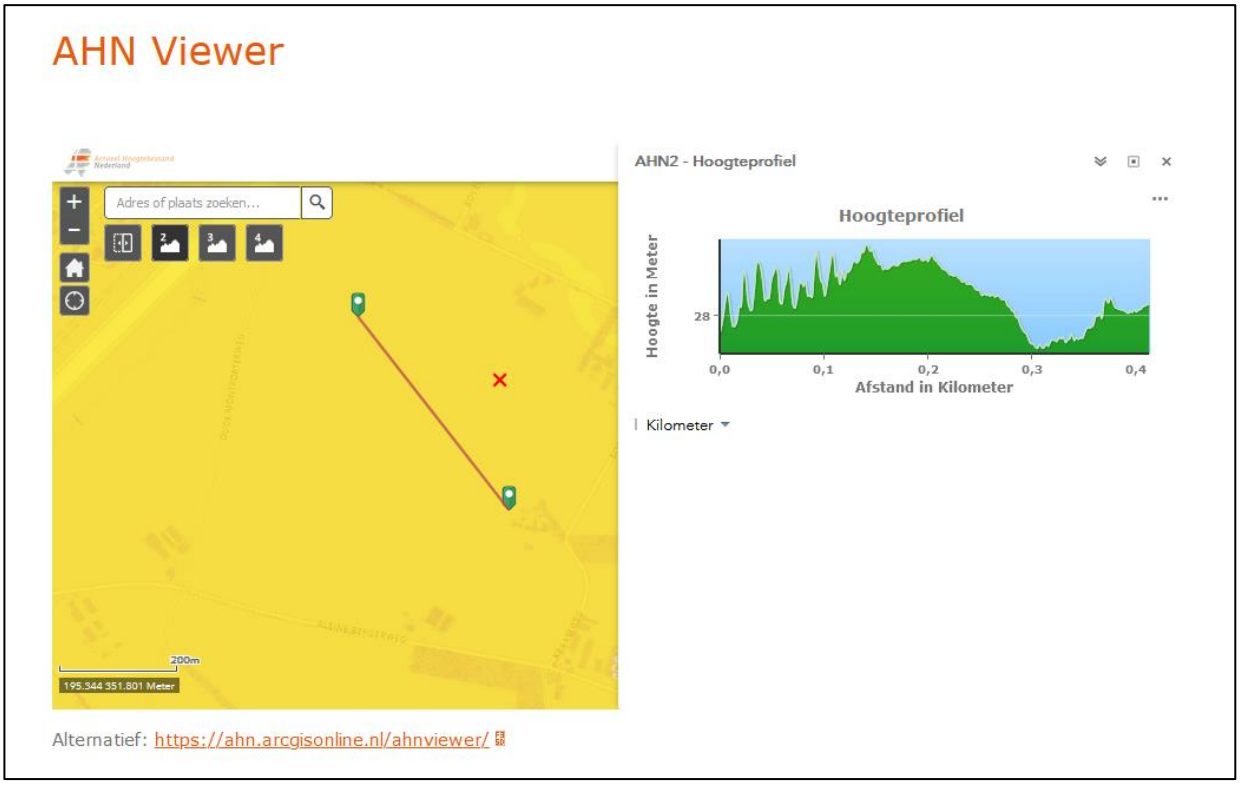
Figuur 12 – Hoogteprofiel in zuidwestelijke richting Kleine Bergerweg 7 (AHN)

Woning Kleine Bergerweg 7
Uit figuur 7 en 12 volgt dat de woning op het niveau van het maaiveld ligt. De ontvangstpunten zijn het raam aan de westkant op de tweede verdieping en de deur aan de voorkant aan de zuidkant. De simulatie wordt gerund op ooghoogte voor beide verdiepingen: 1.60m (staand begaande grond) en 3.80m (tweede verdieping) (vanaf het maaiveld). De tool houdt rekening met een bandbreedte van 2m op 100m afstand. De woning staat op minstens 220m afstand van het reflectiepunt 1, 150m van punt 2 en 175m van punt 3. Dit geeft dus een redelijke aanname is voor het afdekken van de hele façade voor reflectie vanaf deze punten in zonnepark.

Figuur 13 - Hoogteprofiel in westelijke richting Kleine Bergerweg 7 (AHN)

Woning Kraamweg 9
Figuur 8 en 11 laat het hoogteprofiel zien van het zonnepark in de richting van de woning aan de Kraamweg 9. Ook hier wordt aangenomen dat de woning op hetzelfde niveau staat als het maaiveld waar het zonnepark op staat. Figuur 13 laat zien dat het voor mogelijke schittering in de richting van deze woning vooral gaat om het raam op de tweede verdieping in zuidelijke richting. Er wordt hierbij gekeken naar schittering op ooghoogte op de tweede verdieping (3.80m). De woning staat op minstens 185m af van punt 1, 410m van punt 2 en punt 3.

Figuur 14 - Hoogteprofiel vanaf reflectiepunt 3 in de richting van Kraamweg 9 (AHN)

Figuur 15 - Zijkant Kleine Bergerweg 7 (Google Streetview)

Resultaat schittering zonnepark Kleine Bergerweg:

Nadat de simulatie is gerund blijkt dat er voor enige momenten in het jaar directe schittering zal optreden in de richting en op de berekende hoogte van de ontvangstpunten.

Hieronder volgt een korte toelichting per woning. Achterin zijn de verschillende solargraphs en uur-maand grafieken weergegeven per woning per verdieping.

Figuur 16 - Herhaling situatieschets rondom zonnepark Kleine Bergerweg

Kleine Bergerweg 7 westkant

Op onderstaande grafieken is te zien dat er enige momenten schittering zullen zijn eind februari en halverwege oktober. Dit gebeurt bij zonsondergang uit westelijke richting wanneer de zon nog laag op de hemel staat. Het gaat om enkele minuten per dag over een periode van een paar dagen. Alle schittering komt uit de richting van punt 2. Het totaal aantal minuten per jaar dat er directe schittering vanaf punt 2 optreedt ligt tussen de 25-35 minuten.

Schittering op Kleine Bergerweg westkant			
Maand	Aantal minuten per dag	Aantal minuten per maand*	Moment van de dag
Februari	1-6	11-17	zonsondergang
Oktober	3-5	12-17	zonsondergang
Totaal jaar		**23-34**	
*bandbreedte komt door verschillende hoogteverschillen			

Kleine Bergerweg 7 zuidkant

Ook voor de zuidkant zullen er volgens de simulatie enige moment van schittering optreden in het jaar vergelijkbaar met de westkant. Het gaat wederom om enkele minuten per dag tijdens een paar dagen in de maanden februari en oktober. De momenten van schittering wijken wel net iets af ten opzichte van de westkant in de zin dat het net op een paar dagen eerder in februari en een paar dagen later in oktober plaats vindt (onder een andere invalshoek). Omdat de zon dan eerder neergaat vinden deze schittering ook iets eerder op de dag plaats. Al met al gaat het om ongeveer 20-40 minuten in het jaar voor de schittering op de zuidkant. Wederom komt de schittering hier alleen vanaf punt 2.

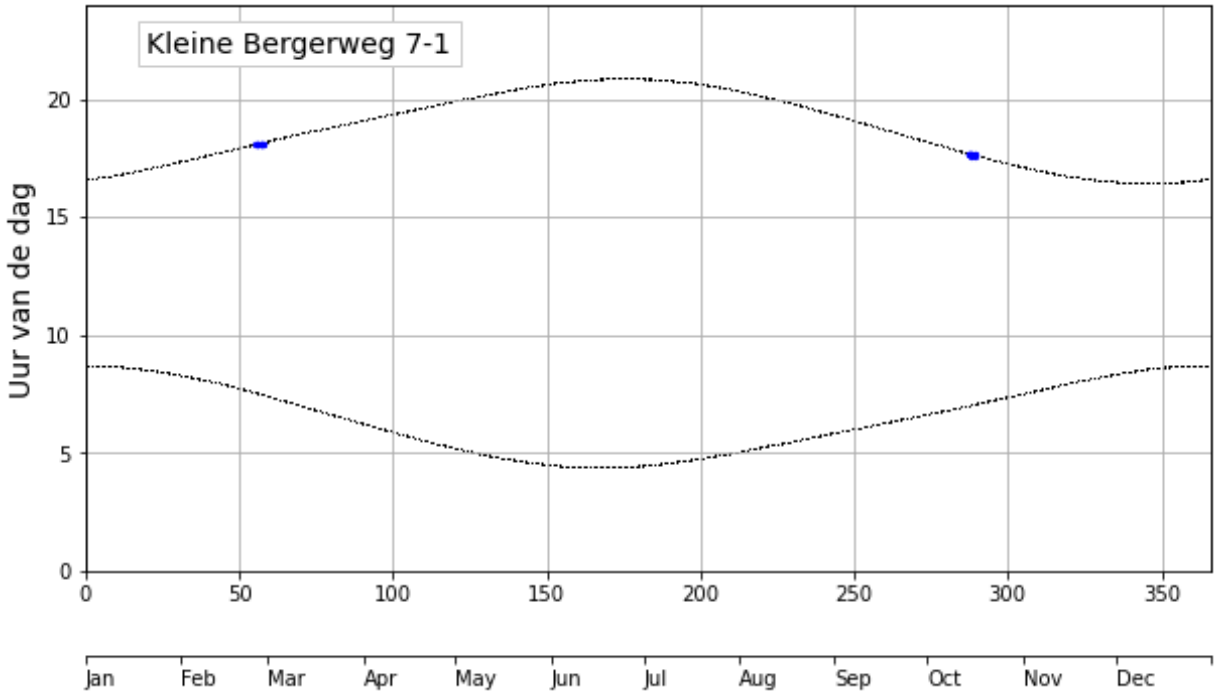
Schittering op Kleine Bergerweg zuidkant			
Maand	Aantal minuten per dag	Aantal minuten per maand*	Moment van de dag
Februari	1-4	11-19	zonsondergang
Oktober	1-4	10-19	zonsondergang
Totaal jaar		**21-38**	
*bandbreedte komt door verschillende hoogteverschillen			

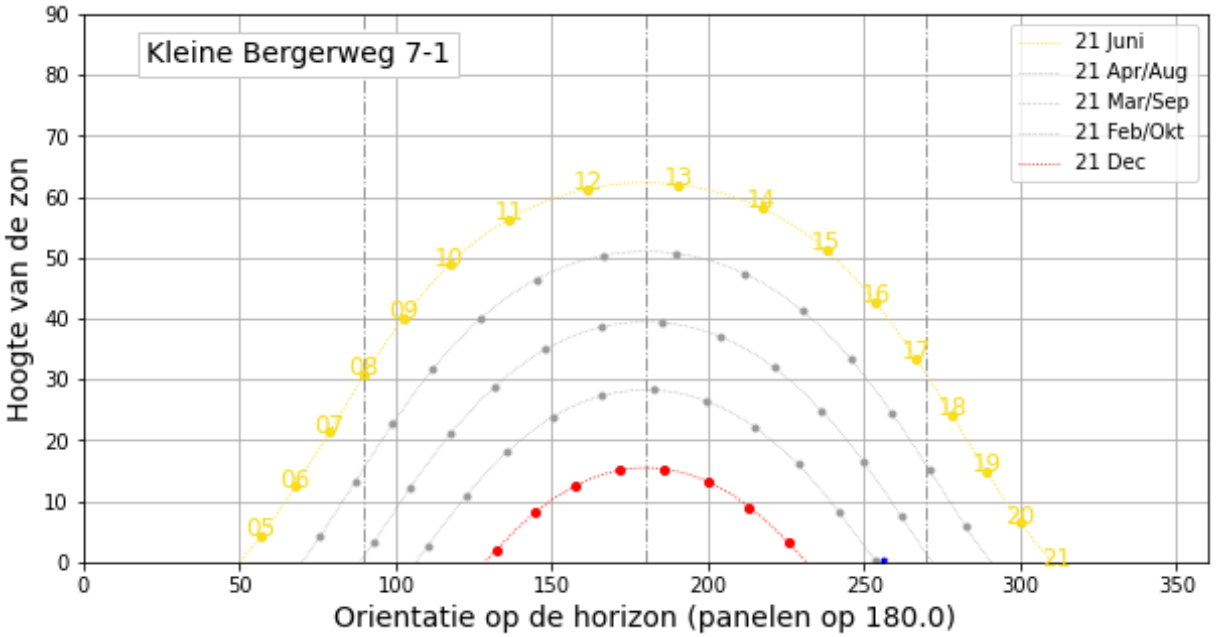
Kraamweg 9 zuidkant

Ook de Kraamweg zal enige momenten directe schittering ondervinden echter niet vanuit punt 2 maar vanuit punt 1 in het zonnepark. Er wordt namelijk ook weer schittering gesimuleerd bij zonsondergang en dus vanuit westelijke richting. Uit de *solargraphs* is op te merken dat deze schittering ook in februari en oktober plaatsvindt maar wel eerder in februari en later in oktober dan ten opzichte van de woning aan de Kleine Bergerweg. De woning aan de Kraamweg 9 ligt net iets noordelijker en oostelijker dan de woning aan de Kleine Bergerweg waardoor bij de zon meer in zuidwestelijke richting ondergaat en daardoor de juiste hoek heeft om te reflecteren in de richting van de Kraamweg. In totaal gaat het ook bij deze woning om 25-35 minuten in het jaar voor schittering op de zuidkant.

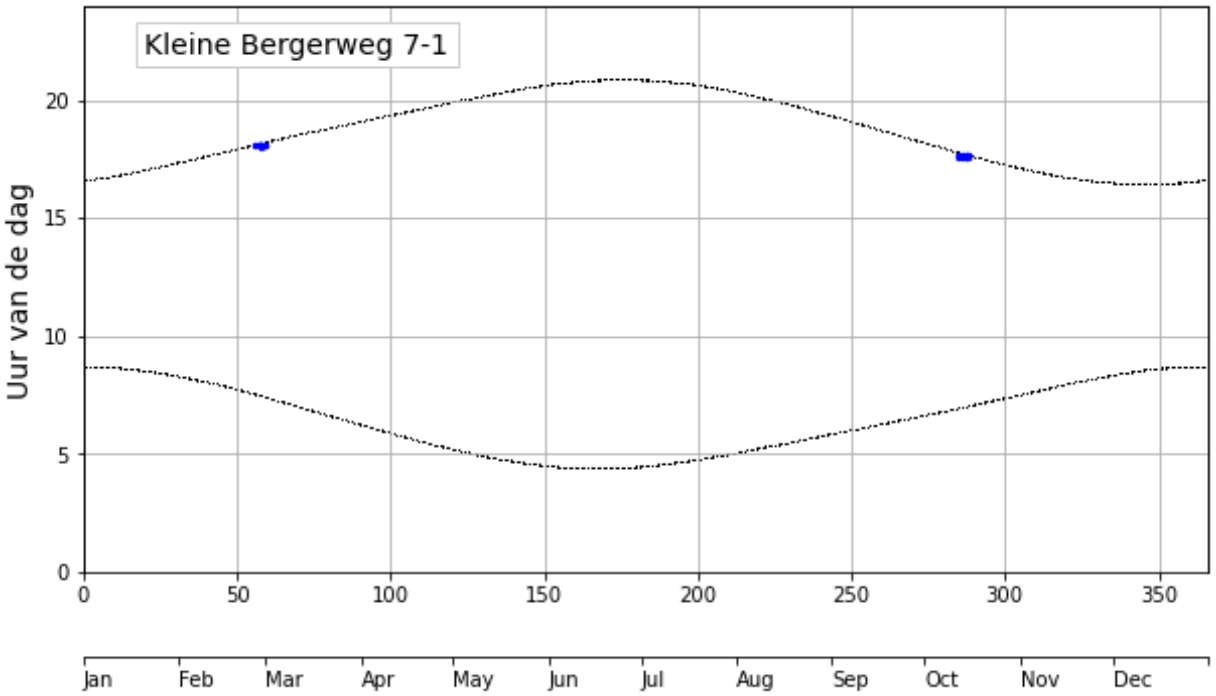
Schittering op Kraamweg zuidkant			
Maand	Aantal minuten per dag	Aantal minuten per maand*	Moment van de dag
Februari	1-7	12-18	zonsondergang
Oktober	1-6	10-19	zonsondergang
Totaal jaar		**23-34**	
*bandbreedte komt door verschillende hoogteverschillen			

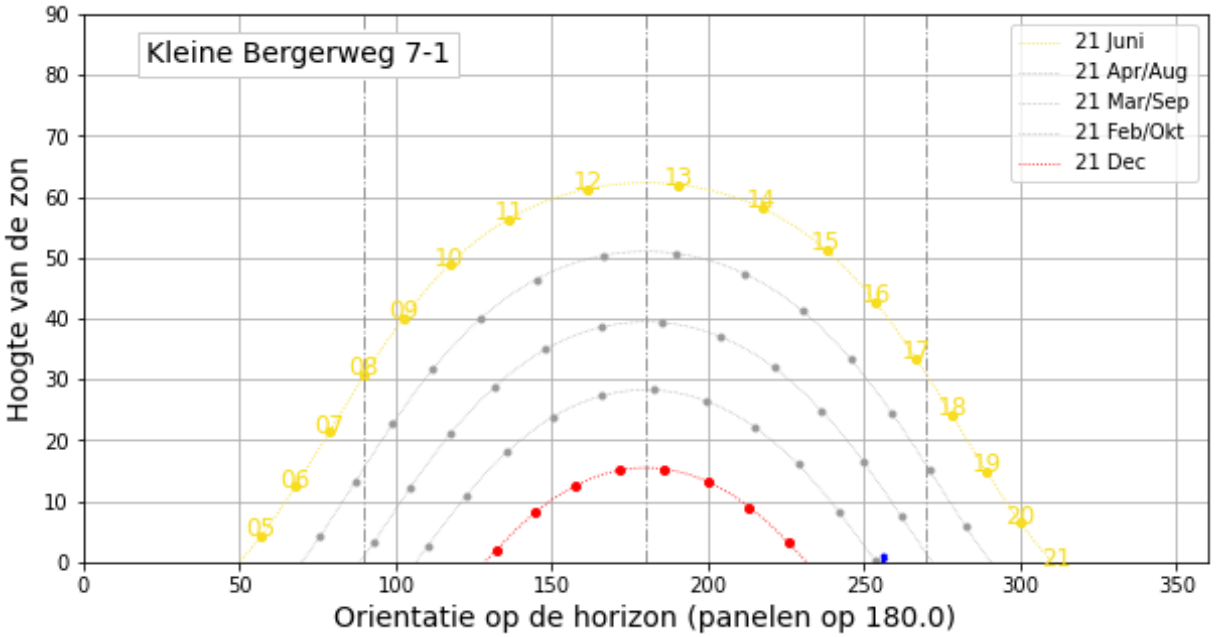
Kleine Bergerweg 7 – begaande grond westkant (ooghoogte)

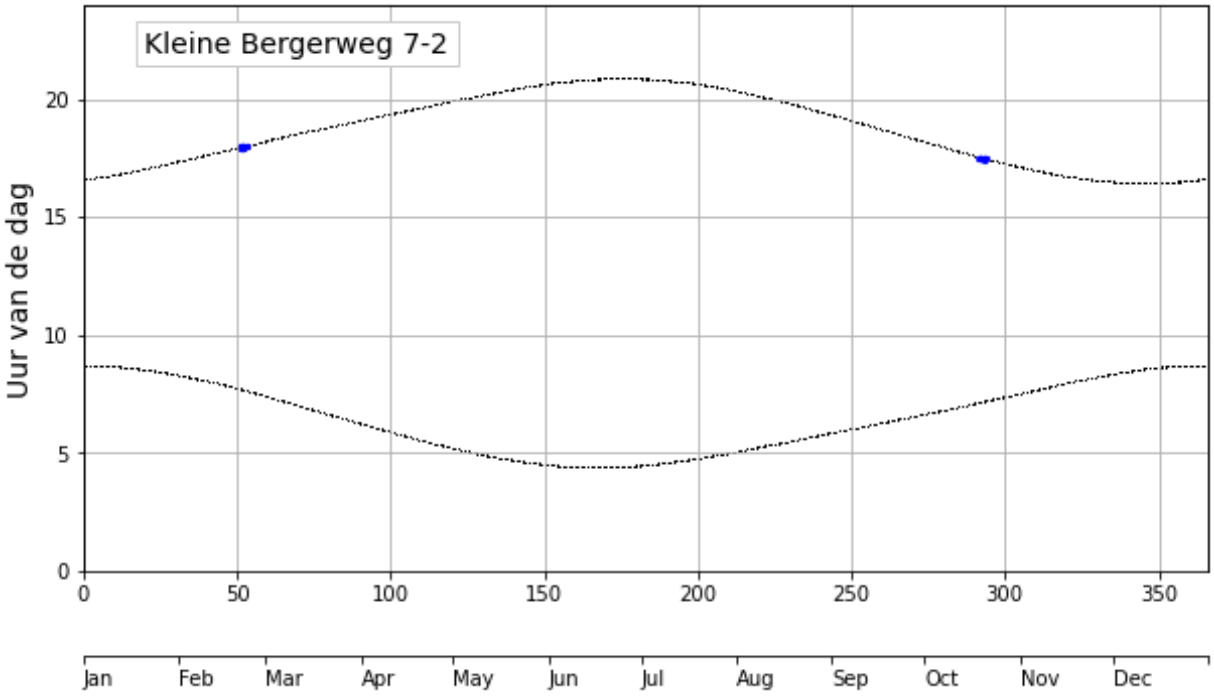

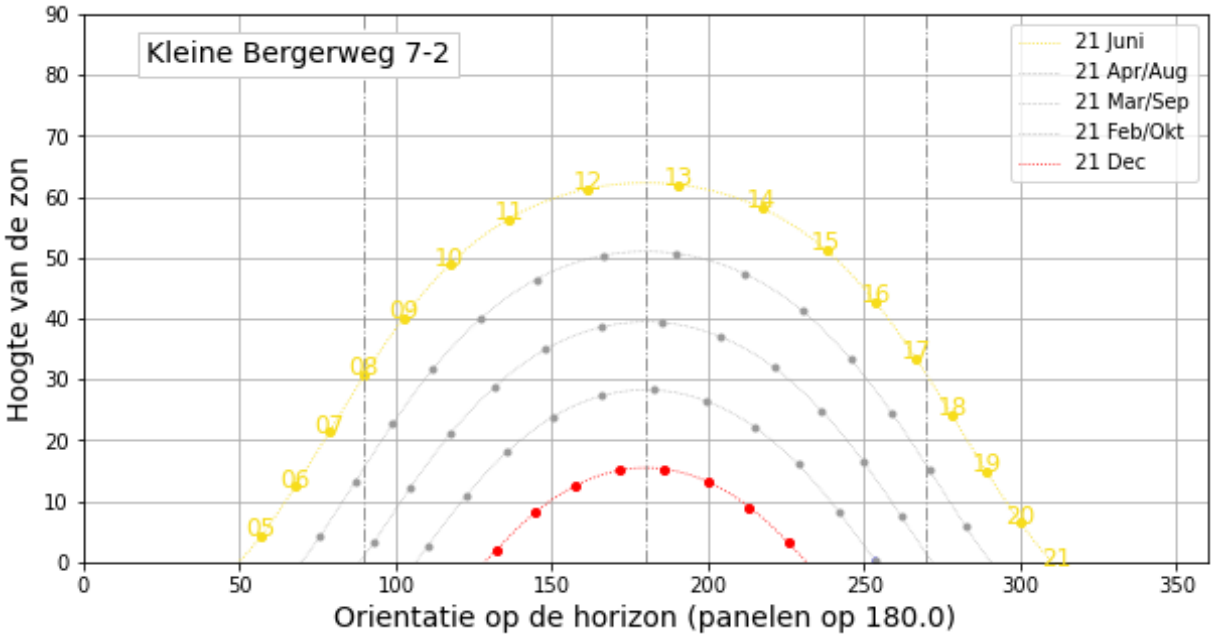
Kleine Bergerweg 7 – tweede verdieping westkant (ooghoogte)

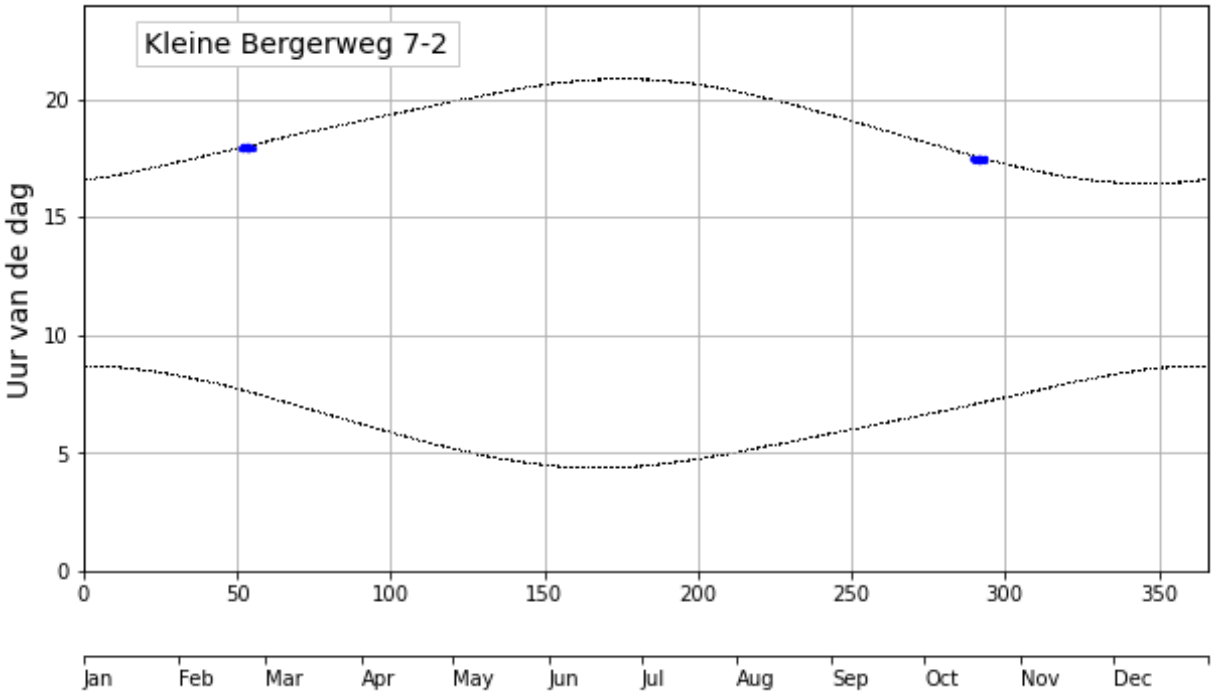

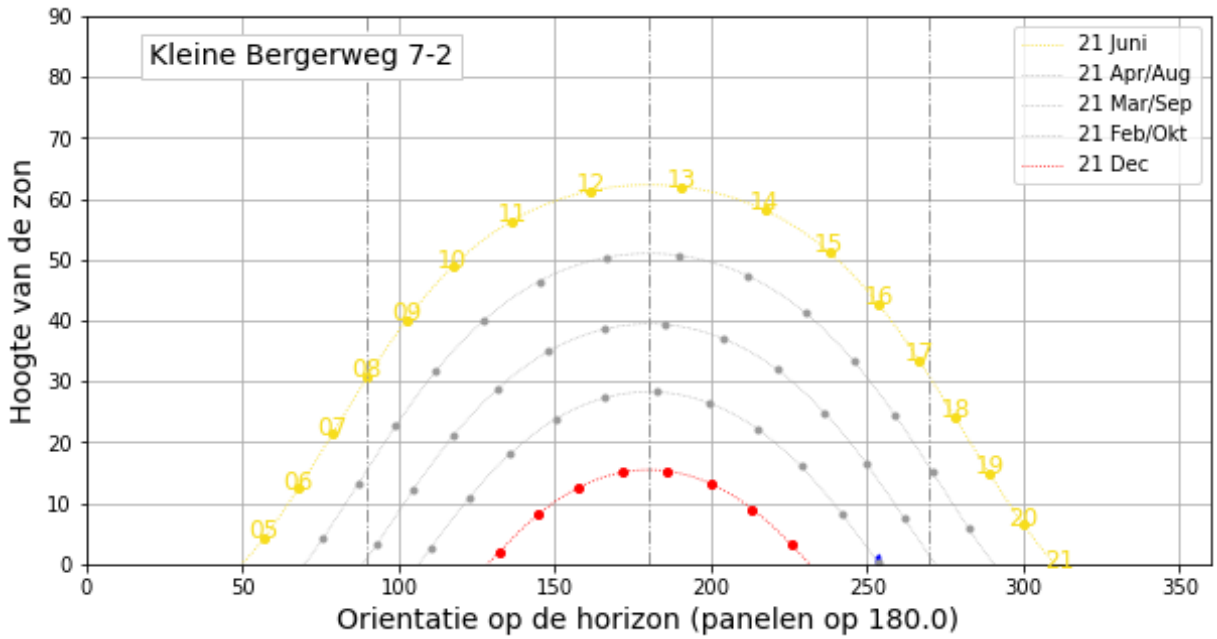
Kleine Bergerweg 7 – begaande grond zuidkant (ooghoogte)

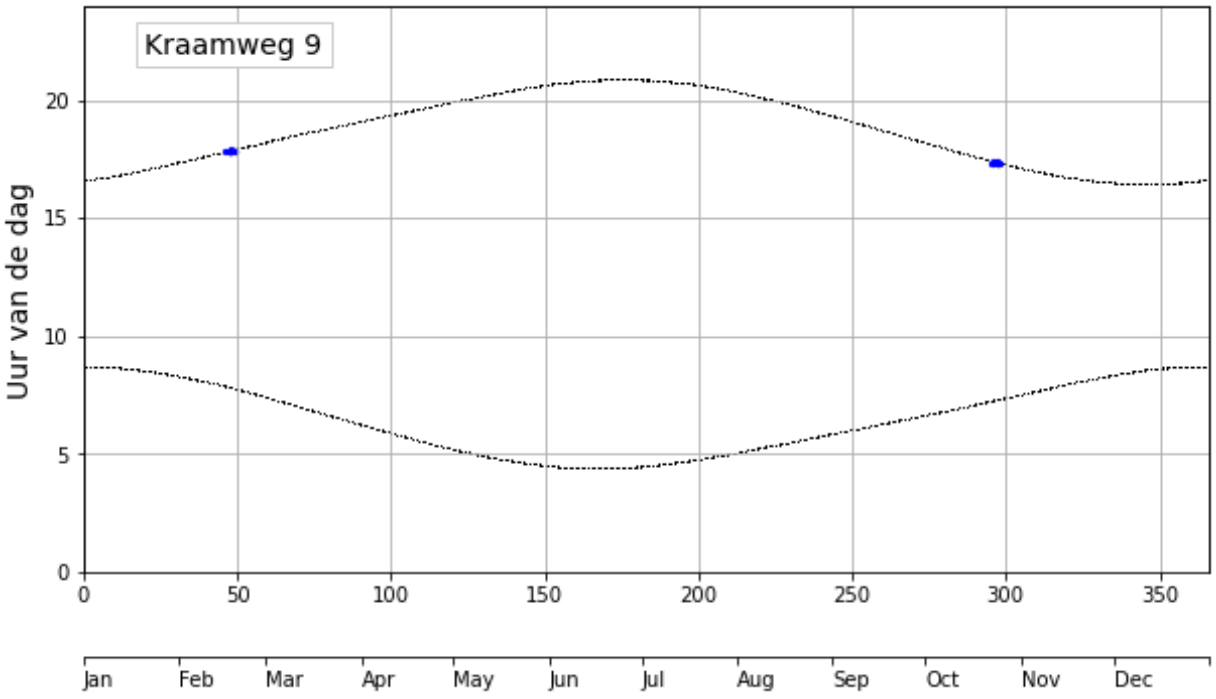

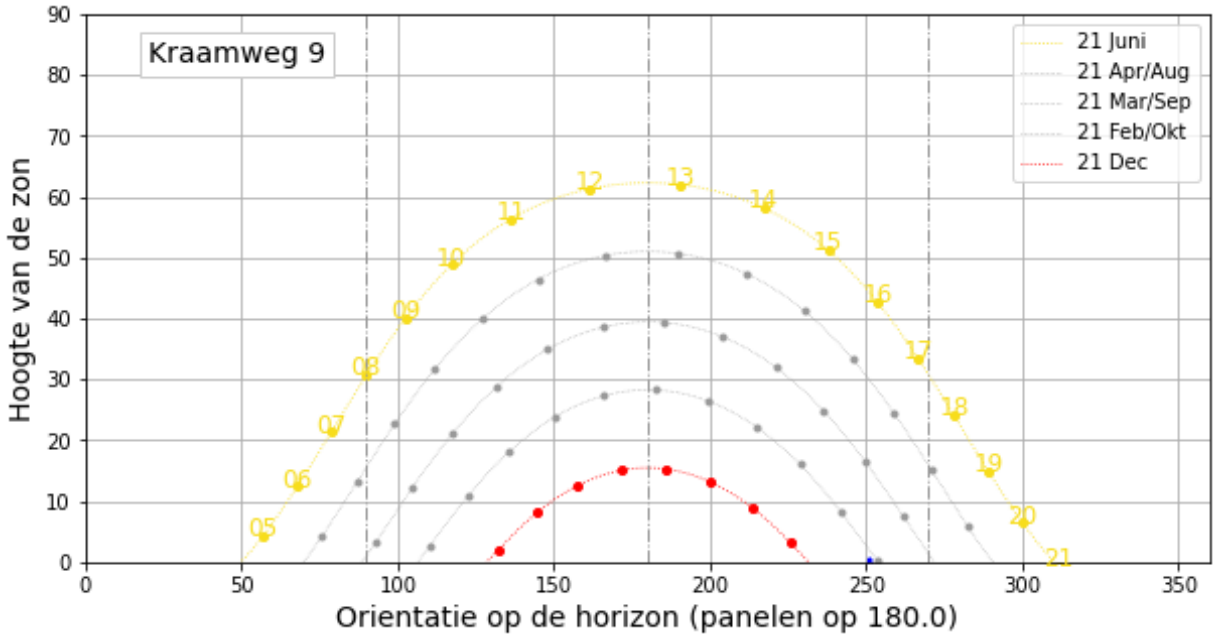
Kleine Bergerweg 7 – tweede verdieping zuidkant (ooghoogte)

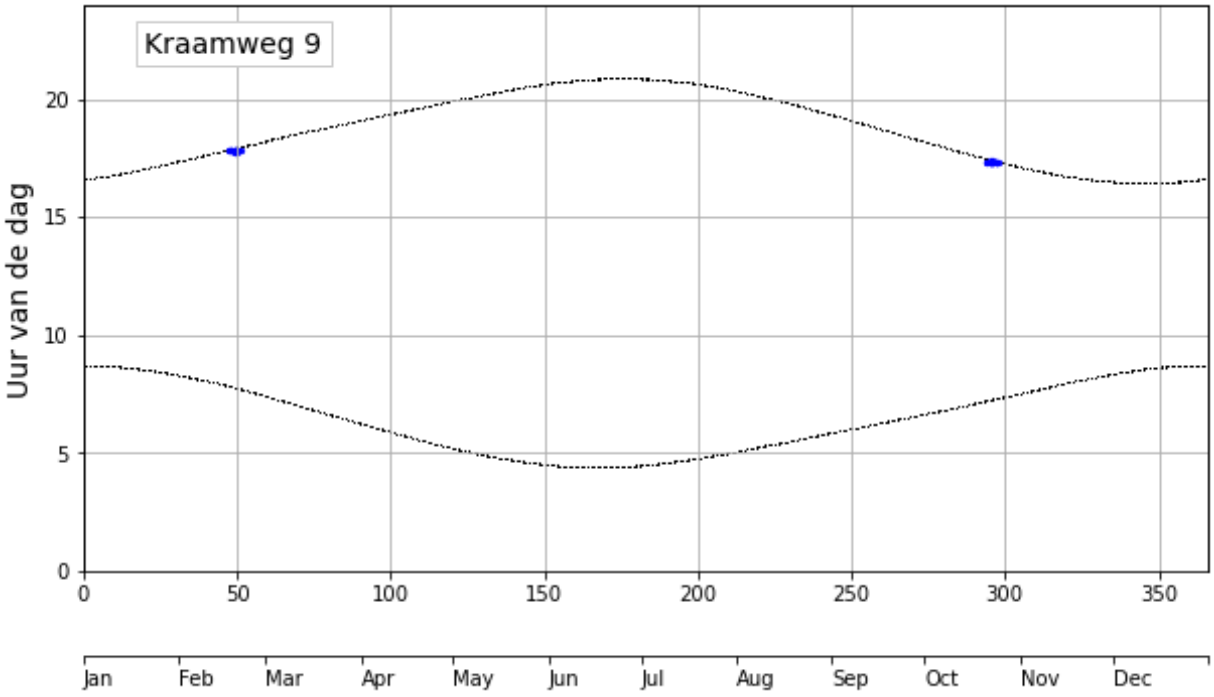

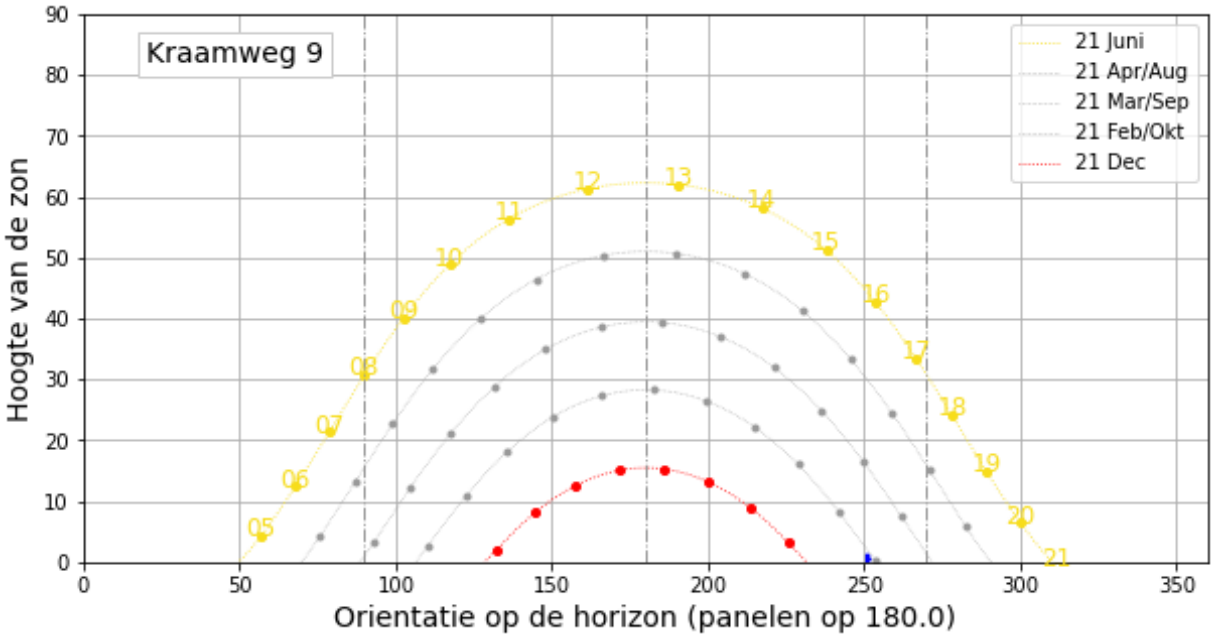
Kraamweg 9 – begaande grond zuidkant (ooghoogte)

Kraamweg 9 – tweede verdieping zuidkant (ooghoogte)

SOLAR PROVIDER GROUP

Amoveringsplan
Zonnepark Kleine Bergerweg

Januari 2024
Solar Provider Group B.V.

1. Inleiding

Deze bijlage is opgesteld voor Zonnepark Kleine Bergerweg om meer inzicht te verschaffen in de verschillende manieren waarop Solar Provider Group garandeert dat het zonnepark na de looptijd van de vergunning zal worden opgeruimd.

2. Amoveringsmethode

2.1. Recycling

Er zijn verschillende redenen waarom een zonnepark na 30 jaar zal worden gerecycled. Voornaamste rede is dat de zonnepanelen na dertig jaar niet meer zoveel energie als in het begin produceren. Na 30 jaar leveren de zonnepanelen gemiddeld nog zo'n 80% van de initiële productie op. Daarom maken we na 30 jaar de keuze om de zonnepanelen te recyclen of ze over te dragen aan andere eindgebruikers. Dat de materialen niet zomaar op de afvalberg belanden, is bij wet vastgelegd (Richtlijn Afgedankt Elektrisch en Elektronisch Afval). Bovendien spreekt dit vanuit duurzaamheidsoverwegingen natuurlijk voor zich.

2.2. Juridische borging

De amovering van Zonnepark Kleine Bergerweg wordt zowel privaatrechtelijk (anterieure overeenkomst) als bestuursrechtelijk (voorschrift omgevingsvergunning) geborgd. In de anterieure overeenkomst wordt een bepaling opgenomen dat het zonnepark verwijderd moet worden na beëindiging van de exploitatie. Ook wordt in de overeenkomst geborgd dat de financiële middelen beschikbaar zijn om het zonnepark te kunnen verwijderen. Daarnaast bevat de omgevingsvergunning, overeenkomstig artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2021, een voorschrift dat het zonnepark na beëindiging van de exploitatie verwijderd moet worden.

2.3. Recycling bijdrage en reservering

Bij de aanschaf van de zonnepanelen wordt er door SPG, conform de regeling AEEA, een recycling bijdrage betaald aan de installateur voor het inzamelen en recyclen van de panelen. Dit geld komt uiteindelijk bij de Stichting OPEN terecht die in de praktijk verantwoordelijk is voor het inzamelen en recyclen van de zonnepanelen. Vanaf 1 juli 2023 is dit bedrag vastgesteld op 4 eurocent per kilogram aan zonnepanelen. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg zal er bij aanschaf van de panelen al een afdracht van z'n €35.000 worden gedaan om de panelen te laten inzamelen en recyclen.

Hiernaast, zal SPG conform het aangenomen amendement (2022A03 03/02/2022 Beoordelingsmatrix Zon op Land) aan het einde van de looptijd van het zonnepark een reservering maken om te garanderen dat er genoeg middelen zijn om het zonnepark op te ruimen. Dit om aan het einde van de looptijd het risico af te dekken van de mogelijke kosten die daarvoor gemaakt moeten worden. De precieze amoveringskosten over 30 jaar zijn nu lastig in te schatten, maar op dit moment is een bedrag van €30.000 per bruto hectare gangbaar. De financieringsperiode is 15 jaar. In die periode is de liquide positie niet ruim aangezien in deze periode nog rente en aflossing betaald dient te worden, dus is reserveren voor amovering dan niet wenselijk of logisch. Na 15 jaar is er nog 15 jaar verdienpotentieel door verkoop van stroom en dus dat zorgt voor voldoende restwaarde en/of potentieel om daarvan de amovering te kunnen financieren. Vanaf jaar 16 dient er jaarlijks in gelijke stappen gereserveerd te worden tot het eindbedrag in jaar 30. Dit dient op een, door de gemeente akkoord bevonden wijze, gereserveerd te worden en hier dient jaarlijks bewijs van overlegd te worden.

Rekenvoorbeeld Zonnepark Kleine Bergerweg

- 20 hectare bruto oppervlakte
- 20 x €30.000 = €600.000 in 30 jaar
- Reserveren in de jaren 16 t/m 30 geeft 15 boekjaren
- Reservering = €600.000/15 jaar = €40.000 per jaar vanaf jaar 16

Mocht SPG eerder of op een andere manier de mogelijkheid zien om een reservering te maken voor de opruiming van het park, zal dit ook besproken en overwogen worden. Ook zullen SPG en de gemeente Roerdalen voor het vijftiende jaar in gesprek gaan over de verwachte kosten die nodig zijn voor de ontmanteling. Het streven moet altijd zijn om voor het einde van de looptijd van de vergunning genoeg gelden ter beschikking te hebben om het zonnepark op te ruimen.

2.4. Restwaarde

Verder willen wij wijzen op de recyclingwaarde van de zonnepanelen. Ook na gebruik gedurende 30 jaar hebben de zonnepanelen een restwaarde, die voldoende is om te kunnen worden ingezet voor het verwijderen daarvan. Wij schatten dat de restwaarde van het zonnepark ongeveer 20% van de oorspronkelijke bouwkosten zijn, dit komt neer op z'n €500.000 voor Zonnepark Kleine Bergerweg.

SOLAR PROVIDER GROUP

Veiligheidsplan
Zonnepark Kleine Bergerweg

Juli 2024
Solar Provider Group B.V.

Inhoudsopgave

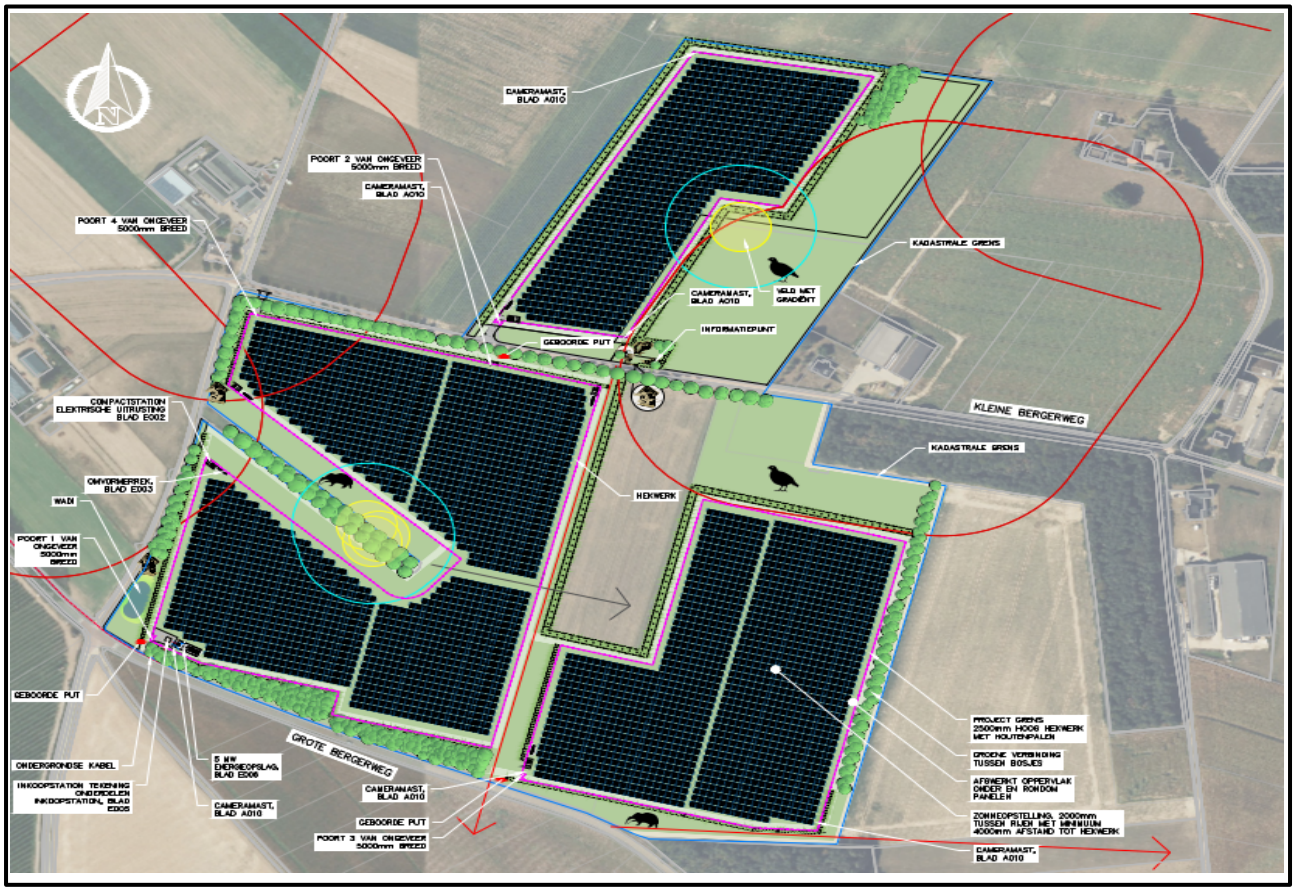
1. Inleiding 3
2. Veiligheidsanalyse 4
2.1. Risicokaart 4
2.2. Bereikbaarheid 4
2.3. Bluswatervoorziening 5
2.4. Afschakeling en Installatieverantwoordelijke 6
2.5. Mogelijke scenario's 6
2.6. Risico-reducerende maatregelen 10

1. Inleiding

Deze bijlage is opgesteld voor Zonnepark Kleine Bergerweg om meer inzicht te verschaffen in verschillende veiligheidsaspecten die met een zonnepark te maken hebben. Dit plan is opgesteld met input vanuit de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Het zonnepark omvat een oppervlak van ca. 20 hectare, waarvan netto 6,6 hectare toekomt aan de plaatsing van zonnepanelen (circa 25.000 panelen). Het overige deel zal worden ingezet ten behoeve van onderhoudspaden, technische installatie en voor een groot deel ook ten behoeve van de versterking van het landschap en biodiversiteit. Het zonnepark kan naar schatting ca. 14 GWh per jaar opwekken. De zonnepanelen zullen worden opgesteld in een zuid opstelling en worden voorzien van 5 transformator. De opgewekte duurzame energie zal via één inkoopstation op de netaansluiting van Enexis (ter plaatse van de Grote Bergerweg) worden geleid.

Het zonnepark bestaat uit modules van stalen frames waarop de zonnepanelen in rijen worden gemonteerd. Vanuit brandveiligheid worden tussen de panelen-rijen brandgangen c.q. onderhoudspaden van circa 5 meter breedte vrijgehouden. De zonnepanelen worden onder een hellingshoek van circa 10 – 13 graden geplaatst, waarbij de maximale bouwhoogte niet meer dan 1,77 meter bedraagt. De elektrakabels worden bovengronds aangelegd. Deze elektrakabels verbinden de modules met omvormers en het transformatorhuisje. Het zonnepark wordt rondom voorzien van 2,5 meter hoog (beveiligings)hekwerk dat voor fauna passeerbaar is. Rondom het zonnepark worden 6 cameramasten voorzien die een hoogte zullen hebben van 4 a 6 meter. In de buurt van de technische installatie zullen drie geboorde putten worden geslagen om de brandweer van water te kunnen voorzien. In de technische tekening (zie bijlage) is meer terug te vinden over de technische aspecten van het initiatief.

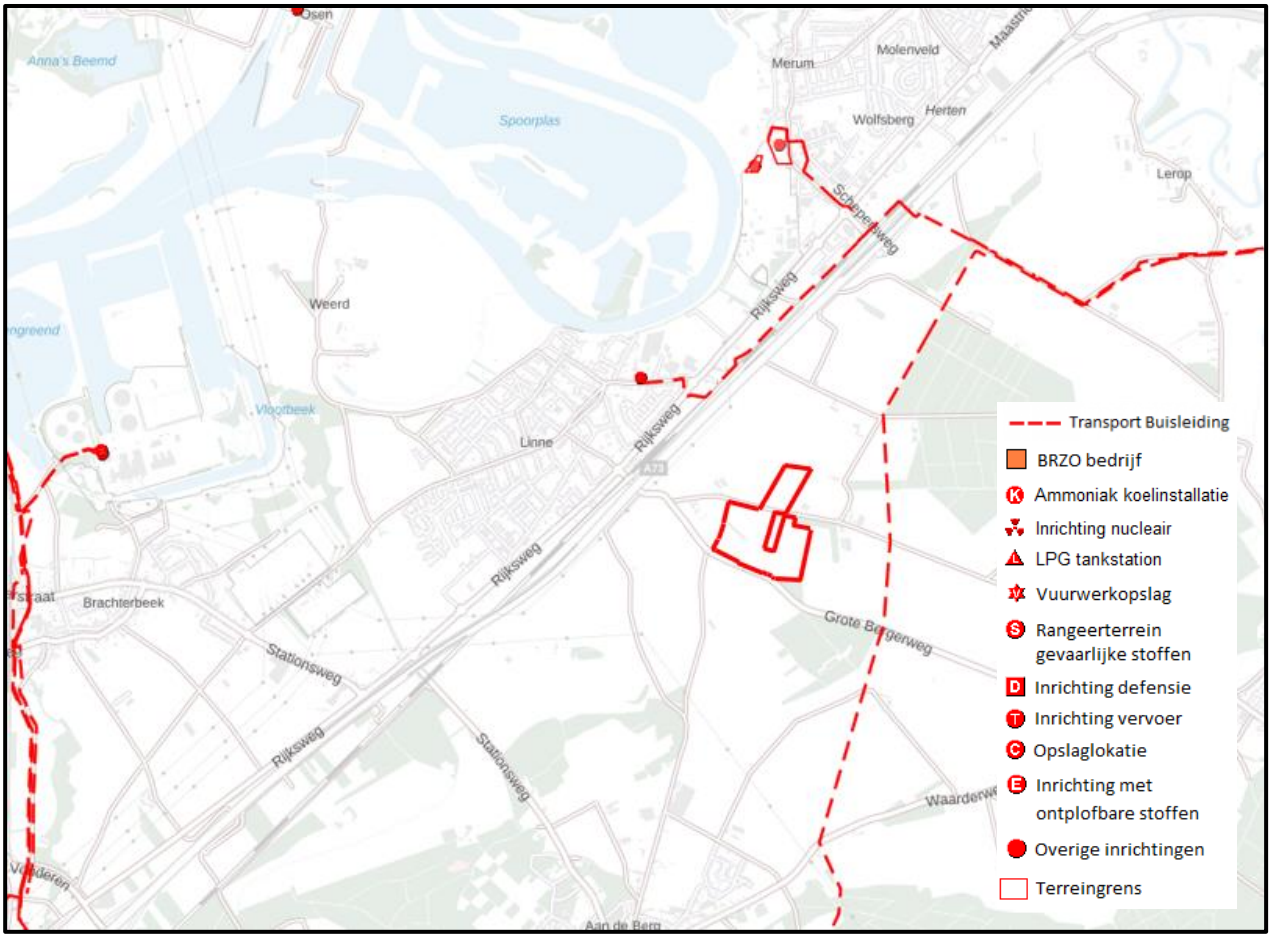
Figuur 1: Zonnepark Kleine Bergerweg technische tekening (bron: Solar Provider Group B.V.)

2. Veiligheidsanalyse

2.1. Risicokaart

Volgens de risicokaart liggen in de omgeving, tot op een afstand van 400 meter van de buitengrenzen van het besluitgebied géén risicovolle inrichtingen en/of objecten (zie figuur 2). Binnen het geplande zonnepark worden geen objecten gerealiseerd waar personen kunnen verblijven. Het extra bouwoppervlak voor bijgebouwen dat met het planvoornemen wordt uitgebreid is tevens geen inrichting waar kwetsbare en beperkt redzame personen verblijven. Er wordt ook geen risicovolle activiteit gerealiseerd.

Wel is er een transport buisleiding van Defensie gelegen op circa 400 meter van de buitengrens van het initiatief. Hiervoor is contact gezocht met Defensie en op 31 januari 2024 is er naar ons gecommuniceerd dat deze buisleiding buiten bedrijf is genomen, waardoor er geen beïnvloeding vanuit het zonnepark mogelijk is.

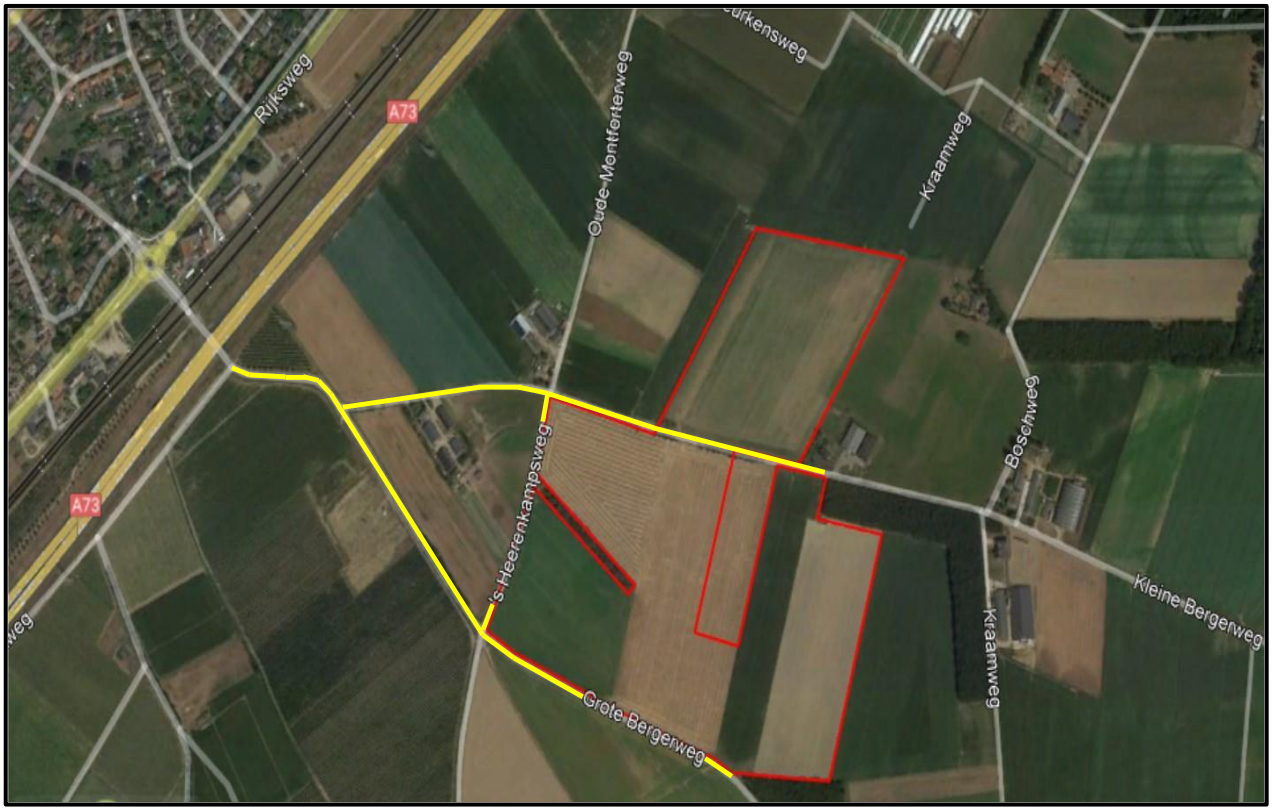
Figuur 2: Zonnepark Kleine Bergerweg 1 op risicokaart (bron: Atlas Leefomgeving)

2.2. Bereikbaarheid

Zonnepark Kleine Bergerweg is te bereiken via de verschillende omliggende wegen (geel aangegeven op figuur 3) Kleine Bergerweg, Grote Bergerweg en ‘s Heerenkamspweg. Deze wegen kennen de minimale eisen vanuit de Veiligheidsregio om deze te kunnen gebruiken als aanrijroute:

- De minimale breedte is 4,5 meter;
- Vrije hoogte is nergens beperkt;
- Binnenbochtstraal is overal minstens 5,5 meter;

- De buitenbochtstraal is overal minstens 10 meter;
- De aslast is minimaal 10 ton;
- totale last is minimaal 30 ton.

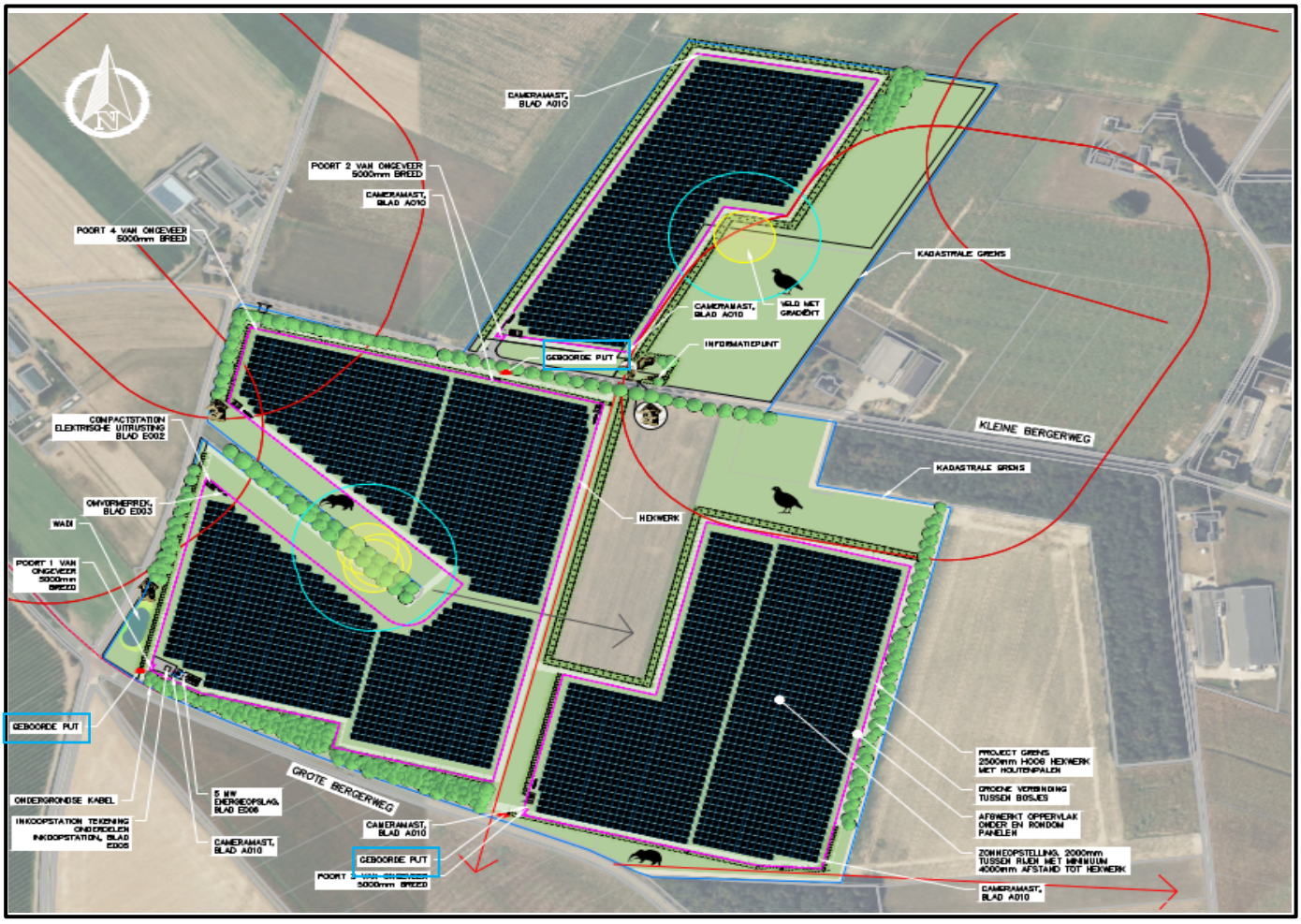

Figuur 3: Aanrijroutes voor Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group B.V.)

Verder zijn binnen het zonnepark de onderhoudspaden vanaf de openbare toegankelijk. Voor toegang tot de transformator ruimtes wordt ter plaatse van het inkoopstation en/of hoofdpoorten een buissleutel opgehangen aan het hekwerk. In deze buissleutel is de mastersleutel van alle sloten van het park te vinden. In overleg met de brandweer wordt het type en bedienbaarheid van de buissleutel nader bepaald. Met deze mastersleutel is tevens toegang te verkrijgen tot beide delen van het zonnepark.

2.3. Bluswatervoorziening

Rond Zonnepark Kleine Bergerweg zijn beperkte mogelijkheden voor bluswatervoorzieningen. Er is een bluskraan aanwezig nabij de Kraamweg 4. Er is met de Veiligheidsregio gesproken over het voorzien van extra kranen om voldoende bluswater naar de brandweerwagen te kunnen krijgen indien dit nodig is. Er zijn drie extra geboorde putten voorzien aan de Kleine Bergerweg en Grote Bergerweg zodat de veiligheidsdiensten deze kunnen gebruiken in geval van calamiteiten (zie figuur 5, licht blauwe vierkant).

Figuur 4: Zonnepark Kleine Bergerweg met geboorde putten (licht blauwe vierkant) (bron: Solar Provider Group B.V.)

2.4. Afschakeling en Installatieverantwoordelijke

De locatie wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van diverse elektrotechnische voorzieningen. Om de spanning van het park en de technische installaties af te halen, zal er een noodknop worden geplaatst die bediend kan worden door de Veiligheidsregio of brandweer. Deze wordt geplaatst in een kastje dat te openen is met de mastersleutel. Deze noodknop zal worden geplaatst op het inkoopstation, er wordt nog nader bepaald of dit het Enexis deel of zonnepark deel betreft. Daarnaast zal er altijd een installatieverantwoordelijke (IV) bereikbaar zijn. De contactgegevens van deze IV'er zullen worden verstrekt, dit zal naar verwachting in de realisatiefase zijn. De exacte rol van de IV'er zal pas in deze fase exact bepaald worden. Op het gebied van brandveiligheid zullen wij hiervoor advies vragen aan de brandweer.

2.5. Mogelijke scenario's

Vanuit het risico op het ontstaan van brand, het risico op uitbreiding van brand en de mogelijkheden voor repressief brandweeroptreden worden 3 scenario's onderscheiden. Deze scenario's zijn mede gebaseerd op informatie verstrekt door de Veiligheidsregio Noord Limburg.

1. Brand in zonnepaneel en/of bekabeling
2. Brand in omvormer, compactstation of inkoopstation
3. Brand in ruigte/grasland
4. Brand in Energie Opslag Systeem (EOS)

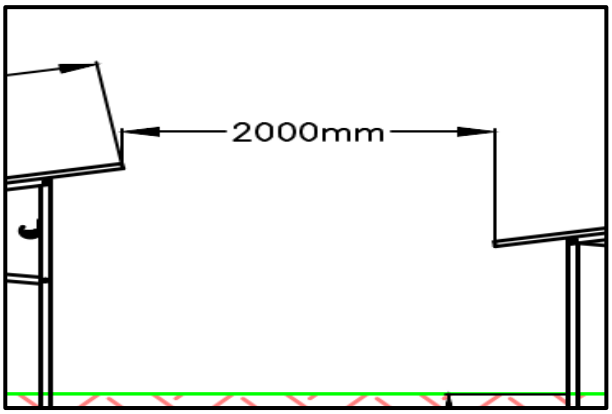
Brand in zonnepaneel en/of bekabeling

Scenario:

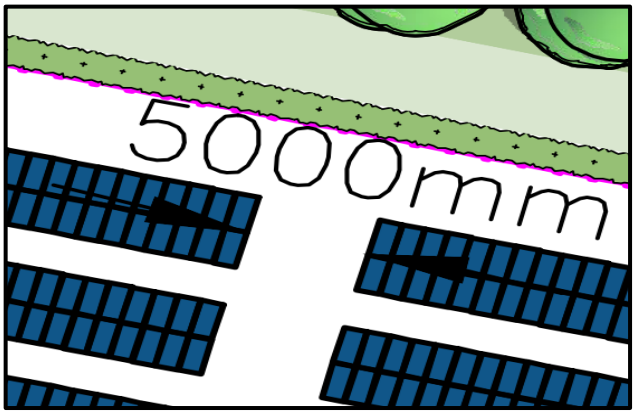
Door een technisch falen ontstaat brand in een zonnepaneel en/of bekabeling/connectoren van de zonnepanelen.

Risico op branduitbreiding:

Het zonnepark is verdeeld in negen verschillende compartimenten. Bij het in brand raken van een paneel zal de brand zich uitbreiden naar de direct aanliggende panelen binnen dezelfde rij en/of compartiment, maar er is minder kans op uitbreiding naar de andere compartimenten. Er moet uitgegaan worden van het uitbranden van één rij of compartiment. Uitgaande van de tussenafstand van 2 meter tussen de rijen, wordt brandoverslag van de ene rij naar de andere rij al bemoeilijkt. Verder is de afstand tussen de compartimenten 5 meter wat verdere overslag moet voorkomen. In tijd van droogte is de kans op branduitbreiding via het grasland reëel. Dit kan leiden tot het in brand raken van meerdere rijen zonnepanelen.

Figuur 6: Aftand tussen de rijen panelen
(bron: Solar Provider Group B.V.)

Figuur 5: Aftand tussen de compartimenten/velden panelen
(bron: Solar Provider Group B.V.)

Mogelijkheden voor repressief optreden:

Bij brand zal voor Zonnepark Kleine Bergerweg zo snel mogelijk de Installatie Verantwoordelijke (IV'er) voor de afschakeling van het systeem zorgen. Op deze manier kan de brandweer zonder elektrocutiegevaar repressief optreden. Indien het moment voor het uitzetten van het systeem langer duurt, zal de brandweer ook moeilijker kunnen optreden. In de tussentijd kan de brandweer uitbreiding naar de andere rijen beperken door het koelen van naast gelegen of rijen. Na uitschakeling van het systeem door de IV'er kan de brandweer blussen en verdere uitbreiding naar de andere rijen voorkomen. Door extra geboorde putten te voorzien, heeft de brandweer de mogelijkheid om tot een afstand van 90 a 100 meter brandslangen uit te rollen om tot een blus reikwijdte te komen van tussen de 150 a 200 meter. Binnen deze afstanden liggen nagenoeg alle panelen. Voor het noordelijke deel, moet met een verlening worden gewerkt. In tijd van droogte is de kans op verdere branduitbreiding via het grasland reëel. De veiligheidsdiensten zijn hierop getraind om hier rekening mee te houden.

Figuur 7: Blus reikwijdte vanaf geboorde putten (bron: Google Earth)

Brand in omvormer, compactstation of inkoopstation.

Scenario:

Door een technisch falen ontstaat er brand in een omvormer, compactstation of inkoopstation.

Risico op branduitbreiding:

Afhankelijk van de locatie van de bovengenoemde systemen/stations, kan een brand zich uitbreiden naar een rij zonnepanelen. In tijd van droogte kan het omliggende grasland in brand raken.

Mogelijkheden voor repressief optreden:

Bij brand zal voor Zonnepark Kleine Bergerweg zo snel mogelijk de Installatie Verantwoordelijke (IV'er) voor de afschakeling van het systeem zorgen. Op deze manier kan de brandweer zonder elektrocutiegevaar repressief optreden. Indien het moment voor het uitzetten van het systeem langer duurt, zal de brandweer ook moeilijker kunnen optreden. In de tussentijd kan de brandweer uitbreiding van de brand naar de rijen beperken door het koelen van naast gelegen of rijen. Na uitschakeling van het systeem door de IV'er kan de brandweer de omvormers of stations blussen en verdere uitbreiding voorkomen. Door extra geboorde putten te voorzien, heeft de brandweer de mogelijkheid om tot een afstand van 90 a 100 meter brandslangen uit te rollen om tot een blus reikwijdte te komen van tussen de 150 a 200 meter. Binnen deze afstanden liggen alle omvormerrekken, compactstation en inkoopstation. In tijd van droogte is de kans op verdere branduitbreiding via het grasland reëel. De veiligheidsdiensten zijn hierop getraind om hier rekening mee te houden.

Brand in ruigte/grasland

Scenario:

Na een lange periode van droogte is het grasland tussen/onder de panelen dor en brandbaar. Door een onoplettendheid, moedwillig handelen of een technisch falen zoals genoemd bij scenario 1 en 2 kan er brand ontstaat in het grasland.

Risico op branduitbreiding:

Afhankelijk van de droogte kan de brand zicht snel uitbreiden via het grasland. Via de bekabeling van de panelen kan de brand zich uitbreiden naar de panelen. Afhankelijk van de locatie van de systemen/stations kan de brand zich uitbreiden.

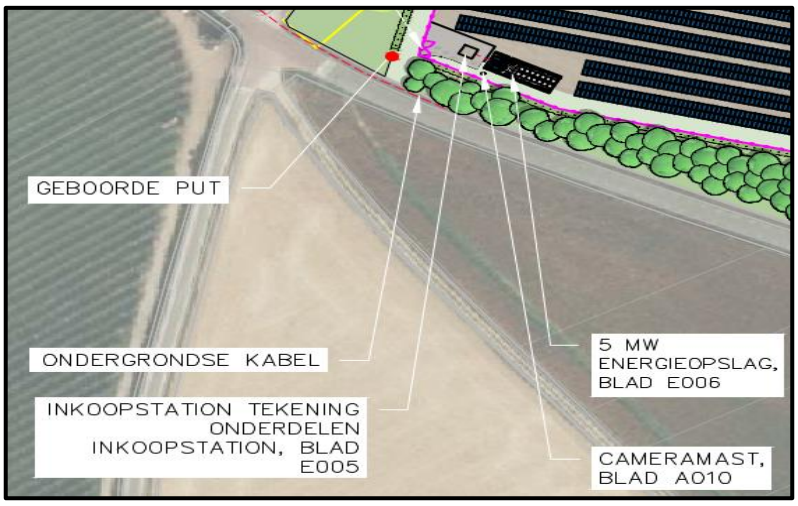
Mogelijkheden voor repressief optreden:
Er zijn extra bluswatervoorzieningen geplaatst om brand te bestrijden. Met deze aanvullende maatregelen kan worden voorkomen dan een gehele rij zal uitbranden of dat er overlast voor de omgeving ontstaat door rookontwikkeling.

<u>Brand in energie opslag systeem</u>
Scenario:
Door een technisch falen ontstaat brand in het energie opslag systeem.

Risico op branduitbreiding:
Bij brand binnen het energie opslag systeem is de kans het grootste dat de brand zich uitbreid naar het nabij gelegen compactstation of inkoopstation.

Mogelijkheden voor repressief optreden:
Onze batterij systemen zijn voorzien van een 24/7 geautomatiseerd monitoringsysteem. Wanneer een alarm, een waarschuwing of ongebruikelijke bedrijfstoestand wordt gedetecteerd dan zal de batterij installatie hierop gepast reageren door zelfzelf in ‘safe-modus’ te brengen. De producent van de batterij monitort alle batterijen actief tijdens kantooruren tussen 8 en 18 uur. Escalatie meldingen uit het systeem worden tevens met de 24/7 service desk gedeeld. Vanop afstand kan de leverancier de status van de batterij installatie in de gaten houden. De historisch data van het systeem, incl. een log van de alarmen worden bewaard op een centrale server. Het geautomatiseerde monitoringssysteem staat garant voor een 24/7 opvolging van de batterij installatie. Er is een back-up power systeem aanwezig zodat bij het wegvallen van de hulpspanning het besturingssysteem nog minimaal 2 uur gevoed kan worden.

Bij branddetectie zal het systeem zichzelf in safe-modus zetten waardoor alle deelsystemen (batterijen en omvormers) van elkaar geïsoleerd worden door het openen van geautomatiseerde schakelaars/contactoren. Specifiek voor Zonnepark Kleine Bergerweg zullen er bijkomende maatregelen getroffen worden m.b.t. het ontkoppelen van de netaansluiting in geval van calamiteiten. Op strategische locaties nabij de toegangswegen op het terrein zijn calamiteiten knoppen (noodknoppen) voorzien. Om de brandweer en veiligheidsdienst toegang tot water te geven is direct naar het energie opslag systeem een geboorde put voorzien.

Figuur 8: Geboorde put bij EOS (bron: Solar Provider Group B.V.)

2.6. Risico-reducerende maatregelen

Vanuit de Veiligheidsregio Noord Limburg wordt geadviseerd wordt de volgende maatregelen in het ontwerp mee te nemen om de kans op een incident en de gevolgen van een incident te verkleinen. Deze aanbeveling hebben wij verwerkt in de plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg.

- De transformatoren, omvormers en inkoopstation zo veel mogelijk aan de wegzijde of in onderhoudspaden te plaatsen zodat ze ingeval van een calamiteit bereikbaar zijn voor de brandweer, conform gemeentelijk beleid bluswatervoorziening en bereikbaarheid.
- De transformatoren, omvormers en inkoopstation voorzien van noodschakelaars om de stroomtoevoer vanuit het zonnepaneelveld af te schakelen.
- De ondergrond binnen minimaal 1,5 meter van een station vrij te houden van begroeiing.
- De behuizing van de transformatoren en omvormers brandwerend van binnen naar buiten uitvoeren, minimaal 30 minuten WBDBO.
- Langs de perceelgrens en het zonnepaneelveld een strook van minimaal 1 meter vrij te houd van begroeiing.
- In het grasland en de paneelvelden compartimentering toepassen met “vakken”, te creëren door panelen minimaal 2 meter uit elkaar te plaatsen en stroken van minimaal 2 meter vrij te houden van begroeiing.
- Bekabeling vlamdovend uitvoeren tussen de vakken/compartimenten;
- Een bluswatervoorziening met een capaciteit van minimaal 60 m3/uur te realiseren ter hoogte van de inkoopstations en in de nabijheid van de systemen, zoals compactstation, energie opslag systeem en omvormers.

Zonnepark Kleine Bergerweg

Visualisaties zonnepark - gemeente Roerdalen - juni 2023

buro WAAL BRUG
ADVISEURS VOOR DE LEEFOMGEVING

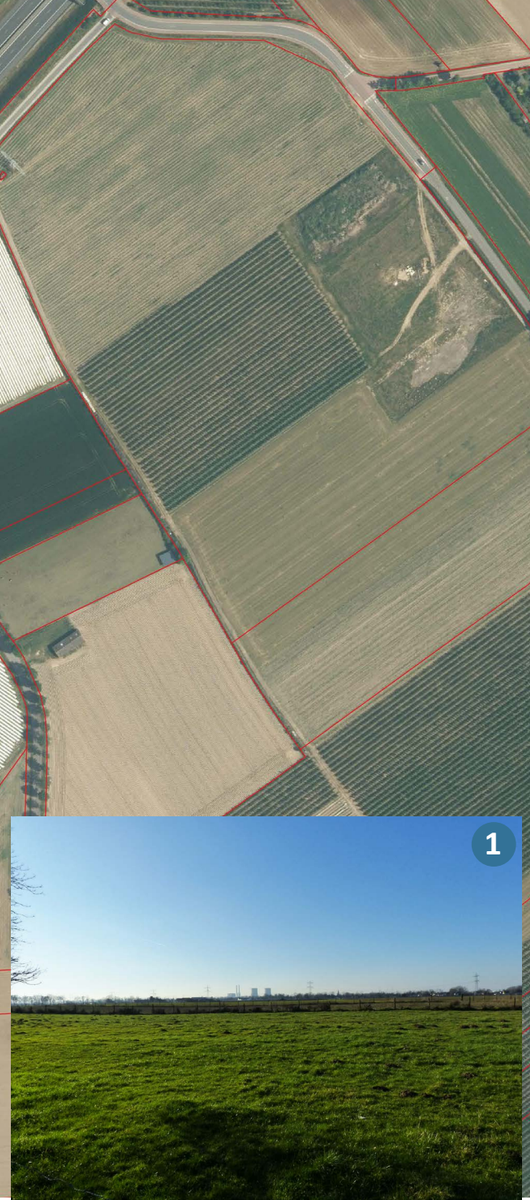
Fotolocaties met zichtlijnen

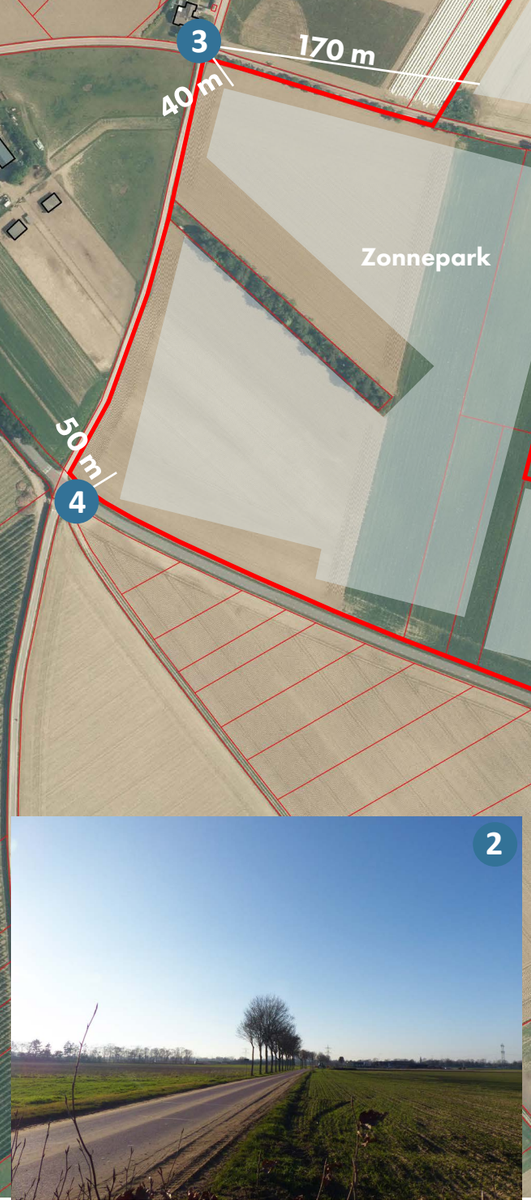
Dit document bundeld een aantal visualisaties van de huidige en toekomstige situatie van het beoogde zonnepark Kleine Bergerweg.

De visualisaties zijn gemaakt op basis van de Landschappelijke inpassing (Eelerwoude, april 2023) en de technische uitwerking (Solar Provider Groep, 16 mei 2023).

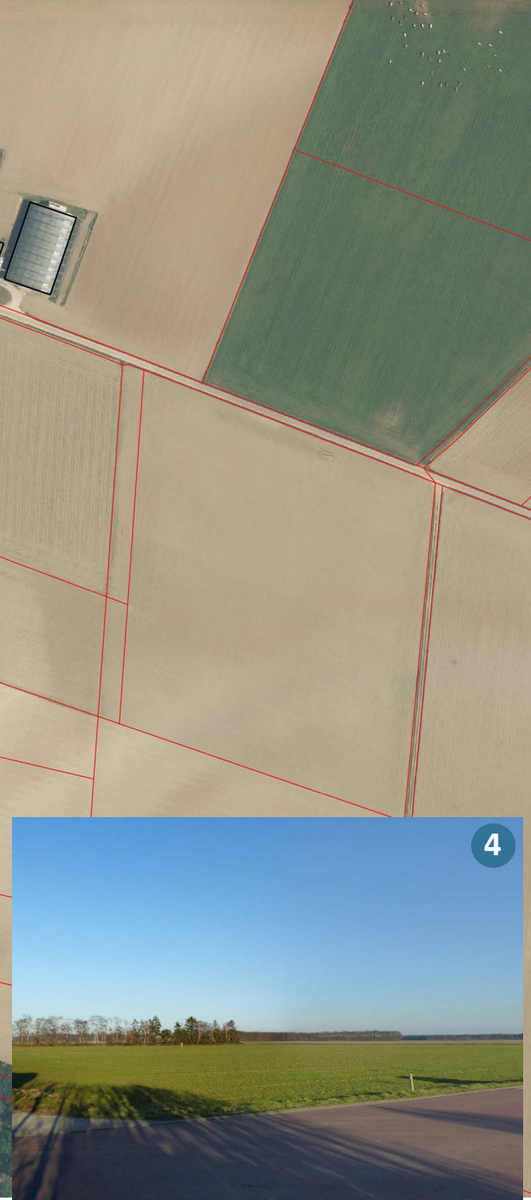
Zonnepark Kleine Bergerweg ligt in de gemeente Roerdalen ten westen van de A73. Het totale plangebied/zoekgebied is ca. 20 ha groot.

Plangebied

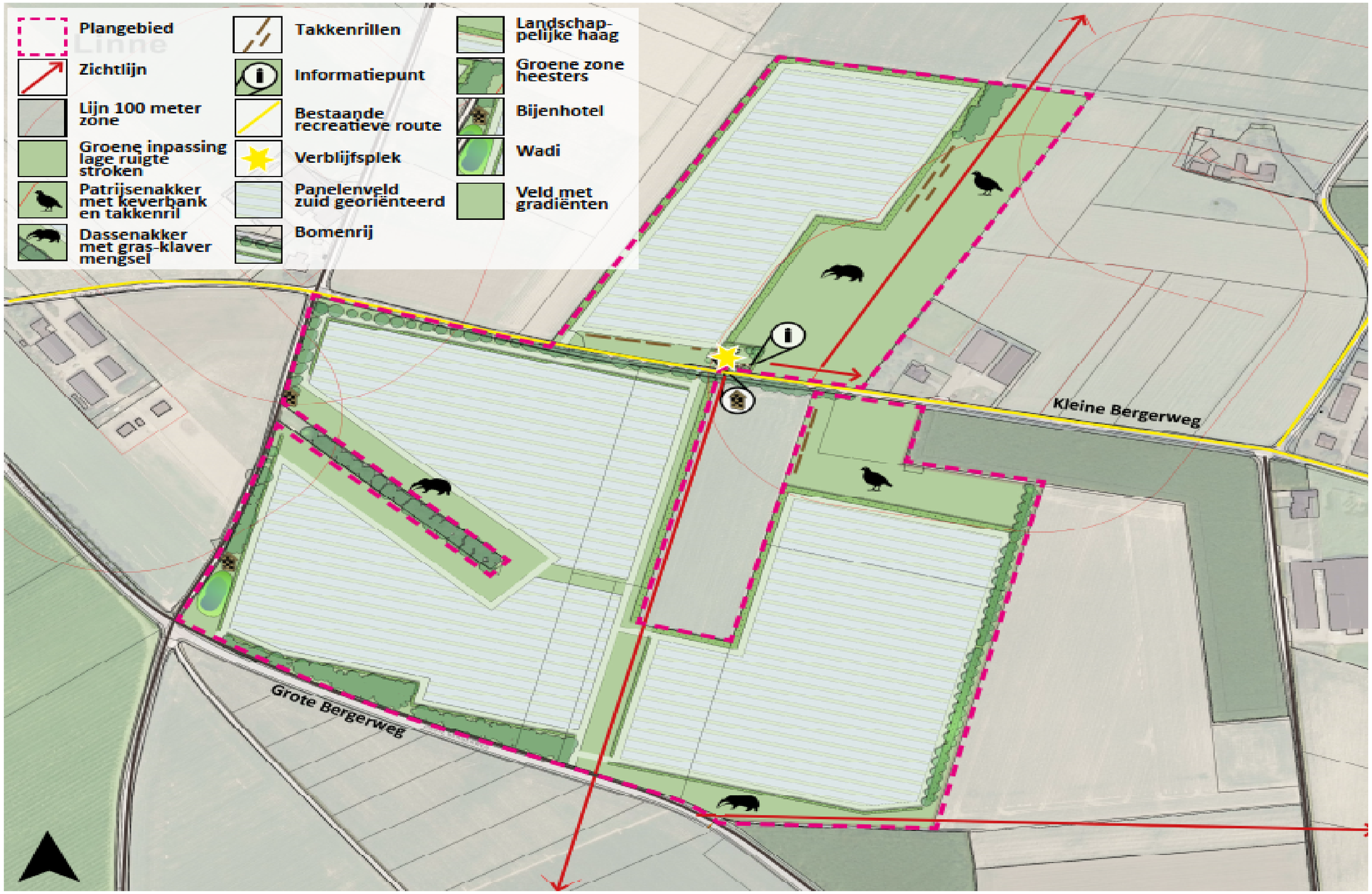

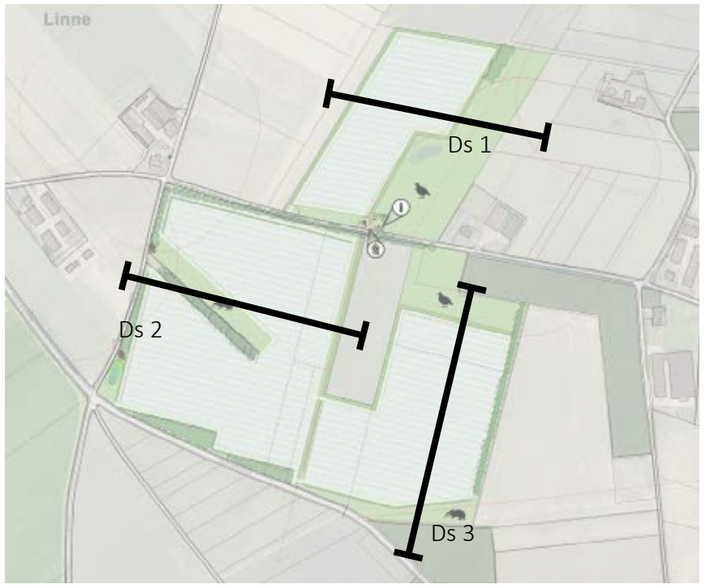

Landschappelijke inpassing

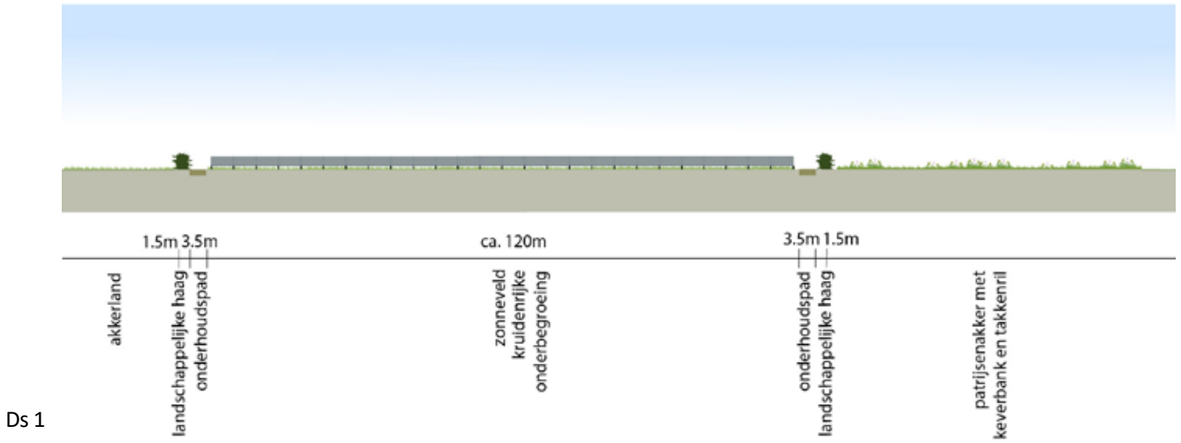
Bron: plankaart, landschappelijke inpassing, Eelerwoude

Profielen

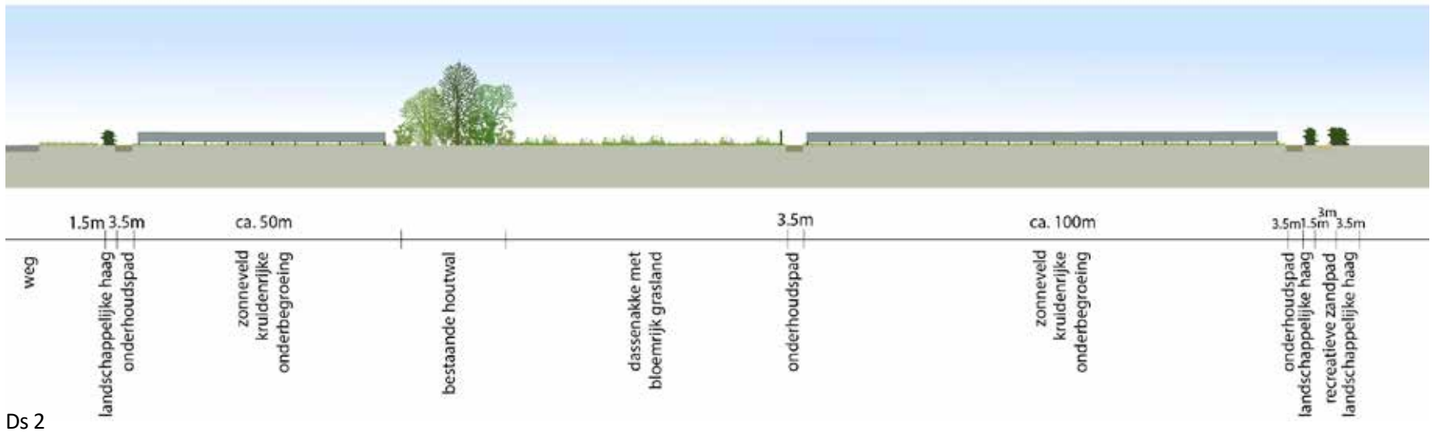

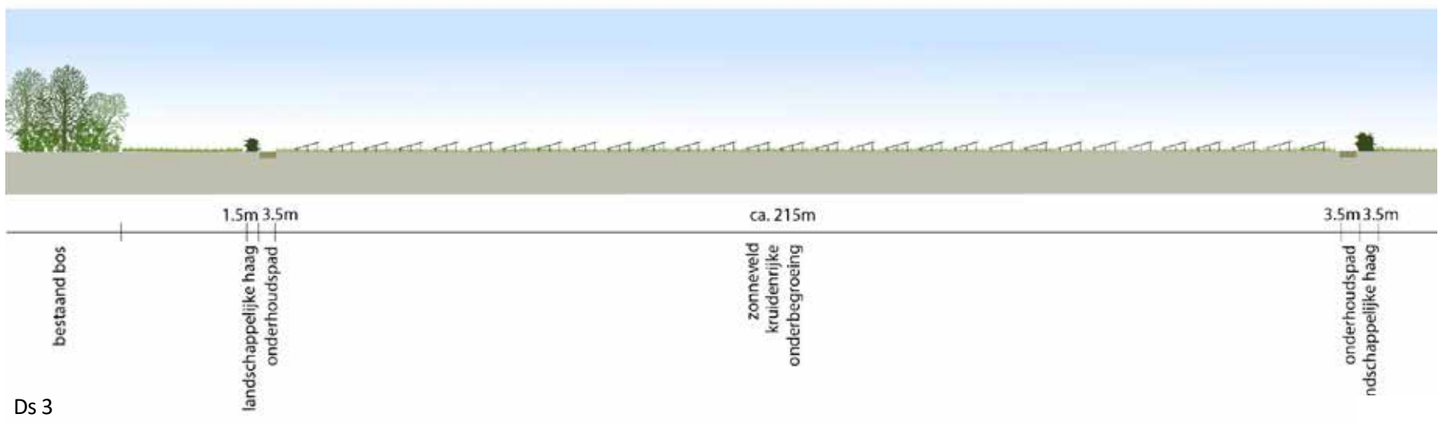
Uitsnede uit doorsnede 2: bestaande houtwal - bloemrijke weide - hekwerk - zonneveld

Ds 1

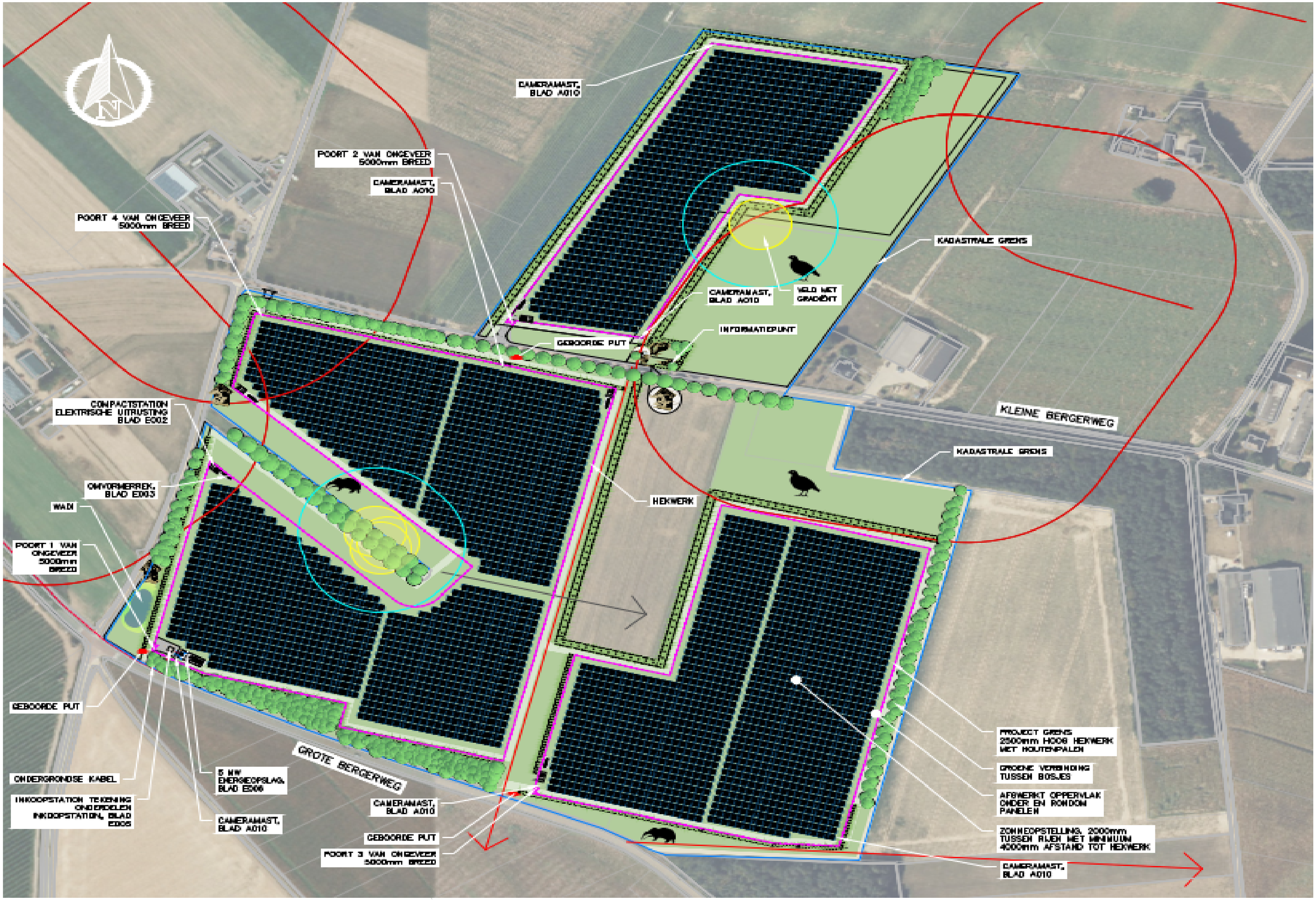

Ds 2

Ds 3

Bron: Landschappelijke inpassing, Eelerwoude

Bron: Technische tekening, Solar Provider Group

1

Huidige situatie: Locatie 1. | Zicht vanachter het perceel van Kraamweg 9

1

Deze visualisatie is vanachter het perceel van Kraamweg 9 gezien. De woning is een groot stuk verwijderd van het nieuw te plaatsen zonnepark. Dit houdt in dat zicht op het zonnepark beperkt zal zijn. Met de nieuw te plaatsen landschappelijke haag en groene heesterzone wordt het zicht op het zonnepark verder beperkt. De landschappelijke haag krijgt een hoogte van ca. 1,5-2m. De zonnepanelen die tot 1,73m hoogte rijken, zullen hier dus grotendeels achter verdwijnen. Het hekwerk wordt begroeid met klimplanten die ook in de winter het zicht deels ontnemen.

Visualisatie: Locatie 1. | Zicht vanachter het perceel van Kraamweg 9

2

Huidige situatie: Locatie 2. | Zicht vanuit het perceel van Kleine Bergerweg 7

2

Vanaf perceel Kleine Bergerweg 7 is het zicht beperkt, door de afstand, maar ook door de landschappelijke haag langs de zonnepanelen. Vanuit het perceel is het informatiepunt beperkt zichtbaar, wederom door de landschappelijke haag. Velden direct langs het perceel aan zuid- en westzijde zijn ingezaaid met een bloemrijk grasmengel. Klimplanten tegen het herkwerk beperken het zicht op de zonnepanelen in de winter.

Visualisatie: Locatie 2. | Zicht vanuit het perceel van Kleine Bergerweg 7

3

Huidige situatie: Locatie 3. | Zicht vanuit kruispunt bij Kleine Bergerweg 3

3

Hoewel de zonnepanelen aan de rechterzijde ruim binnen de 100 m geplaatst worden blijft het zicht vanaf het kruispunt bij Kleine Bergerweg 3 beperkt door de landschappelijke haag en klimplanten langs het hekwerk. De zonnepanelen op de linkerzijde liggen op grote afstand en zijn, ook door de landschappelijke haag, beperkt zichtbaar.

Informatiepunt

Zonnepark met landschappelijke inpassing

Zonnepark met landschappelijke inpassing

Visualisatie: Locatie 3. | Zicht vanuit kruispunt bij Kleine Bergerweg 3

Huidige situatie: Locatie 4. | Zicht vanuit kruispunt Grote Bergerweg - ‘s Heerenkampsweg

4

De zonnepanelen zijn beperkt zichtbaar door een landschappelijke haag. Het hekwerk is begroeid met klimplanten wat ook ‘s winters het zicht verder ontneemt. Bij een opening in de landschappelijke haag, ten behoeve van een poort, zijn de zonnepanelen zichtbaar. Vanaf het kruispunt is een wadi zichtbaar, en langs beide wegen is een groene heesterzone.

Zonnepark met landschappelijke inpassing

Visualisatie: Locatie 4. | Zicht vanuit kruispunt Grote Bergerweg - ‘s Heerenkampsweg

SOLAR PROVIDER GROUP

Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg

Januari 2024
Solar Provider Group B.V.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1. Inleiding 3
1.1. Leeswijzer 3
2. Communicatie- en participatie 4
2.1. Visie 4
2.1. Doel communicatie en procesparticipatie 4
2.2. Aanpak 5
2.3. Strategie per fase 6
2.4. Vastlegging en monitoren afspraken 8
3. Gebiedsbeschrijving 9
3.1. Motivatie locatie 9
3.2. Lokale omgeving 10
4. Procesparticipatie Zonnepark Kleine Bergerweg 13
4.1. Uitgevoerde communicatie 13
4.2. Geplande communicatie 25
5. Stakeholderanalyse 26
5.1. Thema 1: Belang stakeholders 26
5.2. Thema 2: Gemeentelijk beleid 26
5.3. Thema 3: Natuurlijke omgeving en landschappelijke inpassing 26
5.4. Thema 4: Gebruik van landbouwgrond 27
5.5. Thema 5: Lokale betrekking 27
5.6. Thema 6: Zichthinder 27
5.7. Thema 7: Geluidshinder 28
5.8. Synthese 28
6. Bijlage 29
Bijlage 1: Haalsessie 1 29
Bijlage 2: Uitnodiging inloopavond 32
Bijlage 3: Bericht Roerdalen Nu 33
Bijlage 4: Nieuwsbrief 34

1. Inleiding

Roerdalen wil in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam opwekken. Dit betekent dat er minder moet worden verbruikt, en dat de energie die wordt verbruikt, uit hernieuwbare bronnen moet worden opgewekt. De belangrijkste reden om dit te willen, is het tegengaan van klimaatverandering. Huizen worden geïsoleerd of klimaatneutraal gebouwd, we gaan elektrisch rijden, er komen meer windmolens en we plaatsen meer zonnepanelen op daken en in velden. De energietransitie gaan we daardoor op steeds meer plekken zien en ervaren.

1.1. Leeswijzer

Allereerst, leggen wij uit wat onze visie en aanpak is als het gaat over communicatie en procesparticipatie. In hoofdstuk 3 volgt een beschrijving van de omgeving en welke aspecten op lokaal niveau belangrijk zijn om rekening mee te houden. Hoofdstuk 4 gaat concreet in op de communicatie en participatie die met de omgeving is doorlopen tijdens de tenderfase en de vergunningsaanvraagfase. Met deze informatie uit de eerste gesprekken hebben wij een stakeholderanalyse uitgevoerd in hoofdstuk 5.

2. Communicatie- en participatie

We willen onze projecten altijd in samenspraak met de omgeving vormgeven en liefst een sterk en duurzaam draagvlak organiseren. Niet alleen door te informeren over de plannen die we voornemens zijn, maar ook door te luisteren naar de omgeving en hun input zo goed mogelijk te integreren in de plannen. Wij blijven actief met de omgeving in gesprek en doen dit zorgvuldig en met respect. Onze ambitie is een voorbeeld te stellen voor toekomstige zonnepark projecten en luidt als volgt:

> 'Proactief en persoonlijk contact met de stakeholders mogelijk maken, met als doel samenspraak te organiseren en mogelijk draagvlak te creëren en te behouden'.

2.1. Visie

Onze communicatievisie bestaat uit een aantal onderdelen:

- **'Een persoonlijk en duurzame relatie met de omgeving'**
  We willen een persoonlijke relatie opbouwen met de omgeving zodat zij ons gaandeweg steeds beter leren kennen en weten wat ze van ons kan verwachten. Dat betekent dat we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen, zowel in communicatie als in participatie. Vooral in de begin fase focussen wij op persoonlijk contact met de nabije stakeholders.

- **'Managen van verwachtingen van de omgeving'**
  We zijn open over de mate waarin de belanghebbenden kunnen participeren en wanneer we wel en niet aangedragen ideeën vanuit de omgeving integreren. Als we hierin de verwachtingen goed managen, leidt dit minder snel tot weerstand.

- **'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'**
  We willen een goede buur zijn.

- **'Op tijd communiceren'**
  We zijn tijdig in onze communicatie en dus proactief. Dit geeft de omgeving de kans om te wennen aan het idee van het zonnepark en eventueel mee te denken over o.a. de landschappelijke inpassing.

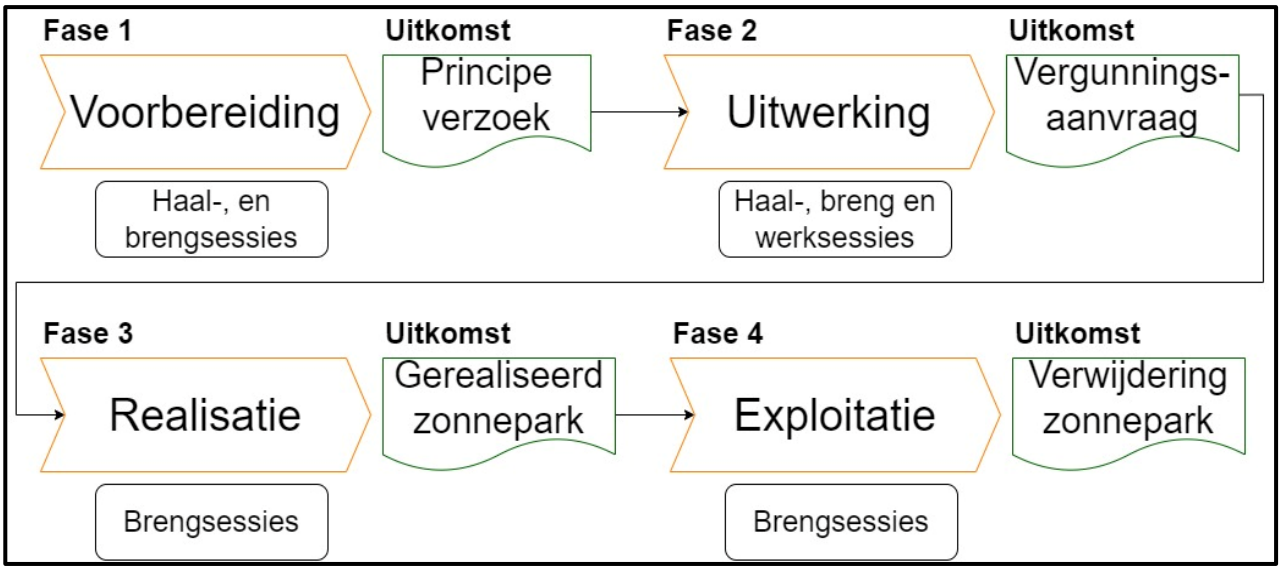
- **'Op tijd reageren – op vragen, klachten en opmerkingen'.**
  Voortvarend en oplossingsgericht geven wij antwoord, want een snelle reactie zorgt ervoor dat stakeholders de input tijdig kunnen verwerken.

2.1. Doel communicatie en procesparticipatie

Voor de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg is het communiceren en participeren met de omgeving cruciaal. Vandaar ook dat communicatie en participatie een van onze vier pijlers is tijdens het ontwikkelproces. Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen, zodat op deze manier wij als ontwikkelaar rekening kunnen houden met hun belangen. Voor ons betekend samenspraak dat de stakeholders alle benodigde informatie tot hun beschikking hebben om commentaar en feedback te geven, niet zozeer het overtuigen van de stakeholders dat zij positief moeten zijn over het initiatief. In dit 'Communicatie- en participatieverslag' staat beschreven op welke wijze wij hieraan invulling hebben gegeven en in de toekomst nog willen geven.

2.2. Aanpak

Om te komen tot een project wat onze ambitie en visie nastreeft, verdelen wij onze aanpak in vier verschillende fasen, dit zijn i) voorbereiding, ii) uitwerking, iii) realisatie en iv) exploitatie (zie illustratie 1). In elke fase specificeren wij het gebruik van verschillende soorten communicatie, ook wel sessies genoemd.

Illustratie 1: Vier fase aanpak (Bron: Solar Provider Group B.V.)

In de eerste fase maken wij vooral gebruik van haal- en brengsessies. In het begin van de communicatie en participatie focussen wij ons op het verzamelen en delen van informatie. Dit gebeurt vooral doormiddel van persoonlijke gesprekken. In de tweede fase maken wij gebruik van voornamelijk haal-, breng- en werksessie(s) om de belangen te inventariseren en verzamelen. Het uiteindelijke aantal sessies wordt altijd specifiek aangepast naar de behoefte van de omgeving. In de tweede fase kunnen werksessies meer naar voren om ook samen met de stakeholders de plannen actief vorm te geven. In de realisatie- en exploitatiefase maken wij alleen gebruik van brengsessies. In deze twee fases is er minder ruimte voor input en zal de omgeving vooral op de hoogte worden gehouden van o.a. de bouw en productie van het zonnepark. Onze aanpak maakt dat wij het burgerparticipatietraject zeer effectief doorlopen en dat wij naast een zichtbaar resultaat ook werken aan een voelbaar resultaat onder bewoners en betrokkenen.

Onze beproefde methode van haal-/ werk- en brengsessies
Om met de omgeving op interactieve en snelle wijze te komen tot een gedragen vormgeving van het zonnepark, maken wij gebruik van drie type sessies.

1. **Haalsessie:** een plenaire (informatie-)avond waarin wij alle bewoners informeren over het proces, maar dit moment ook direct benutten om zoveel mogelijk input (vooral knelpunten) bij belanghebbenden op te halen;
2. **Werksessie**: geïnteresseerden gaan in werksessies actief aan de slag met het bepalen van de oplossingsrichtingen;
3. **Brengsessie**: een informatieavond waarop bewoners het resultaat kunnen zien van wat wij met de geïnteresseerden hebben bereikt: een ontwerp met de vormgeving van het zonnepark.

Om onze initiatieven tot een succes te maken, positioneren wij onze project- en omgevingsmanager centraal in het project. Deze is vanaf het begin betrokken bij het project en kent alle omwonenden en hun verhalen persoonlijk. Wij hebben oog en oor voor de omgeving, verzorgen de communicatie met stakeholders en doet dit op een persoonlijke manier. De intensieve betrokkenheid van onze

manager stelt ons in staat om in goed overleg en samenspraak met de omgeving de verschillende fasen van Zonnepark Kleine Bergerweg door te lopen.

Deze volgende aspecten zijn kenmerkend voor onze aanpak:

1. De aanpak hangen wij op aan onze beproefde methode van haal-, werk- en brengsessies;
2. Wij doorlopen het inhoudelijke proces in samenwerking met de belanghebbenden van onze inventarisatie;
3. Wij hanteren het open-keuken-principe: wij delen zoveel mogelijk informatie die relevant is voor de stakeholders;
4. Wij zorgen voor verwachtingsmanagement, zodat voor bewoners bij de start duidelijk is wat zij van ons kunnen verwachten en vice versa;
5. Wij zorgen voor eenduidige communicatie en transparantie van het proces;
6. Wij werken zoveel mogelijk met (referentie)beelden, omdat dat meer zegt dan 1.000 woorden.
7. Wij werken en communiceren zoveel mogelijk persoonlijk met de stakeholders. De medewerkers van Solar Provider Group zijn bij het hele traject betrokken.

2.3. Strategie per fase

Zonder de inzet en persoonlijke betrokkenheid van de omgeving zal het burgerparticipatietraject niet slagen. Het is daarom van groot belang dat de direct omwonenden uitgenodigd worden om mee te denken en te doen. Wij motiveren ze om in beweging te komen en hun kennis in te brengen. Maar hoe komen de bewoners in beweging? Dit maken wij mogelijk door het inzetten van een mix van communicatiemiddelen. Ons belangrijkste middel is onze projectmanager. Deze is bij elke projectfase altijd bereikbaar voor vragen en opmerkingen over het zonnepark. De contactgegevens vermelden wij in elk communicatiemiddel. Hieronder is per projectfase een overzicht van de mogelijk in te zetten middelen:

Fase 1: Voorbereiding

Tijdens deze eerste fase maken wij met name gebruik van keukentafelgesprekken en/of telefoongesprekken. Dit is voor ons het belangrijkste communicatiemiddel doordat je persoonlijk contact krijgt en een band kan opbouwen. Daarnaast ontstaan korte lijnen met de stakeholders en verlaag je de drempel voor de omgeving tot het stellen van vragen. In de eerste fasen focussen wij ons op het ophalen van informatie uit de omgeving. Onze ervaring in gemeente waaronder Echt-Susteren leert dat door plaats te nemen aan de keukentafel van de omwonende(n) zelf, deze gesprekken het beste op gang komen. In de twee fase gaan wij ook informatieavonden organiseren.

Fase 2: Uitwerken

Na het principeakkoord start de uitwerking van de plannen met de omgeving. In deze fase ligt de focus op het betrekken van de wijdere omgeving en in werksessie concreet aan de plannen werken. Hiervoor zetten wij diverse middelen in:

- Bewonersbrief
    - Alle huishoudens in de buurt ontvangen een brief waarin wij in heldere taal uitleggen waarom het traject wordt georganiseerd, wat dit voor hen betekent en dat een succesvol ontwerp alleen mogelijk is door samen te werken. Vanuit het duurzaamheidsaspect verspreiden wij alleen bewonersbrieven als andere communicatiemiddelen onzes inziens ontoereikend zijn om de communicatieboodschap te verspreiden.

- Telefoongesprekken

- Een aantal dagen na verspreiden van de bewonersbrief nemen wij telefonisch contact op met de belanghebbenden rond de projectlocatie. Doel van dit contactmoment is de belanghebbende de gelegenheid te geven tot het stellen van vragen en ze te motiveren om deel te nemen aan het proces. Dit betreft namelijk de belangrijkste doelgroep, te weten de primair en secundair omwonenden.

- Website
  - Wij kunnen een projectpagina op de website voorzien waar we alle relevante informatie over het initiatief vermelden. Onze omgevingsmanager maakt een afspraak met de afdeling communicatie van de gemeente om afspraken te maken over het aanleveren van informatie voor deze projectwebsite.

- Nieuwsberichten
  - In samenspraak met de gemeente adviseren wij om in dezelfde week dat de bewonersbrief wordt verstuurd, ook een nieuwsbericht op de website van de gemeente te plaatsen. Hierdoor vergroten wij het bereik. Onze omgevingsmanager maakt een afspraak met de afdeling communicatie van de gemeente om afspraken te maken betreffende het aanleveren van informatie voor dit nieuwsbericht.

- Workshop
  - Wij organiseren een open ruimte in de buurt van Sint Odiliënberg waar omwonenden en andere stakeholders zich kunnen verzamelen. Tijdens deze avond voorzien wij groot kaartmateriaal, kleuren en andere benodigdheden, zodat de aanwezigen hun input kunnen geven op de eerste plannen. De landschapsarchitect en de ecoloog zullen ook bij deze werksessie aanwezig zijn om de input meteen te kunnen evalueren.

- Informatieavond
  - Een plenaire informatieavond zal worden gebruikt om de wijdere omgeving op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen. Er zal door de Solar Provider Group meer worden verteld over de onderzoeken, landschappelijke inpassingen en financiële participatie. Ook is het tijdens informatieavond nuttig als de gemeente Roerdalen aanwezig is, om vragen te beantwoorden.

Fase 3: Realisatie

Minimaal acht weken voor aanvang bouwwerkzaamheden zal er afstemming vinden met de omgeving over de bouw. Het type communicatiemiddel en de frequentie is afgestemd op de individuele stakeholder. Tijdens dit gesprek informeren wij over de planning van de werkzaamheden, de uitvoeringswijze en de hinder die zij mogelijk kunnen ervaren. De overige bewoners en bedrijven binnen een straal van circa 750 meter van de projectlocatie ontvangen een op maat gemaakte bewonersbrief. Daarnaast plaatsen we een nieuwsbericht op projectpagina en de facebookpagina van de gemeente als ook in lokale media om het bereik te vergroten.

Fase 4: Exploitatie

Tijdens de exploitatiefase communiceren wij enkel door middel van digitale communicatie met diegene die betrokken zijn bij de financiële participatie. De frequentie van de projectcommunicatie is in het begin van de exploitatie fase intensiever. Naarmate de looptijd van het zonnepark zal de projectcommunicatie afnemen tot ongeveer twee keer per jaar.

2.4. Vastlegging en monitoren afspraken

Elk contactmoment met een stakeholder leggen wij vast in ons stakeholderdossier. Zo is in één oogopslag duidelijk welke contactmomenten er hebben plaatsgevonden, welke documenten de betreffende stakeholder heeft ontvangen en op welke wijze de terugkoppeling van de afspraken hebben plaatsgevonden (zie bijlage).

3. Gebiedsbeschrijving

3.1. Motivatie locatie

Binnen de gemeentelijke grenzen hebben wij naar de mogelijkheden gezocht voor een combinatie van het opwekken van zonne-energie en (het behoud van) landbouw, groen en water. De locatie tussen de Kleine Bergerweg en Grote Bergerweg is daarvoor kansrijk. Wij hebben een gewogen afweging gemaakt om met de landeigenaren van deze percelen in gesprek te gaan en overeenkomsten te sluiten. Er zijn verschillende fysieke en infrastructurele aanknopingspunten waarom deze locatie geschikt kan zijn voor een zonnepark (zie figuur 1). Ten eerste bieden de bestaande groenstructuren een kans om hierop aan te sluiten en de natuurlijke en toeristische waarde van de omgeving te verbeteren. Rond het plangebied zullen de bestaande groenelementen worden versterkt en ook maatregelen worden genomen om de fauna in dit gebied een boost te geven. Ten tweede ligt het project Zonnepark Kleine Bergerweg op korte afstand, ongeveer 600 meter, van de stort en Zonnepark Montfort. Hiermee vinden vergelijkbare initiatieven op dichte afstand van elkaar plaats, maar is er nog genoeg ruimte om te voorkomen dat er een groot energielandschap (zoals Energielandgoed Wells Meer) ontstaat. De twee zonneparken hebben elk hun eigen meerwaarde voor de omgeving. Verder ligt de snelweg A73 op niet meer dan 300 meter van de locatie. Overige ontwikkelingen in de omgeving hebben het gebied kleinschaliger gemaakt zoals de komst van een grote fruitkwekerij (ten zuidwesten) en het aanplanten van verschillende bospercelen (ten zuiden en noordoosten) en de aanwezigheid van de stortplaats (ten zuidwesten). Het zonnepark past binnen deze mix van ontwikkelingen. Als laatste, is deze locatie geschikt om een zonnepark te ontwikkelen, vanwege de korte afstand naar het aansluitingspunt van het elektriciteitsnet. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg zijn er twee stations op korte afstand gelegen, namelijk in Maasbracht en Merum. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg hebben wij bij Enexis een offerte gekregen en bevestigd en zullen wij aansluiten op het station in Merum op een afstand van 2110 meter. Dit is het dichtstbijzijnde station, waardoor Enexis zo min mogelijk werkzaamheden en kosten hoeft te maken. Deze verschillende factoren maken dat wij als initiatiefnemer dit project als kansrijk zien voor het ontwikkelen van een zonnepark en daarom aangedragen bij de gemeente.

Figuur 1: Zonnepark Kleine Bergerweg en de fysieke en infrastructurele omgeving (bron: Google Earth)

3.2. Lokale omgeving

Om de communicatie en procesparticipatie voorbereid door te lopen, maken wij altijd een eerste analyse van de lokale omgeving. In het geval van Zonnepark Kleine Bergerweg hebben wij ons voornamelijk gefocust op de dorpskern Sint Odiliënberg. Wel moeten wij de opmerking maken dat uit de gesprekken met de omwonenden rond het plangebied bleek dat er voor de komst van de A73 meer aansluiting en connectie was met de kern Linne.

3.2.1. Demografie

Het project Zonnepark Kleine Bergerweg is gelegen in de gemeente Roerdalen, ten westen van Sint Odiliënberg. In Sint Odiliënberg wonen ongeveer 3340 mensen. Voordat de A73 werd aangelegd, behoorde de omgeving rond de Kleine en Grote Bergerweg meer tot de kern Linne.

3.2.2. Economische activiteiten

Sint Odiliënberg is ontstaan uit een landbouwgemeenschap. De landbouw is altijd een belangrijke economische factor geweest in de buurtschap. Net zoals in veel agrarische gemeenten in Nederland, loopt het aantal agrariërs in Sint Odiliënberg terug en blijft er een beperkt aantal grotere bedrijven over. Naast de landbouw zijn er nog vele andere bedrijven gevestigd in en rond Sint Odiliënberg. In het dorp bevinden zich ook handel en horecagelegenheden, daarnaast is de zakelijke dienstverlening en toerisme ook een belangrijke toestroom van economische activiteiten. Mede door het Pieterpad trekt het toerisme in de buurt aan en is het natuurlijke aspect van groot belang.

3.2.3. Sociaal maatschappelijk

De bewoners uit Sint Odiliënberg vormen een hechte en sportieve gemeenschap van jonge en oudere inwoners. Door de kleinschaligheid van de buurtschap heerst er een vertrouwelijke en gemoedelijke sfeer. Dit wordt weerspiegelt door de verschillende activiteiten zoals de Zomeravondwandeling, Festival Postert Laef! en klassieke muziekconcerten in de basiliek.

Zoals bekend is er de laatste tijd veel discussie binnen de gemeente, maar ook bij de inwoners van Sint Odiliënberg over het realiseren van industriegebied, windmolens en/of zonneparken in de omgeving. Dit geeft aan dat de inwoners zeer begaan zijn met hun leefomgeving en dat zij hun woon- en leefomgeving zeer belangrijk vinden. Het tot stand komen van de groep Behoud Linnerveld is een voorbeeld van een hechte gemeenschap die zich snel kan organiseren om hun belangen te behartigen.

3.2.4. Landschap

Naast het agrarische karakter van de buurtschap, staat Sint Odiliënberg ook bekend om het natuurlijke landschap. Binnen het Nationaal Landschap Roerdalen is het natuurgebied Roer gelegen. De Roer is 160 kilometer lang en kent veel bezienswaardigheden zoals de basiliek en kapel gevestigd aan de rand van het dorp. Tijdens het wandelen kunnen de bewoners genieten van moerasgebieden en landgoederen Huize Hoosden (herenhuis) en het kasteel Freymersom. Daarnaast, heeft het landschap veel wandelgebieden met als exponent het Pieterpad. Ook is het Linnerveld een belangrijk landschap. Het Linnerveld is een historisch landschap wat zich kenmerkt door de open coulissen en weidse uitzichten.

3.2.5. Inventarisatie stakeholders

Wij hebben zeer zorgvuldig gekeken naar de stakeholders die een belang hebben bij de ontwikkeling van het zonnepark, deze onderscheiden wij in tien categorieën bij Zonnepark Kleine Bergerweg, te weten 1) primair omwonenden, 2) secundair omwonenden, 3) gemeente Roerdalen, 4) landeigenaren, 5) bedrijven 6) belangengroepen/organisaties, 7) lokale energie coöperatie, 8) netbeheerder en nutsbedrijven, 9) media en 10) overige (zoals recreanten).

Als we kijken naar een van de belangrijkste stakeholder, de primair en secundair omwonenden, is het van belang om rekening te houden met de afstand van de woningen van de omwonenden tot het zonnepark. Zo wonen primair omwonenden binnen een straal van ongeveer 250 meter en secundair omwonenden binnen een straal van 500 meter (gele cirkel op figuur 2 is 500 meter). Naast de afstand houden wij ook rekening met de zichtlijnen vanaf de woonhuizen naar het zonnepark. Zo kan het zijn dat omwonenden die verder van het project wonen, maar een open zichtlijn hebben naar het park, toch nog als primair omwonende worden geïdentificeerd. Op onderstaand tabel en afbeelding zijn de primair omwonenden en de secundair omwonenden weergegeven (zie tabel 1 en figuur 2). De volledige inventarisatie van de belanghebbenden en contactmomenten is opgenomen in de bijlage (zie bijlage 3.1.).

	Kenmerk of naam	**Adres**
Primair omwonenden (PO)	PO1	Kleine Bergerweg 7
	PO2	Kleine Bergerweg 9
	PO3	Kraamweg 1
	PO4	Kraamweg 9
	PO5 (ook B2)	Berkenallee 2a
	PO6 (ook B3)	Berkenallee 2
	PO7	Berkenallee 4
Secundair omwonenden (SO)	SO1	1ste Hobertseweg 3
	SO2	1ste Hobertseweg
Gemeente Roerdalen (G)	G1	Schaapseweg 20
Landeigenaar (LE)	LE1	Kleine Bergerweg 2
	LE2	Kleine Bergerweg 3
	LE3	
	LE4	
	LE5	
	LE6	
Bedrijven (B)	B1; Hannen Hoveniersbedrijf	Oude Montforterweg 10
	B2; Hoeve Linnerveld (ook PO5)	Berkenallee 2a
	B3; Mijn Akkertje (ook PO6)	Berkenallee 2
Belangengroepen (BG)	BG1; Werkgroep Behoud Linnerveld	
	BG2; Lokale ecoloog	
Lokale energie coöperatie (LEC	LEC1; Coöperatie Duurzaam Roerdaler	Lindelaan 3
Nutsbedrijven (NB)	NB1; Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	Limburglaan 25
	NB2; Waterschap Limburg (WL)	Maria Theresialaan 99
	NB3; Enexis	Magistratenlaan 116
	NB4; Veiligheidsregio Limburg-Noord	Nijmeegseweg 42
Media (M)	M1; Roerdalen Nu	
Overige (O)	OV1; Omwonende Linne	
	OV2; Omwonende Linne	
	OV3; Omwonende Linne	
	OV4; Omwonende Linne	
	OV5; Omwonende Linne	
	OV6; Omwonende Linne	
	OV7; Omwonende Linne	

	OV8; Omwonende Linne	
	OV9; Omwonende	

Figuur 2: Inventarisatie stakeholders Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Google Earth)

4. Procesparticipatie Zonnepark Kleine Bergerweg

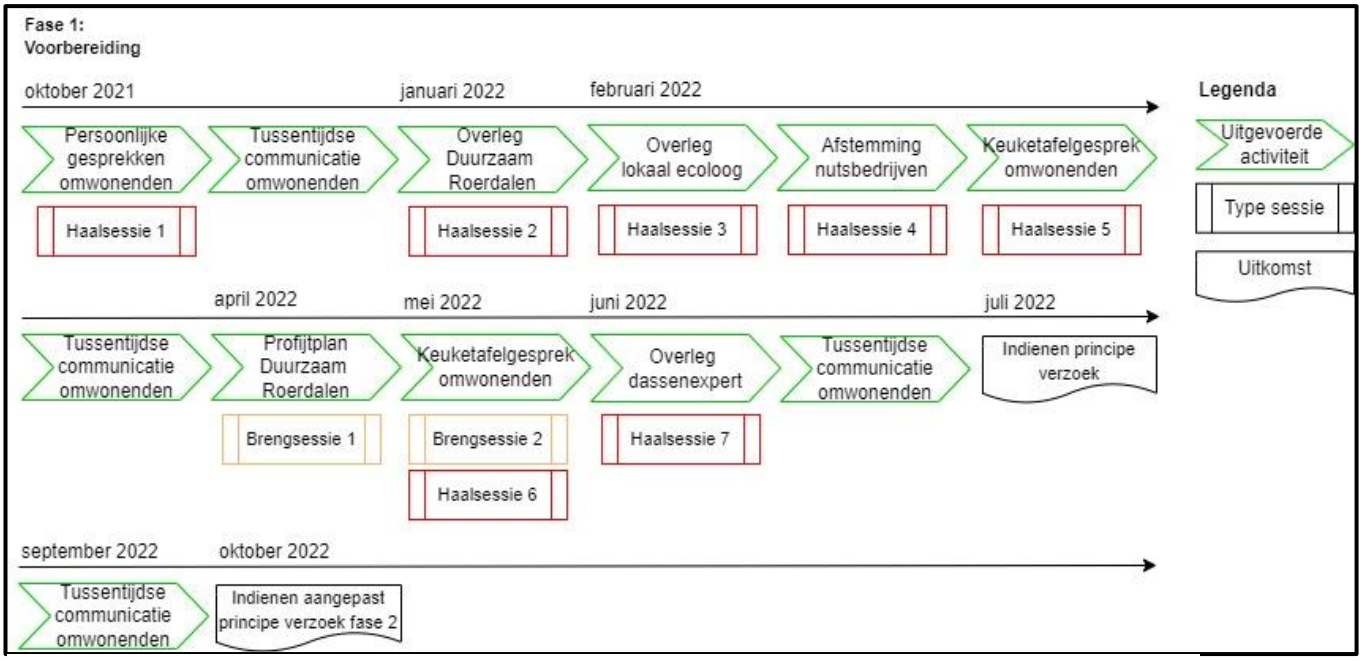
Na het in kaart brengen van de ruimtelijke aspecten zullen wij in dit hoofdstuk beschrijven hoe wij concreet met de procesparticipatie aan de slag zijn gegaan en hoe wij dit in de toekomst nog vorm willen geven.

4.1. Uitgevoerde communicatie

4.1.1. Fase 1: Voorbereiding

De eerste fase is uitgevoerd voor en tijdens de tender fase tussen oktober 2021 en oktober 2022 conform het beleidskader van de gemeente Roerdalen en volgens onze aanpak. Deze fase is afgesloten nadat wij een principemedewerking hebben ontvangen en is overgaan in fase 2 tijdens de vergunningsaanvraag (zie 4.1.2.).

De voorbereidingen voor Zonnepark Kleine Bergerweg zijn door de Solar Provider Group gestart in oktober 2021. Tijdens deze eerste gesprekken hebben wij de primaire en secundaire omwonenden een eerste keer geïnformeerd. Na dit eerste gesprek zijn er nog 2 officiële keukentafelgesprekken geweest met de omwonenden en veel tussentijds contact. In deze voorbereidingsfase willen wij vooral openheid en transparantie creëren. Ook hebben wij duidelijk aangegeven op welke aspecten de omgeving wel en niet kan participeren. Na het bericht vanuit de gemeente dat wij verder konden gaan in fase 2, is nog extra communicatie geweest richting de omwonenden. Hieronder is een overzicht gemaakt van de activiteiten die zijn georganiseerd. Elke activiteit wordt hieronder nog verder toegelicht.

Illustratie 2: Overzicht uitgevoerde activiteiten in voorbereidingsfase (bron: Solar Provider Group B.V.)

Haalsessie 1: Persoonlijke gesprekken omwonenden

Het eerste contactmoment met de omwonenden heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2021. [redacted] projectmanager van de Solar Provider Group, is naar de locatie gegaan om met de aanwezige omwonenden in gesprek te gaan over het mogelijke initiatief. Met dit eerste bezoek hebben wij zeven primaire omwonenden gesproken en hebben wij een brief achtergelaten met uitleg en onze contactgegevens (zie bijlage 1). De achtste primaire omwonende hebben wij later telefonisch gesproken.

Tijdens de eerste gesprekken hebben wij een korte introductie gegeven over de Solar Provider Group, het zonnepark initiatief, gemeentelijk beleid en wat wij samen met de omgeving willen bereiken. Tevens hebben wij vermeld dat het project zich nog in de beginfase bevindt. Wij hebben benadrukt dat er nog geen principeverzoek of -akkoord is en dat wij in deze fase aan het kijken zijn naar wat er allemaal wel of niet mogelijk is. Wij hebben ook duidelijk onze waarden gedeeld over open communicatie met de omgeving, maatschappelijke meerwaarde creëren en geschikte landschappelijke inpassing.

Vanuit zes omwonenden (PO1, PO4, PO5, PO6, PO7 en B1) kregen wij kritische geluiden te horen. De twee andere omwonenden (PO2 en PO3) waren neutraal of positief over het initiatief. De voornaamste bezwaren die tijdens deze gesprekken naar voren kwamen, waren dat het zoekgebied van het zonnepark, gelegen in het Linnerveld gebied, niet geschikt is voor een zonnepark. De landschappelijke waarde van het Linnerveld zou door de komst van een zonnepark aanzienlijk aangetast kunnen worden. Ook werd er ons gezegd dat eerst de daken en restgronden vol zouden moeten worden gelegd met panelen. Het zonnepark zou nu op goede landbouwgrond worden ontwikkeld.

Deze eerste gesprekken waren over het algemeen kort en wij hebben iedereen uitgenodigd om een persoonlijk vervolggesprek te plannen. Er moest tijdens deze gesprekken in deze periode rekening worden gehouden met de covid-19 maatregelen.

Tussentijdse communicatie: Primair en secundair omwonenden

Na het plaatsvinden van het eerste bezoek op 18 oktober 2021, hebben wij verscheidene tussentijdse communicatie gehad met de omwonenden. Op 4 november 2021 hebben wij drie primair omwonenden (van wie wij een e-mailadres ontvingen) een e-mail gestuurd en twee primair omwonenden gebeld of er nog behoefte was aan een persoonlijk gesprek, gezien de korte eerste kennismaking. Hier kregen wij weinig reactie op, maar vernamen wel dat de zes omwonenden negatief waren over de komst van een zonnepark op deze locatie.

Op 25 november 2021 hebben wij nogmaals vier omwonenden een e-mail gestuurd en twee omwonenden gebeld om te kijken of er persoonlijke gesprekken konden worden gepland. Hier kwam ook geen reactie op.

Op 14 december 2021 stuurde een van de primair omwonenden een reactie met een voorstel om voor begin 2022 een afspraak in te plannen. Op dit bericht is door de Solar Provider Group gereageerd en een voorstel gedaan voor verschillende data en tijden. Uiteindelijk werd er na verschillende communicatie over en weer een afspraak gepland voor 24 februari 2022.

Haalsessie 2: Overleg Duurzaam Roerdalen

Op 13 januari 2022 hebben wij een startoverleg gehad met de energie coöperatie, Duurzaam Roerdalen, om ons initiatief te bespreken. Tijdens dit gesprek hebben wij onze plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg verder toegelicht op het gebied van opwek, landschappelijke inpassing en procesparticipatie. Belangrijk punt om aan de coöperatie duidelijk te maken was ons uitgangspunt en streven om 50% lokaal eigenaarschap te organiseren.

De coöperatie gaf op haar beurt duidelijk aan graag op de hoogte te worden gehouden van de verdere ontwikkelingen. Ook werd er vermeld dat de coöperatie de procesparticipatie met de omwonenden heel belangrijk acht.

Haalsessie 3: Overleg met lokale ecoloog

Op 16 februari 2022 hebben wij een overleg gehad met de lokale ecoloog, [redacted] heeft in het verleden gewerkt voor Natuurlijk Limburg en heeft zeer specifieke kennis over de lokale flora en fauna rond het plangebied van Zonnepark Kleine Bergerweg. In het gesprek met [redacted] werd het duidelijk dat het belangrijk is om een initiatief te realiseren wat bijdraagt aan de natuurlijke omgeving. [redacted] heeft vooral aangegeven wat de kwaliteiten en uitdagingen zijn in en rond het plangebied aan de Kleine Bergerweg. Zo suggereerde [redacted] om aansluiting te zoeken bij het patrijzenakker project wat op omliggende percelen loopt. Er is tijdens dit overleg afstemming geweest met tussen [redacted] de landschapsarchitect van Eelerwoude en de Solar Provider Group.

Haalsessie 4: Afstemming nutsbedrijven

De Solar Provider Group heeft in een vroeg stadium van het project contact gezocht met verschillende nutsbedrijven waaronder Watermaatschappij Limburg, Waterschap Limburg en Veiligheidsregio Noord-Limburg. Tussen 14 februari en 24 februari 2022 heeft een eerste afstemming per e-mail en/of telefonisch plaatsgevonden.

Uit het schrijven en gesprekken met deze organisaties bleek dat er geen grote belemmeringen zijn door Zonnepark Kleine Bergerweg op waterwegen of drinkwatervoorzieningen. Met de Veiligheidsregio is contact geweest om maatregelen te bespreken voor de brandveiligheid. Door de Solar Provider Group is ook een calamiteitenplan opgesteld, zo is bijvoorbeeld het zonnepark opgedeeld in verschillende vlakken en het inkoopstation geplaatst langs de openbare weg waar deze goed toegankelijk is. Dit plan is ook gedeeld met de Veiligheidsregio. Tijdens de vergunningsaanvraag zal ook verder contact worden onderhouden met deze instanties.

Haalsessie 5: Keukentafelgesprek met omwonenden

Op 24 februari 2022 heeft er een gesprek plaatsgevonden met de omwonenden PO1, PO4, PO5, PO6, en B1. Vanuit Solar Provider Group was onze projectmanager [redacted] aanwezig die werd bijgestaan door [redacted] als omgevingsmanager. Tijdens dit constructieve gesprek heeft Solar Provider Group vooral kunnen vragen aan de omwonenden wat dit landschap zo bijzonder maakt en konden de omwonenden vertellen waarom een ruimtelijke ontwikkeling zoals een zonnepark volgens hen niet past op deze locatie. Hieronder een samenvatting van de meest belangrijke vragen en opmerkingen.

Wat maakt het gebied voor de omgeving uniek?

- Wijds zicht (de openheid van het gebied). Je kunt ver kijken.
- Fietsgebied.
- Ongerept natuurgebied en landbouwgebied.
- Kleine Bergerweg is de entrée van Roerdalen.
- Hechte gemeenschap.

Waar komt de tegenstand vandaan? Waar zit tegenstand?

- In de ogen van de omwonenden zijn er veel gebieden die beter voldoen aan de uitvraag van de gemeente. Denk hierbij aan diverse percelen langs de snelweg en direct rond de vuilstort. De omwonenden willen dan ook dat alternatieven locaties worden onderzocht.
- Er is veel gebeurd de afgelopen jaren in dit gebied:
    - Eerst hoorde de omwonenden bij Linne, maar door de komst van de A73 horen ze bij Sint Odiliënberg. Voor de A73 hebben ze moeten ‘strijden’ om deze ter hoogte van het Linnerveld verdiept te krijgen.

- Nu horen ze bij Sint Odiliënberg, maar ze hebben het idee soms vergeten te worden door de gemeente. Als voorbeeld halen ze het strooibeleid aan, in de winter wordt er soms niet gestrooid. Vanuit de strooiers krijgen ze dan de reactie: ‘hoort dit gebied er ook bij?’
- Het industriegebied langs de snelweg heeft voor veel onrust gezorgd. Mede hierdoor ook de oprichting van de werkgroep Behoud Linnerveld.

Vragen van de aanwezigen

- Worden de panelen opgeruimd?
  - Reactie SPG: Er wordt budget gereserveerd om de panelen te verwijderen en het gebied te herstellen in haar originele staat. Bewoners verwachten echter niet dat het geplante groen dan ook weer wordt verwijderd om de openheid van het gebied terug te krijgen.
- Er zijn zonnepanelen in ontwikkeling die langer bruikbaar zijn. Waarom dan maar een zonnepark voor ‘beperkt’ aantal jaar van de levensduur?
  - Reactie SPG: Dit heeft mede te maken met de omgevingsvergunning. Deze wordt voor 25 jaar afgegeven. Na deze periode moet er weer een vergunning aangevraagd én verleend worden.
- Worden er verzekeringen afgesloten en zo ja welke?
  - Reactie SPG: Er worden diverse verzekeringen afgesloten. Of er een losse verzekering is voor de opruimkosten zal worden nagevraagd.
- Een van de omliggende percelen maakt gebruikt van een beregeningsinstallatie. Hij gebruikt hiervoor grondwater. In dit gebied zit in het water veel ijzer. Bij een stevige wind kan het dus voorkomen dat dit water zich over enkele zonnepanelen verspreid. Dit heeft een roestlaagje op zonnepaneel tot gevolg. En dit is voor de opwekking van de stroom en de levensduur van de panelen niet wenselijk. Hij geeft dit aan, omdat hij niet aansprakelijk gesteld wil worden voor schade als gevolg van dit water.
  - Reactie SPG: wij zullen hier verder over in contact blijven.

Wat vooral van belang was voor de omwonenden dat er nogmaals werd gekeken naar alternatieven locaties door de Solar Provider Group. De omwonenden hebben een aantal suggesties en namen meegegeven van percelen en landeigenaren die mogelijk dichter bij de stort of dichter langs de snelweg zijn gelegen. Wij hebben de omwonenden laten weten deze alternatieven serieus te onderzoeken en overwegen mits de perceeloppervlakte niet kleiner is dan 20 hectare en de aansluiting nabij is gelegen. Er is met de omwonenden afgesproken om één omwonende (PO6) als contactpersoon te hebben voor de toekomstige communicatie.

Tussentijdse communicatie: Primair en secundair omwonenden

Na de afspraak van 24 februari zijn er verschillende contactmomenten geweest tussen de Solar Provider Group en de omwonenden per e-mail en telefoon. Op 1 maart 2022, 12 april 2022 en 17 mei 2022 zijn er door Solar Provider Group updates per e-mail gestuurd over de zoektocht naar alternatieve percelen in de omgeving. In totaal hebben wij met zes landeigenaren gesprekken gevoerd over alternatieve locaties. Een deel van de gecontacteerde landeigenaren had geen interesse of had al afspraken gemaakt met andere zonnepark ontwikkelaars.

Na het doorgeven van de updates aan de omwonenden is er weer een afspraak gepland om verder in gesprek te gaan. Deze afspraak werd per e-mail gemaakt voor 31 mei 2022. Op 30 mei 2022 heeft Solar Provider Group de eerste concept landschappelijke inpassingen van Zonnepark Kleine Bergerweg met de omwonenden gedeeld.

Brengsessie 1: Profijtplan Duurzaam Roerdalen

Om de coöperatie Duurzaam Roerdalen op de hoogte te houden is door Solar Provider Group het concept profijtplan gedeeld op 7 april 2022. Dit plan beschrijf de aanpak vanuit ons over hoe lokaal eigenaarschap zou kunnen worden georganiseerd. Op 31 mei 2022 kregen wij de input vanuit de leden om rekening mee te houden tijdens het opstellen van het profijtplan. Deze feedback ging vooral over het verduidelijken van de uitleg over lokaal eigenaarschap.

Haalsessie 6 en brengsessie 2: Keukentafelgesprek met omwonenden

Op 31 mei 2022 heeft er een tweede gesprek plaatsgevonden met de omwonenden PO1, PO4, PO5, PO6, en B1. Vanuit Solar Provider Group was onze projectmanager [redacted] aanwezig die werd bijgestaan door [redacted] als omgevingsmanager. Tijdens dit gesprek hebben de omwonenden voornamelijk vragen gesteld over o.a. de beoordelingsmatrix, tender procedure, concept landschappelijke inpassing en vervolg proces. Verder heeft de Solar Provider Group meer aan de omwonenden verteld over de eerste conceptplannen voor de landschappelijke inpassing.

Hoe werkt de tender en hoe ziet de Solar Provider Group procesparticipatie en samenspraak?

- Er is meer uitleg gegeven over de tender procedure zoals die door de gemeente is opengesteld.
    - Een aparte beoordelingscommissie is aangesteld om de ingediende plannen te beoordelen;
    - SPG is de procesparticipatie zo vroeg mogelijk gestart om omwonenden te informeren over dit mogelijke initiatief;
    - Samenspraak ziet SPG als het inzichtelijk maken van de (concept)plannen en input vanuit de omwonenden of stakeholders zo goed mogelijk verwerken. SPG wil de omwonenden niet overtuigen van de komst van een zonnepark, maar de omwonenden mogelijkheden bieden om mee te kunnen praten.
- De mogelijke procedure voor de tender, vergunning en bouw is verder toegelicht.
    - Tussen 16 mei en 11 juli 2022 tender opengesteld;
    - Tot december 2022 neemt de gemeente de tijd om een selectie te maken;
    - Mogelijke start vergunningsaanvraag begin 2023;
    - 6 maanden nodig om vergunningsaanvraag in orde te brengen, medio 2023;
    - 6 maanden nodig om vergunning te verlenen door gemeente, eind 2023;
    - Inzage periode eind 2023. Tijdens inzage periode mag iedereen, ook mensen die input hebben gegeven, een zienswijze indienen;
    - Vergunningverlening begin 2024;
    - SDE-subsidie aanvraag medio 2024;
    - Financial close zonnepark eind 2024;
    - Start bouw zonnepark medio 2025;
- Verificatie van communicatie- en participatieplan door omwonenden
    - De omwonenden gaven aan inzage te willen hebben in de ingediende stukken die betrekking hebben op de gevoerde gesprekken. Dit om te kunnen verifiëren hoe de stukken zijn geschreven;
    - Wij hebben afgesproken binnen twee weken na deze afspraak het communicatie- en participatieplan naar de omwonenden te sturen;

Hoe zijn de conceptplannen voor landschappelijke inpassing opgesteld?

- De Solar Provider Group heeft aangegeven te focussen op het zoekgebied zoals eerder aangegeven bij gebrek aan geschikte alternatieve locaties. Voor dit zoekgebied is een eerste landschappelijke inpassing gemaakt met drie verschillende versies.
    - Voor deze percelen heeft Eelerwoude een eerste landschappelijke inpassing gemaakt, gebaseerd op de kennis, input van de omwonenden, input van lokale ecoloog en beleidskaders;
    - De panelen (voorzien op 2 meter hoogte) zullen altijd aan het zicht onttrokken worden door de omliggende landschappelijke inpassing;
    - Er wordt een wandelpad, wadi, groenstroken en schapen tussen de panelen voorzien voor meervoudig ruimtegebruik;
    - Het onderhoud van de landschappelijke inpassing zal zoveel mogelijk lokaal worden uitbesteed;
    - Er zijn drie verschillende varianten opgesteld met het idee dat de omwonenden input kunnen geven op de varianten en hun voorkeur kunnen aangeven;
    - Wij hebben afgesproken dat binnen twee weken na deze afspraak de omwonenden hun input en voorkeur op het concept landschappelijke inpassing zouden delen;
- Een van de omwonende merkte op dat het zonnepark voorziet in gras en bloemen stroken voor de patrijs.
    - Deze groenstroken concurreren met het lopende patrijzenproject van de omwonende;
    - Wij hebben aangegeven geen beschikking te willen maken op de subsidie die hij ontvangen voor het patrijzenproject;
    - Wij hebben aangegeven te kijken naar alternatieven zoals het stimuleren van weidevogels of kievit met de gronden om het zonnepark;
- Waarop kan de omgeving input geven?
    - Voorstellen voor landschappelijke inpassing;
    - Beheer en onderhoud;
    - Hoogte panelen;
    - Opties voor meervoudig ruimtegebruik;
    - Rangschikking van de verschillende varianten;

Hoe gaat de Solar Provider Group financiële participatie en voordelen mogelijk maken voor de omwonenden?

- Wij hebben verschillende manieren toegelicht waar financiële participatie mogelijk zal worden gemaakt voor de omwonenden:
    - Lokaal eigenaarschap in het zonnepark. Dit kan via de coöperatie worden georganiseerd of via een andere lokale organisatie.
    - Korting zon-op-dak. Via onze partner Zelfstroom kunnen omwonenden profiteren van korting als zij zonnepanelen op dak laten installeren.
    - Korting op energierekening. Via de toekomstige afnemer van de stroom kunnen omwonenden profiteren van korting op de energierekening.
    - Afdracht aan omgevingsfonds. Via het zonnepark zal er een afdracht worden gedaan aan een lokaal fonds wat kan worden gebruikt in de omgeving.

Tijdens deze afspraak is er in goede verstandhouding gesproken tussen de omwonenden en de Solar Provider Group. Er zijn afspraken gemaakt over het delen van documenten en het geven van input. Verder is er feedback meegegeven die wij hebben genoteerd en zullen meenemen in de totstandkoming van de definitieve plannen. Ondanks dit gesprek, is het standpunt vanuit de omwonenden over Zonnepark Kleine Bergerweg nog ongewijzigd en zij zijn niet positief over het initiatief. Vanuit de Solar Provider Group focussen wij ons vooral op samenspraak en daarvoor was dit gesprek nuttig.

Haalsessie 7: Overleg met dassenexpert

Uit het ecologisch onderzoek uitgevoerd door Eelerwoude zijn enkele maatregelen toegevoegd om de das in het gebied te stimuleren. Naar aanleiding hiervan kwamen wij in contact met [redacted] die veel onderzoek heeft gedaan naar de dassensterfte aan de Grote Bergerweg. Wij hebben overleg gehad met Steven om te bespreken hoe Zonnepark Kleine Bergerweg de dassensterfte kan terugdringen. In het plan waren al bloemen en kruidenakkers voorzien voor de o.a. de das. Hieraan hebben wij nog een faunatunnel toegevoegd aan de zuidzijde van het project. Deze maatregel werd ook door [redacted] positief bevonden zodat de dassen (en misschien andere dieren) een veilige oversteek kunnen maken over de Grote Bergerweg. De technische tekening is ook met de heer Jansen gedeeld.

Tussentijdse communicatie: Primair en secundair omwonenden

Na het plaatsvinden van het tweede keukentafelgesprek is er nog verschillende malen tussentijds contact geweest per telefoon en e-mail. Wij hebben aan de omwonenden gevraagd of er nog feedback was op de landschappelijke inpassing. De omwonenden hebben geen feedback meer gegeven dan tijdens de afspraak op 31 mei 2022.

Uitkomst: Indiening principe verzoek

Na het doorlopen van bovenstaand beschreven sessies, heeft de Solar Provider Group verschillende activiteiten ondernomen om de plannen zo compleet mogelijk in te dienen voor de tender. Wij hebben ons gefocust op persoonlijk contact met de omwonenden tijdens deze fase. Na onze ervaring werkt persoonlijk contact in de beginfase beter dan een plenaire informatieavond, omdat we nu de bewoners persoonlijk spreken in een voor hun veilige omgeving. Dit principeverzoek en de beschreven plannen zijn in hoge maten besproken met de omgeving. Dit is een eerste aanzet om het plan verder vorm te geven met de input vanuit de omgeving. Dit biedt een goede basis om fase 2, de uitwerking, verder op te pakken.

Tussentijdse communicatie: Primair en secundair omwonenden

Wij hebben na het ontvangen van het bericht dat Zonnepark Kleine Bergerweg doorgaat naar fase 2 de omwonenden ingelicht. Via een e-mail is uitgelegd dat wij in de top 5 van de 14 initiatieven zijn geëindigd en nu de mogelijkheid hebben om de plannen te verbeteren om basis van de gekregen feedback. Een van de omwonenden had vooral nog vragen over de beoordeling van de niet geselecteerde initiatieven. Wij hebben meermaals met de omwonenden telefonisch overleg gehad en hun zorgen vernomen over de initiatieven in de buurt.

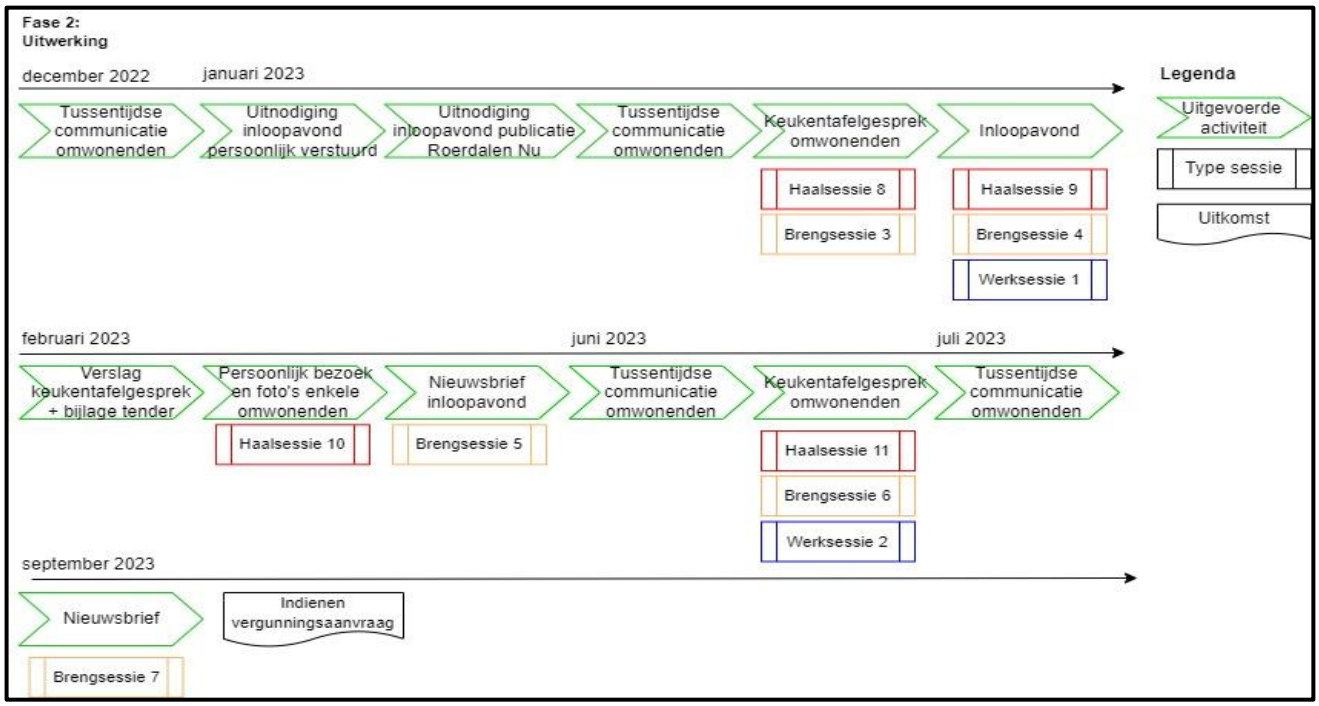
Resultaat: De directe omgeving en andere stakeholders zijn geïnformeerd en hebben ideeën kunnen delen over Zonnepark Kleine Bergerweg die zijn meegenomen in het principeverzoek. Belanghebbenden en bewoners zijn op de hoogte waarom er mogelijk een zonnepark bij hen in de omgeving komt, waarom dit proces georganiseerd wordt, welke kaders er gelden, het mogelijk verloop van de planning, welke financiële voordelen er zijn en welke rol zij als belanghebbenden kunnen vervullen in het geheel. Concreet is er onderstaande input vanuit stakeholders gegeven. Deels is de feedback verwerkt en deels zal deze tijdens de mogelijke vergunningsaanvraag worden verwerkt in de plannen:

- Groenstroken voorzien voor weide vogels en kieviet, minder focus op de patrijs. Dit zal worden meegenomen tijdens mogelijk vergunningsprocedure.
- Voorzien van Wadi op laagste punt project.
- Aansluiten op toeristische karakter gebied, aanleggen van mogelijk wandelpad en uitzichtpunt.

- Picknick banken voor de stimulering van recreatieve en educatieve doeleinde in de omgeving.
- Faunatunnel aan de Grote Bergerweg om dassensterfte te voorkomen.

4.1.2. Fase 2: Uitwerken

Na het indienen van het principeverzoek en het verkrijgen van een principemedewerking op 6 december 2022, zijn wij gestart met de vergunningsaanvraag. Vanaf dit moment zijn wij begonnen met de tweede fase, namelijk het uitwerken van de plannen. Hieronder is wederom een overzicht gemaakt van de activiteiten die hebben plaatsvinden in de tweede fase. Elke activiteit wordt nog verder toegelicht.

Illustratie 3: Overzicht activiteiten, uitgevoerd en gepland, in voorbereidingsfase (bron: Solar Provider Group B.V.)

Tussentijdse communicatie omwonenden

Na het besluit van het college is de omgeving persoonlijk aangeschreven (via brief of e-mail) met het bericht te delen dat er een principemedewerking is ontvangen voor het zonnepark aan de Kleine Bergerweg. Er is daarna telefonisch contact opgenomen om het e.a. toe te lichten en te bespreken of een nieuwe afspraak gepland kon worden.

Uitnodiging inloopavond en publicatie Roerdalen Nu

Op 17 januari zijn alle direct omwonenden uitgenodigd om aanwezig te zijn tijdens een door SPG georganiseerde inloopavond (zie bijlage 2). Ook is de uitnodiging in Roerdalen Nu geplaatst om de mensen in de kernen ook te bereiken (zie bijlage 3).

De opzet van de avond was om met aanwezigen in gesprek te gaan aan drie verschillende thema tafels. Deze tafels waren 1) landschappelijke inpassing, 2) financiële participatie en 3) procesparticipatie. Aan de eerste tafel, landschappelijke inpassing, zou meer duiding worden gegeven over de eerste en tweede concept tekeningen van het zonnepark en groenvoorzieningen naar aanleiding van de gesprekken die al zijn gevoerd met de verschillende stakeholders. Bij de tweede tafel, financiële participatie, wilden we graag toelichten welke financiële voordelen er van het zonnepark zijn en hoe er via een mogelijke samenwerking met de energie coöperatie geprofiteerd kan worden in het zonnepark. Bij de derde tafel, procesparticipatie, vertelden wij meer over de activiteiten die zijn uitgevoerd, de aanpassingen die zijn gemaakt aan de plannen en welke

activiteiten in de toekomst nog volgen. Alle aanwezigen konden vrij langs deze tafels lopen om persoonlijk met de medewerkers van SPG in gesprek te gaan, vragen te stellen en feedback te geven.

Haalsessie 8 en brengsessie 3: Keukentafelgesprek met omwonenden

In de aanloop naar de inloopavond is er de avond van te voren (op 24 januari 2023) een keukentafelgesprek opgezet met PO1, PO4, PO5, PO6 en B1. De aanwezigen hadden enkele vragen en punten van kritiek over de beoordeling van de initiatieven die was verstuurd door de gemeente. Zij zijn nog altijd van oordeel dat een zonnepark op deze locatie niet passend is en dat er andere locaties beter geschikt zijn. Dit zou volgens hen niet correct zijn meegenomen en weergegeven in de beoordeling. Hieronder zijn enkele aspecten vanuit deze afspraak samengevat.

- Gemeente heeft niet goed nagedacht over de aanpak van duurzame energie - er is volgens omwonenden geen verplichting/boete vanuit de nationale overheid als Roerdalen niet doorzet.

- SPG heeft nog meer toelichting gegeven over de zon-op-dak compensatie.
  - Hiervoor is gebeld met dak eigenaren in de omgeving
  - SPG heeft dit niet bij de omwonenden aangedragen als mogelijk optie voor profijt
  - Dit was voor de omwonenden niet correct
  - Alsnog willen wij nu de eigenaren voorzien van zonnepanelen op dak

- SPG heeft meer toelichting gegeven over de opzet van de informatieavond. Iedereen is vrij om binnen te lopen.
  - Verschillende thema tafels:
    - Landschappelijke inpassing
    - Proces participatie
    - Financiële participatie

- SPG heeft meer toelichting gegeven over het voorzien van een informatiepunt en wat het nut en noodzaak is hiervan.

Concrete punten die wij zullen onderzoek om aan te passen na dit gesprek was de hoogte van de panelen en het wijzigen van de patrijzenakker.

Haalsessie 9, brengsessie 4, werksessie 1: Inloopavond

Op 25 januari 2023 is er een open inloopavond gehouden door SPG in Sint Odiliënberg in de bibliotheek van de Roerparel. SPG had drie verschillende tafels opgezet waar mensen langs konden komen om persoonlijk met ons in gesprek te gaan en feedback te geven. Zo hadden we meer informatie voorzien over de landschappelijke inpassing en technische uitwerking, doorgelopen proces en communicatie en de mogelijkheden voor financiële participatie.

Bij de avond waren z'n 40 mensen aanwezig, waaronder omwonenden rond het zonnepark, inwoners uit Linne, een landeigenaar, enkele leden van de coöperatie, enkele raadsleden, een gemeenteambtenaar en de wethouder.

Vanaf de start van de avond liep deze anders dan wij hadden beoogd. Enkele aanwezigen vroegen SPG om plenair meer uitleg te geven over het zonnepark en antwoord te geven op hun vragen. Dit hebben wij ook gedaan, maar de rest van de avond bleef in een plenaire stijl waardoor er niet persoonlijk met omwonenden in gesprek kon worden gegaan.

De meeste van de vragen en opmerkingen vanuit het publiek gingen over het gemeentelijke beleid. Sommige aanwezigen vermelden dat zij het niet eens waren met het gebruik van agrarisch grond en dat de participatie bij het opstellen van het beleid voor zon- en windpark niet goed is opgepakt door de gemeente. Enkele vragen gingen over het zonnepark inhoudelijk zoals overlast door geluid of straling. Deze vragen hebben wij dan ook zo goed mogelijk beantwoord door uit te leggen dat er

ruim voldoende afstand wordt gehouden tot de woningen en de straling buiten een straal van 5 meter niet aanwezig is.

Nadat er ruim de tijd werd genomen om over het beleid en de politiek te spreken, werd vanuit SPG de vraag gesteld of er nog aanwezigen interesse hadden om concreet naar de technische tekening en inpassing van Zonnepark Kleine Bergerweg te kijken en mee te denken. Op deze vraag stond bijna iedereen op om te vertrekken. Er waren nog enkele aanwezigen met wie SPG concreet vragen heeft kunnen beantwoorden over het zonnepark initiatief. Onder bijlage 4 is de Nieuwsbrief te lezen die na de inloopavond is opgesteld en verstuurd naar de omwonenden en geïnteresseerden.

Verslag keukentafelgesprek en tender documentatie

Op 2 februari 2023 is naar de direct omwonenden een verslag gestuurd van het gesprek gevoerd op 24 januari en zijn ook de verschillende documenten gedeeld zoals de finale beoordeling van de gemeente en bijlagen over de communicatie en landschappelijke inpassing.

Haalsessie 10: Persoonlijk bezoek en foto's

Op maandag 13 februari 2023 is er door SPG bezoek gebracht aan PO1 en PO4 om foto's te nemen vanuit de woonpercelen zodat deze kunnen worden gebruikt voor visualisaties.

Verder is er nog door PO1 aangegeven dat zij geen rij bomen direct voor de woning willen omdat dit schaduw geeft op hun woonperceel. Beide PO1 en PO4 vonden nog dat de panelen zo laag mogelijk zouden moeten komen staan om visuele hinder te voorkomen.

Brengsessie 5: Nieuwsbrief

Op 15 februari 2023 is naar 25 e-mail adressen (van omwonenden, geïnteresseerde en andere stakeholders) de nieuwsbrief verstuurd met het verslag van de inloopavond (zie bijlage 4).

Tussentijdse communicatie omwonenden

In de maand juni 2023 is er meermaals contact geweest met de omwonenden over het plannen van een nieuwe afspraak. Ook zijn de meest recente technische tekeningen, landschappelijke inpassing en visualisaties gedeeld.

Haalsessie 11, brengsessie 6, werksessie 2: Keukentafelgesprek omwonenden

Op 29 juni 2023 is er keukentafelgesprek georganiseerd met PO1, PO4, PO5, PO6 en B1.

Terugkoppeling van de informatieavond

Dit was een beladen avond met een grote opkomst.

- Er werd niet zozeer inhoudelijk gesproken over het zonnepark, maar meer over het proces. Het doel van dit keukentafelgesprek was waarom inhoudelijk toelichting te geven over hoe de ontwerpen er verder uitzien en welke aanpassingen er zijn gedaan ten opzichte van de vorige bijeenkomst.

Veranderingen in het ontwerp

- De hoogte van de panelen is verlaagd naar 1.7 meter. Voorheen waren de panelen voorzien op 2 meter hoog. Hiermee wordt rekening gehouden met de wens van de omwonenden om de installatie zo laag mogelijk te houden. Dit zorgt voor minder belemmering van het visuele uitzicht.

Nadere uitleg over veranderingen in het ontwerp door middel van kaarten en schematische dwarsdoorsnedes

- Eerst wordt ingegaan op de dwarsdoorsnedes van het zonnepark. De hoogte van de panelen en het hekwerk worden getoond. Het hekwerk is 2.5 meter hoog en loopt rondom het hele perceel van het zonnepark. Er wordt ook uitgelegd dat het plaatsen van hekwerk en camera's rond het zonnepark noodzakelijk is voor de verzekering.

- Daarnaast wordt ook de bomenhaag aan de Kleine Bergerweg getoond. Deze bomenrij wordt verlengd. Er wordt ook toegelicht waar het inkoopstation komt. Deze is verplaatst naar de zuidwestelijke kant van het perceel en bevindt zich nu aan de Grote Bergerweg. Dit is gedaan in samenspraak met Enexis.

Terugkoppeling van omwonende

- Er is onduidelijkheid over waar de bomenrij precies komt. De omwonenden willen dit graag weten. Bij het bespreken van de bomenrij gaven de omwonenden aan dat ze gemengde gevoelens hebben. Aangezien de Kleine Bergerweg een smalle straat is, is er al weinig ruimte om elkaar te passeren, ook voor fietsers. Het verlengen van deze bomenrij zal dit verder belemmeren.
- Ook is de berm onverhard. Is het mogelijk om aan de rand grasstenen te plaatsen, zodat de berm beter gebruikt kan worden voor wegverkeer wanneer ze elkaar passeren.
- Ook kwam de vraag of de bomenrij op de percelen of gemeentegrond komt.

Nadere uitleg over wijzigingen in het ontwerp: het verwijderen van het wandelpad

- Het wandelpad is verwijderd na overleg met de veiligheidsregio/omgevingscommissie. Dit is gedaan vanwege veiligheidsoverwegingen. Het oorspronkelijke plan was om het wandelpad te laten beginnen op de Kleine bergerweg en naar het zuiden te leiden richting de Grote bergerweg. Echter, omdat de Grote bergerweg een drukke straat is met snel rijdend verkeer, wil de commissie liever geen oversteekplaats voor voetgangers.

Nadere uitleg over wijzigingen in het ontwerp: de verplaatsing van het informatiepunt

- De locatie van het informatiepunt is veranderd op verzoek van de omgevingscommissie van de regio.

Terugkoppeling van omwonenden:

- Er is discussie onder omwonenden, maar ze zijn het erover eens dat de nieuwe locatie niets toevoegt. Ze zijn echter bezorgd dat het een extra hangplek zal worden voor de jeugd in de omgeving, wat voor overlast kan zorgen.
- Volgens de omwonenden zijn er al drie andere hangplekken in de buurt waar dit probleem zich voordoet.

Nadere uitleg over wijzigingen in het ontwerp: de toevoeging van cameramasten

- SPG legt uit dat er cameramasten komen op verschillende punten in het zonnepark, met een maximale hoogte van 6 meter. Dit is een nieuwe toevoeging en is nodig voor de verzekering en beveiliging van het park. Er is sprake van een groeiend probleem van diefstal op zonneparken.

Terugkoppeling van omwonenden:

- Omwonenden zijn niet blij met de camera's en vragen zich af of dit een inbreuk op hun privacy betekent.

Toelichting SPG:

- SPG legt uit dat er verschillende methoden en technieken zijn om ervoor te zorgen dat deze camera's alleen het zonnepark in de gaten houden. De camera's zijn puur bedoeld om het zonnepark te bewaken.

Andere vragen vanuit de omwonenden

- Er is nog een vraag over het zicht op de panelen in de winter. Omwonenden vragen zich af of de beplanting wel bladdragend is in de winter.

Toelichting van SPG:

- SPG geeft aan dat het hek rondom het park hoger zal zijn dan de panelen en begroeid zal worden met klimop. Deze plantensoort (kamperfoelie) is bladhoudend in de winter en zal zoveel mogelijk het zicht op de panelen ontnemen.

Andere vragen vanuit de omwonenden

- Er komt een vraag over een leeggehouden stuk grond naast de noordkant van het zonnepark. En er is een vraag of dit geen inbreuk zal doen op de subsidie die een van de omwonenden ontvangt voor een stuk dat zij/hij exploiteert.

Toelichting van SPG:

- Er is navraag gedaan bij Limburgs Landschap en de toevoeging van deze strook zal niet als gevolg hebben dat er minder kruidenrijkgrasland in aanmerking komt voor subsidie.

Andere vragen vanuit de omwonenden

- De omwonenden vinden dat het proces vanuit de gemeente niet transparant is verlopen en voelen zich het afvoerputje van de gemeente. Ze lichten dit verder toe aan de hand van projecten die in hun buurt hebben plaatsgevonden of waar plannen voor waren. Ze bevinden zich op de gemeentegrens, waardoor er weinig verzet buiten hen plaatsvindt. Bij andere projecten in de gemeente was er zoveel weerstand dat ze niet doorgingen. Kortom, de omwonenden voelen zich buitenspel gezet doordat ze geen inspraak hebben gehad of geïnformeerd zijn over het beleid en de tender.

Toelichting van SPG:

- SPG geeft kort aan dat we het proces van de gemeente hebben gevolgd en ons best hebben gedaan om zo goed mogelijk aan de gestelde voorwaarden en wettelijke kaders te voldoen.

Andere vragen vanuit de omwonenden

- Een andere vraag is wat SPG precies doet voor de omwonenden. Ze hebben het gevoel dat er geen rekening met hen wordt gehouden of dat er iets voor hen in zit.

Toelichting van SPG:

- [redacted] legt uit welke voordelen er voor de omwonenden zijn, zoals financiële participatie en de mogelijkheid om duurzame energie af te nemen.

Laatste opmerkingen van de omwonenden

- De omwonenden geven nogmaals aan het niet eens te zijn met het project en van plan te zijn om beroep aan te tekenen tegen het project.

Brengsessie 7: Nieuwsbrief

Op 2 oktober 2023 is naar 25 e-mail adressen (van omwonenden, geïnteresseerde en andere stakeholders) een nieuwsbrief verstuurd (zie bijlage 4).

Uitkomst: Indiening vergunningsaanvraag

Na het doorlopen van de nodige stappen heeft de Solar Provider Group de vergunningsaanvraag ingediend bij de gemeente Roerdalen. Deze aanvraag is in hoge mate met de omgeving afgestemd en mogelijk ook vormgegeven.

Resultaat: Bewoners zijn actief betrokken bij het vormgeven van de plannen en zijn op de hoogte van de keuzes die zijn gemaakt. De landschappelijke inpassingsmaatregelen passen binnen de omgeving en ook de financiële participaties die worden geboden passen bij de behoefte van de omgeving.

In totaal zijn er 12 contactmomenten geweest in de periode van oktober 2021 tot en met september 2022 voor het principeverzoek en 13 contactmomenten in de periode van december 2022 tot en met september 2023 voor de vergunningsaanvraag. Van de in totaal 25 contactmomenten zijn er 12 momenten geweest waarop persoonlijk contact heeft plaatsgevonden met de verschillende stakeholders. De overige 13 contactmomenten ging eerder over het delen van schriftelijke informatie.

Los van het aantal contactmomenten is het belangrijker om te omschrijven wat wij hebben gedaan met de gegeven input. Concreet zijn de onderstaande aspecten aangepast na gesprekken met de omgeving:

- Aanleg van een faunatunnel om dassensterfte te voorkomen.
- Aanpassing van de hoogte van de panelen van 2 meter naar 1,7 meter om visuele hinder te beperken.
- Verplaatsing van het inkoopstation naar de Grote Bergerweg om zo ver mogelijk van woningen af te staan.
- Voorzien van een informatiepunt langs de toeristische fiets- en wandelroute langs de Kleine Bergerweg.
- Niet door trekken van de aan te planten bomenrij aan de Kleine Bergerweg op schaduwwerking te voorkomen.
- Verwijdering van wandelroute van de Kleine Bergerweg naar de Grote Bergerweg omdat de meerwaarde hiervan klein was en de oversteek gevaarlijk.
- Klimplanten op hekwerk laten groeien wat visuele barrière vormt tussen woningen en zonnepanelen.
- Voorzien van Wadi op laagste punt project.
- Picknick banken voor de stimulering van recreatieve en educatieve doeleinde in de omgeving.

Een aspect dat niet volledig is aangepast:

- Patrijzenakker is behouden omdat dit een grote ecologische toevoeging is voor de natuurlijke omgeving. Wel is er meer aandacht besteed aan kieviet en andere vogels. Wij benadrukken nogmaals geen subsidie aan te willen vragen voor het aanplanten van de landschappelijke inpassing.

4.2. Geplande communicatie

4.2.1. Fase 3: Realisatie

De realisatie van het zonnepark vindt plaats conform het samen met de omgeving opgestelde vormgevingsontwerp, de afgestemde wijze van uitvoeren en de eventuele aanvullende punten die voortvloeien uit de verleende omgevingsvergunning. Zonder een vergunde omgevingsvergunning start de bouw niet. Voorafgaand aan de werkzaamheden informeren wij de direct omwonenden door middel van een bewonersbrief. In deze bewonersbrief beschrijven wij de werkzaamheden en de mogelijke hinder die zij van de bouw kunnen ervaren. Het participatieniveau tijdens deze fase betreft informeren.

4.2.2. Fase 4: Exploitatie

De formele organisatie voor de financiële participatie start als het principeakkoord is gegeven en loopt parallel door in fase 2 en 3. Afhankelijk van de samenwerkingsvorm met de betrokken energie coöperatie kan dit proces enkele maanden duren om te formaliseren. Op het moment dat de exploitatiefase start, is de financiële participatie met de omgeving rond en betreft het participatieniveau informeren. Tijdens deze fase zal de omgeving ook op de hoogte worden gehouden mocht er onderhoud plaatsvinden of andere relevante zaken.

5. Stakeholderanalyse

Nadat de gesprekken zijn gevoerd met de omgeving en andere stakeholder kunnen wij belangrijke thema's en belangen die spelen binnen de omgeving in kaart brengen die cruciaal zijn voor het omgevingsmanagement. Elke omgeving is uniek met een eigen karakter, geschiedenis en behoeften. Daarom is een analyse hiervan nuttig.

5.1. Thema 1: Belang stakeholders

Sinds oktober 2021 staan wij in persoonlijk contact met de verschillende stakeholders. Uit deze eerste gesprekken willen wij, naar ons inzicht, aangeven welke belangen de verschillende stakeholders hebben. Dit gaat vooral over het belang van de primair en secundair omwonenden. Het belang van de stakeholders is voor ons anders dan hun standpunt (d.w.z. voor of tegen). Het belang gaat meer in op welke aspecten belangrijk zijn voor de omwonenden.

Uit deze gesprekken blijkt dat er een aantal omwonenden (PO2, PO3 en SO1) neutraal staan tegen over het zonnepark. Hun belang bij het zonnepark is dat zij het zonnepark niet willen zien of geen last willen ervaren van het zonnepark. Deze omwonenden vinden het verder belangrijk dat zij op de hoogte worden gehouden van verdere ontwikkelingen.

De bewoners van PO1, PO4, PO5, PO6, PO7 en B1 waren kritischer. Een deel van deze omwonenden hebben zich ook verenigd als Werkgroep Behoud Linnerveld. In de omgeving van het Linnerveld is afgelopen tijd onrust over toekomstige ontwikkelingen zoals logistieke centra, windmolens en zonneparken. Al deze ontwikkelingen doen volgens de Werkgroep afbreuk aan hun belang van een rustige en gezonde leef- en werkomgeving. Wat Zonnepark Kleine Bergerweg betreft, vindt deze groep omwonenden dat zon op land niet passend is in de omgeving. Zij hebben aangegeven te vrezen voor een belemmering van het uitzicht, een negatieve impact op natuur en dat andere locaties beter geschikt zijn.

Verder is een belangrijke stakeholder de lokale energie coöperatie, Duurzaam Roerdalen. Zij staan positief tegenover het initiatief, maar willen dat er een goed proces wordt georganiseerd en dat er financiële participatie mogelijkheden zijn voor de omwonenden.

5.2. Thema 2: Gemeentelijk beleid

Uit het vooronderzoek van de Solar Provider Group is duidelijk dat de gemeente Roerdalen proactief aan de slag gaat met duurzaamheid. Ook is het duidelijk dat de gemeente niet wil dat haar inwoners hierin over het hoofd worden gezien. Na studie en beraad heeft de gemeente actie ondernomen om een specifiek beleid op te stellen voor grootschalige opwek van duurzame energie. Dit geeft initiatiefnemers een kader waarin projecten kunnen worden afgestemd. Dit is belangrijk om naar de omgeving te communiceren tijdens de gesprekken. Bepalende documenten hiervoor zijn o.a. het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021 – 2030. In dit kader zijn voorwaarden opgenomen zoals bepaalde uitsluitingsgebieden. Voor omwonenden is het soms moeilijk te accepteren dat hun leefomgeving niet in een uitsluitingsgebied is gelegen. Wij proberen hier mee om te gaan door, in zoverre mogelijk, inzicht te geven in de afweging die de gemeente heeft gemaakt over het al dan niet uitsluiten van een gebied.

5.3. Thema 3: Natuurlijke omgeving en landschappelijke inpassing

Een ander thema dat vaak naar voren komt binnen de omgeving, is hoe een zonnepark wordt ingepast in de natuurlijk omgeving van het gebied. Landschappelijke inpassing is belangrijk, omdat er rekening moet worden gehouden met mens en natuur, zodat beide geen hinder ondervinden van de ontwikkelingen. Voor ons als ontwikkelaar is het belangrijk om vanuit de omgeving te horen

waarom het gebied rond Zonnepark Kleine Bergerweg bijzonder is. Met deze informatie kunnen wij dan bepaalde elementen integreren in de landschappelijke inpassing. Wij werken hiervoor samen met een lokale ecoloog en een gespecialiseerde landschapsarchitect van Eelerwoude. Deze partijen adviseren over de maatregelen die wij moeten nemen om een zonnepark landschappelijk in te passen. Zij kijken naar bijvoorbeeld de aanwezigheid van speciale soorten, zichtlijnen en historische ontwikkelingen. Door uit verschillende punten naar het plan te kijken (omwonenden, ecoloog, landschapsarchitect) stellen wij voor onze projecten plannen op die zeer compleet zijn qua landschappelijke inpassing.

Voor Zonnepark Kleine Bergerweg werd na de eerste gesprekken met de omwonenden aangegeven dat er rekening moet worden gehouden met de omliggende patrijzenakker. Mochten deze ook het zonnepark worden voorzien, dan concurreren deze met elkaar. Dit zullen wij ook meenemen in de vergunningsaanvraag voor de landschappelijke inrichting. Verder willen wij de natuur stimuleren door ecologische versterkingen aan te brengen in het plangebied.

Verder is dit gebied ook zeer toeristisch. De Kleine Bergerweg is een weg waar veel recreanten fietsen die vanuit het bos verder naar het zuiden fietsen. Dichter tegen het dorp Sint Odiliënberg, loopt het befaamde Pieterpad, wat ook veel toeristen aantrekt die van de natuur willen genieten. Het zonnepark moet hier in eerste instantie geen afbreuk aan doen. Wij zouden een plan willen realiseren wat hier juist op aansluit en de toeristische waarde van het gebied versterkt. Dit nemen wij ook mee in de landschappelijke inpassing door wandelpaden en uitzichtpunt te voorzien.

5.4. Thema 4: Gebruik van landbouwgrond

Een ander thema dat speelt binnen een gemeente Roerdalen met een sterk agrarisch karakter is het gebruik van landbouwgronden voor de opwek van duurzame energie. Dit is natuurlijk een gevoelig onderwerp waar de omgeving vaak veel vragen over heeft. Wij gaan hiermee om door transparant te communiceren en eerlijk antwoord te geven op de vragen. Het gebruik van landbouwgronden biedt namelijk ook kansen voor de omgeving omdat deze gronden goedkoper zijn dan bijvoorbeeld industriegronden. Hierdoor kunnen wij juist meer maatschappelijke meerwaarde creëren en betere investeringsmogelijkheden aanbieden voor de omgeving. Bovendien is een zonnepark een ‘tijdelijk’ element in het landschap. In de periode dat het zonnepark in het landschap staat zal deze ook worden onderhouden. Dit wordt concreter vastgesteld in het beheerplan dat onderdeel is van de landschappelijke inpassing. Aan het einde van de looptijd ontmantelen we het complete systeem. Alle onderdelen van het zonnepark voeren we af en het perceel herstellen wij weer naar de huidige agrarische staat. Om het landschap in een gelijke of zelfs betere staat achter te laten, nemen wij ook de nodige maatregelen zoals het aanplanten van bloemen en kruiden tussen de rijen panelen. Op deze manier blijven de ecologische waarden van de grond behouden.

5.5. Thema 5: Lokale betrekking

Een ander thema dat de Solar Provider Group identificeert binnen de gemeente Roerdalen, is de aandacht voor lokale betrekking en het creëren van versterkingsmogelijkheden voor de omgeving. De gemeente stimuleert dit door dit op te nemen in de beoordelingsmatrix. Wij gaan voor al onze projecten, zo ook voor Zonnepark Kleine Bergerweg, vroegtijdig met de omwonenden en andere organisaties in gesprek om iedereen te betrekken bij het initiatief.

5.6. Thema 6: Zichthinder

Een van de meest veelvoorkomende zorgen en dus ook thema, gaat over het zicht vanuit de woningen of vanaf de openbare wegen op de zonnepanelen. Zo ook bij de omwonenden rond Zonnepark Kleine Bergerweg. Het projectgebied ligt in een omgeving waar openheid wordt afgewisseld met dichte coulissen. Op zicht op de panelen zorgt vaak voor zorgen bij omwonenden

die vrezen voor horizonvervuiling. Wij hebben dit thema op verschillende momenten besproken met de omgeving en zullen hiermee rekening houden voor het ontwerp van het zonnepark, zo wordt er een struweelhaag gepland op plekken waar vrij zicht is op de panelen.

5.7. Thema 7: Geluidshinder

Het laatste thema wat in deze omgeving naar voren kwam, is geluidshinder. Er waren bij de omwonenden verschillende vragen over geluid. Zij dachten hierbij vooral aan geluid dat tijdens de operationele fase kan ontstaan door het inkoopstation. Het inkoopstation produceert minder dan 50 dB en het geluid heeft een maximale reikwijdte van ongeveer 50 meter. Door deze transformators niet binnen een straal van 50 meter in de nabijheid van een woning te positioneren, voorkomen wij geluidsoverlast. Mocht er wel geluidshinder ontstaan is het mogelijk om het inkoopstation te isoleren.

5.8. Synthese

Uit deze eerste analyse van de omgeving na de eerste gesprekken gevoerd te hebben, kunnen wij een aantal bevindingen opdoen die ook mee zullen worden genomen in de verdere planvorming. Ten eerste, hebben wij kunnen constateren hoe hecht de gemeenschap is in dit gebied. Tijdens de verschillende contactmomenten met de omwonenden bleek dat enkele huishoudens familie van elkaar zijn en dat iedereen elkaar kent. Als ontwikkelaar willen wij de omwonenden als een geheel beschouwen. Wij hebben het initiatief genomen om de omwonenden in een vroeg stadium van de planvorming in te lichten, zodat er met input vanuit de omgeving rekening kan worden gehouden voor de tender. Ten tweede kwam tijdens de gesprekken naar voren dat er in de omgeving verschillende initiatieven spelen waar de omwonenden een duidelijke mening over hebben. De omwonenden zijn niet positief over de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen die spelen met name wat betreft het logistiek centra en zonneparken. De voornaamste reden die wordt aangehaald, is dat deze ontwikkelingen niet passen binnen het landschap Linnerveld. Wij zijn ons ervan bewust hoe gevoelig dit soort ontwikkelingen zijn. Voor het opstellen van de plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg zoeken wij zo veel mogelijk aansluiting bij het gebied, want hier liggen mogelijkheden met halfopen coulissen. Verder integreren wij zoveel mogelijk feedback die door de omwonenden wordt gegeven. Door al ruim voor de openstelling van de tender met de omwonenden in gesprek te gaan, kunnen wij de tijd nemen om de plannen aan te passen. Ook is dit communicatie- en participatieplan gedeeld met de omwonenden, zodat iedereen duidelijkheid heeft over de verschillende contactmomenten.

6. Bijlage

Bijlage 1: Brief

SOLAR PROVIDER GROUP

Sint Odiliënberg, 18 oktober 2021

Geachte heer / mevrouw,

In deze tijden, hopen wij ten zeerste dat deze brief u in goede gezondheid bereikt.

Zoals u misschien weet, heeft de gemeente Roerdalen besloten om meer ruimte te geven aan zonne-energie projecten zodat er een duurzame leefomgeving kan worden gecreëerd voor haar inwoners. Wij van de Solar Provider Group B.V. (SPG) hebben met verschillende landeigenaren de handen ineen geslagen om een zonnepark te realiseren tussen de Klein Bergerweg en Grote Bergerweg. U zult hier waarschijnlijk veel vragen over hebben. Wij geven er altijd de voorkeur aan om een bezoek bij u thuis te brengen om dit persoonlijk toe te lichten. Daarom stonden wij vandaag voor uw deur om u te spreken. Misschien treft u deze brief aan zonder dat wij u gesproken hebben? Neem dan contact met ons op via onderstaande contactgegevens om een persoonlijke afspraak te maken. Wij willen met deze brief al kort ingaan op sommige vragen die u misschien heeft.

1) Waarom duurzame energie? Waarom in Roerdalen?

Klimaatverandering en de energietransitie zijn belangrijke en actuele maatschappelijke thema's. In de laatste decennia is het klimaat veranderd door een toenemende uitstoot aan broeikasgassen. De raad van de gemeente Roerdalen heeft in juli 2021 het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021 - 2030' vastgesteld waarin de ambitie wordt uitgesproken om in 2030 ongeveer 70% van de energie duurzaam op te wekken. Dit betekent dat de energie die wordt gebruikt (b.v. industrie of huisvesting) in de toekomst moet worden verduurzaamd. Dit kan door energie besparing en/of duurzame energie opwekking. Hiervoor wil Roerdalen op eigen grondgebied energie produceren uit verschillende duurzame energiebronnen (b.v. zon of wind). De gemeente voorziet dat ongeveer 75 hectare voor zonnevelden zullen worden gebruikt (hierin zijn Zonnepark Montfoort en zon-op-dak installaties niet bij opgeteld). Dit zou voldoende moeten zijn om de ambitie te halen. In eerste instantie lijkt het ernaar uit te zien dat de gemeente dit gefaseerd zal oppakken en in 2022 de eerste 25 hectare wilt vergunnen. Zij nemen de regie door de initiatieven een stapsgewijs proces te laten doorlopen om de haalbaarheid te kunnen toetsen.

2) In welk stadium bevindt het project zich?

Het project bevindt zich nog in de beginfase. Dit wil zeggen dat er nog geen principeverzoek of vergunningsaanvraag is ingediend. Wij willen wel meedoen met de tender als deze wordt opgesteld (verwachting januari of februari 2022). Op dit moment zijn wij de eerste studies aan het uitvoeren en kijken hierbij naar natuur, archeologie en bodem. Parallel hieraan willen wij u al informeren en betrekken. Omdat het project nog in de kinderschoenen staat, kunnen wij uw feedback mee nemen in de plannen. Wij willen graag met u in gesprek om vragen te beantwoorden, maar ook om toe te lichten welke voordelen wij kunnen bieden voor u en de

wijdere omgeving. Ook willen wij dat u financieel kunt profiteren van deze ontwikkeling. Hierover informeren wij u graag verder.

3) Waar is de beoogde locatie precies gelegen?

De beoogde locatie voor het project ligt tussen de Kleine Bergerweg en Grote Bergerweg. Binnen het zoekgebied van ongeveer 27 hectare (zie Afbeelding 1) willen wij een optimale balans vinden tussen panelen, afscherming en natuurversterking. De projectlocatie ligt in een rustige omgeving waar rekening met de omwonden moet worden gehouden. Wij zullen daarom niet het hele zoekgebied gebruiken om panelen te plaatsen, maar laten de nodige ruimte voor het planten van groen zodat de panelen aan het zicht worden onttrokken en de biodiversiteit wordt bevorderd.

4) Hoe nu verder?

Na het voeren van de eerste gesprekken met de omwonenden zullen wij een nieuwsbrief versturen. Hierin zal meer informatie staan over de beoogde activiteiten, een eerste schets van het initiatief en welke financiële voordelen u kunt verwachten. Deze delen wij met u zodat we verder in gesprek kunnen.

Heeft u nog verdere vragen of heeft u ons niet direct kunnen spreken? Dan komen wij graag met u in contact om meer uit te leggen en vragen te beantwoorden. U kunt hiervoor contact opnemen met [redacted] via de onderstaande gegevens.

Bij voorbaat dank en met vriendelijke groet,

[redacted]

Afbeelding 1: Zoekgebied

Bijlage 2: Uitnodiging inloopavond

SOLAR PROVIDER GROUP

Utrecht, 16/01/2023

Beste lezer,

Op woensdag 25 januari 2023 van 19:30 tot 21:30 organiseert de Solar Provider Group (SPG) een inloopavond over Zonnepark Kleine Bergerweg in de Roerparel te Sint Odiliënberg (Schaapsweg 24).

Na verschillende contactmomenten met de direct omwonenden willen wij u weer op de hoogte brengen van de plannen over Zonnepark Kleine Bergerweg. Met deze brief willen wij u graag kennisgeven over de inloopavond en de opzet hiervan toelichten. Als u bij de avond aanwezig wilt zijn, waarderen wij het als u ons dit kan laten weten.

Opzet inloopavond
Om 19:30 zal de inloopavond starten. Tijdens de avond zullen er drie verschillende thema tafels worden opgesteld waar u informatie kunt vinden over 1) landschappelijke inpassing, 2) financiële participatie en 3) procesparticipatie.

Aan de eerste tafel, landschappelijke inpassing, zal meer duiding worden gegeven over de eerste en tweede concept tekeningen van het zonnepark en groenvoorzieningen naar aanleiding van de gesprekken die al zijn gevoerd met de verschillende stakeholders. Bij de tweede tafel, financiële participatie, willen graag toelichten welke financiële voordelen er van het zonnepark zijn en hoe er via een mogelijke samenwerking met de energie coöperatie geprofiteerd kan worden in het zonnepark. Bij de derde tafel, procesparticipatie, vertellen wij meer over de activiteiten die zijn uitgevoerd, de aanpassingen die zijn gemaakt aan de plannen en welke activiteiten in de toekomst nog volgen.

U kunt vrij langs deze tafels lopen en medewerkers van SPG spreken over de thema's. Na de inloopavond zullen wij een verslag delen met de geïnteresseerde (liefst per e-mail).

Alternatief informatieavond
Mocht u zich ondanks deze opzet niet comfortabel voelen om de avond bij te wonen, maken wij graag een persoonlijke afspraak met u, bijvoorbeeld bij u thuis in de tuin op gepaste afstand. Hiervoor kunt u terecht bij George Overbeke (zie onderstaande contactgegevens).

Tijdens de avond zullen wij desinfecterende handgel verzorgen. Heeft u coronaklachten op de dag zelf? Dan moeten wij u helaas verzoeken uw bezoek te annuleren. Wij kunnen u middels een videoverbinding alsnog te woord staan of op een ander moment. Mocht u dit wensen, horen wij het graag.

Vragen
Heeft u andere vragen of opmerkingen, twijfel dan niet om contact met [redacted] op te nemen.

[redacted]

Pagina **1** van **1**

Bijlage 3: Bericht Roerdalen Nu

Solar Provider Group (SPG) organiseert een inloopavond voor het project Zonnepark Kleine Bergerweg. Tijdens deze avond zullen wij aan verschillende thematafels vertellen over o.a. landschappelijke inpassing, procesparticipatie en financiële participatie. De avond zal plaatsvinden op woensdag 25 januari 2023 van 19:30 tot omstreeks 21:30 in de Roerparel aan de Schaapsweg 24 te Sint Odiliënberg. Als u aanwezig wilt zijn, waarderen wij het als u een e-mail kan sturen naar [redacted] via [redacted] Als u specifieke vragen heeft, kunt u deze alvast op de e-mail zetten naar [redacted] Mocht u verhinderd zijn of eerder contact wensen, dan kunnen wij een afspraak plannen en u op een ander moment ook te woord staan.

SOLAR PROVIDER GROUP

Bijlage 4: Nieuwsbrief

SOLAR PROVIDER GROUP

15 FEBRUARI 2023

Nieuwsbrief Zonnepark Kleine Bergerweg

Solar Provider Group (SPG) wil samen met zes verschillende landeigenaren een zonnepark ontwikkelen. In dit projectgebied van 20 hectare, zullen wij een balans tussen zonnepanelen en landschappelijke inpassingen aanbrengen. Het gebied zal gaan bestaan uit netto 6,8 hectare voor het zonnepark en 7,4 hectare voor landschappelijke inpassing en recreatie (zie cijfers op pagina 3 voor specificaties). Met dit initiatief willen wij mogelijkheden realiseren om de landschappelijke waarde van de omgeving te versterken en tegelijkertijd duurzame energie te produceren. Doormiddel van dit verslag zouden wij u graag op de hoogte brengen van de ontwikkelingen. Het verslag is geschreven vanuit het standpunt van SPG.

Inloopavond januari 2023

Op woensdag 25 januari 2023 heeft de inloopavond plaatsgevonden in de Roerparel (Sint Odiliënberg) tussen 19:30 en 22:00. Bij de avond waren z'n 40 mensen aanwezig, waaronder omwonenden rond het zonnepark, inwoners uit Linne, een landeigenaar, enkele leden van de coöperatie, enkele raadsleden, een gemeenteambtenaar en de wethouder. De uitnodiging voor de informatieavond is door SPG verspreid via Roerdalen Nu en De Limburger, de omwonenden zijn persoonlijk aangeschreven. Wij zullen de volgende keer ook via de Linner Nuuts berichten delen. Met deze nieuwsbrief willen wij graag verslag doen van de belangrijkste punten die tijdens de bijeenkomst besproken zijn.

Opzet en verloop inloopavond

Vanuit de Solar Provider Group werd een inloopavond georganiseerd voor Zonnepark Kleine Bergerweg. Verschillende thema's zoals landschappelijke inpassing, procesparticipatie en financiële participatie informatie zijn hierbij aan bod gekomen zodat feedback opgehaald kon worden. Na een korte toelichting vanuit SPG over de bedachte opzet, verliep de avond toch anders dan was voorzien. De aanwezigen hadden voornamelijk vragen en opmerkingen over het beleid van de gemeente, het proces van de beleidsontwikkeling en de besluitvorming omtrent de zonneparken. Het voornaamste gevoel dat onder de omwonenden rond de Kleine Bergerweg en de aanwezigen uit Linne speelde, is dat er te weinig is nagedacht over een gedegen kader dat rekening houdt met zon-op-dak en goede locaties voor zonneparken bij het opstellen van het beleid en de beoordelingsmatrix. Bovendien heerste het gevoel dat er vanuit de gemeente onvoldoende over het beleid is gecommuniceerd. Vanuit SPG hebben wij zo goed mogelijk antwoord en toelichting proberen te geven op de vragen rondom het gemeentelijke beleid. Na ander halfuur gediscussieerd te hebben over het beleid en de keuze voor deze specifieke locatie voor het zonnepark, werd het voor het publiek duidelijk dat discussie over het beleid en locatie niet de opzet van de avond was. Op de vraag vanuit SPG wie nog geïnteresseerd was in het zonnepark of nog concreet in gesprek wilde gaan over het zonnepark, was weinig reactie en stond de meerderheid van de aanwezigen op om de zaal te verlaten. Ondanks de meningsverschillen verliep de discussie respectvol en zijn er nog enkele vragen gesteld en voorstellen gedaan over het zonnepark die wij hieronder verder toelichten.

Stations en aansluiting

Er werd gevraagd naar de mogelijke overlast van de transformatoren op de omgeving. Wat geluid vanuit de transformatoren betreft ligt het bronvermogen (geluid op 1 meter afstand van het object) rond de 80 dB(A). Verschillende akoestische onderzoeken zijn door SPG geraadpleegd om aan te geven wat het geluidseffect van de transformator bij een zonnepark kan zijn op gevoelige objecten (b.v. woningen). De geraadpleegde onderzoeken komen allemaal onder het langtijdgemiddelde dB(A) (maximaal 50 dB(a)) uit wat volgens de VNG-brochure gehanteerd moet worden voor transformatoren tussen de 10 – 100 MVa gedurende de dag, avond en nacht. Voor Zonnepark Kleine Bergerweg zullen de transformatoren op meer dan 50 meter (VNG-brochure richtlijn) van de omliggende woningen worden geplaatst. Verder hebben wij voor het zonnepark de aansluiting bij Enexis bevestigd en hebben we garantie dat wij kunnen terug leveren op het station in Merum. De hiervoor geschikte kabel zal door Enexis worden aangelegd. De werkzaamheden voor het aanleggen van de kabel verlopen meestal via boringen in de randen van de weg of via gestuurde boringen onder de weg door. Enexis is verantwoordelijk voor de procedures bij het aanleggen van de kabel.

Recreatie

Meerdere keren hebben wij gehoord dat er veel recreatie plaatsvindt langs de Kleine Bergerweg, voornamelijk door fietsers en wandelaars. Dit hadden wij al voorzien en het informatiepunt was daarom al aanwezig in onze eerste plannen. Dit punt is vooralsnog gelegen aan de zandweg Oude Montforterweg (ten westen van het zonnepark), maar is hier niet goed bereikbaar. Het idee is om dit punt aan de Kleine Bergerweg te voorzien, zodat het beter toegankelijk is voor de recreanten. Dit zal echter nog verder met de omwonenden worden besproken. Dit punt is voorzien van een uitzichtpunt, picknickbankjes, informatieborden en als mogelijk oplaadpunten voor fietsers. Ook zal de looproute die is voorzien van de Kleine Bergerweg worden verlegd om aan de westkant van het bosje uit te komen (i.p.v. aan de oostkant) en over te steken aan Grote Bergerweg (afbeelding 1).

Afbeelding 1: Voorgestelde aanpassingen

Vervolg

Het vervolg voor de ontwikkeling van het zonnepark staat hier verder uitgeschreven naar onze verwachting. Na het versturen van de nieuwsbrief willen wij de aanwezigen benaderen en zien of er behoefte is aan een persoonlijk gesprek. Met deze gesprekken willen wij meer uitleg geven over de concrete plannen en mogelijke feedback ophalen. Hier zullen wij komende weken over communiceren. Verder willen wij nog een gesprek organiseren met de direct omwonenden rond de Kleine Bergerweg. In maart zullen wij weer een nieuwsbrief versturen met de laatste stand van zaken.

Documentatie

Via deze link kunt u de documentatie die tijdens de inloopavond beschikbaar was zoals de flyer, concept technische tekening, uitleg procesparticipatie en uitleg financiële participatie downloaden. Mocht de link niet werken of verlopen zijn, laat het mij weten dan kan ik een nieuwe link toesturen.

Contactgegevens

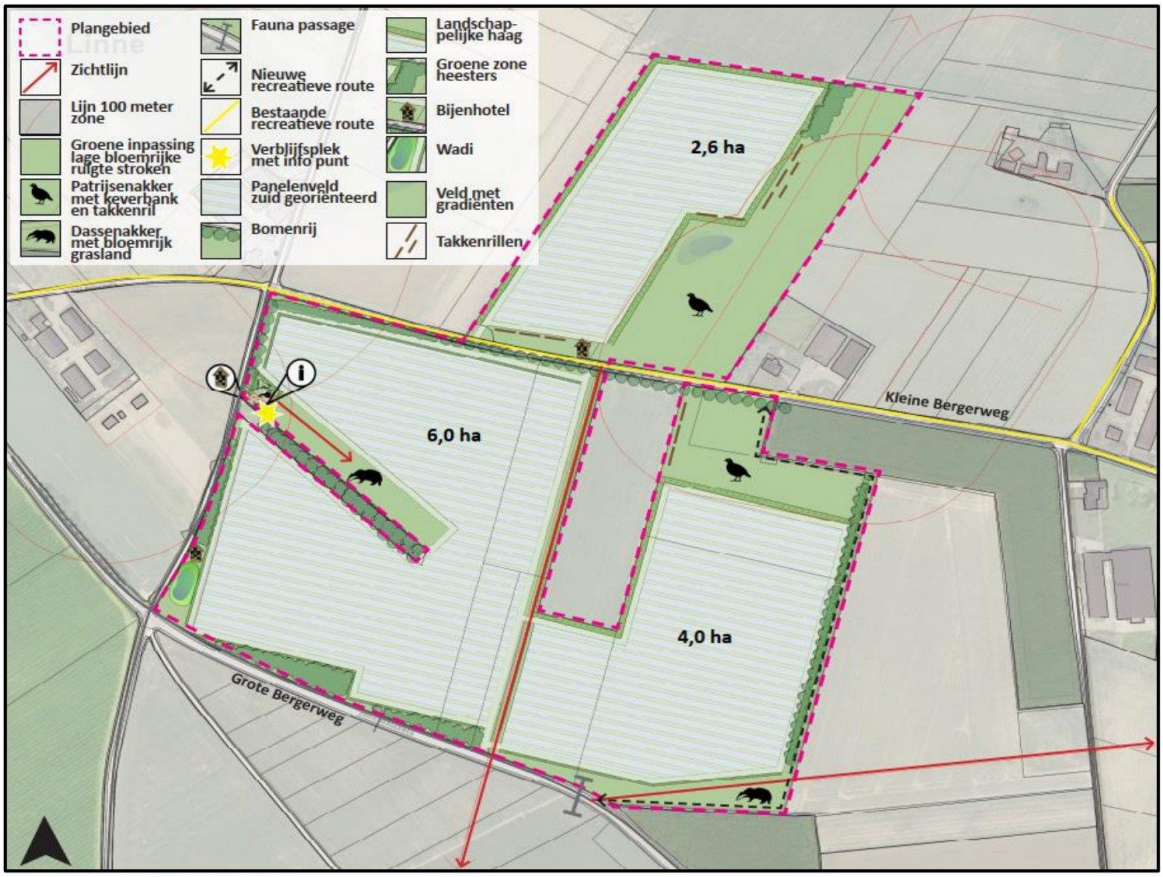
Heeft u verdere vragen of opmerkingen, neem dan contact op met [redacted] via onderstaande gegevens:

[redacted]

Cijfers zonnepark Kleine Bergerweg

Hieronder nog enkele relevante cijfers voor zonnepark Kleine Bergerweg.

Oppervlakte plangebied (rode omlijning):	20 hectare
Oppervlakte bruto zonnepark (panelen + paden):	12,6 hectare
Oppervlakte netto zonnepark (enkel panelen):	6,8 hectare
Oppervlakte landschappelijke inpassing:	7,4 hectare
Opstelling:	Zuid oriëntatie
Maximale hoogte panelen:	2 meter
Aantal panelen:	+/- 26.000 panelen
Opbrengst:	14,25 GWh
Groene stroom voor:	+/- 4000 huishoudens

Afbeelding 2: Derde concept (versie 25/01/23) inrichting Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group B.V. en Eelerwoude)

Bijlage 5: Nieuwsbrief

02 OKTOBER 2023

Nieuwsbrief Zonnepark Kleine Bergerweg

Solar Provider Group (SPG) wil samen met zes verschillende landeigenaren een zonnepark ontwikkelen. In dit projectgebied van 20 hectare, zullen wij een balans tussen zonnepanelen en landschappelijke inpassingen aanbrengen. Het gebied zal gaan bestaan uit netto 6,64 hectare voor de zonnepanelen en 13,36 hectare voor landschappelijke inpassing, recreatie en paden. Met dit initiatief willen wij mogelijkheden realiseren om de landschappelijke waarde van de omgeving te versterken en tegelijkertijd duurzame energie te produceren. Door middel van dit verslag zouden wij u graag op de hoogte brengen van de ontwikkelingen. Het verslag is geschreven vanuit het standpunt van SPG.

Stand van zaken oktober 2023

Sinds de inloopavond in januari 2023 en het versturen van de nieuwsbrief in februari 2023, willen wij alle stakeholders weer een update geven over de stand van zaken wat betreft de ontwikkelingen van Zonnepark Kleine Bergerweg. De afgelopen maanden hebben wij verschillende zaken ondernomen, zo hebben wij bezoek gebracht aan de omwonenden om foto's te nemen voor de visualisaties, hebben wij een keukentafelgesprek gehad met de omwonenden en hebben wij gesprekken gehad met de lokale energie coöperatie. De belangrijkste zaken willen wij verder toelichten.

Aanpassingen

Hieronder gaan wij beknopt in op de meest belangrijke aanpassingen die afgelopen maanden zijn gemaakt aan het ontwerp. De nieuwe technische tekening is te zien op pagina 3 of te downloaden via deze link.

1) De hoogte van de panelen is aangepast om de panelen zo laag mogelijk op te stellen. De hoogte van de panelen is van 2,00 meter naar 1,73 meter teruggebracht. Wat blijft, is de landschappelijke inpassing en hekwerk rond het park dat voor afscherming zorgt tijdens zomer en winter met bladhoudende soorten. Het hekwerk (2,5 meter hoog) zal met klimplanten worden aangeplant om geen doorkijk te hebben.
2) Het wandelpad is verwijderd na overleg met de veiligheidsregio/omgevingscommissie. Dit is gedaan vanwege veiligheidsoverwegingen. Het oorspronkelijke plan was om het wandelpad te laten beginnen op de Kleine Bergerweg en naar het zuiden te leiden richting de Grote Bergerweg. Echter, omdat de Grote Bergerweg een drukke weg is met snel rijdend verkeer, wil de commissie liever geen oversteekplaats voor voetgangers. Het informatiepunt met recreatie komt nu aan de Kleine Bergerweg te liggen zodat het beter aansluit bij de bestaande toeristische route.
3) Rond het park zijn cameramasten toegevoegd op verschillende punten in het zonnepark, met een maximale hoogte van 6 meter. Dit is een nieuwe toevoeging en is nodig voor de verzekering en beveiliging van het park. De omwonenden gaven aan zich zorgen te maken over de inbreuk dat dit kan vormen op de privacy. Er zijn verschillende methoden en technieken om ervoor te zorgen dat deze camera's alleen het zonnepark in de gaten houden, door afscherming van bepaalde zones. De camera's zijn alleen bedoeld om het zonnepark te bewaken.
4) Wij hebben het batterijsysteem en inkoopstation naar het zuidwest aan de Grote Bergerweg verplaatst zodat deze zo ver mogelijk van de woningen is afgelegen.
5) De bomenrij aan de Kleine Bergerweg is niet helemaal doorgetrokken om schaduwwerking op de woning te voorkomen.
6) Er is een extra buffer van 50 meter toegepast rond de dassenburcht.

Wij willen nogmaals benadrukken dat wij afgelopen maanden verschillende gesprekken hebben gehad met diverse stakeholders. Het ontwerp wat er nu ligt is in hoge mate samengesteld en aangepast naar de terugkoppeling die is ontvangen. Ondanks deze aanpassingen, zijn wij ons ervan bewust dat er stakeholders negatief tegenover deze plannen staan. Dit respecteren wij en wij staan altijd open voor gesprek.

PAGINA 1

Financiële participatie

Zoals u misschien heeft gelezen op Roerdalen.nu (publicatie 24/08/2023) zijn wij in gesprek met de energie coöperatie Duurzaam Roerdalen om financiële participatie mogelijk te maken. Wij onderzoeken nu verschillende opties waaronder de zogenoemde "SCE-aanpak". Voordat er overeenstemming is over deze optie, moeten er nog wel enkele zaken worden verduidelijkt en worden geformaliseerd met de gemeente en Duurzaam Roerdalen. Mocht u geïnteresseerd zijn om financieel deel te nemen, raden wij u aan om contact op te nemen met Duurzaam Roerdalen.

Vervolg

In de maand oktober zullen wij de vergunningsaanvraag bij de gemeente indienen. De gemeente moet dan alle documenten beoordelen voordat deze worden besproken in de raad. De doorlooptijd van de beoordeling bedraagt in de regel 26 weken. Als de beoordeling en behandeling zijn gedaan, komen alle documenten ter inzage te liggen. Naar verwachting zal de terinzagelegging in het voorjaar van 2024 zijn. Zodra er meer bekend is over de raadsvergaderingen of andere belangrijke data zullen wij dit communiceren.

Contactgegevens

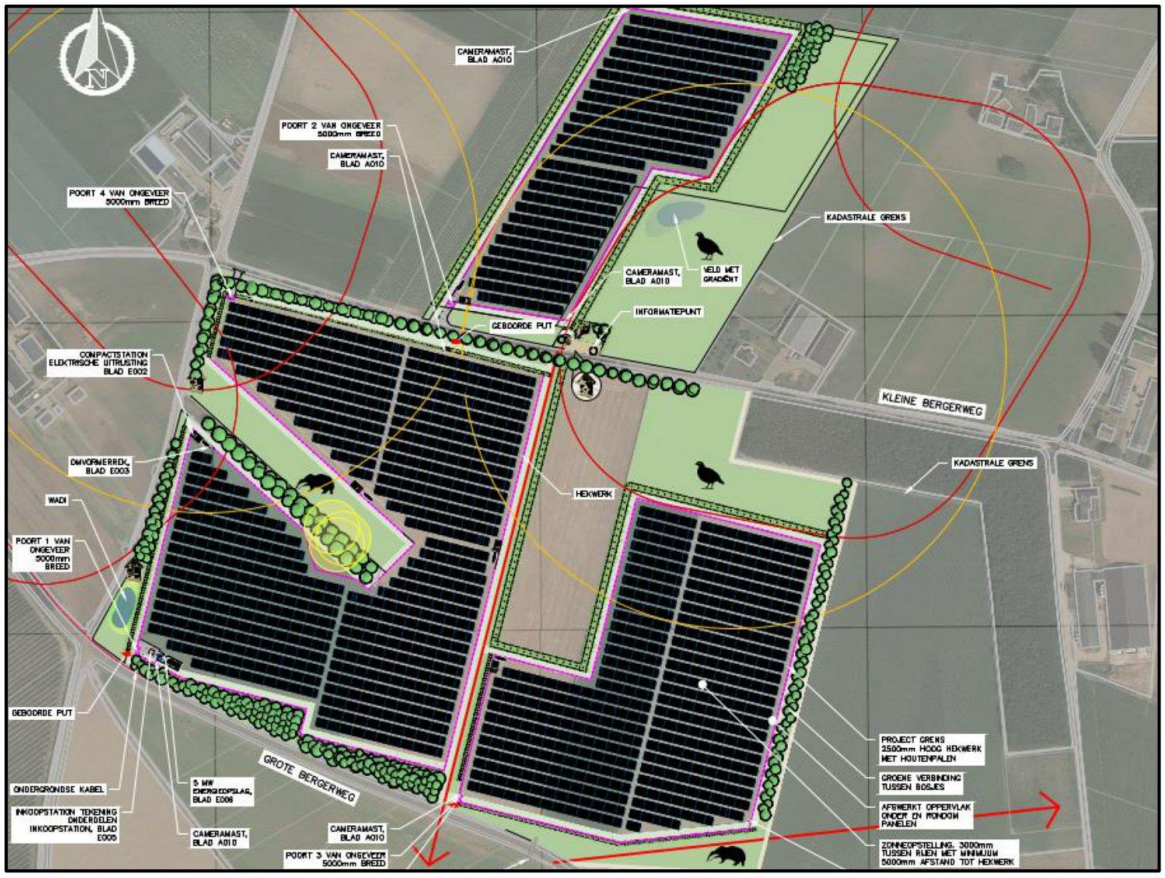
Heeft u verdere vragen of opmerkingen, neem dan contact op met [redacted] via onderstaande gegevens:

[redacted]

Cijfers zonnepark Kleine Bergerweg

Hieronder nog enkele relevante cijfers voor Zonnepark Kleine Bergerweg.

Oppervlakte plangebied:	20 hectare
Oppervlakte netto zonnepark (enkel panelen):	6,64 hectare
Oppervlakte landschappelijke inpassing (paden, etc.):	13,36 hectare
Opstelling:	Zuid oriëntatie
Maximale hoogte panelen:	1,73 meter
Afstand tussen rijen panelen:	3 meter
Aantal panelen:	+/- 26.000 panelen
Opbrengst:	14,25 GWh
Groene stroom voor:	+/- 4000 huishoudens

Afbeelding 1: Technische tekening Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group B.V.)

Kenmerk	Stakeholder	Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten	
		Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd
1. Gemeente																							
G1																							
2. Landeigenaar																							
L1	Landeigenaar	31/03/2022	ca. 12:00	Telefonisch uitgaand	Korte update gegeven over gang van zaken met initiatief. Zou bereid zijn om stuk van noordelijke perceel te ruilen voor het zuidelijke perceel.	E-mail gestuurd met eerste concept en andere documenten.																	
L2	Landeigenaar	31/03/22	ca. 12:25	Telefonisch uitgaand	Korte update over gang van zaken met initiatief. Info sturen via de app en offerte opvragen bij zelfstroom voor dochten	E-mail en app gestuurd met informatie.																	
L3	Landeigenaar																						
L4	Landeigenaar																						
L5	Landeigenaar	31/08/22	ca. 12:40	Telefonisch uitgaand	Korte update over gang van zaken met initiatief. Info sturen via de e-mail. [redacted] is contactpersoon	E-mail gestuurd met eerste concept en andere documentatie.																	
L6	Landeigenaar																						
L7	Landeigenaar	23/09/21	ca. 12:40	E-mail uitgaand	E-mail naar dhr. van Oppen (rentmeester) met vraag of eigenaar wilt mee doen met met zonnepark project		14/10/2021	ca. 11:05	E-mail uitgaand	Herinnering aan [redacted]		14/10/2021	ca. 11:10	E-mail inkomend	Korte reactie dat wij zelf zoekgebied bepalen		25/04/2023	ca. 22:00	E-mail inkomend	E-mail vanuit [redacted] dat zij graag contact met ons opneemt.		23/05/2023	
3. Primair omwonenden																							
PO1	Primair omwonende	18/10/21	ca. 10:00	Bezoek	Familie van agrariers. Vooral druk met bedrijf. Brief achtergelaten. Later nog met ander familie lid gesproken.		25/11/21	ca. 11:55	Telefonisch	Geen voorstander van de plannen, net zoals andere buurtbewoners. Zijn bij de wethouder geweest voor een gesprek.		25/11/21	ca. 10:30	E-mail uitgaand	Voorstel voor persoonlijke afspraak.		24/02/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden zijn niet tegen duurzame energie, maar begrijpen niet dat het op deze plak wordt ontwikkeld. Vooral het Linnerveld is een waardevol gebied. Er zijn betere locaties mogelijk in hun ogen. Wij hebben verteld over de keuze voor de locatie (dicht bij aansluiting) en de mogelijkheden op versterking (landschap en financieel).	Onderzoeken of andere opties, bij stort en van andere landeigenaren, mogelijk is. Dit terugkoppelen naar de omwonenden. Verder zal de landschappelijke inpassing worden gedeeld.	31/05/22	ca. 19:30
PO2	Primair omwonende	18/10/21	ca. 10:15	Bezoek	Familie van agrariers. Brief afgegeven voor zoon [redacted]		17/01/23		Brief per post	Uitnodiging inloopavond per post verstuurd													
PO3	Primair omwonende	18/10/21	ca. 10:30	Bezoek	Gesproken met huurder [redacted]. Positief over ontwikkeling. Contactgegeven van de verhuurder gevraagd. [redacted]		17/01/23		Brief per post	Uitnodiging inloopavond per post verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
PO4	Primair omwonende	18/10/21	ca. 10:35	Bezoek	Niet positief over ontwikkeling. Vind het niet passen in het landschap. Heeft vroeger voor provincie gewerkt.		4/11/21	ca. 13:00	E-mail uitgaand	E-mail verstuurd of er nog verdere vragen zijn.		25/11/21	ca. 10:35	E-mail uitgaand	Voorstel voor persoonlijke afspraak.		24/02/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden zijn niet tegen duurzame energie, maar begrijpen niet dat het op deze plak wordt ontwikkeld. Vooral het Linnerveld is een waardevol gebied. Er zijn betere locaties mogelijk in hun ogen. Wij hebben verteld over de keuze voor de locatie (dicht bij aansluiting) en de mogelijkheden op versterking (landschap en financieel).	Onderzoeken of andere opties, bij stort en van andere landeigenaren, mogelijk is. Dit terugkoppelen naar de omwonenden. Verder zal de landschappelijke inpassing worden gedeeld.	31/05/22	ca. 19:30
PO5	Primair omwonende	18/10/21	ca. 10:50	Bezoek	Liever delen langs snelweg en daken vol voordat landbouwgrond wordt gebruikt. Vind dit stuk niet geschikt.		25/11/21	ca. 10:35	E-mail uitgaand	Voorstel voor persoonlijke afspraak.		24/02/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden zijn niet tegen duurzame energie, maar begrijpen niet dat het op deze plak wordt ontwikkeld. Vooral het Linnerveld is een waardevol gebied. Er zijn betere locaties mogelijk in hun ogen. Wij hebben verteld over de keuze voor de locatie (dicht bij aansluiting) en de mogelijkheden op versterking (landschap en financieel).	Onderzoeken of andere opties, bij stort en van andere landeigenaren, mogelijk is. Dit terugkoppelen naar de omwonenden. Verder zal de landschappelijke inpassing worden gedeeld.	31/05/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden hebben de plannen bekeken en staan niet anders tegen over het initiatief. Ze vinden dit niet de beste locatie. Er is meer uitleg geweest over de tender en toelichting gegeven over de opgestelde landschappelijke inpassing. Feedback op patrijs.		27/09/22	ca. 13:15
PO6	Primair omwonende	18/10/21	ca. 11:15	Bezoek	Had weinig tijd voor een gesprek. Vooral opmerkingen over gemeentelijk beleid. Dit is niet de manier om dit op te lossen		25/11/21	ca. 10:35	E-mail uitgaand	Voorstel voor persoonlijke afspraak.		14/12/21	ca. 10:05	E-mail inkomend	Vanwege drukte niet eerder kunnen reageren. Doorschuvien van afspraak naar 2022.		14/12/21	ca. 15:30	E-mail uitgaand	Enkele data en suggesties gedaan om in 2022 af te spreken		12/01/22	ca. 14:40
B1	Primair omwonende	25/11/21	ca. 16:50	Telefonisch uitgaand	Gesproken over de plannen. Had niet direct een standpunt, maar had wel in de buurt gehoord dat alles gevoelig lag. Liever niet in de buurt.		3/12/21	ca. 11:55	Telefonisch uitgaand	Korte gesproken. Omwonenden hebben zich verenigd, zoek vooral contact met [redacted]		24/02/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden zijn niet tegen duurzame energie, maar begrijpen niet dat het op deze plak wordt ontwikkeld. Vooral het Linnerveld is een waardevol gebied. Er zijn betere locaties mogelijk in hun ogen. Wij hebben verteld over de keuze voor de locatie (dicht bij aansluiting) en de mogelijkheden op versterking (landschap en financieel).	Onderzoeken of andere opties, bij stort en van andere landeigenaren, mogelijk is. Dit terugkoppelen naar de omwonenden. Verder zal de landschappelijke inpassing worden gedeeld.	31/05/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden hebben de plannen bekeken en staan niet anders tegen over het initiatief. Ze vinden dit niet de beste locatie. Er is meer uitleg geweest over de tender en toelichting gegeven over de opgestelde landschappelijke inpassing. Feedback op patrijs.		30/06/22	ca. 14:45
PO7	Primair omwonende	18/10/21	ca. 11:30	Bezoek	Familie van agrariers. Behoud van landbouw in plaats van gebruik voor zonne-energie.																		
4. Secundair omwonenden																							
SO1	Secundair omwonende																						
SO2	Secundair omwonende	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig tijdens informatieavond		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Definitieve nieuwsbrief gestuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
5. Bedrijven																							
B1																							
B2																							
B3																							
6. Belangengroepen / organisaties																							
O1	Werkgroep Behoud Linnerveld	24/02/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden zijn niet tegen duurzame energie, maar begrijpen niet dat het op deze plak wordt ontwikkeld. Vooral het Linnerveld is een waardevol gebied. Er zijn betere locaties mogelijk in hun ogen. Wij hebben verteld over de keuze voor de locatie (dicht bij aansluiting) en de mogelijkheden op versterking (landschap en financieel).	Onderzoeken of andere opties, bij stort en van andere landeigenaren, mogelijk is. Dit terugkoppelen naar de omwonenden. Verder zal de landschappelijke inpassing worden gedeeld.																	
O2	Ecologie algemeen	16/02/22	ca. 10:45	Teams	Eerste gesprek over de mogelijkheden voor landschappelijke inpassing. [redacted] kent de regio en bewoners goed.		31/03/2022	ca. 12:45	E-mail uitgaand	Concept landschappelijke inpassing gedeeld.													
O3	Ecologie dassen	27/06/22	ca. 10:30	Telefonisch uitgaand	Verteld over idee om faunatunnel aan te leggen. Positief over ontwikkeling	E-mail sutren met informatie	14/10/2022	ca. 13:00	Telefonisch uitgaand	Met [redacted] de laatste versie van de landschappelijke inpassing besproken.	Landschappelijke inpassing opgestuurd	14/10/2022	ca. 14:15	E-mail	Commentaar ontvangen op de landschappelijke inpassing		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig tijdens informatieavond		15/02/23	ca. 11:30
7. Lokale energie coöperatie																							
LEC1	Coöperatie Duurzaam Roerdalen	16/05/2018		Bezoek	Ontmoeting bij kasteel Daelenbroeck te Herkenbosch. Dit was een intro gesprek, en hebben we het kort gehad over de vuilstortplaats die nu een vergunning heeft.		5/08/21		Bezoek	Ontmoeting bij kasteel Daelenbroeck te Herkenbosch gezeten, dit maal wat meer concreet, nog niet over de project locatie etc. maar over de ervaringen die we hebben gehad in Echt-Susteren met de coop, en wat voor vorm een samenwerking in Roerdalen zou krijgen – ze hebben al wat ervaring vanuit eigen werk over hoe een project qua financiering zou werken, en wanneer er met risico kapitaal ingestapt zou worden.		12/10/21	ca. 11:35	E-mail	Versturen van korte geheimhoudingsverklaring		5/11/21	ca. 10:00	E-mail	Versturen van e-mail met herinnering geheimhoudingsverklaring.		10/11/21	ca.12:30
8. Netbeheerders / nutsbedrijven																							
NB1	Waterleiding Maatschappij Limburg	14/02/22	ca. 10:30	Telefonisch	Vraag om te checken hoe het zoekgebied voor zonnepanelen ligt t.o.v. bronnen.	E-mail verstuurd met zoekgebied.	17/02/22	ca. 10:55	E-mail inkomend	Geen belemmeringen wat betreft het zoekgebied voor WML.													
NB2	Waterschap Limburg	14/02/22	ca. 10:30	Telefonisch	Vraag om te checken hoe het zoekgebied voor zonnepanelen ligt t.o.v. waterwegen en watergangen.	E-mail verstuurd met zoekgebied.	15/02/2022	ca. 14:25	E-mail inkomend	Geen belemmeringen wat betreft het zoekgebied voor Waterschap Limburg													
NB3	Enexis																						
NB4	Veiligheidsregio Limburg-Noord	24/02/22	ca. 08:15	E-mail uitgaand	Vraag om plangebied te controleren op het aspect brandveiligheid		24/02/2022	ca. 08:50	E-mail inkomend	Voorschriften voor brandveiligheid gekregen en waterblus voorziening op Kraanweg		27/06/2022	ca. 10:50	E-mail inkomend	Ontvangen van brandblus locaties		11/01/2023	ca.	E-mail uitgaand	Delen van technische tekening voorstel voor gesprek		01/02/2023	ca. 10:00
9. Media																							
M1	Roerdalen Nu	11/01/23		RoerdalenNu	Plaatsing advertentie in lokale krant voor inloopavond																		
10. Overige																							
OV1	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV2	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV3	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV4	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV5	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV6	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV7	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV8	Omwonende Linne	25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								
OV9		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig op inloopavond		15/02/2023	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief februari 2023 verstuurd		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden								

			Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten			
Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen
Telefonisch	Telefonisch overleg met [redacted] over communicatie met de heer van Oppen. Op dit moment is het niet mogelijk het perceel te integreren.																				
Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden hebben de plannen bekeken en staan niet anders tegen over het initiatief. Ze vinden dit niet de beste locatie. Er is meer uitleg geweest over de tender en toelichting gegeven over de opgestelde landschappelijke inpassing. Feedback op patrijs.		30/06/22	ca. 14:45	Telefonisch uitgaand	Gevraagd of er nog is gekeken naar de plannen voor zonnepark. Heeft geen tijd gehad om naar de plannen te kijken. Plan aan de snelweg (NaGa) heeft hij geen moeite mee.		27/09/22	ca. 13:15	E-mail	Eerdere e-mail met bericht over selectie fase 2 doorgestuurd.		21/10/22	ca. 15:45	E-mail	Update verstuurd met aangepaste landschappelijke inpassing, feedback en voorstel voor afspraak.		09/12/222	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Update gegeven over selectie principe mederwerking en doorgang naar vergunningsaanvraag
Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden hebben de plannen bekeken en staan niet anders tegen over het initiatief. Ze vinden dit niet de beste locatie. Er is meer uitleg geweest over de tender en toelichting gegeven over de opgestelde landschappelijke inpassing. Feedback op patrijs.		27/09/22	ca. 13:15	E-mail	Eerdere e-mail met bericht over selectie fase 2 doorgestuurd.		30/09/22		E-mail	Enkele vragen over de selectie en doorgang naar fase 2		30/09/22		Telefonisch	Verder uitleg gegeven over selectie van de gemeente. Was verbaasd dat er niet meer werd geschreven over de andere plannen die geen doorgang vinden en zal wob verzoek indienen.		21/10/22	ca. 15:45	E-mail	Update verstuurd met aangepaste landschappelijke inpassing, feedback en voorstel voor afspraak.
E-mail	Eerdere e-mail met bericht over selectie fase 2 doorgestuurd.		21/10/22	ca. 15:45	E-mail	Update verstuurd met aangepaste landschappelijke inpassing, feedback en voorstel voor afspraak.		09/12/222	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Update gegeven over selectie principe mederwerking en doorgang naar vergunningsaanvraag		17/01/23	ca. 08:45	E-mail uitgaand	Uitnodiging voor informatieavond op 25/01/23		17/01/23	ca. 12:30	E-mail uitgaand	Voorstel voor aparte afspraak voor informatieavond
E-mail inkomend	Gesprek mogelijk vanaf 19:30 op dinsdag of donderdag met andere omwonenden. Ontvangen van te voren graag agenda.		12/01/22	ca. 16:00	E-mail uitgaand	Vier data en agenda gedeeld om afspraak te maken.		18/01/22 - 15/02/22		E-mail inkomend en uitgaand	Verschillende e-mails verstuurd om een afspraak te plannen. Door omstandigheden, moest deze enkele keren worden verzet. Uiteindelijke afspraak op 24/02/22 bij PO7.		24/02/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden zijn niet tegen duurzame energie, maar begrijpen niet dat het op deze plak wordt ontwikkeld. Vooral het Linnerveld is een waardevol gebied. Er zijn betere locaties mogelijk in hun ogen. Wij hebben verteld over de keuze voor de locatie (dicht bij aansluiting) en de mogelijkheden op versterking (landschap en financieel).	Onderzoeken of andere opties, bij stort en van andere landeigenaren, mogelijk is. Dit teruggkoppelen naar de omwonenden. Verder zal de landschappelijke inpassing worden gedeeld.	1/03/22	ca. 08:50	E-mail uitgaand	Update gegeven over onderzoek naar alternatieve percelen. Enkel een landeigenaar zou gronden ter beschikking hebben voor 4,5 hectare.
Telefonisch uitgaand	Gevraagd of er nog is gekeken naar de plannen voor zonnepark. Heeft geen tijd gehad en houd zich ook meer afzijdig van de ontwikkelingen.		27/09/22	ca. 13:15	E-mail	Eerdere e-mail met bericht over selectie fase 2 doorgestuurd.		21/10/22	ca. 15:45	E-mail	Update verstuurd met aangepaste landschappelijke inpassing, feedback en voorstel voor afspraak.		09/12/222	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Update gegeven over selectie principe mederwerking en doorgang naar vergunningsaanvraag		17/01/23	ca. 08:45	E-mail uitgaand	Uitnodiging voor informatieavond op 25/01/23

	Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten		
Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze
	17/01/23	ca. 08:45	E-mail uitgaand	Uitnodiging voor informatieavond op 25/01/23		17/01/23	ca. 12:30	E-mail uitgaand	Voorstel voor aparte afspraak voor informatieavond		19/01/23	ca. 15:15	E-mail inkomend	Aanmelding informatieavond		24/01/23	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. Aantal punten van kritiek en vragen over de beoordeling. Samen hebben we de vragen beantwoord over de beoordeling. Meer toelichting over de zon-op-dak compensatie. Meer toelichting over de opzet van de informatieavond		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond
	09/12/222	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Update gegeven over selectie principe mederwerking en doorgang naar vergunningsaanvraag		17/01/23	ca. 08:45	E-mail uitgaand	Uitnodiging voor informatieavond op 25/01/23		17/01/23	ca. 12:30	E-mail uitgaand	Voorstel voor aparte afspraak voor informatieavond		19/01/23	ca. 15:40	E-mail inkomend	Aanmelding informatieavond		24/01/23	ca. 19:30	Bezoek
	24/01/23	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. Aantal punten van kritiek en vragen over de beoordeling. Samen hebben we de vragen beantwoord over de beoordeling. Meer toelichting over de zon-op-dak compensatie. Meer toelichting over de opzet van de informatieavond		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig tijdens informatieavond, hebben duidelijk aangegeven niet akkoord te zijn met de plannen en het gemeentelijke beleid.		2/02/23	ca. 13:50	E-mail uitgaand	Verslag gestuurd van de persoonlijke afspraak op 24/01/23, ook de beoordeling van de gemeente meegestuurd.		8/02/23	ca. 09:50	E-mail uitgaand	Concept nieuwsbrief gestuurd met vraag om reactie.		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand
	31/03/22	ca. 12:30	Telefonisch uitgaand	Korte update over gesprekken met landeigenaren, geen vorderingen. Eind volgende week zal SPG eerste inpassing sturen. Nog geen duidelijkheid over wanneer tender opengesteld zal worden.		12/04/22		E-mail	Update over vorderingen wat betreft onderzoek naar overige percelen.		17/05/22		Telefonisch & e-mail	Korte toelichting over tender, update over andere percelen, landschappelijke inpassing zal worden besproken.	Afspraak plannen en landschappelijke inpassing sturen	31/05/22	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. De omwonenden hebben de plannen bekeken en staan niet anders tegen over het initiatief. Ze vinden dit niet de beste locatie. Er is meer uitleg geweest over de tender en toelichting gegeven over de opgestelde landschappelijke inpassing. Feedback op patrijs.	Omwonenden zullen feedback delen over plannen	13/06/22	ca. 15:00	E-mail uitgaand
	17/01/23	ca. 12:30	E-mail uitgaand	Voorstel voor aparte afspraak voor informatieavond		24/01/23	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. Aantal punten van kritiek en vragen over de beoordeling. Samen hebben we de vragen beantwoord over de beoordeling. Meer toelichting over de zon-op-dak compensatie. Meer toelichting over de opzet van de informatieavond		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig tijdens informatieavond		2/02/23	ca. 13:50	E-mail uitgaand	Verslag gestuurd van de persoonlijke afspraak op 24/01/23, ook de beoordeling van de gemeente meegestuurd.		8/02/23	ca. 09:50	E-mail uitgaand
	27/09/22	ca. 13:20	E-mail	Update gegeven over selectie en vervolg naar fase 2.		2/01/23	ca. 11:30	Telefonisch uitgaand	Toelichting gegeven over selectie zonnepark, voorstel afspraak en aanwezigheid informatieavond.		18/01/23	ca. 11:30	Teams	Leden coopertaie bijgerpaat over financiële uitgangspunten van het zonnepark.		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig tijdens informatieavond		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand

		Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactm»
Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum
Aanwezig tijdens informatieavond, hebben duidelijk aangegeven niet akkoord te zijn met de plannen en het gemeentelijke beleid.		2/02/23	ca. 13:50	E-mail uitgaand	Verslag gestuurd van de persoonlijke afspraak op 24/01/23, ook de beoordeling van de gemeente meegestuurd.		8/02/23	ca. 09:50	E-mail uitgaand	Concept nieuwsbrief gestuurd met vraag om reactie.		13/02/23	ca. 15:30	Bezoek	Fotos genomen vanuit de woning/perceel. Duidelijk aangegeven geen bomenrij voor de tuin te willen, ook geen voorstander van informatiepunt op de locatie aan de Kleine Bergerweg		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Definitieve nieuwsbrief gestuurd		7/06/23
Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. Aantal punten van kritiek en vragen over de beoordeling. Samen hebben we de vragen beantwoord over de beoordeling. Meer toelichting over de zon-op-dak compensatie. Meer toelichting over de opzet van de informatieavond		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Aanwezig tijdens informatieavond, hebben duidelijk aangegeven niet akkoord te zijn met de plannen en het gemeentelijke beleid.		2/02/23	ca. 13:50	E-mail uitgaand	Verslag gestuurd van de persoonlijke afspraak op 24/01/23, ook de beoordeling van de gemeente meegestuurd.		8/02/23	ca. 09:50	E-mail uitgaand	Concept nieuwsbrief gestuurd met vraag om reactie.		11/02/23	ca. 12:10	E-mail inkomend	Feedback op nieuwsbrief met visuals		15/02/23
Definitieve nieuwsbrief gestuurd		7/06/23	ca. 11:00	E-mail uitgaand	Melding van nieuwe tekeningen en verzoek tot afspraak		12/06/23	ca. 10:00	E-mail inkomend	Afspraak voor 29 juni		22/06/23	ca. 16:40	E-mail uitgaand	Documentatie gedeeld: technische tekening, landschappelijke inpassing en visualisaties		29/06/23	ca. 19:30	Keukentafelgesprek	Gesprek met PO1, PO4, PO5, PO6 en B1. Toelichting gegeven over de plannen en voornamelijk aanpassingen (lagere panelen, informatie punt, geen wandelpad, verplaatsing technische installatie, bomenrij niet doorlopend, bevestiging natuurbeheer NL, cameramasten en 2,5 m hekwerk). Buren vragen zich og altijd af wat wij voor hen doen en welk profijt zij hebben van zonnepark. Toelichting gegeven over de financiele voordelen. Duidelijk dat buren gaan procedure.		7/07/23
Gevraagd of er nog input is op landschappelijke inpassing		13/06/22	ca. 23:30	E-mail inkomend	Plannen zijn doorgestuurd naar de andere omwonenden, nog geen input.		23/06/202	ca. 10:50	Telefonisch uitgaand	Gevraagd naar input op landschappelijke inpassing. Nog geen tijd gehad		30/06/22	ca. 12:00	Telefonisch uitgaand	Geen gehoor		23/09/22	ca.11:50	E-mail	E-mail verstuurd met bericht dat. we verder kunnen naar tweede fase. Verdere uitleg over procedure gegeven en mogelijkhheid om af te spreken.		21/10/22
Concept nieuwsbrief gestuurd met vraag om reactie.		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Definitieve nieuwsbrief gestuurd		7/06/23	ca. 11:00	E-mail uitgaand	Melding van nieuwe tekeningen en verzoek tot afspraak		12/06/23	ca. 10:00	E-mail inkomend	Afspraak voor 29 juni		22/06/23	ca. 16:40	E-mail uitgaand	Documentatie gedeeld: technische tekening, landschappelijke inpassing en visualisaties		29/06/23
Definitieve nieuwsbrief gestuurd		15/02/23	ca. 21:00	E-mail inkomend	Aanzet maken voor samenwerkingoverenkomst		17/02/23	ca. 10:20	E-mail uitgaand	Delen van eerste samenwerkingsovereenkomst en delen contactgegevens behoud linnerveld		23/02/23	ca. 13:30	E-mail inkomend	Commentaar op samenwerkingovereenkomst ontvangen		15/03/23	ca.	E-mail uitgaand	Reactie op samenwerking en voorstel voor afspraak		24/03/23

omenten				Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten			
Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen
ca. 11:00	E-mail uitgaand	Melding van nieuwe tekeningen en verzoek tot afspraak		12/06/23	ca. 10:00	E-mail inkomend	Afspraak voor 29 juni		22/06/23	ca. 16:40	E-mail uitgaand	Documentatie gedeeld: technische tekening, landschappelijke inpassing en visualisaties		29/06/23	ca. 19:30	Keukentafelg esprek	Gesprek met PO1, PO4, PO5, PO6 en B1. Toelichting gegeven over de plannen en voornamelijk aanpassingen (lagere panelen, informatie punt, geen wandelpad, verplaatsing technische installatie, bomenrij niet doorlopend, bevestiging natuurbeheer NL, cameramasten en 2,5 m hekwerk). Buren vragen zich og altijd af wat wij voor hen doen en welk profijt zij hebben van zonnepark. Toelichting gegeven over de financiele voordelen. Duidelijk dat buren gaan procedure.		4/07/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Gevraagd om nog nadere toelichting te geven over waarom de bedrijfsvoering van bedrijf in gevaar komt door mogelijke komst zonnepark.
ca. 11:30	E-mail uitgaand	Definitieve nieuwsbrief gestuurd		13/02/23	ca. 15:00	Bezoek	Fotos genomen vanuit de woning/perceel.		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Definitieve nieuwsbrief gestuurd		20/02/23	ca. 11:10	E-mail uitgaand	Reactie gegeven op feedback nieuwsbrief		7/06/23	ca. 11:00	E-mail uitgaand	Melding van nieuwe tekeningen en verzoek tot afspraak
ca. 11:15	E-mail uitgaand	Verslag gestuur van gesprek op 29 juni 2023		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden															
ca. 15:30	Telefonisch uitgaand	Kort gesproken om te vermelden dat we projecten opnieuw hebben ingediend, lanschappelijke inpassing hebben aangepast en feedback zullen toe sturen. Voorstel om nieuwe afspraak te maken		21/10/22	ca. 15:45	E-mail	Update verstuurd met aangepaste landschappelijke inpassing, feedback en voorstel voor afsrpaak.		09/12/222	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Update gegeven over selectie principe mederwerking en doorgang naar vergunningsaanvraag		17/01/23	ca. 08:45	E-mail uitgaand	Uitnodiging voor informatieavond op 25/01/23		17/01/23	ca. 12:30	E-mail uitgaand	Voorstel voor aparte afspraak voor informatieavond
ca. 19:30	Keukentafelg esprek	Gesprek met PO1, PO4, PO5, PO6 en B1. Toelichting gegeven over de plannen en voornamelijk aanpassingen (lagere panelen, informatie punt, geen wandelpad, verplaatsing technische installatie, bomenrij niet doorlopend, bevestiging natuurbeheer NL, cameramasten en 2,5 m hekwerk). Buren vragen zich og altijd af wat wij voor hen doen en welk profijt zij hebben van zonnepark. Toelichting gegeven over de financiele voordelen. Duidelijk dat buren gaan procedure.		7/07/23	ca. 11:15	E-mail uitgaand	Verslag gestuur van gesprek op 29 juni 2023		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden											

	Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten		
Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze
	7/07/23	ca. 11:15	E-mail uitgaand	Verslag gestuur van gesprek op 29 juni 2023		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand	Nieuwsbrief oktober 2023 verzonden														
	12/06/23	ca. 10:00	E-mail inkomend	Afspraak voor 29 juni		22/06/23	ca. 16:40	E-mail uitgaand	Documentatie gedeeld: technische tekening, landschappelijke inpassing en visualisaties		29/06/23	ca. 19:30	Keukentafelg esprek	Gesprek met PO1, PO4, PO5, PO6 en B1. Toelichting gegeven over de plannen en voornamelijk aanpassingen (lagere panelen, informatie punt, geen wandelpad, verplaatsing technische installatie, bomenrij niet doorlopend, bevestiging natuurbeheer NL, cameramasten en 2,5 m hekwerk). Buren vragen zich og altijd af wat wij voor hen doen en welk profijt zij		7/07/23	ca. 11:15	E-mail uitgaand	Verslag gestuur van gesprek op 29 juni 2023		2/10/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand
	24/01/23	ca. 19:30	Bezoek	Afspraak met PO1, PO4, PO5, PO6 en PO7. Aantal punten van kritiek en vragen over de beoordeling. Samen hebben we de vragen beantwoord over de beoordeling. Meer toelichting over de zon-op-dak compensatie. Meer toelichting over de opzet van de informatieavond		25/01/23	ca. 19:30	Inloopavond	Niet aanwezig tijdens informatieavond		2/02/23	ca. 13:50	E-mail uitgaand	Verslag gestuurd van de persoonlijke afspraak op 24/01/23, ook de beoordeling van de gemeente meegestuurd.		8/02/23	ca. 09:50	E-mail uitgaand	Concept nieuwsbrief gestuurd met vraag om reactie.		15/02/23	ca. 11:30	E-mail uitgaand

		Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactmomenten					Contactm»
Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum

omenten				**Contactmomenten**				
Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken	Datum	Tijd	Wijze	Contact en verslagen	Afspraken

SOLAR PROVIDER GROUP

Profijtplan
Zonnepark Kleine Bergerweg

April 2024
Solar Provider Group B.V.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1. Inleiding 3
2. Financieringsmodel en aandelenstructuur 4
3. Planvorming en financiering proces 7
3.1. Financiering proces 7
3.2. Zeggenschap en planvorming 9
4. Financiële onderbouwing 13
4.1. Kosten 13
4.2. Opbrengsten 14
5. Financiële participatie en terugvloeiing omgeving 15
5.1. Streven naar 100% lokaal eigenaarschap 15
5.2. Obligaties 17
5.3. Omgevingsfonds 18
5.4. Lokaal stroom afnemen (en delen) 19
5.5. Lokale werkgelegenheid 19
5.6. Stimulering zon op dak 20

1. Inleiding

Binnen de context van de Nederlandse energietransitie speelt de participatie van lokale gemeenschappen bij de ontwikkeling van grootschalige energieprojecten een cruciale rol. Deze betrokkenheid gaat verder dan alleen de financiële dimensie en omvat een actieve rol in de planvorming rondom duurzame initiatieven. Het fundament voor dit participatieve model is gelegd in het Klimaatakkoord van 2019 en verder uitgewerkt in de Gedragscode Zon op Land. Deze benadrukt dat het streven naar lokale eigenaarschap en betrokkenheid essentiële voorwaarden zijn voor het succes van dergelijke projecten. Zonnepark Kleine Bergerweg streeft ernaar een voorbeeld van deze principes te zijn, met een ambitie die verder reikt dan de gestelde eisen, door het bevorderen van een coöperatieve aanpak in de planvorming en verder reikende projectfases, conform de wensen vanuit het beleid van de Provincie Limburg, Gemeente Roerdalen en de richtlijnen van Holland Solar.

Conform de Gedragscode Zon op Land, streeft dit profijtplan ernaar om:

1. Omwonenden moeten kunnen meebeslissen over het plan en de mogelijkheid krijgen om financieel te participeren.
2. Door het project goed in te richten, moet het zonnepark een meerwaarde hebben voor de omgeving. De natuur moet erop vooruitgaan en de omwonenden moeten voordelen hebben van het project.
3. De grond waarop het zonnepark wordt gerealiseerd, moet na de looptijd weer in oorspronkelijke staat worden teruggebracht.

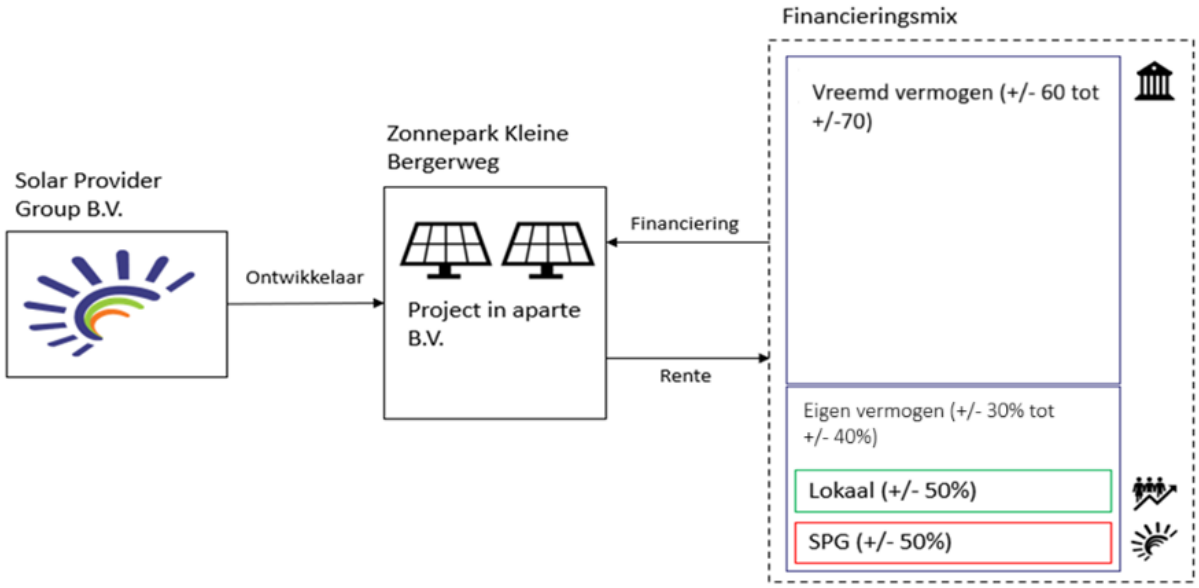
Daarnaast integreren we in ons profijtplan de specifieke uitgangspunten van de gemeente Roerdalen, die een sterke nadruk leggen op het streven naar lokaal zeggenschap en de mogelijkheid voor de gemeenschap om substantieel financieel bij te dragen aan en te profiteren van het project aan de Zonnepark Kleine Bergerweg. Dit document is bedoeld om een helder, transparant en actiegericht overzicht te bieden van onze aanpak voor Zonnepark Kleine Bergerweg. Met als doel niet alleen te voldoen aan de technische en financiële eisen van een succesvol zonne-energieproject, maar ook om een fundament te leggen voor een duurzame, coöperatieve en inclusieve energietoekomst.

Onze aanpak kenmerkt zich door een inclusief participatieve aanpak in het ontwikkelingsproces waarbij alle stakeholders, inclusief de lokale gemeenschap, vanaf het begin van het project betrokken zijn bij planvorming en waarbij we streven naar een volledige integratie van coöperatieve ontwikkelingsprincipes en financiële participatiemogelijkheden die beschikbaar zijn bij de lokale coöperatie (Coöperatie Duurzaam Roerdalen, hierna CDR) of voor een andere lokale investeerder, zoals de gemeente. We benaderen het project met een brede blik die zowel financiële, maatschappelijke als ecologische voordelen erkent.

De gemeente Roerdalen heeft recentelijk de noodzaak benadrukt voor zowel een streven naar 50% lokaal eigendom als een streven naar zeggenschap voor de lokale gemeenschap in het hele ontwikkelingsproces van het zonnepark. Deze richtlijn is leidend voor onze projectaanpak, waarbij de gemeenschap niet alleen als financiële participant wordt beschouwd, maar als een integrale partner die waar mogelijk betrokken wordt in zowel het ontwerp als de realisatie van het zonnepark.

2. Financieringsmodel en aandelenstructuur

Het model dat Solar Provider Group wil implementeren voor Zonnepark Kleine Bergerweg volgt een gangbare aanpak in de ontwikkeling van zonneparken (zie illustratie 1). Dit zonnepark zal ondergebracht worden in een aparte B.V., wat een aparte juridische entiteit creëert voor het project, waardoor het onafhankelijk kan opereren. De kosten en baten van het project worden nauwkeurig bijgehouden via de jaarlijkse aangifte die elke B.V. in Nederland moet indienen. De lasten en baten worden naar evenredigheid verdeeld, afhankelijk van de gekozen structuren.

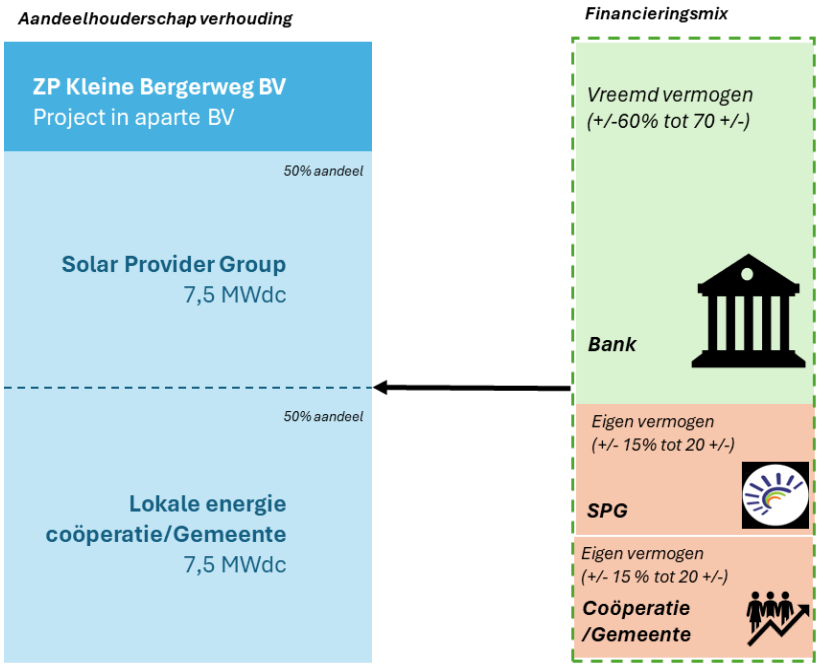
Illustratie 1: Financieringsmodel Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group B.V.)

We streven ernaar het zonnepark te financieren met drie verschillende bronnen: vreemd vermogen van een Nederlandse bank, vermogen van lokale energiecoöperaties of investeerders en eigen vermogen van Solar Provider Group. Een van onze doelen is om inwoners financieel te laten participeren via de lokale energiecoöperatie. In Roerdalen is de Coöperatie Duurzaam Roerdalen (CDR) actief; wij voeren sinds augustus 2021 gesprekken met deze partij en hebben op 29 maart 2023 een eerste intentieovereenkomst gesloten met als doel lokale participatie mogelijk te maken. In april 2024 zijn er grote stappen gezet richting een samenwerkingsovereenkomst, die de kaders voor coöperatieve ontwikkeling verder specificeert en de basis vormt voor een verdere samenwerking.

Hieronder worden de verschillende vormen van coöperatief ontwikkelen besproken.

Optie A: Directe investeren in project Zonnepark Kleine Bergerweg

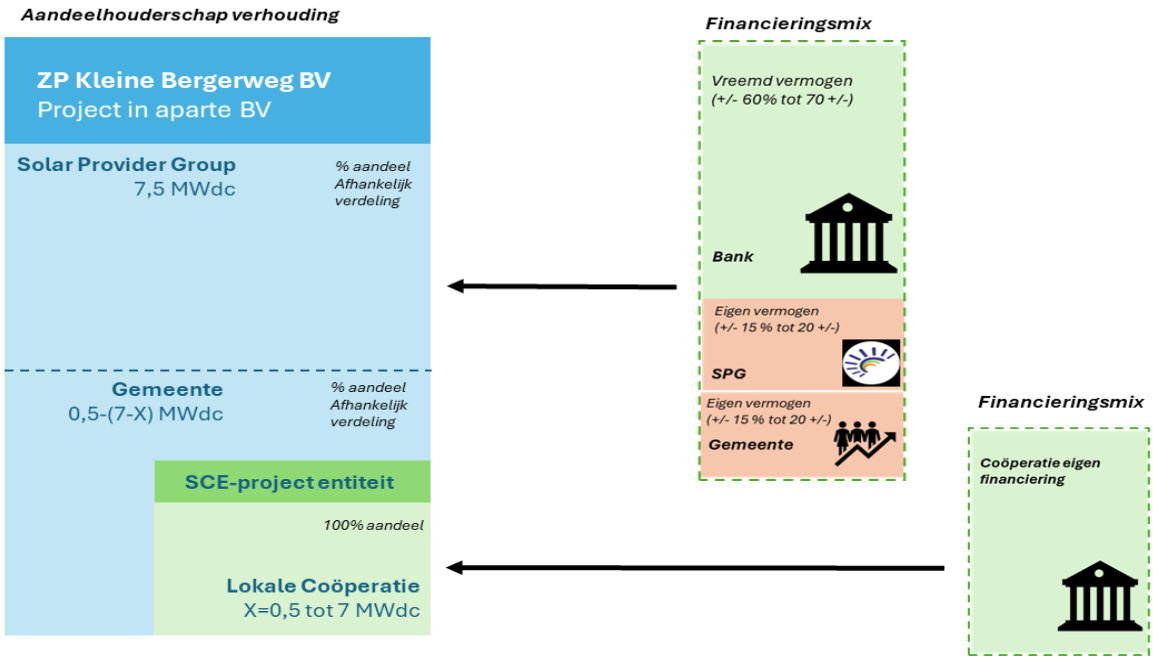
Het meest directe pad naar 50% participatie is via een bijdrage van de lokale coöperatie, die 50% van het eigen vermogen in de financieringsmix levert, wat hen automatisch 50% van de aandelen in de project B.V. verschaft. Dit geeft hun ook automatisch 50% medezeggenschap. Indien de coöperatie niet in staat blijkt te zijn dit eigen vermogen te verwerven of het SDE model niet bij CDR past, is er een alternatief voor handen. Zo kan de gemeente Roerdalen investeren in plaats van CDR.

Illustratie 2: Directe investeren in project Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group B.V.)

Optie B: Coöperatie ontwikkelt autonoom SCE project + Lokale investeerder

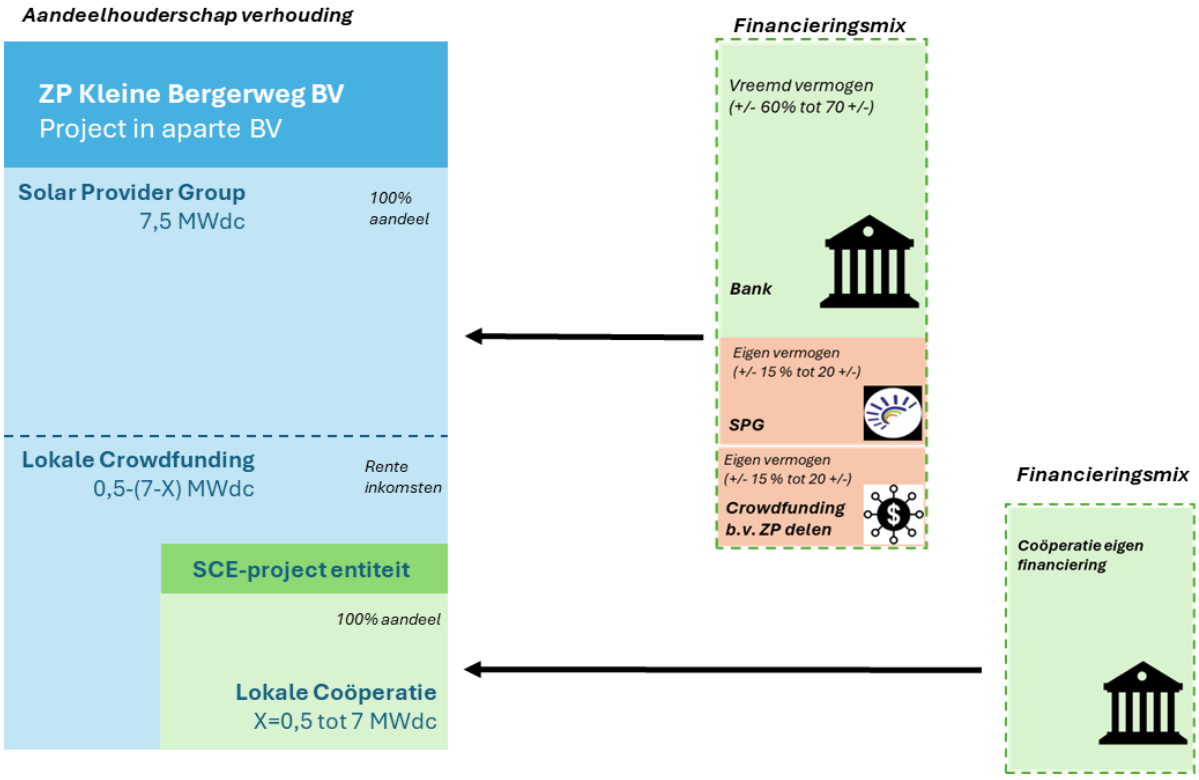
Indien zowel CDR als de gemeente Roerdalen niet 50% van de aandelen willen of kunnen overnemen, kan optie B worden overwogen: een apart SCE-project binnen de kaders van het zonnepark. De Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) is een subsidie speciaal voor coöperaties of verenigingen van eigenaren, waarbij de aanvrager een gunstige vergoeding kan krijgen voor een project dat duurzame energie opwekt. Dit kan tot maximaal 6 MWp en zal in volledig eigendom zijn van CDR. De overige 9 MWp zal worden gefinancierd door middel van 50%/50% eigen vermogen van SPG en de gemeente Roerdalen. De coöperatie heeft hierdoor volledige zeggenschap over het SCE-gedeelte en de gemeente heeft medezeggenschap in het SDE-gedeelte van het zonnepark.

Illustratie 3: Coöperatie ontwikkeld autonoom SCE project + Lokale investeerder (bron: Solar Provider Group B.V.)

C: Coöperatie ontwikkeld autonoom SCE project + Lokale obligatie afgifte

Indien zowel optie A als B niet haalbaar zijn, wordt er gekeken naar optie C: de aandelenbijdrage van de gemeente verdwijnt hierbij helemaal en wordt opgevangen door obligatieleningen, waarbij er geen voorrang gegeven wordt aan de lokale investeerders, aangezien dit zou zorgen voor interne concurrentie in dezelfde financieringsvijver. CDR behoudt hierbij haar 100% zeggenschap over het SCE gedeelte. In alle gevallen zullen CDR en SPG gezamenlijk optrekken voor de bouw en onderhoud van dit park, waarbij er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van lokale samenwerkingspartijen.

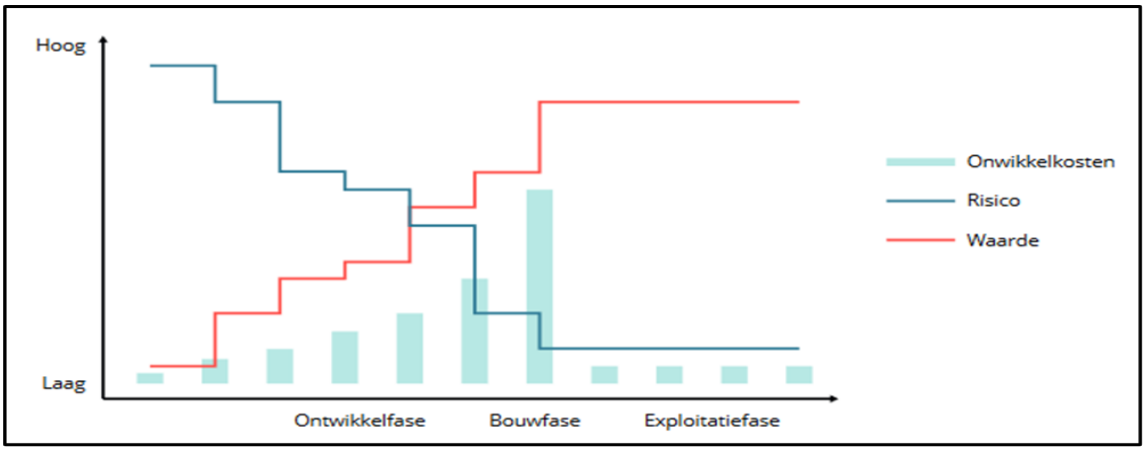

Illustratie 4: Coöperatie ontwikkeld autonoom SCE project + Lokale obligatie afgifte (bron: Solar Provider Group B.V.)

3. Planvorming en Financiering proces

3.1. Financiering proces

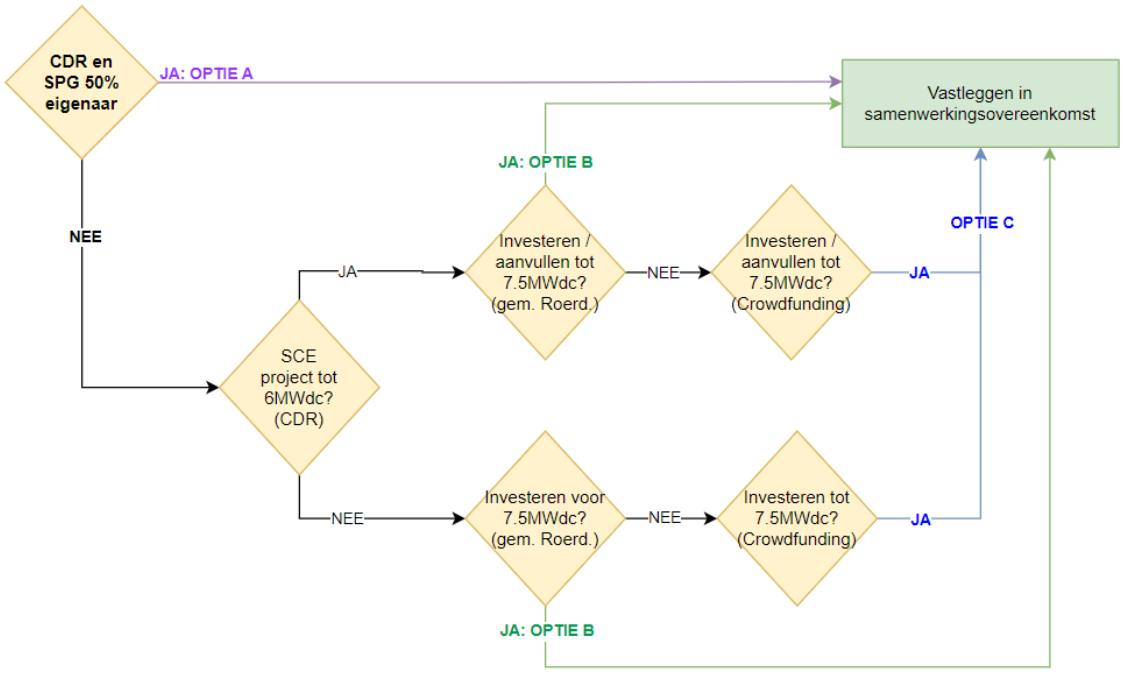
Het financieringsmodel van het initiatief maakt duidelijk welke partijen bij de financiering van het project betrokken zijn: een Nederlandse bank, een lokale (energie)coöperatie/investeerder en Solar Provider Group. Deze partijen worden in verschillende stadia van het ontwikkelingsproces betrokken, zoals aangegeven in tabel 1. Als ontwikkelaar nemen wij gedurende dit proces diverse kosten en risico's op ons (bijvoorbeeld onderzoekskosten, de aanbetaling voor de netaansluiting en uren van de projectontwikkelaar) om Zonnepark Kleine Bergerweg te realiseren. Met het bereiken van elke mijlpaal, zoals het verkrijgen van een vergunning, een SDE-beschikking en de start van de bouw, neemt ook de waarde van het project toe, wat belangrijk is voor de waardebepaling. Bij het ontwikkelen van zonneparken gaan de kosten voor de baten uit, waardoor een project ontwikkelen risico met zich meebrengt (zie illustratie 5).

Illustratie 5: Proces met ontwikkelkosten, risico en waarde duurzame energie projecten (bron: Wind Unie)

De voorbereidende activiteiten in fase 1 (voor principemedewerking) en fase 2 (voor de vergunningsaanvraag) zijn afgerond. Er is in april 2024 een grote stap gezet richting een samenwerkingsovereenkomst met het CDR, waarin de richtlijnen voor financiële participatie via de coöperatie verder zijn gespecificeerd. In deze fase hebben we informatie gedeeld met het CDR om de basis te leggen voor een uitgebreidere samenwerkingsovereenkomst in de volgende fase 3. Tijdens deze overeenkomst zullen de afgesproken richtlijnen voor financiële participatie nader worden uitgewerkt. Bovendien zijn de lokale belanghebbenden op de hoogte gebracht van de inspanningen van de Solar Provider Group om 50% lokale participatie te realiseren, waarbij tijdens informatiebijeenkomsten en gesprekken aan keukentafels verdere toelichting is gegeven. Eerder hebben we de lokale gemeenschap al geïnformeerd over de mogelijkheden voor financiële participatie, en dit zullen we op termijn herhalen, waarbij de afgesproken richtlijnen voor financiële participatie verder worden verduidelijkt.

Voor de derde fase, tussen vergunningverlening en toekenning van de SDE-beschikking, is het ons voornemen om met de Coöperatie Duurzaam Roerdalen de samenwerkingsovereenkomst te uit te werken met een definitieve samenwerkingsvorm (zie hoofdstuk 2). Hiervoor is een stroomschema opgesteld (zie illustratie 6), waarbij de voornaamste vragen zijn met betrekking tot de liquiditeit van en acceptatie van het financiële model door CDR. Afhankelijk daarvan wordt gezamenlijk bepaald welke vorm we uiteindelijk zullen uitrollen.

Illustratie 6: Stroomschema voor beslissen vorm van financiële participatie (bron: Solar Provider Group B.V.)

Uitleg stroomschema financiële participatie:
Voor het lokale eigenaarschap geven we de voorkeur aan het betrekken van de lokale coöperatie als mede-eigenaar. Ze investeren 50% van het eigen vermogen in het project, op voorwaarde dat ze voldoende financiële middelen hebben (zie optie A, illustratie 2). Dit stelt de gemeenschap in staat om deel te nemen via het CDR.

Als dit niet haalbaar is, overwegen we samenwerking met een andere lokale investeerder (zoals de gemeente). We willen echter eerst de coöperatie de kans geven om deel te nemen. Als optie A niet lukt, kijken we naar optie B (illustratie 3). Hierbij onderzoeken we samen met de coöperatie of ze een deel van het zonnepark kunnen krijgen via de SCE-regeling, waardoor ze autonomie krijgen over dat deel.

Dit SCE-deel wordt ondergebracht in een aparte project-B.V., waarvoor de coöperatie ook de financiering apart zal regelen. Afhankelijk van het vermogen dat de coöperatie overneemt via het SCE-deel, blijft er een segment over waarbij de gemeente een deel van Zonnepark Kleine Bergerweg B.V. kan overnemen (zie opties B illustratie 3).

Wanneer een lokale investeerder (Gemeente) niet extra kan bijdragen aan het zonnepark, wordt er afgestemd met het CDR en de gemeente Roerdalen dat optie C (zie illustratie 4) ook mogelijk is. Dit om naast een SCE-project ook de omgeving de mogelijkheid te geven om rendement uit een zonnepark te genereren via obligaties.

Met deze optie C worden obligaties uitgegeven via een crowdfundingplatform tegen een rente die terugvloeit naar de investeerders. Deze optie heeft een lager risicoprofiel voor omwonenden en garandeert een bepaald rendement over een looptijd van 15 tot 16 jaar. De uitwerking van deze verschillende opties (50% eigen vermogen CDR/lokale investeerder, obligaties of overname deel zonnepark via SCE) wordt verder beschreven in hoofdstuk vijf.

Parallel aan het vast stellen van de manier van lokale participatie zullen in deze derde fase de eerste gesprekken worden gestart met de bank over de financieringsvoorwaarden en met het crowdfundingsplatform over hoe zij de financiële participatie kunnen faciliteren. In deze fase is ook de bredere omgeving (omwonenden van Roerdalen) geïnformeerd over de mogelijkheid tot financiële participatie.

In de vierde fase, na de SDE-beschikking en de start van de financieringsaanvraag, zullen de Solar Provider Group en CDR de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst uitwerken en moet er een beslissing worden genomen over de wijze van participatie. Ook zullen de voorwaarden voor samenwerking met de bank en eventuele crowdfundingsplatforms duidelijk moeten zijn. De omgeving zal worden geïnformeerd over hoe zij kunnen investeren en wanneer dit mogelijk is.

In de vijfde fase, tussen de start van de financiering en de start van de bouw, zullen wij een kredietaanvraag indienen bij de bank. Na enkele maanden verwachten wij dat hierover een besluit is genomen en kunnen de gelden van het eigen vermogen en het vreemd vermogen worden overgezet naar de project-B.V. Afhankelijk van de keuze voor participatie van CDR in fase 4, zal ook een deel van het eigen vermogen moeten worden ingebracht, als dit haalbaar is. Zo niet, zal het project worden opengesteld voor financiële participatie vanuit de omgeving via obligaties. Ons voorstel is om dit in 'schillen' te laten gebeuren, waarbij eerst aan de lokale omgeving en inwoners van Roerdalen de mogelijkheid wordt geboden om te participeren. Mocht er niet voor 50% aan gelden zijn geïnvesteerd door de directe omgeving, dan zouden ook inwoners uit de omliggende gemeentes kunnen participeren.

Fase	Partij	Activiteit
1. Voor principemedewerking (voltooid)	Coöperatie Duurzaam Roerdalen & Solar Provider Group	Informeren en intentieovereenkomst
	Directe omgeving	Informeren
2. Voor vergunningsaanvraag (voltooid)	Coöperatie Duurzaam Roerdalen & Solar Provider Group	Samenwerkingsovereenkomst
	Directe omgeving	Informeren
	Nederlandse bank	Bespreken voorwaarden
	Crowdfundingplatform	Bespreken voorwaarden
3. Voor SDE++ beschikking (+/- december 2024)	Coöperatie Duurzaam Roerdalen & Solar Provider Group	Uitvoeren samenwerking
	Directe omgeving	Informeren
	Nederlandse bank	Bespreken concrete financiering
	Crowdfundingplatform	Bespreken concrete participatie
4. Voor start financieringsaanvraag (+/- juni 2025)	Coöperatie Duurzaam Roerdalen & Solar Provider Group	Beslissing type participatie
	Directe omgeving	Informeren en investeren
	Nederlandse bank	Bespreken concrete financiering
	Crowdfundingplatform	Bespreken concrete participatie
5. Voor start bouw (+/- juni 2026)	Coöperatie Duurzaam Roerdalen & Solar Provider Group	Investeren CDR (indien gekozen optie)
	Directe omgeving	Investeren (indien gekozen optie)
	Nederlandse bank	Vrijgeven financiering
	Crowdfundingplatform	Vrijgeven obligatielening (indien gekozen)

Tabel 1: Activiteiten financiële participatie en financiering optie A (Standaard model) (bron: Solar Provider Group B.V.)

3.2. Zeggenschap en participatie in planvorming

In het ontwikkelingsproces van Zonnepark Kleine Bergerweg hanteren we een tweeledig model van zeggenschap en participatie, met als hoofddoel de lokale gemeenschappen een centrale rol te geven zowel in de planvorming als in de uitvoering van het project. Dit model streeft enerzijds op het maximaliseren van zeggenschap en betrokkenheid bij de planvorming en exploitatie waar mogelijk, en anderzijds op het bieden van zeggenschap door middel van

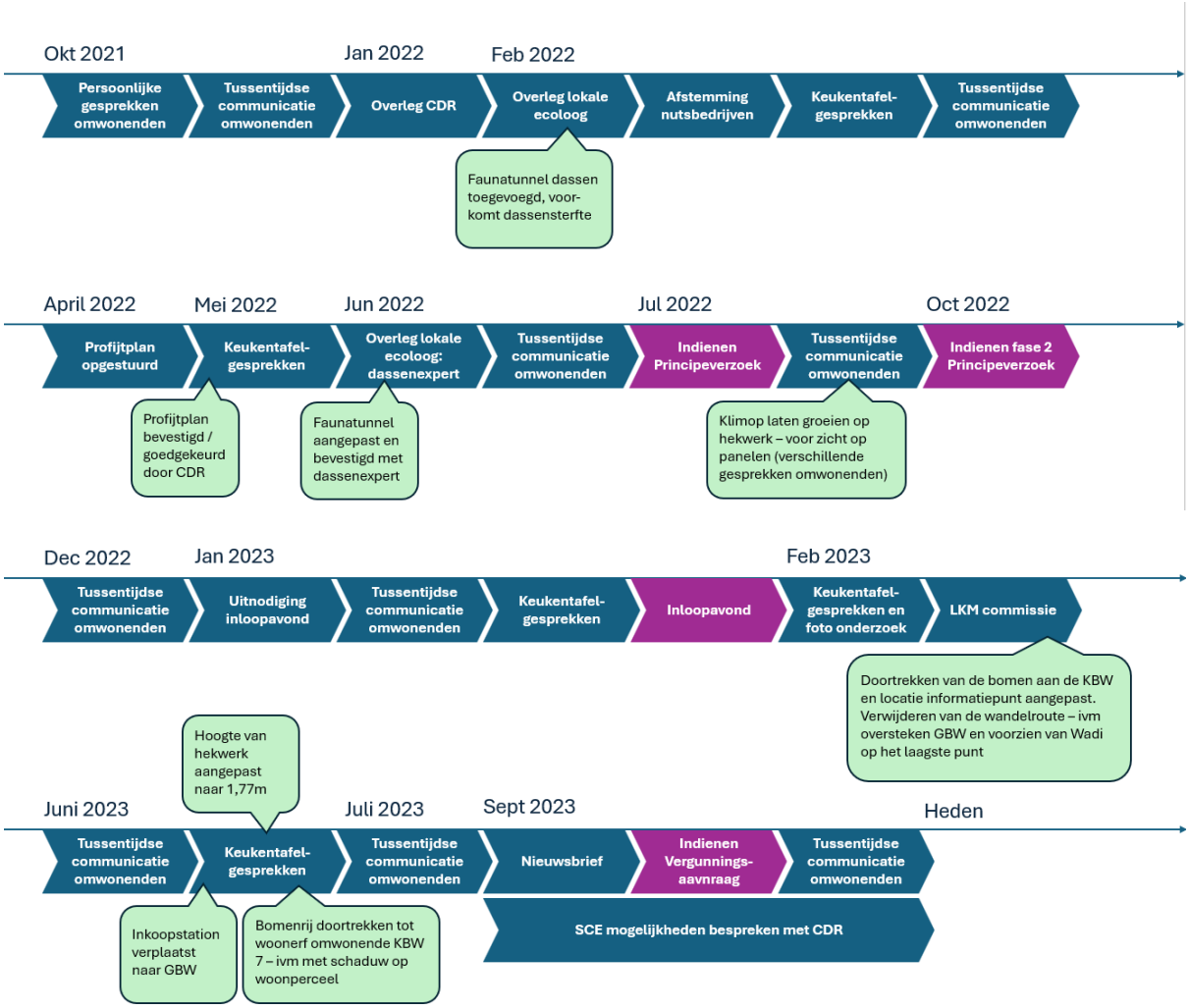
mee investeren, waardoor een deel van de aandelen door financiële middelen verkregen worden door lokale stakeholders waardoor zeggenschap word gewaarborgd.

3.2.1. Zeggenschap en Betrokkenheid bij de Planvorming

Binnen het ontwikkelproces van Zonnepark Kleine Bergerweg staat zeggenschap en betrokkenheid centraal tijdens de cruciale vroege planvormingsfase. Dit wordt gerealiseerd door een nauwe samenwerking met lokale belanghebbenden zoals de gemeente, de lokale gemeenschap, en andere relevante partijen. Hun input, zorgen en wensen worden actief geïntegreerd in zowel het ontwerp als de uitvoering van het project. Onze methodiek garandeert niet alleen de economische haalbaarheid van het zonnepark maar verzekert ook brede maatschappelijke ondersteuning. Communicatie en participatie worden doelgericht georganiseerd via platforms zoals keukentafelgesprekken, nieuwsbrieven en informatieavonden, zoals uitvoerig beschreven in ons communicatie- en participatieplan. Belangrijke mijlpalen, zoals de samenwerking met de Coöperatie Duurzaam Roerdalen en de aanpassingen voortkomend uit de dialoog met stakeholders, bevestigen onze inzet voor uitgebreid lokaal zeggenschap.

Verder illustreren specifieke aanpassingen in de ontwikkelfase, gedocumenteerd in de projecttijdslijn (zie illustratie 7), onze responsiviteit ten opzichte van lokale input. Deze tijdslijn toont de wijzigingen aangebracht door de inbreng van lokale stakeholders, waaronder flora/fauna experts, de Coöperatie Duurzaam Roerdalen (CDR), omwonenden en de gemeente Roerdalen. Deze interactie met de gemeente Roerdalen, een cruciale stakeholder in de vorming van lokaal beleid en de beoordeling van onze plannen, heeft geleid tot significante projectaanpassingen, zoals:

- De integratie van een faunatunnel aan de Grote Bergerweg om dassensterfte tegen te gaan.
- Het schrappen van het geplande wandelpad door het zonnepark na veiligheidszorgen van de gemeente over overstekende wandelaars over de Grote Bergerweg.
- Het verplaatsen van het inkoopstation en de batterijopslag naar een locatie langs de Grote Bergerweg verder van omwonenden om de afstand te maximaliseren.
- Het aanpassen van de plannen het doortrekken van de bomenrij langs de Kleine Bergerweg na bezwaren van omwonenden, beperkt tot het perceel van een de betrokkene.
- Het minimaliseren van de hoogte van de zonnepanelen, in overeenstemming met de voorkeuren van omwonenden.
- Het aanbrengen van klimop op het hekwerk rond het zonnepark na overleg met omwonenden.
- Het stimuleren van zeggenschap door financiële participatieopties voor de Coöperatie actief te faciliteren, waarbij zij de vrijheid krijgen om zelf de vorm van deelname te kiezen.

Illustratie 7: Projecttijdslijn Kleine Bergerweg en aanpassing na dialoog stakeholders (bron: Solar Provider Group B.V.)

3.2.2. Zeggenschap via financiële participatie

De structuur van financiële participatie in Zonnepark Kleine Bergerweg is zorgvuldig ontworpen om de lokale gemeenschap niet alleen een stem te geven in de ontwikkelingsfase, maar ook zoveel mogelijk te streven naar zeggenschap tijdens de exploitatiefase van het park. Dit wordt bereikt door de diverse opties van financiële betrokkenheid, die elk hun eigen mate van invloed waarborgen op de operationele beslissingen en het management van het zonnepark. Hieronder wordt toegelicht hoe elke optie zeggenschap biedt in de ontwikkeling en exploitatiefase, of in specifieke delen van het project.

Optie A: Directe Investering in Zonnepark Kleine Bergerweg

Bij deze optie verkrijgt de lokale coöperatie (of de gemeente), Coöperatie Duurzaam Roerdalen (CDR), door een directe investering, 50% van de aandelen in het project. Deze eigendomsverhouding vertaalt zich direct in gelijke zeggenschap over beslissingen tijdens de ontwikkeling en exploitatiefase van het park. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, operationele beslissingen, onderhoudsplanning, bouw partij, financieringen en de keuze voor ondersteunende partijen in het proces. Mocht de coöperatie niet in staat zijn deze rol te

vervullen, en neemt de gemeente Roerdalen deze investering over, dan verschuift het zeggenschap, waarbij de gemeente een actieve rol krijgt in het maken van de keuzes.

Optie B: Autonoom SCE Project door Coöperatie met Lokale Investering
In deze configuratie ontwikkelt en beheert CDR een onafhankelijk SCE-project binnen het grotere kader van Zonnepark Kleine Bergerweg. Deze benadering geeft CDR volledige autonomie en zeggenschap over het SCE-deel, inclusief alle aspecten van de exploitatie, van onderhoud tot inkomstenverdeling. Het scheidt effectief de operationele controle van het SCE-deel van de rest van het zonnepark, waardoor CDR de belangen van de coöperatieleden direct kan behartigen zonder inmenging van externe partijen. Overeenstemming tussen SPG en de ontwikkelaar is dat beide partijen onderdeel uitmaken van Zonnepark Kleine Bergerweg. Hierdoor gebruiken we dezelfde aansluiting (die wel achter de hoofdmeter is opgesplitst), dezelfde vergunning, en moet het park operationeel onderhouden worden, naast andere aspecten. Dit biedt voordelen in samenwerking, maar maakt het ook mogelijk om lokale expertise of werk in de markt te zetten. Zo krijgt niet alleen de omgeving de kans om mee te delen, maar ook anderen. Als uitgangspunt voor zeggenschap en het gezamenlijk nemen van beslissingen, ondanks verschil in aandelen, is ook onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst die in april 2024 getekend is.

Optie C: Autonoom SCE Project door Coöperatie met Obligatie-Uitgifte
Voortbouwend op de voorgaande tekst, biedt Optie C een vergelijkbaar niveau van autonomie voor CDR als Optie B. Het onderscheid schuilt echter in de financiering: bij Optie C gebeurt dit door middel van obligatieleningen in plaats van directe aandelenparticipatie door de gemeente of andere partijen. Dit model stelt CDR in staat 100% van de zeggenschap over het SCE-gedeelte van het project te behouden, waardoor ze volledige controle over de exploitatieaspecten van hun deel van het zonnepark hebben. De financiering via obligaties creëert een bredere basis van lokale financiële steun en betrokkenheid, doordat mensen kunnen investeren door het kopen van een obligatie met een bepaald rendement.

4. Financiële onderbouwing

Gedurende de projectontwikkeling voert de Solar Provider Group financiële berekeningen uit, gericht op optimalisatie van de elektriciteitsproductie en geoptimaliseerd ontwerp. Deze berekeningen zijn inschatting van wat er in de toekomst zal gebeuren. In het algemeen wordt de haalbaarheid van een zonnepark sterk beïnvloed door het oppervlak van het project (toegang tot de grond), projectcapaciteit (kWdc of kWp), instraling (kWp/kWh/jaar), afstand tot aansluitmogelijkheden op het elektriciteitsnet (aansluitingskosten), afstand naar hoofdwegen (toegangsweg) en de gemeentelijke leges. Bovendien kunnen de bedrijfsstatus en grondvoorwaarden van invloed zijn op de haalbaarheid van een zonnepark. Hieronder worden de meest belangrijke kosten en opbrengsten voor Zonnepark Kleine Bergerweg toegelicht.

4.1. Kosten

4.1.1. Bouw

Op basis van aanzienlijke kostenbesparingen tot en met 2019 zijn de gemiddelde kosten voor grondgebonden zonneparken gedaald van €0,75/W in 2017 tot €0,60/W in 2019. Met een toenemende vraag en aanbod werden verdere kostenverlaging verwacht. Sinds begin 2020 zijn vanwege macro-economische gevolgen de kosten voor vervoer en productie van zonnepanelen en materialen wereldwijd gestegen. Tegenwoordig zien wij weer een verlaging van de prijzen. Nauwlettende bewaking van de systeemkosten door de inkoopafdeling van de Solar Provider Group helpt ons de trend te definiëren en een redelijk inzicht te bieden in financiële ontwikkelingen. Er wordt verwacht dat Zonnepark Kleine Bergerweg geïnstalleerd zal worden in het eerste of vierde kwartaal van 2025 of begin 2026. Wij verwachten dat de kosten voor een zuid opstelling tussen de €0,50/Wp en €0,70/Wp liggen.

4.1.2. Aansluiting

Naast de bouw, is de aansluiting van Zonnepark Kleine Bergerweg op het net een andere grote kostenpost. Het systeem zal na de bouw worden aangesloten op het dichtstbijzijnde station, namelijk in Merum aan de kruising van de Rijksweg en Schepersweg op 2110 meter van het project. Enexis hanteert vaste prijzen voor de aansluiting en per meter aan kabel dat aangelegd moet worden. Wij hebben de offerte die aan ons is verstrekt geaccepteerd en aanbetaald, hiermee is er zekerheid dat daadwerkelijk elektriciteit terug kan worden geleverd met Zonnepark Kleine Bergerweg. De kosten om het zonnepark aan te sluiten worden door Enexis geschat op €649.464,18. Verder moeten er nog kosten per maand worden betaald aan Enexis voor het onderhoud van de aansluiting en kabels. Deze kosten bedragen ongeveer €104,28/maand, voor 25 jaar zou dit €31.284 zijn. Voor een periode van 25 jaar komt de totale kost voor de aansluiting neer op €680.784,18.

4.1.3. Operationele kosten

Wij reserveren naast de bovengenoemde kosten ook kostenposten voor de operationele fase voor bijvoorbeeld het onderhoud, verzekering en de opstalvergoeding. Doorgaans bieden wij een compensatie aan tussen de €3750,- en €6500,- per hectare per jaar. Dit hangt sterk af van verschillende factoren zoals de ligging t.o.v. het net, grootte en schaduwwerking. Deze kosten bedragen bij elkaar ongeveer €300.000 per jaar.

4.1.4. Eenmalige kosten

Naast het bouwen en het operationeel houden van het park, is het natuurlijk ook van groot belang dat alle landschappelijke inpassing wordt aangepast, dat er voor andere ontwikkelkosten en reserves geld opzij worden gezet en dat er overige eenmalige kosten

kunnen worden betaald. Zo moeten de omvormers worden vervangen en is er een reserve voor de ontmanteling voorzien. Voor financial close zal het duidelijker worden wat de kosten zijn voor de andere eenmalig kosten die moeten worden opgenomen.

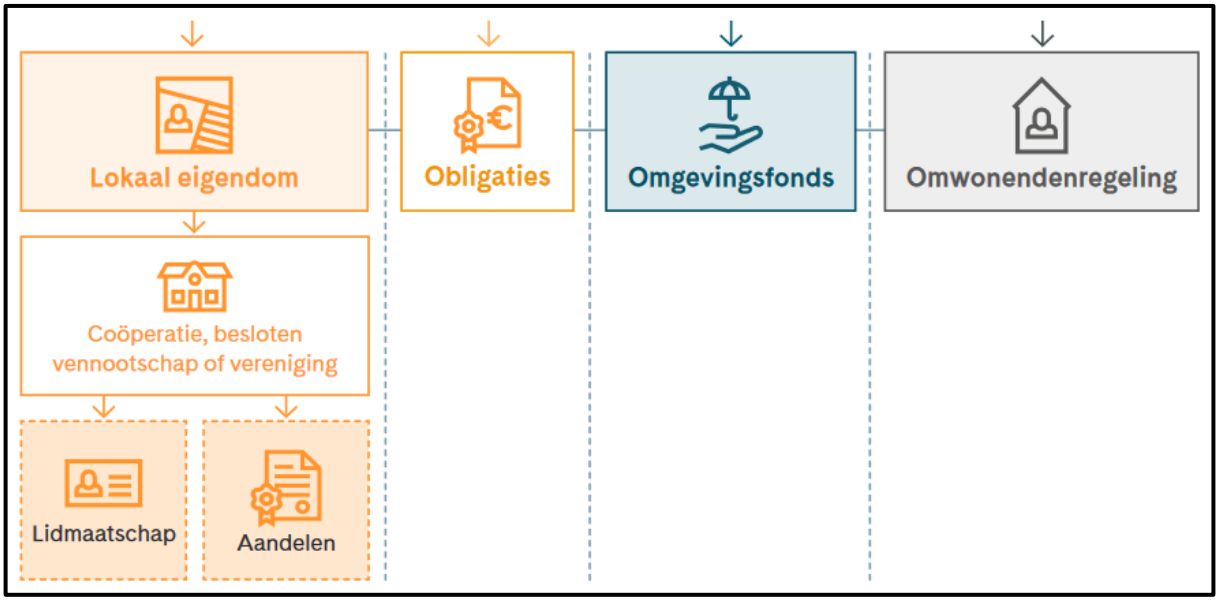
4.2. Opbrengsten

4.2.1. Verkoop elektriciteit

Voor het schatten van de specifieke productie en geproduceerde elektriciteit gebruiken wij het programma PV-Syst. De installatie wordt door dit systeem berekend op een 14,4 MWdc/10 MWac systeem met een zuid-opstelling, wat leidt tot ongeveer 14,1 GWh/jaar groene stroom voor het lokale distributienetwerk. We hebben verschillende scenario's vergeleken en ons financiële model behaalde de huidige nettowaarde onder de voorspelde energiekosten en de huidige trend van SDE++-subsidie. Het financiële model voorspelt een positieve netto contante waarde voor het systeem, waarbij de geschatte opbrengsten van elektriciteit worden gebruikt van €0,05/kWh gedurende de garantieperiode van 15 jaar. Hierbij moet worden opgemerkt dat het SDE++-programma elk jaar wijzigt. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) laat enkele maanden voor de SDE++ ronde de exacte getallen weten waar we mee kunnen rekenen in 2025. Het park heeft een levensduur van minimaal 30 jaar. Hierbij moet rekening gehouden worden dat de panelen elk jaar ongeveer 0,45% degraderen.

5. Financiële participatie en terugvloeiing omgeving

Om de opties voor financiële participatie structuur te geven, hanteren wij de participatiewaaier opgesteld voor het Klimaatakkoord (zie illustratie 8). De participatiewaaier hieronder geeft een overzichtelijk plaatje van de verschillende manieren waarop de omgeving kan meeprofiteren. Uiteindelijk kiest men vaak een of een combinatie van opties, dat is maatwerk. Zo hebben we in Echt-Susteren gekozen om met de lokale energiecoöperatie lokaal eigenaarschap te organiseren met als back-up de obligatielening en een afdracht te doen aan het lokale omgevingsfonds wat door een lokaal bestuur wordt onderhouden.

Illustratie 8: De participatiewaaier (bron: Klimaatakkoord)

5.1. Streven naar 100% lokaal eigenaarschap

Een goede samenwerking met omwonenden, betrokkenen en geïnteresseerden in het zonnepark is voor SPG van groot belang en bepalend voor het succes van het project. Het gaat om een dialoog en interactie die moet leiden tot een breed gedragen project, dat naast de productie van duurzame energie ook bijdraagt aan meer natuurwaarden en kansen om financieel te profiteren voor de omgeving. SPG streeft naar 100% lokaal eigenaarschap. Een realisatie waarbij de omgeving de mogelijkheid heeft om mee te beslissen en risicodragend te investeren. Hiervoor werken we in ieder geval samen met energiecoöperatie Duurzaam Roerdalen. Zij hebben aangegeven de intentie te hebben om 2,5 MW op zich te nemen.

5.1.1. SCE

Duurzaam Roerdalen is een energiecoöperatie met een maatschappelijke functie die beschikt over lokale kennis, een lokaal netwerk en heeft de doelstelling om de inwoners van de gemeente Roerdalen te laten participeren in de ontwikkelings- en exploitatiefase van zonnevelden.

Tijdens de overleggen met Duurzaam Roerdalen zijn de verschillende keuzes afgegaan als het gaat om instappen en investeren. 100% lokaal eigenaar worden is vooralsnog niet de keuze die ze heeft gemaakt. Ze geeft aan voornemens te zijn om gebruik te willen maken van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE regeling). Hierbij wordt maximaal 7,5 MW gekocht van het zonnepark. De precieze hoeveelheid wordt later afgestemd met de

coöperatie en hangt af van verschillende factoren, zoals de businesscase voor hen bij het exploiteren van een park via SCE en de mogelijkheden om geld te lenen bij een financier.

De SCE-subsidie:

- Is een exploitatiesubsidie met een gegarandeerde looptijd van 15 jaar.
- bestaat uit een basisbedrag dat voor 15 jaar is vastgelegd in de subsidiebeschikking minus een correctiebedrag dat per jaar varieert. Omdat het correctiebedrag jaarlijks fluctueert is de daadwerkelijke subsidie per kWh jaarlijks ook verschillend.
- wordt berekend per kilowattuur (kWh), op basis van het vermogen van de productie-installatie en het voor die categorie productie-installaties geldende maximum aantal vollasturen. Ook het vermogen en het aantal vollasturen wordt voor 15 jaar vastgelegd in de subsidiebeschikking. De subsidie is op het moment ongeveer dubbel zo hoog als de SDE.
- SCE is bedoeld voor projecten in een bepaald postcoderoosgebied waarin het project zich bevindt en in aangrenzende postcoderoosgebieden.
- Per SCE-aanvraag dient de Coöperatie één lid te hebben per 5 kilowattpiek aan vermogen. Dit betekent dat voor elke 0,5 MW die de coöperatie overneemt, deze 100 participanten moet vinden. Insteek is dat het CDR op die manier naar draagkracht verschillende SCE kan krijgen in het zonnepark.

Duurzaam Roerdalen wil graag aanspraak maken van het Ontwikkelfonds van de Provincie Limburg waarbij ze wordt bijgestaan door RESCoop Limburg. Het onderzoek is hiervoor reeds gestart. Voor de afsplitsing van het zonneveld zal plaatsvinden, wordt een tweede projectvennootschap opgericht (zie opties B + C in hoofdstuk 2). De uiteindelijke beslissing van Duurzaam Roerdalen tot financiële deelname is voorbehouden aan de goedkeuring van het bestuur en/of de leden van Duurzaam Roerdalen. SPG en Duurzaam Roerdalen hebben onlangs de intentie uitgesproken om de handen ineen te slaan door middel van een ondertekende samenwerkingsovereenkomst, waarin de kaders zijn vastgesteld om de samenwerking verder te concretiseren. Het doel is om deze samenwerkingsovereenkomst verder uit te breiden met een amendement voor het aanvragen van de SDE- en SCE-subsidie.

Voordat een daadwerkelijke overname van Zonnepark Kleine Bergerweg bewerkstelligt kan worden, is het wenselijk dat de structuur en statuten van Duurzaam Roerdalen worden gewijzigd om de huidige bestuursleden te beschermen tegen eventuele bestuursaansprakelijkheid. SPG zal Duurzaam Roerdalen voor zover mogelijk bijstaan bij het opzetten van de juridische structuur. Hierbij is het onder andere van belang dat voorkomen wordt dat Duurzaam Roerdalen een AFM vergunning nodig heeft en/of kan worden aangewezen als bankinstelling.

SPG en Duurzaam Roerdalen gaan gezamenlijk de lokale gemeenschap benaderen en enthousiasmeren om te investeren. De eerste informatiebijeenkomsten zullen plaatsvinden tijdens de vergunningsprocedure. Instappen in deze fase betekent dat de lokale omgeving al vroeg zeggenschap heeft over de gehele verdere ontwikkeling van het zonnepark. Daarom is het belangrijk om tijdens de vergunningsprocedure te starten met de lokale omgeving te bereiken. Via diverse lokale nieuwsmedia wordt bekendheid gegeven dat mensen kunnen investeren. Ook is gevraagd aan Duurzaam Roerdalen of ze via haar nieuwsbrief en andere communicatiemiddelen de uitvraag kan uitzetten naar haar leden en contacten, en hoe SPG daarbij kan meehelpen.

Er staat een projectwebsite online waar iedereen de benodigde informatie kan vinden om lokaal deel te nemen: https://www.solarprovidergroup.nl/projecten/kleine-bergerweg-(roerdalen). Samen met Duurzaam Roerdalen willen we bijeenkomsten en eventueel een bezoek aan een bestaand zonnepark van SPG organiseren. Naast de activiteiten die SPG en Duurzaam Roerdalen gezamenlijk ontwikkelen heeft Duurzaam Roerdalen uiteraard de mogelijkheid om ook nog andere activiteiten uit te voeren om zoveel mogelijk mensen te enthousiasmeren.

Gedurende de bijeenkomsten wordt informatie verschaft aan de lokale omgeving over hoe ze kunnen investeren en wat daarbij de voordelen en nadelen zijn. Een voordeel van instappen tijdens de vergunningsprocedure is dat er een hoger rendement kan worden behaald dan wanneer er later wordt ingestapt, een hoger risico is daarbij een nadeel. Een ander voordeel is, zoals eerder vermeld, dat de lokale omgeving ook zeggenschap krijgt in de ontwikkeling.

We zijn afhankelijk van de interesse van de lokale omgeving voor lokaal eigenaarschap. We streven er naar om het zonnepark voor zoveel mogelijk aandeel over te dragen. Indien de lokale omgeving niet of slechts beperkt willen investeren, heeft de gemeente Roerdalen de mogelijkheid om de resterende financiering op haar te nemen.

5.2. Obligaties

Mocht blijken dat mede-eigenaarschap als vorm van financiële participatie niet realiseerbaar is, dan willen wij een andere oplossing uitwerken, namelijk het verstrekken van obligatieleningen. Obligaties voor het zonneparken worden uitgegeven door een rechtspersoon (project B.V. van het zonnepark). Een obligatie is een lening die in delen verdeeld is. Alle obligatiehouders lenen dus samen, ieder voor een deel, geld uit aan de rechtspersoon. De obligatiehouders hebben daarmee recht op terugbetaling van hun deel van de lening plus rente. Die rentevergoeding is verschuldigd, ook als de rechtspersoon geen winst maakt of de resultaten achterblijven. De obligatie zelf is een doorgaans verhandelbaar schuldbewijs en kan dus overgedragen worden, bijvoorbeeld als de obligatiehouder wil verhuizen. De positie van een obligatiehouder wijkt daarmee af van de positie van een aandeelhouder. Een aandeelhouder ontvangt namelijk alleen dividend (winstuitkering) mits er winst is te verdelen, terwijl de obligatiehouder in alle gevallen recht heeft op de overeengekomen rentevergoeding. Daarnaast krijgt de obligatiehouder de hoofdsom van de lening aan het einde van de looptijd van de obligatie weer terug (aangenomen dat de rechtspersoon in de tussentijd niet failliet is gegaan). De aandeelhouder krijgt daarentegen de aanschafprijs van zijn aandelen niet meer terug, tenzij de aandeelhouder zijn aandelen verkoopt aan een ander of als de aandelen worden ingetrokken door de rechtspersoon.

Om de obligatie optie te organiseren richt de Solar Provider Group een samenwerking in met een nader te bepalen platform, waarbij inwoners van Roerdalen via het platform met voorrang kunnen investeren in Zonnepark Kleine Bergerweg en daar een (marktconform) rendement op krijgen (geschat op 4% à 8%).

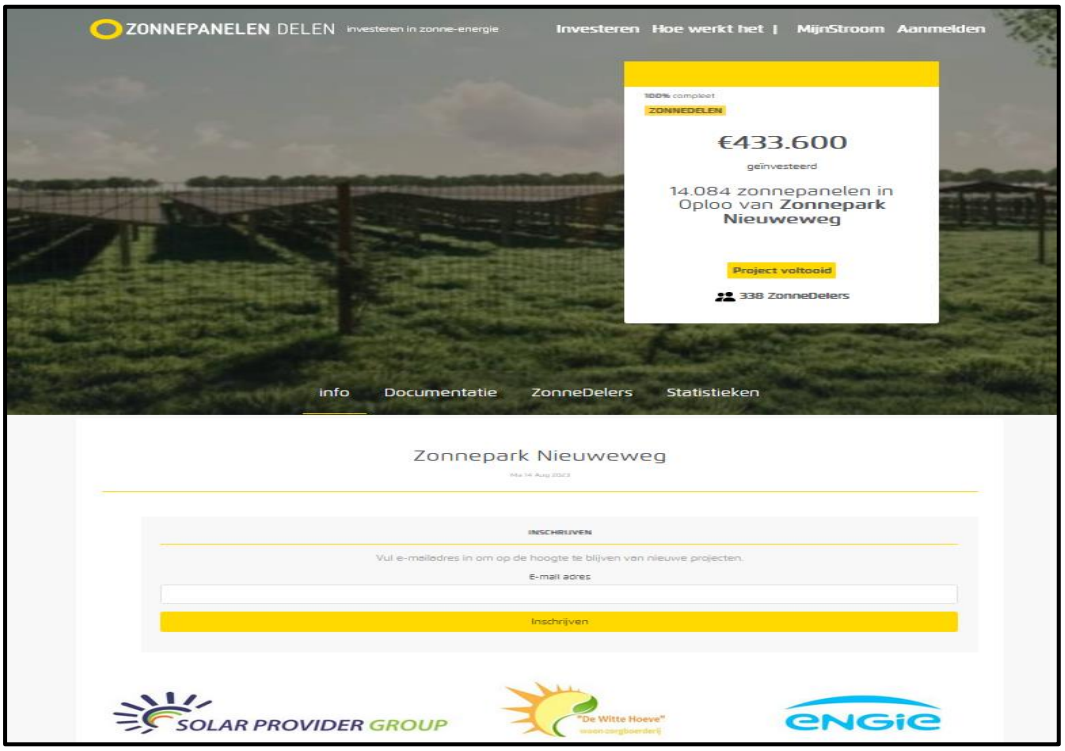
5.2.1. Voorbeeld obligatielening

Via de website van bijvoorbeeld Zonnepanelen Delen (ZPD) kunnen mensen hun obligaties verkrijgen in het zonnepark. Dat kan door in te schrijven op de aanbieding (het project) die is geplaatst op (een eventueel afgesloten deel van) de website. De dienst die ZPD aan de participanten verleent is een gereguleerde activiteit. Een belangrijk deel van de regels die gelden, zijn bedoeld om de participanten te beschermen.

De belegger wordt beschermd via de Stichting Belangenbehartiging. Deze is opgericht ten behoeve van de beleggers die via ZPD een investering hebben gedaan in een duurzaam project. De stichting heeft als doel het behartigen van de belangen van investeerders in financieringen die aan de stichting opdracht hebben gegeven om, in geval van een bestaand of dreigend betalingsgeschil met de uitgevende instelling van een betreffende financiering, namens de investeerders op te treden en het collectieve belang van investeerders jegens de betreffende uitgevende instelling te behartigen.

Bij dit laatste kan gedacht worden aan het uitwinnen van zekerheden die aan de investeerder zijn gegeven en welke deze (voorwaardelijk) eerder heeft overgedragen aan de stichting of op andere wijze aan de stichting zijn erkend. Maar ook verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband kunnen houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Via ZPD hebben wij voor ander zonnepark (Zonnepark Nieuweweg) van Solar Provider Group in 2023 succesvol €433.600 opgehaald onder 338 participanten.

Illustratie 9: Zonnepark Nieuweweg obligatie openstelling bij ZPD

5.3. Omgevingsfonds

Daarnaast heeft SPG de afspraak met de gemeente gemaakt om 500 euro af te dragen per MWp gerealiseerd per jaar voor het omgevingsfonds. Zonnepark Kleine Bergerweg realiseert circa 15MWp, dit komt neer op €7.500/jaar. We doen dit lineair over de vergunningsperiode van 30 jaar zodat dit ook netto contant gemaakt kan worden als er in 1 keer betaalt zou kunnen worden in plaats van jaarlijks. De gemeente zal de invulling bepalen over wat er met die gelden gaat gebeuren. Deze afspraak wordt vastgelegd in de anterieure overeenkomst.

5.4. Lokaal stroom afnemen (en delen)

Wij willen voor dit project gaan samenwerken met een energiemaatschappij die een platform biedt waarop lokale klanten stroom kunnen afnemen van lokale producenten zoals het zonnepark. Op dit platform worden opwekkers en afnemers van groene stroom gekoppeld. Ons idee is dat een aanbieder (zoals Vandebron) een goede koppeling kan maken tussen productie en consumptie. De geproduceerde elektriciteit van Zonnepark Kleine Bergerweg kan via hun platform aan de lokale omwonenden aangeboden kunnen worden tegen een gereduceerd tarief. De Solar Provider Group zal tijdens de onderhandelingen willen bedingen dat inwoners binnen een bepaalde postcode, die overstappen naar de energiemaatschappij en energie afnemen van het zonnepark een korting krijgen aangeboden. Een grove inschatting van het te doorlopen proces is hieronder uitgewerkt (zie tabel 2).

Fase	Activiteit	Mogelijke partij
1. Voor SDE++ beschikking	Inventariseren interesse afnemers	Vandebron
	Uitzetten tender onder geïnteresseerden	Eneco
	Informeren omwonenden	Pure Energie
2. Voor financial close	Keuze afnemer	Nader te kiezen partij
	Informeren omwonenden	
	Contract afstemmen	
	Contract sluiten	
3. Voor de bouw	Starten met opzet platfrom	Nader te kiezen partij
	Informeren omwonenden	
4. Na de bouw	Starten met opzet platfrom	Nader te kiezen partij
	Platform live	
5. Inbedrijfstelling	Participanten krijgen korting op energierekening	Nader te kiezen partij

Tabel 2: Activiteiten korting energierekening (bron: Solar Provider Group B.V.)

5.5. Lokale werkgelegenheid

SPG inventariseert lokale partijen en initiatieven die zouden kunnen bijdragen aan bouw, beheer en/of onderhoud van het park, en betrekt deze door hen mee te laten dingen in offerteaanvragen en/of opdracht te geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden. Hierbij kan gedacht worden aan grondwerkzaamheden en wegenaanleg, hekwerkbouw, beveiliging, catering, schoonmaak bouwplaats, groeninrichting, etc. Een lokale partij zal bij een gelijke kwalitatieve en economische aanbieding altijd de voorkeur hebben. De initiatiefnemer identificeert daarbij ook werkzaamheden (eenmalig en/of structureel) die geschikt zijn voor de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en zoekt naar concrete inzetmogelijkheden. Hiervoor hebben wij contact gezocht met de lokale organisatie Westrom.

Hieronder (zie tabel 3) is een mogelijk verloop uitgeschreven om samen te werken met een lokale hovenier en wat er zou moeten gebeuren tijdens de verschillende fases. Deze uitwerking kan ook toegepast worden op de andere elementen die wij lokaal willen uitzetten. De verdere uitwerking zal pas echt gaan spelen nadat wij de SDE-subsidie hebben ontvangen, omdat wij dan weten dat het project ook gebouwd kan worden.

Fase	Activiteit	Mogelijke partij
1. Tijdens vergunningsaanvraag	Interesse inventariseren	Cox hoveniers
	Beplanting- en beheerplan delen	Hoveniersbedrijf Roerstreek
		Nissen boomverzorging en hovenier
		Jack Hannen hoveniersbedrijf
2. Voor SDE++ beschikking	Uitzetten van opdracht	Idem als hierboven of nog andere
	Ontvangen van offertes	Idem als hierboven of nog andere
	Keuze voor hovenier	Hovenier Zonnepark Kleine Bergerweg
3. Voor de bouw	Starten met uitvoering	Hovenier Zonnepark Kleine Bergerweg
4. Na de bouw	Beplanting aangeplant	Hovenier Zonnepark Kleine Bergerweg
5. Inbedrijfstelling	(Twee)jaarlijks onderhoud	Hovenier Zonnepark Kleine Bergerweg

Tabel 3: Activiteiten lokale hovenier (bron: Solar Provider Group B.V.)

5.6. Stimulering zon op dak

De SPG heeft twee verschillende manier op zon op dak in de gemeente Roerdalen te stimuleren.

5.6.1. Zelfstroom

Voor particulieren eigenaren die geen grote daken hebben, hebben wij met onze partner Zelfstroom verschillende afspraken gemaakt. Zelfstroom biedt eigenaren de mogelijkheid om panelen te huren of te kopen. Als geïnteresseerde woningeigenaren panelen op hun dak willen plaatsten is er een speciale website ingericht bij Zelfstroom waar omwonenden rondt de zonnepark van de Solar Provider Group korting krijgen. Deze korting is afhankelijk van de grootte van de uiteindelijke installatie.

5.6.2. Grootschalige zon op dak

5.6.2.1. Particulieren daken

Om meer in te zetten op trede 1 (zon op dak) van de zonneladder in combinatie met trede 4 (zon op landbouw gronden) heeft SPG een eerste inventarisatie gemaakt van dak eigenaren in de gemeente Roerdalen die openstaan voor zon op dak. In de periode tussen september 2022 en oktober 2022 hebben wij ongeveer 10 eigenaren benaderd om te vragen hoe zij staan tegen over zon op dak. Enkele eigenaren hadden al panelen of hadden net een opdracht voor installatie geaccepteerd. Voor de stimulering van zon op dak is dit natuurlijk heel bevorderlijk. Er zijn door ons vier partijen geïdentificeerd die verder zouden willen onderzoeken of zon op dak een mogelijkheid is. Er is met deze partijen afgesproken dat mocht het Zonnepark Kleine Bergerweg verder gaan met de vergunningsaanvraag wij de optie om zon op dak te ontwikkelen verder kunnen uitwerken. Op deze manier willen wij ook meer invulling geven aan de voorwaarde Compensatiemaatregelen (#2) van het gemeentelijke beleid. De uitdaging bij particulieren daken is dat wij geen beslissingsbevoegdheid hebben de uiteindelijke keuze te maken. Verder is ook de omvang van de aansluiting een belemmering voor eigenaren om zonnepalen aan te schaffen voor daken. Kortom, wij zullen onze inpassingen leveren om dit mogelijk te maken.

5.6.2.2. Gemeentelijke daken

Naast het bevorderen van het gebruik van particulieren daken, zijn wij ook in gesprek met de gemeente om bedrijfspanden van de gemeente te voorzien van zonnepanelen. Concreet lopen er nu twee traject met het Cultureel Centrum De Beuk en Basisschool de Berensprong. Deze twee organisaties hebben de mogelijkheid om panelen te kunnen leggen. Hierbij is het ons streven om praktisch, maar ook financieel bij te kunnen dragen.

SOLAR PROVIDER GROUP

Onderbouwing Limburgse Zonneladder
Zonnepark Kleine Bergerweg

Maart 2024
Solar Provider Group B.V.

ONDERBOUWING LIMBURGSE ZONNELADDER

1. INLEIDING

De gemeente Roerdalen is voornemens om een zonnepark te realiseren aan de Kleine Bergerweg. Ten behoeve van de aanvraag voor een omgevingsvergunning moet de Limburgse Zonneladder onderbouwd worden. De voorliggende notitie voorziet in deze onderbouwing.

De onderbouwing van de Limburgse Zonneladder voor het onderhavige zonnepark moet worden bezien vanuit de te behalen duurzaamheidsdoelen. Daarom wordt eerst kort toegelicht welke duurzaamheidsopgave er ligt vanuit het rijk en de Regionale Energie Strategie (RES) Noord- en Midden-Limburg en welke duurzaamheidsdoelen de gemeente Roerdalen zichzelf heeft gesteld. Vervolgens worden de verschillende treden van de ladder onderbouwd.

2. DUURZAAMHEIDSDOELEN

2.1 Duurzaamheidsdoelen Rijk

De overheid neemt maatregelen om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast kan verdere opwarming van de aarde beperkt worden door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Hiervoor zijn nationale en internationale doelen afgesproken. Ook is er een Klimaatwet. Die stelt vast met hoeveel procent ons land de CO2-uitstoot moet terugdringen. De Klimaatwet moet burgers en bedrijven zekerheid geven over de klimaatdoelen:

- 49% minder CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990.
  Om dit doel te halen, hebben de overheid, bedrijven en maatschappelijk organisatie een Klimaatakkoord gesloten. Er staan ook afspraken in die partijen onderling hebben gemaakt.
- 95% minder CO2-uitstoot in 2050 ten opzichte van 1990.

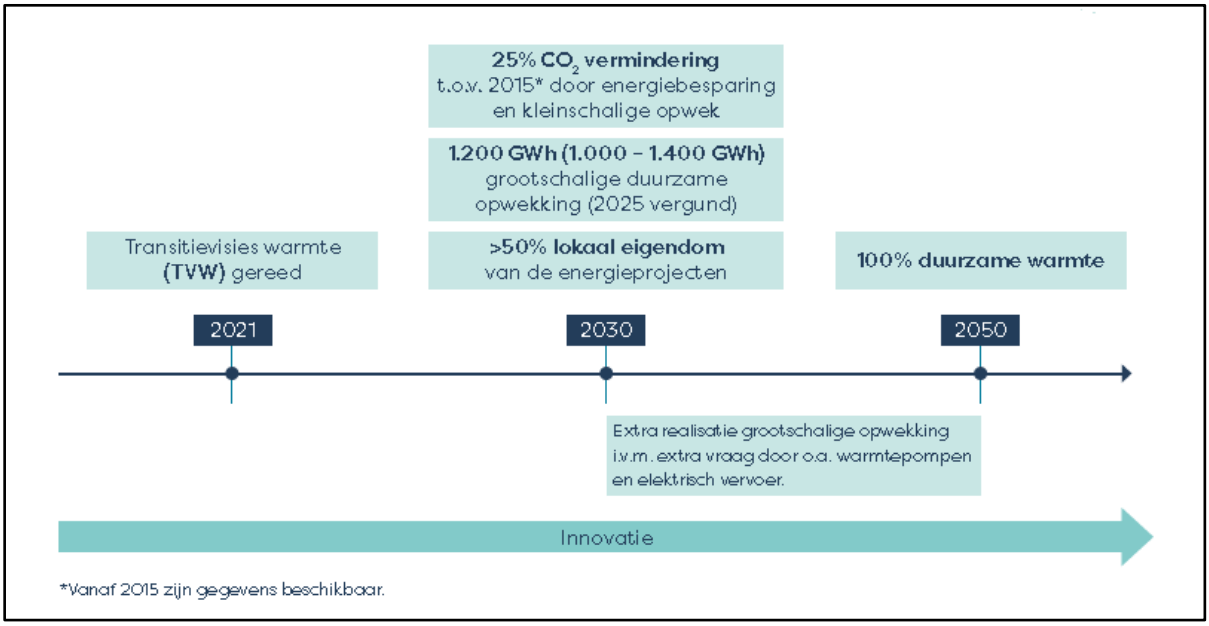
Eén van de maatregelen om de klimaatdoelen te bereiken is het grootschalig duurzaam opwekken van elektriciteit met zon en wind op land. Nederland is hiervoor opgedeeld in 30 regio's die elk een eigen Regionale Energie Strategie (RES) moeten opstellen. Roerdalen behoort tot de RES Noord- en Midden- Limburg. Op land moet in 2030 35 TWh elektriciteit worden opgewekt met grootschalige ZonPV systemen en windmolens. Alle gemeenten hebben de opdracht gekregen om hieraan bij te dragen. Dit komt bovenop de autonome ontwikkeling van 7 TWh elektriciteit op kleine daken. Hierover is het volgende afgesproken: kleinschalige zon-op-dak installaties, met een vermogen van 15 kWp[1] en minder, worden in het Klimaatakkoord niet meegeteld voor het 35 TWh doel. Met de autonome groei van kleinschalig zon op dak tot ongeveer 7 TWh, is namelijk al rekening gehouden in de CO2-doelstellingen.

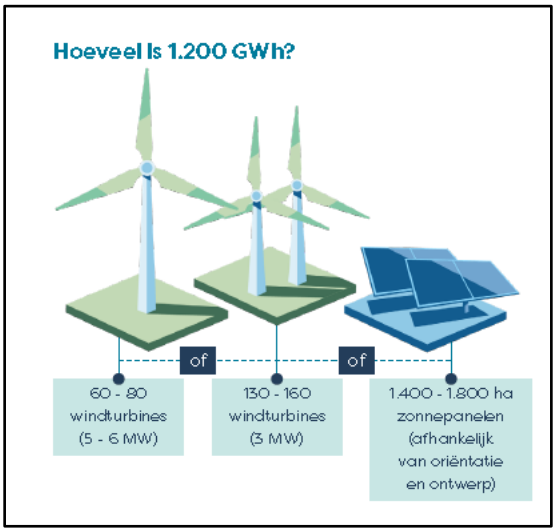
2.2 Duurzaamheidsdoelen Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg

De raad van de gemeente Roerdalen heeft op 3 juni 2021 de Regionale Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg 1.0 (RES 1.0) en de daarin geformuleerde regionale ambities vastgesteld. In de RES werkt de gemeente Roerdalen samen met alle overige 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg, Provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis. De belangrijkste opgave van de RES is om afspraken te maken over hoeveel de regio kan bijdragen aan de landelijke doelstellingen (klimaattafel elektriciteit) van het klimaatakkoord. Deze ambitie is om in 2030 70% van de elektriciteit duurzaam op te wekken.

[1] 15 kWp komt overeen met circa 50 PV-panelen van 300 Wp en een netto benodigde geschikte dakoppervlakte van 80 - 100 m2, afhankelijk van de oppervlakte van de panelen. De bruto benodigde dakoppervlakte is echter veel groter.

Het bod dat de RES Noord- en Midden-Limburg het rijk heeft gedaan is 1 200 GWh in 2030. In de onderstaande figuren staan de doelen van de RES schematisch weergegeven.

Het behalen van de RES doelen tot 2030 betekent op basis van het voorgaande dat er gemiddeld per RES-gemeente 4-6 windturbines van 5-6 MW of 8-11 windturbines van 3 MW of 94 – 120 ha aan zonnepanelen gerealiseerd moeten worden.

2.3 Duurzaamheidsdoelen gemeente Roerdalen

Actieplan Duurzame Energie Roerdalen 2019-2022

In het 'Actieplan Duurzame Energie Roerdalen 2019 – 2022' is de ambitie uitgesproken aan te willen sluiten bij de ambities van de Klimaatwet: in 2030 49% en in 2050 95 % minder CO2 uitstoten ten opzichte van 1990. Het behalen van deze ambities gebeurt via drie sporen (trias energetica):

1. Beperken energieverbruik door verspilling tegen te gaan;
2. Maximaal gebruik maken van energie uit duurzame bronnen, zoals wind-, water- en zonne-energie;
3. Zo efficiënt mogelijk gebruik maken van fossiele brandstoffen om in de resterende energiebehoefte te voorzien.

Vertaald naar de ambities van Roerdalen betekent dit het volgende:

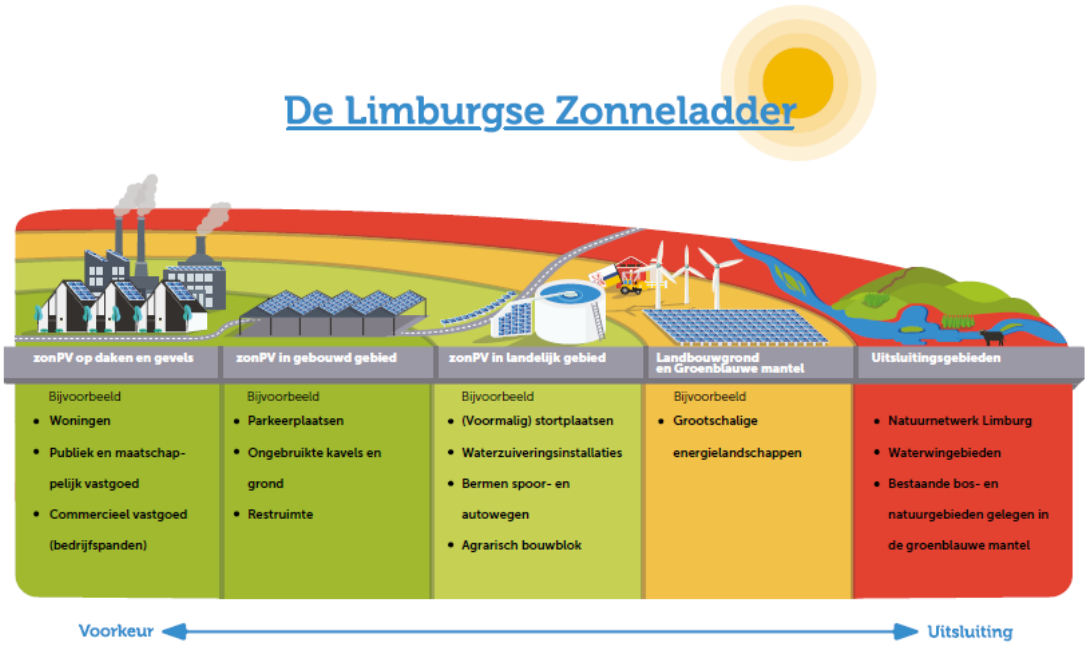
1. *Aansluiten bij de nationale ambitie van reductie CO2 uitstoot: 49% in 2030 en 95% in 2050*
2. *Inzet op minder energie verbruiken heeft hoogste prioriteit*
3. *Gevolgd door opwekking van duurzame energie*
4. *Energie besparen en opwekken in hele gemeente stimuleren*
5. *Als gemeente zelf het goede voorbeeld geven*
6. *Voordat we keuzes maken over grootschalige opwek via zonneparken en windturbines, brengen we onze lokale opgave in beeld en vertalen we dit in lokaal beleid op maat.*

Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

In de vergadering van 15 juli 2021 heeft de raad van de gemeente Roerdalen het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' vastgesteld. In het beleidskader wordt invulling gegeven aan de ambities 1., 3., 4. en 6. zoals omschreven in de blauwe tabel. Tevens heeft de raad de ambitie vastgesteld om in 2030 minimaal 70% van het elektriciteitsverbruik in Roerdalen duurzaam op te wekken. Daarmee sluit de raad aan op de ambitie uit het nationale Klimaatakkoord onderdeel 'Afspraken voor Elektriciteit': in 2030 komt 70% van het elektriciteitsverbruik uit hernieuwbare bronnen: windturbines op zee/land, zonnepanelen op daken en zonneparken. Uit het beleid volgt dat voor het behalen van de ambitie tot 2030 75 hectare aan zonnevelden aangelegd moet worden. Dit is exclusief de oppervlakte van 15 ha van het zonnepark op de stortplaats in Montfort en de aanleg van zonnepanelen op daken. Verder geldt dat hoe meer zon op dak gerealiseerd wordt hoe minder zonnevelden noodzakelijk zijn.

3. ONDERBOUWING LIMBURGSE ZONNELADDER

Op het gebied van zonne-energie pleit de provincie Limburg voor zorgvuldigheid bij ruimtelijke inpassing. Voor dergelijke ontwikkelingen is de Limburgse zonneladder van toepassing. Deze is te zien in onderstaande afbeelding.

De zonneladder is niet volgtijdelijk. De essentie van de zonneladder is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouwgronden en natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien. Inspanningen richten zich primair op

zon op dak en op gevels én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik). Dit betekent dat in eerste instantie onderbouwd moet worden waarom het plan niet binnen de treden 1 tot en met 3 gerealiseerd kan worden. Daarnaast geldt voor realisatie van een zonnepark op landbouwgrond (trede 4) het 'nee-tenzij principe'. Navolgend wordt eerst onderbouwd waarom de invulling van het plan binnen de treden 1 tot en met 3 niet haalbaar is. Vervolgens wordt het 'nee-tenzij principe' onderbouwd.

Uitgangspunten onderbouwing Limburgse Zonneladder

Voor de onderbouwing van de Limburgse zonneladder nabij de stort in Montfort gelden twee hoofduitgangspunten:

1. De realisatie van het zonnepark heeft tot doel:
   - het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen; én
   - een bijdrage leveren aan de doelstelling van het Rijk en de RES. Dit houdt in het grootschalig opwekken van respectievelijk 35 TWh en 1,2 TWh elektriciteit vóór 2030.
2. Voor wat betreft de invulling van de Limburgse Zonneladder wil de gemeente Roerdalen haar klimaatdoelen bereiken door zowel in te zetten op trede 1 (zon op dak) als op trede 4 (zon op landbouwgrond).

Onderbouwing trede 1: ZonPV op daken en gevels

Randvoorwaarden bij trede 1

Bij de onderbouwing van trede 1 in relatie tot de te behalen doelen zijn drie randvoorwaarden relevant:

a. Ten eerste mogen de daken van woningen veelal niet meegeteld worden voor het 35 TWh/1,2 TWh-doel. Dit volgt uit het Klimaatakkoord. Hier is bepaald dat kleinschalige zon-op-dak installaties, die veelal op woningen liggen, tot 7 TWh niet meetellen. Bij het bepalen van de CO2-doelstelling tot 2030 (reductie CO2-uitstoot met 49%) is namelijk al rekening gehouden met een autonome groei van kleinschalig zon-op-dak (vermogen van 15 kWp en minder[2]) tot ongeveer 7 TWh. Het meetellen van deze installaties leidt tot dubbeltellingen en dat is niet de bedoeling. Gelet op het voorgaande kunnen voor de invulling van trede 1 (zon op dak) dus alleen de grote daken meegerekend worden.
b. Ten tweede moet het 35TWh/1,2 TWh-doel vóór 2030 gerealiseerd zijn. De gemeente wil daarom de regie over haar duurzaamheidsdoelstellingen hebben. Een afhankelijkheidspositie is onwenselijk. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak kan echter niet afgedwongen worden. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak kan de gemeente alleen stimuleren. De duurzaamheidsdoelstellingen uitsluitend invullen met zon op dak (trede 1) leidt daarmee tot een afhankelijkheidspositie. Dit is niet wenselijk.
c. Ten derde geldt dat een dak geschikt moet zijn voor het plaatsen van zonnepanelen. Feit is dat niet alle daken geschikt dan wel beperkt geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Belemmeringen zijn onder andere de constructie van het dak, obstakels zoals schoorstenen en dakramen, schaduwvorming en teruglevercapaciteit.

Onderbouwing trede 1

Te weinig daken voor realisatie duurzaamheidsdoelstellingen

[2] 15 kWp komt overeen met circa 50 PV-panelen van 300 Wp en een netto benodigde geschikte dakoppervlakte van 80 - 100 m2, afhankelijk van de oppervlakte van de panelen. De bruto benodigde dakoppervlakte is echter veel groter.

Met alleen zon op dak zijn de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen voor 2030 niet haalbaar. Dit blijkt uit het volgende.

Uit het Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 volgt dat het elektriciteitsverbruik in Roerdalen in 2020 is bepaald op 255 TJ (71,5 miljoen kWh) per jaar (bron: regionale klimaatmonitor 2021). Dit is ongeveer 14,5% van het totale jaarlijkse energieverbruik in Roerdalen. De verwachting is dat, ondanks besparingen en efficiënter gebruik van stroom, het elektriciteitsverbruik de komende jaren toeneemt tot 330 TJ in 2030. Dit als gevolg van elektrificatie van verwarming, vervoer en industrie.

Om inzicht te krijgen hoeveel panden zonpotentie hebben, is voor het jaar 2020 de 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' opgesteld (zie bijlage). Hieruit blijkt dat er in Roerdalen sprake is van in totaal 12.960 panden met zonpotentie. In potentie kunnen op deze daken 393.092 panelen geplaatst worden.

Zoals uit de randvoorwaarden bij trede 1 blijkt, tellen de daken van de woningen niet mee voor de rijks-/RES opgave. Op basis van de analyse betekent dit dat er zonder de woningen in totaal sprake is van 4.401 panden met grote daken[3]. In totaal hebben deze panden een zonpotentie voor 202.776 panelen. Dit betekent dat alleen al voor het invullen van de huidige elektriciteitsvraag (jaar: 2020) binnen de gemeente Roerdalen onvoldoende grote daken met zonpotentie aanwezig zijn. In onderstaande berekening wordt dit nader inzichtelijk gemaakt.

Elektriciteitsverbruik 2020	
Elektriciteitsverbruik 2020 = 255 TJ	: 285.090 panelen (285 Wp) [4]
Zon op dak potentie 2020	: 202.776 panelen

Potentie tekort op daken	**: 82.314 panelen**

Verwacht elektriciteitsverbruik 2030	
Elektriciteitsverbruik 2030 = 330 TJ	: 368.820 panelen (285 Wp)[5]
Zon op dak potentie 2020	: 202.776 panelen

Potentie tekort op daken	**: 166.044 panelen**

Kanttekening bij berekening

Bij de berekening moet de volgende kanttekening geplaatst worden. In de berekening wordt uitgegaan van panden met zonpotentie. Zoals onder het kopje 'Randvoorwaarde bij trede 1' reeds aangegeven, zijn niet alle

[3] In het onderzoek is bij de resterende bebouwing geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine daken. In de praktijk is er dus geen sprake zijn van 4.401 grote daken. Dit zijn er minder. Voor de eenvoud wordt in de berekening echter uitgegaan van 4.401 grote daken.

[4] 285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.
255 TJ = 71,5 miljoen kWh.
71,5 miljoen kWh/250,8 kWh = 285.090 panelen (285 Wp).

[5] 285 Wp * 0,88 rendement * 1000 vollasturen p/j = 250,8 kWh per paneel p/j.
330 TJ = 92,5 miljoen kWh.
92,5 miljoen kWh/25,8 kWh = 368.820 panelen (285 Wp).

panden geschikt of beperkt geschikt om zonnepanelen te plaatsen. In de uitgevoerde 'Analyse zonnepotentie gemeente Roerdalen' is uitsluitend onderzocht of een pand zonnepotentie heeft. Niet is onderzocht of bij deze panden sprake is van andere belemmeringen waardoor de zonnepanelen niet geplaatst kunnen worden. Te denken valt aan de dakconstructie, obstakels zoals dakramen en schoorstenen en of er teruglevercapaciteit beschikbaar is. Ten slotte is ook niet onderzocht of de eigenaar van het pand bereid is om zonnepanelen op het dak te plaatsen. Omdat niet alle belemmeringen zijn onderzocht én niet duidelijk is of de eigenaar van de panden panelen willen plaatsen, is de berekening te rooskleurig. Dit betekent dus dat in werkelijkheid het potentie tekort op daken nog groter is. Immers, in de praktijk zullen bijvoorbeeld niet alle dakconstructies voldoen. Ook zullen niet alle eigenaren zonnepanelen willen plaatsen.

Zon op dak alleen te stimuleren

Het plaatsen van zonnepanelen kan alleen gestimuleerd worden. De gemeente kan dit niet afdwingen. Bij de invulling van trede 1 is er daarom sprake van een RES-brede aanpak voor het stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken. Dit plan richt zich naast de particuliere daken ook op daken van bedrijven en commercieel vastgoed. MKB-bedrijven die willen verduurzamen, worden hier vanuit de gemeente in gestimuleerd.

De gemeente wil de regie houden op haar duurzaamheidsdoelen. Omdat zon op dak alleen gestimuleerd kan worden, ontstaat er voor de gemeente een afhankelijkheidspositie. Daarom zet ze niet alleen in op trede 1: stimuleren zon op dak, maar ook op trede 4 (zon op landbouwgrond).

Realisatie zon op dak bij realisatie zonnepark Kleine Bergerweg

In de anterieure overeenkomst gesloten tussen de gemeente en het zonnepark is opgenomen dat 3,1% van het zonnepark zal worden aangelegd als zon-op-dak stimulatie, dit komt neer op z'n 1000 panelen of 2100 m².

Onderbouwing trede 2: ZonPV in gebouwd gebied

Wat betreft de invulling van trede 2 moet in het oog worden gehouden dat er sprake moet zijn van mogelijkheden waar de gemeente over kan beschikken. De gemeente Roerdalen beschikt bijvoorbeeld niet over restruimten op bedrijventerreinen of niet courante lege bouwkavels. De gemeente beschikt daarnaast wel over parkeerterreinen. Deze hebben echter een beperkte oppervlakte en liggen verspreid door de gemeente. Voor het invullen van de duurzaamheidsdoelen vóór 2030 is 75 ha aan zonneparken noodzakelijk. Het te behalen doel vraagt dus om locaties met een behoorlijke omvang. De parkeerplaatsen voldoen hier niet aan. Om voorgaande redenen vallen de gebieden binnen trede 2 voor het kunnen behalen van de duurzaamheidsdoelen zo goed als af.

Onderbouwing trede 3: ZonPV in landelijk gebied

Net zoals bij de invulling van trede 3 moet ook bij deze trede in het oog worden gehouden dat er voor de gemeente mogelijkheden beschikbaar moeten zijn. Voor het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen vallen de gebieden binnen trede 3 zo goed als af.

In de gemeente ligt bijvoorbeeld geen waterzuiveringsinstallatie. Verder heeft de gemeente geen agrarische bouwblokken in eigendom. Ook het inzetten van de bermen langs de A73 en het spoor zijn voor het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen geen optie. De bermen zijn immers eigendom van Rijkswaterstaat (RWS) en ProRail. De gemeente kan het plaatsen van de zonnepanelen op de voornoemde locaties alleen stimuleren, maar niet afdwingen. Bekend is verder dat zowel RWS als ProRail onderzoek doen naar het

plaatsen van zonnepanelen op hun eigendommen. Op de gronden in de gemeente Roerdalen hebben beide partijen voor alsnog geen plannen om zonnepanelen te plaatsen.

De realisatie van zonnepanelen binnen trede 3 is veelal afhankelijk of de eigenaar van de gronden het initiatief wil nemen. Een voorbeeld is het zonnepark op de stortplaats in Montfort. Op 1 oktober 2020, verzonden 5 oktober 2020, is voor dit park door provincie Limburg een omgevingsvergunning verleend. Het betreft een initiatief van Deponie Zuid B.V.. Dit betreft een zonnepark van +/- 15 ha. Zoals aangegeven in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' telt dit park niet mee voor de gemeentelijke opgave van 75 ha grootschalige opwek van zonne-energie.

Conclusie invulling treden 1 tot en met 3

Op basis van het voorgaande is de conclusie dat met het uitsluitend invullen van treden 1 tot en met 3 de omschreven duurzaamheidsdoelen vóór 2030 niet worden gehaald. Met het invullen van treden 1 tot en met 3 worden kleine stappen gezet. Het vergt immers tijd om particulieren/bedrijven te overtuigen om daadwerkelijk duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Daarnaast is ook de inzet van alle in potentie geschikte grote daken voor zonne-installaties in de gemeente niet voldoende om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Vanuit realistisch oogpunt moeten in Roerdalen dus ook landbouwgronden ingezet worden voor zonne-installaties.

Onderbouwing trede 4: ZonPV landbouwgrond/Groenblauwe mantel

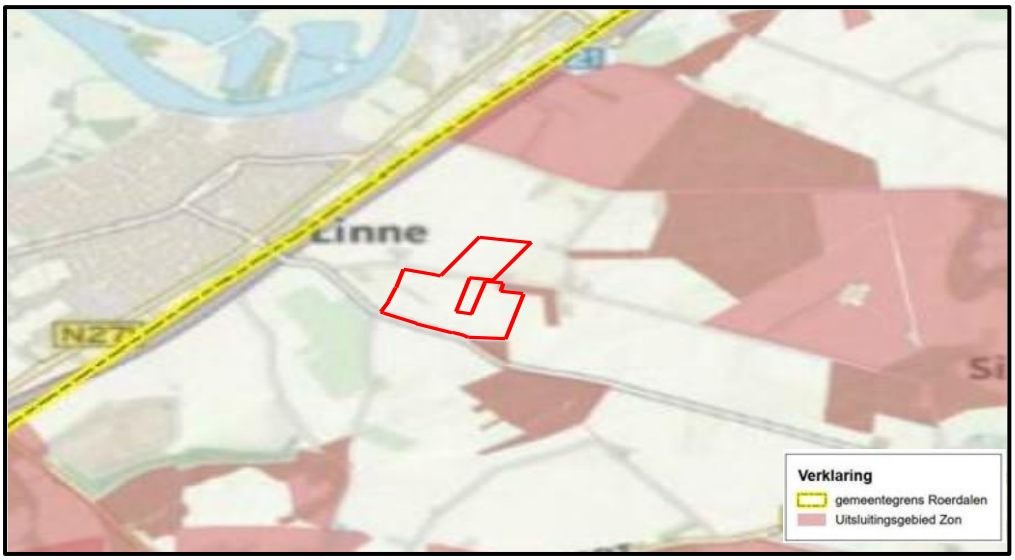
De voorgenomen ontwikkeling betreft ZonPV op landbouwgrond. Dit betekent dat het 'nee-tenzij principe' van toepassing is. Dit principe is verwoord in lid 5 van artikel 2.17.2 'Instructieregels zonneparken' van de Omgevingsverordening Limburg 2014:

> *Een ruimtelijk plan laat geen zonnepark op landbouwgrond toe tenzij:*
> *a. Een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie;*
> *b. Voorzien wordt in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing en beheer passend bij de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap;*
> *c. De zonnepanelen in een opstelling worden geplaatst die aansluit op een bij het gebied passende bodemkwaliteit;*

<u>Ad sub a.</u>

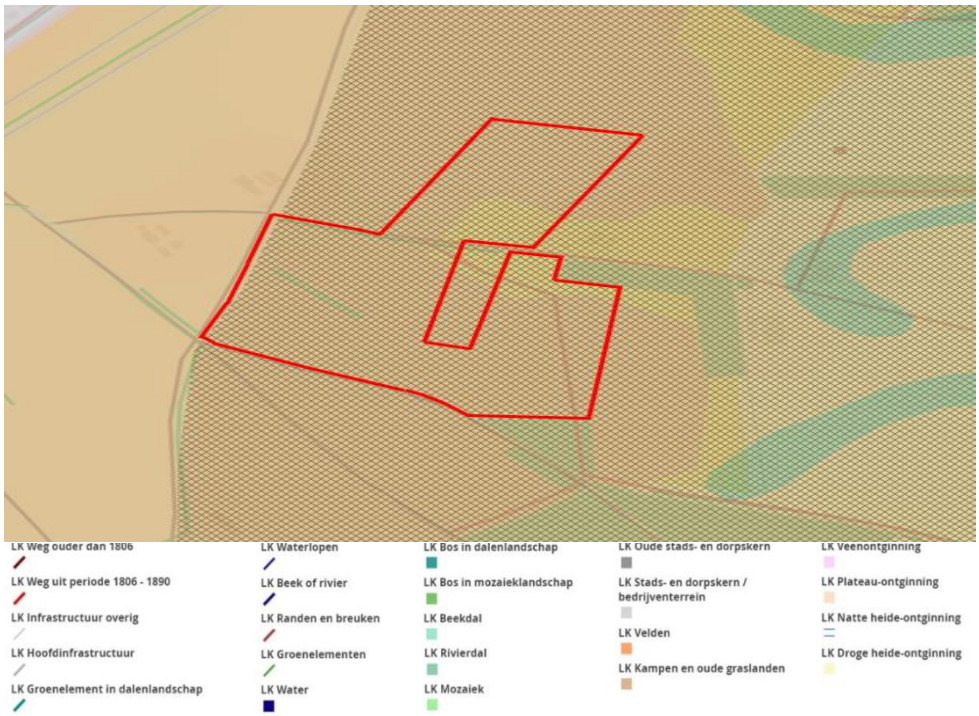
Realiseren natuur: Zoals in paragraaf 2.3.2. van de ROB al is weergegeven biedt voorliggende locatie kansen om aan te sluiten bij aanwezige groenstructuren, waaronder de Goudgroene natuurzone. De invulling van gronden met een zonnepark geeft de gemeente en provincie de kans om in combinatie met de realisatie van het zonnepark ongeveer 12 ha. natuur te ontwikkelen in de vorm van graslanden, patrijzen- en dassenakkers, struweelhagen en een wadi. Na de beëindiging van de exploitatie van het zonnepark (30 jaar) zijn de landeigenaren voornemens om deze gerealiseerde natuur in de randen van het zonnepark inclusief de landschappelijke elementen een natuurbestemming te geven. Er is kortom niet sprake van het tijdelijk realiseren van natuur bij het zonnepark maar juist permanent. De intentie is om deze natuur/landschappelijke elementen na beëindiging van de exploitatie van het zonnepark een permanente status te geven.

Beleid: In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' heeft de raad een Uitsluitingsgebied Zon aangewezen. De planlocatie ligt niet binnen dit Uitsluitingsgebied. Op basis van het gemeentelijke beleidskader ligt de locatie dus in potentiegebied. Het plangebied ligt verder niet binnen het Natuurnetwerk Limburg, een waterwingebied of binnen een bestaand bos- en natuurgebied gelegen in de groenblauwe mantel. De locatie ligt op grond van het provinciaal beleid dus ook niet binnen uitsluitingsgebieden.

Figuur 1: Zonnepark Kleine Bergerweg op uitsluitingsgebieden kaart (bron: Gemeente Roerdalen)

Handreiking Landschap RES: Op de geschiktheidskaart behoren bij de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is er sprake van ontwikkeling binnen een Zeer geschikte locatie (Droge heideontginning) en Nauwelijks geschikt (Velden). Volgens de Handreiking Landschap RES geldt voor de als 'nauwelijks geschikt' aangemerkte landschapstypen dat de geschiktheid beperkt is omdat de schaal van het initiatief in veel gevallen aanpassingen van landschappelijke structuren vergt. Een belangrijke randvoorwaarde om in die landschapstypen toch een zonnepark te realiseren, is het herkenbaar houden van de karakteristiek van het landschap. Derhalve dient de aanpassing van landschappelijke structuren te worden vergezeld van een onderbouwing waarin is weergegeven op welke wijze de kwaliteiten van het landschap minimaal behouden blijven. Om aan die voorwaarde te voldoen is een onderbouwing opgesteld op welke wijze de kwaliteiten van het landschap wordt behouden en zelfs verstrekt. Voor deze locatie is een landschappelijk inpassingplan (zie separate bijlage) opgesteld, welke onder andere ingaat op de inpassing vanuit de RES-Handreiking.

Ad sub b.

De kernkwaliteiten van het landschap worden omschreven in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Op basis van dit kader ligt het projectgebied grotendeels binnen het gebiedstype ‘Velden’ en deels binnen ‘Droge heide-ontginningen’. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg wordt het gebiedstype ‘Velden’ aangemerkt als nauwelijks geschikt, daartegen wordt het gebiedstype ‘Droge heide-ontginningen’ aangemerkt als zeer geschikt.

In het landschapsplan is een onderbouwing gegeven over de landschapskenmerken die aanwezig zijn en waarmee zoveel mogelijk aangesloten op de ontwerpprincipes uit de Handreiking.

Zie hiervoor het separate landschapsplan. Zo is het besluitgebied gelegen in een voor het gebied vrij vlak agrarisch gebied en ingeklemd tussen verschillende opgaande groenstructuren zoals grote bospercelen, robuuste houtsingels en boomkwekerijen met hoge hagen. Wat het besluitgebied geschikt maakt voor een zonnepark met landschappelijk inpassing.

Ad sub c.

De zonnepanelen worden naar het zuiden gericht om zo veel mogelijk ruimte tussen de rijen panelen te kunnen creëren. De breedte van de tafel bedraagt 5,6 meter en bestaat uit meerdere panelen met een onderlinge tussenruimte van 1 centimeter. Tussen de rijen tafels zal 2,5 meter open ruimte veel ruimte bieden voor zon en water om biodiversiteit te laten groeien en schapen te kunnen laten grazen. Uit onderzoek blijkt dat minimaal een afstand van 2 meter tussen de tafel benodigd is om biodiversiteit te stimuleren tussen de rijen, hier voldoen wij ruim aan. Er zal ook overwogen worden om ‘bifaciale’ panelen te gebruiken (afhankelijk van beschikbaarheid en kosten op moment van inkoop) zodat er meer zonlicht door de panelen de bodem kan bereiken. De lichtopbrengst zal door het direct en indirecte licht de vegetatie bevorderen.
Voor de biodiversiteit zijn de factoren grondsoort, beheer en voormalig grondgebruik bepalend. De invloed van de grondsoort lijkt minder invloed op de biodiversiteit te hebben in tegenstelling tot het beheer. Voor de omstandigheden onder de tafels met panelen is verschralingsbeheer ideaal wat zal lijden tot een grotere variatie in minder algemene soorten. De eerste jaren een maaibeheer met afvoer van het maaisel leidt tot de beste resultaten, wat wij ook zullen toepassen. De biodiversiteit ligt hoger dan de biodiversiteit van het huidige landbouwgebruik na een aantal jaren. De voedselrijkdom van de huidige landbouwgronden is beperkend voor een hoge biodiversiteit. In een zonnepark zijn het gebruik van bemesting en bestrijdingsmiddelen niet nodig waardoor de natuurwaarden verhogen.

Verwezen wordt ook naar de als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen ‘Notitie Onderbouwing Limburgse Zonneladder Zonnepark Kleine Bergerweg’ en de ‘Bijlage bij Limburgse Zonneladder’.

Conclusie

Het beoogde plan is passend binnen de Limburgse Zonneladder.

DUURZAAMHEIDSKAART PRO

Analyse zonnepotentie

Gemeente Roerdalen

2020

Analyse zonnepotentie
V1.0

gemeente roerdalen

Deventer, 21 december 2021

www.duurzaamheidskaart.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

Leeswijzer 3

2 Zonnepotentie 4

2.1 Zonnekaart MapGear 4

2.2 Werkwijze 4

2.3 Parameters 4

3 Gerealiseerde zonnepanelen 6

3.1 Werkwijze 6

3.2 Controles 7

4 Analyse zonnepotentie 8

4.1 Specificatie 8

4.2 Dak met 'Zonnepanelen' 8

4.3 BAG gebruiksfunctie 8

4.4 CBS-Buurten 9

T 0570 - 74 60 70

E info@mapgear.nl

W www.duurzaamheidskaart.nl

Postadres

Postbus 2235

7420 AE Deventer

Bezoekadres

Zutphenseweg 6

7418 AJ Deventer

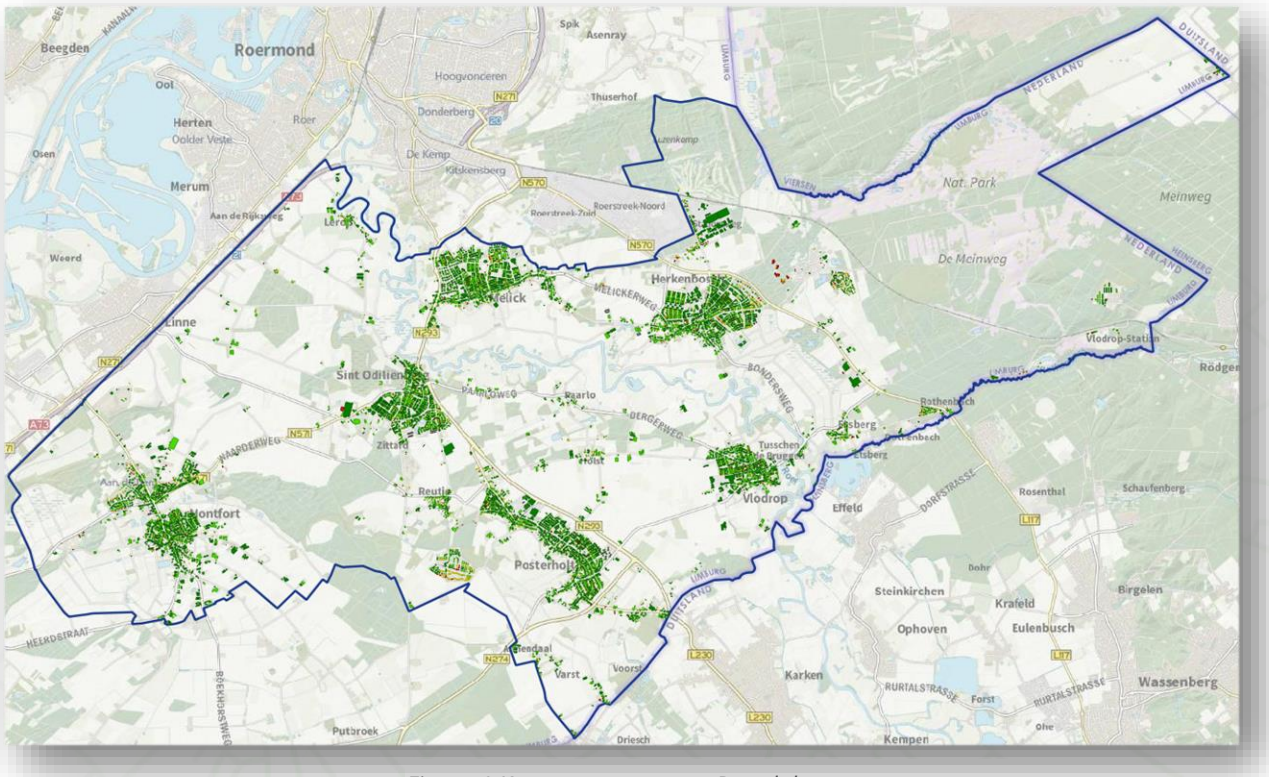
1 Inleiding

De gemeente Roerdalen wil graag actueel inzicht in de zonnepotentie binnen de gemeente. Daarom heeft de gemeente aan MapGear opdracht gegeven een analyse uit te voeren van de zonnepotentie op alle daken van gebouwen.

Dit rapport bevat de beschrijving van de werkwijze en resultaten van de analyse.

Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 en 3 wordt een toelichting gegeven bij de gehanteerde werkwijze bij het bepalen van respectievelijk de potentie en de actuele realisatie van zonnepanelen in de gemeente Roerdalen. Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de analyseresultaten en een overzicht van de actuele benutting per gebruiksfunctie en buurt.

Figuur 1 Kaart van gemeente Roerdalen

2 Zonnepotentie

2.1 Zonnekaart MapGear

De Zonnekaart is een via internet toegankelijke webapplicatie van MapGear waarmee gebouweigenaren kosteloos en onafhankelijk van de markt zelf kunnen bekijken wat ze kunnen verdienen aan de zon. De Zonnekaart toont de geschiktheid van elk pand voor zonne-energie, inclusief het aantal zonnepanelen dat op het dak past, de te behalen opbrengst (in energie, geld en CO2reductie) en de terugverdientijd van de installatie.

Naast de Zonnekaart data (die de potentie van gebouwen voor zonnepanelen weergeeft), levert MapGear ook data van de reeds gerealiseerde zonnepanelen. Door deze data te combineren ontstaat een waardevol inzicht in de benutting van de potentie voor zon op daken.

2.2 Werkwijze

De potentie van gebouwen voor zonnepanelen is bepaald door een zoninstralingsanalyse op basis van een actueel hoogtebestand en KNMI-gegevens. Voor dit hoogtebestand is gebruik gemaakt van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Het meest recent beschikbare model is de AHN3 met peiljaar 2018. Voor de gebouwen is gebruik gemaakt van een actueel gebouwbestand (BAG). Naast de dakvorm, hellingshoek en oriëntatie van dakdelen wordt ook rekening gehouden met schaduwwerking door bv. gebouwen of bomen. Ook wordt rekening gehouden met een veiligheidsmarge van 50 cm t.o.v. dakranden en met de paneelafmetingen van gangbare zonnepanelen.

2.3 Parameters

Voor de berekening van zonnepotentie per gebouw zijn onderstaande parameters gebruikt.

BAG ID	Het bijbehorende BAG-ID, waarmee dit dataset weer te koppelen is aan eventuele verdere BAG-gegevens. Dit zijn panden, ligplaatsen en standplaatsen.
Geschiktheid	De classificatie van geschiktheid vindt plaats op basis van de hoeveelheid zoninstraling op de dakdelen, gemeten in kWh/m2/jaar. Zeer geschikt: > 1130 Geschikt: 910 – 1130 Gemiddeld: 690 – 910 Ongeschikt: 470 – 690 Zeer ongeschikt: < 470
Aantal PV	Aantal zonnepanelen dat op dit pand geplaatst kan worden met een afmeting van 1.6m².
Vermogen	Het werkelijke vermogen in kWh per jaar dat de pv-installatie op kan leveren. Dit is berekend op basis van zonnepanelen met een vermogen van 285 Wp en een rendementsfactor van 0,88 voor de maximale capaciteitsconversie naar kW/h.
CO2-reductie	De CO2-reductie per jaar die ontstaat bij plaatsing van de zonnepanelen op dit pand.
Opbrengst	De opbrengst toont de verwachte opbrengst na 20 jaar. Hierbij wordt een installatieprijs aangehouden van € 1,65 per Wp, een regeneratie per jaar van

	0,85%, een elektriciteitsprijs van € 0,23 per kWh en een elektriciteitsprijsstijging van 3% per jaar.
Terugverdientijd	De terugverdientijd in jaren berekend op basis van de inkomsten minus uitgaven. Een waarde van -1 betekent een terugverdientijd die hoger is dan 20 jaar.

GESCHIKTHEID DAKDELEN

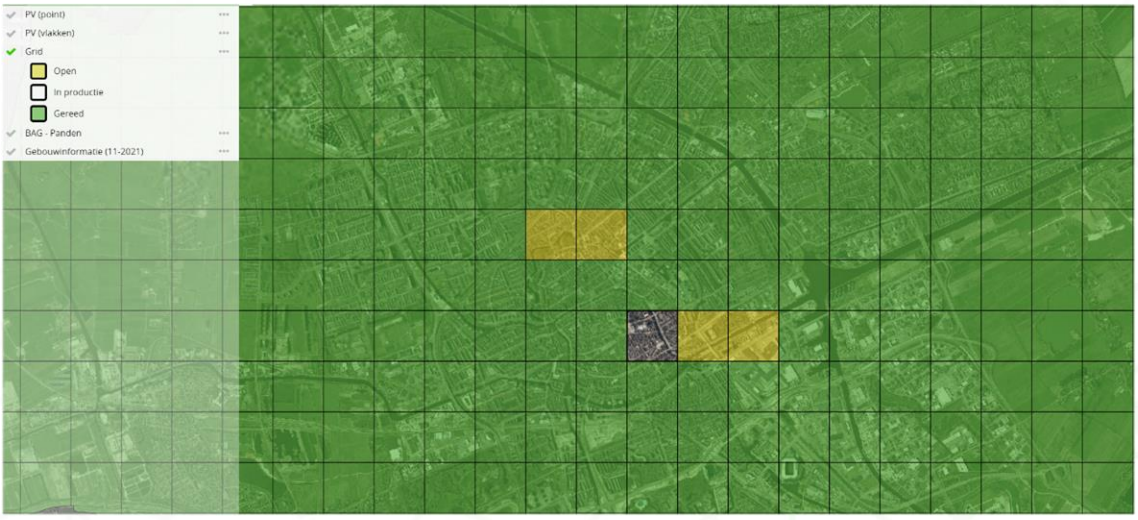
Let wel, je moet er rekening mee houden dat er een optimalisatie in het proces is ingebouwd. Per adres is gekeken hoeveel dakdelen (in de verschillende geschiktheidsklassen) aanwezig zijn en op basis hiervan is de score van het gehele gebouw (adres) bepaald. Wordt er bijvoorbeeld zowel een zeer geschikt dakdeel (met voldoende oppervlakte) als een gemiddeld geschikt dakdeel aangetroffen, dan wordt het gebouw als 'zeer geschikt' aangemerkt. Het 'gemiddelde' dakdeel wordt dan buiten beschouwing gelaten, omdat er een beter dakdeel is. Is er op een gebouw alleen een gemiddeld geschikt dakdeel, dan wordt dit deel wel meegenomen (en zal het gebouw geclassificeerd worden als 'gemiddeld' geschikt).

3 Gerealiseerde zonnepanelen

3.1 Werkwijze

De aanwezige zonnepanelen zijn gedetecteerd op basis van een door de provincie Limburg aangeleverde luchtfoto met peildatum 2020. Onze werkwijze bestaat uit een volledige visuele inspectie. Zodoende wordt de aanwezigheid van een PV-installatie inclusief het aantal zonnepanelen herkend en vastgelegd.

Afhankelijk van de grootte van het grondgebied wordt de visuele inspectie door één of door meerdere operators uitgevoerd. Om dit werkproces zo optimaal mogelijk te ondersteunen wordt een online GeoApps kaartomgeving gebruikt met hierin de actuele luchtfoto's en een interactieve invoerfunctie. In deze kaartomgeving is het grondgebied verdeeld in gridcellen van 500 meter bij 500 meter. Elke operator kan zodoende binnen een gekozen gridcel de herkende zonnepaneel installaties detecteren en vastleggen, zie figuur 2.

Figuur 2 Grondgebied is onderverdeeld in gridcellen

Bij de detectie van een PV-installatie wordt het aantal zonnepanelen geteld. Elke installatie wordt als punt ingetekend binnen het BAG gebouwcontour. Indien de installatie meer dan 50 zonnepanelen bevat wordt hiervan een vlak ingetekend die de begrenzing van de PV-installatie weergeeft. Dit maakt het mogelijk eventuele toekomstige uitbreidingen van bestaande PV-installaties snel te herkennen. Zie figuur 3 voor een voorbeeld van de ingevoerde punt- en vlaklocaties.

Figuur 3 Detectie zonnepanelen obv luchtfoto

3.2 Controles

Nadat de operators alle gridcellen hebben gedetecteerd worden nog diverse controles uitgevoerd. Dit wordt uitgevoerd door een GIS-specialist of operator. De controle bestaat uit diverse fasen:

- **Handmatige controle o.b.v. 5% selectie.**
  De eerste controle bestaat uit een willekeurige selectie van 5% (steekproef) van de aanwezige gridcellen. Deze gridcellen worden gemarkeerd en nogmaals doorlopen door een operator en/of GIS-specialist. Hiermee worden eventuele missers en/of fouten bepaald en hersteld. Op deze wijze wordt bepaald of aan de gemiddelde betrouwbaarheid wordt voldaan.
- **Detectie toevoegen aan gebouwen**
  De detectiebestanden worden geaggregeerd naar gebouwniveau. Op basis van gebouwen wordt nog een extra controle uitgevoerd en worden eventueel gedetecteerde zonnepanelen buiten de gebouwcontouren hersteld of gekenmerkt. Dit kunnen bijvoorbeeld bijgebouwen of actuele gebouwen zijn die niet in de BAG zijn opgenomen. Deze worden, net als zonneparken, buiten beschouwing gelaten.
- **Vergelijking met referentiebestand**
  Indien mogelijk wordt nog een vergelijking gemaakt met een detectie van een eerder jaargang. Hierbij kunnen eenvoudig verdwenen of gewijzigde installaties worden gedetecteerd.

Wij garanderen een gemiddelde betrouwbaarheid van minimaal 95%. In de praktijk ligt dit vaak nog iets hoger (ca. 98%), dit is echter afhankelijk van de kwaliteit van de aangeleverde luchtfoto.

4 Analyse zonnepotentie

4.1 Specificatie

Voor het potentieel aan zonnepotentie in de gemeente Roerdalen is een analyse uitgevoerd met de volgende uitgangspunten:

- Voor de **potentie** zijn alleen gebouwen in de categorie 4 t/m 5 opgenomen. Dat betreft de panden met een geschikte en zeer geschikte potentie.
- Gebouwen waarvan geen potentie is berekend, maar waarbij wel **gerealiseerde** zonnepanelen zijn gedetecteerd zijn ook opgenomen in de analyse.

4.2 Dak met 'Zonnepanelen'

Totaal aantal geschikte panden:	12.960
Totaal potentiële zonnepanelen:	393.092
Totaal gerealiseerde zonnepanelen 2020:	40.274

4.3 BAG gebruiksfunctie

Functie	Aantal gebouwen	Potentie PV	PV 2020	Benut (%)
Bijeenkomst	56	8.466	446	5
Gezondheidszorg	23	2.804	408	15
Industrie	201	69.108	1.830	3
Kantoor	36	4.064	339	8
Logies	140	3.563	29	1
Onbekend	3.700	93.340	9.406	10
Onderwijs	19	6.690	70	1
Overig gebruik	152	4.701	646	14
Sport	6	861	0	0
Winkel	68	9.179	281	3
Wonen	8.559	190.316	26.819	14
Totaal	**12.960**	**393.092**	**40.274**	**10**

Voor de classificatie van gebouwtypen is gebruik gemaakt van categorieën uit de BAG[1]:

- **Bijeenkomstfunctie**: Gebruiksfunctie voor het samenkomen van personen voor kunst, cultuur, godsdienst, communicatie, kinderopvang, het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse of het aanschouwen van sport
- **Gezondheidszorgfunctie**: Gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling
- **Industriefunctie**: Gebruiksfunctie voor het bedrijfsmatig bewerken of opslaan van materialen en goederen, of voor agrarische doeleinden
- **Kantoorfunctie**: Gebruiksfunctie voor administratie

[1] Bron: Praktijkhandleiding BAG: Welk gebruiksdoel moet worden geregistreerd? (imbag.github.io)

- **Logiesfunctie**: Gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen
- **Onderwijsfunctie**: Gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs
- **Sportfunctie**: Gebruiksfunctie voor het beoefenen van sport
- **Winkelfunctie**: Gebruiksfunctie voor het verhandelen van materialen, goederen of diensten
- **Woonfunctie**: Gebruiksfunctie voor het wonen
- **Overige gebruiksfunctie**: Niet in dit lid benoemde gebruiksfunctie voor activiteiten waarbij het verblijven van personen een ondergeschikte rol speelt
- **Onbekend**: Alle gebouwen welke niet beschikken over een verblijfsobject: In de praktijk zijn dit agrarisch schuren, bijgebouwen, garages.

Toelichting

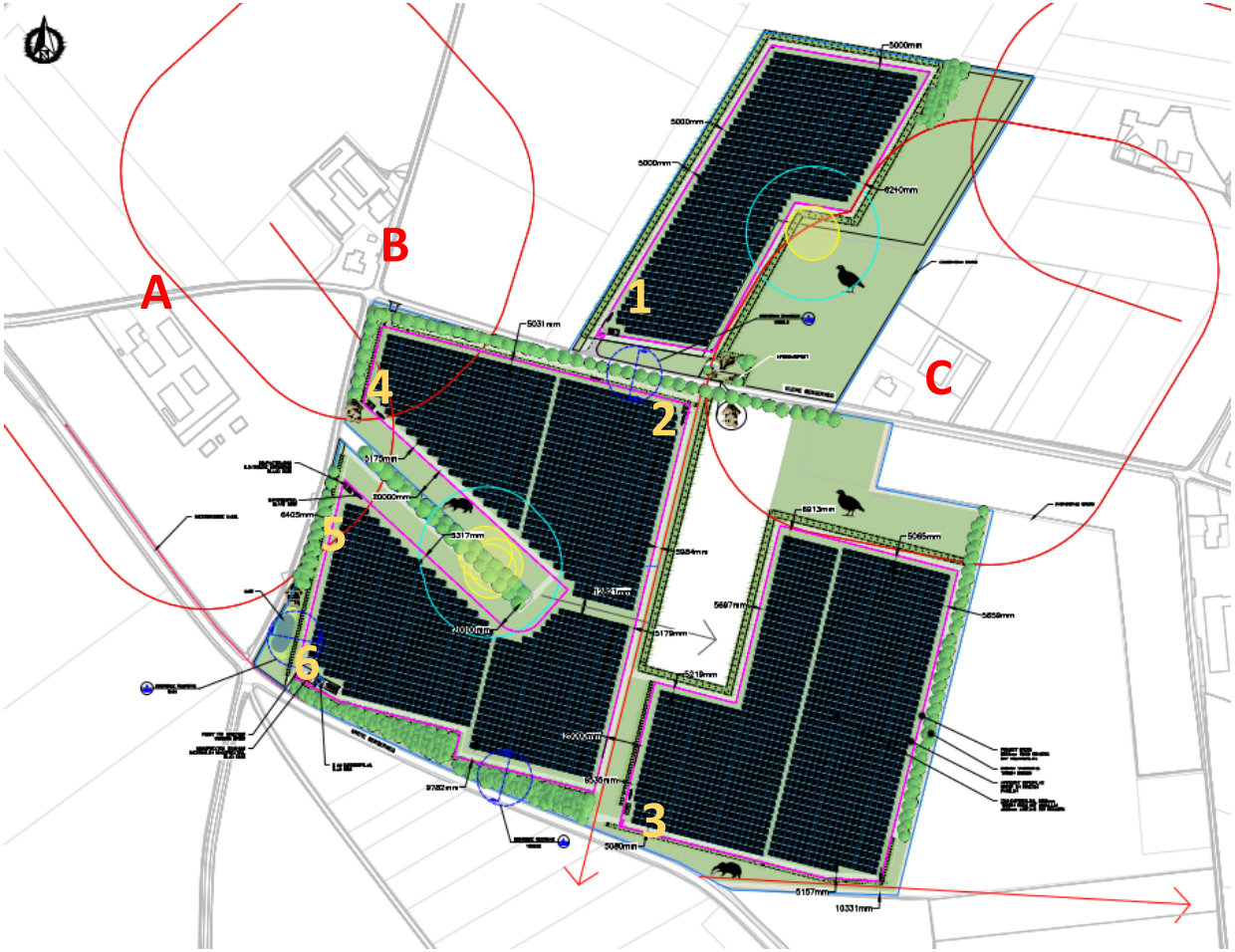
Wanneer sprake is van verschillende functies per gebouw wordt vooraf het dominante gebruiksdoel bepaald o.b.v. de grootste oppervlakte / meeste aantal verblijfsobjecten.

4.4 CBS-Buurten

Buurt	Aantal gebouwen	Potentie PV	PV 2020	Benut (%)
Bedrijventerrein Stationsweg	40	26.318	21	0
Borg	102	3.740	640	17
Buitengebied Herkenbosch	238	18.024	5.225	29
Buitengebied Melick	38	4.343	1.380	32
Buitengebied Montfort	237	27.005	530	2
Buitengebied Posterholt	353	20.823	429	2
Buitengebied Sint Odiliënberg	314	24.211	2.022	8
Buitengebied Vlodrop	148	18.603	902	5
Etsberg	65	2.673	213	8
Herkenbosch	2.219	42.074	5.737	14
Holst	31	2.462	146	6
Lerop	44	2.244	254	11
Melick	1.965	41.143	4.991	12
MERU	34	2.133	0	0
Montfort	1.790	42.854	4.845	11
Paarlo	23	734	55	7
Posterholt	2.254	47.688	5.078	11
Reewoude	89	1.220	198	16
Reutje	108	2.275	335	15
Rothenbach	43	1.216	82	7
Sint Odiliënberg	1.583	31.215	4.763	15
Varst	63	2.089	93	4
Vlodrop	1.175	27.937	2.335	8
Vlodrop Station	4	68	0	0
Totaal	**12.960**	**393.092**	**40.274**	**10**

	1 (technische installatie tot 100 MVa)	2 (technische installatie tot 100 MVa)	3 (technische installatie tot 100 MVa)	4 (technische installatie tot 100 MVa)	5 (technische installatie tot 100 MVa)	6 (energie-opslagsysteem)
Richtafstand	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	200 meter
A (Kleine Bergerweg 2)	342 m	422 m	516 m	177 m	188 m	280 m
B (Kleine Bergerweg 3)	189.5 m	277 m	455 m	111 m	159 m	312 m
C (Kleine Bergerweg 7)	199 m	135 m	368 m	389 m	405 m	489 m

Bodembelichtingstoets

Zonneweide Kleine Bergerweg Roerdalen

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Opdrachtnemer:
Eelerwoude
Onze vestigingen
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	203882
Datum:	26-7-2024
Status:	Definitief
Versie:	2

© 2024 Eelerwoude

Dit rapport is opgemaakt voor digitale weergave.

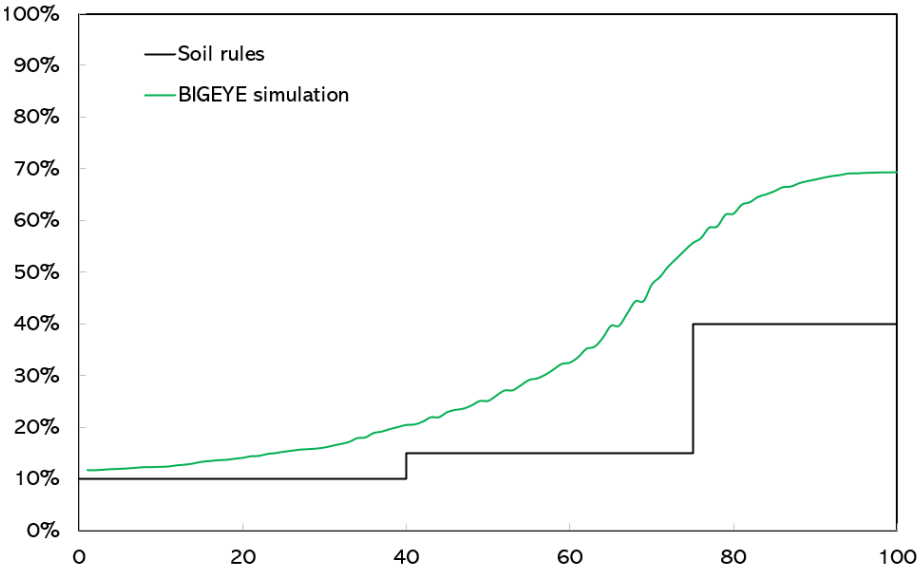
Samenvatting

In Roerdalen heeft de initiatiefnemer Solar Provider Group het voornemen een zonneveld te realiseren aan de Kleine Bergerweg. Met het oog op behoud van bodemkwaliteit is een berekening uitgevoerd naar de hoeveelheid licht die de bodem onder de panelen bereikt. Voor de berekening is uitgegaan van de aangeleverde datasheet, inclusief de ruimte tussen de panelen is de transparantie van de opstelling 5%.

De ontwikkeling van het voorgestane zonneveld leidt tot niet tot bodemschade. In dit rapport worden de normen en de rekenmethode toegelicht en zijn de gebruikte gegevens en de resultaten van de berekening beschreven en weergegeven. Bij de berekening voor dit rapport is gebruik gemaakt van de volgende parameters:

Parameter	Hoeveelheid	Eenheid
Lengte paneel	2,382	m
Breedte paneel	1,134	m
Oriëntatie paneel	Liggend	
Transparantie installatie (paneel en tussenruimte)	5	%
Aantal panelen achter elkaar	3	st
Hellingshoek paneel	10-13	0
Ruimte tussen de panelen (horizontaal en verticaal)	0.02	m
Hoogte installatie onderkant	1,18	m
Hoogte installatie bovenkant	1,77	m
Afstand tussen tafels	2	m
Oriëntatie tov noord	-14.5	0

In onderstaande grafiek zijn de conclusies gerangschikt zodat deze vergelijkbaar zijn met de huidige normen, met op de x-as het oppervlaktepercentage en op de y-as de lichtinstraling tov de open-veld-instraling. De zwarte lijn is de ondergrens van de huidige norm. De groene lijn het resultaat van de berekening. De norm wordt overal gehaald waarmee geen risico op bodemschade wordt verwacht.

Eelerwoude
Op weg naar 100% natuurinclusief

Inhoud

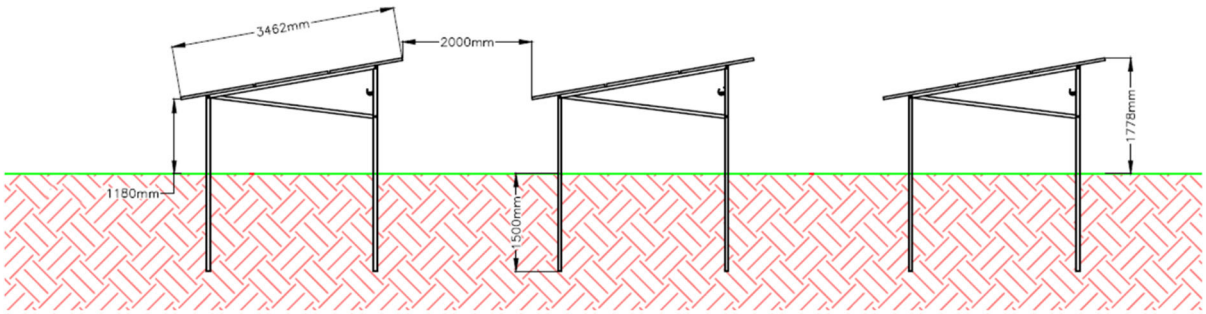
Samenvatting 3
1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Zonnevelden in relatie tot de bodemkwaliteit 6
2 Normen en methodiek 7
2.1 Normen 7
2.2 Methodiek 8
3 Input 9
3.1 Beoogde paneelopstelling 9
3.2 Borg dat vooruitgang positief uitpakt 9
4 Conclusie 10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Roerdalen heeft de initiatiefnemer Solar Provider Group het voornemen een zonneveld te realiseren. Met het oog op de uitvoering van dit project wordt een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. Om te verifiëren dat de voorgestelde ontwikkeling geen negatieve invloed heeft op de bodemkwaliteit onder de geplande zonnepanelen, is een bodembelichtingstoets uitgevoerd. Deze wordt toegelicht in hoofdstuk 2 en 3. Dit rapport geeft in hoofdstuk 4 een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde berekeningen en presenteert de resulterende bevindingen van deze analyse.

Afbeelding 1.Ontwerp en dwarsprofiel van de zonneweide.

1.2 Zonnevelden in relatie tot de bodemkwaliteit

De aanleg van zonnevelden in het buitengebied biedt een substantiële impuls voor het bevorderen van de energietransitie. De bodemkwaliteit van de ruimte onder de zonnepanelen komt echter in toenemende mate onder druk te staan doordat panelen te dicht op elkaar geplaatst worden wat resulteert in een ontoereikende belichting van de ondergrond ter plekke. De vermindering van bodembelichting leidt tot een afname van vegetatie en koolstofgehalte wat op zijn beurt de bodemkwaliteit aantast. Het herstelproces na het verwijderen van de zonnepanelen kan meerdere decennia in beslag nemen. TNO en WUR hebben gezamenlijk een toets ontwikkeld waarmee het panelenveld ontworpen kan worden zonder afbreuk te doen aan de bodemkwaliteit.

In deze context voert Eelerwoude een toets uit volgens de methodiek opgesteld door TNO en de vastgestelde standaarden door WUR. Dit betreft dus het panelenveld. De ruimte hier omheen (van bijvoorbeeld landschappelijke inpassing) wordt niet meegenomen aangezien daar geen beperking van de instraling op de bodem plaatsvindt. Het resultaat van deze toets wordt in dit rapport gepresenteerd. Dit rapport omvat de resultaten gebaseerd op de verstrekte gegevens van de ontwikkelaar met betrekking tot de voorgestelde opstelling en technische specificaties van de te implementeren zonnepanelen. Indien vereist, wordt deskundig advies gegeven over aanpassingen aan de installatie om te voldoen aan de gestelde normen.

Voorbehoud

Op dit moment is de normatieve beoordelingsgrondslag van de toets gebaseerd op een beperkte verzameling gegevens, met name afkomstig van bodems met een geringe intrinsieke ecologische waarde (zoals gebieden met intensief agrarisch grondgebruik). Niettemin is het van cruciaal belang om zo vroeg mogelijk rekening te houden met de potentiële gevolgen van zonnevelden op de bodem. Zodra aanvullend onderzoek beschikbaar is zal dit in samenwerking met TNO en de WUR worden geïntegreerd in onze werkwijze voor nieuwe berekeningen.

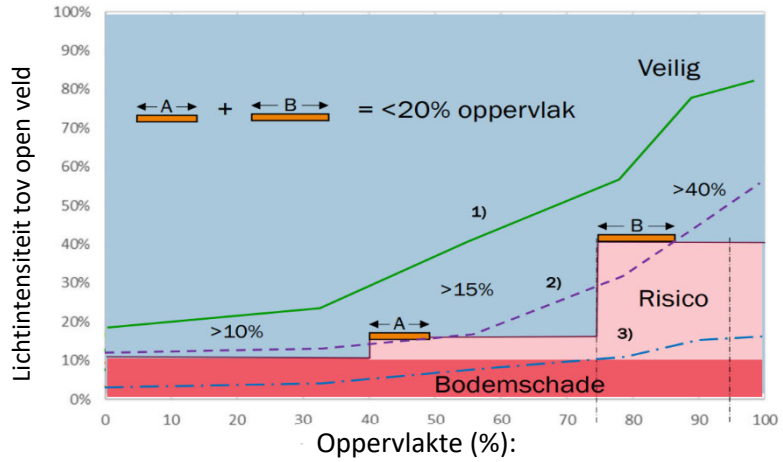
Eelerwoude werkt daarnaast mee aan de betreffende onderzoeken waaronder SolarEcoPlus en EcoCertified Solar Parks. Deze betrokkenheid stelt ons in staat om proactief op de hoogte te zijn van potentiële veranderingen en dergelijke informatie tijdig te implementeren in onze adviezen. Deze onderzoekstrajecten beogen een aanzienlijke hoeveelheid gegevens te verzamelen uit diverse zonnevelden, wat de grondslag van de richtlijnen aanzienlijk zal verstevigen.

Naast het verstrekken van een groter aantal waarnemingen over een uitgebreidere tijdsperiode, zal deze dataset ook inzicht verschaffen in de impact van waarneembare vegetatie op de bodemecologie en koolstofopslag. Daarbij is er aandacht voor onderscheid tussen diverse bodemtypen, uiteenlopende aanvangscondities, bodemfysische eigenschappen en beheermethodieken. De resulterende gegevens zullen vervolgens benut worden om de criteria van de bodeminstralingstoets verder te verfijnen en specifieker te duiden.

2 Normen en methodiek

2.1 Normen

De ontwerpregels die in dit rapport worden gehanteerd, zijn afgeleid uit een combinatie van visuele beoordeling van vegetatie en verkennende analyses van labiele koolstof in bodemmonsters, met gebruikmaking van bestaande zonne-energievelden in Nederland. Ook zijn gesimuleerde bodembelichtingspatronen die kenmerkend zijn voor deze zonneparken in beschouwing genomen. In zonnevelden gedijt de vegetatie tussen de panelen aanzienlijk beter dan onder de panelen. Dit gegeven is in de toets ingebouwd om mogelijke risico's voor bodemkwaliteit die voortvloeien uit nog onbekende langetermijneffecten te mitigeren. De getoetste parameters omvatten variabelen die aansluiten bij de ontwerpmogelijkheden van zonnevelden. Als gevolg hiervan worden twee oppervlaktepercentages en drie niveaus van instraling gehanteerd om vegetatiegroei te realiseren die naar verwachting noodzakelijk is voor het behoud van minimale bodemkwaliteit zowel onder als tussen de paneelopstellingen. De verwachting is dat bij minstens 40% van de open veldinstraling de groei en diversiteit van vegetatie voldoende is om onvoorziene negatieve effecten op lange termijn in de schaduwrijke zones te ondervangen. De verdeling van de oppervlakte over de verschillende instralingsniveaus wordt mede bepaald door de ontwerpkeuzes die door de initiatiefnemer zijn gemaakt. De kwalificatie ‘veilig’ wordt gegeven als aan de volgende normen wordt voldaan:
1. De bodem ontvangt overal minimaal 10% van de openveldinstraling;
2. Minimaal 60% van de bodem ontvangt boven de 15% van de openveldinstraling;
3. Minimaal 25% van de bodem ontvangt boven de 40% van de openveldinstraling.

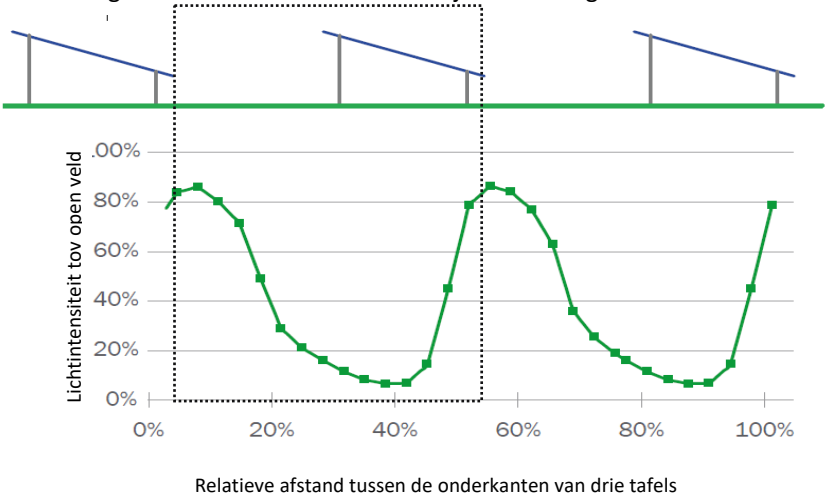

Afbeelding 2. Grafiek met weergave van de normen.

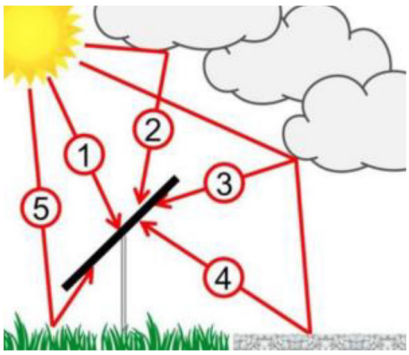
Een ontwerp ontvangt automatisch de beoordeling ‘*niet acceptabel*’ als niet wordt voldaan aan criterium 1. Als wel aan criterium 1 wordt voldaan maar niet volledig aan criteria 2 en 3, kan de kwalificatie ‘*aanvaardbaar met mogelijk risico voor bodemkwaliteit*’ worden toegekend, omdat bij hogere instralingsniveaus iets meer marge in de belichtingseis aanwezig is. Deze potentieel aanvaardbare mate van risico wordt als passend beschouwd wanneer deze twee criteria voor maximaal 20% van het grondoppervlak niet gehaald worden. Als een groter gedeelte van het grondgebied niet aan de vereisten voldoet resulteert de beoordeling in de aanduiding niet acceptabel. Voor verdere inzichten over de totstandkoming van de normen verwijzen wij naar het artikel op pagina 34 in het tijdschrift Bodem, van april 2022.

2.2 Methodiek

TNO ontwikkelde de voor dit rapport gebruikte software "BigEye" voor het berekenen van de energieopbrengst van tweezijdige zonnepaneelsystemen. Voor de nauwkeurige berekening van de instraling op de achterzijde van tweezijdige panelen, moet de lichtverdeling via de onderliggende bodem en die rondom de zonnepanelen worden meegenomen. Validatie van BigEye-simulaties omvat zowel kleine als grote systeemconfiguraties, met publicatie en verificatie volgens internationale standaarden. Hierbij is de hoeveelheid licht op de ondergrond een tussenresultaat, dat per plek onder de panelen verschilt, maar ook per moment op de dag en gedurende het seizoen. Voor het doel van dit rapport wordt dit tussenresultaat zelfstandig gebruikt ter vaststelling van de gevolgen voor bodemkwaliteit en biodiversiteit. Voor de berekening van de zonlichtintensiteit op het bodemoppervlak van het zonneveld wordt een representatieve sectie geselecteerd, zoals afgebeeld in onderstaand voorbeeld met drie enkelzijdig georiënteerde tafels. Hiervan worden de gegevens ingevoerd in het computermodel dat op basis hiervan de exacte hoeveelheid zonlicht berekent dat het bodemoppervlak bereikt zoals geïllustreerd in onderstaande bijbehorende grafiek.

Afbeelding 3. Voorbeeld Dwarsprofiel en grafiek.

Afbeelding 4. Visuele weergave bij onderstaande tabel

Er wordt rekening gehouden met:

- Het licht dat door het zonnepaneel heen schijnt. Zowel tussen de verschillende panelen als de transparantie van het paneel zelf (zie de nummering in bovenstaande tekening; 1).
- Weerkaatsing via de wolken (2 en 3).
- Weerkaatsing via de grond voor en achter het zonnepaneel (4 en 5).
- De hellingshoek van de panelen.
- Het aantal panelen per tafel en de onderlinge afstand tussen de verschillende tafels.
- De oriëntatie van de panelen.
- Een representatief meteorologisch jaar.

Deze gegevens bieden een nauwkeurig beeld van de lichtintensiteit op het bodemoppervlak. Resultaten zijn gebaseerd op een representatief repeterend deel. In bovenstaande grafiek aangeduid met de gestippelde rechthoek. De gegevens worden geordend in oplopende volgorde zodat de onderlinge variatie en dimensies van de configuraties het resultaat niet vertekenen. Dit maakt gedetailleerde analyse en controle aan de huidige normen mogelijk en vergemakkelijkt vergelijking van verschillende configuraties.

3 Input

3.1 Beoogde paneelopstelling

Voor de bepaling van de bodembelichting is data vereist van de beoogde configuratie. De voor dit rapport gebruikte gegevens zijn opgenomen in onderstaande tabel en zijn specifiek voor dit project. Aspecten zoals oriëntatie ten opzichte van de zon, helling, paneelaantal per tafel, paneeltype, etc, variëren per project.

Voor de berekening is uitgegaan van voor de bodembelichting meest gunstige gegevens, passend bij de aangeleverde technische tekening van de eenzijdige opstelling met 3 liggende panelen achter elkaar.
Wat betreft de transparantie van de installatie is deze niet alleen afhankelijk van de transparantie van de panelen zelf maar ook van hoeveel ruimte er tussen de panelen zit. Daarom wordt gekeken naar de transparantie van de panelen zelf (3%) samen met deze tussenruimte (2 cm) tussen elk paneel, aangezien deze samen bepalend zijn hoeveel licht er door de installatie heen op de ondergrond komt.

Parameter	Hoeveelheid	Eenheid
Merkt en code paneel (of vergelijkbaar)	CS TOPBiHiKu6	
Lengte paneel	2,382	m
Breedte paneel	1,134	m
Oriëntatie paneel	Liggend	
Transparantie installatie; paneel (3%) en tussenruimte (2%)	5	%
Aantal panelen achter elkaar	3	st
Hellingshoek paneel	10-13	^{0}
Horizontale ruimte tussen de panelen	0.02	m
Verticale ruimte tussen de panelen	0,02	m
Hoogte installatie onderkant	1,180	m
Hoogte installatie bovenkant	1,77	m
Afstand tussen tafels	2	m
Oriëntatie tov noord	-14.5	^{0}

Afbeelding 5. Tabel met de voor de berekening gebruikte gegevens.

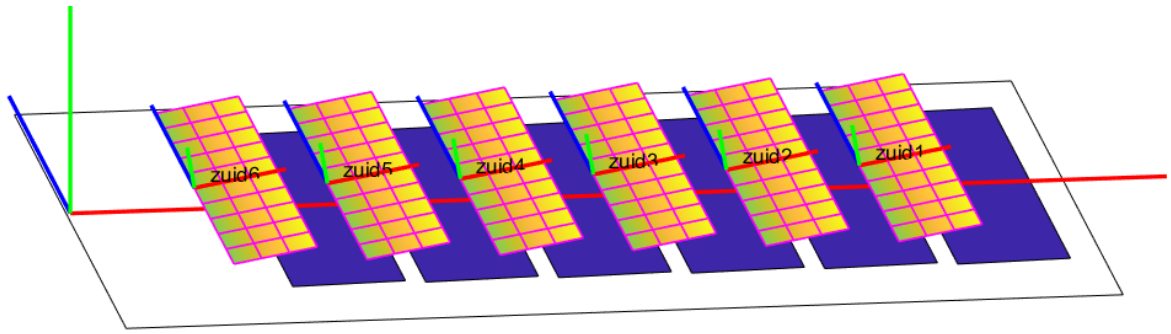
3.2 Borg dat vooruitgang positief uitpakt

Als dit rapport wordt gebruikt ter aanvulling of onderbouwing van een vergunningaanvraag, is het essentieel op te merken dat de panelen in de periode tussen het uitvoeren van deze berekening en het bestellen ervan aanzienlijk kunnen ontwikkelen waardoor voor de constructie alternatieve panelen de voorkeur genieten van de ontwikkelaar of bouwer van het zonneveld. Dit vanwege bijvoorbeeld een gunstigere kosten-batenverhouding per oppervlakte. Deze wijziging zal impact hebben op de berekening. Zolang de panelen eenzelfde of gunstigere afmeting en transparantie hebben doet dit geen afbreuk aan de resultaten van deze toets. Om zekerheid te verkrijgen dat deze mogelijke wijziging ook positieve effecten heeft op de lichtintensiteit op het bodemoppervlak, is het raadzaam deze berekening in geval van wijzigingen te valideren. Dit garandeert dat aan de bestaande normen of uitkomsten van deze toets blijvend wordt voldaan.

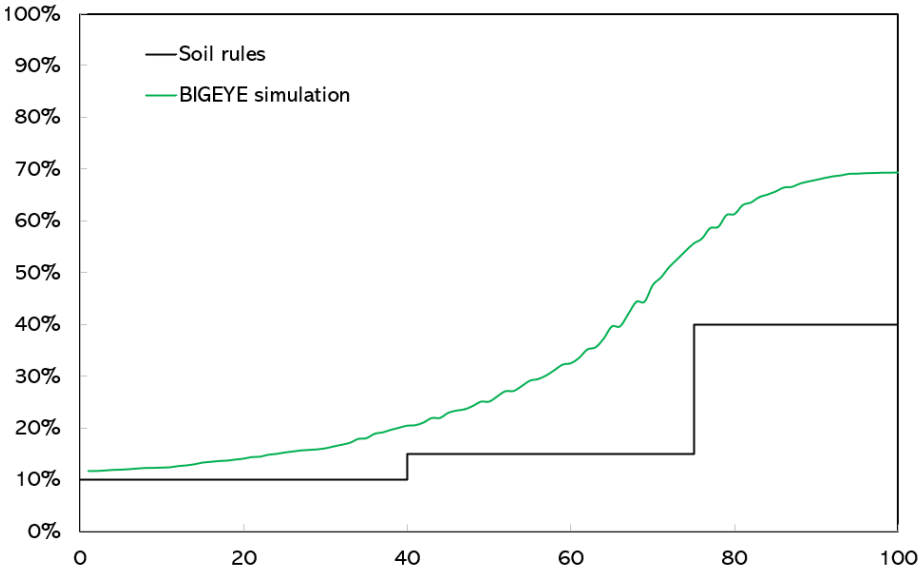
4 Conclusie

De ontwikkeling van het voorgestane zonneveld leidt tot de conclusie dat de opstelling geen risico op bodemschade met zich meebrengt. In onderstaande afbeeldingen zijn de resultaten van de berekening weergegeven.

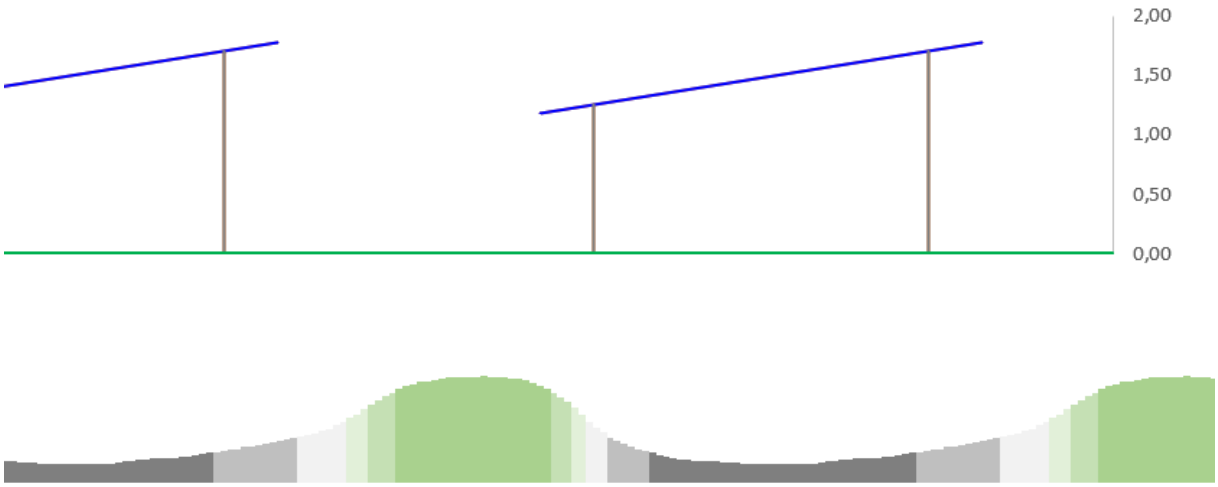
In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens drie afbeeldingen getoond. De eerste is van een modelweergave van de berekende opstelling. De tweede laat in een grafiek het resultaat zien. De derde geeft dit grafisch weer zodat inzichtelijk wordt waar de donkerste plekken zich bevinden.

Afbeelding 6. Modelweergave van de gekozen eenzijdige zuid-zuid-west georiënteerde opstelling.

Afbeelding 7. De conclusies gerangschikt zodat deze vergelijkbaar zijn met de huidige normen, met op de x-as het oppervlaktepercentage en op de y-as de lichtinstraling tov de open-veld-instraling. De zwarte lijn is de ondergrens van de huidige norm. De groene lijn het resultaat van de berekening. Te zien is dat deze nergens onder de zwarte lijn komt, waarmee geen schade aan de bodem wordt verwacht.

Afbeelding 8. Grafiek met uitkomsten weergegeven volgens het dwarsprofiel van het model. Hoe hoger / groener hoe hoger de lichtinstraling.

OVERLEG ART. 6.18 BESLUIT OMGEVINGSRECHT/ ART. 3.1.1 BESLUIT RUIMTELIJKE ORDENING

Concept ruimtelijke onderbouwing
Zonnepark Kleine Bergerweg

REACTIES ARTIKEL 6.18 BOR JUNCTO ARTIKEL 3.1.1 BRO

INSTANTIE	REACTIE	
Waterschap Limburg Postbus 2207 6040 CC Roermond	Plan is voor akkoord.	Wordt voor kennisgeving aangenomen.
Provincie Limburg Postbus 5700 NL-6202 MA Maastricht	1. De provincie is voornemens om de strikte nee-tenzij-criteria uit het bestuursconvenant tussen Rijk, IPO, VNG, Waterschappen en Netbeheer Nederland als uitgangspunt te gebruiken voor een aanpassing van de huidige instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg. Gelet op dit voornemen wordt verzocht om in de ruimtelijke onderbouwing in te gaan op de criteria uit het bestuursconvenant. Specifiek wordt verzocht om te motiveren dat er sprake is van meervoudig ruimtegebruik (zowel kwantitatief en kwalitatief, ook in tijd) en dat het participatietraject van de vergunning al in een vergevorderd stadium is. 2. De aangedragen onderbouwing voor de locatiekeuze in paragraaf 2.3.2 en paragraaf 2.4.1 acht de provincie niet overtuigend. Verzocht wordt om de paragrafen hierop te verbeteren. Aanknopingspunten zijn te vinden in de uitgebreide landschapsanalyse van het landschappelijk inpassingsplan. 3. De inpassing en ontwerp van het plan dient verbeterd te worden: a. Geanalyseerde zichtrelaties worden maar marginaal landschappelijk aangezet in het plan. Dit betreft met name de noord-zuid zichtlijn. Het verbreden en landschappelijk versterken van met name deze noord-zuid zichtlijn zorgt voor meer openheid. b. Het projectgebied kent ook enige hoogteverschillen (hoogtekaart pagina 6 Inpassingsplan), maar in de	1. De ruimtelijke onderbouwing is hierop aangevuld in paragraaf 3.3.3 ‘Beleidskader 2024-2027: Nieuwe Energie en Schoon Leefmilieu’. 2. In de ruimtelijke onderbouwing is paragraaf 2.3.2 hierop aangevuld. 3. De inpassing en het ontwerp zijn verbeterd: a. Het schetsontwerp in het landschappelijk inpassingsplan is aangepast. De noord-zuid zichtlijn is breder gemaakt in dit ontwerp. b. Op pagina 26 van het inpassingsplan zijn de dwarsdoorsneden hierop aangepast.

	dwarsdoorsneden (pag. 25) komt dit niet tot uiting. Verzocht wordt om aan te geven hoe hier mee omgegaan wordt, mede in relatie tot de hoogte van de stellages van 1,50 m tot 1,70 m.	
	4. Verzocht wordt om als voorwaarde in de vergunning op te nemen, dat de structuurversterkende landschappelijke elementen, die door de landschappelijk inpassing behorende bij de vergunning aangebracht worden, na beëindiging van het zonnepark niet worden verwijderd en duurzaam in stand worden gehouden. Tevens wordt verzocht om in de overwegingen bij de vergunning op te nemen dat de gronden waarop deze landschapselementen gesitueerd zijn een toekomstige natuurfunctie zullen krijgen en dat het college van b & w bij de eerstvolgende herziening van het Omgevingsplan Roerdalen dit planologisch-juridisch zal borgen.	4. In de omgevingsvergunning is, overeenkomstig de bijlage in de vergunning, een voorwaarde opgenomen dat de aan te brengen structuurversterkende landschappelijke elementen na beëindiging van het zonnepark niet worden verwijderd. Tevens is in de omgevingsvergunning onder het kopje 'Overige verplichtingen' bepaald dat, overeenkomstig de bij de vergunning behorende tekening, bij de eerst volgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging een gedeelte van de tijdelijke natuur wordt omgezet naar permanente natuur.
	5. De onderbouwing gaat globaal in op het ecologisch beheer van het zonnepark gedurende de exploitatie. In bijlage A zijn enkele adviezen opgenomen om dit te optimaliseren.	5. Het inpassingsplan is hier op aangepast.
	6. Er moet meer aandacht aan de aanwezige das besteed worden: a. Het foerageergebied direct rondom de dassenburcht wordt aangetast en hier moet een goede analyse voor gemaakt worden. Nader onderzoek is gewenst om te bepalen wat de bewoningsstatus van de burcht (3 pijpen) nu is. b. De corridors in het plan zijn smal. Verzocht wordt om de inpassing van de zichtlijnen nader te bezien. c. In de analyse dient beter ingegaan te worden op de uitwisseling van de das naar de omgeving en wellicht het hoger risico op aanrijdingen. Wellicht is meer dan 1 tunnel noodzakelijk?	6. a., c. en e. De aanwezigheid van de das is nader onderzocht. Zie de documenten Quickscan Wet natuurbescherming, Ecologisch werkprotocol en aanvullende maatregelen. b. Zie het gestelde onder nr. 3.

	d. De te hanteren hekwerken staan inconsequent in de documenten. Het hekwerk dient gepasseerd te kunnen worden door een das. e. Er is een betere/nadere onderbouwing en kwantificering nodig met betrekking tot het verlies van secundair foerageergebied rondom de hoofd- en (bij)burcht, waarvan 50% gecompenseerd moet worden. Verzocht wordt hiervoor berekeningen te maken en aan te geven hoe en in welke mate er voorzien wordt in (nieuw) primair en/of secundair foerageergebied zodat de totale omvang afdoende blijft. f. Onderzocht moet worden of een en ander geborgd moet worden via een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit	d. De te hanteren hekwerken zijn consequent doorgevoerd in de stukken en zijn te passeren door de das. f. Voor de das is geen omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit noodzakelijk. Zie e-mail provincie Limburg van 22 oktober 2024.
	7. Gebiedskenners stellen dat de Oehoe is gesignaleerd in de omgeving van het projectgebied. Verzocht wordt om dit door een ter zake deskundig en gecertificeerd bureau te laten onderzoeken en te betrekken bij de verdere planontwikkeling.	7. De aanwezigheid van de Oehoe is nader onderzocht. Zie de documenten Quickscan Wet natuurbescherming en aanvullende maatregelen. De Oehoe is niet in het plangebied aangetroffen. Er is verder geen Wnb-vergunning noodzakelijk. Wel wordt als voorwaarde in de omgevingsvergunning opgenomen dat er nestcontroles worden uitgevoerd op de aangetroffen horst.
	8. a. De aanvrager overweegt bi-faciale panelen, maar of deze ook worden toegepast, laat de onderbouwing in het midden en blijft daarmee kwalitatief van aard. b. Verzocht wordt om de PV-opstelling te toetsen aan het TNO-rapport ‘Nieuwe ontwerptoets verankert bodemkwaliteit in zonneparken’, waarin een ontwerpcriterium is gegeven met een streven naar minimaal 10% van de openveldinstraling en enkele aanvullende criteria om tot de kwalificatie ‘veilig’ te komen.	8. a. In de bodembelichtingstoets is gerekend met bifaciale panelen. Zie tevens pagina 40 van de ruimtelijke onderbouwing. b. Zie het document ‘Bodembelichtingstoets’.
	9. De ruimtelijke onderbouwing motiveert vanuit het gemeentelijk beleid dat de treden 1 t/m 3 van de	9. Zie pag. 37 van de ruimtelijke onderbouwing waar dit nader onderbouwd is.

	zonneladder niet voldoende zijn om het streven van 70% eigen opwek te behalen. Daarbij wil de gemeente niet enkel afhankelijk zijn van de medewerking van bijvoorbeeld dak eigenaren, maar kiest de gemeente voor meer regie. Dat is aanleiding om ook landbouwgrond te benutten. Daardoor ontstaat er echter ook een afhankelijkheid van de grondeigenaren die al dan niet tot een zonneparkontwikkeling willen overgaan. We verzoeken u nader in te gaan op de wijze hoe u hiermee omgaat.	

BIJLAGE 1

VOOROVERLEGREACTIES

[redacted]

Van: [redacted]waterschaplimburg.nl>
Verzonden: donderdag 11 april 2024 13:00
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: OBP Zonnepark Kleine Bergerweg

Beste [redacted],

waterparagraaf is akkoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur plantoetsing
[redacted]

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Ja, ik meld me aan voor e-mails op maat

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 6 mei 2024 15:41
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Provinciale vooroverlegreactie Zonnepark Kleine Bergerweg

Artikel 6.18 Bor juncto 3.1.1 Bro
Vooroverleg omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg", hierna te noemen 'de vergunning'.

Geacht College,

Op 19 maart 2024 heeft u ons de stukken aangeboden van het aangevraagde zonnepark aan de Kleine Bergerweg dit in het kader van het wettelijk verplicht vooroverleg. In februari 2023 heeft u de concept stukken al ter eerste toetsing aan ons toegezonden. Hierop heeft u op 29 maart 2023 van ons een reactie van ontvangen. De ontvangen stukken hebben we opnieuw integraal beoordeeld.

Volledigheidshalve melden we u dat op 15 maart 2024 [redacted] (Rayonplanologe) en [redacted] (Senior beleidsmedewerker Energie en Ruimte), namens de provincie Limburg alsmede [redacted] specialist ruimtelijke ordening en [redacted] projectleider zonneparken, namens uw College een bezoek hebben gebracht aan [redacted] en het projectgebied hebben bezocht. Daarbij is de afspraak gemaakt dat gelijktijdig met uw College de familie een afschrift ontvangt van voorliggende vooroverlegreactie.

Initiatief
Initiatiefnemer Solar Provider Group heeft bij uw College in oktober 2023 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de realisering van een zonnepark op de Kleine Bergerweg. Het projectgebied van het zonnepark bestaat uit de 9 percelen kadastraal bekend als ODL00, sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219. Het zonnepark (inclusief landschappelijke inpassing en onderhoudspaden) heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare, daarbinnen wordt netto 6,64 hectare gebruikt voor zonnepanelen.

Beoordelingskader
De vergunningaanvraag is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 en is beoordeeld op de adequate doorwerking van de provinciale belangen, zoals die zijn vastgelegd in Omgevingsvisie Limburg en Omgevingsverordening Limburg 2014 (hierna: Omgevingsverordening). In de Omgevingsvisie is de zonneladder opgenomen. Deze is nader uitgewerkt is in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening met daarin instructieregels voor zonneparken. De vergunning, de ruimtelijke onderbouwing en onderliggende stukken zijn op basis van deze instructieregel beoordeeld.

Conclusie
We concluderen dat het initiatief en de onderbouwing nog in onvoldoende mate tegemoet komt aan het vereiste vanuit onze Omgevingsverordening. We verzoeken u aan de hand van onderstaande opmerkingen het initiatief opnieuw te bezien en de onderbouwing hierop te verbeteren.

Nadere beoordeling
Onderstaand beoordelen we de aanvraag, het plan, de onderbouwing en onderliggende stukken aan de Omgevingsverordening 2014.

Uitsluitingsgebieden
Het projectgebied is niet gelegen binnen de Goudgroene natuurzone, een waterwingebied en ook niet in een bestaand bos-of natuurgebied binnen een zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone.

Principes POVI en afstemming RES
In paragraaf 3.3.1 geeft de onderbouwing een toetsing aan de Omgevingsvisie Limburg. Een tweetal principes uit de POVI zijn 'De kenmerken en identiteit van gebieden staan centraal' en 'We gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- én ondergronds'.

In de Zonnebrief van 6 juli 2023 heeft de Minister voor Klimaat en Energie aangegeven dat het kabinet de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk wil benutten met behoud van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en waar mogelijk landbouwgronden wil ontzien. Het kabinet en de medeoverheden zijn allen voor het beperken van zon op landbouwgronden en werken samen toe naar regels met de strekking "nee, tenzij" om landbouwgronden zo veel mogelijk te vrijwaren van zon-PV.
Per brief van 26 oktober 2023 is de Tweede Kamer geïnformeerd over het bestuursconvenant tussen Rijk, IPO, VNG, Waterschappen en Netbeheer Nederland over het juridisch verankeren van de aangescherpte voorkeursvolgorde zon. In deze afspraken staan criteria waaronder landbouwgronden mogen worden ingezet voor grootschalige zon-PV. In het Ruimtelijk Voorstel Limburg is de terughoudendheid om ruimte te bieden aan grootschalige opwek van zon-op-land ook als uitgangspunt geformuleerd. In het op 12 april 2024 door Provinciale Staten vastgestelde Beleidskader 2024-2026 Nieuwe energie en een schoon leefmilieu, kondigen we aan de strikte "nee-tenzij"-criteria uit het bestuursconvenant als uitgangspunt te gebruiken voor een aanpassing van de huidige instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg.

Gelet op bovenstaande concrete beleidsvoornemens en op basis van het principe 'We gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- én ondergronds', wordt verzocht om in de ruimtelijk onderbouwing in te gaan op de genoemde criteria uit het bestuursconvenant. We verzoeken u aan te geven hoe het initiatief, door aanpassingen aan het plan, aan deze criteria kan gaan voldoen. Specifiek wordt verzocht te motiveren dat er sprake is van meervoudig ruimtegebruik (zowel kwantitatief en kwalitatief, ook in tijd) en dat het participatietraject bij voorliggende vergunning(aanvraag) al in een vergevorderd stadium is (data procedure vermelden van principeverzoek, vooroverleg, participatie etc.).

Een zorgvuldige afweging t.a.v. locatie
De aangedragen onderbouwing in paragraaf 2.3.2 locatiekeuze 2.3.2 en paragraaf 2.4.1 onder strenge voorwaarde 1, achten we niet overtuigend. De locatie van het zonnepark is gelegen op de overgang van een open veldlandschap, te weten het Linnerveld naar een kleinschaliger mozaïek-landschap met landbouwgronden en verspreide bospercelen. Dit is bijvoorbeeld ook onderkend in de Handreiking Landschap bij de RES Noord- en Midden en in de analyseparagraaf van het Landschappelijk inpassingsplan. We missen de onderbouwing waarom juist in deze overgangszone een grootschalig veelal aaneengesloten zonnepark gesitueerd kan worden. De stellingname dat het zonnepark landschappelijk goed inpasbaar is op met name landschapselementniveau, achten wij geen volwaardige onderbouwing waarom het zonnepark in deze vorm binnen het aanwezige landschapstype aanvaardbaar is. We verzoeken u bovenvermelde paragrafen hierop te verbeteren. Aanknopingspunten hiervoor zijn ons inziens te vinden in de uitgebreide landschapsanalyse van het Landschappelijk Inpassingsplan.

Landschappelijke en natuurlijke inpassing
De inpassing en ontwerp van het plan dient verbeterd te worden. Daar waar belangrijke zichtrelaties zijn geanalyseerd, worden deze maar marginaal landschappelijk aangezet in het plan. Dit betreft met name de noord-zuid zichtlijn. Het verbreden en landschappelijk versterken van met name deze noord-zuid zichtlijn, zorgt voor meer openheid. Ook wordt de grootschaligheid van het zonnepark op die manier in ensembles opgedeeld, die passen bij de bovenvermelde overgangszone. Een doorsteek naar de spie in het park waar de dassenburchten zijn gesitueerd

levert zeker een landschappelijk en ecologische meerwaarde op. We verzoeken u het plan hierop aan te passen. Tevens constateren we dat het projectgebied ook enige hoogteverschillen kent (zie hoogtekaart pagina 6 Inpassingsplan), maar in de dwarsdoorsneden (pagina 25) komt dit niet tot uiting. Verzocht wordt om aan te geven hoe hier mee omgegaan wordt, mede in relatie tot de hoogte van de stellages van 1,50 m^1 tot 1,70 m^1. Het daar waar mogelijk drukken van deze hoogte kan verzachtend werken in de impact van het plan op de huidige openheid. Het feit dat er geen rafelige randen worden gemaakt met de opstelling van de zonnepanelen en dat er robuuste groenstructuren wordt toegevoegd, is positief.

In paragraaf 2.3.2 wordt gesteld 'een deel van de voorgestelde inpassingsmaatregelen worden voor een permanente situatie aangelegd, aansluitend aan de Goudgroene natuurzone'. Mede in het licht van het bestuursconvenant, verzoeken we u als voorwaarde in de vergunning op te nemen, dat de structuurversterkende landschappelijke elementen, die door de landschappelijk inpassing behorende bij de vergunning aangebracht worden, na beëindiging niet worden verwijderd en duurzaam in stand worden gehouden. Tevens verzoeken we om in de overwegingen bij de vergunning op te nemen dat de gronden waarop deze landschapselementen gesitueerd zijn een toekomstige natuurfunctie zullen krijgen en dat uw College bij de eerstvolgende herziening van het Omgevingsplan Roerdalen dit planologisch-juridisch zal borgen.

De onderbouwing gaat globaal in op het ecologisch beheer van het zonnepark gedurende de exploitatie. We hebben enkele adviezen om dit te optimaliseren. Als bijlage A treft u deze aan.

Soortenbescherming
Het foerageergebied direct rondom de dassenburcht wordt aangetast en hier moet een goede analyse voor gemaakt worden. Nader onderzoek is gewenst om te bepalen wat de bewoningsstatus van de burcht (3 pijpen) nu is. Lokale dassendeskundigen (zoals bijvoorbeeld dassenwerkgroep Limburg, Das en Boom etc) consulteren/meenemen bij onderzoek en planvorming, kan zorgen voor een beter plan en voor draagvlak. De corridors in het plan zijn smal. Bovenvermeld verzoek om de inpassing van de zichtlijnen nader te bezien sluit hier op aan. Daarbij dient in de analyse beter ingegaan te worden op de uitwisseling van de das naar de omgeving en wellicht het hoger risico op aanrijdingen. Wellicht is meer dan 1 tunnel nodig? De te hanteren hekwerken staan nu nog inconsequent in de documenten. Het hekwerk dient gepasseerd te kunnen worden door een das.

Daarbij is een betere/nadere onderbouwing en kwantificering nodig met betrekking tot het verlies van secundair foerageergebied rondom de hoofd- en (bij)burcht, waarvan het kennisdocument Das (Bij12) stelt dat dat voor 50% gecompenseerd moet worden. We verzoeken u hiervoor berekeningen te maken en aan te geven hoe en in welke mate er voorzien wordt in (nieuw) primair en/of secundair foerageergebied zodat de totale omvang afdoende blijft.

Gebiedskenners stellen dat de Oehoe is gesignaleerd in de omgeving van het projectgebied. We verzoeken u deze waarneming door een ter zake deskundig en gecertifieerd ecologisch bureau nader te laten onderzoeken en de uitkomst ervan te betrekken bij de verdere planontwikkeling.

Mede op basis van bovenstaande onderzoek dient onderzocht te worden of een en ander via een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit geborgd moet worden. We adviseren u hiervoor vroegtijdig contact op te nemen met ons Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving.

Opstelling zonnepanelen die aansluit bij een passende bodemkwaliteit
De ruimtelijke onderbouwing gaat hier in zijn algemeen op in. Het gebruik van de Zuid-opstelling leidt tot meer licht op de bodem, dat is positief. De aanvrager overweegt bifaciale panelen, maar of deze ook worden toegepast, laat de onderbouwing in het midden en blijft daarmee kwalitatief van aard. We verzoeken u om de PV-opstelling te toetsen aan het TNO-rapport 'Nieuwe ontwerptoets verankert bodemkwaliteit in zonneparken', waarin een ontwerpcriterium is gegeven met een streven naar minimaal 10% van de openveldinstraling en enkele aanvullende criteria om tot de kwalificatie 'veilig' te komen.

Motiveringsplicht
De ruimtelijke onderbouwing motiveert vanuit het gemeentelijk beleid dat de treden 1 t/m 3 van de zonneladder niet voldoende zijn om het streven van 70% eigen opwek te behalen. Daarbij wilt u niet enkel afhankelijk zijn van de medewerking van bijvoorbeeld dakeigenaren, maar kiest u voor meer regie. Dat is aanleiding om ook landbouwgrond te benutten. Daardoor ontstaat er echter ook een afhankelijkheid van de grondeigenaren die al dan niet tot een zonneparkontwikkeling willen overgaan. We verzoeken u nader in te gaan op de wijze hoe u hiermee omgaat.

Betrekken omgeving, draagvlak en financiële participatie
We constateren dat de initiatiefnemer overleg heeft gevoerd met de omgeving. Dit is ook gedocumenteerd. Niet alleen directe belanghebbenden maar ook andere stakeholders zijn betrokken. Gelijktijdig constateren we dat er vanuit de omgeving kritiek blijft bestaan op het plan. De bijlage bij de onderbouwing die ingaat op het participatieproces meldt dit ook expliciet. Financiële participatie is nog niet helemaal uitgekristalliseerd, omdat dit ook afhangt van de lokale energiecoöperatie, maar de insteek is begrijpelijk en correct verwoord.

Verwijdering na beëindiging van de activiteit
De verwijdering is correct vastgesteld: via vergunningvoorschriften en via de anterieure overeenkomst.

Afsluitend
We verzoeken u om de vergunning, het ontwerp van het zonnepark en de ruimtelijke onderbouwing op basis van bovenstaande opmerkingen aan te passen. De als ontwerp aan te bieden stukken beoordelen we weer in zijn geheel.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u verdere vragen en/of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met Senior beleidsmedewerker Energie en Ruimte, de heer Yvan Vavier, te bereiken via yjp.vavier@prvlimburg.nl of 06-46974607.

[redacted]
clustermanager Ruimte

provincie limburg

Bijlage A

Adviezen ten aanzien van ecologisch beheer

Om tot een verbetering van de biodiversiteit te komen dient de bodem eerst verschraald te worden (onnatuurlijk verrijkte bodems terugbrengen op oorspronkelijke voedingstoestand). Dit kan bijvoorbeeld door de toplaag van de bodem te verwijderen. De bodem kan ook worden verschraald door te maaien en het maaisel af te voeren. Bij drukbegrazing met schapen wordt de bodem niet verschraald aangezien de mest van de dieren ook voedingsstoffen bevatten. Drukbegrazing kan dus alleen worden toegepast bij een verschraalde bodem (dus eerst toplaag verwijderen of maaisel afvoeren). Maaisel afvoeren resulteerde in hoogste biodiversiteit

Advies maaibeheer

- Maaisel afvoeren (zeker in eerste 5 jaar) resulteert in hoogste biodiversiteit aangezien het voedselrijkdom afneemt en meer plantensoorten de kans krijgen om te groeien. Bij voorkeur maaisel enkele dagen laten liggen en drogen voordat het afgevoerd wordt. Hierdoor komen dan vrij uit het maaisel en blijven op de bodem achter. Voedingsstoffen worden afgevoerd bij het direct rapen van maaisel. In de loop der tijd vermindert de productie als dit gebeurd.
- In (top) bloeiperiode niet of minimaal maaien/grazen (Ontbreekt nog in Landschappelijke inpassing)
- Gefaseerd maaien: Maai niet alles in één keer af. Laat bij voorkeur per maaibeurt tenminste 20% van het oppervlak van de vegetatie staan, ook bij de laatste maaibeurt in het jaar. Juist in overstaande vegetatie kunnen insecten zich handhaven en hun levenscyclus voltooien. Ieder jaar kan men een ander gedeelte van de vegetatie laten overstaan. (Staat al beschreven in Landschappelijke inpassing maar percentage oppervlakte nog niet gespecifieerd, advies om minimaal 20% aan te houden)
- Er staat nergens vermeld hoe ze de vegetatie onder de tafels willen beheren.
- Invasieve soorten zoals reuzenberenklauw en japanse duizenknoop dienen meteen drastisch te worden verwijderd om te voorkomen dat deze onbeheersbaar gaan groeien.

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen.

[redacted]

Onderwerp: FW: Dassenonderzoek zonnepark Kleine Bergerweg

Van: [redacted]prvlimburg.nl>
Verzonden: dinsdag 22 oktober 2024 13:22
Aan: Info Gemeente Roerdalen <Info.GemeenteRoerdalen@roerdalen.nl>
CC: [redacted]@roerdalen.nl>; [redacted]@prvlimburg.nl>
Onderwerp: Dassenonderzoek zonnepark Kleine Bergerweg

Beste [redacted],

Per e-mail van 3 oktober 2024 heeft u de aanvullende stukken behorende bij het dassenonderzoek aan ons doen toekomen. Daarbij heeft u verzocht om een beoordeling of een Wnb-vergunning nodig is.

Uw vraag is intern voorgelegd aan ons Cluster Natuur en Water en Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving

De conclusie van adviesbureau Eelerwoude (p.17), dat er voor deze ontwikkeling geen vergunning nodig is voor de das, wordt onderschreven.

Voorafgaand aan de aanleg/werkzaamheden van het zonnepark worden maatregelen genomen voor de das, waardoor er geen overtredingen van de verbodsbepalingen aan de orde zijn en de burcht zijn functionaliteit zal kunnen behouden.

- De burcht blijft behouden en bereikbaar
- Er komen in een straal van 20 meter rondom de burcht geen zonnepanelen te liggen
- Er wordt buiten de kwetsbare periodes van de das gewerkt/rekening gehouden met werkzaamheden i.r.t. zoneringen rondom de burcht

Bovengenoemde en alle overige detailmaatregelen zijn uitvoerig beschreven in het ecologisch werkprotocol en in de notitie aanvullende maatregelen, waarvan wordt aangegeven dat deze moeten worden opgenomen in het ontwerp van het zonnepark, zodat dit ook is geborgd.
Het verlies van zijn foerageergebied door de plaatsing van zonnepanelen, wordt binnen zijn bestaand leefgebied verbeterd (heringericht). Dit is uitgewerkt in het landschappelijk inpassingsplan, zodat ook dit is geborgd.

De aangeleverde rapportage is ook beoordeeld. Deze zijn akkoord bevonden, onder de voorwaarden van:

- Dat er meer dan één dassentunnel wordt aangebracht of dat er een onderbouwing wordt gegeven waarom een tunnel bij de overige wegen niet nodig wordt geacht.
- Het wordt benadrukt om een straal van 20m rondom de burcht te markeren om risico's voor het wegzakken van zware machines uit te sluiten.
- Het wordt benadrukt om nestcontroles uit te voeren op de aangetroffen horst, grond broedende vogels en eventuele nieuwe nesten voor het begin van het broedseizoen

We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Eventuele verdere vragen en/of opmerkingen vernemen we graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Cluster Ruimte
[redacted]prvlimburg.nl
Kijk ook op www.limburg.nl of abonneer op onze nieuwsbrieven

provincie
Limburg

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen. Let op: De Provincie Limburg gaat geen verplichtingen aan via e-mail van of naar individuele medewerkers. U kunt aan deze e-mail geen rechten ontlenen, tenzij er een besluit bij zit.

Disclaimer
De informatie verzonden met dit E-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde.
Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden.
Bent u niet de geadresseerde, dan mag u niets uit dit bericht openbaar maken of op enigerlei wijze verspreiden of vermenigvuldigen.
Heeft u dit bericht onbedoeld ontvangen, wilt u dit dan aan de afzender terugsturen en het van uw computer(s) verwijderen.
De gemeente Roerdalen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit elektronische verzending van informatie.
Aan de inhoud van deze e-mail en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

[redacted]

Ingekomen

-3 FEB 2025

M [ ] E-S [ ] R [V]
MER [ ]

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte burgemeester en wethouders,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over de ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg' gedateerd 24 december 2024 (zie bijlage 1).

Het besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg (hierna Zonnepark) bestaat uit een negental kadastrale percelen. Dit zijn de percelen met de kadastrale gemeentenaam Sint Odiliënberg sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219.

I. Inleiding

Ondergetekende, [redacted] is belanghebbende bij de procedure inzake de ontwerp omgevingsvergunning voor het project Zonnepark Kleine Bergerweg. Ik ben eigenaar van het perceel met de kadastrale aanduiding ODLOO-F-730, gelegen te St. Odiliënberg. Dit perceel heeft een kadastrale grootte van 13.605 m² (zie bijlage 2). Een kopie van de kadastrale kaart van dit perceel is opgenomen in bijlage 3.

Het betreffende perceel ligt volledig binnen de grenzen van het voorgestelde Zonnepark Kleine Bergerweg en wordt aan alle zijden omgeven door het projectgebied, echter het perceel ODLOO-F-730 maakt zelf geen onderdeel uit van het Zonnepark en behoud in de plannen haar agrarische bestemming.

Mijn familie is sinds meerdere generaties eigenaar van het perceel en als grondeigenaar verbonden aan het Linnerveld te St. Odiliënberg. Op voorhand wil ik aangeven dat het behoud van het bestaande landschap voor mij van groot belang is en dat ik hecht aan het bestaande landschap aldaar.

Op basis van het bovenstaande verzoek ik het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen om het geplande Zonnepark aan de Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg te heroverwegen, gezien de onzorgvuldige totstandkoming van de plannen en de schadelijke effecten voor mijn eigendom. Tevens verzoek ik de Solar Provider Group en/ of het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen aan te geven op welke wijze ik gecompenseerd zal worden voor de schade die ik lijd / in de toekomst kan lijden door de nadelige gevolgen van het Zonnepark.

Ik maak graag gebruik van het recht om nader aan te vullen waar nodig en ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

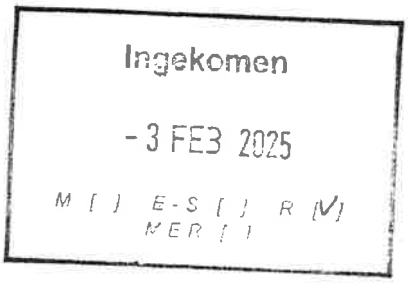
Hoogachtend,

[redacted]

Overzicht van de bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerpverklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine bergerweg'.
Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730
Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

[redacted]

Aan de gemeenteraad van de gemeente Roerdalen

en aan

College van Burgemeester en Wethouders

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte mevrouw, mijnheer,

Ik ben vergeten om de twee door mij aan u toegezonden zienswijzen inzake het Zonnepark Kleine Bergerweg te ondertekenen. Voor de volledigheid stuur ik u de eerste- en de laatste bladzijde toe van de beide zienswijzen waarbij ditmaal de laatste bladzijde wel ondertekend is. Zou u zo vriendelijk willen zijn om de ondertekende exemplaren om te wisselen met pagina 25 van de twee reeds per aangetekende post toegezonden zienswijzen.

Bij voorbaat veel dank en excuses voor de overlast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte burgemeester en wethouders,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over de ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg' gedateerd 24 december 2024 (zie bijlage 1).

Het besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg (hierna Zonnepark) bestaat uit een negental kadastrale percelen. Dit zijn de percelen met de kadastrale gemeentenaam Sint Odiliënberg sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219.

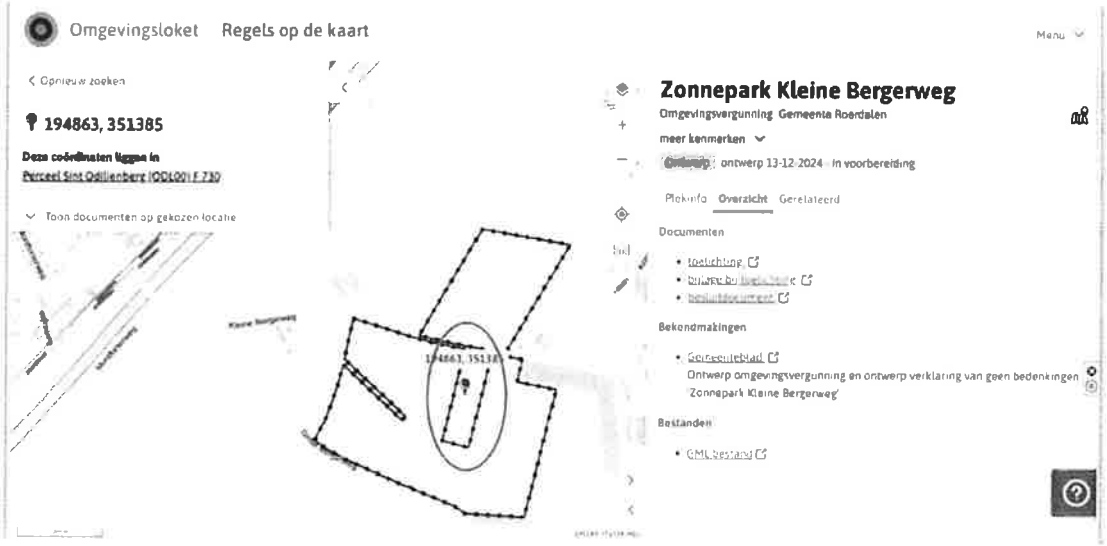
I. Inleiding

Ondergetekende, [redacted] is belanghebbende bij de procedure inzake de ontwerp omgevingsvergunning voor het project Zonnepark Kleine Bergerweg. Ik ben eigenaar van het perceel met de kadastrale aanduiding ODLOO-F-730, gelegen te St. Odiliënberg. Dit perceel heeft een kadastrale grootte van 13.605 m² (zie bijlage 2). Een kopie van de kadastrale kaart van dit perceel is opgenomen in bijlage 3.

Het betreffende perceel ligt volledig binnen de grenzen van het voorgestelde Zonnepark Kleine Bergerweg en wordt aan alle zijden omgeven door het projectgebied, echter het perceel ODLOO-F-730 maakt zelf geen onderdeel uit van het Zonnepark en behoud in de plannen haar agrarische bestemming.

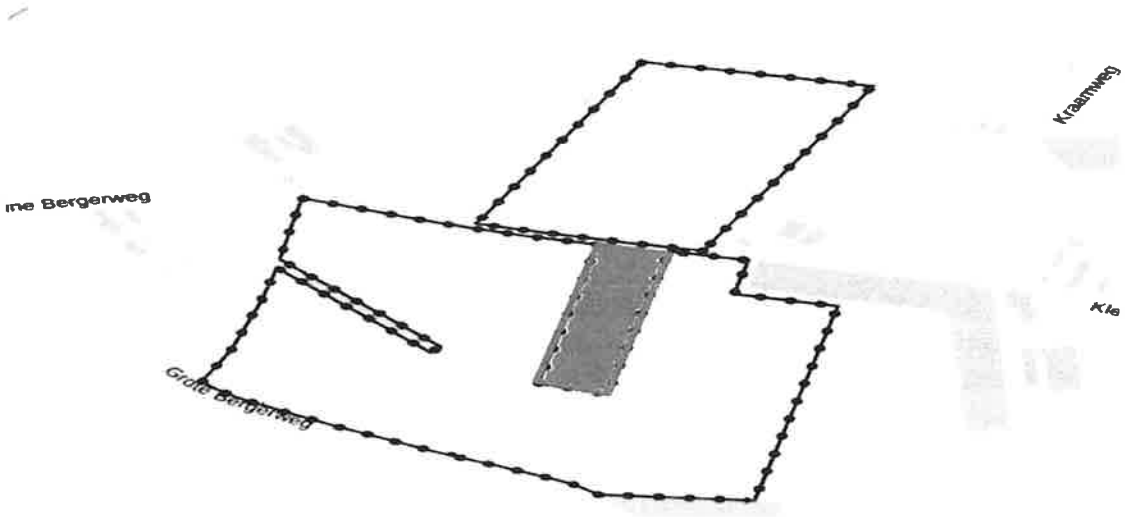
Mijn familie is sinds meerdere generaties eigenaar van het perceel en als grondeigenaar verbonden aan het Linnerveld te St. Odiliënberg. Op voorhand wil ik aangeven dat het behoud van het bestaande landschap voor mij van groot belang is en dat ik hecht aan het bestaande landschap aldaar.

In onderstaande tekening 1. wordt het perceel ODLOO-F-730 visueel weergegeven, waarbij mijn perceel zich in de rode cirkel bevindt, terwijl de grenzen van het geplande Zonnepark zijn aangegeven met blauwe lijnen.

Tekening 1 *Het perceel ODLOO-F-730, omcirkeld door een rode lijn, binnen het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg (blauwe lijnen).*

In de volgende tekening 2. is in blauw gestippeld het geplande Zonnepark aangegeven. Perceel ODLOO-F-730 wordt aangeduid met de rode kleur. Duidelijk is te zien dat mijn perceel aan alle kanten wordt omsloten door het projectgebied van het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg.

Tekening 2 *Het geplande Zonnepark wordt met de blauw gestippelde lijnen aangegeven. Het rode vlak is mijn perceel ODLOO F-730. Dit perceel maakt geen onderdeel uit van het geplande Zonnepark en behoud haar agrarische bestemming.*

Gelet op bovenstaande, ben ik belanghebbende, aangezien mijn perceel ODLOO-F-730 midden in het projectgebied ligt en omgeven wordt door het geplande Zonnepark, zonder dat mijn perceel onderdeel uitmaakt van dit Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg.

In het onderstaande geef ik weer waarom ik vind dat de plannen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig tot stand zijn gekomen en waarom ik vind dat er op een onzorgvuldige wijze door de Solar Provider Group met mij, als direct belanghebbende, is gecommuniceerd. Tevens geef ik in het onderstaande aan dat ik substantiële schade lijd wanneer het Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg geëffectueerd wordt en verzoek ik u de ontwerp omgevingsvergunning niet af te geven en subsidiair aan te passen.

IIA. Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'[1] heeft de gemeente Roerdalen zich in hoofdstuk 5 de volgende vraag gesteld: "*hoe zorgen we ervoor dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt?*"

Uit het document 'Zonnepark Kleine Bergerweg. Landschappelijk inpassingsplan met meervoudig ruimte gebruik en beheer- en beplantingsplan, augustus 2024'[2] blijkt dat Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg een nieuw aan te leggen Zonnepark betreft, met een bruto oppervlakte van circa 20,08 hectare. De oppervlakte binnen het hekwerk is 12,6 hectare. Voor de zonnepanelen wordt binnen het hekwerk netto 6,6 hectare gebruikt en voor de onderhoudspaden netto 6 hectare.[3]

Behouden, beschermen en waar mogelijk versterken van het landschappelijk karakter van Roerdalen.

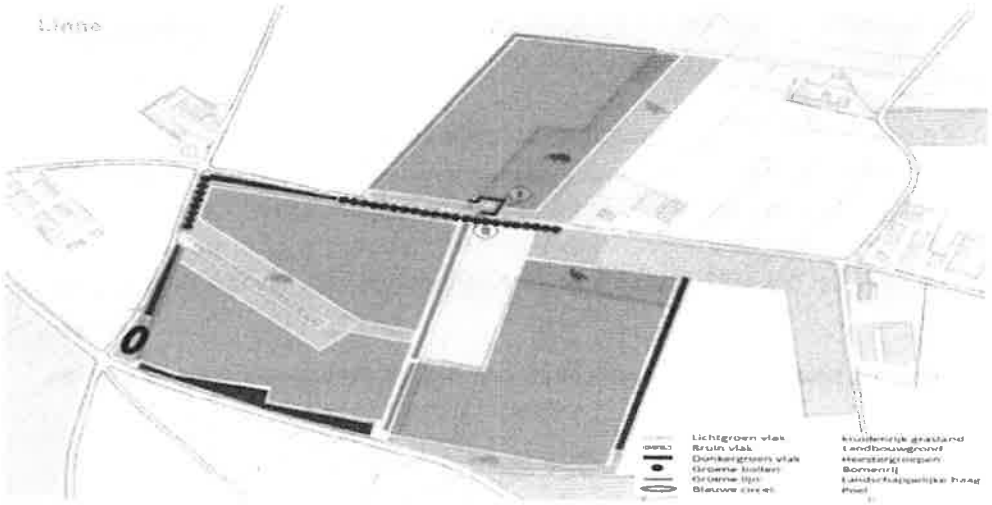
Het landschappelijk karakter van het gebied, specifiek van de Linnerheide te St. Odiliënberg, wordt naar mijn mening ernstig aangetast door de komst van een Zonnepark. Het voorliggende plan draagt volgens mij niet bij aan het behouden, beschermen of versterken van dit landschappelijke karakter.

Indien er toch wordt gekozen om een Zonnepark aan te leggen op goede landbouwgrond, dan is het naar mijn mening van essentieel belang dat zo'n Zonnepark een efficiënt, samenhangend aaneengesloten geheel vormt dat op een zorgvuldig geïntegreerde manier wordt ingepast in het landschap. Het onttrekken van 20 hectare hoogwaardige landbouwgrond aan het Linnerveld, waarbij slechts 6,6 hectare effectief wordt benut voor zonnepanelen, betekent naar mijn oordeel een inefficiënt gebruik van schaarse Nederlandse landbouwgrond.

Perceel ODLOO-F-730 heeft een agrarische bestemming. Door het feit dat het perceel volledig wordt omgeven door het geplande Zonnepark, is het perceel voor geen enkele agrariër meer aantrekkelijk om te bewerken, want het perceel ligt geïsoleerd en is te klein geworden om met grote landbouwvoertuigen te bewerken. Tot op heden maakt het perceel ODLOO-F-730 onderdeel uit van een groter, samenhangend landbouwperceel (zie foto 1). Daarnaast wordt het perceel slecht toegankelijk met grote landbouwvoertuigen vanwege de geplande bomenrij langs de Kleine Bergerweg en door de geparkeerde auto's vanwege het ontbreken van een parkeergelegenheid ten behoeve van het bezoekerscentrum dat direct tegenover mijn perceel gepland is (zie tekening 3). Door de hoge omheining van 2,5 meter en begroeiing langs drie

[1] Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 | Lokale wet- en regelgeving hoofdstuk 5
[2] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_02 Landsc_B20241212.pdf
[3] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf

zijden is mijn perceel slechts aan de kopse kant toegankelijk. Daarnaast zal de geplande begroeiing schaduw en wortelschade veroorzaken, waardoor de landbouwgewassen op mijn perceel slechts moeizaam zullen kunnen groeien. Bovendien zal onkruid uit de kruidenrijke grasakkers die zich rondom mijn perceel bevinden, gemakkelijk naar mijn perceel waaien en zal er meer gewasbestrijding gebruikt moeten worden; de gewasopbrengst zal verminderen. Bijkomend is dat bezoekers van het informatiepunt die dichter bij het zonnepark willen komen, naar verwachting dit zullen trachten te bereiken via mijn perceel dat wel vrij toegankelijk is. Hierdoor zullen de gewassen op mijn perceel beschadigen en kan zwerfafval van de bezoekers tot overlast leiden. Daarnaast is de uitloop van dassen naar mijn perceel voorzien. Dit alles maakt het perceel bijzonder onaantrekkelijk om te verpachten of om te verkopen, hetgeen zal resulteren in een aanzienlijke waardedaling van het perceel zodra het Zonnepark gerealiseerd wordt.

Tekening 3 *Landschapselementen waaronder de bomenrij, kruidenrijk grasland en heestergroepen*

Het inefficiënt gebruik van de landbouwgrond wordt verder versterkt doordat mijn perceel ODLOO-F-730 (met een oppervlakte van 1,36 hectare) geen onderdeel uitmaakt van het Zonnepark. Zoals weergegeven in tekening 3. is mijn perceel volledig omsloten door het geplande Zonnepark, maar is het perceel niet opgenomen in het Zonnepark. Dit resulteert in een 'gat' in het geplande Zonnepark (zie rood vlak in tekening 2), waardoor dit stuk landbouwgrond ongebruikt blijft voor zonopwekking door zonnepanelen. Het zou logischer zijn geweest om mijn perceel in het Zonnepark op te nemen, zodat er 1,36 hectare extra zonnepanelen kunnen worden geplaatst (of aan de nood- en oostzijde het aantal zonnepanelen met een respectievelijk aantal verminderd). Het beeld van het Zonnepark als eenheid wordt in zo'n geval versterkt in plaats van verrommeld zoals nu het geval is.

De uitsluiting van mijn perceel uit het Zonnepark leidt niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Zoals beschreven in 'het Landschapsplan'[4], ligt het plangebied in een voor het gebied vrij vlak agrarisch en landschappelijk wat verrommeld gebied. Deze verrommeling wordt verder versterkt door het voorliggende plan, aangezien mijn perceel volledig wordt omgeven door het Zonnepark, maar zelf geen onderdeel is van het project. Mijn perceel vormt, als het ware, een 'gat' in het Zonnepark, wat bijdraagt aan de versnippering van het landschap. Door dit 'gat' vormt het

[4] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_02 Landsc_B20241212.pdf pagina 12

Zonnepark geen aaneengesloten geheel, maar vormt het Zonnepark een versnipperd onlogisch geheel dat óók nog door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist.

Deze versnippering en verrommeling van het landschap wordt visueel versterkt doordat mijn perceel ODLOO-F-730 wordt afgescheiden van het Zonnepark door een omheining van 2,5 meter hoog en in totaal ongeveer 370 meter lang, alsook door de geplande begroeiing aan drie zijden van het perceel en een bomenrij aan de kopse kant. Kortom aan vier zijden rondom mijn perceel wordt beplanting toegevoegd. Indien mijn perceel bij het project betrokken zou zijn, had in totaal slechts 200 i.p.v. 370 meter lang landschap ontsierend hekwerk geplaatst hoeven te worden waardoor de landschappelijke ontsiering enigszins beperkt zou zijn gebleven.

Kortom, het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen, niet van toepassing is in dit gebied.

Daarnaast vind ik dat de druk van centrale voorzieningen als de Claus centrale, de enorme uitbreiding van het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg; de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg; de aanleg van de autoweg A 73 en het geplande Zonnepark te veel voorzieningen van algemeen nut zijn die in een relatief klein gebied gelegen / gepland zijn. Dit alles heeft te veel impact op het landschap en haar bewoners. Bijkomend is dat een aantal van de bij het Zonnepark betrokken grondeigenaren ook percelen langs de A 73 heeft. De aanleg van een zonnepark langs de A 73 zou in vele opzichten en zeker voor wat betreft de druk op het landschap een veel logischere keuze zijn.

Gezien het bovenstaande concludeer ik dat het voorliggende plan van het geplande Zonnepark niet voldoet aan de vraag die door de gemeente Roerdalen is gesteld in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030', namelijk dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van de gemeente Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt. Door de komst van het Zonnepark blijft het landschappelijk karakter van de Linnerheide naar mijn oordeel niet behouden, maar verslechtert dit juist want het geplande Zonnepark is een gedrocht in het landschap en door uitsluiting van ODLOO-F-730 wordt niet efficiënt omgegaan met schaarse (landbouw)grond.

IIB. Strenge voorwaarden worden gesteld aan de ontwikkeling van zonnevelden

De gemeente Roerdalen heeft in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' een vijftal strenge voorwaarden gesteld voor de ontwikkeling van zonnevelden. Deze strenge voorwaarden zijn relevant voor mijn bezwaar:

1. "***Strenge voorwaarde 1: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken. Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk***".

Het zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap

1a. Op onderstaande foto 1. is te zien hoe het landschap er op dit moment uitziet. De huidige sfeer van het landschap is een agrarisch landschap met hier en daar een boerderij.

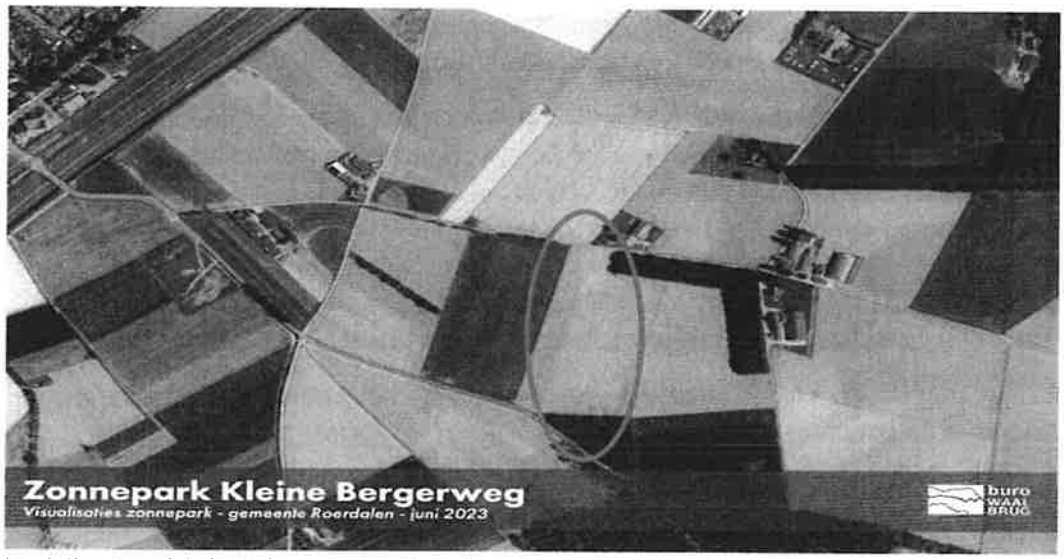
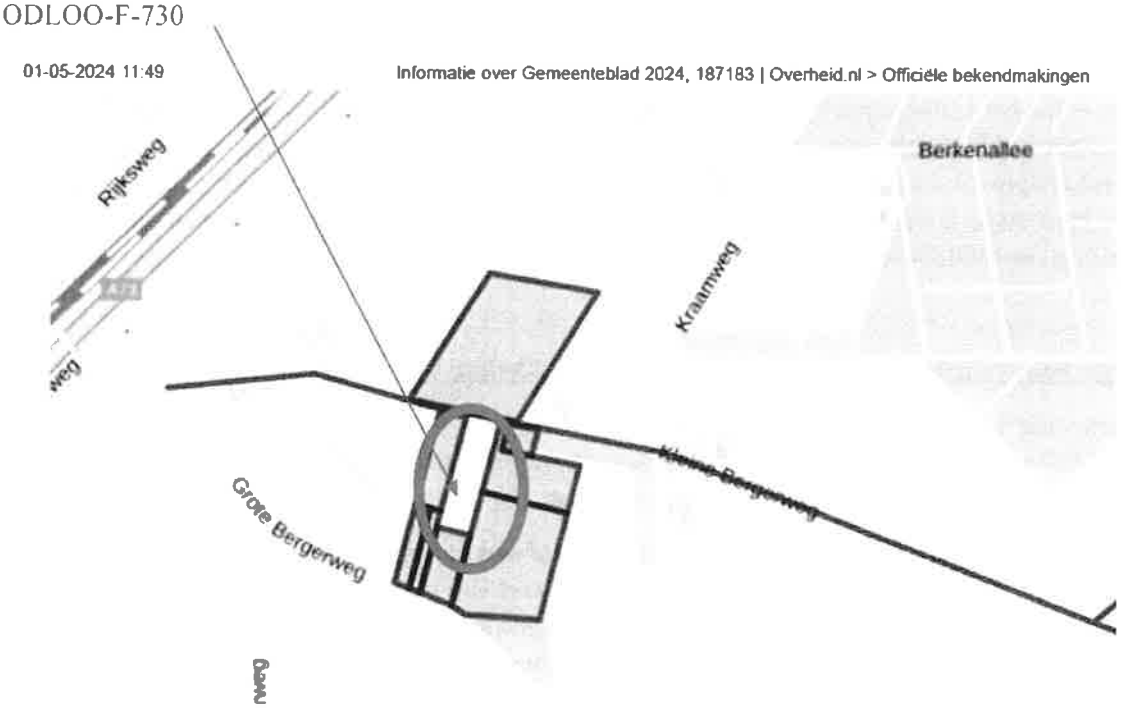

Foto 1 *Foto vanuit de lucht van de omgeving waar het geplande Zonnepark komt te liggen[5] In de rode cirkel ligt perceel ODLOO-F-730*

Op onderstaande tekening 4[6] is te zien dat mijn perceel ODLOO-F-730, van 1.36 ha groot, midden in het geplande zonneveld ligt. Mijn perceel is het witte vlak in het geplande Zonnepark. Mijn perceel ODLOO-F-730 wordt in tekening 4. rood omcirkeld en aangewezen met de rode pijl. Zoals te zien is, maakt mijn perceel geen onderdeel uit van het geplande Zonnepark.

ODLOO-F-730

Tekening 4 *In blauw gemarkeerd de percelen die behoren tot het Zonnepark Kleine Bergerweg. Rood omcirkeld ODLOO-F-730 mijn perceel bevindt zich buiten het Zonnepark*

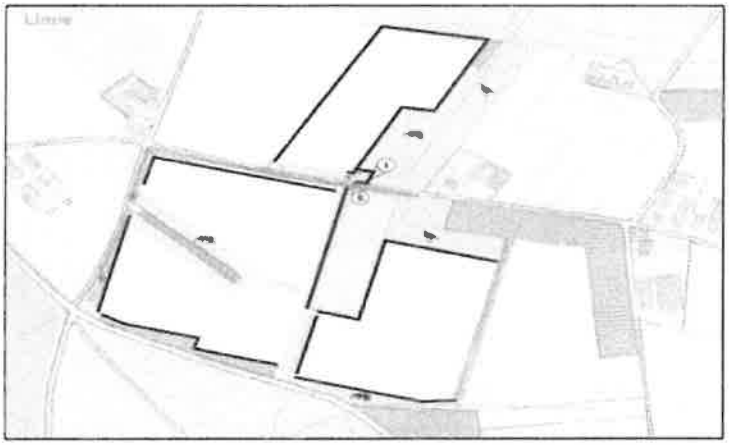
[5] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_11 Visual_B20241212.pdf *Zonnepark Kleine Bergerweg Visualisaties Zonnepark gemeente Roerdalen - juni 2023*

[6] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_01_Teelm_B20241212.pdf

De sfeer van het landschap

1b. De sfeer van het landschap (zie foto 1 + 2 vanuit de lucht) wordt door het geplande Zonnepark bruut verbroken. Midden in het agrarische landschap komen 26.000 markante zonnepanelen te staan die omgeven worden door hoge hekwerken en begroeiingen. De totale oppervlakte van het geplande Zonnepark is 18 voetbalvelden groot.

1c. De brute verbreking van de sfeer van het landschap wordt extra versterkt doordat midden in het Zonnepark een perceel landbouwgrond (ODLOO-F-730) ligt, dat geen onderdeel is van het plan. Dit afwijkende perceel - midden in het Zonnepark - wordt in het landschap extra gemarkeerd door scheidslijnen van hoge hagen en hekwerken die om mijn perceel heen aangelegd gaan worden.

Afbeelding 19. Weergave gemengde hagen binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Tekening 5. *Weergave van gemengde hagen*[7]

1d. ODLOO-F-730 wordt in het plan, aan de zijde van de Kleine Bergerweg ook nog voorzien van een rij aan te planten bomen (winterlinden) (zie tekening 3). Zoals op foto 2, vanuit de lucht is te zien, staan er op dit moment geen bomen aan de ontsluitingszijde van mijn perceel aan de Kleine Bergerweg. Vanwege zichtlijnen wordt deze bomenrij toegevoegd aan het besluitgebied. De aan te planten bomen maken de toegang tot mijn perceel veel ingewikkelder en vormen een ernstige belemmering voor grote landbouwvoertuigen. Daarnaast is in de plannen niet duidelijk aangegeven of er voldoende ruimte aanwezig is om deze bomen op gemeentelijke gronden te plaatsen.

1e. In de voorgenomen ontwikkeling wordt ODLOO-F-730 aan drie zijden voorzien van een hekwerk van 2,50 meter hoog en ongeveer 370 meter lang met als doel voorkomen dat onbevoegden het Zonnepark betreden en de veiligheid van het Zonnepark te waarborgen (zie ook tekening 5). Het hekwerk wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken en achter een beplanting van heesters en klimplanten geplaatst. Op deze wijze wordt mijn perceel ODLOO-F-730 volledig omsingeld door bomen aan de Kleine Bergerweg-zijde en heesters, klimplanten en andere begroeiingen aan de overige drie zijden. Door deze - aan vier zijden - omliggende omheining en begroeiing wordt nog meer geaccentueerd dat mijn terrein geen onderdeel

[7] ontwerp d_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01

uitmaakt van het plan. Deze markante omheiningen tasten de sfeer van het landschap aan en daardoor wordt de verrommeling van het plangebied nog duidelijker.

1f. Bijkomend levert de begroeiing om mijn perceel ongewenste schaduw- en wortelschade op. Schaduw en wortels verminderen de opbrengst van de te telen landbouwgewassen.

1g. Daarnaast worden de hekwerken pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).

Maatvoering

1h. Doordat mijn perceel geen onderdeel uitmaakt van het geplande Zonnepark is er geen aansluitende maatvoering.

Schaal

1i. De schaal van het gebied dat door de komst van het Zonnepark wordt belast, is onnodig groot omdat mijn perceel geen onderdeel uitmaakt van het plan. Door mijn perceel van 1,36 ha in het plan te betrekken, kan elders aan de noord- en oostzijde 1.36 ha zonnepanelen verdwijnen.

Foto 2: Foto vanuit de lucht van het terrein van het geplande Zonnepark. Fotolocaties met de zichtlijnen[8]

Een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen is onwenselijk

1j. Te midden van 26.000 zonnepanelen op metalen stellingen van 1,77 meter hoog oftewel tussen drie glasvlaktes van ongeveer 6,48 hectares (dat zijn ca 9 voetbalvelden) ligt een afwijkend landschapselement namelijk een perceel agrarische grond (ODLOO-F-730). Dit afwijkende landschapselement (ODLOO-F-730) wordt aan alle kanten ingeklemd en omheind door het

[8] b_NL IMRO 1669 OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_11 Visual_B20241212.pdf Zonnepark Kleine Bergerweg Visualisaties Zonnepark - gemeente Roerdalen - juni 2023

geplande Zonnepark én door de diverse soorten begroeiingen ten behoeve van het Zonnepark. Hierdoor ontstaat een ongewenst mozaïek van landschapselementen. Dit is volgens het 'Beleidskader' onwenselijk.

1k. Op tekening 1. en 2. is goed te zien dat het Zonnepark niet uit een vloeiende lijn bestaat maar dat het gaat om een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. De vloeiende lijn van het Zonnepark ontbreekt mede doordat perceel ODLOO-F-730 geen onderdeel is van het plan én doordat het plangebied van het Zonnepark óók nog doorkruist wordt door de Kleine Bergerweg.

Concluderend: Het plan voor het Zonnepark is qua sfeer, maatvoering en schaal een gedrocht dat niet in lijn is met het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030'. Het geplande Zonnepark is een grootschalig zonnepark dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. Ook dit is niet wenselijk volgens het Beleidskader. Deze bovengenoemde argumenten betogen dat niet wordt voldaan aan strenge voorwaarde 1. met betrekking tot een goede landschappelijke inpassing.[9]

Dit brengt ons naar strenge voorwaarde 2.

2. "**<u>Strenge voorwaarde nummer 2.</u>** ***Het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast*:**
   - **Inpassen van directe (be-)levingsfactoren;**
   - **Stimuleren biodiversiteit;**
   - **Stimuleren waterberging en – infiltratie.**

Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste".

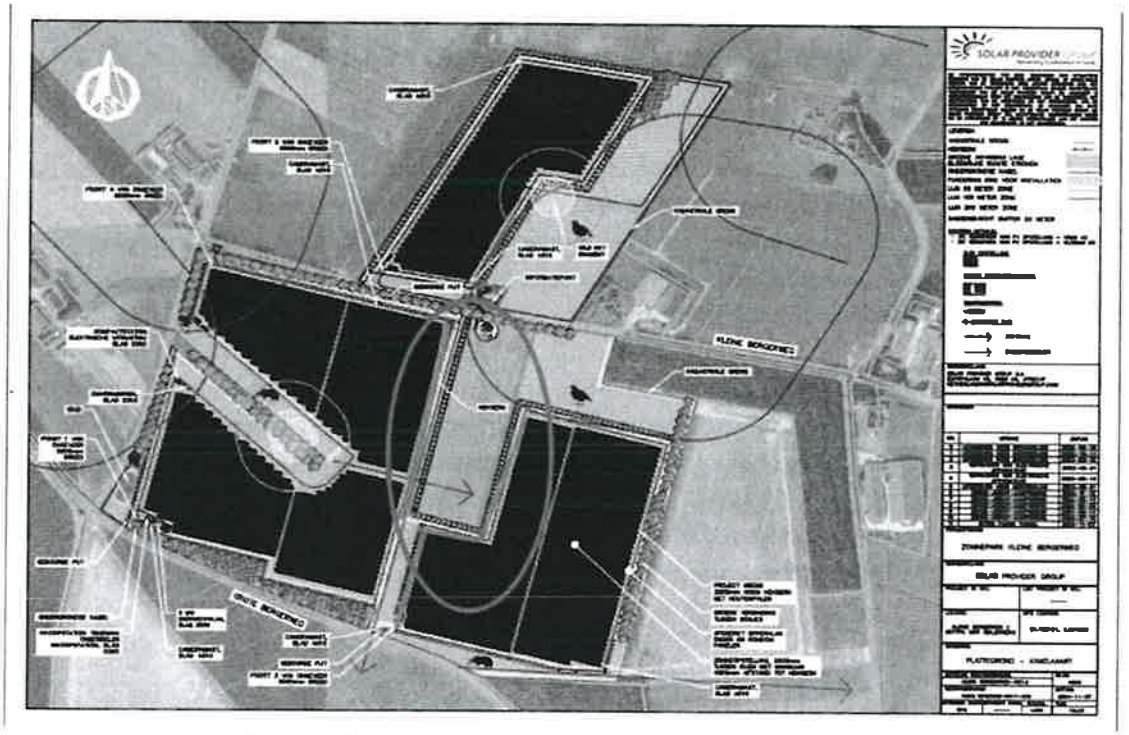
Visuele en landschappelijke inpassing en belemmeren van zichtlijnen

2a. De gemeente Roerdalen stelt de voorwaarde dat: '*Het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan*'. Zoals op foto 1. duidelijk te zien is, ligt het geplande Zonnepark in een agrarisch gebied met agrarische velden. Het Zonnepark kan noch visueel, noch vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan, omdat er midden in het Zonnepark een geïsoleerd agrarisch perceel (ODLOO-F-730) gelegen is dat geen onderdeel uitmaakt van het geplande Zonnepark. Dit leidt tot een fragmentarische, rommelige en onbegrijpelijke indeling van het landschap.

2b. Hekwerken van 2.5 meter hoog, hagen, begroeiingen en een bomenrij rondom ODLOO-F-730 benadrukken de visuele scheiding van mijn perceel ten opzichte van het Zonnepark, waardoor het Zonnepark niet visueel in het landschap past en geen samenhangend en mooi aaneengesloten geheel vormt dat in de landschappelijke omgeving geïntegreerd raakt. Door de doorkruising van het Zonnepark door de Kleine Bergerweg raakt het landschap extra visueel versnipperd.

---

[9] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf pagina 31

Tekening 6 Detail van OVLOO-F-730 te het hekwerk van 2,5 meter hoog. Voor het hekwerk wordt in het ontwerp een haag geplant. Zoals te zien is in deze tekening worden bomen aangeplant aan de Kleine Bergerweg. Deze bomen (winterlinden) worden ook voor mijn perceel aangeplant.

Belevingsfactoren en overlast

2c. Aan het Zonnepark wordt een informatiepunt toegevoegd. Dit informatiepunt is tegenover mijn perceel gelegen en wordt aangekleed met bankjes en een 4 meter hoog uitkijkpunt. Het informatiepunt zal leiden tot extra bezoekersstromen. Doordat het geplande Zonnepark omheind is, bestaat de kans dat bezoekers de neiging krijgen om de niet omheinde delen in het gebied van het Zonnepark te gaan betreden. In dit geval zal dat ertoe kunnen leiden dat bezoekers het vrij toegankelijke perceel ODLOO-F-730 gaan betreden. Als dit gebeurt dan zullen de landbouwgewassen vertrapt worden en dit heeft tot gevolg dat deze gewassen daardoor minder goed zullen groeien en dus een vermindering van de opbrengst.

2d. Voor de bezoekers die per auto naar het informatiepunt komen, is niets voorzien. Er is in het plan geen parkeergelegenheid gepland. Automobilisten zullen genoodzaakt zijn om de auto in de berm van de nu al zeer smalle Kleine Bergerweg te plaatsen. Door de geparkeerde auto's zal de toegang tot mijn perceel voor grote agrarische werktuigen belemmerd worden.

2e. Bezoekers van het informatiepunt zullen afval hebben, dat kan gaan zwerven. Dit zwerfafval kan voor overlast zorgen op mijn perceel want vanwege de aanwezige hekken om het Zonnepark kan het zwerfafval zich niet verspreiden en zal het afval naar mijn vrij toegankelijk perceel toe waaien.

Stimuleren waterberging en – infiltratie

2f. De vraag is wat de gevolgen zijn van het stimuleren van waterberging en -infiltratie op de goede afwatering van mijn perceel? De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerd grondwaterput(zie onderstaand overzicht waterputten). In de directe omgeving liggen meerdere waterputten. Het is praktijk dat

wordt beregend uit de grondwaterputten op de nabije percelen. Deze putten liggen allemaal in het Zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid.

Overzicht 1 *Overzicht van geregistreerde waterputten*[10]

Stimuleren biodiversiteit

2g. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden en bloemen in het Zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden, ook op mijn perceel. (zie onderstaande tekening 7).[11] Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten gaan worden. Dit is duurder, leidt tot lagere opbrengsten en tot schade; dit is ongewenst. Dit in combinatie met de schaduw- en wortelschade van de heesters, diverse begroeiingen en bomen is een voor een agrariër een zeer ongewenste combinatie.

Kortom: Het ontwerp is versnipperd en de geplande belevingsfactoren zoals het informatiepunt en de aanplant van bomen vanwege de visuele zichtlijnen en het inzaaien van kruidenrijke graslanden en bloemen in combinatie met mogelijke problemen van de afwatering zal in geval van mijn perceel leiden tot diverse vormen van overlast en dus waardevermindering van mijn perceel.

Dit brengt ons naar strenge voorwaarde 3.

3. **"<u>Strenge voorwaarde 3</u>: meervoudig ruimtegebruik.**
Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap

---

[10] ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3937af1026714073b483c8d35301fab3

[11] b_NL.IMRO.1669.OVOD1.2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu_B20241212.pdf pagina 6 "Een kruidenrijk grasland schept een kleurig beeld door het grote aandeel bloeiende kruiden. Het kruidenrijke gras wordt behouden rondom de landbouwkavels"

zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd".

Belemmering meervoudig ruimtegebruik

3a. ODLOO-F-730 is volledig omsingeld door het Zonnepark, waardoor het geïsoleerde perceel niet meer effectief gebruikt kan worden voor de landbouw. Hekwerken van 2,5 meter hoogte, landschappelijke hagen, heestergroepen en bomen maken de toegang tot het perceel lastig voor grote landbouwvoertuigen. Kruidenrijke graslanden met bloemen zorgen voor ongewenst onkruid (zie tekening 7) en de mogelijke problemen van de afwatering zijn een ernstige beperking van de agrarische mogelijkheden van het perceel. Kortom, in plaats van meervoudige ruimtegebruik wordt door het geplande Zonnepark nog een extra perceel met een agrarische bestemming minder bruikbaar. Dit is ook in strijd met de 'Omgevingsvisie Limburg'[12] "*we gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- en ondergronds*"

3b. Op pagina 29 van de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg'[13] wordt gesteld dat de landschapselementen (zoals een gemengde haag en heestergroepen) behouden blijven na de exploitatieperiode. Dit wordt door de gemeente Roerdalen bekrachtigd door te stellen: "*In de eerstvolgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging wordt een gedeelte van deze tijdelijke natuur omgezet naar permanente natuur. Deze permanente natuur wordt dus na beëindiging van het zonnepark niet verwijderd*".[14] Dus zelfs als het Zonnepark na 30 jaar zou verdwijnen, dan blijven de gemengde haag en heestergroepen rondom het besluitgebied bestaan om de biodiversiteit te behouden. Natuurlijk blijven de lindebomen[15] aan de kopzijde van het perceel ook staan. De begroeiing aan alle vier de zijden van mijn perceel, maakt ODLOO-F-730 ook na de ontmanteling van het Zonnepark lastig toegankelijk en slecht agrarisch bruikbaar vanwege de geringe grootte en geïsoleerde ligging van het perceel. Bijkomend vanwege schaduw op de te telen gewassen en de wortels van de aangeplante bomen en het feit dat niet meer tot in de perceelgrens kan worden gewerkt vanwege deze beplantingen.

3c. Zoals al gesteld kan het zo zijn dat vanwege de hekwerken en de hagenstructuur rondom het Zonnepark, bezoekers van het tegenover mijn perceel gelegen informatiepunt – op zoek naar dassen en patrijzen etc. - om het Zonnepark heen gaan wandelen. Zij kunnen wél het vrij toegankelijke terrein ODLOO-F-730 betreden waardoor de daar groeiende landbouwgewassen beschadigd raken en de gewasopbrengst dientengevolge zal verminderen.

3d. Daarnaast kan de goede afwatering van het perceel door het omringende Zonnepark mogelijk worden verstoord. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerde grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Het is praktijk dat wordt beregend uit grondwaterputten op nabije percelen. Die putten liggen allemaal in het Zonnepark (zie Overzicht 1. *Overzicht van geregistreerde waterputten*[16]*)* en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezigheid van de grondwaterputten in de directe nabijheid. Wanneer gesteld zou worden dat een put op het perceel kan worden aangelegd, dan is relevant

[12] 2024 1227 ontwerp d_NL IMRO 1669 OVODL 2024ZPKLEBERW-OW01.pdf
[13] t_NL IMRO 1669 OVODL 2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 27
[14] Ontwerp d_NLIMRO 1669 OVO
[15] t_NL IMRO 1669 OVODL 2024ZPKLEBERW-OW01.pdf
[16] ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3937af1026714073b483e8d35301fab3

dat beregenen van sec het perceel niet mogelijk is. Er zal altijd water terecht komen op de zonnepanelen van het Zonnepark of maar een gedeelte van het perceel kan worden beregend. Het water uit de putten is ijzerhoudend. Dit heeft een roestlaagje op de zonnepanelen tot gevolg. En dit is voor de opwekking van de stroom en de levensduur van de panelen niet wenselijk.[17] Ik geef dit aan omdat ik niet aansprakelijk gesteld wil worden voor schade als gevolg van dit beregeningswater. Het meervoudige gebruik van de grond komt door het ontbreken van een waterput en ijzerhoudend grondwater verder onder druk te staan.

3e. Er zijn dassen aanwezig op de locatie van het Zonnepark. *'Het Zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed'*.[18] Zoals uit onderstaande tekening 7. blijkt. krijgen de dassen in het bijgestelde plan ook een uitgang naar mijn perceel. Het is mij niet geheel duidelijk of hekwerken rondom mijn perceel aan de oost- en zuidzijde aangepast worden aan de das of dat de das 'gevangen' komt te zitten op mijn perceel (zie rode vlak) en de das daardoor alleen de weg als uitwijk heeft. In dat geval kan de das op ODLOO-F-730 vanwege zijn 'gevangenschap' extra schade aan de aanwezige landbouwgewassen toebrengen.

Afbeelding 2: Gedaisseerde planwijzigingen ten behoeve van de das met extra fauna- en kruidenrijke buffers rond bestaande burchten en aanvullende corridor

Tekening 7: In het rode vlak wordt aangegeven dat [illegible] corridor. Perceel vrije zone 4 tot 12 meter. In het gele vlak staat dat opwaardering alle grasmengsels met fauna en kruidenrijk (MB Aanzet zonder maaimaai)

3f. De 'Zonneladder'[20] benadrukt efficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Perceel ODLOO-F-730 is echter niet opgenomen in het Zonneparkplan, waardoor meer dan 1 MW[21] aan opwekvermogen verloren gaat. De beleidsdoelstelling van de gemeente Roerdalen om (gefaseerd) zonnevelden te ontwikkelen wordt hiermee niet optimaal benut, aangezien ODLOO-F-730 wel in het plangebied ligt maar geen onderdeel is van het Zonnepark.

---

[17] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 16
[18] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu_B20241212.pdf pagina 6
[19] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu_B20241212.pdf
[20] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 31
[21] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 50 Uit de notulen van het raadsvoorstel en beleidskader "de gemeente Roerdalen streeft naar een gefaseerde uitrol van zonnevelden in drie tranches van elk 25 hectare, wat totaal 75 hectare zou opleveren Binnen Tranche 1 zijn twee Zonneparken goedgekeurd Statkraft Zonnepark Hobertsveld (16 MW) en Solar Provider Group Zonnepark Kleine Bergerweg (15 MW) Beschreven wordt dat 1 hectare zonneveld ongeveer overeenkomt met 1 MW opwekvermogen Tranche 1 dekt ongeveer 31 MW"

Uit bovenstaande blijkt dat ook niet aan de derde strenge voorwaarde van: 'goed meervoudig grondgebruik' is voldaan. Het voorgestelde Zonneparkplan heeft significante nadelige gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden van perceel ODLOO-F-730, zowel tijdens als na de exploitatieperiode van het Zonnepark. De beperking van de landbouwmogelijkheden en de daaruit volgende schade in combinatie met het niet benutte potentieel van opwekvermogen rechtvaardigen een heroverweging van het plan.

4. **"Strenge voorwaarde 4: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toe voegen:**
   - **Landschappelijke elementen;**
   - **Maatschappelijke ontwikkeling;**
   - **Coöperatieve realisatie;**
   - **Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.**

   Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweegbrengen, ondanks de landschappelijke inpassing (strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarden het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft".

Ontwikkelen van een uitzichtpunt en bezoekersinformatiepunt als aantoonbaar toegevoegde waarde

4a. Het beoogde uitzichtpunt en het bezoekersinformatiepunt worden aan de overzijde van de Kleine Bergweg tegenover mijn perceel gesitueerd. Maar er is niet voorzien in parkeergelegenheid voor de auto's van de bezoekers. Dus zullen bezoekers die met de auto komen, de auto in de berm van de Kleine Bergerweg parkeren. De Kleine Bergerweg is een (zeer) smalle weg die aan de zijde van mijn perceel uitgebreid wordt met een bomenrij. De bomenrij in combinatie met de geparkeerde auto's maken het voor grote landbouwvoertuigen zeer lastig om op mijn perceel te komen.

4b. Omdat het gehele Zonnepark volledig omheind is met een 2,5 meter hoog hekwerk, maar ODLOO-F-730 vrij toegankelijk is, kan het zo zijn dat bezoekers om meer te zien van het Zonnepark en de aanwezige dassen en patrijzen etc. over het agrarische perceel gaan lopen en de daar aanwezige landbouwgewassen vertrappen. Dit leidt tot een verminderde opbrengst van de landbouwgewassen.

4c. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).

4d. Vanuit het verhoogde uitzichtpunt bij het bezoekersinformatiepunt hebben bezoekers - door de bomen heen - direct zicht op mijn door het Zonnepark omheinde agrarische perceel. Door de enorme omheining maakt mijn perceel geen visueel onderdeel uit van het geplande Zonnepark; dit zal bij bezoekers vragen oproepen over de efficiëntie van het plan. Vanaf het verhoogde uitzichtpunt kijken bezoekers naar mijn ingeklemde – geïsoleerd liggende - agrarische perceel te

midden van een landschappelijk lelijk, gefragmenteerd en verrommeld Zonnepark. Dit zal ongetwijfeld leiden tot verwondering over hoe een dergelijk rommelig, wanstaltig en onwenselijk geheel tot stand is kunnen komen. Dit inzicht draagt niet bij aan een positief imago van het project en zal twijfels oproepen over de ruimtelijke kwaliteit en de zorgvuldigheid waarmee het plan is ontwikkeld.

4e. Er vindt een maatschappelijke discussie plaats[22] over het feit dat de kleine consument terugleverkosten moet betalen over de opgewekte zonne-energie en het feit dat grote zonneparken geen terugleverkosten betalen. De vraag is wanneer deze discussie aanhoudt en ook grote zonneparken terugleverkosten moeten gaan betalen of het geplande Zonnepark dan nog rendabel is.

Uit het bovenstaande volgt dat ook niet aan de vierde strenge voorwaarde "van toevoegen van aantoonbare waarde" in dit plan is voldaan.

De laatste strenge voorwaarde is voorwaarde 5.

5. **"Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:**
   - **Onderhoud en werking van de technische installatie;**
   - **Onderhoud en landschappelijke inpassing;**
   - **Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;**
   - **Ontmanteling na beëindiging;**
   - **Coöperatieve realisatie;**
   - **Participatie bij de concrete planontwikkeling".**

Van belang voor mijn geval zijn de twee punten uit de strenge voorwaarde 5 namelijk: ontmanteling na beëindiging en participatie bij de concrete planontwikkeling.

Ontmanteling

5a. Het is logisch dat na de ontmanteling van het Zonnepark de aangeplante winterlinden aan de Kleine Bergerweg blijven staan. Maar in de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg'[23] wordt gesteld dat ook de hagenstructuur (zo veel als mogelijk gehandhaafd blijft rondom het besluitgebied) en dat ook de heestergroepen ten behoeve van biodiversiteit behouden zullen blijven. Dus zelfs nadat het Zonnepark ontmanteld wordt, blijft mijn perceel ODLOO-F-730 aan vier zijden omsingeld door hagen, heesters en bomen en blijft het een geïsoleerd perceel. De schaduw van deze aanplant en de wortels ervan hebben grote nadelige gevolgen voor de groei van de landbouwgewassen en verminderd de waarde van het landbouwperceel.

Participatie

5b. Uit artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) volgt dat het bevoegd gezag een eigen afweging moet maken over de juistheid van de verstrekte informatie en of nog aanvullende informatie nodig is; vandaar dat ik de volgende paragraaf wijd aan de verstrekte informatie, participatie en communicatie. In het onderstaande geef ik aan waarom in mijn geval, naar mijn

[22] De Limburger. Kleine consumenten betalen terugleverkosten, grote zonneparken niet. 29-01-2025
[23] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf pagina 29

mening, de communicatie en participatiemogelijkheden over de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg tekort zijn geschoten en niet voldoen aan de diverse voorwaarden zoals gesteld in de Zonneladder[24] en in de diverse eigen documenten van de Solar Provider Groep.

IIC. PARTICIPATIE BIJ DE CONCRETE PLANONTWIKKELING EN VOLDOENDE DRAAGVLAK VOOR HET PROJECT.

De Zonneladder [25] stelt dat bij de ontwikkeling van Zonneparken op landbouw- en natuurgronden rekening gehouden moet worden met de participatie van omwonenden. Naast voldoende draagvlak zijn ook de landschappelijke inpassing (zie bovenstaand IIA en IIB) en de waarborging van de inpasbaarheid in het energienetwerk van belang.

De Solar Provider Group gaat in het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg'[26] uitgebreid in op de omgeving en ook op de aspecten op lokaal niveau die belangrijk zijn om rekening mee te houden. Het belang van goede communicatie en participatie wordt in dit verslag benadrukt. De Solar Provider Group schrijft dat het haar ambitie is om: "*Proactief en persoonlijk contact met de stakeholders mogelijk maken, met als doel samenspraak te organiseren en mogelijk draagvlak te creëren en te behouden*".

Ook wordt in het verslag gesteld dat "*voor de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg is het communiceren en participeren met de omgeving cruciaal. Vandaar ook dat communicatie en participatie een van onze vier pijlers is tijdens het ontwikkelproces. Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen, zodat op deze manier wij als ontwikkelaar rekening kunnen houden met hun belangen*".

5c. Ondanks de expliciete belofte om samenspraak te organiseren en draagvlak te creëren is de Solar Provider Group naar mijn mening, naar mij toe, op dit punt te kort geschoten. Er is naar mijn mening een discrepantie tussen de gecommuniceerde ambities van de Solar Provider Groep en de daadwerkelijke uitvoering van participatie en communicatie waardoor de betrokkenheid van de omgeving (i.c. naar mij) niet op de juiste manier is gewaarborgd. In het onderstaande betoog ik waarom ik vind dat dit het geval is.

Onjuiste en onvolledige informatievoorziening en gebrek aan proactieve communicatie door de Solar Provider Group.

5d. E-mail door de Solar Provider Group: Op 23 september 2021 ontving mijn rentmeester de heer N. van Oppen[27] (ook betrokken bij meerdere projecten van de gemeente Roerdalen) een e-mail van de heer G. Visser (business development consultant Solar Provider Group).
"*Met de pachter (Dhr op het Veld) van Perceel ODL00-F- F730 1.36 hectare groot en gelegen nabij de Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg, hebben wij als Zonnepark ontwikkelaar plannen om op zijn eigendomsgrond een Zonnepark te ontwikkelen. Perceel ODL00-F- F730 ligt tegen dit project aan, en zou mogelijk bij het project betrokken kunnen worden, indien eigenaar Mw. Drs.*

---

[24] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 31
[25] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 44
[26] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf hoofdstuk 3 en 4
[27] Projecten en opdrachtgevers - Rentmeesterskantoor N.P.M. van Oppen Toekomstig waterwingebied (Roerdalen), Windenergieproject (Roerdalen)

SMTC Janssens van de grond interesse heeft. Graag wissel ik hierover met u van gedachte. Ik ben te bereiken via 06 307 27 348".

Aangegeven staat: Dat mijn perceel verpacht wordt aan de heer Op 't Veld en dat hij als grondeigenaar ook meedoet in dit project. Daarnaast staat er: "*Perceel ODLOO-F-F730 ligt tegen dit project aan*". Deze bewering suggereert dat aan één van de vier zijden van mijn perceel een Zonnepark zal worden gerealiseerd. Indien het Zonnepark slechts aan één zijde van mijn perceel wordt gerealiseerd, blijft mijn perceel via de overige 3 zijden toegankelijk en bewerkbaar en zou in zo'n geval aan de drie overige zijden weer op kunnen gaan in een groter geheel van door de boer te bewerken percelen.

5e. De Solar Provider Group stelt: "*Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen*".

Feit: Ik ben als stakeholder niet op een adequate wijze geïnformeerd en heb geen ruimte gekregen om input te leveren op de plannen. De brief van 18 oktober 2021 aan de omwonenden[28] had mij, als stakeholder, moeten bereiken. Noch ik, noch mijn rentmeester hebben deze brief ontvangen. Hoewel ik geen directe omwonende ben, ben ik wel degelijk een direct belanghebbende, aangezien uit de brief van 18 oktober 2021 blijkt dat mijn perceel deel uitmaakt van het zoekgebied (zie foto 3 en tekening 10). Mijn NAW-gegevens zijn bij de Solar Provider Group bekend. Van proactief en persoonlijk contact is dan ook geen sprake. Ik ben ook niet uitgenodigd voor de keukentafelgesprekken of andere overlegmomenten (zoals wel gebeurd is met de omwonenden).

SOLAR PROVIDER

Afbeelding 1: Zoekgebied

Foto 3: Zoekgebied voor aan te leggen Zonnepark aan de Kleine Heiweg te St. Oedenberg

[28] h_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Communi_B20241212.pdf pagina 29 bijlage 1

In het onderstaande de technische tekening 8. van hoe het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg eruit komt te zien.

Afbeelding 1 Technische tekening Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Solar Provider Group B.V.)

Tekening 8 Technische tekening van hoe het geplande Zonnepark eruit gaat zien

5f. In het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg'[29] beschrijft de Solar Provider Group uitgebreid hoe ze de communicatie met belanghebbenden hebben ingericht. Hierbij leggen zij nadruk op strategieën per fase, zoals beschreven in § 2.3. Zij stellen expliciet dat: "*zonder de inzet en persoonlijke betrokkenheid van de omgeving het burgerparticipatietraject niet zal slagen. Het is daarom van groot belang dat de direct omwonenden uitgenodigd worden om mee te denken en te doen*". De Solar Provider Group omschrijft de diverse middelen die ingezet worden om de betrokkenheid te waarborgen. Volgens het verslag zal in fase 2 nadat een principeakkoord bereikt is, de focus liggen op het betrekken van de wijdere omgeving en in werksessie concreet aan de plannen te werken middels diverse (communicatie) middelen:

- "*Bewonersbrief: o Alle huishoudens in de buurt ontvangen een brief waarin wij in heldere taal uitleggen waarom het traject wordt georganiseerd, wat dit voor hen betekent en dat een succesvol ontwerp alleen mogelijk is door samen te werken*".

Feit: Ondanks dat ik direct belanghebbend ben en mijn huisadres bekend is, hebben noch mijn rentmeester, noch ik een bewonersbrief ontvangen.

- "*Telefoongesprekken. Een aantal dagen na verspreiden van de bewonersbrief nemen wij telefonisch contact op met de belanghebbenden rond de projectlocatie. Doel van dit contactmoment is de belanghebbende de gelegenheid te geven tot het stellen van vragen en ze te motiveren om deel te nemen aan het proces. Dit betreft namelijk de belangrijkste doelgroep, te weten de primair en secundair omwonenden*".

Feit: Ik ben niet telefonisch benaderd door de Solar Provider Group.

---

[29] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01-b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf

- *"Website o Wij kunnen een projectpagina op de website voorzien waar we alle relevante informatie over het initiatief vermelden".*

Feit: Ik ben nooit door de Solar Provider Group op hun website gewezen.

- *"Nieuwsberichten o In samenspraak met de gemeente adviseren wij om... ook een nieuwsbericht op de website van de gemeente te plaatsen. Hierdoor vergroten wij het bereik".*

Feit: Aangezien ik in Oegstgeest woon en niet woonachtig ben in de omgeving van de gemeente Roerdalen, heeft deze berichtgeving mij niet bereikt.

- *"Workshop o Wij organiseren een open ruimte in de buurt van Sint Odiliënberg waar omwonenden en andere stakeholders zich kunnen verzamelen. Tijdens deze avond voorzien wij groot kaartmateriaal, kleuren en andere benodigdheden, zodat de aanwezigen hun input kunnen geven op de eerste plannen".*

Feit: Ondanks het feit dat ik belanghebbend ben, ben ik ben nooit voor een dergelijke workshop uitgenodigd, ondanks dat mijn woonadres bekend is bij de Solar Provider Group.

- *"Informatieavond o Een plenaire informatieavond zal worden gebruikt om de wijdere omgeving op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen. Er zal door de Solar Provider Group meer worden verteld over de onderzoeken, landschappelijke inpassingen en financiële participatie".*

Feit: Ondanks dat ik direct belanghebbend ben en mijn woonadres bekend is bij de Solar Provider Group, ben ik niet uitgenodigd voor een dergelijke informatieavond.

De Solar Provider Group beschrijft in haar communicatievisie de volgende beloftes[30]:

"➢ *'Een persoonlijk en duurzame relatie met de omgeving'. Vooral in de beginfase focussen wij op persoonlijk contact met de nabije stakeholders.*

➢ *'Managen van verwachtingen van de omgeving'.*

➢ *'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'. We willen een goede buur zijn.*

➢ *'Op tijd communiceren'. We zijn tijdig in onze communicatie en dus proactief. Dit geeft de omgeving de kans om te wennen aan het idee van het Zonnepark en eventueel mee te denken over o.a. de landschappelijke inpassing.*

➢ *'Op tijd reageren – op vragen, klachten en opmerkingen'.*" zijn naar mij niet nagekomen. Vooral de belofte dat:

➢ *'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'. We willen een goede buur zijn".*

Feit: In mijn geval zijn de hier boven genoemde beloftes niet nagekomen. Pas nadat ik zelf op 25 april 2023 contact zocht met de Solar Provider group middels een e-mail aan de heer G. Visser, werd ik toegevoegd aan de nieuwsbrief en ontving ik informatie en sta ik sindsdien op de maillijst voor de nieuwsbrief. Van een "*goede persoonlijke relatie met de omgeving, het hebben*

[30] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf

van oog en oor voor de omgeving, verzorgen de communicatie met stakeholders op een persoonlijke manier"[31] is dus wat mij betreft totaal geen sprake.

5g. De Solar Provider Group stelt in haar verslag: "*Wij hebben een gewogen afweging gemaakt om met de landeigenaren van deze percelen in gesprek te gaan en overeenkomsten te sluiten*"[32]. **Feit**: In mijn geval is de 'gewogen afweging' blijkbaar negatief uitgevallen ondanks dat mijn perceel midden in het plangebied ligt. Als direct belanghebbende ben ik namelijk nooit uitgenodigd voor gesprekken met primaire als secundaire omwonenden, keukentafelsessies, workshops, of informatieavonden.[33]

5h. Volgens het verslag heeft na de start van fase 2 aanvullende communicatie plaatsgevonden richting de omwonenden, maar blijkbaar is dit niet gebeurd met de landeigenaar (i.c. ondergetekende) die een perceel heeft te midden van het geplande Zonnepark. Hoewel de bovengenoemde stappen in het kader van participatie begrijpelijk en wenselijk zijn, is er vanuit de Solar Provider Group in mijn richting geen enkele serieuze poging ondernomen om mij als belanghebbende op de hoogte te stellen of te betrekken bij de plannen voor het Zonnepark. Dit ondanks het feit dat in het 'Communicatie en participatieverslag' gesteld wordt dat openheid en transparantie belangrijke pijlers zijn in de voorbereidende fase van het project.

5i. Volgens 'het Communicatie- en Participatieverslag van de Solar Provider Group'[34] is de concept landschappelijke inpassing van het Zonnepark op 30 mei 2022 gedeeld met omwonenden. **Feit**: Gezien het belang van mijn eigendom in relatie tot het project, had ik verwacht dat de Solar Provider Group haar inspanningen tot communicatie en participatie ook richting mij als belanghebbende serieus zou nemen. Op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat mijn perceel ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark had naar mijn mening de Solar Provider Group dit aan mij behoren aan te geven en mij gezien de geïsoleerde ligging van mijn landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is echter niet gebeurd. Naar mijn mening heeft Solar dan ook nagelaten om zorgvuldig te communiceren en te streven naar een betere landschappelijke inpasbaarheid van het te ontwikkelen Zonnepark.

5j. Pas na het besluit van het College ben ik door derden op de hoogte gebracht over de principemedewerking voor het Zonnepark. Dit staat in schril contrast met de stelling in het verslag dat de directe omgeving en stakeholders persoonlijk zijn geïnformeerd via een brief of e-mail. "*Na het besluit van het college is de omgeving persoonlijk aangeschreven (via brief of e-mail) met het bericht te delen dat er een principemedewerking is ontvangen voor het Zonnepark*

---

[31] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 5

[32] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 9

[33] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 13 "*De voorbereidingen voor Zonnepark Kleine Bergerweg zijn door de Solar Provider Group gestart in oktober 2021. Tijdens deze eerste gesprekken hebben wij de primaire en secundaire omwonenden een eerste keer geïnformeerd. Na dit eerste gesprek zijn er nog 2 officiële keukentafelgesprekken geweest met de omwonenden en veel tussentijds contact. In deze voorbereidingsfase willen wij vooral openheid en transparantie creeren. Ook hebben wij duidelijk aangegeven op welke aspecten de omgeving wel en niet kan participeren. Na het bericht vanuit de gemeente dat wij verder konden gaan in fase 2, is nog extra communicatie geweest richting de omwonenden*"

[34] Op pagina 19 "De directe omgeving en andere stakeholders zijn geïnformeerd en hebben ideeen kunnen delen over Zonnepark Kleine Bergerweg die zijn meegenomen in het principeverzoek. Belanghebbenden en bewoners zijn op de hoogte waarom er mogelijk een Zonnepark bij hen in de omgeving komt, waarom dit proces georganiseerd wordt, welke kaders er gelden, het mogelijk verloop van de planning, welke financiele voordelen er zijn en welke rol zij als belanghebbenden kunnen vervullen in het geheel"

aan de Kleine Bergerweg".[35] Vervolgens heb ik zelf contact opgenomen met de Solar Provider Group op 25 april 2023.

Conclusie: Uit het hele voorgaande betoog volgt dat niet aan de strenge voorwaarde van 'goede participatie en dat het project moet kunnen rekenen op voldoende draagvlak' is voldaan. Het ontbreken van adequate communicatie naar mij toe wijst op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het participatiebeginsel. Dit vormt een ernstige tekortkoming in een project en heeft significante impact op mij als grondeigenaar.

III. Stikstof

Onduidelijk is wat de invloed is van recente uitspraak van de rechter van 22 januari 2025 over de uitstoot van stikstof in de nabijheid van een Natura-2000 gebied: "*de Staat moet meer maatregelen nemen om de neerslag van stikstof op met name de Natura-2000 gebieden te beperken.* Het Zonnepark ligt op 1.5 km van het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied af. Het stikstofvraagstuk vraagt wellicht om een heroverweging van het geplande Zonnepark.

IV Zienswijze

De gemeente Roerdalen heeft plannen gepresenteerd over de geplande aanleg van Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg door de Solar Provider Group. Mijn perceel ODLOO-F-730 bevindt zich vrijwel midden in dit geplande Zonnepark. Het Zonnepark wordt om mijn perceel heen gepland, zoals aangegeven op de tekening 1. en 2.

Onzorgvuldige communicatie

De plannen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg zijn volgens mij tot stand gekomen zonder de benodigde zorgvuldigheid naar ondergetekende. Ook al ben ik geen omwonende, mijn perceel ODLOO-F-730 is midden in het plangebied gesitueerd. Daarom had ik tijdig, zorgvuldig en volledig geïnformeerd moeten worden over de plannen zodat er een zorgvuldige dialoog tussen de Solar Provider Group en mij als belanghebbende had kunnen ontstaan. Dit is niet gebeurd met tot gevolg dat ik niet in de gelegenheid gesteld ben om tijdig mee te denken over oplossingen voor mijn perceel en zijn mijn belangen niet gewogen in het planproces. Dit is een schending van de beginselen van een zorgvuldige besluitvorming.

Waardedaling van het perceel

Doordat ODLOO-F-730 midden in het Zonnepark ligt en aan vier zijden omgeven wordt door heggen, hekwerken en bomen en daardoor geïsoleerd komt te liggen, verwacht ik een substantiële waardedaling van mijn perceel ODLOO-F-730 en dus een aanzienlijke schade aan mijn eigendom. Aangezien mijn perceel geen deel uitmaakt van het Zonnepark, en ik geen toestemming heb gegeven voor de aanleg van dit park, wordt de waarde van mijn eigendom en de mogelijkheid om deze grond te verpachten of te verkopen onterecht negatief beïnvloed door de uitvoering van dit plan. De schade is direct te herleiden naar het gebrek aan communicatie door de Solar Provider Group.

---

[35] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12-Commun_B20241212.pdf Pagina 19

Niet duidelijk is op welke wijze de Solar Provider Group en de gemeente Roerdalen de schade die ik lijd als gevolg van de komst van het Zonnepark zal compenseren. Dit betreft zowel de waardedaling van mijn perceel als eventuele andere schade die direct voortvloeit uit het Zonnepark. Ik verzoek u hierover duidelijkheid te verschaffen.

Primaire zienswijze

Naar aanleiding van al het hierboven gestelde is mijn primaire zienswijze vernietiging van de ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg' omdat:

1. Als direct belanghebbende kan het beoogde Zonnepark niet rekenen op mijn draagvlak en steun. De komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg leidt tot een significante en onherstelbare aantasting van het landschap van de Linnerheide te St. Odiliënberg. Er zijn binnen een straal van een paar kilometer al heel veel voorzieningen voor het algemeen belang aanwezig zoals de Claus centrale, het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg; de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg en de aanleg van de autoweg A 73 etc.. Dit in combinatie met nu weer een gepland Zonnepark heeft naar mijn mening te veel impact op het landschap en haar bewoners.
2. Het uitsluiten van perceel ODLOO-F-730 uit de projectontwikkeling resulteert in landschappelijke versnippering en inefficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Het geplande Zonnepark is niet goed landschappelijk ingepast en is niet in lijn met het 'Beleidskader van de gemeente Roerdalen over zonne- en windenergie 2021- 2030'. Aan de diverse gestelde "strenge voorwaarden" uit het Beleidskader is voorbijgegaan.
3. Het Zonnepark leidt tot inefficiënt gebruik van de schaarse landbouwgrond. Mijn agrarisch perceel komt geïsoleerd te liggen en is relatief klein om te bewerken. Schaduw- en wortelschade veroorzaakt door diverse soorten aanplant aan alle vier de zijden van het perceel leiden tot een verminderde gewasopbrengst. Deze landschapselementen blijven behouden na de exploitatieperiode. Dus zelfs als het Zonnepark na 30 jaar ontmanteld wordt en verdwijnt, dan blijven schaduw- en wortelschade van de diverse aanplantingen een probleem en blijft de ligging van mijn perceel geïsoleerd van de andere dan weer vrijgekomen landbouwgronden doordat het perceel omringd wordt door de aangeplante hagen, heestergroepen aan drie zijden en bomen aan de kopse kant.
4. De ontsluiting van mijn perceel voor grote landbouwvoertuigen is ook na de ontmanteling - over 30 jaar - lastig vanwege deze blijvende beplanting.
5. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).
6. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden die in het Zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden, ook op mijn perceel terecht zullen komen. Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten worden. Dit is duurder en leidt tot lagere opbrengsten en tot schade en is ongewenst.
7. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerd grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Die putten liggen allemaal in het Zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid. Stel dat er een put geslagen wordt op

mijn perceel dan vormt roestvorming op de zonnepanelen door ijzerhoudend water een probleem.

8. De uitsluiting van mijn perceel uit het Zonnepark leidt niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Mijn perceel vormt, als het ware, een 'gat' in het Zonnepark, welk beeld versterkt wordt door de omringende hekken, hagen en begroeiingen aan drie zijden van het perceel en de bomenrij aan de kopse kant.
9. Het landschap raakt met de komst van het Zonnepark versnipperd; het Zonnepark vormt geen aangesloten geheel door de ligging van mijn perceel in het midden en daarnaast doordat het Zonnepark door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist. Het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen, niet van toepassing is in dit gebied.
10. De bezoekers van het tegenover mijn perceel gelegen bezoekersinformatiepunt kunnen overlast geven omdat er geen parkeerterrein is voorzien voor het geplande bezoekersinformatiepunt. Dus moeten de bezoekers uitwijken naar andere parkeermogelijkheden en gaan zij parkeren in de bermen (tussen de bomen) waardoor de toegang tot mijn perceel voor landbouwvoertuigen belemmerd wordt.
11. Mogelijk waait zwerfafval van de bezoekers op mijn perceel en betreden onbevoegden (bezoekers van het informatiepunt) mijn perceel om beter zicht te hebben op het Zonnepark en de daar aanwezige kleine zoogdieren als dassen en vogels als patrijzen. Als bezoekers zij mijn perceel betreden dan vertrappen zij de landbouwgewassen hetgeen tot een verminderde opbrengst leidt.
12. Door de slechte communicatie van de Solar Provider Group met mij als belanghebbende, is mijn perceel uitgesloten van het Zonnepark Kleine Bergerweg. Dit had voorkomen kunnen worden wanneer de Solar Provider Group met mij vanaf het begin duidelijk en volledig zou hebben gecommuniceerd. Daarnaast had op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat mijn perceel ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark, naar mijn mening de Solar Provider Group dit aan mij behoren aan te geven en mij gezien de geïsoleerde ligging van mijn landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is niet gebeurd.
13. Een meer logische en efficiënte oplossing zou zijn geweest om perceel ODLOO-F-730 te integreren in het Zonnepark, waardoor 1,36 hectare extra zonnepanelen geplaatst zouden kunnen worden danwel aan de noord- of oostzijde van het zonnepark 1,36 ha minder zonnepanelen te plaatsen waardoor een compacter Zonnepark ontstaat.
14. Het geplande Zonnepark leidt tot een substantiële waardedaling van mijn perceel ODLOO-F-730. Schade ontstaat door de geïsoleerde ligging en vermindering van de agrarische bruikbaarheid van het perceel etc.. De Solar Provider Group heeft onvoldoende rekening gehouden met mijn belangen als grondeigenaar.

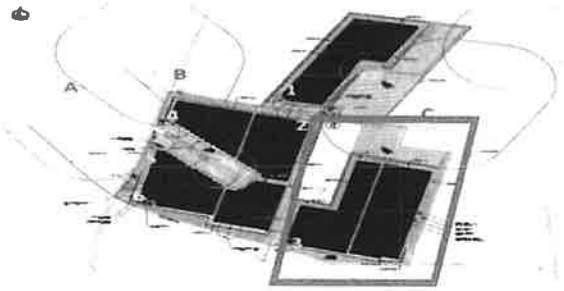
Gelet op de bovenstaande argumenten verzoek ik u dringend om de ontwerp omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg te vernietigen.

Subsidiaire zienswijze

Mijn subsidiaire zienswijze is een gedeeltelijke vernietiging van de ontwerp omgevingsvergunning. De gedeeltelijke aanpassing van de ontwerp omgevingsvergunning zou naar mijn mening moeten in houden dat een gedeelte van het Zonnepark – te weten de panelen

aan de oostzijde van mijn perceel (zie rood vierkant[36] onderdeel 3 in onderstaande tekening 9.) van het Zonnepark komen te vervallen. Wanneer de ontwerp omgevingsvergunning gedeeltelijk wordt aangepast, dan komt mijn perceel ODLOO-F-730 slechts aan één zijkant tegen het Zonnepark aan te liggen. Alhoewel ook deze opstelling van het Zonnepark schade oplevert aan mijn perceel – waarvoor ik dan gecompenseerd zal moeten worden door de gemeente Roerdalen en/of de Solar Provider Group – zal deze schade aanmerkelijk minder zijn dan wanneer mijn perceel aan vier zijden door het Zonnepark omgeven wordt en volledig in het plangebied ligt.

	1 (Technische installatie tot 100 MVa)	2 (Technische installatie tot 100 MVa)	3 (Technische installatie tot 100 MVa)	4 (Technische installatie tot 100 MVa)	5 (Technische installatie tot 100 MVa)	6 (energie-opslagsysteem)
Richtafstand	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	200 meter
A (Kleine Bergerweg 3)	342 m	322 m	516 m	177 m	188 m	280 m
B (Kleine Bergerweg 5)	189.5 m	277 m	459 m	111 m	159 m	312 m
C (Kleine Bergerweg 7)	192 m	135 m	368 m	189 m	405 m	489 m

Tekening 9: *Rood vierkant met deel van het Zonnepark dat naar mijn zienswijze te veel overlast veroorzaakt voor perceel ODLOO-F-730*

Tertiaire zienswijze

Mijn tertiaire zienswijze is het aanpassen van de ontwerp omgevingsvergunning door ODLOO-F-730 aan het plan toe te voegen en indien gewenst aan de noord- of oostzijde van het plangebied 1,36 ha zonnepanelen te laten vervallen. Op deze wijze wordt een compacter zonnepark gerealiseerd dat beter in de omgeving en het landschap zal passen. Mijn perceel ODLOO-F-730 bevindt zich niet in een uitsluitingsgebied Zon[37] (zie onderstaande tekening 10) en kan dus zonder probleem aan het plan toegevoegd worden. Een andere optie is dat het perceel gebruikt zou kunnen worden voor de bezoekers van het informatiecentrum.

Kaart 1a:Uitsluitingsgebied Zon

Tekening 10: *Uitsluitingsgebied Zon*

[36] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_16 Aistan_B20241212.pdf pagina 1
[37] Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 - Lokale wet- en regelgeving Bijlage 1 kaartmateriaal

Op basis van het bovenstaande verzoek ik het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen om het geplande Zonnepark aan de Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg te heroverwegen, gezien de onzorgvuldige totstandkoming van de plannen en de schadelijke effecten voor mijn eigendom. Tevens verzoek ik de Solar Provider Group en/ of het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen aan te geven op welke wijze ik gecompenseerd zal worden voor de schade die ik lijd / in de toekomst kan lijden door de nadelige gevolgen van het Zonnepark.

Ik maak graag gebruik van het recht om nader aan te vullen waar nodig en ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

Overzicht van de bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerpverklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine bergerweg'.
Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730
Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

gemeente roerdalen

Gemeenteblad van Roerdalen

Datum publicatie	Organisatie	Jaargang en nummer	Rubriek
24-12-2024 09:00	Roerdalen	Gemeenteblad 2024, 532147	ruimtelijk plan of omgevingsdocument

Inhoudsopgave

Locatie

Extra informatie

Informatie over publicatie

Gerelateerd

Ruimtelijke plannen

Ruimtelijk plan

Authentieke versie (PDF) Informatie Gerelateerd Printen Delen

Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen maken ingevolge artikel 3.10 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bekend dat zij hebben ingestemd met het starten van de besluitvormingsprocedure en het publiceren van de ontwerp omgevingsvergunning voor het 'Zonnepark Kleine Bergerweg' te Sint Odilënberg. De gemeenteraad heeft in de vergadering van 18 april 2024 besloten om naar aanleiding van de betreffende aanvraag omgevingsvergunning een ontwerp verklaring van geen bedenkingen te verlenen.

Het plan

De voorgenomen omgevingsvergunning is bedoeld voor de volgende activiteiten:

1. het (verbouwen van een bouwwerk (artikel 2.1, 1.a Wabo);

2. het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1, 1.c Wabo);

3. het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

De voorgenomen omgevingsvergunning ziet op de realisatie van een bijdelijk zonnepark met een batterijopslag inclusief een landschappelijk inpassingsplan op de gronden kadastraal bekend Sint Odilënberg, sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odilënberg. Het zonnepark is aangevraagd voor de duur van 30 jaar.

Crisis- en herstelwet

Op deze ontwikkeling is de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Inzage en raadplegen

De ontwerp omgevingsvergunning, ontwerp verklaring van geen bedenkingen en alle bijbehorende stukken liggen met ingang van 27 december 2024 conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende 6 weken ter inzage. De stukken kunnen worden ingezien in het gemeentehuis bij het Servicepunt Roerdalen en zijn tevens elektronisch te raadplegen via www.omgevingsloket.overheid.nl (regels op de kaart) en www.ruimtelijkeplannen.nl onder de codering:

NL.IMRO.1669.OVOOL2024ZPKLEBERN-OW01

Zienswijzen

Gedurende de genoemde termijn van 6 weken kan eenieder schriftelijk of mondeling een zienswijze indienen ten aanzien van de ontwerp omgevingsvergunning of ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning dient gericht te zijn aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen, postbus 6099, 6077 ZH, Sint Odilënberg. Een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerp verklaring van geen bedenkingen dient gericht te zijn aan de gemeenteraad van Roerdalen, postbus 6099, 6077 ZH, Sint Odilënberg. Voor het kenbaar maken van een mondelinge zienswijze kan een afspraak worden gemaakt met een medewerker van het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling. Een afspraak dient uiterlijk één week voor het einde van de terinzagelegging te zijn gemaakt. Het is niet mogelijk telefonisch een zienswijze kenbaar te maken.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, telefoon: (0475) 538 838 op maandag, dinsdag en donderdag.

Sint Odilënberg, 24 december 2024

De tekst gepubliceerd op het Officiële Gemeenteblad van Roerdalen, jaargang 2024, nummer 532147. Publicatiedatum: 24-12-2024 09:00. Deze publicatie is door gemeente Roerdalen in opdracht van de Gemeente Roerdalen gedaan en de officiële publicatie en bekendmaking vastgesteld voor de artikel 1 juli 2008 zijn uitgevoerd. Voor de officiële tekst van deze publicatie geldt alleen de tekst zoals deze is gepubliceerd in de officiële gemeentelijke elektronische gemeentelijke publicatie bij het gemeentelijk publicatieblad.

Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730

kadaster

Sint Odilienberg F 730

MijnOverheid

01-06-2023 - 14:25 | S11154446064

31-05-2023 - 14:59 | 31-05-2023 - 14:59

1 van 1

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Sint Odilienberg F 730
Kadastrale grootte	13.605 m²
Grens en grootte	Vastgesteld
Coördinaten	194869 - 351376
Omschrijving	Terrein (akkerbouw)
Ontstaan uit	Sint Odilienberg F 258

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking	Er zijn geen beperkingen bekend		
Overige aantekening	Raadpleeg brondocument		
Afkomstig uit stuk	Hyp4 50450/123	Ingeschreven op	16-08-2006 om 09:00

RECHTEN

1	Eigendom (recht van)		
Afkomstig uit stukdeel	Hyp4 56374/168	Ingeschreven op	13-03-2009 om 14:09
	Hyp4 50450/123	Ingeschreven op	16-08-2006 om 09:00
Naam gerechtigde	[redacted]		
Adres			
Geboren			
Burgerlijke staat	Zie akte(n)		

Voor een aansprakelijkheid uitsluitend, de kaartgegevens van het kadaster en de openbare registers.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers beheert de kadastrale gegevens
zich het recht voor de bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.
Heeft u nog vragen? Neem contact op met de klantenservice.

Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

R **BRIEF AANGETEKEND NL**
NL Frankering betaald €11,3
154 gr. 115108 30-01-2025 12:58
D PostNL NL

3SRPKS071135455 6077ZH 6099

HT VLPO 1404/ 1945(Z)

Postbus 6099 6077ZH
Naam: KBR Plus
Adres: Raadhuisstraat 5, 6061EA Posterholt

Ingekomen
31 JAN 2025
M [ ] E S [ ] R [X]
MER [ ]

6077ZH
15-Feb
6099
5455

Overname: 31-Jan

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099
6077 ZH St. Odiliënberg

2341 CA // 3

arvalis

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[X]
MER[ ]

arvalis

Arvalis

Steegstraat 5
6041 EA Roermond

Postbus 1257
6040 KG Roermond

[redacted]

www.arvalis.nl
[redacted]

AANTEKENEN
Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIËNBERG

Datum 5 februari 2025
Betreft **Zienswijze ontwerp-omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg"**
Uw kenmerk Publicatie Gemeenteblad 24 december 2024, nr. 532147
Ons kenmerk [redacted]

Geacht College,

Tot mij hebben zich gewend de heer [redacted] mevrouw [redacted] en de heer [redacted] zijnde de maten van [redacted] wonende en gevestigd te [redacted]

Namens cliënten ga ik hierbij over tot het indienen van een zienswijze tegen de tot en met 6 februari 2025 ter inzage liggende ontwerp-omgevingsvergunning voor de activiteiten (ver)bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1.1.a Wabo), handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1.1.c. Wabo) en uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden.

Uit de ontwerp-omgevingsvergunning blijkt dat de aanvraag, die ziet op het realiseren van een zonnepark inclusief een batterij opslagsysteem aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg op de percelen kadastraal bekend als Sint Odiliënberg, sectie F, nrs. 261, 260, 262, 259, 729, 255, 256 en 219 voor de duur van 30 jaar, in strijd is met het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied Roerdalen – 2e herziening", aangezien sprake is van realisatie van een zonnepark inclusief een batterij opslagsysteem op gronden met de enkelbestemming "Agrarisch met waarden – Landschapswaarden -1, de dubbelbestemmingen "Waarde – Archeologie -5" en "Waarde – Archeologie -6. De aanvraag is in strijd met de bepalingen 4.1.a., 4.2.a., 4.2.g., 56.2.2.a.2. en 57.2.2.a.2. van voormeld bestemmingsplan.

In de ontwerp-omgevingsvergunning wordt aangegeven dat met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3 van de Wabo kan worden afgeweken van de geldende regels, indien het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Vermeld wordt dat geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening, omdat de aanvraag een goede ruimtelijke onderbouwing bevat die voldoet aan de eisen die daaraan in het Besluit omgevingsrecht en het Besluit ruimtelijke ordening daaraan gestelde eisen. Vermeld wordt dat gezien de overwegingen in de ontwerp-

omgevingsvergunning geen bezwaren bestaan tegen het realiseren van een zonnepark inclusief een batterij opslag systeem voor de duur van 30 jaar aan de Kleine Bergerweg.

Hiermee zijn cliënten het niet eens.

A. Ondeugdelijk beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen en ondeugdelijke beoordelingsmatrix:

In de door u aan de raad verstrekte informatie is gesteld (zie beantwoording emailvraag over de procedures Zon op land en de rol van de gemeenteraad hierin d.d. 6 december 2022) dat de raad met de vaststelling van het beleidskader "Zonne- en windenergie gemeente Roerdalen" de ruimtelijke kaders heeft bepaald voor de realisatie van een zonnepark. Gesteld wordt "Als de aanvraag voor een zonnepark voldoet aan het beleidskader en voldoende scoort in de beoordelingsmatrix, dan voldoet het plan aan de door de raad vastgestelde eisen. Dit kan dan niet leiden tot een ruimtelijk argument om de VVGB te weigeren."

Dit is naar de mening van cliënten niet juist. Dat zou namelijk betekenen dat het voor belanghebbenden zoals cliënten onmogelijk zou zijn om het beleidskader en de beoordelingsmatrix in een zienswijze en vervolgens eventueel bij de rechter ter discussie te stellen. Dat kan naar de mening van cliënten niet. Immers hebben cliënten geen bezwaar kunnen maken tegen het beleidskader en de beoordelingsmatrix, omdat beleidsregels niet voor bezwaar en beroep vatbaar zijn. Om deze reden kunnen cliënten in deze zienswijze het beleidskader en de beoordelingsmatrix wel degelijk nog aan de orde stellen en heeft u als college van burgemeester en wethouders nog wel degelijk de mogelijkheid (en ook de taak) om dit te betrekken in uw overwegingen of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of u besluit de omgevingsvergunning te verlenen (gesteld de raad zou alsnog besluit de VVGB te verlenen zonder welke de omgevingsvergunning hoe dan ook geweigerd behoort te worden). U zult uw besluit ook afdoende moeten motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Eventuele door de gemeente met de aanvrager/ontwikkelaar Solar Provider Group gemaakte afspraken, doen er niet aan af dat u zorgvuldig moet afwegen en afdoende moet motiveren of het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. Overigens plegen gemeentebesturen in hun afspraken met aanvragers/ontwikkelaars ook een gedegen voorbehoud op te nemen, dat belanghebbenden zienswijzen mogen indienen en (hoger) beroep mogen instellen en dat dit eveneens aanleiding kan zijn om de aanvraag alsnog te weigeren. Cliënten gaan er van uit dat dit in het onderhavige geval ook zal zijn gebeurd. Hoe dan ook verzoeken cliënten u de onderhavige zienswijze gegrond te verklaren en de omgevingsvergunning alsnog te weigeren.

Cliënten zijn van mening dat het gemeentelijke beleidskader en de beoordelingsmatrix ten onrechte onvoldoende kaders bevatten om tot een gedegen

selectieprocedure en keuze te komen. Cliënten zijn van mening dat de opgenomen kaders onvoldoende geschikt zijn om te kunnen beoordelen of een locatie vanuit ruimtelijk oogpunt geschikt en aanvaardbaar is. Cliënten zijn van mening dat in de beoordelingsmatrix onvoldoende ruimtelijke beoordelingscriteria zijn opgenomen. De beoordelingscriteria gaan over de passendheid binnen het landschap (1), landschappelijke inpassing (2), meervoudig ruimtegebruik (3), toevoeging meerwaarde (4), borging onderhoud, ontmanteling meerwaarde, coöperatieve realisatie, participatie bij plantontwikkeling (5).

Er zijn bijvoorbeeld geen of onvoldoende criteria opgenomen om te kunnen beoordelen welk plan het beste past gezien de in de directe omgeving reeds aanwezige functies en activiteiten. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen om te kunnen beoordelen welk plan de minste kans geeft op beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden of anderszins tot hinder of schade voor agrarische bedrijven en omwonenden in de omgeving van het besluitgebied. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen om te beoordelen welke locatie het beste voldoet aan de Regionale Energiestrategie en aan rijks, provinciaal en gemeentelijk beleid, waaronder de voorkeursvolgorde voor zon (ook wel zonneladder genoemd) die zowel in rijksbeleid als in de Omgevingsvisie Limburg is opgenomen. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen ten aanzien van het gebruik waarvoor de locatie is bestemd (in casu agrarisch) en de wenselijkheid om de locatie voor de komende 30 jaar aan dat bestemde gebruik te onttrekken. Er zijn onvoldoende criteria opgenomen op het gebied van milieu (schittering vanaf de panelen, geluid, bodemkwaliteit etc), cultuurhistorie, archeologie etc.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening relevante criteria ontbreken en zijn bijgevolg niet meegewogen in de beoordelingsmatrix en derhalve ook niet bij de keuze van de locatie. De keuze voor "Zonnepark Kleine Bergerweg" is naar de mening van cliënten alleen reeds om deze reden onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd en getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

Bovendien is aan een aantal "strenge voorwaarden" niet voldaan. Cliënten verwijzen in het bijzonder naar strenge voorwaarde 1, inhoudend dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaan uitmaken. Hieraan is naar de mening van cliënten niet voldaan nu gekozen is voor een locatie gelegen binnen een volgens het RES voor een zonnepark nauwelijks geschikt veldenlandschap. Ook bij overige onderdelen van de beoordelingsmatrix -zoals meervoudig ruimtegebruik, borging en participatie- plaatsen cliënten vraagtekens. Hierop wordt hierna nog teruggekomen.

Cliënten dienen gelijktijdig met de zienswijze tegen de ontwerp-omgevingsvergunning tevens een zienswijze in tegen de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen. Hierin geven zij eveneens aan waarom geen sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing en dat om die reden niet gesteld kan worden dat niet in strijd wordt gehandeld met een goede ruimtelijke ordening.

Cliënten voeren verder het onderstaande aan.

B. Geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing/geen goede ruimtelijke ordening

1. gevolgde procedure is onzorgvuldig, er is onvoldoende onderbouwd dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden op het agrarisch bedrijf van cliënten, alternatieve locaties zijn onvoldoende onderzocht en de belangen van actieve agrarische bedrijven in het Linnerveld en omwonenden zijn onvoldoende meegewogen:

Cliënten oefenen aan de Kleine Bergerweg 7 te Sint Odiliënberg een agrarisch bedrijf uit. De locatie ligt aan één zijde onmiddellijk aansluitend aan het besluitgebied en daarnaast aan de overzijde van het besluitgebied (slechts gescheiden door de breedte van de Kleine Bergerweg).

Cliënten exploiteren een melkveehouderij- annex akkerbouwbedrijf. Het akkerbouwbedrijf is voornamelijk gespecialiseerd in de teelt van aardappels. Daarnaast worden onder meer overige wortel- en knolgewassen, granen, peulvruchten en oliehoudende zaden geteeld. Het bedrijf is een 3e generatie familiebedrijf op deze plek. De leden van de maatschap zijn vader Frank, moeder Marion en zoon Emile. Emile is de bedrijfsopvolger. Hij werkt al van jongs af aan mee op het bedrijf, volgt een op het bedrijf toegesneden opleiding aan de Hogere Agrarische School en wil het bedrijf overnemen. Ook de jongere zoon van Frank en Marion wil tezijnertijd toetreden tot de maatschap en mee het bedrijf overnemen. Daarvoor is nodig dat de omstandigheden in de directe omgeving van het bedrijf blijven overeenkomen met hetgeen noodzakelijk is om het bedrijf aan de Kleine Bergerweg 7 goed te kunnen uitoefenen.

Een van de criteria van de beoordelingsmatrix bestond uit de borging van het participatieproces bij de concrete planontwikkeling.

Vanuit de gemeente Roerdalen is met cliënten niet rechtstreeks gesproken omdat de participatie via de aanvrager/ontwikkelaar Solar Provider Group zou lopen. De Solar Provider Group heeft weliswaar een participatieproces gevoerd met enkele omwonenden, waaronder cliënten, maar vanuit de houding: wij hebben de tender gewonnen, we snappen dat jullie het niet willen maar dit zonnepark komt er gewoon, jullie mogen alleen nog aangeven wat jullie vinden van een paar door ons bedachte opties qua uitvoering en dan gaan wij kijken wat we daar wat mee willen doen.

Keer op keer hebben cliënten aangegeven het niet eens te zijn met het plan, te vrezen voor beperkingen van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf en de redenen daarvoor aangegeven, echter vergeefs. Met de zorgen van cliënten is niets gedaan. Het enige wat hun is aangeboden "ter compensatie" is een aantal zonnepanelen tegen inkoopsprijs die ze dan ook nog zelf moesten laten installeren en misschien was er een mogelijkheid om goedkoper energie af te nemen hetgeen vervolgens vaag bleef. Cliënten vinden het triest dat de gemeente Roerdalen een dergelijke opstelling voldoende vindt.

Wel is ieder gesprek braaf geturft en is de ruimtelijke onderbouwing met daarin de weergave van het participatieproces in uw ogen een goede ruimtelijke onderbouwing. Cliënten kunnen dit niet volgen. Het participatieproces dat volgens de strenge voorwaarde 5 moest zijn geborgd stelt op deze manier niets voor.

Cliënten hebben ingesproken tijdens een vergadering van de raadsadviescommissie en tijdens de raadsvergadering over de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen. Ook hierin hebben zij kenbaar gemaakt dat zij vrezen voor beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf.

In de raadsvergadering hebben cliënten u tijdens het spreekrecht verzocht de gemeenteraad te informeren over hoe de Provincie Limburg over de vergunningsaanvraag dacht. De Provincie Limburg had namelijk nog de nodige bedenkingen over het plan en had daarmee nog niet ingestemd. Dit gebeurde vervolgens maar zeer summier, waardoor de gemeenteraad naar de mening van cliënten niet volledig geïnformeerd was toen deze ging stemmen over de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen.

Cliënten hebben gedurende de procedure begrepen dat de gemeente Roerdalen achteraf ook vond dat de eigen beleidsregels en de beoordelingsmatrix ongelukkig gekozen waren en dat er onvoldoende criteria en waarborgen waren opgenomen, maar desondanks is er een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgegeven en is er een ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

Keer op keer moesten cliënten ervaren dat met hun bezwaren, waaronder de vrees dat het plan zou leiden tot beperkingen voor wat betreft de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf, niets werd gedaan. Cliënten voelden en voelen zich door de gemeente Roerdalen in de steek gelaten. Cliënten hebben het zo ervaren dat hun bezwaren niet meer meetellen omdat het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg tot de twee hoogste scores volgens de beoordelingsmatrix behoorde. Dit terwijl cliënten niet in de gelegenheid zijn geweest om inspraak te doen ten aanzien van de beleidsregels van de gemeente en beoordelingsmatrix. De belangen van de omliggende bedrijven en omwonenden van het Zonnepark Kleine Bergerweg zijn onvoldoende meegenomen. Cliënten ervaren dit dusdanig dat zij het gelag moeten betalen van in het verleden door de gemeente Roerdalen onvoldoende doordacht gemaakte keuzes qua beleidsregels en voorwaarden van de tender. Cliënten doen een beroep op u om alsnog een goede afweging te maken die voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Het beoogde zonneveld wordt aangelegd in het hart van het Linnerveld. Daarmee wordt het hart uit een agrarisch gebied gerukt. De kansen voor actieve agrarische bedrijven in het gebied om hun bedrijf toekomstbestendig te kunnen (blijven) exploiteren worden daarmee beperkt. Hierop gaan cliënten hierna nog in.

De Solar Provider Group zou in het kader van de participatie overlegd hebben met stakeholders. Met de Limburgse Land- en Tuinbouwbond, zijnde de belangenbehartiger van de agrarische sector, heeft geen overleg plaatsgevonden.

Bewoners van omliggende dorpen, zoals Linne, die gewoon zijn te recreëren, wandelen en fietsen in het Linnerveld met zijn open agrarisch landschap en prachtige vergezichten zijn evenmin in de participatie betrokken. Vanuit het dorp Linne is er veel weerstand tegen het onderhavige plan, hetgeen naar de mening van cliënten een duidelijk teken is dat het participatietraject onvoldoende is doorlopen.

In hetgeen thans ter inzage ligt, blijkt ook niet dat de bezwaren van cliënten toereikend zijn onderzocht. In de ter inzage gelegde ruimtelijke onderbouwing wordt hier niet op ingegaan en evenmin is er een onderzoeksrapport overgelegd waaruit blijkt dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf.

Cliënten hebben alternatieve locaties aangewezen, die vanuit ruimtelijk oogpunt beter geschikt zijn omdat deze niet in het hart van een actief agrarisch gebied tevens veldenlandschap liggen maar op gronden die aansluitend aan de snelweg/spoorlijn of het stort liggen, maar dat is niet adequaat opgepakt. Dit terwijl op voorhand duidelijk was dat op deze gronden een gelijkwaardig resultaat zou kunnen worden behaald met aanzienlijk minder bezwaren. Dit laatste omdat de ligging van deze gronden minder snel zal lelden tot bezwaren vanuit actieve agrarische bedrijven en vanuit de inwoners van onder meer Linne, waartoe dit gebied van oudsher behoorde.

Cliënten verzoeken u om de omgevingsvergunning mede om deze redenen te weigeren.

Daarnaast willen cliënten nog de volgende punten aanvoeren.

2. Voorschriften zijn ontoereikend:

In de voorschriften van de ontwerp-vergunning is opgenomen dat het zonnepark uitsluitend gebruikt mag worden indien binnen 1 jaar na ingebruikname van het zonnepark het bijbehorende landschappelijk inpassingsplan is uitgevoerd en kwalitatief en kwantitatief in stand wordt gehouden. Hierbij dienen als voorwaarden twee faunapassages te worden gerealiseerd, waarbij de locatie met belanghebbende nader wordt bepaald.

Allereerst vragen cliënten zich af wie de belanghebbende is met wie de locatie voor twee faunapassages nader wordt bepaald. Als dit niet cliënten zijn, zijn cliënten van mening dat zij hier eveneens in behoren te worden betrokken nu hun bedrijf deels onmiddellijk aansluitend aan en deels onmiddellijk tegenover het besluitgebied is gelegen.

Daarnaast zijn cliënten van mening dat het uitvoeren van de landschappelijke inpassing binnen 1 jaar na ingebruikname van het park op hetzelfde neerkomt als de

put dempen nadat het kalf verdronken is. Om een goede borging van de landschappelijke inpassing te verwezenlijken is noodzakelijk om een voorschrift op te nemen dat het zonnepark pas gerealiseerd en in gebruik mag worden genomen nádat de landschappelijke inpassing volledig is uitgevoerd en daarnaast slechts in gebruik mag blijven als en zolang het landschappelijk inpassingsplan kwalitatief en kwantitatief in stand is gehouden.

Verder is in de voorschriften opgenomen dat de verlichting van de masten geen hinder mag veroorzaken voor de omgeving. Een dergelijk voorschrift is naar de mening van cliënten onvoldoende concreet en duidelijk. Dit leidt achteraf tot discussie over de vraag wanneer sprake is van hinder voor de omgeving.

Verder is een verplichting tot het uitvoeren van een nul-situatie bodemonderzoek opgenomen, maar cliënten missen een verplichting tot het uitvoeren van een eind-situatie bodemonderzoek. Dit is nodig om de exploitant van het zonnepark te kunnen aanspreken op sanering van de als gevolg van het zonnepark eventuele ontstane bodem- en grondwaterverontreiniging.

Voor wat betreft de voorschriften inzake brandveilig bouwen, is voor cliënten onvoldoende duidelijk of de hier opgenomen voorschriften toereikend zijn om brandonveilige situaties uit te sluiten. De bedrijfs- en woonlocatie van cliënten ligt zoals gezegd deels onmiddellijk aansluitend en deels tegenover het besluitgebied. In het bijzonder missen cliënten hier voorschriften die erop zien dat aanvullende eisen op het gebied van brandveiligheid kunnen worden gesteld indien toekomstige aanscherping/wijziging van de brandveiligheidsnormen daartoe aanleiding geven.

Verder missen cliënten voorschriften voor het gebruik van onder meer reinigingsmiddelen benodigd voor de panelen en verdere installaties.

Evenmin zijn voorschriften opgenomen voor wat betreft een verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid.

Ook vragen cliënten zich af in hoeverre de ontmanteling van het zonnepark na afloop van de periode van 30 jaar financieel geborgd is. Evenmin wordt duidelijk wat heeft te gelden als het zonnepark niet meer in gebruik is maar de periode van 30 jaar nog niet is verstreken of indien de exploitant failliet gaat of ontbonden wordt en om die reden geen verhaal meer biedt. Weliswaar wordt gesteld dat dit in een privaatrechtelijke overeenkomst geborgd wordt, maar of dat in toerelkende mate het geval is, is voor cliënten niet inzichtelijk en bovendien voor cliënten niet afdwingbaar.

De voorschriften zoals opgenomen in de ontwerp-omgevingsvergunning zijn dan ook ontoereikend.

3. Overige verplichtingen werken nog extra beperkend voor cliënten:

Verder is in het besluit onder "overige verplichtingen" opgenomen dat met het plan tijdelijke natuur wordt gerealiseerd, maar dat in de eerst volgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging een gedeelte van deze tijdelijke natuur wordt omgezet naar permanente natuur.

Cliënten zijn van mening dat het te ver voert om aan het faciliteren van het onderhavige plan een verplichting te verbinden, inhoudend dat er blijvende natuur moet ontstaan in ruil voor een zonnepark gedurende 30 jaar. Daarmee wordt de aanspraak op goede landbouwgrond voor niet agrarische functies alleen maar groter. Dit belemmert voorts de stelling dat het besluitgebied na 30 jaar weer in de oorspronkelijke staat kan worden gebracht. Voorts is het zo dat deze nieuwe natuur leidt tot beperkingen voor de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van cliënten. Cliënten protesteren hier met klem tegen, ook omdat zij op deze manier naar hun mening worden beperkt in hun mogelijkheden om hier in de toekomst nog rechtsmiddelen tegen aan te wenden.

4. Er is geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing en bijgevolg kan niet worden gesteld dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening:

U geeft in de ontwerp-omgevingsvergunning aan dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, omdat de aanvraag een goede ruimtelijke onderbouwing omvat.

Cliënten zijn van mening dat het besluit weliswaar een ruimtelijke onderbouwing bevat, maar dat deze niet valt aan te merken als een goede ruimtelijke onderbouwing. Cliënten voeren het volgende aan:

a. Landschappelijke analyse, laadvermogen van het landschap, geschiktheid van de locatie:

In de ruimtelijke onderbouwing en de daarbij behorende bijlagen waaronder het landschappelijk inpassingsplan wordt ingegaan op de geschiktheid van het besluitgebied voor een zonnepark. Vermeld wordt dat het zonnepark gepland is in een landschapszone die volgens de RES nauwelijks geschikt geacht wordt voor een zonnepark. Het Linnerveld is namelijk een veldenlandschap.

Vervolgens wordt in de ruimtelijke onderbouwing en in het landschappelijk inpassingsplan toegeredeneerd naar het voor de aanvrager gewenste resultaat, namelijk het zonnepark toch op deze nauwelijks geschikte plek te realiseren omdat de Solar Provider Group nu een maal met de eigenaren van deze percelen afspraken heeft gemaakt over gebruik van hun percelen.

Gesteld wordt: "Het zonnepark is gelegen in een beperkte geschiktheidszone volgens het RES, maar past in onze motivatie binnen de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden-Limburg en voldoet aan het laadvermogen van het landschap." Gesteld wordt dat de karakteristieke openheid van het Linnerveld minder waarneembaar is door de komst van nieuwe bospercelen

en boomkwekerijen rond het besluitgebied. Gesteld wordt dat hoewel het besluitgebied in het open veldontginningslandschap ligt, er meer sprake is van een mozaïeklandschap met verschillende opgaande productiebosjes, boomkwekerijen, fruitkwekerijen, een houtsingel en een bomenrij.

Dit is in de ogen van cliënten een verdraaiing van de feiten. Cliënten moeten bij aanvragen van vergunningen ook voldoen aan voorwaarden die in het omgevingspan zijn opgenomen omdat sprake is van een veldenlandschap. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de waarden in dit gebied dienen te worden beschermd. Een ieder die het gebied kent of zelfs maar de moeite neemt om de situatie ter plaatse in ogenschouw te nemen, kan concluderen dat sprake is van een veldenlandschap, een open gebied met een wijds uitzicht over een agrarisch cultuurlandschap. Op veel plaatsen kan tot aan de horizon worden gekeken. Enkele bosjes en bomenrijen ontnemen niet de openheid en het wijdse zicht op het gebied. Boomkwekerijen zijn er volgens cliënten niet in dit gebied. Er is sprake van één fruitteler en die ligt niet in de nabijheid van het besluitgebied, maar meer aan de rand van het Linnerveld.

Cliënten bestrijden dan ook de deugdelijkheid van de ruimtelijke onderbouwing en daarbij behorende bijlagen.

Het open veldenlandschap van het Linnerveld gaat verloren door het ontwikkelen en exploiteren van een zonneveld in het hart van het gebied, voorzien van landschappelijke inpassing die bovendien ook nog deels de status krijgt van blijvende natuur. Daarmee gaat het open veldenlandschap niet alleen de komende 30 jaar maar definitief verloren.

Cliënten betwisten dan ook de juistheid van de conclusie dat het plan voldoet aan de principes van de provinciale omgevingsvisie en het RES Noord- en Midden-Limburg en aan het laadvermogen van het landschap. Cliënten zijn van mening dat de kernkwaliteiten van het gebied worden aangetast als gevolg van het initiatief waarvoor thans vergunning wordt gevraagd. De openheid van het gebied gaat verloren door een zonnepark in het hart van het gebied. Het zonnepark inclusief hekwerken en voorziene haag- en struweelbeplanting, blokkeren het zicht op het wijdse landschap en cliënten bestrijden dat de maat en schaal van het landschapstype hiermee behouden blijft. Er wordt een zonnepark aangevraagd in een gebied dat is aangemerkt als veldenlandschap en deze zijn nauwelijks geschikt voor zonneparken. Dit getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

b. Terugbrengen in dezelfde staat en geschiktheid agrarisch gebruik na 30 jaar:

Gesteld wordt dat de aanvrager het besluitgebied na 30 jaar terugbrengt in dezelfde staat als waarin dit thans is, maar na 30 jaar verschraling is de staat van de grond en de agrarische bruikbaarheid daarvan niet vergelijkbaar aan het huidige gebruik. Ook de te borgen permanente natuur maakt dat de grootte en verkaveling van de percelen die dan weer agrarisch gebruikt zouden kunnen worden dusdanig ongunstig is dat dit volstrekt niet te vergelijken is met de huidige staat. Bovendien belemmert

ook de permante natuur die als voorwaarde wordt gesteld voor de onderhavige aanvraag dit.

c. Meervoudig ruimtegebruik:

Gesteld wordt dat sprake is van meervoudig ruimtegebruik (strenge voorwaarde 3). Zo wordt onder meer melding gemaakt van educatie, recreatie, ecologie en agrarisch gebruik door begrazing met schapen.

Cliënten betwisten dat het plaatsen van een bankje, een bijenhotel en een informatiebord gezien kan worden als "meervoudig ruimtegebruik". Cliënten hebben aangegeven dat het plaatsen van het bankje mogelijk zelfs zal leiden tot hangjeugd. De huidige recreatieve mogelijkheden worden door dit bankje niet versterkt en het is bezijden de waarheid dat de aantrekkelijkheid van het gebied voor de recreant wordt versterkt als gevolg van het zonneveld en de inpassing daarvan. Fietsers en wandelaars komen niet om tegen een zonneveld en de landschappelijke inpassing daarvan aan te kijken, maar komen juist voor de huidige kernkwaliteiten van het gebied te weten het open agrarisch cultuurlandschap (veldenlandschap). Dat komt echter in de verdrukking en met name vanuit de kant van het dorp Montfort ontstaat zicht op een glasvlakte.

Eventuele begrazing met schapen heeft ten doel onderhoud van het zonnepark en niet agrarisch gebruik. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook erkend dat dit niet kan gelden als substantieel meervoudig medegebruik.

Het inzaaien van enkele stroken grond om voedsel aan te trekken voor das en patrijs, is naar de mening van cliënten geen meervoudig ruimtegebruik, maar een compensatie voor het door het zonnepark deels wegvallen van het bestaande foerageergebied van das en patrijs die in het onderhavige gebied reeds voorkomen en floreren. Dit laatste getuige onder meer de dassenkraamburcht en bijburcht in het besluitgebied en de recent geconstateerde uitbreiding daarvan en omringende burchten buiten het besluitgebied. Compensatie is geen versterking en het is nog maar zeer de vraag hoe bijvoorbeeld de dassen zullen reageren op een dergelijke verstoring van hun leefgebied.

Hetzelfde geldt voor de landschappelijke inpassing die ten doel heeft het zonnepark zo veel als mogelijk aan het zicht te onttrekken.

Het gebruik van de ruimte is evident dienend aan het zonnepark. Van meervoudig ruimtegebruik is geen sprake en aan de voorwaarde uit de beoordelingsmatrix wordt niet voldaan.

d. Stikstofberekening:

De ruimtelijke onderbouwing bevat een Aeriusberekening waaruit zou blijken dat voor de bouw en het onderhoud en de daarvoor benodigde verkeersbewegingen van het Zonnepark Kleine Bergerweg geen natuurvergunning nodig zou zijn. Niet

duidelijk is of de effecten van het beweiden met schapen daarin meegenomen zijn, hetgeen wel had gemoeten.

Verder blijkt uit de toelichting op de Aeriusberekening dat sprake is van interne saldering. De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 20 januari 2021 (Logtsebaan) wordt aangehaald en vermeld wordt dat op basis van deze uitspraak geen vergunning meer nodig is op grond van de Wet Natuurbescherming.

Dit is echter volledig achterhaald als gevolg van de recente uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 (Rendac). De conclusie dat geen natuurvergunning nodig is, is onjuist en de ruimtelijke onderbouwing kan ook op dit punt niet worden aangemerkt als een goede ruimtelijke onderbouwing.

Aangezien bij weten van cliënten ook geen natuurvergunning verleend is, hebben cliënten ook twijfels bij de uitvoerbaarheid van hetgeen is aangevraagd.

e. Instructieregels zonneparken/zonneladder niet correct toegepast:

Op rijksniveau is het uitgangspunt dat moet worden gestreefd naar meervoudig ruimtegebruik en het zo veel mogelijk voorkomen van zonneparken op landbouwgronden, hetgeen in beginsel ongewenst wordt geacht en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk is. De voorkeursvolgorde zon is op rijksniveau aangescherpt. Cliënten verwijzen naar de brief van de Minister aan de Tweede Kamer van 26 oktober 2023.

Het plan voor Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet naar de mening van cliënten niet aan het rijksbeleid op dit punt. Zoals hiervoor is vermeld, is onder meer geen sprake van meervoudig ruimtegebruik.

Voor wat betreft de Limburgse zonneladder wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat op het Zonnepark Kleine Bergerweg de Limburgse zonneladder zoals deze recentelijk is aangepast niet van toepassing is, omdat sprake zou zijn van een plan dat al in een ver gevorderd stadium zou zijn. Cliënten bestrijden dit. Het plan was immers nog niet in ontwerp ter inzage gelegd en ook de voor het plan benodigde instemming van de Provincie Limburg was niet verkregen. Voor zover cliënten bekend is dat laatste zelfs op dit moment nog niet het geval. Ook een natuurvergunning is niet verleend en voor zover cliënten bekend op dit moment nog niet aangevraagd, hetgeen naar de mening van cliënten eveneens inhoudt dat niet kan worden gesteld dat sprake is van een plan dat al in een ver gevorderd stadium is.

Bovendien gold voor de aanscherping ook reeds een Limburgse zonneladder, waaraan diende te worden getoetst.

Tijdens de raadsvergadering van 18 april 2024 is bovendien een motie aangenomen, inhoudend dat de gemeenteraad het College van Burgemeester en Wethouders

oproept om de Limburgse zonneladder onverkort te volgen en toe te passen bij alle vergunningsaanvragen voor het installeren van zonnepanelen. Hierbij is geen uitzondering gemaakt voor plannen die al in een ver gevorderd stadium zouden zijn. Bijgevolg geldt de oproep van de gemeenteraad ook voor het onderhavige plan.

Verder wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat het plan aan de (aangescherpte) Limburgse zonneladder zou voldoen. Dit wordt door cliënten bestreden. Er geldt een (in de omgevingsverordening geborgd) "nee, tenzij" principe en realisatie op landbouwgrond komt pas op de vierde en laatste plaats in aanmerking als locatie voor de realisatie van een zonnepark, dus na realisatie op daken en gevels, realisatie in gebouwd gebied en realisatie in landelijk gebied, niet zijnde landbouwgrond of natuur. Dit is in het onderhavige plan naar de mening van cliënten onvoldoende onderbouwd.

Cliënten betwisten dat sprake is van een zorgvuldige ruimtelijke afweging ten aan zien van de locatie zoals voorgeschreven in de instructieregels zonneparken. Cliënten verwijzen naar hetgeen zij hierover reeds hebben vermeld.

Verder wordt in de ruimtelijke onderbouwing onder meer wordt gesteld dat de gemeente in geval van realisatie volgens de eerste drie treden afhankelijk zou zijn van de medewerking derde-partijen, zoals bijvoorbeeld eigenaren van daken, gevels en andere (niet agrarische) gronden, zoals Rijkswaterstaat die eigenaar is van onder meer de gronden met daarop het talud van de A73 of ProRail die eigenaar is van gronden langs het spoor. Die benadering kan volgens cliënten niet gevolgd worden, immers in dat geval hadden de treden 1 tot en met 3 niet opgenomen hoeven worden omdat evident is dat daarvoor altijd de instemming van de eigenaren is vereist. Bovendien is volstrekt onvoldoende ondernomen (althans blijkt dit niet uit de ruimtelijke onderbouwing) om die eigenaren (waaronder Rijkswaterstaat en ProRail) te benaderen met het verzoek in te stemmen met opwekking van zonne-energie op hun daken, gevels en gronden. Onder deze omstandigheden kan niet met recht worden gesteld dat aan de Limburgse zonneladder wordt voldaan.

f. Beperkingen gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden omliggende agrarische bedrijven waaronder dat van cliënten

In de ruimtelijke onderbouwing wordt gesteld dat de mogelijke overlast van het toekomstige zonnepark als laag kan worden bestempeld en dat belangrijk is om aan te geven dat vanaf een vroeg stadium met de omwonenden gesprekken zijn aangegaan over de plannen voor Zonnepark Kleine Bergerweg.

Cliënten verwijzen naar hetgeen hiervoor onder reeds is vermeld ter zake van de participatie, met het verzoek dit als hier herhaald en ingelast te beschouwen. Bovendien miskent de opsteller van de ruimtelijke onderbouwing dat niet slechts sprake is van omwonenden, maar van agrarische bedrijven zoals dat van cliënten die door de komst van Zonnepark Kleine Bergerweg met beperkingen voor hun bedrijfsuitoefening en broodwinning worden geconfronteerd.

Zoals hiervoor al is aangegeven, vrezen cliënten dat het onderhavige plan leidt tot beperkingen in de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van hun agrarisch bedrijf. Zij vrezen onder meer voor de gevolgen van de zonnepanelen en batterijen voor hun bedrijfsactiviteiten.

Gesteld wordt dat rekening wordt gehouden met een afstand van 100 meter rond de kavel van de woning die vrij moet blijven van zonnepanelen of verdere installaties, maar is 100 meter voldoende en is daarbij ook rekening gehouden met het bouwvlak van het agrarisch bedrijf en de percelen bouw- en weiland van cliënten? Naar de mening van cliënten is dit onvoldoende in kaart gebracht.

Passages uit de ruimtelijke onderbouwing inhoudende "Op dit moment zijn geen veiligheidsafstanden bekend met betrekking tot energieopslagsystemen en de daarbij behorende batterijen/accu's." stellen cliënten bovendien niet bepaald gerust en zij zijn ook om deze reden van mening dat een afstand van 100 meter vanaf een woning of een bedrijfslocatie die vrij moet blijven van zonnepanelen of verdere installaties volstrekt onvoldoende is. Als op dit moment nog geen veiligheidsafstanden bekend zijn, zou hier een zeer ruime afstand aangehouden behoren te worden op basis van het voorzorgsbeginsel.

Cliënten hebben verder gewezen op publicaties waaruit blijkt dat met de aanleg van zonnevelden de omgevingstemperatuur op hun locatie stijgt, waardoor het onmogelijk zal worden om nog aardappelen te bewaren in de aardappelbewaarplaats op hun agrarische bedrijfslocatie omdat de aardappelen geventileerd moeten worden met koele, droge buitenlucht.

Ook hebben zij aangevoerd dat de gezondheid en bijgevolg de melkopbrengst van hun melkkoeien op de weilanden die grenzen aan het besluitgebied te lijden zullen hebben door een stijging van de omgevingstemperatuur en door de elektrisch-magnetische velden rond zonnevelden.

Daarnaast vallen als gevolg van het plan mogelijkheden tot teeltrotatie (een noodzakelijke voorwaarde voor het akkerbouwbedrijf), extensivering van de melkveehouderij en mestplaatsingsruimte weg. Er wordt immers 20 ha landbouwgrond onttrokken in het Linnerveld als gevolg van dit besluit (naast andere reeds onttrokken en nog te onttrekken ha als gevolg van uitbreiding stort, aanleg A73, andere zonneparken). Ook dit heeft gevolgen voor actieve agrariërs zoals cliënten.

Ook ontstaan er door de landschappelijke inpassing van het plan foerageer- en schuilplaatsen voor ongedierte zoals ratten en muizen en schadelijke wild zoals wilde varkens. Dit alles direct aansluitend aan hun agrarische bedrijfslocatie.

Ook is het zo dat cliënten hun akkers gedurende droge periodes moeten beregenen. Dit kan mede als gevolg van verspreiding via de wind leiden tot roestvorming van de panelen en uitval of verlies van opbrengst van de zonnepanelen en overige installaties van het zonnepark in het besluitgebied, dat aansluitend aan hun

arvalis

eigendommen is gelegen. Dit leidt reeds tot problemen bij een zonnepark in een aangrenzende gemeente, waar een agrariër die heeft beregend op een perceel in de nabijheid van het zonnepark aansprakelijk is gesteld voor zeer substantiële daaruit voortvloeiende schade. Hiervoor kunnen cliënten derhalve eveneens aansprakelijk worden gesteld door de eigenaar/exploitant van het zonnepark. Cliënten hebben dit besproken met de Solar Provider Group en deze heeft beloofd een overeenkomst te zullen aanreiken dat cliënten hiervoor niet aansprakelijk zouden kunnen worden gesteld. Cliënten hebben deze echter nooit ontvangen. Dit is derhalve niet geborgd. Daar komt nog bij dat een enkele overeenkomst niet voldoende is om dit te borgen. Daarvoor is tevens vereist dat dit wordt vastgelegd in een notariële akte met kettingbeding waarbij de verplichting wordt doorgegeven aan opvolgende eigenaren en overige gerechtigden tot het zonnepark.

Dit alles vormt aanleiding voor het aanhouden van een zeer ruime minimumafstand niet alleen ten aanzien van woningen maar ook ten aanzien van agrarische bedrijfspercelen zoals bouw- en weilanden, hetgeen in dit plan niet voorzien is.

Zoals hiervoor onder 1 al is aangegeven blijkt uit het plan zoals dat thans ter inzage ligt niet dat de bezwaren van cliënten zijn onderzocht. In de ter inzage gelegde ruimtelijke onderbouwing wordt hier niet op ingegaan en evenmin is er een onderzoeksrapport overgelegd waaruit blijkt dat geen sprake is van beperkingen voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf.

Uit de aangeleverde onderzoeksrapporten kan derhalve naar de mening van cliënten niet worden geconcludeerd dat geen sprake is van aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf van cliënten aan de Kleine Bergerweg 7. Bijgevolg is naar de mening van cliënten geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing/goede ruimtelijke ordening.

g. Aantasting privacy en woongenot omwonenden, waaronder cliënten:

Tot slot zijn cliënten van mening dat hun privacy en woongenot worden aangetast door het onderhavige plan. In ieder geval tijdens de aanleg en ontmanteling en tijdens werkzaamheden aan en onderhoud van het zonnepark en landschappelijke inpassing vrezen zij voor aantasting van hun privacy en woongenot. Ook in de operationele fase vrezen cliënten overlast te ervaren, met name op het gebied van geluid. Cliënten hebben geen onderzoeksrapport aangetroffen op het aspect geluid.

Verder worden ook camera's opgenomen ter beveiliging van het zonnepark. Weliswaar wordt in de ruimtelijke onderbouwing aangegeven dat, om de privacy van omwonenden te waarborgen, waar nodig, over de beelden van de camera's zwarte vlakken worden ingesteld waardoor niet in deze gevoelige gebieden kan worden geobserveerd, maar gebeurt dit ook voor de percelen van cliënten en hoe valt dit te controleren voor cliënten?

h. Borging:

arvalis

Ook de borging (zie strenge voorwaarde 5) is naar de mening van cliënten onvoldoende nu dit plaatsvindt in een privaatrechtelijke overeenkomst. Deze privaatrechtelijke overeenkomst is voor cliënten en andere belanghebbenden niet af te dwingen, aangezien zij geen partij zijn bij deze overeenkomst. In bestuursrechtelijke borging, via harde voorschriften in de omgevingsvergunning, is onvoldoende voorzien. Cliënten verwijzen naar hetgeen zij hiervoor reeds hebben vermeld.

Conclusie: uit het vorenstaande blijkt naar de mening van cliënten dat niet is voldaan aan het vereiste dat sprake moet zijn van een goede ruimtelijke onderbouwing. Cliënten concluderen dat de activiteit waarvoor vergunning is gevraagd in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat aan de voorwaarden van artikel 2.12 eerste lid, onder a, onder 3 van de Wabo niet is voldaan.

Gezien het vorenstaande verzoek ik u namens cliënten de onderhavige zienswijze gegrond te verklaren en de gevraagde omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg" te weigeren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

jurist / MfN-registermediator

arvalis

Postbus 1257, 6040 KG Roermond

PostNL €10,30

Afz. 5928 SZ 1

NEDERLAND
05.02.2025
NetSet RN 828074

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[X]
MER[ ]

6077ZH 6099
21-Feb 0926

College van Burgemeest
Overname: 06-Feb

[redacted]

arvalis Venlo
Villafloraweg 1 5928SZ VENLO The Netherlands

R Aangetekend

D-A-1

3SRDAA7780926

Recommandé

NL

College van Burgemeester
en Wethouders
Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077ZH SINT ODILIENBERG

3SRDAA7780926

6077ZH

HT VLPO 1404/ 1945(Z)

Postbus 6099 6077ZH
Naam: KBR Plus
Adres: Raadhuisstraat 5, 6061EA Posterholt

BOSKAMP WILLEMS
• ADVOCATEN •

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted] Eindhoven, 5 februari 2025
Zienswijze ontwerp OV
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/63795-b1
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Geacht college,

Tot mij wendden zich [redacted] alsmede [redacted] gevestigd/wonende aan de [redacted] hierna te noemen cliënten, die in deze verder woonplaats kiezen ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 heeft u ter inzage gelegd het ontwerpbesluit tot verlening van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënten hebben mij verzocht namens hen daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad van uw gemeente nodig. Bij uw besluit op de aanvraag omgevingsvergunning bent u gebonden aan het besluit van de gemeenteraad over verlening van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

BOSKAMP & WILLEMS
· ADVOCATEN ·

Vervolgblad: 1
[redacted]

5 februari 2025

Heden heb ik namens cliënten een zienswijze aan de gemeenteraad gericht over de ontwerp-VVGB. Daarin heb ik de gemeenteraad verzocht de VVGB niet te verlenen.

Bijgaand treft u een kopie (*) aan van de zienwijze aan de gemeenteraad. De inhoud daarvan dient u al hier volledig herhaald en ingelast te beschouwen.

Ervan uitgaande dat de gemeenteraad de VVGB niet zal verlenen, verzoek ik u namens cliënten ook de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

Hoogachtend
[redacted]

bijlage: 1

BOSKAMP & WILLEMS

· ADVOCATEN ·

Bijlage 1

BOSKAMP & WILLEMS
• ADVOCATEN •

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

De gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted] Eindhoven, 5 februari 2025
Zienswijze ontwerp VVGB
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/63795-b2
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Tot mij wendden zich [redacted] alsmede [redacted] gevestigd/wonende aan de [redacted] hierna te noemen cliënten, die in deze verder woonplaats kiezen ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 is ter inzage gelegd het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënten hebben mij verzocht namens hen daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. In deze zienswijze licht ik dat toe.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag u alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan uw besluit omtrent afgifte van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

[redacted]

5 februari 2025

Het is dus uw raad die beslist over de vraag of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met uw instemming komen. En uw besluit daarover moet u motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien u zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou aan de in de wet aan u toegekende beslissingsbevoegdheid geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer (Solar Provider Group) weet of behoort dat te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijke vergunning.

Evenmin bent u bij uw besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het "Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030" heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft u dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

De door u te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijk geschikt en aanvaardbaar is. Cliënten menen dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix treft u voor de volledigheid nogmaals als **bijlage 1** aan. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediend plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden, is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in

het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel) bestaande (agrarische) gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Cliënten zijn daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoeken cliënten u de VVGB te weigeren.

In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En uw raad heeft nu juist op 3 februari 2022 een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: "*De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving*".

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het

aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Cliënten zijn van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijzen cliënten weer naar hetgeen zie hiervoor hebben gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt

dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Cliënten zijn verder van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Cliënten zijn het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Cliënten zijn voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen. Cliënten exploiteren zelf een land- en tuinbouwbedrijf. Hun zoon is 22 jaar oud en wil het bedrijf in de toekomst overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond aan de agrarische

bestemming worden de grondprijzen in de regio verder opgedreven. Daardoor wordt het welhaast onmogelijk om nog een agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte wordt daaraan op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerpomgevingsvergunning en de daarbij behorende stukken.

Kortom, cliënten zijn van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

Cliënten staan in dat standpunt ook niet alleen. Naar ik heb begrepen zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen. Cliënten zijn van mening dat u een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kunt schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

Namens cliënten verzoek ik u daarom de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Hoogachtend

[redacted]

BOSKAMP & WILLEMS
· ADVOCATEN ·

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted] Eindhoven, 5 februari 2025
Zienswijze ontwerp Ov
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/63805-b1
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Geacht college,

Tot mij wendden zich [redacted] en [redacted] wonende aan de [redacted] hierna te noemen cliënt, die in deze verder woonplaats kiest ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 heeft u ter inzage gelegd het ontwerpbesluit tot verlening van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënten hebben mij verzocht namens hen daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad van uw gemeente nodig. Bij uw besluit op de aanvraag omgevingsvergunning bent u gebonden aan het besluit van de gemeenteraad over verlening van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

BOSKAMP & WILLEMS
• ADVOCATEN •

Vervolgblad: 1

[redacted]

5 februari 2025

Heden heb ik namens cliënten een zienswijze aan de gemeenteraad gericht over de ontwerp-VVGB. Daarin heb ik de gemeenteraad verzocht de VVGB niet te verlenen.

Bijgaand treft u een kopie (*) aan van de zienwijze aan de gemeenteraad. De inhoud daarvan dient u al hier volledig herhaald en ingelast te beschouwen.

Ervan uitgaande dat de gemeenteraad de VVGB niet zal verlenen, verzoek ik u namens cliënten ook de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

Hoogachtend

[redacted]

bijlage: 1

BOSKAMP & WILLEMS

• ADVOCATEN •

Bijlage 1

BOSKAMP WILLEMS
· ADVOCATEN ·

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

De gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted]
Zienswijze ontwerp VVGB
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/63805-b2
E-mail: [redacted]@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Eindhoven, 5 februari 2025

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Tot mij wendden zich [redacted] wonende aan [redacted] hierna te noemen cliënten, die in deze verder woonplaats kiezen ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 is ter inzage gelegd het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënten hebben mij verzocht namens hen daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënten zijn het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. In deze zienswijze licht ik dat toe.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag u alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan uw besluit omtrent afgifte van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000, indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

Het is dus uw raad die beslist over de vraag of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met uw instemming komen. En uw besluit daarover moet u motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien u zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou aan de in de wet aan u toegekende beslissingsbevoegdheid geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer (Solar Provider Group) weet of behoort dat te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijke vergunning.

Evenmin bent u bij uw besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het "Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030" heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft u dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

De door u te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijk geschikt en aanvaardbaar is. Cliënten menen dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix treft u voor de volledigheid nogmaals als **bijlage 1** aan. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediend plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden, is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in

het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel) bestaande (agrarische) gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Cliënten zijn daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoeken cliënten u de VVGB te weigeren.

In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En uw raad heeft nu juist op 3 februari 2022 een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: "*De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving* ".

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het

aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Cliënten zijn van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijzen cliënten weer naar hetgeen zie hiervoor hebben gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt

dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Cliënten zijn verder van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Cliënten zijn het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Cliënten zijn voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

5 februari 2025

Kortom, cliënten zijn van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

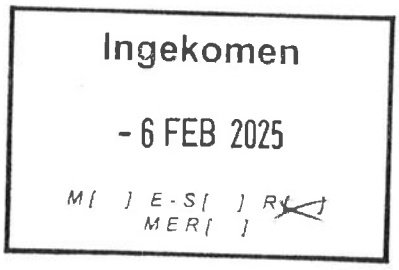
Cliënten staan in dat standpunt ook niet alleen. Naar ik heb begrepen zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen. Cliënten zijn van mening dat u een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kunt schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

Namens cliënten verzoek ik u daarom de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Hoogachtend

[redacted]

BOSKAMP & WILLEMS
• ADVOCATEN •

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted]
Zienswijze ontwerp Ov
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/58773-b1
E-mail: [redacted]boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Eindhoven, 5 februari 2025

Geacht college,

Tot mij wendde zich de heer [redacted] wonende aan [redacted] te [redacted] hierna te noemen cliënt, die in deze verder woonplaats kiest ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 heeft u ter inzage gelegd het ontwerpbesluit tot verlening van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënt heeft mij verzocht namens hem daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënt is het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad van uw gemeente nodig. Bij uw besluit op de aanvraag omgevingsvergunning bent u gebonden aan het besluit van de gemeenteraad over verlening van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

BOSKAMP WILLEMS

· ADVOCATEN ·

Vervolgblad: 1

[redacted]

5 februari 2025

Heden heb ik namens cliënt een zienswijze aan de gemeenteraad gericht over de ontwerp-VVGB. Daarin heb ik de gemeenteraad verzocht de VVGB niet te verlenen.

Bijgaand treft u een kopie (*) aan van de zienwijze aan de gemeenteraad. De inhoud daarvan dient u al hier volledig herhaald en ingelast te beschouwen.

Ervan uitgaande dat de gemeenteraad de VVGB niet zal verlenen, verzoek ik u namens cliënt ook de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

Hoogachtend

[redacted]

bijlage: 1

BOSKAMP & WILLEMS

· ADVOCATEN ·

Bijlage 1

BOSKAMP & WILLEMS
· ADVOCATEN ·

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

De gemeenteraad van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH SINT ODILIENBERG

Tevens per e-mail: info@roerdalen.nl

Betreft: [redacted]
Zienswijze ontwerp VVGB
Zonnepark Kleine Bergerweg
Onze ref.: KAR/58773-b2
E-mail: [redacted]boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: [redacted]

Eindhoven, 5 februari 2025

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Tot mij wendde zich de heer [redacted] wonende aan [redacted] hierna te noemen cliënt, die in deze verder woonplaats kiest ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, gevestigd aan de dr. Holtroplaan 42 (postbus 8727, 5605 LS) Eindhoven.

Met ingang van 27 december 2024 is ter inzage gelegd het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het realiseren van het "Zonnepark Kleine Bergerweg" aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Cliënt heeft mij verzocht namens hem daarover een schriftelijke zienswijze kenbaar te maken, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Cliënt is het niet eens met de keuze voor de ontwikkeling van een zonnepark op de locatie Kleine Bergerweg. In deze zienswijze licht ik dat toe.

De aanvraag omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg is op 2 oktober 2023 ingediend. Daarom is op die aanvraag nog het oude recht van de Wabo van toepassing en nog niet het nieuwe recht van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo (de uitgebreide procedure voor afwijking van het bestemmingsplan). Daarom is op grond van artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van uw raad nodig. Die VVGB mag u alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is gebonden aan uw besluit omtrent afgifte van de VVGB.

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 85216928

Het is dus uw raad die beslist over de vraag of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er alleen met uw instemming komen. En uw besluit daarover moet u motiveren op basis van een afweging of het zonnepark voldoet aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. Voor die afweging is niet relevant welke afspraken uw gemeente en/of het college reeds met de ontwikkelaar heeft gemaakt. En om reden is het ook niet aannemelijk dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding van de gemeente zou kunnen vorderen indien u zou besluiten de VVGB niet af te geven. Als dat doorslaggevend zou kunnen zijn, zou aan de in de wet aan u toegekende beslissingsbevoegdheid geen betekenis meer toekomen. Ook initiatiefnemer (Solar Provider Group) weet of behoort dat te weten dat het project pas doorgang kan vinden als de daarvoor benodigde vergunningprocedure is gevolgd en die procedure ook heeft kunnen leiden tot een onherroepelijke vergunning.

Evenmin bent u bij uw besluitvorming gebonden aan duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het "Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030" heeft uw gemeente zichzelf als doel gesteld om in 2030 70% van het elektriciteitsverbruik duurzaam op te wekken. Dat is echter geen verplichting, maar een doelstelling. Ook in zoverre blijft u dus bevoegd en wettelijk gezien ook verplicht om een eigen afweging te maken en te beoordelen of het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

De door u te maken ruimtelijke afweging omvat bovendien niet alleen de vraag of het aangevraagde Zonnepark Kleine Bergerweg ruimtelijk is in te passen op de locatie aan de Kleine Bergerweg, maar ook de vraag of die locatie als zodanig ruimtelijk geschikt en aanvaardbaar is. Cliënt meent dat dat laatste onvoldoende is onderzocht en onderbouwd. Daarover het volgende.

De keuze voor de locatie Kleine Bergerweg is gemaakt op basis van een door het college in 2022 gevoerde selectieprocedure. In die procedure zijn 14 ingediende plannen voor een zonnepark door een deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van de zogenaamde beoordelingsmatrix. Dat heeft geresulteerd in een keuze van het college voor twee plannen met de hoogste score, waaronder het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. De beoordelingsmatrix treft u voor de volledigheid nogmaals als **bijlage 1** aan. In de matrix zijn (slechts) vijf voorwaarden opgenomen, waaraan de ingediend plannen zijn getoetst.

Wat opvalt aan die voorwaarden, is dat die geen betrekking hebben op de vraag welke locatie het meest geschikt is voor een zonnepark, doch uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort als het gaat om de inpassing in het ter plaatse aanwezige landschap. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter criteria van belang zoals bijvoorbeeld:

- welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds (in de directe omgeving) aanwezige functies en activiteiten;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om het (potentieel) bestaande (agrarische) gebruik, waaraan die locatie voor vele jaren zal worden onttrokken;
- welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid;
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit e.d.) en natuur (gebieds- en soortenbescherming);
- welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Cliënt is daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoekt cliënt u de VVGB te weigeren.

In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag staat dat Zonnepark Kleine Bergerweg is geprojecteerd in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten. Dat is onjuist. De autosnelweg en de spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Op de voormalige regionale stortplaats was wel een bedrijf gevestigd voor de recycling van plastic, maar dat bedrijf is recent failliet gegaan. En uw raad heeft nu juist op 3 februari 2022 een motie aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. De motie luidt: "*De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving* ".

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Tweede kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Cliënt is van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijst cliënt weer naar hetgeen hij hiervoor heeft gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en

dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Cliënt is verder van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Cliënt is het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënt, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Cliënt is voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht, evenmin als de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Kortom, cliënt is van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met

de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

Cliënt staat in dat standpunt ook niet alleen. Naar ik heb begrepen zijn inmiddels al meer dan 650 zienswijzen bij uw raad en ook bij het college ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg en met het verzoek daarvoor geen VVGB af te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen. Cliënt is van mening dat u een zo groot aantal bezwaren niet terzijde kunt schuiven. Als gemeenteraad dient u de burgers en bedrijven in uw gemeente te vertegenwoordigen.

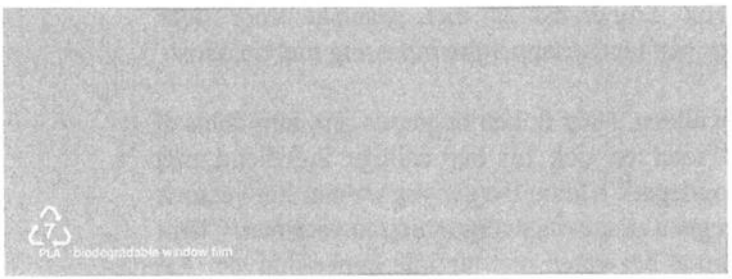
Namens cliënt verzoek ik u daarom de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

Hoogachtend
[redacted]

BOSKAMP WILLEMS
• ADVOCATEN •

6077ZH6099
POBOX s-Hertogenbosch
INTRAPOST B.V.

Port betaald

Ingekomen
- 6 FEB 2025
M[ ] E-S[ ] R
MER[ ]

Correspondentieadres
Postbus 8727 · 5605 LS Eindhoven

CUMELA
Brancheorganisatie voor
groen, grond en infra

Cumela Advies
Nijverheidsstraat 13
3861 RJ NIJKERK

Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

[redacted]
I www.cumela.nl

IBAN NL54 RABO 0364 2206 00
KvK 30147807
BTW NL 8066.22.404.B01

Ingekomen
- 6 FEB 2025
M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

Gemeente Roerdalen
T.a.v. College van burgemeester en wethouders
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum : 4 februari 2025
Betreft : Zienswijze ontwerp omgevingsvergunning aanleg Zonnepark Kleine Bergerweg

Per post
Per aangetekende post

Geacht college,

Tot mij wendde zich [redacted] gevestigd aan [redacted] hierna cliënte, aangaande het door de gemeente Roerdalen gepubliceerde ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'. De omgevingsvergunning beoogt het mogelijk maken van een zonnepark van circa 12 ha.

[redacted] Daarmee is het bedrijf gevestigd in de directe nabijheid van het plangebied van voormelde ontwerp omgevingsvergunning. Cliënte is derhalve belanghebbende en maakt op onderhavige wijze zijn zienswijze kenbaar tegen dit besluit binnen de daartoe gestelde termijn.

Zienswijze
Om de belangen van cliënte te beschermen wordt deze zienswijze ingediend.

Hierbij is de cliënte van mening:

- Dat de Ruimtelijke onderbouwing bij de ontwerp omgevingsvergunning een tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;
- Dat de beschreven communicatie en participatie met de omgeving: namelijk direct omwonenden maar ook de inwoners van Sint Odiliënberg, Linne en omgeving tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde beweringen bevat;
- Dat de onderbouwing daarom is afgeweken van het Provinciale Zonneladder beleid, tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;
- Dat de notitie Wettelijk vooroverleg zonnepark Kleine Bergerweg: tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat.

CUMELA

Afname landbouwgronden

De gronden waarop het zonnepark Kleine Bergerweg beoogt te realiseren heeft reeds de functie (bestemming) 'agrarisch met waarden – landschapswaarden – 1' aldus het – van rechtswege – vigerend omgevingsplan. Omdat de planlocatie midden in een agrarisch gebied ligt, vormt dit niet alleen een belemmering voor de ontwikkeling van omliggende (agrarische) bedrijven, maar heeft het ook directe gevolgen voor de agrarische sector in bredere zin. De aanleg van het zonnepark leidt tot het verlies van waardevolle agrarische gronden.

Naast de beoogde aanleg van Zonnepark Kleine Bergerweg beoogt de gemeente Roerdalen als verduurzamingsdoelstelling in totaal 75 ha zonneparken aan te leggen. Zo wordt de beschikbaarheid van landbouwgronden verminderd, wat een directe impact heeft op de werkzaamheden van (agrarische) loonwerkers. Door de afname van landbouwgrond neemt ook de vraag naar de agrarische loonwerk diensten af. Voor de cliënte bestaat 95% van de werkzaamheden uit agrarisch loonwerk.

Door de afname aan landbouwgronden in de omgeving moet cliënte momenteel werk zoeken in Duitsland. Dit brengt hogere brandstofkosten en meer slijtage aan machines met zich mee. Hierdoor twijfelt cliënte of de duurzaamheid, milieubelasting en impact op de gezondheid van mens, dier en milieu door de aanleg van het zonnepark wel volledig en eerlijk zijn beoordeeld.

Natuur

Natuur is het fundament onder onze maatschappij. Zonder gezonde natuur is een gezonde maatschappij niet mogelijk, laat staan een gezonde economie. Maar de natuur staat op alle niveaus al decennia onder grote druk. Wetenschappelijk onderzoek wijst keer op keer uit dat we wereldwijd, Europees, nationaal, provinciaal en binnen onze eigen gemeente de grenzen overschrijden die een gezonde maatschappij mogelijk maken.

Niet voor niets hebben overheden op alle niveaus steeds meer wettelijke verplichtingen om bij te dragen aan het voorkomen van klimaatverandering, aan klimaatadaptatie, aan bescherming van biodiversiteit, aan het verbeteren van waterkwaliteit en sinds kort ook aan natuurherstel buiten reeds beschermde natuurgebieden.

Hoewel cliënte inziet de noodzaak en waarde van een gezonde economie erkennen, staat voor ons bovenaan dat we vooral het fundament onder onze maatschappij en onze economie moeten beschermen en versterken.

Natuurbescherming en - herstel is dan ook geen kwestie van belangen die tegengesteld zijn aan de belangen van de economie, maar juist van het voorkomen dat onze maatschappij haar eigen fundamenten verwaarloost. Bovendien is ook sociale veerkracht nauw verbonden met ecologische veerkracht, b.v. via gezondheid, hittestress etc.

Door de aanleg/installatie van grote aantallen zonnepanelen kunnen mogelijk de betreffende locatie geheel of gedeeltelijk ongeschikt maken als leefgebied voor vogels aldus de Vogelbescherming. Zonneparken kunnen leiden tot verlies en aantasting van foerageer-, broed-, rust- en slaapplaatsen voor vogels en andere dieren. Het afvangen van licht door de zonnepanelen kan ook een negatieve invloed hebben op het bodemleven, wat invloed kan hebben op de voedselbeschikbaarheid voor vogels.

CUMELA

In de bodembelichtingstoets is een berekening uitgevoerd naar de hoeveelheid licht die de bodem onder de zonnepanelen bereikt. Hierbij wordt onder voorbehoud al aangegeven dat de berekening is uitgevoerd gebaseerd op een beperkte verzameling gegevens. Cliënte is van mening dat hierbij niet in betekenende mate kan worden aangetoond dat er geen schadelijke effecten op de bodembelichting kan worden geconcludeerd.

In het landschapsplan aangeleverd door Solar Provider Group is rekening gehouden met de realisatie van leefgebieden voor vogels binnen het plangebied. Echter is er in de conclusie vanuit gegaan dat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring. Cliënte is niet van mening dat een zonnepark met een beoogde plaatsing van 30 jaar een 'tijdelijke' verstoring betreft.

Zo staat in een artikel van Atlasleefomgeving (https://www.atlasleefomgeving.nl/nieuws/grote-grondgebonden-zonneparken-beinvloeden-bodem-en-bodemleven) dat in een onderzoek door studenten van Wageningen University & Research (WUR) in 2019 de effecten van grondgebonden zonneparken op de bodem hebben onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat de vegetatie dichtheid, hoeveelheid regenwormen en bodemademhaling afnemen onder zonnepanelen door het ontstaan van een microklimaat onder de zonnepanelen. Het onderzoek geeft aan om zorgvuldig om te gaan met het plaatsen van zonneparken op landbouwgrond, totdat de (lange termijn) effecten bekend zijn. Hiervoor is verdiepend onderzoek en monitoren van grondgebonden zonneparken nodig.

Verder is er een schitteringsanalyse uitgevoerd voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. Hierbij is gekeken naar de schittering op nabij gelegen gevoelige objecten. De tool voor de schittering analyse vergelijkt eerst welke hoogte en richting de zon moet hebben om een directe schittering op een raam of ander object te krijgen. Hierbij is alleen rekening gehouden met objecten relevant voor de mens. Er is verder niet gekeken naar de effecten van schittering op vogel of andere dierpopulaties.
Onderzoek heeft aangetoond dat de reflecties van zonnepanelen vogels in de war kunnen brengen en mogelijk hun navigatievermogen verstoren.
Naar mening van cliënte is hier te weinig rekening mee gehouden met het ontwerp van het zonnepark.

Communicatie en participatie met de omgeving
Omwonenden geven aan te zijn betrokken bij het proces. Echter is cliënte van mening dat er niet genoeg is gedaan met de inspraak die de omwonenden hebben gegeven op de aanleg van het zonnepark. Veel vragen van omwonenden zijn wel opgenomen in het Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg, maar op veel vragen is geen antwoord gegeven door Solar Provider Group. Zo is er opgemerkt door omwonenden dat de plaatsing van de cameramasten een inbreuk doet op hun privacy. Hierop heeft Solar Provider Group geantwoord dat de plaatsing van de camera's benodigd is voor de verzekering. Er is alleen aldus cliënte niet voldoende gemotiveerd waarom de camera masten een maximale hoogte van 6 meter bedragen, als het hekwerk rondom het zonnepark maximaal 2,5 meter bedraagt en de zonnepanelen 1,7 meter.
Cliënte is daarom van mening dat met het aspect participatie niet voldoende rekening is gehouden.

Conclusie en verzoek

Naast onderhavige zienswijze heeft cliënte ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan hier als herhaald en ingelast te beschouwen.

Zonder uitputtend te zijn is de conclusie dat het ter inlage leggen van de ontwerp omgevingsvergunning onzorgvuldig is voorbereid en deze niet voldoet aan de vereisten op grond van een goede ruimtelijke ordening. Verzocht wordt om de gevraagde omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Namens cliënte wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze, op enig moment, mondeling en/of schriftelijk nader aan te vullen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Adviseur Omgevingsrecht

Bijlage:

- Zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Cumela Advies is een handelsnaam van Stichting CUMELA Advies. Statutair gevestigd aan de Nijverheidsstraat 13 in Nijkerk en ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30147807.

CUMELA
Brancheorganisatie voor groen, grond en infra

KOPIE

Cumela Advies
Nijverheidsstraat 13
3861 RJ NIJKERK

Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

T (033) 247 49 40
[redacted]
I www.cumela.nl

IBAN NL54 RABO 0364 2206 00
KvK 30147807
BTW NL 8066.22.404.B01

Gemeente Roerdalen
T.a.v. Gemeenteraad
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum : 4 februari 2025
Betreft : Zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Per post
Per aangetekende post

Geachte gemeenteraad,

Tot mij wendde zich [redacted] gevestigd aan [redacted] hierna cliënte, aangaande het door de gemeente Roerdalen gepubliceerde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

[redacted] Daarmee is het bedrijf gevestigd in de directe nabijheid van het plangebied van voormelde ontwerp verklaring geen bedenkingen. Cliënte is derhalve belanghebbende en maakt op onderhavige wijze zijn zienswijze kenbaar tegen dit besluit binnen de daartoe gestelde termijn.

Zienswijze
Om de belangen van cliënte te beschermen wordt deze zienswijze ingediend.

Hierbij is de cliënte van mening:

- Dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepark ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaard, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- Dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- Dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Cliënte is van mening dat niet moet worden gekozen voor de locatie Kleine Bergerweg maar voor alternatieve locaties zoals de voormalige regionale stort. Daar wordt inmiddels al gebouwd aan een groot zonnepark. Op het oude stort en ook op de gronden tussen het oude stort; de Stationsweg, de autoweg en de Montforterweg is voldoende plek voor zonneparken. Ook de taluds en reststroken langs de autoweg A73 zijn geschikt voor zonnepanelen zonder de omwonenden en betrokkenen schade te bezorgen en zonder het open landschap van de omgeving aan te tasten.

Conclusie en verzoek
Geconcludeerd kan worden dat de besluitvorming rondom de aanwijzing van potentiegebieden en voorkeurslocaties en de score matrix niet transparant is verlopen. Tevens was er geen mogelijkheid tot inspraak.

Verzocht wordt aan de Raad de verklaring geen bedenkingen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Namens cliënte wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze, op enig moment, mondeling en/of schriftelijk nader aan te vullen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Adviseur Omgevingsrecht

CUMELA

Brancheorganisatie voor
groen, grond en infra

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

Ingekomen

- 6 FEB 2025

MI I E-S( ) RI
MER( )

#0000#00#XX0 16X# - 3C2XN

Postbus 1156 - 3860 BD Nijkerk

CUMELA
Brancheorganisatie voor groen, grond en infra

Ingekomen
- 6 FEB 2025
MI] E-SI] R
MERI]

Cumela Advies
Nijverheidsstraat 13
3861 RJ NIJKERK

Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

[redacted]
I www.cumela.nl

IBAN NL54 RABO 0364 2206 00
KvK 30147807
BTW NL 8066.22.404.B01

Gemeente Roerdalen
T.a.v. College van burgemeester en wethouders
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum : 4 februari 2025
Betreft : Zienswijze ontwerp omgevingsvergunning aanleg Zonnepark Kleine Bergerweg

Per post
Per aangetekende post

Geacht college,

Tot mij wendde zich [redacted] gevestigd aan [redacted] hierna cliënte, aangaande het door de gemeente Roerdalen gepubliceerde ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'. De omgevingsvergunning beoogt het mogelijk maken van een zonnepark van circa 12 ha.

[redacted] gevestigd aan [redacted] Daarmee is het bedrijf gevestigd in de directe nabijheid van het plangebied van voormelde ontwerp omgevingsvergunning. Cliënte is derhalve belanghebbende en maakt op onderhavige wijze zijn zienswijze kenbaar tegen dit besluit binnen de daartoe gestelde termijn.

Zienswijze
Om de belangen van cliënte te beschermen wordt deze zienswijze ingediend.

Hierbij is de cliënte van mening:

- Dat de Ruimtelijke onderbouwing bij de ontwerp omgevingsvergunning een tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;
- Dat de beschreven communicatie en participatie met de omgeving: namelijk direct omwonenden maar ook de inwoners van Sint Odiliënberg, Linne en omgeving tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde beweringen bevat;
- Dat de onderbouwing daarom is afgeweken van het Provinciale Zonneladder beleid, tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;
- Dat de notitie Wettelijk vooroverleg zonnepark Kleine Bergerweg: tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat.

CUMELA

Afname landbouwgronden

De gronden waarop het zonnepark Kleine Bergerweg beoogt te realiseren heeft reeds de functie (bestemming) 'agrarisch met waarden – landschapswaarden – 1' aldus het – van rechtswege – vigerend omgevingsplan. Omdat de planlocatie midden in een agrarisch gebied ligt, vormt dit niet alleen een belemmering voor de ontwikkeling van omliggende (agrarische) bedrijven, maar heeft het ook directe gevolgen voor de agrarische sector in bredere zin. De aanleg van het zonnepark leidt tot het verlies van waardevolle agrarische gronden.

Naast de beoogde aanleg van Zonnepark Kleine Bergerweg beoogt de gemeente Roerdalen als verduurzamingsdoelstelling in totaal 75 ha zonneparken aan te leggen. Zo wordt de beschikbaarheid van landbouwgronden verminderd, wat een directe impact heeft op de werkzaamheden van (agrarische) loonwerkers. Door de afname van landbouwgrond neemt ook de vraag naar de agrarische loonwerk diensten af. Voor de cliënte bestaat 95% van de werkzaamheden uit agrarisch loonwerk.

Door de afname aan landbouwgronden in de omgeving moet cliënte momenteel werk zoeken in Duitsland. Dit brengt hogere brandstofkosten en meer slijtage aan machines met zich mee. Hierdoor twijfelt cliënte of de duurzaamheid, milieubelasting en impact op de gezondheid van mens, dier en milieu door de aanleg van het zonnepark wel volledig en eerlijk zijn beoordeeld.

Natuur

Natuur is het fundament onder onze maatschappij. Zonder gezonde natuur is een gezonde maatschappij niet mogelijk, laat staan een gezonde economie. Maar de natuur staat op alle niveaus al decennia onder grote druk. Wetenschappelijk onderzoek wijst keer op keer uit dat we wereldwijd, Europees, nationaal, provinciaal en binnen onze eigen gemeente de grenzen overschrijden die een gezonde maatschappij mogelijk maken.

Niet voor niets hebben overheden op alle niveaus steeds meer wettelijke verplichtingen om bij te dragen aan het voorkomen van klimaatverandering, aan klimaatadaptatie, aan bescherming van biodiversiteit, aan het verbeteren van waterkwaliteit en sinds kort ook aan natuurherstel buiten reeds beschermde natuurgebieden.

Hoewel cliënte inziet de noodzaak en waarde van een gezonde economie erkennen, staat voor ons bovenaan dat we vooral het fundament onder onze maatschappij en onze economie moeten beschermen en versterken.

Natuurbescherming en - herstel is dan ook geen kwestie van belangen die tegengesteld zijn aan de belangen van de economie, maar juist van het voorkomen dat onze maatschappij haar eigen fundamenten verwaarloost. Bovendien is ook sociale veerkracht nauw verbonden met ecologische veerkracht, b.v. via gezondheid, hittestress etc.

Door de aanleg/installatie van grote aantallen zonnepanelen kunnen mogelijk de betreffende locatie geheel of gedeeltelijk ongeschikt maken als leefgebied voor vogels aldus de Vogelbescherming. Zonneparken kunnen leiden tot verlies en aantasting van foerageer-, broed-, rust- en slaapplaatsen voor vogels en andere dieren. Het afvangen van licht door de zonnepanelen kan ook een negatieve invloed hebben op het bodemleven, wat invloed kan hebben op de voedselbeschikbaarheid voor vogels.

CUMELA

In de bodembelichtingstoets is een berekening uitgevoerd naar de hoeveelheid licht die de bodem onder de zonnepanelen bereikt. Hierbij wordt onder voorbehoud al aangegeven dat de berekening is uitgevoerd gebaseerd op een beperkte verzameling gegevens. Cliënte is van mening dat hierbij niet in betekenende mate kan worden aangetoond dat er geen schadelijke effecten op de bodembelichting kan worden geconcludeerd.

In het landschapsplan aangeleverd door Solar Provider Group is rekening gehouden met de realisatie van leefgebieden voor vogels binnen het plangebied. Echter is er in de conclusie vanuit gegaan dat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring. Cliënte is niet van mening dat een zonnepark met een beoogde plaatsing van 30 jaar een 'tijdelijke' verstoring betreft.

Zo staat in een artikel van Atlasleefomgeving (https://www.atlasleefomgeving.nl/nieuws/grote-grondgebonden-zonneparken-beinvloeden-bodem-en-bodemleven) dat in een onderzoek door studenten van Wageningen University & Research (WUR) in 2019 de effecten van grondgebonden zonneparken op de bodem hebben onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat de vegetatie dichtheid, hoeveelheid regenwormen en bodemademhaling afnemen onder zonnepanelen door het ontstaan van een microklimaat onder de zonnepanelen. Het onderzoek geeft aan om zorgvuldig om te gaan met het plaatsen van zonneparken op landbouwgrond, totdat de (lange termijn) effecten bekend zijn. Hiervoor is verdiepend onderzoek en monitoren van grondgebonden zonneparken nodig.

Verder is er een schitteringsanalyse uitgevoerd voor het Zonnepark Kleine Bergerweg. Hierbij is gekeken naar de schittering op nabij gelegen gevoelige objecten. De tool voor de schittering analyse vergelijkt eerst welke hoogte en richting de zon moet hebben om een directe schittering op een raam of ander object te krijgen. Hierbij is alleen rekening gehouden met objecten relevant voor de mens. Er is verder niet gekeken naar de effecten van schittering op vogel of andere dierpopulaties.
Onderzoek heeft aangetoond dat de reflecties van zonnepanelen vogels in de war kunnen brengen en mogelijk hun navigatievermogen verstoren.
Naar mening van cliënte is hier te weinig rekening mee gehouden met het ontwerp van het zonnepark.

Communicatie en participatie met de omgeving
Omwonenden geven aan te zijn betrokken bij het proces. Echter is cliënte van mening dat er niet genoeg is gedaan met de inspraak die de omwonenden hebben gegeven op de aanleg van het zonnepark. Veel vragen van omwonenden zijn wel opgenomen in het Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg, maar op veel vragen is geen antwoord gegeven door Solar Provider Group. Zo is er opgemerkt door omwonenden dat de plaatsing van de cameramasten een inbreuk doet op hun privacy. Hierop heeft Solar Provider Group geantwoord dat de plaatsing van de camera's benodigd is voor de verzekering. Er is alleen aldus cliënte niet voldoende gemotiveerd waarom de camera masten een maximale hoogte van 6 meter bedragen, als het hekwerk rondom het zonnepark maximaal 2,5 meter bedraagt en de zonnepanelen 1,7 meter.
Cliënte is daarom van mening dat met het aspect participatie niet voldoende rekening is gehouden.

Conclusie en verzoek

Naast onderhavige zienswijze heeft cliënte ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan hier als herhaald en ingelast te beschouwen.

CUMELA

Zonder uitputtend te zijn is de conclusie dat het ter inlage leggen van de ontwerp omgevingsvergunning onzorgvuldig is voorbereid en deze niet voldoet aan de vereisten op grond van een goede ruimtelijke ordening. Verzocht wordt om de gevraagde omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Namens cliënte wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze, op enig moment, mondeling en/of schriftelijk nader aan te vullen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Adviseur Omgevingsrecht

Bijlage:

- Zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Cumela Advies is een handelsnaam van Stichting CUMELA Advies. Statutair gevestigd aan de Nijverheidsstraat 13 in Nijkerk en ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30147807.

CUMELA
Brancheorganisatie voor groen, grond en infra

KOPIE

Cumela Advies
Nijverheidsstraat 13
3861 RJ NIJKERK

Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

[redacted]
I www.cumela.nl

IBAN NL54 RABO 0364 2206 00
KvK 30147807
BTW NL 8066.22.404.B01

Gemeente Roerdalen
T.a.v. Gemeenteraad
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum : 4 februari 2025
Betreft : Zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen tegen aanleg 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Per post
Per aangetekende post

Geachte gemeenteraad,

Tot mij wendde zich [redacted] hierna cliënte, aangaande het door de gemeente Roerdalen gepubliceerde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

[redacted] Daarmee is het bedrijf gevestigd in de directe nabijheid van het plangebied van voormelde ontwerp verklaring geen bedenkingen. Cliënte is derhalve belanghebbende en maakt op onderhavige wijze zijn zienswijze kenbaar tegen dit besluit binnen de daartoe gestelde termijn.

Zienswijze
Om de belangen van cliënte te beschermen wordt deze zienswijze ingediend.

Hierbij is de cliënte van mening:

- Dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonnepark ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaard, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;
- Dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;
- Dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonneparken binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de score matrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met de meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

CUMELA

Cliënte is van mening dat niet moet worden gekozen voor de locatie Kleine Bergerweg maar voor alternatieve locaties zoals de voormalige regionale stort. Daar wordt inmiddels al gebouwd aan een groot zonnepark. Op het oude stort en ook op de gronden tussen het oude stort; de Stationsweg, de autoweg en de Montforterweg is voldoende plek voor zonneparken. Ook de taluds en reststroken langs de autoweg A73 zijn geschikt voor zonnepanelen zonder de omwonenden en betrokkenen schade te bezorgen en zonder het open landschap van de omgeving aan te tasten.

Conclusie en verzoek
Geconcludeerd kan worden dat de besluitvorming rondom de aanwijzing van potentiegebieden en voorkeurslocaties en de score matrix niet transparant is verlopen. Tevens was er geen mogelijkheid tot inspraak.

Verzocht wordt aan de Raad de verklaring geen bedenkingen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Namens cliënte wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze, op enig moment, mondeling en/of schriftelijk nader aan te vullen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Adviseur Omgevingsrecht

CUMELA

Brancheorganisatie voor
groen, grond en infra

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

Postbus 1156 - 3860 BD Nijkerk

Zoogdierwerkgroep IVN Roermond e.o.
Maria Theresiastraat 1
6071 JP Swalmen

Roermond / Swalmen, 3 februari 2025

betreft: zienswijze op de ontwerpbeschikking omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg B.V.'
bijlage(n): vijf (5), onderaan deze brief vermeld
uw zaaknr: Z2023-00004699

Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg
info@roerdalen.nl en dienstverlening@servicecentrum-mer.nl

Geacht college, geachte raad van de gemeente Roerdalen,

--- Vooraf, ter informatie: helaas is de staat van instandhouding van de das in Limburg niet (meer) gegarandeerd zoals recent is vastgesteld door de Zoogdiervereniging (zie de bijgaande notitie 'Staat van instandhouding van de das in Limburg'). Het goed beschermen van de / 'uw' / 'onze' dassen in Roerdalen is dus van belang voor het behoud van de das als soort in onze natuur ! ---

Wij, de coördinatoren van de Zoogdierwerkgroep van IVN Roermond e.o. hebben veldonderzoek gedaan bij de beoogde locatie van het Zonnepark waarbij wij een bewoonde dassenburcht aantroffen evenals sporen van dassen.

We hebben daarover contact (en gehad) met zowel de initiatiefnemer als iemand die lokaal goed met de dassen bekend is. In grote lijnen vindt alles in goed overleg plaats. Echter op twee punten zijn er nog onduidelijkheden die de dassen in gevaar zouden kunnen brengen: (1) de maat- en uitvoering van de faunatunnels en (2) de beschikbaarheid van voedsel, met name regenwormen.

(1) Ten aanzien van de faunavoorzieningen / faunatunnels zijn er nog onduidelijkheden tussen enerzijds de initiatiefnemer / de lokale inbreng en anderzijds de visie van Das&Boom hier op. Wij hebben Das&Boom daarvoor geraadpleegd. Wij volgen in de basis de kennis en ervaring van Das&Boom vanwege hun in tientallen jaren opgebouwde landelijke expertise die zich nog jaarlijks verder ontwikkelt.

Het huidige, ingediende ontwerp van de beide faunavoorzieningen / faunatunnels

heeft onvoldoende hoogte, die moeten namelijk minimaal 30 cm (vrije doorloophoogte) zijn volgens zowel de literatuur als volgens Das&Boom. --- Terzijde: de provincie Limburg houdt 40 cm aan hoorden we onlangs in een overleg. De provincie hanteert de 'Leidraad faunavoorzieningen bij infrastructuur 2021' aangevuld met eigen eisen. --- En, in de uitvoering heeft volgens Das&Boom een aan de bovenzijde gesloten voorziening de voorkeur. De tunnels zo aanleggen dat deze niet (deels) verzakken en/of vol water en/of modder stromen is een ander aandachtspunt. Wij vinden het wenselijk en noodzakelijk dat de initiatiefnemer, al dan niet samen met de lokale inbreng tot overeenstemming komt met Das&Boom voor wat betreft de maat- en uitvoering van de faunavoorzieningen / faunatunnels.

(2) Een ander punt waarvan voor ons niet duidelijk is of het ontwerp voldoet is de beschikbaarheid van voedsel voor de dassen. Volgens het bijgevoegde besluit van de provincie Gelderland gaat met de aanleg van een zonnepark foerageergebied en/of de kwaliteit daarvan verloren. Dit vergt dan natuurcompensatie, mitigerende maatregelen, om te zorgen dat de dassen voldoende voedsel kunnen blijven vinden. Ook op dit punt zien we graag dat de Initiatiefnemer en Das&Boom tot overeenstemming komen.

Terzijde, mogelijk is een begeleidend onderzoekstraject naar de kwaliteit van de bodem inzake de beschikbaarheid van regenwormen en ander bodemleven door de jaren heen aanbevelenswaardig, iemand als prof. dr. ir. F.T. (Franciska) de Vries van het Universiteit van Amsterdam (UvA) , van het 'Institute for Biodiversity and Ecosystem Dynamics' zou zo'n onderzoek wellicht kunnen begeleiden ? Of wellicht postdoc Jeroen Onrust die eerder onderzoek deed en wellicht nog doet (?) naar regenwormen, begeleid door prof. Theunis Piersma van de 'Conservation Ecology Group' van de Rijksuniversiteit Universiteit Groningen (RUG) ?

Gelet op het voorgaande voelen wij ons genoodzaakt tegen het huidige ontwerp op beide punten, zijnde het ontwerp van de aan te leggen faunatunnels en het ontbreken van voldoende natuurcompensatie, bezwaar te maken.

Wij verwachten dat deze brief er voor zorgt dat genoemde partijen om tafel gaan. Natuurlijk zijn ook wij daar graag bij aanwezig om in toekomstige situaties beter voor de natuur en de dassen in het bijzonder op te kunnen komen.

We zijn er van overtuigd dat de bereidheid er bij alle partijen zal zijn maar gelet op termijnen en de juridische kant(en) van deze ontwikkeling(en) achten wij het noodzakelijk om niet alleen te vertrouwen op overleg. Helaas maken wij namelijk mee dat dit soms toch mis dreigt te gaan of gaat. Door ook deze zienswijze in te dienen kunnen we ons maximaal inzetten voor onze natuur en de dassen in het bijzonder. En wanneer we voor de dassen opkomen dan helpen we daarmee ook egels en onder andere mooie zoogdieren zoals hazen en konijnen die beide inmiddels op de rode lijst staan. Helaas.

Alvast bedankt voor het in ons gestelde vertrouwen en naar wij aannemen zult u in het belang van de natuur en van dassen en andere dieren in het bijzonder, een zorgvuldige procedure volgen en eveneens zorgvuldige afweging(en) maken rekening houdend met de inhoud van het Kennisdocument Das van BIJ12, het recente onderzoek naar de dassen in opdracht van de provincie Limburg zoals vastgelegd in de 'Staat van instandhouding van de das in Limburg', de 'Beleidsbrief Das' van de provincie Limburg en de inhoud van het besluit 'Aanvulling Uitvoeringsregels Wet natuurbescherming 2018' van de provincie Gelderland, zie bijlage 5 'Zonnepark binnen leefgebied van de das', betreffende de relatie zonnepark(en) en dassenleefgebied. Dit alles zal er ons inziens voor zorgen dat er passende en duurzame faunatunnels en voldoende natuurcompensatie komt. Alvast bedankt, mede namens de dassen en andere dieren.

Met vriendelijke groeten,

Zoogdierwerkgroep IVN Roermond e.o.
de coördinatoren

[redacted]

Bijlagen:

- Kennisdocument DAS Meles meles, Versie 1.0, juli 2017, een publicatie van BIJ12;
- Staat van instandhouding van de das in Limburg, Rapport van de Zoogdiervereniging In opdracht van Provincie Limburg, d.d. 4 februari 2022;
- Beleidsbrief das, DOC-00432044, Provincie Limburg, d.d. 7 maart 2023;
- Aanvulling Uitvoeringsregels Wet natuurbescherming 2018, Bekendmaking van het besluit van 4 april 2023- zaaknummer 2022-017117 tot wijziging van een regeling... d.d. 12 april 2023, zie Bijlage 5 Zonnepark binnen leefgebied van de das;
- Leidraad faunavoorzieningen bij infrastructuur 2021, Rijkswaterstaat, d.d. juli 2021

Limburgs Agrarisch Jongeren Kontakt

LAJK
Steegstraat 5
6041 EA
Roermond
KVK 40177693

Limburgs Agrarisch Jongeren Kontakt
Tel nr: [redacted]
Mail: info@lajk.nl
Rek nr: NL74RABO0131205773
Website: www.lajk.nl
Twitter: @LAJKDB
Facebook: limburgsagrarischjongerenkontakt

Betreft: zienswijze zonnepark Kleine Bergerweg

Roermond, 1-2-2025

Aan de gemeenteraad en het college van B & W, van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH
Sint Odiliënberg

Geacht college en gemeenteraad,

Namens het Limburgs agrarisch Jongeren Kontakt vragen we u de omgevingsvergunning en verklaring van geen bezwaar niet te verlenen voor het zonnepark aan de Kleine Bergerweg.

Als vereniging van jonge agrarische ondernemers zijn we tegen de realisatie van zonnevelden op landbouwgrond. We pleiten voor een perspectiefvolle landbouwsector in Limburg. Behoud van goede landbouwgrond is daar een van de belangrijkste pijlers in.

Het ontwikkelen van zonneparken op landbouwgrond is ook bij de Provincie als ongewenste ontwikkeling bestempeld. Zij hebben dit zelfs vastgelegd in hun omgevingsverordening.

Het baart ons zorgen dat er op deze wijze en op deze schaal grond onttrokken wordt aan de landbouw terwijl er nog steeds veel alternatieve oplossingen zijn voor het plaatsen van zonnepanelen zoals op daken, gevels en andere onbenutte terreinen.

Daar er breed uitgesproken is, door Provincie en het rijk, dat grote zonnevelden niet op landbouwgrond thuishoren vinden wij het uiterst vreemd dat de gemeente heeft gemeend een Verklaring van geen bedenkingen te moeten afgeven.
Zijn de alternatieven grondig onderzocht? Ons inziens niet.

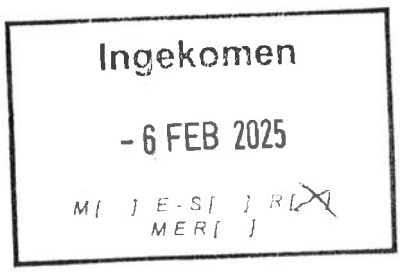
Daarnaast wordt er gesproken over de aanleg van grote hoeveelheden "landschappelijke inpassing". Inpassing van nieuwe ontwikkelingen is natuurlijk van belang.
Echter deze schaal gaat zijn proporties te buiten waarbij nieuwe natuur ontstaat die nadelige effecten kan hebben op de omliggende gebruikers van de percelen in de directe omgeving. En dit zowel direct als indirect.

Tevens heeft een uitspraak van de Raad van State, en wel op 18 december omtrent intern salderen vastgesteld dat het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming niet mogelijk is. De realisatie van het zonnepark is hiermee ook feitelijk ook niet meer haalbaar.

We vragen u dan ook de omgevingsvergunning en verklaring van geen bezwaar niet te verlenen.

Met vriendelijke groet,
Namens het LAJK Dagelijks-Bestuur.

[redacted]
Voorzitter van het LAJK

Limburgs Agrarisch Jongeren Kontakt

Postbus 960, 6040 AZ Roermond

GEMEENTE ROER[illegible]
INGEK[illegible]
6 FEB 2025

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

[redacted]

Ingekomen
-6 FEB 2025
MI J E-SI J R
MERI J

Ingekomen

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[X]L
MER[ ]

lltb
Anders Durven Doen

Gemeente Roerdalen
T.a.v. de Gemeenteraad en het College van B & W,
Postbus 6099,
6077 ZH ST. ODILIËNBERG

Steegstraat 5
Postbus 960
6040 AZ Roermond

T 0475 - 38 17 11
E info@lltb.nl

www.lltb.nl
KvK 12045362

Kenmerk: 560/BV/KR/LLTB
E-mail: info@lltb.nl
Betreft: Zienswijze zonnepark Kleine Bergerweg
Bijlage(n):
Datum: 5 februari 2025

Geachte dames en heren,

Ten behoeve van de LLTB-regio Midden-Limburg reageren wij op de ontwerp Omgevingsvergunning en de ontwerp Verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg.

Als belangenbehartiger van boeren en tuinders en hun gezinnen in Limburg is de LLTB in algemene zin tegen de realisatie van zonnevelden op landbouwgrond. Wij hebben dit standpunt meerdere keren in overleggen met uw college van B & W aangegeven. Wij zijn verheugd dat zowel het Kabinet als de Provincie Limburg ook van mening zijn dat grootschalige zonnevelden op landbouwgrond ongewenst zijn. De Provincie Limburg heeft dit inmiddels vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg.

Daarom is het des te vreemder dat hiervoor 20,04 ha goede landbouwgrond wordt opgeofferd, waarvan slechts 6,64 ha oppervlakte zonnepanelen. De overige 13,40 ha grond wordt gebruikt voor landschappelijke inpassing en onderhoudspaden. Met enige trots stelt u dat slechts 32% van het besluitgebied met zonnepanelen is bedekt. Wij vinden het onbegrijpelijk dat 68% van het besluitgebied wordt onttrokken als goede landbouwgrond voor voedselproductie. Het bevreemdt ons dat de gemeente heeft gemeend een Verklaring van geen bedenkingen te moeten afgeven.
Wij kunnen ons niet voorstellen dat de zonneladder, zoals vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening, op een goede manier is doorlopen. Als dat namelijk wel was gedaan dan waren alternatieven grondig onderzocht. Zo blijkt niet dat de gemeente beleidsinspanningen heeft gepleegd om pv-panelen mogelijk te maken op daken en gevels van gebouwen, op onbenutte terreinen in bebouwd gebied en op gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur.

Los van het proces om te komen tot dit besluit vinden wij het onbestaanbaar dat de natuur die in dit kader wordt aangelegd voor onbepaalde tijd gehandhaafd moet blijven. Hiermee realiseert u nieuwe natuur in het buitengebied terwijl de provinciale ambitie niet verder reikt dan afronding NNL en instandhouding VHR-gebieden. Deze nieuwe natuur staat in geen enkel provinciaal beleidsstuk beschreven. Dit is des te schrijnender omdat in de gemeente Roerdalen nog honderden hectares NNL urgent gerealiseerd moeten worden.

Voorts willen we u er op wijzen dat op de omliggende agrarische gronden gebruik gemaakt moet worden van beregening met grondwater. Het is niet uit te sluiten dat dit water deels terecht komt op de zonnepanelen en daar enige vorm van schade veroorzaakt (bijv. aantasting ten gevolge van roestvorming). Om de gewassen te kunnen telen zal op omliggende agrarische percelen te allen tijde beregend moeten kunnen worden. Beperking van beregening kan niet aan de orde zijn.
Wij vragen u op voorhand uit te sluiten dat ondernemers die, vanwege het behalen van een goede oogst, hun gewassen moeten beregenen, op geen enkele wijze aansprakelijk gesteld worden voor schade ontstaan ten gevolge van deze beregening. Dit dient middels een kettingbeding te worden vastgelegd zodat ook opvolgende eigenaren of gebruikers gevrijwaard worden van claims hieromtrent.

Tenslotte stellen wij op basis van de uitspraak van de Raad van State van 18 december jl. over intern salderen vast, dat het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming niet mogelijk is. Daarmee is de realisatie van het zonnepark feitelijk niet haalbaar.

We vragen u dan ook de omgevingsvergunning en verklaring van geen bezwaar niet te verlenen.

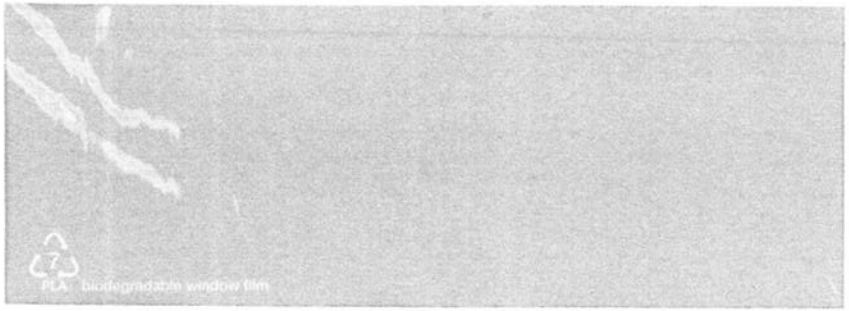
Met vriendelijke groet,
Mede namens de LLTB-regio Midden-Limburg

[redacted]

PostNL Port Betaald
Port Payé
Afz. 6041 EA 5 Pays-Bas
NEDERLAND
05.02.2025
NetSet MS 140034

lltb
Anders Durven Doen

Postbus 960, 6040 AZ Roermond

Ingekomen
- 6 FEB 2025
M [ ] E-S [ ] R [X]
MER [ ]

HS1CC - #X910X0X#00#0000#

[redacted]

Ingekomen

-3 FEB 2025

M [ ] E-S [ ] R [V]
MER [ ]

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte burgemeester en wethouders,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over de ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg' gedateerd 24 december 2024 (zie bijlage 1).

Het besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg (hierna Zonnepark) bestaat uit een negental kadastrale percelen. Dit zijn de percelen met de kadastrale gemeentenaam Sint Odiliënberg sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219.

I. Inleiding

Ondergetekende, [redacted] is belanghebbende bij de procedure inzake de ontwerp omgevingsvergunning voor het project Zonnepark Kleine Bergerweg. Ik ben eigenaar van het perceel met de kadastrale aanduiding ODLOO-F-730, gelegen te St. Odiliënberg. Dit perceel heeft een kadastrale grootte van 13.605 m² (zie bijlage 2). Een kopie van de kadastrale kaart van dit perceel is opgenomen in bijlage 3.

Het betreffende perceel ligt volledig binnen de grenzen van het voorgestelde Zonnepark Kleine Bergerweg en wordt aan alle zijden omgeven door het projectgebied, echter het perceel ODLOO-F-730 maakt zelf geen onderdeel uit van het Zonnepark en behoud in de plannen haar agrarische bestemming.

Mijn familie is sinds meerdere generaties eigenaar van het perceel en als grondeigenaar verbonden aan het Linnerveld te St. Odiliënberg. Op voorhand wil ik aangeven dat het behoud van het bestaande landschap voor mij van groot belang is en dat ik hecht aan het bestaande landschap aldaar.

Op basis van het bovenstaande verzoek ik het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen om het geplande Zonnepark aan de Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg te heroverwegen, gezien de onzorgvuldige totstandkoming van de plannen en de schadelijke effecten voor mijn eigendom. Tevens verzoek ik de Solar Provider Group en/ of het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen aan te geven op welke wijze ik gecompenseerd zal worden voor de schade die ik lijd / in de toekomst kan lijden door de nadelige gevolgen van het Zonnepark.

Ik maak graag gebruik van het recht om nader aan te vullen waar nodig en ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

Overzicht van de bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerpverklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine bergerweg'.
Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730
Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

[redacted]

Ingekomen
- 3 FEB 2025
M [ ] E-S [ ] R (V)
MER [ ]

Aan de gemeenteraad van de gemeente Roerdalen

en aan

College van Burgemeester en Wethouders

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte mevrouw, mijnheer,

Ik ben vergeten om de twee door mij aan u toegezonden zienswijzen inzake het Zonnepark Kleine Bergerweg te ondertekenen. Voor de volledigheid stuur ik u de eerste- en de laatste bladzijde toe van de beide zienswijzen waarbij ditmaal de laatste bladzijde wel ondertekend is. Zou u zo vriendelijk willen zijn om de ondertekende exemplaren om te wisselen met pagina 25 van de twee reeds per aangetekende post toegezonden zienswijzen.

Bij voorbaat veel dank en excuses voor de overlast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

Oegstgeest, 30 januari 2025

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg'.

Geachte burgemeester en wethouders,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over de ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg' gedateerd 24 december 2024 (zie bijlage 1).

Het besluitgebied van Zonnepark Kleine Bergerweg (hierna Zonnepark) bestaat uit een negental kadastrale percelen. Dit zijn de percelen met de kadastrale gemeentenaam Sint Odiliënberg sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219.

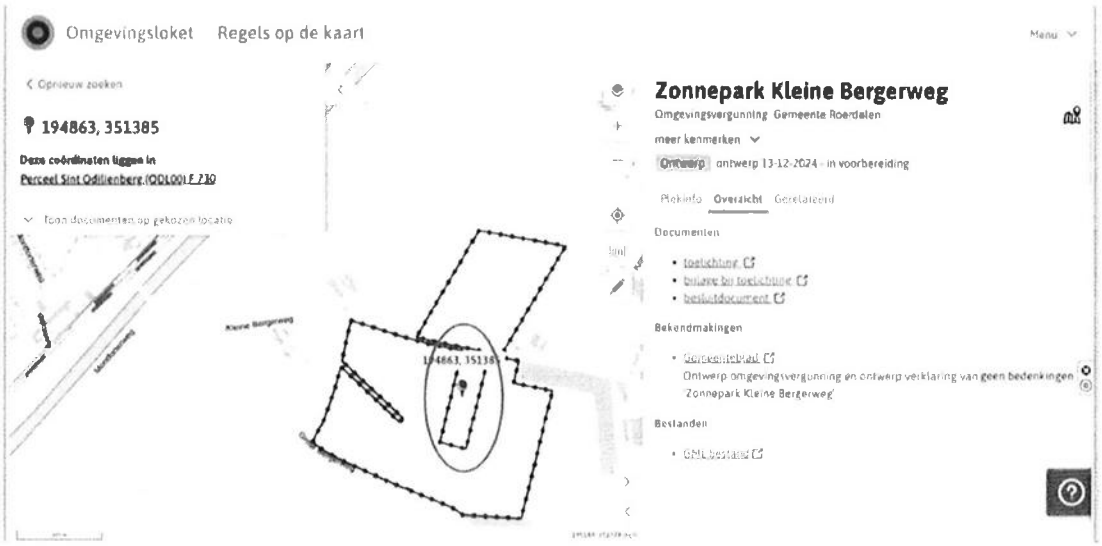
I. Inleiding

Ondergetekende, [redacted] is belanghebbende bij de procedure inzake de ontwerp omgevingsvergunning voor het project Zonnepark Kleine Bergerweg. Ik ben eigenaar van het perceel met de kadastrale aanduiding ODLOO-F-730, gelegen te St. Odiliënberg. Dit perceel heeft een kadastrale grootte van 13.605 m² (zie bijlage 2). Een kopie van de kadastrale kaart van dit perceel is opgenomen in bijlage 3.

Het betreffende perceel ligt volledig binnen de grenzen van het voorgestelde Zonnepark Kleine Bergerweg en wordt aan alle zijden omgeven door het projectgebied, echter het perceel ODLOO-F-730 maakt zelf geen onderdeel uit van het Zonnepark en behoud in de plannen haar agrarische bestemming.

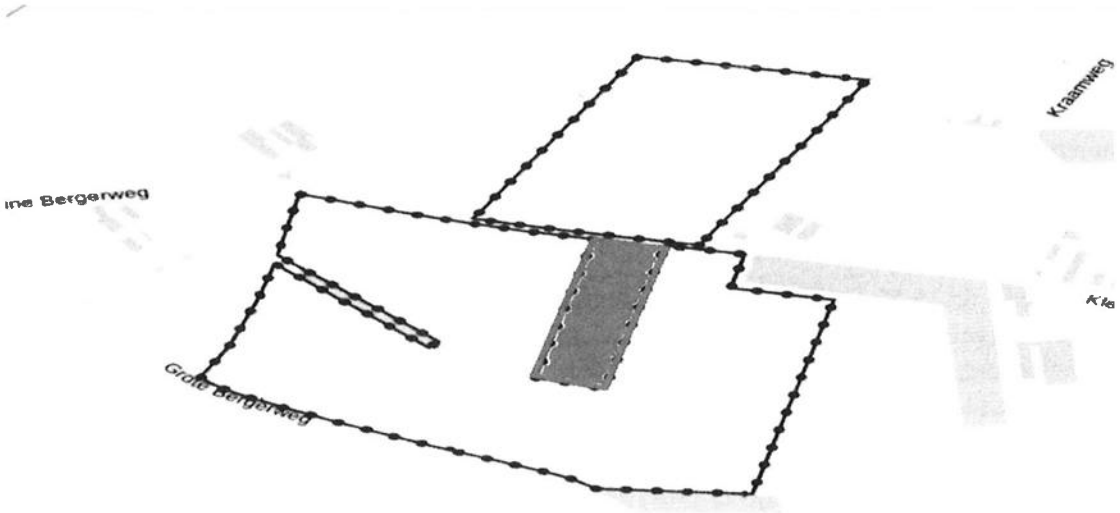
Mijn familie is sinds meerdere generaties eigenaar van het perceel en als grondeigenaar verbonden aan het Linnerveld te St. Odiliënberg. Op voorhand wil ik aangeven dat het behoud van het bestaande landschap voor mij van groot belang is en dat ik hecht aan het bestaande landschap aldaar.

In onderstaande tekening 1. wordt het perceel ODLOO-F-730 visueel weergegeven, waarbij mijn perceel zich in de rode cirkel bevindt, terwijl de grenzen van het geplande Zonnepark zijn aangegeven met blauwe lijnen.

Tekening 1 *Het perceel ODLOO-F-730, omcirkeld door een rode lijn, binnen het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg (blauwe lijnen).*

In de volgende tekening 2. is in blauw gestippeld het geplande Zonnepark aangegeven. Perceel ODLOO-F-730 wordt aangeduid met de rode kleur. Duidelijk is te zien dat mijn perceel aan alle kanten wordt omsloten door het projectgebied van het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg.

Tekening 2 *Het geplande Zonnepark wordt met de blauw gestippelde lijnen aangegeven. Het rode vlak is mijn perceel ODLOO F-730. Dit perceel maakt geen onderdeel uit van het geplande Zonnepark en behoud haar agrarische bestemming*

Gelet op bovenstaande, ben ik belanghebbende, aangezien mijn perceel ODLOO-F-730 midden in het projectgebied ligt en omgeven wordt door het geplande Zonnepark, zonder dat mijn perceel onderdeel uitmaakt van dit Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg.

In het onderstaande geef ik weer waarom ik vind dat de plannen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig tot stand zijn gekomen en waarom ik vind dat er op een onzorgvuldige wijze door de Solar Provider Group met mij, als direct belanghebbende, is gecommuniceerd. Tevens geef ik in het onderstaande aan dat ik substantiële schade lijd wanneer het Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg geëffectueerd wordt en verzoek ik u de ontwerp omgevingsvergunning niet af te geven en subsidiair aan te passen.

IIA. Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030

In het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030'[1] heeft de gemeente Roerdalen zich in hoofdstuk 5 de volgende vraag gesteld: "*hoe zorgen we ervoor dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt?*"

Uit het document 'Zonnepark Kleine Bergerweg. Landschappelijk inpassingsplan met meervoudig ruimte gebruik en beheer- en beplantingsplan, augustus 2024[2]' blijkt dat Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg een nieuw aan te leggen Zonnepark betreft, met een bruto oppervlakte van circa 20,08 hectare. De oppervlakte binnen het hekwerk is 12,6 hectare. Voor de zonnepanelen wordt binnen het hekwerk netto 6,6 hectare gebruikt en voor de onderhoudspaden netto 6 hectare.[3]

Behouden, beschermen en waar mogelijk versterken van het landschappelijk karakter van Roerdalen.

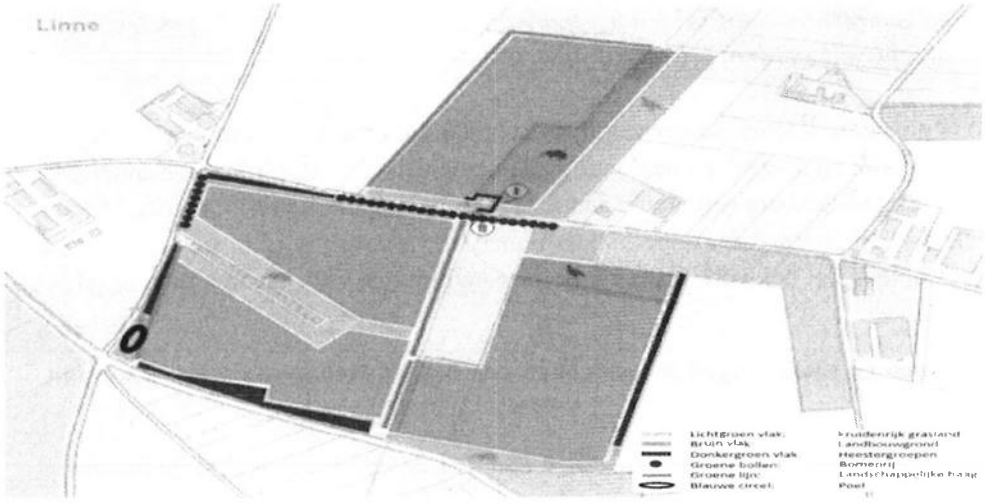
Het landschappelijk karakter van het gebied, specifiek van de Linnerheide te St. Odiliënberg, wordt naar mijn mening ernstig aangetast door de komst van een Zonnepark. Het voorliggende plan draagt volgens mij niet bij aan het behouden, beschermen of versterken van dit landschappelijke karakter.

Indien er toch wordt gekozen om een Zonnepark aan te leggen op goede landbouwgrond, dan is het naar mijn mening van essentieel belang dat zo'n Zonnepark een efficiënt, samenhangend aaneengesloten geheel vormt dat op een zorgvuldig geïntegreerde manier wordt ingepast in het landschap. Het onttrekken van 20 hectare hoogwaardige landbouwgrond aan het Linnerveld, waarbij slechts 6,6 hectare effectief wordt benut voor zonnepanelen, betekent naar mijn oordeel een inefficiënt gebruik van schaarse Nederlandse landbouwgrond.

Perceel ODLOO-F-730 heeft een agrarische bestemming. Door het feit dat het perceel volledig wordt omgeven door het geplande Zonnepark, is het perceel voor geen enkele agrariër meer aantrekkelijk om te bewerken, want het perceel ligt geïsoleerd en is te klein geworden om met grote landbouwvoertuigen te bewerken. Tot op heden maakt het perceel ODLOO-F-730 onderdeel uit van een groter, samenhangend landbouwperceel (zie foto 1). Daarnaast wordt het perceel slecht toegankelijk met grote landbouwvoertuigen vanwege de geplande bomenrij langs de Kleine Bergerweg en door de geparkeerde auto's vanwege het ontbreken van een parkeergelegenheid ten behoeve van het bezoekerscentrum dat direct tegenover mijn perceel gepland is (zie tekening 3). Door de hoge omheining van 2,5 meter en begroeiing langs drie

[1] Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 | Lokale wet- en regelgeving hoofdstuk 5
[2] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_02 Landsc_B20241212.pdf
[3] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf

zijden is mijn perceel slechts aan de kopse kant toegankelijk. Daarnaast zal de geplande begroeiing schaduw en wortelschade veroorzaken, waardoor de landbouwgewassen op mijn perceel slechts moeizaam zullen kunnen groeien. Bovendien zal onkruid uit de kruidenrijke grasakkers die zich rondom mijn perceel bevinden, gemakkelijk naar mijn perceel waaien en zal er meer gewasbestrijding gebruikt moeten worden; de gewasopbrengst zal verminderen. Bijkomend is dat bezoekers van het informatiepunt die dichter bij het zonnepark willen komen, naar verwachting dit zullen trachten te bereiken via mijn perceel dat wel vrij toegankelijk is. Hierdoor zullen de gewassen op mijn perceel beschadigen en kan zwerfafval van de bezoekers tot overlast leiden. Daarnaast is de uitloop van dassen naar mijn perceel voorzien. Dit alles maakt het perceel bijzonder onaantrekkelijk om te verpachten of om te verkopen, hetgeen zal resulteren in een aanzienlijke waardedaling van het perceel zodra het Zonnepark gerealiseerd wordt.

Tekening 3 *Landschapselementen waaronder de bomenrij, kruidenrijk grasland en heestergroepen*

Het inefficiënt gebruik van de landbouwgrond wordt verder versterkt doordat mijn perceel ODLOO-F-730 (met een oppervlakte van 1,36 hectare) geen onderdeel uitmaakt van het Zonnepark. Zoals weergegeven in tekening 3. is mijn perceel volledig omsloten door het geplande Zonnepark, maar is het perceel niet opgenomen in het Zonnepark. Dit resulteert in een 'gat' in het geplande Zonnepark (zie rood vlak in tekening 2), waardoor dit stuk landbouwgrond ongebruikt blijft voor zonopwekking door zonnepanelen. Het zou logischer zijn geweest om mijn perceel in het Zonnepark op te nemen, zodat er 1,36 hectare extra zonnepanelen kunnen worden geplaatst (of aan de nood- en oostzijde het aantal zonnepanelen met een respectievelijk aantal verminderd). Het beeld van het Zonnepark als eenheid wordt in zo'n geval versterkt in plaats van verrommeld zoals nu het geval is.

De uitsluiting van mijn perceel uit het Zonnepark leidt niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Zoals beschreven in 'het Landschapsplan'[4], ligt het plangebied in een voor het gebied vrij vlak agrarisch en landschappelijk wat verrommeld gebied. Deze verrommeling wordt verder versterkt door het voorliggende plan, aangezien mijn perceel volledig wordt omgeven door het Zonnepark, maar zelf geen onderdeel is van het project. Mijn perceel vormt, als het ware, een 'gat' in het Zonnepark, wat bijdraagt aan de versnippering van het landschap. Door dit 'gat' vormt het

[4] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_02 Landsc_B20241212.pdf pagina 12

Zonnepark geen aaneengesloten geheel, maar vormt het Zonnepark een versnipperd onlogisch geheel dat óók nog door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist.

Deze versnippering en verrommeling van het landschap wordt visueel versterkt doordat mijn perceel ODLOO-F-730 wordt afgescheiden van het Zonnepark door een omheining van 2,5 meter hoog en in totaal ongeveer 370 meter lang, alsook door de geplande begroeiing aan drie zijden van het perceel en een bomenrij aan de kopse kant. Kortom aan vier zijden rondom mijn perceel wordt beplanting toegevoegd. Indien mijn perceel bij het project betrokken zou zijn, had in totaal slechts 200 i.p.v. 370 meter lang landschap ontsierend hekwerk geplaatst hoeven te worden waardoor de landschappelijke ontsiering enigszins beperkt zou zijn gebleven.

Kortom, het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen, niet van toepassing is in dit gebied.

Daarnaast vind ik dat de druk van centrale voorzieningen als de Claus centrale, de enorme uitbreiding van het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg; de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg; de aanleg van de autoweg A 73 en het geplande Zonnepark te veel voorzieningen van algemeen nut zijn die in een relatief klein gebied gelegen / gepland zijn. Dit alles heeft te veel impact op het landschap en haar bewoners. Bijkomend is dat een aantal van de bij het Zonnepark betrokken grondeigenaren ook percelen langs de A 73 heeft. De aanleg van een zonnepark langs de A 73 zou in vele opzichten en zeker voor wat betreft de druk op het landschap een veel logischere keuze zijn.

Gezien het bovenstaande concludeer ik dat het voorliggende plan van het geplande Zonnepark niet voldoet aan de vraag die door de gemeente Roerdalen is gesteld in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030', namelijk dat door de ontwikkeling van nieuwe zonnevelden het landschappelijk karakter van de gemeente Roerdalen behouden blijft en beschermd wordt of zelfs waar mogelijk versterkt wordt. Door de komst van het Zonnepark blijft het landschappelijk karakter van de Linnerheide naar mijn oordeel niet behouden, maar verslechtert dit juist want het geplande Zonnepark is een gedrocht in het landschap en door uitsluiting van ODLOO-F-730 wordt niet efficiënt omgegaan met schaarse (landbouw)grond.

IIB. Strenge voorwaarden worden gesteld aan de ontwikkeling van zonnevelden

De gemeente Roerdalen heeft in het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030' een vijftal strenge voorwaarden gesteld voor de ontwikkeling van zonnevelden. Deze strenge voorwaarden zijn relevant voor mijn bezwaar:

1. "***Strenge voorwaarde 1**: het te ontwikkelen zonneveld moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonneveld deel van gaat uitmaken. Toelichting: We vinden zowel een zeer kleinschalig zonneveld in een grootschalig gebied, als een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen onwenselijk*".

Het zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap

1a. Op onderstaande foto 1. is te zien hoe het landschap er op dit moment uitziet. De huidige sfeer van het landschap is een agrarisch landschap met hier en daar een boerderij.

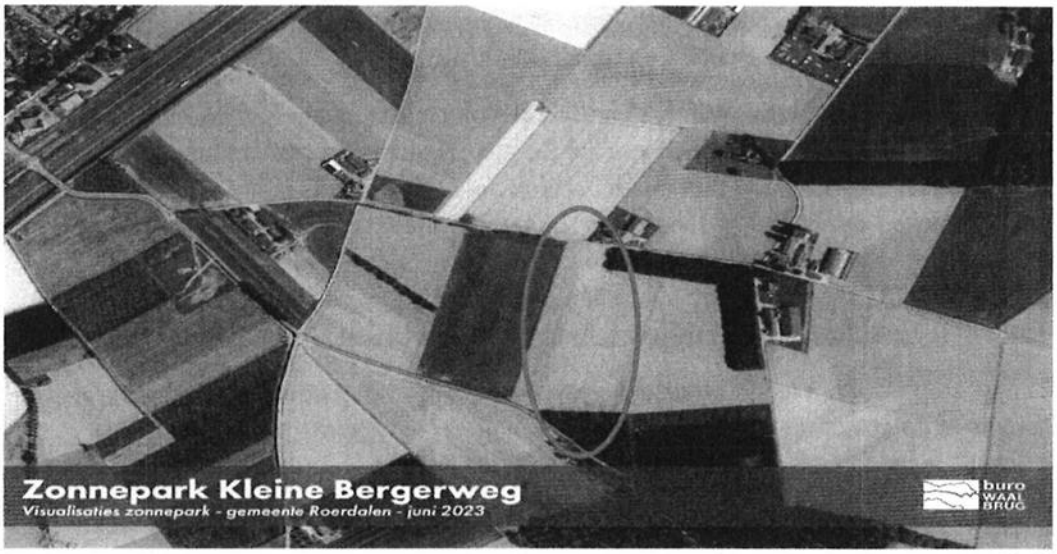
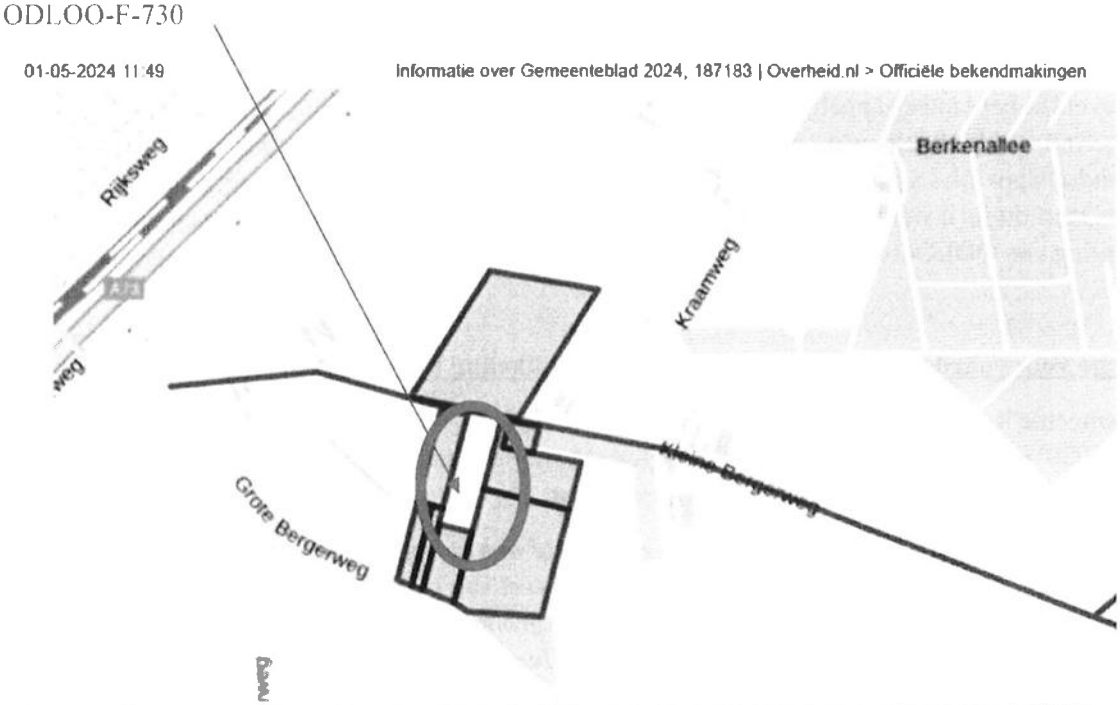

Foto 1. Foto vanaf de lucht van de omgeving waar het geplande Zonnepark komt te liggen[5] In de rode cirkel ligt perceel ODLOO-F-730

Op onderstaande tekening 4[6] is te zien dat mijn perceel ODLOO-F-730, van 1.36 ha groot, midden in het geplande zonneveld ligt. Mijn perceel is het witte vlak in het geplande Zonnepark. Mijn perceel ODLOO-F-730 wordt in tekening 4. rood omcirkeld en aangewezen met de rode pijl. Zoals te zien is, maakt mijn perceel geen onderdeel uit van het geplande Zonnepark.

ODLOO-F-730

Tekening 4. In blauw gemarkeerd de percelen die betrokken zijn bij het Zonnepark Kleine Bergerweg. Rood omcirkeld ODLOO-F-730 niet betrokken bij het Zonnepark

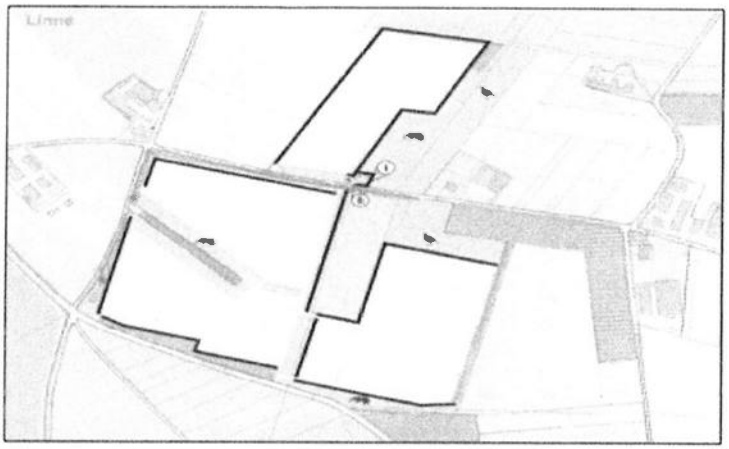
[5] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_11 Visual_B20241212.pdf *Zonnepark Kleine Bergerweg Visualisaties Zonnepark - gemeente Roerdalen - juni 2023*

[6] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_01.Techni_B20241212.pdf

De sfeer van het landschap

1b. De sfeer van het landschap (zie foto 1 + 2 vanuit de lucht) wordt door het geplande Zonnepark bruut verbroken. Midden in het agrarische landschap komen 26.000 markante zonnepanelen te staan die omgeven worden door hoge hekwerken en begroeiingen. De totale oppervlakte van het geplande Zonnepark is 18 voetbalvelden groot.

1c. De brute verbreking van de sfeer van het landschap wordt extra versterkt doordat midden in het Zonnepark een perceel landbouwgrond (ODLOO-F-730) ligt, dat geen onderdeel is van het plan. Dit afwijkende perceel - midden in het Zonnepark - wordt in het landschap extra gemarkeerd door scheidslijnen van hoge hagen en hekwerken die om mijn perceel heen aangelegd gaan worden.

Afbeelding 19. Weergave gemengde hagen binnen Zonnepark Kleine Bergerweg (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Zonnepark Kleine Bergerweg).

Tekening 5. *Weergave van gemengde hagen*[7]

1d. ODLOO-F-730 wordt in het plan, aan de zijde van de Kleine Bergerweg ook nog voorzien van een rij aan te planten bomen (winterlinden) (zie tekening 3). Zoals op foto 2. vanuit de lucht is te zien, staan er op dit moment geen bomen aan de ontsluitingszijde van mijn perceel aan de Kleine Bergerweg. Vanwege zichtlijnen wordt deze bomenrij toegevoegd aan het besluitgebied. De aan te planten bomen maken de toegang tot mijn perceel veel ingewikkelder en vormen een ernstige belemmering voor grote landbouwvoertuigen. Daarnaast is in de plannen niet duidelijk aangegeven of er voldoende ruimte aanwezig is om deze bomen op gemeentelijke gronden te plaatsen.

1e. In de voorgenomen ontwikkeling wordt ODLOO-F-730 aan drie zijden voorzien van een hekwerk van 2,50 meter hoog en ongeveer 370 meter lang met als doel voorkomen dat onbevoegden het Zonnepark betreden en de veiligheid van het Zonnepark te waarborgen (zie ook tekening 5). Het hekwerk wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken en achter een beplanting van heesters en klimplanten geplaatst. Op deze wijze wordt mijn perceel ODLOO-F-730 volledig omsingeld door bomen aan de Kleine Bergerweg-zijde en heesters, klimplanten en andere begroeiingen aan de overige drie zijden. Door deze - aan vier zijden - omliggende omheining en begroeiing wordt nog meer geaccentueerd dat mijn terrein geen onderdeel

[7] ontwerp d_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01

uitmaakt van het plan. Deze markante omheiningen tasten de sfeer van het landschap aan en daardoor wordt de verrommeling van het plangebied nog duidelijker.

1f. Bijkomend levert de begroeiing om mijn perceel ongewenste schaduw- en wortelschade op. Schaduw en wortels verminderen de opbrengst van de te telen landbouwgewassen.

1g. Daarnaast worden de hekwerken pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).

Maatvoering

1h. Doordat mijn perceel geen onderdeel uitmaakt van het geplande Zonnepark is er geen aansluitende maatvoering.

Schaal

1i. De schaal van het gebied dat door de komst van het Zonnepark wordt belast, is onnodig groot omdat mijn perceel geen onderdeel uitmaakt van het plan. Door mijn perceel van 1,36 ha in het plan te betrekken, kan elders aan de noord- en oostzijde 1.36 ha zonnepanelen verdwijnen.

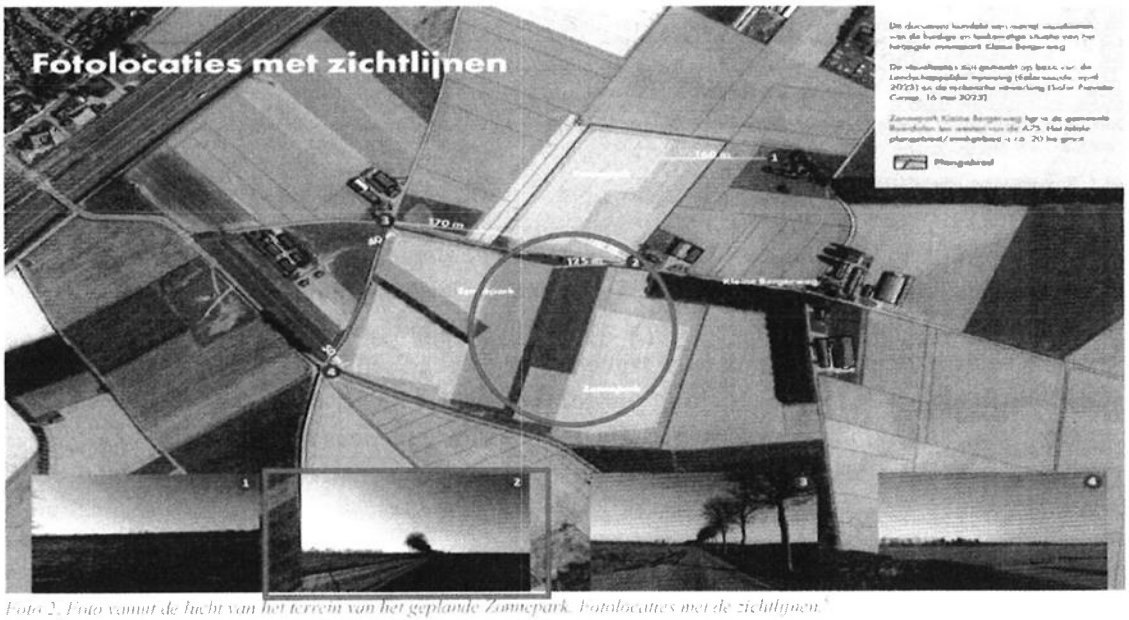

Foto 2. Foto vanuit de lucht van het terrein van het geplande Zonnepark. Fotolocaties met de zichtlijnen.[8]

Een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd tussen een mozaïek van landschapselementen is onwenselijk

1j. Te midden van 26.000 zonnepanelen op metalen stellingen van 1,77 meter hoog oftewel tussen drie glasvlaktes van ongeveer 6,48 hectares (dat zijn ca 9 voetbalvelden) ligt een afwijkend landschapselement namelijk een perceel agrarische grond (ODLOO-F-730). Dit afwijkende landschapselement (ODLOO-F-730) wordt aan alle kanten ingeklemd en omheind door het

[8] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_11.Visual_B20241212.pdf Zonnepark Kleine Bergerweg Visualisaties Zonnepark - gemeente Roerdalen - juni 2023

geplande Zonnepark én door de diverse soorten begroeiingen ten behoeve van het Zonnepark. Hierdoor ontstaat een ongewenst mozaïek van landschapselementen. Dit is volgens het 'Beleidskader' onwenselijk.

1k. Op tekening 1. en 2. is goed te zien dat het Zonnepark niet uit een vloeiende lijn bestaat maar dat het gaat om een grootschalig zonneveld dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. De vloeiende lijn van het Zonnepark ontbreekt mede doordat perceel ODLOO-F-730 geen onderdeel is van het plan én doordat het plangebied van het Zonnepark óók nog doorkruist wordt door de Kleine Bergerweg.

Concluderend: Het plan voor het Zonnepark is qua sfeer, maatvoering en schaal een gedrocht dat niet in lijn is met het 'Beleidskader Zonne- en Windenergie gemeente Roerdalen 2021-2030'. Het geplande Zonnepark is een grootschalig zonnepark dat is ingeklemd in een mozaïek van landschapselementen. Ook dit is niet wenselijk volgens het Beleidskader. Deze bovengenoemde argumenten betogen dat niet wordt voldaan aan strenge voorwaarde 1. met betrekking tot een goede landschappelijke inpassing.[9]

Dit brengt ons naar strenge voorwaarde 2.

2. "**<u>Strenge voorwaarde nummer 2.</u>** ***Het te ontwikkelen zonneveld moet landschappelijk worden ingepast*:**
   - **Inpassen van directe (be-)levingsfactoren;**
   - **Stimuleren biodiversiteit;**
   - **Stimuleren waterberging en – infiltratie.**

Toelichting: het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan. Daarbij is extra aandacht voor stimuleren van de biodiversiteit en de berging en infiltratie van hemelwater ter plaatse een vereiste".

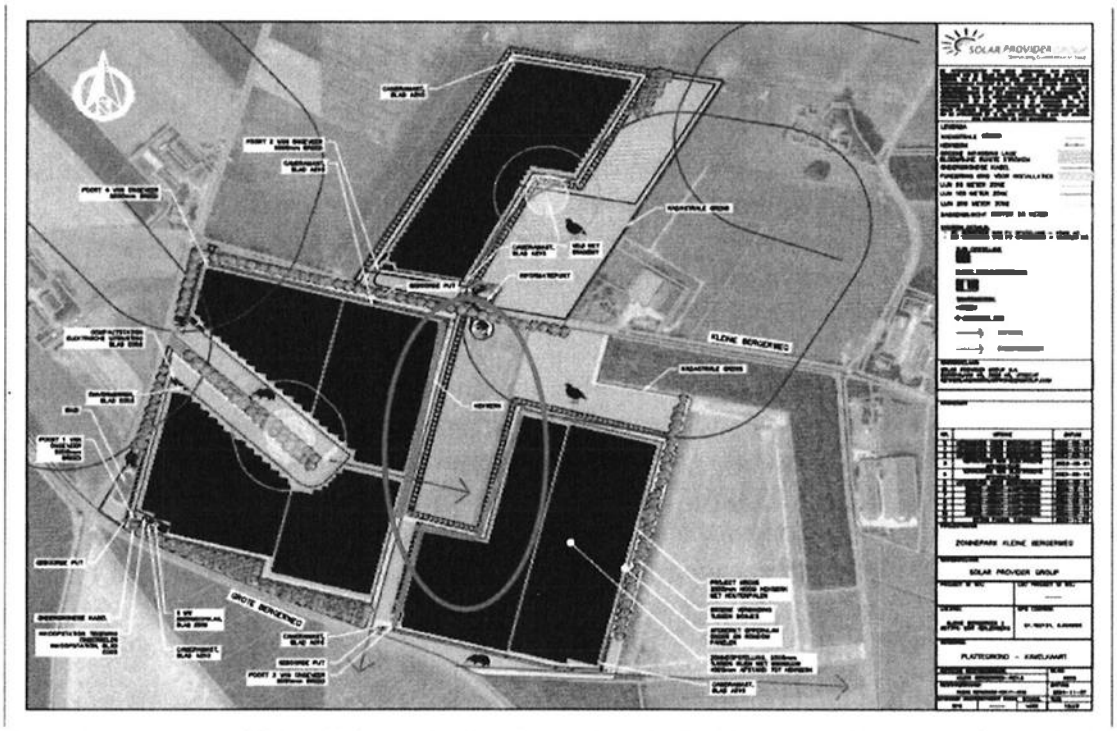
Visuele en landschappelijke inpassing en belemmeren van zichtlijnen

2a. De gemeente Roerdalen stelt de voorwaarde dat: '*Het te ontwikkelen zonneveld moet zowel visueel als vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan*'. Zoals op foto 1. duidelijk te zien is, ligt het geplande Zonnepark in een agrarisch gebied met agrarische velden. Het Zonnepark kan noch visueel, noch vanuit de landschappelijke beleving in de omgeving opgaan, omdat er midden in het Zonnepark een geïsoleerd agrarisch perceel (ODLOO-F-730) gelegen is dat geen onderdeel uitmaakt van het geplande Zonnepark. Dit leidt tot een fragmentarische, rommelige en onbegrijpelijke indeling van het landschap.

2b. Hekwerken van 2,5 meter hoog, hagen, begroeiingen en een bomenrij rondom ODLOO-F-730 benadrukken de visuele scheiding van mijn perceel ten opzichte van het Zonnepark, waardoor het Zonnepark niet visueel in het landschap past en geen samenhangend en mooi aaneengesloten geheel vormt dat in de landschappelijke omgeving geïntegreerd raakt. Door de doorkruising van het Zonnepark door de Kleine Bergerweg raakt het landschap extra visueel versnipperd.

---

[9] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf pagina 31.

Tekening 6. De paarse lijn om ODLOO4 - 730 is het hekwerk van 2,5 meter hoog. Voor het hekwerk wordt in het ontwerp een haag geplant. Zoals te zien is in deze tekening worden bomen aangeplant aan de Kleine Bergerweg. Deze bomen (winterlinden) worden ook voor mijn perceel aangeplant

Belevingsfactoren en overlast

2c. Aan het Zonnepark wordt een informatiepunt toegevoegd. Dit informatiepunt is tegenover mijn perceel gelegen en wordt aangekleed met bankjes en een 4 meter hoog uitkijkpunt. Het informatiepunt zal leiden tot extra bezoekersstromen. Doordat het geplande Zonnepark omheind is, bestaat de kans dat bezoekers de neiging krijgen om de niet omheinde delen in het gebied van het Zonnepark te gaan betreden. In dit geval zal dat ertoe kunnen leiden dat bezoekers het vrij toegankelijke perceel ODLOO-F-730 gaan betreden. Als dit gebeurt dan zullen de landbouwgewassen vertrapt worden en dit heeft tot gevolg dat deze gewassen daardoor minder goed zullen groeien en dus een vermindering van de opbrengst.

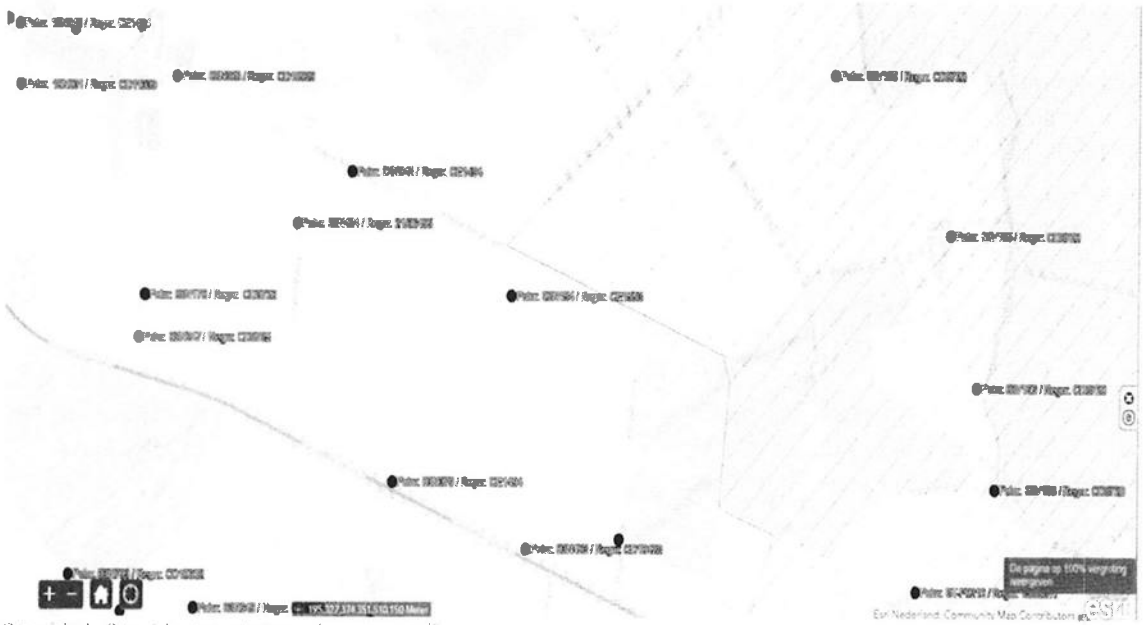
2d. Voor de bezoekers die per auto naar het informatiepunt komen, is niets voorzien. Er is in het plan geen parkeergelegenheid gepland. Automobilisten zullen genoodzaakt zijn om de auto in de berm van de nu al zeer smalle Kleine Bergerweg te plaatsen. Door de geparkeerde auto's zal de toegang tot mijn perceel voor grote agrarische werktuigen belemmerd worden.

2e. Bezoekers van het informatiepunt zullen afval hebben, dat kan gaan zwerven. Dit zwerfafval kan voor overlast zorgen op mijn perceel want vanwege de aanwezige hekken om het Zonnepark kan het zwerfafval zich niet verspreiden en zal het afval naar mijn vrij toegankelijk perceel toe waaien.

Stimuleren waterberging en – infiltratie

2f. De vraag is wat de gevolgen zijn van het stimuleren van waterberging en -infiltratie op de goede afwatering van mijn perceel? De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerd grondwaterput(zie onderstaand overzicht waterputten). In de directe omgeving liggen meerdere waterputten. Het is praktijk dat

wordt beregend uit de grondwaterputten op de nabije percelen. Deze putten liggen allemaal in het Zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid.

Overzicht 1. *Overzicht van geregistreerde waterputten*[10]

Stimuleren biodiversiteit

2g. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden en bloemen in het Zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden, ook op mijn perceel. (zie onderstaande tekening 7).[11] Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten gaan worden. Dit is duurder, leidt tot lagere opbrengsten en tot schade; dit is ongewenst. Dit in combinatie met de schaduw- en wortelschade van de heesters, diverse begroeiingen en bomen is een voor een agrariër een zeer ongewenste combinatie.

Kortom: Het ontwerp is versnipperd en de geplande belevingsfactoren zoals het informatiepunt en de aanplant van bomen vanwege de visuele zichtlijnen en het inzaaien van kruidenrijke graslanden en bloemen in combinatie met mogelijke problemen van de afwatering zal in geval van mijn perceel leiden tot diverse vormen van overlast en dus waardevermindering van mijn perceel.

Dit brengt ons naar strenge voorwaarde 3.

3. **"<u>Strenge voorwaarde 3</u>: meervoudig ruimtegebruik.**
Toelichting: deze eis komt gedeeltelijk overeen met de tweede trede van de Limburgse Zonneladder. In de gemeente Roerdalen geldt dat bij omzetting van (bijvoorbeeld) agrarische gronden naar een zonneveld, de nieuwe invulling een functie aan het landschap

---

[10] ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3937af1026714073b483c8d353011fab3

[11] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu..B20241212.pdf pagina 67 "Een kruidenrijk grasland schept een kleurig beeld door het grote aandeel bloeiende kruiden. Het kruidenrijke gras wordt behouden rondom de landbouwkavels".

zelf of aan de beleving van het landschap moet toevoegen. Deze functie kan onder andere vanuit culturele, educatieve of toeristische doeleinden worden gemotiveerd".

Belemmering meervoudig ruimtegebruik

3a. ODLOO-F-730 is volledig omsingeld door het Zonnepark, waardoor het geïsoleerde perceel niet meer effectief gebruikt kan worden voor de landbouw. Hekwerken van 2,5 meter hoogte, landschappelijke hagen, heestergroepen en bomen maken de toegang tot het perceel lastig voor grote landbouwvoertuigen. Kruidenrijke graslanden met bloemen zorgen voor ongewenst onkruid (zie tekening 7) en de mogelijke problemen van de afwatering zijn een ernstige beperking van de agrarische mogelijkheden van het perceel. Kortom, in plaats van meervoudige ruimtegebruik wordt door het geplande Zonnepark nog een extra perceel met een agrarische bestemming minder bruikbaar. Dit is ook in strijd met de 'Omgevingsvisie Limburg'[12] "*we gaan zorgvuldig om met onze ruimte en voorraden, boven- en ondergronds*"

3b. Op pagina 29 van de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg'[13] wordt gesteld dat de landschapselementen (zoals een gemengde haag en heestergroepen) behouden blijven na de exploitatieperiode. Dit wordt door de gemeente Roerdalen bekrachtigd door te stellen: "*In de eerstvolgende planologische mogelijkheid tot functiewijziging wordt een gedeelte van deze tijdelijke natuur omgezet naar permanente natuur. Deze permanente natuur wordt dus na beëindiging van het zonnepark niet verwijderd*".[14] Dus zelfs als het Zonnepark na 30 jaar zou verdwijnen, dan blijven de gemengde haag en heestergroepen rondom het besluitgebied bestaan om de biodiversiteit te behouden. Natuurlijk blijven de lindebomen[15] aan de kopzijde van het perceel ook staan. De begroeiing aan alle vier de zijden van mijn perceel, maakt ODLOO-F-730 ook na de ontmanteling van het Zonnepark lastig toegankelijk en slecht agrarisch bruikbaar vanwege de geringe grootte en geïsoleerde ligging van het perceel. Bijkomend vanwege schaduw op de te telen gewassen en de wortels van de aangeplante bomen en het feit dat niet meer tot in de perceelgrens kan worden gewerkt vanwege deze beplantingen.

3c. Zoals al gesteld kan het zo zijn dat vanwege de hekwerken en de hagenstructuur rondom het Zonnepark, bezoekers van het tegenover mijn perceel gelegen informatiepunt – op zoek naar dassen en patrijzen etc. - om het Zonnepark heen gaan wandelen. Zij kunnen wél het vrij toegankelijke terrein ODLOO-F-730 betreden waardoor de daar groeiende landbouwgewassen beschadigd raken en de gewasopbrengst dientengevolge zal verminderen.

3d. Daarnaast kan de goede afwatering van het perceel door het omringende Zonnepark mogelijk worden verstoord. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerde grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Het is praktijk dat wordt beregend uit grondwaterputten op nabije percelen. Die putten liggen allemaal in het Zonnepark (zie Overzicht 1. *Overzicht van geregistreerde waterputten*[16]*)* en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezigheid van de grondwaterputten in de directe nabijheid. Wanneer gesteld zou worden dat een put op het perceel kan worden aangelegd, dan is relevant

---

[12] 2024 1227 ontwerp d_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf

[13] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 27

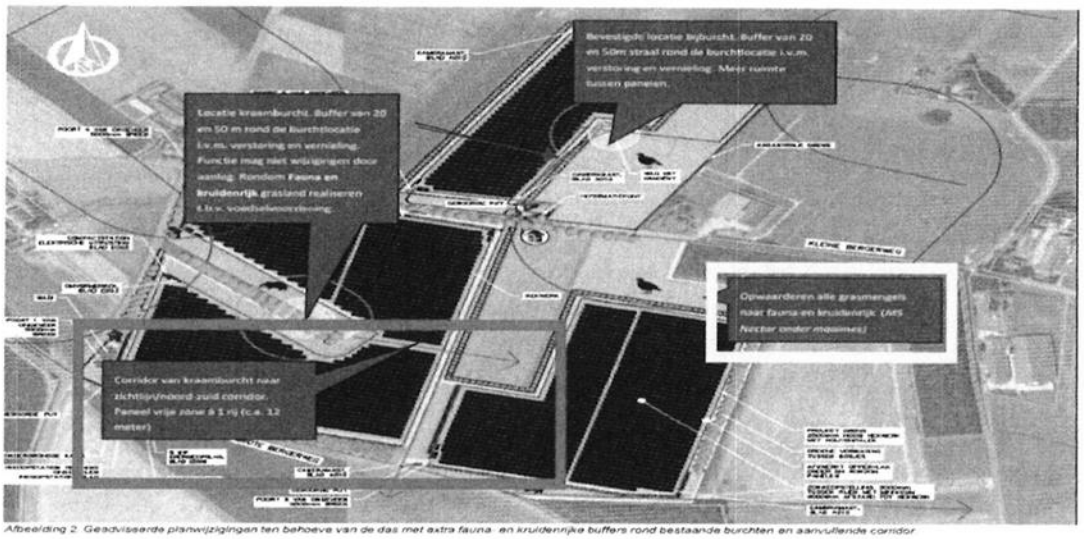
[14] Ontwerp d_NLIMRO.1669.OVO

[15] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf

[16] ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=3937af102671407 3b483e8d353011ab3

dat beregenen van sec het perceel niet mogelijk is. Er zal altijd water terecht komen op de zonnepanelen van het Zonnepark of maar een gedeelte van het perceel kan worden beregend. Het water uit de putten is ijzerhoudend. Dit heeft een roestlaagje op de zonnepanelen tot gevolg. En dit is voor de opwekking van de stroom en de levensduur van de panelen niet wenselijk.[17] Ik geef dit aan omdat ik niet aansprakelijk gesteld wil worden voor schade als gevolg van dit beregeningswater. Het meervoudige gebruik van de grond komt door het ontbreken van een waterput en ijzerhoudend grondwater verder onder druk te staan.

3e. Er zijn dassen aanwezig op de locatie van het Zonnepark. *'Het Zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed'*.[18] Zoals uit onderstaande tekening 7. blijkt, krijgen de dassen in het bijgestelde plan ook een uitgang naar mijn perceel. Het is mij niet geheel duidelijk of hekwerken rondom mijn perceel aan de oost- en zuidzijde aangepast worden aan de das of dat de das 'gevangen' komt te zitten op mijn perceel (zie rode vlak) en de das daardoor alleen de weg als uitwijk heeft. In dat geval kan de das op ODLOO-F-730 vanwege zijn 'gevangenschap' extra schade aan de aanwezige landbouwgewassen toebrengen.

Afbeelding 2. Gesdvisseerde planwijzigingen ten behoeve van de das met extra fauna- en kruidenrijke buffers rond bestaande burchten en aanvullende corridor

Tekening 7. In het rode vlak wordt aangegeven dat 'corridor van kraambursht naar zichtlijn noord-zuid corridor. Perceel vrije zone á 1 rij (ca 12 meter)'. In het gele vlak staat dat 'opwaarderen alle graanmengsels naar fauna en kruidenrijk (MS Nectar onder maaimes)

3f. De 'Zonneladder'[20] benadrukt efficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Perceel ODLOO-F-730 is echter niet opgenomen in het Zonneparkplan, waardoor meer dan 1 MW[21] aan opwekvermogen verloren gaat. De beleidsdoelstelling van de gemeente Roerdalen om (gefaseerd) zonnevelden te ontwikkelen wordt hiermee niet optimaal benut, aangezien ODLOO-F-730 wel in het plangebied ligt maar geen onderdeel is van het Zonnepark.

---

[17] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 16
[18] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu_B20241212.pdf pagina 6
[19] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_04.1Aanvu_B20241212.pdf
[20] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 31
[21] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 50. Uit de notulen van het raadsvoorstel en beleidskader: 'de gemeente Roerdalen streeft naar een gefaseerde uitrol van zonnevelden in drie tranches van elk 25 hectare, wat totaal 75 hectare zou opleveren. Binnen Tranche 1 zijn twee Zonneparken goedgekeurd: Statkraft Zonnepark Hobertsveld (16 MW) en Solar Provider Group Zonnepark Kleine Bergerweg (15 MW). Beschreven wordt dat 1 hectare zonneveld ongeveer overeenkomt met 1 MW opwekvermogen. Tranche 1 dekt ongeveer 31 MW'.

Uit bovenstaande blijkt dat ook niet aan de derde strenge voorwaarde van: 'goed meervoudig grondgebruik' is voldaan. Het voorgestelde Zonneparkplan heeft significante nadelige gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden van perceel ODLOO-F-730, zowel tijdens als na de exploitatieperiode van het Zonnepark. De beperking van de landbouwmogelijkheden en de daaruit volgende schade in combinatie met het niet benutte potentieel van opwekvermogen rechtvaardigen een heroverweging van het plan.

4. **"<u>Strenge voorwaarde 4</u>: het te ontwikkelen zonneveld moet aantoonbaar waarden toe voegen:**
   - **Landschappelijke elementen;**
   - **Maatschappelijke ontwikkeling;**
   - **Coöperatieve realisatie;**
   - **Ontwerpen en toepassing compensatieregeling.**

   Toelichting: de toevoeging van een zonneveld zal aan het landschappelijk karakter van Roerdalen een verandering teweegbrengen, ondanks de landschappelijke inpassing (strenge voorwaarde 2). Het is aan de initiatiefnemer om in zijn planvorming ruimte vrij te maken (financieel, organisatorisch, fysiek ter plekke of elders) en aantoonbaar te maken welke toegevoegde waarden het te ontwikkelen zonneveld voor (de inwoners van) de gemeente Roerdalen heeft".

   Ontwikkelen van een uitzichtpunt en bezoekersinformatiepunt als aantoonbaar toegevoegde waarde

4a. Het beoogde uitzichtpunt en het bezoekersinformatiepunt worden aan de overzijde van de Kleine Bergweg tegenover mijn perceel gesitueerd. Maar er is niet voorzien in parkeergelegenheid voor de auto's van de bezoekers. Dus zullen bezoekers die met de auto komen, de auto in de berm van de Kleine Bergerweg parkeren. De Kleine Bergerweg is een (zeer) smalle weg die aan de zijde van mijn perceel uitgebreid wordt met een bomenrij. De bomenrij in combinatie met de geparkeerde auto's maken het voor grote landbouwvoertuigen zeer lastig om op mijn perceel te komen.

4b. Omdat het gehele Zonnepark volledig omheind is met een 2,5 meter hoog hekwerk, maar ODLOO-F-730 vrij toegankelijk is, kan het zo zijn dat bezoekers om meer te zien van het Zonnepark en de aanwezige dassen en patrijzen etc. over het agrarische perceel gaan lopen en de daar aanwezige landbouwgewassen vertrappen. Dit leidt tot een verminderde opbrengst van de landbouwgewassen.

4c. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).

4d. Vanuit het verhoogde uitzichtpunt bij het bezoekersinformatiepunt hebben bezoekers - door de bomen heen - direct zicht op mijn door het Zonnepark omheinde agrarische perceel. Door de enorme omheining maakt mijn perceel geen visueel onderdeel uit van het geplande Zonnepark; dit zal bij bezoekers vragen oproepen over de efficiëntie van het plan. Vanaf het verhoogde uitzichtpunt kijken bezoekers naar mijn ingeklemde – geïsoleerd liggende - agrarische perceel te

midden van een landschappelijk lelijk, gefragmenteerd en verrommeld Zonnepark. Dit zal ongetwijfeld leiden tot verwondering over hoe een dergelijk rommelig, wanstaltig en onwenselijk geheel tot stand is kunnen komen. Dit inzicht draagt niet bij aan een positief imago van het project en zal twijfels oproepen over de ruimtelijke kwaliteit en de zorgvuldigheid waarmee het plan is ontwikkeld.

4e. Er vindt een maatschappelijke discussie plaats[22] over het feit dat de kleine consument terugleverkosten moet betalen over de opgewekte zonne-energie en het feit dat grote zonneparken geen terugleverkosten betalen. De vraag is wanneer deze discussie aanhoudt en ook grote zonneparken terugleverkosten moeten gaan betalen of het geplande Zonnepark dan nog rendabel is.

Uit het bovenstaande volgt dat ook niet aan de vierde strenge voorwaarde "van toevoegen van aantoonbare waarde" in dit plan is voldaan.

De laatste strenge voorwaarde is voorwaarde 5.

5. **"Strenge voorwaarde 5: privaatrechtelijk borgen in anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Roerdalen of in privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en landeigenaar:**
   - **Onderhoud en werking van de technische installatie;**
   - **Onderhoud en landschappelijke inpassing;**
   - **Toevoeging van maatschappelijke meerwaarde;**
   - **Ontmanteling na beëindiging;**
   - **Coöperatieve realisatie;**
   - **Participatie bij de concrete planontwikkeling".**

Van belang voor mijn geval zijn de twee punten uit de strenge voorwaarde 5 namelijk: ontmanteling na beëindiging en participatie bij de concrete planontwikkeling.

Ontmanteling

5a. Het is logisch dat na de ontmanteling van het Zonnepark de aangeplante winterlinden aan de Kleine Bergerweg blijven staan. Maar in de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Kleine Bergerweg'[23] wordt gesteld dat ook de hagenstructuur (zo veel als mogelijk gehandhaafd blijft rondom het besluitgebied) en dat ook de heestergroepen ten behoeve van biodiversiteit behouden zullen blijven. Dus zelfs nadat het Zonnepark ontmanteld wordt, blijft mijn perceel ODLOO-F-730 aan vier zijden omsingeld door hagen, heesters en bomen en blijft het een geïsoleerd perceel. De schaduw van deze aanplant en de wortels ervan hebben grote nadelige gevolgen voor de groei van de landbouwgewassen en verminderd de waarde van het landbouwperceel.

Participatie

5b. Uit artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) volgt dat het bevoegd gezag een eigen afweging moet maken over de juistheid van de verstrekte informatie en of nog aanvullende informatie nodig is; vandaar dat ik de volgende paragraaf wijd aan de verstrekte informatie, participatie en communicatie. In het onderstaande geef ik aan waarom in mijn geval, naar mijn

[22] De Limburger, Kleine consumenten betalen terugleverkosten, grote zonneparken niet, 29-01-2025
[23] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf pagina 29

mening, de communicatie en participatiemogelijkheden over de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg tekort zijn geschoten en niet voldoen aan de diverse voorwaarden zoals gesteld in de Zonneladder[24] en in de diverse eigen documenten van de Solar Provider Groep.

IIC. PARTICIPATIE BIJ DE CONCRETE PLANONTWIKKELING EN VOLDOENDE DRAAGVLAK VOOR HET PROJECT.

De Zonneladder [25] stelt dat bij de ontwikkeling van Zonneparken op landbouw- en natuurgronden rekening gehouden moet worden met de participatie van omwonenden. Naast voldoende draagvlak zijn ook de landschappelijke inpassing (zie bovenstaand IIA en IIB) en de waarborging van de inpasbaarheid in het energienetwerk van belang.

De Solar Provider Group gaat in het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg'[26] uitgebreid in op de omgeving en ook op de aspecten op lokaal niveau die belangrijk zijn om rekening mee te houden. Het belang van goede communicatie en participatie wordt in dit verslag benadrukt. De Solar Provider Group schrijft dat het haar ambitie is om: "*Proactief en persoonlijk contact met de stakeholders mogelijk maken, met als doel samenspraak te organiseren en mogelijk draagvlak te creëren en te behouden*".

Ook wordt in het verslag gesteld dat "*voor de ontwikkeling van Zonnepark Kleine Bergerweg is het communiceren en participeren met de omgeving cruciaal. Vandaar ook dat communicatie en participatie een van onze vier pijlers is tijdens het ontwikkelproces. Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen, zodat op deze manier wij als ontwikkelaar rekening kunnen houden met hun belangen*".

5c. Ondanks de expliciete belofte om samenspraak te organiseren en draagvlak te creëren is de Solar Provider Group naar mijn mening, naar mij toe, op dit punt te kort geschoten. Er is naar mijn mening een discrepantie tussen de gecommuniceerde ambities van de Solar Provider Groep en de daadwerkelijke uitvoering van participatie en communicatie waardoor de betrokkenheid van de omgeving (i.c. naar mij) niet op de juiste manier is gewaarborgd. In het onderstaande betoog ik waarom ik vind dat dit het geval is.

Onjuiste en onvolledige informatievoorziening en gebrek aan proactieve communicatie door de Solar Provider Group.

5d. E-mail door de Solar Provider Group: Op 23 september 2021 ontving mijn rentmeester de heer N. van Oppen[27] (ook betrokken bij meerdere projecten van de gemeente Roerdalen) een e-mail van de heer G. Visser (business development consultant Solar Provider Group).
"*Met de pachter (Dhr op het Veld) van Perceel ODL00-F- F730 1,36 hectare groot en gelegen nabij de Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg, hebben wij als Zonnepark ontwikkelaar plannen om op zijn eigendomsgrond een Zonnepark te ontwikkelen. Perceel ODL00-F- F730 ligt tegen dit project aan, en zou mogelijk bij het project betrokken kunnen worden, indien eigenaar Mw. Drs.*

---

[24] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 31
[25] t_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01.pdf Pagina 44
[26] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12-Commun..B20241212.pdf hoofdstuk 3 en 4.
[27] Projecten en opdrachtgevers - Rentmeesterskantoor N.P.M. van Oppen Toekomstig waterwingebied (Roerdalen), Windenergieproject (Roerdalen)

SMTC Janssens van de grond interesse heeft. Graag wissel ik hierover met u van gedachte. Ik ben te bereiken via 06 307 27 348".

Aangegeven staat: Dat mijn perceel verpacht wordt aan de heer Op 't Veld en dat hij als grondeigenaar ook meedoet in dit project. Daarnaast staat er: "*Perceel ODLOO-F-F730 ligt tegen dit project aan*". Deze bewering suggereert dat aan één van de vier zijden van mijn perceel een Zonnepark zal worden gerealiseerd. Indien het Zonnepark slechts aan één zijde van mijn perceel wordt gerealiseerd, blijft mijn perceel via de overige 3 zijden toegankelijk en bewerkbaar en zou in zo'n geval aan de drie overige zijden weer op kunnen gaan in een groter geheel van door de boer te bewerken percelen.

5e. De Solar Provider Group stelt: "*Ons doel wat betreft communicatie en procesparticipatie is om de stakeholders ruimte te geven om input te leveren op onze plannen*".

Feit: Ik ben als stakeholder niet op een adequate wijze geïnformeerd en heb geen ruimte gekregen om input te leveren op de plannen. De brief van 18 oktober 2021 aan de omwonenden[28] had mij, als stakeholder, moeten bereiken. Noch ik, noch mijn rentmeester hebben deze brief ontvangen. Hoewel ik geen directe omwonende ben, ben ik wel degelijk een direct belanghebbende, aangezien uit de brief van 18 oktober 2021 blijkt dat mijn perceel deel uitmaakt van het zoekgebied (zie foto 3 en tekening 10). Mijn NAW-gegevens zijn bij de Solar Provider Group bekend. Van proactief en persoonlijk contact is dan ook geen sprake. Ik ben ook niet uitgenodigd voor de keukentafelgesprekken of andere overlegmomenten (zoals wel gebeurd is met de omwonenden).

SOLAR PROVIDER

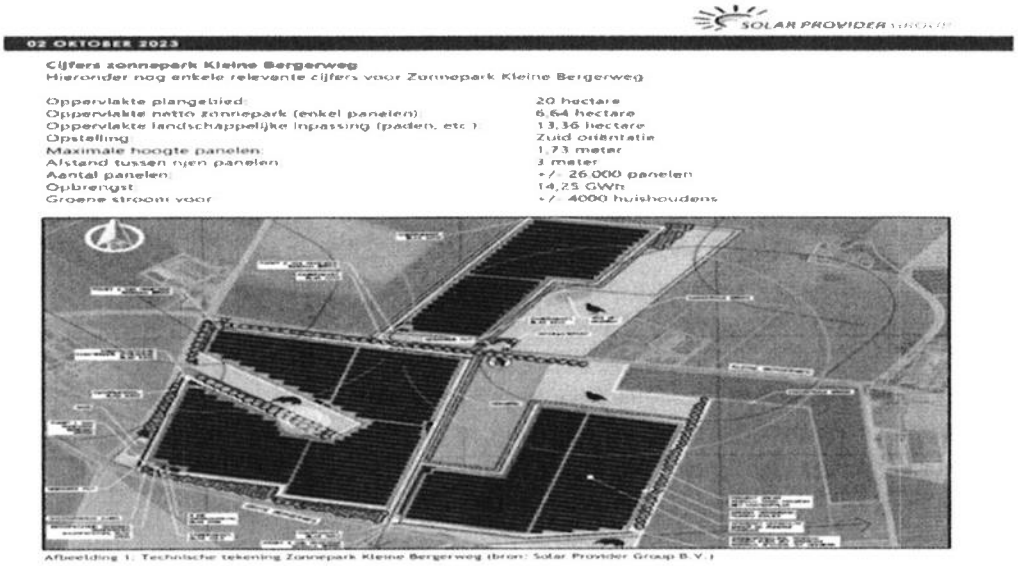
Afbeelding 1: Zoekgebied

Foto 3: *Zoekgebied voor aan te leggen Zonnepark aan de Kleine bergerweg te St. Odiliënberg*

[28] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_I2.Commun_B20241212.pdf pagina 29 bijlage 1

In het onderstaande de technische tekening 8. van hoe het geplande Zonnepark Kleine Bergerweg eruit komt te zien.

Tekening 8: Technische tekening van hoe het geplande Zonnepark eruit gaat zien.

5f. In het 'Communicatie- en participatieverslag Zonnepark Kleine Bergerweg'[29] beschrijft de Solar Provider Group uitgebreid hoe ze de communicatie met belanghebbenden hebben ingericht. Hierbij leggen zij nadruk op strategieën per fase, zoals beschreven in § 2.3. Zij stellen expliciet dat: "*zonder de inzet en persoonlijke betrokkenheid van de omgeving het burgerparticipatietraject niet zal slagen. Het is daarom van groot belang dat de direct omwonenden uitgenodigd worden om mee te denken en te doen*". De Solar Provider Group omschrijft de diverse middelen die ingezet worden om de betrokkenheid te waarborgen. Volgens het verslag zal in fase 2 nadat een principeakkoord bereikt is, de focus liggen op het betrekken van de wijdere omgeving en in werksessie concreet aan de plannen te werken middels diverse (communicatie) middelen:

- *"Bewonersbrief: o Alle huishoudens in de buurt ontvangen een brief waarin wij in heldere taal uitleggen waarom het traject wordt georganiseerd, wat dit voor hen betekent en dat een succesvol ontwerp alleen mogelijk is door samen te werken".*

Feit: Ondanks dat ik direct belanghebbend ben en mijn huisadres bekend is, hebben noch mijn rentmeester, noch ik een bewonersbrief ontvangen.

- *"Telefoongesprekken. Een aantal dagen na verspreiden van de bewonersbrief nemen wij telefonisch contact op met de belanghebbenden rond de projectlocatie. Doel van dit contactmoment is de belanghebbende de gelegenheid te geven tot het stellen van vragen en ze te motiveren om deel te nemen aan het proces. Dit betreft namelijk de belangrijkste doelgroep, te weten de primair en secundair omwonenden".*

Feit: Ik ben niet telefonisch benaderd door de Solar Provider Group.

---

[29] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12-Commun_B20241212.pdf

- *"Website o Wij kunnen een projectpagina op de website voorzien waar we alle relevante informatie over het initiatief vermelden".*

Feit: Ik ben nooit door de Solar Provider Group op hun website gewezen.

- *"Nieuwsberichten o In samenspraak met de gemeente adviseren wij om... ook een nieuwsbericht op de website van de gemeente te plaatsen. Hierdoor vergroten wij het bereik".*

Feit: Aangezien ik in Oegstgeest woon en niet woonachtig ben in de omgeving van de gemeente Roerdalen, heeft deze berichtgeving mij niet bereikt.

- *"Workshop o Wij organiseren een open ruimte in de buurt van Sint Odiliënberg waar omwonenden en andere stakeholders zich kunnen verzamelen. Tijdens deze avond voorzien wij groot kaartmateriaal, kleuren en andere benodigdheden, zodat de aanwezigen hun input kunnen geven op de eerste plannen".*

Feit: Ondanks het feit dat ik belanghebbend ben, ben ik ben nooit voor een dergelijke workshop uitgenodigd, ondanks dat mijn woonadres bekend is bij de Solar Provider Group.

- *"Informatieavond o Een plenaire informatieavond zal worden gebruikt om de wijdere omgeving op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen. Er zal door de Solar Provider Group meer worden verteld over de onderzoeken, landschappelijke inpassingen en financiële participatie".*

Feit: Ondanks dat ik direct belanghebbend ben en mijn woonadres bekend is bij de Solar Provider Group, ben ik niet uitgenodigd voor een dergelijke informatieavond.

De Solar Provider Group beschrijft in haar communicatievisie de volgende beloftes[30]:

"➢ *'Een persoonlijk en duurzame relatie met de omgeving'. Vooral in de beginfase focussen wij op persoonlijk contact met de nabije stakeholders.*

➢ *'Managen van verwachtingen van de omgeving'.*

➢ *'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'. We willen een goede buur zijn.*

➢ *'Op tijd communiceren'. We zijn tijdig in onze communicatie en dus proactief. Dit geeft de omgeving de kans om te wennen aan het idee van het Zonnepark en eventueel mee te denken over o.a. de landschappelijke inpassing.*

➢ *'Op tijd reageren – op vragen, klachten en opmerkingen'.*" zijn naar mij niet nagekomen. Vooral de belofte dat:

➢ *'In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief'. We willen een goede buur zijn".*

Feit: In mijn geval zijn de hier boven genoemde beloftes niet nagekomen. Pas nadat ik zelf op 25 april 2023 contact zocht met de Solar Provider group middels een e-mail aan de heer G. Visser, werd ik toegevoegd aan de nieuwsbrief en ontving ik informatie en sta ik sindsdien op de maillijst voor de nieuwsbrief. Van een "*goede persoonlijke relatie met de omgeving, het hebben*

[30] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf

van oog en oor voor de omgeving, verzorgen de communicatie met stakeholders op een persoonlijke manier"[31] is dus wat mij betreft totaal geen sprake.

5g. De Solar Provider Group stelt in haar verslag: "*Wij hebben een gewogen afweging gemaakt om met de landeigenaren van deze percelen in gesprek te gaan en overeenkomsten te sluiten*"[32]. **Feit**: In mijn geval is de 'gewogen afweging' blijkbaar negatief uitgevallen ondanks dat mijn perceel midden in het plangebied ligt. Als direct belanghebbende ben ik namelijk nooit uitgenodigd voor gesprekken met primaire als secundaire omwonenden, keukentafelsessies, workshops, of informatieavonden.[33]

5h. Volgens het verslag heeft na de start van fase 2 aanvullende communicatie plaatsgevonden richting de omwonenden, maar blijkbaar is dit niet gebeurd met de landeigenaar (i.c. ondergetekende) die een perceel heeft te midden van het geplande Zonnepark. Hoewel de bovengenoemde stappen in het kader van participatie begrijpelijk en wenselijk zijn, is er vanuit de Solar Provider Group in mijn richting geen enkele serieuze poging ondernomen om mij als belanghebbende op de hoogte te stellen of te betrekken bij de plannen voor het Zonnepark. Dit ondanks het feit dat in het 'Communicatie en participatieverslag' gesteld wordt dat openheid en transparantie belangrijke pijlers zijn in de voorbereidende fase van het project.

5i. Volgens 'het Communicatie- en Participatieverslag van de Solar Provider Group'[34] is de concept landschappelijke inpassing van het Zonnepark op 30 mei 2022 gedeeld met omwonenden. **Feit**: Gezien het belang van mijn eigendom in relatie tot het project, had ik verwacht dat de Solar Provider Group haar inspanningen tot communicatie en participatie ook richting mij als belanghebbende serieus zou nemen. Op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat mijn perceel ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark had naar mijn mening de Solar Provider Group dit aan mij behoren aan te geven en mij gezien de geïsoleerde ligging van mijn landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is echter niet gebeurd. Naar mijn mening heeft Solar dan ook nagelaten om zorgvuldig te communiceren en te streven naar een betere landschappelijke inpasbaarheid van het te ontwikkelen Zonnepark.

5j. Pas na het besluit van het College ben ik door derden op de hoogte gebracht over de principemedewerking voor het Zonnepark. Dit staat in schril contrast met de stelling in het verslag dat de directe omgeving en stakeholders persoonlijk zijn geïnformeerd via een brief of e-mail. "*Na het besluit van het college is de omgeving persoonlijk aangeschreven (via brief of e-mail) met het bericht te delen dat er een principemedewerking is ontvangen voor het Zonnepark*

---

[31] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 5

[32] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 9

[33] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdf Pagina 13 "*De voorbereidingen voor Zonnepark Kleine Bergerweg zijn door de Solar Provider Group gestart in oktober 2021. Tijdens deze eerste gesprekken hebben wij de primaire en secundaire omwonenden een eerste keer geïnformeerd. Na dit eerste gesprek zijn er nog 2 officiële keukentafelgesprekken geweest met de omwonenden en veel tussentijds contact. In deze voorbereidingsfase willen wij vooral openheid en transparantie creëren. Ook hebben wij duidelijk aangegeven op welke aspecten de omgeving wel en niet kan participeren. Na het bericht vanuit de gemeente dat wij verder konden gaan in fase 2, is nog extra communicatie geweest richting de omwonenden*"

[34] Op pagina 19: "De directe omgeving en andere stakeholders zijn geïnformeerd en hebben ideeën kunnen delen over Zonnepark Kleine Bergerweg die zijn meegenomen in het principeverzoek. Belanghebbenden en bewoners zijn op de hoogte waarom er mogelijk een Zonnepark bij hen in de omgeving komt, waarom dit proces georganiseerd wordt, welke kaders er gelden, het mogelijk verloop van de planning, welke financiële voordelen er zijn en welke rol zij als belanghebbenden kunnen vervullen in het geheel".

aan de Kleine Bergerweg".[35] Vervolgens heb ik zelf contact opgenomen met de Solar Provider Group op 25 april 2023.

Conclusie: Uit het hele voorgaande betoog volgt dat niet aan de strenge voorwaarde van 'goede participatie en dat het project moet kunnen rekenen op voldoende draagvlak' is voldaan. Het ontbreken van adequate communicatie naar mij toe wijst op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het participatiebeginsel. Dit vormt een ernstige tekortkoming in een project en heeft significante impact op mij als grondeigenaar.

III. Stikstof

Onduidelijk is wat de invloed is van recente uitspraak van de rechter van 22 januari 2025 over de uitstoot van stikstof in de nabijheid van een Natura-2000 gebied: "*de Staat moet meer maatregelen nemen om de neerslag van stikstof op met name de Natura-2000 gebieden te beperken*. Het Zonnepark ligt op 1,5 km van het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied af. Het stikstofvraagstuk vraagt wellicht om een heroverweging van het geplande Zonnepark.

IV Zienswijze

De gemeente Roerdalen heeft plannen gepresenteerd over de geplande aanleg van Zonnepark Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg door de Solar Provider Group. Mijn perceel ODLOO-F-730 bevindt zich vrijwel midden in dit geplande Zonnepark. Het Zonnepark wordt om mijn perceel heen gepland, zoals aangegeven op de tekening 1. en 2.

Onzorgvuldige communicatie

De plannen voor het Zonnepark Kleine Bergerweg zijn volgens mij tot stand gekomen zonder de benodigde zorgvuldigheid naar ondergetekende. Ook al ben ik geen omwonende, mijn perceel ODLOO-F-730 is midden in het plangebied gesitueerd. Daarom had ik tijdig, zorgvuldig en volledig geïnformeerd moeten worden over de plannen zodat er een zorgvuldige dialoog tussen de Solar Provider Group en mij als belanghebbende had kunnen ontstaan. Dit is niet gebeurd met tot gevolg dat ik niet in de gelegenheid gesteld ben om tijdig mee te denken over oplossingen voor mijn perceel en zijn mijn belangen niet gewogen in het planproces. Dit is een schending van de beginselen van een zorgvuldige besluitvorming.

Waardedaling van het perceel

Doordat ODLOO-F-730 midden in het Zonnepark ligt en aan vier zijden omgeven wordt door heggen, hekwerken en bomen en daardoor geïsoleerd komt te liggen, verwacht ik een substantiële waardedaling van mijn perceel ODLOO-F-730 en dus een aanzienlijke schade aan mijn eigendom. Aangezien mijn perceel geen deel uitmaakt van het Zonnepark, en ik geen toestemming heb gegeven voor de aanleg van dit park, wordt de waarde van mijn eigendom en de mogelijkheid om deze grond te verpachten of te verkopen onterecht negatief beïnvloed door de uitvoering van dit plan. De schade is direct te herleiden naar het gebrek aan communicatie door de Solar Provider Group.

---

[35] https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01/b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_12.Commun_B20241212.pdfPagina 19.

Niet duidelijk is op welke wijze de Solar Provider Group en de gemeente Roerdalen de schade die ik lijd als gevolg van de komst van het Zonnepark zal compenseren. Dit betreft zowel de waardedaling van mijn perceel als eventuele andere schade die direct voortvloeit uit het Zonnepark. Ik verzoek u hierover duidelijkheid te verschaffen.

Primaire zienswijze

Naar aanleiding van al het hierboven gestelde is mijn primaire zienswijze vernietiging van de ontwerp omgevingsvergunning 'Zonnepark Kleine Bergerweg' omdat:

1. Als direct belanghebbende kan het beoogde Zonnepark niet rekenen op mijn draagvlak en steun. De komst van het Zonnepark Kleine Bergerweg leidt tot een significante en onherstelbare aantasting van het landschap van de Linnerheide te St. Odiliënberg. Er zijn binnen een straal van een paar kilometer al heel veel voorzieningen voor het algemeen belang aanwezig zoals de Claus centrale, het hoogspanningsstation tussen de Linnerweerd en Rijksweg; de bouw van twee grote distributieloodsen aan de Rijksweg en de aanleg van de autoweg A 73 etc.. Dit in combinatie met nu weer een gepland Zonnepark heeft naar mijn mening te veel impact op het landschap en haar bewoners.
2. Het uitsluiten van perceel ODLOO-F-730 uit de projectontwikkeling resulteert in landschappelijke versnippering en inefficiënt gebruik van schaarse landbouwgrond. Het geplande Zonnepark is niet goed landschappelijk ingepast en is niet in lijn met het 'Beleidskader van de gemeente Roerdalen over zonne- en windenergie 2021- 2030'. Aan de diverse gestelde "strenge voorwaarden" uit het Beleidskader is voorbijgegaan.
3. Het Zonnepark leidt tot inefficiënt gebruik van de schaarse landbouwgrond. Mijn agrarisch perceel komt geïsoleerd te liggen en is relatief klein om te bewerken. Schaduw- en wortelschade veroorzaakt door diverse soorten aanplant aan alle vier de zijden van het perceel leiden tot een verminderde gewasopbrengst. Deze landschapselementen blijven behouden na de exploitatieperiode. Dus zelfs als het Zonnepark na 30 jaar ontmanteld wordt en verdwijnt, dan blijven schaduw- en wortelschade van de diverse aanplantingen een probleem en blijft de ligging van mijn perceel geïsoleerd van de andere dan weer vrijgekomen landbouwgronden doordat het perceel omringd wordt door de aangeplante hagen, heestergroepen aan drie zijden en bomen aan de kopse kant.
4. De ontsluiting van mijn perceel voor grote landbouwvoertuigen is ook na de ontmanteling - over 30 jaar - lastig vanwege deze blijvende beplanting.
5. De hekwerken worden pal in de grenzen aangelegd waardoor de bewerkbaarheid van mijn perceel verslechterd (er kan niet meer tot in de perceelgrens worden gewerkt; er zal een stukje van het hekwerk af moeten worden gewerkt).
6. Er worden natuurlijke mengsels ingezaaid, een keverbank aangelegd en andere meer natuurlijke vormen van grondgebruik voorzien waardoor kruiden die in het Zonnepark groeien waarvan de zaden zich verspreiden, ook op mijn perceel terecht zullen komen. Die zijn in de landbouwkundige exploitatie ongewenst waardoor het waarschijnlijk is dat er extra gewasbeschermingsmiddelen gebruikt moeten worden. Dit is duurder en leidt tot lagere opbrengsten en tot schade en is ongewenst.
7. De mogelijkheid om het perceel in droge perioden te beregenen wordt ernstig beperkt. Op het perceel zelf ligt geen geregistreerd grondwaterput. In de directe omgeving liggen er meerdere. Die putten liggen allemaal in het Zonnepark en daarmee vervalt deze mogelijkheid. Dat beregent moet worden in droge perioden blijkt alleen al uit de aanwezige grondwaterputten in de directe nabijheid. Stel dat er een put geslagen wordt op

mijn perceel dan vormt roestvorming op de zonnepanelen door ijzerhoudend water een probleem.

8. De uitsluiting van mijn perceel uit het Zonnepark leidt niet alleen tot inefficiënt gebruik van landbouwgrond, maar versterkt ook de verrommeling van het landschap. Mijn perceel vormt, als het ware, een 'gat' in het Zonnepark, welk beeld versterkt wordt door de omringende hekken, hagen en begroeiingen aan drie zijden van het perceel en de bomenrij aan de kopse kant.
9. Het landschap raakt met de komst van het Zonnepark versnipperd; het Zonnepark vormt geen aangesloten geheel door de ligging van mijn perceel in het midden en daarnaast doordat het Zonnepark door de Kleine Bergerweg wordt doorkruist. Het lijkt erop alsof het landelijk beleid om versnippering van natuur te voorkomen, niet van toepassing is in dit gebied.
10. De bezoekers van het tegenover mijn perceel gelegen bezoekersinformatiepunt kunnen overlast geven omdat er geen parkeerterrein is voorzien voor het geplande bezoekersinformatiepunt. Dus moeten de bezoekers uitwijken naar andere parkeermogelijkheden en gaan zij parkeren in de bermen (tussen de bomen) waardoor de toegang tot mijn perceel voor landbouwvoertuigen belemmerd wordt.
11. Mogelijk waait zwerfafval van de bezoekers op mijn perceel en betreden onbevoegden (bezoekers van het informatiepunt) mijn perceel om beter zicht te hebben op het Zonnepark en de daar aanwezige kleine zoogdieren als dassen en vogels als patrijzen. Als bezoekers zij mijn perceel betreden dan vertrappen zij de landbouwgewassen hetgeen tot een verminderde opbrengst leidt.
12. Door de slechte communicatie van de Solar Provider Group met mij als belanghebbende, is mijn perceel uitgesloten van het Zonnepark Kleine Bergerweg. Dit had voorkomen kunnen worden wanneer de Solar Provider Group met mij vanaf het begin duidelijk en volledig zou hebben gecommuniceerd. Daarnaast had op het moment dat de planvorming zodanig gevorderd was dat het duidelijk werd dat mijn perceel ingesloten zou worden door het nieuwe Zonnepark, naar mijn mening de Solar Provider Group dit aan mij behoren aan te geven en mij gezien de geïsoleerde ligging van mijn landbouwperceel alsnog bij de projectontwikkeling moeten betrekken. Dit is niet gebeurd.
13. Een meer logische en efficiënte oplossing zou zijn geweest om perceel ODLOO-F-730 te integreren in het Zonnepark, waardoor 1,36 hectare extra zonnepanelen geplaatst zouden kunnen worden danwel aan de noord- of oostzijde van het zonnepark 1,36 ha minder zonnepanelen te plaatsen waardoor een compacter Zonnepark ontstaat.
14. Het geplande Zonnepark leidt tot een substantiële waardedaling van mijn perceel ODLOO-F-730. Schade ontstaat door de geïsoleerde ligging en vermindering van de agrarische bruikbaarheid van het perceel etc.. De Solar Provider Group heeft onvoldoende rekening gehouden met mijn belangen als grondeigenaar.

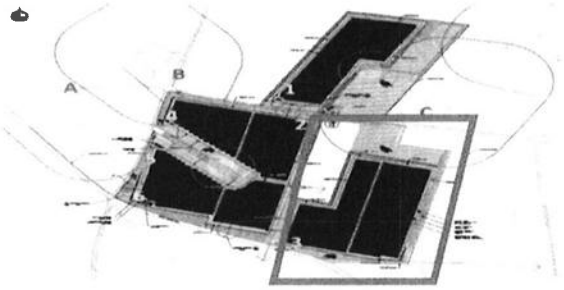
Gelet op de bovenstaande argumenten verzoek ik u dringend om de ontwerp omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg te vernietigen.

Subsidiaire zienswijze

Mijn subsidiaire zienswijze is een gedeeltelijke vernietiging van de ontwerp omgevingsvergunning. De gedeeltelijke aanpassing van de ontwerp omgevingsvergunning zou naar mijn mening moeten in houden dat een gedeelte van het Zonnepark – te weten de panelen

aan de oostzijde van mijn perceel (zie rood vierkant[36] onderdeel 3 in onderstaande tekening 9.) van het Zonnepark komen te vervallen. Wanneer de ontwerp omgevingsvergunning gedeeltelijk wordt aangepast, dan komt mijn perceel ODLOO-F-730 slechts aan één zijkant tegen het Zonnepark aan te liggen. Alhoewel ook deze opstelling van het Zonnepark schade oplevert aan mijn perceel – waarvoor ik dan gecompenseerd zal moeten worden door de gemeente Roerdalen en/of de Solar Provider Group – zal deze schade aanmerkelijk minder zijn dan wanneer mijn perceel aan vier zijden door het Zonnepark omgeven wordt en volledig in het plangebied ligt.

	1 (technische installatie tot 100 MVa)	2 (technische installatie tot 100 MVa)	3 (technische installatie tot 100 MVa)	4 (technische installatie tot 100 MVa)	5 (technische installatie tot 100 MVa)	6 (energie-opslagsysteem)
Richtafstand	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	50 meter	200 meter
A (Kleine Bergerweg 2)	342 m	422 m	516 m	177 m	188 m	280 m
B (Kleine Bergerweg 3)	189.5 m	277 m	455 m	111 m	159 m	312 m
C (Kleine Bergerweg 7)	193 m	135 m	368 m	389 m	405 m	489 m

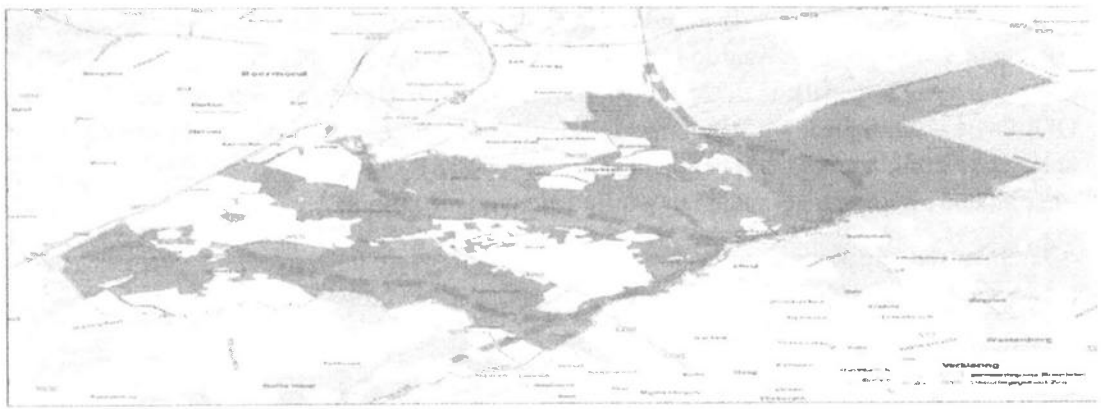

Tekening 9: Rood vierkant met deel van het Zonnepark dat naar mijn zienswijze te veel overlast veroorzaakt voor perceel ODLOO-F-730

Tertiaire zienswijze

Mijn tertiaire zienswijze is het aanpassen van de ontwerp omgevingsvergunning door ODLOO-F-730 aan het plan toe te voegen en indien gewenst aan de noord- of oostzijde van het plangebied 1,36 ha zonnepanelen te laten vervallen. Op deze wijze wordt een compacter zonnepark gerealiseerd dat beter in de omgeving en het landschap zal passen. Mijn perceel ODLOO-F-730 bevindt zich niet in een uitsluitingsgebied Zon[37] (zie onderstaande tekening 10) en kan dus zonder probleem aan het plan toegevoegd worden. Een andere optie is dat het perceel gebruikt zou kunnen worden voor de bezoekers van het informatiecentrum.

Kaart 1a:Uitsluitingsgebied Zon

Tekening 10: Uitsluitingsgebied Zon

[36] b_NL.IMRO.1669.OVODL2024ZPKLEBERW-OW01_16 Afstan. B20241212.pdf pagina 1

[37] Beleidskader Zonne- en Windenergie Gemeente Roerdalen 2021-2030 | Lokale wet- en regelgeving Bijlage 1 kaartmateriaal

Op basis van het bovenstaande verzoek ik het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen om het geplande Zonnepark aan de Kleine Bergerweg te St. Odiliënberg te heroverwegen, gezien de onzorgvuldige totstandkoming van de plannen en de schadelijke effecten voor mijn eigendom. Tevens verzoek ik de Solar Provider Group en/ of het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen aan te geven op welke wijze ik gecompenseerd zal worden voor de schade die ik lijd / in de toekomst kan lijden door de nadelige gevolgen van het Zonnepark.

Ik maak graag gebruik van het recht om nader aan te vullen waar nodig en ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

Overzicht van de bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerpverklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine bergerweg'.
Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730
Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

Bijlage 1. Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

gemeente roerdalen

Gemeenteblad van Roerdalen

Datum publicatie	Organisatie	Jaargang en nummer	Rubriek
24-12-2024 09:00	Roerdalen	Gemeenteblad 2024, 532147	ruimtelijk plan of omgevingsdocument

Inhoudsopgave

Lichaam

Extra informatie

Informatie over publicatie

Gerelateerd

› **Ruimtelijke plannen**

Ruimtelijk plan

Authentieke versie (PDF) Informatie Gerelateerd Printen Delen

Ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen 'Zonnepark Kleine Bergerweg'

Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen maken ingevolge artikel 3.10 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bekend dat zij hebben ingestemd met het starten van de besluitvormingsprocedure en het publiceren van de ontwerp omgevingsvergunning voor het 'Zonnepark Kleine Bergerweg' te Sint Odiliënberg. De gemeenteraad heeft in de vergadering van 18 april 2024 besloten om naar aanleiding van de betreffende aanvraag omgevingsvergunning een ontwerp verklaring van geen bedenkingen te verlenen.

Het plan

De voorgenomen omgevingsvergunning is bedoeld voor de volgende activiteiten:

1. het (ver)bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1.1.a Wabo);

2. het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1.1.c Wabo);

3. het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

De voorgenomen omgevingsvergunning ziet op de realisatie van een tijdelijk zonnepark met een batterijopslag inclusief een landschappelijk inpassingsplan op de gronden kadastraal bekend Sint Odiliënberg, sectie F, nrs. 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219 en plaatselijk gelegen aan de Kleine Bergerweg te Sint Odiliënberg. Het zonnepark is aangevraagd voor de duur van 30 jaar.

Crisis- en herstelwet

Op deze ontwikkeling is de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Inzage en raadplegen

De ontwerp omgevingsvergunning, ontwerp verklaring van geen bedenkingen en alle bijbehorende stukken liggen met ingang van 27 december 2024 conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende 6 weken ter inzage. De stukken kunnen worden ingezien in het gemeentehuis bij het Servicepunt Roerdalen en zijn tevens elektronisch te raadplegen via www.omgevingswet.overheid.nl (regels op de kaart) en www.ruimtelijkeplannen.nl onder de codering:

NL.IMRO.1669.OVCOL2024ZPKLEBERW-OW01.

Zienswijzen

Gedurende de genoemde termijn van 6 weken kan eenieder schriftelijk of mondeling een zienswijze indienen ten aanzien van de ontwerp omgevingsvergunning of ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning dient gericht te zijn aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen, postbus 6099, 6077 ZH, Sint Odiliënberg. Een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerp verklaring van geen bedenkingen dient gericht te zijn aan de gemeenteraad van Roerdalen, postbus 6099, 6077 ZH, Sint Odiliënberg. Voor het kenbaar maken van een mondelinge zienswijze kan een afspraak worden gemaakt met een medewerker van het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling. Een afspraak dient uiterlijk één week voor het einde van de terinzagelegging te zijn gemaakt. Het is niet mogelijk telefonisch een zienswijze kenbaar te maken.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, telefoon: (0475) 538 888 op maandag, dinsdag en donderdag.

Sint Odiliënberg, 24 december 2024

De hier aangeboden officiële publicaties uit het Staatsblad, Staatscourant, Tractatenblad, provincie blad, gemeenteblad, waterschapsblad of blad gemeenschappelijke regeling vormen de formele bekendmaking daarvan en zijn met de Elektronische Publicaties Wet en de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen voor zover van 1 juli 2009 zijn uitgegeven. Voor officiële publicaties van vóór deze datum geldt dat alleen de in papieren vorm uitgegeven bladen formele status hebben. De hier aangeboden elektronische versies kunnen daaraan worden bij wijze van service toegevoegd.

Bijlage 2. Eigendomsinformatie St. Odiliënberg F-730

kadaster

BETREFT
Sint Odilienberg F 730
UW REFERENTIE
MijnOverheid
GELEVERD OP
01-06-2023 - 14:25
PRODUCTIECODERINUMMER
S11154446064
VOLLEDIG GEOGRAFISCH TM
31-05-2023 - 14:59
VOLLEDIG BIJGEWERKT TM
31-05-2023 - 14:59
BLAD
1 van 1

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Sint Odilienberg F 730 Kadastrale objectidentificatie: 035270073070000
Kadastrale grootte	13.605 m²
Grens en grootte	Vastgesteld
Coördinaten	194869 - 351376
Omschrijving	Terrein (akkerbouw)
Ontstaan uit	Sint Odilienberg F 258

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking	Er zijn geen beperkingen bekend		
Overige aantekening	Raadpleeg brondocument		
Afkomstig uit stuk	Hyp4 50450/123	Ingeschreven op	16-08-2006 om 09:00

RECHTEN

1	Eigendom (recht van)		
Afkomstig uit stukken	Hyp4 56374/168	Ingeschreven op	13-03-2009 om 14:09
	Hyp4 50450/123	Ingeschreven op	16-08-2006 om 09:00
Naam gerechtigde	[redacted]		
Adres	[redacted]		
Geboren	[redacted]	te	LINNE
	Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen		
Burgerlijke staat	Zie akte(n)		

Voor een aansluitend uittreksel, de tenaamstelling van het kadaster en de openbare registers.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers beheerst ten aanzien van de kadastrale gegevens
alsmede ook voor de bedoeld in artikel 3 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Dekaderwet.
Heeft u nog vragen? Neem contact op met de klantenservice.

Bijlage 3. Kadastrale kaart ODLOO-F-730

R **BRIEF AANGETEKEND NL** D
NL Frankering betaald €11,3 PostNL
154 gr. 115108 30-01-2025 12:58
NL

3SRPKS071135455 6077ZH 6099

	HT	VLPO 1404/ 1945(Z)

Postbus 6099 6077ZH
Naam: KBR Plus
Adres: Raadhuisstraat 5, 6061EA Posterholt

Ingekomen
31 JAN 2025
M [ ] E S [ ] R
MER [ ]

6077ZH
15-Feb
6099
5455

Overname: 31-Jan

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH St. Odiliënberg

2341 CA // 3

Aan:
College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Betreft:
zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geacht College,

Ondergetekende
[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december j.l. in het Gemeenteblad.
Ik ben van mening:

Het Linnerveld moet behouden worden omdat dit stukje natuur zeldzaam is en een ontspanningsgebied voor de mens dreigt te verdwijnen. We moeten trachten de politiek te overtuigen van een noodzakelijke koerswijziging bij het oplossen van ons "energieprobleem".
Hebben we wel een energieprobleem?
Is onze aanpak gedurende de laatste decennia wel zo goed en oplossend geweest?
Waarom moet de stroomproductie zo hard omhoog terwijl we al zoveel problemen op het stroomnet hebben?
Moeten de noodzakelijke randvoorzieningen niet eerst aangepakt worden zodat de stroomproductie zonder problemen verhoogd kan worden?
Waarom is de energiemarkt geprivatiseerd?
Is privatisering wel de oplossing geweest?
Zolang onze beleidsmakers niet inzien dat het roer om moet en zich laten leiden door alleen financiële ad hoc beslissingen, zal ook niets veranderen! Of ik nu naar de energietransitie kijk, of naar de problemen bij onderwijs, zorg, politie, communicatie, medicijnen, drinkwater, etc. etc. Het is en blijft dweilen met de kraan open en er is onvoldoende intelligentie om op het simpele idee te komen om de kraan dicht te draaien!
Waarom worden de ernstige signalen uit onze maatschappij niet gezien en zelfs verkeerd aangepakt?

[redacted]

De enige conclusie die daaruit getrokken kan worden is:
"uit onze, in het verleden genomen besluiten, blijkt dat anno 2025 de problemen alleen maar groter zijn geworden". "We zijn niet in staat gebleken problemen op te lossen." "We hebben ze vooruitgeschoven".

OK, genoeg geklaagd, hoe dan oplossen?
M.b.t. de energie is het zuiver en alleen een commerciële bezigheid geworden. Iedereen spreekt over "duurzaam" en "groen". Waarom? Dat ligt goed in de markt.
- Wind- en zonne-energie worden nu belast met teruglever-kosten. Kijk eens naar het aantal variaties daarin!
- In 2027 wordt de salderingsregeling afgeschaft.
Iedereen die duurzame energie produceert is aan het rekenen: wat betekent dat voor mij? Echt de Hollandse koopmansgeest komt weer boven!
Terugkijkend betaalt elk huishouden sinds 2013 een ODE toeslag op de energienota. Deze is sinds 2023 in het tarief verdisconteerd en niet meer apart zichtbaar op de afrekeningen. De overheid zegt deze te gaan afschaffen, alleen zie ik de tarieven niet dalen!
ODE staat voor Opslag Duurzame Energie! Mogen we ons dan afvragen wat er met dit binnengehaald geld daadwerkelijk is gebeurd?
Kijk eens naar de Epex "stroom per uur"! Hoe variabel de prijzen per uur zijn! Als er een overschot is door zonnepanelen en windenergie kost de stroom niets. We worden aangespoord om onze wasmachine en vaatwasser aan te zetten! We moeten het net ontlasten! Ja, ik vraag mijn werkgever wel een uurtje vrij! Bedrijven moeten hun productieplanning aanpassen! etc.
Inderdaad zien we de bouw van gigantische loodsen overal als paddenstoelen uit de grond schieten. Ook in Linne! Alleen worden die niet gebruikt voor energieopslag. Ik denk om te consuminderen!
Vandaar ook de invalshoek om niet te investeren in de vernietiging van natuur maar in optimaler gebruik van de opgewekte duurzame energie! Maak deze duurzame energie nog duurzamer door opslaglocaties te realiseren. Hiermee kan het verschil tussen vraag en aanbod beter in het bestaande net verdeeld worden en hoeven onze energieleveranciers geen teruglever kosten te verzinnen die we al jaren betaald hebben onder de titel ODE! Dus ook geen ode aan de beleidsmakers!
Zo'n opslag kan ook bij de stort in Maasbracht gerealiseerd worden en is minder belastend voor de natuur. Integendeel zelfs!
Heb recentelijk een gesprek gehad over de mogelijke aanschaf van accu's. Daarin werd al aangegeven dat middels intelligente software in combinatie met de slimme meter het mogelijk moet zijn om alle accu's in het land/regio te koppelen.

[redacted]

Al deze accu's kunnen dan zelfs gebruikt worden om spanningen op het net op te vangen! Bij veel vraag trekken ze de accu's leeg en bij overschot worden ze prijsgunstig gevuld. Wat zou het dan betekenen als ik een aantal accu's zou plaatsen die niet in mijn kelder passen maar wellicht wel in een van die grote loodsen?
Daarom beleidsmakers: slijp de messen en zorg er nu eens voor dat het aan twee kanten kan snijden! Niet alleen een financiële benadering want het liedje "wie zal dat betalen (zoete lieve Gerritje)" zingt al bijna niemand meer.

Hoogachtend,

[redacted]

Datum en handtekening

Aan:

College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH Sint Odilienberg

112

Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geacht College,

Ondergetekende

(naam) [redacted]

(adres) [redacted]

(woonplaats) [redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december j.l. in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

- dat de Ruimtelijke onderbouwing bij de ontwerp omgevingsvergunning tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

-dat de beschreven Communicatie en participatie met de omgeving: nl. direct omwonenden maar ook de inwoners van Sint Odiliënberg, Linne e.o. tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde beweringen bevat;

-dat de onderbouwing waarom is afgeweken van het Provinciale Zonneladder beleid, tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

-dat de notitie Wettelijk vooroverleg zonnepark Kleine Bergerweg: tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat.

Heden heb ik ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan als hier herhaald te beschouwen.

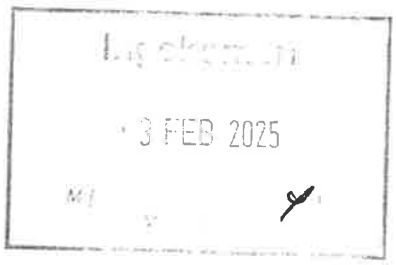
Concluderend verzoek ik u de gevraagde omgevingsvergunning zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

(handtekening) [redacted]

(datum) 30-1-2025

Aan:

College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen

Postbus 6099

6077 ZH Sint Odiliënberg

Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geacht College,

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december j.l. in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

- dat de Ruimtelijke onderbouwing bij de ontwerp omgevingsvergunning tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

-dat de beschreven Communicatie en participatie met de omgeving: nl. direct omwonenden maar ook de inwoners van Sint Odiliënberg, Linne e.o. tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde beweringen bevat;

-dat de onderbouwing waarom is afgeweken van het Provinciale Zonneladder beleid, tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

-dat de notitie Wettelijk vooroverleg zonnepark Kleine Bergerweg: tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat.

-dat de reeds aanwezige zonnepanelen op de bedrijfsgebouwen voor de teruglevering maar €0.025 / kwh opbrengen, hetgeen absurd weinig en verre van rendabel is. Met een dergelijke groot extra zonnepanelen park met accu-opslag zal de terugleverprijs nog verder onder druk komen en de particuliere groene stroom opwekkers nog meer financiële schade ondergaan. Met dergelijke grote projecten met vaak buitenlandse financiers is deze regio mijns inziens niet gebaat.

Heden heb ik ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan als hier herhaald te beschouwen.

Concluderend verzoek ik u de gevraagde omgevingsvergunning zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

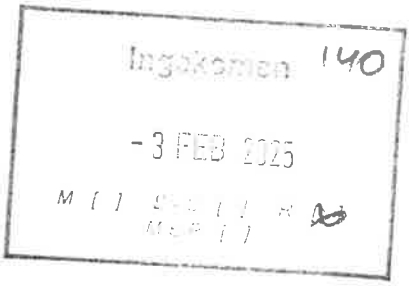
Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend, 31-1-2025

[redacted]

Aan:

College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Betreft:

Zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg.

Geacht College,

Ondergetekende

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december jl. in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

- dat de Ruimtelijke onderbouwing bij de ontwerp omgevingsvergunning tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

-dat de beschreven Communicatie en participatie met de omgeving: nl. direct omwonenden maar ook de inwoners van Sint Odiliënberg, Linne e.o. tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde beweringen bevat;

-dat de onderbouwing waarom is afgeweken van het Provinciale Zonneladder beleid, tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

-dat de notitie Wettelijk vooroverleg zonnepark Kleine Bergerweg: tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat.

Heden heb ik ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen. Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan als hier herhaald te beschouwen.

Concluderend verzoek ik u de gevraagde omgevingsvergunning zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

28 januari 2025

Bijlage : 2

kopie

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odilienberg

Betreft:

Zienswijze tegen de ontwerpverklaring geen bedenkingen tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg.

Geachte gemeenteraad,

Ondergetekende

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerpverklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad.

Ik ben van mening:

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix wederom niet transparant is verlopen. De selectie van ingediende plannen: de scorematrix was niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend

[redacted]

28 januari 2025

Bijlage bij Zienswijze tegen de ontwerpverklaring van geen bedenkingen

Er is de afgelopen jaren grootschalig gestimuleerd dat particulieren zonnepanelen op hun daken leggen. Binnenkort wordt de salderingsregeling waarschijnlijk afgeschaft waardoor je niet meer profiteert van je eigen opgewekte energie in de wintermaanden. Bovendien wordt nu al door veel energie leveranciers een teruglever vergoeding berekend. Verder zal door steeds meer grootschalige zonnevelden op zonnige dagen een overschot aan energie op het netwerk komen. Dat kan tot gevolg hebben dat thuis installaties afschakelen. De particulier wordt gestraft en de grote zonneparken profiteren daarbij ook nog eens van een subsidie regeling waardoor ze gegarandeerd een minimum opbrengt hebben van de geleverde energie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Ingekomen
- 3 FEB 2025
M [ ] E-S [ ] R [ ]
MER [ ]

Aan:
Het College van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Linne, 28 januari 2025

Betreft: zienswijze tegen de ontwerpomgevingsvergunning aanleg
zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geacht College,

Met dit schrijven wordt hierbij door mij,

[redacted]

bij uw Gemeente ingediend een zienswijze tegen de bovengenoemde de door uw Gemeente afgegeven ontwerpomgevingsvergunning, zoals gepubliceerd 27 december jl. in het Gemeenteblad.

Hiertoe wil ik het navolgende aanvoeren:

- dat de ruimtelijke onderbouwing bij de ontwerpomgevingsvergunning tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

- dat de beschreven communicatie en participatie met de omgeving: nl. direct omwonenden maar ook de inwoners van Sint Odiliënberg, Linne e.o. tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde beweringen bevat;

- dat de onderbouwing waarom is afgeweken van het Provinciale Zonneladderbeleid tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat;

- dat de notitie Wettelijk vooroverleg zonnepark Kleine Bergerweg tal van onjuistheden, verkeerde aannames en niet onderbouwde stellingen bevat.

Met bericht van gelijke datum heb ik ook een zienswijze bij de gemeenteraad van de gemeente Roerdalen ingediend over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen. Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan als hier herhaald te beschouwen.

Concluderend verzoek ik u de gevraagde omgevingsvergunning zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van de indiening van deze zienswijze.

Hoogachtend

[redacted]

Bijlage

Aan:
De Gemeenteraad van de Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Linne, 28 januari 2025

Betreft: zienswijze tegen de ontwerpverklaring geen bedenkingen
tegen aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Met dit schrijven wordt hierbij door mij,

J.C.H. van Erdewijk,
Hertestraat 22,
6067 ER Linne,

bij uw Gemeenteraad ingediend een zienswijze tegen de bovengenoemde door de Gemeente Roerdalen afgegeven ontwerpverklaring geen bedenkingen, zoals gepubliceerd 27 december jl. in het Gemeenteblad.

Hiertoe wil ik het navolgende aanvoeren:

- dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen;

- dat het Linnerveld in het verleden reeds vaker aangetast is door grote ingrijpende beslissingen, zoals de aanleg van de A73 en de uitbreiding van het stort en alleen al daarom een nog verdere aantasting van een dergelijke omvang als met het zonneveld zou geschieden niet zou dienen te worden toegestaan, zeker ook nu het hier het centrum van het Linnerveld betreft;

- dat de gevolgde procedure van de Gemeenteraad om te komen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie niet transparant is verlopen. Daarnaast heeft de Raad verzuimd binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

- dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een scorematrix wederom niet transparant is verlopen. De scorematrix was voor wat betreft de selectie van ingediende plannen niet afgestemd op de beste locatie maar op de plannenmaker met meeste beloften omtrent de uitvoering van zijn plan.

Concluderend verzoek ik uw Raad de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van de indiening van deze zienswijze.

Hoogachtend,

J.C.H. van Erdewijk

Aan:
College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Ingekomen 616
- 6 FEB 2025
M[ ] E-S[ ] R[X]
MER[ ]

Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

St. Odiliënberg, 5 februari 2025

Geacht College,

Ondergetekende:

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december j.l. in het Gemeenteblad.

Heden heb ik ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Daarin heb ik verzocht de VVGB niet te verlenen.
Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan al hier volledig herhaald en ingelast te beschouwen.

Ervan uitgaand dat de gemeenteraad de VVGB niet zal verlenen, verzoek ik u ook de gevraagde omgevingsvergunning zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Aan:
De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Betreft:
zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

St. Odiliënberg, 5 februari 2025

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Ondergetekende [redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Ik ben van mening:

-dat de **Raad beslist** of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er **alleen** met uw instemming komen. Tijdens de raadsvergadering waarin gestemd moest worden voor de voorlopige VVGB, werd door de wethouder diverse keren herhaald dat weigeren van de VVGB zou leiden tot schadeclaims. Voor jullie afweging is het echter niet relevant of en welke afspraken uw gemeente en/of college met de ontwikkelaar heeft gemaakt. Om die reden is het **niet aannemelijk** dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding zou kunnen vorderen. Ook de Solar Provider Group **weet of behoort** te weten dat een project pas doorgang kan vinden als ook de daarvoor benodigde procedure gevolgd is. Ik ben van mening dat de wethouder u hierdoor **onder druk** zet. Als dit doorslaggevend zou zijn, zou de aan u (door de wet) toegekende beslissingsbevoegdheid geen enkele betekenis meer hebben.

- dat de Raad **niet** gebonden is aan de besluitvorming van de duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030 heeft de gemeente doelen gesteld. Daardoor is het **geen verplichting** maar een doel.

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen.
Klein geluk uit Roerdalen wordt daarmee Groot Ongeluk uit Roerdalen.

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie **niet transparant** is verlopen. Daarnaast heeft de **raad verzuimd** binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix **wederom niet transparant** is verlopen.
In de matrix zijn **slechts** 5 voorwaarden opgenomen. Wat opvalt aan die voorwaarden is dat die geen betrekking hebben op de vraag wat de beste locatie is voor een zonnepark, maar uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter diverse criteria van belang, zoals bijvoorbeeld:

- Welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds aanwezige functies en activiteiten
- Welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om de effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit enz) en natuur (gebieds- en soortenbescherming)
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om het bestaande agrarisch gebruik, waaraan de locatie voor vele jaren zal worden onttrokken
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Ik ben daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoek ik u de **VVGB te weigeren.**

-dat de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag (paragraaf 2.2.2) onjuist is. Hierin staat geschreven dat het zonnepark geplaatst wordt in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn m.bt. industriële activiteiten. Autoweg en spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Een bedrijf wat gevestigd was op de stort, is recent failliet gegaan. Bovendien hebben **jullie** (raadsleden) op 3 februari 2022 de volgende motie aangenomen: ***"De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving ".*** Deze motie is aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. Ook **om deze reden** verzoek ik u de VVGB te weigeren.

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in

paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Ik ben van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijs ik weer naar hetgeen ik hiervoor heb gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Verder ben ik van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Ik ben het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Ik ben voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht. Dat strookt totaal tegen de ingeslagen weg van Roerdalen: het aantrekken van meer toerisme. Evenmin is onvoldoende onderzoek gedaan naar de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Mijn ouders exploiteren een land -en tuinbouw bedrijf. In de toekomst wil ik dat graag overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond (die de grondprijzen in de regio opdrijven) is het voor mij haast onmogelijk om het agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte is op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerp omgevingsvergunning.

Kortom, ik ben van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

In mijn standpunt sta ik niet alleen. Inmiddels zijn er meer dan 1300! zienswijzen ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark aan de Kleine Bergerweg. Aan zowel het college van B&W als aan uw raad. Hier kunt u toch niet omheen? U als raad bent gekozen door de burgers. Neem uw verantwoordelijkheid!

Ik verzoek u dan ook dringend de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Ingekomen 617

- 6 FEB 2025

M[ ] E-S[ ] R[ ]
MER[ ]

Aan:
College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Betreft:

zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning aanleg zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

St. Odiliënberg, 5 februari 2025

Geacht College,

Ondergetekende:

[redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd 27 december j.l. in het Gemeenteblad.

Heden heb ik ook een zienswijze bij de gemeenteraad ingediend over de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Daarin heb ik verzocht de VVGB niet te verlenen.
Een kopie daarvan treft u bijgaand aan. Ik verzoek u de inhoud daarvan al hier volledig herhaald en ingelast te beschouwen.

Ervan uitgaand dat de gemeenteraad de VVGB niet zal verlenen, verzoek ik u ook de gevraagde omgevingsvergunning zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

Aan:
De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Tevens per mail: info@Roerdalen.nl

Betreft:
zienswijze ontwerp verklaring geen bedenkingen zonneveld Kleine Bergerweg in Sint Odiliënberg

St. Odiliënberg, 5 februari 2025

Geachte voorzitter en leden van de raad,

Ondergetekende [redacted]

Dient hierbij een zienswijze in tegen de bovengenoemde ontwerp verklaring geen bedenkingen gepubliceerd 27 december 2024 in het Gemeenteblad, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Ik ben van mening:

-dat de **Raad beslist** of het college de omgevingsvergunning mag verlenen of juist moet weigeren. Het zonnepark mag er **alleen** met uw instemming komen. Tijdens de raadsvergadering waarin gestemd moest worden voor de voorlopige VVGB, werd door de wethouder diverse keren herhaald dat weigeren van de VVGB zou leiden tot schadeclaims. Voor jullie afweging is het echter niet relevant of en welke afspraken uw gemeente en/of college met de ontwikkelaar heeft gemaakt. Om die reden is het **niet aannemelijk** dat initiatiefnemer met succes een schadevergoeding zou kunnen vorderen. Ook de Solar Provider Group **weet of behoort** te weten dat een project pas doorgang kan vinden als ook de daarvoor benodigde procedure gevolgd is. Ik ben van mening dat de wethouder u hierdoor **onder druk** zet. Als dit doorslaggevend zou zijn, zou de aan u (door de wet) toegekende beslissingsbevoegdheid geen enkele betekenis meer hebben.

- dat de Raad **niet** gebonden is aan de besluitvorming van de duurzaamheidsdoelstellingen voor het jaar 2030. In het Beleidskader Zonne- en Windenergie van de gemeente Roerdalen 2021 – 2030 heeft de gemeente doelen gesteld. Daardoor is het **geen verplichting** maar een doel.

-dat het Linnerveld door de aanleg van een groot zonneveld ernstig wordt aangetast en daarmee voor wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers en andere recreanten veel minder aantrekkelijk wordt met alle nadelige gevolgen van dien voor een groene toeristische gemeente als Roerdalen.
Klein geluk uit Roerdalen wordt daarmee Groot Ongeluk uit Roerdalen.

-dat de gevolgde procedure hoe de gemeenteraad is gekomen tot een selectie van potentiegebieden en uitsluitingsgebieden voor het opwekken van zonne-energie **niet transparant** is verlopen. Daarnaast heeft de **raad verzuimd** binnen de potentiegebieden voorkeurslocaties aan te wijzen waar de overlast voor omwonenden het geringst zou zijn. Inspraak op deze besluitvorming was niet mogelijk;

-dat de wijze waarop vervolgens een keuze is gemaakt uit de 14 ingediende plannen voor de aanleg van zonnevelden binnen de gemeente Roerdalen met behulp van een score matrix **wederom niet transparant** is verlopen.
In de matrix zijn **slechts** 5 voorwaarden opgenomen. Wat opvalt aan die voorwaarden is dat die geen betrekking hebben op de vraag wat de beste locatie is voor een zonnepark, maar uitsluitend op de vraag welk plan op de gegeven locatie het hoogste scoort. Voor een afgewogen locatiekeuze zijn echter diverse criteria van belang, zoals bijvoorbeeld:

- Welke locatie voldoet het beste als gekeken wordt naar de reeds aanwezige functies en activiteiten
- Welke locatie voldoet het beste aan provinciaal en gemeentelijk beleid
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om de effecten op milieu (geluid, lichtreflectie, bodemkwaliteit enz) en natuur (gebieds- en soortenbescherming)
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om het bestaande agrarisch gebruik, waaraan de locatie voor vele jaren zal worden onttrokken
- Welke locatie voldoet het beste als het gaat om effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden en waterhuishouding.

Al deze voor een goede ruimtelijke ordening zeer relevante aspecten zijn niet betrokken in de beoordelingsmatrix en dus ook niet bij de locatiekeuze. Ik ben daarom van mening dat de keuze voor de locatie van het plan Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd en daarom ook niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening. Reeds om die reden verzoek ik u de **VVGB te weigeren**.

-dat de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag (paragraaf 2.2.2) onjuist is. Hierin staat geschreven dat het zonnepark geplaatst wordt in een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn m.bt. industriële activiteiten. Autoweg en spoorlijn zijn geen industriële activiteiten. Een bedrijf wat gevestigd was op de stort, is recent failliet gegaan. Bovendien hebben **jullie** (raadsleden) op 3 februari 2022 de volgende motie aangenomen: ***"De Raad van de gemeente Roerdalen is van oordeel dat het gehele Linnerveld gevrijwaard moet blijven van industriële, logistieke en/of bedrijfsmatige activiteiten vanwege de aantasting van de landschappelijke kwaliteiten en de negatieve effecten op de leefomgeving "***. Deze motie is aangenomen om te voorkomen dat er industriële activiteiten worden ontwikkeld in het Linnerveld. Ook **om deze reden** verzoek ik u de VVGB te weigeren.

Daar komt bij dat het plan Zonnepark Kleine Bergerweg om diverse redenen niet of niet goed past in het beleid voor zonneparken van Rijk, provincie en gemeenten.

Op Rijksniveau heeft in 2023, in overleg met onder meer het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een aanscherping van de voorkeursvolgorde voor zon plaatsgevonden. Die aanscherping is uiteengezet in de brief van de minister van BZK aan de Twee kamer van 26 oktober 2023. Uitgangspunt van het aangescherpte beleid is het streven naar meervoudig ruimtegebruik (opwek van zonne-energie op locaties waar dat samen kan gaan met bestaande of nieuwe functies) en het zo veel mogelijk vrijhouden van landbouw- en natuurgronden voor andere ruimtelijke opgaven. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonneparken (trede 4 van de voorkeursvolgorde) is volgens het aangescherpte beleid in beginsel ongewenst en alleen bij wijze van uitzondering mogelijk.

Het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg voldoet niet aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag wordt geprobeerd daar een draai aan te geven door te stellen dat het zonnepark gepaard zal gaan met natuurontwikkeling en biodiversiteitsversterking, dat het opengesteld zal worden voor bezoekers en dat tussen de panelen schapen kunnen grazen. Maar daarmee is nog geen sprake van meervoudig ruimtegebruik, zoals in

paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook wel wordt erkend. Natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van de onderhoudspaden door schapen zijn gebruiksfuncties die onderdeel zijn van het zonnepark zelf en dus niet functies waarmee het zonnepark samengaat. Zonder zonnepark zou er namelijk ook geen natuurontwikkeling, openstelling voor bezoekers en begrazing van onderhoudspaden zijn. En dat de natuurontwikkeling deels een permanent karakter heeft, maakt dat niet anders, nog daargelaten dat dat permanente karakter juridisch niet of althans niet afdoende is geborgd.

Het provinciaal beleid en de provinciale regels zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Limburg en de Omgevingsverordening Limburg. Onderdeel van de Omgevingsvisie is de Limburgse Zonneladder. Volgens die zonneladder behoort de aanleg van grootschalige zonneparken op landbouwgrond ook tot trede 4 en geldt daarvoor het "nee-tenzij principe". Dat "nee-tenzij principe" is ook juridisch bindend vastgelegd in de instructieregel in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Tot het "nee-tenzij principe" voor gebruik van landbouwgrond behoort onder meer de voorwaarde dat een zorgvuldige ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Ik ben van mening dat zo'n zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging niet heeft plaatsgevonden.

Allereerst verwijs ik weer naar hetgeen ik hiervoor heb gesteld ten aanzien van de locatiekeuze en de onzorgvuldige wijze waarop die heeft plaatsgevonden op basis van de gebrekkige beoordelingsmatrix. Reeds om die reden wordt niet voldaan aan de voorwaarde in artikel 2.17.2 van een zorgvuldige ruimtelijke locatieafweging.

Daarnaast is de gekozen locatie aan de Kleine Bergerweg om meerdere reden geen geschikte locatie. Een belangrijke reden is dat die locatie grotendeels bestaat uit gronden die in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoren tot een gebiedstype "Velden" dat gekenmerkt wordt door een open cultuurlandschap. In de Handreiking Landschap RES Noord- en Midden-Limburg is dat gebiedstype om die reden aangemerkt als nauwelijks geschikt voor de aanleg van zonnevelden. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dat ten onrechte weggeredeneerd door te stellen dat het gebied lang niet meer zo open is als vroeger omdat het kleinschaliger is geworden door een grote fruitkwekerij en aanplant van bos. En vervolgens wordt dat argument aangegrepen om in het landschappelijke inpassingsplan een natuurontwikkeling op te nemen die aansluit op de opgaande groenstructuren en dus, tezamen met de zonnevelden, het open cultuurlandschap definitief om zeep helpt.

Verder ben ik van mening dat het plan voor het Zonnepark Kleine Bergerweg ook niet voldoet aan de strenge voorwaarden van het gemeentelijk beleid. Strenge voorwaarde 1 luidt dat het te ontwikkelen zonnepark moet passen in de schaal, de sfeer en de maatvoering van het landschap waar het zonnepark deel van gaat uitmaken. Hiervoor is al gesteld dat geen sprake is van een omgeving waar veel ontwikkelingen zijn met betrekking tot industriële activiteiten en dat het zonnepark niet past in het open cultuurlandschap, ook al is dat cultuurlandschap ter plaatse van het Linnerveld wellicht kleinschaliger geworden. Bovendien tast juist ook een zonnepark met een oppervlakte van 12,6 hectare binnen het hekwerk, waarvan meer dan de helft is bedekt met zonnepanelen, de kleinschalige openheid van het Linnerveld aan.

Evenmin wordt voldaan aan strenge voorwaarde 3 die een meervoudig ruimtegebruik eist. In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook voor wat betreft deze strenge voorwaarde weer gewezen op de openstelling voor publiek en de begrazing door schapen. Maar zoals hiervoor al is toegelicht kan dat niet worden aangemerkt als meervoudig ruimtegebruik en wordt dat paragraaf 3.3.3 van de ruimtelijke onderbouwing ook erkend.

Ik ben het overigens niet eens met het feit dat strenge voorwaarde 5 eist dat diverse ruimtelijk relevante maatregelen privaatrechtelijk worden geborgd. Dat geldt in elk geval voor het onderhoud en de landschappelijke inpassing, de toevoeging van maatschappelijke meerwaarde en de ontmanteling na beëindiging. Die maatregelen kunnen en moeten wel degelijk ook bestuursrechtelijk worden geborgd door middel van voorschriften bij de omgevingsververgunning. Aan een privaatrechtelijke overeenkomst kunnen derden, zoals cliënten, namelijk geen rechten ontlenen. Evenmin kunnen derden nakoming vorderen. En tot slot kan een privaatrechtelijke overeenkomst zonder inspraak of bezwaarmogelijkheid van derden worden gewijzigd.

Ik ben voorts van mening dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijke gezondheidsrisico's van een grootschalig zonnepark voor mens en dier. Ook de gevolgen voor de (verblijfs)recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid van het gebied zijn ten onrechte niet onderzocht. Dat strookt totaal tegen de ingeslagen weg van Roerdalen: het aantrekken van meer toerisme. Evenmin is onvoldoende onderzoek gedaan naar de beperkingen die het zonnepark mogelijk kan opleggen aan het gebruik van omliggende agrarische gronden, bijvoorbeeld als het gaat om beregening en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen.

Mijn ouders exploiteren een land -en tuinbouw bedrijf. In de toekomst wil mijn broer dat graag overnemen. Door het onttrekken van bruikbare landbouwgrond (die de grondprijzen in de regio opdrijven) is het voor hem haast onmogelijk om het agrarisch bedrijf over te nemen. Ten onrechte is op geen enkele manier aandacht besteed in de ontwerp omgevingsvergunning.

Kortom, ik ben van mening dat de keuze van het Linnerveld voor de ontwikkeling van een grootschalig zonnepark zoals het aangevraagde project Zonnepark Kleine Bergerweg onzorgvuldig is gemaakt, onvoldoende is gemotiveerd en in strijd is met de goede ruimtelijke ordening. Het Linnerveld is niet geschikt voor deze ontwikkeling. En dat wordt met alleen een landschappelijke inpassing niet opgelost.

In mijn standpunt sta ik niet alleen. Inmiddels zijn er meer dan 1300! zienswijzen ingediend met bezwaren tegen de komst van het Zonnepark aan de Kleine Bergerweg. Aan zowel het college van B&W als aan uw raad. Hier kunt u toch niet omheen? U als raad bent gekozen door de burgers. Neem uw verantwoordelijkheid!

Ik verzoek u dan ook dringend de verklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark Kleine Bergerweg niet te verlenen.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend

[redacted]

From: [redacted]@prvlimburg.nl>
Date: Wed, 5 Feb 2025 09:30:33 +0100
To: "'info@roerdalen.nl'" <info@roerdalen.nl>
Cc: [redacted]@roerdalen.nl>; [redacted]@prvlimburg.nl>
Subject: Ontwerp omgevingsvergunning Zonnepark Kleine Bergerweg

Artikel 3.12 Wabo/6.12 Bor
Ontwerp omgevingsvergunning "Zonnepark Kleine Bergerweg" , hierna te noemen 'de vergunning'.

Geacht College,

Op 19 december 2024 heeft u ons een ontwerp-omgevingsvergunning voor het Zonnepark Kleine Bergerweg aangeboden. Dit als een vervolg op de versie die u op 19 maart 2024 bij ons in het kader van vooroverleg heeft aangeboden. In het kader van dit vooroverleg heeft u op 6 mei 2024 een reactie van ons ontvangen. Nu ontvangt u onze reactie op het ontwerp.

Initiatief
Initiatiefnemer Solar Provider Group heeft bij uw College in oktober 2023 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de realisering van een zonnepark op de Kleine Bergerweg. Het projectgebied van het zonnepark bestaat uit de 9 percelen kadastraal bekend als ODL00, sectie F, nummers: 262, 261, 260, 259, 729, 255, 256, 257 en 219. Het zonnepark (inclusief landschappelijke inpassing en onderhoudspaden) heeft een totale oppervlakte van circa 20 hectare, daarbinnen wordt netto 6,64 hectare gebruikt voor zonnepanelen.

Beoordelingskader
De vergunningaanvraag is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 en is beoordeeld op de adequate doorwerking van de provinciale belangen, zoals die zijn vastgelegd in Omgevingsvisie Limburg en Omgevingsverordening Limburg 2014 (hierna: Omgevingsverordening). In de Omgevingsvisie is de zonneladder opgenomen. Deze is nader uitgewerkt is in artikel 2.17.2 van de Omgevingsverordening met daarin instructieregels voor zonneparken. De vergunning, de ruimtelijke onderbouwing en onderliggende stukken zijn op basis van deze instructieregel beoordeeld.

Conclusie
We concluderen dat het initiatief en de onderbouwing in voldoende mate passend is binnen de vereisten vanuit onze Omgevingsverordening.

Aandachtspunten
Wel hebben wij nog een aantal belangrijke aandachtspunten die meegenomen moeten worden:

1. Het plan kent een energiesopslagsysteem van 14 batterijen en een transformator. We adviseren u nader te motiveren in hoeverre de capaciteit van dit opslagsysteem zich verhoudt tot de capaciteit van het zonnepark om daarmee aan te tonen dat het opslagsysteem een evident onderdeel is van het project.
2. De argumentatie in de paragrafen 3.3.3 en 3.3.4 delen we niet. Daar feitelijk getoetst dient te worden aan de Omgevingsverordening 2014 (paragraaf 3.3.2) is dit geen bepalende

argumentatie. We adviseren deze twee paragrafen volledig aan te passen. Indien gewenst kunnen we dit nog mondeling toelichten.

3. Conform onze vooroverlegreactie, hechten we belang aan het structureel verankeren van de landschappelijk inpassing (ook na de beëindiging van de exploitatie van het zonnepark na 30 jaar). We constateren dat dit in de ontwerpvergunning vastgelegd wordt. In de anterieure overeenkomst lezen we dat ook privaatrechtelijk is vastgelegd dat het zonnepark conform vergunning dient te worden uitgevoerd. Naar onze indruk is echter artikel 15 Ontmanteling hier contraire op. Immers deze verwijst naar een nulmeting en het geschikt maken van het perceel voor agrarische gebruik. We adviseren u hier richting vergunninghouder duidelijk in te zijn. We doen u de suggestie om in de aanbiedingsbrief van de vergunning deze verplichting expliciet te melden.
4. Wij vinden lokaal eigendom belangrijk en streven daarbij naar de totstandkoming van energiegemeenschappen. Wij begrijpen uit de stukken dat de initiatiefnemer ook open staat voor 100% lokaal eigendom. Wij willen als Provincie Limburg graag in samenwerking met de gemeente Roerdalen, de mogelijkheden om tot een lokale energiegemeenschap te komen verder verkennen.
5. In het landschappelijk inpassingplan wordt ingegaan op de beplanting en beheer van het zonnepark. Wij gaan hiermee akkoord, maar willen het belang van het onderhoud van en de zorg voor de flora en fauna in het zonnepark nogmaals onder de aandacht brengen. Het is erg belangrijk dat dit goed wordt uitgevoerd en dat dit onderhoud ook is geborgd.

Mocht u verdere vragen en/of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met provinciaal Rayonplanoloog [redacted] te bereiken via [redacted]@prvlimburg.nl of [redacted].

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

[redacted]
clustermanager Ruimte

Dit e-mailbericht en de informatie verzonden met dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Dit bericht kan informatie bevatten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten of die vertrouwelijk is of om andere redenen rechtens beschermd is. Kennisname en gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde (n) is verboden. Indien u deze email abusievelijk hebt ontvangen, brengt u ons dan op de hoogte waarbij u gevraagd zal worden het originele bericht te vernietigen. Let op: De Provincie Limburg gaat geen verplichtingen aan via e-mail van of naar individuele medewerkers. U kunt aan deze e-mail geen rechten ontlenen, tenzij er een besluit bij zit.

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-052957
Onderwerp:	Verzwaard advies aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick
Datum:	27 mei 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	R.H.G. Slangen
Gevraagd besluit:	1. Kennis te nemen van bijgevoegde aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van 6 bouwkavels en de functiewijziging van een bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 e.o. in Melick (kadastraal bekend als gemeente Melick sectie G, nummers 173, 171, 315 (ged.), 316 en 169); 2. Op grond van artikel 16.15 lid 1 juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet, positief te adviseren over de aanvraag genoemd onder punt 1.
Bijlage(n):	1. Aanvraag omgevingsvergunning 2. Concept onderbouwing etfal en bijbehorende onderzoeken

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Afgeven verzwaard advies aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van 6 bouwkavels en de functiewijziging van een bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 e.o. in Melick (kadastraal bekend als gemeente Melick sectie G, nummers 173, 171, 315 (ged.), 316 en 169). Dit is fase 1 van de noodzakelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning en is het planologisch basisbesluit.

2. Inleiding

Directe aanleiding voor het voorstel is de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de realisatie van 6 bouwkavels en de functiewijziging van een bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 e.o. in Melick.
Ons college is bevoegd om een besluit te nemen op de aanvraag. Voordat ons college het besluit kan nemen, wordt uw gemeenteraad om advies gevraagd. De voorgenomen ontwikkeling is namelijk opgenomen op de Lijst verzwaard advies d.d. 29 september 2021.

De bouw van de woningen vindt plaats buiten de kerngrenzen. Volgens de Lijst verzwaard advies Omgevingswet is bij een dergelijk geval sprake van de adviesbevoegdheid als bedoeld in artikel 16.15, lid 1, juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet.
Het advies van uw gemeenteraad is bindend voor ons college. Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd positief te adviseren op voorliggende aanvraag.

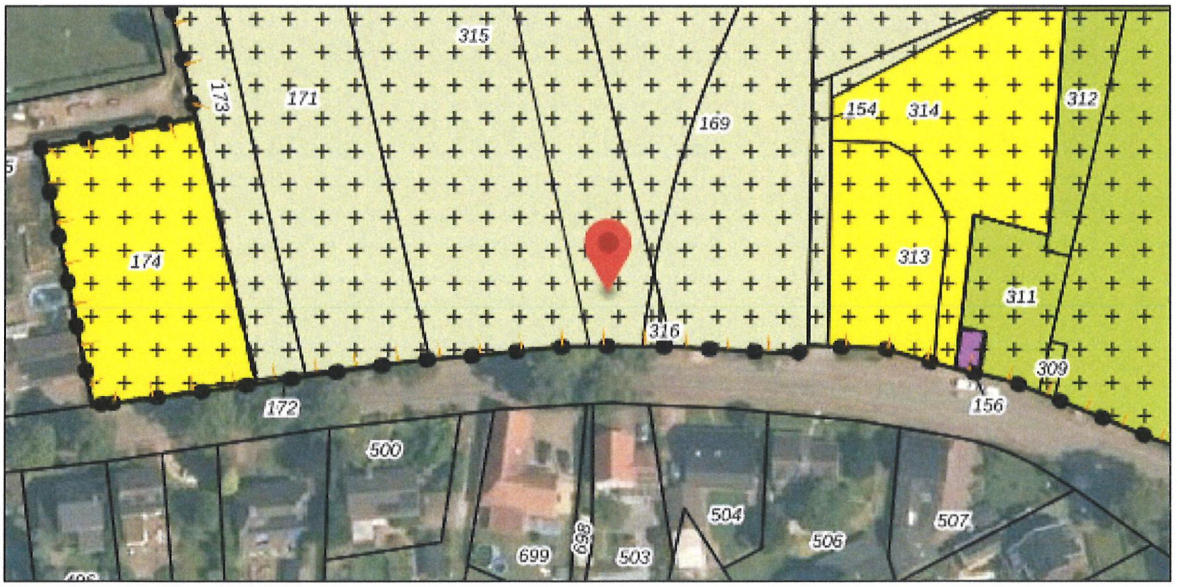
3. Beslispunten

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van 6 bouwkavels en de functiewijziging van een bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 e.o. in Melick (kadastraal bekend als gemeente Melick sectie G, nummers 173, 171, 315 (ged.), 316 en 169);
2. Op grond van artikel 16.15 lid 1 juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet, positief te adviseren over de aanvraag genoemd onder punt 1.

4. Argumenten

1.1 De ontwikkeling past niet in het (tijdelijke) omgevingsplan gemeente Roerdalen
Op de locatie aan de Groenstraat in Melick geldt het (tijdelijke) omgevingsplan gemeente Roerdalen (voormalige bestemmingsplannen 'Buitengebied Roerdalen - 2e herziening', het facetbestemmingsplan 'Vervallen bestemmingsplanregeling huisvesting (buitenlandse) werknemers' en het (ontwerp) facetbestemmingsplan 'Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader). De locatie heeft de functie 'Agrarisch'.

Uitsnede verbeelding (tijdelijk) omgevingsplan gemeente Roerdalen

De geldende agrarische functie laat het gebruik van de gronden voor wonen niet toe. Zowel het gebruik als het oprichten van de benodigde bebouwing passen niet binnen de agrarische functie.

Omdat de bouw en het gebruik voor nieuwe woningen niet binnen het omgevingsplan past ontstaat juridisch-planologisch de noodzaak om met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit van het omgevingsplan gemeente Roerdalen af te wijken.

De realisatie van het project vindt zoals aangegeven gefaseerd plaats. De eerste fase wordt gevormd door onderhavige 'basis aanvraag' met bijbehorend planologisch basisbesluit om de ontwikkeling wat betreft gebruik en bebouwing planologisch mogelijk te maken in afwijking van het geldende omgevingsplan. Fase 2 zal bestaan uit de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het ruimtelijk bouwen.

2.1 Uw gemeenteraad moet een bindend advies afgeven
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft uw gemeenteraad de bevoegdheid gekregen om actief advies te geven aan ons college over aanvragen voor bepaalde omgevingsvergunningen. Dit betekent dat ons college in sommige gevallen eerst advies moet vragen aan uw raad, voordat er een besluit genomen kan worden over een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Welke gevallen dat zijn, staat in de Lijst verzwaard advies Omgevingswet welke door uw raad is vastgesteld op 29 september 2021. In dit geval is formeel sprake van het bouwen van woningen buiten de kerngrenzen. Een dergelijke activiteit is op basis van het raadsbesluit van 29 september 2021 aangewezen als een geval waarin uw gemeenteraad gebruikmaakt wil maken van haar adviesbevoegdheid als bedoeld in artikel 16.15, lid 1, juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet.
Het advies dat uw raad afgeeft, is bindend. Ons college mag hier niet van afwijken. Dit betekent dat ons college de omgevingsvergunning niet mag verlenen, als uw raad negatief adviseert over de ingediende aanvraag (en dus afwijkend van ons voorstel besluit). Deze opzet is vergelijkbaar met de werking van de voormalige 'verklaring van geen bedenkingen'.
Uw raad wordt voorgesteld een positief advies over de aanvraag af te geven, om zo de ontwikkeling mogelijk te maken.

2.2 Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties
Het begrip 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (etfal) is een vervolg op het criterium van een goede ruimtelijke ordening uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro), maar dan in de bredere strekking van de fysieke leefomgeving. In de concept onderbouwing, zoals opgenomen in bijlage 2, is getoetst of bij de toegekende nieuwe functie sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In de onderbouwing is nader ingegaan op de verschillende relevante beleidskaders, de ruimtelijke en functionele aspecten, overwegingen met betrekking tot de relevante omgevingsaspecten (fysieke leefomgeving), participatie en de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid. Hieruit blijkt dat sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

2.3 Het plan draagt bij aan de woningbouwopgave in Roerdalen
De betreffende gronden vielen eerder onder het door de gemeenteraad gevestigde voorkeursrecht. Vanwege de door aanvrager voorgenomen bouw is dit voorkeursrecht op 1 oktober 2024 door het college ingetrokken. Inmiddels is de sloop van de voormalige agrarische bebouwing ter plaatse in voorbereiding. Ook zijn er afspraken gemaakt over de aansluiting van

het projectgebied op de openbare ruimte en de voorgenomen plannen voor de reconstructie van de Groenstraat.
Met onderhavige aanvraag worden per saldo 6 nieuwe grondgebonden vrijstaande woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Ook wordt een bedrijfswoning omgezet naar een reguliere burgerwoning. Roerdalen heeft de ambitie uitgesproken om in de periode 2025-2028 500 woningen te bouwen in Roerdalen. Vanuit kwantitatief oogpunt wordt met dit bouwplan bijgedragen aan de verwezenlijking van de uitgesproken ambitie. Vanuit kwalitatief opzicht kan nog worden gemeld dat aan de omgevingsvergunning de voorwaarde wordt gekoppeld dat de woningen als nultredenwoningen worden uitgevoerd. Hiermee worden de woningen ook beschikbaar voor een bredere doelgroep, waaronder senioren.

5. Kanttekeningen

2.1 Omgevingsvergunning kan niet worden verleend als er geen positief advies wordt afgegeven
Als uw raad niet positief adviseert over de aanvraag betekent dit dat de aangevraagde vergunning geweigerd moet worden. Het planologische regime ter plaatse wijzigt dan niet. Als er vervolgens een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen wordt ingediend (fase 2), moet ook deze worden geweigerd. Er kan dan niet gebouwd worden op de betreffende locatie.

2.2 Het initiatief sluit niet aan bij de Omgevingsvisie Roerdalen 2050
Uit de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 blijkt het bouwen van nieuwbouwwoningen alleen binnen de bestaande kerngrenzen is toegestaan. Het projectgebied is volgens de kaarten behorende bij de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 niet binnen de kerngrens van Melick gelegen. Voor onderhavige locatie geldt echter dat sprake is van een herstructureringslocatie die in een bebouwingslint binnen de bebouwde kom ligt en direct grenst aan de kerngrens van Melick. Gelet op de woningbouwopgave en vooruitlopend op een aanpassing van de Omgevingsvisie op het onderdeel bouwen binnen de kerngrenzen, is het gerechtvaardigd om af te wijken van de Omgevingsvisie 2050.

6. Financiën

Dit voorstel zelf heeft geen financiële consequenties. In de reeds gesloten overeenkomst met aanvrager zijn afspraken gemaakt over het verhalen van (ambtelijke) kosten.
Nadeelcompensatie wordt verder volledig afgewenteld op de initiatiefnemer. Daarnaast is overeengekomen dat de aanvrager, op basis van de afspraken in de Woondeal, een financiële bijdrage levert aan de gemeente omdat de ontwikkelaar geen sociale huurwoningen realiseert. Met deze bijdrage kan elders in de gemeente sociale woningbouw worden gestimuleerd. Tot slot zijn in de overeenkomst afspraken gemaakt over de aansluiting op de openbare ruimte.

7. Eerdere besluitvorming

- Op 29 september 2021 heeft uw gemeenteraad de lijst verzwaard advies vastgesteld, zie Document Roerdalen - Raadsvoorstel Lijst verzwaard advies Omgevingswet - iBabs

Publieksportaal, zie Document Roerdalen - Raadsvoorstel Lijst verzwaard advies Omgevingswet - iBabs Publieksportaal

- Op 3 juli 2024 heeft uw gemeenteraad besloten over voorkeursrecht op diverse locaties in de gemeente, waaronder onderhavige locatie aan de Groenstraat in Melick, zie Document Roerdalen - Raadsvoorstel - Vestigen voorkeursrecht (voorkeursrechtbeschikking) ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw en bijbehorende voorzieningen - iBabs Publieksportaal.

8. Communicatie

Omgevingsdialoog
Initiatiefnemer heeft een omgevingsdialoog gevoerd met omwonenden over het voorgenomen bouwplan. Uit de omgevingsdialoog blijken geen specifieke aandachtspunten voor het plan.

Publicatie/ kennisgeving
Het te nemen besluit op de aanvraag voor een omgevingsvergunning (reguliere procedure) wordt op grond van artikel 16.64 lid 3 Ow en artikel 2 lid 4 Regeling standaarden publicaties Ow gepubliceerd in het elektronisch Gemeenteblad en op de gemeentelijke website. De bijbehorende stukken liggen tevens ter inzage bij de balie van het Servicepunt Roerdalen of zijn digitaal in te zien.

9. Planning en uitvoering

Nadat uw gemeenteraad positief heeft geadviseerd over de aanvraag en ook de provincie Limburg heeft geadviseerd en ingestemd met de aanvraag kan de MER-Omgevingsdienst de vergunning volgens het daarvoor geldende mandaat verlenen.
Een omgevingsvergunning die is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure, zoals hier het geval is, treedt in werking met ingang van de dag na de dag waarop het bevoegd gezag het besluit bekend heeft gemaakt (toezending van het besluit aan aanvrager).
De bezwaartermijn start op de dag na die waarop het besluit volgens de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt en duurt 6 weken. Wanneer een bezwaarmaker het niet eens is met het besluit op het ingediende bezwaar, kan hij of zij nog in beroep gaan. Daarna kan degene die in beroep is gegaan, nog eenmaal in hoger beroep gaan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op basis van een onherroepelijk vergunning voor de eerste fase (wijzigen planologisch kader), kan initiatiefnemer de bouwaanvraag indienen. Ook deze aanvraag wordt afgehandeld door middel van de reguliere voorbereidingsprocedure.

10. Privacy

Er worden geen persoonsgegevens verwerkt met dit voorstel.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Het kader wordt gevormd door de Algemene wet bestuursrecht, de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit Leefomgeving, de Omgevingsvisie Roerdalen 2050, de regionale structuurvisie 'Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025' en het (tijdelijke) omgevingsplan gemeente Roerdalen.

12. Bijlagen

Bijlage 1: Aanvraag omgevingsvergunning
Bijlage 2: Concept onderbouwing etfal en bijbehorende onderzoeken

Sint Odiliënberg, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
L.H.C. Bijl	mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit **Jaar …./../..**

Zaaknummer: Z25-052957
Onderwerp: Verzwaard advies aanvraag omgevingsvergunning Groenstraat 45 e.o. Melick

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 mei 2025,

gelet op artikel 16.15, lid 1 juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het realiseren van 6 bouwkavels en de functiewijziging van een bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 e.o. in Melick (kadastraal bekend als gemeente Melick sectie G, nummers 173, 171, 315 (ged.), 316 en 169);
2. Op grond van artikel 16.15 lid 1 juncto artikel 16.15a, sub b onder 1 Omgevingswet, positief te adviseren over de aanvraag genoemd onder punt 1.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2025.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

Mr. M. Heijnens-Coenjaerts Ing. J.M.A. van Agtmaal

22038 Project GROEN! 6 royale gezinswoningen Melick publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Roerdalen**
Behandeld door	**Servicecentrum MER**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Afwijken van regels in het omgevingsplan
Doel	Definitief
Status	Ingediend
Verzoeknummer(s)	20250523 00283 000 (ingediend op 23-05-2025)

Project

Naam van dit project

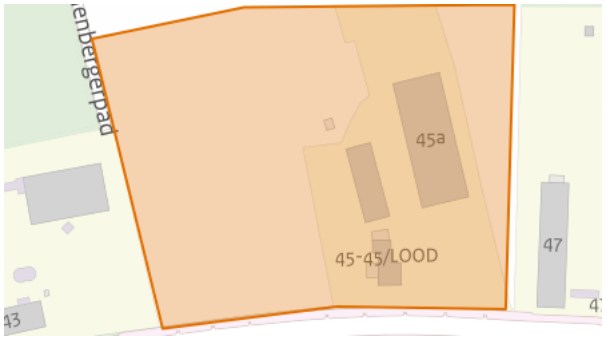
22038 Project GROEN! 6 royale gezinswoningen Melick

Projectomschrijving

6 nieuw te bouwen vrijstaande woningen en 1 bestaande agrarische woning omzetten naar een reguliere burgerwoning aan de Groenstraat in Melick

Locatie

Teken een gebied op de kaart

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen (participatie).

Document	Vertrouwelijk
Bijlage 12 - Participatieverslag.pdf	Nee

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Participatie: anderen betrekken bij uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen voor wie de omgeving anders wordt door uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
22038 Project GROEN! 6 royale gezinswoningen Melick

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Zijn er gegevens die u later opstuurt? Denk aan bouwtekeningen, foto's, plattegronden, etc. Geef hier aan welke gegevens dat zijn en waarom u die later opstuurt.
geen openbare informatie

Zijn er gegevens die u nu niet opstuurt? Geef aan welke gegevens dat zijn en waarom u die niet opstuurt. Bijvoorbeeld omdat u die eerder heeft opgestuurd.
geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer gemachtigde

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens gemachtigde vestiging of bedrijf

KVK-nummer
13032986
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Kern Architecten B.V.
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
802158651
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens gemachtigd bedrijf

Straatnaam
Spoorlaan Noord
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
2
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
6043AK
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Roermond
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Ja
Vooraf ingevuld antwoord.

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
86633619
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
KernCo B.V.
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
864030265
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Spoorlaan Noord
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
2
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
6043AK
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Roermond
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Ja
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?

Ja

Functie contactpersoon
bestuurder

Voorletters
geen openbare informatie

Voorvoegsel
geen openbare informatie

Achternaam
geen openbare informatie

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
binnenlands adres

Straatnaam
geen openbare informatie

Huisnummer
geen openbare informatie

Huisletter
geen openbare informatie

Huisnummertoevoeging
geen openbare informatie

Postcode
geen openbare informatie

Plaats
geen openbare informatie

Vragen en antwoorden

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Omschrijf wat u wilt gaan doen.
Bestemming wijzigen van agrarisch naar wonen

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen activiteiten of het gebruik in strijd zijn met de regels uit het omgevingsplan.
Agrarische functie omzetten naar regulier wonen

Geef aan waarom u van regels in het omgevingsplan wil afwijken.
Zodat er reguliere (nul)treden woningen gerealiseerd kunnen worden

Het afwijken van de regels in het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor de leefomgeving. Beschrijf deze gevolgen.
Het nieuwbouwplan heeft geen negatieve effecten op de leefomgeving.

Wilt u tijdelijk afwijken van de regels in het omgevingsplan?
Nee

Milieueffectrapportage

Wat geldt er voor de activiteiten van deze aanvraag?
Geen ‘project-mer-plicht’ en geen ‘project-mer-beoordelingsplicht’

Bijlagen

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan het omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
Bijlage 1 - Ruimtelijke kaders.pdf	Nee
Bijlage 10 - Ecologische Quickscan.pdf	Nee
Bijlage 11 - Archeologisch onderzoek.pdf	Nee
Bijlage 12 - Participatieverslag.pdf	Nee
Bijlage 2 - Landschappelijk inpassingsplan.pdf	Nee
Bijlage 3 - Geluiduitstraling voetbalvelden.pdf	Nee
Bijlage 4 - Geluiduitstraling KDV.pdf	Nee
Bijlage 5 - Geluid verloskundige praktijk.pdf	Nee
Bijlage 6 - Optredende geluidbelasting weg- en industrielawaai.pdf	Nee
Bijlage 7 - Infiltratieonderzoek.pdf	Nee
Bijlage 8 - Vooronderzoek bodem.pdf	Nee
Bijlage 9 - Stikstofonderzoek.pdf	Nee
CA240025.040-BOPA_v1.0 verbeelding (20250516).pdf	Nee
CA240025.040R01.v1.0-Onderbouwing (20250522).pdf	Nee
CA240025.040R02.v1.0_Ruimtelijke kaders (20250522).pdf	Nee

Overzichtstekening nieuwe toestand

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Situatietekening bestaande toestand

Geen documenten.

Situatietekening nieuwe toestand

Geen documenten.

Onderbouwing van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) Groenstraat 45 te Melick

CA240025.040.R01.v1.0
22 mei 2025

GEONIUS

Onderbouwing van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) Groenstraat 45 te Melick

Projectnummer:	CA240025.040
Status:	Definitief
Datum:	22 mei 2025

Inhoud

1. Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Situering projectlocatie 5
1.3 Geldend ruimtelijk kader 6
1.4 Procedure 8
1.5 Leeswijzer 8
2 Gebiedsbeschrijving 9
3 Planbeschrijving 12
4 Planologisch beleidskader 14
4.1 Rijksbeleid 14
4.1.1 Nationale Omgevingsvisie 14
4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's) 15
4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking 16
4.2 Provinciaal beleid 16
4.2.1 Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2021 (POVI 2021) 16
4.2.2 Omgevingsverordening Limburg 2021 18
4.3 Regionaal beleid 20
4.3.1 Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 20
4.4 Gemeentelijk beleid 22
4.4.1 Omgevingsvisie Roerdalen 2050 22
5 Omgevingsaspecten 24
5.1 Bedrijfshinder 24
5.2 Geluid 27
5.3 Water 29
5.4 Bodem en asbest 32
5.5 Natuurwaarden 33
5.6 Luchtkwaliteit 35
5.7 Omgevingsveiligheid 36
5.8 Archeologie 37
5.9 Cultuurhistorie 38
5.10 Trillingen 39
5.11 Licht 39
5.12 Wind 39
5.13 Kabels en Leidingen 40
5.14 Verkeer en parkeren 40
5.15 Spuitzone 40
5.16 Duurzaamheid en klimaatadaptatie 41
5.17 Gezonde fysieke leefomgeving 42

5.18 Mer-beoordeling 42
6 Uitvoerbaarheid 44
6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 44
6.2 Economische uitvoerbaarheid 44
7 Belangenafweging en conclusie 45

Bijlagen

Bijlage 1 Ruimtelijke kaders
Bijlage 2 Landschappelijk inpassingsplan
Bijlage 3 Geluiduitstraling voetbalvelden
Bijlage 4 Geluiduitstraling kinderdagverblijf
Bijlage 5 Geluiduitstraling verloskundige praktijk
Bijlage 6 Optredende geluidbelasting weg- en industrielawaai
Bijlage 7 Infiltratieonderzoek
Bijlage 8 Historisch bodemonderzoek
Bijlage 9 Stikstofonderzoek.
Bijlage 10 Quickscan natuurwetgeving
Bijlage 11 Archeologisch onderzoek IVO-O
Bijlage 12 Participatieverslag

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Groenstraat 45 te Melick bevindt zich een agrarisch perceel tussen de lintbebouwing. Het voornemen van de initiatiefnemers is om op de betreffende kavel de bestaande bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning en daarnaast de realisatie van een zestal vrijstaande woningen mogelijk te maken. Het perceel is nu bebouwd met een tweetal loodsen en de betreffende bedrijfswoning. De rest van het perceel is in gebruik als grasland.

Uitsnede topografische kaart met aanduiding projectlocatie

Om de ontwikkeling mogelijk te maken dient er afgeweken te worden van de geldende planologische regels uit het omgevingsplan. Voor deze afwijking wordt op basis van artikel 5.21 lid 2 Ow jo. artikel 8.0a lid 2 Bkl en 12.27a Bkl een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) voor planologisch strijdig gebruik aangevraagd. Een vereiste bij het aanvragen van zo'n omgevingsvergunning is dat er in de toekomstige situatie sprake blijft van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Met de voorliggende 'goede onderbouwing van de effecten op de fysieke leefomgeving' (GoFlo, hierna: onderbouwing) wordt getoetst of de voorgenomen ontwikkeling daarmee in lijn is. Het gaat hierbij om een gefaseerde Omgevingsvergunning waarbij de onderbouwing wordt gebruikt voor het Planologisch basisbesluit.

1.2 Situering projectlocatie

De projectlocatie is gelegen aan de Groenstraat 45 te Melick. De projectlocatie heeft een oppervlakte van ca. 9.380 m² en betreft de volgende kadastrale percelen in gemeente Roerdalen: 169, 171, 173, 315 en 316.

Luchtfoto met aanduiding projectgebied (rood) + besluitgebied spuitvrijezone (blauw)

1.3 Geldend ruimtelijk kader

Het geldend ruimtelijk kader wordt gevormd door het tijdelijke omgevingsplan 'Omgevingsplan gemeente Roerdalen'. Dit tijdelijk omgevingsplan is op 1 januari 2024 (met de inwerkingtreding van de Omgevingswet) van rechtswege in werking getreden. Het tijdelijke omgevingsplan bestaat uit bestaande ruimtelijke besluiten, waaronder plaatselijke verordeningen en de bestemmingsplannen die onder de Wet ruimtelijke ordening zijn vastgesteld. Daarnaast bestaat het tijdelijk omgevingsplan uit de Bruidsschatregels. Dit zijn de voormalige Rijksregels die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet over zijn gegaan naar decentrale overheden.

<u>Bestaande toegestane bouw- en gebruiksactiviteiten</u>

De bestaande bouw- en gebruiksactiviteiten die voor het projectgebied gelden zijn opgenomen in onderstaande bestemmingsplannen (die opgenomen zijn in het tijdelijk deel van het omgevingsplan):

Bestemmingsplan	Vastgesteld	Status
Buitengebied Roerdalen – 2e herziening	21-4-2021	Geheel onherroepelijk
Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader	17-04-2025	Vastgesteld
Facetbestemmingsplan Vervallen bestemmingsplanregeling huisvesting (buitenlandse) werknemers	23-05-2019	Geheel onherroepelijk

De gronden waarop de ontwikkeling wordt gerealiseerd zijn op grond van dit bestemmingsplan bestemd met de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 1’ en de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 5 & 6.

Uitsnede bestemmingsplankaart ‘Buitengebied Roerdalen – 2e herziening’ met aanduiding projectlocatie

Daarnaast kent het projectgebied de gebiedsaanduidingen ‘milieuzone – Roerdalslenk’ en ‘geluidzone – industrie’. Gezien het projectgebied de bestemming ‘Agrarisch met waarden – Landschapswaarden 1’ heeft is het toekomstig gebruik strijdig met de bepalingen uit dit bestemmingsplan. Tevens door het ontbreken van een bouwvlak op een groot deel van het perceel is de realisatie van nieuwe woningen niet toegestaan.

<u>Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader</u>

In 2021 heeft de gemeente Roerdalen de archeologische waarden en verwachtingen in het gehele grondgebied van de gemeente dan ook laten actualiseren, mede ook vanwege de komst van de Omgevingswet. Door deze actualisatie is er een actueel beeld geschetst van de meest recente archeologische gegevens en zijn op basis hiervan de bestaande verwachtingen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Naar aanleiding van de actualisatie van de archeologische waarden en verwachtingen zijn het aantal beleidscategorieën beperkt van acht naar zes beleidscategorieën.

Op 17 april 2025 is het archeologisch beleid en kwaliteitskader opnieuw geactualiseerd en vastgesteld in het betreffende bestemmingsplan. Naar aanleiding van dit bestemmingsplan is het projectgebied opgedeeld in twee Archeologische waarden, namelijk 3 en 4.

<u>Facetbestemmingsplan Vervallen bestemmingsplanregeling huisvesting (buitenlandse) werknemers</u>

Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van huisvesting voor arbeidsmigranten is nagegaan of het huidige beleid met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten om bijstelling vraagt. Dit heeft geresulteerd in een beleidskader dat is afgestemd op de maatschappelijke ontwikkelingen, bewegingen in de branche, huisvestingsrichtlijnen en ruimtelijke ordening. Tevens is daarbij aandacht geschonken aan beleidsmatige voorkeuren en deregulering.

Bij voorliggend initiatief is geen sprake van huisvesting van (buitenlandse) werknemers. Zodoende heeft deze omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geen invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

1.4 Procedure

Zoals ook in paragraaf 1.3. uiteengezet, past voorliggend initiatief niet binnen het geldend planologisch kader.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 beschikken alle gemeenten over een tijdelijk omgevingsplan, bestaande uit onder andere alle bestemmingsplannen. Er zijn twee mogelijkheden om alsnog medewerking te kunnen verlenen aan dit project:

1. Wijziging van het (tijdelijke) omgevingsplan;
2. Verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, artikel 5.1, eerste lid onder a Omgevingswet (verder: BOPA).

Gezien de omvang en de beperkte ruimtelijke impact van voorliggend initiatief, wordt gekozen voor een BOPA. Een BOPA is vergelijkbaar met de omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking met ruimtelijke onderbouwing zoals we onder de Wet ruimtelijke ordening kenden, waarbij ook de strijdigheid met het bestemmingsplan werd opgeheven. Er dient wel gemotiveerd te worden dat er sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

De Omgevingswet gaat uit van snelle en eenvoudige procedures voor alle vergunningen die verleend moeten worden. Dit betekent dat in principe voor alle plannen de korte (reguliere) procedure uitgangspunt is en daarmee hoofdregel van de Omgevingswet. De kruimelregeling is dan ook komen te vervallen. De beslistermijn voor de korte procedure is normaliter maximaal acht weken (eventueel plus zes weken bij verlenging van de beslistermijn). Daarna is er nog bezwaar en beroep mogelijk.

Het gaat in dit geval om een gefaseerde omgevingsvergunning waarbij voorliggende onderbouwing voorziet in de onderbouwing voor het planologische basisbesluit. In de volgende fase is voor de bouwplannen een omgevingsvergunning voor het ruimtelijk bouwen noodzakelijk.

1.5 Leeswijzer

De GoFlo moet aantonen dat de ontwikkeling voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Onderdeel hiervan is enerzijds de toetsing aan geldend beleid en anderzijds omgevingsaspecten. Het geldend beleid wordt getoetst in hoofdstuk 4. De omgevingsaspecten worden getoetst in hoofdstuk 5. Aan de hand van de toetsing van de aspecten wordt een belangenafweging gemaakt, waaruit moet blijken dat de beoogde activiteit aanvaardbaar is. De voorliggende rapportage onderbouwt dat de beoogde aanpassing van het planologisch regime aanvaardbaar is.

2 Gebiedsbeschrijving

De projectlocatie ligt aan de oostzijde van de dorpskern Melick. Het westelijk deel betreft een agrarisch perceel dat in gebruik is als weide. Op het oostelijk deel van de locatie is bebouwing aanwezig, waaronder een (voormalige) bedrijfswoning met bijgebouw (huisnummer 45) en een bedrijfsloods (huisnummer 45a). Net buiten het projectgebied zijn een vijftal grote bomen aanwezig in de rabatstrook langs de Groenstraat. In de westelijke perceelsgrens is een draadhekwerk aanwezig. De perceelsgrens aan de oostzijde bestaat uit een haag met enkele bomen. Aan de noordzijde grenst het projectgebied aan agrarische percelen.

Luchtfoto met zicht op de projectlocatie vanuit het zuiden (projectlocatie weergegeven in het rood)

De omgeving van het projectgebied wordt gekenmerkt door een mix van functies. Ten oosten van het projectgebied ligt een kinderdagverblijf en een verloskundige praktijk (huisnummer 47). Daarnaast liggen o.a. een kleine camping en een pizzabar (huisnummer 49). Aan de westzijde van het projectgebied ligt een woning met een weitje met hobby vee. De noordwestelijke punt van het projectgebied grenst aan de voetbalvelden van FC Roerdalen. Ten zuiden van de Groenstraat zijn woningen aanwezig.

In de navolgende afbeeldingen wordt de directe omgeving van het projectgebied nader gevisualiseerd.

Luchtfoto met zicht op de projectlocatie vanuit het noorden

Zicht op de projectlocatie vanuit het westen

Zicht op de projectlocatie vanuit het oosten

In te passen bestaande (bedrijfs)woning

3 Planbeschrijving

Het planvoornemen voorziet in de realisatie van zes grondgebonden vrijstaande woningen op de betreffende locatie. De bouwpercelen hebben daarbij een minimale oppervlakte van 900 m², waarbij op ieder bouwperceel één vrijstaande, nul-tredenwoning wordt gerealiseerd. De bestaande (bedrijfs)woning blijft daarbij behouden en wordt als extra reguliere burgerwoning ingepast in de planontwikkeling.

Er is in de verkaveling ingezet op het behoud van de bestaande korrelstructuur van de lintbebouwing aan de Groenstraat. Richting het buitengebied vindt een overgang plaats van twee onder een kap woningen naar vrijstaande woningen welke ruim op het perceel staan. Gezien de ligging aan de rand van de kern is bij de ontwikkeling daarom ingezet op vrijstaande woningen op ruime kavels. Op deze wijze wordt het doorzicht op het buitengebied behouden.

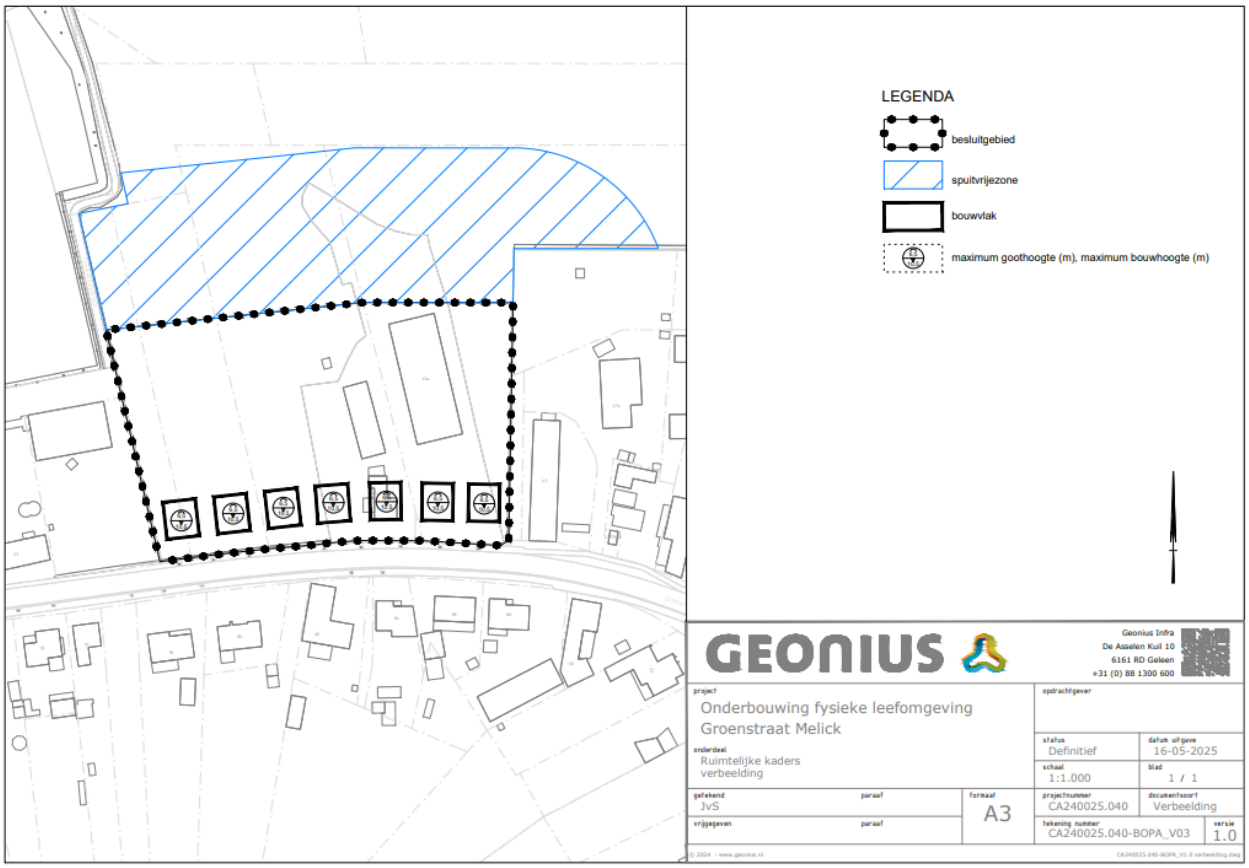
De woningen sluiten qua positionering en bouwmassa aan bij de ruimtelijke karakteristiek van de belendende bebouwing in de Groenstraat. Daartoe is de voorgevel van de bebouwing op minimaal 6,5 meter gesitueerd vanaf de perceelsgrens aan de Groenstraat en bedraagt de bouwhoogte van de woningen maximaal 10,5 meter met een goothoogte van maximaal 6,5 meter. De woningen worden uitgevoerd met een kap.

Bij de woningen zal worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid op de eigen kavel (2 parkeerplaatsen per woning). Daarnaast wordt de ontwikkeling landschappelijk ingepast door de aanplant van hagen op de perceelsgrenzen. Tevens worden bij de voorgenomen herinrichting van het aangrenzende openbare gebied in de Groenstraat de bestaande bomen ingepast.

Opzet planverkaveling (bron: Kern Architecten) met aanduiding projectgebied (rood)

Bij de realisatie van het planvoornemen dient te worden voldaan aan de ruimtelijke kaders die voor dit plan zijn opgesteld. Deze ruimtelijke kaders met bijbehorende verbeelding zijn opgenomen in bijlage 1.

Ruimtelijke kaders - Verbeelding

4 Planologisch beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het relevante rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid besproken dat van toepassing is op de projectlocatie. Door de relatief kleine omvang van de ontwikkeling worden de belangen vanuit het rijksbeleid maar beperkt geraakt.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is vastgesteld op 11 september 2020. Deze visie beschrijft dat nationale ruimtelijke opgaven zoals de bouw van 1 miljoen woningen, duurzaam energie opwekken, klimaatverandering en de overgang naar een circulaire economie. Deze opgaven vragen meer ruimte dan er beschikbaar is in Nederland. Het is daarom belangrijk goede keuzes te maken ten aanzien van ruimtebeslag.

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) richt zich op onderstaande vier prioriteiten. Deze onderwerpen hebben onderling veel met elkaar te maken en ze hebben gevolgen voor hoe de fysieke leefomgeving wordt ingericht. De Nationale Omgevingsvisie helpt bij het maken van de noodzakelijke keuzes.

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
    - Nederland is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust. We reserveren voldoende ruimte voor toekomstige waterveiligheidsmaatregelen.
    - We maken de energie-infrastructuur geschikt voor duurzame energiebronnen en reserveren daarvoor ruimte.
    - We passen duurzame energie in met oog voor de kwaliteit van de omgeving en combineren deze zo veel mogelijk met andere functies, zoals zonnepanelen op daken en clustering van windmolens. Voor de inpassing van duurzame energie op land worden regionale energiestrategieën opgesteld.

2. Duurzaam economisch groeipotentieel
    - De Nederlandse economie verandert van karakter en is in 2050 geheel circulair en de broeikasgasemissies zijn dan met 95% gereduceerd, met 55% reductie als beoogd tussendoel in 2030.
    - We zetten in op optimale (inter)nationale bereikbaarheid van steden en economische kerngebieden in het Stedelijk Netwerk Nederland.
    - Overheden investeren in een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving in steden en regio's en bevorderen een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

3. Sterke en gezonde steden en regio's
    - We versterken het Stedelijk Netwerk Nederland door de ontwikkeling van de stedelijke regio's te ondersteunen en te zorgen voor goede onderlinge en externe verbindingen. Verstedelijking koppelen we aan de ontwikkeling van de (ov-) infrastructuur en vindt plaats in de regio's waar er vraag is.
    - Het Rijk hanteert een integrale verstedelijkingsstrategie. Dit is een samenhangende aanpak van wonen, werken, mobiliteit, gezondheid, veiligheid en leefomgevingskwaliteit. Zo kunnen steden zich duurzaam ontwikkelen.

- Verstedelijking vindt geconcentreerd plaats in de regio. Toe te voegen nieuwe woon- en werklocaties worden zorgvuldig en op efficiënte wijze ingepast met oog voor beschikbare ruimte en mobiliteit. Het woningaanbod in de regio's sluit aan bij de vraag naar aantallen en typen woningen, woonmilieus en prijsklasse.
- We richten de leefomgeving zo in dat deze een actieve, gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie bevordert. We verbeteren de luchtkwaliteit, zodat in 2030 wordt voldaan aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie.
- We versterken het aanbod en de kwaliteit van het groen in de stad en verbeteren de aansluiting op het groene gebied buiten de stad. Een natuurinclusieve ontwikkeling van de stedelijke regio's en natuurinclusief bouwen zijn het uitgangspunt.
- We richten steden en regio's klimaatbestendig in.
- Het stedelijke mobiliteitssysteem levert een goede bereikbaarheid op. De auto, het ov, fietsen en lopen zijn onderling verknoopt. Het systeem draagt zo bij aan een gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl.
- Voor gebieden buiten het Stedelijk Netwerk Nederland, die liggen aan de grens van het land en/of waar vraagstukken rond bevolkingsdaling spelen, ontwikkelen de overheden gezamenlijk een integrale gebiedsgerichte aanpak.

4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied
    - Unieke landschappelijke kwaliteiten worden versterkt en beschermd. Nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied voegen landschapskwaliteit toe. Omgevingsbeleid wordt landschapsinclusief

Voorliggend plan:
Met betrekking tot het voornemen zijn weinig directe en concrete raakvlakken tussen deze visies en onderhavig plan, anders dan de meer algemene uitgangspunten ten aanzien van een veilige en gezonde leefomgeving, duurzaam ruimtegebruik, etc. Op deze onderwerpen wordt in navolgende paragrafen en hoofdstukken nader ingegaan.

Conclusie
Vanuit de NOVI zijn geen belemmeringen voor het voorgenomen project.

4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

Artikel 8.0b, eerste lid, van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsvergunning de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

a. de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van instructie(regel)s;
b. de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
c. de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of Rijk, belemmert.

De hoofdonderwerpen waarvoor het Bkl instructieregels (met het oog op een ETFAL) bevat zijn hieronder opgesomd:

- Waarborgen van veiligheid (paragraaf 5.1.2)
- Beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3)
- Beschermen van gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geuren bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 5.129g Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- Het behouden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8)

Voorliggend plan:
Een aantal van deze hoofdonderwerpen komt terug in de voorliggende onderbouwing. De instructieregels die relevant zijn, bijvoorbeeld bij het beschermen van de waterbelangen, worden meegenomen in de toetsing aan de milieu- en omgevingsaspecten in hoofdstuk 5. In paragraaf 4.1.3 wordt ingegaan op de instructieregel 'Ladder voor duurzame verstedelijking'

Conclusie
Vanuit de instructieregels van de Rijksoverheid zijn geen belemmeringen voor het voorgenomen project.

4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Het doorlopen van de ladder voor duurzame verstedelijking (hierna: de ladder) is een motiveringsvereiste voor ruimtelijke plannen die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken. Het doel van de ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik, met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en ontwikkelingen in de omgeving. De ladder is opgenomen paragraaf 5.1.5.4 van het Bkl. De volgende stappen dienen doorlopen te worden:

1. Uitgangspunten vaststellen: Wat zal met het projectbesluit mogelijk gemaakt worden. Is er sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling?
2. Afweging locatiekeuze: valt het projectgebied binnen of buiten bestaand stedelijk gebied.
3. Beschrijving van de behoefte: voorzien de functies die het project mogelijk maakt in een behoefte.

Voorliggend plan:
Onderhavig project betreft het toevoegen van zes woningen. Op basis van jurisprudentie (o.a. uitspraak Raad van State d.d. 28 juni 2017, 201608869/1/R3) is gebleken dat het realiseren van zes woningen niet wordt gezien als een stedelijke ontwikkeling, waardoor toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking niet aan de orde is.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2021 (POVI 2021)

Op 1 oktober 2021 hebben Provinciale Staten de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) vastgesteld. Deze is op 25 oktober 2021 in werking getreden. De POVI richt zich op de langere termijn (2030-2050) en beschrijft onderwerpen zoals wonen, bodem, infrastructuur, milieu, ruimtelijke economie, water, natuur, luchtkwaliteit, landschap en cultureel erfgoed. Maar ook de aspecten gezondheid, veiligheid en gezonde leefomgeving zijn in

de POVI meegenomen. De omgevingsvisie is dynamisch en flexibel, aangezien dit mogelijkheden biedt om het document te actualiseren met het oog op toekomstige veranderingen.

Hoofdopgaven

In de provinciale omgevingsvisie Limburg zijn een aantal hoofdopgaven te onderscheiden, namelijk:

- Het creëren van een aantrekkelijke, sociale, gezonde en veilige omgeving, zowel in het landelijk- als in het bebouwde gebied;
- Een toekomstbestendige, innovatieve en duurzame economie (inclusief landbouwtransitie);
- Klimaatadaptatie en energietransitie.

Deze opgaven, die Limburg-breed spelen, dienen met inachtneming van de specifieke eigenschappen die Limburg bezit op een integrale en toekomstbestendige manier te worden geïmplementeerd. Participatie tussen de overheid, de markt en de inwoners van Limburg is hierbij een belangrijk uitgangspunt. In de Provinciale omgevingsvisie Limburg wordt daarnaast een toekomstbeeld van 2030-2050 geschetst.

Inhoud

De Omgevingsvisie Limburg bestaat uit twee delen:

- Een thematisch deel waarin gedetailleerd wordt ingegaan op de provinciale ambities en opgaven voor de diverse thema's;
- Een gebiedsgericht deel waarin de thema's op hoofdlijnen verbonden worden op regionale schaal voor de drie regio's Noord-, Midden en Zuid-Limburg.

Het thema dat in het kader van onderhavig geval hoofdzakelijk van toepassing is betreft het aspect 'Wonen en leefomgeving'.

Wonen en leefomgeving

De POVI houdt vast aan een dynamisch en flexibel woonbeleid, de woonbehoeften van de Limburger zijn daarbij leidend. Verder liggen hierin ook mogelijkheden bij te dragen aan klimaat-, energie-, en duurzaamheidsdoelstellingen. Vanuit de wetgeving is de rol van de provincie op dit terrein beperkt. Daarom opereert de provincie, met betrekking tot dit thema, vanuit een agenderende, stimulerende, meesturende en verbindende rol. De POVI is hierbij een op hoofdlijnen richtinggevend kader. Aangezien de toekomst onderhevig zal zijn aan veranderingen, en elke specifieke regio voor een andere aanpak vraagt zijn meer gerichte uitwerkingen in provinciale, regionale en/of gemeentelijke programma's, agenda's en instrumenten noodzakelijk.

Wonen

Op het gebied van wonen wordt er specifiek gekeken naar welke behoeften er zijn. De grootste opgave op korte- en middellange termijn zit in het toekomstgeschikt maken van de verouderde en niet-courante bestaande woningvoorraad. Uitgangspunten zijn dat deze woningen in eerste instantie levensloopbestendig dienen te worden gemaakt, en daarna ook verduurzaamd. Getalsmatig zijn er voldoende woningen, kwalitatief gezien zijn dit echter niet overal de juiste woningen en de juiste plannen. Met name in de middenhuur en sociale huur is er een steeds diverser wordende groep mensen aangewezen op nieuwe woon(zorg)concepten. Verder is er ook speciale aandacht voor de betaalbaarheid van woningen, aangezien kansen voor sommige doelgroepen afnemen door de stijgende prijzen.

Een belangrijk instrument om de kwaliteit van het bebouwde gebied op orde te maken is de Ladder voor duurzame verstedelijking. Hierdoor wordt de ruimte in bebouwd gebied optimaal benut. Uitgangspunt hierbij is

dat leegstaand vastgoed wordt hergebruikt en herbestemd wordt. Wonen is in principe alleen toegestaan in daarvoor bestemde woongebieden, hierop kunnen – tijdelijke – uitzonderingen worden gemaakt in de vorm van een flexibele schil.

Leefomgeving
Woonkwaliteit is niet alleen afhankelijk van de woning zelf. Omstandigheden die hier ook op van toepassing zijn, zijn bijvoorbeeld sociaaleconomische omstandigheden, gezondheid, leefbaarheid, het voorzieningenniveau, de bereikbaarheid en een veilige omgeving. De aandacht ligt bij het ontwikkelen van gemengde wijken, die bij kunnen dragen aan een sterk sociaal weefsel en verkleinen op die manier kloven in de samenleving. Ook belangrijk zijn natuur- en klimatologische eigenschappen van een woongebied. Groen, schone lucht, het tegengaan van hittestress en voorzieningen om wateroverlast (zowel overstromingen als droogtes) tegen te gaan dragen daarmee bij aan de omgevingskwaliteit.

Het project
In de POVI is onderhavig projectgebied gelegen in de zone ‘Buitengebied’, direct aansluitend aan bestaand bebouwd gebied (zone ‘Landelijke kernen’). De als 'buitengebied' aangewezen gebieden bieden volgens POVl kansen voor een breed scala aan vormen van landbouw maar ook voor andere functies. Het provinciale beleid is erop gericht om de stad-land relaties te versterken en de landschappelijke kernkwaliteiten te behouden, te beheren, te ontwikkelen en te beleven. Vanuit de principes 'Meer stad, meer land' en 'Zorgvuldig omgaan met onze ruimte en voorraden' streeft de provincie naar functiecombinaties en het optimaal benutten van bestaande functies.

Bij onderhavig initiatief wordt een bestaande bedrijfswoning bestemd als burgerwoning en wordt (agrarische)bedrijfsbebouwing gesloopt ten behoeve van de realisatie van een zestal nieuwe nul-treden woningen. Deze nul-treden woningen zijn geschikt of eenvoudig geschikt te maken voor bewoning tot op hoge leeftijd ook in geval van fysieke handicaps of chronische ziekten van bewoners. Met de ontwikkeling wordt een niet courante locatie toekomstgeschikt gemaakt.

Het projectgebied ligt weliswaar in het ‘Buitengebied’ maar grenst direct aan de ‘landelijke kern’. Met de ontwikkeling wordt een bestaand ‘gat’ in het bebouwingslint opgevuld. Hierdoor blijft de nieuw toe te voegen stedelijke functie geconcentreerd bij bestaande stedelijk gebied waarmee de variatie tussen stedelijk en landelijk gebied zoveel mogelijk intact blijft. Bij de landschappelijke inpassing van het plan zijn de kenmerken en identiteit van het gebied leidend geweest. Daarnaast voorziet voorliggend initiatief in een concrete en acute behoefte op de huidige woningmarkt in de regio, waarmee voldaan wordt aan maatschappelijke opgaven.

Gezien het bovenstaande vindt onderhavig plan aansluiting bij de POVI en kent verder geen strijdigheden met de POVI.

4.2.2 Omgevingsverordening Limburg 2021
Op 17 december 2021 heeft Provinciale Staten de nieuwe Omgevingsverordening Limburg (2021) vastgesteld. Deze Omgevingsverordening heeft van 7 juni tot en met 19 juli 2021 voor eenieder ter inzage gelegen. De Omgevingsverordening is inwerking getreden op 1 januari 2024 met de Omgevingswet.

Hoewel de Omgevingsverordening Limburg (2021) hoofdzakelijk een beleidsneutrale omzetting van de Omgevingsverordening Limburg 2014 is, staan er enkele nieuwe of inhoudelijk aanmerkelijk gewijzigde onderwerpen in. Het gaat hier om instructieregels aan gemeenten op het gebied van wonen, zonne-energie, na-ijlende effecten van de steenkoolwinning en huisvestingsnormen voor internationale werknemers.

Specifiek voor de doorwerking van het ruimtelijk beleid is in de verordening een hoofdstuk Ruimte opgenomen. Dit hoofdstuk bevat uitsluitend instructiebepalingen die zijn gericht tot gemeentebesturen. Zij moeten deze regels in acht nemen bij het vaststellen van omgevingsplannen, beheersverordeningen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen.

Voorliggend plan:
Voor voorliggende ontwikkeling zijn de navolgende bepalingen uit de verordening van belang:

Artikel 12.1.1 Wonen
In de verordening is bepaald dat bij een ruimtelijk plan, dat voorziet in de toevoeging van woningen, uit de toelichting dient te blijken dat:

a. rekening is gehouden met de hoofdstukken 3 (Limburgse principes en algemene zonering) en 5 (wonen en leefomgeving) van de provinciale omgevingsvisie;
b. sprake is van behoefte in kwaliteit en kwantiteit op basis van actueel onafhankelijk regionaal behoefteonderzoek;
c. over de behoefte aan realisatie van deze woningen overeenstemming bestaat binnen de regio Noord-Limburg of Midden-Limburg of Zuid-Limburg. De regio's bepalen eigenstandig de regionale overeenstemming, organiseren hun eigen regionale overleggen en dragen zorg voor actuele regionale woonvisies en regionale onderzoeken;
d. het omgevingsplan is opgenomen in de Limburgse systematiek van monitoring, bedoeld in afdeling 14.5;
e. realisatie van de woningen beoogd is binnen 5 jaar na vaststelling van het omgevingsplan en dat, als deze termijn niet wordt gehaald, hoe en wanneer de mogelijkheid tot realisatie van deze woningen komt te vervallen

Het onderhavige plan voldoet aan het gestelde criterium onder sub a, hetgeen in deze onderbouwing reeds is beschreven bij de behandeling van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2021 in paragraaf 4.2.1.

Ten aanzien van sub b. kan worden aangegeven dat het planvoornemen bestaat uit de realisatie van in totaal 6 nul-treden woningen en de omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning. In de hoofdstukken 4.3 en 4.4 wordt ingegaan op de toetsing aan het relevante (woon)beleid. Hierbij wordt tevens ingegaan op de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van de behoefte. Daaruit blijkt ook dat het planvoornemen in overeenstemming is met de regionale wensen en behoeften.

Ten aanzien van sub c. en d. kan worden aangegeven dat gezien de geringe omvang (minder dan 10 woningen) geen afstemming in de regio noodzakelijk is. Het plan zal worden opgenomen in de Plancapaciteitsmonitor Limburg (JUNO).

Ten aanzien van sub e. kan worden aangegeven dat voorliggende planontwikkeling nog geen concreet bouwplan betreft. Het gaat in eerste instantie om het planologische basisbesluit om de ontwikkeling van zes nieuwe woningen mogelijk te maken. Voor de betreffende woonkavels zullen vervolgens concrete bouwplannen worden opgesteld. In die fase vindt de technische uitwerking van de bouwplannen plaats. Gezien de huidige woningmarkt zal dit geheel op relatief korte termijn gerealiseerd worden. Verder is tussen de gemeente en de initiatiefnemer overeengekomen dat er gestreefd wordt om te starten van het bouwplan binnen negen maanden nadat de benodigde vergunningen onherroepelijk zijn geworden en er gestreefd wordt om de bouw binnen twee jaar na de start gereed te hebben.

Artikel 11.1 Herbenutting van monumentale en beeldbepalende gebouwen
In de Omgevingsverordening Limburg 2021 is opgenomen dat bij nieuwe plannen de mogelijkheid van realisatie door herbenutting van leegstaande monumentale of beeldbepalende gebouwen dient te worden meegenomen.

Binnen of in de directe omgeving van het projectgebied zijn geen monumentale of beeldbepalende panden aanwezig die leegstaand zijn en aan voornoemde uitgangspunten kunnen voldoen.

Artikel 3.5 Klimaatadaptatie
Voorts is in de verordening opgenomen dat een plan dat voorziet in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling voorziet in een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de risico's en gevolgen van klimaatverandering en een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de risico's en gevolgen van klimaatverandering (wateroverlast, overstroming en droogte) te voorkomen of te beperken en de afweging die daarbij is gemaakt. Daarin is voorzien in onder meer paragraaf 5.3 van deze toelichting.

Blijkens de kaart 'Milieubeschermingsgebieden' is onderhavige locatie gelegen binnen het beschermingsgebied milieubeschermingsgebied 'Boringsvrije zone Roerdalslenk II'.
Ten behoeve van de bouwplannen hoeven geen diepe funderingen te worden aangebracht of andere diepe boringen te worden verricht, zodat de beschermende kleilaag door de uitvoering van het project niet wordt aangetast.

Conclusie:
Gezien het voorgaande voldoet het planvoornemen aan de Omgevingsverordening Limburg 2021.

4.3 Regionaal beleid

4.3.1 Structuurvisie Wonen Midden-Limburg

Op 7 juli 2022 heeft de gemeenteraad van Roerdalen ingestemd met de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg (SVWML). De SVWML is een gezamenlijke, Midden-Limburgse ruimtelijke visie op de woningmarkt, opgesteld door de 7 Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert.

Hierin staan regionale afspraken tussen Midden-Limburgse gemeenten op het gebied van wonen. De focus ligt op de realisatie van voldoende woningen van de juiste kwaliteit op de juiste plek. De nadruk in de structuurvisie ligt op "Tegemoet komen aan een groeiende woningbehoefte met kwalitatief het juiste aanbod". Voor nieuwe ruimtelijke plannen ligt de aandacht daarom bij de het aanpassen van de woningvoorraad richting de actuele behoefte. In kwalitatieve zin blijkt dan ook uit het onderzoek dat vooral ingezet moet worden op de realisatie van:

- seniorenwoningen (huur en koop; grondgebonden en appartementen met lift; nultreden en levensloopbestendig);
- 1- en 2-persoonswoningen (grondgebonden en appartementen; huur en koop);
- reguliere huurwoningen (grondgebonden en appartementen; sociale en middenhuur).

De bouwproductie is momenteel hoog in Roerdalen en die lijn wordt de komende jaren voortgezet met de ambitie om jaarlijks 75-100 woningen te realiseren. Boven op de groeiambitie zoals opgenomen in de structuurvisie, heeft Roerdalen voor de periode 2025 t/m 2028 de ambitie uitgesproken tot het bouwen van 500 woningen (gemiddeld 125 woningen per jaar). Deze groeiambitie is groter dan de ambitie zoals opgenomen in de structuurvisie, maar is rechtvaardig omdat deze ambitie aansluiting vindt bij de huidige behoefte en woningbouwopgaves.

Voorliggend plan:

Samenvattend is op grond van de structuurvisie (regionaal) kwalitatief behoefte aan kleinere en betaalbare woningen in zowel huur- als koopsector. De bijbehorende doelgroepen zijn daarbij de groeiende groep ouderen en de toenemende 1- en 2-persoons huishoudens.

Onder de voorwaarde dat de nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd als nultredenwoningen leveren de woningen een positieve bijdrage aan de realisatie van de woningen die geschikt zijn voor de doelgroep senioren vanwege hun levensloopbestendigheid. Ook zal het bouwen van de woningen een positief effect hebben op de doorstroom op de woningmarkt. Ondanks dat sprake zal zijn van woningen in het hogere segment is ook voor die woningen ruimte in de huidige planvoorraad.

Woondeal
Op 9 maart 2023 is door de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening, de Provincie Limburg, de Limburgse gemeenten, het Waterschap Limburg en de Limburgse Woningcorporaties, de Woondeal Limburg 2023 gesloten. Met als belangrijkste reden de (groeiende) behoefte aan betaalbare woningen kent de woondeal een eigen aanpak om te voldoen aan die behoefte van zowel woningen voor sociale huur, middenhuur en betaalbare koopwoningen.

Er is o.a. overeengekomen:
- dat een bijdrage geleverd wordt aan de nationale versnellingsopgave door tot en met 2030 minimaal 26.550 woningen (bruto) toe te voegen in Limburg. Daarvan is 2/3 betaalbaar en wordt gestreefd naar 30% sociale huur in de bestaande woningvoorraad;
- dat voor de regio Midden-Limburg wordt ingezet op het toevoegen van 3450 woningen (bruto) in de periode tot 2025, waarvan 300 in de gemeente Roerdalen.

Om hieraan te kunnen voldoen is in de woondeal als uitgangspunt opgenomen dat van alle te realiseren nieuwbouw in de regio (Midden Limburg) 2/3 deel in het betaalbare segment wordt gebouwd (maximale koopprijs van €405.000 in 2025). Daarnaast is opgenomen dat bij het nog niet voldoen aan 30% sociale huur iedere gemeente zich inzet om toe te groeien naar deze grens van minimaal 30%. Dit kan worden bewerkstelligd door in de planvoorraad te zorgen voor een hoger percentage sociale huur dan aanwezig in de werkelijke woningvoorraad.

Bij woningbouwplannen waarvan de betaalbaarheid nog niet bekend is sturen we aan tot het realiseren van minimaal 30% sociale huurwoningen. Als bij de ontwikkeling van een woningbouwplan blijkt dat niet voldaan wordt aan het toevoegen van 1/3 deel sociale huurwoningen, wordt een financiële afdracht gedaan aan de gemeente Roerdalen (financiële bijdrage compensatie sociale woningbouw). De financiële afdracht kan worden aangewend voor het toevoegen van sociale huurwoningen elders in de gemeente. Dit is mogelijk zolang gemeente-breed voldaan wordt aan het toevoegen van 30% sociale huurwoningen en 2/3 deel betaalbare woningen.

Voorliggend plan:
Bij voorliggende plan wordt niet voldaan aan de norm. Door middel van een overeenkomst is vastgelegd dat initiatiefnemer een afdracht doet aan de voorziening compensatie sociale woningbouw. Deze afdracht zet de Gemeente in om het tekort aan sociale woningen te verevenen met een locatie waar meer sociale woningen worden gerealiseerd dan de norm voorschrijft. Hiermee voldoet het plan aan de Woondeal.

Conclusie
Kwantitatief is het overschrijden van de ambitie tot het jaarlijks toevoegen van 75-100 woningen te verantwoorden. Deze verantwoording is gebaseerd op grond van de ambitie van Roerdalen tot het bouwen van

500 woningen in de periode 2025-2028, in samenhang met het bijdragen aan de productie van woningen in relatie tot de (landelijke) woningbouwopgave.
Kwantitatief is bij voorliggend plan geen volledige aansluiting bij de behoefte op grond van de structuurvisie. Echter in aansluiting bij de huidige woningmarkt, met de behoefte aan woningen die geschikt zijn voor de doelgroep senioren, en in samenhang met de ruimte die de Woondeal biedt voor het bouwen van woningen in het duurdere segment, zijn de woningen kwantitatief verantwoordbaar.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Omgevingsvisie Roerdalen 2050

Op 8 juli 2021 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 vastgesteld. Deze visie is gericht op de kwaliteit en ontwikkelingen van de fysieke leefomgeving op de lange termijn. De visie voor Roerdalen is als volgt geformuleerd: “Roerdalen is een landelijke, groene en duurzame gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is en waar iedereen gelukkig, gezond en veilig kan verblijven.”

De omgevingsvisie biedt de mogelijkheid om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen. De bouwplannen moeten passen binnen het dorpse karakter van de gemeente. Bouwen buiten de kerngrenzen is (in principe) niet mogelijk. Verdere randvoorwaarden zijn dat er gebouwd wordt in lijn met de behoeftevraag en dat de plannen moeten passen binnen de provinciale en regionale kaders. Er wordt daarbij niet alleen gekeken naar autonome cijfers, maar ook naar ontwikkelingen die van invloed zijn op de woonbehoefte. Als de behoeftevraag hier aanleiding toe geeft, kan overwogen worden om specifieke locaties- en/of gebieden aan te wijzen voor woningbouw.

Kwaliteitskader Roerdalen
Verstening/ verharding van het buitengebied welke niet rechtstreeks is toegestaan moet altijd ruimtelijk en landschappelijk worden ingepast. Voor ontwikkelingen in het buitengebied die middels een planologische procedure mogelijk worden gemaakt is het Kwaliteitskader Roerdalen van toepassing. Het Kwaliteitskader Roerdalen is de vervanger/opvolger van het Limburgs Kwaliteitsmenu/ Gemeentelijk Kwaliteitsmenu uit de Structuurvisie Roerdalen 2030.

Het uitgangspunt is dat de negatieve gevolgen van een ontwikkeling die ingrijpt in het buitengebied of de kern gecompenseerd wordt. Via de kwaliteitsbijdrage wordt de ingreep in de ruimtelijke omgeving gecompenseerd. Met de kwaliteitsbijdrage worden aanvullende maatregelen uitgevoerd zodat per saldo sprake is van een kwaliteitsverbetering. De kwaliteitsbijdrage is afhankelijk van de soort ontwikkeling en het gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt. De landschappelijke en ruimtelijke inpassing vindt altijd ter plaatse plaats.

Voorliggend plan
Bij voorliggend plan is sprake is van een herstructureringslocatie die is gelegen binnen de bebouwde kom, direct grenzend aan de kerngrens van Melick. Omdat een positieve bijdrage wordt geleverd aan het toevoegen van woningen in relatie tot de huidige woningbouwopgave (landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal), en omdat de bouw van de woningen een directe bijdrage levert aan het bevorderen van doorstroming op de huidige woningmarkt (onder de voorwaarde dat sprake is van het bouwen van nultredenwoningen) kan worden afgeweken van de Omgevingsvisie Roerdalen 2050. In een eerdere fase is, met het oog op een aanpassing van de omgevingsvisie Roerdalen 2050, beoordeeld dat, in afwijking van de omgevingsvisie, in voorliggend situatie dient te worden uitgegaan van een ‘gebied binnen de kerngrenzen’. Daarbij past de ontwikkeling binnen de module 12: ‘Woningen (inclusief woningbouwcompensatie)’. De gemeente staat in dit gebied positief tegenover woningbouwplannen, mits passend binnen de behoefte. Dit is ook vastgelegd in een overeenkomst. Hierbij is tevens vastgelegd dat, gezien de ligging, wel een landschappelijk inpassingsplan wordt opgesteld. Een extra

aanvullende (financiële) kwaliteitsbijdrage is niet aan de orde omdat per saldo het aantal m² van het huidige agrarisch bouwvlak gesaldeerd wordt met de toe te voegen bebouwing in het projectgebied.

Conclusie
Bij voorliggend plan worden een zestal nultredenwoningen gerealiseerd. In de hoofdstukken 4.2 en 4.3 is uitgebreid ingegaan op de behoefte aan dergelijke woningen. Daarbij is door Kern Architecten voor de ontwikkeling een landschappelijk inpassingsplan opgesteld welke is opgenomen in bijlage 2. Gezien het voorgaande is de ontwikkeling in lijn met de Omgevingsvisie Roerdalen 2050.

5 Omgevingsaspecten

In dit hoofdstuk worden de diverse relevante omgevingsaspecten aangehaald en wordt aangegeven hoe deze in deze onderbouwing van de fysieke leefomgeving zijn ingepast.

5.1 Bedrijfshinder

Voorheen werd vanuit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) een goede ruimtelijke ordening beoogd bij het ontwikkelen van nieuwe ruimtelijke plannen. Deze goede ruimtelijke ordening is gericht op het voorkomen van voorzienbare hinder en gevaar door milieubelastende activiteiten. In dat kader is een systematiek ontwikkeld die door middel van richtafstanden voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) op voorhand regelt om hinder en gevaar te voorkomen: De VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Deze milieuzonering dient twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar voor woningen;
- het bieden van voldoende ruimte en zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam kunnen (blijven) uitoefenen.

Omgevingswet

Onder de Omgevingswet wordt een nieuwe werkwijze geïntroduceerd, waarbij het werken met milieucategorieën voor bedrijven komt te vervallen. De regeling wordt vervangen door direct milieuregels in het omgevingsplan op te nemen: 'Milieuzonering nieuwe stijl'. Ook onder deze nieuwe regeling blijven beide doelen die met milieuzonering worden nagestreefd gelden.

Het toepassen van de 'milieuzonering nieuwe stijl' is echter vrijwillig. Er kan ook op een andere wijze getoetst worden aan de milieunormen. In de onderbouwing bij een BOPA dient in ieder geval te worden onderbouwd dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Een ETFAL kan door voldoende afstand tussen de milieubelastende en de woonactiviteiten aan te houden. Wat voldoende is, hangt af van de aard en omvang van de milieubelastende activiteiten die in de directe omgeving van de projectlocatie zijn toegelaten. De VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' kan hierbij nog steeds een basis bieden voor een indicatie voor de inpasbaarheid van de activiteit.

Systematiek

De VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) geeft handreikingen voor een verantwoorde inpassing van bedrijvigheid in haar fysieke omgeving en voor de inpassing van gevoelige bestemmingen nabij bedrijven. Het is geen wet, maar een gangbare manier om milieuzonering toe te passen. In de VNG-brochure worden per bedrijfssoort en per milieuaspect indicatieve afstanden gegeven tot gevoelige objecten. Indien aan de VNG-afstand wordt voldaan, kan gesteld worden dat hinder niet te verwachten is.

In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen.

Milieucategorie	Richtafstand tot gevoelige functies in een rustige woonwijk	Richtafstand tot gevoelige functies in gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter

5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1.000 meter	700 meter

Voorliggend plan

Voorliggend plan bevat de realisatie van zes nieuwe woningen en de functiewijziging van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning. Woningen betreffen géén hinder veroorzakende functie. De nieuwe woningen zullen niet leiden tot hinder voor de bestaande of toekomstige hindergevoelige functies. Medewerking aan dit project is echter pas mogelijk indien blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL), zodat een goed woon- en leefklimaat in de woningen gegarandeerd is, alsmede dat bedrijven in de omgeving door de nieuwe woonfunctie niet in hun activiteiten worden gefrustreerd.

Bedrijfsbestemming Waterschei 14-16

In de nabijheid van het projectgebied is aan de Waterschei 14-16 een locatie aanwezig met een bedrijfsbestemming waarbij bedrijven zijn toegestaan tot milieucategorie 3.1 (aannemersbedrijf). De milieuhinder richtafstand voor gemengd gebied bedraagt daarbij 30 meter. Het voorliggende initiatief ligt buiten deze richtafstanden.

Bedrijventerrein Roerstreek

Ten noorden van de projectlocatie is het bedrijventerrein Roerstreek gelegen. Op dit bedrijventerrein zijn bedrijven toegestaan tot milieucategorie 5.1. De afstand tot dit bedrijventerrein bedraagt meer dan 500 meter. De afstand tot het gedeelte van het bedrijventerrein waar bedrijven zijn toegestaan tot milieucategorie 5 bedraagt 1.200 meter. Het voorliggende initiatief ligt daarmee buiten de richtafstanden. Zie ook paragraaf 5.2.

Camping Groenstraat 49

Aan de Groenstraat 49 is Camping van Kempenhof gelegen. Betreffende locatie kent de bestemming ‘Recreatie-Verblijfsrecrteatie-9’ waarbij de gronden bestemd zijn voor een (mini)camping. De milieuhinder richtafstand voor kampeerterreinen binnen gemengd gebied bedraagt 30 meter. De afstand van de meest oostelijke woonkavel tot aan de perceelsgrens Groenstraat 49 bedraagt minimaal 31 meter. Het voorliggende initiatief ligt daarmee buiten de richtafstanden.

Invloed sportvelden

Ten noordwesten van de projectlocatie zijn de sportvelden van FC Roerdalen gelegen. Het betreft een bestaande situatie van een voetbalveld. Voor deze locatie kan worden uitgegaan van gemengd gebied. Hierdoor bedraagt de richtafstand 30 meter (milieucategorie 3.1). De eerste nieuwbouwwoning is op een afstand van circa 50 meter gelegen. Bestaande woningen bevinden zich op een kortere afstand van de voetbalvelden, circa 35 meter. De nieuwe woningen worden buiten de richtafstand gerealiseerd, gezien echter menselijk stemgeluid niet is opgenomen in de Bruidsschat als het omgevingsplan heeft toch toetsing plaatsgevonden in het kader van de ETFAL.

Door K+ Adviesgroep is een onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van de sportvelden van FC Roerdalen. Dit akoestisch onderzoek is uitgevoerd om inzicht te geven in de geluidemissie van het voetbalveld op de nieuwbouwwoningen. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage ‘6 woningen Groenstraat Melick - Geluiduitstraling voetbalvelden’, 19 mei 2025. De conclusies uit dit onderzoek zijn hieronder beknopt weergegeven.

Bruidschat

- Uit het onderzoek blijkt dat er wordt voldaan aan de geluideisen van de Bruidschat. De optredende gevelbelastingen bedragen ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Hierbij is alleen gekeken naar de spelers op het veld. De scheidsrechter hierbij niet opgenomen.

ETFAL

- Uit het onderzoek blijkt dat er wordt voldaan aan de geluideisen van stap 2 van de VNG. De optredende gevelbelastingen bedragen ten hoogste 46 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Hierbij is gekeken naar zowel de spelers op het veld als het fluitsignaal van de scheidsrechter.

- Het maximaal geluidniveau wordt in voorliggende situatie veroorzaakt door het fluitje van de scheidsrechter. De maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 70 dB(A) in de dag- en avondperiode bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voor de avondperiode niet voldaan aan stap 2 van de VNG. De overschrijding bedraagt maximaal 5 dB(A).

  Conform artikel 4.102 van het Bbl dienen de woningen te beschikken over een gevelgeluidwering van ten minste 20 dB. Om de te kunnen voldoen aan de door de Bruidsschat gestelde binnenwaarde in de avondperiode van 50 dB(A) dienen de woningen te beschikken over een gevelgeluidwering van 18 dB. Dit is minder dan door het Bbl vereist is. Gezien voldaan dient te worden aan het Bbl kan worden gesteld dat er in de woningen sprake zal zijn van een goed woon- en leekklimaat. Er kan worden gesteld dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

  De maximale geluidniveaus in de avondperiode worden veroorzaakt door een fluitsignaal. De fluit wordt gebruikt bij wedstrijden. Tijdens een training zal er, op een enkele uitzondering na, geen gebruik worden gemaakt van een fluit. De wedstrijden worden voor het overgrote deel op zaterdag en zondag in de dagperiode gespeelt. Het is in uitzondering mogelijk dat er door de week een enkele wedstrijd wordt gespeelt in de avondperiode, echter zal dit minder dan 12 keer per jaar voorkomen. In werkelijkheid zullen de berekende maximale geluidniveaus maar in zeer beperkte mate optreden.

  Gezien de overschrijding in werkelijkheid beperkt zullen voorkomen, de gevelgeluidwering van de woningen gelijk is aan de minimale eis van het Bbl en hiermee voldaan kan worden aan de geëiste binnenwaarde in de woningen conform de Bruidsschat en de woningbouw in Nederland, gezien de woningnood, een zwaarwegend belang is kan worden gesteld dat er in deze situatie sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties met de komst van de nieuwbouwwoningen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport dat is opgenomen in bijlage 3.

<u>Invloed kinderdagverblijf</u>

Aan de Groenstraat 47 is kinderdagverblijf NATUURLIJK gevestigd. Om aan te tonen dat enerzijds de ontwikkeling van zes nieuwbouwwoningen inclusief de omzetting van de bestaande bedrijfswoning naar burgerwoning aan de Groenstraat 45 de activiteiten van het kinderdagverblijf niet beperken en anderzijds dat het kinderdagverblijf geen nadelig effect heeft op het woon- en leefklimaat in de woningen, is door K+ Adviesgroep is een onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van het kinderdagverblijf. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage ‘6 woningen Groenstraat Melick - Geluiduitstraling kinderdagverblijf NATUURLIJK’, 17 maart 2025. De conclusies uit dit onderzoek zijn hieronder beknopt weergegeven.

- Er wordt voldaan aan de geluideisen stap 2 van de VNG. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bedragen ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde op de nieuwbouwwoningen.

- Er wordt voldaan aan de geluideisen stap 2 van de VNG. De optredende maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 68 dB(A) in de dagperiode op de nieuwbouwwoningen.
- De gevelbelasting vanwege de verkeersaantrekkende werking bedraagt ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB van de Schrikkelcirculaire wordt niet overschreden.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport dat is opgenomen in bijlage 4.

Invloed verloskundige praktijk

Aan de Groenstraat 47 is tevens een verloskundige praktijk gevestigd. Ook hiervoor is door K+ Adviesgroep een onderzoek uitgevoerd. Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd om inzicht te geven in de geluidemissie van de installatie op de nieuwbouwwoningen. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage 'Geluiduitstraling verloskundige praktijk De Roerstreek', 17 maart 2025.

Daarbij is de geluidbelasting van de installatie getoetst aan de Bruidsschat gezien de verloskundige praktijk al voor de ingang van de Omgevingswet actief was. Uit de rekenresultaten van het onderzoek blijkt dat voldaan wordt aan de geluideisen van de Bruidsschat.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport dat is opgenomen in bijlage 5.

Conclusie

Met het onderhavige project wordt geen milieubelastende functie opgericht. In de (directe) omgeving van de voorgenomen woningen bevinden zich wel enkele bedrijven waarbij deels wordt voldaan aan de richtafstand. Uit de beschouwing van de betreffende bedrijven en de daarvoor uitgevoerde onderzoeken blijkt dat het aspect bedrijfshinder geen belemmering vormt voor het onderhavige project.

5.2 Geluid

Veel functies in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid. Ze maken geluid of ze worden eraan blootgesteld. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen en de bescherming van geluidgevoelige gebouwen en andere gebouwen en plekken. Ook zijn direct werkende regels in de bruidsschat opgenomen. Dit zijn de regels voor het bepalen en beoordelen van geluid door een toegelaten activiteit.

In de bruidsschat is het onderdeel geluid geregeld in paragraaf 22.3.4. Daarin staan regels over geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. In de Bruidsschat zijn waarden bepaald (zie artikel 22.57 Bruidsschat waar waarden gelden). Daarbij is onderscheid gemaakt in geluid door de volgende activiteiten:

- activiteiten anders dan door windturbines en windparken en civiele buitenschietbanen, militaire buitenschietbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.2 BS);
- geluid door windturbines en windparken (par. 22.3.4.3 BS);
- geluid door civiele buitenschietbanen, militaire buitenschietbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.4 BS).

De instructieregels uit afdeling 3.5 (Bkl) zijn van toepassing op de beheersing van geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein (artikel 3.18 lid 1 Bkl). De wetgever maakt onderscheid tussen geluidbronnen met een geluidproductieplafond als omgevingswaarde (gpp) en bronnen met een basisgeluidemissie (bge). Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen heeft invloed op de omgeving. Het bevoegd gezag beoordeelt geluid van deze bronnen bij geluidgevoelige gebouwen (artikel 3.20 Bkl).

Het rijk stelt voor een aantal gebouwen specifieke regels. Deze instructieregels van het Bkl voor geluid zijn gericht op aangewezen geluidgevoelige gebouwen (artikel 3.20 Bkl) en stiltegebieden (artikel 7.11 Bkl). In de aanwijzing van geluidgevoelige gebouwen is de functie (zoals wonen, onderwijs of zorg) bepalend (artikel 3.20 Bkl). Voor andere gebouwen of locaties bepaalt de gemeente zelf de mate van bescherming tegen geluid. Dat doet de gemeente vanuit haar taak 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

Voorliggend plan

Voor het project is door K+ Adviseurs een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeers- en industrielawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage ‘6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick - Optredende geluidbelasting weg- en industrielawaai’, 17 maart 2025.

De resultaten uit het onderzoek zijn hieronder beknopt weergegeven. Het onderzoeksrapport is opgenomen in bijlage 6.

Gemeentewegen

Uit het onderzoek blijkt dat de geluidbelasting ten gevolge van de gemeentewegen maximaal 53 dB bedraagt, waarmee deze onder de standaardwaarde ligt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving legt ten gevolge van deze weg geen restricties op aan het plan.

Industrielawaai

De geluidbelasting ten gevolge van de industrieterrein Heide Roerstreek is maximaal 47 dB, waarmee deze onder de standaardwaarde ligt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving legt ten gevolge van dit industrieterrein geen restricties op aan het plan.

Gecumuleerd geluid

Aangezien de standaardwaarde niet wordt overschreden, is een beoordeling van het bevoegd gezag om afwegingsruimte boven de standaardwaarde te benutten in deze situatie niet van toepassing.

Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving

Het gezamenlijk geluid hoeft niet te worden bepaald indien voldaan wordt aan de standaardwaarde. Wanneer er wordt voldaan aan de standaardwaarde is er conform het Besluit bouwwerken leefomgeving geen nader onderzoek nodig naar de geluidwerende gevelmaatregelen. De minimaal vereiste karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied bedraagt in dit geval 20 dB.

Conclusie

Op basis van het uitgevoerde akoestisch onderzoek blijkt dat kan worden voorzien in een goed akoestisch woon- en leefklimaat. Vanuit akoestiek bestaan er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.3 Water

Het klimaat is aan het veranderen en leidt tot meer extremere buien. Het (hemel)watersysteem en de afvalwaterketen moet deze neerslag zo goed als mogelijk kunnen verwerken. Het besef groeit dat dit niet meer uitsluitend met grotere rioolbuizen op te vangen is.

Om de waterbelangen (hemelwater en grondwater) bij ruimtelijke ontwikkelingen te borgen dient bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de Watertoetsprocedure doorlopen te worden. In het kader van deze toets moet elk plan een waterparagraaf bevatten, waarin wordt aangegeven hoe in het plan wordt omgegaan met water. In deze paragraaf is dit beschreven. Voordat wordt ingegaan op de locatie specifieke kenmerken van het projectgebied, is eerst het relevant beleid samengevat en worden vervolgens de beleidsregels (eisen) aangehaald waarmee in de watertoets gerekend moet worden.

Europees en Rijksbeleid

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft als doel om de kwaliteit van de Europese wateren te verbeteren en die kwaliteit goed te houden. Het belangrijkste middel om dit doel te bereiken is het stroomgebiedbeheersplan (SGBP). In een dergelijk plan worden de waterkwaliteitsdoelen en de daarvoor benodigde maatregelen beschreven om deze goede kwaliteit te bereiken. Nederland maakt deel uit van vier internationale stroomgebieden, waarbij de gemeente Roerdalen in het stroomgebied van de Maas is gelegen.

Het stroomgebiedbeheersplan Maas is op 22 maart 2022 vastgesteld en heeft een looptijd tot eind 2027. Een belangrijk onderdeel van het SGBP is een maatregelenprogramma. Het maatregelenprogramma bestaat enerzijds uit maatregelen die worden genomen in het kader van reeds bestaande nationale en/of Europese

wetgeving (bijv. Europese Nitraatrichtlijn) en anderzijds een groot aantal regionale en locatie gebonden maatregelen.

Omgevingswet
Artikel 5.37 van het Bkl stelt dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. Naast de specifieke regels als gesteld in paragraaf 5.1.3 Bkl over onderdelen van het watersysteem in het omgevingsplan, worden voor een duiding van de gevolgen voor het beheer van het watersysteem, de opvattingen van het bestuursorgaan dat is belast met het beheer van die watersystemen betrokken.

Denk bijvoorbeeld aan (instructie)regels (al dan niet ter nastreving van omgevingswaarden) uit de provinciale omgevingsverordening en de waterschapsverordening. Daarnaast bevatten de artikelen 5.38 t/m 5.49 Bkl rijksregels met betrekking tot:
1. het voorkomen van belemmeringen voor primaire waterkeringen;
2. het bouwen binnen kustfundamenten buiten stedelijk gebied; en
3. het ontplooien van activiteiten in en nabij grote rivieren en het IJsselmeergebied.

Waterbeleid 21e eeuw: anders omgaan met water
Door de opgetreden wateroverlast heeft de regering de commissie Waterbeheer 21e eeuw in het leven geroepen. De commissie geeft advies over de problemen en hoe die in de toekomst te voorkómen zijn. Op 31 augustus 2000 bracht de commissie het advies Waterbeleid voor de 21e eeuw "Geef water de ruimte en de aandacht die het verdient" uit. De commissie concludeerde dat de manier waarop wij nu met water omgaan niet voldoende is voor de verwachte klimaatsveranderingen. De bevindingen van de commissie zijn verwoord in de hedendaagse wetgeving en beleidsnota's. In grote lijnen ligt de nadruk op de kwantiteitstrits vasthouden-bergen-afvoeren en de kwaliteitstrits schoonhouden-scheiden-schoonmaken.

Nationaal Bestuursakkoord Water
Met het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) (2011) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord.
Het NBW is een uitwerking van het waterbeleid 21e eeuw (WB21) en de KRW. De belangrijkste doelen en taken zijn:
- het teveel (overlast) of tekort (onderlast) aan water aanpakken;
- verbetering van de waterkwaliteit.

Het Nationaal Water Programma 2022-2027
Het Nationaal Water Programma 2022–2027 geeft een overzicht van de ontwikkelingen binnen het waterdomein en legt nieuw ontwikkeld beleid vast. Er wordt gewerkt aan schoon, veilig en voldoende water dat klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Ook is er aandacht voor de raakvlakken van water met andere sectoren. In het NWP komen het oude Nationaal Waterplan (voor beleid) en het Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren (voor beheer) samen. Zo wordt al in de geest van de Omgevingswet gewerkt.

<u>Regionaal en gemeentelijk beleid</u>

Provinciaal Waterprogramma 2022-2027
Het waterbeleid van de provincie Limburg voor de jaren 2022-2027 staat in het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 dat op 17 december 2021 door Provinciale Staten is vastgesteld. Het Provinciaal Waterprogramma is een uitwerking van de Omgevingsvisie Limburg en bevat de doelstellingen die de Provincie de komende

planperiode samen met de partners willen bereiken op het gebied van Water. Centraal staat hierbij het realiseren van een duurzaam, robuust en ecologisch gezond watersysteem dat kan omgaan met wateroverlast en droogte en dat voorziet in voldoende water van goede kwaliteit. Het Provinciaal Waterprogramma werkt door in de Provinciale Omgevingsverordening en in omgevingsvisie en plannen van gemeenten en het waterbeheerprogramma van het Waterschap Limburg.

Waterbeheersprogramma periode 2022-2027 Waterschap Limburg
Elke zes jaar leggen waterschappen vast welke aanpak en welke maatregelen op hoofdlijnen nodig zijn om het watersysteem en de waterkeringen op orde te brengen en te houden. Met het waterbeheerprogramma (WBP) geeft Waterschap Limburg richting aan het waterbeheer in de periode 2022-2027. Het programma geeft invulling aan het bestuursprogramma uit 2019 en de meerjarenbegroting waarin de koers voor de periode 2019-2023 is uitgezet.

Waterschapsverordening Waterschap Limburg
Vanaf 1 januari 2024 is de Waterschapsverordening Waterschap Limburg officieel in werking getreden. In de Waterschapsverordening staan regels die het waterschap hanteert om beken, dijken, waterwerken en grondwater in Limburg te beschermen. Het is een belangrijk document voor iedereen die bij, of met water, activiteiten onderneemt. In de waterschapsverordening zijn o.a. de normen opgenomen waaraan de verwerking van (hemel)water aan dient te voldoen.

<u>Afhandeling afval- en hemelwater projectgebied</u>

Afvalwater
Het afvalwater als gevolg van onderhavig project zal worden geloosd op de gemeentelijke riolering in de Groenstraat. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt is het afvoeren van afvalwater via de gemeentelijke riolering vereist en daarmee tevens de beste optie.

Hemelwater
Het hemelwater dat terechtkomt op de woningen wordt niet afgevoerd via het riool, maar wordt afgekoppeld. Via daken en dakgoten wordt het hemelwater naar een infiltratievoorziening op eigen terrein geleid en geïnfiltreerd in de bodem.

Hemelwater verhardingen
Conform het beleid van de gemeente Roerdalen is bij nieuwbouw het infiltreren van hemelwater op eigen terrein verplicht. Het hemelwater dat valt op de nieuwe (dak)verharding zal moeten worden opgevangen en worden afgevoerd naar een te realiseren hemelwatervoorziening. Die voorziening wordt gedimensioneerd volgens de richtlijnen van het waterschap: 100 millimeter in 24uur, waarbij de voorziening binnen 24 uur weer geheel beschikbaar dient te zijn.

Hemelwaterhoeveelheden
In het kader van voorliggend project is door Geonius een infiltratieonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage ‘Infiltratieadvies - Nieuwbouw van 6 woningen aan de Groenstraat 45 in Melick’, 24 december 2024. De rapportages van dit onderzoek is opgenomen in bijlage 7.

Uit dit onderzoek blijkt dat infiltratie van hemelwater tot de mogelijkheden behoort. De doorlatendheid van de ondergrond is matig tot vrij goed. De hoeveelheid toestromend water is berekend op basis van het afwaterend oppervlak en de gehanteerde bui. De uitkomst van deze berekeningen bedraagt ca. 12,0 m^3 (dakoppervlakte) en ca. 7,0 m^3 (bestratingsoppervlakte) per woning.

Uitwerking infiltratievoorziening
De initiatiefnemer voorziet in de aanleg van een infiltratievoorziening van voldoende omvang bestaande uit grindkoffers in de voortuin of onder de oprit en grindstroken onder en/of langs de bestrating.

Voorkomen van wateroverlast
Bij het bepalen van het bouwpeil en afschot wordt rekening gehouden wateroverlast om zo te voorkomen dat water in de te realiseren gebouwen kan vloeien. Daarnaast kan ten aanzien van wateroverlast voor derden worden gesteld dat hiervan geen sprake zal zijn. De beoogde infiltratievoorziening zal voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te herbergen. Tevens is een overstort voorzien naar de gemeentelijke riolering, waardoor er voor derden geen wateroverlast te verwachten is.

Conclusie projectgebied
Gelet op het vorenstaande vormt het aspect waterhuishouding geen belemmeringen voor onderhavige planontwikkeling.

5.4 Bodem en asbest

Bodem

Bij een omgevingsplanplanprocedure of bij een functiewijziging (bij een omgevingsvergunning voor planologisch strijdig gebruik) moet het bevoegde gezag voldoende inzicht hebben om de vraag te kunnen beantwoorden of de bodem geschikt is voor de toe te kennen functie. Daarvoor dient een bodemonderzoek. Een bodemonderzoek hoeft echter niet te worden uitgevoerd als de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel kan dienen voor een omgevingsplanwijziging. Een belangrijke voorwaarde daarbij is de vaststelling van het niet verdacht zijn van de locatie voor puntbronnen op basis van een uitgevoerd NEN 5725 vooronderzoek. Blijkt hieruit dat er geen verdachte locaties/situaties zijn, ofwel er zijn geen knelpunten, dan kan volstaan worden met dit vooronderzoek aangevuld met een veldinspectie.

Uit het vooronderzoek volgens NEN 5725 kan ook blijken dat de kwaliteit van de bodem onvoldoende zou kunnen zijn ofwel een verdachte situatie bestaat. In die gevallen moet altijd een vooronderzoek gevolgd door een verkennend onderzoek conform NEN 5740 worden uitgevoerd, aangevuld met een bodemonderzoek asbest conform NEN5707. Onderzoeken die niet volgens de geldende normen zijn opgesteld en uitgevoerd zijn of verouderde onderzoeken gelden niet als representatief en onvoldoende.

Voorliggend plan
Ter voorbereiding op de realisatie van voorliggend plan is door Geonius een historisch bodemonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage ‘Vooronderzoek Groenstraat 45 te Melick’, 17 december 2024. De rapportage van dit onderzoek is opgenomen in bijlage 8.

Uit dit vooronderzoek is gebleken dat de locatie opgedeeld kan worden in 3 deellocaties. Hiervan blijken 2 deellocaties verdacht voor bodemverontreiniging. Voor deze 2 deellocaties is het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek noodzakelijk.

De beoogde ontwikkeling wordt gerealiseerd middels een gefaseerde omgevingsvergunning waarbij voorliggende onderbouwing voorziet in de onderbouwing voor het planologische basisbesluit. Bij het aanvragen voor de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het feitelijk verrichten van de bouwactiviteit zal middels een verkennend bodemonderzoek aangetoond moeten worden dat de bodem bij de betreffende deellocaties geschikt is voor de beoogde functie en dat er geen milieuhygiënische belemmeringen bestaan voor het huidige en geplande gebruik van de locatie. Dit zal als voorwaarde aan de te verlenen omgevingsvergunning worden gekoppeld.

Met in achtneming van bovenstaande verplichting vormt het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend plan.

Asbestinventarisatie

De loods op het achtererf van Groenstraat 45 zal in het kader van de voorgenomen ontwikkeling gesloopt worden. De loods dateert uit 1994. Ten behoeve van de sloopmelding is een asbestinventarisatie uitgevoerd voor de loods om vast te stellen of er asbesthoudende toepassingen aanwezig zijn in de betreffende gebouwen.

Het aspect 'asbest' vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.5 Natuurwaarden

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De regelgeving voor de bescherming van flora en fauna (de voormalige Wet natuurbescherming) staan in de Aanvullingswet, Aanvullingsbesluit en Aanvullingsregeling natuur. In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (verder: Bal) staan de nadere regels uitgewerkt. Deze wet vormt een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatig gebiedsbescherming plaats door middel van het Nationaal Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalige ecologische hoofdstructuur (EHS)), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in omgevingsvisies en verordeningen is vastgelegd.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie ligt nabij een tweetal Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Roerdal' op circa 1.2000 meter afstand. Op 2.500 meter afstand is Natura 2000-gebied 'Meinweg' gelegen. Gelet op de afstand tussen het projectgebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden negatieve effecten vanwege geluidverstoring, licht of trillinghinder uitgesloten.

Stikstofdepositie

Ten behoeve van het planvoornemen is onderzocht of sprake is van een stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Daartoe is door Kern Architecten een stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd (Kern Architecten, 'Onderzoek stikstofdepositie – Nieuwbouw 6 vrijstaande woningen te Melick', 28-03-2025). De stikstofdeposities in zowel de realisatie- als de gebruiksfase zijn berekend voor de relevante Natura 2000-gebieden. Uit de stikstofberekeningen is gebleken dat de genoemde grenswaarde niet wordt overschreden. De rapportage van dit stikstofonderzoek is bijgevoegd als bijlage 9.

Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). Het meest nabij gelegen NNN ligt op circa 200 meter afstand ten noorden van het projectgebied. Vanwege de afstand van het projectgebied t.o.v. omliggend NNN-gebied en de aard van de ingrepen kunnen negatieve effecten worden uitgesloten.

Houtopstanden

Binnen het voornemen is geen bomenkap voorzien. Een nadere beoordeling aan het onderdeel houtopstanden (Ow) is daarmee niet noodzakelijk.

Soortenbescherming

In het kader van voorliggend project is door Brabant Eco een Quickscan natuurwetgeving uitgevoerd om na te gaan welke natuurwaarden in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig zijn en welke vervolgstappen eventueel nodig zijn in het kader van de Omgevingswet (Ow) onderdeel natuur. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage 'ecologische quickscan - Onderzoek naar beschermde natuurwaarden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling', 20 maart 2025. Het rapport van deze Quickscan is opgenomen in bijlage 10.

De resultaten uit de Quickscan ten aanzien van de beschermde soorten is hieronder opgenomen:

Vleermuizen – zorgplicht

De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het projectgebied is geen essentieel foerageergebied en er zijn geen vliegroutes aanwezig. De woning aan Groenstraat 45 is wel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, maar deze blijft onaangeroerd. Als de woning in de toekomst wordt gesloopt of verbouwd, dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd.

Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen, vooral bij de woning en de bomenrij aan de zuidzijde, door de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien er gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de woning, bomen en andere omliggende groenelementen.

Marterachtigen – werken in de vrijstellingsperiode Limburg

De sloop van de schuur achter de woning aan Groenstraat 45 kan mogelijk leiden tot het verlies van verblijfplaatsen van marterachtigen. De naastgelegen ruigte kan daarbij dienen als foerageergelegenheid. In Limburg geldt een vrijstellingsperiode van augustus t/m februari. Indien de werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd, dan is er geen nader onderzoek noodzakelijk. Wel dient er gewerkt te worden in een aangepast tempo, zodat eventueel aanwezige dieren de kans krijgen om te vluchten zodat doding voorkomen kan worden.

Broedvogels – zorgplicht

De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte nest- of verblijfplaatsen voor jaarrond beschermde vogelsoorten. De woning aan Groenstraat 45 is wel geschikt als nest- en verblijfplaats voor huismussen en gierzwaluwen, maar deze blijft onaangeroerd. Als de woning in de toekomst wordt gesloopt of verbouwd, dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd.

Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

Amfibieën – zorgplicht

Hoewel het projectgebied in theorie enige waarde kan bieden als leefgebied voor beschermde amfibieën en reptielen vanwege de aanwezige ruigte, blijft er in de directe omgeving voldoende leefgebied beschikbaar, zoals de omliggende bossen met betere dekking en foerageermogelijkheden. Daarnaast kunnen enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad, in hun landfase in het projectgebied kunnen voorkomen. Aangezien dit vrijgestelde soorten betreft, is de algemene zorgplicht voldoende. Om vestiging van rugstreeppadden binnen het projectgebied te voorkomen, dient het ontstaan van poeltjes of plassen binnen het projectgebied in het voortplantingsseizoen (april-september) van de rugstreeppad te worden voorkomen. Een

andere optie is (wanneer het projectgebied in de huidige situatie nog niet geschikt was) het afzetten van het projectgebied met een amfibieënscherm.

Overige soortgroepen
Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, overige grondgebonden zoogdieren, reptielen, vissen en ongewervelden.

Conclusie
Gelet op het vorenstaande vormt het aspect Natuur geen belemmering voor onderhavige planontwikkeling.

5.6 Luchtkwaliteit

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl. Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10). Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering is het NSL met de inwerkingtreding van de Omgevingswet dan ook komen te vervallen.

Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 ug/m3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

Huidige jaargemiddelde concentraties NSL-Monitoringstool 2022
Uit de monitoringstool van het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, Atlas voor de Leefomgeving) volgt dat de concentraties luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10) in de directe omgeving van het projectgebied lager liggen dan de grenswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld (voor PM10 en NO2 40 µg/m³ en voor PM2,5 20 µg/m³). De concentratie NO2 bedraagt minder dan 12 µg/m³, de concentratie PM10 bedraagt minder dan 16 µg/m³ en de concentratie PM2,5 minder dan 9 µg/m³. Dit betekent dat de luchtkwaliteit in de huidige situatie voldoende wordt geacht en er geen normen worden overschreden.

<u>Niet in betekenende mate (NIBM)</u>
Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor NO2 en PM10. In artikel 5.54 Bkl is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die binnen de getalsmatige grenzen vallen en daardoor niet in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit worden uitgevoerd. Onderhavig plan behoort tot de in de lijst opgenomen categorieën van gevallen en mag derhalve gerangschikt worden als een activiteit welke in niet betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Desondanks is volledigheidshalve voor de ontwikkeling de bijdrage aan een verslechtering

van de luchtkwaliteit in beeld gebracht. Hiervoor is gebruikt gemaakt van de NIBM-tool van het Ministerie van Infrastructuur & Milieu. In deze tool dient het extra aantal verkeersbewegingen ten opzichte van de bestaande situatie te worden ingevoerd, waarbij dient te worden uitgegaan van het weekdaggemiddelde.

Voor de verkeersgeneratie is uitgegaan van gemiddeld 8,6 verkeersbewegingen per woning (zie hoofdstuk 5.10). Uit deze berekening kan worden geconcludeerd dat de bijdrage van het extra verkeer in niet betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging en er geen nader onderzoek noodzakelijk is. De luchtkwaliteitseisen zoals aangegeven in paragraaf 5.1.4.1 Bkl leveren derhalve geen beperkingen op voor de ontwikkeling.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2023

Jaar van planrealisatie		2026
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		52
Aandeel vrachtverkeer		5,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,05**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,01**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Conclusie
Geconcludeerd wordt dat het aspect luchtkwaliteit geen beperkingen oplevert voor de realisatie van onderhavig plan.

5.7 Omgevingsveiligheid

Nationaal beleidskader

De hoofdlijnen van het wettelijk kader omtrent de omgevingsveiligheid zijn opgenomen in instructieregels in afdeling 5.1.2 Bkl. In bijlage VII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen als risicobronnen. Gedoeld wordt op het waarborgen van de veiligheid ter voorkoming van branden, rampen of crisissen. Deze risicobronnen zijn van belang voor de regels over het plaatsgebonden risico en aandachtsgebieden.

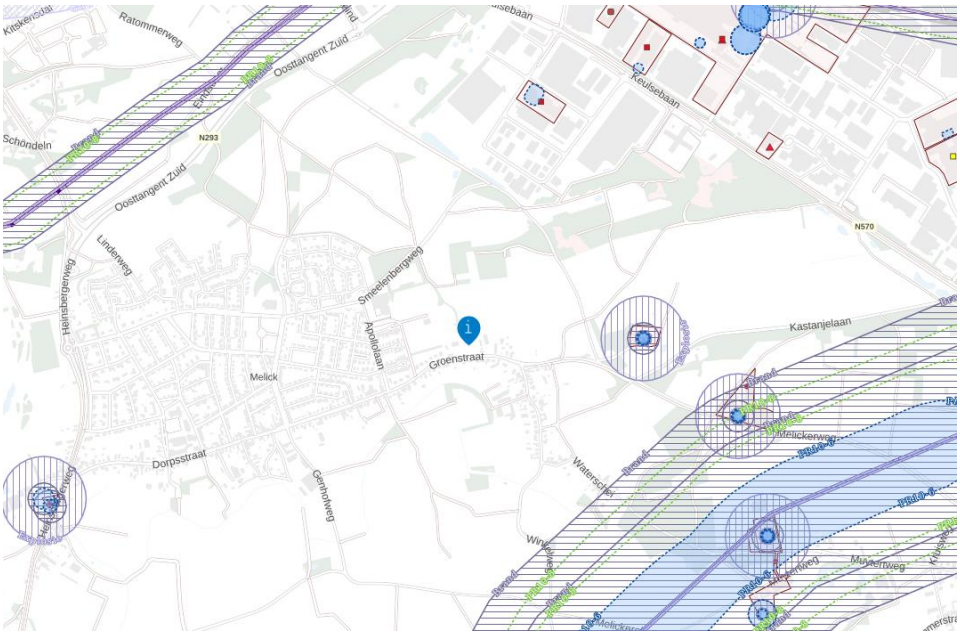
Het betreft de volgende activiteiten:
- Activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Dit zijn verschillende milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen (weg, water en spoor).
- Buisleidingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Windturbines die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteit leefomgeving.

Aandachtsgebieden

Onder de Omgevingswet werken gemeenten met aandachtsgebieden voor het aspect externe veiligheid. Hiermee is beoogd dat het gemeentebestuur externe veiligheid eerder in ruimtelijke plannen meeneemt. Aandachtsgebieden laten zien waar extra aandacht nodig is om aanwezigen te beschermen tegen mogelijke ongevallen bij activiteiten met gevaarlijke stoffen.

Projectgebied

Ten behoeve van de planontwikkeling heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van de risicovolle activiteiten in of nabij het projectgebied. In de nabijheid van het projectlocatie zijn geen milieubelastende activiteiten met een extern veiligheidsrisico gelegen. Ook zijn er geen risicocontouren die reiken tot aan de projectlocatie. Een nader onderzoek naar de externe veiligheid wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Uitsnede risicokaart aanduiding projectgebied (blauwe pointer)

Conclusie

Vanuit het aspect omgevingsveiligheid zijn geen belemmeringen voor het voorgenomen project.

5.8 Archeologie

Het uitgangspunt is dat archeologisch erfgoed moet worden beschermd op de plaats waar het wordt aangetroffen. De essentie is dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van archeologische waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden.

Volgens de wettelijke verplichting wordt in ruimtelijke plannen rekening gehouden met bekende en verwachte archeologische waarden.

Projectlocatie

Vanwege de ligging van het projectgebied in een gebied dat volgens het bestemmingsplan Actualisatie archeologisch beleid en kwaliteitskader (ontwerp-11-2023) een dubbelbestemming waarde archeologie 3 heeft, is voor de betreffende ontwikkeling een archeologisch bureauonderzoek en een IVO-O verkennende fase door middel van boringen uitgevoerd door Geonius. Doel van het bureauonderzoek was het verwerven van informatie om daarmee een gespecificeerde archeologische verwachting voor het projectgebied op te stellen. Deze gespecificeerde verwachting is middels een verkennend booronderzoek getoetst. De resultaten zijn vastgelegd in de rapportage 'Archeologisch bureauonderzoek en IVO-O plangebied Groenstraat 45 te Melick', 18 december 2024. De rapportage van dit onderzoek is opgenomen als bijlage 11.

Op grond van het bureauonderzoek geldt een lage verwachting op het voorkomen van vindplaatsen uit het Paleolithicum, Mesolithicum, Vroeg Neolithicum, een middelhoge op het voorkomen van vindplaatsen uit het Midden Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd, Romeinse tijd, Middeleeuwen en een hoge uit de Nieuwe tijd.

Het IVO-O heeft uitgewezen dat in het projectgebied een grotendeels intacte bodemopbouw aanwezig is die overeenkomt met het verwachte bodemtype namelijk een horstpodzol. Middels het booronderzoek zijn geen indicatoren aangetroffen welke wijzen op een archeologische vindplaats. Archeologische waarden in situ worden vanaf 40 cm -mv (28,71 m +NAP). verwacht. Deze kunnen bestaan uit losse artefacten en grondsporen.
Vanwege de grotendeels intacte aard van de bodem kan de verwachting gehandhaafd worden. Wel is ter plaatse van boring 1, in de zuidoostelijke hoek, de bodem dermate verstoord dat hier de kans op het aantreffen van archeologische resten in situ klein is.

Conclusie

Aangezien in het projectgebied sprake is van een grotendeels intacte bodem kunnen in het projectgebied nog archeologische waarden in situ voorkomen. Indien de toekomstige bodemingrepen dieper zullen reiken 40 cm -maaiveld en een oppervlakte van 1.000 m^2 overschreden wordt archeologisch vervolgonderzoek nodig geacht.

De beoogde ontwikkeling wordt gerealiseerd middels een gefaseerde omgevingsvergunning waarbij voorliggende onderbouwing voorziet in de onderbouwing voor het planologische basisbesluit. In deze fase ligt de omvang van de toekomstige bodemingreep nog niet vast. Aan de hand van de nadere bouwplanuitwerking in de volgende fase zal de definitieve omvang van de bodemingreep, en de eventuele noodzaak van vervolgonderzoek, helder worden.

De verplichting voor archeologisch vervolgonderzoek indien de toekomstige bodemingrepen dieper zullen reiken 40 cm -maaiveld en een oppervlakte van 1.000 m^2 overschrijden, zal als voorwaarde aan de te verlenen omgevingsvergunning worden gekoppeld.

5.9 Cultuurhistorie

Het onderhavige projectgebied is niet gelegen in een rijksbeschermd stadsgezicht, dan wel een gemeentelijk cultuurhistorische object en/of ligging in een door de gemeente geselecteerd stadsgezicht. Ook zijn er binnen het projectgebied geen Rijks- en/of gemeentelijke monumenten aanwezig.

Het planvoornemen vormt gezien de aard en omvang geen belemmering voor in de omgeving aanwezige cultuurhistorische waardevolle elementen. Vanuit het oogpunt van cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor dit project.

5.10 Trillingen

Voor het aspect trillingen vallen alle activiteiten die trillingen veroorzaken onder de afdeling '2.3 Milieubelastende activiteiten bruidsschat omgevingsplan'. De uitzonderingen hierop staan in artikel 22.41 van de bruidsschat.
De Omgevingswet beschermd trillinggevoelige gebouwen tegen trillingen van activiteiten. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan hiervoor instructieregels. Voor de activiteiten wonen, wegen, vaarwegen en spoorwegen zijn er geen instructieregels voor trillingen. De gemeente kan hier eigen regels voor opstellen.
Trillinghinder is met name een aandachtspunt indien de afstand tot het spoor van minder dan 250 meter bedraagt. Binnen een afstand van 100 meter tot het spoor moet bij nieuwbouw rekening worden gehouden met spoortrillingen en het voorkomen van hinder hierdoor.

Voorliggend plan
Het projectgebied ligt op een afstand van ruim 1,5 kilometer vanaf de dichtstbijzijnde spoorweg. Met het oog op het aspect trillinghinder kan worden voldaan aan de gewenste afstand van 250 meter. Er hoeven geen extra maatregelen worden genomen.

Conclusie
Vanuit het aspect trillingen is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.11 Licht

Licht kan wenselijk zijn of juist hinderlijk. Vanuit gezondheidsoogpunt is het belangrijk dat er voldoende daglicht in bouwwerken komt. In het Bbl staan regels voor voldoende daglicht in bouwwerken (nieuwbouw). Daarnaast is ook voldoende zonlicht op gebouwen, tuinen, terrassen en speelplekken belangrijk. Een toename van schaduw kan ongewenst zijn. Dit is het onderwerp bezonning. De rijksoverheid heeft voor dit aspect van de fysieke leefomgeving geen instructieregels opgesteld. Daarom heeft de gemeente de vrijheid om deze zelf in te vullen. Hier is geen gebruik van gemaakt. Tot slot kan kunstlicht leiden tot diverse vormen van lichthinder. Kunstlicht komt van (autosnel)wegen, woonkernen, industrie- en bedrijventerreinen, glastuinbouw en sportterreinen. Ook hier zijn geen regels opgesteld door de rijksoverheid en kan de gemeente zelf bepalen hoe zij ermee omgaat.

Voorliggend plan
Voorliggend project omvat de ontwikkeling van een zestal nieuwe woningen en de functiewijziging van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning. Bij de vergunningaanvraag voor de bouw van de woning zal getoetst worden aan de regels over de daglichttoetreding en bezonning. Gezien de beperkte hoogte van de toekomstige bebouwing en de afstand tot bestaande woningen, vindt er door voorliggende ontwikkeling geen relevante verandering in de bezonningssituatie plaats. Het aspect bezonning/schaduwwerking vormt geen belemmering voor het voorliggend plan.

Conclusie
Vanuit het aspect licht is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.12 Wind

Ook wind kan hinder geven of zelfs gevaarlijk zijn. Windhinder treedt vooral op rond hoge gebouwen (30 meter of hoger). De gemeente kan de gevolgen van windhinder beperken door bijvoorbeeld regels aan bouwwerken te stellen in het omgevingsplan. Hier is geen gebruik van gemaakt.

Conclusie
Gezien de beperkte bouwhoogte vormt het aspect windhinder geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling ter plaatse van de projectlocatie.

5.13 Kabels en Leidingen

Binnen de perceelgrenzen is geen sprake van planologische beschermingszones die kunnen duiden op ondergrondse kabels en leidingen. Voor eventuele andere kabels op het perceel zelf wordt aangeraden om in het kader van de omgevingsvergunning voor het ruimtelijk bouwen een Klic-melding uit te laten voeren.

Voorliggend plan
Het aspect kabels en leidingen vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.14 Verkeer en parkeren

Verkeer

Het planvoornemen voorziet in de toevoeging van zes woningen en de functiewijziging van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat te Melick. De verwachte verkeersaantrekkende werking van het planvoornemen is berekend op basis van de CROW-publicatie 744 'Parkeercijfers, basis voor parkeernormering'. Hierbij is uitgegaan van 6 woningen in de vorm van ‘koop, vrijstaand, woning’ ‘rest bebouwde kom’ in de gemeente Roerdalen (niet stedelijke gemeente). In totaal neemt de verkeersgeneratie met maximaal 52 (6 x 8,6 = 51,6) verkeersbewegingen toe.

Wat betreft profiel en capaciteit zijn de omliggende wegen berekend op de gestelde toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de realisatie van de woningen binnen het plan. De verkeersgeneratie ten gevolge van dit initiatief zal beperkt zijn en zal niet leiden tot een verkeerskundig ongewenste situatie op de Groenstraat en de omliggende wegen.

Parkeren

De gemeente Roerdalen heeft geen nota Parkeernormen. Om te zorgen dat parkeren in het voorliggende project voldoende is afgestemd dienen er per woning twee parkeerplaatsen te worden gerealiseerd op eigen perceel. Dit komt overeen met de algemene normen van de CROW zoals gesteld in de CROW-publicatie 744 'Parkeercijfers, basis voor parkeernormering'.

Conclusie
Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmeringen voor onderhavig project.

5.15 Spuitzone

In de akkerbouw worden geteelde producten mogelijk bespoten met gewasbeschermingsmiddelen. Dergelijke middelen kunnen mogelijk effecten hebben op de gezondheid van omwonenden. Om die reden dient bij nieuwe ontwikkelingen rekening te worden gehouden met een spuitzone waarbinnen gevoelige objecten alleen onder voorwaarden kunnen worden toegestaan. Uit rechtspraak volgt dat in het algemeen een afstand van 50 m tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt niet onredelijk wordt geacht. Voorliggend plan grenst aan de noordzijde aan een agrarisch perceel dat in gebruik is als grasland.

Bij voorliggend plan zijn in de bestaande situatie op de belendende percelen reeds gevoelige functies aanwezig. De betreffende percelen (Groenstraat 43a en 47) hebben beide de bestemming ‘wonen - Buitengebied’. Ook deze grenzen aan het betreffende agrarische perceel.

Uit jurisprudentie (16 augustus 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3128) blijkt dat in een bestaande situatie met wonen en agrarische functies naast elkaar, waarbij de boer geen spuitactiviteiten onderneemt (maar deze planologisch wel mag), hij van die planologische mogelijkheid niet zomaar gebruik kan maken. Er is dan ‘de facto’ sprake van een

spuitzone en dus van een belemmering. De boer zou in principe niet moet spuiten binnen een zone van 50 meter. In voorliggende situatie is daarmee reeds sprake van een ‘spuitvrijezone’, welke een groot deel van het projectgebied bestrijkt. De beoogde ontwikkeling maakt een uitbreiding van deze ‘spuitvrijezone’ echter noodzakelijk.

De betreffende boer heeft als eigenaar van de betreffende gronden belang bij de realisatie van voorliggende ontwikkeling. Hij stemt dan ook in met de afspraak om geen gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken binnen 50 m van het projectgebied. Deze afspraak wordt middels een contract vastgelegd.

Met betreffende overeenkomst is gewaarborgd dat binnen een zone van 50 meter vanaf de nieuw te realiseren gevoelige functies (woningen en tuinen) er geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. Er is daarmee bij het plan geen sprake van een verhoogd risico ten aanzien van spuitzones voor gewasbeschermingsmiddelen.

Besluitgebied inclusief spuitvrijezone

5.16 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

De Omgevingswet heeft mede als doel om klimaatverandering te beperken en zo veel mogelijk tegen te gaan. Nieuwe ontwikkelingen moeten derhalve voldoen aan de klimaat- en verduurzamingsdoelen.
De Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) is in 2016 opgesteld. Om de NAS te versnellen is in 2023 het Nationaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie (NUPKA) verschenen. Het NUPKA laat zien welke aanpak al in gang is gezet voor de komende jaren én welke extra maatregelen er nodig zijn. Het document laat daarmee zien hoe de uitvoering van de NAS wordt aangepakt en wat nodig is om te versnellen. Zo dient er bij elke ontwikkeling in Nederland standaard rekening te worden gehouden met zeespiegelstijging, toenemende hitte, langere periodes van droogte en meer extreme neerslag. Verder moet het beleid om Nederland op tijd klimaatbestendig te maken slimmer, intensiever en inclusiever.

Naast de NAS geldt voor alle nieuwbouw sinds 1 januari 2021 dat vergunningen moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG).

Als laatste moet rekening gehouden worden met de MilieuPrestatie Gebouwen (MPG) bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. De MPG geeft aan wat de milieubelasting is van de materialen die in een gebouw worden toegepast. Het gaat hierbij onder andere om nieuwbouwwoningen.

Onderhavige ontwikkeling gaat gepaard met nieuwbouw. Met de realisatie van de nieuwe woningen zullen een BENG-berekening en LCA uitgevoerd moeten worden, wanneer op deze locaties daadwerkelijk gebouwd gaat worden.

Conclusie

Het aspect duurzaamheid en klimaatadaptatie vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling

5.17 Gezonde fysieke leefomgeving

De fysieke leefomgeving kan gevolgen hebben voor de gezondheid van mensen, in positieve of negatieve zin. Zo kan een groene en beweegvriendelijke omgeving goed zijn voor de gezondheid. Aan de andere kant kunnen bijvoorbeeld een matige luchtkwaliteit of een lawaaiige omgeving ongezond zijn.
In artikel 1.3 van de Omgevingswet staan de maatschappelijke doelen van de wet. Een van die doelen is een gezonde fysieke leefomgeving. Een gezonde leefomgeving ervaren bewoners als prettig, nodigt uit tot gezond gedrag en biedt bescherming tegen negatieve omgevingsinvloeden. In de brede belangenafweging weegt het bevoegd gezag het belang van de gezondheidsbescherming samen met andere belangen af.

Omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving een belangrijk doel is van de Omgevingswet bevat het Bkl een aantal instructieregels die specifiek de bescherming van de gezondheid en het milieu tot doel hebben. De instructieregels hebben onder andere betrekking tot de aspecten geluid, geur, trillingen, luchtkwaliteit en bodem. Deze aspecten zijn in voorgaande paragrafen reeds behandeld gemotiveerd. Het is wenselijk om daarnaast aan te geven op welke wijze het gezondheidsaspect bij de motivering van de besluitvorming omtrent verlening van de buitenplanse omgevingsvergunning is meegenomen. Dit niet alleen omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving een belangrijk maatschappelijk doel is van de Omgevingswet, waar logischerwijs bij het nemen van een besluit op grond van deze wet aandacht voor moet zijn. Ook omwonenden en rondom het project gevestigde bedrijven zijn vaak geïnteresseerd in de gezondheidssituatie die ten gevolge van de activiteit optreedt.

Voorliggend plan

De beoogde ontwikkeling betreft de toevoeging van een zestal vrijstaande woningen op ruime kavels en de functiewijziging van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning. Daarbij leidt de ontwikkeling niet tot een aantasting van de oppervlakte of de kwaliteit van het aanwezige openbaar groen. Tot slot is in voorgaande paragrafen onderzocht welke effecten het planvoornemen ondervindt van aspecten met betrekking tot een gezonde leefomgeving, zoals geluid, geur en luchtkwaliteit. Uit de afweging voor deze aspecten blijkt dat geen van deze thema's zorgt voor een verslechtering van de fysieke leefomgeving.

Conclusie

Het aspect 'gezonde fysieke leefomgeving' vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling

5.18 Mer-beoordeling

Onderdeel van de beoordeling of een aanvraag om een Bopa volledig is, is een toets aan de regels over een milieueffectrapportage. Dit gebeurt overeenkomstig paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet en afdeling 11.2 van het Omgevingsbesluit.

Voor plannen en besluiten die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu (kunnen) hebben, dient een milieueffectrapportage (MER) worden opgesteld. De verplichting een MER op te stellen is van kracht sinds 1 september 1987 en is verankerd in de Omgevingswet (en voorheen in de Wet milieubeheer). Voor sommige

plannen of projecten geldt direct de verplichting om een MER op te stellen, maar er zijn ook plannen waarvoor het bevoegd gezag moet beoordelen of zij het nodig vindt om ter voorbereiding van een besluit een MER te laten maken. In het Omgevingsbesluit is opgenomen voor welke activiteiten de m.e.r.-(beoordelings)plicht bestaat. Het gaat dan met name om activiteiten die aanzienlijke nadelige effecten op het milieu kunnen hebben.

Voorliggend plan

Het project wordt in Bijlage V bij het Omgevingsbesluit aangemerkt als stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen (categorie J11). Voor dit project geldt, op basis van kolom 2, geen mer-plicht. Op basis van kolom 3 geldt echter wel een mer-beoordelingsplicht.

In dit geval gaat het om de realisatie van 6 woningen en de functiewijziging van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning, waarvoor alle relevante effecten zijn onderzocht en/of beschreven in de voorafgaande onderdelen van dit hoofdstuk. Op basis van de conclusies uit de onderzoeken en kwalitatieve beschrijvingen is de conclusie gerechtvaardigd dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden als gevolg van de bouw van de woningen. Een milieueffectrapportage is niet aan de orde.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedure voor vaststelling van omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit is geregeld in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) geldt meestal de reguliere procedure. De beslistermijn voor de reguliere procedure is maximaal 8 weken met een mogelijkheid van verlenging met 6 weken. Daarna is er bezwaar en beroep mogelijk. In sommige gevallen geldt voor de BOPA de uitgebreide procedure:

- als dit is aangewezen in de Omgevingswet en/of het Omgevingsbesluit;
- op verzoek van de aanvrager;
- als het bevoegd gezag deze van toepassing verklaart.

Het bevoegd gezag kan de uitgebreide procedure van toepassing verklaren op de BOPA (artikel 16.65, lid 4, Omgevingswet). In de uitgebreide procedure beslist het bevoegd gezag binnen 6 maanden na een aanvraag.

Als onderdeel van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties verzoekt de gemeente Roerdalen aan de initiatiefnemer met betrekking tot dit plan een zorgvuldige omgevingsdialoog te voeren met omwonenden en andere belanghebbenden.

Participatie

Op 6 september 2024 hebben alle omwonende een aankondigingsbrief ontvangen. Deze brief diende als aankondiging van de voorgenomen bouwplannen alsmede als uitnodiging om de plannen persoonlijk toe te lichten en de dialoog met de omwonenden op te starten. In de navolgende periode hebben de gesprekken plaatsgevonden met de omwonenden die hebben gereageerd op de aankondigingsbrief. Tijdens deze gesprekken zijn onze plannen nader toegelicht en zijn de vragen, zorgen en suggesties van de omwonenden in kaart gebracht.

Nadere informatie over de gesprekken die hebben plaatsgevonden en de bevindingen van deze gesprekken zijn vastgelegd in een participatieverslag (memo) welke samen met de aankondigingsbrief als bijlage 12 is bijgevoegd bij het rapport.

Bezwaar

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd en gepubliceerd in een zelf uitgegeven elektronische publicatie zoals het gemeenteblad, waarna binnen maximaal 8 weken met een mogelijkheid van verlenging met 6 weken een besluit genomen moet worden. Na deze beslistermijn is bezwaar en beroep mogelijk.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

De kosten voor zowel onderhavige procedure, als de kosten voor de realisering van het plan zelf, zijn volledig voor rekening van de initiatiefnemer. Ook eventuele claims met betrekking tot nadeelcompensatie zijn voor rekening van initiatiefnemer die daartoe een overeenkomst met de gemeente Roerdalen heeft gesloten. De gemeente Roerdalen hoeft geen gelden te reserveren.

De economische uitvoerbaarheid is hierdoor aangetoond.

7 Belangenafweging en conclusie

Het realiseren van 6 nultredenwoningen en de functiewijziging van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning aan de Groenstraat 45 te Melick is strijdig met het geldend planologisch kader. Er zijn geen binnenplanse afwijkings- en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor het college van burgemeester en wethouders om het realiseren van de woningen te vergunnen.

Ten behoeve van de realisatie van het initiatief dient daarom afgeweken te worden van het vigerende tijdelijk omgevingsplan. Middels een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) is het mogelijk om in afwijking van het vigerende omgevingsplan de beoogde woningen te vergunnen. In voorliggende onderbouwing van de effecten op de fysieke leefomgeving is ingegaan op het van toepassing zijnde beleid en de diverse relevante omgevingsaspecten vanuit oogpunt van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Tegen de realisering van het project bestaat vanuit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt geen bezwaar aangezien aan de volgende uitgangspunten c.q. randvoorwaarden wordt voldaan:

- het project is niet strijdig met het Rijks-, provinciale en regionale beleid;
- het project past binnen het gemeentelijke beleid en voldoet aan de door de gemeente gestelde randvoorwaarden;
- de milieuaspecten bodem, geluid, milieuzonering, luchtkwaliteit en externe veiligheid vormen geen beletsel voor de realisatie van het project;
- het project heeft geen negatieve invloed op de aspecten archeologie, verkeer en parkeren, waterhuishouding, en natuurbescherming;
- de financiële consequenties van het project zullen volledig worden gedragen door de initiatiefnemer.

Conclusie

Op grond van vorenstaande overwegingen kan worden geconcludeerd dat bij het voorgenomen project, namelijk het realiseren van 6 nieuwe woningen en het omzetten van de bestaande bedrijfswoning naar een burgerwoning ter plekke van de Groenstraat 45 te Melick, sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Ruimtelijke kaders

Onderbouwing van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) Groenstraat 45 te Melick

Definitief
CA240025.040.R02
22 mei 2025

1. Inleiding

De beoogde planontwikkeling aan de Groenstraat te Melick past niet binnen het geldend planologisch kader. Om medewerking te kunnen verlenen aan de ontwikkeling wordt voor het plan een omgevingsvergunning verleend voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Het gaat in dit geval om een gefaseerde omgevingsvergunning waarbij de opgestelde onderbouwing van de fysieke leefomgeving voorziet in de onderbouwing voor het planologische basisbesluit. Als onderdeel van deze onderbouwing zijn ruimtelijke kaders opgesteld voor de beoogde ontwikkeling. Deze ruimtelijke kaders zijn opgenomen in voorliggende rapportage.

In de volgende fase is voor de bouwplannen een omgevingsvergunning voor het ruimtelijk bouwen noodzakelijk.

2. Ruimtelijke kaders

1.1 Algemeen

a. Binnen het projectgebied is het gebruik voor de functie wonen toegestaan. Onder wonen wordt verstaan huisvesting waarbij de bewoner(s) van een woning gezamenlijk één afzonderlijk huishouden vormen;
b. Het gebruik van de bestaande bedrijfswoning als reguliere woning is toegestaan;
c. Er mogen maximaal zes nieuwe vrijstaande woningen worden gebouwd die geschikt (te maken) zijn als nultredenwoning. Een nultredenwoning is een woning waarbij de entree van de woning, en intern de woonkamer, keuken, toilet, badkamer en ten minste 1 slaapkamer, zonder overbrugging van treden bereikbaar is;
d. Er mogen zes bouwpercelen met een minimale oppervlakte van 850 m² worden gerealiseerd;
e. Op ieder bouwperceel mag één vrijstaande woning worden gerealiseerd. Onder een woning wordt verstaan: een zelfstandig (gedeelte van een) gebouw, dat dient voor de huisvesting van één huishouden. Kenmerkend voor de woning is de aanwezigheid van eigen voorzieningen, waaronder bijvoorbeeld een eigen toegang, toiletruimte, badruimte en een keuken met kooktoestel;
f. Er moeten twee parkeerplaatsen per woning op eigen terrein worden gerealiseerd. De inritten worden gesitueerd conform de herinrichtingstekening. Deze is weergegeven in bijlage 1 van de ruimtelijke kaders.
g. Voor al bestaande legale woonbebouwing waarvan de bestaande afstands-, hoogte-, inhouds- en/of oppervlaktematen afwijken van de maatvoeringbepalingen in dit ruimtelijk kader, geldt dat:
    a. bestaande maten, die meer bedragen dan voorgeschreven, mogen als ten hoogste toelaatbaar worden aangehouden;
    b. bestaande maten, die minder bedragen dan voorgeschreven, mogen als ten minste toelaatbaar worden aangehouden.
    c. Ingeval van herbouw geldt dit uitgangspunt alleen indien de herbouw op dezelfde plaats plaatsvindt.

1.2 Bouwvlak

a. De bestaande woning en de hoofdgebouwen moeten in het bouwvlak worden gesitueerd. Bijbehorende bouwwerken zijn ook buiten het bouwvlak toegestaan;

b. De situering en afmeting van het beoogde bouwvlak conform tekening behorend bij onderliggend ruimtelijk kader;
c. Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, zoals plinten, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, ondergeschikte dakkapellen en gevelopbouwen, gevel en kroonlijsten, luifels, uitbouwen, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, onder voorwaarde dat de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1,5 m bedraagt, en de totale oppervlakte van de overschrijding niet meer dan 6 m².

1.3 Hoofdgebouw

a. De afstand van het hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens dient minimaal 2 meter te bedragen;
b. De bouwhoogte mag maximaal 10,5 meter bedragen;
c. De goothoogte mag maximaal 6,5 meter bedragen;
d. De woning moet zijn voorzien van een kap met een dakhelling van minimaal 30 graden en maximaal 65 graden;
e. De verticale bouwdiepte van het hoofdgebouw mag niet meer dan 3 meter bedragen.

1.4 Bijbehorende bouwwerken

a. De gezamenlijke oppervlakte van het bijbehorend bouwwerk mag maximaal 100 m² bedragen, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte aan hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken per bouwperceel maximaal 40% van het bouwperceel bedraagt;
b. Een bijbehorend bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwdelen, mag uitsluitend worden opgericht op een afstand van ten minste 2 meter achter de voorgevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan, met dien verstande dat wanneer het een garage betreft, de afstand van de garage tot de functie 'Verkeer' aan de voorzijde van de woning tenminste 5,5 meter bedraagt;
c. De maximale goothoogte van aan het hoofdgebouw gebouwde bijbehorende bouwwerken bedraagt 30 centimeter boven de bovenkant van de scheidingsconstructie tussen de eerste en de tweede bouwlaag en de bouwhoogte mag maximaal tot halverwege de kap van een bijbehorend bouwwerk dat aan het hoofdgebouw wordt gebouwd;
d. De maximale goothoogte van niet aan het hoofdgebouw gebouwde bijbehorende bouwwerken bedraagt maximaal 3,50 meter en de bouwhoogte maximaal 5 meter met dien verstande dat de maximum dakhelling en hoogte niet meer mogen bedragen dan die van het bijbehorende hoofdgebouw;
e. De verticale bouwdiepte van een bijbehorend bouwwerk man niet meer dan 3 meter bedragen.

1.5 Bouwwerk geen gebouw zijnde

a. De hoogte van een erfafscheiding mag maximaal 1,2 meter voor de voorgevelrooilijn en maximaal 2 meter achter de voorgevelrooilijn bedragen;
b. De hoogte van de buitenverlichting mag maximaal 1 meter voor de voorgevelrooilijn en maximaal 2 meter achter de voorgevelrooilijn bedragen;
c. De hoogte van een vlaggenmast mag maximaal 8 meter voor de voorgevelrooilijn en maximaal 8 meter achter de voorgevelrooilijn bedragen;
d. De hoogte van een pergola mag maximaal 3 meter voor de voorgevelrooilijn en maximaal 3 meter achter de voorgevelrooilijn bedragen;
e. De hoogte van een speelvoorziening mag maximaal 3 meter voor de voorgevelrooilijn en maximaal 3 meter achter de voorgevelrooilijn bedragen;
f. De hoogte van overige bouwwerken geen gebouw zijnde mag maximaal 2 meter voor de voorgevelrooilijn en maximaal 2 meter achter de voorgevelrooilijn bedragen;

g. Een niet-overdekt zwembad is uitsluitend toegestaan indien de oppervlakte van het zwembad maximaal 100 m² bedraagt.

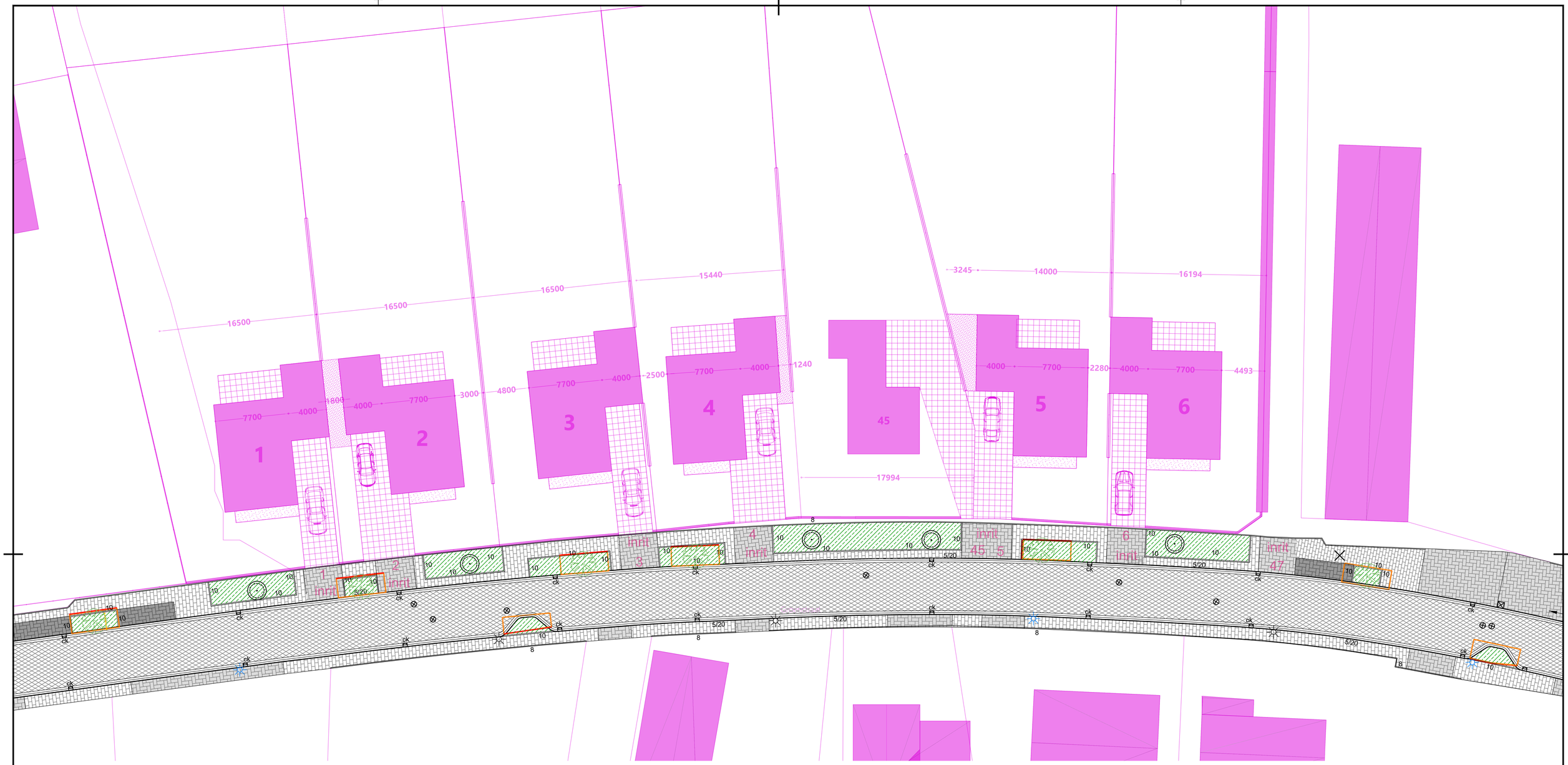
1.6 Beroep aan huis

Een woning mag worden gebruikt voor de uitoefening van een beroep aan huis in de hoofd- en/of bijbehorende bouwwerken, onder de voorwaarden dat:

- de woonfunctie in overwegende mate behouden blijft en niet meer dan 1/3 van de gezamenlijke vloeroppervlakte van het hoofdgebouw en de bijbehorende bouwwerken daarvoor wordt gebruikt;
- geen afbreuk wordt gedaan aan het woon- en leefklimaat van de omgeving;
- het beroep aan huis wordt uitgeoefend door degene die in de betreffende woning zijn hoofdverblijf heeft;
- het gebruik geen invloed heeft op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaakt;
- er geen detailhandel plaatsvindt;
- per beroep aan huis 1 reclame- of naambord aan de gevel of in de tuin/erf is toegestaan van maximaal 0,5 m².

1.7 Mantelzorg

a. De aan het hoofdgebouw verbonden bijbehorende bouwwerken mogen worden gebruikt als afhankelijke woonruimte als de bewoners van het bijbehorende bouwwerk voor hun mantelzorg afhankelijk zijn van de bewoners van het hoofdgebouw;
b. De aan het hoofdgebouw verbonden bijbehorende bouwwerken mogen worden gebruikt als afhankelijke woonruimte als op het bouwperceel geen tweede zelfstandige woning ontstaat.

	Asfalt
	Asfalt met rode coating
	Straatbakstenen kf - elleboogverband - kleur Bergerac
	Straatbakstenen df - halfsteensverband - kleur Bergerac
	Straatbakstenen kf - elleboogverband - kleur Morvan
	Straatbakstenen df - halfsteensverband - kleur Bergerac - 300 mm fundering
	Hergebruik Belgische Porfier met voegvulling NDE geoflex
	Graustabiel
	Grasbetontegels 400x600x90 mm
	Betonstraatstenen keiformaat kleur wit
	Trottoirtegels 300x300x60 mm kleur rood
	Trottoirtegels 300x300x60 mm
	Extensief gras
	Gazon
	Groenvak 80 cm boomsubstraat
	Boomvak - 100 cm boomsubstraat

8	Opsluitband - 80x200 mm
10	Opsluitband - 100x200 mm
5/20	Geleideband - 50/200x250 mm
20	Opsluitband 200x250 mm
18/20	Trottoirband 180/200x200 mm
vb1	Verloopband - 50/200x200 mm - 200x200 mm
vb2	Verloopband - 115/230x200 mm - 200x200 mm
vb3	Verloopband - 200x200 mm - 180/200x200 mm
evb1	Eindverloopband - 200x200 mm
	Parkeervakscheiding straatbakstenen kleur Bergerac
	Inritblokken - 500x750x200 mm
	Kantlaag - 2 strekken straatbakstenen kf - Bergerac
	Aanzet frezen
	Asfalt zagen
	Scheiding materialen
	Hekwerk
	Haag
	Zitbank
	Lichtmast
	Verplaatsen lichtmast
	Lichtmast antiek

	Werkgrens
	Inrit
	Aanbrengen boombescherming
	Aanbrengen boombescherming dmv bouwhekken
	Nieuwe boom
ck	NeBo BS 169 DRD/OB127
sk1	NeBo D1300DR
sk2	NeBo D1305DR
sk3	NeBo ND-300 incl zandvanger
sk4	NeBo ND-300 zonder zandvanger
	Putdeksel

gemeente roerdalen
Schaapsweg 20 6077 CG St. Odiliënberg
tel. 0475-538888 Fax 0475-538899

De gemeente Roerdalen aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van het gebruik van deze tekening anders dan voor het doel waarvoor deze tekening is opgesteld.

PROJECT

Reconstructie Groenstraat Melick

Locatie nieuwe inritten tbv woningbouwlocatie
Omgeving Groenstraat Melick huisnr 45

Getekend:	E. Lonissen
Proj. leider:	H. Meuwissen
Zaak-/projectnr:	22-001-MLK
Schaal: 1:200	Formaat: A1
Datum:	04-02-2025
Tekeningnr.	22-001-MLK-DO-TK_01
Bladnr.	1 - 1
Status:	Definitief v1

O:\Afdeling Leefomgeving\Openbare Werken\PROJECTEN\04-RDL-LOPENDE PROJECTEN\22-001-MLK Reconstructie Dorpstraat-Groenstraat\13.0 Tekening\Inritten\22-001-MLK-DO-TK_01-v2_Locatie inritten tpv woningbouwlocatie.dwg

LEGENDA

- besluitgebied
- spuitvrijezone
- bouwvlak
- 6,5 / 10,5 — maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

GEONIUS

Geonius Infra
De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen
+31 (0) 88 1300 600

project
Onderbouwing fysieke leefomgeving
Groenstraat Melick

onderdeel
Ruimtelijke kaders
verbeelding

opdrachtgever

status: Definitief	datum uitgave: 16-05-2025
schaal: 1:1.000	blad: 1 / 1

getekend: JvS	paraaf	formaat: A3	projectnummer: CA240025.040
vrijgegeven	paraaf		tekening nummer: CA240025.040-BOPA_V03

documentsoort: Verbeelding
versie: 1.0

© 2024 - www.geonius.nl

CA240025.040-BOPA_V1.0 verbeelding.dwg

Ontwikkeling Groenstraat Melick

Voor de ontwikkeling van zes nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat in Melick is een landschappelijk ontwerp opgesteld. Het doel is om de bestaande structuur van lintbebouwing te behouden en de lijn, zoals die eerder langs de Groenstraat (huisnummers 41 tot en met 41E) is gerealiseerd, voort te zetten.

Het ontwerp richt zich op het behoud van de waardevolle groenvoorzieningen die al aanwezig zijn in het plangebied. Daarnaast sluit het landschappelijk plan aan op de toekomstige herinrichting van de Dorpsstraat en de Groenstraat, zoals gepland door de gemeente Roerdalen.

De zes nieuwe percelen worden ontsloten via inritten die strategisch zijn gepositioneerd tussen de bestaande bomen, waarbij het behoud van deze bomen centraal staat. Bij het ontwerpen van de inritten is rekening gehouden met de aansluiting op de herinrichting van de Groenstraat. Dit resulteert in een hoofdweg die wordt gekenmerkt door een lijn van bomen, waaraan ondergeschikte inritten grenzen. Per perceel wordt voldoende ruimte gecreëerd om op eigen terrein twee auto's te parkeren.

De perceelafscheiding aan de voorzijde bestaat uit een beukenhaag van 80 cm hoog, die het openbaar gebied scheidt van de privétuinen. Tussen de percelen wordt een gaashekwerk geplaatst, waarvan de eerste 15 meter vanaf de achtergevel van de garage wordt voorzien van Hedera-begroeiing. De perceelgrens tussen woning 6 en huisnummer 47 behoudt de bestaande haag, inclusief de vijf bomen die daarin staan.

De verharding van de opritten en terrassen bestaat uit antraciet betontegels. Langs enkele woningen wordt bovendien een grindpad aangelegd.

Bestaande bomen op gemeentegrond
Tilia x Europaea 'Hollandse Linde' aantal: 7

Nieuwe bomen op gemeentegrond
Soort Tilia tomentos 'Szeleste' aantal: 4

Bestaande bomen in plangebied
Soort Carpinus Betules Fastigiata 'Zuilbeuk' aantal 5

Bestaande haag in plangebied
Soort Fagus Syvatica 'Beukenhaag'

Nieuwe lage haag voorzijde percelen
Soort Carpinus Betulus 'Haagbeuk'

Gaashekwerk Hedera perceelgrens
Soort Hedera Hibernica 'Atlantische klimop'

Gaashekwerk naast gelegen percelen
n.v.t.

Gazon
Soort Lolium Perenne 'Engels raaigras'

noord

0 10 20 30 40 50 m

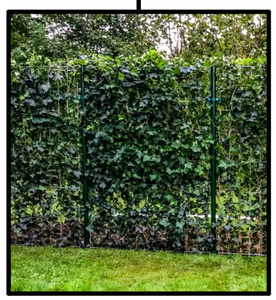
Haag voortuin
Carpinus Betulus
'Haagbeuk'

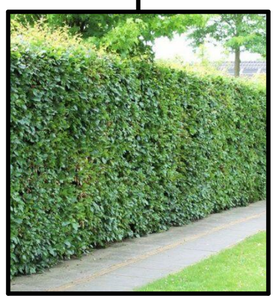
Gazon
Lolium Perenne
'Engels raaigras'

Gaashekwerk

Beplanting gaashekwerk
Hedera Hibernica
'Atlantische klimop'

Bestaande haag
Fagus Syvatica
'Beukenhaag '

Bestaande bomen
Carpinus Betules Fastigiata
'Zuilbeuk'

Opdrachtgever:
KernCo B.V.
Spoorlaan Noord 2 6043 AK Roermond

Project
Project GROEN! 6 royale gezinswoningen
Groenstraat 45 Melick

Fase:
Planontwikkeling

Onderdeel:
Landschappelijk inpassingsplan

Projectarchitect:	Projectmanager:	BIM-Engineer:
RdN	BW	BW

Formaat:	Datum:
A2	14.03.2025

Projectnummer | bladnummer:
22038-G01

Kern|architecten

Kern architecten BV | Spoorlaan Noord 2 | 6043 AK Roermond
T +31(0)475 532 166 E info@kernarchitecten.com W www.kernarchitecten.com

6 woningen Groenstraat Melick

Geluiduitstraling voetbalvelden

Rapportnummer: Rm240523aaA1

K+ ADVIESGROEP

Opdrachtgever:	Geonius Infra BV	
	Postbus 1097	6160 BB GELEEN
	De Asselen Kuil 10	6161 RD GELEEN
	Tel.: 088-1300600	
	Contactpersoon:	de heer J. van Schie

Adviseur:	K+ Adviesgroep	
	Jodenstraat 6	6101 AS ECHT
	Postbus 224	6100 AE ECHT
	Tel: 0475-470470	
	E-mail: info@k-plus.nl	
	Opgesteld door:	mw. T.J.M. Eykenboom BSc
	Handtekening:	
	Collegiale toets:	dhr. ing. D.C.A. van Haperen
	Handtekening:	

Datum	:	19-05-2025
Referentie	:	Rm240523aaA1.teey_03

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Opzet van het onderzoek	6
3	Situatie ter plaatse en randvoorwaarden	7
3.1	Ruimtelijke gegevens	7
3.2	Openingstijden	7
3.3	Representatieve situatie	7
3.4	Bronbeschrijving	7
3.5	Ligging van de beoordelingspunten	9
3.6	Objecten	9
4	Wet- en regelgeving & ETFAL	10
4.1	Bruidsschat	10
4.2	VNG-brochure	11
5	Berekeningsresultaten	13
5.1	Bruidsschat	13
5.1.1	Langtijdgemiddelde geluidbelastingen	13
5.2	ETFAL	15
5.2.1	Langtijdgemiddelde geluidbelastingen	15
5.2.2	Maximale geluidniveaus	18
6	Evaluatie Rekenresultaten en Conclusie	21
6.1	Bruidsschat	21
6.1.1	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau	21
6.2	ETFAL	21
6.2.1	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau	21
6.2.2	Maximaal geluidniveau	21

Bijlagen:

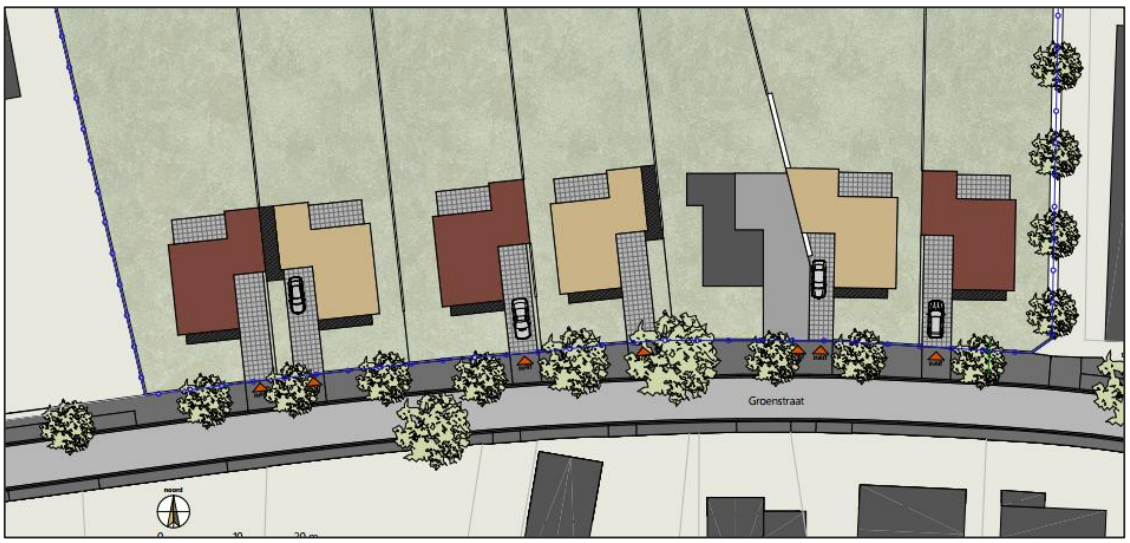
Bijlage I	Figuren akoestisch rekenmodel
Bijlage IIa	Berekeningsgegevens en –resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen Bruidsschat
Bijlage IIb	Berekeningsgegevens en –resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen ETFAL
Bijlage IIc	Detailoverzicht maximale geluidniveaus bronnen ETFAL

1 INLEIDING

In opdracht van Geonius is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van de voetbalvelden van FC Roerdalen te Melick. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de zes nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat de activiteiten van de sportvereniging niet beperken. De nieuwbouwwoning liggen namelijk dichter bij het oostelijkste sportveld dan de bestaande woonbebouwing, vanuit zuidoostelijke hoek van het veld gezien. Vanuit zuidwestelijke hoek gezien liggen de bestaande woningen op een kortere afstand dan de nieuwbouwontwikkeling. In onderstaande Figuur 1.1 is de situatie opgenomen. Met een rode cirkel is de nieuwbouwontwikkeling weergegeven. De sportvoorzieningen zijn aangegeven met een blauwe cirkel. In Figuur 1.2 is de verkaveling opgenomen.

Figuur 1.1: Situatie (bron: Google Maps).

Figuur 1.2: Verkavelingstekening (bron: Kern architecten).

Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd om inzicht te geven in de geluidemissie van het voetbalveld op de nieuwbouwwoningen. In voorliggend akoestisch onderzoek is alleen ingegaan op de activiteiten die plaatsvinden op het oostelijkste voetbalveld. De overige voetbalvelden, kantine en het komen en gaan van bezoekers leveren in voorliggende situatie geen significante bijdrage op het totale geluid van de voetbalvelden op de beoogde situatie. Bestaande woningen zijn dichterbij deze activiteiten gesitueerd, waardoor deze woonfuncties maatgevend zijn.

2 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Ten behoeve van de ruimtelijke procedure voor de realisatie van de zes nieuwbouwwoningen is de geluidimmissie van het zuidelijkste voetbalveld van FC Roerdalen inzichtelijk gemaakt. Hierbij wordt gekeken naar trainingen en wedstrijden, inclusief de scheidsrechter. Aangenomen wordt dat de overige activiteiten van de andere sportvelden, alsmede de kantine en het komen en gaan van bezoekers akoestisch gezien niet relevant is voor de te onderzoeken nieuwbouwwoningen gezien er al voldaan moet worden op de dichterbij gelegen bestaande woonfuncties. Ook het publiek, dat zich hoogstwaarschijnlijk zal opstellen in de buurt van de aanwezige kantine is akoestisch gezien niet verder onderzocht gezien bestaande woonfuncties dichter bij deze locatie zijn gesitueerd dan de voorziene nieuwbouwwoningen.

De optredende gevelbelastingen bij de nieuwbouwontwikkeling zijn getoetst aan de eisen uit de Bruidsschat. In het kader van de ETFAL zijn de optredende belastingen ook getoetst aan de VNG-brochure.

Het betreft zowel het bepalen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar;LT}$ als de maximale niveaus $L_{A;max}$. De geluidbelastingen zijn bepaald met methode II, zoals deze is beschreven in de “meet- en rekenmethode geluid industrie” opgenomen in Bijlage IVh van de Omgevingsregeling.

Voor het verwerken van deze gegevens en het berekenen van de immissieniveaus is gebruik gemaakt van het programma WinHavik, ontwikkeld door DirActivity.

In Figuur 1 van Bijlage I is een overzicht opgenomen van de onderzochte situatie.

De immissieniveaus zijn bepaald op de gevels van de zes nieuwbouwwoningen. De immissieniveaus zijn bepaald op 1,8 meter hoogte voor de dagperiode en 4,8 en 7,8 meter hoogte voor de avondperiode. De nachtperiode is buiten beschouwing gelaten gezien er dan geen activiteiten plaatsvinden.

3 SITUATIE TER PLAATSE EN RANDVOORWAARDEN

3.1 Ruimtelijke gegevens

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een door de opdrachtgever verstrekte situatietekening, kaartmateriaal van de Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4) en Google Streetview. In Bijlage I zijn de grafische weergaven van het akoestisch rekenmodel opgenomen.

Met betrekking tot de bodemabsorptie is in het voorliggende onderzoek standaard uitgegaan van een harde bodem (bodemfactor 0) en zijn de akoestisch relevante bodemgebieden aan het model toegevoegd.

3.2 Openingstijden

In onderstaand overzicht zijn de gebruikstijden weergegeven van de voetbalvelden. De informatie is gebaseerd op het trainingsschema op de site van FC Roerdalen[1].

Maandag t/m vrijdag:	18.15 – 21.30 uur.*/**
Zaterdag:	wedstrijden dag- en avondperiode tussen 08:00 – 23:00 uur
Zondag:	wedstrijden dag- en avondperiode tussen 08:00 – 23:00 uur

* Per dag verschillende tijden, dit zijn de minimale en maximale tijden.
** In uitzondering is het mogelijk dat doordeweeks in de avondperiode een wedstrijd wordt gespeeld, waarbij de wedstrijd later is afgelopen dan 21:30 uur, aangenomen is dat dit echter minder dan 12 keer per jaar voorkomt en hierdoor niet representatief is.

Bovenstaande tijden van maandag t/m vrijdag betreffen de minimale en maximale tijden van de trainingen. Op basis van de vermelden wedstrijdtijden op de site van de vereniging kan worden gesteld dat het overgrote deel van de wedstrijden op zaterdag en zondag in de dagperiode plaatsvinden zoals gebruikelijk is bij amateur voetbalclubs.

3.3 Representatieve situatie

Het betreft een voetbalveld dat gebruikt kan worden als wedstrijdveld en als trainings-/warmloopveld. De opgenomen activiteiten in dit onderzoek betreffen de trainingen, wedstrijden en de scheidsrechter.

3.4 Bronbeschrijving

De bronvermogens zijn afkomstig van VDI3770 *"Characteristic noise emission values of sound sources Facilities for recreational and sporting activities".* De VDI heeft de bronvermogens gebaseerd over een gemiddelde over 40 voetbalwedstrijden. Er wordt een onderscheidt gemaakt tussen het fluitsignaal van de scheidsrechter/trainer, de spelers en de toeschouwers. Er worden geen maximale geluidniveaus genoemd in de VDI 3770.

[1] https://www.fcroerdalen.nl/wp-content/uploads/2024/10/Trainingsschema-24-25-.pdf

De voetbalvereniging beschikt over 4 velden. De nummering van deze velden is onbekend. Om deze reden is uitgegaan dat het onderzochte oostelijke voetbalveld volledig wordt benut. Alle maximale trainingen en wedstrijden vinden plaats op dit veld. Voor de wedstrijden die plaatsvinden op zaterdag en zondag (tussen 08:00-23:00 uur) is uitgegaan dat deze bij elkaar maximaal 10 uur duren in de dagperiode en 4 uur in de avondperiode. In uitzondering is het mogelijk dat doordeweeks in de avondperiode een wedstrijd wordt gespeelt na 21:30 uur, aangenomen is dat dit minder dan 12 keer per jaar voorkomt en hierdoor niet representatief is en hierdoor ook niet meegenomen in het akoestisch onderzoek.

Tijdens de wedstrijden, en in sommige specifieke gevallen bij trainingen, wordt er gebruik gemaakt van een fluit door de trainer / scheidsrechter. Het gebruik van een fluit tijdens een training komt echter normaliter niet voor. De duur van het geluidsignaal per fluitsignaal is 1 seconde. Het maximale geluidniveau van het fluitsignaal is maatgevend. In het akoestisch model is daarom ook maar rekening gehouden met 1 seconden per periode.

Naast de voetballers is er ook publiek aanwezig. Het publiek zal zich hoogstwaarschijnlijk opstellen in de buurt van de aanwezige kantine. Bestaande woonfuncties zijn dichter bij deze locatie gesitueerd dan de voorziene nieuwbouwwoningen, waardoor publiek verder akoestisch niet is onderzocht.

Gezien voor de verschillende bronnen geen verdeling van de Hz-banden beschikbaar zijn is uitgegaan van onderstaande spectra. Voor de spelers is uitgegaan van het spectrum stem.

Relatieve spectra: correctiewaarden C_i

type geluid	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	Hz
C_i wegverkeer	-	-14	-10	-6	-5	-7	-	-	dB
C_i railverkeer	-	-27	-17	-9	-4	-4	-	-	dB
C_i luchtverkeer	-	-21	-11	-7	-4,5	-6	-	-	dB
C_i popmuziek	-27	-14	- 9	-6	-5	-6	-10	-	dB
C_i housemuziek	-13	-8	-8	-7	-7	-9	-10	-	dB
C_i HES (Hoger Energie Spectrum)	-10	-8	-6	-6	-8	-10	-13	-	dB
C_i metaalbewerking	-	-19	-13	-8	-4	-6	- 9	-14	dB
Ci houtbewerking	-	-13	- 6	-7	-6	-9	- 9	-16	dB
Ci stem	-	-24	-12	-3	-4	-11	-	-	dB
C_i industrie	-20	-15	-11	-7	-6	-8	-9	-11	dB

Figuur 3:1: Tabellarium DGMR, nov. 2005.

Bij verschillende bronnen, zoals de spelers en fluitsignaal, is ervoor gekozen om drie bronnen te modeleren. Een voor de activiteiten op het noordelijk gedeelte van het veld. Een voor het middengedeelte en een voor het zuidelijk gedeelte van het veld. Op deze manier is getracht de verdeling van de trainingen en wedstrijden op een zo natuurlijk mogelijke wijze te modeleren.

Het is onbekend of de velden voorzien zijn van een omroepinstallatie. Momenteel is uitgegaan dat er geen omroepinstallatie aanwezig is op dit veld. Mocht uiteindelijk blijken dat er wel sprake is van een dergelijke installatie dan dient het akoestisch onderzoek herzien te worden.

In Tabel 3.1 zijn de gehanteerde bronvermogens opgenomen, inclusief de tijdsduur.

Tabel 3.1: Gehanteerde bronvermogens.

Bron nr.	Omschrijving	Bronvermogen		Tijdsduur		
		L_w	$L_{w, Amax}$	dag	avond	nacht
B1-3	Spelers	94	-	12 h.[1]	4 h.[1]	-
B4-6 &	Fluitje scheidsrechter	118	-	1 s.	1 s.	-

[1] Totaaltijd op het veld, evenredig verdeelt over de aangewezen bronnen. Een en ander op maximale tijd wedstrijden en trainingen.

3.5 Ligging van de beoordelingspunten

In Figuur 2 van Bijlage I is de ligging van de beoordelingspunten weergegeven. De immissieniveaus zijn bepaald op een standaardhoogte van 1,8m voor de dagperiode en 4,8m en 7,8m voor de avondperiode. De nachtperiode is buiten beschouwing gelaten gezien er dan geen activiteiten plaatsvinden.

3.6 Objecten

In Figuur 3 van Bijlage I zijn de objecten weergegeven. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de rekenbladen als opgenomen in Bijlage IIa. Alle relevante gebouwen zijn als objecten ingevoerd met een hoogte ten opzichte van het lokale maaiveld.

4 WET- EN REGELGEVING & ETFAL

De voetbalvereniging FC Roerdalen was al actief ten tijde van het ingaan van de Omgevingsregeling op 1 januari 2024. De vereniging dient hierdoor te voldoen aan de geluideisen opgenomen in de Bruidsschat. Voor de ETFAL dient gebruik te worden gemaakt van de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de VNG uit 2009.

4.1 Bruidsschat

De geluidbelasting van de voetbalvereniging is getoetst aan de Bruidsschat. Voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$) gelden de volgende algemene geluidseisen, zie Tabel 4.1.

Tabel 4.1: Algemene geluidseisen Bruidsschat.

Omschrijving	**Periode**		
	Dag [07.00-19.00u]	**Avond [19.00-23.00u]**	**Nacht [23.00-07.00u]**
$L_{Ar,LT}$ op gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
$L_{Ar,LT}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
$L_{A,max}$ op de gevel van geluidgevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
$L_{A,max}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

In artikel 2.18 is benoemd dat het stemgeluid van bezoekers op het open terrein van een inrichting voor sportactiviteiten buiten beschouwing kan worden gelaten. Evenals het komen en gaan van bezoekers naar de sportactiviteiten.
De kantine en het komen en gaan van bezoekers leveren in voorliggende situatie geen significante bijdrage op het totale geluid van de voetbalvelden op de beoogde situatie. Bestaande woningen zijn dichterbij deze activiteiten gesitueerd waardoor deze woonfuncties maatgevend zijn.

De Bruidsschat stelt ook dat de maximale geluidniveaus van sportactiviteiten in de open lucht buiten beschouwing gelaten mogen worden. In het kader van de ETFAL zijn deze wel inzichtelijk gemaakt.

4.2 VNG-brochure

De VNG-publicatie “Handreiking bedrijven en milieuzonering” is een instrument om na te gaan of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening in situaties waar woningen dicht bij bedrijven worden voorzien. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van editie 2009. De VNG-publicatie geeft richtafstanden per bedrijfscategorie en omgevingstype. De afstanden worden gegeven voor een aantal milieuaspecten, namelijk geur, stof, geluid en gevaar. In de voorliggende situatie is sprake van omgevingstype gemengd gebied. In de directe omgeving is sprake van functiemenging van wonen, sport, KDV, bedrijven en recreatie. In Tabel 4.2 is een overzicht opgenomen aan de gegeven richtafstanden uit de VNG-publicatie voor bedrijvigheden bij rustig gebied.

Tabel 4.2: Richtafstanden VNG-publicatie rustig gebied.

SBI-CODE	**Nr**	**Omschrijving**	**Afstanden in meters**				
			Geur	**Stof**	**Geluid**	**Gevaar**	**Grootste afstand**
931	G	Veldsportcomplex	0	0	50C	0	50

Uit Tabel 4.2 blijkt dat in de voorliggende situatie het aspect geluid bepalend is. Het toetsingskader voor geluid bestaat uit een 4-tal stappen. Vanaf stap 2 is nader onderzoek noodzakelijk. In Tabel 4.3 is een toelichting opgenomen.

Het betreft een bestaande situatie van een voetbalveld. Voor deze locatie kan worden uitgegaan van gemengd gebied. Hierdoor bedraagt de richtafstand 30 meter. De eerste nieuwbouwwoning is op een afstand van circa 50 meter gelegen. Bestaande woningen bevinden zich op een kortere afstand van de voetbalvelden, circa 35 meter. De nieuwe woningen worden buiten de richtafstand gerealiseerd, gezien echter menselijk stemgeluid niet is opgenomen in de Bruidsschat als het omgevingsplan heeft toch toetsing plaatsgevonden in het kader van de ETFAL.

Tabel 4.3: Toetsingskader geluid gemengd gebied.

Stap	**Toelichting**
1	Indien de richtafstanden voor geluid niet wordt overschreden, kan verdere toetsing voor het aspect geluid in beginsel achterwege blijven: buitenplanse inpassing is mogelijk.
2	Indien stap 1 niet toereikend is: Bij een geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in een gemengd gebied van maximaal: • 50 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde); • 70 dB(A) maximaal (piekgeluiden) (etmaalwaarde); • 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde); • is buitenplanse inpassing mogelijk.

Vervolg Tabel 4.3: Toetsingskader geluid gemengd gebied.

3	Indien stap 2 niet toereikend is: Geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in een gemengd gebied van maximaal: • 55 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde); • 70 dB(A) maximaal (piekgeluiden) (etmaalwaarde); • 65 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde); Is buitenplanse inpassing mogelijk. Het bevoegd gezag dient echter te motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie acceptabel acht. Hierbij dient tevens de cumulatie van eventueel reeds aanwezige geluidbelasting worden betrokken. Het bevoegd gezag kan daarbij gebruik maken van gemeentelijk geluidbeleid, indien de te verwachten geluidbelasting voldoet aan de in dat gemeentelijk geluidbeleid vastgestelde grenswaarden.
4	Bij een hogere geluidbelasting zal buitenplanse inpassing doorgaans niet mogelijk zijn. Indien het bevoegd gezag niettemin tot inpassing wil overgaan, dient dit grondig te worden onderzocht, onderbouwd en gemotiveerd. Cumulatie van reeds aanwezige geluidbelasting moet worden meegenomen.

5 BEREKENINGSRESULTATEN

Uitgaande van genoemde uitgangspunten zijn de optredende geluidbelastingen bij de zes nieuwbouwwoningen en een bestaande woning bepaald. De bestaande woning is gelegen op ongeveer eenzelfde afstand van het sportveld, maar dan vanuit de zuidwestelijke hoek gezien. Deze bestaande woning is opgenomen om na te gaan of er in het kader van de ETFAL sprake is van een afwijkend optredend geluidsniveau in vergelijking met de omliggende woonbebouwing.

5.1 Bruidsschat

In de onderstaande tabel zijn de resultaten opgenomen. Indien de geluidbelasting hoger is dan de genoemde waarden van de Bruidsschat dan zijn de geluidbelastingen weergegeven tegen een okergele achtergrond. Navolgend zijn overzichten opgenomen van de rekenresultaten.

5.1.1 Langtijdgemiddelde geluidbelastingen

In Tabel 5.1 zijn de resultaten voor de langtijdgemiddelde geluidniveaus opgenomen voor de dag- en avondperiode in het kader van de Bruidsschat. Hierbij zijn alleen de spelers meegerekend. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in Figuur 2 van Bijlage I. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage IIa.

Tabel 5.1: Overzicht langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]			
		Dag	Avond	Nacht	Etmaal
1	1.8	25	-	-	25
1	4.8	-	29	-	34
1	7.8	-	-	-	-
2	1.8	22	-	-	22
2	4.8	-	-	-	-
2	7.8	-	-	-	-
3	1.8	33	-	-	33
3	4.8	-	36	-	41
3	7.8	-	40	-	45
4	1.8	31	-	-	36
4	4.8	-	36	-	41
4	7.8	-	40	-	45
5	1.8	-	-	-	-
5	4.8	-	-	-	-
5	7.8	-	-	-	-
6	1.8	-	-	-	-
6	4.8	-	-	-	-
6	7.8	-	-	-	-
7	1.8	34	-	-	34

Vervolg Tabel 5.1: Overzicht langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]			
		Dag	Avond	Nacht	Etmaal
7	4.8	-	35	-	40
7	7.8	-	39	-	44
8	1.8	25	-	-	25
8	4.8	-	35	-	40
8	7.8	-	39	-	44
9	1.8	24	-	-	24
9	4.8	-	-	-	-
9	7.8	-	-	-	-
10	1.8	20	-	-	20
10	4.8	-	32	-	37
10	7.8	-	33	-	38
11	1.8	38	-	-	38
11	4.8	-	36	-	41
11	7.8	-	38	-	43
12	1.8	37	-	-	37
12	4.8	-	36	-	41
12	7.8	-	38	-	43
13	1.8	-	-	-	-
13	4.8	-	-	-	-
13	7.8	-	-	-	-
14	1.8	19	-	-	19
14	4.8	-	30	-	35
14	7.8	-	-	-	-
15	1.8	37	-	-	37
15	4.8	-	35	-	40
15	7.8	-	36	-	41
16	1.8	23	-	-	23
16	4.8	-	34	-	39
16	7.8	-	35	-	40
17	1.8	23	-	-	23
17	4.8	-	-	-	-
17	7.8	-	-	-	-
18	1.8	19	-	-	19
18	4.8	-	29	-	29
18	7.8	-	30	-	30
19	1.8	31	-	-	31
19	4.8	-	33	-	33
19	7.8	-	34	-	34
20	1.8	22	-	-	22
20	4.8	-	25	-	30
20	7.8	-	31	-	36
21	1.8	21	-	-	21

Vervolg Tabel 5.1: Overzicht langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]			
		Dag	Avond	Nacht	Etmaal
21	4.8	-	23	-	28
21	7.8	-	-	-	-
22	1.8	31	-	-	31
22	4.8	-	30	-	35
22	7.8	-	-	-	-
23	1.8	31	-	-	31
23	4.8	-	35	-	40
23	7.8	-	33	-	38
24	1.8	22	-	-	22
24	4.8	-	21	-	26
24	7.8	-	26	-	31
25	1.8	40	-	-	40
25	4.8	-	42	-	47

Aan de hand van de resultaten van Tabel 5.1 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De optredende gevelbelastingen zijn ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voldaan aan de standaard geluidvoorschriften van de Bruidsschat.
- Bij de bestaande woning bedraagt de etmaalwaarde ten hoogste 47 dB(A).

5.2 ETFAL

Voor de ETFAL zijn de optredende geluidbelastingen getoetst aan de VNG beschreven in hoofdstuk 4. Indien de geluidbelasting hoger is dan de genoemde waarden van de VNG dan zijn de geluidbelastingen weergegeven tegen een okergele achtergrond. Navolgend zijn overzichten opgenomen van de rekenresultaten.

5.2.1 Langtijdgemiddelde geluidbelastingen

In Tabel 5.2 zijn de resultaten voor de langtijdgemiddelde geluidniveaus opgenomen voor de dag-, avond-, nacht- en etmaalperiode in het kader van de ETFAL. Hierbij is gekeken naar de spelers en de scheidsrechter. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in Figuur 2 van Bijlage I. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage IIb.

Tabel 5.2: Overzicht ETFAL langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]			
		Dag	Avond	Nacht	Etmaal
1	1.8	25	-	-	25
1	4.8	-	30	-	30

Vervolg Tabel 5.2: Overzicht ETFAL langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]			
		Dag	Avond	Nacht	Etmaal
1	7.8	-	14	-	19
2	1.8	22	-	-	22
2	4.8	-	14	-	19
2	7.8	-	-	-	-
3	1.8	34	-	-	34
3	4.8	-	37	-	42
3	7.8	-	41	-	46
4	1.8	32	-	-	32
4	4.8	-	37	-	42
4	7.8	-	41	-	46
5	1.8	16	-	-	16
5	4.8	-	18	-	23
5	7.8	-	-	-	-
6	1.8	5	-	-	5
6	4.8	-	14	-	19
6	7.8	-	21	-	26
7	1.8	34	-	-	34
7	4.8	-	36	-	41
7	7.8	-	40	-	45
8	1.8	25	-	-	23
8	4.8	-	36	-	41
8	7.8	-	40	-	45
9	1.8	24	-	-	-
9	4.8	-	-	-	-
9	7.8	-	-	-	-
10	1.8	21	-	-	21
10	4.8	-	33	-	38
10	7.8	-	34	-	39
11	1.8	38	-	-	28
11	4.8	-	37	-	42
11	7.8	-	39	-	44
12	1.8	37	-	-	27
12	4.8	-	37	-	42
12	7.8	-	39	-	44
13	1.8	-	-	-	-
13	4.8	-	-	-	-
13	7.8	-	-	-	-
14	1.8	20	-	-	20
14	4.8	-	31	-	36
14	7.8	-	-	-	-
15	1.8	38	-	-	38
15	4.8	-	36	-	41

Vervolg Tabel 5.2: Overzicht ETFAL langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	**Waar-neem-hoogte**	**Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau**			
		$L_{Ar,LT}$ [dB(A)]			
		Dag	**Avond**	**Nacht**	**Etmaal**
15	7.8	-	37	-	42
16	1.8	23	-	-	23
16	4.8	-	35	-	40
16	7.8	-	36	-	41
17	1.8	23	-	-	23
17	4.8	-	-	-	-
17	7.8	-	-	-	-
18	1.8	19	-	-	19
18	4.8	-	30	-	35
18	7.8	-	31	-	36
19	1.8	31	-	-	31
19	4.8	-	34	-	39
19	7.8	-	35	-	40
20	1.8	22	-	-	22
20	4.8	-	26	-	31
20	7.8	-	32	-	37
21	1.8	21	-	-	21
21	4.8	-	23	-	28
21	7.8	-	-	-	-
22	1.8	31	-	-	31
22	4.8	-	31	-	36
22	7.8	-	-	-	-
23	1.8	31	-	-	34
23	4.8	-	36	-	41
23	7.8	-	34	-	39
24	1.8	22	-	-	22
24	4.8	-	22	-	27
24	7.8	-	27	-	32
25	1.8	*41*	-	-	*41*
25	4.8	-	*43*	-	*48*

Aan de hand van de resultaten van Tabel 5.2 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De optredende gevelbelastingen zijn ten hoogste 46 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voldaan aan de standaard geluidvoorschriften van stap 2 van de VNG.
- Bij de bestaande woning bedraagt de etmaalwaarde ten hoogste 48 dB(A).

5.2.2 Maximale geluidniveaus

In Tabel 5.3 zijn de resultaten voor maximale geluidniveaus samengevat van de bronnen. Hierbij is gekeken naar de spelers en de scheidsrechter. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in Figuur 2 van Bijlage I. In Bijlage IIc is de bijdrage van de bronnen naar dominantie opgesomd.

Tabel 5.3: Overzicht ETFAL maximale geluidniveaus L_{Amax} [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$ [in dB(A)]					
		Voetbalterrein					
		D	Bron	A	Bron	N	Bron
1	1.8	54	5	-	-	-	-
1	4.8	-	-	58	22	-	-
1	7.8	-	-	55	23	-	-
2	1.8	51	23	-	-	-	-
2	4.8	-	-	56	6	-	-
2	7.8	-	-	68	23	-	-
3	1.8	70	23	-	-	-	-
3	4.8	-	-	70	23	-	-
3	7.8	-	-	63	22	-	-
4	1.8	64	22	-	-	-	-
4	4.8	-	-	69	23	-	-
4	7.8	-	-	60	6	-	-
5	1.8	60	6	-	-	-	-
5	4.8	-	-	52	6	-	-
5	7.8	-	-	56	6	-	-
6	1.8	63	6	-	-	-	-
6	4.8	-	-	66	23	-	-
6	7.8	-	-	68	23	-	-
7	1.8	69	23	-	-	-	-
7	4.8	-	-	54	4	-	-
7	7.8	-	-	68	23	-	-
8	1.8	69	23	-	-	-	-
8	4.8	-	-	53	4	-	-
8	7.8	-	-	50	23	-	-
9	1.8	64	23	-	-	-	-
9	4.8	-	-	65	23	-	-
9	7.8	-	-	68	23	-	-
10	1.8	67	23	-	-	-	-
10	4.8	-	-	68	23	-	-
10	7.8	-	-	65	23	-	-
11	1.8	66	23	-	-	-	-
11	4.8	-	-	54	5	-	-
11	7.8	-	-	58	22	-	-
12	1.8	55	23	-	-	-	-
12	4.8	-	-	51	23	-	-

Vervolg Tabel 5.3: Overzicht ETFAL maximale geluidniveaus L_{Amax} [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$ [in dB(A)] Voetbalterrein					
		D	Bron	A	Bron	N	Bron
12	7.8	-	-	68	23	-	-
13	1.8	-	-	-	-	-	-
13	4.8	-	-	-	-	-	-
13	7.8	-	-	-	-	-	-
14	1.8	54	6	-	-	-	-
14	4.8	-	-	59	22	-	-
14	7.8	-	-	-	-	-	-
15	1.8	67	23	-	-	-	-
15	4.8	-	-	65	23	-	-
15	7.8	-	-	67	23	-	-
16	1.8	52	23	-	-	-	-
16	4.8	-	-	65	23	-	-
16	7.8	-	-	67	23	-	-
17	1.8	52	22	-	-	-	-
17	4.8	-	-	-	-	-	-
17	7.8	-	-	-	-	-	-
18	1.8	49	21	-	-	-	-
18	4.8	-	-	58	22	-	-
18	7.8	-	-	58	22	-	-
19	1.8	61	23	-	-	-	-
19	4.8	-	-	62	23	-	-
19	7.8	-	-	63	23	-	-
20	1.8	52	21	-	-	-	-
20	4.8	-	-	58	21	-	-
20	7.8	-	-	59	21	-	-
21	1.8	48	23	-	-	-	-
21	4.8	-	-	47	19	-	-
21	7.8	-	-	-	-	-	-
22	1.8	59	23	-	-	-	-
22	4.8	-	-	59	23	-	-
22	7.8	-	-	-	-	-	-
23	1.8	59	23	-	-	-	-
23	4.8	-	-	63	23	-	-
23	7.8	-	-	62	23	-	-
24	1.8	49	21	-	-	-	-
24	4.8	-	-	52	21	-	-
24	7.8	-	-	54	21	-	-
25	1.8	*71*	*6*	-	-	-	-
25	4.8	-	-	*73*	*6*	-	-

Aan de hand van de resultaten van Tabel 5.3 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 70 dB(A) in de dag- en avondperiode bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voor de avondperiode niet voldaan aan stap 2 van de VNG. De overschrijding bedraagt maximaal 5 dB(A).
- Bij de bestaande woning aan de Groenstraat 111 bedraagt het maximaal geluidniveau 73 dB(A) in de avondperiode. De overschrijding zou hier 8 dB(A) bedragen Deze bestaande woning is op kortere afstand van de voetbalvelden gelegen. Gezien de geluidbelasting bij de nieuwbouwwoningen lager is dan op de bestaande woningen kan worden gesteld dat de voetbalvelden niet verder worden beperkt in hun gebruik met de komst van de nieuwbouwwoningen.
- Uitgaande van een maximale binnenwaarde van 50 dB(A) voor de avondperiode conform de Bruidsschat dient de gevelgeluidwering in deze situatie minimaal 20 dB te bedragen. Conform artikel 4.102 van het Bbl dient de minimale gevelgeluidwering van deze nieuwbouwwoningen 20 dB te bedragen waardoor aangenomen kan worden dat, ondanks een overschrijding van stap 2 van de VNG, er in de woningen sprake zal zijn van een goed woon- en leefklimaat.

6 EVALUATIE REKENRESULTATEN EN CONCLUSIE

In opdracht van Geonius is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van de voetbalvelden van FC Roerdalen te Melick. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de zes nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat de activiteiten van de sportvereniging niet beperken. De nieuwbouwwoning liggen namelijk dichter bij het zuidelijkste sportveld dan de bestaande woonbebouwing, vanuit zuidoostelijke hoek gezien. Vanuit zuidwestelijke hoek gezien liggen de bestaande woningen op een kortere afstand dan de nieuwbouwontwikkeling.

Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd om inzicht te geven in de geluidemissie van het voetbalveld op de nieuwbouwwoningen. In voorliggend akoestisch onderzoek is alleen ingegaan op de activiteiten die plaatsvinden op het zuidelijkste voetbalveld. De overige voetbalvelden, kantine en het komen en gaan van bezoekers is in voorliggend onderzoek niet opgenomen gezien deze in voorliggende situatie akoestisch niet maatgevend zijn. Bestaande woningen zijn voor deze activiteiten maatgevend.

6.1 Bruidsschat

6.1.1 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Er wordt voldaan aan de geluideisen van het de Bruidsschat. De optredende gevelbelastingen bedragen ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Hierbij is alleen gekeken naar de spelers op het veld. De scheidsrechter hierbij niet opgenomen.

6.2 ETFAL

6.2.1 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Er wordt voldaan aan de geluideisen van stap 2 van de VNG. De optredende gevelbelastingen bedragen ten hoogste 46 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Hierbij is gekeken naar zowel de spelers op het veld als het fluitsignaal van de scheidsrechter.

6.2.2 Maximaal geluidniveau

Het maximaal geluidniveau wordt in voorliggende situatie veroorzaakt door het fluitje van de scheidsrechter. De maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 70 dB(A) in de dag- en avondperiode bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt niet voor de avondperiode niet voldaan aan stap 2 van de VNG. De overschrijding bedraagt maximaal 5 dB(A).

Conform artikel 4.102 van het Bbl dienen de woningen te beschikken over een gevelgeluidwering van ten minste 20 dB. Om de te kunnen voldoen aan de door de Bruidsschat

gestelde binnenwaarde in de avondperiode van 50 dB(A) dienen de woningen te beschikken over een gevelgeluidwering van 20dB. Dit is gelijk aan het minimaal vereiste in het Bbl vereist is. Gezien voldaan dient te worden aan het Bbl kan worden gesteld dat er in de woningen sprake zal zijn van een goed woon- en leekklimaat. Er kan worden gesteld dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

De maximale geluidniveaus in de avondperiode worden veroorzaakt voor een fluitsignaal. De fluit wordt gebruikt bij wedstrijden. Tijdens een training zal er, op een enkele uitzondering na, geen gebruik worden gemaakt van een fluit. De wedstrijden worden voor het overgrote deel op zaterdag en zondag in de dagperiode gespeelt. Het is in uitzondering mogelijk dat er door de week een enkele wedstrijd wordt gespeelt in de avondperiode, echter zal dit minder dan 12 keer per jaar voorkomen. In werkelijkheid zullen de berekende maximale geluidniveaus maar in zeer beperkte mate optreden.

Gezien de overschrijding in werkelijkheid beperkt zullen voorkomen, de gevelgeluidwering van de woningen gelijk is aan de minimale eis van het Bbl en hiermee voldaan kan worden aan de geëiste binnenwaarde in de woningen conform de Bruidsschat en de woningbouw in Nederland gezien de woningnood een zwaarwegend belang is kan worden gesteld dat er in deze situatie sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties met de komst van de nieuwbouwwoningen.

BIJLAGE I

Figuren akoestisch rekenmodel

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

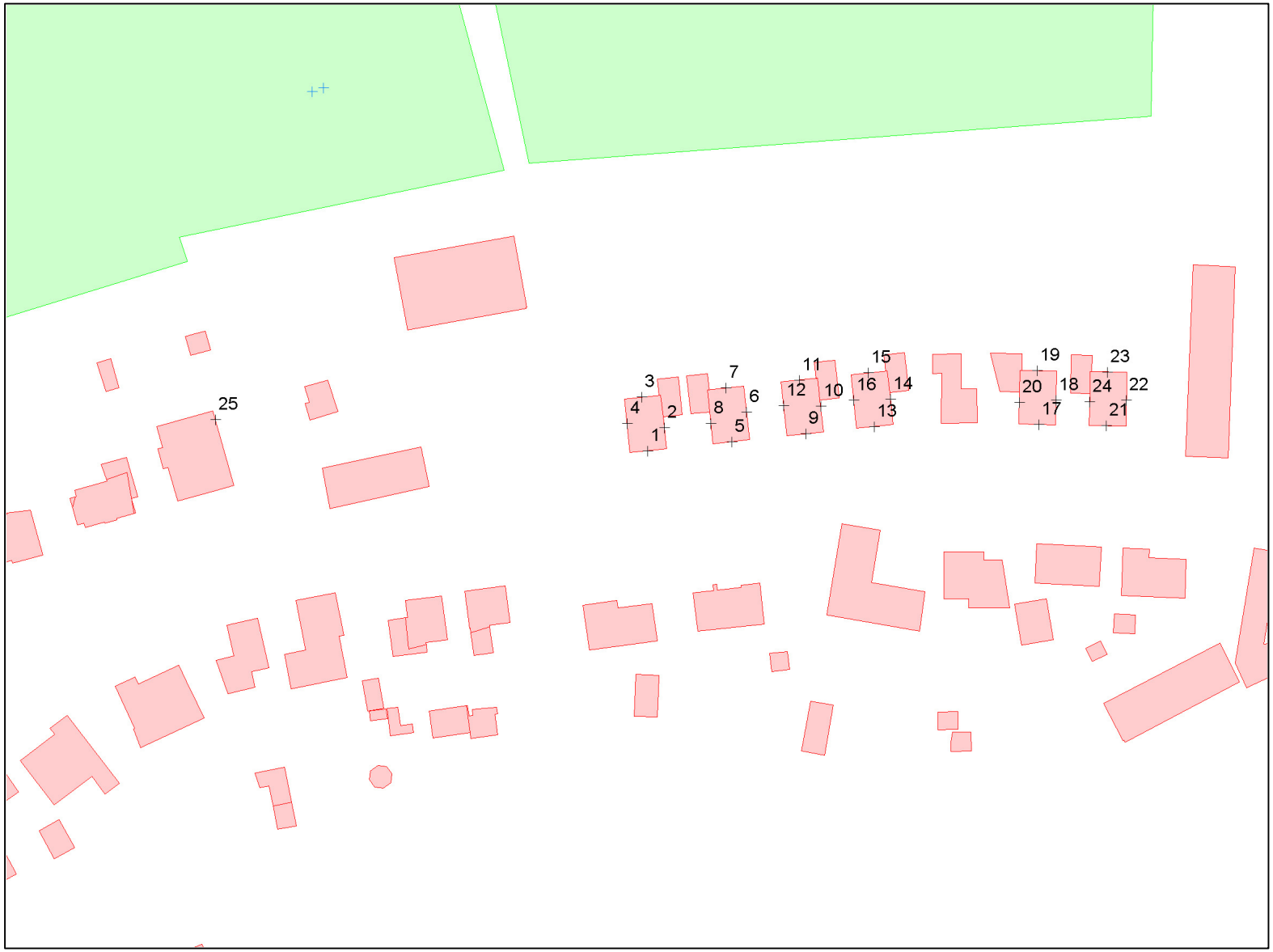

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 1
Totaal overzicht

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

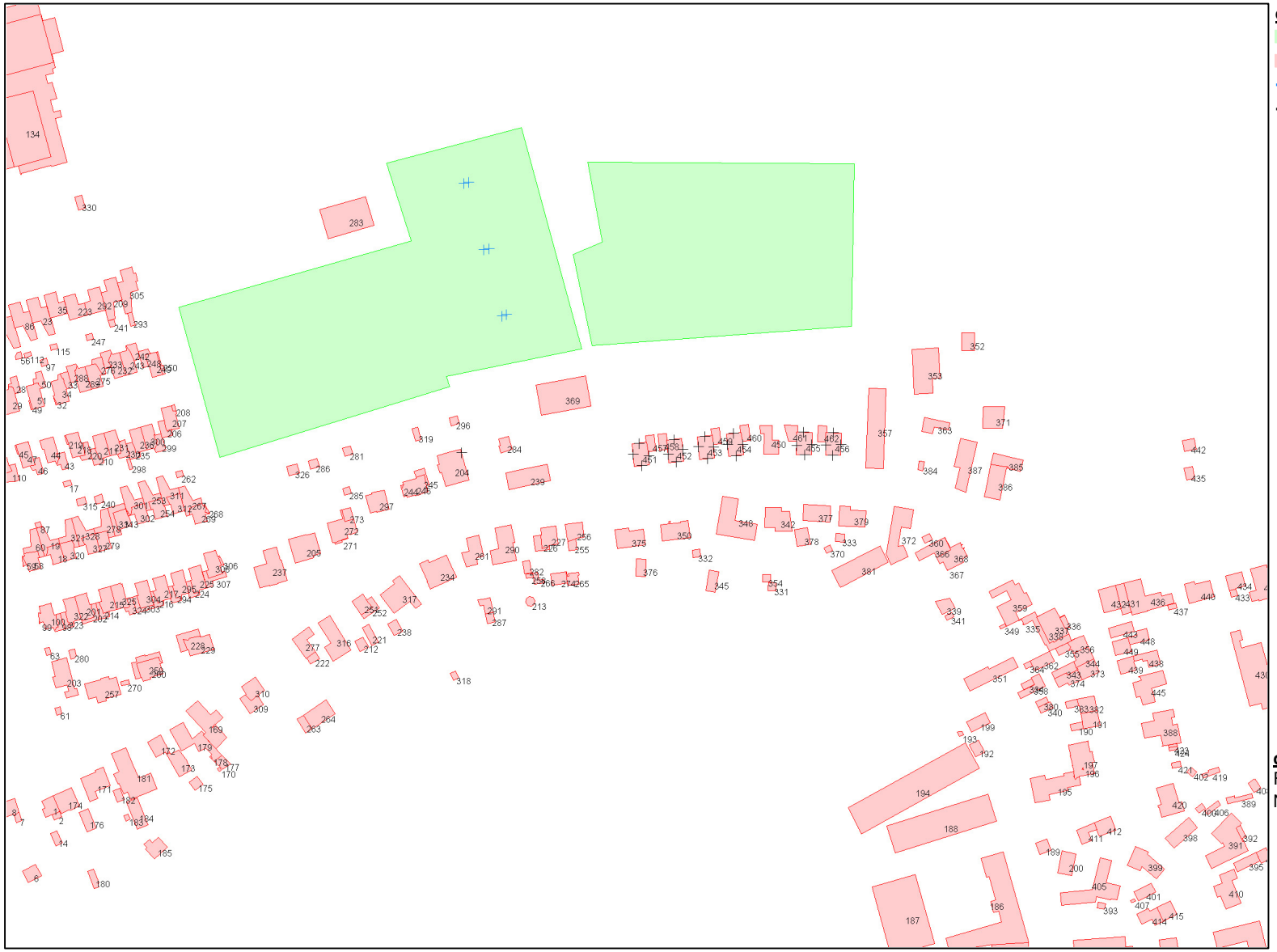
omschrijving
Figuur 2
Nummering waarneempunten

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software Wegverkeer [Lden]
M240523 Winhavik.sdb

0 — 125 schaal: 1 : 1250

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

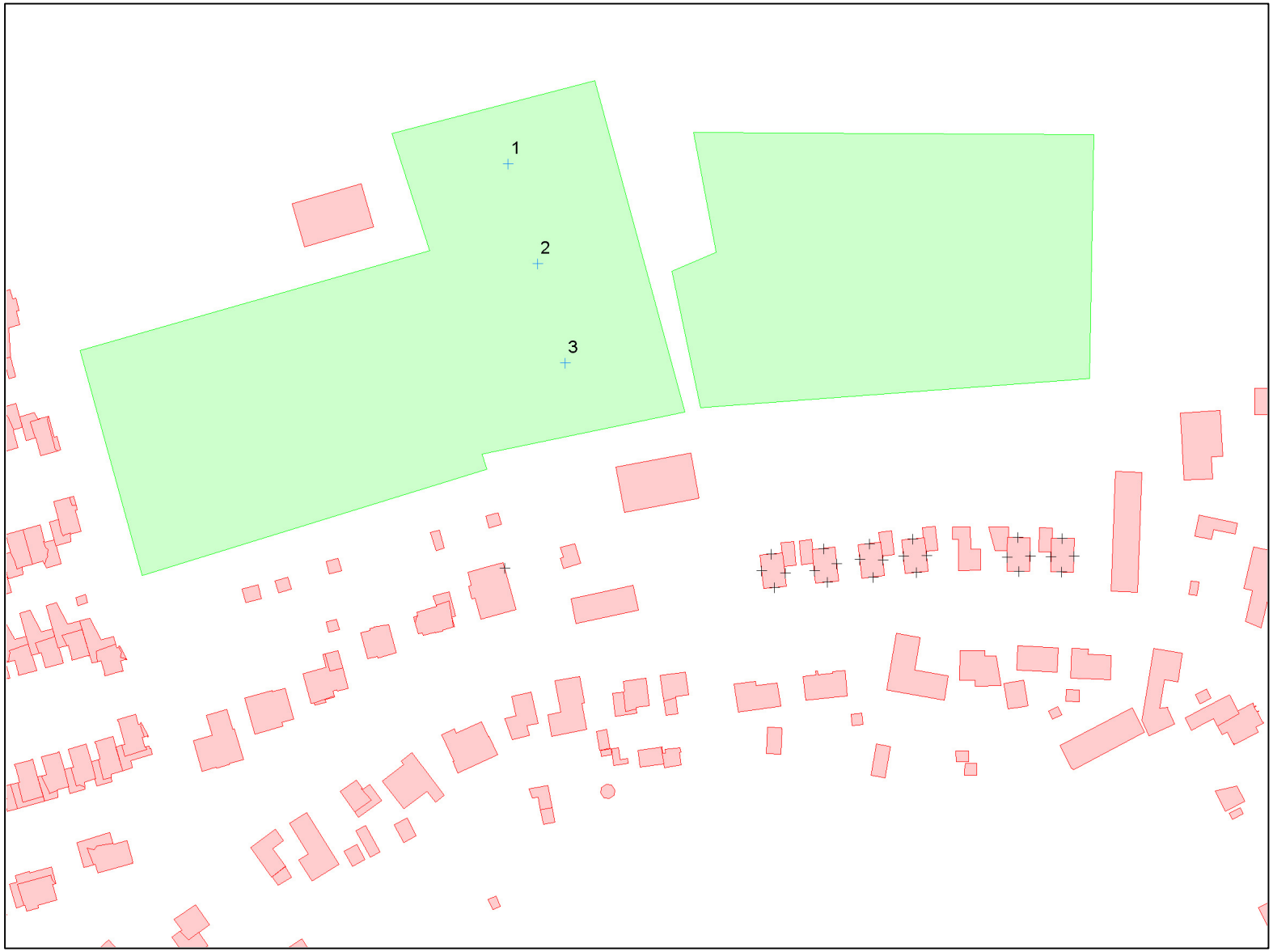
omschrijving
Figuur 3
Nummering bebouwing

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software Wegverkeer [Lden]
M240523 Winhavik.sdb

0 — 300 schaal: 1 : 3000

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 4a
Nummering bronnen
Activiteitenbesluit

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software -- [Lmax,a]
M240523 Winhavik.sdb

0 — 200 schaal: 1 : 2000

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 4b
Nummering bronnen
ETFAL

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software Wegverkeer [Lden]
M240523 Winhavik - versie 2.sdb

0 — 200 schaal: 1 : 2000

BIJLAGE IIa

Berekeningsgegevens – en resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen Bruidsschat

Projectgegevens

projectnaam: M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever: Geonius
adviseur: TE
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: Voetbalvelden acti.

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaa
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:					OW.1.0
rekenresultaat binnengelezen (datum):					10-12-2024 12:07
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	%		%		0 %
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
1	6.4	0.0	31		80	
2	3.0	0.0	11		80	
3	2.7	0.0	10		80	
4	6.0	0.0	73		80	
5	4.3	0.0	149		80	
6	3.6	0.0	20		80	
7	3.4	0.0	11		80	
8	7.0	0.0	29		80	
9	6.4	0.0	16		80	
10	3.8	0.0	31		80	
11	7.5	0.0	23		80	
12	3.1	0.0	34		80	
13	2.5	0.0	15		80	
14	3.3	0.0	14		80	
15	3.4	0.0	16		80	
16	6.3	0.0	54		80	
17	2.2	0.0	10		80	
18	7.2	0.0	26		80	
19	3.3	0.0	38		80	
20	2.3	0.0	11		80	
21	5.2	0.0	38		80	
22	5.6	0.0	40		80	
23	6.1	0.0	48		80	
24	2.4	0.0	9		80	
25	6.2	0.0	55		80	
26	2.4	0.0	9		80	
27	3.3	0.0	56		80	
28	2.9	0.0	25		80	
29	8.6	0.0	39		80	
30	2.9	0.0	9		80	
31	3.1	0.0	38		80	
32	5.9	0.0	9		80	
33	3.0	0.0	21		80	
34	8.9	0.0	38		80	
35	6.1	0.0	33		80	
36	7.1	0.0	40		80	
37	2.7	0.0	12		80	
38	2.9	0.0	10		80	
39	7.2	0.0	30		80	
40	7.3	0.0	29		80	
41	2.9	0.0	36		80	
42	3.0	0.0	37		80	
43	2.9	0.0	25		80	
44	8.6	0.0	38		80	
45	5.8	0.0	10		80	
46	2.8	0.0	25		80	
47	8.6	0.0	28		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
48	2.2	0.0	10		80	
49	5.9	0.0	10		80	
50	2.9	0.0	26		80	
51	8.7	0.0	31		80	
52	3.3	0.0	33		80	
53	4.3	0.0	52		80	
54	3.2	0.0	35		80	
55	2.6	0.0	9		80	
56	2.7	0.0	9		80	
57	3.0	0.0	44		80	
58	7.1	0.0	28		80	
59	5.9	0.0	7		80	
60	3.3	0.0	39		80	
61	3.3	0.0	9		80	
62	2.5	0.0	9		80	
63	2.8	0.0	9		80	
64	3.1	0.0	48		80	
65	7.6	0.0	30		80	
66	3.3	0.0	46		80	
67	3.3	0.0	36		80	
68	2.4	0.0	12		80	
69	8.7	0.0	34		80	
70	2.9	0.0	24		80	
71	5.8	0.0	10		80	
72	6.8	0.0	41		80	
73	5.5	0.0	44		80	
74	7.4	0.0	23		80	
75	2.7	0.0	17		80	
76	5.6	0.0	40		80	
77	2.7	0.0	18		80	
78	5.8	0.0	34		80	
79	2.4	0.0	9		80	
80	2.3	0.0	9		80	
81	3.2	0.0	39		80	
82	3.1	0.0	14		80	
83	7.3	0.0	30		80	
84	5.6	0.0	34		80	
85	2.7	0.0	25		80	
86	6.2	0.0	50		80	
87	2.2	0.0	8		80	
88	7.5	0.0	30		80	
89	3.0	0.0	13		80	
90	6.8	0.0	38		80	
91	2.2	0.0	8		80	
92	5.0	0.0	53		80	
93	7.6	0.0	39		80	
94	7.3	0.0	23		80	
95	3.1	0.0	11		80	
96	3.2	0.0	50		80	
97	2.3	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
98	3.1	0.0	24		80	
99	3.4	0.0	2		80	
100	7.6	0.0	39		80	
101	3.5	0.0	17		80	
102	6.2	0.0	47		80	
103	2.5	0.0	10		80	
104	3.3	0.0	32		80	
105	6.2	0.0	53		80	
106	4.4	0.0	35		80	
107	6.3	0.0	36		80	
108	3.2	0.0	34		80	
109	8.5	0.0	38		80	
110	3.0	0.0	29		80	
111	2.7	0.0	14		80	
112	2.2	0.0	8		80	
113	7.2	0.0	26		80	
114	2.7	0.0	17		80	
115	2.2	0.0	9		80	
116	6.9	0.0	37		80	
117	2.4	0.0	10		80	
118	3.9	0.0	15		80	
119	3.8	0.0	15		80	
120	3.5	0.0	22		80	
121	8.0	0.0	22		80	
122	2.4	0.0	9		80	
123	2.5	0.0	12		80	
124	2.8	0.0	13		80	
125	7.4	0.0	31		80	
126	8.4	0.0	39		80	
127	6.6	0.0	35		80	
128	6.3	0.0	78		80	
129	7.7	0.0	30		80	
130	3.7	0.0	7		80	
131	2.3	0.0	9		80	
132	6.1	0.0	61		80	
133	3.8	0.0	15		80	
134	8.3	0.0	103		80	
135	9.4	0.0	110		80	
136	3.8	0.0	552		80	
137	5.7	0.0	63		80	
138	2.5	0.0	11		80	
139	7.3	0.0	22		80	
140	3.7	0.0	7		80	
141	7.6	0.0	21		80	
142	7.1	0.0	84		80	
143	3.0	0.0	27		80	
144	7.6	0.0	34		80	
145	4.9	0.0	46		80	
146	3.0	0.0	10		80	
147	7.5	0.0	30		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
148	3.3	0.0	33		80	
149	7.9	0.0	36		80	
150	7.6	0.0	36		80	
151	3.0	0.0	30		80	
152	2.5	0.0	8		80	
153	4.0	0.0	16		80	
154	7.7	0.0	34		80	
155	2.6	0.0	25		80	
156	4.8	0.0	47		80	
157	6.9	0.0	45		80	
158	6.6	0.0	46		80	
159	6.4	0.0	56		80	
160	8.8	0.0	10		80	
161	2.3	0.0	13		80	
162	3.8	0.0	15		80	
163	2.6	0.0	16		80	
164	3.9	0.0	15		80	
165	7.2	0.0	26		80	
166	2.9	0.0	34		80	
167	2.6	0.0	9		80	
168	2.8	0.0	6		80	
169	6.2	0.0	69		80	
170	2.9	0.0	5		80	
171	5.7	0.0	43		80	
172	8.8	0.0	25		80	
173	3.9	0.0	26		80	
174	5.9	0.0	35		80	
175	4.0	0.0	15		80	
176	5.4	0.0	20		80	
177	3.3	0.0	21		80	
178	3.3	0.0	3		80	
179	9.3	0.0	81		80	
180	2.7	0.0	24		80	
181	5.8	0.0	68		80	
182	4.2	0.0	13		80	
183	2.4	0.0	8		80	
184	3.5	0.0	26		80	
185	3.1	0.0	26		80	
186	5.7	0.0	142		80	
187	5.9	0.0	92		80	
188	4.5	0.0	118		80	
189	2.7	0.0	18		80	
190	3.6	0.0	13		80	
191	8.3	0.0	23		80	
192	3.4	0.0	17		80	
193	2.4	0.0	7		80	
194	4.8	0.0	94		80	
195	5.2	0.0	75		80	
196	11.3	0.0	2		80	
197	8.8	0.0	60		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
198	4.4	0.0	47		80	
199	2.5	0.0	21		80	
200	3.0	0.0	25		80	
201	7.9	0.0	32		80	
202	3.2	0.0	28		80	
203	4.4	0.0	62		80	
204	5.8	0.0	53		80	
205	7.3	0.0	47		80	
206	3.0	0.0	26		80	
207	8.9	0.0	36		80	
208	3.1	0.0	7		80	
209	6.2	0.0	50		80	
210	2.9	0.0	20		80	
211	9.6	0.0	29		80	
212	3.2	0.0	16		80	
213	2.7	0.0	13		80	
214	3.1	0.0	21		80	
215	8.0	0.0	37		80	
216	5.0	0.0	21		80	
217	7.5	0.0	33		80	
218	8.6	0.0	34		80	
219	3.1	0.0	10		80	
220	2.9	0.0	25		80	
221	4.4	0.0	17		80	
222	3.0	0.0	13		80	
223	6.1	0.0	36		80	
224	5.6	0.0	24		80	
225	7.5	0.0	36		80	
226	3.3	0.0	23		80	
227	7.3	0.0	35		80	
228	4.0	0.0	36		80	
229	7.2	0.0	43		80	
230	3.0	0.0	25		80	
231	9.6	0.0	36		80	
232	9.8	0.0	36		80	
233	3.0	0.0	20		80	
234	5.6	0.0	49		80	
235	3.1	0.0	25		80	
236	9.7	0.0	33		80	
237	7.6	0.0	58		80	
238	4.0	0.0	16		80	
239	6.6	0.0	46		80	
240	3.1	0.0	12		80	
241	2.1	0.0	9		80	
242	3.0	0.0	24		80	
243	9.5	0.0	37		80	
244	3.2	0.0	4		80	
245	3.3	0.0	26		80	
246	8.0	0.0	33		80	
247	2.2	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
248	2.9	0.0	28		80	
249	8.9	0.0	36		80	
250	3.1	0.0	18		80	
251	7.4	0.0	25		80	
252	3.2	0.0	28		80	
253	3.7	0.0	41		80	
254	7.5	0.0	27		80	
255	3.0	0.0	13		80	
256	7.6	0.0	33		80	
257	6.9	0.0	47		80	
258	2.5	0.0	7		80	
259	3.6	0.0	44		80	
260	7.9	0.0	31		80	
261	7.2	0.0	41		80	
262	3.0	0.0	10		80	
263	3.1	0.0	20		80	
264	6.9	0.0	43		80	
265	2.8	0.0	26		80	
266	2.9	0.0	15		80	
267	3.3	0.0	43		80	
268	5.3	0.0	10		80	
269	7.1	0.0	38		80	
270	1.9	0.0	8		80	
271	3.4	0.0	12		80	
272	7.9	0.0	49		80	
273	3.3	0.0	15		80	
274	4.1	0.0	21		80	
275	9.6	0.0	29		80	
276	3.0	0.0	26		80	
277	5.6	0.0	34		80	
278	3.4	0.0	42		80	
279	7.3	0.0	24		80	
280	2.4	0.0	11		80	
281	2.5	0.0	12		80	
282	2.6	0.0	16		80	
283	4.7	0.0	62		80	
284	3.8	0.0	22		80	
285	2.3	0.0	10		80	
286	2.5	0.0	13		80	
287	3.7	0.0	13		80	
288	3.0	0.0	21		80	
289	9.6	0.0	32		80	
290	6.6	0.0	52		80	
291	3.3	0.0	23		80	
292	6.2	0.0	36		80	
293	2.4	0.0	18		80	
294	3.2	0.0	24		80	
295	7.5	0.0	34		80	
296	3.0	0.0	14		80	
297	11.3	0.0	34		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
298	2.3	0.0	12		80	
299	2.9	0.0	25		80	
300	9.4	0.0	34		80	
301	3.7	0.0	40		80	
302	7.5	0.0	35		80	
303	3.1	0.0	33		80	
304	7.4	0.0	33		80	
305	6.2	0.0	60		80	
306	3.2	0.0	10		80	
307	3.2	0.0	40		80	
308	7.4	0.0	37		80	
309	5.5	0.0	30		80	
310	9.4	0.0	33		80	
311	3.7	0.0	43		80	
312	7.6	0.0	26		80	
313	7.0	0.0	31		80	
314	3.3	0.0	47		80	
315	3.1	0.0	12		80	
316	5.8	0.0	57		80	
317	6.1	0.0	57		80	
318	3.0	0.0	10		80	
319	2.4	0.0	12		80	
320	7.2	0.0	25		80	
321	3.3	0.0	39		80	
322	8.0	0.0	36		80	
323	3.1	0.0	25		80	
324	3.0	0.0	24		80	
325	7.9	0.0	37		80	
326	2.9	0.0	15		80	
327	7.3	0.0	28		80	
328	3.3	0.0	43		80	
329	3.6	0.0	66		80	
330	3.3	0.0	14		80	
331	2.5	0.0	14		80	
332	2.9	0.0	11		80	
333	2.5	0.0	13		80	
334	2.5	0.0	12		80	
335	0.3	0.0	1		80	
336	3.2	0.0	18		80	
337	7.5	0.0	55		80	
338	3.8	0.0	85		80	
339	3.0	0.0	20		80	
340	2.7	0.0	17		80	
341	2.5	0.0	10		80	
342	7.2	0.0	40		80	
343	3.2	0.0	28		80	
344	8.6	0.0	30		80	
345	3.7	0.0	20		80	
348	5.9	0.0	65		80	
349	2.8	0.0	6		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
350	6.6	0.0	33		80	
351	5.5	0.0	60		80	
352	3.0	0.0	23		80	
353	3.9	0.0	57		80	
354	2.6	0.0	11		80	
355	3.4	0.0	18		80	
356	7.2	0.0	30		80	
357	6.2	0.0	81		80	
358	4.6	0.0	37		80	
359	4.8	0.0	86		80	
360	2.3	0.0	12		80	
362	2.6	0.0	26		80	
363	2.3	0.0	33		80	
364	2.1	0.0	9		80	
366	3.3	0.0	36		80	
367	3.2	0.0	1		80	
368	8.5	0.0	54		80	
369	5.2	0.0	80		80	
370	2.2	0.0	10		80	
371	3.7	0.0	41		80	
372	5.3	0.0	71		80	
373	8.5	0.0	32		80	
374	3.2	0.0	36		80	
375	9.0	0.0	40		80	
376	4.0	0.0	22		80	
377	5.4	0.0	29		80	
378	4.4	0.0	22		80	
379	6.0	0.0	38		80	
380	2.7	0.0	12		80	
381	3.6	0.0	45		80	
382	8.4	0.0	23		80	
383	3.7	0.0	19		80	
384	3.6	0.0	10		80	
385	3.6	0.0	42		80	
386	7.8	0.0	39		80	
387	4.6	0.0	47		80	
388	8.8	0.0	63		80	
389	2.9	0.0	29		80	
390	2.8	0.0	19		80	
391	8.0	0.0	78		80	
392	4.0	0.0	13		80	
393	2.3	0.0	10		80	
394	5.6	0.0	57		80	
395	3.2	0.0	29		80	
396	3.2	0.0	28		80	
397	7.0	0.0	39		80	
398	6.1	0.0	29		80	
399	6.5	0.0	54		80	
400	2.7	0.0	11		80	
401	4.4	0.0	24		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
402	2.2	0.0	10		80	
403	3.0	0.0	17		80	
404	3.0	0.0	14		80	
405	4.7	0.0	93		80	
406	3.3	0.0	13		80	
407	1.9	0.0	5		80	
408	2.6	0.0	14		80	
409	5.9	0.0	36		80	
410	5.4	0.0	46		80	
411	3.4	0.0	34		80	
412	7.7	0.0	32		80	
413	5.4	0.0	54		80	
414	3.1	0.0	31		80	
415	7.1	0.0	23		80	
416	8.3	0.0	49		80	
417	6.3	0.0	56		80	
418	7.4	0.0	37		80	
419	3.2	0.0	22		80	
420	5.2	0.0	47		80	
421	3.0	0.0	14		80	
422	7.5	0.0	32		80	
423	7.2	0.0	10		80	
424	2.8	0.0	10		80	
425	2.2	0.0	12		80	
426	6.7	0.0	45		80	
427	10.2	0.0	37		80	
428	7.0	0.0	113		80	
429	5.2	0.0	35		80	
430	3.2	0.0	102		80	
431	3.2	0.0	25		80	
432	6.9	0.0	41		80	
433	3.3	0.0	10		80	
434	7.7	0.0	31		80	
435	3.1	0.0	14		80	
436	6.6	0.0	67		80	
437	2.7	0.0	11		80	
438	3.6	0.0	31		80	
439	7.6	0.0	22		80	
440	7.7	0.0	36		80	
441	7.4	0.0	47		80	
442	2.7	0.0	17		80	
443	3.0	0.0	22		80	
444	3.1	0.0	24		80	
445	6.6	0.0	54		80	
446	5.5	0.0	23		80	
447	6.4	0.0	35		80	
448	4.6	0.0	28		80	
449	8.5	0.0	30		80	
450	8.0	0.0	41		80	
451	8.5	0.0	30		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
452	8.5	0.0	33		80	
453	8.5	0.0	33		80	
454	8.5	0.0	33		80	
455	8.5	0.0	30		80	
456	8.5	0.0	30		80	
457	3.0	0.0	20		80	
458	3.0	0.0	20		80	
459	3.0	0.0	20		80	
460	3.0	0.0	20		80	
461	3.0	0.0	22		80	
462	3.0	0.0	20		80	

Bronnen

nr	bron/bedrijf	brontype	beoordelen als	h	wg	bronvermogen richt.	hoek	31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk		bedrijfsduur dag	avond	nacht	
1	Spelers training/westrijd	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	70.0	82.0	91.0	90.0	83.0	--	--	94.2	B1		4.000	1.330	--	h
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
2	Spelers training/westrijd	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	70.0	82.0	91.0	90.0	83.0	--	--	94.2	B2		4.000	1.330	--	h
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
3	Spelers training/westrijd	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	70.0	82.0	91.0	90.0	83.0	--	--	94.2	B3		4.000	1.330	--	h
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
1	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	25.08	25.06	--	25.19	25.19
									I	I	(0)	1	4.8	29.01	29.00	--	29.12	29.12
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
2	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	21.74	21.73	--	21.85	21.85
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
3	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	33.07	33.06	--	33.18	33.18
									I	I	(0)	1	4.8	35.54	35.53	--	35.65	35.65
									I	I	(0)	1	7.8	40.23	40.22	--	40.34	40.34
4	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	31.45	31.44	--	31.56	31.56
									I	I	(0)	1	4.8	36.11	36.10	--	36.22	36.22
									I	I	(0)	1	7.8	39.93	39.92	--	40.04	40.04
5	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
6	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
7	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	33.63	33.61	--	33.74	33.74
									I	I	(0)	1	4.8	34.79	34.78	--	34.90	34.90
									I	I	(0)	1	7.8	38.86	38.85	--	38.97	38.97
8	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	25.28	25.27	--	25.39	25.39
									I	I	(0)	1	4.8	35.07	35.06	--	35.18	35.18
									I	I	(0)	1	7.8	38.62	38.61	--	38.73	38.73
9	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	23.88	23.86	--	23.99	23.99
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
10	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	20.49	20.48	--	20.60	20.60
									I	I	(0)	1	4.8	31.60	31.59	--	31.71	31.71
									I	I	(0)	1	7.8	32.71	32.70	--	32.82	32.82
11	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	37.53	37.52	--	37.64	37.64
									I	I	(0)	1	4.8	36.46	36.45	--	36.57	36.57
									I	I	(0)	1	7.8	37.62	37.61	--	37.73	37.73
12	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	36.55	36.54	--	36.66	36.66
									I	I	(0)	1	4.8	36.50	36.49	--	36.61	36.61
									I	I	(0)	1	7.8	37.65	37.64	--	37.76	37.76
13	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
14	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	19.48	19.47	--	19.59	19.59
									I	I	(0)	1	4.8	30.14	30.13	--	30.25	30.25
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
15	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	37.36	37.35	--	37.47	37.47
									I	I	(0)	1	4.8	35.42	35.41	--	35.53	35.53
									I	I	(0)	1	7.8	36.46	36.45	--	36.57	36.57
16	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	22.60	22.59	--	22.71	22.71
									I	I	(0)	1	4.8	33.62	33.61	--	33.73	33.73
									I	I	(0)	1	7.8	34.91	34.90	--	35.02	35.02
17	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	23.06	23.05	--	23.17	23.17

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
18	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	18.54	18.52	--	18.65	18.65
									I	I	(0)	1	4.8	29.50	29.48	--	29.61	29.61
									I	I	(0)	1	7.8	30.44	30.43	--	30.55	30.55
19	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	30.74	30.72	--	30.85	30.85
									I	I	(0)	1	4.8	33.27	33.26	--	33.38	33.38
									I	I	(0)	1	7.8	34.01	34.00	--	34.12	34.12
20	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	21.96	21.95	--	22.07	22.07
									I	I	(0)	1	4.8	24.97	24.96	--	25.08	25.08
									I	I	(0)	1	7.8	31.09	31.08	--	31.20	31.20
21	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	21.00	20.99	--	21.11	21.11
									I	I	(0)	1	4.8	22.86	22.85	--	22.97	22.97
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
22	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	30.82	30.81	--	30.93	30.93
									I	I	(0)	1	4.8	30.44	30.43	--	30.55	30.55
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
23	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	31.14	31.13	--	31.25	31.25
									I	I	(0)	1	4.8	34.64	34.63	--	34.75	34.75
									I	I	(0)	1	7.8	33.21	33.20	--	33.32	33.32
24	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	22.10	22.09	--	22.21	22.21
									I	I	(0)	1	4.8	21.48	21.47	--	21.59	21.59
									I	I	(0)	1	7.8	26.32	26.31	--	26.43	26.43
25	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	40.31	40.30	--	40.42	40.42
									I	I	(0)	1	4.8	42.23	42.22	--	42.34	42.34

Bodemabsorptie

nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	394	100.0	groen
2	567	100.0	Voetbal

BIJLAGE IIb

Berekeningsgegevens – en resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen ETFAL

Projectgegevens

projectnaam: M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever: Geonius
adviseur: TE
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: Voetbalvelden ETFAL

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaa
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:					OW.1.1.0
rekenresultaat binnengelezen (datum):					14-03-2025 16:12
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	%		%		0 %
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
1	6.4	0.0	31		80	
2	3.0	0.0	11		80	
3	2.7	0.0	10		80	
4	6.0	0.0	73		80	
5	4.3	0.0	149		80	
6	3.6	0.0	20		80	
7	3.4	0.0	11		80	
8	7.0	0.0	29		80	
9	6.4	0.0	16		80	
10	3.8	0.0	31		80	
11	7.5	0.0	23		80	
12	3.1	0.0	34		80	
13	2.5	0.0	15		80	
14	3.3	0.0	14		80	
15	3.4	0.0	16		80	
16	6.3	0.0	54		80	
17	2.2	0.0	10		80	
18	7.2	0.0	26		80	
19	3.3	0.0	38		80	
20	2.3	0.0	11		80	
21	5.2	0.0	38		80	
22	5.6	0.0	40		80	
23	6.1	0.0	48		80	
24	2.4	0.0	9		80	
25	6.2	0.0	55		80	
26	2.4	0.0	9		80	
27	3.3	0.0	56		80	
28	2.9	0.0	25		80	
29	8.6	0.0	39		80	
30	2.9	0.0	9		80	
31	3.1	0.0	38		80	
32	5.9	0.0	9		80	
33	3.0	0.0	21		80	
34	8.9	0.0	38		80	
35	6.1	0.0	33		80	
36	7.1	0.0	40		80	
37	2.7	0.0	12		80	
38	2.9	0.0	10		80	
39	7.2	0.0	30		80	
40	7.3	0.0	29		80	
41	2.9	0.0	36		80	
42	3.0	0.0	37		80	
43	2.9	0.0	25		80	
44	8.6	0.0	38		80	
45	5.8	0.0	10		80	
46	2.8	0.0	25		80	
47	8.6	0.0	28		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
48	2.2	0.0	10		80	
49	5.9	0.0	10		80	
50	2.9	0.0	26		80	
51	8.7	0.0	31		80	
52	3.3	0.0	33		80	
53	4.3	0.0	52		80	
54	3.2	0.0	35		80	
55	2.6	0.0	9		80	
56	2.7	0.0	9		80	
57	3.0	0.0	44		80	
58	7.1	0.0	28		80	
59	5.9	0.0	7		80	
60	3.3	0.0	39		80	
61	3.3	0.0	9		80	
62	2.5	0.0	9		80	
63	2.8	0.0	9		80	
64	3.1	0.0	48		80	
65	7.6	0.0	30		80	
66	3.3	0.0	46		80	
67	3.3	0.0	36		80	
68	2.4	0.0	12		80	
69	8.7	0.0	34		80	
70	2.9	0.0	24		80	
71	5.8	0.0	10		80	
72	6.8	0.0	41		80	
73	5.5	0.0	44		80	
74	7.4	0.0	23		80	
75	2.7	0.0	17		80	
76	5.6	0.0	40		80	
77	2.7	0.0	18		80	
78	5.8	0.0	34		80	
79	2.4	0.0	9		80	
80	2.3	0.0	9		80	
81	3.2	0.0	39		80	
82	3.1	0.0	14		80	
83	7.3	0.0	30		80	
84	5.6	0.0	34		80	
85	2.7	0.0	25		80	
86	6.2	0.0	50		80	
87	2.2	0.0	8		80	
88	7.5	0.0	30		80	
89	3.0	0.0	13		80	
90	6.8	0.0	38		80	
91	2.2	0.0	8		80	
92	5.0	0.0	53		80	
93	7.6	0.0	39		80	
94	7.3	0.0	23		80	
95	3.1	0.0	11		80	
96	3.2	0.0	50		80	
97	2.3	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
98	3.1	0.0	24		80	
99	3.4	0.0	2		80	
100	7.6	0.0	39		80	
101	3.5	0.0	17		80	
102	6.2	0.0	47		80	
103	2.5	0.0	10		80	
104	3.3	0.0	32		80	
105	6.2	0.0	53		80	
106	4.4	0.0	35		80	
107	6.3	0.0	36		80	
108	3.2	0.0	34		80	
109	8.5	0.0	38		80	
110	3.0	0.0	29		80	
111	2.7	0.0	14		80	
112	2.2	0.0	8		80	
113	7.2	0.0	26		80	
114	2.7	0.0	17		80	
115	2.2	0.0	9		80	
116	6.9	0.0	37		80	
117	2.4	0.0	10		80	
118	3.9	0.0	15		80	
119	3.8	0.0	15		80	
120	3.5	0.0	22		80	
121	8.0	0.0	22		80	
122	2.4	0.0	9		80	
123	2.5	0.0	12		80	
124	2.8	0.0	13		80	
125	7.4	0.0	31		80	
126	8.4	0.0	39		80	
127	6.6	0.0	35		80	
128	6.3	0.0	78		80	
129	7.7	0.0	30		80	
130	3.7	0.0	7		80	
131	2.3	0.0	9		80	
132	6.1	0.0	61		80	
133	3.8	0.0	15		80	
134	8.3	0.0	103		80	
135	9.4	0.0	110		80	
136	3.8	0.0	552		80	
137	5.7	0.0	63		80	
138	2.5	0.0	11		80	
139	7.3	0.0	22		80	
140	3.7	0.0	7		80	
141	7.6	0.0	21		80	
142	7.1	0.0	84		80	
143	3.0	0.0	27		80	
144	7.6	0.0	34		80	
145	4.9	0.0	46		80	
146	3.0	0.0	10		80	
147	7.5	0.0	30		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
148	3.3	0.0	33		80	
149	7.9	0.0	36		80	
150	7.6	0.0	36		80	
151	3.0	0.0	30		80	
152	2.5	0.0	8		80	
153	4.0	0.0	16		80	
154	7.7	0.0	34		80	
155	2.6	0.0	25		80	
156	4.8	0.0	47		80	
157	6.9	0.0	45		80	
158	6.6	0.0	46		80	
159	6.4	0.0	56		80	
160	8.8	0.0	10		80	
161	2.3	0.0	13		80	
162	3.8	0.0	15		80	
163	2.6	0.0	16		80	
164	3.9	0.0	15		80	
165	7.2	0.0	26		80	
166	2.9	0.0	34		80	
167	2.6	0.0	9		80	
168	2.8	0.0	6		80	
169	6.2	0.0	69		80	
170	2.9	0.0	5		80	
171	5.7	0.0	43		80	
172	8.8	0.0	25		80	
173	3.9	0.0	26		80	
174	5.9	0.0	35		80	
175	4.0	0.0	15		80	
176	5.4	0.0	20		80	
177	3.3	0.0	21		80	
178	3.3	0.0	3		80	
179	9.3	0.0	81		80	
180	2.7	0.0	24		80	
181	5.8	0.0	68		80	
182	4.2	0.0	13		80	
183	2.4	0.0	8		80	
184	3.5	0.0	26		80	
185	3.1	0.0	26		80	
186	5.7	0.0	142		80	
187	5.9	0.0	92		80	
188	4.5	0.0	118		80	
189	2.7	0.0	18		80	
190	3.6	0.0	13		80	
191	8.3	0.0	23		80	
192	3.4	0.0	17		80	
193	2.4	0.0	7		80	
194	4.8	0.0	94		80	
195	5.2	0.0	75		80	
196	11.3	0.0	2		80	
197	8.8	0.0	60		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
198	4.4	0.0	47		80	
199	2.5	0.0	21		80	
200	3.0	0.0	25		80	
201	7.9	0.0	32		80	
202	3.2	0.0	28		80	
203	4.4	0.0	62		80	
204	5.8	0.0	53		80	
205	7.3	0.0	47		80	
206	3.0	0.0	26		80	
207	8.9	0.0	36		80	
208	3.1	0.0	7		80	
209	6.2	0.0	50		80	
210	2.9	0.0	20		80	
211	9.6	0.0	29		80	
212	3.2	0.0	16		80	
213	2.7	0.0	13		80	
214	3.1	0.0	21		80	
215	8.0	0.0	37		80	
216	5.0	0.0	21		80	
217	7.5	0.0	33		80	
218	8.6	0.0	34		80	
219	3.1	0.0	10		80	
220	2.9	0.0	25		80	
221	4.4	0.0	17		80	
222	3.0	0.0	13		80	
223	6.1	0.0	36		80	
224	5.6	0.0	24		80	
225	7.5	0.0	36		80	
226	3.3	0.0	23		80	
227	7.3	0.0	35		80	
228	4.0	0.0	36		80	
229	7.2	0.0	43		80	
230	3.0	0.0	25		80	
231	9.6	0.0	36		80	
232	9.8	0.0	36		80	
233	3.0	0.0	20		80	
234	5.6	0.0	49		80	
235	3.1	0.0	25		80	
236	9.7	0.0	33		80	
237	7.6	0.0	58		80	
238	4.0	0.0	16		80	
239	6.6	0.0	46		80	
240	3.1	0.0	12		80	
241	2.1	0.0	9		80	
242	3.0	0.0	24		80	
243	9.5	0.0	37		80	
244	3.2	0.0	4		80	
245	3.3	0.0	26		80	
246	8.0	0.0	33		80	
247	2.2	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
248	2.9	0.0	28		80	
249	8.9	0.0	36		80	
250	3.1	0.0	18		80	
251	7.4	0.0	25		80	
252	3.2	0.0	28		80	
253	3.7	0.0	41		80	
254	7.5	0.0	27		80	
255	3.0	0.0	13		80	
256	7.6	0.0	33		80	
257	6.9	0.0	47		80	
258	2.5	0.0	7		80	
259	3.6	0.0	44		80	
260	7.9	0.0	31		80	
261	7.2	0.0	41		80	
262	3.0	0.0	10		80	
263	3.1	0.0	20		80	
264	6.9	0.0	43		80	
265	2.8	0.0	26		80	
266	2.9	0.0	15		80	
267	3.3	0.0	43		80	
268	5.3	0.0	10		80	
269	7.1	0.0	38		80	
270	1.9	0.0	8		80	
271	3.4	0.0	12		80	
272	7.9	0.0	49		80	
273	3.3	0.0	15		80	
274	4.1	0.0	21		80	
275	9.6	0.0	29		80	
276	3.0	0.0	26		80	
277	5.6	0.0	34		80	
278	3.4	0.0	42		80	
279	7.3	0.0	24		80	
280	2.4	0.0	11		80	
281	2.5	0.0	12		80	
282	2.6	0.0	16		80	
283	4.7	0.0	62		80	
284	3.8	0.0	22		80	
285	2.3	0.0	10		80	
286	2.5	0.0	13		80	
287	3.7	0.0	13		80	
288	3.0	0.0	21		80	
289	9.6	0.0	32		80	
290	6.6	0.0	52		80	
291	3.3	0.0	23		80	
292	6.2	0.0	36		80	
293	2.4	0.0	18		80	
294	3.2	0.0	24		80	
295	7.5	0.0	34		80	
296	3.0	0.0	14		80	
297	11.3	0.0	34		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
298	2.3	0.0	12		80	
299	2.9	0.0	25		80	
300	9.4	0.0	34		80	
301	3.7	0.0	40		80	
302	7.5	0.0	35		80	
303	3.1	0.0	33		80	
304	7.4	0.0	33		80	
305	6.2	0.0	60		80	
306	3.2	0.0	10		80	
307	3.2	0.0	40		80	
308	7.4	0.0	37		80	
309	5.5	0.0	30		80	
310	9.4	0.0	33		80	
311	3.7	0.0	43		80	
312	7.6	0.0	26		80	
313	7.0	0.0	31		80	
314	3.3	0.0	47		80	
315	3.1	0.0	12		80	
316	5.8	0.0	57		80	
317	6.1	0.0	57		80	
318	3.0	0.0	10		80	
319	2.4	0.0	12		80	
320	7.2	0.0	25		80	
321	3.3	0.0	39		80	
322	8.0	0.0	36		80	
323	3.1	0.0	25		80	
324	3.0	0.0	24		80	
325	7.9	0.0	37		80	
326	2.9	0.0	15		80	
327	7.3	0.0	28		80	
328	3.3	0.0	43		80	
329	3.6	0.0	66		80	
330	3.3	0.0	14		80	
331	2.5	0.0	14		80	
332	2.9	0.0	11		80	
333	2.5	0.0	13		80	
334	2.5	0.0	12		80	
335	0.3	0.0	1		80	
336	3.2	0.0	18		80	
337	7.5	0.0	55		80	
338	3.8	0.0	85		80	
339	3.0	0.0	20		80	
340	2.7	0.0	17		80	
341	2.5	0.0	10		80	
342	7.2	0.0	40		80	
343	3.2	0.0	28		80	
344	8.6	0.0	30		80	
345	3.7	0.0	20		80	
348	5.9	0.0	65		80	
349	2.8	0.0	6		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
350	6.6	0.0	33		80	
351	5.5	0.0	60		80	
352	3.0	0.0	23		80	
353	3.9	0.0	57		80	
354	2.6	0.0	11		80	
355	3.4	0.0	18		80	
356	7.2	0.0	30		80	
357	6.2	0.0	81		80	
358	4.6	0.0	37		80	
359	4.8	0.0	86		80	
360	2.3	0.0	12		80	
362	2.6	0.0	26		80	
363	2.3	0.0	33		80	
364	2.1	0.0	9		80	
366	3.3	0.0	36		80	
367	3.2	0.0	1		80	
368	8.5	0.0	54		80	
369	5.2	0.0	80		80	
370	2.2	0.0	10		80	
371	3.7	0.0	41		80	
372	5.3	0.0	71		80	
373	8.5	0.0	32		80	
374	3.2	0.0	36		80	
375	9.0	0.0	40		80	
376	4.0	0.0	22		80	
377	5.4	0.0	29		80	
378	4.4	0.0	22		80	
379	6.0	0.0	38		80	
380	2.7	0.0	12		80	
381	3.6	0.0	45		80	
382	8.4	0.0	23		80	
383	3.7	0.0	19		80	
384	3.6	0.0	10		80	
385	3.6	0.0	42		80	
386	7.8	0.0	39		80	
387	4.6	0.0	47		80	
388	8.8	0.0	63		80	
389	2.9	0.0	29		80	
390	2.8	0.0	19		80	
391	8.0	0.0	78		80	
392	4.0	0.0	13		80	
393	2.3	0.0	10		80	
394	5.6	0.0	57		80	
395	3.2	0.0	29		80	
396	3.2	0.0	28		80	
397	7.0	0.0	39		80	
398	6.1	0.0	29		80	
399	6.5	0.0	54		80	
400	2.7	0.0	11		80	
401	4.4	0.0	24		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
402	2.2	0.0	10		80	
403	3.0	0.0	17		80	
404	3.0	0.0	14		80	
405	4.7	0.0	93		80	
406	3.3	0.0	13		80	
407	1.9	0.0	5		80	
408	2.6	0.0	14		80	
409	5.9	0.0	36		80	
410	5.4	0.0	46		80	
411	3.4	0.0	34		80	
412	7.7	0.0	32		80	
413	5.4	0.0	54		80	
414	3.1	0.0	31		80	
415	7.1	0.0	23		80	
416	8.3	0.0	49		80	
417	6.3	0.0	56		80	
418	7.4	0.0	37		80	
419	3.2	0.0	22		80	
420	5.2	0.0	47		80	
421	3.0	0.0	14		80	
422	7.5	0.0	32		80	
423	7.2	0.0	10		80	
424	2.8	0.0	10		80	
425	2.2	0.0	12		80	
426	6.7	0.0	45		80	
427	10.2	0.0	37		80	
428	7.0	0.0	113		80	
429	5.2	0.0	35		80	
430	3.2	0.0	102		80	
431	3.2	0.0	25		80	
432	6.9	0.0	41		80	
433	3.3	0.0	10		80	
434	7.7	0.0	31		80	
435	3.1	0.0	14		80	
436	6.6	0.0	67		80	
437	2.7	0.0	11		80	
438	3.6	0.0	31		80	
439	7.6	0.0	22		80	
440	7.7	0.0	36		80	
441	7.4	0.0	47		80	
442	2.7	0.0	17		80	
443	3.0	0.0	22		80	
444	3.1	0.0	24		80	
445	6.6	0.0	54		80	
446	5.5	0.0	23		80	
447	6.4	0.0	35		80	
448	4.6	0.0	28		80	
449	8.5	0.0	30		80	
450	8.0	0.0	41		80	
451	8.5	0.0	30		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
452	8.5	0.0	33		80	
453	8.5	0.0	33		80	
454	8.5	0.0	33		80	
455	8.5	0.0	30		80	
456	8.5	0.0	30		80	
457	3.0	0.0	20		80	
458	3.0	0.0	20		80	
459	3.0	0.0	20		80	
460	3.0	0.0	20		80	
461	3.0	0.0	22		80	
462	3.0	0.0	20		80	

Bronnen

nr	bron/bedrijf	brontype	beoordelen als	h	wg	richt.	hoek	bronvermogen 31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk		bedrijfsduur dag	avond	nacht	
1	Spelers training/westrijd	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	70.0	82.0	91.0	90.0	83.0	--	--	94.2	B1		4.000	1.330	--	h
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
2	Spelers training/westrijd	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	70.0	82.0	91.0	90.0	83.0	--	--	94.2	B2		4.000	1.330	--	h
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
3	Spelers training/westrijd	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	70.0	82.0	91.0	90.0	83.0	--	--	94.2	B3		4.000	1.330	--	h
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
4	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B4		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
5	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B4		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
6	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B4		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
18	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B18		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
19	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B19		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
20	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B20		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
21	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B21		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
22	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B22		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						

nr	bron/bedrijf	brontype	beoordelen als	bronvermogen h	wg	richt.	hoek	31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk		bedrijfsduur dag	avond	nacht	
23	Fluitje scheidsrechter	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	118.0	--	--	--	118.0	B23		1.0	1.0	--	s
	voetbal					0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
1	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	25.37	25.95	--	25.79	25.79
									I	I	(0)	1	4.8	29.41	30.10	--	29.89	29.89
									I	I	(0)	1	7.8	9.00	13.77	--	12.18	12.18
2	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	21.63	22.00	--	21.94	21.94
									I	I	(0)	1	4.8	9.14	13.91	--	12.32	12.32
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
3	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	33.64	34.60	--	34.27	34.27
									I	I	(0)	1	4.8	36.04	36.89	--	36.61	36.61
									I	I	(0)	1	7.8	40.54	41.10	--	40.95	40.95
4	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	31.87	32.60	--	32.38	32.38
									I	I	(0)	1	4.8	36.43	36.99	--	36.84	36.84
									I	I	(0)	1	7.8	40.23	40.77	--	40.63	40.63
5	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	16.04	20.81	--	19.22	19.22
									I	I	(0)	1	4.8	13.60	18.37	--	16.78	16.78
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
6	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	5.49	10.27	--	8.68	8.68
									I	I	(0)	1	4.8	9.18	13.95	--	12.36	12.36
									I	I	(0)	1	7.8	16.24	21.01	--	19.42	19.42
7	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	34.41	35.10	--	34.89	34.89
									I	I	(0)	1	4.8	35.34	36.26	--	35.95	35.95
									I	I	(0)	1	7.8	39.18	39.76	--	39.60	39.60
8	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	25.37	25.81	--	25.72	25.72
									I	I	(0)	1	4.8	35.51	36.25	--	36.02	36.02
									I	I	(0)	1	7.8	38.94	39.52	--	39.36	39.36
9	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	24.06	24.38	--	24.34	24.34
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
10	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	20.67	21.04	--	20.98	20.98
									I	I	(0)	1	4.8	31.93	32.51	--	32.35	32.35
									I	I	(0)	1	7.8	33.09	33.76	--	33.56	33.56
11	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	37.81	38.32	--	38.20	38.20
									I	I	(0)	1	4.8	36.77	37.31	--	37.17	37.17
									I	I	(0)	1	7.8	37.95	38.55	--	38.38	38.38
12	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	36.81	37.28	--	37.17	37.17
									I	I	(0)	1	4.8	36.79	37.31	--	37.18	37.18
									I	I	(0)	1	7.8	37.96	38.50	--	38.36	38.36
13	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
14	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	19.89	20.61	--	20.39	20.39
									I	I	(0)	1	4.8	30.48	31.09	--	30.92	30.92
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
15	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	37.64	38.14	--	38.02	38.02
									I	I	(0)	1	4.8	35.74	36.31	--	36.16	36.16
									I	I	(0)	1	7.8	36.80	37.40	--	37.23	37.23
16	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	22.91	23.46	--	23.32	23.32
									I	I	(0)	1	4.8	34.02	34.70	--	34.50	34.50
									I	I	(0)	1	7.8	35.30	35.98	--	35.78	35.78
17	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	23.24	23.55	--	23.52	23.52

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
18	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	18.81	19.29	--	19.18	19.18
									I	I	(0)	1	4.8	29.78	30.29	--	30.17	30.17
									I	I	(0)	1	7.8	30.75	31.29	--	31.15	31.15
19	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	31.09	31.71	--	31.54	31.54
									I	I	(0)	1	4.8	33.60	34.19	--	34.03	34.03
									I	I	(0)	1	7.8	34.35	34.94	--	34.78	34.78
20	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	22.23	22.71	--	22.60	22.60
									I	I	(0)	1	4.8	25.38	26.10	--	25.88	25.88
									I	I	(0)	1	7.8	31.43	32.03	--	31.86	31.86
21	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	21.18	21.51	--	21.47	21.47
									I	I	(0)	1	4.8	22.90	22.98	--	23.06	23.06
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
22	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	31.10	31.61	--	31.49	31.49
									I	I	(0)	1	4.8	30.74	31.27	--	31.14	31.14
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
23	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	31.45	32.00	--	31.86	31.86
									I	I	(0)	1	4.8	34.96	35.54	--	35.38	35.38
									I	I	(0)	1	7.8	33.54	34.12	--	33.96	33.96
24	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	22.32	22.72	--	22.65	22.65
									I	I	(0)	1	4.8	21.79	22.34	--	22.20	22.20
									I	I	(0)	1	7.8	26.63	27.19	--	27.04	27.04
25	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	40.60	41.13	--	41.00	41.00
									I	I	(0)	1	4.8	42.52	43.03	--	42.91	42.91

Bodemabsorptie

nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	394	100.0	groen
2	567	100.0	Voetbal

BIJLAGE IIc

Detailoverzicht maximale geluidniveaus bronnen ETFAL

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
1	1.8			0	0	0	0	0	25.37	25.94	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	57.52	3.79	0	53.73	0	7.35	12.12	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	56.17	3.92	0	52.25	0	5.86	10.63	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	55.48	4.01	0	51.47	0	5.09	9.86	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	54.93	3.61	0	51.32	0	4.93	9.7	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	55.09	3.96	0	51.13	0	4.75	9.52	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	53.57	3.69	0	49.88	0	3.49	8.26	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	52.51	3.01	0	49.5	0	3.12	7.89	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	52.62	3.28	0	49.34	0	2.95	7.72	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	30.49	3.31	0	27.18	0	22.41	22.4	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	29.56	3.7	0	25.86	0	21.08	21.07	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	20.97	3.96	0	17.01	0	12.24	12.23	-999.9
1	4.8			0	0	0	0	0	29.41	30.1	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	60.64	2.39	0	58.25	0	11.87	16.64	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	60.55	2.54	0	58.01	0	11.63	16.4	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	60.23	2.73	0	57.5	0	11.12	15.89	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	58.98	2.98	0	56	0	9.62	14.39	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	58.86	3.04	0	55.82	0	9.44	14.21	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	58.76	3.13	0	55.63	0	9.24	14.02	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	53.71	1.77	0	51.94	0	5.55	10.32	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	53.11	1.26	0	51.85	0	5.47	10.24	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	34.42	2.56	0	31.86	0	27.09	27.08	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	30.83	1.81	0	29.02	0	24.24	24.23	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	20.7	3.04	0	17.66	0	12.88	12.87	-999.9
1	7.8			0	0	0	0	0	9	13.77	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	55.38	0	0	55.38	0	9	13.77	-999.9
2	1.8			0	0	0	0	0	21.63	22	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	54.03	2.96	0	51.07	0	4.68	9.45	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	49.89	3.67	0	46.22	0	-0.17	4.6	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	48.24	3.27	0	44.97	0	-1.41	3.37	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	47.88	3.94	0	43.94	0	-2.45	2.32	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	46.97	3.44	0	43.53	0	-2.86	1.91	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	47.43	4	0	43.43	0	-2.95	1.82	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	45.67	3.78	0	41.89	0	-4.5	0.27	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	25.64	3.29	0	22.35	0	17.57	17.56	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	25.6	3.69	0	21.91	0	17.14	17.13	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	23.51	3.95	0	19.56	0	14.79	14.78	-999.9
2	4.8			0	0	0	0	0	9.14	13.91	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	57.59	2.07	0	55.52	0	9.14	13.91	-999.9
3	1.8			0	0	0	0	0	33.64	34.6	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	70.64	2.76	0	67.88	0	21.5	26.27	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	66.48	3.49	0	62.99	0	16.61	21.38	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	65.67	3.59	0	62.08	0	15.7	20.47	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	64.24	3.85	0	60.39	0	14.01	18.78	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	63.41	3.89	0	59.52	0	13.14	17.91	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	56.58	3.12	0	53.46	0	7.08	11.85	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	56.59	3.33	0	53.26	0	6.88	11.65	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	56.19	3.95	0	52.24	0	5.86	10.63	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	53.43	3.71	0	49.72	0	3.34	8.11	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	37.97	3.89	0	34.08	0	29.31	29.3	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	37.41	3.6	0	33.81	0	29.03	29.02	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	33.66	3.15	0	30.51	0	25.74	25.73	-999.9
3	4.8			0	0	0	0	0	36.04	36.89	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	70.38	0.78	0	69.6	0	23.22	27.99	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.79	2.15	0	63.64	0	17.25	22.02	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	65.07	2.34	0	62.73	0	16.34	21.11	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	64.21	2.58	0	61.63	0	15.24	20.01	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.27	2.83	0	60.44	0	14.06	18.83	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.77	2.91	0	59.86	0	13.48	18.25	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	62.27	3.03	0	59.24	0	12.87	17.64	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	60.69	1.46	0	59.23	0	12.84	17.61	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	59.54	1.86	0	57.68	0	11.3	16.07	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	39.07	2.37	0	36.7	0	31.93	31.92	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	36.73	1.52	0	35.21	0	30.44	30.43	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	37.31	2.92	0	34.39	0	29.62	29.61	-999.9
3	7.8			0	0	0	0	0	40.54	41.1	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	70.36	0	0	70.36	0	23.97	28.74	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	68.44	0	0	68.44	0	22.05	26.83	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	67.44	0.39	0	67.05	0	20.67	25.44	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.78	0.82	0	64.96	0	18.57	23.35	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	65.06	1.1	0	63.96	0	17.58	22.35	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	64.2	1.45	0	62.75	0	16.37	21.14	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.25	1.82	0	61.43	0	15.05	19.82	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.74	1.93	0	60.81	0	14.43	19.2	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	62.22	2.1	0	60.12	0	13.74	18.51	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	43.27	0	0	43.27	0	38.5	38.49	-999.9

Rm240523aaA1.teey_02
Bijlage IIc

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	2	Spelers training/westrijd	39.59	1.15	0	38.44	0	33.67	33.66	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	37.3	1.95	0	35.35	0	30.58	30.57	-999.9
4	1.8			0	0	0	0	0	31.88	32.6	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	66.33	3.53	0	62.8	0	16.41	21.18	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	64.05	2.83	0	61.22	0	14.83	19.6	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	64.4	3.88	0	60.52	0	14.15	18.92	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	63.95	3.91	0	60.04	0	13.66	18.43	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	58.07	3.62	0	54.45	0	8.07	12.84	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	57.37	3.16	0	54.21	0	7.83	12.6	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	54.41	3.34	0	51.07	0	4.68	9.46	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	52.77	3.73	0	49.04	0	2.65	7.42	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	51.88	3.96	0	47.92	0	1.53	6.31	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	35.84	3.91	0	31.93	0	27.16	27.15	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	35.07	3.18	0	31.89	0	27.12	27.11	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	34	3.63	0	30.37	0	25.6	25.59	-999.9
4	4.8			0	0	0	0	0	36.43	36.99	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	66.67	2.23	0	64.44	0	18.05	22.82	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	64.75	0.92	0	63.83	0	17.45	22.22	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.89	2.4	0	62.49	0	16.11	20.88	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	64.41	2.88	0	61.53	0	15.15	19.92	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	64.12	2.61	0	61.51	0	15.13	19.9	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	64.13	2.95	0	61.18	0	14.8	19.57	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	60.87	1.53	0	59.34	0	12.95	17.72	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	62.18	3.05	0	59.13	0	12.74	17.52	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	59.06	1.87	0	57.19	0	10.81	15.58	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	39.21	2.42	0	36.79	0	32.02	32.01	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	37.35	1.58	0	35.77	0	31	30.99	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	38.65	2.96	0	35.69	0	30.92	30.91	-999.9
4	7.8			0	0	0	0	0	40.23	40.77	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	69.27	0	0	69.27	0	22.88	27.66	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	68.31	0	0	68.31	0	21.93	26.7	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	67.47	0.41	0	67.06	0	20.68	25.45	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.44	0.94	0	64.5	0	18.12	22.89	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.89	1.18	0	63.71	0	17.33	22.1	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	64.11	1.49	0	62.62	0	16.24	21.01	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.95	1.89	0	61.06	0	14.67	19.45	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.59	1.99	0	60.6	0	14.22	18.99	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	62.12	2.14	0	59.98	0	13.6	18.37	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	42.94	0	0	42.94	0	38.16	38.15	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	39.4	1.22	0	38.18	0	33.41	33.4	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	37.14	2	0	35.14	0	30.37	30.36	-999.9
5	1.8			0	0	0	0	0	16.04	20.82	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	63.54	3.61	0	59.93	0	13.55	18.32	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	61.85	3.69	0	58.16	0	11.78	16.55	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	54.35	3.97	0	50.38	0	4	8.78	-999.9
5	4.8			0	0	0	0	0	13.6	18.37	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	62.36	2.38	0	59.98	0	13.6	18.37	-999.9
6	1.8			0	0	0	0	0	5.49	10.27	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	55.48	3.61	0	51.87	0	5.49	10.27	-999.9
6	4.8			0	0	0	0	0	9.18	13.95	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	57.94	2.38	0	55.56	0	9.18	13.95	-999.9
6	7.8			0	0	0	0	0	16.24	21.01	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	63.77	1.15	0	62.62	0	16.24	21.01	-999.9
7	1.8			0	0	0	0	0	34.41	35.1	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	69.46	3.02	0	66.44	0	20.06	24.83	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	66.21	3.58	0	62.63	0	16.24	21.01	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	65.15	3.69	0	61.46	0	15.07	19.84	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.84	3.9	0	59.94	0	13.56	18.33	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	63.25	3.95	0	59.3	0	12.92	17.69	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	62.46	4.01	0	58.45	0	12.06	16.83	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	55.37	3.34	0	52.03	0	5.65	10.42	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	52.18	3.82	0	48.36	0	1.98	6.75	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	49.24	3.53	0	45.71	0	-0.67	4.1	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	39.62	3.71	0	35.91	0	31.14	31.13	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	37.79	3.95	0	33.84	0	29.06	29.05	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	34.3	3.37	0	30.93	0	26.17	26.16	-999.9
7	4.8			0	0	0	0	0	35.34	36.26	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	69.21	1.27	0	67.94	0	21.55	26.32	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	67.25	1.87	0	65.38	0	19	23.77	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.72	2.34	0	63.38	0	17	21.77	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.38	2.54	0	61.84	0	15.45	20.22	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	63.42	2.78	0	60.64	0	14.26	19.03	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.98	2.93	0	60.05	0	13.67	18.44	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.4	3.02	0	59.38	0	13	17.77	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.73	3.14	0	58.59	0	12.21	16.98	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	59.45	2.24	0	57.21	0	10.83	15.6	-999.9

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	2	Spelers training/westrijd	38.86	2.57	0	36.29	0	31.51	31.5	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.92	3.03	0	33.89	0	29.12	29.11	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	35.62	1.92	0	33.7	0	28.92	28.91	-999.9
7	7.8			0	0	0	0	0	39.19	39.76	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	69.19	0	0	69.19	0	22.81	27.58	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	67.24	0.41	0	66.83	0	20.45	25.22	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	66.19	0.95	0	65.24	0	18.85	23.62	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.71	1.09	0	64.62	0	18.24	23.01	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.37	1.4	0	62.97	0	16.59	21.36	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	63.42	1.74	0	61.68	0	15.29	20.06	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.93	1.96	0	60.97	0	14.59	19.36	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.34	2.09	0	60.25	0	13.87	18.64	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.66	2.28	0	59.38	0	13	17.77	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	42.12	0.49	0	41.63	0	36.86	36.85	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.87	1.44	0	37.43	0	32.65	32.64	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.87	2.11	0	34.76	0	29.99	29.98	-999.9
8	1.8			0	0	0	0	0	25.37	25.81	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	57.57	4.03	0	53.54	0	7.16	11.93	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	55.32	3.09	0	52.23	0	5.85	10.62	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	55.12	3.84	0	51.28	0	4.9	9.67	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	51.94	3.63	0	48.31	0	1.92	6.69	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	51.16	3.73	0	47.43	0	1.05	5.82	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	50.21	3.54	0	46.67	0	0.29	5.06	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	49.36	3.37	0	45.99	0	-0.39	4.38	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	49.49	3.93	0	45.56	0	-0.82	3.95	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	49.09	3.97	0	45.12	0	-1.26	3.51	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	31.56	3.4	0	28.16	0	23.39	23.38	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	26.85	3.74	0	23.11	0	18.34	18.33	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	24.72	3.98	0	20.74	0	15.97	15.96	-999.9
8	4.8			0	0	0	0	0	35.51	36.25	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.94	1.4	0	67.54	0	21.16	25.93	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.29	2.43	0	62.86	0	16.48	21.25	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	64.89	2.81	0	62.08	0	15.7	20.47	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.15	2.6	0	61.55	0	15.17	19.94	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	63.29	3.18	0	60.11	0	13.73	18.5	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.64	2.99	0	59.65	0	13.27	18.05	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.2	3.07	0	59.13	0	12.75	17.52	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	60.88	1.94	0	58.94	0	12.56	17.33	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	58.95	2.26	0	56.69	0	10.31	15.08	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.65	2.63	0	36.02	0	31.25	31.24	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	37.22	1.98	0	35.24	0	30.47	30.46	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.7	3.08	0	33.62	0	28.86	28.84	-999.9
8	7.8			0	0	0	0	0	38.94	39.52	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.93	0	0	68.93	0	22.54	27.31	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	67.13	0.51	0	66.62	0	20.24	25.01	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	66.22	0.98	0	65.24	0	18.85	23.63	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.28	1.22	0	64.06	0	17.68	22.45	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.15	1.48	0	62.67	0	16.28	21.05	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	63.31	1.79	0	61.52	0	15.13	19.9	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.58	2.05	0	60.53	0	14.15	18.92	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.13	2.16	0	59.97	0	13.58	18.35	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.52	2.32	0	59.2	0	12.81	17.59	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	41.99	0.57	0	41.42	0	36.64	36.63	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.66	1.52	0	37.14	0	32.37	32.36	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.64	2.18	0	34.46	0	29.7	29.68	-999.9
9	1.8			0	0	0	0	0	24.06	24.39	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	57.36	4.11	0	53.25	0	6.87	11.64	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	52.56	3.37	0	49.19	0	2.81	7.58	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	52.23	3.59	0	48.64	0	2.26	7.03	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	49.51	3.76	0	45.75	0	-0.63	4.14	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	47.85	4.05	0	43.8	0	-2.58	2.19	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	47.07	3.96	0	43.11	0	-3.27	1.5	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	29.65	3.61	0	26.04	0	21.27	21.26	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	26.4	3.87	0	22.53	0	17.77	17.75	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	25.85	4.06	0	21.79	0	17.03	17.01	-999.9
10	1.8			0	0	0	0	0	20.67	21.05	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	53.75	3.35	0	50.4	0	4.02	8.79	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	51.35	3.59	0	47.76	0	1.39	6.16	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	49.82	3.95	0	45.87	0	-0.52	4.26	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	47.62	3.74	0	43.88	0	-2.51	2.26	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	28.85	3.61	0	25.24	0	20.47	20.46	-999.9
10	4.8			0	0	0	0	0	31.93	32.51	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	65.86	1.89	0	63.97	0	17.58	22.35	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	63.87	2.34	0	61.53	0	15.15	19.92	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	60.92	3.03	0	57.89	0	11.52	16.29	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	58.84	2.63	0	56.21	0	9.82	14.59	-999.9

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	3	Spelers training/westrijd	38.76	2.38	0	36.38	0	31.6	31.59	-999.9
10	7.8			0	0	0	0	0	33.09	33.76	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	65.85	0.44	0	65.41	0	19.02	23.79	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	63.86	1.1	0	62.76	0	16.38	21.15	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	62.93	1.52	0	61.41	0	15.03	19.8	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	60.81	2.1	0	58.71	0	12.33	17.1	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	38.64	1.16	0	37.48	0	32.71	32.7	-999.9
11	1.8			0	0	0	0	0	37.81	38.31	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	70.8	3.23	0	67.57	0	21.19	25.96	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	69.21	3.51	0	65.7	0	19.32	24.09	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	66.1	3.91	0	62.19	0	15.82	20.59	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.62	3.68	0	61.94	0	15.56	20.33	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.72	3.79	0	60.93	0	14.56	19.33	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.51	3.95	0	59.56	0	13.18	17.95	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.8	4	0	58.8	0	12.42	17.19	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	62.17	4.07	0	58.1	0	11.72	16.49	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	59.5	3.68	0	55.82	0	9.44	14.21	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	44.08	3.53	0	40.55	0	35.77	35.76	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	39.23	3.8	0	35.43	0	30.66	30.64	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	37.32	4.01	0	33.31	0	28.54	28.53	-999.9
11	4.8			0	0	0	0	0	36.77	37.31	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.24	1.68	0	66.56	0	20.18	24.95	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	66.2	2.19	0	64.01	0	17.63	22.41	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.03	2.51	0	62.52	0	16.14	20.92	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.76	2.72	0	61.04	0	14.66	19.43	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.78	2.94	0	59.84	0	13.46	18.23	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.84	3.02	0	59.82	0	13.44	18.21	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.94	3.12	0	58.82	0	12.44	17.21	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.32	3.25	0	58.07	0	11.69	16.46	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	59.78	2.52	0	57.26	0	10.88	15.65	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	41.04	2.23	0	38.81	0	34.03	34.02	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.24	2.75	0	35.49	0	30.73	30.71	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.45	3.13	0	33.32	0	28.54	28.53	-999.9
11	7.8			0	0	0	0	0	37.96	38.55	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.22	0.13	0	68.09	0	21.71	26.49	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	66.19	0.87	0	65.32	0	18.94	23.71	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	65.15	1.36	0	63.79	0	17.41	22.18	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.03	1.34	0	63.69	0	17.3	22.07	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.76	1.65	0	62.11	0	15.73	20.5	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.74	1.98	0	60.76	0	14.38	19.15	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.78	2.09	0	60.69	0	14.3	19.07	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.86	2.24	0	59.62	0	13.24	18.01	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.2	2.42	0	58.78	0	12.39	17.16	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	41.04	0.94	0	40.1	0	35.33	35.32	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.25	1.69	0	36.56	0	31.79	31.78	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.37	2.26	0	34.11	0	29.34	29.33	-999.9
12	1.8			0	0	0	0	0	36.81	37.28	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.44	3.25	0	65.19	0	18.81	23.58	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	67	3.51	0	63.49	0	17.11	21.89	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.72	3.69	0	62.03	0	15.64	20.42	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	64.81	3.8	0	61.01	0	14.63	19.4	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	63.72	3.91	0	59.81	0	13.43	18.2	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.57	3.96	0	59.61	0	13.22	17.99	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	63.63	4.07	0	59.56	0	13.17	17.94	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	63.18	4.01	0	59.17	0	12.79	17.56	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	55.41	3.67	0	51.74	0	5.36	10.13	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	42.07	3.53	0	38.54	0	33.76	33.75	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	39.63	3.81	0	35.82	0	31.05	31.04	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	38.16	4.02	0	34.14	0	29.37	29.36	-999.9
12	4.8			0	0	0	0	0	36.79	37.31	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.1	1.7	0	66.4	0	20.01	24.78	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	66.26	2.19	0	64.07	0	17.68	22.46	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.96	2.54	0	62.42	0	16.03	20.81	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.71	2.73	0	60.98	0	14.59	19.36	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.78	2.95	0	59.83	0	13.45	18.22	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.65	3.05	0	59.6	0	13.22	17.99	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.88	3.14	0	58.74	0	12.36	17.13	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.27	3.26	0	58.01	0	11.63	16.4	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	57.13	2.5	0	54.63	0	8.25	13.02	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	41.16	2.24	0	38.92	0	34.15	34.14	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.18	2.76	0	35.42	0	30.64	30.63	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.39	3.15	0	33.24	0	28.47	28.46	-999.9
12	7.8			0	0	0	0	0	37.96	38.5	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	68.08	0.16	0	67.92	0	21.54	26.31	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	66.25	0.88	0	65.37	0	18.99	23.76	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.95	1.39	0	63.56	0	17.18	21.95	-999.9

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.7	1.67	0	62.03	0	15.64	20.41	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.73	1.98	0	60.75	0	14.36	19.14	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	61.78	1.34	0	60.44	0	14.06	18.83	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.57	2.13	0	60.44	0	14.05	18.82	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.78	2.27	0	59.51	0	13.13	17.91	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.15	2.44	0	58.71	0	12.33	17.1	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	41.16	0.95	0	40.21	0	35.44	35.43	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	38.18	1.71	0	36.47	0	31.7	31.69	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.3	2.28	0	34.02	0	29.25	29.24	-999.9
14	1.8			0	0	0	0	0	19.9	20.61	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	57.52	3.85	0	53.67	0	7.29	12.06	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	49.32	3.82	0	45.5	0	-0.89	3.88	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	48.87	3.92	0	44.95	0	-1.43	3.34	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	47.05	4.09	0	42.96	0	-3.42	1.35	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	46.64	4.04	0	42.6	0	-3.78	0.99	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	46.66	4.15	0	42.51	0	-3.87	0.9	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	45.94	3.71	0	42.23	0	-4.16	0.61	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	42.76	3.51	0	39.25	0	-7.13	-2.36	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	39.89	4.02	0	35.87	0	-10.51	-5.74	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	24.65	3.93	0	20.72	0	15.95	15.94	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	22.88	4.09	0	18.79	0	14.02	14.01	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	22.34	3.73	0	18.61	0	13.84	13.83	-999.9
14	4.8			0	0	0	0	0	30.48	31.08	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	62.16	2.78	0	59.38	0	13	17.77	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	61.81	2.83	0	58.98	0	12.59	17.36	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	61.06	2.96	0	58.1	0	11.71	16.49	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	60.74	3.19	0	57.55	0	11.18	15.95	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	59.61	3.28	0	56.33	0	9.95	14.72	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	59	3.39	0	55.61	0	9.22	13.99	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	46.06	2.57	0	43.49	0	-2.9	1.87	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	35.52	2.99	0	32.53	0	27.76	27.75	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	34.1	3.29	0	30.81	0	26.04	26.03	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	22.56	2.61	0	19.95	0	15.17	15.16	-999.9
15	1.8			0	0	0	0	0	37.64	38.14	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	70.11	3.41	0	66.7	0	20.31	25.08	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	68.52	3.64	0	64.88	0	18.49	23.26	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	66.58	3.87	0	62.71	0	16.33	21.1	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	65.7	3.98	0	61.72	0	15.34	20.11	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.04	3.76	0	61.28	0	14.9	19.67	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	64.15	4.12	0	60.03	0	13.65	18.42	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.21	4	0	59.21	0	12.83	17.6	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.35	4.05	0	58.3	0	11.92	16.69	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	61.62	3.8	0	57.82	0	11.44	16.21	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	43.3	3.67	0	39.63	0	34.86	34.85	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	41.09	3.88	0	37.21	0	32.44	32.43	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.87	4.06	0	32.81	0	28.04	28.03	-999.9
15	4.8			0	0	0	0	0	35.74	36.31	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	67.37	2.02	0	65.35	0	18.97	23.74	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	65.24	2.45	0	62.79	0	16.41	21.18	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.36	2.67	0	61.69	0	15.31	20.08	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.14	2.87	0	60.27	0	13.89	18.66	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.6	3.11	0	59.49	0	13.11	17.88	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.22	3.08	0	59.14	0	12.76	17.53	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	61.48	2.74	0	58.74	0	12.36	17.13	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.49	3.21	0	58.28	0	11.89	16.67	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	60.84	3.34	0	57.5	0	11.12	15.89	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	39.97	2.49	0	37.48	0	32.71	32.7	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	37.61	2.9	0	34.71	0	29.95	29.94	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	35.99	3.23	0	32.76	0	27.99	27.98	-999.9
15	7.8			0	0	0	0	0	36.8	37.41	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	67.36	0.62	0	66.74	0	20.35	25.12	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	65.23	1.25	0	63.98	0	17.59	22.37	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.35	1.58	0	62.77	0	16.39	21.16	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	64.22	1.68	0	62.54	0	16.15	20.92	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.11	1.87	0	61.24	0	14.85	19.62	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.51	2.23	0	60.28	0	13.9	18.68	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.13	2.18	0	59.95	0	13.57	18.34	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.38	2.38	0	59	0	12.62	17.39	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	60.7	2.56	0	58.14	0	11.76	16.53	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	39.98	1.31	0	38.67	0	33.89	33.88	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	37.59	1.91	0	35.68	0	30.91	30.9	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	35.88	2.4	0	33.48	0	28.72	28.71	-999.9
16	1.8			0	0	0	0	0	22.91	23.46	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	55.29	3.42	0	51.87	0	5.49	10.26	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	53.98	3.78	0	50.2	0	3.82	8.59	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	53.15	4.01	0	49.14	0	2.76	7.53	-999.9

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	19	Fluitje scheidsrechter	52.34	3.88	0	48.46	0	2.08	6.85	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	51.36	4.06	0	47.3	0	0.92	5.69	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	50.8	3.98	0	46.82	0	0.43	5.2	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	49.97	4.12	0	45.85	0	-0.54	4.23	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	46.87	3.64	0	43.23	0	-3.16	1.61	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	45.74	3.79	0	41.95	0	-4.43	0.34	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	27.83	3.89	0	23.94	0	19.17	19.15	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	26.77	4.07	0	22.7	0	17.94	17.93	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	24.14	3.66	0	20.48	0	15.7	15.69	-999.9
16	4.8			0	0	0	0	0	34.02	34.7	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	67.28	2.03	0	65.25	0	18.87	23.64	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.3	2.7	0	61.6	0	15.22	19.99	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.11	2.88	0	60.23	0	13.84	18.61	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.42	3.14	0	59.28	0	12.9	17.68	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.19	3.08	0	59.11	0	12.73	17.5	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	60.83	2.45	0	58.38	0	12	16.77	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.44	3.23	0	58.21	0	11.82	16.6	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	60.83	3.35	0	57.48	0	11.1	15.87	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	49.77	2.73	0	47.04	0	0.66	5.43	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	37.59	2.91	0	34.68	0	29.91	29.89	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	35.74	2.49	0	33.25	0	28.48	28.47	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	35.94	3.24	0	32.7	0	27.92	27.91	-999.9
16	7.8			0	0	0	0	0	35.3	35.98	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	67.27	0.64	0	66.63	0	20.24	25.02	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.29	1.62	0	62.67	0	16.29	21.06	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.07	1.89	0	61.18	0	14.8	19.57	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	61.8	1.26	0	60.54	0	14.16	18.93	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	62.32	2.26	0	60.06	0	13.68	18.45	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.1	2.19	0	59.91	0	13.54	18.31	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	61.31	2.4	0	58.91	0	12.53	17.3	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	60.67	2.57	0	58.1	0	11.71	16.49	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	57.39	1.66	0	55.73	0	9.35	14.12	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	37.56	1.93	0	35.63	0	30.85	30.84	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	36.68	1.31	0	35.37	0	30.6	30.59	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	35.82	2.42	0	33.4	0	28.63	28.62	-999.9
17	1.8			0	0	0	0	0	23.24	23.55	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	55.69	4	0	51.69	0	5.3	10.07	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	55.3	4.2	0	51.1	0	4.72	9.49	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	50.36	4.08	0	46.28	0	-0.1	4.67	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	46.35	3.81	0	42.54	0	-3.84	0.93	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	45.94	3.95	0	41.99	0	-4.38	0.39	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	41.8	4.04	0	37.76	0	-8.62	-3.85	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	31.5	4.2	0	27.3	0	22.52	22.51	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	22.49	3.96	0	18.53	0	13.76	13.75	-999.9
18	1.8			0	0	0	0	0	18.8	19.29	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	52.73	4.15	0	48.58	0	2.19	6.96	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	49.77	4	0	45.77	0	-0.61	4.16	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	48.98	4.2	0	44.78	0	-1.6	3.17	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	47.37	4.08	0	43.29	0	-3.1	1.67	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	45.98	4.25	0	41.73	0	-4.66	0.11	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	42.77	4.05	0	38.72	0	-7.66	-2.89	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	42.41	3.82	0	38.59	0	-7.79	-3.02	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	41.38	3.95	0	37.43	0	-8.96	-4.18	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	39.21	4.16	0	35.05	0	-11.34	-6.57	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	23.98	4.2	0	19.78	0	15	14.99	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	23.06	4.09	0	18.97	0	14.2	14.19	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	20.02	3.97	0	16.05	0	11.28	11.27	-999.9
18	4.8			0	0	0	0	0	29.78	30.29	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	60.79	3.12	0	57.67	0	11.29	16.06	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	59.99	3.27	0	56.72	0	10.33	15.1	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	59.92	3.4	0	56.52	0	10.13	14.91	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	58.7	3.49	0	55.21	0	8.83	13.6	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	57.65	2.77	0	54.88	0	8.5	13.27	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	58.08	3.59	0	54.49	0	8.11	12.88	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	54.44	3.03	0	51.41	0	5.03	9.8	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	49.36	3.22	0	46.14	0	-0.24	4.53	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	42.62	3.42	0	39.2	0	-7.19	-2.42	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	34.42	3.29	0	31.13	0	26.36	26.35	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	33.18	3.5	0	29.68	0	24.9	24.89	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	29.55	3.06	0	26.49	0	21.72	21.71	-999.9
18	7.8			0	0	0	0	0	30.75	31.29	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	60.71	2.25	0	58.46	0	12.08	16.85	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	59.14	1.73	0	57.41	0	11.03	15.8	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	59.76	2.46	0	57.3	0	10.91	15.69	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	59.78	2.65	0	57.13	0	10.74	15.51	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	58.36	2.78	0	55.58	0	9.2	13.97	-999.9

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	4	Fluitje scheidsrechter	57.73	2.93	0	54.8	0	8.42	13.19	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	56.65	2.11	0	54.54	0	8.16	12.94	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	54.11	2.38	0	51.73	0	5.34	10.12	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	52.08	2.68	0	49.4	0	3.02	7.79	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	34.16	2.49	0	31.67	0	26.9	26.89	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	32.85	2.8	0	30.05	0	25.28	25.27	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	31.39	2.15	0	29.24	0	24.47	24.46	-999.9
19	1.8			0	0	0	0	0	31.09	31.71	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	64.8	3.76	0	61.04	0	14.65	19.42	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	63.55	3.91	0	59.64	0	13.26	18.03	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	62.63	4.02	0	58.61	0	12.22	17	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	61.12	4.14	0	56.98	0	10.6	15.37	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	59.96	4.12	0	55.84	0	9.46	14.23	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	56.72	3.96	0	52.76	0	6.37	11.14	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	55.65	4.17	0	51.48	0	5.09	9.86	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	54.84	4.05	0	50.79	0	4.41	9.18	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	53.99	4.23	0	49.76	0	3.38	8.15	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	38.3	3.93	0	34.37	0	29.6	29.59	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	30.39	4.18	0	26.21	0	21.44	21.43	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	30.06	4.06	0	26	0	21.23	21.22	-999.9
19	4.8			0	0	0	0	0	33.61	34.2	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	64.93	2.67	0	62.26	0	15.87	20.64	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	63.3	2.96	0	60.34	0	13.96	18.73	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	62.73	3.05	0	59.68	0	13.3	18.07	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	62.35	3.16	0	59.19	0	12.81	17.58	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	61.75	3.21	0	58.54	0	12.16	16.93	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	61.55	3.35	0	58.2	0	11.82	16.59	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	60.82	3.37	0	57.45	0	11.06	15.84	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	60.37	3.44	0	56.93	0	10.55	15.32	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	59.66	3.55	0	56.11	0	9.73	14.5	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	37.82	2.98	0	34.84	0	30.07	30.06	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	36.13	3.23	0	32.9	0	28.13	28.12	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	34.84	3.45	0	31.39	0	26.62	26.61	-999.9
19	7.8			0	0	0	0	0	34.35	34.94	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	64.92	1.59	0	63.33	0	16.95	21.72	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	63.23	2	0	61.23	0	14.85	19.62	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	62.66	2.14	0	60.52	0	14.14	18.91	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	62.19	2.3	0	59.89	0	13.5	18.27	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	61.61	2.37	0	59.24	0	12.86	17.63	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	61.52	2.57	0	58.95	0	12.57	17.34	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	60.62	2.61	0	58.01	0	11.62	16.39	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	60.11	2.71	0	57.4	0	11.02	15.79	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	59.43	2.87	0	56.56	0	10.18	14.95	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	37.75	2.04	0	35.71	0	30.94	30.93	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	35.99	2.4	0	33.59	0	28.82	28.81	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	34.61	2.73	0	31.88	0	27.11	27.1	-999.9
20	1.8			0	0	0	0	0	22.23	22.71	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	56.18	4.13	0	52.05	0	5.67	10.44	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	51.18	3.76	0	47.42	0	1.04	5.81	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	50.84	3.97	0	46.87	0	0.49	5.26	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	50.53	4.05	0	46.48	0	0.1	4.87	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	48.99	3.91	0	45.08	0	-1.3	3.47	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	48.37	4.18	0	44.19	0	-2.19	2.58	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	48.2	4.23	0	43.97	0	-2.41	2.36	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	47.92	4.13	0	43.79	0	-2.6	2.17	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	46.97	4.02	0	42.95	0	-3.43	1.34	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	27.04	4.06	0	22.98	0	18.21	18.2	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	25.92	3.92	0	22	0	17.23	17.22	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	24.75	4.18	0	20.57	0	15.79	15.78	-999.9
20	4.8			0	0	0	0	0	25.38	26.1	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	61.47	3.36	0	58.11	0	11.73	16.5	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	56.7	3.06	0	53.64	0	7.25	12.03	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	55.94	3.45	0	52.49	0	6.11	10.88	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	51.78	2.67	0	49.11	0	2.73	7.5	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	51.43	3.21	0	48.22	0	1.84	6.61	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	50.65	3.55	0	47.1	0	0.72	5.49	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	49.55	2.95	0	46.6	0	0.22	4.99	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	48.21	3.37	0	44.84	0	-1.54	3.23	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	47.97	3.15	0	44.82	0	-1.56	3.21	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	30.48	3.46	0	27.02	0	22.25	22.24	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	27.05	3.23	0	23.82	0	19.04	19.03	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	25.94	2.97	0	22.97	0	18.2	18.19	-999.9
20	7.8			0	0	0	0	0	31.43	32.03	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	61.41	2.59	0	58.82	0	12.44	17.21	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	60.21	1.58	0	58.63	0	12.26	17.03	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	60.53	2.15	0	58.38	0	11.99	16.77	-999.9

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	20	Fluitje scheidsrechter	58.91	1.98	0	56.93	0	10.55	15.32	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	59.45	2.72	0	56.73	0	10.35	15.12	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	58.52	2.38	0	56.14	0	9.76	14.53	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	58.41	2.28	0	56.13	0	9.74	14.52	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	57.57	2.61	0	54.96	0	8.58	13.35	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	57.57	2.87	0	54.7	0	8.31	13.09	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	33.64	2.03	0	31.61	0	26.85	26.83	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	33.68	2.74	0	30.94	0	26.18	26.16	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	33.05	2.41	0	30.64	0	25.87	25.86	-999.9
21	1.8			0	0	0	0	0	21.18	21.5	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	52.32	3.9	0	48.42	0	2.03	6.8	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	50.33	4.07	0	46.26	0	-0.12	4.65	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	50.19	4.14	0	46.05	0	-0.33	4.44	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	50.03	4.2	0	45.83	0	-0.55	4.22	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	47.03	4.29	0	42.74	0	-3.64	1.13	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	44	4.24	0	39.76	0	-6.62	-1.85	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	42.93	4.02	0	38.91	0	-7.47	-2.7	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	38.91	4.11	0	34.8	0	-11.59	-6.82	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	26.87	4.24	0	22.63	0	17.85	17.84	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	26.18	4.14	0	22.04	0	17.26	17.25	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	19.49	4.03	0	15.46	0	10.68	10.67	-999.9
21	4.8			0	0	0	0	0	22.9	22.98	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	50.2	3.37	0	46.83	0	0.45	5.22	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	49.31	3.66	0	45.65	0	-0.74	4.04	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	29.14	3.58	0	25.56	0	20.79	20.78	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	26.81	3.39	0	23.42	0	18.65	18.64	-999.9
22	1.8			0	0	0	0	0	31.1	31.61	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	62.79	3.92	0	58.87	0	12.49	17.26	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	61.65	4.03	0	57.62	0	11.23	16	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	60.85	4.07	0	56.78	0	10.4	15.17	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	60.14	4.14	0	56	0	9.62	14.39	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	60.05	4.2	0	55.85	0	9.47	14.24	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	59.34	4.21	0	55.13	0	8.74	13.51	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	58.86	4.24	0	54.62	0	8.24	13.01	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	58.18	4.29	0	53.89	0	7.51	12.28	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	53.23	4.12	0	49.11	0	2.72	7.49	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	36.34	4.04	0	32.3	0	27.52	27.51	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	34.66	4.15	0	30.51	0	25.74	25.73	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	33.3	4.24	0	29.06	0	24.28	24.27	-999.9
22	4.8			0	0	0	0	0	30.74	31.26	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	61.48	2.96	0	58.52	0	12.14	16.91	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	60.29	3.18	0	57.11	0	10.73	15.5	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	59.8	3.25	0	56.55	0	10.17	14.94	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	59.08	3.38	0	55.7	0	9.32	14.09	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	59.18	3.49	0	55.69	0	9.31	14.08	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	58.27	3.52	0	54.75	0	8.37	13.14	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	57.98	3.57	0	54.41	0	8.03	12.8	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	57.3	3.66	0	53.64	0	7.25	12.02	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	55.55	3.34	0	52.21	0	5.82	10.59	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	35	3.2	0	31.8	0	27.02	27.01	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	33.59	3.4	0	30.19	0	25.42	25.41	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	32.41	3.58	0	28.83	0	24.06	24.05	-999.9
23	1.8			0	0	0	0	0	31.45	32	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	62.94	3.87	0	59.07	0	12.69	17.46	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	61.81	4	0	57.81	0	11.43	16.2	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	61.08	4.03	0	57.05	0	10.66	15.43	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	61.02	4.1	0	56.92	0	10.54	15.31	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	60.37	4.11	0	56.26	0	9.87	14.65	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	60.32	4.17	0	56.15	0	9.77	14.54	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	59.53	4.19	0	55.34	0	8.95	13.72	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	59.16	4.22	0	54.94	0	8.56	13.33	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	58.41	4.27	0	54.14	0	7.75	12.52	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	36.56	4.01	0	32.55	0	27.78	27.77	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	35	4.12	0	30.88	0	26.1	26.09	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	33.66	4.22	0	29.44	0	24.66	24.65	-999.9
23	4.8			0	0	0	0	0	34.97	35.54	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	65.88	2.88	0	63	0	16.62	21.39	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	64.57	3.12	0	61.45	0	15.07	19.84	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	64.04	3.18	0	60.86	0	14.47	19.24	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	63.71	3.3	0	60.41	0	14.03	18.81	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	63.24	3.33	0	59.91	0	13.53	18.3	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.28	3.44	0	59.84	0	13.46	18.23	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	62.36	3.48	0	58.88	0	12.5	17.27	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	62.06	3.52	0	58.54	0	12.16	16.93	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	61.36	3.63	0	57.73	0	11.35	16.13	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	39.19	3.14	0	36.05	0	31.27	31.26	-999.9

Rm240523aaA1.teey_02
Bijlage IIc

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	2	Spelers training/westrijd	37.72	3.35	0	34.37	0	29.61	29.6	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	36.5	3.54	0	32.96	0	28.19	28.18	-999.9
23	7.8			0	0	0	0	0	33.54	34.12	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	64	1.89	0	62.11	0	15.73	20.5	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	62.49	2.24	0	60.25	0	13.87	18.64	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	61.99	2.33	0	59.66	0	13.27	18.04	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	61.44	2.5	0	58.94	0	12.55	17.32	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	61.03	2.55	0	58.48	0	12.1	16.87	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	61.05	2.7	0	58.35	0	11.97	16.74	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	60.02	2.76	0	57.26	0	10.87	15.65	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	59.6	2.83	0	56.77	0	10.38	15.16	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	58.93	2.98	0	55.95	0	9.56	14.33	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	37.06	2.27	0	34.79	0	30.02	30.01	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	35.45	2.57	0	32.88	0	28.11	28.1	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	34.08	2.85	0	31.23	0	26.46	26.45	-999.9
24	1.8			0	0	0	0	0	22.32	22.72	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	53.54	4.17	0	49.37	0	2.99	7.76	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	53.26	4.04	0	49.22	0	2.84	7.61	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	51.34	4.22	0	47.12	0	0.73	5.51	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	49.74	4.11	0	45.63	0	-0.76	4.02	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	49.34	3.87	0	45.47	0	-0.91	3.86	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	47.47	3.99	0	43.48	0	-2.91	1.86	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	46.71	4.27	0	42.44	0	-3.94	0.83	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	46.11	4.19	0	41.92	0	-4.46	0.31	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	45.99	4.09	0	41.9	0	-4.48	0.29	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	28.4	4.22	0	24.18	0	19.41	19.4	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	25.63	4.12	0	21.51	0	16.74	16.73	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	23.23	4.01	0	19.22	0	14.45	14.44	-999.9
24	4.8			0	0	0	0	0	21.79	22.34	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	55.42	3.44	0	51.98	0	5.59	10.36	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	51.5	3.19	0	48.31	0	1.93	6.7	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	51.03	3.53	0	47.5	0	1.12	5.89	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	49.4	2.87	0	46.53	0	0.15	4.92	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	48.48	3.33	0	45.15	0	-1.23	3.55	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	47.52	3.1	0	44.42	0	-1.96	2.81	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	47.49	3.63	0	43.86	0	-2.52	2.25	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	46.12	3.47	0	42.65	0	-3.73	1.04	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	45.91	3.28	0	42.63	0	-3.76	1.02	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	26.12	3.54	0	22.58	0	17.81	17.79	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	24.27	3.34	0	20.93	0	16.16	16.15	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	23.82	3.13	0	20.69	0	15.92	15.91	-999.9
24	7.8			0	0	0	0	0	26.63	27.19	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	57.04	2.72	0	54.32	0	7.95	12.72	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	55.65	1.87	0	53.78	0	7.4	12.17	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	55.2	2.34	0	52.86	0	6.48	11.25	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	54.13	2.22	0	51.91	0	5.53	10.3	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	53.51	2.54	0	50.97	0	4.58	9.35	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	53.8	2.84	0	50.96	0	4.57	9.34	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	53.18	2.48	0	50.7	0	4.32	9.09	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	52.25	2.75	0	49.5	0	3.11	7.88	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	52.01	2.98	0	49.03	0	2.65	7.42	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	29.38	2.25	0	27.13	0	22.35	22.34	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	28.5	2.57	0	25.93	0	21.16	21.15	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	28.63	2.86	0	25.77	0	21	20.99	-999.9
25	1.8			0	0	0	0	0	40.61	41.14	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	72.64	2.09	0	70.55	0	24.17	28.94	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	71.31	2.62	0	68.69	0	22.31	27.08	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	70.31	2.81	0	67.5	0	21.12	25.89	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	67.7	3.43	0	64.27	0	17.89	22.66	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	66.92	3.31	0	63.61	0	17.23	22	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	64.33	3.72	0	60.61	0	14.22	18.99	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	63.69	3.21	0	60.48	0	14.09	18.87	-999.9
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.97	3.78	0	60.19	0	13.81	18.58	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	59.57	3.68	0	55.89	0	9.51	14.28	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	46.09	2.57	0	43.52	0	38.75	38.74	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	41.44	3.3	0	38.14	0	33.37	33.36	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	38.77	3.71	0	35.06	0	30.28	30.27	-999.9
25	4.8			0	0	0	0	0	42.52	43.03	-999.9
	0	6	Fluitje scheidsrechter	72.63	0	0	72.63	0	26.24	31.02	-999.9
	0	20	Fluitje scheidsrechter	70.54	0.52	0	70.02	0	23.63	28.4	-999.9
	0	23	Fluitje scheidsrechter	69.93	0.89	0	69.04	0	22.66	27.43	-999.9
	0	5	Fluitje scheidsrechter	67.13	1.64	0	65.49	0	19.11	23.88	-999.9
	0	19	Fluitje scheidsrechter	66.63	1.82	0	64.81	0	18.43	23.2	-999.9
	0	22	Fluitje scheidsrechter	65.98	2.04	0	63.94	0	17.56	22.33	-999.9
	0	4	Fluitje scheidsrechter	64.29	2.51	0	61.78	0	15.39	20.16	-999.9
	0	18	Fluitje scheidsrechter	63.96	2.6	0	61.36	0	14.98	19.75	-999.9

Rm240523aaA1.teey_02
Bijlage IIc

wnp	wnh	bron	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	21	Fluitje scheidsrechter	63.57	2.7	0	60.87	0	14.49	19.26	-999.9
	0	3	Spelers training/westrijd	46.13	0.43	0	45.7	0	40.92	40.91	-999.9
	0	2	Spelers training/westrijd	41.36	1.81	0	39.55	0	34.79	34.77	-999.9
	0	1	Spelers training/westrijd	38.64	2.58	0	36.06	0	31.28	31.27	-999.9

6 woningen Groenstraat Melick

Geluiduitstraling kinderdagverblijf NATUURLIJK

Rapportnummer: Rm240523aaA1

K+ ADVIESGROEP

Opdrachtgever: Geonius Infra BV
Postbus 1097 6160 BB GELEEN
De Asselen Kuil 10 6161 RD GELEEN
Tel.: 088-1300600

Contactpersoon: de heer J. van Schie

Adviseur: K+ Adviesgroep
Jodenstraat 6 6101 AS ECHT
Postbus 224 6100 AE ECHT
Tel: 0475-470470
E-mail: info@k-plus.nl

Opgesteld door: mw. T.J.M. Eykenboom BSc
Handtekening:

Collegiale toets: dhr. ing. D.C.A. van Haperen
Handtekening:

Datum : 17-03-2025
Referentie : Rm240523aaA2.teey_02

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Opzet van het onderzoek	6
3	Situatie ter plaatse en randvoorwaarden	7
3.1	Ruimtelijke gegevens	7
3.2	Bronbeschrijving	7
3.3	Indirecte hinder	8
3.4	Ligging van de beoordelingspunten	8
3.5	Objecten	9
4	Wet- en regelgeving & ETFAL	10
4.1	VNG-brochure	10
4.2	Schrikkelcirculaire	11
5	Berekeningsresultaten	12
5.1	Langtijdgemiddelde geluidbelastingen	12
5.2	Maximale geluidniveaus	13
5.3	Indirecte hinder	14
6	Evaluatie Rekenresultaten en Conclusie	16
6.1	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau	16
6.2	Maximaal geluidniveau	16
6.3	Indirecte hinder	16

Bijlagen:

Bijlage I	Figuren akoestisch rekenmodel
Bijlage IIa	Berekeningsgegevens en –resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen
Bijlage IIb	Detailoverzicht maximale geluidniveaus bronnen
Bijlage IIc	Berekeningsgegevens en –resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen indirecte hinder
Bijlage III	Akoestische rapportage Aelmans

1 INLEIDING

In opdracht van Geonius is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van kinderdagverblijf NATUURLIJK aan de Groenstraat 47 te Melick. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de zes nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat 45 de activiteiten van het kinderdagverblijf niet beperken. Na realisatie van de nieuwbouwwoningen zijn deze de maatgevende woonfunctie aan de westzijde. In onderstaande Figuur 1.1 is de situatie opgenomen. Met een rode cirkel is de nieuwbouwontwikkeling weergegeven. De kinderopvang is aangegeven met een blauwe cirkel. In Figuur 1.2 is de verkaveling opgenomen.

Figuur 1.1: Situatie (bron: Google Maps).

Figuur 1.2: Verkavelingstekening (bron: Kern architecten).

2 OPZET VAN HET ONDERZOEK

In 2019 is de vergunning voor kinderopvang NATUURLIJK door de gemeente Roerdalen afgegeven. Aelmans heeft voor de ruimtelijke procedure een akoestisch onderzoek uitgevoerd waarin de geluiduitstraling van de kinderopvang is onderzocht, zie Bijlage III.

In voorliggend akoestisch onderzoek is, ten behoeve van de ruimtelijke procedure, ingegaan op de geluidimmissie van de rijbewegingen, het manoeuvreren van voertuigen, het praten op de parkeerplaatsen van het kinderdagverblijf en spelende kinderen.

In het kader van de ETFAL zijn de optredende belastingen getoetst aan de VNG-brochure.

Het betreft zowel het bepalen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar;LT}$ als de maximale niveaus $L_{A;max}$. De geluidbelastingen zijn bepaald met methode II, zoals deze is beschreven in de “meet- en rekenmethode geluid industrie” opgenomen in Bijlage IVh van de Omgevingsregeling.

Voor het verwerken van deze gegevens en het berekenen van de immissieniveaus is gebruik gemaakt van het programma WinHavik, ontwikkeld door DirActivity.

In Figuur 1 van Bijlage I is een overzicht opgenomen van de onderzochte situatie.

De immissieniveaus zijn bepaald op de meest relevante waarneempunten, zijnde gevels van de nieuwbouwwoningen. De immissieniveaus zijn bepaald op 1,8 meter hoogte voor de dagperiode. In de avond en nachtperiode is de kinderopvang gesloten.

3 SITUATIE TER PLAATSE EN RANDVOORWAARDEN

3.1 Ruimtelijke gegevens

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een door de opdrachtgever verstrekte situatietekening, kaartmateriaal van de Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4) en Google Streetview. In Bijlage I zijn de grafische weergaven van het akoestisch rekenmodel opgenomen.

Met betrekking tot de bodemabsorptie is in het voorliggende onderzoek standaard uitgegaan van een harde bodem (bodemfactor 0) en zijn de akoestisch relevante bodemgebieden aan het model toegevoegd.

3.2 Bronbeschrijving

Voorliggend akoestisch onderzoek is gebaseerd op “Akoestisch onderzoek industrielawaai Groenstraat 47 Melick” opgesteld door Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV, d.d. 9 mei 2019. Alleen de bronnen ten aanzien van het rijden en manoeuvreren van voertuigen voor de kinderopvang zijn overgenomen. In Tabel 3.1 is een overzicht opgenomen van de gehanteerde bronnen. Het nummer van de bron is hierbij gekoppeld aan de bronnummering uit het onderzoek van Aelmans.

Tabel 3.1: Gehanteerde bronvermogens.

Bron nr. K+	**Bron nr. Aelmans**	**Omschrijving**	**Tijdsduur/beweging**		
			D 7-19	**A 19-23**	**N 23-7**
B7	pb 01	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B8	pb 02	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B9	pb 03	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B10	pb 05	Piek optrekken	1 sec.	-	-
B11	pb 06	Piek optrekken	1 sec.	-	-
M1	mb 01	Auto’s medewerkers en ouders	42 st.	-	-
M2	lb 02	Pratende mensen	-	-	-
M3	lb 03	Pratende mensen	-	-	-
M4	lb 04	Manoeuvreren parkeerplaats	-	-	-
B24	pb 07	Schreeuwen spelend kind	1 sec.	-	-
B25	pb 08	Schreeuwen spelend kind	1 sec.	-	-
B26	pb 09	Schreeuwen spelend kind	1 sec.	-	-
M6	lb 01	Spelende kinderen	-	-	-

De lijnbronnen uit het onderzoek van Aelmans zijn in winhavik ingevuld als mobiele bron waarbij de uitgangspunten, zoals Cb gelijk zijn gesteld.

Aanvullend aan het onderzoek van Aelmans zijn bronnen gemodelleerd op alle langsparkeervakken die direct gelegen zijn naast de nieuwbouwwoningen. Daarnaast is er nog een bron gemodelleerd op het westelijk gedeelte van de parkeerplaats voor de kinderopvang. Hierbij is van dezelfde bronvermogens uitgegaan als Aelmans heeft gehanteerd. In Tabel 3.2 is een overzicht opgenomen van de gehanteerde bronnen.

Tabel 3.2: Gehanteerde bronvermogens.

Bron nr. K+	**Bron nr. Aelmans**	**Omschrijving**	**Tijdsduur/beweging**		
			D 7-19	**A 19-23**	**N 23-7**
B12	n.v.t.	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B13	n.v.t.	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B14	n.v.t.	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B15	n.v.t.	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-
B16	n.v.t.	Piek dichtslaan portier	1 sec.	-	-

3.3 Indirecte hinder

Voor de bepaling van de indirecte hinder als gevolg van het wegverkeer van en naar de inrichting (verkeersaantrekkende werking) is uitgegaan van de circulaire “Beoordeling geluidshinder wegverkeer in verband met de vergunningsverlening Wet Milieubeheer”. Hierin is een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) en een maximale grenswaarde van 65 dB(A) opgenomen.

In Tabel 3.2 is een overzicht opgenomen van de verkeersbewegingen, conform de benoemde rapportage van Aelmans.

Tabel 3.2: Gehanteerde bronvermogens.

Bron K+	**Bron nr. Aelmans**	**Omschrijving**	**Tijdsduur/beweging**		
			D 7-19	**A 19-23**	**N 23-7**
M5	Ih 01	Indirecte hinder	84 st	-	-

3.4 Ligging van de beoordelingspunten

In Figuur 2 van Bijlage I is de ligging van de beoordelingspunten weergegeven. De immissieniveaus zijn bepaald op een standaardhoogte van 1,8m voor de dagperiode en 4,8m en 7,8m voor de avondperiode. Ook is een waarneempunt gelegd op Groenstraat 88 om na te gaan of de bronnen zo correct mogelijk zijn overgenomen uit het onderzoek van Aelmans.

3.5 Objecten

In Figuur 3 van Bijlage I zijn de objecten weergegeven. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de rekenbladen als opgenomen in Bijlage IIa. Alle relevante gebouwen zijn als rechthoekige objecten ingevoerd met een hoogte ten opzichte van het lokale maaiveld.

4 WET- EN REGELGEVING & ETFAL

4.1 VNG-brochure

De vergunning voor de kinderopvang is afgegeven voorafgaand aan het ingaan van de Omgevingsregeling op 1 januari 2024. Voor een kinderopvang zijn de geluideisen uit het Activiteitenbesluit daarnaast niet van toepassing. De VNG-brochure is in het kader van de ETFAL als toetsingskader aangehouden.

De VNG-publicatie “Handreiking bedrijven en milieuzonering” is een instrument om na te gaan of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening in situaties waar woningen dicht bij bedrijven worden voorzien. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van editie 2009. De VNG-publicatie geeft richtafstanden per bedrijfscategorie en omgevingstype. De afstanden worden gegeven voor een aantal milieuaspecten, namelijk geur, stof, geluid en gevaar. In de voorliggende situatie is sprake van omgevingstype gemengd gebied. In Tabel 4.1 is een overzicht opgenomen aan de gegeven richtafstanden uit de VNG-publicatie voor bedrijvigheden bij gemengd gebied.

Tabel 4.1: Richtafstanden VNG-publicatie gemengd gebied.

SBI-CODE	Nr	Omschrijving	Afstanden in meters				
			Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Grootste afstand
853	2	Kinderopvang	0	0	10	0	10

Uit Tabel 4.1 blijkt dat in de voorliggende situatie het aspect geluid bepalend is. Het toetsingskader voor geluid bestaat uit een 4-tal stappen. Vanaf stap 2 is nader onderzoek noodzakelijk. In Tabel 4.2 is een toelichting opgenomen.

Tabel 4.2: Toetsingskader geluid gemengd gebied.

Stap	Toelichting
1	Indien de richtafstanden voor geluid niet wordt overschreden, kan verdere toetsing voor het aspect geluid in beginsel achterwege blijven: buitenplanse inpassing is mogelijk.
2	Indien stap 1 niet toereikend is: Bij een geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in een gemengd gebied van maximaal: • 50 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde); • 70 dB(A) maximaal (piekgeluiden) (etmaalwaarde); • 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde); • is buitenplanse inpassing mogelijk.

Vervolg Tabel 4.3: Toetsingskader geluid gemengd gebied.

3	Indien stap 2 niet toereikend is: Geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in een gemengd gebied van maximaal: • 55 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde); • 70 dB(A) maximaal (piekgeluiden) (etmaalwaarde); • 65 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde); Is buitenplanse inpassing mogelijk. Het bevoegd gezag dient echter te motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie acceptabel acht. Hierbij dient tevens de cumulatie van eventueel reeds aanwezige geluidbelasting worden betrokken. Het bevoegd gezag kan daarbij gebruik maken van gemeentelijk geluidbeleid, indien de te verwachten geluidbelasting voldoet aan de in dat gemeentelijk geluidbeleid vastgestelde grenswaarden.
4	Bij een hogere geluidbelasting zal buitenplanse inpassing doorgaans niet mogelijk zijn. Indien het bevoegd gezag niettemin tot inpassing wil overgaan, dient dit grondig te worden onderzocht, onderbouwd en gemotiveerd. Cumulatie van reeds aanwezige geluidbelasting moet worden meegenomen.

4.2 Schrikkelcirculaire

Voor de indirecte hinder zijn de grenswaarden van de Schrikkelcirculaire van toepassing. De voorkeursgrenswaarde bedraagt 50 dB(A) en de maximale grenswaarde bedraagt 65 dB(A).

5 BEREKENINGSRESULTATEN

Uitgaande van genoemde uitgangspunten zijn de optredende geluidbelastingen bij de nieuwbouwwoningen bepaald. Er is gekozen om alleen waarneempunten te leggen op de nieuwe bebouwing die direct gelegen is naast de te onderzoeken locatie.

5.1 Langtijdgemiddelde geluidbelastingen

In Tabel 5.1 zijn de resultaten voor de langtijdgemiddelde geluidniveaus opgenomen voor de dagperiode. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in Figuur 2 van Bijlage I. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage IIa.

Tabel 5.1: Overzicht langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]	
		Dag	Etmaal
17	1.8	33	33
17	4.8	-	-
17	7.8	-	-
18	1.8	30	30
18	4.8	-	-
18	7.8	-	-
19	1.8	37	37
19	4.8	-	-
19	7.8	-	-
20	1.8	24	24
20	4.8	-	-
20	7.8	-	-
21	1.8	38	38
21	4.8	-	-
21	7.8	-	-
22	1.8	44	44
22	4.8	-	-
22	7.8	-	-
23	1.8	41	41
23	4.8	-	-
23	7.8	-	-
24	1.8	25	25
24	4.8	-	-
24	7.8	-	-
26	1.5	37	37
26	5	-	-

Aan de hand van de resultaten van Tabel 5.1 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De optredende gevelbelastingen zijn ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voldaan aan de geluideisen van stap 2 van de VNG.
- Bij de bestaande woning bedraagt de optredende belasting ten hoogste 37 dB(A). Dit komt overeen met het rapport van Aelmans. Gesteld kan worden dat een en ander gelijk is gemodelleerd aan de rapportage van Aelmans.

5.2 Maximale geluidniveaus

In Tabel 5.2 zijn de resultaten voor maximale geluidniveaus samengevat. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in Figuur 2 van Bijlage I. In Bijlage IIb is de bijdrage van de bronnen naar dominantie opgesomd.

Tabel 5.2: Overzicht ETFAL maximale geluidniveaus L_{Amax} [in dB(A)].

Waar-neem-punt	**Waar-neem-hoogte**	**Maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$ [in dB(A)]**	
		Kinderdagverblijf	
		D	**Bron**
17	1.8	60	7
17	4.8	-	-
17	7.8	-	-
18	1.8	49	13
18	4.8	-	-
18	7.8	-	-
19	1.8	63	26
19	4.8	-	-
19	7.8	-	-
20	1.8	49	11
20	4.8	-	-
20	7.8	-	-
21	1.8	66	7
21	4.8	-	-
21	7.8	-	-
22	1.8	68	9
22	4.8	-	-
22	7.8	-	-
23	1.8	66	13
23	4.8	-	-
23	7.8	-	-
24	1.8	53	11
24	4.8	-	-
24	7.8	-	-

Vervolg Tabel 5.2: Overzicht ETFAL maximale geluidniveaus L_{Amax} [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$ [in dB(A)]	
		Kinderdagverblijf	
		D	Bron
26	1.5	62	25
26	5	-	-

Aan de hand van de resultaten van Tabel 5.2 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 68 dB(A) in de dagperiode bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voldaan aan stap 2 van de VNG.
- Bij de bestaande woning bedraagt de optredende maximale belasting ten hoogste 60 dB(A) in de dagperiode. In het rapport van Aelmans is een iets lagere zelfde geluidbelasting bepaald voor deze woning, te weten 59,5 dB. Gezien de belastingen iets hoger uitkomen kan er gesteld worden dat een er ander gelijk is gemodelleerd aan de rapportage van Aelmans. De berekende belastingen zijn hoger.

5.3 Indirecte hinder

In Tabel 5.3 zijn de resultaten voor de langtijdgemiddelde geluidniveaus voor de indirecte hinder opgenomen voor de dag-, avond-, nachtperiode. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in Figuur 2 van Bijlage I. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage IIc.

Tabel 5.3: Overzicht langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau	
		$L_{Ar,LT}$ [dB(A)]	
		Dag	Etmaal
17	1.8	40	40
17	4.8	-	-
17	7.8	-	-
18	1.8	35	35
18	4.8	-	-
18	7.8	-	-
19	1.8	-	-
19	4.8	-	-
19	7.8	-	-
20	1.8	36	36
20	4.8	-	-
20	7.8	-	-
21	1.8	40	40
21	4.8	-	-
21	7.8	-	-

Vervolg Tabel 5.3: Overzicht langtijdgemiddelde geluidbelastingen $L_{Ar,LT}$ [in dB(A)].

Waar-neem-punt	**Waar-neem-hoogte**	**Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau**	
		$L_{Ar,LT}$ [dB(A)]	
		Dag	**Etmaal**
22	1.8	34	34
22	4.8	-	-
22	7.8	-	-
23	1.8	-	-
23	4.8	-	-
23	7.8	-	-
24	1.8	36	36
24	4.8	-	-
24	7.8	-	-
26	1.5	40	40
26	5	-	-

Aan de hand van de resultaten van Tabel 5.3 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De optredende gevelbelastingen ten gevolge van de indirecte hinder zijn ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde bij de nieuwbouwwoningen. Daarmee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van de schrikkelcirculaire.
- Bij de bestaande woning bedraagt de optredende belasting ten hoogste 40 dB(A) in de dagperiode ten gevolge van indirecte hinder. Tegenover het rapport van Aelmans is er sprake van een kleine afwijking. Hier werd 39,4 dB berekend. Gesteld kan worden dat een en ander gelijk is gemodelleerd aan de rapportage van Aelmans.

6 EVALUATIE REKENRESULTATEN EN CONCLUSIE

In opdracht van Geonius is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van kinderdagverblijf NATUURLIJK aan de Groenstraat 47 te Melick. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de zes nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat 45 de activiteiten van het kinderdagverblijf niet beperken. De nieuwbouwwoning worden na realisatie de meest dichtstbijzijnde woonfunctie aan de westzijde

6.1 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Er wordt voldaan aan de geluideisen stap 2 van de VNG. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bedragen ten hoogste 44 dB(A) etmaalwaarde op de nieuwbouwwoningen.

6.2 Maximaal geluidniveau

Er wordt voldaan aan de geluideisen stap 2 van de VNG. De optredende maximale geluidniveaus bedragen ten hoogste 68 dB(A) in de dagperiode op de nieuwbouwwoningen.

6.3 Indirecte hinder

De gevelbelasting vanwege de verkeersaantrekkende werking bedraagt ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB van de Schrikkelcirculaire wordt niet overschreden.

BIJLAGE I

Figuren akoestisch rekenmodel

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

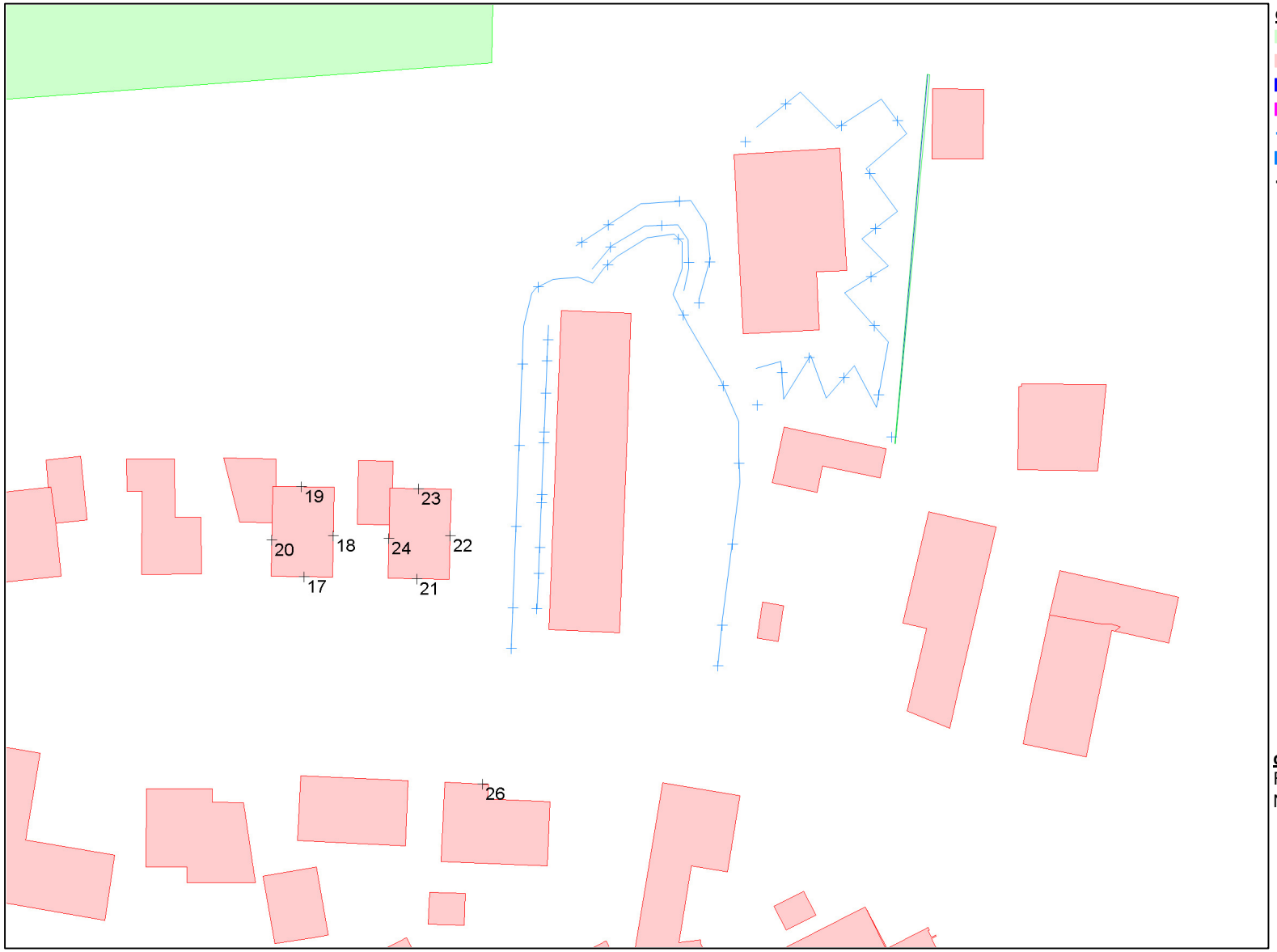
objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- mobiele bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 1
Totaal overzicht

0 — 200 schaal: 1 : 2000

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- mobiele bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 2
Nummering waarneempunten

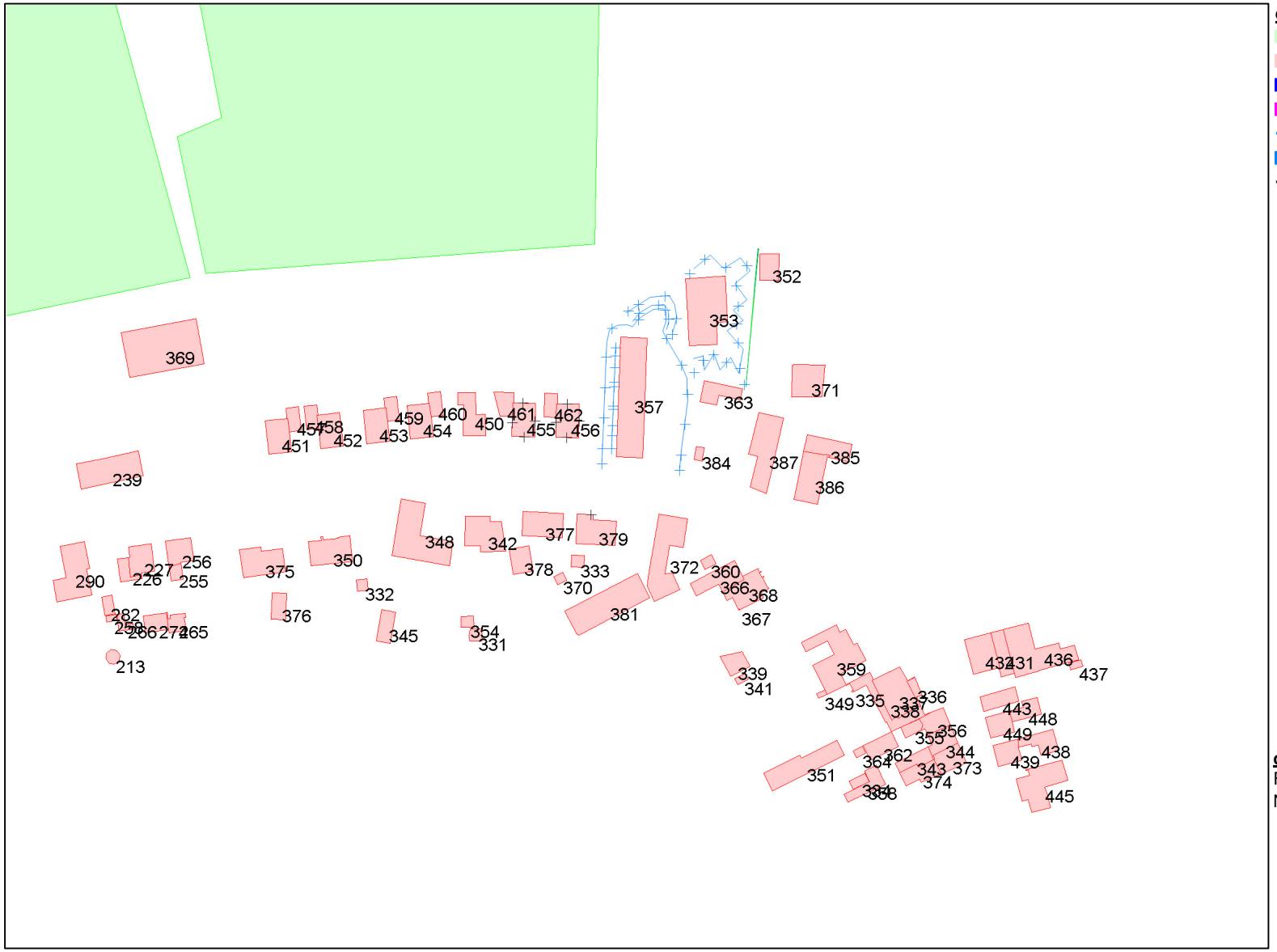
WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [dag]
M240523 Winhavik - versie 2.sdb

0 — 75

schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- mobiele bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

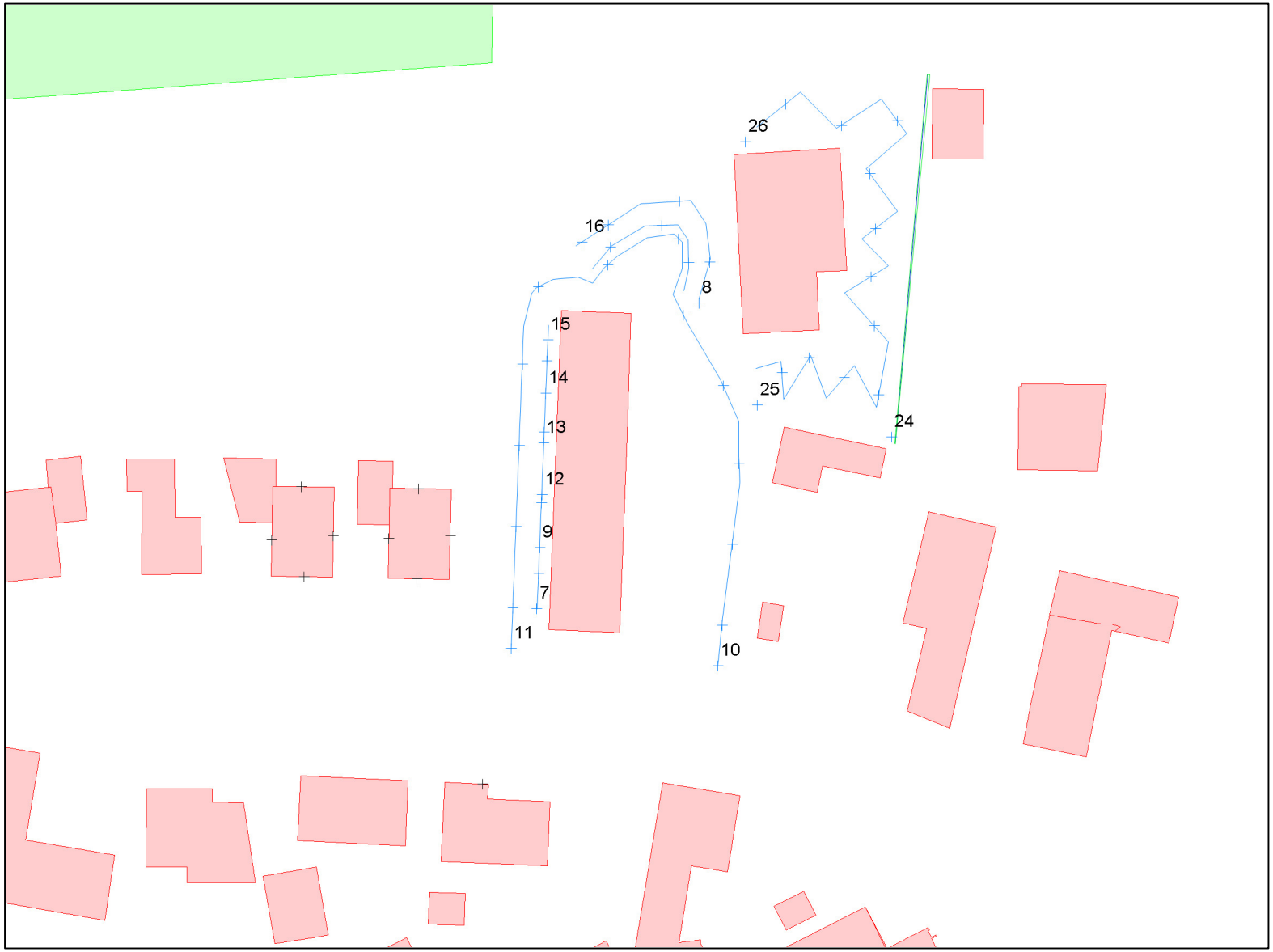
omschrijving
Figuur 3
Nummering bebouwing

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [dag]
M240523 Winhavik - versie 2.sdb

0 — 200 schaal: 1 : 2000

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- mobiele bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

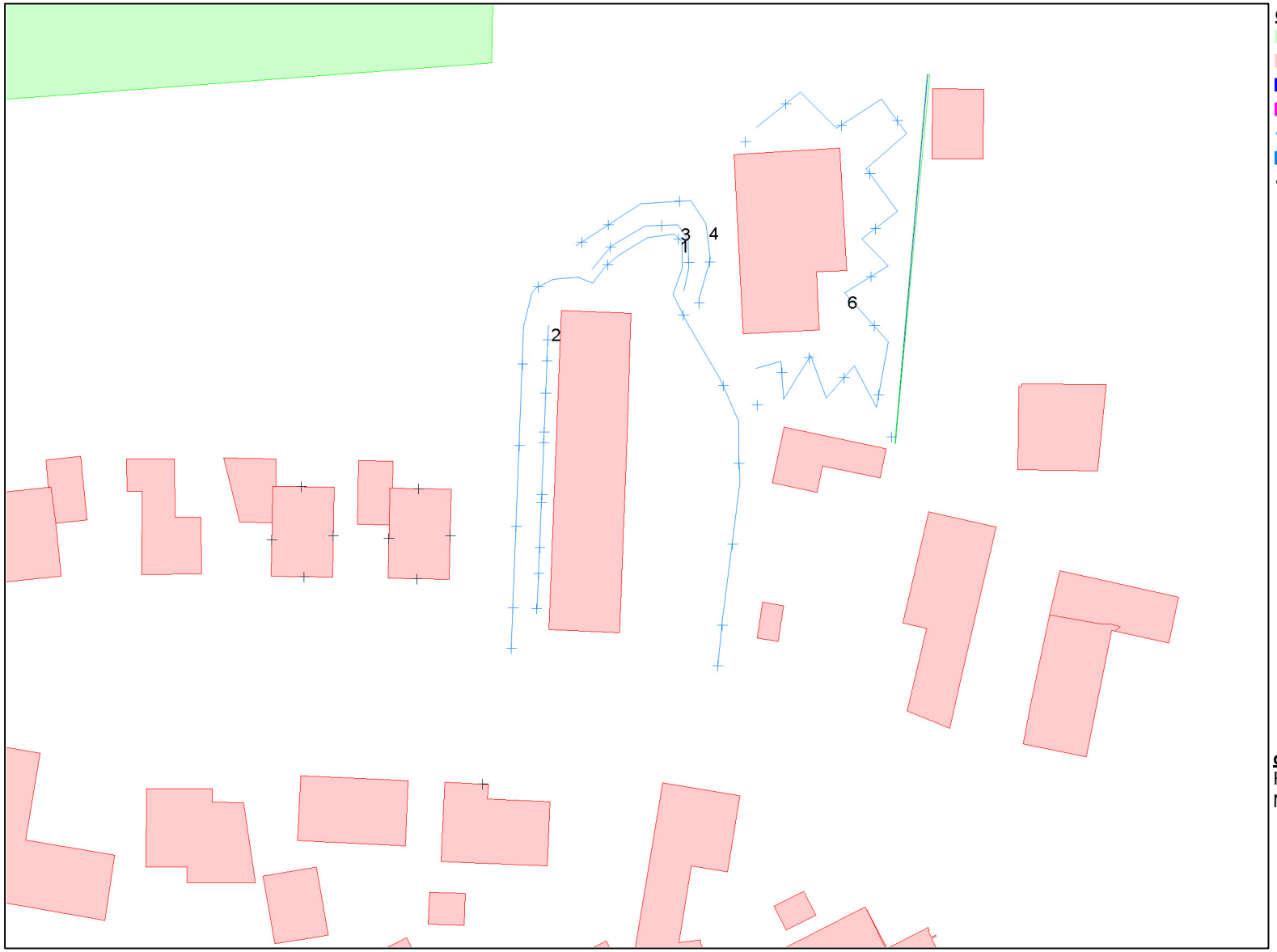
omschrijving
Figuur 4a
Nummering bronnen

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [dag]
M240523 Winhavik - versie 2.sdb

0 — 75 schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ bron (beoordeeld als industrie)
- mobiele bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 4b
Nummering mobiele bronnen

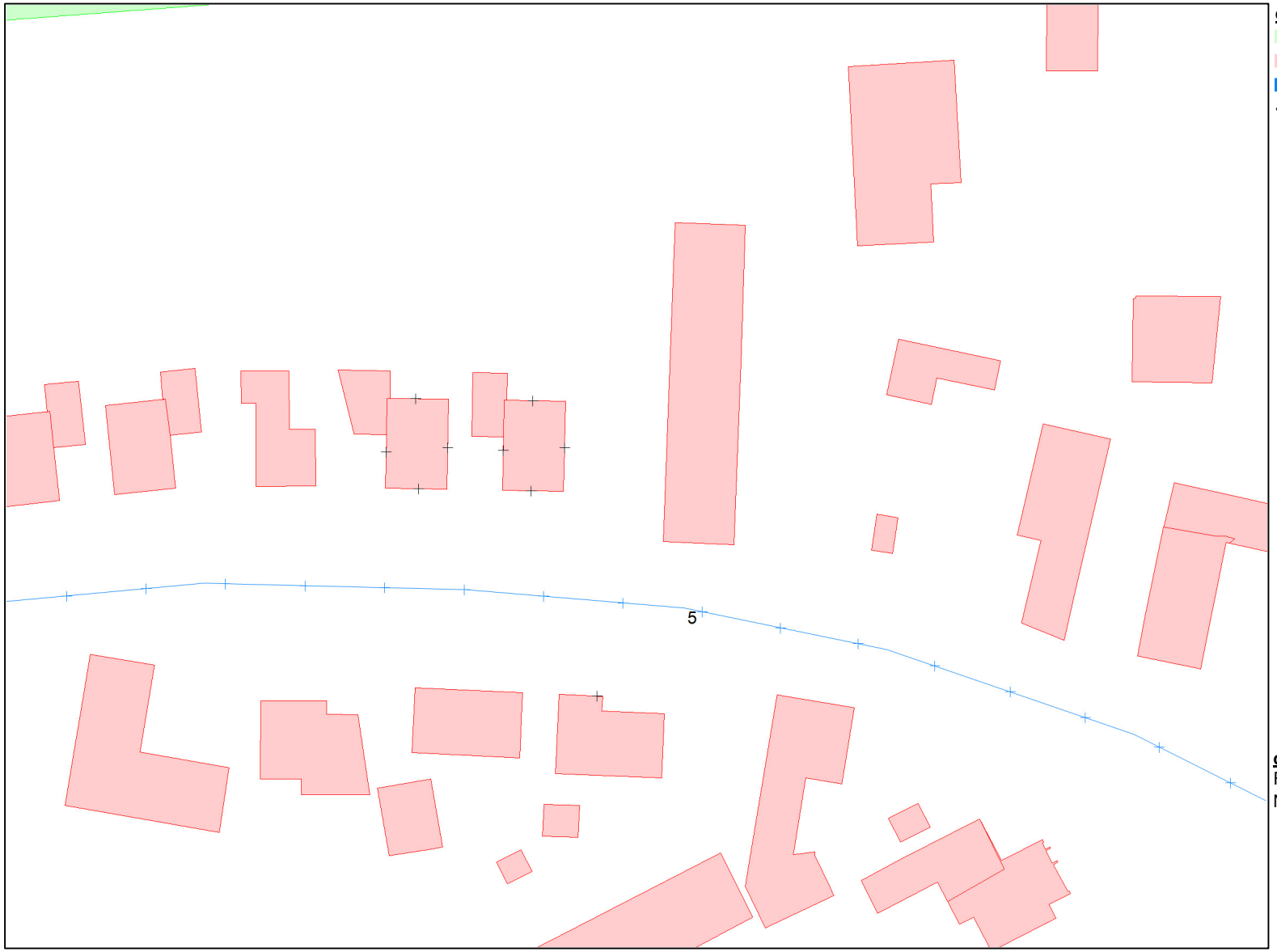
WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [dag]
M240523 Winhavik - versie 2.sdb

0 — 75

schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- mobiele bron (beoordeeld als industrie)
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 5
Nummering indirecte hinder

BIJLAGE IIa

Berekeningsgegevens – en resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen

Projectgegevens

projectnaam: M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever: Geonius
adviseur: TE
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: Kinderopvang NATUURLIJK

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaa
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:					OW.1.1.0
rekenresultaat binnengelezen (datum):					17-03-2025 15:27
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	%		%		0 %
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
213	2.7	0.0	13		80	
226	3.3	0.0	23		80	
227	7.3	0.0	35		80	
239	6.6	0.0	46		80	
255	3.0	0.0	13		80	
256	7.6	0.0	33		80	
258	2.5	0.0	7		80	
265	2.8	0.0	26		80	
266	2.9	0.0	15		80	
274	4.1	0.0	21		80	
282	2.6	0.0	16		80	
290	6.6	0.0	52		80	
331	2.5	0.0	14		80	
332	2.9	0.0	11		80	
333	2.5	0.0	13		80	
334	2.5	0.0	12		80	
335	0.3	0.0	1		80	
336	3.2	0.0	18		80	
337	7.5	0.0	55		80	
338	3.8	0.0	85		80	
339	3.0	0.0	20		80	
341	2.5	0.0	10		80	
342	7.2	0.0	40		80	
343	3.2	0.0	28		80	
344	8.6	0.0	30		80	
345	3.7	0.0	20		80	
348	5.9	0.0	65		80	
349	2.8	0.0	6		80	
350	6.6	0.0	33		80	
351	5.5	0.0	60		80	
352	3.0	0.0	23		80	
353	3.9	0.0	57		80	
354	2.6	0.0	11		80	
355	3.4	0.0	18		80	
356	7.2	0.0	30		80	
357	6.2	0.0	81		80	
358	4.6	0.0	37		80	
359	4.8	0.0	86		80	
360	2.3	0.0	12		80	
362	2.6	0.0	26		80	
363	2.3	0.0	33		80	
364	2.1	0.0	9		80	
366	3.3	0.0	36		80	
367	3.2	0.0	1		80	
368	8.5	0.0	54		80	
369	5.2	0.0	80		80	
370	2.2	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
371	3.7	0.0	41		80	
372	5.3	0.0	71		80	
373	8.5	0.0	32		80	
374	3.2	0.0	36		80	
375	9.0	0.0	40		80	
376	4.0	0.0	22		80	
377	5.4	0.0	29		80	
378	4.4	0.0	22		80	
379	6.0	0.0	38		80	
381	3.6	0.0	45		80	
384	3.6	0.0	10		80	
385	3.6	0.0	42		80	
386	7.8	0.0	39		80	
387	4.6	0.0	47		80	
431	3.2	0.0	25		80	
432	6.9	0.0	41		80	
436	6.6	0.0	67		80	
437	2.7	0.0	11		80	
438	3.6	0.0	31		80	
439	7.6	0.0	22		80	
443	3.0	0.0	22		80	
445	6.6	0.0	54		80	
448	4.6	0.0	28		80	
449	8.5	0.0	30		80	
450	8.0	0.0	41		80	
451	8.5	0.0	30		80	
452	8.5	0.0	33		80	
453	8.5	0.0	33		80	
454	8.5	0.0	33		80	
455	8.5	0.0	30		80	
456	8.5	0.0	30		80	
457	3.0	0.0	20		80	
458	3.0	0.0	20		80	
459	3.0	0.0	20		80	
460	3.0	0.0	20		80	
461	3.0	0.0	22		80	
462	3.0	0.0	20		80	

Schermen

					reflectie [%]		Adiff (indien diffractortop)								weg- en railverkeer		
nr	z,gem	m,gem	lengte	type	links	rechts	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	zwevend	hellingsh.	kenmerk
1	2.0	0.0	45	0=scherp scherm	80	80	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐		0

Bodemlijnen

nr	z,gem	lengte	type	kenmerk
1	0.0	91	1=hoogtelijn+stomp scherm	

Bronnen

nr	bron/bedrijf	brontype	beoordelen als	h	wg	richt.	hoek	31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk		bedrijfsduur dag	avond	nacht	
								bronvermogen															
7	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B7		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
8	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B8		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
9	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B9		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
10	piek optrekken	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	53.0	72.6	79.2	83.3	84.9	88.7	88.0	84.0	77.2	93.6	B10		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
11	piek optrekken	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	53.0	72.6	79.2	83.3	84.9	88.7	88.0	84.0	77.2	93.6	B11		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
12	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B12		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
13	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B13		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
14	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B14		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
15	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B15		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
16	piek dichtslaan portier	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.8	)=A	0	0	58.0	74.6	87.0	87.7	88.7	88.1	88.9	88.9	81.3	96.2	B16		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
24	Schreeuwen spelend kind	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.0	)=A	0	0	--	85.0	92.0	96.0	100.0	106.0	105.0	101.0	--	110.0	M24		1.0	--	--	s
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
							0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						

nr	bron/bedrijf	brontype	beoordelen als	h	wg	bronvermogen richt.	hoek	31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk		bedrijfsduur dag	avond	nacht	
25	Schreeuwen spelend kind	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.0	)=A	0	0	--	85.0	92.0	96.0	100.0	106.0	105.0	101.0	--	110.0	M25		1.0	--	--	s
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						
26	Schreeuwen spelend kind	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	1.0	)=A	0	0	--	85.0	92.0	96.0	100.0	106.0	105.0	101.0	--	110.0	M26		1.0	--	--	s
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						

Mobiele bronnen

nr	bedrijf	bron	bronvermogen h	wg	31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk	maxafst	vgem	aantal dag	aantal avond	aantal nacht	aantal 5dB toeslag dag	aantal 5dB toeslag avond	aantal 5dB toeslag nacht	aantal10 dB toeslag dag	aantal10 dB toeslag avond	aantal10 dB toeslag nacht
1		Auto's mederwerkers	.8)=A	50.0	69.6	76.2	80.3	81.9	85.7	85.0	81.0	74.2	90.6	M1	10	10	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2		Pratende mensen	1.6)=A	--	53.0	60.0	64.0	68.0	74.0	73.0	69.0	--	78.0	M2	10	4	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3		Pratende mensen	1.6)=A	--	53.0	60.0	64.0	68.0	74.0	73.0	69.0	--	78.0	M3	10	4	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4		Manoeuvreren parke	1.6)=A	47.7	69.5	72.6	77.3	78.2	84.9	84.9	81.6	73.0	89.7	M4	10	10	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6		Spelende kinderen	.8)=A	--	69.0	76.0	80.0	84.0	90.0	89.0	85.0	--	94.0	M6	10	3	163	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
17	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	32.66	--	--	29.65	29.65
									I	I	(0)	1	4.8	33.10	--	--	30.09	30.09
									I	I	(0)	1	7.8	33.79	--	--	30.78	30.78
18	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	30.07	--	--	27.06	27.06
									I	I	(0)	1	4.8	35.67	--	--	32.66	32.66
									I	I	(0)	1	7.8	37.87	--	--	34.86	34.86
19	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	37.25	--	--	34.24	34.24
									I	I	(0)	1	4.8	38.07	--	--	35.06	35.06
									I	I	(0)	1	7.8	39.91	--	--	36.90	36.90
20	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	24.20	--	--	21.19	21.19
									I	I	(0)	1	4.8	31.78	--	--	28.77	28.77
									I	I	(0)	1	7.8	33.50	--	--	30.49	30.49
21	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	38.45	--	--	35.44	35.44
									I	I	(0)	1	4.8	39.04	--	--	36.03	36.03
									I	I	(0)	1	7.8	39.23	--	--	36.22	36.22
22	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	44.15	--	--	41.14	41.14
									I	I	(0)	1	4.8	44.06	--	--	41.05	41.05
									I	I	(0)	1	7.8	44.93	--	--	41.92	41.92
23	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	41.21	--	--	38.20	38.20
									I	I	(0)	1	4.8	40.28	--	--	37.27	37.27
									I	I	(0)	1	7.8	42.15	--	--	39.14	39.14
24	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	24.97	--	--	21.96	21.96
									I	I	(0)	1	4.8	33.58	--	--	30.57	30.57
									I	I	(0)	1	7.8	34.78	--	--	31.77	31.77
26	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.5	37.45	--	--	34.44	34.44
									I	I	(0)	1	5.0	40.70	--	--	37.69	37.69

Bodemabsorptie

nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	394	100.0	groen
2	567	100.0	Voetbal

BIJLAGE IIb

Detailoverzicht maximale geluidniveaus bronnen

wnp	wnh	bron	mb	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
17	1.8				0	0	0	0	0	32.65	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	60.03	0.49	0	59.54	0	13.16	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	55.92	0.17	0	55.75	0	9.36	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	55.34	0	0	55.34	0	31.63	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	50.22	0.54	0	49.68	0	3.3	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	49.38	0.79	0	48.59	0	2.2	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	48.77	1.14	0	47.63	0	1.25	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	49.28	2.5	0	46.78	0	0.4	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	48.01	1.51	0	46.5	0	0.12	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	47.75	2.64	0	45.11	0	-1.28	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	46.63	3.11	0	43.52	0	-2.86	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	42.95	1.88	0	41.07	0	-5.32	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	41.54	2.56	0	38.98	0	-7.4	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	41.16	3.16	0	38	0	-8.38	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	32.46	0	0	32.46	0	20.09	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	34.65	3.3	0	31.35	0	23.74	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	32.38	2.79	0	29.59	0	-16.8	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	30.06	2.02	0	28.04	0	9.48	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	14.22	1.92	0	12.3	0	-2.7	-999.9	-999.9
17	4.8				0	0	0	0	0	33.1	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	59.96	0	0	59.96	0	13.58	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	55.84	0	0	55.84	0	9.46	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	55.27	0	0	55.27	0	31.85	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	50.2	0	0	50.2	0	3.82	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	49.36	0	0	49.36	0	2.98	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	49.31	0	0	49.31	0	2.92	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	48.73	0	0	48.73	0	2.34	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	47.98	0	0	47.98	0	1.6	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	47.97	0.13	0	47.84	0	1.46	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	46.31	1.09	0	45.22	0	-1.16	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	42.8	0	0	42.8	0	-3.59	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	41.09	0	0	41.09	0	-5.3	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	34.48	1.22	0	33.26	0	25.58	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	32.44	0	0	32.44	0	20.21	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	32.31	0.26	0	32.05	0	-14.33	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	-999	0	0	-999	0	-999.9	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	-999	0	0	-999	0	-999.9	-999.9	-999.9
17	7.8				0	0	0	0	0	33.78	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	59.8	0	0	59.8	0	13.42	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	55.71	0	0	55.71	0	9.32	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	55.09	0	0	55.09	0	31.77	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	50.17	0	0	50.17	0	3.79	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	49.6	0	0	49.6	0	3.22	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	49.33	0	0	49.33	0	2.95	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	48.99	0	0	48.99	0	2.6	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	48.71	0	0	48.71	0	2.33	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	46.52	0	0	46.52	0	0.14	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	36.13	0	0	36.13	0	28.92	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	32.39	0	0	32.39	0	18.11	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	30.42	0	0	30.42	0	-15.96	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	-999	0	0	-999	0	-999.9	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	-999	0	0	-999	0	-999.9	-999.9	-999.9
18	1.8				0	0	0	0	0	30.07	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	49.52	0.39	0	49.13	0	2.74	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	51.31	2.43	0	48.88	0	2.5	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	49.28	0.86	0	48.42	0	2.04	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	49.77	1.36	0	48.41	0	2.03	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	47.53	0	0	47.53	0	1.14	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	47.56	0.09	0	47.47	0	1.09	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	48.34	2.25	0	46.09	0	-0.29	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	48.68	2.99	0	45.69	0	-0.69	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	48.25	3	0	45.25	0	-1.13	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	45.14	0	0	45.14	0	-1.24	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	44.19	0.02	0	44.17	0	-2.21	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	44.22	0.85	0	43.37	0	24.97	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	38.63	3.17	0	35.46	0	27.7	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	37.17	2.39	0	34.78	0	-11.6	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	36.1	1.66	0	34.44	0	15.9	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	34.25	2.55	0	31.7	0	-14.68	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	30.72	0	0	30.72	0	17.65	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	23.67	1.54	0	22.13	0	5.71	-999.9	-999.9
18	4.8				0	0	0	0	0	35.67	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	57.84	0.86	0	56.98	0	10.6	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	56.81	0	0	56.81	0	10.43	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	53.68	0	0	53.68	0	7.29	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	52.26	0	0	52.26	0	5.88	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	51.84	0	0	51.84	0	5.46	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	51.7	0	0	51.7	0	31.27	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	50.04	0	0	50.04	0	3.66	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	49.16	0.83	0	48.33	0	1.94	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	47.56	0	0	47.56	0	1.18	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	46.8	0	0	46.8	0	0.42	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	46.22	0	0	46.22	0	27.44	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	45.96	0	0	45.96	0	-0.42	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	45.36	0	0	45.36	0	-1.02	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	41.05	1.36	0	39.69	0	31.95	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	38.1	0	0	38.1	0	-8.28	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	37.07	0	0	37.07	0	-9.32	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	35.79	0	0	35.79	0	20.93	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	34.91	0	0	34.91	0	18.02	-999.9	-999.9
18	7.8				0	0	0	0	0	37.87	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	58.49	0	0	58.49	0	12.11	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	57.66	0	0	57.66	0	11.28	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	57.25	0	0	57.25	0	10.87	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	53.49	0	0	53.49	0	7.1	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	52.6	0	0	52.6	0	6.21	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	52.07	0	0	52.07	0	31.7	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	50.92	0	0	50.92	0	4.54	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	50.44	0	0	50.44	0	4.06	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	47.72	0	0	47.72	0	1.34	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	47.68	0	0	47.68	0	1.3	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	47.28	0	0	47.28	0	0.9	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	47.07	0	0	47.07	0	0.69	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	46.3	0	0	46.3	0	27.59	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	43.15	0	0	43.15	0	35.83	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	43.07	0	0	43.07	0	-3.31	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	42.72	0	0	42.72	0	-3.66	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	34.99	0	0	34.99	0	20.74	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	34.96	0	0	34.96	0	18.14	-999.9	-999.9
19	1.8				0	0	0	0	0	37.25	-999.9	-999.9

wnp	wnh	bron	mb	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	26		Schreeuwen spelend kind	66.15	2.97	0	63.18	0	16.8	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	59.67	1.31	0	58.36	0	11.98	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	57.1	0.95	0	56.15	0	9.76	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.97	2.15	0	53.82	0	7.43	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	54.04	0.81	0	53.23	0	32	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	53.03	0.7	0	52.33	0	5.95	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	51.07	2.53	0	48.54	0	2.15	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	48.74	1.57	0	47.17	0	29.35	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	49.93	3.07	0	46.86	0	0.48	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	49.36	3.28	0	46.08	0	33.6	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	41.79	0	0	41.79	0	25.68	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	41.3	2.58	0	38.72	0	-7.67	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	37.33	1.46	0	35.87	0	20.54	-999.9	-999.9
19	4.8				0	0	0	0	0	38.07	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	63.87	0.8	0	63.07	0	16.69	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	59.29	0	0	59.29	0	12.9	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	58.96	0	0	58.96	0	12.57	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	58.32	0	0	58.32	0	11.94	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	53.83	0	0	53.83	0	7.45	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	53.68	0	0	53.68	0	33.4	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	51.91	0	0	51.91	0	5.53	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	51.58	1.01	0	50.57	0	4.19	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	46.58	0	0	46.58	0	29.01	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	47.01	1.31	0	45.7	0	34.28	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	41.64	0	0	41.64	0	27.3	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	40.34	0	0	40.34	0	-6.04	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	35.19	0	0	35.19	0	20.05	-999.9	-999.9
19	7.8				0	0	0	0	0	39.91	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	63.84	0	0	63.84	0	17.46	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	59.88	0	0	59.88	0	13.5	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	59.47	0	0	59.47	0	13.09	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	58.38	0	0	58.38	0	12	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	58.21	0	0	58.21	0	11.83	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	54.64	0	0	54.64	0	33.78	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	54.33	0	0	54.33	0	7.95	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	53.82	0	0	53.82	0	7.44	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	46.99	0	0	46.99	0	37.65	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	46.61	0	0	46.61	0	29.08	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	41.67	0	0	41.67	0	27.27	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	41.23	0	0	41.23	0	-5.15	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	35.21	0	0	35.21	0	20.1	-999.9	-999.9
20	1.8				0	0	0	0	0	24.2	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	49.66	0.97	0	48.69	0	2.31	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	47.87	3.15	0	44.72	0	-1.67	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	43.29	1.12	0	42.17	0	-4.22	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	43.62	1.89	0	41.73	0	-4.66	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	43.06	2.73	0	40.33	0	-6.05	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	41.97	3.18	0	38.79	0	-7.59	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	40.34	2.12	0	38.22	0	19.33	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	38.79	1.33	0	37.46	0	-8.92	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	38.22	1.59	0	36.63	0	-9.75	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	38.25	2.54	0	35.71	0	-10.67	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	36.61	1.05	0	35.56	0	-10.82	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	37.69	2.38	0	35.31	0	16.26	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	37.34	2.71	0	34.63	0	-11.75	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	35.66	1.13	0	34.53	0	-11.86	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	32.63	2.83	0	29.8	0	-16.58	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	31.51	3.43	0	28.08	0	20.57	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	26.68	1.9	0	24.78	0	9.62	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	24.55	0.78	0	23.77	0	9.03	-999.9	-999.9
20	4.8				0	0	0	0	0	31.78	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	59.99	1.18	0	58.81	0	12.43	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	49.64	0	0	49.64	0	3.25	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	49.22	0	0	49.22	0	2.84	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	48.78	0	0	48.78	0	2.4	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	44.51	0	0	44.51	0	25.32	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	43.49	0	0	43.49	0	-2.9	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	43.56	0.31	0	43.25	0	-3.13	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	43.37	1.62	0	41.75	0	29.04	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	41.72	0	0	41.72	0	24.31	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	42.51	1.24	0	41.27	0	-5.11	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	38.88	0	0	38.88	0	-7.5	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	37.55	0	0	37.55	0	-8.83	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	37.54	0.08	0	37.46	0	-8.92	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	37.25	0	0	37.25	0	-9.13	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	36.6	0	0	36.6	0	-9.78	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	34.38	0.33	0	34.05	0	-12.34	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	31.71	0	0	31.71	0	15.61	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	30.19	0	0	30.19	0	15.37	-999.9	-999.9
20	7.8				0	0	0	0	0	33.5	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	60.43	0	0	60.43	0	14.05	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	50.28	0	0	50.28	0	3.9	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	49.57	0	0	49.57	0	3.19	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	49.1	0	0	49.1	0	2.72	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	46.1	0	0	46.1	0	-0.28	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	45.17	0	0	45.17	0	26	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	45.01	0	0	45.01	0	-1.37	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	43.89	0	0	43.89	0	-2.49	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	43.85	0	0	43.85	0	31.55	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	42.99	0	0	42.99	0	-3.39	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	42.6	0	0	42.6	0	-3.78	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	42.04	0	0	42.04	0	24.74	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	38.64	0	0	38.64	0	-7.74	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	38.12	0	0	38.12	0	-8.27	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	37.95	0	0	37.95	0	-8.43	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	35.83	0	0	35.83	0	-10.55	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	32	0	0	32	0	16.12	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	30.38	0	0	30.38	0	15.7	-999.9	-999.9
21	1.8				0	0	0	0	0	38.45	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	65.63	0	0	65.63	0	19.25	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	61.75	0	0	61.75	0	15.37	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	60.96	0	0	60.96	0	36.6	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	60.95	2.01	0	58.94	0	12.55	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	50.92	0	0	50.92	0	4.54	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	49.96	0	0	49.96	0	3.58	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	49.23	0	0	49.23	0	2.84	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	48.42	0.31	0	48.11	0	1.73	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	47.7	1.11	0	46.59	0	0.21	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	44.77	2.47	0	42.3	0	33.33	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	43.56	1.62	0	41.94	0	-4.44	-999.9	-999.9

wnp	wnh	bron	mb	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	16		piek dichtslaan portier	40.82	2.17	0	38.65	0	-7.74	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	40.23	2.91	0	37.32	0	-9.06	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	36.06	2.31	0	33.75	0	-12.63	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	33.27	0	0	33.27	0	20.84	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	26.42	1.55	0	24.87	0	7.98	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	12.56	1.39	0	11.17	0	-2.77	-999.9	-999.9
21	4.8				0	0	0	0	0	39.05	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	65.39	0	0	65.39	0	19.01	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	61.46	0	0	61.46	0	15.08	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	60.84	0	0	60.84	0	14.46	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	60.62	0	0	60.62	0	36.35	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	50.9	0	0	50.9	0	4.52	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	49.95	0	0	49.95	0	3.57	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	49.19	0	0	49.19	0	2.81	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	48.39	0	0	48.39	0	2.01	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	47.58	0	0	47.58	0	1.2	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	44.32	0	0	44.32	0	35.29	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	44.23	0	0	44.23	0	-2.15	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	40.34	0	0	40.34	0	-6.04	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	36.56	0	0	36.56	0	-9.82	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	34.76	0	0	34.76	0	17.17	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	33.26	0	0	33.26	0	20.83	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	23.07	0	0	23.07	0	8.18	-999.9	-999.9
21	7.8				0	0	0	0	0	39.23	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	64.92	0	0	64.92	0	18.54	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	62.06	0	0	62.06	0	15.68	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	60.91	0	0	60.91	0	14.52	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	59.97	0	0	59.97	0	35.95	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	50.87	0	0	50.87	0	4.48	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	49.92	0	0	49.92	0	3.54	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	49.17	0	0	49.17	0	2.79	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	48.37	0	0	48.37	0	1.99	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	47.56	0	0	47.56	0	1.18	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	46.95	0	0	46.95	0	0.56	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	44.34	0	0	44.34	0	36.14	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	42.91	0	0	42.91	0	-3.48	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	40.36	0	0	40.36	0	-6.02	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	34.56	0	0	34.56	0	17.23	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	34.5	0	0	34.5	0	-11.88	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	33.2	0	0	33.2	0	20.79	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	22.95	0	0	22.95	0	8.06	-999.9	-999.9
22	1.8				0	0	0	0	0	44.15	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	68.08	0	0	68.08	0	21.7	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	67.26	0	0	67.26	0	20.88	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	66.25	0	0	66.25	0	19.87	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	65.16	0	0	65.16	0	18.77	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	64.1	0	0	64.1	0	42.94	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	63.04	0	0	63.04	0	16.66	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	62.38	0	0	62.38	0	15.99	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	61.04	0.17	0	60.87	0	14.49	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.22	1.71	0	53.51	0	7.13	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	52.59	1.58	0	51.01	0	4.63	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	49.32	0	0	49.32	0	36.96	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	49.64	2.47	0	47.17	0	0.79	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	49.58	2.68	0	46.9	0	0.52	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	42.02	1.03	0	40.99	0	21.85	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	41.9	1.89	0	40.01	0	-6.37	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	38.73	1.44	0	37.29	0	-9.09	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	36.55	2.35	0	34.2	0	28.01	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	25.35	0.8	0	24.55	0	8.98	-999.9	-999.9
22	4.8				0	0	0	0	0	44.06	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	67.65	0	0	67.65	0	21.27	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	66.9	0	0	66.9	0	20.52	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	65.96	0	0	65.96	0	19.58	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	64.94	0	0	64.94	0	18.55	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	63.34	0	0	63.34	0	42.5	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	62.9	0	0	62.9	0	16.52	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	62.17	0	0	62.17	0	15.79	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	60.94	0	0	60.94	0	14.56	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	55.22	0	0	55.22	0	8.84	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.21	0	0	55.21	0	8.83	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	50.8	0	0	50.8	0	4.41	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	50.38	0.2	0	50.18	0	3.79	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	49.05	0	0	49.05	0	36.73	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	43.16	0	0	43.16	0	-3.22	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	42.82	0	0	42.82	0	24.29	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	40.52	0	0	40.52	0	-5.86	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	39.74	0	0	39.74	0	33.29	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	27.57	0	0	27.57	0	13.29	-999.9	-999.9
22	7.8				0	0	0	0	0	44.93	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	66.83	0	0	66.83	0	20.45	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	66.21	0	0	66.21	0	19.83	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	65.39	0	0	65.39	0	19	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	64.49	0	0	64.49	0	18.11	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	62.62	0	0	62.62	0	16.24	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	62.08	0	0	62.08	0	41.75	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	61.78	0	0	61.78	0	15.4	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	61.76	0	0	61.76	0	15.38	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	60.76	0	0	60.76	0	14.38	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.33	0	0	55.33	0	8.95	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	54.76	0	0	54.76	0	8.37	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	52.23	0	0	52.23	0	5.84	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	48.4	0	0	48.4	0	36.18	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	47.45	0	0	47.45	0	40.44	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	46.6	0	0	46.6	0	0.22	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	45.43	0	0	45.43	0	-0.95	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	43.97	0	0	43.97	0	25.74	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	29.86	0	0	29.86	0	15.39	-999.9	-999.9
23	1.8				0	0	0	0	0	41.21	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	65.88	0	0	65.88	0	19.49	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	64.56	0	0	64.56	0	18.18	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	62.91	0	0	62.91	0	16.53	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	64.13	2.6	0	61.53	0	15.14	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	61.23	0	0	61.23	0	39.16	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.86	1.42	0	54.44	0	8.05	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	52.92	1.73	0	51.19	0	4.8	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	51.52	2.6	0	48.92	0	2.54	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	48.49	0.74	0	47.75	0	29.34	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	47.41	0	0	47.41	0	32.71	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	47.09	3.01	0	44.08	0	32.71	-999.9	-999.9

wnp	wnh	bron	mb	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	8		piek dichtslaan portier	42.48	1.85	0	40.63	0	-5.76	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	39.42	0.51	0	38.91	0	21.62	-999.9	-999.9
23	4.8				0	0	0	0	0	40.28	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	64.7	0	0	64.7	0	18.32	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	63.27	0	0	63.27	0	16.89	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	61.55	0	0	61.55	0	15.17	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	59.89	0	0	59.89	0	37.94	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.84	0	0	55.84	0	9.46	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	54.58	0.05	0	54.53	0	8.15	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	53.38	0	0	53.38	0	6.99	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	52.3	0.04	0	52.26	0	5.88	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	48.49	0	0	48.49	0	28.86	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	46.31	0	0	46.31	0	31.53	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	42.18	0	0	42.18	0	-4.2	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	39.47	0	0	39.47	0	32.95	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	37.27	0	0	37.27	0	19.9	-999.9	-999.9
23	7.8				0	0	0	0	0	42.15	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	64.28	0	0	64.28	0	17.9	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	62.94	0	0	62.94	0	16.56	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	61.33	0	0	61.33	0	14.95	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	59.93	0	0	59.93	0	13.55	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	59.33	0	0	59.33	0	37.57	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	56.77	0	0	56.77	0	10.39	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	55.94	0	0	55.94	0	9.56	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	55.85	0	0	55.85	0	9.47	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	48.59	0	0	48.59	0	29.16	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	47.26	0	0	47.26	0	39.17	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	45.96	0	0	45.96	0	31.23	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	43.68	0	0	43.68	0	-2.7	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	37.35	0	0	37.35	0	20.17	-999.9	-999.9
24	1.8				0	0	0	0	0	24.97	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	53.43	0	0	53.43	0	7.05	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	50.34	2.86	0	47.48	0	1.09	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	46.84	0	0	46.84	0	0.45	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	45.28	2.09	0	43.19	0	-3.19	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	43.07	0.04	0	43.03	0	-3.36	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	43.06	0.84	0	42.22	0	-4.16	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	42.19	0	0	42.19	0	20.46	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	41.74	0	0	41.74	0	-4.65	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	41.05	0	0	41.05	0	-5.33	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	40.11	0	0	40.11	0	-6.27	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	42.41	2.77	0	39.64	0	-6.74	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	34.6	1.99	0	32.61	0	-13.78	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	34.24	3.2	0	31.04	0	22.18	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	31.3	1.89	0	29.41	0	11.98	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	28.63	2.28	0	26.35	0	-20.03	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	22.12	0	0	22.12	0	10.11	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	19.53	1.66	0	17.87	0	3.07	-999.9	-999.9
24	4.8				0	0	0	0	0	33.58	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	62.08	0.57	0	61.51	0	15.13	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	53.36	0	0	53.36	0	6.98	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	53.18	0	0	53.18	0	6.8	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	52.87	0	0	52.87	0	6.49	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	48.19	0	0	48.19	0	26.69	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	47	0	0	47	0	0.62	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	46.44	0	0	46.44	0	0.06	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	45.29	1.13	0	44.16	0	31.53	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	44.11	0.39	0	43.72	0	-2.67	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	43.11	0	0	43.11	0	23.16	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	41.65	0	0	41.65	0	-4.73	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	41.38	0	0	41.38	0	-5	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	41.23	0	0	41.23	0	-5.15	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	35.7	0	0	35.7	0	-10.69	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	35.61	0	0	35.61	0	20.25	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	34.78	0	0	34.78	0	-11.61	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	32	0	0	32	0	14.48	-999.9	-999.9
24	7.8				0	0	0	0	0	34.77	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	62.08	0	0	62.08	0	15.69	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	54.58	0	0	54.58	0	8.2	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	53.81	0	0	53.81	0	7.43	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	53.22	0	0	53.22	0	6.84	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	49.12	0	0	49.12	0	27.86	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	48.13	0	0	48.13	0	1.75	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	47.94	0	0	47.94	0	1.55	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	47.9	0	0	47.9	0	1.51	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	46.33	0	0	46.33	0	-0.05	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	45.29	0	0	45.29	0	32.95	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	43.12	0	0	43.12	0	23.27	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	42.79	0	0	42.79	0	-3.6	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	42.61	0	0	42.61	0	-3.77	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	36.81	0	0	36.81	0	-9.58	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	35.9	0	0	35.9	0	20.6	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	35.1	0	0	35.1	0	-11.28	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	32	0	0	32	0	14.79	-999.9	-999.9
26	1.5				0	0	0	0	0	37.45	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	64.49	2.82	0	61.67	0	15.28	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	60.07	0	0	60.07	0	13.69	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	59.96	0	0	59.96	0	13.58	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	60.01	1.15	0	58.86	0	12.48	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	58.31	1.83	0	56.48	0	10.11	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	54.73	0	0	54.73	0	34.32	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	56.92	2.29	0	54.63	0	8.25	-999.9	-999.9
	0	14		piek dichtslaan portier	55.75	2.63	0	53.12	0	6.74	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	54.3	1.44	0	52.86	0	6.48	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	55.23	3.1	0	52.13	0	5.75	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	54.61	2.91	0	51.7	0	5.32	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	47.2	3.3	0	43.9	0	-2.48	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	42.77	0	0	42.77	0	28.8	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	46.24	3.53	0	42.71	0	-3.67	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	43.61	3.27	0	40.34	0	32.87	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	41.79	3.22	0	38.57	0	-7.81	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	31.22	2.78	0	28.44	0	12.79	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	23.93	2.75	0	21.18	0	4.51	-999.9	-999.9
26	5				0	0	0	0	0	40.7	-999.9	-999.9
	0	25		Schreeuwen spelend kind	64.59	0	0	64.59	0	18.21	-999.9	-999.9
	0	9		piek dichtslaan portier	59.93	0	0	59.93	0	13.55	-999.9	-999.9
	0	7		piek dichtslaan portier	59.92	0	0	59.92	0	13.54	-999.9	-999.9
	0	11		piek optrekken	59.71	0	0	59.71	0	13.33	-999.9	-999.9
	0	12		piek dichtslaan portier	58.26	0	0	58.26	0	11.88	-999.9	-999.9
	0	13		piek dichtslaan portier	56.88	0	0	56.88	0	10.5	-999.9	-999.9

wnp	wnh	bron	mb	bronnaam	Li	Cm	Lmax-toesl	Lmax	toeslag	LAR,d	LAR,a	LAR,n
	0	14		piek dichtslaan portier	55.72	0	0	55.72	0	9.33	-999.9	-999.9
	0	24		Schreeuwen spelend kind	56.14	0.44	0	55.7	0	9.32	-999.9	-999.9
	0	15		piek dichtslaan portier	54.59	0	0	54.59	0	8.2	-999.9	-999.9
	0	1	m	Auto's mederwerkers en ou	54.57	0	0	54.57	0	35.68	-999.9	-999.9
	0	10		piek optrekken	54.23	0	0	54.23	0	7.84	-999.9	-999.9
	0	26		Schreeuwen spelend kind	48.91	1.48	0	47.43	0	1.05	-999.9	-999.9
	0	16		piek dichtslaan portier	47.26	0.72	0	46.54	0	0.16	-999.9	-999.9
	0	6	m	Spelende kinderen	47.06	0.66	0	46.4	0	38.39	-999.9	-999.9
	0	8		piek dichtslaan portier	44.84	0.52	0	44.32	0	-2.06	-999.9	-999.9
	0	2	m	Pratende mensen	42.7	0	0	42.7	0	29.34	-999.9	-999.9
	0	4	m	Manoeuvreren parkeerplaat	36.02	0.31	0	35.71	0	18.96	-999.9	-999.9
	0	3	m	Pratende mensen	27.17	0.21	0	26.96	0	10.05	-999.9	-999.9

BIJLAGE IIc

Berekeningsgegevens – en resultaten langtijdgemiddelde geluidbelastingen indirecte hinder

Projectgegevens

projectnaam: M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever: Geonius
adviseur: TE
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: Kinderopvang indirecte hinder

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaa
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:					OW.1.0
rekenresultaat binnengelezen (datum):					10-12-2024 15:00
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	%		%		0 %
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
213	2.7	0.0	13		80	
226	3.3	0.0	23		80	
227	7.3	0.0	35		80	
239	6.6	0.0	46		80	
255	3.0	0.0	13		80	
256	7.6	0.0	33		80	
258	2.5	0.0	7		80	
265	2.8	0.0	26		80	
266	2.9	0.0	15		80	
274	4.1	0.0	21		80	
282	2.6	0.0	16		80	
290	6.6	0.0	52		80	
331	2.5	0.0	14		80	
332	2.9	0.0	11		80	
333	2.5	0.0	13		80	
334	2.5	0.0	12		80	
335	0.3	0.0	1		80	
336	3.2	0.0	18		80	
337	7.5	0.0	55		80	
338	3.8	0.0	85		80	
339	3.0	0.0	20		80	
341	2.5	0.0	10		80	
342	7.2	0.0	40		80	
343	3.2	0.0	28		80	
344	8.6	0.0	30		80	
345	3.7	0.0	20		80	
348	5.9	0.0	65		80	
349	2.8	0.0	6		80	
350	6.6	0.0	33		80	
351	5.5	0.0	60		80	
352	3.0	0.0	23		80	
353	3.9	0.0	57		80	
354	2.6	0.0	11		80	
355	3.4	0.0	18		80	
356	7.2	0.0	30		80	
357	6.2	0.0	81		80	
358	4.6	0.0	37		80	
359	4.8	0.0	86		80	
360	2.3	0.0	12		80	
362	2.6	0.0	26		80	
363	2.3	0.0	33		80	
364	2.1	0.0	9		80	
366	3.3	0.0	36		80	
367	3.2	0.0	1		80	
368	8.5	0.0	54		80	
369	5.2	0.0	80		80	
370	2.2	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
371	3.7	0.0	41		80	
372	5.3	0.0	71		80	
373	8.5	0.0	32		80	
374	3.2	0.0	36		80	
375	9.0	0.0	40		80	
376	4.0	0.0	22		80	
377	5.4	0.0	29		80	
378	4.4	0.0	22		80	
379	6.0	0.0	38		80	
381	3.6	0.0	45		80	
384	3.6	0.0	10		80	
385	3.6	0.0	42		80	
386	7.8	0.0	39		80	
387	4.6	0.0	47		80	
431	3.2	0.0	25		80	
432	6.9	0.0	41		80	
436	6.6	0.0	67		80	
437	2.7	0.0	11		80	
438	3.6	0.0	31		80	
439	7.6	0.0	22		80	
443	3.0	0.0	22		80	
445	6.6	0.0	54		80	
448	4.6	0.0	28		80	
449	8.5	0.0	30		80	
450	8.0	0.0	41		80	
451	8.5	0.0	30		80	
452	8.5	0.0	33		80	
453	8.5	0.0	33		80	
454	8.5	0.0	33		80	
455	8.5	0.0	30		80	
456	8.5	0.0	30		80	
457	3.0	0.0	20		80	
458	3.0	0.0	20		80	
459	3.0	0.0	20		80	
460	3.0	0.0	20		80	
461	3.0	0.0	22		80	
462	3.0	0.0	20		80	

Mobiele bronnen

			bronvermogen													aantal			aantal 5dB toeslag			aantal10 dB toeslag		
nr	bedrijf	bron	h	wg	31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk	maxafst	vgem	dag	avond	nacht	dag	avond	nacht	dag	avond	nacht
5		indirecte hinder	.8Ɔ=A		50.0	69.6	76.2	80.3	81.9	85.7	85.0	81.0	74.2	90.6	M5	10	25	84	0	0	0	0	0	0	0	0

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
17	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	39.79	--	--	36.78	36.78
									I	I	(0)	1	4.8	39.85	--	--	36.84	36.84
									I	I	(0)	1	7.8	39.48	--	--	36.47	36.47
18	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	35.49	--	--	32.48	32.48
									I	I	(0)	1	4.8	35.60	--	--	32.59	32.59
									I	I	(0)	1	7.8	35.45	--	--	32.44	32.44
19	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
20	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	35.55	--	--	32.54	32.54
									I	I	(0)	1	4.8	34.52	--	--	31.51	31.51
									I	I	(0)	1	7.8	34.40	--	--	31.39	31.39
21	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	39.75	--	--	36.74	36.74
									I	I	(0)	1	4.8	39.88	--	--	36.87	36.87
									I	I	(0)	1	7.8	39.51	--	--	36.50	36.50
22	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	34.18	--	--	31.17	31.17
									I	I	(0)	1	4.8	34.37	--	--	31.36	31.36
									I	I	(0)	1	7.8	34.27	--	--	31.26	31.26
23	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90
									I	I	(0)	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90
24	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	36.32	--	--	33.31	33.31
									I	I	(0)	1	4.8	35.04	--	--	32.03	32.03
									I	I	(0)	1	7.8	34.89	--	--	31.88	31.88
26	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.5	40.07	--	--	37.06	37.06
									I	I	(0)	1	5.0	40.12	--	--	37.11	37.11

Bodemabsorptie

nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	394	100.0	groen
2	567	100.0	Voetbal

BIJLAGE III

Akoestische rapportage Aelmans

aelmans

Akoestisch onderzoek industrielawaai

Groenstraat 47
Melick

Akoestisch onderzoek industrielawaai

Groenstraat 47
Melick

Rapportnummer:	M184613.001.001/JSM
Naam opdrachtgever:	de heer M. Janssen
Adres opdrachtgever:	Groenstraat 47 6047 EJ MELICK
Opsteller:	ir. J. Smeets J.A.M. Goertz-Habets BBA
Datum:	6 mei 2019

Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV

Kerkstraat 4
6367 JE Voerendaal
T (045) 575 32 55

Parklaan 21
5261 LR Vught
T (073) 303 27 00

Kerkstraat 2
6095 BE Baexem
T (0475) 459 260

info@aelmans.com

www.aelmans.com

KvK 14091320
BTW 8170.53.189.B.01
Bankrekening 0115 2942 44
BIC RABONL2U
IBAN NL06 RABO 0115 2942 44

Eerland CERTIFICATION
NEN-EN ISO 9001
ISO 9001

Op onze dienstverlening zijn de algemene voorwaarden van Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV van toepassing die u vindt op www.aelmans.com

Inhoud

1 Inleiding 3

2 Onderzoeksopzet 5

2.1 Rekenmethode 5

2.2 Modellering 5

2.3 Rekenparameters 5

2.4 Definitie perioden 6

3 Bedrijfssituatie en randvoorwaarden 7

3.1 Bedrijfssituatie 7

3.2 Geluidgrenswaarden volgens de VNG-publicatie 7

3.3 Geluidgrenswaarden 8

3.4 Indirecte geluidhinder 8

3.5 Bedrijfsactiviteiten 9

3.6 Bronbeschrijving 9

3.7 Omgevingskenmerken 10

3.8 Waarneempunten en -hoogten 11

4 Resultaten 13

4.1 Aard van het geluid 13

4.2 Voorbeschouwing en toepassing van de Best Beschikbare Technieken 13

4.3 Resultaten 14

4.4 Indirecte hinder 14

5 Conclusie 17

5.1 Ruimtelijke procedure 17

5.2 Vergunningprocedure 17

5.3 Eindconclusie 17

6 Bijlagen 19

1 Inleiding

In opdracht van de heer M. Janssen heeft Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidemissie van de activiteiten en werkzaamheden in de toekomstige situatie voor het geplande kinderdagverblijf gelegen aan Groenstraat 47 te Melick.

Aanleiding van het onderzoek vormt het voornemen een kinderdagverblijf te beginnen ter plaatse.

Onderhavig onderzoek brengt de in de omgeving optredende geluidniveaus ten gevolge van de inrichting in de toekomstige situatie in kaart en toetst deze aan de geldende geluidnormen.

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de gegevens welke zijn verstrekt door de opdrachtgever. Op basis van deze gegevens is middels een geluidoverdrachtsmodel een berekening gemaakt van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$, de maximale geluidniveaus L_{Amax} en de indirecte hinder.

De foto uit figuur 1 geeft de ligging van de te onderzoeken bedrijfslocatie weer.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging bedrijfslocatie

2 Onderzoeksopzet

2.1 Rekenmethode

De vastlegging van de akoestische informatie van de binnen de inrichting aanwezige geluidbronnen en de berekeningen voor de geluidoverdracht zijn uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften van de “Handleiding meten en rekenen industrielawaai”, uitgave 1999 (HMRI) en vervolgens getoetst aan de geluideisen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en de VNG-publicatie “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009.

2.2 Modellering

Voor het verwerken van de gegevens en het berekenen van de immissieniveaus is gebruik gemaakt van het programma Geomilieu, versie 4.30, ontwikkeld door DGMR.

De overdrachtsberekening in het model gebeurt, zoals in paragraaf 2.1 staat vermeld, conform de voorschriften van de methode II.8 uit de HMRI. In het model zijn in de overdrachtsberekeningen meegerekend:
- geometrische uitbreiding (afstand);
- afname/toename als gevolg van reflectie, verstrooiing en absorptie door de bodem;
- afname/toename als gevolg van afscherming, reflecties en absorptie door obstakels;
- afname door absorptie in de lucht.

De voertuigbewegingen zijn ingevoerd middels een “mobiele bron”. Een mobiele bron is een rijlijn opgedeeld in een aantal puntbronnen.

De immissieniveaus ten gevolge van de werkzaamheden en activiteiten binnen de inrichting zijn bepaald ter plaatse van de voor de inrichting relevante beoordelingspunten.

Bovendien is de indirecte hinder beschouwd vanwege het aan- en afvoerende verkeer naar en van de inrichting.

2.3 Rekenparameters

In dit onderzoek zijn de volgende modeleigenschappen aangehouden:
- Meteorologische correctie: Standaardcorrectie
- Absorptiestandaarden: HRMI-II.8
- Luchtabsorptie:

Frequentie (Hz)	31	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k
Demping (dB/km)	0,02	0,07	0,25	0,76	1,63	2,86	6,23	19,0	67,40

2.4 Definitie perioden

In Geomilieu zijn de etmaalperioden gedefinieerd volgens onderstaande tabel. De L_{etmaal}-waarde wordt bepaald door het maximum te bepalen van geluidbelasting in de afzonderlijke perioden vermeerderd met de correctie in de laatste kolom.

Periode	*Van*	*Tot*	*Correctie L_{etmaal}*
dagperiode	07.00 uur	19.00 uur	0,0 dB
avondperiode	19.00 uur	23.00 uur	5,0 dB
nachtperiode	23.00 uur	07.00 uur	10,0 dB

Tabel 1: Definitie etmaalperioden

3 Bedrijfssituatie en randvoorwaarden

3.1 Bedrijfssituatie

In figuur 1 is een luchtfoto opgenomen met daarop de bedrijfslocatie en de omgeving (dichtstbijzijnde woonbebouwing). Het bedrijf is gelegen aan de rand van de kern Melick, gemeente Roerdalen.

3.2 Geluidgrenswaarden volgens de VNG-publicatie

Voor de beoordeling of sprake is van een goede ruimtelijke ordening is in onderhavig onderzoek gebruik gemaakt van bijlage 5 uit de VNG-publicatie. Deze omschrijft voor de beoordeling van geluidhinder het volgende stappenplan:

1. Indien de richtafstand niet wordt overschreden kan verdere toetsing in beginsel achterwege blijven en is buitenplanse inpassing is mogelijk.
2. Indien stap 1 niet toereikend is, dient middels een geluidonderzoek (vanaf deze stap noodzakelijk) aangetoond te worden dat voldaan wordt aan de geluidbelastingen voor stap 2 als weergegeven in navolgende tabel. Indien voldaan wordt is buitenplanse inpassing mogelijk.
3. Indien stap 2 niet toereikend is, dient middels een geluidonderzoek aangetoond te worden dat voldaan wordt aan de geluidbelastingen voor stap 3 als weergegeven in navolgende tabel. Indien voldaan wordt, is buitenplanse inpassing mogelijk met dien verstande dat het bevoegd gezag moet motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie acceptabel acht.
4. Bij een hogere geluidbelasting dan aangegeven in stap 3 zal buitenplanse inpassing doorgaans niet mogelijk zijn.

Stap en gebiedstype	*Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau*	*Maximaal (piekgeluiden)*	*Verkeersaantrekkende werking*
Stap 2 rustige woonwijk	45 dB(A)	65 dB(A)	50 dB(A)
Stap 2 gemengd gebied	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 rustige woonwijk	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Stap 3 gemengd gebied	55 dB(A)	70 dB(A) [1)]	65 dB(A)

Tabel 2: Geluidgrenswaarden VNG brochure “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009

[1)] exclusief piekgeluiden door aan- afrijdend verkeer

Toepassing

De planlocatie is overeenkomstig de VNG-brochure gelegen in gebiedstype “gemengd gebied”.

Stap 1. De onderhavige inrichting is een categorie 2 inrichting (kinderopvang SBI 8891). Voor geluid wordt bij rustige woonwijk een richtafstand aangegeven van 30 meter. In gemengd gebied is het gerechtvaardigd om deze afstand met één afstandsstap te verlagen zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat. Voor een categorie 2 inrichting wordt de richtafstand dan 10 meter. Woningen van derden zijn gelegen op circa 15 meter van de inrichtingsgrens.

Conclusie: er wordt voldaan aan stap 1.
Gezien de camping gelegen is op een afstand van minder dan 10 meter (aan andere zijde perceelsgrens) is onderhavig akoestisch onderzoek uitgevoerd.

3.3 Geluidgrenswaarden

Voor de onderhavige situatie geldt dat met betrekking tot de te stellen geluideisen is uitgegaan van de normstelling uit het Activiteitenbesluit milieubeheer, waaronder de onderhavige inrichting met een meldingsplicht ressorteert. Deze eisen zijn als volgt (niet relevante onderdelen zijn weggelaten):

Artikel 2.17
Voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximale geluidniveau (L_{Amax}), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, geldt dat:

- de niveaus op de in navolgende tabel genoemde plaatsen en tijdstippen niet meer bedragen dan de in navolgende tabel aangegeven waarden:

	Dagperiode 7.00-19.00u.	*Avondperiode 19.00-23.00u.*	*Nachtperiode 23.00-7.00u.*
$L_{Ar,LT}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
$L_{Ar,LT}$ in- of aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
L_{Amax} op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
L_{Amax} in- of aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

Tabel 3: Geluidgrenswaarden Activiteitenbesluit milieubeheer

- de in de periode tussen 07.00 uur en 19.00 uur in vorenstaande tabel opgenomen maximale geluidniveaus (L_{Amax}) niet van toepassing zijn op laad- en losactiviteiten;
- de in vorenstaande tabel aangegeven waarden op de gevel ook gelden bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein;
- is uitgezonderd van toetsing het stemgeluid van kinderen op een onverwarmd of onoverdekt terrein dat onderdeel is van een instelling voor kinderopvang.

3.4 Indirecte geluidhinder

Verkeer ten gevolge van het aan- en afrijdend verkeer naar en van de inrichting veroorzaakt indirecte hinder. Het gaat hierbij om geluidhinder die niet wordt veroorzaakt door activiteiten of installaties binnen de inrichting, maar die wel aan de inrichting is toe te rekenen.
Voor de indirecte hinder ten gevolge van het aan- en afrijdend verkeer geldt normaliter een beperking van de reikwijdte tot die afstand waarbinnen de herkomst van het verkeer in alle redelijkheid kan worden teruggevoerd op de aanwezigheid van de inrichting. Dit is de reikwijdte waarbinnen voertuigen (met in acht name van de maximum snelheid) de ter plaatse optredende snelheid bereiken, akoestisch nog herkenbaar zijn, nog niet zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld of nog niet op een voor meerdere bedrijven functionerende ontsluitingsroute rijden.

Indirecte hinder is wegverkeer, maar dient te worden bepaald als zijnde industrielawaai en te worden getoetst aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) en de maximale ontheffingswaarde van 65 dB(A). In het Activiteitenbesluit is indirecte geluidhinder in artikel 2.1 lid 2 (zorgplicht) geregeld.

3.5 Bedrijfsactiviteiten

De onderhavige inrichting betreft een kinderdagverblijf. Hieronder is de representatieve bedrijfssituatie nader beschouwd. De invoergegevens van het rekenmodel zijn weergegeven in **bijlage 2**.

In de representatieve bedrijfssituatie (RBS) wordt de geluiduitstraling bepaald door:
- stemgeluid van spelende kinderen buiten: volgens opgave geldt dat uitgaande van circa 38 kinderen er maximaal 30 kinderen gelijktijdig buiten zijn. De kinderen van 0 tot 1,5 jaar zijn maximaal 2uur per dag buiten en de kinderen van 1,5 tot 4 jaar maximaal 5,5 uur per dag. E.e.a. verdeeld over 2 periodes tussen 10.00u-12.30u en 15.00u-18.00u. In het rekenmodel is worst-case uitgegaan van 40 kinderen gedurende 5,5 uur buiten. De gebruikte bronvermogens zijn afkomstig uit 'Journaal Geluid' nummer 10 uit december 2009.
- stemgeluid van pratende mensen op de parkeerplaats buiten: er is nabij de parkeerplaats oostelijk van het bedrijfsgebouw en oostelijk van de woning uitgegaan van elk 1 uur pratende mensen. De gebruikte bronvermogens zijn eveneens afkomstig uit 'Journaal Geluid' nummer 10 uit december 2009.
- aanvoer- en afvoerbewegingen met personenwagens: op basis van een worst-case inschatting is uitgegaan van 84 bewegingen als gevolg van het kinderdagverblijf (42 komende en 42 vertrekkende). Tevens is rekening gehouden met 6/4 bedrijfsgerelateerde bewegingen met de privé auto in de dag/avondperiode;
- manoeuvreren met personenwagens: per auto op de noordelijk gelegen parkeerplaats is uitgegaan van 0,5 minuut manoeuvreren. Dit komt neer op maximaal 42x0,5=21 minuten. Op de parkeerplaats naast de woning is door de wijze van opstelling nauwelijks sprake van manoeuvreren.

De volgende activiteiten zijn niet meegenomen in het akoestisch onderzoek:
- inpandig veroorzaakt geluid daar dit akoestisch gezien ondergeschikt is aan en niet relevant is ten opzichte van het geluid van spelende kinderen buiten.

3.6 Bronbeschrijving

In **bijlage 2** wordt een overzicht gegeven van alle geluidbronnen die een relevante bijdrage leveren aan de emissieniveaus.

In navolgende tabel staat een overzicht van de akoestisch relevante lijnbronnen binnen de inrichting in de RBS met bijbehorende bronvermogens.

Akoestisch relevante lijnbronnen binnen de inrichting in de beschouwde bedrijfssituatie			
	Bron-	*Bronvermogen*	*Bedrijfstijd*

Bron	*nummer*	L_w	*dag*[1)]	*avond*[1)]	*nacht*[1)]
Spelende kinderen	lb 01	78+16=94	5,5	-	-
Pratende mensen	lb 02	65	1	-	-
Pratende mensen	lb 03	65	1	-	-

Tabel 4: Akoestisch relevante geluidbronnen binnen de inrichting in de beschouwde bedrijfssituatie

[1)] Bedrijfstijden zijn weergegeven in uren per puntbron.

In navolgende tabel staat een overzicht van de vervoersbewegingen op het inrichtingsterrein in de RBS met bijbehorende bronvermogens.

Vervoersbeweging op het terrein in de beschouwde bedrijfssituatie					
	Bron-	*Bronvermogen*	*Aantal aan- en afvoerbewegingen*		
Beweging (10 km/u)	*nummer*	L_w	*dag*	*avond*	*nacht*
Personenauto's:					
- ouders/personeel	mb 01		42[1)]	-	-
- privé	mb 02	91	6	4	-
- indirecte hinder	ih 01		90	-	-

Tabel 5: Vervoersbeweging op het terrein in de beschouwde bedrijfssituatie

[1)] 84 bewegingen komt neer op 42 komende en 42 vertrekkende. Daar de route rondgaand is derhalve 42 bewegingen.

In navolgende tabel staat een overzicht van de akoestisch relevante piekgeluidbronnen binnen de inrichting in de RBS met bijbehorende bronvermogens.

Akoestisch relevante piekbronnen binnen de inrichting in de beschouwde bedrijfssituatie					
	Bron-	*Bronvermogen*	*Bedrijfstijd*		
Bron	*nummer*	$L_{w,max}$	*dag*	*avond*	*nacht*
Sluiten autoportieren	pb 01-pb 04	96	X	X[1)]	-
Optrekpiek personenauto	pb 05-pb 06	94	X	-	-
Schreeuwen spelend kind	pb 07-pb 09	110	X	-	-

Tabel 6: Akoestisch relevante geluidbronnen binnen de inrichting in de beschouwde bedrijfssituatie

[1)] uitsluitend ter plaatse van de privé parkeerplaats

3.7 Omgevingskenmerken

In de **bijlage 1** en **bijlage 2** zijn de objecten en de invoergegevens hiervan weergegeven. Alle relevante gebouwen zijn ingevoerd met een hoogte ten opzichte van het lokale maaiveld. De afmetingen en locaties van de bestaande gebouwen zijn middels een download ontleend aan Basisregistraties Adressen en gebouwen (BAG). De gebouwhoogten zijn ingeschat middels Streetview.

De hellende daken van de gebouwen behorende bij de inrichting zijn middels rechthoekige nokken gemodelleerd met een profielcorrectie van 2 dB en een reflectiefactor van 0,2. Voor de overige gebouwen geldt een profielcorrectie van 0 dB en een reflectiefactor van 0,8.

De omgeving is als akoestisch zacht (bodemfactor 1,00) in rekening gebracht, met uitzondering van de ingevoerde bodemgebieden, waarvoor afhankelijk van het type gebied (gebaseerd op een download van TOP10NL via Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK)) een passende bodemfactor gehanteerd is:

- 0,50 (half hard) voor half verharding of tuinen/erven met afgewisseld harde en zachte delen;
- 0,00 (hard) voor harde gebieden als water, erf- en wegverharding.

3.8 Waarneempunten en -hoogten

In **bijlage 1** is de ligging van de beoordelingspunten weergegeven. In **bijlage 2** zijn de invoergegevens hiervan te vinden. Het betreft met name de beoordelingspunten ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten in de omgeving. Voorts zijn 3 referentiepunten opgenomen ter plaatse van de dichtstbijzijnde campingplaatsen bij de naastgelegen camping.

Ter bepaling van de geluidbelasting (immissieniveau) zijn de waarneempunten geprojecteerd op een hoogte ten opzichte van het maaiveld van 1,5 meter (begane grond) voor de dagperiode en 5,0 meter (eerste verdieping) voor de avond- en nachtperiode. De referentiepunten op de camping zijn uitsluitend op 1,5 meter hoogte gemodelleerd. Voor alle punten gelegen op gevels van woningen is gerekend met invallend geluid (exclusief gevelreflectie).

4 Resultaten

4.1 Aard van het geluid

Bij de beoordeling van de akoestische situatie moet rekening worden gehouden met bijzondere geluiden die extra hinderlijk zijn. Als deze bijzondere geluiden voorkomen, dan geldt een toeslag op de gemeten (of berekende) geluidbelasting, namelijk:

- voor muziekgeluid een toeslag van 10 dB;
- voor geluid met een tonaal of impulsachtig karakter een toeslag van 5 dB;
- is van sprake van èn tonaal èn impulsachtig geluid, dan geldt de toeslag maar één keer.

Er geldt alleen een toeslag als het bijzonder geluid waarneembaar is bij of in geluidgevoelige objecten. De toeslag wordt toegepast voor dat deel van de beoordelingsperiode waarin er sprake is van een bijzonder geluid, behalve bij toetsing aan de geluidzone en bij hogere waardeprocedures.

Gezien de aard van de geluidbronnen en de afstand van de bronnen tot aan de beoordelingspunten, is het niet te verwachten dat op de beoordelingspunten bijzondere geluiden hoorbaar zijn. Binnen de inrichting is geen geluidinstallatie aanwezig welke buiten de inrichtingsgrens te horen is. Tevens ligt het niet in de verwachting dat er sprake is van trillinghinder of laagfrequent geluid.

4.2 Voorbeschouwing en toepassing van de Best Beschikbare Technieken

Het bevoegd gezag dient bij het verlenen van een vergunning na te gaan of de aangevraagde (geluid)situatie voldoet aan de BBT (Best Beschikbare Technieken). Dit betekent dat moet worden onderzocht of het al dan niet mogelijk is om met een ‘redelijke investering’ de geluidniveaus in belangrijke mate te verminderen.

Aangezien de geluidimmissie van de door de inrichting aanwezige geluidbronnen is gebaseerd op de huidige stand der techniek, kan worden gesteld dat het redelijkerwijs niet mogelijk is de geluiduitstraling van deze bronnen in betekenende mate verder te verminderen.

Rekening houdend met de logistiek binnen de grenzen van het terrein is het evenmin mogelijk om middels het kiezen van andere rijroutes de geluidbelasting in de omgeving te verminderen.

De naastgelegen camping is niet geluidgevoelig echter in het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt voorgesteld een geluidscherm te plaatsen langs de oostgrens van de inrichting. Dit scherm is 2 meter hoog en 44 meter lang. Het scherm dient kierdicht te worden uitgevoerd en een massa te hebben van minimaal 10 kg/m^2.

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat de beschouwde situatie voldoet aan de Best Beschikbare Technieken.

4.3 Resultaten

Om voldoende inzicht te krijgen in de aangevraagde situatie, is deze rekentechnisch nader onderzocht. De resultaten zijn opgenomen in **bijlage 3** en **bijlage 4**. In navolgende tabel zijn de rekenresultaten samengevat.

De maximale geluidniveaus (L_{Amax}) zijn voor de maatgevende posities bepaald met Geomilieu door de hoogste waarde voor het maximale invallende geluid L_i in een beoordelingspunt te verminderen met de C_m correctiefactor.

	Geluidniveaus in dB(A)						
	Dag		*Avond*		*Nacht*		*Etmaal*
Rekenpunt	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}	$L_{Ar,LT}$
o 01. Groenstraat 82	≤30	55	≤25	≤45	-	-	≤30
o 02. Groenstraat 84	≤30	53	≤25	49	-	-	≤30
o 03. Groenstraat 86	33	58	≤25	54	-	-	33
o 04. Groenstraat 88	37	60	≤25	57	-	-	37
o 05. Groenstraat 90	39	65	≤25	60	-	-	39
o 06. Groenstraat 92	35	64	≤25	54	-	-	35
o 07. Groenstraat 49	35	55	≤25	≤45	-	-	35
o 08. Groenstraat 45	34	58	≤25	49	-	-	34
o 09 Referentiepunt camping*	44	62	≤25	41	-	-	44
o 10 Referentiepunt camping*	47	63	≤25	40	-	-	47
o 11 Referentiepunt camping*	46	69	≤25	40	-	-	46

Tabel 7. Rekenresultaten RBS * 1,5 meter hoogte

Uit vorenstaande tabel blijkt dat in de RBS overal wordt voldaan aan de gestelde geluideisen voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau. Tevens overschrijden de maximale geluidniveaus de te hanteren grenswaarde niet.

Op zich is een camping niet geluidgevoelig, echter in het kader van een goede ruimtelijke ordening is deze toch beschouwd. Ter plaatse bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau maximaal 47 dB(A) etmaalwaarde. Het maximale geluidniveau bedraagt in de dagperiode maximaal 69 dB(A) en in de avondperiode maximaal 41 dB(A). Dit is lager dan de voorkeursgrenswaarde voor industrielawaai die ook geldt in tuinen van woningen en die algemeen wordt aanvaard als een akoestisch goede omgeving. Daar het in de nachtperiode stil is en in de avondperiode nagenoeg stil, zal de nachtrust ondanks de geringe geluidwering van campingverblijven niet verstoord worden.

4.4 Indirecte hinder

Met betrekking tot indirecte hinder van het verkeer van en naar de inrichting kan gesteld worden dat alle voertuigbewegingen plaats vinden via de Groenstraat. Dit kan in principe in beide richtingen. Worstcase is derhalve uitgegaan van 100% van de bewegingen in zowel oostelijke als westelijke richting. In **bijlage 5** is de geluidbelasting vanwege het aan- en afvoerende verkeer berekend. Voor de snelheid is, gezien de afstand van de uitrit tot de maatgevende woning, 25 km/uur aangehouden.

De rekenresultaten zijn te vinden in **bijlage 5**. Hieruit blijkt dat ruim voldaan kan worden aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A).

5 Conclusie

Uit de resultaten van de berekeningen, die in het kader van het akoestisch onderzoek rond het kinderdagverblijf, gelegen aan Groenstraat 47 te Melick zijn uitgevoerd, kunnen de in onderstaande paragrafen vermelde conclusies worden getrokken.

5.1 Ruimtelijke procedure

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)	• Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de geluidgrenswaarde van stap 2 uit de VNG-publicatie, zijnde 50 dB(A) etmaalwaarde. • Buitenplanse inpassing is mogelijk.
Maximaal geluidniveau (L_{Amax})	• Het maximale geluidniveau voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de geluidgrenswaarde van stap 2 uit de VNG-publicatie, zijnde 70 dB(A) etmaalwaarde. • Buitenplanse inpassing is mogelijk.
Indirecte hinder	• Indirecte hinder als gevolg van af- en aanvoerend verkeer van en naar de inrichting voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de geluidgrenswaarde van stap 2 uit de VNG-publicatie, zijnde 50 dB(A) etmaalwaarde. • Buitenplanse inpassing is mogelijk.

5.2 Vergunningprocedure

BBT	• De inrichting voldoet aan de best beschikbare technieken (BBT).
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)	• Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de geluidgrenswaarde uit het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijnde 50 dB(A) etmaalwaarde.
Maximaal geluidniveau (L_{Amax})	• Het maximale geluidniveau voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de geluidgrenswaarde van 70 dB(A) etmaalwaarde.
Indirecte hinder	• Indirecte hinder als gevolg van af- en aanvoerend verkeer van en naar de inrichting voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de voorkeursgrenswaarde, zijnde 50 dB(A) etmaalwaarde.

5.3 Eindconclusie

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat de toekomstige situatie ten aanzien de in dit onderzoek aangegeven randvoorwaarden akoestisch inpasbaar geacht kan worden. Er is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dus van een goede ruimtelijke ordening.

Resumerend

Voor het akoestisch onderzoek t.a.v. bedrijventerrein Heide-Roerstreek en wegverkeerslawaai wordt verwezen naar memo M184613.003/ASA d.d. 6 mei 2019.

6 Bijlagen

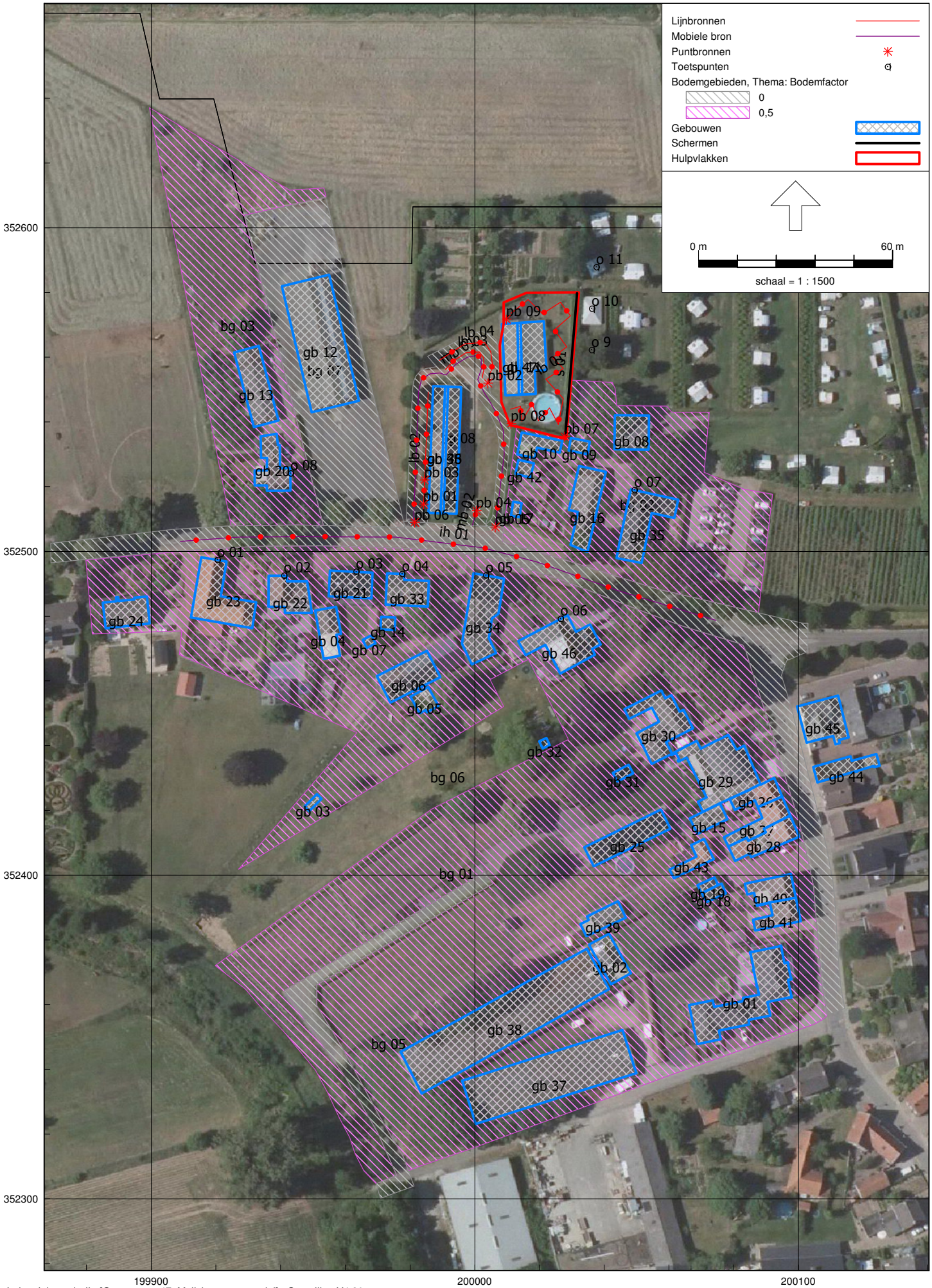
1) Figuren
2) Invoergegevens rekenmodel
3) Resultaten $L_{Ar,LT}$ RBS
4) Resultaten L_{Amax} RBS
5) Resultaten indirecte hinder RBS

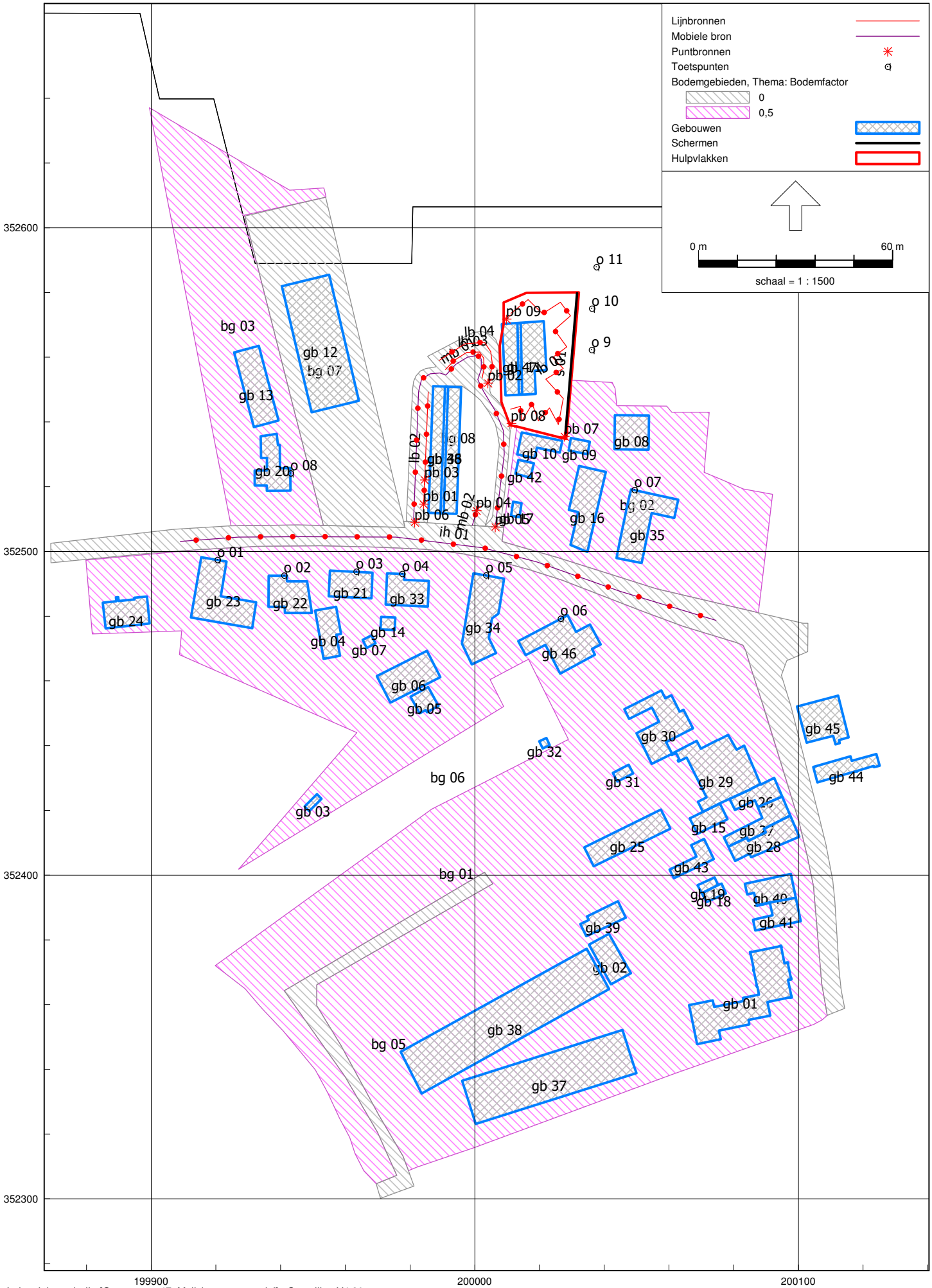
Aldus gedaan te goeder trouw, naar beste kennis en wetenschap en met in acht name van alle aan ondergetekende bekende omstandigheden.

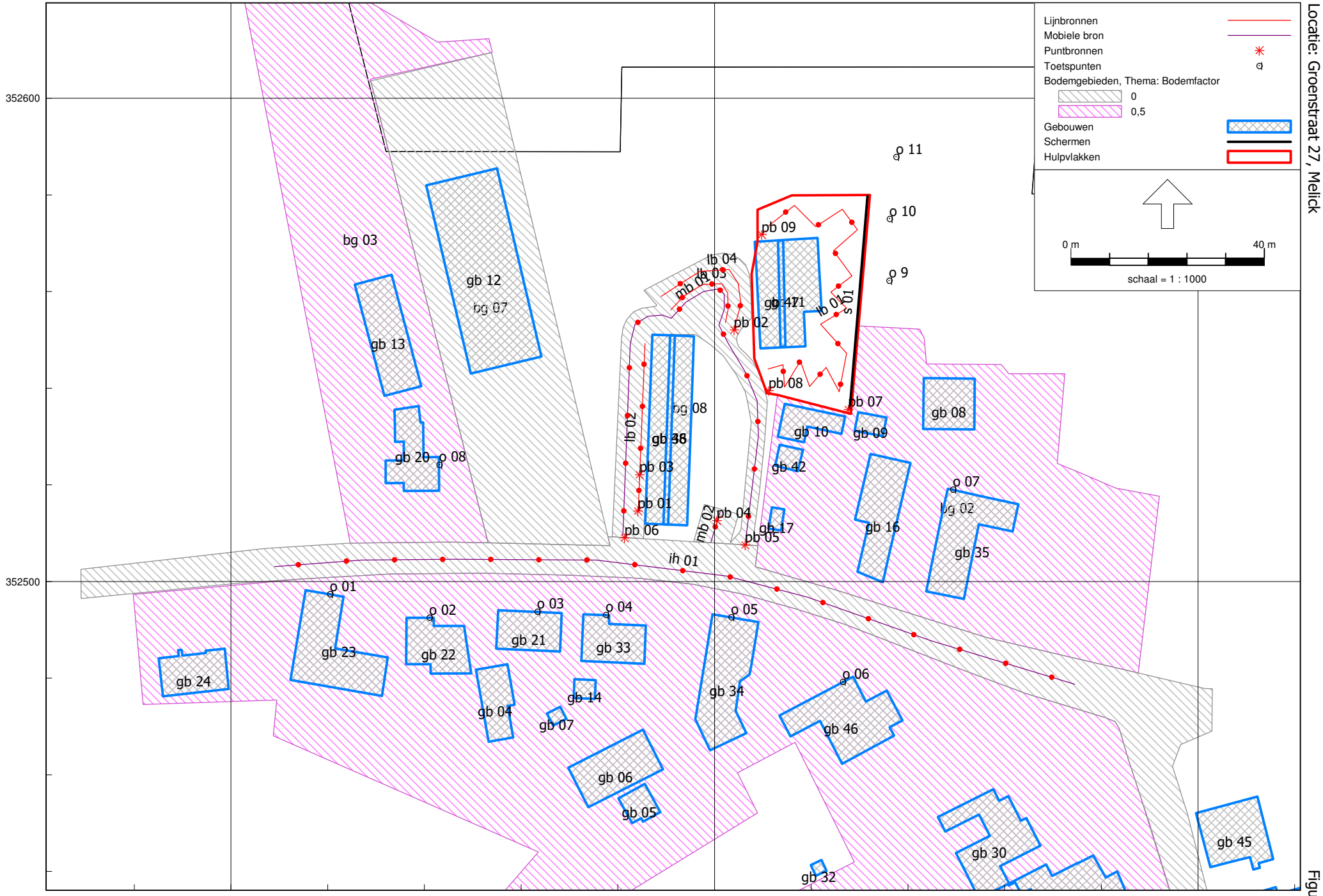
Opgemaakt te Baexem

ir. J. Smeets

Lijnbronnen
Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
0,5
Gebouwen
Schermen
Hulpvlakken
0 m
60 m
schaal = 1 : 1500
352600
352500
352400
352300
199900
200000
200100

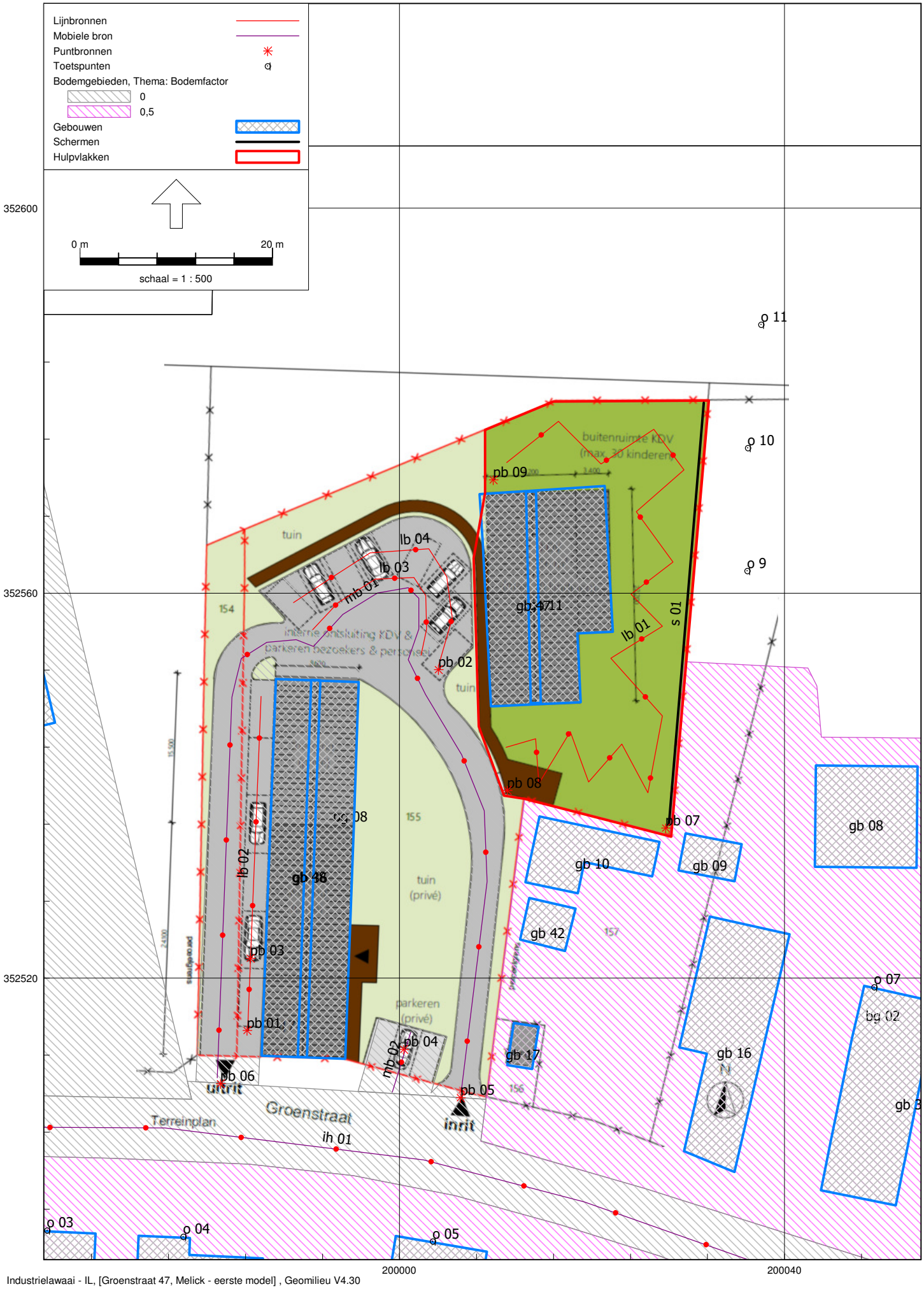

Lijnbronnen
Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
0,5
Gebouwen
Schermen
Hulpvlakken
0 m
60 m
schaal = 1 : 1500
352600
352500
352400
352300
199900
200000
200100
gb 12
bg 07
bg 03
gb 13
gb 20
o 08
o 11
o 10
o 9
pb 09
pb 08
pb 07
gb 08
gb 10
gb 09
gb 42
pb 03
pb 01
pb 06
pb 04
gb 16
o 07
bg 02
gb 35
o 01
o 02
o 03
o 04
o 05
gb 23
gb 22
gb 21
gb 33
gb 24
gb 04
gb 07
gb 14
gb 34
o 06
gb 46
gb 06
gb 05
gb 30
gb 45
gb 32
gb 31
gb 29
gb 44
bg 06
gb 03
gb 25
gb 15
gb 28
gb 43
bg 01
gb 18
gb 41
gb 39
gb 02
gb 01
gb 38
bg 05
gb 37
Industrielawaai - IL, [Groenstraat 47, Melick - eerste model] , Geomilieu V4.30

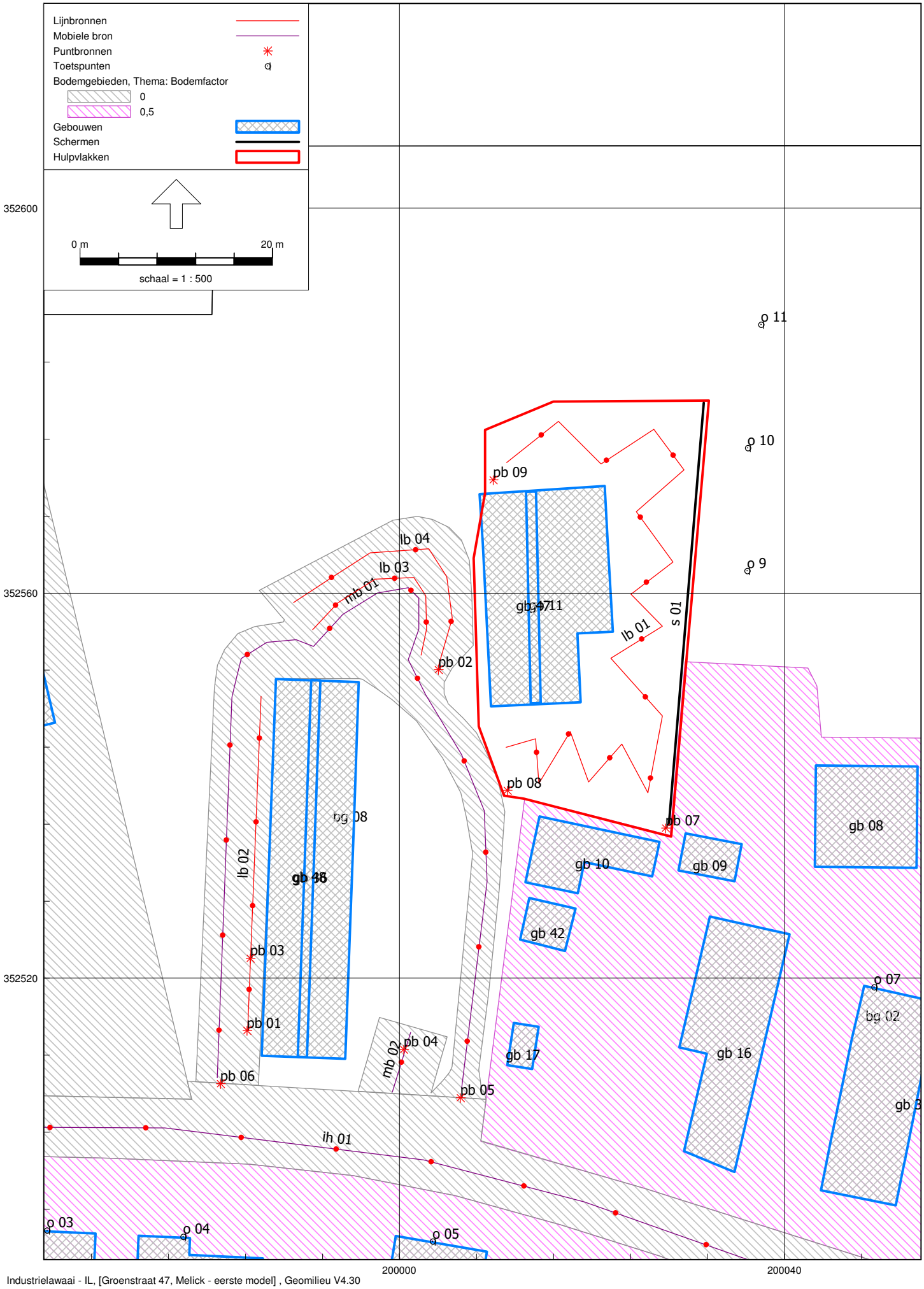

Industrielawaai - IL, [Groenstraat 47, Melick - eerste model] , Geomilieu V4.30

de heer M. Janssen
Locatie: Groenstraat 27, Melick

Bijlage 1
Figuren

Lijnbronnen
Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
0,5
Gebouwen
Schermen
Hulpvlakken
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
352600
352560
352520
200000
200040
o 11
o 10
o 9
o 07
o 03
o 04
o 05
buitenruimte KDV
(max. 30 kinderen)
tuin
lb 04
lb 03
mb 01
154
interne ontsluiting KDV &
parkeren bezoekers & personeel
pb 09
pb 02
gb 4711
lb 01
s 01
pb 08
pb 07
gb 08
gb 10
gb 09
gb 42
157
gb 08
155
lb 02
gb 48
tuin
(privé)
pb 03
pb 01
parkeren
(privé)
pb 04
mb 02
gb 17
gb 16
pb 06
inrit
pb 05
156
inrit
Groenstraat
Terreinplan
ih 01
bg 02
gb 3

Lijnbronnen
Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
0,5
Gebouwen
Schermen
Hulpvlakken
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
352600
352560
352520
200000
200040
o 11
o 10
o 9
o 07
o 03
o 04
o 05
pb 09
pb 08
pb 07
pb 02
pb 03
pb 01
pb 04
pb 06
pb 05
lb 04
lb 03
lb 01
lb 02
mb 01
mb 02
s 01
ih 01
gb 10
gb 09
gb 08
gb 42
gb 16
gb 17
gb 3
bg 02

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: eerste model

Model eigenschap	
Omschrijving	eerste model
Verantwoordelijke	jsmeets
Rekenmethode	IL
Aangemaakt door	jsmeets op 30-8-2018
Laatst ingezien door	jsmeets op 31-8-2018
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.30
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Commentaar

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Lijnbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Naam	Omschr.	ISO_H	Hdef.	TypeLw	Vormpunten	Lengte
LAr;LT	lb 01	spelende kinderen	0,75	Relatief	True	18	101,33
LAr;LT	lb 03	pratende mensen bij de parkeerplaats	1,60	Relatief	True	7	20,95
LAr;LT	lb 02	pratende mensen bij de parkeerplaats	1,60	Relatief	True	2	34,83
LAr;LT	lb 04	manoeuvreren parkeerplaats	1,60	Relatief	True	7	28,51

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Lijnbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Aant.puntbr	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250
LAr;LT	1	3,39	--	--	Nee	Nee	Nee	--	69,00	76,00	80,00
LAr;LT	1	10,79	--	--	Nee	Nee	Nee	--	53,00	60,00	64,00
LAr;LT	1	10,79	--	--	Nee	Nee	Nee	--	53,00	60,00	64,00
LAr;LT	1	15,35	--	--	Nee	Nee	Nee	47,70	69,50	72,60	77,30

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Lijnbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
LAr;LT	84,00	90,00	89,00	85,00	--	94,00
LAr;LT	68,00	74,00	73,00	69,00	--	78,00
LAr;LT	68,00	74,00	73,00	69,00	--	78,00
LAr;LT	78,20	84,90	84,90	81,60	73,00	89,68

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)
LAr;LT	mb 01	auto's medewerker en ouders	0,75	0,00	Relatief	42	--	--
LAr;LT	mb 02	auto's privé	0,75	0,00	Relatief	6	4	--
indirecte hinder	ih 01	indirecte hinder	0,75	0,00	Relatief	90	4	--

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k
LAr;LT	24,61	--	--	10	10,00	50,00	69,60	76,20	80,30	81,90	85,70
LAr;LT	34,89	31,88	--	10	10,00	50,00	69,60	76,20	80,30	81,90	85,70
indirecte hinder	25,25	34,00	--	25	10,00	50,00	69,60	76,20	80,30	81,90	85,70

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
LAr;LT	85,00	81,00	74,20	90,62
LAr;LT	85,00	81,00	74,20	90,62
indirecte hinder	85,00	81,00	74,20	90,62

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)
LAmax	pb 01	piek dichtslaan portier	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--
LAmax	pb 02	piek dichtslaan portier	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--
LAmax	pb 06	piek optrekken	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--
LAmax	pb 05	piek optrekken	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--
LAmax	pb 07	piek schreeuwend kind	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	1,76	--
LAmax	pb 08	piek schreeuwend kind	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	1,76	--
LAmax	pb 09	piek schreeuwend kind	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	1,76	--
LAmax	pb 03	piek dichtslaan portier	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--
LAmax	pb 04	piek dichtslaan portier	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	0,00

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Cb(N)	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	58,00	74,60	87,00	87,70	88,70	88,10	88,90
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	58,00	74,60	87,00	87,70	88,70	88,10	88,90
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	53,00	72,60	79,20	83,30	84,90	88,70	88,00
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	53,00	72,60	79,20	83,30	84,90	88,70	88,00
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	--	85,00	92,00	96,00	100,00	106,00	105,00
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	--	85,00	92,00	96,00	100,00	106,00	105,00
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	--	85,00	92,00	96,00	100,00	106,00	105,00
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	58,00	74,60	87,00	87,70	88,70	88,10	88,90
LAmax	--	Nee	Nee	Nee	58,00	74,60	87,00	87,70	88,70	88,10	88,90

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
LAmax	88,90	81,30	96,23
LAmax	88,90	81,30	96,23
LAmax	84,00	77,20	93,62
LAmax	84,00	77,20	93,62
LAmax	101,00	--	110,00
LAmax	101,00	--	110,00
LAmax	101,00	--	110,00
LAmax	88,90	81,30	96,23
LAmax	88,90	81,30	96,23

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Gevel
	o 01	Groenstraat 82	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 02	Groenstraat 84	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 03	Groenstraat 86	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 04	Groenstraat 88	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 05	Groenstraat 90	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 06	Groenstraat 92	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 07	Groenstraat 49	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 08	Groenstraat 45	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	Ja
	o 10	referentiepunt camping	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
	o 9	referentiepunt camping	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
	o 11	referentiepunt camping	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
bg 01	overig	0,50
bg 02	overig	0,50
bg 03	overig	0,50
bg 04	wegverharding	0,00
bg 05	wegverharding	0,00
bg 06	wegverharding	0,00
bg 07	erfverharding	0,00
bg 08	erfverharding	0,00

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
	581	0	09:07, 31 aug 2018	gb 01	gebouw 01	Polygoon	200075,46	352351,94
	835	0	09:07, 31 aug 2018	gb 02	gebouw 02	Polygoon	200035,30	352378,48
	5454	0	09:07, 31 aug 2018	gb 03	gebouw 03	Polygoon	199951,20	352424,99
	5457	0	09:07, 31 aug 2018	gb 04	gebouw 04	Polygoon	199950,64	352481,73
	5461	0	09:07, 31 aug 2018	gb 05	gebouw 05	Polygoon	199980,11	352455,13
	5462	0	09:07, 31 aug 2018	gb 06	gebouw 06	Polygoon	199985,20	352469,33
	5463	0	09:07, 31 aug 2018	gb 07	gebouw 07	Polygoon	199965,36	352472,67
	5464	0	09:07, 31 aug 2018	gb 08	gebouw 08	Polygoon	200043,26	352542,10
	5465	0	09:07, 31 aug 2018	gb 09	gebouw 09	Polygoon	200029,73	352535,05
	5466	0	09:07, 31 aug 2018	gb 10	gebouw 10	Polygoon	200026,25	352530,57
	5467	0	09:07, 31 aug 2018	gb 11	gebouw 11	Polygoon	200021,32	352571,12
	5468	0	09:07, 31 aug 2018	gb 12	gebouw 12	Polygoon	199940,37	352581,98
	5470	0	09:07, 31 aug 2018	gb 13	gebouw 13	Polygoon	199933,22	352563,51
	12460	0	09:07, 31 aug 2018	gb 14	gebouw 14	Polygoon	199971,04	352479,78
	12711	0	09:07, 31 aug 2018	gb 15	gebouw 15	Polygoon	200066,41	352417,54
	13012	0	09:07, 31 aug 2018	gb 16	gebouw 16	Polygoon	200040,52	352524,56
	13990	0	09:07, 31 aug 2018	gb 17	gebouw 17	Polygoon	200011,86	352515,34
	15633	0	09:07, 31 aug 2018	gb 18	gebouw 18	Polygoon	200077,61	352394,34
	15634	0	09:07, 31 aug 2018	gb 19	gebouw 19	Polygoon	200075,15	352396,92
	15874	0	09:07, 31 aug 2018	gb 20	gebouw 20	Polygoon	199939,82	352525,74
	15875	0	09:07, 31 aug 2018	gb 21	gebouw 21	Polygoon	199955,25	352494,07
	15876	0	09:07, 31 aug 2018	gb 22	gebouw 22	Polygoon	199941,93	352490,80
	15878	0	09:07, 31 aug 2018	gb 23	gebouw 23	Polygoon	199921,52	352486,17
	15880	0	09:07, 31 aug 2018	gb 24	gebouw 24	Polygoon	199894,75	352485,68
	15949	0	09:07, 31 aug 2018	gb 25	gebouw 25	Polygoon	200057,51	352420,28
	15950	0	09:07, 31 aug 2018	gb 26	gebouw 26	Polygoon	200094,99	352424,23
	15951	0	09:07, 31 aug 2018	gb 27	gebouw 27	Polygoon	200087,45	352421,02
	15952	0	09:07, 31 aug 2018	gb 28	gebouw 28	Polygoon	200078,34	352408,79
	15953	0	09:07, 31 aug 2018	gb 29	gebouw 29	Polygoon	200088,26	352428,14
	15954	0	09:07, 31 aug 2018	gb 30	gebouw 30	Polygoon	200060,93	352437,51
	15955	0	09:07, 31 aug 2018	gb 31	gebouw 31	Polygoon	200042,68	352431,54
	15956	0	09:07, 31 aug 2018	gb 32	gebouw 32	Polygoon	200019,92	352441,34
	15957	0	09:07, 31 aug 2018	gb 33	gebouw 33	Polygoon	199978,17	352491,25
	15961	0	09:07, 31 aug 2018	gb 34	gebouw 34	Polygoon	200007,57	352482,31
	15962	0	09:07, 31 aug 2018	gb 35	gebouw 35	Polygoon	200055,78	352517,53
	15963	0	09:07, 31 aug 2018	gb 36	gebouw 36	Polygoon	199995,75	352550,75
	15964	0	09:07, 31 aug 2018	gb 37	gebouw 37	Polygoon	199996,07	352336,47
	15965	0	09:07, 31 aug 2018	gb 38	gebouw 38	Polygoon	200034,60	352377,23
	15966	0	09:07, 31 aug 2018	gb 39	gebouw 39	Polygoon	200044,27	352391,89
	15967	0	09:07, 31 aug 2018	gb 40	gebouw 40	Polygoon	200099,18	352393,02
	15968	0	09:07, 31 aug 2018	gb 41	gebouw 41	Polygoon	200091,16	352391,55
	16246	0	09:07, 31 aug 2018	gb 42	gebouw 42	Polygoon	200017,20	352522,82
	16626	0	09:07, 31 aug 2018	gb 43	gebouw 43	Polygoon	200066,84	352409,26
	16629	0	09:07, 31 aug 2018	gb 44	gebouw 44	Polygoon	200125,11	352433,80
	16632	0	09:07, 31 aug 2018	gb 45	gebouw 45	Polygoon	200112,26	352455,48
	18054	0	09:07, 31 aug 2018	gb 46	gebouw 46	Polygoon	200028,67	352480,32
	18572	0	09:07, 31 aug 2018	gb 47	nok	Rechthoek	200013,15	352570,54
	18573	0	09:07, 31 aug 2018	gb 48	nok	Rechthoek	199990,82	352550,98

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek.	Oppervlak	Min.lengte
	8,00	8,00	0,00	Relatief	49	120,97	368,83	0,10
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	42,00	98,00	7,00
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	14,86	11,04	2,05
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	43,48	90,54	1,45
	4,00	4,00	0,00	Relatief	6	25,84	39,95	0,81
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	53,03	159,13	9,18
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	11,67	8,50	2,78
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	42,18	111,19	10,52
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	19,74	23,34	3,93
	4,00	4,00	0,00	Relatief	6	39,48	65,20	3,32
	3,00	3,00	0,00	Relatief	8	70,42	262,42	3,68
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	110,13	602,08	15,04
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	63,51	188,26	7,88
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	16,56	17,09	3,90
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	31,43	55,53	5,35
	8,00	8,00	0,00	Relatief	11	66,81	179,34	0,14
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	14,10	11,61	2,62
	4,00	4,00	0,00	Relatief	5	19,85	21,75	1,19
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	16,81	15,38	2,57
	8,00	8,00	0,00	Relatief	16	59,80	120,29	0,54
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	42,33	105,19	7,97
	8,00	8,00	0,00	Relatief	8	48,46	124,49	1,70
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	75,96	240,21	7,96
	8,00	8,00	0,00	Relatief	10	46,68	111,85	0,48
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	65,96	173,83	6,59
	8,00	8,00	0,00	Relatief	11	43,02	76,33	0,06
	8,00	8,00	0,00	Relatief	12	58,37	104,02	0,01
	8,00	8,00	0,00	Relatief	13	58,16	124,86	0,01
	8,00	8,00	0,00	Relatief	23	89,97	326,83	0,06
	8,00	8,00	0,00	Relatief	16	86,01	213,83	0,28
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	16,98	16,46	2,99
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	9,78	5,98	2,44
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	45,39	112,61	1,77
	8,00	8,00	0,00	Relatief	10	71,70	232,57	1,59
	8,00	8,00	0,00	Relatief	13	73,23	211,77	1,25
	4,50	4,50	0,00	Relatief	5	95,60	339,04	8,60
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	132,10	728,47	0,21
	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	160,67	945,18	14,25
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	37,96	70,42	1,21
	8,00	8,00	0,00	Relatief	7	43,77	97,41	2,17
	8,00	8,00	0,00	Relatief	9	51,62	82,77	0,12
	4,00	4,00	0,00	Relatief	4	18,71	21,84	4,42
	8,00	8,00	0,00	Relatief	6	41,26	58,85	3,01
	8,00	8,00	0,00	Relatief	12	50,59	86,53	0,21
	8,00	8,00	0,00	Relatief	10	54,73	161,10	0,20
	8,00	8,00	0,00	Relatief	10	73,97	224,56	2,00
	5,00	5,00	0,00	Relatief	4	46,00	22,59	1,03
	8,50	8,50	0,00	Relatief	4	80,29	37,65	0,96

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Max.lengte	Functie	Cp	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k
	12,31		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	14,00		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	5,38		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	15,11		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	6,68		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	17,34		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	3,06		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	10,56		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	5,94		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	12,75		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	16,88		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	40,02		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	12,40		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	4,38		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	10,40		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	16,58		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	4,43		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	6,59		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	5,80		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	7,30		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,21		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	9,90		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	19,23		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,69		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	26,39		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	8,20		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,30		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	16,05		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,81		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	12,82		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	5,50		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	2,45		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,02		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	19,64		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	11,22		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	39,16		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	52,01		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	66,28		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,48		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	14,53		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	14,28		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	4,92		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,67		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	12,00		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	13,37		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	17,24		0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	21,97		2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
	39,18		2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80
	0,80	0,80
	0,80	0,80

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Refl.L 31	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500
s 01	geluidscherm	2,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 31	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k
s 01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
s 01	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groenstraat 47, Melick - Gemeente Roerdalen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hulpvlakken, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.
	buitenruimte KDV	0,00	0,00	Relatief

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: LAr;LT
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
o 01_A	Groenstraat 82	1,50	29,5	6,8	--	29,5	53,9
o 01_B	Groenstraat 82	5,00	31,2	8,6	--	31,2	53,6
o 02_A	Groenstraat 84	1,50	30,3	9,5	--	30,3	55,7
o 02_B	Groenstraat 84	5,00	32,8	12,5	--	32,8	55,7
o 03_A	Groenstraat 86	1,50	33,3	14,4	--	33,3	58,1
o 03_B	Groenstraat 86	5,00	35,4	16,8	--	35,4	58,2
o 04_A	Groenstraat 88	1,50	36,7	18,7	--	36,7	60,6
o 04_B	Groenstraat 88	5,00	39,7	19,8	--	39,7	60,7
o 05_A	Groenstraat 90	1,50	38,7	23,7	--	38,7	60,7
o 05_B	Groenstraat 90	5,00	41,2	23,5	--	41,2	60,7
o 06_A	Groenstraat 92	1,50	34,7	15,3	--	34,7	55,3
o 06_B	Groenstraat 92	5,00	37,4	17,8	--	37,4	55,8
o 07_A	Groenstraat 49	1,50	34,6	-4,9	--	34,6	45,5
o 07_B	Groenstraat 49	5,00	40,6	-2,2	--	40,6	49,3
o 08_A	Groenstraat 45	1,50	34,5	7,8	--	34,5	58,3
o 08_B	Groenstraat 45	5,00	36,6	10,9	--	36,6	58,4
o 10_A	referentiepunt camping	1,50	44,5	2,7	--	44,5	50,5
o 11_A	referentiepunt camping	1,50	46,7	2,8	--	46,7	52,8
o 9_A	referentiepunt camping	1,50	45,5	2,6	--	45,5	51,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: LAmax

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
o 01_A	Groenstraat 82	1,50	54,7	43,2	--
o 01_B	Groenstraat 82	5,00	55,7	44,9	--
o 02_A	Groenstraat 84	1,50	52,7	46,2	--
o 02_B	Groenstraat 84	5,00	55,5	49,1	--
o 03_A	Groenstraat 86	1,50	58,3	51,1	--
o 03_B	Groenstraat 86	5,00	59,5	53,6	--
o 04_A	Groenstraat 88	1,50	59,5	55,6	--
o 04_B	Groenstraat 88	5,00	62,7	56,9	--
o 05_A	Groenstraat 90	1,50	64,7	60,5	--
o 05_B	Groenstraat 90	5,00	67,0	60,4	--
o 06_A	Groenstraat 92	1,50	63,7	51,7	--
o 06_B	Groenstraat 92	5,00	66,6	54,2	--
o 07_A	Groenstraat 49	1,50	55,0	33,2	--
o 07_B	Groenstraat 49	5,00	56,4	36,2	--
o 08_A	Groenstraat 45	1,50	58,0	45,6	--
o 08_B	Groenstraat 45	5,00	60,1	48,6	--
o 10_A	referentiepunt camping	1,50	63,2	40,3	--
o 11_A	referentiepunt camping	1,50	69,0	39,9	--
o 9_A	referentiepunt camping	1,50	61,5	40,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: indirecte hinder
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
o 01_A	Groenstraat 82	1,50	41,4	32,6	--
o 01_B	Groenstraat 82	5,00	40,8	32,0	--
o 02_A	Groenstraat 84	1,50	38,5	29,8	--
o 02_B	Groenstraat 84	5,00	38,6	29,9	--
o 03_A	Groenstraat 86	1,50	39,3	30,6	--
o 03_B	Groenstraat 86	5,00	39,4	30,6	--
o 04_A	Groenstraat 88	1,50	39,4	30,6	--
o 04_B	Groenstraat 88	5,00	39,5	30,7	--
o 05_A	Groenstraat 90	1,50	41,1	32,4	--
o 05_B	Groenstraat 90	5,00	40,9	32,1	--
o 06_A	Groenstraat 92	1,50	37,5	28,8	--
o 06_B	Groenstraat 92	5,00	37,7	28,9	--
o 07_A	Groenstraat 49	1,50	19,8	11,1	--
o 07_B	Groenstraat 49	5,00	21,5	12,7	--
o 08_A	Groenstraat 45	1,50	34,4	25,7	--
o 08_B	Groenstraat 45	5,00	35,1	26,4	--
o 10_A	referentiepunt camping	1,50	16,7	7,9	--
o 11_A	referentiepunt camping	1,50	16,4	7,7	--
o 9_A	referentiepunt camping	1,50	17,8	9,1	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Project	:	6 woningen Groenstraat Melick
Opdrachtgever	:	Geonius Infra BV
Projectnummer	:	m240523aa
Referentie	:	Nm240523aaA0.teey_02
Datum	:	17-03-2024

Onderwerp	:	Geluiduitstraling verloskundige praktijk De Roerstreek

---

Inleiding

In opdracht van Geonius is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluiduitstraling van verloskundige praktijk De Roerstreek aan de Groenstraat 47 te Melick. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de zes beoogde nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat 45 de activiteiten van de praktijk niet beperken. Na realisatie van de nieuwbouwwoningen zijn deze de maatgevende woonfunctie aan de westzijde. In onderstaande Figuur 1.1 is de situatie opgenomen. Hierin is met een rode cirkel de nieuwbouwontwikkeling weergegeven. De praktijk bevindt zich op de begane grond en is aangegeven met een blauwe cirkel. In Figuur 1.2 is de verkaveling opgenomen.

Figuur 1.1: Situatie (bron: Google Maps).

Figuur 1.2: Verkavelingstekening (bron: Kern architecten).

De praktijk heeft geen eigen parkeerplaatsen. De bezoekers parkeren hun auto in openbaar gebied. De geluiduitstraling van de werkzaamheden in het gebouw zijn akoestisch gezien niet relevant. In de praktijk worden geen hoge geluidniveaus ten gehore gebracht. Aan de voorzijde van het pand, kant van de Groenstraat, is een airco/warmtepomp aanwezig ten behoeve van de verloskundige praktijk.

Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd om inzicht te geven in de geluidemissie van de installatie op de nieuwbouwwoningen.

Bruidsschat

De geluidbelasting van de installatie is getoetst aan de Bruidsschat gezien de verloskundige praktijk al voor de ingang van de Omgevingswet actief was. Voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) gelden de volgende algemene geluidseisen, zie Tabel 1.

Tabel 1: Algemene geluidseisen Bruidsschat.

Omschrijving	**Periode**		
	Dag [07.00-19.00u]	**Avond [19.00-23.00u]**	**Nacht [23.00-07.00u]**
$L_{Ar,LT}$ op gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
$L_{Ar,LT}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)

Het akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd conform de meet- en rekenmethode geluid industrie, opgenomen in Bijlage IVh van de Omgevingsregeling.

Akoestisch model

Het type en specificaties van de installatie waren ten tijde van het uitvoeren van voorliggend akoestisch onderzoek niet bekend. Middels een trial-and-error methode is bepaald wat het maximale geluidniveau van de installatie op deze locatie mag bedragen om te blijven voldoen aan de geluideisen van het Activiteitenbesluit op de beoogde nieuwbouwwoningen. Hieruit blijkt dat de installatie 73 dB(A) mag produceren.

Volgens de site is de verloskundige praktijk 24 uur per dag geopend. De praktijk is namelijk altijd bereikbaar voor vragen van aanstaande ouders. Om deze reden is in het akoestisch onderzoek uitgegaan dat de installatie 24 uur per dag in bedrijf is.

Het akoestisch model is opgesteld met behulp van het softwarepakket WinHavik van DirActivity.

Voor de bodemfactor is uitgegaan van 0%, harde bodem.

De immissieniveaus zijn bepaald op de meest relevante waarneempunten, zijnde gevels van de zes nieuwbouwwoningen. De immissieniveaus zijn bepaald op 1,8 meter hoogte voor de dagperiode en 4,8 en 7,8 meter hoogte voor de avond- en nachtperiode.

Voor de invoergegevens wordt verwezen naar Bijlage II. In Bijlage I zijn de figuren opgenomen.

Berekeningsresultaten

In onderstaande Tabel 2 zijn de resultaten gepresenteerd van de berekeningen waarbij is uitgegaan van een bronvermogen van 73 dB(A). In Figuur 2 van Bijlage I is de ligging van de waarneempunten weergegeven.

Tabel 1: berekeningsresultaten in dB.

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ [dB(A)]		
		Dag	Avond	Nacht
17	1.8	33	-	-
17	4.8	-	34	34
17	7.8	-	34	34
21	1.8	39	-	-
21	4.8	-	39	39
21	7.8	-	39	39
22	1.8	40	-	-
22	4.8	-	39	39
22	7.8	-	39	39

Zoals uit de berekeningsresultaten blijkt, wordt met genoemde uitgangspunten van een bronvermogen van 73 dB(A) voldaan aan de geluideisen van de Bruidsschat. Gezien de afmetingen van de unit en de omvang van de verloskundige praktijk is het niet aannemelijk dat de aanwezige unit een dermate hoog bronverhogen bevat. In werkelijkheid zal het bronvermogen hoogstwaarschijnlijk rond de 60-65 dB(A) liggen.

Opgesteld door: mw. T.J.M. Eykenboom BSc
Handtekening:

Collegiale toets: dhr. ing. D.C.A. van Haperen
Handtekening:

Bijlage I

Figuren akoestisch model

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
bebouwing
\+ bron (beoordeeld als industrie)
\+ waarneempunt gevel

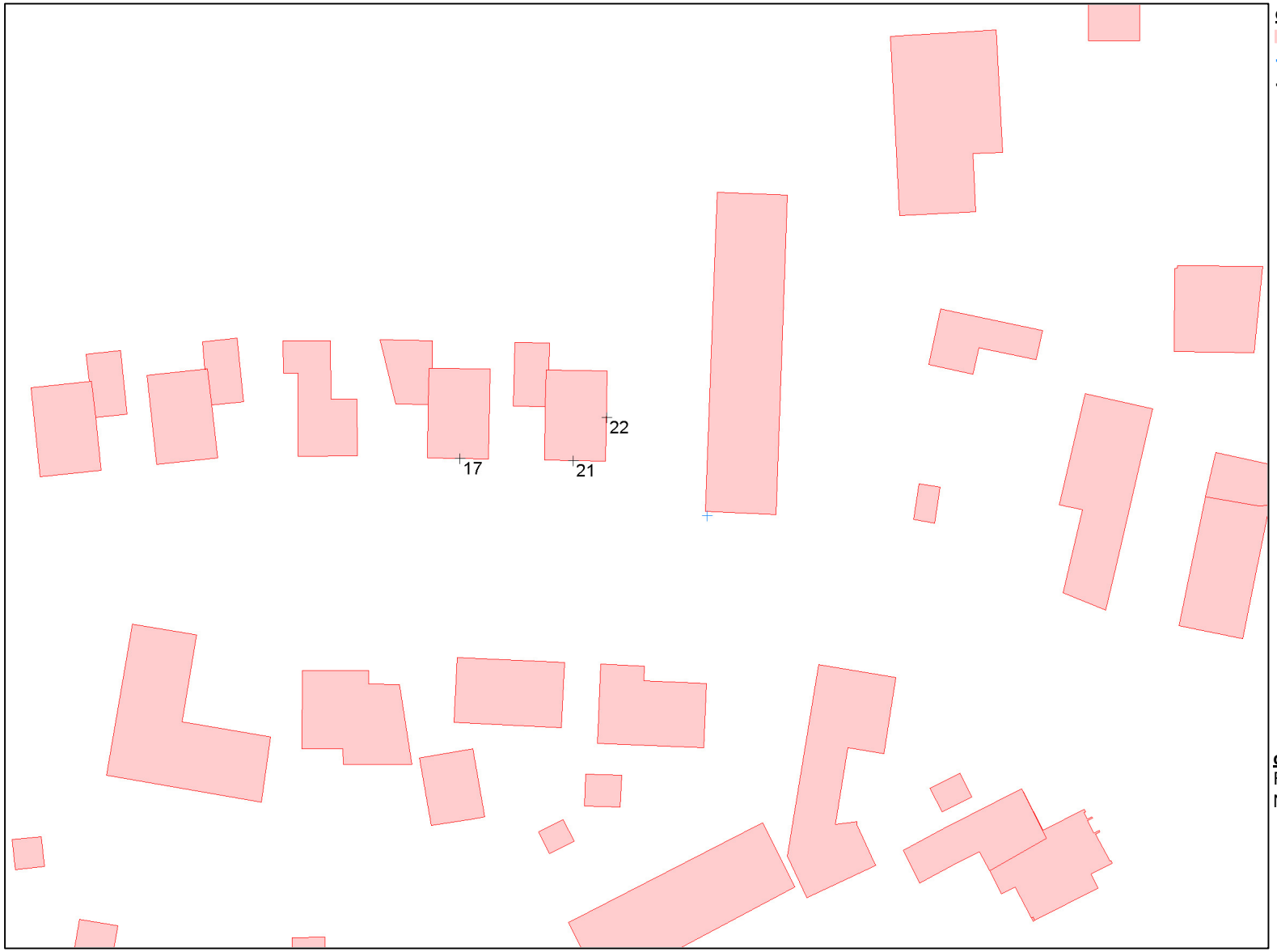
omschrijving
Figuur 1
Totaal overzicht

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software -- [nacht]
M240523 Winhavik.sdb

0 75 schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
bebouwing
bron (beoordeeld als industrie)
waarneempunt gevel

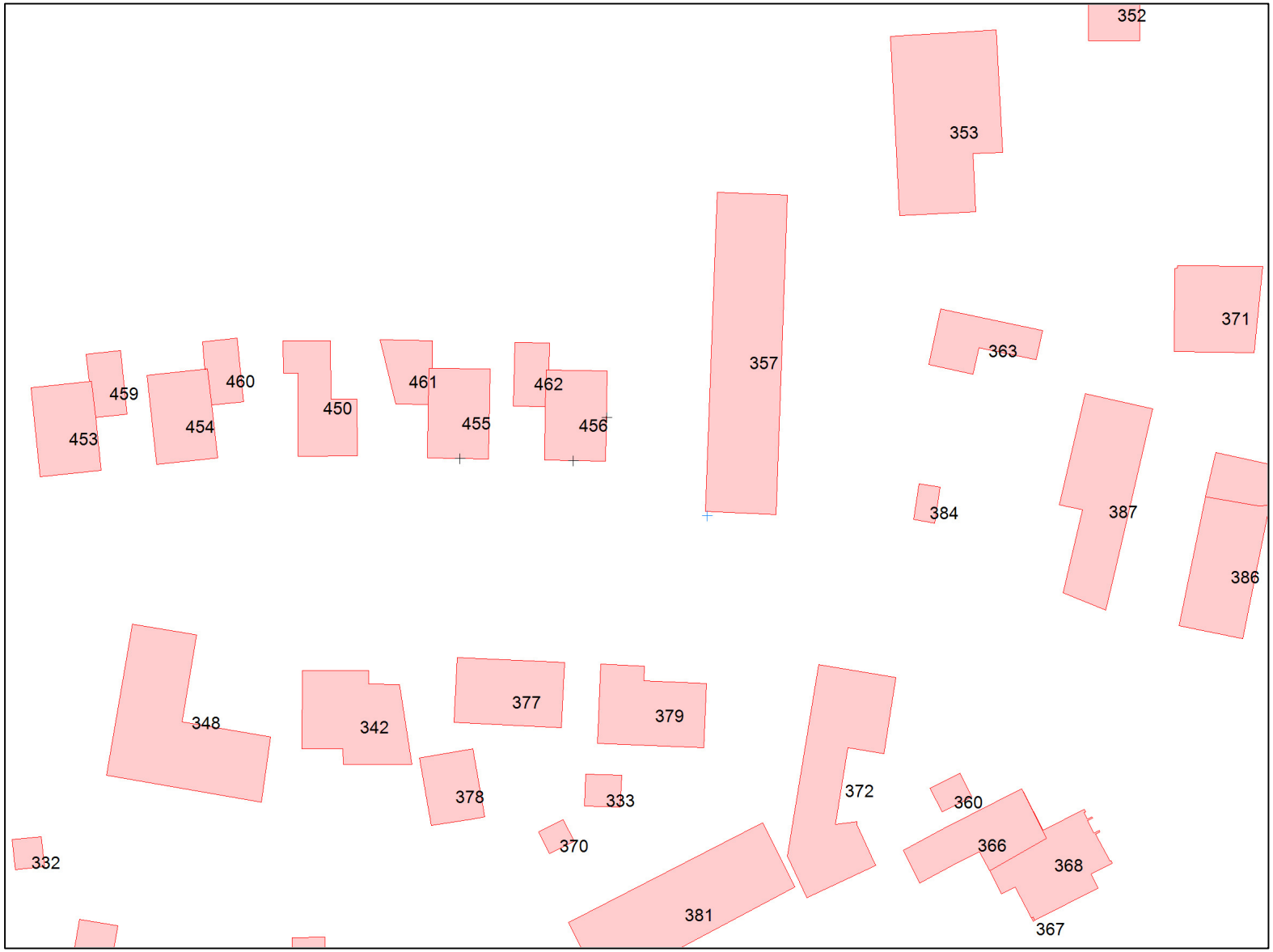
omschrijving
Figuur 2
Nummering waarneempunten

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software -- [nacht]
M240523 Winhavik.sdb

0 75 schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
bebouwing
\+ bron (beoordeeld als industrie)
\+ waarneempunt gevel

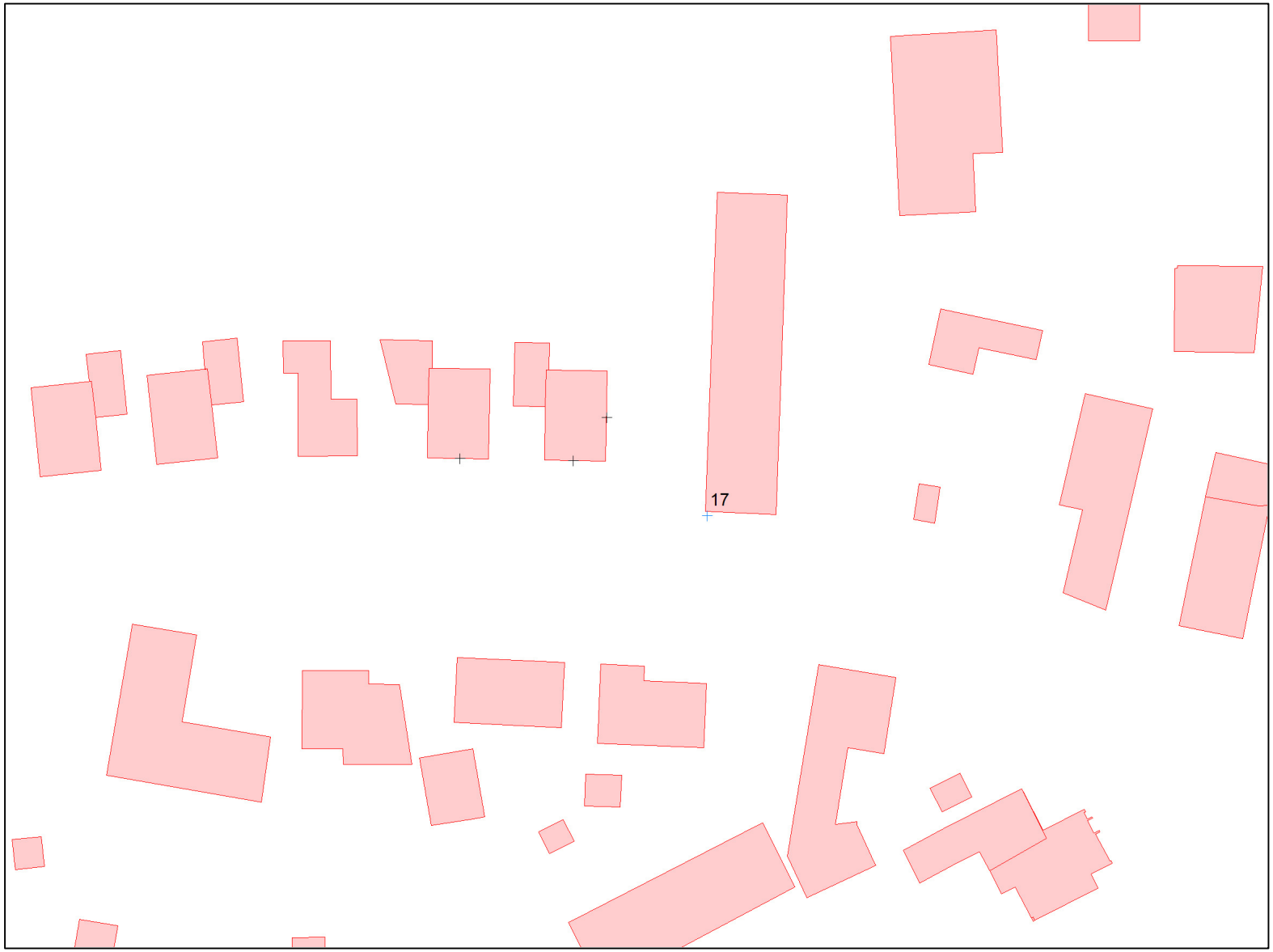
omschrijving
Figuur 3
Nummering bebouwing

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software -- [nacht]
M240523 Winhavik.sdb

0 75 schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
bebouwing
bron (beoordeeld als industrie)
waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 4
Nummering bron

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.8 (c) dirActivity-software -- [nacht]
M240523 Winhavik.sdb

0 75

schaal: 1 : 750

Bijlage II

Invoergegevens en berekeningsresultaten akoestisch model

Projectgegevens

projectnaam: M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever: Geonius
adviseur: TE
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: Verloskundige praktijk

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaa
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:					OW.1.0
rekenresultaat binnengelezen (datum):					10-12-2024 16:01
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	%		%		0 %
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
213	2.7	0.0	13		80	
226	3.3	0.0	23		80	
227	7.3	0.0	35		80	
239	6.6	0.0	46		80	
255	3.0	0.0	13		80	
256	7.6	0.0	33		80	
258	2.5	0.0	7		80	
265	2.8	0.0	26		80	
266	2.9	0.0	15		80	
274	4.1	0.0	21		80	
282	2.6	0.0	16		80	
290	6.6	0.0	52		80	
331	2.5	0.0	14		80	
332	2.9	0.0	11		80	
333	2.5	0.0	13		80	
334	2.5	0.0	12		80	
335	0.3	0.0	1		80	
336	3.2	0.0	18		80	
337	7.5	0.0	55		80	
338	3.8	0.0	85		80	
339	3.0	0.0	20		80	
341	2.5	0.0	10		80	
342	7.2	0.0	40		80	
343	3.2	0.0	28		80	
344	8.6	0.0	30		80	
345	3.7	0.0	20		80	
348	5.9	0.0	65		80	
349	2.8	0.0	6		80	
350	6.6	0.0	33		80	
351	5.5	0.0	60		80	
352	3.0	0.0	23		80	
353	3.9	0.0	57		80	
354	2.6	0.0	11		80	
355	3.4	0.0	18		80	
356	7.2	0.0	30		80	
357	6.2	0.0	81		80	
358	4.6	0.0	37		80	
359	4.8	0.0	86		80	
360	2.3	0.0	12		80	
362	2.6	0.0	26		80	
363	2.3	0.0	33		80	
364	2.1	0.0	9		80	
366	3.3	0.0	36		80	
367	3.2	0.0	1		80	
368	8.5	0.0	54		80	
369	5.2	0.0	80		80	
370	2.2	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
371	3.7	0.0	41		80	
372	5.3	0.0	71		80	
373	8.5	0.0	32		80	
374	3.2	0.0	36		80	
375	9.0	0.0	40		80	
376	4.0	0.0	22		80	
377	5.4	0.0	29		80	
378	4.4	0.0	22		80	
379	6.0	0.0	38		80	
381	3.6	0.0	45		80	
384	3.6	0.0	10		80	
385	3.6	0.0	42		80	
386	7.8	0.0	39		80	
387	4.6	0.0	47		80	
431	3.2	0.0	25		80	
432	6.9	0.0	41		80	
436	6.6	0.0	67		80	
437	2.7	0.0	11		80	
438	3.6	0.0	31		80	
439	7.6	0.0	22		80	
443	3.0	0.0	22		80	
445	6.6	0.0	54		80	
448	4.6	0.0	28		80	
449	8.5	0.0	30		80	
450	8.0	0.0	41		80	
451	8.5	0.0	30		80	
452	8.5	0.0	33		80	
453	8.5	0.0	33		80	
454	8.5	0.0	33		80	
455	8.5	0.0	30		80	
456	8.5	0.0	30		80	
457	3.0	0.0	20		80	
458	3.0	0.0	20		80	
459	3.0	0.0	20		80	
460	3.0	0.0	20		80	
461	3.0	0.0	22		80	
462	3.0	0.0	20		80	

Bronnen

nr	bron/bedrijf	brontype	beoordelen als	h	wg	richt.	hoek	bronvermogen 31	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	tot	kenmerk		bedrijfsduur dag	avond	nacht	
17	Airco	0=vrij (als > 0.5m van gevel)	industrielawaai	.6	)=A	0	0	--	--	--	--	--	73.0	--	--	--	73.0	B17		12.000	4.000	8.000	h
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+5dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		+10dB:	--	--	--	%
						0	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--						

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)
17	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	32.91	32.91	32.91	39.31	39.31
									I	I	(0)	1	4.8	33.98	33.98	33.98	40.38	40.38
									I	I	(0)	1	7.8	33.83	33.83	33.83	40.23	40.23
21	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	39.41	39.41	39.41	45.81	45.81
									I	I	(0)	1	4.8	39.22	39.22	39.22	45.62	45.62
									I	I	(0)	1	7.8	38.91	38.91	38.91	45.31	45.31
22	0.0	0.0			0=gev				I	I	(0)	1	1.8	39.54	39.54	39.54	45.94	45.94
									I	I	(0)	1	4.8	39.34	39.34	39.34	45.74	45.74
									I	I	(0)	1	7.8	39.13	39.13	39.13	45.53	45.53

6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick

Optredende geluidbelasting weg- en industrielawaai

Rapportnummer: Rm240523aaA0

K+ ADVIESGROEP

Opdrachtgever:	Geonius Infra BV	
	Postbus 1097	6160 BB GELEEN
	De Asselen Kuil 10	6161 RD GELEEN
	Tel.: 088-1300600	
	Contactpersoon:	de heer J. van Schie

Adviseur:	K+ Adviesgroep	
	Jodenstraat 6	6101 AS ECHT
	Postbus 224	6100 AE ECHT
	Tel: 0475-470470	
	E-mail: info@k-plus.nl	
	Opgesteld door:	mw. T.J.M. Eykenboom BSc
	Handtekening:	
	Collegiale toets:	dhr. ing. D.C.A. van Haperen
	Handtekening:	

Datum	:	17-03-2025
Referentie	:	Rm240523aaA0.teey_02

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Uitgangspunten	5
2.1	Ruimtelijke gegevens	5
2.2	Verkeersgegevens	5
2.2.1	Wegverkeerslawaai	5
2.3	Gegevens Industrielawaai	6
2.4	Toegepaste rekenmethode	6
3	Normstelling Besluit kwaliteit leefomgeving	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Geluidaandachtsgebied	7
3.3	Nieuwe situaties	7
3.4	Type gevel	7
3.5	Maximaal toelaatbare geluidbelasting	8
3.6	Niet-geluidgevoelige gevel	9
3.7	Afwijkende eisen plaatselijk Omgevingsplan	10
3.8	Besluit bouwwerken leefomgeving	10
4	Berekeningsresultaten	11
4.1	Wegverkeerslawaai	11
4.1.1	Gemeentewegen	11
4.1.2	Industrielawaai	11
4.2	Gecumuleerde geluidbelasting en gezamenlijk geluid	12
4.3	Besluit bouwwerken leefomgeving	12
5	Evaluatie Rekenresultaten en Conclusie	13
5.1	Algemeen	13
5.2	Besluit kwaliteit leefomgeving	13
5.2.1	Gemeentewegen	13
5.2.2	Industrielawaai	13
5.2.3	Gecumuleerd geluid	13
5.3	Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving	13

Bijlagen:

Bijlage I	Figuren akoestisch rekenmodel
Bijlage II	Berekeningsgegevens en –resultaten optredende gevelbelastingen
Bijlage III	Verstrekte verkeersgegevens
Bijlage IV	Verstrekte gegevens industrieterrein Heide Roerstreek

1 INLEIDING

In opdracht van Geonius Infra BV is, in het kader van de realisatie van 6 nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat te Melick, gemeente Roerdalen, door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeers- en industrielawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bedrijfsbebouwing op deze locatie wordt gesloopt. De bedrijfswoning blijft wel intact. In Figuur 1.1 is de locatie globaal omcirkeld, in Bijlage I is de situatie opgenomen.

Figuur 1.1: Situatie (bron: Google Maps).

Het akoestisch onderzoek is noodzakelijk omdat het plan is gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van de Groenstraat, Waterschei en industrieterrein Heide Roerstreek.

De berekeningen zijn gebaseerd op:
- Omgevingswet;
- Besluit kwaliteit leefomgeving;
- Omgevingsregeling;
- Meet- en rekenmethode geluid.

2 UITGANGSPUNTEN

2.1 Ruimtelijke gegevens

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een door de opdrachtgever verstrekte situatietekening, kaartmateriaal van de Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4) en Google Streetview. In Bijlage I zijn de gehanteerde situatietekening en grafische weergaven van het akoestisch rekenmodel opgenomen.

Met betrekking tot de bodemabsorptie is in het voorliggende onderzoek standaard uitgegaan van een harde bodem (bodemfactor 0) en zijn de akoestisch relevante bodemgebieden aan het model toegevoegd. Voor het ingevoerde bodemgebied is uitgegaan van een zachte bodem (bodemfactor 1).

2.2 Verkeersgegevens

2.2.1 Wegverkeerslawaai

Onder de Omgevingswet dient de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG) van het RIVM te worden geraadpleegd voor de benodigde verkeersgegevens. Momenteel zijn nog geen verkeersgegevens van de relevante wegen opgenomen in het CVGG. Zodoende zijn de gegevens opgevraagd bij de gemeente Roerdalen. De gegevens voor de Groenstraat zijn gebaseerd op tellingen van het jaar 2023. Conform opgave van de gemeente dient van een autonome groei van 3,54% per jaar te worden uitgegaan om tot het maatgevende jaar 2035 te komen. Voor de Waterschei waren geen etmaalintensiteiten voor handen, voor deze weg is een aanname gedaan. Voor beide wegen was geen verdeling beschikbaar. Uitgegaan is van een standaard verdeling erftoegangswegen binnen de bebouwde kom, zie Bijlage III. In Tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van de gehanteerde verkeersgegevens.

Tabel 2.1: Overzicht verkeersgegevens 2035.

Straat	Etmaal-intensiteit	Periode verdeling		Verdeling per voertuigcategorie			Snelheid km/uur	Wegdek
				Qlv	Qmv	Qzv		
Groenstraat	2.226 (2023) 3.379 (2035)	D	6,70%	95,75%	3,75%	0,50%	30	01
		A	3,70%	96,68%	2,83%	0,50%		
		N	0,60%	97,60%	1,90%	0,50%		
Waterschei	500	D	6,70%	95,75%	3,75%	0,50%	30	01
		A	3,70%	96,68%	2,83%	0,50%		
		N	0,60%	97,60%	1,90%	0,50%		

Hierbij is:

Periode: gemiddeld uuraandeel betreffende periode in procenten van de etmaalintensiteit.

Qlv: gemiddeld uuraandeel lichte motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Qmv: gemiddeld uuraandeel middelzware motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Qzv: gemiddeld uuraandeel zware motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.
Snelheid: ter plaatse toegestane maximum snelheid.
Wegdek: Type 01: Referentiewegdek

Voor nadere informatie inzake de in- en uitvoerparameters wordt verwezen naar de in Bijlage II opgenomen rekenbladen. De verkeersgegevens zijn opgenomen in Bijlage III.

2.3 Gegevens Industrielawaai

De geluidbelasting ten gevolge van het gezoneerde industrieterrein Heide Roerstreek zijn aangeleverd door de gemeente Roermond, zijnde de zonebeheerder van het industrieterrein. De aangeleverde gegevens zijn opgenomen in Bijlage IV.

2.4 Toegepaste rekenmethode

De geluidbelastingen zijn bepaald met behulp van “Standaardrekenmethode”, zoals beschreven in de “Meet- en rekenmethode geluid wegen” van Bijlage IVe van de Omgevingsregeling.

Bij de modellering van het akoestisch rekenmodel is gebruik gemaakt van het pakket WinHavik, ontwikkeld door dirActivity.

3 NORMSTELLING BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

3.1 Algemeen

Conform de Omgevingsregeling dient met betrekking tot de geluidbelasting van een weg in nieuwe situaties de geluidbelasting in L_{den} in dB te worden bepaald. Dit is een gemiddeld geluidniveau over de dag-, avond- en nachtperiode en wordt bepaald met de volgende formule:

$$L_{den} = 10\log\frac{12 \cdot 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 \cdot 10^{\frac{L_{evening+5}}{10}} + 8 \cdot 10^{\frac{L_{night+10}}{10}}}{24}$$

3.2 Geluidaandachtsgebied

Volgens artikel 3.5 van de Omgevingsregeling wordt een geluidaandachtsgebied bepaald aan de hand van Bijlage IVc (rekenmethode geluidaandachtsgebied). Binnen het aandachtsgebied worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Buiten het aandachtsgebied worden geen eisen gesteld.

Indien het geluidaandachtsgebied van gemeentewegen nog niet is vastgesteld, wordt dit bepaald aan de hand van artikel 17.5 van de Omgevingsregeling. De breedte van het te hanteren geluidaandachtsgebied is afhankelijk van het aantal rijstroken en de geldende maximumsnelheid van de desbetreffende weg. De te hanteren breedtes zijn opgenomen in Tabel 3.1.

Tabel 3.1: Breedte geluidaandachtsgebied aan weerszijde van de weg (in meters).

Maximum snelheid	Aantal rijstroken	Breedte geluidaandachtsgebieden (art. 17.5 Omgevingsregeling)
≤ 30 km/h	1 of 2 rijstroken	100
> 30 km/h	1 of 2 rijstroken	200
	3 of meer rijstroken	350

3.3 Nieuwe situaties

In al die gevallen waar in de aanleg van een geluidgevoelig object en/of een (spoor)weg door vaststelling of herziening van een omgevingsplan wordt voorzien, is er sprake van 'nieuwe situaties'.

3.4 Type gevel

Een gevel van een gebouw is het vlak van het gebouw waar de buitenlucht ophoudt. Voor een nog te bouwen woning is het de plek waar een gevel mag komen.

Een geluidgevoelig gebouw heeft in beginsel een geluidgevoelige gevel. Vanwege de aanvaardbaarheid van geluid kan het bevoegd gezag in het omgevingsplan de gevel van een

geluidgevoelig gebouw een andere kwalificatie geven. Namelijk:

- Geluidluwe gevel: een geluidluwe gevel is een gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid. In een geluidluwe gevel kunnen ramen en deuren worden geopend zonder dat daarbij veel geluid in de woning binnendringt. Doorgaans wordt uitgegaan van geluidluwe gevel indien de geluidbelasting lager is dan de standaardwaarde, tenzij dit anders aangegeven wordt door de gemeente.
- Niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen: een gevel met bouwkundige maatregelen om de geluidbelasting op het te openen deel te verlagen, voor een verdere uitwerking zie paragraaf 3.6.
- Niet-geluidgevoelige gevel: een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel die na een belangenafweging in het omgevingsplan de aanduiding ‘niet-geluidgevoelig’ krijgt.

3.5 Maximaal toelaatbare geluidbelasting

Normen met betrekking tot de geluidbelasting in nieuwe situaties zijn in artikel 5.78t t/m 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving vermeld. De standaardwaarden en grenswaarden zijn in navolgende Tabel 3.2 per geluidbronsoort weergegeven.

Tabel 3.2: Overzicht standaardwaarde en grenswaarde Bkl nieuwe situaties.

Geluidbronsoort	**Standaardwaarde**	**Grenswaarde**
Provinciale wegen	50 dB L_{den}	60 dB L_{den}
Rijkswegen		
Gemeentewegen	53 dB L_{den}	70 dB L_{den}
Waterschapswegen		
Lokale spoorwegen	55 dB L_{den}	65 dB L_{den}
Hoofdspoorwegen		
Industrieterreinen	50 dB L_{den}	55 dB L_{den}
	40 dB L_{night}	45 dB L_{night}

In eerste instantie wordt ervan uitgegaan dat de standaardwaarde niet mag worden overschreden. Indien de standaardwaarde wel maar de grenswaarde niet wordt overschreden, kan onder bepaalde voorwaarden bij Algemene Maatregel van Bestuur ontheffing worden verleend voor een hogere toelaatbare geluidbelasting.

Bij het overschrijden van de standaardwaarde dient het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel te worden betrokken. Tevens dient de gecumuleerde geluidbelasting op het geluidgevoelig gebouw te worden beoordeeld. Daarnaast dient het gezamenlijke geluid te worden bepaald en in het omgevingsplan te worden vastgelegd. Het

gezamenlijk geluid betreft het geluid van de verschillende relevante bronnen opgeteld, zonder correctie voor de verschillen in hinderlijkheid. Voor de gecumuleerde geluidbelasting dient wel rekening te worden gehouden met de hinderlijkheid van de verschillende soorten bronnen.

Wanneer de grenswaarde uit artikel 5.78u Bkl, wordt overschreden, is realisatie van nieuwbouw alleen mogelijk door het toepassen van een of meer niet-geluidgevoelige gevels of door middel van het treffen van bouwkundige voorzieningen waarmee ervoor wordt gezorgd dat de optredende gevelbelasting op het te openen deel aan de grenswaarde voldoet. Een niet-geluidgevoelige gevel betreft een gevel zonder te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie voor zover hierachter direct een verblijfsruimte is gelegen. Bouwkundige maatregelen kunnen in en/of aan de uitwendige scheidingsconstructie worden getroffen.

Als de grenswaarde wordt overschreden wordt in het belang van het beschermen van de gezondheid een geluidluwe gevel betrokken. Een geluidluwe gevel wordt in het Bkl als volgt gedefinieerd: een gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid.

Geluidbeperkende maatregelen komen enkel in aanmerking als deze financieel doelmatig zijn en er geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard tegen bestaan.

3.6 Niet-geluidgevoelige gevel

Indien de grenswaarde wordt overschreden kan enkel een geluidgevoelig gebouw worden gerealiseerd indien, conform artikel 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving, bouwkundige maatregelen worden getroffen.

De uitwendige scheidingsconstructie van de gevel(s) waar de grenswaarde wordt overschreden dient te worden uitgevoerd als een niet-geluidgevoelige gevel. De betreffende gevel mag geen te openen delen bevatten anders dan als onderdeel van een gemeenschappelijke doorgang. Alternatief hiervoor is het reduceren van de optredende gevelbelasting op de te openen delen die direct grenzen aan een verblijfsgebied tot de grenswaarde of lager. Indien een van voornoemde bouwkundige maatregelen wordt toegepast dient in het omgevingsplan te worden opgenomen dat de betreffende gevel een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen is.

Het toepassen voor voornoemde bouwkundige maatregelen bij een overschrijding van de grenswaarde is enkel toegestaan indien er geen doelmatige geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de grenswaarde te voldoen en de overschrijding van de

grenswaarde zoveel mogelijk wordt beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen. Geluidbeperkende maatregelen worden enkel in aanmerking genomen als deze financieel doelmatig zijn en er geen overwegende bezwaren tegen bestaan.

3.7 Afwijkende eisen plaatselijk Omgevingsplan

De gemeente Roerdalen heeft aangegeven geen aparte geluidparagraaf in het betreffende Omgevingsplan te hebben opgenomen voor deze locatie gezien de gemeente tot op heden nog geen beleidskeuzes hierin heeft gemaakt. Voor nieuwe situaties wordt het Bkl gevolgd ten aanzien van wegverkeerslawaai. Voor industrielawaai zijn wel geluidregels opgenomen in de Bruidsschat. Dat betekent dat bij ruimtelijke ontwikkelingen de publicatie ‘Bedrijven en Milieuzonering ‘ van de VNG uit 2009 wordt toegepast.

3.8 Besluit bouwwerken leefomgeving

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn voor nieuwbouwsituaties in paragraaf 4.3.1 voorschriften opgenomen voor bescherming tegen geluid van buiten. Als bij industrie-, weg- en spoorweglawaai de betreffende standaardwaarde wordt overschreden kunnen gemeenten een plaatselijk hogere geluidbelasting toestaan die in het omgevingsplan zal worden opgenomen. In dergelijke situaties mag alleen worden gebouwd wanneer de karakteristieke geluidwering van de verblijfsgebieden van het betreffende gebouw gelijk of hoger te zijn dan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB met een minimum van 20 dB, conform artikel 4.102 en 4.103.

4 BEREKENINGSRESULTATEN

Uitgaande van voornoemde uitgangspunten zijn de te verwachten toekomstige optredende gevelbelastingen bepaald. Als waarneemhoogte is uitgegaan van twee derde van de verdiepingshoogte. De ligging van de waarneempunten is opgenomen in de in Bijlage I opgenomen figuren.

Navolgend is per bron het waarneempunt, de waarneemhoogte, de berekende waarde, de standaardwaarde en de grenswaarde aangegeven. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage II.

De geluidbelastingen zijn tegen een gekleurde achtergrond weergegeven. De betekenis hiervan is als volgt:

Groen: de standaardwaarde wordt niet overschreden, in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden geen restricties opgelegd.

Geel: de standaardwaarde wordt overschreden, de grenswaarde wordt niet overschreden. Aan de hand van door de gemeente vastgestelde beleidsregels kan onder bepaalde voorwaarden ontheffing worden verleend voor een hogere toelaatbare geluidbelasting.

Oranje: de grenswaarde wordt overschreden. Voor de betreffende gevel kan geen hogere toelaatbare grenswaarde worden vastgesteld. Woningbouw is enkel toegestaan als de gevel ter plaatse wordt voorzien van bouwkundige maatregelen.

4.1 Wegverkeerslawaai

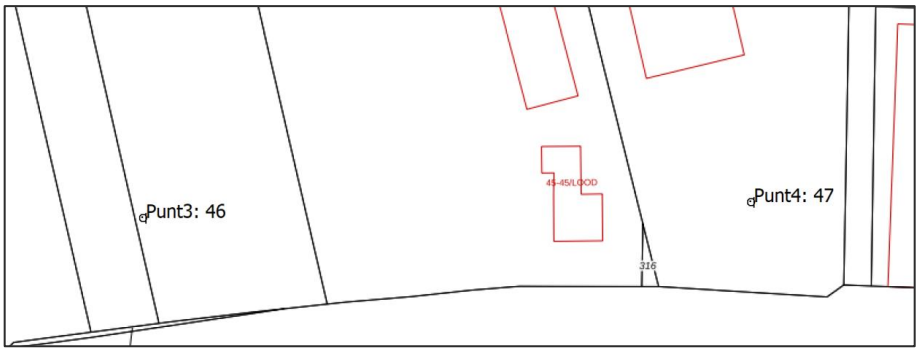
4.1.1 Gemeentewegen

Tabel 4.1: Berekeningsresultaten gemeentewegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaard waarde	Grenswaarde
1 t/m 24	alle	≤ 53	*wonen*	53	70

4.1.2 Industrielawaai

In Figuur 4.1 is de optredende belasting in L_{den} ten aanzien van gezoneerd industrieterrein Heide Roerstreek voor 7,5 meter boven maaiveld opgenomen. De optredende geluidbelasting bedraagt ten hoogste 47 dB, hiermee wordt voldaan aan de standaardwaarde voor industrieterreinen.

Figuur 4.1: Optredende geluidbelasting Heide Roerstreek.

4.2 Gecumuleerde geluidbelasting en gezamenlijk geluid

Bij een overschrijding van de standaardwaarde dient de gecumuleerde geluidbelasting en het gezamenlijk geluid op het geluidgevoelig gebouw te worden beoordeeld. De standaardwaarde voor zowel wegverkeerslawaai als het geluid afkomstig van het industrieterrein wordt in deze situatie niet overschreden, zodoende hoeven de gecumuleerde geluidbelasting en het gezamenlijk geluid in het kader van het Bkl niet te worden bepaald.

4.3 Besluit bouwwerken leefomgeving

Wanneer er wordt voldaan aan de standaardwaarde is er conform het Bbl geen nader onderzoek nodig naar de geluidwerende gevelmaatregelen. De minimaal vereiste karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied bedraagt in dit geval 20 dB.

5 EVALUATIE REKENRESULTATEN EN CONCLUSIE

5.1 Algemeen

In opdracht van Geonius Infra BV is, in het kader van de realisatie van 6 nieuwbouwwoningen aan de Groenstraat te Melick, gemeente Roerdalen, door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeers- en industrielawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De bedrijfsbebouwing op deze locatie wordt gesloopt. De bedrijfswoning blijft wel intact.

Het akoestisch onderzoek is noodzakelijk omdat het plan is gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van de Groenstraat, Waterschei en industrieterrein Heide Roerstreek.

5.2 Besluit kwaliteit leefomgeving

5.2.1 Gemeentewegen

De geluidbelasting ten gevolge van de gemeentewegen is maximaal 53 dB, waarmee deze onder de standaardwaarde ligt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving legt ten gevolge van deze weg geen restricties op aan het plan.

5.2.2 Industrielawaai

De geluidbelasting ten gevolge van de industrieterrein Heide Roerstreek is maximaal 47 dB, waarmee deze onder de standaardwaarde ligt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving legt ten gevolge van dit industrieterrein geen restricties op aan het plan.

5.2.3 Gecumuleerd geluid

Aangezien de standaardwaarde niet wordt overschreden, is een beoordeling van het bevoegd gezag om afwegingsruimte boven de standaardwaarde te benutten in deze situatie niet van toepassing.

5.3 Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving

Het gezamenlijk geluid hoeft niet te worden bepaald indien voldaan wordt aan de standaardwaarde. Wanneer er wordt voldaan aan de standaardwaarde is er conform het Besluit bouwwerken leefomgeving geen nader onderzoek nodig naar de geluidwerende gevelmaatregelen. De minimaal vereiste karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied bedraagt in dit geval 20 dB.

BIJLAGE I

Figuren akoestisch rekenmodel

INRIT
INRIT
INRIT
INRIT
INRIT
INRIT
INRIT

Groenstraat

noord

0 10 20 m

Herinriching Groenstraat 1:200

Opdrachtgever:

KernCo B.V.
Spoorlaan Noord 2 6043 AK Roermond

Project

Project GROEN! 6 royale gezinswoningen
Groenstraat 45 Melick

Fase:

Grondzaken

Onderdeel:

Herinrichting Groenstraat

Projectarchitect:	Projectmanager:	BIM-Engineer:
RdN	BW	BW

Formaat:	Datum:
A1	01.10.2024

Projectnummer | bladnummer:

22038-G06

Kern architecten BV | Spoorlaan Noord 2 | 6043 AK Roermond
T +31(0)475 532 166 E info@kernarchitecten.com W www.kernarchitecten.com

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 1
Totaal overzicht

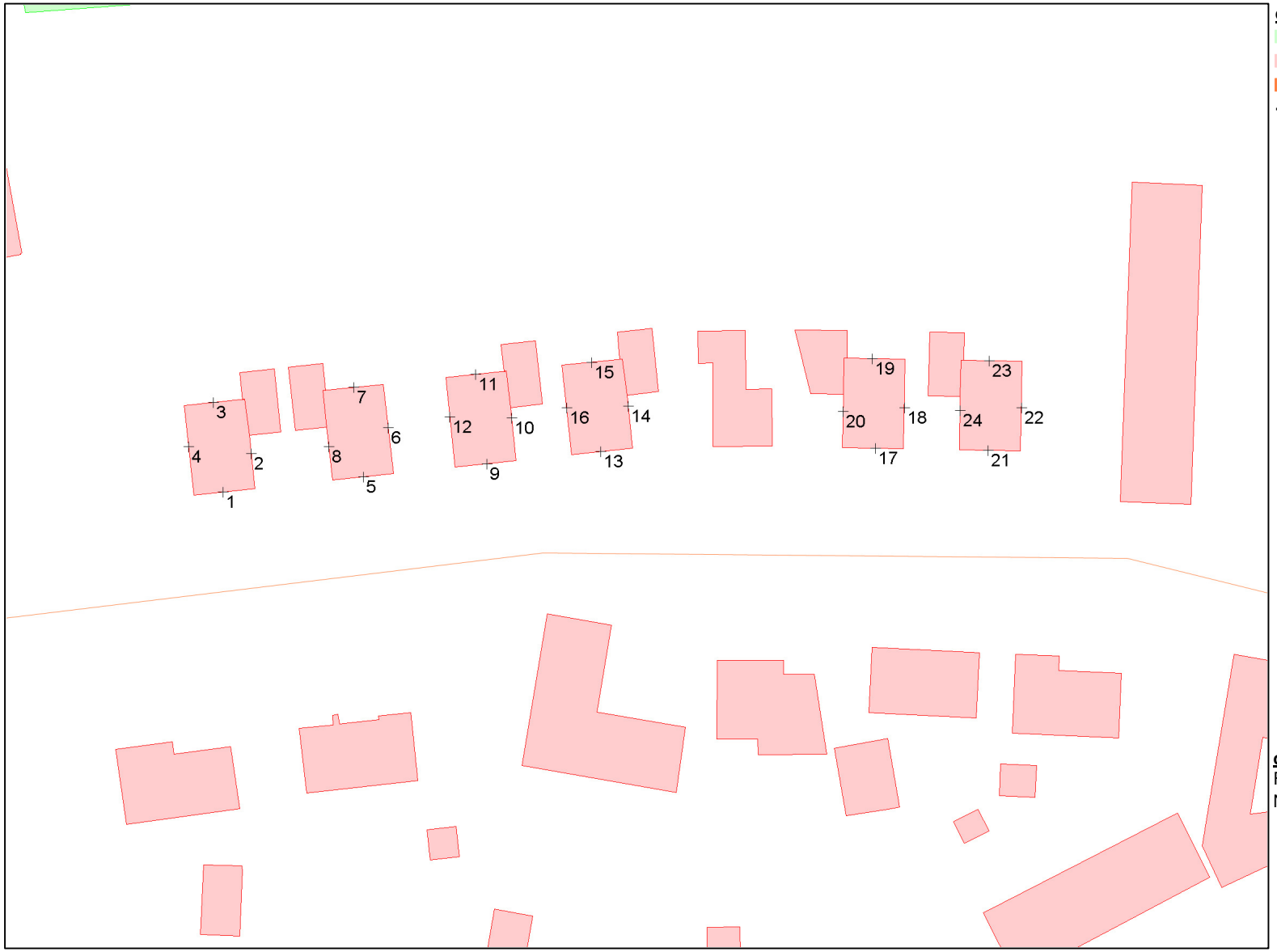
WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.6 (c) dirActivity-software -- [Lden]
M240523 Winhavik.sdb

0 — 350

schaal: 1 : 3500

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
bodemabsorptie
bebouwing
rijlijn
+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 2
Nummering waarneempunten

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.6 (c) dirActivity-software -- [Lden]
M240523 Winhavik.sdb

0 75 schaal: 1 : 750

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 3
Nummering bebouwing

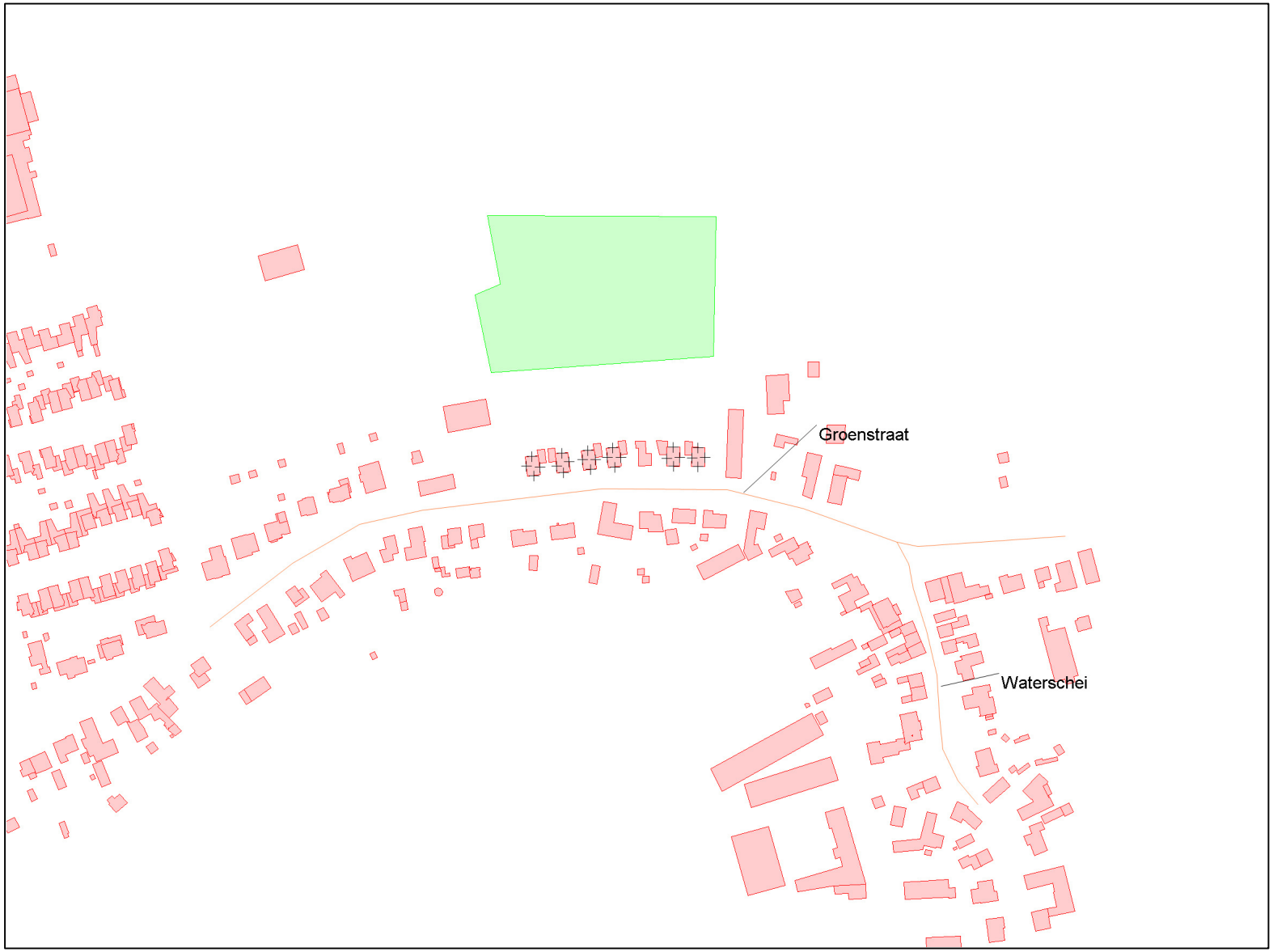
WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.6 (c) dirActivity-software -- [Lden]
M240523 Winhavik.sdb

0 — 350

schaal: 1 : 3500

K+ Adviesgroep b.v.

project M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever Geonius

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 4
Rijlijnen

WinHavik-Omgevingswet 1.0.7.6 (c) dirActivity-software -- [Lden]
M240523 Winhavik.sdb

0 — 350 schaal: 1 : 3500

BIJLAGE II

Berekeningsgegevens en –resultaten optredende gevelbelastingen

Projectgegevens

projectnaam: M240523 6 nieuwbouwwoningen Groenstraat te Melick
opdrachtgever: Geonius
adviseur: TE
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: basismodel

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaa
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:	1.0.1 (build 3)				
rekenresultaat binnengelezen (datum):	14-11-2024 15:50				
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	0 %		0 %		%
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
1	6.4	0.0	31		80	
2	3.0	0.0	11		80	
3	2.7	0.0	10		80	
4	6.0	0.0	73		80	
5	4.3	0.0	149		80	
6	3.6	0.0	20		80	
7	3.4	0.0	11		80	
8	7.0	0.0	29		80	
9	6.4	0.0	16		80	
10	3.8	0.0	31		80	
11	7.5	0.0	23		80	
12	3.1	0.0	34		80	
13	2.5	0.0	15		80	
14	3.3	0.0	14		80	
15	3.4	0.0	16		80	
16	6.3	0.0	54		80	
17	2.2	0.0	10		80	
18	7.2	0.0	26		80	
19	3.3	0.0	38		80	
20	2.3	0.0	11		80	
21	5.2	0.0	38		80	
22	5.6	0.0	40		80	
23	6.1	0.0	48		80	
24	2.4	0.0	9		80	
25	6.2	0.0	55		80	
26	2.4	0.0	9		80	
27	3.3	0.0	56		80	
28	2.9	0.0	25		80	
29	8.6	0.0	39		80	
30	2.9	0.0	9		80	
31	3.1	0.0	38		80	
32	5.9	0.0	9		80	
33	3.0	0.0	21		80	
34	8.9	0.0	38		80	
35	6.1	0.0	33		80	
36	7.1	0.0	40		80	
37	2.7	0.0	12		80	
38	2.9	0.0	10		80	
39	7.2	0.0	30		80	
40	7.3	0.0	29		80	
41	2.9	0.0	36		80	
42	3.0	0.0	37		80	
43	2.9	0.0	25		80	
44	8.6	0.0	38		80	
45	5.8	0.0	10		80	
46	2.8	0.0	25		80	
47	8.6	0.0	28		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
48	2.2	0.0	10		80	
49	5.9	0.0	10		80	
50	2.9	0.0	26		80	
51	8.7	0.0	31		80	
52	3.3	0.0	33		80	
53	4.3	0.0	52		80	
54	3.2	0.0	35		80	
55	2.6	0.0	9		80	
56	2.7	0.0	9		80	
57	3.0	0.0	44		80	
58	7.1	0.0	28		80	
59	5.9	0.0	7		80	
60	3.3	0.0	39		80	
61	3.3	0.0	9		80	
62	2.5	0.0	9		80	
63	2.8	0.0	9		80	
64	3.1	0.0	48		80	
65	7.6	0.0	30		80	
66	3.3	0.0	46		80	
67	3.3	0.0	36		80	
68	2.4	0.0	12		80	
69	8.7	0.0	34		80	
70	2.9	0.0	24		80	
71	5.8	0.0	10		80	
72	6.8	0.0	41		80	
73	5.5	0.0	44		80	
74	7.4	0.0	23		80	
75	2.7	0.0	17		80	
76	5.6	0.0	40		80	
77	2.7	0.0	18		80	
78	5.8	0.0	34		80	
79	2.4	0.0	9		80	
80	2.3	0.0	9		80	
81	3.2	0.0	39		80	
82	3.1	0.0	14		80	
83	7.3	0.0	30		80	
84	5.6	0.0	34		80	
85	2.7	0.0	25		80	
86	6.2	0.0	50		80	
87	2.2	0.0	8		80	
88	7.5	0.0	30		80	
89	3.0	0.0	13		80	
90	6.8	0.0	38		80	
91	2.2	0.0	8		80	
92	5.0	0.0	53		80	
93	7.6	0.0	39		80	
94	7.3	0.0	23		80	
95	3.1	0.0	11		80	
96	3.2	0.0	50		80	
97	2.3	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
98	3.1	0.0	24		80	
99	3.4	0.0	2		80	
100	7.6	0.0	39		80	
101	3.5	0.0	17		80	
102	6.2	0.0	47		80	
103	2.5	0.0	10		80	
104	3.3	0.0	32		80	
105	6.2	0.0	53		80	
106	4.4	0.0	35		80	
107	6.3	0.0	36		80	
108	3.2	0.0	34		80	
109	8.5	0.0	38		80	
110	3.0	0.0	29		80	
111	2.7	0.0	14		80	
112	2.2	0.0	8		80	
113	7.2	0.0	26		80	
114	2.7	0.0	17		80	
115	2.2	0.0	9		80	
116	6.9	0.0	37		80	
117	2.4	0.0	10		80	
118	3.9	0.0	15		80	
119	3.8	0.0	15		80	
120	3.5	0.0	22		80	
121	8.0	0.0	22		80	
122	2.4	0.0	9		80	
123	2.5	0.0	12		80	
124	2.8	0.0	13		80	
125	7.4	0.0	31		80	
126	8.4	0.0	39		80	
127	6.6	0.0	35		80	
128	6.3	0.0	78		80	
129	7.7	0.0	30		80	
130	3.7	0.0	7		80	
131	2.3	0.0	9		80	
132	6.1	0.0	61		80	
133	3.8	0.0	15		80	
134	8.3	0.0	103		80	
135	9.4	0.0	110		80	
136	3.8	0.0	552		80	
137	5.7	0.0	63		80	
138	2.5	0.0	11		80	
139	7.3	0.0	22		80	
140	3.7	0.0	7		80	
141	7.6	0.0	21		80	
142	7.1	0.0	84		80	
143	3.0	0.0	27		80	
144	7.6	0.0	34		80	
145	4.9	0.0	46		80	
146	3.0	0.0	10		80	
147	7.5	0.0	30		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
148	3.3	0.0	33		80	
149	7.9	0.0	36		80	
150	7.6	0.0	36		80	
151	3.0	0.0	30		80	
152	2.5	0.0	8		80	
153	4.0	0.0	16		80	
154	7.7	0.0	34		80	
155	2.6	0.0	25		80	
156	4.8	0.0	47		80	
157	6.9	0.0	45		80	
158	6.6	0.0	46		80	
159	6.4	0.0	56		80	
160	8.8	0.0	10		80	
161	2.3	0.0	13		80	
162	3.8	0.0	15		80	
163	2.6	0.0	16		80	
164	3.9	0.0	15		80	
165	7.2	0.0	26		80	
166	2.9	0.0	34		80	
167	2.6	0.0	9		80	
168	2.8	0.0	6		80	
169	6.2	0.0	69		80	
170	2.9	0.0	5		80	
171	5.7	0.0	43		80	
172	8.8	0.0	25		80	
173	3.9	0.0	26		80	
174	5.9	0.0	35		80	
175	4.0	0.0	15		80	
176	5.4	0.0	20		80	
177	3.3	0.0	21		80	
178	3.3	0.0	3		80	
179	9.3	0.0	81		80	
180	2.7	0.0	24		80	
181	5.8	0.0	68		80	
182	4.2	0.0	13		80	
183	2.4	0.0	8		80	
184	3.5	0.0	26		80	
185	3.1	0.0	26		80	
186	5.7	0.0	142		80	
187	5.9	0.0	92		80	
188	4.5	0.0	118		80	
189	2.7	0.0	18		80	
190	3.6	0.0	13		80	
191	8.3	0.0	23		80	
192	3.4	0.0	17		80	
193	2.4	0.0	7		80	
194	4.8	0.0	94		80	
195	5.2	0.0	75		80	
196	11.3	0.0	2		80	
197	8.8	0.0	60		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
198	4.4	0.0	47		80	
199	2.5	0.0	21		80	
200	3.0	0.0	25		80	
201	7.9	0.0	32		80	
202	3.2	0.0	28		80	
203	4.4	0.0	62		80	
204	5.8	0.0	53		80	
205	7.3	0.0	47		80	
206	3.0	0.0	26		80	
207	8.9	0.0	36		80	
208	3.1	0.0	7		80	
209	6.2	0.0	50		80	
210	2.9	0.0	20		80	
211	9.6	0.0	29		80	
212	3.2	0.0	16		80	
213	2.7	0.0	13		80	
214	3.1	0.0	21		80	
215	8.0	0.0	37		80	
216	5.0	0.0	21		80	
217	7.5	0.0	33		80	
218	8.6	0.0	34		80	
219	3.1	0.0	10		80	
220	2.9	0.0	25		80	
221	4.4	0.0	17		80	
222	3.0	0.0	13		80	
223	6.1	0.0	36		80	
224	5.6	0.0	24		80	
225	7.5	0.0	36		80	
226	3.3	0.0	23		80	
227	7.3	0.0	35		80	
228	4.0	0.0	36		80	
229	7.2	0.0	43		80	
230	3.0	0.0	25		80	
231	9.6	0.0	36		80	
232	9.8	0.0	36		80	
233	3.0	0.0	20		80	
234	5.6	0.0	49		80	
235	3.1	0.0	25		80	
236	9.7	0.0	33		80	
237	7.6	0.0	58		80	
238	4.0	0.0	16		80	
239	6.6	0.0	46		80	
240	3.1	0.0	12		80	
241	2.1	0.0	9		80	
242	3.0	0.0	24		80	
243	9.5	0.0	37		80	
244	3.2	0.0	4		80	
245	3.3	0.0	26		80	
246	8.0	0.0	33		80	
247	2.2	0.0	10		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
248	2.9	0.0	28		80	
249	8.9	0.0	36		80	
250	3.1	0.0	18		80	
251	7.4	0.0	25		80	
252	3.2	0.0	28		80	
253	3.7	0.0	41		80	
254	7.5	0.0	27		80	
255	3.0	0.0	13		80	
256	7.6	0.0	33		80	
257	6.9	0.0	47		80	
258	2.5	0.0	7		80	
259	3.6	0.0	44		80	
260	7.9	0.0	31		80	
261	7.2	0.0	41		80	
262	3.0	0.0	10		80	
263	3.1	0.0	20		80	
264	6.9	0.0	43		80	
265	2.8	0.0	26		80	
266	2.9	0.0	15		80	
267	3.3	0.0	43		80	
268	5.3	0.0	10		80	
269	7.1	0.0	38		80	
270	1.9	0.0	8		80	
271	3.4	0.0	12		80	
272	7.9	0.0	49		80	
273	3.3	0.0	15		80	
274	4.1	0.0	21		80	
275	9.6	0.0	29		80	
276	3.0	0.0	26		80	
277	5.6	0.0	34		80	
278	3.4	0.0	42		80	
279	7.3	0.0	24		80	
280	2.4	0.0	11		80	
281	2.5	0.0	12		80	
282	2.6	0.0	16		80	
283	4.7	0.0	62		80	
284	3.8	0.0	22		80	
285	2.3	0.0	10		80	
286	2.5	0.0	13		80	
287	3.7	0.0	13		80	
288	3.0	0.0	21		80	
289	9.6	0.0	32		80	
290	6.6	0.0	52		80	
291	3.3	0.0	23		80	
292	6.2	0.0	36		80	
293	2.4	0.0	18		80	
294	3.2	0.0	24		80	
295	7.5	0.0	34		80	
296	3.0	0.0	14		80	
297	11.3	0.0	34		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
298	2.3	0.0	12		80	
299	2.9	0.0	25		80	
300	9.4	0.0	34		80	
301	3.7	0.0	40		80	
302	7.5	0.0	35		80	
303	3.1	0.0	33		80	
304	7.4	0.0	33		80	
305	6.2	0.0	60		80	
306	3.2	0.0	10		80	
307	3.2	0.0	40		80	
308	7.4	0.0	37		80	
309	5.5	0.0	30		80	
310	9.4	0.0	33		80	
311	3.7	0.0	43		80	
312	7.6	0.0	26		80	
313	7.0	0.0	31		80	
314	3.3	0.0	47		80	
315	3.1	0.0	12		80	
316	5.8	0.0	57		80	
317	6.1	0.0	57		80	
318	3.0	0.0	10		80	
319	2.4	0.0	12		80	
320	7.2	0.0	25		80	
321	3.3	0.0	39		80	
322	8.0	0.0	36		80	
323	3.1	0.0	25		80	
324	3.0	0.0	24		80	
325	7.9	0.0	37		80	
326	2.9	0.0	15		80	
327	7.3	0.0	28		80	
328	3.3	0.0	43		80	
329	3.6	0.0	66		80	
330	3.3	0.0	14		80	
331	2.5	0.0	14		80	
332	2.9	0.0	11		80	
333	2.5	0.0	13		80	
334	2.5	0.0	12		80	
335	0.3	0.0	1		80	
336	3.2	0.0	18		80	
337	7.5	0.0	55		80	
338	3.8	0.0	85		80	
339	3.0	0.0	20		80	
340	2.7	0.0	17		80	
341	2.5	0.0	10		80	
342	7.2	0.0	40		80	
343	3.2	0.0	28		80	
344	8.6	0.0	30		80	
345	3.7	0.0	20		80	
348	5.9	0.0	65		80	
349	2.8	0.0	6		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
350	6.6	0.0	33		80	
351	5.5	0.0	60		80	
352	3.0	0.0	23		80	
353	3.9	0.0	57		80	
354	2.6	0.0	11		80	
355	3.4	0.0	18		80	
356	7.2	0.0	30		80	
357	6.2	0.0	81		80	
358	4.6	0.0	37		80	
359	4.8	0.0	86		80	
360	2.3	0.0	12		80	
362	2.6	0.0	26		80	
363	2.3	0.0	33		80	
364	2.1	0.0	9		80	
366	3.3	0.0	36		80	
367	3.2	0.0	1		80	
368	8.5	0.0	54		80	
369	5.2	0.0	80		80	
370	2.2	0.0	10		80	
371	3.7	0.0	41		80	
372	5.3	0.0	71		80	
373	8.5	0.0	32		80	
374	3.2	0.0	36		80	
375	9.0	0.0	40		80	
376	4.0	0.0	22		80	
377	5.4	0.0	29		80	
378	4.4	0.0	22		80	
379	6.0	0.0	38		80	
380	2.7	0.0	12		80	
381	3.6	0.0	45		80	
382	8.4	0.0	23		80	
383	3.7	0.0	19		80	
384	3.6	0.0	10		80	
385	3.6	0.0	42		80	
386	7.8	0.0	39		80	
387	4.6	0.0	47		80	
388	8.8	0.0	63		80	
389	2.9	0.0	29		80	
390	2.8	0.0	19		80	
391	8.0	0.0	78		80	
392	4.0	0.0	13		80	
393	2.3	0.0	10		80	
394	5.6	0.0	57		80	
395	3.2	0.0	29		80	
396	3.2	0.0	28		80	
397	7.0	0.0	39		80	
398	6.1	0.0	29		80	
399	6.5	0.0	54		80	
400	2.7	0.0	11		80	
401	4.4	0.0	24		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
402	2.2	0.0	10		80	
403	3.0	0.0	17		80	
404	3.0	0.0	14		80	
405	4.7	0.0	93		80	
406	3.3	0.0	13		80	
407	1.9	0.0	5		80	
408	2.6	0.0	14		80	
409	5.9	0.0	36		80	
410	5.4	0.0	46		80	
411	3.4	0.0	34		80	
412	7.7	0.0	32		80	
413	5.4	0.0	54		80	
414	3.1	0.0	31		80	
415	7.1	0.0	23		80	
416	8.3	0.0	49		80	
417	6.3	0.0	56		80	
418	7.4	0.0	37		80	
419	3.2	0.0	22		80	
420	5.2	0.0	47		80	
421	3.0	0.0	14		80	
422	7.5	0.0	32		80	
423	7.2	0.0	10		80	
424	2.8	0.0	10		80	
425	2.2	0.0	12		80	
426	6.7	0.0	45		80	
427	10.2	0.0	37		80	
428	7.0	0.0	113		80	
429	5.2	0.0	35		80	
430	3.2	0.0	102		80	
431	3.2	0.0	25		80	
432	6.9	0.0	41		80	
433	3.3	0.0	10		80	
434	7.7	0.0	31		80	
435	3.1	0.0	14		80	
436	6.6	0.0	67		80	
437	2.7	0.0	11		80	
438	3.6	0.0	31		80	
439	7.6	0.0	22		80	
440	7.7	0.0	36		80	
441	7.4	0.0	47		80	
442	2.7	0.0	17		80	
443	3.0	0.0	22		80	
444	3.1	0.0	24		80	
445	6.6	0.0	54		80	
446	5.5	0.0	23		80	
447	6.4	0.0	35		80	
448	4.6	0.0	28		80	
449	8.5	0.0	30		80	
450	8.0	0.0	41		80	
451	8.5	0.0	30		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
452	8.5	0.0	33		80	
453	8.5	0.0	33		80	
454	8.5	0.0	33		80	
455	8.5	0.0	30		80	
456	8.5	0.0	30		80	
457	3.0	0.0	20		80	
458	3.0	0.0	20		80	
459	3.0	0.0	20		80	
460	3.0	0.0	20		80	
461	3.0	0.0	22		80	
462	3.0	0.0	20		80	

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
1	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	52.92	50.34	42.37	53.27	53.27	52.92	50.34	42.37
									W	W	(0)	1	4.8	53.00	50.37	42.40	53.33	53.33	53.00	50.37	42.40
									W	W	(0)	1	7.8	52.62	49.99	42.02	52.95	52.95	52.62	49.99	42.02
2	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	49.54	46.96	38.98	49.89	49.89	49.54	46.96	38.98
									W	W	(0)	1	4.8	48.32	45.68	37.71	48.64	48.64	48.32	45.68	37.71
									W	W	(0)	1	7.8	48.08	45.45	37.47	48.40	48.40	48.08	45.45	37.47
3	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	28.77	26.27	18.30	29.17	29.17	28.77	26.27	18.30
									W	W	(0)	1	4.8	27.09	24.54	16.57	27.46	27.46	27.09	24.54	16.57
									W	W	(0)	1	7.8	15.67	13.07	5.09	16.01	16.01	15.67	13.07	5.09
4	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	48.06	45.48	37.51	48.41	48.41	48.06	45.48	37.51
									W	W	(0)	1	4.8	48.30	45.67	37.70	48.63	48.63	48.30	45.67	37.70
									W	W	(0)	1	7.8	48.13	45.49	37.52	48.45	48.45	48.13	45.49	37.52
5	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	52.99	50.41	42.43	53.34	53.34	52.99	50.41	42.43
									W	W	(0)	1	4.8	53.05	50.42	42.45	53.38	53.38	53.05	50.42	42.45
									W	W	(0)	1	7.8	52.70	50.06	42.09	53.02	53.02	52.70	50.06	42.09
6	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	47.46	44.87	36.90	47.81	47.81	47.46	44.87	36.90
									W	W	(0)	1	4.8	47.66	45.02	37.04	47.98	47.98	47.66	45.02	37.04
									W	W	(0)	1	7.8	47.50	44.86	36.89	47.82	47.82	47.50	44.86	36.89
7	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	17.17	14.67	6.70	17.57	17.57	17.17	14.67	6.70
									W	W	(0)	1	4.8	25.51	22.97	15.00	25.88	25.88	25.51	22.97	15.00
									W	W	(0)	1	7.8	17.32	14.79	6.82	17.70	17.70	17.32	14.79	6.82
8	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	49.66	47.08	39.11	50.01	50.01	49.66	47.08	39.11
									W	W	(0)	1	4.8	48.51	45.90	37.92	48.84	48.84	48.51	45.90	37.92
									W	W	(0)	1	7.8	48.36	45.72	37.75	48.68	48.68	48.36	45.72	37.75
9	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	53.07	50.48	42.51	53.42	53.42	53.07	50.48	42.51
									W	W	(0)	1	4.8	53.11	50.48	42.51	53.44	53.44	53.11	50.48	42.51
									W	W	(0)	1	7.8	52.76	50.12	42.15	53.08	53.08	52.76	50.12	42.15
10	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	49.15	46.56	38.59	49.50	49.50	49.15	46.56	38.59
									W	W	(0)	1	4.8	47.92	45.28	37.31	48.24	48.24	47.92	45.28	37.31
									W	W	(0)	1	7.8	47.82	45.17	37.20	48.14	48.14	47.82	45.17	37.20
11	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	-7.22	-9.70	-17.68	-999.90	999.90	-7.22	-9.70	-17.68
									W	W	(0)	1	4.8	-6.67	-9.15	-17.13	-999.90	999.90	-6.67	-9.15	-17.13
									W	W	(0)	1	7.8	-6.13	-8.63	-16.60	-999.90	999.90	-6.13	-8.63	-16.60
12	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	47.12	44.55	36.58	47.48	47.48	47.12	44.55	36.58
									W	W	(0)	1	4.8	47.38	44.74	36.77	47.70	47.70	47.38	44.74	36.77
									W	W	(0)	1	7.8	47.25	44.61	36.63	47.57	47.57	47.25	44.61	36.63
13	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	52.80	50.23	42.26	53.16	53.16	52.80	50.23	42.26
									W	W	(0)	1	4.8	52.92	50.29	42.32	53.25	53.25	52.92	50.29	42.32
									W	W	(0)	1	7.8	52.62	49.98	42.01	52.94	52.94	52.62	49.98	42.01
14	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	48.85	46.30	38.33	49.22	49.22	48.85	46.30	38.33
									W	W	(0)	1	4.8	47.58	44.95	36.98	47.91	47.91	47.58	44.95	36.98
									W	W	(0)	1	7.8	47.46	44.82	36.85	47.78	47.78	47.46	44.82	36.85
15	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	5.35	2.87	-5.11	5.75	5.75	5.35	2.87	-5.11
									W	W	(0)	1	4.8	-1.21	-3.74	-11.73	-999.90	999.90	-1.21	-3.74	-11.73
									W	W	(0)	1	7.8	-2.95	-5.47	-13.45	-999.90	999.90	-2.95	-5.47	-13.45
16	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	47.24	44.68	36.70	47.60	47.60	47.24	44.68	36.70
									W	W	(0)	1	4.8	47.46	44.81	36.84	47.78	47.78	47.46	44.81	36.84
									W	W	(0)	1	7.8	47.27	44.63	36.66	47.59	47.59	47.27	44.63	36.66
17	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	52.67	50.10	42.12	53.03	53.03	52.67	50.10	42.12

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	(0)	1	4.8	52.82	50.20	42.22	53.15	53.15	52.82	50.20	42.22
									W	W	(0)	1	7.8	52.50	49.86	41.89	52.82	52.82	52.50	49.86	41.89
18	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	47.31	44.74	36.77	47.67	47.67	47.31	44.74	36.77
									W	W	(0)	1	4.8	47.57	44.93	36.96	47.89	47.89	47.57	44.93	36.96
									W	W	(0)	1	7.8	47.44	44.79	36.82	47.76	47.76	47.44	44.79	36.82
19	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	-3.98	-5.73	-13.71	-999.90	999.90	-3.98	-5.73	-13.71
									W	W	(0)	1	4.8	-9.39	-11.33	-19.33	-999.90	999.90	-9.39	-11.33	-19.33
									W	W	(0)	1	7.8	-8.66	-10.73	-18.71	-999.90	999.90	-8.66	-10.73	-18.71
20	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	49.09	46.51	38.54	49.44	49.44	49.09	46.51	38.54
									W	W	(0)	1	4.8	48.00	45.37	37.40	48.33	48.33	48.00	45.37	37.40
									W	W	(0)	1	7.8	47.84	45.20	37.23	48.16	48.16	47.84	45.20	37.23
21	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	52.69	50.10	42.13	53.04	53.04	52.69	50.10	42.13
									W	W	(0)	1	4.8	52.86	50.22	42.25	53.18	53.18	52.86	50.22	42.25
									W	W	(0)	1	7.8	52.60	49.96	41.99	52.92	52.92	52.60	49.96	41.99
22	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	47.66	45.10	37.13	48.02	48.02	47.66	45.10	37.13
									W	W	(0)	1	4.8	48.01	45.37	37.40	48.33	48.33	48.01	45.37	37.40
									W	W	(0)	1	7.8	47.33	44.70	36.72	47.65	47.65	47.33	44.70	36.72
23	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	-4.05	-5.83	-13.81	-999.90	999.90	-4.05	-5.83	-13.81
									W	W	(0)	1	4.8	-9.04	-11.02	-19.02	-999.90	999.90	-9.04	-11.02	-19.02
									W	W	(0)	1	7.8	-7.61	-9.73	-17.71	-999.90	999.90	-7.61	-9.73	-17.71
24	0.0	0.0			0=gev				W	W	(0)	1	1.8	48.88	46.32	38.34	49.24	49.24	48.88	46.32	38.34
									W	W	(0)	1	4.8	47.94	45.31	37.33	48.26	48.26	47.94	45.31	37.33
									W	W	(0)	1	7.8	47.81	45.17	37.19	48.13	48.13	47.81	45.17	37.19

Rijlijnen

nr	z,gem	lengte	wegdek	hellingcor.	groep	omschrijving	kenmerk	etm.intens.	%	periode	Intensiteiten %	licht	middel	zwaar	motor	snelheden licht	middel	zwaar	motor
1	0.0	515	01 referentiewegdek		(1)			3379.0	☑	dag	6.70	95.75	3.75	.50	.00	30	30	30	
										avond	3.70	96.68	2.83	.50	.00	30	30	30	
										nacht	.60	97.60	1.90	.50	.00	30	30	30	
2	0.0	160	01 referentiewegdek		(1)	Waterschei		500.0	☑	dag	6.70	95.75	3.75	.50	.00	30	30	30	
										avond	3.70	96.68	2.83	.50	.00	30	30	30	
										nacht	.60	97.60	1.90	.50	.00	30	30	30	

Bodemabsorptie

nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	394	100.0	groen

BIJLAGE III

Verstrekte verkeersgegevens

De gemeente Roerdalen heeft de volgende informatie verstrekt:

Hier bij doe ik u toekomen de gevraagde data zover ik deze voorhanden heb.

Groenstraat:

- etmaalintensiteiten (weekdag)/jaar; ZIE VERKEERSTELLING 2023/2024
- verdeling lichte, middelzware en zware voertuigen over de dag-, avond- en nachtperiode (7:00 19:00 uur, 19:00 23:00 uur en 23:00 7:00 uur); ZIE VERKEERSTELLING 2023/2024
- wegdektype; ASFALT
- evt. obstakels (verkeerslichten, rotondes e.d.) GEEN OBSTAKELS
- maximum snelheid; 30 km/u

Waterschei:

- etmaalintensiteiten (weekdag)/jaar; NIET VOORHANDEN
- verdeling lichte, middelzware en zware voertuigen over de dag-, avond- en nachtperiode (7:00 19:00 uur, 19:00 23:00 uur en 23:00 7:00 uur); NIET VOORHANDEN
- wegdektype; ASFALT
- evt. obstakels (verkeerslichten, rotondes e.d.) GEEN OBSTAKELS
- maximum snelheid; 30 km/u

Industrieterrein Roerstreek Noord:

- Betreft grondgebied gemeente Roermond.

3,54 % toepassen gezien de bevolkingsgroeiprognose 2021-2035.

CONTROLEFORMULIER VERKEERSTELLERS

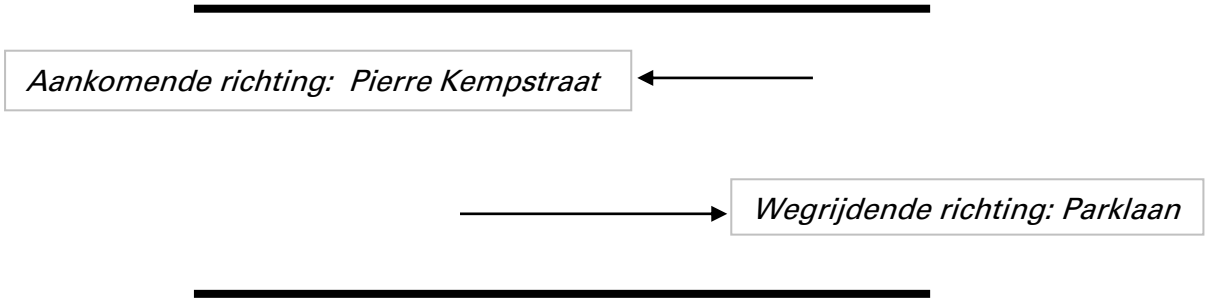
Teller nummer: VT02

Bestand: MLK-23-Groenstraat

Locatie: Groenstraat in Melick

Periode: 23-11-2023 t/m 18-01-2024

Datum plaatsing teller:	*23-11-2023*
Datum verwijderen teller:	*18-01-2024*
Locatie (straat + huisnummer):	*Groenstraat ter hoogte van huisnummer 12. Bevestigen aan lichtmast, nummer 1703*
Bijzonderheden:	*30 km/h-zone*

CONTROLEFORMULIER VERKEERSTELLERS

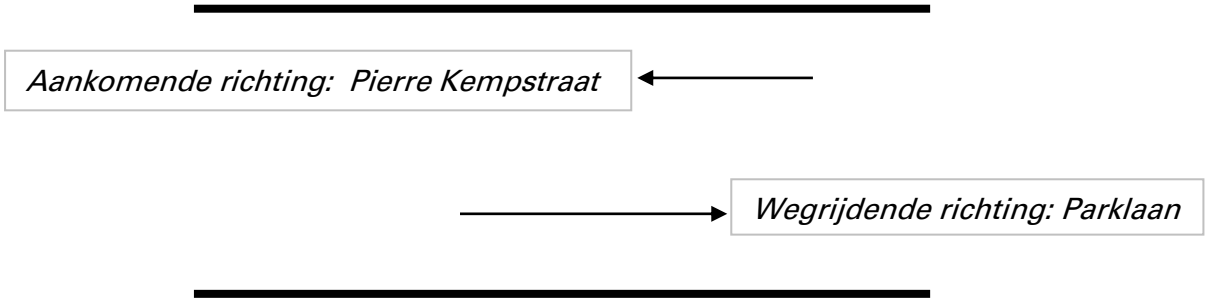
Teller nummer: VT02

Bestand: MLK-23-Groenstraat

Locatie: Groenstraat in Melick

Periode: 23-11-2023 t/m 18-01-2024

Datum plaatsing teller:	*23-11-2023*
Datum verwijderen teller:	*18-01-2024*
Locatie (straat + huisnummer):	*Groenstraat ter hoogte van huisnummer 12. Bevestigen aan lichtmast, nummer 1703*
Bijzonderheden:	*30 km/h-zone*

Standaard verdeling verkeersintensiteit

	1 Gebiedsontsluitingsweg buiten bebouwde kom	2 Gebiedsontsluitingsweg binnen bebouwde kom	3 Erftoegangsweg buiten bebouwde kom	4 Erftoegangsweg binnen bebouwde kom	5 Snelweg
Omrekenfactor werkdag-weekdag	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Percentage lichte voertuigen dag	92.50%	93.50%	94.60%	95.75%	81.20%
Percentage middelzwaar dag	5.50%	5.00%	4.40%	3.75%	8.70%
Percentage zwaar dag	2.00%	1.50%	1.00%	0.50%	10.10%
Percentage lichte voertuigen avond	94.25%	95.25%	96.05%	96.68%	74.85%
Percentage middelzwaar avond	4.00%	3.50%	3.25%	2.83%	10.60%
Percentage zwaar avond	1.75%	1.25%	0.70%	0.50%	14.55%
Percentage lichte voertuigen nacht	96.00%	97.00%	97.50%	97.60%	68.50%
Percentage middelzwaar nacht	2.50%	2.00%	2.10%	1.90%	12.50%
Percentage zwaar nacht	1.50%	1.00%	0.40%	0.50%	19.00%
Gemiddeld maatgevend uur dag (7-19)	6.60%	6.60%	6.70%	6.70%	6.60%
Gemiddeld maatgevend uur avond (19-23)	3.60%	3.60%	3.70%	3.70%	2.60%
Gemiddeld maatgevend uur nacht (23-7)	0.80%	0.80%	0.60%	0.60%	1.30%
Percentage licht etmaal	93.0%	94.0%	95.0%	96.0%	79.2%
Percentage middelzwaar etmaal	5.1%	4.6%	4.1%	3.5%	9.3%
Percentage zwaar etmaal	1.9%	1.4%	0.9%	0.5%	11.5%

BIJLAGE IV

Verstrekte gegevens industrieterrein Heide Roerstreek

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van 2023.0 bewaking Groenstraat 45 Melick
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Heide-Roerstreek
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Groep	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	Li
Punt1_A	Groenstraat 1	Heide-Roerstreek	199867,24	352594,01	7,50	42,1	40,5	39,5	46,4	59,3
Punt2_A	Groenstraat 2	Heide-Roerstreek	199964,22	352593,84	7,50	42,7	41,1	40,2	47,1	59,8
Punt3_A	Groenstraat 3	Heide-Roerstreek	199874,20	352522,33	7,50	41,9	40,2	39,2	46,1	59,3
Punt4_A	Groenstraat 4	Heide-Roerstreek	199965,07	352524,71	7,50	42,5	40,9	39,8	46,8	59,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

HMRI, industrie, [Bewakingsmodel - Kopie van 2023.0 bewaking Groenstraat 45 Melick] , Geomilieu V2024 Licentiehouder: Gemeente Roermond

Lden ten gevolge van gezoneerd industrieterrein Heide Roerstreek op 7,5 meter

Infiltratieadvies

Nieuwbouw van 6 woningen aan de Groenstraat 45 in Melick
GA241278.R02.V1.0

24 december 2024

GEONIUS

Infiltratieadvies

Nieuwbouw van 6 woningen aan de Groenstraat 45 in Melick
Documentnummer GA241278.R02.V1.0
24 december 2024

Opdrachtgever
KernCO B.V.
Spoorlaan Noord 2
6043A K Roermond

Constructeur
HK Statica

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Handtekening
Adviseur geohydrologie	L.N. Zomerdijk MSc	
Collegiale toets	M. Meering MSc	

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Grondonderzoek 5

2.1 Algemeen 5
2.2 Inmeting 5
2.3 Boringen 5
2.4 Doorlatendheidsmetingen 5
2.5 Archiefgegevens 5

3 Bodemgesteldheid 6

3.1 Terrein en projectomgeving 6
3.2 Bodemopbouw 6
3.3 Grondwaterstand 6
3.4 Doorlatendheid 7

4 Infiltratie hemelwater 8

4.1 Toetsing 8
4.2 Conclusie 9

5 Dimensionering infiltratievoorziening 10

5.1 Uitgangspunten 10
5.1.1 Algemeen 10
5.1.2 Grindkoffers 11
5.2 Ontwerpadvies 11
5.3 Overige ontwerpaspecten 12
5.3.1 Algemeen 12
5.3.2 Grindkoffers 12
5.4 Voorzuivering en onderhoud 12

Bijlagen

Bijlage 1 Situatietekening
Bijlage 2 Boringen
Bijlage 3 Doorlatendheidsmetingen
Bijlage 4 Dimensionering infiltratievoorziening

1 Inleiding

In opdracht van KernCO B.V. heeft Geonius een infiltratieonderzoek uitgevoerd en een infiltratieadvies opgesteld. Dit onderzoek is nodig voor de afkoppeling van hemelwater bij de nieuwbouw van 6 woningen aan de Groenstraat 45 in Melick. De ligging van de projectlocatie is weergegeven in Figuur 1.1.

Tevens is opdracht verstrekt voor het uitvoeren van een geotechnisch grondonderzoek. Dit is separaat gerapporteerd onder kenmerk GA241278.R01.

In voorliggend rapport zijn zowel de resultaten van het infiltratieonderzoek als het infiltratieadvies opgenomen. Bij het infiltratieonderzoek zijn handboringen en doorlatendheidsmetingen uitgevoerd. Voor de uitgangspunten voor het ontwerp van de infiltratievoorziening wordt verwezen naar paragraaf 5.1.

Figuur 1.1: Luchtfoto met ligging projectlocatie [bron: Google Earth].

2 Grondonderzoek

2.1 Algemeen

Ten behoeve van het infiltratieonderzoek zijn in november 2024 in totaal 4 handboringen en 4 doorlatendheidsmetingen uitgevoerd voor het infiltratieadvies. Gelijktijdig met het infiltratieonderzoek zijn ook nog 8 diepsonderingen en 1 handboring uitgevoerd voor het geotechnisch onderzoek. Deze zijn opgenomen in de geotechnische rapportage met kenmerk GA241278.R01. Hieronder is het uitgevoerde infiltratieonderzoek verder beschreven.

2.2 Inmeting

De situering met de coördinaten van de onderzoekspunten zijn op situatietekening GA241278.T01 weergegeven, welke in Bijlage 1 is opgenomen. De onderzoekspunten zijn met behulp van 06-GPS ingemeten t.o.v. het Rijksdriehoekstelsel en NAP met een nauwkeurigheid van ca. 0,1 m. Alle gegevens van de inmeting zijn een momentopname en daarmee alleen te gebruiken in het kader van voorliggend onderzoek.

2.3 Boringen

Om de toplagen nader te verkennen en doorlatendheidsmetingen uit te kunnen voeren, zijn op de locatie vier handboringen (genummerd GA241278 B002 t/m B005) tot ca. 2,5 m- maaiveld uitgevoerd. Tijdens de boorwerkzaamheden is het opgeboorde materiaal geïdentificeerd en beschreven conform NEN-EN-ISO 14688-1:2019+NEN 8990:2020: boorklasse B3. De boorstaten zijn gepresenteerd ten opzichte van maaiveld en NAP en zijn opgenomen in Bijlage 2. Ook handboring B001, uitgevoerd tot ca. 3,2 m- maaiveld ten behoeve van het geotechnisch onderzoek, is voor de volledigheid in Bijlage 2 opgenomen.

2.4 Doorlatendheidsmetingen

In de boorgaten B002 t/m B005 zijn doorlatendheidsmetingen uitgevoerd. Deze zijn genummerd GA241278 DM002 t/m DM005 en zijn opgenomen in Bijlage 3.

Doorlatendheidsmetingen DM002 t/m DM005 zijn volgens de omgekeerde open-boorgatmethode (Porchet) gemeten. Om de meting te kunnen uitvoeren, wordt allereerst een gat geboord tot de onderkant van de te beproeven laag. Vervolgens wordt in het boorgat water toegevoegd en wordt de daling van de grondwaterstand per tijdseenheid gemeten, hieruit kan de doorlatendheid worden berekend.

2.5 Archiefgegevens

Aanvullend op het grondonderzoek zijn met een bureauonderzoek gegevens verzameld van de projectlocatie. Hiervoor zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Projectarchief Geonius;
- DINOloket van TNO;
- Grondwatertools van TNO.

3 Bodemgesteldheid

3.1 Terrein en projectomgeving

Het terrein was ten tijde van de uitvoering van het grondonderzoek deels een braakliggend weiland, deels bebouwd met een woning (huisnummer 45) en deels bebouwd met een loods (huisnummer 45a). Het terrein bestond uit gras en asfalt.

Tijdens de uitvoering van het infiltratieonderzoek en geotechnisch grondonderzoek lag het maaiveld ter plaatse van de onderzoekspunten op een niveau van NAP +29,1 tot +28,4 m. Op basis van de ingemeten onderzoekspunten heeft het terrein een hoogteverschil van ca. 0,7 m. Tevens is de hoogte van een aantal referentiepunten ingemeten. De resultaten zijn in onderstaande Tabel 3.1 weergegeven.

Tabel 3.1: Ingemeten hoogte van referentiepunten

Meetpunt	Hoogte in m t.o.v. NAP
Put A (kruin weg)	+28,65
Dorpel B	+29,28
Dorpel C	+29,39

3.2 Bodemopbouw

De bodemopbouw is op basis van het uitgevoerde grondonderzoek en de geraadpleegde openbare bronnen geïnterpreteerd en beschreven in

Tabel 3.2. Het aangehouden maaiveld is gelijk aan bovenkant laag 1.

Tabel 3.2: Bodemopbouw

Laag	van	tot	*Afzetting*, GRONDSOORT, conditie, bijmenging (en bijzonderheden)
	in m t.o.v. NAP		
1	+29,1 à +28,4	+24,0	*Formatie van Boxtel, laagpakketten van Delwijnen en Kootwijk* ZAND fijn tot middelgrof, toplaag sterk silthoudend (deels geroerde laag),
2	+24,0	+20,0	*Formatie van Boxtel* ZAND fijn tot middelgrof
3	+20,0	+5,0	*Formatie van Beegden* ZAND, grof en of GRIND, sterk zandig, lokaal doorsneden door siltige laag

3.3 Grondwaterstand

Het grondwaterniveau is tijdens de uitvoering van het grondonderzoek niet in de boorgaten aangetroffen tot de maximaal verkende diepte van ca. 3,2 m- maaiveld. Het grondwaterniveau is tijdens de uitvoering van het grondonderzoek in de sondeergaten vastgesteld op een diepte van ca. 5,7 m- maaiveld. Dit komt overeen met ca. NAP +23,0 m. Het betreft hier slechts een eenmalige meting, waardoor deze waarneming slechts een indicatie betreft.

De grondwaterstand verschilt van seizoen tot seizoen en wordt beïnvloed door variërende neerslag, lagenopbouw en lokale omstandigheden (aanvoer van grondwater uit hoger gelegen gebieden, grondwateronttrekkingen, kwel en/of inzijging). Het is niet uit te sluiten dat in nattere of drogere jaargetijden een hogere of lagere grondwaterstand kan worden aangetroffen. Exacte vaststelling van de grondwaterpotentialen en fluctuatie hiervan, kan alleen middels frequente en/of langdurige peilbuismetingen worden verkregen.

Op basis van TNO grondwatertools en DINOloket van TNO zijn geen representatieve peilbuisgegevens beschikbaar. Op basis van het LHM4.3 en IBRAHYM model van het NHI, wordt de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) op de locatie door ons ingeschat op ca. 4,5 m- maaiveld. Dit komt overeen met ca. NAP +24,6 m.

Het infiltratiesysteem dient te allen tijde boven de grondwaterstand aangelegd te worden, derhalve adviseren wij alvorens de voorziening aan te leggen een beter inzicht te verkrijgen in de grondwaterstand. Dit kan door middel van het plaatsen van een peilbuis met diver.

3.4 Doorlatendheid

Om de doorlatendheid van de bodem ten behoeve van infiltratie te berekenen, zijn vier proeven in de onverzadigde zone uitgevoerd volgens de omgekeerde open-boorgatmethode (Porchet) voor de horizontale doorlatendheid.

Bij de doorlatendheidsproeven worden drie metingen uitgevoerd. De eerste meting geeft in de onverzadigde zone meestal een hogere doorlatendheid omdat de aanwezige grond dan nog niet verzadigd is. Bij de volgende twee metingen raakt de grond langzaam verzadigd. De derde meting is meestal maatgevend voor de doorlatendheid. De range van gemeten doorlatendheden is opgenomen in Tabel 3.3. De resultaten van de metingen zijn opgenomen in Bijlage 3.

Tabel 3.3: Gemeten doorlatendheden

Meting	Traject [m- maaiveld]	Traject [m t.o.v. NAP]	Grondsoort	Doorlatendheid [m/d]
DM002	0,5 - 1,5	+28,0 tot +27,0	SILT, sterk zandig	0,4 - 0,5
DM003	1,5 - 2,5	+27,2 tot +26,2	ZAND middelgrof, siltig	0,6 - >5
DM004	0,5 - 1,5	+28,4 tot +27,4	ZAND middelgrof	0,4 - >5
DM005	1,5 - 2,5	+27,3 tot +26,3	ZAND middelgrof, siltig	0,5 - >5

4 Infiltratie hemelwater

Over het algemeen wordt gesteld dat infiltratie van hemelwater interessant is indien:

- de doorlatendheid groter is dan ca. 0,2 m/d*;
- de grondwaterstand dieper dan 0,5 à 0,7 m minus maaiveld aanwezig is;
- het in te leiden hemelwater niet is verontreinigd.

* Infiltratie van hemelwater behoort bij lagere doorlatendheden ook tot de mogelijkheden mits hiervoor voldoende ruimte gereserveerd wordt om de geringe doorlatendheid te compenseren. Bij lagere doorlatendheden zal een voorziening voornamelijk als buffer functioneren.

4.1 Toetsing

In Tabel 4.1 zijn de maatgevende doorlatendheden weergegeven ter plaats van de metingen. De doorlatendheid van de bodem is geclassificeerd en tevens is weergegeven of de doorlatendheid aan de eerste eis voldoet.

Tabel 4.1: toetsing waterdoorlatendheid conform Cultuurtechnisch Vademecum (2008)

Meting	Traject [m- maaiveld]	Traject [m t.o.v. NAP]	Maatgevende doorlatendheid [m/d]	Classificatie doorlatendheid bodem	Gunstige mogelijkheden voor infiltratie
DM002	0,5 - 1,5	+28,0 tot +27,0	0,4	Matig	Ja
DM003	1,5 - 2,5	+27,2 tot +26,2	0,6	Vrij goed	Ja
DM004	0,5 - 1,5	+28,4 tot +27,4	0,4	Matig	Ja
DM005	1,5 - 2,5	+27,3 tot +26,3	0,5	Matig	Ja

Aan de tweede eis wordt voldaan aangezien de GHG wordt verwacht op een diepte van ca. 5,7 m- maaiveld, ofwel ca. NAP +24,6 m.

Aan de derde eis kan worden voldaan door alleen het schone regenwater te infiltreren. Voor infiltratie van het water zal een zand- en slibvangsysteem moeten worden aangebracht.

De mogelijkheden voor infiltratie zijn als volgt:

1. Infiltratie in de bovengrond (tot ca. 1,0 m- maaiveld) door middel van oppervlakkige infiltratie via doorlatende verharde oppervlakten. Dit behoort tot de mogelijkheden, maar is geen economisch aantrekkelijke oplossing en zeer gevoelig voor dichtslibben (met name in de aangetroffen geroerde, silthoudende ondergrond). Daarnaast heeft doorlatende verharding geen tot weinig waterbergend vermogen. Doorlatende verhardingen kunnen wel toegepast worden om het af te koppelen oppervlak (en dus de toestroom van hemelwater) te beperken, bijvoorbeeld door de verhardingen met grind of grasbetontegels uit te voeren. Tevens zal rekening gehouden moeten worden met de geroerde, silthoudende toplaag, deze zal moeten worden verwijderd en vervangen door goed doorlatend materiaal.

2. Infiltratie in de bovengrond (tot ca. 1,0 m- maaiveld) middels een open bovengronds systeem zoals een infiltratieveld, wadi of greppel. Dit behoort gezien de gemeten doorlatendheden tot de mogelijkheden,

maar zal ten koste gaan van de beschikbare ruimte. Afhankelijk van de beschikbare ruimte is dit wel een economisch aantrekkelijk, robuust en goed onderhoudbaar systeem.

3. Infiltratie in de ondiepe ondergrond (tot ca. 3,5 m- maaiveld) middels een ondergronds systeem. Hierbij valt te denken aan infiltratie via infiltratiekratten, grindkoffers, putten en/of infiltratieriool. Dit behoort tot de mogelijkheden gezien de gemeten doorlatendheden. Het gekozen infiltratiesysteem dient wel op voldoende afstand van de bestaande en nieuwbouw geprojecteerd te worden.

4. Infiltratie naar de diepere ondergrond (dieper dan ca. 3,5 m- maaiveld). Dit kan middels grindpalen naar een dieper niveau. Dit behoort tot de mogelijkheden, maar biedt gezien de zandige toplaag geen directe meerwaarde. Tevens dient dan de doorlatendheid van de diepere ondergrond onderzocht te worden.

4.2 Conclusie

Uit de gemeten doorlatendheden en grondwaterstand blijkt dat infiltratie van hemelwater tot de mogelijkheden behoort. De doorlatendheid van de ondergrond is matig tot vrij goed. Wij adviseren een infiltratievoorziening in de bovengrond of de ondiepe ondergrond aan te leggen, bijvoorbeeld infiltratiekratten, grindkoffers en/of een wadi. Infiltratie naar dieper gelegen lagen door gebruik te maken van o.a. grindpalen wordt niet nodig geacht.

5 Dimensionering infiltratievoorziening

5.1 Uitgangspunten

Door de opdrachtgever is aangegeven dat de woningen en het verharde oppervlak, zie Figuur 5.1, afgekoppeld dienen te worden op eigen terrein. In overleg met de opdrachtgever wordt uitgegaan van een dimensionering van grindkoffers op de percelen. De opdrachtgever heeft aangegeven dat het dakoppervlak wordt afgekoppeld middels grindkoffers in de voortuin of onder de oprit. De bestratingen zullen door middel van een grindstrook onder en/of langs de bestrating worden afgekoppeld.

Figuur 5.1: Situatietekening van de projectlocatie met verhard oppervlak [bron: opdrachtgever]

5.1.1 Algemeen

- conform gegevens verstrekt door de opdrachtgever bedraagt het totale afwaterend oppervlak voor de uitbreiding van de woningen ca. 120 m² dakoppervlakte per woning en ca. 70 m² bestratingsoppervlakte per woning;
- voor de gemeente Roerdalen is geen publieke verordening inzichtelijk omtrent afkoppelen van hemelwater. Conform opgave opdrachtgever zijn voor het dimensioneren van de voorziening de beleidsregels van de Keur van Waterschap Limburg (specifiek voor het gebied Noord- en Midden-Limburg) gehanteerd, zijnde een bui T=100 (100 mm in 24 uur);

- de hoeveelheid toestromend water is berekend op basis van het afwaterend oppervlak en de gehanteerde bui. De uitkomst van deze berekeningen bedraagt ca. 12,0 m^3 (dakoppervlakte per woning) en ca. 7,0 m^3 (bestratingsoppervlakte per woning);
- conform ISSO-publicatie 70.1 is de afvloeiingscoëfficiënt aangehouden op 1; dat wil zeggen dat alle neerslag op het beschouwde oppervlak, in het infiltratiesysteem terecht komt.
- conform de richtlijnen van RIONED wordt een ledigingstijd van maximaal 24 uur gehanteerd. Indien vanwege de doorlatendheid niet aan de ledigingstijd van 24 uur kan worden voldaan kan een leegloopvoorziening worden toegepast;
- bij de dimensionering van de voorziening wordt uitgegaan van infiltratie tijdens de bui;
- voor de doorlatendheid is op basis van de maatgevende doorlatendheidsmetingen een k-waarde gehanteerd van 0,5 m/dag.

5.1.2 Grindkoffers

- voor het dimensioneren van een voorziening middels grindkoffers is als doorlatend oppervlak conform de Leidraad Riolering 60% van de hoogte van de wanden meegenomen en 0% van het bodemoppervlak (als gevolg van dichtslibben);
- voor de berekening is uitgegaan van een porositeit van 35% voor de koffers;

Indien wordt afgeweken van voornoemde uitgangspunten dan dient ons bureau te worden gecontacteerd daar dan het advies mogelijk moet worden aangepast.

5.2 Ontwerpadvies

In Tabel 5.1 is berekend welke dimensionering de voorzieningen minimaal moet hebben om aan de eisen te voldoen en of de voorziening daarmee aan de ledigingstijd voldoet. Voor de grindkoffers is ervan uitgegaan dat er per woning een aparte voorziening wordt aangelegd. Afhankelijk van de beschikbare ruimte kunnen afwijkende afmetingen worden toegepast. Bij de berekeningen is uitgegaan van een stationaire situatie. De berekeningen zijn opgenomen in Bijlage 4.

Alvorens de grindkoffers aan te leggen, adviseren wij de grondwaterstand en dan met name de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) te verifiëren. De infiltratievoorziening dient te allen tijde boven de GHG aangelegd te worden, wij raden derhalve een aanlegniveau van GHG +0,5 m aan. De GHG kan bepaald worden door langdurige monitoring van de grondwaterstand. Op basis van archiefgegevens wordt de GHG door ons vooralsnog ingeschat op ca. NAP +24,6 m.

Tabel 5.1: Afmetingen infiltratievoorziening: grindkoffers

Af te koppelen [per woning]	Grindkoffers [l x h x b] (m)	Berging benodigd (m^3)	Berging (m^3)	Infiltratie tijdens bui T=100 (m^3)	Capaciteit* (m^3)	Infiltrerend wand-oppervlak (m^2)	Leegloop-tijd [uur]	Controle
Dak woning	12,0 x 1,5 x 1,5	12,0	9,5	12,1	21,6	40,5	23,7	Voldoet
Bestrating woning	7,0 x 1,5 x 1,5	7,0	5,5	7,7	13,2	25,5	22,0	Voldoet

* De capaciteit van de voorziening is gelijk aan het totale bergingsvolume inclusief het geïnfiltreerde water tijdens de bui.

5.3 Overige ontwerpaspecten

5.3.1 Algemeen

Het infiltratiesysteem dient van een noodoverstort te worden voorzien, zodat bij falen van het systeem het hemelwater naar elders kan afstromen, zoals het gemeentelijk (HWA) riool of een nabijgelegen watergang. Indien gekozen wordt voor een ondergrondse overstort op het gemeentelijke riool dan dient de overstort van een terugslagklep te worden voorzien. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de hoogte van de overstort, deze moet onder vrij verval kunnen afstromen richting het riool.

5.3.2 Grindkoffers

Bij de dimensionering van de infiltratievoorziening is de beschikbare ruimte in beschouwing genomen. De afmetingen in de praktijk kunnen op verschillende manieren tot stand komen, het is ter competentie van de aannemer er op toe te zien dat de minimale voorgeschreven bergingscapaciteit wordt gehandhaafd.

Wij adviseren de infiltratie-elementen op voldoende afstand (minimaal ca. 2 meter) van belendende bebouwing aan te brengen, of zo nodig een waterdicht folie tussen de infiltratievoorziening en de belendingen aan te brengen. Dit om het risico op vernatting van de ondergrond als gevolg van de infiltratievoorzieningen te voorkomen; met stabiliteitsverlies als gevolg.

Alvorens de ondergrondse voorziening wordt aangebracht zal er een filterdoek moeten worden aangebracht. In dit doek moet het infiltratie-element worden aangelegd. Zodoende wordt een goede scheiding verkregen tussen de bestaande grondslag en het element. Gebruik bij voorkeur geotextielen met een hoge O_{90}-waarde (> 300 µm) en een waterdoorlatendheid hoger dan 35 l/s/m^2.

Op de bufferelementen zal een minimale gronddekking van 0,6 tot 0,8 meter aanwezig moeten zijn, indien er belastingen en verkeer op het maaiveld zijn voorzien (e.e.a. conform opgave leverancier). Tevens wordt deze diepte geadviseerd als te hanteren vorstvrije diepte. Voor grindkoffers kan in afwijking hierop gekozen worden voor een systeem aan maaiveld.

De aansluiting van het afwaterende dakoppervlak kan direct door middel van riolering (HWA) worden gerealiseerd. Indien in het afvoersysteem van het dak koper en/of zink is gebruikt is mogelijk wel toepassing van een bodemfilter noodzakelijk. Hemelwater dat op het dak valt, wordt via een (kunststof) dakgoot naar een verticale standleiding getransporteerd. Daarin dient een bladafscheider te worden voorzien welke bladeren en grof vuil uitwerpt en die tevens dienst doet als overstort bij extreme regenval. Voor een groot deel worden verstoppingen in leidingen en voorzieningen hiermee voorkomen.

In verband met ontluchting bij het vullen van het element dient het systeem van ontluchtingsbuizen naar het maaiveld te worden voorzien. Indien gewenst kan het volledig ontwerp van de hemelwaterafvoer en de terreininrichting door ons bureau nader worden uitgewerkt.

5.4 Voorzuivering en onderhoud

Door bezinking van slibdeeltjes kan vervuiling van het systeem optreden, waardoor de goede werking wordt beïnvloed. Het is daarom gewenst om bij de inlaat van het systeem een slibvang in te bouwen, zodat vuil, bladeren, etc. kunnen worden afgevangen. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn om het aanvoersysteem op te schonen. Wij adviseren hiervoor voorzieningen aan te brengen. Wij wijzen er nadrukkelijk op het infiltratiesysteem regelmatig van onderhoud te voorzien.

Zonder regelmatige reiniging / doorspuiten hebben veel infiltratiesystemen na ca. 3 jaar nog maar 50% van de oorspronkelijke infiltratiecapaciteit beschikbaar, en functioneert het systeem na 5 tot 10 jaar enkel nog als buffer. Het dichtslibben van infiltratiesystemen is ook het gevolg van fijnstof, welke niet met een reguliere zandvang of bezinkput kan worden afgevangen en welke slechts deels uit een dichtgeslibd systeem te verwijderen is.

Er zijn voorzuiveringssystemen beschikbaar waarmee tot ca. 80% van de vaste bestanddelen uit het te infiltreren water kunnen worden afgevangen. Zo kan toepassing van een goede voorzuivering en regelmatig onderhoud de levensduur van een infiltratiesysteem significant verlengen. Ook kan een vertraagde afvoer naar het riool of oppervlaktewater middels een regelbare debietbegrenzer worden toegepast, zodat de beschikbaarheid van de voorziening ook na een verminderde infiltratiecapaciteit kan worden gewaarborgd.

Geonius heeft monitoringssystemen beschikbaar waarmee het waterpeil en de leeglooptijd van het systeem kan worden gemonitord. Deze kunnen worden toegepast ten behoeve van de controle van de werking van het systeem, op basis waarvan het onderhoudsregime kan worden bepaald. Indien gewenst kunnen we hierin nader adviseren, tevens kan het volledig ontwerp van de hemelwaterafvoer en de terreininrichting door ons bureau nader worden uitgewerkt.

Bijlagen

Bijlage 1 Situatietekening

Coördinaten onderzoekspunten			
Nummer	X	Y	NAP
SW01	199869.155	352525.547	28.42
SW02	199886.736	352516.033	28.55
SW03	199901.897	352516.002	28.61
SW04	199918.670	352520.766	28.55
SW05	199914.215	352540.843	28.84
SW06	199946.312	352521.743	29.09
SW07	199957.106	352533.120	29.10
SW08	199975.612	352521.523	28.93
B002	199877.296	352513.457	28.50
B003	199903.885	352528.516	28.66
B004	199925.859	352516.280	28.90
B005	199966.788	352515.978	28.78
Coördinaten vaste punten			
Put A	199944.908	352507.065	28.65
Dorpel B	199956.935	352544.672	29.28
Dorpel C	199939.473	352518.611	29.39

SW05
B001
Dorpel B
SW07
SW01
B003
SW04
SW06
SW08
SW02
SW03
Dorpel C
B004
B005
B002
Put A

Onderzoekspunten
SW Sondering met kleef
Boring
tot 2 meter
tot 3 meter
tot 4 meter
Doorlatendheidsmeting
Vast punt
Dorpel
Putdeksel (Put)
Vlak
Geplande nieuwbouw
Ondergrond
Bebouwing
Percelen

Project	Nieuwbouw 6 woningen		
Locatie	aan de Groenstraat 45 in Melick		
Onderdeel	Rapportage		
Projectnr	GA241278	Projectleider	M. Vankan
Bijlagenr	T01	Getekend	P. Zelissen
Datum	11-11-2024	Formaat	A3

GEONIUS
Geonius Geotechniek
+31 (0) 88 1300 600
De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen
www.geonius.nl

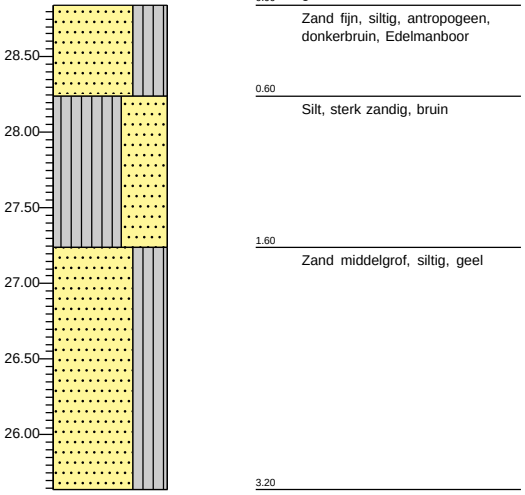
Schaal 1:500

0 5 10 15 20 25 m

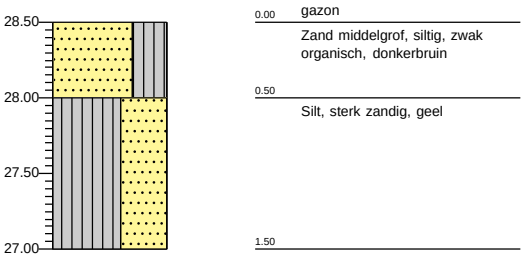
Bijlage 2 Boringen

Projectnummer: GA241278 NEN-EN-ISO 14688-1
Projectomschrijving: Nieuwbouw 6 woningen aan de Groenstraat 45 in Melick

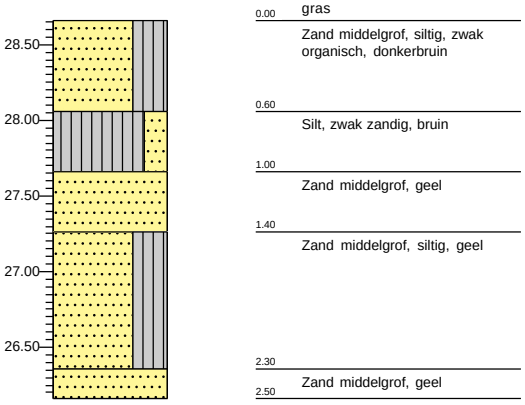
Boring: B001
Maaiveldhoogte: 28.84 m.t.o.v. N.A.P.
Datum: 6-11-2024
Reden boring gestopt: Einddoel
Opmerking: T.p.v. SW05

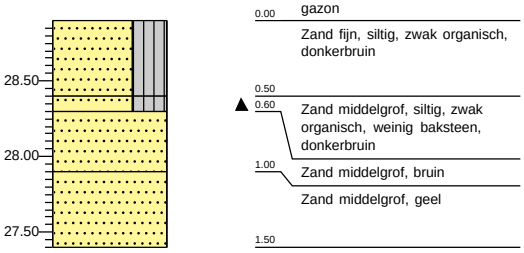
Boring: B002
Maaiveldhoogte: 28.5 m.t.o.v. N.A.P.
X-coördinaat: 199877,30
Y-coördinaat: 352513,46
Datum: 6-11-2024
Reden boring gestopt: Einddoel

Boring: B003
Maaiveldhoogte: 28.66 m.t.o.v. N.A.P.
X-coördinaat: 199903,88
Y-coördinaat: 352528,52
Datum: 6-11-2024
Reden boring gestopt: Einddoel

Boring: B004
Maaiveldhoogte: 28.9 m.t.o.v. N.A.P.
X-coördinaat: 199925,86
Y-coördinaat: 352516,28
Datum: 6-11-2024
Reden boring gestopt: Einddoel

Verticale schaal 1: 50

Projectnummer: GA241278 NEN-EN-ISO 14688-1

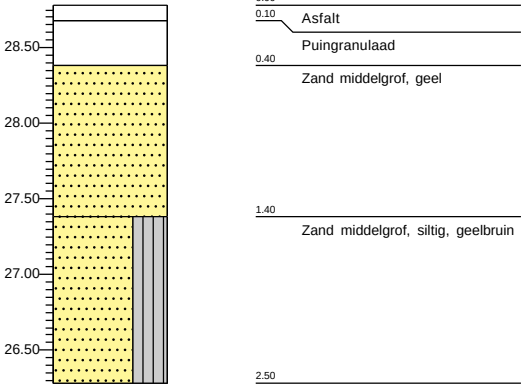
Projectomschrijving: Nieuwbouw 6 woningen aan de Groenstraat 45 in Melick

Boring: B005

Maaiveldhoogte: 28.78 m. t.o.v. N.A.P.

X-coördinaat: 199966,79
Y-coördinaat: 352515,98

Datum: 6-11-2024
Reden boring gestopt: Einddoel

Verticale schaal 1: 50

Legenda (conform NEN-EN-ISO 14688-1)

KEIEN (KEITJES)

- KEIEN
- KEIEN, met grind
- KEIEN, met zand
- KEIEN, met silt
- KEIEN, met klei

GRIND

- GRIND
- GRIND met keien (keitjes)
- GRIND, zwak zandig
- GRIND, sterk zandig
- GRIND, siltig
- GRIND, kleiig

ZAND

- ZAND
- ZAND, met keien (keitjes)
- ZAND, zwak grindig
- ZAND, sterk grindig
- ZAND, kleiig

SILT

- SILT, met keien (keitjes)
- SILT, zwak grindig
- SILT, sterk grindig
- SILT, zwak zandig
- SILT, sterk zandig

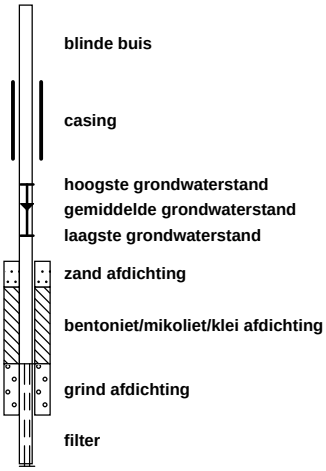
KLEI

- KLEI
- KLEI, met keien (keitjes)
- KLEI, zwak grindig
- KLEI, sterk grindig
- KLEI, zwak zandig
- KLEI, sterk zandig

VEEN (HUMUS, DETRITUS)

- VEEN
- VEEN, zwak zandig
- VEEN, sterk zandig
- VEEN, siltig
- VEEN, kleiig

peilbuis

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

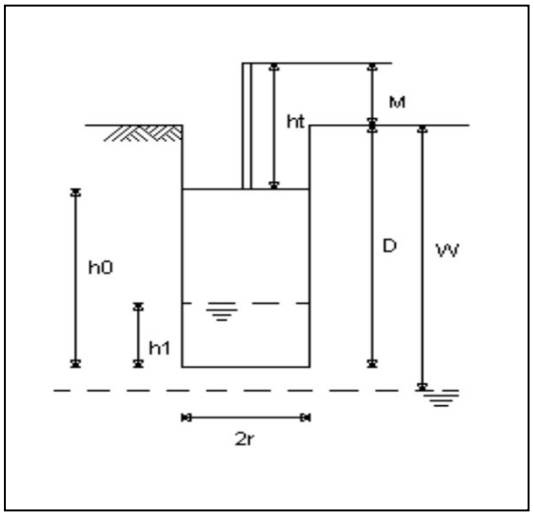
- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

Bijlage 3 Doorlatendheidsmetingen

Projectnummer:	GA241278
Projectomschrijving:	Infiltratieonderzoek
Locatie:	Groenstraat 50, Melick
Boring:	B002 - DM002
Traject:	0,5 m tot 1,5 m -maaiveld

Formule om de doorlatendheid volgens Porchet te bepalen:

kf = 1,15 * r * (log(h0 + r/2) - log(h1 + r/2)) / dt [cm/s]

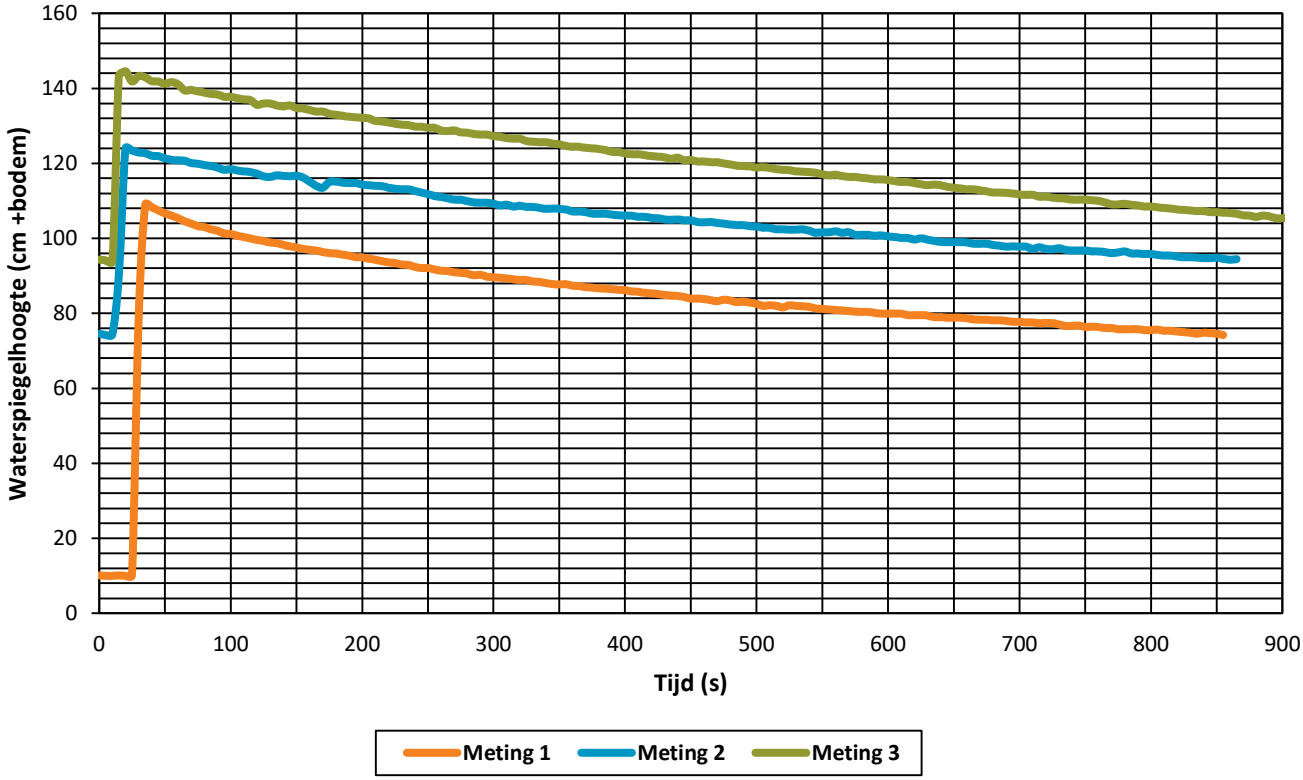

Hierbij is :

h0 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t0
h1 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t1
r = radius boorgat
dt = verlopen tijd van t = t0 tot t = t1

Onderzoekswaarden:

Diepte boorgat	D:	150	cm
Standaardhoogte	M:	50	cm
Radius boorgat	R:	3,5	cm
Niveau grondwater	W:	-	cm

Meetsessie 1			
t0	=	500	sec
h0	=	82,5	cm
t1	=	800	sec
h1	=	75,5	cm
kf	=	5,1E-06	m/s
rc	=	-2,3E-04	m/s
k	=	0,4	m/d

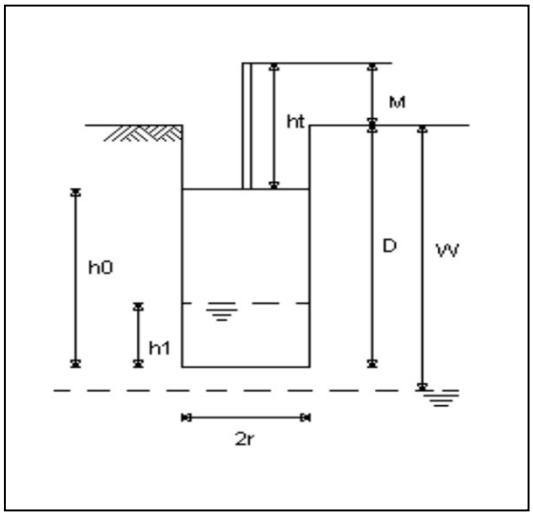
Meetsessie 2			
t0	=	500	sec
h0	=	103,1	cm
t1	=	800	sec
h1	=	95,8	cm
kf	=	4,2E-06	m/s
rc	=	-2,4E-04	m/s
k	=	0,4	m/d

Meetsessie 3			
t0	=	500	sec
h0	=	118,9	cm
t1	=	800	sec
h1	=	108,5	cm
kf	=	5,2E-06	m/s
rc	=	-3,5E-04	m/s
k	=	0,5	m/d

Projectnummer:	GA241278
Projectomschrijving:	Infiltratieonderzoek
Locatie:	Groenstraat 50, Melick
Boring:	B003 - DM003
Traject:	1,5 m tot 2,5 m -maaiveld

Formule om de doorlatendheid volgens Porchet te bepalen:

kf = 1,15 * r * (log(h0 + r/2) - log(h1 + r/2)) / dt [cm/s]

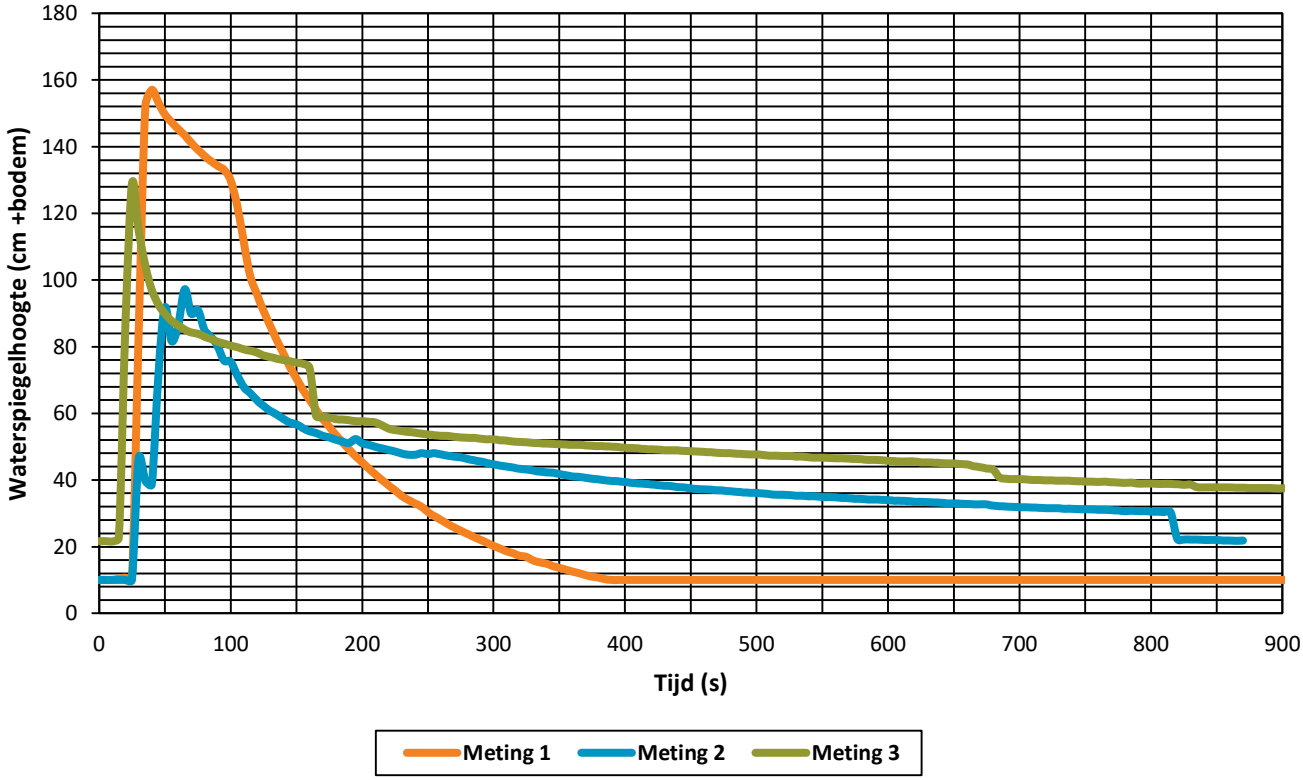

Hierbij is :

h0 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t0
h1 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t1
r = radius boorgat
dt = verlopen tijd van t = t0 tot t = t1

Onderzoekswaarden:

Diepte boorgat	D:	250	cm
Standaardhoogte	M:	50	cm
Radius boorgat	R:	3,5	cm
Niveau grondwater	W:	-	cm

Meetsessie 1			
t0	=	300	sec
h0	=	20,2	cm
t1	=	370	sec
h1	=	11,4	cm
kf	=	1,3E-04	m/s
rc	=	-1,3E-03	m/s
k	=	11,0	m/d

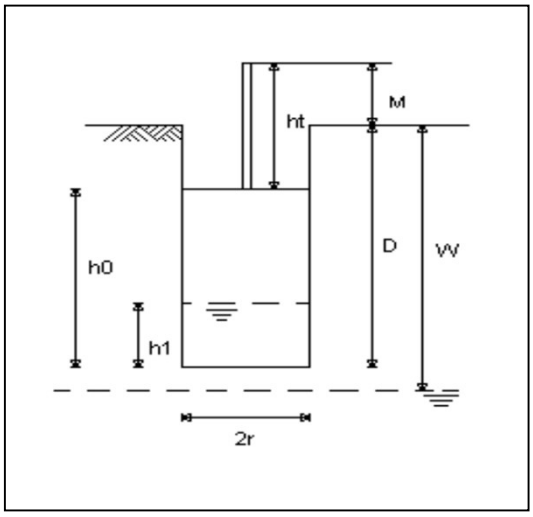
Meetsessie 2			
t0	=	500	sec
h0	=	36,1	cm
t1	=	750	sec
h1	=	31,2	cm
kf	=	9,7E-06	m/s
rc	=	-2,0E-04	m/s
k	=	0,8	m/d

Meetsessie 3			
t0	=	400	sec
h0	=	49,7	cm
t1	=	600	sec
h1	=	45,8	cm
kf	=	6,8E-06	m/s
rc	=	-1,9E-04	m/s
k	=	0,6	m/d

Projectnummer:	GA241278
Projectomschrijving:	Infiltratieonderzoek
Locatie:	Groenstraat 50, Melick
Boring:	B004 - DM004
Traject:	0,5 m tot 1,5 m -maaiveld

Formule om de doorlatendheid volgens Porchet te bepalen:

kf = 1,15 * r * (log(h0 + r/2) - log(h1 + r/2)) / dt [cm/s]

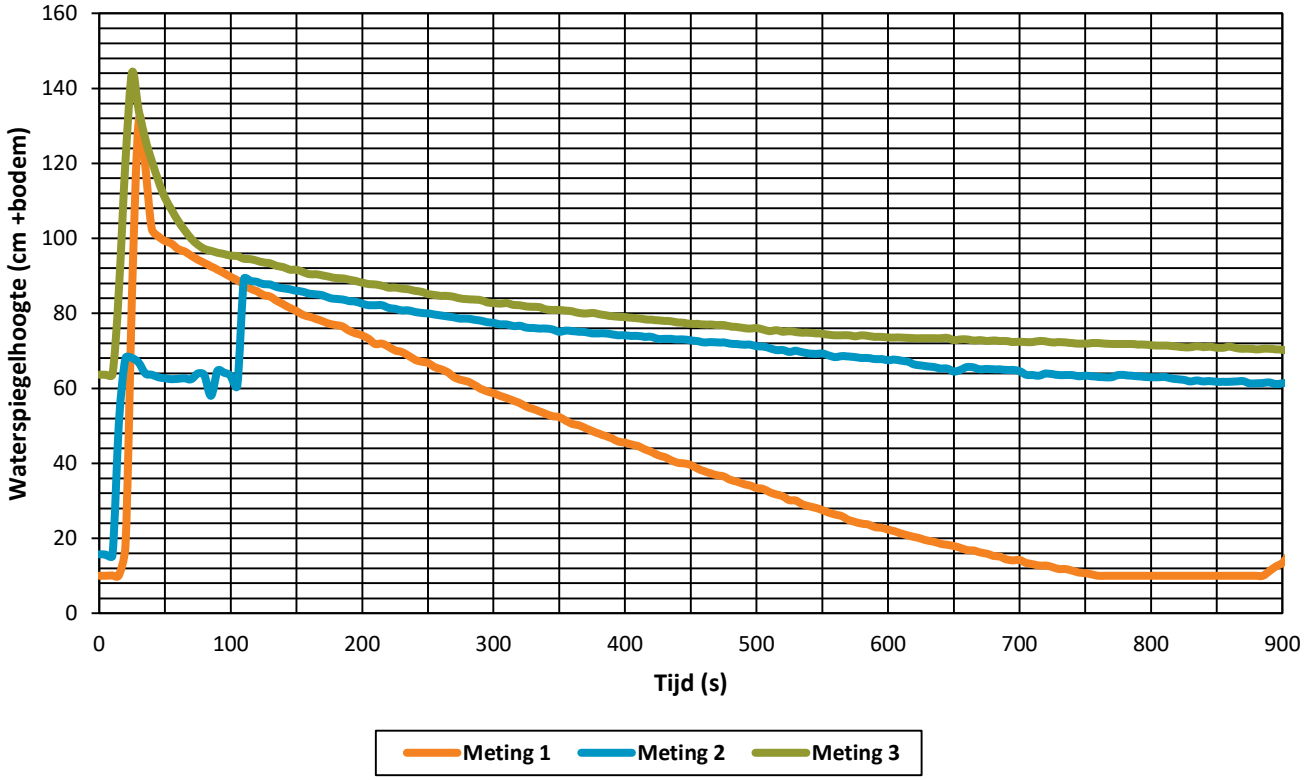

Hierbij is :

h0 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t0
h1 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t1
r = radius boorgat
dt = verlopen tijd van t = t0 tot t = t1

Onderzoekswaarden:

Diepte boorgat	D:	150	cm
Standaardhoogte	M:	50	cm
Radius boorgat	R:	3,5	cm
Niveau grondwater	W:	-	cm

Meetsessie 1			
t0	=	500	sec
h0	=	33,4	cm
t1	=	700	sec
h1	=	14,2	cm
kf	=	6,9E-05	m/s
rc	=	-9,6E-04	m/s
k	=	5,9	m/d

Meetsessie 2			
t0	=	500	sec
h0	=	71,2	cm
t1	=	800	sec
h1	=	63,0	cm
kf	=	7,0E-06	m/s
rc	=	-2,8E-04	m/s
k	=	0,6	m/d

Meetsessie 3			
t0	=	400	sec
h0	=	79,0	cm
t1	=	800	sec
h1	=	71,5	cm
kf	=	4,2E-06	m/s
rc	=	-1,9E-04	m/s
k	=	0,4	m/d

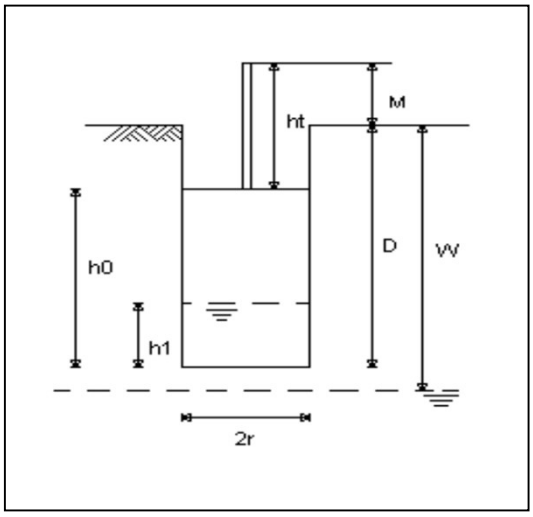
Projectnummer:	GA241278
Projectomschrijving:	Infiltratieonderzoek
Locatie:	Groenstraat 50, Melick
Boring:	B005 - DM005
Traject:	1,5 m tot 2,5 m -maaiveld

Formule om de doorlatendheid volgens Porchet te bepalen:

kf = 1,15 * r * (log(h0 + r/2) - log(h1 + r/2)) / dt [cm/s]

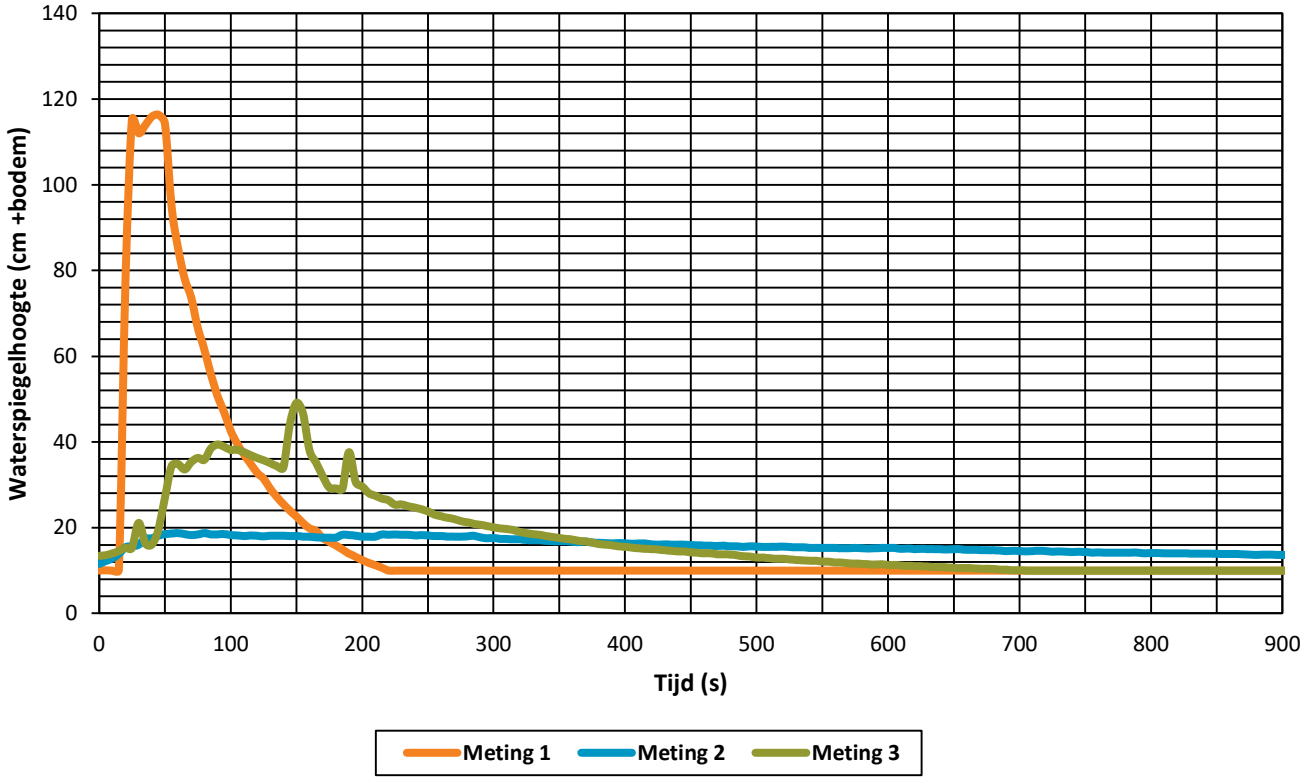
Hierbij is :

h0 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t0
h1 = waterhoogte in boorgat op tijdstip t = t1
r = radius boorgat
dt = verlopen tijd van t = t0 tot t = t1

Onderzoekswaarden:

Diepte boorgat	D:	250	cm
Standaardhoogte	M:	50	cm
Radius boorgat	R:	3,5	cm
Niveau grondwater	W:	-	cm

Meetsessie 1			
t0	=	150	sec
h0	=	22,6	cm
t1	=	210	sec
h1	=	11,2	cm
kf	=	1,8E-04	m/s
rc	=	-1,9E-03	m/s
k	=	15,9	m/d

Meetsessie 2			
t0	=	500	sec
h0	=	15,6	cm
t1	=	800	sec
h1	=	14,1	cm
kf	=	5,3E-06	m/s
rc	=	-5,1E-05	m/s
k	=	0,5	m/d

Meetsessie 3			
t0	=	500	sec
h0	=	13,0	cm
t1	=	650	sec
h1	=	10,6	cm
kf	=	2,1E-05	m/s
rc	=	-1,6E-04	m/s
k	=	1,8	m/d

Bijlage 4 Dimensionering infiltratievoorziening

Projectnummer:	GA241278
Projectomschrijving:	Infiltratieadvies
Locatie:	Melick Groenstraat 45
Datum uitvoering:	maandag 23 december 2024
Versie:	Grindkoffer - dakoppervlak (per woning)

Infiltratie met infiltratiekratten of grindkoffers uitgaande van stationaire toestand

Uitgangspunten:

Neerslag:

Waterkolom	h:	100	[mm]
Duur bui	t:	1440	[min]
Oppervlak	A:	120	[m^2]
Reductiefactor	r:	1	[-]
Bergingseis	V:	12,0	[m^3]

Bodem:

Doorlatendheid	k:	0,5	[m/d]
Veiligheidsfactor	:	1	[-]
Wandfactor	:	0,6	[-]
Bodemfactor	:	1	[-]
Verhang	I:	1,0	[-]

Overige voorzieningen:

Berging:	0,0	[m^3]
Vertraagde afvoer:	0,0	[l/s/ha]
Infiltratie:	0,0	[m^3/uur]
Capaciteit:	0,0	[m^3]

Dimensionering van de voorziening

Grinfkoffers: Aantal:

Lengte:	12	[x 1 m]
Breedte:	3	[x 0,5 m]
Hoogte:	3	[x 0,5 m]

Porositeit:	35	[%]
Infiltrerend oppervlak:	40,5	[m^2]

Ruimtebeslag:

Lengte	l:	12,0	[m]
Breedte	b:	1,5	[m]
Hoogte	h:	1,5	[m]

Infiltratie en afvoer

Infiltratievoorziening:

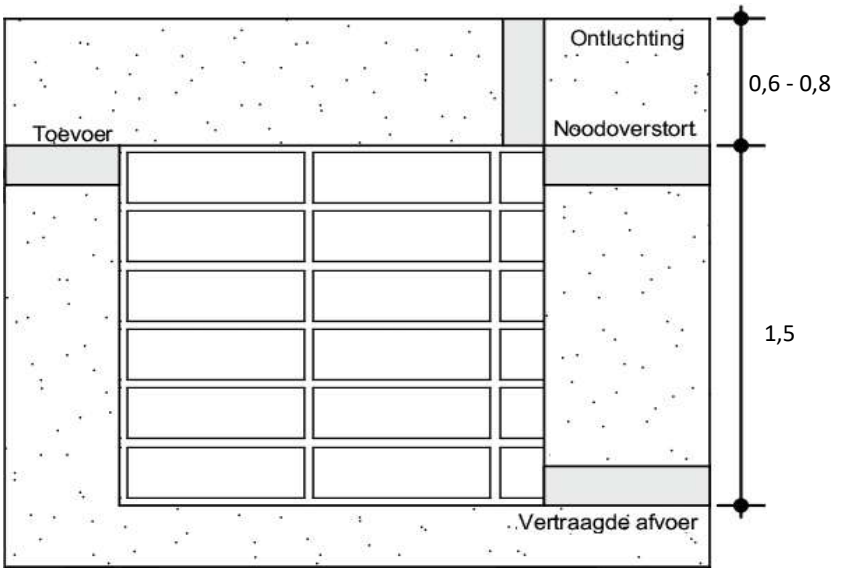
Berging voorziening:	9,5	[m^3]
Debiet voorziening:	0,5	[m^3/uur]
Capaciteit voorziening:	21,6	[m^3]

Overige voorzieningen:

Vertaagde afvoer tijdens bui:	0,0	[m^3]
Capaciteit:	0,0	[m^3]

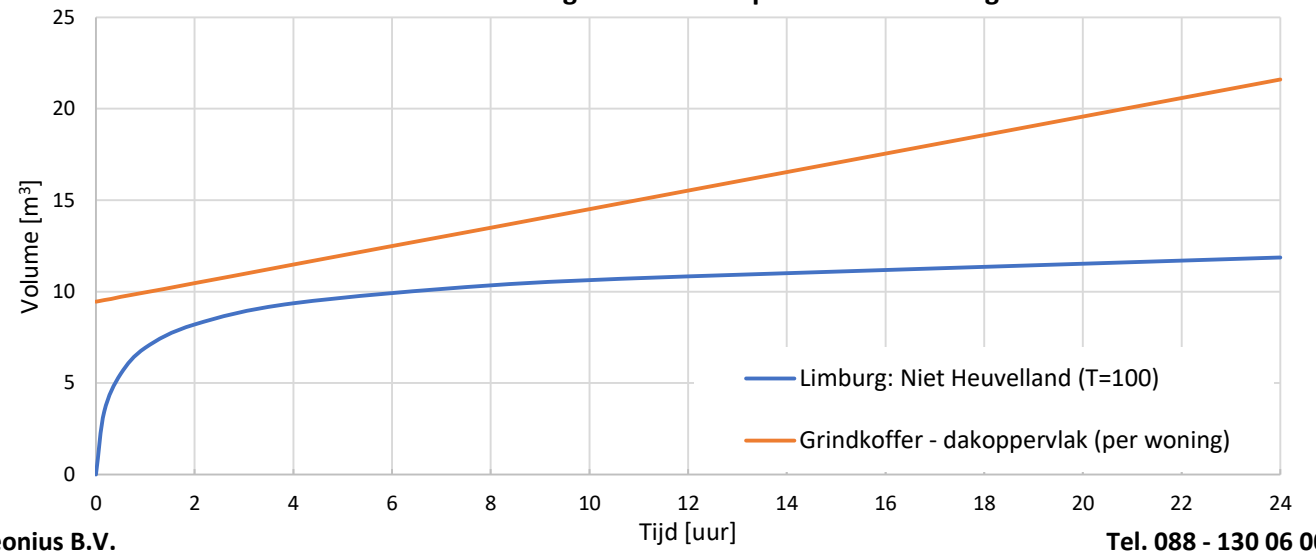
Controle:

Beschikbare capaciteit:	21,6	[m^3]
Benodigde capaciteit:	12,0	[m^3]
Leeglooptijd:	23,7	[uur]
Max. overschot regenwater:	0,0	[m^3]

Voorziening voldoet aan de gestelde eisen en overstroomt niet.

Overzicht aanvoer regenwater en capaciteit voorziening

Projectnummer:	GA241278
Projectomschrijving:	Infiltratieadvies
Locatie:	Melick Groenstraat 45
Datum uitvoering:	maandag 23 december 2024
Versie:	Grindkoffer - bestrating (per woning)

Infiltratie met infiltratiekratten of grindkoffers uitgaande van stationaire toestand

Uitgangspunten:

Neerslag:

Waterkolom	h:	100	[mm]
Duur bui	t:	1440	[min]
Oppervlak	A:	70	[m^2]
Reductiefactor	r:	1	[-]
Bergingseis	V:	7,0	[m^3]

Bodem:

Doorlatendheid	k:	0,5	[m/d]
Veiligheidsfactor	:	1	[-]
Wandfactor	:	0,6	[-]
Bodemfactor	:	1	[-]
Verhang	I:	1,0	[-]

Overige voorzieningen:

Berging:	0,0	[m^3]
Vertraagde afvoer:	0,0	[l/s/ha]
Infiltratie:	0,0	[m^3/uur]
Capaciteit:	0,0	[m^3]

Dimensionering van de voorziening

Grindkoffers: Aantal:

Lengte:	7	[x 1 m]
Breedte:	3	[x 0,5 m]
Hoogte:	3	[x 0,5 m]

Porositeit:	35	[%]
Infiltrerend oppervlak:	25,5	[m^2]

Ruimtebeslag:

Lengte	l:	7,0	[m]
Breedte	b:	1,5	[m]
Hoogte	h:	1,5	[m]

Infiltratie en afvoer

Infiltratievoorziening:

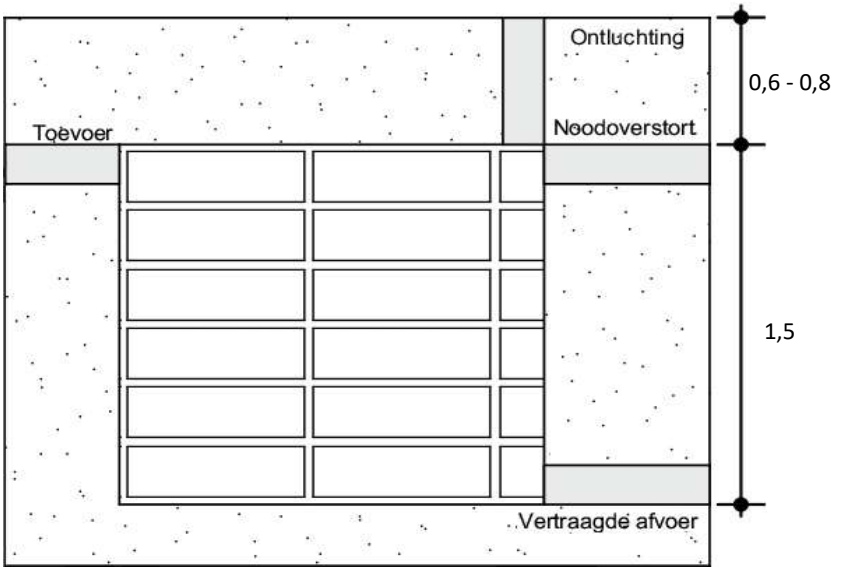
Berging voorziening:	5,5	[m^3]
Debiet voorziening:	0,3	[m^3/uur]
Capaciteit voorziening:	13,2	[m^3]

Overige voorzieningen:

Vertaagde afvoer tijdens bui:	0,0	[m^3]
Capaciteit:	0,0	[m^3]

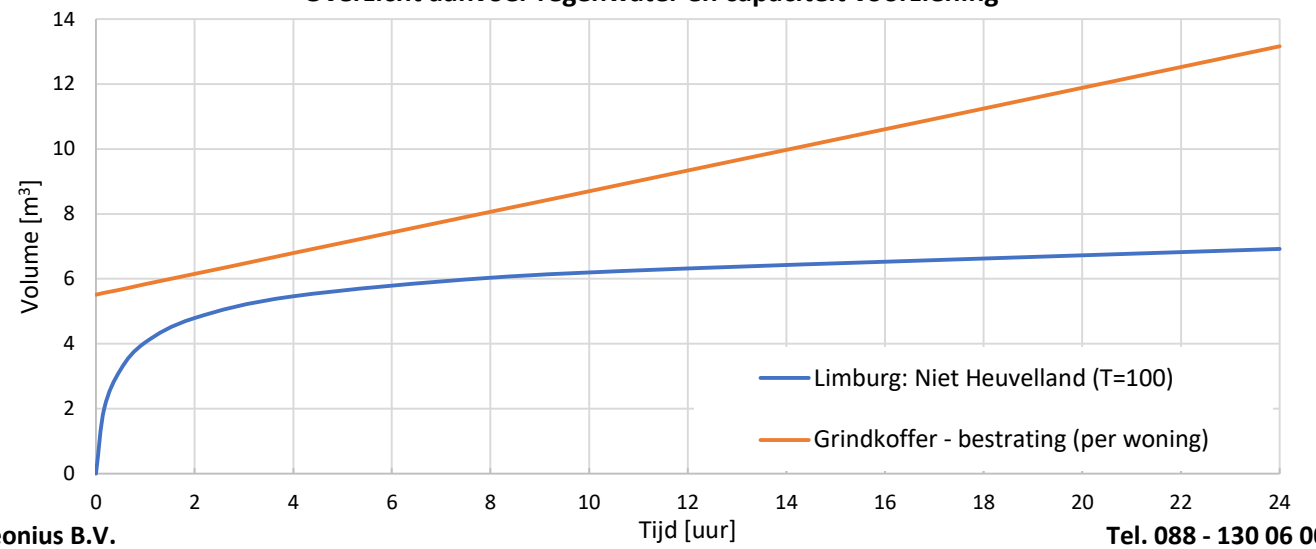
Controle:

Beschikbare capaciteit:	13,2	[m^3]
Benodigde capaciteit:	7,0	[m^3]
Leeglooptijd:	22,0	[uur]
Max. overschot regenwater:	0,0	[m^3]

Voorziening voldoet aan de gestelde eisen en overstroomt niet.

Overzicht aanvoer regenwater en capaciteit voorziening

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Vooronderzoek Groenstraat 45 te Melick

MA240549.R01.V1.0
17 december 2024

GEONIUS

Milieuhygiënisch vooronderzoek

Groenstraat 45 Melick
Documentnummer MA240549.R01.V1.0
17 december 2024

Opdrachtgever
Geonius Infra BV
Postbus 1097
6160 BB Geleen

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Projectleider milieu	Marvin Smeets	
Collegiale toets	Rick Tempels	

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Vooronderzoek 6

2.1 Locatiegegevens 6
2.2 Historie 7
2.3 Bodemopbouw en geohydrologie 7
2.4 Verwachting over de bodemkwaliteit 8
2.5 Gebruik en beïnvloeding van de locatie, bronnen van bodembelasting 8
2.6 Terreinverkenning 9

3 Samenvatting 11

3.1 Hypothese 11
3.2 Conclusie 11
3.3 Onderzoeksstrategie 11

Bijlagen

Bijlage 1 Topografische overzichtskaart
Bijlage 2 Foto's locatie
Bijlage 3 Situatietekening

1 Inleiding

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van Geonius Infra BV een milieuhygiënisch vooronderzoek uitgevoerd ter plaatse van de locatie Groenstraat 45 te Melick (gemeente Roerdalen).

Aanleiding van het onderzoek is de omgevingsvergunning (sloop van de huidige bebouwing en geplande nieuwbouw op de locatie).

De NEN 5725 is van toepassing bij de volgende aanleidingen:

- Aanleiding A: uitvoeren van bodemonderzoek, saneren van een milieubelastende activiteit en/of realiseren van een gebouw op een bodemgevoelige locatie;
- Aanleiding B: uitvoeren van een nul- of eindonderzoek bodem;
- Aanleiding C: bepalen van de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem voorafgaande aan het toepassen van grond of baggerspecie;
- Aanleiding D: uitvoeren van een in-situ en/of een ex-situ partijkeuring;
- Aanleiding E: opstellen of actualiseren van een bodemkwaliteitskaart;
- Aanleiding F: gebruik van bodemkwaliteitskaarten ten behoeve van de milieuverklaring bodemkwaliteit;
- Aanleiding G: tijdelijk uitnemen van grond en het inschatten van arbeidhygiënische risico's;
- Aanleiding H: uitvoeren van de (milieubelastende) activiteit graven (exclusief tijdelijk uitnemen) en inschatten van arbeidshygiënische risico's.

Voor het vooronderzoek is aangesloten bij de strategie voor ‘aanleiding A: uitvoeren van bodemonderzoek, saneren van een milieubelastende activiteit en/of realiseren van een gebouw op een bodemgevoelige locatie’ en aanleiding H: uitvoeren van de (milieubelastende) activiteit graven (exclusief tijdelijk uitnemen) en inschatten van arbeidshygiënische risico's’ .

Het doel van het vooronderzoek is om inzicht te krijgen in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem op de onderzoekslocatie, het onderzoeksgebied, de locatie waar een bodembedreigende milieubelastende activiteit plaatsvindt of in de kwaliteit van een partij grond.

Het resultaat van het vooronderzoek is:

- een beoordeling van de bodemkwaliteit (aard en verdeling) als er voldoende informatie beschikbaar is;
- een hypothese over de te verwachten bodemkwaliteit als er onvoldoende informatie beschikbaar is over de kwaliteit van de bodem of de partij grond.

Geonius is gecertificeerd voor SIKB protocol 2001, 2002, 2003 en 2018 behorende bij Beoordelingsrichtlijn voor het procescertificaat “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek” (BRL SIKB 2000). Het procescertificaat van Geonius Milieu B.V. en het bijbehorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij horende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium (of de opdrachtgever).

Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0 en CO_2 Prestatieladder niveau 3.

Geonius Milieu B.V. verklaart hierbij geen organisatorische, financiële of juridische binding te hebben met de opdrachtgever en/of onderhavige locatie en daarmee onder andere te voldoen aan de kwaliteitseisen zoals gesteld in artikel 25 van het Besluit bodemkwaliteit. In onderhavig rapport worden de resultaten van het vooronderzoek beschreven, conclusies en eventueel aanbevelingen geformuleerd.

2 Vooronderzoek

2.1 Locatiegegevens

De onderzoekslocatie betreft een bedrijfswoning met een tweetal bedrijfsloodsen en achterliggend weiland, gelegen aan de Groenstraat 45 te Melick. De locatie bestaat uit volgende kadastrale percelen:

- Gemeente Melick, sectie G perceel nummer 169 met een oppervlakte van 2.952 m²
- Gemeente Melick, sectie G perceel nummer 315 met een oppervlakte van 6.297 m²
- Gemeente Melick, sectie G perceel nummer 171 met een oppervlakte van 2.933 m²
- Gemeente Melick, sectie G perceel nummer 173 met een oppervlakte van 1.198 m²
- Gemeente Melick, sectie G perceel nummer 180 met een oppervlakte van 1.674 m²
- Gemeente Roermond, sectie S, perceel nummer 263 met een oppervlakte van 5.592 m²
- Gemeente Roermond, sectie S, perceel nummer 264 met een oppervlakte van 4.238 m²

De oprit van de bedrijfswoning en de toegang tot de westelijk gelegen loods is verhard met klinkers. Het terrein rondom de oostelijke bedrijfsloods bestaat uit asfalt. De locatie is niet vrij toegankelijk. Het gehele terrein is omheind met hekwerken.

In onderstaande Figuur 2.1 is de onderzoekslocatie in haar huidige situatie weergegeven.

Figuur 2.1 onderzoekslocatie (bron: opdrachtgever)

De regionale ligging is weergegeven in bijlage 1. Foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 2. In bijlage 4 is een situatietekening met daarop de ligging van de locatie opgenomen.

2.2 Historie

Uit het eerst beschikbare kaartmateriaal, daterend uit 1850, blijkt dat de locatie destijds hoogstwaarschijnlijk een agrarische functie heeft. Ter plaatse van de noordzijde van de onderzoekslocatie is in deze periode een doorgaande weg aanwezig (zie figuur 1). Op de zuidzijde van de locatie is al bebouwing aanwezig. Tevens is ook al bebouwing aanwezig op het oostelijk gelegen perceel.

Op de kaart uit circa 1925 is de bebouwing op de zuidzijde van de locatie niet langer zichtbaar. Vanaf 1925 is een talud zichtbaar aan de zuidzijde van het perceel, grenzend aan de rijweg. Tussen de jaren 1938 en 1958 zijn bomenrijen op de onderzoekslocatie aanwezig. In circa 1958 is de talud aan de zuidzijde van de locatie niet meer zichtbaar en is ten westen van de onderzoekslocatie nieuwe bebouwing aangelegd.

In 1968 is de bestaande bebouwing ten westen van de onderzoekslocatie verder uitgebreid. De bebouwing ten oosten van de locatie is gesloopt. Daarnaast is op de onderzoekslocatie de bestaande bedrijfswoning en de achterliggende loods gerealiseerd. Deze hebben destijds een agrarische functie gehad.

In de periode tussen 1988 en 1998 is ter plaatse van de locatie de oostelijke loods en het omliggende terrein aangelegd. Het bedrijf dat destijds hier gevestigd was, heeft in prei geteeld. Uit informatie van de opdrachtgever blijkt dat ter plaatse van de oostelijke loods 2 putten aanwezig zijn. Deze zijn gelegen aan de westzijde en aan de zuidzijde van deze loods. De westelijk gelegen put betreft een waterput, voor het oppompen van grondwater. De zuidelijk gelegen put betreft een zandvanger, die gebruikt werd voor het zand afkomstig van het spoelwater van de geteelde prei in op te vangen. Tevens bevindt zich hier een inspectieput ten behoeve van de zandvanger.

In 2004 is de bebouwing ten westen van de locatie gedeeltelijk gesloopt en opnieuw aangelegd. Tussen 2007 en 2020 is zichtbaar dat het weiland in gebruik is geweest als landbouwgrond.

Figuur 1: Aanwezige weg onderzoekslocatie

2.3 Bodemopbouw en geohydrologie

In Tabel 2.1 staat de bodemopbouw en geohydrologie vermeld.

Tabel 2.1: overzicht bodemopbouw en geohydrologie

Bodemopbouw		
Diepte in m-mv	Omschrijving	Opmerkingen
[0 - 5]	Formatie van Boxtel, tweede en vierde	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en fijn

Bodemopbouw		
	zandige eenheid	zand, met weinig zandige klei en grof zand en een spoor klei, veen en grind
[> 5]	Formatie van Beegden, eerste, tweede en derde zandige eenheid	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit grof zand, grind en midden zand, met weinig zandige klei en fijn zand, een spoor klei en kans op stenen, keien en blokken

Geohydrologische gegevens	
Hoogte freatisch grondwater	Circa 23 m + NAP / Circa 6 m-mv
Stromingsrichting grondwater	Westelijk
Ligging van oppervlaktewater op en/of nabij de locatie	Nee
Het voorkomen van brak of zout grondwater	Nee
Ligging binnen een grondwaterbeschermingsgebied	Roerdalslenk III
Aanwezigheid van grondwateronttrekkingen op de locatie of in de omgeving	Nee
Aanwezigheid van breukstelsels op of nabij de locatie	Nee
Archeologische verwachting	Hoge tot zeer hoge archeologische verwachting
Aanwezigheid van ophogingen	Onbekend
Aanwezigheid van dempingen	Onbekend
Aanwezigheid van bodemvreemde lagen	Onbekend

2.4 Verwachting over de bodemkwaliteit

In Tabel 2.2 staan de gegevens over de bodemkwaliteitskaart/Nota bodembeheer.

Tabel 2.2: overzicht gegevens bodemkwaliteit

Bodemkwaliteitskaart / Nota bodembeheer / PFAS gemeente Roermond	
Auteur, kenmerk, datum	Omschrijving
Sweco, SWNL0244275, d.d. 24-05-2019	Nota Bodembeheer Limburg Noord 2020-2029
Bodemfunctieklasse	Wonen
Ontgravingsklasse	Bovengrond (0-0,5 m-mv): Landbouw/Natuur Ondergrond (0,5-2,0 m-mv): Landbouw/Natuur
Sweco, 370570, november 2020	PFAS-bodemkwaliteitskaart Regio Limburg Noord
Ontgravingsklasse	Bovengrond (0-0,5 m-mv): Landbouw/Natuur Ondergrond (0,5-2,0 m-mv): Landbouw/Natuur

Op of in de nabijheid van de onderzoekslocatie zijn in het verleden geen milieukundige bodemonderzoeken uitgevoerd dan wel niet bekend/aanwezig in de geraadpleegde bronnen, ten tijden. Hierdoor kan geen beeld gevormd worden van de te verwachte bodemkwaliteit ter plaatse.

2.5 Gebruik en beïnvloeding van de locatie, bronnen van bodembelasting

Ten tijden van de opmaak van deze rapportage zijn nog geen gegevens verstrekt door de gemeente Roermond. Wanneer bij latere aanlevering van deze gegevens, toch verdachte deellocaties naar voren komen, zal dit bijkomend vermeld worden door middel van een aanvulling op dit vooronderzoek.

2.6 Terreinverkenning

De terreinverkenning is bedoeld om te controleren of de gedocumenteerde informatie (waaronder bronnen van bodembelasting) overeenkomt met de daadwerkelijke situatie en deze aan te vullen met relavante waarnemingen.

Op 19 november 2024 is door Nick Godschalk een terreininspectie uitgevoerd. De opdrachtgever was ten tijde van de inspectie niet aanwezig op locatie, waardoor slechts een deel van de bestaande bebouwing inpandig is geïnspecteerd. Toegang tot het terrein werd mondeling verleend door de opdrachtgever.

Het terrein betreft een woonhuis en twee oude bedrijfsloodsen. Het is niet bekend wanneer de bebouwing exact gerealiseerd is. Op de historische kaarten van 1850 is waar te nemen dat er reeds bebouwing aanwezig is op de onderzoekslocatie en dat de bebouwing diverse keren is gewijzigd in de loop van de jaren. In de periode tussen 1988 en 1998 zijn de oostelijke bedrijfsloods en het omliggende terrein aangelegd.

Langsheen de woning is plaatselijk een klinkerverharding voorzien. Aan de zuidzijde van de woning bevindt zich een voortuin met beklinkerde oprit. De oprit geeft toegang tot de noordelijk liggende loods. De oprit ter hoogte van de loods is verhard met asfalt. De loods is vrij toegankelijk via een oude paardendeur (foto 47) en is inpandig geïnspecteerd. De loods is onderhevig aan verval en ligt vol met (bouw)puin en afvalmaterialen. De loods is niet meer in gebruik. De loods bevat een asbestverdacht dak. De loods staat in verbinding met het woonhuis door middel van een muur. De loods en woning zijn omheind door hagen en hekwerk.

Ten noorden van deze loods bevindt zich een houten schuur (foto 43 en 44) met langs liggend een oude vervallen houten schuur (foto 37). De schuur is opgebouwd uit hout en (asbestverdachte) dakplaten, zowel aan de zijkanten als op het dak. De vervallen houten schuur bestaat uitsluitend uit hout.

De oostelijk gelegen bedrijfsloods wordt gebruikt door het bedrijf Marc Cox Elektro Installatie. Deze loods is voorzien van een asbestverdacht dak, dakbeschot/zijgevelbekleding. Het dak is deels voorzien van een dakgoot. Langsheen het pand bevindt zich op het maaiveld een klinkerrand grenzend aan de betreffende gevel. Ten zuiden van de loods is een asfaltverharding aanwezig, die in gebruik is als parkeerplaats.

Ten noorden van deze loods is op het maaiveld een betonplaat waar te nemen met hierop opslag van diverse materialen (waaronder een vuurton met kolenresten). Ten westen van de loods bevindt zich een putdeksel. Ter hoogte van deze put, is aan de gevel een kraantje en elektriciteitskabel waar te nemen (foto 46). De opdrachtgever heeft aangegeven dat dit een put is voor het oppompen van grondwater. Ten westen lijkt er een wateronttrekking te liggen, die vermoedelijk aangesloten is op de hiervoor vernoemde put. Direct ten zuiden van de loods, ter hoogte van de toegangspoort, is ook een putdeksel en zijn een drietal betonplaten aanwezig (foto 56). Uit informatie van de opdrachtgever blijkt dat dit een zandvanger is met een inspectieput ten behoeve van de zandvanger (voormalige teelt en wassing prei). De loods is omheind door middel van een hekwerk en plaatselijk een haag.

Het verdere terrein bestaat grotendeels uit grasland, waarop paarden grazen. Het grasland is omheind met prikkeldraad en verspreid over dit deel van het terrein is opslag van diverse bouw- en afvalmaterialen waargenomen (o.a. pallets, houtplaten en enkele regentonnen).

Ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt de Groenstraat, ten noorden landbouwgrond en sportvelden en ten oosten en westen bebouwing.

Tijdens de terreinverkenning is het gehele terrein visueel beoordeeld op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Deze zijn op onderhavige onderzoekslocatie waargenomen in de vorm van asbest verdacht daken en dakbeschoten.

3 Samenvatting

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van Geonius Infra BV een milieuhygiënisch vooronderzoek uitgevoerd ter plaatse van de locatie Groenstraat 45 te Melick (gemeente Roerdalen).

Aanleiding van het onderzoek is de omgevingsvergunning (sloop van de huidige bebouwing en geplande nieuwbouw op de locatie).

3.1 Hypothese

De bodemkwaliteit op de onderzoekslocatie is op basis van het vooronderzoek niet voldoende inzichtelijk. De locatie is plaatselijk asbestverdacht. De locatie kan opgedeeld worden in 3 deellocaties:

- Deellocatie 1 (onverdacht voor bodemverontreiniging):
  Grasland
- Deellocatie 2 (verdacht voor bodemverontreiniging):
  Voormalige weg noordelijk terreindeel
- Deellocatie 3 (verdacht voor bodemverontreiniging):
  Bebouwing en verhardingen

3.2 Conclusie

Naar aanleiding van het vooronderzoek blijkt dat bodemonderzoek noodzakelijk is.

3.3 Onderzoeksstrategie

In de navolgende tabel is de indeling in (deel)locaties met de onderzoekshypothese, bijbehorende verwachte verontreinigende stoffen, verwachte plaats en onderzoeksstrategie weergegeven.

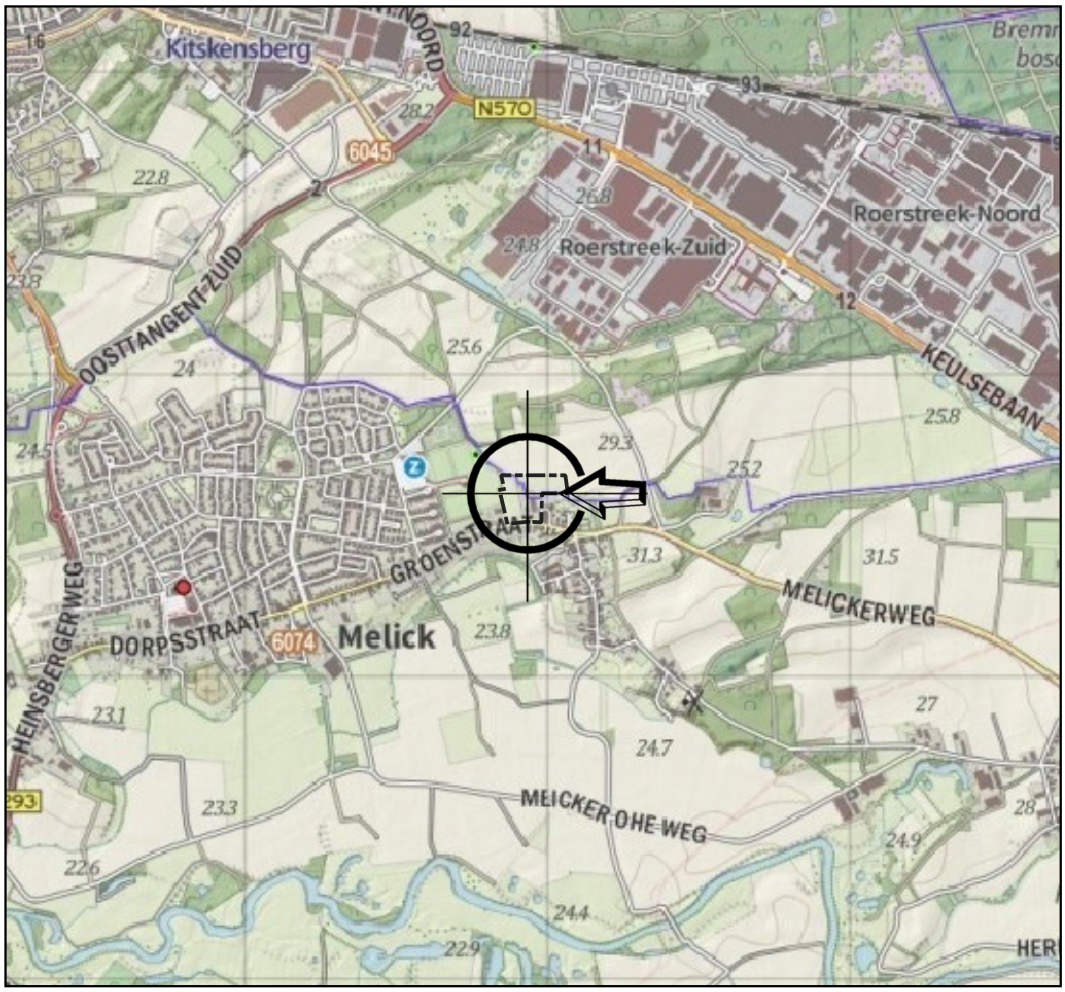
Tabel 3.1: overzicht onderzoekshypothese en onderzoeksstrategie

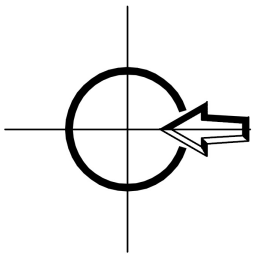
(Deel)locatie	Oppervlakte (m/m^2)	Verdacht / onverdacht	Verdachte parameters en aanleiding	Verwachte plaats van voorkomen	Onderzoeksstrategie (zie toelichting)
Grasland	Ca. 8.369 m^2	Onverdacht	-	Bovengrond Ondergrond	ONV-NL
Voormalige weg noordelijk terreindeel	Ca. 200 m	Verdacht	Zware metalen, minerale olie Onbekende fundering Gebruik rijweg	Bovengrond Ondergrond	VED-HE-NL ONV-NL
		Verdacht	Asbest Onbekende fundering	Bovengrond	VED-HE/ onverdacht kleinschalig verhard
Bebouwing en verhardingen	Ca. 3.330 m^2	Verdacht	Zware metalen, minerale olie Verbouwingen Oude hoeve Verbouwingen/sloopwerkzaamheden Onbekende fundering Mogelijke ophoging zuidelijke perceelsgrens	Bovengrond Ondergrond	VED-HE ONV-NL
		Verdacht	Asbest Asbestverdachte dakplaten Druppelzones Onbekende fundering Mogelijke ophoging zuidelijke perceelsgrens	Bovengrond	VED-HE/ onverdacht kleinschalig verhard

Toelichting	
NEN 5740	***NEN 5707***
ONV-NL	*onverdacht niet lijnvormig*
VED-HE-L	*heterogeen verdacht lijnvormig*

Bijlagen

Bijlage 1 Topografische overzichtskaart

Onderzoekslocatie

X:	199.924
Y:	352.604

Project	HO Groenstraat 45 Melick
Onderdeel	Topografische kaart

GEONIUS
Geonius Milieu
+31 (0) 88 1300 600
De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen
www.geonius.nl

Projectnr	MA240549	Projectleider	B. Habets	Schaal	1:25 000
Bijlagenr	T1	Getekend	N. Godschalk	0 250 500 750 1 000 1 250 m	
Datum	25-11-2024	Formaat	A4		

Bijlage 2 Foto’s locatie

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 01

Foto 02

Foto 03

Foto 04

Foto 05

Foto 06

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 07

Foto 08

Foto 09

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 13

Foto 14

Foto 15

Foto 16

Foto 17

Foto 18

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 22

Foto 23

Foto 24

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 25

Foto 26

Foto 27

Foto 28

Foto 29

Foto 30

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 31

Foto 32

Foto 33

Foto 34

Foto 35

Foto 36

Foto 37

Foto 38

Foto 39

Foto 40

Foto 41

Foto 42

Foto 43

Foto 44

Foto 45

Foto 46

Foto 47

Foto 48

Foto 49

Foto 50

Foto 51

Foto 52

Foto 53

Foto 54

Bijlage 2 Foto's locatie

Foto 55

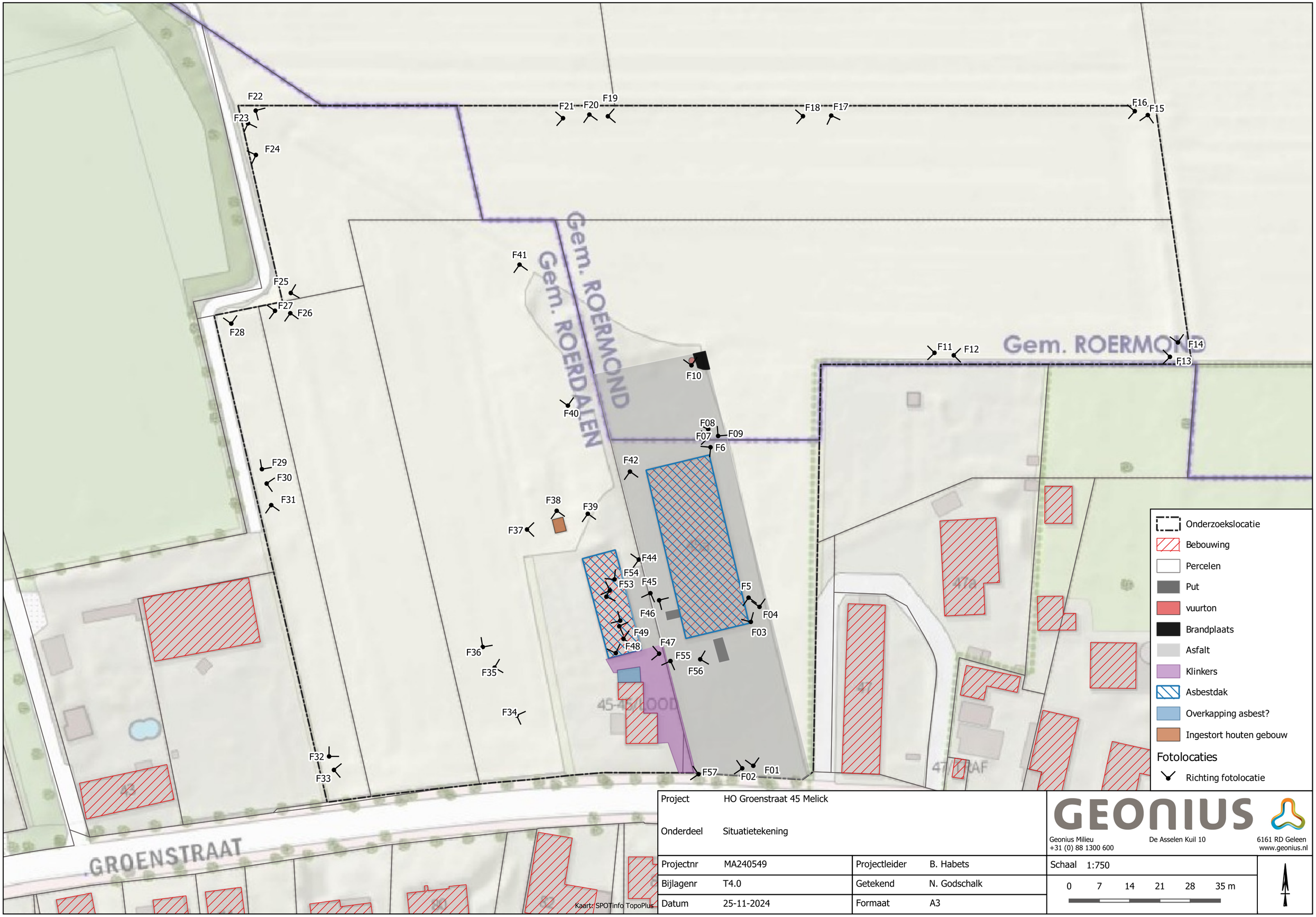

Foto 56

Foto 57

Bijlage 3 Situatietekening

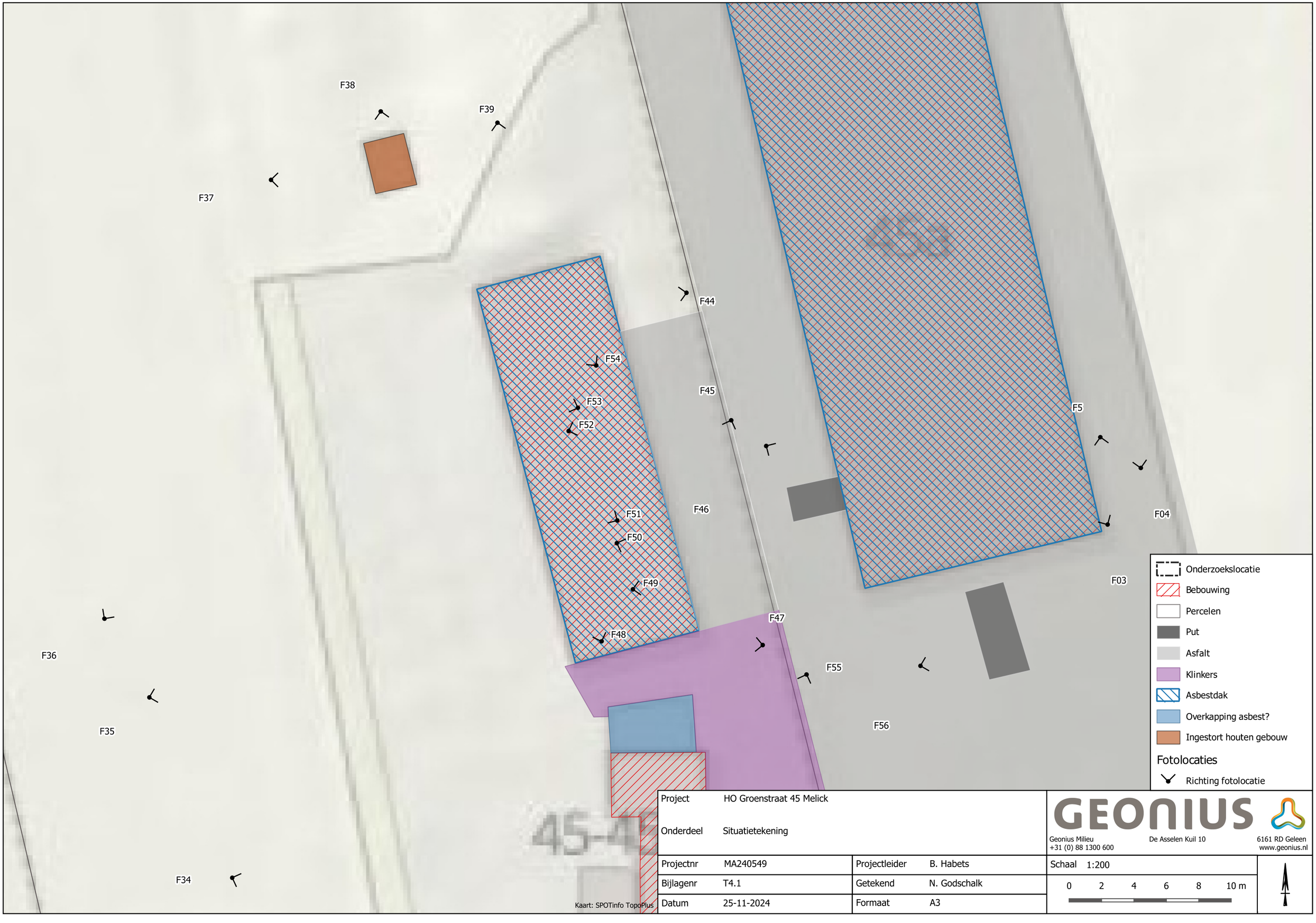

Project	HO Groenstraat 45 Melick		
Onderdeel	Situatietekening		
Projectnr	MA240549	Projectleider	B. Habets
Bijlagenr	T4.0	Getekend	N. Godschalk
Datum	25-11-2024	Formaat	A3

GEONIUS
Geonius Milieu
+31 (0) 88 1300 600
De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen
www.geonius.nl

Schaal 1:750

0 7 14 21 28 35 m

Project	HO Groenstraat 45 Melick		
Onderdeel	Situatietekening		
Projectnr	MA240549	Projectleider	B. Habets
Bijlagenr	T4.1	Getekend	N. Godschalk
Datum	25-11-2024	Formaat	A3

GEONIUS
Geonius Milieu
+31 (0) 88 1300 600
De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen
www.geonius.nl

Schaal 1:200

0 2 4 6 8 10 m

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

ONDERZOEK STIKSTOFDEPOSITIE

Nieuwbouw 6 vrijstaande woningen te Melick

Opdrachtgever:	KernCo B.V.
Projectnummer:	22038
Status:	Omgevingsvergunning aanvraag
Datum:	16-05-2025
Locatie:	Groenstraat 45 naast gelegen percelen.

Inhoud

1 Inleiding 3

2 Uitgangspunten 4

2.1 Algemeen 4

2.2 Situering Natura 2000 gebieden 5

3 Wettelijk kader 6

3.1 Landelijke wet- en regelgeving 6

3.2 Voortoets 6

3.3 Passende beoordeling 7

4 Berekeningssystematiek 8

4.1 Rekenmodel 8

4.2 Aanleg/Bouwfase 8

4.3 Gebruiksfase 11

5 Resultaten en conclusie 13

6 Bijlage 14

6.1 Aerius berekening Bouwfase 14

6.2 Aerius berekening Gebruiksfase 26

1 Inleiding

In opdracht van KernCo B.V. is door Kern Architecten een stikstofdepositie onderzoek uitgevoerd in verband met de realisatie van 6 vrijstaande nieuwbouw woningen én de wijziging van 1 agrarische bedrijfswoning naar een reguliere woning.

Bij activiteiten die mogelijk stikstofdepositie veroorzaken op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden moet worden onderzocht of er toestemming nodig is in het kader van de Omgevingswet.

Doel van het onderzoek is toetsing van mogelijke (negatieve) effecten op Natura 2000 gebieden in het kader van de Omgevingswet volgens de Omgevingsregeling artikelen 4.15 en 6.15.

Ten aanzien van de bestaande bedrijfswoning zijn er geen gevolgen in stikstofdepositie bij het ruimtelijk omzetten naar een reguliere woning, derhalve is deze woning buiten beschouwing gelaten in deze berekening.

Ten behoeve van deze toets met de versie volgens bijlage II bij artikel 1.4 in het kader van de Omgevingswet is de gewenste situatie gemodelleerd op basis van de aangeleverde gegevens door de opdrachtgever.
De stikstofdepositie is op de nabijgelegen Natura 2000 gebieden berekend en vervolgens getoetst of de voorgenomen ontwikkeling mogelijk significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstelling van Natura 2000 gebieden.

De rapportage geeft een overzicht van:

1. de gehanteerde uitgangspunten
2. de rekenmethodiek
3. de rekenresultaten
4. de bevindingen.

2 Uitgangspunten

2.1 Algemeen

De ontwikkeling is gelegen aan de groenstraat in Melick, aan de groenstraat worden 6 vrijstaande woningen gerealiseerd met een vaste garage.

Afb. 1) Weergave projectgebied.

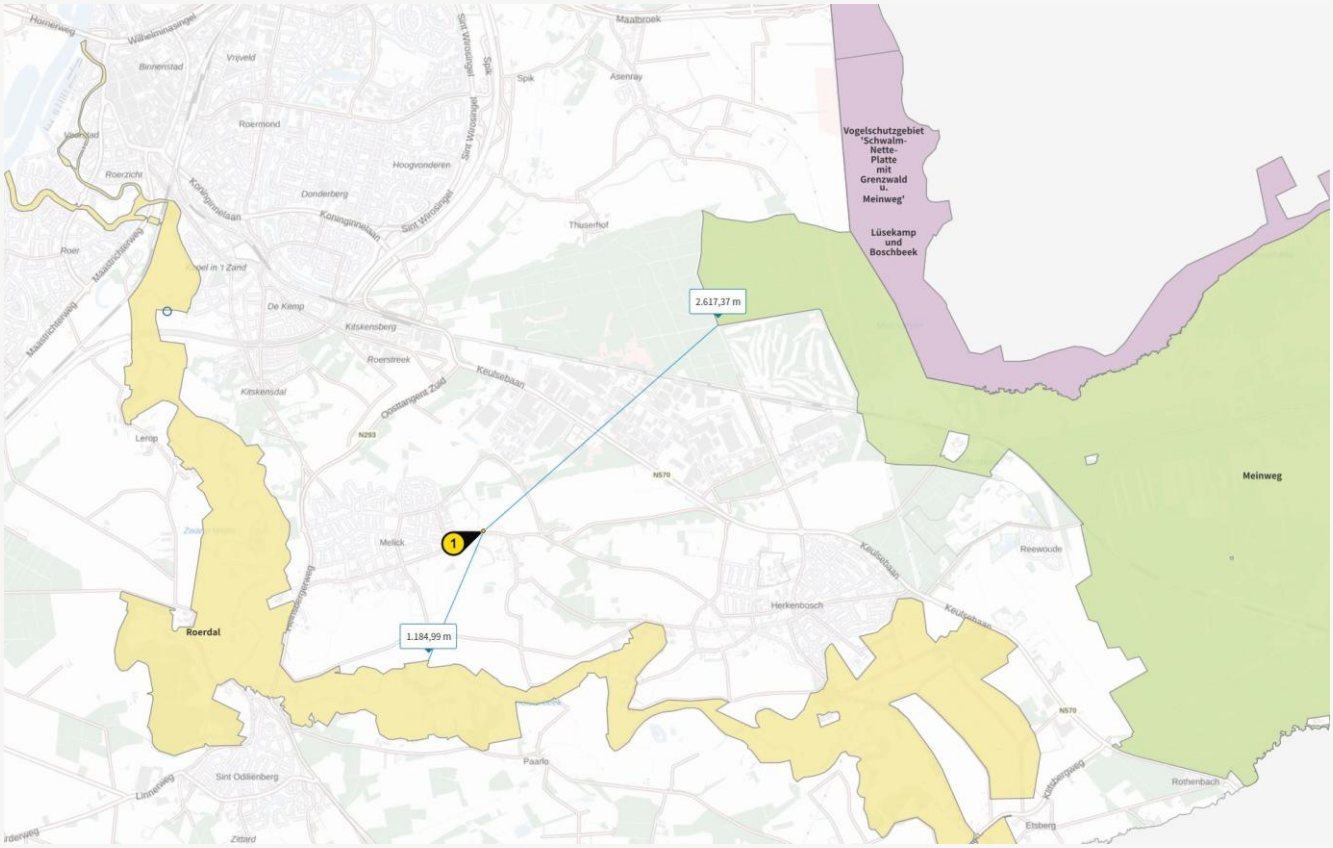
Afb. 2) Weergave situatie: tekening verkaveling Kern architecten

2.2 SITUERING NATURA 2000 GEBIEDEN

Ten behoeve van de stikstofdepositieberekening dient rekening gehouden te worden met de Natura 2000 gebieden waar een relevante bijdrage vanwege de ontwikkeling verwacht kan worden.

Onderstaand een opsomming van de nabij gelegen Natura 2000 gebieden:

- Roerdal
- Meinweg

Afb. 3) Situering Natura 2000-gebieden (bron: https://calculator.aerius.nl/calculator/)

De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden betreft "Roerdal & Meinweg' . De stikstof gevoelige habitattypen in dit gebied zijn gelegen op circa 1.185 meter van het plangebied in zuidelijke richting en 2.620 meter van het plangebied in noord oostelijke richting.

3 WETTELIJK KADER

3.1 LANDELIJKE WET- EN REGELGEVING

In het kader van de toets aan de Omgevingswet volgens de Omgevingsregeling artikelen 4.15, 6.15 & 6.16 wordt bepaald of een project of plan (mogelijke) significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In de huidige beleidsdoelstelling is vastgelegd dat in 2035 minimaal 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden de zogeheten kritische depositiewaarden (KDW) niet meer mag overschrijden. Boven deze grenzen bestaat het risico dat de kwaliteit van leefgebieden van dieren of planten verslechtert. Bijvoorbeeld doordat de neerslag van stikstof voor verzuring van de bodem zorgt.

Voor plannen en projecten dient middels een voortoets, eventueel gevolgd door een passende beoordeling, getoetst te worden of het plan of project mogelijk significant negatieve effecten kan hebben op gevoelige habitattypen die gelegen zijn binnen omliggende Natura 2000-gebieden. Deze toets is gedaan met de versie volgens bijlage II bij artikel 1.4 in het kader van de Omgevingswet beschikbaar op de publicatiedatum van dit rapport.

3.2 VOORTOETS

Bij de voortoets draait het om de vraag of sprake kan zijn van significante gevolgen. De significantie van de gevolgen voor een gebied als gevolg van een plan of project worden afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die zijn neergelegd in het aanwijzingsbesluit en zijn uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. Wanneer een plan of project gevolgen heeft voor het gebied, maar de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar brengt, zijn significante gevolgen uitgesloten.

Bij de voortoets wordt bekeken of de ontwikkeling afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben. In hoeverre stikstofdepositie voor significante gevolgen op Natura 2000-gebieden kan zorgen, wordt in eerste instantie bepaald door te bezien of de ontwikkelingen die het plan of project mogelijk maakt tot een toename van stikstofdepositie leiden. Van ontwikkelingen die ten opzichte van de feitelijke situatie geen toename van de stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige Habitats waarvan de Kritische Depositie Waarde (KDW) wordt overschreden, zijn significante gevolgen met zekerheid uit te sluiten. In dit geval hoeft geen passende beoordeling te worden opgesteld.

Als uit de voortoets blijkt dat de realisatie van de in een plan of project opgenomen ontwikkelingsmogelijkheden wel leiden tot een toename van stikstofdepositie, waarbij op een of meer in het kader van Natura 2000 beschermde stikstofgevoelige Habitats waarvan de KDW al wordt overschreden of door de toename van de stikstofdepositie kan worden overschreden, en tevens hierdoor significant negatieve effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten, dient een passende beoordeling te worden opgesteld.

Ingeval een ontwikkeling een herhaling of voortzetting is van een plan of project waarvoor reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, kan ingevolge artikel 16.53c van de Omgevingswet een nieuwe passende beoordeling achterwege blijven, mits wordt aangetoond dat de bestaande passende beoordeling nog steeds actueel is en redelijkerwijs geen nieuwe gegevens of inzichten zal opleveren over de significante gevolgen ervan. De plan-MER, die voor bestemmingsplannen is gekoppeld aan het opstellen van een passende beoordeling, is in een dergelijke situatie niet nodig. Feitelijk is er dan al een (nog steeds actuele) passende beoordeling aanwezig die aantoont dat schadelijke effecten als gevolg van het plan zijn uitgesloten.

3.3 PASSENDE BEOORDELING

Wanneer een plan of project significante negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, moet het bevoegd gezag ingevolge de Omgevingswet een passende beoordeling uitvoeren voordat het plan kan worden vastgesteld of het project vergund kan worden. Deze passende beoordeling moet met zekerheid aantonen dat de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet worden aangetast.

Bij de beoordeling dient rekening te worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen die zijn vastgelegd in het aanwijzingsbesluit voor het betreffende Natura 2000-gebied en de uitwerking daarvan in het geldende beheerplan. De aanwijzingsbesluiten worden vastgesteld door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De beheerplannen worden doorgaans vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied geheel of grotendeels ligt, tenzij het beheer bij het Rijk berust.

Als het bevoegd gezag op basis van de passende beoordeling niet de vereiste zekerheid verkrijgt dat het plan of project geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het gebied veroorzaakt, kan het plan niet worden vastgesteld en kan het project niet worden vergund. Dit is alleen anders als er geen alternatieve oplossingen beschikbaar zijn, er sprake is van dwingende redenen van openbaar belang en er compenserende maatregelen worden getroffen die de nadelige effecten op de natuurlijke kenmerken van het gebied volledig compenseren. In dat geval kan een plan alsnog worden vastgesteld of een project worden vergund, mits de compensatie voldoet aan de eisen die in de Omgevingswet en relevante jurisprudentie zijn vastgelegd.

4 BEREKENINGSSYSTEMATIEK

4.1 REKENMODEL

Om op voorhand negatieve effecten op Natura 2000-gebieden vanwege stikstofdepositie uit te sluiten is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Uit deze berekening blijkt dat bij zowel de aanleg/bouwfase als de gebruiksfase rekenresultaten niet hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. In de bijlagen is de door AERIUS gegenereerde rapportage voor de aanleg/bouwfase en gebruiksfase opgenomen. In het voorliggende document worden de ingevoerde gegevens kort toegelicht.

4.2 AANLEG/BOUWFASE

Bij de ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van meerdere (mobiele) werktuigen en vinden verkeersbewegingen plaats. Dit zorgt voor een emissie van stikstof.

MOBIELE WERKTUIGEN:
Voor de inzet van werktuigen is uitgegaan van een gemiddeld gebruik van mobiele werktuigen bij de bouw.
De gegevens zijn ingevoegd op basis van aangeleverde gegevens van de betrokken aannemer.

Tijdsduur bouw : 14 maanden => 60 weken => 300 dagen (5dg/week.)

Mobiele werktuigen:

Handgereedschap e.d. => Elektrisch => geen emissie

Leggen zonnepanelen/werkzaamheden dak: bouwlift => Elektrisch => geen emissie

Laadschop:

T.b.v. slopen bestaande hal & asfaltering.

Laadschop => diesel 12 liter/uur - 116 kW - Stage 3B 75-560 kW bouwjaar 2011-2013

2	dagen á 8 uur	80%	bezetting	12,8	uur
12	verbruik l/uur	12,8	gebruiksuren	154	liter/jaar

Mobiele kraan:

T.b.v. grondverzet voor kavels bouwrijp maken.

Mobiele (graaf) kraan => diesel 12 liter/uur - 129 kW - Stage 3B 75-560 kW bouwjaar 2011-2013

3	dagen á 8 uur	80%	bezetting	19,2	uur
12	verbruik l/uur	19,2	gebruiksuren	230	liter/jaar

Minigraver:

T.b.v. funderingssleuven, leidingwerk e.d.

Minigraver => diesel 7 liter/uur – 60 kW – Stage IV 56-75 kW bouwjaar 2014-2018 SCR: Ja

6	dagen á 8 uur	80%	bezetting	38,4	uur
7	verbruik l/uur	38,4	gebruiksuren	269	liter/jaar
6%	AdBlue	269	verbruik	253	netto totaal liter/jaar

Trilplaat:

T.b.v. bestrating.

Trilplaat Benzine => 1,8 liter/uur – 3,4 kW – Alle werktuigen op benzine, 4 takt

12	dagen á 8 uur	30%	bezetting	28,8	uur
1,8	verbruik l/uur	28,8	gebruiksuren	52	liter/jaar

Betonpomp:

T.b.v. funderingen & vloeren.

Betonpomp => 7 liter/uur - 315 kW - Stage 3B 75-560 kW bouwjaar 2011-2013

9	dagen á 8 uur	80%	bezetting	57,6	uur
7	verbruik l/uur	57,6	gebruiksuren	403	liter/jaar

Mobiele Hijskraan:

T.b.v. slopen bestaande hal 1 dag, breedplaatvloeren 1 per woning, dakplaten 0,5 per woning.

Mobiele hijskraan =>10 liter/uur – 122 kW – Stage IV 75-560 kW bouwjaar 2014-2018 SCR: Ja

10	dagen á 8 uur	80%	bezetting	64	uur
10	verbruik l/uur	64	gebruiksuren	640	liter/jaar
6%	AdBlue	640	verbruik	602	netto totaal liter/jaar

BOUWVERKEER:

Tijdens de ontwikkeling van de bouw vinden verkeersbewegingen plaats, onder andere in de vorm van vrachtwagen en busjes, personenwagens etc..

De verkeersbewegingen zijn voor deze berekening gemodelleerd tot aan de dichtstbijzijnde N-weg. Het projectgebied ligt aan de Groenstraat, die direct aansluit op de Heinsbergerweg (N293). De afstand van het projectgebied tot deze N-weg bedraagt ongeveer 1,6 kilometer. Het is aannemelijk dat het bouwverkeer gebruik zal maken van deze route, omdat deze de snelste en meest logische verbinding biedt met het regionale wegennet. De route via de Groenstraat naar de N293 voorkomt bovendien onnodige verkeersbewegingen door dorpskernen waardoor overlast wordt beperkt. Op de N293 zal het bouwverkeer vervolgens opgaan in het heersende verkeer.

Verkeershandelingen:

Licht verkeer:

Auto's / busjes end. (werk/leveringen).

Voor de inschatting van het aantal verkeersbewegingen van licht bouwverkeer tijdens de bouwfase is overleg gevoerd met de betrokken aannemer en is gebruikgemaakt van soortgelijke voorgaande projecten. Op basis hiervan wordt verwacht dat er gemiddeld twee tot drie bestelbusjes per dag op de bouwlocatie aanwezig zullen zijn. Voor de berekening is conservatief uitgegaan van drie bestelbusjes per dag.

Licht auto/busjes verkeer	=> 3 wagens per dag.
Totaal heen/terug per dag	=> 3x2 => 6 wagens per dag
Totaal heen/terug tijdens de bouw	=> 6x300 => 1800 handelingen/jaar

Middelzwaar verkeer:

Door de efficiënte en seriematige bouwaanpak van de betrokken aannemer worden de verkeersbewegingen geoptimaliseerd. Leveringen van bouwmaterialen worden gecombineerd voor meerdere woningen tegelijkertijd wat de benodigde hoeveelheid leveringen beperkt. Voor de inschatting van het aantal verkeersbewegingen van middelzwaar verkeer is overleg gevoerd met de betrokken aannemer en is gebruikgemaakt van soortgelijke voorgaande projecten. Op basis hiervan wordt verwacht dat er gemiddeld twee levermomenten per week zullen plaatsvinden.

Middelzwaar verkeer	=> 2 wagens per week.
Totaal heen/terug per week	=> 2x2 => 4 wagens per week
Totaal heen/terug tijdens de bouw	=> 4x60 => 240 handelingen/jaar

Zwaar verkeer:

Afvoer + aanvoer zand	=> 7 wagens
Leveren zware bouwmaterialen (3/woning)	=> 18 wagens
Betonwagen voor fundering/vloeren (16/woning)	=> 96 wagens
Leveren breedplaat vloeren	=> 12 wagens
Leveren prefab dak (1,5/woning)	=> 9 wagens
Totaal:	=> 142 wagens
Totaal heen/terug	=> 142x2 => 284 handelingen/jaar

Koude start:

Voor het onderzoek wordt aangenomen dat al het lichte verkeer op locatie zal starten met een koude motor. Dit houden wij aan omdat we ervanuit gaan dat dit verkeer voornamelijk bestaat uit bouwverkeer die sóchtends arriveren en aan het einde van de dag vertrekken. Hiermee houden we een conservatief scenario aan waar er ook een deel van het licht verkeer in minder dan twee uur weer zal vertrekken (nog een warme motor).

In totaal zijn er 1800 handelingen, koude start gebeurt alleen bij het vertrekkende verkeer dit geldt dus voor 900 handelingen totaal.

Voor middel zwaar- en zwaar verkeer wordt er vanuit gegaan dat dit voornamelijk laden en lossen betreft zie stationair draaien hierboven. Om een conservatief scenario aan te houden gaan we er vanuit dat 5% van het totale verkeer zal starten met een koude start, langer hebben stilgestaan dan 2 uur met een motor die uitstond.
Totaal wordt er dus voor 120 middelzwaar verkeer en 142 zwaar verkeer 5% aangehouden. Dit resulteert in 6 middelzwaar verkeer en 7 zwaar verkeer vrachtauto's die met een koude start zullen starten tijdens het realiseren van het project.

4.3 GEBRUIKSFASE

De 6 woningen worden gasloos opgeleverd (warmtepomp en zonnepanelen) en zorgt dan ook niet voor stikstofemissie. De verkeersbewegingen die met de gebruiksfase samenhangen zorgen hier echter wel voor.

In de huidige situatie is er sprake van een braakliggend terrein.
Daarmee is er geen sprake van enige relevante stikstofemissie in de huidige situatie.

Voor de gebruiksfase is aangenomen dat het verkeer vanaf het projectgebied via twee verschillende routes afwikkelt. In tegenstelling tot de bouwfase, waarbij verkeer vooral gericht is op logistieke efficiëntie, is in de gebruiksfase sprake van meer gespreide en lokale verkeersbewegingen. Het projectgebied ligt aan de Groenstraat en heeft daarmee twee logische ontsluitingsmogelijkheden: via de Heinsbergerweg (N293) op circa 1,6 km afstand en via de Keulsebaan (N570) in Herkenbosch, gelegen op circa 2,8 km van het plangebied.
Omdat bewoners zich doorgaans deels regionaal en deels lokaal oriënteren, is het aannemelijk dat de verkeersbewegingen zich in een verhouding van 60-40% gaat verhouden waar de Heinsbergerweg (N293) de meest efficiënte ontsluiting biedt richting het regionale wegennet.

Het planvoornemen voorziet in de toevoeging van zes woningen aan de Groenstraat te Melick. De verwachte verkeersaantrekkende werking van het planvoornemen is berekend op basis van de CROW-publicatie 381 "Toekomstbestendig parkeren". Hierbij is uitgegaan van 6 woningen in de vorm van 'koop, vrijstaand, woning' 'rest bebouwde kom' in de gemeente Roerdalen (niet stedelijke gemeente). In totaal neemt de verkeersgeneratie met maximaal 52 (6 x 8,6 = 51,6) verkeersbewegingen per dag toe.

Licht verkeer:

Auto's end. (zelf/bezoek/leveringen)

Per Woning:

52 verkeersbewegingen per dag => 52 verkeersbeweging x 365 dagen => 18.980 handelingen/jaar

Totaal: => 18.980 handelingen/jaar

Totaal zijn 60% van 18.980 verkeersbewegingen per jaar naar de N293 gemodelleerd wat neerkom top 11.388 bewegingen per jaar. De overige 40% van 18.980 verkeersbewegingen per jaar zijn gemodelleerd naar de N570 wat neerkom top 7592 bewegingen per jaar.

Koude start:

Volgens CROW-publicatie 381 "Toekomstbestendig parkeren" genereren de woningen per stuk gemiddeld 8,6 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Voor de stikstofberekening is conservatief aangenomen dat 50% van deze verkeersbewegingen met een koude start zal plaatsvinden, dit zal in de ochtend en nog een keer op de dag zijn. De overige 50% zal plaatsvinden binnen twee uur na aankomst (nog een warme motor).

Totaal wordt er 18.980 verkeersbewegingen voor licht verkeer aangehouden. De helft hiervan is vertrekkend verkeer wat uitkomt op 9490 verstrekkende verkeersbewegingen per jaar. 50% van 9490 verkeersbewegingen zijn 4745 verkeersbewegingen per jaar voor de 6 woningen met een koude start.

5 RESULTATEN EN CONCLUSIE

Uit de uitgevoerde AERIUS-berekeningen blijkt dat de bouw van de woningen niet leidt tot een toename van stikstofdepositie die schadelijke gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Daarmee kunnen op voorhand significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie worden uitgesloten.

Omdat significante gevolgen zijn uitgesloten, is op grond van artikel 16.53c van de Omgevingswet geen verplichting tot het opstellen van een passende beoordeling. Eveneens is geen vergunning vereist op basis van artikel 5.1, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet, aangezien het project geen vergunningplichtige Natura 2000-activiteit betreft.

6 BIJLAGE

6.1 AERIUS BEREKENING BOUWFASE

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Kern Architecten
Inrichtingslocatie	Groenstraat, 6074EJ Melick

Activiteit

Omschrijving	6 Nieuwbouw wonigen Melick_22038
Toelichting	Nieuwe percelen gelegen naast perceel met huisnummer 45

Berekening

AERIUS kenmerk	RhaLvJjYMS5K
Datum berekening	16 mei 2025, 10:04
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
6 Nieuwbouw woningen Melick-22038 - Beoogd	2025	0,4 kg/j	21,2 kg/j

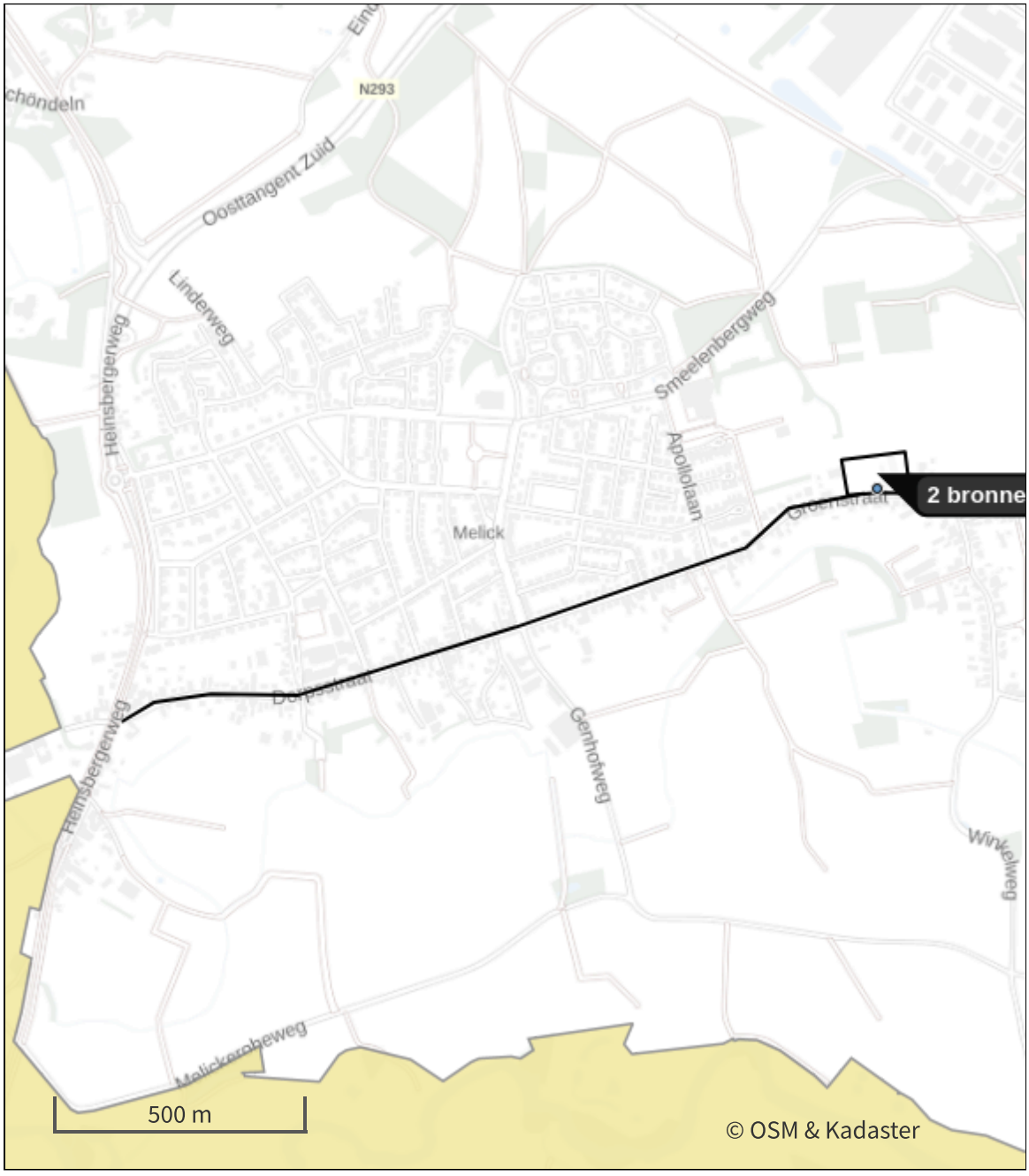
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
6 Nieuwbouw woningen Melick-22038 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

6 Nieuwbouw woningen Melick-22038 (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	0,2 kg/j	16,0 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Koude start	43,3 g/j	0,5 kg/j
Verkeersnetwerk	91,4 g/j	4,7 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "6 Nieuwbouw woningen Melick-22038" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

6 Nieuwbouw woningen Melick-22038, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	16,0 kg/j
Locatie	X:199918,66 Y:352549,89	NH_3	0,2 kg/j
Oppervlakte	0,96 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Laadschop	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	154 l/j	13 u/j		NO_x	2,4 kg/j
					NH_3	1,2 g/j
Mobiele kraan	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	19 l/j	230 u/j		NO_x	1,4 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Minigraver	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	269 l/j	38 u/j	16 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	64,6 g/j
Trilplaat	alle werktuigen op benzine, 4takt	52 l/j			NO_x	0,2 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Betonpomp	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	403 l/j	58 u/j		NO_x	6,3 kg/j
					NH_3	3,0 g/j
Mobiele Hijskraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	640 l/j	64 u/j	38 l/j	NO_x	4,0 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer				NO_x	4,7 kg/j
Locatie	X:199158,13 Y:352229,65	Type scherm	-	-	NO_2	1,1 kg/j
Lengte	1.595,97 m	Hoogte	-	-	NH_3	91,4 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.800,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	240,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	284,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude start	NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:199920,46 Y:352519,16	NH_3	43,3 g/j

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	900,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	6,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	7,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie	2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage projectberekening

Hulpmiddel beoordeling hexagonen met een hersteldoel

AERIUS kenmerk Projectberekening: RhaLvJjYMS5K

Dit document is een bijlage, behorende bij een Projectberekening uitgevoerd met AERIUS Calculator. De bijlage is een hulpmiddel bij het beoordelen van projecten waar sprake is van hexagonen met een hersteldoel. De bijlage bevat daartoe een overzicht van de maximale bijdrage per gebied. Voor meer uitleg over 'hexagonen met een hersteldoel' in AERIUS, zie het handboek Calculator.

- Overzicht
- Resultaten

Deze PDF is geen digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS, maar alleen een bijlage. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Kern Architecten
Inrichtingslocatie	Groenstraat, 6074EJ Melick

Bijbehorende projectberekening

Omschrijving projectberekening	6 Nieuwbouw wonigen Melick_22038
AERIUS kenmerk projectberekening	RhaLvJjYMS5K
Datum projectberekening	16 mei 2025, 10:04

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
6 Nieuwbouw woningen Melick-22038 - Beoogd	2025	0,4 kg/j	21,2 kg/j

Resultaten hexagonen met hersteldoel situatie "6 Nieuwbouw woningen Melick-22038" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie	2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

6.2 AERIUS BEREKENING GEBRUIKSFASE

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Kern Architecten
Inrichtingslocatie	Groenstraat, 6074EJ Melick

Activiteit

Omschrijving	6 Nieuwbouw wonigen Melick_22038
Toelichting	Nieuwe percelen gelegen naast perceel met huisnummer 45

Berekening

AERIUS kenmerk	RnFykhJq8oHR
Datum berekening	16 mei 2025, 10:04
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen - Beoogd	2025	0,7 kg/j	10,0 kg/j

Resultaten

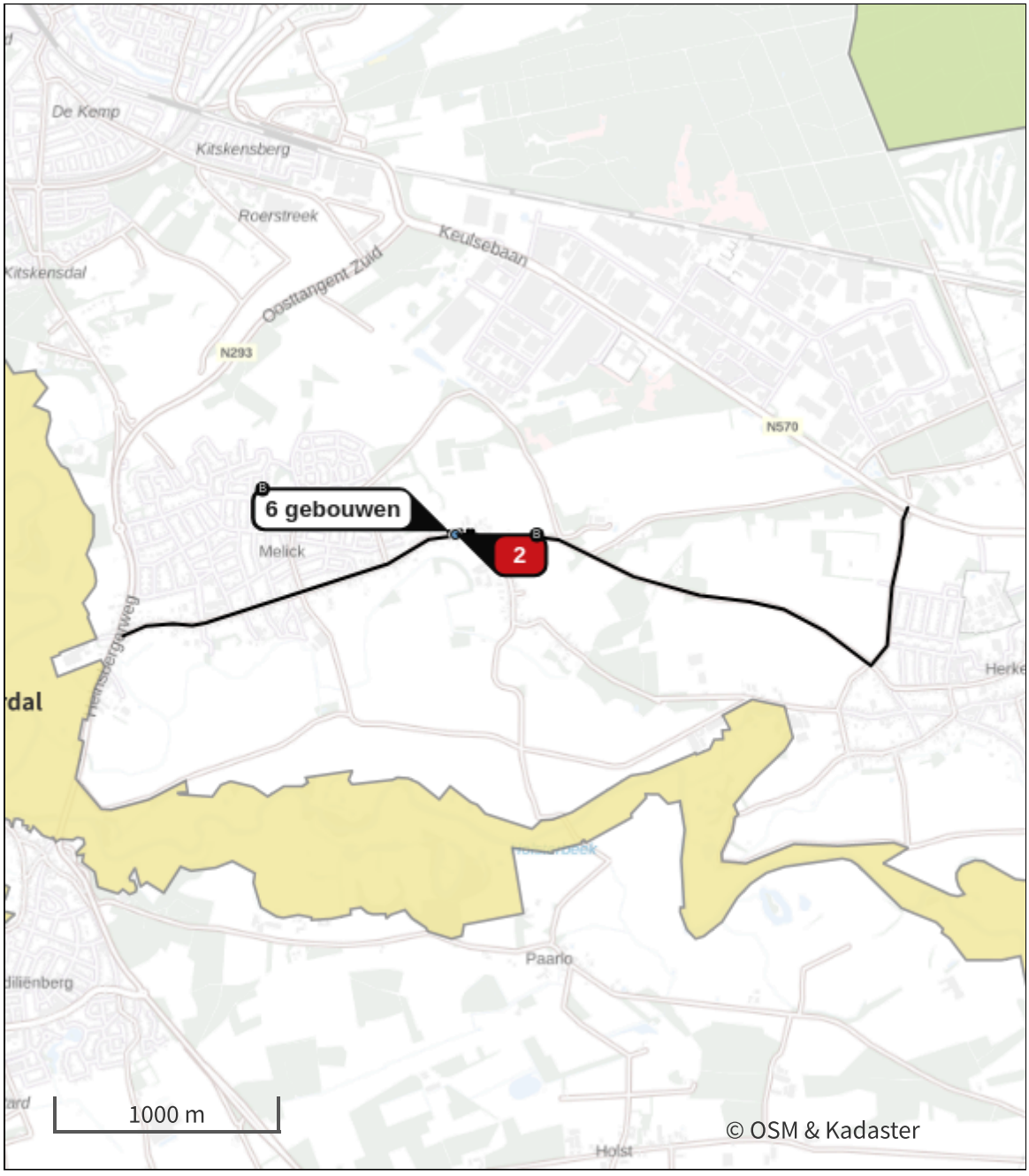
	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Verkeer | Koude start: overig | Koude start	0,2 kg/j	1,3 kg/j
Verkeersnetwerk	0,5 kg/j	8,7 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Woning 1	11,4 m x 7,7 m x 10,0 m, 171 °
2 Woning 2	11,3 m x 7,4 m x 10,0 m, 175 °
3 Gebouw 3	11,3 m x 7,7 m x 10,0 m, 178 °
4 Woning 4	11,3 m x 7,7 m x 10,0 m, 178 °
5 Woning 5	11,3 m x 7,7 m x 10,0 m, 0 °
6 Woning 6	11,3 m x 7,7 m x 10,0 m, 1 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen, Rekenjaar 2025

1 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Heinsbergerweg				NO_x	4,1 kg/j
Locatie	X:199172,69 Y:352238,96	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	1.636,19 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	11.388,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude start	NO_x	1,3 kg/j
Locatie	X:199895,51 Y:352510,03	NH_3	0,2 kg/j

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	4.745,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Kulsebaan				NO_x	4,6 kg/j
Locatie	X:201246,14 Y:352198,55	Type scherm	-	-	NO_2	0,6 kg/j
Lengte	2.734,13 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,3 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	7.592,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba

Database versie 2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable
Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage projectberekening

Hulpmiddel beoordeling hexagonen met een hersteldoel

AERIUS kenmerk Projectberekening: RnFykhJq8oHR

Dit document is een bijlage, behorende bij een Projectberekening uitgevoerd met AERIUS Calculator. De bijlage is een hulpmiddel bij het beoordelen van projecten waar sprake is van hexagonen met een hersteldoel. De bijlage bevat daartoe een overzicht van de maximale bijdrage per gebied. Voor meer uitleg over 'hexagonen met een hersteldoel' in AERIUS, zie het handboek Calculator.

- Overzicht
- Resultaten

Deze PDF is geen digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS, maar alleen een bijlage. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Kern Architecten
Inrichtingslocatie	Groenstraat, 6074EJ Melick

Bijbehorende projectberekening

Omschrijving projectberekening	6 Nieuwbouw wonigen Melick_22038
AERIUS kenmerk projectberekening	RnFykhJq8oHR
Datum projectberekening	16 mei 2025, 10:04

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen - Beoogd	2025	0,7 kg/j	10,0 kg/j

Resultaten hexagonen met hersteldoel situatie "Gebruiksfase 6 nieuwbouw woningen" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie	2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling

Locatie: Groenstraat 45-45a Melick

Rapportnummer: 2024-BE-1103

In opdracht van:
KernCo B.V.
Spoorlaan Noord 2
6043 AK Roermond

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage
Brabant Eco

Rapportnummer
2024-BE-1103

Opdrachtgever
KernCo B.V.

Contactpersoon
De heer B. Wolters

Locatie
Groenstraat 45-45a
Melick

Auteur
Veerle Basten

Collegiale controle
Freek Rovers

Opleverdatum
19 mei 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING *3*
1. INLEIDING EN ONDERZOEK *4*
1.1 Aanleiding **4**
1.2 Doelstelling **4**
1.3 Criteria **4**
1.4 Geldigheid onderzoek **4**
2. PROJECTGEGEVENS *5*
2.1 Ligging van het plangebied **5**
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied **5**
2.3 Voorgenomen ontwikkeling **6**
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN *8*
3.1 Bureauonderzoek **8**
3.2 Veldonderzoek **8**
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek **9**
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN *14*
4.1 Gebiedsbescherming **14**
4.2 Houtopstanden **16**
4.3 Soortenbescherming **16**
5. RESULTATEN EN ADVIES *32*
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden **32**
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten **32**
5.3 Aanbevelingen **34**
6. BRONNEN *36*

SAMENVATTING

Initiatiefnemer is voornemens om de bestaande bebouwing in het plangebied Groenstraat 45a te Melick te slopen. Daarnaast zal de schuur aan de achterzijde van het woonhuis aan de Groenstraat 45 gesloopt worden. Daarna worden zes nieuwbouw woningen gerealiseerd.
Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied.
De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte verblijf- of nestplaatsen, doordat alle openingen zijn afgedicht of ontbreken.
Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen, vooral bij de woning en de bomenrij die mogelijk dient als vliegroute aan de zuidzijde. Werkzaamheden dienen bij daglicht plaats te vinden en indien kunstlicht nodig is, dient dit naar beneden worden gericht, weg van de woning, bomen en omliggende groenelementen. Voordat met toekomstige werkzaamheden aan de woning in het plangebied begonnen kan worden, is een nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen noodzakelijk.
Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.
De te slopen schuur achter de woning is geschikt als verblijfplaats voor de steenmarter, met de naastgelegen ruigte als foerageergebied. In Limburg geldt een vrijstelling van 15 augustus tot en met februari. Door binnen deze periode en met aangepast werktempo te werken, kunnen negatieve effecten op de soort worden voorkomen. In de directe omgeving van het plangebied zijn en blijven voldoende schuil- en foerageermogelijkheden beschikbaar, waardoor het plangebied geen essentieel leefgebied is.
Het plangebied kan enige waarde hebben als leefgebied voor beschermde amfibieën en reptielen, maar omliggende bossen bieden betere dekking en foerageermogelijkheden. Om vestiging van rugstreeppadden te voorkomen, dient het ontstaan van poeltjes of plassen binnen het plangebied in het voortplantingsseizoen (april-september) van de rugstreeppad te worden voorkomen. Een andere optie is (wanneer het plangebied in de huidige situatie nog niet geschikt was) het afzetten van het plangebied met een amfibieënscherm.
Negatieve effecten op andere soortgroepen en hun leefgebied worden niet verwacht.

Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied. De eventuele stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden dient aangetoond of uitgesloten te worden met een Aerius-berekening. De zorgplicht is altijd van toepassing. Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Veerle Basten
Brabant Eco
Maart 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever KernCo B.V. is het voornemen om in het plangebied Groenstraat 45a te Melick de bestaande bebouwing te slopen. Tevens zal de schuur aan de achterzijde van het woonhuis aan de Groenstraat 45 gesloopt worden. Daarna worden zes nieuwbouw woningen gerealiseerd.
Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.
De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?
Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

2. PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is noordelijk gelegen aan de Groenstraat, ten oosten van de kern van Melick.
Melick is een dorp behorende tot de gemeente Roerdalen in de provincie Limburg.
De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode cirkel) in de wijdere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit een agrarische schuur aan de Groenstraat 45a, met verharding en hagen. Aan de Groenstraat 45 is een woonhuis gevestigd met een schuur, verharding, gras, bomen en struiken. Het invloedsgebied bestaat voornamelijk uit cultuurgronden, afgewisseld met tuinpercelen die bij de woningen horen, evenals bebossing, agrarische percelen, een camping en een voetbalclub. Een deel van de Groenstraat is voorzien van laanbeplanting, en hier en daar zijn er bomenrijen te vinden in het landschap. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in blauw, te slopen bebouwing in rood, te behouden bebouwing in geel omkaderd. Bron: Google Earth.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het gedeeltelijk slopen van de bestaande bebouwing in het plangebied aan de Groenstraat 45-45a te Melick. Het voornemen is om de agrarische schuur in het plangebied Groenstraat 45a in zijn geheel te slopen. Tevens zal de schuur aan de achterzijde van Groenstraat 45 gesloopt worden. De woning blijft behouden. Daarna worden zes nieuwbouw woningen gerealiseerd in het plangebied, waarvan vier links van Groenstraat 45 en twee rechts.

Afbeelding 4: Beoogde situatie. Bron: Kern architecten.

Afbeelding 5: Impressie beoogde situatie. Bron: Kern architecten.

3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.
De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek.
De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Limburg?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl.
NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging.
Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Limburg.

3.2 Veldonderzoek

Op dinsdagochtend 29 oktober 2024 hebben ecologen Freek Rovers en Veerle Basten in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving.
De weersomstandigheden waren bewolkt met een zuidwestenwind met windkracht 2 en droog. De gemiddelde temperatuur lag rond de 13 graden Celsius.
Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.
De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het totale plangebied omvat Groenstraat 45 en 45a. Op Groenstraat 45 bevindt zich een woning met een bijbehorende schuur, verharding, gras, bomen, struiken en hagen. Groenstraat 45a bestaat uit een agrarische schuur met verharding, hagen en gras. Langs de Groenstraat staan lindebomen.

Het plangebied bestaat grotendeels uit weiland, gelegen aan de noord- en westzijde. Hier staan plantensoorten als brandnetel, paardenbloem en braam, die wijzen op een voedselrijke bodem. Naast het weiland aan de westzijde staat de woning behorende bij huisnummer 45. Deze woning is gebouwd met rode bakstenen muren en heeft een pannendak met kantpannen, waar enige ruimte achter zit. De dakpannen liggen strak op elkaar, maar onder de eerste rij pannen zit mogelijk ruimte. Verder zijn er meerdere raampartijen aanwezig, die nog strak in de gevels zitten. Aan de zuidzijde, net boven de grond, zitten open stootvoegen. De woning was ten tijde van het veldbezoek onbewoond.

Aan de zuidzijde van de woning bevindt zich een tuin met gazon en diverse beplanting, voornamelijk coniferen. Het gebied naast de oostzijde van de woning en de te slopen schuur is verhard, met klinkers en stoeptegels. Tussen Groenstraat 45 en 45a staat een haag van haagbeuk. Ten westen van de woning en schuur is ruigte aanwezig bestaande uit struiken, takkenrillen, jonge boomopslag en hoog gras.

De schuur achter de woning, minder dan vijf meter richting het noorden gelegen, bestaat deels uit rode bakstenen muren en deels uit houten planken bedekt met hedera. Binnenin zijn gasbetonblokken zichtbaar. Het dak is bedekt met golfplaten waarop mos groeit. De schuur verkeert in een licht vervallen staat met enkele openingen door kapotte ruiten en deuren. De schuur is niet meer in gebruik. Direct ten noorden van de schuur staan hoge brandnetels en enkele struiken.

Ten oosten van de schuur staat de agrarische schuur behorende bij Groenstraat 45a. Deze schuur is opgebouwd uit rode bakstenen muren en heeft een dak van golfplaten dat deels doorloopt op de gevels, waarbij de openingen aan de onderzijde zijn gedicht met vogelschroot en gaas. Er zijn enkel een paar ramen aan de westzijde, en een overheaddeur en gewone deur aan de zuidzijde. Het gebied direct rondom de agrarische schuur is verhard met asfalt. Verder naar het oosten, langs de erfgrens, staat een haag van haagbeuk en groeit er gras dat regelmatig wordt gemaaid.

Foto 1: Overzicht omgeving ten zuidoosten van plangebied.

Foto 2: Overzicht omgeving ten zuidwesten van plangebied.

Foto 3: Overzicht weiland aan westzijde plangebied.

Foto 4: Overzicht weiland aan noordwestzijde plangebied.

Foto 5: Coniferenhaag behorende bij de woning (Groenstraat 45).

Foto 6: Zuidwestzijde woning.

Foto 7: Zuidzijde woning.

Foto 8: Oostzijde woning.

Foto 9: Verharde opruit en haag tussen Groenstraat 45 en 45a.

Foto 10: Ruigte ten westen van de woning.

Foto 11: Ruigte ten westen van de schuur.

Foto 12: Oostzijde te slopen schuur (Groenstraat 45).

Foto 13: Binnenzijde te slopen schuur.

Foto 14: Binnenzijde te slopen schuur.

Foto 15: Verharding en ruigte ten noorden en oosten van schuur.

Foto 16: Ruigte ten noorden van de schuur.

Foto 17: Westzijde agrarische schuur (Groenstraat 45a).

Foto 18: Noordzijde agrarische schuur.

Foto 19: Oostzijde agrarische schuur.

Foto 20. Zuidzijde agrarische schuur.

Foto 21 & 22: Gras en haag langs erfgrens ten oosten van agrarische schuur.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Limburg.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 1 kilometer afstand van zuidelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied 'Roerdal'. Op ongeveer 2,5 kilometer afstand naar het noordoosten ligt Natura 2000-gebied 'Meinweg' en noordoostelijk op 5 kilometer Natura 2000-gebied 'Vogelschutzgebiet 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in rood en blauw aangegeven.

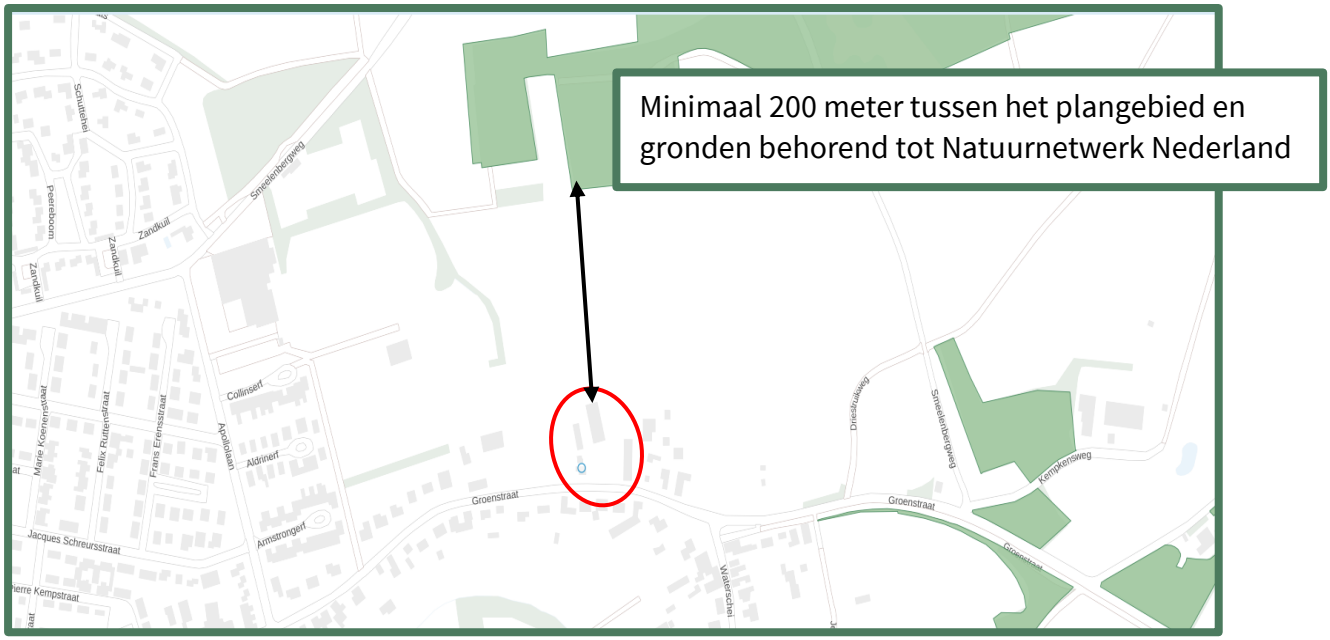

Afbeelding 6: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Met de meest nabije Natura 2000-gebieden op minder dan 25 kilometer afstand valt een negatief effect van de geplande acties op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten (Aanpak Stikstof). Door de korte afstand kan er mogelijk verspreiding van schadelijke stoffen via de lucht of het water naar Natura 2000-gebieden plaatsvinden. Een stikstofberekening om eventuele stikstofdepositie ten gevolge van de geplande inrichtings-, sloop- en/of bouwwerkzaamheden op Natura 2000-gebieden aan te tonen of uit te sluiten is daarom noodzakelijk.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 200 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 7: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Atlasleefomgeving.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt niet in, of direct aangrenzend aan het NNN-gebied. De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Een Aerius-berekening is nodig om externe effecten op Natura 2000-gebieden uit te sluiten.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien het totale oppervlakte of aantal bomen klein is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.
Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Groenstraat met nummer BE-1103 d.d. 27 oktober 2024 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.
Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.
Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Afstand plangebied	Habitat
Groot spiegelklokje	0-2 km	Open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems (zowel op zand, zavel, leem, lichte klei als löss en mergel
Wilde ridderspoor	0-2 km	Zonnige plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, matig bemeste, kalkrijke, omgewerkte zandige klei (zavel en lichte klei)

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Groot spiegelklokje
Groot spiegelklokje staat op open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems (zowel op zand, zavel, leem, lichte klei als löss en mergel). Ze groeit op zandige stroomruggen in rivierdalen, op open plekken van dijken en bermen, in graanakkers, op stoppelvelden en braakliggende terreinen.
Nederland ligt geheel binnen het Europese deel van het verspreidingsgebied. De plant is zeer zeldzaam in Zuid-Limburg en in het oostelijke rivierengebied. De soort is sterk achteruitgegaan door de intensievere landbouw en de daarbij horende eutrofiëring en gebruik van herbiciden.

Wilde ridderspoor
Wilde ridderspoor is te vinden op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderale omgewerkte terreinen op kalkgrond. Deze paarsbloeiende plant is zeer sterk achteruitgegaan en tegenwoordig alleen hier en daar nog te vinden vooral langs Maas en IJssel. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en de toegenomen bemesting zijn hiervan de oorzaak.

Veldbezoek flora

Onder de Omgevingswet beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in natuurgebieden, zoals de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg, alsmede op bedrijfsterreinen als de Maasvlakte. Op basis van de ligging en de aard van de locatie is het onwaarschijnlijk dat er binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële groeiplaatsen voor beschermde flora in het projectgebied aanwezig zijn.
Het plangebied bestaat grotendeels uit weiland en er staan plantensoorten als brandnetel, paardenbloem en braam, die wijzen op een voedselrijke bodem. Rondom de te slopen agrarische schuur aan de Groenstraat 45a is het terrein verhard met asfalt. Verder naar het oosten, op de erfgrens, staat een haag van haagbeuk en groeit er gras dat regelmatig wordt gemaaid. Het gebied naast de oostzijde van de woning en de te slopen schuur is ook verhard, met klinkers en stoeptegels. Tussen Groenstraat 45 en 45a staat eveneens een haag van haagbeuk. Aan de zuidzijde van de woning bevindt zich een tuin met een gazon en diverse beplanting, voornamelijk coniferen. Ten noorden van de te slopen schuur en ten westen van de woning en schuur is er ruigte aanwezig, bestaande uit struiken, takkenrillen en jonge boomscheuten. Hier groeien voornamelijk brandnetel en hedera. Langs de Groenstraat staan lindebomen.

Deelconclusie flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen in het plangebied, noch geschikt biotoop dat bewijs zou leveren dat deze soort(en) er aanwezig zouden kunnen zijn. Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de zorgplicht.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: ‘het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort’. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?
De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Afstand plangebied	Verblijfplaatsen in
Bosvleermuis	0-2 km	Vooral bomen
Gewone dwergvleermuis	0-2 km	Vooral bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	0-2 km	Soms bebouwing, soms bomen
Grijze grootoorvleermuis	0-2 km	Vooral bebouwing
Kleine dwergvleermuis	0-2 km	Vooral bebouwing, soms bomen
Laatvlieger	0-2 km	Vaak bebouwing
Rosse vleermuis	0-2 km	Vooral bomen
Ruige dwergvleermuis	0-2 km	Vooral bomen
Tweekleurige vleermuis	0-2 km	Vooral bebouwing
Watervleermuis	0-2 km	Vooral bomen

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.
In het plangebied staat maar één boom met een geschikte stamdiameter, de conifeer bij de woning aan Groenstraat 45. Ten zuiden, buiten het plangebied, staan langs de weg lindebomen met een geschikte stamdiameter. Deze zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op holtes, gaten of loshangende schors

waarin vleermuizen mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben. Hiervan zijn geen waarnemingen gedaan. Bovendien blijven alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden tijdens de voorgenomen werkzaamheden.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.
De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en de te slopen schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte openingen voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Bij de agrarische schuur zijn geen open stootvoegen of soortgelijke openingen. De golfplaten van het dak sluiten strak op elkaar aan en lopen door tot op de gevels. Aan de onderzijde zijn deze golfplaten weliswaar open, maar de openingen zijn afgedicht met vogelschroot of gaas. De ramen zitten nog strak in de gevels en er zijn geen kieren aanwezig.
De schuur achter de woning bestaat deels uit rode bakstenen muren met open stootvoegen laag boven de grond en deels uit houten planken die strak op elkaar aansluiten. Het dak is eveneens bedekt met golfplaten die nauw aansluiten, waardoor er geen openingen zijn.

Foto 23: Met gaas gedichte opening aan onderzijde golfplaat.

Foto 24: Vogelschroot in de openingen van de golfplaten.

Foto 25: Vogelschroot in de opening van de golfplaat.

Foto 26: Open stootvoeg laag boven de grond, in de schuur.

De woning in het plangebied biedt wel geschikte openingen voor vleermuizen. Het pannendak heeft kantpannen aan de kopgevels, waar ruimte achter zit. Aan de zuidzijde bevinden zich open stootvoegen, maar deze zitten te laag bij de grond. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in de woning kunnen niet worden uitgesloten. De woning blijft echter ongewijzigd.

Foto 27 & 28: Ruimte achter kantpannen woning (Groenstraat 45).

Foto 29: Ruimte onder nokpan woning.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals de bossen en weilanden.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden.
Er zijn duidelijke lijnvormige landschapselementen ten zuiden van het plangebied aanwezig, die duiden op de aanwezigheid van een vliegroute, doch deze zijn geen onderdeel van de ingreep en zullen gehandhaafd blijven.

Foto 30: Mogelijke vliegroute langs bomenrij van linden langs de Groenstraat.

Deelconclusie vleermuizen

De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, doordat alle mogelijke openingen zijn afgedicht of ontbreken. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen.

De woning is momenteel wel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Aangezien de woning echter onaangeroerd blijft, zijn er op dit moment geen directe negatieve effecten te verwachten. Indien in de toekomst de woning wordt gesloopt, verbouwd of op een andere wijze wordt veranderd, dan dient er een nader onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2021 te worden uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuisverblijfplaatsen in de woning.

Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen, vooral bij de woning en de bomenrij aan de zuidzijde, door de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien er gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de woning, bomen en andere omliggende groenelementen.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Marter soort	Afstand plangebied	Bescherming
Das	0-2 km	Beschermd
Steenmarter	0-2 km	Vrijgesteld*

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.
**De steenmarter is in Limburg vrijgesteld van 15 augustus t/m februari.*

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Steenmarter

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Veldbezoek marterachtigen

De te slopen schuur achter de woning aan Groenstraat 45 biedt geschikte ingangen en verblijfplaatsen voor de steenmarter. De schuur is vrij toegankelijk voor een steenmarter. Zo bevindt zich een gat onderaan de deur, groot genoeg voor een marter om doorheen te komen. Binnen in de schuur is een soort zolderruimte aanwezig die geschikt is voor een steenmarter om in te verblijven. Bovendien ligt er isolatiemateriaal van het dak op de grond, wat ook als schuilplaats kan dienen. Daarnaast zijn er tekenen van vraat in dit isolatiemateriaal en zijn er uitwerpselen van muizen of ratten waargenomen tijdens het veldbezoek, wat

duidt op foerageermogelijkheden. Verder is er ruigte aanwezig direct naast de schuur en de woning die kan dienen als foerageergelegenheid of schuilplaats.

Foto 31 & 32: Openingen in de schuur.

Foto 33: Isolatiemateriaal en ander materiaal op de grond.

Foto 34: Soort zolderruimte in de schuur met isolatiemateriaal.

Deelconclusie marterachtigen

De te slopen schuur achter de woning aan Groenstraat 45 is geschikt als verblijfplaats van de steenmarter. De naastgelegen ruigte kan daarbij dienen als foerageergelegenheid. In de provincie Limburg is de steenmarter vrijgesteld in de periode 15 augustus tot en met februari (bron: NatuurInclusief). Door te werken binnen deze vrijgestelde periode kan worden aangenomen dat negatieve effecten op de soort te voorkomen zijn door te werken met een aangepast werktempo. In de directe omgeving van het plangebied zijn en blijven voldoende schuil- en foerageermogelijkheden beschikbaar. De schuur en de achterliggende ruigte zijn geen essentieel onderdeel van het leefgebied. Indien er wordt gewerkt buiten de vrijgestelde periode, dan is een nader onderzoek naar de steenmarter noodzakelijk.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Limburg tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige soort	Afstand plangebied	Bescherming
Bever	0-2 km	Beschermd
Damhert	0-2 km	Beschermd
Eekhoorn	0-2 km	Vrijgesteld*
Grote bosmuis	0-2 km	Beschermd
Otter	0-2 km	Beschermd
Wild zwijn	0-2 km	Alleen in natuurgebieden

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.
**In Limburg is de eekhoorn vrijgesteld in maart-april en van juli tot en met november.*

Bever
In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Damhert
Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onder begroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden.

Eekhoorn
Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.
Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-, walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Grote bosmuis
De grote bosmuis is een goede klimmer en kan soms hoog in een boom worden aangetroffen, tot in het bladerdak. Hij is ook een goede springer. Hij is enkel 's nachts actief.
Het voedselpatroon en leefwijze van de grote bosmuis is vrijwel identiek aan die van de gewone bosmuis. Hij leeft van plantaardig voedsel (granen, noten, vruchten, kiemplantjes, knoppen) en dierlijk voedsel (insecten, larven, poppen, wormen, slakken). Ongewervelde dieren vormen zo'n tien procent van het dieet. De grote bosmuis sleept vaak zijn voedsel naar een andere plek, alvorens het op te eten. Ook legt het dier voedselvoorraden aan voor de winter.
Onder een boomstronk, in het hol van een woelmuis of een mol of in een boomholte legt het dier een nest aan. Een enkele keer graaft hij zelf een nest. Het nest bestaat uit bladeren en versnipperde stukken gras.
De grote bosmuis heeft een groter woongebied dan de gewone bosmuis. De woongebieden van verschillende individuen overlappen waarschijnlijk. Een grote bosmuis wordt maximaal twee jaar oud. De meeste dieren sterven in de winter.

Otter
De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Maar ook in kustzones, rotskusten en estuaria. In Tibet komt de otter zelfs in de bergen voor. Ze leven in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. In brakke en zoute wateren (in Europa) komen ze alleen voor als er zoet water in de omgeving is, omdat ze dat nodig hebben voor het schoonhouden van hun pels en als drinkwater.

In Nederland is het dier in de jaren 80' uitgestorven en ook in andere landen is de otter in aantal afgenomen. Sinds 2002 is in Nederland begonnen met herintroductie. Tegenwoordig komt de otter weer voor in Noordwest-Overijssel, Friesland, Gelderland en langs de Overijsselse Vecht.

Wild zwijn
Het wild zwijn komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennootjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen.
Een wild zwijn is een nacht- en schemerdier, in rustige leefomgeving soms ook overdag actief. Op zoektochten kan hij grote afstanden afleggen tot wel vijftien kilometer. Ze kunnen goed graven met hun snuit en voorpoten en zo grote percelen bosgrond omwoelen. Bij sommige bosbouwers zijn ze hierom geliefd, omdat ze zo zorgen voor kiembedden voor natuurlijke verjonging, maar voor landbouwers is het omwoelen van hun akkers niet gunstig.
Voor het wild zwijn geldt buiten de aangewezen standplaatsen op de Veluwe en Nationaal Park de Meinweg een nulstandbeheer. Dit betekent dat de soort buiten de standplaatsen niet mag voorkomen en daar wordt afgeschoten.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren
Binnen en rondom het plangebied zijn enkele bomen aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nesten van eekhoorns in deze bomen waargenomen. Bovendien zijn er geen sporen van eekhoorns in het plangebied waargenomen, in de vorm van bijvoorbeeld afgeknaagde notendoppen of afgescheurde boomschors, waardoor het waarschijnlijk is dat eekhoorns geen actief gebruik maken van de bomen binnen en rondom het plangebied. Bovendien blijven alle bomen behouden.
Het plangebied is door de ligging en inrichting geen essentieel onderdeel van het leefgebied voor de bever en otter.
Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen van het damhert of het wild zwijn waargenomen. Er zijn geen vraatsporen, loopsporen, wissels, uitwerpselen, omwoelde grond, graafsporen, of haren op bomen en prikkeldraad gevonden. Daarnaast is het plangebied door de inrichting geen geschikt leefgebied en zullen deze soorten eerder gebruik maken van de graslanden en bossen in de omgeving.
Het is onwaarschijnlijk dat de grote bosmuis voorkomt in het plangebied, aangezien er in de directe omgeving bossen aanwezig zijn die meer geschikt zijn als leefgebied dan het plangebied.
Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het aannemelijk is dat er naast de eekhoorn nog andere vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Hierdoor dient rekening gehouden te worden met vluchtroutes voor de grondgebonden zoogdieren.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren
Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden. Er kan worden volstaan met de algemene zorgplicht.

4.3.5 Vogels
In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet.
Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde verblijfplaatsen'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Limburg kan worden opgedeeld in 4 categorieën.

Categorie 1-3

De eerste 3 categorieën betreffen vogels welke zeer honkvast broeden (1-3) of welke zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen (3). De vogelsoorten uit deze categorieën met jaarrond beschermde nesten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Afstand plangebied	Beschermingscategorie* en habitat
Boerenzwaluw	0-2 km	2, gebouwbewonend
Boomvalk	0-2 km	3, boombewonend
Bosuil	0-2 km	2, boombewonend
Gierzwaluw	0-2 km	2, gebouwbewonend
Grote gele kwikstaart	0-2 km	2, grondbewonend
Havik	0-2 km	3, boombewonend
Huismus	0-2 km	2, gebouwbewonend
Huiszwaluw	0-2 km	2, gebouwbewonend
Kerkuil	0-2 km	1, gebouwbewonend
Ooievaar	0-2 km	2, boom- of gebouwbewonend
Ransuil	0-2 km	3, boombewonend
Rode wouw	0-2 km	3, boombewonend
Roek	0-2 km	1, boombewonend
Slechtvalk	0-2 km	2, gebouwbewonend
Steenuil	0-2 km	1, gebouwbewonend
Torenvalk	0-2km	3, boombewonend
Wespendief	0-2 km	3, boombewonend

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

* Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele seizoen:

1. Jaarrond gebruikte nesten.
2. Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing.
3. Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest.

Categorie 4

Categorie 4-soorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer de schaarste van dit type nestgelegenheid. Het betreft voornamelijk holenbroeders of vogels die een groot nest bouwen als zwarte kraai of ekster, waarvan enkele andere soorten vogels gebruik maken die niet in staat zijn om zelfstandig een nest te bouwen (bijv. ransuil, torenvalk en boomvalk).
De vogelsoorten waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Afstand plangebied	Beschermingscategorie* en habitat
Blauwe reiger	0-2 km	4, boombewonend
Buizerd	0-2 km	4, boombewonend
IJsvogel	0-2 km	4, boombewonend
Kramsvogel	0-2 km	4, boombewonend
Oeverzwaluw	0-2 km	4, boombewonend
Sperwer	0-2 km	4, boombewonend
Spotvogel	0-2 km	4, boombewonend
Wulp	0-2 km	4, boombewonend
Zwarte specht	0-2 km	4, boombewonend

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten met potentieel jaarrond beschermde nesten als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen binnen een straal van twee kilometer.

* Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele seizoen:

4. Vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Gierzwaluw
De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen
Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.
De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

Huismus
Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar
Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek
Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart
In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lagergelegen water en aan de kust.

Roofvogels
De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Boerenzwaluw/Huiszwaluw
De boerenzwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest.

Boerenzwaluwen zijn in Nederland van maart tot in oktober, incidentele waarnemingen daargelaten. De meerderheid der broedvogels arriveert in april of begin mei, soms echter later vanwege ongunstige trekomstandigheden. De Boerenzwaluw nestelt in het hele land in boerenland, met een voorkeur voor gemengde bedrijven. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen.
De huiszwaluw is een kleine zangvogel die bekend staat om zijn gevorkte staart en zijn voorkeur om te nestelen onder de overhangende daken van gebouwen. Ze worden vaak aangetroffen in open landschappen, zoals agrarische gebieden en weilanden, in de buurt van waterlichamen zoals meren en rivieren. Huiszwaluwen zijn sterk geassocieerd met menselijke nederzettingen en nestelen graag onder dak overstekken van gebouwen. Hun nestplaatsen moeten beschut zijn tegen regen en roofdieren en zich boven open ruimtes bevinden waar ze gemakkelijk kunnen jagen op insecten, hun belangrijkste voedselbron. Het behoud van geschikte nestlocaties en het minimaliseren van verstoringen zijn cruciaal voor het behoud van huiszwaluwpopulaties.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen gestart worden, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Indien binnen het broedseizoen gestart gaat worden met de sloopwerkzaamheden, kan dit enkel nadat tijdens een broedvogelinspectie door een deskundig ecoloog is bevestigd dat er geen broedgevallen aanwezig zijn. Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Veldbezoek vogels

De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en de te slopen schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte openingen voor nest- of verblijfplaatsen van beschermde vogelsoorten. Bij de agrarische schuur sluiten de golfplaten van het dak strak op elkaar aan en lopen door tot op de gevels. Aan de onderzijde zijn deze golfplaten weliswaar open, maar de openingen zijn afgedicht met vogelschroot of gaas.
De schuur achter de woning bestaat deels uit rode bakstenen muren en deels uit houten planken die strak op elkaar aansluiten. Het dak is eveneens bedekt met golfplaten die nauw aansluiten, waardoor er geen openingen zijn.

De woning in het plangebied biedt wel geschikte openingen voor huismussen en gierzwaluwen. Het pannendak heeft kantpannen aan de kopgevels, waar ruimte achter zit. Deze ruimte is groot genoeg voor huismussen als gierzwaluwen. De dakpannen liggen strak op elkaar, maar onder de eerste rij pannen zit mogelijk ruimte. Nest- en verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen in de woning kunnen niet worden uitgesloten. De woning blijft echter ongewijzigd.

Binnen het plangebied ontbreekt het volledig aan geschikte ingangen voor uilen om nestplaatsen te vinden. Tijdens het veldbezoek is er uitgekeken naar sporen van aanwezigheid van kerkuil en steenuil zoals braakballen, krijtsporen tegen muren of rui veren. Er zijn geen sporen van aanwezigheid van uilen aangetroffen.

Rondom het plangebied is bos en open vlakte aanwezig waar boombewonende roofvogelsoorten hun nesten kunnen maken. Er zijn geen nesten van roofvogelsoorten aangetroffen in de bomen direct rondom het plangebied. Het is dus uit te sluiten dat het plangebied onderdeel is van de habitat van een boombewonende roofvogelsoort. Bovendien blijven de bomen behouden. Voor de slechtvalk is er echter

geen geschikte habitat in het plangebied, aangezien deze soort bij voorkeur broedt in hoge gebouwen (>4 verdiepingen).

In het plangebied zijn mogelijkheden voor nestgelegenheid voor overige Vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten zoals o.a. houtduif en merel is bijna nooit uit te sluiten omdat deze soorten in struiken en onder kleine afdakjes als een uitstekende dakrand kunnen broeden. Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

Deelconclusie vogels

Er zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, uilen of roofvogels verloren gaan en er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Een vergunningaanvraag voor deze soortgroep is niet noodzakelijk. Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

De woning is momenteel wel geschikt als nest- en verblijfplaats voor huismussen en gierzwaluwen. Aangezien de woning echter onaangeroerd blijft, zijn er op dit moment geen directe negatieve effecten te verwachten. Indien in de toekomst de woning wordt gesloopt, verbouwd of op een andere wijze wordt veranderd, dan dient er een nader onderzoek conform de Kennisdocumenten Huismus (*Passer domesticus)* 2023 en Gierzwaluw *(Apus apus)* 2023 te worden uitgevoerd naar het voorkomen van nest- en verblijfplaatsen in de woning.

De gecultiveerde tuin biedt schuil- en foerageermogelijkheden voor kleine vogelsoorten. Wanneer vegetatie wordt verwijderd, zijn er nog voldoende schuil- en foerageermogelijkheden aanwezig in de omgeving van het plangebied. Als het verwijderen van deze bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.
De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Afstand plangebied	Soortgroep en bescherming
Alpenwatersalamander	0-2 km	Amfibieën, beschermd
Beekprik	0-2 km	Vissen, beschermd
Elrits	0-2 km	Vissen, beschermd
Gestippelde alver	0-2 km	Vissen, beschermd
Hazelworm	0-2 km	Reptielen, beschermd
Knoflookpad	0-2 km	Amfibieën, beschermd
Levendbarende hagedis	0-2 km	Reptielen, beschermd
Poelkikker	0-2 km	Amfibieën, beschermd
Rugstreeppad	0-2 km	Amfibieën, beschermd
Zandhagedis	0-2 km	Reptielen, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Alpenwatersalamander
De Alpenwatersalamander overwintert voornamelijk op het land. Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. Vanaf januari trekken ze naar het water met een piek begin maart. De meeste volwassen dieren worden tot en met juni waargenomen met een piek in april en de eerste heft van mei. Daarna nemen het aantal volwassen dieren in het water snel af. De eerste juveniele dieren kruipen medio juni het land op. De eerste drie jaar, tot ze geslachtsrijp zijn, verblijven ze op het land.
De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Agrarische gronden worden gemeden als landhabitat.

Beekprik
Beekprik is een geheel stromingsminnende soort. Ze leven in beken en riviertjes met een matige stroming. De larven laten zich na het uitkomen met de stroom meevoeren naar detritusbanken en slibbodems waar ze zich ingraven en leven van detritus en kleine organismen die uit het water gefilterd worden. De beekprik paait in de periode februari-mei op grindrijke plaatsen met stromend water. De dieren maken een nestkuil door steentjes met hun mondschijf te verslepen. Het vrouwtje zuigt zich vast aan één van de stenen aan de rand van het nest. Een mannetje zuigt zich vervolgens vast aan haar kop en draait zijn lichaam strak om haar heen waarna de eitjes afgezet en bevrucht worden. Na de voortplanting sterven de dieren.

Elrits
Elrits is een geheel stromingsminnende soort. De soort komt voor in matig tot snelstromende zuurstofrijke beken en rivieren. Ze leven in scholen, vaak vrij dicht onder het wateroppervlak. Ze voeden zich met zoöplankton en macrofauna, ook de eitjes en larven van andere vissoorten worden gegeten. In de winter scholen elritsen samen op plaatsen met een lage stroomsnelheid en verschuilen zich daarbij tussen stenen.

Gestippelde alver
Gestippelde alver leeft voornamelijk in de bovenste waterlaag en jaagt hier op prooidieren zoals in het water gevallen insecten. De paaitijd loopt van mei tot juli waarbinnen vrouwtjes meerdere malen kunnen paaien. Het paaien gebeurt in kleine groepjes boven grindbanken. De jonge dieren groeien op in de oeverzone.

Hazelworm
Hazelwormen leiden een verborgen leven. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderale plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Ze zijn vaak lastig te vinden omdat ze weinig op open plekken zonnen.

Knoflookpad
De knoflookpad is gebonden aan de stroomdalen van beken en rivieren. Het is een bedreigde soort, die maar op een paar plekken voorkomt. Daar gaat hij ook nog eens sterk achteruit. De soort heeft een voorkeur voor agrarisch gebied, ruderaal terrein (zoals volkstuinen), rivierduintjes en halfnatuurlijke graslanden. De soort wordt ook relatief vaak gemeld op en rond infrastructuur (dijken, wegen en spoorlijnen). Daarnaast wordt de knoflookpad gemeld uit de randen van heideterreinen en uit bos en struweel.
Een absolute voorwaarde voor deze (grotendeels ondergronds levende) soort is de aanwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie. Het zand moet een zodanige structuur hebben, dat het goed vergraafbaar is. Ook extensief bewerkte akkers (bijv. asperge en aardappelen) voldoen hieraan. Knoflookpadden zijn ’s nachts actief. Overdag graven ze zich in.

Levendbarende hagedis
Heide en hoogveen vormen de voorkeurshabitat voor de levendbarende hagedis. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De

levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Er zijn ook enkele waarnemingen bekend uit laagveen.

Poelkikker
De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. Buiten de voortplanting zijn poelkikkers minder gebonden aan water en brengen ze de rest van het seizoen door op het land. Overwintering vindt gewoonlijk plaats op het land.

Rugstreeppad
Zoals de meeste amfibieën is ook de rugstreeppad een uitgesproken nachtbraker. Pas tijdens het invallen van de schemering komt hij tevoorschijn om op open plekken te gaan jagen. Soms is 's nachts te zien dat ze op zandpaden hun typische korte sprintjes trekken. De rugstreeppad begint pas laat aan de voortplanting. Zo rond half april trekt hij vanuit zijn overwinteringslocatie (soms wel een meter diep onder de grond) naar het voortplantingswater. Eenmaal in het water aangekomen laten de mannetjes, al zittende in het ondiepe water, hun luide roep weerklinken. Het ratelende geluid is tot op een kilometer afstand te horen en trekt soortgenoten uit de wijde omgeving aan.
De rugstreeppad is een zeer slechte zwemmer. Hij zoekt altijd een plek op in het water, waar hij op de bodem kan zitten, terwijl zijn kwaakblaas net boven het wateroppervlak uitkomt. Op dergelijke plaatsen worden ook de eieren afgezet. De rugstreeppad kent een zeer lang voortplantingsseizoen dat sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Zandhagedis
In Nederland is de zandhagedis sterk gebonden aan duin- en heidegebieden. In het binnenland en in de kalkarme duinen wordt hij vooral aangetroffen in droge struikheideterreinen. In de kalkrijke duinen komen de meeste zandhagedissen voor in het open struweelduin.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen
In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van vissen in het plangebied op voorhand uit te sluiten.
Het plangebied is in theorie geschikt als landhabitat en winterhabitat voor beschermde amfibieën en reptielen. De aanwezige ruigte biedt dekking en foerageermogelijkheden voor deze soortgroepen. Hoewel de ruigte in het plangebied zal verdwijnen, blijft er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig zoals de bossen en graslanden. Deze bieden bovendien een beter aangesloten habitat met meer dekking en foerageermogelijkheden.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen
De aanwezigheid van beschermde vissoorten is uit te sluiten, aangezien er geen oppervlaktewater in het plangebied aanwezig is. Hoewel het plangebied in theorie enige waarde kan bieden als leefgebied voor beschermde amfibieën en reptielen vanwege de aanwezige ruigte, blijft er in de directe omgeving voldoende leefgebied beschikbaar, zoals de omliggende bossen met betere dekking en foerageermogelijkheden. Daarnaast kunnen enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad, in hun landfase in het plangebied kunnen voorkomen. Aangezien dit vrijgestelde soorten betreft, is de algemene zorgplicht voldoende.

Om vestiging van rugstreeppadden binnen het plangebied te voorkomen, dient het ontstaan van poeltjes of plassen binnen het plangebied in het voortplantingsseizoen (april-september) van de rugstreeppad te worden voorkomen. Een andere optie is (wanneer het plangebied in de huidige situatie nog niet geschikt was) het afzetten van het plangebied met een amfibieënscherm.

4.3.7 Ongewervelden
De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Afstand plangebied	Soortgroep en habitat
Beekrombout	0-2 km	Libellen, beken
Bosbeekjuffer	0-2 km	Libellen, bosbeken
Gaffellibel	0-2 km	Libellen, rivieren en grotere beken
Grote vos	0-2 km	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen
Kleine ijsvogelvlinder	0-2 km	Dagvlinder, vochtige gemengde bossen en loofbossen, waardplant: wilde kamperfoelie
Vermiljoenkever	0-2 km	Kever, rottend hout

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Beekrombout
De beekrombout wordt in uiteenlopende typen stromende wateren aangetroffen. De soort wordt meestal met traag stromende laagland, beken geassocieerd. Dat deze beken vaak genormaliseerd zijn hoeft geen belemmering te vormen. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten. De vliegtijd van de imago's is relatief vroeg in het jaar, van eind april tot eind juli. Na het uitsluipen verspreiden de imago's zich in de wijde omgeving van het voortplantingswater, waar ze niet vaak meer worden waargenomen.

Bosbeekjuffer
Bosbeekjuffers zijn te vinden langs langzaam stromende beken en rivieren met veel vegetatie. Ze geven de voorkeur aan helder, schoon water en zijn vaak te vinden bij bosrijke gebieden in de buurt van waterlichamen.

Gaffellibel
De gaffellibel komt voor in rivieren en grote beken met een bodemsubstraat van bij voorkeur kiezels of grof zand. Vaak staan er bomen en struiken op de oevers, maar een deel van de oever moet onbegroeid zijn. De wateren zijn minimaal enkele meters breed en niet of nauwelijks begroeid. De soort verkiest helder water, maar komt ook voor in minder heldere rivieren. De gaffellibel is een mobiele soort die zich makkelijk kan verspreiden binnen een beek- of riviersysteem. Desondanks komt deze soort alleen voor in enkele beken in Limburg.

Grote vos
De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Kleine ijsvogelvlinder
Het habitat van de kleine ijsvogelvlinder bestaat uit gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Geschikte waardplanten groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden. De vlinders leven vooral hoog in de bomen, maar komen 's morgens naar beneden om te drinken van mest, rottend fruit of vocht van de grond.

Vermiljoenkever
De vermiljoenkever kent hiermee een strikte bescherming, inclusief zijn biotoop. De biotoop wordt gevormd door vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan. Ook meer solitaire of opgestapelde boomstammen kunnen gekoloniseerd worden. De larve van de kever leeft twee jaar achter de schors van vers dode bomen of takken en ook de volwassen kever leeft het grootste deel van zijn leven achter schors. Populier is in Nederland de absolute favoriete boom voor de soort en dat komt met name omdat in populierenbossen zeer frequent vers dood hout beschikbaar komt. Echter ook de meeste andere loofbomen en zelfs enkele naaldboomsoorten worden bewoond. Belangrijk is dus niet of de juiste soort boom voorkomt, maar of recent dode bomen in het plangebied voorkomen.

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.
Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

Veldbezoek ongewervelden

De genoemde biotopen van beschermde libellen en dagvlinders komen niet voor in het plangebied en de nabije omgeving, zodoende is het voorkomen op voorhand uit te sluiten.
Overige ongewervelden zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (eiken)bossen met boomholtes en rottend hout, of onvervuilde, voedselarme wateren met specifieke vegetaties. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor beschermde ongewervelden aanwezig. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten en overige algemene soorten ongewervelden. Er is geen vervolgonderzoek nodig. Er kan worden volstaan met de zorgplicht.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

5. RESULTATEN EN ADVIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 4 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Het plangebied bevat geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	1 km	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Stikstofdepositieonderzoek
Natuurnetwerk Nederland	200 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – zorgplicht

De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het plangebied is geen essentieel foerageergebied en er zijn geen vliegroutes aanwezig. De woning aan Groenstraat 45 is wel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, maar deze blijft onaangeroerd. Als de woning in de toekomst wordt gesloopt of verbouwd, dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd.
Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen, vooral bij de woning en de bomenrij aan de zuidzijde, door de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien er gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de woning, bomen en andere omliggende groenelementen.

5.2.2 Marterachtigen – werken in de vrijstellingsperiode Limburg

De sloop van de schuur achter de woning aan Groenstraat 45 kan mogelijk leiden tot het verlies van verblijfplaatsen van marterachtigen. De naastgelegen ruigte kan daarbij dienen als foerageergelegenheid. In

Limburg geldt een vrijstellingsperiode van augustus t/m februari. Indien de werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd, dan is er geen nader onderzoek noodzakelijk. Wel dient er gewerkt te worden in een aangepast tempo, zodat eventueel aanwezige dieren de kans krijgen om te vluchten zodat doding voorkomen kan worden.

5.2.3 Broedvogels – zorgplicht

De te slopen agrarische schuur aan Groenstraat 45a en schuur achter de woning aan Groenstraat 45 bieden geen geschikte nest- of verblijfplaatsen voor jaarrond beschermde vogelsoorten. De woning aan Groenstraat 45 is wel geschikt als nest- en verblijfplaats voor huismussen en gierzwaluwen, maar deze blijft onaangeroerd. Als de woning in de toekomst wordt gesloopt of verbouwd, dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd.
Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

5.2.4 Amfibieën en reptielen – zorgplicht

Hoewel het plangebied in theorie enige waarde kan bieden als leefgebied voor beschermde amfibieën en reptielen vanwege de aanwezige ruigte, blijft er in de directe omgeving voldoende leefgebied beschikbaar, zoals de omliggende bossen met betere dekking en foerageermogelijkheden. Daarnaast kunnen enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad, in hun landfase in het plangebied kunnen voorkomen. Aangezien dit vrijgestelde soorten betreft, is de algemene zorgplicht voldoende.
Om vestiging van rugstreeppadden binnen het plangebied te voorkomen, dient het ontstaan van poeltjes of plassen binnen het plangebied in het voortplantingsseizoen (april-september) van de rugstreeppad te worden voorkomen. Een andere optie is (wanneer het plangebied in de huidige situatie nog niet geschikt was) het afzetten van het plangebied met een amfibieënscherm.

5.2.5 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, overige grondgebonden zoogdieren, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	**Verblijfplaatsen**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op naastgelegen bomenrij
Marterachtigen		Ja	Mogelijk	Mogelijk*	Mogelijk*	*Indien buiten de vrijstellingsperiode gewerkt wordt, is nader onderzoek noodzakelijk
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Nee	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	**Jaarrond beschermd**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren

Amfibieën	Nee	Nee	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen	Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen	Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden	Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.
Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.
Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (**www.checklistgroenbouwen.nl**). Daarnaast zijn er op de website **www.bouwnatuurinclusief.nl** veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Groenstraat 45-45a raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Bij de aanleg van groenstructuren in het plangebied wordt bij voorkeur inheems (streekeigen) groen aangeplant. Groei en bloei van deze planten en de momenten waarop rupsen, bijen of vogels sterk van hun blad, nectar en stuifmeel afhankelijk zijn, zijn op elkaar afgestemd. Dit is een belangrijk verschil met uitheemse soorten, die vaak eerder en te vroeg uitlopen/bloeien. De voorkeur gaat uit naar en bes- en nootdragende struiken zoals sporkehout (vuilboom), Gelderse roos, wilde kardinaalsmuts, lijsterbes, hondsroos, sleedoorn of hazelaar. Deze zijn ten gunste van foerageerfuncties voor vogels, maar ook kleine knaagdieren, insecten en insecteneters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Huismussen zullen schuilgelegenheid vinden in stekelige struiken zoals bijv. (groenblijvende) hulst of meidoorn. Lindes trekken tijdens hun relatief lange bloeitijd grote aantallen insecten aan, en dus ook eerdergenoemde insecteneters.
- Veel vleermuissoorten zijn afhankelijk van bebouwing als nestgelegenheid, maar onze huizen en verdere bebouwing worden steeds dichter. Vleermuizen kunnen zelf geen nest bouwen, maar maken gebruik van al bestaande holtes, zoals spleten en spouwen. Ze verblijven op verschillende plekken, afhankelijk van de periode van het jaar en de functie (zoals winter- of kraamverblijfplaats). Door het plaatsen van inmetselstenen worden vleermuizen enorm geholpen bij het bieden van een verblijfplaats. Naast het plaatsen van vleermuisvoorzieningen kunt u ook ruimtes in het gebouw vrijlaten voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen om de spouw toegankelijk te maken, ruimte achter de gevelbetimmering te laten of ruimte maken in (dubbele) daklijsten.
- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aanwezig. Om de populatie huismussen in de omgeving uit te breiden kunnen er speciale dakpannen of inbouwstenen worden gebruikt om

te dienen als nestgelegenheid in de nieuw te bouwen woningen. Het aanbrengen van houten nestkasten is ook mogelijk, maar is minder duurzaam. Op deze manier kan de in de directe omgeving aanwezige populatie zich naar het plangebied uitbreiden en wordt de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.

- Om het terrein voor bijen, vlinders en andere insecten aantrekkelijker te maken kunnen bestaande zonnige overhoekjes en een deel van de huidige gras oppervlakten ingezaaid worden met een inheems zaadmengsel. Hierbij is het van belang een zaadmengsel te kiezen dat past bij de grondsoort. Bloeiende planten trekken allerlei insecten aan zoals vlinders, bijen en hommels. Het is aan te bevelen om deze bloemenruigte en grasstroken ook als zodanig te beheren bijvoorbeeld door periodiek, gedeeltelijk of sinus te maaien. Bij Sinus maaien maai je de vegetatie in verschillende perioden en in verschillende patronen. Zo blijven er altijd kruiden en planten gespaard waar insecten en andere kleine dieren van kunnen profiteren. Deze groenstructuren zijn ook goed te combineren met de wat groter uitgevoerde insectenhotels zoals weergegeven in bijgaande afbeelding. Insectenhotels bieden o.a. nestgelegenheid voor solitaire bijen. Solitaire bijen zijn familieleden van de bekende honingbij. In ons land komen zeker 300 soorten solitaire bijen voor. De vrouwtjes van solitaire bijen hebben wel angels maar steken mensen niet. Ze leven, in tegenstelling tot de honingbij en hommels, niet in een kolonie. Een solitair vrouwtje maakt een nestje in de grond, in een leemwand of in bestaande gangen in hout. Solitaire bijen zijn, net als de honingbij, van buitengewoon groot belang voor de natuur, onder andere omdat ze bloemen bestuiven. Daarnaast dienen ze als voedsel voor andere dieren zoals zangvogels. Houtblokken, waarin gangen geboord zijn van verschillende diameters, vormen ideale nestplaatsen voor vele soorten bijen, zoals metsel- en klokjesbijen. Andere soorten kunnen terecht in bundels riet, bamboe of blokken leem. Door nestgelegenheden aan te bieden op een zonnige plaats (zuidzijde) in een houten frame met overkapping wordt een optimaal insecten- of bijenhotel gecreëerd.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

6. BRONNEN

Websites

www.atlasleefomgeving.nl
www.limburg.nl
www.floron.nl
www.iplo.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: De verspreidingslijst van NDFF
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn
Bijlage 4: Soorten van nationaal belang

NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA Uitvoerportaal

Groenstraat

BE-1103

N

3898 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²
- Middelpunt > 5km²
- Vlak

0 60

schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Alle	Wnb - andere soorten (LB) Wnb - Vogelrichtlijn Wnb - Habitatrichtlijn Jaarrond beschermde nesten (LI)	27 oktober 2019 tot 27 oktober 2024	Alle	Alles rakend aan of binnen zoekgebied

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
BKN landelijk gebied	**(88) 2653**
Alpenwatersalamander	74
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Bonte vliegenvanger	12
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boompieper	4
Boomvalk	55
Bosrietzanger	21
Bosuil	119
Braamsluiper	3
Buizerd	148
Das	55
Eekhoorn	61
Ekster	4
Fitis	6
Gaai	4
Geelgors	60
Gekraagde roodstaart	8
Gele kwikstaart	4
Gewone dwergvleermuis	240
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Goudhaan	2
Goudvink	1
Grasmus	35
Grauwe gans	2
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Groenling	17
Grote bonte specht	11
Grote lijster	2
Havik	12
Hazelworm	5
Heggenmus	14
Holenduif	13
Houtduif	19
Huismus	146
Huiszwaluw	27
Kauw	3
Kievit	3
Kleine karekiet	6
Kneu	3

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

	Beleid
Knobbelzwaan	6
Koekoek	19
Koolmees	12
Krakeend	2
Kramsvogel	10
Kuifeend	1
Kuifmees	5
Laatvlieger	49
Levendbarende hagedis	19
Meerkoet	2
Merel	26
Middelste bonte specht	3
Nachtegaal	14
Oeverzwaluw	49
Pimpelmees	7
Putter	30
Ransuil	2
Rietgors	1
Roodborst	29
Roodborsttapuit	6
Rosse vleermuis	22
Rugstreeppad	64
Ruige dwergvleermuis	6
Sperwer	43
Spotvogel	9
Spreeuw	8
Staartmees	5
Steenuil	112
Tjiftjaf	37
Torenvalk	103
Tuinfluiter	22
Turkse tortel	3
Veldleeuwerik	51
Vink	27
Vuurgoudhaan	50
Watervleermuis	1
Wilde eend	4
Winterkoning	26
Wintertaling	1
Witte kwikstaart	6
Zanglijster	34
Zwarte kraai	3
Zwarte roodstaart	177
Zwarte specht	7

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

	Beleid
Zwartkop	57
Jaarrond beschermde nesten	**(41) 1756**
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Bonte vliegenvanger	12
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Ekster	4
Gekraagde roodstaart	8
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Grote bonte specht	11
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kleine bonte specht	12
Koolmees	12
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Pimpelmees	7
Raaf	3
Ransuil	2
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spreeuw	8
Steenuil	112
Torenvalk	103
Wespendief	23
Zwarte kraai	3
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	177
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (DR)	**(31) 1396**
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Gekraagde roodstaart	8
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kleine bonte specht	12
Middelste bonte specht	3
Oeverzwaluw	49
Paapje	1
Raaf	3
Ransuil	2
Rode wouw	18
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spreeuw	8
Steenuil	112
Torenvalk	103
Wespendief	23
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FL)	**(31) 1494**
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Gierzwaluw	42
Groene specht	15
Grote bonte specht	11
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kleine bonte specht	12
Middelste bonte specht	3
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Raaf	3
Ransuil	2
Rode wouw	18
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spreeuw	8
Steenuil	112
Torenvalk	103
Wespendief	23
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FR)	**(31) 1460**
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Gekraagde roodstaart	8
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kleine bonte specht	12
Middelste bonte specht	3
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Paapje	1
Raaf	3
Ransuil	2
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spreeuw	8
Steenuil	112
Torenvalk	103
Wespendief	23
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (GL)	**(42) 1798**
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Bonte vliegenvanger	12
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Gekraagde roodstaart	8
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Grote bonte specht	11
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kleine bonte specht	12
Kwartel	2
Middelste bonte specht	3
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Raaf	3
Ransuil	2
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spreeuw	8
Steenuil	112
Torenvalk	103
Veldleeuwerik	51
Wespendief	23
Wulp	9
Zwarte kraai	3
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	177
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (LI)	**(32) 1495**
Bijeneter	20
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Gierzwaluw	42
Grauwe klauwier	1
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kramsvogel	10
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Paapje	1
Raaf	3
Ransuil	2
Rode wouw	18
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spotvogel	9
Steenuil	112
Torenvalk	103
Wespendief	23
Wulp	9
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (OV)	**(40) 1793**
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Bonte vliegenvanger	12
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boomvalk	55
Bosuil	119
Buizerd	148
Draaihals	1
Gekraagde roodstaart	8
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Grote bonte specht	11
Grote gele kwikstaart	42
Havik	12
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191
Kerkuil	37
Kleine bonte specht	12
Middelste bonte specht	3
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Raaf	3
Ransuil	2
Roek	2
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spreeuw	8
Steenuil	112
Torenvalk	103
Veldleeuwerik	51
Wespendief	23
Wulp	9
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	177
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
RL: Bedreigd	**(8) 424**
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Gaffellibel	380
Grauwe klauwier	1
Groot spiegelklokje	1
Knoflookpad	29
Paapje	1
RL: Ernstig Bedreigd	**(3) 3**
Draaihals	1
Grauwe kiekendief	1
Wilde ridderspoor	1
RL: Gevoelig	**(16) 405**
Boerenzwaluw	36
Bosvleermuis	3
Elrits	11
Gele kwikstaart	4
Grauwe vliegenvanger	16
Huismus	146
Huiszwaluw	27
Kneu	3
Kramsvogel	10
Levendbarende hagedis	19
Raaf	3
Rugstreeppad	64
Spotvogel	9
Tweekleurige vleermuis	1
Veldleeuwerik	51
Zwarte mees	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
RL: Kwetsbaar	**(15) 471**
Boomvalk	55
Gestippelde alver	6
Grote lijster	2
Grote vos	8
Kleine ijsvogelvlinder	7
Koekoek	19
Laatvlieger	49
Nachtegaal	14
Ransuil	2
Steenuil	112
Torenvalk	103
Wielewaal	51
Wintertaling	1
Wulp	9
Zandhagedis	33

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
SNL soorten	**(42) 572**
Appelvink	3
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boompieper	4
Bosrietzanger	21
Braamsluiper	3
Draaihals	1
Fluiter	3
Geelgors	60
Gekraagde roodstaart	8
Gele kwikstaart	4
Grasmus	35
Grauwe kiekendief	1
Grauwe klauwier	1
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Groenling	17
Groot spiegelklokje	1
Grote bonte specht	11
Havik	12
Kleine bonte specht	12
Kneu	3
Krakeend	2
Kuifeend	1
Kwartel	2
Middelste bonte specht	3
Nachtegaal	14
Paapje	1
Putter	30
Raaf	3
Roodborsttapuit	6
Slechtvalk	2
Spotvogel	9
Veldleeuwerik	51
Vuurgoudhaan	50
Wespendief	23
Wielewaal	51
Wilde ridderspoor	1
Wintertaling	1
Wulp	9
Zanglijster	34
Zwarte specht	7

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (DR)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten (EZ)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (FL)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten (FR)	**(17) 281**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (GL)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten (GR)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (LB)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten (NB)	**(17) 289**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (NH)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten (OV)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (UT)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - andere soorten (ZH)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1
Wnb - andere soorten (ZL)	**(18) 299**
Alpenwatersalamander	74
Beekprik	1
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Groot spiegelklokje	1
Grote bosmuis	9
Grote vos	8
Hazelworm	5
Kleine ijsvogelvlinder	7
Levendbarende hagedis	19
Steenmarter	18
Wild zwijn	10
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - Habitatrichtlijn	**(18) 1025**
Bever	152
Bosvleermuis	3
Gaffellibel	380
Gewone dwergvleermuis	240
Gewone grootoorvleermuis	5
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	5
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	2
Knoflookpad	29
Laatvlieger	49
Otter	2
Poelkikker	5
Rosse vleermuis	22
Rugstreeppad	64
Ruige dwergvleermuis	6
Tweekleurige vleermuis	1
Vermiljoenkever	26
Watervleermuis	1
Zandhagedis	33

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Wnb - Vogelrichtlijn	**(88) 1196**
Appelvink	3
Blauwe reiger	3
Boerenzwaluw	2
Bonte vliegenvanger	12
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boompieper	4
Boomvalk	11
Bosrietzanger	21
Bosuil	1
Braamsluiper	3
Buizerd	9
Ekster	4
Fitis	6
Fluiter	3
Gaai	4
Geelgors	60
Gekraagde roodstaart	8
Gele kwikstaart	4
Glanskop	1
Goudhaan	2
Goudvink	1
Grasmus	35
Grauwe gans	2
Grauwe kiekendief	1
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Groenling	17
Grote Canadese gans	1
Grote bonte specht	11
Grote gele kwikstaart	2
Grote lijster	2
Havik	1
Heggenmus	14
Holenduif	13
Houtduif	19
Huismus	6
Huiszwaluw	1
IJsvogel	5
Kauw	3
Kerkuil	1
Kievit	3
Kleine bonte specht	12

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

	Beleid
Kleine karekiet	6
Kneu	3
Knobbelzwaan	6
Koekoek	19
Koolmees	12
Krakeend	2
Kuifeend	1
Kuifmees	5
Kwartel	2
Meerkoet	2
Merel	26
Middelste bonte specht	3
Nachtegaal	14
Oeverzwaluw	24
Ooievaar	20
Pimpelmees	7
Putter	30
Rietgors	1
Roodborst	29
Roodborsttapuit	6
Slechtvalk	1
Sperwer	3
Spotvogel	9
Spreeuw	8
Staartmees	5
Steenuil	1
Tjiftjaf	37
Torenvalk	13
Tuinfluiter	22
Turkse tortel	3
Veldleeuwerik	51
Vink	27
Vuurgoudhaan	50
Wielewaal	51
Wilde eend	4
Winterkoning	26
Wintertaling	1
Witte kwikstaart	6
Zanglijster	34
Zwarte kraai	3
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	177
Zwarte specht	3
Zwarte wouw	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Beleid	
Zwartkop	57

Soortgroepen	
Vleermuizen	**(10) 334**
Bosvleermuis	3
Gewone dwergvleermuis	240
Gewone grootoorvleermuis	5
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	5
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	2
Laatvlieger	49
Rosse vleermuis	22
Ruige dwergvleermuis	6
Tweekleurige vleermuis	1
Watervleermuis	1
Overige zoogdieren	**(8) 309**
Bever	152
Damhert	2
Das	55
Eekhoorn	61
Grote bosmuis	9
Otter	2
Steenmarter	18
Wild zwijn	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Soortgroepen	
Vogels	**(100) 2574**
Appelvink	3
Bijeneter	20
Blauwe reiger	133
Boerenzwaluw	36
Bonte vliegenvanger	12
Boomklever	15
Boomkruiper	26
Boompieper	4
Boomvalk	55
Bosrietzanger	21
Bosuil	119
Braamsluiper	3
Buizerd	148
Draaihals	1
Ekster	4
Fitis	6
Fluiter	3
Gaai	4
Geelgors	60
Gekraagde roodstaart	8
Gele kwikstaart	4
Gierzwaluw	42
Glanskop	1
Goudhaan	2
Goudvink	1
Grasmus	35
Grauwe gans	2
Grauwe kiekendief	1
Grauwe klauwier	1
Grauwe vliegenvanger	16
Groene specht	15
Groenling	17
Grote Canadese gans	1
Grote bonte specht	11
Grote gele kwikstaart	42
Grote lijster	2
Havik	12
Heggenmus	14
Holenduif	13
Houtduif	19
Huismus	146
Huiszwaluw	27
IJsvogel	191

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Soortgroepen	
Kauw	3
Kerkuil	37
Kievit	3
Kleine bonte specht	12
Kleine karekiet	6
Kneu	3
Knobbelzwaan	6
Koekoek	19
Koolmees	12
Krakeend	2
Kramsvogel	10
Kuifeend	1
Kuifmees	5
Kwartel	2
Meerkoet	2
Merel	26
Middelste bonte specht	3
Nachtegaal	14
Oeverzwaluw	49
Ooievaar	82
Paapje	1
Pimpelmees	7
Putter	30
Raaf	3
Ransuil	2
Rietgors	1
Rode wouw	18
Roek	2
Roodborst	29
Roodborsttapuit	6
Slechtvalk	2
Sperwer	43
Spotvogel	9
Spreeuw	8
Staartmees	5
Steenuil	112
Tjiftjaf	37
Torenvalk	103
Tuinfluiter	22
Turkse tortel	3
Veldleeuwerik	51
Vink	27
Vuurgoudhaan	50
Wespendief	23

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Soortgroepen	
Wielewaal	51
Wilde eend	4
Winterkoning	26
Wintertaling	1
Witte kwikstaart	6
Wulp	9
Zanglijster	34
Zwarte kraai	3
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	177
Zwarte specht	7
Zwarte wouw	10
Zwartkop	57
Reptielen	**(3) 57**
Hazelworm	5
Levendbarende hagedis	19
Zandhagedis	33
Amfibieën	**(4) 172**
Alpenwatersalamander	74
Knoflookpad	29
Poelkikker	5
Rugstreeppad	64
Vissen	**(3) 18**
Beekprik	1
Elrits	11
Gestippelde alver	6
Dagvlinders	**(2) 15**
Grote vos	8
Kleine ijsvogelvlinder	7
Libellen	**(3) 391**
Beekrombout	9
Bosbeekjuffer	2
Gaffellibel	380
Alle insecten	**(1) 26**
Vermiljoenkever	26
Kevers	**(1) 26**
Vermiljoenkever	26

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Groenstraat

BE-1103

Soortgroepen	
Geleedpotigen excl. insecten	**(1) 26**
Vermiljoenkever	26
Vaatplanten	**(2) 2**
Groot spiegelklokje	1
Wilde ridderspoor	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

BELEIDSKADER

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van ruim 160 beschermde natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) om bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Deze gebieden zijn in de Omgevingswet strikt beschermd (artikel 5.1 Omgevingswet). Het is verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt ook voor projecten die een externe werking kunnen hebben op de gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en ecologische verbindingszones dat helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)' en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (artikel 7.8 Bkl). Bij activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

Andere soorten

De nationaal beschermde, 'andere soorten', staan vermeld in bijlage IX van het 'Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)'. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	**Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal**	**Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal**
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlange I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur.	Lid 1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.	
	Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De belangrijkste elementen met betrekking tot de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herbeplantingsplicht en de specifieke zorgplicht.
De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de rijksregels over het vellen van houtopstanden gelden (artikel 5.165b Bkl). De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met een oppervlakte van meer dan 10 are of wanneer die bestaan uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er zijn uitzonderingen (artikel 11.111, Bal).
De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving en toezicht van de regels over houtopstanden en bepaalt welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken en niet eerder dan 1 jaar voor het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal). In sommige gevallen is niet de provincie maar de minister van LNV het bevoegd gezag. Dat is het geval als het vellen van houtopstand of herbeplanten een activiteit van nationaal belang is of daarmee samenhangt.

Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een specifieke zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze specifieke zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.
Naast de specifieke zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.
Voor bijna alle activiteiten in het ‘Besluit activiteiten leefomgeving’ geldt een specifieke zorgplicht. Specifieke zorgplichten borduren voort op de specifieke zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.116 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam	Latijnse naam
Planten (4)	
Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Kruipend moerasscherm	Apium repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
Zoogdieren terrestrisch (8)	
Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
Euraziatische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus
Vleermuizen (22)	
Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandts vleermuis	Myotis brandtii
Franjestaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laatvlieger	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Watervleermuis	Myotis daubentonii
Zoogdieren marien (5)	
Bruinvis	Phocoena phocoena
Gewone dolfijn	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris
Vissen (2)	
Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio
Amfibieën (8)	
Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Heikikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans
Reptielen (3)	
Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis
Vlinders (7)	
Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
Grote vuurvlinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoervlinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwtje *)	Maculinea arion
Zilverstreephooibeestje *)	Coenonympha hero
Libellen (8)	
Bronslibel *)	Oxygastra curtisii
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winterjuffer *)	Sympecma paedisca
Oostelijke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Rivierrombout	Gomphus flavipes
Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
Kevers (5)	
Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus lattisimus
Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerdo
Juchtleerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
Overige soorten (2)	
Bataafse stroommossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gerede kans op terugkeer bestaat

Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)

Nederlandse naam	Latijnse naam
Planten (76)	
Akkerboterbloem *)	Ranunculus arvensis
Akkerdoornzaad *)	Torilis arvensis
Akkerogentroost *)	Odontites vernus vernus
Beklierde ogentroost *)	Euphrasia rostkoviana
Berggamander *)	Teucrium montanum
Bergnachtorchis *)	Platanthera chlorantha
Blaasvaren	Cystopteris fragilis
Blauw guichelheil *)	Anagallis arvensis foemina
Bokkenorchis *)	Himantoglossum hircinum
Bosboterbloem *)	Ranunculus pol. nemorosus
Bosdravik *)	Bromopsis r. benekenii
Brave hendrik *)	Chenopodium bonus-henricus
Brede wolfsmelk *)	Euphorbia platyphyllos
Breed wollegras *)	Eriophorum latifolium
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
Dennenorchis *)	Goodyera repens
Dreps *)	Bromus secalinus
Echte gamander *)	Teucrium cham. germanicum
Franjegentiaan	Gentianella ciliata
Geelgroene wespenorchis *)	Epipactis muelleri
Geplooide vrouwenmantel *)	Alchemilla subcrenata
Getande veldsla *)	Valerianella dentata
Gevlekt zonneroosje*)	Tuberaria guttata
Glad biggenkruid *)	Hypochaeris glabra
Gladde zegge *)	Carex laevigata
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride
Groensteel *)	Asplenium viride
Groot spiegelklokje*)	Legousia speculum-veneris
Grote bosaardbei *)	Fragaria moschata
Grote leeuwenklauw*)	Aphanes arvensis
Honingorchis	Herminium monorchis
Kalkboterbloem *)	Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides
Kalketrip *)	Centaurea calcitrapa
Karthuizeranjer *)	Dianthus carthusianorum
Karwijselie *)	Selinum carvifolia
Kleine ereprijs *)	Veronica verna
Kleine Schorseneer *)	Scorzonera humilis
Kleine wolfsmelk *)	Euphorbia exigua
Kluwenklokje	Campanula glomerata
Knollathyrus *)	Lathyrus linifolius
Knolspirea *)	Filipendula vulgaris
Korensla *)	Arnoseris minima
Kranskarwij *)	Carum verticillatum
Kruiptijm *)	Thymus praecox
Lange zonnedauw	Drosera longifolia
Liggende ereprijs *)	Veronica prostrata
Moerasgamander *)	Teucrium scordium
Muurbloem	Erysimum cheiri
Naakte lathyrus *)	Lathyrus aphaca
Naaldenkervel *)	Scandix pecten-veneris
Pijlscheefkelk	Arabis h. sagittata
Roggelelie *)	Lilium bulbiferum croceum
Rood peperboompje *)	Daphne mezereum
Rozenkransje *)	Antennaria dioica
Ruw parelzaad *)	Lithospermum arvense
Stofzaad *)	Monotropa hypopitys
Scherpkruid *)	Asperugo procumbens
Schubvaren	Ceterach officinarum
Schubzegge *)	Carex lepidocarpa
Smalle raai *)	Galeopsis angustifolia
Spits havikskruid *)	Hieracium lactucella
Steenbraam *)	Rubus saxatilis
Stijve wolfsmelk *)	Euphorbia stricta
Tengere distel *)	Carduus tenuiflorus
Tengere veldmuur *)	Minuartia hybrida
Trosgamander *)	Teucrium botrys
Veenbloembies *)	Scheuchzeria palustris
Vliegenorchis	Ophrys insectifera
Vroege ereprijs *)	Veronica praecox
Wilde averuit *)	Artemisia c. campestris
Wilde ridderspoor *)	Consolida regalis
Wilde weit *)	Melampyrum arvense
Wolfskers *)	Atropa bella-donna
Zandwolfsmelk *)	Euphorbia seguieriana
Zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
Zweedse kornoelje *)	Cornus suecica
Zoogdieren terrestrisch (31)	
Aardmuis	Microtus agrestis
Boommarter	Martes martes
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Bunzing	Mustela putorius
Damhert	Dama dama
Das	Meles meles
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Edelhert	Cervus elaphus
Eekhoorn	Sciurus vulgaris
Egel	Erinaceus europaeus
Eikelmuis	Eliomys quercinus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Molmuis *)	Arvicola scherman
Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Steenmarter	Martes foina
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon
Vos	Vulpes vulpes
Waterspitsmuis	Neomys fodiens
Wezel	Mustela nivalis
Wild zwijn	Sus scrofa
Woelrat	Arvicola terrestris
Zoogdieren marien (2)	
Gewone zeehond	Phoca vitulina
Grijze zeehond	Halichoerus grypus
Amfibieën (8)	
Alpenwater-salamander	Triturus alpestris
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine water-salamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana klepton esculenta
Vinpootsalamander	Triturus helveticus
Vuursalamander	Salamandra salamandra
Reptielen (4)	
Adder	Vipera berus
Hazelworm	Anguis fragilis
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Ringslang	Natrix natrix
Vissen (6)	
Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Beekprik	Lampetra planeri
Elrits	Phoxinus phoxinus
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
Kwabaal *)	Lota lota
Vlinders (20)	
Aardbeivlinder *)	Pyrgus malvae
Bosparelmoer-vlinder *)	Melitaea athalia
Bruin dikkopje	Erynnis tages
Bruine eikenpage *)	Satyrium ilicis
Duinparelmoer-vlinder *)	Argynnis niobe
Gentiaanblauwtje *)	Maculinea alcon
Grote parelmoer-vlinder *)	Argynnis aglaja
Grote vos *)	Nymphalis polychloros
Grote weerschijn-vlinder *)	Apatura iris
Iepenpage	Satyrium w-album
Kleine heivlinder *)	Hipparchia statilinus
Kleine ijsvogel-vlinder *)	Limenitis camilla
Kommavlinder *)	Hesperia comma
Sleedoornpage *)	Thecla betulae
Spiegeldikkopje *)	Heteropterus morpheus
Veenbesblauwtje *)	Plebeius optilete
Veenbesparelmoer-vlinder	Boloria aquilonaris
Veenhooibeestje	Coenonympha tullia
Veldparelmoer-vlinder	Melitaea cinxia
Zilveren maan *)	Boloria selene
Libellen (8)	
Beekrombout *)	Gomphus vulgatissimus
Bosbeekjuffer *)	Calopteryx virgo
Donkere waterjuffer*)	Coenagrion armatum
Gevlekte glanslibel *)	Somatochlora flavomaculata
Gewone bronlibel *)	Cordulegaster boltonii
Hoogveenglanslibel*)	Somatochlora arctica
Kempense heidelibel *)	Sympetrum depressiusculum
Speerwaterjuffer *)	Coenagrion hastulatum
Kevers (1)	
Vliegend hert	Lucanus cervus
Overige soorten (1)	
Europese rivierkreeft	Astacus astacus

*) soort die geen wettelijke bescherming had onder de Flora- en faunawet

Archeologisch bureauonderzoek en IVO-O plangebied Groenstraat 45 te Melick

Archeologisch bureauonderzoek en IVO-O verkennende fase d.m.v. boringen plangebied Groenstraat 45 te Melick, gemeente Roerdalen

AA240095.RO1v0.2.ARG652
Archeologische Rapporten Geonius 652
18 december 2024

GEONIUS

Archeologisch bureauonderzoek en IVO-O plangebied Groenstraat 45 te Melick

Archeologisch bureauonderzoek en IVO-O verkennende fase d.m.v. boringen plangebied Groenstraat 45 te Melick, gemeente Roerdalen
AA AA240095.RO1v0.2.ARG652
18 december 2024

Bureauonderzoek en IVO-O
Archeologische Rapporten Geonius 652

ISSN
2405-5506

Opdrachtgever
KernC0 B.V.

Versie
Concept v0.2

Auteurs
P.E. Heggen
J.J.G. Geraeds

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Vrijgave

Functie	Naam	Paraaf
Senior KNA archeoloog	J.J.G. Geraeds	

Administratieve gegevens

Opdrachtgever:	KernCo B.V. Spoorlaan Noord 2 6043 AK Roermond
Uitvoerder:	Geonius Archeologie De Asselen Kuil 10 6161 RD Geleen Contactpersoon: dhr. J. Geraeds E: j.geraeds@geonius.nl T: 088-1300600
Bevoegde overheid:	Gemeente Roerdalen
Beheer en plaats van documentatie:	Archief Geonius en Provinciaal Depot Bodemvondsten Limburg te Heerlen
Onderzoekmeldingsnummer:	5653439100
Locatie:	Gemeente: Roerdalen Plaats: Melick Toponiem: Groenstraat 45 Kaartbladnummer: 58D, 58G Centrum coördinaat: X 199.900 / Y 352.545 Oppervlakte plangebied: 9.285 m^2
Kadastrale gegevens:	Gemeente Melick en Herkenbosch, sectie G, nrs. 169, 171, 173, 315 en 316.
NOaA archeoregio:	Limburgs zandgebied
Onderzoekskader:	Omgevingsvergunning
Onderzoeksteam:	P. Heggen (archeoloog) J.J.G. Geraeds (senior KNA archeoloog)
Type onderzoek:	Bureauonderzoek en IVO-O verkennende fase d.m.v. boringen
Tijdstip onderzoek:	Oktober – december 2024
Status:	Concept rapport. Voorgelegd aan opdrachtgever.

Geonius Archeologie is een onderdeel van Geonius Milieu B.V. Geonius is gecertificeerd voor de protocollen 4001 (Programma van Eisen), 4002 (Bureauonderzoek), 4003 (Inventariserend veldonderzoek) en 4004 (opgraven landbodem) van de SIKB BRL 4000
Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0 en CO_2 Prestatieladder niveau 3.

Bronzen riemverdeler uit circa 900 na Chr.
De riemverdeler of driepas is het beeldmerk van Geonius Archeologie. Een riemverdeler verbindt verschillende riemen met elkaar en draagt zodoende zorg voor één geheel. De vorm komt overeen met het logo van Geonius dat staat voor de van oorsprong drie disciplines die één organisatie vormen en zorg dragen voor de uitvoering van integrale projecten.

Samenvatting

In opdracht van KernCo B.V. heeft Geonius Archeologie in oktober 2024 een archeologisch bureauonderzoek en een IVO-O verkennende fase door middel van boringen uitgevoerd voor het plangebied Groenstraat 45 te Melick in de gemeente Roerdalen.

Aanleiding voor het uitvoeren van het archeologisch onderzoek vormt het zogenaamde BOPA traject voor de herontwikkeling van het plangebied. In het plangebied zal een bestaande schuur en Agrarische loods, worden gesloopt, een agrarische woning worden omgezet naar een reguliere burgerwoning en worden zes reguliere nieuwbouw woningen gerealiseerd.

Het plangebied maakt deel uit van het terras van Eijsden-Lanklaar. Dit terras is ontstaan tijdens het Saalien (225.000 en 130.000 jaar BP). Met name tijdens het Vroeg- en Laat-Pleniglaciaal (respectievelijk 73.000 tot 55.000 en 29.000 tot 12.450 jaar geleden) werd het terras afgedekt met dekzand (eolische afzettingen). In dit dekzand hebben zich in het plangebied horstpodzolgronden ontwikkeld in lemig fijn zand. Volgens de geomorfologische kaart bestaat het reliëf uit dekzandwelvingen. De hoogte van het maaiveld varieert tussen 29,83 en 28,66 m +NAP.
Het plangebied is voor zover kon worden achterhaald in historische tijden beperkt bebouwd geweest en is grotendeels in gebruik geweest als bouwland. In de 19^{e} eeuw hebben in elk geval twee gebouwen gestaan in het zuiden. De huidige bebouwing verscheen vanaf 1965.
Het plangebied maakt geen deel uit van het AMK terrein van de historische kern van Melick. Uit het plangebied zijn geen archeologische vondstlocaties bekend en het plangebied is in het verleden voor een klein deel eerder onderzocht. Volgens de gemeentelijke beleidskaart heeft het plangebied grotendeels een hoge verwachting.
Uit de omgeving van het plangebied zijn vondstlocaties bekend uit alle perioden. Met name zijn veel vondsten aangetroffen uit het Neolithicum tot en met de Romeinse tijd. Uit onderzoeken uitgevoerd in de nabijheid van het plangebied zijn vindplaatsen ontdekt uit het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen, met een nadruk op de IJzertijd.
Op grond van het bureauonderzoek geldt een lage verwachting op het voorkomen van vindplaatsen uit het Paleolithicum, Mesolithicum, Vroeg Neolithicum, een middelhoge op het voorkomen van vindplaatsen uit het Midden Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd, Romeinse tijd , Middeleeuwen en een hoge uit de Nieuwe tijd.

Het IVO-O heeft uitgewezen dat in het plangebied een grotendeels intacte bodemopbouw aanwezig is die overeenkomt met het verwachte bodemtype namelijk een horstpodzol. Middels het booronderzoek zijn geen indicatoren aangetroffen welke wijzen op een archeologische vindplaats. Archeologische waarden in situ worden vanaf 40 cm -mv (28,71 m +NAP). verwacht. Deze kunnen bestaan uit losse artefacten en grondsporen.
Vanwege de grotendeels intacte aard van de bodem kan de verwachting gehandhaafd worden. Wel is ter plaatse van boring 1, in de zuidoostelijke hoek, de bodem dermate verstoord dat hier de kans op het aantreffen van archeologische resten in situ klein is.

Aangezien in het plangebied sprake is van een grotendeels intacte bodem kunnen in het plangebied nog archeologische waarden in situ voorkomen. Indien bij toekomstige bodemingrepen voorkomen kan worden dat de bodem dieper dan 40 cm -mv wordt geroerd wordt geen archeologisch vervolgonderzoek nodig geacht. Indien de toekomstige bodemingrepen wel dieper zullen reiken wordt aanbevolen het plangebied nader te onderzoeken middels een Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven (IVO-P) karterende en waarderende fase ter plekke van deze ingrepen. De bouw de twee westelijke panden is hiervan uitgesloten.

Inhoud

1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding en doelstelling 7
1.2 Beleidskader 8
1.3 Onderzoeksopzet 10
2 Bureauonderzoek 12
2.1 Algemeen 12
2.2 Situering plangebied 12
2.3 Huidig gebruik 13
2.4 Toekomstige inrichting 14
2.5 Aardkundige waarden 15
2.5.1 Geologie en geomorfologie 15
2.5.2 Bodem 18
2.5.3 Actueel Hoogtebestand Nederland 20
2.5.4 Resumé en verwachting archeologie 21
2.6 Historische situatie en mogelijke verstoringen 21
2.6.1 Historische ontwikkeling plangebied 23
2.6.2 Mogelijke verstoringen 26
2.6.3 Ondergrondse bouwhistorische gegevens 26
2.6.4 Resumé en verwachting archeologie 26
2.7 Bekende archeologische waarden 26
2.7.1 Archeologische monumentenkaart 27
2.7.2 Archeologische vondstlocaties 27
2.7.3 Archeologische onderzoeksgebieden 28
2.7.4 Gemeentelijke verwachtingskaart/beleidsadvieskaart 30
2.7.5 Resumé en verwachting archeologie 31
2.8 Gespecificeerde verwachting 31
3 Veldonderzoek 34
3.1 Algemeen 34
3.2 Resultaten 35
3.2.1 Bodem 35
3.2.2 Archeologie 36
3.3 Synthese 37
4 Conclusies en aanbevelingen 38
4.1 Conclusies 38
4.2 Aanbevelingen 39
Literatuurlijst 41
Gebruikte bronnen 42
Verklarende woordenlijst 43
Gebruikte afkortingen 45

Bijlagen

Bijlage 1 KLIC-melding
Bijlage 2 Boorprofielen
Bijlage 3 Tijdtabel

Afbeeldingenlijst

Afbeelding 1: Situering van het plangebied 13
Afbeelding 2: De huidige situatie van het plangebied op een luchtfoto 14
Afbeelding 3: Ontwerp toekomstige plannen 15
Afbeelding 4: Uitsnede van de geologische kaart. 16
Afbeelding 5: Uitsnede uit de geomorfologische kaart 18
Afbeelding 6: Uitsnede bodemkaart 19
Afbeelding 7: Brede uitsnede uit de AHN 20
Afbeelding 8: Nauwkeurigere uitsnede uit de AHN 21
Afbeelding 9: Historische kadastrale kaarten van 1811-1832 24
Afbeelding 10: Historische kaarten omstreeks 1899, 1940, 1970 en 1999 25
Afbeelding 11: Uitsnede uit de Archiskaart 30
Afbeelding 12: Uitsnede gemeentelijke beleidskaart 31
Afbeelding 13: Boorpuntenkaart 35
Afbeelding 14: Boring 4 36

Tabellenlijst

Tabel 1: Grondwatertrappen. 20
Tabel 2: Overzicht ARCHIS-vondstlocaties 27
Tabel 3: Overzicht onderzoeksmeldingen 28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In juli 2024 is door Geonius Infra aan Geonius Archeologie te Geleen opdracht verleend voor het uitvoeren van een archeologisch onderzoek voor het plangebied Groenstraat 45 te Melick in de gemeente Roerdalen.

Aanleiding voor het uitvoeren van het archeologisch onderzoek vormt het zogenaamde BOPA (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) traject voor de herontwikkeling van het plangebied. In het plangebied zal een bestaande schuur en Agrarische loods, worden gesloopt, een agrarische woning worden omgezet naar een reguliere burgerwoning en worden zes reguliere nieuwbouw woningen gerealiseerd. Voor het realiseren van de herontwikkeling van het plangebied dient een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Het plangebied ligt in de gemeente Roerdalen.

Volgens artikel 22.35 h van het Omgevingsplan van zowel de gemeente Roerdalen dient voor zover dat in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, is bepaald: bij een aanvraag van een omgevingsvergunning een rapport worden verstrekt waarin de archeologische waarde van de locatie in voldoende mate is vastgesteld.

Voor het vaststellen van de archeologische waarde van de locatie (plangebied) dient een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd. Archeologische onderzoeken in het kader van ruimtelijke ingrepen vinden plaats in stappen. Elke stap eindigt met de afweging of er voldoende informatie is verzameld om een afgewogen beslissing te kunnen nemen over eventuele vervolgacties. In het (archeologische monumentenzorg) AMZ-proces vindt een trechtering plaats van betrekkelijk eenvoudige onderzoeksmethoden in de beginfase, naar meer complexe en kostbare werkzaamheden.[1] Op deze wijze wordt in de ruimtelijke ordening het archeologische belang meegewogen via een proportionele inzet van middelen. Het is niet altijd nodig dat alle fasen doorlopen worden; uit een eerdere fase kan blijken dat er geen reden is tot vervolgonderzoek. Ook kunnen verschillende fasen gelijktijdig worden uitgevoerd; een bureauonderzoek in combinatie met een IVO-O. Als uit het vooronderzoek (bureauonderzoek eventueel aangevuld met een IVO-O) blijkt dat er een gerede kans is dat in het plangebied archeologische vindplaatsen kunnen voorkomen kan de initiatiefnemer hiermee rekening houden. Hij kan de plannen aanpassen, waardoor de mogelijke vindplaatsen behouden blijven, of besluiten tot het uitvoeren van een archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een karterend booronderzoek of een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) om eventuele vindplaatsen op te sporen en te waarderen. In uitzonderlijke gevallen, zoals bij kleine ingrepen in een groot gebied, of gebieden in stads- of dorpscentra waar de archeologische waarden pas door sloop van opstallen toegankelijk worden, kan een archeologische begeleiding worden uitgevoerd een zogenaamd IVO-P variant archeologische begeleiding. Als uit het vervolgonderzoek blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn kan dit leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en

[1] Sterk vereenvoudigd kent de AMZ cyclus vier opeenvolgende en nauw samenhangende fasen. De eerste fase behelst de inventarisatie (bijv. kartering) en documentatie van archeologische waarden: waar in de bodem is wat aanwezig? In de tweede fase wordt aan de hand van een reeks heldere criteria vastgesteld welke waarde de gekarteerde resten hebben , zodat op basis van geëxpliciteerde normen vervolgens een selectie kan worden gemaakt: welke resten verdienen het behouden te worden (in of ex situ) en welke mogen ongezien verloren gaan? In de derde fase wordt het behoud vormgegeven van de gewaardeerde en geselecteerde resten: is het mogelijk om de archeologische resten in de bodem te behouden of moeten ze – bijvoorbeeld onder druk van ruimtelijke ontwikkelingen - opgegraven worden? In het eerste geval moet worden vastgesteld hoe bescherming in situ (instandhouding) wordt vormgegeven, in het tweede geval hoe de opgraving moet worden uitgevoerd en uitgewerkt. In de vierde en laatste fase van de AMZ-cyclus worden tenslotte de resultaten van het uitgevoerde onderzoek 'opgewerkt' tot nieuwe kennis over de Nederlandse geschiedenis. Deze kennis op haar beurt vormt weer de inbreng voor de eerste procesfase.

publicatie van de resultaten. De kosten die dat met zich meebrengt zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag beoordeelt of de onderzoeken voldoen aan de eisen van wetgeving en (gemeentelijk) beleid.

De eerste stap in de AMZ cyclus is altijd het uitvoeren van een bureauonderzoek. Het doel van bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde, archeologische verwachting, met behulp van informatie van bestaande bronnen over bekende of verwachte archeologische waarden binnen een omschreven gebied, zowel onder als boven water. Het resultaat is een standaardrapport bureauonderzoek met een gespecificeerde archeologische verwachting en een advies. Op basis hiervan kan het bevoegd gezag een beslissing nemen over het al dan niet laten uitvoeren van vervolgonderzoek.

Onderhavig onderzoek betreft een bureauonderzoek dat is aangevuld met een Inventariserend Veldonderzoek (IVO). Een IVO gebeurt door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden in een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden. Het IVO kan uitgevoerd worden als een IVO-proefsleuven (IVO-P) (waarbij veldwerk o.a. bestaat uit het aanleggen van proefsleuven en proefputten) of als een IVO-overig (IVO-O) (waarbij het veldwerk kan bestaan uit kartering, boringen, profielputjes of geofysisch onderzoek). Onderhavig IVO-O bestaat uit een IVO-O verkennende fase door middel van boringen, ook wel aangeduid als verkennend booronderzoek.
Het doel van het inventariserend veldonderzoek (IVO) is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek. Het resultaat van een IVO is een standaardrapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie)advies (buiten normen van tijd en geld). Aan de hand hiervan kan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) worden genomen. Indien er onvoldoende data voor waardering en selectie-advies zijn, kunnen deze niet opgesteld worden. Er kan dan worden geadviseerd tot vervolgonderzoek of om af te zien van verder onderzoek.

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 en het IVO-O conform protocol 4003. Beide protocollen maken deel uit van de beoordelingsrichtlijn (BRL) 4000 versie 4.2.[2] De BRL 4000 is opgesteld op basis van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.2 die beheerd wordt door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB).[3]

Het eindverslag van het bureauonderzoek en het IVO-O is vastgelegd in onderhavig rapport dat voldoet aan de eisen zoals opgenomen in protocol 4002: LS06 opstellen standaardrapport bureauonderzoek[4] en aan de eisen zoals opgenomen in protocol 4003: VS05 opstellen standaardrapport IVO-O.[5]

1.2 Beleidskader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Valletta (Malta) ondertekend. Doelstellingen van dit verdrag zijn behoud en bescherming van archeologische waarden en verankering van die waarden in het ruimtelijk ordeningsproces. Op 4 april 2006 is het wetsvoorstel ter implementering van het Verdrag van Malta (van de Raad van Europa, van 1992) door de Tweede Kamer goedgekeurd en in december van dat jaar gaf de Eerste Kamer ook haar goedkeuring.
Op 1 september 2007 trad de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) in werking, waarbij de Monumentenwet 1988 werd gewijzigd. Een van de belangrijkste wijzigingen was dat de uitvoering van de wet

[2] de BRL 4000 versie 4.2 is vastgesteld op 14-03-2022 door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) en geldig vanaf 1 april 2024.
[3] www.sikb.nl
[4] https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/Protocol%204002%20Bureauonderzoek%204_2.pdf
[5] https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/Protocol%204002%20Bureauonderzoek%204_2.pdf

mede kwam te liggen bij lagere overheden, Provincie en gemeenten en niet meer door de Rijksoverheid. Middels de WAMZ en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die per 1 juli 2008 van kracht werd, kregen de gemeenten de verplichting opgelegd de archeologische waarden aantoonbaar in het ruimtelijke ordeningsproces te verankeren en de kwaliteit van het archeologisch onderzoek te waarborgen. De gemeente dient zelf bij ruimtelijke ontwikkelingen het behoud en de integratie van archeologische waarden aantoonbaar af te wegen tegen andere (economische, sociale, maatschappelijke, ecologische) belangen. Op basis van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 dient de gemeente bij het vaststellen van een bestemmingsplan rekening te houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde (art. 1, onderdeel b van de Monumentenwet 1988). De basis voor het bestemmingsplan wordt gevormd door de archeologische waardenkaart en de (beleids)advieskaart. De noodzaak om inventariserend onderzoek in de voorbereidingsfase uit te voeren, vloeit voort uit artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van dat artikel is het bestuursorgaan namelijk verplicht om bij de voorbereiding van een besluit (zoals een bestemmingsplan) de nodige kennis te vergaren omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.
In een bestemmingsplan kan worden bepaald dat de aanvrager van een omgevingsvergunning voor een aanleg- of bouwactiviteit een rapport moet overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein is vastgesteld (artikel 39 en 40 van de Monumentenwet 1988). De gemeente beoordeelt een ingediend archeologisch rapport en bepaalt of de archeologische waarde van het terrein in voldoende mate is vastgesteld.

De Monumentenwet is in 2015 vervangen door de Erfgoedwet die sinds 1 juli 2016 van kracht is waarbij de regelgeving met betrekking tot cultureel erfgoed vanuit zes wetten werd gebundeld in één wet. De Erfgoedwet betreft zowel (rijks)monumenten als archeologische opgravingen, museale collecties en musea. De bepalingen uit de Monumentenwet 1988 zijn deels overgegaan naar de Erfgoedwet en deels naar de Omgevingswet die pas van kracht werd op 1 januari 2024. Gedurende deze periode (tussen 1 juli 2016 en 1 januari 2024) was het Overgangsrecht Monumentenwet 1988 van kracht. Met het van kracht worden van de Omgevingswet is de Wro komen te vervallen.

Per 1 januari 2024 vormt de Erfgoedwet samen met de Omgevingswet het fundament voor de bescherming van rijksmonumenten. In de Erfgoedwet is roerend cultureel erfgoed en de aanwijzing van rijksmonumenten opgenomen. In de Omgevingswet is de aanwijzing van ruimtelijk cultureel erfgoed (stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen) en omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving opgenomen.
Met de invoering van de Omgevingswet is tevens het omgevingsplan ingevoerd waarbij iedere gemeente één omgevingsplan heeft. Het omgevingsplan vervangt de geldende bestemmingsplannen en de beheersverordening uit de Wet ruimtelijke ordening. Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het groepeert een breder scala aan aspecten, waaronder milieu, water, natuur, cultuurhistorie, en gezondheid waarbij het bestemmingsplan vooral was gericht op ruimtelijke ordening en specifieke bestemmingen van grond.

Het omgevingsplan dat op 1 januari 2024 van rechtswege is ontstaan, bestaat uit een tijdelijk deel en een nieuw deel. Het tijdelijke deel bestaat onder meer uit een bundeling van de nu al geldende ruimtelijke besluiten zoals bestemmingsplannen en regels uit enkele gemeentelijke verordeningen zoals archeologieverordeningen. Gemeenten hebben tot 1 januari 2032 de tijd om alle regels uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet. Voor zolang er geen nieuw omgevingsplan is opgesteld dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet gelden de regels zoals opgenomen in de bestemmingsplannen en archeologieverordeningen.

De gemeente Roerdalen beschikt nog niet over een nieuw omgevingsplan dat voldoet aan alle eisen van de Omgevingswet. Derhalve gelden de regels zoals opgenomen in de bestemmingsplannen en archeologieverordeningen.

In de erfgoedverordening Roerdalen is onder artikel 24 *Vangnet archeologie* het volgende opgenomen:

1. Het is verboden de bodem te verstoren in een archeologisch monument of een gebied waar archeologische vondsten of waarden worden verwacht als in het daar vigerende omgevingsplan niet is voldaan aan artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, tenzij:

a. voor de activiteit een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet is verleend;

b. het de verstoring betreft van een archeologisch monument, waarde of verwachting die is aangegeven op de gemeentelijke archeologische beleids-, waarden- of verwachtingskaart, de provinciale archeologische monumentenkaart of de landelijke indicatieve kaart van archeologische waarden en het verrichten van de activiteiten geen strijd oplevert met door burgemeester en wethouders vastgestelde regels over de toegestane mate van verstoring;

c. de activiteit plaatsvindt op basis van een deugdelijke beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening wordt gehouden en onevenredige schade voor archeologische waarden wordt voorkomen, of

d. met een vooronderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn.

2. Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen over het verrichten van archeologisch onderzoek.

Volgens het bestemmingsplan ‘Actualisatie archeologie beleid en kwaliteitskader’ van de gemeente Roerdalen heeft het plangebied dubbelbestemming waarde archeologie 3. Volgens artikel 6 van het betreffende bestemmingsplan dient archeologisch onderzoek worden uitgevoerd indien de ondergrenzen van 40 cm diep en een oppervlakte van 1.000 m2 worden overschreden.

1.3 Onderzoeksopzet

Ten behoeve van het archeologisch onderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld waarin een gedetailleerd werkplan van de te volgen werkwijze is opgenomen. In het PvA zijn onderstaande onderzoeksvragen opgenomen. Het archeologisch onderzoek is er op gericht om deze te kunnen beantwoorden.

1. Wat is bekend over de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van het plangebied?
2. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied, wat is het huidig landgebruik en wat is de verwachte invloed daarvan op de (bodem)gaafheid en mogelijk aanwezige archeologische waarden?
3. Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn over het plangebied bekend?
4. Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?
5. Komt het middels het IVO-O vastgestelde bodemtype overeen met hetgeen op basis van het bureauonderzoek werd verwacht?
6. Indien er in (delen van) het plangebied sprake is van een intacte bodemopbouw vanaf welke diepte t.o.v. het maaiveld kunnen archeologische waarden dan worden verwacht? Is er sprake van meerdere archeologische lagen die potentieel archeologische waarden kunnen bevatten? Zo ja, op welke diepte t.o.v. maaiveld bevinden deze zich?
7. Indien er in (delen van) het plangebied sprake is van een verstoorde bodemopbouw tot welke diepte t.o.v. maaiveld is deze verstoord en wat zegt dit over de gaafheid van eventueel aanwezige archeologische waarden?

8. Kan de gespecificeerde verwachting zoals geformuleerd in het archeologisch bureauonderzoek aan de hand van de resultaten van het IVO-O verkennende fase door middel van boringen worden gehandhaafd of dient deze (in delen van het plangebied) worden bijgesteld? Zo ja waaruit bestaat de bijstelling en waarom?
9. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische waarden?
10. Is in het plangebied archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk en zo ja welke onderzoeksmethode wordt aanbevolen?

Leeswijzer

In navolging op hoofdstuk 1, het inleidend hoofdstuk, worden in hoofdstuk 2 de resultaten van het bureauonderzoek vermeld op basis waarvan de gespecificeerde verwachting is bepaald. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het veldwerk gepresenteerd en getoetst aan het verwachtingsmodel. In hoofdstuk 4 worden de conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

2 Bureauonderzoek

2.1 Algemeen

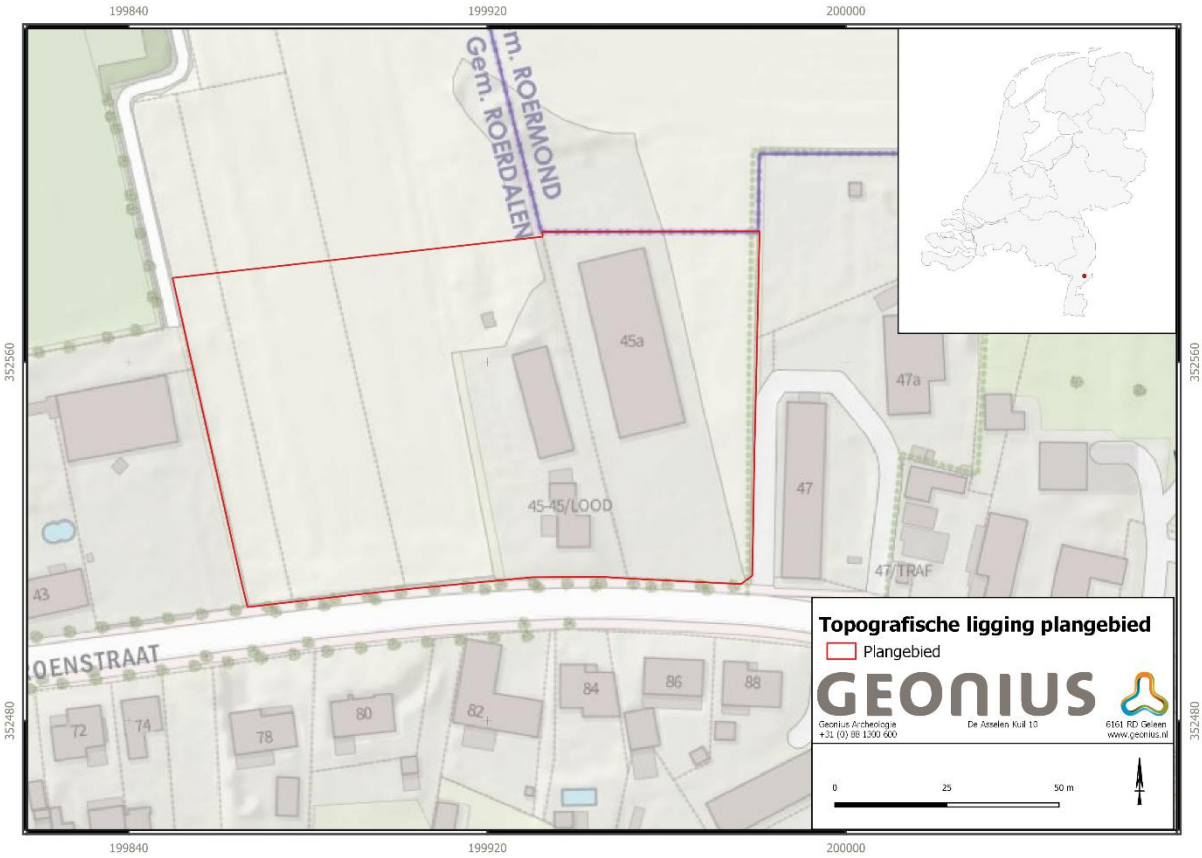
Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het bureau onderzoeksgebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting van het plangebied. Met de afbakening van het bureau onderzoeksgebied wordt het gebied aangeduid, waarvan de gegevens over de historische situatie, bekende archeologische waarden en verwachtingen gebruikt gaan worden in het bureauonderzoek. Dit gebied kan groter zijn dan het plangebied. Voor onderhavig onderzoek is een straal van circa 500 m om het plangebied aangehouden als bureau onderzoeksgebied. Dit gebied sluit bodemkundig, geomorfologisch en cultuurhistorisch aan bij het plangebied zodat op een verantwoorde manier het verwachtingsmodel kan worden bepaald.

Conform protocol 4002 van de BRL SIKB 4000 zijn in het kader van het bureauonderzoek de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- LS01 Afbakenen onderzoeksgebied; vaststellen consequenties toekomstig gebruik.
  Producten: Topografische kaart of tekst met begrenzing van het geografische plangebied;
  Topografische kaart of tekst met de begrenzing van het onderzoeksgebied;
  Kaart of tekst over het mogelijk toekomstig gebruik;
- LS02 Beschrijven huidig gebruik.
  Product: Tekst en/of kaart van het plangebied met exacte gegevens over de huidige situatie van het terrein, met legenda en toelichting.;
- LS03 Beschrijven historische situatie en mogelijke verstoringen.
  Product: Tekst en/of kaart van het plan- en onderzoeksgebied met bekende gegevens over de Historische situatie, met legenda en toelichting.
- LS04 Beschrijven bekende archeologische, ondergrondse bouwhistorische en aardwetenschappelijke waarden.
  Producten: Kaart of tekst met bekende archeologische waarden;
  Kaart of tekst met bekende bouwhistorische waarden;
  Kaart of tekst met aardwetenschappelijke gegevens.
- LS05 Opstellen gespecificeerde verwachting.
  Product: Tekst en indien noodzakelijk verwachtingskaart met toelichting over verwachte archeologische waarden of potenties, als onderdeel van het standaardrapport;

2.2 Situering plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van de kern van Melick en maakt deel uit van de gemeente Roerdalen, provincie Limburg (Afbeelding 1). Het plangebied staat afgebeeld op kaartbladen 58D en 58G van de Topografische kaart van Nederland. Het plangebied ligt aan de Groenstraat nummer 45. Het heeft een omvang van 9.285 m^2

Afbeelding 1: Situering van het plangebied (rood kader). De inzet geeft de situering van het plangebied binnen Nederland weer. Bron: Topografische kaart Nederland.

2.3 Huidig gebruik

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek en de bepaling van het (eventuele) vervolg van het voortraject (inventariserend veldonderzoek) is het van belang de huidige situatie vast te stellen. Bodemverontreiniging, gebruik, bebouwing, maar ook de aanwezigheid van bijvoorbeeld een hoogspanningsleiding kunnen de onderzoeksstrategie van vervolgactiviteiten (mede) bepalen. Daarnaast kan dit mede bepalend zijn voor de archeologische verwachting (bijvoorbeeld bollenteelt als indicatie voor diepploegen of boomkorvisserij als indicatie voor bodemverstoring).[6]

In het plangebied staat een schuur, een agrarische loods (momenteel in gebruik als bedrijfsruimte) en een agrarische woning. Het grootste deel van het plangebied is onbebouwd en is in gebruik als grasland. (Afbeelding 2)

[6] KNA versie 4.2, Protocol 4002.

Afbeelding 2: De huidige situatie van het plangebied (in rood) op een luchtfoto. Bron: PDOK.

2.4 Toekomstige inrichting

Het mogelijk toekomstig gebruik van het plangebied kan bepalend zijn voor het eventuele navolgende onderzoek (inventariserend veldonderzoek, fysiek beschermen of opgraven). De wijze waarop het gebied wordt ingericht, kan bijvoorbeeld betekenen dat bekende en/of verwachte archeologische waarden (deels of geheel) onaangetast (kunnen) blijven. Ook kan besloten worden de inrichting dusdanig aan te passen, dat de bekende en/of verwachte archeologische waarden alsnog (deels of geheel) onaangetast (kunnen) blijven.[7]

In het plangebied zal de bestaande schuur en agrarische loods, worden gesloopt en de agrarische woning worden omgezet naar een reguliere burgerwoning en worden zes reguliere nieuwbouw woningen gerealiseerd. De exacte ingrepen waren ten tijde van het opstellen van onderhavig rapport nog niet bekend. Het funderingsadvies geeft aan dat gebouwd kan worden op staal. Hiertoe zullen graafwerkzaamheden plaatsvinden waarbij archeologische waarden kunnen worden vernietigd.

[7] KNA versie 4.2, Protocol 4002.

Afbeelding 3: Ontwerp toekomstige plannen van de opdrachtgever. Bron: Kern Architecten.

2.5 Aardkundige waarden

Kennis van de geologie, bodem en hydrologie van het onderzoeksgebied is noodzakelijk om inzicht te krijgen in de gebruiksmogelijkheden van het landschap voor de mens. De geraadpleegde aardkundige gegevens dienen te leiden tot een helder en consistent verhaal aan de hand waarvan uitspraken kunnen worden gedaan over de gebruiksmogelijkheden van het landschap door de mens in verschillende relevante perioden en voor verschillende relevante activiteiten.[8]

2.5.1 Geologie en geomorfologie

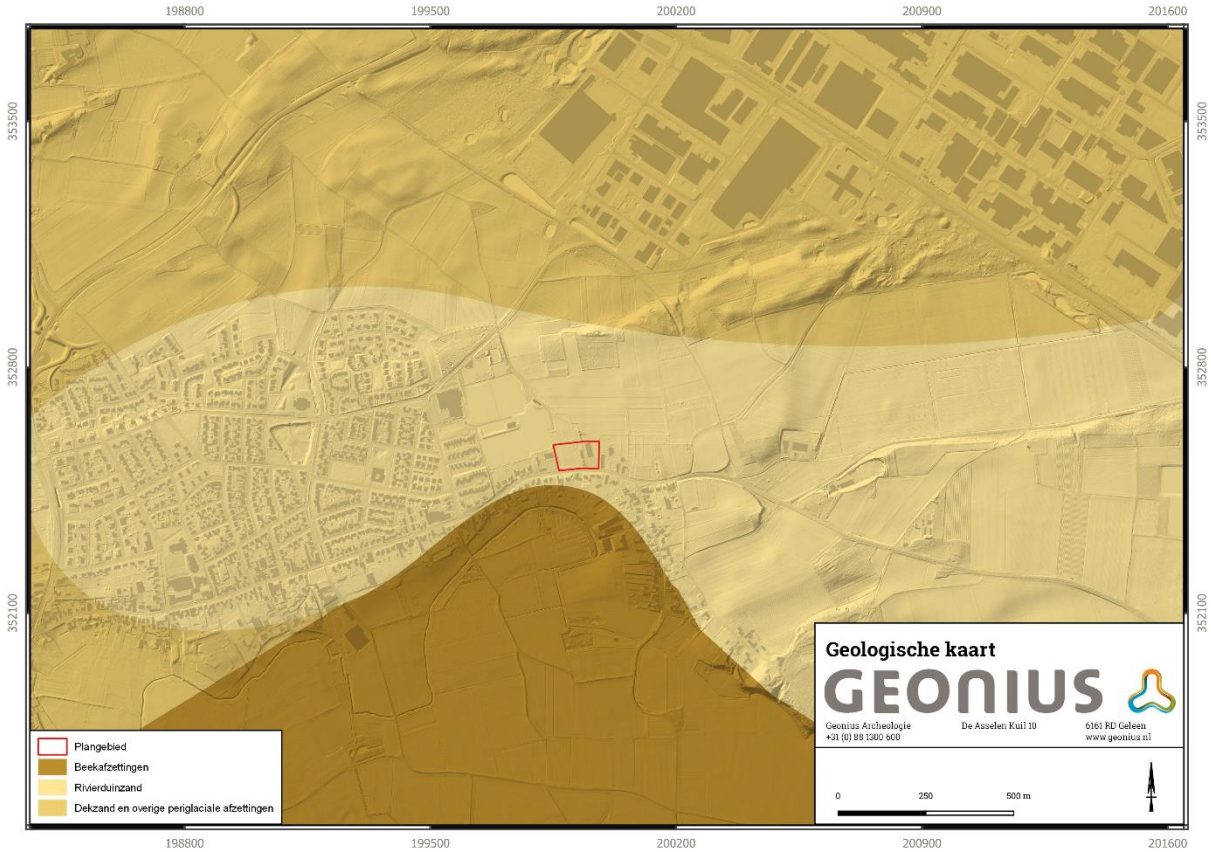
Het Limburgs landschap is gevormd als gevolg van een combinatie van tektonische activiteiten, klimaatverandering en de stroom van de Maas. In de ondergrond van Limburg loopt een stelsel van zuidoost-noordwest georiënteerde breuken in de aardkorst. Een belangrijke breukzone is de zogenaamde Feldbiss breuk (deze breuk loopt vanaf Stolberg langs de lijn Sittard-Kerkrade richting Bree waar deze samen gaat met de Geleenbreuk en de Heerlerheidebreuk en hier vervolgens als de Neeroeterenbreuk wordt aangeduid). Door de opheffing van de Ardennen en het Rijn-Leisteenplateau (beide zijn zogenaamde middelgebergtes) aan het einde van het Tertiar, kwam het gedeelte van Limburg ten zuiden van de Feldbiss-breuk hoger te liggen, terwijl het gebied ten noorden van deze breuk, de zogenaamde Roerdalslenk lager kwam te liggen (opheffingsgebieden worden aangeduid als horsten en dalingsgebieden als slenken). Door deze langzame kanteling van Zuid-Limburg verplaatste de Maas zich langzaam van oost naar west. Dit verplaatsen gebeurde in etappes, waarbij in koude perioden de Maas een wilde vlechtende rivier was, die grindig sediment afzette. Deze afzettingen worden gerekend tot de Formatie van Beegden. Gedurende warmere perioden veranderde de Maas in een langzaam stromende, meanderende rivier, met een diepe stroomgordel. In deze fase sneed de Maas zich in de bodem in, om vervolgens in de volgende koudere en warmere periodes dit proces te herhalen. Vanwege de verplaatsing

[8] KNA versie 4.1, Protocol 4002.

van de Maas van oost naar west, ontstond zo een terrassen landschap, waarbij de hoogste en oudste terrassen zich in het oosten bevinden en het huidige, holocene stroomdal van de Maas in het westen.

Het plangebied behoort tot het terras van Eijsden-Lanklaar (code E-L). Dit terras is ontstaan tijdens het Saalien (225.000 en 130.000 jaar BP), toen de Maas zich als meanderende rivier begon in te snijden in haar grofzandige bedding uit de voorgaande periode. Tijdens overstromingen werd zogenaamde Hochflutlehm afgezet waardoor de grofzandige terrasafzettingen werden afgedekt.

Ten tijde van de insnijding van de Maas werden op de terrassen dekzand afgezet. Met name tijdens het Vroeg- en Laat-Pleniglaciaal traden er als gevolg van koude en droge klimatologische omstandigheden op grote schaal verstuivingen op, van zand uit beek- en rivierbeddingen (respectievelijk 73.000 tot 55.000 en 29.000 tot 12.450 jaar geleden). Dit zand (aangeduid als de Formatie van Boxtel) werd onder meer in Noord-Brabant en Limburg afgezet.
Volgens de geologische kaart maakt het plangebied deel uit van het Maas terrassenlandschap, met lage terrassen en lage heuvels, ruggen, welvingen, laagtes en vlaktes. Het ligt op rivierduinzand, ontstaan in het Vroeg Holoceen- Weichselien (Afbeelding 4).

Afbeelding 4: Uitsnede van de geologische kaart. Het rode kader geeft het plangebied weer. Bron: Geologische Kaart Nederland.

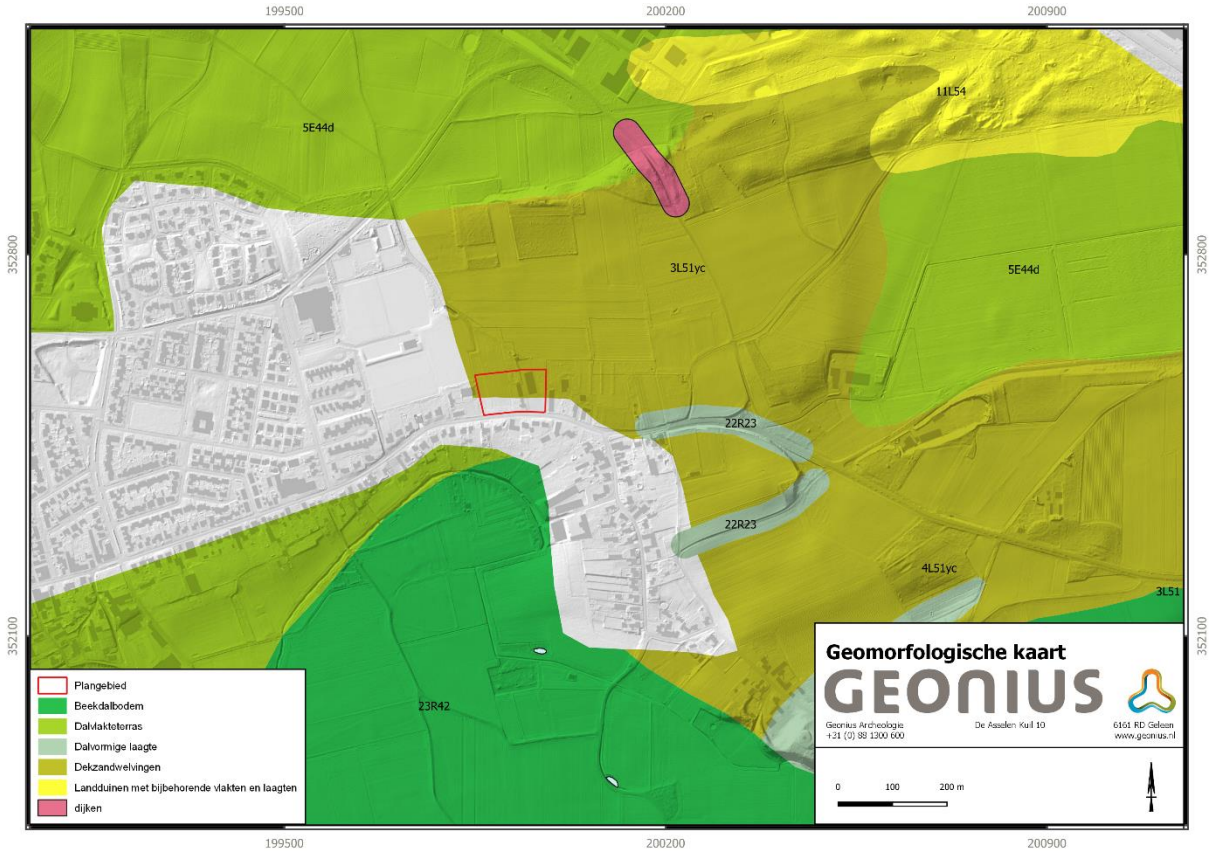
Het dekzand in het plangebied wordt gerekend tot het Laagpakket van Delwijnen van de Formatie van Boxtel en bestaat uit zeer fijn tot grof zand dat onder periglaciale eolische omstandigheden is afgezet. Het pakket ligt veelal aan het maaiveld en kan tot 20 m dik zijn.
In het zuiden liggen beekafzettingen met dezelfde ouderdom, behorende tot het Laagpakket van Singraven van de formatie van Boxtel. De afzettingen zijn van fluviatiele of fluvioperiglaciale oorsprong en bestaan uit zeer fijn tot zeer grof zand met silt of grind, of in leem en humeuze zandige klei. In het noorden ligt periglaciaal dekzand

uit het Weichselien, behorende tot het Laagpakket van Wierden, ook onderdeel van de Formatie van Boxtel. Dit is fijn tot matig grof periglaciaal dekzand. De Formatie van Beegden wordt op een diepte van circa 5 m verwacht.

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied deels in een ongekarteerd gebied vanwege de bebouwing (Afbeelding 5). Het grootste deel, en waarschijnlijk ook het ongekarteerde deel, bestaat uit dekzandwelvingen (3L51yc). Deze landschapsvorm heeft een hoogteverschil van 0,5 tot 1,5 m en is overwegend bedekt met een oud bouwlanddek. In het zuiden, ter plekke van het dal, ligt een beekdalbodem (kaartcode 23R42). Ten zuidoosten van het plangebied liggen dalvormige laagten (kaartcode 22R23). Deze kunnen gelinkt worden aan een oud rivier- of beeksysteem.[9]

Ten zuiden van het plangebied stroomt de Roer die zich al vele duizenden jaren door de Roerdalslenk een weg naar de Maas baant. In het begin van het Holoceen, de periode vanaf circa 11.700 jaar geleden, zocht de Roer zich via een oppervlakkige soort delta een weg richting de Maas. Er waren twee hoofdstromen te onderscheiden. Eén loop zocht zich een weg ten noorden van het huidige Vlodrop en Sint Odiliënberg, een zuidelijke tak liep via Posterholt richting Aerwinkel/Montfort. Het was vooral het traject direct ten zuiden van Posterholt (Voorsterveld) dat belangrijk was voor afvoer van water uit het bovenstroomse gebied. Ter hoogte van Aerwinkel boog de zuidelijke Roertak af naar het noorden en stroomde richting Sint Odiliënberg. Deze zuidelijke loop vormt heden ten dage het stroomgebied van de Vlootbeek.
Over het verlaten van de zuidelijke loop van de Roer is de gangbare theorie dat er tijdens een relatief koude periode, zo'n 4000 jaar geleden (tijdens het Sub-Boreaal), grote zandverstuivingen rond Montfort op traden. Langzaam maar zeker stoof de loop van de Roer ter hoogte van Aerwinkel dicht. Hierdoor werd in het stroomopwaarts gelegen Voorsterveld water opgestuwd en werd de Roer genoodzaakt zijn loop te verleggen. Die werd in het noordelijke traject gevonden en daaruit ontstond uiteindelijk het huidige Roerdal bij Vlodrop. Het opgestuwde water in het Voorsterveld zorgde er vrijwel tegelijkertijd voor dat de stuifduinen richting Montfort werden doorbroken, wat leidde tot de vorming van het Vlootbeekdal tussen Aerwinkel en Montfort. Pannekoek van Rheden maakte dit op uit het ontbreken van de kenmerkende, door de Roer afgezette klei- en oud-holocene afzettingen in het Vlootbeekdal die hij bovenstrooms (bijvoorbeeld in het Voorsterveld) wél aantrof. Het verklaart tevens waarom het Vlootbeekdal op het traject tussen Aerwinkel en Montfort zo smal is. Door het steeds dieper insnijden van de Roer bij Vlodrop nam de wateraanvoer richting Aerwinkel namelijk aanzienlijk af. Door deze beperkte wateraanvoer zal de afvoer traag zijn verlopen en daarmee de eroderende werking van de Vlootbeek richting Montfort beperkt zijn geweest. Daardoor zal het deel van het Vlootbeekdal tussen Aerwinkel en Montfort grotendeels zijn opgevuld met veen.[10] Onderzoek van Van der Beek heeft aangetoond dat er ook een tektonische verklaring is. De aardschol van de Roerdalslenk zou in het noorden sterker zijn gedaald dan in het zuiden, waardoor de Roer zijn bedding naar het noorden heeft verlegd. Pollenonderzoek heeft aangetoond dat het veen in de oude Roer meanders al vanaf het Sub-Boreaal is gevormd en dat er sindsdien geen sedimentatie meer heeft plaatsgevonden.

[9] www.legendageomorfologie.wur.nl
[10] Pannekoek van Rheden 1941; De Mars, 2006

Afbeelding 5: Uitsnede uit de geomorfologische kaart. Het rode kader geeft bij benadering de ligging van het plangebied weer. Bron Geomorfologische Kaart Nederland.

2.5.2 Bodem

Volgens de bodemkaart komen in het plangebied horstpodzolgronden voor ontwikkeld in lemig fijn zand (kaartcode Y23b, zie Afbeelding 6).

Podzolgronden ontstaan door het bodemvormingsproces podzolisering. Bij dit proces spoelen humus en mineralen in en uit door wegzijgend water. Deze bodems hebben een asgrijze loodzandlaag, dit is een uitspoelingshorizont (E-horizont) en een inspoelingshorizont.[11]

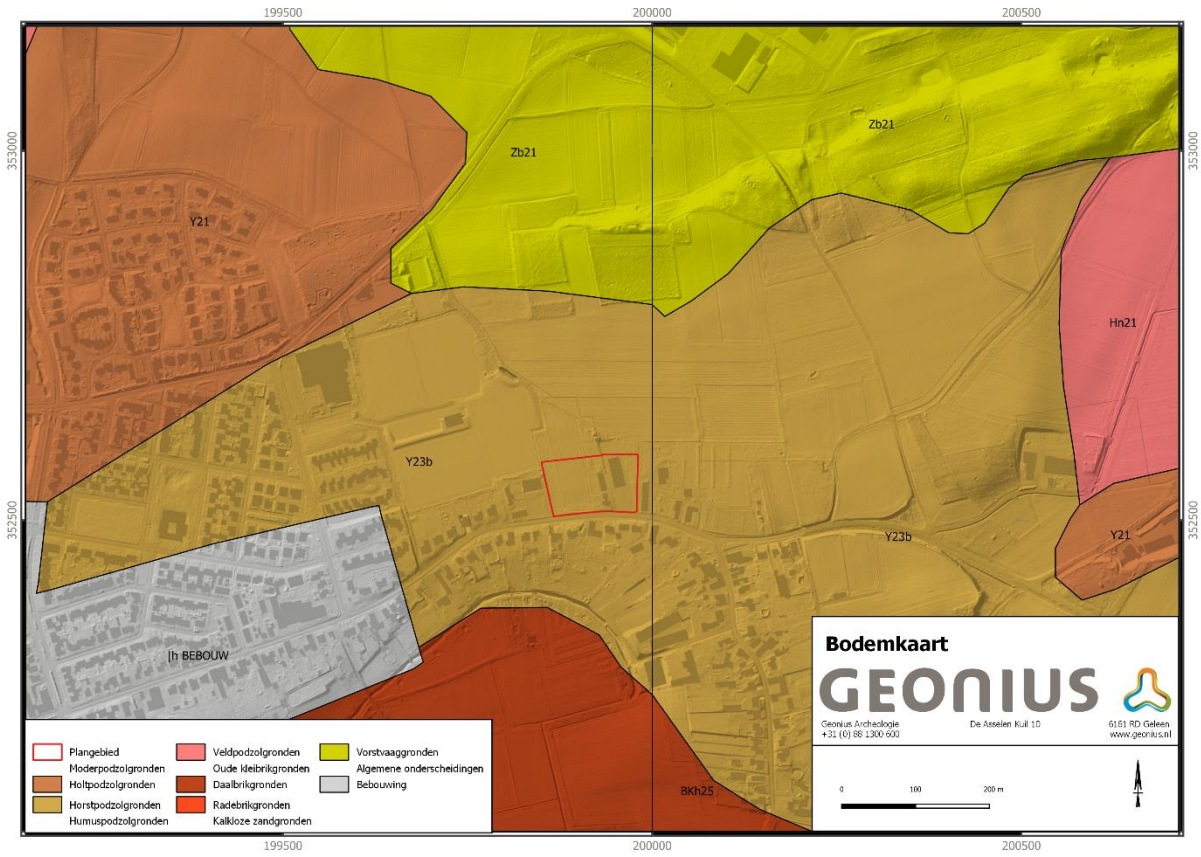
Holtpodzolbodems zijn moderpodzolgronden. Dit zijn gronden met een moderpodzol B-horizont, wat wil zeggen dat binnen 20 cm diepte geen ophoping van ingespoelde organische stof voorkomt en de humus in niet-amorfe vorm wordt aangetroffen. Deze horizont bevat steeds duidelijker ijzer, wat als huidjes om de zandkorrels heen zit. Moderpodzolgronden komen voor als mineralogisch rijke zanden met diep grondwater. De overgangen naar de horizonten is over het algemeen geleidelijk. Een uitgesproken loodzandlaag (E-horizont) ontbreekt vaak. Een grond wordt tot de pozolgronden gerekend indien de B-horizont goed ontwikkeld is. Op basis van de vorm van de organische stof in de B-horizont worden Podzolgronden ingedeeld in Humuspodzolgronden (gronden met overwegend amorfe humus in de B-horizont) en Moderpodzolgronden (gronden met overwegend moderhumus in de B-horizont).

Humuspozolgronden worden op grond van het al dan niet voorkomen van ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de B2 horizont verdeeld in veldpodzolgronden (geen ijzerhuidjes) en haarpodzolgronden (met ijzerhuidjes).

Moderpodzlgronden worden naar de aan of afwezigheid van een banden-B in de ondergrond verdeeld in holtpodzolgronden en horstpodzolgronden.

[11] www..geheugenvandrenthe.nl; www.legenda-bodemkaart.bodemdata.nl

Horstpdzolgronden zijn moderpodzolgronden met een dunne humushoudense bovengrond en met banden-B in de ondergrond. De banden-B bestaat uit een serie boven elkaar liggende sterk door ijzer verkitte fibers of banden die elk 5 tot 15 cm dik zijn.
Een holtpodzolgrond is een moderpodzolgrond waarvan de humeuze bovengrond minder dan 30 cm dik is en geen banden -B in de ondergrond zitten.[12]

Afbeelding 6: Uitsnede bodemkaart. Het rode kader geeft bij benadering de ligging van het plangebied weer. Bron: Bodemkaart van Nederland.

Grondwater

Bij het bepalen van het grondwaterregime van de bodem wordt gewerkt met grondwatertrappen (zie tabel 1). Deze trappen geven een klassenindeling weer van ten eerste de verschillende grondwaterstanden naar diepte en ten tweede de seizoensvariatie in de grondwaterstanden. De trappen worden vastgesteld op een schaal van I tot VIII (van respectievelijk extreem nat tot extreem droog).
Gebiedsdelen met een goede ontwatering (Grondwatertrap VI en VII) zijn zeer geschikt voor landbouw en vormden mede daarom, met name in het verleden een aantrekkelijk vestigingsgebied. In droge bodems wordt onverbrand organisch materiaal slecht bewaard gebleven als gevolg van oxidatie. Anorganische resten en verbande organische resten kunnen wel goed geconserveerd zijn gebleven. In gebieden met een hoge grondwaterstand kunnen daarentegen organische archeologische resten wel goed geconserveerd worden aangetroffen.
Binnen het plangebied komt grondwatertrap VII voor.

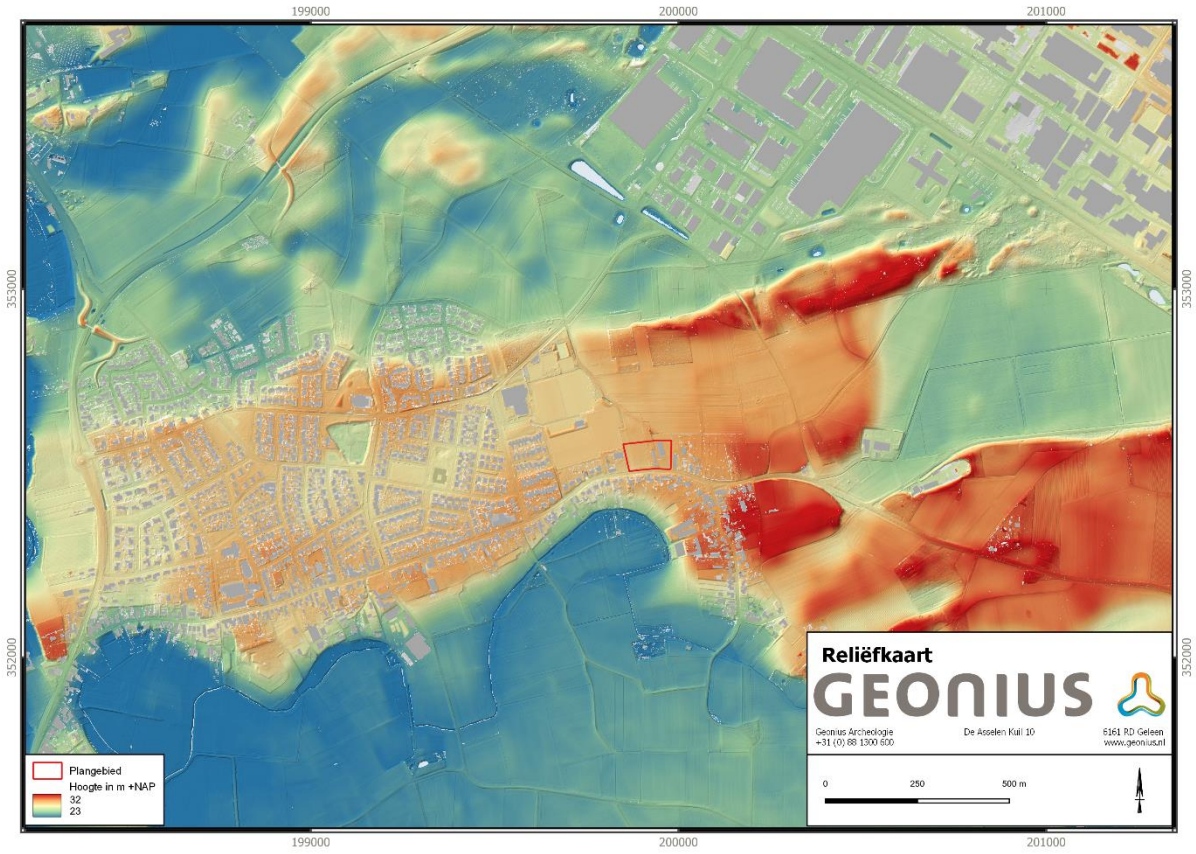
[12] www.legenda-bodemkaart.bodemdata.nl

Tabel 1: Grondwatertrappen.

Grondwatertrap	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
GHG in cm beneden maaiveld	-	-	<40	40-80	<40	>40	>80	>140
GLG in cm beneden maaiveld	<50	50-80	80-120	80-120	>120	>120	>120	>160

2.5.3 Actueel Hoogtebestand Nederland

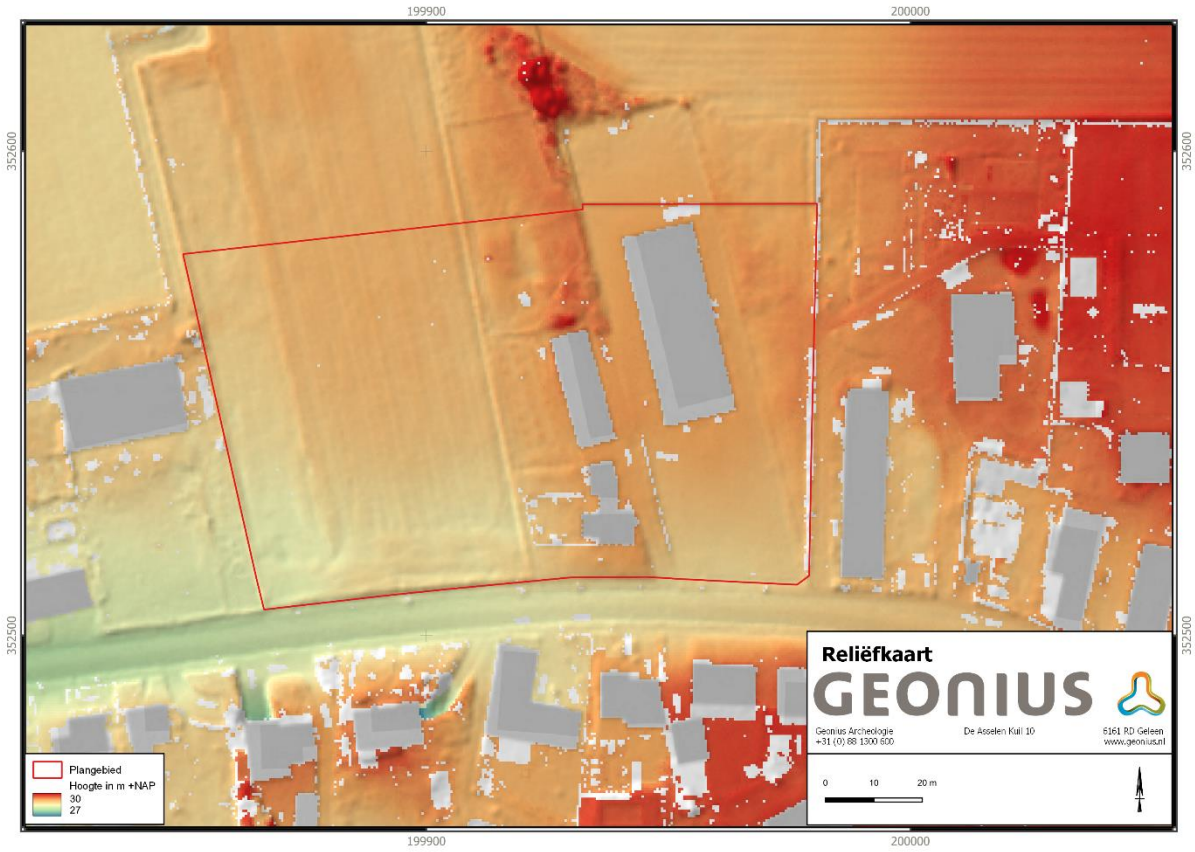
Op Afbeelding 7 is het AHN afgebeeld in zogenaamd maaiveld perspectief (Dynamische opmaak). Op deze uitsnede is te zien dat het plangebied op een relatief hooggelegen deel, op een zuidwest-noordoost georiënteerde dekzandrug. Op de kaart is het beekdal tevens erg goed zichtbaar. Hier zijn de kronkelwaarden, de boogvormige lager gelegen delen als restanten van de Roer, ook duidelijk. Verder zijn de dalvormige laagten van de geomorfologische kaart herkenbaar.

Afbeelding 7: Brede uitsnede uit de AHN, waarbij de hoogste delen rood/oranje zijn en de laagste blauw/groen. Het plangebied is roodomlijnd. Bron: AHN.

De hoogte van het maaiveld varieert: in het centraal noorden bedraagt deze circa 29,43 m + NAP en in het zuidwesten is deze ongeveer 28,36 m + NAP.[13] Op Afbeelding 8 lijkt het plangebied te zijn geëgaliseerd.

[13] www.ahn.arcgisonline.nl

Afbeelding 8: Nauwkeurigere uitsnede uit de AHN, waarbij de hoogste delen rood/oranje zijn en de laagste blauw/groen. Het plangebied is roodomlijnd. Bron: AHN.

2.5.4 Resumé en verwachting archeologie

Het plangebied maakt deel uit van het terras van Eijsden-Lanklaar. Dit terras is ontstaan tijdens het Saalien (225.000 en 130.000 jaar BP. Met name tijdens het Vroeg- en Laat-Pleniglaciaal (respectievelijk 73.000 tot 55.000 en 29.000 tot 12.450 jaar geleden) wed het terras afgedekt met dekzand (eolische afzettingen). In dit dekzand hebben zich in het plangebied horstpodzolgronden ontwikkeld in lemig fijn zand. De hoogte van het maaiveld varieert tussen 29,43 en 28,36 m +NAP.

Op grond van de geologische afzettingen kunnen op de Maasterras afzettingen archeologische resten voorkomen daterend uit het Midden Paleolithicum. Vanaf de top van de dekzandafzettingen (het huidig maaiveld) kunnen archeologische resten voorkomen daterend vanaf het Laat Paleolithicum.

2.6 Historische situatie en mogelijke verstoringen

Het beschrijven van de historische situatie dient meerdere doelen. Er wordt archeologisch inhoudelijk gekeken of eventueel sprake is van historische bebouwing (bijvoorbeeld scheepswerven), mogelijke vaarwegen en/of subrecent gebruik, waarbij vastgesteld moet worden of sprake is van verstoringen (bijvoorbeeld ontgrondingen, stortingen en verhardingen). Belangrijk is niet alleen te vermelden welke informatiebronnen zijn gebruikt, maar ook welke niet zijn gebruikt.[14]

Bewoningsgeschiedenis

De oudste menselijke activiteiten in Nederland dateren uit het Paleolithicum. In het Laat-Paleolithicum, Mesolithicum en deels het Neolithicum leefden de bewoners van jagen/verzamelen en visvangst. De jager-verzamelaars trokken door het landschap met name achter het wild aan. Vanuit grotere basiskampen werden

[14] KNA versie 4.2, Protocol 4002.

jacht expedities opgezet waarbij de jagers langere tijd onderweg waren en tijdelijke kleine kampen inrichten waar ze een beperkt aantal dagen verbleven, zogenaamde extractiekampen. Archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat deze kampen voornamelijk worden aangetroffen in de omgeving van water op overgang van hoog en droog naar laag en nat, de zogenaamde gradiënt situatie.

Landbouw en daarmee het Neolithicum begon in Nederland ongeveer 5300 voor Chr. op de Zuid-Limburgse lössgronden en verspreidde zich hierna door de rest van Nederland. De mensen waren gebonden aan vaste woonplaatsen met als gevolg dat ze het landschap gingen inrichten. Uit het Neolithicum stammen ook de oudste zichtbare landschapselementen namelijk de Neolithische grafheuvels, welke in de buurt van het plangebied niet ontdekt zijn.[15] De boeren bewerkten kleine akkers te midden van uitgestrekte bossen waarbij het vee in een stal of binnen een omheining werd gehouden, een systeem dat tot in de Bronstijd werd toegepast. Neolithische vondsten zijn geconcentreerd in de omgeving van de Maas en de belangrijkste waterlopen, zoals de Roer. Deze gebieden hebben nadien hun favoriete positie door de prehistorie en de geschiedenis heen behouden.

In de IJzertijd werd een ander akkersysteem gehanteerd dat wordt aangeduid als het zogenaamde *Celtic Fields* systeem: kleine ongeveer vierkante percelen die door wallen waren omgeven, ook bekend als raatakkers. Ook deze zijn in de omgeving van het plangebied niet ontdekt.[16] De duidelijkste zichtbare sporen uit de late prehistorie zijn eveneens grafheuvels.

Met de komst van de Romeinen vond een ingrijpende verandering in de samenleving plaats. De belangrijkste economische ontwikkeling was de introductie van villa's, grote agrarische bedrijven (50-100 ha). De meeste villa's zijn gevonden in een smalle strook aan weerszijden van de Maas. Sommige villa's ontwikkelden zich uit omheinde inheemse nederzettingen. De grotere nederzettingen waren met elkaar verbonden door brede rechte wegen van waaruit lokale wegen richting de villa's leiden. Bij Melick lag ook een villa, namelijk Villa op de Lorberg.[17] Deze ligt in het verlengde van de in het noordoosten bekende romeinse weg, aan de zuidwestelijke zijde van het dorp. Het grootste deel van de bevolking bleef wonen in traditionele boerderijen en was meer gericht op zelfvoorziening. De omvang van nederzettingen zal net als later hebben gevarieerd van een enkele boerderij tot een dorp. Vanaf de eerste eeuw na Chr. lijkt zich echter een concentratie van de bevolking in grotere nederzettingen te hebben voorgedaan. Buiten de woonkernen, vaak aan wegen, lagen de begraafplaatsen. In het verlengde van de weg, ten zuidwesten van Melick, heeft een grafveld gelegen. Ten noordwesten ligt hier ook een van, hoewel hier geen romeinse weg bekend is. Een aantal plaatsen in Limburg zijn nog terug te voeren tot de Romeinse tijd. Melick is daar één van, in de Romeinse tijd *Mederiacum* genoemd.[18] Het vertrek van de Romeinen in het begin van de 5e eeuw leidde tot een economische instorting die een eind maakte aan de villa's. Met het vertrek van de legioenen lijkt ook een belangrijk deel van de inheemse bevolking naar zuidelijker streken te zijn geëmigreerd waarmee de bevolkingsomvang in het huidige Nederland rond de 5^{e} en 6^{e} eeuw een dieptepunt bereikte. Pollenanalytische gegevens wijzen op verlaten cultuurlandschap en uitbreiding van bossen. Uit deze periode zijn maar weinig nederzettingen en grafvelden ontdekt. Aanwijzingen voor bewoningscontinuïteit tussen de romeinse periode en de Vroege-Middeleeuwen concentreren zich langs de randen van het Maasdal.

In de Merovingische tijd begon een langzaam herstel. De bevolking groeide weer, nederzettingen en cultuurland werden uitgebreid. Kenmerkend voor de Vroege-Middeleeuwen is de grote dynamiek van het nederzettingspatroon, met nederzettingen die regelmatig werden verplaatst. Net als in de Romeinse tijd waren nederzettingen en begraafplaatsen ruimtelijk gescheiden. Vanaf de Karolingische periode lijkt de grootste dynamiek voorbij en kregen nederzettingen een vaste locatie. Van de vroegmiddeleeuwse landbouw in midden en Noord-Limburg is vrijwel niets bekend. Verondersteld wordt dat er net als in Zuid-Limburg in Midden- en Noord-Limburg sprake was van het domaniale stelsel: een bedrijfstype waarbij het land van grootgrondbezitters

[15] www.rce.webgispublisher.nl
[16] www.celticfields.net
[17] www.vici.org; www.roerstreekmuseum.nl
[18] www.vici.org

werd bewerkt door onvrijen (horigen) die in ruil voor hun arbeid een stuk land kregen waarmee ze in hun onderhoud konden voorzien. Het stelsel was gebaseerd op betaling in natura. Met name door het grootgrondbezit wordt het ontstaan van de dorpen verklaard, die ontstonden in de directe omgeving van grondheerlijke centra. Ook kerkstichtingen zullen stimulerend hebben gewerkt op de dorpsvorming. In de 8e tot de 10e eeuw lijken de nederzettingen een vaste locatie te hebben gekregen en ontstonden mogelijk ook de eerste grotere agrarische dorpen en de velden.[19] De grondslagen voor het huidige cultuurlandschap zijn dan ook in de Vroege-Middeleeuwen gelegd.[20]

De Volle en Late Middeleeuwen (1000-1500) zijn van groot belang geweest voor het cultuurlandschap. In de grote ontginningsperiode van de 10e tot het begin van de 14e eeuw, als gevolg van de toename van de bevolkingsomvang, werd de basis gelegd voor een belangrijk deel van het huidige cultuurlandschap. Tussen de 10e eeuw en de begin van de 14e eeuw groeide het aantal nederzettingen als ook het cultuurland. Ook ontstonden in deze periode de meeste steden. De toenemende ontginningen leidden tot een sterke inkrimping van de weidegronden waardoor een tekort ontstond aan weidegronden. Als gevolg werden de moerasbossen in de beekdalen omgezet in graslanden. De moerasbossen werden gekapt en ontwateringssloten werden gegraven. In de tweede helft van de 14e eeuw namen de ontginningen af ten gevolge van een bevolkingsdaling. In de 15e eeuw volgen dan weer nieuwe, minder grootschalige ontginningen.

De Nieuwe tijd (1500-nu) was een dynamische periode waarin de bevolking groeide, het aantal nederzettingen als ook het cultuurlandschap werd uitgebreid en het bodemgebruik veranderde. Hierdoor heeft het cultuurlandschap op veel plaatsen een grote dynamiek gekend waarbij bijvoorbeeld nederzettingsvormen, kavelvormen en opgaande begroeiing in de loop der tijd ingrijpend kunnen zijn veranderd.

2.6.1 Historische ontwikkeling plangebied

Het plangebied maakt grotendeels deel uit van de bebouwde kom van Melick. In Melick is bewoning aangetroffen die dateert uit de Romeinse tijd. Melick werd in de Romeinse tijd *Mederiacum* genoemd en is opgenomen in een romeinse reisgids uit de 3de eeuw, de Itinerarium *provinciarum Antonini Augusti*. Uit Melick is ook een Romeins villa complex bekend. In een schenkingsakte uit 943 werd het dorp aangeduid als Malialicol. Het plangebied zelf maakt geen deel uit van de kern van Melick. Het ligt aan de rand van het gehucht Waterschei dat momenteel deel uitmaakt van de kern van Melick. Het toponiem Waterschei is afgeleid van zijn ligging op een waterscheiding, d.w.z., de scheiding tussen de afwateringen naar twee beken of rivieren.

Van de Cultuurhistorische Waardenkaart Provincie Limburg (Atlas Limburg) en de Erfgoedatlas van het RCE zijn over het plangebied geen aanvullende gegevens bekend.[21]

Op de kadastrale minuutplans van 1811-1832 (Afbeelding 9) is het plangebied doorsneden door een weg, de ‘Wintergaets wegh’. Deze huidige Wintergaats ligt verder naar het noordwesten. Binnen het plangebied hebben in het zuiden twee huizen gelegen. Verder zijn de percelen van het plangebied alleen in gebruik als bouwland. Zichtbaar zijn ook de bomenranden die overwegend als verkavelingsgrenzen zijn gebruikt.

[19] Er is sprake van een veld wanneer aan de volgende drie essentiële kenmerken wordt voldaan: 1; er zijn verschillende eigenaren en/of gebruikers, 2; visuele openheid en 3; het gebruik van bouwland met de nadruk op graanteelt.
[20] Renes, 1999.
[21] Wwww.rce.webgis.nl; www.portal.prvlimburg.nl

Afbeelding 9: Historische kadastrale kaarten van 1811-1832. Het rode kader geeft de huidige ligging van het plangebied weer. Bron: Beeldbank RCE.

Volgens historische kaarten lijkt het plangebied en de omgeving lang weinig te veranderen. De gebouwen binnen het plangebied bestonden nog in 1899 (Afbeelding 10). Op dezelfde kaart is de natuurlijke glooiing die het landschap had zichtbaar. Rond 1929 lijken de tuinen of erven binnen en naast het plangebied vervallen te zijn. Het heidegebied is dan ook gekrompen. De weg ten westen van het plangebied had niet langer een connectie met de Wintergaats weg. Rond 1940 (Afbeelding 10) is de bebouwing in het plangebied verdwenen. Op dezelfde percelen liggen nu boomgaarden. Op de kaart van 1962 is het grootste deel van het plangebied in gebruik als akkerland, met een deel weide. Rond 1970 (Afbeelding 10) lijkt de bestaande bebouwing in het plangebied te bestaan. Dit klopt, aangezien het bouwjaar van de westelijke panden 1965 is.[22] Het bebouwingslint is op deze kaart ook dichter bebouwd. Op de kaart van 1999 (Afbeelding 10) staat de grote loods op de kaarten. Deze is in 1994 gebouwd.[23] De Wintergaats weg lijkt nu ook een landweg te zijn geworden. Na deze periode is het plangebied niet meer veel veranderd.

[22] www.bagviewer.kadaster.nl
[23] www.bagviewer.kadaster.nl

Afbeelding 10: Historische kaarten omstreeks 1899, 1940, 1970 en 1999. Het rode kader geeft de ligging van het plangebied weer.

Tweede Wereldoorlog

Volgens de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) lag het plangebied in de Tweede Wereldoorlog net buiten de Rur-stellung linie. Deze Duitse verdedigingslinie bevond zich aan de noordzijde van de Roer, aangelegd om de geallieerden te vertragen. Het operatieterrein de Roerdriehoek lag ook nabij. Dit is de operatie Blackcock. [24] De Rur-Stelling bestond van eind 1944 tot maart 1945. Restanten hiervan zijn gevonden bij de Prins Bernhard Molen aan de Waterschei.[25] Melick heeft langer dan een maand in de frontlinie gelegen. Melick is op 1 maart 1945 bevrijdt.[26]

Zo'n 480 m ten zuidoosten van het plangebied staat een veldkruis, geplaatst ter nagedachtenis aan de executie van drie Russische dwangarbeiders. Zij moeten rond 1 november 1944 geëxecuteerd zijn.[27]

[24] www.ikme.nl
[25] www.archeoroutelimburg.nl
[26] www.oorlogsbronnen.nl
[27] www.tracesofwar.nl

Uit het verliesregister is gebleken dat er tijdens te Tweede Wereldoorlog drie vliegtuigen zijn neergekomen in de buurt van Melick. Een Stirling I, een Mosquito B.XVI en een Lancaster III zijn neergekomen tussen Melick en Herkenbosch. De exacte locaties hiervan zijn onbekend.[28]
Volgens het werk van Van Blankenstein over oorlogsvernielingen tijdens de Tweede Wereldoorlog is de kerk van Melick geheel verwoest.[29]
Binnen het plangebied is een munitieruimingsrapport bekend bij BeoBOM. De locatie hiervan ligt net ten zuiden van het zuidoostelijke gebouw. Verder langs de Groenstraat aan beide zijden zijn meer ruimingen bekend, maar liefst zeventien andere, binnen een straal van 500 m.[30]

2.6.2 Mogelijke verstoringen

Uit de hierboven vermelde bronnen zijn geen aanwijzingen voor grootschalige verstoringen naar voren gekomen. Bij het bodemloket zijn geen aanwijzingen voor verstorende saneringen bekend. [31] Volgens de KLIC-melding van 5 november zijn in het gebied diverse kabels en leidingen bekend.[32] Deze liggen ten zuiden van het huis en de grote loods richting de weg en in een strook in het westen aan de rand van het plangebied (zie bijlage 1).

2.6.3 Ondergrondse bouwhistorische gegevens

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek en de bepaling van het (eventuele) vervolg van het voortraject (inventariserend veldonderzoek), is het van belang de ondergrondse bouwhistorische waarden (al dan niet volledig onderzocht) te beschrijven. Hiertoe is de Atlas Leefomgeving geraadpleegd.[33] Hierbij zijn geen aanvullende gegevens verzameld.
Uit raadpleging van historische kaarten blijkt dat bebouwing heeft gestaan in het zuiden van het plangebied. Het is niet uitgesloten dat mogelijke resten van deze gebouwen (fundamentresten en of kelderresten) nog in de ondergrond aanwezig kunnen zijn.

2.6.4 Resumé en verwachting archeologie

Het plangebied is voor zover kon worden achterhaald in historische tijden beperkt bebouwd geweest en is grotendeels in gebruik geweest als bouwland. In de 19e eeuw hebben in elk geval twee gebouwen gestaan in het zuiden. De huidige bebouwing verscheen vanaf 1965. Het is onduidelijk of in de Tweede Wereldoorlog in het plangebied gevechtshandelingen hebben plaatsgevonden, maar in de buurt van en in het plangebied zijn meerdere munitieruimingen bekend.
De verwachte gevolgen voor mogelijke aanwezige archeologische waarden zullen voor het grootste deel van het plangebied beperkt zijn. Als gevolg van het gebruik als bouwland zal de bodem naar verwachting tot maximaal 40 cm (bouwvoor) zijn geroerd. De verstoring als gevolg van de bebouwing zal naar verwachting groter zijn mede als gevolg van het uitgraven van de fundamenten, kelders en kabels en leidingen. Onder de vloeren kan echter nog een intacte bodem worden aangetroffen. Dit geldt ook voor de moderne bebouwing.

2.7 Bekende archeologische waarden

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek is het van belang de bekende archeologische waarden te beschrijven. Kennis daaromtrent bepaalt mede de onderzoeksstrategie van vervolgactiviteiten.[34] In de volgende paragrafen worden daarom relevante gegevens uit de AMK, Archis en de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart beschreven.

[28] Auwerda en Grimm, 2008.
[29] Van Blankenstein 2006.
[30] www.beobom.nl
[31] www.bodemloket.nl
[32] KLIC-melding.
[33] www.atlasleefomgeving.nl
[34] KNA versie 4.2, Protocol 4002.

2.7.1 Archeologische monumentenkaart

De AMK is een digitaal bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland dat door de RCE in samenwerking met de desbetreffende provincie is opgesteld. Sinds 2014 is dit een statische kaart die niet meer wordt bijgewerkt. Op de kaart staan terreinen met archeologische status aangegeven. De kaart baseert zich op gegevens uit ARCHIS. Statustoekenning vindt plaats nadat het terrein is getoetst aan een aantal door de RCE gehanteerde criteria (kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde).
Het plangebied maakt geen deel uit van een AMK terrein. In een straal van 500 m bevindt zich één AMK terrein. Het betreft monument 16636, op 5 m afstand ten zuiden. Dit is een terrein van hoge archeologische waarde met bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd van de oude dorpskern van Melick.

2.7.2 Archeologische vondstlocaties

ARCHIS is het geautomatiseerde Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Het bestaat uit een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen, daterend van de Prehistorie tot de Nieuwe tijd. In ARCHIS staat geen vondstlocatie geregistreerd binnen de begrenzing van het plangebied. Uit de directe nabijheid van het plangebied (binnen een straal van 500 m) zijn veertien vondstlocaties bekend.

Tabel 2: Overzicht ARCHIS-vondstlocaties

Zaakidentificatie nr.	Afstand t.o.v. plangebied [m]	Datering	Aard van de melding
2891047100	35 ten oosten	RT-VMEB	Particuliere vondst, onbekend jaar. Stukken ondetermineerbaar aardewerk.
3121329100	315 ten oosten	BRONSL-ROML	Particuliere vondst, onbekend jaar. Urnen van een grafveld. Ondetermineerbaar aardewerk.
2878914100	390 ten zuidoosten	PALEOL-NEO	Vondsten uit veldkartering, omstreeks 1967. Stukken afslagen, een geretoucheerd werktuig en afschrabbers van vuursteen.
3240359100	320 ten zuiden	ROMM-ROMLA	Vondsten uit niet-archeologisch graafwerk, 2009. Fragment van een zandstenen beeld van zittende godheid (Jupiter).
2038198100	145 ten westen	IJZ-NT	Objectnummer 1081348. Vondsten van een AAO van Archol, 2003. Stukken aardewerk en Middeleeuwse kuilen.
2038205100	240 ten westen	IJZ-NT	Vondsten van een AAO van Archol, 2003. Stukken aardewerk, kuilen (NT;IJZ) en paalkuilen (IJZ)
2028259100	250 ten westen	Paleo-NT	Vondsten van een AAO van Archol, 2003. Stukken vuursteen (PALEO-NT), keramiek (IJZ-NT) en grachten (NT)
2058578100	240 ten westen	NEO-NT	Vondsten uit booronderzoek van RAAP Archeologisch Adviesbureau, 2002. De meeste vondsten afkomstig uit de oude akkerlaag. Aardewerk (NEO-IJZL; ME; NT; ROM-ME; NEO-IJZL)
2870635100	455 ten westen	NEO-ROMMB	Vondsten uit opgraving heemkunde Roerstreek, 1977. Vuurstenen bijlen (NEO), keramiek (IJZ) en crematiegraven (ROMMB)

Zaakidentificatie nr.	Afstand t.o.v. plangebied [m]	Datering	Aard van de melding
3125500100	455 ten westen	ROMM	Vondsten uit niet-archeologisch graafwerk, 1970. Romeins grafveld. Gebruiksaardewerk (inheems en terra sigilla, glazen fles, dupondius, een as, crematieresten, fibula (ROMM).
2890642100	450 ten westen	IJZ-ROMM	Vondsten uit niet-archeologisch graafwerk, 1971. Ter plekke van Romeins grafveld 2e eeuw. Drie crematiegraven: crematieresten, handgevormd aardewerk (IJZ), geverfde beker, wrijfschaal. Spijker en gedraaid keramiek
2707209100	410 ten noorden	MESO-NEO	Particuliere vondsten, 1971. Vuurstenen klingschrabber en afslagen.
2707599100	410 ten noorden	IJZ-ROM	Particuliere vondsten, 1971.handgevormd aardewerk (IJZ), gedraaid aardewerk (ROM).
3261240100	410 ten noorden	PALEO-BRONS, ROM	Vondsten uit veldkartering RAAP, 2003. Vuurstenen afslagen (PALEO-BRONS), aardewerk (ROM).

2.7.3 Archeologische onderzoeksgebieden

In een straal van circa 500 m van het plangebied zijn negen onderzoeksmeldingen bekend.

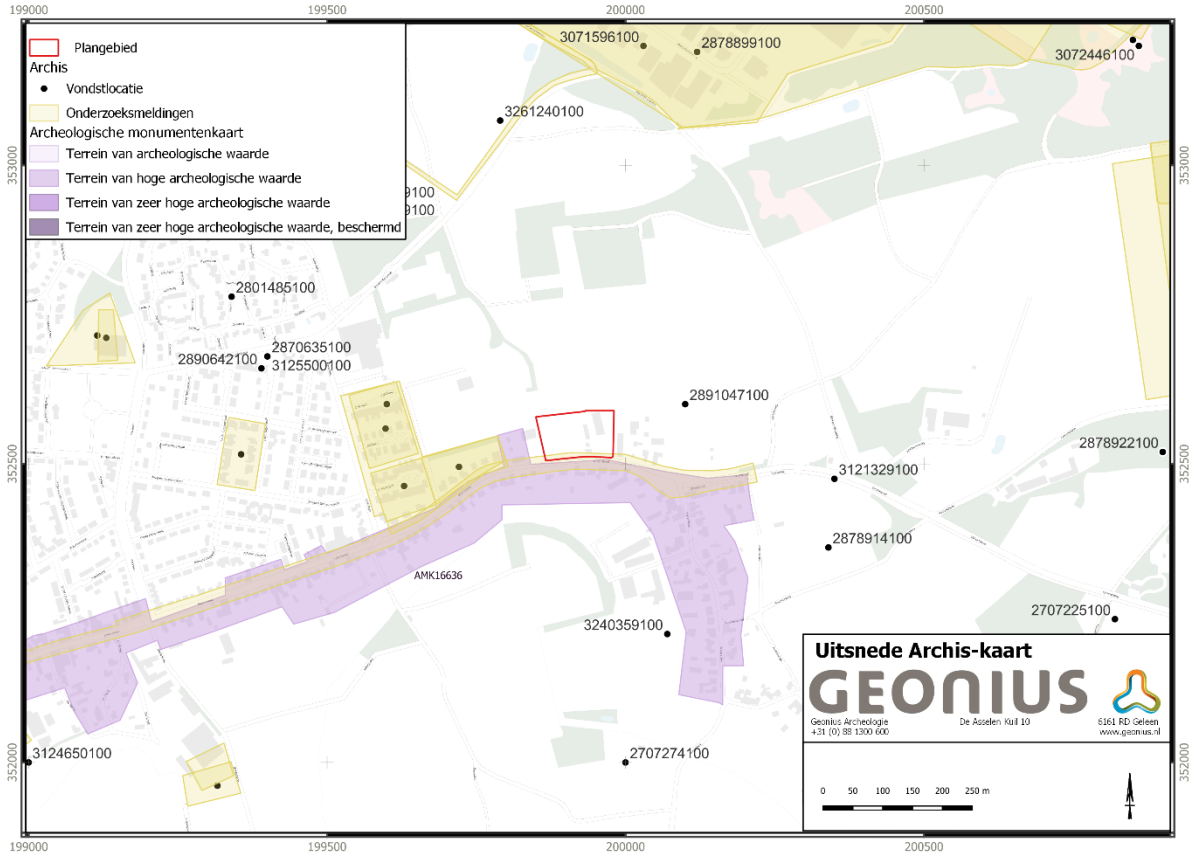
Tabel 3: Overzicht onderzoeksmeldingen

Zaakidentificatie nr.	Afstand t.o.v. plangebied [m]	Uitvoerder	Aard en resultaten van het onderzoek
5326166100	Overlapt ten zuiden	Econsultancy BV	Bureauonderzoek, 2023. Een hoge verwachting is opgesteld voor alle perioden. Indien de werkzaamheden beperkt zouden blijven tot de huidige verstoringen is het advies vrijgave. Zo niet, is een archeologische begeleiding geadviseerd.[35]
2058578100	65 ten westen	RAAP Archeologisch Adviesbureau	Booronderzoek, 2003. Rapport niet beschikbaar. Hierbij is een vindplaats aangetroffen, waarschijnlijk een kleine ijzertijdnederzetting. Het lijkt verstoord. Een proefsleuvenonderzoek werd aanbevolen.[36]
2038198100	65 ten westen	Archeologisch Onderzoek Leiden BV	AAO, 2003. Eerste campagne. Holtpodzolbodem met zeer zwak lemig fijn zand. Middeleeuwse leemwinningskuilen zijn aangetroffen, evenals post middeleeuwse en IJzertijd sporen. Over het hele terrein zijn vondsten verzameld uit alle perioden, maar de delen met opgehoogde bodem toonden geen tot nauwelijks sporen. Vervolgonderzoek is niet aangeraden.[37]

[35] Reynaert, 2023.
[36] Geraeds 2003.
[37] Duurland & van Wijk 2004.

Zaakidentificatie nr.	Afstand t.o.v. plangebied [m]	Uitvoerder	Aard en resultaten van het onderzoek
2038205100	200 ten westen	Archeologisch Onderzoek Leiden BV	AAO, 2003. Tweede campagne. Middeleeuwse leemwinningskuilen zijn aangetroffen, evenals post middeleeuwse en IJzertijd sporen. Over het hele terrein zijn vondsten verzameld uit alle perioden, maar de delen met opgehoogde bodem toonden geen tot nauwelijks sporen. Vervolgonderzoek is niet aangeraden.[38]
2028259100	200 ten westen	Archeologisch Onderzoek Leiden BV	AAO, 2003. Derde campagne. Middeleeuwse leemwinningskuilen zijn aangetroffen, evenals post middeleeuwse en IJzertijd sporen. Over het hele terrein zijn vondsten verzameld uit alle perioden, maar de delen met opgehoogde bodem toonden geen tot nauwelijks sporen. Vervolgonderzoek is niet aangeraden.[39]
2241272100	490 ten westen	BILAN	Proefsleuvenonderzoek, 2009. Het plangebied ligt in het zuidelijke zandgebied in de Roerdalslenk. Archeologische sporen zijn niet aangetroffen. Waar deze aanwezig zijn geweest, kunnen deze in de cultuurlaag en B-horizont van de horstpodzol zijn opgenomen. De vondsten dateren uit het neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Vervolgonderzoek is niet aangeraden.[40]
2068792100	310 ten noorden	Sweco	Bureau-booronderzoek, 2005. Een middelhoge archeologische verwachting is opgesteld. Volgens het booronderzoek bevindt zich een AC-horizont. Geen archeologische resten zijn aangetroffen. Vervolgonderzoek is niet aangeraden voor het grootste deel van het tracé. Voor de Linderweg is proefsleuvenonderzoek wel aangeraden.[41]
2264455100	400 ten noorden	Synthegra BV	Veldkartering, 2008. Aanvullend onderzoek is wenselijk, in de vorm van een verkennend (boor)onderzoek.[42]
2030348100	400 ten noorden	RAAP Archeologisch Adviesbureau	Booronderzoek, 1997. Tien vindplaatsen zijn in kaart gebracht. De dichtstbijzijnde in het zuiden zijn een vindplaats van prehistorisch aardewerk op een rug in het landschap en een vindplaats van een los klingfragment. Alleen deze eerste is waarderend onderzocht. Hier is de B-horizont dun en de C-horizont is plaatselijk aangeploegd.[43]

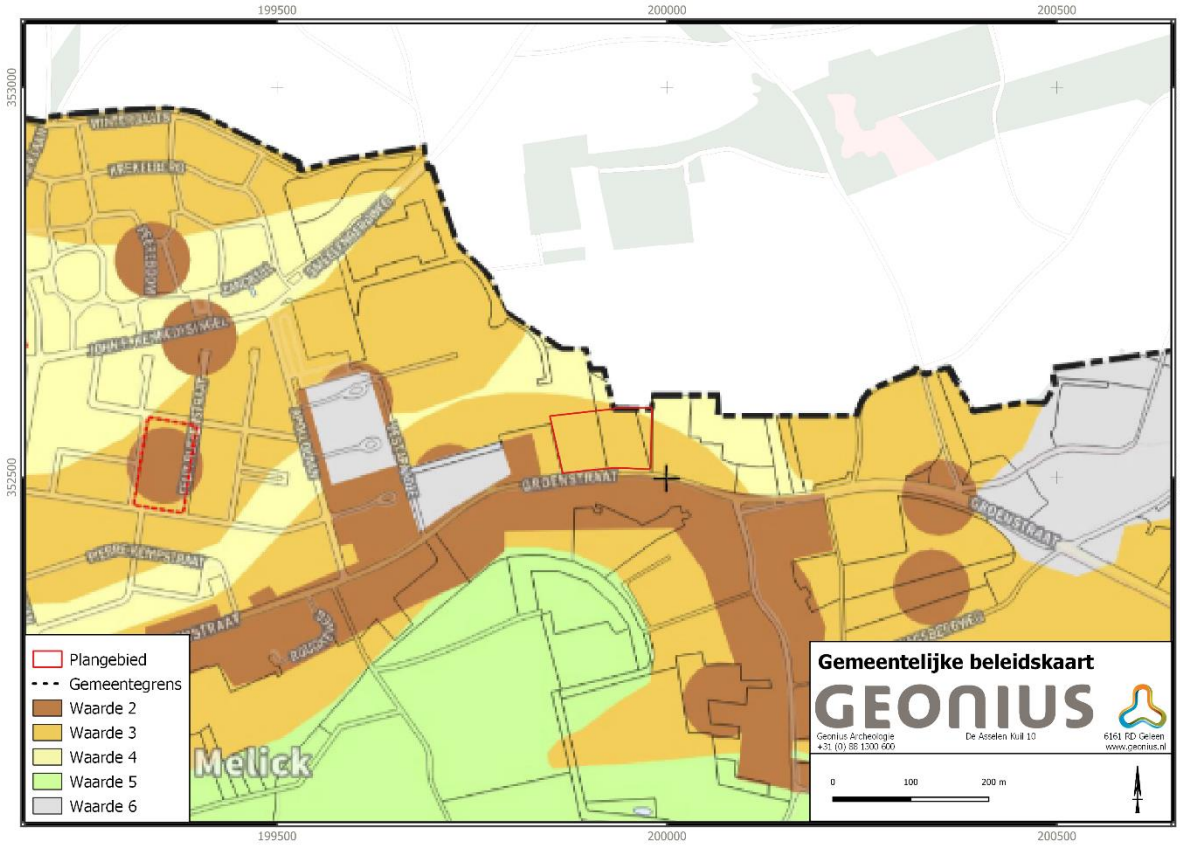
[38] Duurland & van Wijk 2004.
[39] Duurland & van Wijk 2004.
[40] Kooi & Verbeek 2009.
[41] Geraeds 2005.
[42] Paulussen 2008.
[43] Resink 1997.

Afbeelding 11: Uitsnede uit de Archiskaart met hierop onderzoeks- en vondstmeldingen. Daarnaast worden ook de AMK-terreinen weergegeven. Het plangebied is rood omlijnd. Bron: ARCHIS 3.

2.7.4 Gemeentelijke verwachtingskaart/beleidsadvieskaart

Binnen de gemeente Roerdalen valt het plangebied binnen waarde 3 en voor een klein deel in 4 en grenst aan waarde 2. Op deze kaart is waarde 2 een bekende archeologische vindplaats of structuur, een terrein van zeer hoge archeologische waarde of een historische bebouwingskern. In dit geval is van de laatste categorie spraken. Waarde 3 is een terrein met hoge kans op vindplaatsen gerelateerd aan bewoning van landbouwers, een gradiëntzone van jager-verzamelaars of een natte zone of een terrein van (hoge) archeologische waarde. Vermoedelijk gaat het in dit geval in het zuiden om een gradiëntzone. Waarde 4 is een terrein met kans op vindplaatsen gerelateerd aan bewoning van landbouwers of een (hoge) kans op afgedekte vindplaatsen. De nabij liggende waarde 5 is een gebied met kans op vindplaatsen gerelateerd aan natte context, economische en rituele activiteiten van landbouwers of een lage kans op vindplaatsen, gelegen in Provinciaal aandachtsgebied. Ook liggen in de nabijheid gebieden met waarde 6, welke een lage kans op vindplaatsen hebben, verstoorde gebieden zijn of al onderzocht zijn en daarbij vrijgegeven.

Afbeelding 12: Uitsnede gemeentelijke beleidskaart. Het rode kader geeft bij benadering de ligging van het plangebied weer. Bron: RAAP-rapport 4286.

2.7.5 Resumé en verwachting archeologie

Het plangebied maakt geen deel uit van het AMK terrein van de historische kern van Melick. Uit het plangebied zijn geen archeologische vondstlocaties bekend en het plangebied is in het verleden voor een klein deel eerder onderzocht. Volgens de gemeentelijke beleidskaart heeft het plangebied grotendeels een hoge verwachting.
Uit de omgeving van het plangebied zijn vondstlocaties bekend uit alle perioden. Met name zijn veel vondsten aangetroffen uit het Neolithicum tot en met de Romeinse tijd. Uit onderzoeken uitgevoerd in de nabijheid van het plangebied zijn vindplaatsen ontdekt uit het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen, met een nadruk op de IJzertijd. De kans wordt dan ook groot geacht dat in het plangebied archeologische waarden kunnen worden aangetroffen uit met name de IJzertijd.

2.8 Gespecificeerde verwachting

Bij het opstellen van een archeologische verwachting wordt veelvuldig gebruik gemaakt van de relatie die bestaat tussen de situering van de archeologische vindplaatsen en het landschap, of zelfs specifieke landschapselementen. Deze relatie (locatiekeuzefactoren) verschilt per archeologische periode en per complextype.

Op basis van de, in de vorige stappen, verworven informatie over de huidige situatie, de aardwetenschappelijke en historische situatie en de bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden, vindt een proces plaats van analyse en interpretatie t.b.v. het opstellen van een gespecificeerde verwachting. Hiertoe is achtergrondkennis vereist van de landschapsontwikkeling en de geschiedenis van de archeoregio. Om tot een juiste keuze van de onderzoeksmethode van het inventariserend veldonderzoek te komen zijn, voor zover mogelijk, de volgende eigenschappen aangegeven:

- datering; minimaal in hoofdperioden (zoals Paleolithicum, Mesolithicum, etc.);
- complextype (zoals nederzetting, grafveld, akkerlaag etc.);
- omvang;
- diepteligging (ook zichtbaar/niet-zichtbaar);
- locatie (met eventueel aanduiding in welk deelgebied);
- uiterlijke kenmerken (artefacten en type indicatoren);
- mogelijke verstoringen.[44]

Op basis van de hiervoor beschreven landschappelijk, archeologische en historische informatie is het mogelijk een archeologische verwachting op te stellen. Op grond van het gebruik van het landschap door de mens kan er een tweedeling worden gemaakt in jager-verzamelaars (Paleolithicum, Mesolithicum en deels Neolithicum) enerzijds en landbouwers (Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd, Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd) anderzijds. De gespecificeerde verwachting is hierop afgestemd.

Jager-verzamelaars

De algemeen gehanteerde theorie die ook voor onderhavig verwachtingsmodel wordt gebruikt is dat jager-verzamelaars door het landschap trokken en tijdelijk op een locatie verbleven. Vanuit grotere basiskampen werden jacht expedities opgezet waarbij de jagers langere tijd onderweg waren en tijdelijke kleine kampen inrichten waar ze een beperkt aantal dagen verbleven, zogenaamde extractiekampen. De grootste kans voor het aantreffen van jachtbuit was in de buurt van water. Tevens konden hier veel vruchten worden aangetroffen. Zowel basiskampen als extractiekampen waren dan ook geconcentreerd in de buurt van water. De oudste bewoningsresten zijn dan ook te verwachten in de buurt van water op de overgang van laag en nat naar hoog en droog de zogenaamde zone gradiëntzone. Het plangebied is hoger gelegen maar maakt geen deel uit van een gradiënt situatie.

Datering: Op basis van landschappelijke gegevens worden in het plangebied geen vindplaatsen verwacht van jager verzamelaars.
Complextype: Vindplaatsen worden niet verwacht. Wel kunnen losse vondsten worden aangetroffen.
Omvang: Vindplaatsen worden niet verwacht.
Diepteligging: Vindplaatsen worden niet verwacht. Op grond van de bodemkaart (bodemtype) kunnen archeologische waarden vanaf het maaiveld worden aangetroffen, tot in de top van de Pleistocene rivierafzettingen.
Locatie: Vindplaatsen worden niet verwacht.
Uiterlijke kenmerken: Vindplaatsen uit deze periode kenmerken zich voornamelijk door een strooiing van vuursteen. Het is echter niet uitgesloten dat ook grondsporen kunnen worden aangetroffen.
Mogelijke verstoringen: Om zoveel mogelijk informatie uit de vuursteenvindplaats te krijgen, is het van belang dat de interne structuur van de vindplaats (de verticale en horizontale spreiding) zo min mogelijk is verstoord. Volgens de verzamelde gegevens is het plangebied voor zover bekend grotendeels in gebruik geweest als bouwland, wat betekent dat de bodemverstoring tot circa 40 cm beperkt kan zijn. Wel heeft in het zuidelijke deel van het plangebied enige bebouwing gestaan. Dit kan voor diepere verstoringen hebben gezorgd, maar het is ook mogelijk dat archeologische waarden nog aanwezig zijn onder de funderingen. De diepte van de verstoringen en daarbij het effect op de eventueel aanwezige archeologische waarden is echter onbekend.

De verwachting op het voorkomen van archeologische vindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum, het Mesolithicum en het Vroeg-Neolithicum is laag.

[44] KNA versie 4.2, Protocol 4002.

Landbouwers

De algemeen gehanteerde opvatting die ook voor onderhavig verwachtingsmodel wordt gebruikt is, dat de eerste landbouwactiviteiten in Nederland plaatsvonden in Zuid-Limburg (Neolithicum) en zich daarna hebben verspreid door Nederland. De bewoning bleef geconcentreerd in de dalen. Dit beeld blijft hetzelfde voor Bronstijd nederzettingen. Vanaf het begin van de Bronstijd vond een sterke ontbossing plaats en daarmee gepaard gaande erosie, wat wijst op een toename van het cultuurland. Deze ontwikkeling heeft zich voortgezet in de IJzertijd en Romeinse tijd, waarbij ook de hoger gelegen delen worden ontgonnen. Vanaf de laatste kwart van de derde eeuw neemt de bevolkingsomvang af en daarmee ook de erosie. De hogere delen werden verlaten en raakten weer bebost. In de dalen echter overleefden de nederzettingen. De meeste vroeg middeleeuwse nederzettingen liggen op de randen van de beekdalen, op de grens van bouw- en grasland juist hoog genoeg om geen schade te lijden door de frequente overstromingen in het dal. Waren omstreeks 1000 na Chr. nog grote delen van de plateaus en ook een aanzienlijk deel van de dalen bebost, driehonderd jaar later was het overgrote deel van de bruikbare grond al in cultuur gebracht. De hoger gelegen delen werden vanuit de omliggende beekdalen in cultuur gebracht.
Tussen 1300 en 1800 werd de bevolkingsgroei voornamelijk opgevangen door uitbreiding van de bestaande kernen. Ook is gebleken dat buiten de gekende Middeleeuwse kernen solitaire bewoning kan worden aangetroffen. Dit betekent dus dat niet zonder meer kan worden aangenomen dat buiten de gekende Middeleeuwse kernen geen bewoning zal hebben plaatsgevonden. Na 1800 nam de omvang van de steden toe. Mede als gevolg van herverkavelingen en schaalvergrotingen in de landbouw nam de erosie nog meer toe.

Datering: Op basis van de landschappelijke gegevens en vondsten uit de omgeving kunnen archeologische vindplaatsen vanaf het Midden Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, de Romeinse tijd, de Vroege en Late Middeleeuwen en de Nieuwe tijd voorkomen.
Complextype: Binnen het plangebied kunnen nederzettingsresten voorkomen uit bovengenoemde perioden. Het is ook niet uitgesloten dat resten van *off-site* activiteiten kunnen worden aangetroffen.
Omvang: Onbekend. De omvang van mogelijke vindplaatsen kan sterk variëren.
Diepteligging: Op grond van de bodemkaart (bodemtype) kunnen archeologische waarden uit alle perioden vanaf het maaiveld aangetroffen worden.
Locatie: Onbekend. Vindplaatsen kunnen in het hele plangebied voorkomen.
Uiterlijke kenmerken: Vindplaatsen (huisplaatsen) uit deze perioden kenmerken zich door een spreiding van aardewerkresten en het voorkomen van grondsporen (paalsporen, afvalkuilen, greppels). Van de historische bebouwing die op de kaarten zichtbaar is, kunnen eventueel nog funderingen aanwezig zijn.
Mogelijke verstoringen: Voor zover bekend is het plangebied grotendeels in gebruik geweest als bouwland, wat betekent dat de bodemverstoring tot circa 40 cm beperkt kan zijn. Wel heeft in het zuidelijke deel van het plangebied enige bebouwing gestaan en staat nog steeds bebouwing. Dit kan voor diepere verstoringen hebben gezorgd, maar het is ook mogelijk dat archeologische waarden nog aanwezig zijn onder de funderingen. De diepte van de verstoringen en daarbij het effect op de eventueel aanwezige archeologische waarden is echter onbekend.

Er geldt een middelhoge verwachting op het voorkomen van vindplaatsen uit het Midden Neolithicum, de Bronstijd, IJzertijd, de Romeinse tijd, de Vroege Middeleeuwen en de Late Middeleeuwen. Voor de Nieuwe tijd geldt een hoge verwachting op het voorkomen van vindplaatsen met name in het zuidelijk deel van het plangebied, langs de weg. In de rest van het plangebied kunnen uit deze periode resten verwacht worden van verkaveling, landbewerking of dumplocaties.

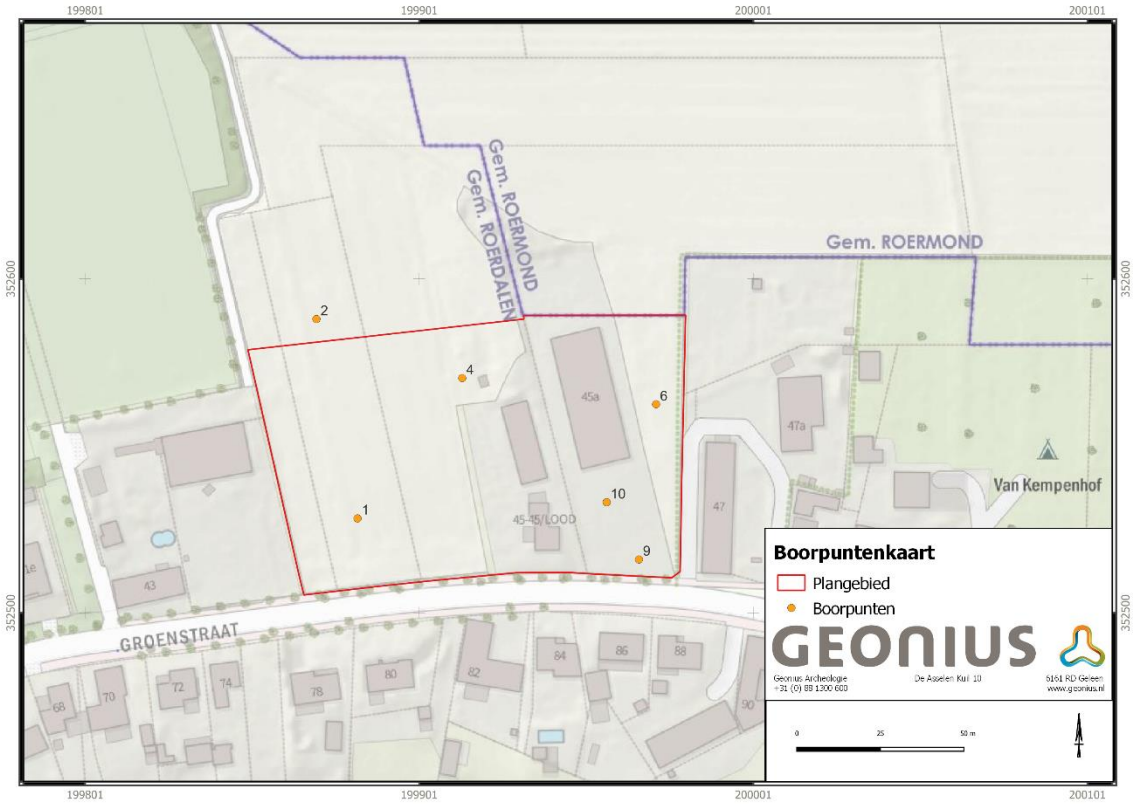
3 Veldonderzoek

3.1 Algemeen

In het plangebied is een Inventariserend Veldonderzoek Overig (IVO-O) verkennende fase door middel van boringen (verkennend booronderzoek) uitgevoerd. Het betreft een landschapsgenetisch onderzoek, uitgevoerd om het archeologische verwachtingsmodel te verfijnen. De specificatie VS03 zoals opgenomen in protocol 4003 van de SIKB BRL 4000 is derhalve niet van toepassing op dit type onderzoek.

Het doel van het IVO verkennende fase door middel van boringen is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek. Middels het uitvoeren van het geo-archeologisch booronderzoek wordt (extra) informatie verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied. Middels het verkennend booronderzoek wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden en kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor de volgende vormen van onderzoek. Het verkennend booronderzoek is niet geschikt voor het opsporen van archeologische vindplaatsen.

Het IVO-O is op 6 november 2024 uitgevoerd. Oorspronkelijk zouden er 10 boringen worden uitgevoerd omdat aanvankelijk werd gedacht dat het plangebied groter was. Het plangebied dat archeologisch onderzocht diende te worden bleek kleiner te zijn, waardoor er enkele boringen kwamen te vervallen. Besloten is om de nummering van de boringen niet aan te passen. In totaal zijn zes boringen uitgevoerd (Afbeelding 13) met een edelmanboor met een diameter van 7 cm. Bij twee boringen (boringen 9 en 10) is aanvankelijk met behulp van een mechanische boor door het asfalt geboord, waarna de boringen handmatig zijn voortgezet.
Het boorresidu is geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren echter op basis hiervan kunnen geen conclusies worden getroffen inzake de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats. De boorpunten zijn middels GPS ingemeten.

Afbeelding 13: Boorpuntenkaart, met het plangebied rood omkaderd. Bron: Topografische kaart Nederland.

3.2 Resultaten

3.2.1 Bodem

Bodemopbouw

In totaal zijn zes boringen uitgevoerd tot een maximale diepte van 2,5 m -mv. De bodemopbouw is in de meeste boringen gelijk (Afbeelding 14). In totaal konden zes lagen worden onderscheidden.

Laag 1 (boringen 1,2,4 en 6)
0 tot 10 cm -mv (tussen 29,55 en 28,58 m +NAP). Laag 1 bestaat uit zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, wortelhoudend donkergrijs tot donkerbruin zand. Deze laag is geïnterpreteerd als de bouwvoor: AANp-horizont.

Laag 2 (boringen 1,2,4 en 6)
10 tot max. 80 cm -mv (tussen 29,21 en 28,18 m +NAP). Laag 2 bestaat uit zeer fijn, matig siltig en matig humeus grijsbruin tot donkerbruin zand. De laag was veelal 30 cm dik, behalve bij boring 6 waar deze 70 cm dik was en bij boring 4 waar deze 40 cm dik was. Plaatselijk was de laag zwak baksteen- of houtskoolhoudend. Deze laag is geïnterpreteerd als een antropogeen opgebrachte laag : Aan-horizont.

Laag 3 (boringen 2, 4)
40 tot max. 70 cm -mv (tussen 28,71 en 28,31 m +NAP). Laag 3 bestaat uit (grijs)bruin zeer fijn, zwak siltig zand. Plaatselijk kwamen mangaanspikkels voor. Deze laag is geïnterpreteerd als een inspoelingshorizont; B-horizont.

Laag 4 (boringen 2, 4, 6 en 9 en 10)
40 tot max. 110 cm -mv (tussen 28,95 en 27,91 m +NAP). Laag 4 bestaat zeer fijn zwak siltig lichtgeelbruin zand. Plaatselijk bevatte deze laag lichtgrijze banden B of mangaan. De laag is herkend als eolisch zand van een BC-

horizont. In de boringen 9 en 10 bevindt deze laag zich direct vanaf een diepte van 40 tot 50 cm -mv onder een recentelijk opgebracht pakket puin. Deze laag wordt aangetroffen onder de B-horizont waar deze aanwezig was, en is geïnterpreteerd als een overgangslaag: BC-horizont.

Laag 5 (boringen 1, 2, 4 en 10)
Vanaf 70 -mv (vanaf 28,4 m +NAP). Laag 5 bestaat uit licht witgeel tot geel grijs zeer fijn, matig siltig zand. Hierin waren plaatselijk dunne bruine banden-B aanwezig. De laag is geïnterpreteerd als het eolische moedermateriaal: C-horizont.

Laag 6 (boringen 6 en 9)
Vanaf respectievelijk 140 - 80 - 130 cm -mv (27,91 – 28,75 – 27,48 m +NAP). Laag 6 bestaat uit lichtbruingrijs tot licht geelbruin zwak roesthoudend sterk zandige klei. De laag is geïnterpreteerd als fluviatiele afzettingen: C-horizont.

Boring 1 toonde een afwijkende opbouw, met een verstoring tot 140 cm -mv (27,28 m +NAP), tot de C-horizont reikend. De verstoring was gevlekt van aard, met sporen houtskool en maangaan.

Afbeelding 14: Boring 4. Deze boring is representatief voor de bodem. Deze is tot 1,7 m diep gezet.

3.2.2 Archeologie

Het boorresidu is geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. Deze zijn niet aangetroffen, echter op basis hiervan kunnen geen conclusies worden getroffen inzake de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats.

3.3 Synthese

Het IVO-O heeft uitgewezen dat de bodem in het plangebied grotendeels intact is, behoudens ter plaatse van boring 1. De aangetroffen bodemopbouw komt overeen met het verwachte bodemtype namelijk horstpodzolgronden ontwikkeld in zeer fijn, zwak tot matig siltig zand.

Middels het booronderzoek zijn geen indicatoren aangetroffen welke wijzen op een archeologische vindplaats. Archeologische resten kunnen voorkomen vanaf het maaiveld. Sporen *in situ* zullen zichtbaar zijn vanaf de B-horizont, vanaf 40 cm -mv (28,71 m +NAP). Dit geldt niet voor de locatie van boring 1.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

De conclusies worden gegeven in de vorm van de antwoorden op de onderzoeksvragen.

1. *Wat is bekend over de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van het plangebied?*

Het plangebied bevindt maakt deel uit van het terras van Eijsden-Lanklaar. Dit terras is ontstaan tijdens het Saalien (225.000 en 130.000 jaar BP). Met name tijdens het Vroeg- en Laat-Pleniglaciaal (respectievelijk 73.000 tot 55.000 en 29.000 tot 12.450 jaar geleden) werd het terras afgedekt met dekzand (eolische afzettingen). In dit dekzand hebben zich in het plangebied horstpodzolgronden ontwikkeld in lemig fijn zand. Volgens de geomorfologische kaart bestaat het reliëf uit dekzandwelvingen. De hoogte van het maaiveld varieert tussen 29,83 en 28,66 m +NAP.

2. *Wat was het historisch landgebruik van het plangebied, wat is het huidig landgebruik en wat is de verwachte invloed daarvan op de (bodem)gaafheid en mogelijk aanwezige archeologische waarden?*

Het plangebied is voor zover kon worden achterhaald in historische tijden beperkt bebouwd geweest en is grotendeels in gebruik geweest als bouwland. In de 19^{e} eeuw hebben in elk geval twee gebouwen gestaan in het zuiden. De huidige bebouwing verscheen vanaf 1965. Het is onduidelijk of in de Tweede Wereldoorlog in het plangebied gevechtshandelingen hebben plaatsgevonden, maar in de buurt van en in het plangebied zijn meerdere munitieruimingen bekend.
De verwachte gevolgen voor mogelijke aanwezige archeologische vindplaatsen zullen voor het grootste deel van het plangebied beperkt zijn. Als gevolg van het gebruik als bouwland zal de bodem naar verwachting tot maximaal 40 cm (bouwvoor) zijn geroerd. De verstoring als gevolg van de bebouwing zal naar verwachting groter zijn mede als gevolg van het uitgraven van de fundamenten, eventuele kelders en kabels en leidingen. Onder de vloeren kan echter nog een intacte bodem worden aangetroffen. Dit geldt ook voor de moderne bebouwing.

3. *Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn over het plangebied bekend?*

Het plangebied maakt geen deel uit van het AMK terrein van de historische kern van Melick. Uit het plangebied zijn geen archeologische vondstlocaties bekend en het plangebied is in het verleden voor een klein deel eerder onderzocht. Volgens de gemeentelijke beleidskaart heeft het plangebied grotendeels een hoge verwachting.
Uit de omgeving van het plangebied zijn vondstlocaties bekend uit alle perioden. Met name zijn veel vondsten aangetroffen uit het Neolithicum tot en met de Romeinse tijd. Uit onderzoeken uitgevoerd in de nabijheid van het plangebied zijn vindplaatsen ontdekt uit het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen, met een nadruk op de IJzertijd. De kans bestaat dat in het plangebied archeologische waarden kunnen worden aangetroffen uit alle perioden, met de grootste kans op vindplaatsen uit de IJzertijd.

4. *Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?*

Op grond van het bureauonderzoek geldt een lage verwachting op het voorkomen van vindplaatsen uit het Paleolithicum, Mesolithicum, Vroeg Neolithicum, een middelhoge op het voorkomen van vindplaatsen uit het Midden Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd, Romeinse tijd , Middeleeuwen en een hoge uit de Nieuwe tijd.

5. *Komt het middels het IVO-O vastgestelde bodemtype overeen met hetgeen op basis van het bureauonderzoek werd verwacht?*

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd een holtpodzolbodem verwacht. De gegevens uit het booronderzoek duiden op de aanwezigheid van deze bodemsoort. Het is namelijk een podzolbodem zonder een uitgesproken loodzandlaag (E-horizont). Een dunne humushoudense bovengrond is herkend en banden-B zijn in de ondergrond aangetroffen. De bodems zijn ontwikkeld in zeer fijn, zwak tot matig siltig zand.

6. *Indien er in (delen van) het plangebied sprake is van een intacte bodemopbouw vanaf welke diepte t.o.v. het maaiveld kunnen archeologische waarden dan worden verwacht? Is er sprake van meerdere archeologische lagen die potentieel archeologische waarden kunnen bevatten? Zo ja, op welke diepte t.o.v. maaiveld bevinden deze zich?*

Archeologische resten kunnen voorkomen vanaf het maaiveld. Deze bestaan uit losse vondsten welke ook van elders kunnen zijn aangevoerd en derhalve niet hoeven te duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Sporen en andere resten in situ zullen zichtbaar zijn vanaf de B-horizont, vanaf 40 cm -mv (29,15 m +NAP).

7. *Indien er in (delen van) het plangebied sprake is van een verstoorde bodemopbouw tot welke diepte t.o.v. maaiveld is deze verstoord en wat zegt dit over de gaafheid van eventueel aanwezige archeologische waarden?*

De bodem in het plangebied is grotendeels onverstoord. Enkel ter plaatse van boring 1 in het zuidwesten van het plangebied is de bodem verstoord tot een diepte van 140 cm -mv (28,71 m +NAP).

8. *Kan de gespecificeerde verwachting zoals geformuleerd in het archeologisch bureauonderzoek aan de hand van de resultaten van het IVO-O verkennende fase door middel van boringen worden gehandhaafd of dient deze (in delen van het plangebied) worden bijgesteld? Zo ja waaruit bestaat de bijstelling en waarom?*

Vanwege de grotendeels intacte aard van de bodem kan de verwachting gehandhaafd worden. Wel is ter plaatse van boring 1 de bodem dermate verstoord dat hier de kans op het aantreffen van archeologische resten in situ klein is.

9. *Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische waarden?*

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de geplande ingrepen een bedreiging vormen voor eventueel aanwezige archeologische waarden.

10. *Is in het plangebied archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk en zo ja welke onderzoeksmethode wordt aanbevolen?*

Deze vraag wordt in de volgende paragraaf beantwoord.

4.2 Aanbevelingen

Aangezien in het plangebied sprake is van een grotendeels intacte bodem kunnen in het plangebied nog archeologische waarden *in situ* voorkomen. Indien bij toekomstige bodemingrepen voorkomen kan worden dat de bodem dieper dan 40 cm -mv wordt geroerd wordt geen archeologisch vervolgonderzoek nodig geacht. Indien de toekomstige bodemingrepen wel dieper zullen reiken wordt aanbevolen het plangebied nader te onderzoeken ter locatie van de toekomstige ingrepen, middels een Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven (IVO-P) karterende en waarderende fase. Dit is met uitzondering van de twee westelijke panden, waar boring 1 is uitgevoerd en waar kabels en leidingen liggen.

Het doel van het IVO-P is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek door middel van de aanleg van proefsleuven, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over verwachte archeologische waarden in het onderzoeksgebied. Dit omvat de aan of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Alvorens een IVO-P kan worden uitgevoerd dient eerst een Programma van Eisen PvE) worden opgesteld. Een Programma van Eisen (PvE) is een inhoudelijk document waarin het doel, de vraagstelling en de uitvoeringswijze van een archeologisch veldonderzoek en specialistisch onderzoek verwoord staan. Ook staan hierin de randvoorwaarden bij het onderzoek, bijvoorbeeld wat betreft de omgang met het vondstmateriaal. In een PvE zijn voor elk onderdeel eisen geformuleerd waaraan onderzoek en uitvoering ten minste moeten voldoen. Het doel van een PvE is het borgen van de inhoudelijke kwaliteit van archeologisch onderzoek en het kan beschouwd worden als basisdocument voor archeologisch onderzoek. Het PvE dient ter accordering worden voorgelegd aan het bevoegd gezag, de gemeente Roerdalen, alvorens het IVO-P kan worden uitgevoerd.

Te allen tijde geldt dat mochten tijdens de voorgenomen graafwerkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen hiervan melding dient te worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet.[45]

[45] Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister. 2. De gerechtigde tot een archeologische vondst als bedoeld in het eerste lid, is gehouden de vondst gedurende zes maanden, te rekenen van de dag van de in het eerste lid bedoelde melding, ter beschikking te houden of te stellen voor wetenschappelijk onderzoek.
Opmerking auteur: met monument wordt bedoeld: 1. vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde; 2. Terreinen welke van algemeen belang zijn wegens daar aanwezige zaken als bedoeld onder 1.Melding kan plaats vinden bij de gemeente (niet bij de minister).

Literatuurlijst en gebruikte bronnen

Literatuurlijst

Auwerda, F./ P. Grimm, 2008: *Verliesregister 1939-1945, Alle militaire vliegtuigverliezen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Den Haag.

Blankenstein, van, E., 2006: *Defensie- en oorlogsschade in kaart gebracht (1939 – 1945),* Zeist.

CCvD, 2022. Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie Landbodems versie 4.2, 2022. Vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie, ondergebracht bij de SIKB te Gouda.

Duurland, M. & I.M. van Wijk, 2004. A*anvullend Archeologisch Onderzoek te Melick-Apollolaan/Sportpark, gemeente Roerdalen.* Archol Rapport 28.

Geraeds, J.J.G., 2003. *Plangebied Apollolaan te Melick, gemeente Roerdalen; een inventariserend archeologisch onderzoek*. RAAP-NOTITIE 443.

Geraeds, J.J.G., 2005. Archeologisch onderzoek aanleg 10 kv kabel tracé Merum-Melick. Inventariserend veldonderzoek aanleg 10kv kabel van de Solvay te Merum naar bedrijventerrein Roerstreek te Melick. GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 158.

Kooi, M. & C. Verbeek, 2009. Roerdalen (L) – Melick, Marie Koenenstraat. Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven. BILAN rapport 2009/127.

Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004: Geomorfologische kaart van Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.

Mars, H. de, 2013. *De Roer, een getemde wildebras*. In natuurhistorisch maandblad, juni 2013, jaargang 102.

Pannekoek van Rheden, J.J., 1941a. *Dalverlegging der Roer veroorzaakt door zandverstuiving in het jong Holoceen*. Natuurhistorisch Maandblad 30(4): 45-48/30(5):54-56.

Paulussen, R.P.A. 2008. Bestemmingsplannen Bedrijventerrein Oosttangent en Bedrijventerrein Keulsebaan-Zuid te Roermond. Bureauonderzoek en veldverkenning met controleboringen ter bepaling van de actuele archeologische status en noodzaak van aanvullend onderzoek.

Resink, E., 1997. *Gemeenten Roermond en Roerdalen, plangebied Roermond-Roerdalen, deelgebied 1; een archeologische inventarisatie, kartering en waardering*. RAAP-RAPPORT 294.

Reynaert, J.A.M., 2023. Rapportage archeologisch bureauonderzoek Dorpsstraat en Groenstraat, Melick, gemeente Roerdalen.

Gebruikte bronnen

http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl

http://www.pdok.nl

http://www.sikb.nl

http://zoekencultureelerfgoed.nl

https://easy.dans.knaw.nl

https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default

www.ahn.arcgisonline.nl

www.arcgis.com

www.archeoroutelimburg.nl

www.atlasleefomgeving.nl

www.beobom.nl

www.dinoloket.nl

www.geheugenvandrenthe.nl

www.ikme.nl

www.imergis.nl

www.legenda-bodemkaart.bodemdata.nl

www.legendageomorfologie.wur.nl

www.omgevingswet.overheid.nl

www.oorlogsbronnen.nl

www.roerstreekmuseum.nl

www.topotijdreis.nl

www.vici.org

Verklarende woordenlijst en gebruikte afkortingen

Verklarende woordenlijst

ARCHIS	geautomatiseerd Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Dit bestaat uit een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen, daterend van de prehistorie tot de Nieuwe tijd.
AMK	digitaal bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland dat door de RCE in samenwerking met de desbetreffende provincie is opgesteld. Op de kaart staan terreinen met archeologische status aangegeven. De kaart baseert zich op gegevens uit ARCHIS. Statustoekenning vindt plaats nadat het terrein is getoetst aan een aantal door de RCE gehanteerde criteria (kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde). Sinds 2014 is dit een statische kaart die niet meer wordt bijgewerkt.
Archeologische Indicator	Indicatief archeologisch materiaal dat bij (boor)onderzoek een aanwijzing kan zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van een archeologische vindplaats.

Bodemhorizonten:

Aa-horizont	horizont met door de mens opgebracht materiaal, zoals het plaggendek van enkeerdgronden.
AC-horizont	geleidelijke overgang van een A- naar een C-horizont.
AB-horizont	geleidelijke overgang van een A- naar een B-horizont.
Ab-horizont	begraven A-horizont.
Ah-horizont	minerale of moerige, donker gekleurde horizont, ontstaan aan of nabij het oppervlak, waarin de organische stof geheel of gedeeltelijk is omgezet (humushoudende bovengrond).
Ap-horizont	bouwvoor, de A-horizont die door de mens is bewerkt (geploegd).
B-horizont	laag waar door inspoeling bestanddelen zijn terechtgekomen, zoals humus, ijzer of lutum (inspoelingshorizont) of die biologisch is omgewerkt (gehomogeniseerd).
C-horizont	minerale of moerige horizont, die niet tot weinig door bodemvorming is veranderd (uitgangs- of moedermateriaal).
E-horizont	minerale, licht gekleurde horizont die door uitspoeling verarmd is aan kleimineralen, humus of ijzer- en aluminiumverbindingen of aan alle vier (uitspoelingshorizont).
*g-horizont	horizont met gleyverschijnselen: roestvlekken of -concreties, eventueel met mangaanconcreties, en grijze, gereduceerde, vlekken.
O-horizont	laag met onverteerbare en weinig verteerde plantenresten opgehoopt in een aeroob milieu op het minerale deel van de bodem (strooisellaag).
*r-horizont	een minerale of moerige, niet-geaëreerde horizont, bij mineraal materiaal meestal donkergrijs of donker blauwgrijs van kleur (‘gereduceerde’ ondergrond); bij moerig materiaal meestal donkerbruin.

Colluvium	Tijdens het Holoceen van hellingen geërodeerde en in de dalen afgezette löss (secundaire löss).
Dekzand	sediment dat onder koude, periglaciale, omstandigheden door de wind is afgezet. Het bestaat vooral uit korrels met een grootte van circa 105 tot 210 µm. Een pakket dekzand kan ook lagen fijner zand en zandige leem bestaan.
Eemien	geologische periode, warme periode tussen het overwegend koude Saalien en het koude Weichselien, van circa 126 tot 116 duizend jaar geleden.
Enkeerdgrond	dik pakket met donkere, min of meer rulle grond, met organische en anorganische bestanddelen ontwikkeld op een zandgrond door de mens.
Esdek	oud opgehoogd pakket op bouwland, ontstaan door bemesting met plaggen of met zand vermengde potstalmest. In geval van een es is de opgebrachte laag ten minste 50 cm dik. De term 'es' is een gangbare aanduiding voor op deze wijze bemeste akkers in Noord- en Oost-Nederland. In Midden-Nederland wordt gesproken van 'enk' of 'eng'.
Grind	korrels met een grootte van 2 tot 63 mm.
Holoceen	geologisch tijdvak binnen het Kwartair, van ongeveer 11.700 jaar geleden tot nu, met daarin onder andere het Mesolithicum, het Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, de Romeinse tijd en de Nieuwe tijd
klei	sediment dat rijk is aan lutum, onderscheiden worden siltige klei en zandige klei
Kwartair	geologische periode van 2,6 miljoen jaar geleden tot nu, de tijd van het menselijk leven op aarde, omvattend het Pleistoceen en het Holoceen.
Löss	Eolische (wind) afzetting van zeer fijnkorrelig materiaal waarvan het overgrote deel van de korrels (60-85%) kleiner is dan 63 µm.
Lutum	korrels met een grootte van minder dan 2 µm.
Periglaciaal	koude omstandigheden in de zone buiten gletsjers of vergletsjerde gebieden. Periglaciale verschijnselen zijn vervormingen van grondlagen door die koude omstandigheden.
Pleistoceen	geologisch tijdvak binnen het Kwartair, van ongeveer 2,6 miljoen jaar geleden tot 11.700 jaar geleden, met daarin onder andere de eerste mensensoorten en het Paleolithicum (oude steentijd).
Potstal	uitgediepte veestal.
Potstalmest	potstalmest of aardmest werd bereid in een zogenaamde potstal en bestond uit stalmest, huisafval, bos- en heidestrooisel en meestal zand uit sloten of uit humusarme ondergrond van het bouwland zelf en ook werden in plaats van zand heideplaggen gebruikt.
Prehistorie	dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven.
Saalien	geologische perioden, namelijk die van de op een na laatste ijstijd, van circa 238 tot 126 duizend jaar geleden
Silt	korrels met een grootte tussen die van zand en lutum, namelijk met een grootte van 2 tot 63 µm.
Site	een plaats waar in het verleden menselijke activiteiten hebben plaatsgevonden.
situ (in situ)	nog in de oorspronkelijk positie op de oorspronkelijke plaats.
Tertiair	geologische periode van 65-2 miljoen jaar geleden, waarin zich de belangrijkste ontwikkelingen van de zoogdieren voordeden.
Veen	pakket met niet vergane plantenresten, ontstaan door zuurstofloze omstandigheden onder natte omstandigheden.
Vindplaats	ruimtelijk begrensd gebied waarbinnen zich archeologische informatie bevindt (monument, type monument, aard archeologische waarde, archeologische indicatie).

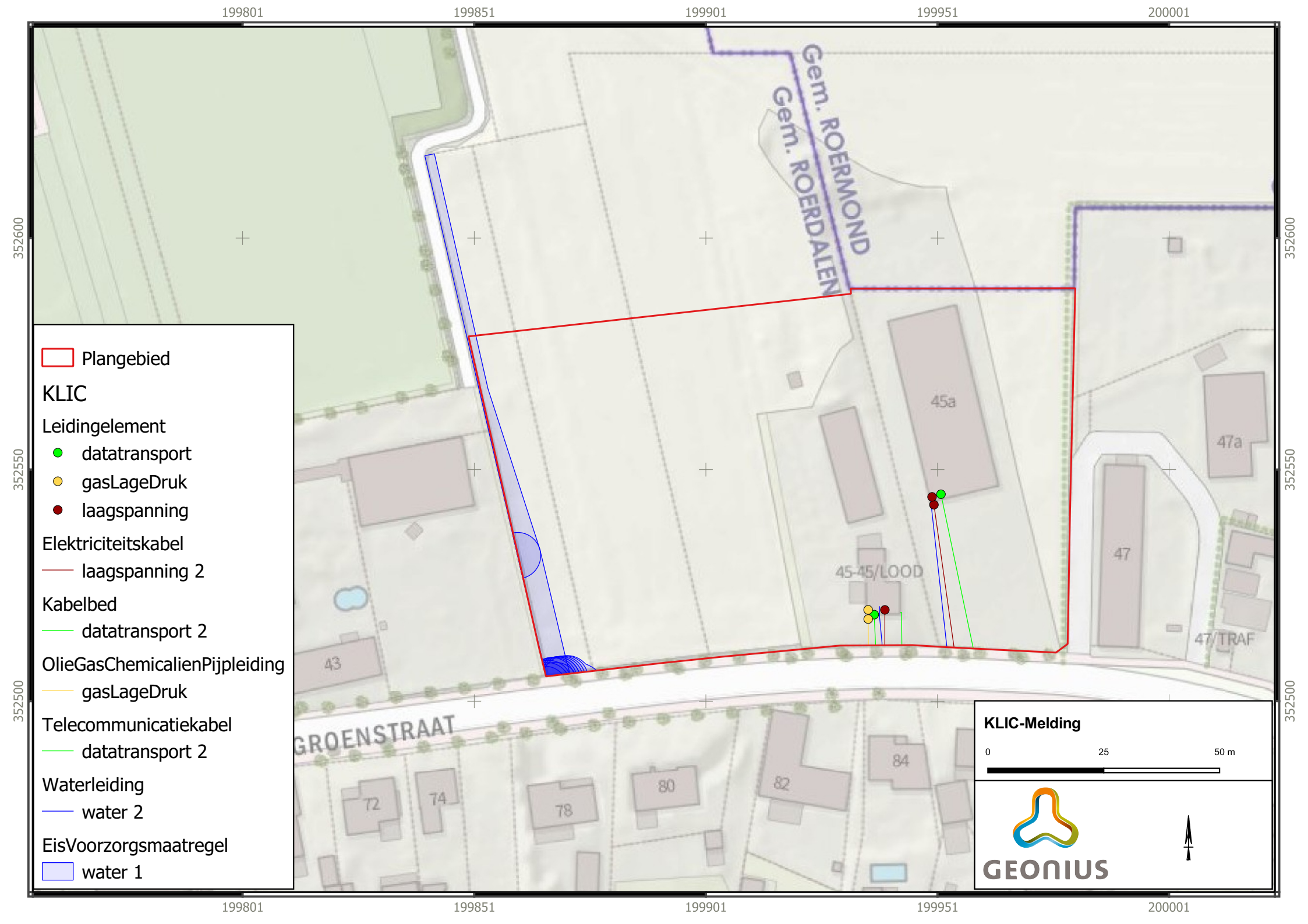
Vondst	Alle soorten *mobilia*: roerende of roerend geraakte onderdelen van onroerende goederen afkomstig van archeologisch veldwerk of uit bestaande collecties.
Weichselien	geologische periode, namelijk van de laatste ijstijd, waarin het landijs Nederland niet bereikte, van circa 115.000 en 11.700 jaar geleden.
Zand	korrels met een grootte van 63 µm tot 2 mm, zand als sediment bezien bestaat vooral uit korrels met die grootte.
Zandlöss	afzetting door de wind, waarvan de korrelgrootte ligt tussen die van löss en dekzand.
Zaakidentificatie-nummer	(=ARCHIS-nummer). Het landelijk registratienummer ten behoeve van archeologisch onderzoek, uitgegeven door het Centraal Informatiesysteem. Dit nummer dient op alle vondsten en documentatiemateriaal vermeld te worden.

Gebruikte afkortingen

AMK	Archeologische Monumentenkaart
ARCHIS	ARCHeologisch Informatie Systeem Archis 3
BP	before present (voor heden); ^{14}C-jaren; het nulpunt 'heden' is hierbij volgens internationale afspraak gesteld op 1950 (na Chr.); de werkelijke kalender- of zonnejaren (gekalibreerde ^{14}C-jaren) zijn weergeven in jaren voor en na Chr.
^{14}C	koolstof-14-isotoop van het normale koolstof-12; radioactief element dat voor dateringsmethoden gebruikt wordt.
voor Chr.	(jaren) voor Christus
na Chr.	(jaren) na Christus
GHG	gemiddelde hoogste grondwaterstand
GLG	gemiddelde laagste grondwaterstand
Gwt	grondwatertrap
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
mv	maaiveld
-mv	onder maaiveld
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
RGD	Rijks Geologische Dienst (tegenwoordig onderdeel van TNO-NITG Bodem)
StiBoKa	Stichting voor Bodemkartering
µm	micrometer

Bijlagen

Bijlage 1 KLIC-melding

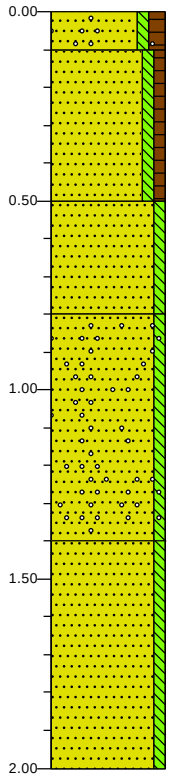

199801
199851
199901
199951
200001
352600
352550
352500
Gem. ROERMOND
Gem. ROERDALEN
45a
47a
47
45-45/LOOD
47/TRAF
43
GROENSTRAAT
72
74
78
80
82
84
Plangebied
KLIC
Leidingelement
datatransport
gasLageDruk
laagspanning
Elektriciteitskabel
laagspanning 2
Kabelbed
datatransport 2
OlieGasChemicalienPijpleiding
gasLageDruk
Telecommunicatiekabel
datatransport 2
Waterleiding
water 2
EisVoorzorgsmaatregel
water 1
KLIC-Melding
0
25
50 m
GEONIUS

Bijlage 2 Boorprofielen

opdrachtnummer : AA240095
projectomschrijving : IVO-O Groenstraat 45 te Melick

Boring: 1

Maaiveldhoogte : 28.68 m+NAP
Datum : 6-11-2024
Coördinaten X - Y : 199882,56 - 352528,28

28.68 gras

Zand zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, sporen grind, bruingrijs, Edelmanboor, Bouwvoor; AANp-horizont

28.58

AAN-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

28.18

AAN-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, bruin, Edelmanboor

27.88

Zand zeer fijn, zwak siltig, sporen houtskool, lichtbruin, Edelmanboor, Mangaan spikkeld; vies, mogelijk verstoord

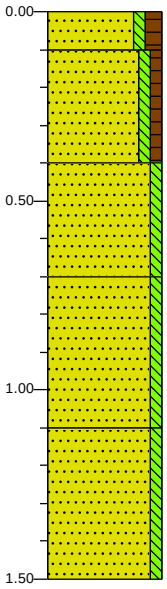
27.28

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht geelgrijs, Edelmanboor, Banden B gr, br, fluviatiele afzettingen

26.68

Boring: 2

Maaiveldhoogte : 29.008 m+NAP
Datum : 6-11-2024
Coördinaten X - Y : 199870,24 - 352587,98

29.01 gras

Zand zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, bruingrijs, Edelmanboor, Bouwvoor; AANp-horizont

28.91

AAN-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

28.61

B-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, bruin, Edelmanboor, Eolische afzettingen

28.31

BC-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht geelbruin, Edelmanboor, Geleidelijke bovengrens, eolische afzettingen

27.91

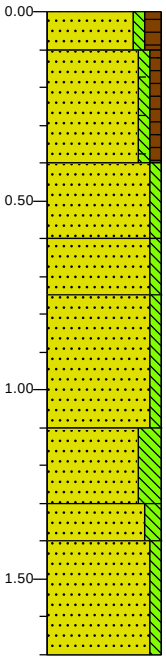
C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht geelgrijs, Edelmanboor, Geleidelijke bovengrens, eolische afzettingen, enkele dunne bruine laagjes (banden-B)

27.51

opdrachtnummer : AA240095
projectomschrijving : IVO-O Groenstraat 45 te Melick

Boring: 4

Maaiveldhoogte : 29.112 m+NAP
Datum : 6-11-2024
Coördinaten X - Y : 199913,87 - 352570,28

29.11 gras

29.01 Zand zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak wortelhoudend, donkergrijs, Edelmanboor, Bouwvoor; AANp-horizont

AAN-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, bruingrijs, Edelmanboor

28.71 B-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, bruin, Edelmanboor, Eolische afzettingen

28.51 BC-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, lichtbruin, Edelmanboor, Geleidelijke bovengrens

28.36 C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht bruingrijs, Edelmanboor, Scherpe bovengrens, eolische afzettingen

28.01 C-HORIZONT
Zand zeer fijn, sterk siltig, matig roesthoudend, licht oranjebruin, Edelmanboor, Mogelijk fluviatiel

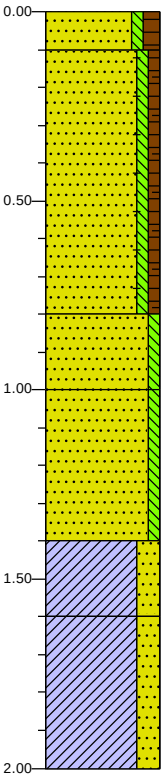
27.81 C-HORIZONT
Zand zeer fijn, matig siltig, sterk roesthoudend, licht bruinoranje, Edelmanboor, Mogelijk fluviatiel

27.71 C-HORIZONT
Zand matig fijn, zwak siltig, sporen roest, licht geelgrijs, Edelmanboor, Mogelijk fluviatiel

27.41

Boring: 6

Maaiveldhoogte : 29.313 m+NAP
Datum : 6-11-2024
Coördinaten X - Y : 199971,90 - 352562,45

29.31 gras

29.21 Zand zeer fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak wortelhoudend, donkergrijs, Edelmanboor, Bouwvoor; AANp-horizont

AAN-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, bruingrijs, Edelmanboor

28.51 BC-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht, Edelmanboor, Eolische afzettingen

28.31 C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht geelbruin, Edelmanboor, Geleidelijke bovengrens, onderkant eolische afzettingen

27.91 C-HORIZONT
Klei, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht grijsbruin, Edelmanboor, Fluviatiele afzettingen

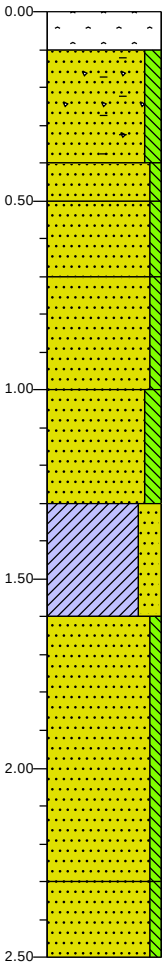
27.71 C-HORIZONT
Klei, sterk zandig, zwak roesthoudend, licht bruingrijs, Edelmanboor, Fluviatiele afzettingen

27.31

opdrachtnummer : AA240095
projectomschrijving : IVO-O Groenstraat 45 te Melick

Boring: 9

Maaiveldhoogte : 28.78 m+NAP
Datum : 6-11-2024
Coördinaten X - Y : 199966,00 - 352515,00

28.78 asfalt

Volledig asfalt, donkergrijs, Kernboor

28.68

Zand zeer fijn, matig siltig, matig puinhoudend, matig baksteenhoudend, zwak steenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor, Recent opgebracht, verhardingslaag

28.38

BC-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, lichtbruin, Edelmanboor, Eolisch

28.28

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, lichtgeel, Edelmanboor, Goed gesorteerd, eolisch

28.08

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht witgeel, Edelmanboor, Goed gesorteerd, eolisch

27.78

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, matig siltig, sporen roest, licht bruingeel, Edelmanboor, Matig fijn gesorteerd

27.48

C-HORIZONT
Klei, sterk zandig, matig roesthoudend, licht bruingeel, Edelmanboor, Fluviatiel

27.18

C-HORIZONT
Zand matig fijn, zwak siltig, licht bruingrijs, Edelmanboor, Goed gesorteerd, fluviatiel?

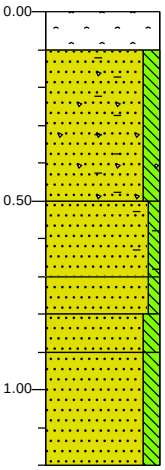
26.48

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, sporen roest, lichtgrijs, Edelmanboor, Fluviatiel?

26.28

Boring: 10

Maaiveldhoogte : 29.1 m+NAP
Datum : 6-11-2024
Coördinaten X - Y : 199957,00 - 352533,00

29.10 asfalt

Volledig asfalt, donkergrijs, Kernboor

29.00

Zand zeer fijn, matig siltig, matig puinhoudend, matig baksteenhoudend, zwak steenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor, Recent opgebracht, verhardingslaag

28.60

BC-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, sporen baksteen, sporen stenen, licht bruingeel, Edelmanboor, Goed gesorteerd, eolisch

28.40

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, zwak siltig, licht witgeel, Edelmanboor, Goed gesorteerd, eolisch

28.30

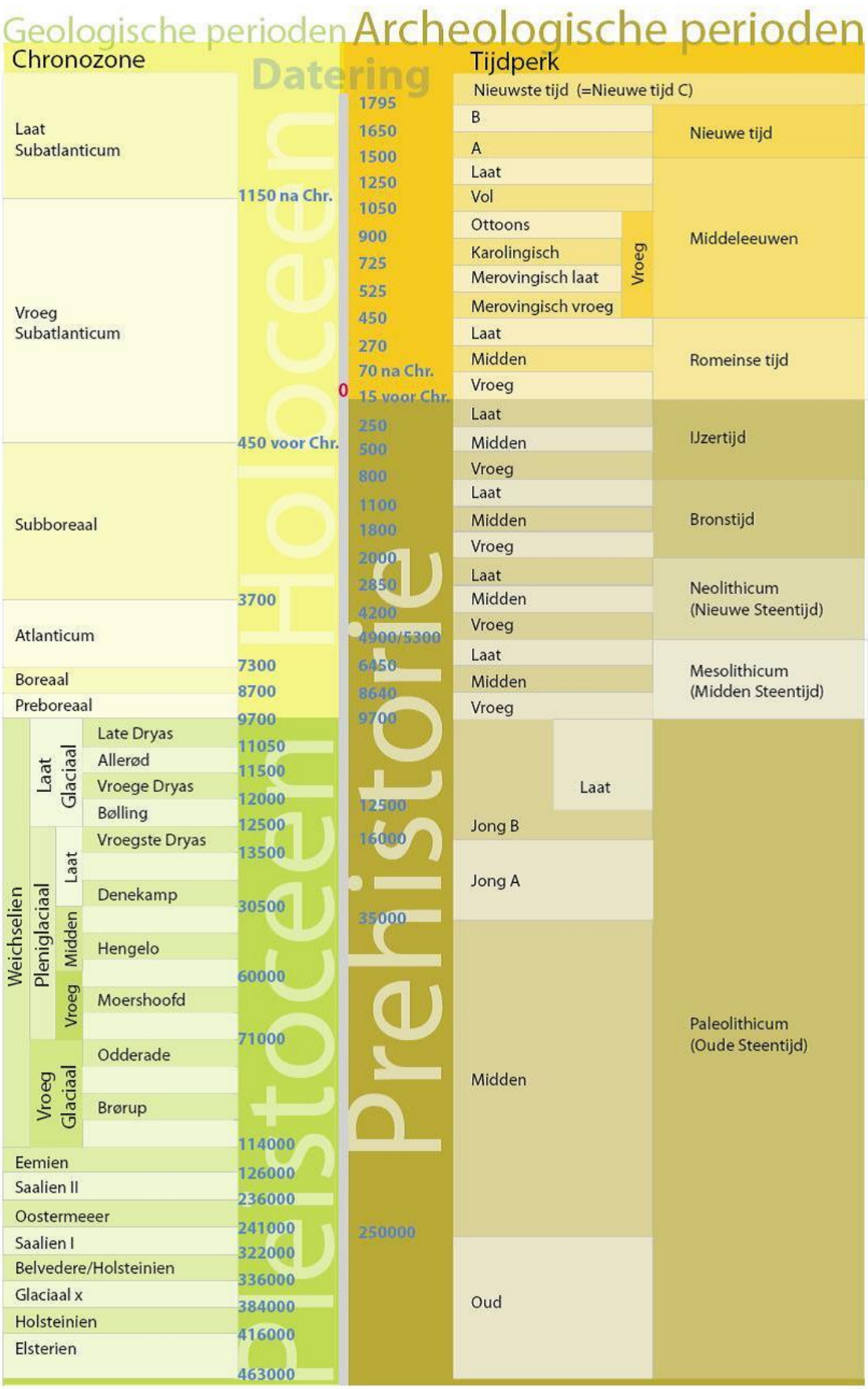
C-HORIZONT
Zand zeer fijn, matig siltig, sporen roest, licht bruingeel, Edelmanboor, Matig fijn gesorteerd, banden B, eolisch

28.20

C-HORIZONT
Zand zeer fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, licht bruingeel, Edelmanboor, Eolisch

27.90

Bijlage 3 Tijdtabel

Geologische perioden
Archeologische perioden
Chronozone
Datering
Tijdperk
Holoceen
Pleistoceen
Prehistorie
Laat Subatlanticum
Vroeg Subatlanticum
Subboreaal
Atlanticum
Boreaal
Preboreaal
Weichselien
Laat Glaciaal
Late Dryas
Allerød
Vroege Dryas
Bølling
Pleniglaciaal
Laat
Vroegste Dryas
Denekamp
Midden
Hengelo
Vroeg
Moershoofd
Vroeg Glaciaal
Odderade
Brørup
Eemien
Saalien II
Oostermeeer
Saalien I
Belvedere/Holsteinien
Glaciaal x
Holsteinien
Elsterien
1150 na Chr.
450 voor Chr.
3700
7300
8700
9700
11050
11500
12000
12500
13500
30500
60000
71000
114000
126000
236000
241000
322000
336000
384000
416000
463000
1795
1650
1500
1250
1050
900
725
525
450
270
70 na Chr.
0
15 voor Chr.
250
500
800
1100
1800
2000
2850
4200
4900/5300
6450
8640
9700
12500
16000
35000
250000
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)
B
A
Laat
Vol
Ottoons
Karolingisch
Merovingisch laat
Merovingisch vroeg
Vroeg
Laat
Midden
Vroeg
Laat
Midden
Vroeg
Laat
Midden
Vroeg
Laat
Midden
Vroeg
Laat
Midden
Vroeg
Laat
Jong B
Jong A
Midden
Oud
Nieuwe tijd
Middeleeuwen
Romeinse tijd
IJzertijd
Bronstijd
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)
Mesolithicum (Midden Steentijd)
Paleolithicum (Oude Steentijd)

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

MEMO

Burgerparticipatie project "GROEN!"

Datum document: 14-03-2025

project: Project GROEN! 6 royale gezinswoningen
kenmerk: 22028
adres: Groenstraat Melick
opdrachtgever: KernCo B.V.

INTRODUCTIE

Voor de ontwikkeling van 6 royale gezinswoningen aan de Groenstraat te Melick heeft initiatiefnemer de planologische uitgangspunten in een vroeg stadium besproken met omwonende. In deze notitie worden de bevindingen verwoord.

INFORMATIEVERSTREKKING

Op 6 September 2024 hebben alle omwonende een aankondigingsbrief (zie bijlage) ontvangen met de mogelijkheid tot het maken van een afspraak ter toelichting van de plannen. De volgende adressen hebben deze uitnodiging ontvangen; 5.1.2e (even nummers) en 5.1.2e t/m 5.1.2e (oneven nummers). Naar aanleiding van deze briefwisseling hebben we de volgende bewoners persoonlijk gesproken;

- 5.1.2e en 5.1.2e – 5.1.2e (tijdens voetbaltraining)
- 5.1.2e en 5.1.2e en 5.1.2e – 5.1.2e
- 5.1.2e en 5.1.2e – 5.1.2e
- 5.1.2e – 5.1.2e
- 5.1.2e – 5.1.2e
- 5.1.2e – 5.1.2e
- 5.1.2e en 5.1.2e en 5.1.2e – 5.1.2e
- 5.1.2e en 5.1.2e – 5.1.2e (kinderdagverblijf)
- 5.1.2e - 5.1.2e (camping)
- 5.1.2e – eigenaar grondstuk G-153

BEVINDINGEN

Alle omwonende die we hebben gesproken zijn blij dat er máár 6 woningen worden toegevoegd, eveneens vinden zij het bevorderlijk voor de toekomstige leefomgeving dat woningen in het hogere segment worden toegevoegd. De bewoners tegenover de toekomstige woningen realiseren zich en betreuren het deels dat het huidige uitzicht zal afnemen.

De eigenaren van het Kinderdagverblijf hebben specifieke vragen gesteld om hun kinderdagverblijf activiteiten deels uit te breiden op het grondstuk van het project, dit hebben we vooralsnog niet kunnen toezeggen.

De grondeigenaar van perceel G-153 heeft verzocht een strook aan te kunnen kopen van het plangebied voor toegankelijkheid en onderhoud van zijn haag, deze toezegging hebben we niet kunnen doen.

De bewoners van 5.1.2e juichen de planontwikkeling toe.

Roermond 14.03.2025

5.1.2e – KernCo B.V.

Buurtbewoners Groenstraat
Groenstraat Melick

datum : 06 September 2024
contact : 5.1.2e
onderwerp : Planvorming Groenstraat Melick

Beste buurtbewoner,

Momenteel zijn we bezig met de planvorming om woningbouw te kunnen realiseren op de grondstukken behorende bij 5.1.2e.
Dit alles in goed overleg met de 4 kinderen 5.1.2e
én de gemeente Roerdalen.
Nu de ontwerpen nader uitgewerkt worden is de tijd aangebroken u als omwonende te informeren.

Indien u interesse heeft kunt u contact met mij opnemen voor het maken van een afspraak. U kunt me bereiken via telefoon of e-mail.
Ik kom graag langs om u deelgenoot te maken van onze plannen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e @kernarchitecten.com
5.1.2e 5.1.1e

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 1 sub e	Nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven	2
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-053131
Onderwerp:	Verordening BIZ Roerdalen 2026 - 2030
Datum:	13 mei 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. De verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2021 - 2025 in te trekken 2. De verordening BI-zone Bedrijventerreinen Roerdalen 2026 – 2030 vast te stellen
Bijlage(n):	1. Aanbiedingsbrief BIZ Activiteitenplan BIZ-Roerdalen 2026 - 2030 2. BIZ Activiteitenplan BIZ-Roerdalen 2026 - 2030 3. Uitvoeringsovereenkomst BIZ Roerdalen 2026 - 2030 4. Kaart van de afgebakende BIZ-zone

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

De huidige BIZ-periode 2021 - 2025 van de Bedrijven Investeringszone Bedrijventerrein Roerdalen (hierna: de BIZ Roerdalen) loopt ten einde. Om verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein mogelijk te maken, heeft de Stichting BIZ Roerdalen (hierna: de Stichting), in samenwerking met Parkmanagement Midden-Limburg, verzocht om de BIZ Roerdalen in de periode 2026 – 2030 onverminderd van kracht te laten en per 26 augustus 2025 een nieuwe draagvlakmeting uit te voeren.

2. Inleiding

De ondernemers van het bedrijventerrein Roerdalen zijn verenigd in een bedrijveninvesteringszone. Een bedrijveninvesteringszone, kortweg BIZ, is een geografisch afgebakend gebied (lees: het bedrijventerrein) waarbinnen ondernemers samen afspraken maken over investeringen om de kwaliteit van het gebied te verbeteren. Daarnaast vormt de BIZ een nadrukkelijkere gesprekspartner en platform als het gaat om belangenbehartiging van het bedrijventerrein bij de gemeente Roerdalen en andere overheden. Dankzij deze intensieve vorm van samenwerken en samen beslissen is het bedrijventerrein in staat geweest een sterke ontwikkeling te realiseren. De positieve resultaten hiervan zijn onder andere zichtbaar in een veilige, schone en meer duurzaam bedrijventerrein. Daarnaast heeft het geleid tot een sterkere verbondenheid tussen de individuele ondernemers van het bedrijventerrein.

De wettelijke duur van een BIZ bedraagt maximaal vijf jaar. Dit betekent dat de huidige BIZ Roerdalen aan het einde van 2025 ten einde komt. Om een verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein mogelijk te maken, is het dan ook van belang dat de BIZ Roerdalen ook in de jaren 2026 - 2030 onverminderd van kracht blijft. Dit betekent dat in 2025 een formele draagvlakmeting moet worden uitgevoerd zodat alle betrokken ondernemers een stem kunnen uitbrengen ten aanzien van de verlenging van hun huidige BIZ.

Er gelden diverse wettelijke voorwaarden met betrekking tot de hierboven bedoelde draagvlakmeting. Een van deze voorwaarden is dat voor de betreffende BIZ een plan van aanpak (BIZ Activiteitenplan) voor de nieuwe periode BIZ-periode wordt opgesteld. In dit activiteitenplan dienen voor de BIZ alle doelstellingen, ambities en activiteiten voor de nieuwe BIZ-periode te worden beschreven (zie bijlage 2).

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. De Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2021 - 2025 in te trekken
2. De verordening BI-zone Bedrijventerreinen Roerdalen 2026 – 2030 vast te stellen

4. Argumenten

4.1.1 Verordening

Het vaststellen van een BIZ-verordening is een bevoegdheid van uw raad. Het voorstel is om uw raad voor te stellen de Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026 - 2030 conform het bijgevoegde concept raadsvoorstel en het daarbij behorende raadsbesluit vast te stellen.

De verordening is op enkele punten na hetzelfde als de huidige verordening van de periode 2021-2025. Hieronder volgt een beschrijving van de inhoudelijke wijzigingen die in overleg met de betrokken partijen tot stand zijn gekomen:

- In geval van leegstaand heffing bij eigenaar. Dit is nu: bij leegstand géén heffing bij eigenaar;
- Uitbreiding en/of verduidelijking van enkele vrijstellingen;
- Het tarief is verhoogd van 0,06% naar 0,07%;
- De minimale bijdrage is verhoogd van €100 naar €200; en
- De maximale bijdrage van €1.000 naar €2.000;
- Aanpassing voorwaarden termijnbetalingen o.b.v. geldende 'standaard'.

4.1.2 Verlenging periode en activiteitenplan BIZ Roerdalen met als hoofddoel het kwaliteitsbehoud, de kwaliteitsverbetering alsmede het bevorderen van de economische ontwikkeling van het bedrijventerrein.

De toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van o.a. wetgeving, verduurzaming, veiligheid en economie zullen ook in de komende jaren een sterke samenwerking tussen de ondernemers vereisen. Het gaat immers om ontwikkelingen en uitdagingen waarmee niet slechts één individuele ondernemer wordt geconfronteerd maar waarmee het gehele collectief van ondernemers te maken krijgt. Vandaar het verzoek van de Stichting om een nieuwe periode aan te gaan. In het BIZ Activiteitenplan worden alle doelstellingen, ambities en activiteiten voor de BIZ Roerdalen voor deze nieuwe periode uiteengezet.

5. Kanttekeningen

De ondersteuning van de gemeente draagt bij aan een succesvol BIZ-proces en is noodzakelijk bij de draagvlakmeting. Uiteraard is de gemeente niet verantwoordelijk voor een positieve uitslag van deze draagvlakmeting. Dat is aan de ondernemers. Indien de uitslag positief is, blijft het huidige ondernemersfonds bestaan en wordt er geïnvesteerd in de bedrijfsomgeving.
De wetgeving rondom de BIZ is zodanig ontworpen dat de procedure om te komen tot een BIZ zeer zorgvuldig is vormgegeven, om met name de ondernemers die geen voorstander zijn van de BIZ de kans te geven eventueel tegen de BIZ te stemmen. Indien de meerderheid van de ondernemers (als resultaat van de draagvlakmeting) tegen een BIZ is, dan komt die er ook niet. Het proces dient dan ook zorgvuldig te worden voorbereid en uitgevoerd op grond van de Wet BIZ.

6. Financiën

De gemeente wordt extern ondersteund door Parkmanagement Midden-Limburg (hierna: PML) bij de opzet en administratieve uitwerking van de BIZ voor het gemeentelijke deel. De ureninzet die hiermee gemoeid is kan opgevangen worden binnen de bestaande samenwerking met de gemeente Roerdalen en PML. De formele gemeentelijke besluitvorming dient uiteraard door de gemeente zelf te worden gedaan. Met uitzondering van de in te zetten ambtelijke uren is met betrekking tot de BIZ sprake van een financieel neutraal budget. Daarnaast hebben wij op 13 december 2024 besloten om een subsidieverzoek van € 7.500,- van PML in te willigen ten behoeve van de extra kosten voor de draagvlakmeting.

7. Eerdere besluitvorming

N.v.t.

8. Communicatie

Communicatie is belangrijk, zowel intern binnen de gemeente als richting de ondernemers van het bedrijventerrein. Voor de ondernemers is het van belang dat zoveel mogelijk ondernemers

weet hebben van de BIZ, weten waarvoor ze stemmen en op basis van de ervaringen van de afgelopen vijf jaar hun stem bij de draagvlakmeting BIZ zullen uitbrengen. De vereisten voor voldoende draagvlak onder de bijdrageplichtigen van het BIZ-gebied staan genoemd in de Wet BIZ. Ook alle bijdrageplichtigen moeten worden geïnformeerd over de strekking van de verordening.

9. Planning en uitvoering

Na onderhavige besluitvorming wordt de uitvoeringsovereenkomst ondertekend. Na de raadsvergadering van 2 juli 2025 wordt het besluit gepubliceerd en kan worden gestart met de voorbereidingen voor de draagvlakmeting. Dit proces wordt zorgvuldig voorbereid en uitgevoerd op grond van de Wet BIZ.

10. Privacy

N.v.t.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

N.v.t.

12. Bijlagen

Kaart van de afgebakende BIZ-zone

Sint Odiliënberg, 13 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

L.H.C. Bijl Mr M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit Jaar …./../..

Zaaknummer: Z25-053131
Onderwerp: Verordening BIZ Roerdalen 2026-2030

De raad van de gemeente Roerdalen;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025,

gelet op:
- de Wet op de bedrijveninvesteringszones en;
- het advies van de raadsadviescommissie;

Besluit:

1. De Verordening bedrijveninvesteringszone Bedrijventerrein Roerdalen 2021-2025 (Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2021-2025) in te trekken.
2. De Verordening bedrijveninvesteringszone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030 (Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030) vast te stellen.

Artikel 1 Definities
Deze verordening verstaat onder:
a. bedrijveninvesteringszone: het op de bij deze verordening behorende kaart (bijlage 1) aangewezen gebied in de gemeente waarbinnen de BIZ-bijdrage wordt geheven;
b. wet: Wet op de bedrijveninvesteringszones;
c. college: het college van burgemeester en wethouders;
d. uitvoeringsovereenkomst: de tussen de gemeente Roerdalen en Stichting BIZ Roerdalen te sluiten Uitvoeringsovereenkomst;
e. activiteitenplan: het plan waarin de activiteiten, zoals bedoeld in artikel 1 lid 2 van de wet, staan vermeld die de stichting namens de ondernemers zal uitvoeren.

Hoofdstuk II Belastingbepalingen

Artikel 2 belastbaar feit en aard van de belasting
1. Onder de naam ‘BIZ-bijdrage’ wordt jaarlijks een directe belasting geheven ter zake van binnen de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaken die op grond van artikel 220a Gemeentewet niet in hoofdzaak tot woning dienen.
2. De BIZ-bijdrage wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone.

Artikel 3 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Belastingplicht

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de gebruiker, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht een in de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaak gebruikt.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven. Degene die het deel in gebruik heeft gegeven, is bevoegd de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
   b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld. Degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie die onroerende zaak ter beschikking is gesteld.
3. Indien een onroerende zaak bij het begin van het kalenderjaar geen gebruiker kent, wordt de van de gebruiker te hebben BIZ-bijdrage geheven van de eigenaar.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven naar de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde zoals deze geldt voor het kalenderjaar.
2. Indien met betrekking tot de onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken, wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met toepassing van artikel 6, alsmede met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 6 Vrijstellingen

1. In afwijking van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
   a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
   c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928 , met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
   e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige

rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
   f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
   g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
   j. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst van de gemeente;
   k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;
   l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   n. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs;
   o. onroerende zaken die worden beheerd door een vereniging of stichting die geen onderneming drijft, voor zover die objecten bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs, voor club- en buurthuiswerk, voor de beoefening van sport, kunst of cultuur, of voor andere activiteiten van sociale of culturele aard;
   p. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst ter zake van brandweerzorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening in de regio en de handhaving van de openbare orde en veiligheid.
   q. onroerende zaken die uitsluitend bestemd zijn voor en in gebruik zijn als werken die zijn bestemd voor de gasvoorziening en drinkwatervoorziening;
   r. onroerende zaken die uitsluitend bestemd zijn voor en in gebruik zijn als werken die zijn bestemd voor de electriciteitsvoorziening en (tele)communicatie;
   s. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn als dagverblijf, zoals crèches/kinderopvang/peuterspeelzalen.
2. In afwijking van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de BIZ-bijdrage van de gebruiker buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 7 Tarief BIZ-bijdrage

1. Het tarief van de BIZ-bijdrage bedraagt per bijdrageplichtige per jaar 0,07 % van de heffingsmaatstaf.
2. Indien op grond van het in lid 1 bepaalde percentage de BIZ-bijdrage voor een object:
   a. lager dan € 200,00 uitkomt dan bedraagt de bijdrage, in afwijking van lid 1, voor dat betreffende object in dat jaar € 200,00.
   b. hoger dan € 2.000,00 uitkomt dan bedraagt de bijdrage, in afwijking van lid 1, voor dat betreffende object in dat jaar € 2.000,00.

Artikel 8 Wijze van heffing
De BIZ-bijdrage wordt jaarlijks bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, ingeval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,- en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.
3. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Looptijd belastingheffing
De BIZ-bijdrage wordt ingesteld voor een periode van vijf jaar.

Hoofdstuk III Subsidiebepalingen

Artikel 11 Aanwijzing Stichting
Stichting BIZ Roerdalen wordt aangewezen als de Stichting bedoeld in artikel 7 van de wet waarmee een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht is gesloten, waarin is bepaald dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt verplicht moeten worden verricht.

Artikel 12 Buiten toepassing stellen algemene subsidieverordening
Op de subsidie op grond van deze verordening is de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Roerdalen niet van toepassing.

Artikel 13 Subsidieverlening
1. De subsidie wordt jaarlijks door het college verleend aan de Stichting BIZ Roerdalen voor de uitvoering van de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst en het daarbij behorend Activiteitenplan. De subsidie wordt verleend op een daartoe gedane aanvraag, die vergezeld moet gaan van de in de uitvoeringsovereenkomst genoemde stukken.
2. De subsidie bedraagt de daadwerkelijk in het kalenderjaar netto ontvangen BIZ-bijdrage.

Artikel 14 Subsidieverplichtingen
Naast de in artikel 4:37 van de Algemene wet bestuursrecht genoemde verplichtingen kunnen aan de Stichting BIZ Roerdalen ook andere doelgebonden verplichtingen worden opgelegd. Deze verplichtingen zijn opgenomen in de met de Stichting BIZ Roerdalen gesloten uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 15 Subsidievaststelling

1. De Stichting BIZ Roerdalen is verplicht om uiterlijk 1 mei na afloop van het subsidiejaar de in de uitvoeringsovereenkomst opgenomen stukken te overleggen.
2. De subsidie wordt uiterlijk 6 weken na ontvangst van de in het voorgaande lid genoemde stukken vastgesteld.

Artikel 16 Melding van relevante wijzigingen

De Stichting BIZ Roerdalen stelt het college zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte van:

- meer dan ondergeschikte veranderingen in haar financiële situatie;
- een wijziging van de statuten;
- verandering of beëindiging van activiteiten.

Hoofdstuk IV Slotbepalingen

Artikel 17 Intrekken oude verordening en overgangsrecht.

De Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2021-2025 wordt ingetrokken op de datum van ingang van de heffing bedoeld in artikel 18, tweede lid, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op belastbare feiten de zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 18 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt inwerking met ingang van de derde dag nadat het college heeft bekendgemaakt dat van voldoende steun als bedoeld in artikel 4 van de wet is gebleken.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2026.

Artikel 19 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030’.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2025.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

Mr. M. Heijnens-Coenjaerts Ing. J.M.A. van Agtmaal

Bijlage 1: Kaart van de afgebakende BIZ-zone

Gemeente Roerdalen
T.a.v. College B & W
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Roermond, 30 april 2025

Betreft: BIZ Activiteitenplan Roerdalen BIZ-periode 2026-2030

Geacht College,

Het einde van de huidige BIZ-periode Bedrijventerrein Roerdalen komt in zicht. De toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van o.a. wetgeving, verduurzaming, veiligheid en economie zullen echter ook in de komende jaren een sterke samenwerking tussen de ondernemers vereisen.

Om een verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein Roerdalen mogelijk te maken is het dan ook van groot belang dat de BIZ Roerdalen ook in de jaren 2026-2030 onverminderd van kracht blijft. Dat betekent dat er per 26 augustus 2025 weer een draagvlakmeting uitgevoerd dient te worden onder de bijdrageplichtigen in het BIZ-gebied. Langs deze weg verzoeken wij u dan ook het proces op te starten waarin door de gemeente de bedoelde draagvlakmeting uitgevoerd wordt. Uiteraard zijn wij bereid om de achterban te informeren, te motiveren en activeren om positief te stemmen. De regie m.b.t. de draagvlakmeting ligt echter wettelijk bij de gemeente.

Namens het bestuur van BIZ Roerdalen bieden wij u ter besluitvorming het plan van aanpak (BIZ Activiteitenplan) aan voor de nieuwe BIZ-periode 2026-2030. In dit plan worden alle doelstellingen, ambities en activiteiten van de BIZ Roerdalen voor deze nieuwe BIZ-periode beschreven. Hierbij geldt als hoofddoel het kwaliteitsbehoud, de kwaliteitsverbetering alsmede het bevorderen van de economische ontwikkeling van het bedrijventerrein.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Hubert Neelen
Voorzitter BIZ Roerdalen

Bijlage: BIZ Activiteitenplan Roerdalen 2026-2030

BIZ ACTIVITEITENPLAN ROERDALEN 2026-2030

30 april 2025

Opsteller: Stichting BIZ Roerdalen i.s.m. Parkmanagement Midden-Limburg

Contactpersonen:

Hubert Neelen, Omgevingsvergunningsmanagement b.v. (voorzitter)
Max Camp, Madolex (penningmeester)
Maurice Hermans, De Herkenbosche
Harald Jacobs, CGM Services

Sandra Litjens (Parkmanagement)

Inhoudsopgave

VOORWOORD 4

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE EN TOEKOMSTVISIE 5

1.1 ALGEMEEN 5
1.2 ORGANISATIESTRUCTUUR 5
1.3 TOEKOMSTVISIE 5
1.4 BELANGENBEHARTIGING 6
1.5 INSPIRATIESESSIES ORGANISEREN 6

HOOFDSTUK 2: WETTELIJK KADER BIZ INDUSTRIE EN LOGISTIEK 2026-2030 7

2.1 ALGEMEEN 7
2.2 GEBIEDSAFBAKENING 7
2.3 TARIFERING 8

HOOFDSTUK 3: HET BEVORDEREN VAN DE LEEFBAARHEID 9

3.1 ALGEMEEN 9
3.2 CIRCULAIRE INITIATIEVEN 9
3.3 DUURZAAMHEID 9
3.4 OMGEVINGSWET 10

HOOFDSTUK 4: HET BEVORDEREN VAN DE VEILIGHEID 11

4.1 ALGEMEEN 11
4.2 KVO-CERTIFICERING (KEURMERK VEILIG ONDERNEMEN); 11
4.3 OVERKOEPELENDE PML-WERKGROEP VEILIGHEID 11
4.4 AED 11
4.5 CALAMITEITENKAART 11
4.6 BESTRIJDING 'NIEUWE CRIMINALITEIT' 12
4.7 COFFEESHOP 12
4.8 VERKEERSVEILIGHEID 12

HOOFDSTUK 5: HET BEVORDEREN VAN DE RUIMTELIJKE KWALITEIT 13

5.1 ALGEMEEN 13
5.2 KVO-CERTIFICERING 13
5.3 PARKEERFACILITEITEN 13
5.4 BEHOUD EN VERBETERING VAN DE VERKEERSVOORZIENINGEN 14
5.5 OMGEVINGSPLAN 14
5.6 ONDERHOUD BEDRIJVENTERREIN 14

HOOFDSTUK 6: HET BEVORDEREN VAN DE ECONOMISCHE ONTWIKKELING 15

6.1 ALGEMEEN 15
6.2 BELANGENBEHARTIGING EN COMMUNICATIE 15
6.3 ARBEID 15
6.4 LEEGSTAND 16
6.5 INFOGRAPHIC 16

6.6 WELKOMSTBORDEN 16
6.7 ENERGIEZEKERHEID 17
6.8 JAVELIN 17
6.9 WATERZEKERHEID 17
HOOFDSTUK 7: FINANCIËLE BEGROTING 18
7.1 ALGEMEEN 18
7.2 BEGROTING 2026-2030 18

VOORWOORD

Sinds 2011 werken de ondernemers van het bedrijventerrein Stationsweg en directe omgeving succesvol samen binnen de bedrijveninvesteringszone van bedrijventerrein Roerdalen (hierna: de BIZ). Deze samenwerking heeft geleid tot zichtbare verbeteringen in veiligheid, duurzaamheid en de algehele kwaliteit van het bedrijventerrein. Dankzij deze intensieve samenwerking hebben we ook een sterkere stem bij de gemeente Roerdalen en andere overheden kunnen ontwikkelen. De uitdagingen op het gebied van wetgeving, verduurzaming, veiligheid en economie blijven echter bestaan en vereisen een gezamenlijke aanpak. Daarom is het essentieel dat de BIZ ook in de periode 2026-2030 voortgezet wordt. Dit BIZ Activiteitenplan beschrijft onze ambities, doelstellingen en concrete acties om de kwaliteit en economische ontwikkeling van ons bedrijventerrein verder te bevorderen.

In 2023 is samen met de Roermondse bedrijventerreinen, de gemeente Roermond, Parkmanagement Midden-Limburg, Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg en Keyport de "*Ambitie Roermondse bedrijventerreinen van de toekomst*" ontwikkeld. De BIZ heeft uitgesproken mee te liften op de acties die hierdoor tot stand zijn gekomen en zullen worden gerealiseerd in de BIZ-periode 2026-2030. Deze ambitie draagt bij aan het toekomst klaarmaken van de bedrijven, onder andere richting duurzaamheid en circulariteit. In de ambitie zijn een viertal waarden verwoord welke zogezegd het DNA vormen van de bedrijventerreinen in Roermond en Roerdalen. Deze vier waarden komen terug in alle aspecten van de bedrijventerreinen en zijn niet onderhevig aan actualiteit of ontwikkelingen:

- VINDINGRIJK → blijven ontwikkelen en data driven organiseren
- VERBINDEN → verbinding creëren tussen Ondernemer – Onderwijs – Omgeving – Overheid
- VITALITEIT → creëren van een veilige, goed bereikbare werkomgeving met ruimte voor groen/ontspanning
- VERDUURZAMEN → verduurzamen d.m.v. partnerships en delen van kennis

Daarnaast hebben alle samenwerkende partijen vanuit de ambitie gekozen om de hierna genoemde zes thema's te omarmen in de concrete uitwerking:

1. Actieve verbinding tussen ondernemers, onderwijs, omgeving en overheid
2. Vestigingsklimaat
3. Verduurzamen
4. Data verzamelen en verbinden
5. Lef
6. Infrastructuur, toegankelijkheid en verkeer

Het bestuur van Stichting BIZ Roerdalen legt de ambities en doelen voor de BIZ-periode 2026-2030 met vertrouwen aan u voor. Het bestuur heeft de overtuiging dat dit plan ons in staat stelt om de diverse uitdagingen aan te gaan en het belang van alle betrokken ondernemers dient.

Het bestuur spreekt haar dank uit naar alle betrokkenen die in de huidige BIZ-periode een bijdrage hebben geleverd aan het groeiende succes van de BIZ. Zij hebben een sterke basis gelegd waar dit toekomstplan op voortbouwt.

Namens het bestuur,

Dhr. H. Neelen (voorzitter Stichting BIZ Roerdalen)

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE EN TOEKOMSTVISIE

1.1 Algemeen

De BIZ staat voor behoud en verbetering van de kwaliteit in de openbare ruimte van het bedrijventerrein. Het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid en ruimtelijke kwaliteit en economische ontwikkeling, staan hierbij centraal.

1.2 Organisatiestructuur

Het bestuur van de BIZ bestaat uit een voorzitter en penningmeester aangevuld met een door het bestuur te bepalen aantal bestuursleden welke de diverse branches vertegenwoordigen en een weerspiegeling zijn van kleine, middelgroot en grote bedrijven. Daarnaast zijn er adviserende zetels voor gemeente Roerdalen, Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (hierna: OML), de Parkmanager van Stichting Parkmanagement Midden-Limburg (hierna: PML) en de Limburgse Werkgevers Vereniging (hierna: LWV).

Conform wettelijke voorschriften bestaat het bestuur tenminste voor 2/3 uit bijdrageplichtigen uit het aangewezen BIZ-gebied. Het BIZ-bestuur opereert op strategisch niveau en komt ongeveer eenmaal per kwartaal samen. Als er specifieke onderwerpen spelen, zal het bestuur hier adequaat op inspelen. Het bestuur heeft een beleidsvormende taak en geeft “sturing” aan eventueel uitbestede projecten.

Het bestuur wordt ondersteund en gefaciliteerd door PML. Daarnaast neemt een afgevaardigde van het BIZ-bestuur zitting in het algemeen bestuur van PML. Tenslotte maakt de BIZ samen met de andere bedrijventerreinen deel uit van het samenwerkingsverband PML.

1.3 Toekomstvisie

De BIZ wil gesprekspartner zijn voor overheid en andere stakeholders. Waarbij de doelstelling van de BIZ is:

- Signaleren;
- Verbinden;
- Verbeteren.

Deze doelstelling streven wij na door de collectieve belangen van de ondernemers te behartigen. Voor de uitvoerende taken schakelen we projectleiders/specialisten in. De BIZ en hun leden zijn de deelnemers in Werkgroepen. De BIZ gaat de verbinding aan met OML, Keyport, gemeente, LWV of inhuur ZZP’ers en sluit zoveel als mogelijk aan bij bestaande initiatieven. De BIZ is geografisch verbonden met BIZ Roerstreek en werkt sinds 12 jaar samen. In 2026 wordt fuseert BIZ Roerstreek met BIZ Willem Alexander, omdat beide bedrijventerreinen eenzelfde leeftijd hebben, zware industrie en soortgelijke uitdagingen.

Om dit hoofddoel te kunnen bereiken zijn als doelstellingen geformuleerd het binnen de openbare ruimte van de BIZ bevorderen van de:

- leefbaarheid op het bedrijventerrein;
- veiligheid;
- ruimtelijke kwaliteit;
- economische ontwikkeling binnen de BIZ .

1.4 Belangenbehartiging

Een BIZ speelt een cruciale rol in de belangenbehartiging van ondernemers op het bedrijventerrein. Door gezamenlijk op te treden, heeft de BIZ een sterkere stem richting gemeente, provincie en andere stakeholders. Dit zorgt ervoor dat belangrijke thema's zoals veiligheid, infrastructuur, duurzaamheid en economische groei op de agenda blijven staan.

Door structureel overleg en samenwerking draagt de BIZ bij aan een beter vestigingsklimaat, efficiëntere oplossingen voor ondernemers en een toekomstbestendig bedrijventerrein. Samen staan we sterker! De BIZ onderhoudt contacten met de directe partners zoals de gemeente Roerdalen, Provincie, OML, LWV, PML, Keyport, Rijkswaterstaat, Midden-Limburg Bereikbaar en vastgoedeigenaren.

1.5 Inspiratiesessies organiseren

Themabijeenkomsten kunnen ervoor zorgen dat ondernemers bewust worden van veranderende regelgeving maar ook inspiratie krijgen door met collega-ondernemers te praten over waar zij tegenaan lopen. Hierbij kan worden gedacht aan themabijeenkomsten met een overkoepelend belang zoals de bevordering van de duurzaamheid, energiebesparing, innovatieve ontwikkelingen, sociale duurzaamheid, gewijzigde wet- en regelgeving, etc.

HOOFDSTUK 2: Wettelijk kader BIZ Industrie en Logistiek 2026-2030

2.1 Algemeen

De toekomstvisie van de BIZ kan in de nieuwe BIZ-periode alleen ten uitvoer worden gebracht als daarvoor voldoende draagvlak blijkt te zijn. De BIZ dient tevens over voldoende middelen te beschikken om een en ander te kunnen realiseren. Dit betekent dat voor de nieuwe BIZ de “spelregels” moeten worden vastgelegd binnen het wettelijk kader dat de nieuwe BIZ-verordening daartoe schept. In dit hoofdstuk wordt nadere informatie verstrekt met betrekking tot dit kader. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de beoogde gebiedsafbakening en de beoogde tarifering voor de nieuwe BIZ-periode 2026-2030.

2.2 Gebiedsafbakening

Hieronder wordt het afgebakende gebied van de BIZ voor de periode 2026-2030 grafisch weergegeven.

BIZ gebied 2026-2030

Zoals uit bovenstaande kaart blijkt, is voor de nieuwe BIZ-periode geen sprake van een wijziging ten opzichte van het huidige BIZ-gebied en omvat het nieuwe BIZ-gebied de volgende straten:

- Lispinweg (Nouryon Functional Chemicals BV)
- Stationsweg
- Veldweg

2.3 Tarifering

De BIZ-bijdrage wordt geheven in het hierboven voor de BIZ-periode 2026-2030 aangeduide gebied. Bijdrageplichtigen zijn alle ondernemers die als gebruiker kunnen worden aangemerkt van een onroerende zaak gekarakteriseerd als niet-woning en vallend binnen het aangegeven BIZ-gebied.

De grondslag voor de BIZ-bijdrage wordt gevormd door de WOZ-waarde, per aanvang van elk jaar, van de betreffende onroerende zaak. Voor de gehele BIZ-periode 2026-2030 wordt een vast tarief gehanteerd ter grootte van 0,07% van de toepasselijke WOZ-waarde. Er is derhalve sprake van een verhoging van 0,01% ten opzichte van het huidige tarief.

Ten aanzien van de tarifering kan nog worden opgemerkt dat de BIZ-bijdrage minimaal €200 en maximaal €2.000 bedraagt. Het minimale tarief is met €125 verhoogd ten opzichte van het huidige minimum en het maximale tarief is met €1.150 verhoogd ten opzichte van het huidige maximum. De reden van deze verhogingen is gelegen in de afgelopen jaren opgetreden inflatie, de uitdagingen en ontwikkelingen in de komende BIZ-periode, de verwachte inzet van ter zake kundige personen alsmede een vergoeding voor de inzet van het bestuur.

HOOFDSTUK 3: Het bevorderen van de leefbaarheid

3.1 Algemeen

De BIZ zet zich in om de leefbaarheid te verbeteren door te zorgen voor een schone, veilige en goed onderhouden werkomgeving. Dit omvat onder andere maatregelen op het gebied van veiligheid, groenvoorziening, mobiliteit en voorzieningen die bijdragen aan een prettige werksfeer. Het verduurzamen van bedrijventerreinen is essentieel voor een toekomstbestendige economie.

Door samenwerking met ondernemers, gemeente en andere stakeholders creëren we een bedrijventerrein waar mensen graag werken en verblijven. Initiatieven zoals betere verlichting, duidelijke bewegwijzering en het stimuleren van duurzame en sociale voorzieningen dragen bij aan een aantrekkelijk en toekomstbestendig gebied.

De KVO-certificering draagt bij aan een schoon en heel bedrijventerrein. Zie hiervoor hoofdstuk 4.2

3.2 Circulaire initiatieven

Circulariteit speelt een grote rol in de transitie naar een duurzamere economie. Het hergebruik van grondstoffen en producten biedt kansen om kosten te besparen, afval te verminderen en de ecologische impact te verkleinen. Voor de BIZ is circulariteit niet alleen een noodzakelijke stap richting verduurzaming, maar ook een kans om innovatie en samenwerking te bevorderen.

In de komende jaren zal de BIZ zich richten op het stimuleren van circulaire initiatieven. Dit doen we door ondernemers bewust te maken van de mogelijkheden, samenwerking tussen bedrijven te faciliteren en kennis te delen over circulaire processen en technologieën. Denk hierbij aan gezamenlijke inzamelingssystemen, het uitwisselen van reststromen en het ondersteunen van circulaire businessmodellen.

Met deze aanpak zorgen we ervoor dat de bedrijventerreinen toekomstbestendig worden, waarbij circulariteit een centrale rol speelt in economische groei en duurzaamheid. Samen bouwen we aan een bedrijventerrein waar circulariteit niet alleen een visie is, maar ook de praktijk.

3.3 Duurzaamheid

Voor het thema duurzaamheid werkt de BIZ nauw samen met een projectleider van OML. Onder leiding van deze projectleider worden relevante bedrijven benaderd en vindt evaluatie plaats. Door verduurzaming verbetert de leefbaarheid van het bedrijventerrein en de omgeving. De duurzaamheidsthema's die momenteel voorhanden liggen zijn:

Energie

Toekomstige energiebronnen zoals waterstof (Delta Rhine Corridor), kernenergie (SMR), wind- en zonne-energie. Daarnaast wordt ingezet op het helpen van MKB-ondernemers met praktische quickscans voor energiebesparing.

Klimaatadaptie

Het voorkomen van hittestress, robuuster inrichten tegen piekbuien, vasthouden van water ter voorkoming van droogte en overstroming. Door dit op te pakken zal ook de biodiversiteit in de openbare ruimte en in de omgeving van de BIZ verbeteren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Ten behoeve van een toekomstbestendig bedrijventerrein zal sterker worden ingezet op een maatschappelijk verantwoorde wijze van ondernemen o.a. door goede samenwerking en het gebruik maken van synergie-effecten. Zo wordt in samenwerking met een hogeschool een systeem opgesteld voor Sustainable Development Goals (SDG's) om bedrijven te helpen te verduurzamen en dat (mogelijk) noodzakelijk is voor het verrichten van werkzaamheden van gecertificeerde grotere bedrijven.

Water

De BIZ zal de komende jaren aandacht besteden aan waterbeheer. Hierbij kan worden gedacht aan:

- Water scheiden: zodat hergebruik wordt geoptimaliseerd.
- Water zuiveren: omdat Waterschappen het afvalwater van bedrijven kritischer beoordelen op de te lozen waterkwaliteit in verband met de realisatie van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water in 2027.
- Waterzekerheid[1]:omdat een schaarste dreigt voor de levering van drinkwater.

3.4 Omgevingswet

Omgevingsdienst Noord-Limburg is een netwerkomgevingsdienst voor de 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten. Conform de Invoeringswet moeten alle milieu-VTH-taken door gemeenten worden overgedragen naar de Omgevingsdienst. Van belang is dat de kwaliteit en deskundigheid hiermee wordt vergroot. De BIZ is sparringpartner voor de gemeente om dit te evalueren.

[1] Brief 13 januari 2025 van Ministerie IenW aan Tweede Kamer inzake actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023-2030 en Dagblad De Limburger dd 30-10-2024 'Drinkwatervoorziening Limburg kwetsbaar', RIVM dd 3-4-2024 Actieplan Leveringszekerheid drinkwater nodig om knelpunten op te lossen voor levering drinkwater tot 2030 | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl, VEWIN dd 10-9-2024 Drinkwateragenda 2024 -2025: Vandaag actie nodig voor de toekomst van ons drinkwater - Vewin

HOOFDSTUK 4: Het bevorderen van de veiligheid

4.1 Algemeen

Een veilig bedrijventerrein is de basis voor een prettige en goed functionerende werkomgeving. De BIZ zet zich in voor het verbeteren van de veiligheid door middel van preventieve maatregelen, samenwerking met politie en gemeente, en het stimuleren van collectieve beveiligingsinitiatieven. Het *Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)* is een belangrijk instrument om de veiligheid op bedrijventerreinen structureel te verbeteren. Het certificaat toont aan dat er een georganiseerde en effectieve samenwerking is tussen ondernemers, politie, brandweer en gemeente om criminaliteit, overlast en onveilige situaties te verminderen.

4.2 KVO-certificering (Keurmerk Veilig Ondernemen);

Het bedrijventerreinen Roerdalen is KVO-gecertificeerd sinds november 2009. Dit betekent dat de gemeente Roerdalen, ondernemers, brandweer en politie samen de verantwoordelijkheid hebben genomen om gestructureerd aan de veiligheid, inclusief de handhaving daarvan, van deze bedrijventerreinen te werken. Deze certificering dient elke drie jaar herhaald te worden, hetgeen voor het laatst in 2024 plaatsvond. Om aan de auditeisen te voldoen en behoud van het certificaat te borgen, dienen jaarlijks de volgende werkzaamheden te worden uitgevoerd:

- Er bestaat een werkgroep veiligheid die meerdere keren per jaar overleg heeft. Dit moet georganiseerd en gefaciliteerd worden;
- Twee keer per jaar dient een schouw uitgevoerd te worden, eenmaal een dagschouw en eenmaal een avondschouw;
- De knelpunten die in de schouw worden geconstateerd moeten in een verslag worden vastgelegd en zo mogelijk door de verantwoordelijke stakeholder worden opgelost. Daarbij dient voortdurende monitoring plaats te vinden op de voortgang en afhandeling;
- In de schouwen wordt ook de beeldkwaliteit meegenomen. De wijkbeheerder is betrokken en wordt geattendeerd op mogelijke extra acties.

4.3 Overkoepelende PML-werkgroep Veiligheid

De BIZ heeft samen met de BIZ Roerstreek een werkgroep veiligheid samengesteld en trekt samen op als het om veiligheidsissues gaat. Sinds september 2023 is de overkoepelende werkgroep Veiligheid opgestart. In deze werkgroep zitten een of twee afgevaardigden van ieder bedrijventerrein en deze ondernemers hebben allemaal een link met het thema Veiligheid. Hoewel de werkgroep met name vanuit de BIZ Roerstreek wordt getrokken, zijn de plannen en ideeën die uit deze werkgroep voortkomen van groot belang voor de BIZ. Derhalve wenst de BIZ hier ook in de komende BIZ-periode op te blijven aansluiten. Thema's zoals cybercrime en ondermijning krijgen in deze werkgroep extra aandacht.

4.4 AED

De BIZ brengt in beeld waar openbare AED's aanwezig zijn en zal eventueel in overleg met de gemeente extra openbare AED's aanwijzen op strategische plekken om deze door de gemeente te laten plaatsen.

4.5 Calamiteitenkaart

Ook werkt de BIZ mee aan het realiseren van een calamiteitenkaart voor de bedrijventerreinen met een systeem dat mensen worden gewaarschuwd en duidelijke communicatie aangaande vluchtroutes.

4.6 Bestrijding ‘nieuwe criminaliteit’

Op het gebied van nieuwe criminaliteit zal meer aandacht worden geschonken aan herkennen en voorkomen van ondermijning via het bedrijfsleven in samenwerking met onze KVO-partners.

4.7 Coffeeshop

Op 27 juni 2024 heeft de gemeente Roermond een exploitatie en gedoogvergunning verleend voor de coffeeshop aan de Randweg 3 voor een periode van zeven jaar. Deze coffeeshop grenst meteen aan het gebied van de BIZ. De BIZ is bezorgd dat dit tot extra risico’s kan leiden in combinatie met zware industrie met zwaar vrachtverkeer, werken met zware machines en gevaarlijke stoffen. De BIZ heeft dit in 2021 ook schriftelijk kenbaar gemaakt aan gemeente Roermond. De BIZ zal in samenwerking met gemeente Roermond en de exploitant blijven zoeken naar oplossingen ter beperking van risico’s.

4.8 Verkeersveiligheid

Vanwege de onveilige verkeerssituatie op de Industrieweg hebben de aanliggende bedrijven in 2021 gezamenlijk met gemeente en BIZ gezocht naar oplossingen. Op basis van een verkeersadvies van een door de gemeente ingehuurde verkeerskundige en mede op advies van Provincie Limburg als wegbeheerder bleek dat dit enkel kan worden opgepakt indien voor het gehele bedrijventerrein een nieuw verkeersplan wordt opgesteld. De Gemeente Roerdalen en ook de gemeente Roermond staan hier welwillend tegenover en willen dit verkeersplan behalve aan veiligheid ook koppelen aan mobiliteit en duurzaamheid. De BIZ kan hierin een rol vervullen in het verbinden van partijen.

Straatraces op het aangrenzende bedrijventerrein Roerstreek zijn een gevaar voor nachtpersoneel. De afgelopen tijd nemen illegale straatraces op het bedrijventerrein ’s nachts toe. Dit zorgt niet alleen voor geluidsoverlast en schade aan infrastructuur, maar vormt ook een direct gevaar voor werknemers die ’s nachts aan het werk zijn of zich verplaatsen over het terrein. Ook vormt dit een gevaar voor de aangrenzende BIZ. De BIZ pakt dit samen met haar KVO-partners op.

HOOFDSTUK 5: Het bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit

5.1 Algemeen

Een goed onderhouden bedrijventerrein draagt bij aan een prettige werkomgeving, een sterk vestigingsklimaat en een positieve uitstraling naar klanten en bezoekers. Ook dient het bedrijventerrein makkelijk bereikbaar en goed toegankelijk te zijn. Derhalve is er optimale aandacht voor de algehele infrastructuur alsook de digitale infrastructuur. Meer specifiek zullen de volgende activiteiten in dit kader worden uitgevoerd.

5.2 KVO-certificering

Een schoon en heel bedrijventerrein houdt in dat het terrein vrij is van zwerfvuil, graffiti en achtergelaten afval. Er wordt gezorgd voor regelmatig onderhoud en schoonmaak van de openbare ruimte. Een schone omgeving vermindert de kans op criminaliteit en verloedering.

Ook dienen wegen, verlichting, hekwerken en straatmeubilair in goede staat te zijn en op tijd te worden gerepareerd. De straatverlichting, verzakte bestrating of beschadigde bebording worden op tijd gerepareerd of vervangen.

Een bedrijventerrein dat schoon en heel is, draagt bij aan een veiliger, aantrekkelijker en waardevast werkgebied, waar ondernemers en werknemers zich prettig en veilig voelen.

De KVO-certificering zoals genoemd in hoofdstuk 4 draagt eveneens bij aan een schoon en heel bedrijventerrein. Door samen te werken met de gemeente en tweejaarlijkse gezamenlijke schouwen over het bedrijventerrein zorgen we ervoor dat het terrein er schoon, heel en veilig uit ziet.

5.3 Parkeerfaciliteiten

Onvoldoende parkeerfaciliteiten voor personen- en vrachtverkeer vormen vaak knelpunten waarover overleg plaats dient plaats te vinden met betrokken partijen. Dit thema blijft ook voor de toekomst een belangrijk aandachtspunt waarvoor de BIZ zich sterk zal inzetten.

Provincie Limburg[2] wil een pilot starten voor ‘Beveiligde truckparkeerplaatsen aan een verzorgingsplaats’ in Midden- of Zuid-Limburg. Het ministerie van IenW stelt hiervoor in twee fasen een totaalbudget van € 2,5 mln. beschikbaar. Bij de uitwerking zijn onder andere de geschiktheid van de locaties, de kosten, de opschaalbaarheid van de pilot en consistentie met overig beleid relevant. Op basis van deze uitwerking zal Provincie Limburg medio 2025 met het Rijk een ‘go/no go’ beslissing nemen over het starten van de pilot. Dan wordt ook een besluit genomen over de kosten. In geval van een ‘go’ stelt het ministerie van IenW het resterende deel van het budget beschikbaar voor de tweede fase waarin de pilot wordt gerealiseerd. Naast deze pilot onderzoekt Provincie Limburg met een quickscan en analyse instrument de haalbaarheid voor publiek toegankelijk vrachtwagen-parkeren op bestaande bedrijventerreinen.

De BIZ wil graag met gemeente en OML deelnemen aan deze pilot.

[2] Mededeling van Gedeputeerden J. Kuntzelaers en M. Theuns aan Provinciale Staten, kenmerk DOC-00714806, dd 12 november 2024

5.4 Behoud en verbetering van de verkeersvoorzieningen

Op basis van het advies van een door gemeente Roermond extern ingeschakelde deskundige en van Provincie Limburg willen gemeenten Roermond en Roerdalen opdracht verlenen voor het opstellen van een verkeersplan met daarin aandacht voor mobiliteit, verduurzaming, klimaatadaptie, verkeersveiligheid en aanpakken verkeersknelpunten. Gemeente Roerdalen wil hieraan tevens vanwege de N570, Rothenbach deelnemen. De BIZ kan hierin een rol vervullen door partijen samen te brengen en te klankborden aangaande het onderzoek en de mogelijke oplossingen.

5.5 Omgevingsplan

De gemeente Roerdalen moet vóór 2032 een omgevingsplan maken met daarin omgevingskwaliteit waarden. Dit zal de komende BIZ-periode mogelijk zijn beslag krijgen. De BIZ is gesprekspartner voor invulling van deze opgave voor de gemeente.

5.6 Onderhoud bedrijventerrein

Aanvullend aan het groen- en wegenonderhoud en gladheidsbestrijding door de gemeente Roerdalen wordt, indien noodzakelijk, in de regel tenminste tweemaal per jaar een derde partij ingehuurd door de Gemeente om het bedrijventerrein veilig en schoon te houden. Met de veiligheidsschouwen wordt tevens met aanwezigheid van de wijkbeheerder ook het onderhoud van de openbare ruimte meegenomen. Ook in de komende BIZ-periode zal de BIZ nauw toezicht houden op de uitvoering van dit (additionele) onderhoud.

HOOFDSTUK 6: Het bevorderen van de economische ontwikkeling

6.1 Algemeen

Een sterk en toekomstbestendig bedrijventerrein vraagt om een gezonde en dynamische economie. De BIZ zet zich in om de economische ontwikkeling te stimuleren door samenwerking tussen ondernemers te bevorderen, innovatie te ondersteunen en een aantrekkelijk vestigingsklimaat te creëren. Door gezamenlijke initiatieven, kennisdeling en strategische samenwerkingen met gemeente en andere stakeholders zorgen we ervoor dat bedrijven kunnen groeien en zich verder ontwikkelen. Daarnaast blijven we inspelen op trends en kansen, zoals digitalisering, verduurzaming en arbeidsmarktontwikkeling, om het bedrijventerrein competitief en toekomstbestendig te houden.

6.2 Belangenbehartiging en communicatie

Hieronder valt het organiseren en ondersteunen van de bestuursvergaderingen, ondernemers- en themabijeenkomsten. Inmiddels is ook de zomer BBQ “back to work” een jaarlijks terugkerend event bij de BIZ waarbij ondernemers in een ongedwongen sfeer zakelijke belangen en ook persoonlijke gebeurtenissen met elkaar delen. Minimaal 10 keer per jaar worden koffie-inlopen georganiseerd bij telkens andere gastbedrijven. Tijdens deze bijeenkomsten geeft een vertegenwoordiger van het BIZ-bestuur een update van de laatste stand van zaken en geeft het gastbedrijf een presentatie cq vindt er een bedrijfsbezoek plaats. Vaak wordt ook de kans geboden aan derden om informatie te verschaffen aangaande actuele thema’s.

De bijdrageplichtige ondernemers kunnen gebruik maken van collectieve inkoopcontracten. In samenwerking met PML worden bovendien initiatieven genomen ter bevordering van kennisdeling, samenwerking en het leggen van verbindingen door middel van nieuwjaarsbijeenkomsten, koffie-inlopen, netwerkbijeenkomsten, brainstormsessies etc.

Ook vindt in samenspraak met PML belangenbehartiging plaats voor de ondernemers als het gaat om beleidsvorming bij de gemeente Roerdalen. Hierbij kan worden gedacht aan het geven van input en feedback op gemeentelijke visies zoals de Duurzaamheidsvisie, het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, de Toekomstvisie, de Economische visie, de Groenvisie, de Omgevingsvisie (wet) dan wel nieuwe wet- en regelgeving etc.

Twee keer per jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats met de gemeente Roerdalen waarbij het de wens van de BIZ is om reeds aan voorkant meegenomen te worden in onderwerpen over beleidsvorming. Op deze manier kan BIZ meer pro-actief meegenomen worden in wat er gaat gebeuren op het bedrijventerrein en kan zij knelpunten die mogelijk ontstaan reeds aan de voorkant aangeven.

6.3 Arbeid

Sinds 2022 is voor de bedrijventerreinen de overkoepelende werkgroep Arbeidsmarkt en onderwijs ontwikkeling gestart, bestaande uit ondernemers, allen afgevaardigden van de bedrijventerreinen waaronder ook Roerdalen. Daarnaast Gemeente, Parkmanagement, UWV, Gilde, Zuyd Hogeschool en arbeidsdeskundigen en uitzendbureau. In deze werkgroep wordt de schaarste en tekort aan mensen in bepaalde sectoren, het imago van bedrijven en bekendheid van een bedrijventerrein onder de loep genomen. Het is nù de tijd en uitdaging de juiste mensen te vinden, te enthousiasmeren en te behouden en hierbij te zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor werknemers. Dit project ‘Arbeidsmarkt en Onderwijs’ gaat verder onder regie van Keyport. In 2024 is gemeente Roerdalen

gestart met het project ‘banenmarkt werkgeluk in Roerdalen’ samen met ondernemers, doelstelling is om bedrijven en werkzoekenden samen te brengen.

6.4 Leegstand

Indien mogelijk wordt in overleg getreden met betrokken partijen (vastgoedeigenaren, gemeente Roerdalen, OML, etc.) om leegstand te beperken. Het is van belang dat het bedrijventerrein een goede uitstraling behoudt en aantrekkelijk blijft voor zowel ondernemers die er gevestigd zijn als voor ondernemers die zich mogelijk willen vestigen of wensen uit te breiden.

6.5 Infographic

In samenwerking met OML willen de bedrijventerreinen Roerdalen, Roerstreek en Willem Alexander een infographic met kengetallen van beide bedrijventerreinen teneinde voor derden het economisch en maatschappelijk belang van de bedrijventerreinen snel en makkelijk inzichtelijk te maken.

De voordelen van een infographic zijn:

1. Visueel aantrekkelijk en overzichtelijk, waardoor complexe informatie over de bedrijventerreinen, zoals hun veelzijdigheid en impact, snel en duidelijk wordt gepresenteerd.
2. Directe communicatie door de belangrijkste punten over arbeidsmarkt, doorontwikkeling en ondernemerschap in één oogopslag weer te geven.
3. Breed inzetbaar op verschillende platformen, zoals het ‘We are Roermond’-platform, social media en nieuwsbrieven, waardoor een groot publiek bereikt wordt.
4. Krachtig storytelling door successen van de Roermondse bedrijventerreinen visueel te tonen en zo trots en betrokkenheid te stimuleren.

6.6 Welkomstborden

Het realiseren van welkomstborden aan de rand van ons bedrijventerrein zal bijdragen aan een goed vestigingsklimaat. Dit bevordert immers de veiligheid en de bereikbaarheid want door herkenbare uitingen en informatie kunnen bezoekers, werknemers en leveranciers zien dat er bijdrage geleverd wordt aan een georganiseerd bedrijventerrein. Dit creëert een gevoel van waakzaamheid en betrokkenheid op het terrein.

De welkomstborden bij aan:

1. Versterking van de professionele uitstraling: Ze geven een eerste indruk van het bedrijventerrein, wat de uitstraling van organisatie en structuur benadrukt.
2. Duidelijke identificatie en herkenning: Welkomstborden dragen bij aan de herkenbaarheid van het terrein, wat zowel bezoekers als potentiële investeerders een gevoel geeft bij het terrein.
3. Bevordering van veiligheid en bereikbaarheid: Door herkenbare uitingen en informatie kunnen bezoekers, werknemers en leveranciers zien dat er bijdrage geleverd wordt aan een georganiseerd bedrijventerrein, dit creëert een gevoel van waakzaamheid en betrokkenheid op het terrein.

6.7 Energiezekerheid

Energiezekerheid[3] is vanwege de energietransitie een groot probleem voor de continuïteit en groei van industriële bedrijven. Momenteel kunnen op het bedrijventerrein Roerstreek 10 ha aan aangelegde zonne-energie niet worden ingezet, vanwege ontbreken van een voldoende aanwezige infrastructuur. Indien een adequate verzwaarde ringleiding wordt aangelegd op Roerstreek/Roerdalen ontstaan mogelijkheden voor het delen van zonne- en windenergie. Tevens loopt dit vooruit op de geplande verzwaring van trafostations te Maalbroek en Merum die qua capaciteit nog moeten worden berekend.

6.8 Javelin

Nabij Elmpt wordt een groot bedrijventerrein gerealiseerd. Samenwerking en kruisbestuiving is de beste manier om economische voordelen te behalen. Samen met de gemeente Roerdalen, de Gemeente Roermond en de Gemeente Niederkrüchten wil de BIZ dan ook bedrijven en partijen verbinden.

6.9 Waterzekerheid

Een aantal industriële bedrijven hebben water nodig voor hun bedrijfsproces. Indien de waterzekerheid in het geding komt, is dit een direct economisch risico. Zie in dit kader ook paragraaf 3.3.

[3] Hoofdstuk 5. Energietransitie, leveringszekerheid en klimaatadaptatie | Regering | Rijksoverheid.nl

HOOFDSTUK 7: FINANCIËLE BEGROTING

7.1 Algemeen

Aan de hierboven beschreven thema's en activiteiten is uiteraard een kostenplaatje verbonden. Dit betekent dat de BIZ over voldoende financiële middelen dient te beschikken om haar toekomstige ambities ten uitvoer te kunnen brengen. Deze middelen worden in eerste instantie verkregen uit de door de bijdrageplichtige ondernemers betaalde BIZ-bijdragen. Zoals reeds in hoofdstuk 2.3 is beschreven, is de hoogte van deze bijdrage afhankelijk van het van toepassing zijnde tarief en de WOZ-waarde van het pand waarvan de ondernemer de gebruiker is. Daarnaast staat de BIZ vrijwillige leden toe die niet tot het BIZ-gebied behoren, maar wel betrokken willen worden bij de thema's.

De BIZ-bijdragen worden in opdracht van gemeente Roerdalen door de BsGW geïnd bij de betreffende ondernemers. Vervolgens keert de gemeente Roerdalen deze gelden als subsidie uit aan de BIZ. Het totaal van inkomsten bestaat nagenoeg geheel uit deze subsidiegelden. Eventuele andere inkomsten zouden kunnen bestaan uit overige verkregen subsidies en overige bijdragen.

De gegevens van BsGW zijn afkomstig van de gemeentelijke BAG-registratie. Voor de BIZ is het van belang dat de BAG-gegevens overeenkomen met hun data van contactbedrijven. Derhalve zullen deze lijsten jaarlijks met elkaar worden vergeleken om zodoende maximale bijdrage ook te kunnen innen.

7.2 Begroting 2026-2030

Hieronder wordt de begroting voor de jaren 2026 tot en met 2030 weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de tarifering zoals beschreven in hoofdstuk 2.3. Geen rekening is gehouden met een eventuele stijging of daling van de WOZ-waarden en evenmin met onverhoopte oninbaarheid van BIZ-bijdragen. Ook is geen rekening gehouden met inflatie. De hieronder aangehouden verdeling van de diverse financiële posten kan in de toekomst aan wijziging onderhevig zijn indien de praktijksituatie daarom vraagt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een verandering van urgentie, een wijziging van omstandigheden of het zich voordoen van nieuwe gebeurtenissen op het bedrijventerrein.

BEGROTING 2026-2030

UITGAVEN		Uitbesteding Parkmanagement en projecten
Het bevorderen van de leefbaarheid	€ 2.500	€ 3.500
Het bevorderen van de veiligheid	€ 2.500	€ 3.000
Het bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit	€ 2.500	€ 1.500
Het bevorderen van de economische ontwikkeling	€ 7.000	€ 5.000
Bestuurskosten	€ 2.000	
Algemene kosten	€ 2.000	
TOTAAL UITGAVEN	**€ 15.000**	**€ 13.000**
INKOMSTEN		
BIZ-bijdragen ondernemers	€ 26.000	
Overige bijdragen (vrijwillige leden) en reserves	€ 2.000	
TOTAAL INKOMSTEN	**€ 28.000**	

Uitvoeringsovereenkomst tussen de Stichting BIZ Roerdalen en de gemeente Roerdalen

Ondergetekenden,

De gemeente Roerdalen, in dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder A.C.A.G. Smits, welke vertegenwoordiging op grond van het bepaalde in artikel 171, tweede lid, van de Gemeentewet aan hem is opgedragen door mevrouw mr. M.D. de Boer-Beerta in haar hoedanigheid van burgemeester, handelend ter uitvoering van een besluit van het college van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025,
hierna te noemen: "**de gemeente**",

en

de Stichting BIZ Roerdalen, in dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H. Neelen, in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Stichting BIZ Roerdalen en de heer M. Hermans, in zijn hoedanigheid als algemeen bestuurslid,
hierna te noemen "**de Stichting**",

hier gezamenlijk genoemd '**Partijen**'

nemen in overweging dat,

- de Stichting BIZ Roerdalen de intentie heeft om te komen tot de oprichting van een Bedrijven Investeringszone voor Bedrijventerrein Roerdalen (hierna: BIZ Roerdalen) voor de periode 2026-2030 en heeft de gemeente gevraagd om hieraan medewerking te verlenen;
- de Stichting BIZ Roerdalen voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 7 van de Wet op de bedrijveninvesteringszones;
- de Stichting BIZ Roerdalen de gelden voor de BI-zone naar eer en geweten zal beheren en ter bekostiging daarvan jaarlijks bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen een subsidieaanvraag zal indienen;
- de Stichting BIZ Roerdalen het BIZ Activiteitenplan 2026-2030 Roerdalen heeft opgesteld, dat bij deze overeenkomst is gevoegd, waarin zij aangeeft wat haar ambities en doelen zijn voor de BIZ-periode 2026-2030 en hoe zij voornemens is de BIZ-subsidie te besteden;
- ondergetekenden, mede gelet op de inzet van publieke gelden, te allen tijde een transparante en een democratisch verantwoorde werkwijze zullen hanteren;
- de gemeente te kennen heeft gegeven zich daarom te zullen inspannen om te komen tot een oprichting van de BIZ Roerdalen;
- partijen thans een uitvoeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7 lid 3 van de Wet op de bedrijveninvesteringszones en artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wensen af te sluiten.

komen het volgende overeen:

Artikel 1 Begrippen
In deze overeenkomst wordt verstaan onder:
a. Wet: de Wet op de bedrijveninvesteringszones;
b. Verordening: Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030;

CONCEPT

c. Bijdrageplichtige: de gebruiker, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht een in de bedrijveninvesteringszone gelegen belastingobject gebruikt en op grond van de Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030 bijdrageplichtig is;
d. Bedrijveninvesteringszone (BIZ): het bij de Verordening vast te stellen gebied;
e. BIZ-bijdrage: hetgeen daaronder in de Wet wordt verstaan;
f. BIZ-subsidie: de op basis van de Verordening en de Wet te verlenen subsidie;
g. College: het college van Burgemeester en Wethouders van Roerdalen;
h. Stichting: Stichting BIZ Roerdalen.

Artikel 2 Doel overeenkomst

De overeenkomst strekt tot het vastleggen van de afspraken en verplichtingen tussen partijen om te komen tot uitvoering van de BIZ Roerdalen, de dienstverlening door de gemeente in deze BIZ alsmede de verlening van een BIZ-subsidie.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

De overeenkomst eindigt van rechtswege op 31 december 2030. Voorts eindigt deze overeenkomst op de dag dat het college vaststelt, dat blijkens de uitslag van de draagvlakmeting zoals genoemd in artikel 4 van de Wet niet wordt voldaan aan het bepaalde in de Wet.

Artikel 4 Omschrijving gebied waarop deze overeenkomst betrekking heeft

Het gebied waarvoor de BIZ Bedrijventerrein Roerdalen wordt ingesteld is exact afgebakend op de kaart die als bijlage bij de Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030 is toegevoegd.

Artikel 5 Verplichtingen Stichting

1. De Stichting bericht de gemeente onverwijld over voorgenomen wijzigingen in haar statuten en eventuele reglementen en in (de uitvoering van) het activiteitenplan (zoals opgenomen in artikel 9 lid 2).
2. De Stichting verplicht zich de activiteiten bedoeld in artikel 9 van deze overeenkomst te verrichten waarvoor de subsidie wordt verstrekt.

Artikel 6 Verplichtingen gemeente

1. De BIZ-wet verplicht de gemeente en de BIZ-stichting afspraken te maken (Service Level Agreement) die voorkomen dat er bestaande taken op de BIZ worden afgewenteld. Mede daarom wordt de volgende afspraak gemaakt over het minimale serviceniveau van de gemeente:
2. Ten behoeve van een goede uitgangspositie voor het verbeteren van de openbare ruimte door de stichting verplicht de gemeente zich om tijdens de duur van deze overeenkomst het onderhoud en de kwaliteit van het openbaar groen te handhaven op het kwaliteitsniveau A met uitzondering van gazons/gras welke op niveau B worden onderhouden zoals vastgelegd in de CROW Kwaliteitscatalogus openbare ruimte (CROW-publicatie 323). Bij deze verplichting wordt het uitdrukkelijke voorbehoud gemaakt, dat er gewichtige redenen kunnen zijn, zoals budget neutrale systeemwijzigingen of door de gemeenteraad gesanctioneerde bezuinigingen, waardoor de gemeente gedurende deze overeenkomst het genoemde niveau niet kan handhaven. In zo'n geval is de gemeente verplicht dat vooraf aan de Stichting te melden.
3. Verder is de gemeente gehouden de wegen in het gebied op basis van het wegenbeleidsplan te onderhouden op kwaliteitsniveau "basis". Dit betekent een redelijk technische staat waar matige schade in kan voorkomen. Het aanzien is standaard en het comfort is voldoende waarbij incidenteel hinder kan voorkomen. Hiermee voldoet de gemeente aan haar wettelijke zorgplicht. Voor het riool geldt eveneens de wettelijke zorgplicht. De openbare verlichting wordt op basis van een melding via het meldsysteem "Fixi" hersteld. Binnen redelijke termijn worden deze

CONCEPT

meldingen verholpen. Defecten en/of gebreken aan bebording kunnen bij de gemeente worden gemeld. Binnen een redelijke termijn wordt een dergelijk gebrek hersteld.

Artikel 7 Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030

1. De gemeenteraad zal uiterlijk in december 2025 worden voorgesteld een Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030 vast te stellen, zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet.
2. In deze verordening wordt bepaald dat een BIZ-bijdrage zal worden geheven van degenen die de in de BIZ gelegen onroerende zaken gebruiken en, in gevallen waarin sprake is van een leegstaande onroerende zaak, van de eigenaar van de leegstaande onroerende zaak.
3. De jaarlijkse BIZ-bijdrage zal per bijdrageplichtige een percentage bedragen van 0,07% van de WOZ-waarde per object met dien verstande dat indien het bedrag van de BIZ-bijdrage in een jaar op basis van het hiervoor genoemde percentage:
   a. lager is dan € 200,- dan bedraagt de BIZ-bijdrage voor dat object in dat jaar € 200,-;
   b. hoger is dan € 2.000,- dan bedraagt de BIZ-bijdrage voor dat object in dat jaar € 2.000,-.

Artikel 8 Draagvlakmeting

1. De gemeente zal na het door de gemeenteraad vaststellen van de Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen een draagvlakmeting uitvoeren zoals bedoeld in artikel 4, lid 1 van de Wet om te onderzoeken of er voldoende steun bestaat voor de heffing van de BIZ-bijdrage onder de bijdrageplichtigen.
2. De Stichting zal zich inspannen om voldoende draagvlak voor de BIZ-bijdrage te creëren en de gemeente ter zijde staan bij deze meting.

Artikel 9 Aanvraag BIZ-subsidie

1. De Stichting dient jaarlijks, vóór 1 november van het kalenderjaar voorafgaand aan het betreffende subsidiejaar schriftelijk een subsidieverzoek in bij het college.
   Voor het subsidiejaar 2026 dient de Stichting voor 1 december 2025 schriftelijk een subsidieverzoek in bij het college.
2. De subsidieaanvraag bevat tevens een begroting en een activiteitenplan. In dit activiteitenplan geeft de Stichting aan welke activiteiten zij voornemens is uit te voeren, die zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de BIZ. Daartoe kunnen ook activiteiten op het gebied van promotie behoren voor zover deze het publieke belang in de openbare ruimte dienen.
3. De in lid 2 genoemde begroting en het activiteitenplan dienen uiterlijk op 31 oktober in conceptvorm te zijn ingediend. Voor het jaar 2026 worden het activiteitenplan en de begroting 2026 die zijn opgenomen in het Activiteitenplan 2026-2030 aangemerkt als de hiervoor genoemde stukken.
4. De Stichting stelt dit activiteitenplan op in overleg met de gemeente.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht kan het niet tijdig en/of onvolledig indienen van een schriftelijk subsidieverzoek tot gevolg hebben dat de uitbetaling van het voorschot wordt opgeschort.
6. Het niet goedkeuren van de stukken door de gemeente heeft tot gevolg dat de uitbetaling van het voorschot van de subsidie wordt opgeschort. De gemeente zal vier weken nadat de stukken alsnog zijn goedgekeurd overgaan tot uitbetaling van het voorschot van de subsidie.
7. Deze overeenkomst laat onverlet, dat de Stichting ook andere subsidies kan ontvangen om haar doelstellingen te bereiken.

Artikel 10 Hoogte BIZ-subsidie

1. Het college verstrekt aan de Stichting jaarlijks een BIZ-subsidie. Deze subsidie bedraagt de daadwerkelijk in het kalenderjaar netto ontvangen BIZ-bijdrage.
2. De subsidie wordt overgemaakt op de bankrekening van de Stichting.

CONCEPT

Artikel 11 Voorschot BIZ-subsidie

De gemeente zorgt voor de bevoorschotting van de subsidie vóór 1 maart van het kalenderjaar.

Artikel 12 Jaarverslag, verantwoording na afloop subsidiejaar

1. Uiterlijk 1 mei van het kalenderjaar na afloop van het subsidiejaar brengt de Stichting een financieel en inhoudelijk verslag uit van de door haar gerealiseerde activiteiten:
   a. door het overleggen van een jaarrekening, alsmede van een verslag van de uitgevoerde activiteiten.
   b. Het financieel deel van het verslag omvat bij een subsidieverstrekking hoger dan € 50.000,- een controleverklaring van een daartoe bevoegde accountant.
   c. Het inhoudelijk deel van het jaarverslag bevat in ieder geval een verantwoording van de uitvoering van het activiteitenplan en de in deze overeenkomst benoemde prestatieafspraken.
2. De Stichting geeft de gemeente desgevraagd alle inlichtingen die voor de beoordeling van de uitvoering van deze overeenkomst van belang kunnen zijn, en stelt de gemeente uit eigen beweging onverwijld op de hoogte van bijzondere ontwikkelingen en onvoorziene knelpunten, die relevant zijn voor de uitvoering van deze overeenkomst. De gemeente toetst de verantwoording aan het BIZ-plan van de Stichting, aan de begroting, aan de Wet, aan het gemeentelijk beleid en aan deze overeenkomst.
3. De Stichting kan bij hoge uitzondering het college schriftelijk en met redenen omkleed uitstel van maximaal vier weken vragen voor het uitbrengen van de hiervoor genoemde verslagen. Dit verzoek moet uiterlijk vier weken voor het verstrijken van de hiervoor genoemde datum bij het college worden ingediend. Uiterlijk zes weken na ontvangst van het verzoek om uitstel beslist het college of het verzoek wordt ingewilligd.

Artikel 13 Vaststelling BIZ-subsidie en eindafrekening

1. Binnen zes weken na ontvangst van het jaarverslag stelt het college de hoogte van BIZ-subsidie over het voorgaande subsidiejaar definitief vast.
2. Wanneer een deel van de BIZ-subsidie niet is besteed, wordt dit verschoven naar het volgende subsidiejaar.
3. Wanneer het vastgestelde bedrag hoger is dan het verstrekte voorschot, zal de gemeente het verschil binnen zes weken aan de Stichting uitbetalen.
4. Wanneer (bijvoorbeeld door oninbare posten of gehonoreerde bezwaar- en beroepschriften) het vastgestelde bedrag lager is dan het verstrekte voorschot, zal dit verschil worden verrekend met de uit te betalen subsidie van het dan lopende subsidiejaar, dan wel zal de Stichting het verschil binnen zes weken aan de gemeente betalen. De Stichting dient zich er bewust van te zijn dat zij het risico draagt van eventuele minderopbrengsten van de BIZ-bijdragen ten opzichte van de geraamde opbrengst.
5. Wanneer de Stichting kennelijk in gebreke blijft bij de uitvoering van het activiteitenplan, kan het college, al dan niet in overleg met de Stichting, besluiten het vast te stellen subsidiebedrag daarop aan te passen.

Artikel 14 Beëindiging van de BIZ

1. De Stichting kan de gemeente, indien zij voldoet aan de voorwaarden die worden genoemd in artikel 6 van de Wet, verzoeken de Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerdalen 2026-2030 in te trekken.
2. Indien de gemeenteraad daartoe besluit:
   a. stopt de subsidieverstrekking met ingang van de datum van het intrekken van de verordening;

b. zal de eindafrekening plaatsvinden naar deze datum met dien verstande, dat indien een batig saldo overblijft, dit door de Stichting conform haar statuten zal worden besteed, indien een tekort overblijft, dit voor rekening van de Stichting blijft.
c. wordt deze overeenkomst na de eindafrekening ontbonden.

Artikel 15 Beëindiging van de overeenkomst

De gemeente kan deze overeenkomst beëindigen, indien de Stichting:
a. in surseance verkeert dan wel failliet is verklaard;
b. niet meer voldoet aan de eisen die ter zake in artikel 7, lid 2 van de Wet worden gesteld;
c. handelt in strijd met haar statuten;
d. zich niet houdt aan haar verplichtingen die voortvloeien uit deze overeenkomst.

Artikel 16 Overleg

Partijen overleggen tenminste twee keer per jaar over de voortgang van de uitvoering van het activiteitenplan. Bij dit overleg is van de zijde van de Gemeente een vertegenwoordiger aanwezig van het team Leefomgeving van de Gemeente. De Gemeente neemt het initiatief tot deze gesprekken.

Artikel 17 Melding van relevante wijzigingen

De Stichting BIZ Roerdalen stelt het college zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte van:
a. meer dan ondergeschikte veranderingen in haar financiële situatie;
b. een wijziging van de statuten;
c. verandering of beëindiging van activiteiten.

Artikel 18 Geschillen

Partijen kunnen eventuele geschillen die voortvloeien uit deze overeenkomst voorleggen aan een door hen gezamenlijk te benoemen mediator. Indien van toepassing worden de kosten van deze mediation ieder voor de helft gedragen. Wanneer deze mediation niet tot een oplossing tussen partijen leidt, zijn zij vrij het geschil aan de daartoe bevoegde rechter voor te dragen.

Artikel 19 Slotbepaling.

Bij het beoordelen van het tijdig indienen van de diverse stukken genoemd in deze overeenkomst is de Algemene termijnenwet van toepassing.

In tweevoud opgesteld en ondertekend te Roerdalen,

Datum:	Datum:
De gemeente Roerdalen namens deze	Het bestuur van de Stichting BIZ Roerdalen namens deze
De wethouder, Wethouder A.C.A.G. Smits	De voorzitter H. Neelen

CONCEPT

Algemeen bestuurslid
M. Hermans

Bijlagen:
- *Statuten van de Stichting BIZ Roerdalen*
- *Activiteitenplan BIZ Roerdalen*

CONCEPT

OPRICHTING STICHTING

Op zeven januari tweeduizend elf, verschenen voor mij, Mr Marco Cornelus Hendrikus Rijk, notaris te Roermond:

1. de heer Marcus Arnoldus Maria Breugelmans, wonende te 6042 WD Roermond, Haaghuizen 38, geboren te Roermond op drie en twintig december negentienhonderd twee en zestig, van Nederlandse nationaliteit, paspoortnummer: NXH9L0D17, gehuwd; en
2. de heer Michel Chris Frederik Goebbels, wonende te 6075 EW Herkenbosch, Leeuwerikstraat 16, geboren te Melick en Herkenbosch op twee en twintig april negentienhonderd twee en zeventig, van Nederlandse nationaliteit, rijbewijsnummer: 3198064026, ongehuwd.

De comparanten verklaarden hierbij een stichting in het leven te roepen en daarvoor de volgende statuten vast te stellen

---------- **STATUTEN**:

NAAM EN ZETEL

ARTIKEL 1

1. De stichting draagt de naam: **Stichting BIZ Roerdalen**.
2. De stichting heeft haar zetel in de **gemeente Roerdalen**.

DOEL EN MIDDELEN

ARTIKEL 2

1. De stichting heeft ten doel:
   a. het oprichten van een bedrijveninvesteringszone (ook te noemen: "BIZ") als bedoeld in de Experimentenwet BI-zones waarin de collectieve ambities van de ondernemers in de gemeente Roerdalen door middel van een actieplan tot uitvoering gebracht kunnen worden;
   b. het ontplooien van activiteiten die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit dan wel enig ander bovenpubliek belang in de openbare ruimte van het hierna in lid 4 omschreven gebied in de gemeente Roerdalen;
   c. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het sluiten van een of meerdere overeenkomst(en) met de gemeente Roerdalen, als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Experimentenwet BI-zones, en de uitvoering daarvan en voorts door het maken van actieplannen en het uitvoeren daarvan alsmede het beheren en bestemmen van de in de vorm van subsidie van een of meerdere overheidsinstelling(en) ontvangen bedragen.
3. Een actieplan omschrijft de te ontplooien activiteiten welke zijn gericht op het behoud en bevordering van de kwaliteit van het bedrijventerrein, leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit dan wel enig ander mede publiek belang in het hierna in lid 4 omschreven gebied te Roerdalen.
4. Het gebied als bedoeld in lid 1 van dit artikel is aangegeven op de bij deze statuten behorende en hiervan onderdeel uitmakende gebiedskaart, hierna te noemen: "de BI-zone", welke kaart aan deze akte wordt gehecht.

ARTIKEL 3

VERMOGEN

1. Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door:
   a. subsidie van de gemeente Roerdalen verleend op grond van artikel 7 van de Experimentenwet BI-zones;
   b. overige subsidies en donaties;
   c. hetgeen verkregen wordt door erfstellingen of legaten;
   d. hetgeen op andere wijze verkregen wordt.
2. De stichting mag geen uitkeringen doen aan een oprichter of aan een bestuurder.
   Hieronder wordt mede begrepen het toekennen van enig voordeel ten laste van de stichting, hetzij rechtstreeks, hetzij middellijk, uit hoofde van aan de stichting geleverde goederen of diensten.

ARTIKEL 4

BESTUUR: SAMENSTELLING, BENOEMING, ONTSLAG EN SCHORSING

1. Het eerste bestuur van de stichting bestaat uit twee leden en wordt aangesteld bij deze akte en defungeert zodra blijkt dat de draagvlakmeting voor de BIZ positief is, de doelstelling van de stichting derhalve ten volle kan worden gerealiseerd en niet eerder dan nadat het bestuur het aantal te benoemen opvolgende bestuursleden heeft vastgesteld en haar opvolgers heeft benoemd met inachtneming van het hierna bepaalde.
2. Het bestuur bestaat uit minimaal twee en maximaal acht personen. Twee/derde dient te behoren tot de kring van bijdrageplichtigen.
3. De bestuurders worden benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur. Benoeming van een voorzitter dient te geschieden bij unaniem genomen besluit, genomen door alle nog in functie zijnde bestuursleden. Het besluit tot ontslag van een bestuurder wordt genomen met twee/derde meerderheid van stemmen in een vergadering waarin drie/vierde van alle bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, waarbij het bestuurslid die het betreft zelf geen stem heeft maar wel de gelegenheid krijgt om zijn standpunt toe te lichten.
   In vacatures moet zo spoedig mogelijk worden voorzien.
4. Het bestuur kiest uit zijn midden een secretaris en een penningmeester. De functies van secretaris en penningmeester kunnen door één persoon worden vervuld.
5. De bestuurders worden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster afgetreden bestuurder is onmiddellijk herbenoembaar. De in een tussentijdse vacature benoemde bestuurder neemt op het rooster van aftreden de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd. Een voorzitter die gaat behoren tot de kring van bijdrageplichtigen, verliest zijn bestuursfunctie en defungeert met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin hij in de administratie van de stichting is bijgeschreven als bijdrageplichtige.
6. Ingeval van één of meer vacatures in het bestuur behoudt het bestuur zijn bevoegdheden.
7. De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.
8. Ten hoogste de helft van het aantal bestuurders mag met een andere bestuurder een familieband hebben. Onder familieband wordt verstaan bloed- of aanverwantschap tot en met de vierde graad en de hoedanigheid van echtgenoot, geregistreerd partner of andere levensgezel.

ARTIKEL 5
BESTUUR: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

1. Behoudens beperkingen volgens deze statuten is het bestuur belast met het besturen van de stichting. Iedere bestuurder is tegenover de stichting gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak.
2. Het bestuur kan zich in de uitoefening van zijn taak doen bijstaan door een of meer commissies en/of adviseurs, alsmede andere (vrijwillige) medewerkers.
   Zij worden benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur, hetwelk tevens hun taak, werkwijze en eventueel beloning vaststelt en regelt of en in hoeverre zij de stichting kunnen verbinden, volgens zonodig bij afzonderlijk door het bestuur vast reglement of door deze vast te stellen regels.
3. De onderlinge verdeling van taken en bevoegdheden, de werkwijze en de overige aspecten ten aanzien van het functioneren van het bestuur en zijn individuele leden worden zonodig nader geregeld in een bestuursreglement. Het bepaalde in artikel 10 is hierop van toepassing.
4. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de stichting en van alles betreffende de werkzaamheden van de stichting, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de stichting kunnen worden gekend.
5. Het bestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt.

ARTIKEL 6
BESTUUR: VERTEGENWOORDIGING

1. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting.
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt bovendien toe aan twee gezamenlijk handelende bestuursleden, waaronder ten minste de voorzitter.
3. De in beide vorige leden van dit artikel opgenomen bevoegdheid van het bestuur en bestuurders tot vertegenwoordiging van de stichting bestaat ook indien tussen de stichting en één of meer bestuurders een tegenstrijdig belang bestaat.
4. Het bestuur kan besluiten tot het verlenen van incidentele dan wel doorlopende volmacht aan één of meer bestuurders en/of aan anderen, zowel gezamenlijk als afzonderlijk, om de stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.

ARTIKEL 7
BESTUUR: BIJEENROEPING, BESLUITVORMING IN EN BUITEN VERGADERING

1. De voorzitter alsmede ten minste twee van de overige bestuurders gezamenlijk zijn bevoegd een vergadering van het bestuur bijeen te roepen.
2. De bijeenroeping van de vergaderingen van het bestuur geschiedt door de in het voorgaande lid bedoelde personen, dan wel namens hen door de secretaris, schriftelijk, met inachtneming van een termijn van ten minste zeven dagen, de dag van bijeenroeping en die van de vergadering niet

meegerekend, onder opgave van de dag, het aanvangstijdstip en de plaats van de vergadering alsmede van de te behandelen onderwerpen (agenda). Op de agenda worden gebracht de onderwerpen die door één of meer bestuurders ten minste veertien dagen voor de dag van de vergadering schriftelijk aan het bestuur zijn opgegeven. De bestuurder die voor het bijeenroepen van vergaderingen een adres aan de stichting bekend heeft gemaakt kan tot de vergaderingen van het bestuur worden opgeroepen door een langs elektronische weg aan dat adres toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht.

3. De vergaderingen van het bestuur worden gehouden op de plaats te bepalen door degene die de vergadering bijeenroept, dan wel doet bijeenroepen, behoudens het volgende. Het bestuur kan in het bestuursreglement dan wel bijzonder daartoe strekkend besluit bepalen in welke plaats(en) de bestuursvergaderingen kunnen worden gehouden.
4. Indien werd gehandeld in strijd met enige bepaling van de twee vorige leden kan het bestuur niettemin rechtsgeldige besluiten nemen, mits de niet aan de vergadering deelnemende bestuurders vóór het tijdstip van de vergadering schriftelijk hebben verklaard zich niet tegen besluitvorming te verzetten. Onder een schriftelijke verklaring wordt mede begrepen een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht aan het adres dat het bestuur voor dit doel heeft vastgesteld en aan alle bestuurders bekend heeft gemaakt.
5. Een bestuurder kan aan een andere bestuurder schriftelijk volmacht verlenen om zich ter vergadering te doen vertegenwoordigen. Een elektronisch vastgelegde volmacht geldt als een schriftelijke volmacht. Een bestuurder kan slechts één medebestuurder ter vergadering vertegenwoordigen.
6. Het bestuur kan bepalen dat bestuurders hun vergaderrechten kunnen uitoefenen door middel van een elektronisch communicatiemiddel. Als het bestuur daartoe besluit gelden de volgende vereisten:
   - de bestuurder die op deze wijze aan de vergadering deelneemt moet via het elektronisch communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd;
   - deze bestuurder moet rechtstreeks kunnen kennisnemen van de beraadslagingen ter vergadering en daaraan kunnen deelnemen;
   - hij moet het stemrecht kunnen uitoefenen.

   Het bestuur kan (verdere) voorwaarden stellen aan het gebruik van het elektronisch communicatiemiddel. Als het bestuur van deze bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, worden de gestelde voorwaarden bij de oproeping tot de vergadering bekend gemaakt.
   De bestuurder die via een elektronisch communicatiemiddel aan een vergadering deelneemt geldt als in de vergadering aanwezig.
7. In de vergaderingen van het bestuur heeft iedere bestuurder één stem behoudens de hierna opgenomen bepaling omtrent de doorslaggevende stem van de voorzitter.
   Voor zover in deze statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven, worden de besluiten door het bestuur genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste de helft van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is.
   Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.
   Indien bij een stemming over de benoeming van personen kan worden gekozen tussen meer dan twee personen en daarbij door niemand een

volstrekte meerderheid is verkregen, wordt herstemd tussen de twee personen, die het grootste aantal stemmen verkregen, zonodig na tussenstemming over personen die een gelijk aantal stemmen verkregen.

8. Indien voor het nemen van een besluit wordt vereist dat een bepaald aantal bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is en dit aantal niet ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd was, dan kan na die vergadering een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen, te houden niet eerder dan drie en niet later dan zes weken na de eerste vergadering. In de nieuwe vergadering kan hetzelfde besluit worden genomen ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders, met ten minste de voor dat besluit voorgeschreven meerderheid van stemmen. Indien werd gehandeld in strijd met dit voorschrift, kan het bestuur niettemin rechtsgeldig besluiten, mits alle bestuurders in de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn en mits met de voor het besluit voorgeschreven meerderheid van stemmen.
9. Het bestuur kan ook op andere wijze dan in een vergadering besluiten nemen, mits alle bestuurders schriftelijk hun stem uitbrengen. Een besluit is dan genomen als de vereiste meerderheid van de bestuurders zich vóór het voorstel heeft verklaard. Onder een schriftelijke verklaring wordt mede begrepen een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht aan het adres dat het bestuur voor dit doel heeft vastgesteld en aan alle bestuurders bekend heeft gemaakt. Van elk buiten vergadering genomen besluit wordt mededeling gedaan in de eerstvolgende vergadering, welke mededeling in de notulen van die vergadering wordt vermeld. De uitgebrachte schriftelijke stemmen worden bij deze notulen gevoegd.

ARTIKEL 8

LEIDING VAN DE VERGADERINGEN, NOTULEN

1. De voorzitter, of diens waarnemer, leidt de vergaderingen van het bestuur; bij hun afwezigheid voorziet de vergadering zelf in haar leiding.
2. De voorzitter van de vergadering bepaalt de wijze waarop de stemmingen in de vergaderingen worden gehouden. Als echter één of meer bestuurders dit vóór de stemming verlangen, zullen stemmingen over de benoeming van personen schriftelijk geschieden en stemmingen over zaken hoofdelijk.
3. Het door de voorzitter in de vergadering uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel. Wordt onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid van de vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een bestuurder dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
4. Van het verhandelde in de vergaderingen van het bestuur worden notulen gehouden door de secretaris of door de daartoe door de voorzitter van de vergadering aangewezen persoon, tenzij in opdracht van het bestuur daarvan een notarieel proces-verbaal wordt opgemaakt. De notulen worden - nadat zij zijn vastgesteld - door de voorzitter en de secretaris ondertekend.

ARTIKEL 9

BOEKJAAR; VERSLAGGEVING

1. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar.
2. Het bestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van de stichting op te maken en op papier te stellen, behoudens een verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden op grond van bijzondere omstandigheden.
3. De stukken als bedoeld in lid 2 worden terstond ter goedkeuring aan de raad van toezicht voorgelegd, voorzien van een nadere toelichting.
4. De jaarrekening en het jaarverslag worden binnen een maand na de in lid 2 bedoelde termijn door het bestuur vastgesteld. De jaarrekening en het jaarverslag worden door de bestuurders ondertekend.
   Ontbreekt de handtekening van één of meer van hen dan wordt daarvan onder opgave van reden melding van gemaakt.
5. In een vergadering te houden vóór de afloop van het boekjaar stelt het bestuur een begroting voor het volgende boekjaar vast.
6. Het bestuur stelt een beleidsplan vast en actualiseert dit beleidsplan periodiek.
   Het beleidsplan geeft ten minste inzicht in de door de stichting te verrichten werkzaamheden, de wijze van werving van gelden, het beheer van het vermogen van de stichting en de besteding daarvan.

ARTIKEL 10
REGLEMENTEN

1. Voor zover de statuten en/of de wet niet anders bepalen kan het bestuur één of meer reglementen vaststellen waarin wordt opgenomen al hetgeen naar zijn oordeel regeling of nadere regeling behoeft. Een reglement wordt schriftelijk vastgelegd met vermelding van de dag waarop het van kracht wordt, welke datum niet kan zijn gelegen vóór die waarop het besluit werd genomen.
   Voor zover de statuten en/of de wet niet anders bepalen kan het bestuur elk reglement wijzigen en ook intrekken.
   Een besluit van het bestuur tot vaststelling van een reglement, tot wijziging of tot intrekking daarvan, kan slechts worden genomen met een meerderheid van ten minste tweederde van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste drie vierde van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is.
2. Bepalingen opgenomen in een reglement die strijdig zijn met de wet of met deze statuten, zijn niet bindend.

ARTIKEL 11
STATUTENWIJZIGING

1. Het bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen met inachtneming van de Experimentenwet BI-zones.
2. Het besluit tot statutenwijziging kan slechts worden genomen met een meerderheid van ten minste tweederde van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste drie vierde van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is, zulks na voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht.
3. Bij de oproeping tot de vergadering, waarin een voorstel tot statutenwijziging zal worden gedaan, dient dit steeds te worden vermeld. Bij die oproeping dient de tekst van het voorstel te worden gevoegd.
   De termijn van de oproeping bedraagt in dit geval ten minste twee weken.
4. Indien werd gehandeld in strijd met enig vereiste gesteld in het vorige lid, kan het bestuur niettemin rechtsgeldig tot statutenwijziging besluiten, mits

alle bestuurders in de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn en mits met de in lid 2 van dit artikel voorgeschreven meerderheid van stemmen.
5. Een statutenwijziging treedt in werking op het door het bestuur bepaalde tijdstip, maar niet eerder dan nadat daarvan een notariële akte is opgemaakt.
Bestuurders die bevoegd zijn tot vertegenwoordiging van de stichting zijn tevens bevoegd deze akte te doen verlijden.
Het bestuur kan één of meer bestuurders en/of anderen, zowel gezamenlijk als afzonderlijk, machtigen de akte van statutenwijziging te doen verlijden.
Een verleende machtiging sluit, tenzij daarin anders is vermeld, de bevoegdheid in tot het verlenen van opdracht aan de notaris.
6. De bestuurders zijn verplicht een authentiek afschrift van de wijziging en een volledige doorlopende tekst van de gewijzigde statuten neer te leggen ten kantore van het handelsregister.

ARTIKEL 12
FUSIE; SPLITSING; OMZETTING

Op een besluit van het bestuur tot fusie of splitsing in de zin van Titel 7 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek en op een besluit van het bestuur tot omzetting van de stichting in een andere rechtsvorm overeenkomstig artikel 2:18 Burgerlijk Wetboek, is het bepaalde in artikel 11 leden 1, 2, 3 en 4 zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, onverminderd de eisen van de wet.

ARTIKEL 13
ONTBINDING EN VEREFFENING

1. Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden.
Op het besluit tot ontbinding is het bepaalde in artikel 11, leden 1, 2, 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.
2. Het bestuur kan bij zijn besluit tot ontbinding de bestemming vaststellen van een eventueel batig saldo. Deze bestemming dient zoveel mogelijk in overeenstemming te zijn met het doel van de stichting.
Indien en voor zover het bestuur bij het besluit tot ontbinding de bestemming van het saldo niet heeft vastgesteld, berust de bevoegdheid hiertoe bij de na te melden vereffenaars, die het bepaalde in de vorige zin hierbij in acht nemen.
3. De vereffening geschiedt door de bestuurders, tenzij bij het besluit tot ontbinding één of meer van hen tot vereffenaar zijn benoemd en/of één of meer andere vereffenaars zijn benoemd.
Indien de bestuurders de vereffenaars zijn, kunnen zij, bij besluit genomen met één meerderheid van ten minste twee/derde van hun aantal, steeds één of meer van hen met de verdere vereffening belasten dan wel in hun plaats en/of naast hen één of meer anderen.
4. De vereffenaars dragen er zorg voor dat van de ontbinding inschrijving geschiedt in het handelsregister.
5. Blijkt aan de vereffenaars dat de schulden van de stichting de baten vermoedelijk zullen overtreffen dan doen zij aangifte tot faillietverklaring, tenzij alle bekende schuldeisers schriftelijk instemmen met voortzetting van de vereffening buiten faillissement.
6. Na de ontbinding blijft de stichting voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is.
Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel

mogelijk van kracht.
In stukken en aankondigingen die van de stichting uitgaan, moeten aan haar naam de woorden 'in liquidatie' worden toegevoegd.
7. De stichting houdt op te bestaan op het tijdstip waarop geen aan haar dan wel aan de vereffenaars bekende baten meer aanwezig zijn. De vereffenaars doen van het ophouden te bestaan van de stichting opgave aan het handelsregister.
8. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden stichting gedurende de door de wet bepaalde termijn onder berusting van de bij het besluit tot ontbinding, dan wel, bij gebreke daarvan, door de vereffenaars aangewezen persoon. Deze persoon is gehouden zijn aanwijzing ter inschrijving op te geven aan het handelsregister.

SLOTVERKLARINGEN

Tenslotte is door de oprichter verklaard:
1. Het aantal bestuurders is vastgesteld op twee.
Benoemd zijn tot bestuurder in de achter hun naam vermelde functie:
   a. de comparant sub 1 genoemd: als voorzitter;
   b. de comparant sub 2 genoemd: als secretaris/penningmeester.
2. Het eerste boekjaar van de stichting eindigt op een en dertig december tweeduizend elf.

PARTNERREGISTRATIE

Waar in deze akte de termen ongehuwd of nimmer gehuwd geweest worden gebruikt, is daaronder tevens begrepen het niet geregistreerd zijn of het niet geregistreerd zijn geweest als partner in de zin van het geregistreerd partnerschap zoals opgenomen in Titel 5a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

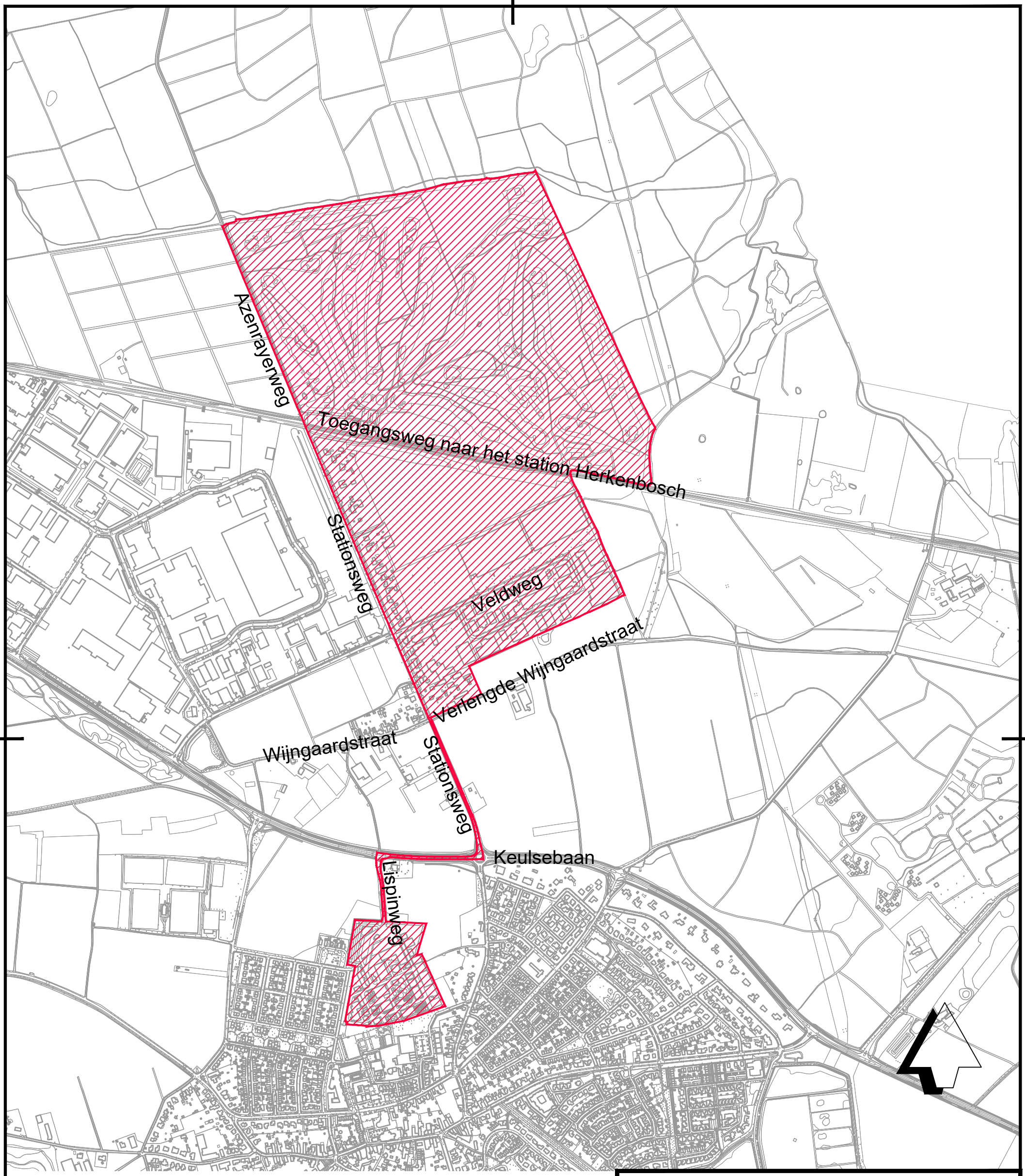
De comparanten zijn mij, notaris, bekend, en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparanten/partijen is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde documenten vastgesteld,

WAARVAN AKTE

in minuut is opgemaakt, verleden te **ROERMOND**,
op de datum in het hoofd van deze akte vermeld.
De bij deze akte betrokken comparanten/partijen hebben tijdig tevoren de gelegenheid gekregen om van de inhoud van deze akte kennis te nemen, dan wel hebben zij uitdrukkelijk afstand gedaan van het recht om tijdig tevoren de gelegenheid te krijgen om van de inhoud van deze akte kennis te nemen.
De zakelijke inhoud van deze akte is aan de comparanten medegedeeld en daarop is door mij, notaris, een toelichting gegeven.
Door mij, notaris, is zo nodig gewezen op de gevolgen die voor partijen of één hunner uit de inhoud van de akte kunnen voortvloeien.
De comparanten hebben vervolgens verklaard van de inhoud van deze akte te hebben kennis genomen en daarmee in te stemmen.
Onmiddellijk na beperkte voorlezing is deze akte door de comparanten en mij, notaris, ondertekend.
(volgen handtekeningen)

VOOR AFSCHRIFT

Mr. M.C.H. Rijk
Notaris te Roermond

Als aangewezen gebied, bedoeld in artikel 1 van de verordening BI-zone Bedrijventerreinen Roerdalen 2026 - 2030 geldt het op deze kaart rood gearceerde gedeelte.
Behoort bij raadsbesluit van 2 juli 2025.

gemeente roerdalen
Schaapsweg 20 6077 CG St. Odiliënberg
tel. 0475-538888 Fax 0475-538899

De gemeente Roerdalen aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van het gebruik van deze tekening anders dan voor het doel waarvoor deze tekening is opgesteld.

Bijlage 1 behorende bij de verordening BI-zone Bedrijventerreinen Roerdalen 2026 - 2030

Proj. leider:	Formaat: A3
Getekend:	Schaal: 1:10000
	Datum: 30-04-2025
Zaak-/Projectnr:	Tekeningnr.
Bladnr: 1 - 1	Status:

O:\Afdeling Leefomgeving\Openbare Werken\Autocad_Tekenwerk voor Regie & Ontwikkeling_Gebiedsafbakening BIZ gemeente Roerdalen\Gebiedsafbakening BIZ gemeente Roerdalen (30-04-2025).dwg

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) LN
Indiener agendapunt:	Raadspresidium
Portefeuillehouder:	R. Slangen
Contactpersoon:	M. Heijnens-Coenjaerts (raadsgriffier)
Gevraagd besluit:	Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 GR RUD LN
Bijlage(n):	• Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029; • ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029; • Verzoek om inhoudelijk advies aan het college van B en W Roerdalen 24 april 2025
Bijlage(n) ter inzage:	-

Inleiding, aanleiding en doelstelling

De gemeente Roerdalen participeert in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) LN.

Bij brief van 23 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 voorgelegd aan de gemeenteraad. Het Dagelijks Bestuur stelt daarbij uw gemeenteraad in de gelegenheid om een of meerdere zienswijze(n) ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 kenbaar te maken. Verzocht wordt uiterlijk 28 augustus 2025 aan het betreffende verzoek te voldoen, zodat het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 11 september 2025 hierover een besluit neemt.

Alvorens de gemeenteraad besluit tot het al dan niet kenbaar maken van een of meerdere zienswijze(n) is het college van burgemeester en wethouders, bij brief van 24 april 2025, verzocht om een inhoudelijk advies uit te brengen over de voorgelegde ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029.

Bevoegdheid

De onderhavige bevoegd- en verantwoordelijkheid om zienswijze(n) in te dienen vloeit voort uit artikel 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en het bepaalde in artikel 28 van de GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD).

gemeente roerdalen

Reden besluit

Het besluit geeft invulling aan de wettelijke bevoegdheid om als gemeenteraad, ten aanzien van de voorgelegde ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029, aan het Algemeen Bestuur van de GR al dan niet zienswijzen kenbaar te maken.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029.

Het concept besluit zal mogelijk nog worden gecompleteerd met een of meerdere zienswijze(n), zo het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad daartoe adviseert.

Risico's

Indien u geen opmerkingen over de voorgelegde ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 heeft en het college van burgemeester en wethouders geen aanleiding ziet te adviseren een of meerdere zienswijze(n) kenbaar te maken, kunt u volstaan met kennis hiervan te nemen.
Mocht u daarentegen het niet eens zijn met het bij de raadsbehandeling voorliggende concept besluit, dan kunt u middels het indienen van een amendement voorstellen om het voorliggende concept besluit te wijzigen.

Toelichting

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) LN is een van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Roerdalen deelneemt.

Voor wat betreft de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 is in artikel 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen geregeld dat het Dagelijks Bestuur een ontwerpbegroting twaalf weken, voordat zij aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden, toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten om eventuele zienswijze(n) kenbaar te maken.

De gemeenteraad wordt verzocht om uiterlijk 28 augustus 2025 eventuele zienswijze(n) kenbaar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders is bij brief van 24 april 2025 verzocht om een advies uit te brengen over de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 Er wordt van uitgegaan dat het college in ieder geval vóór de raadsbehandeling van 2 juli 2025 advies aan de raad zal afgegeven.

Middelen

Het onderhavige voorstel, in het kader van de zienswijzeprocedure, heeft als zodanig geen begrotingstechnische invloed. Het besluit van het Algemeen Bestuur van de GR RUD LN over de

ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 kan dat daarentegen wel hebben. Uiteraard is dat afhankelijk van het door het Algemeen Bestuur te nemen besluit.

Planning en uitvoering

n.v.t.

Evaluatie

n.v.t.

Communicatie en participatie

n.v.t.

Sint Odiliënberg, 12 mei 2025

Raadspresidium gemeente Roerdalen,

De griffier, De burgemeester,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit **Jaar 2025/../..**

Onderwerp: Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN)

De raad van de gemeente Roerdalen heeft, gezien het voorstel van het Raadspresidium van 12 mei 2025,

gelet op de wet Gemeenschappelijke Regeling RUD LN,

gelet op artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) LN,

gelet op het advies van het college van burgemeester en wethouders van Klik of tik om een datum in te voeren.

het volgende besluit genomen:

Besluit:

Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) LN

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2025

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

Aan: Gemeenteraden van Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond , Venlo, Venray, Weert en Provinciale Staten van de Provincie Limburg.

Kopie: colleges van deze gemeenten en Provincie Limburg.

Van: Dagelijks Bestuur RUD Limburg Noord

Markt 31
Postbus 900, 6040 AX Roermond
Telefoon (0475)-359999
E-mail info@rudlimburgnoord.nl
Internet www.rudlimburgnoord.nl

Datum	23-04-2025	Behandeld door	G. Sluijter
Ons kenmerk	B 2025-03	Datum uw brief	--
		Uw kenmerk	--

Onderwerp: Aanbieding ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 RUD Limburg Noord en verzoek tot zienswijze

Geachte leden van de gemeenteraad en Provinciale Staten,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN) bieden wij u bijgaand de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 van de RUD LN aan.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat uiterlijk 30 april het Dagelijks Bestuur de algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten aan de raden stuurt.
In december 2024 is middels de kadernota 2026 aangekondigd dat de belangrijkste prioriteit voor de komende jaren de transformatie tot een robuuste Omgevingsdienst is.

Teneinde niet vooruit te lopen op de uitwerkingen is dan ook besloten nu nog een (nagenoeg) beleidsarme begroting op te stellen, gebaseerd op begroting 2025. In de begroting is deels rekening gehouden met actuele ontwikkelingen vanuit de “going concern” en het project naar de doorontwikkeling tot een robuuste Omgevingsdienst (OD NML).

Op grond van de nieuwe Wgr hebben deelnemers 12 weken de tijd om een zienswijze in te dienen. Wij verzoeken u zo spoedig mogelijk een zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 te geven en deze kenbaar te maken, opdat wij uw zienswijze in onze vergadering van het Dagelijks Bestuur op 28 augustus 2025 kunnen beoordelen en de begroting tijdig ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur op 11 september 2025 kunnen aanbieden.

U kunt uw zienswijze richten aan de RUD LN:
info@rudlimburgnoord.nl

Toekomstige ontwikkeling
In 2026 vindt een belangrijke transitie plaats, waarbij de huidige organisatie per 1 april 2026 zal overgaan in de nieuwe Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (OD NML), passend binnen de landelijke robuustheidseisen. Er wordt gewerkt aan de verdere uitwerking en een financieel plan

voor de Robuuste Omgevingsdienst. Nadat dit helder is wordt er een voorstel tot een gewijzigde meerjarenbegroting voorgelegd gevolgd door de formele zienswijze procedure bij u.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.
Een kopie van deze raadsbrief wordt ter kennisgeving naar uw college gestuurd.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur van de RUD LN,

R.J.H. (Raymond) Vlecken	N (Nini) Bos
Vice-voorzitter AB/DB RUD LN	Secretaris RUD LN

Bijlage 1: Ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 GR RUD LN

Begroting 2026

Inclusief meerjarenraming 2027-2029
GR RUD Limburg Noord

RUD LIMBURG NOORD

Datum: 10 april 2024
Versie: 1.0

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1 Inleiding 4

1.1 Algemeen 4

1.2 Bestuurlijke organisatie 4

1.3 Leeswijzer 4

2 Programmabegroting 5

2.1 Programmabegroting 5

2.2 Wat willen we bereiken? 5

2.3 Wat gaan we doen? 6

Opdracht en werkwijze 6

Organisatorische ontwikkelingen en opgaven 7

Landelijke ontwikkelingen en opgaven 9

Vakinhoudelijke ontwikkelingen en opgaven 9

Ontwikkelingen en opgaven in de bedrijfsvoering 11

2.4 Wat mag het kosten? 11

3 Paragrafen 13

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13

3.2 Financiering 15

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 17

3.4 Bedrijfsvoering 17

4 Financiële begroting 2026 20

4.1 Balans inclusief toelichting 20

- **Overzicht van baten en lasten** 22
- **Overzicht van incidentele baten en lasten** 27
- **Overzicht van reserves en voorzieningen** 28

Bijlage 1 Bijdrage per deelnemer 30

Bijlage 2 geactualiseerde risico-inventarisatie 33

Bijlage 3 Berekening kengetallen 35

Voorwoord

Algemeen
Voor u ligt de begroting 2026 van de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN). De RUD LN is één van de inmiddels 28 Omgevingsdiensten die Nederland heeft. Namens haar 16 deelnemers is de omgevingsdienst belast met de uitvoering van taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, gericht op een schone, veilige en gezonde leefomgeving. Activiteiten die het leefmilieu belasten kunnen langdurige effecten op onze gezondheid hebben en zijn daarom aan regels gebonden. Er wordt gecontroleerd of deze regels in de praktijk worden nagekomen en desnoods wordt er samen met bevoegd gezag corrigerend opgetreden (handhaving).

We moeten inspelen op maatschappelijke (milieu) ontwikkelingen die extra aandacht vragen zoals: energiebesparing, ZZS (zeer zorgwekkende stoffen), waterkwaliteit, digitalisering e.d. Regionale ambities kunnen ook om een rol van de omgevingsdienst vragen. De RUD Limburg-Noord krijgt steeds meer met deze overkoepelende en complexe milieuvraagstukken te maken en treedt hierin op als deskundig adviseur vanuit de uitvoering van de VTH-taken.

Ontwikkelingen
Alle omgevingsdiensten moeten per 1 april 2026 voldoen aan landelijke robuustheid criteria. Het Algemeen Bestuur (AB) van de RUD Limburg Noord heeft op 17 oktober 2024 met de vaststelling van de opdracht voor de projectorganisatie besloten om onze regionale uitvoeringsdienst om te bouwen tot een robuuste omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke criteria.
De route naar een robuuste omgevingsdienst en het dus gaan voldoen aan de landelijke robuustheidcriteria loopt langs twee sporen. Enerzijds via het in 2022 ingezette kwaliteit verbeterspoor: het (doorontwikkeling van) going concern (GC) spoor. Anderzijds binnen de projectorganisatie die voortvarend gestart is met het opstellen van het bedrijfsplan op hoofdlijnen. Alle toekomstige medewerkers, de medewerkers van de RUD LN, de 16 bestuurders, de 16 secretarissen, de 16 VTH-managers en de medezeggenschap zijn intensief bij de bouw van de robuuste omgevingsdienst betrokken.

We werken aan een nieuwe organisatie die onze leefomgeving vanuit professionaliteit en passie (deskundig, consistent en daadkrachtig) schoner, veiliger en gezonder maakt. Waar mensen en professionals aansprekende en betekenisvolle resultaten gaan boeken. Waar bestuurders en medewerkers met plezier en trots samenwerken.

De nieuwe organisatie vraagt om een nieuwe naam en daarom heeft het AB in 2025 besloten dat de nieuwe organisatie de naam Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg krijgt. We gebruiken daarvoor de afkorting OD NML.

Gevolgen voor de begroting 2026.

De RUD Limburg-Noord heeft met het vaststellen van het plan van aanpak een keuze gemaakt over de toekomst als robuuste omgevingsdienst. Deze transformatie naar een reguliere (fysieke) omgevingsdienst betekent ook een complete herziening van de begroting.
Er vinden verschuivingen plaats van mensen en middelen van de deelnemers naar de omgevingsdienst. De gevolgen van de gemaakte keuze laten zich, op het moment dat de begroting 2026 wordt aangeboden, nog niet bepalen. Het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de colleges en gemeenteraden zullen over verschillende onderdelen besluiten moeten nemen.
De structurele gevolgen worden dan ook in het spoor financiën uitgewerkt en aan de betreffende gremia ter besluitvorming voorgelegd, in de vorm van een meerjarenbegroting.

Daarom is deze begroting 2026 als (nagenoeg) beleidsarme begroting opgezet.
Indexering dus en aanpassingen van verschillende posten waarover wel al meer bekend is, zoals bijvoorbeeld contributies. Ontwikkelingen vanuit het going concern spoor zijn hier wel in meegenomen.

Namens het Dagelijks Bestuur,

Anne Fleerakkers en Nini Bos
Interim-Directeur RUD Limburg Noord

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De 15 gemeenten in Limburg Noord en de provincie Limburg zijn deelnemers van de RUD Limburg-Noord. Er zijn circa 147 fte (conform het tweejaarlijks onderzoek medio 2023) die taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving verrichten en ondersteunende diensten verrichten. Vanwege de nu nog netwerkopzet van de RUD LN werken zij bij de aangesloten partners aan de taken die in het jaarlijks uitvoeringsprogramma zijn opgenomen.

1.2 Bestuurlijke organisatie

Het bestuur van de RUD Limburg Noord bestaat uit een Algemeen en een Dagelijks Bestuur.

Algemeen Bestuur
Het Algemeen Bestuur bestaat uit 16 leden, waaronder de voorzitter. De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en Gedeputeerde Staten van de provincie hebben uit hun midden elk één lid en één plaatsvervangend lid aangewezen.

Dagelijks Bestuur
Het Dagelijks Bestuur is door en uit het Algemeen Bestuur gekozen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit vijf leden.

De voorzitter
De tijdelijk voorzitter van de RUD Limburg Noord is de heer R.J.H. (Raymond) Vlecken, burgemeester van de gemeente Weert. Hij is lid en tijdelijke voorzitter van het AB én van het DB. De verkiezing van een nieuwe voorzitter is uitgesteld tot volgend jaar, tegelijk met de vorming van een nieuw algemeen en dagelijks bestuur na de gemeenteraadsverkiezingen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de programmabegroting opgenomen. Hierin staat op hoofdlijnen wat de RUD Limburg Noord wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en wat dat mag kosten.
In hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in de verplichte paragrafen: weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering, onderhoud kapitaalgoederen en bedrijfsvoering.
In hoofdstuk 4 is de financiële begroting uiteengezet.
In de bijlagen vindt u:

1. de bijdrage per deelnemer;
2. de risico-inventarisatie;
3. de berekening kengetallen.

2 Programmabegroting

2.1 Programmabegroting

De begroting 2026 van de RUD Limburg Noord is opgezet conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In het BBV is geregeld hoe decentrale overheden hun financiële administratie inrichten en verantwoorden.
In de programmabegroting en de paragrafen wordt de voorgenomen uitvoering in het jaar 2026 toegelicht.

2.2 Wat willen we bereiken?

De doelstelling van het programma is om in een gezamenlijke verantwoordelijkheid met de deelnemers de kwaliteit van de leefomgeving te borgen danwel te verbeteren bij de uitvoering van VTH-taken. Dit doen we door een goede dienstverlening aan burgers, bedrijven en onze deelnemers.

De RUD Limburg-Noord wil daarbij een innovatieve, slagvaardige en efficiënte organisatie zijn, die bijdraagt aan een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving en aan de verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven.

De omgevingsdienst

- wil een deskundige partner in de regio zijn voor het bereiken van de (kern)doelen van de Omgevingswet;
- zit bij de partners aan tafel en werkzaamheden worden in goede afstemming uitgevoerd. De RUD LN kan daarbij flexibel inspringen op veranderende behoeften vanuit haar deelnemers en de maatschappij;
- groeit van de uitvoeringsdienst zoals we nu zijn naar een robuuste Omgevingsdienst die input levert aan (milieu)beleid en adviseert bij de aanpak van maatschappelijke vraagstukken over de leefomgeving;
- Werkt volgens de wettelijk kwaliteitscriteria (momenteel 3.0)
- Opereert regionaal, maar ook als onderdeel van het landelijk VTH-stelsel en levert hieraan ook een bijdrage.

2.3 Wat gaan we doen?

Opdracht en werkwijze

Uitvoeringsbeleid
Het algemeen bestuur heeft op basis van een probleem- en risicoanalyse en van wettelijke eisen een VTH-uitvoeringsbeleid vastgesteld. Dit vormt het kader voor de manier waarop wordt gewerkt en geprioriteerd.
In 2025 is de probleem- en risicoanalyse geactualiseerd voor het opstellen van het RUP 2026. Voor het nog te actualiseren uitvoeringsbeleid in 2026 wordt deze geactualiseerde probleem- en risicoanalyse als uitgangspunt gebruikt.
Verder wordt er gewerkt volgens regionaal afgesproken procedures en uitvoeringsniveau. Hierdoor is een level- playing field (wettelijke eis) in de regio geborgd.
De gemeenteraden hebben met hun Verordening kwaliteit VTH vastgesteld dat uitvoering van de VTH-taken dient te voldoen aan de geldende kwaliteitscriteria. Dit is ook zo vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling van de RUD Limburg Noord.

Takenpakket
De RUD Limburg-Noord is een omgevingsdienst op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, advies en monitoring. Deze taken vloeien voort uit de wettelijke verplichtingen uit onder andere de Omgevingswet. Partners brengen minimaal het basistakenpakket in, maar kunnen ook de zogenaamde plus-taken inbrengen. Dit zijn bijvoorbeeld de bouw- en APV-vergunningen.
De RUD LN is samen met het netwerk verantwoordelijk voor de uitvoering van alle ingebrachte taken en tevens verantwoordelijk dat de uitvoering ervan aan de wettelijke kwaliteitscriteria voldoet. Ook wordt gezamenlijk invulling gegeven aan het innovatiebudget, opleidingsbudget en de verdere ontwikkeling van onze uitvoeringdienst.
In het op te stellen bedrijfsplan robuuste Omgevingsdienst zal het spoor Taken en processen in samenhang met het spoor Financiën businesscases opstellen voor de inbreng van een uniform takenpakket.

Uitvoeringsprogramma
Het Algemeen Bestuur stelt jaarlijks vast welke taken komend jaar worden uitgevoerd. Dit wordt vastgelegd in het Regionaal Uitvoeringsprogramma. Het RUP 2026 wordt in december 2025 ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.
Toezicht en handhaving worden risicogedreven en datagestuurd aangepakt.
Vanwege de nieuwe werkwijze van het RUP is het de bedoeling dat dan niet alleen het programma (inhoudelijk) wordt vastgesteld, maar wordt ook wordt vastgelegd wie voor de uitvoering van welk onderdeel verantwoordelijk is. Ook zou dan inzichtelijk moeten worden op welke fronten er vacatures ingevuld moeten worden of tijdelijk extra inhuur benodigd is.
Met de vaststelling van het RUP dragen de deelnemers de uitvoering van de overeengekomen taken op aan de GR RUD LN. Na de vaststelling van het jaarprogramma is de Omgevingsdienst hiervoor verantwoordelijk als functioneel opdrachtgever.

Verhouding RUP- kosten taken in relatie tot werkzaamheden GR RUD LN
Het vastgesteld RUP wordt door de deelnemers gezamenlijk uitgevoerd. De kosten voor deze taken danwel de capaciteit voor de uitvoering van deze taken worden door de netwerkpartners geleverd en zijn dus opgenomen in de begroting van de deelnemers. Gezamenlijk is er een verantwoordelijkheid voor de taakuitvoering qua inzet maar ook in de uitvoering. De GR RUD NL is hierbij vooral ondersteunend.
Waarbij er een risico is wanneer er wel middelen beschikbaar zijn danwel taken in het RUP worden opgenomen, maar geen capaciteit voor de uitvoering hiermee de uitvoering van het RUP niet wordt gehaald. De verantwoordelijkheid houdt ook in dat bij de inzet van medewerkers op andere taken of door vacatures of door uitval dit door de netwerkpartners georganiseerd moet worden. De kosten en middelen voor de werkzaamheden van het coördinatie centrum zijn voornamelijk voor de inzet van medewerkers van het CC voor de ondersteuning DB/AB, monitoring, werkverdeling, ondersteuning kennisgroepen, deelname landelijke projecten, beheer ICT-omgeving en uitvoering geven aan het opleidingsplan. Daarnaast is het energieteam ondergebracht bij het coördinatie centrum op basis van de tijdelijke SPUK-regeling.

Organisatorische ontwikkelingen en opgaven

Versterking robuustheid VTH-stelsel, Interbestuurlijk programma (IBP VTH)

Alle omgevingsdiensten moeten per 1 april 2026 voldoen aan landelijke robuustheid criteria. Het Algemeen Bestuur (AB) van de RUD Limburg Noord heeft op 17 oktober 2024 met de vaststelling van de opdracht voor de projectorganisatie besloten om onze regionale uitvoeringsdienst om te bouwen tot een robuuste omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke criteria. Met dit besluit zijn we bestuurlijk nader tot elkaar gekomen en start de bouw van de nieuwe organisatie.

Het AB heeft vier leidende principes meegegeven voor de bouw van de nieuwe organisatie.
1. Kwaliteitsverbetering en professionalisering in de taakuitvoering in brede zin is de primaire opgave;
2. De inhoudelijke verworvenheden van de huidige organisatie worden waar mogelijk meegenomen in de doorontwikkeling;
3. Startdatum van de nieuwe Omgevingsdienst Limburg Noord is 1 april 2026. Uitgangspunt daarbij is dat zorgvuldigheid van het proces én draagvlak in de regio voorop staan;
4. De werkbaarheid van de nieuwe organisatie dient te worden geborgd. Voldoen aan de eerste drie principes is één, het praktisch werkbaar kunnen organiseren van de werkzaamheden (lees: het adequaat kunnen faciliteren van de medewerkers) is twee.

De route naar een robuuste omgevingsdienst en het dus gaan voldoen aan de landelijke robuustheidcriteria loopt langs twee sporen. Enerzijds via het in 2022 ingezette kwaliteit verbeterspoor: het (doorontwikkeling van) going concern (GC) spoor. Anderzijds binnen de projectorganisatie.

Bouwproces van de robuuste omgevingsdienst

Richten
In fase 1, tot 1 juli 2025, wordt het bedrijfsplan opgesteld. Dit bedrijfsplan wordt door het DB en AB van de RUD LN vastgesteld en vormt het inrichtingsadvies voor een nieuwe organisatie aan de colleges en raden van 15 gemeenten en de provincie Limburg. Met de vaststelling van het bedrijfsplan door het AB ronden we de 'richten fase' af en is de opdracht voor de projectorganisatie afgerond.

Inrichten
Na deze vaststelling start de volgende bouwfase: het inrichten. In deze fase wordt op basis van het bedrijfsplan de (gewijzigde of nieuwe) gemeenschappelijke regeling vormgegeven en wordt het bedrijfsplan geïmplementeerd of uitgerold.

Verrichten
Op 1 april 2026 kan de nieuwe Omgevingsdienst Limburg Noord aan de slag met het verrichten (fase 3) van de taken uit het regionaal uitvoeringsprogramma voor alle deelnemers.

Er vinden verschuivingen plaats van taken, mensen en middelen van de deelnemers naar de omgevingsdienst. De gevolgen van de gemaakte keuzes laten zich, op het moment dat de begroting 2026 wordt aangeboden, nog niet bepalen. Het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de colleges en gemeenteraden zullen over verschillende onderdelen besluiten moeten nemen.

De structurele gevolgen worden dan ook in het spoor financiën uitgewerkt en aan de betreffende gremia ter besluitvorming worden voorgelegd, in de vorm van een meerjarenbegroting.

Daarom is deze begroting 2026 als (nagenoeg) beleidsarme begroting opgezet.
Indexering dus en aanpassingen van verschillende posten waarover wel al meer bekend is, zoals bijvoorbeeld contributies. De doorontwikkeling van het spoor going concern zijn hier financieel in meegenomen. Ook in de kadernota is dit benoemd. Tevens heeft dit een samenhang met de doorontwikkeling naar een Robuuste Omgevingsdienst. Deze budgetten zijn noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van innovatie, een ICT-omgeving, en de centralisatie van de aansturing binnen de huidige constellatie. Deze ontwikkelingen waren eerder niet voorzien gelet op de besluitvoering in het algemeen bestuur die medio 2024 en eind 2024 hebben plaatsgevonden. Deze ontwikkelingen brachten een versnelling in de doorontwikkeling van de going concern vooruitlopend op de ontwikkeling naar een Robuuste Omgevingsdienst.

Ook is bij het rijk een subsidie aangevraagd van maximaal 245.000 euro voor de vorming van de Robuuste Omgevingsdienst wat betreft het concept bedrijfsplan. We verwachten deze middelen in 2025, uiterlijk in 2026 te ontvangen.

In deze begroting zijn de voorziene ontwikkelkosten meegenomen voor de doorontwikkeling van de going concern en de projectorganisatie (voorzover bekend). Hierover hebben wij het Algemeen bestuur voorstellen voorgelegd over de noodzaak van de benodigde middelen.

Landelijke ontwikkelingen en opgaven

Omgevingswet
In 2024 trad de Omgevingswet in werking. Samen met de partners worden nieuwe werkwijzes en processen toegepast. De omzetting naar de zogenaamde ‘ milieubelastende activiteiten” (hierna: MBA’s) is een intensief proces en nog niet in alle systemen doorgevoerd. Naar verwachting vraagt dit in 2026 ook nog de nodige aandacht.

De Omgevingswet voorziet in meer lokale afwegingsruimte, passend bij lokaal beleid, in bijvoorbeeld omgevingsplannen. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om beleidskeuzes te maken en de zogenaamde bruidsschatregels om te vormen tot eigen regels in het omgevingsplan. Welke keuzes gemeenten hierin maken en wanneer, heeft effect op de uitvoering van taken door de RUD Limburg Noord. De RUD Limburg Noord adviseert de gemeenten daarbij, bijvoorbeeld door deskundig advies over geluid- en bodemregels.

Doorontwikkeling informatievoorzieningen en datakwaliteit
De komst van de Omgevingswet (OW), de ontwikkelingen in digitale dienstverlening vereist een andere manier van bijhouden van de informatie. Doordat alle 15 gemeenten van de RUD Limburg Noord, als ook de veiligheidsregio, de RUD Zuid Limburg als de RUD Limburg Noord werken vanuit hetzelfde VTH-systeem Rx.Mission, is er betere en uniforme werkwijze mogelijk.

Van lokale, stand-alone systemen naar systemen die “in de cloud” zitten en aangesloten zijn op landelijke voorzieningen. In 2025 is gewerkt aan een ICT omgeving waarin vanuit de RUD omgeving in RX.mission gewerkt wordt maar ook wordt samengewerkt en een betere dataverzamelimg kan plaatsvinden en monitoring. Maar borgt ook een betere ontsluiting van informatie naar Inspectieview.

De RUD LN zet in op verdere ontwikkeling van Business-intellegence (BI) strategie en uitbreiding van capaciteit en inzet op dit vlak.

Vakinhoudelijke ontwikkelingen en opgaven

Energie
Vanwege de subsidie die de RUD LN rechtstreeks ontvangt, de zogenaamde specifieke uitkering voor toezicht energiebesparing (SPUK-THE 2022-2026). Voor het uitvoeren van deze extra werkzaamheden is er een energieteam opgezet, waarvan de medewerkers in dienst van de RUD LN werken. Zij werken samen om de bewustwording en energiebesparing bij bedrijven te bevorderen.

Voor de RUD Limburg Noord is onder gestelde voorwaarden uit het SPUK THE in totaal maximaal € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld voor de periode 2022-2026. Om deze middelen te kunnen inzetten moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Deze zijn:

- middelen moeten worden besteed aan additionele inzet merendeels in de vorm van medewerkers in dienst bij de RUD;
- middelen dienen te worden ingezet voor producten die zijn vermeld in de regeling;
- er dient (half) jaarlijks verantwoording te worden afgelegd over de besteding van middelen;
- 40% van het budget moet aan het einde van het jaar minimaal zijn gespendeerd;

Voor de jaren waarin de SPUK gelden van toepassing zijn, bestaat het risico dat niet alle werkzaamheden uitgevoerd door het energie-team, in aanmerking komen volgens de subsidieregeling, waardoor niet alle kosten gedekt zullen zijn. Dit risico is meegenomen in de geactualiseerde risico-inventarisatie. In 2026 zal meer duidelijkheid komen of de SPUK regeling nog een vervolg zal krijgen in een subsidieregeling na 2026, of dat partners meer energietaken in zullen brengen bij de RUD LN of dat het personeel dat vast in dienst is genomen ingezet kan worden voor andere werkzaamheden. Het risico bestaat dat vanaf 2027 de kosten voor het team niet of gedeeltelijk niet gedekt zullen zijn. Dit hogere risico zal te zijner tijd in de risico-inventarisatie worden opgenomen.

Waterkwaliteit
De waterkwaliteit in Nederland is al langer een thema dat vraagt om aandacht. De kwaliteit van de meeste wateren voldoet niet aan de eisen die daaraan gesteld worden. Omgevingsdiensten spelen hierin een rol, omdat zij verantwoordelijk zijn voor het reguleren en toezicht op de indirecte lozingen van bedrijven.

Op welke manier dit zal doorwerken in onze advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving, moeten we gaan bepalen in samenwerking met waterschappen en Rijkswaterstaat. In een project van de waterketen wordt in eerste instantie inzicht gegenereerd in de oorsprong van de schadelijke verontreinigingen. Dan wordt ook duidelijk welke mogelijke rol de RUD Limburg-Noord kan spelen in het verbeteren van de waterkwaliteit.

Zeer zorgwekkende stoffen en PFAS
Een zeer zorgwekkende stof is een stof die gevaarlijk is voor mens of milieu door de kenmerken van de stof (bijvoorbeeld carcinogeen). Het voorkomen van verspreiding van

deze stoffen naar lucht, bodem en water is dus belangrijk voor het behouden van een gezonde leefomgeving. Zowel via vergunningverlening als toezicht besteden we aandacht aan het verminderen van de emissies van ZZS-stoffen.

Ontwikkelingen en opgaven in de bedrijfsvoering

Personeel
Het blijft lastig om vacatures te vervullen en naar verwachting blijft dit de komende jaren zo. De arbeidsmarktsituatie leidt ertoe dat vacatures niet altijd ingevuld kunnen worden en dit kan een toename van (duurdere) inhuur tot gevolg hebben. Deze krapte geldt niet alleen in onze regio, maar landelijk binnen het gehele VTH-domein.
Door de hoge werkdruk is het extra van belang om oog te hebben voor het personeel om "uitval" en ziekteverzuim te voorkomen. Zeker nu de RUD de aankomende jaren voor een forse verandering staat. Het opstellen van het bedrijfsplan en de omvorming van de organisatie kan nog meer werkdruk bij medewerkers veroorzaken.
Bij het bedrijfsplan worden uiteraard ook de BOR, vakbonden en dergelijke betrokken.

2.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de totale baten en lasten opgenomen voor de uitvoering van de hierboven benoemde doelstellingen en werkwijze. In paragraaf 4.2 als onderdeel van de begroting is een toelichting opgenomen op de lasten en baten.

Tabel 2

Programmabegroting

Begroting	Taakveld	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten							
1 Programmauitvoering							
Basis- en milieutaken RUP	7.4 milieubeheer	€ 680.000	€ 302.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000
Basis- en milieutaken overige	7.4 milieubeheer	€ -	€ 177.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000
Projecten	7.4 milieubeheer	€ 555.000	€ 634.000	€ 1.143.000	€ -	€ -	€ -
Wonen en Bouwen taken RUP	8.3 wonen en bouwen	€ 106.000	€ 111.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000
2 Coordinatiecentrum	0.1 bestuur	€ 21.000	€ 31.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
	0.4 overhead	€ 1.049.000	€ 1.376.000	€ 1.941.000	€ 1.821.000	€ 1.821.000	€ 1.821.000
3 Onvoorzien	0.8 overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
4 Vennootschapsbelasting	0.9 Vpb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Betalingsverkeer	0.5 Treasury	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten		€ 2.411.000	€ 2.681.000	€ 3.784.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000
Baten							
6 Programmauitvoering							
Openbare orde en veiligheid RUP	1.2 Openbare orde en Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Basis en milieutaken RUP	7.4 milieubeheer	€ 744.000	€ 302.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000
Basis en milieutaken overige	7.4 milieubeheer	€ -	€ 177.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000
Projecten	7.4 milieubeheer	€ 419.000	€ 634.000	€ 1.143.000	€ -	€ -	€ -
Wabotaken	8.3 wonen en bouwen	€ 106.000	€ 111.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000
Bestuurskosten	0.1 bestuur	€ 30.000	€ 31.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
Overhead	0.4 overhead	€ 1.279.000	€ 1.346.000	€ 1.920.000	€ 1.807.000	€ 1.807.000	€ 1.807.000
Onvoorzien	0.8 overige baten en lasten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
5 Betalingsverekeer	0.5 Treasury	€ 100.000	€ 30.000	€ 21.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Totaal baten		€ 2.728.000	€ 2.681.000	€ 3.784.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000
Resultaat							
Resultaat voor bestemming		€ 317.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Mutatie reserve onttrekkingen	0.10 mutaties reserves	€ 631.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Mutatie reserve storting	0.10 mutaties reserves	€ 626.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming		€ 322.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

3 Paragrafen

In de BBV zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de RUD. De RUD int geen belastingen en heffingen, bezit geen grondposities en heeft geen verbonden partijen. Om deze reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid, kapitaalgoederen en verbonden partijen niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:
1. Weerstandvermogen en risicobeheersing;
2. Financiering;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Bedrijfsvoering.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de buffer om tegenvallers op te vangen.
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) die de RUD LN loopt. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in zowel de omvang en de achtergronden van de mogelijke risico's als ook in de beschikbare weerstandscapaciteit.

De ratio tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit (op basis van de geïnventariseerde risico's) bepaalt het weerstandsvermogen van de RUD Limburg Noord.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd als de middelen en mogelijkheden waarover de RUD LN kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het is een buffer om ervoor te zorgen dat de organisatiedoelstellingen niet in gevaar komen, als risico's werkelijkheid worden.

Risicobeheersing
De RUD LN inventariseert de risico's waaraan de RUD LN is blootgesteld.
Een aantal risico's zijn afgedekt met verzekeringen. Denk daarbij aan de aansprakelijkheids- en rechtsbijstandverzekering.
Een tabel van de geactualiseerde risico-inventarisatie is in bijlage 2 opgenomen.
Opgemerkt dient te worden dat de tabel inzicht geeft in de verwachtingswaarde van de risico's. Wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet kan het effect groter of kleiner zijn dan de verwachtingswaarde.

Beoordeling weerstandsvermogen

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen is gebruik gemaakt van de waarderingstabel die door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit van Twente is ontwikkeld (NARIS).

Tabel 3

waardering	ratio (*)	betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 – 2,0	ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	voldoende
D	0,8 – 1,0	matig
E	0,6 – 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

(*) ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit

In de onderstaande tabel is de beoordeling van het weerstandsvermogen opgenomen. Uit de tabel blijkt dat het huidige weerstandsvermogen door een actualisatie van de risico's een ratio heeft van 0.94 en daarmee als "matig" wordt beoordeeld.

Het uitgangspunt is dat de het weerstandsvermogen als ratio minimaal "voldoende" is. Indien de gekwantificeerde risico's hoger zijn, dient de algemene reserve daarop te worden aangepast.

Ontwikkelspoor

Voor onze nieuwe omgevingsdienst wordt gewerkt aan een nieuwe (meerjaren)begroting. Bij het opstellen wordt rekening gehouden met de criteria die het IBP VTH - het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH- stelt aan onder andere de omvang van het weerstandvermogen. Criteria 4c bepaalt dat de weerstandratio minimaal een waarde van 0,8 en streefwaarde van 1,0 heeft. Wij zien dan ook geen aanleiding om nu aanpassingen voor te stellen.

De uitgangspunten voor algemene reserve zijn nader toegelicht in paragraaf 4.4 reserves en voorzieningen.

Tabel 4

Weerstandsvermogen	
Weerstandscapaciteit	
• Algemene reserve	€ 155.000
• Post onvoorzien	€ 50.000
Totaal	€ 205.000
Risico's	€ 212.250
Ratio	0,97
Beoordeling	matig

Kengetallen

In artikel 11 van het BBV staat dat gemeenten, Provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf Weerstandsvermogen een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio,

structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. Gezien de RUD Limburg Noord geen belastingen en heffingen int en geen grondposities bezit zijn de kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit niet van toepassing. Hieronder zijn de (overige) ratio's weergegeven. In bijlage 3 is de berekeningswijze uiteengezet.

Tabel 5

Realisatie			Begroting				Beoordeling	Duiding
	2024	2025	2026	2027	2028	2029		
Netto schuldquote	-39,19%	-28,42%	-20,53%	-31,42%	-32,01%	-32,61%	De RUD beschikt over voldoende eigen middelen en heeft geen leningen.	Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Hoe lager dit percentage hoe beter.
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-39,19%	-28,42%	-20,53%	-31,42%	-32,01%	-32,61%	De RUD heeft geen leningen verstrekt en gaat deze naar verwachting ook niet verstrekken. Hierdoor wijkt het percentage niet af van de netto schuldquote.	Bij verstrekte leningen bestaat onzekerheid op terugbetaling. Door deze leningen in mindering te brengen op de financiële activa wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dat betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage hoe beter.
Solvabiliteits-ratio	33,35%	25,53%	25,39%	25,26%	25,12%	24,99%	Door de algemene reserve blijft het solvabiliteitsratio positief.	De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de RUD in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage hoe beter.
Structurele exploitatie-ruimte	16,64%	23,65%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	De begroting laat zien structureel in evenwicht te zijn.	Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de RUD heeft om de eigen lasten te dragen. Hoe hoger dit percentage hoe beter.

3.2 Financiering

Deze paragraaf gaat in op de wijze waarop de RUD LN zo adequaat mogelijk omgaat met het liquiditeitenbeheer. Hiervoor gelden niet alleen wettelijke kaders en regels, zoals vastgelegd in onder andere de wet FiDo (Financiering Decentrale Overheden) en RUDDO (Regeling Uitzettingen Derivaten Decentrale Overheden), maar ook interne richtlijnen; deze interne richtlijnen zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Het statuut geeft de kaders aan waarbinnen het beleid wordt uitgevoerd.

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening verplicht voorgeschreven. In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover van toepassing valutarisico's. De grondslag voor de treasuryfunctie van de RUD Limburg Noord wordt

gevormd door het treasurystatuut. In het treasurystatuut zijn de kaders opgenomen waarbinnen het Dagelijks Bestuur de financieringsfunctie mag uitoefenen.

Treasurybeheer- en beleid
De belangrijkste algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Het verankeren van de treasury activiteiten in de (administratieve) organisatie;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de wet Fido, RUDDO en de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut;
- Het bewaken van de financiële risico's op afgegeven garanties.

Renterisico
Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet Fido is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De RUD LN heeft geen opgenomen (noch verstrekte) leningen, waarmee toetsing aan de renterisiconorm niet aan de orde is.

Kasgeldlimiet
Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,5%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de RUD Limburg Noord bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van dit limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien.
De RUD Limburg Noord heeft geen schulden en het is ook niet voorzien vreemd vermogen aan te trekken. De activiteiten van de RUD Limburg Noord worden gefinancierd uit voorschotten van de deelnemers. Deelnemers wordt aan de start van ieder jaar verzocht de deelnemersbijdrage voor het gehele jaar over te maken.
Als zodanig is het prognosticeren van zowel de kasgeldlimiet alsook de renterisiconorm niet aan de orde.

Schatkistbankieren
Sinds 15 december 2013 stelt het Rijk Schatkistbankieren verplicht. Dit houdt in dat overtollige liquiditeiten aangehouden dienen te worden in de Nederlandse schatkist: 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Aan de verplichting tot het aanhouden van overtollige

liquide middelen in de schatkist is een ondergrens verbonden, namelijk 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt
Voor de RUD LN betekent dat, dat overschotten slechts in de schatkist aangehouden dienen te worden, zodra deze minimaal € 1 miljoen (gemiddeld tegoed gedurende een heel kalenderkwartaal) bedragen.
Inherent aan eerder vermelde is, dat het banksaldo aan het begin van het jaar hoog is en naarmate het jaar vordert afneemt. Overtollige liquiditeiten parkeren wij dan ook conform de verplichting en in overeenstemming met de wet Fido, op een rekening 'schatkistbankieren' bij het Ministerie van Financiën.

Interne ontwikkelingen en renteresultaat
Sedert het derde kwartaal van 2022 wordt door het rijk rente vergoed over het saldo aangehouden in de schatkist.

Berekening omslagrente
Nieuwe regelgeving binnen het BBV stelt dat de berekening van de 'omslagrente' moet worden opgenomen in de paragraaf Financiering. De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals hiervoor is weergegeven heeft de RUD Limburg Noord geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor de RUD Limburg Noord.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen
De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen heeft tot doel om aan te tonen hoe RUD Limburg Noord de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt. Er zijn echter geen investeringen in kapitaalgoederen door de RUD Limburg Noord voorzien. RUD Limburg Noord beschikt vooralsnog niet over dienstauto's en heeft de ondersteunende diensten zoals kantoorruimte en ICT in bij de gastorganisatie Roermond ingekocht.

3.4 Bedrijfsvoering
De landelijke criteria voor een robuuste Omgevingsdienst zijn niet alleen op het primaire proces gericht, maar er worden ook eisen gesteld aan de bedrijfsvoering en de inzet van ICT. . Ook moet dit de dienst in staat stellen snel in te kunnen spelen op wijzigingen in het takenpakket of de omvang ervan.
Het IBP bestaat dan ook uit 6 pijlers. De uitwerkingen van de pijlers kunnen in meer of mindere mate in gaan grijpen op de bedrijfsvoering. Zo komt vanuit pijler 1, medio 2024, een voorstel voor de inrichting van de financiële administratie om eenduidigheid te creëren. Uitkomsten van andere pijlers kunnen ook betrekking hebben op de inrichting en uitvoering van bedrijfsvoering. Zodra hier meer over bekend is wordt dit aan u voorgelegd, dan wel in het op te stellen bedrijfsplan verwerkt.

Personeelsbeleid
Binnen de GR RUD Limburg Noord is een klein team, het coördinatiecentrum in dienst van de RUD Limburg Noord naast het energieteam. Het overig personeel is nog in dienst bij haar partners.
De RUD Limburg Noord maakt voor de uitvoering van haar personeelsbeleid en de salarisadministratie gebruik van de ondersteuning door de gemeente Roermond in een gastheerconstructie. Dit is enkel gericht op de beperkte ambtelijke organisatie van de RUD LN.

Rechtmatigheid
Met ingang van het boekjaar 2023 geldt de nieuwe wet waarbij nieuwe regels gelden voor de financiële verslaglegging en de accountantscontrole.
Met deze wetswijziging dient het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening een verklaring af te geven over de rechtmatigheid van de financiële beheers handelingen. De accountant toetst de jaarrekening (inclusief rechtsmatigheidsverantwoording) op getrouwheid.
Het Algemeen Bestuur geeft in het controleprotocol de nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole.
Tevens stelt het Algemeen Bestuur met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur de verantwoordings- en rapporteringsgrens vast.

Misbruik &Oneigenlijk gebruik beleid
De RUD Limburg Noord beschikt nog niet over een M&O beleid.
De interne beheershandelingen zijn er mede op gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen, detecteren en corrigeren. Dit wordt tevens via de interne controle (steekproefsgewijs) gecontroleerd. De RUD zal in de verdere doorontwikkeling van de organisatie ook aandacht besteden aan het M&O beleid.

Uitvoering Wet open Overheid (Woo)
De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).
De RUD Limburg Noord heeft een contactpersoon aangewezen die de informatieverzoeken in behandeling neemt. Daarnaast is het mogelijk om informatie via email (laagdrempelig) op te vragen. Stukken die betrekking hebben op de Gemeenschappelijke Regeling worden op grond van artikel 3.1 lid 1 gepubliceerd op de website van KOOP.
Vergaderstukken van het Algemeen Bestuur worden voor de betreffende vergadering op de website van de RUD gezet. Op deze manier voldoen wij aan de wettelijke verplichtingen die de Woo aan ons stelt.

Overhead
Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor in de begroting een apart overzicht “overhead” op te nemen. Aan de detaillering van dit overzicht worden door het BBV geen eisen gesteld, met uitzondering van de bepaling dat er minimaal een scheiding moet zijn tussen de lasten en de baten. Dit overzicht is hieronder in tabel 6 weergegeven.

Tabel 6

Overzicht overhead

Begroting	Taakveld	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten							
2 Coordinatiecentrum	0.4 overhead	€ 1.049.000	€ 1.376.000	€ 1.941.000	€ 1.821.000	€ 1.821.000	€ 1.821.000
Baten							
6 Overhead	0.4 overhead	€ 1.279.000	€ 1.346.000	€ 1.920.000	€ 1.807.000	€ 1.807.000	€ 1.807.000
Resultaat		€ 230.000	€ -30.000	€ -21.000	€ -14.000	€ -14.000	€ -14.000
7 Mutatie reserve onttrekkingen	0.10 mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Mutatie reserve storting	0.10 mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming		€ 229.000	€ -30.000	€ -21.000	€ -14.000	€ -14.000	€ -14.000

Een toelichting op de lasten, baten en de reserve mutatie is opgenomen in hoofdstuk 4 de financiële begroting.

4 Financiële begroting 2026

4.1 Balans inclusief toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De begroting is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten.

In overeenstemming met artikel 63 BBV vindt de waardering van de activa plaats op basis van verkrijgingsprijs. De waardering van passiva vindt plaats op basis van nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen welke tegen de contante waarde zijn gewaardeerd. Mits niet anders vermeld bij de desbetreffende balansonderdelen, worden de activa, passiva en de bepaling van het resultaat gewaardeerd tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden in overeenstemming met artikel 2 BBV toegerekend aan het begrotingsjaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. De verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten rekenen wij in principe toe aan het begrotingsjaar waarop ze betrekking hebben. Er geldt echter een formeel verbod om voorzieningen of schulden op te nemen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. De referentieperiode is hetzelfde als die van de meerjarenraming. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties), dan dienen deze als een verplichting opgenomen te worden. Echter, in de CAO van 2021-2022 is vastgesteld dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren mogen sparen (verlofsparen). Met verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze uren verjaren niet en de opbouw is onvoorspelbaar. Zodoende dient deze verplichting daarentegen wel conform het BBV in een voorziening opgenomen te worden. Dit is dan ook in de meerjarenbegroting opgenomen.

Tabel 8

Omschrijving	Realisatie		Begroting 31-12			
(bedragen x € 1.000)	*2024*	*2025**	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*
Activa						
Vaste activa:						
Materiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Immateriële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste activa:	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Vlottende activa:						
Uiteenzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	2.453	2.146	2.161	2.176	2.191	2.206
Liquide middelen	4	4	4	4	4	4
Overlopende activa	655	655	655	655	655	655
Totaal vlottende activa:	**3.112**	**2.805**	**2.820**	**2.835**	**2.850**	**2.865**
Totaal activa	**3.112**	**2.805**	**2.820**	**2.835**	**2.850**	**2.865**
Passiva						
Vaste passiva:						
Eigen vermogen:	1.038	716	716	716	716	716
Voorzieningen	31	46	61	76	91	106
Totaal vaste passiva:	**1.069**	**762**	**777**	**792**	**807**	**822**
Vlottende passiva:						
Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	280	280	280	280	280	280
Overlopende passiva	1.763	1.763	1.763	1.763	1.763	1.763
Totaal vlottende passiva:	**2.043**	**2.043**	**2.043**	**2.043**	**2.043**	**2.043**
Totaal passiva	**3.112**	**2.805**	**2.820**	**2.835**	**2.850**	**2.865**

** de balans van de begroting 2025 is aangepast n.a.v. de jaarrekening 2024*

Tabel 8

	2025	2026	2027	2028	2029
EMU-SALDO	-322	0	0	0	0

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-307	15	15	15	15
			Liquide middelen	0	0	0	0	0
			Overlopende activa	0	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	15	15	15	15	15
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	0	0	0	0
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0	0

** de balans van de begroting 2025 is aangepast n.a.v. de jaarrekening 2024*

- Overzicht van baten en lasten

Uitgangspunten

1. De begroting 2026 is gebaseerd op de jaarrekening 2024, de begroting 2025 en de kadernota 2026.
2. Voor de indexering van loon-en prijsstijgingen wordt uitgegaan van de meest actuele raming van het CPB (zijnde de MEV 2025 in augustus 2024).
    - Loonvoet sector overheid: 2,1%
    - Prijs overheidsconsumptie, netto materieel: 2,2%
3. Voor de indexering van de bijdrage van de provincie is uitgegaan van het afgesproken DPI-index, de meest actuele raming is van het 3e kwartaal 2024, zijnde 4,3%.
4. Zoals vastgelegd in de Kadernota 2026 wordt vanaf de begroting 2026 niet meer gewerkt met een meerjarige indexering van de begroting maar wordt aangesloten bij de systematiek van gemeenten waar constante lonen en prijzen worden toegepast. Dat betekent dat alleen het jaar 2026 is geïndexeerd.
5. 28 maart is het plan van aanpak naar een robuuste omgevingsdienst door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Dit betekende het startsein voor het opstellen van het bedrijfsplan om te komen tot een robuuste omgevingsdienst die daarbij voldoet aan de robuustheidscriteria gesteld vanuit het Interbestuurlijk programma VTH (IBP).
6. De begroting 2026 en verder betreft de ‘going concern’ begroting waarin nog geen rekening is gehouden met de ontwikkelingen rondom de robuuste omgevingsdienst. Met uitzondering van de doorwerking van de onderstaande punten:
    - De verwachting is dat de volledige SPUK THE (€ 2.089.000) benut zal worden tot en met 2026 en daarom is in 2026 nog een bedrag van € 1.143.000 opgenomen als baten en lasten m.b.t. SPUK THE. De medewerkers van het energieteam zijn in vaste dienst genomen. Het risico bestaat dat uiteindelijk niet alle kosten declarabel zijn voor de SPUK regeling. De SPUK regeling loopt in 2026 af. De verwachting is dat er een aanvullende regeling zal komen in 2027, of dat partners meer energietaken zullen inbrengen vanaf 2027, of dat deze medewerkers op andere werkzaamheden ingezet kunnen worden. Het blijft echter een risico na 2027.

- AB-besluiten van 27-03-2025 zijn verwerkt binnen de overhead. Dat betreft:
    i. uitbreiding formatie met 1 FTE Beleidsmedewerker en 1 FTE Functioneel beheerder/data analist (structureel € 180.000)
    ii. Inrichten tijdelijke ICT omgeving in 2026 (incidenteel € 120.000 in 2026)
    iii. Innovatiebudget voor versterking van projecten binnen de RUD (structureel € 250.000)

7. Alle bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

In het onderstaande overzicht van baten en lasten zijn de lasten en baten meerjarig weergegeven. Tevens is aangegeven op welk taakveld de baten en lasten betrekking hebben. Na de tabel volgt een toelichting. De effecten van bovengenoemde aanpassingen op de bijdrage van de deelnemers is toegelicht in bijlage 1.

Tabel 9

Programmabegroting

Begroting	Taakveld	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten							
1 Programmauitvoering							
Basis- en milieutaken RUP	7.4 milieubeheer	€ 680.000	€ 302.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000
Basis- en milieutaken overige	7.4 milieubeheer	€ -	€ 177.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000
Projecten	7.4 milieubeheer	€ 555.000	€ 634.000	€ 1.143.000	€ -	€ -	€ -
Wonen en Bouwen taken RUP	8.3 wonen en bouwen	€ 106.000	€ 111.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000
2 Coordinatiecentrum	0.1 bestuur	€ 21.000	€ 31.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
	0.4 overhead	€ 1.049.000	€ 1.376.000	€ 1.941.000	€ 1.821.000	€ 1.821.000	€ 1.821.000
3 Onvoorzien	0.8 overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
4 Vennootschapsbelasting	0.9 Vpb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Betalingsverkeer	0.5 Treasury	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten		€ 2.411.000	€ 2.681.000	€ 3.784.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000
Baten							
6 Programmauitvoering							
Openbare orde en veiligheid RUP	1.2 Openbare orde en Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Basis en milieutaken RUP	7.4 milieubeheer	€ 744.000	€ 302.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000	€ 318.000
Basis en milieutaken overige	7.4 milieubeheer	€ -	€ 177.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000	€ 183.000
Projecten	7.4 milieubeheer	€ 419.000	€ 634.000	€ 1.143.000	€ -	€ -	€ -
Wabotaken	8.3 wonen en bouwen	€ 106.000	€ 111.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000
Bestuurskosten	0.1 bestuur	€ 30.000	€ 31.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
Overhead	0.4 overhead	€ 1.279.000	€ 1.346.000	€ 1.920.000	€ 1.807.000	€ 1.807.000	€ 1.807.000
Onvoorzien	0.8 overige baten en lasten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
5 Betalingsverekeer	0.5 Treasury	€ 100.000	€ 30.000	€ 21.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Totaal baten		€ 2.728.000	€ 2.681.000	€ 3.784.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000
Resultaat							
Resultaat voor bestemming		€ 317.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Mutatie reserve onttrekkingen	0.10 mutaties reserves	€ 631.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Mutatie reserve storting	0.10 mutaties reserves	€ 626.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming		€ 322.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

1. Programma uitvoering

De programma uitvoering bestaat deels uit het uitwisselingsdeel van de uitvoering van het Regionale Uitvoeringsprogramma en deels uit projecten en overige taken.
Het uitwisselingsdeel van het uitvoeringsprogramma is ingedeeld in drie taakvelden:

- Openbare orde en veiligheid. Hiervoor is in 2026 geen uitwisseling begroot.
- Basis- en milieutaken. Hiervoor is in 2026 € 318.000 aan uitwisseling begroot.
- Wonen en Bouwen. Hiervoor is in 2026 € 117.000 aan uitwisseling begroot.

Daarnaast bestaat de programma uitvoering nog uit de budgetten voor projecten en voor overige basis- en milieutaken.

- Voor de projecten is een bedrag van ruim € 1.134.000 geraamd. Dit betreft de inzet vanuit de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK THE) 2022-2026. Deze kosten komen uit het aangepaste, goedgekeurde plan bij de subsidieaanvraag. In totaal is voor deze regeling € 2.089.000 beschikbaar en na aftrek van de werkelijke kosten tot en met 2024 en de verwachte kosten voor 2025 resteert voor 2026 nog een bedrag van € 1.134.000. Nu de opstartproblemen zijn opgelost is de verwachting dat de werkzaamheden uit het projectplan nog volledig kunnen worden uitgevoerd.
- Overige basis- en milieutaken beslaat een bedrag van € 183.000. Dit bestaat uit:
- De kosten voor de bereik- en beschikbaarheidsdiensten voor circa € 55.000;
- De kosten voor inspectieview milieu voor circa € 28.000.
- De hosting en licentiekosten en beheerkosten voor het VTH-systeem voor € 42.000.
- Een budget van € 58.000 voor het aanschaffen en onderhouden van (meet)apparatuur, visualisering van de informatieplicht en overige kosten zoals voor rapporteringstools.

2. Coördinatiecentrum

De kosten van het coördinatiecentrum bestaan uit bestuurskosten en overheadkosten.

- De bestuurskosten van € 32.000 hebben betrekking op de inzet van de accountant.
- De overheadkosten van € 1.941.000 bestaan uit loon- en reiskosten (€ 1.164.000, inclusief de uitbreiding met 2 FTE zoals vastgesteld door het AB op 27-03-2025), verlof-sparen (€ 15.000), opleidingskosten en innovatiefonds (€ 361.000, waarvan € 250.0000 betreffende het innovatiefonds zoals vastgesteld door het AB op 27-03-2025), inkoop van PIOCHAF-diensten bij de gastorganisatie (€ 104.000), contributies (€ 70.000), kosten voor de tijdelijke ICT omgeving (€ 120.000; volgens AB-besluit 27-03-2025) en overige kosten, zoals representatie, advieskosten, verzekeringen etc. (€ 107.000).

3. Onvoorzien

Voor onvoorzien is een bedrag van € 50.000 gereserveerd.

4. Vpb

De RUD gaat ervanuit dat zij geen vpb hoeft te betalen aangezien a) de RUD geen winstdoelstelling heeft, b) de kosten via een vaste verdeelsleutel worden verrekend en c) eventuele overschotten normaliter aan het eind van het jaar worden teruggegeven aan deelnemers.

5. Betalingsverkeer

Voor het betalingsverkeer is, in verband met de tot op heden zeer beperkte omvang, geen apart bedrag begroot.

6. Baten

De baten zijn in 2026 als volgt onderverdeeld:

Tabel 10

	Onderdeel	Taakveld	Bedrag	Verdeelsleutel
A	Uitwisseling werkzaamheden RUP	1.2 Openbare orde en Veiligheid	€0	Werkelijke afname op basis van uitwisseling vanuit het RUP
		7.4 Milieubeheer	€ 318.000	Werkelijke afname op basis van uitwisseling vanuit het RUP
		8.3 Wonen en bouwen	€ 117.000	Werkelijke afname op basis van uitwisseling vanuit het RUP
B	Projecten	7.4 Milieubeheer	€ 1.143.000	SPUK uitkering
C	Overige milieu:			
	Beschikbaarheidsregeling	7.4 Milieubeheer	€ 49.000	Vast: evenredig
	Bereikbaarheidsregeling	7.4 Milieubeheer	€ 6.000	Werkelijke afname
	Apparatuur	7.4 Milieubeheer	€ 128.000	Vast: inwoneraantal
D	Coördinatiecentrum	0.1 Bestuur	€ 32.000	Vast: inwoneraantal
		0.4 Overhead	€ 1.905.000	Vast: inwoneraantal
		0.4 Overhead (EVP's)	€ 15.000	Werkelijke afname
E	Onvoorzien	0.8 Overige baten en lasten	€ 50.000	Vast: inwoneraantal
F	Betalingsverkeer	0.5 Treasury	€ 21.000	Op basis van verwachte rentevergoedingen
	Totaal		**€ 3.784.000**	

Toelichting:

A. Uitwisseling werkzaamheden RUP

De uitwisseling van uitvoeringscapaciteit voor de basis en milieutaken zijn geraamd op € 318.000. Voor de Wabo-taken is de uitwisseling geraamd op € 118.000. De kosten worden aan de deelnemers doorberekend op basis van daadwerkelijke afname geregistreerd in de voorgangsmonitor, op basis van door het Algemeen Bestuur nog vast te stellen uurtarieven.

B. Projecten

Het betreft de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparing en Informatieplicht. De kosten worden via de SISA regeling verantwoord, waarna de subsidie kan worden vastgesteld.

C. Overige milieu:

- De kosten voor de beschikbaarheidsregeling van € 49.000 worden evenredig over de deelnemers verdeeld, met uitzondering van de Provincie. Ieder betaald 1/15e deel.
- De ingeschatte kosten voor de bereikbaarheidsregeling (€ 6.000) worden achteraf op basis van werkelijke calls met de betreffende partners verrekend.
- De kosten voor apparatuur worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente. Hierbij wordt uitgegaan van de meest actuele gegevens.

D. Coördinatiecentrum:
- De kosten voor bestuur en overhead worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente. Hierbij wordt uitgegaan van de meest actuele gegevens. Voor de Provincie is een vaste bijdrage overeengekomen. Deze bijdrage is, conform de afspraak uit het inrichtingsplan geïndexeerd met de dienstenprijsindex (jaarmutatie 3e kwartaal 2024, zijnde 4,3%).
- De ingeschatte kosten voor uit te voeren EVP's (€ 15.000) worden achteraf op basis van werkelijkheid met de betreffende partners verrekend.

E. Onvoorzien:
De kosten voor onvoorzien worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente. Hierbij wordt uitgegaan van de meest actuele gegevens.

F. Betalingsverkeer:
Sinds het 3e kwartaal van 2022 wordt door het rijk rente vergoed over het saldo aangehouden in de schatkist. Op basis van de historische gegevens is een inschatting gemaakt van de meerjarige rentevergoeding. Voor 2025 is dit bedrag ingeschat op € 21.000. Dit zal de komende jaren verder afnemen.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de vaste bijdragen per deelnemer.

7. Mutatie reserve
Vanaf 2026 zijn er geen stortingen en onttrekkingen voorzien.

- Overzicht van incidentele baten en lasten

In het onderstaande overzicht zijn de incidentele baten en lasten beschreven.

Tabel 11

Overzicht incidentele lasten en baten

Incidentele lasten en baten	Taakveld	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten							
1 Uitvoering	7.4 milieubeheer	€ 554.000	€ 634.000	€ 1.143.000	€ -	€ -	€ -
2 Coordinatiecentrum	0.1 bestuur	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Coordinatiecentrum	0.4 overhead	€ 39.000	€ -	€ 120.000	€ -	€ -	€ -
3 Onvoorzien	0.8 overige baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Vennootschapsbelasting	0.9 Vpb	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal incidentele lasten		€ 593.000	€ 634.000	€ 1.263.000	€ -	€ -	€ -
Baten							
6 Programmauitvoering	7.4 milieubeheer	€ 419.000	€ -	€ 1.143.000	€ -	€ -	€ -
6 Overhead	0.4 overhead	€ 36.000	€ -	€ 120.000	€ -	€ -	€ -
Totaal incidentele baten		€ 456.000	€ -	€ 1.263.000			
Resultaat incidentele baten en lasten							
Incidenteel resultaat voor bestemming		€ -138.000	€ -634.000	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Storting reserve	0.10 mutaties reserves	€ 626.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7 Onttrekking reserve	0.10 mutaties reserves	€ 631.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidenteel resultaat na bestemming		€ -143.000	€ -634.000	€ -	€ -	€ -	€ -

De incidentele baten en lasten zijn als volgt te specificeren:

	2026	2027	2028	2029
Incidentele lasten:				
Uitgaven SPUK THE (projecten)	€ 1.142.651	€ -	€ -	€ -
Kosten ICT omgeving (overhead) AB-besluit 27-03-2025	€ 120.000	€ -	€ -	€ -
Incidentele baten				
Uitkering SPUK THE	€ 1.142.651	€ -	€ -	€ -
Bijdrage overhead ICT omgeving	€ 120.000	€ -	€ -	€ -

- Overzicht van reserves en voorzieningen

In de financiële verordening is vastgelegd dat in de begroting en jaarrekening een overzicht wordt opgenomen van reserves en voorzieningen. Het overzicht bevat criteria voor de vorming en besteding ervan.

Reserves
Algemene reserve
Het aanhouden van een algemene reserve heeft als *doel*:

- Te fungeren als weerstandsvermogen om financiële risico's en tegenvallers op te vangen.
- Het voorkomen van administratieve lasten bij het verrekenen van beperkte resultaten.

De *hoogte* van de algemene reserve:
De hoogte van de reserve wordt jaarlijks beoordeeld bij de paragraaf weerstandsvermogen. Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen als ratio *minimaal* "voldoende" is om de mogelijke risico's op te vangen. Indien het ratio "voldoende" is, wordt als *maximum* gesteld dat de algemene reserve niet meer bedraagt dan 5% van de totale begroting (totale lasten). Wanneer de gekwantificeerde risico's echter hoger zijn, dient de algemene reserve daarop te worden aangepast.
Gezien de aankomende ontwikkelingen van de RUD Limburg Noord wordt op dit moment geen bijstelling op de algemene reserve doorgevoerd.

Uitgangspunten:
Indien de algemene reserve lager is dan het minimum kan een aanvullende bijdrage aan de partners worden gevraagd om de algemene reserve op te hogen tot aan het minimum. In eerste instantie wordt de reserve aangevuld door het rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

Het verloop van de algemene reserve is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 12

Algemene reserve	rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
1 Beginsaldo / Storting	€ 185.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal mutatie	€ -30.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo reserve 31-12	**€ 155.000**	**€ 155.000**	**€ 155.000**	**€ 155.000**	**€ 155.000**	**€ 155.000**

Bestemmingsreserve robuuste OD
Bestedingsdoel: bijdrage aan de doorontwikkeling van de RUD naar een robuuste Omgevingsdienst. In deze going concern begroting blijft deze reserve ongewijzigd in stand.

Tabel 13

Bestemmingsreserve robuuste OD	rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
1 Beginsaldo / Storting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Onttrekking uitvoering bedrijfsplan robuuste OD	€ 561.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal mutatie	€ 561.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo reserve 31-12	**€ 561.000**	**€ 561.000**	**€ 561.000**	**€ 561.000**	**€ 561.000**	**€ 561.000**

Voorziening verlofsparen

Tabel 14

Voorziening verlofsparen	rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2028
1 Storting	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
2 Onttrekking	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal mutatie	€ 31.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Saldo voorziening 31-12	**€ 31.000**	**€ 46.000**	**€ 61.000**	**€ 76.000**	**€ 91.000**	**€ 106.000**

Per 1 januari 2022 is het mogelijk om bovenwettelijke vakantie-uren te sparen(CAO artikel 6.3). Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. In de opbouwjaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van de omvang van het spaarsaldo. De geraamde toevoeging is gebaseerd op de werkelijke mutatie in 2024.

Bijlage 1 Bijdrage per deelnemer

Tabel 16

Totaal vaste bijdrage per partner

Deelnemers	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beesel	€ 37.585	€ 39.588	€ 53.818	€ 50.869	€ 50.754	€ 50.635
Bergen	€ 36.737	€ 38.695	€ 52.913	€ 50.016	€ 49.904	€ 49.786
Echt-Susteren	€ 85.149	€ 89.709	€ 124.194	€ 117.138	€ 116.865	€ 116.579
Gennep	€ 48.668	€ 51.267	€ 70.406	€ 66.488	€ 66.336	€ 66.178
Horst aan de Maas	€ 115.135	€ 121.305	€ 169.015	€ 159.344	€ 158.969	€ 158.578
Leudal	€ 95.871	€ 101.006	€ 139.158	€ 131.229	€ 130.922	€ 130.601
Maasgouw	€ 65.469	€ 68.971	€ 95.379	€ 90.004	€ 89.796	€ 89.578
Mook en Middelaar	€ 23.699	€ 24.957	€ 34.038	€ 32.243	€ 32.173	€ 32.101
Nederweert	€ 47.987	€ 50.550	€ 69.285	€ 65.433	€ 65.283	€ 65.127
Peel en Maas	€ 119.335	€ 125.730	€ 175.118	€ 165.091	€ 164.702	€ 164.296
Roerdalen	€ 56.214	€ 59.219	€ 81.792	€ 77.210	€ 77.033	€ 76.847
Roermond	€ 157.106	€ 165.530	€ 232.518	€ 219.142	€ 218.623	€ 218.082
Venlo	€ 268.446	€ 282.852	€ 394.978	€ 372.123	€ 371.236	€ 370.311
Venray	€ 117.670	€ 123.976	€ 171.827	€ 161.992	€ 161.610	€ 161.212
Weert	€ 133.708	€ 140.876	€ 196.045	€ 184.797	€ 184.361	€ 183.906
Provincie	€ 93.719	€ 97.937	€ 102.148	€ 106.540	€ 111.122	€ 115.900
Totaal	€ 1.502.498	€ 1.582.168	€ 2.162.634	€ 2.049.660	€ 2.049.688	€ 2.049.717

Hieronder is de opbouw van de totale vaste bijdrage weergegeven:

Tabel 17

Overhead: bijdrage coördinatiecentrum

Deelnemers	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beesel	€ 29.424	€ 31.246	€ 45.294	€ 42.344	€ 42.230	€ 42.111
Bergen	€ 28.702	€ 30.479	€ 44.482	€ 41.586	€ 41.473	€ 41.356
Echt-Susteren	€ 69.937	€ 74.268	€ 108.351	€ 101.296	€ 101.022	€ 100.736
Gennep	€ 38.864	€ 41.270	€ 60.156	€ 56.239	€ 56.087	€ 55.928
Horst aan de Maas	€ 95.478	€ 101.390	€ 148.512	€ 138.841	€ 138.466	€ 138.074
Leudal	€ 79.070	€ 83.965	€ 121.760	€ 113.831	€ 113.523	€ 113.202
Maasgouw	€ 53.175	€ 56.467	€ 82.533	€ 77.158	€ 76.950	€ 76.732
Mook en Middelaar	€ 17.597	€ 18.686	€ 27.571	€ 25.775	€ 25.706	€ 25.633
Nederweert	€ 38.285	€ 40.655	€ 59.152	€ 55.300	€ 55.150	€ 54.995
Peel en Maas	€ 99.056	€ 105.188	€ 153.980	€ 143.953	€ 143.564	€ 143.158
Roerdalen	€ 45.292	€ 48.096	€ 70.359	€ 65.777	€ 65.599	€ 65.414
Roermond	€ 131.227	€ 139.352	€ 205.412	€ 192.035	€ 191.516	€ 190.975
Venlo	€ 226.063	€ 240.058	€ 350.978	€ 328.122	€ 327.236	€ 326.311
Venray	€ 97.638	€ 103.683	€ 151.031	€ 141.196	€ 140.815	€ 140.417
Weert	€ 111.299	€ 118.189	€ 172.731	€ 161.483	€ 161.047	€ 160.592
Provincie	€ 93.719	€ 97.937	€ 102.148	€ 106.540	€ 111.122	€ 115.900
Totaal	€ 1.254.826	€ 1.330.927	€ 1.904.450	€ 1.791.476	€ 1.791.504	€ 1.791.533

Tabel 18

Bestuur: bijdrage coördinatiecentrum

Deelnemers	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beesel	€ 760	€ 775	€ 801	€ 801	€ 801	€ 801
Bergen	€ 742	€ 756	€ 786	€ 786	€ 786	€ 786
Echt-Susteren	€ 1.807	€ 1.843	€ 1.915	€ 1.915	€ 1.915	€ 1.915
Gennep	€ 1.004	€ 1.024	€ 1.063	€ 1.063	€ 1.063	€ 1.063
Horst aan de Maas	€ 2.467	€ 2.516	€ 2.625	€ 2.625	€ 2.625	€ 2.625
Leudal	€ 2.043	€ 2.084	€ 2.152	€ 2.152	€ 2.152	€ 2.152
Maasgouw	€ 1.374	€ 1.401	€ 1.459	€ 1.459	€ 1.459	€ 1.459
Mook en Middelaar	€ 455	€ 464	€ 487	€ 487	€ 487	€ 487
Nederweert	€ 989	€ 1.009	€ 1.046	€ 1.046	€ 1.046	€ 1.046
Peel en Maas	€ 2.559	€ 2.611	€ 2.722	€ 2.722	€ 2.722	€ 2.722
Roerdalen	€ 1.170	€ 1.194	€ 1.244	€ 1.244	€ 1.244	€ 1.244
Roermond	€ 3.391	€ 3.458	€ 3.631	€ 3.631	€ 3.631	€ 3.631
Venlo	€ 5.841	€ 5.958	€ 6.204	€ 6.204	€ 6.204	€ 6.204
Venray	€ 2.523	€ 2.573	€ 2.670	€ 2.670	€ 2.670	€ 2.670
Weert	€ 2.875	€ 2.933	€ 3.053	€ 3.053	€ 3.053	€ 3.053
Provincie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 30.000	€ 30.600	€ 31.856	€ 31.856	€ 31.856	€ 31.856

Tabel 19

Overige baten en lasten: onvoorzien

Deelnemers	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beesel	€ 1.267	€ 1.267	€ 1.257	€ 1.257	€ 1.257	€ 1.257
Bergen	€ 1.236	€ 1.236	€ 1.234	€ 1.234	€ 1.234	€ 1.234
Echt-Susteren	€ 3.012	€ 3.012	€ 3.006	€ 3.006	€ 3.006	€ 3.006
Gennep	€ 1.674	€ 1.674	€ 1.669	€ 1.669	€ 1.669	€ 1.669
Horst aan de Maas	€ 4.112	€ 4.112	€ 4.120	€ 4.120	€ 4.120	€ 4.120
Leudal	€ 3.405	€ 3.405	€ 3.378	€ 3.378	€ 3.378	€ 3.378
Maasgouw	€ 2.290	€ 2.290	€ 2.290	€ 2.290	€ 2.290	€ 2.290
Mook en Middelaar	€ 758	€ 758	€ 765	€ 765	€ 765	€ 765
Nederweert	€ 1.649	€ 1.649	€ 1.641	€ 1.641	€ 1.641	€ 1.641
Peel en Maas	€ 4.266	€ 4.266	€ 4.272	€ 4.272	€ 4.272	€ 4.272
Roerdalen	€ 1.950	€ 1.950	€ 1.952	€ 1.952	€ 1.952	€ 1.952
Roermond	€ 5.651	€ 5.651	€ 5.699	€ 5.699	€ 5.699	€ 5.699
Venlo	€ 9.735	€ 9.735	€ 9.737	€ 9.737	€ 9.737	€ 9.737
Venray	€ 4.205	€ 4.205	€ 4.190	€ 4.190	€ 4.190	€ 4.190
Weert	€ 4.793	€ 4.793	€ 4.792	€ 4.792	€ 4.792	€ 4.792
Provincie		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Tabel 20

Milieubeheer: apparatuur

Deelnemers	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beesel	€ 3.094	€ 3.113	€ 3.199	€ 3.199	€ 3.199	€ 3.199
Bergen	€ 3.018	€ 3.036	€ 3.142	€ 3.142	€ 3.142	€ 3.142
Echt-Susteren	€ 7.353	€ 7.398	€ 7.653	€ 7.653	€ 7.653	€ 7.653
Gennep	€ 4.086	€ 4.111	€ 4.249	€ 4.249	€ 4.249	€ 4.249
Horst aan de Maas	€ 10.038	€ 10.100	€ 10.490	€ 10.490	€ 10.490	€ 10.490
Leudal	€ 8.313	€ 8.364	€ 8.601	€ 8.601	€ 8.601	€ 8.601
Maasgouw	€ 5.591	€ 5.625	€ 5.830	€ 5.830	€ 5.830	€ 5.830
Mook en Middelaar	€ 1.850	€ 1.861	€ 1.947	€ 1.947	€ 1.947	€ 1.947
Nederweert	€ 4.025	€ 4.050	€ 4.178	€ 4.178	€ 4.178	€ 4.178
Peel en Maas	€ 10.414	€ 10.478	€ 10.876	€ 10.876	€ 10.876	€ 10.876
Roerdalen	€ 4.762	€ 4.791	€ 4.970	€ 4.970	€ 4.970	€ 4.970
Roermond	€ 13.797	€ 13.882	€ 14.509	€ 14.509	€ 14.509	€ 14.509
Venlo	€ 23.768	€ 23.914	€ 24.791	€ 24.791	€ 24.791	€ 24.791
Venray	€ 10.265	€ 10.328	€ 10.668	€ 10.668	€ 10.668	€ 10.668
Weert	€ 11.702	€ 11.774	€ 12.201	€ 12.201	€ 12.201	€ 12.201
Provincie		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 122.076	€ 122.826	€ 127.306	€ 127.306	€ 127.306	€ 127.306

Tabel 21

Milieubeheer: beschikbaarheidsdienst

Deelnemers	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beesel	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Bergen	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Echt-Susteren	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Gennep	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Horst aan de Maas	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Leudal	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Maasgouw	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Mook en Middelaar	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Nederweert	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Peel en Maas	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Roerdalen	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Roermond	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Venlo	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Venray	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Weert	€ 3.040	€ 3.188	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268	€ 3.268
Provincie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 45.596	€ 47.815	€ 49.022	€ 49.022	€ 49.022	€ 49.022

Bijlage 2 geactualiseerde risico-inventarisatie

nr	Benaming risico	inhoud risico	Gevolg	Beheersmaatregel	kans	impact
1	Bezuinigingen gemeentes	Het risico dat gemeentelijke bezuinigingen (taakstellend) worden door vertaald naar de exploitatie van de RUD. Dit heeft directe gevolgen voor de exploitatie van de RUD.	De exploitatie van RUD is niet kostendekkend. De werkorganisatie van RUD zal hierop moeten worden aangepast.	Het AB stelt jaarlijks de begroting vast en zal bij (taakstellende) lagere bijdragen van deelnemers moeten zorgen een sluitende begroting.	20%	75.000,00
2	Niet naleven van de DVO afspraken door deelnemers	Het risico bestaat dat de gezamenlijke afspraken en procedures onvoldoende worden nageleefd, waardoor de RUD onvoldoende de uitvoeringskwaliteit kan garanderen.	Er ontstaat geen level playing field en doelstellingen worden niet gehaald.	Helder communiceren over de afspraken. Vervolgens eventuele afwijkingen constateren, waarna gedrag wordt verzocht aan te passen en waarbij eventueel bestuurlijk geescaleerd kan worden bij geen opvolging	5%	75.000,00
3	Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen	Het risico dat de kosten van de ontwikkeling van noodzakelijke ICT-voorzieningen (voornamelijk software) groter zijn dan thans begroot.	De exploitatie van RUD is niet kostendekkend. De organisatie van RUD zal hierop moeten worden aangepast.	Bij het opstellen van de begroting zo adequaat mogelijk inspelen op actuele ontwikkelingen. En het hanteren van een algemene reserve.	20%	75.000,00
4	Gegevensbescherming	De RUD LN en haar partners zijn dragers van gegevens. Het risico bestaat dat bij het beheer van deze gegevens niet wordt voldaan aan de wet AVG. Ook bestaat het risico op een data lek of een aanval door ransomware.	Indien niet voldaan wordt aan wet AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens forse boetes opleggen. Tevens kan door een datalek vertrouwelijk informatie publiek worden gemaakt wat tot schadeclaims van betrokkenen kan leiden.	De RUD dient zorgvuldig te zijn in de informatie die zij verstrekt. De RUD heeft een functionaris gegevensbescherming aangesteld. Hij houdt toezicht op het naleven van de AVG binnen de RUD LN. Daarnaast worden medewerkers bewust geattendeerd op gevaren van ransomware en data lekken	10%	200.000,00
5	Fouten in aanbestedingsprocedure	Het risico dat de RUD fouten maakt in een aanbestedingsprocedure	Juridische procedure wordt opgestart door een partij die de opdracht niet gegund heeft gekregen.	Werken volgens het inkoop- en aanbestedingsbeleid, waarbij bij grote aanbestedingen gebruik wordt gemaakt van de expertise van de gastheer.	10%	75.000,00
6	Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers	Het risico dat RUD essentiële en waardevolle kennis verliest als gevolg van uitstroom van medewerkers.	Het gevolg kan zijn dat de taken en productie niet gerealiseerd kan worden en/of er niet voldaan kan worden aan kwaliteitscriteria en/of er niet voldoende ingezet kan worden aan de juiste doorontwikkeling.	Wensen en behoeften regelmatig bespreken met de medewerkers. Korte lijnen met mogelijke inhuur opzetten. Eens in de 5 jaar worden de EVP's geactualiseerd. Er is een opleidingsplan waarbij bekeken worden welke medewerkers voor welke specialismen opgeleid kunnen worden.Verder wordne er contacten onderhouden met scholen en er wordt deelgenomen in de landelijke opleidingsacademie.	50%	75.000,00
7	Risico langdurig ziekteverzuim of arbeidsongeschiktheid	Het risico dat werknemers in dienst bij de RUD langdurig ziek of arbeidsongeschikt raken met financiële gevolgen voor RUD inzake het eigen risico.	De exploitatie van RUD is niet kostendekkend. De werkorganisatie van RUD zal hierop moeten worden aangepast.	Goede ziekteverzuimbegeleiding. Als ook bepalen hoe de werknemers kan blijven functioneren binnen de organisatie en eventueel apart bijverzekeren.	20%	75.000,00

nr	Benaming risico	inhoud risico	Gevolg	Beheersmaatregel	kans	impact	risico
8	Afwijking IBP tov eigen genomen maatregelen.	uitkomsten IBP wijken significant af van onze eigen genomen organisatorische maatregelen.	Er zullen aanvullende maatregelen ontwikkeld moeten worden om te voldoen aan de landelijke criteria.	Volgen van het IBP en deelnemen in de landelijke opzet. Daarbij zoveel mogelijk anticiperen in ons eigen plan van aanpak.	20%	200.000,00	40.000,00
9	Niet voldoen aan voorwaarden van SPUK regelingen	Indien niet aan alle voorwaarden van de SPUK regelingen wordt voldaan, bestaat het risico dat er een (gedeeltelijke) terugbetalingsverplichting ontstaat.	De expolitatie van de RUD is niet kostendekkend. De deelnemers zullen de kosten moeten bijdragen.	Proces aan de voorkant goed coördineren en begeleiden.	10%	35.000,00	3.500,00
10	Lage werkinbreng energie	Na de subsidieperiode energie is het de vraag of de deelnemende partners dezelfde werkzaamheden van de RUD blijven afnemen. Indien dit niet het geval is kan niet alle formatie in dienst gedekt worden.	De exploitatie van RUD is niet kostendekkend. De werkorganisatie van RUD zal hierop moeten worden aangepast.	Meerjarige werkafspraken maken met de deelnemende gemeenten.	20%	75.000,00	15.000,00
11	Project robuuste omgevingsdienst	De ontwikkeling van de RUD naar een robuuste omgevingsdienst kent de nodige onzekerheden die zowel incidenteel als structureel financiële en organisatorische consequenties zullen hebben. Als die kosten niet door deelnemers worden gecompenseerd dan ontstaat een financieel tekort in de komende jaren.	De exploitatie van RUD is niet (volledig) kostendekkend voor de incidentele en structurele lasten. Als deelnemers niet bijdragen in die kosten zal dit tot financiële tekorten leiden.	Deelnemers aan de RUD zullen moeten bijdragen aan de incidentele en structurele lasten die de ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst met zich mee brengen.	20%	200.000,00	40.000,00
	Totaal					1.160.000,00	212.250,00

bij de kolommen

1. Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een vijf-tal klasses vastgesteld. De klassen bestaan uit de verwachte frequentie en daarmee een kanspercentage.

kans	*frequentie*	*%*
zeer klein	1x per 20 jaar	5%
klein	1x per 10 jaar	10%
gemiddeld	1x per 5 jaar	20%
groot	1x per 2 jaar	50%
zeer groot	1x per jaar	100%

2. Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet. Aan de hand van de omvang van het effect is er een gemiddelde impact bepaald.

Min. ingesch. fin. impact	maximaal ingeschatte financiele impact	gem. ingeschatte financiele impact
0	20.000	10.000
20.000	50.000	35.000
50.000	100.000	75.000
100.000	maximaal	200.000

3. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de kans maal financiele impact het financiele risico bepaald.

Bijlage 3 Berekening kengetallen

De wijze waarop de kengetallen worden berekend is in de ministeriele regeling vastgelegd.

Netto schuldquote:
De netto schuldquote geeft de verhouding van de schuldenlast van de RUD Limburg Noord ten opzichte van de eigen middelen weer.

Tabel 25

Netto schuldquote (X € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025*	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Vaste schulden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Netto vlottende schuld	€ 280	€ 280	€ 280	€ 280	€ 280	€ 280
Overlopende passiva	€ 1.763	€ 1.763	€ 1.763	€ 1.763	€ 1.763	€ 1.763
Financiële activa excl. verstrekte leningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Uitzettingen < 1 jaar	€ 2.453	€ 2.146	€ 2.161	€ 2.176	€ 2.191	€ 2.206
Liquide middelen	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4
Overlopende activa	€ 655	€ 655	€ 655	€ 655	€ 655	€ 655
Saldo	**€ -1.069**	**€ -762**	**€ -777**	**€ -792**	**€ -807**	**€ -822**
Totale baten (excl. mutatie reserves)	**€ 2.728**	**€ 2.681**	**€ 3.784**	**€ 2.521**	**€ 2.521**	**€ 2.521**
Saldo / totale baten = Netto schuldquote	**-39,19%**	**-28,42%**	**-20,53%**	**-31,42%**	**-32,01%**	**-32,61%**

** De begrotingscijfers 2025 zijn aangepast n.a.v. de jaarrekening 2024 m.b.t. de juiste stand van het eigen vermogen.*

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien de RUD geen vaste (langlopende) schulden heeft is deze indicator minder relevant.

Solvabiliteitsratio:

Het solvabiliteitsratio betreft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Tabel 26

Solvabiliteitsratio (X € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025*	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Eigen vermogen	€ 1.038	€ 716	€ 716	€ 716	€ 716	€ 716
Balanstotaal	€ 3.112	€ 2.805	€ 2.820	€ 2.835	€ 2.850	€ 2.865
Totaal	**33,35%**	**25,53%**	**25,39%**	**25,26%**	**25,12%**	**24,99%**

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de RUD Limburg Noord in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte:

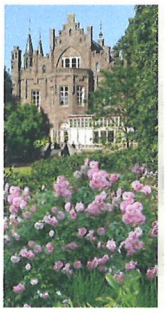
Tabel 27

Structurele exploitatieruimte (X € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025*	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totale structurele lasten	€ 1.818	€ 2.047	€ 2.521	€ 2.521	€ 2.521	€ 2.521
Totale structurele baten	€ 2.272	€ 2.681	€ 2.521	€ 2.521	€ 2.521	€ 2.521
Totale structurele toevoegingen reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale structurele onttrekkingen reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 2.728	€ 2.681	€ 3.784	€ 2.521	€ 2.521	€ 2.521
Totaal	**16,64%**	**23,65%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**

gemeente roerdalen

Aan College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

uw kenmerk	ons kenmerk	contactpersoon
	2025/G018	Monique Heijnens
onderwerp	**datum**	**telefoon**
Ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 GR RUD LN	24-4-2025	0475 - 447405

Geacht college,

Op 24 april 2025 hebben wij van het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD LN) de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 GR RUD LN ontvangen.

Het Dagelijks Bestuur van de GR RUD LN stelt de gemeenteraad in de gelegenheid om vóór 28 augustus 2025 eventuele zienswijze(n) schriftelijk kenbaar te maken.

Het Dagelijks Bestuur zal vervolgens de ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 GR RUD LN in de vergadering van 11 september 2025 aan het Algemeen Bestuur aanbieden ter vaststelling.
U wordt hierbij verzocht om ten aanzien van de voorliggende ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 GR RUD LN een inhoudelijk advies uit te brengen aan de gemeenteraad.

De gemeenteraad is voornemens om deze ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029 GR RUD LN te behandelen in de in de raadsadviescommissie van 10 juni 2025 en de raadsvergadering van 2 juli a.s.

Met vriendelijke groet,

De griffier,

M. Heijnens-Coenjaerts

Bijlagen:
- Aanbiedingsbrief GR RUD LN
- Ontwerpbegroting 2026 inclusief meerjarenperspectief 2027-2029

bezoekadres Schaapsweg 20, 6077 CG Sint Odiliënberg
postadres Postbus 6099, 6077 ZH Sint Odiliënberg
telefoon 0475 538 888 **e-mail** info@roerdalen.nl
website www.roerdalen.nl

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Ontwerpbegroting 2026-2029 incl. de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Limburg-Noord.
Indiener agendapunt:	Raadspresidium
Portefeuillehouder:	L. Vestjens
Contactpersoon:	M. Heijnens-Coenjaerts (raadsgriffier)
Gevraagd besluit:	Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN
Bijlage(n):	• Aanbiedingsbrief MGR Sociaal Domein LN van 22 april 2025; • de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 MGR SD LN; • het uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN; • Verzoek om inhoudelijk advies aan het college van B en W Roerdalen van 23 april 2025.
Bijlage(n) ter inzage:	-

Inleiding, aanleiding en doelstelling

De gemeente Roerdalen participeert in de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Limburg Noord.

Bij brief van 22 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de MGR Sociaal Domein LN de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 voorgelegd aan de gemeenteraad. Het Dagelijks Bestuur stelt daarbij uw gemeenteraad in de gelegenheid om een of meerdere zienswijze(n) ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 kenbaar te maken. U wordt verzocht om uiterlijk 18 juli 2025 aan het betreffende verzoek te voldoen zodat het Algemeen Bestuur hierover kan besluiten.

Alvorens de gemeenteraad besluit tot het al dan niet kenbaar maken van een of meerdere zienswijze(n) is het college van burgemeester en wethouders, bij brief van 23 april 2025, verzocht om een inhoudelijk advies uit te brengen over de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028.

Bevoegdheid

De onderhavige bevoegd- en verantwoordelijkheid om zienswijze(n) in te dienen vloeit voort uit de artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en het bepaalde in artikel 23 en 25 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord.

Reden besluit

Het besluit geeft invulling aan de wettelijke bevoegdheid om als gemeenteraad, ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028, aan het Algemeen Bestuur van de MGR Sociaal Domein LN al dan niet zienswijzen kenbaar te maken.

Gevraagd besluit

1. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord;
2. kennis te nemen van het uitvoeringsplan 2026-2028 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord.

Het concept besluit zal mogelijk nog worden gecompleteerd met een of meerdere zienswijze(n), zo het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad daartoe adviseert.

Risico's

Indien u geen opmerkingen over de voorgelegde ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 heeft en het college van burgemeester en wethouders geen aanleiding ziet te adviseren een of meerdere zienswijze(n) kenbaar te maken, kunt u volstaan met kennis hiervan te nemen.
Mocht u daarentegen het niet eens zijn met het bij de raadsbehandeling voorliggende concept besluit, dan kunt u middels het indienen van een amendement voorstellen om het voorliggende concept besluit te wijzigen.

Toelichting

De MGR Sociaal Domein LN is een van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Roerdalen deelneemt.

Voor wat betreft de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 is in artikel 25 van de MGR geregeld dat de wettelijke bepalingen van toepassing zijn, hetgeen impliceert dat het Dagelijks Bestuur deze bescheiden, voordat zij aan het aan het Algemeen Bestuur worden aangeboden, toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten om eventuele zienswijze(n) kenbaar te maken.

De gemeenteraad wordt hierbij verzocht om uiterlijk 18 juli 2025 eventuele zienswijze(n) kenbaar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders is bij brief van 23 april 2025 verzocht om een advies uit te brengen over de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028. Er wordt van uitgegaan dat het college in ieder geval vóór de raadsbehandeling van 2 juli 2025 een advies aan de raad zal afgegeven.

Middelen

Het onderhavige voorstel, in het kader van de zienswijzeprocedure, heeft als zodanig geen begrotingstechnische invloed. Het besluit van het Algemeen Bestuur van de MGR Sociaal Domein LN over de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 kan dat daarentegen wel hebben. Uiteraard is dat afhankelijk van het door het Algemeen Bestuur te nemen besluit.

Planning en uitvoering

n.v.t.

Evaluatie

n.v.t.

Communicatie en participatie

n.v.t.

Sint Odiliënberg, 12 mei 2025

Raadspresidium gemeente Roerdalen,

De griffier,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts

De burgemeester,

mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit **Jaar 2025/../..**

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord.

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het Raadspresidium van 12 mei 2025,

gelet op de wet Gemeenschappelijke Regelingen,

gelet op artikel 25 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord,

gelet op het advies van het college van burgemeester en wethouders van 20-5-2025

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. Wij nemen kennis van de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord en dienen de volgende zienswijze in:
   Wij doen de dringende oproep om eventuele wijzigingen van de begroting die verband houden met de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten onmiddellijk aan ons te melden.
2. Ten aanzien van het uitvoeringsplan 2026-2028 van de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord dienen wij de volgende zienswijze in:
   Wij verzoeken u dringend om in het uitvoeringsplan 2026-2028 duidelijk de opdracht te geven om zo snel mogelijk door te groeien naar de rol 'beheersen' en dit tevens als eenduidige opdracht in het uitvoeringsplan te formuleren.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2025

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

Aan de gemeenteraden van de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg

Datum	22 april 2025	Behandeld	Janny Kuijpers
Pagina	1 van 4		
Onderwerp	Aanbiedingsbrief jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026-2029, begrotingswijziging 2025 en uitvoeringsplan 2026-2028 MGR sociaal domein Limburg-Noord		

Beste leden van de raad,

Het Dagelijks bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) biedt u met veel genoegen de verantwoording over het jaar 2024, de ontwerpbegroting 2026-2029, de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 aan.

Inleiding

Zoals u van ons bent gewend ontvangt u jaarlijks de verantwoording over het voorgaande jaar, de begrotingswijziging van het lopende jaar en de ontwerpbegroting van de komende jaren. Daarnaast ontvangt u eens in de drie jaar het uitvoeringsplan van de MGR. Het uitvoeringsplan wordt vastgesteld door het Algemeen bestuur van de MGR en op grond van artikel 23 van de gemeenschappelijke regeling wordt het uitvoeringsplan voorafgaand aan de vaststelling voor zienswijzen aan u voorgelegd. Aangezien de ontwerpbegroting en begrotingswijziging samenhangen met de activiteiten opgenomen in het uitvoeringsplan, hebben wij gemeend deze stukken gezamenlijk aan u aan te bieden, zodat de doorlopende lijn in de ontwerpbegroting en het uitvoeringsplan voor u zichtbaar is.

Ontwerpbegroting 2026-2029

Het is aannemelijk dat 2026 een bijzonder jaar wordt voor de MGR. Op dit moment ligt er een voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor in iedere deelnemende gemeente, waarbij de Midden-Limburgse gemeenten aansluiten op module 1 van de MGR voor de uitvoeringstaken Jeugd en Wmo. In de ontwerpbegroting en het uitvoeringsplan zijn de eerste contouren hiervan zichtbaar, zowel inhoudelijk als financieel. Mochten de colleges van de deelnemende gemeenten niet positief

besluiten op voorliggend voorstel, dan zullen de gevolgen hiervan in de begrotingswijziging 2026 zichtbaar worden.

Voor het jaar 2025 geldt dat een kwartiermaker de opdracht heeft gekregen om te onderzoeken hoe de aansluiting van Midden-Limburg op module 1 van de MGR vormgegeven kan of moet worden. Bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2026 zijn hiervoor aannames gedaan. Deze aannames zijn gebaseerd op de informatie die de MGR vanuit de Midden-Limburgse gemeenten heeft ontvangen en deze informatie is getoetst door de kwartiermaker. De aannames kunnen in de loop van 2025 of in 2026 worden bijgesteld, afhankelijk van de resultaten van de kwartiermaker. De aannames betreffen voornamelijk de omvang van het personeel dat naar de MGR zal overgaan en de inrichting van de MGR, zodat alle taken voor de deelnemende gemeenten optimaal kunnen worden uitgevoerd.

Proces

Voor de ontwerpbegroting 2026 en de begrotingswijziging 2025 geldt dat de gemeenschappelijke regeling van de MGR in artikel 25 bepaalt dat de begrotingsprocedure wordt ingericht conform artikelen34 en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Voor het uitvoeringsplan 2026-2028 geldt dat artikel 23 van de gemeenschappelijke regeling bepaalt dat de gemeenteraden gedurende 12 weken de mogelijkheid hebben een zienswijze uit te brengen over het uitvoeringsplan. Dat betekent dat het te doorlopen proces bij het vaststellen van de begroting, de begrotingswijziging en het uitvoeringsplan als volgt verloopt.

Eerst stemt het Dagelijks bestuur in met de ontwerpbegroting, de begrotingswijziging en het uitvoeringsplan. De ontwerpbegroting, de begrotingswijziging en het uitvoeringsplan worden hierop door het Dagelijks bestuur toegezonden aan de gemeenteraden voor zienswijzen. De gemeenteraden hebben gedurende 12 weken de mogelijkheid om bij het Dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting, de begrotingswijziging en het uitvoeringsplan kenbaar te maken. Het Dagelijks bestuur biedt de ontwerpbegroting, de begrotingswijziging en het uitvoeringsplan inclusief zienswijzen ter vaststelling aan bij het Algemeen bestuur. Het Algemeen bestuur stelt de ontwerpbegroting, de begrotingswijziging en het uitvoeringsplan vast. Het Dagelijks bestuur draagt er tenslotte zorg voor

dat de vastgestelde begroting vóór 15 september wordt toegezonden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

Dit houdt concreet in dat u tot en met uiterlijk 18 juli 2025 uw zienswijze over de ontwerpbegroting 2026, de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 kenbaar kunt maken bij het Dagelijks Bestuur van de MGR.

Volgens onze gemeenschappelijke regeling biedt het DB de volgende stukken aan:

- **De jaarverantwoording 2024**

  De verantwoording over het afgelopen jaar samen met de controleverklaring en het verslag van bevindingen wordt jaarlijks ter vaststelling aan het AB aangeboden, onder gelijktijdige toezending aan de raden van de gemeenten. Het AB stelt de jaarrekening vast vóór 15 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.

  Voor het jaar 2024 is er zowel voor de uitvoeringskosten van de MGR als voor de regionale begroting Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en Preventie OGGZ (BW MO B&P) een positief resultaat te melden van respectievelijk €354.000 en € 33.318.000.

  Deze bedragen worden uitbetaald aan de gemeenten. Op het saldo van de regionale begroting BW MO B&P zijn gedurende 2024 reeds voorschotten uitbetaald. Het restant (€ 6.100.000) wordt na verstrekking van de accountantsverklaring door de accountant aan de gemeenten uitbetaald.

- **De ontwerpbegroting 2026-2028**

  De MGR presenteert de begroting 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025 in één boekwerk.

  In deze begroting heeft de MGR de zienswijzen die zijn ontvangen bij de kaderbrief 2025 verwerkt.

  De ontwerpbegroting 2026 en de gewijzigde begroting 2025 geven de (financiële) kaders aan waarbinnen de MGR in 2025 en 2026 moet werken.

  Begroting 2026-2029

  Bij de opstelling van de begroting 2026 -2029 is uitgegaan dat alle gemeenteraden zullen instemmen met de voorgestelde aanpassingen per 1 januari 2026. Vanuit financieel perspectief

voor de ontwerpbegroting 2026 hebben de wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling van de MGR betrekking op:

- Volwaardige toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1 vanaf 1 januari 2026;
- Onderbrengen van het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet voor de regio Noord- en Midden-Limburg bij de MGR;
- Verdeling van de uitvoeringskosten van module 2 op basis van het inwonersaantal per gemeente;
- De verdeling van het surplus van de regionale begroting BW MO B&P wordt verdeeld op basis van het AEF-model.

Als gevolg van de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten worden tevens een aantal extra taken bij de MGR belegd die nu niet worden uitgevoerd zoals business control en de declaratie en facturatie. De kosten die betrekking hebben op deze activiteiten worden bekostigd door de gemeenten die hieraan deelnemen.

De voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling leidt tot een uitbreiding van de taken van de MGR. De totale uitvoeringslasten nemen in totaal toe met € 1.558.000. Echter, de taken die vanaf 2026 belegd worden bij de MGR, worden op dit moment ook uitgevoerd en bekostigd door de gemeenten van Midden- en Noord-Limburg. Deze kosten vervallen vanaf 2026 dan ook bij de verschillende gemeenten van Midden- en Noord-Limburg. De toetreding van de gemeenten uit Midden-Limburg tot module 1 leidt niet tot een toename van de uitvoeringskosten voor de gemeenten uit Noord-Limburg.

- **De begrotingswijziging 2025**

  In 2024 en begin 2025 zijn er een aantal ontwikkelingen geweest die effect hebben op de begroting van 2025, waarvan de initiële begroting in 2024 is vastgesteld. Deze ontwikkeling zijn grotendeels als volgt samen te vatten:

  1. CAO-ontwikkelingen en reguliere kostenontwikkelingen
  2. Het opnemen in de begroting van extra werkzaamheden voor het afronden van een aantal in 2024 opgestarte activiteiten. Deze activiteiten betreffen externe ondersteuning voor de nieuwe contractering Jeugd segment 2, 3 en 4 Noord-Limburg, tarievenonderzoek, onderzoek bekostigingsmethodiek en inhuur projecleider verlenging contract Jeugd segment 1. Voor de afronding van deze activiteiten heeft de MGR in 2024 een bestemmingsreserve gevormd.

3. Aanpassing van de regionale begroting BW MO B&P aan hand van de meest recente beschikbare informatie

Concreet betekent dit dat de uitvoeringskosten toenemen met € 393.000. Hiervan wordt € 270.000 gedekt door de bestemmingsreserve. Hierdoor nemen de bijdragen van de gemeente toe. De begroting van BW MO B&P neemt toe met € 4.128.000 (waarvan € 3.345.000 wordt uitbetaald aan de gemeenten.

- **Het uitvoeringsplan 2026-2028**

  Aan het eind van 2024 is de MGR samen met de 14 regionale accounthouders van de gemeenten gestart met het proces om te komen tot een uitvoeringsplan 2026-2028. Het uitvoeringsplan 2023-2025 is geëvalueerd en er is een (omgevings-)analyse gemaakt. Uiteindelijk zijn er vier hoofdpunten benoemd waaraan de MGR vanaf 2026 vanuit het uitvoeringsplan gaat werken:

  1. **Inhoudelijke doorontwikkeling op basistaken**

     Binnen dit hoofdpunt liggen twee accenten:

     a. PDCA-cyclus bedrijfsvoering verbeteren
     b. Data-gedreven werken verder inrichten

  2. **Taken en rollen in uitvoering tussen MGR/gemeenten verduidelijken**

     De discussie die bij dit hoofdpunt vooral gevoerd is betreft de rol van de MGR heeft in het licht van de kosten voor gemeenten van de Jeugdhulp en Wmo. Hier is nog geen eenduidig beeld uit ontstaan, maar wel de behoefte om op dit en andere onderwerpen rolverduidelijking aan te brengen.

  3. **Nieuwe afstemming toegang/beleid/MGR**

     De MGR heeft veel contacten met beleid en minder met de verschillende lokale toegangen (behalve module 2). Om beter gezamenlijk te kunnen sturen op de onderwerpen ‘kwaliteit, beschikbaarheid en financiële beheersbaarheid van de Jeugdhulp en Wmo’ is een explicitere relatie tussen verschillende toegangen en de MGR van groot belang.

  4. **Integratie van de uitvoeringstaken van de MGR Midden-Limburg/Noord-Limburg**

     De Midden-Limburgse gemeenten zijn voornemens aan te sluiten bij module 1 van de MGR. Voor module 2, segment 1 Jeugdhulp en Integrale Crisishulp Jeugd geldt dat de

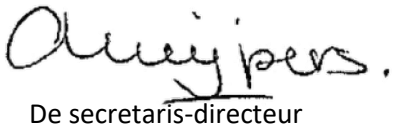
uitvoeringstaken al voor veertien gemeenten bij de MGR belegd zijn. Vanaf 2025 worden voorbereidingen getroffen om deze integratie van taken verder in te richten.

U kunt uw zienswijze richten aan het Dagelijks bestuur van de MGR via info@sdln.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende informatie te hebben gegeven.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord,

De secretaris-directeur

Janny Kuijpers

Sociaal Domein
LIMBURG - NOORD

BEGROTING

2026 - 2029

incl. gewijzigde begroting 2025

VOORWOORD

Hierbij bieden we u de begroting 2026 - 2028 en de gewijzigde begroting 2025 aan van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR).

De MGR heeft de programmabegroting over de aankomende vier jaren en de gewijzigde begroting van het lopende jaar in één boekwerk opgenomen. Daarmee kunnen bestuur, colleges, raden en andere belanghebbenden de financiële ontwikkelingen van de MGR over de jaren volgen.

Zoals vermeld in de kaderbrief heeft de MGR door de deelnemende gemeenten uitvoeringstaken op het gebied van Jeugdzorg, Wmo en Participatie toegewezen gekregen die anders door de zeven of veertien gemeenten zelf uitgevoerd moeten worden. Het gezamenlijk oppakken van taken leidt onder andere tot meer efficiëntie en zorgt voor continuïteit en minder administratieve lasten bij gemeenten en (zorg)aanbieders.
De kosten die samenhangen met het uitvoeren van de bij de MGR belegde taken zijn de basis van de begroting. Voor de begroting 2026-2029 gelden de navolgende uitgangspunten:

- De begroting wordt opgesteld op basis van de aan de MGR opgedragen taken. Er worden geen nieuwe taken toegevoegd, tenzij het bestuur van de MGR hier expliciet opdracht toe geeft.
- De taken van de MGR worden op een realistische wijze begroot, rekening houdend met het feit dat de MGR geen eigen vermogen heeft.
- De wijze waarop de bedragen in de begroting worden geïndexeerd vindt transparant plaats.
- Voor de begroting 2026 is uitgegaan van een positief besluit ten aanzien van de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1.
- Indien taken bij de MGR vervallen, worden de daarbij behorende kosten uit de begroting gehaald, waarmee de bijdrage van de gemeenten wordt verlaagd.

Wij zien het als onderdeel van onze opdracht om een begroting voor te leggen waarin de activiteiten en de plannen van de MGR zijn opgenomen. De begroting geeft u, naast inspraak door middel van een zienswijze, inzicht in wat de MGR uitvoert ten behoeve van de deelnemende gemeenten en de baten en lasten die hiermee gemoeid zijn.

Venray, april 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
   1.1. Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg-Noord 4
   1.2. Verwerking zienswijzen kaderbrief 2026- 2029 6
   1.3. Begrotingsuitgangspunten 7
   1.4. Inleiding op de begroting 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025 9

2. Samenstelling bestuur 10

3. Programmaverantwoording 11
   3.1. Uitvoeringsplan en algemene ontwikkelingen 11
   3.2. Module 1 - Jeugdhulp, Wmo en Participatie 13
   3.3. Module 2 - Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie 16
   3.4. Kassiersfunctie MGR 18

4. Paragrafen 19
   4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 19
   4.2. Financiering 23
   4.3. Bedrijfsvoering 24

5. Financiele begroting 2026-2029 en gewijzigde begroting 2025 27
   5.1. Recapitulatie overzicht van baten en lasten - Uitvoeringslasten 28
   5.2. Recapitulatie Financiële baten en lasten module 1 in 2026 34
   5.3. Recapitulatie van baten en lasten - Programma BW MO B&P 35
   5.4. Meerjarige balans 38

6. Bijlagen 39
   6.1. Specificatie gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten 2025 en 2026-2029 39
   6.2. Verdeling saldo regionale begroting BW MO B&P 40
   6.3 Structureel en reëel evenwicht 41
   6.4. Overzicht taakvelden 42

1. Inleiding

1.1. Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg-Noord

Binnen de regio Noord- en Midden-Limburg hebben 14 gemeenten (Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas. Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert) de samenwerking op een aantal terreinen binnen het sociaal domein geformaliseerd in een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling voor het sociaal domein.

Binnen de MGR wordt samengewerkt in een tweetal samenwerkingsmodules. De samenwerkingsmodules betreffen:

Module 1: initiële inkoop, contractering, contractbeheer, contractmanagement en datamanagement in het sociaal domein, te weten Jeugdhulp, Wmo en Participatie.

Module 2: uitvoering geven aan de regionale samenwerking beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie (hierna: BW MO B&P) door naast de taken uit module 1 tevens beleidscoördinatie, toegangscoördinatie en het financieel beheer van de regionale begroting BW MO B&P uit te voeren. Naast de uitvoeringskosten voor deze module heeft de MGR ook de regionale begroting BW MO B&P in haar begroting opgenomen.

De MGR voert voorts de kassiersfunctie uit voor onder anderen Jeugdhulp Opnamevervangende behandeling en Behandeling met Verblijf, Integrale Crisishulp Jeugd en voor een aantal andere regionale taken.

Door de voorgenomen aansluiting van Midden- Limburg op module 1 zal het verschil tussen Noord- en Midden- Limburg in de informatie vanuit de MGR voor een groot deel wegvallen. De MGR heet officieel Modulair Gemeenschappelijke Regeling Limburg Noord. De term “Limburg Noord” verwijst naar de veiligheidsregio. Daar waar u Limburg Noord leest bedoelt de MGR de regio’s Midden- en Noord- Limburg tezamen.

In onderstaand schema kunt u aflezen welke gemeenten per onderdeel deelnemen.

Deelnemende gemeente	Samenwerkingsmodules		
	Module 1		Module 2
Beesel	v		v
Bergen	v		v
Echt-Susteren	v	1)	v
Gennep	v		v
Horst aan de Maas	v		v
Leudal	v	1)	v
Maasgouw	v	1)	v
Nederweert	v	1)	v
Peel en Maas	v		v
Roerdalen	v	1)	v
Roermond	v	1)	v
Venlo	v		v
Venray	v		v
Weert	v	1)	v

1) In 2025 is een voorstel tot wijziging van de GR op route gebracht, waarbij aan de 14 deelnemende gemeenten gevraagd wordt goedkeuring te verlenen voor toetreding tot module 1 van de Midden-Limburgse gemeenten vanaf 2026.

De voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten vanaf 2026 tot module 1 leidt tot een gelijke aansluiting van alle gemeenten bij de huidige uitvoeringstaken van de MGR. Daarnaast worden een aantal uitvoeringstaken bij de MGR belegd die momenteel nog niet door de MGR worden uitgevoerd zoals business- control, declaratie en facturatie Jeugdhulp en toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid. Onderstaand overzicht geeft een gedetailleerde weergave van de uitvoeringstaken voor 2025 en 2026 per module.

Uitvoeringstaken 2025 - 2026	2025		2026	
	Noord-Limburg	Midden-Limburg	Noord-Limburg	Midden-Limburg
Module 1				
Jeugdhulp				
Inkoop	x		x	x
Contractmanagement segment 2,3,4	x		x	x
Contractmanagement segment 1, ICJ	x	x	x	x
Data- management segment 2,3,4	x		x	x
Data- management segment 1, ICJ	x	x	x	x
Contractbeheer segment 2,3,4	x		x	x
Contractbeheer segment 1, ICJ	x	x	x	x
Toezicht op rechtmatigheid			x	x
Declaratie/ facturatie				x
Businesscontrol				x
Financieel beheer (inclusief kassiersfunctie)	x	x/-	x	x
Wmo/ participatie				
Inkoop	x		x	x
Contractmanagement	x		x	x
Data- management	x		x	x
Contractbeheer	x		x	x
Toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid			x	x
Businesscontrol				x
Financieel beheer (inclusief kassiersfunctie)	x		x	x
Module 2				
Beschermd Wonen, Maatschappelijke opvang, Bemoeizorg en Preventie				
Inkoop	x	x	x	x
Contractmanagement	x	x	x	x
Data- management	x	x	x	x
Contractbeheer	x	x	x	x
Toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid			x	x
Financieel beheer	x	x	x	x
Beleidscoördinatie	x	x	x	x
Toegangscoördinatie	x	x	x	x

De voorgenomen wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling heeft vier hoofdpunten die met name de begroting 2026 raken:

1. Aansluiten van Midden- Limburg op module 1
2. Het beleggen van de taak toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid Wmo en toezicht op rechtmatigheid Jeugdhulp bij de MGR door Midden-Limburg en Noord-Limburg.
3. Bijdragen van de gemeenten voor de uitvoeringskosten van module 2 is vanaf 2026 gebaseerd op het inwoneraantal.
4. De verdeling van het surplus van de regionale begroting BW MO B&P wordt verdeeld op basis van het AEF- model.

Uitbreiding kosten en formatie MGR vanaf 2026
De voorgenomen wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling leidt tot een uitbreiding van de taken van de MGR en tot een uitbreiding van de personele formatie bij de MGR. Echter, de taken die belegd worden bij de MGR vanaf 2026 worden op dit moment ook uitgevoerd en bekostigd door de gemeenten. Deze kosten vervallen vanaf 2026 dan ook bij de verschillende gemeenten van Midden- en Noord- Limburg.

Voor de MGR zullen de uitvoeringslasten van module 1 in 2026 toenemen met € 1,4 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025. Voor Module 2 geldt dat de uitvoeringstaken op toezicht vanaf 2026 bij de MGR belegd worden, maar dat deze taken al sinds 2022 betaald worden door de gemeenten binnen de regionale begroting BW, MO, B&P. Derhalve betekent de aanpassing van de regeling ophoging van de uitvoeringskosten van module 2 en een verlaging van deze kosten binnen de regionale begroting BW, MO, B&P.

Uitvoeringstaken 'Business- control "en "declaratie en facturatie"
In de voorgenomen aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling staan de taken van "business- control" en "facturatie en declaratie" genoemd. Deze taken zullen vooralsnog niet worden uitgevoerd voor de Noord-Limburgse gemeenten. De kosten die betrekking hebben op deze activiteiten worden bekostigd door de gemeenten die hieraan deelnemen. Voor 2026 betreft dit de Midden-Limburgse gemeenten.

Efficiency en kostenbesparing
De aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling heeft onder andere ten doel efficiënte en doelmatige inzet van kennis en financiële middelen. In de begroting 2026 kan voor de Noord- Limburgse gemeenten een beperkte verlaging van de gemeentelijke bijdrage gerealiseerd worden, ondanks de toevoeging van de toezichts- taken. De uitbreiding van taken bij de MGR wordt gerealiseerd zonder de bestaande overhead te vergroten. In de begroting voor 2026 is geen rekening gehouden met verdere synergie- en efficiency- voordelen die zullen ontstaan door het samenvoegen van de taken van de Noord- en Midden- Limburgse gemeenten. Kostenbesparingen in de uitvoeringstaken wordt nader bezien in de gewijzigde begroting 2026 en de begrotingen ná 2026.

1.2. Verwerking zienswijzen kaderbrief 2026- 2029

Eind 2024 hebben de colleges en raden van de gemeenten de kaderbrief 2026- 2029 voor zienswijze voorgelegd gekregen. Deze procedure heeft tot enkele zienswijzen geleid.

1. Er zijn uitvoeringstaken die op dit moment door de MGR alleen voor Noord- Limburg worden uitgevoerd. De vraag aan de MGR vanuit de zienswijzen was om explicieter aan te geven of informatie vanuit de MGR toeziet op de regio Noord- Limburg of op de "grote" regio Limburg Noord. In de jaarrekening 2024 en dit begrotingsdocument heeft de MGR hier extra aandacht aan besteed.

2. Eén zienswijze had betrekking op de financiële gevolgen van de mogelijke aansluiting van Midden- Limburg op module 1 van de MGR. In deze begroting probeert de MGR hier zoveel mogelijk duidelijkheid over te geven. Wel is het zo dat bij het schrijven van dit begrotingsdocument de MGR nog uitgaat van aannames die gedurende het jaar aangepast zou kunnen worden. Deze aanpassingen zullen in de begrotingswijziging 2026 worden opgenomen.

3. Als laatste is genoemd dat de wens is dat, indien de toezichtstaken van Midden en Noord- Limburg naar de MGR komen per 1 januari 2026, er nadrukkelijk oog is voor de samenhang binnen de hele regio op het punt van Toezicht. Hier is de MGR het uiteraard mee eens en heeft zij de kwartiermaker gevraagd in het plan van aanpak hier expliciet aandacht aan te geven.

1.3. Begrotingsuitgangspunten

Bij het opstellen van deze begroting is met de onderstaande uitgangspunten rekening gehouden:

Gevoerd beleid
De MGR voert een solide financieel beleid, waarbij we grote schommelingen voorkomen. Voorspelbaarheid, bestendigheid en orde op zaken voeren de boventoon.

Aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling MGR in 2026
Begin 2025 is een voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling MGR in gang gezet. In het najaar van 2025 zullen alle 14 deelnemende gemeenteraden een besluit hierover nemen. Bij de opstelling van de begroting voor 2026 is er vanuitgegaan dat alle gemeenteraden zullen instemmen met de voorgestelde aanpassingen per 1 januari 2026. Vanuit financieel perspectief voor de begroting 2026 hebben de wijzigingen in de gemeenschappelijke regelingen van de MGR betrekking op:

- Volwaardige toetreding van de Midden-Limburgse gemeente tot module 1 vanaf 1 januari 2026
- Onderbrengen van het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet voor de regio Noord- en Midden-Limburg bij de MGR
- Verdeling van de uitvoeringskosten van module 2 op basis van het inwonersaantal per gemeente
- Verdeling van het surplus van de regionale begroting BW MO B&P op basis van het AEF- model.

Personeelskosten 2026
Voor de begroting 2026 is rekening gehouden met een uitbreiding van het aantal formatieplekken bij de MGR vanwege de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten bij module 1 en het onderbrengen van het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet voor de regio Noord- en Midden-Limburg bij de MGR. De uitbreiding is gebaseerd op verwachtingen zoals die vanuit het management van Noord- en Midden-Limburg is verkregen. Op 15 maart 2025 is een kwartiermaker gestart om het proces van de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten in te richten en een plan van aanpak en implementatieplan op te stellen. Het implementatieplan zal begin 3e kwartaal van 2025 gereed zijn. Het implementatieplan kan mogelijkerwijs leiden tot andere inzichten in de uitbreiding van het aantal formatieplekken bij de MGR. De financiële vertaling hiervan zal worden opgenomen in de begrotingswijziging 2026.

Loonindex
Bij de berekening van de loonkosten is rekening gehouden met de geldende maximale schaalsalarissen per medewerker. In de begroting is rekening gehouden met een loonindex van 5% voor 2025 en 4% voor 2026.

Meerjarenraming
De meerjarenraming 2026 – 2029 is gebaseerd op een stabiele organisatie waarbij structurele kosten gedekt worden uit de (structurele) bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. In de meerjarenbegroting wordt niet geanticipeerd op ontwikkelingen waarvan de besluitvorming nog niet is afgerond. Hierbij wordt uitgegaan van constante prijzen. Daarbij wordt ernaar gestreefd dat een deel van het budget van de MGR flexibel inzetbaar is zodat kan worden ingespeeld op vragen van gemeenten aan de MGR. Voor onvoorziene uitgaven bevat de begroting structureel een bedrag van € 100.000. De beslissingsbevoegdheid over het inzetten van deze middelen ligt bij het algemeen bestuur.

Indeling begroting
In de begroting van de MGR wordt onderscheid gemaakt tussen de baten en lasten gepaard gaande met de uitvoering van module 1 (Opdrachtgeven in het sociaal domein) en module 2 (regionale taken BW MO B&P) voor de deelnemende gemeenten enerzijds en de regionale begroting BW MO B&P anderzijds.

Netto begroting
De MGR is door de belastingdienst aangewezen als btw-ondernemer. Dit betekent dat de gemeenten omzetbelasting verschuldigd zijn aan de MGR over de aan de MGR te betalen deelnemersbijdrage. Deze omzetbelasting kunnen de gemeenten declareren bij het btw- compensatiefonds. De MGR doet ieder kwartaal aangifte omzetbelasting. Daarbij draagt zij btw af over de inkomsten (voornamelijk deelnemers-bijdragen) en brengt zij de door haar betaalde omzetbelasting in vooraftrek. Dit maakt dat alle in deze begroting opgenomen bedragen exclusief omzetbelasting zijn.

Lastenverdeling
De verdeling van de uitvoeringslasten van de begroting 2026 van module 1 van de MGR gebeurt op basis van het inwoneraantal per 1 januari 2025. De verdeling van de uitvoeringslasten van module 2 wordt voor 2025 berekend volgens een door het Algemeen Bestuur op 30 mei 2024 vastgestelde verdeelsleutel. Voor de begroting 2026 worden de uitvoeringskosten van module 2 berekend op basis van het inwoneraantal per 1 januari 2025. Als gevolg van de voorgenomen aansluiting van de Midden- Limburgse gemeenten worden tevens een aantal extra taken bij de MGR belegd die nu niet worden uitgevoerd zoals business control de declaratie en facturatie. De kosten van deze extra taken worden verdeeld over de deelnemende Midden-Limburgse gemeenten.

1.4. Inleiding op de begroting 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025

De begroting van de MGR bevat een beeld van de plannen en verwachte ontwikkelingen in het algemeen en per module. Daarnaast wordt ingezoomd op de onderdelen waarvoor de MGR de kassiersfunctie ten behoeve van de gemeenten verricht. In de programmabegroting wordt per module een aantal onderwerpen toegelicht.

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten (verdeeld in uitvoering modules en regionale begroting BW MO B&P) op hoofdlijnen opgenomen. Deze worden nader toegelicht in hoofdstuk 5.

bedragen in € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029
Lasten				
Uitvoering module 1	2.246	2.151	2.545	3.964
Uitvoering module 2	891	1.018	1.018	1.156
Totaal uitvoeringskosten	3.137	3.169	3.563	5.120
Regionale begroting BW MO B&P	63.466	59.708	63.836	63.986
Totaal lasten	66.603	62.877	67.399	69.106
Baten				
Uitvoering module 1	2.203	2.151	2.299	3.964
Uitvoering module 2	1.284	1.018	994	1.156
Totaal uitvoeringskosten	3.487	3.169	3.293	5.120
Regionale begroting BW MO B&P	63.466	59.708	63.836	63.986
Totaal baten	66.953	62.877	67.129	69.106
Saldo baten en lasten voor mutatie reserves	350	-	-270	-
Mutatie reserves module 1	3	-	246	-
Mutatie reserves module 2	2	-	24	-
Saldo baten en lasten na mutatie reserves	355	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage				
Uitvoering module 1	1.887	1.967	2.234	3.952
Uitvoering module 2	898	875	756	918
Totaal	2.785	2.842	2.990	4.870

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de uitvoeringslasten voor module 1 in de gewijzigde begroting 2025 zijn gestegen met € 394.000 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 (zie ook hoofdstuk 5). Echter door o.a. de inzet van de, ten laste van het boekjaar 2024 gevormde bestemmingsreserve van € 270.000 leidt dit in 2025 tot **een verhoging van de deelnemersbijdragen van de gemeenten van in totaal € 148.000 voor beide modules.**

De toename van de uitvoeringslasten van module 1 in 2026 is een direct gevolg van de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1. In hoofdstuk 5 wordt een nadere toelichting verstrekt op de financiële gevolgen van de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten bij module 1.

In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op de programmabegroting voor wat betreft de activiteiten van de MGR over de begrotingsperiode. In hoofdstuk 4 zijn een aantal (verplichte) paragrafen opgenomen met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de organisatie. Tot slot is in hoofdstuk 5 de financiële begroting 2026 -2029 en de gewijzigde begroting 2025 opgenomen.

2. Samenstelling bestuur

De MGR kent een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). In het algemeen bestuur heeft één wethouder van elke gemeente zitting. Het dagelijks bestuur en de voorzitter wordt uit het algemeen bestuur gekozen.

De samenstelling van het bestuur op 1 april 2025 is opgenomen in onderstaand schema:

Gemeente	AB-lid	DB-lid
Beesel	Linda van den Beucken	v
Bergen	Claudia Ponjee	
Echt-Susteren	Geert Frische	
Gennep	Patrick Hoenselaar	
Horst aan de Maas	Roy Bouten	
Leudal	Huub van Helden	
Maasgouw	Rob Cretskens	
Nederweert	Carla Dieteren	
Peel en Maas	Tijs van Lierop	
Roerdalen	Loes Vestjens	v
Roermond	Marianne Smitsmans	
Venlo	Frans Schatorjé	v
Venray	Martin Leenders	v
Weert	Michèlle Ferrière	v

Wethouder Martin Leenders van de gemeente Venray is de voorzitter van de MGR.
Janny Kuijpers is secretaris-directeur van de MGR.

3. Programmabegroting

3.1. Uitvoeringsplan en algemene ontwikkelingen

Uitvoeringsplan
2025 is het laatste jaar van het uitvoeringsplan 2023- 2025. Tegelijkertijd met dit begrotingsdocument zal het concept- uitvoeringsplan 2026- 2028 aan u gepresenteerd worden. Er heeft dus al een evaluatie van het huidige plan plaats gevonden en er is al, samen met de gemeenten gekeken naar de hoofdlijnen van het uitvoeringsplan 2026- 2028.

Anders dan het huidige uitvoeringsplan zal het plan 2026- 2028 niet gedetailleerd uitgewerkt zijn. De MGR is voornemens om jaarlijks een uitvoeringsprogramma te maken waar de uitwerking van de hoofdpunten in terug zal komen. De ervaring leert dat wendbaarheid en flexibiliteit nodig is om de uitvoeringstaken, passend bij de actuele vraagstukken, in te vullen.

In 2022 is voor de MGR het uitvoeringsplan 2023-2025 samengesteld in brede afstemming met de belanghebbenden van de MGR. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in de 4 beschreven ontwikkellijnen:
- Uitbouwen van vertrouwen in de MGR;
- Organisatie/functioneren van de MGR in relatie tot de governance in de regio;
- Eenduidige samenwerking tussen de gemeenten en de MGR;
- Effectief datagebruik.

Tijdens de stakeholdersessies van eind 2024 en begin 2025 is door middel van gestructureerde en interactieve werkvormen veel input opgehaald rondom 4 thema's die met de deelnemers zijn gekozen als verdiepende onderwerpen:
- Doorontwikkeling op basistaken, met name op de verantwoordingscyclus en de data- ontwikkelingen;
- Taken en rollen in uitvoering tussen MGR/Gemeenten;
- Nieuwe afstemming toegang/beleid/MGR;
- Integratie van de uitvoeringstaken van de MGR Midden- Limburg/Noord- Limburg.

Bij de stakeholders van de gemeenten kwam duidelijk de behoefte naar voren om 2025 te gebruiken om de 4 thema's uit het uitvoeringsplan 2026- 2028 voor te bereiden.

Juridische aangelegenheden
Een belangrijke ontwikkeling voor de begrotingsperiode 2026-2029 is de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten op module 1 van de Gemeenschappelijke Regeling ten aanzien van de uitvoeringstaken Jeugd en Wmo, en de daarmee gepaard gaande wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Ook de implementatie van het samenvoegen van de uitvoeringstaken Jeugd en Wmo van Noord- en Midden-Limburg binnen module 1 zal een belangrijke ontwikkeling vormen. Tenslotte verwacht de MGR momenteel, voor zover met de huidige informatie daarover een inschatting is te maken, geen lopende juridische procedures.

Kwaliteit en Rechtmatig handelen zorgaanbieders
In de tweede helft van 2024 heeft een stagiaire onderzoek gedaan binnen de MGR naar de vraag op welke wijze proactieve toetsing op kwaliteit en rechtmatigheid ingericht kan worden. Als resultaat hiervan is er een advies met aanbevelingen opgeleverd begin 2025. In de tweede helft van 2025 zal er een start worden gemaakt met deze aanbevelingen. De verwachting voor de begrotingsperiode 2026-2029 is dat er vanaf deze periode proactieve toetsing op kwaliteit en rechtmatigheid is ingericht binnen de MGR, en de MGR daar steeds verder in door blijft ontwikkelen. Daarnaast is het de verwachting dat het toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid bij de MGR wordt ondergebracht als onderdeel van de aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling.

De MGR stelt zich ten doel om voor de komende begrotingsperiode het volgende te bereiken:

- Inrichting van proactieve toetsing op kwaliteit en rechtmatigheid binnen de MGR
- Continue doorontwikkeling van de wijze van proactieve en reactieve toetsing op kwaliteit en rechtmatigheid
- Opleveren van het handhavingskader Limburg Noord.
- Het integreren van de toezichtstaken bij de MGR. Dit uiteraard onder voorbehoud van het ziens-wijze- en besluitvormingsproces bij de gemeenten.

Contracten

Het jaar 2025 staat in het teken van de nieuwe inkoop Jeugdhulp segment 2, 3 en 4 voor Noord- Limburg en van de verlengingen van de andere overeenkomsten per 1 januari 2026.
Voorbereidingen worden getroffen door het contractmanagement om met name voor de nieuwe contracten vanaf 2026 de passende monitoring van de uitvoering van de contracten in te richten.

Verlenging van de raamovereenkomsten Segment 1 Jeugdhulp, Integrale crisishulp Jeugd, BW MO B&P voor Noord en Midden-Limburg en de overige contracten voor Wmo/ participatie voor Noord-Limburg hebben ook de ingangsdatum van 1-1-2026. In 2024 is er een evaluatie uitgevoerd op de raamovereenkomsten die met ingang van 1-1-2022 in werking zijn getreden. Door het Dagelijks Bestuur van de MGR is besloten om voor de volgende raamovereenkomsten gebruik te maken van de eerste verlengingsoptie van 3 jaar (t/m 2028)

- Jeugd Segment 1
- Integrale Crisishulp Jeugd
- Jeugd Dyslexie
- Wmo maatwerkdiensten (incl. Wmo logeren)
- Participatie individueel
- Beschermd Wonen
- Maatschappelijke Opvang
- Bemoeizorg
- Preventie

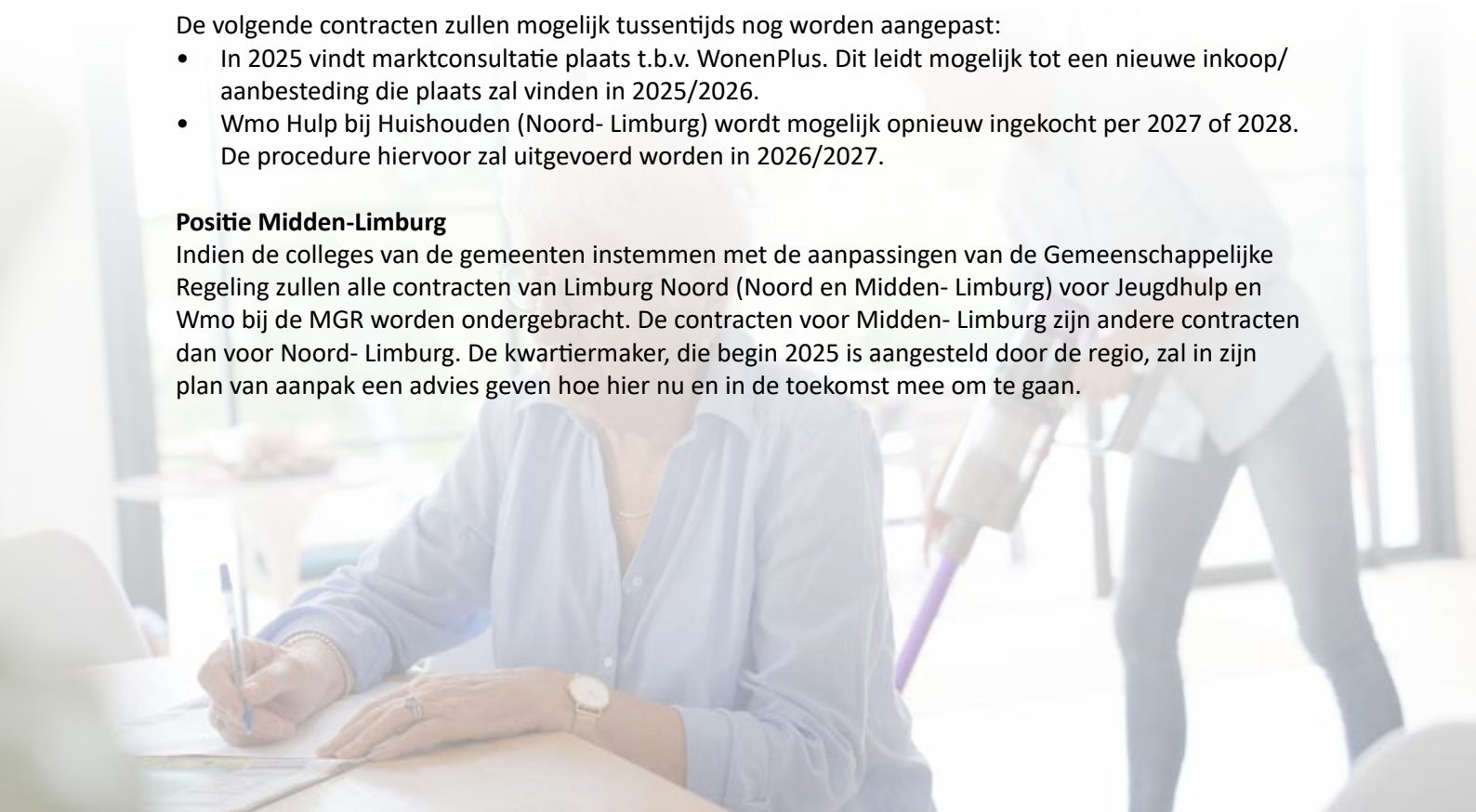
De MGR is in 2024 gestart met het in beeld brengen van eventuele wijzigingen in deze overeenkomsten, voor zover mogelijk binnen de kaders van de Aanbestedingswet. Deze wijzigingen worden doorgevoerd met ingang van de verlenging per 1-1-2026. In 2025 worden deze werkzaamheden afgerond.

De volgende contracten zullen mogelijk tussentijds nog worden aangepast:

- In 2025 vindt marktconsultatie plaats t.b.v. WonenPlus. Dit leidt mogelijk tot een nieuwe inkoop/ aanbesteding die plaats zal vinden in 2025/2026.
- Wmo Hulp bij Huishouden (Noord- Limburg) wordt mogelijk opnieuw ingekocht per 2027 of 2028. De procedure hiervoor zal uitgevoerd worden in 2026/2027.

Positie Midden-Limburg

Indien de colleges van de gemeenten instemmen met de aanpassingen van de Gemeenschappelijke Regeling zullen alle contracten van Limburg Noord (Noord en Midden- Limburg) voor Jeugdhulp en Wmo bij de MGR worden ondergebracht. De contracten voor Midden- Limburg zijn andere contracten dan voor Noord- Limburg. De kwartiermaker, die begin 2025 is aangesteld door de regio, zal in zijn plan van aanpak een advies geven hoe hier nu en in de toekomst mee om te gaan.

3.2. Module 1 - Jeugdhulp, Wmo en Participatie

Ontwikkelingen Module 1

Data- analyse en monitoring
De voorgenomen toetreding van Midden-Limburg tot de MGR voor module 1 zal op datagebied de nodige impact hebben. Er zal tijd geïnvesteerd moeten worden om de data-integratie zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen, de eerste stappen ter voorbereiding hierop zijn reeds gezet.
Teneinde het effectief datagebruik verder te ontwikkelen en met het oog op de aankomende toetreding van Midden-Limburg in module 1 starten we in 2025 (met doorloop en doorontwikkeling in 2026 en verder) met het ontwikkelen van een datawarehouse- omgeving. De rekenkracht van Power BI, die op dit moment gebruikt wordt, zal naar de toekomst niet meer voldoen. Hierdoor zal er rekenkracht vanuit Power BI overgebracht moeten worden in een applicatie die daarvoor geschikt is. Dit is essentieel om ervoor te zorgen dat de monitors, die de MGR aan de gemeenten beschikbaar stelt, effectief kunnen blijven functioneren. Tevens zal dit ervoor zorgen dat er meer en betere inzichten kunnen worden ontwikkeld en weergegeven.

Als gevolg van de nieuwe inkoop 2026 (Jeugd segmenten 2,3,4 Noord- Limburg) zullen de monitors deels moeten worden heringericht. Hiervoor heeft de projectgroep “monitoring & prognose “ in 2024 een start gemaakt in het inzichtelijk maken van de regionale wensen betreffende ontwikkeldoelen, KPI’s, prognoses en budgetten. Dit wordt gedurende 2025 verder uitgewerkt en regionaal getoetst om dit vervolgens in 2026 te implementeren en door te ontwikkelen in de monitoring.

Uitvoeringsplan 2026- 2028
Vanuit het uitvoeringsplan 2026-2028 blijven we uitvoering geven aan de balans tussen kwaliteit, beheersbaarheid en beschikbaarheid van jeugdhulp. Dit plan helpt ook om scherp te duiden hoe we de verantwoordelijkheden tussen de (lokale) gemeentelijke uitvoerders en de regionaal belegde MGR-taken. Afstemming en eenduidigheid tussen de lijn van toegang, beleid en contractmanagement blijft van wezenlijk belang om te onderhouden.

Financiële positie aanbieders
Bij een aantal aanbieders is er sprake van een continuïteitsrisico naar aanleiding van de jaarrekening. De MGR toetst de financiële positie van de aanbieders en indien er sprake is van een continuïteitsrisico wordt een plan van aanpak gevraagd. Dit plan van aanpak wordt vervolgens periodiek gemonitord.

Evaluaties overeenkomsten
In 2027 zullen de huidige overeenkomsten opnieuw geëvalueerd worden om te bepalen of een contract verlengd kan worden of opnieuw moet worden ingekocht. De MGR is voornemens om deze evaluaties gestructureerd uit voeren door een maken van een vast format voor evaluaties. Dit zal in 2026 worden ontwikkeld samen met de gemeenten en aanbieders.

Aandacht voor kwaliteit en rechtmatigheid
Vanwege financiële druk bij aanbieders en krapte op de arbeidsmarkt kan de kwaliteit van de ondersteuning aan de cliënten onder druk komen te staan. Vanuit contractmanagement worden signalen verzameld en acteren hierop. Het proactief signaleren van risico’s bij onze aanbieders krijgt steeds meer vorm maar kan nog verder doorontwikkeld worden om zo de risico’s en gevolgen voor het dekkend zorglandschap te verkleinen.

Samenwerking Noord- en Midden- Limburg:
In de samenwerking tussen contractmanagement Midden en Noord- Limburg is de afgelopen tijd geïnvesteerd in de vorm van meerdere contactmomenten voor uitwisseling van gedachte. Dit ook ter voorbereiding op de mogelijke aansluiten van Midden- Limburg op module 1. Deze samenwerking in de uitvoering vraagt doorontwikkeling in de komende jaren, onder andere op het thema “efficiëntie richting de aanbieders”.

Jeugdhulp

In 2026 starten de nieuwe overeenkomsten, zowel vanuit een nieuwe gunning, segmenten 2, 3 en 4, maar ook van de verlengingen met aanpassingen voor segment 1 en Integrale Crisishulp Jeugd. In 2024 en 2025 wordt er een intensief proces doorlopen, met daarnaast ook het proces om te komen tot reële tarieven. Doordat de tarieven voor Jeugdhulp- voorzieningen per 1 januari 2026 zullen stijgen, komt er meer druk te staan de beheersing van de kosten. Gelet op de Hervormingsagenda Jeugd is het overigens nadrukkelijk ook een inhoudelijke opgave om hierop te gaan sturen.

In de toetreding van de Midden- Limburgse gemeenten in module 1 van de MGR ontstaat er de situatie dat we voor min of meer vergelijkbare producten verschillende overeenkomsten hebben. We zullen in deze ontwikkeling moeten gaan kijken welke synergievoordelen er zijn in de overleggen met aanbieders die in beide regio's overeenkomsten hebben.

Welke doelen stelt de MGR zich voor de begrotingsperiode?

Implementatie nieuwe contracten

Een soepele implementatie van de nieuwe overeenkomsten is in 2026 en verder een belangrijke opgave. De afspraken die we hebben gemaakt om een doorgaande monitoringslijn te blijven borgen zijn van belang om te respecteren, zodat we ook goede stuurinformatie beschikbaar hebben.

Tussen de gemeenten van Noord- Limburg wordt een convenant opgesteld waarin de samenwerkende gemeenten voor segment 2, 3 en 4 Jeugdhulp vastleggen hoe de gemeenten grip en beheersing van de kosten willen krijgen en houden en wat de rol van de MGR hierin is.
De MGR gaat opvolging geven aan de uitwerking van de adviezen die worden opgesteld door de kwartiermaker ten aanzien van de integratie van de regio's Noord en Midden- Limburg.

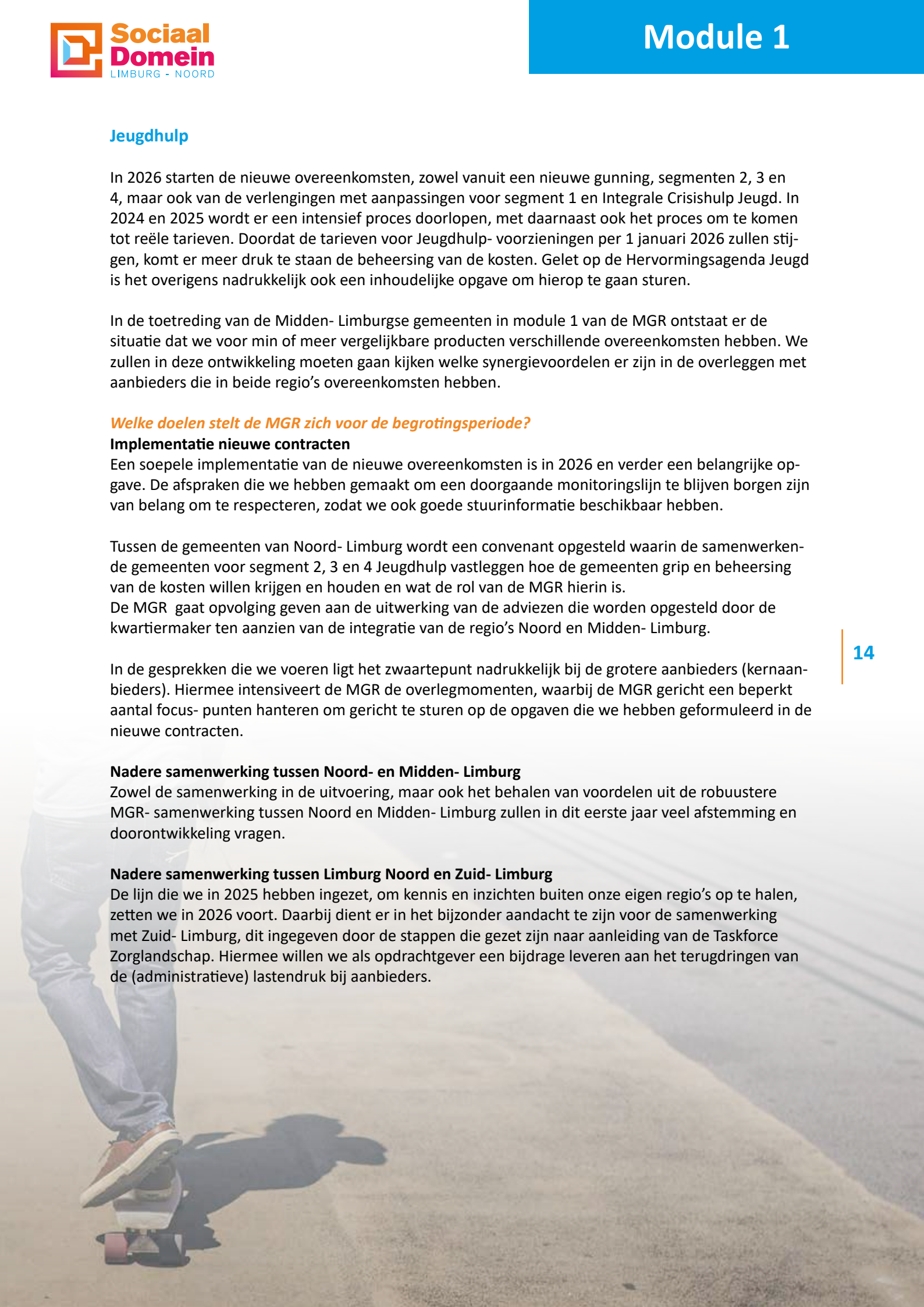
In de gesprekken die we voeren ligt het zwaartepunt nadrukkelijk bij de grotere aanbieders (kernaanbieders). Hiermee intensiveert de MGR de overlegmomenten, waarbij de MGR gericht een beperkt aantal focus- punten hanteren om gericht te sturen op de opgaven die we hebben geformuleerd in de nieuwe contracten.

Nadere samenwerking tussen Noord- en Midden- Limburg

Zowel de samenwerking in de uitvoering, maar ook het behalen van voordelen uit de robuustere MGR- samenwerking tussen Noord en Midden- Limburg zullen in dit eerste jaar veel afstemming en doorontwikkeling vragen.

Nadere samenwerking tussen Limburg Noord en Zuid- Limburg

De lijn die we in 2025 hebben ingezet, om kennis en inzichten buiten onze eigen regio's op te halen, zetten we in 2026 voort. Daarbij dient er in het bijzonder aandacht te zijn voor de samenwerking met Zuid- Limburg, dit ingegeven door de stappen die gezet zijn naar aanleiding van de Taskforce Zorglandschap. Hiermee willen we als opdrachtgever een bijdrage leveren aan het terugdringen van de (administratieve) lastendruk bij aanbieders.

Wmo en Participatie

Voor Wmo en participatie (Noord- Limburg) geldt dat de contracten vanaf 2026 worden verlengd met drie jaar.

Welke doelen stelt de MGR zich voor de begrotingsperiode?

Nieuwe inkoop Hulp bij Huishouden (segment 3A):
Naar aanleiding van de evaluatie van de raamovereenkomsten en de resultaten van het tarievenonderzoek reële tarieven 2026 is er vanuit de regionale werkgroep Wmo en de MGR geadviseerd de overeenkomst Hulp bij Huishouden opnieuw te contracteren. De uiteindelijke ingangsdatum van het nieuwe contract is nog onbekend, maar zal naar verwachting eerder zijn dan de einddatum van de huidige verlenging (31-12-2029).

Nieuwe inkoop Wmo Hulpmiddelen
Vanaf 1 december 2025 gaat de laatste verlenging in voor het contract Wmo Hulpmiddelen. Dit betekent dat de nieuwe inkoop voor dit product in de begrotingsperiode van 2026-2029 komt te vallen.

Start contractmanagement Wmo Trapliften
Momenteel zijn de Noord en Midden- Limburgse gemeenten de mogelijkheid aan het onderzoeken om het contractmanagement voor het contract Trapliften bij de MGR te beleggen. De nieuwe overeenkomst gaat in vanaf november 2026.

3.3. Module 2 - Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en Preventie

Ontwikkelingen voor module 2

Data- analyse en monitoring
Voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang zullen de huidige monitoren verder worden doorontwikkeld afhankelijk van de regionale behoeften. Er zal samen met de aanbieders worden gewerkt aan verbetering van de data-aanlevering vanuit de aanbieders, zodat we ook goede inzichten hebben in trends die we niet kunnen volgen aan de hand van de berichtenverkeerdata.

Financiële positie aanbieders
De financiële resultaten van onze aanbieders blijven een aandachtspunt, deze staan al geruime tijd onder druk.

Veel vacatures
De krappe arbeidsmarkt blijft in onze regio bij onze gecontracteerde aanbieders een punt van zorg. Het huidige personeel is jonger en minder ervaren is. Dat verhoudt zich slecht tot de steeds toenemende complexiteit van de doelgroep.

Wachtlijsten voor Beschermd Wonen
In verschillende landelijke rapporten komt duidelijk naar voren dat verwachting is dat de ggz-doelgroep die gebruik maakt van Wmo beschermd wonen de komende jaren zal toenemen. Als belangrijke redenen daarvoor komen naar voren: het stelsel (met name wachtlijsten in de generalistische en specialistische ggz op basis van Zvw), de vergrijzing (meer ouderen ggz-cliënten met bijkomende ouderdomsproblematiek) en maatschappelijke ontwikkelingen (onder andere toenemende complexiteit, beperkte beschikbaarheid van passende zelfstandige woonruimte).

Tekort aan betaalbare woonruimte
Voor de doorstroom uit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is het van belang dat er betaalbare woonruimte beschikbaar is. We zien al jaren dat dit steeds moeilijker wordt. Ook de komende jaren zal dit een uitdaging zijn.

Doorlooptijden
We zien dat de periode dat cliënten in Beschermd Wonen verblijven aan het toenemen is. De voornaamste redenen hiervoor zijn: wachtlijsten voor een behandelplek, een tekort aan betaalbare woonruimte, de toenemende complexiteit van de doelgroep.

Jongeren in Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
De groep jongeren die we opvangen in Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is gegroeid en beslaat inmiddels meer dan 60% van het totaal.

Ethos telling
In 2026 gaat in de regio Noord en Midden- Limburg de Ethos telling worden uitgevoerd. De verwachting is dat het aantal dakloze jongeren en vrouwen met kinderen zeer groot gaat zijn. We zullen ons hierop moeten gaan voorbereiden.

Toename vraag Bemoeizorg en Preventie
Er is een toename van de vraag naar Bemoeizorg. De aanbieder van bemoeizorg heeft naar aanleiding van deze ontwikkeling een verzoek tot uitbreiding van de opdracht ingediend. Hierover lopen momenteel gesprekken met beleid en contractmanagement.

Welke doelen stelt de MGR zich voor de begrotingsperiode?

Beheersbaar houden van druk op Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
Voorkomen van verdere toename instroom en wachtlijsten Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. We gaan in gesprek met partners wat we hiervoor nodig hebben en met welke ketenpartners er afspraken gemaakt moeten worden.

Initiatieven ontwikkelen die de druk op Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang kunnen verlichten
We blijven met aanbieders actief de knelpunten signaleren en in gesprek gezamenlijk werken aan oplossingen hiervoor. Denk bijvoorbeeld aan pilots Jongeren in de Knel, een initiatief voor spoedplekken, inzet van domotica/robotica, ontwikkelen van een aanpak voor cliënten met een LVB-profiel.

Jongeren in de Knel
In de regio Limburg Noord zijn goed verspreid verschillende pilots ingericht waar jongeren kunnen wonen en werken aan hun zelfstandigheid, zonder dat er een beroep gedaan hoeft te worden op Beschermd Wonen. Voor al deze verschillende pilots zullen we de succesfactoren in beeld brengen en een duurzaam vervolg gaan geven.

Welke acties gaan we concreet uitvoeren?

Innovatieregeling
We continueren de mogelijkheid om innovaties in te dienen en te honoreren. Hierbij stimuleren we aanbieders om initiatieven te ontwikkelen die antwoord geven aan de ervaren knelpunten zoals schaarste van personeel, toenemende complexiteit van de doelgroep, inzetten op normalisatie etc.

Evalueren innovaties
We evalueren de ingezette innovaties (Verpleegkundig Specialist in het Sociaal Domein, en Wonen met Begeleiding 2.0). We onderzoeken wat de succesvolle elementen zijn en hoe we dit kunnen omzetten in een aanpak voor de lange termijn.

Aanpak LVB
We ontwikkelen met aanbieders een passende aanpak voor cliënten (Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang) die kampen met LVB. Het aandeel van deze doelgroep is aanzienlijk en voor een deel daarvan is de problematiek dusdanig complex dat zij beter ondersteund kunnen worden in een aparte setting met een eigen aanpak en voor de doelgroep geschoold personeel.

Evalueren pilots Jongeren in de Knel
De resultaten van de verschillende pilots worden in beeld gebracht. We onderzoeken hoe we de succeservaringen kunnen omzetten in een duurzame aanpak en welke financiering hierbij passend is. Waar nodig kan dit leiden tot een nieuwe aanbesteding.

Sturing kwaliteit van zorg, doorlooptijden en andere afgesproken stuuropgaven (voorheen KPI's)
Tijdens contractgesprekken zullen de resultaten hiervan actief besproken worden. Jaarlijks gaan we een kwaliteitsgesprek voeren met onze aanbieders.

Financiering Aanpak WonenPlus
De financiering van de aanpak WonenPlus in de gemeenten Weert, Venlo en Venray is in haar huidige vorm niet langer houdbaar. We werken toe naar een duurzame wijze van financiering van deze succesvolle aanpak.

3.4. Kassiersfunctie MGR SDLN

De hiervoor beschreven activiteiten in module 1 en module 2 hebben hun weerslag in de exploitatierekening van de MGR. De met deze activiteiten gepaard gaande baten en lasten worden in de exploitatierekening verwerkt. Daarnaast voert de MGR ook een aantal activiteiten uit voor de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten die geen weerslag hebben op de exploitatie. De MGR voert voor deze activiteiten financieel gezien de kassiersfunctie uit. Dit betekent dat voor bepaalde zorgtaken de MGR de bijdragen van de gemeenten int en met deze geïnde bedragen de zorgaanbieder uitbetaalt. Na afloop van het jaar wordt dan met de zorgaanbieder afgerekend volgens de door regionale werkgroepen opgestelde en door het algemeen bestuur van de MGR bekrachtigde afrekeningen. Aansluitend wordt ook met de gemeenten afgerekend. Daarnaast heeft de MGR ook opdrachten vanuit gemeenten die financieel via de kassiersfunctie lopen zoals de kosten van de Bijzondere Toegang en het Fraudeonderzoek.

De MGR voert deze kassiersfunctie uit voor:
Gemeenten Noord-Limburg
- Jeugdzorg plus
- Integrale vroeghulp en downteam (jeugd)
- GZ-psycholoog beschermingstafel (jeugd)
- Intensief casemanagement (Wmo)
- Innovatiefonds WMO

Gemeenten Noord- en Midden-Limburg
- Jeugdhulp segment 1 (Jeugdhulp met verblijf en verblijf vervangende jeugdhulp)
- Crisiszorg (jeugd)
- Fraudeonderzoek zorgaanbieder
- Garantiefonds t.b.v. Woonkans
- Onderbrengen bijzondere toegang in Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg (alleen in 2025)

Vanaf 2025 is de bijzondere toegang in het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg ondergebracht. De kosten van de bijzondere toegang worden in 2025 nog betaald vanuit de MGR. De kosten zijn geraamd op € 200.000 door de gemeenten van Noord- en Midden-Limburg. Vanaf 2026 valt de bijzondere toegang volledig onder het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg. De door de gemeenten te betalen bijdrage is als volgt:

Gemeente	Inwoners per 1 januari 2025	Kosten bijzondere toegang 2025	
	#	%	€
Beesel	13.524	2,57%	5.132
Bergen	13.062	2,48%	4.956
Gennep	17.785	3,37%	6.749
Horst aan de Maas	44.242	8,39%	16.788
Peel en Maas	45.881	8,70%	17.410
Venlo	103.984	19,73%	39.456
Venray	44.807	8,50%	17.002
Echt-Susteren	32.269	6,12%	12.245
Leudal	36.108	6,85%	13.701
Maasgouw	24.502	4,65%	9.297
Nederweert	17.512	3,32%	6.645
Roerdalen	20.836	3,95%	7.906
Roermond	61.210	11,61%	23.226
Weert	51.355	9,74%	19.487
Totaal	527.077	100,00%	200.000

4. Paragrafen

Inleiding

Een viertal verplichte paragrafen zijn relevant voor de MGR namelijk:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiële kengetallen
3. Financiering
4. Bedrijfsvoering

De overige verplicht gestelde paragrafen zijn voor de MGR niet relevant en worden niet opgenomen. Het betreft de paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid.

4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement

Risicomanagement is het systematische en cyclische proces van risico's (tijdig) identificeren, analyseren en adequate maatregelen treffen. De doelstelling van risicomanagement is het beheersen van onzekere gebeurtenissen die een negatieve impact hebben op het realiseren van organisatiedoelstellingen. Een adequate risicobeheersing draagt bij aan het "in control" zijn van de organisatie. De MGR handelt hier ook naar en stelt o.a. tertiaalrapportages op en bespreekt deze ook met alle betrokken partijen. Onderstaand beschrijven we de grootste risico's die er voor de MGR zijn.

Risico's

De risico's die binnen de MGR op dit moment onderkend worden, naast het niet realiseren van te leveren prestaties, kunnen als volgt worden beschreven:

A. Risico's op de uitvoeringskosten van de MGR

Risico op onvoorziene budgetoverschrijdingen:

- **Kans:** 25%, impact € 150.000
- Aangezien de MGR niet over een eigen weerstandsvermogen beschikt, komen budgetoverschrijdingen direct voor rekening van de deelnemende gemeenten. Met het op orde brengen van de bezetting van de MGR, neemt de budgetflexibiliteit af. Dat maakt dat de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen afneemt. Wij sturen op een optimale dienstverlening aan gemeenten binnen het budgettaire kader. Dat maakt dat de kans op overschrijding 25% is.
- **Beheersmaatregelen:** intern proces van maandrapportages met continue monitoring van de besteding van het budget en rapportage aan het dagelijks bestuur hierover. Aandacht voor spaarzaamheid bij het aangaan van nieuwe uitgaven en zakelijke afspraken over kostenverrekening bij extra opdrachten en bovenregionale inkooptrajecten.

Rechtszaken:

- **Kans:** 80%, impact € 100.000
- Aangezien de MGR een veelheid aan inkooptrajecten voor de regio verzorgt met grote belangen voor gemeenten en aanbieders, is de kans realistisch dat hier geregeld rechtszaken uit voortkomen. Hiervoor is een beperkt budget bij de MGR in de begroting opgenomen.
- **Beheersmaatregelen:** vierogen-inzet van aanbestedingsjuristen bij het opstellen van stukken, standaardisatie van inkoopprocedures en leren van doorlopen procedures door deze altijd te evalueren.

Bedrijfscontinuïteit / onvoldoende gekwalificeerd personeel

- **Kans:** 20%, impact € 300.000
- De MGR is van omvang € 3,5 mln. budget, 19.5 FTE. Hierdoor zijn de meeste functies solofuncties en is het lastig om intern adequaat vervanging bij afwezigheid te organiseren. Wanneer zich gedurende een jaar 3 vacatures zouden voordoen die niet met eigen personeel kan worden ingevuld, schatten wij in dat de meerkosten van externe inhuur hiervoor maximaal € 300.000 zijn.
- **Beheersmaatregelen:** continu opleiden van medewerkers, werken aan teambuilding, werving via meerdere kanalen tegelijk.

Niet adequaat inspelen op nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving binnen het sociaal domein

- **Kans:** 20%, impact € 100.000
- Wanneer niet-adequaat ingespeeld wordt op nieuwe regelgeving zijn reparatiewerkzaamheden nodig om dit te herstellen. Hiermee gemoeide kosten kunnen betrekking hebben op het aantrekken van extra capaciteit om herstelwerk te verrichten.
- **Beheersmaatregelen:** het actief meedoen in kennisnetwerken, volgen van kennisbronnen zoals kamerbrieven, VNG-documenten en het volgen van opleidingen en masterclasses door medewerkers.

De gemeenten in Midden-Limburg sluiten voor wat betreft module 1 niet aan bij de MGR

- **Kans:** 20%, impact € 150.000
- De samenvoeging van de regio's in Midden- en Noord-Limburg biedt perspectief voor efficiëncy winsten en een robuuste regio voor de jeugdzorg. Mede door de financiële uitdagingen van de gemeenten voor 2026 bestaat de mogelijkheid dat de gemeenteraden niet instemmen met de voorgenomen samenvoeging van de regio's. Voorafgaand aan het te nemen besluit in 2025 worden er door de MGR frictiekosten gemaakt teneinde de samenvoeging zo vlot mogelijk te laten verlopen
- **Beheersmaatregelen:** Tijdig en volledig informeren van betrokken partijen voor een goede besluitvorming. Bij de verdere implementatie en voorbereiding de frictiekosten zo veel mogelijk uitstellen.

Financiële problemen cruciale aanbieders

- **Kans:** 40%, impact € 100.000
- Steeds meer komen financiële problemen dan wel faillissementen bij aanbieders in het nieuws. Indien dit gebeurt bij een aanbieder uit onze regio betekent dit voor de MGR een verhoogde inzet op met name het gebied van contractmanagement en business control. De MGR heeft hiervoor geen extra ruimte in haar begroting opgenomen en zal per geval moeten beoordelen hoe deze extra inzet bekostigd kan worden. De kans dat één van de cruciale aanbieders uit de regio in een dergelijke situatie terecht komt schatten wij in op 40%. De extra inzet die op zo'n moment gevraagd wordt van de MGR is afhankelijk van de situatie. Op basis van eerdere ervaringen is de inschatting dat de lasten per gebeurtenis ongeveer € 100.000 bedragen.
- **Beheersmaatregelen:** Vroegtijdige signalering van financiële problemen bij aanbieders is standaard onderdeel van de contractmanagement gesprekken die met de aanbieders gevoerd worden. Door tijdig problemen te onderkennen kan mogelijk erger voorkomen worden. Samen met de voor de voor de aanbieder van belang zijnde gemeenten worden oplossingen gezocht.

Nieuwe contractering van de contracten beschermd wonen en maatschappelijke opvang

- **Kans:** 40%, impact € 200.000
- Voor zowel de contracten van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang is een tarieven-onderzoek uitgevoerd. De aanbieders ontvangen op basis hiervan een voorstel voor verlenging inclusief een voorstel voor een tarief per plek. Aanbieders gaan mogelijkerwijs niet akkoord met het voorstel tot verlenging van de contracten.
- De MGR zal in 2025 een nieuwe aanbesteding voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang uitzetten in de markt. Gelet op de korte doorlooptijd en de beschikbare personele capaciteit bij de MGR resulteert dit in extra externe kosten van circa € 200.000. Dit betreft een inschatting voor de externe kosten voor inhuur van inkoop-, juridische- en kostprijs expertise.
- In de gewijzigde begroting 2025 is hiermee geen rekening gehouden.

B. Risico's die betrekking hebben op de regionale begroting BW MO B&P en risico's die van invloed zijn op de zorgkosten in de gemeentelijke begrotingen

Een cruciale zorgaanbieder gaat failliet

- **Kans:** 10%, impact € 1.000.000
- In 2024 hebben de gemeenten in Noord- en Midden Limburg ingestemd met een financiële ondersteuning van een zorgaanbieder teneinde een faillissement te voorkomen. Een faillissement betekent dat het beschikbare aanbod in de knel komt als een dergelijke zorgaanbieder failliet gaat.
- **Beheersmaatregelen:** Er is een continuïteitsplan opgesteld waarin maatregelen zijn benoemd die door de zorgaanbieder zijn opgepakt. Samen met de gemeenten vindt een maandelijkse monitoring plaats onder regie van de MGR. Hiermee worden de gemeenten tijdig geïnformeerd bij afwijkingen ten opzichte van het continuïteitsplan.

Tekort opvangcapaciteit bij beschermd wonen en maatschappelijke opvang

- **Kans:** 50%, impact € 500.000
- De druk op de beschermd wonen en maatschappelijke opvang zal naar verwachting blijven toenemen als gevolg van vergrijzing en onvoldoende beschikbare woonruimte voor doorstroom.
- In de gewijzigde begroting 2025 is een post onvoorzien opgenomen van 2% (€ 397.000), die eventueel ingezet kan worden ter beperking van het risico.
- De doelstelling voor 2025 en 2026 is om de opvang te realiseren met de beschikbare opvangcapaciteit bij de aanbieders en acceptabele wachtlijsten. In de nu voorliggende begroting is geen rekening gehouden met een capaciteitsuitbreiding van zowel beschermd wonen als maatschappelijke opvang.

Reservepositie en continuïteit

Het dagelijks bestuur van de MGR heeft een voorstel gedaan voor het vormen van een bestemmingsreserve ter grootte van € 270.000 voor de in 2024 opgestarte eenmalige activiteiten die in 2025 worden afgerond. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) artikel 27.2 staat de procedure voor reservevorming beschreven. Voor de rest heeft de MGR geen eigen reserves om risico's af te dekken. Een eventueel overschot op de exploitatie wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Een eventueel tekort wordt door de deelnemende gemeenten aangevuld. De begroting bevat wel een post onvoorzien om financiële tegenvallers te compenseren. Het algemeen bestuur beslist over de benutting van deze post. De begroting is taakstellend. Dreigen er overschrijdingen, dan wordt in eerste instantie gezocht naar een oplossing binnen de begroting van de MGR.

Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt het rekeningsaldo van de MGR verrekend met de deelnemende gemeenten. De MGR bouwt zelf geen eigen weerstandsvermogen op, met uitzondering van de ten laste van het resultaat 2024 gevormde bestemmingsreserve. Bij de bepaling van het benodigd weerstandsvermogen bij gemeenten brengt de MGR dit tot uitdrukking door de financiële vertaling van risico's door te rekenen met een factor 2,0. De keuze voor een disconteringsfactor groter dan 1,0 onderstreept daarmee onze risicomijdende grondhouding.

Met dit uitgangspunt kan het benodigd weerstandsvermogen als volgt worden becijferd:

Risico	Kans	Impact	Factor	Benodigd voor weerstandsvermogen
A. Risico's op de uitvoeringskosten van de MGR				
Onvoorziene budgetoverschrijdingen	25 %	€ 150.000	2,0	€ 75.000
Rechtszaken	80 %	€ 100.000	2,0	€ 160.000
Bedrijfscontinuïteit, onvoldoende gekwalificeerd personeel	20 %	€ 300.000	2,0	€ 120.000
Financiële problemen cruciale aanbieders	40 %	€ 100.000	2,0	€ 80.000
Nieuwe contractering Beschermd Wonen en/of Maatschappelijke Opvang	40 %	€ 200.000	2,0	€ 160.000
B. Risico's op de regionale begroting BW MO B&P				
Faillissement cruciale aanbieder	10 %	€ 1.000.000	2,0	€ 200.000
Tekort opvangcapaciteit BW en MO	50 %	€ 500.000	2,0	€ 500.000
Benodigd aan weerstandsvermogen				**€ 1.295.000**

Gemeenten wordt geadviseerd om te bezien hoe zij dit verwerken in hun eigen weerstandsvermogen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen naar rato van het inwoneraantal.

Financiële kengetallen

Door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen vijf financiële kengetallen opnemen in de begroting en jaarrekening. De kengetallen zijn afgeleid van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen moeten het bestuur wel gemakkelijker maken om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente/gemeenschappelijke regeling.

Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de vijf kengetallen vergeleken moeten worden. De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn zelf verantwoordelijk voor de interpretatie van hun financiële positie. De uitkomsten van de kengetallen zijn daarnaast ook van belang voor de provinciale toezichthouder om zijn oordeel over de financiële positie van de gemeente/gemeenschappelijke regeling te kunnen vormen.

Om aan deze verplichting vanuit het BBV te voldoen, zijn onderstaand de financiële kengetallen, welke relevant zijn voor de MGR[1] met bijbehorende toelichting opgenomen. Doordat bij de MGR geen sprake is van leningen, eigen vermogen etc. zijn alle kengetallen gelijk aan 0%.

Financiële kengetallen	2026
Netto schuldquote	0 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0 %
Solvabiliteitsratio	0 %
Structurele exploitatieruimte	0 %

[1] De kengetallen over grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet relevant voor de MGR.

Netto schuldquote
Geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de MGR ten opzichte van het totaal van de inkomsten (exclusief mutatie reserves). De netto schuldquote voor de MGR komt uit op 0%. Dit komt doordat het saldo van de schulden en de vorderingen nul is. De kosten die de MGR maakt, worden één op één door de deelnemende gemeenten gedekt. In artikel 26 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling is namelijk geregeld dat de deelnemers er zorg voor dragen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Bij verstrekte leningen bestaat onzekerheid op volledige terugbetaling. Door deze leningen in mindering te brengen op de financiële activa wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. Aangezien de MGR geen geldleningen verstrekt, komt ook dit kengetal uit op nul procent.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de MGR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel een algemene reserve als bestemmingsreserves). De bestemmingsreserve ultimo 2024 is geaccordeerd door het algemeen bestuur op basis van artikel 27.2 van de GR. Deze reserve zal worden aangewend in 2025. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 is nog geen besluit genomen voor de vorming, dan wel de inzet van een bestemmingsreserve. De MGR beschikt daardoor in 2026 niet over eigen vermogen. Dit betekent dat dit kengetal niet ter zake doet.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is om de structurele lasten te kunnen dragen. Daarnaast geeft het ook aan of de MGR in staat is structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Aangezien alle kosten, zowel de structurele als de incidentele, één op één gedekt worden door bijdragen van de deelnemende gemeenten, is het saldo van de structurele baten en lasten nul. Dus ook dit saldo is nul. Het kengetal komt daarmee op 0%.

4.2. Financiering

De MGR heeft een beperkte voorfinancieringsfunctie. De financiering vindt plaats door een rekening-courant faciliteit bij de BNG. De MGR trekt geen leningen aan en krijgt haar financiering volledig van deelnemende gemeenten. Bij tijdige betaling van de gemeentelijke bijdragen ontstaan geen liquiditeitstekorten. Bij overschotten hanteert de MGR de regels van de wet FIDO en de wet Schatkistbankieren. De MGR maakt gebruik van een eigen bankrekening.

Renterisico
In de Wet Fido zijn een kasgeldlimiet (korte schuld) en een renterisiconorm (lange schuld) opgenomen ten einde de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële resultaten te beperken. Deze aspecten worden hierna toegelicht.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is een instrument voor beheersing van risico's op korte termijn. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de bruto jaarbegroting en bedraagt 8,5%. Tevens geldt daarbij een minimum van € 300.000. Voor de MGR zou de kasgeldlimiet daarmee € 300.000 bedragen. Indien het financieringstekort deze limiet structureel overschrijdt, dient tot consolidatie van deze vlottende schuld te worden overgegaan. De MGR wordt dan via de wet FIDO

verplicht om een langlopende geldlening af te sluiten (te consolideren). Gezien het feit dat er geen sprake is van een financieringstekort en de wijze waarop de MGR wordt voorgefinancierd, zal dit in de praktijk niet het geval zijn.

Renterisiconorm
De renterisiconorm is een instrument voor beheersing van risico's op lange termijn. De renterisiconorm geeft het maximumbedrag aan van het deel van de langlopende schuld waarover een renteaanpassing plaats kan vinden. Het doel is om spreiding aan te brengen in de rentetermijnen van de langlopende schuld en zo de invloed van een eventuele rentestijging niet te groot te laten zijn. Door binnen de renterisiconorm te blijven, zal de invloed van een eventuele rentestijging op de exploitatie beperkt blijven. Aangezien er bij de MGR geen (langlopende) leningen zijn afgesloten is de renterisiconorm niet van belang.

EMU-saldo
Op grond van de Wet houdbare overheidsfinanciën (Hof) dient zowel in de begroting als in de jaarrekening informatie te worden verstrekt over het EMU-saldo. Omdat er geen exploitatiesaldo is (de ontvangen gelden volledig worden besteed of teruggaan naar de gemeenten), geen leningen zijn en er geen sprake is van structurele reserves of voorzieningen, is er geen sprake van een EMU-saldo.

Schatkistbankieren
Op grond van de regels rondom het verplichte schatkistbankieren mag de MGR voor 2025 € 1.348.000, zijnde het drempelbedrag, buiten de schatkist houden.

4.3. Bedrijfsvoering

De MGR maakt ten behoeve van een aantal belangrijke bedrijfsvoeringsaspecten gebruik van diverse externe dienstverleners.

Financieel
Voor een aantal financiële basistaken maakt de MGR gebruik van een financieel dienstverlener. De MGR heeft een business controller in dienst die samen met een parttime interne financiële ondersteuning de financiën verzorgt.

Personeel & Organisatie
Voor diverse HR gerelateerde zaken, w.o. de salarisadministratie, is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de gemeente Venray. De MGR streeft er naar om alle functies te bemensen met vaste medewerkers. Daar waar dat (tijdelijk) niet mogelijk of gewenst is vindt externe inhuur plaats. De MGR werft medewerkers op basis van vastgestelde functie- en competentieprofielen.

De formatie van de MGR is ultimo 2024 op peil. De formatie van de MGR telt voor het jaar 2025 18,3 fte. In verband met de verwachte aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten zal de structuur binnen de MGR gewijzigd worden, gericht op het domeingericht werken vanaf 2026 voor de domeinen Jeugdwet en Wmo/ Participatie. Voor het domeingericht werken zal een vacature voor coördinerend contractmanager Jeugdwet en coördinerend contractmanager Wmo/participatie worden ingevuld binnen de huidige bestaande formatie van de MGR.
Om te werken aan een hecht en vitaal team wordt het volgen van cursussen, opleidingen en seminars bij de MGR actief gestimuleerd. Tevens wordt actief gewerkt aan teambuilding binnen de MGR.

Automatisering & Informatie
Op het gebied van automatisering en informatievoorziening is het belangrijk dat de MGR over voldoende ICT-voorzieningen beschikt die de naadloze uitvoering van onze taken kunnen ondersteunen en tevens de privacy van burgers garandeert. Daarbij pretendeert de MGR niet bij de kopgroep het gebied van ICT te willen we horen. We kiezen voor bewezen oplossingen die ook direct toegevoegde waarde kunnen leveren aan ons werk.

Naast de standaardapplicaties Office 365 is het aantal applicaties beperkt tot een contractbeheersysteem (ISPnext) en een aantal externe informatiesystemen die ons helpen met het verkrijgen van een actueel beeld van aanbieders (Annual Insight en Graydon). Het beheer van de standaardapplicaties is ondergebracht bij een externe leverancier die tevens voorziet in datacommunicatie, back-up, beveiliging en hardware. Voor ons datawarehouse met leveranciersdata (berichtenverkeer) wordt in 2025 geïmplementeerd.

Huisvesting
De MGR is gehuisvest in een kantoorpand gelegen aan het Keizersveld 91b in Venray. Gezien de verwachte groei van de MGR wordt de gehuurde oppervlakte vanaf december 2025 uitgebreid. Daarnaast is de MGR op zoek naar een nevenvestiging in Midden-Limburg op een gemeentehuis in Midden-Limburg als flexibele werkplek voor de medewerkers van de MGR.

Juridisch
De MGR heeft een juridisch medewerker in vaste dienst. In aanvulling daarop wordt juridische expertise op diverse gebieden ingehuurd, daar waar specifieke situaties daarom vragen.

Functionaris gegevensbescherming en privacy officer
Voor de werkzaamheden van de functionaris gegevensbescherming wordt gebruik gemaakt van een externe dienstverlener. De privacy officer wordt, op basis van behoefte, ingehuurd bij de gemeente Venray.

Overhead

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor de overhead centraal te begroten en in de begroting een apart overzicht “overhead” op te nemen. Dit leidt ertoe dat in de lasten van module 1 en module 2 alleen de kosten van het primaire proces zijn opgenomen. De bijbehorende overhead-kosten zijn separaat opgenomen, maar worden wel per module inzichtelijk gemaakt. Het overzicht “overhead” geeft het algemeen bestuur inzicht in de totale overhead van de MGR. Aan de detaillering van dit overzicht worden door het BBV geen eisen gesteld, met uitzondering van de bepaling dat er minimaal een scheiding moet zijn tussen de lasten en de baten.

SPECIFICATIE OVERHEAD				
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029
Totaal				
Personeelskosten	267	301	303	344
Huisvestingskosten	75	85	114	155
Overige bedrijfsvoeringskosten	212	264	317	347
Overheadkosten	554	650	734	847
Module 1				
Personeelskosten	183	206	207	246
Huisvestingskosten	49	55	86	110
Overige bedrijfsvoeringskosten	138	172	207	227
Overheadkosten module 1	370	434	500	583
Module 2				
Personeelskosten	84	95	96	99
Huisvestingskosten	26	30	28	45
Overige bedrijfsvoeringskosten	74	92	110	121
Overheadkosten module 2	184	216	234	265

Personeel

Met overhead personeel worden bedoeld de directie, management- en algemene ondersteuning.

Huisvesting

De MGR is gehuisvest in het bedrijfsverzamelgebouw Keizerveld 91b in Venray. De ruimte van de MGR is gehuurd en biedt naast verschillende typen werkplekken ook een tweetal vergaderruimten. Tevens zijn de aan huisvesting gerelateerde kosten zoals schoonmaak en onderhoud hier opgenomen.

Overige bedrijfsvoeringskosten

In deze kosten zijn inbegrepen de onderhoudskosten ICT voor het contractmanagement-systeem, een kwaliteitsbewakingssysteem en de kosten voor het datawarehouse. Daarnaast zijn hier de met de dienstverlening van de gemeente Venray gepaard gaande kosten opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage overhead

Volgens de notitie verbonden partijen van de Commissie BBV moet de MGR de baten volledig onder de directe taakvelden neerzetten en niet onder overhead. Dit omdat de taken in mandaat worden uit-gevoerd. De kosten voor de inkoop van zorg komen ook niet terug in de begroting en de jaarstukken van de MGR. Om die reden zijn er alleen lasten onder het onderdeel overhead verantwoord.

De vier overige volgens de BBV verplicht gestelde paragrafen zijn niet relevant en worden niet opge-nomen. Het betreft:

- Lokale heffingen
- Onderhoud van kapitaalgoederen
- Verbonden partijen
- Grondbeleid.

Sociaal Domein
LIMBURG - NOORD

Financiele begroting

2026-2029

Incl. gewijzigde begroting 2025

5. Financiële begroting 2026 – 2029 en gewijzigde begroting 2025

5.1. Recapitulatie overzicht van baten en lasten – Uitvoeringslasten

De MGR maakt voor haar financiële begroting onderscheid tussen de uitvoeringslasten van beide modules en de programmalasten van de regionale samenwerking BW MO B&P. In deze paragraaf zal nader worden ingegaan op de uitvoeringslasten van beide modules en in paragraaf 5.2 treft u nadere toelichting aan op de programmalasten van de regionale samenwerking BW MO B&P. De begroting van de uitvoeringslasten ziet er als volgt uit:

UITVOERINGSLASTEN				
bedragen in € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026- 2029
Uitvoering module 1				
Baten				
Gemeentelijke bijdragen	1.887	1.967	2.234	3.952
Overige baten	317	184	65	12
Lasten				
Personeel	1.558	1.538	1.753	3.167
Bedrijfsvoering	319	147	227	149
Onvoorzien	-	33	65	65
Overhead	370	434	500	583
Saldo module 1 voor mutatie reserve	-43	-	-246	-
Toevoeging reserve module 1	-224	-	-	-
Onttrekking reserve module 1	227	-	246	-
Saldo van baten en lasten module 1 na mutatie	-40	-	-	-
Uitvoering module 2				
Baten				
Gemeentelijke bijdragen	898	875	756	918
Overige baten	386	143	237	238
Lasten				
Personeel	661	752	711	815
Bedrijfsvoering	47	31	37	41
Onvoorzien	-	18	35	35
Overhead	184	216	234	265
Saldo module 2 voor mutatie reserve	392	-	-24	-
Toevoeging reserve module 2	-16	-	-	-
Onttrekking reserve module 2	19	-	24	-
Saldo van baten en lasten module 2 na mutatie	395	-	-	-
Totaal baten	*3.488*	*3.169*	*3.292*	*5.120*
Totaal lasten	*3.139*	*3.169*	*3.562*	*5.120*
Saldo baten en lasten voor mutatie reserves	*349*	-	*-270*	-
Toevoeging reserves	-240	-	-	-
Onttrekking reserves	246	-	270	-
Saldo baten en lasten na mutatie reserves	355	-	-	-

De totale uitvoeringslasten nemen in de gewijzigde begroting 2025 toe met € 393.000 ten opzichte van de primitieve begroting 2025 en komen daarmee uit op € 3.562.000. Hiervan heeft € 270.000 betrekking op lasten van een aantal ingezette activiteiten die in 2025 worden afgerond en waarvoor ultimo 2024 een bestemmingsreserve is gevormd. Voor 2026 bedragen de begrote uitvoeringslasten € 5.120.000, hetgeen € 1.558.000 hoger is dan de gewijzigde begroting 2025. De toename van de

uitvoeringslasten zijn een gevolg van de toetreding van Midden- Limburg tot de gemeenschappelijke regeling van de MGR. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt de toename van de uitvoeringslasten nader toegelicht.

Personeelskosten (bedragen * € 1.000)	Personeel in dienst	Inhuur	overige kosten	Totaal
Begroting 2025	2.322	175	94	2.591
- Inhuur vervanging tijdens zwangerschapsverlof	-	87	-	87
- Inhuur nieuwe contractering 2026	-	121	-	121
- Projectleider segment 1	-	55	-	55
- Inhuur kwartiermaker toetreding Midden-Limburg	-	67	-	67
- Verlaging budget inhuur 2025	-	-75	-	-75
- Overgang bijzondere toegang naar het Zorg- en Veiligheidshuis in 2025	-114	-	-	-114
- Overige mutaties	-3	-	37	34
Gewijzigde begroting 2025	**2.205**	**430**	**131**	**2.766**

Personeelskosten

De personele lasten nemen in de gewijzigde begroting 2025 toe met € 175.000 tot in totaal € 2.766.000. Voor de uitvoering van een aantal activiteiten, die in 2024 zijn opgestart en die in 2025 worden afgerond, heeft de MGR in 2024 een bestemmingsreserve gevormd van in totaal € 270.000. De in de bestemmingsreserve genoemde activiteiten leiden in 2025 tot een extra inhuur personeel van € 176.000. Daarnaast zijn er in 2025 extra kosten begroot voor de inhuur van de kwartiermaker ten behoeve van de toetreding van de gemeenten uit Midden- Limburg tot module 1 en de inhuur van een projectleider in verband met de verlenging van het contract van Segment 1.

In onderstaande tabel treft u het formatieoverzicht aan van de MGR in 2025.

		Module 1	Module 2	Totaal 2025	Bezetting 2025
		FTE	FTE	FTE	FTE
Directeur	*)	0,7	0,3	1,0	1,0
Office manager	*)	0,6	0,3	0,9	0,9
Jurist		0,7	0,3	1,0	1,0
Business controller		0,3	0,7	1,0	1,0
Data analist		1,0	1,0	2,0	2,0
Adviseur inkoop en contract		1,0	0,0	1,0	1,0
Medewerker contractbeheer		0,7	0,3	1,0	1,0
Contractmanager	**)	5,4	1,3	6,7	6,7
Assistent Contractmanager		0,9	0,0	0,9	0,9
Procesondersteuner		1,2	0,0	1,2	1,2
Regionaal procesregisseur beleid BW		0,0	1,0	1,0	1,0
Coördinator toegang BW		0,0	0,8	0,8	0,8
Verbijzonderde interne controle		0,1	0,1	0,2	0,2
Totaal		**12,7**	**6,1**	**18,8**	**18,8**

*) Overhead

**) Inclusief toezichttaken

Uit het overzicht blijkt dat de formatie van de MGR in 2025 volledig bezet is.

Personeelskosten in dienst (bedragen * € 1.000)	Aantel fte's	Bedrag
Gewijzigde begroting 2025	18,8	2.205
Indexaties	-	87
Mutaties 2026		
- Aansluiting Midden-Limburg reguliere taken MGR	7,4	812
- Uitvoering extra taken MGR voor gemeenten uit Midden-Limburg	4,6	463
- Kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet Noord- en Midden Limburg	3,8	398
Begroting 2026	34,6	3.965

De personeelskosten van het personeel in dienst neemt in 2026 toe met € 1.760.000 tot in totaal € 3.965.000. Met de voorgenomen aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in 2026 neemt het aantal personeelsleden in dienst toe met 15,8 fte. Hiervan is 7,4 fte betrekking op de volwaardige toetreding van Midden-Limburg tot module 1 van de MGR (€ 812.000). Daarnaast worden er door de Midden-Limburgse gemeenten vanaf 2026 een aantal taken bij de MGR onder gebracht die momenteel nog niet door de MGR wordt uitgevoerd. Dit betreft 4,6 fte (€ 463.000). Voorts wordt het regionaal kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht WMO en Jeugdwet voor Noord- en Midden- Limburg vanaf 2026 bij de MGR belegd (3,8 fte, kosten € 398.000).

Voor de begroting 2026 is de post inhuur verlaagd naar een regulier niveau van € 200.000 op jaarbasis. De huidige onzekerheden en mogelijke risico's voor extra inhuur zijn opgenomen in de risicoparagraaf 4.1.

Bedrijfsvoeringskosten

Bedrijfsvoeringskosten (bedragen * € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029
Huisvestingskosten	75	85	114	155
ICT kosten	93	137	176	179
Overige kosten	484	305	407	359
Totaal lasten	652	527	697	693

In de gewijzigde begroting 2025 nemen de bedrijfsvoeringskosten toe met € 170.000. De huisvestingskosten nemen toe in verband met een reservering voor aanpassing van de bestaande inrichting van de huidige locatie in verband met de voorgenomen aansluiting van de Midden-Limburgse gemeenten bij module 1. De ICT kosten nemen toe vanwege het project data warehouse en door hogere onderhouds- en licentiekosten. In de overige kosten zijn de niet begrote kosten opgenomen ten aanzien van het tarievenonderzoek alsmede het onderzoek naar de bekostingsmethodiek opgenomen. Beide onderzoeken zien toe op de nieuwe contractering Jeugd en de verlenging van bestaande contracten in 2026. In totaal is voor deze onderzoeken € 90.000 begroot. Deze kosten maken deel uit van de in 2024 gevormde bestemmingsreserve.

Ten aanzien van de begroting 2026 verwacht de MGR dat de bedrijfsvoeringskosten op ongeveer hetzelfde niveau liggen als in 2025. De huisvestingskosten nemen toe omdat de MGR op de bestaande locatie in Venray meer oppervlakte gaat huren en er daarnaast een kleine nevenvestiging wil realiseren bij voorkeur bij een gemeentehuis in de regio Midden- Limburg.

Onvoorzien

Voor onvoorziene zaken is in deze begroting een bedrag van € 100.000 opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage

In onderstaande tabel is een overzicht van de totale gemeentelijke bijdragen in de uitvoeringskosten van de MGR voor module 1 en 2 opgenomen.

Bijdragen gemeenten				
Gemeente	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029
	€	€	€	€
Beesel	96.499	100.119	117.414	111.861
Bergen	118.823	121.752	121.842	108.039
Gennep	126.596	131.445	151.376	147.105
Horst aan de Maas	323.826	335.503	382.001	365.938
Peel en Maas	389.592	400.299	422.400	379.494
Venlo	949.386	972.193	1.027.842	860.080
Venray	390.737	401.014	435.781	370.611
Echt-Susteren	45.853	44.660	39.774	334.471
Leudal	76.153	74.172	47.855	374.262
Maasgouw	31.013	30.207	25.012	253.965
Nederweert	15.663	15.255	13.850	181.513
Roerdalen	23.686	23.070	20.629	215.967
Roermond	72.687	70.796	89.932	634.447
Weert	124.018	120.792	94.207	532.299
Totaal	2.784.532	2.841.278	2.989.914	4.870.051

De gemeentelijke bijdragen nemen in de gewijzigde begroting voor 2025 toe met ca. € 148.000. (module 1: toename € 267.000, module 2: afname € 119.000). De hogere uitvoeringskosten worden deels gecompenseerd door de inzet van de bestemmingsreserve en hogere geraamde opbrengst uit rentebaten. Voor 2026 nemen de gemeentelijke bijdragen toe met € 1.883.000 tot in totaal € 4.873.000 als gevolg van de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de MGR in 2026.

Verdeling uitvoeringskosten MGR

De verdeling van de uitvoeringskosten voor module 2 zal vanaf 2026 wijzigen op basis van de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling. Dit betekent dat de uitvoeringskosten op basis van het aantal inwoners per gemeente worden verdeeld. Dit is dezelfde verdeelsleutel als van de uitvoeringskosten van module 1. In paragraaf 6.1. treft u een nadere specificatie van de gemeentelijke bijdrage in de uitvoeringskosten per gemeente.

Een specificatie van de berekeningen van de bijdragen voor 2025 en 2026-2029 per gemeente en gesplitst per module is opgenomen in bijlage 1.

Overige baten
De overige baten bestaan uit de aan de Midden-Limburgse gemeenten door te berekenen uitvoeringslasten voor segment 1 en crisiszorg. Aangezien deze lasten binnen de MGR zijn opgenomen onder module 1 en de Midden-Limburgse gemeenten niet deelnemen in module 1, worden deze kosten apart doorberekend. De Bijzondere Toegang van Segment 1 maakt vanaf 2025 geen deel meer uit van de MGR. Dit resulteert in lagere uitvoeringskosten van segment 1, waardoor de baten in de gewijzigde begroting afneemt met € 124.000. De uitvoeringskosten van segment 1 heeft betrekking op de bijdrage van de Midden-Limburgse gemeenten. Vanaf 2026 vervalt deze bijdrage als gevolg van de voorgenomen toetreding tot module 1 van de Midden- Limburgse gemeenten. Daarnaast zijn onder de overige baten de verwachte rentebaten opgenomen.

De specificatie van deze post, verdeeld per module luidt als volgt:

Overige baten	Module 1		module 2	
	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029
Uitvoeringskosten segment 1	52.915	-	-	-
Rentebaten	12.500	12.500	237.500	237.500
Totaal overige baten	65.415	12.500	237.500	237.500

De verdeling van de uitvoeringskosten segment 1 over de Midden-Limburgse gemeenten is gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari 2025. Na afloop van het boekjaar zal een afrekening plaatsvinden op basis van de werkelijke kosten.

Toerekening van uitvoeringslasten aan activiteiten
De MGR legt in haar begroting ook een koppeling tussen de begrote lasten, de activiteiten en gemeentelijke taken. Daartoe hebben we op grond van deze begroting een kosten verdeelstaat opgesteld waarmee dit inzicht kan worden verstrekt.

Uitgangspunten die we daarbij gehanteerd hebben, zijn:
- Zoveel mogelijk direct toerekenen van budgetten aan activiteiten, waarbij uitgegaan wordt van de kostendragers bestuur, inkoop, contractbeheer, informatiemanagement en contractmanagement.
- Er is geen sprake van een getrapte kostenverdeling (we maken omwille van eenvoud en transparantie dus geen gebruik hulpkostenplaatsen).
- Kosten van bedrijfsvoering en overige personeelskosten als volgt toerekenen aan de kernactiviteiten/hoofdprocessen van de MGR:
  - Bestuur: 5 %
  - Inkoop: 20 %
  - Contractbeheer: 10 %
  - Informatiemanagement: 10 %
  - Contractmanagement: 55 %

De toerekening van onderdelen naar gemeentelijke taken vindt plaats op basis van een schatting van de volgende bemoeienispercentages:

Functie	Module	Bestuur	Inkoop	Contract-beheer	Informatie-management	Contract-management
Participatiewet / Wmo	1	40%	40%	40%	40%	40%
Jeugdwet	1	60%	60%	60%	60%	60%
		100%	100%	100%	100%	100%
BW MO B&P	2	100%	100%	100%	100%	100%

Dit leidt tot het volgende beeld van de kostentoerekening voor 2026:

Activiteit	Participatie-wet / Wmo	Jeugdwet	BW/MO/B&P	Totaal
	€	€	€	€
Bestuur	32.210	48.315	36.668	117.192
Inkoop	236.651	354.976	151.671	743.298
Contractbeheer	89.616	134.424	104.827	328.867
Informatiemanagement	174.384	261.577	204.454	640.415
Contractmanagement	1.052.817	1.579.226	658.230	3.290.273
Totaal	1.585.678	2.378.517	1.155.850	5.120.045

5.2. Recapitulatie overzicht van baten en lasten module 1 in 2026

Exploitatiekosten Module 1 Alle bedragen x € 1.000	Basis taken MGR	Extra taken MGR voor gemeenten Midden-Limburg	Begroting 2026		Exploitatiekosten 2026 zonder aansluiting gemeenten Midden-Limburg
Baten					
Gemeentelijke bijdragen	3.441	510	3.952		2.160
Overige baten	13	-	13		13
Lasten					
Personeel	2.933	481	3.414		1.736
Bedrijfsvoering	456	30	486		372
Onvoorzien	65	-	65		65
Overhead	-	-	-		
Saldo module 1 voor mutatie reserve	**-**	**-**	**-**		**-**
Toevoeging reserve module 1	-	-	-		-
Onttrekking reserve module 1	-	-	-		-
Saldo van baten en lasten module 1 na mutatie reserves	**-**	**-**	**-**		**-**

Bovenstaand overzicht geeft een weergave van de exploitatiekosten voor module 1 voor 2026 rekening houdend met een volwaardige deelname van de Midden-Limburgse gemeenten aan module 1 en een begroting van de exploitatiekosten voor module 1 zonder deelname van de gemeenten uit Midden-Limburg. De kolom basistaken bestaat uit de huidige bezetting van de MGR (18,8 fte) aangevuld met de aansluiting vanuit gemeenten uit Midden-Limburg (7,4 fte) en het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet Noord- en Midden-Limburg (3,8 fte). Voor de uitvoering van de extra taken bij de MGR op het gebied van business control en declaratie en facturatie is 4,6 fte begroot. De begroting van de exploitatiekosten 2026 exclusief deelname van de Midden-Limburgse gemeenten is gebaseerd op de kosten van de huidige bezetting bij de MGR.

In onderstaande tabel is de bijdrage per gemeenten weergegeven voor 2026 rekening houdend met het wel of niet toetreden van de Midden-Limburgse gemeenten. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten niet leidt tot een kostenverhoging in de bijdragen voor de Noord-Limburgse gemeenten. Voor de Midden-Limburgse gemeenten geldt dat de bijdrage aan module 1 in samenhang dient te worden bezien met een kostenbesparing op de personeelskosten van de formatieplaatsen bij de Midden-Limburgse gemeenten.

Bijdrage module 1 per gemeente	Basis taken MGR	Extra taken MGR voor gemeenten Midden-Limburg	Begroting 2026		Exploitatiekosten 2026 zonder aansluiting gemeenten Midden-Limburg	Verschil
Beesel	88	-	88		103	-15
Bergen	85	-	85		100	-15
Gennep	116	-	116		136	-20
Horst aan de Maas	289	-	289		337	-48
Peel en Maas	300	-	300		350	-50
Venlo	679	-	679		792	-113
Venray	293	-	293		342	-49
Echt-Susteren	211	68	278		-	
Leudal	236	76	311		-	
Maasgouw	160	51	211		-	
Nederweert	114	37	151		-	
Roerdalen	136	44	180		-	
Roermond	400	128	528		-	
Weert	335	108	443		-	
Totaal	**3.441**	**510**	**3.952**		**2.160**	**-310**

5.3. Recapitulatie overzicht van baten en lasten - programma BW MO B&P

De regionale begroting BW MO B&P ziet er als volgt uit:

REGIONALE BEGROTING BW MO B&P				
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026 - 2029
Baten				
Gemeentelijke bijdragen	63.026	59.178	63.386	63.536
Eigen bijdrage cliënten	440	530	450	450
Totaal baten	63.466	59.708	63.836	63.986
Lasten				
Aanbieders				
- Beschermd wonen	18.605	20.193	20.908	22.644
- Maatschappelijke opvang	6.248	6.687	6.702	7.908
- Bemoeizorg en preventie	2.331	2.470	2.450	2.770
- Regionale pool van ervaringsdeskundigen	450	438	473	497
Totaal lasten zorgaanbieders	27.634	29.788	30.533	33.819
Gemeenten en MGR				
- NGA	25	-	16	-
- PGB	827	801	868	912
- Ambulantisering GGZ	592	719	590	566
- Bemoeizorg en preventie	517	550	543	596
- Subsidies	17	37	17	18
- Ketenregie	401	413	420	441
- Toezicht	34	38	35	-
- Communicatie	48	106	106	111
- Incidentele uitgaven	55	106	150	190
Totaal lasten gemeenten en MGR	2.515	2.770	2.745	2.834
Verdeling saldo regionale begroting	33.318	27.150	30.558	27.333
Totaal lasten	63.466	59.708	63.836	63.986
Saldo baten en lasten	-	-	-	-

Aanbieders - beschermd wonen

De kosten voor beschermd wonen nemen toe met € 715.000 in de herziene begroting 2025 en € 1,7 miljoen euro in 2026.

Voor 2025 is rekening gehouden met een uitbreiding van een 4-tal plekken voor beschermd wonen en nemen de kosten toe a.g.v. de doorgevoerde indexatie. Het bestaande contract van beschermd wonen loopt af en het dagelijks bestuur heeft goedkeuring verleend voor verlenging van de contracten. Vooruitlopend hierop heeft er een tarievenonderzoek plaatsgevonden. Het tarieven onderzoek is een uitvloeisel van de AMvB reële tarieven. De kostenstijging in 2026 is een direct gevolg van een tariefsaanpassing voor beschermd wonen. Voor 2026 is in de begroting uitgegaan van een uitbreiding van een 8-tal plekken in Roermond ten behoeve van het project WonenPlus. Met de uitbreiding voor WonenPlus in Roermond in de begroting 2026 is de post onvoorzien in 2026 afgeschaald naar 1%, zijnde € 220.000.

Aanbieders - maatschappelijke opvang
Voor het onderdeel maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en zwerfjongerenopvang is één combinatie gecontracteerd. De gemeente Gennep neemt niet deel aan deze overeenkomst. Medio 2025 worden een drietal woonunits in Roermond neergezet voor specifieke, niet groepsgeschikte, cliënten. Voor de opdracht van de maatschappelijke opvang is een tarievenonderzoek uitgevoerd hetgeen geleid heeft tot een tariefsaanpassing voor 2026. Daarnaast is voor 2026 rekening gehouden met een uitbreiding van het aantal grijs wonen trajecten en het realiseren van een extra trajecthuis voor de jongvolwassenen. Het ingezette aantal grijs wonen trajecten is het afgelopen jaar al verdubbeld en wordt preventief ingezet ter voorkoming van dakloosheid. Het aantal zwerfjongeren in de opvang is groot en neemt toe, hiervoor willen we extra passende opvangplekken realiseren.

Aanbieders - bemoeizorg en preventie
Voor bemoeizorg en preventie is in de regio een overeenkomst gesloten met één combinatie. De gemeenten Gennep en Venlo nemen niet deel aan dit onderdeel. De tarieven 2026 zijn op basis van het tarievenonderzoek berekend. De casuïstiek voor bemoeizorg is toegenomen. Met gemeenten en aanbieder wordt onderzocht of hier meer op moet worden ingezet vanaf 2026.

Aanbieders – regionale pool van ervaringsdeskundigen
Vanaf 1 februari 2024 is een start gemaakt met een regionale pool voor ervaringsdeskundigheid bij Markieza. Het contract is aangegaan voor de duur van 2 jaar, tot 2026. Op basis van de in 2025 uitgevoerde evaluatie zullen de colleges in het najaar een besluit nemen omtrent een verlenging van de opdracht. In de begroting van 2026 is uitgegaan van een voortzetting van de bestaande opdracht.

Gemeenten - PGB beschermd wonen
De kosten voor PGB is in 2024 toegenomen. Hiermee was al rekening gehouden in de begroting 2025. De gewijzigde begroting 2025 en begroting zijn beiden geïndexeerd met 5%.

Gemeenten - bemoeizorg en preventie
Dit betreft de lokale aanbesteding van bemoeizorg en preventie door de gemeente Venlo. Deze post is afgestemd met de gemeente Venlo.

Gemeenten – ambulantisering GGZ
Dit betreft de uitgaven voor het Herstelhuis Noord- en Midden Limburg in Horst aan de Maas en de regionale kosten voor woonkans. In 2024 hebben de deelnemers aan woonkans een bijdrage aan het garantiefonds van woonkans gedaan. Vanuit het garantiefonds worden kosten van veelal woningcorporaties vergoed. Dit garantiefonds wordt aangevuld met aanvullende stortingen door woningcorporaties en zorgaanbieders zodra de middelen in het garantiefonds ontoereikend zijn. De MGR treedt op als kassier van het garantiefonds.

Gemeenten – ketenregie
Een aantal gemeenten heeft ketenregisseurs in dienst. Dit betreft in totaal 4 fte verdeeld over een viertal gemeenten. Deze ketenregisseurs treden op bij problemen in de keten van BW MO B&P (bijvoorbeeld bij problemen bij uitstroom, problemen tussen cliënten en zorgaanbieders etc.) en sturen op een betere samenwerking tussen alle betrokken partijen. De werkelijk bestede kosten worden door de gemeenten doorbelast aan de MGR.

Gemeenten – kleine subsidie accounts
Dit betreft nog één enkele lokale subsidie die ten laste van de regionale begroting BW MO B&P komt.

Gemeenten – Toezicht kwaliteit

Dit betreft de kosten van de regionale toezichthouders kwaliteit, in dienst bij de gemeente Venlo. De kosten zijn op basis van de realisatie over 2024 geraamd. Onderdeel van de wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling is het voornemen van de gemeenten om in 2026 de toezichtstaken te laten landen bij de MGR. Dit betekent dat vanaf 2026 de kosten voor toezicht en kwaliteit onderdeel gaan uitmaken van de uitvoeringskosten van module 2 en niet meer in de begroting BW MO B&P wordt opgenomen.

Gemeenten / MGR – Incidentele uitgaven BW MO B&P

Dit betreft een stelpost voor niet voorziene uitgaven. Daarnaast zijn de kosten voor de deelname aan de Ethos-light telling begroot. In 2026 wordt de Ethos-telling light in de regio uitgevoerd naar de omvang en achtergrond van de populatie mensen in de maatschappelijke opvang.

MGR – Communicatie regiovisie / Anti-stigma campagne

Voor de regiovisie meedoen en wonen 2022-2026 en de anti-stigma campagne wordt vanuit de regionale begroting BW MO B&P bekostigd. Hiervoor is een begroting van € 100.000 beschikbaar.

Bijdragen gemeenten

De bijdragen van de gemeenten zijn gebaseerd op de informatie uit de september circulaire 2024 en bestaan uit de integratie-uitkering beschermd wonen (€ 52,6 miljoen), de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang (€ 8,2 miljoen) en het aan de regionale samenwerking toegerekende deel van de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (€ 1.3 miljoen). Verhogingen van de rijksuitkeringen zijn niet meegenomen in de begroting.

De invoering van het nieuwe verdeelmodel is uitgesteld tot 2026. De gemeente Venlo ontvangt ook in 2025 het volledige bedrag uit de integratie-uitkering beschermd wonen. Daarnaast is een bedrag ter grootte van € 130.000 begroot voor de bijdrage van de gemeente Gennep.

Saldo regionale begroting BW MO B&P

De verdeling van het saldo van de regionale begroting BW MO B&P (zie bijlage 6.2) voor het jaar 2025 vindt plaats op basis van een in 2024 vastgestelde verdeelsleutel. Voor het jaar 2026 is de verdeelsleutel berekend op basis van het AEF- model. Op 30 mei 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om vanaf 2026 het AEF- model te hanteren. In het Algemeen Bestuur van 27 maart 2025 is op een onderdeel van het AEF- model een ander voorstel gedaan. Dit heeft geen meerderheid van stemmen gehaald. Daarmee blijft het besluit van 30 mei 2024 staan. Mogelijk wordt gedurende 2025 de verdeelsleutel voor 2026 nog aangepast. De eventuele aanpassing van de verdeelsleutel zal in de begrotingswijziging 2026 landen. In paragraaf 6.2. verdeling saldo regionale begroting BW MO B&P is een uitwerking van de verdeling opgenomen per gemeente.

5.4. Meerjarige balans

De balans van de MGR bestaat slechts uit vlottende activa en vlottende passiva. Voor de opstelling van de (geprognosticeerde) balans zijn voor het jaar 2024 de gegevens overgenomen uit de concept jaarrekening 2024. Voor de jaren vanaf 2025 zijn is uitgegaan dat 95% van het saldo van de regionale begroting BW MO B&P wordt betaald als voorschot in het lopende jaar en het restant in het daaropvolgende jaar wordt uitbetaald. Voor de overige kosten geldt dat de bijdragen en declaraties van gemeente in het lopende jaar worden afgerekend.

Alle bedragen x € 1.000 ACTIVA	31-12-2024 €	Begrotings-wijziging 2025 €	Begroting 2026-2029 €
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	€ 659	€ -	€ -
Rekening-courant verhouding met het Rijk	€ 9.648	€ 3.210	€ 3.039
Overige vorderingen	€ 411	€ 117	€ 117
	€ 10.718	€ 3.327	€ 3.156
Liquide middelen			
Banksaldi	€ 253	€ 253	€ 253
Totaal activa	10.971	3.580	3.409
PASSIVA	**31-12-2024** **€**	**Begrotings-wijziging 2025** **€**	**Begroting 2026-2029** **€**
Vaste passiva			
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserves	€ 270	€ -	€ -
Voorzieningen			
Personeel	€ 6	€ 6	€ 6
Vlottende passiva			
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Schulden aan openbare lichamen	€ 8.646	€ 1.525	€ 1.354
Rekening-courant zorg	€ 1.454	€ 1.454	€ 1.454
Overige schulden	€ 595	€ 595	€ 595
	€ 10.695	€ 3.574	€ 3.403
Totaal passiva	10.971	3.580	3.409

6. Bijlagen

6.1. Specificatie gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten 2025 en 2026-2029

Verdeling uitvoeringslasten begrotingswijziging 2025						
Gemeente	Inwoners per 1 januari 2025	Module 1	Module 1	Module 2	Module 2	Totaal
	#	%	€	%	€	€
Beesel	13.524	4,77%	106.657	1,42%	10.757	117.414
Bergen	13.062	4,61%	103.014	2,49%	18.828	121.842
Gennep	17.785	6,28%	140.262	1,47%	11.114	151.376
Horst aan de Maas	44.242	15,62%	348.915	4,38%	33.086	382.001
Peel en Maas	45.881	16,20%	361.841	8,01%	60.558	422.400
Venlo	103.984	36,71%	820.072	27,49%	207.770	1.027.842
Venray	44.807	15,82%	353.371	10,90%	82.410	435.781
Echt-Susteren				5,26%	39.774	39.774
Leudal				6,33%	47.855	47.855
Maasgouw				3,31%	25.012	25.012
Nederweert				1,83%	13.850	13.850
Roerdalen				2,73%	20.629	20.629
Roermond				11,90%	89.932	89.932
Weert				12,46%	94.207	94.207
Totaal	283.285	100,00%	2.234.133	100,00%	755.781	2.989.914

Verdeling uitvoeringslasten begroting 2026 - 2029							
Gemeente	Inwoners per 1 januari 2025	%	Basis taken MGR	Module 1 extra taken	Module 1 totaal	Module 2	Totaal
	#	%			€	€	€
Beesel	13.524	2,57%	88.297	-	88.297	23.563	111.861
Bergen	13.062	2,48%	85.281	-	85.281	22.759	108.039
Gennep	17.785	3,37%	116.117	-	116.117	30.988	147.105
Horst aan de Maas	44.242	8,39%	288.853	-	288.853	77.085	365.938
Peel en Maas	45.881	8,70%	299.554	-	299.554	79.941	379.494
Venlo	103.984	19,73%	678.904	-	678.904	181.176	860.080
Venray	44.807	8,50%	292.542	-	292.542	78.069	370.611
Echt-Susteren	32.269	6,12%	210.682	67.565	278.247	56.224	334.471
Leudal	36.108	6,85%	235.746	75.603	311.350	62.913	374.262
Maasgouw	24.502	4,65%	159.972	51.303	211.274	42.691	253.965
Nederweert	17.512	3,32%	114.335	36.667	151.001	30.512	181.513
Roerdalen	20.836	3,95%	136.037	43.627	179.663	36.304	215.967
Roermond	61.210	11,61%	399.635	128.162	527.798	106.649	634.447
Weert	51.355	9,74%	335.293	107.528	442.821	89.478	532.299
Totaal	527.077	100,00%	3.441.246	510.455	3.951.701	918.350	4.870.051

6.2. Verdeling saldo regionale begroting BW MO B&P

Verdeling Saldo regionale begroting				
Functie	Verdeel sleutel 2025	Begrotings-wijziging 2025	Verdeel sleutel 2026 *)	Begroting 2026-2029
	%	€	%	€
Beesel	1,42%	434.925	2,28%	623.193
Bergen	2,49%	761.259	2,14%	583.905
Gennep	1,47%	449.357	2,21%	605.180
Horst aan de Maas	4,38%	1.337.730	5,26%	1.438.777
Peel en Maas	8,01%	2.448.516	6,33%	1.730.880
Venlo	27,49%	8.400.621	25,24%	6.898.344
Venray	10,90%	3.332.021	12,27%	3.354.423
Echt-Susteren	5,26%	1.608.161	5,61%	1.532.254
Leudal	6,33%	1.934.872	4,17%	1.139.330
Maasgouw	3,31%	1.011.311	3,10%	846.519
Nederweert	1,83%	559.988	2,33%	637.964
Roerdalen	2,73%	834.075	3,10%	848.235
Roermond	11,90%	3.636.169	15,12%	4.132.376
Weert	12,46%	3.808.995	10,84%	2.961.620
Totaal	100,00%	30.558.000	100,00%	27.333.000

*) voor de verdeelsleutel 2026 geldt het voorbehoud dat deze mogelijkerwijs nog aangepast wordt. Definitieve besluitvorming in het algemeen bestuur volgt in 2025.

6.3. Structureel en reëel evenwicht

STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT		
Alle bedragen x € 1.000	Begrotings wijziging 2025	Begroting 2026
Saldo Baten en lasten	-270	-
Toevoegingen aan reserves	-	-
Onttrekkingen aan reserves	270	-
Jaarrekeningsaldo na bestemmingen	-	-
Waarvan incidenteel baten en lasten (Saldo)	-438	-
Structureel jaarrekeningsaldo	-438	-

Overzicht incidentele baten en lasten	Begrotings wijziging 2025	Toelichting
Baten		
Overige baten	-	
Lasten		
Personeelskosten		
- Ingehuurd Personeel	243	Incidentele inhuur voor wat betreft aanpassing GR, nieuwe aanbestedingen segment 2,3, en 4 ., kwartiermaker en projectleider evaluatie Segment 1
Bedrijfsvoering		
- Inrichtingskosten kantoor	35	Extra kosten in verband met voorgenomen aansluiting Midden-Limburgse gemeenten
- projectkosten data warehouse	55	Implementatiekosten van data warehouse
- Juridische kosten	15	Betreft extra juridische kosten inzake financiële ondersteuning van een zorgaanbieder.
- Tarievenonderzoek	40	In verband met de nieuwe contracteringen en verlengingen van de contracten in 2026 heeft er een tarievenonderzoek plaatsgevonden.
- Advieskosten	50	Betreft extra advieskosten inzake de nieuwe contractering in 2026 voor de segmenten 2,3 en 4.
Incidentele baten en lasten voor mutatie reserve	-438	

Het structureel verwachte saldo voor de herziene begroting 2025 bedraagt negatief € 438.000. hiervan heeft € 270.000 betrekking op een vrijval uit de bestemmingsreserve. Het restant bedrag € 168.000 wordt gedekt vanuit de bijdrage van de gemeenten.
Voor de begroting 2026 en volgende jaren zijn geen incidentele baten en lasten voorzien, waarmee er sprake is van een structureel evenwicht.

6.4. Overzicht taakvelden

OVERZICHT TAAKVELDEN				
Uitvoering modules	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026- 2029
Taakveld 6.1 Samenkracht en Participatie				
Baten	1.833	1.717	1.799	3.381
Lasten	1.876	1.717	2.045	3.381
Toevoegingen aan reserves	-224	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	227	-	246	-
Saldo baten en lasten taakveld 6.1	-40	-	-	-
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+				
Baten	1.100	802	759	891
Lasten	708	802	783	891
Toevoegingen aan reserves	-16	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	19	-	24	-
Saldo baten en lasten taakveld 6.81	395	-	-	-
Taakveld 0.4 Overhead				
Baten	554	650	734	847
Lasten	554	650	734	847
Saldo baten en lasten taakveld 0.4	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-	-	-	-
Totaal baten	*3.487*	*3.169*	*3.292*	*5.119*
Totaal lasten	*3.138*	*3.169*	*3.562*	*5.119*
Saldo baten en lasten voor mutatie reserves	*349*	-	*-270*	-
Toevoegingen aan reserves	-240	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	246	-	270	-
Saldo baten en lasten uitvoering modules	355	-	-	-

OVERZICHT TAAKVELDEN				
Regionale begroting BW MO B&P	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begrotings-wijziging 2025	Begroting 2026- 2029
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+				
Baten	63.466	59.708	63.836	63.986
Lasten	63.466	59.708	63.836	63.986
Saldo baten en lasten BW MO B&P	-	-	-	-

Sociaal Domein
LIMBURG - NOORD

UITVOERINGSPLAN

2026 - 2028

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 3

2. Inleiding 4

3. Reflectie op het voorgaande plan 6

4. Route naar het nieuwe plan 7
   - 4.1. Hoe is het plan tot stand gekomen? 7
   - 4.2. Stakeholderanalyse 8

5. Ontwikkelingsthema's 2026 - 2028 9
   - 5.1. Doorontwikkeling uitvoeringstaken MGR 9
   - 5.2. Verduidelijking van taken en rollen in de uitvoering van de MGR/ gemeenten 11
   - 5.3. Nieuwe afstemming toegang/beleid/MGR 13
   - 5.4. Integratie van de uitvoeringstaken van de MGR Midden-Limburg/ Noord-Limburg 14
   - 5.5. 2026 - 2028 in hoofdlijnen 14

6. Slotwoord 15

1. Voorwoord

Samenwerken en verbinden

Voor u ligt het **Uitvoeringsplan 2026-2028** van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR). De afgelopen twee jaar heeft de MGR verdere stappen gezet naar een professionele uitvoeringsorganisatie. De organisatie staat ten dienste van het sociaal domein in Noord- en Midden-Limburg.

Er heeft het eerste kwartaal van 2025 een evaluatie plaatsgevonden over het plan 2023-2025. Mede op basis van die evaluatie is samen met de gemeenten de koers voor de komende drie jaar uitgewerkt in dit voorliggende uitvoeringsplan. De MGR levert een uitvoeringsplan op hoofdlijnen, waarbij er jaarlijks een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld.

Samen met de 14 gemeenten staat de MGR aan de lat om het sociaal domein zo in te richten dat zorg beschikbaar is, dat deze van goede kwaliteit is en dat het sociaal domein (financieel) beheersbaar is en blijft.

De MGR vindt de borging van alles wat de afgelopen jaren is opgebouwd een belangrijk goed. Wij blijven continu onderzoeken welke meerwaarde de MGR voor de regio kan hebben. Met als uitgangspunt dat gemeenten hier (schaal)voordeel van ervaren.

Ik bedank eenieder die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit uitvoeringsplan. Met deze koers gaat de MGR een inspirerende toekomst tegemoet waarbij we samen met gemeenten kunnen inspelen op de veranderende maatschappelijke context.

Janny Kuijpers
Secretaris- directeur

MGR sociaal domein
Noord- en Midden Limburg

2. Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsplan 2026-2028. In dit uitvoeringsplan 2026-2028 bouwen we verder op het uitvoeringsplan 2023-2025, waarmee wij een stabiele basis hebben neergezet. De MGR blijft zich inzetten om doelstellingen van de gemeenten te versterken, samen met de 14 gemeenten. Dit plan geeft antwoord op de vraag op welke hoofdpunten wij onze uitvoering gaan richten de komende jaren. Dit doen wij vanuit onze missie en visie die we in 2023 samen hebben geformuleerd.

Missie

"De MGR werkt voor haar deelnemende gemeenten. Ze heeft als doel om activiteiten in het sociaal domein dusdanig uit te voeren, dat efficiency-, kwaliteits- en continuïteitsvoordelen maximaal benut worden. Dit geldt op het gebied van kennis, kunde en financiën/bedrijfsvoering. Duurzame en continue zorg en ondersteuning wordt op deze manier beter gefaciliteerd dan per gemeente afzonderlijk."

Visie

"De MGR verbindt kennis binnen het sociaal domein Limburg-Noord. Dit doen wij door transparant en integer samen te werken met de deelnemende gemeenten. Iedere gemeente profiteert van de overkoepelende MGR expertise. We bieden schaalvoordelen met de gezamenlijke activiteiten voor de deelnemende gemeenten. Tevens zijn we in staat om optimalisatie van bedrijfsprocessen te realiseren. Gemeenten benutten structureel de voordelen van samenwerking in het sociaal domein. We werken samen aan de transformatie met alle ketenpartners om praktijk en kennis met elkaar te verbinden."

De belangrijkste reden voor het opstellen van dit uitvoeringsplan:

1. Het is een wettelijke verplichting om iedere 3 jaar een nieuw uitvoeringsplan op te stellen;
2. Hierin wordt opnieuw geijkt wat de ambitie voor de MGR wordt voor de periode 2026-2028;
3. Midden-Limburg is al voorwaardig deelnemer aan de MGR en is voornemens vanaf 2026 ook volledig deelnemer op module 1 te worden;
4. Houdbaarheid van de zorg is een belangrijk vraagstuk, waar niet alleen de MGR een rol in heeft, maar waar gemeenten, aanbieders en het Rijk gezamenlijk over in gesprek moeten blijven.

Daarnaast wordt de continue verbetering van de uitvoeringstaken benoemd. Daarbij blijft het van belang beleid en uitvoering op elkaar af te stemmen tussen gemeenten en MGR. De samenhang tussen de 4 sturingselementen, zijnde toegang, contractmanagement, bekostigingsvorm en contractvorm, binnen het sociaal domein is een voorwaarde om betaalbare, beschikbare en kwalitatief passende zorg te bieden. Wij zien een maatschappelijke opdracht voor aanbieders, gemeenten en andere partners om de zorg betaalbaar, beheersbaar en van hoge kwaliteit te houden. Dit is essentieel om ook in de toekomst een duurzaam zorglandschap te waarborgen.

Het uitvoeringsplan is een plan op hoofdlijnen. In tegenstelling tot het voorgaande uitvoeringsplan is het plan 2026-2028 minder gedetailleerd uitgewerkt. De reden hiervoor is dat het sociaal domein constant in beweging is, waardoor de MGR zich moet kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden, maar toch focus blijft houden. Jaarlijks zal in overleg met de gemeenten een uitvoeringsprogramma gemaakt worden waarin de hoofdpunten worden uitgewerkt.

Voordat wij een blik op de toekomst geven, is eerst gekeken naar de resultaten van de afgelopen jaren. In 2022 is voor de MGR het uitvoeringsplan 2023-2025 samengesteld, in brede afstemming met de belanghebbenden van de MGR. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in de 4 beschreven ontwikkellijnen:

1. Uitbouwen van vertrouwen in de MGR;
2. Organisatie/functioneren van de MGR in relatie tot de gouvernance in de regio;
3. Eenduidige samenwerking tussen de gemeenten en de MGR;
4. Effectief datagebruik.

De MGR heeft zich samen met de gemeenten doorontwikkeld op de beschreven ontwikkellijnen. Waar in 2020 het nog vooral over bestaansrecht ging, is de afgelopen jaren flink gewerkt aan de toekomstbestendigheid en professionaliteit van de organisatie. Hierdoor is het vertrouwen in en de samenwerking tussen gemeenten en MGR sterk verbeterd.

In hoofdstuk 3 beschrijven wij een korte reflectie op het oude uitvoeringsplan. Om tot een goed en gedragen uitvoeringsplan te komen is de input verwerkt van de medewerkers van de MGR. Vanzelfsprekend zijn de 14 deelnemende gemeenten in Noord- en Midden-Limburg in diverse sessies geconsulteerd. De route naar het vernieuwde uitvoeringsplan is een weergave van het complexe speelveld waarin we acteren. De route staat beschreven in hoofdstuk 4.

In hoofdstuk 5 staat, aan de hand van 4 vernieuwde ontwikkellijnen, beschreven op welke manier we uitvoering geven aan onze opdracht. Hierin hebben wij geleerd van de werkende elementen uit de verschillende contracten en de verschillen tussen module 1 en module 2.

3. Reflectie op het voorgaande plan

Hoewel het huidige uitvoeringsplan nog loopt tot eind 2025, kan al veel geleerd worden over (de uitvoering van) dit plan tot nu toe. Zowel door de MGR als met de accounthouders MGR[1] is teruggekeken naar dit plan, met als doel de positieve punten te behouden en de aandachtspunten te verbeteren in het plan 2026-2028.

Tijdens de reflectie is vooral benoemd wat behouden moet blijven, wat losgelaten mag worden en wat toegevoegd mag worden. De beelden die de MGR daarbij heeft sluiten goed aan bij de beelden van de accounthouders. Een overzicht van de uitkomsten van de reflectie is als volgt:

Behouden	Loslaten	Toevoegen
Accounthouders in positie houden; belangrijke spil tussen MGR en gemeenten in voorbespreking bestuursvergaderingen.	Kritisch kijken naar (hoeveelheid) rapportages. Voor wie en voor welke behoefte?	Meer samenhang zoeken tussen rapportages MGR en P&C cyclus gemeenten.
Onderling vertrouwen is groot door korte lijnen en stabiele bezetting.	MGR mag duidelijker bij haar opdracht blijven; niet alle onderwerpen die nu via de MGR lopen horen daar.	Balans in expertise van accounthouders over domeinen. Zorg voor brede oriëntatie van domeinen[2].
Zichtbaarheid en herkenbaarheid van MGR: Eenduidigheid in communicatie vanuit MGR is vergroot, o.a. door aanstellen procesregisseurs, vernieuwde website en stabiliteit van het team.	Verwachtingsmanagement m.b.t. kennis en expertise van de MGR blijft continu aandachtspunt; nieuwe ontwikkelingen leiden tot nieuwe verwachtingen.	Het gebruik van data (nog meer) afstemmen op behoefte. Balans zoeken in 'need to know' en 'nice to know'.
Datalandschap stevig gepositioneerd in regio, waarbij data actief gedeeld wordt met aanbieders en gemeenten.		Duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden gemeenten en MGR.
		Op verschillende domeinen ontbreekt gezamenlijk regionaal beleid, dit zorgt voor uitdagingen, omdat er op detailniveau verschil is tussen de gemeenten.

[1] Accounthouders MGR zijn het eerste aanspreekpunt voor gemeenten en de MGR over MGR- gerelateerde onderwerpen. Zij bereiden samen met de MGR de bestuurlijke overleggen voor. Elke gemeente heeft een accounthouder MGR.

[2] Met domeinen wordt Jeugd en WMO/ participatie bedoeld.

4. Route naar het nieuwe plan

4.1 Hoe is het plan tot stand gekomen?

Om te komen tot een goed gedragen plan, hebben alle 14 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten hun input geleverd. De accounthouders zijn voor drie stakeholdersessies uitgenodigd. Het doel van de stakeholdersessies, waarbij zowel accounthouders als medewerkers van de MGR aanwezig waren, was het breed ophalen van input vanuit gemeenten voor het uitvoeringsplan 2026-2028.

De MGR heeft als missie dat ze 'werkt voor haar deelnemende gemeenten', dus is het voor de MGR van groot belang goed aan te sluiten bij de wensen en verwachtingen van de verschillende gemeenten. Omdat de verwachtingen per gemeente verschillen, wil de MGR de dialoog hierover tussen de 14 gemeenten graag centraal organiseren via stakeholdersessies. De verwachting wordt op deze manier niet alleen gedeeld met de MGR, maar gemeenten kunnen ook van elkaars inzichten en verwachtingen leren.

Tijdens de stakeholdersessies is door middel van gestructureerde en interactieve werkvormen veel input opgehaald rondom 4 thema's die met de deelnemers zijn gekozen als verdiepende onderwerpen;

- Doorontwikkeling op basistaken
- Taken en rollen in uitvoering tussen MGR/gemeenten
- Nieuwe afstemming toegang/beleid/MGR
- Integratie van de uitvoeringstaken van de MGR Midden-Limburg/Noord-Limburg

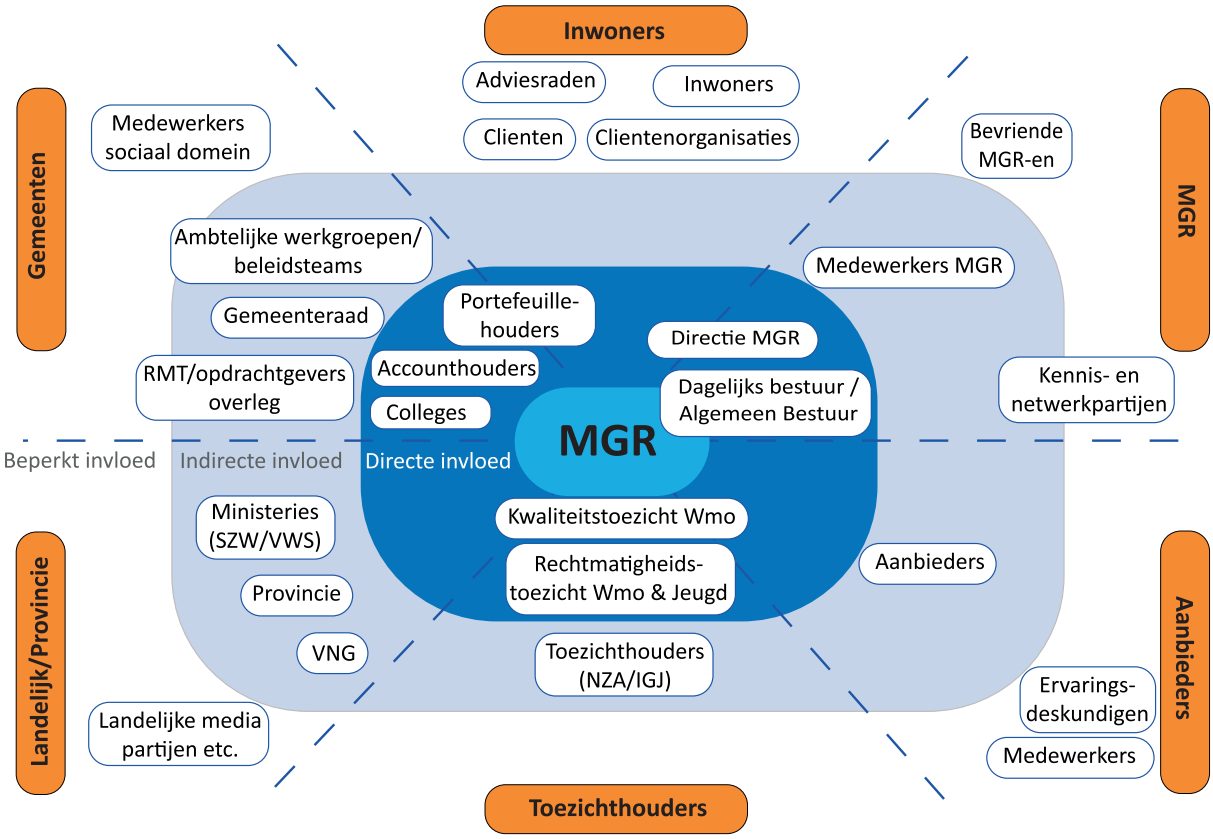
Vanwege de gezamenlijke opgave om de zorg betaalbaar, beheersbaar en van goede kwaliteit te houden is nog een verdiepende sessie gedaan met specifieke focus op het jeugddomein.
Is de MGR verantwoordelijk voor het inzicht geven in, of dient de MGR te sturen en grip te krijgen op de (financiële) beheersbaarheid?

De MGR is zeer positief over de proactieve insteek van alle deelnemers aan de sessies, de geleverde input, de openheid van de discussies en de kritische, constructieve houding van iedereen.

4.2 Stakeholderanalyse

Een goede stakeholdermapping voor de MGR is van belang om ervoor te zorgen dat niemand vergeten wordt bij de uitvoering van het uitvoeringsplan en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Het is van belang voor een ieder die in relatie staat met de MGR zicht te hebben op het stakeholdersveld waarmee de MGR te maken heeft. In de volgende afbeelding is een verfijning t.o.v het vorige uitvoeringsplan uitgewerkt.

5. Ontwikkelingsthema's 2026 - 2028

In dit hoofdstuk gaan we in op de 4 ontwikkelthema's waar de MGR de komende jaren mee aan de slag gaat. Deze ontwikkelthema's zijn naar boven gekomen tijdens de stakeholdersessies en zijn belangrijk voor een succesvolle uitvoering van de opdracht van de MGR.

De vier thema's zijn:
1. Doorontwikkeling uitvoeringstaken MGR
2. Verduidelijking van taken en rollen in de uitvoering tussen MGR / gemeenten
3. Nieuwe afstemming toegang – beleid – MGR
4. Integratie uitvoeringstaken van de MGR Midden Limburg / Noord Limburg

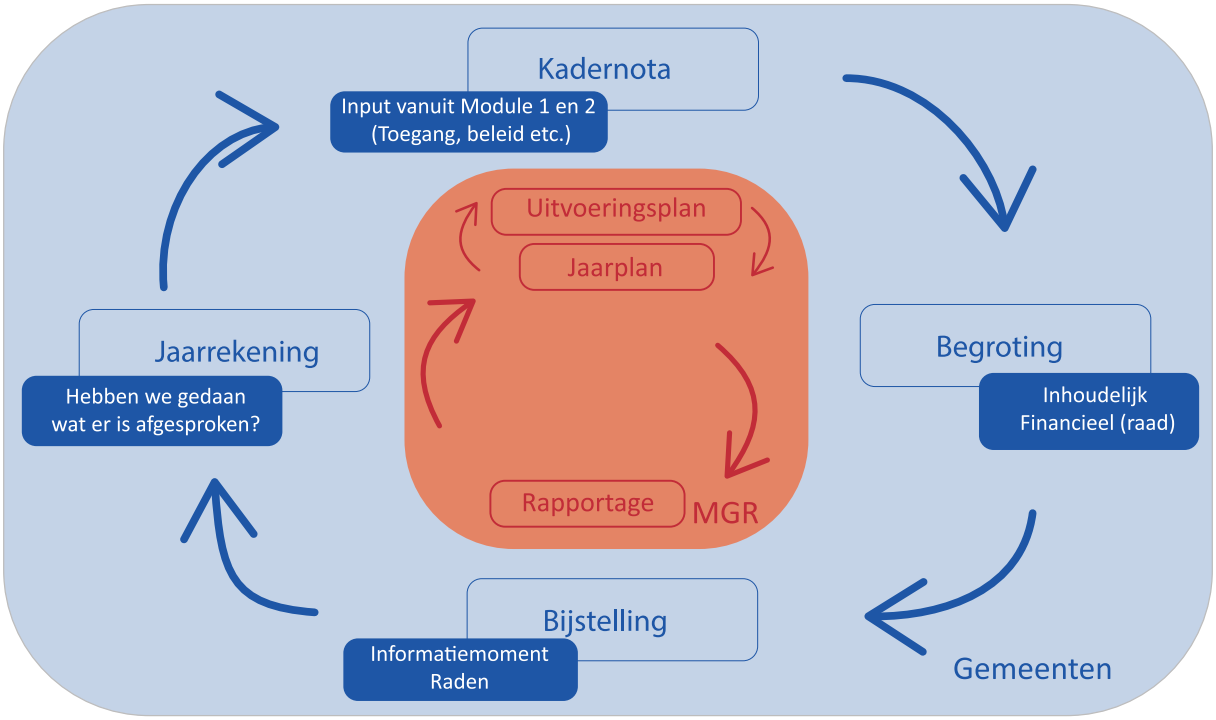
5.1 Doorontwikkeling uitvoeringstaken MGR

De focus voor dit thema ligt op de basistaken van de MGR, waarvan genoemd is dat deze verder doorontwikkeld mogen worden naar 2028 toe. Het doorontwikkelen van de MGR is een continue-proces, wat zich niet alleen beperkt tot de volgende twee onderwerpen. Echter, door deze twee onderwerpen continu te benoemen wordt duidelijk richting gegeven aan welke taken prioriteit hebben:

- PDCA cyclus bedrijfsvoering
- Data gedreven werken

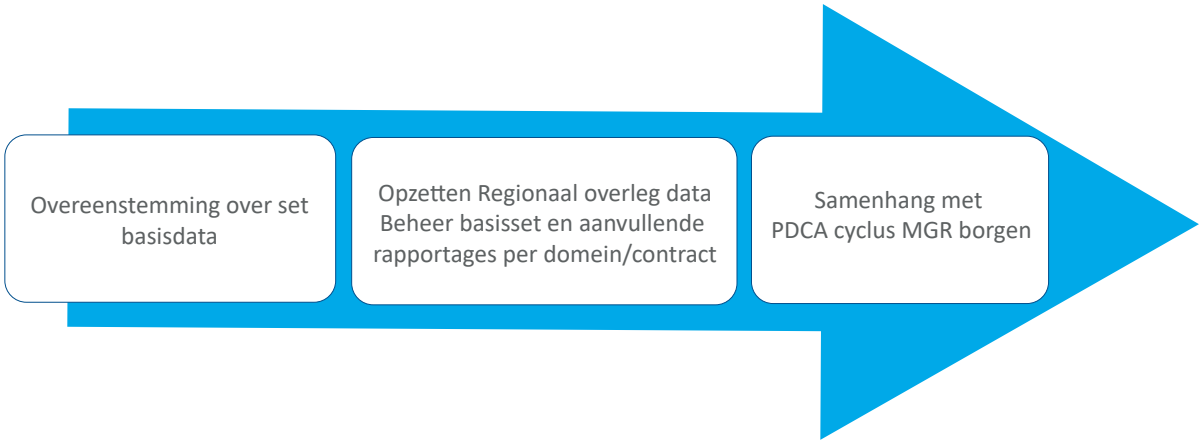
PDCA cyclus bedrijfsvoering
De Plan – Do – Check – Act cyclus MGR, waarin de MGR aangeeft wat ontwikkelingen zijn binnen de verschillende modules, moet beter aansluiten bij de planning en verantwoordingscyclus op inhoud en bedrijfsvoering van de gemeenten. Door het niet synchroon lopen van de verschillende cycli, wordt de waarde van de opgeleverde stukken van de MGR niet altijd optimaal gebruikt.

Wat gaan we doen?
Tijdens de stakeholdersessies is een eerste opzet gemaakt van een PDCA cyclus van gemeenten (lichtblauwe deel) en de aansluiting daarop vanuit de MGR (rode blok). Hierdoor zou het aantal rapportages voor de MGR terug gaan van 3 naar 2, welke op een natuurlijker moment in de PDCA cyclus van gemeenten vallen. Bijkomend voordeel is dat er meer tijd vrij komt om te besteden aan de kerntaken van de MGR.

De komende periode werken we het bovenstaande schema samen met de accounthouders van gemeenten verder uit. We werken aan een concreet voorstel om optimaal aan te sluiten op de gemeentelijke PDCA cyclus. Ook wordt er gekeken naar de inhoudelijke opbouw van de rapportages en zullen daar verbeteringen in doorgevoerd worden. Het plan van aanpak zal terugkomen in de uitvoeringsprogramma's die jaarlijks worden opgesteld.

Datagedreven werken
Het data-dashboard van de MGR is stevig gepositioneerd in regio, en de data wordt actief gedeeld met aanbieders en gemeenten. Er zijn veel data beschikbaar, maar soms wordt scherpte en focus gemist. De hoeveelheid data kan een risico zijn. De MGR kan een belangrijke rol pakken om effectief en doelmatig data-gebruik te stimuleren om data gedreven te kunnen sturen. De MGR wordt gevraagd om de gemeenten mee te nemen in het proces en om te komen tot passende data-dashboards. Op basis van deze set kunnen trends inzichtelijk gemaakt worden, wat bijdraagt aan de sturing binnen het sociaal domein.

Wat gaan we doen?
Om wildgroei in aanvullende rapportages te beperken, is vanuit de stakeholder sessies aangegeven te werken met een 'Regionaal Overleg Data'. Een overleg waarin data, data-definities en nieuwe rapportage-aanvragen samenkomen. Op deze manier wordt het instrument van data die beschikbaar zijn, zo effectief mogelijk ingezet. Het Regionaal Overleg Data zal een plan van aanpak maken wat landt in de uitvoeringsprogramma's. In het Regionaal Overleg Data werken we samen uit hoe we als organisatie beslissingen niet langer op gevoel nemen, maar op basis van feiten. Dit staat of valt met de juiste werkwijze rondom het verzamelen, opslaan, verwerken en analyseren van data in de hele organisatie. We beschrijven een continu proces dat geïmplementeerd wordt in de organisatie.

5.2 Verduidelijking van taken en rollen in de uitvoering van MGR/gemeenten

De uitvoering van taken en rollen van de MGR heeft continu aandacht en aanscherping nodig. Doordat de verwachtingen vanuit de maatschappij continu ontwikkelen, veranderen ook de verwachtingen vanuit gemeenten richting de MGR. Nieuwe ontwikkelingen leiden tot nieuwe verwachtingen. Hierdoor is het vanzelfsprekend en juist goed dat dit een onderwerp van gesprek blijft tussen betrokken partijen. Het belang van de rol van de accounthouders is daarmee onverminderd relevant en ondersteunt in hoge mate de samenwerking tussen MGR en gemeenten.

Om een beeld te krijgen van welke onduidelijkheden er zijn, is tijdens de stakeholdersessie gesproken over voorbeelden/casuïstiek waarin dit aan de orde was. De MGR merkt verschil in verwachtingen vanuit gemeenten over de verstrekte opdracht. In het oog springend voorbeeld hiervan is de vraag of de MGR verantwoordelijk is voor het beheersen/bewaken van kosten of voor het waarnemen van kostenontwikkelingen? Hierbij vraagt jeugdzorg meer aandacht. In de huidige maatschappelijke situatie is schaarste in middelen (geld) en capaciteit (van zorgaanbieders en gemeenten).

In een verdiepende sessie met stakeholders, is specifiek ingegaan op het verhelderen van deze verwachting. Het doel was het verkennen van de ambitie die leeft binnen gemeenten en de MGR over de positie t.o.v van kostenontwikkelingen. Hierbij is gedefinieerd wat wordt verstaan onder beide begrippen:

- Waarnemen van kostenontwikkelingen: signaleren, observeren en input leveren aan de gemeenten en aanbieders.
- Beheersen/ bewaken van kostenontwikkelingen: grip krijgen op kosten en binnen de financiële beschikbare middelen houden.

Vervolgens zijn de voor- en nadelen van beide manieren in kaart gebracht door de aanwezigen. In het onderstaande schema is het resultaat zichtbaar:

Waarnemen van kostenontwikkelingen

Genoemde elementen/kenmerken	
Erkennen positie gemeenten	Risico dat niet geacteerd wordt op waarnemingen
Begroting ligt bij gemeenten	Geen uniformiteit
Minder intensief	Kans op uitspelen door aanbieders
Scherp signaleren	Geen krachtige regio als opdrachtgever aan aanbieders
Onafhankelijke positie	

Beheersen/bewaken van kosten

Genoemde elementen/kenmerken	
Meer uniformiteit	Gemeente blijft eigenaar van de financien
Voordelen voor de uitvoering	Onderlinge verschillen tussen gemeenten
Efficiency (personele inzet)	Grip op 3e verwijzers
Gemeenten hebben meer ruimte om te investeren in het voorliggende veld	
Invloed op aanbieders neemt toe	
Met elkaar langetermijn doelstellingen maken	

Het verschil tussen beide manieren is goed zichtbaar, waarbij door de aanwezigen is bevestigd dat ´waarnemen´ de huidige manier is waarop de MGR haar rol uitvoert. In een volgende stap hebben de aanwezigen aangegeven met welke ambitie de MGR aan de slag zou moeten gaan.

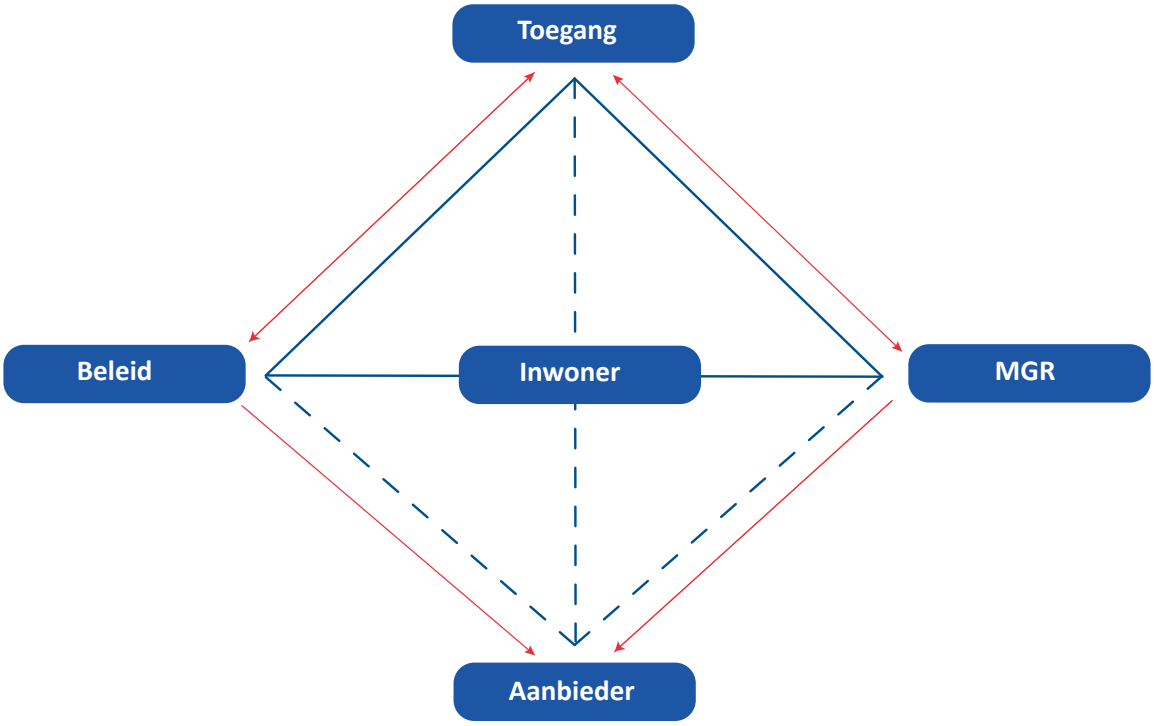
Vanuit gemeenten is het beeld erg verdeeld (50/50), daarentegen is er vanuit de MGR (M) een voorkeur voor de richting van ‘beheersen en bewaken van kosten’. De voornaamste reden is om naast op lokale schaal ook met aanbieders op regionale schaal het financiële effect te zien. De tweedeling vanuit gemeenten onderstreept het verschil in (impliciete) verwachtingen en bevestigt daarmee de ervaringen van de MGR.

Wat gaan we doen?
De komende jaren gaat de MGR met de gemeenten aan de slag om tot een eenduidige opdracht te komen als het gaat om beheersen van kosten van gemeenten en de regio. We optimaliseren onze processen zodra de opdracht aan de MGR eenduidig en helder is. Dit kan per domein verschillen tussen jeugdwet en wmo/participatie. Dit heeft vooral te maken met de (financiële) schaarste. De behoefte van de gemeenten is hierin leidend.

5.3 Nieuwe afstemming toegang/beleid/MGR

De afstemming tussen de MGR, de toegangen en beleid van de 14 gemeenten vraagt verbetering. Deze verbetering is wederom gericht op het beschikbaar houden van de zorg die nodig is, zorgen dat de zorg van goede kwaliteit is en dat de kosten beheersbaar zijn. In module 2 van de MGR is dit concreet ingeregeld door de coördinator toegang en de procesregisseur beleid.

Wat gaan we doen?
Het bovenstaande schema geeft de communicatielijnen weer binnen de afstemming beleid, toegangen, aanbieders en MGR. De werkende elementen van module 2 zullen besproken worden tussen de MGR en de gemeenten om tot een nieuwe afstemming voor module 1 te komen. Hierbij maken we een plan van aanpak waarin duidelijker wordt omschreven hoe de MGR, beleid en toegang zich tot elkaar verhouden en hoe deze elkaar kunnen versterken.

Verbeterde afstemming moet leiden tot:
- Kostenbeheersing
- Afstemmingsafspraken
- Uniformiteit
- Passende zorg bij doelgroep
- Inzicht in zorgvraag vs zorgaanbod
- Uniformiteit i.r.t. data (KPI's zorgcontracten)
- Toename kwaliteit van zorg
- Samenwerken waar kan en verschillen transparant maken
- (Regionaal) gedragen beleid
- Evenredige bijdrage gemeenten

5.4 Integratie van de uitvoeringstaken van de MGR Midden Limburg/Noord Limburg

Midden-Limburg is al volwaardig deelnemer aan de MGR en is voornemens om met ingang van 2026 ook volledig deelnemer binnen module 1 te worden. De integratie van de uitvoeringstaken is een opgave waar zorgvuldig naartoe gewerkt moet worden. In de stakeholdersbijeenkomsten is stilgestaan bij het traject om te komen tot een succesvolle integratie. In het onderstaande schema zijn elementen weergegeven die hier een bijdrage aan leveren.

Visie/cultuur	Verbinding MGR-Toegang-Beleid	Veiligheid	Transparantie	Beste van de twee werelden combineren
	'Som meer dan de delen'	Cultuuromslag wij-zij niet belemmerend		
Organisatorische inrichting	Domeingericht werken	Eenduidigheid contractering	Geen 'zelfstandige eilandjes' binnen de MGR zonder verbinding	Aandacht organisatie lokaal
	Oog voor lokale belangen	Beheersbaarheid contract portefeuille	Gezamenlijk minimale set taken	
Randvoorwaarden	Op hoofdlijnen afgestemd beleidskader	Omliggende structuur ingeregeld	Perspectief toegevoegde waarde	Duidelijk escalatiemodel/ managementstructuur
	Uniformeren waar mogelijk, ook in rollen en taken	Afspraken bijdragen lokale gemeenten	Rolduidelijkheid voor de taken en verschillende lagen	

De verticale factoren zijn in het volgende overzicht vertaald naar oplossingsrichtingen. Op deze manier wordt duidelijk op welke manier een succesvolle integratie bereikt kan worden.

Visie/cultuur	Organisatorische inrichting	Randvoorwaarden
Verbinding MGR-Toegang-Beleid	Domeingericht werken	Omliggende structuur ingeregeld
Beste van de twee werelden combineren	Gezamenlijk minimale set taken	Op hoofdlijnen afgestemd beleidskader
Kwartiermaker maakt plan	Beginnen met verschillen qua taken (per functie) te brengen tussen Midden- en Noord-Limburg	Breng in kaart hoe omliggende structuren nu ingeregeld zijn (besluitvorming, maandaat etc.)
	Besluitvorming over wat we gezamenlijk (on)acceptabel vinden	Welke basisafspraken zijn er nodig om prettig en efficient (regionaal) samen te werken?

Wat gaan we doen?
De bovenstaande inzichten worden gedeeld met de kwartiermaker die de opdracht heeft om de integratie van Noord- en Midden-Limburg te begeleiden. De kwartiermaker levert in september 2025 een plan van aanpak op waaraan de MGR, na besluitvorming van de colleges, samen met de gemeenten uitvoering gaat geven. Nieuwe taken worden opgepakt en bestaande taken worden op elkaar afgestemd. Daarnaast worden bestaande contracten met elkaar vergeleken en worden binnen de mogelijkheden met elkaar in lijn gebracht.

5.5 2026 - 2028 in hoofdlijnen

Dit uitvoeringsplan wordt vertaald in een jaarlijks uitvoeringsprogramma. Wij stemmen met onze accountmanagers af welke onderdelen in dat jaar concreet worden uitgewerkt. In het uitvoeringsprogramma wordt ook duidelijk op welke manier naar resultaat wordt toegewerkt en welke tijdlijn hierin passend is. Op dit proces is een PDCA cyclus van toepassing.

6. Slotwoord

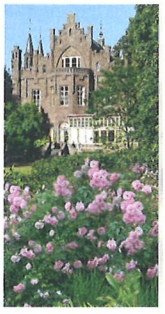
Met dit uitvoeringsplan is een koers vastgesteld die gaat zorgen voor aanscherping van de stappen die de afgelopen jaren zijn gezet. De MGR ziet mogelijkheden om de regionale samenwerking in het sociaal domein te verdiepen en voordelen verder te verzilveren op het gebied van kosten, kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit voor gemeenten.

gemeente roerdalen

Aan College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

uw kenmerk	ons kenmerk	contactpersoon
	2025/G017	Monique Heijnens
onderwerp	**datum**	**telefoon**
Ontwerpbegroting 2026-2029 (incl. begrotingswijziging 2025) en uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN	23-4-2025	0475 - 447405

Geacht college,

Op 23 april 2025 hebben wij van het Dagelijks Bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Limburg-Noord (SD LN) de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN ontvangen.

Het Dagelijks Bestuur van de MGR SD LN stelt de gemeenteraad in de gelegenheid om vóór 18 juli 2025 eventuele zienswijze(n) schriftelijk kenbaar te maken.
Het Dagelijks Bestuur zal vervolgens de ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN aan het Algemeen Bestuur aanbieden ter vaststelling.

U wordt hierbij verzocht om ten aanzien van de voorliggende ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN een inhoudelijk advies uit te brengen aan de gemeenteraad.
De gemeenteraad is voornemens om deze ontwerpbegroting 2026-2029 inclusief de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028 MGR SD LN te behandelen in de raadsadviescommissie van 10 juni 2025 en de raadsvergadering van 2 juli 2025

Met vriendelijke groet,

De griffier,

M. Heijnens-Coenjaerts

Bijlagen:
- Aanbiedingsbrief MGR SD LN
- Ontwerpbegroting 2026-2029 (incl. begrotingswijziging 2025)
- Uitvoeringsplan 2026-2028

bezoekadres Schaapsweg 20, 6077 CG Sint Odiliënberg
postadres Postbus 6099, 6077 ZH Sint Odiliënberg
telefoon 0475 538 888 **e-mail** info@roerdalen.nl
website www.roerdalen.nl

gemeente roerdalen

Brief aan de gemeenteraad

zaaknummer	uw kenmerk	contactpersoon
Z25-055369		Frans Kuijpers
onderwerp	**datum**	**telefoon**
Verzoek om inhoudelijk advies College MGR SD LN	20 mei 2025	0475 - 538 888

Geachte leden van de gemeenteraad,

In uw brief van 23 april 2025 vraagt u ons college om een inhoudelijk advies uit te brengen ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2026-2029, begrotingswijziging 2025 en uitvoeringsplan 2026-2028 MGR sociaal Limburg-Noord. In deze brief treft u ons inhoudelijk advies.

Ontwerpbegroting 2026-2029
Wij adviseren u geen zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2026-2029 van de MGR sociaal domein Limburg-Noord. Wel vragen wij u om er op aan te dringen dat eventuele wijzigingen van de Begroting die verband houden met de aansluiting van de Midden-Limburgse gemeente meteen te melden.

De Ontwerpbegroting 2026-2029 is opgesteld op basis van de gemaakte afspraken en uitgangspunten. Een van die uitgangspunten betreft de indexering vanwege kosten- en loonstijgingen (4% voor 2026). Een andere afspraak, is het voornemen tot toetreding van de Midden-Limburgse gemeenten tot module 1. Dit leidt tot een uitbreiding van de formatie en heeft dus impact op de begroting van de MGR. De benodigde besluitvorming ter wijziging van de gemeenschappelijke regeling loopt en is vóór 31 december 2025 afgerond. Deze uitbreiding verloopt budgettair neutraal. Nu voert de gemeente Roermond deze taken voor ons uit. Het geld dat wij hiervoor aan de gemeente Roermond betalen, wordt vanaf 1 januari 2026 aan de MGR betaald. Daarnaast is er afgesproken om het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet per 1 januari 2026 onder te brengen bij de MGR.

Uitvoeringsplan 2026-2028
Wij adviseren u er bij het bestuur van de MGR sociaal domein Limburg-Noord op aan te dringen om in het uitvoeringsplan 2026-2028 duidelijk de opdracht te geven om zo snel mogelijk door te groeien naar de rol 'beheersen' en dit als eenduidige opdracht in het uitvoeringsplan te formuleren.

Het plan maakt duidelijk waar de komende periode aan welke vier punten gewerkt gaat worden. Het vierde hoofdpunt betreft de integratie van Midden-Limburg in module 1. Voor wat betreft het eerste hoofdpunt, de inhoudelijke doorontwikkeling van de basistaken is er geen discussie of onduidelijkheid en ook over het derde, de betere afstemming tussen MGR en de lokale toegang bestaat geen discussie of onduidelijkheid.

Die is er wel rond het tweede punt, de taak- en rolverdeling tussen de MGR en de gemeenten. Centraal hierin staan twee begrippen:

- *Waarnemen*: Signaleren, observeren en input leveren aan de gemeenten en aanbieders;
- *Beheersen*: Sturen op kostenbeheersing, verdeling van schaarse middelen en vraag en aanbod in de keten.

In het *Uitvoeringsplan* is te lezen dat gemeenten hierover verdeeld zijn. En dat de MGR de komende jaren: *"met de gemeenten aan de slag om tot een eenduidige opdracht te komen als het gaat om beheersen van kosten van gemeenten en de regio."*

Wij onderschrijven het doel van de MGR om de activiteiten dusdanig uit te voeren dat efficiency-, kwaliteits- en continuïteitsvoordelen maximaal benut worden op het gebied van kennis, kunde en financiën/bedrijfsvoering. De voordelen van deze gemeentelijke samenwerking zijn gebaat bij een MGR die naast waarneemt ook beheerst.

Als gemeenten willen we in de basis allemaal hetzelfde: we willen inzicht in de verleende hulp en via dat inzicht willen we de uitgaven aan hulp kunnen beheersen. Als je hetzelfde wilt, is het efficiënter om het samen te doen. Efficiënter voor de samenwerkende gemeenten en voor de aanbieders want in plaats van 14 gespreksrondes met 1 aanbieder, volstaat een gespreksronde namens 14 gemeenten. In plaats van 14 net iets verschillende vragen en verzoeken, één verzoek

Ook vergroot samendoen de effectiviteit. Als samenwerkende gemeenten voorkomen we dat we tegen elkaar worden uitgespeeld en staan we veel steviger in onze rol als opdrachtgever. Samen leggen we meer gewicht in de schaal dan ieder apart.

Dit vraagt kennis, expertise en vooral menskracht (tijd). Voor een individuele gemeente, vooral een kleine gemeente als Roerdalen, vormen alle drie een uitdaging. Door samen te werken kunnen we die uitdaging tackelen. Hierdoor kunnen we samen de kennis en expertise in huis halen en tijd besparen. Tijd die we als gemeente kunnen gebruiken om daar te investeren waar we echt het verschil kunnen maken en dat is het voorliggend veld, onze lokale basis.

Artikel 23 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord bepaalt dat het algemeen bestuur een uitvoeringsplan vaststelt waarin in grote lijnen wordt aangegeven wat men voornemens is de komende periode te gaan uitvoeren. Het uitvoeringsplan beslaat een periode van 3 jaar en mag niet worden vastgesteld nadat de gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om een zienswijze te geven op het concept uitvoeringsplan.

Begrotingswijziging 2025

Wij adviseren u de begrotingswijziging voor kennisgeving aan te nemen.
In 2024 en begin 2025 zijn er een aantal ontwikkelingen geweest die effect hebben op de begroting van 2025, waarvan de initiële begroting in 2024 is vastgesteld. Dat zijn:

1. CAO-ontwikkelingen en reguliere kostenontwikkelingen (5% voor 2025)
2. Het opnemen in de begroting van extra werkzaamheden voor het afronden van een aantal in 2024 opgestarte activiteiten. Deze activiteiten betreffen externe ondersteuning

voor de nieuwe contractering Jeugd segment 2, 3 en 4 Noord-Limburg, tarievenonderzoek, onderzoek bekostigingsmethodiek en inhuur projectleider verlenging contract Jeugd segment 1. Voor de afronding van deze activiteiten heeft de MGR in 2024 een bestemmingsreserve gevormd.

3. Aanpassing van de regionale begroting BW MO B&P aan hand van de meest recente beschikbare informatie.

Financiële gevolgen

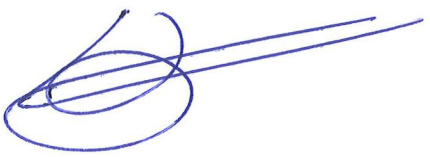
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025	*BW2025-1*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*
Uitvoeringskosten module 1					
- Begroting MGR	*15.141*	*179.663*	*179.663*	*179.663*	179.663
- Begroting Roerdalen	15.141	179.663	179.663	179.663	179.663
Verschil	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
- Uitvoeringskosten module 2					
- Begroting MGR	*20.629*	*36.304*	*36.304*	*36.304*	36.304
- Begroting Roerdalen	23.070	23.070	23.070	23.070	23.070
Verschil	***2.441***	***-13.234***	***-13.234***	***-13.234***	***-13.234***
Regionaal saldo (te ontvangen van MGR)					
- Begroting MGR	834.075	848.235	848.235	848.235	848.235
- Begroting Roerdalen	*716.180*	*716.180*	*716.180*	*716.180*	716.180
Verschil	***117.895***	***132.055***	***132.055***	***132.055***	***132.055***
Totaal effect op begroting Roerdalen	***120.336***	***118.821***	***118.821***	***118.821***	***118.821***

* Groene bedragen hebben een positief effect op de begroting, rode bedragen hebben een negatief effect op de begroting.

De toename in kosten module 2 zijn een gevolg van het onderbrengen van het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht bij de MGR.

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

L.H.C. Bijl mr. M.D. de Boer-Beerta

Bijlage(n): geen

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Ontwerp begroting 2026 en versterkingsplan GGD van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
Indiener agendapunt:	Raadspresidium
Portefeuillehouder:	burgemeester M. de Boer-Beerta
Contactpersoon:	M. Heijnens-Coenjaerts (raadsgriffier)
Gevraagd besluit:	1. Kennis te nemen van de ontwerp begroting 2026; 2. Kennis te nemen van het versterkingsplan GGD.
Bijlage(n):	• Aanbiedingsbrief GR VRLN van 15 april 2025; • de ontwerpbegroting 2026 GR VRLN; • Versterkingsplan GGD GR VRLN • Verzoek om inhoudelijk advies aan het college van B en W Roerdalen 22 april 2025.
Bijlage(n) ter inzage:	-

Inleiding, aanleiding en doelstelling

De gemeente Roerdalen participeert in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Bij brief van 15 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de GR Veiligheidsregio Limburg-Noord de ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD voorgelegd aan de gemeenteraad. Het Dagelijks Bestuur stelt daarbij uw gemeenteraad in de gelegenheid om een of meerdere zienswijze(n) ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 en het versterkingsplan GGD kenbaar te maken. De gemeenteraad wordt verzocht om uiterlijk 15 juli 2025 aan het betreffende verzoek te voldoen, zodat het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 1 september 2025 hierover een besluit neemt.

Alvorens de gemeenteraad besluit tot het al dan niet kenbaar maken van een of meerdere zienswijze(n) is het college van burgemeester en wethouders, bij brief van 22 april 2025, verzocht om een inhoudelijk advies uit te brengen over de ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD.

Bevoegdheid

De onderhavige bevoegd- en verantwoordelijkheid om zienswijze(n) in te dienen vloeit voort uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en het bepaalde in artikel 30 van de GR Veiligheidsregio Noord-Limburg.

Reden besluit

Het besluit geeft invulling aan de wettelijke bevoegdheid om als gemeenteraad, ten aanzien van de ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD, aan het Algemeen Bestuur van de GR al dan niet zienswijzen kenbaar te maken.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de ontwerp begroting 2026;
2. Kennis te nemen van het versterkingsplan GGD.

Het concept besluit zal mogelijk nog worden gecompleteerd met een of meerdere zienswijze(n), zo het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad daartoe adviseert.

Risico's

Indien u geen opmerkingen over de voorgelegde ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD heeft en het college van burgemeester en wethouders geen aanleiding ziet te adviseren een of meerdere zienswijze(n) kenbaar te maken, kunt u volstaan met kennis hiervan te nemen.
Mocht u daarentegen het niet eens zijn met het bij de raadsbehandeling voorliggende concept besluit, dan kunt u middels het indienen van een amendement voorstellen om het voorliggende concept besluit te wijzigen.

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Limburg. is een van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Roerdalen deelneemt.

Voor wat betreft de ontwerp begroting 2026 is in artikel 30 van de GR geregeld dat het Dagelijks Bestuur ontwerp begroting 2026 jaarlijks toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten om eventuele zienswijze(n) kenbaar te maken. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, waarna deze al dan niet gewijzigd wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur ter behandeling op 1 september 2025.
Een overeenkomstige procedure geldt voor het voorliggende versterkingsplan GGD.

De gemeenteraad wordt verzocht om uiterlijk 15 juli 2025 eventuele zienswijze(n) kenbaar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders is bij brief van 22 april 2025 verzocht om een advies uit te brengen over de ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD. Er wordt van uitgegaan dat het college in ieder geval vóór de raadsbehandeling van 2 juli 2025 een advies aan de raad zal afgegeven.

Middelen

Het onderhavige voorstel, in het kader van de zienswijzeprocedure, heeft als zodanig geen begrotingstechnische invloed. Het besluit van het Algemeen Bestuur van de GR VRLN over de ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD kan dat daarentegen wel hebben. Uiteraard is dat afhankelijk van het door het Algemeen Bestuur te nemen besluit.

Planning en uitvoering

n.v.t.

gemeente roerdalen

Evaluatie

n.v.t.

Communicatie en participatie

n.v.t.

Sint Odiliënberg, 12 mei 2025

Raadspresidium gemeente Roerdalen,

De griffier,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts

De burgemeester,

mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit **Jaar 2025/../../..**

Onderwerp: Ontwerp begroting 2026 en versterkingsplan GGD Gemeenschappelijke Regeling (GR) Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het raadspresidium van 22 april 2025,

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen,

gelet op artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord,

gelet op het advies van het college van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025,

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 van de GR Veiligheidsregio Limburg-Noord de volgende zienswijze in te dienen:
   Wij doen de inhoudelijke oproep dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn en dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moeten worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering en contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
2. Kennis te nemen van het versterkingsplan GGD van de GR Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2025.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

Nijmeegseweg 42
Postbus 11
5900 AA Venlo

t +31 (0)88 11 90 000
f +31 (0)77 35 42 454

e info@vrln.nl
i www.vrln.nl

veiligheidsregio
limburg-noord

Gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten

datum	15 april 2025	**behandeld door**	Claudia Knapen
uw kenmerk		**telefoonnummer**	+31881190288
ons kenmerk	UIT058514	**bijlage(n)**	2

onderwerp Ontwerp Begroting 2026 en Toekomstbestendige GGD

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u de ontwerp Begroting 2026 Veiligheidsregio Limburg-Noord en het versterkingsplan GGD voor zienswijze aan. De ontwerp Begroting 2026 is opgesteld op basis van de Kaderbrief 2026. Deze Kaderbrief is in december 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In de bijlage treft u de door ons ontvangen reacties aan op de Kaderbrief, die voorzien zijn van een antwoord.

Gemeentelijke zienswijze
Met in achtneming van de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt u de gelegenheid geboden een zienswijze uit te brengen op de ontwerp Begroting 2026 en de financiële meerjarenraming van het versterkingsplan GGD, voordat besluitvorming in het Algemeen Bestuur VRLN plaatsvindt op 5 september 2025. De zienswijzetermijn loopt tot en met 15 juli 2025.

Toekomstbestendige GGD
Vanuit onze zorg voor de publieke taken en verantwoordelijkheden als goede werkgever is in 2024 een noodsignaal afgegeven aan het bestuur van de veiligheidsregio. Naar aanleiding van dit noodsignaal is samen met de bestuurders een versterkingsplan Toekomstbestendige GGD "Samen borgen van de publieke gezondheid in Noord- en Midden-Limburg" opgesteld. Het concept versterkingsplan en de financiële consequenties daarvan voor de acute fase (2025), zijn in het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 vastgesteld, waarbij er een verdere uitwerking diende te komen voor de fasering en de daarvoor benodigde middelen na 2025. Het betreft een fasering in tijdsbestek om te kunnen voldoen aan de wettelijke taken.
Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met financiering van de acute fase in 2025 door middel financiering van de hiermee gepaard gaande kosten uit de algemene reserve en de reserve versterking GGD.

Nu ligt de besluitvorming over de structurele financiering in 2026 en volgende jaren voor. Er is sprake van een fasering waarbij er voor 2026 een bedrag nodig is van € 3.208.045 structureel. En vanaf 2027 komt hier nog een bedrag van € 1.314.378 bij. In totaliteit is er dan vanaf 2027 structureel € 4.522.423 per jaar nodig voor de uitvoering van de wettelijke taken. De onderbouwing is uitgewerkt in het bijgevoegd versterkingsplan.

Aan de gemeenteraden wordt gevraagd om hun zienswijze kenbaar te maken over de financiële consequenties van het versterkingsplan voor de begroting VRLN 2026 en volgende jaren.

Om voor 2026 aan de gemeenteraden een totaalbeeld te presenteren is in de voorliggende ontwerp Begroting 2026 het versterkingsplan verwerkt. Indien op basis van de uitgebrachte zienswijzen het Algemeen Bestuur anders besluit, zal dit leiden tot een aanpassing van de begroting 2026.

Begroting 2026
De ontwerp Begroting 2026 is gebaseerd op de Kaderbrief 2026. Zoals gebruikelijk is de loon- en prijsindex bijgesteld op basis van de actuele cijfers van het Centraal Planbureau (februari 2025). Voor zowel de loon- en prijsindex betekent dit ten opzichte van de kaderbrief een verlaging van 0,1%, zijnde € 78.000, ten opzichte van de kaderbrief.

Verder zijn in de Begroting 2026 de financiële consequenties van het besluit van het Algemeen Bestuur van december 2022 inzake de kapitaallasten van de materiële voorziening van de brandweer verwerkt en het besluit van 15 december 2023 ten aanzien van de strategische huisvesting. Beide besluiten zijn meerjarig verwerkt in de begroting 2026.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting in de gemeenteraad of raadscommissie, dan zijn wij daartoe gaarne bereid. Teneinde de gemeenteraden mee te nemen in de Toekomstbestendige GGD en het onderliggende versterkingsplan, worden vier regionale raadsinformatiebijeenkomsten georganiseerd. De fysieke bijeenkomsten vinden plaats op woensdag 16 april en woensdag 23 april a.s. Daarnaast vinden er twee regionale digitale bijeenkomsten plaats op 8 mei en 20 mei a.s. De raadsleden hebben hiervoor via de griffie een uitnodiging ontvangen.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

De voorzitter,

A.S. Scholten

De secretaris,

C.M. Angevaren

veiligheidsregio limburg-noord

Begroting 2026

Voorwoord

Hierbij presenteren wij de begroting 2026 van Veiligheidsregio Limburg-Noord, opgesteld op basis van de Kaderbrief 2026. Deze begroting bevat de financiële consequenties van belangrijke thema's die onze regio de komende jaren zullen beïnvloeden.

Een centraal thema is de toekomstbestendigheid van GGD Limburg-Noord. Samen met onze 15 gemeenten werken we aan een toegankelijke en robuuste publieke gezondheidszorg. Het budget voor GGD Limburg-Noord was de afgelopen jaren niet meegegroeid met de uitbreiding en intensivering van de wettelijke taken, waardoor achterstanden in het werk zijn ontstaan. Om de GGD in staat te stellen haar wettelijke taken effectief uit te voeren, is er structureel extra budget nodig. Het financieel effect van deze versterking is opgenomen in de begroting 2026. Dit ondersteunt raadsleden bij het maken van een integrale afweging bij de behandeling van de begroting 2026.
Het versterkingsplan GGD wordt daartoe als onderbouwing op inhoud van de ontwerp begroting gelijktijdig met de ontwerp begroting 2026 aangeboden voor zienswijze.

Het kabinet heeft in 2024 besloten om specifieke uitkeringen (SPUK), waaronder de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR), per 1 januari 2026 over te hevelen naar het gemeentefonds inclusief een korting van 10%. Dit besluit kan onomkeerbare problemen veroorzaken voor de uitvoering van brandweerzorg en crisisbeheersing. Na overleg met de staatssecretaris heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid echter besloten dat de BDuR als specifieke uitkering blijft bestaan en niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. Tevens heeft de minister aangegeven zich in te zetten voor de reparatie van de aangekondigde korting van 10%. Indien de SPUK's die betrekking hebben op het programma Publieke Gezondheid worden overgeheveld naar het gemeentefonds, kan dit gevolgen hebben voor de begroting 2026 en daarmee voor de dienstverlening van de GGD. Duidelijkheid over een overheveling van de SPUK's naar het gemeentefonds en het al dan niet toepassen van een korting van 10% wordt pas verwacht in de voorjaarsnota 2025 van het kabinet. In de begroting 2026 van Veiligheidsregio Limburg-Noord is de korting dan ook nog niet verwerkt.

De begroting weerspiegelt een breed kader waarin publieke gezondheid, crisisbeheersing en brandweerzorg hand in hand gaan.

Met deze begroting zetten we verder koers richting een veilige en gezonde toekomst voor de inwoners in onze regio. Bij ons bent u in goede handen.

Namens het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Carolien Angevaren
Algemeen directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord

Inhoudsopgave

Deel A Algemeen 4

1 Algemeen 4

1.1 Algemene kaders 4
1.2 Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen 5
1.3 Algemene dekkingsmiddelen 7

Deel B Beleidsbegroting 8

2 Programmaplan 8

2.1 Programma Publieke Gezondheid 8
2.2 Programma Brandweerzorg 13
2.3 Programma Crisisbeheersing 18
2.4 Risk Factory 22
2.5 Programma Bedrijfsvoering/Overhead 23

3 Paragrafen 25

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 25
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen 29
3.3 Financiering 30
3.4 Verbonden Partijen 31
3.5 Vennootschapsbelasting 31

Deel C Financiële begroting 32

4 Overzicht baten en lasten 32

4.1 Baten en lasten per programma 32
4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten 34
4.3 Verdeling baten 35
4.4 Geprognotiseerde (meerjaren-)balans 35

5 Financiële positie 37

5.1 Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 37
5.2 Financiering 37
5.3 Investeringen 37
5.4 Reserves en voorzieningen 38
5.5 EMU-saldo 39

6 Geraamde baten en lasten per taakveld 40

Bijlagen 41

Investeringen 41
Gemeentelijke bijdragen 42
Lijst van afkortingen 44

Deel A Algemeen

1 Algemeen

De begroting 2026 is opgesteld conform de door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) op 6 december 2024 vastgestelde kaderbrief 2026.

1.1 Algemene kaders

Aantal inwoners
Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt gerekend met het aantal inwoners op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2026 wordt gerekend met de inwoneraantallen van 1 december 2024 gebaseerd op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek van 535.274 inwoners. Dit zijn de meest recente gegevens ten tijde van het opstellen van de begroting.
In de kaderbrief 2026 werd gerekend met de inwonersaantallen conform begroting 2025.

Renteomslag
In de begroting 2026 wordt gerekend met een renteomslag percentage van 1,25%.

Indexatie
Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage op basis van een vastgesteld kader. Dit kader behelst dat kostenstijgingen, die buiten de beïnvloedingssfeer van VRLN liggen, worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.
Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze lasten doorbelast aan de bijdragen van derden. Voor het resterende deel worden deze lasten meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.
De indexatiepercentages in de kaderbrief 2026 waren afgeleid van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (cijfer september 2024). In de lijn van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde indexeringssystematiek vindt op basis van het Centraal Economisch Plan (cijfer februari 2025) bijstelling in de ontwerp begroting 2026 plaats:

- indexatie loonkostenstijging 2026 is 2,0% ten bedrage van € 0,97 miljoen (was in Kaderbrief 2,1% ten bedrage van € 1,0 miljoen);
- indexatie materiële kostenstijging 2026 is 2,1% ten bedrage van € 0,62 miljoen (was in Kaderbrief 2,2% ten bedrage van € 0,65 miljoen).

Onvoorzien
In de begroting 2026 is een bedrag opgenomen van € 50.000 voor onvoorzien en daarmee wordt voldaan aan het wettelijk vereiste.

Verdeelsystematiek gemeentelijke bijdrage
De verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan VRLN voor de programma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing is gebaseerd op de objectieve gemeentefonds-maatstaven van het Openbare Orde en Veiligheid (OOV) subcluster brandweer en rampenbestrijding. Deze verdeling volgt de middelen die de gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds.
De verdeling van de bijdrage van Publieke Gezondheid is gebaseerd op het inwoneraantal, met uitzondering van de bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg. Deze is gebaseerd op het aantal kinderen in combinatie met een tweetal gemeentefonds-maatstaven voor het sociaal domein.

1.2 Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen

Onderstaande ontwikkelingen zijn door het bestuur al eerder vastgesteld.

Kapitaallasten materieel brandweer
In het Algemeen Bestuur van december 2022 is besloten dat het budget voor de kapitaallasten van de materiële voorzieningen van de brandweer de komende jaren stapsgewijs gaat toenemen. Het ingroeiscenario is als volgt: 2024 + € 1 per inwoner, 2025 + € 0,50 en 2026 + €0,50, wat betekent vanaf 2027 € 2 structureel. De uitzetting van het budget wordt via het verdeelmodel voor de kosten van de brandweerzorg over de gemeenten verdeeld.
Via een stapsgewijze uitzetting van het budget voor de kapitaallasten wordt het financiële knelpunt weggenomen. Daarnaast geeft het ingroeimodel de budgettaire ruimte de egalisatiereserve in het perspectief van 2027 te verhogen. Uit deze reserve wordt dan de kostenstijging uit technologische innovatie opgevangen. Naast vervanging vindt kwaliteitsverbetering plaats, vanzelfsprekend passend bij doelmatige brandweerzorg tegen aanvaardbare kosten.

Strategische huisvesting
In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur het strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het aantal werkplekken wordt teruggebracht en daartoe wordt het pand aan de Nijmeegseweg na verkoop afgestoten. Nieuw- en verbouw van meerdere brandweerlocaties vindt plaats. Tevens is rekening gehouden met herhuisvesting van een aantal consultatiebureaus van de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst). Uitgangspunt daarbij is het organiseren van het aanbod laagdrempelig en in de nabijheid van de doelgroep. Met als uitgangspunt minimaal één GGD-locatie per gemeente in combinatie met de verruiming van de bereikbaarheid van tien grotere GGD locaties.

Het hybride werken (deels thuis, deels op kantoor) wordt verder doorgevoerd en dat betekent dat in meerdere mate multifunctioneel gebruik gemaakt gaat worden van regiovestigingen. Diverse panden worden aangepast aan deze nieuwe manier van werken, met flexibele werkplekken en meer ruimte voor ontmoeten en vergaderen. Daarnaast worden in de eigendomspanden duurzaamheids-maatregelen doorgevoerd.

In de kaderbrief werden verder nog twee belangrijke ontwikkelingen genoemd die van invloed kunnen zijn op de begroting VRLN.

Toekomstbestendige GGD
De continuïteit en kwaliteit van de wettelijke taken staan structureel onder druk, waardoor deze niet naar behoren uitgevoerd kunnen worden. Het budget voor GGD Limburg-Noord was de afgelopen jaren niet meegegroeid met de uitbreiding en intensivering van de wettelijke taken, waardoor achterstanden zijn ontstaan. Jaarlijks is er € 4,5 miljoen meer nodig dan het huidige budget, blijkt uit een interne analyse en vergelijking met andere GGD'en. Samen met de gemeenten is in 2024 gestart met een versterkingstraject: 'Toekomstbestendige GGD'. De uitgangspunten voor dit traject zijn:

- De GGD voert wettelijke taken naar behoren uit, dat wil zeggen volgens landelijke protocollen.
- De GGD gebruikt andere financieringsbronnen waar het kan en doet een beroep op gemeenten waar dat noodzakelijk is.
- De GGD streeft naar een gemeentelijke bijdrage die noodzakelijk is om de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid naar behoren uit te voeren.
- De GGD wil een goede werkgever zijn voor haar medewerkers.

Voor dit traject is een versterkingsplan opgesteld: ‘Samen borgen van Publieke Gezondheid in Noord- en Midden-Limburg’. Het Algemeen Bestuur heeft op 6 december 2024 ingestemd met het concept versterkingsplan als kijkrichting voor de noodzakelijke versterking GGD en onderbouwing van de

financiering voor 2025 van € 1,6 miljoen uit de reserves. Tevens is kennisgenomen van het concept versterkingsplan voor de koers van 2026 en verder. Op basis van het besluit van het Dagelijks Bestuur van 7 februari 2025 is € 3,2 miljoen voor de toekomstbestendige GGD verwerkt in de begroting 2026. Vervolgens nemen in 2027 de kosten met € 1,3 miljoen toe ten opzichte van 2026. De reden om dit op te nemen in de begroting 2026 is om het voor gemeenteraden mogelijk te maken een integrale financiële afweging te maken op basis van de inhoudelijke onderbouwing daarvan zoals beschreven in het versterkingsplan. Het versterkingsplan GGD wordt daartoe als onderbouwing op inhoud van de concept begroting gelijktijdig met de concept begroting 2026 aangeboden voor zienswijze.

Overhevelen specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds
Op basis van het hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet besloten om specifieke uitkeringen (SPUK's) over te hevelen naar het gemeentefonds en daarop een korting van 10% toe te passen. De overheveling en korting moet ingaan per 1-1-2026. Door de overheveling naar het gemeentefonds vervalt het oormerk van de bijdrage. Gemeenten zijn vrij in de bestedingen van het gemeentefonds en dus ook vrij in welk deel van de voormalige SPUK (en dus de BDuR) zij aan de veiligheidsregio beschikbaar stellen.

Door de GGD'en en GGD GHOR Nederland zijn bezwaren gemaakt tegen het opheffen van de SPUK's. Daarbij heeft de staatsecretaris nog geen uitspraak gedaan over de toegepaste korting van 10%. Door de onduidelijkheid wordt er in de begroting 2026 VRLN nog geen rekening gehouden met de overheveling van de SPUK's. Dit betekent dat deze vooralsnog als overige baten zijn opgenomen in de begroting, waarbij nog geen rekening gehouden is met de verwachte korting van 10%. Bij een overheveling naar het gemeentefonds worden bedragen via de gemeenten aan VRLN betaald, waardoor de inwonerbijdrage zal stijgen en de overige inkomsten van VRLN dalen.
VRLN ontvangt de volgende specifieke uitkeringen:

- Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) Veiligheid en versterking Crisisbeheersing; Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG), via centrum GGD Zuid-Limburg;
- Versterking Pandemische paraatheid en
- COVID-19 vaccinatie

- BDuR Veiligheid en versterking Crisisbeheersing

Naar aanleiding van de overheveling naar het gemeentefonds en de daarbij toegepaste korting van de BDuR hebben de veiligheidsregio's gesproken met de staatssecretaris. Deze heeft aangeven dat het opheffen van de BDuR als specifieke uitkering een ongewenst effect is geweest. Middels een schrijven van het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) d.d. 11 november jl., heeft de minister te kennen gegeven, dat het kabinet heeft besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. Wat betreft de korting is de inzet om in de voorjaarsnota 2025 duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting verwerkt vanaf 2026 in de J&V-begroting. Een eventuele korting van 10% op de BDuR kan mogelijk gevolgen hebben voor de dienstverlening door crisisbeheersing en brandweerzorg. Crisisbeheersing heeft afgelopen jaren met de versterkingsgelden een ontwikkeling ingezet die door een mogelijke korting geremd kan worden. Voor brandweerzorg is de BDuR al jarenlang een vaste inkomstenbron waar vaste formatie voor is aangenomen die de paraatheid ondersteunt.

- SPUK ASG

Besluitvorming over de overheveling van de SPUK ASG naar het Gemeentefonds heeft, bij het opstellen van deze begroting, nog niet plaatsgevonden. Hierdoor is nog onduidelijk wat het totale beschikbare bedrag gaat worden en hoe dit verdeeld gaat worden. De SPUK ASG is met die reden ongewijzigd opgenomen in de begroting.

- SPUK Versterking Pandemische paraatheid

Voor de Versterking Pandemische paraatheid is de SPUK versterking GGD'en beschikbaar. Met deze SPUK worden de trajecten 'Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid' (VIP) en 'Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding' (LFI) gefinancierd. De bedoeling was dat de SPUK met ingang van 2025 structureel zou worden, maar dat is door het regeerakkoord niet doorgegaan. Hierdoor is onduidelijk of deze middelen na 2025 worden gecontinueerd. De financiering van deze activiteiten wordt op basis van het huidige regeerakkoord van het kabinet afgebouwd naar 2029. Onduidelijk is wat dit betekent voor de taken van de GGD. Er worden gesprekken gevoerd met het ministerie om hier duidelijkheid over te krijgen. In het voorjaar van 2025 wordt duidelijk of de plannen van het kabinet worden bijgesteld.

- COVID-19 vaccinatie

De kosten van de COVID-19 werden steeds volledig door het Rijk vergoed via de SPUK COVID-19-vaccinatie. De regering heeft nog geen besluit genomen over het structureel verstrekken van de COVID-19 vaccinatie. Onduidelijk is welke opdracht de GGD'en/gemeenten krijgen en welke vergoeding daarvoor ontvangen gaat worden. Op dit moment loopt de voorbereiding van de besluitvorming, waarbij voor 2025 nog onderzocht wordt hoe de vaccinaties bekostigd worden. In opdracht van het Rijk wordt onderzocht of een vergoeding per vaccinatie haalbaar is. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op dit moment nog niet bekend.

De ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage van 2025 naar 2026 zijn het resultaat van bovenstaande bestuurlijke afwegingen.

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2025	72.304	S
Loonkostenstijging 2026	966	S
Materiële kostenstijging 2026	621	S
Versterking GGD	3.208	S
Strategisch huisvestingsplan	263	S
Kapitaallasten materieel brandweer	262	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2026	**77.624**	

1.3 Algemene dekkingsmiddelen

VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie. Voor 2026 is dit saldo naar verwachting € 350.000.

Deel B Beleidsbegroting

2 Programmaplan

2.1 Programma Publieke Gezondheid

2.1.1. Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Buiten de eerder beschreven ontwikkelingen rondom Toekomstbestendige GGD en Strategische huisvesting streeft de GGD in 2026 naar het uitvoeren van de 'GGD Visie 2030'. Beide trajecten zijn bepalend en rand voorwaardelijk om goed invulling te kunnen geven aan deze visie. In de 'GGD Visie 2030' zijn vijf ambities opgenomen voor het programma Publieke Gezondheid:

1. Investeren in een nieuwe generatie
2. Versterken van de gezondheidsbescherming
3. Informatie laten werken voor publieke gezondheid
4. Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden
5. Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

Per ambitie worden de belangrijkste veranderingen en doelstellingen beschreven. In tegenstelling tot andere jaren zijn bij de prestaties geen aantallen opgenomen. De aantallen zijn sterk afhankelijk van de vordering van (de implementatie van) het versterkingsplan en daarom van veel variabelen afhankelijk. Voor monitoring en verantwoording van de prestaties wordt aangesloten bij de reguliere rapportage momenten (Planning & Control cyclus), waarbij in eerste instantie de focus ligt op de wettelijke taken.

Ambitie 1: Investeren in een nieuwe generatie

Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

De gemeenten ontvangen een specifieke uitkering van het Rijk voor het uitvoeren van IZA/GALA. De oorspronkelijke financieringsafspraken tussen Rijk en gemeenten lopen tot 2026, waarbij er nog geen duidelijkheid is over voortzetting van deze SPUK. Activiteiten die de GGD in dit kader uitvoert in opdracht van de gemeenten, worden uitgevoerd via een dienstverleningsovereenkomst (DVO). De DVO's Kansrijke start, Nu Niet zwanger en VoorZorg zijn of worden verlengd voor 2025. Gemeenten hebben hun voorkeur uitgesproken om de DVO's daarna structureel te maken en op te nemen in de gemeentelijke bijdrage. Aangezien hier nog geen concrete afspraken over zijn gemaakt, zijn deze DVO's in de begroting 2026 meegenomen als overige baten en zitten dus niet in de gemeentelijke bijdrage.

Wijziging Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Vaccinaties beschermen kinderen tegen ernstige infectieziekten. De Gezondheidsraad heeft geadviseerd om een aantal vaccinaties op een andere leeftijd te geven. Daardoor zijn kinderen nog beter beschermd. In 2025 is het nieuwe Rijksvaccinatieschema ingegaan. De wijzigingen hebben rechtstreeks invloed op nieuwe jaarberekeningen en benodigd personeel door veranderende contactmomenten, ontwikkelingen en benodigde ruimtes op consultatiebureaus. GGD'en hebben eind 2024 een eenmalige compensatie van het rijk ontvangen voor de implementatie. Op dit moment is de impact van de implementatie na 2025 nog niet duidelijk en daarom nog niet verwerkt in de begroting.

Toezicht kinderopvang

Vanaf 2027 vindt er een landelijke kwaliteitsimpuls plaats op Vroegschoolse Educatie (VE) locaties. Het toezicht hierop komt bij de GGD te liggen en een wetswijziging wordt hiervoor momenteel voorbereid. Dit betekent dat hier de organisatie in 2026 op voorbereid moet worden. Daarnaast worden als gevolg van de wettelijke uitbreiding van het aantal inspecties vanaf 2023 ook meer

overtredingen geconstateerd. De druk op de normtijden neemt daarom toe. Tevens nemen de items die in de inspecties bekeken moeten worden toe. Landelijke besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. Er wordt dan gelijktijdig aangegeven wat dit betekent voor de tijd per inspectie.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Veilig en gezond opgroeien alle kinderen in Limburg-Noord, incl. nieuwkomers.	Uitvoeren basispakket JGZ voor alle kinderen	Aanbieden van contactmomenten, verdeeld over 18 consultatiebureaus, conform Landelijk Professioneel Kader en professionele richtlijnen.
Verkleinen gezondheidsverschillen	Aanbieden van extra zorg voor kinderen met extra zorgbehoeften	Aanbieden van extra contactmomenten.
Optimale start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1.000 dagen van het kind	- Uitvoeren pre- en perinataal aanbod. - Participatie JGZ preventieagenda. - Participatie Kansrijke Start.
Bestrijden van door vaccinatie te voorkomen infectieziekten op individueel en populatieniveau	Minimaal 95% van kinderen (WHO-norm) is gevaccineerd conform Rijksvaccinatieprogramma (RVP).	- Uitvoeren RVP, inclusief de 22 wekenprik voor zwangere vrouwen.
Faciliteren beleidsontwikkeling publieke gezondheid jeugd	Informeren en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid op basis van monitoring, rapportage en onderzoek	- Opstellen Integrale Jeugdrapportage. - Gezondheidsmonitor kind en jeugd. - Borgen jeugdgezondheidszorg in lokale uitvoeringsplannen
Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in sociaal domein versterken	Deelname aan lokale coalities.
Continue verbetering van publieke gezondheid voor de jeugd	Signaleren kansen, ontwikkelingen en bedreigingen en samenbrengen van diverse informatiebronnen	Uitvoeren van verdiepend onderzoek en het adviseren over trends en ontwikkelingen.
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang	- Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO), gastouderbureaus (GOB) en gastouders (GO) - Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag nieuwe opvanglocatie. - Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO.

Ambitie 2: Versterken van de gezondheidsbescherming

Een versteviging van de reguliere infectieziektebestrijding (IZB) is nodig om klaar te kunnen staan voor een komende pandemie. De GGD is op dit moment nog onvoldoende geëquipeerd om hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren. Deze versterking is ook onderdeel van het versterkingsplan Toekomstbestendige GGD. De formatie-uitbreiding tot en met 2027 heeft als doel om alle zeven kerntaken behorende bij IZB naar behoren uit kunnen voeren, pandemisch paraat zijn en goed aangesloten zijn op de processen van de LFI. Bovenregionale samenwerking vraagt inzet, maar levert ook kennis en tijdswinst. Bij gelijke inzet meer kwaliteit, niet minder werk.

Tuberculosebestrijding
Met de grote instroom van vluchtelingen en arbeidsmigranten merken we dat het aantal te behandelen patiënten toeneemt. Dit vergroot de werkdruk omdat hier vaak meerdere momenten van (intensieve) begeleiding nodig zijn om de behandeling adequaat voort te zetten. Met de verwachting dat de instroom van (niet-)EU-ingezetenen zich niet laat sturen en een vernieuwde wijze van screening die nu middels een pilot wordt uitgevoerd, is de inschatting dat dit om extra inzet en middelen zal vragen. Dit is onderdeel van het traject toekomstbestendige GGD.

Seksuele Gezondheid
De GGD wil de komende jaren de ingeslagen weg volgen in het bevorderen van seksuele gezondheid en het gesprek hierover aangaan met jongeren, docenten, intermediairs bij verenigingen etc.. In de afgelopen jaren hebben we met de SPUK ASG deze deskundigheid op kunnen bouwen. Onduidelijkheid rondom deze SPUK brengt deze expertise mogelijk in gevaar. Vooralsnog is deze activiteit opgenomen in de begroting, op basis van toekomstige besluitvorming rondom de SPUK ASG wordt duidelijk in welke mate dit door blijft gaan.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten	Signaleren en bestrijden van infectieziekten en monitoren vaccinatiegraad	- Afhandelen van meldingen van infectieziekten - Preventieve en voorlichtingsactiviteiten geven zowel individueel als in groepsverband, als aan risicogroepen - Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid; - Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten ten behoeve van antibioticaresistentie en infectiepreventie; - Uitvoeren van bron- en contactonderzoek; Screening op en behandeling van infectieziekten.
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheids-bedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheidsrisico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- In 2026 wordt de gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd - Uitvoeren verdiepend onderzoek naar gezondheid en -gezondheidsrisico's
Continue verbetering van de algemene publieke gezondheid	Signaleren kansen, ontwikkelingen en bedreigingen en samenbrengen van diverse informatiebronnen	- Uitvoeren van verdiepend onderzoek en het adviseren over trends en ontwikkelingen. - Wij voeren in 2026 panelonderzoeken en duidingsgesprekken bij gemeenten. - Wij geven beleidsadviezen over gezondheidsbevordering en gemeentelijk en regionaal preventiebeleid.

Ambitie 3: Informatie laten werken voor publieke gezondheid
Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept het ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven. Wij zetten ons in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Voor onze gemeenten en voor onze inwoners. Er wordt al gewerkt aan de integratie van business intelligence (BI) binnen de VRLN/GGD. Naast een goed datafundament en -warehouse zijn er voor het ontsluiten en analyseren van deze data ook BI-professionals nodig. Vanaf 2025 zijn er structureel middelen opgenomen in de begroting hiervoor. In 2026 wordt gewerkt aan de verdere verbetering van de benodigde structuur en organisatie voor data-gedreven, informatie-gestuurd werken.

Diverse applicatie vervangingen en aanpassingen
Veel applicaties die de GGD gebruikt voor de uitvoering van taken zijn landelijke GGD-applicaties en zijn of komen op landelijk niveau in beheer. Dat vraagt ook van regionale gebruikers om inspanningen op het gebied van ontwikkeling, voorbereiding en uitvoering. Mogelijk moet hiervoor extra geïnvesteerd gaan worden. De schaal en omvang hiervan is door actuele en constante ontwikkeling van de landelijke en eigen informatievoorziening nog lastig in te schatten.

Ambitie 4: Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden
Om de verbinding te versterken tussen publieke gezondheid en de gemeenten zijn GGD-teams ingesteld. De teams bundelen data, kennis en ervaring om gemeenten beter en op maat te kunnen adviseren. Uit reacties van diverse gemeenten is op te maken dat de inzet van GGD-teams positief werkt. Om de ontwikkeling en inzet van de GGD-teams te optimaliseren wordt de inzet van deze teams in 2025 geëvalueerd. De begroting 2026 gaat uit van een ongewijzigde voorzetting van de GGD-teams.

Forensische geneeskunde
Door de schaarste van forensische artsen en de wens van de politie om één contractpartner per politieregio te hebben, is de samenwerking met GGD Zuid Limburg versterkt. Er wordt gewerkt vanuit één rooster en ondersteunende bedrijfsvoering is vanuit Zuid opgepakt. De landelijke politie is in 2024 gestart met de aanbesteding van arrestantenzorg (één onderdeel van de dienstverlening aan de politie). Deze gunning is meerdere malen uitgesteld. Bij het afronden van deze begroting was net bekend dat de medische arrestantenzorg (MAZ) na 2026 aan een andere partij wordt gegund. De effecten hiervan zijn op dit moment nog niet duidelijk, mede omdat de bezwarenperiode rondom de aanbesteding nog loopt en gunning nog niet definitief is. De verwachting is dat in de loop van 2025 de consequenties inzichtelijk gemaakt kunnen worden.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheids-bedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheidsrisico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- Lijkschouw bij vermoeden niet-natuurlijke dood en euthanasie - Forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken en kindermishandeling; - Opstellen letselbeschrijvingen.
Beperken van gezondheidsschade	Borgen opgeschaalde publieke gezondheids-processen en ondersteunen bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust	Inzetten van psychosociale hulpverlening, medische milieukunde, opgeschaalde infectieziektebestrijding en het opstarten van een gezondheidsonderzoek bij rampen. Als ook het adviseren van bevoegd gezag.

Ambitie 5: Samenwerken aan een duurzame leefomgeving
Wij adviseren gemeenten om samen met haar partners voor en met inwoners een zo gezond en veilig mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school en op het werk en in de vrije tijd te creëren. Er komt steeds meer aandacht, ook recent in het regeringsbeleid, om de kwaliteit van de leefomgeving in het belang van de gezondheid van mensen te bevorderen. De GGD heeft met de bouwstenen Gezonde Leefomgeving een goede basis gelegd voor gemeenten om dit onderdeel in de omgevingsvisie op te nemen. Een gezonde leefomgeving is in het merendeel van de omgevingsvisies

van gemeenten opgenomen. In het vervolgtraject, de vertaling naar de omgevingsplannen en de advisering bij nieuwe plannen, wil de GGD graag een actieve rol spelen om deze kennis en inzichten over de leefomgevingsfactoren op de publieke gezondheid optimaal in te kunnen zetten. Dit vereist een veel meer proactieve rol dan we op dit moment kunnen realiseren met de huidige formatie en deskundigheid. Het is de wens om in 2026 in elk GGD-team een adviseur medische milieukunde te hebben. Deze uitbreiding is onderdeel van het traject toekomstbestendige GGD.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheids-bedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheidsrisico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- (Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu en ruimtelijke ordening en de leefomgeving in relatie tot de gezondheid. - Voorlichting over voorkomende gezondheidsbedreigende factoren, o.a. asbest, gewasbeschermingsmiddelen, eikenprocessierups, hitte, houtkachels en windmolens. - Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen - Ondersteunen van gemeenten bij invoering Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen.
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op vergunde bedrijven	- Inspecteren en adviseren van tattoo- en piercingshops, (tijdelijke) huisvestinglocaties vluchtelingen en statushouders en seksbedrijven

2.1.2 Wat kost het?

De lasten van het programma Publieke Gezondheid bedragen € 28,8 miljoen exclusief de toerekening van overhead. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 20,9 miljoen van de programmalasten.

Programma Publieke Gezondheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2026
Lasten	28.814
Baten	28.810
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	**4**
Stortingen in reserves	3
Onttrekkingen aan reserves	6
Geraamd resultaat	**0**

2.2 Programma Brandweerzorg

Deze beleidsperiode (2024-2027) moeten we verder toewerken naar een flexibele, informatiegestuurde, rationele en robuuste brandweerorganisatie, om snel en adequaat incidenten te kunnen blijven bestrijden en risicogericht te adviseren.

2.2.1 Wat willen we bereiken?

Visie op brandweerzorg
Het Algemeen Bestuur heeft in 2021 de visie op brandweerzorg 2030 vastgesteld. Hierin zijn de lijnen voor de komende jaren vastgelegd. Met dit document als basis, is een traject gestart om de brandweer te moderniseren en meer toekomstbestendig te maken. Hiervoor worden de volgende bouwstenen gebruikt:

- Behapbare basis;
- Risicogerichte specialismen;
- Minimale maar wel verantwoorde slagkracht;
- Flexibel repressief organisatiemodel;
- Toekomstbestendige brandweerzorg, met inachtneming van de ‘deeltijdrichtlijn’ en
- Informatiegestuurd werken en continu ontwikkelen van onze kennis.

Goed werkgeverschap
Naast de uitdagingen die er voor de brandweerorganisatie liggen op het gebied van het behouden en werven van voldoende vrijwilligers, geldt dit ook voor het overige brandweerpersoneel. Door vergrijzing binnen onze eigen organisatie en krapte op de arbeidsmarkt wordt het een uitdaging om ons personeelsbestand op peil te houden. In de breedste zin is het belangrijk dat er een duurzaam personeelsbeleid wordt opgezet met het doel een aantrekkelijke werkgever te worden en te blijven. Belangrijke thema’s hierbij zijn het geestelijk en lichamelijk vitaal houden van repressief brandweerpersoneel, het voorkomen van PTSS (Posttraumatische stressstoornis) en sociale (on)veiligheid.

De brandweer in verandering
Het kabinet heeft aangekondigd om met behoud van het goede, te komen tot een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweerzorg. Een zichtbare ontwikkeling is een toenemende focus op de voorbereiding en respons op bovenregionale en landelijke incidenten. In feite wordt hier gedoeld op landelijke slagkracht. Het is niet duidelijk of en welke financiële gevolgen dit kan hebben.
Het kabinet heeft veiligheidsregio's beoordeeld als vitale aanbieders. Drie processen van de veiligheidsregio's zijn als vitaal geanalyseerd, waaronder repressieve brandweerzorg. Er volgt nu een weerbaarheidsanalyse en een actieplan. Hiervoor worden geen financiële middelen beschikbaar gesteld door het Rijk. Het is nog niet bekend welke gevolgen dit heeft.
Tenslotte zien we dat veranderingen ook gevolgen kunnen hebben voor de historisch bepaalde locaties in onze regio: waar komt de toekomstige kazerne te liggen, welke specialismen koppelen we eraan en wat betekent dit voor de dekking? Dit vraagt een meer bedrijfsmatige aanpak waarbij lokale verankering niet losgelaten kan worden. De stijgende maatschappelijke kosten zoals energie en bouwkosten zullen bij de realisatie van nieuwe kazernes ook een rol blijven spelen. De vraag wat mag het kosten, zowel in geld als in tijd zal dus ook in 2026 aan de orde zijn.

Incidentbestrijding: gegarandeerde brandweerzorg

Paraatheid
Gegarandeerde brandweerzorg bieden aan onze inwoners is alleen mogelijk bij een voldoende parate repressieve organisatie (7 dagen per week en 24 uur per dag direct en adequaat kunnen reageren op een melding). Het hebben van een grotendeels vrijwillige organisatie, betekent een toenemende uitdaging om de paraatheid op peil te houden. De paraatheid wordt nauwkeurig in de gaten gehouden en we treffen aanvullende maatregelen om de paraatheid op peil te houden waarbij de focus ligt op werving en behouden van vrijwilligers en het versterken van beroepsmatigheid waar vrijwilligheid afneemt.
Vrijwilligheid wordt anders ingericht en ingevuld dan in het verleden. Vrijwilligers blijven korter bij de brandweer, werken vaker verder weg van de kazerne, zijn minder beschikbaar en gaan met een andere mindset bij de brandweer dan de vorige generatie. Het behouden en werven van voldoende vrijwilligers is voor de brandweer een belangrijk en continu doel. Om eenzelfde mate van paraatheid te kunnen organiseren gaan we ervan uit dat jaarlijks 2% extra vrijwilligers nodig zijn. Dit leidt tot toenemende inspanningen en kosten van onder andere werving en selectie en het opleiden van nieuw personeel. Tot op heden worden deze kosten gedekt uit de beschikbare budgetten.

Robuustheid en slagkracht
Het vaker voorkomen van grote incidenten, zoals grote of gelijktijdige natuurbranden of overstromingen, betekent dat het hebben van een robuuste brandweerorganisatie steeds belangrijker wordt. De slagkracht in de regio moet hiervoor op peil blijven. Onze eigen regionale slagkracht is teruggebracht tot een minimaal, maar wel verantwoord niveau. Er wordt geïnvesteerd in modern materieel, gerichte slagkracht zoals voor de bestrijding van natuurbranden en branden in zeer grote brandcompartimenten en in specialistische teams. We werken toe naar een toekomstbestendige brandweer met voldoende capaciteit om kwalitatief hoogwaardige brandweerzorg te leveren én weerstand te kunnen bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen. Waarschijnlijk zullen in het kader van vergroten van de weerbaarheid van de samenleving meer en andere taken bij de brandweer belegd gaan worden.
Bestrijding van waterongevallen (inclusief incidenten op en met schepen) moet nog worden doorontwikkeld. Er is een landelijke visie vastgesteld die vertaald moet worden naar onze regio. Hierbij valt te denken aan samenwerking met andere regio's/partners, modernisering van de oppervlakteredding, modernisering van de uitrusting van het duikteam en modernisering van de eigen vloot brandweerboten. Dit zal in 2025 en 2026 zijn beslag gaan krijgen.

2e loopbaanbeleid brandweer
In 2006 is het 2e loopbaanbeleid voor medewerkers incidentbestrijding in de 24-uursdienst geïntroduceerd. Onder voorwaarde van medische geschiktheid mogen deze medewerkers maximaal 20 jaar werken in deze bezwarende functie. Bijna alle 24-uursdienst medewerkers maken hier gebruik van.
Het 2e loopbaanbeleid kent ook nadelen. Daarom wordt op verzoek van werkgevers en werknemers onderzoek uitgevoerd naar de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen in repressieve brandweerfuncties. Dit onderzoek duurt tot en met 2026. De uitvoering van het loopbaanplan voor de brandweerlieden is uitgesteld tot dat de uitkomsten van het onderzoek gereed zijn. Dit betekent dat de kosten van het 2e loopbaanbeleid grotendeels naar achteren worden geschoven.

Risicobeheersing: van regelgericht naar risicogericht adviseren

Regelgerichte en risicogerichte advisering
De brandweer is bezig met een transitie naar niet alleen regelgerichte advisering, maar ook risicogerichte advisering. Bij een stapeling van risico's of bij nieuwe ontwikkelingen ontbreekt het soms aan duidelijke regelgeving; op zo'n moment vraagt het dat veiligheidsregio's vanuit hun deskundigheid meedenken, zodat de veiligheid en continuïteit toch geborgd worden bij activiteiten en opgaven in de fysieke leefomgeving.

Naast de verandering van risico's worden de risico's ook steeds complexer. De verdichting van initiatieven, nieuwe technieken en technologieën die gebruikt worden en dus ook complexere risico's vergen daardoor ook steeds complexere adviezen. Dit betekent dat de kennis en competenties van de medewerkers mee moeten groeien met de adviesvragen die voorliggen. Vanuit het plan ‘perspectief’ wordt invulling gegeven aan groei en ontwikkeling van de individuele medewerkers en daarmee ook aan de afdeling in zijn geheel. Er wordt continu gewerkt aan de kwaliteit van de afdeling. Doordat er op regionale schaal veel ervaring wordt opgedaan en gedeeld kunnen gemeenten goed geadviseerd worden.

De veranderingen in de maatschappij zorgen voor risico's die snel veranderen. Denk hierbij aan de Veilige Energietransitie, extreem weer, klimaatverandering en natuurbranden. Dit vraagt om een afdeling Risicobeheersing die goed kan inspelen op de nieuwe risico's die hierbij horen om de fysieke veiligheid te borgen. Dit doen we door de gemeenten te ondersteunen met het uitvoeren van toezicht op brandveilig gebruik en advisering op initiatieven in de fysieke omgeving.

Informatiegestuurd werken
Met snel veranderende risico's is het ook van groot belang om zicht te hebben op de ontwikkeling van de risico's. Informatiegestuurd werken krijgt hierin een steeds belangrijkere rol. De afdeling Risicobeheersing kent de ontwikkelingen in de regio en de risico's en is daarmee een belangrijke informatiebron voor de veiligheidsketen. Hierin vindt continue ontwikkeling plaats.

Versterken zelfredzaamheid
Als incidenten plaatsvinden zijn hulpdiensten meestal later aanwezig. Dit betekent dat er altijd een beroep gedaan wordt op de zelfredzaamheid van inwoners van onze regio. Vanuit risicobeheersing werken we aan de versterking van zelfredzaamheid door gedragsbeïnvloeding. De Risk Factory, Keurmerk Veilig Ondernemen, branchegerichte projecten zoals ‘de zorg brandveilig’ en het netwerk met de woningcorporaties zijn hier voorbeelden van. Ook publieksvoorlichting, voorlichting op scholen, en statushouders zijn belangrijke doelgroepen voor het versterken van deze zelfredzaamheid. Deze aanpak blijven we continu versterken.

Natuurbrandmanagement
Het gevaar voor onbeheersbare natuur- en bosbranden neemt door klimaatverandering ernstig toe. Door middel van het Interreg-project, lopende van eind 2024 t/m eind 2027 wordt er samen met 14 Duitse en Nederlandse gemeenten, natuurbeheerders en kennisinstituten gewerkt aan een grensoverschrijdend project ten behoeve van Natuurbrandbeheersing. Denk hierbij aan het elkaar beter leren kennen, innovatieontwikkelingen, inrichtingsmaatregelen, oefeningen, leerprogramma's natuurbrand ontwikkelen en burgers, bedrijven en stakeholders informeren over natuurbrandrisico's.

Ook zijn er landelijke ontwikkelingen binnen Nederland op het gebied van natuurbrandbeheersing, zoals een visie en bijbehorend uitvoeringsplan. In samenhang met het Interreg-project zullen ook hier ontwikkelingen lokaal geïmplementeerd worden.

Preparatie

Herziening Brandweeronderwijs
We zien dat het landschap van de brandweer aan het veranderen is en dat vraagt ook een herziening van het onderwijs. De verwachting is dat deze ontwikkeling ons de komende jaren bezig gaat houden. Met name de transitie van het huidige onderwijsmodel naar een meer modulair systeem waarbij de belastbaarheid en de flexibiliteit centraal staan. Het systeem zal ook op inhoud overeen moeten komen met de repressieve organisatie. De mate waarin crisisbeheersing en brandweerzorg elkaar gaan beïnvloeden zal invloed hebben op de inrichting van het nieuwe onderwijsstelsel.

De onderlinge relatie tussen de onderdelen preparatie en incidentbestrijding is evident, toch is het geen vanzelfsprekendheid dat de balans er is. Het jaarlijks blijven afstemmen van ambitie en uitvoering moet belangrijk blijven. Onder invloed van landelijke en regionale ontwikkelingen/belangen moet de uitvoerbaarheid getoetst worden. Niet alleen in het kader van duurzaam inzetbaar houden van ons personeel, maar ook vanwege de verantwoording van kosten. Een goede afweging maken bij het besluiten tot vervanging van materieel is al de gehanteerde werkwijze. Dit moeten we ook in 2026 vasthouden omdat we op deze manier zuiver en verantwoord de maatschappelijke middelen wegen.

Ook gaan we in 2026 ons als brandweer nog meer richten op de samenhang der dingen. Welke toekomstontwikkelingen komen er op ons af waar we meer op in moeten spelen. Om dit op een juiste en tijdige manier te vertalen is de informatiepositie van de brandweer van belang. Dit vraagt ook een herdefiniëring van ons aansturingsmodel. Naast onze repressieve veerkracht moet we ook in staat zijn om duiding te geven aan toekomstige vraagstukken. Hiervoor is een transformatie van het vakgebied operationele voorbereiding noodzakelijk, meer vanuit programmalijnen op inhoud inrichten in plaats van de traditionele aansturingslijn. Hierdoor komen we meer aan de voorkant van de informatie en kunnen we een nauwe samenwerking met de afdeling Risicobeheersing en Crisisbeheersing inregelen.

Voor 2026 zullen we ook keuzes moeten maken die zich bevinden op het scheidsvlak van exploitatie en personeel. We zien dat we ook in de nabije toekomst in moeten spelen op vervanging of aanschaf van nieuwe materialen. Naast de reguliere vervanging komen we hier in de knel met beschikbaar personeel. We zullen dus ook keuzes moeten gaan maken die raken aan ons reguliere werk. Om niet in te boeten op onze repressieve veerkracht, zullen we personele capaciteit aan moeten wenden om bestaande ontwikkelingen te vertalen naar nieuwe behoeftes. In 2026 zullen we aandacht moeten geven aan dit proces. Dit past ook bij ons uitgangspunt dat de mens onze kritische succes factor is.

Voor al deze ontwikkelingen geldt, dat binnen de eigen begroting ruimte moet worden gecreëerd om door te ontwikkelen en uitvoering te geven aan onze ambities.

2.2.2 Wat kost het?

De lasten van het programma Brandweerzorg bedragen € 40,2 miljoen (exclusief toerekening overhead). De gemeenten dekken met hun bijdragen € 33,0 miljoen van de programmalasten.

Tabel programma Brandweerzorg *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2026
Lasten	40.181
Baten	40.181
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	**0**
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen aan reserves	0
Geraamd resultaat	**0**

2.3 Programma Crisisbeheersing

2.3.1 Wat willen we bereiken?

Het domein crisisbeheersing
Om invulling te kunnen geven aan de opgaven en uitdagingen vanuit zowel de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (LACb) alsook ons beleidsplan zijn we in 2023 gestart met een intensieve samenwerking tussen de drie kolommen binnen crisisbeheersing (Crisisbeheersing, GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) en Bevolkingszorg). Hierbij wordt gewerkt vanuit domein-brede processen waar alle reguliere werkzaamheden, projecten en pijlers uit de visie crisisbeheersing (crisisbeheersing en de burger; crisisbeheersing en informatie; grenzeloze crisisbeheersing) zijn ondergebracht.

In 2023 is een ontwerp gemaakt hoe we aan de versterking gaan werken en een start gemaakt met het leggen van het fundament in het domein crisisbeheersing. In 2024 is dit fundament verfijnd. De jaren 2025, 2026 en 2027 staan in het teken staan van het uitwerken van de ontwikkelingen zodat we eind 2027 kunnen vaststellen dat we de versterkingsopgaven gerealiseerd hebben.

Deze beleidsperiode (2024-2027) versterken we crisisbeheersing naar een flexibele en robuuste organisatie die in de koude en lauwe fase in leiding, coördinatie en informatiemanagement voorziet en komt met handelingsperspectieven voor inwoners, betrokkenen en (keten)partners. Daarnaast is er een geborgde crisisorganisatie voor de warme fase. Thema's die extra aandacht verdienen zijn de interne continuïteit, relatie met de inwoners en het adaptieve vermogen van de crisisorganisatie. Ook onze informatiepositie en samenwerking over onze grenzen heen zal verder uitgebouwd worden.

Landelijke doelen voor crisisbeheersing zijn vastgelegd in de LACb. De pijlers in dit plan zijn: versterken voorbereiding en paraatheid, versterken van een weerbare samenleving en bevorderen van kwaliteit en professionaliteit. De versterking crisisbeheersing wordt gefinancierd vanuit structurele BDuR-bijdrage van het Rijk. Hoewel het bevorderen van weerbaarheid op onderdelen deel uitmaakt van de taken van crisisbeheersing, is de verwachting rondom dit thema in het licht van militaire dreiging het afgelopen jaar enorm toegenomen. Begrippen als civiele bescherming en civiel-militaire samenwerking worden opnieuw geframed. Daarbij geeft defensie aan de komende jaren nadrukkelijk minder beschikbaar te zijn voor ondersteuning bij crisistaken; sterker nog: er wordt eerder een bijdrage verwacht vanuit het civiele aan het militaire domein. Daarbij wordt voor de uitvoering van een aantal taken nadrukkelijk richting veiligheidsregio's gekeken. Met taken in bijvoorbeeld de (regie op) het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid, het organiseren van noodsteunpunten en het in beeld brengen en activeren van maatschappelijke netwerken zijn echter aanzienlijke capaciteiten en middelen gemoeid. Dat levert een landelijke discussie op over taken, middelen en prioriteiten, waar op het moment van schrijven nog geen duidelijkheid over bestaat.

Het programma crisisbeheersing is onderverdeeld in vier processen, te weten: kaderstelling en verbinding, risicoanalyse en -advisering, organiseren en uitvoeren en informatievoorziening.

Verbinding en kaders: werken vanuit onze stakeholders
Om de functionaliteit naar de verschillende ketens en partners in stand te houden en verder uit te bouwen zijn op de taakvelden GHOR, bevolkingszorg, multidisciplinaire samenwerking en internationale samenwerking regisseurs actief om stakeholdermanagement, programma's, beleid en verantwoording vorm te geven. Belangrijkste ambities op deze taakvelden zijn:

- Operationaliseren en implementeren van de landelijke kwaliteitskaders bevolkingszorg;
- Borgen van onze bijdragen aan landelijke netwerken, initiatieven en eventuele crisisteams;

- Operationaliseren van een toekomstvisie over piketfuncties voor de crisisorganisatie, in tijden van nieuwe generaties, toenemende schaarste, werkdruk en veranderend werkgeverschap;
- Verstevigen van netwerkmanagement en onze daadwerkelijke verbinding met inwoners en maatschappelijke partijen (bouwen aan vertrouwen als basis voor versterken weerbaarheid);
- Intern bestendigen van een programma voor (internationale) samenwerking, met het inzetten en verwerven van externe fondsen;
- Voorbereiding van de grote multidisciplinaire eindoefening van het Interreg gesubsidieerde project ERMWIC (Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisismanagement) die in de eerste helft van 2027 plaatsvindt;
- Borging van samenwerking na de projectperiode resulteert eind 2026 in een voorstel aan alle in ERMWIC samenwerkende partners hoe dit structureel gefinancierd kan worden en
- Structureel inhoud geven aan de thema's ‘weerbare samenleving’ en 'weerbare organisatie’ (business continuïty management). Onze rol in dit kader zal afhangen van de landelijke taken- en financieringsdiscussie, danwel regionaal bestuurlijke herprioritering.

Netwerkmanagement
De versterking en uitbreiding van de netwerken komt alle processen binnen crisisbeheersing en VRLN ten goede, maar helpt ook de betrokken partners in de voorbereiding op rampen en crises. Het (internationale) netwerkmanagement vanuit multi-perspectief en vanuit GHOR en Bevolkingszorg wordt geregisseerd vanuit het proces kaderstelling en verbinding. Convenanten en werkafspraken worden opgesteld of geactualiseerd en het netwerk wordt uitgebreid.

Grenzeloze crisisbeheersing
De pijler grenzeloze crisisbeheersing valt binnen dit proces, waaronder het netwerk N4 en het met Interreg subsidie ondersteund project ERMWIC is gestart. Doel van ERMWIC is het bevorderen en borgen van grensoverschrijdende samenwerking in crisisbeheersing en rampenbestrijding. In het tijdplan van dit project zijn voor 2026 specifieke milestones bepaald. Eind 2026 heeft de ‘verkenning naar’ geresulteerd in een voorstel wat er nodig is om ook na de projectperiode de continuïteit en duurzame grensoverschrijdende samenwerking te bewaken en bevorderen. ERMWIC en Natuurbrandmanagement, beide Interreg gesubsidieerde projecten waarvoor VRLN leadpartner is, zoeken nadrukkelijk naar synergie-effecten. Ten aanzien van het N4 netwerk is er in 2026 uitsluitsel, hoe de verantwoordelijke ministeries in Nederland en Duitsland het netwerk, i.c. de jaarlijkse netwerkdag en de samenwerkingsomgeving structureel financieel ondersteunen.

In 2026 ligt een generiek convenant ter ondertekening voor met betrekking tot de samenwerking met de Belgische crisispartners.

Bevolkingszorg
Met onze gemeenten implementeren we voor Bevolkingszorg de kwaliteitsambities ‘Uniforme Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg’ die we samen met de gemeenten geformuleerd hebben in 2024. Vanuit onze GHOR-verantwoordelijkheid gaan we onder andere de verbinding tussen het Dynamisch Risicoprofiel en het Zorgrisicoprofiel verder versterken.

Risicoanalyse en advies
Sterke operationele paraatheid en slagkracht wordt verbeterd door inzicht in regionale en lokale risico’s. We ontwikkelen een eenduidig proces voor risico-inventarisatie en risicoanalyse op operationeel, tactisch en strategisch niveau. In 2026 zijn de belangrijkste producten het veiligheidsbeeld, het dynamisch (zorg)risicoprofiel, het Provinciaal Risicoprofiel en uitgevoerde dreigingsanalyses. We trekken samen op met de afdeling Risicobeheersing van de brandweer en adviseren op grote ontwikkelingen in de fysieke omgeving met mogelijke impact op crisisbeheersing en rampenbestrijding. Daarnaast vindt aan de hand van het geactualiseerde evenementenbeleid

verdere procesoptimalisatie plaats in het adviseringsproces van evenementen. De GHOR blijft onze gemeenten adviseren over onder andere gezondheidsrisico's bij B- en C-evenementen.

Als veiligheidsregio hebben we de ambitie om relatiebeheer met onze inwoners te versterken, ook een van de pijlers vanuit de visie crisisbeheersing *(crisisbeheersing en de burger)*. Het verbeteren van de kennis en bekendheid over risico's en veiligheid bij inwoners heeft hierbij prioriteit.

Door inzet van risico- en crisiscommunicatie wordt de weerbaarheid van de samenleving versterkt en geactiveerd en worden negatieve gevolgen van een ramp of crisis geminimaliseerd. Een andere ambitie is het beter gebruik maken en betrekken van groepen inwoners bij reguliere en ad hoc taken van de veiligheidsregio. In het licht van recente internationale politieke ontwikkelingen behoort de versterking van deze ambities nog nadrukkelijker tot het takenpakket van risico- en crisiscommunicatie. Deze ontwikkelingen passen binnen de begroting, gesteund door de versterkingsgelden crisisbeheersing vanuit de BDuR.

Organiseren en uitvoeren
Het is van groot belang dat functionarissen met een rol in de crisisbeheersing goed voorbereid hun taken kunnen uitvoeren. Om deze specifieke doelgroep optimaal te ondersteunen worden plannen en protocollen ontwikkeld, trainingen en oefeningen georganiseerd, lessen getrokken uit incidenten en worden atypische en niet acute crises opgepakt.

Maatschappelijke ontwikkelingen en de meerjarige, landelijke agenda crisisbeheersing moeten leiden tot een toekomstbestendig stelsel voor crisisbeheersing en brandweerzorg. Het is duidelijk dat dit stelsel aan de vooravond staat van vernieuwing. Er wordt onder andere gewerkt aan een flexibele netwerksamenwerking, gezamenlijke inrichting van een Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) en het toewerken naar het optreden als één overheid. Bij het opstellen van het nieuwe regionale crisisplan is, voor zover mogelijk, voorgesorteerd op de verwachte aanpassingen die voortvloeien uit deze ontwikkelingen.

In 2026 is de exacte omvang van het werk naar aanleiding van de wetsevaluatie en de landelijke agenda in zicht:

- We kijken vooruit en zijn in staat om tijdig te anticiperen op regionale en landelijke veranderingen in het risicobeeld;
- Iedere functionaris weet wanneer wat verwacht wordt in termen van bereikbaarheid, beschikbaarheid, preparatie en inzet;
- De operationele gereedheid van het systeem is in beeld waardoor we kunnen anticiperen op mogelijke verstoringen;
- We trekken lering uit alles wat we meemaken maar we hebben ook zicht op implicaties van lessen over rampen en crises elders in de wereld;
- We zijn in verbinding met de omgeving waardoor we partners en burgers laagdrempelig kunnen bereiken en veiligheidsvraagstukken die in de regio spelen geadresseerd kunnen worden en
- Voorbereiding gaat steeds meer over veerkracht en de samenwerking met de inwoners.

Informatievoorziening
Het proces informatievoorziening onderhoudt een informatienetwerk dat bestaat uit diverse (interne) organisatieonderdelen en externe partners/organisaties en zorgt ervoor dat de juiste personen op het juiste moment over de juiste veiligheidsinformatie beschikken met als doel een 24/7 actueel beeld van kwetsbaarheden, risico's en dreigingen. Tijdens de koude en lauwe fase wordt primair geleverd aan de processen binnen crisisbeheersing en de relevante veiligheids- en ketenpartners. Tijdens de warme fase levert het proces deze diensten aan de IM-piketorganisatie (Informatiemanagement) die

de regie voert op de informatie en het gezamenlijk beeld in de verschillende crisisteams (CoPI, ROT en GBT/RBT).
Hiervoor wordt een informatienetwerk opgebouwd en onderhouden dat bestaat uit diverse (interne) organisatieonderdelen en externe partners/organisaties. Hiermee werken we toe naar een actueel beeld van kwetsbaarheden, risico's en dreigingen.
Centraal binnen het proces informatievoorziening staat het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt). In het VIK komt informatie over alle aspecten van de veiligheidsregio samen, zowel van risicobeheersing als crisisbeheersing en (aspecten van) bedrijfsvoering. Het VIK wordt steeds verder doorontwikkeld. Naast het operationeel veiligheidsbeeld wordt er gewerkt aan een tactisch-strategisch beeld, het dynamisch risicoprofiel. Het VIK is een samenwerking tussen de twee Limburgse veiligheidsregio's en wordt de komende jaren doorontwikkeld.

De komende jaren versterken we informatiegestuurde veiligheid binnen Limburg via het VIK Limburg en binnen Zuid-Nederland en landelijk door de samenwerking binnen Fieldlab Zuid6. Fieldlab Zuid6 is een samenwerkingsverband dat zich richt op het verkennen, ontwikkelen en implementeren van innovatieve oplossingen op het gebied van informatiegestuurde veiligheid (bijvoorbeeld toepassingen van technologische ontwikkelingen zoals AI). Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid ligt de opdracht om landelijk een informatieknooppunt te realiseren. Dit is een optelsom van alle veiligheidsbeelden van de veiligheidsregio's. De opdrachten binnen VIK Limburg, Zuid6 en landelijk vullen elkaar aan. Voor Limburg-Noord is het verstevigen van de internationale informatie-uitwisseling een belangrijk speerpunt. De ontwikkelingen op informatievoorziening gelden vanzelfsprekend ook voor de GHOR en bevolkingszorg.

We willen de landelijke informatiepositie verder versterken door een goede verbinding met het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) en de capaciteit voor langdurige inzet borgen.

Interne continuïteit
In het licht van de toenemende complexiteit van risico's waarmee VRLN wordt geconfronteerd, wordt een robuust Bedrijfscontinuïteitsmanagementsysteem (BCM) ontwikkeld. Gezien de complexiteit van de materie en de verschillende belangen van de diverse bedrijfsonderdelen die hiermee samenhangen, wordt dit dossier VRLN-breed opgepakt. Verschillende toekomstige ontwikkelingen zoals nieuwbouw, technologische innovatie of nieuwe inzichten uit het nieuwe crisisplan dragen bij aan een robuuste VRLN. Het versterken van de interne continuïteit is ook één van de speerpunten van het beleidsplan 2024-2027 'In goede handen'.

Weerbare samenleving: in verbinding met onze inwoners
Mede ingegeven door het thema militaire dreiging, maar ook vanuit onze eigen ambities uit de visie crisisbeheersing 2030 en het beleidsplan, zal er stevig geïnvesteerd moeten worden op de verbinding met onze inwoners. Dit is een eerste voorwaarde om samen met onze inwoners en maatschappelijke partijen te kunnen werken aan verbetering van onze weerbaarheid bij uiteenlopende crises.
Aanvullend op alle lopende landelijke initiatieven onder andere gericht op het weerbaarder maken van de inwoners, is binnen de VRLN reeds in 2024 gestart met dit thema. Waar naar verwachting 2025 nog in het teken staat van het opzetten en opstarten van een breder programma rondom weerbare samenleving, zal dit programma een meerjarig karakter hebben en zo ook (be)geleid moeten worden. Scope is vooralsnog de beleidsperiode tot en met 2027. Maar als we maximaal gebruik willen kunnen blijven maken van de maatschappelijk aanwezige weerbaarheid en burgerkracht, zal dat in de toekomst meer structureel aandacht vragen.

2.3.2 Wat mag het kosten?

De lasten van het programma Crisisbeheersing bedragen € 8,7 miljoen (exclusief toerekening overhead). De gemeenten dekken met hun bijdragen € 5,3 miljoen van de programmalasten.

Tabel programma Crisisbeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2026
Lasten	8.663
Baten	8.661
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	**2**
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen aan reserves	2
Geraamd resultaat	**0**

2.4 Risk Factory

Vanaf mei 2019 bezoeken doelgroepen Risk Factory Limburg-Noord, waar beleven van gezondheid en veiligheid centraal staat. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levensechte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om, als het er echt op aankomt, de juiste beslissingen te nemen. Het bestuur heeft besloten om de bestaande opzet van de Risk Factory voor het Primair Onderwijs en Senioren te continueren en uit te breiden met het Voortgezet Onderwijs.

2.4.1 Wat willen we bereiken?

Het in stand houden van het aantal klassen met groep 8 leerlingen die de Risk Factory bezoeken. Er vindt een uitbreiding plaats naar individuele senioren. Naast groepen is de ambitie om in toenemende mate ook individuele senioren te ontvangen en daarbij samen te werken met organisaties die daarin een rol kunnen spelen. De uitbreiding naar het Voortgezet Onderwijs is in het schooljaar 2024-2025 gerealiseerd. Vanaf 2025-2026 is de ambitie om snel te groeien in het aantal bezoekende tweedejaarsleerlingen. Voor alle doelgroepen is het relevant op aan te blijven sluiten bij de maatschappelijke ontwikkelingen en de leefwereld van de doelgroep op het gebied van gezondheid en veiligheid.

2.4.2 Waar sturen we op?

Doelgroepen

Voor de komende beleidsperiode 2024-2027 wordt de huidige Risk Factory (basisschoolleerlingen groep 8 en senioren) gecontinueerd. Er wordt daarbij extra ingezet op de ontvangst van individuele senioren. Daarnaast vindt er (door)ontwikkeling van scenario's plaats, aansluitend op wensen en behoeften van de doelgroepen en de betrokken partners.

Blijvende afstemming met Zuid-Limburg en andere Veiligheidsregio's

In 2025 wordt er een businesscase ontwikkelt voor de mogelijke komst van een Risk Factory in Zuid-Limburg. Samen met onze partners ondersteunen we de businesscase. Ook in andere Veiligheidsregio's is er groeiende interesse. De komst van meerdere Risk Factories is positief, zo kan er samen ontwikkeld worden en is het aansluiten van landelijke partners makkelijker.

2.5 Programma Bedrijfsvoering/Overhead

2.5.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Het programma bedrijfsvoering/overhead is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie (P&O), financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie.

Uitgangspunten die voor de bedrijfsvoering gelden:

- ondersteunen van het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
- functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- functioneren binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering actief wordt opgepakt. Dit met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy;
- duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers;
- duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van middelen, menselijk kapitaal en energie.

De digitale transformatie

De digitale revolutie heeft een grote impact op onze maatschappij. Voor ons als organisatie is het noodzakelijk om hierin mee te evolueren. De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en dus is digitaal transformeren van belang. Daarvoor ontwikkelen we een digitale strategie en hebben we ook aandacht voor de cultuurverandering die hierbij komt kijken.

De processen binnen de VRLN worden vooral ondersteund door het inzetten van digitale hulpmiddelen en de interactie met elkaar en haar klanten/samenwerkingsomgevingen wordt ook steeds vaker via een digitale manieren gefaciliteerd. Daarbij zal de komende periode ook nog meer aandacht zijn aan het vergroten van de vaardigheden en kennis op dit gebied van de medewerkers bij VRLN. Dit is ook noodzakelijk om de stappen die we op het gebied van security, privacy en ethiek al gezet hebben ook goed te kunnen borgen en verder door te ontwikkelen. Ook zullen we als VRLN onze werkomgeving en de tools die we daarvoor beschikbaar hebben continu moeten aanpassen aan de veranderende behoefte enerzijds en wet- en regelgeving anderzijds.

Al deze activiteiten dragen bij aan een flexibele en wendbare organisatie, die kan inspelen op interne en externe ontwikkelingen bij de digitale transformatie.

Doorontwikkeling processen en systemen

In het belang van de dienstverlening is een (verdergaande) digitaliseringsslag ten aanzien van de uitvoering van een aantal bedrijfsvoering processen noodzakelijk geworden. Binnen VRLN worden namelijk nog niet alle bedrijfsvoering processen ondersteund door een goede vakapplicatie, dan wel door het niet adequaat of actueel ingericht hebben van bestaande vakapplicaties. Hierbij valt te denken aan P&O gerelateerde processen, financiële en beheersprocessen. Deze afdelingen verliezen heel wat tijd aan administratieve werkzaamheden. Werk dat grotendeels vervangen kan worden dankzij goede vakapplicaties. Hierdoor kunnen de P&O adviseurs de focus leggen op actualisatie van reguliere HR (Human Resource) processen maar ook strategisch personeelsadvies zoals de implementatie van de onderdelen uit de HR Visie 2030. Daarnaast kunnen de financieel adviseurs zich meer en beter focussen op stuur- en verantwoordingsinformatie. De doorontwikkeling van processen en systemen is daarmee een belangrijk speerpunt voor 2026.

Werven, leren en ontwikkelen, binden en boeien van personeel en vrijwilligers
VRLN wordt gevormd door verschillende onderdelen met ieder haar eigen cultuur en karakteristieken ten aanzien van personeel. Daar waar de GGD omgaat met werkdruk (mede) als gevolg van onderbezetting, heeft de brandweer te maken met uitstroom als gevolg van vergrijzing en de gevolgen van het landelijke tweede loopbaanbeleid. Daarnaast is crisisbeheersing sterk in ontwikkeling en betreft dit een relatief jonge afdeling. Deze karakteristieken gaan samen met schaarste op de arbeidsmarkt en dat is dan ook merkbaar binnen VRLN. Tot op heden krijgt VRLN alle vacatures nog redelijk goed ingevuld maar niet voor niets spreken we in de HR visie voor 2030 over het belang van invulling geven aan thema's als arbeidsmarktcommunicatie en strategische personeelsplanning, maar ook binden en boeien. Ook in 2026 is het van belang dat VRLN vanuit bedrijfsvoering in samenwerking met de onderdelen brandweer, GGD en crisisbeheersing deze thematiek concreet en levend maakt om instroom te blijven creëren, maar ook structureel te ontwikkelen en te behouden en uitstroom te beperken.

2.5.2 Waar sturen we op?
De kwaliteit van de ondersteuning van het bestuurlijk proces meten we af aan het oordeel dat toezichthouders uitspreken over de kwaliteit van de besturing van VRLN. Denk hierbij aan: uitkomst collegiale visitatie veiligheidsregio's, uitkomst certificering kwaliteitsmodel zorg, oordeel Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, oordeel Inspectie Justitie en Veiligheid, oordeel inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, oordeel Arbeidsinspectie, toezicht Provincie Limburg, toezicht belastingdienst en goedkeurende verklaring accountant.
Daarnaast wordt de interne auditfunctie continu doorontwikkeld.

2.5.3 Wat kost het?
De kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld over de inhoudelijke programma's en op die wijze verrekend in de gemeentelijke bijdrage. De gemeente kan namelijk geen overheadkosten van de veiligheidsregio toevoegen aan haar eigen overheadkosten. Op basis van de omvang van de programma's gaat een vast percentage van 60% van de generieke overhead naar de veiligheidsprogramma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing en 40% naar Publieke Gezondheid. Een deel van de overheadkosten worden gedekt uit de overige baten.

De lasten van het programma Bedrijfsvoering bedragen € 20,4 miljoen. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 18,4 miljoen van deze lasten.

Tabel Bedrijfsvoering/Overhead *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2026
Lasten	20.295
Baten	20.046
Algemene dekkingsmiddelen	350
Onvoorzien	50
Geraamd saldo van baten en lasten	**-51**
Stortingen in reserves	64
Onttrekkingen aan reserves	13
Geraamd resultaat	**0**

3 Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) voorgeschreven paragrafen die van toepassing zijn op de veiligheidsregio.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Algemeen Bestuur heeft in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1,250 miljoen aan te houden. De stand van de algemene reserve bedraagt primo 2025 € 280K.
In 2025 wordt de nota risicobeheersing en weerstandsvermogen geactualiseerd en voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Gekoppeld aan deze actualisatie zal tevens worden ingegaan op de relatie tussen het benodigde weerstandsvermogen en de hoogte van de algemene reserve.

Middels een rekenmodel waarbij zowel kans van optreden alsmede financieel risico worden meegenomen, zijn de strategische risico's binnen de VRLN gewogen.
De benodigde weerstandscapaciteit gaat uit van het restrisico (netto risico's) dat de organisatie loopt. Daartoe dient voor de verschillende risico's beoordeeld te worden wat de effectiviteit is van de aanwezige beheersingsmaatregelen en/of aanvullende maatregelen genomen kunnen worden.
Het is niet waarschijnlijk dat alle risico's zich in één jaar voordoen in hun maximale omvang. Het weerstandsvermogen is bepaald vanuit de risico score > 9, een risico die in hoge mate de doelstellingen kunnen verhinderen en de stochastische (willekeurige) methode voor de financiële onzekerheid van uitkomen te bepalen. De percentages worden door de Monte Carlo methodiek willekeurig toegekend. Er wordt aselect een waarde toegekend en deze wordt vermenigvuldigd met het risico. Zo kan een risico dat wij als hoog inschalen door deze methodiek als kans in een bepaald jaar als laag worden ingeschat en zo kunnen er grote verschillen ontstaan.

Het resultaat is hieronder weergegeven en toegelicht.

Weerstandsvermogen 2024

(bedragen in euro's)

Risicogebeurtenis	Kans (K)	Financieel gevolg (E)	Financieel weerstandscapaciteit	% bijdrage aan weerstandscapaciteit 2024
Strategische huisvesting: veranderende wetgeving duurzaamheid en prijsstijgingen	95%	€ 200.000	€ 2.874	0%
Niet voldoen aan wettelijke taken	95%	€ 800.000	€ 42.174	4%
Energielasten stijging	50%	€ 500.000	€ 131.948	13%
Korting op specieke uitkeringen conform regeerakkoord	95%	€ 1.200.000	€ 122.327	12%
Mentale gezondheid medewerkers	75%	€ 500.000	€ 328.634	32%
Financiële gevolgen PTSS als beroepsziekte	95%	€ 1.000.000	€ 385.950	38%
Totaal			€ 1.013.907	100%

Onvoldoende uitvoering van (wettelijke) taken Publieke Gezondheid (risico: niet voldoen aan wettelijke taken)
De continuïteit en kwaliteit van de wettelijke taken Publieke Gezondheid staan onder druk. Als de GGD de wettelijke taken onvoldoende kan uitvoeren, zijn hier risico's aan verbonden. Daarbij gaat het met name over gezondheidsrisico's voor de regio. Er zijn echter ook risico's welke de wettelijke taken overstijgen. Deze kunnen imagoschade en - bij ernstige escalatie - nalatigheid en/of schadeclaims tot gevolg hebben.

- Toezicht en controle: De inspectie houdt toezicht op de kwaliteit van de zorg en kijkt naar wat er goed gaat, wat risico's zijn en wat beter kan. De inspectie kan ingrijpen als de kwaliteit van zorgverlening onvoldoende is. Hiervoor heeft de inspectie verschillende interventies, zoals een bevel, bestuurlijke boete of publieke waarschuwing. Ingrijpen is dan nodig en hier zijn kosten aan verbonden.
- Goed werkgeverschap: In het arbeidsrecht zijn diverse regels opgenomen voor werkgever en werknemer. In artikel 7:611 van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd dat de werkgever zich als 'goed werkgever' moet gedragen. De negatieve effecten van roofbouw op personeel moeten niet worden onderschat en de kans op langdurige schade voor de organisatie is hierbij groot.
- Financiën: interventies voor bijvoorbeeld het wegwerken van wachtlijsten, of bij een uitbraak/ incident, vragen (vaak dure) ad hoc oplossingen.

Om deze risico's te mitigeren is in 2024 gestart met het versterkingstraject: 'Toekomstbestendige GGD'. Naar verwachting heeft de GGD enkele jaren nodig om deze wettelijke taken structureel te versterken, daarbij is de GGD afhankelijk van de financiële middelen en de fasering van deze middelen.

Overhevelen specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds (risico: korting op specifieke uitkeringen conform reageerakkoord)
Op basis van het hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet besloten om specifieke uitkeringen (SPUK) over te hevelen naar het gemeentefonds en daarop een korting van 10% toe te passen. De overheveling en korting zou moeten ingaan per 1-1-2026. Door de voorgenomen overheveling naar het gemeentefonds zou het oormerk van de bijdrage vervallen. Gemeenten zijn vrij in de bestedingen van het gemeentefonds en dus ook vrij in welk deel van de voormalige SPUK zij aan de veiligheidsregio beschikbaar stellen.
VRLN ontvangt de volgende specifieke uitkeringen:

- Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG), via centrum GGD Zuid Limburg;
- Versterking Pandemische paraatheid;
- COVID-19 vaccinatie en
- BDuR Veiligheid en versterking Crisisbeheersing.

Naar aanleiding van de overheveling naar het gemeentefonds en de daarbij toegepaste korting van de BDuR hebben de veiligheidsregio's gesproken met de staatssecretaris. Deze heeft aangeven dat het opheffen van de BDuR als specifieke uitkering een ongewenst effect is geweest.
Middels een schrijven van het ministerie van Justitie en Veiligheid d.d. 11 november jl., heeft de minister te kennen gegeven, dat het kabinet heeft besloten dat de BDuR blijft bestaan als specifieke uitkering en daarmee niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds.
Wat betreft de korting is landelijk de inzet om in de voorjaarsnota 2025 duidelijkheid te geven hoe dit zal gaan uitwerken. Voor nu staat de korting verwerkt vanaf 2026 in de begroting van het ministerie. Een eventuele korting van 10% op de BDuR kan mogelijk gevolgen hebben voor de dienstverlening door crisisbeheersing en brandweerzorg. Crisisbeheersing heeft afgelopen jaren met de versterkingsgelden een ontwikkeling ingezet die door een mogelijke korting geremd kan worden. Voor

brandweerzorg is de BDuR al jarenlang een vaste inkomstenbron waar vaste formatie voor is aangenomen die de paraatheid ondersteunt.

Besluitvorming over de overheveling van de SPUK ASG naar het Gemeentefonds heeft, nog niet plaatsgevonden, verwacht maart 2025. Hierdoor is nog onduidelijk wat het totale beschikbare bedrag gaat worden en hoe dit verdeeld gaat worden. Mogelijk leidt dit tot een meer evenwichtige verdeling over de GGD regio's in Limburg.

Ten aanzien van de pandemische paraatheid wordt een afbouwscenario uitgewerkt waarin rekening wordt gehouden met de afbouw van de uitkering tot 2029. Onduidelijk is wat de korting gaat betekenen voor de opdracht aan de GGD.

De kosten van de COVID-19 werden steeds volledig door het Rijk vergoed via de SPUK. Onduidelijk is welke opdracht de GGD'en/gemeenten gaan krijgen en welke vergoeding daarvoor ontvangen gaat worden. De regering heeft nog geen besluit genomen over het structureel verstrekken van de COVID-19 vaccinatie. Op dit moment loopt de voorbereiding van de besluitvorming over de vaccinatie in 2025, waarbij voor 2025 nog onderzocht wordt hoe de vaccinaties bekostigd worden. Nu is dat op basis van een begroting per GGD. Landelijk wordt onderzocht of een vergoeding per vaccinatie haalbaar is.

Strategische huisvesting (Risico: veranderende wetgeving duurzaamheid en prijsstijgingen)
De aanpassingen naar flexibel werken, verduurzamen en nieuwbouw van kazernes hebben te maken met forse, onvoorziene prijsstijgingen. De ontwikkelingen op de bouwmarkt leiden tot hoge bouwkosten. Het risico bestaat dat de (ver)bouwkosten harder stijgen dan waar rekening mee is gehouden.

Stijgende energielasten en grondstoffen (risico: energielasten stijgen, hoge prijsindexatie)
Wereldwijde economische ontwikkelingen, waaronder de oorlog in Oekraïne, geven schaarste in grondstoffen. Samen met de schaarste aan professionals op diverse gebieden veroorzaken die stijgingen van de prijzen boven de reguliere indexatie op basis van de consumentenprijsindex. De afgelopen jaren zien we een negatief effect op de energielasten maar ook op de kostprijzen van materieel en voertuigen.

Mentale gezondheid medewerkers (risico: mentale gezondheid medewerkers)
De veranderingen in de maatschappij zorgen voor risico's die snel veranderen. Dit vraagt om een hoge mate van flexibiliteit en veerkracht van onze medewerkers. Vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt hebben invloed op de mentale gezondheid van onze medewerkers. Dit kan tot hogere uitval van medewerkers leiden, kortdurend maar ook langdurig. De voorspelbaarheid van dit risico is laag, de eventuele financiële gevolgen kunnen groot zijn.

Erkenning PTSS als beroepsziekte (risico: financiële gevolgen PTSS als beroepsziekte)
Naast de mentale gezondheid voor medewerkers zijn veiligheidsregio's op dit moment een landelijke regeling voor PTSS aan het uitwerken. Met deze regeling wordt PTSS voor veiligheidsregio's als beroepsziekte erkend. Dit in navolging van bijvoorbeeld Defensie en Politie. Een belangrijk onderdeel van de regeling zijn preventieve maatregelen om PTSS te voorkomen. In de regeling is een bepaling opgenomen waar ook reeds erkende PTSS-gevallen met terugwerkende kracht rechten kunnen ontlenen. De minister is verzocht om een bijdrage aan de kosten voor uitvoering van deze regeling. Het streven is om de regeling in 2025 in te laten gaan. Echter bij het ingaan van deze regeling is er nog geen inzicht in de financiële kosten die de veiligheidsregio's zelf dragen. Daarvoor is geen duidelijke inschatting te maken van de omvang.

Financiële kengetallen
Volgens de richtlijnen van het BBV worden hier de verplichte kengetallen weergegeven. De kengetallen geven aan over hoeveel financiële ruimte VRLN beschikt om structurele en incidentele lasten te dekken of op te vangen.

Netto schuldquote
Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft. Daarnaast geeft het kengetal inzicht in de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden. VRLN blijft onder de norm.

Solvabiliteit
De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeenschappelijke regeling. De solvabiliteit van de organisatie wordt door de wetgever in toenemende mate als onderdeel gezien van de sturings- en verantwoordingsinformatie.
VRLN is in staat haar kortlopende en langlopende schulden te voldoen.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn voornamelijk de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor VRLN ligt ultimo 2026 op 0,1%. Dit verhoudingsgetal is groter en gelijk aan nul (positief), wat betekent dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële kengetallen *(in percentages)*

	Rekening 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Netto schuldquote	28,2%	47,1%	36,1%	35,3%	34,9%	34,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28,2%	47,1%	36,1%	35,3%	34,9%	34,8%
Solvabiliteitsratio	21,7%	8,3%	9,8%	10,0%	10,3%	10,5%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,5%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die VRLN in eigendom heeft betreffen gebouwen, vervoermiddelen (brandweervoertuigen) en ander brandweermaterieel. Voor deze eigendommen gelden de wettelijke voorgeschreven keurings- en onderhoudswerkzaamheden.

Brandweermaterieel
Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.
In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen. Ook wordt er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame voertuigen wordt het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

Gebouwen
VRLN beschikt over 30 brandweerkazernes, hiervan zijn er 8 eigendom van VRLN. Naast 8 brandweerkazernes heeft VRLN ook twee kantoorlocaties in eigendom.

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Roermond)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Horst	Westsingel	Horst
Brandweerkazerne Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandweerkazerne Nederweert	Smisserstraat	Nederweert
Brandweerkazerne Stramproy	Bergerothweg	Stramproy
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savorin Lohmanstraat	Weert

Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP)
Voor gebouwen in eigendom van VRLN en de gehuurde brandweerkazernes zijn Meerjaren Onderhoudsplannen opgesteld. Het huidige MJOP moet na 2025 worden geactualiseerd en door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Duurzaamheid
Duurzaamheid voor materieel en huisvesting blijft de komende jaren nadrukkelijk op de agenda staan. Het gaat hierbij om het verminderen van de uitstoot op drie niveaus: uitstoot van eigen middelen (met name voertuigen), inkoop en verbruik van energie en uitstoot als gevolg van activiteiten. Om deze ontwikkeling prioriteit te geven worden actief de landelijke ontwikkelingen bij de 24 andere veiligheidsregio's gevolgd die hier in gezamenlijkheid een werkgroep voor hebben gevormd. Intern wordt bij relevante keuzes bij onder andere huisvesting en materieel gekeken naar de haalbare mogelijkheden. Op die manier kan er in kaart worden gebracht welke investeringen er de komende jaren noodzakelijk zijn om te voldoen aan de gestelde normen.

3.3 Financiering

Het beleid van VRLN inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Het Dagelijks Bestuur heeft het treasurystatuut op 11 maart 2022 opnieuw vastgesteld.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)
De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.
De renterisiconorm wordt gemeten in een bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

Renterisiconorm *(bedragen in duizenden euro's)*

	2026	2027	2028	2029
Omvang begroting	98.070	99.393	99.393	99.393
(1) Renteherzieningen	0	0	0	0
(2) Aflossingen	5.954	6.121	5.817	5.751
(3) Renterisico (1) + (2)	5.954	6.121	5.817	5.751
(4) Renterisiconorm	19.614	19.879	19.879	19.879
(5a) = (4) > (3) Ruimte onder renterisiconorm	13.660	13.758	14.061	14.128
(5b) = (3) > (4) Overschrijding van de renterisiconorm	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)				
(4a) Begrotingstotaal jaar t	98.070	99.393	99.393	99.393
(4b) Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar t	19.614	19.879	19.879	19.879

Liquiditeitsplanning en financieringspositie
Gezien de investeringsplanning en de aflossing op bestaande geldleningen wordt in de kapitaalbehoefte voorzien door het aantrekken van geldleningen in 2026 en de volgende jaren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de kasgeldlimiet maximaal benut wordt, zonder deze te overschrijden.

Kasgeldlimiet *(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t = 2024)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(1) Vlottende schuld	0	0	0	0
(2) Vlottende middelen	514	406	402	442
(3) Netto vlottend schuld (+) of overschot (-) (1) -(2)	-514	-406	-402	-442
(4) Gemiddelde van (3)	-514	-406	-402	-442
(5) Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	7.446	7.446	7.446	7.446
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (5) groter dan (4)	7.961	7.853	7.849	7.889
Overschrijding (4) groter dan (5)	-	-	-	-
(6) Berekening kasgeldlimiet				
(7) Rekeningtotaal 2024	90.810	90.810	90.810	90.810
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(6)=(7)*(8) kasgeldlimiet 2024	7.446	7.446	7.446	7.446

3.4 Verbonden Partijen

De veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

3.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt. Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2026 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing voor 2026.

Deel C Financiële begroting

4 Overzicht baten en lasten

4.1 Baten en lasten per programma

De ontwikkelingen op de baten en lasten zijn bij de financiële kaders nader toegelicht.
In het kader van het meerjarenperspectief is een beleidsneutrale lijn gevolgd. De ontwikkelingen in een meerjarenperspectief zijn dermate onzeker dat een nadere concretisering op programmaniveau op dit moment niet opportuun is. De ontwikkelingen van de investeringen worden vanuit een actualisatie van het meerjarig (vervangings-)investeringsplan benaderd.

In de meerjarenraming is rekening gehouden met een drietal ontwikkelingen:

- Strategisch huisvestingsplan

Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2023 besluitvorming plaatsgevonden over meerjarige aanvullende financiering voortkomend uit het strategische huisvestingsplan.
De ophoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026 ten opzichte van 2025 wordt veroorzaakt door de toename in de lasten van het strategisch huisvestingsprogramma van € 263K en met betrekking tot 2027 ten opzichte van 2026 door de toename van de lasten van € 19K.

- Kapitaallasten brandweer

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 december 2022 ingestemd met meerjarige aanvullende financiering ten behoeve van de kapitaallasten brandweer.
Als gevolg daarvan is er in 2026 ten opzichte van 2025 een toename in de lasten bij de brandweer te zien ter dekking van de kapitaallasten brandweer van € 262K.

- Versterkingsplan GGD

Als gevolg hiervan is er in 2026 ten opzichte van 2025 een toename in de lasten bij de GGD te zien van € 3,2 miljoen. Vervolgens nemen de kosten in 2027 met € 1,3 miljoen toe ten opzichte van 2026.

De financiële consequenties in een meerjarenperspectief van de indexatiesystematiek zijn niet meegenomen in de meerjarenraming; een en ander is zoals gebruikelijk opgenomen tegen het prijspeil 2026.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)

(bedragen in duizenden euro's

	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
Publieke gezondheid	27.804	24.300	28.814	30.087	30.087	30.087
Brandweerzorg	34.305	38.601	40.181	40.235	40.235	40.235
Crisisbeheersing	8.308	7.844	8.663	8.661	8.661	8.661
Overhead	20.394	19.629	20.295	20.295	20.295	20.295
Onvoorzien	0	50	50	50	50	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	**90.810**	**90.423**	**98.003**	**99.329**	**99.329**	**99.329**
Baten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
Publieke gezondheid	10.414	7.047	7.861	7.861	7.861	7.861
Brandweerzorg	6.410	6.464	7.206	7.206	7.206	7.206
Crisisbeheersing	3.432	2.349	3.396	3.396	3.396	3.396
Overhead	5.698	1.637	1.611	1.611	1.611	1.611
Algemene dekkingsmiddelen	64	350	350	350	350	350
Totaal baten programma's	**26.018**	**17.847**	**20.424**	**20.424**	**20.424**	**20.424**
Baten gemeentelijke bijdragen						
Publieke gezondheid	16.974	17.240	20.949	22.226	22.226	22.226
Brandweerzorg	30.740	32.137	32.975	33.030	33.030	33.030
Crisisbeheersing	5.035	5.200	5.265	5.265	5.265	5.265
Overhead	15.297	17.726	18.435	18.435	18.435	18.435
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**68.046**	**72.304**	**77.624**	**78.955**	**78.955**	**78.955**
Totaal baten (excl. onttr. aan de reserves)	**94.064**	**90.151**	**98.048**	**99.379**	**99.379**	**99.379**
Saldo (excl. mutaties reserves)						
Publieke gezondheid	-416	-13	-4	0	0	0
Brandweerzorg	2.846	0	0	0	0	0
Crisisbeheersing	159	-294	-2	0	0	0
Overhead	601	-266	-249	-249	-249	-249
Algemene dekkingsmiddelen	64	350	350	350	350	350
Onvoorzien	0	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal saldo van baten en lasten	**3.254**	**-273**	**45**	**50**	**50**	**50**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	77	77	67	64	64	64
Onttrekkingen aan reserves (baten)	539	350	22	14	14	14
Geraamd resultaat vóór bestemming	**3.716**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uit de staat van Baten en lasten blijkt dat de begroting in meerjarig perspectief sluitend is.

4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen a-structurele maatregelen om a-structureel begrotingsevenwicht te bereiken.

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten onderverdeeld naar incidenteel en structureel.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2026	Begroting 2026 incident.	Begroting 2026 struct.	Raming 2027	Raming 2027 incident.	Raming 2027 struct.	Raming 2028	Raming 2028 incident.	Raming 2028 struct.	Raming 2029	Raming 2029 incident.	Raming 2029 struct.
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)												
Publieke gezondheid	28.814	0	28.814	30.087	0	30.087	30.087	0	30.087	30.087	0	30.087
Brandweerzorg	40.181	851	39.330	40.235	851	39.384	40.235	851	39.384	40.235	851	39.384
Crisisbeheersing	8.663	0	8.663	8.661	0	8.661	8.661	0	8.661	8.661	0	8.661
Overhead	20.295	53	20.242	20.295	0	20.295	20.295	0	20.295	20.295	0	20.295
Onvoorzien	50	0	50	50	0	50	50	0	50	50	0	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	**98.003**	**904**	**97.099**	**99.329**	**851**	**98.478**	**99.329**	**851**	**98.478**	**99.329**	**851**	**98.478**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)												
Publieke gezondheid	7.861	49	7.813	7.861	0	7.861	7.861	0	7.861	7.861	0	7.861
Brandweerzorg	7.206	751	6.455	7.206	751	6.455	7.206	751	6.455	7.206	751	6.455
Crisisbeheersing	3.396	-2	3.397	3.396	0	3.396	3.396	0	3.396	3.396	0	3.396
Overhead	1.611	0	1.611	1.611	0	1.611	1.611	0	1.611	1.611	0	1.611
Algemene dekkingsmiddelen	350	55	295	350	0	350	350	0	350	350	0	350
Totaal baten programma's	**20.424**	**853**	**19.571**	**20.424**	**751**	**19.673**	**20.424**	**751**	**19.673**	**20.424**	**751**	**19.673**
Baten gemeentelijke bijdragen												
Publieke gezondheid	20.949	0	20.949	22.226	0	22.226	22.226	0	22.226	22.226	0	22.226
Brandweerzorg	32.975	0	32.975	33.030	0	33.030	33.030	0	33.030	33.030	0	33.030
Crisisbeheersing	5.265	0	5.265	5.265	0	5.265	5.265	0	5.265	5.265	0	5.265
Overhead	18.435	0	18.435	18.435	0	18.435	18.435	0	18.435	18.435	0	18.435
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**77.624**	**0**	**77.624**	**78.955**	**0**	**78.955**	**78.955**	**0**	**78.955**	**78.955**	**0**	**78.955**
Totaal baten (excl. onttr. aan de reserves)	**98.048**	**853**	**97.195**	**99.379**	**751**	**98.628**	**99.379**	**751**	**98.628**	**99.379**	**751**	**98.628**
Saldo (excl. mutaties reserves)												
Publieke gezondheid	-4	49	-53	-0	0	-0	-0	0	-0	-0	0	-0
Brandweerzorg	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100
Crisisbeheersing	-2	-2	-0	-0	0	-0	-0	0	-0	-0	0	-0
Overhead	-249	-53	-196	-249	0	-249	-249	0	-249	-249	0	-249
Algemene dekkingsmiddelen	350	55	295	350	0	350	350	0	350	350	0	350
Onvoorzien	-50	0	-50	-50	0	-50	-50	0	-50	-50	0	-50
Totaal saldo van baten en lasten	**45**	**-51**	**96**	**50**	**-100**	**150**	**50**	**-100**	**150**	**50**	**-100**	**150**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	67	60	7	64	60	4	64	60	4	64	60	4
Onttrekkingen aan reserves (baten)	22	2	20	14	0	14	14	0	14	14	0	14
Geraamd resultaat voor bestemming	**0**	**-110**	**110**	**0**	**-160**	**160**	**0**	**-160**	**160**	**0**	**-160**	**160**
			*			*			*			*

* = structureel begrotingssaldo

De belangrijkste incidentele effecten kunnen als volgt worden weergegeven:

- Binnen het programma Publieke Gezondheid zijn in 2026 incidenteel extra lasten opgenomen voor inhuur. Daarnaast zijn er incidentele baten opgenomen voor de projecten ‘Nu niet Zwanger’ en diverse projecten gezondheidsbevordering en Kennis & Onderzoek.
- In het programma Brandweerzorg hebben de incidentele baten en lasten betrekking op het FLO-overgangsrecht (Functioneel Leeftijdsontslag) van de Brandweer Roermond en Brandweer Venlo. Het verloop van de baten en lasten is jaarlijks verschillend, maar voor VRLN budgettair neutraal, omdat FLO kosten worden verrekend.
- In het programma Crisisbeheersing zijn er incidenteel lasten en baten opgenomen met betrekking tot de Meldkamer (incidentele lasten worden gedekt door incidentele onttrekking uit de reserve Meldkamer).
- De incidentele lasten binnen de overhead hebben betrekking op het voormalig personeel, welke in de komende jaren worden afgebouwd. Daarnaast incidenteel voordeel op de renteomslag.

- De incidentele stortingen reserves hebben betrekking op de stortingen in de reserve assurantie eigen risico. De incidentele onttrekkingen hebben betrekking op de onttrekkingen aan de reserve transformatie meldkamer.
- De structurele stortingen en onttrekkingen hebben betrekking op de reserve ten behoeve van de dekking van de kapitaallasten.

4.3 Verdeling baten

De veiligheidsregio kent als baten de gemeentelijke bijdragen, de BDuR en overige baten van derden. De gemeentelijke bijdrage bedragen € 77.624K, zijnde 79% van de totale baten. De BDuR baten (€10.187K) zijn 10% en de overige baten van derden (€ 10.237K) 10% van de totale baten.

De veiligheidsregio ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage in de vorm van de BDuR. De hoogte van de BDuR wordt bekendgemaakt in de Junicirculaire. Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Daarom wordt in de begroting uitgegaan van een inschatting van deze baten. Voor 2026 is hierbij rekening gehouden met een totaal bedrag van € 10.187K, waarbij geen rekening is gehouden met de mogelijke korting van 10%.

Naast de gemeentelijke bijdragen en de BDuR ontvangt de veiligheidsregio inkomsten uit andere bronnen zoals het rijk, instellingen en burgers. Deze zijn proportioneel met de omvang van de activiteiten. Een deel van de overige baten bestaat uit bijdragen van gemeenten welke niet via de gemeentelijke bijdrage worden verrekend.

4.4 Geprognotiseerde (meerjaren-)balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) wordt in het BBV een geprognotiseerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf. Met het opnemen van een geprognotiseerde balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Balans per ultimo boekjaar *(bedragen in duizenden euro's)*

ACTIVA	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	41.105	43.032	43.177	42.547	41.857	41.110
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**41.105**	**43.032**	**43.177**	**42.547**	**41.857**	**41.110**
Vlottende activa						
Voorraden	31	31	31	31	31	31
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	8.185	8.185	8.185	8.185	8.185	8.185
Liquide middelen	481	481	481	481	481	481
Overlopende activa	2.191	2.191	2.191	2.191	2.191	2.191
Totaal vlottende activa	**10.888**	**10.888**	**10.888**	**10.888**	**10.888**	**10.888**
Totaal activa	**51.993**	**53.920**	**54.065**	**53.435**	**52.744**	**51.998**

Balans per ultimo boekjaar *(bedragen in duizenden euro's)*

PASSIVA	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste passiva						
Eigen vermogen	11.268	5.271	5.316	5.367	5.418	5.469
Voorzieningen	3.335	4.237	3.759	3.388	3.016	2.337
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	20.971	20.934	20.980	20.860	21.042	21.292
Totaal vaste passiva	**35.575**	**30.442**	**30.056**	**29.614**	**29.476**	**29.097**
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.949	11.008	11.540	11.351	10.799	10.431
Overlopende passiva	12.469	12.469	12.469	12.469	12.469	12.469
Totaal vlottende passiva	**16.418**	**23.477**	**24.009**	**23.820**	**23.268**	**22.901**
Totaal passiva	**51.993**	**53.920**	**54.065**	**53.435**	**52.744**	**51.998**

5 Financiële positie

5.1 Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van het BBV mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen geen voorzieningen gevormd worden. Dit is tevens het beleid bij VRLN.
De financiële consequenties bijvoorbeeld van het opnemen en toekennen van verlof vallen onder de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Hier mag geen voorziening voor worden opgenomen, wel geven we aan bij ‘de niet uit de balans blijkende verplichtingen’ welke de omvang dit is.
Met ingang van 2022 is sprake van niet jaarlijks terugkerende arbeidskosten waarvoor een voorziening is gevormd. Het gaat om:

- bovenmatig stuwmeer verlof (onder andere door toename van het aantal verlofuren in corona-tijd);
- verlofsparen (wettelijk) en
- gekochte IKB-uren (Individueel Keuzebudget).

5.2 Financiering

Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Paragrafen, onderdeel 3.3 Financiering.

5.3 Investeringen

De veiligheidsregio kent geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, maar kent enkel investeringen met een economisch nut.
Op basis van de meerjarige investeringsplanning bedragen de investeringen in 2026 in totaal € 3,1 miljoen. In de bijlage is een verdere specificering van de investeringen opgenomen.

Investeringen 2026

(bedragen in duizenden euro's)

ICT middelen infrastructuur	718
TBC apparatuur Gezondheidszorg	67
Softwarepakketten Gezondheidszorg	13
Tankautospuiten	625
Haakarmvoertuigen	210
Dienstauto's	25
Personeel/materieelvoertuigen	156
Dienstauto's	25
Overige vervoermiddelen	90
Haakarmbakken	180
Inventaris brandweer	187
Ademlucht	8
Communicatieapparatuur	855
Totaal	**3.159**

5.4 Reserves en voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves kan zijn volgt weergegeven:

Verloopoverzicht reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2026	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2026
Algemene reserve	280	0	0	0	0	280
Algemene reserve	**280**	**0**	**0**	**0**	**0**	**280**
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten huisvesting Drie Decembersingel, Venlo	52	4	0	0	13	43
Reserve kapitaallasten huisvesting Oranjelaan, Roermond	4	3	0	0	6	0
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	**56**	**7**	**0**	**0**	**20**	**43**
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transformatie meldkamer	2	0	2	0	0	0
Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)	138	0	0	0	0	138
Reserve assurantie eigen risico	705	60	0	0	0	765
Reserve taakherschikking en ouderportaal	372	0	0	0	0	372
Reservering Natuurbrandbestrijding	230	0	0	0	0	230
Reservering Informatieveiligheid	279	0	0	0	0	279
Reserve waarborgen paraatheid Brandweer en dienstverlening GGD	300	0	0	0	0	300
Bestemmingseserve Rijksbijdrage (BDUR) Crisisbeheersing	900	0	0	0	0	900
Bestemmingsreserve Tweede Loopbaanbeleid	210	0	0	0	0	210
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandweerzorg	1.800	0	0	0	0	1.800
Subtotaal overige bestemmingsreserves	**4.935**	**60**	**2**	**0**	**0**	**4.993**
Bestemmingsreserves	**4.991**	**67**	**2**	**0**	**20**	**5.036**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**5.271**	**67**	**2**	**0**	**20**	**5.316**

Meerjarig verloop *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2024	Boekwaarde per 31 december 2025	Boekwaarde per 31 december 2026	Boekwaarde per 31 december 2027	Boekwaarde per 31 december 2028	Boekwaarde per 31 december 2029
Algemene reserve	1.605	280	280	280	280	280
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking kapitaallasten	78	56	43	33	24	15
Overige bestemmingsreserves	5.870	4.935	4.993	5.053	5.113	5.173
Bestemmingsreserves	**5.948**	**4.991**	**5.036**	**5.087**	**5.138**	**5.188**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	3.716	0	0	0	0	0
Totaal	**11.268**	**5.271**	**5.316**	**5.367**	**5.418**	**5.469**

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen zijn als volgt:

Verloopoverzicht voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2026	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2026
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouwen VRLN	1.145	393	0	919	619
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	**1.145**	**393**	**0**	**919**	**619**
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor	116	48	0	0	164
Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume	841	0	0	0	841
Voorziening verlofsparen	75	0	0	0	75
Voorziening IKB-uren	820	0	0	0	820
Totaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	**1.851**	**48**	**0**	**0**	**1.899**
Totaal voorzieningen voor middelen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**2.997**	**441**	**0**	**919**	**2.519**

De stand en het gespecificeerde verloop van de overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn als volgt weergegeven:

Verloopoverzicht overheidsuitkering *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2026	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2026
Scholing Brandweer personeel	4	0	0	0	4
Totaal	**4**	**0**	**0**	**0**	**4**

Totaaloverzicht *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2026	Toevoeging	Onttrekking	Specifieke onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2026
Reserves	5.271	67	2	20	5.316
Voorzieningen	2.997	441	0	919	2.519
Overheidsuitkeringen met specifiek bestedingsdoel	4	0	0	0	4
Totaal	**8.272**	**508**	**2**	**939**	**7.839**

5.5 EMU-saldo

Het EMU (Economische en Monetaire Unie)-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid. Uit de meerjarige balansposities van de geprognotiseerde (meerjaren-)balans kan het EMU-saldo meerjarig worden bepaald.
Het EMU-saldo is het saldo van de mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden van het begrotingsjaar (t) ten opzichte van het begrotingsjaar (t-1), ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

EMU-saldo *(bedragen in duizenden euro's)*

	2025	2026	2027	2028	2029
Mutaties financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Mutaties vlottende financiële activa	0	0	0	0	0
Mutaties totale financiële activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties vaste schuld	-37	46	-121	183	249
Mutaties vlottende schuld	8.300	532	-189	-552	-368
Mutaties totale schuld	**8.263**	**578**	**-309**	**-369**	**-118**
Totaal EMU saldo	**-8.263**	**-578**	**309**	**369**	**118**

6 Geraamde baten en lasten per taakveld

Het BBV schrijft voor dat er voor de uitvoeringsinformatie gebruik wordt gemaakt van de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden conform de gemeenschappelijke regeling, dit om de financiële vergelijkbaarheid te verbeteren in verband met de toegankelijkheid van de uitvoeringsinformatie. De taakvelden hebben betrekking op uiteenlopende taken en daaraan gerelateerde activiteiten waar baten en lasten mee gemoeid zijn.

Baten en lasten per taakveld *(bedragen in duizenden euro's)*

Taakvelden gemeenten	Omschrijving	Lasten	Baten
0. Bestuur en Ondersteuning			
0.4 Overhead	Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.	20.409	0
Subtotaal Bestuur en Ondersteuning		**20.409**	**0**
1. Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. - brandbestrijding - preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid - rampenbestrijding	48.844	10.603
	Overige bijdragen overhead		1.780
	Gemeentelijke bijdrage overhead		10.229
	Gemeentelijke bijdrage		38.240
1.2 Openbare orde en veiligheid	- Lijkschouw		
Subtotaal Veiligheid		**48.844**	**60.852**
6. Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Voor de VRLN gaat het om kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen.	673	1.085
	Overige bijdragen overhead		0
	Gemeentelijke bijdrage overhead		0
	Gemeentelijke bijdrage		-412
Subtotaal Sociaal Domein		**673**	**673**
7. Volksgezondheid en Milieu			
7.1 Volksgezondheid		28.144	6.783
	Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. - het monitoren van de gezondheidssituatie - uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren - bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties - het geven van voorlichting, advies en begeleiding - het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders - het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen - het bevorderen van medisch milieukundige zorg - het bevorderen van technische hygiëne zorg - het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen - ambulance en ziektevervoer		
	Overige bijdragen overhead		195
	Gemeentelijke bijdrage overhead		8.206
	Gemeentelijke bijdrage		21.361
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu		**28.144**	**36.544**
Totaal		**98.070**	**98.070**

Van de generieke overhead wordt 40% toegerekend naar het programma Publieke gezondheid en 60% toegerekend naar de programma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing.

Bijlagen

Investeringen

	(bedragen in duizenden euro's)
Investeringen Bedrijfsvoering	
Project Infrastructuur/FRIS BACK 1+2	368
Project Infrastructuur/FRIS Back 5	90
Project Infrastructuur/FRIS DEVICES	212
Project Infrastructuur/FRIS COMM	48
ICT 2026	718
Bedrijfsvoering	**718**
Investeringen Publieke Gezondheid	
TBC apparatuur, detector Roermond	67
TBC apparatuur	67
Software Kidos	13
Softwarepakketten	13
Publieke Gezondheid	**80**
Investeringen Brandweerzorg	
Update bepakking TS Bergen (1331)	35
Update bepakking TS Horst	35
23.3232 TST Tankautospuit Venlo (zonder DLS)	430
Bepakking TS Venlo (3232) incl. LD slangen	90
Update bepakking TS Echt	35
Subtotaal Vervoermiddelen Tankautospuiten	625
23.1281 HAV Haakarmvoertuig Gennep	210
Subtotaal Vervoermiddelen Haakarmvoertuigen	210
23.6196 DA VLC Midden	25
Subtotaal Vervoermiddelen Piketvoertuigen	25
23.3283 PM Personeel / Materieelvoertuig Venlo	52
23.3287 PM Venlo	52
23.5401 PM Personeel / Materieelvoertuig Susteren	52
Subtotaal Vervoermiddelen Personeel- / Materieelvoertuigen	156
23.3205 DA Dienstauto Venlo	25
Subtotaal Vervoermiddelen Dienstauto's	25
MSA - investeringsplan 2017 (4 stuks in 2027 a € 35k), incl aanhanger	90
Subtotaal Vervoermiddelen Overige vervoermiddelen	90
23.1261 Waterhaakarmbak (WTH) Gennep	180
Subtotaal 710. Haakarmbakken	180
Arbeidshygiëne - Afsluitbare containers (31 stuks)	87
Meubilair Brandweerpost Weert	100
Subtotaal 730. Inventaris	187
Droogkast gelaatstukken Weert (1)	4
Droogkast gelaatstukken Weert (2)	4
Subtotaal 750. Ademlucht	8
Mobiele dataterminals (MOI/MDT) (2027)	855
Subtotaal 780. Communicatie-apparatuur	855
Totaal Brandweerzorg	**2.361**
Totaal generaal	**3.159**

Gemeentelijke bijdragen

De opbouw van de gemeentelijke bijdragen 2026 is weergegeven in onderstaande tabel. Het verloop over de jaren 2025-2029 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen per programma en overhead

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2025	2026	2027	2028	2029
Publieke Gezondheid	17.240	20.949	22.226	22.226	22.226
Brandweerzorg	32.137	32.975	33.030	33.030	33.030
Crisisbeheersing	5.200	5.265	5.265	5.265	5.265
Overhead	17.726	18.435	18.435	18.435	18.435
Totaal gemeentelijke bijdrage	**72.304**	**77.624**	**78.955**	**78.955**	**78.955**

Gemeentelijke bijdragen per programma (incl. overhead)

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2025	2026	2027	2028	2029
Publieke Gezondheid	25.306	29.155	30.431	30.431	30.431
Brandweerzorg	40.705	42.364	42.418	42.418	42.418
Crisisbeheersing	6.292	6.105	6.105	6.105	6.105
Totaal gemeentelijke bijdrage	**72.304**	**77.624**	**78.955**	**78.955**	**78.955**

Gemeentelijke bijdrage per programma, per gemeente

(bijdragen in euro's)

Programma	Totaal	Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw
Publieke Gezondheid	29.154.600	761.475	698.343	1.651.114	972.175	2.263.687	1.814.717	1.183.103
Brandweerzorg	42.364.100	1.001.743	1.044.145	2.282.668	1.352.143	3.299.680	2.760.951	1.773.701
Crisisbeheersing	6.105.200	140.687	146.688	355.953	191.169	465.876	389.143	274.042
Totaal	**77.623.900**	**1.903.905**	**1.889.175**	**4.289.735**	**2.515.486**	**6.029.243**	**4.964.811**	**3.230.847**

(bijdragen euro's)

Programma	Mook en Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert
Publieke Gezondheid	61.811	880.310	2.311.563	1.070.967	3.749.438	6.401.514	2.528.414	2.805.969
Brandweerzorg	537.926	1.216.413	3.114.970	1.472.784	5.619.499	9.231.818	3.394.587	4.261.072
Crisisbeheersing	78.160	172.948	445.015	226.125	799.250	1.314.047	498.155	607.941
Totaal	**677.898**	**2.269.671**	**5.871.548**	**2.769.876**	**10.168.187**	**16.947.378**	**6.421.157**	**7.674.982**

Gemeentelijke bijdrage per programma, per gemeente meerjarig

(bedragen in euro's)

Gemeente	2026			2027			2028			2029		
	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing
Beesel	761.475	1.001.743	140.687	795.233	1.003.025	140.687	795.233	1.003.025	140.687	795.233	1.003.025	140.687
Bergen	698.343	1.044.145	146.688	728.638	1.045.480	146.688	728.638	1.045.480	146.688	728.638	1.045.480	146.688
Echt-Susteren	1.651.114	2.282.668	355.953	1.721.920	2.285.588	355.953	1.721.920	2.285.588	355.953	1.721.920	2.285.588	355.953
Gennep	972.175	1.352.143	191.169	1.014.786	1.353.872	191.169	1.014.786	1.353.872	191.169	1.014.786	1.353.872	191.169
Horst aan de Maas	2.263.687	3.299.680	465.876	2.360.522	3.303.901	465.876	2.360.522	3.303.901	465.876	2.360.522	3.303.901	465.876
Leudal	1.814.717	2.760.951	389.143	1.891.729	2.764.484	389.143	1.891.729	2.764.484	389.143	1.891.729	2.764.484	389.143
Maasgouw	1.183.103	1.773.701	274.042	1.232.611	1.775.970	274.042	1.232.611	1.775.970	274.042	1.232.611	1.775.970	274.042
Mook en Middelaar	61.811	537.926	78.160	61.376	538.615	78.160	61.376	538.615	78.160	61.376	538.615	78.160
Nederweert	880.310	1.216.413	172.948	917.825	1.217.969	172.948	917.825	1.217.969	172.948	917.825	1.217.969	172.948
Peel en Maas	2.311.563	3.114.970	445.015	2.410.246	3.118.955	445.015	2.410.246	3.118.955	445.015	2.410.246	3.118.955	445.015
Roerdalen	1.070.967	1.472.784	226.125	1.116.983	1.474.668	226.125	1.116.983	1.474.668	226.125	1.116.983	1.474.668	226.125
Roermond	3.749.438	5.619.499	799.250	3.918.883	5.626.688	799.250	3.918.883	5.626.688	799.250	3.918.883	5.626.688	799.250
Venlo	6.401.514	9.231.818	1.314.047	6.691.697	9.243.629	1.314.047	6.691.697	9.243.629	1.314.047	6.691.697	9.243.629	1.314.047
Venray	2.528.414	3.394.587	498.155	2.640.493	3.398.930	498.155	2.640.493	3.398.930	498.155	2.640.493	3.398.930	498.155
Weert	2.805.969	4.261.072	607.941	2.928.459	4.266.524	607.941	2.928.459	4.266.524	607.941	2.928.459	4.266.524	607.941
Totaal	**29.154.600**	**42.364.100**	**6.105.200**	**30.431.400**	**42.418.300**	**6.105.200**	**30.431.400**	**42.418.300**	**6.105.200**	**30.431.400**	**42.418.300**	**6.105.200**

Gemeentelijke bijdragen

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Aantal inwoners	Bijdragen 2025	Loon-kosten-stijging 2026	Materiële kosten-stijging 2026	Versterking GGD	Strategisch huisvestings-plan	Kapitaal-lasten materieel Brandweer	Bijdragen 2026	Bijdragen 2027	Bijdragen 2028	Bijdragen 2029
Beesel	13.525	1.788	24	15	64	7	6	1.904	1.939	1.939	1.939
Bergen	13.063	1.773	24	15	65	6	6	1.889	1.921	1.921	1.921
Echt-Susteren	32.273	3.990	53	34	184	15	14	4.290	4.363	4.363	4.363
Gennep	17.783	2.335	31	20	112	8	8	2.515	2.560	2.560	2.560
Horst aan de Maas	44.276	5.630	75	48	235	20	20	6.029	6.130	6.130	6.130
Leudal	36.108	4.634	62	40	195	17	17	4.965	5.045	5.045	5.045
Maasgouw	24.501	3.007	40	26	136	11	11	3.231	3.283	3.283	3.283
Mook en Middelaar	8.103	651	9	6	7	2	3	678	678	678	678
Nederweert	17.516	2.112	28	18	96	8	8	2.270	2.309	2.309	2.309
Peel en Maas	45.899	5.480	73	47	232	20	19	5.872	5.974	5.974	5.974
Roerdalen	20.830	2.569	34	22	126	9	9	2.770	2.818	2.818	2.818
Roermond	61.227	9.476	127	81	415	34	35	10.168	10.345	10.345	10.345
Venlo	103.982	15.763	211	135	724	57	57	16.947	17.249	17.249	17.249
Venray	44.810	5.970	80	51	277	22	21	6.421	6.538	6.538	6.538
Weert	51.378	7.125	95	61	341	26	26	7.675	7.803	7.803	7.803
Totaal	**535.274**	**72.304**	**966**	**621**	**3.208**	**263**	**262**	**77.624**	**78.955**	**78.955**	**78.955**

Lijst van afkortingen

ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BCM	Bedrijfscontinuïteitsmanagementsysteem
BI	business intelligence
BSO	Buitenschoolse opvang
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
CoPI	Commando Plaats Incident
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economische en Monetaire Unie
ERMWIC	Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisismanagement
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GBT/RBT	Gemeentelijk Beleidsteam/Regionaal Beleidsteam
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GO	Gastouder
GOB	Gastouderbureau
HR	Human Resource
IKB	Individueel Keuzebudget
IM	Informatiemanagement
IZA	Integraal Zorgakkoord
IZB	Infectieziektebestrijding
J&V	Justitie & Veiligheid
KDV	Kinderdagverblijf
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk
LACb	Landelijke Agenda Crisisbeheersing
LFI	Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding'
MEV	Macro Economische Verkenning
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
P&O	Personeel & Organisatie
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
ROT	Regionaal Operationeel Team
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SPUK	Specifieke Uitkering
VE	Vroegschoolse Educatie
VIK	Veiligheids Informatie Knooppunt
VIP	Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling

SAMEN borgen van de publieke gezondheid in Noord- en Midden-Limburg

April 2025

VERSTERKINGSPLAN

Voorwoord

De afgelopen jaren hebben onze veiligheidsregio en de GGD Limburg-Noord voor grote uitdagingen gestaan. Incidenten zoals de Meinwegbrand, hoogwater, de opvang van ontheemden en de COVID-19-pandemie vormden grote beproevingen voor de publieke gezondheid in Noord- en Midden-Limburg. Nadat deze ingrijpende omstandigheden onder controle waren, was er aanleiding om de eigen organisatie scherper in beeld te brengen.

In de afgelopen jaren zijn er vanuit de GGD organisatie vaker signalen afgegeven dat er meer van ons werd gevraagd dan we konden leveren. Het bestuur vroeg terecht wat wij als organisatie zelf konden doen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Die vraag werd steeds opnieuw door de GGD mee teruggenomen waarna oplossingen te zoeken binnen de organisatie. Dit leidde tot een grondige doorlichting van onze planprocessen, vaak met hulp van externe bureaus, en een her prioritering van taken. Ook heeft de GGD meerdere taakherschikkingen doorgevoerd en werden management-staf en adviesfuncties geschrapt om uitvoeringscapaciteit vrij te spelen voor de uitvoering. Dankzij deze interne interventies en het slim inzetten van incidentele geldstromen hebben we de versterkingsvraag steeds kunnen uitstellen. Echter, de wettelijke taken die wij uitvoeren zijn de afgelopen jaren in aantal en complexiteit toegenomen, terwijl ons budget niet is meegegroeid met deze toenemende vraag.

Vanuit onze zorg voor de publieke taken en verantwoordelijkheden als goede werkgever is eerder dit jaar een noodsignaal afgegeven aan het bestuur. We kunnen niet nog slimmer, efficiënter of verder verbeteren zonder extra middelen. Er zijn meer handen nodig om de continuïteit en kwaliteit van onze wettelijke taken te waarborgen. We blijven hiervoor enthousiaste medewerkers vinden die willen bijdragen aan de publieke gezondheid, maar hiervoor zijn extra structurele middelen noodzakelijk.

De voorliggende versterkingsvraag is niet vooruitstrevend of ambitieus, maar is gebaseerd op onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om de (wettelijke) basistaken binnen de publieke gezondheid op orde te hebben. Samen met de gemeenten zijn we daarom gestart met het versterkingstraject 'Toekomstbestendige GGD'. Dit plan beschrijft de stappen die hebben geleid tot de versterkingsvraag en geeft duiding aan wat er aan gemeenten wordt gevraagd. Zorgvuldigheid, transparantie en samenwerking zijn hierbij cruciale uitgangspunten.

Met de versterking kunnen we de uitvoering van de publieke gezondheid borgen voor alle inwoners van Noord- en Midden-Limburg en een basis leggen voor nu en in de toekomst.

Carolien Angevaren
Algemeen directeur VRLN, Directeur Publieke Gezondheid

Natasja van Montfoort- van de Moosdijk
Adjunct Directeur Publieke Gezondheid

April 2025

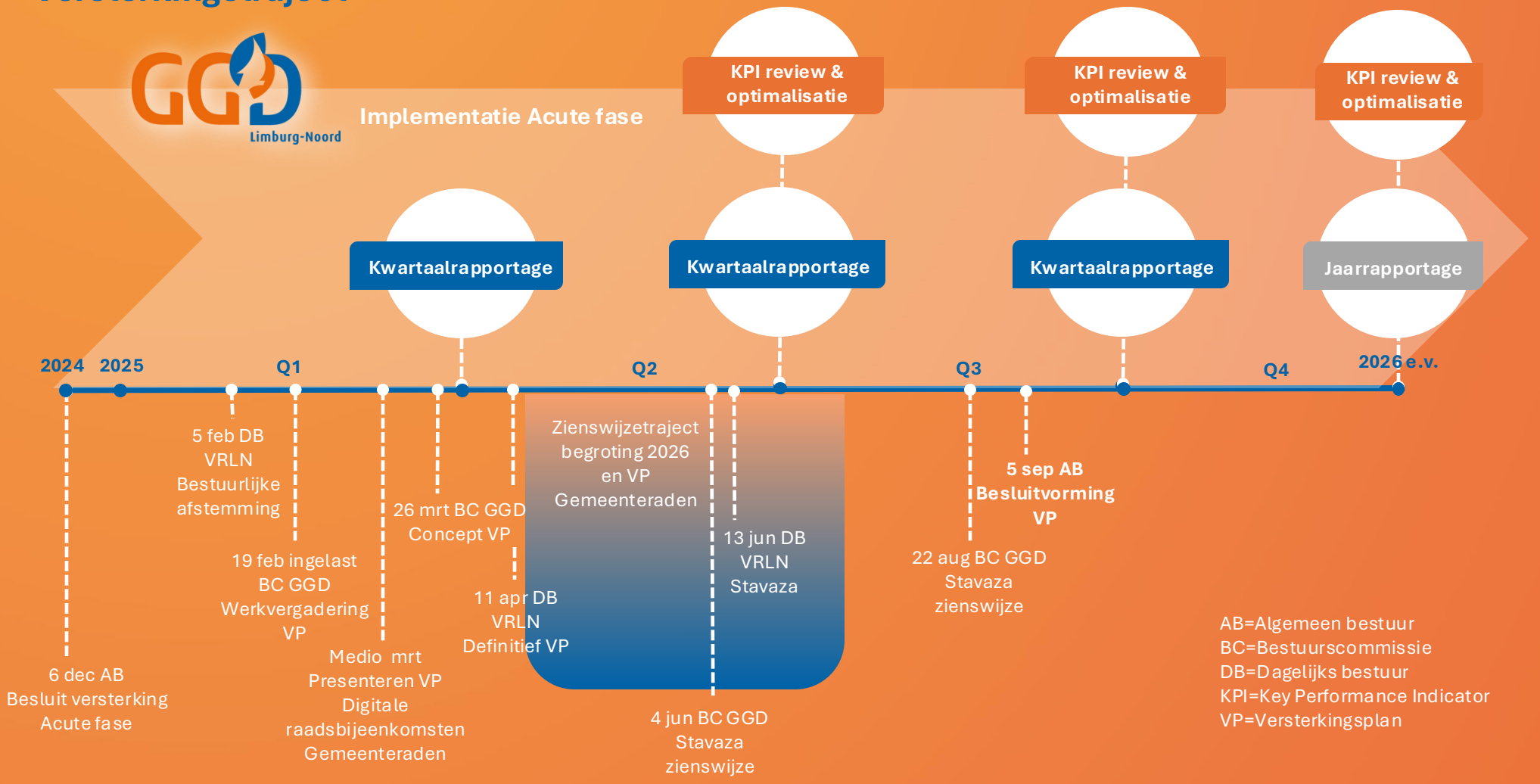
Samenvatting (1)

- Dit versterkingsplan geeft een toelichting op de versterkingsvraag voor de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Het biedt betrokkenen bij de GGD Limburg-Noord (GGD-LN), zoals bestuur en gemeenten, inzicht in de huidige situatie, een overzicht van de taaklast en de status van taken, een onderbouwing van de versterkingsvraag en een vooruitblik op een goede samenwerking tussen GGD-LN en de gemeenten.
- De GGD-LN heeft de versterkingsvraag lange tijd kunnen uitstellen door interne organisatieprocessen te optimaliseren, slimmer te werken en taken continu te prioriteren.
- Verder uitstel van de versterkingsvraag is nu niet langer haalbaar zonder de kwaliteit van de dienstverlening en de gezondheid van inwoners in gevaar te brengen.
- De uitvoering van wettelijke taken van de GGD-LN zijn – grotendeels – vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). De uitvoering van een aantal van deze, sterk geprotocolleerde, taken met geen of zeer beperkte beleidsruimte staat ernstig onder druk.
- Het onvoldoende uitvoeren van de wettelijke taken heeft risico's voor de publieke gezondheid in de regio Noord- en Midden-Limburg, zoals een grotere kans op uitbraken van infectieziekten, afname van de vaccinatiegraad, vergroting van gezondheidsverschillen tussen verschillende bevolkingsgroepen, het niet in beeld hebben van (mentale) gezondheidsrisico's bij kinderen, volwassenen en ouderen, gebrek aan preventieve zorg (wat leidt tot hogere kosten curatieve zorg) en een ondermaatse crisisrespons.
- Andere risico's bij het onvoldoende uitvoeren zijn toezicht en handhaving door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (onderzoek, sanctie en/of publieke waarschuwing) en aansprakelijkheid van de gemeente (politieke verantwoording en schadeclaims betrokkenen).
- Om de uitvoering van wettelijke taken op orde te brengen doet de GGD-LN een financieel versterkingsvoorstel bij gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg voor een uitbreiding van formatie.
- Dit document onderbouwt de noodzaak voor de voorgestelde benodigde versterking en geeft inzicht in hoe de GGD-LN tot dit voorstel is gekomen. Het versterkingsplan bestaat uit een organisatieanalyse, een prioritering en fasering van de versterking van wettelijke taken, onderbouwing van de financiële oplossingsrichting en een beschrijving van het toezicht op een zorgvuldige implementatie en besteding van middelen.
- Uit de organisatieanalyse blijkt dat er te weinig arbeidskracht is om taken uit te voeren. Versterken betekent daarom het uitbreiden van de totale formatie voor wettelijke en bovenwettelijke taken van 247 FTE met 40 FTE op wettelijke taken. De contante waarde van de totale versterking die nodig is om voldoende arbeidscapaciteit te hebben voor de uitvoering van wettelijke taken bedraagt €4.522.423.
- De extra formatie zal bestaan uit artsen (11 FTE), verpleegkundigen (11 FTE), vakspecialisten en onderzoekers (11 FTE) en gezondheidskundig assistenten en ondersteuners (7 FTE). Het versterken met deze extra formatie zal gefaseerd plaatsvinden en is volledig gerealiseerd in 2027.

Samenvatting (2)

- De uitkomsten van de organisatieanalyse zijn getoetst aan een benchmarkanalyse. Daaruit blijkt dat de taken in aantal en complexiteit voor GGD-en in Nederland de afgelopen jaren zijn toegenomen, maar dat de vergoeding hiervoor aan de GGD-LN niet is meegegroeid. De GGD-LN ontvangt op dit moment €7,65 per inwoner minder dan vergelijkbare GGD-en in Nederland.
- Na de oprichting van de VRLN heeft de organisatie, inclusief de GGD-LN, een periode van sterke dynamiek doorgemaakt. Door organisatieontwikkeling en een veelheid van personele wisselingen heeft de GGD-LN te vaak gepoogd om zelf 'de broek op te houden' en te weinig expliciete bestuurlijke signalen afgegeven. Dit samenspel kan gezien worden als een zogenaamd systeemfalen, waarbij signalen over de toegenomen werkdruk door zowel interne als externe omstandigheden onvoldoende zijn opgepakt.
- Om het 'systeem' van de GGD-LN, bestuur en gemeenten beter te laten functioneren, zet dit versterkingsplan in op nauwere samenwerking en co-creatie. Parallel aan het versterkingsplan loopt daarom een traject samen met gemeenten om deze samenwerking en communicatie te blijven verbeteren.
- De realisatie van het versterkingsplan wordt zorgvuldig gemonitord om de voortgang van de implementatie en het maatschappelijk rendement nauwkeurig te volgen en gemeenten hierover goed te informeren. Hiertoe worden o.a. strategische, operationele en financiële KPI's geformuleerd en wordt aangesloten bij bestaande evaluatietools.
- Door het versterken van de verbinding met zowel gezondheids- als sociaal georiënteerde partijen en netwerken is de GGD-LN beter toegerust om zowel individuele als universele kennis uit te wisselen, duiden en over te dragen. Deze kennis- en adviesrol van de GGD-LN helpen gemeenten om effectief beleid te voeren in het sociaal domein, wat leidt tot goed geïnformeerde beslissingen voor de gezondheid en participatie van inwoners.

Versterkingstraject

Communicatie & samenwerking

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Achtergrond & Context	6
Aanleiding	8
Plan van aanpak versterkingsplan	9
Publieke Gezondheidszorg – een introductie	11
2. Analyse van de wettelijke taken	20
Hoe staan de wettelijke taken ervoor?	22
Externe ontwikkelingen van invloed op de taken	28
Bestuurlijke risico's	29
Conclusie	30
3. Het Versterkingsplan	32
Organisatieanalyse	33
Prioritering van wettelijke taken	48
Financiële oplossingsrichting	51
Bewaken versterkingstraject	59
4. Samenwerking en communicatie	64
5. Perspectief op merkbare versterking: aansluiting sociaal domein	67
Bijlagen	71
Colofon	78

1. Achtergrond en context

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor dit versterkingsplan is de groeiende noodzaak om de GGD Limburg-Noord (publieke gezondheid), onderdeel van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), op orde te brengen. De GGD Limburg-Noord (GGD-LN) voert haar wettelijke taken niet meer naar behoren uit. In samenwerking met de gemeenten bevindt de VRLN zich daarom in een versterkingstraject genaamd 'Toekomstbestendige GGD' (TB GGD).

De VRLN is in 2009 opgericht en – tot een aantal jaar geleden – is er veel dynamiek geweest in en rond de organisatie. Zowel op directie als op bestuurlijk niveau, maar zeker ook ten aanzien van de hoeveelheid en complexiteit van taken. Sinds de oprichting zijn op directieniveau een aantal wisselingen geweest, welke voor de organisatie vaak een interne koerswijziging betekende. Ook zijn sinds de oprichting in een korte tijd taken van de gemeenten overgeheveld naar de VRLN met daarbij niet altijd voldoende budget. De taken van de GGD-LN zijn mede hierdoor in de loop der tijd uitgebreid en aanzienlijk complexer geworden. Door wisselingen in de bestuurlijke gremia, met name als gevolg van verkiezingen, was continuïteit in de bestuurlijke richting bovendien niet altijd vanzelfsprekend.

De afgelopen jaren zijn in bestuurlijke overleggen signalen afgegeven over de druk op de organisatie en daarmee de wettelijke taken. Deze zijn echter - mede vanwege de beschreven dynamiek - niet altijd vastgehouden en/of op doorgepakt. De VRLN/GGD kon door interne interventies en het slim inzetten van incidentele geldstromen, samen met het bestuur, de wettelijke taken op een voldoende niveau blijven uitvoeren. Dat is nu niet meer mogelijk. Daarom stelt de VRLN de vraag voor een duurzame, structurele versterking. De VRLN is zich bewust van de lastige timing van dit verzoek. Alle gemeenten hebben immers te maken met financiële uitdagingen en onzekerheden. Vanuit haar verantwoordelijkheid voor de continuïteit en kwaliteit van de bestaande, wettelijk verplichte inzet én goed werkgeverschap zijn extra structurele middelen echter noodzakelijk. De versterkingsvraag die voorligt, is gestoeld op een wettelijke verantwoordelijkheid om de basistaken binnen de publieke gezondheid op orde te hebben.

In het dagelijks bestuur VRLN (DB VRLN) eind 2023 is een organisatiescan aangekondigd vanwege de urgentie om wettelijke taken te versterken. Een appèl in de Bestuurscommissie GGD (BC GGD) van maart 2024 gaf een eerste duiding. Vervolgens is op 29 mei een (uitgebreidere) interne analyse gepresenteerd aan de BC GGD. Hierin is de huidige, knellende situatie in beeld gebracht en een oplossingsrichting gepresenteerd. Na de presentatie heeft een constructief gesprek plaatsgevonden tussen de bestuurders en de vertegenwoordiging van de VRLN/GGD-LN. Het DB VRLN heeft daaropvolgend een bestuurlijke opdracht gegeven aan de Algemeen Directeur van de veiligheidsregio om deze constatering nader te onderbouwen. Op 12 september jl. hebben burgemeesters en portefeuillehouders gezondheid een beeldvormend en oordeelsvormend overleg gehad rondom het thema TB GGD en de invulling van de bestuurlijke opdracht daarin. Op basis hiervan is een plan van aanpak bekrachtigd met als hoofddoel het opstellen van een versterkingsplan. Naast het versterkingsplan wordt ook een communicatieplan opgesteld. Dit richt zich op het proces vóór en na besluitvorming over het versterkingsplan.

1.2 Plan van aanpak

Het voorliggende document is het versterkingsplan. Om tot een zorgvuldige uitwerking van een versterkingsplan te komen is het eerder genoemde plan van aanpak opgesteld. Figuur 1 op pagina 10 geeft een schematische weergave van dit plan, met daarin de opzet van dit versterkingsplan en een rolverdeling van de betrokken gremia.

Het doel van het versterkingsplan is inzichtelijk maken waarom de VRLN de versterkingsvraag stelt, hoe deze is ontstaan en wat de versterkingsvraag is. Daarmee is het versterkingsplan de onderlegger voor besluitvormig in het AB VRLN en het aanstaande zienswijzetraject voor de raden van de 15 gemeenten in Noord-en Midden-Limburg. Vooruitlopend op het zienswijze traject heeft de VRLN in november drie beeldvormende raadsinformatie-avonden georganiseerd waarin aandacht is geweest voor de wettelijke taken van de GGD, de invloed van de veranderende omgeving, de ontwikkeling van financiële kaders en de knelpunten. Deze onderwerpen worden in het voorliggende plan ook nog (kort) belicht.

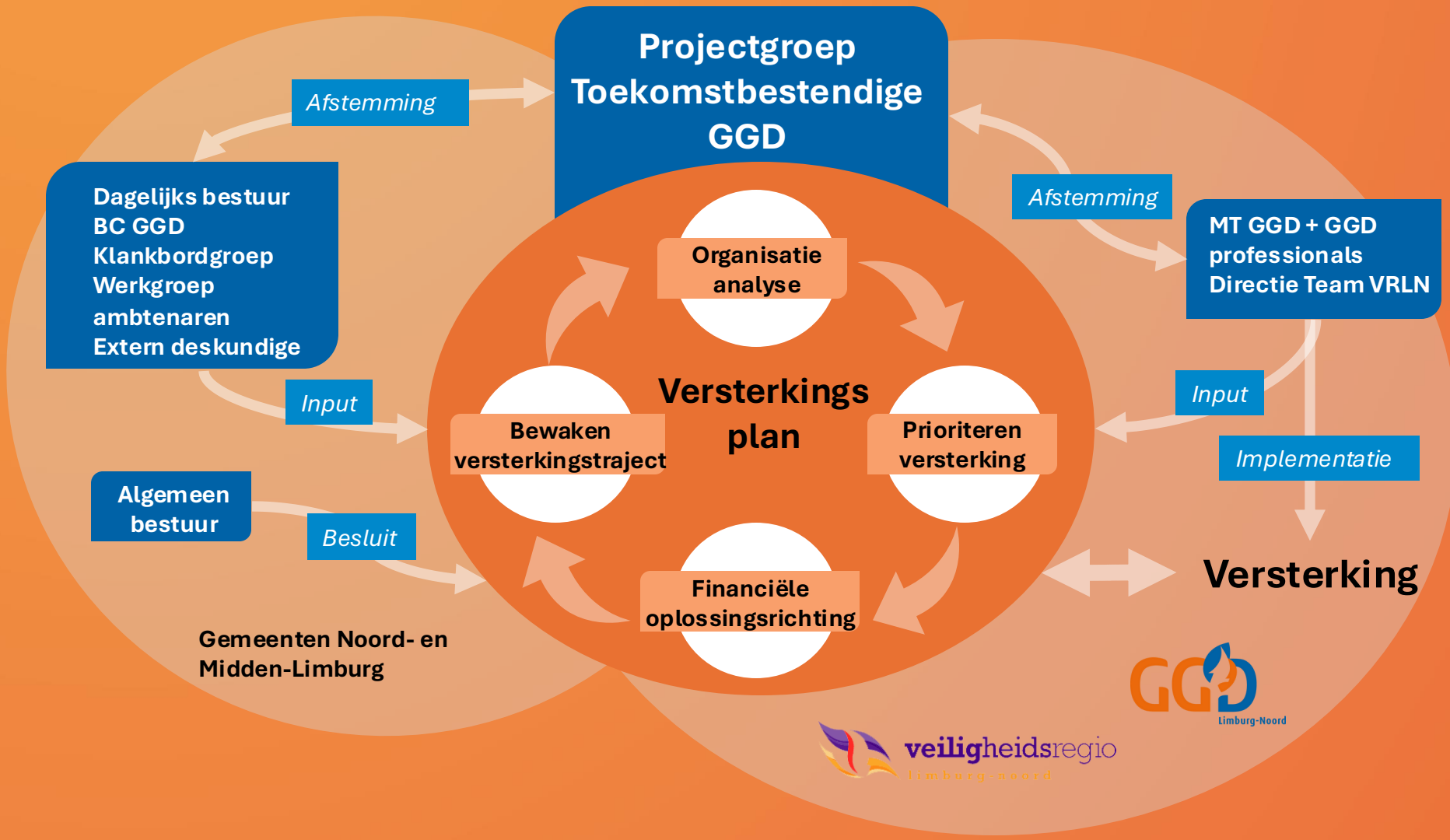
Uit figuur 1 op pagina 10 blijkt dat afstemming en inbreng breed zijn ingestoken. Professionals uit de (ambtelijke) organisaties van de GGD-LN en gemeenten zijn betrokken maar ook de diverse bestuurlijke gremia van VRLN. Voor dit traject is specifiek – op verzoek van de BC GGD - een klankbordgroep ingesteld. De klankbordgroep bestaat uit een delegatie van de BC GGD en heeft op meerdere momenten advies en input gegeven en gereflecteerd op 'tussenproducten'. Als extern deskundige is Lysias Advies betrokken.

Binnen de GGD is de projectgroep Toekomstbestendige GGD de spil van dit traject. De projectgroep is verantwoordelijk voor de op te leveren producten en het te doorlopen proces.

De onderdelen die in het voorliggende versterkingsplan aan bod komen zijn in ieder geval een organisatie-analyse, een prioritering van de versterking van de GGD-LN, een financiële oplossingsrichting en de wijze waarop het versterkingstraject gemonitord kan worden.

Figuur 1 - Plan van aanpak versterkingsplan.

1.3 Publieke gezondheidszorg – een introductie

1.3.1 Wat is publieke gezondheidszorg?

Publieke gezondheid gaat over publieke taken in de zorg voor de volksgezondheid. Gezondheidsproblemen kunnen ontstaan uit maatschappelijke omstandigheden en omgekeerd vormt ongezondheid een 'bedreiging' voor de samenleving.

Publieke gezondheid in Nederland heeft een geschiedenis van meer dan een eeuw. Nog maar relatief kort geleden, in de 2e helft 19e eeuw, had de samenleving nog vaak last van epidemieën door onder andere slechte hygiëne. Ook speelde armoedeproblematiek in grote steden, slechte huisvesting, onveiligheid in de opkomende nieuwe industrieën en arbeidsongeschiktheid door ziekte een rol. Hoewel deze oorzaken nu niet meer, of veel minder van toepassing zijn, leert de COVID-19 pandemie ons dat er ook in de 21ste eeuw epidemieën of zelfs pandemieën mogelijk zijn.

Deze gezondheidsproblemen vroegen en vragen om een publieke oplossing, vanuit de overtuiging dat een gezonde bevolking belangrijk is voor sociale cohesie en een sterke economie. De publieke gezondheid is hiertoe een maatschappelijke opdracht van GGD-en.

Publieke gezondheidszorg is te karakteriseren als zorg die:
- Collectief door de overheid wordt georganiseerd.
- Actief en deels ongevraagd wordt aangeboden.
- Een sterk accent legt op preventie.

1.3.2. Wettelijk kader Publieke Gezondheidszorg

De publieke gezondheidszorg is in de basis vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en wordt hierin omschreven als: de gezondheidsbeschermende en –bevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder begrepen het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten. Als de drie kerntaken van publieke gezondheid worden vaak genoemd: beschermen, bewaken en bevorderen van de volksgezondheid. Naast de Wet publieke gezondheid bepalen diverse andere wetten en regelingen, taken en werkzaamheden van GGD-en (zie kader).

Volgens de Wpg is publieke gezondheid de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. De wet verplicht hen een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden voor de uitvoering van deze taken. Dit moeten gemeenten doen middels een gemeenschappelijke regeling. De gedachte hierachter is dat de overheid via de GGD niet alleen gezondheidsrisico's kan signaleren en voorkomen maar ook in staat is in te grijpen als de volksgezondheid in gevaar komt. De gemeenten zijn daarmee eigenaar en opdrachtgever van de GGD.

Wpg Artikel 2 lid 1

"Het college van burgemeester en wethouders bevordert de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen."

Publieke gezondheid
- Wet publieke gezondheid
- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
- Wet op de lijkbezorging
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wet op de jeugdverblijven

Bestuursrecht
- Wet gemeenschappelijk regelingen
- Algemene wet bestuursrecht

Zorginstellingen
- Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst
- Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg
- Wet toezicht zorginstellingen

Veiligheid
- Wet veiligheidsregio's

1.3.3 De 5 pijlers van de publieke gezondheid

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft vier taken als pijler benoemd voor de publieke gezondheid. Deze pijlers sluiten nauw aan bij de wettelijke taken van de GGD. De pijlers zijn:

1. Monitoring, signalering, advisering
2. Uitvoerende taken gezondheidsbescherming
3. Publieke gezondheid bij rampen en crisis
4. Toezicht houden.

Daarnaast is sprake van een aantal verbonden taken. Deze behoren tot pijler 5. Het gaat dan bijvoorbeeld om Jeugdgezondheidszorg. De Wpg bepaald dat gemeenten ook Jeugdgezondheidszorg moeten aanbieden. Deze taak hebben de meeste gemeenten belegd bij de GGD.

De GGD GHOR Nederland, de brancheorganisatie van alle GGD-en in Nederland, heeft deze pijlers nader uitgewerkt om een sterke en veerkrachtige publieke gezondheidszorg te waarborgen. Door te investeren in deze pijlers, worden gezondheidsverschillen verkleint, de bevolking beter beschermd tegen gezondheidsrisico's en de algehele gezondheid en weerbaarheid van de bevolking verbeterd.

Op pagina 14 en 15 staat een overzicht van de pijlers met daarbij een beschrijving van de daarmee samenhangende taken. In de overzichten welke later in dit document aan de orde komen wordt ook verwezen naar deze pijlers.

5 Pijlers Publieke Gezondheid GGD GHOR Nederland (1)

Monitoring, signalering & advies

De GGD geeft inzicht in de gezondheidssituatie van de inwoners in de regio door het monitoren van de gezondheidsrisico's in de fysieke en sociale omgeving. Deze monitoring vormt voor de basis voor het signaleren en adviseren aan de gemeenten over het beleid op het gebied van preventie en gezondheidsbescherming.

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

De GGD heeft een aantal, in de Wpg vastgelegd, gezondheid beschermende taken die om specialistische medische deskundigheid vragen. Het gaat om de uitvoeringstaak voor gemeenten op het terrein van infectieziektebestrijding (incl. tuberculosebestrijding), medische milieukunde, seksuele gezondheid en technische hygiënezorg.

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

De GGD is verantwoordelijk voor infectieziektebestrijding, gezondheidskundige advisering bij milieu incidenten, coördineren van psychosociale hulpverlening (PSH) gericht op groepen en gezondheidsonderzoek na rampen. Ook adviseert en ondersteunt de GGD gemeenten bij kleinschalige incidenten en zedenzaken.

Toezicht houden

De GGD houdt toezicht op voorzieningen waar inwoners gebruik van maken, zoals sporthallen, kinderdagverblijven, tatoeageshops en evenementen.

5 Pijlers Publieke Gezondheid GGD GHOR Nederland (2)

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De JGZ is er voor alle kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders/opvoeders. Onze inwoners kunnen bij de JGZ terecht voor advies, voorlichting en ondersteuning bij gezond opgroeien en opvoeden. Ook geeft de JGZ vaccinaties en volgen ze de ontwikkeling van -9 maanden (al tijdens de zwangerschap) tot de leeftijd van 18 jaar.

Forensische Geneeskunde

Bij de GGD werken artsen en verpleegkundigen die gespecialiseerd zijn in de forensische geneeskunde. Zij houden zich bezig met de acute medische basiszorg voor arrestanten, het uitvoeren van letsel -en zedenonderzoek bij slachteroffers van misdrijven en huiselijk geweld, sporenonderzoek bij verdachten, overlijdensonderzoek en de lijkschouw bij overledenen (bij vermoedens) van niet-natuurlijk overlijden.

Gezondheidsbevordering en leefstijl

Gezondheidsbevordering richt zich op het bevorderen en het in stand houden van een gezonde leefstijl en een gezonde sociale en fysieke (leef)omgeving, met als doel gezondheid te bevorderen en/of ziekte te voorkomen. De GGD zet bijvoorbeeld preventieprogramma's op, voert deze uit en stemt af met andere partijen.

5 Verbonden taken

Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers

De GGD voert publieke gezondheidszorg uit voor asielzoekers (en statushouders) in de opvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

OGGZ richt zich op zorg voor kwetsbare mensen (zorgwekkende zorgmijders). **De taak is in de regio Noord- en Midden-Limburg *niet* bij de GGD belegd.**

1.3.4 Grondslag van de uitvoering van taken

De beschreven vijf pijlers worden door GGD-en vooral uitgevoerd in opdracht van gemeenten. Tegelijkertijd zijn er ook taken die worden uitgevoerd in opdracht van derden. Het volledig takenpakket kan als volgt worden onderverdeeld:

- Wettelijke taak gemeenten, verplicht belegd bij de GGD
- Wettelijke taak gemeenten, keuze om te beleggen bij de GGD
- Vrije keuze gemeenten, belegd bij de GGD
- Wettelijke taak derden, belegd bij de GGD

In tabel 1 op pagina 17 en 18 staat een overzicht van de grondslag van de taken welke GGD-en uitvoeren.

De uitvoering van deze taken is veelal (landelijk) geprotocolleerd en daardoor vaak sterk gestandaardiseerd aan de hand van richtlijnen. Dit betekent dat er géén, of maar zeer beperkt sprake is van beleidsruimte (voor een overzicht van richtlijnen die voor de GGD gelden zie bijlage 1).

Leeswijzer Tabel 1

Wettelijke taak gemeenten, verplicht belegd bij de GGD

Wettelijke taak gemeenten,
keuze om te beleggen bij de GGD

Vrije keuze gemeenten, belegd bij de GGD

Wettelijke taak derden, belegd bij de GGD

Kolom 1: GGD pijler Publieke Gezondheid

Kolom 2: Omschrijving taak

Kolom 3-6: Grondslag uitvoering taak

LPK = Landelijk Professioneel Kader

Tabel 1 - Grondslag taken GGD-en (1)

Pijler	Taak	Wettelijk verplicht	Wettelijk keuze GGD	Niet-wettelijk	Wettelijk derden
Jeugdgezondheidszorg					
5	Hielprik				•
5	Neonatale gehoorscreening		•		
5	Rijksvaccinatieprogramma RVP		•		
5	-9 tm 4 jaar ouders/ verzorgers		•		
5	4-12 jaar en ouders/verzorgers		•		
5	12-18 jaar en ouders/verzorgers		•		
5	18-23 jaar		•		
5	Collectieve preventieve activiteiten conform LPK		•		
5	Samenwerking conform LPK		•		
5	Preventieve logopedie		•		
5	Voor- en Vroegschoolse Educatie Toezicht	•			
5	Video Home Training (VHT)		•		
5	Meer Aandacht van de Ziekgemelde Leerling MAZL			•	
5	Actielijnen Kansrijke start			•	
5	Overige interventies jeugd			•	•
Gezondheidsbescherming					
2	Infectieziektebestrijding (IZB)	•			
2	1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding	•			
2	2. Surveillance	•			
2	3. (Beleids)Advies	•			
2	4. Preventie	•			
2	5. Netwerk & regie	•			
2	6. Voorbereidingen regionale uitvoering grootschalige IZB	•			
2	7. Kennis & onderzoek	•			

Tabel 1 - Grondslag taken GGD-en (2)

Pijler	Taak	Wettelijk verplicht	Wettelijk keuze GGD	Niet-wettelijk	Wettelijk derden
Gezondheidsbescherming (2)					
2	Medische milieukunde (MMK)	•			
2	Tuberculosebestrijding (TBC)	•			
2	Seksuele Gezondheid (SG)	•			
2,4	Technische hygiënezorg (THZ)	•			
Toezicht houden					
4	Technische Hygiëne Zorg Inspectie tattoo- en piercingshops	•			
4	Technische Hygiëne Zorg Wmo		•		
4	Toezicht kinderopvang	•			
4	Toezicht jeugdverblijven	•			
Publieke gezondheid bij incidenten & rampen					
3	Voorbereiden op rampen en crises	•			
3	Psychosociale Hulpverlening (PSH)	•			
Gezondheidsbevordering & leefstijl					
5	Collectieve maatregelen gezondheidsbevordering		•		
Monitoring signalering en advisering					
1	Monitoring	•			
1	Signalering	•			
1	Advisering	•			
Forensische Zorg					
5	Forensische zorg : lijkschouw		•		
5	Forensische Medische Expertise en arrestantenzorg				•
Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA)					
5	PGA				•
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg OGGZ					
5	Woonhygiënische problematiek (WHP)		•		

1.3.5 GGD Limburg-Noord

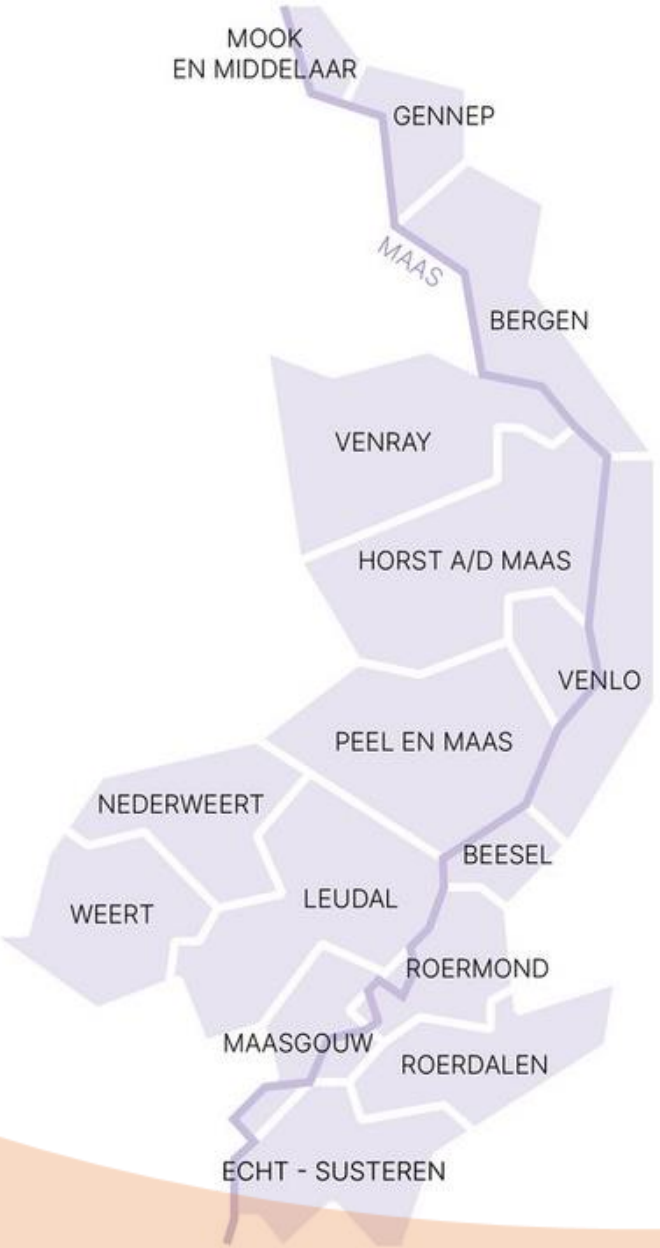
De GGD Limburg-Noord (GGD-LN) is één van de 25 GGD-en in Nederland. Zoals reeds toegelicht zetten deze GGD-en zich samen – als collectief - in voor publieke gezondheidszorg van alle inwoners van Nederland. Voor hen die zelf kunnen kiezen voor een gezonde levensstijl, maar bovenal voor de mensen die extra hulp nodig hebben om gezonder te leven. In de publieke gezondheidszorg draait het om de vraag: hoe we de hele Nederlandse bevolking kunnen beschermen tegen risico's waarop mensen zelf onvoldoende of geen invloed hebben.

De GGD-LN is onderdeel van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) en zet zich - met ruim 370 medewerkers - in voor een gezonde en veilige regio Noord- en Midden-Limburg en sluit zich aan bij wat de ruim 530.000 inwoners doen, willen en nodig hebben voor hun gezondheid. De GGD-LN werkt hiervoor samen met andere GGD-en. Deze samenwerking is het meest intensief met de provincies Zeeland, Brabant en Limburg (ZeeBraLim-samenwerking).

De GGD-LN bestaat uit vier afdelingen:

- Jeugdgezondheidszorg
- Algemene gezondheidszorg
- Onderzoek, kennis & advies
- Bedrijfsbureau

Deze vier afdelingen samen zijn (mede) verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg in de regio Noord- en Midden-Limburg. De basis van de publieke gezondheidszorg is vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg).

2. Analyse van de wettelijke taken GGD-LN

2.1 Hoe staan de wettelijke taken ervoor?

De GGD-LN heeft als startpunt van het versterkingstraject in beeld gebracht hoe de uitvoering van de wettelijke taken ervoor staat. Hierin zijn wettelijke taken geanalyseerd welke door gemeenten bij de GGD-LN zijn belegd. Taken uitgevoerd in opdracht van derden zijn buiten beschouwing gelaten. Voor de analyse zijn landelijke protocollen, daar waar beschikbaar, het uitgangspunt. Met het managementteam en professionals zijn knelpunten en risico's in beeld gebracht en is verkend hoe urgent versterking nodig is om escalatie te voorkomen. De resultaten van deze analyse staan weergegeven in tabel 2 op pagina 22 t/m 26. Per wettelijke taak is de urgentie voor versterking weergegeven middels een stoplichtkleur (rood, oranje en groen) met daarbij een toelichting op de knelpunten en risico's.

Leeswijzer Tabel 2

Kolom 1: GGD pijler Publieke Gezondheid

Kolom 2: Omschrijving taak

Kolom 3: Status uitvoering (stoplicht)

Kolom 4: Knelpunten in de uitvoering

Kolom 5: Risico's bij onvoldoende uitvoering

- Hoog risico op escalatie
- Actie vereist
- Basis uitvoering voldoende

Tabel 2 - Hoe staan de wettelijke taken ervoor? (1)

Pijler	Taak	Status uitvoering taak	Knelpunten	Risico's
Jeugdgezondheidszorg				
5	Neonatale gehoorscreening	🟢	Door een tekort aan formatie is er bij JGZ sprake van achterstanden bij contactmomenten (voornamelijk bij peuters en speciaal onderwijs), geen aandacht voor adolescenten (18-23 jaar) en kan er onvoldoende ingezet worden op het specifiek bereiken van relevante of kwetsbare groepen. De uitgevoerde contactmomenten zijn zeer strak gedefinieerd en gepland. Hierdoor is nauwelijks tijd om de fysieke screening af te nemen (gewicht, lengte, ontwikkeling), kunnen geen verdiepende vragen worden gesteld en is er weinig aandacht voor bijvoorbeeld de relatie moeder/kind, armoede en laaggeletterheid. In de leeftijdscategorie 0-4 jaar is er te weinig capaciteit voor goede voorlichting over o.a. vaccineren. In de leeftijdscategorie 4-18 jaar is er met name onvoldoende aandacht voor het goed aansluiten bij de keten. De GGD-LN voldoet op dit moment niet aan de kerntaak 'adviseren van scholen over collectieve maatregelen'.	- Niet elk kind krijgt dezelfde kansen op een goede gezondheid, gezondheidsverschillen worden groter. - Problemen worden niet tijdig onderkend waardoor zwaardere hulp met lange wachtlijsten ingezet moet worden (bijvoorbeeld GGZ). - Uitbraakrisico van infectieziekten neemt toe (bijvoorbeeld mazelen) door verdere daling van de vaccinatiegraad.
5	Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	🟡		
5	-9 tm 4 jaar ouders/ verzorgers	🔴		
5	4-12 jaar en ouders/verzorgers	🔴		
5	12-18 jaar en ouders/verzorgers	🔴		
5	18-23 jaar	🔴		
5	Collectieve preventieve	🔴		
5	Samenwerking conform LPK	🔴		
5	Preventieve logopedie	🟡		
5	Voor- en Vroegschoolse Educatie	🟢		
5	Video Home Training (VHT)	🟢		
5	Meer Aandacht van de Ziekgemelde Leerling (MAZL)	🔴		
5	Actielijnen Kansrijke start	🟢		
5	Overige interventies jeugd	🔴		

Tabel 2 - Hoe staan de wettelijke taken ervoor? (2)

Pijler	Taak	Status uitvoering taak	Knelpunten	Risico's
Gezondheidsbescherming				
2	Infectieziektebestrijding (IZB)		Op dit moment zijn er 2 FTE IZB-artsen en 0,89 FTE ANIOS (arts in opleiding) in dienst. Dit is te beperkt om de volledige taaklast te kunnen dragen. Dit sluit aan bij de constatering dat dit aantal FTE onder dat van de landelijke formatienormen voor IZB (Berenschot, 2023) ligt. Er wordt daardoor alleen reactief gewerkt op kerntaak 1. De overige kerntaken worden niet of zeer summier uitgevoerd. Met de beschikbare FTE kan ook niet 24/7, 365 dagen per jaar beschikbaarheid worden gegarandeerd (bijvoorbeeld om bij grootschalige uitbraken van IZB op te schalen). Bij opschaling zijn collega's uit andere afdelingen nodig, die hiervoor andere taken laten vallen. Dit heeft direct gevolgen voor processen op andere afdelingen waardoor daar een (grotere) achterstand ontstaat.	- GGD LN kan bij acute uitbraken IZB (lokaal en regionaal) onvoldoende capaciteit leveren om de infectieziekte in te dammen en te bestrijden. Hierdoor kan verspreiding onvoldoende worden voorkomen en neemt het gezondheidsrisico voor een deel van onze inwoners onnodig toe. - Dalende vaccinatiegraad met als gevolg een toename van uitbraken van infectieziekten. - Gezondheidsrisico's voor bewoners door onvoldoende preventie en kennis over maatregelen.
2	1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere			
2	2. Surveillance			
2	3. (Beleids) Advies			
2	4. Preventie			
2	5. Netwerk & regie			
2	6. Voorbereidingen regionale uitvoering grootschalige IZB			
2	7. Kennis & onderzoek			
2	Medische milieukunde (MMK)		MMK heeft een formatie van 2,82 FTE beschikbaar om 15 gemeenten te bedienen. Met deze formatie kan alleen reactief worden geadviseerd, terwijl als gevolg van o.a. de invoering van de omgevingswet, nieuwe onderwerpen (lood in drinkwaterleidingen, Pfas, straling door 5G netwerk, stikstofproblematiek) de adviesbehoefte en complexiteit van vragen toeneemt.	- Gezondheidsrisico's inwoners worden onvoldoende meegewogen in beleids- en omgevingsplannen (Health in All Policies). - Risicolocaties zijn onvoldoende in beeld bij de GGD. - Symptoombestrijding in plaats van een integrale aanpak van publieke gezondheid. - Vertraging in besluitvormingsprocessen omdat de GGD niet actief kan meedenken aan de voorkant of tijdig kan reageren.

Tabel 2 - Hoe staan de wettelijke taken ervoor? (3)

Pijler	Taak	Status uitvoering taak	Knelpunten	Risico's
2	Tuberculosebestrijding (TBC)		De afgelopen jaren is in Noord- en Midden-Limburg een stijgende lijn te zien in het aantal tuberculosepatiënten dat onze GGD heeft behandeld (van 26 in 2019 naar 90 in 2023). Ook is de complexiteit en soms de duur van de behandeling toegenomen. Oorzaken hiervan zijn een toename van medicijn-resistente tuberculose en van immigratie. Een toename betekent ook meer bron- en contactonderzoek. Het aantal nieuwe tuberculosemeldingen en opgespoorde latente infecties is in onze regio hoger dan gemiddeld in Nederland.	Toename van het aantal tuberculosegevallen in de regio Noord- en Midden-Limburg.
2	Seksuele Gezondheid (SG)		De GGD-LN voert zeer minimaal collectieve preventie uit vanwege te beperkte capaciteit (c.q. middelen). Landelijke ontwikkelingen laten zien dat deze rol juist steeds belangrijker wordt (grensoverschrijdend gedrag, aantal seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) en ongewenst seksueel gedrag nemen toe).	- Onvoldoende aandacht voor seksuele gezondheid heeft impact op kwetsbare groepen. - Mogelijke toename van ongewenste zwangerschappen. - Preventie SOA heeft impact op volksgezondheid, dit hangt samen met normaliseren seksueel grensoverschrijdend gedrag. - Mogelijke toename van verspreiding of uitbraken van SOA's onder risicogroepen.

Tabel 2 - Hoe staan de wettelijke taken ervoor? (4)

Pijler	Taak	Status uitvoering taak	Knelpunten	Risico's
2,4	Technische hygiënezorg (THZ)		Er is geen ruimte om expertise te leveren bij infectieziektebestrijdingsplannen. Ook is onvoldoende formatie beschikbaar voor frequente verzoeken van gemeenten voor controles bij woningvervuiling. Risicolocaties in de regio zijn onvoldoende in beeld.	- Risico op extra gezondheidsschade voor inwoners door het niet (tijdig) kunnen uitvoeren van verzoeken is hoog. - Mogelijke toename van overlast in de omgeving. - Kans op escalaties neemt toe.
Publieke gezondheid bij incidenten & rampen				
3	Voorbereiden op rampen en crises		De voorbereiding op rampen en crises staat onder druk. Hiervoor worden onze professionals uit pijler 1 en 2 ingezet en daar is te weinig capaciteit.	- Onvoldoende afstemming met netwerkpartners in sociaal- en veiligheidsdomein. Dit bemoeilijkt en vertraagt opschalen in crisissituatie. - Het tekort aan specialisten IZB en MMK zorgt voor een instabiele basis waardoor opschalen onmogelijk is en gezondheidsrisico's onvoldoende in beeld zijn.
3	Psychosociale Hulpverlening (PSH)		We zien een duidelijke toename van het aantal scenarioteams. In 2020 t/m 2022 waren dit er 6 of 7 per jaar. In 2023 is dit aantal opgelopen tot 11 en in 2024 (tot november) gaat het om 10 scenarioteams. Ieder scenarioteam vraagt om inzet vanuit onze organisatie.	Toename maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten en zedenzaken.
Gezondheidsbevordering & leefstijl				
5	Collectieve maatregelen gezondheidsbevordering		Er is te weinig formatie beschikbaar om aan te sluiten bij (landelijke) initiatieven en maatregelen ter bevordering van de publieke gezondheid.	Risico op een toename van gezondheidsproblemen en gezondheidsverschillen, hogere zorgkosten en een verminderde algehele volksgezondheid in de regio.

Tabel 2 - Hoe staan de wettelijke taken ervoor? (5)

Pijler	Taak	Status uitvoering taak	Knelpunten	Risico's
Monitoring signalering en advisering				
1	Monitoring		GGD-LN kan de kennis- en adviesrol onvoldoende vervullen. De inzet en duiding van data wordt echter steeds crucialer voor de inzet van juiste interventies. Dit is ook zichtbaar in de toenemende vraag aan monitoring. Taken waar de GGD-LN op dit moment niet aan toe komt zijn: advisering m.b.t. nota gemeentelijk gezondheid, gedetaileerde kerncijfers (bijv op postcodegebied), specifeke aandacht voor gezondheid van ouderen en andere kwetsbare groepen. Daarnaast is er weinig verbinding met onderzoek in academische werkplaatsen (beperkte kennisdeling) en werken we niet datagestuurd.	- De gezondheid van 131.753 ouderen (bevolking Noord- en Midden-Limburg > 65 jaar, bron CBS) en andere kwetsbare groepen onvoldoende in beeld. - Door een sterkere verbinding tussen de GGD-LN en het sociaal domein kan de gemeente gerichter en effectiever interventies inzetten voor kwetsbare groepen. - Gemeentelijke besluitvorming vindt plaats zonder inachtneming van gezondheidseffecten (geen Health in All Policies). Dit kan leiden tot beleidskeuzes welke tot directe en/ of indirecte gezondheidsschade kunnen leiden.
1	Signalering			
1	Advisering			

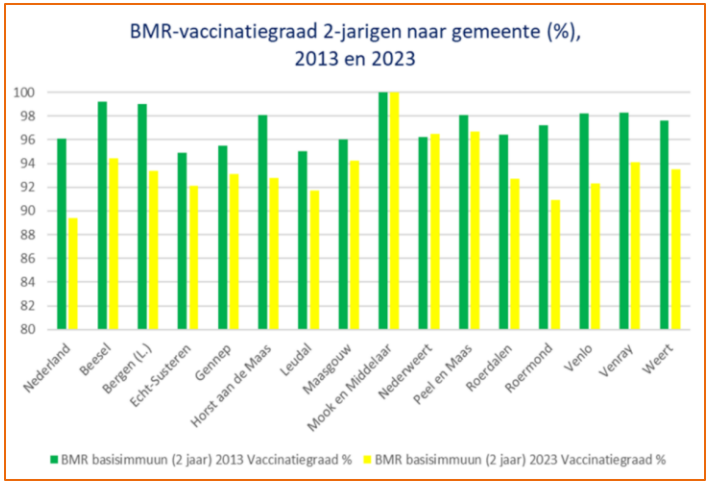
Knelpunten JGZ - nadere toelichting

De knelpunten bij de wettelijke taken van JGZ zijn in de voorgaande tabel nader toegelicht. Onderstaande tabel en grafieken geven hier meer duiding aan. Uit de tabel met LPK contactmomenten (Landelijk Professioneel Kader) blijkt dat de GGD-LN minder contactmomenten uitvoert dan GGD- en gemiddeld in Nederland. Kinderen en ouders in de regio Noord- en Midden-Limburg worden dus minder vaak gezien dan gewenst waardoor problemen mogelijk te laat worden gesignaleerd. Daarnaast blijkt uit de grafieken van de vaccinatiegraad (2-jarigen en 10-jarigen) dat deze gemiddeld (sinds 2013) aanzienlijk is afgenomen (zie figuur 3 en figuur 4). De kans op uitbraken neemt hierdoor toe.

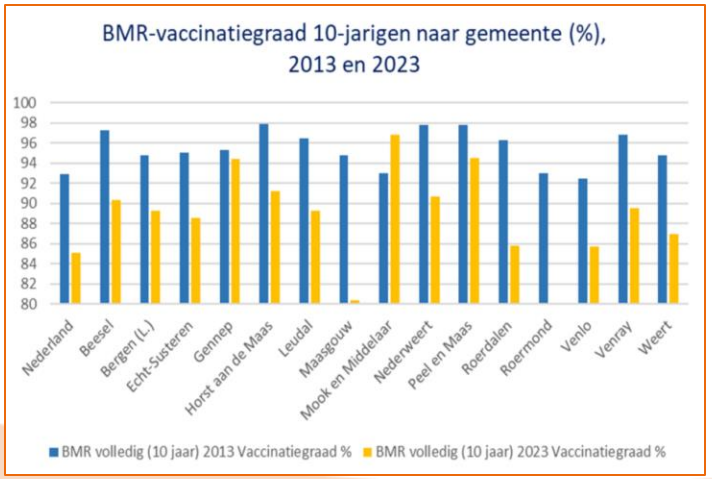
Figuur 2 - Contactmomenten Landelijk Professioneel Kader (LPK) en GGD-LN.

LPK contactmomenten	Omschrijving	LPK Gemiddelde	Limburg-Noord
0-4 jaar en ouders/verzorgers:	4-7 dagen: 1 contact	1	1
	2e week-6 maanden	6	5
	7-12 maanden	3	1
	1-4 jaar	5	5
4-12 jaar en ouders/verzorgers	Gemiddeld 3 contacten + deelname JGZ aan het ondersteuningsnetwerk school.	3	2
12-18 jaar en ouders/verzorgers	Gemiddeld 2 contacten 12 – 18 jaar + deelname JGZ aan het ondersteuningsnetwerk school.	2	2

Figuur 3 - BMR Vaccinatiegraad 2 jarigen naar gemeenten in % voor 2013 en 2023.

Figuur 4 - BMR Vaccinatiegraad 10 jarigen naar gemeenten on % voor 2013 en 2023.

2.2 Externe ontwikkelingen van invloed op wettelijke taken

Ontwikkelingen in de externe omgeving van veiligheidsregio's en GGD-en kunnen kansrijk of bedreigend zijn en impact hebben op de effectiviteit van organisatie en daarmee de uitvoering van wettelijke taken.

Externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de VRLN en GGD-LN als organisatie zijn weergeven in figuur 5 op pagina 29. Het gaat om een breed scala aan ontwikkelingen in verschillende domeinen, zoals wetgeving, omgeving tot mis- en desinformatie. Het merendeel van deze ontwikkelingen heeft een toename in hoeveelheid en/ of complexiteit van de werkzaamheden tot gevolg.

Figuur 5 - Externe ontwikkelingen van invloed op de uitvoering van wettelijke taken

Mis- en desinformatie

- Vaccinatiebereidheid daalt.
- Therapietrouw neemt af.
- Anticonceptie scepticisme op bijv. TikTok

Digitalisering

- Big data, real time monitoring.
- Datagestuurd werken → intern en extern aansluiten bij landelijke netwerken.

Sociaal- maatschappelijk

- Landelijk beleid, bijv. verschuiven van zorgtaken naar gemeenten en toename behoefte inzicht lokale situaties.
- Wachtlijsten → doorverwijzen stokt → vragen aan GGD complexer.
- Gezondheidsproblematieken, bijv. toename mentale klachten bij kinderen.
- Veranderende samenstelling populatie (arbeidsmigranten, asielzoekers).
- Humanitaire crises, zoals de oorlog in Oekraïne en GAZA → impact op asielopvang

(Inter)nationaal beleid & wetgeving

- Health in All Policies: Toename vraag om expertise en advies van gezondheidseffecten van beleid in verschillende domeinen: Omgevingswet, GALA, IZA
- Energietransitie

Meer uitbraken infectieziekten

- Toename grootschalige infectieziektenuitbraken, zowel lokaal, regionaal als landelijk. Bijv. COVID-19 pandemie, Monkeypox, mazelen.
- Toename zoönose uitbraken.
- Regionale toename TBC

Innovaties en hernieuwde inzichten

- Actualisaties richtlijnen.
- Wijzigingen Rijksvaccinatieprogramma
- PrEP (Pre-Expositie Profylaxe) voor HIV

Natuurlijke bedreigingen

- Antibiotica- en behandelresistentie van bacteriën, schimmels en virussen.
- Klimaatverandering, bijv. hittestress, hoog water en natuurbranden.

2.3 (Bestuurlijke) Risico's bij onvoldoende uitvoering van (wettelijke-) taken

Als de GGD-LN – als onderdeel van de veiligheidsregio - wettelijke taken onvoldoende kan uitvoeren, zijn hier risico's aan verbonden. De VRLN is een uitvoeringsorganisatie van gemeenten en daarmee zijn deze aansprakelijk bij (serieuze) escalatie. Per wettelijke GGD taak zijn (met name) de gezondheidsrisico's benoemd in tabel 2 op pagina 22 t/m 26. Er zijn echter ook risico's welke de wettelijke taken overstijgen. Deze kunnen imagoschade en - bij ernstige escalatie - nalatigheid en/of schadeclaims tot gevolg hebben. De vier belangrijkste bestuurlijke risico's van een VRLN/GGD richten zich op vijf 'hoofdthema's'. Deze worden hieronder nader toegelicht.

Toezicht en controle - De gemeenten hebben een wettelijke verantwoordelijkheid met betrekking tot het uitvoeren van publieke gezondheidszorg. Deze zorg wordt door GGD geleverd. De inspectie houdt toezicht op de kwaliteit van de zorg en kijkt naar wat er goed gaat, wat risico's zijn en wat beter kan. De inspectie kan ingrijpen als de kwaliteit van zorgverlening onvoldoende is. Of als door zwakke plekken in het zorgproces de kans op vermijdbare schade te groot is. Hiervoor heeft de inspectie verschillende interventies, zoals een bevel, bestuurlijke boete of publieke waarschuwing. Ingrijpen is dan nodig en hier zijn kosten aan verbonden.

Goed werkgeverschap - In het arbeidsrecht zijn diverse regels opgenomen voor werkgever en werknemer. In artikel 7:611 van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd dat de werkgever zich als 'goed werkgever' moet gedragen. De negatieve effecten van roofbouw op personeel moeten niet worden onderschat en de kans op langdurige schade voor de organisatie is hierbij groot.

Financiën - Op het gebied van financiën voorkomt de basis op orde dat er – vaak dure – ad hoc oplossingen nodig zijn om de wettelijke taken voldoende te kunnen blijven uitvoeren. Denk hierbij aan interventies voor het wegwerken van wachtlijsten, of bij een uitbraak/ incident.

Risico's voor de gezondheid - Als de GGD haar werkzaamheden niet naar behoren kan uitvoeren, neemt de kans op gezondheidsverschillen toe en worden de gezondheidsrisico's voor inwoners groter. Dit kan leiden tot onnodige gezondheidsschade bij individuen. Onvoldoende insteken op preventie leidt daarnaast tot veel hogere structurele maatschappelijke kosten op latere leeftijd.

(Landelijke) samenwerking - De GGD-LN is onderdeel van een netwerk van 25 GGD-en in Nederland. Samen borgen zij de publieke gezondheidszorg in Nederland. Als één van deze GGD-en niet (voldoende) functioneert, is de kans nadrukkelijk aanwezig dat dit invloed heeft op omliggende regio's. Denk hierbij aan een uitbraak van de mazelen. Daarnaast is een goede samenwerking – maar ook informatievoorziening – richting partners van belang. Een concreet voorbeeld. Goede afstemming in een crisissituatie is cruciaal. Daarvoor moet het werkveld elkaar goed kennen en op elkaar zijn ingespeeld. Als dit niet aan de orde is, en bestuurder(s) vanwege redenen onvoldoende zijn geïnformeerd, is – in een vergaande escalatie - bestuurlijke nalatigheid en verwijtbaarheid mogelijk aan de orde.

2.4 Conclusie

De uitvoering van wettelijke taken bij GGD-LN staat onder druk. Met name binnen de pijlers Gezondheidsbescherming, Jeugdgezondheidszorg en Monitoring, Signalering & Advies worden taken onvoldoende uitgevoerd.

Dit brengt risico's met zich mee voor de publieke gezondheid in de regio Noord- en Midden-Limburg, zoals een grotere kans op uitbraken van infectieziekten, afname van de vaccinatiegraad, vergroting van gezondheidsverschillen, het niet in beeld hebben van (mentale) gezondheidsrisico's bij kinderen, volwassenen en ouderen, gebrek aan preventieve zorg (leidend tot hogere kosten curatieve zorg) en een ondermaatse crisisrespons. Andere risico's bij het onvoldoende uitvoeren zijn toezicht en handhaving door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en aansprakelijkheid van de gemeente.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Update 29 mei 2024

Sinds begin 2024 zijn er 80 meldingen van mazelen in Nederland. De kans is groot dat ook in de komende weken in Nederland mensen mazelen krijgen. Er is geen sprake van een uitbraak. De afgelopen twee weken kreeg het RIVM een melding van mazelen in de GGD-regio Noord-Limburg. De betrokken GGD doet bron- en contactonderzoek.

3. Het Versterkingsplan

3.1 Opbouw versterkingsplan

Om tot een zorgvuldige uitwerking van de versterking te komen is het eerder genoemde plan van aanpak opgesteld. Het versterkingsplan hierin is opgebouwd rond vier kernonderwerpen: een organisatieanalyse op basis van het 7S-model van McKinsey, de prioritering van taken, de financiële oplossingsrichting en de monitoring van de versterking door de gemeenten.

Organisatieanalyse op basis van 7S McKinsey

De eerste stap in dit plan is een organisatieanalyse met behulp van het 7S-model van McKinsey. Dit model biedt een holistische benadering door zeven essentiële elementen te analyseren: strategie, structuur, systemen, stijl, staf, kernvaardigheden en gedeelde waarden. Door deze elementen in samenhang te beschouwen wordt continu gewerkt aan een evenwichtige en effectieve organisatie welke beter in staat is om haar taken uit te voeren en in te spelen op veranderingen in de omgeving.

Prioritering van taken

Een duidelijke prioritering van de wettelijke taken welke GGD-LN moet uitvoeren is cruciaal voor het effectief inzetten van middelen en het behalen van de gestelde doelen. Dit onderdeel van het plan identificeert de belangrijkste taken en rangschikt deze op basis van urgentie en impact.

Financiële Oplossingsrichting

Om de noodzakelijke versterking te realiseren, is een solide financiële basis vereist. Dit plan bevat een gedetailleerde onderbouwing voor het verzoek aan de gemeenten om extra middelen. Hierbij is de eerder benoemde prioritering van taken in acht genomen om een ingroei van middelen te formuleren naar de drie fasen Acuut, Urgent en Belangrijk.

Monitoring van de versterking

Het succes van het versterkingsplan hangt af van effectieve monitoring en evaluatie. Dit plan beschrijft hoe de versterking door de gemeenten kan worden gevolgd, onder andere door het gebruik van Key Performance Indicators (KPI's) en periodieke rapportages. Door regelmatig de voortgang te meten en te rapporteren, kan tijdig worden bijgestuurd, zodat gestelde doelen worden bereikt.

De volgende hoofdstukken bieden een gedetailleerde uitwerking van de bovengenoemde onderwerpen en de genomen stappen om tot versterking van de organisatie te komen.

3.2 Organisatieanalyse

Om inzicht te krijgen in organisatieprocessen binnen de VRLN/GGD-LN en deze te optimaliseren zijn in de afgelopen jaren verschillende analyses en interventies verricht binnen de organisatie, onder andere door extern deskundigen. Bij de organisatieanalyse van de GGD-LN biedt werken met het model van McKinsey (figuur 6) waardevolle inzichten in de huidige situatie en helpt het verbeterpunten te identificeren (overzicht hiervan zie bijlage 2). Het zogenaamde 7S-model bestaat uit zeven elementen die onderling verbonden zijn en samen de effectiviteit van een organisatie bepalen. Deze elementen zijn in het model door Waterman et al. (1980) onderverdeeld in zachte en harde elementen. Naast de interne analyse is ook extern gekeken naar hoe GGD-LN zich verhoudt tot vergelijkbare GGD-en in Nederland (benchmark). Daarnaast zijn de landelijke formatie-normen voor Infectieziektebestrijding (IZB) en de landelijke geldstromen voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in kaart gebracht.

Zachte elementen

De gedeelde waarden binnen de VRLN/GGD-LN zijn afgestemd op een gezamenlijke visie op publieke gezondheid, zoals opgetekend in Visie 2030 en het Manifest, beide vanuit het perspectief van Positieve Gezondheid. De nieuwe, meer transformationele en situationele georiënteerde leiderschapsstijl van de directie en het managementteam sluit aan bij deze waarden. Goed functioneren van het personeel is cruciaal voor de uitvoering van de taken van GGD-LN. Ontwikkelingen binnen het personeelsbestand worden daarom nauwlettend gevolgd. Dit heeft onder andere geleid tot de geuite zorgen over de uitvoering van taken, zoals een hoog ziekteverzuim en een groot aantal openstaande verlofuren. Deze problemen sluiten aan bij de bevindingen op het gebied van (verplichte) scholing en ontwikkeling van professionals, waar aanzienlijke achterstanden zijn geconstateerd.

Harde elementen

Er zijn binnen de VRLN/GGD-LN reeds stappen gezet op het gebied van strategie en structuur, zoals het invoeren van een plattere organisatiestructuur en het versterken van de verbinding ‘binnen-buiten’ (GGD-teams). Door het hoge tempo van innovaties en de aanscherping van kwaliteits- en beroepsnormen vereisen de systemen binnen een GGD een hoog aanpassingsvermogen. Hiertoe heeft de GGD-LN de afgelopen jaren duurzame verbeteringen doorgevoerd in interne processen. Datagestuurd werken is hierbij een belangrijk speerpunt, wat bijdraagt aan een effectievere uitvoering van taken en het bieden van meer sturingsinformatie.

Figuur 6 - McKinsey 7s Model. Waterman, R. H., Peters, T. J., & Phillips, J. R. (1980). Structure is not organization. Business Horizons, 23(3), 14–26.

3.2.1 Zachte elementen

Visie op leiderschap: samenwerken aan een toekomstbestendige GGD

Met de komst van nieuwe organisatieleiders is ook een nieuwe benadering op leiderschap binnen de VRLN en GGD Limburg-Noord aan boord gekomen. Dit heeft geleid tot het zichtbaar maken van voorheen onzichtbare knelpunten. Deze leiderschapsbenadering sluit aan bij zowel transformationeel als situationeel leiderschap. Transformationeel leiderschap richt zich op het inspireren en motiveren van medewerkers om veranderingen te omarmen en hun volledige potentieel te bereiken. Situationeel leiderschap daarentegen past de stijl aan op basis van de specifieke situatie en de behoeften van de medewerkers.

De huidige benadering onderscheidt zich door een grotere focus op participatie, verbindingen leggen binnen en buiten de organisatie en een verbeterde ontwikkelkracht. Dit leidt tot een meer dynamische en responsieve organisatiecultuur.

Kernwaarden welke hierbij als uitgangspunt dienen:

- Integriteit: handelen met eerlijkheid en transparantie.
- Empathie: begrip tonen voor de gevoelens en perspectieven van anderen.
- Innovatie: stimuleren van creativiteit en nieuwe ideeën.
- Verantwoordelijkheid: verantwoording nemen voor beslissingen en acties.

Het doel is om een cultuur van continue verbetering en aanpassingsvermogen te creëren.

Visie op interne organisatiecultuur: daad bij woord

Goed werkgeverschap betekent het creëren van een werkomgeving waarin medewerkers zich gewaardeerd en ondersteund voelen. Dit omvat het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden, een eerlijke beloning en een gezonde werk-privébalans. Een gevoel van veiligheid is hierbij cruciaal voor medewerkers om problemen of uitdagingen aan te kaarten. Dit wordt bevorderd door een open en transparante communicatiecultuur, waar feedback wordt gewaardeerd en serieus genomen.

De VRLN/GGD-LN streeft ernaar een werkgever te zijn die bekend staat om zijn betrokkenheid bij zowel de medewerkers als de gemeenschap. De kernwaarden zijn:

- Betrouwbaarheid: consistentie en voorspelbaarheid in handelen.
- Betrokkenheid: actieve deelname en interesse in het welzijn van medewerkers en de gemeenschap.
- Professionaliteit: hoge standaarden in de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden.

Er is een groeiend vertrouwen binnen de organisatie dat er continu wordt gewerkt aan verbetering en instandhouding van een passende organisatiecultuur, met meer aandacht voor de mens en een gestructureerde, professionele aanpak van de werkzaamheden. Er wordt gestreefd naar een cultuur van samenwerking, openheid en het stimuleren van eigenaarschap. Hierbij wordt bureaucratie teruggedrongen en het denken in kolommen vaker doorbroken. Dit bevordert de flexibiliteit en wendbaarheid en zorgt de verbinding voor hechtere vormen van samenwerken.

Perspectief

De boog staat bij veel collega's strak gespannen. Perspectief op versterking in de uitvoering is daarom een cruciale factor om collega's gemotiveerd te houden en een extra stap te blijven zetten. Verlies van vertrouwen in dit perspectief is daarom een groot risico op een toename van uitval van personeel.

Visie op de GGD als partner: samen aan de lat voor de publieke gezondheid

De VRLN/GGD-LN streeft naar meer samenwerking en openheid, zowel intern als met externe partners zoals gemeenten. Het is essentieel dat de VRLN/GGD-LN en de gemeenten duidelijke afspraken maken over hun respectieve rollen en verantwoordelijkheden. Dit voorkomt misverstanden en zorgt voor een efficiënte samenwerking. Door rolzuiverheid te waarborgen, kunnen beide partijen zich focussen op hun kerntaken en bijdragen aan gemeenschappelijke doelen.

Open en eerlijke communicatie is de sleutel tot een succesvolle samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door middel van regelmatige rapportages, gezamenlijke vergaderingen en het gebruik van digitale platforms voor informatie-uitwisseling.

Missie
"Wij maken ons binnen de publieke gezondheid sterk dat onze inwoners gezond en veilig blijven, of waar nodig dit te verbeteren. Wij bewaken, beschermen en bevorderen de gezondheid van onze inwoners."

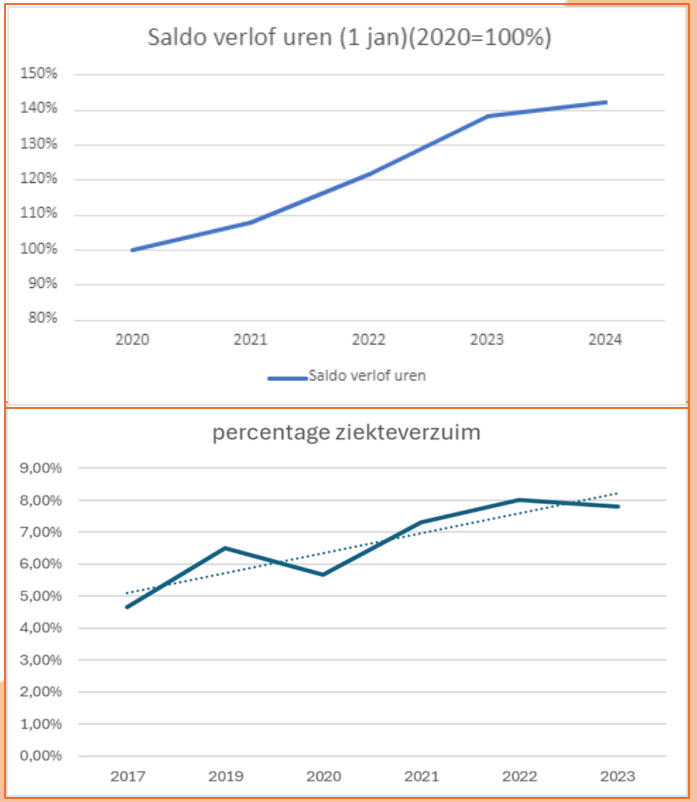

Analyse arbeidskracht: kengetallen

Een combinatie van cijfers (verlofuren, ziekteverzuim en uitstroom) geven een indicatie van de druk waar een organisatie onder staat en daarmee samenhangend de werkbelasting van medewerkers. Om inzicht te geven in de arbeidssituatie bij GGD-LN zijn cijfers met betrekking tot de ontwikkeling van het saldo verlof (figuur 7 boven) en het ziekteverzuim in beeld gebracht (figuur 7 onder). De stijging in het saldo verlofuren in 2021 en 2022 kan deels verklaard worden door de COVID-19 periode. In dat geval is de verwachting dat deze stijging vanaf 2023 sterk zou moeten afzwakken. Extra inzet van medewerkers is niet meer nodig en verlofuren kunnen weer worden opgenomen. De trend sluit echter niet geheel aan bij deze verwachting. Er is slechts sprake van een minder sterke stijging, maar de grafiek laat nog geen daling zien.

Werknemers bij de GGD-LN werken meer uren per week dan het landelijke gemiddelde in zorgsector. Dit is te zien aan de hoge deeltijdfactor (0,70; landelijk 0,68. Dat wil zeggen, werknemers werken gemiddeld 70% van de uren van een fulltime werkweek). Dit sluit aan bij de hoge mate van betrokkenheid van werknemers en het zelf oplossende vermogen van de organisatie. Echter is dit ook een vorm van een verborgen overbelasting. De gewerkte uren zouden namelijk eigenlijk over meer werknemers verdeeld moeten zijn.

Figuur 7 – Saldo verlofuren (boven) en % ziekteverzuim (onder).

Analyse arbeidskracht: bevoegd en bekwaam

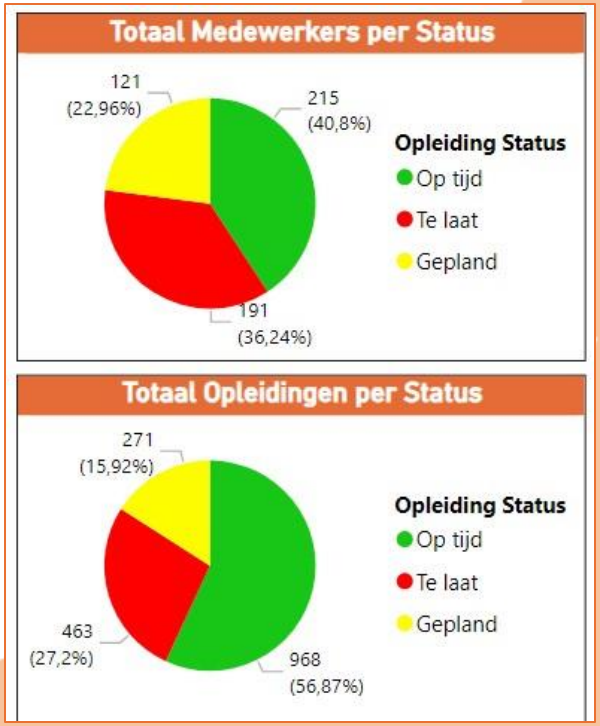
Voor het uitvoeren van wettelijke taken moet elke medewerker bevoegd en bekwaam zijn conform de richtlijnen die voor de betreffende beroepsgroep gelden.

Tijdsgebrek, herprioritering en het commitment van medewerkers voor hun werkzaamheden leidt op dit moment bij de GGD-LN echter tot een vertraging in het volgen van bij- en nascholingen.

De opleidingsstatus wordt via een intern dashboard bijgehouden en ter illustratie van geconstateerde achterstanden is in figuur 8 de status van vakinhoudelijke opleidingen binnen de beroepsgroep JGZ weergegeven.

Figuur 8 – Status opleidingen JGZ.

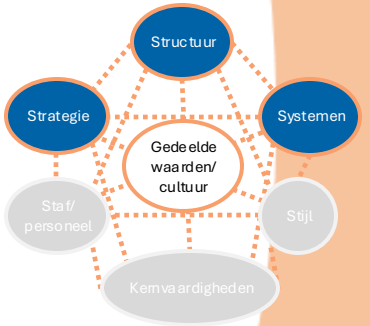

3.2.2 Harde elementen

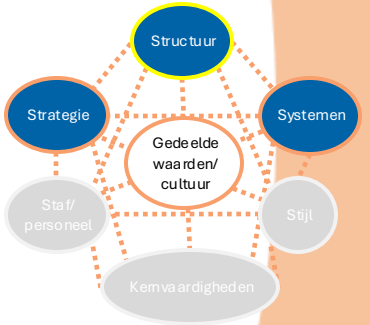
Door de harde elementen van het 7s model in samenhang te beschouwen, wordt gestreefd naar een evenwichtige en effectieve organisatie. Zo zijn er afdelingen heringericht om de interne samenwerking en communicatie te verbeteren. Door verantwoordelijkheden duidelijker te definiëren, wordt de efficiëntie verhoogd en de reactietijd op veranderingen verkort.

Kwaliteitstoezicht is cruciaal om te voldoen aan de hoogste standaarden. Er worden robuuste kwaliteitscontrolemechanismen geïmplementeerd en de processen en resultaten worden regelmatig geëvalueerd om een cultuur van continue verbetering te bevorderen. Verschillende interventies zijn uitgevoerd om de effectiviteit van de organisatie te vergroten. Een belangrijk initiatief is de oprichting van een continu verbeterteam, dat zich richt op procesverbeteringen. Daarnaast is het Ondersteunings- en Begeleidingsprogramma (OBP) bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) geïntroduceerd om medewerkers te ondersteunen en hun prestaties te verbeteren.

Door deze maatregelen wordt gestreefd naar een efficiënte, effectieve en toekomstbestendige organisatie. In de pagina's hierna volgt een toelichting op de stappen die zijn genomen en de resultaten die tot nu toe zijn bereikt.

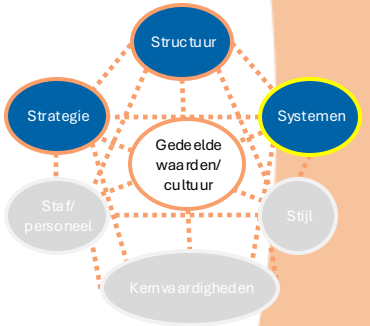

Organisatiestructuur

De VRLN/GGD-LN heeft zich de afgelopen jaren georganiseerd naar een plattere organisatiestructuur. Dit biedt ruimte voor directe en efficiënte communicatie, snellere besluitvorming, verbeterde medewerkersbetrokkenheid, flexibiliteit, kostenefficiëntie, en een focus op innovatie.

GGD-LN is, zoals reeds aangegeven, onderdeel van de VRLN. De regio kampt met specifieke gezondheids- en veiligheidsrisico's, zoals overstromingen en industriële incidenten. Door de integratie van de GGD in de veiligheidsregio kunnen deze risico's beter worden beheerd door middel van gezamenlijke planning en respons. Het feit dat GGD-LN onderdeel is van de VRLN biedt voor de organisatie zelf ook voordelen, zoals een verbeterde samenwerking en coördinatie met andere hulpdiensten, kostenbesparingen door gedeelde middelen en faciliteiten, en efficiëntere bedrijfsvoering. Dit leidt tot betere crisisbeheersing, verhoogde kwaliteit van dienstverlening en minder financiële kwetsbaarheid.

Toezicht op kwaliteit en veiligheid

Toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de zorg welke een GGD verleent gebeurt op verschillende manieren. Zo zien de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Plenaire Visitatiecommissie (PVC) hierop toe. Daarnaast is de GGD-LN HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector)-gecertificeerd. Dit certificaat staat voor duurzame kwaliteitsverbetering in zorg en welzijn.

De belangrijkstee conclusies uit deze diverse toezichtvormen is dat GGD-LN zich voornamelijk richt op de (basis)uitvoering van het primaire proces. Belangrijkste argument hiervoor is het ontbreken van benodigde formatie. Hierdoor is veelal een gebrek aan (mogelijke) aandacht voor (door-)ontwikkeling, kwaliteitsbevordering en teamontwikkeling. Ondanks deze tekortkomingen, wordt de uitvoering van het primaire proces in grote lijnen als zorgvuldig en correct bevonden. Dit geeft blijk van een niveau van professioneel handelen welk aansluit bij de missie en visie van de organisatie, maar welke zeker ook onder druk staat vanwege de druk op de formatie.

Specifiek voor de Jeugdgezondheidszorg is dit ook in lijn met een landelijk onderzoek dat in september 2023 is uitgevoerd (zie kader).

Intercollegiale visitatie Tuberculosebestrijding (2022)

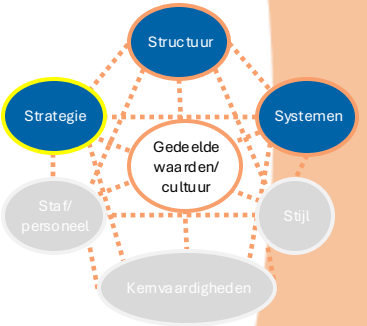
In gesprekken is de kwetsbaarheid van teams naar voren gekomen. Beperkte formatie, ziekte, wisselingen en nieuwe medewerkers zijn punten die als knelpunt naar voren zijn gebracht.

Plenaire Visitatiecommissie (PVC), 2021

'Betrokkenheid, bevlogenheid en creativiteit van het team Seksuele Gezondheid werd weergegeven door hoe zij kwalitatief goede zorg bieden waar de financiële middelen een sterk beperkende factor zijn'

Landelijk onderzoek IGJ september 2023 JGZ

Conclusie: Jeugdgezondheidszorg levert belangrijk werk. De GGD moet haar basis goed kunnen uitvoeren. Nu moet ze taken laten liggen. Belangrijke basistaken worden wel uitgevoerd, maar niet alles kan. De regionale organisaties zijn sterk afhankelijk van het geld dat gemeenten ervoor uittrekken. Dat verschilt nogal per regio. Er blijven soms taken liggen.

Uitgevoerde interventies en instrumenten (1)

De VRLN/GGD-LN heeft de afgelopen jaren planprocessen doorgelicht, ingezet op slimmer organiseren en een herprioritering van taken. Mede door deze interventies is de uitvoering van wettelijke taken – op een basisniveau – mogelijk gebleven, maar hebben we niet kunnen voorkomen dat er achterstanden zijn ontstaan.

Een aantal voorbeelden van interventies welke door GGD-LN zijn uitgevoerd:

- Bij de afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in beeld gebracht wat nodig is voor zowel klanten van JGZ als voor de organisatie om zo optimaal mogelijk te werken (zie kader op pagina 46).
- Het Continu Verbeterteam heeft organisatie breed processen doorgelicht en efficiënter ingericht.
- De GGD-LN heeft één of meerdere taakherschikkingen doorgevoerd bij infectieziektebestrijding en de jeugdgezondheidszorg. Doel hiervan was om de hoogstopgeleide medewerkers zo efficiënt mogelijk in te zetten.
- Voor de jeugdgezondheidszorg is meermalen een continuïteitsteam ingericht om - parallel aan het blijven leveren van het grootste gedeelte van de diensten, wachtlijsten proberen te beteugelen. Dit doet de GGD-LN door keuzes te maken in alternatieve manieren van het uitvoeren van wettelijke taken.

Universiteit Leiden

Salvéos Facility Management

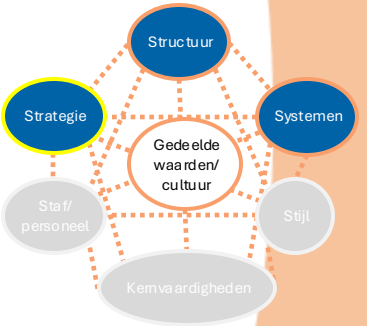
lyslas

V&R

IMPROVERY mensen én prestaties

Uitgevoerde interventies en instrumenten (2)

- De GGD-LN is een traject gestart met de Landelijke Vereniging van artsen in Dienstverband (LAD) in samenwerking met de Universiteit Leiden. Dit traject richt zich op het verbeteren van de positionering van artsen in de organisatie.
- Management-, staf- en adviesfuncties zijn geschrapt om capaciteit vrij te spelen voor de uitvoering.
- Medewerkers volgen alleen de meest noodzakelijke, verplichte trainingen. Dit zijn trainingen die nodig zijn om hun taak te kunnen uitvoeren. Overige personele ontwikkeling staat op een zeer laag pitje.

Bedrijfsvoering en Planproces VRLN GGD JGZ – wat is nodig?

Binnen de afdeling JGZ van de GGD is het gehele planproces en de bedrijfsvoering doorgelicht. Dit om inzicht te krijgen en vast te stellen wat nodig is om aan de centrale vraag te kunnen voldoen. Deze vraag is:

'Wat is er nodig voor klanten van JGZ en voor de organisatie zelf om zo optimaal mogelijk te werken en 'in control' te zijn?'. Concreet betekent dit:

- Alle kinderen in beeld.
- Gezondheidsverschillen zo klein mogelijk maken.
- Meer regie bij de ouders.
- Informatie gestuurde besluitvorming.
- Administratielast bij professionals zo laag mogelijk.

Resultaat van dit traject is dat – om 'in control' - te komen en blijven, 23 formatie extra nodig is.

Landelijke benchmark en onderzoeken (1)

Iedere twee jaar wordt door de GGD GHOR Nederland een benchmark analyse uitgevoerd van de 25 GGD-en. In deze benchmark worden GGD-en met elkaar vergeleken op verschillende inhoudelijke en organisatorische thema's. Bij de inhoudelijke indicatoren, op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid van jeugd of ouderen, is er geen lineaire relatie tussen de uitkomsten van de monitor en het werk van de GGD-en. Hierbij spelen zeer diverse factoren een belangrijke rol zoals lokale en regionale verschillen.

Ondanks dat de GGD-en verschillend zijn georganiseerd en verschillende taken uitvoeren, maakt deze benchmark* een aantal opvallende punten inzichtelijk. Dit zijn met name:

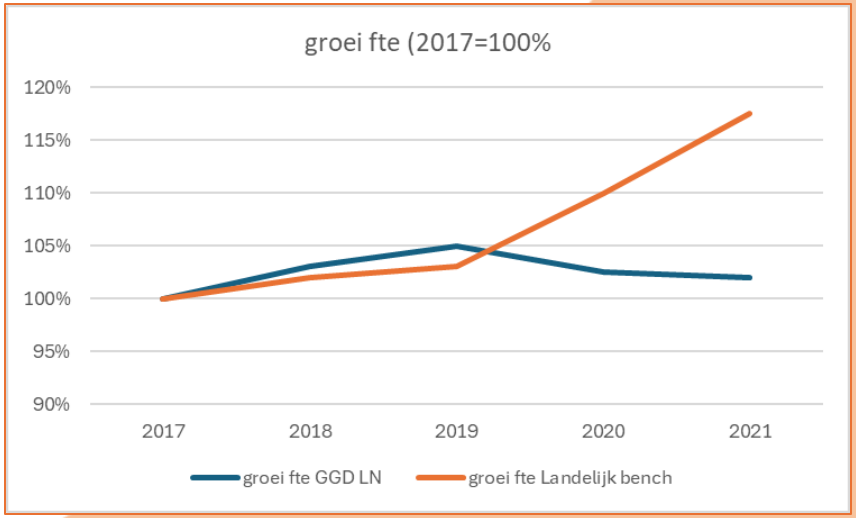
- GGD-LN heeft laagste aantal artsen, verpleegkundigen en doktersassistenten per 100.000 jeugdigen van GGD-en met volledig JGZ aanbod.
- GGD-LN heeft voor volledig JGZ-aanbod 91,6 FTE/100.000 jeugdigen. Een gemiddeld GGD met volledig JGZ-aanbod heeft 116,1 FTE/100.000 jeugd. Dit is op basis van het aantal jeugdigen in onze regio (93.000) een verschil van 23 FTE.
- Het ziekteverzuim bij de GGD-LN was in 2023 bijna 8%. In vergelijking: bij andere GGD-en was dit 4,8% in 2023. Dit verschil staat gelijk aan 7,3 FTE.
- De groei van het aantal FTE is sinds 2019 bij de GGD-LN 0,5% per jaar. De gemiddelde landelijke groei van GGD-en is 4,4% per jaar.

Concreet betekent dit 25 FTE minder (absolute) toename van formatie bij de GGD-LN (zie figuur 9).

- De inwonerbijdrage van de GGD-LN ligt onder het landelijk gemiddeld:
  - De GGD-LN ontvangt €26,96 per inwoner
  - Landelijk ontvangen GGD-en € 30,87. Dit bedrag ligt voor de GGD-en mét JGZ nog hoger, namelijk € 34,61.
  - **Dit is een verschil van €7,65 per inwoner, in totaal gaat het om een lagere inwonerbijdrage van €4 miljoen.**

**gegevens zijn van laatst beschikbare benchmark, 2021*

Figuur 9 – Groei FTE GGD-LN versus groei FTE landelijk.

Landelijke benchmark en onderzoeken (2)

Eindrapportage Formatienormering Algemene IZG, Berenschot, 2023

Voor IZB is - om de juiste formatie te bepalen - een actuele en up-to-date norm voor IZB in beeld gebracht. Hierbij is het van belang dat in de reguliere (koude) fase voldoende capaciteit beschikbaar is om, indien nodig, snel te kunnen opschalen naar de acute fase.

In 2022 heeft de GGD-LN een formatie van 1,7 FTE per 100.000 inwoners voor de reguliere fase IZB. De landelijk gestelde norm is 4,0 FTE per 100.00 inwoners. Voor de personele, materiële en overheadkosten betekent dit een stijging van €1.330.735 naar €2.748.058.

De verantwoordelijkheid voor coördinatie in de crisis/warme fase ligt bij het RIVM. Hiervoor zijn landelijk structureel gelden beschikbaar. De verantwoordelijkheid voor de reguliere/koude fase ligt bij de gemeenten.

Onderzoek geldstromen JGZ

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd in opdracht van het ministerie van VWS naar JGZ-geldstromen bij alle GGD-en. Conclusies van dit onderzoek zijn:

- Hoogste investering JGZ per jeugdige: € 216
- Gemiddelde investering JGZ per jeugdige: € 158
- Investering JGZ per jeugdige GGD-LN: € 135

Verschil GGD-LN met gemiddeld is 23 euro per jeugdige. Op basis van 93.000 jeugdigen in de regio gaat het om ongeveer 2,1 miljoen euro.

3.2.3 Conclusies

Betrouwbare, solide basis - structurele versterking noodzakelijk

De VRLN/GGD-LN wil opereren vanuit een betrouwbare en solide basis: wendbaar en flexibel waar nodig en een gedegen fundament om op te bouwen. De GGD is hiertoe onvoldoende toegerust. Dit blijkt nadrukkelijk uit de organisatieanalyse. Er is sprake van een toenemende taaklast en het complexer worden van taken, de beschikbare formatie om de taken voldoende uit te voeren zijn te beperkt, het ziekteverzuim neemt toe en verlofuren lopen op. Wettelijke taken worden hierdoor onvoldoende uitgevoerd. De GGD-LN heeft de afgelopen jaren veel gedaan om de uitvoering van deze taken op peil te houden door interne interventies. Hierdoor is de vraag om extra financiering steeds afgewend. Deze oplossingsrichtingen zijn echter uitgeput: een structurele, duurzame versterking van de GGD is noodzakelijk.

Uitgangspunten voor de versterking: de basis op orde

De belangrijkste uitgangspunten voor een duurzame, structurele versterking zijn:

- De GGD-LN voert wettelijke taken naar behoren – volgens landelijke protocollen - uit.
- De GGD-LN doet hiervoor een beroep op gemeenten waar dat noodzakelijk is. Waar dat kan gebruikt de GGD andere financieringsbronnen.
- Voor de gemeentelijke bijdrage streeft de GGD-LN naar financiering die noodzakelijk is om de wettelijke taken naar behoren uit te voeren, de GGD-LN wil de basistaken binnen de publieke gezondheid op orde hebben.
- De GGD-LN wil een goede werkgever zijn voor haar medewerkers.

3.3 Prioritering wettelijke taken

Na een interne analyse van de status van uitvoering van de taken is door het managementteam en professionals van de GGD een prioritering en fasering gemaakt over 3 schijven: Acuut, Urgent en Belangrijk. Hierbij is rekening gehouden met het escalatierisico (o.a. meldingen bij inspectie, onrust bij inwoners, onrust bij personeel) bij het onvoldoende uitvoeren van de taak, de daarmee samenhangende bestuurlijke risico's, implementatiekracht binnen de afdeling en de samenhang tussen taken (het versterken van een taak onder druk met hoge urgentie kan ruimte bieden voor de uitvoering van andere taken met een lager escalatierisico). Verder worden enkele taken opgevangen met middelen van derden. Bijvoorbeeld de uitvoering van IZB kerntaak 'Surveillance' wordt op dit moment gefinancierd met gelden voor Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid (VIP).

Deze prioritering heeft geleid tot een selectie van taken welke in dit versterkingsplan zijn opgenomen. Dit verklaart waarom niet alle taken met een oranje/ rood stoplicht in tabel 1 zijn opgenomen in de versterking op korte termijn.

Op basis van bovenstaande urgentie- en impactanalyse zijn taken gedifferentieerd in de volgende prioriteringsfasen:

- Acute noodzaak taken: taken die onmiddellijke actie vereisen met een hoog risico op escalatie.
- Hoog urgente taken: taken die snelle actie vereisen om ernstige problemen te voorkomen.
- Belangrijke taken met lange termijneffect: taken waarbij actie binnen redelijke termijn is vereist om escalatie te voorkomen.

In tabel 3 (pagina 49 en 50) staat een overzicht weergegeven van de taken gekoppeld aan een fasering waarin gestart wordt met het aannemen van personeel op uitvoering van deze taak. Organisatorische implementatiekracht en omstandigheden in het wervingsproces zijn hierbij in acht genomen. In het overzicht zijn ook taakoverschrijdende werkzaamheden en de ondersteunende taken van bedrijfsbureau opgenomen. Het tijdpad is onderverdeeld in de bovenstaande prioriteringsfasen, welke opvolgend zijn gekoppeld aan kwartalen (Q) in 2025 en de jaren 2026 en verder.

In tabel 2 is ook de taak Meer Aandacht Ziekgemelde Leerling (MAZL) opgenomen, wat formeel geen wettelijke taak is. De grondslag hiervoor hangt samen met de nadrukkelijke wens van de inspectie om ook te voldoen aan de wettelijke contactmomenten voor adolescenten.

Leeswijzer Tabel 2

Kolom 1: GGD pijler Publieke Gezondheid

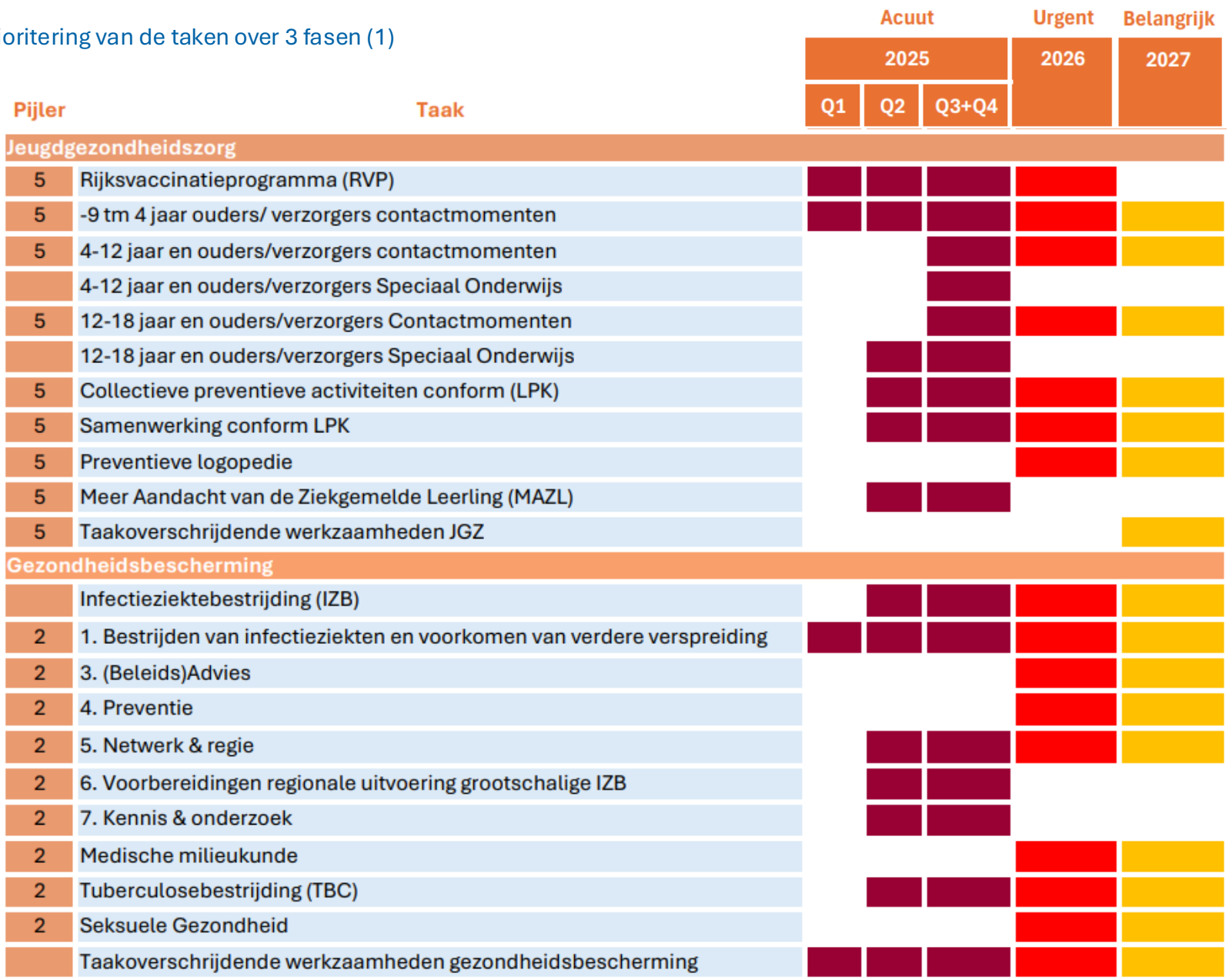
Kolom 2: Omschrijving van de wettelijke taak

Kolom 3: Acuut. Starten met versterken in 2025

Kolom 4: Urgent. Starten met versterken in 2026

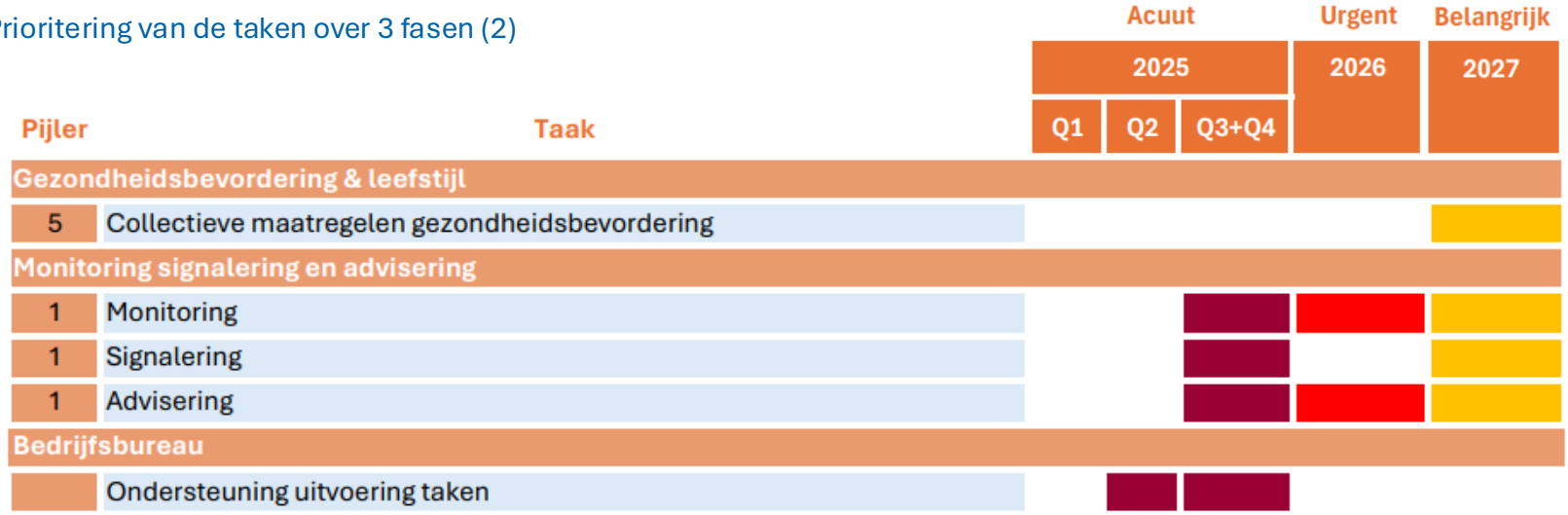
Kolom 5: Belangrijk. Starten met versterken in 2026 e.v.

Tabel 3 - Prioritering van de taken over 3 fasen (1)

Pijler	Taak	Acuut 2025 Q1	Acuut 2025 Q2	Acuut 2025 Q3+Q4	Urgent 2026	Belangrijk 2027
Jeugdgezondheidszorg						
5	Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	■	■	■	■	
5	-9 tm 4 jaar ouders/ verzorgers contactmomenten	■	■	■	■	■
5	4-12 jaar en ouders/verzorgers contactmomenten			■	■	■
	4-12 jaar en ouders/verzorgers Speciaal Onderwijs			■		
5	12-18 jaar en ouders/verzorgers Contactmomenten			■	■	■
	12-18 jaar en ouders/verzorgers Speciaal Onderwijs		■	■		
5	Collectieve preventieve activiteiten conform (LPK)		■	■	■	■
5	Samenwerking conform LPK		■	■	■	■
5	Preventieve logopedie				■	■
5	Meer Aandacht van de Ziekgemelde Leerling (MAZL)		■	■		
5	Taakoverschrijdende werkzaamheden JGZ					■
Gezondheidsbescherming						
	Infectieziektebestrijding (IZB)		■	■	■	■
2	1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding	■	■	■	■	■
2	3. (Beleids)Advies				■	■
2	4. Preventie				■	■
2	5. Netwerk & regie		■	■	■	■
2	6. Voorbereidingen regionale uitvoering grootschalige IZB		■	■		
2	7. Kennis & onderzoek		■	■		
2	Medische milieukunde				■	■
2	Tuberculosebestrijding (TBC)		■	■	■	■
2	Seksuele Gezondheid				■	■
	Taakoverschrijdende werkzaamheden gezondheidsbescherming	■	■	■	■	■

Tabel 3 - Prioritering van de taken over 3 fasen (2)

3.4 Financiële oplossingsrichting

3.4.1 Inleiding

Het voorstel ter versterking van de VRLN/GGD-LN omvat de benodigde investering om te waarborgen dat alle wettelijke taken sober en doelmatig worden uitgevoerd: “need to have”. In de berekeningen voor het versterkingsvoorstel is uitsluitend de formatie opgenomen, die van toepassing is op de wettelijke taken die door gemeenten bij GGD-LN, al dan niet verplicht, belegd zijn en middels de inwonersbijdrage gefinancierd worden.

Om het gesprek over de financiering van wettelijke taken door de gemeente zuiver en transparant te houden zijn in de berekeningen taken die middels een andere partij of constructie gefinancierd worden buiten beschouwing gelaten. De voorgestelde versterking van de GGD-LN heeft dus alleen betrekking op orde brengen van de huidige wettelijke taakuitvoering. Eventuele toekomstige wijzigingen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid zijn dus nog niet meegenomen op de externe baten die bijdragen aan de uitvoer van taken. Zo hangt het versterken van de pandemische paraatheid samen met infectieziektebestrijding en is de landelijke ondersteuning hiervan op basis van tijdelijke gelden, namelijk Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid (VIP).

Hierbij is van belang om te vermelden dat toekomstige landelijke ontwikkelingen van invloed kunnen zijn op de taken en financiering van de GGD. Als voorbeeld wordt verwezen naar de specifieke uitkering (SPUK) van de versterking pandemische paraatheid. In het hoofdlijnen akkoord heeft het nieuwe kabinet een korting op SPUK aangekondigd en de financiering van de pandemische paraatheid staat onder druk.

In de hierna volgende pagina’s staat toegelicht hoe het ingroeimodel van de benodigde financiële versterking tot stand is gekomen en welke financiële consequenties dit heeft voor de gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg.

3.4.2 Gevolgde strategie bij het bepalen van de benodigde financiële versterking

Voor elke taak is door een werkgroep bestaande uit het managementteam en professionals geanalyseerd hoeveel uren van uitvoerende functies gevraagd wordt in de acute, urgente en belangrijke fase om deze te versterken. Opvolgend is vastgesteld hoeveel extra inzet in uren per week - per functie - nodig is om de taak te versterken. Deze analyse is verricht op basis van onder andere het landelijk professioneel kader JGZ, landelijke formatienormen IZB en functiespecifieke beroepsnormen. Deze uren zijn vervolgens gerekend naar de benodigde formatie per functie. Hierbij is rekening gehouden met de deeltijdfactor, functionele uren per functie, waar mogelijk efficiënte toepassing van functiedifferentiatie en de schaal van een functie.

In Tabel 3 op pagina 53 is de formatie per functiegroep in kaart gebracht en in tabel 4 op pagina 54 en 55 staan voor elke taak de salariskosten van de geraamde extra formatie per fase weergegeven. De totale personeelskosten vanaf 2027 zijn dus een cumulatie van de kosten in fase Acuut, Urgent en Belangrijk.

Ter illustratie zijn de kosten van de benodigde extra uren (tabel 4, pagina 55: €357.033) voor taak “Contactmomenten –9 t/m 4 jaar” in de acute fase weergegeven in onderstaand schema:

Contactmomenten –9 t/m 4 jaar ouders/verzorgers - acute fase			
Functie	Praktijkarts	Verpleegkundige	Assistent consultatiebureau
Uren/week	46	70	24

Voor zowel Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als Algemene Gezondheidszorg (AGZ) zijn uren gecalculeerd voor taak overschrijdende werkzaamheden. Deze werkzaamheden richten zich op het verbeteren van processen en een efficiënte samenwerking, welke op korte termijn zorgen voor een snelle reactie op gezondheidscrises. Daarbij vormt de output van deze werkzaamheden de basis voor het blijven door ontwikkelen van sturingsinformatie. Innovatie en projectmanagement maken hierbij snelle aanpassingen mogelijk bij onverwachte situaties.

De afdeling bedrijfsbureau omvat ondersteunende functies op de wettelijke taken, zoals het planbureau.

Uitbreiding formatie ten behoeve van uitvoering van de wettelijke taken

Voor elke taak is berekend hoeveel formatie er per functie nodig is om de uitvoering van deze taak op orde te brengen. Bij de fasering van deze versterking is rekening gehouden met de implementatiemogelijkheden binnen de betreffende afdelingen (bijvoorbeeld inwerken en begeleiding) en de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld opleiding en hulpmiddelen). In tabel 3 staat een overzicht van de functiegroepen en hoeveel formatie er per prioriteringsfase berekend is. In totaal zijn er ruim 40 FTE extra professionals nodig om de wettelijke taken voldoende te kunnen uitvoeren.

De GGD-LN heeft op dit moment een formatie van 247 FTE inclusief alle organisatieonderdelen en taken (dus ook bijvoorbeeld de forensische dienst).

Tabel 3 – Uitbreiding formatie in totaal en de uitbreiding per prioriteringsfase.

Functiegroep	Uitbreiding formatie	Acuut	Urgent	Belangrijk
Artsen (infectieziektebestrijding, praktijkarts, vakspecialisatie)	**10,80**	4	4,2	2,6
Verpleegkundigen	**10,50**	3,9	3,6	3
Assistenten (o.a. gezondheidskundig, afsprakenbureau)	**6,24**	4,24	1,50	0,50
Vakspecialisten en deskundigen (o.a. infectiepreventie, logopedie)	**3,50**	0,5	0,5	2,5
Onderzoekers	**3,00**	1	1	1
Vakinhoudelijke adviseurs (o.a. milieu, publieke gezondheid)	**5,00**	0	3	2
Projectondersteuner	**1,00**	1	0	0
Totaal	**40,04**	14,6	13,8	11,6

Tabel 4 - Ingroei salariskosten formatie per taak, per fase (1)

Pijler	Taak	Acuut 2025	Urgent 2026	Belangrijk 2027	KOSTEN TOTAAL € 3.841.091
Jeugdgezondheidszorg					
5	Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	€ 125.619	€ 28.550	€ -	**€ 154.169**
5	-9 tm 4 jaar ouders/ verzorgers contactmomenten	€ 357.033	€ 371.078	€ 221.761	**€ 949.872**
5	4-12 jaar en ouders/verzorgers contactmomenten	€ 37.292	€ 188.612	€ 78.544	**€ 304.449**
	4-12 jaar en ouders/verzorgers Speciaal Onderwijs	€ 138.943	€ -	€ -	**€ 138.943**
5	12-18 jaar en ouders/verzorgers Contactmomenten	€ 19.362	€ 141.338	€ 65.789	**€ 226.489**
	12-18 jaar en ouders/verzorgers Speciaal Onderwijs	€ 21.872	€ -	€ -	**€ 21.872**
5	Collectieve preventieve activiteiten conform (LPK)	€ 10.811	€ 34.456	€ 17.228	**€ 62.494**
5	Samenwerking conform LPK	€ 31.189	€ 44.014	€ 12.306	**€ 87.509**
5	Preventieve logopedie	€ -	€ 9.844	€ 19.689	**€ 29.533**
5	Meer Aandacht van de Ziekgemelde Leerling (MAZL)	€ 44.917	€ -	€ -	**€ 44.917**
5	Taakoverschrijdende werkzaamheden JGZ	€ -	€ -	€ 66.600	**€ 66.600**
Gezondheidsbescherming					
	Infectieziektebestrijding IZB				
2	1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding	€ 105.978	€ 66.600	€ -	**€ 172.578**
2	3. (Beleids)Advies	€ -	€ 26.143	€ 47.254	**€ 73.396**
2	4. Preventie	€ -	€ 26.143	€ 84.663	**€ 110.805**
2	5. Netwerk & regie	€ 14.800	€ 14.800	€ 83.000	**€ 112.600**
2	6. Voorbereidingen regionale uitvoering grootschalige IZB	€ 51.733	€ 37.000	€ -	**€ 88.733**
2	7. Kennis & onderzoek	€ 14.800	€ 14.800	€ -	**€ 29.600**
2	Medische milieukunde	€ -	€ 108.000	€ 133.200	**€ 241.200**
2	Tuberculosebestrijding (TBC)	€ 34.489	€ -	€ 19.689	**€ 54.178**
2	Seksuele Gezondheid	€ -	€ 20.914	€ 20.914	**€ 41.828**
	Taakoverschrijdende werkzaamheden gezondheidsbescherming	€ 66.600	€ 41.828	€ 41.828	**€ 150.256**

Tabel 4 - Ingroei salariskosten formatie per taak, per fase (2)

		Acuut	Urgent	Belangrijk	KOSTEN TOTAAL
		2025	2026	2027	€ 3.841.091
Gezondheidsbescherming					
	Infectieziektebestrijding IZB				
2	1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding	€ 105.978	€ 66.600	€ -	€ 172.578
2	3. (Beleids)Advies	€ -	€ 26.143	€ 47.254	€ 73.396
2	4. Preventie	€ -	€ 26.143	€ 84.663	€ 110.805
2	5. Netwerk & regie	€ 14.800	€ 14.800	€ 83.000	€ 112.600
2	6. Voorbereidingen regionale uitvoering grootschalige IZB	€ 51.733	€ 37.000	€ -	€ 88.733
2	7. Kennis & onderzoek	€ 14.800	€ 14.800	€ -	€ 29.600
2	Medische milieukunde	€ -	€ 108.000	€ 133.200	€ 241.200
2	Tuberculosebestrijding (TBC)	€ 34.489	€ -	€ 19.689	€ 54.178
2	Seksuele Gezondheid	€ -	€ 20.914	€ 20.914	€ 41.828
	Taakoverschrijdende werkzaamheden gezondheidsbescherming	€ 66.600	€ 41.828	€ 41.828	€ 150.256
Gezondheidsbevordering & leefstijl					
5	Collectieve maatregelen gezondheidsbevordering	€ -	€ -	€ 76.000	€ 76.000
Monitoring signalering en advisering					
1	Monitoring	€ 36.000	€ 94.113	€ 36.000	€ 166.113
1	Signalering	€ 36.000	€ -	€ 36.000	€ 72.000
1	Advisering	€ 36.000	€ 125.600	€ 36.000	€ 197.600
Bedrijfsbureau					
	Ondersteuning uitvoering taken	€ 167.357	€ -	€ -	€ 167.357

Opbouw van de totale kosten van de versterking

Naast de salariskosten van extra formatie op uitvoering van de taken is implementatiekracht nodig om dit personeel in de prioriteringsfase ook daadwerkelijk operationeel te krijgen. Tabel 5 omvat de overheadkosten (zoals personeelszaken en communicatie in het wervingstraject), een verhoging van het opleidingsbudget (zoals verplichte scholingen) en materiële kosten (zoals laptops en telefoons). Deze praktische gevolgen voor de afdeling bedrijfsvoering van de VRLN worden opgetekend in een intern implementatieplan. Hierbij is op dit moment het beeld dat de gecalculeerde extra kosten voor bedrijfsvoering voldoende implementatiekracht bieden om de versterking te kunnen implementeren. In de monitoring van het versterkingsplan (hoofdstuk 4) zijn hiertoe bovendien indicatoren geformuleerd om deze implementatiekracht periodiek te evalueren.

Tabel 5 - Opbouw kostenberekening per prioriteringsfase

Kosten per fase	Acuut 2025	Urgent 2026	Belangrijk 2027	Acuut + Urgent + Belangrijk
Formatie	€ 1.353.431	€ 1.371.296	€ 1.116.356	**€ 3.841.083**
Overhead / bedrijfsvoering	€ 175.946	€ 178.268	€ 145.126	**€ 499.341**
Opleidingskosten	€ 46.511	€ 47.125	€ 38.364	**€ 132.000**
Materiële kosten	€ 17.618	€ 17.850	€ 14.532	**€ 50.000**
Totaal	**€ 1.593.505**	**€ 1.614.540**	**€ 1.314.378**	**€ 4.522.423**

Ingroei kosten per fase

De ingroei van de benodigde middelen is gekoppeld aan de prioriteringsfasen. Hierbij is aangegeven hoe deze fasen zich verhouden tot de tijd in kwartalen (Q). In onderstaande tabel 6 is een overzicht van de totale kosten van de versterking per fase. Cumulatief bedragen deze kosten vanaf 2027 in totaal **€ 4.522.423.**

Tabel 6 - Ingroei totale kosten per fase.

	Acuut	Urgent	Belangrijk
	2025	2026	2027
Kosten per fase	€ 1.593.505	€ 1.614.540	€ 1.314.378
Cumulatief	*€ 1.593.505*	*€ 3.208.045*	*€ 4.522.423*

Totale kosten versterking per jaar vanaf 2027 **€ 4.522.423**

3.4.3 Financiële consequenties per gemeente

De volledige versterking vanaf 2027 (cumulatie ingroei) betekent een structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage van 18,70% ten opzichte van de huidige bijdrage aan de GGD door gemeenten.

Tabel 7 - Verhoging van de gemeentelijke bijdrage per gemeente in 2026 en 2027 e.v. (de uitgangspunten zijn conform begroting 2026, er is nog geen jaarlijkse indexering toegepast).
**Mook en Middelaar heeft Jeugdgezondheidszorg elders belegd.*

Gemeente	Verhoging gemeentelijke bijdrage 2026	Verhoging gemeentelijke bijdrage 2027 e.v.
Beesel	€ 64.391	€ 90.773
Bergen	€ 64.589	€ 91.052
Echt-Susteren	€ 184.003	€ 259.392
Gennep	€ 112.133	€ 158.075
Horst aan de Maas	€ 234.863	€ 331.089
Leudal	€ 194.654	€ 274.407
Maasgouw	€ 136.063	€ 191.809
Mook en Middelaar*	€ 6.730	€ 9.487
Nederweert	€ 95.903	€ 135.195
Peel en Maas	€ 232.221	€ 327.364
Roerdalen	€ 125.572	€ 177.021
Roermond	€ 414.523	€ 584.359
Venlo	€ 723.876	€ 1.020.457
Venray	€ 277.158	€ 390.713
Weert	€ 341.367	€ 481.230
Totaal	**€ 3.208.045**	**€ 4.522.423**

3.5 Bewaken van het versterkingstraject

De realisatie van het versterkingsplan wordt zorgvuldig gemonitord om de voortgang van de implementatie en het maatschappelijk rendement nauwkeurig te volgen en gemeenten goed te informeren. Hierbij wordt ook aangesloten bij bestaande evaluatietools (bijvoorbeeld het klanttevredenheidsonderzoek Kwaliteit en medewerkersonderzoek VRLN). In dit hoofdstuk is een eerste voorstel van Key Performance Indicators (KPI's) opgenomen. Het doel van de *volledige* versterking is om de uitvoering van de wettelijke taken op orde te hebben. In de versterking is echter een fasering aangebracht. Om snel inzicht te krijgen in de voortgang van de versterking per fase en factoren die hierop van invloed zijn, worden in 2025 kwartaalevaluaties uitgevoerd. Deze rapportages worden teruggekoppeld aan de gemeenten en maken deel uit van de communicatiestrategie, zodat alle betrokken partijen goed op de hoogte blijven van de voortgang en resultaten van het versterkingsprogramma. Het evalueren en optimaliseren van KPI's bevordert een cultuur van continu verbeteren. Dit leidt tot een hogere kwaliteit en impact van het versterkingstraject. Daarbij kunnen gedurende het traject omstandigheden veranderen en door regelmatig te evalueren kan tijdig worden geanticipeerd op deze veranderingen, zodat het traject relevant en effectief blijft.

Evaluatiestrategie

Het primaire doel van de evaluatie is om de effectiviteit van de ingezette middelen te beoordelen. Dit houdt in dat wordt gekeken naar hoe goed de middelen worden gebruikt om uitvoering van wettelijke taken op orde te brengen. Daarnaast is het secundaire doel van de evaluatie om verbeterpunten en succesfactoren te identificeren, zodat het versterkingstraject continu kan worden verbeterd. De evaluatiecriteria omvatten doeltreffendheid, efficiëntie, tijdigheid, kwaliteit en impact. Deze criteria vormen het uitgangspunt bij het beoordelen van de verschillende aspecten van de versterking en het opstellen en evalueren van KPI's worden aan deze criteria getoetst.

KPI's

Om de implementatie van de versterking te kunnen volgen zijn KPI's opgesteld. Een overzicht van deze KPI's staat weergegeven in tabel 8 op pagina 61 t/m 63. De KPI's helpen bij het meten van de voortgang en het succes van het programma. Afhankelijk van de evaluatiemethode en de start van de versterking worden de relevante uitkomsten per kwartaal gerapporteerd. Vanaf 2026 wordt overgegaan op een jaarlijkse rapportage.
Er worden KPI's in vier categorieën geëvalueerd:

- Financieel: monitoren van de besteding van middelen en budgetbeheer.
- Operationeel: monitoren van de voortgang van versterking op uitvoering van taken.
- Strategie: monitoren van de impact van de versterking en de implementatiekracht van de organisatie.
- Effect: monitoren van het effect van de versterking op specifieke taken die op dit moment onder druk staan.

Rapportages

De metingen worden zowel kwantitatief als kwalitatief uitgevoerd, wat betekent dat zowel numerieke gegevens als kwalitatieve feedback worden verzameld en geanalyseerd. Rapportages worden per kwartaal opgesteld in 2025 en jaarlijks vanaf 2026 (figuur 10) uitgevoerd. De normen voor deze tussentijdse evaluaties worden nog in samenspraak op- en vastgesteld. De kwartaalrapportages moeten uitwijzen hoe de ingroei per fase in de praktijk verloopt. Hierin is leidend dat de norm wordt behaald na volledige versterking. Tussentijdse normen geven hierin enkel richting. Bijvoorbeeld: in de achterstanden van contactmomenten JGZ is het doel om een dalende trend in de achterstanden te realiseren tot de norm “0” (geen achterstanden) na volledige versterking. Na start van de versterking komt periodiek data beschikbaar om de inzet van nieuwe formatie te koppelen aan het wegwerken van achterstanden. In het kader staat een voorbeeld weergegeven van een effect KPI zoals deze geformuleerd kan worden voor de acute fase.

Voorbeeld effect KPI versterking

JGZ contactmomenten ACUTE FASE:

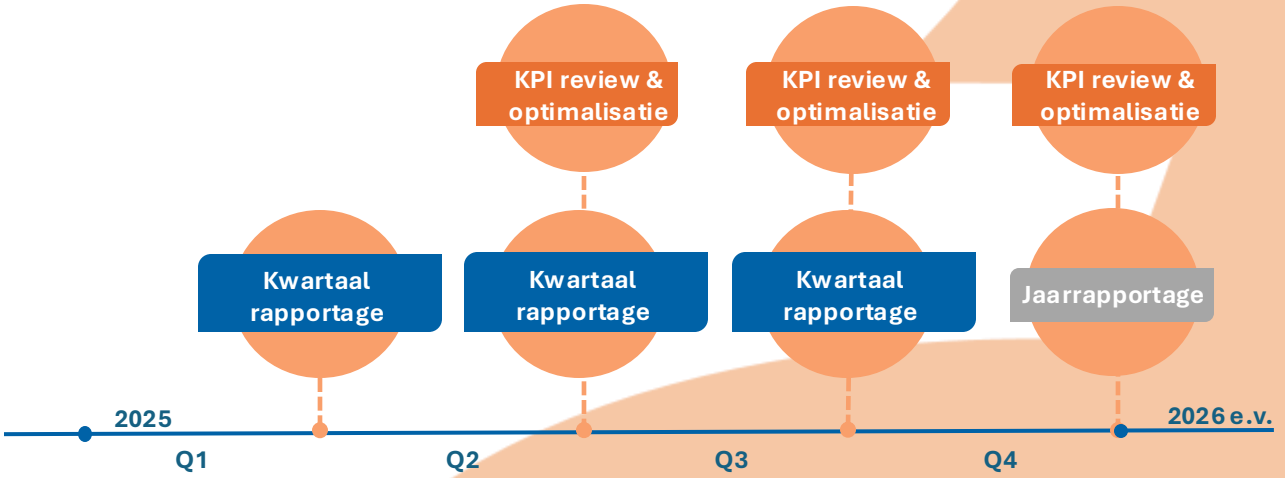
De achterstand peildatum september bestaat uit ~12.000 minuten aan contactmomenten*.

Geraamde versterking op deze contactmomenten voor de acute fase is ~4700 minuten. In de acute fase zouden de achterstanden t.o.v. peildatum september hiermee moeten afnemen met 40%.

De kwartaalevaluatie volgt het effect van de ingroei van extra formatie. De norm van “0” na volledige versterking is leidend boven korte termijn resultaten op achterstanden.

*de achterstanden blijven intussen toenemen.

Figuur 10 - Schema bewaking van het versterkingstraject

Tabel 8 - Overzicht van concept KPI's (1)

KPI	Doel + meting	Acuut 2025 Q1	Acuut 2025 Q2	Acuut 2025 Q3	Acuut 2025 Q4	Urgent+Belangrijk 2026 e.v.
Financiele KPI's						
Kosten per FTE per taak	**Doel**: Evalueren of de kosten van FTE per taak in lijn zijn met de raming. **Meting**: Werkelijke kosten versus begrote kosten van FTE per taak.			€	€	€
Budgetuitputting per prioriteitsschijf (Acuut, Urgent, Belangrijk)	**Doel**: Monitoren of de toegewezen budgetten effectief worden gebruikt in de aangewezen prioriteitsfase. **Kwantitatieve meting**: 1. Aangewezen budget dat is uitgegeven per prioriteitfase. 2. Vergelijk werkelijke uitgave versus raming kosten.		€	€	€	€
Operationele KPI's						
Geraamd FTE per functie in dienst op uitvoer wettelijke taken	**Doel**: Evalueren van de voortgang van aannemen van personeel in de uitvoering van wettelijke taken. **Kwantitatieve meting**: Aantal nieuwe FTE's per functie.		x	x	x	n
Geraamd FTE per functie in dienst op uitvoer ondersteunende taken.	**Doel**: Evalueren van de voortgang van aannemen van personeel in de uitvoering van ondersteunende taken. **Kwantitatieve meting**: Aantal nieuwe FTE's per functie.			x	x	n
Formatie IZB conform landelijke formatie norm	**Doel**: Evalueren of de formatie van IZB toegerust is voor de uitvoering van de 7 kerntaken. **Kwantitatieve meting**: Aantal FTE per functie vs formatienorm Berenschot.				x	x
Ureninzet per functie	**Doel**: Controleren of de factor operationeel/ niet operationeel overeenkomt met de raming per functie. **Kwantitatieve meting**: Werkelijke ureninzet op taken versus geplande ureninzet per functie.				x	x
Strategische KPI's						
Status wettelijke taken	**Doel:** algemeen beeld van de uitvoering van (wettelijke) taken. **Kwalitatieve meting**: update van tabel "Status (wettelijke) taken" (stoplicht).					
Implementatiekracht binnen de afdeling	**Doel**: Beoordelen van de capaciteit van de afdeling om versterkingsmaatregelen uit te voeren. **Kwantitatieve meting**: Tijd tussen werven en FTE's operationeel in weken.			x	x	x
Samenhang tussen taken	**Doel**: Beoordelen of het versterken van urgente taken ruimte biedt voor andere taken. **Kwalitatieve meting**: Taken met een lager escalatierisico welke is uitgevoerd dankzij versterking van acute, urgente, belangrijke taken.					

Tabel 8 - Overzicht van concept KPI's (2)

KPI	Doel + meting	Acuut 2025 Q1	Q2	Q3	Q4	Urgent+Belangrijk 2026 e.v.
Specifieke effect KPI's - TAAK						
Herstelpercentage van achterstanden contactmomenten - korte termijn	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen om achterstanden in te halen. **Kwantitatieve meting**: Percentage afname achterstand contactmomenten 0-4, contactmomenten 4-12 en Speciaal Onderwijs: (Aantal ingehaalde contactmomenten / Totaal aantal achterstallige contactmomenten) x 100.	x	x	x	x	
Trend achterstanden contactmomenten	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen om achterstanden in te halen. **Kwantitatieve meting**: Trend afname achterstand contactmomenten 0-4, contactmomenten 4-12 en Speciaal Onderwijs.					
Aantal geplaatste vaccinaties tbv Rijksvaccinatieprogramma - korte	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen op de uitvoering van het RVP. **Kwantitatieve meting**: Aantal extra uitgevoerde vaccinaties na versterking.			x	x	
Status uitvoer Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen op de uitvoering van het RVP. **Kwantitatieve meting**: Trend aantal uitgevoerde vaccinaties na versterking.					
Vaccinatiegraad	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen op de vaccinatiegraad. **Kwantitatieve meting**: Vaccinatiegraad per gemeente in LN.					
Compliance met Landelijk Professioneel Kader (LPK)	**Doel**: Evalueren van de naleving van de richtlijnen van het LPK. **Kwalitatieve meting**: 1. wat is de status van de taken binnen het LPK die niet of onvoldoende werden uitgevoerd? 3. Welke stakeholders hebben hier baat bij (kinderen, ouders, ketenpartners).					
Status preventieve logopedie	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen om preventieve activiteiten uit te kunnen voeren. **Kwalitatieve meting**: Welke werkzaamheden zijn er extra uitgevoerd na start versterking.					
Status uitvoering kerntaken infectieziektebestrijding	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen om de uitvoer van de landelijk gestelde kerntaken op basis niveau te brengen. **Kwalitatieve meting**: Welke werkzaamheden zijn er extra uitgevoerd na start versterking per kerntaak.					

Tabel 8 - Overzicht van concept KPI's (3)

KPI	Doel + meting	Acuut: 2025 Q1	Acuut: 2025 Q2	Acuut: 2025 Q3	Acuut: 2025 Q4	Urgent+Belangrijk: 2026 e.v.
Status naleven landelijke richtlijnen RIVM Nationaal Plan Tuberculosebestrijding	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen om de landelijke richtlijnen te kunnen naleven. **Kwalitatieve meting**: 1. Welke werkzaamheden zijn er extra uitgevoerd na start versterking. 2. Zijn de ingezette diagnostische middelen conform Nationaal Plan TBC bestrijding.					
Datagestuurd werken	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen om datagestuurd te kunnen werken. **Kwalitatieve meting**: 1. Welke implementaties mbt datagestuurd werken hebben er plaatsgevonden. 2. Op welke afdelingen hebben deze implementaties plaatsgevonden. 3. Welke toevoeging geeft de output van het datagestuurd werken op de uitvoer van wettelijke taken.					
Specifieke effect KPI's - ARBEIDSKRACHT						
Ziekteverzuim	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen op een afname van het ziekteverzuim. **Kwantitatieve meting**: Trend van het ziekteverzuim na start versterking.					
Stuwmeer verlofuren	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen op een afname van het stuwmeer verlofuren. **Kwantitatieve meting**: Trend van het stuwmeer verlofuren na start versterking.					
Opleidingsachterstand	**Doel**: Beoordelen van de effectiviteit van maatregelen op de opleidingsachterstanden. **Kwantitatieve meting**: Verdeling opleidingen "Op tijd", "Gepland" en "Te laat" na start versterking.					

Legenda

- Verslag
- Cirkeldiagram: verdeling
- Trendgrafiek
- Staafdiagram per gemeente

4. Samenwerking & Communicatie

4.1 Communicatie voor vernieuwde samenwerking

4.1.1 Samenwerking gemeente

Het versterkingsplan Toekomstbestendige GGD moet zorgen dat de GGD nu en in de toekomst berekend is op haar wettelijke taken voor de publieke gezondheid. De voorgestelde route om dit te bereiken is onder andere een nieuwe stijl van samenwerken, met een grotere betrokkenheid van ambtenaren en bestuurders.

In het traject Toekomstbestendige GGD is ingezet op co-creatie en een nauwere samenwerking om de verbinding tussen GGD en gemeenten te versterken. Dit versterkingstraject vormt de basis voor een nieuwe samenwerkingsstijl en een grotere betrokkenheid van ambtenaren en bestuurders bij de GGD-LN. Dit is terug te zien in het plan van aanpak voor het versterkingsplan, waarin een klankbordgroep van bestuurders en een werkgroep met contactambtenaren zijn opgetekend (figuur 11). Beide adviesorganen zijn reeds operationeel en dragen bij aan zowel de totstandkoming van het versterkingsplan als het succesvol laten landen van het versterkingsplan in de gemeenteraden.

Figuur 11 – Betrokkenheid bij het versterkingsplan

4.1.2 Communicatieplan

Communicatie is een integraal onderdeel van die vernieuwde samenwerking. Communicatieadviseurs van GGD-LN en gemeenten ontwerpen en realiseren daarom in gezamenlijkheid een communicatieplan. Dit plan zal verweven zijn met alle interacties tussen stakeholders in het kader van het versterkingsplan.

Het eerste conceptplan biedt een kader voor een effectieve communicatiestrategie rondom het versterkingstraject, met als doel belangrijke doelgroepen, zoals bestuur, gemeenten en GGD-LN medewerkers, goed te informeren en te betrekken bij het besluitvormingsproces.

Het conceptplan stelt vier communicatiedoelen ten aanzien van alle stakeholders binnen de GGD-LN en gemeenten die rol hebben in het versterkingsproces, zij:

- beschikken tijdig over de informatie die zij nodig hebben om hun rol te kunnen vervullen;
- weten waarom versterking nu en in de toekomst nodig is om te voldoen aan de wettelijke verantwoordelijkheden van GGD en gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid;
- ervaren openheid over het proces en de inhoud van het versterkingsproject;
- zijn gemotiveerd om hun rol te vervullen in het besluitvormingsproces over het versterkingsplan en in de vernieuwde samenwerking tussen gemeenten en GGD.

Uitgangspunten communicatieplan

- **Bevorderen van de dialoog:** Bijvoorbeeld raadsinformatiebijeenkomsten en de overleggen van beleidsadviseurs binnen gemeenten.
- **Informatieplatform en samenwerkingsruimte:** Hier worden rapporten, voorstellen, agenda's, verslagen, plannen en andere relevante stukken gedeeld. Het platform zal ook communicatieboodschappen, -middelen en -aanpakken gaan bevatten, waaronder kernboodschappen, nieuwsberichten, Q&A's, videoboodschappen en presentaties.
- **Nieuwskanalen**. Actief op de hoogte houden van de voortgang in het project en nieuwe inhoud op het informatieplatform en geplande overlegmomenten.
- **Communicatiekalender:** Mijlpalen voorzien van communicatie-acties en -afspraken over realisatie. Bijvoorbeeld rond terugkoppelingen uit de voortgangsmonitor die onderdeel is van het versterkingsplan.
- **Communicatiewerkgroep:** Voor realisatie en doorontwikkeling van de communicatieaanpak.

5. Perspectief op merkbare versterking: aansluiting sociaal domein

5.1 Verbinding publieke gezondheid en sociaal domein

In de regio Noord- en Midden Limburg hebben de gemeenten een gezamenlijke ambitie geformuleerd en op basis hiervan regionale afspraken gemaakt: 'Naar gelijke kansen op gezondheid'. Deze gezondheid wordt, naast de WPG, ook geborgd met opgaven in andere domeinen. Door de decentralisaties in het sociaal domein zijn de gemeenten vanaf 1 januari 2015 integraal verantwoordelijk voor de jeugdzorg en hebben ze nieuwe zorgtaken in het kader van de Wmo en de Participatiewet. Integraliteit was en is een belangrijk thema in de zorgvernieuwing die hiermee gepaard is gegaan. Deze wordt bereikt door meer samenwerking en samenhang. De verbindingen met preventie en gezondheid is belangrijk: van 'ziekte en zorg', naar 'gezondheid en gedrag'. Daarbij wordt uitgegaan van de eigen kracht van inwoners.

Onze regio vindt het borgen van gezondheidswinst op langere termijn belangrijk en wil investeren in preventie. Om dit te bereiken is het belang onderschreven van een, in de nabijheid, laagdrempelig aanbod aan de doelgroep. Deze uitgangspunten hebben onder andere voor de uiterste vóórkant van het sociaal domein – de jeugdgezondheidszorg – ten grondslag gelegen aan de locatiekeuze van de consultatiebureaus, maar bijvoorbeeld ook de GGD-brede locaties. Een aanvullende, belangrijke stap is het versterken van de verbindingen van de GGD-LN in het sociaal domein. Door in het sociaal domein de verbinding te leggen met publieke gezondheid kan de maatschappelijke participatie van inwoners worden bevorderd. Maar ook andersom: door in de publieke gezondheid de verbinding te leggen met het sociaal domein kan de gezondheid van inwoners worden bevorderd.

De vijf grootste opgaven voor Nederland (Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024, RIVM) :

1. Vergrijzing: nieuwe woonvormen, maatschappelijke discussie rondom behandelingen, blijven meedoen.
2. Gezondheidsverschillen: kansen op gezond leven zijn niet gelijk verdeeld.
3. Steeds ongezondere leefstijl van jongeren en toenemende mentale gezondheidsproblemen.
4. Het leveren van goede zorg: toenemende vraag en groter personeelstekorten.
5. Gezonde inrichting van de leefomgeving om beter voorbereid te zijn op klimaatverandering.

De opgaven waar we als land en regio voor staan (zie kader) benadrukken het belang van deze samenwerking. Om dit vorm te geven zijn landelijk de eerste stappen gezet met het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond Actief Leven Akkoord (GALA). De eventuele aanvullende akkoorden (IZWA of AZWA) onderstrepen het belang van het aansluiten van meer sociaal georiënteerde partijen naast de zorgpartijen. Deze samenwerking vindt echter plaats in een complex gefinancierd stelsel. Een nauwe samenwerking tussen gemeenten en GGD-en biedt hierin meer slagkracht om landelijke en lokale doelstellingen te behalen. Het op deze manier over beleidsdomeinen heen samenwerken vereist echter bij alle partijen voldoende kwaliteit en capaciteit. Ontwikkelkracht is dus essentieel, waarbij een solide basis (versterkingstraject) van de GGD-LN het vertrekpunt is.

5.2 GGD: partner van de gemeente.

Overdracht van kennis over de publieke gezondheid door de GGD-LN stelt gemeenten in staat om effectief beleid te voeren binnen het sociaal domein. Door samen te kunnen werken binnen het maatschappelijk veld en deel te nemen aan domein overstijgende samenwerkingsverbanden, zoals leernetwerken en preventienetwerken, ontstaat een wederzijdse uitwisseling van kennis en inzichten. Deze samenwerking biedt de GGD-LN waardevolle input om haar kennis- en adviesrol optimaal te vervullen, waardoor gemeenten goed geïnformeerde beslissingen kunnen nemen die de gezondheid en maatschappelijke participatie van inwoners bevorderen. Hieronder staan een aantal kansen toegelicht en samengevat in figuur 11 (pagina 70).

In pijler 1 “Monitoring en Onderzoek”: het integreren van data helpt de GGD-LN om gezondheidsrisico’s beter in kaart te brengen. Dit zorgt voor een meer datagestuurde aanpak van publieke gezondheidszorg en versterkt de kennis en adviesfunctie van de GGD-LN. Deze kan hiermee gemeenten van sturingsinformatie voorzien bij het ontwikkelen of bijstellen van beleid in het sociaal domein.

In pijler 2 “Gezondheidsbescherming”: het kunnen aansluiten bij regio- en domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden en kennis- en leernetwerken rondom infectieziekten biedt mogelijkheden om kennis te brengen en te halen. Het gezamenlijk bevorderen van de bewustwording en preventie van infectieziekten draagt bij aan een beter geïnformeerde en gezondere bevolking.

In pijler 5 “Samenhangende taken”, Jeugdgezondheidszorg: de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 benadrukt de noodzaak van een nauwere samenwerking in het sociaal domein om betere zorg en ondersteuning te bieden aan jeugdigen. Dit omvat het leveren van passende zorg, verminderen van marktwerking, versterken van veerkracht en verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van de jeugdzorg. Door een nauwere samenwerking met bijvoorbeeld onderwijsinstellingen kan de GGD-LN screenings en vaccinaties efficiënter uitvoeren. Afstemming door jeugdgezondheidszorg met jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning helpt bij vroegtijdige signalering van gezondheidsrisico’s en effectievere interventie. Dit bevordert een holistische benadering van de zorg voor kwetsbare gezinnen. Ook hier is het kunnen aansluiten bij kennis-en leernetwerken belangrijk voor de uitwisseling van zowel theoretische als praktische kennis. Dit zorgt voor een geïntegreerde aanpak waarbij de gezondheid van kinderen centraal staat.

In pijler 5 “Samenhangende taken”, Gezondheidsbevordering: met haar kennis, ervaring en directe betrokkenheid bij inwoners is de GGD-LN een waardevolle partner in preventienetwerken. Gezamenlijke projecten met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) richten zich op het verbeteren van de gezondheid van kwetsbare groepen, zoals ouderen en mensen met een beperking. Verbinding met ketenpartners helpt bij het in beeld hebben van en adviseren over leefstijlprogramma’s die gericht zijn op voeding, beweging en mentale gezondheid. Dit bevordert een inclusieve benadering van gezondheidszorg.

Figuur 12 - Verbinding publieke gezondheid en sociaal domein

Bijlagen

Bijlage 1 Veldnormen en richtlijnen

Bijlage 2 Organisatie-analyse overzicht interventies

Bijlage 1 Veldnormen en Richtlijnen

Monitoring, signalering en onderzoek (pijler 1)
- GGD GHOR Nederland
- RIVM
- CBS landelijk gestandaardiseerde werkwijze regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning (r-VTV)

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming (pijler 2)

IZB
- Landelijke Norm Algemene IZB
- IGJ normen
- Wet BIG
- WGBO
- LCI-richtlijnen LFI-kaders
- NVIB en VNVN: normen van de beroepsgroep
- KNMG-richtlijnen
- Juridische handreiking gegevensdeling IZB
- Inf@ctberichten (ad hoc beleid irt recente ontwikkelingen)
- Professioneel medisch kader artsen M+G o.a. gebaseerd op: zie voorgaande
- Generiek draaiboek LCI (operationele voorbereiding en uitbraakbestrijding)

THZ
- Landelijk centrum Hygiëne en Veiligheid (LHCV)
- richtlijnen Technische Hygiënezorg (VISI)

Medische Milieukunde
- GGD Richtlijnen voor Medische Milieukunde

Seksuele Gezondheid
- Kwaliteitsprofiel aanvullende seksuele gezondheidszorg 2022

Tuberculose
- LCI richtlijn Tuberculose

Publieke Gezondheid bij rampen en crisis (pijler 3)
- Kwaliteitskader Crisisbeheersing
- Landelijke OTO-programma (Opleiden, Trainen en Oefenen)
- Handreikingen voor diverse deelprocessen

Toezicht houden (pijler 4)
- Beleidsregels werkwijze toezichthouders GGD GHOR Nederland voor toezicht kinderopvang
- Leidraad toezicht Wmo GGD GHOR Nederland

Jeugdgezondheidszorg (pijler 5)
- Landelijk Professioneel Kader (LPK)
- ADHD (2015)
- Angst (2016)
- Astma (2020)
- Autismespectrumstoornissen (2015)
- Begeleiding gezin bij overlijden kind (2009)
- Borstvoeding (2015, multidisciplinair)
- Depressie (2016)
- Excessief huilen (2013, multidisciplinair)
- Extremiteiten (2019)
- Gezonde slaap en slaapproblemen bij kinderen (2017)
- Hartafwijkingen (2017)
- Heupdysplasie (2018)
- Houding en bewegen (2020)
- Huidafwijkingen (2012)

Bijlage 1 Veldnormen en Richtlijnen (2)

Jeugdgezondheidszorg (pijler 5)

- Hyperbillirubinemie (2008) NVK-richtlijn, deels voor de JGZ)
- Kindermishandeling (2016)
- Lengtegroei (2019)
- Module Beeldbellen in de jeugdgezondheidszorg (2023)
- Motorische ontwikkeling (2019)
- Niet scrotale testis (NST) (2012, multidisciplinair)
- Ondergewicht (2019)
- Opsporen oogafwijkingen (2019)
- Opvoedondersteuning (2013)
- Ouder-kindrelatie (2021)
- Overgewicht (2012)
- Pesten (2014)
- Preventie wiegendood (2009, Landelijke Samenwerkingsafspraken 2017)
- Psychosociale problemen (2016)
- Seksuele ontwikkeling (2014)
- Taalontwikkeling (2018)
- Voeding en eetgedrag (2013, aanpassing 2017)
- Voedselovergevoeligheid (2014)
- Voorkeurshouding en schedelvervorming (2012)
- Vroeg en/of small voor gestational age (SGA) geboren kinderen (2013)
- Vroegtijdige opsporing van gehoorverlies bij kinderen en jongeren (2016)
- Zindelijkheid van urine en feces (2011)

Centraal Bureau voor de Statistiek

ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum

GGD GHOR NEDERLAND

Bijlage 1 Veldnormen en Richtlijnen (3)

Jeugdgezondheidszorg, Landelijk Professioneel Kader. Bron: Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) d.d. 12.11.24

OVERZICHT INDIVIDUELE EN COLLECTIEVE ACTIVITEITEN BASISPAKKET JGZ

Dit overzicht beschrijft de JGZ-contacten gekoppeld aan de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige. Sommige contacten zijn gekoppeld aan adviesleeftijden of -momenten; dit is omschreven in professionele richtlijnen en landelijke werkdocumenten, waaronder het RVP. Alle contacten zijn op organisatieniveau voor elke jeugdige beschikbaar. De JGZ-professional komt in samenspraak met jeugdige en ouders tot het meest passende aanbod.

Tabel 1 - Individuele preventieve activiteiten: JGZ-aanbod voor iedere jeugdige

Ontwikkelingsfasen	Contacten basispakket JGZ
Preconceptie	Samenwerking en informatie-uitwisseling met relevante partners.
Prenataal	In deze periode kan de aanstaande moeder terecht bij de JGZ voor de 22-wekenprik (maternale kinkhoestvaccinatie) en uitleg over vaccinaties die de baby later krijgt. In deze periode kan de JGZ een prenataal huisbezoek aanbieden aan zwangere vrouwen en/of gezinnen in een kwetsbare situatie.
Geboorte	
4e tot 7e dag	In deze periode wordt gemiddeld 1 contact aangeboden
2e week t/m 6 maanden	In deze periode worden gemiddeld 6 contacten* aangeboden
7 t/m 12 maanden	In deze periode worden gemiddeld 3 contacten* aangeboden
Peuter 1 – 4 jaar	In deze periode worden gemiddeld 5 contacten* aangeboden + deelname JGZ aan het ondersteuningsnetwerk voorschool
Schoolkind 4- 12 jaar	In deze periode worden gemiddeld 3 contacten* aangeboden + deelname JGZ aan het ondersteuningsnetwerk school
Adolescent 12 – 18 jaar	In deze periode worden gemiddeld 2 contacten* aangeboden + deelname JGZ aan het ondersteuningsnetwerk school
Speciaal onderwijs 0 - 18 jaar	Contacten afhankelijk van de levensfase van de jeugdige, pro-actief en in overleg met de jeugdige / de ouders + deelname JGZ aan het ondersteuningsnetwerk SO
Jong volwassene (18 tot 24 jaar)	Samenwerking en informatie-uitwisseling met relevante partners.

* Sommige contacten zijn gekoppeld aan advies leeftijden of momenten; dit is omschreven in professionele richtlijnen en landelijke werkdocumenten, waaronder het RVP. Alle contacten zijn op organisatieniveau voor elke jeugdige beschikbaar. De JGZ-professional komt in samenspraak met jeugdige en ouders tot het meest passende aanbod. Zo kan in overleg delen van een contact in een andere vorm worden aangeboden (bv digitaal), naar andere ontwikkelfasen worden verplaatst of besloten worden dit te laten vervallen.

Bijlage 1 Veldnormen en Richtlijnen (4)

Jeugdgezondheidszorg, Landelijk Professioneel Kader. Bron: Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) (2)

Tabel 2: Collectieve preventieve activiteiten

Onderzoek, beleidsinformatie & advies	Advisering ten behoeve van (jeugd)beleid is een taak die in het basispakket JGZ is opgenomen. Op basis van informatie, verkregen uit individuele contacten, adviseert de JGZ over een collectieve aanpak. De informatie wordt, naast overige databronnen, gebruikt voor beleidsontwikkeling op lokaal (gemeente en anderen zoals scholen) en landelijk niveau.

Tabel 3: Samenwerken

Geldt voor zowel de individuele als de collectieve preventieve activiteiten JGZ	Samenwerking vindt plaats met partners uit de geboorteketen, voorschoolse voorzieningen, onderwijs buurtteams, wijkteams, jeugdhulp, curatieve gezondheids-zorg, relevante partners en netwerken binnen het jeugd- en sociaal domein. Voorbeelden van samenwerkingsactiviteiten zijn jeugdartsen in het kernteam Integrale Vroeghulp (IVH), deelname jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen aan het ondersteuningsnetwerk van (voor)scholen die daarin de schakel vormen met de (medische) gespecialiseerde zorg, inloopspreekuur (voor)scholen, deelname jeugdartsen in de multidisciplinaire teams van een polikliniek voor te vroeg geboren kinderen.

Bijlage 1 Veldnormen en richtlijnen (5)

Jeugdgezondheidszorg, Rijksvaccinatieprogramma. Bron: RIVM d.d. 12.11.24

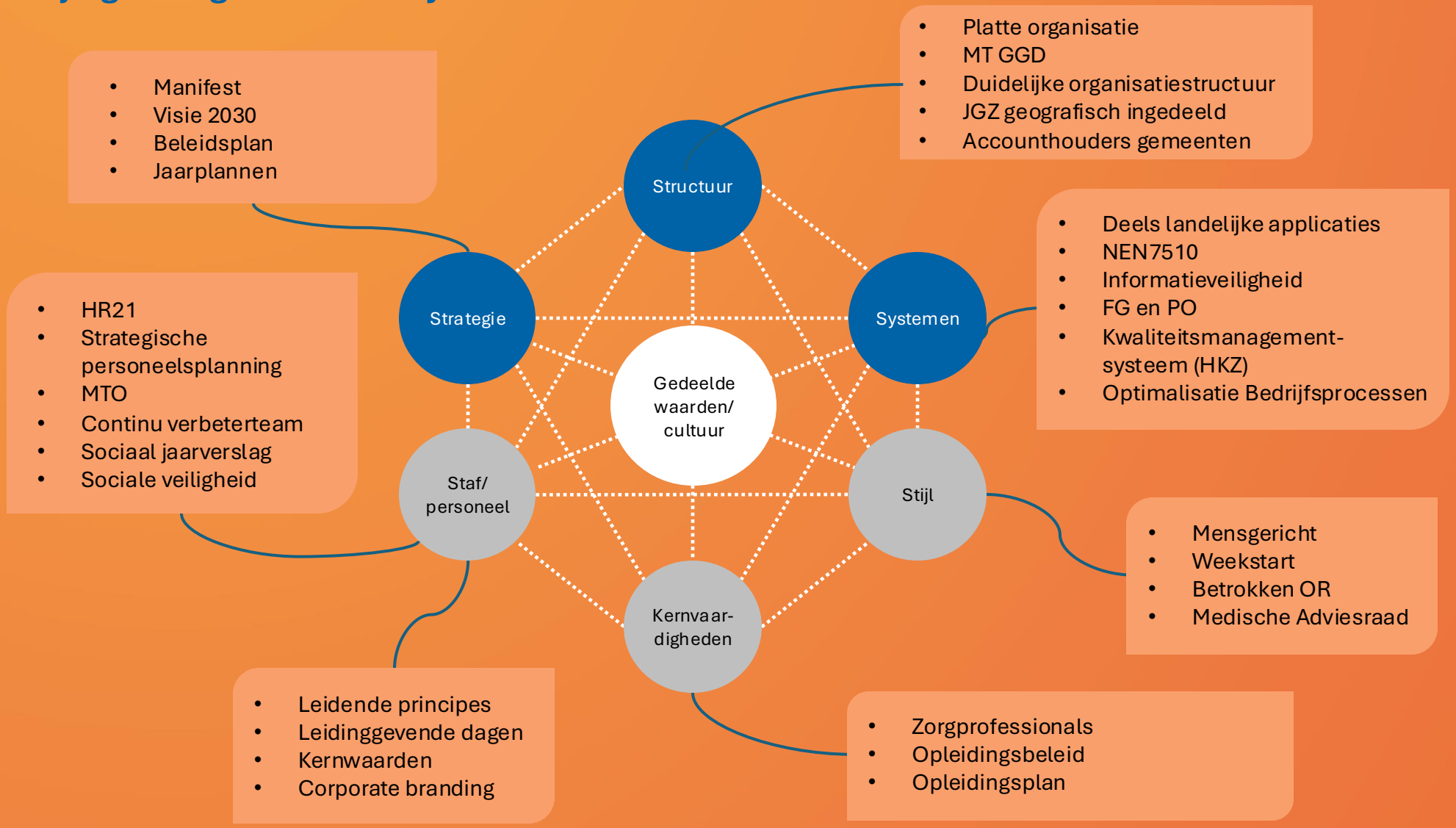
	Vaccinatie	Beschermt tegen
6-9 weken	1. Rota* 2. DKTP-Hib-HepB**	Rotavirus Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B
3 maanden	1. Rota* 2. DKTP-Hib-HepB 3. Pneumokokken	Rotavirus Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
5 maanden	1. DKTP-Hib-HepB 2. Pneumokokken	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
12 maanden* **	1. DKTP-Hib-HepB 2. Pneumokokken	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type b, hepatitis B Pneumokokken
14 maanden	1. BMR 2. MenACWY	Bof, mazelen, rodehond Meningokokken ACWY
4 jaar	1. DKTP	Difterie, kinkhoest, tetanus, polio
9 jaar	1. DTP 2. BMR	Difterie, tetanus, polio Bof, mazelen, rodehond
10 jaar	HPV (2x, 2de vaccinatie halfjaar later)	Humaan papillomavirus
14 jaar	MenACWY	Meningokokken ACWY

* Voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2024.

** Alleen als de moeder niet is gevaccineerd tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap (22 wekenprik), en in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

*** Was 11 maanden, wordt 12 maanden voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2024.

Bijlage 2 Organisatieanalyse: overzicht van interventies[1]

[1] McKinsey 7s Model. Waterman, R. H., Peters, T. J., & Phillips, J. R. (1980). Structure is not organization. Business Horizons, 23(3), 14–26

Colofon

Samen borgen van de publieke gezondheid in Noord- en Midden-Limburg; Versterkingsplan

Dit document is tot stand gekomen in het kader van het versterkingstraject Toekomstbestendige GGD Limburg-Noord in opdracht van het Algemeen Bestuur van de VRLN.

Dit is een document van:
VRLN/GGD-LN
Drie Decembersingel 50
5921 AC Venlo – Blerick

Tot stand gekomen door: Projectgroep Toekomstbestendige GGD Limburg-Noord.

In overeenstemming met: directie VRLN/GGD-LN

©2025 VRLN/ GGD-LN

Alle rechten voorbehouden.

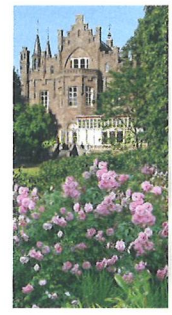
Samen borgen van de publieke gezondheid in Noord- en Midden-Limburg; Versterkingsplan

VRLN/GGD Limburg-Noord, April 2025

gemeente roerdalen

Aan College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

uw kenmerk	ons kenmerk	contactpersoon
	2025/G016	Monique Heijnens
onderwerp	**datum**	**telefoon**
Concept Begroting 2026 en het versterkingsplan GGD Veiligheidsregio Limburg-Noord	22-4-2025	0475 - 447405

Geacht college,

Op 17 april 2025 hebben wij van het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) de ontwerp begroting 2026 en het versterkingsplan GGD ontvangen.

Het Dagelijks Bestuur van de GR VRLN stelt de gemeenteraad in de gelegenheid om vóór 15 juli 2025 eventuele zienswijze(n) schriftelijk kenbaar te maken.

Het Dagelijks Bestuur zal vervolgens de Concept Begroting 2026 en het versterkingsplan GGD in de vergadering van 5 september 2025 aan het Algemeen Bestuur aanbieden ter vaststelling.

U wordt hierbij verzocht om ten aanzien van de voorliggende concept Begroting 2026 en het versterkingsplan GGD een inhoudelijk advies uit te brengen aan de gemeenteraad.

De gemeenteraad is voornemens om deze concept Begroting 2026 en het versterkingsplan GGD te behandelen in de raadsadviescommissie van 10 juni 2025 en de raadsvergadering van 2 juli 2025.

Met vriendelijke groet,

De griffier,

M. Heijnens-Coenjaerts

Bijlage(n):
- Aanbiedingsbrief GR VRLN
- Concept Begroting 2026
- Versterkingsplan GGD

bezoekadres Schaapsweg 20, 6077 CG Sint Odiliënberg
postadres Postbus 6099, 6077 ZH Sint Odiliënberg
telefoon 0475 538 888 **e-mail** info@roerdalen.nl
website www.roerdalen.nl

gemeente roerdalen

Brief aan de gemeenteraad

zaaknummer	uw kenmerk	contactpersoon
Z25-055216		Guido Pietermans
onderwerp	**datum**	**telefoon**
advies inzake ontwerpbegroting 2026 en versterkingsplan GGD	13 mei 2025	0475 - 538 888

Geachte leden van de gemeenteraad,

Onlangs is de ontwerpbegroting 2026 en het versterkingsplan Toekomstbestendige GGD van de Veiligheidsregio Limburg-Noord aangeboden aan de gemeenteraden. De raden van de deelnemende gemeenten zijn gevraagd hun zienswijze over de ontwerpbegroting kenbaar te maken. U heeft ons op 22 april j.l. gevraagd inhoudelijk te adviseren inzake het indienen van een mogelijke zienswijze.

Voorgestelde zienswijze
Wij adviseren u:

- Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2026 met een inhoudelijke oproep dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn of dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moet worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering en contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
- Geen zienswijze in te dienen op het versterkingsplan Toekomstbestendige GGD

Toelichting begroting 2025 // Meerjarenbegroting 2025 - 2028
De ontwerpbegroting 2026 is gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaderbrief 2026 die in december 2024 aan uw raad is toegezonden.

- *Indexatie 2026*
  Voor 2026 is in de kaderbrief 2026 gerekend met loon- en prijsindex van september 2024. Inmiddels zijn er recentere loon- en prijsindexcijfers bekend. Deze zijn verwerkt in de voorliggende begroting. Voor de loon- en de prijsindex betekent dit ten opzichte van de kaderbrief een verlaging van 0,1%. Dit levert een lagere gemeentelijke bijdrage op van € 78.000.

- *Onvoorzien*
  In de begroting 2026 is een bedrag opgenomen van € 50.000 voor onvoorzien en daarmee wordt voldaan aan het wettelijk vereiste.

- *Verdeelsystematiek gemeentelijke bijdrage*
  De verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan VRLN voor de programma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing is gebaseerd op de objectieve gemeentefonds maatstaven van het Openbare Orde en Veiligheid (OOV) subcluster brandweer en rampenbestrijding. Deze verdeling volgt de middelen die de gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds. De verdeling van de bijdrage van Publieke Gezondheid is gebaseerd op het inwoneraantal, met uitzondering van de bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg. Deze is gebaseerd op het aantal kinderen in combinatie met een tweetal gemeentefonds-maatstaven voor het sociaal domein.

- *Kapitaallasten materieel brandweer*
  In het Algemeen Bestuur van december 2022 is besloten dat het budget voor de kapitaallasten van de materiële voorzieningen van de brandweer de komende jaren stapsgewijs gaat toenemen. Het ingroeiscenario is als volgt afgesproken:

2024	+ € 1 per inwoner
2025 / 2026	+ € 0,50
vanaf 2027	+ € 2 structureel.

  Via een stapsgewijze uitzetting van het budget voor de kapitaallasten wordt het financiële knelpunt weggenomen. Daarnaast geeft het ingroeimodel de budgettaire ruimte de egalisatiereserve in het perspectief van 2027 te verhogen. Uit deze reserve wordt dan de kostenstijging uit technologische innovatie opgevangen. Naast vervanging vindt kwaliteitsverbetering plaats, vanzelfsprekend passend bij doelmatige brandweerzorg tegen aanvaardbare kosten.

- *Strategische huisvesting*
  In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur het strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het aantal werkplekken wordt teruggebracht en het pand aan de Nijmeegseweg te Venlo wordt na verkoop afgestoten. Nieuw- en verbouw van meerdere brandweerlocaties vindt plaats. Tevens is rekening gehouden met herhuisvesting van een aantal consultatiebureaus van de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst).
  Uitgangspunt is daarbij laagdrempeligheid en in de nabijheid van de doelgroep. Dit met als uitgangspunt minimaal één GGD-locatie per gemeente in combinatie met de verruiming van de bereikbaarheid van tien grotere GGD locaties. Het hybride werken (deels thuis, deels op kantoor) wordt verder doorgevoerd hetgeen betekent dat in meerdere mate multifunctioneel gebruik gemaakt gaat worden van regiovestigingen. Diverse panden worden aangepast aan deze nieuwe manier van werken, met flexibele werkplekken en meer ruimte voor ontmoeten en vergaderen. Daarnaast worden in de eigendomspanden duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd.

- *Overhevelen specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds*
  Op basis van het hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet besloten om specifieke uitkeringen (SPUK's) over te hevelen naar het gemeentefonds en daarop een korting van 10% toe te passen. De overheveling en korting moet ingaan per 1 januari 2026. Door de overheveling naar het gemeentefonds vervalt het oormerk van de bijdrage. Gemeenten zijn vrij in de

bestedingen van het gemeentefonds en dus ook vrij in welk deel van de voormalige SPUK (en dus de BDuR) zij aan de veiligheidsregio beschikbaar stellen.
Door de GGD'en en GGD GHOR Nederland zijn bezwaren gemaakt tegen het opheffen van de SPUK's. Daarbij heeft de staatsecretaris nog geen uitspraak gedaan over de toegepaste korting van 10%. Door de onduidelijkheid wordt er in de begroting 2026 VRLN nog geen rekening gehouden met de overheveling van de SPUK's. Dit betekent dat deze vooralsnog als overige baten zijn opgenomen in de begroting, waarbij nog geen rekening gehouden is met de verwachte korting van 10%. Bij een overheveling naar het gemeentefonds worden bedragen via de gemeenten aan VRLN betaald, waardoor de inwonerbijdrage zal stijgen en de overige inkomsten van VRLN dalen.

Toelichting Versterkingsplan Toekomstbestendige GGD

De continuïteit en kwaliteit van de wettelijke taken staan structureel onder druk, waardoor deze niet naar behoren uitgevoerd kunnen worden. Het budget voor GGD Limburg-Noord is de afgelopen jaren niet meegegroeid met de uitbreiding en intensivering van de wettelijke taken, waardoor achterstanden zijn ontstaan. Uit een interne analyse en vergelijking met andere GGD'en blijkt dat jaarlijks er € 4,5 miljoen meer nodig is dan het huidige budget.

Samen met de gemeenten is in 2024 gestart met een versterkingstraject: 'Toekomstbestendige GGD'. De uitgangspunten voor dit traject zijn:

- De GGD voert wettelijke taken naar behoren uit, dat wil zeggen volgens landelijke protocollen.
- De GGD gebruikt andere financieringsbronnen waar het kan en doet een beroep op gemeenten waar dat noodzakelijk is.
- De GGD streeft naar een gemeentelijke bijdrage die noodzakelijk is om de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid naar behoren uit te voeren.
- De GGD wil een goede werkgever zijn voor haar medewerkers.

Voor dit traject is een versterkingsplan opgesteld: 'Samen borgen van Publieke Gezondheid in Noord en Midden-Limburg'. Het Algemeen Bestuur heeft op 6 december 2024 ingestemd met het concept versterkingsplan als kijkrichting voor de noodzakelijke versterking GGD en onderbouwing van de financiering voor 2025 van € 1,6 miljoen uit de reserves. Op basis van het besluit van het Dagelijks Bestuur van 7 februari 2025 is € 3,2 miljoen voor de toekomstbestendige GGD verwerkt in de begroting 2026. De reden om dit op te nemen in de begroting 2026 is om het voor gemeenteraden mogelijk te maken een integrale financiële afweging te maken op basis van de inhoudelijke onderbouwing daarvan zoals beschreven in het versterkingsplan.

Financiële verantwoording

De ontwerp begroting van de Veiligheidsregio is gebaseerd op de Kaderbrief 2026.
Zoals gebruikelijk is de loon- en prijsindex bijgesteld op basis van de actuele cijfers van het Centraal Planbureau (februari 2025). Verder zijn de financiële consequenties van de besluiten van het Algemeen Bestuur verwerkt inzake de kapitaallasten van de materiële voorziening van de brandweer en ten aanzien van de strategische huisvesting.

In het hierna volgend schema de meerjarenbegroting conform de programma-opzet van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Meerjarenbegroting Veiligheidsregio Limburg-Noord

	2025	2026	2027	2028	2029
Publieke Gezondheid	25.306.300	29.154.600	30.431.400	30.431.400	30.431.400
Brandweerzorg	40.705.200	42.364.100	42.418.300	42.418.300	42.418.300
Crisisbeheersing	6.292.100	6.105.200	6.105.200	6.105.200	6.105.200
	72.303.600	**77.623.900**	**78.954.900**	**78.954.900**	**78.954.900**
Meerjarenbegroting 2025	72.303.600	72.828.600	72.848.600	72.848.600	72.848.600
Begrotingswijziging	**0**	**4.795.300**	**6.106.300**	**6.106.300**	**6.106.300**

Het effect op de begroting van Roerdalen is in onderstaand staatje weergegeven.

Gemeentelijke bijdrage 2026-2029	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*
Publieke gezondheid	1.070.967	1.116.983	1.116.983	1.116.983
Brandweerzorg	1.472.784	1.474.668	1.474.668	1.474.668
Crisisbeheersing	226.125	226.125	226.125	226.125
Begroting VRLN	*2.769.876*	*2.817.776*	*2.817.776*	*2.817.776*
Begroting Roerdalen	2.587.815	2.588.458	2.588.458	2.588.458
Effect op begroting Roerdalen	*-182.061*	*-229.318*	*-229.318*	*-229.318*

Samenvattend

Er is te zien dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN de afgelopen jaren flink is gestegen en ook de komende jaren fors toeneemt. Dit komt mede door het concept-versterkingsplan voor een toekomstbestendige GGD.

In verband met de reeds gestegen en nog toenemende gemeentelijke bijdragen aan de VRLN de komende jaren zijn wij van mening dat de VRLN als uitgangspunt moet hanteren dat de (meerjaren)begroting beleidsarm dient te zijn of dat extra kosten van zowel bestaand als nieuw beleid moeten worden opgevangen binnen de exploitatie van de VRLN.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

L.H.C. Bijl mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-051635
Onderwerp:	Jaarstukken 2024
Datum:	20 mei 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 welke sluiten met een positief saldo van € 4.271.151. 2. Om € 1.631.700, het surplus van de SPUK opvang ontheemden Oekraïne, vanuit het positieve saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve Opvang ontheemden Oekraïne en deze reserve om te vormen tot de bestemmingsreserve Huisvesting bijzondere doelgroepen en woonvormen; 3. Het restant van het positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve; 4. Voor 2025 ten laste van de algemene reserve € 50.000 beschikbaar te stellen voor zetten voor plansoftware en evaluatie nieuwe processen van de Omgevingswet; 5. De reserve Roerdalen in Balans in stand te houden; 6. In te stemmen met de verklaring van het college inzake de getroffen maatregelen om te komen tot een reductie van het tekort op het BUIG budget; 7. De begrotingswijziging 2025-9 vast te stellen.
Bijlage(n):	1. Jaarstukken 2024 2. Raadsbesluit jaarstukken 2024 3. Aanvraag Vangnetuitkering 4. Begrotingswijziging 2025-9

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Jaarstukken 2024

2. Inleiding

De jaarstukken 2024 zijn de afsluiting van de planning en control cyclus van het kalender- en

boekjaar 2024.
De jaarstukken zijn niet alleen een financiële weergave van de afgelopen periode, maar blikken ook terug op de geboekte resultaten in het kader van de visie van de gemeente.
In het algemeen deel nemen we u in vogelvlucht mee langs de belangrijkste resultaten en een aantal leerpunten uit het jaar 2024. In de programmaverantwoording gaan we per programma in op de resultaten ten aanzien van de doelen en activiteiten die in 2024 gepland waren. Tot slot geeft de jaarrekening de financiële weergave van het afgelopen jaar.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 welke sluiten met een positief saldo van € 4.271.151.
2. Om € 1.631.700, het surplus van de SPUK opvang ontheemden Oekraïne, vanuit het positieve saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve Opvang ontheemden Oekraïne en deze reserve om te vormen tot de bestemmingsreserve Huisvesting bijzondere doelgroepen en woonvormen;
3. Het restant van het positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve;
4. Voor 2025 ten laste van de algemene reserve € 50.000 beschikbaar te stellen voor zetten voor plansoftware en evaluatie nieuwe processen van de Omgevingswet;
5. De reserve Roerdalen in Balans in stand te houden;
6. In te stemmen met de verklaring van het college inzake de getroffen maatregelen om te komen tot een reductie van het tekort op het BUIG budget;
7. De begrotingswijziging 2025-9 vast te stellen.

4. Argumenten

1.1 Met de jaarstukken leggen we verantwoording af over het jaar 2024.
Volgens artikel 197 van de Gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur. Dit gebeurt op basis van de jaarstukken. De raad ontlast door vaststelling van de jaarstukken het college van het verantwoorde financieel beheer (art 199 Gemeentewet).

1.2 In de jaarstukken wordt tevens verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid
Sinds vorig jaar moet het college zélf een rechtmatigheidsverantwoording opstellen bij de jaarrekening.

Wat is het doel en meerwaarde van de rechtmatigheidsverantwoording?
Het doel van rechtmatigheidsverantwoording is dat de gemeente kan verantwoorden dat budgetten rechtmatig zijn besteed. Anders gezegd; dat de gemeente aantoonbaar rechtmatig handelt in lijn met de (financiële) wet- en regelgeving.
Uw raad heeft in februari 2025 het controleprotocol vastgesteld dat als doel heeft nadere

aanwijzingen te geven aan ons over de te hanteren verantwoordingsgrens en rapportagegrens bij de opstelling van de Rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoordingsgrens bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.538.000,-.
Op basis van gericht uitgevoerde controles is geconcludeerd dat in 2024 zowel op het begrotingscriterium als het voorwaardencriterium enkele overschrijdingen zijn geweest. De niet rechtmatig tot stand gekomen baren en lasten bedragen in totaliteit € 3.349.000 (4,1%).

Deze onrechtmatigheden bestaan uit begrotingsoverschrijdingen voor de lasten voor een bedrag van € 568.000. Daarnaast is er sprake van aanbestedingsonrechtmatigheden ter grootte van € 2.781.000.-.

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt uitgelegd waar de onrechtmatigheden betrekking op hebben. Daarnaast wordt hier ook aangegeven welke maatregelen we gaan nemen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

2.1 De bestemming van de reserve te verbreden en een storting vanuit het jaarrekeningsaldo te doen
We houden dit jaar opnieuw geld over van het budget voor opvang van Oekraïense ontheemden. Tegelijkertijd zijn er tal van ontwikkelingen rond bijzondere doelgroepen en bijzondere woonvormen waarin we een rol voor de gemeente zien. Enerzijds vanuit onze taak om te zorgen voor huisvesting van bijzondere doelgroepen, zoals bijvoorbeeld statushouders en inwoners met een zorgbehoefte. Anderzijds hebben we de ambitie om de woningbouw te versnellen en vernieuwende initiatieven voor nieuwe woonvormen te faciliteren. Met het toevoegen van het restantbudget voor opvang Oekrainers én het verbreden van het doel van de reserve zorgen we ervoor dat er financiële mogelijkheden zijn om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Uiteraard leggen we aan de raad een concrete uitwerking voor op het moment dat we een onttrekking uit de reserve aan de orde is.

4.1 De aanbesteding voor nieuwe plansoftware is vertraagd en het evalueren van nieuwe processen onder de Omgevingswet kan pas worden uitgevoerd in 2025.
In 2024 zijn we begonnen met de aanbesteding voor plansoftware voor omgevingsdocumenten, waaronder omgevingsvisie en omgevingsplan. De MER-brede aanbesteding zou eind 2024 afgerond zijn, maar dit is niet gelukt, waardoor de overeenkomst met de oude leverancier tot 31 december 2025 is verlengd. We schakelen in de zomer over naar de nieuwe software, wat leidt tot dubbele licentiekosten van €20.000 en implementatiekosten van €15.000 die niet voorzien zijn in de programmabegroting 2025-2028.

Vanaf 1 januari 2024 werken we onder de Omgevingswet. Nieuwe interne en externe werkprocessen zijn opgesteld, zoals het initiatieven- en vergunningenproces. Evaluatie was gepland voor de tweede helft van 2024, maar wordt nu in de tweede helft van 2025 uitgevoerd, na afronding van oude plannen. Een externe projectleider met ervaring in de Omgevingswet zal ons daarbij ondersteunen. De kosten hiervan zullen om en nabij €15.000 bedragen.

5.1 Afronding van het project Roerdalen in Balans
In deze jaarrekening leggen wij voor het laatst specifiek verantwoording af over het project Roerdalen in Balans. Om de verwachte tekorten in de periode 2021-2024 af te dekken is bij de start van het project een reserve “Afdekken tekorten” gevormd. Die is uiteindelijk niet nodig geweest. Bij de halfjaarrapportage 2024 is deze reserve dan ook volledig vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.

Ondanks de inspanningen en effecten van Roerdalen in Balans werden we bij de begroting 2024 nog steeds geconfronteerd met een niet sluitend meerjarig perspectief. Daarom hebben we het traject *Roerdalen in Balans 2* gestart. Op basis hiervan is dit gelukt voor het begrotingsjaar 2025, maar het meerjarig perspectief was nog steeds negatief. In de laatste maanden van 2024 hebben we een start gemaakt met het project “Gezond Financieel Perspectief”. In de bijeenkomsten met de raadswerkgroep hebben we de conclusie getrokken dat een kerntakendialoog nodig is om tot een structurele oplossing te komen.

Voor Roerdalen in Balans hadden we naast de reserve voor de afdekking van de tekorten ook een reserve voor de uitvoering van het project. Deze reserve is maar voor de helft aangesproken. We willen deze reserve in stand houden om hier de kosten van het project “Gezond Financieel Perspectief” mee te bekostigen.

6.1 De vangnetuitkering beperkt de druk op de eigen middelen van de gemeente
Indien de vangnetuitkering wordt toegekend, wordt een deel van het tekort gecompenseerd. In 2024 bedraagt het tekort op het BUIG-budget € 453.951. De aanvraag voor een vangnetuitkering betreft een gedeeltelijke compensatie van dit tekort ter hoogte van maximaal € 51.595. De exacte hoogte hangt ervan af of de aanvraag (volledig) wordt gehonoreerd. De bijgevoegde verklaring van het college bevat een analyse van de oorzaken van het tekort en een overzicht van de getroffen maatregelen.
Zonder instemming van de gemeenteraad kan de aanvraag niet in behandeling worden genomen door de Toetsingscommissie. Deze instemming betreft het formele akkoord op de verklaring van ons college.

7.1 Toelichting begrotingswijziging
De begrotingswijziging is een accumulatie van de bovenstaande beslispunten.

5. Kanttekeningen

6.1 Het kan zijn dat de Vangnetuitkering niet wordt toegekend. Het indienen van een aanvraag is geen garantie voor toekenning van de gevraagde uitkering.

6.2 De eventuele te ontvangen Vangentuitkering dekt niet het volledige tekort. Het ministerie hanteert een specifieke systematiek bij de berekening van de hoogte van de eventuele Vangnetuitkering. De uitkering is niet gelijk aan het tekort.

6. Financiën

De primitieve begroting 2024-2027 is vastgesteld op 9 november 2023 met een resultaat van € 0 in het jaar 2024. Het saldo is in de loop van 2024 begrotingstechnisch gewijzigd naar een positief saldo van € 1.337.377. Bij het opstellen van de jaarrekening blijkt het resultaat uiteindelijk nog positiever. We sluiten 2024 af met een positief saldo van € 4.271.151.

Het overschot heeft een aantal redenen. We hebben de belangrijkste afwijkingen al gedeeltelijk verantwoord bij de halfjaarrapportage. In onderstaande tabel staan de grootste afwijkingen uit 2024:

➢ Surplus van SPUK Oekraïne opvang ontheemden	-	1.631.000 (V)
➢ Meer uitgaven jeugdzorg	-	200.000 (N)
➢ Hogere Rijksuitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz 2004	-	366.000 (V)
➢ Voordelig saldo Modulaire gemeenschappelijke regeling SD LN	-	117.000 (V)
➢ Hogere opbrengst grondverkopen en hogere opbrengst pachtopbrengsten	-	161.000 (V)
➢ Verkoop grond LOG Montfort	-	169.000 (V)
➢ Lagere kosten afval	-	231.000 (V)
➢ Hogere leges omgevingsvergunningen	-	573.000 (V)
➢ Storting in voorzieningen i.v.m. personele regelingen en (voormalig) college van B&W regelingen	-	1.139.000 (N)
➢ Niet realiseren stelpost efficiencyresultaat sc MER	-	160.000 (N)
➢ Gemeentefondsuitkering, effect decembercirculaire 2024	-	377.000 (V)
➢ Rentevoordeel en rente inkomsten (kortlopende) financiering	-	92.000 (V)

7. Eerdere besluitvorming

Niet van toepassing

8. Communicatie

Wij worden via een beschikking door de minister van SZW geïnformeerd over toekenning of afwijzing van de Vangnetuitkering.

9. Planning en uitvoering

Bij het opstellen van het raadsvoorstel is het accountantsverslag en de accountsverklaring nog niet beschikbaar. De reden hiervoor is dat evenals voorgaande jaren de accountantscontrole van het sociaal domein nog niet is afgerond. Daarom gaan we niet in op de bevindingen van de accountant. Zodra de accountantscontrole is afgerond, wordt het accountantsverslag en de accountantsverklaring aan u toegestuurd.

Na vaststelling van de jaarstukken sturen we deze vóór 15 juli 2025 aan gedeputeerde staten (art

200 Gemeentewet).

De aanvraag voor de vangnetuitkering, met uw instemming, dient uiterlijk 15 augustus 2025 te zijn ingediend. Hierna zal de Toetsingscommissie de aanvraag behandelen en zal de minister van SZW op de aanvraag beslissen. Een eventuele Vangnetuitkering over 2024 wordt naar verwachting pas in 2026 ontvangen.

10. Privacy

Niet van toepassing

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Volgens artikel 197 van de Gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur. Dit gebeurt op basis van de jaarstukken. Dit is ook vast gelegd in artikel 8 van de Financiële verordening gemeente Roerdalen. De raad ontlast door vaststelling van de jaarstukken het college van het verantwoorde financieel beheer (art. 199 Gemeentewet).

Het kader voor de BUIG-aanvraag is artikel 74 van de Participatiewet. Hierin is geregeld dat het college een verzoek tot een vangnetuitkering kan doen.

12. Bijlagen

1. Jaarstukken 2024
2. Raadsbesluit jaarstukken 2024
3. Aanvraag Vangnetuitkering
4. Begrotingswijziging 2025-9

Sint Odiliënberg, 20 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
L.H.C. Bijl	mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit **Jaar …./../..**

Zaaknummer: Z25-051635
Onderwerp: Jaarstukken 2024

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 mei 2025,

gelezen het positief advies van de auditcommissie van …..

gelet op artikel 197 en 199 van de gemeentewet

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 welke sluiten met een positief saldo van € 4.271.151.
2. Om € 1.631.700, het surplus van de SPUK opvang ontheemden Oekraïne, vanuit het positieve saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve Opvang ontheemden Oekraïne en deze reserve om te vormen tot de bestemmingsreserve Huisvesting bijzondere doelgroepen en woonvormen;
3. Het restant van het positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve;
4. Voor 2025 ten laste van de algemene reserve € 50.000 beschikbaar te stellen voor plansoftware en evaluatie nieuwe processen van de Omgevingswet;
5. De reserve Roerdalen in Balans in stand te houden;
6. In te stemmen met de verklaring van het college inzake de getroffen maatregelen om te komen tot een reductie van het tekort op het BUIG budget;
7. De begrotingswijziging 2025-9 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van .

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

Mr. M. Heijnens-Coenjaerts Ing. J.M.A. van Agtmaal

Jaarstukken 2024

Behandeling in de gemeenteraad op 2 juli 2025.

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 5

Inleiding 7
Zo is de programmaverantwoording opgebouwd 9
Financieel beeld in hoofdlijnen 12
Grafisch overzicht baten en lasten per programma 14
Roerdalen in Balans 15

PROGRAMMAVERANTWOORDING 17

Programmaverantwoording 19
Programma 1 Krachtige dorpen 21
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg 27
Programma 3 Veilige dorpen 35
Programma 4 Economie, natuur, toerisme, cultuur en duurzaamheid 40
Programma 5 Woonomgeving 49
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen 57
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening 63
Programma 8 Algemene middelen 72

PARAGRAFEN 77

Paragraaf Bedrijfsvoering 79
Paragraaf Wet open overheid / Openbaarheidsparagraaf 87
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 88
Paragraaf Gemeentelijk grondbeleid 93
Paragraaf Lokale heffingen 97
Paragraaf Verbonden partijen 104
Paragraaf Financiering 133
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 139

JAARREKENING 153

Balans 154
Overzicht van baten en lasten in de rekening 157
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 159
Toelichting op de Balans 164
Toelichting op de baten en lasten 190
Sisa verantwoording 203

BIJLAGEN 215

JAARVERSLAG

INLEIDING

Het afgelopen jaar hebben we, samen met inwoners en ondernemers, verder gewerkt aan de ontwikkeling van onze gemeente. Onze ambitie om op een dorpsgerichte en samenhangende wijze te opereren, blijft onverminderd groot. Tegelijkertijd stonden we voor financiële uitdagingen. Zonder aanvullende maatregelen dreigt een structureel tekort in onze begroting, dat vanaf 2026 verder oploopt als gevolg van de bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid.

In deze jaarrekening blikken we terug op de genomen maatregelen en de financiële resultaten van het afgelopen jaar. Waar mogelijk hebben we kosten verlaagd en inkomsten vergroot om de financiële balans te bewaken. Toch blijft verdere structurele verbetering noodzakelijk. Daarom hebben we in het najaar van 2023 het traject *Roerdalen in Balans* gestart. In overleg met de gemeenteraad en een raadswerkgroep zijn in maart 2024 keuzemogelijkheden gepresenteerd om de begroting structureel sluitend te krijgen, zonder een beroep te doen op onze reserves.

Financieel Beleid en Resultaten
Onze financiële huishouding is gericht op het duurzaam in evenwicht brengen van inkomsten en uitgaven, zodat we verantwoord kunnen blijven investeren in belangrijke maatschappelijke opgaven. Dit omvat thema's zoals bestaanszekerheid, woningbouw en de energietransitie. Ondanks de onzekerheden in de bredere economische context, hebben we onze lange termijn doelen niet uit het oog verloren.

De financiële kerncijfers tonen aan dat we met gerichte maatregelen onze begroting beter in balans brengen, maar verdere inspanningen blijven noodzakelijk om toekomstige tekorten te voorkomen. Onze strategie blijft gericht op een combinatie van kostenbeheersing, efficiëntere inzet van middelen en samenwerking met maatschappelijke partners en investeren om te renderen.

Onze Werkwijze: Samenwerking en Opgavegericht Werken
Onze werkwijze kenmerkt zich door samenwerking en maatwerk. We werken steeds meer vanuit opgaven die voor inwoners belangrijk zijn en zoeken daarin de optimale rolverdeling tussen de gemeente en de gemeenschap. Dit betekent:

- Een dorpsgerichte aanpak, waarin de leefbaarheid en sociale samenhang per dorp centraal staan.
- Opgavegericht werken, waarbij de behoeften van inwoners het vertrekpunt vormen en we handelen vanuit mogelijkheden in plaats van beperkingen.
- Een flexibele overheid die per taak een passende rol zoekt en waar mogelijk lokaal handelt, met korte lijnen naar bestuur en medewerkers.
- Een resultaatgerichte, experimentele aanpak waarin we ruimte geven aan nieuwe initiatieven.
- Werken vanuit kernwaarden als respect, gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid.

Vooruitblik
De komende periode blijft de financiële stabiliteit van onze gemeente een belangrijk aandachtspunt. Het is onze prioriteit om structurele oplossingen te vinden die niet alleen bijdragen aan een sluitende begroting, maar ook de kwaliteit van onze dienstverlening en leefomgeving behouden.

In de samenvatting (algemeen deel) nemen we u in vogelvlucht mee langs de belangrijkste resultaten uit het afgelopen jaar. In de programmaverantwoording gaan we per programma in op de doelen en activiteiten die in 2024 gepland waren. Hier verantwoorden we ook de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Leeswijzer

De “Jaarstukken 2024” bestaan uit de volgende onderdelen:

- *het jaarverslag*
  Hierin beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Daarnaast schetsen we het financieel beeld op hoofdlijnen.
- *de programmaverantwoording*
  De programmaverantwoording bestaat uit de 8 programma’s. De opbouw van de programma’s wordt hieronder verder uitgelegd.
- *de paragrafen*
  Het betreft hier de verplichte paragrafen volgens de BBV. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programma’s. Het gaat vooral om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen hebben of kunnen hebben. Iedere paragraaf heeft zijn eigen karakter en opbouw.
- *de jaarrekening*
  De jaarrekening is het financiële deel van de jaarstukken en bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de balans.

ZO IS DE PROGRAMMAVERANTWOORDING OPGEBOUWD

Inleiding

Hierin beschrijven we kort waar het programma over gaat en wat we wilden bereiken.

Speerpunten

Onder *speerpunten* hebben we de speerpunten uit de programmabegroting vermeld. We rapporteren over de inhoud, financiën en planning.
Hiervoor gebruiken we de volgende tekens en kleuren:

 het gaat goed, dus zoals we in de begroting hebben aangegeven

 het gaat minder goed dan gepland, uitvoering zoals begroot staat onder druk

 het gaat niet goed, we wijken af van de begroting

Reguliere werkzaamheden

Naast de speerpunten voeren we ook nog veel andere werkzaamheden uit. Deze reguliere werkzaamheden worden kort opgesomd.

Indicatoren

Door het Rijk, zijn in afstemming met de VNG, een aantal indicatoren verplicht gesteld. Deze zijn opgenomen in de paragrafen. De gegevens zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl. Per indicator is aangegeven wat de betekenis is, welke bron gebruikt is en op welke jaar het gegeven betrekking heeft. Ter vergelijking zijn ook de gemiddelde waardes van de gemeenten in de provincie Limburg, van niet stedelijke gebieden en van gemeenten met minder dan 25.000 inwoners weergegeven.

Financieel

Bij de staatjes geven we per programma aan:

- Wat de daadwerkelijke baten en lasten van vorig jaar waren (rekening 2024).
- Wat de bedragen waren in de begroting zoals deze oorspronkelijk door de raad is vastgesteld (primitieve begroting).
- Wat de baten en lasten van de aangepaste begroting zijn op basis van door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen (actuele begroting).
- Wat de daadwerkelijke baten en lasten van 2024 waren (rekening 2024).
- Of er een voordelig (V) of nadelig (N) verschil is tussen de actuele begroting en de rekening 2024 (verschil).

Naast de baten en lasten zijn de mutaties in de reserves op dezelfde manier weergegeven.

In de toelichting zijn de belangrijkste verschillen verder uitgewerkt. Kleinere verschillen zijn opgenomen als overige afwijkingen.

SAMENVATTING

In deze samenvatting beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het jaar 2024. Daarnaast schetsen we het financieel beeld op hoofdlijnen en lichten we de verschillen tussen de begroting en de realisatie toe.

Roerdalen in Balans: werken aan financieel gezond beleid

Bij de voorbereiding van de begroting 2021-2024 werd een structureel tekort vastgesteld. Dit heeft geleid tot de invoering van het traject 'Roerdalen in Balans', waarbij de gemeente heeft ingezet op kostenbeheersing en doelmatige besteding van middelen. In 2024 werd een vervolgstap gezet met 'Roerdalen in Balans 2.0' om de begroting structureel sluitend te krijgen zonder een beroep te doen op de reserves. Hoewel dit voor 2025 is gelukt, blijft het meerjarig perspectief een uitdaging. Eind 2024 is daarom het project 'Gezond Financieel Perspectief' gestart om verdere structurele oplossingen te verkennen.

Maatschappelijke ontwikkeling

In 2024 is verder gewerkt aan de versterking van de sociale basis en het verbeteren van ondersteuning in het sociaal domein. Belangrijke speerpunten waren de uitbreiding van de basisondersteuning, inzet van ervaringsdeskundigen en het programma 'Samen doen, samen leren'. Ook werd samen met inwoners gewerkt aan ontmoetingsplekken en is gestart met een experimentele opleiding sociaal werk voor jongeren in samenwerking met ROC Gilde.

Bestaanszekerheid stond hoog op de agenda. Er is een breed maatschappelijk traject gestart met inwoners, organisaties en ondernemers, gericht op het versterken van de bestaanszekerheid. Hierbij is ingezet op vereenvoudiging van ondersteuningsregelingen en het verbeteren van de begeleiding door het sociaal team.

De opvang van Oekraïense vluchtelingen en statushouders bleef een aandachtspunt. Er zijn nieuwe tijdelijke woningen gerealiseerd en de maatschappelijke begeleiding werd uitgebreid. De stijgende kosten in de jeugdzorg en de Wmo zorgden voor financiële uitdagingen, ondanks preventieve maatregelen zoals valpreventietrainingen en welzijnsprogramma's.

Veiligheid en handhaving

In 2024 lag de focus op preventie en bewustwording. Via projecten als 'Kiek Oet' werd aandacht besteed aan ondermijning en criminaliteitsbestrijding. De samenwerking met Meld Misdaad Anoniem werd voortgezet en een nieuw meldpunt voor ongewenst huurgedrag werd opgericht.

Brandveiligheid kreeg extra aandacht met een subsidieaanvraag voor natuurbrandmanagement en de uitbreiding van voorlichtingsprogramma's. Daarnaast werd gewerkt aan de bestuurlijke aanpak van ondermijning en het versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid. De implementatie van de Wet Aanpak Samenhangende Meervoudige Problematiek (WAMS) bleef onzeker vanwege het controversieel verklaren van de wet.

Ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid

In 2024 werd verder gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ondanks uitdagingen rondom regelgeving en financiering zijn diverse woningbouwprojecten doorgezet.

De verduurzaming van Roerdalen kreeg een impuls met de voorbereidingen voor een gemeentelijk zonneveld, de voortgang van het project 'Zon op dak' en de uitvoering van het Nationaal Isolatie Programma (NIP).

De gemeente bleef betrokken bij de Regiodeal en het Limburgs Programma Landelijk Gebied, waarbij inzet was gericht op natuurontwikkeling en het versterken van de regionale samenwerking.

Economie en toerisme
De gemeente zette zich in voor een gezond ondernemersklimaat en regionale samenwerking. De oprichting van een toeristisch platform werd voorbereid en ondernemers werden ondersteund via diverse netwerkinitiatieven. Daarnaast werd een ambitieplan opgesteld voor de hippische sector.

De gemeente droeg bij aan de uitvoering van de Regiodeal Midden-Limburg en het project 'Elke Regio Telt', waarmee een langdurige samenwerking met het Rijk wordt aangegaan. De focus lag hierbij op leefbaarheid, landschap en klimaat.

Conclusie
In 2024 zijn belangrijke stappen gezet om Roerdalen sociaal, economisch en financieel in balans te houden. De samenwerking met inwoners en ondernemers groeide verder, maar er blijven uitdagingen zoals stijgende zorgkosten en de noodzaak om de gemeentelijke financiën structureel gezond te houden. Dit vraagt om blijvende aandacht en gezamenlijke inspanningen. Samen werken we aan een toekomstbestendig Roerdalen!

We sluiten 2024 af met een overschot van € 4,2 miljoen.

Het overschot heeft een aantal redenen. We hebben de belangrijkste afwijkingen al gedeeltelijk verantwoord bij de halfjaarrapportage. Hieronder staan de grootste afwijkingen in 2024 ten opzichte van de halfjaarrapportage rapportage:

<u>Grootste afwijkingen</u>

➢ Surplus van SPUK Oekraïne opvang ontheemden	-	1.631.000 (V)
➢ Meer uitgaven jeugdzorg	-	200.000 (N)
➢ Hogere Rijksuitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz 2004	-	366.000 (V)
➢ Voordelig saldo Modulaire gemeenschappelijke regeling SD LN	-	117.000 (V)
➢ Hogere opbrengst grondverkopen en hogere opbrengst pachtopbrengsten	-	161.000 (V)
➢ Verkoop grond LOG Montfort	-	169.000 (V)
➢ Lagere kosten afval	-	231.000 (V)
➢ Hogere leges omgevingsvergunningen	-	573.000 (V)
➢ Storting in voorzieningen i.v.m. personele regelingen en (voormalig) college van B&W regelingen	-	1.139.000 (N)
➢ Niet realiseren stelpost efficiencyresultaat sc MER	-	160.000 (N)
➢ Gemeentefondsuitkering, effect decembercirculaire 2024	-	377.000 (V)
➢ Rentevoordeel en rente inkomsten (kortlopende) financiering	-	92.000 (V)

In de programmaverantwoording wordt uitgebreider ingegaan op de afwijkingen per programma.

In het financieel beeld op hoofdlijnen lichten we de verschillen ten opzichte van de actuele begroting toe.

Financieel beeld in hoofdlijnen

De primitieve begroting 2024-2027 is vastgesteld op 9 november 2023 met een resultaat van € 0 in het jaar 2024. Het saldo is in de loop van 2024 begrotingstechnisch gewijzigd naar een positief saldo van € 1.337.377. Bij het opstellen van de jaarrekening blijkt het resultaat uiteindelijk nog positiever. We sluiten 2024 af met een positief saldo van € 4.271.151.

Onderstaande tabel laat op programmaniveau het verloop en de verschillen zien van het resultaat van de primitieve en de actuele begroting, afgezet tegen het resultaat van de jaarrekening.

bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 5.506	- 6.415	- 6.576	- 6.384	192 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 30.020	- 26.952	- 35.212	- 31.804	3.408 V
3. Veilige dorpen	- 2.449	- 2.523	- 2.638	- 2.593	46 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 2.024	- 1.924	- 3.346	- 2.813	533 V
5. Woonomgeving	- 7.989	- 6.788	- 6.979	- 6.519	459 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 8.021	- 8.491	- 9.263	- 9.295	- 32 N
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 12.025	- 12.184	- 12.540	- 13.360	- 820 N
8. Algemene middelen	- 403	- 375	- 341	- 328	12 V
Totaal Lasten	**- 68.439**	**- 65.651**	**- 76.896**	**- 73.096**	**3.799 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	725	770	843	700	- 142 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	8.451	5.519	11.171	10.356	- 815 N
3. Veilige dorpen	220	56	56	30	- 26 N
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	904	870	1.199	1.267	68 V
5. Woonomgeving	5.469	4.648	6.061	6.433	372 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.772	2.566	3.340	3.411	71 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	1.331	457	4.365	4.889	523 V
8. Algemene middelen	46.650	46.561	49.519	49.821	302 V
Totaal Baten	**66.522**	**61.446**	**76.553**	**76.907**	**354 V**
Saldo van baten en lasten	**- 1.918**	**- 4.205**	**- 343**	**3.811**	**4.153 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 3.349**	**- 127**	**- 7.719**	**- 9.097**	**- 1.378 N**
Onttrekkingen	**6.881**	**4.332**	**9.399**	**9.557**	**158 V**
Mutatie reserves	**3.532**	**4.205**	**1.680**	**461**	**- 1.219 N**
Resultaat	**1.614**	**0**	**1.337**	**4.271**	**2.934 V**

In de programmaverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering worden de verschillen gedetailleerd toegelicht. Ook voor de mutaties in de reserves worden per programma de verschillen toegelicht. Hierna lichten we de belangrijkste verschillen kort toe.

Surplus SPUK Oekraïne-opvang ontheemden
De specifieke uitkering voor de opvang van Oekraïense ontheemden heeft geresulteerd in een voordelig saldo van € 1.631.000 op basis van het normbedrag per bed. De ontvangen Rijksbijdrage was hoger dan de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Meeruitgaven jeugdzorg
De uitgaven binnen de jeugdzorg zijn gestegen door een toename van complexe zorgvragen en hogere tarieven.

Hogere Rijksuitkering Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz
De definitieve Rijksuitkering is hoger dan bekend was bij het opstellen van de halfjaarrapportage 2024. Daarnaast is er meer geld teruggevorderd dan begroot.

Voordelig saldo Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord
De MGR Sociaal Domein Limburg-Noord heeft 2024 met een positief resultaat afgesloten. Dit zorgt voor een hoger uit te betalen saldo aan de deelnemende gemeenten.

Hogere opbrengsten uit grondverkopen en pacht
Door gunstige marktontwikkelingen en extra verkopen is er een meeropbrengst gerealiseerd.

Verkoop grond LOG Montfort
De verkoop van de voorlaatste bedrijfskavel in het LOG Montfort leverde € 169.000 extra op.

Lagere kosten afvalverwerking
De positieve verschillen in de uitgaven bij afval zijn te verklaren door de variabele marktprijzen van afvalstromen zoals kunststoffen en oud papier karton. Met name bij kunststof en drankkartons zijn de kosten lager geweest dan verwacht.

Hogere leges omgevingsvergunningen
Het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen lag hoger dan verwacht, wat resulteerde in een meeropbrengst.

Storting in voorziening voor (voormalig) collegeleden en personele regelingen en verlofsaldi
In verband met verlofsparen, bovenwettelijk verlof en personele regelingen is € 248.000 toegevoegd aan de voorzieningen. Daarnaast heeft voor pensioenenrechten en wachtgeld van (voormalig) collegeleden een hogere storting plaatsgevonden van € 870.000.

Niet gerealiseerde stelpost efficiencyresultaat servicecentrum MER
De verwachte besparing binnen het servicecentrum MER is niet behaald. Dit komt door de hogere storting die de MER ook heeft moeten doen in de voorzieningen voor personeel.

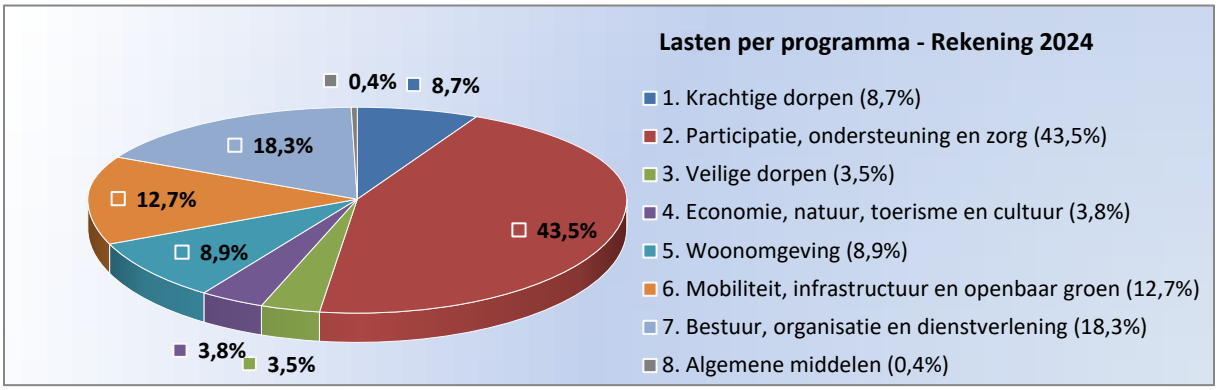
Gemeentefondsuitkering – effect decembercirculaire 2024
De effecten in de decembercirculaire 2024, zijn niet meer verwerkt in de begroting 2024.

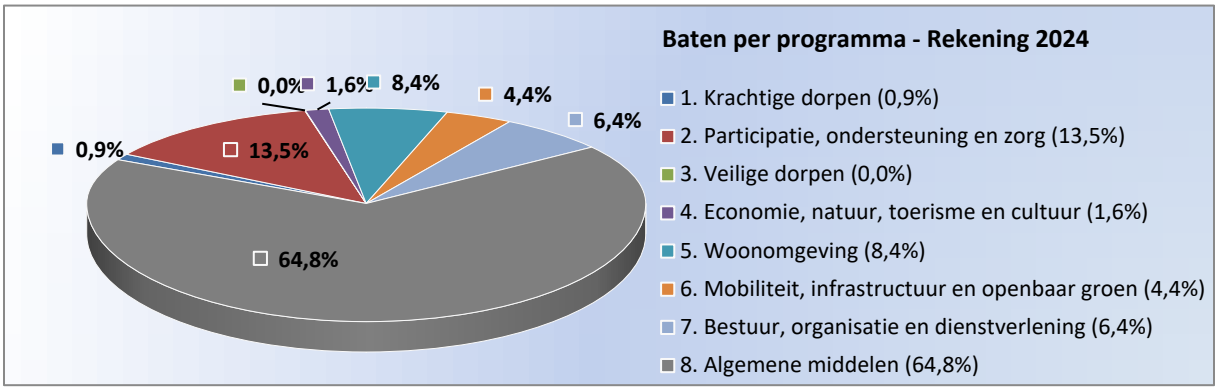
Rentevoordeel
Door een hogere opbrengst op het schatkistbankieren en de hogere rentekosten van de lening die in december 2023 nog is afgesloten, ontstaat een positief rente-effect.

Grafisch overzicht baten en lasten per programma

In onderstaande grafieken wordt in één oogopslag de verdeling van baten en lasten over de programma's gepresenteerd. De bedragen kunt u terugvinden in de kolom rekening 2024 van de vorige tabel.

De grafiek hieronder staan de verdeling van de lasten en baten per programma gevisualiseerd.

Roerdalen in Balans

Bij de voorbereiding van de begroting 2021-2024 bleek voor het eerst dat we een structureel tekort hadden dat toen op liep naar bijna € 3,5 miljoen. Gezien de omvang van het tekort is toen gekozen voor een aanpak waarbij de kwaliteit voor de gemeenschap overeind bleef en onze kernwaarden centraal bleven staan.

Om de tekorten in de periode 2021-2024 te dekken is toen een reserve “Afdekken te korten” gevormd die niet nodig is geweest. Deze hebben we bij halfjaarrapportage van 2024 dan ook volledig laten vrijvallen naar de algemene reserve.

Zoals al eerder in de begroting 2024 is aangegeven is de taakstelling bij het sociaal domein niet gerealiseerd. Wel is vanuit de omvorming gewerkt aan de uitbreiding van de basisondersteuning. Hiermee willen we de ingewikkelde hulp terugbrengen naar de menselijk maat. Terug naar wat de inwoner echt nodig heeft kijkend vanuit zijn eigen situatie. Ondanks dat we dit niet helemaal kunnen onderbouwen denken we wel dat door deze inzet de kosten minder snel gestegen zijn.

De taakstelling van investeren om te renderen is nu nog niet volledig gerealiseerd, maar we verwachten wel deze in de komende jaren te gaan realiseren. In 2024 heeft in ieder geval de verdere verledding van de verlichting plaatsgevonden, zowel van de straatverlichting als ook bij de voetbalvelden. In 2024 heeft de voorbereiding plaatsgevonden voor de businesscase voor het gemeentelijk zonnestation. Na de besluitvorming in de raad in april 2025, is de verdere uitwerking opgepakt.

In het kader van in control zijn we verder gegaan met de verbetering en vereenvoudiging van het planning & control proces met in de eerste helft van 2024 een kadernota waarin een betere aansluiting is gemaakt tussen inhoud en financiën.

Ondanks de inspanningen en effecten van Roerdalen in Balans werden we bij de begroting 2024 nog steeds geconfronteerd met een niet sluitend meerjarig perspectief. Daarom hebben we het traject *Roerdalen in Balans 2* gestart. In overleg met de gemeenteraad en een raadswerkgroep zijn in maart 2024 keuzemogelijkheden gepresenteerd om de begroting structureel sluitend te krijgen, zonder een beroep te doen op onze reserves. Dit is in de kadernota 2025 ook gelukt voor 2025, maar het meerjarig perspectief is nog steeds negatief. Weliswaar is dit een stuk lager dan begin 2021, maar gelet op de ontwikkelingen loopt het structurele tekort weer verder op. In de laatste maanden van 2024 hebben we een start gemaakt met het project “Gezond Financieel Perspectief”. Uit de bijeenkomsten met de raadswerkgroep is de conclusie gekomen dat het om te komen tot een structurele oplossing een kerntakendiscussie waarschijnlijk noodzakelijk is.

Voor Roerdalen in Balans hadden we naast de reserve voor de afdekking van de tekorten ook een reserve voor de uitvoering van het project. Deze reserve is maar voor de helft aangesproken. We willen deze reserve in stand houden om hier de kosten van het project “Gezond Financieel Perspectief” mee te bekostigen.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording met acht programma's is als volgt ingedeeld:

Sociaal domein; de mens centraal
1. Krachtige dorpen.
2. Participatie, ondersteuning en zorg.
3. Veilige dorpen.

Ruimtelijk domein; ruimtelijke ontwikkeling en (eu)regionaal ondernemerschap
4. Economie, toerisme en natuur.
5. Woonomgeving.
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen.

Dienstverlening en Bedrijfsvoering; sturingskracht
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening.
8. Algemene middelen.

Beleidsindicatoren
Gemeenten hanteren voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de programma's en de programmaverantwoording de beleidsindicatoren. Voor nadere informatie over deze indicatoren verwijzen we naar bijlage 2.

PROGRAMMA 1 KRACHTIGE DORPEN

Inleiding

Sociale samenhang, goede basisvoorzieningen en weerbare inwoners

Het programma Krachtige Dorpen gaat over sociale samenhang en leefbaarheid in Roerdalen. Het programma omvat de basisvoorzieningen zoals de school, de vereniging, het dorpshuis, het Sociaal team en het consultatiebureau. Het gaat om de mogelijkheden voor inwoners om elkaar te ontmoeten, zich te ontspannen en te ontplooien. Wij willen dat iedereen die dat wil, kan meedoen aan de samenleving en niemand wordt uitgesloten.
Dit programma gaat over het preventief versterken van de veerkracht en de weerbaarheid van mensen. Afgelopen jaren is er een netwerk van burgerinitiatieven ontstaan en zijn er steeds meer (collectieve) activiteiten voor inwoners, zoals een mantelzorgsalon, lotgenotencontact, en overwegingsgroepen. Steeds meer inwoners zijn betrokken geraakt en nemen verantwoordelijkheid. Er is een sterke relatie met wonen en leefomgeving. Programma 1 raakt het fundament van het sociaal domein: de sociale basis. Programma 1 en programma 2 (*participatie, ondersteuning en zorg*) vloeien deels in elkaar over en versterken elkaar, waarbij programma 1 vooral over de gemeenschap gaat en programma 2 over individuele en collectieve zorg en ondersteuning.

Beweging sociale basis

De beweging in de sociale basis komt voort uit de overtuiging dat we (te) ingewikkelde hulp kunnen terugbrengen naar de menselijke maat. Naar wat de inwoner echt nodig heeft, kijkend vanuit zijn eigen situatie. En hulp niet veraf, maar dichtbij georganiseerd. Om die reden hebben we de expertise en het netwerk van het Sociaal Team Roerdalen uitgebreid en zorgen we voor een goede borging, onder andere op het gebied van ervaringswerk en complexe problematiek. We investeren hiermee in een krachtige sociale basis.

Samen leren, samen doen

Ook investeren we in de samenwerking met de uitvoering door middel van het MER-brede project Samen doen, samen leren. Met dit project willen we de ingezette beweging delen en komen tot een gezamenlijke werkwijze met onze collega MER-gemeenten en uitvoeringsorganisatie MER SD.

Daarnaast werken we binnen dit programma in het kader van andere overheid en klein geluk, volgens de bedoeling aan burgerparticipatie. In dat kader experimenteren we met onze inwoners en hebben in 2024 samen gewerkt met ROC Gilde aan de experimentele opleiding Sociaal werker voor jongeren in de regio. Ook hebben we samen met inwoners gewerkt aan gezamenlijke ontmoetingsplekken voor iedereen. Hiervoor verwijzen we naar programma 7.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

We willen de weerbaarheid en veerkracht van onze inwoners vergroten en we zetten in op preventie. Er is een groter wordende groep kwetsbare mensen in de maatschappij. Door stapeling van problemen op het gebied van gezondheid, werk en inkomen, opvoeden en laaggeletterdheid kan de kwetsbaarheid en de ongelijkheid toenemen. Ook is er een kleine groep inwoners die niet zelfredzaam is. Wij ondersteunen de veerkracht en weerbaarheid van deze inwoners vanuit de visie van positieve gezondheid.

Positieve gezondheid gaat ervan uit dat mensen zelf verantwoordelijk zijn, maar dat zij met hulp hun weerbaarheid in kwetsbare situaties kunnen versterken. Positieve gezondheid gaat over de veerkracht op meerdere levensdomeinen: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. Daarnaast vergroten wij de inzet op preventie en preventieve maatregelen en vroegtijdig signaleren.

Tactische doelen

Versterken van de sociale basis			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Inzet van het gezond en actief leven akkoord	☺	☺	☺
Actie 2: Structurele inzet aanpak Welzijn op Recept	☺	☺	☺
Actie 3: Anders inrichten collectieve vormen van basisondersteuning	☺	☺	☺
Actie 4: Inzet van ervaringsdeskundigheid in de sociale basis	☺	☺	☺
Actie 5: Onderzoeken nieuwe aanpak jeugd en jongeren	😐	☺	☺
Actie 6: Roerdalen zijn we samen	☺	☺	☺
Actie 7: Ontmoetingsplek in samenhang met (burger)biebs	😐	☹	☹

Actie 1: Inzet van het gezond en actief leven akkoord
Van de taken die binnen GALA behoren wordt een aantal activiteiten/taken regulier uitgevoerd. De nieuw opgestarte activiteit Valpreventie loopt goed. Dankzij de eerste drie (goed bezochte) informatiebijeenkomsten zijn alle trainingen in het kader van Valpreventie volgeboekt.
We hebben ingezet op een gezonde en vitale samenleving waarin iedereen kan meedoen. Dit hebben we samen met diverse maatschappelijke partners gedaan, zoals u kunt teruglezen in verderop bij doel 2, actie 2. Deze beweging sluit aan op de in Roerdalen ingezette beweging naar een sterke sociale basis. De invulling en uitvoering van de verschillende thema's verloopt in hoofdlijnen volgens planning. De middelen zijn volledig ingezet.

Actie 2: Structurele inzet aanpak Welzijn op Recept
We zien in de inzet van Welzijn op recept een positieve ontwikkeling. Het afgelopen jaar zijn 99 inwoners doorverwezen naar Welzijn op recept door alle (zes) huisartspraktijken. Van deze 99 inwoners heeft bijna de helft nog nooit hulp gehad. Dit betekent dat we met de inzet van de welzijnscoach een groep inwoners bereiken die anders buiten beeld waren gebleven ondanks ze hulpvragen hadden. 91% is succesvol geholpen door deze inzet. Ook hebben er gesprekken met zorgverzekeraars plaatsgevonden op regionaal niveau (IZA tafel). Daarin zijn vorderingen zichtbaar maar hebben nog niet geleid tot concrete (financiële) afspraken.

Actie 3: Anders inrichten collectieve vormen van basisondersteuning
De hernieuwde aanpak van de Huiskamerplus is geëvalueerd en de doorontwikkeling wordt samen met het Sociaal Team Roerdalen verder opgepakt.
Naast de lopende pilots in de basisondersteuning zijn we gestart met een haalbaarheidsonderzoek naar een Mensontwikkelbedrijf (MOB). Eind 2024 is dit onderzoek gestart in samenwerking met een extern bureau. De resultaten hiervan leggen we aan u voor in juli 2025.
Zie hiervoor ook programma 2.

Actie 4: Inzet van ervaringsdeskundigheid in de sociale basis
De inzet van de pilot ervaringsdeskundigheid in de sociale basis is verlopen zoals gewenst en is vanaf 2025 structureel gemaakt. Er zijn twee overwegingsgroepen in Roerdalen, geleid door lokale ervaringswerkers. Ook werken de professionals van het Sociaal team samen met ervaringsdeskundigen.

Actie 5: Onderzoeken nieuwe aanpak jeugd en jongeren
Alle input om te komen tot een visie is opgehaald en gedeeld en besproken met de gemeenteraad en jongeren in september 2024. Deze input vormt de basis voor de keuzes die in 2025 worden gemaakt ten aanzien van de aanpak jeugd en jongeren en ook de herijking van het accommodatiebeleid.

Actie 6: Roerdalen zijn we samen
In 2024 is het concept Mensenbieb samen met bibliotheek Bibliorura uitgevoerd in de Geluksweek en in de Boekenweek. Dit concept maakte ontmoetingsmogelijkheden tussen inwoners met verschillende achtergronden mogelijk. De Mensenbieb heeft bijgedragen aan het samenbrengen van inwoners van Roerdalen doordat mensen met elkaar in gesprek zijn gegaan en daardoor bijdragen aan verbinding en meer wederzijds begrip in onze samenleving. Daarnaast hebben we de campagne ‘Roerdalen zijn we samen’ ontwikkeld, waarbij de verhalen van nieuwe inwoners hun verhaal zijn opgetekend en via de gemeentelijke kanalen zijn verspreid. Dit concept krijgt in 2025 een vervolg vanuit het Sociaal Team Roerdalen.

Actie 7: Ontmoetingsplek in samenhang met (burger)biebs
De wettelijke verplichting om te om te zorgen voor een lokale bibliotheekvoorziening op basis van cofinanciering (80% rijk en 20% gemeente) is nog niet gerealiseerd. We willen de gewenste bibliotheekvoorziening (door)ontwikkelen in samenwerking met de burgerbiebs. Dit vraagt om een uitzondering op de wettelijke verplichting vanuit het Rijk. Dit hebben wij als gemeente op vele manieren kenbaar gemaakt, tot nu toe zonder succes.

Inwoners in een kwetsbare situatie worden weerbaarder, méér bewust van de eigen invloed op gezondheid en ontwikkelen veerkracht en vaardigheden.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Bevorderen van een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving	☺	☺	☺
Actie 2: Vitaal ouder worden	☺	☺	☺

Actie 1: bevorderen van een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving
Het programma HealthyLIFE is in 2024 doorontwikkeld. De samenwerking tussen de betrokken partners is versterkt. De koppeling met het lokale beweegaanbod wordt zo veel mogelijk gemaakt.

Actie 2: Vitaal ouder worden
Het project valpreventie is uitgerold en de eerste inwoners van Roerdalen kunnen deelnemen aan een van de geschikte interventies, nadat ze zijn doorverwezen vanuit de screening. In 2024 zijn de eerste informatiemiddagen over valpreventie georganiseerd in Melick en Posterholt. Hier zijn de lokale seniorenverenigingen nauw bij betrokken. Vanuit de bijbehorende screening zijn de eerste groepen gestart met de interventie 'Vallen Verleden Tijd'.

In samenwerking met de meeste Roerdalense fysiotherapiepraktijken is de Coöperatie 'Verenigde Zorgverleners Roerdalen' opgericht. Voor de verdere uitrol wordt ingezet op een multidisciplinaire aanpak. Andere zorgverleners worden steeds intensiever betrokken in deze aanpak. Dit zijn onder andere ergotherapeuten, podotherapeuten, diëtisten en apothekers. Verder zijn huisartsen en wijkverpleegkundigen geïnformeerd over de opzet van dit programma.

Bevordering samenwerking partners sociale basis			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Samen doen, samen leren	☺	☺	☺
Actie 2: Koppeling formele en informele zorg	☺	☺	☺

Actie 1: Samen doen, samen leren (MER Breed project)
In onze huidige manier van (samen)werken binnen het sociaal domein bepalen regels en wetten vaak in eerste instantie of en zo ja, welke ondersteuning er wel of niet gegeven kan worden. Deze manier van (samen)werken biedt echter niet meer altijd de juiste oplossingen. We werken samen met onze collega MER gemeenten en het servicecentrum MER SD aan een andere werkwijze en gedrag dat daarbij hoort. Waarbij regels ondergeschikt zijn aan bedoeling en resultaat. Vanuit het perspectief van de inwoner en een mensbeeld dat uitgaat van vertrouwen.

In 2024 hebben we samen met een voorlopersgroep uit de vier organisaties een aanzet gemaakt voor deze nieuwe werkwijze. Beleid en uitvoering hebben samen gewerkt aan een viertal thema's, met als resultaat een voorstel voor de verdere implementatie van het project. Dit voorstel is eind 2024 door de vier bestuurders omarmd en wordt in 2025 door de vier organisaties verder doorontwikkeld.

Actie 2: Koppeling formele en informele zorg
In 2024 is het Informeel Zorg Platform verder versterkt. Er zijn een aantal themabijeenkomsten georganiseerd waarbij de nadruk lag op het delen van kennis en ervaringen. Partijen weten elkaar steeds beter te vinden.

Reguliere werkzaamheden

- Onderwijs (voor- en vroegschoolse educatie, leerplicht, leerlingenvervoer);
- Subsidiebeleid;
- Accommodatiebeleid;
- Gezondheidsbeleid (GGD, positieve gezondheid, GALA, IZA);
- Kinderopvang;
- Samenwerking MER en overige partijen (zie ook paragraaf verbonden partijen);
- Ondersteuning van inwoners initiatieven;
- Bevorderen inwonersparticipatie;
- Mantelzorgbeleid.

Financieel

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 5.506	- 6.415	- 6.576	- 6.384	192 V
Baten	725	770	843	700	- 142 N
Saldo van baten en lasten	**- 4.782**	**- 5.646**	**- 5.734**	**- 5.684**	**50 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	394	432	482	469	- 13 N
Mutatie reserves	**394**	**432**	**482**	**469**	**- 13 N**
Resultaat	**- 4.388**	**- 5.213**	**- 5.252**	**- 5.215**	**37 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Extra kosten voor het gebruiks gereed maken van 't Sweeltje en 't Ploensjbad.	- 41 N
De bouw van MFA Vlodrop is gestart maar nog niet afgerond. Hierdoor is geen exploitatiebijdrage betaald.	36 V
De werkelijke kosten voor gas, elektra en beheerkosten van de brede school Herkenbosch zijn lager dan begroot.	42 V
Gemeenten hebben de wettelijke verantwoordelijkheid om een netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen in stand te houden (op basis van bekostiging 80% Rijk - 20% gemeente). Roerdalen doet dit via 6 burgerbibliotheken en een subsidie aan Bibliorura. In 2024 hebben wij een SPUK aangevraagd voor de verdere doorontwikkeling van onze bibliotheekvoorziening. De minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen heeft deze aanvraag echter afgewezen omdat onze invulling, in de ogen van de minister, niet voldoet aan de wet. Zie ook nadeel bij baten.	275 V
Het aantal sociaal medische indicaties (peuterspeelzaalwerk) is gestegen. Dit leidt tot hogere uitgaven.	- 49 N
Totaal lasten	**263 V**
Baten	
Het door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verstrekte voorschot inzake de SPUK 'Stimulering sport' blijkt te hoog. Dit verschil wordt teruggevorderd door het Rijk.	- 27 N
Wettelijke verantwoordelijkheid voor het in stand houden van openbare bibliotheekvoorzieningen. Zie toelichting bij lasten.	- 220 N
Totaal baten	**- 247 N**
Mutatie reserves	
Door vertraging van de verbouwing van de Blokhut in Vlodrop zijn er nog geen kapitaallasten berekend. Doordoor vindt er ook geen onttekking aan de resrve plaats.	- 13 N

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Totaal mutatie reserves	**- 13 N**
Overige afwijkingen	34 V
Totaal afwijkingen	**37 V**

PROGRAMMA 2 PARTICIPATIE, ONDERSTEUNING EN ZORG

Inleiding

Programma 2 gaat over de ondersteuning van inwoners met een hulpvraag. Wij gaan daarbij uit van nabijheid, maatwerk en empathie. We sturen op dorpsgericht en integraal samenwerken van professionals en vrijwilligers. Dit wordt de insteek van alle professionals in het sociaal domein in Roerdalen. In 2024 heeft de focus gelegen op de thema's *jeugd* en *bestaanszekerheid*. De mentale gezondheid van jeugdigen toont een neerwaartse trend. Dit is een landelijk zorgelijke ontwikkeling bij stijgende kosten in de jeugdzorg. Het beroep op gespecialiseerde jeugdzorg is onverminderd hoog. We hebben een stijging gezien van jongeren die een beroep op de jeugdhulp doen. En zien we dat er sprake is van steeds zwaarder wordende problematiek.

Er zijn steeds meer ouderen in onze gemeente. Dat vraagt naar de toekomst toe om aanpassingen van de woningvoorraad. Ook andere doelgroepen hebben een zorgvraag waar geschikte woonvormen voor nodig zijn. *In programma 5* gaan we in op de acties rondom onze visie op wonen en zorg.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Zelfredzame inwoners die kunnen deelnemen in de samenleving

We zien bestaanszekerheid als een brede maatschappelijke opgave. Met de aanpak van deze opgave zijn we in 2024 samen met inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers, gestart. Met ondersteuning van Zuyd Hogeschool, was er ruimte voor innoveren, transformeren, leren en experimenteren. Er zijn gemeente-brede bijeenkomsten geweest, er is een burgerconsultatie gedaan en er zijn gesprekken gevoerd met bestaande groepen en organisaties in de Roerdalense samenleving die zich al inzetten voor het vergroten van de bestaanszekerheid.

We willen inzetten op een eenduidige aanpak naar de inwoner met een (financiële) hulpvraag. Dit betekent achter de schermen een alliantie met een gezamenlijk afgestemd aanbod en samenwerking. De inwoner wordt door één persoon begeleid, dat kan een professional of vrijwilliger zijn. Deze aanpak werken we in 2025, ook samen met inwoners, verder uit.

Bestaanszekerheid is het kunnen vinden van rust en ruimte om je als mens te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Voorwaarden voor bestaanszekerheid zijn: voldoende en voorspelbaar inkomen, betaalbaar wonen, toegang tot betaalbare zorg en de mogelijkheid om een financiële buffer op te bouwen voor onverwachte uitgaven.

Tactische doelen

Inwoners hebben de rust en ruimte om zich te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Wij creëren bewustwording rondom bestaanszekerheid	☺	☺	☺
Actie 2: Wij herzien ondersteuningsregelingen en voegen deze samen waar nodig	☹	☹	☹
Actie 3: Wij zetten in op begeleiding en nazorg door het sociaal team en ervaringsdeskundigen	☺	☺	☺

Actie 1: Wij creëren bewustwording rondom bestaanszekerheid
We zien bestaanszekerheid als een brede maatschappelijke opgave. Deze opgave pakken wij samen met de Roerdalense samenleving aan.

In 2024 hebben we projectmatig, samen met inwoners en met ondersteuning van Zuyd Hogeschool, de Roerdalense definitie en meerjarenagenda ontwikkeld. Het visiedocument dat hieruit is ontstaan, is voorgelegd aan uw raad.
Het project bestond uit de volgende onderdelen: een documentenstudie van relevante beleidskaders- en documenten, vier bijeenkomsten, en een digitale burgerraadpleging. Hieruit zijn verschillende deelprojecten ontstaan waar we de komende jaren, samen met inwoners uitvoering aan geven.

Actie 2: Wij herzien ondersteuningsregelingen en voegen deze samen waar nodig
We hebben een eerste verkenning afgerond. Uit de verkenning is gebleken dat er behoefte is aan eenvoudige ondersteuningsregelingen. De uitwerking hiervan loopt samen met de opgave Bestaanszekerheid. Deze actie voeren we samen met inwoners en onze collega MER-gemeenten in 2025 uit.

Actie 3: Wij zetten in op begeleiding en nazorg door het Sociaal Team en ervaringsdeskundigen
Loopt volgens planning. De thema bijeenkomsten Bestaanszekerheid hebben gezorgd voor een brede bekendheid bij inwoners en een grotere zichtbaarheid van het Sociaal Team en de ervaringswerkers.

Mensen met een hulpvraag kunnen makkelijk terecht, worden sneller en beter geholpen en voelen zich gehoord.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Structurele inzet praktijkondersteuner en GGZ-expertise jeugd in de basisondersteuning bij de huisarts	☺	☺	☺
Actie 2: Extra inzet op de versteviging van de maatschappelijke begeleiding van statushouders	☺	☺	☺
Actie 3: Gerichte extra inzet voor mensen met complexe problematiek (doorbraakmethode)	☺	☺	☺
Actie 4: Beter passend aanbod jeugd en Wmo	☺	☺	☺
Actie 5: Doorontwikkeling participatie	☺	☺	☺
Actie 6: Herontwerp arbeidsmarktregio	☺	☺	☺

Actie 1: Structurele inzet praktijkondersteuner GGZ jeugd in de basisondersteuning bij de huisarts
De inzet van de praktijkondersteuner bij de huisarts wordt als positief ervaren door inwoners. Financieel gezien is er sprake van een positieve afwijking omdat de inzet van de praktijkondersteuner gefinancierd wordt uit IZA (Integraal Zorg Akkoord).

Actie 2: Extra inzet op de versteviging van de maatschappelijke begeleiding van statushouders
Dit loopt conform planning. Er zijn in samenwerking met Vluchtelingenwerk zelfs meer vrijwilligers geworven dan verwacht en de inlooppunten zijn goed bezocht. Daarnaast zorgt deze extra inzet ook voor goede begeleiding voor de nieuwe buren in de tijdelijke woningen.

Actie 3: Gerichte extra inzet voor mensen met complexe problematiek (doorbraakmethode)
De doorbraakmethode is afgelopen jaar ingebed in onze eigen organisatie. Ketenpartners kennen de doorbraakmethode en leveren passende casuïstiek aan. We hebben een doorbreekteam met mandaat, de doorbreker vervult hierin een kartrekkersrol. In 2025 zullen we de aanpak in gezamenlijkheid met de overige MER gemeenten oppakken.

Actie 4: Beter passend aanbod jeugd en Wmo
Woningaanpassingen
Voorafgaand aan een aanbestedingstraject voor Wmo woningaanpassingen is recent een markconsultatie ingezet. Doel van de aanbesteding is het kunnen maken van vaste prijsafspraken (ontwikkeling van een prijzenboek), terugdringen administratieve lasten en gemak voor de inwoners en stakeholders (woningcorporatie).

Hulp bij het huishouden
Inmiddels zijn de MER-gemeenten aangesloten bij de HBH-overeenkomsten van Midden-Limburg West. Dit met het oog op de toenemende samenwerking binnen de regio en het hebben van voldoende slagkracht richting de aanbieders.

Toezicht
Gemeenten hebben de wettelijke verplichting gekregen om tijdig passende zorg en ondersteuning te organiseren wanneer inwoners tijdelijk of langdurig hulp nodig hebben.
Recent zijn twee toezichthouders voor de regio Midden-Limburg aangesteld voor kwaliteit en rechtmatigheid WMO en voor rechtmatigheid jeugd. Zij voeren verschillende vormen van toezicht uit: structureel, preventief, proactief en reactief.

Actie 5: Doorontwikkeling participatie
We willen graag dat in Roerdalen iedereen mee kan doen. Ook als het gaat om (vrijwilligers)werk en inkomen. De gemeente is aan zet om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt naar passend werk te begeleiden. De overgang van Westrom naar 'Doon' eind 2024 is mede de aanleiding geweest om te kijken of een lokaal Mensontwikkelbedrijf (MOB) ook in Roerdalen haalbaar in wenselijk.

Eind 2024 is door bureau Wise Up het haalbaarheidsonderzoek gestart naar de mogelijkheden voor een MOB in Roerdalen. Zij verzamelen relevante informatie, voeren gesprekken en houden interviews. Op basis van de resultaten werkt het bureau verschillende scenario's (incl. businesscase) uit. In Q2 2025 bespreken we de resultaten met uw raad, waarna er begin juli een besluit volgt over de voortgang.

Actie 6: Herontwerp arbeidsmarktregio
Binnen de Arbeidsmarktregio Midden-Limburg streven we naar een wendbare en weerbare arbeidsmarkt, waarin we werkenden, werkzoekenden en werkgevers ondersteunen en stimuleren bij het ontwikkelen van talent en het realiseren van een duurzame match op de arbeidsmarkt, in partnerschap met relevante partijen. Vanuit deze visie werkt AMR ML samen met alle relevante partners intensief samen aan een toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur en dienstverlening in de regio Midden-Limburg. Dit loopt volgens planning.

Wat hebben we nog meer gedaan?

In het afgelopen jaar zijn er aanzienlijke inspanningen geleverd om de opvang van Oekraïense vluchtelingen binnen onze gemeente te organiseren en te optimaliseren.
Wij zorgen zowel voor de maatschappelijke begeleiding als de huisvesting van de vluchtelingen. Het merendeel van de vluchtelingen is inmiddels in staat om in hun eigen inkomen te voorzien en is niet meer afhankelijk van leefgeld. Dit is een belangrijke stap in de integratie van de vluchtelingen en heeft de druk op gemeentelijke voorzieningen verminderd.
Voor de huisvesting is veel werk verricht met het project flexwoningen. Deze flexwoningen vormen een belangrijk onderdeel van de overgang van tijdelijke opvanglocaties, zoals de Koezoep, naar meer permanente huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen. We hebben met elkaar gezorgd voor een snelle en efficiënte opzet, waarbij we de betrokkenheid van verschillende partners en de gemeenschap zelf hebben benut. De overstap naar deze flexwoningen is met veel enthousiasme ontvangen door de huidige bewoners, die de overgang als positief ervaren. Op dit moment zijn de flexwoningen in 4 kernen gereed, de laatste 2 kernen volgen nog in 2025. (zie ook programma 5).

De uitgaven die wij doen in het kader van de opvang worden door het Rijk vergoed middels een specifieke uitkering. Deze vergoeding vindt op drie manieren plaats:
1. Leefgeld voor vluchtelingen die nog geen eigen inkomen hebben
2. Transitiekosten voor de realisatie van flexwoningen
3. Een normbedrag voor de maatschappelijke ondersteuning en huisvestingskosten (bv huur) (normbedrag per bed per dag).
Gemeenten mogen een eventueel surplus van het ontvangen normbedrag behouden. Het Rijk rekent alleen de daadwerkelijke kosten voor leefgeld en transitiekosten af. De kosten voor maatschappelijke begeleiding zijn gelijk gebleven aan de voorgaande jaren, terwijl er door het gereed komen van de flexwoningen meer bedden beschikbaar zijn. Roerdalen houdt 1,6 miljoen over op het normbedrag. We komen bij de raadsbehandeling van de jaarrekening met een voorstel voor bestemming van dit overschot. De realisatie van de laatste twee locaties flexwoningen zal hier in ieder geval onderdeel van uitmaken.

Reguliere werkzaamheden

De reguliere werkzaamheden in dit programma houden verband met het organiseren van formele ondersteuning voor onze kwetsbare inwoners op het gebied van jeugd, Wmo, participatie, werk en inkomen en arbeidsmarkt.

- Beleid werk en inkomen;
- Arbeidsmarktbeleid;
- Begeleiding statushouders en migranten;
- Aanpak bemoeizorg;
- Ondersteuning mantelzorg;
- Beleid en inkoop jeugd;
- Beleid en inkoop wmo.

Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)
In 2024 heeft de gemeente Roerdalen een tekort van € 453.951 op het BUIG-budget gerealiseerd. Dit tekort is grotendeels veroorzaakt door een toename van het aantal langdurige uitkeringen, een hogere gemiddelde uitkeringsduur en de stijging van het wettelijk minimumloon. Daarnaast zien we een toename van kwetsbare doelgroepen met complexe problematiek, zoals statushouders, jongeren zonder startkwalificatie en inwoners met psychische beperkingen. De uitstroom naar werk blijft achter door de krapte op de arbeidsmarkt en de complexiteit van de casuïstiek.

Om dit tekort structureel terug te dringen, zijn diverse maatregelen genomen. Intern is geïnvesteerd in preventieve poortbeoordeling, doelgroepgerichte teams (jongeren en statushouders), intensieve klantbegeleiding en financiële stimulansen zoals uitstroom- en waarderingspremies. Extern werkt Roerdalen onder andere mee aan de regionale pilot Jongeren in Beeld en wordt samengewerkt met werkgevers via het Werkgeversservicepunt Midden-Limburg.

Het beoogde effect van deze aanpak is een structurele verlaging van het aantal langdurige uitkeringen, een gerichtere ondersteuning van kwetsbare doelgroepen en het bevorderen van duurzame participatie. De voortgang wordt gemonitord via kwartaalrapportages en de Divosa Benchmark.

Financieel

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 30.020	- 26.952	- 35.212	- 31.804	3.408 V
Baten	8.451	5.519	11.171	10.356	- 815 N
Saldo van baten en lasten	**- 21.569**	**- 21.433**	**- 24.041**	**- 21.448**	**2.593 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	707	20	669	414	- 256 N
Mutatie reserves	**707**	**20**	**669**	**414**	**- 256 N**
Resultaat	**- 20.862**	**- 21.413**	**- 23.372**	**- 21.034**	**2.337 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Participatie	
De uitgaven die betaald worden uit de specifieke uitkering Wet Inburgering 2021 zijn lager dan de door het Rijk toegekende uitkering. Dit restant wordt gereserveerd voor 2025. Zie ook baten.	437 V
De uitgaven in het kader van de opvang van Oekraïnse vluchtelingen, gemeentelijke en particuliere opvang, worden in rekening gebracht bij de Rijsoverheid. Het Rijk betaald gemeenten een normbedrag per bed per dag. De kosten zijn lager dan de vergoeding. Gemeenten mogen een eventueel surplus houden. Leefgeld en transitiekosten worden echter afgerekend met het Rijk op basis van daadwerkelijke kosten. Zie ook baten.	2.231 V
In 2024 is, vanuit de Algemene reserve, geld beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek MOB. Dit onderzoek is gestart eind 2024 maar loopt door in 2025. Dit restant budget wordt overgeheveld naar 2025. Zie ook mutatie reserves.	93 V
De kosten inzake re-integratie zijn gestegen vanwege meer reiskosten van inburgeraars, alternatieven voor inzet WSP, toenemende klanten met loonkostensubsidie, inzet jobcoach en een intensievere aanpak van de doelgroep jongeren.	- 83 N

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
In 2024 is marginaal minder uitgegeven aan bijstandsuitkeringen, IOAW en IOAZ dan geraamd.	42 V
De ontvangen aflossingen van de verstrekte TOZO leningen worden afgedragen aan het Rijk. Zie ook baten.	32 V
Hulp aan gedupeerden van de toeslagenaffaire. Deze kosten worden gedeclareerd bij het Rijk. Zie ook baten.	- 38 N
Het opsporen van stille armoede maakt integraal onderdeel uit van de bredere opgave rondom bestaanszekerheid. De opvolging van deze taak is dan ook expliciet verankerd binnen de betreffende opgave. De overgebleven middelen uit het amendement worden niet langer aangesproken en blijven derhalve behouden binnen de algemene reserve.	30 V
De inzet van de reserve Armoedefonds is in 2024 lager dan verwacht. Het budget wordt gereserveerd om invulling te geven aan de uitwerking van het visiedocument en de agenda Bestaanszekerheid, zoals voorgelegd aan uw raad.	134 V
De uitgaven die betaald worden uit de SPUK Aanpak Energiearmoede zijn lager dan de door het Rijk toegekende uitkering. Dit restant wordt gereserveerd voor 2025. Zie ook baten.	245 V
Wmo	
De ondersteuning vanuit MER-SD aan het sociaal team, is in 2024 minder geweest vanwege personele ontwikkelingen. Lagere inzet betekent ook lagere lasten.	35 V
Het subsidiejaar 2023 voor de pilot doorbraak is afgerekend in 2024. Vanwege vertragingen bij de opstart van deze pilot en diverse ontwikkelingen bleek de aanvankelijk verstrekte subsidie te hoog. Dit is afgerekend en zorgt voor een incidenteel voordeel in 2024.	39 V
De kosten in het kader van woonvoorzieningen zijn achtergebleven bij de verwachting. Een voorspelling doen hiervoor is erg moeilijk. De kosten wisselen sterk per jaar, afhankelijk van de vragen die binnenkomen. Per toekenning kan het bedrag enorm variëren. Woningaanpassingen zijn maatwerk. Vooraf is niet aan te geven of een woningaanpassing enkele tonnen kost of enkele duizenden euro's. Het streven blijft de goedkoopst mogelijke, passende oplossing.	65 V
De aanzuigende werking op maatwerkvoorzieningen Wmo door de landelijke invoering van het abonnementstarief, waaronder hulp bij het huishouden, is nog steeds zichtbaar. Tevens zorgt de toenemende vergrijzing voor meer aanvragen, deze aanvragen zijn vaak complexer van aard en duurder. Begrotingstechnisch is deze trend vertaald, echter iets te hoog.	76 V
Stijging kosten PGB Wmo begeleiding. Er is in 2024 een toename geweest in het aantal cliënten ten opzichte van 2023: van 29 naar 34 cliënten (circa 15%). Daarnaast zijn de tarieven 'niet-naaste familieleden begeleiding' en niet-zorgprofessionals in loondienst begeleiding' gestegen.	- 81 N
Jeugd	
Hogere jeugdlasten. De zorg-mix en zorg volume veranderen voortdurend en prijzen blijven stijgen. Deze factoren zorgen voor een afwijking ten opzichte van de begroting.	- 200 N
Lagere uitvoeringskosten Jeugd ten gevolge van personele ontwikkelingen van het team Midden-Limburg Oost.	36 V

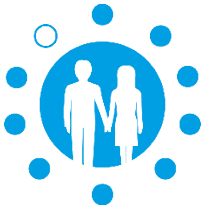
bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Het onderzoek naar het bestaansrecht van een lokaal behandelteam heeft niet plaatsgevonden en de kosten van het expertteam zijn lager dan verwacht.	33 V
Onderwijs	
De kosten voor leerlingenvervoer vallen iets lager uit dan verwacht. Sinds augustus 2024 is Omnibuzz de vervoerder en heeft een aanname van de kosten plaats gevonden. De werkelijke kosten zijn iets lager dan de begrote kosten.	30 V
De uitgaven die betaald worden uit de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid zijn lager dan de door het Rijk toegekende uitkering. Dit restant wordt gereserveerd voor 2025. Zie ook baten.	134 V
Totaal lasten	**3.290**
Baten	
Participatie	
SPUK Wet inburgering 2021. Zie toelichting bij lasten.	- 437 N
SPUK Opvang Oekraïnse vluchtelingen. Zie toelichting bij lasten.	- 600 N
De definitieve Rijksuitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz voor het bekostigen van de Participatiewet en overige uitkeringen is aanmerkelijk hoger dan bekend was bij het opstellen van de halfjaarrapportage 2024. Daarnaast is er meer geld teruggevorderd dan begroot.	366 V
Omdat er nauwelijks Bbz leningen zijn verstrekt zijn er geen vorderingen ontstaan. Zie toelichting bij lasten.	- 65 N
De ontvangen aflossingen van de verstrekte TOZO leningen worden afgedragen aan het Rijk.	- 30 N
SPUK Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek. Zie toelichting bij lasten.	38 V
SPUK Aanpak Energiearmoede. Zie toelichting bij lasten.	- 245 N
Wmo	
Het voordelige saldo, gebaseerd op de concept jaarrekening 2024, van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg Noord; Beschermd wonen is hoger dan bekend was bij de halfjaarrapportage 2024.	117 V
Jeugd	
De kosten van de praktijkondersteuner jeugd zijn grotendeels betaald vanuit de SPUK IZA. Deze SPUK wordt uitgevoerd door centrumgemeente Venlo. Eind 2024 werd via de gemeente Venlo bekend dat er nog mogelijkheden waren om kosten bij hun te declareren. Dit zorgt voor dit incidentele voordeel.	91 V
Onderwijs	
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid; reservering voor 2024. Zie toelichting bij lasten.	- 134 N
Totaal baten	**- 899 N**
Mutatie reserves	
Niet onttrekken kosten inzake onderzoek naar MOB aan Algemene reserve.	- 93 N
Lagere kosten opsporen stille armoede aan Algemene reserve.	- 28 N

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lagere onttrekking aan reserve Armoedebestrijding.	- 134 N
Totaal mutatie reserves	**- 255 N**
Overige afwijkingen	201 V
Totaal afwijkingen	**2.337 V**

PROGRAMMA 3 VEILIGE DORPEN

Inleiding

Wij streven ernaar om een omgeving te creëren die vrij is van geweld en criminaliteit, een plek waar inwoners met trots en vertrouwen kunnen wonen. Dit betekent het minimaliseren van criminaliteit en het bevorderen van een algemeen gevoel van veiligheid onder de bewoners. Wij willen hierin verder gaan dan reactief optreden en ons focussen op preventieve maatregelen en bewustwordingsprogramma's.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

In 2024 heeft het programma "Veilige dorpen" zich gericht op het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in onze dorpen. De genomen acties omvatten het verstrekken van veiligheidsinformatie en -middelen aan inwoners, het implementeren van brandpreventiemaatregelen, het vergroten van bewustwording en meldingsbereidheid bij veiligheidsproblemen, het bestuurlijk aanpakken van ondermijning en het onderhouden van AED's. Opvallend daarbij is dat de werkdruk hoog blijft door de voortdurende veranderingen in het veiligheidsdomein, die extra inzet en alertheid vereisen. In het bijzonder vroeg complexe casuïstiek onze aandacht, zoals de dumping van drugsafval, bijtincidenten, de bestrijding van illegale activiteiten op vakantieparken en personen met onbegrepen gedrag in onze dorpskernen.

Tactische doelen

Samen met onze veiligheidspartners voorkomen en beperken we de risico's dat inwoners slachtoffer worden van criminaliteit of overlastsituaties. Waar mogelijk beëindigen we de situatie.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: We voorzien onze inwoners van de nodige informatie en middelen om proactieve maatregelen te nemen tegen criminaliteit en onveiligheid. Daarbij steunen we burgerinitiatieven die bijdragen aan de veiligheid in onze dorpen.	☺	☺	☺
Actie 2: We richten ons op het versterken en implementeren van brandpreventie, niet alleen binnen onze gemeenschap, maar ook daarbuiten, met bijzondere nadruk op grensoverschrijdende initiatieven.	☺	☺	☺
Actie 3: Vergroten bewustwording en meldingsbereidheid over veiligheid en leefbaarheid onder inwoners.	☺	☺	☺
Actie 4: Verstevigen bestuurlijke aanpak ondermijning.	☺	☺	😐
Actie 5: Onderhoud AED's.	☺	😐	☺

Toelichting

Actie 1: Inwoners voorzien van informatie en middelen
Geïnspireerd door de successen elders in de regio en de impact van het project Veilig Ondernemen Parkstad, ging op 19 maart 2024 het project Kiek Oet van start. De kern van dit initiatief draait om het erkennen dat veiligheid een gezamenlijke inspanning vereist. Het bevorderen van samenwerkingsverbanden zoals Keurmerken Veilig Ondernemen en het aanmoedigen van meldingsbereidheid onder ondernemers stond centraal. Want menig ondernemer herkent verdachte situaties niet, ervaren zelden iets meldenswaardigs of denken dat melden toch geen verschil maakt. Het doel van dit project is het creëren van een cultuur waarin elke melding telt en iedereen zich betrokken voelt bij de veiligheid van hun gemeenschap. We organiseerden verschillende dagen, voor ambtenaren, inwoners en ondernemers, waar interactief aandacht werd geschonken aan het thema ondermijning. Echter, om meer impact te realiseren, zou de aandacht structureler en langduriger moeten zijn.

Actie 2: Versterken en implementeren van brandpreventie
Wij hebben ons ingezet voor grensoverschrijdende samenwerking in bosbrandpreventie. De geplande subsidieaanvraag voor Interreg VI-A natuurbrandmanagement is eind 2024 toegewezen, met de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) als onze Lead-partner. Het voorlichtingsprogramma Brandveilig Leven van de Risk Factory blijft een onmisbare schakel. De Risk Factory heeft opnieuw haar scenario’s uitgebreid, mede gericht op leerlingen van het voortgezet onderwijs. Deze scenario's behandelen thema's als klimaatadaptatie, ondermijnende criminaliteit, mentale gezondheid, online bedreigingen, fysieke veiligheid en waarden en talenten.

Actie 3: Vergroten bewustwording en meldingsbereidheid over veiligheid en leefbaarheid onder inwoners
Op 14 november 2023 zijn we gestart met een BOA-spreekuur. Tot het voorjaar van 2024 werd dit spreekuur regelmatig bezocht, maar daarna zagen we een afname in het aantal inwoners dat er gebruik van maakte. Vervolgens is besloten de pilot te beëindigen, wat we via onze communicatiekanalen aan onze inwoners hebben meegedeeld.

De samenwerking met Meld Misdaad Anoniem is voortgezet, waarbij regelmatig meldingen binnenkomen die bijdragen aan het signaleren en aanpakken van criminaliteit. Zo leidde een melding tot een politieonderzoek, waarbij drugshandel in een woning werd aangetroffen. Dit resulteerde in de sluiting van de woning.

Vanaf 2024 kunnen inwoners een klacht indienen of een melding maken over ongewenst huurgedrag bij het Meldpunt Goed Verhuurderschap van het Servicecentrum MER.

Actie 4: Verstevigen bestuurlijke aanpak ondermijning
Tot en met oktober is er intensief gewerkt om het ACT! Interventieteam Midden-Limburg operationeel te krijgen. In de maanden daarna zijn er diverse controles uitgevoerd, waarvan één in onze gemeente. Door toezicht te houden op panden waar mogelijk criminaliteit plaatsvond, lieten gemeenten en partners zien dat ze alert en daadkrachtig optreden tegen ondermijning.

Als onderdeel van onze inspanningen om ondermijning tegen te gaan, hebben we onze Algemene Plaatselijke Verordening (APV) geactualiseerd en gepubliceerd op 1 januari 2024. Deze biedt ons meer mogelijkheden om op te treden tegen ondermijnende activiteiten.

Het Bibob-beleid sluit niet meer aan op de hedendaagse eisen en uitdagingen. Een herziening is noodzakelijk. De geplande actualisatie heeft echter vertraging opgelopen, in afwachting van het nieuwe model voor de beleidslijn opgesteld door het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC), op basis van wijzigingen in de wet Bibob en de omgevingswet.

Onder de vlag van het RIEC blijven convenantpartners zich onverminderd inzetten voor de aanpak van ondermijning en een weerbare samenleving. Naast het onderzoek en de casuscoördinatie is ook een belevingscentrum gerealiseerd voor het trainen van professionals in toezicht, handhaving en veiligheid.

Actie 5: Onderhoud AED's
De gemeente Roerdalen beschikt over een uitgebreid en goed functionerend Reanimatie Oproep Netwerk, bestaande uit meer dan 400 burgerhulpverleners (vrijwilligers) en in 2024 zijn er ruim 40 Automatische Externe Defibrillatoren (AED's) geregistreerd bij HartslagNu, het landelijke Reanimatie Oproep Systeem in geval van een circulatiestilstand (hartstilstand).

Om de dekkingsgraad te verhogen hebben de drie EHBO-verenigingen een AED beschikbaar gesteld gekregen die ingezet kan worden bij evenementen. Op de momenten dat deze AED niet voor evenementen ingezet moet worden hangt deze op een centrale plek in de kern en is daarmee ook beschikbaar voor een dagdagelijkse inzet. Verder is op initiatief van inwoners een AED geplaatst op de Varsj.

Om deze bestaande situatie te zekeren, heeft de gemeente een onderhoudscontract afgesloten voor alle AED's in eigendom. Naast onderhoud is informatie over het gebruik belangrijk. Hiervoor werken we samen met Stichting Hart voor Limburg / Hart voor de buurt.

Versterken van de samenhang tussen zorg en veiligheid, zowel lokaal als regionaal			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Versterken van de samenhang tussen de domeinen zorg en veiligheid.	☺	☺	☺
Actie 2: Invoering Wet Aanpak Samenhangende Meervoudige Problematiek in het Sociaal Domein (Wams)	😐	☺	😐
Actie 3: Geweld in afhankelijkheidsrelaties op de kaart zetten.	😐	☺	😐

Toelichting

Actie 1: Versterken van de samenhang tussen domeinen zorg en veiligheid.
We hebben de samenwerking tussen zorginstanties en veiligheidsorganisaties verder verbeterd, zodat kwetsbare personen sneller en beter geholpen worden. Ons vangnetoverleg speelt hierin een centrale rol: het brengt professionals samen om signalen op te pakken en passende hulp te bieden. Zo kunnen mensen die problemen ervaren op meerdere gebieden zoals verslaving, schulden en verward gedrag, tijdig worden gesignaleerd en doorverwezen naar de juiste ondersteuning. Wanneer dit onvoldoende mogelijkheden biedt wordt er opgeschaald naar het **Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg,** waarbij zorg en strafrechtelijke maatregelen gecombineerd kunnen worden om escalatie te voorkomen en maatwerkoplossingen te bieden.

De samenhang is ook bestuurlijk nodig. Daarom hebben de burgemeester en de wethouder zorg regelmatig overleg om beleidsmatig afstemming te houden. Een sterke sociale basis helpt bij het vroegtijdig herkennen van problemen, het versterken van veerkracht binnen de gemeenschap en het voorkomen van complexe zorg- en veiligheidsproblemen.

Actie 2: Invoering Wet Aanpak Samenhangende Meervoudige Problematiek in het Sociaal Domein
De concept wet had als doel om de samenwerking tussen partijen in het sociaal domein te bevorderen. De wet regelt de coördinerende taak van gemeenten, de juridische grondslag voor gegevensdeling en de betrokkenheid van cliënten in het proces. De wet is controversieel verklaard, en het is nog onbekend of en wanneer het wetgevingstraject zal worden hervat.

Actie 3: Geweld in afhankelijkheidsrelaties op de kaart zetten
In 2024 heeft een programma ter bestrijding van geweld in afhankelijkheidsrelaties vanaf de zomer vorm en inhoud gekregen via samenwerking in multidisciplinaire werkgroepen. Het programma Samen voor Veilig Noord- en Midden-Limburg, ontwikkeld door én voor gemeenten en zorg- en veiligheidspartners, richt zich op het voorkomen en stoppen van onveilige situaties binnen gezinnen, (ex-)partners, familieverbanden en andere afhankelijkheidsrelaties. De gemeenteraad stelt het programma vast, waarna de lokale implementatie in 2025 volgt.

Reguliere werkzaamheden

- Borgen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Gemeentelijke processen oranje kolom;
- Advisering grootschalige evenementen;
- Advisering bij explosievenonderzoeken;
- Coördinatie bestuurlijk aanpak ondermijning;
- Aanpak radicalisering, mensenhandel en illegale prostitutie;
- Verbindende schakel tussen het zorg- en veiligheidsdomein;
- Borgen van doorbraakmethode als aanpak complex casuïstiek in Roerdalen;
- Regie vangnetoverleg (Integrale aanpak complexe casuïstiek, bemoeizorg en zorgmijders);
- Regie hoarding, ernstig vervuilde woningen en verplichte zorg;
- Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg (Integrale aanpak complexe casuïstiek in combinatie met criminaliteit).

Financieel

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 2.449	- 2.523	- 2.638	- 2.593	46 V
Baten	220	56	56	30	- 26 N
Saldo van baten en lasten	**- 2.229**	**- 2.468**	**- 2.583**	**- 2.563**	**20 V**
Resultaat	**- 2.229**	**- 2.468**	**- 2.583**	**- 2.563**	**20 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
In 2024 zijn kosten gemaakt in het kader van het opsporen van explosieven voor het project Zonnestation Montfort. Deze kosten worden voor 68% gedeclareerd bij het Rijk. De rijksvergoeding zal plaatsvinden middels de meicirculaire 2026.	- 41 N
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor woningontruimingen. In 2024 zijn weinig kosten gemaakt in dit kader.	26 V
De aanschaf en implementatie van het softwareapplicatie PGAx is vertraagd. Dit leidt in 2024 tot lagere kosten. Voor 2025 betekent dit echter hogere kosten.	17 V
Het budget Zorg en Veiligheid bestaat voor een deel uit incidentele kostenposten. Een deel van het budget is gebaseerd op kosten die alleen worden gemaakt bij complexe hulpvragen van inwoners. In 2024 is een deel van dit budget niet gebruikt vanwege een minder aantal complexe hulpvragen.	19 V
Totaal lasten	**21 V**
Baten	
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor woningontruimingen, zie lasten. In 2024 zijn weinig kosten gemaakt in dit kader en kosten die gemaakt worden mogen in rekening worden gebracht bij de verhuurder.	- 24 N
Totaal baten	**- 24 N**
Mutatie reserves	
N.v.t.	-
Totaal mutatie reserves	**-**
Overige afwijkingen	23 V
Totaal afwijkingen	**20 V**

PROGRAMMA 4 ECONOMIE, NATUUR, TOERISME, CULTUUR EN DUURZAAMHEID

Inleiding

Dit programma richt zich op het bevorderen van duurzaamheid en het versterken van de gebiedsgerichte ruimtelijke, economische en sociale samenhang, met het accent op ruimtelijke ontwikkeling en economische activiteiten, zonder de natuur onherstelbaar te belasten. Economie, natuur, cultuur en duurzaamheid worden hierbij met elkaar in verband gebracht in het kader van toeristisch-recreatieve ontwikkeling.
Bestaande economische dragers worden gefaciliteerd, evenals nieuwe initiatieven met een economische spin-off. We werken steeds meer integraal en gebiedsgericht, waarbij projectmatig werken steeds meer wordt geïntegreerd.

De Omgevingswet geeft ons hiervoor meer mogelijkheden. De doelen en de acties binnen dit programma worden gedaan voor en het liefst samen met onze inwoners. Onze inwoners worden zelf meer verantwoordelijk in het vergunningenproces als zij een aanvraag indienen door de invoering van en het werken volgens de Omgevingswet. Wij zullen onze inwoners hierbij ondersteunen. De link met programma 1 Krachtige dorpen met ‘Samen doen’/ Andere overheid ligt duidelijk voor de hand.

In dit programma wordt ook een kentering in Rijksbeleid zichtbaar. Het Rijk trekt steeds meer de regie ‘Nationale regie op de ruimtelijke ordening’ naar zich toe, maar laat daarbij wel steeds meer taken door de gemeente uitvoeren zonder de hiervoor benodigde structurele middelen hieraan te koppelen.

Er is een constant spanningsveld tussen wettelijk vereiste – waarvoor dus feitelijk geen afweging mogelijk is- en het willen voeren van medebewind als lokaal bestuur bij het participeren in de Nationale Programma’s die regionaal worden uitgewerkt. Meer dan ooit is het zoeken naar een balans tussen capaciteit (die veelal ook met meer middelen lastig in te vullen is) en middelen (waar voor beleidsmatig werk steeds vaker subsidie te krijgen is, maar voor de uitvoering wederom niet). Daarnaast kost het aanvragen van subsidies ~~weer~~ capaciteit, waarbij er op voorhand vaak geen garantie is, dat deze al dan niet gedeeltelijk wordt toegekend. Binnen dit programma 4 valt onder andere het Nationaal Programma Landelijk Gebied c.q. het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG) waaraan opgavegericht gewerkt wordt. Zowel het Rijk alsook de Provincie Limburg hebben de uitvoeringsmiddelen in 2024 hiervoor stopgezet, maar willen wel dat de doelen worden gerealiseerd. Het behalen van de Natura 2000 doelen, is ook een taak die valt binnen dit kader op onze eigen terreinen. In deze roerige tijden waarin met het Rijk en de provincie over opgaven gesproken wordt en piketpaaltjes geslagen worden, is het belangrijk dat wij koersvast blijven, focus blijven houden en daar waar over onze belangen gesproken wordt, zoveel mogelijk mee richting te kunnen bepalen, zodat de belangen van onze gemeente zo goed mogelijk worden vertegenwoordigd.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Het doel van dit programma is om nieuwe, duurzame mogelijkheden op het gebied van recreatie, toerisme, natuur, cultuur en wonen te creëren. Deze onderwerpen vormen de economische motor van onze gemeente. Bestaande werkgelegenheid kunnen we hiermee in stand houden en er ontstaat (in)direct werkgelegenheid voor onze inwoners. Hierdoor wordt onze lokale economie verder versterkt en worden we aantrekkelijker als woon-, werk en leef-gemeente.

Roerdalen is een grensgemeente. Als we een cirkel rondom Roerdalen trekken met een doorsnee van 30 kilometer, dan valt een groot deel van deze cirkel in Duitsland. Het is dus logisch om samen te werken met onze Duitse partners. Wij zetten ons Euregionaal in en ook dat biedt nieuwe kansen. Verder werken we samen in de Samenwerking Nationaalpark De Meinweg / Samenwerking Limburgse Maasterrassen, OML en in Keyport.

Tactische doelen

Aan de slag met de Omgevingswet			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan	☺	☺	😐
Actie 2: Kunnen werken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	☺	☺	☺

Actie 1: Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan
In verband met onzekerheden huidige wetgeving is ervoor gekozen om het project om te komen tot een nieuw Omgevingsplan uitgesteld. Er zijn in 2024 enkel voorbereidende werkzaamheden gedaan om in 2025 een aanbesteding te kunnen opstarten. Doel van de aanbesteding is het selecteren van een adviesbureau dat gaat helpen bij het opstellen van het omgevingsplan.

Actie 2: Kunnen werken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
We kunnen werken met het DSO. Alle noodzakelijk koppelingen functioneren en we hebben een eerste publicatie van het omgevingsplan op het DSO gedaan.

Natuur klimaatbestendiger maken en realiseren			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Klimaatbestendige natuurontwikkeling	☺	☺	☺
Actie 2: Transitie Nationaalpark de Meinweg	☺	😐	😐
Actie 3: Limburgs Programma Landelijk Gebied	😐	☺	😐

Actie 1: Klimaatbestendige natuurontwikkeling
We voeren de maatregelen conform planning uit het beheersplan uit evenals de maatregelen uit het risicobeheerplan. Zoals steenmeel uitstrooien. De subsidieaanvraag betreffende natuur en bosbrandbeheersing is toegekend.

Actie 2: Transitie Nationaalpark de Meinweg
Het transitieproces en de visie voor het Nationaal park de Meinweg nieuwe stijl zijn gereed. Door aangepaste voorwaarden van het Rijk blijft de begrenzing van het Nationaal Park De Meinweg en de status zoals het was. Wel werken we nu samen in een groter gebied (Echt-Susteren, Beesel, Roermond, Maasgouw, Roerdalen) aan de eerder vastgestelde ambities door deze gemeenten. We werken nu samen binnen de samenwerking de Limburgse Maasterrassen. Het bestuur waarin deze samenwerking moet worden vastgelegd heeft enige vertraging opgelopen en is doorgeschoven naar 2025. De LLTB is aangesloten bij het bestuur. De uitvoering van enkele ambities zijn gestart, waaronder het ontwikkelen van de nieuwe website en het ontwikkelen van een nieuw logo.

Actie 3: Limburgs Programma Landelijk Gebied
De provincie is in de lead in dit programma. Doordat de subsidie van het Rijk niet is toegekend zoals verwacht is het LPLG gestopt. Wel hebben we de inhoudelijke werkzaamheden zoals opgenomen in het LPLG regionaal voortgezet. In Roerdalen wordt momenteel gewerkt aan de natuurontwikkeling rondom het Flinke Ven. De opgave per deelgebied moeten uitgewerkt en gerealiseerd worden. Welke rollen en taken hiervoor bij de gemeente komen te liggen is nog niet bekend en ook niet welk gebied het volgende aan de beurt komt.

(Door)ontwikkeling recreatie, toerisme en cultuur			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Versterken			
Actie 2: Vernieuwen en innoveren			
Actie 3: Samenwerken			
Actie 4: Positioneren			
Actie 5: Ondersteunen culturele initiatieven			

Actie 1: Versterken
We hebben in 2024 verder gewerkt aan kwaliteitsverbetering van routes. Het project Ontsluiten Erfgoed en The Big Five zijn nog niet gerealiseerd omdat wij dit willen laten landen in de Regiodeal. Voor wat betreft het project toegankelijke routes is er geen netwerk gerealiseerd. Er zijn wel een aantal conceptroutes in beeld gebracht en we hebben het rolstoeltoegankelijk familiepad op de Meinweg opgeknapt. De Toeristische Overstappunten (TOP's) zijn ook niet in 2024 gerealiseerd omdat wij dit willen laten landen in de Regiodeal. Wel zijn al contacten gelegd met potentiële locaties voor de TOP's in Roerdalen. Vanuit het project vitale verblijfslocaties, zijn alle campings, vakantieparken en hotels inmiddels bezocht door de aangestelde vitaliteitsmanager. Het project grensoverschrijdend ruiteren is ook gestart in 2024. Vanuit het project Regio in je rugzak hebben we begin april een hackathon georganiseerd, waarbij we studenten kennis hebben laten maken met 'ons' toeristisch-recreatief aanbod en onze bedrijven. Daarnaast hebben we de ruitercrossbaan 'Roerdalen Horse Experience' gerealiseerd. Tot slot hebben we ook een ambassadeursdag georganiseerd in 2024.

Actie 2: Vernieuwen en innoveren
We hebben samen met lokale partijen gekeken naar vernieuwende en innoverende ontwikkelingen. Zo zijn er o.a. plannen voor een technisch mountainbikeparkje, hebben we de subsidieregeling voor vernieuwing ontwikkeld en hebben we een pilot uitgevoerd om te komen tot een zomerprogramma voor kinderen. Hierdoor hebben we de doelgroepenanalyse echter niet uitgevoerd

Actie 3: Samenwerken
Het jaar 2024 stond in het teken van het opzetten van een Roerdalens toeristisch platform. Samen met Gastvrij Roerdalen-Wassenberg hebben we draagvlak bij ondernemers gerealiseerd en hebben we de contouren van de nieuwe organisatie ontwikkeld. In dit Toeristisch Platform gaan bovendien veel acties landen in de toekomst. Ook de samenwerking met en tussen ondernemersverenigingen is in 2024 goed gecontinueerd, ambtelijk en bestuurlijk. Daarnaast hebben we samenwerking opgezocht met onze Duitse buurgemeenten. Hier is een project uitgekomen, de grensoverschrijdende fietsroute, maar deze is on hold gezet in 2024. Tot slot hebben we in 2024 de Hippische Adviesgroep Roerdalen doorontwikkeld naar een organisatie met een stuurgroep en twee werkgroepen waarmee we een ambitiestuk opstelden en acties bepaald hebben voor 2025.

Actie 4: Positioneren
Het bepalen van ons profiel en identiteit en het doorontwikkelen van Klein Geluk is niet gerealiseerd in 2024 omdat we dit samen met het nieuwe Toeristisch Platform willen doen. Het doorontwikkelen van Klein Geluk volgt hierop. We zijn wel al bezig met het breder inzetten van Klein Geluk, middels een najaarscampagne die we hebben uitgevoerd in Q4 van 2024. Dit heeft bijgedragen aan onze bekendheid en positionering. Ook zijn de Geluksinfopunten in 2024 gestart en doorontwikkeld. Daarnaast zijn we in 2024 binnen SML gestart om samen met Limburg Marketing een vernieuwd en verbeterd meerjarenplan 2025-2028 voor de regiopromotie op te stellen. Voor wat betreft de Datatool: de voorbereidingsfase is afgerond in 2024 en de uitvoering willen wij laten landen in de Regiodeal. Tot slot hebben we in 2024 onze toeristisch-recreatieve ondernemers middels kaartjes gefaciliteerd om makkelijker data te verzamelen via de Leefstijlvinder.

Actie 5: Ondersteunen culturele activiteiten
Naast steun aan o.a. Limburg Festival en Kunststroom hebben we in 2024 ook steun gegeven aan een nieuw initiatief, te weten een kunstroute in Posterholt. Deze route is ook in 2024 geopend.

Gezond ondernemersklimaat stimuleren			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Ondersteunen ondernemers	☺	☺	☺
Actie 2: Regionale samenwerking voortzetten	☺	☺	☺

Actie 1: Ondersteunen ondernemers
De goede samenwerking met en ondersteuning aan ondernemers is in 2024 gecontinueerd. De bedrijvencontactfunctionaris is veelvuldig benaderd voor vragen. Daarnaast is er structureel overleg met ondernemers(verenigingen) en vinden er regelmatig bijeenkomsten en gesprekken met ondernemers plaats. Twee ondernemersverenigingen zijn in 2024 ook gestart met het samenvoegen van hun verenigingen. Ook waren de ondernemersavonden in maart en november 2024, waarvan de laatste voor het eerst samen met ondernemersvereniging Roerdalen is georganiseerd, wederom een succes. Ook de nieuwsbrief hebben we elk kwartaal verstuurd.

Actie 2: Regionale samenwerking voortzetten
De regionale samenwerking is in 2024 goed verlopen. Er is structureel (ambtelijk/bestuurlijk) overleg geweest en vanuit daar werden diverse projecten opgepakt. Een belangrijk resultaat van 2024 is het binnenhalen van de Regiodeal. In 2024 zijn we aan de slag gegaan met het inrichten van het Regiodealbureau en de voorbereidende werkzaamheden om beschikkingen te kunnen afgeven. Roerdalen is medetrekker van de pijlers Landschap & Klimaat en de pijler Leefbaarheid.

Daarnaast is de regio Midden-Limburg aangewezen als Elke Regio Telt – regio, die bedoeld is om een langdurige relatie rechtstreeks met het Rijk op te bouwen. Dit heeft veel ambtelijke inzet vanuit onze gemeente gevraagd. Met WeareRoermond hebben we in 2024 samengewerkt om van elkaar te leren.

Bevorderen duurzame energie			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Uitwerken Koersbepaling 2050			
Actie 2: Het grootschalig opwekken van duurzame energie			
Actie 3: Kleinschalige opwek en besparing stimuleren			
Actie 4: De transitievisie warmte vormgeven en uitvoeren			
Actie 5: Het verduurzamen van ons eigen vastgoed			

Actie 1: Uitwerken koersbepaling 2050
Koers is vastgesteld in juli in de raad. De uitvoering is gestart.

Actie 2: Het grootschalig opwekken van duurzame energie
Ons eigen zonneveld heeft een vergunning gekregen en een SDE++ beschikking.
Hierdoor konden we ons voorbereiden op de uiteindelijke financiering.
In de eerste tranche zonnevelden is het park aan de Waarderweg vergund en heeft ook een SDE++ beschikking ontvangen. Het park aan de Kleine Bergerweg is nog niet vergund vanwege bezwaren.

Actie 3: Kleinschalige opwek en besparing stimuleren
In 2024 zijn er 86 daken belegd met zonnepanelen. Afgelopen jaar zijn zonnepanelen negatief in het nieuws geweest wat grote impact heeft op de vraag naar zonnepanelen. Daarnaast heeft Gemeente Roerdalen een grote verzadiging aan belegde daken, waardoor de vraag ernaar afneemt. Het verder verloop van dit project is nog onbekend.
In 2024 zijn er in totaal 70 huizen bezocht door de energiecoaches. Het doel is daarmee niet gehaald. We zien een duidelijke piek in aanvragen in de wintermaanden. Tevens is er een verband te leggen tussen communicatieacties en het aantal aanvragen voor energiecoaches.

Actie 4: De transitievisie warmte vormgeven en uitvoeren
Inmiddels zijn in 2024 verschillende benaderingen gestart. De isolatie subsidie Roerdalen is in 2024 geopend en de eerste aanvragen zijn binnen. De pilot van de GVR is tevens in 2024 van start gegaan met een aantal aanmeldingen. Binnen het wijkuitvoeringsplan in Vlodrop hebben een aantal participatieacties plaats gevonden zoals bezoeken van de energiebus in de wijk, en het afnemen van enquêtes.

Actie 5: Het verduurzamen van ons eigen vastgoed
Voor de verduurzaming van ons eigen en ander maatschappelijk vastgoed binnen de gemeente zijn we in 2024 gestart met het schrijven van het accommodatiebeleid. Totdat dit gereed is zetten wij naast noodzakelijk onderhoud geen verdere stappen voor de verduurzaming van ons vastgoed.
Op dit moment is het maatschappelijk vastgoed in redelijke staat en hebben we vanuit het regulier Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) ingezet op kleine verduurzamingsmaatregelen. Grote wijzigingen zijn nog in afwachting van nieuw beleid.

In 2024 hebben we samen met de beheersstichting van De Beuk zonnepanelen gerealiseerd op hun dak en met enkele voetbalverenigingen de veldverlichting van ledlampen voorzien en zonnepanelen op hun clubgebouwen geplaatst.

Tactisch doel 6: investeren om te renderen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Plan van aanpak investeringen	☺	☺	😐

Actie 1: Plan van aanpak investeringen

Voor wat betreft de reclamemast langs de A73 is er in het eerste halfjaar van 2024 een zogenaamd haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn in het derde kwartaal met het college gedeeld. Het college heeft vervolgens budget beschikbaar gesteld voor de inhuur van een externe partij die ons begeleid bij de aanbesteding. Deze aanbesteding zal in 2025 opgestart en afgerond worden.

Door het stellen van prioriteiten, onder andere door eerdere genoemde activiteit, hebben de werkzaamheden rondom de aanbesteding van de A0 borden langs onze doorgaande wegen vertraging opgelopen. Eerst dienen de Nadere Regels Reclame te worden aangepast, dit zal in 2025 gaan gebeuren. Wanneer dit afgerond is kan ook hiervan de aanbesteding opgestart worden.

Uit het Investeren om te Renderen krediet hebben we in 2024 ongeveer 4 hectare landbouwgrond aangekocht. Deze grond is gebruikt om agrariërs die in het Flinke Ven grond van ons pachten uit te ruilen naar locaties elders.

(Mede)bewind en programmatisch werken			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Medebewind en programmatisch werken	☺	☺	😐
Actie 2: Bewind	☺	☺	😐

Actie 1: Medebewind en programmatisch werken
De provincie is gestopt met het Limburgs Programma landelijk Gebied (LPLG). De doelen van het LPLG blijven echter wel in stand.
In Roerdalen wordt momenteel gewerkt aan de natuurontwikkeling rondom het Flinke Ven, de provincie is hiervoor verantwoordelijk. De opgaven per deelgebied moeten uitgewerkt en gerealiseerd worden. Roerdalen zet zich in voor de Roerdalense belangen in deze uitwerkingen. Welke rollen en taken hiervoor bij de gemeente komen te liggen is nog niet bekend en ook niet welk gebied het volgende aan de beurt komt.

Actie 2: Bewind
De ontwikkeling van de Delta Rhine Corridor (hierna: DRC) loopt vertraging op. Momenteel kijkt het ministerie van EZK samen met Gasunie, TenneT en andere stakeholders naar de totale opgave en planning van de DRC. Eerder was hier het programma VAWOZ (Verbinding Aanlanding Wind Op Zee) aan gekoppeld maar deze koppeling is door de Minister losgebroken en tot nader orde op pauze gezet.

Wat hebben we nog meer gedaan?

Regio deal
In 2024 zijn we met de toegekende Regio Deal aan de slag gegaan. Als Roerdalen hebben wij ons sterk gemaakt om mee richting te kunnen geven aan de invulling van de pijlers die binnen de focus van onze gemeente liggen. Roerdalen is daarom medetrekker voor de pijlers Landschap & Klimaat en Leefbaarheid geworden. Hiervoor zijn in 2024 voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, maar ook om het Regio Deal Bureau op te richten en handvaten mee te geven, waarmee ze de komende jaren hun werkzaamheden kunnen uitvoeren.

Elke regio telt
In 2024 is door onze regio geselecteerd voor het proces Elke regio telt, waarmee regio's een langdurige samenwerkingsrelatie aan gaan met het Rijk. Roerdalen participeert hierin actief. Eind 2024 is de start van het Nationaal Programma Vitale regio's (NPVR) aangekondigd, dat juist voor die regio's inzet op leefbare regio's, een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau en een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners.

Energiearmoede
In 2024 zijn de eerste voorbereidingen voor een tweede fase van het energiearmoede project in gang gezet. Vanwege de verwachte einddatum van de subsidie (31-12-2025) is er besloten om energiearmoede versneld op te pakken. In 2024 zijn we gestart met een aanpakontwikkeling en doelgroep bepaling. Dit heeft meer gevraagd van de capaciteit dan ingecalculeerd. Eind 2024 is gebleken dat de einddatum van de subsidie met 2 jaar verlengd is.

Isolatiesubsidie (NIP) Tweede Tranche
Ook hebben we in 2024 subsidie aangevraagd en ontvangen bij de tweede tranche NIP (Nationaal isolatie plan) subsidie aangevraagd om aanvullend op de 560 woningen uit de eerste tranche aan nog 751 woningen een gemeentelijke isolatiesubsidie te kunnen verlenen.

Reguliere werkzaamheden

- Afronden ontwikkeling LOG Montfort;
- Economie;
- Recreatie en toerisme;
- Cultureel erfgoed/cultuur;
- Ruimtelijk beleid;
- Deelname in grenspark Maas, Swalm, Nette;
- Deelname Samenwerking Midden-Limburg Economie;
- Deelname Samenwerking Midden-Limburg Toerisme en Recreatie;
- Deelname Netwerkberaad Samenwerking Midden-Limburg;
- Deelname Keyport;
- Deelname Euregio;
- Deelname Regiodeal;
- Deelname in VVV Midden-Limburg;
- Deelname in Stichting Ons WCL;
- Deelname Regionale Energie Strategie;
- Euregionale Samenwerking (Wassenberg en Niederkrüchten);
- Deelname Samenwerking Midden-Limburg Ruimte;
- Deelname samenwerking Np de Meinweg/Limburgse Maasterrassen;
- Inzet expertise andere collega's voor de doelen van de Nationale Opgaven.

Financieel

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 2.024	- 1.924	- 3.346	- 2.813	533 V
Baten	904	870	1.199	1.267	68 V
Saldo van baten en lasten	**- 1.120**	**- 1.054**	**- 2.147**	**- 1.545**	**602 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-	-	- 860	- 860	-
Onttrekkingen	275	139	1.670	1.325	- 345 N
Mutatie reserves	**275**	**139**	**810**	**465**	**- 345 N**
Resultaat	**- 845**	**- 916**	**- 1.337**	**- 1.081**	**257 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
De geraamde kosten voor projecten in het kader van toerisme zijn niet volledig benut. Deze kosten worden gedekt uit de reserve Toerisme. Niet bestede middelen worden niet onttrokken aan de reserve. Zie ook mutatie reserve. Een voorbeeld hiervan is het project TOP (Toeristisch Overstap Punt). Dat willen wij inbrengen in de Regiodeal.	31 V
Financiële effecten inzake grondruil Flinke Ven/percelen stortMontfort. Tegenover deze extra lasten staan ook extra inkomsten ivm boekwinst van de verkoop cultuurgrond van ongeveer € 41K. Deze zijn verwerkt in programma 8.	- 80 N
In 2024 zijn geen uitgaven geweest voor Regionale Projecten in het kader van Economie, natuur, toerisme en cultuur. Omdat nog geen start is gemaakt met de projecten onder de Regiodeal.	31 V
Zonnestation Montfort zal, bij goedkeuring van de raad, pas in 2025 gerealiseerd worden dus ook pas in 2025 de eerste inkomsten voor de gemeente. Dit betreft het gemeentelijk Zonnepark.	- 91 N
Minder uitgaven aan de uitvoering Actieplan Duurzame Energie (4 Thema's), er is vertraging opgelopen door capaciteitsgebrek. De niet bestede middelen worden gereserveerd voor 2025.	293 V
De uitgaven in het kader van de SPUK Lokale aanpak Isolatie (NIP) zijn lager dan het door het Rijk toegekende bedrag. De regeling wordt uitgevoerd door Duurzaam Bouwloket. De niet bestede middelen worden gereserveerd voor 2025.	256 V
De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De kosten zijn lager dan begroot. Dit heeft te er mee te maken dat werkzaamheden aan het omgevingsplan zijn doorgeschoven naar 2025. De kosten worden gedekt uit de reserve Programmaplan Omgevingswet. Zie mutatie reserves.	48 V
Minder uitgegeven voor het project Ontwikkeling LOG Montfort. Zie ook mutatie reserves.	27 V

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Totaal lasten	**515 V**
Baten	
Pachtopbrengsten en verkoop grondstroken zijn hoger dan vooraf ingeschat. Dit is te verklaren vanwege de hogere pachtprijs vanuit het Pachtnormenbesluit en de verkoop van 1 grotere groenstrook.	161 V
SPUK Lokale aanpak Isolatie (NIP), Specifieke Uitkering Rijk. Zie toelichting bij lasten.	- 256 N
Verkoop voorlaatste bedrijfskavel LOG Montfort.	169 V
Totaal baten	**74 V**
Mutatie reserves	
Lagere onttrekking aan Algemene reserve voor Actieplan Duurzame Energie.	- 213 N
Lagere onttrekking aan de reserve dekking investeringen economisch nut i.v.m. lagere kapitaallasten investering duurzaamheid, zonnepanelen en laadpalen.	- 27 N
Lagere onttrekking aan de reserve toerisme.	- 31 N
Lagere onttrekking aan de reserve Gebiedsvisie LOG Montfort - Mariahoop.	- 27 N
Lagere onttrekking aan de reserve Programmaplan Omgevingswet.	- 48 N
Totaal mutatie reserves	**- 346 N**
Overige afwijkingen	14 V
Totaal afwijkingen	**257 V**

PROGRAMMA 5 WOONOMGEVING

Inleiding

Dit programma gaat over de woonomgeving van onze inwoners. Onze gemeente is een prachtige gemeente waar het mooi wonen is in het groen. Natuur, werkgelegenheid en voorzieningen zijn nabij. De sociale samenhang in onze dorpen is groot, met een actief verenigingsleven. We blijven ons inzetten om nog aantrekkelijker te worden en te blijven voor onze bestaande en nieuwe inwoners.

Evenals in programma 4 zien we een kentering in Rijksbeleid. Het Rijk trekt steeds meer de regie naar zich toe. We zien grote opgaven op ons afkomen vanuit het Rijk. Het bouwen naar de landelijke behoefte krijgt prioriteit boven de lokale c.q. de regionale woonbehoefte. Daarnaast zien we een sterkere regulering van de woningmarkt op ons afkomen. Ook voor dit programma geldt dat de hiervoor benodigde middelen om de opgave te kunnen realiseren, (nog) niet mee komen. Er zijn momenteel veel bouwactiviteiten maar we zien ook dat bouwen door diverse omstandigheden soms lastig is. Denk bijvoorbeeld aan de toename van de bouwkosten, regels rondom bijvoorbeeld stikstof en de hogere rente. Met het Rijk en de provincie wordt over deze bouwopgave in zogenaamde Versnellingstafels gesproken, waarbij onderwerpen of thema's die nu voor een vertraging zorgen aan bod komen. Doel van de tafels is de realisatie van bouwopgave te versnellen. De Limburgse, regionale werkveldtrekkers Wonen nemen samen met de corporaties deel aan de Limburgse BO Woondeal waarin ze met de minister van VRO de knelpunten en de woningbouwambities kunnen bespreken. Ook is er in 2024 voor het eerst de jaarlijkse Woontop georganiseerd, waarin het Rijk met onder andere koepelorganisaties van gemeenten, corporaties en marktpartijen afspraken maakt om samen de woningbouwopgave te kunnen realiseren.

Tegelijkertijd hebben we te maken met een demografische transitie die vraagt om andere woningen dan de reeds bestaande voorraad, die grotendeels in particulier bezit is. Dit speelt een rol bij de keuzes voor de toekomst. In het coalitieakkoord is als 4de speerpunt "Bouwen en wonen" specifiek het willen bouwen naar behoefte, de gemeentelijke regie op woningbouw en een toekomstbestendige woningvoorraad benoemd. De bestaande woningvoorraad is voor een deel niet levensloopbestendig. Dit heeft onze aandacht.

Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is een belangrijke taak van onze gemeente. Door alle ontwikkelingen die zich in sneltreinvaart opvolgen, onder andere op het gebied van wetgeving, woningbouwopgaven en de stikstofproblematiek blijft het een grote uitdaging om hier op een goede manier handen en voeten aan te geven.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

We willen een woongemeente blijven, met huisvesting die past bij de behoefte van onze inwoners, in relatie tot krachtige dorpen, leefbaarheid en openbare ruimte. We stimuleren dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen blijven wonen. Deze woning moet nu en in de toekomst voldoen aan hun eigen behoefte en liggen in een prettige en veilige leefomgeving. Hiervoor is een woningvoorraad nodig die goed aansluit op de toekomstige woonbehoefte van onze huidige en nieuwe inwoners.

In de context van krapte op de woningmarkt hebben we gewerkt aan extra woningen (kwantiteit) die kwalitatief (type woning) goed aansluiten bij de woonbehoefte van onze huidige en toekomstige inwoners. Daarnaast hebben we ingezet op het kwalitatief verbeteren van sterk verouderde woningen. De belangrijkste leidraden hiervoor zijn de in 2022 vastgestelde Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025 en de Woondeal Limburg.

Een van de afspraken in de Woondeal is bijvoorbeeld dat het Rijk, de Provincie Limburg, de corporaties en de gemeenten de bouwopgaven regelmatig bespreken, met als doel onderwerpen of thema's die nu voor vertraging zorgen weg te nemen. Er zijn momenteel veel bouwactiviteiten, maar bouwen wordt door diverse omstandigheden steeds lastiger. Doel van de eerder genoemde versnellingstafels is de realisatie van bouwopgaven te versnellen.
- Hierbij waren de drempels die bouwontwikkelingen verhinderen op potentieel geschikte locaties, onderwerp van gesprek. Een van de mogelijke oplossingen die in de Woondeal Limburg naar zijn opgenomen is het 'straatje erbij'. In 2024 zijn we in Roerdalen aan de slag gegaan met 'het straatje erbij'.
- In 2024 is er een addendum voor de Woondeal Limburg voorbereid waarin nieuwe en nog steeds bestaande knelpunten worden aangegeven waardoor de woningbouw stokt en is tevens een verhoogde ambitie -ook die van de gemeente Roerdalen- opgenomen.
- In 2024 zijn gesprekken gevoerd over de wederkerigheid van de afspraken met het Rijk. Deze impuls heeft er mede toe geleid dat er in 2025 een 'realisatiestimulans' aan de kamer wordt voorgelegd. Als de plannen doorgaan zal de realisatiestimulans vanaf 2026 worden uitgekeerd, per start bouw woning vanaf medio 2025, zonder dat hieraan een bepaalde minimum omvang van een bouwproject is gekoppeld.

In 2024 is er ook geanticipeerd op de Wet regie op de Volkshuisvesting die eraan zit te komen. Met name de dynamische dialoog over de vereiste opgaveverdeling sociale en betaalbare woningen in onze nieuwbouwopgave, die rechtstreeks doorwerkt in onze bouwprogrammering, was hierbij een centraal punt. De wisselende signalen maakte het maken van afspraken arbeidsintensief, omdat we in het kader van deregulering geen zaken onnodig wilden vastleggen als dit niet wettelijk voorgeschreven wordt.
- Bij het woningbehoefteonderzoek dat in 2024 is uitgevoerd is op deze wetgeving geanticipeerd.
- Ook de woonzorganalyse die in 2024 is opgeleverd vormt een bouwsteen voor toekomstige afwegingen in de toe te voegen kwaliteit woningen.

- Daarnaast hebben we in 2024 bij de Provincie Limburg gelobbyd om de Starterslening, waarvan de provincie financieel een groot deel van haar rekening neemt, op de voor onze inwoners zo goed mogelijke wijze wordt voortgezet.
- In 2024 hebben we het project tijdelijke woningen voortgezet, zodat uiterlijk in 2025 in alle kernen tijdelijke woningen gerealiseerd zijn.
- Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met de voorbereidingen voor het uitbreiden van de woonwagenlocaties in Montfort en Herkenbosch, zoals het opstellen van het planologisch kader.

Met bovenstaande acties willen we uiteindelijk bereiken dat onze huidige (en toekomstige) inwoners kunnen (blijven) wonen in een woning die voldoet aan hun eigen behoefte in een goed woon- en leefklimaat. Voor een goed woon- en leefklimaat is een goede sociale samenhang belangrijk, waaraan bewoners en verenigingen zelf ook bijdragen (zie programma 1). Hierbij hebben we aandacht voor bijzondere doelgroepen waarbij we de relatie leggen met participatie, zorg en ondersteuning (programma 2). Tevens draagt ook het onderhoud alsook de ontwikkeling van de openbare ruimte hieraan bij (zie programma 6).

Tactische doelen

We bouwen naar behoefte en willen een woningvoorraad die qua kwaliteit, aantallen en proces goed aansluit bij de behoefte van onze inwoners.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Regionaal woningbehoefteonderzoek actualiseren en beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven 2022 herijken	☺	☺	😐
Actie 2: Beleid kerngrenzen	☺	☺	☺
Actie 3: Faciliteren van initiatieven van inwoners en ontwikkelaars voor het herstructureren en inrichten van locaties voor wonen	☺	☺	☺

Actie 1: Regionaal woningbehoefteonderzoek actualiseren
We hebben in 2024 het traject voor een nieuw woonbehoefteonderzoek doorlopen en zowel inhoudelijk als ook financieel afgerond. De definitieve oplevering van het woonbehoefteonderzoek hebben we eind februari 2025 ontvangen. Na vaststelling van het onderzoek als onderlegger voor ons huisvestingsprogramma informeren we uw gemeenteraad.
In 2024 is besloten de beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven 2022 niet te herijken maar in te trekken. Dat hebben we gedaan omdat de doelen van de beleidsregel niet meer functioneren in de huidige tijd waarin we extra woningen willen bouwen.

Actie 2: Beleid kerngrenzen
In 2024 hebben we de gemeenteraad voorgelegd op welke wijze de kerngrenzen verlegd kunnen worden. Om grondspeculaties te voorkomen is dit gedaan door het vestigen van voorkeursrecht op een groot aantal gebieden in onze gemeente.

Actie 3: *Faciliteren van initiatieven van inwoners en ontwikkelaars voor het herstructureren en inrichten van locaties voor wonen*
Naast het reguliere werk is het faciliteren van nieuwe woningbouwinitiatieven, binnen de geldende regelgeving, als speerpunt benoemd. Dit heeft geresulteerd in het vaststellen van diverse bestemmingsplannen en het afgeven van vergunningen voor diverse woningbouwplannen.

We hebben bijzondere aandacht voor specifieke woonvormen voor onze inwoners met een zorgbehoefte.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Vaststellen van een Woonzorgvisie	😐	☺	😐

Actie 1: Vaststellen van een Woonzorgvisie
In 2024 is de woonzorganalyse opgeleverd. Deze woonzorganalyse is in samenwerking met de gemeenten in de regio Midden-Limburg opgesteld. Beoogd was om op basis van deze woonzorganalyse te werken aan een Woonzorgvisie die in 2025 vastgesteld wordt door de gemeenteraad. Daarmee zou de gemeente voldoen aan de wettelijke verplichting om voor 1 januari

2026 een Woonzorgvisie te hebben. Deze wettelijke verplichting is echter komen te vervallen. Op basis van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting is de verwachting dat wonen en zorg onderdeel gaat uit maken van het nog op te stellen gemeentelijke Volkshuisvestingsprogramma. In 2025 werken we de bouwstenen wonen en zorg voor dit volkshuisvestingsprogramma verder uit.

In Roerdalen is het prettig wonen. We willen daarbij ruimte bieden voor iedereen. Sommige doelgroepen verdienen daarbij extra aandacht.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: We werken aan de uitbreiding van onze woonwagenlocaties in Herkenbosch, Melick en Montfort	☺	☺	☺
Actie 2: In al onze kernen realiseren we samen met Wonen Limburg een locatie met maximaal 12 flexwoningen	☺	☺	☹

Actie 1: We werken aan de uitbreiding van onze woonwagenlocaties in Herkenbosch, Melick en Montfort
Voor de locaties Herkenbosch en Monfort hebben we met de woningcorporatie (financiële) overeenstemming bereikt over de realisatie van standplaatsen en de plaatsing van woonwagen(woningen). Hiervoor hebben we een overeenkomst gesloten. Ook is voor beide locaties een GREX geopend. Voor de locatie in Montfort hebben we de vergunning verleend voor het planologisch mogelijk maken van de standplaatsen. Voor de locatie in Herkenbosch was het bestemmingsplan al onherroepelijk. Beide locaties worden momenteel bouwrijp gemaakt.

In Melick hebben we nog geen mogelijkheid gevonden om grond aan te kopen voor de uitbreiding.

Voor alle locaties streven we ernaar om in 2030 te beschikken over voldoende woonwagenstandplaatsen voor de woningzoekende woonwagenbewoner in onze gemeente.

Actie 2: In al onze kernen realiseren we samen met Wonen Limburg een locatie met maximaal 12 flexwoningen
In 2023 en 2024 zijn in vier van de zes kernen 48 tijdelijke woningen gerealiseerd. De resterende 24 woningen in Posterholt en Montfort hebben, vanwege juridische procedures, vertraging opgelopen. De woningen worden in 2025 geplaatst. Inmiddels is gebleken dat de vertraging eveneens heeft geleidt tot kostenverhoging. 50 % van de te plaatsen woningen worden gebruikt voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Via de SPUK regeling ‘bekostiging opvang ontheemden Oekraïne’ zijn ook gelden beschikbaar gesteld voor de huisvesting van Oekraïense ontheemden. In programma twee is zichtbaar dat nog niet alle middelen zijn besteed. Deze gelden zijn deels benodigd voor het uitvoeren van het woningen in Montfort en Posterholt.

We zetten in op een duurzame woonomgeving en woningvoorraad			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: We leggen de verbinding tussen onze duurzaamheidsambities en doelstellingen en de verduurzaming van de woningvoorraad	☺	☺	☺
Actie 2: (Her)overwegen (doelstellingen) Beleidsvisie Afval 2019-2023	😐	☺	😐
Actie 3: Bewustwording op het gebied van milieu en duurzaamheid creëren onder onze jongste inwoners	☺	☺	☺

Actie 1: We leggen de verbinding tussen onze duurzaamheidsambities en doelstellingen en de verduurzaming van de woningvoorraad
Voor de bestaande bebouwde omgeving hebben we op grond van de prestatieafspraken samen met de woningcorporatie in 2024 ingezet op verduurzaming van bestaande sociale huurwoningen. Inwoners met een eigen woning hebben we gestimuleerd hun woning te verduurzamen zoals opgenomen in de koers 2050 van duurzaamheid en de transitievisie warmte (koppeling programma 4).

Actie 2: (Her)overwegen (doelstellingen) Beleidsvisie Afval 2019-2023
In plaats van heroverwegen hebben we de Beleidsvisie Afval 2019-2023 in 2024 ongewijzigd voortgezet omdat de doelstellingen doorlopen tot en met 2025. In 2024 hebben we met de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling RD Maasland een gezamenlijk grondstoffenplan voorbereid. Afstemming over dit grondstoffenplan plannen we in het 2e kwartaal van 2025 met de raadswerkgroep afval.

Actie 3: Bewustwording op het gebied van milieu en duurzaamheid creëren onder onze jongste inwoners
De basisscholen in onze gemeente nemen allen deel aan het educatieprogramma van RD Maasland. Het draagt bij aan de bewustwording en waardenvorming over afval. Wanneer kinderen op jonge leeftijd leren over afval scheiden en voorkomen, wordt dit op latere leeftijd al snel een (goede) gewoonte.

Wat hebben we nog meer gedaan?

Woondeal
In 2024 is voor de Woondeal Limburg, die in 2023 ondertekend en die valt onder het 'Nationale Programma Verstedelijking en Wonen' gewerkt aan een addendum. Het is belangrijk dat wij als gemeente een bijdrage (blijven) leveren aan de Nationale Programma's, voor zowel de korte (2030) alsook de langere termijn (2050). In het addendum zijn vervolgafspraken voor Limburg opgenomen, waarin onze hogere bouwambitie (Actieplan Versnellen woningbouw) ook is verwerkt maar ook de herhaalde vraag naar extra middelen om de bouwopgave te kunnen realiseren opnieuw is opgenomen. Wij hebben in het proces van de Woondeal Limburg aandacht gevraagd voor onze gemeentelijke, strategische doelen zoals hierboven beschreven.
Door alle ontwikkelingen die zich in sneltreinvaart opvolgen, onder andere op het gebied van wetgeving, denk hierbij aan de hierboven omschreven woningbouwopgave, het duurzaamheidsvraagstuk of de stikstofproblematiek, blijft het een grote uitdaging om hier op een goede manier handen en voeten aan te geven. Ook het proces van de POVI (provinciale omgevingsvisie) speelt hierin een rol. Dit legde en legt een stevige claim op de beschikbare capaciteit voor reguliere beleidswerkzaamheden.

Uitbreiding kerngrenzen
In 2024 hebben we gewerkt aan het beleid voor de uitbreiding van de kerngrenzen. Daar waar we in eerste instantie nog zijn uitgegaan van een beperkte uitbreiding van onze bestaande kerngrenzen bleek deze opgave groter dan gedacht. Dit had te maken met de Limburgse ambitie om meer bouwambitie te tonen richting het Rijk. Dit is gedaan door enerzijds 'Limburg Centraal' (woningbouw rond IC-locaties) en anderzijds door bij alle gemeenten te kijken naar geschikte gebieden voor het zogenaamde 'straatje erbij'. Dit bood meer mogelijkheden om extra woningen toe te voegen. Dit sluit aan bij de wens van de gemeenteraad en leidt tot extra inkomsten. In dat kader is er gewerkt aan het Actieplan Versnellen woningbouw en is er op een groot aantal gebieden in de gemeente voorkeursrecht gevestigd om grondspeculaties te voorkomen.

Reguliere werkzaamheden

- Ruimtelijke plannen;
- Grondexploitaties;
- Gebiedsontwikkeling;
- Planschadezaken / nadeelcompensatie;
- Trekkersrol Samenwerking Midden-Limburg (SML) op het gebied van Wonen, Zorg en Woonomgeving;
- Regionale trekkersrol Kernteam Woondeal Limburg;
- Deelname Samenwerking Midden-Limburg;
- Prestatieafspraken;
- Uitvoering Wet goed verhuurderschap (link met programma 3;
- Huisvesting ontheemden;
- Uitvoering afvalnota;
- Inzet expertise andere collega's voor doelen van de Nationale Opgaven.

Financieel

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 7.989	- 6.788	- 6.979	- 6.519	459 V
Baten	5.469	4.648	6.061	6.433	372 V
Saldo van baten en lasten	**- 2.520**	**- 2.140**	**- 918**	**- 86**	**832 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 401	- 87	- 1.257	- 1.008	248 V
Onttrekkingen	1.998	1.035	220	-	- 220 N
Mutatie reserves	**1.597**	**948**	**- 1.037**	**- 1.008**	**28 V**
Resultaat	**- 923**	**- 1.192**	**- 1.955**	**- 1.095**	**860 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Rijksmiddelen wet betaalbare huur en wet Goed verhuurderschap zijn besteed, het meldpunt hiervoor is ingericht bij de MER-OD voor de 3 gemeenten samen. De kosten zijn meegenomen in de reguliere werkzaamheden van de MER-OD.	42 V
Startbouwimpuls Specifieke Uitkering Rijk t.b.v. versnelde uitvoering woningbouwplannen (Centrumplan Herkenbosch en Petrusberg). De woningbouwplannen worden gerealiseerd door externe marktpartijen. Uitgaven zijn niet begroot omdat ze volledig worden gedekt uit de SPUK en daarmee kostenneutraal zijn.	- 163 N

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Beëindiging intensieve geitenhouderij. Dit project is nog niet volledig afgerond. Dit wordt in 2025 verwacht. Zie ook mutatie Algemene reserve.	140 V
Boekwaarde grondexploitaties. De uitgaven van de grondexploitaties worden, conform BBV voorschriften, overgebracht naar de voorraden/OHW op de balans. In de paragraaf Gemeentelijk grondbeleid staat een inhoudelijke toelichting van de mutaties.	224 V
Bij de begroting van de afvalkosten en de tariefberekening voor de afvalstoffenheffing gaan we uit van een 100% kostendekkendheid. De jaarrekening is een weergave van de realisatie van de afvalkosten. In de realisatie zijn we afhankelijk van variabele marktprijzen van afvalstoffenstromen; dit voor zowel de kosten als de opbrengsten. Hierdoor ontstaan er onvermijdelijke verschillen tussen de begroting en realisatie van de afvalkosten. De positieve verschillen in de uitgaven zijn dan ook te verklaren door de variabele marktprijzen van afvalstromen zoals kunststoffen en oud papier karton. Met name bij kunststof en drankkartons zijn de kosten lager dan verwacht tijdens het opstellen van de begroting.	231 V
Totaal lasten	**474 V**
Baten	
Startbouwimpuls Specifieke Uitkering Rijk t.b.v. versnelde uitvoering woningbouwplannen (Centrumplan Herkenbosch en Petrusberg). De woningbouwplannen worden gerealiseerd door externe marktpartijen. Uitgaven zijn niet begroot omdat ze volledig worden gedekt uit de SPUK en daarmee kostenneutraal zijn.	163 V
In 2024 zijn er meer bijdragen ontvangen voor de exploitatie met betrekkingen tot bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Dit komt omdat in 2024 de Omgevingswet in werking is getreden. Om de nieuwe wetgeving, met nieuwe eisen te ontlopen initiatiefnemers in 2023 nog een aanvraag voor het wijzigen van een omgevingsplan dan wel het aanvragen van een omgevingsvergunning aangevraagd. Deze plannen en aanvragen zijn afgehandeld in 2024.	59 V
Van de Provincie Limburg is een subsidie toekenning van € 1.170.000 ontvangen m.b.t. de transitie landelijk gebied voor het beëindigen van een intensieve geitenhouderij. Hiervan is inmiddels € 947.700 ontvangen als voorschot. Dit project is nog niet volledig afgerond, wordt in 2025 verwacht. Daarna zal definitieve afrekening met de Provicie plaats vinden. Ontvangen middelen worden gestort in de Algemene reserve. Zie ook mutatie in algemene reserve.	- 222 N
Boekwaarde grondexploitaties. De inkomsten van de grondexploitaties worden (net zoals de uitgaven), conform BBV voorschriften, overgebracht naar de voorraden/OHW op de balans. In de paragraaf Gemeentelijk grondbeleid staat een inhoudelijke toelichting van de mutaties.	- 275 N
In 2024 zijn er meer leges omgevingsvergunningen ontvangen. Door een aantal grotere aanvragen zijn de baten met name hoger. Denk hierbij aan de zonneparken, een aantal grote bedrijfsloodsen enkele grote woningbouwlocaties, en ook de Multi functionele Accommodatie (MFA). Bij de halfjaarrapportage zijn de leges al naar boven bijgesteld, maar het bleek dat de piek nog hoger uitkwam dan ingeschat.	573 V
Totaal baten	**298 V**
Mutatie reserves	

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lagere storting in Algemene reserve vanwege lagere Provinciale subsidie i.v.m. beëindiging geitenhouderij.	222 V
Beëindiging intensieve geitenhouderij. Dit project is nog niet volledig afgerond. Dit wordt in 2025 verwacht.	- 140 N
De uit de Algemene reserve beschikbaar gestelde middelen voor de extra ambtelijke capaciteit t.b.v. het uitbreiden van de kerngrenzen en realiseren woningbouw is niet nodig gebleken. De kosten zijn betaald uit overige subsidies. Hierdoor is geen onttrekking aan de Algemene reserve nodig. De kosten zijn verantwoord in programma 7 .	- 80 N
De daadwerkelijke winstneming bouwgrondexploitaties is lager dan begroot. Hierdoor resulteert een lagere storting in de reserve Bouwgrondexploitatie.	26 V
Totaal mutatie reserves	**28 V**
Overige afwijkingen	60 V
Totaal afwijkingen	**860 V**

PROGRAMMA 6 MOBILITEIT, INFRASTRUCTUUR EN OPENBAAR GROEN

Inleiding

Dit programma richt zich op de directe leefomgeving van onze inwoners. Zowel op het onderhoud als op de ontwikkeling van de openbare ruimte. We hebben ook in 2024 inwoners actief betrokken bij initiatieven op het gebied van veiligheid en leefbaarheid en bij de keuzes die gemaakt moeten worden in de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte. Dat doen we binnen duidelijke kaders en vanuit het algemeen belang. We hebben hier al goede ervaringen mee opgedaan. De tijd die dit kost levert een duidelijke meerwaarde daar waar het gaat om draagvlak van de omgeving en waardering voor het kunnen meedenken in de inrichting. We realiseren een aantal projecten per jaar op deze manier, in 2024 werkten we onder andere aan de Dorpsstraat / Groenstraat in Melick en de Sportlaan en omgeving in Montfort. We maken keuzes in welke projecten en bij welke beleidsthema's we kiezen voor welke vorm van participatie.

Daarnaast werken we wijkgericht en zijn onze medewerkers van de buitendienst herkenbaar aanwezig in de dorpen en aanspreekbaar voor iedereen, die dit wenst. De medewerkers van onze buitendienst hebben een sterke binding met de kernen en weten wat er in een dorp leeft. Vanuit hun sterke verantwoordelijkheidsgevoel werken ze dagelijks in de kernen en proberen klachten en meldingen zo snel als mogelijk op te lossen.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

We willen krachtige, leefbare dorpen waar inwoners en toeristen zich prettig voelen, en een veilige openbare ruimte waarin een aantrekkelijke kwaliteit tot uiting komt. Klimaatadaptatie en duurzaamheid zijn daarin essentieel geworden. We hebben in 2024 onder andere gewerkt aan de onderstaande zaken. Ook in de paragraaf kapitaalgoederen leggen we uitgebreider uit wat er in 2024 heeft plaatsgevonden.

Tactische doelen

Samen met inwoners werken aan integrale gebiedsgerichte projecten en beleid.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Realisatie van de reconstructie van de Dorpsstraat en Groenstraat in Melick	☺	😐	😐
Actie 2: Afronding van de herinrichting van de Markt in Vlodrop	☺	☺	☺
Actie 3: Afronden mobiliteitsplan	☺	☺	☺

Actie 1: reconstructie Dorpsstraat & Groenstraat in Melick
Op 22 oktober 2022 bent u geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over de vervolgaanpak van het project en de financiële ontwikkelingen. Het ontwerp is in 2024 afgerond. Enexis is in november 2024 gestart met de aanpassingen van de kabel- en leidingen.

Actie 2: Afronding herinrichting Markt Vlodrop
De Markt in Vlodrop is gerealiseerd.

Actie 3: Afronden mobiliteitsplan
Het mobiliteitsplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 30 mei 2024.

Toekomstbestendig groen op het gewenste niveau, met aandacht voor de mensen die dit werk doen.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Ontwikkeling groenbedrijf	☺	☺	☺
Actie 2: Ontwikkelen Outdoor Campus Roerdalen en borgen groenonderhoud	☺	☺	☺
Actie 3: Maaibeleid en biodiversiteit	☺	☺	😐
Actie 4: Actualisatie groenbeleid	☺	☺	😐

Actie 1 & 2: Ontwikkelen groenbedrijf en outdoor campus Roerdalen
De Outdoor Campus Roerdalen (ODC) heeft zich in 2024 verder ontwikkeld. Oorspronkelijk opgericht als opleidings- en ontwikkelplek voor inwoners met een verhoogde begeleidingsbehoefte, blijkt ODC ook een re-integratieplek voor uitkeringsgerechtigden die tijdelijk niet konden werken. Door maatwerktrajecten met begeleiding kunnen zij weer bouwen aan hun toekomst.
ODC is geen gemeentelijk MOB, maar dient als inspirerend voorbeeld van een methodiek die persoonlijke ontwikkeling en bedrijfsmatige relevantie combineert. Dit wordt versterkt door samenwerking met sociaal groenbedrijf NLG Buitenkansen
Na een periode van onderbezetting kwam in 2024 een positieve ommekeer, van een minimale bezetting van 2 naar weer een maximale bezetting van circa 6 personen (afhankelijk van persoonlijke kenmerken). De samenwerking met stakeholders zoals MER-SD, Met GGZ, praktijkonderwijs, UWV en jobcoachbedrijven is aangehaald en blijft essentieel. Daarnaast zijn gesprekken gestart over het optimaliseren van de doorstroom van ODC naar het groenteam van de buitendienst, waarbij werkplekbegeleiding de sleutel tot succes blijkt.
Een belangrijke verandering in 2024 was de verhuizing van het groenteam (Westrom detacheringen) van Sint Odiliënberg naar Melick, wat door alle betrokkenen positief is ervaren. Door aanpassingen in enkele functies in de buitendienst hebben we de bestaande dorpsgerichte aanpak kunnen versterken.

Actie 3: Maaibeleid en biodiversiteit
Hoewel we al op veel plekken anders en met name minder maaien, hebben we dit nog niet verankerd in beleid. Verdere keuzes landen in het op te stellen groenstructuurplan 2025.
We houden rekening met het ontwikkelen van de biodiversiteit. Binnen de komgrenzen merken we wel dat de meeste inwoners een regelmatig gemaaide omgeving wensen. Minder maaien wordt al snel betiteld als “slecht onderhoud”. Om verkeersveiligheidsredenen maaien we uitzichthoeken en kruisingen intensiever. Grotere percelen of wadi’s laten we inmiddels begrazen door schapen voor het vergroten van de biodiversiteit.

Actie 4: Actualisatie groenbeleid
Om ruimte te geven aan participatie hebben we de planning iets verruimd. De voorbereidende werkzaamheden en relatie met bijvoorbeeld omgevingsvisie hebben meer aandacht gekregen.

We dragen bij aan klimaat en een duurzame omgeving en gemeentelijk vastgoed.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Duurzaam omgaan met water en klimaat	☺	☺	☺
Actie 2: Aandacht voor duurzaamheid in de uitvoering van projecten	☺	☺	☺
Actie 3: Realisatie concessie laadinfrastructuur	☺	☺	☺
Actie 4: Voldoen aan Kaderrichtlijn water (KRW)	😐	😐	😐
Actie 5: Samen met voetbalverenigingen verledden van de veldverlichting	☺	☺	😐

Acties 1 & 2: Duurzaam omgaan met water en klimaat, aandacht voor duurzaamheid

We hebben begin 2024 de stimuleringsregeling afkoppelen afgerond. In het kader van deze regeling is circa 2000m2 afgekoppeld. Projecten zijn in 2024 beperkt in uitvoering geweest om verschillende redenen (zie elders in de toelichting in programma 6), afkoppeling is ook daarin een belangrijk onderwerp.

We blijven actief rondom duurzaamheid, klimaatadaptatie en omgaan met water en klimaat binnen alle werkzaamheden en projecten die we realiseren in de openbare ruimte. We koppelen openbare verhardingen af. Het afkoppelen van particuliere eigendommen stimuleren we via een subsidie. We zetten in op infiltratie in rioleringen of met buffers, en houden in nieuwbouwplannen rekening met ruimte voor groen én water. Uit oogpunt van besparing hebben we bij de reconstructie Dorpsstraat-Groenstraat gekozen om het (vrijwillig) afkoppelen van particulieren bovengronds te faciliteren i.p.v. ondergronds.

In de openbare ruimte hebben we wederom de openbare verlichting voorzien van LED armaturen . In totaal zijn er in 2024 360 stuks nieuwe LED armaturen aangebracht, waarmee dit nu circa 70% van het totaal aan openbare verlichting betreft.

Actie 3: Realisatie concessie laadinfrastructuur
De concessie laadinfrastructuur 2020-2024 is in juli 2024 afgesloten. De 17 voorgestelde en bepaalde locaties zijn in deze concessie allemaal gerealiseerd.

De nieuwe concessie is gestart. Vattenfall is de nieuwe concessiehouder.

Actie 4: Kaderrichtlijn water (KRW)
Twee locaties aan de Vlootbeek: de Borgsweg in Posterholt en de Sportlaan in Montfort liggen achter op planning en hebben we in 2024 niet gerealiseerd. Onder andere vanwege de hoge grondwaterstanden in het gebied en de ligging direct naast de tijdelijke huisvestingslocatie, is de locatie aan de Sportlaan onvoldoende haalbaar en wenselijk gebleken. We hebben er voor gekozen hier een hemelwaterberging aan te leggen. We zijn gestart met het bepalen van een nieuwe strategie om ook deze locatie op termijn te laten voldoen aan de Kaderrichtlijn Water. Waterschap Limburg betrekken we hierbij.
Op locatie Posterholt zijn we in 2024 gestart met een variantenstudie, om tegemoet te komen aan de bezwaren én zorgen uit de omgeving. We hebben er vertrouwen in deze berging in 2025 aan te kunnen leggen.

Actie 5: Samen met voetbalverenigingen verledden van de veldverlichting
Inmiddels hebben drie van de vier voetbalverenigingen led-veldverlichting, dit is in 2024 afgerond. De 4e volgt in 2025, op verzoek van deze vereniging.

Meerjarig perspectief integrale projecten

We hebben in 2024 gewerkt aan meerdere integrale projecten en grotere onderhoudswerkzaamheden. In de begroting 2024 hebben we ook een doorkijk in de verdere toekomst gegeven. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd bij vaststelling van de begroting. Invloeden van buitenaf, bijvoorbeeld op het gebied van kabels en leidingen, flora en fauna, etc. spelen een steeds grotere rol bij (planning van) projecten. Ook is dit deels kostenverhogend, bijvoorbeeld ook door procedures met betrekking tot ondernemersschade enzovoorts. We delen in de paragraaf kapitaalgoederen een stand van zaken van de werkzaamheden in 2024.

Reguliere werkzaamheden

- Beheer en onderhoud wegen, riolering, groen, verkeer, openbare verlichting, civiele kunstwerken en accommodaties.
- Realiseren van openbare ruimte rondom tijdelijke huisvesting voor vluchtelingen, statushouders en spoedzoekers.
- Op vraag advisering Omgevingsdienst bij vergunningen op het gebied van water, groen, uitritten en evenementen.
- Behandelen meldingen en klachten op het gebied van wegen, water, openbare verlichting, verkeer en groen. We hebben in 2024 rekening gehouden met circa 3500 meldingen, en hebben er bijna 4000 ontvangen. Een toename geldt ook voor werkzaamheden door nutsbedrijven in de ondergrond aan kabels en leidingen.
- Integrale samenwerking met andere teams, onder andere bij een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingen.
- We zorgen voor actueel beleid in de diverse taakgebieden, openbare verlichting, groen, riolering, wegen en verkeer.
- Samenwerkingsverbanden in de regio op het gebied van wegen, water, verkeer en groen.

- Het is een wettelijke verplichting dat de gemeente van de Geo-basisregistraties, Basisadministraties Adressen en Gebouwen (BAG), Grootschalige Topografie (BGT) en Registratie bijhouden.
- Bij aanleg van kabels- en leidingen sturen we op de kwaliteit van de werkzaamheden en het zo goed mogelijk herstel van bestratingen en verhardingen. In 2024 is merkbaar geweest dat de hoeveelheid aanleg, sanering, verzwaring, etc. van kabels en leidingen een enorme vlucht neemt. De kwaliteit van de verhardingen staat onder druk, het moment om herstelwerkzaamheden te plannen is steeds vaker ingewikkeld.

Financieel

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 8.021	- 8.491	- 9.263	- 9.295	- 32 N
Baten	2.772	2.566	3.340	3.411	71 V
Saldo van baten en lasten	**- 5.250**	**- 5.925**	**- 5.923**	**- 5.885**	**38 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	16	-	30	7	- 24 N
Mutatie reserves	**16**	**-**	**30**	**7**	**- 24 N**
Resultaat	**- 5.233**	**- 5.925**	**- 5.893**	**- 5.878**	**15 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Minder uitgegeven aan onderhoud beplantingen, plantsoenen, houtwallen en schadelijke flora en fauna, o.a. door minder inhuur gedetacheerde groen medewerkers Westrom en een gunstige aanbesteding in het groenonderhoud.	160 V
Minder uitgegeven aan project Kwaliteit Impuls Dorpsentrees door minder inititiaven (ten laste van de reserve Toerisme).	24 V
Speeltuinen: Lagere onderhoudskosten. Er zijn minder speeltoestellen vervangen om het beleid voor de herziening speelterreinen Roerdalen niet te doorkruisen. Met name het noodzakelijk onderhoud en enkele kleine vervangingen zijn uitgevoerd.	33 V
Sociaal Groenbedrijf: Lagere uitgaven voor de aanschaf van gereedschappen en bedrijfskleding vanwege onderbezetting.	24 V
Riolering: De kosten voor onderhoud zijn hoger dan begroot door gestegen prijzen en de doorbelasting van rioolmaatregelen voortkomend uit wegonderhoud. De kapitaallasten zijn lager dan begroot doordat projecten uitgesteld zijn.	- 41 N
De kosten voor het onderhoud van de wegen zijn hoger door gemaakte kosten van derden in projecten, onderhoud aan trottoirs door degeneratie en gestegen prijzen.	- 170 N
BGT/BAG: Hogere kosten voor inhuur van externe adviseurs en kantoorautomatisering.	- 93 N
Minder uitgaven voor onderhoud en plaatsen van straatmeubilair dan begroot.	29 V

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Het maaien van de wegbermen is duurder dan begroot door lang en intensief groeiseizoen.	- 28 N
De kosten voor straatreiniging zijn lager dan begroot, door o.a. vorstperiodes en uitval machine.	20 V
Totaal lasten	**- 42 N**
Baten	
Meer schades aan de openbare verlichting zijn verhaald op de veroorzakers.	51 V
Lagere onttrekking uit de voorziening riolering dan begroot. Dit komt o.a. door de lagere afschrijvingskosten i.v.m. uitgestelde projecten.	- 26 N
In 2024 waren er veel aflopende grafrechten, die zijn verlengd hetgeen extra inkomsten heeft gegenereerd. Belanghebbenden met aflopende grafrechten zijn actief aangeschreven.	21 V
Lagere inkomsten ontvangen voor rioolrecht.	- 97 N
Meer beheer- en degeneratiekosten ontvangen door de aanleg van glasvezel en bijdrage van derden in projecten.	119 V
Totaal baten	**68 V**
Mutatie reserves	
Minder ingezette reserve Toerisme t.b.v. de Kwaliteit Impuls Dorpsentrees door lagere kosten dan begroot.	- 24 N
Totaal mutatie reserves	**- 24 N**
Overige afwijkingen	13 V
Totaal afwijkingen	**15 V**

PROGRAMMA 7 BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERLENING

Inleiding

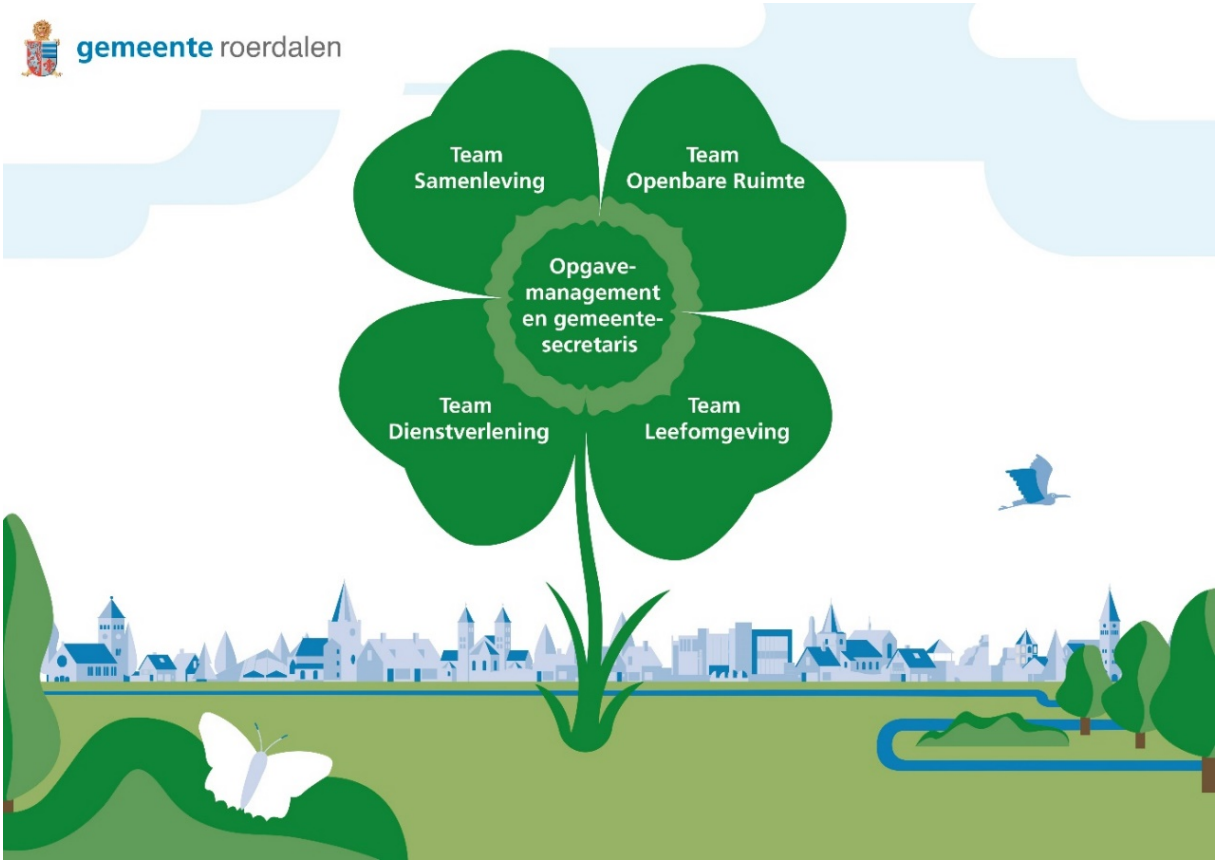
Dit programma draait om hoe we (samen)werken en hoe we het vertrouwen van onze inwoners in de gemeente versterken. We geloven dat een goede samenwerking begint met openheid, respect en gelijkwaardigheid. De kwaliteit van onze dienstverlening speelt hierin een cruciale rol. Elk contactmoment met de gemeente – of het nu ambtelijk of bestuurlijk is – doet ertoe.

Samen Doen! is niet alleen de naam van ons programma, maar ook onze mentaliteit. We investeren actief in een sterke relatie tussen de gemeente en de gemeenschap. Onze kernwaarden – respect, gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid – zijn leidend in alles wat we doen.

Vertrouwen groeit door samenwerking. Daarom halen we inwoners nog dichter bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. We willen niet vóór, maar mét onze inwoners, verenigingen, stichtingen en ondernemers werken. Dat vraagt om een nieuwe, evenwichtige rolverdeling tussen de gemeente en de gemeenschap. We leren en experimenteren samen om die samenwerking steeds beter vorm te geven.

Goede communicatie is de sleutel. Daarom blijven we investeren in heldere en toegankelijke communicatie binnen onze organisatie én in onze samenwerkingsverbanden, zoals het Servicecentrum MER. Zowel de Omgevingsdienst als het Sociaal Domein van het SC MER hebben veel contact met inwoners. Door hier continu te werken aan de kwaliteit van communicatie, versterken we het vertrouwen van inwoners in onze dienstverlening. Samen maken we het verschil!

Vanaf 2024 zijn we gestart met het werken vanuit een nieuwe organisatiestructuur met vier teams. Doel van deze organisatiestructuur is te zorgen voor meer integraliteit binnen en tussen de teams. We hebben het afgelopen jaar verder geïnvesteerd in projectmatig werken. Door projectmatiger te werken zijn we steeds beter in staat te sturen en te plannen bij projecten en ontwikkelingen. Wij zijn in 2024 meer opgavegericht gaan werken. Dit betekende dat we, samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, hebben bijgedragen aan grote maatschappelijke vraagstukken, zoals duurzaamheid en bestaanszekerheid.

De arbeidsmarkt staat onder druk. Het wordt steeds lastiger vacatures ingevuld te krijgen. Samen met HR en de andere MER-organisaties zetten we maximaal in op het binnenhalen van geschikte kandidaten. Als dat niet lukt via een normaal dienstverband is inhuur ook een optie.

Tot slot ligt er in MER-verband een grote opgave om via een verbeterplan de informatiehuishouding inclusief archivering verder op orde te krijgen. Deze onderwerpen komen terug in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Een eigentijdse, open en transparante vorm van besturen. Een communicatieve organisatie, die de kracht van de samenleving ondersteunt en stimuleert. Die ruimte geeft aan initiatieven en de gemeenschap als partner betrekt.
Wij geloven in een gemeente die volop in verbinding staat met haar inwoners en ondernemers. Een plek waar communicatie centraal staat en waar de kracht van de samenleving écht tot bloei komt!

Samenwerking staat voorop! We geven ruimte aan initiatieven, ondersteunen goede ideeën en betrekken de gemeenschap als gelijkwaardige partner. Want samen bereiken we meer!

Vernieuwing en verbetering! We werken hard aan een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie. De rolverdeling tussen gemeente en inwoners verandert, en wij omarmen deze ontwikkeling. Onze kernwaarden komen tot leven in elk contact en in onze manier van besturen.

Durven, doen en ontdekken! Vernieuwen betekent samen uitzoeken wat écht werkt. Daarom creëren we ruimte om te experimenteren en te innoveren:

- Anders uitvoeren
- Anders verantwoorden
- Anders reguleren
- Anders organiseren
- Anders financieren

En de succesvolle ideeën? Die nemen we mee in onze reguliere aanpak, altijd in overleg met inwoners en ondernemers.

Tactische doelen

Communicatieve organisatie en toegankelijke dienstverlening waardoor inwoners zich gehoord, geholpen en betrokken voelen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Vergroten communicatiekracht	☺	☺	☺
Actie 2: Verbeteren dienstverlening	☺	☺	☺

Toelichting:

Actie 1: Vergroten communicatiekracht
De twee grote opgaves voor onze gemeente zijn bestaanszekerheid en duurzaamheid. In 2024 werkte we aan het visiedocument van bestaanszekerheid. Onder de vlag van Samen Doen, Samen Duurzaam communiceerden we over diverse projecten en initiatieven op het gebied van duurzaamheid. Enkele voorbeelden zijn de Gemeentelijke Verduurzamingsregeling (GVR), de isolatiesubsidie, het Wijkuitvoeringsplan Vlodrop, het zonnepanelenproject en de energiecoaches.

Ook in 2024 werkten we aan het communicatiever maken van de organisatie. De focus lag hierbij op het opstellen van een nieuwe visie voor communicatie en een uitvoeringsplan voor 2025. Ook maakten we een bijbehorende werkwijze voor de hele organisatie. De rode draad is communiceren met impact: waar kan communicatie het grootste verschil maken? Voor de visie gebruikten we input van inwoners (onderzoek Inwonerspanel Roerdalen), collega's en MT.

Verder werkte we aan het inwerkprogramma voor nieuwe collega's en de nieuwe aanpak voor onze arbeidsmarktcommunicatie. Dat gebeurde in samenwerking met het Servicecentrum MER (HRM). Via 'Samen Doen' was er in de interne en externe communicatie aandacht voor samenwerking met inwoners. Het jeugd- en jongerenonderzoek, MFA Vlodrop, de nieuwe basisschool in Posterholt, het accommodatiebeleid en toerisme en recreatie waren een paar belangrijke beleidsthema's waarover we communiceerden. Ook deelden we uitgebreide informatie over werkzaamheden in onze gemeente. Tot slot waren er in 2024 veel persvragen over verschillende onderwerpen.

Actie 2: Verbeteren dienstverlening
Bij Gemeente Roerdalen draait dienstverlening om méér dan alleen regels en processen. We willen het voor inwoners makkelijker maken om bij te dragen aan een hechte, zorgzame gemeenschap. Vertrouwen, respect en gelijkwaardigheid staan hierbij centraal.

We verbeteren onze dienstverlening continu, zodat deze toegankelijk, klantgericht en efficiënt is. Dat betekent:

- In één keer goed en voor iedereen begrijpelijk
- Duidelijke communicatie en snelle afhandeling
- Digitale vernieuwing, mét persoonlijk contact waar nodig

Wat hebben we in 2024 hiervoor gedaan:

In 2024 hebben we opnieuw stappen gezet om onze dienstverlening naar een hoger niveau te tillen. Zowel bij Burgerzaken als ons Klant Contact Centrum (KCC) hebben we verbeteringen doorgevoerd die niet alleen de efficiëntie vergroten, maar ook de gebruikservaring van onze inwoners versterken.

Eind 2024 hebben we een programma dienstverlening ontwikkeld samen met de vier MER-organisaties op basis van onze eigen visie en een gezamenlijke visie op toekomstbestendige, toegankelijke dienstverlening. In dit programma staan de behoeften en verwachtingen van onze inwoners centraal.

Een van de meest belangrijke ontwikkelingen was de verdere uitbreiding van onze eDiensten voor Burgerzaken. Door processen slimmer te digitaliseren, kunnen inwoners nog sneller en eenvoudiger hun aanvragen regelen. Tegelijkertijd zorgen deze innovaties ervoor dat onze medewerkers efficiënter en met meer precisie kunnen werken. Dit heeft geleid tot kortere doorlooptijden, minder fouten en een hogere tevredenheid bij zowel inwoners als medewerkers.

We verbeteren onze digitale dienstverlening continue onder andere door de uitvoering van webanalyses. Hier kijken we naar toegankelijkheid, kwaliteit van de content en kwantitatief onderzoek naar aantallen. Vijf inwoners zijn in 2024 uitgenodigd om deel te nemen aan een fysiek gebruikersonderzoek over de gebruiksvriendelijkheid van onze gemeentewebsite. De verbeterpunten zijn doorgevoerd op de website.

Ook ons KCC heeft zich verder ontwikkeld. We hebben de digitale kanalen verbeterd en toegankelijker gemaakt, waardoor inwoners op elk moment en op de manier die hen het beste uitkomt geholpen kunnen worden. Dit hebben we onder andere gedaan door de invoering van een chatbot op basis van kunstmatige intelligentie. Daardoor zijn we nu 24/7 bereikbaar voor vragen van onze inwoners. Met de implementatie van de AI-chatbot loopt Roerdalen voorop in gemeenteland. Daarnaast blijven we investeren in de integratie van systemen en data, zodat we sneller en persoonlijker kunnen inspelen op vragen en behoeften.

Ten slotte hebben we de eerste tranche van de Wet Open Overheid geïmplementeerd. Dat was een wettelijke verplichting. Inwoners kunnen nu eenvoudiger en sneller een verzoek indienen voor inzage in onze stukken.

Met deze doorontwikkelingen zetten we een volgende stap richting een toekomstbestendige, toegankelijke en efficiënte dienstverlening voor iedereen.

Minder en duidelijkere regels, doen wat nodig is			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Deregulering	😐	*nvt*	😐

Toelichting
Sinds 2024 is de Omgevingswet van kracht. Helaas heeft de invoering nog niet geleid tot de verwachte verbeteringen voor onze inwoners en medewerkers. De overgangsfase loopt tot 2032, en in deze periode moet veel beleid nog worden aangepast. Dit zorgt voor complexiteit, waardoor de beoogde vereenvoudiging in de praktijk nog niet goed uit de verf komt.

Bestaanszekerheid en vereenvoudiging van ondersteuning
In 2024 hebben we samen met inwoners de definitie van "bestaanszekerheid" vastgesteld. Het bundelen en vereenvoudigen van ondersteuningsregelingen – zodat hulp toegankelijker wordt – staat hoog op de agenda voor 2025. Een belangrijke actie is het verminderen en versimpelen van regelingen.

Toegankelijke ondersteuning in de sociale basis
We zetten sterk in op laagdrempelige, vrij toegankelijke ondersteuning. Dit doen we door de inzet van het sociaal team te verbreden, met onder andere welzijnscoaches, ervaringsdeskundigen, praktijkondersteuners Jeugd bij huisartsen en gedragsdeskundigen in de voorschoolse opvang en op basisscholen.

Uitdagingen in de zorg en administratieve lasten
Een minder versnipperd regionaal zorglandschap blijft een uitdaging. Ook het verminderen van administratieve lasten en het geven van meer ruimte aan professionals verloopt nog moeizaam. Regionale verandering op deze punten vraagt tijd, maar we blijven ons inzetten voor concrete verbeteringen.

Meer samenwerken met inwoners en ondernemers			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Stimuleren ontwikkeltraject ‘samen doen’	☺	nvt	☺

Toelichting: Verder ontwikkelen samen doen

Ontwikkelen en borgen van werkwijze
We hebben het stappenplan 'Van idee naar doen' gemaakt voor inwoners die een initiatief willen starten. Dit plan is samen met inwoners en gemeente gemaakt. Dit was een duidelijke wens van inwoners tijdens de bijeenkomst 'Inwoners aan het roer'.

Binnen de gemeente hebben we de kennis over deze werkwijze gedeeld. Hierdoor is de rolverdeling en de wederzijdse verwachting tussen initiatiefnemers en de gemeente duidelijker geworden.

We hebben ook geleerd dat een standaard samenwerkingsovereenkomst niet altijd werkt. Samenwerking met initiatieven is maatwerk. We weten nu welke elementen belangrijk zijn in een overeenkomst.

Samen doen in de praktijk, initiatief vanuit de gemeenschap
We hebben bijgedragen aan nieuwe initiatieven van inwoners. Het model ‘Rolverdeling Samen Doen’ was helpend hierbij. Het zorgde voor het goede gesprek aan de start van een initiatief en maakte ieders rol duidelijk.

Zo zijn er initiatieven ontstaan vanuit de samenleving die bijdragen aan bestaanszekerheid en voorzien in actuele behoeften, zoals de hygiënekast in Posterholt en de geef & neem kast in Herkenbosch. Wij ondersteunden dit met een bijdrage en toonden waardering voor hun inzet.

Daarnaast ondersteunden we ideeën van onze kinderwijkraden. Samen Doen heeft de toekomst als onze jeugd vaardigheden ontwikkelt die leiden tot actief burgerschap. Ze kregen democratielessen en gingen op bezoek bij het gouvernement tijdens de Limburgse Kinderbestuurdersdag. Tijdens de gezondheidsmarkt in Herkenbosch was de lokale kinderwijkraad betrokken bij het programma.

In Sint Odiliënberg organiseerde de kinderwijkraad een zwerfvuilactie. Zij staken zelf de handen uit de mouwen en zorgden voor bewustzijn bij volwassen over zwerfafval. Wij konden dit mooie initiatief steunen met afvalgrijpers en andere materialen. In Herkenbosch en Melick zette de kinderwijkraad zich in een speelplek aan te pakken. Zij peilden de speelbehoefte van kinderen en gingen met omwonenden in gesprek. Resultaat was een nieuwe aantrekkelijke speelplek met draagvlak uit de omgeving. Samen organiseerden zij een feestelijke opening. Deze initiatieven sluiten aan op ons project van de reconstructie speelplekken. Hierdoor konden wij een financiële bijdrage doen.

Onze speelplekkenaanpak heeft inmiddels duurzame relaties opgeleverd met partners uit onze gemeenschap. Zij dragen bij aan ons gemeenschappelijk belang en we blijven leren over de beste manier van samenwerken. Stichting Samenspel Montfort opende weer een nieuw ingerichte speelplek en organiseerden volop activiteiten. In Vlodrop is de Stichting Speel & Ontmoet Vlodrop ontstaan. Zij haakten aan bij de ontwikkelingen rondom de MFA Vlodrop om de buitenruimte mee te ontwikkelen. Dorpspark Schepersheuvel breidde uit met meer partijen zoals de Stichting Mountainbikeontwikkeling Midden-Limburg. Met hun plannen willen ze zich ook richten op maatschappelijke thema's als eenzaamheid en integratie

Samen doen in de praktijk, initiatief vanuit de gemeenten
Als gemeente werken we in de openbare ruimte, bij mensen voor de deur. Voor grotere projecten organiseren we een participatietraject waarin stakeholders en omwonenden betrokken worden. Dit om inwoners te informeren en binnen kaders te laten meedenken. Denk daarbij aan het participatietraject bij de Schaapsweg in Odiliënberg, de werkgroep en bewonersavonden voor de Dorpsstraat/Groenstraat in Melick en Sportlaan inclusief omgeving in Montfort, of aan de afstemming rond de aanpak en uitvoering van verkeerskundige aanpassingen om de omgeving van MFA Vlodrop.

De bouw van het centrumplan Herkenbosch is begonnen in 2024. Omwonenden gaven in de voorbereiding waardevolle feedback, wat resulteerde in een verbeterd plan.

Wij hebben inspanningen gedaan om de inwoners van Vlodrop te betrekken bij het wijkuitvoeringsplan. De animo was nog beperkt. Wel waren er kleine successen bij verduurzamingsacties, zoals de energie-bus in de straten.

In 2024 zijn we gestart met het ontwikkelen van het promotieplatform Roerdalen. Via avonden met ondernemers en inwoners kreeg het platform vorm. De visie van het platform is Roerdalen nog aantrekkelijker maken. Dit platform wordt volledig ontwikkelt in samenwerking met ondernemers en partners. Het verschuift naar een initiatief waar inwoners de kartrekker zijn.

Als gemeente maken we beleid. Vanuit de opgaves duurzaamheid en bestaanszekerheid hebben we de inwoners, ervaringsdeskundigen, klankbordgroepen en betrokken partijen in een vroeg stadium betrokken. Bij duurzaamheid kwamen daar ook nog gesprekken bij de supermarkt en een onderzoek bij het inwonerspanel bij. Zij hebben mee een herkenbaar en uitvoerbaar koersdocument duurzaamheid 2050 en visiedocument 'Bestaans(on)zekerheid in Roerdalen' vormgegeven.

Reguliere werkzaamheden

- Bestuursorganen ondersteunen;
- Bestuursondersteuning B&W;
- Bestuursondersteuning gemeenteraad/rekenkamer;
- Burgerzaken;
- Bestuurlijke samenwerking;
- Representatie.

Onder representatie vallen ook de verbindende activiteiten zoals de sleuteloverdacht, nieuwjaarsreceptie, lintjesregen, veteranendag en kransleggingen op 4 mei. Dit draagt bij aan bestuurlijke visie om dicht bij onze inwoners te zijn.
Vanaf 2024 hebben we te maken met een piek in de verstrekking van reisdocumenten. Dat is het gevolg van de geldigheidsduur die jaren geleden is aangepast.

Financieel

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 12.025	- 12.184	- 12.540	- 13.360	- 820 N
Baten	1.331	457	4.365	4.889	523 V
Saldo van baten en lasten	**- 10.694**	**- 11.726**	**- 8.175**	**- 8.471**	**- 297 N**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	555	463	803	221	- 582 N
Mutatie reserves	**555**	**463**	**803**	**221**	**- 582 N**
Resultaat	**- 10.140**	**- 11.263**	**- 7.372**	**- 8.250**	**- 878 N**

Overzicht kosten overhead

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke programma's mogen worden opgenomen. Overhead is gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. Deze kosten zijn verantwoord in dit programma.

bedragen x € 1.000

Taakveld Overhead	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Overhead personeel			
Personeel	- 3.936	- 4.205	- 269 N
Totaal overhead personeel	**- 3.936**	**- 4.205**	**- 269 N**
Overhead organisatiekosten			
Bedrijfsvoering	- 614	- 76	537 V
Bedrijfsvoering MER	- 2.857	- 3.047	- 190 N
ICT kosten	- 262	- 244	18 V
Facilitaire diensten	- 557	- 476	80 V
Huisvestingskosten gemeentehuis en werf	- 827	- 807	19 V

bedragen x € 1.000

Taakveld Overhead	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Bedrijfsmiddelen openbare werken	- 517	- 538	- 21 N
Communicatie	- 124	- 107	17 V
Totaal overhead organisatie	**- 5.758**	**- 5.296**	**462 V**
Totaal overheadkosten	**- 9.693**	**- 9.501**	**192 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Het werkbudget van de Raad is in 2024 niet ingezet.	25 V
Op basis van de actuariële berekening van de wethouderspensioenen vindt er een hogere storting in de voorziening pensioenen wethouders plaats. Tevens vindt er een storting plaats in de voorziening mobiliteit collegeleden i.v.m. een wachtgeldverplichting.	- 870 N
Storting in de voorziening verlofsparen en bovenmatig verlof doordat enerzijds werknemers verlof hebben gespaard en anderzijds doordat minder verlof is opgenomen.	- 79 N
Hogere storting in voorziening HRM beleid ivm RVU regeling.	- 190 N
Niet gerealiseerde efficiencyresultaat sc MER en afrekening 2024 sc MER deze wordt deels veroorzaakt door een hogere storting in de personeelsvoorziening van de MER zoals dit ook bij ons het geval is.	- 190 N
Hogere totale personeelskosten (salariskosten en inhuur) o.a. inhuur tbv ruimtelijke ontwikkeling, teammanager Samenleving en inhuur paspoortpiek.	- 124 N
De uit de Algemene reserve beschikbaar gestelde middelen voor de extra ambtelijke capaciteit t.b.v. het uitbreiden van de kerngrenzen en realiseren woningbouw is niet nodig gebleken. De kosten zijn betaald uit overige subsidies. Hierdoor is geen onttrekking aan de Algemene reserve nodig en ontstaat een nadeel in Programma 5. Per saldo heffen deze twee posten zich op.	80 V
Lagere uitgaven voor het project Roerdalen in Balans. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld bij de programmabegroting 2021 en zijn bedoeld om te komen tot een duurzaam sluitende begroting. Om dit te realiseren was extra capaciteit en kennis voorzien. Echter is hier de afgelopen jaren beperkt gebruik van gemaakt. In het kader van Gezond Financieel Perspectief willen deze gelden ook voor 2025 nog inzetten en er zal in het raadsvoorstel bij deze jaarrekening dan het voorstel worden gedaan voor de bestemming van deze gelden.	526 V
Lagere personeelslasten college van B&W in verband met lagere bezetting.	70 V
Hogere uitgaven aan opleidingskosten. In 2024 zijn veel nieuwe medewerkers gestart. Deze medewerkers hebben de benodigde trainingen/cursussen/coachingstrajecten gevolgd. Vandaar dat wij dit jaar de opleidingskosten hebben overschreden. Daarnaast zijn in deze kosten ook de jaarlijkse licentiekosten voor het e-learningpakket burgerzaken geboekt (€15k). Dit contract is inmiddels opgezegd.	- 38 N
Lagere kosten facilitaire dienstverlening vanwege onder andere lagere schoonmaakkosten, catering en drukwerk.	75 V
Hogere kapitaallasten gemeentehuis, door versneld afschrijven kleine activa in verband met nieuw financieel pakket.	- 35 N
Hogere rentekosten leningen.	- 98 N

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Totaal lasten	**- 848 N**
Baten	
Inkomsten i.v.m. detachering personeel en hogere inkomsten UWV.	82 V
Vanwege de 'paspoortpiek' zijn er meer leges ontvangen voor reisdocumenten.	95 V
Hogere rente inkomsten	191 V
Incidentele opbrengst verkoop voertuigen.	60 V
Totaal baten	**428 V**
Mutatie reserves	
Lagere onttrekking aan de reserve organisatie ontwikkeling	- 55 N
Minder inzet reserve Roerdalen in balans	- 526 N
Totaal mutatie reserves	**- 581 N**
Overige afwijkingen	123 V
Totaal afwijkingen	**- 878 N**

PROGRAMMA 8 ALGEMENE MIDDELEN

Inleiding

In dit programma staat de financiële positie van de gemeente Roerdalen centraal. Een solide financiële positie is randvoorwaardelijk voor het realiseren van onze ambities. Er moet ruimte zijn om te investeren, zodat de leefbaarheid in onze gemeente duurzaam wordt versterkt. Het programma draagt vanuit dat oogpunt indirect bij aan de verbindende thema's.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Een duurzaam gezonde financiële huishouding
Wij zetten ons in voor een solide en gezonde financiële huishouding van de gemeente. Dit betekent een sluitende begroting met een sterk meerjarenperspectief. We streven ernaar om jaarlijks onder repressief toezicht van de provincie te vallen, wat getuigt van een stabiel financieel beleid.

We zorgen ervoor dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te vangen, zonder dat we een risicomijdende gemeente zijn. Onze bewuste risicohouding stelt ons in staat om kansen te benutten, terwijl onze schuldpositie op een verantwoord niveau blijft.

Voor het jaar 2024 heeft de provincie ons repressief toezicht toegekend. Gedurende het jaar is onze financiële positie echter aanzienlijk verbeterd. Uit de halfjaarrapportage bleek al een verwacht overschot van €1,3 miljoen. Dankzij enkele gunstige ontwikkelingen is het uiteindelijke saldo van 2024 nog positiever uitgevallen. Dit bevestigt dat we financieel op de juiste weg zijn!

Acceptabele lasten en eerlijke verdeling
Wij vinden het belangrijk dat de lastendruk voor onze inwoners acceptabel blijft. Daarom streven we naar maximale kostendekkendheid: de gebruiker betaalt. Tegelijkertijd verhogen we algemene belastingen alleen waar dit strikt noodzakelijk is. In het kader van het project *Roerdalen in Balans* was tot en met 2024 een jaarlijkse verhoging van de OZB met 3,5% gepland. Deze verhoging is in 2024 doorgevoerd.

Meer inzicht in onze financiële positie
Voor gedetailleerde informatie over onze financiële positie verwijzen we naar de paragrafen *Weerstandsvermogen en risicobeheersing*, *Financiering* en *Lokale heffingen*. Hier vindt u ook relevante kengetallen en analyses.

Reguliere werkzaamheden

- Heffing en inning van belastingen (*zie paragraaf Lokale heffingen*);
- Uitvoering van de treasuryfunctie (*zie paragraaf Financiering*);
- Aandelenbeheer (*zie paragraaf Verbonden partijen*);
- Analyse en berekening gemeentefonds;
- Financieel beheer en verantwoording.

Financieel

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 403	- 375	- 341	- 328	12 V
Baten	46.650	46.561	49.519	49.821	302 V
Saldo van baten en lasten	**46.247**	**46.187**	**49.178**	**49.493**	**314 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 2.947	- 40	- 5.602	- 7.228	- 1.626 N
Onttrekkingen	2.935	2.243	5.524	7.122	1.598 V
Mutatie reserves	**- 12**	**2.203**	**- 78**	**- 107**	**- 28 N**
Resultaat	**46.235**	**48.390**	**49.100**	**49.386**	**286 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Als gevolg van de verkoop van Essent zijn er verschillende deelnemingen ontstaan voor afdekking van financiële gevolg risico's. Deze deelnemingen, zijn met uitzondering van CSV Amsterdam BV, opgeheven en de boekwaarde moet dus afgewaardeerd worden.	- 1.806 N
I.v.m. de afwaardering van de aandelen van de deelnemingen als gevolg van de verkoop van Essent kunnen ook de voorzieningen die hieraan gerelateerd waren vrijvallen.	1.759 V
De post onvoorzien is, m.u.v. de regiekosten Mutsaersstichting (besluit halfjaarrapportage 2024), niet meer aangesproken.	50 V
Totaal lasten	**3 V**
Baten	
De posten opbrengst toeristenbelasting en arbeidsmigranten zijn te hoog geraamd. Ondanks dat in de halfjaarrapportage gemeld werd dat een hogere opbrengst te verwachten viel, bleven de inkomsten achter bij de bijgestelde raming. Dit is te verklaren door de weersomstandigheden in de vakantieseizoenen.	- 68 N
De effecten van de decembercirculaire 2024 zijn niet meer verwerkt in de begroting 2024 evenals de bijstellingen van de gemeentefondsuitkering voorgaande jaren.	377 V

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Totaal baten	**309 V**
Mutatie reserves	
Afwijkingen per reserve zijn < € 25.000.	-
Totaal mutatie reserves	**-**
Overige afwijkingen	- 26 N
Totaal afwijkingen	**286 V**

Algemene dekkingsmiddelen

Naast de specifieke baten per programma beschikt de gemeente over algemene dekkingsmiddelen. Deze bestaan uit:

- Algemene uitkering uit het gemeentefonds
- Algemene belastingen
- Opbrengsten uit aandelen en obligaties

Onderstaand is te zien hoe de opbouw is:

bedragen x € 1.000

Gemeentefondsuitkering	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Algemene uitkering (incl. hervormingsagenda jeugdzorg)	35.578	38.643	40.757	40.941	183 V
Integratie uitkering Sociaal deelfonds	2.911	2.770	3.123	3.123	0 V
Integratie en decentralisatie-uitkeringen (incl. bommenregeling en IUSD)	1.346	232	600	736	136 V
Hervormingsagenda jeugdzorg	1.451	-	-	-	
Totaal Gemeentefondsuitkering	**41.286**	**41.646**	**44.480**	**44.799**	**319 V**
Verrekening voorgaande jaren	37	-	-	58	58 V
Totaal Algemene uitkering	**41.323**	**41.646**	**44.480**	**44.857**	**377 V**

Voor een uitgebreide toelichting op lokale heffingen verwijzen we naar de paragraaf *Lokale heffingen*.

Gemeentefondsuitkering
De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen:

1. Algemene uitkering
2. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (waarbij we onderscheid maken tussen het sociaal domein en overige uitkeringen)
3. Aanvullende uitkeringen

De begroting is gebaseerd op de stand van de *septembercirculaire 2024*. Over de effecten van de *decembercirculaire 2024* bent u al geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. De belangrijkste

verschillen tussen begroting en rekening betreffen onder andere hoeveelheidsverschillen (€138.000) en integratie- en decentralisatie-uitkeringen (€136.000).

Treasury en investeringen
De gemeente Roerdalen ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen dankzij aandelen in onder andere de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Enexis BV. De raming van dit dividend is gebaseerd op historische ontvangsten. In 2024 ontvingen we bijvoorbeeld €37.000 aan dividend van de BNG over het jaar 2023.

Naast dividendopbrengsten vallen ook beleggingsopbrengsten van obligaties onder treasury. Door de invoering van *schatkistbankieren* mogen vrijkomende obligaties echter niet opnieuw worden belegd, wat leidt tot lagere rente-inkomsten. In 2024 viel één obligatie vrij.

Voor verdere details verwijzen we naar de paragraaf *Financiering*.

Onvoorziene uitgaven
In de begroting is €75.000 gereserveerd voor onvoorziene uitgaven. Dit bedrag wordt uitsluitend ingezet voor:

- Niet-beïnvloedbare uitgaven
- Uitgaven die niet binnen een programma te compenseren zijn
- Incidentele, onvoorziene en onvermijdelijke kosten

In 2024 is besloten om €25.000 van deze post te gebruiken voor de regiekosten van de Mutsaersstichting. De resterende €50.000 is niet aangesproken en valt daardoor vrij.

PARAGRAFEN

Het karakter van een paragraaf in de programmabegroting is dat het een onderwerp behandelt dat invloed heeft op meerdere programma's van de begroting.

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Organisatieontwikkeling

De afgelopen jaren heeft onze organisatieontwikkeling vorm gekregen binnen het programma *Andere Overheid*, met als slogan: **'Samen doen!'**. Dit sluit naadloos aan bij onze missie: *Bijdragen aan het geluk en de levenskwaliteit van alle inwoners en bezoekers*. Onze kernwaarden – **respect en gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid** – vormen hierbij de rode draad.

In 2024 werkten we voor het eerst in onze nieuwe hoofdstructuur. Ondanks enkele vacatures in het managementteam, zetten we grote stappen vooruit. Eind 2024 zijn de functies van gemeentesecretaris/directeur en gelukscoördinator/opgavemanager ingevuld, en begin 2025 start de nieuwe teammanager Samenleving. Met een reeks ontwikkelopdrachten versterken we de professionaliteit van onze organisatie. Vanuit vier richtingen:

- Koers en werkwijze
- Sterke basis
- Veerkrachtige organisatie
- Digitale ontwikkelingen

Vanuit deze richtingen werken we onder andere aan de verbetering van ons inwerkprogramma, de vereenvoudiging van de planning en controlcyclus en het verder borgen van projectmatig en opgavegericht werken onder andere door de ontwikkeling van een projectportfolio.

Verbeteringen in de bedrijfsvoering via Servicecentrum MER

Binnen het Servicecentrum MER werkten de teams HRM, Financiën en Informatisering in 2024 aan een uitvoeringsprogramma om processen te stroomlijnen en de kwaliteit van dienstverlening verder te verbeteren. Een belangrijke mijlpaal was de vernieuwing van de **planning en controlcyclus**, waarbij de drie gemeenten nu actiever betrokken zijn bij de opstelling van de Kadernota en de begroting.
Met een gezamenlijk programma dienstverlening zetten we een grote stap richting de **standaardisatie en uniformering van processen, producten en diensten**. Dit is essentieel voor een efficiënte bedrijfsvoering binnen de vier samenwerkende organisaties.

Tot slot hebben we gewerkt aan een oplossing voor de resterende taakstelling van € 170.000. Op basis van onafhankelijk advies over de kostenverdeelsystematiek hebben we een nieuwe verdeelsleutel afgesproken. Dit levert een bescheiden voordeel van circa € 30.000 op voor onze gemeente, waardoor de taakstelling slechts gedeeltelijk kan worden gerealiseerd.

Personeel

De ambtelijke organisatie van de gemeente Roerdalen bestaat uit 104,52 fte (fulltime-equivalenten). Dit is inclusief de griffie, exclusief tijdelijke extra formatie voor projecten en tijdelijke extra inzet.

De bezetting op peildatum 31-12-2024 laat zien dat niet alle structurele functies waren ingevuld. In onderstaand overzicht is de bezetting over de verschillende teams opgenomen in vergelijking met de beschikbare formatie.

Fte's t.o.v. bezetting	31-12-2024	
	Fte's	Bezetting*
Algemeen	2,00	2,44
Team Openbare ruimte	32,10	32,06
Team Leefomgeving	19,56	18,23
Team Dienstverlening	28,76	25,46
Team Samenleving	20,10	18,43
Griffie	2,00	2,00
Formatie in fte totaal	**104,52**	**98,62**

**medewerkers in dienst excl. inhuur*

In vergelijking met voorgaande jaren ziet de formatie er als volgt uit

Formatie	2023	2024
Formatie in fte totaal	103,08	104,52

Dit verschil in formatie wordt verklaard door de invulling van de zogenaamde "rafelrandjes" in de nieuwe organisatiestructuur.

Toekomstgericht werkgeverschap

In 2024 is gestart met het geven van invulling aan een gezamenlijke visie op strategisch arbeidsmarktbeleid. De MER-brede klankbordgroep Toekomstgericht Werkgeverschap (TGW) richt zich in eerste instantie op de thema's 'arbeidsmarkt, onboarding/offboarding' en 'leren en ontwikkelen'. Om blijvend te voldoen aan de maatschappelijke en bestuurlijke uitdagingen waarmee we als gemeente worden geconfronteerd, is het van essentieel belang dat medewerkers optimaal worden ondersteund in hun professionele ontwikkeling. Als gevolg daarvan is er gestart met de aanschaf van een leermanagementsysteem (MER-academie).
Dit systeem biedt medewerkers via één centraal portaal toegang tot een breed scala aan leermogelijkheden, waaronder klassikale trainingen, e-learning en op functieprofielen afgestemde onboardingprogramma's.
Door deze integrale aanpak kunnen we medewerkers vanaf hun eerste werkdag effectief begeleiden en ondersteunen in hun professionele groei.
Verder is er vanuit het TGW gestart met de inventarisatie van het werkgeversmerk en de behoeftes van de organisaties op dit gebied.

Ook heeft er in 2024 een inventarisatie plaatsgevonden met betrekking tot het aanschaffen van een recruitmentsysteem voor de MER-organisaties.

Daarnaast is er een lokale projectgroep gestart met het vormgeven van het inwerkprogramma, in samenspraak met de MER-brede ontwikkelingen. Door een goed inwerkprogramma krijgt een nieuwe medewerker alle informatie, faciliteiten en processen in de organisatie helder. Dit draagt bij aan het werkgeluk en de verbinding maar ook aan de productiviteit van de nieuwe medewerker.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage is in 2024 wederom iets afgenomen. Het langdurend en extra langdurend verzuim heeft nog steeds het grootste aandeel in het totale verzuim. Dit is nauwelijks beïnvloedbaar verzuim en is vaak niet of niet alleen werk gerelateerd. De meldingsfrequentie nam af, wat betekent dat gemiddeld gezien iets sneller ziekgemeld wordt dan in het voorgaande jaar.

Verzuimcijfers	2022	2023	2024
Verzuimpercentage	9,41%	8,90%	8,41%
Meldingsfrequentie	1,34	0,91	1,10

Cao gemeenten 2024

Er is een akkoord bereikt voor de cao gemeenten 2024-2025. In dit akkoord is een structurele salarisverhoging afgesproken van 4,75% met ingang van 1 januari 2024 en 1,25% per 1 oktober 2024. De structurele salarisverhogingen worden tot het pensioengevend inkomen gerekend en dit betekent dat de pensioenpremie voor de werkgever hoger is geworden
De looptijd van deze Cao is 15 maanden (1 januari 2024 t/m 31 maart 2025).

Medewerkers kunnen op basis van de cao gebruik maken van een Regeling Vervroegde Uittreding (RVU) mits ze aan de voorwaarden voldoen. MER-breed is er een aanvullende afspraak gemaakt; ook het MT kan besluiten dat een medewerker in aanmerking komt voor deze regeling op basis van enerzijds bijzondere prestaties en anderzijds bedrijfsbelang.

Arbeidsomstandigheden

Wangedrag en agressie

Collega's met publiekscontact worden helaas geconfronteerd met vormen van verbale agressie, orde verstorend gedrag en soms ook met bedreiging of fysiek geweld (wangedrag). Dit komt meestal onverwacht en het kan een grote impact op collega's hebben. De confrontatie met wangedrag is dan ook een arbeidsrisico, dat blijvend om aandacht en duidelijkheid vraagt. Als werkgever zetten we ons in om de risico's tijdens het werk en bij publiekscontacten te beperken. Daarom is een Protocol Aanpak wangedrag bij publiekscontact opgesteld, als ook een klachtenregeling ongewenst gedag, waarin de aanpak van wangedrag beschreven staat. We geven daar meer handen en voeten aan door deze in teamsessies te bespreken.

Evaluatie dienstverlening bedrijfsarts

Passend bij de overeenkomst is er een evaluatie over de dienstverlening van de bedrijfsarts gestart eind 2024. De resultaten daarvan volgen in de eerste helft van 2025.

Onze inzet op het verlagen van het ziekteverzuim en het vergroten van de inzetbaarheid van onze medewerkers is een doorlopend belangrijk thema. Werkdruk speelt daar ook een rol in. Het onderzoek dat we in voorgaande jaren over (ongezonde) werkdruk hielden geeft ons daarvoor de nodige handvaten.

Vitaliteit

Het welzijn van onze medewerkers is een belangrijk thema waar we voortdurend aandacht aan geven. Onze visie is dat de aandacht voor vitaliteit start met bewustwording rondom dit thema en het feit dat dat het een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer is: "It takes two to tango". Door te werken aan een gezonde werkomgeving en gezonde leefstijl, kunnen werkgevers en werknemers samen bijdragen aan een gezondere en productievere werkomgeving wat de vitaliteit bevorderd. In het najaar van 2024 is er MER-breed een week van de vitaliteit georganiseerd. Tijdens deze week is extra aandacht gegeven aan welzijn en vitaliteit door middel van diverse activiteiten, workshops en een vitale lunch.

Beleidsindicatoren

De gemeente moet een aantal verplichte beleidsindicatoren opnemen. De beleidsindicatoren die betrekking die een relatie hebben de bedrijfsvoering van de gemeente zijn in onderstaand staatje opgenomen. Het betreft vooral personeel gerelateerde indicatoren

Indicator	Toelichting	2023	2024
Formatie	De formatie in fte's per 1.000 inwoners	4,98	5,02
Bezetting	De werkelijke bezetting in fte's per 1.000 inwoners	4,91	4,74
Apparaatskosten	De apparaatskosten per inwoner	€ 545	€ 600
Externe inhuur	Kosten externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur externen	16,2%	19,2%
Overhead	De kosten voor de overhead als % van de totale lasten	13,4%	12,0%

Toelichting bij de indicatoren

1. Formatie
De indicator is gestegen van 4,98 naar 5,02 door stijging van het aantal inwoners van 20.702 naar 20.806. Het aantal toegestane fte's is gestegen van 103,08 naar 104,52.

2. Bezetting
De indicator is gedaald van 4,91 naar 4,74 ten opzichte van vorig jaar. Er is nog steeds sprake van vacatureruimte die moeilijk in te vullen is maar in het algemeen is de bezetting gestegen.

3. Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten)
Kosten die gemaakt worden om de gemeentelijke organisatie in stand te houden en te laten functioneren. De indicator is met 10% gestegen van € 545 naar € 600 per inwoner. door een stijging van de apparaatskosten.
De stijging van de apparaatskosten van € 11.283.000 in 2023 naar € 12.489.000 in 2024 wordt vooral veroorzaakt door de CAO-stijging,

4. Externe inhuur
De indicator is gestegen van 16,2% naar 19,2% doordat de inhuurkosten stijgen ten opzichte van de totale loonsom. De totale kosten voor de inhuur van externen stijgt van € 1.475.416 in 2023 naar € 2.045.765 in 2024 voornamelijk door inhuur voor de invulling van vervanging ziekte en ouderschap en stijging van tarieven door inflatie. Inhuurkosten t.b.v. incidentele projecten zijn buiten beschouwing gelaten.

5. Overheadkosten
Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces en organisatiekosten die niet rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de taakvelden van de organisatie.

De indicator daalt doordat de overheadkosten minder zijn gestegen dan de totale programmakosten. De programmalasten zijn gestegen van € 67.841.000 naar € 77.412.090. De stijging van de kosten voor de overhead van € 9.088.183 in 2023 naar € 9.278.055 in 2024. Ook hier wordt de stijging veroorzaakt door de CAO-stijging, zowel bij ons zelf als bij het SC MER.

Gegevensveiligheid (informatiebeveiliging en privacy)

Gegevensveiligheid omvat zowel informatiebeveiliging als privacy. De MER-organisaties voldoen aan wettelijke verplichtingen zoals de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en Wpg (Wet politiegegevens). De gemeente heeft een zorgplicht richting burgers, ondernemers en medewerkers en zet sterk in op risicobeheersing, met een praktische aanpak in plaats van een absolute risicouitsluiting.

Aanpak en Verantwoordelijkheid

SC MER coördineert de gegevensveiligheidsstrategie en zet projecten op die bewustwording vergroten, processen versterken en technische beveiliging verbeteren. Kwartaalrapportages zorgen ervoor dat management, directie en bestuur voortdurend inzicht hebben in de voortgang en risico's.

Vooruitblik en Innovatie

In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet: we hebben ons bewustwordingsprogramma voortgezet en bereiden ons voor op nieuwe EU-verplichtingen, zoals de AI-verordening en NIS2/Cyberbeveiligingswet in 2025. Dankzij intensieve samenwerking tussen de vier MER-organisaties is er een gezamenlijk plan voor de komende drie jaar opgesteld. Op technisch vlak maken we gebruik van AI-gestuurde detectie en monitoring om cyberaanvallen sneller en effectiever te bestrijden.

Beveiligingsincidenten en Trends

Hoewel er in 2024 beveiligingsincidenten en datalekken waren, bleef de impact beperkt door effectieve technische en organisatorische maatregelen. Twee opvallende trends zijn de toename van CEO-fraude (waarbij aanvallers zich voordoen als bestuurders) en Business Email Compromise (via gehackte partnerorganisaties). Door gerichte training zijn deze aanvallen tijdig herkend en onschadelijk gemaakt.

Verantwoording en Verbeterpunten

Via ENSIA heeft de gemeente aangetoond 'in control' te zijn op het gebied van informatiebeveiliging. Een onafhankelijke audit bevestigde dit, al zijn er verbeterpunten, zoals het verder borgen van kwaliteitseisen en de implementatie van de Basisregistratie Ondergrond (BRO).

Informatisering

Ten aanzien van de bereikbaarheid van medewerkers is met enige vertraging de lang verwachte nieuwe centrale telefonie-omgeving gerealiseerd inclusief vernieuwde callcenter-functionaliteit. Tegelijkertijd hebben is het gemeenschappelijke MER- telefoniebeleid geactualiseerd. Ook is er het afgelopen jaar blijvende aandacht geweest voor het doorvoeren van (proces)verbeteringen om te voldoen aan wet- en regelgeving zoals de Woo en de Wep.

Op het vlak van ICT is het afgelopen jaar wederom flink geïnvesteerd in het verbeteren van de gezamenlijke digitale infrastructuur. Er zijn diverse vervangingstrajecten uitgevoerd om de continuïteit, stabiliteit en veiligheid van de ICT-infrastructuur op peil te houden. MER-breed is een

nieuwe identiteits- en toegangsoplossing geïmplementeerd waarmee de toegang tot de verschillende interne & externe SAAS-applicaties beter te reguleren is.

Er zijn diverse technische projecten afgerond die het technisch fundament hebben gelegd voor het gebruik van Microsoft 365 en de nieuwe hybride kantoorwerkplek, de “werkplek van de toekomst”. De technische voorbereidingen zijn getroffen voor het gebruik van de softwareoplossingen voor het digitaal ondertekenen en het digitaal anonimiseren. En zijn er op basis van de Common Ground-visie voorbereidingen getroffen voor een betere benutting van de “eigen” data o.b.v. een centraal MER-datawarehouse.

Het afgelopen jaar is de gebruikte techniek voor het realiseren van de gegevensuitwisselingen tussen applicaties verbeterd. Het afgelopen jaar is ook het Verbeterprogramma Informatiebeheer succesvol afgerond. En is er een visie opgesteld voor de inzet van kunstmatige intelligentie binnen de MER-informatievoorziening. Ook is er een pilottraject uitgevoerd om de mogelijkheden die Robotisering biedt voor het efficiënter invullen van repeterende administratieve werkzaamheden nader te verkennen.

Rechtmatigheid

In de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening 2024, licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties financieel rechtmatig zijn.
Hiervoor wordt gekeken naar drie criteria:

- het begrotingscriterium;
- het voorwaardencriterium en;
- het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van De gemeenteraad is gerespecteerd. In het controleprotocol is vastgesteld dat over- en onderschrijdingen van de baten en lasten die tijdig zijn gemeld aan de raad niet als onrechtmatig worden aangemerkt. Het college heeft over- en onderschrijdingen tussentijds gemeld en ook in deze jaarrekening. We beschouwen deze informatie als tijdig en passend binnen de gemaakte afspraken. In de verschillende programma’s zijn de afwijkingen van € 25.000 en hoger toegelicht.

In onderstaand schema zijn de afwijkingen per programma die groter zijn dan 3% inzichtelijke gemaakt. De overschrijdingen van de lasten, de onderschrijdingen van de baten en de afwijkingen in de reserves zijn acceptabel.

bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Actuele Begroting			Rekening 2024			Begrotings- afwijking		Over-/ onderschrijding >3% vd lasten	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten		
1. Krachtige dorpen	- 6.576	843	- 5.734	- 6.384	700	- 5.684	192	- 142		142
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 35.212	11.171	- 24.041	- 31.804	10.356	- 21.448	3.408	- 815		815
3. Veilige dorpen	- 2.638	56	- 2.583	- 2.593	30	- 2.563	46	- 26		26
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 3.346	1.199	- 2.147	- 2.813	1.267	- 1.545	533	68		
5. Woonomgeving	- 6.979	6.061	- 918	- 6.519	6.433	- 86	459	372		
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 9.263	3.340	- 5.923	- 9.295	3.411	- 5.885	- 32	71		
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 12.540	4.365	- 8.175	- 13.360	4.889	- 8.471	- 820	523	- 820	
8. Algemene middelen	- 341	49.519	49.178	- 328	49.821	49.493	12	302		
Totaal programma's	**- 76.896**	**76.553**	**- 343**	**- 73.096**	**76.907**	**3.811**	**3.799**	**354**	**- 820**	**983**
Toevoeging			- 7.719			- 9.097				
Onttrekking			9.399			9.557				
Mutaties reserves			**1.680**			**461**				
Resultaat			**1.337**			**4.272**				

Overschrijding laten
Bij programma 7 ontstaat de overschrijding door een verplichte storting in een aantal voorzieningen op basis van wetgeving (€ 1.139.000). Een deel van deze stortingen was niet eerder te voorzien (571.000). De andere stortingen betreft de RVU en wachtgeldverplichtingen. Deze waren al wel bekend in de loop van 2025, maar zijn niet meer als separate begrotingswijziging voorgelegd aan de raad.

Onderschrijding baten
De onderschrijding op programma 1 betreft de niet toegekende specifieke uitkering voor bibliotheekvoorzieningen (€ 220.000). De kosten zijn lager, omdat er ook geen doorbetaling heeft plaatsgevonden.

In programma 2 zijn de ontvangsten van de specifieke uitkeringen lager (€ 1.037.000). Dit wordt gecompenseerd door de lagere kosten aan de lastenkant.

De onderschrijding bij programma 3 is lager dan de afgesproken grens van € 50.000 in het controleprotocol.

Afwijkingen bij reserves
De afwijkingen ontstaan door de verwerking van het jaarrekeningsaldo volgens de verslagleggingsvoorschriften.

Investeringen
In 2024 is er een overschrijding geweest van € 12.300 geweest bij de kredieten die niet acceptabel is. Gelet op de omvang van de overschrijding die minder is dan € 50.000 wordt geen verdere specificatie gegeven.

Voorwaardencriterium:
Het voorwaardencriterium gaat over het naleven van de eisen bij het financieel handelen. De eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, waaronder de Europese aanbestedingsregelgeving. Het gaat om zaken als de juiste doelgroep, termijn en grondslag, het voldoen aan administratieve bepalingen en normbedragen.

Ten aanzien van inkoop zijn voor het jaar 2024 onrechtmatige inkopen geïdentificeerd voor een bedrag van afgerond € 2.781.000, dit is 3,9% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves. De afwijkingen zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen toegelicht en wordt aangegeven welke maatregelen er genomen zijn.

Doorlopende fouten van vorig jaar en voor de volgende jaren (€ 977.000)
Ten aanzien van een aantal overeenkomsten is vorig jaar al geconstateerd dat deze stilzwijgend zijn verlengt, terwijl ze opnieuw aanbesteed moesten worden. Aangezien aanbestedingstrajecten vaak een lange termijn betreffen loopt deze fout ook door in 2024. Voor schoonmaakdiensten, diesellevering en reiniging en inspectie riolering zijn in begin 2025 nieuwe contracten afgesloten. Voor het onderhoud van de technische installaties van het gemeentehuis vindt op dit moment de aanbesteding plaats, met de bedoeling om deze per 1-1-2026 te effectueren.

Voor onkruidbestrijding en maaiwerkzaamheden is bewust nog geen nieuwe aanbesteding opgestart. Dit deels omdat we bezig zijn met het project Data op Orde. Deze data zijn de onderbouwing voor de

aanbesteding. Daarnaast stellen we in 2025 twee nieuwe beleidsplannen op dit van invloed zijn op de aanbesteding (maaibeleid en groenbeleid).

Voor de aanschaf van onderdelen voor machines en alle daaraan gerelateerde producten is de fout van vorig jaar blijven bestaan.

Opvang vluchtelingen Oekraïne (€ 799.000)
De maatschappelijke begeleiding van deze vluchtelingen is vanaf het begin gedaan door de Stichting Menswel. Door de snelle inzet die hiervoor nodig was heeft er in 2022 geen aanbesteding plaatsgevonden. Deze begeleiding is stilzwijgend doorgelopen. We zijn op dit moment aan het beoordelen of deze begeleiding aanbesteed moet worden. Het betreft hier een dienst die valt onder de sociale en specifieke diensten, maar de omvang is groter dan € 750.000. Voor de continuïteit van de begeleiding zijn wijzigingen minder wenselijk.

Exploitatie milieusorteerstation (€ 640.000)
Deze onrechtmatigheid is in het verleden ontstaan, waarbij een contract is aangegaan met de beheerder van het milieusorteerstation op deze locatie. Onduidelijk is hoe de aanbesteding toen heeft plaatsgevonden. Het contract wordt iedere keer stilzwijgend met 2 jaar verlengd. We zijn aan het onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn voor het huidige sorteerstation.

Inhuur personeel (€ 365.000)
Door de krapte op de arbeidsmarkt en de grote hoeveelheid werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ordening vindt er al een aantal jaren inhuur van medewerkers plaats. Hoewel de opdrachten ieder jaar anders zijn is hier sprake van een grijs gebied omdat het soort werkzaamheden wel gelijk is. We zijn op dit moment aan het beoordelen hoe we deze inhuur anders kunnen laten plaatsvinden.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium
Bij fraude door een persoon of organisatie wordt bewust misbruik gemaakt van vertrouwen om een voordeel te behalen. Fraude is een verzamelnaam voor meerdere gerelateerde begrippen zoals niet-integer gedrag (integriteit), misbruik- en oneigenlijk gebruik, corruptie en criminaliteit.

In 2024 zijn geen gevallen interne fraude binnen de organisatie geconstateerd.

PARAGRAAF WET OPEN OVERHEID / OPENBAARHEIDSPARAGRAAF

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) geldt sinds 1 mei 2022. De wet is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo vervangt de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Het grote verschil tussen de Woo en de Wob is de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie.

De Woo is onder te verdelen in drie hoofdonderwerpen:

- passieve openbaarmaking (de beantwoording van Woo-verzoeken);
- actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën;
- informatiehuishouding op orde brengen.

De actieve openbaarmaking van de 17 informatiecategorieën treedt gefaseerd in werking.
De eerste tranche is op 1 november 2024 in werking getreden. De informatie die onder de eerste tranche valt, hebben wij actief openbaar gemaakt.

Werkzaamheden 2024

In 2023 is gestart met een MER-brede projectgroep die in 2024 met voortvarendheid verder aan de slag is gegaan. Deze projectgroep heeft 16 deelprojecten geïnventariseerd en hier een planning op hoofdlijnen aan gekoppeld. Op deze manier is gestructureerd en gezamenlijk verder gewerkt aan het inbedden van de Wet Open Overheid in onze gemeente en de overige MER-organisaties. Deze gezamenlijke aanpak zorgt er voor dat de onderdelen die door de vier MER-organisaties afzonderlijk opgepakt moeten worden, uniform voorbereid en aangepakt worden. Vanuit het MER-brede project wordt de algemene voortgang van het project bewaakt, worden de landelijke ontwikkelingen gevolgd en wordt er voor gezorgd dat nieuwe (landelijke) besluiten worden opgenomen in het (daardoor dynamische) plan van aanpak.

Impact Woo-verzoeken

We merken dat het aantal verzoeken op grond van de Woo niet afneemt. Het afhandelen van Woo-verzoeken heeft veel impact op de organisatie. Verzoekers vragen vaak veel documenten op over langere tijdsperiodes.

De impact is met de invoering van de Woo dus niet minder geworden, maar eerder meer. De beslistermijn is weliswaar gelijk gebleven (4 weken), maar de verdagingstermijn is ingekort (van 4 naar 2 weken) en die mogen we alleen gebruiken bij een omvangrijk of complex verzoek.

Informatiehuishouding

Essentieel voor een goede uitvoering van de Woo is dat gevraagde informatie goed en snel te vinden is. De komende jaren moeten onze gemeente en de overige MER-organisaties aan de slag om de informatiehuishouding te verbeteren. Dat is een kwestie van bewustwording van de medewerkers maar ook van het efficiënter inrichten van processen.

PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

Het grondgebied van de gemeente Roerdalen beslaat een oppervlakte van ongeveer 88,5 km². Hier wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. De gemeente heeft daarbij de directe zorgplicht voor de noodzakelijke infrastructuur zoals wegen, riolering, bruggen, groen, openbare verlichting, sport- en spelfaciliteiten en een aantal gebouwen. Een groot deel van het vermogen van de gemeente bestaat uit deze kapitaalgoederen. Deze bevinden zich meestal op, maar ook onder de grond. Op deze kapitaalgoederen wordt over meerdere jaren afgeschreven.

De levensduur wordt gemaximaliseerd door planmatig en adequaat onderhoud aan de kapitaalgoederen te plegen. De kapitaalgoederen bepalen grotendeels de kwaliteit van de openbare ruimte. In deze paragraaf worden de kaders gesteld voor het onderhoud van de infrastructuur. De huidige kwaliteitsniveaus zijn vastgelegd in de betreffende beleidsdocumenten. We continueren de gekozen kwaliteitsniveaus. De benodigde budgetten moeten aansluiten bij de gekozen ambitie in de kadernota.

We benaderen zaken zoveel mogelijk integraal. Budgettair worden werkzaamheden gedekt uit afzonderlijke budgetten en volgend aan beleid per specialisme. Op het gebied van wegen en riolering zijn er de actuele beleidsdocumenten, wegenbeleidsplan en gemeentelijk rioleringsplan. In 2024 is het mobiliteitsplan en bijbehorend uitvoeringsprogramma afgerond. In 2024 hebben we ook stappen op het gebied van actualisatie van groenbeleid gezet. Dit is nog niet afgerond. We gaan door met het inbedden van duurzaamheid en klimaatadaptatie in onze werkzaamheden en projecten. Hier ligt een link met programma 4.

Riolering en water

Het GRP 2022 - 2026 en het Waterketenplan zijn het kader op het gebied van riolering en water. Hierin komt de regionale samenwerking verder tot uitdrukking. Ook het inspelen op het veranderende klimaat is hierin opgenomen. We nemen het afkoppelen van hemelwater waar mogelijk mee in de projecten. Basisscholen kunnen meedoen aan het regionale project ‘GroenBlauwe revolutie schoolpleinen’, waarbij omvorming van het schoolplein van tegels naar meer groen en blauw (water) centraal staat.

Voor het onderhoud aan en vervanging van rioleringen zijn de volgende bedragen uitgegeven:

bedragen x € 1.000

Onderhoud rioleringen	Rekening 2023	Actuele Begroting	Rekening 2024
Regulier onderhoud [1]	288	279	330
(Vervangings-)investeringen	971	1.569	475

[1] inclusief reinigen kolken, inspecties en stortkosten

Wegen

De onderhoudsplicht van de wegen valt onder de Wegenwet. Als wegbeheerder is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de wegen. De gemeente vindt het belangrijk om het onderhoudspeil van de wegen op een kwalitatief voldoende niveau te brengen en te houden. Conform het wegenbeleidsplan onderhouden we de verharde wegen binnen de kernen op niveau basis (cf. CROW normen) en de wegen in het buitengebied op niveau laag, met uitzondering van de recreatieve routes en verbindingswegen. CROW staat voor Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. De kaders hiervoor zijn actueel. Hierover leest u meer in programma 6, inclusief het meerjarenprogramma van projecten in de openbare ruimte.

Daarnaast worden asfaltwegen, elementenverhardingen en andere onderdelen in de openbare ruimte regulier onderhouden. We hebben hierbij het volgende ambitieniveau vastgesteld:

Structuurelement:	Hoofdstructuur	Woongebied	Centra	Buitengebied
Kwaliteit:	**Basis**	**Basis**	**Basis**	**laag**
Beeld:				
Technische staat (duurzaamheid):	Redelijk, matige schade	Redelijk, matige schade	Redelijk, matige schade	Matig, beperkt ernstige schade
Aanzien:	Standaard	Standaard	Standaard	Sober
Comfort:	Voldoende, incidenteel hinderlijk	Voldoende, incidenteel hinderlijk	Matig, hinderlijk	Voldoende, incidenteel hinderlijk
Risico-index:	Beperkt	Beperkt	Beperkt	Matig
Kapitaalvernietiging:	Nihil	Nihil	Nihil	Matig

Voor het onderhoud aan en vervanging van verhardingen zijn in 2024 de volgende bedragen uitgegeven:

bedragen x € 1.000

Onderhoud wegen	**Rekening 2023**	**Actuele Begroting**	**Rekening 2024**
Regulier onderhoud [1]	1.329	1.500	1.661
(Vervangings-)investeringen	3.125	1.821	1.400

[1] excl. restantkredieten 2018

Openbare verlichting

Goede openbare verlichting draagt bij aan het veiligheidsgevoel van inwoners en de leefbaarheid in de gemeente. Openbare verlichting is ook belangrijk voor de verkeersveiligheid. Het Beleidsplan Openbare Verlichting is het kader voor de uitvoering. We dragen daarmee ook bij aan duurzaamheid. We passen ledverlichting toe en sluiten hierbij aan bij het actieplan duurzame energie. We zien daardoor ook een daling in de verbruikte energie. Inmiddels is 70% van de openbare verlichting binnen de gemeente nu voorzien van ledverlichting. Dit is een toename van circa 360 stuks. We vervangen in principe armaturen na 20 jaar, waarmee we kapitaalvernietiging voorkomen. Omdat bepaalde soorten lampen niet meer toegepast mogen worden, vervangen we die eerder. Op dit moment wachten we technische ontwikkelingen af en verwachten we nog geen structurele kostenverhogende effecten door deze vervanging. De masten (palen) toetsen we op veiligheid en vervangen we pas als het echt nodig is. We hebben geen achterstallig onderhoud.

Voor het onderhoud aan en de vervanging van de openbare verlichting zijn de volgende bedragen uitgegeven:

bedragen x € 1.000

Onderhoud openbare verlichting	Rekening 2023	Actuele Begroting	Rekening 2024
Regulier onderhoud	192	172	151
(Vervangings-)investeringen	202	108	111

Openbaar groen

Roerdalen beschikt over circa 100 hectare groen in de vorm van plantsoenen en gazons en zo'n 21.000 bomen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de groene ligging een groot deel van het uiterlijke aanzien van onze gemeente bepaalt. De kwaliteit van de openbare ruimte en in dit geval het groen maakt Roerdalen een aantrekkelijke gemeente om in te wonen en te recreëren. Het is voor ons daarom belangrijk de groene landschappelijke uitstraling zoveel mogelijk te behouden. Tussen deze paragraaf en programma 6 zit een verbinding. We handhaven de eerder vastgestelde onderhoudsniveaus.

Het groenbeleid is in 2024 nog niet afgerond, zie hiervoor ook programma 6. We leggen dit voor ter behandeling en besluitvorming aan Uw raad in 2025. We zien dat we planmatig onderhoud geborgd hebben. Gericht op ontwikkelingen is er weinig financiële ruimte. Er is geen achterstallig onderhoud.

We realiseerden in 2024 en rond de jaarwisseling naar 2025 een aantal vervangingsinvesteringen ten behoeve van de aanpassing van de omgeving van het gemeentehuis, en de rotonde in Montfort.

Bedragen die uitgegeven zijn voor het onderhoud openbaar groen:

bedragen x € 1.000

Onderhoud openbaar groen	Rekening 2023	Actuele Begroting	Rekening 2024
Regulier onderhoud	996	1.412	1.204
(Vervangings-)investeringen	34	697	145

Civiele kunstwerken

Binnen de gemeente Roerdalen liggen 40 civiele kunstwerken. Dit zijn bruggen, viaducten, etc. Meer dan de helft van deze kunstwerken is aangelegd in de jaren ’70 en ’80. Het betreft met name betonnen kunstwerken.

Kunstwerken maken een essentieel onderdeel uit van een deugdelijk functionerend en veilig netwerk. In 2024 hebben we opnieuw de kwaliteit in beeld gebracht waarbij we aansluitend het uitvoeringsprogramma hebben geactualiseerd.

Bedragen die uitgegeven zijn voor het onderhoud van de civiele kunstwerken:

bedragen x € 1.000

Onderhoud civiele kunstwerken	Rekening 2023	Actuele Begroting	Rekening 2024
Regulier onderhoud	98	101	27
(Vervangings-)investeringen	-	-	-

Integrale projecten

We hebben in 2024 gewerkt aan meerdere integrale projecten en grotere onderhoudswerkzaamheden. In de begroting 2024 hebben we ook een doorkijk in de verdere toekomst gegeven. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd bij vaststelling van de begroting. Invloeden van buitenaf, bijvoorbeeld op het gebied van kabels en leidingen, flora en fauna, etc. spelen een steeds grotere rol bij (planning van) projecten. Ook is dit deels kostenverhogend, bijvoorbeeld ook door procedures met betrekking tot ondernemersschade enzovoorts. We delen een stand van zaken van de werkzaamheden in 2024:

- Afronding Markt Vlodrop: Afgerond binnen budget;
- Realisatie reconstructie Dorpsstraat / Groenstraat Melick: Het ontwerp is in 2024 afgerond, en de kabel- en leidingwerkzaamheden zijn eind november 2024 gestart;
- Groot onderhoud Akerstraat Posterholt inclusief wateroverlast: Voorbereidingen zijn gestart, gericht op uitvoering in 2025;
- Voorbereiding Reewoude: Voorbereidingen gestart in 2024, lopen door in 2025. Uitvoering voorzien vanaf 2026;
- Aanleg groene berging en start herinrichting Sportlaan en omgeving Montfort: In 2024 is de te realiseren riooloplossing en waterberging heroverwogen vanwege (risico)technische aspecten. Hierdoor is de start van het project uitgesteld. Zie ook programma 6, doelen 3, actie 4.
- Voorbereiding reconstructie Reutje: Om capaciteitsoverwegingen hebben we deze doorgeschoven om met de voorbereidingen te starten in 2025. We onderzoeken aansluiting bij de regiodeal;
- Groot asfaltonderhoud Stationsweg Montfort: Voorbereidingen gestart (verkeerskundige inrichting gezamenlijk met Huysbongerdweg en Waarderweg), lopen door in 2025. WML vervangt eerst waterleiding;
- Fietspad Rothenbacherweg: Vrijliggend fietspad is komen te vervallen en is onderdeel geworden van fietsvriendelijke inrichting van deze weg. Gereed met uitzondering van rode coating, dit ronden we af in 2025;
- Afronding aanleg infrastructuur tijdelijke huisvesting: In uitvoering en volgend op te plaatsen woningen. In 2024 zijn Vlodrop, Sint Odiliënberg en Melick gerealiseerd. Voorbereidend werk (bouwrijp maken in Herkenbosch, Posterholt en Montfort) is gereed, afronding na plaatsing van de woningen in 2025;
- Woonrijp maken Bosweg Montfort: Levering van de prefab woningen (door Wonen Limburg) heeft vertraging opgelopen, waardoor project niet is opgepakt;
- Bouwrijp maken centrumplan Herkenbosch: Bouwrijp maken is in 2024 gerealiseerd;

- Start van het bouwrijp maken van de woonwagenlocaties Herkenbosch en Montfort.

Gebouwen

Relatie met de programma's

De hoofddoelstelling in het programma Krachtige Dorpen is om dorpskernen met veel sociale samenhang en passende basisvoorzieningen te realiseren en/of te behouden. Hierin ligt een directie relatie met de begrotingsprogramma's 1 en 6. Beleidsmatig is in 2024 het geldende accommodatiebeleid van toepassing. In 2024 zijn we gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een nieuw beleid.

In 2024 is gewerkt aan de voorbereiding van besluitvorming ten aanzien van de buitenbaden. Uitgangspunt is om exploitatie en beheer over te dragen aan de betreffende stichtingen.

Onderhoud

Voor al het gemeentelijke vastgoed zijn de meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) in 2023 vastgesteld. We hebben uitgesteld onderhoud binnen de beschikbare budgetten opgepakt. We hebben hier rekening te houden met de uitdagingen in de markt, o.a. bij aannemers. Opdrachten worden door capaciteitsuitdagingen bij aannemers regelmatig op een later tijdstip uitgevoerd.

Energie

De afgelopen tijd hebben we gezien dat energietarieven sterk zijn gestegen. Dit fluctueert inmiddels behoorlijk. Zowel gemeente als verenigingen heeft hierbij de nodige financiële uitdagingen, waarbij het moeilijk is een realistische inschatting te maken. Bij verenigingen en stichtingen speelt ook dat zij zelfstandig overeenkomsten rondom energie hebben afgesloten, en toch in de financiële problemen kunnen komen. Hier hebben we een balans te bewaken tussen eigen verantwoordelijkheid, ondersteuning bieden waar dit echt nodig is en de uitdagingen die we als gemeente zelf hebben op dit terrein. Door te kijken naar verduurzaming liggen hier mogelijk kansen. Dit komt tot uiting in bijvoorbeeld verledden van veldverlichting. Verdere invulling van verduurzaming is ook afhankelijk van het nieuw op te stellen accommodatiebeleid.

Overdracht woonwagenlocaties

We houden rekening met mogelijk noodzakelijk onderhoud op de woonwagenlocaties van de opstallen, voordat overdracht kan plaatsvinden aan Wonen Limburg. In 2024 heeft dit beperkt plaatsgevonden.

Onderwijshuisvesting

In Vlodrop wordt gewerkt aan de realisatie van een nieuwe multifunctionele accommodatie. In Posterholt is in 2024 gewerkt aan de voorbereidingen van een nieuwe basisschool met kindcentrum.

Bedragen die uitgegeven zijn voor het onderhoud van onze gebouwen:

bedragen x € 1.000

Onderhoud gebouwen	Rekening 2023	Actuele Begroting	Rekening 2024
Regulier onderhoud	43	77	53
(Vervangings-)investeringen	1.015	989	481

PARAGRAAF GEMEENTELIJK GRONDBELEID

Beleidskaders

De gestelde kaders en ruimtelijke doelen zijn vastgelegd in onze op 3 november 2022 door de raad vastgestelde Kadernota grondbeleid 2022-2026. Deze nota sluit aan op de doelen en ambities uit de Omgevingsvisie Roerdalen 2050. De Kadernota grondbeleid geeft duidelijkheid over het grondbeleid dat de gemeente Roerdalen de komende jaren voert. Het grondbeleid is een instrument om gemeentelijke doelen te behalen. Belangrijk is de integrale afweging voor het kiezen van de juiste grondbeleidsvorm. In deze nota worden de kaders van het grondbeleid beschreven waarbinnen Roerdalen werkt. In het grondbeleid worden geen nieuwe doelen bepaald. Het grondbeleid is dienend aan de doelen en ambities die zijn geformuleerd in afzonderlijke beleidsdocumenten, waaronder de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 als belangrijkste ruimtelijke beleidskader.
De gemeente hanteert momenteel een situationeel grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente per project of locatie haar rol kiest en de keuze maakt voor een passief en actief grondbeleid. Deze rol wordt bepaald aan de hand van een afwegingskader. Bij bepaling van de keuze voor een bepaalde rol staat één vraag centraal: in hoeverre sluit de ontwikkeling aan bij de gemeentelijke beleidsdoelen? Afhankelijk hiervan kiest de gemeente een actieve, actief-faciliterende of faciliterende rol.

In 2021 is er door de raad een bedrag van € 1.000.000- beschikbaar gesteld voor onder andere de aankoop van gronden binnen het project ‘Roerdalen in Balans, Investeren om te Renderen’. Met onze huidige grondnota kunnen wij sneller inspringen op veranderende situaties en kunnen wij flexibeler omgaan met onze grondposities. Van dit krediet was er eind 2024 nog een bedrag van ongeveer € 700.000- beschikbaar.

Bouwgrondexploitatie

De structurele inkomsten uit beleggingen lopen terug, we zoeken naar alternatieve inkomsten. Hierom zijn er een aantal bouwgrondexploitaties geopend en in ontwikkeling. In programma 5 van deze begroting staan deze uitgewerkt. Hieronder is de status van de openstaande grondexploitaties beschreven:

- Oortjensveld III – Deze grondexloitatie is in 2024 afgesloten;
- Wienkeskoel II – Deze grondexploitatie is in 2024 afgesloten;
- Holsterveld – Dit betreft een lopende grondexploitatie. In 2024 is er in dit gebied 1 vrije kavel verkocht en zijn er op 2 vrije kavels opties genomen. Hierdoor staat er nog 1 vrije kavel te koop. De gronden in dit gebied waar de projectontwikkelaar zijn 10 woningen gaat realiseren zijn in 2024 van eigenaar overgegaan waarna de bouw ervan is gestart. Wonen Limburg had de intentie om in dit gebied in 2024 te gaan starten met de bouw van haar sociale woningen, maar dit heeft enige vertraging opgelopen;
- Centrumplan Herkenbosch - In het centrumplan Herkenbosch zijn de ontwikkelende partijen in 2024 gestart met het bouwen van de woningen;
- Wienkeskoel III – Voor dit uitbreidingsplan is men eind 2024 gestart met het opstellen van een stedenbouwkundig plan;
- Voor de woonwagenlocaties in Montfort en Herkenbosch zijn in 2024 met name kosten gemaakt voor onderzoeken, voorbereiding van de planologische procedure en, waar mogelijk, (de voorbereidingen voor) het bouwrijp maken van de locaties.

De stijgende kosten in de woningbouwmarkt hebben een vertragende werking op de daadwerkelijke uitvoering van de woningbouw, dit heeft directe gevolgen voor onze grondexploitaties.

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2023	Opwaarderen*	Vermeerderingen	Verminderingen	Winstneming 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Verwacht resultaat
Woningbouw							
Woonwagenlocatie Herkenbosch	-		67	-	-	67	- 635
Woonwagenlocatie Montfort	-		140	-	-	140	- 328
Holsterveld - Vlodrop	- 11	-	18	- 805	62	- 736	344
Herontwikkeling centrum Herkenbosch	984	-	787	- 1.092	-	679	- 700
Totaal woningbouw	**973**	**-**	**1.012**	**- 1.897**	**62**	**150**	**- 1.319**
Totaal	**973**	**-**	**1.012**	**- 1.897**	**62**	**150**	**- 1.319**

De volgende risico's worden bij de bouwgrondexploitaties onderkend:

Netcongestie
Economische groei, woningbouw en digitalisering van de maatschappij leiden tot een aanzienlijk groei van de vraag naar elektriciteit. Daarnaast is sprake van een sterke groei van de opwekking van duurzame energie door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen en windmolens. Door deze ontwikkelingen staat de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland onder druk. Bij netcongestie kan de netbeheerder de vraag naar en het aanbod van transport van elektriciteit niet (volledig) verzorgen, doordat de capaciteit van het elektriciteitsnet ontoereikend is. Een groot deel van Nederland heeft inmiddels met (een bepaalde mate) van netcongestie te maken. Diverse partijen in de vastgoedsector, van de projectontwikkelaar tot de eindgebruiker, lopen het risico geconfronteerd te worden met een situatie waarin niet kan worden voldaan aan hun vraag naar transport van elektriciteit. Het gevolg hiervan is onder meer dat vastgoedprojecten vertraging oplopen omdat panden niet op korte termijn aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet. Deze vertraging kan mogelijk ook leiden tot hogere kosten (onder meer doordat aannemers een hogere risico-opslag calculeren).

Stikstofbeleid
Stikstof in de bouw is een aanzienlijke zorg geworden vanwege de mogelijke schade aan de natuur. Bouwprojecten, met name grote, kunnen stikstof uitstoten. Dit draagt bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit en de biodiversiteit. Stikstof speelt een tweeledige rol in de bouw. Enerzijds is het een essentieel element in de productie van veel bouwmaterialen. Anderzijds, bij het verbranden van fossiele brandstoffen (bijvoorbeeld voor machines en voertuigen op de bouwplaats), komt stikstof vrij in de atmosfeer. De Raad van State heeft in november 2022 geoordeeld dat de 'Bouwvrijstelling Stikstof' niet voldoet aan de Europese natuurbeschermingsrecht. Als gevolg hiervan moet per project onderzoek worden gedaan naar de mogelijke gevolgen van de uitstoot van stikstof (zowel in de bouw- als ook de gebruiksfase). Dit betekent voor projecten, die nog een planologische procedure moeten doorlopen, een verzwaring in het aantonen van de uitvoerbaarheid voor wat betreft het aspect stikstofuitstoot. Om te voldoen aan de stikstofregels zullen plannen mogelijk moeten worden getemporiseerd.

Reservepositie
De reserve Bouwgrondexploitatie is het weerstandsvermogen voor de bouwgrondexploitaties. Het doel van deze reserve is om toekomstige risico's als gevolg van onvoorziene ontwikkelingen of een

stagnerende economie op te vangen. De reserve wordt onder meer gevoed uit positieve resultaten van grondexploitaties. Wanneer onverwachte tegenvallers niet opgevangen kunnen worden door de reserve Bouwgrondexploitatie, omdat deze ontoereikend is, komen deze ten late van de Algemene reserve.

Voorkeursrecht
De gemeenteraad heeft op 3 en 4 juli 2024 een bedrag van ongeveer € 1.700.000- beschikbaar gesteld voor de aankoop van landbouwpercelen en kavels in gebieden waar het voorkeursrecht op is gelegd. In 2024 zijn ons diverse percelen waar WVG op was opgelegd te koop aangeboden. Hiervoor zijn taxaties uitgevoerd.

Bedrijfskavel
De gemeente Roerdalen heeft nog 1 bouwkavel met een bedrijfsbestemming te koop. Het betreft hier de laatste kavel binnen het Landbouw Ontwikkelingsgebied (LOG) te Montfort. Voor deze kavel is in 2024 een potentiele kandidaat gevonden waarmee in 2024 de eerste gesprekken hebben plaatsgevonden.

Landbouwgronden
We hadden als gemeente in 2024 ongeveer 435 hectare landbouwgrond in eigendom. Ten opzichte van het voorgaande jaar is dit een afname van om en nabij de 30 hectare. Reden van deze daling is grotendeels toe te rekenen aan de grondruil die in 2024 heeft plaatsgevonden tussen de gemeente Roerdalen en de provincie Limburg. Binnen deze grondruil heeft de gemeente gronden in het gebied Flinke Ven laten liggen en een aantal percelen langs de stort in Montfort voor de realisatie van een gemeentelijk zonneveld verkregen. Onderaan de streep leverden wij door deze grondruil ongeveer 28 hectare landbouwgrond in.

Het gros van onze landbouwgronden verpachten wij middels reguliere (langjarige) contracten. Ongeveer 63 hectare van ons eigendom zijn landbouwpercelen welke we voor periodes van 1,3 of 6 jaar verpachten.

Binnen de gemeente Roerdalen ligt op dit moment nog een Provinciale opgave om in totaal 163 hectare landbouwgrond om te vormen tot natuur. Het betreft hier zowel particulier als gemeentelijk eigendom waarvan de precieze verdeling momenteel nog steeds onbekend is. Deze oppervlakte is als volgt verdeeld over de deelgebieden: Flinke Ven: 107 hectare, Bovenloop Vlootbeek: 38 hectare, Etsberg: 5 hectare, Landgoed Hoosden: 3 hectare en Roerdal en omgeving: 10 hectare. De verkoop in 2024 van 41 hectare landbouwgrond in het Flinke Ven van de gemeente aan de provincie is in bovenstaande berekening nog niet opgenomen omdat de provincie de bestemmingsplanwijziging nog niet afgerond heeft.

Als gemeente nemen wij als grondeigenaar wel deel in projectgroepen, maar ontwikkelen wij zelf geen nieuwe natuur.

Natuur
Het landelijk gebied van Limburg staat voor een flink aantal uitdagingen. Onder andere op het gebied van de realisatie van de natuurdoelen staat de Provincie Limburg aan de lat. De grote opgave vanuit de Landelijk Programma Landelijk gebied zijn in de loop van het jaar gestopt. De doelen blijven echter wel staan maar hoe de uitvoering plaats gaat vinden is nog niet bekend. De onderwerpen zijn stikstofreductie, areaaluitbreiding, instandhoudingsdoelen natuurkwaliteit, hydrologische doelen en groenblauwe dooradering. Als gemeente werken wij hieraan mee en zijn wij vertegenwoordigd in de Plattelandscoalitie.

De gemeente heeft ongeveer 450 hectare aan bos- en natuurgebieden in eigendom. Deze liggen grotendeels in het Nationaal Park de Meinweg en in het Roerdal. We beheren de gronden op een duurzame wijze volgens de beheervisie voor de gemeentelijke bossen, natuurterreinen en landschapselementen. Dit doen we op basis van jaarlijkse werkplannen conform de richtlijnen van Forest Stewardship Council (FSC).

Water
De overstorten op de Melicker Leigraaf en Vlootbeek moeten uiterlijk in 2027 voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Voor uitvoering van de maatregelen kopen we gronden aan in de buurt van de gemeentelijke overstorten. In programma 6 van deze begroting wordt dit nader gespecificeerd.

PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid te bepalen welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven daarbij gelden. De mogelijke belastingen die een gemeente kan heffen zijn bij wet bepaald.

De afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn zogenaamde 'bestemmingsheffingen'. De overheid verstrekt een dienst vanuit wettelijk verplichte zorgtaken, waarbij niet alleen de individuele dienst, maar vooral het collectieve belang een rol speelt. Iedereen in de gemeente is er bijvoorbeeld bij gebaat dat het afval wordt ingezameld en verwerkt. De begrote opbrengst van de heffingen mag bij bestemmingsheffingen niet hoger zijn dan de begrote kosten voor de zorgtaken.

Leges en begraafrechten zijn andere betalingen voor overheidsdiensten waar een direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat, maar deze tegenprestatie is strikt individueel. Deze worden 'retributies' of 'rechten' genoemd. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanvragen van een paspoort of een omgevingsvergunning of begraven worden. Ook hiervoor is bepaald dat er geen winst mag worden begroot. De opbrengst van de heffing mag dan in totaliteit niet hoger worden begroot dan de kosten die de gemeente moet maken om de diensten te verlenen. De opbrengsten mogen, evenals bij bestemmingsheffingen, wel lager worden begroot. Tezamen met de bestemmingsheffingen zullen in deze paragraaf de rechten 'kostendekkende heffingen' worden genoemd.

Beleid

De doelen voor het opleggen van de gemeentelijke heffingen zijn:

- inkomsten verwerven als aanvulling op de middelen uit het gemeentefonds om zo uitgaven te dekken;
- de kosten doorberekenen die betrekking hebben op specifieke dienstverlening.

De uitgangspunten die wij hanteren bij het opleggen van lokale heffingen zijn:

- Een beheerste lastendruk ontwikkeling realiseren door de ontwikkeling van de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffingen gezamenlijk in beeld te brengen.
- Voor de rechten die we als gemeenten heffen wordt toegewerkt naar kostendekkende tarieven.

In Roerdalen worden de volgende belastingen en kostendekkende heffingen geheven:

Belastingen	Kostendekkende heffingen
Onroerendezaakbelasting	Rioolheffing
Toeristenbelasting	Afvalstoffenheffing
Hondenbelasting	Begraafrechten
	Leges

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is deels autonoom op het gebied van kwijtschelding gemeentelijke belastingen. De gemeente kan dus, binnen het wettelijke kader, zelf bepalen of kwijtschelding aan burger wordt verleend, in welke mate of in geheel niet. Als inwoners niet in staat zijn om de belastingaanslag te betalen, kunnen zij hiervoor kwijtschelding aanvragen. Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt gekeken naar de financiële situatie van de aanvrager. De kwijtscheldingsnorm die wordt gehanteerd is 100% van de bijstandsnorm. Alleen particulieren, die geen zelfstandig beroep

uitoefenen en geen ondernemer zijn, komen in aanmerking voor kwijtschelding. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de vaste bedragen van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (alleen 1ste hond).
Met ingang van 17 september 2022 is de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden in werking getreden. Deze wet biedt gemeenten de gelegenheid de vermogensnorm op te hogen. Een belastingplichtige mag dan een iets hoger inkomen of vermogen hebben en toch nog kwijtschelding krijgen. De vermogensnorm voor kwijtschelding bedraagt voor iedere belastingplichtige wettelijk maximaal € 2.000. Bij de vaststelling van de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2024 is deze maximale vermogensnorm vastgelegd in de regeling.
BsGW voert het kwijtscheldingsbeleid uit. Zij maken hierbij gebruik van het Inlichtingenbureau[1]. Deze toetsen de gegevens van de aanvrager die nodig zijn om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.
In totaal is er over 2024 voor € 154.374 aan kwijtschelding verleend. Begroot voor kwijtschelding is een bedrag van € 132.265.

Overzicht van diverse heffingen en de ontwikkelingen en de uitgangspunten van het tarievenbeleid

Vaststelling belastingverordeningen 2024

De vaststelling van de tarieven voor de verschillende belastingen en rechten vindt plaats bij het vaststellen van de belastingverordeningen in de raad.
Voor het belastingjaar 2024 waren de volgende tarieven en heffingen van toepassing:

Tarieven lokale heffingen	2024
Onroerende zaakbelasting	
• Eigenaar woning, percentage van de WOZ-waarde	0,10425%
• Eigenaar niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,21288%
• Gebruiker niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,16251%
Toeristenbelasting	
• Tarief per overnachting toeristen	€ 1,95
• Tarief per overnachting logies	€ 1,25
Hondenbelasting	
• 1e hond	€ 46,00
• 2e hond	€ 59,00
• Elke volgende hond	€ 69,00
• Kennel	€ 234,00
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	
• Vastrecht container restafval 240 liter	€ 293,00
• Vastrecht container restafval 140 liter	€ 270,00
• Vastrecht container restafval 80 liter	€ 243,00
• Vastrecht container restafval 60 liter	€ 243,00
• Vastrecht container restafval 40 liter	€ 243,00
• Vastrecht container 60 liter verzamelcontainer	€ 243,00
• Verzamelcontainer zonder inworpregistratie	€ 293,00
• Vastrecht container GFT-afval	€ 0,00
• Lediging container restafval 240 liter	€ 12,00
• Lediging container restafval 140 liter	€ 7,00
• Lediging container restafval 80 liter	€ 4,00
• Lediging container restafval 60 liter	€ 3,00

[1] Het inlichtingenbureau is een landelijke stichting die actief is de informatiedistributie voor gemeenten. Zij doen dit door het verzamelen van gegevens uit verschillende bronnen. Door slim combineren van de verzamelde gegevens maken zij de informatie makkelijk toepasbaar. Dit helpt bij het beslissen of inwoners recht hebben op bepaalde voorzieningen. In dit geval kwijtschelding van lokale belastingen.

Tarieven lokale heffingen	2024
• Lediging container restafval 40 liter	€ 2,00
• Inworp ondergronds 60 liter	€ 3,00
Rioolheffing	
• vastrecht 1 - 25 m3 afvalwater	€ 103,45
• vastrecht 25 - 150 m3 afvalwater	€ 226,00
• vastrecht 150 - 500 m3 afvalwater	€ 282,00
• vastrecht 500 - 1500 m3 afvalwater	€ 801,50
• vastrecht 1500 - 3000 m3 afvalwater	€ 2.455,50
• vastrecht 3000 - 4000 m3 afvalwater	€ 5.261,50
• > 4000 m3 afvalwater vermeerderd met voor elke 1000 m3	€ 87,85

Onroerendezaakbelasting (OZB)
De OZB wordt geheven over de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen. De taxatie van deze waarde vindt jaarlijks plaats. Voor het belastingjaar 2024 wordt de WOZ-waarde gebruikt met peildatum 1 januari 2023. De taxaties hiervan worden jaarlijks door de BsGW op 15 oktober aangeleverd.

De OZB-opbrengsten zijn in 2024 gestegen zoals opgenomen in het meerjarige perspectief van Roerdalen in Balans. Dit betekent dat de OZB-opbrengsten met betrekking tot woningen in 2024 zijn gestegen met 3,5% ten opzichte van de begroting 2023. De OZB-opbrengsten met betrekking tot niet-woningen zijn in 2024 gestegen met € 50.000 ten opzichte van de begroting 2023. Daarnaast zijn de OZB-opbrengsten aanvullend gestegen met 3,9% ten opzichte van de begroting 2023, als gevolg van het toepassen van het algemene inflatiepercentage.

Toeristenbelasting
In 2023 heeft het college een nieuw beleid voor recreatie en toerisme vastgesteld. In het bijbehorende uitvoeringsplan is in samenwerking met de inwoners, ondernemers, partners en de raadsadviescommissie prioritering aangebracht. Om richting toekomst verder te kunnen bouwen aan recreatie en toerisme is voorgesteld de toeristenbelasting de komende jaren te verhogen.
Dit heeft voor 2024 geleid tot een tariefsverhoging van € 0,25, van € 1,70 naar € 1,95. Het tarief voor niet-recreatieve woningen is ook gestegen met € 0,25, van € 1,00 naar € 1,25.

Hondenbelasting
De tarieven 2024 voor de hondenbelasting zijn ten opzichte van 2023 gelijk gebleven.

Rioolheffing
De raad heeft op 10 maart 2022 het Gemeentelijke Rioleringsplan 2022-2026 vastgesteld. In dit plan is vastgelegd hoe wij omgaan met de gemeentelijke zorgplichten voor het stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en het grondwater. Hierbij is ook rekening gehouden met het veranderend klimaat.
De rioolheffing wordt geheven over het waterverbruik en wordt berekend op basis van 100% kostendekking. Aanpassingen in de kosten worden verrekend met de voorziening riolering.
Om de stijgende kosten van klimaatmaatregelen te kunnen blijven dekken worden de tarieven met ingang van 2023 jaarlijks verhoogd met € 6,00 (exclusief inflatie) tot € 238,00 (exclusief inflatie) in 2026.
Het tarief (25 tot 150m^3) is ten opzicht van 2023 verhoogd met € 6,00. De overige tarieven zijn hierdoor gestegen met 2,73%.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid riolering	Begroting 2024		Rekening 2024	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Directe kosten	- 1.677	71,5%	- 1.519	67,5%
Onttrekking voorziening rioleringen	457	-19,5%	431	-19,2%
Netto kosten	**- 1.220**	**52,0%**	**- 1.088**	**48,4%**
Toe te rekenen kosten				
Overhead	- 774	33,0%	- 813	36,1%
BTW *1)	- 143	6,1%	- 155	6,9%
Extra toegerekende rente cf. GRP	- 210	8,9%	- 194	8,6%
Toe te rekenen kosten taakveld	**- 1.127**	**48,0%**	**- 1.162**	**51,6%**
Totale kosten heffing	**- 2.347**	**100,0%**	**- 2.250**	**100,0%**
Totale opbrengsten heffing	**2.347**		**2.250**	
Dekkingspercentage heffing	**0**	**100,0%**	**0**	**100,0%**

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing

De kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Met ingang van 2022 betalen de huishoudens naast een vastrechtbedrag een bedrag voor elke lediging van de restafvalcontainer en voor elke inworp in de ondergrondse restafvalcontainer. De restafvalcontainer kunnen huishoudens nog één keer per vier weken aanbieden. Voor het laten legen van de GFT-container wordt geen apart tarief in rekening gebracht. Deze kosten zijn inbegrepen in het vastrechtbedrag. Uitgangspunt van deze systematiek is dat een huishouden
dat afval goed scheidt goedkoper uit is dan een huishouden dat z'n afval niet goed scheidt. Getracht wordt om een juiste balans te vinden tussen het vastrechtbedrag en het variabele ledigingstarief. Voor 2024 is 100% kostendekkendheid als uitgangspunt gehanteerd.
Het vastrecht is ten opzichte van 2023 verhoogd met € 63,00. Het ledigingstarief is gelijk gebleven aan het tarief van 2023.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid afval	Begroting 2024		Rekening 2024	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Directe kosten	- 2.977	97,2%	- 2.753	99,3%
Inkomsten, exclusief heffingen	668	-21,8%	670	-24,2%
Netto kosten	**- 2.309**	**75,4%**	**- 2.083**	**75,1%**
Toe te rekenen kosten				
Overhead	- 390	12,7%	- 390	14,1%
BTW *1)	- 364	11,9%	- 299	10,8%
Toe te rekenen kosten taakveld	**- 754**	**24,6%**	**- 689**	**24,9%**

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid afval	Begroting 2024		Rekening 2024	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Totale kosten heffing	**- 3.063**	**100,0%**	**- 2.772**	**100,0%**
Totale opbrengsten heffing	**3.063**		**3.130**	
Dekkingspercentage heffing	**-**	**100,0%**	**358**	**112,9%**

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Begraafrechten
De tarieven voor de begraafrechten zijn niet verhoogd ten opzichte van 2023.

Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de begraafrechten over het jaar 2024 is nog onderhanden. Zodra de uitkomsten bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd.

Legesverordening
De hoofdstukken 1 en 3 zijn in vergelijking met de voormalige titels 1 en 3 inhoudelijk niet gewijzigd. Door het aansluiten op de modelverordening van de VNG en harmoniseren van teksten tussen de MER-gemeenten staan bepaalde artikelen op een andere plek of zijn artikelen iets anders geformuleerd.
Voor de leges van hoofdstuk 1 en 3 zijn de tarieven 2024, met uitzondering van de wettelijke maximumtarieven, verhoogd met het inflatiepercentage van 3,9%.

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging is op 1 januari 2024 in werking getreden. De inwerkingtreding heeft niet alleen geleid tot gewijzigde artikelen in de verordening maar heeft ook ingrijpende gevolgen gehad voor de tarieventabel.
Hoofdstuk 2 van de tarieventabel bevat de tariefbepalingen die betrekking hebben op de Omgevingswet. In dit hoofdstuk zijn bestaande tariefbepalingen gewijzigd of vervallen en nieuwe tariefbepalingen toegevoegd. Deze tarieven zijn opnieuw bepaald geworden. Om te komen tot een juiste en volledige tarieventabel hebben de MER-gemeenten een externe partij die ervaring heeft met dit proces in de arm genomen.
Belangrijkste gehanteerde uitgangspunten bij de nieuw bepaalde tarieven:

- Bij het vaststellen van de nieuwe tarieven is er rekening gehouden met de uitgangspunten en kernwaarden die binnen de gemeente Roerdalen gelden.
- Kostendekkendheid van 80% bij hoofdstuk 2
- Voor geheel nieuwe legesonderdelen is het tarief bepaald op 100% van de berekende kostprijs.
- Bij belastbare feiten waarvan de wens is dat hiervan zo veel mogelijk gebruik zou moeten worden gemaakt, is er veelal voor gekozen de tarieven zodanig te bepalen dat die tarieven geen drempel zouden moeten vormen om niet van de betreffende dienst gebruik te maken. Vaak betekent dit dat deze tarieven minder dan kostendekkend zijn bepaald.

De intentie van de Omgevingswet was dat de wet- en regelgeving over de fysieke leefomgeving eenvoudiger zou worden. In de praktijk blijkt echter dat dit doel (nog) niet is behaald.
Ervaringen met de Omgevingswet opgedaan in 2024 hebben geleid tot het aanpassen van hoofdstuk 2 van de legesverordening voor 2025.

Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges over het jaar 2024 is nog onderhanden. Zodra de uitkomsten bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd.

Financiële gegevens gemeentelijke heffingen

Hieronder volgt een overzicht van de totale inkomsten uit gemeentelijke heffingen:

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Belastingen					
Onroerende zaakbelasting woningen	2.864	3.016	3.039	3.075	36 V
Onroerende zaakbelasting niet-woningen	766	887	887	843	- 44 N
Toeristenbelasting, inclusief arbeidsmigranten	562	536	636	568	- 68 N
Hondenbelasting	115	117	117	108	- 9 N
Totaal Belastingen	**4.307**	**4.556**	**4.679**	**4.594**	**- 85 N**
Heffingen					
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	2.481	3.063	3.105	3.130	25 V
Rioolheffing	2.212	2.347	2.347	2.250	- 97 N
Totaal Heffingen	**4.693**	**5.410**	**5.453**	**5.381**	**- 72 N**
Leges en rechten					
Leges bouwvergunningen	821	602	802	1.375	573 V
Leges burgerzaken	156	181	181	258	77 V
Begraafplaatsrechten	39	40	40	57	17 V
Overige leges en rechten	123	39	44	139	95 V
Totaal Leges en rechten	**1.139**	**862**	**1.067**	**1.829**	**762 V**
Kwijtscheldingen					
Kwijtscheldingen	- 150	- 132	- 132	- 154	- 22 N
Totaal Kwijtscheldingen	**- 150**	**- 132**	**- 132**	**- 154**	**- 22 N**
Totaal lokale heffingen	**9.990**	**10.695**	**11.066**	**11.650**	**584 V**

De werkelijke belastinginkomsten hebben betrekking op het jaar 2024, maar ook op later opgelegde heffingen van voorgaande jaren. Dit kan tot vijf jaar terug. Zo wordt de diftarcomponent van de afvalstoffenheffing pas opgelegd na afloop van het jaar, omdat dan pas duidelijk is hoe vaak mensen hun restafvalcontainer hebben aangeboden. Daarnaast kunnen nog tot vijf jaar terug navorderingsaanslagen worden opgelegd, als blijkt dat door toedoen van de belastingplichtige te weinig belasting is geheven.
De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt na afloop van ieder kwartaal plaats, nadat de verblijfsaanbieder het aantal overnachtingen heeft opgegeven. De gegevens over het vierde kwartaal van 2024 en het forfait over 2024 zijn nog niet beschikbaar. Die worden pas opgelegd aan het einde van het eerste kwartaal en tweede kwartaal van 2025. Die realisatie komt daarom terug in de jaarrekening 2025.

Lastendruk

Bij de lastendruk kijken we naar de belastingen en heffingen die een gemiddeld gezin aan de gemeente moet betalen. Dit betekent dat er gekeken wordt naar de onderdelen OZB, afval en riolering. Voor een beeld van de lokale lastendruk van Roerdalen worden de cijfers gebruikt die zijn ontleend aan de “Atlas van de lokale lasten 2024”. Deze atlas wordt elk jaar door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo), een onafhankelijk onderzoeks-instituut verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, gepubliceerd.
Voor de woonlasten 2024 is een gemiddelde WOZ-waarde van € 335.804 aangehouden. Dit is de gemiddelde waarde van een woning in Roerdalen in 2024.

Lokale lastendruk gemiddeld gezin		2023		2024	Lasten-stijging (%)
Eigenaar en gebruiker					
OZB eigenaar	€	326,00	€	350,00	7,4%
Afvalstoffenheffing	€	330,00	€	346,00	4,8%
Rioolheffing	€	220,00	€	226,00	2,7%
Lokale lastendruk eigenaar en gebruiker woning	**€**	**876,00**	**€**	**922,00**	**5,3%**

PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn organisaties waaraan we ons bestuurlijk en financieel verbonden hebben. Als de gemeente stemrecht heeft of een zetel heeft in het bestuur, is er sprake van een bestuurlijk belang. Ook als de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die we kwijt zijn bij een faillissement of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente, is er sprake van een financieel belang.

Om de gemeenteraad meer grip te geven op verbonden partijen maken we de belangen, ontwikkelingen en risico's per verbonden partij in deze paragraaf inzichtelijk.
Bij behandeling van de begrotingen van de verbonden partijen in de gemeenteraad komt de informatie verder aan de orde.

Beleidskaders

In 2015 is de nota 'Governance bij verbonden partijen' vastgesteld. Hierin zijn algemene kaders gesteld met betrekking tot het aangaan van verbonden partijen[2], tijdens de uitvoeringsfase en het beëindigen van een verbonden partij.
Tevens is een kader afgesproken op basis waarvan een risicoanalyse van de verbonden partijen wordt uitgevoerd. Het risico dat de gemeente loopt met de verbonden partijen wordt gewogen op kenmerken die het financieel en bestuurlijk risico meten. Financiële kenmerken zijn bijvoorbeeld hoe hoog de jaarlijkse financiële bijdrage is en in hoeverre de gemeente financieel aansprakelijk is. Bestuurlijke kenmerken zijn bijvoorbeeld of de gemeente vertegenwoordigd is in het bestuur en of er duidelijke afspraken zijn over te behalen doelen en te leveren prestaties.
De uitkomst van deze risicoanalyse bepaalt het van toepassing zijnde toezichtarrangement.

Er is sprake van 'Good Governance' als de te onderscheiden pijlers van het Governance model juist en evenwichtig worden toegepast. De belangen zijn groot omdat verbonden partijen:

- (Publieke) doelen voor ons realiseren
- Financiële, bestuurlijke en organisatorische risico's voor ons kunnen betekenen

Overzicht verbonden partijen

Hieronder staan de partijen waaraan we ons verbonden hebben. Het zijn vooral gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben we aandelen in een aantal NV's en BV's (deelnemingen). Het merendeel van deze deelnemingen is voor het bereiken van onze doelstellingen niet direct van belang. Deze verbintenissen zijn gebaseerd op wettelijke kaders, waarbij de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) BV en Enexis een uitzondering vormt. Voor de overige deelnemingen is aan het einde van de paragraaf een totaaloverzicht opgenomen met het aantal en percentage aandelen, de waarde van de bezitting, de dividenduitkering en de waarde van het eigen vermogen en vreemd vermogen.
In 2024 is PBE BV opgeheven.

[2] De kaders zijn toepasbaar op alle soorten van samenwerkingsverbanden omdat ze betrekking hebben op risicobeheersing bij het uitbesteden van taken.

1. Gemeenschappelijke regelingen
1 Veiligheidsregio Noord Limburg (VRLN)
2 Westrom
3 Reinigingsdienst Maasland
4 Servicecentrum MER
5 Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
6 Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)
7 Omnibuzz
8 Regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord
9 Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Limburg Noord
2. Vennootschappen en corporaties
1 Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML)
2 NV BNG
3 Enexis Holding BV
4 CSV Amsterdam BV
5 PBE BV -> in 2024 opgeheven.
6 NV WML
7 Nazorg Limburg BV (Bodemzorg Limburg)
8. Zonnestation Montfort BV
3. Stichtingen en verenigingen
1 Ons WCL
2 Antidiscriminatie voorziening (ADV)
4. Overige verbonden partijen
1 Euregio Rijn-Maas-Noord (RMN)

Risicomatrix verbonden partijen			
	Bestuurlijk risico		
Financieel risico	Laag	Gemiddeld	Hoog
Laag	- Vennootschappen en corporaties (excl. OML BV) - ADV	- Ons WCL - RUD - Enexis - Bodemzorg Limburg - Euregio Rijn-Maas-Noord	
Gemiddeld	- BsGW - OML BV	- Westrom - Omnibuzz - RD Maasland - MGR SD M-LN - Grenspark MSN	
Hoog		- Veiligheidsregio - Servicecentrum MER	

<table>
<tr><th>Naam</th><th colspan="3">Veiligheidsregio Limburg-Noord</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="3">De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft tot doel:
De behartiging van de belangen van de gemeente en hun ingezetenen op het gebied van:
• brandweerzorg;
• geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
• rampenbestrijding en crisisbeheersing;
• het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen;
• het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio;
• de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td colspan="3">Aantal gemeenten op 1 januari 2024: 15
Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert.</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td colspan="3">Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling.

Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten.
Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling twee bestuurscommissies: GGD en Veiligheid. Daarin vindt periodiek overleg plaats met de betreffende portefeuillehouders uit de aangesloten gemeenten.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Financiën verbonden partij</td><td>Per</td><td>1 januari 2024</td><td>31 december 2024</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 8.014.000</td><td>€ 11.268.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 47.551.000</td><td>€ 40.724.000</td></tr>
<tr><td colspan="3">Verwacht resultaat 2024: € 3.716.000
(bron: concept jaarrekening 2024)</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td colspan="3">De bijdrage voor Roerdalen komt in 2024 uit op € 2.569.443.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td colspan="3">De deelnemende gemeenten kunnen bij het niet nakomen van financiële verplichtingen, als gevolg van aangetrokken geldleningen, verstrekte garanties of claims van derden, hoofdelijk worden aangesproken (art. 32).
Bij uittreding uit de gemeenschappelijke regeling regelt het algemeen bestuur de gevolgen hiervan. Bij opheffing wordt een liquidatieplan opgesteld met daarin de gevolgen voor de deelnemende gemeenten.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td colspan="3">Binnen Veiligheidsregio Limburg-Noord werken de Brandweer, GGD en Crisisbeheersing met elkaar samen. Een unieke combinatie van zowel Publieke Gezondheid en Veiligheid onder één dak. Ondanks de diversiteit hebben ze allemaal een ding met elkaar gemeen. Ze dragen bij aan een veilige en gezonde leefomgeving voor onze inwoners van Noord-Limburg.

Publieke Gezondheid</td></tr>
</table>

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord
	Samen met de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg heeft de GGD Limburg-Noord in 2021 het Manifest Naar publieke gezondheid opgesteld en zijn de ambities van de GGD daaruit vertaald en vastgesteld in de Visie 2030. In 2024 heeft de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) een bestuurlijk traject rondom haar kerntaken gelopen. Daarin werd voor de GGD geconcludeerd dat onder andere de formatie als ook het totale budgettaire kader voor het uitvoeren van de wettelijke taken lager ligt dan bij andere GGD-en. De afgelopen jaren zijn er mede als gevolg van landelijke ontwikkelingen taken bijgekomen, zijn bestaande taken geïntensiveerd en is de rol van de GGD in het netwerk van publieke gezondheid in de samenwerking met gemeenten en zorgpartners sterk aan verandering onderhevig, terwijl de hiervoor benodigde formatie en financiële middelen niet meegroeiden. De GGD heeft lange tijd zelf deze ontwikkelingen binnen de bestaande financiële kaders opgelost maar dat lukt nu niet meer. De GGD heeft in mei 2024 het signaal afgegeven dat zij niet op alle vlakken meer in staat is om haar wettelijke- en kerntaken op verantwoorde wijze uit te voeren. In Q3 en Q4 zijn hierover gesprekken gevoerd met de bestuurders. De GGD heeft, op basis van de analyse, een versterkingsplan opgesteld om de GGD toekomstbestendig te maken. In Q4 zijn hierover drie online raadsinformatiebijeenkomsten gehouden. Het plan betreft onder meer het over drie jaren gefaseerd uitbreiden van de formatie. In december 2024 heeft het AB van de GGD vanwege de acute noodzaak besloten tot het inzetten van de algemene reserve van de VRLN en het positieve resultaat van de GGD ten behoeve van de uitbreiding van de formatie. Voor de komende jaren zal een hogere bijdrage per inwoner van de deelnemende gemeenten noodzakelijk zijn. **Brandweerzorg & Crisisbeheersing** Het actieplan (Repressief Brandweer Organisatieplan) behorend bij de Visie Brandweerzorg 2030 is afgerond. De uitrukdienst van Brandweer Limburg-Noord is niet meer de traditionele brandweer bij de start van de Veiligheidsregio Limburg-Noord in 2014 maar is een brandweer met 30 posten die basistaken uitvoeren, specialistische teams voor ingewikkeldere incidenten, een versterkte 24-uurs dienst en een groter vermogen om natuurbranden te bestrijden. In 2024 is positief besloten over de aanvraag voor de Interreg subsidie in het kader van natuurbrandbeheersing. Ook is het tweede loopbaanbeleid financieel robuust gemaakt zodat grote fluctuaties opgevangen kunnen worden. In de tweede helft van 2024 is ook gestart met strategisch personeelsbeleid vanuit de behoefte de afdeling brandweerzorg toekomstbestendig te maken. In 2024 zijn stappen gezet op de versterking van crisisbeheersing in het algemeen en informatievoorziening in het bijzonder. Zo zijn er nieuwe crisisscenario's toegevoegd aan de Risk Factory en extra ingezet op het ontwikkelen van programma's weerbaarheid en continuïteit. De sterk

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord
	toegenomen landelijke aandacht voor het risico 'militaire dreiging' en het thema weerbaarheid leiden tot aanvullende activiteiten bij crisisbeheersing. Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) is in 2024 verder doorontwikkeld qua functionaliteiten, inrichting en applicaties. Datagedreven werken heeft de aandacht net als nieuwe technologieën als Artificial Intelligence (AI). Er zijn in absolute aantallen een beperkt aantal incidenten die leidden tot een GRIP-opschaling. Waar deze schijnbare trendbreuk aan ligt is niet exact te duiden. Er waren in tegenstelling tot voorgaande jaren geen natuurbranden welke in potentie uit kunnen groeien tot grotere incidenten die een multidisciplinaire aanpak vereisen. Zowel multidisciplinair als voor GHOR en bevolkingszorg worden de actuele netwerken en afspraken met partners onderhouden en worden initiatieven om meer in contact met de inwoner te komen uitgebouwd. Ook wordt er ingezet op verdere professionalisering van optreden van Bevolkingszorg en crisiscommunicatie-functionarissen door opleiding, examinering en adequate voorzieningen. In 2024 werden eerste mijlpalen bereikt op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking op basis van de subsidie voor het project Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing. Zo gaat gaat het om een profiel voor grensliaisons en een animatievideo over de opschaling in Nederland met Duitse Voice-over.

Naam	Westrom		
Openbaar belang	Westrom integreert mensen, die om welke reden dan ook een afstand hebben tot de arbeidsmarkt in de samenleving door middel van werk. Tot 2025 is Westrom partner voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Vanaf 2025 is Westrom alleen partner voor de WSW. De uitvoering van de Participatiewet wordt vanaf dat moment anders vormgegeven.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 5 Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond.		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur en met 2 leden in het algemeen bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 4.669.026	€ 7.16.410
	Vreemd vermogen	€ 4.429.541	€ 2.180.750
	resultaat 2024: € 2.507.385 (bron: Jaarrekening 2024)		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2024 bedraagt € 183.348. Daarnaast betaalt de gemeente een bedrag per WSW'er aan de Westrom,		

Naam	Westrom
	bekostigd vanuit het participatiebudget. In 2024 bedraagt de bijdrage uit het participatiebudget € 2.992.038 en vindt plaats vanuit programma 2.
Risico	Westrom ziet een risico ten aanzien van de indexering van met name de loonkosten. De inflatiecomponent is redelijk onvoorspelbaar. Daarnaast is het mogelijk dat het rijk het beleid veranderd aangaande de subsidiegelden WSW, wat tot een negatief effect op de begroting kan leiden. Ook bestaat er nog een met de overname samenhangend risico van gewijzigde fiscale behandeling. Tenslotte wordt de compensatie van de transitievergoeding indien de kabinetsplannen doorgang vinden vanaf juli 2026 beperkt tot kleine werkgevers (tot 25 werknemers). Dit betekent dat Westrom GR deze compensatie dan misloopt.
Ontwikkelingen	Op 1 juli 2024 heeft het algemeen bestuur van Westrom het voorgenomen besluit genomen om de dienstverlening van Westrom per 1 januari 2025 over te dragen aan de gemeente Roermond. Vervolgens zijn de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van het voorgenomen besluit. Op 20 november heeft het algemeen bestuur het voorgenomen besluit bekrachtigd. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roermond is vervolgens op dinsdag 26 november akkoord gegaan met de oprichting van de besloten vennootschap met de naam Doon Roermond B.V. GR Westrom blijft voorlopig bestaan voor de arbeidscontracten van de WSW. De uitvoering gaat volledig over naar Doon. Eind 2024 is een onderzoek gestart door een extern bureau naar de mogelijkheden voor een MOB in Roerdalen.

	RD Maasland		
Openbaar belang	Het vervullen van de zorgplicht van de lokale overheid ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval en kunststof verpakkingsafval tegen de laagst mogelijke kosten met de meest optimale service.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 6 Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Echt-Susteren, Horst aan de Maas* en Beesel* (* per 1-3-2025) Aantal aansluitingen: 67.454 (Roerdalen: 9.280) (bron: begroting RD Maasland 2025).		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling De gemeente is met 2 leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met 1 lid in het dagelijks bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 1.168.000	€ 1.798.000
	Vreemd vermogen	€ 7.748.000	€ 7.177.000
	resultaat 2024: € -56.591 *(Bron: Concept jaarrekening 2024)*		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2024 bedraagt € 949.155 en vindt plaats vanuit programma 5.		
Risico	De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort.		
Ontwikkelingen	De volgende beleidsmatige ontwikkelingen worden doorgevoerd:		

	RD Maasland
	• Het bestuur van RD Maasland streeft ernaar om in het kader van grondstoffenmanagement zich de komende jaren te gaan onderscheiden en hierbij een nadrukkelijke rol te gaan spelen ten dienste van andere organisaties binnen het domein van de grondstoffenstroom 'organisch materiaal'. RD Maasland wil graag dé verbindende factor zijn voor bovenstaande uitdaging: ondernemers, onderwijs en overheden verbinden ten dienste van grondstofmanagement in Midden-Limburg en daarbuiten; • In 2019 is de Beleidsvisie Afval 2019-2023 door het bestuur van RD Maasland en de gemeenten vastgesteld waarin een aantal ambities zijn uitgesproken op het gebied van afvalinzameling. Op basis van dit beleid is op 1 januari 2022 de afvalinzameling in de gemeenten Leudal, Maasgouw en Roerdalen op een aantal punten gewijzigd. De resultaten van de eerste jaren laten zien dat de RDM gemeenten op de goede weg zijn. In 2025 zal de Beleidsvisie Afval worden voortgezet in een gezamenlijk grondstoffenplan. • RD Maasland is op de achtergrond bezig met de acquisitie en uitbreiding van het werkgebied in Midden- en Noord- Limburg. Per 1-3-2025 zijn de gemeenten Horst aan de Maas en Beesel toegetreden tot GR RD Maasland.

Naam	**Servicecentrum MER**		
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER (GR-MER) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de taakvelden Omgevingsdienst (OD), Sociaal Domein (SD) en Bedrijfsvoering (BV), onderdeel HRM, Financiën en ICT. De MER-gemeenten beogen met de samenvoeging: • zo efficiënt mogelijk te werken; • afname van de kwetsbaarheid van de drie afzonderlijke gemeenten; • Continuïteit in verbetering van de dienstverlening als eerste overheidsloket bij de taakvelden Omgevingsdienst en Sociaal Domein. Door de schaalvoordelen van samenwerking te benutten zullen de toekomstbestendigheid van de organisaties van de gemeenten toe en worden op den duur besparingen bereikt.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 3 Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling De colleges van de deelnemende gemeenten vormen het algemeen bestuur. De samenstelling van het dagelijks bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van de colleges. Per gemeente is er één afgevaardigde in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 130.681	€ 130.681
	Vreemd vermogen	€ 4.162.850	€ 5.444.701
	Verwacht resultaat 2024: € 0 (bron: concept jaarrekening 2024)		

<table>
<tr><th>Naam</th><th>Servicecentrum MER</th></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td>De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2023 bedraagt € 8.289.666. Deze bijdrage is als volgt opgebouwd:

<table>
<tr><td></td><td>Realisatie 2024</td></tr>
<tr><td>omgevingsdienst (Excl. UP en VVGB)</td><td>€ 2.274.914</td></tr>
<tr><td>Sociaal domein</td><td>€ 2.729.309</td></tr>
<tr><td>Bedrijfsvoering</td><td>€ 3.046.602</td></tr>
<tr><td>Bestuur en organisatie</td><td>€ 238.840</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>€ 8.289.666</td></tr>
</table>

- Bij het sociaal domein zijn de projecten niet meegenomen.
- De Omgevingsdienst is berekend zonder UP en VVGB.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td>De gemeente blijft beleidsmatig en financieel verantwoordelijk en is hierbij ook afhankelijk van besluitvorming van de samenwerkingspartners. De GR MER heeft zelf een algemene reserve van beperkte omvang. De GR MER vormt een specifiek aandachtspunt in het kader van risicomanagement.
In 2024 is de P&C-cyclus aangepast, waarmee de kosten van het SC MER beter structureel in beeld wordt gebracht en er minder bijstellingen gedurende het jaar noodzakelijk zijn. Voor 2025 is er nog wel een aanpassing van de bijdrage, omdat de uitvoeringsprogramma’s nog niet waren verwerkt in de begroting 2025 van het SC MER.

Veranderingen in wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op de werkwijze en personele capaciteit bij het SC MER. Denk hierbij aan de Wet Kwaliteitsborging en de werkzaamheden die noodzakelijk waren voor de regeling energietoeslag. Dit kan gevolgen hebben voor de bijdrage van de gemeente aan het SC MER.

Daarnaast is binnen de OD het risico van mogelijke overcapaciteit doordat werkzaamheden overgaan naar de RUD. Bekeken moet worden welke invloed deze overgang heeft op de resterende taken en de benodigde overhead.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>Het bestuurlijke doel ‘het verzorgen van de beste dienstverlening tegen aanvaardbare kosten aan onze inwoners, bedrijven en instellingen stond ook in 2024 centraal. Het ging hierbij om versterking op het gebied van de vier K’s; Kostenefficiency, Kwetsbaarheid, Kwaliteit en Klantgerichtheid.
Het wordt steeds duidelijker dat het overkoepelende doel alleen in goede samenwerking met de 4 MER organisaties bereikt kan worden vanuit een gezamenlijke opgave en belang. Hierbij geldt “Samen wat kan en alleen lokaal wat moet.”

In 2024 heeft het dagelijks bestuur van SC MER er dan ook nadrukkelijk voor gekozen te focussen en te investeren op samenwerking in partnerschap. Deze ingezette richting zal ook na 2024 nog investering vergen. Dit betekent namelijk niet alleen iets voor de samenwerking tussen SC MER en de 3 MER gemeenten, maar ook binnen SC MER.</td></tr>
</table>

Naam	Servicecentrum MER
	Concreet heeft in 2024 de herinrichting van de P&C cyclus vorm gekregen met meer oog voor voorspelbaarheid en gezamenlijkheid van de 4 MER organisaties in het proces. Dit brengt veranderingen met zich mee in de manier van werken en gezamenlijk rapporteren vanuit meer integraliteit. 2024 is daarmee het laatste jaar dat de resultaten van Servicecentrum MER in separate uitvoeringsprogramma's per team zijn geconcretiseerd, zoals terug te vinden in deze jaarrekening. *MER-OD* Door de Omgevingsdienst is in 2024 veel tijd gestoken in het uitvoering geven aan Omgevingswet per 1 januari 2024 – en de daarmee samenhangende Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Dit heeft gevolgen voor processen, werkafspraken en een andere meer faciliterende houding naar burgers en ondernemers. Het realiseren van een nog betere dienstverlening stond – en staat – daarbij centraal. Het reguliere werk werd in hoge mate bepaald door de enorme piek vergunningaanvragen die in december 2023 was ingekomen, met zeer hoge legesinkomsten voor de gemeenten tot gevolg. Veel werk lag er in 2024 eveneens bij de dienstverleners (1e lijns klantcontacten) en de juristen. In beide taakvelden was sprake van meer werkzaamheden dan vooraf geraamd. *MER SD* Ondanks de aanhoudend krappe arbeidsmarkt is het in 2024 gelukt om de verschillende vacatures in te vullen, alsook om de bemensing voor de extra taken en projecten rond te krijgen. Voor alle taken en projecten geldt dat we de beoogde resultaten binnen de afgesproken budgetten hebben kunnen realiseren. Het ingezette proces Samen doen, samen leren draagt bij het overkoepelende doel dat we alleen in samenwerking met de 4 MER organisaties kunnen realiseren. *MER BV* In 2024 stond verbetering van de onderlinge samenwerking tussen de drie teams centraal, net als nog betere afstemming met gemeenten, om nog meer synergie-effecten te genereren. Om zo goed mogelijke kwaliteit te leveren en zo kostenefficiënt mogelijk te zijn is het belangrijk dat de processen, de producten en diensten zoveel mogelijk worden gestandaardiseerd voor de vier MER-organisaties en kennis en kunde op het gebied van bedrijfsvoering zoveel mogelijk wordt geconcentreerd in SC MER. Binnen Bedrijfsvoering is de ontwikkeling naar uniformering en standaardisering verder doorgezet. SC MER komt hier steeds meer in een regisserende rol, waarbij we proactief het proces en de inhoud sturen.

<table>
<tr><th>Naam</th><th colspan="3">Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="3">BsGW is een zelfstandig samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ.
Tot het takenpakket horen:
• Advisering en opstellen van conceptverordening(en);
• De opbouw van benodigde basisregistraties;
• Het opleggen en innen van de aanslagen tot en met de dwanginvordering en oninbaar verklaring;
• Afhandeling van klantreacties gedurende al deze processtappen.
De BsGW doet dit tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td colspan="3">Aantal gemeenten: 29 Alle Limburgse gemeenten met uitzondering van de gemeenten Venray en Horst aan de Maas.
Aantal waterschappen: 1 Waterschap Limburg.</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td colspan="3">Openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling.
De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur (per 1-4-2024) en het algemeen bestuur. De stemverhouding is gebaseerd op het aandeel van de deelnemer in de kosten van de regeling zoals die voortvloeit uit de begroting.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Financiën verbonden partij</td><td>Per</td><td>1 januari 2024</td><td>31 december 2024</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>-/- € 2.835.000</td><td>€ 5.224.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 11.817.000</td><td>€ 11.562.000</td></tr>
<tr><td colspan="3">Verwacht resultaat 2024: € 3.723.000
(Bron: Jaarrekening 2024)</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td colspan="3">De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2024 bedraagt € 370.244 (bron: begroting 2024, versie 1.8 d.d. 10-7-2023) + € 4.371 kosten in verband met de afname van maatwerk.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td colspan="3">De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort. Dit kan ontstaan door bedrijfsvoering risico’s.
BsGW voert jaarlijks een risicoanalyse op haar bedrijfsvoering risico’s uit. Op basis hiervan wordt het totaal benodigde weerstandsvermogen berekend. Zodra het benodigde weerstandsvermogen
onder het vereiste niveau komt worden de deelnemende gemeenten verzocht eenmalig een extra bijdrage te storten zodat het weerstandsvermogen weer op het gewenste peil komt. Met weerstandsvermogen worden de financiële gevolgen van eventuele risico’s gevangen.</td></tr>
</table>

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap
Ontwikkelingen	BsGW is na de groei die ze in korte tijd heeft doorgemaakt nu toe aan een periode van stabilisatie, consolidatie en optimalisatie. Op basis van de uitgangspunten uit het ondernemingsplan 2018-2020 vindt een herijking plaats die fundamenteel ingrijpt in de structuur en werkwijze, waarbij tevens wordt gekeken naar de verbetering en continuïteit van de werkprocessen. *Proceskosten* BsGW heeft nog steeds te maken met ncnp-bedrijven. Deze bedrijven veroorzaken een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ-)bezwaren met de daaruit voortvloeiende proceskosten (uitvoerings- en uitkeringskosten). Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer waardoor de uitvoeringskosten per ingediend bezwaar oplopen. Als gevolg van de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) zijn de proceskosten drastisch verlaagd per 1-1-2024. Echter heeft de Hoge Raad op 12 juli 2024 het door de wetgever vastgestelde lagere bedrag voor proceskostenvergoeding buiten toepassing verklaard. Daarmee is het hoge tarief weer van toepassing. Middels het Belastingplan 2025 is daarom als herstelmaatregel de wegingsfactor voor bezwaren aangepast van 0,25 naar 0,125, zodat de proceskostenvergoeding in WOZ-zaken weer uitkomt op het niveau dat de wetgever voor ogen had per 1 januari 2024. Echter, voor beroepszaken is de factor van 0,25 in stand gebleven. Het bedrag aan proceskostenvergoeding voor WOZ-beroepszaken wordt daarmee zelfs hoger dan voor de wetswijziging. *Vroegsignalering* De gewijzigde "wet gemeentelijke schuldhulpverlening" biedt de gemeente de mogelijkheid om de “niet-kunners” in een zo vroeg mogelijk stadium te herkennen, zodat passende hulp geboden kan worden. In de hiervoor genoemde wet is de achterstand bij lokale belastingen niet als signaal opgenomen. Om aan te tonen dat lokale belastingen een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de vroegsignalering van schulden, is een landelijk experiment gestart waarin de BsGW deelneemt. Dit experiment loopt tot 2025. Na deze pilot kan worden bezien of en in hoeverre BsGW kan aanhaken op deze trend en welke mogelijkheden dit biedt, zowel wat betreft de wetgevingskaders als de taakuitvoering van BsGW. Dit heeft tot gevolg dat burgers met schulden uit de dwanginvordering gehouden zullen worden. Een belangrijk aspect, zeker ook gezien de invorderingskosten (opbrengsten uit in rekening gebrachte vervolgingskosten), die een behoorlijke bate binnen de begroting van BsGW beslaan. *Krapte op de arbeidsmarkt* De grote krapte op de arbeidsmarkt houdt onverminderd aan. In alle beroepsgroepen is sprake van een tekort aan personeel, voor ICT-ers geldt dit in het bijzonder. Het effect van traditionele wervingscampagnes neemt af. Er zal gezocht moeten worden naar andere manieren om toch de juiste kennis in huis te halen. In dit kader wordt, analoog aan het zelf opleiden van taxateurs, nadrukkelijk ook gedacht aan het zelf opleiden van ICT-ers, zoals bijvoorbeeld Functioneel Applicatiebeheerders. Waar nodig en mogelijk wordt samen met deelnemers en/of andere samenwerkingsverbanden voorzien in moeilijk invulbare rollen en functies.

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap
	Daarnaast is er de laatste en ook komende jaren sprake van leeftijdsgebonden uitstroom van medewerkers. BsGW anticipeert hier zo goed als mogelijk op, zodat de bijbehorende kennis bijtijds en zorgvuldig wordt overgedragen. *Samenwerkingsportaal* Voor het actueel houden en borgen van alle gegevens, heeft BsGW namens alle partijen de regie op zich genomen voor het aanschaffen van een applicatie, die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeenten), de BGT als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. Het zogenaamd Samenwerkingsportaal. Landelijk wil men komen tot een samenhangende objectenregistratie (SOR). Dit is een uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid, die zich voor gebruikers als één registratie gedraagt. Daaronder verstaan we objecten die in het terrein zichtbaar zijn. In de objectenregistratie gaan in ieder geval de objecten van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) op. Daarnaast is het de bedoeling dat ook het gedeelte van de WOZ-administratie waarin objectgegevens zijn opgenomen en een aantal basisgegevens uit aanpalende registraties in de objectenregistratie worden opgenomen. De ontwikkeling naar een SOR heeft gevolgen voor zowel BsGW als voor haar deelnemers en aan de deelnemers gelieerde partijen, zoals gegevenshuizen. Het is inefficiënt en onwenselijk om op meerdere plaatsen dezelfde of nagenoeg dezelfde gegevens te verzamelen en te verwerken. Dit staat immers haaks op de doelstelling van juist één unieke registratie. De beoogde ingangsdatum van de SOR was 1 januari 2025. Een nieuwe streefdatum is nog niet bekend, zo de SOR er al zal komen. Op nationaal niveau is in grote mate overeenstemming over de inhoud en architectuur van de SOR. Dat geldt evenwel niet voor de governance en financiering van de implementatie en het beheer van de SOR. De door de VNG geïnitieerde impactanalyse heeft uitgewezen dat er nog veel onduidelijk is en er een hoog kostenplaatje aan hangt.

<table>
<tr><th>Naam</th><th colspan="3">Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="3">Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is opgericht met het doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van natuur en landschap, recreatie en toerisme en marketing en PR te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die hier leven. Eén van de belangrijkste doelen van de grensoverschrijdende samenwerking is het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur en cultuurlandschappen. Het Grenspark Maas-Swalm-Nette voert daartoe grensoverschrijdende projecten uit, zoals het project Natuur- en bosbrandpreventie, en maakt daarbij gebruik van Europese subsidies. Door de samenwerking over de grens heen kan de regio zich beter en breder presenteren. Het presenteren en het verder verbeteren van de mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijde van de grens is een uitdrukkelijk doel van de samenwerking. De basis voor het wekken van interesse voor dit waardevol grensgebied ligt in een afgestemde en uitgebreide marketing, milieueducatie en voorlichting.</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td colspan="3">Aantal gemeenten: 7 Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Venlo
Aantal instellingen: 1 Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette (Duits)</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td colspan="3">Internationaal openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Financiën verbonden partij</td><td>Per</td><td>1 januari 2024</td><td>31 december 2024</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>- € 36.804</td><td>- € 40.187</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 138.404</td><td>€ 187.219</td></tr>
<tr><td colspan="3">Resultaat 2024: - € 3.384
(Bron: Jaarrekening 2024)</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td colspan="3">De bijdrage (lidmaatschap) van de gemeente Roerdalen over 2024 bedraagt € 3.347.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td colspan="3">Verplichting naar rato van bijdrage (voor Roerdalen 17%) aan openstaande verplichtingen bij ontbinding en vereffening.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td colspan="3">Het grenspark MSN continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Het Grenspark MSN ondersteund de Veiligheidsregio in de uitvoering van het project natuurbrandmanagement. Daarnaast zijn ze trekker van het project Grensoverschrijdend ruiteren. Hiervoor is reeds een Interreg subsidie ontvangen. Het project Kennisontwikkeling Natuurbrand is in voorbereiding. Tot slot ondersteunt Grenspark MSN bij het Nationaalpark de Meinweg nieuwe stijl.</td></tr>
</table>

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord		
Openbaar belang	De RUD Limburg-Noord heeft als doel de verbetering van: • de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningsverlenings-, toezichts- en handhavingstaken (VTH-taken); • de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Daarbij ligt de focus van de RUD hoofdzakelijk op het zicht en grip hebben op risicovolle inrichtingen en activiteiten en milieucriminaliteit. De regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 voortgezet als netwerkorganisatie, op basis van een gemeenschappelijke regeling. In 2024 is het plan van aanpak opgesteld, om te komen tot een robuuste omgevingsdienst per 1 april 2026.		
Deelnemers	Aantal gemeenten op 1 januari 2024: 16 (15 gemeenten en 1 provincie) Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert. Provincie Limburg.		
Bestuursstructuur	Netwerkorganisatie was initieel (vanaf 2014) op basis van een bestuursovereenkomst. Per 1-1-2018 is de netwerkorganisatie omgezet in een Gemeenschappelijke Regeling (GR), waarbinnen de netwerkconstructie in stand blijft. Dit netwerkconstruct houdt in dat de concrete uitvoering van taken plaatsvindt bij de RUD-partners, de gemeenten (voor Roerdalen de MER-Omgevingsdienst). De RUD zet daarbij vooral in op kennis- en capaciteitsuitwisseling, bewaking en verbetering van de kwaliteit van de uitvoering en de coördinatie van werkzaamheden. Bij de RUD zijn om die reden slechts een handvol medewerkers in dienst, samen vormen zij het coördinatiecentrum. Dit coördinatiecentrum ondersteunt en faciliteert de samenwerking binnen het netwerk (relatiebeheer, financieel, systeembeheer). In het bestuurlijk overleg (AB) is per gemeente 1 bestuurslid vertegenwoordigd, sinds 2024 zijn we ook vertegenwoordigd in het DB (1 lid) van de RUD.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 721.000	€ 1.038.000
	Vreemd vermogen	€1.673.000	€ 2.075.000
	Resultaat 2024: € 322.000 *(Bron: Jaarrekening 2024)*		
Bijdrage gemeente	De bijdrage in 2024 is € 56.308.		
Risico	Hogere kosten voor het vormen van een robuuste RUD door de benodigde coördinatie/overhead en overheveling van taken naar de RUD. Een risico hierbij is dat partners minder taken inbrengen dan waarvoor personeel (energiepersoneel) is aangesteld. Daarnaast vergt de transitie ambtelijke capaciteit die hierdoor niet beschikbaar is voor de uitvoering van de reguliere taken. Er bestaat een risico dat de RUD per 1-4-2026 nog niet aan alle criteria voor een robuuste Omgevingsdienst (voorheen RUD) voldoet.		

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord
	Het aantal openstaande vacatures bij de RUD Limburg Noord daalt, ondanks inspanningen, niet. Enerzijds zien we weinig nieuwe aanwas van de technische opleidingen komen. Anderzijds neemt de uitstroom van medewerkers richting pensioen toe. De balans laat een groeiend tekort zien, en waar dit wordt aangevuld missen nieuwe medewerkers nog ervaring. Zowel regionaal als landelijk maakt dit het invullen van vacatures lastig.
Ontwikkelingen	Om gezondheid en veiligheid te kunnen blijven waarborgen moet de dienst versterkt worden. De milieuproblematiek wordt complexer en ondanks de grote inspanningen in het verleden ontkomt de RUD niet aan deze extra inspanning. Om de toekomstige uitdagingen aan te kunnen is in 2023 gedefinieerd aan welke criteria en normen een omgevingsdienst moet voldoen om het predicaat 'robuust' te behalen. Doel is het om in 2026 te voldoen aan de eisen voor een robuuste Omgevingsdienst. Afgezien van deze landelijke ontwikkeling zitten de belangrijkste inhoudelijke uitdagingen van de RUD in de uitvoering van de Omgevingswet en de inhoudelijke ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen zoals bodemregelgeving en energie.

Naam	Omnibuzz		
Openbaar belang	Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Omnibuzz is vanaf 1 augustus 2024 ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer in het kader van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs. Omnibuzz neemt de administratieve en andere uitvoerende en controlerende taken over, waarbij afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten geborgd is. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor de reizigers en de deelnemende gemeenten.		
Deelnemers	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert. T.a.v. het leerlingenvervoer betreft het de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert.		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wordt gevormd door collegeleden van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 7 wethouders.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 3.005.099	€ 1.422.744

Naam	Omnibuzz		
	Vreemd vermogen	€ 4.490.067	€ 7.608.110
	Resultaat 2024: € 631.104 *(Bron: concept cijfers 2024)*		
Bijdrage gemeente	Roerdalen heeft aan Omnibuzz in 2024 € 347.814 betaald voor het Wmo vervoer. Hierbij is reeds rekening gehouden met het voorlopig positieve jaarrekeningresultaat 2024 van Omnibuzz. De ontvangen vervoersopbrengsten (inning eigen bijdrage reizigers) is € 35.732. Met ingang van het schooljaar 2024-2025 verzorgt Omnibuzz het leerlingenvervoer. Het aandeel van de directe vervoerskosten van Roerdalen bedraagt in 2024 € 242.671.		
Risico	Onderstaande kernrisico's zijn de belangrijkste strategische risico's die realisatie van de visie en ambities van Omnibuzz bedreigen: • Plotselinge wijzigingen in vervoersvolume ten gevolge van externe ontwikkelingen; • Economische kwetsbaarheid taxibedrijven; • Personeelsproblematiek; • Gebrek aan kennis omtrent nieuwe activiteiten, processen en/of projecten; • Regie en planning: Het risico dat door onvoldoende kennis of door externe invloeden systemen niet of onvoldoende functioneren waardoor processen stagneren. • Aanhoudende klachten rondom het leerlingenvervoer en daarmee niet voldoen aan de opgave zoals afgesproken.		
Ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkelingen worden hier kort weergegeven: *1. Ontwikkeling vervoersvraag* Om goed te kunnen begroten is onderzoek, analyse en meer maatwerk op gemeenteniveau nodig. Dit inzicht heeft onder andere geleid tot een aanpassing van de financiële uitgangspunten, waarbij wij 2019 als peiljaar loslaten en de begrotingen baseren op de volumes van het laatste volledige jaar (2023). *2. Tekorten aan personeel in de vervoerssector* De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houdt aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt, iets dat wij in een aantal gemeenten al constateren. Dit onderwerp krijgt onze volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding. *3. Ontwikkelingen in het openbaar vervoer* Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Doordat ook het OV met personeelstekort en bijbehorende kwaliteitsverlies te kampen heeft, biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling staat haaks op onze gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de		

Naam	Omnibuzz
	instroom van nieuwe klanten te beperken. Wij spannen ons daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten. De insteek van Omnibuzz is het minimaliseren van deze gevolgen voor Omnibuzz en het optimaliseren van het aanbod van openbare vervoersoplossingen, zodat deze ook voor (potentiële) klanten van Omnibuzz passend zijn. *4. Groeiende zorgbehoefte bij klanten* Door de toename van dementie/verward gedrag binnen de doelgroep kost het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen gemiddeld meer tijd. *5. Compliance en toename 'kruimelfuncties'* Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Deze recente toename leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. *6. Leerlingenvervoer* Omnibuzz voert sinds schooljaar 2024 het leerlingenvervoer uit voor de eerder genoemde gemeenten. Deze uitvoering verloopt nog niet vlekkeloos. Hierover vindt regelmatig ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats. Het toepassen van een bonus/malus wordt overwogen.

Naam	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord		
Openbaar belang	Regionale samenwerking op het gebied van Beschermd Wonen (BW), Maatschappelijke opvang (MO) Bemoeizorg & Preventie (B&P), dit met als doel om • De continuïteit van de voorzieningen voor BW, MO, B&P voor inwoners met complexe problematiek te waarborgen • De regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie te waarborgen Door het toetreden in deze MGR wordt het mogelijk om het gezamenlijke budget vanuit het rijk te beheren en te besteden. De MGR is verantwoordelijk voor inkoop en kwaliteit ten behoeve van de genoemde voorzieningen. De MGR ondersteunt de uitvoeringsprocessen. De toegang en beleidsmatige invulling daarvan ligt bij de gemeenten zelf.		
Deelnemers	Roerdalen is samen met 14 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten toegetreden tot de Module Gemeenschappelijke Regeling die vanaf 21 juni 2022 gevormd is conform raadsbesluit.		
Bestuursstructuur	De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en neemt tevens zitting in het DB als vertegenwoordiger van de regio Middel Limburg Oost.		
Financiën	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*

Naam	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord		
	Eigen vermogen	€ 275.000	€ 270.000
	Vreemd vermogen	€ 14.296.272	€ 10.410.101
	Verwacht resultaat 2024: € 362.895 (*bron: Concept jaarrekening 2024*)		
Bijdrage gemeente	De MGR kent een tweetal modules waaraan de gemeente Roerdalen deelneemt. De bijdrage van Roerdalen aan Module 2 (BW, MO en B&P) is € 11.756 en de bijdrage aan een deel van Module 1 (Jeugdzaken) is € 14.284. Daarnaast verdeelt de MGR hun positieve jaarrekeningsaldo over de deelnemende gemeenten. Het voorlopige aandeel van Roerdalen hiervan is becijferd op € 871.641. De MGR keert het saldo uit aan de deelnemende gemeenten.		
Risico	Omdat er geen reserves, voorzieningen, langlopende leningen en vaste activa zijn, is er geen meerjarige balans opgenomen. De balans van de MGR bestaat slechts uit vlottende activa en vlottende passiva. Het resultaat van de MGR over 2024 wordt begroot op €0.		
Ontwikkelingen	• Er vindt een onderzoek plaats naar de herijking van de verdeelsleutel voor de jaren 2025 en verder. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek kan de verdeelsleutel voor de jaren 2025 en verder nog wijzigen. • Het uitvoeringsplan 2023- 2025 bestaat uit vier ontwikkellijnen: • uitbouwen van vertrouwen in de MGR • organisatie/ functioneren van de MGR in relatie tot de governance in de regio • eenduidige samenwerking tussen de gemeenten en de MGR • Effectief datagebruik • In 2025 zal een proces gaan lopen om te komen tot een uitvoeringsplan 2026 - 2028. • Begin 2024 heeft de MGR de opdracht gekregen te gaan onderzoeken of de toezichthouders Wmo en jeugdhulp bij de MGR kunnen aansluiten voor zowel de Noord- als Midden-Limburgse gemeenten vanaf 2025. Indien de toezichthouders aansluiten bij de MGR in 2025 zal dat verwerkt worden in de begrotingswijziging 2025. • in 2024 zijn de Midden-Limburgse gemeenten een traject gestart om ook aan te sluiten bij module 1 van de MGR. In 2025 wordt hierover besloten. • De huidige Dienstverleningsovereenkomst tussen MGR en de Midden-Limburgse gemeenten t.b.v. de uitvoeringstaken op jeugdhulp segment 1 en crisiszorg jeugd loopt tot en met 31 december 2025. In de loop van 2025 moet worden besloten hoe deze taken vanaf 2026 vorm worden gegeven.		

<table>
<tr><th>Naam</th><th colspan="3">Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML)</th></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="3">OML is een onderneming (BV) die is opgericht door een aantal gemeenten in de regio Midden-Limburg. Doel is om namens de aandeelhoudende gemeenten het aanspreekpunt en Servicecentrum te zijn voor het bedrijfsleven. Getracht wordt om het vestigingsklimaat te verbeteren en de regionale economische structuur te versterken.
De doelen van OML BV zijn als volgt:
• het ontwikkelen, beheren en revitaliseren van bedrijfsterreinen in de regio;
• het fungeren als intermediair tussen bedrijfsleven en overheidsorganisaties;
• het uitvoeren van structuurversterkende projecten in de regio;
• het bevorderen van en het invullen van de één loket functie binnen de gemeenten.</td></tr>
<tr><td>Deelnemers</td><td colspan="3">Aandeelhoudende gemeenten: 5
Echt-Susteren (725 aandelen, 19,6 %), Leudal (799 aandelen, 21,6%), Maasgouw (533 aandelen, 14,4%), Roerdalen (463 aandelen, 12,5 %), Roermond (1.180 aandelen, 31,9%).</td></tr>
<tr><td>Bestuursstructuur</td><td colspan="3">OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Financiën verbonden partij</td><td>Per</td><td>1 januari 2024</td><td>31 december 2024</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 26.196.996</td><td>€ n.n.b.</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.301.303</td><td>€ n.n.b.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Resultaat na belastingen 2024: € n.n.b.
(Bron:)</td></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td colspan="3">De gemeente heeft geen vaste jaarlijkse bijdrage aan de OML. De gemeente Roerdalen bezit 463 aandelen met een nominale waarde van € 450,-. De aanschafwaarde (= boekwaarde) van de deelneming bedraagt
€ 721.000,-.

Dividend wordt enkel uitgekeerd bij een solvabiliteitsratio hoger dan 40% én daarbij geldt dat dividenduitkering met voorrang zal worden ingezet om achtergestelde leningen mee af te lossen. OML geeft in eerste instantie voorkeur aan maatschappelijk dividend. Hierbij investeert zij een nog nader te bepalen percentage van de winst in duurzaamheidsinitiatieven.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td colspan="3">Macro-economische factoren zoals inflatie, stijgende energieprijzen en netcongestie kunnen uiteindelijk de realisatie van de doelstellingen van OML beïnvloeden. Op de middellange termijn kan dit van invloed zijn op de verkoopprijzen en toekomstige resultaten.</td></tr>
</table>

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML)
Ontwikkelingen	OML opereert op basis van het ondernemingsplan 2022 – 2026 'Flexibiliteit en Verbinding'. Dit plan geeft de prioriteiten weer voor de komende vier jaar. Het is het kader voor ontwikkelingen, ambities, activiteiten, investeringen én te bereiken resultaten van OML. Met dit ondernemingsplan kan OML toekomstgericht handelen en aansluiten bij de ontwikkelingen in de (eu)regio, provincie Limburg en brede maatschappelijke ontwikkelingen. In 2024 heeft OML in samenwerking met het LWV en LIOF de subsidie verkregen in het kader van het Programma Verduurzaming Bedrijventerrein. Het consortium heeft een provincie brede aanpak voor toekomstbestendige bedrijventerrein opgezet, die gericht is op het verhogen van de organisatiegraad en gezamenlijke verduurzaming zijnde klimaatadaptie en energyhubs op bedrijventerreinen. Voor Roerdalen specifiek wordt OML ingezet bij het verkopen van de laatste gemeentelijke bedrijfskavel nabij Montfort. De Raad wil graag onderzoeken of er uitbreidingsmogelijkheden zijn voor bestaande bedrijventerrein en ook hier is OML bij betrokken.

Naam	NV BNG		
Openbaar belang	BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. De purpose van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.		
Deelnemers	Aandeelhouders		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 4.721.000.000	€ 4.777.000.000
	Vreemd vermogen	€ 110.819.000.000	€ 123.614.000.000

Naam	NV BNG
	Resultaat 2024: € 294.000.000 *(Bron: Website BNG)* Aantal aandelen: 17.199. In % van totaal 0.03%
Dividend	Dividend 2023 (ontvangen in 2024): € 37.150 Op basis van haar kapitalisatie- en dividendbeleid wordt 50% van de nettowinst die overblijft na aftrek van de uitkering aan houders van hybride kapitaal uitgekeerd.
Risico	Het bedrag dat de bank jaarlijks aan dividend uitkeert is afhankelijk van de winst die de bank in enig jaar behaalt. Gelet op de omvang van de jaarlijkse inkomsten is dit risico zeer klein.
Ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen voor 2024.

Naam	Enexis Holding NV		
Openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer BV) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ruim 2 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door 'state of the art'-dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Betrouwbare energievoorziening • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 5.320.000.000	€ 5.538.000.000
	Vreemd vermogen	€ 5.140.000.000	€ 5.949.000.000
	Resultaat 2024: € 254.000.000 *(Bron: Jaarverslag 2024)* Aantal aandelen 577.800 In % van totaal 0.39%		

Naam	Enexis Holding NV
Dividend	Dividend 2023 (ontvangen in 2024): € 139.714
Risico	De energietransitie leidt tot grote investeringen in het net. De missie en opgave heeft dan ook grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Ook dat komt aan de orde in het strategisch beleid. Het financieel beleid bij het strategisch plan heeft als uitgangspunt dat Enexis financieel solide blijft en tenminste een A credit-rating behoudt. Het bedrag dat Enexis jaarlijks aan dividend uitkeert, is afhankelijk van de winst die Enexis in enig jaar behaald. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd. Omdat Enexis mede uitvoering geeft aan de regionale energiestrategie (RES), zal in de komende jaren het investeringsvolume ten dele worden gefinancierd door een gedeelte van de winstuitkering in te houden. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.
Ontwikkelingen	Enexis blijft inzetten op versnelling en uitbreiding van het netwerk. In 2024 heeft een uitbreiding plaatsgevonden van bijna 2.000 MVA. Daarnaast ismet flexoplossingen nog eens 500 megawatt extra capaciteit gecreëerd. Ondanks de uitbreiding van de netcapaciteit en de uitvoering van een recordwerkpakket, vraagt de markt om een nog snellere opschaling. Door de toenemende vraag blijven de wachtlijsten helaas verder oplopen en moeten veel grootverbruik-klanten jaren wachten op het (extra) gewenste vermogen. Ondanks de schaarste in met name transportcapaciteit, is het in 2024 gelukt om 67% van de standaardaansluitingen voor kleinverbruik klanten op tijd aan te sluiten.

Naam	CSV Amsterdam BV		
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2023*	*31 december 2023*
	Eigen vermogen	€ 84.349	€ 8.580.202
	Vreemd vermogen	€ 64.446	€ 6.572
	Resultaat 2024: € 8.095.853 Aantal aandelen 7.720 In % van totaal 0.39%		

Naam	CSV Amsterdam BV
Dividend	Dividend 2023 (ontvangen in 2024): € 0
Risico	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.
Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de Aandeelhoudersommissie, de gerechtelijke procedure voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2024 heeft CSV de motivering beroepschrift tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting bij de Rechtbank ingediend. De Rechtbank heeft de Belastingdienst een termijn gesteld tot 22 maart 2024 voor het indienen van zijn verweerschrift. Afhankelijk van de uitspraak van de Rechtbank zal, in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV, de procedure al dan niet worden voortgezet.

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.		
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent.		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 1.443.974	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 31.981	€ 0
	Deze deelneming is in 2024 opgeheven.		
Dividend	Bij liquidatie heeft er nog een beperkte uitkering plaatsgevonden van € 3.966,49		
Risico			
Ontwikkelingen			

Naam	NV WML		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van drinkwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water		
Deelnemers	Limburgse Gemeenten en Provincie Limburg		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 204.868.000	€ n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 387.627.000	€ n.n.b.

Naam	NV WML
	Resultaat 2024: € n.n.b. *(Bron:)* Aantal aandelen 7 In % van totaal 1.4%
Bijdrage gemeente	-
Risico	Laag
Ontwikkelingen	Als gevolg van klimaatverandering komt de vanzelfsprekendheid waarmee WML altijd voldoende water kan winnen, zuiveren en distribueren vanuit haar bronnen onder druk. De klimaatontwikkelingen kunnen op termijn tot waterschaarste leiden. Momenteel heeft dit veel politieke aandacht. WML zet zich in om de Limburgse bronnen van de drinkwatervoorziening nog beter te beschermen en de leveringszekerheid te borgen. Hiervoor werkt ze nauw samen met andere (water)ketenpartners. Mogelijk zijn in de toekomst extra investeringen nodig ten behoeve van de waterzuivering, als gevolg van de toenemende verontreiniging van WML's bronnen door onder andere PFAS. Door de toenemende verontreiniging wordt waterzuivering steeds complexer. Verder neemt de drukte in de ondergrond toe. De omgeving waarin WML opereert krijgt met steeds meer en verschillende belangen te maken. Omgevingsmanagement wordt daardoor steeds belangrijker voor het drinkwaterbedrijf. Ook de stikstofcrisis, de energietransitie, landbouwontwikkelingen en de komst van de Omgevingswet vragen om intensieve samenwerking van WML met de omgeving. Hier zet WML volop op in. WML wil voldoende wendbaar en weerbaar zijn in een snel veranderende omgeving. Daarom kijken ze steeds of de organisatie aansluit bij wat die omgeving vraagt. Zo is de sector Strategie & Infra ingericht, naast de sectoren Klant & Operatie en Bedrijfsondersteuning. Daarin zijn de krachten gebundeld van de strategen, onderzoekers, omgevingsmanagers, hydrologen, procestechnologen, projectmanagers, engineers en geodata-specialisten. De kerntaak van deze sector is om de Limburgse drinkwatervoorziening voor de toekomstige generaties te borgen

Naam	Bodemzorg Limburg		
Openbaar belang	Nazorg over zestien gesloten stortplaatsen in Limburg.		
Deelnemers	Limburgse Gemeenten		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 8.958.921	€ 11.038.221
	Vreemd vermogen	€ 32.450.524	€ 32.965.197
	Resultaat na belastingen 2024: € 2.079.300 *(Bron: Jaarrekening 2024)* Aantal aandelen 510 (van 55.280) In % van totaal 0.92%		
Bijdrage gemeente	-		
Risico	Laag		
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg (handelsnaam van Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 15 augustus 2001 als zelfstandige vennootschap. Vanaf 2000 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten uitvoeren: Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locaties. Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag. Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom. Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Bodemzorg Limburg heeft de afgelopen jaren vanuit de financiële middelen van de nazorgvoorziening geïnvesteerd in de realisatie van een drietal zonneparken in Limburg. Reden hiervoor is dat het rendement op deze investeringen meer bedraagt dan 4,5% en hiermee voldoende zekerheid wordt verkregen ten aanzien van het rendement op de financiële middelen van de nazorgvoorzieningen. Daarnaast investeert men ook in zonneparken vanuit de beleggingsportefeuille. In 2024 zijn 4 Navos locaties overgedragen door de gemeente Beekdaelen. De kosten voor de eeuwigdurende nazorg en het beheer van deze 4 locaties worden gedekt door de huidige nazorgvoorziening. Momenteel heeft Bodemzorg Limburg 20 gesloten stortplaatsen namens alle Limburgse gemeenten in beheer en nazorg. In 2025 wordt mogelijk nog de voormalige stortplaats Spik in de gemeente Roermond overgenomen. Hierover vindt nauw overleg plaats met de gemeente Roermond. De overname van deze locatie is reeds geaccordeerd tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders op 24 juni 2021 omdat deze past binnen de reikwijdte van de nazorgvoorziening. In 2024 is verder gebleken dat de enige afgasinstallaties op de 5 voormalige stortplaatsen aan het einde van hun levensduur zijn, terwijl uit deze stortplaatsen nog voldoende gassen vrijkomen. Helaas bevatten deze gassen onvoldoende methaan, waardoor deze niet meer omgezet kunnen worden in energie. Deze gassen dienen wel blijvend onttrokken en afgefakkeld te worden. In 2024 is gestart met het vervangen van deze afgasinstallaties en		

Naam	Bodemzorg Limburg
	worden in 2025 afgerond. Dit vergt een forse investering die uit eigen middelen wordt gedaan.

	Zonnestation Montfort		
Openbaar belang	Het vervullen van een bijdrage aan de duurzaamheidsopgaven van gemeente Roerdalen.		
Deelnemers	Gemeente Roerdalen (100% eigenaar)		
Bestuursstructuur	Besloten vennootschap De gemeente is met 2 leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen		
	Vreemd vermogen		
	Verwacht resultaat 2024: BV is nog niet operationeel		
Bijdrage gemeente	Er vindt geen bijdrage vanuit de gemeente plaats. De gemeente Roerdalen bezit 120 aandelen met een nominale waarde van € 1,00. De aanschafwaarde (= boekwaarde) van de deelneming bedraagt € 120,00.		
Risico	De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort.		
Ontwikkelingen	De besloten vennootschap is opgericht in 2024. Op dit moment wordt er gewerkt aan de verdere voorbereiding van het zonnepark. In 2025 zal de besluitvorming plaatsvinden over de realisatie.		

Naam	Ons WCL
Openbaar belang	De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten. Door Ons WCL worden projecten gefinancierd en uitgevoerd die een bijdrage leveren aan de vergroting van de kwaliteit van het landelijk gebied in Midden-Limburg. De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel: • het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten; • het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten; • het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied. • het uitvoeren van het project Nationaal Park De Meinweg nieuwe Stijl namens de regio. • het ambtelijk vertegenwoordigen van de 5 WCL-gemeenten in het Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG).
Participanten	Deelnemende gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.

Naam	Ons WCL
Bestuurs-structuur	Stichting
Financiën verbonden partij	*Per* | *1 januari 2024* | *31 december 2024* Eigen vermogen | € 271.405 | € n.n.b. Vreemd vermogen | € 32.225 | € n.n.b. Resultaat 2024: € n.n.b. *(bron:)*
Bijdrage	Jaarlijks € 39.500
Risico	Zeer klein
Ontwikkelingen	Ons WCL continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Ons WCL heeft een coördinerende taak bij de subsidieaanvraag en uitvoering van De samenwerking Limburgse Maasterrassen/Nationaal Park De Meinweg naar het Nationaal Park Nieuwe stijl. Ook volgt Ons WCL namens de regio de ontwikkelingen in het landelijk gebied en ondersteund ambtelijk de input voor de plattelandscoalitie. Zij ondersteund en is mede penvoerder voor de regionale aanvraag binnen de Regiodeal voor het onderdeel Landschap.

Naam	Antidiscriminatievoorziening (ADV Limburg)
Openbaar belang	Het doel van deze stichting is het oprichten en in stand houden van een Anti Discriminatie Voorziening Limburg met de volgende taken: • Klachtenmelding en klachtbehandeling; • Registratie, monitoring en (beleids-)advisering; • Voorlichting en preventie In de wet is geregeld dat elke gemeente een onafhankelijk meldpunt moet hebben waar burgers discriminatie kunnen melden.
Deelnemers	De gemeenten van de provincie Limburg, waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg en de gemeente Roermond optreedt als centrumgemeente voor de regio Noord- en Midden Limburg.
Bestuursstructuur	De bevoegdheden van de colleges van de deelnemende gemeenten zijn overgedragen aan de colleges van de centrumgemeente. Voor de gemeente Roerdalen is dit de gemeente Roermond.
Financiën verbonden partij	*Per* | *1 januari 2024* | *31 december 2023* Eigen vermogen | € 234.550 | € n.n.b. Vreemd vermogen | € 103.310 | € n.n.b. Resultaat 2024: € n.n.b. *(bron:)*
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2024 bedraagt € 11.922.
Risico	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Echter, wanneer de stichting activiteiten uitvoert buiten de vastgestelde opdracht, kan er een risico ontstaan met betrekking tot extra kosten die door de stichting worden gemaakt.

Naam	Antidiscriminatievoorziening (ADV Limburg)
Ontwikkelingen	ADV Limburg neemt alle discriminatieregistraties en meldingen in behandeling. De klachtbehandeling houdt in dat op basis van een melding een vervolgtraject ter afhandeling wordt ingezet met als doel: • ondersteuning van slachtoffers van discriminatie; • bevorderen van zelfredzaamheid van slachtoffers van discriminatie; • signaleren van structurele patronen van discriminatie; • gedrags- en/of beleidsbeïnvloeding van personen of organisaties die zich bedoeld of onbedoeld schuldig hebben gemaakt aan discriminatie, gericht op voorkomen van herhaling; • toetsen van wetgeving; • ontwikkeling van jurisprudentie. Eénmaal per jaar ontvangen de aangesloten Limburgse gemeenten een geanonimiseerde rapportage van meldingen van discriminatie. Daarnaast worden de (geanonimiseerde) meldingen uit Limburg, verwerkt in een landelijke rapportage.

Naam	Euregio Rijn-Maas-Noord
Openbaar belang	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de circa 2 miljoen inwoners van dit gebied. Ze wil het wederzijds begrip van de Nederlandse en Duitse inwoners van de Euregio versterken, de contacten verdiepen en samenwerking stimuleren. De Europese Unie, de deelstaat Nordrhein-Westfalen en de Nederlandse regering ondersteunen dit streven middels verschillende subsidieregelingen. De Euregio is ook verantwoordelijk voor het Grensinfopunt voor grenspendelaars.
Deelnemers	De Euregio Rijn-Maas-Noord telt op 1.1.2025 32 leden. Aantal Nederlandse participanten: 16 Beekdaelen, Beesel, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Sittard-Geleen, Venlo, Venray, Weert en MKB-Limburg. Aantal Duitse participanten 16: Mönchengladbach, Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, Brüggen, Niederkrüchten, Selfkant, Schwalmtal, Straelen, Geldern, Nettetal, Wassenberg, Wegberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Kreis Heinsberg, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg en Landeshaupstadt Düsseldorf. Ontwikkelingen: Met de gemeenten Sittard-Geleen en de Gemeinde Issum (Kreis Kleve) lopen gesprekken over eventuele toetreding.
Bestuursstructuur	Publiekrechtelijk openbaar lichaam naar Duits recht. De gemeente is met 3 stemmen vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en de burgemeester zit als enige lid in het dagelijks bestuur.

Naam	Euregio Rijn-Maas-Noord		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2024*	*31 december 2024*
	Eigen vermogen	€ 366.580	€ n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 559.582	€ n.n.b.
	Verwacht resultaat 2024: € n.n.b. *(Bron:)*		
Bijdrage gemeente	Om de kostendekkendheid te kunnen realiseren, is voor het eerst sinds De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2024 bedraagt € 13.500 (€ 4.500 per stem), dus € 13.500 (definitief besluit in december 2023 i.v.m. Duits besluitvormingsproces). Daarnaast betalen we een jaarlijkse bijdrage voor het Grensinformatiepunt van € 1.437, -. Ook dit bedrag zal de komende jaren geactualiseerd (naar boven bijgesteld worden.)		
Risico	Risico's zijn beperkt, kleine organisatie met financiële reserve en bij ontbinding/liquidatie naar rato van stemmen verdeling kosten.		
Ontwikkelingen	Met de Euregio-visie 2030 gaat de Euregio Rijn-Maas-Noord de nieuwe uitdagingen aan. Er wordt gewerkt aan 6 thema's: • Wij gaan voor jouw toekomst (… zonder vrede zijn we nergens!) • Wij planten 10 miljoen bomen • Wij zijn altijd mobiel en bereikbaar • Wij werken aan grensverleggende banen • Wij spreken dezelfde taal • Wij helpen je de grens over De zes grote thema's staan voor het hele actiegebied van de euregio Rijn-Maas-Noord en hangen tegelijkertijd samen met het programma van de EU tussen 2021 en 2027. Tevens ondersteund de Euregio in de samenwerkingen in de Regio Deal om de brede welvaart te stimuleren en de euregionale samenwerking te versterken.		

PARAGRAAF FINANCIERING

Inleiding

Wij bekostigen onze activiteiten met eigen middelen, maar ook met geleend geld. Daarnaast hebben we geld belegd in obligaties en verstrekken we soms leningen in het kader van de publieke taak.
De financiering van al deze onderdelen is aan veel wettelijke kaders gebonden, die zijn vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Fido).
Het belangrijkste uitgangspunt rondom financiering is het beheersen van de risico's die hiermee samenhangen. De wettelijke regels zijn erop gericht dat grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen worden vermeden.
Gedurende het jaar ontvangen we geld en doen we betalingen, deze geldstromen lopen in tijd niet synchroon. Om deze schommelingen op te kunnen vangen, lenen we geld om op tijd aan onze betalingsverplichtingen te voldoen.

Beleid

De belangrijkste doelen van ons beleid zijn:

- voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- vanuit onze publieke taak, waar nodig, instellingen helpen bij hun financiering;
- risico's beheersen en beperken bij het aangaan of het verstrekken van een lening;
- leningen aantrekken tegen zo laag mogelijke (rente)kosten;
- voldoen aan wet- en regelgeving, waaronder de Wet Fido.

Om deze doelen te bereiken beoordelen we voordat we leningen voor de langere termijn aantrekken of dit vanuit rente-oogpunt voordeliger is, dan een deel van onze obligatieportefeuille te verhandelen. Doel van deze afweging is het renteresultaat voor de gemeente zo gunstig mogelijk te houden. Het merendeel van de leningen hebben we afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. We lossen hierop jaarlijks af. Bij nieuwe leningen wordt beoordeeld of deze jaarlijks afgelost worden of aan het einde van de looptijd.

Voor leningen op de korte termijn wordt gekeken naar het daadwerkelijke banksaldo. Op basis hiervan worden kasgeldleningen met verschillende looptijden afgesloten, variërend van 2 weken tot 2 maanden.

Bij het verstrekken van leningen of borgstellingen worden zoveel mogelijk zekerheden gesteld, de gemeente is immers geen bank. Wij willen dat instellingen en verenigingen zelf lenen zonder onze tussenkomst. Slechts indien dit niet lukt, kan door een instelling of vereniging aan de gemeente gevraagd worden om een lening of een borgstelling, waarbij borgstelling onze voorkeur heeft.

Hoeveel lenen we als gemeente?

De behoefte aan financiering ontstaat hoofdzakelijk door investeringen en leningen aan derden. Investeren kost geld; dit betreft bijvoorbeeld onze gebouwen, wegen en riolering, maar ook de investeringen in het kader van duurzaamheid. Ook als we aan derden leningen verstrekken moeten we dit zelf financieren.

In onderstaand overzicht is het verloop van de leningenportefeuille weergegeven. Begin 2024 hebben we in totaal 6 leningen uitstaan, waarvan de laatste wordt afgelost in 2038. Het gemiddelde rentepercentage dat we over de uitstaande leningen hebben betaald in 2024 is 1,87%.

bedragen x € 1.000

Vaste langlopende leningen	Rekening 2023	Rekening 2024
Stand opgenomen leningen per 1 januari	**14.429**	**21.387**
Nieuwe leningen	11.530	-
Aflossingen	- 4.572	- 651
Stand opgenomen leningen per 31 december	**21.387**	**20.736**

Waar hebben we ons geld in belegd?

De gemeente heeft beleggingen, doordat we aandelen bezitten in een aantal vennootschappen (deelnemingen). In de paragraaf verbonden partijen zijn alle deelnemingen en de daaraan verbonden risico's opgenomen. De drie grootste deelnemingen zijn: Enexis, OML en de BNG. Gesteld kan worden dat in dit kader er sprake is van een beperkt risico.

In 2010 heeft de gemeente de middelen die zijn ontvangen door de verkoop van de aandelen Essent belegd in obligaties. De marktwaarde van deze belegging was op 31 mei 2024 € 3,156 mln. Het cumulatief rendement dat we tot nu toe hebben behaald over de obligatieportefeuille bedraagt 48.57%.

bedragen x € 1.000

Kengetallen obligatieportefeuille	31-dec-2024	31-dec-2023
Portefeuillewaarde	1.482	3.167
Jaarrendement	3,73%	3,61%
Beleggingsresultaat sinds start	48,57%	43,23%

De verdeling van de obligaties per 31 december 2024 is als volgt:

bedragen x € 1.000

Samenstelling obligatieportefeuille	Overheid en overheidsgerelateerd		Financiële instellingen		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Rating						
AAA	718	48%	-	0%	718	48%
AA	659	44%	105	7%	764	52%
A	-	0%	-	0%	-	0%
BBB	-	0%	-	0%	-	0%
Totaal	**1.377**	**93%**	**105**	**7%**	**1.482**	**100%**

Alle obligaties voldoen aan de voorwaarden die bij aanschaf in het treasurystatuut stonden. Obligaties met een rating tussen A en AAA zijn kredietwaardig. Dat wil zeggen van goede kwaliteit, de kans op terugbetaling is nagenoeg gegarandeerd.

In de komende jaren hebben we jaarlijks te maken met vrijval van obligaties. De laatste obligaties worden in 2027 afgelost. We mogen niet meer in nieuwe obligaties beleggen als gevolg van de invoering van het verplichte schatkistbankieren. Obligaties die worden afgelost worden ingezet als financieringsmiddelen of weggezet op de rekeningcourant bij het Rijk.
In onderstaand overzicht is het vrijvalschema voor de resterende looptijd opgenomen.

Vrijval obligaties	Nonimaal bedrag	Rente-baten
Jaar van vrijval		
2024	1.600	158
2025	700	72
2026	100	40
2027	585	37
	2.985	

Risicobeheersing

Door het Rijk zijn verschillende normen gesteld die erop moeten toe zien dat overheidsinstellingen op verantwoorde wijze met hun financiering omgaan. Deze normen zijn:

- de kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm;
- het EMU-saldo;
- het drempelbedrag voor schatkistbankieren.

Vanuit risicobeheersing zijn door het Rijk financiële kengetallen verplicht gesteld, om een valide risico-inschatting te kunnen maken. Deze zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, aangezien deze over de totale financiële risicobeheersing van de gemeente gaan en niet alleen maar betrekking hebben op financiering.

Kasgeldlimiet

Beheersing van het renterisico op korte schuld wordt weergegeven in de kasgeldlimiet.

bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Netto vlottende schuld				
Omvang vlottende schulden	86	- 344	- 291	- 255
Omvang vlottende middelen	4.756	4.792	6.069	7.305
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	**- 4.670**	**- 5.136**	**- 6.360**	**- 7.560**
Toegestane kasgeldlimiet				
Omvang begroting 2024 (=grondslag)	65.778	65.778	65.778	65.778
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	**5.591**	**5.591**	**5.591**	**5.591**
Toets kasgeldlimiet				
Ruimte onder kasgeldlimiet	**10.261**	**10.727**	**11.951**	**13.151**
Overschrijding van de kasgeldlimiet				

Met deze limiet wil de wetgever voorkomen dat uitsluitend kortlopende leningen worden afgesloten. Het aantrekken van dit type leningen is aantrekkelijk wanneer de rente erg laag is. Het risico van een stijgende rente bij herfinanciering is daarmee in verhouding groot. Daarom is bepaald dat gemeenten maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen gebruiken voor kortlopende leningen. In 2024 zijn we in alle 4 de kwartalen ruim om de kasgeldlimiet gebleven.

Renterisiconorm

Beheersing van het renterisico op langlopende schuld wordt weergegeven door de renterisiconorm.

Deze norm draagt bij aan een zodanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassingen en herfinanciering in voldoende mate wordt beperkt. Het totaal aan aflossingen en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% bedragen van het begrotingstotaal. Door een goede spreiding van de looptijd wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentekosten.

bedragen x € 1.000

Renterisico	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Renterisico vaste schulden				
Renteherzieningen	-	-	-	-
Herfinanciering	7.000	-	3.000	4.000
Renterisico vaste schulden	**7.000**	**-**	**3.000**	**4.000**
Toegestane renterisiconorm				
Omvang begroting 2025 (=grondslag)	69.133	69.133	69.133	69.133
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Minimum bedrag	2.500	2.500	2.500	2.500
Toegestane renterisiconorm	**13.827**	**13.827**	**13.827**	**13.827**
Toets renterisiconorm				
Ruimte onder renterisiconorm	**6.827**	**13.827**	**10.827**	**9.827**
Overschrijding renterisiconorm				

EMU-saldo

Voor landen die deelnemen aan de Europese Monetaire Unie (EMU) gelden Europese begrotingsvoorschriften waaronder de zogenaamde EMU-normen. De EMU-normen stellen limieten aan de overheidsschuld van een land. De jaarlijkse groei van de netto overheidsschuld, ook wel het financieringstekort of EMU-saldo genaamd, mag in een jaar niet meer bedragen dan 3% van de omvang van de economie (bruto binnenlands product). Naar aanleiding van de schuldencrisis heeft Nederland in Europees verband afgesproken de Europese normen in nationale wetgeving te verankeren. Met de Wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) is daar gevolg aan gegeven.
Ook gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen vallen onder de Nederlandse overheid. De schulden van de gemeenten en de jaarlijkse groei van deze schulden tellen mee in de EMU-schuld en het EMU-saldo van de Nederlandse overheid. Daarom gaat de wet Hof ook over de ontwikkeling van de schulden van gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen.

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden moeten het EMU-saldo berekenen, zodat op macroniveau het EMU-saldo voor Nederland kan worden bepaald.

bedragen x € 1.000

Berekening EMU-saldo via exploitatie en balans (volgens EMU-enquête)			Rekening 2023	Rekening 2024	Actuele Begroting
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	- 1.918	3.811	- 343
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	8.519	4.374	4.619
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	702	2.332	- 2.068
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.627	- 823	- 1.738
5.	(-)	Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	- 20		-
Berekend EMU-saldo			**- 11.341**	**2.592**	**- 5.292**

Schatkistbankieren
Decentrale overheden zijn verplicht alle overtollige middelen boven een drempelbedrag in de schatkist te houden. Dagelijks wordt bepaald of er overtollige middelen zijn. Het drempelbedrag wordt bepaald op 2% van het begrotingstotaal. Voor Roerdalen is deze drempel afgerond dus € 1.315.000,-. Afhankelijke van de liquiditeitsbehoefte worden deze gelden teruggehaald vanuit de schatkist naar de rekening courant van de gemeente.

Rentevisie
Naast deze wettelijke normen die vooral kijken naar de huidige financieringsstructuur, hebben we als gemeente ook te maken met de renteontwikkeling op de markt. De ECB geeft aan dat de wereld te onzeker is om een duidelijke richting aan te geven voor de renteontwikkeling. Per maand wordt beoordeeld wat het gepaste rentebeleid is bij de dan gelden inflatie- en economische vooruitzichten. Een belangrijke factor in deze onzekerheden is de impact van Amerikaanse invoerheffingen. Het doel van het ECB is om voor Europa op 2% inflatie uit te komen. In februari 2025 was de inflatie 2,5%.

Rentetoerekening
Deze toerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.
Door de ontvangen rente op de obligatieportefeuille hebben we een positief renteresultaat. Hierdoor is de omslagrente die wordt gebruikt voor de rentetoerekening aan vaste activa 0%. Er vindt dus geen rentetoerekening plaats aan de verschillende taakvelden.

bedragen x € 1.000

Renteschema		Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	(+)	- 393	- 490	- 98 N
b. Externe rentebaten (idem)	(+)	69	260	191 V
Saldo rentelasten en rentebaten		**- 324**	**- 231**	**93 V**
c1. Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	(+)	-	-	-
c2. Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	(+)	-	-	-
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= project-financiering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	(+)	-	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		**- 324**	**- 231**	**93 V**
d1. Rente over eigen vermogen	(+)	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (contante waarde)	(+)	-	-	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		**- 324**	**- 231**	**93 V**
e. Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	(-)	-	-	-
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		**- 324**	**- 231**	**93 V**

Meerjarenbalans

De geprognotiseerde balans is opgenomen in hoofdstuk 5 “Financiën in hoofdlijnen”.

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Inleiding

Risicobeheersing of risicomanagement is een continu proces dat risico's identificeert, beoordeelt en vervolgstappen definieert. Er zijn verschillende gebieden waarop risicomanagement toegepast kan worden. In de planning en control-cyclus kijken we naar het financieel risicomanagement.
We streven naar beheersing van de risico's en een goede balans tussen de bestuurlijke ambities en de daarmee gepaard gaande risico's. Door inzicht in de risico's kunnen we op verantwoorde wijze besluiten nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot onze vermogenspositie. Door deze tegen elkaar af te zetten krijg je de ratio weerstandsvermogen[3]. Dit is voldoende als daar een getal uitkomt dat groter is dan 1.

Bij Roerdalen in Balans 1 hebben we ingezet op meer aandacht voor risicomanagement vanuit financieel oogpunt. Vanuit projectmatig werken, waar we in 2024 mee zijn gestart is er binnen de projecten meer aandacht voor risico's.

Om onze risico's in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Hierdoor wordt inzichtelijk wat op basis van deze risico's de benodigde weerstandscapaciteit is. Op basis van de risico's die we bij de jaarrekening 2024 inschatten komt deze uit op € 2.061.917.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandcapaciteit, bestaande uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.
De beschikbare weerstandcapaciteit is € 14.642.000. Dit betekent dat onze ratio voor het weerstandsvermogen 7,1 (begroting 2025: 6,8) is, dit is ruim voldoende.

De verschillende onderdelen van risicomanagement worden hieronder verder uitgewerkt.
Aan het eind van deze paragraaf gaan we in op een aantal andere financiële kengetallen die inzicht geven in onze financiële positie.

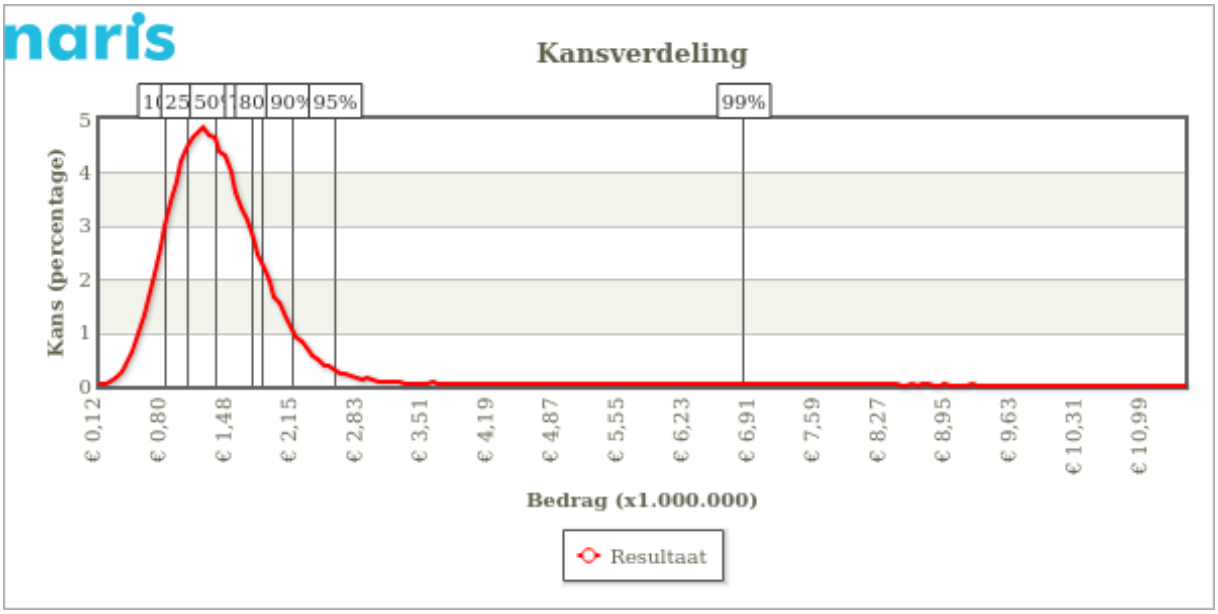
Risico-inventarisatie, beoordeling en kwantificering

Om te bepalen of we voldoende weerstandsvermogen hebben moeten eerst de risico's in beeld gebracht worden. Het gaat dan om risico's waarvoor geen (afdoende) maatregelen zijn getroffen of zijn te treffen en die gevolgen kunnen hebben voor de financiële positie.
Als de risico's bekend zijn is het van belang om deze te beoordelen en kwantificeren. Hierbij worden de risico's inhoudelijk beoordeeld:

- hoe groot is de kans dat een risico zich voordoet (waarschijnlijkheid) en;
- welke financiële impact heeft dit dan, zowel maximaal als verwacht.

Op basis hiervan wordt de risicoscore berekend, waarbij over de geïnventariseerde risico's een risicosimulatie wordt uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. In de verschillende mogelijke scenario's doorgerekend.
In onderstaande grafiek en tabel wordt weergegeven hoe de kansverdeling is op basis van deze simulatie. Daarnaast is aangegeven wat de omvang van de weerstandscapaciteit moet zijn bij verschillende zekerheidspercentages. Voor de bepaling van de weerstandsratio gaan we uit van een zekerheid van 90%.

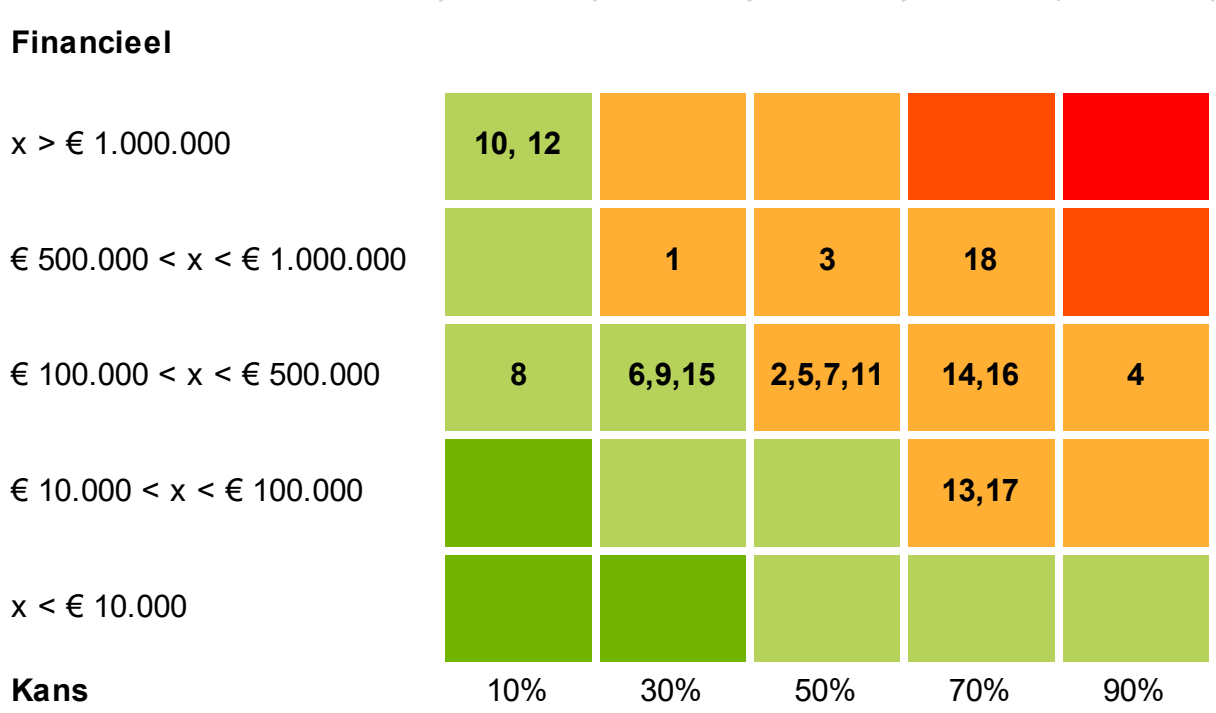
[3] Voor de bepaling van de ratio en waardering hiervan maken we gebruik van de gegevens van het Nederlands adviesbureau risicomanagement

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 733.932
25%	€ 969.633
50%	€ 1.271.138
75%	€ 1.634.162
80%	€ 1.738.952
90%	€ 2.061.917
95%	€ 2.506.684
99%	€ 6.750.110

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met het nummer van het risico zoals beschreven in de risico-inventarisatie. Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico dat een score heeft die in het oranje gebied zit, vraagt om aandacht. Een risico dat een risicoscore heeft die in het rode gebied zit vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie wordt bedreigd.

In de tabel op de volgende pagina's is per risico aangegeven:

- wat de risicogebeurtenis is;
- hoe we het risico hebben beoordeeld en gekwantificeerd;
- hoe we op het risico willen sturen om dit te beheersen;
- wat het maximale en het verwachte risico en in welke risico klasse het valt;
- hoe groot we de kans achtte dat een risico zich voordoet;
- welke score een risico heeft op basis van bovenstaande inschattingen.

Labels	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Verwacht risico	Maximaal risico	Fin. klasse	Kans	Score
Algemene uitkering	1	Binnen de algemene uitkering kunnen zich een aantal risico's voor doen: 1. De plannen van het nieuwe kabinet en de doorrekening daarvan in de gemeentefondsuitkering zijn op dit moment nog niet duidelijk. 2. We ramen de onderschrijding van het BCF structureel, terwijl deze nog niet is opgenomen in de circulaires. 3. We werken met prognoses voor een aantal maatstaven, zoals inwoneraantallen.	Wij beoordelen het risico dat er een negatief effect op treedt in de algemene uitkering laag in. 1. De onzekerheid die voorvloeit uit de landelijke ontwikkelingen zijn niet te kwantificeren. 2. De onderschrijding van het BCF hebben we nu structureel opgenomen. Dit is echter afhankelijk van het uitgavenpatroon van alle andere gemeenten. We rekenen voorlopig met een nadelig effect van €360.000 ten opzichte van het nu geraamde bedrag. 3. Sinds de septembercirculaire 2023 rekenen we met prognoses op bepaalde maatstaven. Deze prognoses leveren in 2025 € 270.000 extra op in vergelijking met het doen van geen prognoses (op basis van 60% kosten en 40% winst).Het risico bestaat eruit dat areaaluitbreiding meer kost dan geprognotiseerd of dat de prognoses afwijken van de werkelijkheid.	Wij hebben zelf geen directe invloed op de omvang de algemene uitkering. We spelen zoveel mogelijk in op aangekondigde wijzigingen en volgen hierover de berichtgeving op internet en de circulaires van het Rijk. We ondersteunen landelijke acties die inzetten op meer stabiliteit in de algemene uitkering.	€ 189.000	€ 630.000	4	30%	8
Bedrijfsvoering	2	De specieke uitkering Tijdelijke regeling capaciteit denctrale overheden voor klimaat en energiebeleid (SPUK CDOKE) loopt tot en met 2025. Dit betreft uitvoeringsgelden voor het klimaatbeleid. Uit deze uitkering dekken we structurele lasten (capaciteit) om het klimaatbeleid uit te voeren. Het is erg aannemelijk dat we deze uitvoeringsgelden ook vanaf 2026 ontvangen, aangezien dit klimaatbeleid tot 2050 doorloopt. Vandaar dat we hiervoorl € 400.000 aan structurele inkomsten hebben opgenomen.	Wij beoordelen het risico dat er we geen uitvoeringsgelden ontvangen vanaf 2026 zeer laag. Zoals al gesteld loopt het klimaatbeleid nog een lange tijd door en is er voor de uitvoering hiervan ook capaciteit benodigd.	Wij hebben zelf geen directe invloed op het instellen van een toekomstige regeling omtrent de uitvoeringsgelden voor het klimaatbeleid. We spelen zoveel mogelijk in op aangekondigde wijzigingen en volgen hierover de berichtgeving op internet.	€ 200.000	€ 400.000	3	50%	9
Bedrijfsvoering	3	Gegevensveiligheid (informatieveiligheid en privacy) De risico's van een slechte informatiebeveiliging zijn talrijk: privacyschendingen door een datalek, economische schade door het uitlekken van vertrouwelijke plannen, fysieke schade door storingen in systemen in de openbare ruimte. Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn, dat de informatie die de gemeente uitwisselt met andere overheden betrouwbaar is en dat de gemeente zorgt voor een veilige leefomgeving.	In 2023 is het "Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2023/2024" opgesteld. Dit dreigingsbeeld van de informatiebeveiligingsdienst (IBD) biedt inzicht in verschillende risico's. Bijvoorbeeld bedrijfscontinuiteit, imagoschade en gegevens die in verkeerde handen komen. De gemeente beschikt over een grote hoeveelheid – vaak gevoelige en bijzondere – persoonsgegevens. Deze gegevens worden gericht ingezet. Dit is ook nodig; de overheid kan niet achterblijven in digitalisering. Het is noodzakelijk om maatschappelijke en economische kansen te creëren. Maar er zijn ook risico's. Het is belangrijk dat we verantwoordelijk omgaan met persoonsgegevens. De gevolgschade van een informatielek is zeer wisselend en kan ernstige verstoring van de bedrijfsvoering opleveren.	Wij versterken de menselijke schakel. Dit gebeurt door het vergroten van bewustwording, het bieden van training aan medewerkers en bestuur. Hiernaast stellen wij middelen ter beschikking voor een veilige verwerking van gegevens. Deze middelen moeten ook zorgen voor borging van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie en informatiesystemen. Het versterken van de menselijke schakel en de inzet van geschikte middelen dragen bij aan de basis op orde.	€ 50.000	€ 1.000.000	4	50%	12

Labels	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Verwacht risico	Maximaal risico	Fin. klasse	Kans	Score
Financieel	4	Afwikkeling FLO-gelden Veiligheidsregio Limburg Noord. Bij de overgang van het brandweerdistrict Roermond naar de Veiligheidsregio VRLN is de afspraak gemaakt dat er nog een afwikkeling komt t.a.v. de FLO-gelden. Brandweerlieden kunnen met functioneel leeftijdsontslag (FLO). Maar door wettelijke maatregelen, verschuivingen AOW-leeftijd en fiscale boetes bij vroegtijdig stoppen, dient de juiste hoogte van dit bedrag nog bepaald te worden. Dit is mede afhankelijk van besluitvorming binnen de VRLN. Uitgangspunt is dat de structurele lasten nagenoeg budgettair neutraal zijn. De bijdrage aan de te vormen voorziening worden o.b.v. het meest voor de hand liggende scenario geraamd op € 112.000. Mogelijk kan t.z.t. verrekening met een eventueel batig saldo van de VRLN plaatsvinden.	Op dit moment zijn we samen met de VRLN aan het zoeken naar een passende oplossing om de kosten FLO structureel op te nemen in de begroting van de VRLN. De gemeente Roerdalen zal echter een eenmalig afkoopsom moeten betalen voor het vormen van de benodigde voorziening.	Wij zijn in gesprek met de VRLN en de overige betrokken gemeenten om de omvang van de voorziening te beoordelen.	€ 100.000	€ 112.000	3	90%	15
Financieel	5	Algemene prijsinflatie	We hebben in de begroting geen rekening gehouden met een algemene prijsinflatie. We verwachten dat binnen het merendeel van de budgetten de inflatie op te vangen is. Onduidelijk is waar dit mogelijk is. Op basis basis van het CPB zouden rekening moeten houden met een indexering van 2,2%. De kosten voor het sociaal domein zijn wel verhoogd, evenals de budgetten waar we op basis van contracten weten dat we met een stijging te maken krijgen.	We sturen op beheersing van de kosten binnen de beschikbare budgetten. Als dit niet mogelijk is stellen we de budgetten bij de halfjaarrapportage bij.	€ 77.500	€ 310.000	3	50%	9
Financieel	6	Risico's infrastructurele werken	Verschillende (grootschalige) infraprojecten kunnen te maken krijgen met kostenverhogende omstandigheden zoals nadeelcompensatie en hogere kosten door het verplicht moeten inzetten van elektrisch materieel.	We sturen op beheersing van de kosten binnen de beschikbare budgetten. Als dit niet mogelijk is stellen we de budgetten bij de halfjaarrapportage bij.	€ 56.250	€ 225.000	3	30%	6
Investeren in duurzaamheid en om te renderen	7	Rendement investeren om te renderen is lager dan we hebben ingeschat. Lager rendement kan het gevolg zijn van vertraging in de projecten voor duurzame energieopwekking of reclame. Ook kan blijken dat het vooraf ingeschatte rendement lager is door kostenstijging en wisselende opbrengsten. Op dit moment lopen er nog 3 projecten dit betreft het zonnepark Montfort (zie ook risico 6), realiseren reclamemasten en energiebesparing op eigen accomodaties.	We hebben sinds 2021 een beperkt aantal resultaten gehaald die leiden tot jaarlijkse inkomsten. Omdat de voorbereiding van veel projecten langer duurt realiseren we onze financiële doelen later dan 2024. De risico's inschatting van de lopende projecten is per project verschillend. We geven hier het gemiddelde aan.	We werken de verschillende projecten uit in businesscases. Hierdoor ontstaat duidelijkheid over de grootte van het te behalen rendement en het risico dat we lopen binnen het project. Ook geven we de momenten aan waarop wordt besloten of en hoe we tot uitvoering overgaan. Op basis hiervan worden de in de meerjarenbegroting opgenomen resultaatverbeteringen bijgesteld.	€ 88.000	€ 213.000	3	50%	9

Labels	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Verwacht risico	Maximaal risico	Fin. klasse	Kans	Score
Investeren in duurzaamheid en om te renderen	8	Voor zonnestation Montfort hebben wij capaciteit kunnen regelen op de aansluiting van Attero. Hierdoor wordt er een 22kva kabel gelegd in plaats van een 15kva. Als de realisatie niet door gaat moeten we de kosten van deze investering afschrijven. Tevens moeten we de voorbereidingskosten aframen die we tot het go/no go moment van de realisatie ook aframen.	Het risico zit er in dat als het zonneveld niet door gaat, dat deze extra investering wel gemaakt is maar heel lastig bruikbaar is voor andere doeleinden. Het moet namelijk op hetzelfde terrein zijn met dezelfde elektrische eigenschappen en dimensies. Daarom is dit lastig verkoopbaar en hiervoor moet ook door de nieuwe eigenaar overeenstemming voor verkregen worden bij Attero. Zij zijn en blijven eigenaar van de kabel en het eigendom is niet deelbaar. Tevens zijn we bij geen doorgang de voorbereidende kosten aan bv onderzoeken, externe adviseurskosten en anderen kwijt.	Ook als het zonnestation nu niet rendabel zou blijken dan is het nog steeds mogelijk dit op een later moment alsnog te bouwen. De overeenkomst blijft geldig, net als de vergunning.	€ 420.000	€ 420.000	3	10%	3
Leningen en borgstellingen	9	Aan Laco Feel Fit, de eigenaar van het Apollocomplex, is circa 2/3e deel van de exploitatiebijdrage ten behoeve van het zwembad over de eerste 10 jaar vooruitbetaald in 2018. De gemeente loopt hierbij een financieel risico wanneer het Apollocomplex binnen deze 10 jaar niet levensvatbaar blijkt.	We hebben op dit moment geen signalen dat er sprake is van een vergoot risico voor gemeente.	Jaarlijks monitoren	€ 0	€ 308.300	3	30%	6
Leningen en borgstellingen	10	afschrijving op achtervang Waarbogfonds Sociale Woningbouw (WSW)	Voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staan wij per 31/12/2024 voor € 11.750.000 in de achtervangpositie. De woningbouwcorporatie heeft op 12/2024 een loan to value van 40%. Op grond van deze 40% is de kans dat de woningbouwcoöperatie in de problemen komt dus al gering. Het WSW geeft tevens zelf aan dat op basis van risicomodellen en stresstesten de kans zeer klein wordt geacht dat achtervang-gemeenten een renteloze lening moeten verstrekken als de andere buffers onvoldoende zijn.	Halverwege 2021 is de nieuwe vorm van garantstelling ingegaan voor nieuwe leningen. Bij nieuwe leningen wordt het risico voor de gemeente groter. We kunnen garantstelling alleen afwijzen als alle gemeenten waarin de woningcorporatie actief is het hierover eens zijn. Daarnaast wordt de afloop van de bestaande achtervangpositie jaarlijks gemonitord.	€ 0	€ 11.750.000	5	5%	5
Leningen en borgstellingen	11	De leningen die zijn versterkt aan de dorpshuizen in het kader van het accommodatiebeleid worden niet of deels terugbetaald.	Om de dorpshuizen klaar te maken voor de gewenste maatschappelijke functie was bij een aantal locaties een verbouwing nodig. De beheerstichting moet zelf voor financiering van een gedeelte van deze investering zorgen. Wanneer de beheerstichting hiervoor geen lening uit de markt kan halen, kan zij onder voorwaarden een beroep doen op de gemeente. Zij kan op dat moment tegen marktconforme voorwaarden bij de gemeente een lening afsluiten. Deze lening die ze van de gemeente ontvangen, lossen zij in maandelijkse termijnen af. Wanneer de dorpshuizen niet rendabel blijken te zijn, bestaat het risico dat de leningen niet verder afgelost worden.	Jaarlijks monitoren	€ 188.400	€ 376.900	3	50%	9

Labels	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Verwacht risico	Maximaal risico	Fin. klasse	Kans	Score
Leningen en borgstellingen	12	Het risico van borgstellingen is dat de debiteur de betalingen niet verricht aan ons of aan de geldverstrekker waarvoor wij borg staan. Een borgstelling kost niet direct geld. Wij geven met een borgstelling aan dat wij de restantschuld van de lening op ons nemen als de schuldenaar niet aan de verplichtingen voldoen. Op het moment dat wij aan de geldverstrekker (een deel van) de verplichting moeten voldoen, komt hiervoor een directe lening aan de schuldenaar in de plaats.	De borgstellingen aan Stichting Wonen Limburg,RD Maasland en OML BV bedragen afgerond € 1,4 mln. We hebben hier in de afgelopen jaren nog nooit een kennisgeving ontvangen van de schuldeisers dat de schuldenaars niet aan hun verplichtingen voldoen. Toch loop je als borgnemer altijd een risico naar de toekomst toe. Daarom we nemen 5% van de borgstelling mee in het weerstandsvermogen.	Jaarlijks monitoren.	€ 0	€ 1.401.200	5	5%	5
Ruimtelijke ordening	13	Claims van derden vanwege ruimtelijke projecten	We zijn vaker zelf initiatiefnemer van projecten en daarmee ligt de verantwoordelijkheid voor claims, waaronder nadeelcompensatie ook bij de gemeente. Deze kunnen we dan niet verhalen op derden. En er worden ook kosten gemaakt voor het beoordelen van de claims.	We nemen in de risicoafweging bij nieuwe projecten dit aspect mee en proberen daar een zo goed mogelijke inschatting van te maken. Soms laten we al een onderzoek doen door een gespecialiseerd bureau om een goede inschatting te krijgen van schade of risico. Derden hebben de mogelijkheid om een claim of nadeelcompensatie in te dienen, echter dit gebeurd niet altijd.	€ 25.000	€ 90.000	2	70%	8
Ruimtelijke ordening	14	Er zijn meeropbrengsten opgenomen bij de bouwleges vanwege de plannen van het versnellen van de woningbouw.	We hebben vooraf een inschatting gemaakt van de te verwachten leges doordat we meer willen gaan bouwen. Maar dit kan tegenvallen aangezien we als gemeente niet de regie voeren. Het is afhankelijk van de marktpartijen en marktomstandigheden en wettelijke ontwikkelingen.	De omgevingsvergunningen zijn een vraaggestuurd product, hoewel we in het kader van de woningbouwopgave hierin willen stimuleren hebben we geen invloed op het daadwerkelijke aantal aanvragen. Normaal gesproken maakten we een raming gebaseerd op trendcijfers, dit is nu niet mogelijk vanwege de nieuwe wet en regelgeving.	€ 150.000	€ 300.000	3	70%	12
Ruimtelijke ordening	15	Invoering Omgevingswet, Wet Kwaliteit Borging (WKB) en veranderde (woning)bouw markt	We hebben vooraf een inschatting gemaakt (aan de hand van een rekenmodel) voor de te verwachten inkomsten (leges) en voor de te verwachten uitgaven (Uitvoeringsprogramma MER/OD). Omdat we nu met geheel nieuwe processen en leges grondslagen te maken krijgen, is er een risico dat de inkomsten en uitgaven afwijken van de ramingen. Daarnaast is de (woning)bouwmarkt veranderd vanwege de gestegen kosten.	De omgevingsvergunningen zijn een vraaggestuurd product, hoewel we in gesprek zijn met de initiatiefnemers hebben we geen invloed op het daadwerkelijke aantal aanvragen. Normaal gesproken maakten we een raming gebaseerd op trendcijfers, dit is nu niet mogelijk vanwege de nieuwe wet en regelgeving.	€ 50.000	€ 200.000	3	30%	6

Labels	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Verwacht risico	Maximaal risico	Fin. klasse	Kans	Score
Sociaal domein	16	In de jeugdzorg zitten veel open-einde regelingen. Zeker de open-einde regeling voor duurdere jeugdzorg is een groot risico. Een extra traject in dit kader kost € 160.000	We zijn van de raming voor de duurdere jeugdzorg uitgegaan van ervaringscijfers van de afgelopen jaren. We zijn echter verplicht om extra aanvragen te financieren. Daarom nemen we als extra risico nog 2 extra duurdere zorg trajecten op.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. We monitoren de ontwikkelingen en sturen zo nodig bij.	€ 160.000	€ 320.000	3	70%	12
Sociaal domein	17	Sinds 1 augustus 2024 is het Leerlingenvervoer toegevoegd onder de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. In de businesscase is begroot op basis van het aantal pashouders. De daadwerkelijke gemaakt kosten zijn afhankelijk van de daadwerkelijk aantal gereden kilometers onder deze pashouders. Op advies van Omnibuzz hebben wij 80% begroot van de totale busenisscase.	Naar aanleiding van de hoeveelheid aanmeldingen voor start schooljaar 2024-2025, is er voor 87% aangemeld ten opzichte van de businesscase. Wat maakt dat er een risico in zit van 7% ten opzichte van de begrote 80%. Deze 7% staat tot € 50.000,-. Echter, kan het zijn dat meer leerlingen toch gezamenlijk minder kilometers rijden. De afrekensystematiek is gebaseerd op de hoeveelheid gereden kilometers.	In het tweede kwartaal van 2025 vindt de eerste vaststelling plaats van de daadwerkelijke aantal gereden kilometers over het jaar 2024. Op basis hiervan wordt de begroting van 2025 bijgesteld en vindt de afrekening 2024 plaats. Vanaf schooljaar 2025-2026 is een volledig jaar aan ritten gereden en wordt deze begroting gebaseerd op het totaal aantal gereden kilometers van het jaar daarvoor.	€ 30.000	€ 50.000	2	70%	8
Verbonden partijen	18	Verbonden partijen voeren een deel van ons beleid uit. Dit gebeurt onder meer door gemeenschappelijke regelingen (GR). GR's hebben te maken met risico's die voor hen specifiek zijn. Deze hebben we per partij opgenomen in de paragraaf verbonden partijen. Voor alle verbonden partijen geldt dat er momenteel veel onzekerheden zijn in de omgeving waarin zij werkzaam zijn. Wanneer risico's bij verbonden partijen uiteindelijk uitgroeien tot feitelijke gebeurtenissen, zal dit ook bij de ons tot dilemma's leiden. Ofwel doordat er een (financieel) beroep op ons gedaan wordt, ofwel doordat de dienstverlening van de verbonden partij aan onze inwoners verandert.	We nemen een inschatting op voor de mogelijke bijbetaling als gevolg van een nadelig exploitatiesaldo of tussentijdse begrotingsbijstellingen. We schatten dit in op 5% van de totale bijdragen.	We houden de ontwikkelingen van de gemeenschappelijke regelingen bij en nemen onze standpunten mee in het algemeen bestuur. Waar we zitting hebben in het dagelijks bestuur zijn we kritisch op de voorstellen die aan de deelnemers worden voorgelegd. Bij de advisering over zienswijzen die de raad kan indienen op begrotingen en begrotingswijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen houden we dezelfde koers aan als die we uitdragen in de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen.	€ 315.000	€ 630.000	4	70%	16

Naast de risico's in bovenstaande tabel hebben we ook nog een aantal risico's waarvan de impact niet of moeilijk te bepalen. Deze risico's hebben we hieronder weergegeven.

Juridische geschillen
Het besturen van een gemeentelijke organisatie betekent ook dat we continu besluiten nemen. Besluiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor bedrijven en inwoners. De mogelijkheid bestaat dat hieruit juridische geschillen ontstaan. Juridisch geschillen kunnen leiden tot juridische procedures. Indien besluiten geen stand houden bij de rechter, kan dit (grote) financiële risico's met zich meebrengen. Denk hierbij in ieder geval aan een veroordeling in de proceskosten en betaling van griffierechten.

Ook als we besluiten niet tijdig nemen kan dit leiden tot financiële risico's. We lopen dan het risico op het verbeuren van een dwangsom.

Ook bewegen we ons steeds meer op het snijvlak tussen markt en overheid. Dit vraagt bewustwording in de organisatie van de geoorloofdheid van de inzet van publieke middelen, in het bijzonder op het terrein van het mededingingsrecht.

Verder zijn we bezig met dorpsgericht werken. Deze manier van werken gaat uit van vertrouwen in de burger en het zo veel mogelijk praktisch aanpakken en oplossen van zaken. Dit uitgangspunt past bij de gewenste ontwikkelingen binnen Roerdalen. Wel is het van belang dat vanuit juridisch oogpunt gezocht wordt naar een balans tussen praktische oplossingen en wettelijke mogelijkheden en risico's.

Tot slot kunnen we als gemeente aansprakelijkstellingen ontvangen. Niet alle aansprakelijkstellingen vallen onder de dekking van de polis van onze verzekering. Voor deze aansprakelijkstellingen geldt dat ze kunnen leiden tot financiële risico's.

Beoordelen en kwantificeren
De impact en de kans is moeilijk te vertalen in een risicoscore.

Sturen en beheersen
Het risico op juridische geschillen verkleinen we door, voordat we besluiten nemen, de gevolgen en de risico's zo goed mogelijk in beeld te brengen. Gezien de Wet open overheid is het verder van belang om als gemeente transparant en toegankelijk te zijn en de informatiehuishouding op orde te hebben.

Lopende juridische geschillen
We hebben op dit moment te maken met twee aansprakelijkstellingen. Het gaat om schade als gevolg van een geweigerde omgevingsvergunning en een vermeende toezegging.
Daarnaast is er een geschil over de rechtmatigheid van de bijdrage van het schoolbestuur bij de bouw van de school.

Maatschappelijke ontwikkeling en aanpassing wet en regelgeving
We zien dat de maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op onze taken, verantwoordelijkheden en daarmee ook onze uitgaven, elkaar steeds sneller opvolgen, wat ertoe leidt dat onverwachte gevolgen van deze ontwikkelingen steeds vaker leiden tot onverwachte uitgaven die niet altijd volledig gedekt worden door een uitkering vanuit het rijk (SPUK of Algemene Uitkering). Dat is van alle tijden, maar is op dit moment meer en groter aanwezig dan voorheen. We willen hier een aantal specifieke ontwikkelingen vermelden.

Jeugdzorg
Jeugdzorgorganisaties zijn steeds kwetsbaarder door de gevolgen van toenemende kosten, een manier van bedrijfsvoering die daarbij niet past en een beperkte dekking van de inflatie en kostenstijging door gemeenten in verband met de toenemende bezuinigingen in de algemene uitkering voor de dekking van de jeugdzorg. We zien dan ook steeds meer organisaties die de noodklok luiden en om steun vragen. En indien gevraagd, kunnen we deze steun niet zonder meer weigeren. Weigeren we wel en is het rijk van mening dat dat niet terecht is, dan zal de het rijk ingrijpen en draaien we alsnog op voor de kosten. Dit is dan ook een stevige onzekerheid en een mogelijk financieel risico. En hoewel nog lastig te kwantificeren, willen we deze onzekerheid wel noemen in deze paragraaf.

Subsidies ruimtelijke ontwikkelingen
Het Rijk en de provincie ontwerpen momenteel diverse subsidieregelingen met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen, zoals impulsen voor woningbouw. Om voor deze subsidies in aanmerking te komen is het vaak vereist dat de aanvragen via de gemeenten worden ingediend, ook als het om een project van een derde partij gaat. De regelingen zijn nog in ontwikkeling. De gemeente loopt mogelijk risico als de subsidie door omstandigheden terugbetaald moet worden of als blijkt dat er bijvoorbeeld sprake is van staatsteun.
Bij nieuwe projecten met derden die worden gedekt vanuit subsidies, moeten we vooraf steeds beter gaan kijken welke risico's er zijn en of we deze als gemeente willen lopen. Om dit te kunnen bepalen gaan we beheersmaatregelen opstellen.

Beoordelen en kwantificeren
De impact en de kans is moeilijk te vertalen in een risicoscore.

Sturen en beheersen
Dit risico kunnen we verkleinen door de maatschappelijke en landelijke ontwikkelingen nauwgezet te volgen en daar waar mogelijk in een vroegtijdig stadium inschattingen proberen te maken wat een ontwikkeling voor de gemeente Roerdalen kan betekenen.

Versnellen woningbouw en extra inkomsten OZB en algemene uitkering
Op basis van Roerdalen in Balans 2.0 hebben we vooraf een inschatting gemaakt van de extra OZB opbrengst en algemene uitkering bij de realisatie van de extra woningen. In het geval wij niet (tijdig) deze woningen realiseren vallen de inkomsten lager uit. We zijn hierin erg afhankelijk van de marktomstandigheden, nieuwe wettelijke regelgeving en of de gemeente de benodigde inzet kan plegen.

Beoordelen en kwantificeren
De impact voor 2025 is nog gering aangezien we met een beperkt aantal woningen hebben gerekend die gereed zijn op 1 januari 2025. Het risico voor 2026 en verder is afhankelijk van actieplan versnellen woningbouw.

Sturen en beheersen
In het actieplan versnellen woningbouw beschrijven we op welke bouwstenen en projecten we in de komende jaren inzetten. Op basis daarvan passen we de schattingen die nu zijn gemaakt aan. We monitoren daarnaast jaarlijks wat de daadwerkelijke areaal uitbreiding is.

Risico's die zich in 2024 hebben voorgedaan

In 2024 hebben zich risico's voorgedaan op het gebied van Gegevensveiligheid, waaronder datalekken en informatiebeveiligingsincidenten. Ook hebben we een sterke toename gezien in pogingen tot geavanceerde phishing-aanvallen. De impact van deze incidenten is minimaal geweest en passende maatregelen zijn getroffen. Zo zijn in 2024 zijn via onze partner Servicecentrum MER onze technische detectiemogelijkheden sterk verbeterd, waardoor we beter in staat zijn om cyberaanvallen te detecteren en hierop te reageren. Deze maatregelen worden in 2025 en verder doorontwikkeld.

In 2024 zijn we bij ruimtelijke processen 4 keer aansprakelijk gesteld. Afhandeling van deze aansprakelijkheidstellingen moet nog plaatsvinden. We verwachten in de komende jaren een toename. Vandaar dat het risico in de matrix is toegenomen.

In 2024 hebben we te maken gehad met de zorgelijke financiële situatie bij de Mutsaersstichting. Op 7 november 2023 heeft de gemeenteraad kennisgenomen van de ontwikkelingen rondom de Mutsaersstichting. In haar vergadering van 3 juli 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met ons voorstel om € 294.904 ter beschikking te stellen ten behoeve van de continuïteit van de jeugdzorg zoals geleverd door de Mutsaersstichting.

De weerstandscapaciteit en ratio weerstandsvermogen

Bij de weerstandscapaciteit kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele capaciteit en tussen directe en indirecte capaciteit.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het vermogen om calamiteiten éénmalig op te vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het valt samen met de (algemene) reservepositie.
De *structurele weerstandscapaciteit* zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

De *direct beschikbare weerstandscapaciteit* bestaat uit gelden die direct kunnen worden gebruikt voor de kosten van een calamiteit.
De *niet direct beschikbare weerstandscapaciteit* zijn gelden waarvan besloten kan worden om ze vrij te maken. Hiervoor moeten eerst trajecten in gang worden gezet. In het verleden werden hierbij ook de bestemmingsreserves meegenomen. Op basis van het nieuwe toezichtkader van de provincie zijn deze nu buiten beschouwing gelaten.

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de geïnventariseerde risico € 2.061.917
Voor de berekening van de ratio weerstandsvermogen wordt de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit.

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit per 31-dec-2024	Structureel	Incidenteel	Totaal
Direct beschikbare weerstandscapaciteit			
Algemene reserve		13.651	13.651
Post onvoorzien	25		25
Direct beschikbare weerstandscapaciteit	**25**	**13.651**	**13.676**
Niet direct beschikbare weerstandscapaciteit			
Onbenutte belastingcapaciteit	966		966
Stille reserves		p.m.	-
Niet direct beschikbare weerstandscapaciteit	**966**	**-**	**966**

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit per 31-dec-2024	Structureel	Incidenteel	Totaal
Beschikbare weerstandscapaciteit	**991**	**13.651**	**14.642**
Benodigde weerstandscapaciteit			**2.062**
Ratio weerstandsvermogen			**7,1**

Ratio	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,5 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,5	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen financiële positie

Als richtlijn voor de streefwaarden van de financiële positie gaan we uit van de classificaties die door de provincie Limburg zijn afgegeven. Voor de weerstandsratio gaan we uit van de normen van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement.

Deze streefwaarden geven een richting aan. Als niet voldaan wordt aan de streefwaarden betekent dit dat inspanningen verricht moeten worden om tijdig bij te sturen. De kengetallen worden dan ook niet als harde norm voorgesteld, maar moeten altijd in samenhang worden bekeken.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabliliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%
Eigen kengetallen			
6. Ratio weerstandsvermogen	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8
7. Omvang algemene reserve (x € 1.000)	> € 3.500		

Kengetallen	Rekening 2023	Primaire begroting	Rekening 2024
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	25,5%	130,6%	18,8%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	24,0%	124,8%	17,3%
2. Solvabliliteitsratio	37,9%	16,1%	41,2%
3. Grondexploitatie	1,5%	-0,3%	0,2%
4. Structurele exploitatieruimte	0,4%	-0,7%	-0,9%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	96,9%	93,4%	92,8%
Eigen kengetallen			
6. Ratio weerstandsvermogen	6,3	7,3	7,1

Kengetallen	Rekening 2023	Primaire begroting	Rekening 2024
7. Omvang algemene reserve (x € 1.000)	8.161	7.028	13.651

* Door een aanpassing van de berekening van de belastingcapaciteit naar de gegevens van Coelo. Is het cijfer in de jaarrekening 2023 bijgesteld.

Conclusie
De afwijkingen bij de netto-schuldquote tussen de begroting en de rekening ontstaan doordat:

- We er vanuit gingen dat we in 2024 nieuwe leningen moesten afsluiten. Dit is niet gebeurt doordat we verschillende incidentele bedragen hebben ontvangen waar geen directe uitgaven tegenover stonden.
- Bij de begroting wordt de post passiva als sluitpost gebruikt in de geprognotiseerde balans. Deze is in de gerealiseerde balans lager.

Hoewel we als gemeente Roerdalen een lage netto schuldquote hebben, doordat we weinig leningen hebben, tegen een relatief laag rentepercentage is dit niet terug te zien in de solvabiliteitsratio. De verhouding van het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (passiva) is wel verbeterd. Dit komt deels door de afdekking van de vrijval voorzieningen wat invloed heeft op het totale vermogen en deels door de storting van het jaarrekeningresultaat 2023 in de reserves.

In het meerjarig perspectief van de begroting 2025 zien we dat de kengetallen die nu nog grotendeels positief zijn, voor een deel omslaan naar categorie C. Deze toekomstige ontwikkeling zorgt ervoor dat we in het kader van de Gezond Financieel Perspectief oog blijven houden voor de ontwikkeling van de financiële kengetallen.

Uitleg kengetallen

Netto schuldquote
De netto schuldquote beoordeelt de schuld als aandeel van de inkomsten. Bij een lage netto schuldquote is dit een indicatie dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie laag zijn. Hoe lager het percentage, hoe gunstiger. Om een zuiver beeld te krijgen van het (netto) effect, wordt het bedrag aan schulden gecorrigeerd met het bedrag dat is doorgeleend.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Dit gebeurt door het eigen vermogen uit te drukken in een percentage van het totale vermogen.

Grondexploitatie
Dit kengetal is in het algemeen vooral opgenomen vanwege de mogelijke impact van de grondexploitatie op de financiële positie van een gemeente. Hiervan is vooral sprake als een gemeente geldleningen heeft afgesloten om grond van toekomstige woningbouwprojecten te verwerven. Dit is bij ons niet het geval.

Structurele begrotingsruimte
Het kengetal geeft in verhouding aan wat de structurele begrotingsruimte is door het saldo van de structurele lasten en lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Er is dan sprake van een structureel sluitende begroting.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. We maken gebruik van de cijfers van Coelo (atlas lokale lasten).

JAARREKENING

BALANS

Balans per 31 december 2023

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-24	31-dec-23
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	**1.634**	**909**
Bijdrage aan activa van derden	1261	832
Kosten onderzoek en ontwikkeling	373	77
Kosten verbonden sluiten van geldleningen	-	-
Materiële vaste activa	**53.876**	**50.227**
Investeringen in openbare ruimten met een maatschappelijk nut	20.645	19.899
Investeringen in openbare ruimten met een economisch nut	23.580	22.464
Investeringen met een economisch nut, waarvoor tarief geheven kan worden	9.651	7.864
Financiële vaste activa	**5.386**	**6.882**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	2.539	2.586
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	321	321
Leningen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	1.153	1002
Overige uitzettingen >1 jaar	1.372	2.973
Totaal Vaste Activa	**60.896**	**58.018**
Vlottende Activa		
Voorraden	**-1.496**	**309**
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	150	973
Af: voorziening verwachte tekorten grondexploitaties	-1.663	-681
Overige grond- en hulpstoffen	17	17
Uitzettingen korter dan één jaar	**14.007**	**9.703**
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.759	2.917
Vorderingen op openbare lichamen	6.577	5.798
Overige vorderingen	1.671	988
Liquide Middelen	**550**	**1.838**
Banksaldi	545	1827
Kassaldi	4	11
Overlopende activa	**2.396**	**2.935**
Nog te ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen overheidslichamen	195	581
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen	2.201	2.354
Totaal Vlottende Activa	**15.457**	**14.785**
Totaal Activa	**76.352**	**72.803**

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-24	31-dec-23
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**31.417**	**27.606**
Algemene reserve	13.651	8.161
Bestemmingsreserves	13.495	17.831
Gerealiseerd resultaat	4.271	1.614
Voorzieningen	**12.161**	**10.811**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.640	3.907
Voorziening voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	5.323	5.729
Egalisatievoorzieningen	2.198	1.175
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	**20.736**	**21.387**
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	20.736	21.387
Totaal Vaste passiva	**64.314**	**59.804**
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	**4.534**	**7.084**
Kasgeldlening	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	4.534	7.084
Overlopende passiva	**7.504**	**5.915**
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen en uitkeringen	5.917	3033
Verplichtingen dit jaar opgebouwd en komen volgend jaar tot betaling	1.578	2.826
Overige vooruitontvangen bedragen	9	56
Totaal Vlottende Passiva	**12.038**	**12.999**
Totaal Passiva	**76.352**	**72.803**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op 27 december 2023 heeft de gemeente, middels een akte van ruiling, het eigendom verkregen van een stuk cultuurgrond (sectie D nummer 978) in Posterholt. Het perceel is groot 10.555 m^2 en wordt gebruikt voor de bouw van tijdelijke woningen. In de akte van ruiling is een meerwaardeclausule opgenomen. Mocht er binnen 25 jaar na de ruiling reguliere woningbouw mogelijk zijn op het betreffende perceel, dan is de gemeente verplicht om de meerwaarde te vergoeden aan verkoper. De te betalen vergoeding bedraagt maximaal € 213.875.

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde geldleningen	**31-dec-2024**	**31-dec-2023**
Geldleningen woningbouwcorporaties	908	1.001
Achtervang woningbouwcorporaties	8.125	8.251
Overig	250	250
Totaal gewaarborgde geldleningen	**9.283**	**9.502**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE REKENING

Het overzicht van baten en lasten in de rekening bevat:

a. begrotingsbedragen, deze worden aangegeven vóór wijziging en ná wijziging;
b. het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen;
c. het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen a en b;
d. de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
e. het gerealiseerd resultaat, volgend uit de onderdelen c en d.

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording (beginnend on page 14) in het begin van het jaarverslag. Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Daarnaast is aangegeven welke onttrekkingen c.q. stortingen er in de reserves hebben plaatsgevonden. Deze zijn per programma aangegeven.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Programma's					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 5.506	- 6.415	- 6.576	- 6.384	192 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 30.020	- 26.952	- 35.212	- 31.804	3.408 V
3. Veilige dorpen	- 2.449	- 2.523	- 2.638	- 2.593	46 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 2.024	- 1.924	- 3.346	- 2.813	533 V
5. Woonomgeving	- 7.989	- 6.788	- 6.979	- 6.519	459 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 7.400	- 7.710	- 8.528	- 8.548	- 19 N
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 2.688	- 2.767	- 3.051	- 3.860	- 810 N
Totaal Lasten	**- 58.077**	**- 55.080**	**- 66.330**	**- 62.520**	**3.810 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	725	770	843	700	- 142 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	8.451	5.519	11.171	10.356	- 815 N
3. Veilige dorpen	220	56	56	30	- 26 N
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	904	870	1.199	1.267	68 V
5. Woonomgeving	5.469	4.648	6.061	6.433	372 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.736	2.566	3.340	3.405	65 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	904	344	4.150	4.357	207 V
Totaal Baten	**19.408**	**14.771**	**26.818**	**26.548**	**- 270 N**
Programma's	**- 38.669**	**- 40.308**	**- 39.512**	**- 35.972**	**3.540 V**
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien					
Lasten					
Algemene dekkingsmiddelen	- 610	- 515	- 690	- 826	- 135 N
Overhead	- 9.742	- 9.960	- 9.803	- 9.746	57 V
Heffing Vpb	- 11	- 21	- 21	- 4	17 V
Onvoorzien	-	- 75	- 50	-	50 V
Totaal Lasten	**- 10.362**	**- 10.572**	**- 10.565**	**- 10.576**	**- 11 N**
Baten					
Algemene dekkingsmiddelen	46.807	46.625	49.625	50.113	489 V
Overhead	307	50	110	245	135 V
Totaal Baten	**47.114**	**46.675**	**49.735**	**50.358**	**624 V**
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	**36.751**	**36.103**	**39.169**	**39.782**	**613 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 3.349**	**- 127**	**- 7.719**	**- 9.097**	**- 1.378 N**
Onttrekkingen	**6.881**	**4.332**	**9.399**	**9.557**	**158 V**
Mutatie reserves	**3.532**	**4.205**	**1.680**	**461**	**- 1.219 N**
Resultaat	**1.614**	**0**	**1.337**	**4.271**	**2.934 V**

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Afschrijvingen en naar verwachting duurzame waardeverminderingen van activa geschieden onafhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Dividenden moeten worden verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de algemene vergadering van aandeelhouders is genomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het Centraal administratiekantoor (CAK) int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV dat door het vaststellen van de eigen bijdragen door het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan CAK, de wetgever in feite heeft bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaardencriterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoorde van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK. Doordat onvoldoende gegevens voorhanden zijn op basis van de overzichten van het CAK, worden de eigen bijdragen verantwoord op basis van de afdrachten, uitgaande van de overzichten van het CAK.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Als gevolg van het verbod op het opnemen van voorzieningen en andere verplichtingen uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden dergelijke personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt geen voorziening of andere verplichting verantwoord. De referentieperiode voor het bepalen van een vergelijkbaar volume is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten een periode van vier jaar.

M.b.t. de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het college zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het volgens het Besluit begroting en

verantwoording provincies en gemeenten vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd. De afschrijvingen vinden lineair plaats conform de termijnen zoals opgenomen in de financiële verordening Gemeente Roerdalen. Op materiële vaste activa wordt voor het eerst afgeschreven vanaf 1 januari van het jaar nadat het activum is gerealiseerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten met de wijziging van het BBV worden geactiveerd. Dit is geen wijziging ten aanzien van het activeringsbeleid zoals al vastgelegd in de financiële verordening Roerdalen 2023. Hierin is tevens bepaald dat op deze investeringen de bijdrage van derden en eigen gereserveerde middelen in mindering worden gebracht. Over het resterende bedrag wordt lineair afgeschreven conform de afgesproken termijnen, Het gaat hierbij onder meer om zaken als wegen, straten, fietspaden, voetpaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, parken en overig groen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. De voorziening in verband met risico en garantie nutsbedrijven is in mindering gebracht bij kapitaalverstrekking aan deelnemingen bij het item financiële vaste activa, dit in verband met balanspresentatie.
Een voorziening voor oninbaarheid komt tot stand op basis van individuele beoordeling van de financiële vaste activa.

De obligatieportefeuille wordt gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere verkrijgingsprijs.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden genomen als deze op basis van de voorgeschreven percentage of completion (POC) methode gerealiseerd zijn.

Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Het voortgangspercentage van de grondexploitatie wordt als volgt bepaald: procentuele voortgang opbrengsten x procentuele voortgang kosten. Om (tussentijdse) winstneming te kunnen laten plaatsvinden dient het resultaat op de grondexploitatie op betrouwbare wijze te kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om (tussentijdse) winstneming te kunnen laten plaatsvinden:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;

2. De grond of een deelperceel moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd.

Zo lang geen sprake is van winstneming worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig in mindering gebracht op de vervaardigingskosten. Indien voor een grondexploitatie een verwacht negatief eindresultaat wordt verwacht, wordt een voorziening getroffen. Winstneming en verliesvoorziening vindt plaats op het niveau van de onderscheidenlijke grondexploitaties.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.
De uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening gevormd. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Eigen vermogen
Het eigen vermogen beslaat de reserves, bestaande uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves, en het gerealiseerde resultaat over het begrotingsjaar.

Algemene reserve
De algemene reserve betreft het bedrag aan reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven door de gemeenteraad. De algemene reserve betreft de algemene buffer die ene gemeente heeft om incidentele nadelen en risico's te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves
Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Een bestemmingsreserve wordt ingesteld op basis van een raadsbesluit.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
De onderhoudsegalisatievoorziening “Onderhoud gemeentelijke gebouwen” is gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan deze kapitaalgoederen.

De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders is gewaardeerd tegen contante waarde van de opgebouwde toekomstige uitkeringsverplichtingen.

De rioolvoorziening is verwerkt o.b.v. nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

In 2022 is een voorziening ‘overmatige verlofsaldi’ gevormd. Tot nu toe beschouwden we het als overmatig saldo de uren die medewerkers meer hadden dan de drempel van 100 uur. Het uitgangspunt voor deze voorziening is aangepast. Indien een medewerker de drempel van 100 uur overschrijdt worden alle uren van deze medewerker meegenomen in de voorziening. De uren worden gewaardeerd tegen het bruto-uurloon incl. IKB en sociale premies.
Daarnaast heeft een medewerkwerker op basis van de cao, de mogelijkheid tot verlofsparen. Deze omzetting van verlof in spaarverlof vraagt echter wel een actieve handeling van de medewerker. Ten behoeve van het verlofsparen is er een voorziening ‘verlofsparen’ gevormd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van langer dan één jaar.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva.

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

Vaste Activa

Als vergelijkende cijfers zijn de cijfers opgenomen conform de eindbalans van de jaarrekening 2023 van de gemeente Roerdalen.

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2024
Bijdragen aan activa van derden	966	335	-	- 40	-	1.261
Kosten onderzoek en ontwikkeling	77	340	- 27	- 16	-	373
Totaal	**1.042**	**675**	**- 27**	**- 56**	**-**	**1.634**

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

- Investeringen met een economisch nut, waarvoor tarief geheven kan worden
- Investeringen in openbare ruimten met een maatschappelijk nut.
- Investeringen in openbare ruimten met een economisch nut

Er zijn geen materiële vaste activa die in erfpacht zijn uitgegeven.

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2024
Economisch nut						
Bedrijfsgebouwen	11.869	1.236	-129	-663	-65	12.248
Grond-,weg-, waterbouwkundige werken	3.808	-	-	-163	-1	3.644
Gronden en terreinen	2.686	1.648	-	-	5	4.339
Machines, apparaten en installaties	1.285	479	-	-176	-63	1.525
Vervoermiddelen	710	109	-	-148	-4	667
Woonruimten	155	-82	-	-5	-	68
Overige materiële uitgaven	541	813	-	-82	-1	1.271
Totaal Economisch nut	**21.054**	**4.203**	**-129**	**-1.237**	**-129**	**23.762**
Maatschappelijk nut						
Grond-,weg-, waterbouwkundige werken	19.273	1.919	-571	-585	-3	20.033
Overige materiële uitgaven	136	296	-	-3	-	429
Totaal Maatschappelijk nut	**19.409**	**2.215**	**-571**	**-588**	**-3**	**20.462**

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2024
Economisch nut, dekking door heffing						
Grond-,weg-, waterbouw	9.512	475	-	-432	-20	9.535
Machines, app. en instal.	119	-	-	-3	-	116
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	**9.631**	**475**	**0**	**-435**	**-20**	**9.651**
Totaal	**50.094**	**6.893**	**-700**	**-2.260**	**-152**	**53.875**

In de kolom verminderingen zijn de rijksinkomsten die betrekking hebben op de tijdelijk huisvesting van de Oekraïners verantwoord ten gunste van het krediet. Bij de overgang naar het nieuwe financieel systeem is beoordeeld welke activa nog een beperkte boekwaarde hadden. Deze activa zijn versneld afgewaardeerd.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden onderscheiden in:

- Kapitaalverstrekking aan deelnemingen.
- Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen.
- Overige langlopende leningen.

Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Aflos-singen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2024
Activum						
Kapitaalverstr. aan deelnemingen	2.586	-	-	-	- 47	2.539
Kapitaalverstr. aan gemeensch. regelingen	321	-	-	-	-	321
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	2.972	-	- 1.600	-	-	1.372
Totaal Activum	**5.879**	**-**	**- 1.600**	**-**	**- 47**	**4.232**
Lening						
Overige langlopende leningen	1.002	332	- 180	-	-	1.154
Totaal Lening	**1.002**	**332**	**- 180**	**-**	**-**	**1.154**
Totaal	**6.881**	**332**	**- 1.780**	**-**	**- 47**	**5.386**

De overige uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar betreffen de beleggingen van Essent-gelden in een obligatieportefeuille hierop heeft een vrijval plaatsgevonden van 1 obligatie in 2024. Het verloop van de vrijval van de beleggingsportefeuille is weergegeven in de financieringsparagraaf.

Vlottende Activa

Voorraden

Onder de voorraden in exploitatie wordt het verloop aangegeven van de bouwgrondexploitaties.

Voorraden	31-dec-2024	31-dec-2023
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	150	974
Af: voorziening verwachte tekorten grondexploitaties	- 1.663	- 681
Grond- en hulpstoffen	17	17
Totaal	**- 1.496**	**310**

Een gedetailleerde specificatie van de bouwgronden in exploitatie is opgenomen in onderstaande tabel.

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2023	Opwaarderen*	Vermeerderingen	Verminderingen	Winstneming 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Verwacht resultaat
Woningbouw							
Woonwagenlocatie Herkenbosch	-		67	-	-	67	- 635
Woonwagenlocatie Montfort	-		140	-	-	140	- 328
Holsterveld - Vlodrop	- 11	-	18	- 805	62	- 736	344
Herontwikkeling centrum Herkenbosch	984	-	787	- 1.092	-	679	- 700
Totaal woningbouw	**973**	**-**	**1.012**	**- 1.897**	**62**	**150**	**- 1.319**
Totaal	**973**	**-**	**1.012**	**- 1.897**	**62**	**150**	**- 1.319**

bedragen x € 1.000

Balanswaarde bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2024	Verliesvoorziening	Balanswaarde 31-12-2024
Woningbouw			
Woonwagenlocatie Herkenbosch	67	- 635	- 568
Woonwagenlocatie Montfort	140	- 328	- 188
Holsterveld - Vlodrop	- 736	-	- 736
Herontwikkeling centrum Herkenbosch	679	- 700	- 21
	150	**- 1.663**	**- 1.513**
Totaal	**150**	**- 1.663**	**- 1.513**

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Verwachte uitgaven	Verwachte inkomsten	Verwacht resultaat
Woningbouw			
Woonwagenlocatie Herkenbosch	642	75	- 635
Woonwagenlocatie Montfort	233	45	- 328
Holsterveld - Vlodrop	844	356	344
Herontwikkeling centrum Herkenbosch	354	320	- 700
Totaal woningbouw	**2.073**	**796**	**- 1.319**
Totaal	**2.073**	**796**	**- 1.319**

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

Uitzettingen korter dan één jaar	Saldo 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Balans waarde 31-12-2024	Balans waarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	5.968	-	5.968	5.637
Debiteuren privaatrechtelijk	1.380	- 351	1.029	466
Debiteuren belastingen	791	- 182	609	275
Debiteuren Wet, Werk en Bijstand	485	- 157	328	411
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.759		5.759	2.427
Overige vorderingen	314		314	489
Totaal	**14.697**	**- 690**	**14.007**	**9.705**

De vorderingen op openbare lichamen hebben betrekking op vorderingen van het Rijk, de belastingdienst, en een aantal gemeenten in de omgeving van de Gemeente Roerdalen.

Onderstaand het verloop van de uitzettingen in de schatkist en de overtollige liquide middelen op het eind van ieder kwartaal. Wij hebben voor het schatkistbankieren een drempelbedrag voor storting van € 1.315.000,-.

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	98.593	51.495	38.026	36.432
(1b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**1.083**	**566**	**413**	**396**
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	65.778	65.778	65.778	65.778

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	65.778	65.778	65.778	65.778
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = nieuwe berekening *	**Drempelbedrag vanaf 1 juli 2021**	**1.316**	**1.316**	**1.316**	**1.316**
(3a) = (2) > (1)	**Ruimte onder het drempelbedrag**	**232**	**750**	**902**	**920**
(3b) = (1) > (2)	**Overschrijding van het drempelbedrag**				

Liquide Middelen

Banktegoeden zijn vrij beschikbaar.

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2024	31-dec-2023
Banksaldi	545	1.827
Kassaldi	4	11
Totaal	**550**	**1.838**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2024	31-dec-2023
Nog te ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	195	581
Vooruitbetaalde bedragen	770	670
Nog te ontvangen bedragen	1.430	1.684
Totaal	**2.396**	**2.935**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en Provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende jaren, kunnen als volgt worden gespecifieerd:

Nog te ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	31-dec-2024
Het Rijk				
Nederlandse overheidslichamen				
Nog te ontvangen Opvang ontheemden Oekraine	299	6	299	6
Nog te ontvangen MGR uitv.kstn. Module	7	-	7	-
Nog te ontvangen MGR	194	167	194	167
Nog te ontvangen VRLN piketvergoeding Q4 2023	1	-	1	-
Nog te ontvangen Gemeente Roermond	80	-	80	-
Nog te ontvangen SPUK B2 Toeslagenaffaire	-	22	-	22
Totaal	**581**	**195**		**195**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het nog te bestemmen resultaat. De algemene reserve is bestemd voor onvoorziene uitgaven en als risicoreserve en bestemmingsreserves worden door de raad ingesteld voor een specifiek doeleinde. Uitzondering is de reserve bouwgrondexploitatie, die is bedoeld als specifieke risicoreserve.

bedragen x € 1.000

Eigen vermogen	31-dec-2024	31-dec-2023
Algemene reserve	13.651	8.161
Bestemmingsreserves	13.495	17.831
Gerealiseerde resultaat	4.271	1.614
Totaal	**31.417**	**27.606**

Hieronder ziet u het verloop van de reserves.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2024	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Vermindering afschrijving activa	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve					
Algemene reserve	8.161	7.004	- 1.514	-	13.651
Algemene reserve	**8.161**	**7.004**	**- 1.514**	**-**	**13.651**
Bestemmingsreserve					
Reserve Accommodatiebeleid	367	-	- 74	-	293
Reserve afdekking tekorten	4.350	-	- 4.350	-	-
Reserve bouwgrondexploitatie	1.133	61	-	-	1.194
Reserve dekking investeringen economisch nut	8.095	-	- 450	-	7.645
Reserve dekking investeringen met maatsch. nut	708	-	- 30	-	678
Reserve Gebiedsvisie LOG Montfort-Mariahoop	42	-	- 3	-	39
Reserve opvang ontheemden Oekraine	-	806	-	-	806
Reserve organisatieontwikkeling	165	-	- 109	-	56
Reserve Programmaplan Omgevingswet	210	314	- 4	-	520
Reserve regiodeal	-	860	-	-	860
Reserve Roerdalen in Balans	546	-	- 20	-	526
Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid	1.000	-	- 1.000	-	-
Reserve toerisme	267	52	- 76	-	243
Reserve uitv. proj.kalender realisatie MER info.architect.	177	-	- 177	-	-
Reservefonds Armoedebestrijding	771	-	- 137	-	634
Bestemmingsreserve	**17.831**	**2.093**	**- 6.429**	**-**	**13.495**
Totaal	**25.992**	**9.097**	**- 7.943**	**-**	**27.146**

Bij de toevoegingen is ook de bestemming van het rekeningresultaat van de jaarrekening 2023 (€ 1.614.000) meegenomen. Hierna zijn de reserves nader gespecificeerd.

bedragen x € 1.000

Algemene reserve	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**8.161**
Toevoegingen	
Positief jaarrekeningsaldo 2023, raadsbesluit 4/7/2024.	622
Opheffen reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid, raadsbesluit 19/9/2024, hjr. 2024.	1.000
Opheffen reserve projectenkalender MER, raadsbesluit 19/9/2024, hjr. 2024.	84
Storting voorschot provinciale SPUK inzake beëindigen intensieve vee(/geiten)houder.	948
Opheffen reserve Afdekking tekorten en storten, raadsbesluit 19/9/2024, hjr 2024.	4.350
Totaal toevoegingen	**7.004**
Onttrekkingen	
Kosten 2024 inzake opsporen stille armoede, uitvoering amendement A2021A11.	- 18
Continuiteitsplan Mutsaersstichting, aandeel 2024, raadsbesluit 3/7/2024.	- 252
Actieplan duurzame energie, raadsbesluiten 7/11/2019 en 2/7/2020.	- 377
Vormen reserve Rediodeal, raadsbesluit 19-9-2024, hjr. 2024.	- 860
Kosten Wise Up onderzoek naar lokaal MOB	- 7
Totaal onttrekkingen	**- 1.514**
Saldo 31 december	**13.651**

De algemene reserve heeft als doel het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers (bufferfunctie), het opvangen van rekeningtekorten en het afdekken van incidentele begrotingstekorten.

bedragen x € 1.000

Reserve Accommodatiebeleid	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**367**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Ten behoeve van het herijken van het accommodatiebeleid zijn externe adviezen ingewonnen. Dit betreft uitvoering van raadsbesluit 19/9/2024.	- 50
Verlenging pilot buitenbaden, begroting 2024-2027.	- 25
Totaal onttrekkingen	**- 74**
Saldo 31 december	**293**

Reserve ter dekking van de incidentele kosten als gevolg van uitvoering van het accommodatiebeleid.

bedragen x € 1.000

Reserve afdekking tekorten	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**4.350**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Opheffen reserve Afdekking tekorten en storten in Algemene Reserve, rb 19/9/2024.	- 4.350
Totaal onttrekkingen	**- 4.350**
Saldo 31 december	**-**

In de halfjaarrapportage 2024 is door de raad besloten deze reserve op te heffen en het saldo te storten in de Algemene reserve.

bedragen x € 1.000

Reserve bouwgrondexploitatie	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**1.133**
Toevoegingen	
Winstneming Holsterveld	61
Totaal toevoegingen	**61**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**1.194**

De reserve Bouwgrondexploitatie is het weerstandsvermogen voor de bouwgrondexploitaties. Het doel van deze reserve is om toekomstige risico's als gevolg van onvoorziene ontwikkelingen of een stagnerende economie op te vangen.

bedragen x € 1.000

Reserve dekking investeringen economisch nut	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**8.095**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Afschrijving brede school Herkenbosch	- 132
Afschrijving sportpark Herkenbosch	- 92
Afschrijving vernieuwbouw gemeentehuis	- 73
Afschrijving duurzaamheid	- 12
Afschrijving herinrichting sportpark Melick	- 46
Afschrijving brede school Melick	- 42
Afschrijving sportpark Achter de Hoven	- 53
Totaal onttrekkingen	**- 450**
Saldo 31 december	**7.645**

Reserve bestemd voor het dekken van de afschrijving van investeringen met een economisch nut waarvan de raad heeft aangegeven dat deze worden gedekt uit incidentele middelen.

bedragen x € 1.000

Reserve dekking investeringen met maatsch. nut	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**708**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis Posterholt	- 6
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis Herkenbosch	- 17
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis St. Odiliënberg	- 7
Totaal onttrekkingen	**- 30**
Saldo 31 december	**678**

De Reserve dekking investeringen met maatschappelijk nut is bestemd voor het dekken van de afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut.

bedragen x € 1.000

Reserve Gebiedsvisie LOG Montfort-Mariahoop	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**42**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Ontwikkeling LOG Montfort, raadsbesluit 13-3-2014	- 3
Totaal onttrekkingen	**- 3**
Saldo 31 december	**39**

Reserve ter dekking van de uitvoeringskosten van de gebiedsvisie LOG Montfort - Maria Hoop.

bedragen x € 1.000

Reserve opvang ontheemden Oekraine	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Saldo rekening 2023 Reserve Oekraïne	806
Totaal toevoegingen	**806**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**806**

Reserve opvang ontheemden Oekraïne is bestemd voor de opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne.

bedragen x € 1.000

Reserve organisatieontwikkeling	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**165**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Organisatie en Bedrijfsvoeringskosten, ondersteuning bij projectmatig werken.	- 44
Tijdelijke functie 2024 Openbare Werken.	- 48
Bijdrage sc MER BV, in het kader van organisatieontwikkeling.	- 17
Totaal onttrekkingen	**- 109**
Saldo 31 december	**56**

Reserve Organisatieontwikkeling is bestemd voor de verdere ontwikkeling van de organisatie en het garanderen van de continuïteit van de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt deze ingezet om de efficiency en effectiviteit van de organisatie te verbeteren. In de halfjaarrapportage 2024 is door de raad besloten deze reserve op te heffen en het saldo te storten in de Algemene reserve.

bedragen x € 1.000

Reserve Programmaplan Omgevingswet	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**210**
Toevoegingen	
Saldo rekening 2023 Reserve Programma Omgevingswet.	186
Meicirculaire 2024: Uitvoeringskosten Omgevingswet, raadsbesluit 19/9/2024.	128
Totaal toevoegingen	**314**
Onttrekkingen	
Uitvoeringskosten in het kader van de Omgevingswet.	- 4
Totaal onttrekkingen	**- 4**
Saldo 31 december	**520**

De nieuwe omgevingswet gaat 26 wetten en 120 algemene maatregelen van bestuur vervangen, die betrekking hebben op het fysiek domein. De reserve Programmaplan Omgevingswet dient ter dekking van de voorbereidingskosten implementatie Omgevingswet.

bedragen x € 1.000

Reserve regiodeal	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Vormen reserve Regiodeal t.l.v. Algemene Reserve, raadsbesluit 19/9/2024.	860
Totaal toevoegingen	**860**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**860**

De reserve Regiodeal is opgericht om garant te kunnen staan voor de bijdrage die de gemeentes moeten leveren voor investeringen namens de regiodeal in onze regio.

bedragen x € 1.000

Reserve Roerdalen in Balans	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**546**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Uitvoeringskosten project Roerdalen in Balans, o.a. haalbaarheidsonderzoek forensenbelasting.	- 20
Totaal onttrekkingen	**- 20**
Saldo 31 december	**526**

De reserve Roerdalen in Balans is opgericht om de uitvoeringskosten van het project Roerdalen in balans te dekken**.**

bedragen x € 1.000

Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**1.000**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Opheffen reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid, raadsbesluit 19/9/2024.	- 1.000
Totaal onttrekkingen	**- 1.000**
Saldo 31 december	**-**

In de halfjaarrapportage 2024 is door de raad besloten deze reserve op te heffen en het saldo te storten in de Algemene reserve.

bedragen x € 1.000

Reserve toerisme	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**267**
Toevoegingen	
Opbr. Toeristenbelasting 10% in reserve	52
Totaal toevoegingen	**52**
Onttrekkingen	
Diverse projecten ihkv toerisme.	- 69
Kwaliteitsimpuls dorps entrees.	- 7
Totaal onttrekkingen	**- 76**
Saldo 31 december	**243**

Een belangrijk speerpunt van de gemeente Roerdalen is recreatie en toerisme. De gemeente wil initiatieven entameren en initiatieven van andere partijen hierin ondersteunen. Deze reserve kan worden ingezet als dekkingsmiddel voor dit soort projecten.

bedragen x € 1.000

Reserve uitv. proj.kalender realisatie MER info.architect.	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**177**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Opheffen reserve projectenkalender MER, raadsbesluit 19/9/2024.	- 84
Bijdrage sc MER inzake verbeterplan informatiebeher, raadsbesluit 10/11/2022.	- 93
Totaal onttrekkingen	**- 177**
Saldo 31 december	**-**

De reserve uitvoering projecten kalender realisatie MER info. architectuur heeft als doel het dekken van de projecten die te maken hebben met de verbetering van IT architectuur vanuit de SHIFT en LIFT. Door migratie van de serveromgeving wordt de weg geopend naar IT modernisering.

bedragen x € 1.000

Reservefonds Armoedebestrijding	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**771**
Toevoegingen	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
In 2024 zijn kosten gemaakt in het kader van Chronisch zieken, bestaanszekerheid, volwassenenfonds. Deze kosten zijn onttrokken aan deze reserve.	- 137
Totaal onttrekkingen	**- 137**
Saldo 31 december	**634**

In 2022 is een fonds ingesteld ten behoeve van de tegemoetkoming inkomens 120%-150% van de bijstandsnorm en voor de maatschappelijke accommodaties en verenigingen met acute nood.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd als er sprake is van een financiële verplichting waarvan de omvang onzeker is, een risico dat zich zal voordoen en waarvan de financiële omvang redelijkerwijs te schatten is en het egaliseren van lasten voor de komende jaren.

Hieronder ziet u het verloop van de voorzieningen.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2024	Dotaties	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2024
Verplichtingen, verliezen & risico's voorzieningen					
Voorziening HRM-beleid	159	250	-	-221	189
Voorziening mobiliteit collegeleden	176	378	-9	-106	439
Voorziening overmatig verlofsaldi	235	21	-	-	256
Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.140	559	-	-198	3.501
Voorziening ruiling percelen	152	0	-	-	152
Voorziening verlofsparen	45	58	-	-	103
Verplichtingen, verliezen & risico's voorzieningen	**3.907**	**1.267**	**-9**	**-524**	**4.640**
Door derden beklemde middelen met spec. aanwending					
Voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad	25	-	-	-	25
Voorziening Limb. Kwalit.Menu binnen rode contour	41	25	-	-	66
Voorziening Limb. Kwalit.Menu buiten rode contour	50	-	-	-	50
Voorziening rioleringen	5.613	-	-431	-	5.182
Door derden beklemde middelen met spec. aanwending	**5.729**	**25**	**-431**	**0**	**5.323**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening onderhoud gem. gebouwen	1.175	1.505	-	-481	2.199
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	**1.175**	**1.505**	**0**	**-481**	**2.199**
Totaal	**10.811**	**2.797**	**-440**	**-1.006**	**12.162**

Hieronder worden de voorzieningen nader toegelicht. We gaan eerst in op de voorzieningen aan de activazijde van de balans en daarna de passivazijde van de balans.

Voorzieningen activazijde balans

bedragen x € 1.000

Voorzieningen activazijde balans	Saldo 1-1-2024	Dotaties	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2024
Voorziening dubieuze debiteuren					
Voorziening dubieuze debiteuren	544	47	-	- 57	534
Voorziening dubieuze debiteuren	**544**	**47**	**-**	**- 57**	**534**
Voorziening dubieuze debiteuren WWB					
Voorziening dubieuze debiteuren WWB	198	- 14	-	- 27	157
Voorziening dubieuze debiteuren WWB	**198**	**- 14**	**-**	**- 27**	**157**
Voorziening ivm risico en garantie nutsbedrijven					
Voorziening ivm Escrow garantie verkoop Attero	52	-	- 52	-	-
Voorziening ivm vordering op Verkoop Vennootschap	1.706	-	- 1.706	-	-
Voorziening ivm risico en garantie nutsbedrijven	**1.758**	**-**	**- 1.758**	**-**	**-**
Totaal	**2.500**	**34**	**- 1.758**	**- 84**	**691**

De voorzieningen dubieuze debiteuren en dubieuze debiteuren WWB is in mindering gebracht op de balans bij de debiteuren onder het item uitzettingen korter dan één jaar. De voorziening i.v.m. risico en garantie nutsbedrijven is in mindering gebracht bij kapitaalverstrekking aan deelnemingen bij het item Financiële vaste activa.

bedragen x € 1.000

Voorziening tekorten BGE's	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**681**
Toevoegingen	-
Storting in voorziening tekort BGE's	982
Totaal toevoegingen	**982**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**1.663**

Een belangrijk onderdeel van de grondexploitaties is het maken van schattingen. Bij grondexploitaties gaat het dan specifiek om het verwachte resultaat (winst of verlies) van de bouwgrondexploitatie. Omdat dit resultaat afhankelijk is van toekomstige gebeurtenissen (bijvoorbeeld nog te maken kosten en nog te realiseren verkopen) is het niet mogelijk dit resultaat vooraf exact te bepalen. Bij verlieslatende projecten moet op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) direct een verliesvoorziening gevormd worden ter grootte van het verwachte tekort. In 2024 hebben op grond van de geactualiseerde grondexploitaties de volgende toevoegingen plaatsgevonden aan de Voorziening tekorten BGE’s:

- Verwacht tekort woonwagenlocatie Herkenbosch € 634.500
- Verwacht tekort woonwagenlocatie Montfort € 328.000
- Mutatie verwacht tekort Herontwikkeling centrum Herkenbosch € 19.000

De lasten die gepaard gaan met het treffen van deze voorziening, zijn afgedekt door een onttrekking uit de Algemene Reserve.

Voorzieningen passivazijde balans

bedragen x € 1.000

Voorziening HRM-beleid	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**159**
Toevoegingen	
Jaarlijkse storting in de voorziening	250
Totaal toevoegingen	**250**
Onttrekkingen	
Kosten voormalig personeel	- 221
Totaal onttrekkingen	**- 221**
Saldo 31 december	**189**

De voorziening HRM is bestemd ter afdekking van de risico's van het HRM-beleid. Door de steeds sneller wijzigende maatschappelijke omgeving loopt de gemeente een groter risico ten aanzien van de uitvoering van het HRM-beleid. Medewerkers hebben extra begeleiding nodig om mee te komen en in sommige gevallen zal vervroegd afscheid moeten worden genomen van een medewerker. Op de voorziening is tot heden een groot beroep worden gedaan vanwege de organisatieontwikkeling. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting behorende bij de reserve organisatieontwikkeling.

bedragen x € 1.000

Voorziening mobiliteit collegeleden	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**176**
Toevoegingen	
Wachtgeldverplichting	378
Totaal toevoegingen	**378**
Onttrekkingen	
Wachtgelden bestuur	- 115
Totaal onttrekkingen	**- 115**
Saldo 31 december	**439**

De voorziening mobiliteit collegeleden is bestemd ter afdekking van de risico's als politiek werkgever. De voorziening is bedoeld ter dekking van de kosten van het wachtgeld van voormalige bestuurders. Daarnaast worden re-integratie trajecten van voormalige bestuurders hieruit gedekt.

bedragen x € 1.000

Voorziening overmatig verlofsaldi	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**235**
Toevoegingen	
Storting verlofstuwmeer	21
Totaal toevoegingen	**21**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**256**

Conform de BBV voorschriften is in 2022 een voorziening gevormd voor overmatige verlofsaldi.

bedragen x € 1.000

Voorziening pensioenverplichting wethouders	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**3.140**
Toevoegingen	
Storting in voorziening pensioenen wethouders 2024	559
Totaal toevoegingen	**559**
Onttrekkingen	
Verstrekte pensioenuitkeringen	- 198
Totaal onttrekkingen	**- 198**
Saldo 31 december	**3.501**

De voorziening is bestemd ter dekking van de pensioenverplichting die de gemeente heeft aan voormalige wethouders en hun nabestaanden. Daarnaast wordt de voorziening gebruikt als een voormalig wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van Algemene pensioenwet politieke Ambtsdragers. De omvang van de voorziening is gebaseerd op een actuariële berekening die jaarlijks wordt geactualiseerd.

bedragen x € 1.000

Voorziening ruiling percelen	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**152**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**152**

In deze voorziening zijn verplichtingen (meerwaardeclausule) opgenomen die Roerdalen heeft indien we nieuw gekochte gronden inzetten voor de realisatie van zonnestation Montfort.

bedragen x € 1.000

Voorziening verlofsparen	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**45**
Toevoegingen	
Storting voorziening verlofsparen	58
Totaal toevoegingen	**58**
Onttrekkingen	
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**103**

Conform de cao gemeenten is het mogelijk om vanaf 2022 verlof te sparen. Voor diegene die hiervan gebruik maken is deze voorziening gevormd.

bedragen x € 1.000

Voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**25**
Toevoegingen	
N.v.t.	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**25**

De voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad is bedoeld voor transformatie en herstructurering van de woningvoorraad en het aan de woningvoorraad onttrekken van woningen, evenals het duurzaam onttrekken van niet benutte bouwmogelijkheden.

bedragen x € 1.000

Voorziening Limb. Kwalit.Menu binnen rode contour		Rekening 2024
Saldo 1 januari		**41**
Toevoegingen		
Bijdrage kwaliteitskader Winkelweg Posterholt		16
Bijdrage kwaliteitskader anterieure overeenkomst	9	
Totaal **toevoegingen**	25	
Onttrekkingen		
N.v.t.		-
Totaal **onttrekkingen**	-	
Saldo 31 december		**66**

De voorziening Limburgs kwaliteitsmenu binnen rode contour. Het kwaliteitsmenu is verankerd in de structuurvisie Roerdalen 2030. De gemeente sluit bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, genoemd in de structuurvisie, overeenkomsten af. In de structuurvisie is een uitvoeringstabel opgenomen. De financiële bijdragen mogen alleen hieraan besteed worden.

bedragen x € 1.000

Voorziening Limb. Kwalit.Menu buiten rode contour	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**50**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	-
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**50**

De voorziening Limburgs kwaliteitsmenu buiten rode contour. Het kwaliteitsmenu is verankerd in de structuurvisie Roerdalen 2030. De gemeente sluit bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, genoemd in de structuurvisie, overeenkomsten af. In de structuurvisie is een uitvoeringstabel opgenomen. De financiële bijdragen mogen alleen hieraan besteed worden. De voorziening is bedoeld voor de projecten in het buitengebied zoals opgenomen in de structuurvisie.

bedragen x € 1.000

Voorziening rioleringen	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**5.613**
Toevoegingen	
Toevoeging riolering	-
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Vrijval riolering	- 431
Totaal onttrekkingen	**- 431**
Saldo 31 december	**5.182**

De voorziening dient als spaarpot voor toekomstige investeringen in riolering. Hierdoor kan het rioolheffing tarief geleidelijk stijgen.

bedragen x € 1.000

Voorziening onderhoud gem. gebouwen	Rekening 2024
Saldo 1 januari	**1.175**
Toevoegingen	
Jaarlijkse stortingen in onderhoudsvoorziening	1.505
Totaal toevoegingen	**1.505**
Onttrekkingen	
Onderhoud sporthallen	- 155
Onderhoud sportparken	- 212
Onderhoud peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	-
Onderhoud monumenten	- 18
Onderhoud gemeentelijke begraafplaatsen	- 4
Onderhoud gemeenschapshuizen	- 10
Onderhoud gemeentehuis	- 78
Onderhoud gemeenteloods	- 4
Totaal onttrekkingen	**- 481**
Saldo 31 december	**2.198**

De voorziening is bestemd voor het verrichten van groot onderhoud aan gebouwen die het eigendom zijn van de gemeente.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onder langlopende schulden zijn de door de gemeente aangegane langlopende geldleningen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Opgenomen leningen	Oorspr. Bedrag	Rente %	Begin looptijd	Einde looptijd	Boek-waarde 1-1-2024	Opname 2024	Aflossing 2024	Boek-waarde 31-12-2024
BNG								
BNG 40.xxx.xxx	7.000	0,00%	2019	2025	7.000	-	-	7.000
BNG 40.xxx.xxx	4.000	-0,06%	2019	2028	2.857	-	- 572	2.285
BNG 40.xxx.xxx	1.530	3,50%	2023	2038	1.530	-	- 79	1.451
BNG 40.xxx.xxx	3.000	3,45%	2023	2027	3.000	-	-	3.000
BNG 40.xxx.xxx	4.000	3,47%	2023	2028	4.000	-	-	4.000
BNG 40.xxx.xxx	3.000	3,53%	2023	2029	3.000	-	-	3.000
Totaal	**22.530**				**21.387**	**-**	**- 651**	**20.736**

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Hieronder zijn de overige schulden gespecificeerd.

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	31-dec-2024	31-dec-2023
Kasgeldlening	-	-
Banksaldi	0	0
Overige schulden	4.534	7.085
Totaal	**4.534**	**7.085**

Overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2024	31-dec-2023
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen en uitkeringen	5.917	3.033
Verplichtingen dit jaar opgebouwd en komen volgend jaar tot betaling	1.578	2.826
Overige vooruitontvangen bedragen	9	56
Totaal	**7.504**	**5.915**

De niet-bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel moeten als voorschotbedragen overheid op de balans worden verantwoord onder het item overlopende passiva. In onderstaande tabel ziet u het verloop van deze posten.

bedragen x € 1.000

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar:	31-dec-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terug-betaling	31-dec-2024
Het Rijk					
Nederlandse overheidslichamen					
Voorschot Provinciale subsidie tijdelijke woningen	200	-	-	-	200
Voorschot SPUK M16 Opvang ontheemden Oekraïne	118	4.584	3.619	118	965
Voorschot SPUK C105 Startbouwimpuls 2023	473	-	163	-	310
Voorschot SPUK C55 Energiearmoede	253	-	9	-	244
Voorschot SPUK C94 NIP uitkering start in 2024	1.196	1.779	43	-	2.932
Voorschot SPUK D8 Onderwijsachterstandenbeleid	187	406	432	-	161
Voorschot SPUK E44B Impulsregeling Klimaatadaptatie 2021-2027	-	258	-	-	258
Voorschot SPUK E84 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	102	-	-	-	102
Voorschot SPUK F28 CDOKE Klimaat- & Energiebelasting	-	535	445	-	90
Voorschot SPUK G10 Wet Inburgering	268	621	452	-	437
Voorschot SPUK G12 Hulp bij toeslagenproblematiek	13	16	29	-	-
Voorschot SPUK G13 Onderwijsroute	27	12	11	-	28

bedragen x € 1.000

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar:	31-dec-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terug-betaling	31-dec-2024
Voorschot SPUK H30 Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	35	392	424	-	3
Voorschot SPUK H32 MEOZ	158	-	- 2	-	160
Voorschot SPUK H4 Afrekening SPUK Sport 2022	3	115	88	3	27
Totaal	**3.033**	**8.718**	**5.713**	**121**	**5.917**

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Op 27 december 2023 heeft de gemeente, middels een akte van ruiling, het eigendom verkregen van een stuk cultuurgrond (sectie D nummer 978) in Posterholt. Het perceel is groot 10.555 m2 en wordt gebruikt voor de bouw van tijdelijke woningen. In de akte van ruiling is een meerwaardeclausule opgenomen. Mocht er binnen 25 jaar na de ruiling reguliere woningbouw mogelijk zijn op het betreffende perceel, dan is de gemeente verplicht om de meerwaarde te vergoeden aan verkoper. De te betalen vergoeding bedraagt maximaal € 213.875.

Waarborgen en garantstelling

De gemeente staat direct garant voor een aantal leningen die aan de woningcorporatie zijn verstrekt. Daarnaast heeft de gemeente een zogenaamde achtervang voor woningcorporaties (WSW). Het WSW is voor woningcorporaties een onderlinge waarborgmaatschappij met een gedegen borgstelstel. Zij borgen geldleningen die de deelnemers van het WSW aangaan. Dit betekent dat het WSW de betalingsverplichting (rente en aflossing) overneemt uit hun eigen buffers en vangnetten, mocht een deelnemer daar zelf niet meer aan kunnen voldoen.
Daarnaast heeft het WSW met gemeenten en Staat (de 'achtervangers') afgesproken dat zij, indien nodig, kunnen beschikken over renteloze geldleningen die gemeenten en Staat aan WSW verstrekken. Hiermee staan gemeenten en Staat ieder voor 50% garant wanneer het WSW niet aan hun betalingsverplichting kan voldoen. Het risico dat achtervangendegemeenten renteloze geldleningen moeten verstrekken aan WSW, wordt zeer klein – zelfs theoretisch geacht.

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	Oorspr. Lening	Percentage borg	Restant geldlening 1-1-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Restant geldlening 31-12-2024
Woningcorporaties (gegarandeerde geldlening)	7.549	100%	1.001	-	- 93	908
Woningcorporaties (achtervangpositie)	41.217	100%	8.251		- 126	8.125
Overig	250	100%	250	-	-	250
	-					
Totaal	**49.016**		**9.502**	**-**	**- 219**	**9.283**

Langlopende overeenkomsten

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Overeenkomsten	Leverancier / aannemer	Looptijd
Facturatie MLO Jeugd en Wmo	Gemeente Roermond	31-12-2025
TRO overeenkomst hard- en software	Econocom	Doorlopend
Wegonderhoud aan asfaltverhardingen	Bexis Infra Nederland BV	Raamovereenkomstk is aangegaan voor de periode juni 2023 tot december 2023 met optie tot twee keer 1 jaar (2024 en 2025) te verlengen.
Beheerovereenkomst Bos- en Natuurterreinen	Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland	31-12-2032
Diversen verzekeringen	Zicht B.V. (assurantiekantoor)	31-12-2025
Schoonmaak gemeentehuis	Vebego Cleaning Service	31-12-2026
Maai werkzaamheden	Munsters Leudal B.V.	2024, verleng met 1 jaar
Onderhoud openbare verlichting	Spie Infratechniek B.V.	31-12-2022, met de mogelijkheid om de opdracht 4x te verlangen met 1 jaar tot maximaal 31-12-2026
Onderhoud gazons	Donker Groep B.V.	1-1-2024 t/m 31-12-2025 + mogelijkheid op verlening van 1 maal 2 jaar
Onkruidbestrijding	Dolmans Monsdal Limburg Noord - Monsdal Limburg Noord B.V.	Looptijd: ingaande 1 mei 2024 t/m 31 dec. 2024. met optie de opdracht met 1 keer 1 jaar verlengenw tot maximaal 31 december 2026.
Elektriciteit en gas	Vattenfall Sales Nederland N.V.	31-12-2028
Milieuparken	Deponie Zuid B.V. - Attero	Doorlopend
Inzamelen oud papier	Peeters recycling	31-12-2027, met optie tot verlengingvan 2 keer 1 jaar
Inhuur inkoopadviseur	Inkoopcentrum Zuid	Doorlopend
Raamcontract leerlingenvervoer	Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz	Doorlopend
Huur archiefruimte	Gemeente Roermond	Doorlopend
Accountant	R.S.M. Netherlands Accountants	31-12-2026

TOELICHTING OP DE BATEN EN LASTEN

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (hierna: WNT)

Bezoldiging topfunctionarissen (cf. WNT regeling)

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling worden vermeld in onderstaand overzicht. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

Bedragen x € 1

Wet normering topinkomens	JJWM L' Ortije	MPNM Coenjaerts-Heijnens	RJJ Notermans
Gegevens 2024			
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/1
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 129.688	€ 89.336	€ 19.198
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.296	€ 15.009	€ 1.393
Subtotaal	**€ 151.985**	**€ 104.345**	**€ 20.591**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000	€ 19.735
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 151.985**	**€ 104.345**	**€ 20.591**
Het bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	856 *)
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2023			
		(Plaatsvervangend)	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/12 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 127.458	€ 7.423	€ 97.603

Bedragen x € 1

Wet normering topinkomens	JJWM L' Ortije	MPNM Coenjaerts-Heijnens	RJJ Notermans
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.238	€ 1.229	€ 15.569
Subtotaal	**€ 146.696**	**€ 8.653**	**€ 113.173**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 18.940	€ 223.000
Bezoldiging	**€ 146.696**	**€ 8.653**	**€ 113.173**

*) De overschrijding van € 856,- is toegestaan conform art. 3 lid uitvoeringsregeling WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Stelpost onvoorzien

De begrote post onvoorziene uitgaven is in 2024 voor € 25.000 gebruikt ten behoeve van de regiekosten van de Mutsaersstichting, het resterende bedrag van € 50.000 is vrijgevallen.

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten van de gemeente Roerdalen weergegeven. De volgende uitgangspunten zijn hierbij gehanteerd:

- de incidentele baten of lasten zijn zo uitgebreid mogelijk benoemd;
- onttrekkingen en stortingen uit reserves zijn altijd incidenteel, met uitzondering van de reserve dekking kapitaallasten en de storting in de reserve toerisme;
- verschuivingen tussen verschillende reserves zijn niet als incidentele baten en lasten meegenomen.

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten		Rekening 2024
Incidentele lasten		
P1	In huur t.b.v. herijking accommodatiebeleid, t.l.v. AR.	- 50
	Onderzoek en advies inzake verlenging pilot buitenbaden, t.l.v. AR.	- 24
P2	Opsporen stille armoede; uitvoering amendement 2021-A11 t.l.v. AR.	- 18
	Onderzoekskosten voor het oprichtingen van een lokaal MOB, t.l.v. AR.	- 7
	Continuïtietsplan Mutsaersstichtging, t.l.v. AR.	- 252
	Kosten i.h.k.v. armoedebestijding (o.a. bestaanszekerheid, chronisch zieken), t.l.v. fonds Armoedebestrijding.	- 137
P4	Actieplan duurzame energie, t.l.v. AR.	- 377
	Projecten en communicatie i.h.k.v. toerisme, t.l.v. reserve Toerisme.	- 69
	Uitgaven i.h.k.v. gebiedsvisie LOG, t.l.v. reserve LOG.	- 3
	Implementatie Omgevingswet, t.l.v. reserve Programmaplan Omgevingswet.	- 4
P6	Uitgaven i.h.k.v. kwaliteitsimpuls dorps entrees, t.l.v. reserve Toerisme.	- 7
P7	Verbeterplan sc MER, t.l.v. reserve projectenkalender MER.	- 93
	Ondersteuning bij projectmatig werken, bijdrage aan sc MER en tijdelijke inzet team Openbare Werken, t.l.v. reserve organisatieontwikkeling.	- 109
	Uitvoeringskosten in het kader van het project Roerdalen in balans, t.l.v. reserve Roerdalen in balans.	- 20
Totaal incidentele lasten		**- 1.170**
Incidentele baten		
P2	Surplus SPUK opvang ontheemden Oekraïne	1.632
P4	Verkoop grondstroken	104
P5	Voorschot provinciale subsidie inzake beëindiging intensieve vee(/geiten)houderij, t.g.v. AR.	948
	Winstneming Holsterveld, t.g.v. reserve Bouwgrondexploitatie.	61
P7	Verkoop grond Vlodrop en grondruil Flinke Ven	3.254
P8	Uitvoeringskosten Omgevingswet ontvangen middels Meicirculaire 2024, storten in reserve Programmaplan Omgevingswet.	128
Totaal incidentele baten		**6.127**
Totaal incidentele baten en lasten		**4.957**

Structureel resultaat

bedragen x € 1.000

Structureel resultaat	Rekening 2024
Saldo van baten en lasten	
Lasten	- 73.096
Baten	76.907
Saldo van baten en lasten	**3.811**
Af: incidentele baten en lasten	
Incidentele lasten	- 1.170
Incidentele baten	6.127
Af: incidentele baten en lasten	**4.957**
Bij: structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	
Structurele toevoegingen	- 52
Structurele onttrekkingen	480
Bij: structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	**428**
Totaal structureel resultaat	**- 719**

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

bedragen x € 1.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves		Rekening 2024
Structurele toevoegingen		
P8	Jaarlijkse toevoeging Reserve toerisme	- 52
Totaal structurele toevoegingen		**- 52**
Structurele onttrekkingen		
P1	Afschrijvingen investeringen sportparken en brede scholen t.l.v. reserve invest. Economisch nut	365
P1	Afschrijvingen investeringen dorpshuizen t.l.v. reserve invest. Maatschappelijk nut	30
P4	Afschrijving duurzaamheid, zonnepanelen en laadpalen t.l.v. reserve invest. Economisch nut	12
P8	Afschrijving gemeentehuis t.l.v. reserve invest. Economisch nut	73
Totaal structurele onttrekkingen		**480**
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen		**428**

Overzicht baten en lasten – programmaniveau

bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 5.506	- 6.415	- 6.576	- 6.384	192 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 30.020	- 26.952	- 35.212	- 31.804	3.408 V
3. Veilige dorpen	- 2.449	- 2.523	- 2.638	- 2.593	46 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 2.024	- 1.924	- 3.346	- 2.813	533 V
5. Woonomgeving	- 7.989	- 6.788	- 6.979	- 6.519	459 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 8.021	- 8.491	- 9.263	- 9.295	- 32 N
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 12.025	- 12.184	- 12.540	- 13.360	- 820 N
8. Algemene middelen	- 403	- 375	- 341	- 328	12 V
Totaal Lasten	**- 68.439**	**- 65.651**	**- 76.896**	**- 73.096**	**3.799 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	725	770	843	700	- 142 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	8.451	5.519	11.171	10.356	- 815 N
3. Veilige dorpen	220	56	56	30	- 26 N
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	904	870	1.199	1.267	68 V
5. Woonomgeving	5.469	4.648	6.061	6.433	372 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.772	2.566	3.340	3.411	71 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	1.331	457	4.365	4.889	523 V
8. Algemene middelen	46.650	46.561	49.519	49.821	302 V
Totaal Baten	**66.522**	**61.446**	**76.553**	**76.907**	**354 V**
Saldo van baten en lasten	**- 1.918**	**- 4.205**	**- 343**	**3.811**	**4.153 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 3.349**	**- 127**	**- 7.719**	**- 9.097**	**- 1.378 N**
Onttrekkingen	**6.881**	**4.332**	**9.399**	**9.557**	**158 V**
Mutatie reserves	**3.532**	**4.205**	**1.680**	**461**	**- 1.219 N**
Resultaat	**1.614**	**0**	**1.337**	**4.271**	**2.934 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
P1 Instandhouden openbare bibliohteekvoorziening	55 V
P2 Surplus van SPUK Oekraïne opvang ontheemden	1.631 V
P2 Meer uitgaven Jeugdzorg	- 200 N
P2 Hogere Rijksuitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz	366 V
P2 Voordelig saldo Modulaire gemeenschappelijke regeling SD LN	117 V
P4 Hogere opbrengst grondverkopen en hogere opbrengst pachtopbrengsten	161 V
P4 Verkoop grond LOG Montfort	169 V

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
P5 Lagere kosten afval	231 V
P5 Hogere leges omgevingsvergunningen	573 V
P7 Storting in voorzieningen i.v.m. personele- en wethouders regelingen en verlofsparen/verlofsaldi	- 1.139 N
P7 Niet realiseren stelpost efficiencyresultaat sc MER	- 160 N
P7 Rentevoordeel en rente inkomsten (kortlopende) financiering	92 V
P8 Gemeentefondsuitkering, effect decembercirculaire 2024	377 V
P8 Restant post onvoorzien	50 V
Diversen	611 V
Totaal afwijkingen	**2.934 V**

Overzicht baten en lasten - taakvelden per hoofdtaakveld

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 5.506	- 6.415	- 6.576	- 6.384	192 V
4.2 Onderwijshuisvesting	- 653	- 771	- 865	- 815	50 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	- 119	- 77	- 78	- 129	- 52 N
5.1 Sportbeleid en activering	- 267	- 262	- 318	- 324	- 6 N
5.2 Sportaccommodaties	- 1.827	- 2.176	- 2.096	- 2.073	22 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 504	- 526	- 529	- 542	- 13 N
5.6 Media	- 264	- 519	- 536	- 269	267 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 842	- 1.010	- 1.081	- 1.087	- 6 N
7.1 Volksgezondheid	- 1.030	- 1.073	- 1.075	- 1.145	- 70 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 30.020	- 26.952	- 35.212	- 31.804	3.408 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	- 977	- 822	- 1.205	- 1.041	165 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 2.472	- 536	- 5.089	- 2.384	2.706 V
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 2.153	- 2.258	- 2.357	- 2.308	48 V
6.2 Wijkteams	- 113	- 57	- 60	- 60	-
6.3 Inkomensregelingen	- 9.034	- 8.436	- 9.906	- 9.427	480 V
6.4 WSW en beschut werk	- 3.036	- 2.886	- 3.209	- 3.215	- 6 N
6.5 Arbeidsparticipatie	- 369	- 351	- 564	- 542	22 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 1.296	- 1.140	- 1.278	- 1.215	63 V
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	- 2.323	- 2.748	- 2.805	- 2.712	93 V
6.71b Begeleiding (WMO)	- 1.040	- 1.174	- 1.063	- 1.136	- 72 N
6.71c Dagbesteding (WMO)	- 315	- 287	- 287	- 263	24 V
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	16	-	-	-	-
6.72a Jeugdhulp begeleiding	- 482	- 511	- 926	- 824	102 V
6.72b Jeugdhulp behandeling	- 1.142	- 1.175	- 1.120	- 1.091	29 V
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	- 685	- 675	- 690	- 680	10 V
6.73a Pleegzorg	- 359	- 300	- 360	- 454	- 94 N
6.73b Gezinsgericht	- 111	- 150	- 115	- 112	3 V
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	- 745	- 665	- 750	- 762	- 12 N
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	- 1.315	- 1.281	- 1.315	- 1.635	- 320 N
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	- 1.105	- 556	- 996	- 1.104	- 108 N
6.74c Gesloten plaatsing	- 80	- 150	- 293	- 12	281 V
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	- 79	-	-	-	-
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	- 206	- 134	- 46	- 33	12 V
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1	-	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	- 437	- 491	- 588	- 621	- 33 N
6.82b Jeugdreclassering	- 41	- 29	- 50	- 45	5 V
7.1 Volksgezondheid	- 122	- 141	- 141	- 131	9 V
3. Veilige dorpen	- 2.449	- 2.523	- 2.638	- 2.593	46 V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 1.748	- 1.788	- 1.789	- 1.783	6 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 684	- 706	- 820	- 784	36 V
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	- 17	- 29	- 29	- 25	4 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 2.024	- 1.924	- 3.346	- 2.813	533 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 335	- 351	- 719	- 516	203 V

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
3.4 Economische promotie	- 202	- 387	- 383	- 599	- 216 N
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 23	- 47	- 47	- 56	- 8 N
5.5 Cultureel erfgoed	- 79	- 29	- 56	- 49	7 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 46	- 65	- 65	- 54	11 V
7.4 Milieubeheer	- 729	- 458	- 1.078	- 873	205 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 609	- 587	- 697	- 622	75 V
8.3 Wonen en bouwen	-	-	- 300	- 44	256 V
5. Woonomgeving	- 7.989	- 6.788	- 6.979	- 6.519	459 V
7.3 Afval	- 2.551	- 2.977	- 2.984	- 2.753	231 V
7.4 Milieubeheer	- 230	- 179	- 166	- 166	0 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 1.328	- 1.099	- 206	- 53	153 V
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 1.704	- 207	- 1.145	- 921	224 V
8.3 Wonen en bouwen	- 2.176	- 2.326	- 2.477	- 2.626	- 149 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 8.021	- 8.491	- 9.263	- 9.295	- 32 N
0.4 Overhead	- 621	- 781	- 735	- 748	- 13 N
2.1 Verkeer en vervoer	- 3.968	- 3.937	- 4.452	- 4.714	- 262 N
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 2.009	- 2.344	- 2.432	- 2.161	271 V
7.2 Riolering	- 1.286	- 1.226	- 1.473	- 1.514	- 41 N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 137	- 203	- 172	- 159	13 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 12.025	- 12.184	- 12.540	- 13.360	- 820 N
0.1 Bestuur	- 1.628	- 1.787	- 1.866	- 2.614	- 748 N
0.2 Burgerzaken	- 816	- 926	- 1.130	- 1.154	- 24 N
0.4 Overhead	- 9.115	- 9.178	- 9.067	- 8.995	72 V
0.5 Treasury	- 212	- 217	- 401	- 500	- 100 N
0.8 Overige baten en lasten	- 244	- 55	- 55	- 93	- 38 N
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	- 11	- 21	- 21	- 4	17 V
8. Algemene middelen	- 403	- 375	- 341	- 328	12 V
0.4 Overhead	- 6	- 1	- 1	- 3	- 2 N
0.5 Treasury	- 0	-	-	- 47	- 47 N
0.61 OZB woningen	- 397	- 298	- 290	- 278	12 V
0.8 Overige baten en lasten	-	- 75	- 50	-	50 V
Totaal Lasten	**- 68.439**	**- 65.651**	**- 76.896**	**- 73.096**	**3.799 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	725	770	843	700	- 142 N
4.2 Onderwijshuisvesting	63	98	78	100	22 V
5.1 Sportbeleid en activering	58	17	17	21	4 V
5.2 Sportaccommodaties	91	93	50	72	22 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	102	114	114	131	17 V
5.6 Media	21	220	241	21	- 220 N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	247	99	214	192	- 22 N
7.1 Volksgezondheid	143	130	130	165	35 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	8.451	5.519	11.171	10.356	- 815 N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	470	367	570	438	- 132 N

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.736	15	4.760	3.716	- 1.044 N
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-	13	142	129 V
6.3 Inkomensregelingen	4.087	4.189	4.766	4.824	58 V
6.4 WSW en beschut werk	9	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	8	-	54	67	13 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	206	201	213	239	26 V
6.71b Begeleiding (WMO)	-	-	-	18	18 V
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	898	712	761	877	117 V
7.1 Volksgezondheid	37	35	35	36	1 V
3. Veilige dorpen	220	56	56	30	- 26 N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	165	31	31	29	- 2 N
1.2 Openbare orde en veiligheid	55	25	25	1	- 24 N
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	904	870	1.199	1.267	68 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	448	425	405	555	150 V
3.4 Economische promotie	18	3	15	25	9 V
5.5 Cultureel erfgoed	5	5	5	5	0 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	25	25	25	25	-
7.4 Milieubeheer	408	412	448	445	- 3 N
8.1 Ruimte en leefomgeving	-	-	-	169	169 V
8.3 Wonen en bouwen	-	-	300	44	- 256 N
5. Woonomgeving	5.469	4.648	6.061	6.433	372 V
0.2 Burgerzaken	0	1	1	7	6 V
7.3 Afval	3.028	3.730	3.773	3.801	28 V
7.4 Milieubeheer	76	-	-	- 0	- 0 N
8.1 Ruimte en leefomgeving	111	30	1.200	1.062	- 139 N
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.424	275	275	- 0	- 275 N
8.3 Wonen en bouwen	829	611	811	1.564	753 V
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.772	2.566	3.340	3.411	71 V
0.4 Overhead	36	-	-	5	5 V
2.1 Verkeer en vervoer	470	167	484	667	183 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	-	-	-	-
7.2 Riolering	2.223	2.359	2.816	2.677	- 139 N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	39	40	40	61	21 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	1.331	457	4.365	4.889	523 V
0.1 Bestuur	27	-	-	9	9 V
0.2 Burgerzaken	248	344	354	460	106 V
0.4 Overhead	266	49	109	236	127 V
0.5 Treasury	161	64	106	296	189 V
0.8 Overige baten en lasten	630	-	3.796	3.887	92 V
8. Algemene middelen	46.650	46.561	49.519	49.821	302 V
0.4 Overhead	5	1	1	3	2 V
0.5 Treasury	990	338	339	348	8 V
0.61 OZB woningen	2.889	3.036	3.059	3.095	35 V
0.62 OZB niet-woningen	766	887	887	843	- 44 N
0.64 Belastingen overig	115	117	117	108	- 9 N

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2023	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2024	Verschil
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	41.323	41.646	44.480	44.857	377 V
3.4 Economische promotie	562	536	636	568	- 68 N
Totaal Baten	**66.522**	**61.446**	**76.553**	**76.907**	**354 V**
Saldo van baten en lasten	**- 1.918**	**- 4.205**	**- 343**	**3.811**	**4.153 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 3.349**	**- 127**	**- 7.719**	**- 9.097**	**- 1.378 N**
Onttrekkingen	**6.881**	**4.332**	**9.399**	**9.557**	**158 V**
Mutatie reserves	**3.532**	**4.205**	**1.680**	**461**	**- 1.219 N**
Resultaat	**1.614**	**0**	**1.337**	**4.271**	**2.934 V**

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Verantwoordelijkheid College van burgemeester en wethouders gemeente Roerdalen

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de gemeenteraad op 20 februari 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.538.000,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4.584.000,-. bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2.538.000,-. Deze onrechtmatigheden bestaan uit begrotingsoverschrijdingen voor de lasten en onderschrijdingen voor de baten zoals hieronder beschreven. Daarnaast is er sprake van aanbestedingsonrechtmatigheden ter grootte van € 2.781.000.-. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.235.000,- acceptabel op basis van

door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. Daarmee resteert een resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden van € 568.000,-.

Bij het begrotingscriterium vinden de volgende overschrijdingen van de lasten en onderschrijdingen van de baten plaats:

Overschrijdingen aan de lastenkant:

- programma 7 'Bestuur, organisatie en dienstverlening' ter grootte van € 820.000.-;

Onderschrijdingen aan de batenkant:

- programma 1 'Krachtige dorpen' ter grootte van € 142.000.-;
- programma 2 'Participatie, ondersteuning en zorg' ter grootte van € 815.000.- en;
- programma 3 'Veilige dorpen' ter grootte van € 26.000.-.

Van de voornoemde overschrijdingen ad. € 820.000,- aan de lastenkant is € 252.000,- als acceptabel geclassificeerd en € 568.000,- als niet acceptabel geclassificeerd.
De voornoemde onderschrijdingen aan de batenkant passen in het vastgestelde beleid en worden derhalve opgenomen binnen de rechtmatigheidsverantwoording maar tellen niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.

Ten aanzien van het voorwaardencriterium zijn er voor € 2.781.000,- onrechtmatigheden geconstateerd.
Dit bestaat uit fouten die 'doorlopen' vanuit 2023 en betreffen € 977.000,-. Ten aanzien van een aantal overeenkomsten is vorig jaar al geconstateerd dat deze stilzwijgend zijn verlengd, terwijl ze opnieuw aanbesteed moesten worden.
Aangaande de opvang van Oekraïners (€ 799.000,-) is de maatschappelijke begeleiding van deze vluchtelingen vanaf het begin gedaan door de Stichting Menswel. Door de snelle inzet die hiervoor nodig was heeft er in 2022 geen aanbesteding plaatsgevonden. Deze begeleiding is stilzwijgend doorgelopen.

De exploitatie van de Milieusorteerstation wordt voor de duur van twee jaar verlengd na de periode van 9 jaar die overeen is gekomen (€ 640.000,-).
Ten aanzien van inhuur personeel (€ 365.000,-) vindt er door de krapte op de arbeidsmarkt en de grote hoeveelheid werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ordening, al een aantal jaar inhuur van medewerkers plaats. Hoewel de opdrachten ieder jaar anders zijn is er sprake van een grijs gebied, aangezien het type werkzaamheden gelijk blijft.

Begrotingscriterium		
1a. Overschrijding lasten programma's	€	820.000,00
1b. Overschrijding kredieten	€	-
2 . Ongeautoriseerde reservemutaties	€	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€**	**820.000,00**
3. Overschrijding van baten en of onderschrijding van lasten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid, te laat aan de raad zijn gemeld of als niet acceptabel worden geclassificeerd.	€	-
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en als acceptabel wordt geclassificeerd	€	252.000,00
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	**€**	**568.000,00**
Voorwaardencriterium		
1 Diverse doorlopende fouten vorig jaar en volgende jaren	€	977.000,00
2 Opvang vluchtelingen Oekraïne	€	799.000,00
3 Exploitatie Milieusorteerstation	€	640.000,00
4 Inhuur personeel	€	365.000,00
Totaal onrechtmatigheden	**€**	**2.781.000,00**
5 Onduidelijkheid	€	-
Totaal onduidelijkheden	**€**	**-**
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium		
Geen bevindingen	€	-
Totaal van onrechtmatigheden	**€**	**3.349.000,00**
Totaal van onduidelijkheden	**€**	**-**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de gemeenteraad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp oedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			2	3	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€51.267	€ 60.556			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€0	€10.640	€7.138	€10.606	€3.694	€5.489
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€12.348	€24.348	€0	€ 1.200	€74.447	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*					
			€ 899	Nee					
BZK	C92	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*		
			€ 20.633	€ 0	1	13	10		
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	
			€ 328.238	€ 82.165	€ 22.221	€ 0	€ 187.334	€ 160.986	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*			
		1							
		2							
		100							

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 0	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*			
			€ 0	€ 0	€ 0	Ja			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*			
		1							
		10							
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*	
		1	060983 Gemeente Venlo	5000005386	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2							
		15							
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*				
		1	060983 Gemeente Venlo	5000005386	Nee				
		2							
		15							
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*			
		1	060983 Gemeente Venlo	5000005386	Afkoppelen Groenstraat/ Dorpsstraat	Nee			
		2							
		15							

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 43.433	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	301 Aanleg van openbare verlichting|aantal in Meters	Nee	0			
		2	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0			
		3	331 Drempel|aantal in Stuks	Nee	0			
		4	332 Wegversmalling|aantal in Stuks	Nee	0			
		5	333 As-verspringing|aantal in Stuks	Nee	0			
		50						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 4.516.291	€ 66.084	€ 101.541	€ 786	€ 76.242	€ 661
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 53.886	€ 24.412	€ 0	€ 486.592	€ 11.853	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*	
			€ 26.398	€ 60	€ 1.959	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.406	€ 749
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.029	€ 298
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 1.589	€ 0	€ 8.400	€ 453
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.093	€ 115
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 1.589	€ 0	€ 32.928	€ 1.615
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

SZW	G4		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
				€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* Indicator: G13/05	
				€ 10.663	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
				€ 115.289	€ 88.195				
				Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Dienstverlening door derden** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	Onderhoud	€ 66.241	€ 66.241			
			2	Exploitatie	€ 18.811		€ 18.811		
			100	Dienstverlening derden	€ 3.143			€ 3.143	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
VWS	H30	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**		Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 17.237	€ 38.079	€ 51.279	Ja	N.v.t.
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 118.005	€ 113.215	€ 214.390	Ja	N.v.t.
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 26.518	€ 22.540	€ 47.640	Ja	N.v.t.
			4	Kansrijke Start	€ 21.215	€ 19.208	€ 42.717	Ja	N.v.t.
			5	Mentale Gezondheid	€ 6.630	€ 5.817	€ 13.615	Ja	N.v.t.
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 23.203	€ 23.203	€ 48.853	Ja	N.v.t.
			7	Valpreventie	€ 62.981	€ 85.986	€ 128.594	Ja	N.v.t.
			8	Leefomgeving	€ 13.259	€ 11.270	€ 36.358	Ja	N.v.t.
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.315	€ 3.315	€ 8.175	Ja	N.v.t.
			10	Versterken sociale basis	€ 47.733	€ 47.733	€ 93.465	Ja	N.v.t.
			11	Mantelzorg	€ 13.259	€ 14.384	€ 28.144	Ja	N.v.t.
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 13.259	€ 13.434	€ 19.385	Ja	N.v.t.
			13	Welzijn op recept	€ 12.597	€ 12.733	€ 19.797	Ja	N.v.t.
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.315	€ 3.315	€ 6.497	Ja	N.v.t.
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.679	€ 9.680	€ 38.088	Ja	N.v.t.
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
				Nee					
VWS	H35B	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
			1	0983 gemeente Venlo	€ 111.609				
			2						

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

VRO	J55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			17	€ 2.804	€ 73.598	129	€ 21.318	€ 291.405
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			0	0	0	0	0	146
VRO	J94	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LA/23-03588716*	€ 43.747	0	0	€ 0	€ 43.747
		2	*LA/24-03726528*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 0	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/01*	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/02*	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/03*	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/04*	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/05*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J105/06*
			1 *2023-0000096092 / project 1*	31	Ja	16	N.v.t.	€ 0
			2 *2023-0000096092 / project 2*	18	Ja	0	N.v.t.	€ 163.350
			20					
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J105/12*
			1 *2023-0000096092 / project 1*	€ 0	Ja	start bouw Q3 -2024	31	Ja
			2 *2023-0000096092 / project 2*	€ 163.350	Ja	start bouw Q3 -2024	9	Ja
			20					
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/14*				
			1 *2023-0000096092 / project 1*	Nee				
			2 *2023-0000096092 / project 2*	Nee				
			20					
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J107/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J107/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: J107/03*	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J107/04*	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor statushouders en/of Oekraïense ontheemden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: J107/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J107/06*
			1 SFT2023-03644556	€ 345.017	€ 700.509	48	24	Nee
			20					

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

VRO	J209	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: J209/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
		1	*RHA2022-03307561*	*Tijdelijke woningen gemeente Roerdalen*	€ 0	€ 313.870	€ 0	6
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: J209/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	
		1	*Tijdelijke woningen gemeente Roerdalen*	24	Nee	Ja	Nee	
		2						
		10						
VRO	J210B	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J210B/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J210B/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/04*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/06*
		1	030011 Provincie Limburg	€ 29.963	€ 0	1	200	Ja
		5						
KGG	K28	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 357.669	€ 87.540	€ 0	€ 853.564	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 2.955.084			€ 408.916	€ 185.463	€ 69.658
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 2.949	€ 2.576	€ 0	€ 3.624.648	€ 6.950.645	

Bijlagen

Bijlage 1: Lijst ontvangen subsidies

Ontvangen Subsidies	2020	2021	2022	2023
Provincie				
Provincie Limburg				
Subsidie tijdelijke woningen Roerdalen				180.000
Afrekening regiofonds GOML (1-4-2019/31-12-2021)			24.923	
Subsidie Bedrijventerreinzone Roerstreek	250.000			
Subsidie versterken centra Roerdalen				240.000
Subsidie voor Donker Pimpernelblauwtje	12.407			
Verkeerseducatie	3.900			
Subsidie Centrum de Beuk Posterholt		90.000		
Subsidie herontwikkeling centrum Herkenbosch			36.000	
Provincie Noord-Brabant				
Subsidie voor opruiming gedumpte vaten		2.417		
Totaal Provincie	**266.307**	**92.417**	**60.923**	**420.000**
Nationaal				
Ministerie van Binnenlandse Zaken				
Regeling reductie energieverbruik 2020	85.625			
Toekenning startbouwimpuls 2023				473.350
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat				
Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			102.200	
Subsidie Deltaplan project Zandstraat				46.667
Stichting Nationaal Restauratiefonds				
Voorschot subsidie Beltkorenmolen O'berg	4.500	4.500	4.500	4.500
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeente				
Corona subsidie voor HR vraagstukken	7.513			
Waterschap Limburg				
Afkoppelen water			26.807	
Waterleiding Maatschappij Limburg				
Afkoppelen water			13.404	
ZonMW - Zorgonderzoek Nederland				
Subsidie project personen met verward gedrag				
Totaal Nationaal	**261.661**	**4.500**	**146.911**	**524.517**
Europees				
Stichting Waardevol Cultuurlandschp (Ons WCL)				
Subsidie interreg V-A project 1e tranche 2019				
Subsidie 2e tranche 2019				
Subsidie voor Donker Pimpernelblauwtje	12.407			
Totaal Europees	**12.407**	**0**	**0**	**0**

Ontvangen Subsidies	2020	2021	2022	2023
Overig				
Gemeente Roermond				
Subsidie Door inzicht aan de slag				
Gemeente Maastricht				
Doorbeschikking middelen aanpak ondermijning			2.700	
Veiligheidsregio Limburg Noord				
Project Kansrijk van start			11.795	
Gemeente Weert				
Transformatie beschermd wonen WvGGZ			3.487	
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeente				
Subsidie Werkconferentie Werken aan Geluk				
Totaal Overig	**0**	**0**	**17.982**	**0**
Eindtotaal	**540.375**	**96.917**	**225.816**	**944.517**

Bijlage 2: Overzicht beleidsindicatoren

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners
Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren]	5	10	4	8	5	8	9	9	4	9
Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]	0,5	0,6	0,2	0,6	0,5	0,7	0,5	1	0,5	0,8
Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]	1,7	2,5	1,9	2,5	2,2	2,7	2,4	2,6	2,9	2,6
Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]	1,5	1,4	1,2	1,2	0,5	1,2	0,7	1,1	1,7	1,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) [per 1.000 inwoners]	2,9	4,5	3,2	4,5	3,2	4,3	3,1	4	3,1	3,6
Functiemenging [%]	36,8	48,9	36,4	49	36,6	49,4	36,9	49,8		
Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar]	137,9	165,8	144,3	171,7	150,4	179,9	158,3	187,3		
Absoluut verzuim [per 1.000 leerlingen]	4,2	2,7	-	2,9	2,6	4,5	10,2	6,1		
Relatief verzuim [per 1.000 leerlingen]	27	14	19	14	39	18	24	21		
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]	1,7%	1,3%	1,3%	1,5%	2,2%	1,8%	1,8%	1,9%		
Niet-sporters [%]	55,8 %	50,3 %			54,4 %	47,9 %				
Banen [per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]	442,5	670,9	443,4	678,9	452,8	695,8	468,2	708,1		
Jongeren met een delict voor de rechter [%]	1%	1%	1%	1%		1%	1%	1%		
Kinderen in uitkeringsgezin [%]	5%	3%	5%	3%	6%	3%	6%	3%		
Netto arbeidsparticipatie [%]	66%	70,6 %	67,7 %	71,6 %	68,3 %	72,9 %	68,8 %	73,7 %	68%	73,8 %
Werkloze jongeren [%]	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%		
Personen met een bijstandsuitkering [per 10.000 inwoners]	276,1	257,8	240,6	215,6	206,6	179,7	211,3	173,7	215,8	176

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners
Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]	168,3	142,9	178,3	142,6	188	142,1				
Jongeren met jeugdhulp [%]			16,2 %	12,3 %	14,5 %	12,5 %	15,7 %	12,9 %	14,9 %	10,7 %
Jongeren met jeugdbescherming [%]			1,2%	1,1%	1%	1%	1,4%	0,9%	1,5%	0,8%
Jongeren met jeugdreclassering [%]				0,4%		0,3%		0,3%		0,4%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO [per 10.000 inwoners]	720	624	670	636	700	644	750	653	700	607
Omvang huishoudelijk restafval [kg per inwoner]	146	129	152	116	83	109	89	103		
Hernieuwbare elektriciteit [%]	19,4 %	?	22,9 %	?	32,1 %					
Gemiddelde WOZ waarde [x €1.000]	232	293	245	313	261	342	306	393	306	408
Nieuw gebouwde woningen [per 1.000 woningen]	9,5	9,5	6,3	8,6	10,5	8,9	3	7,5		
Demografische druk [%]	80,3 %	79,4 %	81,7 %	79,6 %	82,7 %	80,1 %	85%	80,5 %	86,5 %	81,1 %
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden [€]	685	740	714	776	778	?	788	897	857	947
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden [€]	726	823	756	861	861	?	876	985	922	1037

Bijlage 3: Overzicht lopende investeringen

bedragen x € 1.000

Investeringen in 2024	Begroot actueel	Werkelijk	Restant
Nieuwe en vervangingsinvesteringen			
De Blokhut	311	294	17
Draaiende Wieken	150	353	- 203
Duurzaamheid	317	107	210
Fietsvoorzieningen	607	394	213
Flinke Ven	1.356	1.356	-
Gladheidsbestrijding	160	131	29
Groenrenovaties	698	145	553
Gronden investeren om te renderen	993	291	702
Locatie Koezoep	50	44	6
Machines en gereedschappen	151	104	47
Martinusschool voorbereiding	75	4	71
MFA Vlodrop	6.248	757	5.491
Mobiliteitsprojecten	-	213	- 213
Openbare verlichting	108	111	- 3
Overige openbare ruimte	28	4	24
Reconstructie wegen	964	487	477
Speeltuinen	128	52	76
Sportaccommodaties	175	-	175
Strategische (grond-)aankopen	1.962	-	1.962
Tijdelijke opvang statushouders	699	690	9
Uitvoering GRP	1.470	398	1.072
Verbouwing gemeentehuis	20	32	- 12
Verbouwing gemeenteloods	1.100	984	116
Verkeersveiligheidsprojecten	267	175	92
Vervoermiddelen	391	324	67
Wienkeskoel III	30	3	27
Woonwagens	497	- 77	574
Zonnestation	1.436	-	1.436
Totaal	**20.391**	**7.376**	**13.015**

Bijlage 4: Afkortingenlijst

AFKORTING	OMSCHRIJVING
A&O-fonds	Stichting Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds Gemeenten
AB	Algemeen Bestuur
ADV	Anti discriminatie voorziening
AED	Automatische externe defibrillator
AMWAPV	Algemeen plaatselijke verordening Algemeen Maatschappelijk Werk
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APV	Algemeen plaatselijke verordening
ASV	Algemene Subsidieverordening
B&W	Burgemeester en Wethouders
Babs	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeente
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BLP	Productie- en Levering Bedrijf
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BRO	Basisregistratie ondergrond
BRP	Basisadministratie Personen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
CAK	Centraal Administratiekantoor
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CIZ	Centrum Indicatieorgaan Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal Plan Bureau
CROW	Centrum voor Regeling en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DHZ	Doe Het Zelf
DIFTAR	Gedifferentieerde tarieven
DIGID	Digitale Identiteit
DIV	Digitale Informatie Voorziening
DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Monetaire Unie

AFKORTING	OMSCHRIJVING
ENSIA	Eenduidige normatief single information audit
EU	Europese Unie
EU-regio	Europese-regio
EVP	Employer Value Proposition
FIDO	Financiën Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
Fte	Fulltime-equivalent
GFT	Groente, Fruit, Tuin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGOR	Gewenst Grond en Oppervlakte Regime (Nieuw Limburgs Peil)
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GI	Gecertificeerde Instelling (in het kader van jeugdzorg)
GIP	Grens Info Punt
GOED	Geduld, Openheid, Eerlijk en Discipline
GOML	Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg
GR	Gemeentelijke Regio's
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
HRM	Human Resource Management
I&A	Informatie & Automatisering
IBD	Informatie Beveiligingsdienst
IKC	Integraal kind centrum
INTERREG	Europese subsidieregeling voor ruimtelijke en regionale ontwikkeling
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
JIM	Jouw Ingebrachte Mentor
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCC	Klant Contact Center
KRW	Kader Richtlijn Water
LKM	Limburgs Kwaliteits-Menu
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouwbond
LOG	Landbouw Ontwikkelingsgebied
LTA	Landelijk Transitie Arrangement
ME	Mobile Eenheid
(SC) MER	(Servicecentrum) Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen
MER SD	Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen Sociaal Domein
MOP	Meerjarenonderhoudsplanning
MSN (grenspark)	Maas-Swalm-Nette
MT	Management Team
MTD	Maatschappelijke diensttijd
NCNP	No cure no pay

AFKORTING	OMSCHRIJVING
NML (zorggroep)	Noord- en Midden-Limburg
NNN	Natuurnetwerk Nederland
NV	Naamloze Vennootschap
OD	Omgevingsdienst
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg
OTS	Onder toezichtstelling
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programma Aanpak Stikstof
Pfas	Poly- en perfluoralkylstoffen
PDC	Producten & Diensten Catalogus
PGB	Persoonsgebonden budget
PNIK	zelfevaluatie paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten
POC	percentage of completion (berekenmethode winstneming bij bouwgrondexploitatie)
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
PW	Participatiewet
RD	Reinigingsdienst
REO	Ruimtelijke Economie & Ontwikkeling
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC	Regionale Informatie- en Expertise Centra (bestrijding ondermijnende criminaliteit)
RO	Ruimtelijke Ordening
RON	Reanimatie omroep netwerk
RMT	Regionaal mobiliteitsteam
RUD	Regionale Uitvoeringdienst
RUDDO	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden
SD	Sociaal Domein
SIA	Strategische Investeringsagenda
SISA	Single Information, Single Audit
SML	Samenwerking Midden Limburg
SNF	Stichting Normering Flexwonen
SoZa	Sociale Zaken
SPUK	Regeling Specifieke Uitkering stimulering sport
SPUKIJZ	Regeling Specifieke Uitkering ijsbanen en zwembaden
ST	Sociaal Team
SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TOP's	Toeristische overstap punten
UP	Uitvoeringsplan
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VAB	Vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting

AFKORTING	OMSCHRIJVING
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVGB	verklaring van geen bedenkingen
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WCL	Waardevol Cultuurlandschap
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regeling
WIZ	Werkorganisatie Informatieberaad Zorg
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering van topinkomens
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Wet Onroerend Zaakbelasting
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WSP	Werkgevers servicepunt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVGGZ	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken naar Vermogen
ZIP	Zorg- en innovatieplatform
ZZP	Zelfstandige zonder personeel

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2024

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden op hoofdlijnen zijn:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel;
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie;
- het college geeft een toelichting op deze verklaring;
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college dient het aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2025 hebben ontvangen. Het ingevulde aanvraagformulier dient voor instemming aan de raad te worden voorgelegd en wordt na ondertekening aangeboden aan de commissie via de website.

Uitgebreid formulier

Dit betreft het uitgebreide formulier. Gemeenten die over 2022 en/of 2023 ook een vangnetuitkering hebben ontvangen, dienen gebruik te maken van dit formulier. Uitzondering hierop betreft gemeenten tot 5.000 inwoners. Deze mogen te allen tijde gebruik maken van het basisformulier, ook als in de voorafgaande jaren een vangnetuitkering is toegekend.

Aanpassingen in het format van de pagina's met vragen en ondertekening niet toegestaan

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's met de vragen en ondertekening aanpast.

Meer informatie

Op de website van de Toetsingscommissie staat een verdere toelichting op dit formulier:

https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2024

De toetsingscommissie heeft een checklist gemaakt voor gemeenteraadsleden. Het is een handzaam lijstje vragen en aandachtspunten. Raadsleden kunnen dit lijstje gebruiken bij het beoordelen van de vangnetaanvraag van het college. Deze checklist is opgesteld in samenwerking met raadsleden uit verschillende gemeenten en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De checklist staat samen met andere informatie op de website van de VNG:

https://vng.nl/artikelen/vangnetuitkering-participatiewet-informatie-voor-raadsleden

1. Verklaring college bij een <u>uitgebreid verzoek</u>

Dit gedeelte bestaat de volgende onderdelen:

- Samenvatting van de verklaring
- De beschrijving van de wijze waarop de gemeenteraad is geïnformeerd door het college
- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Samenvatting van de verklaring van het college

De verklaring van het college bestaat uit vier subonderdelen: A) analyse van de oorzaken van het tekort, B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren, C) beoogd effect van de genoemde maatregelen & D) ondertekening door het college.

Het college geeft hieronder een samenvatting van onderdeel A, B en C. Die geeft de gemeenteraad een kernachtig overzicht, op basis waarvan het raadslid kan vaststellen waarmee hij of zij instemt. Voor het gemeenteraadslid dat zich wil verdiepen in de verklaring van het college, wordt verwezen naar onderdelen A, B, C en D van het aanvraagformulier.

Richtlijn voor de omvang van de samenvatting van de drie onderdelen is in totaal maximaal 300 à 400 woorden.

A. Samenvatting onderdeel analyse van de oorzaken van het tekort

De gemeente Roerdalen had in 2024 een tekort van € 453.951 op het BUIG-budget. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn een structureel stijgend aantal lopende uitkeringen en een langere gemiddelde uitkeringsduur. In 2024 hadden 52% van de cliënten langer dan drie jaar een uitkering. Ook zijn de uitkeringsbedragen gestegen als gevolg van de verhoging van het wettelijk minimumloon. Daarnaast wordt de instroom gekenmerkt door een toename van kwetsbare doelgroepen, zoals jongeren zonder startkwalificatie, statushouders en mensen met psychische problematiek. De uitstroom naar werk blijft achter door de complexiteit van de casussen en een krappe arbeidsmarkt voor laaggeschoolden. Deze factoren zorgen gezamenlijk voor een blijvende druk op het budget.

B. Samenvatting onderdeel getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren.

Roerdalen heeft diverse interne maatregelen getroffen zoals een preventieve poortaanpak, doelgroepgerichte teams voor jongeren en statushouders, uitbreiding van klantmanagers voor intensievere begeleiding, en het inzetten van instrumenten als de uitstroom- en waarderingspremie. Ook is er extra aandacht voor activering en maatwerk.
Extern wordt actief samengewerkt via de pilot "Jongeren in Beeld in Midden-Limburg!", voortgekomen uit overleg in de arbeidsmarktregio en gebaseerd op data van het Inlichtingenbureau. De pilot richt zich op het vroegtijdig bereiken van jongeren buiten beeld en voorkomt toekomstige instroom in de bijstand. Verder werkt Roerdalen via het Werkgeversservicepunt aan plaatsingen en re-integratie. Daarnaast zijn wij in 2024 gestart met het onderzoek naar het vormen van een eigen Mens ontwikkel bedrijf. Dit om de doelgroepen beter te begeleiden en te laten participeren.

C. Samenvatting onderdeel beoogd effect van de genoemde maatregelen

Het college verwacht dat het gecombineerde pakket aan maatregelen de instroom beperkt en de uitstroom bevordert, met als doel het structureel verlagen van het tekort. Maatregelen zoals loonkostensubsidie, activering en intensieve begeleiding moeten leiden tot een afname van het

aantal langdurige uitkeringen. Via de Outdoor Campus, het Mens Ontwikkel Bedrijf en MAP-trajecten wordt duurzame participatie nagestreefd. De effecten worden gemonitord via o.a. de Divosa Benchmark en kwartaalrapportages. De kwalitatieve resultaten tonen aan dat de gemeente haar doelgroep beter in beeld heeft en actiever ondersteunt richting werk en participatie.

Op welke wijze heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd?

In dit onderdeel beschrijft het college op hoofdlijnen hoe het de raad betrokken heeft bij het proces vanaf de signalering van het tekort. Daarbij gaat het om het proces van het bepalen en treffen van maatregelen tot aan het moment van het voorleggen van de verklaring van het college aan de raad. Het college geeft aan op welke momenten het de gemeenteraad heeft geïnformeerd. Het college dient hiervoor een X te plaatsen bij de betreffende onderdelen. In de onderste regels is ruimte voor aanvullingen.

Op welke momenten werd de raad geïnformeerd over beleid, uitvoering en sturing van de Participatiewet en meer specifiek over het tekort op de BUIG, de maatregelen en de beoogde effecten daarvan?

X	**Moment in het proces**
	De kadernota, de begroting.
X	Voorjaars- en najaarsbericht en jaarrekening.
X	Maand-, kwartaal- of halfjaarrapportage. (ook wel genoemd Turap, Marap etc)
	Beleidsplannen, strategie- of koersdocumenten, plannen van aanpak of evaluaties.
	Informatie over bestandsontwikkelingen of over de voortgang van maatregelen.
X	Nieuwsbrieven, bijeenkomsten en/of presentaties. (De raad is tijdens een beeldvormende bijeenkomst geïnformeerd over de mogelijkheden en de stand van zaken rondom het mens ontwikkel bedrijf.)

Samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad

In de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad staat op hoofdlijnen op welke onderwerpen de raad heeft gereageerd op de verklaring van het college. De onderdelen van de verklaring zijn vaak al eerder in de raad besproken. Het gaat dus om het gehele proces vanaf de signalering van het tekort. Verder betreft het hier alleen onderwerpen die in de raadsbesluiten zijn opgenomen, die afwijkend zijn van het raadsvoorstel.
Om de beschrijving zo eenvoudig mogelijk te houden wordt gebruik gemaakt van een checklist die kan worden aangevuld. Het verzoek is om aan te kruisen welke onderwerpen in de raadsbesluiten zijn opgenomen. Nadat de behandeling in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden plaatst het college een X voor de betreffende onderdelen. In de onderste regels is ruimte voor aanvullingen.

X	**Typering van de reacties die in de raadsbesluiten zijn opgenomen gedurende het gehele proces**
	Expliciet goedkeurend, waardering over analyse en maatregelen uitgesproken
	Impliciet goedkeurend, is behandeld als hamerstuk
	Afkeurend en gevraagd het plan te herzien
	Verzoek om onderdelen van de globale analyse te herzien of aan te vullen
	Verzoek om bepaalde maatregelen te schrappen of aanvullend maatregelen te treffen.
	Verzoek om het tempo van invoering en/of uitvoering van maatregelen te versnellen.
	Verzoek om extra informatie over maatregelen
	Verzoek om meer informatie t.a.v. de beoogde effecten van maatregelen
	Verzoek om gerealiseerde effecten te monitoren en terug te koppelen
	Motie om een andere beleidsmaatregel te treffen

NB: bovenstaande tabel dient pas te worden ingevuld nadat de behandeling in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

In dit onderdeel dient het college een analyse op te nemen van de oorzaken van het tekort (A1). Deze analyse dient specifiek in te gaan op de situatie in de eigen gemeente of de eigen arbeidsmarktregio. Ook dient het college een analyse op te nemen van de effecten van de getroffen maatregelen in voorgaande jaren, zoals die zijn beschreven in de aanvraag voor een vangnetuitkering over 2022 en/of 2023 (A2).

A1. Analyse van de oorzaken van het tekort van de gemeente

In 2024 zien we een stabilisatie in het aantal lopende uitkeringen in Roerdalen. Waar het aantal in 2021 nog op 250 lag, steeg dit in 2022 naar 268 en in 2023 verder naar 272. Eind 2024 bedroeg het aantal lopende uitkeringen 273. De maatregelen die de afgelopen jaren getroffen zijn, hebben hieraan bijgedragen.

De druk op het sociaal vangnet neem echter toe, ondanks inspanningen op het gebied van preventie, activering en re-integratie. Het structureel hogere aantal uitkeringen betekent dat ook de bijbehorende lasten jaar op jaar toenemen, wat mede de aanvraag voor de vangnetuitkering onderbouwt.
In 2024 had Roerdalen een tekort van € 453.951. Hieronder volgt puntsgewijs een analyse van de oorzaken van het tekort van de gemeente Roerdalen.

Langere uitkeringsduur per persoon
Ondanks dat de instroom in 2023 (83) hoger was dan in 2024 (75), zien we toch een toename in de uitgaven. Dit komt voornamelijk doordat inwoners die instromen langer in de uitkering blijven dan gemiddeld. Bij maar liefst 52% van het aantal actieve uitkeringen is de uitkeringsduur inmiddels langer dan drie jaar. Daarnaast blijft een aanzienlijk deel van de mensen die in eerdere jaren zijn ingestroomd – zoals in 2023 – ook in 2024 nog recht houden op een vangnetuitkering. Deze doorlopende rechten zorgen voor een extra druk op het budget.
In Roerdalen zijn in 2024 (72) minder mensen uitgestroomd dan in 2023 (79). De complexe problematiek van mensen die langdurig in de uitkering zitten, groeit. Het kost grote moeite om uitstroom naar werk te bewerkstelligen. Net als bij de instroom, is het uitstroompercentage in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners het hoogst, namelijk 26,4%.

Hogere uitkeringsbedragen
Een tweede belangrijke oorzaak voor de hogere uitgaven is de stijging van de uitkeringsbedragen in 2024. Deze bedragen zijn gekoppeld aan het wettelijk minimumloon, dat per 1 januari 2024 met 6,3% is verhoogd ten opzichte van 2023. Deze stijging werkt rechtstreeks door in de hoogte van de Participatiewet-uitkeringen. Hierdoor zijn de kosten per uitkering hoger. Dit verklaart deels waarom de totale uitgaven stijgen, ondanks een daling in het aantal nieuwe instromers.

Complexere situaties en bijzondere doelgroepen
Een derde factor die bijdraagt aan de hogere uitgaven is de aard van de doelgroep. We zien een toename van inwoners met complexe omstandigheden, zoals mensen zonder stabiele woonsituatie,

statushouders, jongeren zonder arbeidsverleden, of personen met een beperkte loonwaarde. De uitstroom bij deze doelgroep is doorgaans lager, waardoor zij langer gebruik blijven maken van ondersteuning. Deze toename van relatief kwetsbare inwoners leidt tot hogere gemiddelde uitgaven per dossier.

Verminderde uitstroom richting werk of andere voorzieningen
Daarnaast is in 2024 sprake van een verminderde uitstroom naar werk of andere vormen van inkomensvoorziening. Dit hangt samen met verschillende factoren, waaronder een krappe arbeidsmarkt voor laaggeschoold werk, beperkte re-integratiemogelijkheden en individuele belemmeringen zoals gezondheidsproblematiek of schulden. Als gevolg hiervan blijven meer inwoners langer afhankelijk van een uitkering, wat de totale lasten verhoogt. Deze vertraagde uitstroom vraagt om aanvullende inzet op maatwerk en begeleiding, wat op zijn beurt ook leidt tot extra kosten.

Doorwerking van hogere instroom in voorgaande jaren
Tot slot werkt de relatief hoge instroom van 2023 (83 personen) door in het jaar 2024. Veel van deze inwoners hebben nog steeds recht op een uitkering, omdat hun situatie nog niet is gewijzigd of omdat zij niet zijn uitgestroomd. Dit zogeheten na-ijleffect zorgt ervoor dat de uitgaven in 2024 stijgen, ondanks de lagere instroom (75 personen). Het toont aan dat niet alleen het aantal nieuwe instromers bepalend is voor de kosten, maar vooral ook de duur van de uitkering en de mate van uitstroom.

Kortom**,** het tekort van €453.951 in 2024 wordt veroorzaakt door een combinatie van structurele en demografische factoren: een stijgend aantal lopende uitkeringen, langere uitkeringsduren, hogere uitkeringsbedragen als gevolg van loonontwikkelingen, een toename van inwoners met complexe hulpvragen en een verminderde uitstroom naar werk. Daarnaast zorgen doorlopende rechten van eerdere instroomjaren voor blijvende druk op het budget. Deze samenhangende ontwikkelingen onderstrepen de noodzaak van een vangnetuitkering voor de gemeente Roerdalen.

A2. Analyse van het effect van getroffen maatregelen in voorgaande jaren

In voorgaande jaren heeft de gemeente Roerdalen een uitgebreid pakket aan maatregelen getroffen om het tekort op het BUIG-budget terug te dringen. Deze analyse richt zich op de eerste zichtbare effecten in 2024, met nadruk op structurele impact, doelmatigheid en uitvoeringskwaliteit.

Preventieve aanpak aan de poort
In voorgaande jaren is stevig ingezet op een streng poortproces met een brede intake op basis van Positieve Gezondheid. In 2024 zien we dat deze maatregel heeft geleid tot:

- **Beheersing van de instroom**: Het aantal nieuwe bijstandsaanvragen is de afgelopen twee jaar minimaal gestegen (ondanks de hogere kosten) en worden inwoners waar mogelijk sneller doorgeleid naar werk of voorliggende voorzieningen.
- **Betere match tussen inwoner en traject**: Door vroegtijdige analyse worden passende maatregelen sneller ingezet, wat zorgt voor effectievere doorstroom.

Effect in 2024: Stabilisatie van het aantal nieuwe uitkeringen. Kwalitatieve winst in maatwerk en snellere doorlooptijden bij eenvoudige casussen.

Inzet op doelgroepen: jongeren en statushouders
Met de oprichting van een inburgeringsteam en een gespecialiseerd jongerenteam is in 2023 structureel geïnvesteerd in doelgroepbenadering. In 2024 zien we:

- Meer jongeren in een activeringstraject of leer-werktraject via de pilot "Jongeren in Beeld".
- Statushouders zijn beter in beeld en doorlopen gestroomlijnder het inburgerings- en participatietraject (o.a. via de Brede MAP).

Effect in 2024: Verbeterde begeleiding, toegenomen participatiegraad onder jongeren en statushouders. Uiteindelijke uitstroom blijft op gang komen, maar is nog niet massaal.

Versterking van re-integratie en arbeidsmarktinstrumenten
Door gerichte inzet op loonkostensubsidie, inkomstenvrijlating, Social Return on Investment en het Werkgeversservicepunt MLO, ontwikkeling van het Mens Ontwikkel Bedrijf is de arbeidsmarktpositie van inwoners relatief versterkt.

- Werkgevers ervaren minder drempels bij plaatsing via loonkostensubsidie.
- Klanten met afstand tot de arbeidsmarkt worden actiever benaderd (o.a. via jobhunters en jobcoaches).
- Maatregelen als de uitstroompremie en waarderingspremie verlagen de drempel naar werk.

Effect in 2024: Meer inwoners met parttime werk, werkervaringsplaatsen of tijdelijke banen. Bijdrage aan inkomensverbetering en geleidelijke uitstroom.

Versterking klantbenadering en activering
De uitbreiding van klantmanagers gericht op de onderste treden van de participatieladder maakt maatwerk intensiever en duurzamer.

- Inwoners met complexe problematiek worden beter ondersteund richting activering.
- Via IPS-trajecten (voor mensen met psychische aandoeningen) ontstaan structurele doorbraken richting werk.

Effect in 2024: Langdurige uitkeringsgerechtigden boeken langzaam maar zeker vooruitgang. Verbetering zichtbaar in motivatie, dagstructuur en eerste stappen naar werk.

Conclusie
De in de voorgaande jaren getroffen maatregelen hebben in 2024 geleid tot zichtbare effecten op de instroombeperking, activering en begeleiding van kwetsbare doelgroepen. Hoewel het financiële effect nog beperkt is door de zwaarte van de casuïstiek, is de kwaliteit van uitvoering sterk verbeterd en zijn de voorwaarden voor structurele uitstroom aanwezig.

Wij gaan in 2024 en verder nadrukkelijk door op de ingeslagen weg. We blijven investeren in een doelgroepgerichte aanpak, met specifieke aandacht voor jongeren, statushouders en inwoners met

multiproblematiek. Ook zetten we onverminderd in op de verdere ontwikkeling van lokale voorzieningen, zoals de Outdoor Campus en het Mens ontwikkel bedrijf (MOB), om meer ruimte te bieden voor leer- en werkervaring. Daarbij blijven we het werkgeversnetwerk actief benutten en uitbreiden, onder andere via het Werkgeversservicepunt en Social Return.

Daarnaast continueren wij de intensieve begeleiding en activering van inwoners op de lagere treden van de participatieladder. Om de effectiviteit van ons beleid inzichtelijk te maken, monitoren we de effecten van de ingezette maatregelen structureel via kwartaalrapportages. Hierdoor kunnen we tijdig bijsturen waar nodig en succesvolle aanpakken verder versterken of opschalen.

Met deze inzet beogen we niet alleen een verdere reductie van het tekort, maar vooral duurzame participatie en bestaanszekerheid voor onze inwoners.

B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke interne (B1) en externe maatregelen (B2) zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Onder een externe maatregel wordt verstaan: een maatregel die tot stand is gekomen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente). Bij B2 wordt aan de hand van drie vragen beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe bron heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden deze als intern aangemerkt.

Bij B1 (beschrijving getroffen interne maatregelen) en B2 (Beschrijving getroffen externe maatregelen) mag het college ingaan op eerder getroffen maatregelen die in 2024 zijn voortgezet. Ook kan het college ingaan op maatregelen die na evaluatie zijn stopgezet en op maatregelen die vanaf 2024 nieuw zijn getroffen.

Het college dient bij B1 minimaal één interne maatregel en bij B2 minimaal één externe maatregel te benoemen. Vereiste hierbij is dat deze maatregelen vóór 15 augustus 2025 zijn getroffen.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

De gemeente Roerdalen heeft een uitgebreid pakket van interne maatregelen getroffen die binnen de organisatie zelf zijn ontwikkeld en uitgevoerd. Hieronder een overzicht van enkele belangrijke interne maatregelen:

1. Preventieve aanpak bij instroom

- **Omschrijving:** Strikte beoordeling bij de poort, waarbij gekeken wordt naar zowel rechtmatigheid als doelmatigheid. Tijdens de intake wordt een plan van aanpak opgesteld dat aansluit bij de mogelijkheden van de inwoner.
- **Doel:** Beperken van instroom en maatwerk leveren.
- **Status:** In werking, zo wordt er tot op heden gewerkt door onze uitvoeringsdienst.

2. Jongerenteam en Inburgeringsteam

- **Omschrijving:** Oprichting van twee specialistische teams: één gericht op jongeren met multi-problematiek en één op statushouders.
- **Doel:** Meer gerichte ondersteuning en begeleiding, voorkomen van langdurige uitkeringssituaties.
- **Status:** Lopend sinds 2023, inclusief inzet van gedragsdeskundigen en samenwerking met ketenpartners.

3. Versterkte klantactivering en uitbreiding formatie

- **Omschrijving:** Brede aanpak van inwoners op treden 1-4 van de participatieladder met uitbreiding van klantmanagers.
- **Doel:** Intensieve begeleiding van cliënten met arbeidspotentieel, ook bij lage participatietreden.
- **Status:** Formatie tijdelijk uitgebreid; effect wordt geëvalueerd.

4. Extra inzet op inkomensondersteuning en stimulering

- **Omschrijving:** Toepassing van waarderingspremie en uitstroompremie, plus ruimhartige inkomstenvrijlating.
- **Doel:** Stimuleren van uitstroom naar werk en tegengaan van armoedeval.

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen

Elke getroffen maatregel wordt beschreven met de naam van de maatregel, een omschrijving van de maatregel en gevolgd door de antwoorden op elk van de volgende drie vragen over die maatregel:

a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Hieronder volgt een voorbeeld van een **externe maatregel**, inclusief beantwoording van de drie vereiste vragen:

Naam maatregel: *Pilot "Jongeren in Beeld in Midden-Limburg!"*

- **Omschrijving:** Regionale pilot gericht op jongeren (23-27 jaar) zonder startkwalificatie die buiten beeld zijn (geen werk, geen uitkering, geen opleiding). Maandelijkse data-analyse via het Inlichtingenbureau, gevolgd door actieve benadering van deze jongeren door casemanagers.

a) Wat is de externe bron geweest?

- **Externe bron(nen):** Overlegtafel Arbeidsmarkt, Economie en Onderwijs binnen de arbeidsmarktregio Midden-Limburg, in combinatie met data van het Inlichtingenbureau.

b) Welk inzicht is verkregen?

- **Inzicht:** Er bestaat een substantiële groep jongeren die niet in beeld is bij gemeenten of instanties, terwijl zij wel risico lopen om in een uitkeringssituatie te belanden.

c) Welke externe maatregel is getroffen?

- **Maatregel:** Gemeente Roerdalen neemt actief deel aan de pilot, waarbij jongeren preventief worden benaderd en begeleid naar werk, dagbesteding of zorg. Deze maatregel voorkomt instroom in de bijstand.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie (C1). Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Ook wordt aangegeven hoe het effect van de maatregelen wordt gemonitord (C2).

Het effect van de maatregel wordt zoveel mogelijk gekwantificeerd (C1). Indien het kwantificeren van het effect van maatregelen slecht of niet mogelijk is, kan het college volstaan met een kwalitatieve toelichting.

C1. Beoogd effect van de getroffen maatregelen op de verdere tekortreductie.
Het pakket van interne en externe maatregelen dat de gemeente Roerdalen heeft getroffen, is erop gericht om zowel de **instroom in de bijstand te beperken** als de **uitstroom te bevorderen**, met als doel het structureel terugdringen van het tekort op het BUIG-budget.

Kwantitatief (NB: niet overal mogelijk):

- Hogere uitstroom door inzet van loonkostensubsidie, uitstroompremie en klantactivering moet leiden tot een afname van het aantal langdurige uitkeringen.
- Preventieve maatregelen zoals het strenge poortproces en vroegsignalering beogen minder instroom, met name onder jongeren en inwoners met schulden.
- Door inzet van de waarderingspremie en MAP (Module Arbeidsmarkt en Participatie) wordt deelname aan de arbeidsmarkt gestimuleerd, wat op termijn leidt tot lagere uitkeringslasten.
- De realisatie van de Outdoor Campus, het mens ontwikkel bedrijf en de samenwerking via het WerkgeversServicepunt moet zorgen voor concrete uitstroomtrajecten richting werk.

Hoewel exacte cijfers over het structurele effect per maatregel nog niet volledig beschikbaar zijn, streven wij met deze aanpak het tekort van € 453.951 over 2024 de komende jaren te reduceren. De nadruk ligt daarbij op duurzame uitstroom, mede door intensieve begeleiding van complexe doelgroepen (statushouders, jongeren, inwoners met psychische problematiek).

Kwalitatief:

- Door maatwerk en integrale benadering stijgt de effectiviteit van de ingezette re-integratiemiddelen.
- Versterking van regionale samenwerking en het betrekken van werkgevers zorgen voor meer kansrijke matches op de arbeidsmarkt.
- De doelgroep is aantoonbaar beter in beeld (Divosa benchmark,kwartaalrapportages), wat bijdraagt aan een gerichtere en efficiëntere inzet van middelen.

C2. De wijze waarop het effect van de maatregelen wordt gemonitord.

De gemeente Roerdalen monitort de effecten van de maatregelen via de volgende werkwijzen:

- **Gebruik van de Divosa Benchmark:** Maandelijkse en kwartaalrapportages geven inzicht in instroom, uitstroom, duur en omvang van uitkeringen.
- **Analyse van bestandsontwikkeling:** Er wordt actief gekeken naar veranderingen in de samenstelling van het uitkeringsbestand, zoals de afname van langdurige uitkeringen of stijging in uitstroom.
- **Evaluaties van pilots en projecten:** De effectiviteit van maatregelen zoals de pilot “Jongeren in Beeld”, het inburgeringsteam, de uitbreiding van klantmanagers, de Outdoor Campus en het Mens ontwikkel bedrijf (MOB) wordt geëvalueerd. Op basis van resultaten wordt besloten over structurele inzet.
- **Monitoring via kwartaalrapportages**, waarbij niet alleen cijfers worden gedeeld, maar ook kwalitatieve toelichtingen worden gegeven over de voortgang en bijsturing van beleid.

Deze systematische monitoring maakt het mogelijk om gericht te sturen op bijstelling of intensivering van maatregelen, indien blijkt dat de beoogde resultaten achterblijven.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen. Omdat de financiering van de bijstand via de gemeenten verloopt, is het aan de colleges en raden van gemeenten om de aanvraag op te stellen en in te dienen. De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekeningen zijn gezet.

De verklaring is slechts geldig indien het college deze met het door de minister van SZW ter beschikking gestelde aanvraagformulier heeft aangeboden aan de raad.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen verklaart dat het vóór 15 augustus 2025 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: _____

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: _____

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: _____

2. Instemming gemeenteraad

In artikel 10, eerste lid, onderdeel d, Besluit Participatiewet staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. De instemming is pas geldig indien de verklaring aan de raad is aangeboden in de vorm van het door de minister vastgestelde aanvraagformulier.

De gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college. Daarmee bevestigt de gemeenteraad dat het college:

1. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
2. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen effectief is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
3. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zo ver door de gemeente beïnvloedbaar is, leidt tot een beoogde tekortreductie. Daarbij wordt het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk gemaakt.

Ondertekening

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient voor het moment van indiening van het verzoek zijn instemming te hebben gegeven. De aanvraag dient uiterlijk 15 augustus 2025 door de Toetsingscommissie te zijn ontvangen.

De gemeenteraad van de gemeente Roerdalen stemt in met de onder 1 door het college van deze gemeente afgegeven verklaring.

Met de ondertekening gaat de gemeenteraad akkoord met de beschrijving van de wijze waarop hij is geïnformeerd door het college en met de weergave van de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad.

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: _____

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: _____

BEGROTINGSWIJZIGING ***Dienstjaar: 2025*** ***Wijziging nr.: 9***

Gemeente ROERDALEN

De raad der gemeente Roerdalen besluit de begroting van lasten en baten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt: (Bedragen * € 1.000,-)

Omschrijving	2025		2026		2027		2028	
	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten
Aanpassingen begroting 2025 n.a.v. vaststelling Jaarrekening 2024.								
Exploitatie (Programma's)								
2. Participatie, ondersteuning en zorg								
Werk en inkomen	227							
Mutatie in reserve(s)		227						
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur								
Gebiedsontwikkeling	290							
Mutatie in reserve(s)		290						
5. Woonomgeving								
Ruimtelijke ordening	140	222						
Mutatie in reserve(s)	222	140						
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen								
Groenonderhoud	24							
Mutatie in reserve(s)		24						
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening								
Bestuur	582							
Mutatie in reserve(s)		582						
Eigen Vermogen								
Eigen Vermogen, reserves	1.485							
Eigen Vermogen, sluitrekening (balans)		1.485						
	2.970	2.970	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de begrotingswijziging
Voor een toelichting verwijzen we naar het raadsvoorstel.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van .. juli 2025.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Ingevolge art. 203 gemeentewet gezonden aan:
Gedeputeerde Staten van Limburg

Datum van inzending:
kenmerk:

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-055046
Onderwerp:	Kadernota 2026
Datum:	27 mei 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. de kadernota 2026 vast te stellen en het college op te dragen deze uit te werken in de programmabegroting 2026-2029
Bijlage(n):	Bijlage 1: kadernota 2026 Bijlage 2: raadsbesluit

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Kadernota 2026

2. Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2026, Samen zijn we Roerdalen! Met deze kadernota geeft u richting, zowel inhoudelijk als financieel. Het gaat om de belangrijkste ontwikkelingen in 2026. U geeft daarmee aan hoe we komend jaar samen met inwoners, ondernemers en verenigingen werken aan de ontwikkeling van onze gemeente. Daarnaast bepaalt u de financiële kaders voor de programmabegroting 2026-2029. We vragen bevestiging van uw raad op de koers en de ontwikkeling in 2025.

Prioriteiten
We geven prioriteit aan drie thema's:

1. Woningbouw
2. Bestaanszekerheid
3. Duurzaamheid.

Deze hangen nauw met elkaar samen en zijn bepalend voor de ontwikkeling van onze gemeente in de komende jaren. Het zijn thema's die iedere inwoner raken.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. De kadernota 2026 vast te stellen en het college op te dragen deze uit te werken in de programmabegroting 2026-2029

4. Argumenten

1.1 Nu kiezen is belangrijk voor een duidelijke inhoudelijke koers

We geven bewust prioriteit aan drie thema's. Deze zijn randvoorwaardelijk voor een vitale gemeente, ook op lange termijn. Bestaanszekerheid is belangrijk voor al onze inwoners. Het gaat niet alleen om het bestrijden van armoede. Het gaat ook om toegang tot werk, een stabiel inkomen, zorg en ondersteuning, een veilige leefomgeving en beschikbaarheid van voldoende en passende woningen. Woningbouw voorziet in een grote behoefte van onze inwoners. Bovendien zorgt een groter woningbestand voor een hogere bijdrage van het Rijk.
De verduurzaming van onze energievoorziening is bepalend voor de snelheid en plek waar gebouwd kan worden. De klimaatverandering vraagt om aanpassing van onze openbare ruimte en het landelijk gebied om bestand te zijn tegen hitte, droogte en wateroverlast.
Door prioriteit te geven aan deze drie thema's en door hier in samenhang aan te werken dragen we het meeste bij aan de ontwikkeling van onze gemeente.

5. Kanttekeningen

1.1 Zonder scherpe keuzes geen sluitende begroting

Zonder ingrijpen ontstaat een meerjarig tekort in de begroting. Om dit te voorkomen zijn keuzemogelijkheden voorbereid om inkomsten te verhogen, kosten te besparen, taken niet, minder of later uit te voeren en de lasten verder te verhogen. Door nu keuzes te maken voorkomen we een begrotingstekort met het risico op preventief toezicht door de Provincie.

6. Financiën

In het onderstaande overzicht staat een samenvatting van de financiële ontwikkelingen.

Bedragen * € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijzigingen t/m 30 mei 2025	**-176**	**-632**	**-632**	**-543**
Bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen				
Ontwikkelingen algemene uitkering	3.554	3.738	2.213	2.417
Aanpassingen verbonden partijen	-404	-415	-317	-329
Indexering en prijsstijgingen	-970	-975	-979	-982
Diverse bijstellingen als gevolg van autonome ontwikkelingen	-1.179	-1.321	-1.469	-1.149
Bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen	**1.001**	**1.027**	**-552**	**-43**
Ontwikkelingen				
Programma 1 Kraqchtige dorpen		-100	-100	-100
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg	-387	-387	-282	-282
Programma 3 Veilige dorpen	-303	-303	-133	-133
Programma 5 Woonomgeving	195	195	195	195
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	-230	-120	-120	-120
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening	-341	-310	-155	-171
Ontwikkelingen	**-1.066**	**-1.025**	**-595**	**-611**
Dekking uit algemene reserve	**555**	**430**	**0**	**0**
Saldo na autonome ontwikkelingen	**314**	**-200**	**-1.779**	**-1.197**

Eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

7. Communicatie

De kadernota wordt na vaststelling gepubliceerd op de website.

8. Planning en uitvoering

De Kadernota is het document waarmee u richting geeft en kaders stelt. Wij werken dit uit in de programmabegroting 2026-2029. We betrekken onze inwoners bij de uitvoering van de programmabegroting. Hiermee maken we duidelijk dat de rolverdeling tussen gemeentebestuur en de lokale samenleving verschillend is. U stelt kaders en controleert het college op de uitvoering. Inwoners, ondernemers en verenigingen dragen, waar mogelijk, actief bij aan de concrete ontwikkeling en uitvoering van plannen.

9. Privacy

Niet van toepassing

gemeente roerdalen

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Deze kadernota is een uitwerking van het coalitieakkoord 2024-2026.

11. Bijlagen

Bijlage 1: kadernota 2026
Bijlage 2: raadsbesluit

Sint Odiliënberg, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

L.H.C. Bijl mr. M.D. de Boer-Beerta

gemeente roerdalen

Raadsbesluit **Jaar …./../..**

Zaaknummer: Z25-055046
Onderwerp: Raadsbesluit Kadernota 2026

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27-05-2025,

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. de kadernota 2026 vast te stellen en het college op te dragen deze uit te werken in de programmabegroting 2026-2029.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2-07-2025.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

Mr. M. Heijnens-Coenjaerts Ing. J.M.A. van Agtmaal

Kadernota 2026

Samen zijn we Roerdalen!

gemeente roerdalen

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Leeswijzer 4

3 Financieel perspectief 4
Infographic Coalitieakkoord 5

4 Ontwikkelingen per programma 6
4.1 Programma 1: Krachtige dorpen 6
4.2 Programma 2: Participatie, ondersteuning en zorg 9
4.3 Programma 3: Veilige dorpen 13
4.4 Programma 4: Economie, natuur, toerisme, cultuur en duurzaamheid 18
4.5 Programma 5: Woonomgeving 23
4.6 Programma 6: Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen 27
4.7 Programma 7: Bestuur, organisatie en dienstverlening 31

5 Financiële positie 36
5.1 Kaders en “spelregels” begroting 2026-2029 36
5.2 Autonome ontwikkelingen 37
5.3 Ontwikkelingen en dekking 38
5.4 Reserves 39
5.5 Risico’s 39

gemeente roerdalen

1. Inleiding

Samen maken we Roerdalen!

Roerdalen is een gemeenschap. Jong en oud, buren, mantelzorgers, vrijwilligers en ondernemers: iedereen draagt op zijn of haar manier bij. We geloven in een samenleving waarin iedereen mee kan doen, op een manier die past bij zijn of haar mogelijkheden. Onze dorpen zijn levendig. Inwoners nemen initiatief, zorgen voor elkaar en nemen de regie over hun eigen leven. Die betrokkenheid – samenredzaamheid – is belangrijk. Zeker nu de weerbaarheid van onze samenleving steeds meer aandacht vraagt.

Alles hangt met elkaar samen

Bestaanszekerheid, een veerkrachtige en weerbare samenleving, duurzaamheid en goed wonen horen bij elkaar. Als mensen genoeg geld hebben om van te leven, een huis hebben en toegang tot zorg en onderwijs, voelen ze zich zekerder en kunnen ze beter meedoen in de maatschappij. Een samenleving is sterker als mensen elkaar helpen en samen problemen kunnen aanpakken, zoals klimaatverandering of economische tegenslagen. Duurzaamheid speelt daarbij een belangrijke rol: door zuinig om te gaan met energie en grondstoffen zorgen we voor een gezonde toekomst. Daar waar onze inwoners wonen komt dit allemaal samen. Betaalbare en duurzame huizen zorgen ervoor dat mensen zich veilig voelen, gezonder leven en elkaar makkelijker ontmoeten. Zo versterken wonen, bestaanszekerheid, duurzaamheid en een weerbare samenleving elkaar.

Keuzes maken, richting geven

De veranderende wereld heeft ook invloed op onze reguliere taken. Het werk wordt complexer en arbeidsintensiever dan voorheen. We moeten steeds vaker scherpe en soms moeilijke keuzes maken, omdat er grenzen zijn aan tijd en geld. Het ‘ravijnjaar’ is dan wel 2 jaar opgeschoven naar 2028, maar dit betekent vooralsnog uitstel van bezuinigingen van het Rijk. Daarom moeten we voorzichtig zijn bij (nieuwe) grote structurele uitgaven. Dat vraagt om flexibiliteit, van ons als gemeente én van onze inwoners. We blijven daarom investeren in een goede samenwerking tussen de gemeente en de gemeenschap. Dat doen we onder meer door hen te betrekken bij gesprekken over de kerntaken van onze gemeente.

De raadswerkgroep Gezond Financieel Perspectief leverde een waardevolle bijdrage in de voorbereiding op deze kadernota. We hebben de resultaten van de gesprekken met de werkgroep zoveel mogelijk verwerkt in deze kadernota. We schetsen de gewenste ontwikkeling van onze gemeente, binnen de financiële mogelijkheden. Per programma geven we aan waar we op inzetten en hoe dit bijdraagt aan onze prioriteit: wonen, duurzaamheid, bestaanszekerheid en een weerbare samenleving. Het is aan de raad deze kaders vast te stellen en daarmee richting te geven voor de uitwerking in de nieuwe programmabegroting en daarmee de laatste in deze raadsperiode voor de verkiezingen.

2. Leeswijzer

We geven in het hoofdstuk 3. Financieel Perspectief geven we een overzicht van de actuele financiële gegevens.
In het hoofdstuk 4. beschrijven we kort per programma wat dit programma betekent om vervolgens de ontwikkelingen te benoemen. Naast ontwikkelingen met reeds bekende financiële gevolgen geven wij ook inzicht in een aantal overige ontwikkelingen.
Tot slot staan we stil bij onze financiële positie en de uitgangspunten voor de uitwerking in de programmabegroting 2026. Daarnaast bevat dit hoofdstuk alle keuzes die wij voorstellen en welke financiële gevolgen dit voor onze begroting heeft.

3. Financieel perspectief

De begroting 2025 sloot voor de jaren 2026 en verder met een negatief saldo. Op basis van de bijstellingen in de decembercirculaire 2024 ontstond in ieder geval voor 2026 al een positief saldo. In de jaren daarna bleven echter grote financiële tekorten staan. Met de raadswerkgroep "Gezond financieel perspectief" is vooruit gekeken naar de financiële effecten van de autonome ontwikkelingen voor de komende periode. In eerste instantie ontstond er toen ook voor 2026 weer een negatief beeld. Eén van de maatregelen die toen met de werkgroep is besproken was om de algemene reserve als dekkingsmiddel in te zetten om 2026 sluitend te maken.
Vanuit het Rijk zijn er bij de voorjaarsnota extra middelen beschikbaar gesteld voor de gemeenten. Hierdoor was het niet meer noodzakelijk om de algemene reserve voor structurele dekking aan te spreken. Voor de jaren 2026 en 2027 ontstond een positief beeld. De jaren 2028 en 2029 bleven echter negatief.
Ondanks de extra middelen die het Rijk heeft verstrekt, blijft onze financiële positie onder druk staan. In deze kadernota is er echter ook ruimte gezocht voor ontwikkelingen die van belang zijn voor de grote uitdagingen waar we als gemeente voor staan. Het financieel effect van deze ontwikkelingen is per programma weergegeven in onderstaand staatje. Bij de verschillende programma's is een toelichting opgenomen waar deze ontwikkelingen uit bestaan. Een aantal van deze ontwikkelingen zijn incidenteel van aard. Hiervan wordt voorgesteld om deze alsnog te dekken uit de algemene reserve.
Om tot een meerjarig gezond financieel perspectief te komen is duidelijkheid in prioriteiten en taken nodig die passen binnen onze middelen (financieel en capaciteit). Daarom stellen we voor om in de komende periode een fundamentele kerntaken-dialoog te houden. Als eerste willen we alle taken die we als gemeente uitvoeren gaan analyseren. Als dit inzicht duidelijk is willen we daarna samen met de raad en de inwoners de dialoog aangaan en de keuzes voor de toekomst maken.

Bedragen * € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2026-2029 inclusief begrotingswijzigingen t/m 30 mei 2025	**-176**	**-632**	**-632**	**-543**
Bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen				
Ontwikkelingen algemene uitkering	3.554	3.738	2.213	2.417
Aanpassingen verbonden partijen	-404	-415	-317	-329
Indexering en prijsstijgingen	-970	-975	-979	-982
Diverse bijstellingen als gevolg van autonome ontwikkelingen	-1.179	-1.321	-1.469	-1.149
Bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen	**1.001**	**1.027**	**-552**	**-43**
Ontwikkelingen				
Programma 1 Krachtige dorpen		-100	-100	-100
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg	-387	-387	-282	-282
Programma 3 Veilige dorpen	-303	-303	-133	-133
Programma 5 Woonomgeving	183	183	183	183
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	-230	-120	-120	-120
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening	-341	-310	-155	-171
Ontwikkelingen	**-1.079**	**-1.038**	**-608**	**-624**
Dekking uit algemene reserve	**555**	**430**	**0**	**0**
Saldo na autonome ontwikkelingen	**301**	**-212**	**-1.791**	**-1.210**

Zie hoofdstuk 5 voor een uitgebreidere toelichting.

Coalitieakkoord Roerdalen 2024-2026

Samen zijn we Roerdalen!

Dit zijn onze speerpunten voor de komende jaren:

1 Samen doen

a. Verbetering van de Dienstverlening & Communicatie
b. Een organisatie die doet wat ze belooft
c. Niet meer regels dan nodig
d. Een groeiend netwerk van gemeente en inwoners
e. Bewaken we onze Limburgse identiteit
f. Blijvend investeren in de relatie met de hele gemeenteraad

2 Sociaal Domein: Roerdalen zijn we samen

a. Samen aan de lat voor bestaanszekerheid
b. Uitvoeren Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
c. Kansrijk opgroeien en vitaal ouder worden
d. Iedereen telt mee
e. De jeugd vormt het Roerdalen van de toekomst
f. Digitale ontwikkeling, toegankelijk voor iedereen

3 Duurzame energie, natuur en klimaat

a. Investeren in de energietransitie
b. Zelf het goede voorbeeld geven
c. Iedere inwoner moet mee kunnen doen
d. Aan de slag met de warmtetransitie
e. Koersvast richting 2050
f. Ontwikkeling nieuwe natuur
g. Bevorderen biodiversiteit

4 Bouwen en wonen

a. Versnelling woningbouw
b. Knelpunten voor starters oplossen
c. Ruimte voor nieuwe woonconcepten
d. Dorpsgrenzen oprekken
e. Uitbreiden woonwagenlocaties
f. Werken aan een vitaal platteland

5 Aantrekkelijke en veilige leefomgeving

a. Veilige en goed onderhouden wegen, trottoirs en fietspaden
b. Versnellen verduurzaming openbare verlichting
c. Groter bewustzijn van een veilige leefomgeving
d. Passende accommodaties voor vitale dorpen

6 Gezond ondernemersklimaat

a. Investeren in recreatie en toerisme
b. Onderzoek uitbreiding bedrijventerreinen
c. Beter samenwerken met ondernemers

7 Begroting in balans

a. Een sluitende begroting vanaf 2025
b. Investeren om te renderen

gemeente roerdalen

Het volledige coalitieakkoord kunt u vinden op onze website: www.roerdalen.nl/college-van-burgemeester-en-wethouders

4. Ontwikkelingen per programma

4.1 Programma 1: Krachtige dorpen

Strategisch programmadoel: krachtige dorpen met veel sociale samenhang, goede basisvoorzieningen en weerbare inwoners.

Inleiding

Het programma Krachtige Dorpen gaat over het versterken van de sociale samenhang en de leefbaarheid in Roerdalen. Het richt zich op het sterker maken van de veerkracht en weerbaarheid van onze inwoners. Het programma gaat dan ook over belangrijke plekken zoals de school, de vereniging, het dorpshuis en belangrijke maatschappelijke partners in onze sociale basis, zoals, het sociaal team en het consultatiebureau. Het draait om mogelijkheden voor mensen om elkaar te ontmoeten, te ontspannen en zich te ontwikkelen.

Dit programma is de basis van het sociaal domein in Roerdalen. Het helpt om de sociale samenhang, leefbaarheid en de samenredzaamheid te vergroten. Centraal in dit programma staat de Samen Doen aanpak: we werken samen met inwoners aan beleid en voorzieningen.

Een belangrijk onderdeel van dit programma is het vergroten van bestaanszekerheid en daarmee het tegengaan van ongelijkheid in de samenleving. Dit omvat meer dan het tegengaan van financiële onzekerheid. We kijken ook breder: naar het verminderen van energiearmoede, betaalbare woningen en het zorgen voor gelijke kansen voor iedereen in de maatschappij. Dit doen we door bijvoorbeeld minimaregelingen passender en makkelijker toegankelijk te maken of energiecoaches in te zetten.

Programma 1 hangt nauw samen met programma 2 (Participatie, ondersteuning en zorg). Door de omvorming van het sociaal domein investeren we actief in een sterke sociale basis, zodat inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen blijven. Dit betekent dat we steeds vaker kiezen voor vrij toegankelijke zorg, zonder dat een indicatie nodig is. Een sterke sociale basis helpt inwoners om minder afhankelijk te zijn van zorg en draagt bij aan een veilige en veerkrachtige leefomgeving, waarin mensen elkaar ondersteunen en actief deelnemen aan de gemeenschap. Dit heeft als gevolg dat veel ontwikkelingen die in programma 2 zitten, eigenlijk een thuis vinden in programma 1.

Vanaf 2026 werken we verder aan het verbeteren van het sociaal domein, waar meedoen, ontwikkelen en samen leven belangrijk zijn.

- Meedoen betekent dat iedereen een plek heeft in de samenleving en toegang heeft tot basisvoorzieningen zoals een woning, energie en sociale contacten.
- Ontwikkelen geeft mensen de kans om zich verder te ontwikkelen, bijvoorbeeld via werk, financiële zekerheid en een geschikte woning.
- Samen leven gaat over verbondenheid, waarbij mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen, zowel formeel als informeel.

Deze drie onderwerpen zorgen samen voor een sterke sociale basis, waarin mensen geholpen worden én de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en actief deel te nemen aan hun dorp en gemeenschap.
Samen bouwen we aan een sterk Roerdalen, waar iedereen kan meedoen, zich kan ontwikkelen en zich verbonden voelt.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Bibliotheekwerk	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: Aansluiting bibliotheekwerk bij landelijke richtlijnen.	
Toelichting: We willen ervoor zorgen dat in elk dorp de bibliotheekvoorzieningen toegankelijk blijven. Daarom is het nodig om tegemoet te komen aan de subsidieaanvraag van de bibliotheek stichting waarmee we samenwerken.	

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
	100.000	100.000	100.000	Structureel

Onderbouwing

De kosten voor het bibliotheekwerk zijn de afgelopen jaren toegenomen en door ons niet geïndexeerd. Dit willen we corrigeren door de subsidieaanvraag Bibliorura toe te kennen.

Onderwerp: Actualisatie accommodatiebeleid	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: We actualiseren ons accommodatiebeleid zoals benoemd in de begroting 2025	
Toelichting: De actualisatie van het accommodatiebeleid is volgens planning eind 2025 gereed. In december leggen we een raadsvoorstel voor aan de gemeenteraad. Bij dit voorstel horen uitvoeringsplannen met financiële gevolgen.	

Onderwerp: Actualisatie subsidiestelsel	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: We actualiseren ons subsidiestelsel	
Toelichting: In 2026, na vastelling van het accommodatiebeleid, staat de actualisatie van het subsidiestelstel op de planning. Dit is een organisatie breed project, met impact op verschillende afdelingen en een groot Samen Doen gehalte. Deze actualisatie is geen regulier werk, wat betekent dat er tijdelijk capaciteit beschikbaar moet komen.	

Onderwerp: Voortgang financiering basisondersteuning	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: De subsidieregeling Basisondersteuning Roerdalen 2023 loopt in 2026 af.	
Toelichting: De subsidieregeling Basisondersteuning Roerdalen 2023 loopt in 2026 af. Deze subsidie is toendertijd via een subsidietender verstrekt aan een samenwerkingsverband van vier zorg- en welzijnspartijen; inmiddels alom bekend als Sociaal Team Roerdalen. We willen de succesvolle samenwerking voortzetten waarbij de continuïteit van de samenwerking gewaarborgd blijft. In 2026 wordt bezien welke stappen en keuzes nodig zijn om deze samenwerking, met oog voor het financieel en juridisch perspectief, te kunnen borgen.	

Onderwerp: IZA ontwikkelingen regionaal	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: Over de IZA-middelen blijft onzekerheid bestaan	
Toelichting: De onderhandelingen met het Rijk zijn volop gaande. Tot nog toe zijn er steeds IZA-middelen beschikbaar gekomen die kunnen worden ingezet voor projecten. Mochten deze onderhandelingen niet slagen dan komt dit volledig voor rekening van gemeenten en moeten we keuzen maken wat wel en niet meer kan.	

Onderwerp: Inzet gedragsdeskundige op de basisschool	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: Het project *Samen deskundig in en rondom school* is vanaf 2026 structurele aanpak bij de voorschoolse opvang en in het basisonderwijs.	
Net zoals voor de kinderen in de basisschool leeftijd (4 t/m 12 jaar) profiteren ook jonge kinderen (0 t/m 4 jaar) ervan wanneer er -met de inzet van een gedragsdeskundige- meer openheid ontstaat in de normale omgeving, om over eerste kleine zorgen en problemen te praten nog voordat deze uitgroeien tot grote problemen. De basisschool is zo'n laagdrempelige omgeving. Als kleine problemen klein blijven en meer in de omgeving worden opgelost, zorgt dit voor minder druk op de specialistische voorzieningen.	

Onderwerp: Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken	
	Relatie met programma 2
Aanleiding: De Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken is een uitvoering van het amendement 2022A14 en 2021A11 in het kader van de inzet van de reserve Armoedefonds. Komend jaar stellen we, naar aanleiding van de evaluatie, een aanpassing van de regeling voor.	
Toelichting: De regeling chronisch zieken biedt financiële ondersteuning aan inwoners met een chronische ziekte die aantoonbaar meer kosten maken. Uit de evaluatie blijkt dat er zeer weinig aanvragen worden gedaan door inwoners met een inkomen boven de 130% van het sociaal minimum. Dit wijst erop dat de doelgroep die daadwerkelijk gebruikmaakt van de regeling zich concentreert aan de onderkant van de inkomensgrens. Wij willen vanaf 2026 dan ook een inkomensgrens hanteren van 130% in plaats van de huidige 150%.	

4.2 Programma 2: Participatie, ondersteuning en zorg

Strategisch programmadoel: zelfredzame inwoners die kunnen deelnemen in de samenleving

Inleiding

Programma 2 gaat over de ondersteuning van inwoners met een hulpvraag. We werken vanuit nabijheid, maatwerk en betrokkenheid, zodat iedereen passende hulp krijgt. In programma 1 gaven we al aan dat we inzetten op een sterke, breed toegankelijke sociale basis. Dit blijft de insteek van alle professionals in het sociaal domein in Roerdalen. Professionals en vrijwilligers werken dorpsgericht en samen, waardoor ondersteuning effectief en dichtbij georganiseerd wordt.

De beweging van het sociaal domein in Roerdalen is klaar voor de volgende fase. Onze overtuiging dat we ingewikkelde hulp kunnen terugbrengen naar de menselijke maat blijft overeind. We zien de gewenste resultaten van de pilot projecten die we vanuit de omvorming hebben ingezet en willen deze voor de toekomst structureel organiseren. Vanuit deze sterke sociale basis werken we verder zodat zorg en ondersteuning blijven passen bij wat onze inwoners nodig hebben.

We werken volgens het idee van Positieve Gezondheid, waarbij we preventie belangrijk vinden in het beleid. Als we investeren in preventie, voorkomen we dat kleine problemen groter worden en kunnen we op de lange termijn de kosten dempen. We willen ook beter begrijpen welke preventieve maatregelen echt helpen. Daarom verzamelen we gegevens en verhalen van inwoners om te zien wat werkt en hoe we het effect kunnen vergroten.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Werkgeverservicepunt (WSP)				
			Relatie met programma 1	
Aanleiding: Bij de start van de samenwerking met betrekking tot het werkgeverservicepunt (WSP) zijn afspraken gemaakt over het aantal in te brengen fte's per gemeente. Vanuit Roerdalen leveren we 0.5 fte formatie aan het WSP. Door het besluit van WSP MLO om aanbodgericht te gaan werken zijn na een aantal jaren de kosten gestegen.				
Toelichting: Het aanbodgericht werken is nodig, omdat de doelgroep veranderd is (complexere problematiek). Door aanbodgericht te werken kunnen meer duurzame plaatsingen gerealiseerd worden. De extra kosten die het aanbodgericht werken met zich meebrengt zijn tot nu toe (deels) gefinancierd door gemeente Roermond en de arbeidsmarktregio Midden-Limburg. Vanaf 2026 worden deze extra kosten middels een begroting van het WSP verdeeld over de 5 deelnemende gemeenten.				
Financieel effect				
Begroting 2026	**MJR 2027**	**MJR 2028**	**MJR 2029**	**I/S**
96.000	96.000	96.000	96.000	Structureel
Onderbouwing				
Het budget is gebaseerd op de WSP MLO begroting. Budget voor aanbodgericht werken.				

Onderwerp: Re-integratiebudget

Relatie met programma 1

Aanleiding:
Het re-integratiebudget is een aantal jaren niet geïndexeerd, terwijl de kosten stijgen. Sinds 2023 wordt dit budget structureel overschreden. In 2024 hadden we hier een overschrijding van € 80.000 en we verwachten dat dit structureel nodig is om de doelgroep goed te kunnen bedienen

Toelichting:
We investeren op re-integratie om inwoners richting (betaald) werk te leiden. Hiermee trachten we de uitstroom van de uitkeringen te stimuleren.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
80.000	80.000	80.000	80.000	Structureel

Onderbouwing

De kosten voor re-integratietrajecten zijn hoger geworden, omdat:
- de prijzen gestegen zijn;
- meer inwoners begeleid worden door extra inzet op de doelgroep activering van jongeren;
- de nieuwe Wet Inburgering maakt dat de kosten gestegen zijn vanwege de intensiteit van de trajecten;
- de doelgroep die aan het werk is met loonkostensubsidie (LKS) toegenomen is en aan deze doelgroep bijna altijd een jobcoach is verbonden.

Onderwerp: Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg (CJG-ML)

Relatie met programma 1 en 3

Aanleiding:
De problemen waar jeugdigen en gezinnen mee komen worden steeds ingewikkelder.
Er is een toename in complexiteit van de casuïstiek en er zijn uitdagingen in de jeugdketen.
Het CJG-ML is een belangrijke basisvoorziening. Het ondersteunt jeugdigen en gezinnen bij vragen over opvoeden, opgroeien en het versterken van de thuissituatie.

Toelichting:
Om hier beter op te kunnen inspelen, richten we een regionaal Plusteam in. Dit team helpt bij het oppakken van complexe casussen. De inzet van het Plusteam is nodig om aan te kunnen sluiten op landelijke ontwikkelingen:

- In het Toekomstscenario Kind—en Gezinsbescherming is er veel aandacht voor sterke, lokale teams;
- In de regio werken we hier aan met het programma Samen voor Veilig;
- Ook de Hervormingsagenda Jeugd vraagt om een betere ondersteuning dicht bij jeugdigen en gezinnen.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
55.000	55.000	55.000	55.000	Structureel

Onderbouwing

- Dit is onderdeel van een regionale aanpak waar ons aandeel: 0,43 fte is.

Onderwerp: Jongerenactivering	
	Relatie met programma 1
Aanleiding: De twee voorliggende projecten activering en jongeren continueren.	
Toelichting: We willen de twee projecten die in 2024 zijn ingezet om mensen meer te activeren voortzetten. De extra capaciteit is met name ingezet en nodig om het contact met jongeren en mensen in een langdurige uitkering te intensiveren. We zien de afgelopen periode dat de problematiek groter wordt.	

Financieel effect				
Begroting 2026	**MJR 2027**	**MJR 2028**	**MJR 2029**	**I/S**
51.000	51.000	51.000	51.000	Structureel

Onderbouwing
Het gaat over 2 formatieplaatsen binnen SC MER-SD die op basis van de verdeelsleutel betaald worden.

Onderwerp: Dementievriendelijke gemeente	
	Relatie met programma 1
Aanleiding De bevolking van Roerdalen vergrijst, dementie neemt toe	
Roerdalen wil een gemeente zijn voor inwoners van 0 tot 100+. We doen al veel voor onze jongere inwoners. Tegelijkertijd zien we dat de populatie van Roerdalen vergrijst, meer dan elders. Ook dementie komt meer voor in Roerdalen (3%) dan elders in den lande (2%) en dit neemt steeds verder toe. Dementie heeft veel impact op degene die het betreft en diens omgeving. We willen handelen op de toename van dementie in onze gemeente, zodat deze inwoners zich thuis kunnen blijven voelen in Roerdalen. Daarom willen we een dementievriendelijke gemeente worden. Activiteiten waardoor deze inwoners actief en betrokken blijven bij de samenleving en activiteiten voor ondersteuning van diens mantelzorgers worden hiermee structureel gemaakt.	

Onderwerp: Zorg & Veiligheid

Relatie met programma 3

Aanleiding:
De hulpvragen van onze inwoners in Roerdalen zijn de afgelopen jaren veranderd. Problemen zoals psychische klachten, verslaving, schulden en onveiligheid komen in onze dorpskernen steeds vaker voor en worden steeds complexer.

Toelichting:
Er is duidelijk meer behoefte aan maatwerk, langdurige begeleiding en een aanpak die zorg en veiligheid verbindt.

Er is een tijdelijke financiële impuls nodig (2 jaar) voor de opschaling van de behandeling van complexe casuïstiek. Dit is nodig voor de ontwikkeling van betrouwbare operationele werkprocessen. Daarbij is het van belang deze werkprocessen te uniformeren op het niveau van de MER-gemeenten, waarmee de efficiëntie en kwaliteit van interventies verbetert. Na evaluatie zullen benodigde middelen opnieuw beoordeeld worden.

Als we dit niet doen kunnen we niet meer alle casuïstiek oppakken, met het risico op toenemende openbare orde problematiek. Ook wordt er dan geen nieuw beleid ontwikkeld en kunnen we inwoners niet passend en toegankelijk ondersteunen.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
105.000	105.000			Incidenteel

Onderbouwing

- € 40.000 voor het versterken van onze sociale basis. Zodat wij ons kunnen richten op complexe casussen en zorg en veiligheid effectief kunnen waarborgen;
- € 40.000 voor bijzondere aandacht voor onze meest kwetsbare jeugd, zodat we jongeren tijdig kunnen ondersteunen en voorkomen dat zij in risicovolle situaties belanden.
- € 25.000 als werkbudget om flexibele, op maat gemaakte zorg aan te bieden die aansluit bij de specifieke behoeften van onze inwoners en bijdraagt aan hun veiligheid.

Onderwerp: Maatschappelijk opvang/beschermd wonen

Relatie met programma 2

Aanleiding:
Een dekkend aanbod op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijk opvang

Toelichting:
In de regio hebben we afgesproken dat we gezamenlijk aan de lat staan voor een dekkend aanbod op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dat betekent dat we in samenwerking met de MER gemeenten moeten kijken naar een goede invulling van deze woonbehoefte voor 2026 en verder. We streven naar het realiseren van een locatie voor beschermd wonen in de gemeente Roerdalen. Wanneer de ontwikkelingen concreter worden, zal het realiseren van deze locatie mogelijk extra inzet van beleidscapaciteit en middelen vragen.

4.3 Programma 3: Veilige dorpen

Strategisch programmadoel: veilige en leefbare dorpen

Inleiding

Het programma *Veilige dorpen* beschrijft de ontwikkelingen op het gebied van openbare orde en veiligheid en bevat voorstellen om de basis te versterken en voorbereid te zijn op nieuwe veiligheidsvraagstukken in een onvoorspelbare wereld. Hoewel onze dorpen nog steeds als relatief veilig worden ervaren, verandert de aard van het veiligheidsdomein fundamenteel. Traditionele criminaliteit zoals woninginbraak en diefstal maakt steeds vaker plaats voor diffuse en moeilijker grijpbare fenomenen zoals ondermijnende criminaliteit, digitale dreigingen, polarisatie, radicalisering en extremisme. Daarbovenop zien we de complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken, waarin sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheid samenkomt met risico's voor de openbare orde.

De gebeurtenissen van de afgelopen jaren – zoals de coronapandemie en de plotselinge instroom van vluchtelingen – maken op indringende wijze duidelijk hoe kwetsbaar en veranderlijk onze samenleving is. Ze laten zien hoe snel maatschappelijke omstandigheden kunnen omslaan en hoe ingrijpend de gevolgen daarvan kunnen zijn voor de openbare orde en veiligheid. Het aangezicht van veiligheid is daarmee wezenlijk veranderd. Dit vraagt van ons niet alleen meer wendbaarheid en bestuurlijke alertheid, maar ook versterking van de lokale basis en een investering in weerbaarheid, continuïteit en veerkracht.

De afgelopen jaren hebben we op het gebied van veiligheid vooral gefocust op het oppakken van urgente vraagstukken en het waar mogelijk beperken van risico's. De werkzaamheden zijn in belangrijke mate bepaald door de actualiteit: incidenten, signalen uit de samenleving en regionale initiatieven vroegen om directe inzet. Daarnaast heeft de gemeente projecten mogelijk gemaakt als de Risk Factory en natuurbrandmanagement. Er is veel werk verzet, maar er is meer nodig om structureel te bouwen aan beleidsontwikkeling, projecten en effectieve samenwerkingen.

Tegen deze achtergrond biedt *programma 3 – Veilige dorpen* een moment om de inzet op veiligheid in Roerdalen te versterken en beter te organiseren. We richten ons op het op orde brengen van de basis, met gerichte investeringen op beleid, coördinatie en uitvoering. Daarnaast leggen we de nadruk op weerbaarheid en continuïteit, met aandacht voor communicatie en samenwerking met inwoners en partners. Daarmee leggen we een stabiele basis om goed te kunnen inspelen op veeleisende veiligheidsvraagstukken.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Basis op orde veiligheid	
	Relatie met programma 1 en 2
Aanleiding De gemeentelijke inzet op Openbare Orde en Veiligheid versterken in lijn van de maatschappelijke ontwikkelingen.	
Toelichting De huidige formatie van 2 fte binnen het veiligheidsdomein is niet toereikend om adequaat te blijven inspelen op de toenemende omvang van veiligheidsthema's. Roerdalen bevindt zich aan de ondergrens van benodigde formatie wanneer dit wordt afgezet tegen vergelijkbare gemeenten. Hoewel er continu gezocht wordt naar samenwerking binnen de veiligheidsregio, de MER-gemeenten, RIEC en het ACT! interventieteam, blijft een stevige interne regierol noodzakelijk. Een tijdelijke uitbreiding met 1 fte biedt ruimte om richting te geven aan beleid voor complexe vraagstukken en om de werkprocessen ervoor in te richten. Het zorgt ervoor dat de basis op orde gebracht kan worden. Onderdeel daarvan is dat de tijdelijke uitbreiding ons in staat stelt om strategische kansen, zoals de Regiodeal en andere bovenlokale initiatieven, actief te benutten en de samenwerking effectiever vorm te geven. Om de doelstelling, het op orde krijgen van de basis, te halen trekken we twee jaar uit. Op een later moment kan opnieuw worden bekeken of en welke inzet structureel nodig is bij de dan geldende opgaven en context.	
Financieel effect	

Begroting 2026	**MJR 2027**	**MJR 2028**	**MJR 2029**	**I/S**
100.000	100.000			Incidenteel
Onderbouwing				
Het budget is gebaseerd op 1 fte schaal 10.				

Onderwerp: Versterken weerbaarheid, continuïteit en crisisbeheersing

Relatie met programma 2, 4, 5, 7

Aanleiding
De oproep van het Rijk aan gemeenten om de weerbaarheid van de samenleving te versterken.

Toelichting
We staan voor de opgave om onze rol binnen het nationale weerbaarheidsvraagstuk in te vullen. Deze opgave is direct verbonden met actuele maatschappelijke ontwikkelingen, met name de toenemende geopolitieke spanningen. Deze ontwikkelingen vragen om een structurele, integrale benadering van maatschappelijke weerbaarheid en continuïteit.

Een weerbare samenleving is in staat om schokken – zoals langdurige uitval van voorzieningen, schaarste of maatschappelijke verstoring – op te vangen en ervan te herstellen. Dat vraagt om voorbereiding, samenwerking en bewustwording op alle niveaus: bij overheden, publieke en private partners, maatschappelijke organisaties én inwoners.

De inzet van een tijdelijke adviseur weerbaarheid, continuïteit en crisis is van belang om deze maatschappelijke opdracht inhoudelijk en organisatorisch vorm te geven, met:
- Het integraal ontwikkelen en inrichten van de gemeentelijke bedrijfscontinuïteit;
- De ontwikkeling van beleid en uitvoeringskracht op het gebied van maatschappelijke en organisatorische weerbaarheid, in samenhang met duurzaamheid en bestaanszekerheid;
- Het versterken van netwerken en samenwerkingsverbanden, zoals met de veiligheidsregio, MER-partners en landelijke programma's.

Aangezien op dit moment nog niet te voorspellen is hoe de context en benodigde inzet op dit thema zich ontwikkelt kiezen we voor een projectmatige inzet voor twee jaar.

Communicatie is een essentieel instrument binnen het veiligheidsdomein. Door inwoners tijdig, begrijpelijk en doelgericht te informeren over risico's en hun eigen rol daarin, vergroten we zowel de betrokkenheid als de weerbaarheid in onze dorpen.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
70.000	70.000			Incidenteel

Onderbouwing
Het budget is gebaseerd op 0,5 fte schaal 10 (50.000) en communicatiebudget van 20.000

Onderwerp: Uitbreiding formatie BOA	
	Relatie met programma
Aanleiding De toename in benodigde BOA-capaciteit.	
Toelichting De inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) is een onmisbare schakel in het lokaal veiligheidsbeleid. BOA's dragen bij aan het handhaven van openbare orde, het voorkomen van overlast en het verhogen van de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de gemeente in de leefomgeving van inwoners. De taken variëren van toezicht op parkeer- en afvalbeleid tot aanwezigheid bij evenementen, signalering van ondermijning en betrokkenheid bij integrale controles op risicolocaties zoals vakantieparken. De vraag naar BOA-inzet neemt toe, mede als gevolg van: - Groeiend aantal meldingen en signalen vanuit inwoners en ondernemers over overlast, leefbaarheid en handhavingsverzoeken; - Structurele onderbezetting tijdens piekmomenten zoals avonden, weekenden en vakantieperiodes, waarin de toezichtsvraag juist het grootst is; - Beperkte capaciteit bij de politie, waardoor meer druk op gemeentelijke handhaving ontstaat om lokaal zichtbaar en aanspreekbaar te zijn; - De behoefte aan signalen ondermijning voor de aanpak van grensoverschrijdende en georganiseerde criminaliteit. Een landelijke vuistregel hanteert 1 fte BOA per 5.000 inwoners als uitgangspunt voor een basisvoorziening. Met circa 20.000 inwoners zou dit voor ons neerkomen op een minimale formatie van 4 fte. In de praktijk beschikt Roerdalen op dit moment over slechts 2 fte BOA-capaciteit, waarmee de gemeente onder de indicatieve norm zit. Daarbij komt dat Roerdalen – vergeleken met omliggende gemeenten binnen de MER-regio – de laagste bezetting kent. Deze onderbezetting maakt Roerdalen kwetsbaarder, zeker in de avonduren, weekenden en bij onverwachte situaties of ziekte. Het beperkt bovendien de flexibiliteit en effectiviteit om adequaat op te treden bij signalen van overlast. Door op te schalen richting het basisniveau (met 1.5 fte) wordt het mogelijk toezicht en handhaving consistent en beter afgestemd op de lokale behoefte in te zetten.	

Financieel effect

Begroting 2026	**MJR 2027**	**MJR 2028**	**MJR 2029**	**I/S**
112.000	112.000	112.000	112.000	Structureel

Onderbouwing

Het budget is gebaseerd op 1,5 fte BOA schaal 7 incl. kosten voor opleiding en uitrusting.

Onderwerp: Opvang zwerfdieren

Relatie met programma

Aanleiding

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om gevonden huisdieren tijdelijk op te vangen en dragen zorg voor dierenwelzijn in het kader van openbare orde en veiligheid. De huidige overeenkomst met de dierenopvang loopt tot en met 31 december 2025. Gezien het gebrek aan alternatieve opvangmogelijkheden in de regio en de toenemende druk op bestaande faciliteiten, is het voornemen om deze overeenkomst op korte termijn met maximaal drie jaar te verlengen in samenwerking met andere Midden-Limburgse gemeenten.

Toelichting

Om de kwaliteit van de opvang voor drie jaar te waarborgen, is het van belang de huidige organisatievorm aan te passen. De bijdrage moet verhoogd worden waarbij wordt gerekend met een bedrag van € 2,00 per inwoner in totaal. Het bedrag is bedoeld om de aanstelling van een vaste kracht mogelijk te maken. Binnen dit bedrag worden tevens de kosten voor de opvang en de dierenambulance geborgd. Deze aanpassingen betekenen een verdubbeling van het huidige budget voor dierenopvang. In de verlengde periode moeten we op zoek gaan een alternatieve oplossing.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
21.000	21.000	21.000	21.000	Structureel

In de berekening van het budget is uitgegaan van € 2,00 per inwoner in totaal. Genoemd bedrag is extra op de bestaande begroting.

4.4 Programma 4: Economie, natuur, toerisme, cultuur en duurzaamheid

Strategisch programmadoel: bevorderen van duurzaamheid en het versterken van de gebiedsgerichte ruimtelijke, sociale en economische samenhang.

Inleiding

Het programma *'Economie, natuur, toerisme, cultuur en duurzaamheid'* richt zich op het creëren van nieuwe, duurzame mogelijkheden op het gebied van natuur, toerisme en recreatie, cultuur en duurzaamheid — binnen een beleidsruimte die steeds beperkter wordt. Deze thema's vormen de economische motor van onze gemeente. In 2025 is in dit programma naast de reguliere werkzaamheden sterk ingezet op de verdere implementatie van de Omgevingswet, de vaststelling (en opstarten uitvoering) van de Koers Duurzaamheid 2050 en het leveren van input voor de regionale vertaalslag naar concrete programma's en projecten voor de Regio Deal.

De beleidsvrijheid van gemeenten om zelf invulling te geven aan maatschappelijke ontwikkelingen komt steeds meer onder druk te staan. Het Rijk grijpt vaker en steviger in door middel van wet- en regelgeving, of draagt taken over aan provincies en regio's. Tegelijkertijd lopen de beschikbare capaciteit en middelen om deze taken in medebewind uit te voeren of om te participeren in voor onze gemeente belangrijke trajecten, steeds verder achter bij wat nodig is.

Een deel van deze ontwikkeling hangt samen met de toenemende juridisering van de samenleving (zie programma 7). Een ander deel zorgt ervoor dat reguliere werkzaamheden onder druk komen te staan. Hierdoor wordt samenwerking met andere partijen steeds meer een noodzaak. Als gemeente moeten we daarom per samenwerking of samenwerkingsverband goed afwegen welke rol en positie we daarin willen innemen.

Afhankelijk van de doelen die we willen bereiken, kan de gemeente zelf bepalen op welke samenwerking of samenwerkingsverbanden we de focus leggen. Dit kan zowel grensoverschrijdend zijn (tussen gemeenten), als in samenwerking met andere publieke of private partners. Op deze manier kunnen we bestaande werkgelegenheid behouden en (in)direct nieuwe werkgelegenheid creëren voor onze inwoners. Door deze versterking vergroten we de aantrekkelijkheid van onze gemeente als plek om te wonen, werken en leven.

Dit programma staat dan ook in nauwe verbinding met meerdere opgaven, zoals Duurzaamheid, Bestaanszekerheid, Weerbaarheid van gemeente en gemeenschap, en ons lokale DNA, onder meer tot uiting komend in *Samen Doen* en *Klein Geluk* (Toeristisch Platform Roerdalen).

De komende jaren gaan enkele van de hierboven genoemde dossiers een nieuwe fase in. Zo krijgt de uitvoering van de Koers Duurzaamheid 2050 verder vorm, worden de zonnevelden en reclamemasten gerealiseerd en zichtbaar in het buitengebied, en wordt gestart met het opstellen van een Omgevingsplan. Daarnaast worden de eerste ervaringen opgedaan met het nieuwe Toeristisch Platform Roerdalen, en worden programma's en projecten uit de Regio Deal verder uit-

gewerkt, opgestart en in sommige gevallen al uitgevoerd. Veel van deze ontwikkelingen zullen zichtbaar en merkbaar zijn in de leefomgeving.

Tegelijkertijd wordt er achter de schermen hard gewerkt om toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken en te blijven ondersteunen. Een belangrijke uitdaging is het vinden van duurzame, passende bestemmingen voor vrijkomende agrarische bedrijven (VAB's) en andere leegstaande bouwwerken. Dit biedt kansen voor nieuwe ontwikkelingen, het behoud van het karakteristieke landschap en de versterking van het buitengebied.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Koers Duurzaamheid	
	Relatie met programma; 2, 5, 6, 7
Aanleiding: In juli 2024 heeft de raad de koers Duurzaamheid 2050 vastgesteld. Momenteel werken we samen met onze inwoners en partners aan onze doelen voor 2030 en 2050. De zes thema's zijn; - Duurzame opwek. - Warmtetransitie. - Natuur en biodiversiteit (programma 4). - Duurzame waterhuishouding (programma 6) - Maatschappelijk vastgoed en openbare ruimte (programma 1 en 6). - Innovatie en experiment (koppeling met de Regio Deal, bijvoorbeeld verduurzaming bedrijventerreinen).	
Toelichting: Met de koers als rode draad dragen we bij aan bestaanszekerheid, en Samen Doen door samen te werken aan projecten als energie armoede, GVR en het wijkuitvoeringsplan in Vlodrop. Daarnaast is duurzaamheid een thema dat bij andere werkvelden steeds meer moet worden meegenomen, denk aan projecten in de openbare ruimte, aan woningbouwprojecten, of afvalstromen.	

Onderwerp: Omgevingswet	
	Relatie met programma 1 en 5
Aanleiding: Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Wij zijn nog niet klaar met de implementatie van de wet. De Omgevingsvisie is vastgesteld en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is operationeel. Wij zijn gestart met het laatste hoofdonderdeel van de transitie, het omgevingsplan.	
Toelichting: In 2025 zijn we gestart met het opstellen van het omgevingsplan. Hierbij worden wij ondersteund door een adviesbureau. Wij starten met regels voor woongebieden zodat bouwplannen sneller kunnen worden uitgevoerd. Een volledig omgevingsplan moet op 31 december 2031 gereed zijn. Wij werken daar gefaseerd naar toe.	

Onderwerp: Diverse ontwikkelingen landelijk gebied; natuur, economie, toerisme	
	Relatie met programma

Aanleiding:
Vanuit het Rijk en provincie wordt steeds meer regie gevoerd op ontwikkelingen in het landelijk gebied. Denk bijvoorbeeld aan natuurontwikkeling, beperkingen rondom natuurgebieden en waterlopen. Dit vraagt ook extra inzet van de gemeente. Maar ook dat er voor (agrarisch) ondernemers beperkingen gelden in hun huidige bedrijfsvoering en toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden (waaronder de Voormalige agrarische bedrijven, VAB's).
Pijler 2 van de Regiodeal biedt kansen, maar ook uitdagingen, om hier op een vernieuwende manier naar te kijken.

Daarnaast zijn er lokale ontwikkelingen zoals:
-uitbreidingsmogelijkheden onderzoeken bedrijventerrein
-mogelijkheden voor Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's)
-het borgen dat wij een groene gemeente blijven die aantrekkelijk is en blijft voor recreatie en toerisme.

Toelichting:
In al deze ontwikkelingen zorgen we dat we zoveel mogelijk samenwerken met onze inwoners en bedrijven. Denk hierbij aan het Toeristisch Platform, de samenwerking met ondernemersverenigingen. Dit doen wij onder de noemer Samen Doen en Klein Geluk.
Er liggen linken naar weerbaarheid en ondermijning, programma 3, door te zorgen voor een goede invulling van vrijkomende gebouwen.
Daarnaast verkennen we samen met bedrijven de mogelijkheden voor verduurzaming. En er ligt natuurlijk een link naar de werkgelegenheid (bestaanszekerheid).

Onderwerp: Regio Deal	
	Relatie met programma 1,2,3,5,6,7
Aanleiding Met de Regio Deal die is toegekend investeren we de komende vier jaar, samen met de regiogemeenten in de brede welvaart in Midden Limburg. In 2025 zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en in 2025 en 2026 worden binnen die afspraken aan subsidiewaardige programma's en projecten middelen toegekend. De 4 pijlers van de Regio Deal Midden-Limburg zijn: 1. Leefbaarheid; 2. Landschap en Klimaatadaptatie/biodiversiteit; 3. Arbeidsmarkt, Economie en Onderwijs; 4. Regionale Samenwerking. Deze bieden volop mogelijkheden om op een bij de DNA van onze gemeente passende wijze bij te dragen aan onze prioriteiten op het gebied van bestaanszekerheid, duurzaamheid en weerbaarheid van de gemeente en de gemeenschap. Voor de langere termijn zetten wij in Midden Limburg in op het versterken van de relatie met het Rijk via het Nationaal Programma Vitale Regio's, waaronder het programma 'Elke Regio Telt" valt. Het Rijk stuurt erop aan, dat dit verweven wordt in de pijler Regionale Samenwerking. In programma 7 is er capaciteit opgenomen om de regionale vertaalslag van ambitie naar concrete programma's te maken. Dit biedt de kans dat Roerdalen zo optimaal mogelijk gebruik kan maken van de Regio Deal ten behoeve van de brede welvaart.	
Toelichting en gevolgen voor uitvoering en financiën: de hierboven genoemde ontwikkeling heeft directe gevolgen voor de uitvoering van projecten die wij binnen dit kader gaan uitvoeren. De gevolgen voor uitvoering en financiën zijn hiervan nog niet bekend.	

Onderwerp: Versterking regie	
	Relatie met programma 5, 6
Aanleiding: De beleidsvrijheid om op gemeenteniveau invulling te geven aan ontwikkelingen die ons raken, wordt steeds meer aan banden gelegd.	
Toelichting en gevolgen voor uitvoering en financiën: Het Rijk neemt meer regie middels wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Omgevingswet, Delta Rijn Corridor, Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee, systeemverandering op energie), of geeft de provincie (bijvoorbeeld provinciale omgevingsvisie POVI, ontwikkelingen Nationaal Park) of de regio's (Nationaal Programma Vitale Regio's, Regio Deal) de taken om dit te doen. Tegelijkertijd lopen de beschikbare capaciteit en middelen om deze taken in medebewind uit te voeren of om te participeren in voor onze gemeente belangrijke trajecten, steeds verder achter bij wat nodig is. De hierboven genoemde ontwikkeling legt een steeds groter beslag op de reguliere capaciteit. De gevolgen hiervan zijn nog niet bekend.	

Onderwerp: Economie	
	Relatie met programma 6
Aanleiding Het faciliteren van lokale ondernemers.	
Toelichting en gevolgen voor uitvoering en financiën: In 2026 kijken we naar mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein bij Vlodrop met als doel het faciliteren van de lokale ondernemers. De verduurzaming van een bestaand bedrijventerrein komt ook als project in de Regio deal aan de orde. De gevolgen hiervan zijn nog niet bekend.	

Onderwerp: Voormalige agrarische bebouwing	
	Relatie met programma 2,3,5,6
Aanleiding: De gemeente staat voor de uitdaging om vrijkomende agrarische bedrijven (VAB's) en bouwwerken samen met de eigenaren een nieuwe duurzame bestemming te geven. Dit biedt kansen voor nieuwe ontwikkelingen, behoud van het landschap en versterking van het buitengebied. Toelichting: In 2026 gaan we projectmatig aan de slag met het opstellen van beleid voor de transitie van vrijkomende agrarische bedrijven en bouwwerken. Hierbij betrekken we onze inwoners en bedrijven. In de Regio Deal is deze transitie binnen de pijler Landschap en Klimaat ook een van de focuspunten.	
Gevolgen voor uitvoering en financiën: De gevolgen hiervan zijn nog niet bekend.	

4.5 Programma 5: Woonomgeving

Strategisch programmadoel: woningen (ver)bouwen naar behoefte, zodat we zowel op de korte alsook op de lange termijn voorzien in een toekomstbestendige woningvoorraad.

Inleiding

Het programma Woonomgeving gaat over het wonen in Roerdalen. Zes dorpen en verschillende buurtschappen met een eigen identiteit, ingebed in een landelijke- en groene omgeving, maken dat het uitstekend wonen is in Roerdalen. Door allerlei (landelijke) ontwikkelingen staat het goed wonen en de beschikbaarheid van een passende woning voor iedereen onder druk.

De beleidsvrijheid om op gemeenteniveau invulling te geven aan ontwikkelingen die ons raken, wordt steeds beperkter. Het Rijk neemt de regie voor wet- en regelgeving (bijvoorbeeld met de op handen zijnde Wet versterking regie Volkshuisvesting, de Woondeal of via de Woontop-afspraken) strakker in handen, of geeft de provincie (bijvoorbeeld via de POVI, Limburg Centraal en 'het straatje erbij') of de regio's (via het Nationaal Programma Vitale Regio's) de taken om dit te doen.
De benodigde capaciteit en middelen bij bovenstaande ontwikkelingen lopen, hoewel steeds vaker aangevuld door incidentele subsidiemogelijkheden, steeds verder uit de pas. De regionale samenwerking wordt hierbij steeds meer vanuit het Rijk of de provincie een vereiste. Een woningmarkt is immers niet alleen lokaal maar (sub)regionaal en daarnaast zoeken de hogere overheden naar mogelijkheden om de druk van de nationale woonopgave gelijkelijk te verdelen. Hierbij hebben we ook (binnen wonen voor iedereen) aandacht voor nieuwe woonvormen, huisvesting van specifieke doelgroepen (waaronder ook de woonwagenlocaties). Een en ander krijgt invulling vanuit de visie op welzijn, wonen en zorg een plek in het Volkshuisvestingsprogramma. Roerdalen heeft ambitie op het gebied van woningbouw zoals opgenomen in ons 'Actieplan versnellen woningbouw" en heeft al meerdere jaren een regionale trekkersrol op het gebied van Wonen. De taken die bij de trekkersrol horen nemen steeds meer toe, er is in ieder geval een ondersteuner nodig voor deze taak.

Naast de regionale samenwerking op wonen, waarop steeds meer gestuurd wordt door de hogere overheden, werken we binnen dit programma ook nog in andere verbanden samen. Denk hierbij aan de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN) die momenteel een doorontwikkeling maakt naar een robuuste regionale omgevingsdienst, maar ook aan de samenwerking op het gebied van afval. Hierbij bepalen we als gemeente, binnen de mogelijkheden die er zijn, zelf hoe we ons hierin positioneren. Afhankelijk van de doelen die we willen bereiken kan de gemeente zelf kiezen waarop we meer de focus leggen.

Door te bouwen naar behoefte dragen we bij aan bestaanszekerheid en weerbaarheid van onze inwoners. Het bouwen van toekomstbestendige, duurzame wijken en verduurzamen van de bestaande, veelal particuliere woningvoorraad sluit aan bij onze duurzaamheidsopgave.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Versnellen woningbouw	
	Relatie met programma 3,4,6 en 8

Aanleiding:
We willen dat het aantal woningen meer dan gemiddeld groeit. Enerzijds is er meer behoefte aan (passende) woningen en woonvormen in Roerdalen. Anderzijds levert een groei van ons inwoneraantal structurele inkomsten op.

Toelichting:
In april 2025 is het Actieplan versnellen woningbouw vastgesteld. Beoogd is om in de periode 2025 tot en met 2028 in totaal 500 woningen te bouwen. Om dit te realiseren werken we aan beleidsmatige bouwstenen om te kunnen sturen op deze ambitie en aan concrete (woningbouw)projecten. Dit doen we op basis van vier thema's: bouwen naar behoefte, wonen en zorg, wonen voor iedereen en duurzaam wonen. Daarmee draagt wonen bij aan duurzaamheid, bestaanszekerheid en weerbaarheid.
Op basis van dat Actieplan, dat gezien kan worden als voorloper van het nog op te stellen volkshuisvestingsprogramma (zie ontwikkeling Regionale Samenwerking Wonen, hieronder), werken we aan beleidsmatige kaders en concrete projecten. In het Actieplan versnellen woningbouw zijn in de volle breedte middelen opgenomen. Kredieten voor concrete projecten, middelen voor beleidsmatige bouwstenen en extra capaciteit voor de jaren 2025 en 2026. Dit wordt verder uitgewerkt voor de daarop volgende jaren.

Financieel effect

Begroting 2026	**MJR 2027**	**MJR 2028**	**MJR 2029**	**I/S**
- 200.0000	- 200.0000	- 200.0000	- 200.0000	Structureel

Onderbouwing

Door het versnellen van de woningbouw is de verwachting dat er meeropbrengsten leges worden gegenereerd. Voorgaand jaar zijn er al extra te verwachten inkomsten opgenomen. In deze kadernota nemen we nog € 200.000 structureel extra op. Hiermee nemen we wel bewust meer risico, aangezien de initiatieven en de daaruit voorvloeiende leges vraag gestuurd zijn. In programma 8 zijn de financiële gevolgen opgenomen voor wat betreft de verhoging van de Algemene Uitkering en de Onroerend Zaak Belasting.

Ook na 2025 en 2026 blijft er extra inzet nodig, dit is nog niet opgenomen in deze kadernota. Daarnaast blijven er middelen nodig om eigendom te verwerven in de gebieden waar we voorkeursrecht gevestigd hebben voor woningbouw en bijbehorende voorzieningen. Het is van belang dat de reserve strategische grondaankopen gevuld blijft. We blijven in het kader van het versnellen van de woningbouw ook zoeken naar subsidiemogelijkheden. Daarvoor werken we regionaal samen aan een betere ondersteuning door het Rijk.

Onderwerp: Regionale trekkersrol Wonen

Relatie met programma 3,4,6 en 8

Aanleiding:
Al een aantal jaar vervullen we als Roerdalen de regionale trekkersrol Wonen. De taken en werkzaamheden nemen steeds meer toe, mede vanwege de Woondeal en regie vanuit het Rijk. Maar ook vanwege de ambitie om meer woningen te bouwen.

Toelichting
De trekkersrol vraagt zowel bestuurlijke als ambtelijke inzet, de voorzittersrol. Hierbij is ondersteuning nodig in organiseren, plannen, verslaglegging e.d. Hierin is nog niet voorzien.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
35.000	35.000	35.000	35.000	Structureel
- 17.500	- 17.500	- 17.500	- 17.500	Structureel

Onderbouwing

Deze kosten worden voor een deel bekostigd vanuit de regio.

Onderwerp: Wonen voor iedereen

Relatie met programma 3,4,6 en 8

Aanleiding:
Door de krapte op de woningmarkt is een passende woning niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Toelichting:
In onze toekomstige woningbouwplannen houden we daar rekening mee door zo veel mogelijk in te zetten op een mix van woningbouwtypes en het realiseren van voldoende sociale huurwoningen en betaalbare huur- en koopwoningen. Daarbij willen we ook onderscheidend zijn door nieuwe woonvormen mogelijk te maken. Daarmee komt doorstroming op gang waardoor jongeren makkelijker een passende en betaalbare woning kunnen vinden. Aanvullend hierop hebben we ook aandacht voor specifieke doelgroepen door te werken aan onze woonwagenlocaties en open te staan voor initiatieven op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarnaast is het mogelijk dat we (nieuwe) opgaven krijgen wat betreft de huisvesting van ontheemden (vluchtelingen en statushouders). Daar bereiden we ons op voor en dit krijgt vanuit de visie op welzijn, wonen en zorg een plek in het Volkshuisvestingsprogramma. Ook blijven we investeren in de samenwerking met de woningcorporatie(s), de huurdersbelangenvereniging en zorgpartijen. We maken concrete prestatieafspraken op alle thema's van ons woonbeleid.

Financieel effect

Er is nog geen inzicht in aanvullende kosten.

Onderwerp: Ontwikkeling RUD	
	Relatie met programma 4
Aanleiding Ontwikkeling RUD naar een robuuste omgevingsdienst.	
Toelichting Voor de ontwikkelingen rondom de RUD, Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord, die tot die aan de landelijk gestelde eisen van een robuuste omgevingsdienst moet voldoen is in 2025 een plan gemaakt. Deze nieuwe dienst gaat in 2026 van start. Dit leidt tot hogere kosten. De kosten zijn in de kadernota 2026 inmiddels omhoog bijgesteld.	
Financieel effect	
Er is nog geen inzicht in aanvullende kosten.	

Onderwerp: Samenwerkingsverband Afval	
	Relatie met programma 4
Aanleiding Circulariteit van afval	
Toelichting Van het traditionele inzamelen en verwerken van restafval verschuift de focus steeds meer naar circulariteit: het hergebruik van grondstoffen om zo de impact op het milieu te verkleinen en kosten te besparen. Een belangrijke ontwikkeling is de groeiende bewustwording in de samenleving – en die begint al op jonge leeftijd. Dit draagt bij aan een generatie die van jongs af aan doordrongen is van het belang van duurzaamheid en circulair denken. Daarnaast maken inzameldiensten momenteel een sterke groei door. Steeds meer gemeenten tonen interesse om zich aan te sluiten bij een professionele en duurzame afvalinzameling. Door schaalvergroting en samenwerking kunnen deze diensten efficiënter werken, betere service leveren én bijdragen aan circulaire doelen. Door slimmer te organiseren kunnen de lasten voor inwoners beperkt blijven. Kortom, afval is geen eindpunt meer, maar een begin.	
Financieel effect	
Er is nog geen inzicht in aanvullende kosten.	

4.6 Programma 6: Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

Strategisch programmadoel: Prettige, leefbare dorpen waar inwoners en toeristen zich prettig voelen. Een veilige openbare ruimte waarin een aantrekkelijke kwaliteit tot uiting komt..

Inleiding

Dit programma richt zich op de directe leefomgeving van onze inwoners. Zowel op het onderhoud als de ontwikkeling van de openbare ruimte. Ook de komende jaren werken we aan woningbouwontwikkelingen en spelen we waar mogelijk in op de effecten van klimaatverandering zoals wateroverlast, droogte en hittestress. We betrekken inwoners actief bij initiatieven op het gebied van veiligheid, leefbaarheid en bij de keuzes die gemaakt moeten worden in de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte. Dit kost tijd maar levert een duidelijke meerwaarde daar waar het gaat om draagvlak van de omgeving.

We werken wijkgericht en ook onze medewerkers van de buitendienst zijn herkenbaar aanwezig in de dorpen en aanspreekbaar, voor iedereen die dit wenst. Medewerkers hebben een sterke binding met de kernen en weten wat er in een dorp leeft. Ze werken dagelijks in de kernen en proberen klachten en meldingen zo snel mogelijk op te lossen.

Naast beheer en onderhoud van onze openbare ruimte actualiseren we in 2026 enkele belangrijke beleidsdocumenten zoals het wegenbeleidsplan.
De komende jaren gaan een aantal grote infrastructurele projecten in uitvoering, zoals de Dorpsstraat in Melick en de omgeving van de Sportlaan in Montfort. Dit geeft druk op die omgeving. Daarnaast starten we met voorbereiding van nieuwe werken. Met name in voorbereiding zien we dat door toenemende regeldruk en complexiteit de risico's op vertraging in die fase toenemen.
Op het gebied van ondergrondse infrastructuur zien we een enorme toename in werkzaamheden.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Groenbeleid	
	Relatie met programma 4
Aanleiding In 2025 hebben we ons groenbeleid geactualiseerd. De uitvoering en effecten daarvan zijn vanaf 2026 merkbaar.	
Toelichting: De nadruk ligt op behoud van basiskwaliteit, met ruimte voor gerichte ingrepen die bijdragen aan biodiversiteit, klimaatadaptatie, verkoeling en vergroening. Dit betekent onder andere dat onderhoudsmaatregelen selectief en locatiegericht worden uitgevoerd, waarbij kansen worden benut om onderdelen al toekomstbestendig in te richten. **Uitgangspunten Groenstructuurplan: v**anaf 2026 wordt het gehele groenareaal aangepakt op basis van het nieuwe Groenstructuurplan. Dit plan baseren we op vier centrale pijlers die mede volgen uit onze Koers Duurzaamheid: • Versterking van de biodiversiteit • Vergroting van de klimaat adaptieve capaciteit van de openbare ruimte • Creëren van verkoeling in met name het bebouwd gebied • Versterking van het groene karakter van de leefomgeving (vergroening) **Gevolgen voor uitvoering en financiën:** de hierboven genoemde koerswijziging heeft directe gevolgen voor de uitvoering van het beheer en het bijbehorende financiële kader. In de begroting zal hiermee rekening gehouden moeten worden, ervan uitgaande dat besluitvorming over dit onderwerp in de Raad in het najaar plaatsvindt.	

Onderwerp: Ontwikkelingen accommodaties	
	Relatie met programma's 1 en 4
Aanleiding Actualisatie MJOP's naar aanleiding van diverse ontwikkelingen	
Toelichting Actualisatie meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Voor verschillende accommodaties zal door ontwikkelingen het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) moeten worden geactualiseerd of worden opgesteld zoals MFA Vlodrop, de te bouwen basisschool en Jeu de Boules baan in Posterholt. Dit kan mogelijk financiële consequenties hebben.	

Onderwerp: Regie op de ondergrond (kabels en leidingen)

Relatie met programma 4

Aanleiding
Toenemende werkzaamheden rondom ondergrondse (kabel- en leiding)netwerken.

Toelichting
We zien de volgende werkzaamheden: verzwaring van het elektriciteitsnet, saneren van gasaansluitingen, het aanleggen van glasvezelnetwerken, verzwaring van het elektriciteitsnet door Enexis. Ook zijn er ontwikkelingen rondom de energiecentrale Maasbracht, VAWOZ en deltarheincorridor. Deze aanpassingen en vernieuwingen zorgen voor druk op onder- en bovengrond. Dit heeft grote gevolgen voor de kwaliteit van de openbare ruimte en verhardingen. We zorgen ervoor dat de organisatie hierop robuuster is ingericht om beter deze werkzaamheden te coördineren en toezicht op te houden.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
120.000	120.000	120.000	120.000	Structureel

Onderbouwing
Voor coördinatie en toezicht borgen we structureel 0,75 fte in de formatie ten behoeve van noodzakelijke coördinatie (schaal 10) en 0,5 fte voor toezicht (schaal 8).

Onderwerp: Opstellen wegenbeleidsplan

Relatie met programma 4, 5

Aanleiding
Het huidige wegenbeleidsplan loopt eind 2026 af.

Toelichting
We stellen in 2026 een nieuw wegenbeleidsplan waarin we de uitgangspunten voor het onderhoud en beheer van onze wegen, paden en trottoirs vastleggen. Hiervoor is specifieke expertise en voor het opstellen van nieuw plan noodzakelijk.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
30.000				Incidenteel

Onderbouwing
Inhuur van externe deskundigheid.

Onderwerp: Versneld herstel trottoirs

Aanleiding
Door toenemende werkzaamheden rondom ondergrondse (kabel- en leiding)netwerken gaat de staat van trottoirs versneld achteruit.

Toelichting
De vele werkzaamheden aan kabels en leidingen zorgen voor druk op onder- en bovengrond. We inspecteren continu de staat waarin de bovengrond wordt hersteld, waarbij het nooit lukt dit volledig op het oorspronkelijke niveau terug te brengen. Dit heeft tot gevolg dat de kwaliteit van de openbare ruimte en verhardingen achteruit gaat. In de programmabegroting nemen we voor de jaren 2026 en 2027 een investeringsbedrag op van 100.000,- per jaar op.

Onderwerp: Ontwikkeling vakgroep onderhoud

Relatie met programma 1

Aanleiding

Een aantal mensen van de Outdoorcampus is klaar voor een volgende stap. Hierbij is goede begeleiding essentieel voor een duurzame door- en uitstroom naar regulier werk.

Toelichting

De vakgroep onderhoud, onze buitendienst, werkt na de samenvoeging op een locatie verder vanuit dorpsgerichte gedachte aan ontwikkeling en integratie. Voldoende bemensing en de bezetting waarborgen is hier een onderdeel van. Voor nieuwe instroom is de Outdoorcampus opgericht.

Op de Outdoorcampus doen deelnemers werkervaring op met intensieve begeleiding, gericht op persoonlijke groei en voorbereiding op werk. De kracht van de Outdoorcampus ligt in de combinatie van begeleiding en vakgericht leren. Voor kandidaten die klaar zijn voor de volgende stap willen we starten met een doorstroomteam, waar zij onder begeleiding van een sociaal hovenier meedraaien binnen de gemeentelijke buitendienst. We nemen tot medio 2026 de tijd om te leren van ervaringen met begeleiding van een sociaal hovenier in het zogenaamde doorstroomteam. Daarna bepalen we of en hoe we dit structureel verankeren in de begroting.

Voor de geplande oprichting van een Mensontwikkelbedrijf (MOB) biedt de outdoorcampus kans om deze aanpak verder uit te bouwen. Door goede samenwerking en duidelijke afspraken ontstaat een lokale keten die leidt van instroom naar werk – met bestaanszekerheid als doel.

Door de samenwerking met partijen als MER-SD, NLG Buitenkansen en mogelijk het toekomstige MOB, bouwt Roerdalen aan een model waarin publieke middelen doelgericht worden ingezet voor mensen, niet voor structuren. Daarbij wordt gekeken naar eerlijke financiering, duidelijke rolverdeling en vooral: wat iemand nodig heeft om mee te kunnen doen. Niet tijdelijk, maar blijvend. Dáár zit de meerwaarde.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
80.000				Incidenteel

Onderbouwing

We nemen tot medio 2026 de tijd om te leren van ervaringen met begeleiding van een sociaal hovenier in het zogenaamde doorstroomteam. Daarna bepalen we of en hoe we dit structureel verankeren in relatie tot het MOB en hoe dit vertaald wordt in de begroting.

4.7 Programma 7: Bestuur, organisatie en dienstverlening

Strategisch programmadoel: een open en transparante vorm van besturen. Een communicatieve organisatie, die de kracht van de samenleving ondersteunt en stimuleert, ruimte geeft aan initiatieven en de gemeenschap als partner betrekt.

Inleiding

Dit programma draait om hoe we samenwerken.
Niet alleen binnen onze organisatie, maar ook met inwoners, vrijwilligers, ondernemers en partners. Samen zetten we stappen richting een toekomst waarin iedereen zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt.

Onze manier van samenwerken begint bij vertrouwen. We geven mensen verantwoordelijkheid, behandelen elkaar met respect en gaan uit van gelijkwaardigheid. Zo ontstaat er ruimte voor initiatief, groei en echte verbinding. Door samen te doen versterken we onze gemeenschappen, maakt ze veerkrachtiger en weerbaarder. Samenwerken vraagt ook om heldere kaders, daar dragen de participatieverordening en projectmatig werken aan bij. Samenwerken is niet alleen binnen onze eigen gemeentegrenzen maar ook daarbuiten belangrijk. Deelname in een regiodeal is hier een goed voorbeeld van.

Om een kundige partner te zijn bij de complexe uitdagingen waar we voor staan moeten we blijven investeren in de ontwikkeling van onze eigen organisatie.

Wij zetten ons sterk in op de ontwikkeling en toekomstbestendigheid van onze organisatie en om aantrekkelijk te blijven als werkgever, juist in deze krappe arbeidsmarkt. We investeren in het vergroten van kennis, het verbeteren van processen en het creëren van een inspirerende werkomgeving waarin talent zich kan ontplooien. Daarmee willen we niet alleen inspelen op de behoeften van vandaag, maar ook bouwen aan een veerkrachtige organisatie voor de toekomst. Aan het einde van dit jaar presenteren we een heldere visie en een concreet plan van aanpak om deze ambities verder vorm te geven en onze positie als aantrekkelijke werkgever te versterken.

We willen een goede werkgever zijn. Daarom werken we samen met de MER-organisaties aan een arbeidsmarktprofiel van Roerdalen én de ontwikkeling van onze medewerkers. Komend jaar blijkt of dit voldoende is om ook jong talent te werven en ontwikkelkansen te geven.

De focus voor communicatie ligt op het vergroten van de communicatiekracht van de organisatie. Niet meer ‘communiceren omdat het kan’ maar een ontwikkeling naar ‘communiceren, zodat’: communiceren met impact. Bestaanszekerheid, duurzaamheid en het actieplan versnellen woningbouw vormen hierbij drie belangrijke thema’s. Monitoren wat er leeft of schuurt in de samenleving maakt omgevingsgericht communiceren mogelijk. Hierbij is het uitgangspunt: de juiste en heldere informatie voor de juiste persoon via het juiste kanaal op het juiste moment. Dit is een taak voor vakgroep communicatie als vakinhoudelijke experts én voor de gehele organisatie. Iedereen heeft een taak en verantwoordelijkheid op het gebied van communicatie.

Overzicht van de ontwikkelingen in dit programma

Onderwerp: Samen doen verordening	Relatie met programma 1, 2

Aanleiding: Veranderende wetgeving rondom participatie integreren in ons werk.

Toelichting:

In 2025/2026 wordt de nieuwe participatieverordening met uitdaagrecht vormgegeven. De consequenties daarvan gaan we in 2026 verankeren in onze werkwijzen. Duidelijke afspraken, richtlijnen en afwegingskaders zorgen ervoor dat we in de samenwerking voor onze inwoners een consequente en betrouwbare partner zijn.

We zien een toename van inwoners die taken van de gemeente willen overnemen. Wij ondersteunen deze initiatieven waar nodig financieel. Om een pilot te starten is er een eenmalige bijdrage mogelijk vanuit het experimenteerbudget. Wanneer de pilot het gewenste effect oplevert, onderzoeken we hoe we het initiatief structureel kunnen ondersteunen uit de reguliere bestaande budgetten.

In capaciteitsplanningen/projectplannen houden we rekening met de benodigde uren voor de toegenomen participatie wensen en eisen.

Onderwerp: Gezamenlijk programma Dienstverlening	Relatie met programma 1, 2

Aanleiding
We willen de kwaliteit van onze dienstverlening verder (gezamenlijk) verbeteren.

Toelichting
In Roerdalen zien we dienstverlening als een middel om inwoners actief te betrekken bij onze gemeenschap en hen te faciliteren in het bijdragen aan een levendig, zorgzaam en hecht samenspel. Onze aanpak gaat verder dan het louter uitvoeren van wettelijke taken; het draait om het vormgeven van een gezamenlijke ambitie en het ontwikkelen van een toekomst waarin we elkaar versterken en samen vooruitgaan. Daar dragen vertrouwen, verantwoordelijkheid, respect en gelijkwaardigheid als onveranderlijke waarden in elke handeling en beslissing aan bij.

Regionale samenwerking
Samen met de gemeenten Maasgouw en Echt-Susteren voeren we een integraal programma dienstverlening uit. Dit partnerschap richt zich op grotere vraagstukken: we stemmen werkprocessen op elkaar af, optimaliseren en verbeteren de klantreizen, en realiseren gezamenlijke projecten voor de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving. Door deze bundeling van kennis en middelen vergroten we de kwaliteit en efficiëntie van de dienstverlening voor al onze inwoners.

Lokale aanpak
De lokale uitwerking van onze dienstverleningsambitie in Roerdalen richt zich op het versterken van de toegankelijkheid, het benutten van technologische mogelijkheden en het vergroten van de betrokkenheid van onze inwoners. We investeren in het verbeteren van onze telefonische en digitale dienstverlening door bijvoorbeeld wacht- en antwoordtijden te verkorten. Tegelijkertijd zetten we in op de inzet van kunstmatige intelligentie.

Onderwerp: Organisatieontwikkeling

Relatie met programma 1, 2, 3, 4, 5, 6

Aanleiding
We willen als organisatie blijven ontwikkelen en kunnen aansluiten bij vragen van onze inwoners, verenigingen, bedrijven en de regio.

Toelichting
Bijdragen aan geluk en levensvoldoening van alle mensen in Roerdalen dat is waar we iedere dag aan werken. Dat doet iedereen vanuit zijn/haar eigen plek/rol in de organisatie. Onze organisatieontwikkeling is bedoeld om individuen en teams te ondersteunen bij de veranderende vraag van de samenleving. Zo blijven we als organisatie en mens gezond en kunnen we de beste resultaten bereiken met en voor onze inwoners.

We blijven hierbij kritisch kijken naar onze formatie en functies binnen onze organisatie. We zien onze samenleving steeds meer verjuridiseren. Zo maken onze burgers in toenemende mate gebruik van juridische mogelijkheden zoals het indienen van Woo verzoeken en het aanvragen van nadeelcompensatie. Het verwerken van deze aanvragen vereist extra capaciteit wat leidt tot hogere kosten.

Ook zien we bij de regiodeal dat er meer procesondersteuning in onze organisatie wordt gevraagd dan eerder gedacht. Daarom willen we voor de komende twee jaar hier extra capaciteit voor vrij maken. Deze capaciteit wordt gevraagd vanuit meerdere teams, afhankelijk van de thema's die besproken worden. Het budget dat wij hier aanvragen is incidenteel, omdat daarna de werkzaamheden overgaan naar de projectbegeleidings- of uitvoeringsfase.

We gaan verder met projectmatig werken. We willen deze manier van werken verder borgen in onze organisatie. Wij zijn ervan overtuigd dat projectmatig werken ons helpt ons om meer grip te krijgen op inzet van medewerkers, resultaat en geld.

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
155.000	155.000	155.000	155.000	Structureel
155.000	155.000			Incidenteel
15.000				Incidenteel

- We breiden de huidige juridische capaciteit met 1,5 fte (155.000) om zo de juiste juridische ondersteuning te kunnen blijven bieden.

- Er wordt in onze organisatie meer procesondersteuning bij de Regiodeal gevraagd dan verwacht. Wij verwachten voor 2 jaar hier 1,5 fte (155.000) voor nodig te hebben.

- Voor het verder borgen van projectmatig werken is in 2026 incidenteel € 15.000 nodig onder andere voor inzet van projectcoaches en opleiding.

Onderwerp: Uitvoer Arbo Beleid /RIE– aanbieden Periodiek Medisch Onderzoek

Relatie met programma nvt

Aanleiding:
Volgens de Arbowet moeten werkgevers hun werknemers periodiek een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) aanbieden.

Toelichting:
In 2025 wordt een geheel nieuwe Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en bijbehorend Plan van Aanpak opgesteld. Het aanbieden van een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) danwel Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) is een wettelijke verplichting, die op dit moment ontbreekt in het totale Arbobeleid.
We willen PAGO of PMO aan alle medewerkers aanbieden.

Een PAGO is gericht op arbeidsgerelateerde gezondheidsrisico's zoals fysieke belasting of werkdrukbeleving. Naast het aanbieden van een PAGO kan een werkgever er ook voor kiezen een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) aan te bieden.

Een PMO gaat verder. Een PMO combineert arbeidsrisico's met bredere gezondheidsthema's zoals leefstijl en mentale gesteldheid.
Door een PMO structureel in te zetten voldoet een organisatie aan de wettelijke verplichting en investeer je in zowel het welzijn en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Een algemene richtlijn is om een PMO eens in de drie tot vijf jaar aan te bieden

Financieel effect

Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	I/S
16.000			16.000	Structureel

Onderbouwing

Per 01.01.2025 waren er 110 medewerkers in dienst bij de gemeente Roerdalen. Dit is exclusief alle inhuur op verschillende thema's. De kosten van een PMO kunnen variëren afhankelijk van de inhoud en uitvoering. Uitgegaan is van kosten rond € 150 **per werknemer.**

Onderwerp: Kerntaken-dialoog – we doen de goede dingen goed	
	Relatie met programma 1, 2, 3, 4, 5, 6

Aanleiding:
Duidelijkheid in prioriteiten en taken die passen binnen onze middelen (financieel en capaciteit).

Toelichting:
Om te kunnen bepalen of we de goede dingen doen en of we deze dan ook goed doen is het nodig om te komen tot een integraal afwegingskader waarlangs keuzes gemaakt kunnen worden en focus aangebracht kan worden.
Om tot een afwegingskader te komen is meer duidelijkheid nodig over de verschillende taken die we als gemeente uitvoeren.
We willen dan ook alle taken van de gemeente gaan analyseren waarbij we een aantal vragen gaan beantwoorden:

- *wie bepaalt het beleid ten aanzien van een taak?* Is dit het rijk, de provincie of zijn we dat zelf. En in hoeverre is er bij medewindstaken de mogelijkheid om het beleid wel zelf in te vullen;
- *hoe draagt de taak bij aan de missie van onze gemeente?* We hebben nu als grote opgaves duurzaamheid, wonen en bestaanszekerheid;
- *In hoeverre zijn we meerjarige verplichtingen aangegaan voor de uitvoering van deze taak?* Meerjarige verplichtingen kunnen bestaan uit contracten maar kunnen ook betrekking hebben op samenwerkingsverbanden;
- *welk vastgesteld beleid hebben we binnen deze taak?*
- *welke middelen zijn nodig om deze taak goed uit te voeren?* Het gaat hierbij om zowel financiële middelen als capaciteit, maar ook de wijze waarop we de taak uitvoeren.
- *Welke trends zien we die we moeten vertalen naar een financiële*

Als dit inzicht duidelijk is willen we daarna samen met de raad en de inwoners de dialoog aangaan en de keuzes voor de toekomst maken.

5. Financiële positie

We willen een begroting die structureel op orde is. Waarin uitgaven en inkomsten met elkaar in evenwicht zijn. Met een weerstandscapaciteit om risico's op te kunnen vangen en een schuldniveau dat op een acceptabel niveau ligt.

Begin 2025 is met de raadswerkgroep gecommuniceerd dat op basis van de ontwikkelingen die we toen zagen we zouden afsteven op een negatief saldo in 2026 en de jaren erna. Om dit te voorkomen zijn toen een aantal maatregelen voorgelegd om toch tot een sluitende begroting 2026 te komen, waarbij de meerjarenbegroting 2027-2029 nog steeds negatief was. Eén van deze maatregelen was het inzetten van de algemene reserve[1].

Door het Rijk zijn bij de voorjaarnsota extra middelen beschikbaar gesteld voor de gemeenten. Hierdoor was het niet meer nodig om de algemene reserve als structureel dekkingsmiddel in te zetten. Voor de jaren 2026 en 2027 ontstond een positief beeld. De jaren 2028 en 2029 bleven echter negatief. Dit komt vooral doordat de gemeentefondsuitkering voor deze jaren voor het onderdeel jeugd weer naar beneden is bijgesteld. Het Rijk gaat ervan uit dat de maatregelen die zij nemen uiteindelijk zorgen voor een daling van de kosten voor jeugdzorg bij de gemeenten. Wij hebben deze daling van de inkomsten niet in mindering gebracht op onze uitgaven.

Ondanks de extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld blijft onze financiële positie onder druk staan. Wel is er in deze kadernota ook ruimte gezocht voor ontwikkelingen die van belang zijn voor de grote opgaven waar we als gemeente voorstaan.

5.1 Kaders en “spelregels” begroting 2026-2029

Uitgangspunt voor de begroting 2026-2029 is het meerjarig perspectief van de begroting 2025-2028 en de begrotingswijzigingen tot en met de raad van 30 mei 2025.

Bedragen * € 1.000

Meerjarenbegroting 2025-2029 inclusief begrotingswijzigingen t/m 30 mei 2025	2026	2027	2028	2029
Saldo primaire begroting 2025-2028	**-604**	**-1.164**	**-1.159**	**-1.221**
Raadsbesluiten				
Woonwagenlocaties omzetten naar bouwgrondexploitatie	24	24	24	24
Septembercirculiare 2024	409	531	526	677
Buitenbaden ophouden	-5	-23	-23	-23
Raadsbesluiten	**428**	**532**	**527**	**678**
Meerjarenraming 2026-2029 inclusief begrotingswijzigingen	**-176**	**-632**	**-632**	**-543**

Voor het opstellen van de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 stellen we voor de volgende uitgangspunten te hanteren.

- We streven in principe naar een structureel en reëel sluitende begroting, waarbij het uitgangspunt is dat in ieder geval begroting 2026 een sluitend saldo heeft
- Wij conformeren ons aan de provinciale richtlijnen uit de begrotingscirculaire 2026.
- We gaan voor de exploitie- en investeringsbudgetten uit van een kostenstijging van 2,1% conform CPB-raming februari 2025 prijs materiële overheidsconsumptie. Voor contractuele afspraken worden de kosten conform deze afspraken verhoogd.
- Voor de ontwikkelingen van de loonkosten gaan we uit van het eindresultaat Cao gemeenten 2025-2027 van 22 april 2025.
- Wegens verwachte CAO-ontwikkelingen gaan we voor het sociaal domein uit van een index van 4,1% conform CPB-raming februari 2025 CAO-loon marktsector.
- Voor belastngen, retributies en leges wordt minimaal een verhoging van 2,1% gehanteerd conform CPB-raming februari 2025 prijs materiële overheidsconsumptie. Deze verhoging komt bovenop de verhogingen

[1] Onder voorwaarden mag een deel van de algemene reserve als structureel dekkingsmiddel worden ingezet.

zoals deze al in meerjarigjarig perspectief van de begroting 2025 zijn opgenomen. Afvalstoffenheffingen en rioolrechten worden berekend op basis van kostendekkendheid.
- We ramen de post onvoorzien op € 25.000
- We hanteren een rekenrente van 3% over het financieringstekort
- Voor de streefwaarden voor de bepaling van de financiële positie gebruiken we de signaleringswaarde uit het "Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader" van de Provincie.

Bovenstaande uitgangspunten zijn doorgerekend in de financiële positie zoals hieronder verder wordt uitgewerkt.

5.2 Autonome ontwikkelingen

We worden geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen waar we zelf niet direct invloed op hebben of waar geen keuzevrijheid is. Het gaat bijvoorbeeld om de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen, bijstellingen als gevolg van trendontwikkelingen en kostprijsindexeringen.

Bedragen * € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Meerjarenraming 2026-2029 inclusief begrotingswijzigingen	**-176**	**-632**	**-632**	**-543**
Ontwikkelingen algemene uitkering				
Decembercirculaire 2024, hoger risico maatstaven	571	617	704	706
Bijstellingen voor prijs en loonontwikkeling	1.530	1.517	1.470	1.470
Verwachte bijstellingen gemeenstefonds obv voorjaarsnota Rijk	1.453	1.604	39	241
Ontwikkelingen algemene uitkering	**3.554**	**3.738**	**2.213**	**2.417**
Aanpassingen verbonden partijen				
Veiligheidsregio Limburg Noord	-182	-229	-229	-229
Westrom	58	33	121	144
Servicecentrum MER	-366	-320	-320	-320
MGR Sociaal domein Limurg Noord	118	118	118	118
Bijstellingen bijdrage lager dan € 25.000	-32	-17	-7	-42
Aanpassingen verbonden partijen	**-404**	**-415**	**-317**	**-329**
Indexering en prijsstijgingen				
Ontwikkeling loonkosen	-198	-198	-198	-198
Algemene indexering kosten	-300	-300	-300	-300
Specifieke prijsontwikkeling zorg	-608	-613	-617	-620
Indexering belasting, retributies en rechten	136	136	136	136
Indexering en prijsstijgingen	**-970**	**-975**	**-979**	**-982**
Diverse bijstellingen als gevolg van autonome ontwikkelingen				
Structureel ramen SPUK Stimulering Sport	75	75	75	75
Bijstelling naar marktconform tarief jeugd	-1.125	-1.125	-1.125	-1.125
Hogere bijdrage kinderopvang - sociaal medische indicatie	-50	-50	-50	-50
Hogere bijdrage vrouwenopvang conform regionale begroting	-47	-47	-47	-47
Stijging PGB's beleidiging WMO	-59	-59	-59	-59
Reserven voordeel Westrom voor mensontwikkelbedrijf	-58	-33	-121	-144
Vorming robuuste RUD (inschatting extra overhead)	-150	-200	-200	-200
Aanpassing versnelle woningbouw (incl. bijstelling 60% kosten)	166	30	-28	317
Effecten functiewaarderingen	-54	-54	-54	-54
Invoering forenzenbelasting	30	30	30	30
Bijstellingen door structurele onder- en overschrijding	117	117	117	117
Diversen kleine bijstellingen lager dan € 25.000	-24	-5	-7	-9
Diverse bijstellingen als gevolg van autonome ontwikkelingen	**-1.179**	**-1.321**	**-1.469**	**-1.149**
Saldo na autonome ontwikkelingen	**825**	**395**	**-1.184**	**-586**

5.3 Ontwikkelingen en dekking

Naast de autonome ontwikkelingen zijn er ook ontwikkelingen waar we wel een keuze hebben om deze wel of niet te laten plaatsvinden. In hoofdstuk 4 is bij de verschillende programma's toelichting gegeven over deze ontwikkelingen. Voor de incidentele kosten wordt voorgesteld deze te dekken uit de algemene reserve (aangegeven met uit AR bij de ontwikkelingen).

Bedragen * € 1.000

Ontwikkelingen en dekking	2026	2027	2028	2029
Saldo na autonome ontwikkelingen	825	395	-1.184	-586
Ontwikkelingen				
Programma 1 Krachtige dorpen				
Bibliotheekwerk		-100	-100	-100
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg				
Werkgeverservicepunt	-96	-96	-96	-96
Re-integratiebudget	-80	-80	-80	-80
Jongeren activering	-51	-51	-51	-51
Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg	-55	-55	-55	-55
Zorg & Veiligheid (uit AR)	-105	-105		
Programma 3 Veilige dorpen				
Basis op orde veiligheid (uit AR)	-100	-100		
Versterken weerbaarheid, continuïteit en crisisbeheersing (uit AR)	-70	-70		
Uitbreiding formatie BOA	-112	-112	-112	-112
Opvang zwerfdieren	-21	-21	-21	-21
Programma 5 Woonomgeving				
Versnellen woningbouw - hogere legesinkomsten	200	200	200	200
Regionale trekkersrol Wonen - saldo	-18	-18	-18	-18
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen				
Regie op de ondergrond (kabels en leidingen)	-120	-120	-120	-120
Ontwikkeling vakgroep onderhoud (uit AR)	-80			
Wegenbeheersplan opstellen (uit AR)	-30			
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening				
Organisatieontwikkeling - uitbreiding juridische ondersteuning	-155	-155	-155	-155
Organisatieontwikkeling - procesondersteuning regiodeal (uit AR)	-155	-155		
Organisatieontwikkeling - projectmatig werken (uit AR)	-15			
Uitvoer Arbo Beleid /RIE	-16			-16
Ontwikkelingen	**-1.079**	**-1.038**	**-608**	**-624**
Dekking uit algemene reserve				
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg	105	105		
Programma 3 Veilige dorpen	170	170		
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	110			
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening	170	155		
Dekking uit algemene reserve	**555**	**430**	**0**	**0**
Saldo na ontwikkelingen	301	-212	-1.791	-1.210

5.4 Reserves

De verwachte stand van de algemene reserve is op 31 december 2025 afgerond € 12,9 mln. Voor het weerstandsvermogen hebben we op basis van de jaarrekening 2024 afgerond € 2,1 mln nodig. Na onttrekking voor de dekking van de incidentele kosten van in totaal € 985.000 voor de jaren 2026 en 2027 blijft de algemene reserve ruim genoeg van omvang voor de afdekking van onze risico's. Ook de solvabiliteitsratio (eigen vermogen tov totale passiva) blijft hoger dan 20%.

5.5 Risico's

In de voorstellen die nu worden gedaan lopen we op een aantal punten meer risico. Gelet op de weerstandsratio van 7,1% (jaarstukken 2024) is het verantwoord deze extra risico's te nemen.
Het gaat hierbij onder andere om:

- Door het versnellen van de woningbouw is de verwachting dat er meeropbrengsten leges worden gegenereerd. Vanaf de begroting 2025 zijn hiervoor al extra te verwachten inkomsten opgenomen. In deze kadernota nemen we nog € 200.000 structureel extra op. Hiermee nemen we wel bewust meer risico, aangezien de initiatieven en de daaruit voorvloeiende leges vraag gestuurd zijn.
- Door het Rijk worden jaarlijks verschillende specifieke uitkering beschikbaar gesteld. Een aantal van deze uitkeringen hebben in de tussentijd een bijna structureel karakter. We hebben deze dan ook als inkomsten opgenomen of we gaan ervan uit dat een aantal kosten die nu alleen in 2026 zijn opgenomen ook voor de komende jaren uit een specifieke uitkering gedekt kunnen worden. Deze laatste zijn niet als uitgaven opgenomen.
- We hebben als Roerdalen al jaren lang regionale trekkersrol op het gebied van wonen. Om deze te blijven uitvoeren is hiervoor extra ondersteuning noodzakelijk. We gaan ervan uit dat deze kosten voor een deel worden vergoed door de andere regiogemeenten. We lopen hier een risico dat de ander gemeenten hier niet mee akkoord gaan.
- Bij de bepaling van de algemene uitkering zijn we bij de maatstaf lage huishoudens uitgegaan van het hogere laatst bekende aantal.
- Voor de ontwikkeling naar een robuuste RUD hebben we een inschatting gemaakt van de extra kosten. De daadwerkelijke extra kosten zijn op dit moment nog niet duidelijk. Dit zou richting begroting nog tot een bijstelling van deze bijdrage kunnen leiden.

Naast deze risico's moeten we in de begroting 2026-2029 nog een aantal berekeningen doorvoeren die effect hebben op het saldo. Naast het sluiten van afval en riolering gaat het daarbij om de doorrekening van de kapitaallasten. Ook de financieringskosten moeten nog doorgerekend worden.

uitgave mei 2025	Gemeente Roerdalen
tekst	Gemeente Roerdalen
foto's	Anki Riteco Peggy Berben Leon Frenken Ruud Snijders Petra Lenssen Pixabay
vormgeving	hoenenenvandooren.nl

gemeente roerdalen

bezoekadres Schaapsweg 20, 6077 CG Sint Odiliënberg
postadres Postbus 6099, 6077 ZH Sint Odiliënberg
telefoon 0475 538 888 **e-mail** info@roerdalen.nl
website www.roerdalen.nl